

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Boston University

School of Theology Library

Catalog No. A-200-4(2)/B1917

Family INDO-EUROPEAN

Sub-Family ANATOLIAN

Branch

Group

Language MODERN ARMENIAN

Dialect WESTERN

Locality

Contents BIBLE

Version

Translator

Published by American Bible Socy.

Place New York

Date Photostatic reprint 1917

Accession No. 9

Accession Date July 19 1929

Price \$1.50

ԱՍՏՈՒԵԾԱՀՈՒՆ 2

ԳԻՐԳ

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԿՏԵԿԵՐԸՆԸՑ

ԵՔՐԱՅԱԿԱՆ ԵՒ ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԲՆԱԳԻՐՆԵՐԻՆ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԱԾ

ՆՈՐ ԵՕՐԳ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՀՈՒՆԶԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

1917

[Armenian Ref., 8vo.]

MASSACHUSETTS
BIBLE SOCIETY

FOUNDED 1809

Յ Ե Ն Կ

Հ Ի Ն Ե Ի Ն ՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԱՑ

Գ Ի Ր Բ	Գ լ ու խ	Երեւ
Ծննդոց	50	5
Ելեց	40	56
Ղևոնցւոց	27	100
Թուոց	36	131
Երկրորդ Օրինաց	34	175
Յեսուայ	24	213
Դատաւորաց	21	229
Հռութայ	4	265
Ա. Թաղաւորաց	31	269
Բ. Թաղաւորաց	24	304
Գ. Թաղաւորաց	22	333
Դ. Թաղաւորաց	25	367
Ա. Մնացորդաց	29	399
Բ. Մնացորդաց	36	429
Եզրաւայ	10	467
Նէեմեայ	13	478
Եսթերայ	10	493
Յոբայ	42	502
Սաղմոսաց	150	533
Աւակաց	36	607
Ժողովորդ	12	633
Երբ Երգոց	8	642

ՄԱՐԳԱՐԻՈՒԹԻՒՆ

Եսայեայ	66	646
Երեմիայ	52	699
Ողբ Երեմիայ	5	758
Եզեկիել	48	764
Դանիել	12	817
Ովսեայ	14	834
Յովկելայ	3	842
Ամուլայ	9	845
Աբդիու	1	851
Յովանու	4	852
Միքիայ	7	854
Նաուուայ	3	859
Ամբակումայ	3	861
Սոփոնիայ	3	863

	Գ լ ու խ	Երեւ
Անգեայ	2	866
Զաքարիայ	14	868
Մաղաքիայ	4	877

ԱՒԵՑԱՐԱՆ

Ըստ Մատթէոսի	28	3
Ըստ Մարկոսի	16	36
Ըստ Դուկասու	24	58
Ըստ Յովհաննու	21	94
Գործք Առաքելոց	28	121

ԹՈՒՂԹ ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ

Առ Հռովմայեցիս	16	157
Առ Կորնթացիս Ա	16	172
Առ Կորնթացիս Բ	13	186
Առ Գաղատացիս	6	196
Առ Եփեսացիս	6	201
Առ Փիլիպպեցիս	4	206
Առ Կողոսացիս	4	210
Առ Թեսաղոնիկեցիս Ա	5	214
Առ Թեսաղոնիկեցիս Բ	3	217
Առ Տիմոթէոս Ա	6	219
Առ Տիմոթէոս Բ	4	223
Առ Տիտոս	3	226
Առ Փիլիմոն	1	228
Առ Եբրայեցիս	13	229

ԹՈՒՂԹ

Յակոբու Ընդհանրական	5	240
Պետրոսի Ա. Ընդհանրա- կան	5	244
Պետրոսի Բ. Ընդհանրա- կան	3	248
Յովհաննու Ա. Ընդհան- րական	5	251
Յովհաննու Բ	1	255
Յովհաննու Գ	1	255
Յուդայի Ընդհանրական	1	256
Յայտնութիւն Յովհաննու	22	258

Պ Ի Բ Կ Ծ Ն Ն Դ Ո Ց

Գ Լ ՈՒՆ Ա

Նախ քան
գրեցես
4004

— 805 . ա .
1 . 2 . 10 ր .
ա . 10 :

Բ Ս ա շ . ք .

8 : 17 . 6 :

ձ ք . 11 . 12 :

5 : 25 : ճ Գ :

6 ա . 10 ր .

24 : Երևմ .

ժ . 12 : ծ ա .

15 : Ջ ա ք .

ժ ք . 1 :

Գ որ . ժ ք :

15 : ժ ք :

24 : 4 որ .

ա . 16 : 17 :

Երբ . ժ ա :

3 : Յ ա յ ո .

7 . 11 : ժ .

6 :

Ժ Ս ա շ . 17 :

6 : Ե ա . 10 :

13 : 14 :

Դ Ս ա շ . 17 :

9 :

Է Բ Գ որ . 7 :

6 :

Դ Ս ա շ . 5 ր .

16 : ճ Գ . 20 :

Է Ց որ . 15 :

18 : Ս ա շ .

ճ Գ . 5 : Ե

րևմ . ժ . 12 :

ծ ա . 15 :

* Ե ք . տո

րածութիւն

Է Ա ա լ . ք .

23 :

Բ Ս ա շ . ճ Գ ք .

4 :

Ժ Ց որ . 17 :

10 : Լ Է . 8 :

Ս ա շ . 17 :

7 : 25 : 5 :

ճ Գ . 9 :

ճ Գ . 6 :

Ա ա լ . ք .

29 : Երևմ .

Է . 22 : Դ

Պ ե ու . 5 :

Է Երբ . 2 : 7 :

Է Դ ա . 2 :

44 :

1 Երկնից ու երկրի . 3 լուսն , 6 ու հաստատու-
թեան ստեղծուիլը : 9 Երկին ջուրերն զա-
տուիլը , 11 ու պողաբեր ըլլալը : 14 Արեւին ,
լուսնին ու աստղերուն , 20 ձուկերուն և
թռչուններուն , 24 ու զազաններուն և անա-
սուններուն , 26 և Աստուծոյ պատկերով
մարդուն ստեղծուիլը : 29 Կերակուրին ստե-
մանուիլը :

1 Սկիզբէն Աստուած երկինքը ու

2 երկիրը Բստեղծեց : Ու երկիրը
անձև ու պարապ էր . և անշունչին
վրայ խաւար կար . և Է Աստուծոյ
Հոգին ջուրերուն վրայ կը շարժէր :

3 Եւ Դ Աստուած ըսաւ . Էլ լոյս ըլլայ .

4 ու լոյս եղաւ : Եւ Աստուած
տեսաւ լոյսը որ բարի է . ու Աս-
տուած լոյսը խաւարէն զատեց :

5 Եւ Աստուած լոյսին անունը՝ ԴՅՈ-
րեկ , ու խաւարին անունը՝ Գիշեր
դրաւ . և իրիկուն ու առտու ըլլա-
լով՝ առաջին օրը եղաւ :

6 Եւ Աստուած ըսաւ . Ջուրերուն
մէջտեղը Է՝ հաստատութիւն ըլլայ ,

7 որ ջուրերը ջուրերէն զատէ : Եւ
Աստուած հաստատութիւնը ըրաւ ,
ու Է հաստատութեան տակը եղած
ջուրերը՝ Բ հաստատութեան վրայ
եղած ջուրերէն զատեց . ու այնպէս

8 եղաւ : Եւ Աստուած հաստատու-
թիւնը՝ երկինք կոչեց . և իրիկուն
ու առտու ըլլալով՝ երրորդ օրը
եղաւ :

9 Եւ Աստուած ըսաւ . Ժ Երկինքին
տակը եղած ջուրերը մէկտեղ փոզ-
վուին , ու ցամաքը երևայ . և

10 այնպէս եղաւ : Եւ Աստուած
ցամաքին անունը՝ Երկիր դրաւ ,
ու ջուրերուն փոզվուր՝ Ծովեր կո-
չեց . և Աստուած տեսաւ որ բարի

11 են : Ու ըսաւ Աստուած . Երկիրը
էկանանց խոտ բուսցընէ , սերմ
տուող խոտ , և իր տեսակին պէս
Լ պտուղ տուող պողաբեր ծառ ,
որ իր մէջ իր սերմը ունենայ երկրի

12 վրայ . ու այնպէս եղաւ : Ու
երկիրը կանանց խոտ , իր տեսակին
պէս սերմ տուող խոտ , և իր
տեսակին պէս սերմ ունեցող պտու-
ղաբեր ծառ հանեց ու Աստուած

13 տեսաւ որ բարի են : Եւ իրիկուն
ու առտու ըլլալով՝ երրորդ օրը ե-
ղաւ :

14 Եւ ըսաւ Աստուած . Երկնից
հաստատութեանը մէջ Է լուսա-
ւորներ ըլլան , որ ցորեկը զիշերէն
զատեն . և նշաններու ու ծառնե-
ներու , և օրերու , ու տարիներու

15 համար ըլլան . ու երկնից հաստա-
տութեանը մէջ լուսաւորներու
համար ըլլան , որ երկրի վրայ լոյս

16 տան . ու այնպէս եղաւ : Եւ
Աստուած Է երկու մեծ լուսաւորնե-
րը ըրաւ . մեծ լուսաւորը ցորեկին

իշխելու համար , ու Է պզտիկ լու-
սաւորը գիշերին իշխելու համար .

17 ծաստղերն ալ ըսաւ : Եւ Աստուած
երկնից հաստատութեանը մէջ դը-
րաւ զանոնք , որ երկրի վրայ լոյս

18 տան , Եւ նշորեկին ու գիշերին
իշխեն , և լոյսը խաւարէն զատեն .
ու Աստուած տեսաւ որ բարի են :

19 Եւ իրիկուն ու առտու ըլլալով՝
չորրորդ օրը եղաւ :

20 Եւ ըսաւ Աստուած . Ջուրերը
կենդանութեան շունչ ունեցող
սողուններ հանեն . և Թռչունները
երկրի վրայ՝ երկնից հաստատու-

21 թեանը երեսը թռչին : Եւ Է Աստ-
ուած ստեղծեց մեծամեծ կէտերը ,
և ամէն սողացող նշաւոր կենդա-
նին՝ որ ջուրերը հանեցին անոնց
տեսակին պէս , ու ամէն թռչաւոր
թռչունը իր տեսակին պէս . և

Աստուած տեսաւ որ բարի են :

22 Ու Աստուած օրհնեց զանոնք՝ ըսե-
լով . Է Եւ ճեղքէ , և շունչ , և ծո-
վերուն մէջ եղած ջուրերը լեցու-
ցէք . Թռչուններն ալ երկրի վրայ

23 շատնան : Ու իրիկուն ու առտու
ըլլալով՝ հինգերորդ օրը եղաւ :

24 Եւ ըսաւ Աստուած . Երկիրը
թող հանէ նշաւոր կենդանի՝ իր
տեսակին պէս , անասուններ , սո-
ղուններ ու երկրի զազաններ՝ իրենց
տեսակին պէս . և այնպէս եղաւ :

25 Ու Աստուած՝ երկրի զազանները
իրենց տեսակին պէս , և ըսաւ՝ ա-
նասունները իրենց տեսակին պէս ,
ու դեռնի ամէն սողուններ իրենց

Նախ քան
գրեցես
4004

Է Բ Գ որ . 7 .
19 : Ս ա շ .
5 ր . 16 :
ճ Գ . 7 :
Ժ Ս ա շ . 5 ր .
17 : ճ Գ .
19 :

Է Ս ա շ . ճ Գ .
7 , 8 , 9 :
ճ Գ . 3 , 5 :
Է Ս ա շ . ք . 3 :

Է Ց որ . Լ Է .
7 :

Դ Երևմ . Լ ա .
35 :

Է Գ Լ . 9 . 20 :
Է . 14 : Դ .
19 : Ս ա շ .
ճ Գ . 26 :

Է Գ Լ . ք . 17 :

Ն. Բ. Զ. Բ.
3679

ապրեցաւ, և տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ: Ու Ենովբէն բոլոր օրերը ինք հարիւր հինգ տարի եղաւ. ու մեռաւ:

3609

12 Եւ կայնան եօթանասուն տարի ապրեցաւ, ու ծնաւ Մաղաղիկը: 13 Եւ կայնան Մաղաղիկը ծնանելէն ետքը՝ ութը հարիւր քառասուն տարի ապրեցաւ, և տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ: Եւ կայնանին բոլոր օրերը ինք հարիւր տասը տարի եղաւ ու մեռաւ:

3544

15 Եւ Մաղաղիկը վաթսուներեք տարի ապրեցաւ, ու ծնաւ Գաւթիկը: Եւ Մաղաղիկը Գաւթիկը ծնանելէն ետքը՝ ութը հարիւր երեսուն տարի ապրեցաւ, և տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ: Եւ Մաղաղիկը բոլոր օրերը ութը հարիւր ինսուներեք տարի եղաւ. ու մեռաւ:

3382

18 Եւ Գաւթիկը հարիւր վաթսուն ու երկու տարի ապրեցաւ, ու ծնաւ Ենովբէն: Եւ Գաւթիկը Ենովբէն ծնանելէն ետքը՝ ութը հարիւր տարի ապրեցաւ, և տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ: Եւ Գաւթիկը բոլոր օրերը ինք հարիւր վաթսուն ու երկու տարի եղաւ. ու մեռաւ:

3317

21 Ու Ենովբէ վաթսուներեք տարի ապրեցաւ, և ծնաւ Մաթուսաղան: 22 Ղան: Ու Ենովբէ Մաթուսաղան ծնանելէն ետքը՝ իրեք հարիւր տարի և Մատուծոյ հետ քայեց, և տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ: Ու Ենովբէն բոլոր օրերը իրեք հարիւր

Ճ. Գ. Զ. Գ. 9:
ժ. 1. Ի. Դ. 40:
Գ. Զ. Գ. 8:
Ս. Գ. 8:
Ս. Գ. 9:
Ս. Գ. 1:
Ս. Գ. 2. 8:
Ս. Գ. 2. 6:
Ի. Գ. Զ. Գ. 11:
Ե. Գ. 5:

3180

24 վաթսուներեք տարի եղաւ: Ու Ենովբէ Մատուծոյ հետ քայեց, և չէր գտնուեր. ինչու որ Մատուծան առաւ զանիկայ: 25 Եւ Մաթուսաղայ հարիւր ութսուներեք տարի ապրեցաւ, ու ծնաւ Ղամէքը: Եւ Մաթուսաղայ Ղամէքը ծնանելէն ետքը՝ եօթը հարիւր ութսուներեք տարի ապրեցաւ, և տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ: Եւ Ղամէքը Ենովբէն բոլոր օրերը ինք հարիւր վաթսուներեք տարի եղաւ. ու մեռաւ:

2948

28 Եւ Ղամէքը հարիւր ութսուն ու երկու տարի ապրեցաւ, ու որդի մը ծնաւ. Եւ անոր անունը Ենովբէն դրաւ: Եւ Ենովբէն մեծ պիտի հանգստացրնէ մեր գործերէն ու մեր ձեռքերուն աշխատութիւնէն: Եւ Ենովբէն անիծած երկրին պատճառով ծնաւ: Եւ Ղամէքը Նոյն ծնանելէն ետքը՝ հինգ հարիւր ինսուներեք տարի ապրեցաւ, և տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ: Եւ Ղամէքը բոլոր օրերը եօթը հարիւր եօթանասուներեք տարի եղաւ. ու մեռաւ:

2948

30 Նոյն ծնաւ: Եւ անոր անունը Ենովբէն դրաւ: Եւ Ենովբէն մեծ պիտի հանգստացրնէ մեր գործերէն ու մեր ձեռքերուն աշխատութիւնէն: Եւ Ենովբէն անիծած երկրին պատճառով ծնաւ: Եւ Ղամէքը Նոյն ծնանելէն ետքը՝ հինգ հարիւր ինսուներեք տարի ապրեցաւ, և տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ: Եւ Ղամէքը բոլոր օրերը եօթը հարիւր եօթանասուներեք տարի եղաւ. ու մեռաւ:

2948

31 Նոյն ծնաւ: Եւ անոր անունը Ենովբէն դրաւ: Եւ Ենովբէն մեծ պիտի հանգստացրնէ մեր գործերէն ու մեր ձեռքերուն աշխատութիւնէն: Եւ Ենովբէն անիծած երկրին պատճառով ծնաւ: Եւ Ղամէքը Նոյն ծնանելէն ետքը՝ հինգ հարիւր ինսուներեք տարի ապրեցաւ, և տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ: Եւ Ղամէքը բոլոր օրերը եօթը հարիւր եօթանասուներեք տարի եղաւ. ու մեռաւ:

2948

32 Եւ Նոյն հինգ հարիւր տարեկան եղաւ. և Նոյն ծնաւ Զաւարը, Գամըրը, Եւ Նոյն ծնաւ Զաւարը:

2948

33 Եւ Նոյն հինգ հարիւր տարեկան եղաւ. և Նոյն ծնաւ Զաւարը, Գամըրը, Եւ Նոյն ծնաւ Զաւարը:

32 Եւ Նոյն հինգ հարիւր տարեկան եղաւ. և Նոյն ծնաւ Զաւարը, Գամըրը, Եւ Նոյն ծնաւ Զաւարը:

ԳԼ. Զ.

1 Մարդոց շարութիւնը շատաւորն համար՝ Աստուած ինքեղեղ կը սպասուայ: 8 Նոյն շարքէ կը գտնուի Աստուծոյ առկալը: 14 Տապալտն շինութիւնը:

1 Եւ եղաւ որ երբ մարդիկ երկրի վրայ շատաւ սկսեցին, ու իրենց 2 աղջիկներ ծնան, Աստուծոյ որդիքը մարդոց աղջիկներուն դեղնեցիկ բլլալ տեսնելով՝ Բամին իրենց քնտրածներէն իրենց կնիկներ կ'առնէ:

3 Ինչ որ Եւ Տէրը բաւ. Էմմա հոգիս միտ մարդու վրայ պիտի խնայ. Դ Գամին զի անիկայ մարմին է. քայց անոր օրերը հարիւր քսան տարի 4 ըլլայ: Եւ օրերը երկրի մէջ հակա՛նք կային. և անիկ ետքն ալ երբոր Աստուծոյ որդիքը մարդոց աղջիկներուն կը մտնէին, որոնք անոնց զաւակներ կը ծնանէին, ասոնք ի վաղուց հետե գորաւոր անուանին:

5 մարդիկ էին. Եւ Տէրը երբոր տեսաւ որ մարդոց շարութիւնը երկրի վրայ կը շատար, և Էանոնց սրտին խորհուրդներուն բոլոր դա՛նդափարները միայն չար էին ամին: 6 օր, Տէրը երկրի վրայ մարդը ստեղծելուն շղթայից, ու Էիք սրտին 7 մէջ տրտմեցաւ. Եւ Տէրը բաւ. Երկրին վրայէն զնցեմ մարդը՝ որ ստեղծեցին, մարդէն մինչեւ անասունները, և սողունները, ու երկնքին թռչունները. ինչու որ զանոնք ստեղծելուս կը զգամ:

8 Բայց Նոյն Տէրը Զաւարը առնէր շարքէ զտաւ: 9 Ինչ որ Նոյն զատմութիւնը. Բնոյնը զարուն մարդէն մէջ արդար և կատարեալ մարդ մըն էր. Նոյն ծնաւ իրեք որդի, Եւ Նոյն ծնաւ Զաւարը, Գամըրը, Եւ Նոյն ծնաւ Զաւարը:

11 Եւ երկրի Աստուծոյ առկալ ապականեցաւ, ու Երկրի 12 անիրաւութեամբ լցուեցաւ: Եւ Աստուած Զերկրի վրայ նայեցաւ, և ահա՛ ապականած էր. ինչու որ երկրի վրայ ամէն մարմին իր ծամ: 13 քան ապականեց էր. Եւ Աստուած բաւ. Նոյնին. Բոլոր մարմինն լվելով հասած է իմ առկալ: ինչու որ երկրի անոնց լվելոցով անիրաւութեամբ լցուեցաւ. և հա՛հա զանոնք երկրին հետ պիտի լվան: Եւ Նոյն զանոնք Զաւարը, Գամըրը, Եւ Նոյն ծնաւ Զաւարը:

14 Եւ երկրի վրայ մարդը ստեղծելու շղթայից, ու Էիք սրտին 7 մէջ տրտմեցաւ. Եւ Տէրը բաւ. Երկրին վրայէն զնցեմ մարդը՝ որ ստեղծեցին, մարդէն մինչեւ անասունները, և սողունները, ու երկնքին թռչունները. ինչու որ զանոնք ստեղծելուս կը զգամ:

15 Զաւարը, Գամըրը, Եւ Նոյն ծնաւ Զաւարը:

Ն. Բ. Զ. Բ.
2448

Ճ. Գ. Զ. Գ. 10:
Ճ. Գ. Զ. Գ. 21:

Ն. Բ. Զ. Բ.
28:

Բ. Գ. Զ. Գ. 8:
Գ. Զ. Գ. 8:

Գ. Զ. Գ. 8:
16, 17, 18:

19, 20:
Բ. Գ. Զ. Գ. 18:

Գ. Զ. Գ. 18:
19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 21:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Բ. Գ. Զ. Գ. 19:
Բ. Գ. Զ. Գ. 19:

Ն. Բ. Զ. Բ.
2349

ԳԼ. ԺԺ.
29, ԵԼ. Բ.
24, Բ. Ժ. Բ.
Գ. 19:

Բ. ԵԼ. Ժ. Բ.
21:

ԳԼ. Ե. 11:

Գ. Բ. Զ. Բ.
37:

ԳԼ. Ե. 24:

ԳԼ. Զ. Զ.
16:

Գ. Բ. Զ. Բ.

2348

ԳԼ. Ե. 13:

ԳԼ. Ե. 15:

աղաւաղ ու աղաներն : 15 Աստուծոյ հրամա-
նով տապանէն դուրս կ'ելէ : 20 սեղան շինելով
զոր կը մատուցանէ : 21 Աստուած ան զորը
կ'ընդունի, ու խօսք կու տայ որ մէջքն ալ
երկիրը չանիծէ :

1 Եւ Աստուած յիշէջ "Նշյը ու անոր
հետ տապանին մէջ եղած բոլոր
դազանները ու բոլոր անասուննե-
րը : Եւ Աստուած երկրի վրայ չով
մը բերաւ, ու ջուրերը նուազե-
ցան : Եւ Կանգունդին աղիւր-
ները ու երկինքին պատուհանները
զոցուեցան, և Դերկինքէն անձրեւ
3 կտրեցաւ : Ու երթալով ջու-
րերը երկրին վրայէն կը քաշուէին,
ու է Տարիւր խոտուն օրէն ետքը
4 ջուրերը քիչցան : Եւ Եօթներորդ-
ամիսը ամառն տասնութ օրէն ետքը
օրը տապանը Արարադ լեռներուն
5 վրայ նստաւ : Եւ ջուրերը երթա-
լով կը քիչնային մինչև տասնե-
րորդ ամիսը : Եւ տասներորդ ամ-
սուն առաջին օրը լեռներուն զուլա-
նէքը երեցան :

6 Ու եղաւ որ քառասուն օրէն
ետքը, Նշյ իր շինած տապանին
7 Վապտուհանը բայաւ : Եւ աղաւաղ
արձակեց, որ անդին աստին կը
պտտէր՝ մինչև երկրին վրայէն
8 ջուրերուն ցամքիւր : Մշաւնին
ալ արձակեց, որ տեսնէ թէ առ-
դեօք երկրին վրայէն ջուրերը քիչ-
9 ցած են : Բայց աղանին իր
տարին թաթը դնելու տեղ չգը-
տաւ ու դէպ 'ի անոր' տապանը
դարձաւ : Ինչու որ բոլոր երկրին
երեսը ջուրեր կային : ան ատենը
իր ձեռքը երկնցուց ու առաւ զա-
նիկայ, և իր քովը տապանին մէջ
10 բերաւ : Ու Եօթը օր ալ ապասեց,
և նորէն աղանին տապանէն արձա-
11 կեց : Ու երկու ան դէմ աղանին
անոր եկաւ, և ահա՛ իր բերանը
ձիթնին՝ փրցուած տերեւ մը կար
ուստի Նշյ գիտցաւ որ ջուրերը
12 երկրին վրայէն քիչցած են : Եւ
Եօթը օր ալ ապասեց, ու նորէն
աղանին արձակեց, որ ալ անոր
չդարձաւ :

13 Եւ եղաւ որ Նշյն Կեանքը վեց
հարիւր ու մէկ տարին՝ առաջին
ամառն առաջին օրը ջուրերը երկ-
րին վրայէն ցամքեցան : և Նշյ
տապանին ծածկոցը վերցուց ու
նայեցաւ, և ահա՛ երկրին երեսը
14 ցամքեր էր : Ու երկրորդ ամիսը՝
ամառն քսանութ օրէն ետքը օրը
երկիրը չորցաւ :

15 Եւ Աստուած խօսեցաւ Նշյին :
16 ու ըսաւ : Տապանէն դուրս ելիւ,
Էդուն ու ըսու կնիկ և բու որդիդ
և բու որդուդ կնիկները բեզի հետ :
17 Բու հետք եղող Եփայն կնիկանին
ամէն մարմինն՝ թէ թռչունները,

թէ անասունները, և թէ երկրի
վրայ սողացող բոլոր սողունները
բու հետք հանէ, որ Էրկրի վրայ
բաղմանն ու երկրի վրայ աճին

18 ու շատան : Եւ Նշյ ու իր որ-
դիքը և իր կնիկը ու իր որդուդը
19 կնիկները իր հետը ելան : Եւ
անասուն, ամէն սողուն ու ամէն
թռչուն՝ երկրի վրայ ամէն շարժող-
ները իրենց տեսակին պէս տապա-
նէն ելան :

20 Եւ Նշյ սեղան մը շինեց Տերոջը,
ու ծամէն մարուր անասունէն և
ամէն մարուր թռչունէն առաւ,
ու սեղանին վրայ ողջակէշեր մա-

21 տուց : Եւ Տերը Բանուշ հոտը
հոտուրաց, և Տերը իր սրտին մէջ
ըսաւ : Այ ասկէ ետեւ մարդուն
համար նորէն Երկիրը պիտի հանի-
ծեմ, Ի թէ և մարդուն Եստին խոր-
հուրդը իր մանկութենէն չար է,
Ի՞նչ ալ նորէն պիտի չարդեմ ամէն
կենդանի մարդիկ, ինչպէս որ ըրի,
22 Ի՛նչպիսի՜ որ երկիրը կը մնայ, սերմ
ու հունձը, ցուրտ ու տաքութիւն,
ամառ, ու ձմեռ, և հցորեկ ու գիշեր
պիտի չդադարին :

ԳԼ. Թ

1 Նշյ Աստուծով Կ'օրհնուի : 5 Մարգապա-
նութիւնը սատարի կ'արգիլուի : 8 Աստուծոյ
ուխտը : 13 որուն իբրև նշան՝ ծիսանք կը
զօրէի : 18 Նշյ սերունդը կը բաղմանայ : 20
Նշյ այդի կը տեսէ, 21 ու կը գինգնայ, և
իր համար որդին ծագը կ'ըլլայ : 25 Գնանք
կ'անիծուի : 26 Սեմը 27 ու Եփայնը Կ'օրհ-
նուին : 29 Նշյ մահը :

1 Եւ Աստուած օրէնց Նշյը՝ ու
անոր որդիները, և ըսաւ ա-
նոնց : "Մեցեցէք ու շատցէք, ու

2 երկիրը լեցուցէք : Եւ Է՛մբ վախը ու
երկիրը երկրի բոլոր գազաններուն
վրայ, և ու երկինքի բոլոր թռչ-
ուններուն վրայ պիտի ըլլայ
անոնց երկրի վրայ բոլոր շարժող-
ներուն հետ, ու ծովու բոլոր ձու-
կերուն հետ ձեր ձեռքը տրուած են :

3 Եւ ամէն շարժուն կենդանի ձեզի կե-
րակուր ըլլայ : Դամէն ձեզի Էրան :

4 Զարի պէս տուի : Եւ Բայց միւր
ողլութիւնովը պայծառ անոր արիւ-

5 նովը չուտէք : Եւ անշուշտ ձեր
կենացը համար՝ արիւննիդ պիտի
խնդրեմ : Եւ ամէն դազանին ձեռքէն
ու Եմարդուն ձեռքէն պիտի խնդ-
րեմ ան : մարդուն կենսքը Եեղօ :

6 Եւ ձեռքէն պիտի խնդրեմ : Ի՞նչ
որ մարդու արիւն կը թափէ, իր
արիւնն ու մարդէ պիտի թափուի :

Ինչու որ Աստուած իր պատկերին
7 պէս ստեղծեց մարդը : Եւ դուք
Եմեցեցէք ու շատցէք, երկրի վրայ
բաղմանք ու անոր մէջ շատցէք :

8 Եւ Աստուած խօսեցաւ Նշյին
ու անոր որդուդը անոր հետ՝ ըսե-

Ն. Բ. Զ. Բ.
2348

Բ. Զ. Զ. Զ.
22:

Ժ. Զ. Զ. Զ.
Բ. Զ. Զ. Զ. 9:

Ե. Զ. Զ. Զ. Զ.
41, Բ. Զ. Զ. Զ.
Բ. 15, Ե. Զ. Զ. Զ.
Զ. 2:

Ե. Զ. Զ. Զ. 17:

Զ. 17:

Ի. Զ. Զ. Զ. 5:

Զ. Զ. Զ. Զ. 14:

Ս. Զ. Զ. Զ. Զ.

5, Ե. Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ. 9:

Մ. Զ. Զ. Զ. Զ.

19, Զ. Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. 21, Զ. Զ. Զ. Զ.

23:

Զ. Զ. Զ. Զ. 11:

15:

Ի. Զ. Զ. Զ. Զ.

8:

Զ. Զ. Զ. Զ. Զ.

20, 25:

Զ. Զ. Զ. Զ.

25, Զ. Զ. Զ. Զ.

19, Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

23, Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. 15:

Զ. Զ. Զ. Զ.

15, Զ. Զ. Զ. Զ.

9, 11:

Զ. Զ. Զ. Զ.

12, 13:

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. 14, 20:

Զ. Զ. Զ. Զ.

23, 20:

Զ. Զ. Զ. Զ.

10, 11, 14:

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Զ. Զ. Զ. Զ.

Ն. Բ. Զ. Բ.
2348

Ի ԳԼ. Դ. 18:
ձեռ. Զ. 9:
Սաղ. Զ. 16:
9:

Զեռ. Զ. 9:

Յ ԳԼ. Ժ. Ե.
11:

Զեռ. Զ. 12:
Զ. 42, 45:
Եղեմ. Ժ. 60:

Զ ԳԼ. Ժ. Ե.
13, 19:

2347

Յ ԳԼ. Ժ. Ե. 6:
Յ ԳԼ. Ե. 32:
Յ ԳԼ. Ժ. 32:
ա ՄԻՆ. ա. 4, 16:

Զ ԳԼ. Դ. 19:
23, Դ. 2:
Առաք. Ժ. 11:

«Առաք. Ժ. 1: ա Կոր. Ժ. 12:

Զեռ. Ժ. 12:
Գաղ. Դ. 1:

Դ Բ Թ. Թ. Բ. Ե.
16:

9 լով . Եւ ես Խաչա ձեզի հետ՝ ու ձեզմէ ետքը ձեր սերունդին հետ
10 ձիմ ուխտս պիտի հաստատեմ, Եւ ձեզի հետ եղող լամէն շնաւոր կենդանիին հետ, թէ՛ թռչունին, թէ՛ անասունին, և թէ՛ ձեզի հետ եղող երկրի ամէն գազանին հետ, տապանեն էլ յաճեալուն ամենուն հետ, ու երկրի բոլոր անասուններն
11 բուն հետ : Եւ ձեզի հետ իմ ուխտս պիտի հաստատեմ, որ մէյմին ալ ամէն մարմին ջրհեղեղին ջրերէն չկորսուի . ո՛չ ալ նորէն ջրհեղեղ ըլլայ երկրի վարելու
12 համար : Եւ ըսաւ Աստուած . Իմ ու ձեր մէջը, և ձեզի հետ եղող ամէն շնաւոր կենդանիին մէջը՝ յաւիտենական դարբնու համար
13 ըրած ուխտս նշանը աս է . Իմ աղեղս ամպին մէջ պիտի դնեմ, և ան պիտի ըլլայ իմ ու երկրի մէջտեղը եղած ուխտին նշանը :
14 Եւ պիտի ըլլայ որ՝ երբոր երկրի վրայ ամպ բերեմ, աղեղը ամպի մէջ պիտի տեսնուի . Եւ իմ ու ձեր մէջտեղը, ու ամէն մարմինն ամէն շնաւոր կենդանիին մէջտեղը եղած իմ աստուս պիտի յիշեմ . և մէյմին ալ ամէն մարմինը կորսնցնելու համար՝ ջրերը
16 հեղեղ պիտի չըլլան : Եւ աղեղը ամպին մէջ պիտի ըլլայ, ու անոր պիտի նայեմ, որ ճատուծոյ՝ ու երկրի վրայ եղող ամէն մարմինն բոլոր կենդանի անասունին մէջտեղը եղած յաւիտենական ուխտը
17 յիշեմ : Եւ Աստուած Նոյին ըսաւ . Աս է ան ուխտին նշանը՝ որն որ ես հաստատեցի իմ ու երկրի վրայ եղող ամէն մարմինին մէջտեղը :
18 Եւ Նոյին որդիքը՝ որոնք տապանէն ելան, Սէմ, Բամ ու Յաբեթ էին . և Բամ՝ Բանանու
19 հայրն էր . Եւ իրերը Նոյի որդիքն էին, և Նանոնգմէ բոլոր երկիրը տարածուեցան :
20 Եւ Նոյ սկսաւ Էրեկլիքը գործել, ու այդի տնկեց . Եւ գինիէն խմեց, ու զինտոյաւ, և իր վրանին մէջը
22 մերկացաւ : Ու Բանանու հայրը Բամ՝ իր հօրը մերկութիւնը տեսաւ, ու դուրս ելաւ իր երկու եղբայրներուն պատուին : Եւ Սէմ ու Յաբեթ հանդերձ առին, և իրենց երկուքին ուսերուն վրայ դրբին, ու ետ ետ երթալով իրենց հօրը մերկութիւնը ծածկեցին . և իրենց երեսը ետեսուն Բամ ըլլալով՝ իրենց հօրը մերկութիւնը
24 տեսան : Եւ Նոյ իր գինիէն արթննալով՝ իր պառիկ տղուն իրեն
25 ըրածը իմացաւ . Ու ըսաւ . Նանի-

ձեալ ըլլայ Բանանը . Էծառանե-
րու ծառայ ըլլայ իր եղբայրներուն :
26 Նաւ ըսաւ . Օրհնէալ ըլլայ Սեմին Տէր Աստուածը, և Բանան ա-
27 նոր ծառան ըլլայ : Աստուած թող ընդարձակէ՝ Յաբեթը, ու Սեմին վրանները բնակի, և Բանան աւոր ծառան ըլլայ :
28 Ու Նոյ ջրհեղեղէն ետքը՝ իրեք հարիւր յիսուն տարի ապրեցաւ :
29 Եւ Նոյին բոլոր օրերը ինը հարիւր յիսուն տարի եղաւ . ու մեռաւ :
ԳԼ. Ժ

1 Նոյի ծնունդները : 2 Յաբեթի որդիքը : 6 Բամի որդիքը : 8 Ներքովի առաջին թաւադարը : 21 Սեմի որդիքը :
1 Եւ Նոյի որդեգրը՝ Սեմին, Բամին ու Յաբեթին ծնունդները ասոնք են . ու ջրհեղեղէն ետքը՝ անոնց որդիներ ծնան :
2 Բաբելոնի որդիքը՝ Գոմեր, Մագոր, Մարգար, Յաւան, Թուր, Կե-
3 Մոսոր ու Թուրաս էին : Եւ Գոմերին որդիքը՝ Աքքանաս, Բիֆաթ ու
4 Թորգոմա էին : Եւ Յաւանին որդիքը՝ Եղիսայ, Թարսիս, Կե-
5 տացիք ու Գոդացիք էին : Եւ Աքքացի կողմերը իրենց երկիրներով՝ ամէն մէկը իր զորուն պէս՝ ազգերուն մէջ իրենց տոհմերով ասոնցմէ բաժնուեցան :
6 Եւ Բամին որդիքը՝ Բուշ, Մեսարեմ, Փուր ու Բանան էին :
7 Եւ Բուշին որդիքը՝ Սաբա, Եւիլա, Սարաթա, Ռեգմա ու Սերեթա-
8 թա էին : Եւ Ռեգմային որդիքը՝
9 Սաբա ու Դեդան էին : Եւ Բուշ ծնաւ Ներքովի. ասիկայ սկսաւ
9 երկրի վրայ զօրաւոր ըլլալ : Ասիկայ Երեւոյ առջև զօրաւոր Նորսորդ մըն էր . անոր համար կ'ըսուի . Տէրըն առջևը Ներքովի պէս
10 զօրաւոր որսորդ : Եւ իր թաղաւորութեանը սկիզբը Բաբելոն և
11 Արեւ ու Արալ : Բաղանէ էր Սենաար երկրին մէջ : Եւ երկրի
12 Սորոստան գնաց, ու Նինուէն, և Ռորով թաղաւոր ու Բաղան
13 չինեց . Նինուէն ու Բաղային մէջտեղը Ռեւենն ալ լինէ՞ առիկա
14 մեծ քաղաք մըն էր : Եւ Մեսո-
15 բեմ ծնաւ Դուդացիները, Անա-
16 մացիները . Դաբացիները, Նեփ-
17 թուքացիները, Պաթուրուսացիները, ու Բասուրացիները, (Էռու-
18 կից որ Փղոսացիք էին) ու Կափ-
19 թուրացիներն ալ : Եւ Բանան ծնաւ իր անդրանիկը Սիդորը, նաեւ
16 Բեւոր, Յերուսացին, Ամոհացին,
17 Գերգեցիներն . Սեւացին, Արուկե-
18 ցին, Ասենացին, Արուսացին, Սամարացին և Ամաթացին . ու ետքը Բանանացից յեղեղը տարա-

Ն. Բ. Զ. Բ.
2347

Զեռ. Ժ. 23:
Զ. 20, 21:
Սաղ. Զ. 15:
Եբ. Ժ. 16:
«Եփե. Բ. 13, 14: Դ. 6:

* Սեմանոց
1998

ԳԼ. Ժ. 1:
7, 19:

Բա ՄԻՆ. ա. 5, 16:

† Կամ Ռո-
գացիք

† Սաղ. Զ. 10:
Եբ. Ժ. 10, 16:
22: Սոփ. Բ. 11:
Դա ՄԻՆ. ա. 8, 16:

Եբ. 2218

Ի ԳԼ. Դ. 11:
Զեռ. Ժ. 16:
Մեք. Ե. 2:
Եփե. Ե. 6:

† Եբ. Ս. Ա-

Բա ՄԻՆ. ա. 12:

[illegible]

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի 1918

ԳԼ. ԼԷ. Բ.
Ե. ԳԼ. Բ.
20:

Ե. ԳԼ. Բ. 6.
Բ. Կ. Բ. 2.

Յ. Տ. Բ. Բ.
Ժ. 27.

31. Ե. Բ. Բ.
13. Ս. Գ. Բ.

Տ. Գ. Բ. 1.
Գ. Բ. Բ. 26.

Ի. Գ. Բ. 15.
Լ. Բ. 10.

Լ. Զ. Բ. Բ.
Ժ. 13.

Ե. Բ. Բ. Ժ.
14. Գ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. 17.
Ի. Գ. Բ. Ժ.

17. Բ. Բ. Բ.
Լ. Բ. 3. Ս. Գ. Բ.

Տ. Գ. Բ. 34.
Յ. Գ. Բ. Ժ.

24. Բ. Բ. Ժ.
17. Բ. Բ. Ժ.

Լ. Բ. Բ. 2.
Տ. Գ. Բ. Ժ.

Տ. Գ. Բ. Ժ. 10.
Ե. Բ. Բ. Ժ. 3.

Յ. Գ. Բ. Ժ. Ժ.
29.

Լ. Գ. Բ. Ժ. Ժ.
12. Բ. Բ. Ժ. 1.

Բ. Գ. Բ. Ժ. Ժ.
7. 8.

Բ. Գ. Բ. Ժ. Ժ.
20. Բ. Գ. Բ. Ժ.

Բ. Գ. Բ. Ժ. Ժ.
Ժ. 49. Բ. Գ. Բ. Ժ.

Բ. Գ. Բ. Ժ. Ժ.
8.

Բ. Գ. Բ. Ժ. Ժ. 11.
Լ. Գ. Բ. Ժ. 11.

Բ. Գ. Բ. Ժ. Ժ. 14.
Լ. Գ. Բ. Ժ. Ժ.

Լ. Գ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. 18. Բ. Ժ. Ժ.

Լ. Գ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. 12. Բ. Ժ. Ժ.

Լ. Գ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. 13. Բ. Ժ. Ժ.

Լ. Գ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. 13.

Լ. Գ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. 14.

5 Եւ Արքային հետ գացող Ղովտն ալ օշխարհնր, ու ար-
6 շաննր, ու վրայանր ուննր : Եւ
շան երկիրը բաւական չէր անոնց՝
որ մէկտեղ բնակին . ինչու որ
անոնց ստացուածքը շատ ըլլալով՝
չէին կրնար մէկտեղ բնակիլ :
7 Եւ Արքային անասուններուն հո-
վաններուն՝ ու Ղովտին անասուն-
ներուն հովաններուն մէջտեղը վէճ՝
կար . և շան ատենը քանանացի-
ները ու Փերեզացիները կը բնա-
8 կէին ան երկրին մէջ : Եւ Ար-
քայն ըսաւ Ղովտին . Կ'աղաչեմ
քեզի, իմ ու քու մէջտեղը՝ և իմ
հովաններուս ու քու հովաններուդ
մէջտեղը վէճ չըլլայ . ինչու որ ծմնը
9 եղբայր ենք : Ինչոք երկիրը քու
առնէր չէ՞ . Կ'աղաչեմ՝ զատուէ
ինծմ . ԼԹէ որ քան ձայն կողմը
եւթեմ, ես ալ կողմը կ'երթամ,
և Թէ որ ալ կողմը եւթեմ, ես ձայն
10 կողմը կ'երթամ : Եւ Ղովտ իր
աչեքը վեր վերցուց, ու Եթր
դանանու ամէկ կողմը նայեցաւ՝ որ
ամէն տեղ ջրուած էր, ծէրը Սո-
ղոմ ու Գոմորը կորսնցնելէն
առաջ՝ մինչ և Սեգովը «Տէրօրը
դախտին պէս՝ եզրագետն երկրի
11 պէս էր : Եւ Ղովտ Յորդանա-
նու բոլոր կողմը ընտրեց իրեն,
ու Ղովտ դէպ ի արեւելք չուեց .
12 և իրարմ գատուեցան . Արքայն
Քանանու երկրին մէջ բնակեցաւ .
Ղովտն ալ ձգալոր քաղաքներուն
մէջ բնակեցաւ, ու չիր վրանը :
13 մինչ և Սողոմն քով բացաւ : Եւ
Սողոմն մարդիկ «Իսխաօ չար ու
անգաւոր էին Տէրօրը առնէր :
14 Եւ Տէր Արքային քաւ՝ Ղովտը
յանկէ զատուելէն ետքը . Հիմա
աչեքը վեր վերցուց, ու քու եղած
տեղէն՝ դէպ ի հիւսիս ու հարաւ
և դէպ ի արեւելք ու արեւմուտը
15 նայէ . Ինչու որ ատ բոլոր երկիրը
որ կը տեսնէս, Լքեզի ու «քու
սերունդիդ պիտի տամ յաւիտեան :
16 Եւ Լքու սերունդիդ երկրի փոշին
պէս առնէ՝ պիտի ընծմ . անանկ
որ ԼԹէ մէկը երկրի փոշին կրնայ
համընկ, քու սերունդդ ալ
17 համընկ : Եւր, ատ երկիրը
պտրուէ անոր երկայնութեանը ու
լայնութեանը համեմատ . քանզի
18 անիկայ քեզի պիտի տամ : Եւ
Արքայն վերցուց իր վրանը, ու
եկաւ ու բնակեցաւ Մամբրի
կաղնիներուն մէջ . Լոր քերթնին
մէջն է . և հոն սեղան շինեց
Տէրօրը :

ԳԼ. ԺԴ

1 Զորս թագաւորներուն հինգ թագաւորներու
հետ՝ ըրած պատերազմը . 11 Ղովտ գերի

կ'անուի, 14 ու Արքայն իր կ'ապաւնէ :
18 Մեքեօնեքէ Արքայն կ'որհնէ . 20 Արքայն
ալ անոր տասանորդ կու տայ . 22 առած ա-
ւարէն իր հետը եղողներուն բաժին տալէն
ետքը, մնացածը Սողոմն թագաւորին ետ
կու տայ :

1 Ու եղաւ որ՝ Սենաարի Ամարփա
թագաւորին, Ելլասարի Ա-
րիովք թագաւորին, Բեղամի Բո-
ղոզագոմոր թագաւորին, և Գոյի-
մի թարգաղ թագաւորին ժամա-
2 նակները : Ասոնք Սողոմն Բարա
թագաւորին հետ, և Գոմորին Բար-
ա թագաւորին հետ, և Բեղամի Սե-
նար թագաւորին հետ, և Սեղոյի-
մի Սինոր թագաւորին հետ, ու
Բաղայի (այսինքն Խեզովի) թա-
3 գաւորին հետ պատերազմեցան : Ա-
սոնց ամէն ժողովուցան Սիւղիմ
4 ձորին մէջ, Եորէ Ազի ծով : Տաս-
ուերկու տարի Բողոզագոմորին
շմառապութիւն ըրին, ու երբ քա-
սաներորդ տարին պատամք եղան :
5 Եւ չորեքտասաներորդ տարին Բո-
ղոզագոմոր ու իր հետը եղող թա-
գաւորները եկան, ու Եւստարով
կառնայիմ մէջ եղող Եւստարիսնե-
րը, ու Եւստարի մէջ Զուգիսնե-
րը, և ծաւէ պարիսթեմի մէջ
6 Եմփնեք, և Եւ Բողոզիները ի-
րենց Սէր լեռանը վրայ՝ մինչ և ա-
նապատին բովոր եղող Եւ Եւստարի
7 շարկին : Եւ դարձան, ու եկան
Իսնանսեփաթ՝ այսինքն Կադէս, ու
Եւստարիսնեք բոլոր նահանգը, ու
Եւստարիսնեք մէջ բնակող
8 Ամորհացիներն ալ զարկին : Եւ
Սողոմն թագաւորը, ու Գոմորին
թագաւորը, և Եւստարիսնեք թագա-
ւորը, ու Սեղոյիմն թագաւորը, և
Բաղային (այսինքն Սեղովի) թա-
գաւորը իւրեւր, Սեղովն ձորին
մէջ անոնց հետ պատերազմու-
9 ղաւորեցան . Այսինքն Եւստարի
գոմոր թագաւորին հետ, և
Գոյիմի թարգաղ թագաւորին հետ,
ու Սենաարի Ամարփա թագաւո-
րին հետ, ու Ելլասարի Արիովք թա-
գաւորին հետ, ու չորս թագա-
10ւորը ու հինգին հետ : Եւ Սիւղ-
իմ ձորը շնակութիւն յորեքուր լեցան
էր . և Սողոմն ու Գոմորին թա-
գաւորները փախան, և հոն ինկան .
ու մնացան իւր իւրը փախան :
11 Եւ անոնք Սողոմն ու Գոմորին
ամէն բարիքը, ու անոնց բոլոր
12 պաշարները առին ու գացին : Եւ
Սողոմն մէջ բնակող Արքային շեղ-
բօրորդին Ղովտը՝ ու անոր բոլոր
բարիքը առին ու գացին :
13 Եւ փախստական մը եկաւ, ու
ու Բաւիլք Երրայեցի Արքային
պատմեց . և անիկայ Եսթրիլն ու
Անեթին եղբորը Ամորհացի Մամբրէ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի 1917

Գ. Բ. Ժ. 10.
Ժ. 2 :

Բ. Բ. Ժ. 11.

Բ. Բ. Ժ. 23.

Բ. Բ. Ժ. 23.

Բ. Բ. Ժ. 22.

Բ. Բ. Ժ. 17.

Բ. Բ. Ժ. 17.

Բ. Բ. Ժ. 12.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 34.

Բ. Բ. Ժ. 26.

Բ. Բ. Ժ. 17.

Բ. Բ. Ժ. 12.

Բ. Բ. Ժ. 12.

Բ. Բ. Ժ. 21.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Բ. Բ. Ժ. 16.

Ն. Բ. Զ. Բ.
1898
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Հոգի. Գ. Բ.
11

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
3: Գ. Բ. Ե. Զ.
21: Գ. Բ. Ե. Զ.
Ե. 22: Փ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Բ. Ե. Զ.

Ե. Բ. Զ. Բ. Ե. Զ.
* Ե. Բ. Զ. Բ. Ե. Զ.
Բ. Ե. Զ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.

ձեր մէջտեղը, ու քեզմէ ետքը քու սերունդիդ մէջտեղը եւս իմ ուխտս՝ որ պիտի պահէք. ւ ձեզմէ 11 ամէն արուն թիփատուի. 2 Եր անթիփատուութեան մարմինը թիփատէք, ու ասիկայ իմ ու ձեր մէջտեղը եւս թիփատի յանդէս ըլլայ: 12 Եւ ձեր ազգերուն մէջ ամէն ութ օրուան արու շաբաթ՝ կամ տունը ծնածը, կամ քու սերունդէդ չեղող բոլոր օտարականներէն ըստակով ծախու առնուածը՝ թիփատուի. 13 Գիտուի՝ քու տունը ծնածը՝ և ստակով ծախու առնուածը անշուշտ պիտի թիփատուի. և իմ ուխտս ձեր մարմինն մէջ յաւի: 14 Եւ ան թիփատ արուն՝ որուն անթիփատութեան մարմինը թիփատուած չէ, աս անձը իր ժողովուրդէն պիտի չկորսուի. անիկայ իմ ուխտս անարգած է: 15 Եւ Աստուած ըսաւ Աբրահամին. Գիտ Կնոջդ Սարային անունը՝ Սարայ՝ քի՛ կանէր, հայագ անոր անունը: 16 Ի Սարայ ըլլայ: Ու զանիկայ պիտի օրհնեմ, նաև անկէ որդի մը պիտի տամ քեզի. ու պիտի օրհնեմ զանիկայ, ու ւազգեցու իմ պիտի ըլլայ. Ժողովուրդներու թագաւորներ պիտի ելլեն անկէ: Եւ Աբրահամ երեսի վրայ ինկաւ, ու խնդաց, ու իր սրտին մէջ ըսաւ. Հարիւր տարեկան մարդուն զաւակ պիտի ըլլայ՝ արեւօք. և Սարայ՝ որ ինտուն տարեկան է, պիտի 18 ծնանի: Ու Աբրահամ ըսաւ Աստուծոյ. Թող իմայեղը ապրի քու առջեւ: Եւ Աստուած ըսաւ. Այո՛, և քու կնիկդ Սարայն որդի պիտի ծնանի քեզի, ու անոր անունը՝ Իսահակ պիտի դնես. և անոր հետ, ու անկէ ետքը անոր սերունդին հետ իմ ուխտս պիտի հաստատեմ՝ յաւիտենական ուխտ: 20 Ի՛նչ: Եւ իմայեղին համար ալ լըսեցի քեզի. հայ օրհնեցի զանիկայ, ու պիտի աճեցնեմ զանիկայ, ու Կնիստ պիտի շատցնեմ. անիկայ Կնիստուկուն ինչան պիտի ծնանի, ու մեծ ազգ մը պիտի 21 ընեմ անիկայ: Բայց դալ տարի աս ատենս՝ Սարային քեզի ծընանելու Իսահակին հետ իմ ուխտս պիտի հաստատեմ: 22 Եւ անոր հետ խօսիլը լընցուց, ու Աստուած Աբրահամին քովէն 23 վեր ելաւ: Եւ առաւ Աբրահամ իր որդին իմայեղը, ու բոլոր իր տունը ծնածները, և բոլոր ըստակով ծախու առնուածները Աբրահամին ընտանեացը մէջ գրտնուած ամէն արուն, ու նոյն օրը

անոնց անթիփատութեան մարմինը թիփատեց, ինչպէս որ Աստուած 24 անոր ըսէր էր: Եւ Աբրահամ ինտունները տարեկան էր՝ երբ որ իր անթիփատութեան մարմինը 25 թիփատուեցաւ: Եւ իր որդին իմայեղը տասուիրէր տարեկան էր՝ երբ որ իր անթիփատութեան մարմինը 26 մինը թիփատուեցաւ: Եւ նոյն օրը թիփատուեցաւ Աբրահամ, ու իր 27 որդին իմայեղը: Եւ իր տանը բոլոր մարդիկը թէ՛ իր տունը ծընած և թէ՛ օտարականներէն ստակով ծախու առնուած՝ իրեն հետ թիփատուեցան:

ԳԼ. ԺԼ

1 Աբրահամ իրէր հրեշտակներ կ'ընդունէ: 9 Սարայ ինդպարեմ համար կը յանդիմանուի: 17 Սողոմի կործանումը Աբրահամին կը յայտնուի: 23 Աբրահամ բարեխօսութիւն կ'ընէ Սողոմացոյ համար:

Ն. Բ. Զ. Բ.
1898
Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
10

1898

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
15: Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
2

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
1: Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
2: Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
18: Գ. Բ. Ե. Զ.
15

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
5: Սող.
Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
3

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
61

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Բ. Ե. Զ.

Գ. Գ. Բ. Ե. Զ.
19: 21: Գ. Բ. Ե. Զ.
2: Գ. Բ. Ե. Զ.
Գ. Բ. Ե. Զ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898

Է. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ներմ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

մոտիկ կ'ընեն վրանին դրանք մէջ.
11 որ անոր ետեւն էր: Եւ Էւքրաճամ
ու Սարրա ծերացած էին ու օրեր-
նին անցուցած. Եւ Սարրայէն
պակած էր ծանանց օրէնքին մէջ
12 ըլլալը: Եւ Սարրա էր մոռնին
մէջ խնդաց ըսելով. «Ես պառւե-
լէս ետքը զուարճութիւնս պիտի
ունենամ, ծտերս ալ ծերացած ըլ-
13 լալով: Եւ Տէրը ըսաւ Արա-
ճամին. Սարրան ինչու խնդաց,
ըսելով. Միթէ ես իրաւընէ
պիտի ծնանիմ, որ պառւեք եմ.
14 Նէրոյն առջեւ դժուարին բան մը
կայ արդեօք. ծանաճանաւած ժա-
մանակին՝ «գալ տարի» բեզի պիտի
դառնամ, ու Սարրան որչի մը
15 պիտի ունենայ: Եւ Սարրան ու-
րացաւ ու ըսաւ. Չինդացի. ին-
չու որ վախցաւ: Եւ անիկայ ը-
սաւ. Չէ, ինչպիսիք.
16 Եւ մարդիկը լեւն անկէ, ու
երեսնին դէպ ի Սողոմ շտկեցին.
Եւ Արաճամ զանոնք յուզարկելու
17 համար հետեւին զնաց: Եւ Տէ-
րը ըսաւ. Միթէ Արաճամին
18 պահէ՞մ ինչ որ ընելու եմ. Որով-
հետեւ Արաճամ անշուշտ մեծ ու
զորաւոր ազգ մը պիտի ըլլայ. ու
երկրի բոլոր ազգերն անով պիտի
19 օրնուին: Քանզի գիտեմ զանի-
կայ, որ ի իր որդւոցը՝ ու իրմէ ետ-
քը իր տանը պիտի պատուիրէ. Եւ
անոնք արդարութիւն ու իրաւունք
ընելու համար՝ Տէրոյն ճամբան
պիտի պահեն. որպէս զի Տէրը
Արաճամին վրայ բերէ ինչ որ
20 խօսեցաւ: Եւ Տէրը ըսաւ. «Ո-
րովհետեւ Սողոմին ու Գոմորին ա-
ղաղակը շատցաւ, Եւ անոնք մեղքը
21 խիստ ծանրացաւ, Նէմա պիտի
իջնեմ տանելու» թէ բոլորովին
ինծի եկած աղաղակի՞ն պէս ըրին.
22 Եւ թէ որ չէ, Դիտեմ: Եւ ան
մարդիկը անկէ ելան, Էւս դէպ ի
Սողոմ զացին. Եւ Արաճամ տա-
կաւին՝ Տէրոյն առջեւ կայեք էր:
23 Եւ Արաճամ՝ մտնեցաւ, ու ը-
սաւ. Էւրոյնք ամբարշտին հետ
արդարն ալ պիտի կորսնցընեն.
24 Գուցէ ան. քաղաքին մէջ յիսուն
արդար ըլլան. արդեօք անոր մէջը
եղած յիսուն արդարին համար
չխնայելով պիտի կորսնցընեն ան
25 տեղը. Քա՛ւ լեցի բեզ ասանկ բան
ընելը՝ որ արդար ամբարշտին հետ
մեռցընեն, ու Էւրոյնք ամբարշտի
պէս ըլլայ. քա՛ւ լեցի բեզ. միթէ
26 բոլորն պիտի չընէ՞: Եւ Տէրը
ըսաւ. «Թէ որ Սողոմին մէջ յի-
սուն արդար գտնեմ քաղաքին մէ-
ջը, անոնց համար բոլոր տեղը պի-

տի խնայեմ: Եւ Արաճամ պա-
տասխան տուաւ ու ըսաւ. Աճա՛
հիմա՝ Էս որ հող ու մոխիր եմ,
+ Տէրոյն հետ խօսելու սկսեցի.
28 Գուցէ յիսուն արդարն հինգ պա-
կաս ըլլայ, ան հինգին համար բոլոր
քաղաքը պիտի կորսնցընեն: Եւ
Անիկայ ըսաւ. Թէ որ չոն քառսուն
ու հինգ գտնեմ, չեմ կորսնցը-
29 ներ: Եւ դարձեալ խօսեցաւ անոր
ու ըսաւ. Գուցէ հոն քառսուն
գտնուի: Եւ Անիկայ ըսաւ. Քառ-
30 սունին համար ու չեմ ընեք. Եւ
Էս ըսաւ. Ո՛հ, Տէրը չբարկա-
նայ, ու խօսիմ. գուցէ հոն եր-
սուն գտնուի: Եւ Տէրը ըսաւ.
Թէ որ հոն երսուն գտնեմ, չեմ
31 ընեք: Եւ Էս ըսաւ. Աճա՛ հի-
մա Տէրոյն հետ խօսելու սկսեցի.
գուցէ հոն քսան գտնուի: Եւ
Անիկայ ըսաւ. Քսանին համար ու
32 չեմ կորսնցընեք: Եւ Էս ըսաւ.
«Ո՛հ, Տէրը չբարկանայ, ու մինակ
աս անգամ խօսիմ. գուցէ հոն
տասը գտնուի: Էս Էս Անիկայ ը-
սաւ. Քսանին համար ու չեմ կոր-
33 սնցընեք: Եւ Տէրը Արաճամին
հետ խօսիլը լմնացուցածին պէս
գնաց. Արաճամ ալ իր տեղը
դարձաւ:

ՊԼ. ԺԺ

1 Ղովտ երկու հրեշտակներ կ'ընդունին 4 Չոր
Սողոմացիք կուրծքմամբ կը զարնուն:
12 Ղովտ լեռը կը խրկուի: 18 Սեզովտ երթա-
լու հրաման կ'տան: 24 Սողոմ ու Գոմորի
կործանումը: 26 Ղովտին կնիկը աղի արձան
կ'ըլլայ: 30 Ղովտ այրի մը մէջ կը բռնկի:
31 Սողոմին ու Ամմոնի ապօրինատու ծը-
նունդը:
1 Եւ ան երկու հրեշտակներ իրի-
կուան դէմ Սողոմ եկան. ու
Ղովտ Սողոմին դուռը նստեր էր.
Եւ Ղովտ տեսնելով զանոնք դիմա-
ւորելու ելաւ, ու իր երեսը կնիկը
գետինը ծռելով խոնարհութիւն ը-
2 ըսաւ. Ու ըսաւ. Աղէ իմ տերերս՝
կ'աղաչեմ, Է՛ձեր ծառային տո՛ւնը
գարձէք, Եւ գիշերը կնիկը Է՛նցէք,
ու Դուք իրիկ լուացէք. ու առ-
տուանց կանուխ ելէք ու ձեր ճամ-
բան զայցէ: Եւ անոնք ըսին.
Է՛ձէ՛, զիշերը փողոցը կը կենանք:
3 Եւ շատ բռնապետեց զանոնք, ու
անոր դարձան, Եւ անոր տունը մը-
տան. Էւս անոնք խնայող ըլլաւ,
Եւ բաղարժ եփեց, ու կերան:
4 Բայց անոնք պառկելէն առաջ՝
քաղաքին մարդիկը՝ Դուք Է՛նց
մացիք՝ երեսասարկներէն մինչեւ ծե-
րերը՝ առհասարակ բոլոր ժողո-
5 վուրդը տունը պատուցին. Եւ
Ղովտ կանչեցին ու անոր ըսին.
Ո՛րք են ան մարդիկը՝ որ աս գիշեր
բեզի եկան. Եւ անոնք դո՛ւրս հանե-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898

Է. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17. 2. 19. 11. 12.
19.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1898
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.
Գ. Լ. Ժ. Բ.
18.
Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1800

Գ. Լ. Ժ. Ե.
20.

1773
Ժ. Բ. Գ. Բ.

Ժ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Ե.
Ժ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
2.

1857

Ժ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. Գ. Բ.

Ժ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. Գ. Բ.

1838

Լ. Բ. Գ. Բ.
20. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

Լ. Բ. Գ. Բ.
Լ. Բ. Գ. Բ.

նունները ասոնք են ծիրենց ազգե-
րուն համեմատ տասներկու իշխան-
17 ներ էին ։ Եւ իսմայէլին կենացը
օրերը հարկը երաւունութիւն տարի
էլաւ ։ Եւ իր հոգին աւանդելով
մեռաւ ։ ու իր ժողովուրդին խաւ-
18 նուեցաւ ։ Եւ Իսմայէլ-Յիւդ Գը-
նակեցան Եւրոպայէն մինչև Սուր,
որ Եգիպտոսի դիմացը Ասորես-
տան երթալու ճամբուն վրայ է .
ձրլոր իր եղբայրներուն առջևը
բնակեցաւ ։

19 Եւ Աբրահամին որդւոյն Իսահա-
կին ծնունդները ասոնք են . Աբրա-
20 համ ծնաւ Իսահակ ։ Եւ Իսա-
հակ քառասուն տարեկան էր . երբոր
Իսիդազետուն Գաւորի Բաթուէլին
աղջիկը Գաւորի Լաբանին քոյրը

21 Ռեբեկան իրեն կնիկ առաւ ։ Եւ
Իսահակ աղայեց Տերօջը իր կնկանը
համար ։ ամուլ ըլլալու պատճա-
ռաւ ։ Եւ Տէրը անոր աղայանքը
ընդունեց . ու անոր կնիկը Ռեբե-
22 կան յղացաւ ։ Եւ տղաքները անոր
արգիւնդին մէջ կը կուռէին , ու
ըսաւ . Թէ որ այսպէս է , ինչու
եղաւ ինծի անկալ ։ Եւ Տերօջը

23 հարցնելու գնաց ։ Ու Տէրը
ըսաւ անոր . Երկու ազգ կան ար-
գանդիդ մէջ , և քու որովայնդ
երկու ժողովուրդ պիտի գատուի .
ու ժողովուրդին մէջ մէկական
զօրաւոր պիտի ըլլայ , և Դմեծը պի-

24 տի ծառայէ պղտիկին ։ Ու երբոր
անոր ծնանելու օրերը լեցուեցան ,
ահա երկուորեակ էին անոր արգան-
25 ղին մէջը ։ Եւ առջինը ելաւ կար-
միազոյն , Լըրոր Իսահակ մնացող
վերակուի պէս էր . ու անոր ա-

26 նունը Իսահակ դրին ։ Եւ անկէ
ետքը անդ եղբայրը ելաւ , ու Դա-
նոր ձեռքի Եսաւին զարշապարէն
ընենք էր . և անոր անունը Թակոր
դրին . ու անոնց ծնած ասունքը Ի-
սահակ վաթսուն տարեկան էր ։

27 Եւ մանկուրդը մեծցան . ու Եսա-
կայտի մարդ Լվարպետ որսորդ ե-
ղաւ իսկ Թակոր Դանդարտ բար-
քով մարդ էր ։ ու վրանցնելու մէջ

28 իր բնակէր ։ Եւ Իսահակ իր սիրելի
Եսաւը . ինչու որ անոր որսէն կու-
տէր . բայց Ռեբեկան Թակորը կը
սիրէր ։

29 Օր Դե երբոր Թակոր ապուր կե-
փէր . Եսաւ դայտէն եկաւ և Դա-
30 իսահակին կը մարէր . Ու Եսա-
կայտին ըսաւ . Դնորհք ըրէ
առ չիկաթանէն տուր որ ուտեմ .
քանիդ կը մարիմ . անոր համար
անոր անունը Տեղովմ կուռեցաւ ։

31 Եւ Թակոր ըսաւ . Ծախէ ինծի
այսօր քու անդրանկութեանդ ի-

32 ըսուելը ։ Ու Եսաւ ըսաւ .

Ահա մեռնելու կը մօտենամ , և
անդրանկութենէն ինծի ի՞նչ օգուտ
33 կայ ։ Եւ Թակոր ըսաւ . Այսօր
ինծի երգում ըրէ . և անկիւյ եր-
գում ըրաւ անոր , ու իր անդրան-
կութեան իրաւունքը ծախեց Թա-
34 կորին ։ Ան ատեն Թակոր հաց ու
ոսպէ ապուր տուաւ Եսաւին , և
անկիւյ կերաւ ու խմեց , ու ելաւ
գնաց . այսպէս Եսաւ էր անդրան-
կութեան անարգեց ։

ԳԼ. Ի. Զ.

1 Իսահակովին պատճառով Գերարկելովայ
2 Աստուած զանկիւյ կը իրաւէ ու կ'օրհնէ ։
7 Իր կից ուրաւալուն համար Արիմեկէն կը
յաջիմանաի . 12 Իր հարստութենէ . 13
Իսահակ ընդունէր կը փորէ ։ 26 Արիմեկէ
Բերաբէի մէջ ուտաւ կ'ընէ Իսահակին հետ ։
34 Եսաւին կնիկները ։

1 Ու երկրին մէջ տոյժ եղաւ , և Դա-
նովին զաւոր Աբրահամին օրե-
քը եղէր էր . և Իսահակ Գերարա
զիւց Գաւորացուց Բերիմեկէ թա-

2 զաւորին ։ Եւ Տէրը երեցաւ ա-
նոր , ու ըսաւ . Եգիպտոս մի իջնէր ,
Դանակէ ան երկրին մէջ որն որ քեզի

3 պիտի ըսեմ . Դ Գանդուիտ ետիւր աս
երկրին մէջ , ու Դե քեզի հետ պի-
տի ըլլամ , և Դքեզ պիտի օրհնեմ .
ինչու որ Երլոր աս երկիրները քեզի
ու քու սերունդիդ պիտի տամ ։

ու Դքու հօրդ Աբրահամին ըրած
4 Երդումն պիտի հաստատեմ . Եւ
Դքու սերունդդ երկիրքի աստղերուն
չափ պիտի շատցնեմ , և Դլոր աս
երկիրները քու սերունդիդ պիտի
տամ . ու Դերկրի բոլոր ազգերը քու

5 սերունդիդ պիտի օրհնուին . Եւ Դնու
որ Աբրահամ իմ ձայնիս ականջ
դրաւ . և իմ հրամաններս ու պա-
տուիրաններս իմ իրաւունքներս
ու օրէնքներս պահեց ։

6 Եւ Իսահակ բնակեցաւ Գերա-
7 րայի մէջ , Ու ան տեղին մար-
դիկը հարցուցին Դանակէ իր կնկանը
համար . և անկիւյ ըսաւ . Իմ
քոյրս է . քանզի Եսմ կնիկս է ըսե-
լու վախցաւ . չըլլայ որ Դքու , աս
տեղի մարդիկը զիս մեռցնեն Ռե-
բեկային համար . ինչու որ Դանի-

8 կայ տեսքով գեղեցիկ էր . Ու
եղաւ որ երբ հոն շատ ատեն կե-
ցաւ . Փղապաղ թագաւորը Ա-
րիմեկէ պատուահանէն նայեցաւ ու
տեսաւ . և ահա Իսահակ իր կնի-
կանը Ռեբեկային հետ կը խաղար .

9 Եւ Արիմեկէ կանչեց Իսահակը ու
ըսաւ ահա իրաւցնէ անկիւյ ըմ
կնիկդ է . և ի՞նչպէս Անկիւյ իմ
քոյրս է ըսի . ու Իսահակ ըսաւ
անոր Գանդի ըսի թէ Զըլլայ որ

10 անոր պատճառով մեռնիմ . Եւ
Արիմեկէ ըսաւ . Ի՞նչ է աս քու

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1805

Ժ. Բ. Գ. Բ.
16.

Ժ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. Գ. Բ.

Իր 1804

Ժ. Բ. Գ. Բ.
10.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Ն. ք. զԲ.
Իբր 1804

1 ԳԼ. Ի. 9.

Ն. Սաղ. ճե.
15: Սար.
7. 8:

ՅՄատ. Ժ. 7.
8:

Ն. Տ. ԳԼ.
Ի. 1. 35:
ՅՄ. Ի. Բ. 12:

Ն. ԳԼ. Ի. 7.
35: Սաղ.
ճԺ. 3:
Ն. Սաղ. Ժ. 22:

Ն. ԳԼ. Ի. 11:
ՅՄ. Գ. 4:
Ն. ԳԼ. Ի. 30:

Ն. ԵԼ. Գ. 9:

Ն. ԳԼ. Ի. 31:

* ԵԲ. Կեն.
գանի:

Ն. ԳԼ. Ի. 25:

† Գ. Կոթ.:

† Գ. Թ. յոս.
մոթին:

|| Գ. Ընդար.
ձակութիւն:

Ն. ԳԼ. Ժ. 6:
Ի. 3: Ի. 52:
ԵԼ. Գ. 7:

Ն. ԳԼ. Ժ. 7:
Ի. 12: Ի. 18:
ԵԼ. Գ. 6: Գ. 32:

Ն. ԳԼ. Ժ. 1:
Ն. Տ. Գ. 3: 4:
Ն. ԳԼ. Ժ. 7:
Ժ. 15:

Ն. Սաղ. ճԺ. 17:

Ն. ԳԼ. Ի. 22:

մեզի ըրածդ. քիչ մնաց որ ժողովուրդէն մէկը բու կնկանդ հետ պառկեր, ու լմեր վրայ յանցանք:

11 պիտի բերեիր: Եւ Աբիմէլէք էր բոլոր ժողովուրդին պատուիրեց՝ ըսելով. Ով որ հաս մարդուն, կամ անոր կնկանը պպկուր ըլլայ, անշուշտ պիտի սպաննուի:

12 Եւ Իսահակ ան երկրին մէջ ցանեց, ու ան տարին՝ Յհարեւարպա տիկ արքայէն քաղեց. և Տէրը

13 Նորինց զանիկայ: Բւ մարդը քարծրացաւ, ու երթալով մեծացաւ. անան իր իխտ մեծ եղաւ:

14 Եւ ունեցաւ ուղտաւներ, ու արջաւներ, և շատ ծառաներ. ու Փղշտացիք մահաւնեցան անոր:

15 Եւ իր հօրը Աբրահամին օրերը՝ իր հօրը ծառաներուն փորած բոլոր ջրհորները Փղշտացիք գոցեցին:

16 Եւ հողով լեցուցին գանոնք: Եւ Աբիմէլէք բաւ Իսահակին. Գնա՛ մեզմէ. ինչու որ ի մեզմէ շատ աւելի

17 լի զօրաւոր եղար: Եւ Իսահակ գնաց անկիւն ու իր վրանը Գերաւայի ձորին մէջ բացաւ, ու հոն բնակեցաւ:

18 Եւ Իսահակ նորէն փորեց ան ջրհորները, որոնք իր հօրը Աբրահամին օրերը փորեր էին, ու Աբրահամին մեռնելէն ետքը Փղշտացիք գոցեր էին, և իր հօրը դրած անուններուն պէս անոնց անուններ դրաւ:

19 Ու Իսահակին ծառաները ան ձորին մէջ փորեցին, ու հոն վազուրն

20 ջուրի հօր գտան: Եւ Գերաւային հովիւները Իսահակին հովիւներուն հետ կը կռուէին ըսելով. Զուրը մերն է. անոր համար ան հորին անունը † Եսէք դրաւ. ինչու որ անոր

21 հետ կռուեցան: Եւ ուրիշ հօր մը փորեցին. ու անոր համար ալ կը կռուեցան. և անոր անունը † Սիդա

22 դրաւ: Ու անկից ելաւ, և ուրիշ հօր մը փորեց. և անոր համար չը կռուեցան. և անոր անունը || Թոբովթ դրաւ ըսելով. Բանդի հիմա Տէրը մեզ ընդարձակեց, ու երկրի մէջ պտղաբեր պիտի ըլլամ:

23 Եւ անկից Բերաբէէ գնաց:

24 Ու ան գիշերը Տէրը երեցաւ անոր ու ըսաւ. Դեռ քու հօրը Աբրահամին Աստուածն էմ. Եմի վախար, ինչու որ ես քու հետդ էմ, և իմ ծառայիս Աբրահամին համար քեզ պիտի օրհնէմ, ու քու սերունդդ

25 պիտի շատցնէմ: Եւ հոն սեղան մը շինեց, և Տէրը ջր անունը կանչեց, և հոն իր վրանը բացաւ. ու Իսահակին ծառաները հօր մը փորեցին ան տեղ:

26 Եւ Աբիմէլէք, ու իր բարեկամը Ոթգալթ, ու Իր սպարապետ

տը Փիթոշ՝ Գերաւայէն անոր գաւառը: Եւ Իսահակ ըսաւ անոնց. Ի՞նչ պատճառաւ ինծի եկար. որովհետեւ չգիտեմ:

28 Ընդմէջ վազեցին: Եւ անոնք ըսին. Ստուգիւ տեսանք որ Տէրը քեզի հետ է, ու ըսինք. Հիմա մեր մէջը՝ այնչեւ մեր ու քու մէջտեղդ երդում մը ըլլայ, և քեզի

29 հետ ուխտ ընենք, Որ մեզի գէշուածին չընես, ինչպէս որ մենք քեզի բան մը չորինք, միայն թէ քեզի աղէկութիւն ըրինք, ու քեզ խաղաղութեամբ յուղարկեցինք:

† Դուսն հիմա Տէրը օրհնեցաւ ես: 30 Եւ ինքը անոնց ինչոյք ըրաւ. ու անոնք կերան ու խմեցին, և Եւ առտուանց կանուխ ելան, ու իրարու երդում ըրին. և Իսահակ յուղարկեց գանոնք, ու անոնք խաղաղութեամբ իրմէն գացին:

32 Ու եղաւ որ նոյն օրը Իսահակին ծառաները եկան, և անոր պատմեցին իրենց փորած հորին համար, ու անոր ըսին:

33 Զուր գտանք: Եւ ինքը անոր անունը Սափէէ դրաւ. քանոր համար մինչ և այսօր ան քաղաքին անունը քնեցաւ:

34 Ու Եսաւ քառուստ տարեկան էր՝ երբոր իրեն կնիկ առաւ Գետացի Բեթերին աղջիկը Յուդիթը, ու Գետացի Ելզեմին աղջիկը Բասեմա:

35 Թը: Եւ ասոնք Իսահակին ու Ռեբեկային Բարտին ցաւ եղան:

ԳԼ. ԻԵ

1 Իսահակ որսի կը խելէ Եսաւը: 6 Ռեբեկա կը խառնէ Յակոբը՝ որ հօր օրհնութիւնը տան: 15 Յակոբ՝ Եսաւին կերպարանքով՝ օրհնութիւնը կ'առնէ: 30 Եսաւ իր որսը կը բերէ: 33 Իսահակ կը սարսափի: 34 Եսաւ կը գնացաւ, ու շատ ծախանաւոր օրհնութիւն մը կ'առնէ, 41 Ու Յակոբ մեղքներու կը սպառնայ: 42 Ռեբեկա՝ Եսաւին բարկութեամբ առնէր կ'առնէ:

1 Ու եղաւ որ երբ Իսահակ ծերացաւ, ու իր աչքերը տեսնելու զօրութենէն տկարացաւ, ին մեծ որդին Եսաւը կանչեց, ու ըսաւ անոր. Որդեակ իմ՝ և անիկայ ըսաւ. Ահա՛ հոն էմ: Եւ Իսահակ ըսաւ. Ահա՛ ես ծերացեր էմ, ու

3 Բնակեցաւ օրը չեմ գիտեր. Դեւ հիմա զէքերդ կապարծիք ու աղէկաւ, և դաշտը ելիր, և ինծի որս

4 մը որսաւ. Եւ իմ սիրածիս պէս ինծի խորտկիւնը բերէ, ու ինծի բեր որ ուտեմ, որպէս զի անունը իս

5 առաջ Դիմ հոգիս քեզ օրհնէ: Եւ Ռեբեկան լսեց՝ երբոր Իսահակ իր որդեկան Եսաւին կը զրուցէր. ու Եսաւ դաշտը գնաց որս մը որսալու բերելու:

6 Եւ Ռեբեկա իր որդեկան Յակոբին զրուցեց ըսելով. Ահա՛ ես լսեցի եր-

Ն. ք. զԲ.
Իբր 1804

Գրատ. Ժ. 7:
Ն. Տ. Գ. 16:

Ն. ԳԼ. Ի. 22: 23:

† ԳԼ. Ի. 31: Սաղ.
ճԺ. 15:
† ԳԼ. Ժ. 3:
† ԳԼ. Ժ. 31:

§ Գ. Երդում:
§ ԳԼ. Ի. 31:

§ Գ. Զոր
Երդում: 1796

Ն. ԳԼ. Ժ. 2:
Բ. ԳԼ. Ի. 46:
Ի. 1. 8:

Իբր 1760

Ն. ԳԼ. Ի. 10:
Սաղ. Ժ. 2:

Բ. Սաղ. Ի. 1:
Յակ. Գ. 14:

† ԳԼ. Ի. 27: 28:

Գ. Զոր 27:
ԳԼ. Ի. 9:
15: Ի. 28:
Գ. Բ. 1:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Երբ 1760

Է. Զ. Գ. Բ. 13

Է. Զ. Գ. Բ. 4

Է. Զ. Գ. Բ. 4

Է. Զ. Գ. Բ. 25

Է. Զ. Գ. Բ. 22

Է. Զ. Գ. Բ. 25
Է. Զ. Գ. Բ. 15

Է. Զ. Գ. Բ. 9
Է. Զ. Գ. Բ. 24
Է. Զ. Գ. Բ. 9
Է. Զ. Գ. Բ. 25

Է. Զ. Գ. Բ. 9

Է. Զ. Գ. Բ. 27

Է. Զ. Գ. Բ. 4

Է. Զ. Գ. Բ. 12

Է. Զ. Գ. Բ. 16

բորքու հայրդ բու եղբորդ Եսաւին
7 Խոսեցաւ՝ ու բաւ . Ինծի որս բեր,
ու ինծի համար խորտիկներ րբե,
որ ուտեմ, ու մեռնելիս առաջ քեզ
8 Տէրոյն առջևը օրհնեմ : Եւ հիմա
որդեակ իմ՝ ինչ որ ես քեզի պա-
տուիրեմ, էիմ խօսքս մոտիկ րբե :
9 Հիմա դէպ ի հօտը գնա, ու անկեղ
ինծի երկու աղէկ ուլ՝ բեր այծերէն,
և Ղզանտնք բու հօրդ համար խոր-
10 տիկներ ընեմ իր սիրածին պէս . ու
հօրդ տար՝ որ ուտէ, որպէս զի էիր
11 մեռնելէն առաջ քեզ օրնէ : Ու
Յակոբ բաւ իր մօրը Ռեբեկային .
Ահա՛ Եիմ եղբայրս Եսաւ մազոտ
մաղդ մին է, ու ես լերկ մաղդ մին
12 եմ . Գուցէ հայրս Եղիս էր յեռաւ
չօշափէ, ու ես իր աչքին խաբողի մը
պէս երևնամ . և ծիմ վրաս անէ՞ք
13 բերեմ, ու չէ թէ օրնութիւն : Եւ
իր մայրը բաւաւ անոր . Որդեակ իմ՝
էքզի գլուս՝ անէ՞ք իմ վրաս ըլ-
լայ . միայն թէ դուռն իմ խօսքս մոտիկ
14 րբե, ու գնա՛ ինծի՛ բեր գլուսն : Եւ
անկեղ գնա, ու առաւ, և իր մօրը
բերաւ . ու մայրը Լանոր հօրը սիրա-
15 ծին պէս խորտիկներ րբաւ : Եւ Ռե-
բեկա իր մեծ որդւոյն Եսաւին Խաղ-
նիւ հանդերձները առաւ՝ որոնք տա-
նը մէջ իր քոփէ էին, ու իր պզտիկ
16 որդւոյն Յակոբին հազդուց : Եւ այ-
ծի ուլերուն մօրթերը անոր ձեռքե-
րուն ու անոր լերկ պարանոցին վրայ
17 դրաւ . Եւ իր րած խորտիկները
ու հացը իր որդւոյն Յակոբին ձեռ-
18 քը տուաւ : Եւ անկեղ իր հօրը
եկաւ, ու բաւ . Ով հայր իմ՝ . և
անկեղ բաւաւ . Ահա՛ հո՛ւ եմ . ո՞վ
19 ես դուռն որդեակ իմ՝ . ու Յակոբ
իր հօրը բաւաւ . Ես քու անդրանիկ
որդիդ Եսաւն եմ . ինծի բաժնիդ
պէս բրի . շնորհք րբէ էլիր, նստէ,
և իմ որսէս կէր ծորքու հողիդ գիս
20 օրնէ : Եւ Իսահակ բաւաւ իր որ-
դւոյն . Ինչպէս այդչափ շուտով
գտար՝ որդեակ իմ՝ . ու անկեղ
բաւաւ . Գանձի Տէրը բու Լանուածոր
21 իմ առջիս բերաւ : Եւ Իսահակ բ-
աւաւ Յակոբին . Մօտ եկու որ իքեզ
յեռաւ չօշափեմ՝ որդեակ իմ, թէ
արթեօք դուռն իմ որդիս Եսաւն ես,
22 թէ չէ : Եւ Յակոբ իր հօրը Իսա-
հակին մօտեցաւ, որ էր յեռաւ չօ-
շափեց զանկեղ, ու բաւաւ . Հայրը
Յակոբին ձայն է . բայց ձեռքերը ե-
23 սաւին ձեռքերն է : Այսպէս ճանաչ-
ցաւ զանկեղ, ինչու որ հնոր ձեռ-
քերը իր եղբորը Եսաւին ձեռքերուն
պէս մազոտ էին . և օրնեց զանկեղ .
24 Ու բաւաւ . Դուռն ես իմ որդիս Ե-
սաւը . և անկեղ բաւաւ . Ես եմ :
25 Եւ ինքը բաւաւ . Մօտ բեր ինծի,
ու իմ՝ որդւոյս որսէն ուտեմ, որ

յիմ հողիս քեզ օրհնէ . և մօտեցուց
անոր, ու կերաւ . և դինի բերաւ
26 անոր, ու խմեց : Եւ անոր հայրը
Իսահակ բաւաւ անոր . Հիմա մօտե-
ցիր, ու գնա համբուրէ՛ որդեակ իմ :
27 Եւ անկեղ մօտեցաւ ու համբու-
րեց զանկեղ . և անոր հանդերձին
հօտը հոտուրտաց, ու օրնեց զա-
նկեղ, ու բաւաւ . Ահա՛ Էիմ որդւոյս
հօտը Տէրոյն օրնած արտին հոտին
28 պէս է : Ուստի ճԼստուած տայ
քեզի՝ յերկինքի ցողէն, ու յերկրի
պարարտութենէն, և շքորենի ու
29 գինիի առատութիւն . Եւ թող
ժողովուրդները քեզի ծառայեն,
և ազգերը քեզի խոնարհութիւն
ընեն . քու եղբայրներուդ տէրը
եղիր, և քու՝ մօրդ որդիքը քեզի
խոնարհութիւն ընեն . Եւ քեզ ա-
նիծողը անիծեալ ըլլայ, ու քեզ
օրնողը՝ օրնեալ :
30 Եւ եղաւ որ երբ Իսահակ դա-
ղարեցաւ Յակոբը օրնելէն, ու
հագիւ թէ Յակոբ իր հօրը Իսահա-
կին առջևէն էլր էր, անոր եղբայր
31 Եսաւ որսէն եկաւ : Եւ անկեղ ալ
խորտիկներ րբաւ, ու իր հօրը բե-
րաւ, և իր հօրը բաւաւ . Թող իմ
հայրս ելլէ, ու Ղիք որդւոյն որսէն
ուտէ, որ քու հողիդ իս օրհնէ :
32 Եւ անոր հայրը Իսահակ բաւաւ ա-
նոր . Դուռն ո՞վ ես . և անկեղ բ-
աւաւ . Ես քու որդիդ քու անդրանիկը
33 Եսաւն եմ : Ու Իսահակ խիստ շատ
սարսափեցաւ՝ ու բաւաւ . Ան որսը
բռնող՝ ու ինծի բերողը ո՞վ էր, որ
ես քու գալիդ առաջ ամենէն կերայ,
և օրնեցի զանկեղ . Եւ ալ անշուշտ
34 անկեղ օրնեալ պիտի ըլլայ : Երբ-
որ Եսաւ իր հօրը Խօսքը լսեց,
« Խիստ մեծ ու դառն աղաղակով
լացաւ, և իր հօրը բաւաւ . Իս՛ իս
35 ալ օրնէ՛ ով հայր իմ : Եւ անկեղ
բաւաւ . Քու եղբայրդ եկաւ նենգու-
թեամբ՝ ու քու օրնութիւնդ ա-
36 ռաւ : Եւ ինքը բաւաւ . « Լնոր անու-
նը Յակոբ կոչուեցուն համար է որ
աս երկու անգամ իս խաբեց . Էիմ
անդրանկութեան իրաւունքս ա-
ռաւ, և ահա հիմա օրնութիւնս ալ
առաւ : Նաև բաւաւ . Ինծի համար
37 օրնութիւն մը լնորդուցիր : Եւ Ի-
սահակ պատուախան տուաւ ու բաւաւ
Եսաւին . « Ահա զանկեղ քեզի տէ-
րի, և անոր բոլոր եղբայրները
իրեն ծառաներ ըլլալու տուի, ու
եղանկեղ ցորենով ու գինիով հաւա-
տանեցի . ալ հիմա քեզի ինչ ընեմ՝
38 որդեակ իմ : Եւ Եսաւ իր հօրը
բաւաւ . Ով հայր իմ՝ քու օրնու-
թիւնդ միայն մէկ մըն է . իս՛ իս
ալ օրնէ՛ ով հայր իմ . ու Եսաւ
39 իր ձայնը վերցուց, ու լայաւ : Եւ

Ն. Բ. Գ. Բ.
Երբ 1760

Է. Զ. Գ. Բ. 4

Է. Զ. Գ. Բ. 6

Է. Զ. Գ. Բ. 20
Է. Զ. Գ. Բ. 13
Է. Զ. Գ. Բ. 25
Է. Զ. Գ. Բ. 21

Է. Զ. Գ. Բ. 15
Է. Զ. Գ. Բ. 13
Է. Զ. Գ. Բ. 25
Է. Զ. Գ. Բ. 23

Է. Զ. Գ. Բ. 8
Է. Զ. Գ. Բ. 3
Է. Զ. Գ. Բ. 9

Է. Զ. Գ. Բ. 4

Է. Զ. Գ. Բ. 3
Է. Զ. Գ. Բ. 20

Է. Զ. Գ. Բ. 17

Է. Զ. Գ. Բ. 26

Է. Զ. Գ. Բ. 33

Է. Զ. Գ. Բ. 14
Է. Զ. Գ. Բ. 20

Է. Զ. Գ. Բ. 23

Է. Զ. Գ. Բ. 17

Ն. Բ. Չ. Բ.
Ի Բ. 1760

- Հ. Բ. 28.
Ե. Բ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ի. 23.
Ե. Բ. 15. 19.

20. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Բ. 14.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

իր հայրը Իսահակ պատասխան
տուաւ, ու բաւաւ անոր. Ահա՛ քու
բնակութիւնդ երկրի պարարտու-
թեանն, ու վերէն՝ երկինքի յօղէն
40 ըլլայ. Եւ քու սրովդ ապրիս, ու
էղբորդ ծառայութիւն ընես. և
էրկայ որ ահի՛ զատուած առնեղ-
անոր լուծը քու պարանոցդ կոտ-
րես:

41 Ու Եսաւ Գառնի Գառնի քան
օրնութեանը համար՝ որով իր հայրը
օրնեց զանկիւյ. ու Եսաւ իր սրովն
մէջ բաւաւ. Է Իմ հօրս սուգին օրերը
մտան, Դան առնեղ իմ էղբայրս Ես-
42 կորը կը մեռցընէմ: Եւ Ռեքեկային
պատմութեան իր մեծ որդւոյն Ես-
սաւին խօսքերը. ու իր պղտիկ որ-
դին Գառնի կանչել տուաւ, ու
բաւաւ անոր. Ահա՛ քու էղբայրդ
Եսաւ քեզ մեռցընել էր: Եւ քու
վրայովդ ինքզինքը կը միտնէր:

43 Եւ հիմա որդեակ իմ՝ իմ խօսքս
մտիկ ըրէ, ու եկր էղբայր ի Իս-
սան իմ Լաբան էղբօրս փախիր.
44 Եւ անոր քովը առնէ մը կեցիր,
մինչև էղբօր բարկութեանը անց-
45 նիլը. Մինչև որ էղբօր բարկու-
թիւնը քեզմէ անցնի, ու քու ա-
նոր ըրածդ մոռնայ. Ետքը քեզ
անկից բերել կու տամ. Ինչու
ձեր երկուքէն ալ մէկ օրուան մէջ
զրկուիմ:

46 Եւ Ռեքեկա բաւաւ Իսահակին.
Քետին աղջկներուն պատճառաւ
Դ հօգիտս զոտերեմ. Է թէ որ Գառն
աս երկրին աղջկներէն՝ ասոնց պէս՝
Քետին աղջկներէն կնիկ առնէ,
ալ աս կեանքս ինչ պէտք է ինծի:

ԳԼ Ի Ը

1 Իսահակ կ'օրհնէ Գառնի, ու զանկիւյ Մի-
գետ կը խրէ: 6 Եսաւ՝ Իսահակին աղջկն
իրեն կնիկ կ'առնէ: 10 Գառնին սանգուիսի
տեսիլքը: 13 Բեքեկ բարը: 20 Գառնին
ոխտուր:

1 Եւ Իսահակ կանչեց Գառնի, ու
օրնեց անկիւյ, և անոր պա-
տուիրեց ու բաւաւ. Է Գառնի աղ-
2 ջկներէն կնիկ չառնես: Է Եկր՝
Դէպ ի Միգետեւ քու էմօրը
հօրը Գառնիկին տունը գնա, և
անկից՝ քու Լմօրդ էղբօր Լաբա-
նին աղջկներէն քեզ կնիկ առ.
3 Է Ու Միգետեւ Գառնի Գառնի
քեզ օրհնէ, ու քեզ աճցընէ, և
քեզ շաղցընէ. ու շատ ժողո-
4 վուրդներու հայր ըլլաս. Եւ քեզ
Երբաշամին օրնութիւնը տայ,
քեզ՝ ու քեզ հետ քու սերունդիդ.
որպէս զի ժառանգես Էրու պան-
դիւտացած երկիրը՝ որն որ Աս-
5 տուած Երբաշամին տուաւ: Եւ
Իսահակ խրեց Գառնի, և անկիւյ
զնաց դէպ ի Միգետեւ՝ Ասորի Բա-

Թուրի որդւոյն Լաբանին, Է
Գառնին ու Եսաւին մօրը Ռեքե-
կային երբայրն էր:

6 Եւ Եսաւ տեսնելով որ Իսահակ
օրնեց Գառնի, ու խրեց զա-
նկիւյ դէպ ի Միգետեւ՝ անկից
իրեն կնիկ առնելու համար, և որ
զանկիւյ օրհնած առնէր պատուի-
րեց անոր ըսելով. Գառնի աղ-
7 ջկներէն քեզ կնիկ չառնես, Եւ
որ Գառնի Գառնի աղջկն իր հօրը ու
իր մօրը, ու Միգետեւ զնաց.
8 Եւ Եսաւ տեսնելով թոր Գառնի
աղջկները իր հօրը Իսահակին
9 հաճելի չէն, Ան առնէր Եսաւ Իս-
սայէլին զնաց, և իր Գառնի կնիկ-
ներէն ի զատ՝ Երբաշամին որ-
դւոյն Իսահակին աղջկն Էրբաշ-
թին քոյրը ԼՄայէլէթը իրեն կնիկ
առաւ:

10 Եւ Գառնի Է Բեքեկէն ելաւ
11 ու դէպ ի Իսահակին զնաց. Եւ
տեղ մը հասաւ, ու զիւրը հոն
մնաց. Ինչու որ արեւ մարը մնա-
էր. և ան տեղի բարեբն առաւ, և
ան իր զիւրուն տակը դրաւ, և ան
12 տեղը պառկեցաւ: Ու Էրբաշ մը
տեսաւ, և հասնաւ անոր մը երկրի
վրայ դուռած էր, որուն զլուսը
երկինքը կը հասնէր, և հասաւ Աս-
տուծոյ հրեշտակները անկից կ'ել-
13 լէին ու կ'իջնէին: Եւ աս հէրը
կայնեցաւ անոր վրայ, ու բաւաւ.
Եւ Եսաւ Երբաշին՝ քու հօրը Երբա-
շամին Աստուածը, ու Իսահակին
Աստուածը. Է աս երկիրը՝ որուն
վրայ դուռ կը պառկիս, քեզ՝ ու
14 քու սերունդիդ պիտի տամ. Եւ
քու սերունդը երկրի աւազակ չա-
լու պիտի ըլլայ, ու դէպ ի արեւ
մուտք ու արեւելք, և դէպ ի հիւ-
սիս ու հարաւ պիտի տարածուի.
ու Էրկրի բոլոր ազգերը քեզմով
ու քու սերունդովդ պիտի օրհնուին:

15 Եւ աս Էսա քեզի հետ ելաւ, ու
՝ ամէն ուր որ Էրբաշ քեզ պիտի
պահէմ, ու քեզ աս երկիրը պի-
տի դարձնէմ. Է քեզ Պիլիս և որ
իմ քեզի զոռցածս չընէմ, Է քեզ
16 պիտի խօղորդմ. Եւ Գառնի ար-
թընցաւ իր բունէն՝ ու բաւաւ.
Իրազցընէ Տէրը Դաս տեղ է եղեր
17 ու Ես չիցոյցայ: Եւ վախցաւ ու
բաւաւ. Է Ես հաւաք է աս տեղը.
աս ուրիշ բան չէ՝ բայց միայն Աս-
տուծոյ տունը, ու աս է երկինքին
18 դուռը: Եւ Գառնի առտուանց կա-
նուի ելաւ, ու իր զիւրուն տակը
դրած բարը առաւ, և Է զանկիւյ
արձան կանցնեցուց, Է Ես անոր
19 զլուսը կը թափեց. Եւ Դան տե-
զին անունը Է Բեքեկ դրաւ. Է քեզ
առաջ ան քաղաքին անունը Լուր

Ն. Բ. Չ. Բ.
1760

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ն. Բ. Զ. Բ.
Իր 1745

Լ. ԳԼ. ԼԹ.
3. 5.

* ԵԲԲ. ՏՄԱ.
ԵԿԵ

* ՏՅՆ. ԳԼ.
ԻԳ. 24.

Լ. ԳԼ. ԻԲ.
15.

Դ. ԳԼ. ԼՄ.
6. 38. 39.

40. ՄԱՄ.
ԻԴ. 45.

ՏԽՈՒ. Բ. 10.
Զ. 23. 43.

* ՄՏԻՄ. Ե. 8.

* ԳԼ. ԼՄ. 8.

ՎՄԱՂ. ԼԵ. 6.

† ԵԲԲ. ՎՄ.
ՂԵԼԱՆՈՐԸ

* ՏՅՆ. ԳԼ.
ԼՄ. 9-12.

երթամբ. ինչու որ քեզի բրած ծա-
27 ռայութիւնս գուն գիտես : Եւ Լա-
բան ըսաւ անոր . Թէ որ քու առ-
ջեզ շնորհք գտայ՝ կ'աղաչեմ քեզի,
28 Տէրը քեզի համար իս օրնեց : Եւ
ըսաւ . Է քու վարձքդ ինծի իմա-
29 ցուր, ու պիտի վճարեմ : Եւ անի-
կայ ըսաւ անոր . Դուուն գիտես որ
ես ինչպէս ծառայեցի քեզի, ու քու
անասուններդ ինչպէս էին իմ քովս .
30 Ինչու որ իմ գալէս առաջ քիչ էր
քու ունեցածդ, և Լիխտ շատ-
ցաւ, ու Տէրը քեզ օրնեց իմ
գալովս . և հիմա ես ալ ՝ իմ տանս
31 համար երբ պիտի աշխատիմ : Ու
անիկայ ըսաւ . Բեզի Ինչ տամ :
Եւ Յակոբ ըսաւ . Ինծի բան մը մի՛
տար . Թէ որ աս բանը ինծի ընես,
նորէն քու հօտերդ կ'արածեմ, և
32 կը պահեմ : Այսօր քու բոլոր հօ-
տերուդ մէջէն անցնիմ, անկից ամէն
պիւսակ ու խայտախարիւ ոչխարը,
և ամէն սև ոչխարը, ու խայտա-
խարիւ և պիտակ այծերը գատուք,
33 ու ՝ իմ վարձս անոնք ըլլան : Եւ
Էտակէ ետեւ ՝ իմ արդարութիւնս
քու առջեւ պիտի յայտնուի,
երբոր իմ վարձքիս հոգ տանիս .
իմ քովս գտնուած ամէն պիւսակ
ու խայտախարիւ չեղած այծը, ու
սև չեղած ոչխարը՝ գողցուած սե-
34 պուի : Եւ Լաբան ըսաւ . Թող
35 քու ըսածիդ պէս ըլլայ : Ու ան
օրը գատեց բոլորախայտ ու խայ-
տախարիւ նոխազները, և բոլոր
պիւսակ ու խայտախարիւ էգ այծե-
րը, և ամէն ձերմակ ունեցողը, ու
բոլոր սև ոչխարները, և իր որդի-
36 ներուն ձեռքը տուաւ . Եւ իր ու
Յակոբին մէջտեղը իրեք օրուան
ճամբայի միջոց դրաւ . և Յակոբ
Լաբանին մնացած հօտերը կ'արա-
ծէր :
37. Ու Խալկոբ իրեն դուրս կաղա-
մախի և նուշի ու սօսիի գաւազան-
ներ առաւ, և անոնց կեղևները
տեղ տեղ հանց, անանկ որ գա-
ւազաններուն մէջը եղած ձերմակը
38 կ'երևնար : Եւ իր կեղևած գաւա-
զանները ջուր խմցնելու աւազան-
ներուն մէջը դրաւ, որ երբ հօտերը
ջուր խմելու գան, ու քաղանքէն
ոչխարներուն առջևը ըլլան, և ա-
նոնք՝ խմելու եկած ատենին տար-
39 նան, Ու ոչխարները գաւազաննե-
րուն առջևը տարալով՝ բոլորա-
խայտ, պիւսակ և խայտախարիւ և
40 անոնք կը ծնանէին : Եւ Յակոբ կը
գատեր գառները, ու հօտերուն ե-
րեսը Լաբանին հօտերուն մէջ եղած
բոլորախայտ ու ամէն սև ոչխարնե-
րուն կը դարձնէր . և իր հօտերը

գատ դրաւ, ու զանոնք Լաբանին
41 հօտերուն քովը չորաւ : Եւ երբոր
զօրաւոր ոչխարները կը տաքնային,
Յակոբ ան գաւազանները ոչխար-
ներուն առջև առջևը՝ աւազաննե-
րուն մէջը կը դնէր, որ գաւազաննե-
42 րուն առջևը տաքնան : Բայց տկար
ոչխարներուն չէր դնէր . այսպէս
տկարները Լաբանինը՝ ու զօրաւոր-
43 ները Յակոբինը կ'ըլլային : Եւ
մարդը Լիխտ հարստացաւ, ու
շատ հօտեր, և աղախիներ, ու
ծառաններ, և ուղտեր ու էշեր ու
նեցաւ :

ԳԼ. ԼԵ

1 Յակոբ նեղանալով՝ Լաբանն գաղտուկ ճամ-
բայ կ'ելէ : 19 Ռաբէլ իր հօրը կուսերը
կը գողնայ : 22 Լաբան՝ Յակոբին ետեւէն
կ'իյնայ, 26 ու եղած գողութեանը համար կը
գանգատի : 34 Ռաբէլ իս հօրը կուսերը
ուղտին պատասխան տալը կը պահէ : 36 Յա-
կոբ Լաբանին դէմ կը գանգատի : 44 Լա-
բանին ու Յակոբին Գաղաազ լեռան վրայ
ըրած ուխտը :

1 Եւ լսեց Լաբանին որդւոցը գողու-
ցածները, որ կ'ըսէին . Յակոբ՝
մեր հօրը բոլոր ունեցածը առաւ,
ու բոլոր աս փառքը մեր հօրը ըս-
2 տացուածքէն տացաւ : Եւ Յա-
կոբ Բ Լաբանին երեսը տեսաւ, և
հասն էրեն՝ Դերեկուան ու մէկալ
3 օրուան պէս չէր : Եւ Տէրը ըսաւ
Յակոբին . Է քու հայրերուդ երկի-
րը, ու քու ազգականներուդ դար-
ծիր, ու ես քեզի հետ պիտի ըլ-
լամ :
4 Եւ Յակոբ Գել խրկեց, ու Ռա-
բէլը և Լիան դաշտը իր հօտերուն
5 քովը կանչել տուաւ . Ու ըսաւ ա-
նոնց . Է ես ձեր հօրը երեսը իր տես-
նեմ, որ ինծի երեկուան ու մէկալ
օրուան պէս չէ . բայց իմ հօրս
6 Աստուածը է ինծի հետ եղաւ . Եւ
Էդուք գիտեք որ ես իմ բոլոր գօ-
րութեամբս ձեր հօրը ծառայեցի .
7 Իսկ ձեր հայրը իս խաբեց, ու Է իմ
վարձս շտապը անցամ փոխեց .
բայց Աստուած է թողողց զանի-
8 կայ, որ ինծի վնաս մը ընէ : Վա-
ն է թէ որ անիկայ այսպէս ըսէր .
Է քու վարձը պիտակները ըլլան
ան ատենը բոլոր ոչխարները պիւսակ
կը ծնանէին . և թէ որ այսպէս ը-
սէր . քու վարձքդ բոլորախայտ-
ները ըլլան, ան ատենը բոլոր ոչ-
խարները բոլորախայտ կը ծնանէ-
9 ին : Այսպէս Աստուած է ձեր հօրը
հօտերը առաւ, ու ինծի տուաւ .
10 Եւ եղաւ որ հօտերուն ջերմացած
ատենը, ալբերս վերցնող ու ե-
րազի մէջ տեսայ և հասն հօտե-
րուն հետ գուգաւորող նոխազները
ու խոյերը՝ ամէն ալ խայտախա-
րիւ, պիւսակ ու գորշախայտ էին :

Ն. Բ. Զ. Բ.
Իր 1745

Զ. 23. 30.
Զ. ԳԼ. Ժ. 2.
Ի. 85. Ի. Գ.
13. 14.

1739

* ՍԱԴ. ԻԲ.
16.

Բ. ԳԼ. Դ. 5.

Է. Բ. Բ. Ե. Ե.
54.

Ս. ՌԱԿ. Ժ.
Ժ. Ժ. 7.

Է. ԳԼ. Ի. 15.
20. 21. Ե. Ե.
9.

Զ. 23. 2.

Է. 23. 3.

Է. 23. 38. 39.
40. 41. ԳԼ.
Լ. 29.

Բ. 23. 41.

Ժ. ԲԱ. Ժ. Գ.
22. Դ. Ե. Ե.
Դ. 12. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Ժ. 3.

ՍԱԿ. Ե.
23.

Է. ԳԼ. Ի. 6.
ՍԱԿ. Ե.
14.

Է. ԳԼ. Լ. 32.

Է. 23. 1. 16.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1739
ԴԳԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ձեռքը դանուածէն իր եղբորը Ե-
սաւին համար հրեմաներ պատրաս-
14 տեց, երկու հարիւր այծ և քսան
նոխազ, երկու հարիւր էգ ուխար
15 և քսան խոյ, Երսուէն ծիծ տուող
ուղտ իրենց ձաքերովը, բառտուն
կով ու տար ցուլ, քսան էգ էշ
16 և տար աւանակ: Եւ ամէն մէկ
հօտը զատ զատ իր ծառաներուն
ձեռքը յանձնեց, ու բաւ իր ծա-
ռաներուն: Ընջեալ անցէր, ու հօ-
տերը իրարմէ քիչ մը հեռու թո-
17 ղուէր: Եւ առջէն զացողին
պատուիրեց՝ ըսելով. «Երբոր իմ
եղբայրս Եսաւ քեզի պատահի, ու
քեզի հարցնէ, ըսելով թէ՛ Դու
որո՞ն ես, և ո՞ր կ'երթաս, և աս
18 առջևդ եղածները որո՞ն են. Ըն-
տանը ըսէ որ՝ քու ծառայիդ Եսա-
կորինն է. իմ տիրոջն Եսաւին
խրկած ընծան է. և հա՛ն ինքն ալ
19 ետնին է: Եւ այսպէս երկրոր-
դին, ու երրորդին, և հօտերուն
ետէն՝ բոլոր զացողներուն պա-
տուիրեց՝ ըսելով. Ըս խօսքին պէս
զրուցեցէ՛ք Եսաւին՝ երբոր զինքը
20 գտնէք. Եւ հա՛ն քու ծառայիդ Եսա-
կորն ալ ետնին է՝ ըսէք. Քանզի
բաւ. Եւ զնէն զացող ընծանե-
րով անոր երեսը կը կախուղցնեմ՝
և անկէ ետքը անոր երեսը կը տես
21 նեմ. զուցէ զիս ընդունի: Այս-
պէս ընծաները անոր առջէն դա-
ցին. և ինքը ան գիշերը հոն մնաց
22 բանակին մէջ: Եւ ան գիշերը Ե-
սաւ, ու իր երկու կնիկները, և իր
երկու աղախինները, ու իր տասն-
ութի որդիները առաւ, և Եսա-
23 վին անցքէն անցաւ: Եւ առաւ
զանոնք, ու վտակէն անցուց, և իր
Բ-ւը ունեցածը անցուց:
24 Եւ Յակոբ մինակ մնաց, ու
մարդ մը կը գօտեմարտէր անոր
25 հետ մինչև արշալոյս. Եւ երբ տե-
սաւ որ իր ուժը անոր հասաւ, ա-
նոր զստին ամուլաջիւղին դպաւ, և Եսա-
ւոր հետ գօտեմարտած ատենը՝ Եսա-
կորն զստին ամուլաջիւղ թմեցաւ:
26 Եւ անիկայ բաւ. Թող տուր իս,
ինչու որ արշալոյսը՝ երեցաւ. և
Ես-վ բաւ. «Չեմ թողուր քեզ՝
27 մինչև որ իս չօրէնս: Եւ անիկայ
բաւ անոր. Ի՛նչ է անուշդ. ան
28 ալ բաւ. Յակոբ է. Եւ անիկայ
բաւ. Եւ մէյմի ալ՝ քու անունդ
Յակոբ չըսուի, հպապ խորայեղ
ըս-վի. Ինչու որ Եւստուծոյ հետ
ու Լմարդոց հետ մարտնչեցար: Եւ
29 յաղթեցիր: Եւ Յակոբ հարցուց ու
բաւ. Շնորհք ըրէ՛ անունդ ըսէ
ինձի: Եւ անիկայ բաւ. «Ինչու
իմ անուն կը հարցնես, և հոն
30 օրէնք զանիկայ: Եւ Յակոբ ան

տեղին անունը ՝ Փանուէլ դրաւ.
քանզի Ես-վ. Դեմ առ. դեմ տե-
սայ զԵստուած, ու իմ աննա ապ-
րեցաւ:
31 Եւ Փանուէլէն անցածին պէս՝
արեւ անոր վրայ ծաղեցաւ. ու իր
32 զստին վրայ կը կադար: Անոր հա-
մար Խորայեղ որդիքը զստին վրայի
«Թմրած ըղիղ» շէն ուտեր մինչև
այսօր. Ինչու որ Յակոբին զստին
§ թմրած ըղիղ» դպաւ:

ԳԼ. ԼԳ

1 Յակոբ ու Եսաւ մէկմէկու հանդիպելով իրա-
բու սեր կը ցուցնեն: 17 Յակոբ Աոգ բովի
կ'երթայ: 18 Ստեփն մէջ գալու մը ծախու
առնելով՝ հոն սեղան մը կը շինէ, ու զանիկայ
Եւսուէն Խորայեղ կ'անուանէ:
1 Եւ Յակոբ իր աչքերը վեր վերցուց՝
ու նայեցաւ, և հա՛ն «Եսաւ
կու գար» ու անոր հետ չորս հա-
րիւր հոգի աւ. և իր զաւակները
Լիային՝ ու Ռաքելին՝ ու երկու
2 աղախիններուն բաժնեց: Եւ աղա-
խինները իրենց զաւակներովը առ-
ջևը դրաւ, և Լիան իր զաւակնե-
րովը ետևը, և Ռաքելը ու Յովսէփը
3 միջեւն ետևը: Եւ ինքը անոնց
առջևը անցաւ, ու մինչև իր եղ-
բորը մօտենալուն, ք զետնին հա-
ւասար եօթը անգամ խոնարհու-
4 լանքէր: Ու Եսաւ զանիկայ
դիմաւորելու վազեց, ու զրկեց զա-
նիկայ, և Դանոր պարանոցին վրայ
ինկաւ, ու համբուրեց. և յացին:
5 Ու Ես-վ իր աչքերը վեր վերցուց,
ու տեսաւ կնիկները ու զաւակները,
և բաւ. Աստուծոյ քուլէն ի՛նչք են.
և անիկայ բաւ. Եւստուծոյ քու
ծառայիդ պարգեւած զաւակներն
6 են: Ան ատենը աղախինները ու
անոնց զաւակները մօտեցան, ու
7 խոնարհուլթիւն ըրին: Եւ Լիան
ալ ու իր զաւակները մօտեցան, ու
խոնարհուլթիւն ըրին. և ետքը
Յովսէփ ու Ռաքել մօտեցան, ու
8 խոնարհուլթիւն ըրին: Ու Ես-
ւաւ, Եւ քու Էրորոր խումբդ ի՛նչ
պիտի ըլլայ, որուն ես պատահեցայ.
և Յովսէփ բաւ. Ե իմ տիրոջն առջևը
9 շնորհք գտնելու համար է: Ու Ես-
ւաւ բաւ. Ես շատ ունիմ՝ եղբայր
10 իմ, քուլէինդ քեզի ըլլայ: Եւ
Յակոբ բաւ. Չէ, կ'աղաչեմ
քեզի՝ թէ որ հիմա քու առջևդ
շնորհք գտայ, իմ ձեռքէս ընծաս
ընդունէ. Ինչու որ Ե.բու երեսը՝
Աստուծոյ երեսը տեսնելու պէս
11 տեսայ, և ինձի հաճեցար: Շը-
նորհք ըրէ, քեզի բերուած ի՛նչ-
ծաս առ. քանզի Աստուած ողոր-
մեցաւ ինձի. և քանզի Ես ամէն
բան ունիմ. Ե քու տիրիդ անոր, ու
12 ան ալ ընդունեց: Եւ անիկայ Ե-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1739

ԴԳԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:
ԴԳԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:
ԴԳԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԼԲ. Թ:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

ԴԼ. ԽԳ. 11:
Առակ. ԺԵ.
16:

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1732

22 տանք : Բայց ան մարդիկը մեզի հետ բնակելու, մէկ ժողովուրդը ըլլալու համար միայն աս բանով կը հաճին մեզի, որ անոնց թիւատուութիւնը անստացածքը, և ամէն անստուաները մերը չեն ըլլար, միայն թէ մենք անոնց հաճինք, որ մեզի հետ
23 Բնակին : Ու Եմովրին և անոր որդւոյն Սիւքեմին մտիկ ըրին ան ամէնք՝ որ անոր քաղաքին դռնէն դուրս կ'ելլէին, և ամէն արու՝ որ անոր քաղաքին դռնէն դուրս կ'ելլէր, թիւատուեցաւ :
25 Ու եղաւ որ երբորդ օրը երբոր անոնք ջաշին մէջն էին, Յակոբին երկու որդիքը՝ Դմաւոնն ու Ղեւի՝ Դինային եղբայրները՝ ամէն մէկը իր սուրը առաւ, և համարակալ քաղաքը մտան, ու սպաննեցին ամէն
26 արուն : Ու Եմովրը և անոր որդին Սիւքեմը սուրի բերնէ անցուցին. և Սիւքեմին տունէն առին
27 Դինան, ու դուրս ելան : Եւ Յակոբին որդիքը սպաննուածներուն վրայ եկան, ու քաղաքը կողոպտեցին, իրենց բոլոր պղծելը
28 նուն համար : Անոնց հօտերը, ու անոնց արջառները, ու էշերը, և քաղաքին մէջ եղածը, ու դաշտին մէջ եղածը առին : Եւ անոնց բոլոր ստացուածքը ու անոնց բոլոր տղաքները ու կնիկները զերի առին, և տուններուն մէջ բոլոր գտնուածքը
30 կողոպտեցին : Եւ Յակոբ ըսաւ Դմաւոնին ու Ղեւին. Չիսա երկրին բնակացը՝ Գանանացոց ու Փերեզացոց մէջը : * ատրի բնկով՝ դիս փորձանքի մէջ ձեռնեցիք. և ինծի հետ քիչ մարդիկ ըլլալով՝ անոնք իմ վրաս պիտի հաւարուին, ու զիս պիտի զարնեն, և ես ու իմ տունս
31 պիտի կորսուինք : Ու անոնք ըսին. Հապա մեր բոլոր բողի պէս գործածել պէտք էր անոր :

ԳԼ. ԼԵ

1 Աստուած Յակոբը Բեթէլ կը խրկէ : 2 Յակոբ իր տունը կուրծիքէն կը մարթ : 6 Բեթէլի մէջ սեղան կը շինէ : 8 Դերբայի մասը : 9 Աստուած Բեթէլի մէջ կ'օրհնէ Յակոբը : 16 Ուրախ ընդմիջում կը ձեռնարկէ, ու Եփրաթին ծառին կը մեռնի : 22 Ռաբէլի Բաղդադին հետ կը նստէ : 23 Յակոբի որդիքը : 27 Յակոբ Բերրոն կու գայ իր Իսահակ զօրը : 28 Իսահակին կնիսցը օրերը, մահը, ու թաշտի մահը :

1 Եւ Աստուած ըսաւ Յակոբին. Ելի՛ր վեր՝ դէպ ի՛նչ Բեթէլ դիս, ու հոն բնակէ, և հոն սեղան մը շինէ Աստուծոյ՝ Բոր քեզի ելքեցաւ, քեզ եղբորդ Եսաւին երեսնէն փախած ատենդ : Եւ Յակոբ

իր Դրոտանիքին ու բոլոր իրեն հետ եղողներուն ըսաւ. 2 Զեր մէջը եղող Եսաւը աստուածները վերցուցէ՛ք, ու Էմարրուցէ՛ք, և հանդերձնիդ 3 փոխեցէ՛ք. Ու Ելլելով դէպ ի՛նչ Բեթէլ վեր երթանք. ու հոն սեղան մը շինեմ Աստուծոյ, Բոր իմ նեն զուլթեանս օրը ինծի լոյց, և ու իմ գացած ծամրուս մէջ ինծի հետ էր : 4 Եւ իրենց ձեռքը եղած բոլոր օտար աստուածները, ու իրենց Բականջները եղած օղերը Յակոբին տուին. և Յակոբ թաղեց զանոնք Սիւքեմի մօտ եղած Ժեզկնիին տակը : Ու ծամրայ ելան. և իրենց բոլորտիքը եղած քաղաքներուն վրայ ի Աստուծոյ վախը ինկաւ, ու Յակոբին 6 որդւոցը Եսաւէն չինկան : Եւ Յակոբ Գանանու երկրին մէջ եղող Էլուզը՝ այսինքն Բեթէլը եկաւ, ինքը ու իր հետը եղող բոլոր ժողովուրդը : և հոն Բսեղան մը շինեց, ու ան տեղին անունը՝ Ել Բեթէլ դրաւ. քանզի իր եղբորը երեսնէ փախած ատենը՝ 2 Աստուած հոն իրեն երեցեր էր :

8 Եւ Ռեբեկային դայեակը Կերթուան մեռաւ, ու Բեթէլին վախը կողմը կաղնիին տակը թաղուեցաւ. ու անոր անունը՝ Էլ Երեմիայիւթ դրուեցաւ :

9 Եւ Աստուած նորէն երեցաւ Յակոբին՝ երբոր անկէպ Միկաղեմէն դարձեր էր, ու օրշնջ զանի կայ : Եւ Աստուած ըսաւ անոր. Գու անունդ Յակոբ է. Եւ մէյմին ալ քու անունդ Յակոբ չըսուի, և հապա Իսրայէլ ըլլայ քու անունդ. ու անոր անունը Իսրայէլ դրաւ :

11 Եւ Աստուած ըսաւ անոր. Ես եւ մնակարող Աստուած եմ. ածիս ու շատնա. Իրեզմէ ազգ՝ ու ազգերու բազմութիւն ըլլայ, և քու 12 երանքդ թագաւորներ ելլեն : Ու ան երկիրը յոր Եբրահայմին և Իսահակին տուի, քեզի պիտի տամ. ու քեզմէ ետքը քու սերունդիդ 13 պիտի տամ ան երկիրը : Եւ Աստուած ան տեղը՝ ուր որ անոր հետ իստեցաւ, և անոր քովէն վեր ելաւ :

14 Ու Յակոբ Լքարէ արձան մը կանդնեց ան տեղը՝ ուր որ Աստուած իր հետ իստեցաւ. և անոր վրան թափելու նուր մատուց, ու անոր 15 վրան եղ թափեց : Եւ Յակոբ ան տեղին անունը՝ ուր որ Աստուած իր հետ իստեցաւ, Բեթէլ դրաւ :

16 Ու Բեթէլին ծամրայ կան, ու դեռ Եփրաթի չեկած քիչ մը ծամրայ մտալով՝ Ռաբէլ ծնաւ, և ծընած ատենը շատ դժուարութիւն կը 17 քաշէ : Ու եղաւ որ երբ իր ծընաններուն շատ դժուարութիւն կը

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1732

ԳԼ. ԺԸ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 15 :

ԳԼ. ԼԵ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 19 : ԳԼ. ԲԷ. 19 :

ԳԼ. ԲԷ. 10 :

ԳԼ. ԲԷ. 5 : 6 : 7 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

ԳԼ. ԲԷ. 21 : ԳԼ. ԲԷ. 21 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1729

ԳԼ. Լ. 24:
աթագ. Գ. 20:

ԿԵՐ 1729

* Գ. Ներսիս
Թեանս որ-

+ Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

քաշէր, ծնունդէն ըսաւ անոր . Մի

18 որդի է : Եւ եղաւ որ երբ անոր

հոգին կ'եկէր, (քանզի մեռաւ,)

անոր անունը * Բենիսին դրաւ . քայց

19 անոր հայրը † Բենիսին կոչեց զա-

20 րան՝ որ Բեթլէհէմն է : Եւ Յակոբ

անոր գերեզմանին վրայ արձան մը

կանգնեց, որ մինչև այսօր Ռաբե-

լին գերեզմանին արձանն է :

21 Ու Իսրայէլ ճամբայ ելաւ, և իր

վրանը * Եղեքի աշտարակին մէկալ

22 կողմի կանգնեց : Ու եղաւ որ

երբոր Իսրայէլ ան երկիրը կը բը-

նակեր, Ռուբէն գնաց՝ Լու իր հո-

րը Բաղդա հարձին հետ պառկե-

ցաւ . և Իսրայէլը լսեց -- :

23 Արդ՝ Յակոբին որդիքը տաս-

24 ուներկու էին : Լիային որդիքը՝

* Յակոբին անդրանիկը Ռուբէն,

Ղամաւ, Ղևի, Ռուբա, Իսաբար

25 Ղու Չաբուղոն . Ռաբէլին որդիքը՝

26 Գան ու Նեփթաղիմ : Եւ Լիա-

յին Չեղգիս աղախինին որդիքը՝

Գադ ու Ասեր : Աստը. են Յակո-

բին որդիքը, որոնք Միջագետի

մէջ ծնան անոր :

27 Եւ Յակոբ եկաւ իր հօրը Իսա-

հակին գէպի՝ Ի Մամբրէ՝ ԶԱրայի

քաղաքը՝ այսինքն Բեբրոն, ուր որ

Աբրահամ ու Իսահակ պանդրի-

28 տութեամբ բնակեցան : Եւ Իսա-

հակին սերբը հարիւր ութսուն

29 տարի եղաւ : Եւ Իսահակ ծերա-

ցած ու սրբեր լեցուած՝ աւանդեց

հոգին ու մեռաւ, և իր ժողո-

6 Ու Իսաւ առաւ իր կնիկները ու

տղաքները և աղէկները ու իր տա-

նը բոլոր մարդիկը՝ և իր հօտերը ու

իր բոլոր անասունները՝ և իր բոլոր

ստացուածքը՝ որ Քանանու երկրին

մէջ ստացաւ, և իր Եփորը Ես-

կոբին երեսէն * Եւ երկրի մը գը-

7 նաց . Եւ ինչ որ իրենց ստացուած-

քը շատ ըլլալուն համար՝ չէին

կրնար մէկտեղ բնակիլ . և իրենց

հօտերուն պատճառովը՝ Երենց

պանդխտութեամբ բնակած երկիրը

8 բնական չէր իրենց : Ու Եսա-

ւէիլը լեռը բնակեցաւ . Ի Եսաւը՝

Եդովմնն է :

9 Եւ Սէիր լեռը եղող Եդովմայե-

ցւոց հօրը Եսաւին ծնունդները ա-

10 սոնք են : Եսաւի որդւոցը անուն-

ները ասոնք են . Եսաւին կնկանը

Ադալային որդին Ճեդիփալն ,

Եսաւին կնկանը Բասեմայիկն որ-

11 դին Ռազուէլն : Եւ Եդիփալին

որդիքը՝ Թեման, Օմար, Սեփո,

12 և Գոթամ ու Վենէզ էին : Եւ

Թաման՝ Եսաւին որդւոյն Եդիփա-

զին հարձն էր, որ Եդիփազին՝ Էլ-

մադէկը ծնաւ . Եսաւին կնկանը

13 Ադալային որդիքը ասոնք էին : Եւ

Ռազուէլին որդիքը ասոնք են .

Նահաթ, Չարա, Սամմա ու Մե-

զա . ասոնք էին Եսաւին կնկանը

14 Բասեմայիկն որդիքը, ու Եսաւին

կնկանը Սեբեգոնի աղջկանը Անյա-

աղջկանը Ողբամային որդիքը ա-

սոնք են . և ծնաւ Եսաւին՝ Յեռ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1740

ԳԼ. Լ. 24:
աթագ. Գ. 20:

ԿԵՐ 1740

* Գ. Ներսիս
Թեանս որ-

+ Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Ն. Բ. Դ. Բ.
Իր 1840

են. Ղոտան, և Սորաղ, ու Սե-
21 բեգուն, և Անա, ու Դիսուն, ու Ե-
սեր և Դիսան. ասոնք էին քոռե-
ցող իշխանները Սէրի որդիքը Ե-
22 դովմի երկրին մէջ : Եւ Ղոտանին
որդիքը՝ քոռի ու Հեմամ էին, ու
23 Ղոտանին քոյրը թամա : Եւ Սո-
բաղին որդիքը ասոնք են. Գաղու-
ան, ու Մանարաթ, և Գերաղ,
24 Սեփո ու Օնամ : Եւ Սերեգունին
որդիքը ասոնք են. Այիա ու Անա.
ասան Անան է, որ իր հօրը Սերե-
գունին էրէր արածած ատենը՝ ա-
նապատին մէջ ջերմութեան գտաւ :
25 Եւ Անային որդիքը ասոնք են.
Դիսուն, ու Անային աղէկը Ողբա-
26 մա : Եւ Դիսունին որդիքը ասոնք
են. Ամարան, ու Եսան, և
27 Յեթրան ու Քառան : Եսերին
որդիքը ասոնք են. Բաղդան, ու
28 Զաաւան և Ական : Դիսանին
որդիքը ասոնք են. Հուս ու Ա-
29 ռան : Քոռեցող իշխանները ա-
սոնք են. Ղոտան իշխան, Սորաղ
իշխան, Սերեգուն իշխան, Անա իշ-
30 խան, Դիսուն իշխան, Եսեր իշխան,
Դիսան իշխան. ասոնք են քոռե-
ցող իշխանները Սէրի երկրին
մէջ՝ իրենց իշխանութեանը ք-
ռանքան համեմատ :
31 Եւ Զասոնք են ան թագաւոր-
ները՝ որ Եդովմի երկրին մէջ թա-
ղաւորեցին, Իսրայէլի որդւոցը վրայ
թագաւոր մը թագաւորելէն ա-
32 ում : Եւ Բեովլին որդին Բաղան
թագաւորեց Եդովմի մէջ. ու ա-
նոր քաղաքին անունը Դեննարա
33 էր : Եւ Բաղան մեռաւ, ու անոր
տեղը Բարաքի Բարային որդին
34 Յորաբը թագաւորեց : Եւ Յորաբը
մեռաւ, ու անոր տեղը Թեմանա-
ցող երկրէն Հուսամը թագաւո-
35 րեց : Եւ Հուսամը մեռաւ, ու
անոր տեղը Բաղադին որդին Ադա-
դը թագաւորեց, որ Մովարի դաշ-
տին մէջ Մադիանացիները կոտո-
րեց. և անոր քաղաքին անունը
36 Աւիթ էր : Եւ Ադադը մեռաւ,
ու անոր տեղը Մարաքկայի Սա-
37 մաղան թագաւորեց : Եւ Սամա-
ղան մեռաւ, ու անոր տեղը Գեոնի
թովը Ռորովթէն եղող Սաուդը
38 թագաւորեց : Եւ Սաուդը մե-
ռաւ, ու անոր տեղը Աբորոնին որ-
դին Բաաղանանը թագաւորեց :
39 Եւ Աբորոնին որդին Բաաղանանը
մեռաւ, ու անոր տեղը Ադադը
թագաւորեց. և անոր քաղաքին
անունը Փողով էր. ու անոր կըն-
կանը անունը Մետաբեէ էր, ու
Մեդաբին աղջկանը Մատթեթին
աղջկին էր :
40 Եւ իրենց տոհմերուն՝ ու իրենց

իր 1780

իր 1676
Ն. Բ. Դ. Բ.
43 :

Ն. Բ. Դ. Բ.
50 :

իր 1496

Ն. Բ. Դ. Բ.
իր 1496

Ն. Բ. Դ. Բ.
51 :

տեղերուն համեմատ իրենց անուն-
ներովը՝ Եսաւէն Եղած իշխաննե-
րուն անունները ասոնք են. Թամա
իշխան, Գաղուա իշխան, Յեթրաթ
41 իշխան, Ողբամա իշխան, Եսա իշ-
42 խան, Փիսուն իշխան, Անեղ իշ-
խան, Թեման իշխան, Մաղադ
43 իշխան, Մաղեդիլ իշխան, Իրամ
իշխան : Ասոնք են Եդովմի իշխա-
նները իրենց բնակութեանը համե-
մատ՝ իրենց ստացուածքին երկրին
մէջ. աս է Եսաւ Եդովմայեցող
հայրը :

ԳԼ ԼԵ

1 Յովսեփին եղբայրները զինքը կ'ատեն : 5 Իր
երկու երազները : 13 Յակոբ կը խրկէ Յովսե-
փը որ իր եղբայրները տեսնէ : 18 Իր եղբայր-
ները զանկալ մեղքներու կը մարտնչեն : 21
Ռուբէն զանկալ կ'ազատէ : 26 Յովսեփ իս-
մայեացիներուն կը ծախուի : 31 ու Յակոբ
անոր արիւնտ պատմութեան խաբուելով՝
սուգ կը բռնէ : 36 Յովսեփ՝ Եղիպտոսի մէջ
Պետափրեսին կը ծախուի :
1 Եւ Յակոբ իր հօրը պանդխտա-
ցած երկրին՝ քանանու երկրին
2 մէջ բնակեցաւ : Ասոնք են Յա-
կոբին ծնունդները. Յովսեփ տասն-
ուեօթը տարեկան էր, երբոր իր
եղբայրներուն հետ հօտերը կ'արա-
ծէր, և պատանի ըլլալով իր հօրը
իշխներուն Բաղդային որդիներուն
հետ ու Զեղփային որդիներուն հետ
էր. և Յովսեփ քանոնց չար լուրը
3 անոնց հօրը իր բերէր : Եւ Իսրայէլ
իր բոլոր որդիներէն աւելի կը սիրէր
Յովսեփը. ինչու որ չիր ծերու-
թեանը որդին էր անկալ. և բազ-
մադոյն պատմութեան մը շինեց ա-
4 նոր : Եւ անոր եղբայրները տեսնե-
լով որ իրենց հայրը կը սիրէ զանի-
կայ իր բոլոր եղբայրներէն աւելի,
Դատեցին զանկալ, ու խաղաղու-
թեամբ չէին կրնար խօսիլ անոր
հետ :
5 Եւ Յովսեփ երազ մը տեսաւ, ու
իր եղբայրներուն պատմեց. և ա-
6 նոնք աւելի ատեցին զանկալ : Ու
բաւ անոնց. Կաղաւմ ձեզի,
մտիկ ըրէք աս իմ տեսած երազս.
7 Եւ Նա մենք դաշտին մէջ որանք կը
կապէինք, և ահա իմ որաս ելաւ,
ու շիտակ կանգնեցաւ. և ահա ձեր
որանքը անոր բոլորները կայնե-
ցան, ու իմ որայիս երկրպագու-
8 թիւն բրին : Եւ անոր եղբայրնե-
րը ըսին անոր. Իրաւքնէ մը
վրայ պիտի թագաւորեն, կամ ի-
րաւքնէ մը վրայ պիտի տիրեն. և
անոր երազներուն ու խօսքերուն
համար աւելի ատեցին զանկալ :
9 Եւ ուրիշ երազ մըն ալ տեսաւ, ու
զանկալ իր եղբայրներուն պատ-
մեց, ու ըսաւ. Ե՛հա երազ մըն ալ
տեսայ, և ահա Դարեւ ու լուսինը

Գ. Լ. Ե.
3 : Ի. Դ. 4 :
Ի. Դ. 12 :
7 : Ե. Բ. Բ.
Ժ. 9 :
1729

Բ. Բ. Դ. Բ.
Բ. 22 : 23 :
24 :
Գ. Լ. Ե. Բ.
20 :
Գ. Լ. Ե. Բ.
41 : Խ. Բ.
23 :

Ե. Գ. Լ. Ե. Բ.
9 : Խ. Բ. 26 :
Խ. Բ. 13 :

Դ. Ե. Բ. Դ. Բ.
Խ. Բ. 29 :

Ն. Բ. ՉԲ.
ԻՐ 1729

Բ. Կ. Բ.

ԻՐ 1727

Գ. Կ. Բ. 2:

12: Թու.

ԻՐ. 19:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 19:

Զ. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 20:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 19:

Բ. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 24:

Ե. Կ. Բ. 10:

6:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 19:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

դան Բ Շառա անունով Բանանացիի մը արջիկը Կտեսաւ, ու առաւ զա-
3 նիկայ, և մտաւ անոր: Ու անիկայ յղացաւ, ու որդի մը ծնաւ. և
4 անոր անունը Բ էր դրաւ: Ու նո-
րէն յղացաւ, ու որդի մը ծնաւ. և
5 անոր անունը Ե Օնան դրաւ: Եւ
զարթեալ որդի մըն ալ ծնաւ, ու
անոր անունը Նիլովմ դրաւ. և եր-
բոր զանիկայ ծնաւ Եւթու Քե-
զերի մէջ էր:
6 Եւ Յուդա իր առջինէն տղուն
էրին Ե կնիկ մը առաւ, որուն ա-
7 նունն էր Թամար: Եւ Եղուային
առջինէն էր չար էր Յերոջը առ-
ջէր. Եւ Յեր զմեզուց զանիկայ:
8 Եւ Յուդան ըսաւ Օնանին. Մտի՛ր
ժրու եղբորդ կնիկանը, ու տարրու-
թեան իրաւունքը կատարէ անոր, և
9 թու եղբորդ սերունդ չանէ: Եւ
Օնան զիացաւ որ սերունդը Ե իրենը
պիտի չըլլայ. անոր համար երբոր
իր եղբորը կնիկան կը մտնէր, «Ե-
րբորդ կը թափէր» որ իր եղբորը
10 սերունդ չտայ: Եւ աս ըրած ըս-
նը Յերոջը առջին գէշ երեցաւ, ու
11 Լեանիկայ ալ մեռցուց: Եւ Յուդա
իր թամար հարսին ըսաւ. Երբեա-
րի նստէ՛քու հօրդ տունը՝ մինչև որ
իմ Սելովմ որդիս մեծնայ. քանզի
ըսաւ. 2ըլլայ որ աս ալ իր եղ-
բայրներուն պէս մեռնի. և թամար
զնայց ու իր հօրդ տունը նստաւ:
12 Եւ շատ օրերէն ետքը մեռաւ
Շառային արջիկը՝ Յուդային կնի-
կը. և Յուդա Եմիթարուեցաւ, ու
Թամար զնայց իր հօտերը աս-
րակտուր ընդունելուն՝ ինքը ու
իր բարեկամը Ռոդոմանցի իրա-
13 սը: Եւ զըրուցուեցաւ թամար-
րին՝ ըսելով. Ահա՛ թու սկեսրայորդ
դէպի՛ ի թամար կնիկն՝ իր ոչխար-
14 ները արակտուր ընելու: Եւ ալ
իր որդեարութեան հանդերձները
հանց իր վրայէն, ու քօղով մը
ծածկուեցաւ՝ ու պլուեցաւ, և
Թամարայի ճամբուն մէջը եղող
Ենայիմի դուռը շնտաւ. քանզի
տեսաւ որ Նիլովմը մեծցաւ, ու ին-
քը անոր կնիկ ըլլալու չորուեցաւ:
15 Երբոր Յուդան տեսաւ զանիկայ,
բող կարծէց, ինչու որ իր երեսը
16 ծածկեր էր, Եւ ճամբան անոր
դարձաւ ու ըսաւ. Դնորհք ըրէ՛,
քեզի մոտնմ. քանզի չէր զիտեր
թէ անիկայ իր հարսն է: Եւ ա-
նիկայ ըսաւ. Ինձի մոտնելու համար
17 ինչ կու տաս ինձի: Եւ ալ ըսաւ.
«Ես Ինչ պիտի ուլ մը կը խրկեմ
հօտերէն. և անիկայ ըսաւ. Ի Գրաւ
մը կու տան մինչև խրկելը: Եւ
3-րդ ըսաւ. Ինչ դրաւ տամ
քեզի. ու անիկայ ըսաւ. Ի Գրու

մատնիդ ու ժապաւէնդ և ձեռքիդ
գաւազանը Գրու. ան ալ տուաւ
անոր, ու մտաւ անոր, և Թամար
19 անկէ յիշ մնաց: Եւ ելաւ ու գնաց,
ու իր վրայէն քօղը հանց, ու իր
որդեարութեան հանդերձները հա-
20 զաւ: Եւ Յուդա իր բարեկամին
Ռոդոմանցիին ձեռքովը պիտի ուլը
խրկեց, որ կնիկանը ձեռքէն դրաւ:
21 Եւ ինչ չտեսաւ զանիկայ: Եւ
ան տեղի մարդոցը հարցուց ըսե-
լով. Դամբուն վրայ Ենայիմի մէջ
եղած թող ուր է. և անոք ըսին.
22 Հոս բող չկար: Եւ եղբաւ Յու-
դային, ու ըսաւ. 2ըտայ զանիկայ,
և ան տեղի մարդիկն ալ ըսին թէ՛.
23 Հոս բող չկար: Եւ Յուդան ըսաւ.
Իրեն թող ըլլայ, որ իայտառակ
ըլլանք. ահա ես աս ուլը խրկեցի:
24 Ու որուն չտար զանիկայ: Եւ եղաւ
որ իրէք ամբսէն ետքը՝ Յուդային
պատմուեցաւ ըսելով. Գրու հարսը
Թամար Լպոնկեցաւ, նաև ահա
պոռնկուեցին յիշ մնաց. և Յու-
դան ըսաւ. Հանցէ՛ք զանիկայ,
25 «ու պարտի: Երբոր զանիկայ դուրս
կը հանէին. Գրու երկուքն
րին խրկեց» ըսելով. Ես աս բան-
րուն տիրոջմէն յիշ եմ. նաև ըսաւ.
Դնորհք ըրէ՛ ի զիտցիր Եմէն աս
մատանին ու ժապաւէնը և գաւա-
26 զանը որունն է: Եւ Յուդան Լճան-
ցաւ ու ըսաւ. «Անիկայ ինձմէ
արքար է. ինչու որ զանիկայ իմ
որդույս Սելովմին տուի. և Լճմըն
ալ նորէն չգիտցաւ զանիկայ:
27 Ու եղաւ որ անոր ծնած ատենը՝
ահա անոր արգանդին մէջ երկու-
28 րեակ էին. Եւ եղաւ որ երբ կը
ծնանէր. Գրու ձեռքը երկնցուց.
և մանկաբարձը առաւ» ու անոր
ձեռքին վրայ կարմիր դերձան կա-
պեց՝ ըսելով. Եւ ալ աս ելաւ:
29 Եւ անիկայ իր ձեռքը ետ քաշածին
պէս՝ ահա անոր եղբայրը ելաւ. և
Գրու Գրու ըսաւ. Ինչու ցանդը
պատուեցիր. աս զատառուով թու
վրադ ըլլայ. անոր համար անոր ա-
30 նունը Գրու Գրու դրուեցաւ: Ու
ետքը՝ ձեռքին վրայ կարմիր դեր-
ձան ունեցող եղբայրը ելաւ, և ա-
նոր անունը Զարա դրուեցաւ:

Ն. Բ. ՉԲ.
ԻՐ 1727

Բ. Կ. Բ.

ԻՐ 1727

Գ. Կ. Բ. 2:

12: Թու.

ԻՐ. 19:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 19:

Զ. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 20:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 19:

Բ. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 24:

Ե. Կ. Բ. 10:

6:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 19:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

Ե. Կ. Բ. 10:

12: Թու.

ԻՐ. 13:

ԳԼ. ԼԹ

1 Երբ Յովսէփ Պետրոսի տանը մէջ կը յառա-
հանայ: 7 Իր տիկինն փորձութեանը զէմ կը
կենայ: 13 Ստուծեմը ամբաստանուելով,
20 քանզի կը ձգուի: 21 Բանտին մէջ Լե-
տուած անոր հետ կ'ըլլայ:
1 Եւ Յովսէփը Եղիպտոս ինքնուրեւն.
և Փարաւոնի ներքինին՝ Եղիպ-
տոցին՝ Պետրոսի դահճապետը
Եճախու առաւ զանիկայ իսմայէ-
լացիներուն ձեռքէն, որոնք զանի-

1729
Ե. Կ. Բ. 10:
12: Թու.
ԻՐ. 13:
Ե. Կ. Բ. 10:
12: Թու.

Ն . Բ . Գ Բ
Ի Ե ր 1715

Գ Լ . Ի Բ . 17 :
Գ ր ա տ . Է .
12 : Բ Ե Թ Ե Գ .
Գ Գ . 5 : Ս ա ղ .
5 Ե . 27 :

Ֆ Գ Լ . Խ զ .
20 : Խ Ե . 5 :
- Հ Բ ր 45 :

Ի Ե ր 1712
Ֆ Գ Լ . Դ Ե Թ Ե Գ .
5 Ե . 27 :

Ի Ե ր 1711
Ֆ Գ Լ . Խ Զ .
22 :
1708

Հ Բ ր 30 :
Ս ա ղ . Զ Ե .
16 : Գ Բ ր Է .
11 :

Է Գ Լ . Խ Բ . 6 :
Խ Է . 14 : 24 :

Հ Բ ր 0 Բ . Ի Բ .
25 :

րիներուն բոլոր պաշարը ժողովեց ,
ու քաղաքներուն մէջ գրաւ պաշա-
րը . ա՛նչ քաղաքին բոլորտիրը ե-
ղած արտերուն պաշարը՝ նոյն Գ-
19 շա՛նք մէջը գրաւ : Եւ Յովսէփ
ժողով աւաղին հափ խիտ շատ
ցորեն դիզեց . անանկ որ հաշիւի
չգալուն համար՝ չափելը ձգեց :
50 Եւ սովին տարիները զալէն ա-
ռաջ՝ քնովսեփին երկու որդի ծնաւ ,
որ Արեգ քաղաքին Պետափրեայ
քուրմին աղջիկը Ասանէթը ծնաւ :
51 անոր : Եւ Յովսէփ առջնեկին
անունը * Մանասէ՛ դրաւ . քանզի
ըստ . . . Աստուած ինծի մոռցուց
իմ՝ բոլոր վիշտերս , ու իմ հօրս
52 բոլոր տունը : Եւ երկրորդին ա-
նունը † Եփրեմ՝ դրաւ . քանզի ը-
ստ . . . Աստուած իմ տառապանացս
երկին մէջ քանցեց զիս :
53 Ու եղբայրս երկրին մէջ եղած
առատութեան եօթը տարին ան-
54 ցաւ : Եւ քնովսեփին բաժին պէս-
քնովն եօթը տարին զալ սկսեց . և
բոլոր երկիրներուն մէջ սով եղաւ ,
բայց Եփրատոսի բոլոր երկրին մէջ
55 հաց կար : Ու երբոր Եփրատոսի
բոլոր երկիրը անօթեցաւ , ժողո-
վուրդը հացի համար Փարաւոնին
աղաղակեց . և Փարաւոն ըսաւ բո-
լոր Եփրատացիներուն . Յովսէփին
զացէք . ինչ որ ձեզի բէ , ա՛ն
ըրէք :
56 Ու երկրին բոլոր երեսին վրայ
սով եղաւ . և Յովսէփ բացաւ բո-
լոր շտեմարանները , ու Եփրատա-
ցիներուն պաշար ծախեց . և սո-
վը սաստկացաւ Եփրատոսի երկրին
մէջ : 70 Երբոր աշխարհ Եփրա-
տոս կու գային՝ Յովսէփին պաշար
ծախու առնելու . ինչու որ ամէն
երկրի մէջ սովը սաստկացաւ :

Գ Լ . Խ Բ

1 Յակոբ իր անոր որդիք Եփրատոս կը խրկէ
ցորեն ծախու առնելու համար : 16 Յովսէփ
զանոցք բանտը կը դնէ՝ լրտես էք ըսելով . 18 ու
նորք կ'աղառս զանոցք ապաւանտով՝ որ ին-
չիսմանը բերին : 21 Յովսէփը ծախեցինք միւր
բերելով՝ խորհեցինք մէջ կը խաղին : 24
Հմանս իբրեւ պատանդ կը պահուի : 25
Միւսները ցորենը առնելով՝ եւս կը դառնան ,
29 ու աս բանքը Յակոբին կը պատմեն : 36
Յակոբ՝ իննիսմանը խրկել ըսեց :
1 Եւ Յակոբ երբ իմացաւ Եփրա-
տոսի մէջ պաշար ըլլալը , Յակոբ
ըսաւ իր որդիներուն . Ինչո՛ւ մէկ-
2 զմեկու կը նայիք : Եւ ըսաւ . Ահա
լսեցի որ Եփրատոսի մէջ պաշար
կայ . հոն ի՞նչք՝ ու անկէ մնայ հա-
մար ծախու առնէք , որ քողը մնանք
3 ու չմեռնինք : Եւ Յովսէփին տա-
սը եղբայրները Եփրատոս իջան ցո-
4 ղնն ծախու առնելու : Բայց Յա-
կոբ Յովսէփին եղբայրը Բենիամինը

1707
- Գ Բ ր . Է .
12 :

Բ Գ Լ . Խ Զ . 5 :
Ս ա ղ . Խ Զ .
17 : Ե Թ . Լ Ե .
1 :

անոր եղբայրներուն հետ խրկեց .
քանզի ըսաւ . քնովսեփ որ փորձանք
մը պատահի անոր :
5 Եւ Իսրայէլին որդիները հա՛ն գա-
ցողներուն հետ պաշար ծախու առ-
նելու եկան . քանզի Դ Զ անանու
6 երկրին մէջ սով կար : Ու Յովսէփ
Է ան երկրին իշխանն էր . և ինքը
երկրին բոլոր ժողովուրդին պաշար
կը ծախէր . ու Յովսէփին եղբայր-
ները եկան , ու Հիրենց երեսները
մինչև զետիկը խոնարհուած իւն ըրին
7 անոր : Եւ Յովսէփ իր եղբայրները
տեսածին պէս՝ ծանցաւ զանոնք ,
բայց ինքզինքը անոց չճանցուց ,
ու անոց հետ խառնութեամբ խա-
սեցաւ . և անոց ըսաւ . Ուսկից
եկաք . և անոնք ըսին . Քանանու
երկրէն կերակուր ծախու առնելու
8 եկաք : Եւ Յովսէփ իր եղբայրները
ծանցաւ , բայց անոնք զինքը չճան-
9 ցան : Եւ Յովսէփ Է անոց վրայով
իր տեսած երազները միւրքը բերաւ ,
ու ըսաւ անոնք . Գուք լրտեսներ
էք . երկրին † տկարութիւնը տես-
10 նելու եկած էք : Եւ ըսին անոր .
2է , տէր իմ , հապաքու ծառա-
ներդ կերակուր ծախու առնելու ե-
11 կանք : Մենք ամէնքս մէկ մարդու
մը որդիներ ենք , մենք չիտակ Դար-
դիկ ենք . ծառաներդ լրտեսներ չեն :
12 Եւ անիկայ ըսաւ անոնք . 2է , հա-
պա երկրին տկարութիւնը տեսնելու
13 եկած էք : Եւ անոնք ըսին . Մենք
բու ծառաներդ քանանու երկրին
մէջ մէկ մարդու մը որդիք ըլլալով
սաստեւրելու եղբայրներ ենք . և ահա
ա՛նչէն պղտիկը պատը մեր հօրը քողն
14 է . ու մէկտեղ չկայ : Եւ Յովսէփ
ըսաւ անոնք . Աս է որ ձեզի գրուցե-
ղի՝ ըսելով , Թէ դուք լրտեսներ էք .
15 Ասով պիտի փորձուիք . Է Գարաւոն
նին կենացը համար՝ դուք ասկէ պի-
տի չեկէք , Թէ որ ձեր պղտիկ եղ-
16 բայրը հոս չգայ : 2եզմէ մէկը ձեր
եղբայրը բերելու խրկեցէք , ու դուք
բանտը դուռիք , որ ձեր խօսքերը
փորձուին , Թէ արդեօք ձեր մէջը
ճշմարտութիւն կայ : և Թէ չէ ,
Փարաւոնին կենացը համար՝ դուք
17 լրտեսներ էք : Եւ իրեք օր բանտը
գրաւ զանոնք :
18 Եւ երրորդ օրը Յովսէփ ըսաւ
անոնք . Ասանկ ըրէք որ որդ մնաք .
Երկուս - ք եւս Աստուծո՛ւ մէկ քաղնամ
19 Թէ որ դուք չիտակ Դարդիկ էք ,
ձեր եղբայրներէն մէկը ձեր բան-
տարկուած տանը մէջ արգելուի .
և դուք զայէք , ձեր տանը անօ-
թութեանը համար պաշար տարէք .
20 Ու ձեր պղտիկ եղբայրը ինծի բե-
նէք , որ ձեր խօսքերը չիտակ ելլեն ,
ու չմեռնիք : Եւ անանկ ըրին :

Ն . Բ . Գ Բ
1707
Հ Բ ր 38 :

Գ Բ ր . Է .
11 :

Է Գ Լ . Խ Զ .
41 :

Հ Գ Լ . Է . 7 :

Է Գ Լ . Է .
5 , 9 :

Հ Ե Բ . Դ Ե Թ .
Կ Ե Թ Ի Ե Թ :

Ֆ Գ Լ . Խ Զ .
Խ Զ . Խ Զ . 26 : Է Թ . 55 :

Բ Գ Լ . Խ Զ . 43 :
Հ Ե Թ . Է . 15 :

Հ Զ Բ Դ Զ Գ Լ .
Խ Զ . 5 : Խ Զ .
23 :

Ն. Բ. Դ. Բ. 1707

Գ. Լ. Բ. 20. 16:

Ի. Գ. Լ. 25. 22:

Լ. Գ. Լ. 25. 35:

Ի. Բ. Բ. Գ. 16:

Լ. Գ. Լ. 2. 1:

Լ. Գ. Լ. 11:

Բ. Բ. Բ. Բ. 14:

Բ. Բ. Բ. Լ. 14:

Ի. Գ. Լ. Բ. 3. 10:

Լ. Գ. Լ. Բ. 27. 35:

կայ քեզի չբերեմ, ու քու առջևդ չկայնեցնեմ, յաւիտեան քեզի 10 յանցաւոր ըլլամ: Քանզի թէ որ չյապաղէինք, մինչև հիմա երկրորդ 11 անգամ դարձած կ'ըլլայինք: Եւ անոնց հայրը Իսրայել քաւ անոնց. Եթէ այդպէս է, հիմա աւ ըրէք. 2 ձեր ամաններուն մէջը երկրիս ամեն նէն աղէկ պտուղներէն առէք, ու Դ մարդուն ընծայ տարէք, քիչ մը Եբայասան, և քիչ մը մեղր, հաւ մեմներ, ու զմուռս, փստուղ ու 12 նուշ. Եւ ձեռքերնիդ կրկնապատասխան տասկ առէք, ու ձեր քուրձներուն բերանը եղած ստակը՝ Լ որ ետ բերուեցաւ, ձեռքերնիդ առնէ ետ տարէք. գուցէ սխալմունք եղած 13 էր. Եղբայրնիդ ալ առէք, ու ելէք նորէն ան մարդուն գացէք. 14 Եւ Ամենակարող Աստուածը ձեզի շնորհք զտնել տայ ան մարդուն առջևը, որ ձեր մէկալ եղբայրը ու Բենիամինը թող տայ ձեզի. և Եես թէ որ անգլաւակ մնալու եմ, թող անգլաւակ մնամ:

15 Եւ մարդիկը առին աս ընծաները, ու ձեռքերնին կրկնապատիկ ստակ առին, նաև Բենիամինը, ու ելան Եգիպտոս իջան, և Յովսէփին առջևը կայնեցան: Եւ երբ Յովսէփ Բենիամինը անոնց հետ տեսաւ, շիր տանը վերակացուն ըսաւ. Տուն տար աս մարդիկը, ու Բ* պարարտ կենդանիներ՝ մորթէ, և պատրաստէ՝ ինչու որ աս մարդիկը կէտօրին ինծի հետ պիտի ծաւ 17 չեն: Եւ ան մարդը Յովսէփին ըսածին պէս ըրաւ. ու ան մարդը Յովսէփին տունը տարաւ մարդիկը: 18 Եւ մարդիկը վախցան Յովսէփին տունը տարուելուն համար, ու ըսին. Առջև անգամին մեր քուրձներուն մէջը դարձած ստակին հաւ մար կը տարուինք, որ ծվանիս յարձակին. ու մեր վրայ իյնայ, մեղ ծառանք առնէ՝ ու մեր էշերը: 19 Եւ Յովսէփին տանը վերակացուն եղող մարդուն մտտեցան, ու տանը 20 դրանը մէջ խօսեցան անոր, Ուրբին. Ո՛հ տէր, էսակէ առաջ կերակուր ծախու առնելու իջանք: 21 Ու Լեղաւ որ երբ իջնանք եկանք, ու մեր քուրձները բացինք, ահա ամէն մէկերնուս ստակը իր քուրձին բերանն էր, մեր ստակը լման կշառքովը. և զանիկայ մեր 22 ձեռքովը ետ բերինք. Ու ձեռքերնուս մէջ ուրիշ ստակ բերինք՝ կերակուր ծախու առնելու համար. չենք դիտեր թէ ով դրաւ մեր 23 ստակը մեր քուրձներուն մէջ. Եւ անիկայ ըսաւ. Խաղաղութիւն ձեզի, մի գախնաք. ձեր Աստուածը

և ձեր հօրը Աստուածը ձեզի զանձ տուաւ ձեր քուրձներուն մէջ. Իես առի ձեր ստակը: Եւ Լմաւորը գուրս հանց անոնց:

24 Ու ան մարդը Յովսէփին տունը տարաւ մարդիկը, և Լուր տուաւ անոնց, Եւ իրենց ոտքերը լուացին, ու անոնց էշերուն կեր տուաւ: 25 Եւ անոնք ընծաները պատրաստեցին՝ մինչև Յովսէփին կէտօրուան դալը. քանզի իմացան որ իրենք 26 հոն հաց պիտի ուտեն: Եւ երբ Յովսէփ տեսնը եկաւ, իրենց ձեռքը եղած ընծաները անոր մատուցին տանը մէջ, ու Բ մինչև գետինը Զուլէլ անոր խոնարհութիւն 27 ըրին: Եւ անոնց խոնարհութիւն հարցուց՝ ըսելով. Ան ձեր ձեր հայրը՝ հորուն վրայով խօսեցաք ինչի, աղէկ է. տակաւին ողջ է: 28 Եւ ըսին. Քու ծառադ մեր հայրը աղէկ է, տակաւին ողջ է. 3 ձեռքեցան ու խոնարհութիւն ըրին: 29 Եւ իր աչքերը վերցուց, ու Լիր մօրը որդին իր եղբայրը Բենիամինը տեսաւ, և ըսաւ. Ան է ձեր պղտիկ եղբայրը, հորուն վրայով խօսեցաք ինծի. ու ըսաւ Բենիամինին. Աստուած ողորմի՛ քեւ 30 զի՛ որդեակ իմ: Եւ Յովսէփ շուտով եկաւ. քանզի ի իր աղիքը դալարեցան իր եղբայր վրայ, և լալու ԳԼ կը փնտռէր. ու ներսի սենեակը մտաւ, ու յհոն լացաւ:

31 Եւ լուաց իր երեսը, ու զուրս եկաւ. և զսպեց ինքզինքը, ու 32 ըսաւ. Հագ բերէք. Եւ իրեն զատ, ու անոնց զատ, և իրեն հետ ուտող Եգիպտացիներուն զատ գրին. քանզի Եգիպտացիները Եբայեցուցող հետ չէին կրնար ուտել, ինչու որ Եգիպտացիներուն զգուռն 33 լի էր: Եւ նստան անոր առջևը, անդրանիկը իր անդրանկութեանը պէս. և պղտիկը իր պղտիկութեանը պէս. և մարդիկը իրարու 34 աշխուշ կը զարմանային: Եւ անիկայ իր առջևէն բաժիններ տրեց անոնց. բայց Բենիամինին բաժինը մէկայնորուն բաժինէն չհնդ անգամ աւելի. և և խմեցին, ու Լ անոր հետ մէկտեղ զուարթացան:

Ն. Բ. Դ. Բ. 1707

Ի. Բ. Բ. Բ. 32:

Ի. Գ. Լ. Բ. 4. 32:

Բ. Գ. Լ. Բ. 7. 10:

Ի. Գ. Լ. Բ. 14:

Բ. Գ. Լ. Բ. 11. 13:

Ի. Գ. Լ. Բ. 7. 10:

Լ. Գ. Լ. Բ. 17. 13:

Բ. Գ. Լ. Բ. 13:

Բ. Գ. Լ. Բ. 26:

Ի. Գ. Լ. Բ. 24:

Բ. Գ. Լ. Բ. 25:

Լ. Գ. Լ. Բ. 34. Ե. Լ. Բ. 26:

Բ. Գ. Լ. Բ. 22:

Լ. Գ. Լ. Բ. 6. 6. Բ. Բ. 10:

Գ. Լ. Բ. Գ.

1 Յովսէփ իր եղբայրները ծանարայն ետ դարձնելու համար նաքը կը բանեցընէ: 14 Յովսէփին խոնարհ աղաչանքը:

1 Եւ իր տանը վերակացուն հրաման ըրաւ, ըսելով. Աս մարդը քուրձներ տանել կըցածնուն չափ ուտելիք լեցուր, ու ամէն մէկուն ստակը իր քուրձին բերանը գիր. Եւ ամէն պղտիկին քուրձին բերանը իմ դաւաթս՝ ար-

Ն. Բ. Զ. Բ.
1706

ԳԼ. ԽԶ

1 Յակոբ Բերաբեկէ մէջ Աստուծոյ կը քաւա-
ւորուի : 5 Անկէ եր ընտանեալը Եգիպտոս
կ'երթայ : 6 Եգիպտոս զազող եր ընտանեա-
լը չամբարներ : 29 Յովսէփ եր չայր Յակոբը
զիմարորելու կ'ելլէ : 31 Ար սորկեցնէ եր
եղբայրներուն թէ ինչ պատասխան պիտի
տան փարաւոնին :

1 Եւ Իսրայէլ եր բոլոր ունեցածո-
վը ձամբայ ելաւ, ու Քերթա-
բէէ եկաւ. և Բիր Տորը Խաշակին

2 Աստուծոյն զոհեր մատուց : Ու
Աստուած էգիլերուն տեսիլքի
մէջ խօսեցաւ Իսրայէլին՝ ու ըսաւ.
Յակոբ՝ Յակոբ. և անիկայ ըսաւ.

3 Ահա ես հասի : Եւ ըսաւ աւար.
Ես եմ Աստուած՝ Դքու Տորը Աս-
տուածը. Եգիպտոս ինչելու մի-
վանար. ինչու որ է՛նք մեծ աղջ

4 մը պիտի ընեմ՝ քեզ. Եւս քեզի
հետ Եգիպտոս պիտի ինչեմ, նաեւ
էքեզ անչուշտ պիտի հասնեմ, ու
Էծովսէփ պիտի դէն իր ձեռքը բու-

5 աչքերուդ վրայ : Եւ է Յակոբ ելաւ
Բերաբեկէն. ու Իսրայէլին որդի-
ները տարին իրենց չայր Յակոբը՝
ու իրենց տղաքները՝ և իրենց կնիկ-
ները ան կառքերով, ժողովք որ
փարաւոն խրկեց զանիկայ տանելու

6 համար : Եւ առին իրենց անա-
տանները ու իրենց ստացուածքը՝
որ քանանու երկրին մէջ ստացեր
էին, ու Եգիպտոս եկան՝ Եգիպտոս
ու անոր բոլոր սերունդը իրեն հետ

7 Իր որդիները ու իր որդուցը որդի-
ները իր հետը՝ իր աղջիկները ու
իր որդուցը աղջիկները՝ և իր բոլոր
սերունդը իր հետը Եգիպտոս բե-
րաւ :

8 Եւ Լասոնք են Իսրայէլի որդւո-
ցը անունները որ Եգիպտոս եկան.
Յակոբ ու անոր որդիքը. Եգա-

9 կորին անդրանիկը Ռուբէն, ու
Ռուբէնին որդիքը՝ Նոմփ, և
Փաղղուս, և Եսրոն ու Քարմի :

10 Եւ Շամուոնին որդիքը՝ Յամուէլ,
ու Յամին, և Ուշար, ու Յարին,
և Իսախաւ, ու Քանանացի կնկանը

11 որդին Սաւուլ : Եւ Դևէին որ-
դիքը՝ Գերսոն, Կաշմու ու Մե-

12 ղարի : Եւ Յուդայայի որդիքը՝
Էր, ու Օնան, և Սելուփ, ու Փա-
րէս և Չարա. բայց Էր ու Օնան
քանանու երկրին մէջ մեռան. և
է Փարէսին որդիքը՝ Եսրոն ու Հա-

13 մուլ : Եւ Իսաքարին որդիքը՝
Ռովփայ, ու Փուս, և Յասուբ ու
14 Սամար : Եւ Չաբուղոնին որդի-
քը՝ Սաբեդ, ու Ելոն և Յաղէլ :

15 Ասոնք են Լիային որդիքը, որոնք
Միգդադտին մէջ ծնաւ Յակոբին,
ու անոր Դինա աղջիկը. անոր բո-
լոր որդիները ու աղջիկները եր-

16 ստանալիք հոգի էին : Եւ Գա-

ղին որդիքը՝ Սափոն, ու Լնդի,
Սունի, և Եսթոն, Էրի, ու Արօզի

17 և Աբելի : Եւ Եսերին որդիքը՝
Յեննա, ու Յեսուր, և Յեսուրի, ու
Բարիա, և անոնց բոլոր Սարա.

18 և Բարիային որդիքը՝ Քարեր ու
18 Մեղբէլէ : Եւ Ասոնք են Չեղփային
որդիքը՝ որն որ Լաբան իր Լիա
աղջկանը տուաւ. և անիկայ ծնաւ
ասոնք Յակոբին տասնուվեց հոգի :

19 Եւ Յակոբին կնկանը Ռաբելին որդի-
20 քը՝ Յովսէփ ու Բենիամին, Եւ
Յովսէփին՝ Եգիպտոսի երկրին մէջ
Մանասէն ու Եփրեմը ծնան, որոնք

Արեգ քաղաքին բուրմը եղող Պե-
տափրեային աղջիկը Ասանէթը ծը-

21 նաւ անոր : Եւ Բենիամինին որ-
դիքը՝ Քաղա, ու Բորըր, և Լա-
բէլ, Գերա, ու Նեման, Եհի,
ու Ռովս, Կուփիմ, և Ռփիմ ու

22 Արեդ : Ասոնք են Ռաբելին որդի-
քը՝ որոնք ծնան Յակոբին, ամէնը
23 տասնուչորս հոգի : Եւ Դանին

24 որդիքը՝ Դուսիմ, Եւ Եւ Նեփ-
թաղիմին որդիքը՝ Տաիէլ, ու

25 Գունի, և Տասն ու Սիլեմ : Եւ
Ասոնք են Բաղային որդիքը՝ որն
որ Լաբան իր Ռաբէլ աղջկանը

տուաւ ու անիկայ Յակոբին ան-
սոնք ծնաւ, որ ամէնը եօթը հոգի

26 էին : Եւ Յակոբին հետ Եգիպտոս
եկող բոլոր հոգիները, որ Դանը
երանքէն ելած էին, Յակոբին որ-
դուցը կնիկներէն զատ՝ ամէնը

27 վաթսուսուվեց հոգի էին : Եւ
Յովսէփին որդիքը՝ որ Եգիպտոսի
մէջ անոր ծնան, երկու հոգի էին.
Եգիպտոս զաջող Յակոբին տանը

բոլոր հոգիները եօթանասուն է-
ին :

28 Եւ անիկայ Յուդան իր առջեւէն
խրկեց Յովսէփին, Քոր Գեսեմը ցու-
ցնէ իրեն. և անոնք՝ Գեսեմի եր-

29 կիրը եկան : Եւ Յովսէփ իր կառ-
քը պատրաստեց, ու իր չայր Խա-
րայէլը զիմարորելու համար Գեսե-
մի ելաւ. և երբ անոր դէմը ելաւ,

Բանոր պարանոցին վրայ ինչաւ, ու
իսկ մը առնէ անոր պարանոցին վը-

30 ռայ լացաւ : Եւ Իսրայէլը ըսաւ
Յովսէփին. Էհիմա քու երեսդ
տեսնելէս ետքը թող մեռնիմ. ին-

31 չու որ տակաւին ողլ ես : Եւ Յով-
սէփ իր եղբայրներուն ու իր հօրը
տանը ըսաւ. Դեղեմ, և Փարաւո-
նին պատմեմ, ու քեմ անոր. Իմ

եղբայրներս ու իմ հօրս ընտանիքը՝
որ քանանու երկրին մէջն էին, ին-

32 ծի եկան. Եւ ան մարդիկը հովիւ-
ներ են. ինչու որ խաշանց տէր են.
և իրենց հօտերը, ու իրենց ար-
ջանները և իրենց բոլոր ունեցածը

33 բերին : Եւ ըլլայ որ երբ Փարաւոն

Ն. Բ. Զ. Բ.
1706

Յ. Բու. Ի. Զ.
15, 16 :

Զ. Բ. Զ. Բ.
30 :

Լ. Գ. Լ. 10 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
24 :

Լ. Գ. Ի. Զ.
27 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
50 :

Լ. Գ. Ի. Զ.
50 :

Լ. Գ. Ի. Զ.
6 : Բ. 1 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
33 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
39 : Գ. Ի. Զ.
4 : 12 :

Լ. Գ. Ի. Զ.
12 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
42 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
13 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
7 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Դ. Գ. Ի. Զ.
29 : 30 :

Ն. Բ. ՉԲ. 1701
Եղբոր. 24:
ԳԼ. Խա. 45:

22 Խաղերէն : Վիսայն Զբուրմերուն երկիրը ծախու չառաւ . ինչու որ բուրմերը փարաւունէն իւր-պէս բաժին ունէին , ու կ'ու- տէին 'իրենց բաժինը , որ փարա-ւուն կու տար անոնց . անոր հա-
23 մար իրենց երկիրը չծախեցին . Եւ Յովսէփ ըսաւ ժողովուրդին . Ահա այսօր ծախու առի ձեզ' ու ձեր եր-կիրը փարաւունին համար . արդ՝ ձեզի սերմ' իւր-պէս , ու սերմանեցէք
24 երկիրը . Եւ երբէք արդիւնքին հինգէն մէկը փարաւունին պիտի տաք , ու չորս մասը ձերը պիտի ըլլայ , որ արտին սերմ' ու ձեզի և ձեր տանը մէջ եղողներուն' ու ձեր տղաքնե-
25 լուն ուտելիք ըլլայ : Եւ ըսին . Մեզ ապրեցուցիր . Էթող մեր տի-րոջը առջեւ շնորհք գտնենք , ու
26 փարաւունին ծառաները ըլլանք : Եւ Յովսէփ աս որեւոր հաստատեց Ե-զիպտոսի երկրին մէջ մինչև այսօր՝ որ հինգէն մէկը փարաւունին ըլլայ .
"բաց 'ի Էթուրմերուն երկրէն" որ փարաւունինը չեղաւ :
27 Եւ Իսրայէլ Դէր բնակէր Եզիպ-տոսի երկրին մէջ՝ Գեսէի երկիրը . ու հոն կայուածք ստացան , և Լաճեցան ու խիստ շատցան :
28 Եւ Յակոբ Եզիպտոսի երկրին մէջ տանուէթը տարի ապրեցաւ . ու Յակոբին՝ կենանց տարիներուն օրերը հարիւր քառասունուէթը
29 տարի եղաւ : Ու երբոր Իսրայէլին մեռնելու օրերը՝ մօտեցաւ , կանեց իր Յովսէփ որդին , ու ըսաւ անոր . Թէ որ հիմա քու՝ առջեւ շնորհք գտայ , կ'աղաչեմ՝ քեզի՝ Լէռն. րդ-իմ երանքին տակը դիր , և Ի ինծի մարդասիրութիւն ու ճշմարտու-թիւն ըրէ . կ'աղաչեմ՝ քեզի՝ Էիս
30 Եզիպտոսի մէջ մի թաղէր . Հապա ծիմ' հայրերուս հետ ննջեմ , ու դուն իս Եզիպտոսէն հանես , և իս անոնց գերեզմանը թաղես : Եւ անկիպ ըսաւ . Ես քու ըսածիդ
31 պէս պիտի ընեմ' : Եւ ինքը ըսաւ . ինծի երգում ըրէ . և անկիպ եր-գում ըրաւ անոր : Եւ Իսրայէլ՝ անկողինին զլուսն վրայ երկրպա-գութիւն ըրաւ :

ԳԼ. ԽԸ

1 Յովսէփ իր որդիներով՝ Տօրը հիւանդու-թեան տես կ'երթայ : 3 Յակոբ իրեն եղած խոտովները կը պատէ . 5 Երեմի ու Մա-նասէն իր որդեգր կարգը կը դնեն . 7 Յովսէփին մօր գերեզմանին ուր ըլլալը կ'ըսէ . 9 Կ'օրհնէ Եփրայն ու Մանասէն . 17 պղծիկը մեծէն վեր կը դնէ . 21 անոնց նորէն՝ քանան գառնալուն համար կը մարգարէանայ :
2 Եւ եղաւ որ աս բաներէն ետքը Յովսէփին ըսուեցաւ . Ահա քու հայրդ հիւանդ է . և անկիպ իր երկու որդիքը՝ Մանասէն ու

ԷԳԼ. ԼԳ. 15:

ՉԶԻ 22 :
ՉԶԻ 22 :
ՉԶԻ 11 :

ԷԳԼ. ԽԶ. 8:
1689

ՉՏԵՆ ՀԶԻ 9:

ՉՕՐ. ԼԱ. 14:
ԳԼ. ԽԶ. Բ. 1:

ԷԳԼ. ԽԶ. 2:
ԳԼ. ԽԶ. 49:

ԲՏԵՎԼ. Ժ. 25:

ԶՐ. ԽԶ. 37:

ԳԼ. ԽԶ. 20:
Ժ. 5. 13:

ԳԼ. ԽԶ. 2:
ԳԼ. ԽԶ. 21:

ԳԼ. ԽԶ. 21:

1689

Ն. Բ. ՉԲ. 1689

ԳԼ. ԽԶ. 13:
19:
Ժ. 6. 9. 10:

ԲԳԼ. ԺԵ. 8:

ԳԼ. Խա. 50:
Ժ. 20:
ՏԵՆ. ԺԶ. 7:
Ժ. 4. 1:

ԳԼ. ԽԶ. 9:
16. 19:

ԷԳԼ. ԼԳ. 5:

ԷԳԼ. ԽԶ. 4:
ԷԳԼ. ԽԶ. 1:

ԷԳԼ. ԽԶ. 27:

ԲԳԼ. ԽԶ. 26:

Ժ ԶԻ 19:

ԷԵՐ. Ժա. 21:
ԷԳԼ. ԺԵ. 1:
ԽԶ. 40:

2 Եփրայն իր հետը առաւ : Եւ Յա-կոբին պատմուեցաւ ու ըսուեցաւ . Ահա քու որդիք Յովսէփը քեզի կու գայ . և Իսրայէլ ուժովցաւ :
3 ու անկողինին վրայ նստաւ : Եւ Յակոբ ըսաւ Յովսէփին . Ամենա-կարող Աստուածը քանանու եր-կիրը՝ Լուզին մէջ երեցաւ ինծի ,
4 ու օրջնց դեւ . Եւ ըսաւ ինծի . Ահա քեզ պիտի ամենցընեմ , ու շատ-ցընեմ , և քեզ շատ ժողովուրդնե-րու հայր պիտի ընեմ . և աս երկիրը քեզմէ ետքը քու սերունդիդ Էյա-ւիտնական կ'ստուածք ըլլալու պի-
5 տի տամ : Եւ հիմա քու Էերկու որդիքդ՝ որ ծնան քեզի Եզիպտո-սի երկրին մէջ՝ քեզի Եզիպտոս գալէս առաջ , իմն են . Եփրայն ու Մանասէն՝ Ռուբենին ու Դմաւու
6 նին պէս իմն պիտի ըլլան : Եւ ա-նոնցմէ ետքը՝ քու ծնած որդիքդ՝ քուկը ըլլան . ու իրենց ժառան-գութեանը մէջ իրենց եղբայրնե-
7 լուն անուանելովը կ'անուանին : Եւ ես երբոր Միջագետքին կու գայի , քանանու երկրին մէջ ան ճամբուն վրայ՝ որ տակաւին Եփրայն եր-թալու քիչ մը տեղ կայ , Դմաւելը մեռաւ իմ քովս . ու զանկիպ հոն Եփրայնի պիտի սերմնէ Բէթլէհէ-մին ճամբուն մէջ թաղեցի :
8 Եւ Իսրայէլ տեսաւ Յովսէփին որդիները՝ ու ըսաւ . Ո՛վ են ա-
9 սոնք . Եւ Յովսէփ ըսաւ իր Տօրը . Ի՞նչ որդիներս են՝ որ Աստուած հոս ինծի տուաւ . և անկիպ ը-սաւ . Դնորհք ըրէ՝ ինծի բեր գա-
10 նոնք , Դոր օրջնեմ : Ու Իսրայէլ-ին աչքերը ծերուեցնենէն ծանրա-ցած էին . ու Դնորհք չէր կրնար տեսնել . և զանոնք մօտեցուց ա-նոր , ու Եանկիպ համբուեց զա-
11 նոնք , և զրկեց : Ու Իսրայէլ ը-սաւ Յովսէփին . Է՛հս չէի յուսար որ քու երեսդ տեսնեմ , և ահա Աստուած ինծի քու սերունդդ ալ
12 ցուցուց : Եւ Յովսէփ հանեց զա-նոնք անոր ծուկերէն , և իր երեսը մինչև գետեղը խոնարհութիւն ը-
13 րաւ : Եւ Յովսէփ առաւ անոնց երկուքն ալ՝ Եփրայն իր աջ ձեռ-քովը Իսրայէլին ձախ կողմը , և Մանասէն իր ձախ ձեռքովը Իսրա-յէլին աջ կողմը , ու մօտեցուց
14 անոր : Եւ Իսրայէլ իր աջ ձեռ-քը երկնցուց , ու Եփրայն զլուսն վրայ դրաւ , որ պտտին էր , ու իր ձախ ձեռքը Մանասէն զլուսն վը-րայ . անկիպ ծխորհրով իր ձեռ-քերը փոխեց . ինչու որ Մանասէն
15 անդրանիկն էր : Եւ Իօրջնց զՅով-սէփ ու ըսաւ . Ան Աստուածը՝ Լու-րուն առջեւ իմ հայրերս Լըրահաւ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Է. Գ. Լ. Բ. 5:
Ժ. Բ. 29:

Թ. Բ. Բ. Բ.
22:

Է. Գ. Լ. Բ. 14:
Գ. Բ. Բ. 2:

Գ. Բ. Բ. 3:

Է. Գ. Լ. 14:

Թ. Բ. Գ. 1:

Է. Գ. Լ. 15: 13:

Է. Գ. Լ. 8: 9:

Թ. Գ. Լ. Գ. 16:

Է. Գ. Լ. 16:

Է. Գ. Լ. 18:

Է. Գ. Լ. 8: 9:

Թ. Գ. Լ. Գ. 16:

Է. Գ. Լ. Գ. 25:

Գ. Գ. Լ. 7:

Թ. Գ. Լ. Բ. 27:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

Է. Գ. Լ. Բ. 29:

23 անդրանիկա է: Եւ քեզի կ'ըսեմ. Իմ որդիս թող տուր՝ որ իս պաշտե. բայց թէ որ անիկայ թող տալ չուզեն. ահա էս քու որդիդ՝ Բաւաճը քու անդրանիկդ կ'ըսպանենմ:

24 Եւ եղաւ որ ծամբան իջած տեղը՝ Տէրը՝ անոր պատահեցաւ, և ուզեց

25 Եւ պաննել զանիկայ: Ուստի Սեպփորան Դուռը քար մը առաւ, ու իր որդւոյն անթիւստութիւնը թիւստեց, և անոր ոտքերուն ձգեց, ու քաւ Իրաւցընէ գուն ինծի աւ

26 Բեւեռնոտ էրիկ մըն էս: Այսպէս թող տուաւ զանիկայ. ան ատենը Սեպփորան քաւաւ. Արիւնտոտ էրիկ մըն էս, թիւստութեանը համար:

27 Եւ Տէրը քաւաւ Ահարոնին. Գնա անապատը Էփրատէսը դիմաւորելու. և անիկայ գնաց, ու՝ Աստուծոյ լեռանը վրայ պատահեցաւ

28 անոր, և համբուրեց զանիկայ: Եւ Մովսէս «պատմեց Ահարոնին» Տէրը բոլոր խօսքերը՝ որ իրկեց զենքը, և բոլոր նշանները՝ որ իրեն պատուիրեց:

29 Եւ Մովսէս ու Ահարոն Գազին, ու Իսրայէլի որդւոցը բոլոր ծերերը

30 ժողովեցին: Եւ Ահարոն՝ Տէրոջը Մովսէսին քաճ բոլոր խօսքերը զրուցեց անոնց. ու ժողովուրդին

31 առջևը նշանները բրաւ: Եւ ժողովուրդը Եհուաւաւաց. և երբոր լսեցին թէ Տէրը՝ այցելութիւն բրած է Իսրայէլի որդւոցը, և թէ անոնց Բաւաճը՝ Բեւեռնոտութիւններուն նայած է, և խոնարհեցան ու երկրպագութիւն ըրին:

ԳԼ. Ե

1 Փարաւոն կը յանդիմանէ Մովսէսը ու Ահարոնը՝ իրենց բերած պատգամին համար, 5 ու Իսրայէլացւոց զորքերը կը ծանրացնեն: 15 և անոնց զանգատը կը մերժէ: 20 Ուստի Իսրայէլացիք կը զանգատին Մովսէսին ու Ահարոնին: 22 Մովսէսն ալ Աստուծոյ կ'աղաղակէ:

1 Եւ ետքը Մովսէս ու Ահարոն Փարաւոնին մօտանալու ըսին. Իսրայէլին Եհուաւաւը Աստուածը այսպէս կ'ըսէ. Իմ ժողովուրդս թող տուր՝ որ անապատին մէջ ինծի

2 «տնայաբնութիւն ընեն: Եւ Փարաւոն քաւաւ. Բեհեմուն ուլ է, որ անոր խօսքը մտիկ ընելով՝ Իսրայէլը թող տամ՝ Եհուաւաւ չեմ ձանձնար, և Իսրայէլն ալ չեմ

3 թողուր: Եւ անոր ըսին. Երբայիցեւոց Աստուածը մեզի հանգիստեցաւ. հրաման տուր որ իրենց օրուան ծամբայ անապատը երթնան, ու մեր Եհուաւաւը Աստուծոյն զոհ մատուցանեն, որ չըլլայ թէ ժանտախտով կամ սրով մեզի դէմ

4 ելէ: Եւ Եհիպատոսի Թադաւորը

քաւաւ անոնց. Ու Մովսէս ու Ահարոն՝ ինչպէս ժողովուրդը իրենց զորքերէն ետ կը թողուր. Եհաւ 5 ցէք աշխատեցէք: Եւ Փարաւոն քաւաւ. Ահա հիմա երկրին ժողովուրդը Դուռն է, ու դուք կը հանգիստեցնէք զանոնք իրենց զորքերէն:

6 Եւ Փարաւոն ան օրը ժողովուրդին Եհուաւաւաւներուն ու անոնց վերակացուններուն հրամայեց՝ ըսե՛

7 լով. Երեկուան ու մէկալ օրուան պէս՝ ալ մէկմըն ալ ժողովուրդին յարդ մի՛ տար աղիւս շինելու համար. Թող իրենք երթան ու իրենց

8 յարդ ժողովին: Եւ աղիւսներուն թիւը ինչպէս որ առաջ կը շինէին, անոնց վրայ դրէք, անկէ մի՛ պակսեցնէք. ինչպէս որ ծոյլ են, անոր համար կը պտուսն ըսելով.

Երթանք մեր Աստուծոյն զոհ մատուցանենք: Թող զործը աս մարդոցը վրայ ծանրանայ, որ անով աշխատին, ու փուճ խօսքերու մը

10 տիկ չընեն: Եւ ժողովուրդին զործավարները ու վերակացունները ելան, և ժողովուրդին խօսեցան՝ ըսելով. Փարաւոնը ասանկ կ'ըսէ.

11 Ես ձեզի յարդ չեմ տար. Դուք զացէք՝ ձեզի յարդ առէք՝ ուր տեղ որ կրնաք գտնել. բայց ձեր զործէն բան մի պիտի չպակսի:

12 Այսպէս ժողովուրդը Եհիպատոսի բոլոր երկրին մէջ ցրուեցան՝ յարդի տեղ խոզան ժողովուրդ համար:

13 Եւ զործավարները կը ստիպէին Բաւաճը ըսելով. Ձեր ամէն օրուան զործը լմնցուցէք, ինչպէս երբ որ

14 յարդ ունէիք: Եւ Փարաւոնին զործավարները Իսրայէլի որդւոցը վրայ իրենց դրած վերակացունները ձեծեցին, ու ըսին. Ձեր վրայ դրուած աղիւսներուն սակը երէկ ու այսօր ինչպէս չմնցուցիք առ ջինին պէս:

15 Եւ Իսրայէլի որդւոցը վերակացունները եկան, ու Փարաւոնին բողոքեցին՝ ըսելով. Ինչպէս քու ծառաններուդ ասանկ կ'ընեն: Բու ծառաններուդ յարդ չեն տար, ու մեզի կ'ըսեն թէ՛ Աղիւսներ չենցէք. և ահա քու ծառաններդ ձեծ կերան, և անոնք ամէն օրուան զործը

17 վերադնդն են: Եւ անիկայ քաւաւ. Ծոյլ էք դուք՝ ծոյլ. անոր համար կ'ըսէք թէ՛ Երթանք Տէրոջը

18 զոհ մատուցանենք: Ուստի զացէք հիմա բանեցէք, ու ձեզի յարդ պիտի չտրուի, բայց աղիւս

19 ներուն սակը պիտի տար: Եւ Իսրայէլի որդւոցը վերակացունները ինքիւնքնին փորձանքի մէջ տեսան, երբոր ըսուեցաւ թէ՛ Ամեն

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Է. Գ. Լ. Բ. 11:

Է. Գ. Լ. Բ. 7:
9:

Է. Գ. Լ. Բ. 11:

Ն. Բ. Զ. Բ. 1401

Ե. Գ. Զ. Բ.

Բ. Զ. Բ. 17. 30: Ե. Գ. Զ. Բ. 4: Բ. 12: Բ. Զ. Բ. 6: Բ. 6:

որումն ձեր վրայ դրուած աղէւս-
 20 ներուն թիւէն չպակեցընէք: Եւ
 Փարաւունէն դուրս ելած առնենին՝
 Հանդիպեցան Մովսէսին ու Ահա-
 21 րոնին, որ զերենք դիմաւորելու կը
 մեզի նայի ու դատէ: Ինչու որ
 Բարդէի ըրիք մեր հոտը Փարաւո-
 նին առջևը, ու անոր ծառաներուն
 առջևը, մեզ սպաննելու համար
 անոնց ձեռքը սուր տալով:
 22 Եւ Մովսէս Տերոյը դարձաւ՝ ու
 ըսաւ. Ո՛վ Տէր, ինչո՞ւ աս ժո-
 ղովուրդը փորձանքի մէջ ձեզցիր,
 23 և իս ինչո՞ւ իրկեցիր. Ղաան զե-
 րանի որ քու անուանովք Փարաւո-
 նին զրուցելու եկեր եմ, ա՛խ, աս
 ժողովուրդը փորձանքի մէջ ձեզ-
 ու դուն ընաւ չիրկեցիր քու ժո-
 ղովուրդը:

ԳԼ. Զ.

1 Աստուած իր խոստմունքը կը նորոգէ՝ իր Ե-
 ճովայ անունը յայտնելով: 14 Ազգարանու-
 թիւն Ռուբենին, 15 Զմաւունին, 16 Ղեփին՝
 ուսկից որ Մովսէսը ու Ահարոնը եղան:

1 Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսին. Փա-
 րաւունին ինչ ընելիս հիմա պի-
 տի տեսնես. որ՝ հզօր ձեռքով
 պիտի թողու զանոնք, ու հզօր
 ձեռքով Բպիտի վընտէ զանոնք
 2 իր երկրէն: Եւ Աստուած խօսե-
 յաւ՝ Մովսէսին՝ ու ըսաւ անոր.
 3 Ես եմ Ե՛հովան. Եւ Աբրահամին՝
 Իսահակին ու Յակոբին՝ Ամենա-
 կարող Աստուծոյ անունով երե-
 յայ. բայց իմ Ե՛հովայ անունովս
 4 անոնց հայտնուեցայ: Իհաւ ա-
 նոնց չես իմ ուխտս հաստատեցի,
 5 չոր անոնց տամ՝ Բանանու երկի-
 րը, անոնց օտարութեան երկիրը՝
 6 ուր որ պանդխտացան: Եւ Էլե-
 սեցի ալ Իսրայէլի որդւոցը հառա-
 չանքը, որ Եղիպտոսիները ծառա-
 յեցուցին. ու իմ ուխտս յիշեցի:
 7 Անոր համար Իսրայէլի որդւոցը ը-
 սաւ. Էես եմ Ե՛հովան, և Իհւ ձեզ
 Եղիպտոսացւոց ծանր գործքերուն
 տակէն պիտի հանեմ, ու ձեզ
 անոնց ծառայութենէն պիտի ա-
 զատեմ, և ձեզ երկնցած բա-
 զուկով ու մեծ դատաստաններով
 8 պիտի փրկեմ, Եւ ձեզ ինծի
 Ժողովուրդ պիտի առնեմ, ու
 Էս ձեզի Աստուած պիտի ըլլամ՝ և
 պիտի գիտնաք որ ձեզ Եղիպտոս-
 ցւոց ծանր գործքերուն տակէն հա-
 նող Տէրը՝ ձեր Աստուածը ես եմ:
 9 Եւ ձեզ ան երկիրը պիտի տանիմ,
 որն որ Աբրահամին՝ Իսահակին ու
 Յակոբին տալու Ե՛րդումըրն, ու
 ան ձեզի ժառանգութիւն ըլլալու:
 10 պիտի տամ. ես եմ Տէրը: Եւ
 Մովսէս Իսրայէլի որդւոցը ասանկ

զրուցեց. Իբայց անոնք հողիի նե-
 ղութենէն ու գործին ծանրութե-
 նէն մոտի չըրին Մովսէսին:
 10 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ը-
 11 սելով. Մտի՛ր՝ խօսէ Եղիպտոսի
 Փարաւուն թագաւորին՝ որ Իսրա-
 յէլի որդիքը ինծի առնակէ:
 12 Եւ Մովսէս խօսեցաւ Տէրոյը
 առջևը՝ ըսելով. Ահա Իսրայէլի
 որդիքը՝ Ինծի մոտի չըրին, հազա
 Փարաւոնը ինծի ինչպէս մոտի պի-
 տի ընէ. որ ձեա Ժժանբալըու եմ:
 13 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին ու Ա-
 հարոնին, ու հրաման ըրաւ անոնց.
 Եր Իսրայէլի որդւոցը ու Եղիպտոսի
 Փարաւուն թագաւորին ելեա՛ն, Իս-
 րայէլի որդիքը Եղիպտոսի երկրէն
 հանելու համար:
 14 Անոնց հայրերուն տուններուն
 գլուխները ասոնք են. Իսրայէլին
 անդրանկանը Ռուբենին որդիքը՝
 Ենովք, Փաղղուս, Եսրոն և Բար-
 մի. ասոնք են Ռուբենին տոհմերը:
 15 Եւ Զմաւունին որդիքը՝ Յամուէլ,
 Յամին, Ոհար, Յալէ, Սաշաւ,
 և Բանանացի կնիւսը որդին Սա-
 տու. ասոնք են Զմաւունին տոհ-
 16 մերը: Եւ Զեփին որդւոցը՝
 անունները իրենց ծնունդներուն հա-
 մեմատ ասոնք են. Գերսոն, Կա-
 հաթ և Մերարի: Եւ Զեփին
 կենացը տարիները հարիւր երսուն:
 17 Ու Եօթը տարի եղան: Գերսոնին
 որդիքը իրենց տոհմերուն համե-
 18 մատ՝ Ղորենի ու Սեմէի էին: Եւ
 Կահաթին որդիքը՝ Ամրամ, Իսա-
 հաւ, Քերոն ու Ողէլ: Եւ Կա-
 հաթին կենացը տարիները հարիւր
 19 երսունութը տարի եղան: Եւ
 Էմերարին որդիքը՝ Մոողի ու
 Մուսի. Զեփին տոհմերը իրենց
 ծնունդներուն համեմատ ասոնք են:
 20 Եւ Վարամ իր հօրաքոյրը Յոթա-
 բեղը իրեն կնիկ առաւ, որ ծնաւ
 իրեն Ահարոն ու Մովսէսը: Եւ
 Վարամին կենացը տարիները հարիւր
 21 երսունութը տարի եղան: Եւ
 Իսահակին որդիքը՝ Կորի, Կա-
 22 ղէլ և Զեքրի: Եւ Պեթլէյն որ-
 դիքը՝ Միսայէլ, Եղիսափան և
 23 Սեթրի: Եւ Ահարոն իրեն կնիկ ա-
 ռաւ Էմմիմաքարին աղջիկը՝ Նաա-
 սոնին, բոլոր Եղիպտեթը, և ծնաւ
 իրեն Նաափար ու Աբիուդը, Եղի-
 24 ազարը ու Իթմարը: Եւ Կորիին
 որդիքը՝ Միք, Եղիսան և Աբիա-
 սափ. ասոնք են Կորիսցւոց տոհ-
 25 մերը: Եւ Ահարոնին որդին Եղիա-
 զարը Փուտիկին աղջիկներէն իրեն
 կնիկ առաւ. և ծնաւ իրեն Փենէ-
 հէար. ասոնք են Զաւացւոց հայ-
 րերուն գլուխները իրենց տոհմե-
 րուն համեմատ:

Ն. Բ. Զ. Բ. 1401

Գ. Զ. Բ. 21:

Զ. Զ. Բ. 9:

Զ. Զ. Բ. 30: Գ. Զ. Բ. 10: Ե. Զ. Բ. 6: Բ. 6: Բ. 6: Բ. 6:

Զ. Զ. Բ. 17: 9: Ե. Զ. Բ. 8:

Զ. Զ. Բ. 24: Զ. Զ. Բ. 10:

Զ. Զ. Բ. 11: Զ. Զ. Բ. 11: Զ. Զ. Բ. 10:

1619 Զ. Զ. Բ. 17: Զ. Զ. Բ. 17:

Զ. Զ. Բ. 57: Զ. Զ. Բ. 2, 2, 15:

Զ. Զ. Բ. 19: Զ. Զ. Բ. 21:

Զ. Զ. Բ. 1, 2: Զ. Զ. Բ. 59:

Զ. Զ. Բ. 1, 2: Զ. Զ. Բ. 1, 2: Զ. Զ. Բ. 1, 2:

Զ. Զ. Բ. 1560

Զ. Զ. Բ. 19, 20: Զ. Զ. Բ. 10: Զ. Զ. Բ. 4:

Զ. Զ. Բ. 1, 2: Զ. Զ. Բ. 1, 2: Զ. Զ. Բ. 1, 2:

Զ. Զ. Բ. 11: Զ. Զ. Բ. 7, 11: Զ. Զ. Բ. 1, 2:

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Ն. Բ. Գ. Բ.
32. Բ. Գ. Բ.
34. Բ. Գ. Բ.
Ե. 23. 26.
Ժ. 31.

Ե. Գ. Բ. 15.

Գ. Բ. Գ. 12.

Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. 25. Գ.
Ժ. 25. Գ.
Ժ. 25. Գ.

Ե. Գ. Բ. 15.

Ե. Գ. Բ. 12.

Ե. Գ. Բ. 15.
Գ. Բ. Գ. 21.

Գ. Բ. Բ. 1.

Գ. Բ. Բ. 2.

Գ. Բ. Բ. 4.

Գ. Բ. Բ. 22.

Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
50.

- 26 -- Երկրին մէջ : Եւ Մովսէս
բաւ . Արժան չէ ասանկ ընել .
ինչու որ Եգիպտացւոց զար-
շէի - Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ --
Աստուծոյն զոհ պիտի մատու-
ցանէր . Թէ որ Եգիպտացւոց
զարշէի - Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ --
անգլեր զոհ մատուցանելու ըլլանք ,
27 պիտի չբարկօժեն մեզ : Մենք էի-
րեք օրուան ճամբայ պիտի երթանք
անապատին մէջ , ու զոհ պիտի մա-
տուցանենք մեր Տէր Աստուծոյն ,
ինչպէս որ - Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ --
28 Եւ Փարաւոն բաւ . Եւ ձեզ թող
կու տամ որ երթաք անապատին
մէջ ձեր Եհովայ Աստուծոյն զոհ մա-
տուցանեք միայն թէ շատ հեռու
չերթաք : Ինծի համար աղաչեցէք ,
29 Եւ Մովսէս բաւ . Ահա եւ քու
քովդ կ'ելլեմ որ Տէրոջդ կ'աղա-
չեմ որ վաղը Փարաւոնէն՝ անոր
ծառաներէն՝ ու անոր ժողովուրդէն
շանաճանձր երթայ . բայց Փարա-
ւոն Դմէյոն ալ Բէր խաբէ՝ ժո-
ղովուրդը թող չտալով Տէրոջ զոհ
30 մատուցանելու : Եւ Մովսէս Փա-
րաւոնին քովէն կ'աւ , ու Եհովայ
31 աղաչեց : Եւ Տէրը Մովսէսին խօս-
քին պէս բաւ , ու Փարաւոնէն՝
անոր ծառաներէն և անոր ժող-
վուրդէն շանաճանձր վերցուց . մէկ
32 հատ մըն ալ մնաց : Եւ Փարաւոն
ան անգամին ալ - Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ --
չուց . ու ժողովուրդը չարձակեց :

Գ Լ . Բ

1 Եւսանց մաճը : 8 Ուռեցներու ու խաղա-
արարներու հարածքը : 22 Կարկուտ : 27
Փարաւոն կարկուտին համար կ'աղաչէ Մով-
սէսին : 35 սովայե զարնաւ անոր սիրտը կը
կարծրանայ :

- 1 Եւ Տէրը բաւ Մովսէսին . - Փա-
րաւոնին մօտը , ու խօսէ անոր .
Երբայեցւոց Տէր Աստուածը այս-
պէս կ'ըսէ . Արձակե՛ իմ ժողո-
2 վուրդդ որ իս պաշտեն , քանզի թէ
որ Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ --
արձակել չուզես , ու
տակաւորն պիտի բռնեն զանոնք ,
3 Ահա է Տէրոջը ձեռքը դաշտին մէջ
եղած քու հօտերուդ վրայ ըլլալով ,
ձերուն՝ էջերուն՝ ու զտերուն՝ ար-
ջառներուն ու ոչխարներուն վրայ
սաստիկ կոտորած մը պիտի ըլլայ ,
4 Եւ Ե Տէրը Խարայէի հօտերուն՝ ու
Եգիպտոսի հօտերուն մէջտեղը պի-
տի զատէ . և Խարայէի որդւոցը մէկ
5 -- Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ -- Եւ --
պիտի յմեռնի : Եւ Տէրը
ժամանակ որոշեց՝ ըսելով . Վաղը
Տէրը աս բանը պիտի ընէ երկրին
6 վրայ : Եւ հետեւեալ օրը Տէրը աս
բանը չրաւ , ու Եգիպտացւոց
Երբոր հօտերը մեռան . բայց Խա-
րայէի որդւոցը հօտերէն մէկը չմե-
7 ռաւ : Եւ Փարաւոն մօրէ խրկեց ,

ու ահա Խարայէի հօտերէն մէկն ալ
մեռած չէր , և Եգիպտոսին սիրտը
խտտացաւ , ու ժողովուրդը չար-
ձակեց :

- 8 Եւ Տէրը բաւ Մովսէսին ու Ա-
հարոնին . Առէք ձեզի ձեռքերնդ
լեցուն շողի մօտիկ , և Մովսէս դէպ
'ի երկինքը ցանէ ան Փարաւոնին
9 առջը : Ու Եգիպտոսի բոլոր երկ-
րին մէջ փոշի պիտի ըլլայ , ու Ե-
գիպտոսի բոլոր երկրին մէջ մարդոց
ու անասուններուն վրայ է խաղա-
ւարտներ հանող ուռեցքներ պիտի
10 ըլլայ : Եւ շողի մօտիկը առին , ու
Փարաւոնին առջը կայնեցան . և
Մովսէս դէպ 'ի երկինքը ցանեց ան ,
ու մարդոց և անասուններուն վրայ
Եգիպտաւարտներ հանող ուռեցքներ
11 եղաւ : Եւ Ե մօղերը ուռեցքներուն
պատճառով չկրցան կայնիլ Մով-
սէսին առջը . Ինչ որ ուռեցք-
ները մօղերուն վրայ ալ՝ ու բոլոր
12 Եգիպտացւոց վրայ ալ եղաւ : Եւ
Տէրը կարծրացուց Փարաւոնին
սիրտը . ու անոնց մօտիկ չըկաւ ,
ժինչպէս որ Տէրը Մովսէսին ըսեր
էր :
13 Եւ Տէրը բաւ Մովսէսին . Եւ Ա-
ստուանց կանուխ էլի , ու Փարա-
ւոնին առջը կայնէ , ու անոր ըսէ .
Երբայեցւոց Տէր Աստուածը ասանկ
կ'ըսէ . Արձակե՛ իմ ժողովուրդդ՝ որ
14 իս պաշտեն . քանզի աս անգամ
իմ բոլոր հարուածներս պիտի
իրկեմ քու վրայ , և քու ծառա-
ներուդ՝ ու քու ժողովուրդիդ վրայ .
Եւ որ զիստաս թէ բոլոր երկրի մէջ
15 ինծի պէս Բէր չկայ : քանզի հիմա
Ե իմ ձեռքս պիտի երկնցներեմ՝ որ
քեզ ու քու ժողովուրդդ ժանտ-
ախտով զարնեմ , ու երկրէն պիտի
16 կորսուի : Եւ մասոր համար քեզ
վերցուցի՝ որ իմ զօրութիւնս քեզ
մով ցուցնեմ , ու բոլոր երկրի մէջ
17 իմ անուն պատմուի : Դուն տա-
կաւին իմ ժողովուրդիս դէմ կե-
նալով՝ պիտի չարձակեն զանոնք ,
18 Ահա եւ վաղը աս ատեն խիստ աս-
տիկ կարկուտ պիտի տուրամ , որ ա-
նոր պէս Եգիպտոսի մէջ եղած չէ՝
անոր հաստատուած օրէն մինչեւ
19 հիմա : Եւ հիմա մօրէ խրկէ , --
ժողով քու հօտերդ՝ ու ինչ որ ու-
նիս դաշտին մէջ . Եւս է ամեն մարդ
ու անասուն որ դաշտին մէջ զըտ-
նուի՝ ու տունները ժողովուած չըլ-
լայ , անոնց վրայ կարկուտ պիտի
20 իջնէ , ու պիտի մեռնին : Փա-
րաւոնին ծառաներէն ով որ Տէրոջը
խօսքէն կը վախնար՝ իր ծառաները
ու հօտերը տուններու մէջ ժողովեց .
21 Եւ ով որ Տէրոջը խօսքին ուշադ-
րութիւն չըրաւ , իր ծառաները ու

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Ն. Բ. Գ. Բ. 14:
Ե. 82.

Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
2.

Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. 27.
Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
19. Բ. Գ. Բ.
Ժ. 9.

Ժ. Գ. Բ. 21.

Ե. Գ. Բ. 20.

* Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Չ. Բ. 1491

11 Բանդի չարիք կան ձեր առջևը : Ոչ այդպես . հիմա դուք էրկի մարդիկները գաղտնիք ու Տէրը պաշտեցէք . ինչու որ դուք ատիկայ կ'ուզէիք : Եւ Փարաւոնին առջևէն վերստուեցան :

Ժ. Դ. Ե. 19

12 Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսին . Ժերկրնցուր քու ձեռքը Եգիպտոսի երկրին վրայ մարախներուն համար , որ Եգիպտոսի երկրին վրայ ելլեն , և Երկրին բոլոր խորը կարկուտէն

Ի. Զ. Բ. 4, 5

13 բոլոր մնացածը ուտեն : Եւ Մովսէս երկրնցուց իր գաւազանը Եգիպտոսի երկրին վրայ . ու Տէրը բոլոր ան օրը ու բոլոր գիշերը երկրին վրայ արեւելեան հով փչել տուաւ . և երբ առտու եղաւ՝ արեւելեան

Մ. Դ. Ե. 46, 55, 54

14 հովը մարախները բերաւ : Եւ Լմաւրախները Եգիպտոսի բոլոր երկրին վրայ լեան , ու Եգիպտոսի բոլոր սահմաններուն վրայ իլան . խիստ աստիկ էին . Էանոնցմէ առաջ անանկ մարախ չեղաւ , անոնցմէ ետքն

Ի. Զ. Բ. 5

15 ալ անանկ պիտի չըլլայ : Եւ ծրուր երկրին երեսը ծածկեցին , ու երկիրը մ'ընցաւ , ու Երկրին բոլոր խորը՝ և կարկուտէն մնացած ծառերուն ամէն պտուղները կերան . ու Եգիպտոսի բոլոր երկրին մէջ եղած ծառերուն վրայ և արտին խոտերուն վրայ բնաւ կանանչեղէն չմնաց :

Մ. Դ. Ե. 85

16 Ուտի Փարաւոն շուտով կանչեց Մովսէսը ու Ահարոնը , և ըսաւ .

Գ. Դ. Ե. 27

« Զեր Տէր Աստուծոյն՝ ու ձեզի

17 դէմ մեղանչեցի . Եւ հիմա շնորհք ըրէք՝ միայն աս անգամ՝ ներեցէք իմ՝ յանցանքս , ու յձեր Տէր Աստուծոյն աղաչեցէք՝ որ իմ՝ վրայէս

Գ. Դ. Ե. 23, Գ. Դ. Ե. 6

18 միայն աս մահը վերցընէ : Եւ անիկայ Ա. Փարաւոնին քովէն դուրս

Ե. Դ. Ե. 30

19 ելաւ , ու Տէրը յաղաչեց : Եւ Տէրը խիստ աստիկ արեւմտեան հով մը խրկեց , որ մարախները վերցուց , ու Գարմիր ծովը՝ քնց գանոնք . Եգիպտոսի բոլոր սահմաններուն մէջ մէկ մարախ մը չմնաց :

Յ. Դ. Ե. 20

20 Բայց Տէրը ի կարծրացուց Փարաւոնին սիրտը , ու անիկայ Խարայէլի որդիքը չարձակեց :

Գ. Դ. Ե. 21, Ժ. Դ. Ե. 10

21 Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսին . « Զեռքդ դէպ 'ի երկինքը երկընցուր , որ Եգիպտոսի երկրին վրայ խաւար ըլլայ , չօշափել խաւար մը

Գ. Դ. Ե. 22

22 ըլլայ : Եւ Մովսէս իր ձեռքը դէպ 'ի երկինքը երկընցուց , ու Եգիպտոսի բոլոր երկրին մէջ ի թանձր

Մ. Դ. Ե. 23

23 խաւար եղաւ իրեք օր . Մէկգմէկ չէին տեսներ , և իրեք օր մէկ իր տեղէն չեղաւ . Էրայց Խարայէլի բոլոր որդիքը իրենց բնակութեանցը մէջ լոյս ունեին :

Ե. Դ. Ե. 23

24 Եւ Փարաւոն կանչեց Մովսէսը ու

« Ըսաւ . Գացէք՝ պաշտեցէք Եհովան . միայն ձեր Տուտորը ու ձեր արջառները մնան . և ձեր բնակներէն

25 ալ ձեզի հետ թող՝ երթան : Եւ Մովսէս ըսաւ . Պէտք է որ դուռն մըր ձեռքը զոհէր ու ողջակէշներ ալ տաս , որ մեր Տէր Աստուծոյն մա-

26 տուցանենք : Եւ մեր հօտին ալ մեր հետը պիտի երթան՝ անոնցմէ մէկ կ'ըզակ մը չմնալով . ինչու որ մեր Տէր Աստուծոյն պաշտելու համար անոնցմէ պարտինք առնել . ու մենք մինչև որ հոն չերթանք , չենք գիտեր թէ ինչով պիտի պաշտենք

27 Տէրը : Եւ Տէրը Դհարծրացուց Փարաւոնին սիրտը , որ չուզէց ար-

28 ձակել զանոնք : Եւ Փարաւոն ըսաւ անոր . « Գովէս գնա . զոչուր թիւն ըրէ քու անձիդ , մէյմի՛ն իմ երես չտեսնես . քանզի ան օր որ իմ երես տեսնես , պիտի մեռ-

29 նիս : Եւ Մովսէս ըսաւ . Աղէկ ըսիր . Լմէյմի՛ն ալ քու երեսդ պիտի չտեսնեմ :

ԳԼ. ԺԱ

1 Աստուած կը պատուիրէ Խարայէլացոյն՝ որ իրենց դրացիներէն ծանոթալին բանին ուզեն : 4 Մովսէս կը սպառնայ Փարաւոնին՝ անդրանկաց մահը :

1 Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսին . Փարաւոնին վրայ՝ ու Եգիպտոսի վրայ հարուած մըն ալ պիտի բերեմ : անկէ ետեւ ձեզ ասկէ պիտի արձակէ . և Երբոր յեւ արձակէ , ձեզ ասկէ բոլորովին դուրս պիտի ընէ :

Գ. Դ. Ե. 31, 33, 39

2 Հիմա խօսէ Ժողովուրդին ականջներուն , ու ամէն մարդ իր դրացիէն՝ և ամէն կնիկ իր դրացիէն Բարձաթեղէն զարդեր ու ոսկեղէն զար-

Գ. Դ. Ե. 22, Ժ. Ե. 35

3 դեր խնդրէ : Եւ Տէրը շնորհք տուաւ Ժողովուրդին Եգիպտացուց առջևը . Դ Մովսէս ալ Եգիպտոսի երկրին մէջ Փարաւոնին ծառաներուն առջևը՝ ու Ժողովուրդին անունը խիստ մեծ մարդ մըն էր :

Գ. Դ. Ե. 21, Ժ. Ե. 36, Մ. Դ. Ե. 46

4 Եւ Մովսէս ըսաւ . Տէրը այսպէս կ'ընէ . Ե Ես զիշերին Եգիպտոսի

Գ. Դ. Ե. 9, Ե. 10, Ե. 11

5 մէջտեղը պիտի ելեմ . Եւ Եգիպտոսի երկրին մէջ Լամէն առջինեկը պիտի մեռնի , իր ամբողջ վրայ նստող Փարաւոնին առջինեկէն

Գ. Դ. Ե. 12, Ե. 20, Ե. 10

6 մուսներուն առջինեկը : Ու Եգիպտոսի բոլոր երկրին մէջ Է մեծ աղաղակ պիտի ըլլայ , անանկ որ անոր պէս ոչ եղած է , ոչ ալ նորէն պի-

Գ. Դ. Ե. 20, Ե. 17

7 տի ըլլայ : Ե Ես Խարայէլի որդեցըր դէմ Բ մարդէն մինչեւ անասուն շուն մըն ալ պիտի չարժէ իր լե-

Գ. Դ. Ե. 22, Ե. 21

8 ղերու թիւն կ'ընէ : Եւ Ժ. Ե. Ե. 21

Գ. Դ. Ե. 21

Գ. Դ. Ե. 21

Ն . Բ . Գ . Բ .
1491

Ե Ե Ե Ե Ե . Ե .
6 : 3 Ե Ե Ե Ե .
3 : Ե . 4 :
Ե Ե Ե Ե Ե . Ե . Ե .
16 : Ե Ե Ե Ե .
Ե . 10 : Ե Ե Ե Ե .
Ե Ե . 25 :

Ե Ե Ե . Ե . 8 :
17 :
Ե Ե Ե . Ե . 8 :
14 : Ե Ե Ե Ե .
Ե . 7 : Ե Ե Ե .
Ե . 6 : Ե Ե Ե .
Ե Ե . 6 :

Ե Ե Ե Ե Ե 11 :

Ե Ե Ե . Ե . 31 :

Ե Ե Ե Ե Ե . Ե Ե .
28 :

Ե Ե Ե Ե Ե . Ե . 4 :
Ե Ե Ե Ե . Ե .
17 : Ե Ե . Ե .
Ե Ե Ե . Ե . Ե .
51 : Ե Ե . 36 :
Ե Ե . 8 : Ե Ե Ե .
10 :

Ե Ե Ե Ե . Ե . 23 :
Ե Ե . 5 :

Ե Ե Ե Ե Ե . Ե . 6 :
Ե Ե Ե Ե Ե . Ե .
18 : Ե Ե Ե Ե .
Ե . 17 : Ե Ե Ե .
Ե . 13 :

Ե Ե Ե . Ե Ե .
1 : Ե Ե Ե . Ե Ե .
33 :

Ե Ե Ե . Ե . 9 :

Ե Ե Ե . Ե . 26 :

Ե Ե Ե . Ե Ե .
34 :

Ե Ե Ե . Ե Ե .
8 : Ե Ե Ե .
Ե Ե . 33 :

Ե Ե Ե . Ե . 3 :

Ե Ե Ե . Ե . 8 :

Ե Ե Ե . Ե . 22 :

Ե Ե Ե . Ե . 21 :

Ե Ե Ե . Ե . 3 :

Ե Ե Ե . Ե Ե .
14 : Ե Ե . Ե .
22 : Ե Ե Ե .
Ե Ե . 37 :

Ե Ե Ե . Ե Ե .
18 : Ե Ե .
Ե Ե . Ե Ե .

Ե Ե Ե . Ե Ե .
11 :

արեւնը տեսնէ , Տէրը ան դրանը
վրայէն պիտի անցնի , և Դպիտի
չթողու խառնակիքը՝ որ ձեր տու-
ները մտնէ չեղ զարնելու համար :

24 Եւ աս բանը քեզի ու քու որդւոցդ
կանոն ըլլալու համար պահէք յա-

25 խոնան : Եւ ըլլայ թէ երբոր ան
երկիրը զարբ որն որ Տէրը ձեզի պի-

տի տայ իր ըսածին պէս , աս

26 պաշտօնը պահէք : Եւ ըլլայ թէ
երբոր ձեր որդիքը ձեզի բնէ թէ՛

Աս պաշտօնով ինչ բնէ կ'ուզէք .

27 բւէք որ , ԼԱԻկայ Տէրոյը զատ-
կին դո՛ւն է , որ անիկայ Եգիպտոսի

մէջ Իսրայէլի որդւոցը տուներուն
վրայէն անցաւ՝ երբոր Եգիպտացի-

ները զարկաւ , ու մեր տուները ա-

զատեց : Եւ Ժողովուրդը Դոնար-

հէցաւ ու երկրպագութիւն ըրաւ :

28 Եւ Իսրայէլի որդիքը զացին , ու
ԵՏէրոյը՝ Մովսէսին ու Ահարոնին

պատուիրածին պէս ըրին . անանկ
ըրին :

29 Եւ եղաւ որ կէս գիշերին՝ Տէրը

Եգիպտոսի երկրին մէջ ամէն առ-

ջնները զարկաւ , իր ամբողջ նոսրող
Քաղաքներն առջնեկէն մինչև

բանտի մէջ եղած գերիին առջնեկ-

կը՝ և ամէն անասունին առջնեկը :

30 Եւ ա՛յ գիշերը եղաւ Փարաօն՝ ու
անոր բոլոր ծառաները և բոլոր

Եգիպտացիք , ու Եգիպտոսի մէջ
մեծ աղաղակ մը եղաւ . քանզի

տուն մը չկար՝ որ անոր մէջ մեռեալ
չըլլար :

31 Եւ գիշերով կանչեց Մովսէսը ու
Ահարոնը՝ և ըսաւ . Արիք , ու ելէք

իմ Ժողովուրդին մէջէն՝ Քուրք ալ
և Իսրայէլի որդիքն ալ , ու զացէք

պաշտօնէք Եհովան՝ ինչպէս որ ը-

32 սիք . Դաւաւ ձեր հօտերը ու ձեր
արջառները առէք՝ ինչպէս որ ը-

սիք , ու զացէք . և Բիս ալ օրդն-

33 ցէք : Եւ Եգիպտացիք բռնադա-

տեցին Ժողովուրդը՝ որ շուտով ան

երկրէն դուրս իրկին զանոնք .

քանզի ըսին . ԴԱՄՆԱՍ ալ կը

34 մեռնինք : Եւ Ժողովուրդը իրենց
զանգուածը դեռ չխմորած՝ իրենց

Խմորի տաշտերը իրենց լաթերովը

փաթեցին՝ ուսերնուն վրայ վեր-

35 ցուցին : Եւ Իսրայէլի որդիքը
Մովսէսին խօսքին պէս ըրին . ու

Եգիպտացիներէն Լարծաթեղէն

զարդեք և ոսկեղէն զարդեք ու հան-

36 ղերձներ ինդրեցին : Եւ Տէրը
Ժողովուրդին շնորհք տուաւ Ե-

գիպտացոց առջնք , անանկ որ Ե-

գիպտացիք անոնց խնդրածը տուին .

ու Էսմոնք կողոպտեցին Եգիպտա-

ցիները :

37 Եւ Իսրայէլի որդիքը Թաւմես-

սէն դէպ ի Սոգրովով չուեցին . ըն-

տանիքներէն զատ՝ էվեց հարիւր

38 հին , Եւ Էսմոնք հետ խառնեցան՝

զանձ բազմութիւն ալ եղաւ . և

39 մեծ հօտ մըն էին : Եւ Եգիպտոսն

իրենց հանած զանդուածէն ան-

խմոր չօթիք երկեցին , ինչու որ

խմորեալ չէր . քանզի Եգիպտոս-

սէն վերնտուեցան , ու չէին կրնար

ուշանալ . ու իրենց պաշար ալ

չէին պատրաստեր :

40 Եւ Եգիպտոսի մէջ Իսրայէլի որ-

դւոցը բնակած Ժամանակը Երու-

41 հարիւր երեսուն տարի էր : Եւ եղաւ

որ չորս հարիւր երեսուն տարինե-

րուն վերջը՝ ան նոյն օրը՝ ԵՏէրոյը

բոլոր զօրքերը Եգիպտոսի երկրէն

42 ելան : ԱԻկայ Տէրոյը համար

պահելու գիշեր մըն է . ինչու որ

զանոնք Եգիպտոսի երկրէն հանեց

աս ան գիշերն է Տէրոյը համար Իս-

րայէլի բոլոր որդիներէն իրենց ազ-

դերուն մէջ պահուելու :

43 Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսին ու Ա-

հարոնին . Աս է ձգատկին կանոնը .

բնաւ մէկ օտարական մը անկէ պի-

44 տի չուտէ . Բայց ամէն մարդուն

տակով ծախու առած ծառան

երբոր Լզանիկայ թրփատես , ան

45 աստեղծ թող ուտէ անկէ : Եւ օտա-

րական ու վարձկան ծառան անկէ

46 պիտի չուտէ : Մէկ տան մէջ պի-

տի ուտողի ան . տունէն դուրս

չանես ան միտէ . Դու անոր մէկ

47 ոսկորը պիտի չկտորէք : Իսրայէլ-

48 ի բոլոր Ժողովքը ընէ ան : Եւ

երբ օտարական մը քու թովք

պանդխտանալու ըլլայ , ու Տէրոյը

զատիկ ընելու ըլլայ , անոր ամէն

արուն թող թրփատուի , և ան ա-

տեղ ան ընելու մօտենայ , ու ինքը

երկրին բնակին պէս ըլլայ . քանզի

անթրփատ մէկը բնաւ անկէ պիտի

49 չուտէ : Երկրացիին ու ձեր մէջը

բնակող օտարականին Լմէկ օրէնք

50 ըլլայ : Եւ Իսրայէլի բոլոր որդի-

քը՝ Տէրոյը Մովսէսին ու Ահարոն-

ին պատուիրածին պէս ըրին . ա-

51 նանկ ըրին : Եւ եղաւ որ՝ ան նոյն

օրը Տէրը Եգիպտոսի երկրէն հանեց

Իսրայէլի որդիքը Լիբնեց զօրքե-

րովը :

Գ Լ . Ժ Գ

1 Ահարոնիկները Աստուծոյ նուիրելու , 3 և

զատիկ յիշատակութիւնը պահելու , 11 և

անասնոց անդամակներէն ալ Աստուծոյ նու-

րելու վրայով պատուեցին : 17 Իսրայէլու

ցիք Եգիպտոսն դուրս կ'ելլեն , և Զովսէփին

նովորները հետեւին կ'անան , 20 ու Ոթնմ

կու դուս : 21 Աստուած Իսրայէլացոց կ'ա-

ռաջնորդէ ամպի ու կրակի սիւնով :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ը-

2 սելով . Սրբէ ինծի ամէն անգ-

Ն . Բ . Գ . Բ .
1491

Ե Ե Ե . Ե .
2 : Ե Ե . 3 :
Ե Ե Ե . Ե . 26 :
Ե Ե Ե . Ե .
46 : Ե Ե .
21 :

Ե Ե Ե . Ե Ե .
4 :
Ե Ե Ե . Ե . 1 :
Ե Ե . 1 : Ե Ե Ե .
33 :

Ե Ե Ե . Ե Ե .
13 : Ե Ե .
Ե . 6 : Ե Ե Ե .
Ե . 17 :
Ե Ե Ե . Ե . 4 :
Ե Ե Ե Ե Ե 51 :
Ե Ե Ե . Ե Ե .
6 :

Ե Ե Ե . Ե .
14 :

Ե Ե Ե . Ե Ե .
12 : Ե Ե .
Ե Ե Ե . Ե Ե .
10 :

Ե Ե Ե . Ե .
12 : Ե Ե .
Ե Ե Ե . 33 :
36 :

Ե Ե Ե Ե Ե 6 :
Ե Ե Ե . Ե .
13 :
Ե Ե Ե . Ե .
14 :

Ե Ե Ե . Ե .
14 : Ե Ե . 15 :
16 : Ե Ե Ե .
Ե . 23 :

Ե Ե Ե Ե Ե 41 :

Ե Ե Ե . Ե . 26 :

Ե Ե Ե Ե Ե 12 :
13 : Ե Ե Ե .
Ե Ե . 29 : 30 :
Ե Ե . 19 :
Ե Ե . Ե Ե .
26 : Ե Ե Ե .
Ե . 13 : Ե .
16 : Ե Ե .
15 : Ե Ե Ե .
Ե Ե . 19 :
Ե Ե Ե . Ե Ե Ե .

Ն. Բ. Դ. Բ.
1491

Յ. Օր. Ի. Ե.
27, 60:

Ղ. Բ. Ի. Ե. 25:
Ս. Բ. Ի. Ե. 3:
Ս. Բ. Ի. Ե. 4:
Ս. Բ. Ի. Ե. 5:
Ս. Բ. Ի. Ե. 6:
Ս. Բ. Ի. Ե. 7:
Ս. Բ. Ի. Ե. 8:
Ս. Բ. Ի. Ե. 9:

Ս. Բ. Ի. Ե. 10:
Ս. Բ. Ի. Ե. 11:

Բ. Ե. Գ. Լ. 15:

Գ. Բ. Ի. Ե. 24:
Ս. Բ. Ի. Ե. 25:
Ս. Բ. Ի. Ե. 26:
Ս. Բ. Ի. Ե. 27:
Ս. Բ. Ի. Ե. 28:
Ս. Բ. Ի. Ե. 29:
Ս. Բ. Ի. Ե. 30:

Ղ. Ս. Բ. Ի. Ե. 24:
Ս. Բ. Ի. Ե. 25:
Ս. Բ. Ի. Ե. 26:
Ս. Բ. Ի. Ե. 27:
Ս. Բ. Ի. Ե. 28:
Ս. Բ. Ի. Ե. 29:
Ս. Բ. Ի. Ե. 30:

Ս. Բ. Ի. Ե. 22:
Ս. Բ. Ի. Ե. 23:
Ս. Բ. Ի. Ե. 24:
Ս. Բ. Ի. Ե. 25:
Ս. Բ. Ի. Ե. 26:
Ս. Բ. Ի. Ե. 27:
Ս. Բ. Ի. Ե. 28:
Ս. Բ. Ի. Ե. 29:
Ս. Բ. Ի. Ե. 30:

մտիկ ընես, ու ինչ որ անոր առ-
ջին շտակ է՝ ընես, և անոր պա-
տուիրանքներուն ականջ զնես, ու
անոր բոլոր կանոնները պահես, ան
ձախտեալուն մէկը. բու վրայդ պիտի
չբերեմ, որոնք Եգիպտացոց վրայ
բերի. ինչու որ ես եմ Տէրը՝ և որ
բեզ կը բռնեմ քեզ:

27 Եւ եկան Եղմ, ու հոն տառ-
ուերկու ջուրի աղբիւրներ ու եռ-
թանապուսն արմաւենիներ կային.
և հոն ջուրերուն քովը բանակ
զրին:

ԳԼ. ԺԶ

1 Իսրայէլացիք Սին անապատը կը հասնին, 2
ու կերակուրի համար տրտունջ կ'ընեն: 4 Աս-
տուած Երկնքէն հայտաւ կը խոստանայ: 11
Լորտարգիները, 14 և մանանկ կը խրկուին:
16 Մանանայ ժողովելուն կանոնը: 25 Հարաթ-
օրերը մանանայ չէր իշխէր: 32 Աստուած կը
պատուիրէ որ անկէ մէկ օմէր պահուի:

1 Եւ շուեցին Եղմին, ու Իսրա-
յէլի որդեացը բոլոր ժողովքը ե-
կան ԲՍին անապատը՝ որ Եղմին
ու Սինային մէջտեղն է, անոնց Ե-
գիպտոսի երկրէն ելելուն երկրորդ
ամսուն տասնուհինգերորդ օրը:

2 Եւ Իսրայէլի որդեացը բոլոր ժո-
ղովքը անապատին մէջ Մովսէսին
ու Ահարոնին, զէմ Գարունը ը-
3 ըին. Եւ Իսրայէլի որդիքը բոլոր ա-
նոնց. Եւ Երանի թէ Տէրոյն ձեռ-
քովը մեռած ըլլայինք Եգիպտոսի
երկրին մէջ, Եւ երբ որ միտ կ'աթա-
նեալուն քովը նստած էինք, «-
կուշտ հաց կ'ուտէինք. քանզի մեզ
աս անապատը հանեց, որ բոլոր
աս ժողովքը անօթուութենէն մեռ-
ցնէք:

4 Եւ Տէրը բաւ Մովսէսին. Ահա
ես ձեզ երկնքէն հաց պիտի տե-
ղամ, և ժողովուրդը պիտի ելէ՝
եւ օրէ օր ժողովքի մէկ օրուան
պէտք եղածը, որ Էփրայէմ գա-
նոնք՝ թէ իմ օրէնքիս համեմատ
5 պիտի քայլէ՝ թէ չէ: Եւ ըլլայ
որ վեցերորդ օրը բերածնին պատ-
րաստեն, և Բանիկայ ամէն օրուան
ժողովաներուն կրկինը ըլլայ:

6 Եւ Մովսէս ու Ահարոն բոլոր Իս-
րայէլի բոլոր որդեացը. 7 Աւ ի-
րիկուն պիտի դիտնաք որ ձեզ Ե-
գիպտոսի երկրէն հանողը Եհո-
7 վան է: Եւ առաւօտուն պիտի
տեսնէք: 8 Տէրոյն փառքը, ինչու
որ Տէրոյն զէմ ձեր բրած տրտուն-
ջը ինքը լսեց. և Էմնը ով Էնը՝
8 որ մեզի զէմ կը տրտնջէք: Եւ
Մովսէս ըսաւ. Երբ որ Տէրը ձեզի
իրիկունը ուտելու միտ, ու առա-
ւօտուն կ'առաւարտ. չափ հաց տայ,
պէտք է գիտնաք որ Տէրը յօած է իրեն
զէմ բրած տրտունջնիդ. և մենք
ով Էնք. ձեր տրտունջը մեզի

զէմ չէ, հապա Ե Տէրոյն զէմ:
9 Եւ Մովսէս ըսաւ Ահարոնին. Իս-
րայէլի որդեացը բոլոր ժողովքին
բաժ. 7 Տէրոյն առջը մօտեցէք.
ինչու որ ձեր տրտունջը լսեց:
10 Եւ եղաւ որ երբ Ահարոն Իսրա-
յէլի որդեացը բոլոր ժողովքին կը
խօսէր, անոնք զէպ ի անապատը
նայեցան, և ահա Տէրոյն փառքը
11 Լամպին մէջ երեցաւ. Եւ Տէրը
12 Խօսեցաւ Մովսէսին՝ ըսելով. 7 Իս-
րայէլի որդեացը տրտունջը լսեցին.
խօսէ անոնք՝ ըսելով. 7 Իրիկուն
զէմ միտ պիտի ուտէք, ու Էառ-
տուանց հացով պիտի կ'առաւարտ-
էք. և պիտի դիտնաք թէ ես եմ Ե-
հօվայ ձեր Աստուածը:

13 Եւ եղաւ որ իրիկունը Գարամար-
գիներ ելան, ու բանակը ծածկե-
ցին. և առաւօտանց բանակին բո-
14 լորտիքը Գցօղ կ'ընաւ: Եւ երբ որ
իշած ցօղ վերցաւ, ահա անապա-
տին երեսին վրայ մանր Կլոր բան
մը կար՝ եղեամի պէս մանր գետնին
15 վրայ: Եւ երբ որ Իսրայէլի որդիքը
տեսան, իրարու ըսին. 7 Եւ չէ աս՝
քանզի ինչ ըլլալը չէին գիտեր. ու
Մովսէս ըսաւ անոնց. 7 Եւ չէ աս՝
ըմ որ Տէրը ձեզի ուտելու տուաւ:
16 Տէրոյն պատուիրած բանը աս է.
ժողովեցէք անկէ՝ ամէն մէկերնիդ իր
կերածին չափ. ամէն մէկերնիդ իր
կերածին մէջ եղողներուն համար՝ ձեր
հողիներուն համարանքին նայելով՝
մարդ զլուխ Էմէյմէկ օմէր առնէք:
17 Եւ Իսրայէլի որդիքը պիտի ընէին.
և որը շատ՝ ու որը քիչ ժողովեց:
18 Եւ երբ օմէրով կը չափէին. 7 շատ
ունեցողները չաւելցաւ, ու քիչ ու-
նեցողները չաւակեցաւ. ամէն մէկը
19 իր կերածին չափ ժողովեց: Եւ
Մովսէս ըսաւ անոնց. 7 Մէկը անկէ
20 մինչև առաւել չափէ. Բայց մտիկ
չորին Մովսէսին, հապա ոմանք
Թողուցին անկէ մինչև առաւել, և
որդուտեցաւ ու հոտեցաւ. և Մովս-
21 ճին բարկացաւ անոնց: Եւ ամէն
առաւել կը ժողովէին անկէ ամէն մէկը
իր կերածին չափ. ու արեւ տա-
ցածին պէս կը հալէին:

22 Եւ եղաւ որ վեցերորդ օրը կրկ-
նապատին ուտելուք՝ պիտի ամէն
մէկուն համար երկու օմէր ժողովե-
ցին. և ժողովքին բոլոր իշխանե-
րը եկան ու պատմեցին Մովսէսին:
23 Եւ անիկայ ըսաւ անոնց. Եւ Տէր
Տէրոյն բարձր. Էլարը Էհօնցաւ
առաւել անոնք շարաթին Տէրո-
յն. ինչ որ պիտի եփէք՝ Էփեցէք,
և ինչ որ պիտի եռացնէք՝ եռա-
ցուցէք, ու ինչ որ կ'առաւարտէ՝ ձե-
զի համար առաւել թողուցէք:
24 Եւ անիկայ առաւել թողուցին՝

Ն. Բ. Դ. Բ.
1491

Ե Տես ա
Թագ. Բ. 21:
Թագ. Բ. 21:
16, 20, 21:
Բ. 21:
Թագ. Բ. 21:
16:

Է Տէր 7, ԳԼ.
Բ. 21:
Թագ. Բ. 21:
19, 20, 21:
Բ. 21:
Է Տէր 8:
Է Տէր 6:
Է Տէր 7:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Բ. Բ. Դ. Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:
Բ. 21:

Ն. Բ. Զ. Բ.
1491

ԴՇԻ 20:

ԵԳԼ. Ի. 9.
10:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Ե. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Ե. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Ե. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Ե. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Ե. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Ե. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Մովսէսին հրամայածին պէս . և ոչ չհոտեցաւ , ոչ ալ անոր մէջը
 25 որդ եղաւ . Եւ Մովսէս ըսաւ .
 Եւսօր կերէք քու . ինչու որ այսօր
 շաբաթ է Տէրոջը . այսօր դաշտին
 26 մէջ անկէ պիտի չգտնէք : Եւ Լեւի
 որ պիտի ժողովէք անկիպ . բայց
 եօթներորդ օրը Դ շաբաթ է , պի-
 27 տի չգտնուի : Եւ եղաւ որ եօթ-
 ներորդ օրը ժողովուրդէն ոմանք
 28 ժողովուրդ ելան , ու չգտան : Եւ
 Տէրը ըսաւ Մովսէսին . Մինչեւ երբ
 29 ըսեցինք որ օրէնքներս : Նայեցէ՛ք
 որ Տէրը տուաւ ձեզի շաբաթը , ա-
 նոր համար վեցերորդ օրը ինքը ձեզի
 երկու օրուան հաց կու տայ . ամէն
 մէկերնիդ իր տեղը թող նստի .
 30 մէկը իր տեղէն չեղէ եօթներորդ
 31 օրը : Եւ ժողովուրդը հանգստա-
 32 ցաւ եօթներորդ օրը : Եւ Իսրայէ-
 լի Դ որդիքը անոր անունը Ման դը-
 րին . ու ան գինձի սերմի պէս ձեր-
 մալ ու անոր համը մեղրով չնստա-
 թ զաւթայի պէս էր :
 33 Եւ Մովսէս ըսաւ . Տէրոջը հրա-
 մայած բանը աս է . Անկէ օմէր մը
 լեցուցէ՛ք՝ որ ձեր ազգերուն մէջ
 պահուի . որ անոնք տեսնեն ան
 հացը՝ որն որ ձեզի կերցուցի անա-
 պատին մէջ՝ երբոր ձեզ Եգիպտոսի
 34 երկրէն հանեցի : Եւ Մովսէս ըսաւ
 Ահարոնին . Էլ Սափոր մը առ , ու ա-
 նոր մէջը օմէր մը լեցուն մանանայ
 դիր . և անկիպ ձեր ազգերուն մէջ
 պահուելու համար Տէրոջը առջևը
 35 դիր : Ինչպէս որ Տէրը Մովսէսին
 պատուիրեց , անանկ ալ Ահարոն
 36 Վկայ որ պահուի : Եւ Իսրայէլի որ-
 դիքը Բառատուն տարի կերան մա-
 նանան , օմինչեւ որ չէն երկիր եկան .
 մանանան կերան՝ մինչեւ որ Քանա
 37 նու երկրին սահմանը եկան : Եւ
 օմէրը արդուն տասներորդ մասն է :

ԳԼ. ԺԵ

1 Ժողովուրդը ջուր համար տրտունջ կ'ընէ
 Բափիգիմի մէջ : 5 Աստուած Գործի մէջ
 ժայռ մը ջուր հանել կու տայ : 6 Մովսէս
 իր ձեռքը վեր բռնելով՝ Ամաղկի կը յաղ-
 7 թուի : 15 Մովսէս սեղանի վրէջէն ու գա-
 նկիպ կ'անուանէ Նօֆօնիսի :
 1 Եւ Իսրայէլի որդեւոր բոլոր ժո-
 ղովքը Տէրոջը խօսքին պէս ի-
 րենց դնացքին համամաստ Սին անա-
 պատէն չուեցին , և Բափիգիմի մէջ
 ըստակ դրին . ու ժողովուրդին հա-
 2 մար խմելու ջուր չկար : Եւ Եւ ժողո-
 վուրդը Մովսէսին հետ վիճեցաւ ու
 ըսաւ . Մեզի ջուր տուր , որ խմենք .
 և Մովսէս ըսաւ անոնց . Ինչու ին-
 ծի հետ կը վիճիք . ինչու է Տէրը կը
 3 փորձէք : Եւ ժողովուրդը հոն ջու-

րի համար ծարաւեցաւ . ու ժողո-
 վուրդը Մովսէսին դէմ տրտունջ
 ըրաւ ու ըսաւ . Ինչու համար մեզ
 Եգիպտոսէն հանեցիր , որ մեզ ու
 մեր որդիները և մեր հօտերը ծարա-
 ւուծեամբ մեռցնեն :
 4 Եւ Մովսէս է Տէրոջը աղաղա-
 կեց՝ ըսելով . Ի՞նչ ընեմ աս ժո-
 ղովուրդին . զրեթէ պատրաստ են
 5 ին շաբաթեւոր : Եւ Տէրը ը-
 սաւ Մովսէսին . Եւ ժողովուրդին
 առջևը անցիր , ու Իսրայէլի ծն-
 րերէն քու հետդ առ , և քու գա-
 աւազանդ՝ որով Է գետը զարկիր ,
 6 ձեռքդ առ . ու գնա : Եւ Նա-
 ֆորեքին մէջ ժայռին վրայ՝ հոն
 քու առջևը կը կայնիմ , և ժայ-
 ռին զարկ , ու անկէ ջուր պիտի
 ելնէ , և ժողովուրդը պիտի խմէ :
 Եւ Մովսէս անանկ ըրաւ Իսրայէլի
 7 ծերերուն առջևը : Եւ ան տեղին
 անունը Ժ՛Մասսա ու Մերիալմ
 8 Էրաւ . ինչու որ Իսրայէլի որդիքը
 հոն վիճեցան , և Տէրը փորձեցին՝
 րելով . Երբեք Տէրը մեր մէջն
 է թէ չէ :
 9 Եւ անունը Ամաղկի եկաւ , ու
 Բափիգիմի մէջ Իսրայէլին հետ
 10 պատերազմեցաւ : Եւ Մովսէս ը-
 սաւ Էթեուրին . Մեզի մարդիկ
 ընտրէ , ու Ամաղեկին հետ պատե-
 րազմելու ելիր . վաղը ես բլուրին
 գլուխը պիտի կայնիմ՝ Էթեուր-
 ծոյ գաւազանը ձեռքս անուանել :
 11 Եւ Էթեուր՝ Մովսէսին ըսածին պէս
 ըրաւ , ու Ամաղեկին հետ պատե-
 րազմեցաւ , և Մովսէսը՝ Ահարոնը
 ու Ովրը՝ բլուրին գլուխը ելան :
 12 Եւ կ'ըլլար որ՝ երբոր Մովսէս է իր
 ձեռքերը վեր կ'ընդունէր , Իսրա-
 յէլը կը յաղթէր , և երբոր իր
 ձեռքերը վար կ'ընդունէր , Ամաղե-
 13 կը կը յաղթէր : Եւ Մովսէսին
 ձեռքերը ծանրանալուն՝ քար մը
 առին ու անոր տակը դրին , և ինքը
 անոր վրան նստաւ . ու Ահարոն
 և Ովրը՝ մէկը մէկ կողմէն ու մէկալը
 միւս կողմէն՝ անոր ձեռքերը վեր
 բռնեցին , ու մինչեւ արեգակին մարը
 14 մոտեցնել անոր ձեռքերը հաստաւ
 15 տուն մնացին : Եւ Էթեուր սուրի
 բերնէ անցուց Ամաղեկը ու անոր
 16 ժողովուրդը : Եւ Տէրը ըսաւ Մով-
 սէսին . Էլ Բափիգի յիշատակի հա-
 մար դիրքի մէջ դրէ , ու Էթեուրի
 ի խմայելի՝ որ Ամաղեկին յիշա-
 տակը երկինքին տակէն բլորովին
 17 պիտի ընկնէ , Եւ Մովսէս սեղան
 մը շինեց , 3 ու անոր անունը Էթե-
 18 յուր ընկնի : Եւ ըսաւ . Տէրու
 ձե Տէրը երրորդ օրու ըսեալ ին-
 Տէրը ազգէ ազգ պիտի պատերազմի
 Ամաղեկին դէմ :

Ն. Բ. Զ. Բ.
1491

ԴԼ. Ժ. 2.
2:

ԵԳԼ. Ժ. 2.
15:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
59: Ժ. 31:
Ե. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Դ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Ե. 14:
Ս. Գ. Զ. Բ.
10: 22: 23:
13:

Ն. Բ. Զ. Բ.
1491

Գ. Բ. 16:
Գ. 1:
Բ. Սաղ. 107:
1: 54: 14:
15: 59: 4:
56: 5: 43:
57: 2: 8:

Գ. Գ. Բ. Բ.
29:
Գ. Բ. Բ. 22:

* Գ. Բ. Բ. Բ.
տառան օգ-
նական:

Ե. Գ. Բ. Գ. 1:
12:

Գ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Գ. Բ. Բ.

1 Յոթոր Մովսէսին կը բերէ անոր կնիկը ու տղաբը: 7 Մովսէս զանկայ կը մեծարէ, 13 ու անոր խրատները կը բռնէ: 27 Յոթոր կը մեկնի:

1 Եւ Մովսէսին աները՝ Վարդա- մու, քուրմը Յոթոր լսեց Բան ամէնը որ Աստուած ըրաւ Մովսէ- սին ու իր Իսրայէլ ժողովուրդին, և թէ Տէրը Եգիպտոսէն Հանեց

2 Իսրայէլը: Եւ Մովսէսին աները Յոթոր առաւ Մովսէսին կնիկը Սեպփորան, անիկայ էա խրիկէն:

3 Ետքը. Եւ անոր է երկու որդիքը՝ որոնց Դմէկուն անունը Գերամ էր. ինչու որ ինքը ըսէր էր. Օ- տար երկրի մէջ պանդուխտ եմ:

4 Եւ մէկային անունը՝ Եգիպտար էր. ինչու որ լսէր էր. Իմ Հօրս Աստուածը իմ օգնականս էր, ու իս Փարաւոնին սուրէն ազատեց:

5 Եւ Մովսէսին աները Յոթոր՝ անոր որդիներովը ու անոր կնիկովը Ե- կաւ Մովսէսին դէպի Իմ անպատը- ուր որ անկալի բանակ դրեր էր

6 Եւ Աստուծոյ լեռանը քովը. Եւ իմացուց Մովսէսին Եւտէլ. Ես քու աները Յոթորը քեզի կու գամ, նաև քու կնիկդ իր երկու որդիքը

7 Իր Հետը ունենայով: Եւ Մովսէս իր աները Դիմաւորելու ելաւ, և անոր խնամարհութիւն ըրաւ, ու Ե Համբուրեց զանիկայ. և իրարու Եղջութիւնը Հարցուցին՝ ու վրա-

8 րդ մտան: Եւ Մովսէս իր աներին պատմեց ան ամէնը՝ որ Տէրը ըրաւ Փարաւոնին ու Եգիպտացիներուն՝ Իսրայէլին Համար, և ճամբան մէջ բոլոր Իրենց քաշած աշխատու- թիւնը, ու Տերոյն ծգանոնք ա-

9 զատելը: Եւ Յոթոր ուրախացաւ բոլոր բարութիւններուն Համար՝ որ Տէրը ըրաւ Իսրայէլին, փրկելով զանոնք Եգիպտացուց ձեռքէն:

10 Եւ Յոթոր ըսաւ. Ե՛րբեք ըլլայ Տէրը՝ որ ազատեց ձեզ Եգիպտա- ցուց ձեռքէն՝ ու Փարաւոնին ձեռքէն. ինչու որ աղատեց ժո- ղովուրդը Եգիպտացուց ձեռքէն:

11 Սակէն: Հիմա զիտեմ որ Եհո- վան Երդոր աստուածներէն մեծ է. Եբանցի ինչ բանի մէջ որ ծկը Հպարտանային, անոնցմէ վեր էր:

12 Եւ Մովսէսին աները Յո- թոր ողջակեզ ու զոհէր բերաւ Աստուծոյ. և Ահարոն ու Իսրայէլի բոլոր ծերերը Մովսէսին աներովը Հետ Աստուծոյ առջևը Հաց ու տեղու եկան:

13 Եւ եղաւ որ Հետեւեալ օրը Մովսէս ժողովուրդը դատելու նստաւ, ու ժողովուրդը առաւօտէն մինչև ի- րիկուն Մովսէսին քովը կայնեցաւ:

14 Եւ Մովսէսին աները երբոր տեսաւ ինչ որ կ'ընէր Մովսէս ժողովուր- դին, ըսաւ. Ի՛նչ է աս բանը՝ որ դուն կ'ընես ժողովուրդին. ինչու դուն մինակ կը նստիս, ու բոլոր ժողովուրդը առաւօտէն մինչև

15 իրիկուն քու քովը կը կայնի: Եւ Մովսէս ըսաւ իր աներին. Քանզի ժողովուրդը կու գայ ինծի՝ Աս- տուծմէ Հարցընելու:

16 Երբոր անոնք ձբան մը ունենան՝ ինծի կու գան, և ես Դանոնց մէջ տեղը դատատան կ'ընեմ, ու Աս- տուծոյ կանոնները ու օրէնքները

17 անոնց կը գիտցնեմ: Եւ Մովսէսին աները ըսաւ անոր. Քու ըրածդ 18 աղէկ բան չէ: Իրացնէ դուն պի- տի մահս, դուն ալ աս քու Հետը եղած աս ժողովուրդն ալ. ինչու որ աս բանը քեզի շատ ծանր է. հոռւ մինակ չես կրնար ընել աս:

19 Հիմա մտիկ ընէ իմ խօսքս, ես քեզի խրատ տամ, ու Աստուած քեզի Հետ պիտի ըլլայ: Ե Յոթոր դուրս գնա, որ Դատերը դուն ներկայացնես Աստուծոյ. Եւ Հա- նոնց սովեցցոր կանոնները ու օ- րէնքները, և զիտցոյն անոնց՝ Ի- րենց քայլելու ճամբան՝ ու չիրենց

20 ընելու գործը: Ուստի դուն բոլոր ժողովուրդին Դիպող մարդիկ՝ Եւ Աստուծմէ վախցող՝ Եւ մարտա- սեր աս՝ ազատութիւնը աստղ մարդիկ ընտրէ, ու ասոնք Հազարա- պետներ՝ Հարիւրապետներ՝ Խիսնա- պետներ ու տարնապետներ դիր ա-

21 նոնց վրայ, Ու Համէն ատեն թող անոնք դատեն ժողովուրդը. և ա- մէն Դմեծ բանը քեզի ներկայացը- նեն, ու ամէն պզտիկ բանը անոնք դատեն. այսպէս քեզի օգնելով՝ Երես վրայէք Բեռը կը թեթեւանան:

22 Թէ որ աս բանը ընէս, ու Աստուած ալ քեզի ասոնք պատուիրէ, ան ատեն կ'արող կ'ըլլաս զիմանա- լու, և բոլոր աս ժողովուրդն ալ խաղաղութեամբ իրենց տեղը կ'երեման:

23 Եւ Մովսէս իր աներին խօսքը մտիկ ըրաւ, ու անոր ամէն ըսածը ըրաւ: Եւ Դ Մովսէս բոլոր Իսրայէ- լին կարող մարդիկ ընտրեց, ու զանոնք ժողովուրդին վրայ զըլու- ներ՝ աշխատեց Հազարապետներ՝ Հա- րիւրապետներ՝ Խիսնապետներ ու

24 Եւ Մովսէս իր աներին խօսքը մտիկ ըրաւ, ու անոր ամէն ըսածը ըրաւ: Եւ Դ Մովսէս բոլոր Իսրայէ- լին կարող մարդիկ ընտրեց, ու զանոնք ժողովուրդին վրայ զըլու- ներ՝ աշխատեց Հազարապետներ՝ Հա- րիւրապետներ՝ Խիսնապետներ ու

25 Եւ Մովսէս իր աներին խօսքը մտիկ ըրաւ, ու անոր ամէն ըսածը ըրաւ: Եւ Դ Մովսէս բոլոր Իսրայէ- լին կարող մարդիկ ընտրեց, ու զանոնք ժողովուրդին վրայ զըլու- ներ՝ աշխատեց Հազարապետներ՝ Հա- րիւրապետներ՝ Խիսնապետներ ու

26 Եւ Մովսէս իր աներին խօսքը մտիկ ըրաւ, ու անոր ամէն ըսածը ըրաւ: Եւ Դ Մովսէս բոլոր Իսրայէ- լին կարող մարդիկ ընտրեց, ու զանոնք ժողովուրդին վրայ զըլու- ներ՝ աշխատեց Հազարապետներ՝ Հա- րիւրապետներ՝ Խիսնապետներ ու

27 Եւ Մովսէս իր աներին խօսքը մտիկ ըրաւ, ու անոր ամէն ըսածը ըրաւ: Եւ Դ Մովսէս բոլոր Իսրայէ- լին կարող մարդիկ ընտրեց, ու զանոնք ժողովուրդին վրայ զըլու- ներ՝ աշխատեց Հազարապետներ՝ Հա- րիւրապետներ՝ Խիսնապետներ ու

28 Եւ Մովսէս իր աներին խօսքը մտիկ ըրաւ, ու անոր ամէն ըսածը ըրաւ: Եւ Դ Մովսէս բոլոր Իսրայէ- լին կարող մարդիկ ընտրեց, ու զանոնք ժողովուրդին վրայ զըլու- ներ՝ աշխատեց Հազարապետներ՝ Հա- րիւրապետներ՝ Խիսնապետներ ու

29 Եւ Մովսէս իր աներին խօսքը մտիկ ըրաւ, ու անոր ամէն ըսածը ըրաւ: Եւ Դ Մովսէս բոլոր Իսրայէ- լին կարող մարդիկ ընտրեց, ու զանոնք ժողովուրդին վրայ զըլու- ներ՝ աշխատեց Հազարապետներ՝ Հա- րիւրապետներ՝ Խիսնապետներ ու

Ն. Բ. Զ. Բ.
1491

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. 1: Գ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19:

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
13: Բ. Բ. 4:
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
27: Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
14:

Ն. Բ. ԴԲ.
1491

Կ. Գ. ԺԲ.
12. ԻԲ. 8
28.

Ի Սաղ. Խ.
6:

Ն. Ե. Ե.
5:

Ի ՀԺԲ. 2. 3:

Ը. Կ. Բ. Ե.
5:

Ի. Դ. Ե. Ժ.
6: Դ. Ե. Ժ.
17: Թ. Ե.
1. Ե. 30. 31:
Մատ. Ի. Դ.
52:

Ժ. Թ. Ե. Ե.
22: Բ. Բ.
Ժ. Ժ. 4. 5:
Ի. Կ. Թ. Դ.
Ի. Դ. 4. 10:
18:

Լ. Թ. Ե. Ե.
11: Բ. Բ.
Ժ. Ժ. 3. Ե. Ե.
Ի. 2:

Ի. Թ. Ե. Ժ.
30: Ե. 20:
Բ. Բ. Ժ. Ժ.
11. 12: Ե. Բ.
Ժ. 26:

Ժ. Բ. Թ. Դ. Բ.
28-34: Դ.
Թ. Դ. Դ. Դ.
15:

Ի. Բ. Բ. Դ.
7:

Ե. Ե. Ե.
25:

Յ. Գ. Ի. Դ. 4:

Ն. Դ. Ե. Դ.
Ն. Դ. Ե. Դ.
20: Մատ.
Ժ. Ե. Դ. Դ.
Ե. 10:

Դ. Բ. Թ. Դ. Դ.
29:

* Ե. Բ. Դ. Դ.
Ե. Դ. Դ.

Դ. Դ. Դ. Դ.
45 46:

ու իմ տղաքներս, չեմ ապագի որ
6 ելեմ և ազատ ըլամ. Ան ատենը
անոր տէրը Կառաւորներուն պի-
տի տանի զանկայ, և զբանս՝ կամ
զբանդեացը մտնեցնէ. ու անոր
տէրը Կանսն չհերիւնով պի-
տի ծակէ, և անկայ յաւիտեան
ծառայ պիտի ըլլայ անոր:

7 Եւ թէ որ մէկը Կիւ աղջիկը ա-
ղախին ըլլալու համար ծախէ, ա-
նկայ և ծառաներուն ըլլելուն պէս
8 պիտի չէլէ: Թէ որ անկայ հա-
ճէր չերենայ իր տիրոջ աչքին՝ որ
զանկայ իրեն նշանէ էր, թող
փրկել տայ զանկայ. Բայց զանկ-
այ օտար ազգի ծախելու կարող
չըլլայ, ինչու որ խաբէութիւնը ը-
9 ռաւ անոր: Եւ թէ որ զանկայ իր
որդւոյն նշանած է. աղջկանց օ-
րէնքին համեմատ պիտի ընէ անոր:
10 Թէ որ իրեն ուրիշ Ի. Կ. առնէ, ա-
նոր ուտելիքը՝ հանդերձը ըստ մեր-
11 ձաւորութիւնը պիտի չկտրէ: Եւ
թէ որ անոր աս իրեք բանը չընէ,
ան ատենը անկայ առանց ստակի
ձրի պիտի երթայ:

12 Ի Մարդ գարնող մեղցնողը՝ ան-
13 շուշտ պիտի մեղցուի: Իսկ թէ
որ դարանամուտ չեղաւ, հապա
զանկայ ըստուած է մասնեց անոր
ձեռքը, Եթեզ տեղ մը պիտի սահ-
մանեմ, որ անկայ հոն փախչի:
14 Բայց թէ որ մէկը Ե իր դրացիին ոխ
ունենայ, և զանկայ նենդութեամբ
մեղցնէ, թիմ սեղանէս ալ պիտի
15 առնեն զանկայ իր մեռնի: Եւ
իր հայրը կամ մայրը զարնողը ան-
շուշտ պիտի մեղցուի:
16 Եւ մարդ Կողողողը՝ թէ Կանի-
կայ ծախած ըլլայ, և թէ Յ իր ձեռ-
քը գտնուի, անշուշտ պիտի մեղ-
ցուի:

17 Եւ Կիւ հայրը կամ մայրը անի-
ծողը՝ անշուշտ պիտի մեղցուի:
18 Եւ թէ որ մարդիկ իրարու հետ
վէճ ընեն, ու մէկը մէկային քա-
րով կամ բռնուցով զարնէ, ու
անկայ չմեռնի, հապա անկողինը
19 պառկի, Թէ որ նորեն ելլէ, ու
եղուպով պտտի, զարնողը ան-
պարտ ըլլայ, միայն անոր * կորսն-
ցուցած ժամանակին արձեւը՝ հա-
տուցանէ, ու բոլորովին առողջա-
ցնէ զանկայ:
20 Եւ թէ որ մէկը գաւազանով իր
ծառան՝ կամ իր աղախինը զարնէ,
ու անկայ իր ձեռքին տակը մեռ-
նի, անշուշտ անկէ վրէժ պիտի
21 առնուի. Բայց թէ որ որ մը կամ
երկու օր ապրի, անկէ վրէժ չառ-
նուի. ինչու որ անկայ իր ստակն
է:
22 Եւ թէ որ մարդիկ կռուին, ու

Երկ կնկան մը զարնելով՝ անոր տը-
ղան անցնելու տան, և Կիւ փա-
սմը չըլլայ, անկայ անշուշտ ան
կնիկին երկանը իր վրայ դրած
տոյժը պիտի քաշէ, Կառաւորնե-
րուն որ արտաքին պէս հատուցա-

23 նելով, Բայց թէ որ փասա մը
ըլլայ, անձի տեղ՝ անձ պիտի տաս,
24 Եւ Կիւ տեղ՝ աչք, ակուայի տեղ՝
ակուայ, ձեռքի տեղ՝ ձեռք, ոտքի
25 տեղ՝ ոտք, Խարանի տեղ՝ խարան,
վէրքի տեղ՝ վէրք, հարուածի
տեղ՝ հարուած:

26 Եւ թէ որ մէկը իր ծառային
աչքը կամ իր աղախինին աչքը
զարնէ ու կուրցնէ, զանկայ իր
աչքին փոխարէն ազատ պիտի ար-
27 ձակէ: Եւ թէ որ իր ծառային ակ-
ուան՝ կամ իր աղախինին ակուան
թափէ, զանկայ իր ակուային
փոխարէն ազատ պիտի արձակէ:
28 Եւ թէ որ եզ մը իր եղջերովը
մարդ մը կամ կնիկ մը զարնէ մեռ-
ցնէ, Եզը անշուշտ պիտի քա-
կոծուի. ու անոր միւր պիտի չու-
տուի. Բայց եզին տէրը անպարտ

29 ըլլայ, Հապա թէ որ եզը երկու-
նէ Կ մէկը օրուըն զարնուի, և
անոր տիրոջն ալ զօրուցուած է, ու
զանկայ պահած չէ, թէ որ մարդ
մը կամ կնիկ մը մեղցնելու ըլլայ,
եզը պիտի քարկոծուի, ու անոր
30 տէրն ալ պիտի մեղցուի: Թէ որ
փրկանք մը ձգուի անոր վրայ, ա-
նկայ իր անձին ազատութեանը
համար ինչ որ իր վրան ձգուի՝ պի-
31 տի վճարէ: Թէ տղայ մը՝ և թէ
աղջիկ մը զարնելու ըլլայ Ե, աս
զատաստանին պէս ըլլայ անոր:

32 Թէ որ եզը ծառայ մը կամ աղա-
խին մը զարնէ, անոնց տիրոջը
Երեսուն սիկղ արծաթ պիտի տայ,
ու Կեզը պիտի քարկոծուի:
33 Եւ թէ որ մէկը փոս մը բանա-
կամ մէկը փոս մը փորէ՝ ու չծա-
կէ, և հոն եզ մը կամ Ե մը իյ-
34 նալու ըլլայ, Վնասը փոսին տէրը
պիտի քաշէ, և անոնց տիրոջը
ստակը պիտի տայ, և մեռածը իրը
պիտի ըլլայ:

35 Եւ թէ որ մէկու մը եզը իր դրա-
ցիին եզը զարնէ մեղցնէ, որը եզը
պիտի ծախեն, ու անոր ստակը
բաժնեն, և մեռածն ալ բաժնեն:
36 Հապա թէ որ եզին երկուընէ Կ մէկը
օրուըն զարնող ըլլալը
զիտցուած ըլլալով, անոր տէրը
զանկայ պահած չէ, անշուշտ Ե
զին տեղը եզ պիտի հատուցանէ,
ու մեռածը իրը պիտի ըլլայ:

ՊԼ. ԻԲ

1 Գողթիւնի վրայով: 5 Ստոյգուածքի փու-
սին վրայով: 14 Փոխ առնելու վրայով: 16

Ն. Բ. ԴԲ.
1491

Յ. Դ. Դ. Դ.
0. Ի. Դ. 15:
19:

Ն. Դ. Դ. Դ.
20: Բ. Բ.
Ժ. Դ. 21:
Մատ. Ե.
35:

1. Դ. Դ. Դ.

Կ. Դ. Դ. Դ.
Դ. Դ. Դ. Դ.
31:

Ե. Դ. Դ. Դ.
Դ. Դ. Դ. Դ.
15: Դ. Դ. Դ.
7:

Կ. Դ. Դ. Դ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

ԳԼ. Գ. 2.
ԺԺ. 18. Բ
Օր. Գ. 36.
Երբ. Բ. 15.
29.

Լ. ԳԼ. ԼԳ. 23.
ԲՕՐ. Բ. 9.

17 Եւ Տէրոջը փառաց տեսիլքը լեա-
նը դագաթին վրայ "մաշող կրակի
պէս էր խորայէի որդւոցը առջնը :
18 Եւ Մովսէս ամպին մէջ մտաւ , ու
լեռն ելաւ , և Մովսէս քառսուն
օր եւ քառսուն գիշեր լեռը կեցաւ :

ԳԼ. Ի Ե

1 Խորայէացոց տալու ընծաները խորանին շի-
նութեանը համար : 10 Տապանակին ձեռք :
17 Բաւութիւնը և բերրութենէն : 23 Սե-
ղանը իր անօթներով : 31 Աշտանակը իր
գործիքներով :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝

2 Ըսելով . Չրուցէ՛ խորայէի որ-

դւոցը՝ որ ինձի ընծայ բերեն . "ա-

մէն յօժար կամօք Դաւիթ մարդէն

3 պիտի առնէք իմ ընծան : Եւ ձեք

անոնցմէ առնելու ընծան աս է .

4 ոսկի՝ և արծաթ՝ ու պղինձ , Եւ կա-

պաւտակ՝ ու ծիրանեգոյն՝ և կրկ-

նակի կարմիր՝ ու Բարակ քթան՝

5 և այծի մաշ , Եւ կարմիր ներկուած

խոյի մորթիք՝ ու թէ՛հաշի մորթիք՝

6 և Սատիմի փայտէ , Էլշոյի համար

եզ՝ օծման եղի համար ու Դանու-

շահոտ խոնկի համար՝ Եւ ձամմներ ,

7 Եւ զնգնաքարեր՝ ու շեփուտի ու

Էլանջապանակին վրայ զամուշու-

քարեր :

8 Եւ ինծի շարքարան մը շինեն՝ որ

9 Իրենց մէջը բնակիմ : Խորանին օ-

րինակը և անոր բոլոր կարասիքին

օրինակը՝ ծրողը քեզի ցուցուցա-

ծիս պէս՝ ծիշչ անանկ պիտի շինէք :

10 Եւ Էսատիմի փայտէ տապանակ

մը շինեն . անոր երկայնութիւնը

երկու կանգուն ու կէս՝ և անոր

լայնութիւնը մէկ կանգուն ու կէս՝

և անոր բարձրութիւնը մէկ կան-

11 գուն ու կէս ըլլայ : Եւ անիկայ

զուտ ոսկով պիտի պատեն , ներ-

սէսն ու դուրսէն պիտի պատեն ան .

և անոր վրան բոլորտիքը՝ ոսկի

12 շըջանակ մը պիտի շինեն : Եւ անոր

համար չորս ոսկի օղակ պիտի ձու-

լեն , ու անոր չորս անկիւնները զնես

շաւաշ , որ անոր մէկ կողմը երկու

օղակ՝ ու մէկալ կողմը երկու օղակ

13 ըլլայ : Եւ Սատիմի փայտէ ձողեր

պիտի շինեն , ու զանոնք ոսկիով

14 պիտի պատեն : Եւ ձողերը տապա-

նակին քովերը եղած օղակներուն

պիտի անցնեն , որ տապանակը ա-

15 նոնցմով վերցուի : Եւ ձողերը տա-

պանակին օղակներուն մէջը պիտի

16 մնան . անկէ պիտի չհանուին : Եւ

տապանակին մէջ զնես Էվլայու-

թիւնը՝ որն որ քեզի պիտի տամ :

17 Եւ ծղուտ ոսկիէ՝ քաւութիւն

մը պիտի շինես , անոր երկայնու-

թովէներ պիտի շինես քաւութիւ-

նին երկու ծայրին վրայ . Ի կուա-

19 ծոյ պիտի շինես զանոնք . Եւ մէկ

բերովէն մէկ ծայրէն՝ ու մէկալ

բերովէն մէկալ ծայրին պիտի

շինես . բերովէները քաւութիւ-

նէն՝ անոր երկու ծայրերուն վրայ

20 պիտի շինես : Եւ Էբերովէները

թեւերին վերէն տարածելով՝ ի-

րենց թեւերովը քաւութիւնը պի-

տի ծածկեն . և անոնց երեսները

իրարու պէտէ Դաւիթ . բերովէն-

րուն երեսները դէպ 'ի քաւութիւ-

21 նը պիտի ըլլայ : Եւ քաւութիւ-

նը տապանակին վրայ պիտի դնես .

և ճեքէ տալու վկայութիւնն՝ տա-

22 պանակին մէջ պիտի դնես : Եւ

Հնոնես քեզի պիտի հանդիպիմ , ու

քաւութեանը վրայէն վկայութեան

տապանակին վրան եղած ճեքիւ

բերովէներուն մէջտեղէն՝ խորայէի

որդւոցը համար բոլոր քեզի պա-

տուիրելու Բաւիթ վկայով պիտի

իօսմը քեզի հետ :

23 Եւ Սատիմի փայտէ քեղան մը

պիտի շինես . անոր երկայնութիւ-

նը երկու կանգուն՝ և անոր լայնու-

թիւնը մէկ կանգուն՝ ու անոր բարձ-

րութիւնը մէկ կանգուն ու կէս պի-

24 տի ըլլայ : Եւ անիկայ զուտ ոս-

կիով պիտի պատեն . ու անոր բո-

լորտիքը ոսկի շըջանակ մը պիտի

25 շինես : Եւ անոր չորս մատնալակի

սպառուած մը պիտի շինես . ու եւ-

պառուածին բոլորտիքը ոսկի շը-

26 ջանակ մը պիտի շինես : Եւ անոր

չորս ոսկի օղակ պիտի շինես . ու

անոր չորս անկիւնէն՝ չորս ոտքին

27 քովը պիտի դնես օղակները : Օ-

ղակները սպառուածին քովը պիտի

ըլլան , որ անոնց վերջընէլու հա-

28 մար՝ ձողերուն տեղերը ըլլան : Եւ

ձողերը Սատիմի փայտէ պիտի շի-

նես , ու զանոնք ոսկիով պիտի

պատեն . և սեղանը անոնցմով պի-

29 տի վերցուի : Եւ անոր սկուտեղ-

ները՝ ու անոր խնկամանները՝ և

բաժանները ու զաւարթները պիտի

շինես , որ անոնցմով թափելու

նուէր պիտի մատուցուի . զանոնք

30 զուտ ոսկիէ պիտի շինես : Եւ սե-

ղանին վրան շառաջաւորութեան

հացը պիտի դնես միշտ իմ առջև :

31 Եւ զզուտ ոսկիէ աշտանակ մը

պիտի շինես . կուածոյ պիտի շինուի

աշտանակը , -- անոր բունը՝ ծիւ-

ղերը՝ սկահակները՝ զնակները ու

32 ծաղիկները իրմէն պիտի ըլլան : Եւ

անոր քովերէն վեց ծիւղեր պիտի

կլլեն . աշտանակին մէկ քովէն իրեք

ծիւղ՝ և աշտանակին մէկալ քովէն

33 իրեք ծիւղ՝ պէտէ Էլշոյի Մէկ ծիւ-

ղին վրայ նշաձ Իրեք սկահակ պի-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Ի ԿԱՐԻ ԶԱ-
ԽԱՐԱԿԱՅԱՅ

Է ԳԹԱԳ. Բ.
ԴԻ ՍԽԻ. ԻԲ.
18 : ԵՐԲ.
Թ. 5 :

ԳԼ. ԻԵ. 34 :

Յ ԶԻՐ 16 :

Լ ԳԼ. ԻԺ. 42 :

43 : Լ. 6 :

36 : ԴԼ. 6 :

Ժ. 2 : ԹԻՈՒ.

Ժ. 4 :

ԹԻՈՒ. Է. 80 :

աճառ. Գ. 4 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

ԲԹԱԳ. Ժ. 2 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

տի ըլլայ՝ գնդակով ու ծաղիկով, և մէկալ ծիւղին վրայ նշաձն իրէք սկահակ՝ գնդակով ու ծաղիկով. աշտանակէն ելած վեց ծիւղերը ա-

34 սանկ պիտի ըլլան : Եւ աշտանակին վրայ չորս նշաձն սկահակ պիտի ըլլայ իրենց գնդակներովը ու ծա-

35 ղիկներովը : Եւ աշտանակէն ելած վեց ծիւղերուն՝ երկու ծիւղին տակը իրմէն մէկ գնդակ՝ ու երկու ծիւղին տակը իրմէն մէկ գնդակ պի-

36 տի ըլլայ : Անոնց գնդակները ու ծիւղերը իրմէն պիտի ըլլան. ամէնը մէկ Կոթէ՝ զուտ ոսկիէ կռածոյ պի-

37 տի ըլլայ : Եւ անոր եօթը ծրագները պիտի շինես. ու անոր ծրագները վառուած ատենը շրջառ ա-

38 ջէն տան : Եւ անոր ունեւորները ու անոր բաղմակաւնները զուտ ոսկիէ

39 պիտի ըլլան : Անիկայ՝ բոլոր սա գործիքներով տաղանք մը զուտ ոս-

40 կիէ պիտի շինուի : Եւ Ղնայէ որ լեռը քեզի ցուցուած օրինակին պէս շինես ասանկ :

ԳԼ. Ի. Ե. 21.
1. 8 : 7. 4.
Ի. 3 : 4 :
Բ. 11 :
11 :

Լ. Թ. Բ. Բ. 21.
Գ. Գ. Բ. Բ.
30 : Թ. Բ. Բ.
Բ. 4 : Գ.
Բ. 11 :
19 : Գ. Բ. Բ.
Է. 44 : Բ. Բ. Բ.
Բ. 5 :

ԳԼ. Լ. Ե. 8 :

ԳԼ. Լ. Ե. 14 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

8 րագուր պիտի ընես անոնք : Մէկ վարագուրին երկայնութիւնը եր-

տուն կանգուն՝ և մէկ վարագուրին լայնութիւնը չորս կանգուն պիտի ըլլայ. տասնութիւն վարագուրնե-

9 ռուն չափը մէկ պիտի ըլլայ : Եւ Հինգ վարագուրները զատ ու վեց վարագուրները զատ պիտի կցես. և վեցերորդ վարագուրը խորանին առջևի կողմէն երկպատիկ պիտի

10 ընես : Եւ կցուածքին ծայրը եղած մէկ վարագուրին եզերքին վրայ յիսուն օղակ՝ ու մէկալ կցուածքին ծայրը եղած վարագուրին եզերքին վրայ յիսուն օղակ պիտի

11 շինես : Եւ պղծէ յիսուն կարծաձն ծարմանդներ պիտի շինես, ու ծարմանդները օղակներուն պի-

տի անցընես, և վրանը պիտի կոծ-

12 կես, ու մէկ պիտի ըլլայ : Եւ վրանին վարագուրներէն աւելորդ մնացածը՝ Կոթէ վարագուրին աւելցած կէտը՝ խորանին տակէն

13 կարուած պիտի մնայ : Եւ վրա նին վարագուրներուն երկայնութեան մէկ կանգուն մէկ կողմէն՝ ու մէկ կանգուն մէկալ կողմէն աւելցածը՝ խորանին քովերը կա-

խուած պիտի մնայ զանիկայ մէկ կողմէն ու մէկալ կողմէն ծածկոց

14 Համար : Եւ Է վրանին համար կարմիր ներկուած խոյի քմորթերէն ծածկոց մը, ու ասոր վրայէն թէ-

Հաշի մորթերէն ծածկոց մը պիտի շինես :

15 Եւ խորանին տախտակները Սա-

տիմ փայտէ պիտի շինես որ

16 կանգնած մնան : Մէկ տախտակին երկայնութիւնը տարե կանգուն՝ և մէկ տախտակին լայնութիւնը մէկ

17 ու կէս կանգուն պիտի ըլլայ : Ամէն մէկ տախտակը երկերկու աղուցիկ ծայրեր պիտի ունենայ մէկզմէկու քով. խորանին բոլոր տախտակնե-

18 ռուն ասանկ պիտի ընես. Եւ խո-

րանին տախտակները պիտի շինես. դէպ ի հարաւ՝ հարաւային կողմը

19 քսան տախտակ զիտէ Է Է : Եւ քսան տախտակներուն տակը քառ-

ուռն արծաթ խարխալ պիտի շինես. մէկ տախտակին տակը իր երկու ծայրը անցընելու համար երկու խարխալ պիտի ըլլայ :

20 Եւ խորանին մէկալ կողմին համար հիւսիսային կողմը՝ քսան տախ-

21 տակ, Եւ անոնց քառուռն արծաթ խարխալները, մէկ տախտակին տա-

կը երկու խարխալ՝ ու մէկալ տախ-

տակին տակը երկու խարխալ զիտէ

22 Է Է : Եւ խորանին տակի կողմին համար արեւմտեան կողմը վեց տախ-

ԳԼ. Լ. Ե. 19 :

Ն. Բ. Զ. Բ.
1491

- 23 տակ պիտի շինես : Եւ խորանին անկիւններուն համար՝ ետեի կողմը
- 24 երկու տախտակ պիտի շինես : Եւ վարէն պիտի կցուին , ու վերէն մէկ օղակով կցուած մէկ պիտի ըլլան . երկուքն ալ ասանկ պիտի ըլլայ , անոնք երկու անկիւններուն համար
- 25 պիտի ըլլան . Եւ այսպէս՝ ասոնք ութը տախտակ պիտի ըլլան . ու անոնց արծաթ խարխիւները տասն . ու վեց խարխիս պիտի ըլլայ : մէկ տախտակին տակը երկու խարխիս՝ ու մէկալ տախտակին տակը երկու
- 26 խարխիս Պէտք ըլլայ : Եւ Սատիմի փայտէ նիզեր պիտի շինես . խորանին մէկ քով տախտակներուն հա-
- 27 մար հինգ նիզ , Եւ խորանին մէկալ քով տախտակներուն համար հինգ նիզ : ու դէպ ի արեւմուտք խորանին ետեի կողմի տախտակներուն
- 28 համար հինգ նիզ պիտի ըլլայ : Եւ մէջ տեղի նիզը , այսինքն՝ տախտակներուն մէջտեղը եղածը՝ մէկ ծայրէն մէկալ ծայրը պիտի անցնի :
- 29 Եւ տախտակները ոսկիով պիտի պատես , ու անոնց օղակները՝ այսինքն նիզերուն տեղերը ոսկիէ պիտի շինես . և նիզերը ոսկիով պիտի պատես :
- 30 Եւ պիտի կանգնես խորանը Դիր ձևին համեմատ , ինչպէս որ լեռանը վրայ քեզի ցուցուեցաւ :
- 31 Եւ Էկապուտակէ՝ ու ծիրանէ գոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ՝ ու մանուած բարակ քիթանէ վարա գուր մը պիտի շինես . անիկայ վարպետի գործ քերովներով պիտի շինուի : Եւ անիկայ Սատիմի ֆայտէ չորս ոսկիապատ սիւներու վրայ պիտի դնես . անոնց * ծանկերը ոսկի պիտի ըլլան : ու չորս արծաթ խարխիւներու վրայ պիտի ըլլան : Եւ վարագուրը ծարմանդ ներէն վար պիտի կախես , ու հոն վարագուրին ներսի կողմը Էվկաթով թեւան տապանակը պիտի բերես . և վարագուրը ձեզի պիտի բաժնէ Եսրու թիւնին՝ ու Եսրու թեւանց Եսրու թիւնին մէջտեղը :
- 34 Եւ Եսրու թիւնը վկայութեան տապանակին վրայ՝ Եսրու թեւանց
- 35 Եսրու թիւնին մէջ պիտի դնես : Եւ Եվարագուրին գուրսը դին սեղանը , ու ծեփանին դիմացը խորանին հարաւային կողմի՝ աշտանակը պիտի դնես . ու սեղանը հիւսիսային կողմը պիտի դնես :
- 36 Եւ վրանին դրանք համար կապուտակէ՝ ու ծիրանեգոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ՝ ու մանուած բարակ քիթանէ՝ նկարագործ Դրան
- 37 վարագուր մը պիտի շինես : Եւ դրան վարագուրի համար Սատիմի

ֆայտէ Լհինգ սիւն պիտի շինես , ու զանոնք ոսկիով պիտի պատես . և անոնց ձանկերը ոսկիէ պիտի ըլլան . ու անոնց համար պղնձէ հինգ խարխիս պիտի ձուլես :

ԳԼ. ԻԵ

- 1 Ողջակէզին սեղանը իր գործիքներով 9 խորանին սրահը՝ վարագուրներով ու սիւններով : 15 անոնք երկայնութիւնը և լայնութիւնը : 20 Լայսի համար եղ :
- 1 Եւ զորհի սեղանը Սատիմի փայտէ պիտի շինես , երկայնութիւնը հինգ կանգուն՝ ու լայնութիւնը հինգ կանգուն . սեղանը քառակուսի պիտի ըլլայ , և անոր բարձրութիւնը իրեք կանգուն Պէտք ըլլայ :
- 2 Եւ անոր եղջիւրները անոր չորս անկիւններուն վրայ պիտի շինես . անոր եղջիւրները իրմէն պիտի ըլլան . ու Բշանիկայ պղնձով պիտի պատես : Եւ անոր մոխիրը ժողովելու համար անոր թագապները՝ ու անոր թիւակները և անոր կոնքերը ու անոր մնացածները՝ ու անոր կրակի ամանները պիտի շինես . անոր բոլոր գործիքները պղնձէ պիտի շինես :
- 4 Եւ անոր ցանցակերպ կապկարայ մը պիտի շինես պղնձէ . ու ցանցին վրայ չորս պղնձէ օղակ պիտի շինես :
- 5 անոր չորս անկիւններուն վրայ : Եւ պիտի դնես անիկայ սեղանին չորհանակին տակը ներքեւէն , որ ցանցը գրեթէ սեղանին մէջտեղը ըլլայ :
- 6 Եւ սեղանին համար ձողեր պիտի շինես . ձողերը Սատիմի փայտէ պիտի ըլլան . ու զանոնք պղնձով պիտի պատես : Եւ անոր ձողերը օղակներուն պիտի անցունի . ու ձողերը սեղանին երկու քովերը պիտի ըլլան՝ անիկայ վեցերեւելու հա-
- 8 մար : Եւ նիկայ տախտակներէ՝ մէջը դատարկ պիտի շինես . Գլուր քեզի ցուցուածին պէս՝ անանկ պիտի շինես այսպէս :
- 9 Եւ Դաւառանին սրահը պիտի շինես . հարաւային կողմին համար՝ սրահին վարագուրները մանուած բարակ քիթանէ ըլլալով՝ մէկ քով երկայնութիւնը հարիւր կանգուն
- 10 պիտի ըլլայ : Եւ անոր քսան սիւները ու անոնց քսան խարխիւները պղնձէ , և սիւններուն ձանկերը և անոնց կապերը արծաթէ պիտի ըլլան :
- 11 Եւ նոյնպէս հիւսիսային կողմին համար սրահին երկայնութեանը նայելով՝ վարագուրները հարիւր կանգուն երկայն պիտի ըլլան . ու անոր քսան սիւնները և անոնց քսան խարխիւները պղնձէ , սիւններուն ձանկերը ու անոնց կա-
- 12 պերը արծաթէ պիտի ըլլան : Եւ արեւմտեան կողմին համար սրահին

Ն. Բ. Զ. Բ.
1491

ԼԳԼ ԼԶ. 38 :

Ն. Բ. Զ. Բ.
1 : Եղեղ :
Խ. Գ. 13 :

Բ. ՏԵՆ ԹԱՆԸ
Ժ. Գ. 38 :

Գ. Բ. Զ. Բ.
40 : Խ. Գ. 30 :

Դ. Բ. Զ. Բ. 9 :

Դ. Բ. Զ. Բ.
9 : 40 : Խ. Գ.
8 : Գոր. Ե.
44 : Երբ. Ը.
5 :

Ե. Բ. Զ. Բ.
85 : Գ. Զ.
Ժ. Գ. 2 : Բ.
Ս. Գ. 14 :
Սատ. Ի. Ե.
51 : Երբ.
Թ. 3 :

Կ. Բ. Զ. Բ.
Երբ. Զ.

Դ. Բ. Զ. Բ.
16 : Խ. Գ. 21 :

Ե. Բ. Զ. Բ.
2 : Գ. Զ.
2 : 3 :

Ե. Բ. Զ. Բ.
21 : Խ. Գ. 20 :
Երբ. Թ. 5 :

Ե. Բ. Զ. Բ.
Երբ. Թ. 2 :

Ժ. Բ. Զ. Բ. 24 :

Ե. Բ. Զ. Բ. 37 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

լայնութեանը նայելով՝ վարագուր-
ները յիսուն կանգուն պիտի ըլ-
լան։ անոնց սիւները տասը՝ ու ա-
նոնց խարխիւնները տասը պիտի ըլ-
լան։ Եւ սրահին արեւելեան կողմին
13 համար՝ անոր լայնութիւնը արեւ-
ելեան կողմէն յիսուն կանգուն պի-
14 լան ըլլայ։ Եւ Գրանը թովին
վարագուրները տասնուհինգ կան-
գուն պիտի ըլլան։ անոնց սիւները
իրեք՝ ու անոնց խարխիւնները իրեք։
15 Եւ մէկալ քովին վարագուրները
տասնուհինգ կանգուն պիտի ըլլան։
անոնց սիւները իրեք՝ ու անոնց խա-
16 րխիւնները իրեք։ Եւ սրահին դրա-
նը համար՝ կապուտակէ՝ ու ծիրանե-
ղոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ՝ ու մա-
նուած բարակ քիթանէ՝ բսան կան-
գունի նկարագործ վարագուր մը
պիտի ըլլի։ անոնց սիւները չորս՝ ու
անոնց խարխիւնները չորս պիտի ըլ-
17 լան։ Սրահին բոլորտիքը Եւս-
բոր սիւները արծաթ կապերով՝
ու անոնց ճանկերը արծաթէ՝ և ու-
նոնց խարխիւնները պղնձէ պիտի ըլ-
18 լան։ Սրահին երկայնութիւնը հա-
րիւր կանգուն՝ ու լայնութիւնը ա-
մէն տեղ յիսուն՝ և բարձրութիւնը
հինգ կանգուն։ Կարգադրեալ մա-
նուած բարակ քիթանէ պիտի ըլլան,
ու անոնց խարխիւնները պղնձէ պի-
19 տի ըլլան։ Խորանին բոլոր գործիք-
ները իր ամէն պաշտօնին համար՝ և
անոր բոլոր ցիցերը՝ ու սրահին բո-
լոր ցիցերը պղնձէ պիտի ըլլան։
20 Եւ Գուն պիտի պատուիրեն Խա-
րայէի որդւոցը՝ որ քեզի ծեծուած
մաքուր ձէթ երեսն լոյսի համար,
21 որ կանթեղները միշտ վառին։ Եւ
հարոն ու անոր որդիները ժողովի
խորանին մէջ՝ Ե վկայութեանը առ-
ջի վարագուրին դուրսի դին իրի-
կուրնէ մինչև առտու Տերօջը առ-
ջիւր ան վառելու կարգադրեն։ Ըս-
տիկայ անոց յաւիտենական կանոն
ըլլայ իրենց աղերսուն մէջ Խարայե-
լի որդւոցը կողմանէ։

ԳԼ. ԻԸ

1 Ահարոն ու անոր որդիք քահանայութեան
համար կ'ընտրուին։ 2 Սուրբ զգեստներ շե-
նելու համար։ 3 Եփուտը։ 4 Տասներ-
կու պատուական քարերով զարդարուած լան-
կապանակը։ 5 Յօրհանը ու Թուփը։ 6
Եփուտին պատուականը Եւսեբորով և զանգա-
նեբով։ 7 Եւ խորանի առջև կողմի թիթեղը։
8 Եւ կարգադրեալ շաղկը։ 9 Ահարոնի որ-
դւոցը զգեստները։

1 Եւ դուն քեզի՝ մօտեցուր Գրու-
եղաբայով Ահարոն՝ ու անոր որ-
դիները իր հետը՝ Խարայէի որդւոցը
մէջէն, որ ինծի քահանայութիւն
ընեն։ Ահարոնը և Ահարոնի որ-
դիները նազաբը ու Եփուտը՝ Ե-

2 զիազարը ու Իթամարը։ Եւ Էբու-
եղօրը Ահարոնին տուրը զգեստներ
պիտի շնեն պատուով ու փառով։
3 Համար։ Եւ Գունը քսէ բոլոր Խա-
մաստուն միտք ունեցողներուն Դո-
րոնք որ ես իմաստութեան հոգիով
լեցուցի, որ Ահարոնին զգեստները
շնեն՝ անիկայ օրէնքով համար՝ որ
4 ինծի քահանայութիւն ընէ։ Եւ
անոնց շնելու զգեստները ասոնք
են։ Եւ լանջապանակ՝ ու շեփուտ՝ և
Ե պատմուածան՝ ու շեփուտը շա-
պիկ՝ խոյր՝ և գօտի։ և ասորք զգ-
գեստներ շնեն քու եղօրը Ահարո-
նին՝ ու անոր որդիներուն, որ ինծի
քահանայութիւն ընեն։

5 Եւ անոնք պիտի առնեն ոսկին՝ ու
կապուտակը՝ և ծիրանեղոյնը՝ ու
կրկնակի կարմիրը՝ և բարակ քիթա-
նը։ Եւ Եւ ոսկի թիթէ՝ կապուտակէ՝
ու ծիրանեղոյնէ՝ կրկնակի կարմիրէ՝
և մանուած բարակ քիթանէ՝ վար-
պետի գործ պիտի շնեն եփուտը։
7 Անոր երկու ուսերը երկու կցուած
ծայրեր պիտի ունենան, որ Եւս-
8 միացած ըլլայ։ Եւ եփուտին վրայ
եղած ժապաւէնը՝ անոր շինուած-
քին պէս նոյն բանէն պիտի ըլլայ.
ոսկիէ՝ կապուտակէ՝ ու ծիրանե-
ղոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ՝ ու մա-
նուած բարակ քիթանէ պիտի ըլլայ։

9 Եւ երկու եղնգնաքարեր պիտի առ-
նան, ու անոնց վրան Խարայէի որ-
դւոցը անունները պիտի փորագրեն։
10 Անոց անուններուն վեցը մէկ քա-
րին վրայ և մնացած վեցը անուննե-
րը մէկալ քարին վրայ՝ անոնց ծը-
նունդներուն համամասն պիտի ըլլայ
11 Եւսեբորով։ Ան երկու քարերուն վրայ
Խարայէի որդւոցը անունները ա-
կուրք բանողի գործով՝ պիտի կնիք
փորագրածնուն պէս պիտի փորա-
գրեն։ ոսկի խորշերու մէջ պիտի
12 գտնան անոնք։ Եւ երկու քարերը
եփուտին ուսերուն վրայ պիտի
դնեն, որ Խարայէի որդւոցը յիշա-
տակի քարեր ըլլան։ ու Եւսարոնը
անոնց անունները Ե յիշատակի հա-
մար իր երկու ուսերուն վրայ պի-
13 տի կրէ Տերօջը առջև։ Եւ ոսկիէ
14 ճարմանդներ պիտի շնեն։ Եւ
զուտ ոսկիէ հիւսուած եղբրի եր-
կու շղթաներ պիտի շնեն, ու
հիւսուած շղթաները ճարմանդնե-
րուն պիտի անցնեն։

15 Եւ Էդաստատան լանջապանակ
պիտի շնեն վարպետի դործ։ անի-
կայ եփուտին շինուածքին պէս պի-
տի շնեն։ ոսկիէ՝ կապուտակէ՝ ու
ծիրանեղոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ՝
ու մանուած բարակ քիթանէ պիտի
16 շնեն։ Բառանկիւն երկուքի ծալ-
լուող պիտի ըլլայ, անոր երկայնու-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Բ. Գ. Լ. Ի. Բ.
5: 29: Լ. Բ.
10: Լ. Բ. 1.
2: Գ. Լ. Բ.
7: 30: Թ. Բ.
Ի. 26: 28:
Գ. Լ. Լ. Բ. 6:
Լ. Բ. 1:
Գ. Լ. Լ. Բ. 3:
Լ. Բ. 30: 31:
Ի. 29: 15:
Լ. 29: 6:
Ի. 29: 31:
Լ. 29: 39:

Բ. Գ. Լ. Բ. 2:

Ի. 29: 29: Գ. Լ.
Լ. Բ. 7:
Ի. 8: 8: 8: 8:
Գ. 7: 2: 2:
Գ. 14:

Լ. Բ. Լ. Բ. 8:

Թ. Բ. Գ. Բ.
7: Բ. Բ. Բ. Բ.
1: 4:

Ն. Բ. ՉԲ. 1491

Ի ԳԼ. ԼԹ. 10. ԵԷ.

17 Թիւնը մէկ թիւի՝ ու անոր լայնու-
անոր մէջ ակունքներու գամեաւ-
քին համեմատ՝ չորս կարգ քարեր
պիտի գամես . և կարգը՝ սարդի-
ոն , տպագրին ու գմբուխտ առաջին
18 կարգը պիտի ըլլայ : Եւ երկրորդ
կարգը պիտի ըլլայ կարկէհան , շա-
19 փուղայ ու անդամանդ . Եւ երրորդ
կարգը պիտի ըլլայ գոծազմ , ակատ
20 ու մողեսիկ . Եւ չորրորդ կարգը
պիտի ըլլայ ոսկեքար՝ եղնգնաքար ու
յասպիս . առոնք ոսկի խորշերու մէջ
21 գամեաւ պիտի ըլլան : Եւ քա-
րերը Խարայէի որդւոցը անուննե-
րուն պէս տասուերկու պիտի ըլլան ,
անոնց անուններուն համեմատ՝ ա-
մէն մէկը իր անունովը տասուերկու
ցեղին համեմատ՝ կնիք փորագրողի
գործով Բարաբարա՝ պիտի ըլլան :
22 Եւ լանջապանակին վրան զուտ ոս-
կիէ հիւսուած եզերքի շղթաներ
23 պիտի չինես : Եւ լանջապանակին
վրան երկու ոսկի օղակներ պիտի
չինես , ու ան երկու օղակները լան-
ջապանակին երկու օղակներուն վրայ
24 պիտի դնես : Եւ ան երկու հիւսուած
ոսկի շղթաները՝ լանջապանակին
ծայրը եղած երկու օղակներուն
25 պիտի անցընես : Եւ երկու հիւ-
սուած շղթաներուն մէջ երկու
ծայրերը՝ ան երկու ճարմանդնե-
րուն պիտի անցընես . ու զանոնք
եփուտին առջև կողմէն ուսերուն
26 վրայ պիտի դնես : Եւ երկու ոսկի
օղակներ ալ պիտի չինես . ու զա-
նոնք լանջապանակին ներսի կողմէն՝
եփուտին կցուած եզերքին երկու
27 ծայրերը պիտի դնես : Եւ Բար-
եկու ոսկի օղակներ պիտի չինես ,
ու զանոնք եփուտին երկու ուսե-
րուն վարէն՝ անոր առջև կողմի
կցուածքին մօտ՝ եփուտին ժապա-
28 ւէնի վրայէն պիտի անցընես : Եւ
լանջապանակը իր օղակներէն՝
կապուտակէ վեհարով երկու
տին օղակներուն կապէն , ու ե-
փուտին ժապաւէնին վրայ ըլլայ ,
ու լանջապանակը եփուտին վրայէն
29 չգատուի : Եւ Ահարոնի երբոր
սրբարանը մօտէ , Խարայէի որ-
դւոցը անունները Տերօնը առջևը
միջատակի համար՝ միշտ իր սրտին
վրայ եղած՝ դատաստան լանջա-
30 պանակին վրայ պիտի կրէ : Եւ
դատաստանի լանջապանակին վը-
րայ * Ուրիմը ու Թումիւրը՝ պիտի
դնես . և Ահարոնին սրտին վրայ
պիտի ըլլան , երբոր անիկայ Տերօնը
առջևը երթայ , ու Ահարոն Տերօնը
առջևը միշտ իր սրտին վրայ պիտի
կրէ Խարայէի որդւոցը դատաստա-
նը :

Զ ԶԳ. 12 :

1 ՂԼ. Բ. 8 :
Թու. Իէ .
21 : Բ. 0 : ԼԹ .
5 : Եւ Թու .
Ի Բ. 6 : Եզր .
Բ. 63 : Եւ .
Եւ . 65 :

* Ծ. Լայր Ե
ճարտու
Թիւնը :

31 Եւ Եփուտին պատմուճանք բո-
լորովին կապուտակէ պիտի չինես :
32 Եւ անոր մէջտեղը դուռն Բարեհե-
ճեղբուածք մը պիտի ըլլայ . ճեղ-
բուածքին բոլորտիքը զրահի ճեղ-
բուածքին պէս հիւսուած եզերք
33 ունենայ՝ որ չպատռի : Եւ անոր
բղանցներուն վրայ կապուտակէ՝
ու ծիրանեգոյնէ՝ և կրկնակի կար-
միրէ նուռեր պիտի չինես քղանցք-
ներուն բոլորտիքը , ու անոնց մէջ-
տեղը շուրջանակի ոսկի զանգակ
34 ներ : Պատմուճանին քղանցքին
վրայ շուրջանակի ոսկի զանգակ մը
ու նուռ մը՝ ոսկի զանգակ մը ու
35 նուռ մը պիտի ըլլայ : Եւ պաշ-
տօնի համար՝ անիկայ Ահարոնին
վրան պիտի ըլլայ . ու Տերօնը առ-
ջև սրբարանը մօտ՝ ու ելած ա-
տենը՝ անոր ձայնը պիտի լսուի որ
չմեռնի :
36 Եւ Նգուտ ոսկիէ թիթեղ մը
պիտի չինես , ու անոր վրան կնիք
փորագրածնուն պէ՝ ՍԻՐՈՒԹԻՒՆ
37 ՏԵԱՌՆ փորագրես : Եւ կապու-
տակ ժապաւէն մը անցընես ա-
նոր՝ որ խոյրին վրայ դուռի . և
խոյրին վրան՝ անոր առջևի կողմը
38 ըլլայ : Եւ անիկայ՝ Ահարոնին ծա-
կատին վրայ պիտի ըլլայ , որ Խա-
րայէի որդւոցը նուրբած շրջուր
սուրբ ընծաներուն անօրէնութիւնը
Ահարոնը կրէ . ու միշտ իր ձակա-
տին վրայ պիտի ըլլայ , որ անոնք
ճնդունակի վրան Տերօնը առջևը :
39 Եւ չափերը բարակ թծանէ նկա-
րէն հիւսան , ու խոյրը բարակ թը-
ծանէ պիտի չինես , և գօտին նկա-
րագործ պիտի չինես :
40 Եւ Ահարոնին որդւոցը շապիկ-
ներ պիտի չինես , ու անոնց գօտի-
ներ պիտի չինես . և պատուել ու
փառաց համար անոնց ապարօշներ
41 պիտի չինես : Եւ զանոնք քու եղ-
բորդ Ահարոնին՝ ու իր հետը իր
որդւոցը պիտի հազցընես . ու
յանոնք պիտի օծես , և Եպիտի
օրէնս , ու սրբես անոնք՝ որ ինծի
42 քահանայութիւն ընեն : Եւ ա-
նոնց շարժանք անդամաւորութիւնը
պիտի չինես իբեջ մարմինին մե-
կութիւնը ծածկելու համար . և
Եւ ճեղքերէն մինչև ծունկեր-
43 նի պիտի հասնին : Եւ անոնք
Ահարոնին ու անոր որդւոցը վը-
րայ պիտի ըլլան՝ երբոր ժողովի
խորանը մօտնէ , կամ երբոր * սե-
ղանի մօտենան սրբարանին մջ
պաշտելու համար , որ չըլլայ թէ
չանօրէնութիւն կրնէ ու մեռնի .
* Եւ ի՞նչ յաւիտեական կանոն մը
ըլլայ իրեն՝ ու իրմէ ետքը իր սե-
րունքին :

Ն. Բ. ՉԲ. 1491

Ի ԳԼ. ԼԹ. 22 :

3 ԳԼ. ԼԹ .
30 : Զաք .
Ժ 20 :

2 ԶԳ. 43 :
ՂԼ. Ժ. 17 :
Ի Բ. 9 : Թու .
Ժ Բ. 1 : Եւ .
Ժ Բ. 11 : Ե-
զեկ . 7 : 4 :
5 : 6 : 8 : Ե-
ւ . 29 : Երթ .
Ժ . 25 : Բ .
Պետ . Բ .
24 :

6 ՂԼ. ա . 4 :
Ի Բ. 27 : Ի Գ .
11 : Եւ . Ժ Բ .
7 :

5 ԶԳ. 4 : ԳԼ .
ԼԹ . 27 :
28 : 29 : 41 :
Եզեկ . Ի Գ .
17 : 18 :

3 ԳԼ. ԻԹ .
7 : Լ . 30 :
Ի . 15 : ԳԼ .
Ժ . 7 :

2 ԳԼ. ԻԹ . 3 :
Եւ . ԳԼ . Ը :
Երթ . Ե .
28 :

4 Երթ . անոնց
ձեռքը պի-
տի լեցընես :

2 ԳԼ. ԼԹ .
25 : ԳԼ . Ժ .
30 : Ժ Գ . 4 :
Եզեկ . Ի Գ .
15 :

* ԳԼ. Ի . 26 :

2 ՂԼ. Ե . 1 :
17 : Ի . 19 :
20 : Ի Բ . 9 :
Թու . Ժ .
13 : Ժ Բ . 22 :
3 ԳԼ. Ի . 21 :
ԳԼ . Ժ . 7 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

ԳԼ. ԻԹ

1 Քահանայի օրհնութեան զոհերը ու արարողութիւնները : 35 Մշտնջենասոր ողջակէզը : 45 Աստուած էր խոստանայ բնակել Խարայե-լացոց մէջ :

1 Եւ աս է որ անոնց պիտի ընես՝ զանոնք սրբելու համար, որ ին-

ծի քահանայ ըլլան : արձառներէն՝ զուարակ մը ու երկու անարատ

2 խոյ պիտի առնես, Եւ Բանիմոր հաց՝ ու եղով շաղուած անիմոր շօթեր՝ և եղով օծուած անիմոր լաւաշներ առնես : ասոնք ցորենի

3 բարակ ալեւրէն պիտի չինես : Եւ սակաւի մը մէջ պիտի դնես : ու անոնք սակաւին մէջ, և զուարակը ու երկու խոյերը պիտի մօտե-

4 ցնեն : Եւ Ահարոնը ու անոր որդիները ժողովքի խորանին դրանք պիտի մօտեցնես, և ու անոնք

5 ըրով պիտի լուսա : Եւ զգեստները պիտի առնես, ու շապիկը՝ և եփուտին պատմուճանը՝ ու եփու-

տը և լանջապանակը Ահարոնին պիտի հաղցընես : ու եփուտին ժա-

պաւենովը պիտի գօտեորես զանի-

6 կայ : Եւ խոյը անոր գլուխը պիտի դնես, ու խոյին վրայ սուրբ

7 պսակը պիտի դնես : Եւ օծման եղը պիտի առնես, ու անոր զլուսն վրայ թափելով՝ պիտի օծես զանի-

8 կայ : Եւ անոր որդիները պիտի մօտեցնես, ու անոնց շապիկներ

9 պիտի հաղցընես : Եւ գօտիներով պիտի գօտեորես զանոնք՝ (այսինքն)

10 Ահարոնը ու անոր որդիները : ու անոնց բլբլե ապարօշներ պիտի փաթթես : ու Բքահանայութիւնը անոնցը ըլլայ յաւիտեական կա-

նոնով : Այսպէս ժպիտի օրքնս Ահարոնը ու անոր որդիները :

11 Եւ զուարակը ժողովքի խորանին առջևը պիտի մօտեցնես : ու Եւ-

հարոն և անոր որդիները իրենց ձեռքը զուարակին զլուսն վրայ

12 պիտի դնեն : Եւ ժողովքի խորանին դրանք առնալ Սէթօջը առջևը պի-

տի մօրթեան զուարակը : Եւ զուարակին արեւնէն պիտի առնես, ու մատովք սեղանին Եղիւրներուն վրան պիտի դնես : և ծառայք բոլոր արիւնք սեղանին տակովը պիտի

13 թափես : Եւ փորտօրքը ծածկող մալին ճարպը՝ ու յարդին վրան եղած թաղանթը՝ և երկու երկ-

կամուները՝ ու անոնց վրան եղած ճարպը պիտի առնես, և սեղանին

14 վրայ պիտի այրես : Բայց իզուարակին փսք՝ ու անոր մօրթը՝ և անոր աղբը՝ բանակին դուրսի դին կրակով պիտի այրես : աս մեղքի պատարագ է :

15 Եւ հոյեորուն մէկը պիտի առ-

նես, և Ահարոնը ու անոր որդի-

16 քը իրենց ձեռքերը խոյին զլուսն վրայ պիտի դնեն : Եւ ան խոյը պիտի մօրթես, ու անոր արիւնք

17 պիտի առնես, և սեղանին վրայ շուրջանակի պիտի սրկես : Եւ խոյը կտոր կտոր պիտի ընես, ու անոր փորտօրքը և անոր ոտքերը

18 պիտի լուսա, ու զանոնք կտորեորես և զլուսն վրայ պիտի սեղանին վրայ : աս ողջակէզ է Տէրօջը : Դանուշահոտ պատարագ մին է Տէրօջը :

19 Եւ մէկալ խոյը պիտի առնես : ու Ահարոն և անոր որդիքը իրենց ձեռքերը խոյին զլուսն վրայ պիտի

20 դնեն : Եւ խոյը պիտի մօրթես, ու անոր արիւնքն պիտի առնես, և Ահարոնին ու ականջին ըլծակին վրայ՝ ու անոր որդեոցը ալ ականջ-

ներուն ըլծակին վրայ՝ և անոնց ալ ձեռքին մեծ մատին վրայ՝ ու անոնց ալ ոտքին մեծ մատին վրայ

21 պիտի դնես : և ծառայք արիւնք սեղանին վրայ շուրջանակի պի-

տի սրկես : Եւ սեղանին վրայ եղած արիւնքն՝ ու օծման եղէն պիտի առնես, և Ահարոնին վրայ

22 ու անոր զգեստներուն վրայ՝ և անոր հէտ իր որդեոցը վրայ՝ և իր որդեոցը զգեստներուն վրայ սրու-

կես : և յանիկայ՝ ու անոր զգեստները՝ և անոր հէտ իր որդիները՝ ու իր որդեոցը զգեստներուն վրայ սուր

23 պիտի դնես : Եւ խոյն պիտի առնես ճարպը՝ ու դմակը՝ և փորտօրքը ծածկող ճարպը՝ և լեարսին լուսն թաղանթը՝ ու երկու երկկամուները՝ և անոնց վրայ եղած ճարպը ու ալ

24 զիստը : Ինչու որ աս բանալիք օրհնութեան խոյն է : Եւ Տէրօջը առջևը եղած անիմոր հացի սակա-

25 ունէն մէկ պան հացի՝ ու մէկ եղով հացի շօթ՝ և մէկ լաւաշ լոփեալ

26 Եւ ամէր Ահարոնին ձեռքը՝ ու անոր որդեոցը ձեռքը պիտի դր-

նես, և զանոնք Տէրօջը առջևը արեւընէրուն ընծայ մատուցանես :

27 Եւ անոնց ձեռքէն առնես զանոնք, ու սեղանին վրայի ողջակէզն վրայ այրես Տէրօջը առջևը

28 Եւ անոր համար : աս իկայ պատարագ մին է Տէրօջը : Եւ Ահարոնին բանակին խոյնէն և երեքընէրուն

29 Եւ անոր համար : աս իկայ պատարագ մին է Տէրօջը : Եւ Ահարոնին և անոր որդիքը իրենց ձեռքերը խոյին զլուսն վրայ պիտի դնեն : Եւ ան խոյը պիտի մօրթես, ու անոր արիւնքն պիտի առնես, և Ահարոնին ու ականջին ըլծակին վրայ՝ ու անոր որդեոցը ալ ականջ-

ներուն ըլծակին վրայ՝ և անոնց ալ ձեռքին մեծ մատին վրայ՝ ու անոնց ալ ոտքին մեծ մատին վրայ պիտի դնես : և ծառայք արիւնք սեղանին վրայ շուրջանակի պի-

տի սրկես : Եւ սեղանին վրայ եղած արիւնքն՝ ու օծման եղէն պիտի առնես, և Ահարոնին վրայ

30 ու անոր զգեստներուն վրայ՝ և անոր հէտ իր որդեոցը վրայ՝ և իր որդեոցը զգեստներուն վրայ սուր

31 պիտի դնես : Եւ խոյն պիտի առնես ճարպը՝ ու դմակը՝ և փորտօրքը ծածկող ճարպը՝ և լեարսին լուսն թաղանթը՝ ու երկու երկկամուները՝ և անոնց վրայ եղած ճարպը ու ալ

32 զիստը : Ինչու որ աս բանալիք օրհնութեան խոյն է : Եւ Տէրօջը առջևը եղած անիմոր հացի սակա-

33 ունէն մէկ պան հացի՝ ու մէկ եղով հացի շօթ՝ և մէկ լաւաշ լոփեալ Եւ ամէր Ահարոնին ձեռքը՝ ու անոր որդեոցը ձեռքը պիտի դր-

նես, և զանոնք Տէրօջը առջևը արեւընէրուն ընծայ մատուցանես :

34 Եւ անոնց ձեռքէն առնես զանոնք, ու սեղանին վրայի ողջակէզն վրայ այրես Տէրօջը առջևը

35 Եւ անոր համար : աս իկայ պատարագ մին է Տէրօջը : Եւ Ահարոնին և անոր որդիքը իրենց ձեռքերը խոյին զլուսն վրայ պիտի դնեն : Եւ ան խոյը պիտի մօրթես, ու անոր արիւնքն պիտի առնես, և Ահարոնին ու ականջին ըլծակին վրայ՝ ու անոր որդեոցը ալ ականջ-

ներուն ըլծակին վրայ՝ և անոնց ալ ձեռքին մեծ մատին վրայ՝ ու անոնց ալ ոտքին մեծ մատին վրայ պիտի դնես : և ծառայք արիւնք սեղանին վրայ շուրջանակի պի-

տի սրկես : Եւ սեղանին վրայ եղած արիւնքն՝ ու օծման եղէն պիտի առնես, և Ահարոնին վրայ

36 ու անոր զգեստներուն վրայ՝ և անոր հէտ իր որդեոցը վրայ՝ և իր որդեոցը զգեստներուն վրայ սուր

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

374. ա. 4-9

Ն. Բ. ՉԲ.
1491

ՂԵ. Ժ. 15:

ՂԵ. Է. 34:

ԺԹԹ. Ժ. 26, 25:

ԺԹԹ. Ժ. 8, 16, 25:

ԺԹԹ. Ժ. 25:

ՂԵ. Բ. 35:

Ժ. 1. 8:

ՂԵ. Բ. 31:

Մատ. Ժ. 4:

ՂԵ. Ժ. 14, 15, 17:

ՂԵ. Ժ. 10:

ՂԵ. Բ. 32:

ՂԵ. Ժ. 12:

ՂԵ. Ժ. 33, 34, 35:

ԲԵԲ. Ժ. 11:

ՂԵ. Լ. 26, 25, 29, 10:

ՂԵ. Ժ. 10:

ՂԵ. Լ. 29:

Մատ. Ժ. 19:

ՂԵ. Ժ. 27, Ժ. 11:

ԺԹԹ. Ժ. 3, 10, Ժ. 40, Ժ. 15, Ժ. 4, Ժ. 11, Ժ. 8, Ժ. 3:

Ժ. Ժ. 15, Ժ. 13, 14, 15:

Ժ. Ժ. 20, 36:

Ժ. Ժ. 15:

Ժ. Ժ. 4, 5, Ժ. 2:

Ժ. Ժ. 21:

(որ կ'երեւոյն ու կը բարձրացուի.)
28 պիտի սրբես: Եւ ասիկայ յաւիտեանական կանոնով Աշարունի ու անոր որդեղոր պիտի ըլլայ՝ Խորա-
յէի որդեղոր կողմանէ. ինչու որ աս բարձրացընելու ընծայ է. և
պիտի ըլլայ բարձրացընելու ըն-
ծայ՝ Խորայէի որդեղոր իրենց
խաղաղութեան զոհերէն Բաւ Ի-
րենց բարձրացընելու ընծան դէպ'ի
Տէրոջը:
29 Եւ Աշարունի սուրբ զգեստները
իրմէն ետքը Էիր որդեղոր պիտի ըլ-
լայ, որ անոնցմով օծուին. ու ա-
նոնցմով օրծուին: Եւ Էսիկայ որ
իր որդեղորմէ իր տեղը քահանայ ըլ-
լալով՝ պաշտօն կառարելու համար
Ժողովքի խորանը՝ սրբաբանը պիտի
մտնէ, զանոնք յետօր օր պիտի
հազնի: Եւ Էսիկայ օրծութեան
խոր պիտի առնէ՝ ու անոր միւր
սուրբ տեղ մը եկես. Եւ Աշարուն
ու անոր որդիքը Ժողովքի խորանին
դրանը քով պիտի ուտեն խոյին
30 միւր՝ ու Գաղատի մէջի հացը: Եւ
Էսիկայ պիտի ուտեն ան բաները որ
իրենց օրծուելուն ա՛ս սրբուելուն
համար անոնցմով քաւութիւն ե-
ղաւ, Էս օտարական մը առնել
պիտի չուտէ. ինչու որ անոնք սուրբ
34 են: Եւ ինչ որ օրծութեան միւսէն
ու հացէն մինչև տոտու մնայ, Էս
աւելցածը կրակով պիտի այրես.
անիկայ պիտի չուտուի, ինչու որ
սուրբ է:
35 Եւ Աշարունի ու անոր որդեղոր
աասնկ պիտի ընես, բոլոր քեզի
պապարածիս պէս. Եւ օրծու
մէջ պիտի կատարես անոնց օրծու-
թիւնը: Եւ Բորը մէկ զուարակ
մեղքի պատարագ ընես քաւու-
թեան համար. ու սեղանին համար
քաւութիւն ընելու տանել պիտի
մարբես զանիկայ, և սուրբ ընելու
37 համար Էպիտի օծես զանիկայ: Ան-
դանին համար Եօթը որ քաւու-
թիւն պիտի ընես, ու սուրբ ընես
ան. Դև սեղանը ամենատուր պի-
տի ըլլայ. Էրնչ որ սեղանին դպի-
տուր պիտի ըլլայ:
38 Եւ սեղանին վրայ ընելու Էսիկայ
39 երկու զանիք. Մէկ գառը Էսու-
տուանց պիտի մատուցանես, ու
մէկը գառը իրիկուան դէմ մա-
40 տուցանես: Եւ մէկ գառին հետ մէկ
հիմնին քառորդ ծծուած ձէթով
չաղուած մէկ տասանորդ բարակ
պիւր. և Ժափելու նուէրին համար
մէկ հիմնին քառորդ մը գինի Էս-
41 Էսիկայ: Եւ մէկը գառը Էրի-
կուան դէմ պիտի զոհես. ու առ-
տուան հացի ընծային պէս և անոր

Ժափելու նուէրին պէս պիտի ընես
անոր. աս՝ անուշահոտ պատարագ
42 մէկ Տէրոջը: Եւ Էսիկայ ձեռք ազգե-
րուն մէջ Էսուտուանոր որդակեզ
պիտի ըլլայ Տէրոջը առջև ժողով-
քի խորանին դրանը Էսիկայ, Էսու-
ռեզի պիտի հանդիպիմ՝ քեզի հետ
43 Խօսելու: Եւ Էսուտուանոր որդեղոր
պիտի հանդիպիմ, ու Էսիկայ Էսի-
44 կառարով սուրբ պիտի ըլլայ: Եւ
Ժողովքի խորանը ու սեղանը պիտի
սրբիմ. Աշարունը ու անոր որդի-
ներն ալ Էպիտի սրբիմ, որ ինծի
45 քահանայութիւն ընես: Եւ Էսի-
կայի որդեղոր մէջ պիտի բնակիմ,
ու անոնց Աստուած պիտի ըլլամ:
46 Եւ պիտի դիտան թէ՛ անոնց Տէր
Աստուածը եւ Էս, որ անոնց մէջը
բնակելու համար՝ Եզրիպտոսի երկ-
րէն հանեցի զանոնք. Ես Էս անոնց
Տէր Աստուածը:

ԳԼ. Լ

1 Խոնկի սեղանը: 11 Զոգիներուն փրկանքը:
17 Դրնէն առաջարկ: 22 Օծման սուրբ եղբ:
34 Անուշահոտ խոնկին բաղադրութիւնը:

1 Եւ Խոնկի ծխելու Բսեղան մը
պիտի չինես. Սատիմի փայտէ
2 պիտի չինես անիկայ. Անոր երկայ-
նութիւնը կանգուն մը՝ ու անոր
լայնութիւնը կանգուն մը՝ քաւու-
կուսի պիտի ըլլայ, և անոր բարձ-
րութիւնը երկու կանգուն. անոր
3 եղջերները իրմէն պիտի ըլլան: Եւ
անոր վրան՝ ու անոր քովերը շուր-
ջանակի և անոր եղջերները զուտ
ոսկիով պիտի պատես. ու շուրջա-
նակի ոսկի պատի մը պիտի չինես
4 անոր: Եւ երկու ոսկի օղակներ պի-
տի չինես անոր. պատանի տակէն՝
անոր երկու քովերը երկու կողմերէն
պիտի չինես. որ ան՝ անոնցմով
վերցուելու համար ձողերուն առ-
5 Էսիկայ տեղերը ըլլան: Եւ ձողերը
Սատիմի փայտէ պիտի չինես, ու
6 անոնք ոսկիով պատես. Եւ անիկայ
պիտի զնես վկայութեանը վրայի
քաւութիւնին առջև՝ վկայու-
թեան տապանակին քովը եղած
վարագորին առջև, ու որ Ես
7 քեզի պիտի հանդիպիմ: Եւ Աշա-
րուն անոր վրայ Դանուշահոտ խոնկ
պիտի ծխէ, ամեն առտու Էծրագ-
ները չիտակած առներ խոնկ պիտի
8 ծխէ: Եւ Աշարուն Էրիկուան դէմ
ճրագները վառած առներ խոնկ
պիտի ծխէ, որ Տէրոջը առջև
9 գերուն մէջ. Անոր վրան Էստար
խոնկ, կամ որդակեզ կամ հացի
ընծայ պիտի չմատուցանէք. ոչ
ալ անոր վրան նուէր պիտի թա-

Ն. Բ. ՉԲ.
1491

Ձ. Զ. 38:

ՂԵ. Լ. 3:

ԺԹԹ. Ժ. 6, Ժ. 11, 12, 13:

ԺԹԹ. Ժ. 22:

Լ. 6, 36:

ԺԹԹ. Ժ. 4:

ՂԵ. Բ. 34:

Ժ. 11, Ժ. 15:

Ժ. 14, Ժ. 1, 2, 3, Ժ. 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100:

Ժ. 16:

Ձ. Զ. 8:

ՂԵ. Լ. 2:

Ժ. 15, Ժ. 9:

Ժ. 17, 23:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ժ. 16:

Ն. Բ. Գ. Բ. 1491

Գ. Լ. Լ. 34

Ե. Գ. Լ. Բ. 3 Լ. 10, 35 Լ. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 8

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 6

Ե. Գ. Լ. Է. 10

Ե. Գ. Լ. Է. 17

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 8

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Ե. Գ. Լ. Է. 1

Թիւնով ու Հանձարով և գիտութեամբ Թիւնով ու ամեն իւր ձառնարու 4 Թիւնով լեցուցի անկիւյ, Որ վարպետի գործեր ձարելով՝ ոսկիով ու 5 արծաթով և պղնձով պործէ . Եւ զամենու Համար քարեր բանելով՝ ու փայտեր քանդակելով՝ ամէն 6 կերպ արհեստը բանի . Եւ ահա Դանի ցեղէն Աբիսամային որդին Դ Ողիաբը տուի անոր Հետ . ու ամէն է իմաստունին սրտին մէջ իմաստութիւնը դրի , որ բոլոր 7 քեզի պատուիրածս ընեն . Եւ զոգովքի խորանը՝ և էվպալուծեան տապանակը ու անոր վրայ եղած Է. քաւութիւնը և խորանին բոլոր 8 կարասիները , Եւ Էսեղանը ու անոր անօթները , և Ժմարու արտանակը իր բոլոր գործերնեղովք՝ և խունկին 9 անշանը , Եւ Էողջակեզին աւանդը իր բոլոր գործիքներովք՝ և Էաւազանը 10 ու անոր խարիսխը , Եւ Էպալտօնին լիթերը՝ ու Ահարոն քահանային սուրբ զգեստները՝ և անոր որդւոցը զգեստները՝ քահանայութիւն ընելու Համար , Ժ Եւ օծման եղը՝ ու սրբարանին Համար Էանուշահոտ խունկը՝ Եւ լոր քեզի պատուիրածիս պէս պիտի ընեն .

12 Եւ Տէրը իտեցաւ Մովսէսին՝ ու 13 ըսաւ . Չբուցէ նաև իւրայելի որդւոցը՝ ըսելով . Է Անշուշտ իմ շաքաթներս պիտի պահէք . ինչու որ աս նշան մըն է իմ ու ձեր մէջ՝ տեղը ձեր ազգերուն մէջ , որ զիտնաք թէ ձեզ սուրբ ընող Տէրը Ես եմ՝ : 3 Անշուշտ շաքաթը պիտի պահէք . ինչու որ ան ձեզի սուրբն է . ամէն ով որ զանիկայ պղծէ՝ անշուշտ պիտի մեռնի . բանգի Դով որ ան օրը գործ մը գործէ , ան անձը իր Ժողովուրդին 15 մէջէն պիտի կորսուի : 4 Եւ օր գործ պիտի գործուի , բայց Էսօթներորդ օրը Հանգստութեան շաքաթը սուրբ պիտի ըլլայ Տէրով . ով որ շաքաթ օրը գործ մը գործէ , 16 անշուշտ պիտի մեռցուի : Անոր Համար իւրայելի որդիքը պիտի պահեն շաքաթը , որ շաքաթը իրենց ազգերուն մէջ յաւիտենական 17 ուխտ մը ընեն : Անիկայ Գլաւ տեսնական նշան մըն է իմ ու իւրայելի որդւոցը մէջտեղը . քանզի Տէրը Վեց օրուան մէջ ստեղծեց երկինքը ու երկիրը , և եօթներորդ օրը զարարեցաւ ու Հանգստացաւ : 18 Եւ երբոր Սինայ լեռանը վրայ Մովսէսին Հետ խօսիլը վերջուցը , 2 վկայութեան երկու տախտակները տուաւ անոր , Աստուծոյ մատովը գրուած՝ քարէ տախտակներ :

Ե. Գ. Լ. Է. 8 Բ. 0 Բ. 12 Ե. Գ. Լ. Է. 2 Բ. 0 Բ. 35 Ե. Գ. Լ. Է. 9 Ե. Գ. Լ. Է. 2 Ե. Գ. Լ. Է. 2 Ե. Գ. Լ. Է. 10 Ե. Գ. Լ. Է. 13 Ե. Գ. Լ. Է. 12 Ե. Գ. Լ. Է. 2 Ե. Գ. Լ. Է. 31 Ե. Գ. Լ. Է. 2 Ե. Գ. Լ. Է. 12 Ե. Գ. Լ. Է. 16 Ե. Գ. Լ. Է. 23 Ե. Գ. Լ. Է. 2 Ե. Գ. Լ. Է. 13 Ե. Գ. Լ. Է. 22 Ե. Գ. Լ. Է. 10 Ե. Գ. Լ. Է. 9

ԳԼ. Լ. Բ

1 Ժողովուրդը՝ Մովսէսին Հետ արտօթեան ժամանակ Ահարոնին որթ մը լինել կու տայ : 7 Աստուած կը բարկանայ աս բանիս վրայ , 11 բայց Մովսէսին աղապարովք բարկութիւնը կը զաղարի : 15 Մովսէս լեռնէն կ'իջնէ իր ձեռքը ունենալով երկու տախտակներ , 19 որոնք կը կոտրէ : 20 Որքէ փոշի կ'ընէ : 22 Ահարոն գիտք կ'արդարացնէ , 25 Մովսէս կը պատուիրէ կոպալատները մեռցնել : 31 Ժողովուրդին Համար կ'աղօթէ :

1 Եւ Ժողովուրդը տեսնելով որ Մովսէսը ուշացաւ լեռնէն իջնելու , Ժողովուրդը Ահարոնին քովը Ժողովուցան՝ ու ըսին անոր . Է Եւ լի՛ր , մեզի աստուածները շինէ որ քմեր առջևէն ելլածս . քանզի ան Մովսէսը մեզ Եզրիպտոսի երկրէն Հանող մարդը , Հենք զիտեր թէ 2 ինչ եղաւ անոր : Եւ Ահարոն ըսաւ անոնց . Չեր կնիկներուն , ձեր տղաքներուն և ձեր աղջիկներուն ականջները եղած Դ ոսկի օղէ : 3 Եր Հանեցէք , ու ինձի բերէք : Եւ բոլոր Ժողովուրդը իրենց ականջները եղած ոսկի օղէքը Հանեցին՝ ու 4 Ահարոնին բերին : Եւ անիկայ առաւ անոնց ձեռքէն , ու * տիւ պով մը շինեց , և ձուլածոյ որթ մը ըրաւ : Եւ ըսին . Ով իւրայել , ասոնք են թու աստուածներդ՝ որ քեզ Եզրիպտոսի երկրէն Հանեցին : 5 Եւ երբ Ահարոն տեսաւ ասիւն , անոր առջևը սեղան մը շինեց . և Ահարոն Շհատարակել տուաւ՝ Եւ 6 սելով . Վաղը տուն է Տէրով : Եւ Հետեւեալ առաւ աստուած կանուխ ելան , ու ողջակեզներ մատուցին , և խաղաղութեան զոհք բերին . և Է Ժողովուրդը ուտելու ու խմելու նստան , ու խաղալու ելան :

7 Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսին . Է Գնա իջի՛ր . ինչու որ Է անօթինեցաւ թու Ժողովուրդը՝ որ Եզրիպտոսի երկրէն 8 Հանեցիր . Անոնք շուտով խտորեցան ան ձամբայէն՝ որն որ Ժ իրենց պատուիրեցի . իրենց ձուլածոյ որթ շինեցին , և անոր երկրպալ գութիւն ըրին , ու անոր զոհքը մատուցին , ու ըսին . Ով իւրայել , Է ասոնք են թու աստուածներդ՝ որ քեզ Եզրիպտոսի երկրէն 9 Հանեցին : Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսին . Է Ես տեսայ աս Ժողովուրդը , և ահա աս խտապարանոց Ժողովուրդ մըն է : Ուստի Հիմա է թո՛ղ տուր իս՝ որ Է իմ բարկութիւնս անոնց վրայ բորբոքի , ու փծացընեմ զանոնք . և Է քեզ մեծ աղօ մը 11 ընեմ : Է Եւ Մովսէս իր Տէր Աստուծոյն առջևը աղաչեց , ու ըսաւ . Ով Տէր , ինչո՞ւ թու բարկութիւնդ բորբոքի թու Ժողովուրդիդ վրայ , որ Եզրիպտոսի

Ն. Բ. Գ. Բ. 1491

Գ. Լ. Է. Բ. 15 Բ. 0 Բ. 9 Բ. Գ. Լ. Է. 40 Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 24 Բ. 25 Բ. 26 Բ. 27

Բ. Գ. Լ. Է. 23 Բ. 0 Բ. 16 Բ. 17 Բ. 18 Բ. 19 Բ. 20 Բ. 21 Բ. 22 Բ. 23 Բ. 24 Բ. 25 Բ. 26 Բ. 27 Բ. 28 Բ. 29 Բ. 30 Բ. 31 Բ. 32 Բ. 33 Բ. 34 Բ. 35 Բ. 36 Բ. 37 Բ. 38 Բ. 39 Բ. 40 Բ. 41 Բ. 42 Բ. 43 Բ. 44 Բ. 45 Բ. 46 Բ. 47 Բ. 48 Բ. 49 Բ. 50 Բ. 51 Բ. 52 Բ. 53 Բ. 54 Բ. 55 Բ. 56 Բ. 57 Բ. 58 Բ. 59 Բ. 60 Բ. 61 Բ. 62 Բ. 63 Բ. 64 Բ. 65 Բ. 66 Բ. 67 Բ. 68 Բ. 69 Բ. 70 Բ. 71 Բ. 72 Բ. 73 Բ. 74 Բ. 75 Բ. 76 Բ. 77 Բ. 78 Բ. 79 Բ. 80 Բ. 81 Բ. 82 Բ. 83 Բ. 84 Բ. 85 Բ. 86 Բ. 87 Բ. 88 Բ. 89 Բ. 90 Բ. 91 Բ. 92 Բ. 93 Բ. 94 Բ. 95 Բ. 96 Բ. 97 Բ. 98 Բ. 99 Բ. 100

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Բ. Գ. Լ. Է. 21

Ն. Բ. ՉԲ.
1491

17 Հինգ վարազուրները զատ' ու վեց
18 զվարազուրները զատ կցեց: Եւ կը-
ցուածքին ծայրի վարազուրին ե-
զերքին վրայ յիսուն օղակ' ու մե-
կալ կցուածքին ծայրէ վարազու-
րին եզերքին վրայ յիսուն օղակ
19 շինեց: Եւ յիսուն հատ կարթա-
ձև պրինձ ճարմանդներ շինեց, որ
20 վրանը կոծկէ, ու մէկ ըլլայ: Ի Եւ
վրանին համար կարմիր ներկուած
խոյի մորթերէ ծածկոց մը' ու ա-
նոր վրայէն լծէ հաշի մորթերէ
ծածկոց մը շինեց:
21 Ժ Եւ խորանին համար Սատիմի
փայտէ կանգնած տախտակներ շի-
նեց: Մէկ տախտակին երկայնու-
թիւնը տասը կանգուն' և մէկ տախ-
տակին լայնութիւնը մէկ ու կէս
22 կանգուն էր: Ամէն մէկ տախտակ
իրարու քով երկերկու ազուցիկ
ծայր ունէր. խորանին բոլոր տախ-
23 տակներուն ասանկ ըրաւ: Եւ խո-
րանին տախտակները առաջ շինեց.
դէպ' ի հարաւ' առաջ հարաւային
կողմին համար քսան տախտակ
24 շինեց: Եւ քսան տախտակներուն
տակը՝ քառասուն արծաթ խարխիս,
այսինքն մէկ տախտակին տակը իր
երկու ծայրը աչքաշէշ համար եր-
կու խարխիս' ու մէկալ տախտակին
տակը իր երկու ծայրը աչքաշէշ
25 համար երկու խարխիս շինեց: Եւ
խորանին մէկալ կողմին համար՝
դէպ' ի հիւսիս քսան տախտակ շի-
նեց. Ու անոնց քառասուն արծաթ
26 խարխիս, մէկ տախտակին տակը
երկու խարխիս' ու մէկալ տախտա-
կին տակը երկու խարխիս շինեց:
27 Եւ խորանին ետեի կողմին համար
դէպ' ի արեւմուտք՝ վեց տախտակ
28 շինեց. Եւ խորանին ետեի կողմի
անկիւններուն համար երկու տախ-
29 տակ շինեց. Եւ անոնք վարէն կը
միանային, ու վերէն ալ մէկ օղա-
կով մէկտեղ կը միանային. երկու-
քին ալ երկու անկիւններուն ասանկ
30 ըրաւ: Այսպէս ութը տախտակ է-
ին, ու անոնց արծաթ խարխիսները
տասնուվեց խարխիս էին, ամէն մէկ
տախտակին տակը երկերկու խա-
31 ռխիս ըլլաւ: Եւ ի Սատիմի փայ-
տէ նիզեր շինեց. խորանին մէկ
քովի տախտակներուն համար հինգ՝
32 Ու խորանին մէկալ քովի տախ-
տակներուն համար հինգ նիզ՝ և խո-
րանին դէպ' ի արեւմուտք եղած ե-
տեի կողմի տախտակներուն համար
33 հինգ նիզ: Եւ մէջտեղի նիզը
առաջ շինեց, որ տախտակներուն
մէջտեղէն մէկ ծայրէն մինչև մէկալ
34 ծայրը անցնի: Եւ տախտակները
ոսկիով պատեց. ու անոնց օղակ-
ները ոսկիէ շինեց՝ նիզերուն տեղը

Բ. ԳԼ. ԻԶ.
14:

Ժ. ԳԼ. ԻԶ.
15:

Բ. ԳԼ. ԻԶ. 26:

ըլլաւ համար. նիզերն ալ ոսկիով
պատեց:

35 Եւ կապուտակէ՝ ու ծիրանե-
դոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ՝ ու մա-
նուած բարակ քթմանէ շինեց վա-
րազուրը, վարպետի գործ քերով:
36 Բէներով շինեց անկիւն: Եւ Սա-
տիմի քայտէ չորս սիւն շինեց անոր.
ու ոսկիով պատեց զանոնք. անոնց
ճանկերը ոսկի էին. և անոնց չորս
37 արծաթ խարխիս ձուլեց: Եւ խո-
րանին դրանը համար կապուտակէ՝
ու ծիրանեդոյնէ՝ և կրկնակի կար-
միրէ՝ ու մաշուած բարակ քթմանէ
նկարագործ Էդրան վարազուր մը
38 շինեց. Եւ անոր հինգ սիւնները՝ ու
անոնց ճանկերը շինեց. և անոնց
խոյակները՝ ու անոնց կապերը ոս-
կիով պատեց. և անոնց հինգ խա-
րխիսները պղնձէ էին:

ԳԼ. ԼԵ

1 Տապանակը 6 Գաւութիւնը և քերովե-
ները: 10 Սեղանը իր անօթներով: 17 Աշ-
տանակը իր ճրագներով ու գործիքներով:
25 Խուռնի սեղանը: 29 Օծման եղբ ու ա-
նուշահատ խուռնիկ:

1 Եւ Բեռեթէլ Սատիմի փայտէ շի-
նեց տախտակները. անոր երկայ-
նութիւնը երկուք ու կէս կանգուն՝
ու անոր լայնութիւնը մէկ ու կէս
2 կանգուն էր: Եւ ներսէն ու դու-
սէն զուտ կոնիով պատեց անկիւն.
և անոր բոլորտիքը ոսկի շրջանակ
3 մը շինեց: Եւ անոր չորս անկիւն-
ներուն համար չորս ոսկի օղակներ
ձուլեց, այսինքն՝ անոր մէկ կողմէն
երկու օղակ՝ ու մէկալ կողմէն երկու
4 օղակ: Եւ Սատիմի փայտէ ձողեր
շինեց, ու զանոնք ոսկիով պատեց:
5 Եւ ձողերը տապանակին քովերը
եղած օղակներուն անցուց, որ ա-
ռաջաւ տապանակը վերցուի:
6 Եւ Էքաւութիւնը զուտ ոսկիէ
շինեց. անոր երկայնութիւնը եր-
կուք ու կէս կանգուն՝ ու անոր
լայնութիւնը մէկ ու կէս կանգուն
7 էր: Եւ երկու ոսկիէ քերովեներ
շինեց. զանոնք կուածի շինեց քա-
8 ռութիւնին երկու ծայրերէն. Մէկ
քերովեին մէկ քովի ծայրէն՝ ու մե-
կալ քերովեին մէկալ քովի ծայրէն
ըլլաւ, քերովեները կանգութիւն
9 նին երկու ծայրերէն շինեց: Եւ
քերովեները իւրիւր լծերը վերէն
տարածելով՝ իրենց լծերով քա-
ւութիւնը իր ծածկէն, ու անոնց
երեսները իրարու իւր անոնց
բէներուն երեսները քաւութիւնին
վրայ էին:
10 Եւ Էսեղանը Սատիմի փայտէ շի-
նեց. անոր երկայնութիւնը երկու
կանգուն, ու լայնութիւնը մէկ
կանգուն, և բարձրութիւնը մէկ ու

Ն. Բ. ՉԲ.
1491

Լ. ԳԼ. ԻԶ.
31:

Բ. ԳԼ. ԻԶ.
36:

Մ. ԳԼ. ԻԶ.
10:

Բ. ԳԼ. ԻԶ.
17:

Բ. ԳԼ. ԻԶ.
23:

Ն. Բ. Զ. Բ.
1491

- 11 կէս կանգուն էր : Եւ զուտ ոսկի-
ով պատեց ան . ու անոր բոլորտի-
12 քը ոսկի շրջանակ մը շինեց : Եւ
անոր բոլորտիքն ալ չորս մասնա-
շափ սպառուած մը . ու սպառուա-
ծին բոլորտիքը ոսկի շրջանակ մը
13 շինեց : Եւ չորս ոսկի օղակ ձուլեց
անոր համար , ու օղակները անոր
չորս ոտքերուն քովը չորս անկին :
14 Ներք դրաւ : Օղակները սպառուա-
ծին քովը ըլլալով՝ սեղանը վերցը-
նելու համար ձողերուն տեղումներն
15 էին : Եւ սեղանը վերցնելու հա-
մար ձողերը Սատիմի փայտէ շինեց ,
16 ու զանոնք ոսկիով պատեց : Եւ
սեղանին վրայ եղած անօթները ,
անոր Ժակուտեղները՝ ու ինկաման-
ները՝ և նուէր մատուցանելու գա-
ւաթները ու բաժակները զուտ ոս-
կիէ շինեց :
- 17 Եւ Եաշտանակը զուտ ոսկիէ շի-
նեց . կռածոյ շինեց աշտանակը .
անոր բունը՝ ու ծիւղերը՝ անոր
սկահակները՝ գնդակները՝ ու ծա-
18 ղիկները իրմէն էին : Եւ անոր քո-
վերէն վեց ծիւղեր կ'էլէին . աշ-
տանակն մէկ քովէն իրեք ծիւղ-
ու աշտանակն մէկալ քովէն ի-
19 ռեք ծիւղ . Մէկ ծիւղին վրայ նը-
շաձէ իրեք սկահակ՝ գնդակով ու
ծաղիկով , և մէկալ ծիւղին վրայ
նշաձէ իրեք սկահակ՝ գնդակով
ու ծաղիկով . աշտանակէն էլած
20 վեց ծիւղերը սաանէ էին : Եւ
աշտանակին վրայ գնդակներով
ու ծաղիկներով չորս նշաձէ ըս-
21 կահակ կային : Եւ անկէ ելած
վեց ծիւղերուն նայելով՝ երկու
ծիւղին տակը իրմէն գնդակ մը՝ ու
երկու ծիւղին տակը իրմէն գնդակ
մը՝ և երկու ծիւղին տակը իրմէն
22 գնդակ մը կային : Անոնց գնդակ-
ները ու ծիւղերը իրմէն էին . ամե-
նը մէկ՝ զուտ ոսկիէ կռածոյ էին :
23 Եւ անոր ծօթը ծրագները՝ և ունե-
լիները՝ ու անոր բազմակալները
24 զուտ ոսկիէ շինեց : Չանկկայ իր
բոլոր գործիքներովը մէկ տաղանդ
զուտ ոսկիէ շինեց :
- 25 Նիուռնի սեղանը Սատիմի փայտէ
շինեց . անոր երկայնութիւնը կան-
գուն մը՝ ու անոր լայնութիւնը
կանգուն մը՝ քառակուսի ըլլալով ,
և անոր բարձրութիւնը երկու կան-
գուն էր . անոր եղջիւրները իրմէն
26 էին : Եւ անոր վրան՝ ու շուրջա-
նակի քովերը՝ և անոր եղջիւրները
զուտ ոսկիով պատեց . և բոլոր-
տիքը ոսկի շրջանակ մը շինեց . ա-
27 նոր : Եւ անոր համար՝ անոր շը-
ջանակին տակէն՝ անոր երկու քո-
վերը երկու կողմէն երկու ոսկի օ-
ղակներ շինեց , որ անոնք ձողերուն

Դ. Գ. Լ. Բ.
291Ե. Գ. Լ. Բ.
311

Զ. Գ. Լ. Բ. 1

- տեղումները ըլլալով՝ անոնցմով
28 վերցուի : Եւ ձողերը Սատիմի փայ-
տէ շինեց , ու զանոնք ոսկիով պա-
29 տեց : Եւ Եսուր օծման կըը՝ ու
մարութ անուշահոտ խուսկը շինեց
իւղազործի արհեստով :

ԳԼ ԼԸ

1 Ողակեղի սեղանը : 8 Պղնձէ աւազանը : 9
Սրահը : 21 Ժողովուրդին ընծայած բանե-
րուն զուամարը :

- 1 Այլ « ողակեղի սեղանը Սատիմի
փայտէ շինեց . անոր երկայնու-
թիւնը հինգ կանգուն՝ ու անոր
լայնութիւնը հինգ կանգուն՝ քա-
ռակուսի էր , և անոր բարձրու-
2 թիւնը իրեք կանգուն : Եւ անոր
եղջիւրները չորս անկիւններուն վը-
րայ շինեց . անոր եղջիւրները իրմէն
3 էին . ու պղնձով պատեց ան : Եւ
սեղանին բոլոր գործիքները՝ աշ-
տանակները՝ և մահալները՝ ու կրակի
ամանները շինեց . անոր բոլոր գոր-
4 ծիքները պղնձէ շինեց : Եւ սեղա-
նին համար՝ անոր շրջանակին տա-
կէն գրեթէ մէջտեղը՝ պղնձէ ցան-
5 ցակերպ կասկարայ մը շինեց : Եւ
պղնձէ կասկարային չորս անկիւն-
ները չորս օղակներ ձուլեց ձողե-
6 թուն տեղերը ըլլալու համար : Եւ
ձողերը Սատիմի փայտէ շինեց , ու
7 զանոնք պղնձով պատեց : Եւ ձո-
ղերը սեղանին քովերը եղած օղակ-
ներուն անցուց , որ անկիւն անոնց-
մով վերցուի . զանկիւն տախտակ-
ներով շինեց , ու մէջը դատարկ :
- 8 Եւ Բպղնձէ աւազանը ու անոր
պղնձէ խարխիւր՝ Ժողովի խո-
րանին դուռը Գիւտեմերով Ժող-
վուող կնիկներուն հայելներէն
շինեց :
- 9 Եւ Եսուր շինեց . հարաւային
կողմին համար՝ արահի վարագու-
րները մանուած բարակ քթանէ ըլ-
10 լալով՝ հարիւր կանգուն էին . Ա-
նոնց սիւնները քսան՝ ու անոնց
պղնձէ խարխիւրները քսան էին .
սիւններուն ծանկերը ու անոնց կա-
11 պերը արծաթ էին : Եւ հիւսիսա-
յին կողմին համար՝ Ժողովուրդի
հարիւր կանգուն , անոնց քսան
սիւնները ու անոնց քսան խարխի-
ւները պղնձէ էին , սիւններուն ծա-
կերը ու անոնց կապերը արծաթ
12 էին : Եւ արեւմտեան կողմին հա-
մար՝ վարագուրները յիսուն կան-
գուն էին . անոնց սիւնները տասը՝
ու անոնց խարխիւրները տասը էին .
սիւններուն ծանկերը ու անոնց կա-
13 պերը արծաթ էին : Եւ արեւելեան
կողմին համար՝ Ժողովուրդի
14 սուն կանգուն էին : Դրանք մէկ

Ն. Բ. Զ. Բ.
1491

Ե. Գ. Լ. Բ. 281

Դ. Գ. Լ. Բ. 1

Բ. Գ. Լ. Բ. 181

Գ. Գ. Լ. Բ. 221

Դ. Գ. Լ. Բ. 91

Ն. Բ. Զ. Բ. 1491

կողմին վարագուրները տասնուհինգ կանգուն՝ անոնց սիւները իրենք՝ ու անոնց խարխիսները իրենք՝ 15 էին . Եւ մէկալ կողմին համար ալ՝ այսինքն սրահին դրանք մէկ կողմէն ու մէկալ կողմէն վարագուրները տասնուհինգ կանգուն , անոնց սիւները իրենք՝ ու անոնց խարխիսները իրենք էին : Սրահին բոլոր վարագուրները շուրջանակի մալ 17 նուաճ բարակ քիթանէ էին : Եւ սիւներուն խարխիսները պղնձէ՝ սիւներուն ծանկերը ու անոնց կապերը արծաթէ՝ և անոնց խոյակները արծաթապատ՝ ու սրահին բոլոր սիւներն ալ արծաթ կապերով 18 էին : Եւ սրահին դրանք վարագուրը նկարագործէ՝ և կապուտակէ՝ ու ծիրանեգոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ՝ ու մանուած բարակ քիթանէ . երկայնութիւնը քսան կանգուն՝ և լայնութեանը մէջի բարձրութիւնը սրահին վարագուրներուն համեմատ՝ հինգ կանգուն 19 էր : Եւ անոնց սիւները չորս էին , անոնց ծանկերը արծաթէ՝ և անոնց խոյակները արծաթապատ՝ 20 ու կապերը արծաթէ էին : Եւ խորանին ու շուրջանակի սրահին բոլոր քիցեցերը պղնձէ էին :

21 Ասեկայ է խորանին՝ այսինքն Ղվկայութեան խորանին հաշիւը , որ Մովսէսին պատուիրածին պէս՝ Ղեառացի պաշտօնին հաճախ Նահրոն քաջանային որդւոյն Իթամարին ձեռնովը հայուեցաւ : 22 Եւ Յուդայի ցեղէն Ուրի որդւոյն Ուրիին որդէն Եփթալէիլը բրաւ ան ամէնը՝ որ Տէրը Մովսէսին պատուիրէր : Եւ վարպետ քանդակագործը՝ և կրկնակի կարմիրով ու բարակ քիթանով նկարագործողը՝ Դանի ցեղէն Աբիսամայի որդէն Ոռոհաբը անոր հետն էր : 24 Աս շնուածքին համար գործածուած բոլոր ոսկին՝ այսինքն՝ սրբարանին բոլոր շնուածքին նուիրուած ոսկին՝ Բարաանին սիկզին համեմատ՝ քանսուխը տաղանդ ու 25 եօթը հարիւր երսուն սիկզ էր : Եւ ժողովքէն համընդունեցուն արծաթը՝ սրբարանին սիկզին համեմատ՝ հարիւր տաղանդ ու հազար եօթը հարիւր եօթանասունուհինգ սիկզ 26 էր : Բասն տարեկանէն վեր համընդունեցուն անցնողներէն ամէն մէկը Ժպեգա մը՝ այսինքն՝ սրբարանին սիկզին համեմատ՝ կէս սիկզ 27 վեց հարիւր իրեք հարիւր հինգ հալ 27 բիւր յիսուն Բարեթի ըլլալով : Եւ սրբարանին խարխիսները ու վա-

Ի ԳԼ. ԻԵ. 19:

ՂԹԱՆ. Ե. 50, 53, Թ. 13, Ժ. 11, ԺԵ. 7, 8, ԺԸ. 2, Բ. ՄԻ. ԻԿ. 6, ԳՊԸ. Ե. 44, ԻԹԱՆ. Ե. 28, 33, ԵԳԼ. ԼԱ. 2, 6:

ԲԳԼ. Լ. 13, 24, ԴԼ. Ե. 15, ԻԵ. 3, 25, ԹԱՆ. Գ. 47, ԺԸ. 16:

Ի ԳԼ. Լ. 13, 15, ԻԹԱՆ. Ե. 46, ԼԳԼ. ԻԿ. 19, 21, 25, 32:

Ն. Բ. Զ. Բ. 1491

րագուրին խարխիսները ձուլելու համար՝ հարիւր տաղանդ արծաթ գնաց . մէկ խարխիսը մէկ տաղանդ ըլլալով՝ հարիւր տաղանդէն հարիւր 28 խարխիս ելաւ : Եւ հազար եօթը հարիւր եօթանասունուհինգ սիկզ 29 արծաթէն սիւներուն ծանկերը շինեց , ու անոնց խոյակները պատեց , 30 և զանոնք կապեց : Եւ նուիրուած պղնձը եօթանասուն տաղանդ ու երկու հազար չորս հարիւր սիկզ 31 էր : Եւ անով ժողովքի խորանին դրանք խարխիսները՝ ու պղնձէ սեղանը՝ և անոր պղնձէ կասկարան՝ 31 ու սեղանին բոլոր գործիքները , Եւ շուրջանակի սրահին խարխիսները՝ ու սրահին դրանք խարխիսները՝ և խորանին բոլոր քիցեցերը՝ ու շուրջանակի սրահին բոլոր քիցեցերը շինեց :

ԳԼ. ԼԹ

1 Պաշտօնի հանդերձները ու սուրբ զգեստները : 2 Եփուտը : 3 Լանջապանակը : 22 Եփուտին պատուածները : 27 Բարակ քիթանէ շապիկներ , խոյրը , ապարօշներ , 28 Եւ : 30 Սուրբ պատկեր թիթեղ : 32 Մովսէս շնուած բաները տեսնելով կը հաւնէ , ու գործողները կ'օրհնէ :

1 Եւ կապուտակէ՝ ու ծիրանեգոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ շինեցին Բպաշտօնի լաթերը՝ սրբարանին մէջ պաշտօն կատարելու համար . և Նահրոնին համար սուրբ զգեստներ շինեցին , 8 Տէրոյն Մովսէսին պատուիրածին պէս : 2 Եւ Եփուտը շինեց ոսկիէ՝ կապուտակէ՝ ու ծիրանեգոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ՝ ու մանուած 3 բարակ քիթանէ : Եւ ոսկին բարակ թիթեղաւորներու ձեւեցին , և թիթեղ կտրեցին , որ կապուտակին՝ ծիրանեգոյնին՝ և կրկնակի կարմիրին՝ ու բարակ քիթանին հետ 4 վարպետութեամբ գործեն : Գործուող վաղասանքը շինեցին անոր՝ այսինքն Եփուտին , որ երկու ծալերն 5 կը կոճկուէր : Եւ եփուտին վրայ եղած ժապատէնը նոյն Խիթէն էր՝ անոր գործքին համեմատ , ոսկիէ՝ կապուտակէ՝ ու ծիրանեգոյնէ՝ և կրկնակի կարմիրէ՝ ու մանուած բարակ քիթանէ էր , Տէրոյն Մովսէսին պատուիրածին պէս : 6 Եւ ոսկի խորշերու մէջ եղնգնաքարերը զամեցին , ու անոնց վրայ Խարայէի որդւոցը անուանեցին կնիք փորագրելու պէս փորագրեցին : 7 Եւ զանոնք եփուտին ուսերուն վրայ դրաւ , որ յիշատակի քարեր ըլլան Խարայէի որդւոցը , Տէրոյն Մովսէսին պատուիրածին պէս : 8 Եւ լանջապանակի ծարարարութեամբ եփուտին գործին պէս ոսկիէ՝ կապուտակէ՝ ու ծիրանեգոյնէ՝

Ի ԳԼ. ԼԵ. 23:

ԲԳԼ. ԼԱ. 10, ԼԵ. 19:

Ի ԳԼ. ԻԵ. 4:

ԲԳԼ. ԻԵ. 6:

Ի ԳԼ. ԻԵ. 9:

ԴԳԼ. ԻԵ. 12:

Ի ԳԼ. ԻԵ. 15:

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Ե. Գ. Բ. Ե. 17.
40

և կրկնակի կարմիր՝ ու մանուած
9 բարակ թթանէ շինեց . քառա-
կուսի ու երկուքի ծալուող շինե-
ցին լանջապանակը . մէկ թիղ եր-
կայտուծեամբ ու մէկ թիղ լայ-
նուծեամբ՝ երկուքի ծալուող էր .
10 Եւ անոր վրան չորս կարգ բարեր
գամեցին . ա կարգը՝ սարդիոն ,
ուպագիոն ու զմրուխտ՝ առաջին
11 կարգն էր . Եւ երկրորդ կարգը՝
կարկեհան՝ շափուղայ ու անդա-
12 մանդ էր . Եւ երրորդ կարգն էր՝
13 զոճազմ՝ ահատ ու մեղեմիկ . Եւ
չորրորդ կարգն էր՝ ոսկեքար , Եւ
ղնձնաքար ու յասպին . առաջ
14 Եւ քարերը՝ խալայէի որդուցը ա-
նուններուն համեմատ՝ անոնց ա-
նուններուն պէս տառուերկուք
էին . ամէն մէկուն անունը տա-
սուերկու ցեղերուն համեմատ կնիք
փորագրողի գործով փորագրուած
15 էր : Եւ լանջապանակին վրայ զուտ
ոսկիէ հիւստուած եզերքի շղթաներ
16 շինեցին : Եւ երկու ոսկի ծարմանդ
ու երկու ոսկի օղակ շինեցին . և եր-
կու օղակները լանջապանակին եր-
17 կու ծայրերը դրին : Եւ լանջապա-
նակին ծայրերը եղած երկու օղակ-
ներուն անցուցին երկու ոսկիէ հիւ-
18 ստուած շղթաները : Եւ երկու շղ-
թաներուն մէջ երկու ծայրերը՝
երկու ծարմանդներուն անցուցին ,
ու ասոնք եփուտին ուսերուն վրայ
19 անոր առջևի կողմը դրին : Եւ
առջև երկու ոսկի օղակներ աւ շի-
նեցին , և զանոնք եփուտին երկու
ուսերուն վարէն անոր առջևի
20 կողմի կցուածքին մօտ՝ եփուտին
21 ժապաւէնին վրայէն անցուցին : Եւ
լանջապանակը իր օղակներէն՝ կա-
պուտակէ լինաւ լարով եփուտին
օղակներուն կապեցին , որ եփու-
տին ժապաւէնին վրայ լըլայ , ու
լանջապանակը եփուտին վրայէն
չգատուի , Յէրովը Մովսէսին պա-
տուիրածին պէս :

Ե. Գ. Բ. Ե. 31.

Ժ. Գ. Բ. Ե. 33.

ներ շինեցին , ու զանգակները նու-
աբերուն մէջտեղը՝ պատմուծանին
քղանցքներուն վրայ շուրջանակի
26 նուաբերուն մէջը դրին : Պատմուծա-
նին քղանցքներուն վրայ շուրջա-
նակի զանգակ մը ու նուա մը՝ զան-
գակ մը ու նուա մը խալայտուծին
համար , Յէրովը Մովսէսին պա-
տուիրածին պէս :

27 Եւ Ահարոնին ու անոր որդուցը
համար՝ բարակ թթանէ ոստայ-
նանկի գործ շապիկներ շինեցին :

28 Եւ խորը բարակ թթանէ՝ ու
հանդէսի ապարօշնէր բարակ թթ-
թանէ՝ ու Էկուսեղէն անդրապար-
տիքները մանուած բարակ թթանէ ,
29 Եւ գօտին մանուած բարակ թթ-
թանէ՝ կապուտակէ՝ ծիրանեղջի-
կի կրկնակի կարմիր՝ նկարագործ
շինեցին , Յէրովը Մովսէսին պա-
տուիրածին պէս :

30 Եւ սուր պսակին թիթեղը զուտ
ոսկիէ շինեցին , ու անոր վրան
կնիք փորագրելու պէս՝ ՍԲԻՒՒ-
31 ԹԻՒՒՍ ՏԵՄԻՒՍ գրեցին : Եւ անոր
կապուտակ ժապաւէն մը անցու-
ցին , որ վերէն խորին վրայ դրուի ,
Յէրովը Մովսէսին պատուիրածին
պէս :

32 Ուստի խորանին՝ առաջին ժողով-
քի վրանէն բոլոր գործը վերջաւ .
և խալայէի որդիքը՝ Յէրովը Մով-
սէսին բոլոր պատուիրածին պէս

33 Երբն . անանկ Երբն : Եւ խորանը
Մովսէսին բերին , վրան ու անոր
բոլոր գործիքները՝ անոր ծարմանդ-
ները՝ անոր տախտակները՝ անոր
նիղերը՝ և անոր սիւնները ու խա-
34 ռիսները , Եւ կարմիր ներկուած
խոյի մերթերէն ծածկոցը՝ ու թէ-
հալի մերթերէն Եւ ծածկոցը՝ և
35 ծածկոցին վարազուրը , Վկայու-
թեան տապանակը ու անոր ձողերը՝
36 և քաւութիւնը , Սեղանը աւ անոր
բոլոր անօթները՝ և առաջաւորու-
37 թեան հաղը , Զուտ առիւտ աշու-
տակը իր ծրագներովը՝ առաջին կար-
գաւ դրուած ծրագներովը՝ ու իր
բոլոր գործիքներովը՝ և լոյսին եղը ,
38 Եւ ոսկի սեղանը՝ ու օծման եղը՝ և
անուշահոտ խուռկը՝ ու խորանին
39 զրանը վարագուրը , Պղնձէ սեղա-
նը՝ ու անոր պղնձէ կապկարան՝ ա-
նոր ձողերը և անոր բոլոր գործիք-
ները՝ աւագանը ու անոր խարխիւրը ,
40 Սրահին վարագուրները՝ անոր սիւ-
ները ու խարխիւնները՝ և սրահին
զրանը վարագուրը՝ անոր չուան-
ները ու ցիցերը՝ և խորանին՝ առաջին
ժողովքի վրանին պաշտօնին համար
41 Եւ ծրագ բոլոր կարասիքը , Սըրաւ-
նին մէջ պաշտելու համար՝ պաշտօ-
նին լավերը , ու Ահարոն քահա-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Ե. Գ. Բ. Ե. 39.
40

Ե. Գ. Բ. Ե. 4.
39 . Ե. Գ. Բ. 4.
Խ. Գ. Բ. Ե. 4.
42

Ժ. Գ. Բ. Ե. 39

Ե. Գ. Բ. Ե. 36.
37

Ե. Գ. Բ. Ե. 43.
Դ. Բ. Ե. 40

Ն. Բ. Դ. Բ.
1490

ԴԵԼ. ԺԶ.
86.

« Կ-Մ » կտոր
կտոր եղած

ԷԳԼ. Դ. 8.

ՆԵԼ. ԻԹ.
25.

ԳԼ. Դ. 2.
22.

ԷԳԼ. Կ. 8.
5. 11. Դ.
24. 29. 33.

ԴԶԻ. 17.
ԳԼ. ԻԿ.
23.

ԲԳԼ. Ժ. 17.
18. ԹԿ.
ԺԲ. 9. 10.
ԵԳԳ. ԽԴ.
28. 29.

ԶԶԻ. 16.
ՆԵԼ. ԻԹ.
87. Լ. 29.

ԷԳԼ. ԺԿ.
33. ԺԵ. 12.
ԴԶԻ. 18.
ԹԿ. ԺԲ.
10.

ԴԶԻ. 25.
ԳԼ. Դ. 7.
11. 12. 18.
21. Ժ. 13.
ԺԴ. 27.
ԵԳԳ. ԺԴ.
11.

ԳԼ. Ե. Զ.
1-7.

ԲԳԼ. Դ. 17.
25. ԻԿ.
22.

ԷԳԼ. Կ. 8.
5. 11. Դ.
24. 29. 33.

ԴԶԻ. Դ. 4.
9. 10. 14.
15. 16. Դ.
8. 9. ԵԼ.
ԻԹ. 13.

ցանկերու զոհերնին ասէ . Դարդուին տասներորդ մասը բարակ ալիւր աւանն օր հացի ընծայի համար ղիտէ մասնացան, կէսը առաւօտուն՝ ու 21 կէսը իրիկունը . Տապակի մէջ ԷԷԷԷ՝ համար՝ եղով պիտի շինուի . Գտապկած պիտի բերես ան, և հացի ընծային եփած կտորուանքները անոյշ հոտի համար Տէրոջը պիտի 22 մատուցանես . Եւ իր որդիներէն Էիր տեղը օծուելու քահանան պիտի մատուցանէ ան . Եւ Տէրոջը Եւրիտենական կանոն ըլլալով՝ բո 23 յորովն պիտի այրուի : Եւ քահանային ամէն հացի ընծան բոլորովն պիտի այրուի, պիտի չուտուի : 24 Եւ Տէրը Խօսեցաւ Մովսէսին՝ Բ 25 սելով . Խօսէ Ահարոնին ու անոր որդւոցը՝ Եւ ըսէ . « Մեղքի պատարագին օրէնքը աս է . Խողջակէզին մորթուած տեղը պիտի մորթուի մեղքի պատարագը Տէրոջը առջեւ . 26 Կաս ամենասուրբ է : Եւ Մեղքի պատարագը մատուցանող քահանան պիտի ուտէ ան . Եւ սուրբ տեղը՝ Ժողովքի խորանին սրահը պիտի ու 27 տուի . « Եւ որ անոր մեղքի դպի՝ սուրբ պիտի ըլլայ . Եւ թէ որ անոր արիւնէն հանդերձի մը վրայ ցածկէ, սուրբ տեղը պիտի լուսան ան 28 որուն վրայ ցածկեր էր . Եւ հողէ ամանը՝ որուն մէջ եռացուցուած է Եւ Ժողովքի կտորուի . ու թէ որ պղնձէ ամանի մէջ եռացուցուած ըլլայ, պիտի շփուի ու ջրով 29 լուցուի . Գտապկած բոլոր աւրուները պիտի ուտեն անիկայ . Կաս 30 ամենասուրբ է : Գ Եւ ամէն մեղքի պատարագը՝ որուն արիւնն Ժողովքի խորանը կը բերուի սուրբ տեղին մէջ՝ քաւութիւն ընելու համար, պիտի չուտուի, կրակով պիտի այրուի :

ԳԼ. Ե

1 Կանոն յանցանքի պատարագին, 11 Եւ խաղաղութեան զոհին, 12 Թէ շնորհակալութեան համար ըլլայ, 13 Թէ ուխտի, Եւ թէ կամաւոր ընծայի համար : 22 Եւ արդ 26 ու արիւն ուտելու արդիւնքն է : 23 Խաղաղութեան զոհերէն քահանայից իւրաւունքը :

1 Եւ յանցանքի պատարագին օրէնքը աս է . Բ Կաս ամենասուրբ 2 է . Ե Ողջակէզը մորթած տեղերնին յանցանքի պատարագը պիտի մորթեն, Եւ անոր արիւնը սեղանին վրայ 3 շուրջանակի պիտի սրկէ . Եւ անկէ Բոլոր ճարպը՝ ալիւրի դմակը ու փորորիքը ծածկող ճարպը պիտի 4 մատուցանէ . Եւ երկու երիկաւ մունքը՝ ու կուշտին վրայ եղած աւանց վրայի ճարպը՝ Եւ լեւորդին վրայի թաղանթը՝ երիկամունքնէ 5 բոլով մէկտեղ պիտի փրցընէ . Եւ

քահանան սեղանին վրայ պիտի այրէ ասորը՝ Տէրոջը պատարագը ըլլալով . Եւ արիւնը յանցանքի պատարագին օրէնքն է : Եւ քահանայից ամէն արուն պիտի ուտէ ան . սուրբ տեղը պիտի ուտուի, Եւ անիւ շամնասուրբ է : 7 Մեղքի պատարագը ինչպէս որ Եւ Եւ, Եւ յանցանքի պատարագն ալ անանկ ըլլայ . անոնց օրէնքը մէկ է . անով քաւութիւն ընող քահանայ մը որ մէկուն ողջակէզը կը մատուցանէ, ան քահանան իր մատուցած ողջակէզին մորթը իրեն 9 պիտի առնէ : Եւ Բոլոր Թոնիքի մէջ եփուած՝ ու բոլոր անին մէջ Եւ տապակի վրայ շինուած հացի ընծան զանիկայ մատուցանող քահանային պիտի ըլլայ : Եւ ամէն եղով շարուած կամ Դաւանց եղի՝ հացի ընծան՝ Ահարոնին բոլոր որդւոցը պիտի ըլլայ . ամէն մէկուն Բաժնիչ հաւասար ղիտէ ըլլայ : 11 Եւ Բ Տէրոջը մատուցանելու խաղաղութեան զոհին օրէնքը աս է . 12 Թէ որ շնորհակալութեան համար մատուցանէ ան, ան ատենը շնորհակալութեան զոհին հետ եղով շարուած անխմոր շօթեր՝ ու Ժողով օծուած անխմոր լաւաշներ՝ Եւ բարակ ալիւրէ եղով շարուած՝ տապկած շօթեր պիտի մատուցանէ : 13 Շնորհակալութեան համար եղած խաղաղութեան զոհին շօթերէն զատ խմորեալ հացը ընծայ մը պիտի մատուցանէ : Եւ անկէ՝ ալիւրի ամէն ընծաներէն մէկ հատ բարձրացնելու ընծայ պիտի մատուցանէ Տէրոջը . Եւ արիւն կախաղաղութեան զոհին արիւնը սրսկող քահանային պիտի ըլլայ : Եւ շնորհակալութեան համար՝ Եւ խաղաղութեան զոհին միսը մատուցուած օրը պիտի ուտուի . անկէ մինչեւ 16 առտու պիտի մնայ : Եւ Զ Թէ որ իր ընծան ուխտի համար է կամ կամաւոր զոհ է, զոհը մատուցած օրը պիտի ուտուի, ու մնացածը 17 հետեւեալ օրը պիտի ուտուի . Եւ զոհին միսէն երրորդ օրուան մնա 18 ցածը կրակով պիտի այրուի : Եւ թէ որ երրորդ օրը իր խաղաղութեան զոհին միսէն ուտուելու ըլլայ, ընդունելի պիտի չըլլայ, ոչ ալ անիկայ մատուցանողին Եւ զ պիտի սեպուի . Եւ պղծութիւն պիտի ըլլայ, ու անկէ ուտող անձը՝ իր աւանդութիւնը պիտի կրէ : Եւ ամէն Կիւսի անմաքուր Բաժնիչ դպած միսը պիտի չուտուի, կրակով պիտի այրուի . սակայն ամէն մաքուր եղողը պիտի ուտէ Խաղաղութեան 20 Զաժնի միսէն : Բայց ան անձը՝ որ

Ն. Բ. Դ. Բ.
1490

ԷԳԼ. Դ. 16.
17. 18.
ԹԿ. ԺԲ.
9. 10.

ԷԳԼ. Դ. 3.
ԷԳԼ. Դ. 25.
26. ԺԴ. 18.

ԷԳԼ. Դ. 3.
10. ԹԿ.
ԺԲ. 9. Ե.
ԶԶԻ. ԽԴ.
29.

ԴԶԻ. Դ. 1.
ԻԿ. 18. 21.

ԶԶԻ. Դ. 4.
ԹԿ. Դ. 2.
15.

ԷԼԻՄ. Դ. 2.
5.

ԷԼԻՄ. ԺԲ.
8. 11. 19.

ԷԳԼ. ԻԿ. 80.

ԶԶԻ. ԺԴ.
6. 7. 8.

ԷԼԻՄ. ԺԲ.
27.

ԷԳԼ. ԺԿ.
10. 11. 41.
ԺԴ. 7.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

Յ. Ե. Լ. Բ.
10. Ե. Գ. Բ.
Խ. Գ. Բ. 19.
Գ. Լ. Գ. Բ. 4.

Յ. Ե. Լ. Բ.
12. 36. Գ. Լ.
Գ. Բ. 7. Ե.
Գ. Բ. Խ. Գ.
20. 26. Ե. Գ. Բ.
Բ. 22.

Յ. Ե. Լ. Բ.
13. Գ. Լ. Գ. Բ.
8.

Մ. Գ. Լ. Գ. Բ. 11.
12. Ե. Լ.
Բ. Բ. 14.
Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
15.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
13.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
19. 31.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
22.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
23.

Թեց, Տերոյն Մովսէսին պատուե-
րածին պէս :

14 Եւ մեղքի պատարագին զու-
րակը մօտեցուց . և Աշարոն ու ա-
նոր որդիքը իրենց ձեռքերը մեղ-
քի պատարագ ըստ զուարակին

15 զխառն վրայ դրին : Եւ մորթեց
զանկէ . և Մովսէս արիւնը ա-
ռաւ, ու իր մատով սեղանին եղ-
ջերներուն վրայ դնելով շուրջա-
նակի, մաքրեց սեղանը . ու արիւ-
նը սեղանին յատակը թափեց, և
անոր վրայ բաւութիւն ընելու հա-

16 մար սրբեց անը : Եւ քի փորտիքին
վրան եղած բոլոր ճարպը՝ և լեար-
դին թաղանթը՝ ու երկու երկկա-
մուները՝ և անոնց ճարպը առաւ,
ու Մովսէս սեղանին վրայ այրեց

17 անոր : Բայց զուարակը՝ այսինքն
անոր մորթը և միւր՝ ու անոր աղ-
ը՝ բանակին զուարակի դին կրակով
այրեց, Տերոյն Մովսէսին պա-
տուիրածին պէս :

18 Եւ ողջակէզին խոյը մօտեցուց .
և Աշարոնը ու անոր որդիքը ի-
րենց ձեռքերը խոյին զխառն վրայ

19 դրին : Եւ մորթեց զանկէ . և
Մովսէս շուրջանակի սեղանին վրայ
20 սրսկեց արիւնը . Եւ խոյը կտոր
կտոր ըրաւ . ու Մովսէս այրեց
զուարակը և կտորները ու ճարպը

21 Եւ փորտիքը ու ոտքերը ջրով
լուաց . և Մովսէս բոլոր խոյը սե-
ղանին վրայ այրեց . ասիկայ ող-
ջակէզն անուշահոտ պատարագ
մին էր Տերոյն, ինչպէս որ Տէրը
Մովսէսին պատուիրեց :

22 Եւ մօտեցուց մկկալ խոյը, այս-
ինքն օրջութեան խոյը . և Աշա-
րոն ու անոր որդիքը իրենց ձեռ-
քերը խոյին զխառն վրայ դրին .

23 Եւ մորթեց զանկէ . ու Մովսէս
անոր արիւնէն առաւ, և Աշարո-
նին ալ ականջին ըլծակին վրայ՝
ու անոր ալ ձեռքին մեծ մատին
վրայ՝ և անոր ալ ոտքին մեծ մա-

24 տին վրայ դրաւ : Եւ Աշարոնին
որդիքը մօտեցուց, ու Մովսէս
ան արիւնէն անոնց ալ ականջ-
ներուն ըլծակներուն վրայ՝ և ա-
նոնց ալ ձեռքերուն մեծ մատե-
րուն վրայ՝ ու անոնց ալ ոտքե-
րուն մեծ մատերուն վրայ դրաւ . և
Մովսէս սեղանին վրայ շուրջանա-

25 կի սրսկեց անոր արիւնը : Եւ
ճարպը՝ դամակը՝ ու փորտիքին վը-
րան եղած բոլոր ճարպը՝ և լեարդի-
ն թաղանթը՝ ու երկու երկկամու-
քը՝ և անոնց ճարպը՝ ու ալ զխտը
26 առաւ . և Եւ Տերոյն առջև եղած
անիմոք հացի սակաւէն անիմոք
շօթ մը՝ եղով հացի շօթ մը ու
լաւաշ մը առաւ, և ճարպերուն

27 վրայ ու ալ զստին վրայ դրաւ : Եւ
ամէնը՝ Աշարոնին ու անոր որդե-
քը ձեռքը դնելով՝ զանոնք Տերոյն
առջև երեքընելու ընծայ ըստ մա-

28 տուց : Եւ Մովսէս անոնց ձեռ-
քէն առաւ զանոնք, ու սեղանը
եւ օրջութեան համար անուշա-
հոտ օրջութեան համար անուշա-

29 հոտ պատարագ էին Տերոյն : Եւ
Մովսէս երբուժը առաւ, ու Տէ-
րոյն առջև երեքընելու ընծայ
մատուց . ասիկայ օրջութեան խո-

30 պէս : Եւ Մովսէս օծման եղէն ու
սեղանին վրան եղած արիւնէն առ-
նելով՝ Աշարոնին վրայ և անոր
հանգրձնեցուն վրայ՝ և անոր հետ
անոր որդեքը վրայ ու անոր որ-
դեքը հանգրձնեցուն վրայ սրսկեց .
և Աշարոնը և անոր հանգրձնեցը՝
և անոր հետ անոր որդիքը ու անոր
որդեքը հանգրձնեցը սրբեց :

31 Եւ Մովսէս ըսաւ Աշարոնին ու
անոր որդեքը . Միտք ժողովքի
խորանին դրանք քով եռացուցէք,
և հոն օրջութեան սակաւին մէջ
հացերով կերէք զանիկայ, ինչպէս
որ ինծի պատուիրուցաւ՝ ընելով
թէ Աշարոնը ու անոր որդիքը պի-

32 տի ուտեն զանոնք : Եւ միտքն ու
հացէն աւելցաւ կրակով այրեցէք :

33 Եւ եօթը օր ժողովքի խորանին
դռնէն դուրս մի՛ ելէք, մինչև ձեր
օրջութեան օրերուն վերջին օրը .
ինչու որ ձեր օրջութեան եօթը

34 օրը կ'ըլլայ : Եւ օրուան եղածին
պէս՝ ձեզի համար բաւութիւն ը-
նելու : Տէրը հրաման ըրաւ աս-
նի

35 ընել : Ուստի ցորեկ ու զիշերը
եօթը օր ժողովքի խորանին դրանք
քով պիտի նստիք, ու Տէրոյն
պահպանութիւնը պիտի ընէք՝ որ
չմեռնիք . քանզի ասանկ պատուի-
րուեց : Եւ անոր որդիքը Տերոյն Մով-
սէսին ձեռքով պատուիրած ամէն
բաները ըրին :

Գ Լ Բ

1 Աշարոնին մատուցած առիկ պատարագները՝
իրեն համար ու ժողովուրդին համար : 8
Մեղքի պատարագը, 12 ու իրեն համար մա-
տուցած ողջակէզը : 15 ժողովուրդին համար
եղած պատարագները : 23 Մովսէս ու Աշա-
րոն ժողովուրդը կ'օրհնեն : 24 Տերոյն կրակ
կու դալ սեղանին վրայ :

1 Եւ եղաւ որ ութերորդ օրը Մով-
սէս կանչեց Աշարոնը ու անոր
2 որդիքը և իւրայեղի ծերերը . Եւ ը-
սաւ Աշարոնին . ԲՄՈՒ քեզի մեղքի
պատարագի համար զուարակ մը,
է ու ողջակէզի համար խոյ մը . ա-
նոնք անարատ ըլլան, և Տէրոյն առ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
24. Ե. Լ. Բ.
Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
25.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
26.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
21. Լ. 30.
Թու. Գ. 3.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
26.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
31. 32.

+ Կ = ինչպէս պա-
տուիրեցին

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
34.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
30. 35. Ե.
Գ. Բ. Խ. Գ. Բ.
25. 26.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
16.

Բ. Թու. Գ. Բ. Բ.
Բ. Բ. 19. Բ.
Բ. Բ. 1.
Գ. Բ. Խ. Գ. Բ.
3.

Յ. Ե. Լ. Բ. Բ.
27.

Բ. Գ. Բ. Խ. Գ. Բ.
Բ. 14. Ե. Լ. Բ.
Բ. Բ. 1.
Գ. Լ. Բ. Խ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Չ. Բ.
1490

Ի Թու. Ժ. Գ.
22, 46, 84.
Է. 1. Իր.
18. 20. Բ.
Թաղ. Ի. Դ.
1.

Լ. Գ. Խ. 12.
Ի Ե. Բ. 41.
Գ. Լ. Ը. 30.
Յ. Ե. Գ. Խ. Դ.
21. Դ. Ե.
ա. 15. Ե.
Տ. Խ. Գ. 8.
Տ. Խ. Ե. 7.

Ի Գ. Ժ. ա.
47. Բ. 25.
Եր. Բ. Ժ. Գ.
19. Ե. Գ. Խ.
Ի. 26. Խ. Դ.
28.

Յ. Օր. Ի. Դ.
8. Ե. Ե. Դ.
Ը. 2. 8. 9.
13. Եր. Բ. Ժ.
Ժ. Բ. 18.
Մ. Գ. Բ. 7.

Յ. Ե. Ի. Ժ. 2.
Գ. Լ. Ը. 16.
Թու. Ժ. Գ.
9. 10.

Դ. Գ. Լ. Խ. ա.
22.

Գ. Լ. Բ. Գ. 3.
Ը. 16.

Յ. Ե. Ի. Ժ. 2.
24, 26, 27.
Գ. Լ. Ը. 31.
34. Թու. Ժ. Գ.
Ժ. Ը. 11.

Դ. Գ. Լ. Ը. 29.
80, 84.

Ե. Գ. Լ. Ժ. 3.
15.

Լ. Գ. Լ. Ը. 26.
29.

Գ. Լ. Ը. 30.

Լ. Գ. Լ. Ը. 26.

Դ. Գ. Լ. Ժ.
8, 12.

վրայ Իրարկութիւն չգայ. բայց ձեր
եղբայրները Իսրայէլէ բոլոր տունը՝
Տերոյնը ըրած պարտաւոր վրայ թող
7 լան։ Եւ ի դուք ժողովքի խորանին
գունէն դուրս մի՛ ելէք, որ չմեռ-
նիք. Ինչպէս որ Տերոյնը օծման եղը
վրանիդ է. և անոնք Մովսէսին ը-
սածին պէս ըրին։

8 Եւ Տերը խօսեցաւ Ահարոնին՝
9 ըսելով. Քերոր ժողովքի խորանը
մտնէք՝ թէ՛ դուն և թէ՛ քու որ-
դիքդ. քեզի հետ, գինի կամ օղի
չիմէք, որ չմեռնիք. և ինչպէս ձեր
ազգերուն մէջ յաւիտեական կա-
10 նոն ըլլայ, Որ սուրբին ու անսուր-
բին մէջտեղը, և անմաքուրին ու
մաքուրին մէջտեղը Խտարեբրու-
11 թիւն ընէք. Կեւ որ Իսրայէլի որ-
դուցը սորվեցընէք բոլոր կանոն-
ները, որ Տերը Մովսէսին ձեռ-
քովը զրօշցած է անոնց։

12 Եւ Մովսէս խօսեցաւ Ահարոնին՝
ու անոր մնացած որդուցը Եղիազա-
րին ու Իթամարին. ՅՏերոյնը պա-
տարագնեցին աւելցած հացի ընծան
ստէք, ու սեղանին քովը բաղարջ
կերէք. ինչպէս որ շահիկայ ամենա-
13 սուրբ է։ Սուրբ տեղը կերէք ա-
նիկայ. ինչպէս որ Տերոյնը պատարագ-
ներէն քու իրաւունքը ու քու որ-
դուցը՝ իրաւունքն է. քանզի Ֆինծի

14 ասանկ պատուիրուած է։ Եւ Իե-
րեքցընելու երբուծը ու բարձրացը-
նելու զհասը՝ դուն ու քու որդիքդ
և քու աղջիկներդ քու հետդ մա-
քուր տեղ մը պիտի ուտէք. ինչպէս որ
Իսրայէլի որդուցը խաղաղութեան
զոհներէն քու իրաւունքիդ ու քու
որդուցը իրաւունքին համար տրուած

15 է։ Ի բարձրացընելու զիտը ու
երեքցընելու երբուծը ճարպիկ պա-
տարագնեցողը Տերոյնը առջևը երեք-
ցընելու համար պիտի բերին. և
Տերոյնը պատուիրածին պէս քու կը-
ու քեզի հետ քու որդուցդ պիտի
ըլլայ յաւիտեական կանոնով։

16 Եւ Մովսէս և մեղքի պատարագին
նոխազը զգուշութեամբ փնտռեց,
և ահա պարտած էր. ուստի Ահա-
րոնին մնացած որդիներուն՝ Եղիա-
զարին ու Իթամարին բարկացաւ՝

17 ըսելով. Եւ ինչպէս մեղքի պատարագը
սուրբ տեղը չկերպք. քանզի աս ա-
մենասուրբ է, ու Տերը տուած ձե-
զի որ ժողովքին անօրէնութիւնը
վերցընէք. և Տերոյնը առջևը անոնց

18 համար քառութիւն ընէք։ Ահա
որ ստոր արիւնք սրբաբանին մէջ չը-
բերուեցաւ. դուք և իմ պատուի-
րածիս պէս անպատճառ սուրբ

19 տեղը ուտելու էիք ան։ Եւ Ահա-
րոն ըսաւ Մովսէսին. Ահա Դայսոր
իրենց մեղքի պատարագը ու որդւ-

կեզը Տերոյնը առջևը մատուցին,
ու գլխուս ասանկ բաներ եկաւ. և
Խէ Դայսոր մեղքի պատարագը
ուտելու ըլլայի, և Տերոյնը առջևը
20 հաճոյ պիտի ըլլար արեւօք։ Եւ
երբ Մովսէս և լսեց, հաւանեցաւ։

ԳԼ. ԺԱ

1 Մարտի ու անմաքուր յորքոտաններուն. 9
ձուկերուն, 18 ու թռչուններուն վրայով, 29
Անմաքուր սողունները։

1 Եւ Տերը խօսեցաւ Մովսէսին ու
2 Ահարոնին՝ ըսելով անոնց. Խո-
սեցէք Իսրայէլի որդուցը՝ ու ըսէք.
Երկրի վրայ եղած բոլոր անասուն-
ներէն ձեր ուտելու անասունները
3 ասոնք են. Ամեն բաժնուած կնճակ
ունեցող և որոճացող անասունը
4 պիտի ուտէք։ Բայց որոճացողէն
կամ կնճակաբաշխ եղածէն՝ ասոնք
պիտի չուտէք. ուղար, ինչու որ
անիկայ թէ՛ կ'որոճայ, բայց
կնճակաբաշխ չէ, անիկայ ձեզի
5 անմաքուր ըլլայ։ Եւ ճագարը, ին-
չու որ անիկայ կ'որոճայ, բայց
կնճակաբաշխ չէ, անիկայ ձեզի
6 անմաքուր ըլլայ։ Եւ նապաստակը,
որ թէ՛ կ'որոճայ, բայց կնճակ-
կաբաշխ չէ, անիկայ ձեզի անմա-
7 քուր ըլլայ։ Եւ խոզը, որ թէ՛ ա-
նիկայ բաժնուած կնճակ ունի,
բայց չորոճար, Բանիկայ ձեզի
8 անմաքուր ըլլայ։ Անոնց միսէն պի-
տի չուտէք, ու զիւրերուն չլայէք.
Կ ձեզի անմաքուր են։

9 Եւ Զուրբերուն մէջ բոլոր եղածնե-
րէն ասոնք պիտի ուտէք. Զուրբերու
մէջ՝ այծի միս ծովերու մէջ և գետե-
րու մէջ ամեն թիւ ու թիւի ունեցող
10 զը պիտի ուտէք։ Եւ ծովերու մէջ
ու զիւրերու մէջ եղած բոլոր անթիւ
ու անթիւ եղածները՝ Զուրբերուն
բոլոր զեռուներէն և Զուրբերուն
մէջ եղած շունչ ունեցող բոլոր
կենդանիներէն։ Կ պիտի ըլլան ձեզի։

11 Անոնք ձեզի պիտի պիտի ըլլան. ա-
նոնց միսէն պիտի չուտէք, և անոնց
12 զիւրերն պիտի զգուշիք։ Զուրբերուն
մէջ եղած բոլոր անթիւ ու անթիւ
եղածները՝ ձեզի պիտի ըլլան։

13 Եւ թռչուններուն մէջ ասոնք
պիտի պիտի սեպէք. պիտի չու-
տուի, պիտի չլայէ և պատ-
14 կուծը՝ ու զետարծիւը, Եւ ջիւնը՝

15 ու անգղը իր տեսակին պէս, Եւ ա-
16 մէն աղուաւը իր տեսակին պէս, Եւ
Զայլամը՝ ու բունը և կկունը՝ ու բա-

17 զէն իր տեսակին պէս, Եւ հաւա-
տիրը՝ ու հողամաղը և քաջահաւը,
18 Ու կարապը՝ և հաւալուսը՝ ու սև

19 անգղը, Եւ արագիւնը և քարաղը
իր տեսակին պէս, և յոպոպը ու
չիղը։

Ն. Բ. Չ. Բ.
1490

Եր. Բ. Ժ. Գ.
20. Ժ. Գ.
12. Ու. Գ.
Ժ. Գ. Մ. Գ.
ա. 10. 13.

Բ. Օր. Ժ. Գ.
4. Գ. Ժ. Գ.
12, 14.

Բ. Ե. Գ. Ժ. Գ.
47. 8. 17.

Գ. Ե. Ժ. Գ.
11. Մ. Գ. Ժ. Գ.
Ժ. Ե. 11, 20.
Մ. Գ. Ժ. Գ.
2. 15, 18.
Գ. Ժ. Գ. Ժ. Գ.
14, 15, Ժ. Գ.
29. Զ. Ժ. Գ.
Ժ. Ե. 14, 17.
ա. Գ. Ժ. Գ.
8. Գ. Ժ. Գ.
16. 21.
Եր. Ժ. Գ.
10.

Դ. Օր. Ժ. Գ.
9.

Ի. Գ. Ժ. Գ. 18.
Դ. Օր. Ժ. Գ.
8.

Դ. Օր. Ժ. Գ.
12.

Ն. Բ. ՉԲ.
1490

կամ քիչ մը կարմրած ձերմակ պաղպաղ ըլլայ, քահանային պիտի տեսնէ որ մորթէն ցած կ'երենայ, և մազը ձերմակի դարձած է, քահանան անոր անմաքուր ըլլալը ծանուցանէ. անիկայ պարտէ ելած

20 Բորոտութեան ախտ է. Եւ թէ որ քահանան տեսնէ որ ձերմակ մազ չկայ անոր մէջ, ու մորթէն ցած չէ՝ բայց շագած է, ան առեւնր քահանան եօթը որ գոցուած

22 պիտի պահէ զանիկայ. Եւ թէ որ մորթին մէջ տարածուած է, ան առեւնր քահանան անոր անմաքուր ըլլալը ծանուցանէ. ախտ է ան.

23 Բայց թէ որ պաղպաղ իր տեղը կը կենայ՝ չէ տարածուեր, պալարին սպին է. և քահանան անոր մաքուր ըլլալը պիտի ծանուցանէ.

24 Իսկ թէ որ մարմինին մորթին մէջ կրակի այրած ըլլայ, ու «այրածին նշան» քիչ մը կարմրած ձերմակ՝ կամ բոլորովին ձերմակ

25 պաղպաղ ըլլայ, քահանան անոր նայած առեւնր, թէ որ պաղպաղին մէջ մազը ձերմակի դարձած է, ու մորթէն խորունկ կ'երենայ, անիկայ այրածէն յտաճել է կամ բորոտութիւն է. և քահանան անոր անմաքուր ըլլալը ծանուցանէ. անիկայ բորոտութեան ախտ է.

26 Բայց թէ որ քահանային նայած առեւնր՝ պաղպաղին մէջ մազը ձերմակ չէ, ու մորթէն խորունկ չէ, հապա շագած է, ան առեւնր քահանան եօթը որ գոցուած պիտի

27 պահէ անիկայ. Եւ եօթներորդ որ քահանան պիտի նայի անոր. թէ որ մորթին մէջ տարածուած է, քահանան անոր անմաքուր ըլլալը ծանուցանէ. անիկայ բորոտութեան ախտ է.

28 Եւ թէ որ քահանային նայած առեւնր՝ պաղպաղ իր տեղը կը կենայ՝ ու մորթին մէջ տարածուած չէ, հապա շագած է, անիկայ այրածին ուռեցքն է. և քահանան անոր մաքուր ըլլալը ծանուցանէ. ինչու որ այրածին սպին է.

29 Եւ թէ որ մարդու մը կամ կրնկան մը գլուխը կամ մօրուքը ախտ մը ըլլայ, քահանան պիտի տեսնէ ախտը. և թէ որ մորթէն խորունկ երենայ, ու անոր մէջ բարակ դեղին մազ ըլլայ, ան առեւնր քահանան անոր անմաքուր ըլլալը պիտի ծանուցանէ. անիկայ գոնջութիւն է, գլուխի կամ մօրուքի բորոտութիւն է.

30 Եւ թէ որ քահանան գոնջութեան ախտ տեսնէ՝ որ մորթէն խորունկ չերենայ, ու անոր մէջը սև մազ չկայ, ան առեւնր քահանան գոնջութեամբ ախտա-

ցածը եօթը որ գոցուած պիտի պահէ.

32 Հէ. Եւ եօթներորդ որ քահանան ախտակրին պիտի նայի, ու թէ որ գոնջութիւնը տարածուած չէ, և անոր մէջ դեղին մազ չկայ, ու գոնջութիւնը մորթէն խորունկ չէ.

33 Բննար, Անիկայ պիտի ածիրուր, բայց գոնջութիւնը պիտի չածիրէ. և քահանան եօթը որ ալ գոցուած պիտի պահէ գոնջութիւն ունեցու.

34 Ղը. Եւ եօթներորդ որ քահանան գոնջութիւն ունեցողին պիտի նայի. և թէ որ գոնջութիւնը մորթին մէջ տարածուած չէ, ու մորթէն խորունկ չերենայ, ան առեւնր քահանան անոր մաքուր ըլլալը ծանուցանէ. և անիկայ իր լաճերը պիտի լուայ, ու մաքուր ըլլայ.

35 Բայց թէ որ իր մաքուրէն ետքը գոնջութիւնը մորթին մէջ տարածու.

36 Ժուի, Ան առեւնր քահանան պիտի նայի անոր. և թէ որ գոնջութիւնը մորթին մէջ տարածուած է, ան առեւնր քահանան «դեղին մազ» պիտի չենտուէ. անիկայ անմաքուր

37 է. Բայց թէ որ քահանան տեսնէ որ գոնջութիւնը կը կենայ, և անոր մէջ սև մազ բուսեր է, գոնջութիւնը բժշկուած է. անիկայ մաքուր է, ու քահանան անոր մաքուր ըլլալը ծանուցանէ.

38 Եւ թէ որ մարդ մը կամ կրնկ մը իր մարմինին մորթին մէջ պաղպաղներ՝ այնքան ձերմակ պաղպաղ

39 ներ ունենայ, Ան առեւնր քահանան պիտի նայի, և թէ որ անոնց մարմիններուն մորթին մէջ պաղպաղները շագած ձերմակ ըլլան, անիկայ մորթին մէջ գոյացած պիտի է. անիկայ մաքուր է.

40 Եւ թէ որ մարդու մը գլխուն մազը թափելու ըլլայ, անիկայ կրնտակ է՝ Բայց մաքուր է. Եւ թէ որ անոր երեսին կողմէն գլխուն մազերը ինկած ըլլայ, անիկայ ձեղ է՝ Բայց մաքուր է. Հապա թէ որ կնտութեան կամ ձեղութեան մէջ քիչ մը կարմրած ձերմակ վերք մը ըլլայ, ան անոր կնտութեանը կամ ձեղութեանը մէջ գոյացած բորոտ

43 տութիւն է. Ան առեւնր քահանան պիտի նայի անոր. և թէ որ անոր կնտութեանը կամ ձեղութեանը մէջ վերքին ուռեցքը քիչ մը կարմրած ձերմակ ըլլայ՝ մարմինին մորթին մէջ եղած բորոտութեան

44 երևոյթի պէս, Ան մարդը բորոտ է, անմաքուր է. քահանան ան պատճառ անոր անմաքուր ըլլալը պիտի ծանուցանէ. անոր ախտը իր գլուխն է.

45 Եւ ախտ ունեցող բորոտին հանգերձը պատուած պիտի ըլլայ, և ա-

Ն. Բ. ՉԲ.
1490«Այսպիսով
ըն առեւնր
ընալով»

Ն. Բ. Գ. Բ. 1490

Գ. Լ. Գ. 28 : Ժ. Բ. 32, 33 :

Դ. Զ. Բ. 28 : Գ. Լ. Ժ. 7, 8 :

Ե. Գ. Լ. Ժ. 22, 23 :

Գ. Լ. Ժ. 30, 31 :

Գ. Լ. Ժ. 19, 31 :

Ե. Գ. Լ. Ժ. 4 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Բ. Ժ. Բ. 4 :

Ժ. Գ. Լ. Ժ. 2 :

Բ. Զ. Բ. Լ. Ժ. 13 :

Լ. Գ. Լ. Ժ. 20 : Գ. Լ. Ժ. 25 : Գ. Լ. Ժ. 43 :

ցուի, և մինչև իրիկուն անմաքուր 12 ըլլայ : Եւ ծորում ունեցողին զպած Գ. Լ. Ժ. 28 : Ժ. Բ. 32, 33 : րուի, ու ամէն փայտէ աման՝ ջուրը պիտի խօթուի :

13 Եւ երբ ծորում ունեցողը իր ծորումէն մաքուրի, Դ. Զ. Բ. 28 : Գ. Լ. Ժ. 7, 8 : րի մաքուրութենէն համար եօթը օր պիտի համբէ իւրեն, և իր հանդերձները լուայ, ու իր մարմինը կենդանի ջուրի մէջ

14 լուայ, և մաքուր պիտի ըլլայ : Եւ ութերորդ օրը Երկու տատրակ կամ աղանիկ երկու ձաք պիտի առնէ իրեն, ու Տերօնը առջը ժողովքի խորանին դուռը դայ, և

15 անոնք քահանային տայ : Եւ քահանան շանաղ մէջ մեղքի պատարագ՝ ու մէկալը ողջակէզ պիտի ընէ, Եւ քահանան Տերօնը առջը քառութիւն ընէ անոր՝ իր ծորումին համար :

16 Եւ թէ որ Էմարգու մը զուգաւորութեան սերմը իրմէն ելելու ըլլայ, իր բոլոր մարմինը ջրով պիտի լուայ, ու մինչև իրիկուն ան-

17 մաքուր ըլլայ : Եւ ամէն հանդերձ ու ամէն մորթ՝ որուն վրայ զուգաւորութեան սերմ կայ, ջրով պիտի լուացուի, ու մինչև իրիկուն

18 անմաքուր ըլլայ : Եւ երբոր մարդ մը կնկանը հետ զուգաւորելու համար պառկի, անոնք Երեւոյն Եւ ջրով պիտի լուացուին, ու մինչև իրիկուն անմաքուր ըլլան :

19 Եւ թէ որ կնիկ մը ծորում ունենայ՝ անոր մարմնոյն ծորումը արիւն է, եօթը օր զատուած պիտի կենայ : և ամէն անոր դպողը մինչև իրիկուն անմաքուր ըլլայ :

20 Եւ անոր զատուած ատենը ինչ բանի վրայ որ պառկի, ան բանը անմաքուր պիտի ըլլայ, և ինչ բանի վրայ որ նստի, ան բանը անմա-

21 քուր պիտի ըլլայ : Եւ ամէն աւոր անկողինին դպողը՝ իր հանդերձները պիտի լուայ, ու ինքը ջրով լուացուի, և մինչև իրիկուն

22 անմաքուր ըլլայ : Եւ ով որ դպչի բանի մը՝ որուն վրայ անիկայ նստաւ, իր հանդերձները պիտի լուայ, ու ինքը ջրով լուացուի, և

23 մինչև իրիկուն անմաքուր ըլլայ : Եւ անոր անկողինին դպողը՝ կամ մէկ բանի մը՝ որուն վրայ անիկայ կը նստի, մինչև իրիկուն անմաքուր

24 պիտի ըլլայ : Եւ թէ որ մարդ մը անոր հետ պառկի, անանկ որ անոր պղծութիւնը իրեն դպչի, ան Բ. Զ. Բ. 28 : Գ. Լ. Ժ. 7, 8 : եօթը օր անմաքուր պիտի ըլլայ, և ամէն անկողին որուն վրայ անիկայ պառկի՝ անմաքուր ըլլայ :

25 Եւ Եկնիկ մը՝ թէ որ դաշտանին ատենը չեկած, իր արիւնին ծորում

մը շատ օրեր վազէ կամ իր դաշտանէն աւելի վազելու ըլլայ, իր անմաքուրութեանը ծորումին բոլոր օրերը՝ իր դաշտանին օրերուն պէս պիտի ըլլայ : անիկայ անմաքուր է :

26 Անոր ծորումին բոլոր օրերը՝ ամէն անկողին որուն վրայ անիկայ կը պառկի, իր դաշտանին անկողինին պէս պիտի ըլլայ իրեն : և ինչ բանի վրայ որ կը նստի, իր դաշտանին անմաքուրութեանը պէս անմաքուր

27 պիտի ըլլայ : Եւ ամէն անոնց դպչող անմաքուր պիտի ըլլայ, ու իր հանդերձները պիտի լուայ, և ինքը ջրով լուացուի, ու մինչև

28 իրիկուն անմաքուր ըլլայ : Եւ թէ որ իր ծորումէն մաքուրի, ան աւտեն եօթը օր պիտի համբէ իրեն, ու անկէ ետեւ մաքուր ըլլայ : Եւ ութերորդ օրը՝ երկու տատրակ կամ աղանիկ երկու ձաք պիտի առնէ իրեն, ու ժողովքի խորանին դուռը քահանային պիտի բերէ անոնք :

30 Եւ քահանան՝ մէկը մեղքի պատարագ՝ ու մէկալը ողջակէզ պիտի ընէ : և քահանան Տերօնը առջը քառութիւն պիտի ընէ անոր՝ իր անմաքուրութեանը ծորումին համար :

31 Այսպէս Ժ. Իսրայէլի որդիքը իրենց անմաքուրութենէն պիտի զզուցանուին, որ իրենց մէջը եղած իմ խորանս պղծելով՝ իրենց անմաքուրութեանը պատճառով չընեն ինչ : Եւ որոնք ունեցողին՝ նա իրմէ զուգաւորութեան սերմը

32 ելելով անմաքուր եղողին, Դ. Զ. Բ. 28 : Գ. Լ. Ժ. 7, 8 : իր դաշտանովը հիւանդ եղող կնկանը՝ և ծորում ունեցող մարդուն չկամ՝ կնկանը՝ ու անմաքուր կնկան հետ պառկող մարդուն օրէնքը աս է :

Գ. Լ. Ժ. 2

1 Քահանայակեր ինչպէս պիտի մոնէր սրբութիւն սրբութեանցին մէջ : 11 Իրեն համար մատուցանելու մեղքի պատարագը : 15 Ժողովրդին համար մատուցանելու մեղքի պատարագը : 20 Ազատ արձակուելու նոխազը : 29 Տարեկան քառութեան օրը :

1 Եւ Տերը իտեցաւ Մովսէսին, «Մարտին երկու որդեղոր մեռնելէն ետքը, որոնք Տերօնը առջը օրը չընէ՝ մատուցանելու ու մեռնելէն ետքը քառութեան օրը :

2 Դ. Զ. Բ. 28 : Գ. Լ. Ժ. 7, 8 : Եւ Տերը քառութեան օրը Մովսէսին, «Իսուէ՛ քու եղբորդ Մարտին որ Բ. Զ. Բ. 28 : Գ. Լ. Ժ. 7, 8 : քառութեան օրը տեղը՝ վարագուրին ներսի դին՝ տապանակին վրայ կը դրուի քառութիւնին առջը չմոնէ, որ չմոնի : Ինչու որ Գ. Լ. Ժ. 7, 8 : պի մէջ պիտի երենամ քառութիւնը :

3 Նին վրայ : Մարտին աս Բ. Զ. Բ. 28 : Գ. Լ. Ժ. 7, 8 : պիտի մոնէ սրբարանը : Եւ մեղքի պատարագի համար զուգարակով

Ն. Բ. Գ. Բ. 1490

Դ. Զ. Բ. 28 :

Ժ. Գ. Լ. Ժ. 47 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Բ. Զ. Բ. 10 : Բ. Զ. Բ. 10 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490
- Եւ. Ժ. Բ.
45. 49.
Բ. Բ. Բ. Բ.
19.

Զ. Զ. Զ. Զ.
15.

Բ. Բ. Բ. Բ.
13. 15. Լ.
Ու. Բ. Բ. Բ.
1. Ժ. Զ. 11.
Բ. 10.

Ե. Գ. Ե. Զ. 4.
5. Բ. Բ. Բ. Բ.
5. 6. 6. 1.
Զ. 25.

- Գ. Ե. Զ. 21.

Բ. Բ. Զ. 21.
Բ. Բ. Զ. Բ.
31. Զ. Բ. 10.
Զ. Բ. Զ. Բ.
17. Բ. Զ. 10.
Բ. Բ. Զ. Բ.
6. Բ. Բ. Բ. Բ.
31. Բ. Զ. 35.
Ե. Զ. Բ. Բ. Բ.
26. 31.

Զ. Զ. Զ. Զ. 10.

Բ. Զ. Զ. Բ. Բ.
11. Բ. Զ. 33.
39.

Բ. Զ. Զ. Զ. 21.

Զ. Բ. Բ. Զ. Բ.
2. 3. 5.
Բ. Զ. Զ. Բ. 10.
Զ. Զ. Բ. 5.
Բ. Զ. Զ. Բ. Բ.

Զ. Զ. Զ. Զ. Բ.
31.

* Ե. Զ. Բ. Զ. Բ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Զ. Զ. Զ. Բ. Բ.
Զ. Զ. 2. Զ. Զ.
Զ. Զ. Բ. Բ. Բ.
16.
Զ. Զ. Զ. Զ. Բ.
87.

34 - 2եր քովը պանդխտացող օտա-
րականը՝ ձեր երկրին բնակին պէս
ըլլայ ձեզի, և Էբու անձիդ պէս
պիտի սիրես անիկայ . ինչու որ
դուք ալ Եգիպտոսի երկրին մէջ
օտարական էիք. ևս եւմ Տէրը ձեր
Աստուածը :

35 Էդատասանին մէջ անիրաւու-
թիւն պիտի չընէք. կանգունի մէջ՝
կշռութի մէջ ու չափի մէջ ալ :

36 Եւ 2եր կշռութեան լման՝ ձեր իշտի-
քարերը լման ձեր արդուն լման ու
հիմներ լման պիտի ըլլայ . ձեզ Ե-
գիպտոսի երկրէն հանող Տէրը ձեր

37 Աստուածը ևս եւմ : Էլստուն իմ
բոլոր կանոններս ու իմ բոլոր դա-
տաստաններս պիտի պահէք , և
պիտի ընէք անոնք . ևս եւմ Տէրը :

ԳԼ . Ի

1 Մողթին զաւակ Նուրիելը կ'արգիլուի : 4
Անոր զաւակ մատուցողը տեսնելով զանց
ընողներուն պատիժը : 6 Ահա կենցառ հե-
տեղանքն Տամար : 7 Մուրը ըլլալու պա-
տուէրը . 9 Իր ծնողը Տայնդուն . 10 Զե-
նութիւն ընողներուն . 11-14 . 17 . 19 ազգա-
պարզի . 13 արուստի . 15 և անասունի
հետ պղծութիւն ընողին պատիժը : 22 Աստու-
ծոյ հնազանդելու վրայով : 27 Ահա կենցառ
ընողներուն պատիժը :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին ը-
2 սելով . Դաւե - Իսրայէլի որդե-
ցը պիտի ըսես . Էիսրայէլի որդե-
մէն և Իսրայէլի մէջ պանդխտացող
օտարականներէն ո՞վ որ իր սերուն-
դէն Մողթին տայ , անշուշտ պիտի
մեռցուի . ան երկրին ժողովուրդը
քարերով պիտի քարկոծեն անի :

3 Կայ : Եւ Էես իմ երես ան մար-
դուն վրայ պիտի տնկեմ , ու զա-
նիկայ իր ժողովուրդին մէջէն կոր-
սըցընեմ . ինչու որ անիկայ իր
սերունդէն Մողթին տուած է՝
Դիմ սրբարանս պղծելու ու Էիմ
սուրբ անունս անարգելու համար :

4 Եւ թէ որ ան մարդը իր սերունդէն
Մողթին տուած տանեմ՝ ան երկ-
րին ժողովուրդը չտեսնելու զաւով :

5 Դանիկայ չմեղցընեն , Ան տանեմ
Էես իմ երես պիտի տնկեմ ան
մարդուն վրայ՝ ու Էանոր ընտանի-
քին վրայ , և անիկայ՝ և ԷՄողթին
հետ պողտկութիւն ընելու համար
ան մարդուն ետէն բոլոր դացող-
ները իրենց ժողովուրդին մէջէն :

6 պիտի կորսըցընեմ : Եւ թ՛վնուկ-
ներուն ու հմայողներուն ետէն
* Երթալու դարձող մարդուն վրայ
ալ երես պիտի տնկեմ , ու անի-
կայ իր ժողովուրդին մէջէն կորսըն-

7 ցընեմ : Էլստի սրբեցե՞ք ձեր
անձերը , ու սուրբ եղէք . ինչու որ

8 ևս եւմ Տէրը ձեր Աստուածը : Եւ
իմ կանոններս պահեցէք , ու ըրէք

զանոնք . Էես եւմ Տէրը որ ձեզ կը
սրբեմ :

9 Թ՛ՈՎ որ իր հայրը կամ իր մայրը
անիծէ , անշուշտ պիտի մեռցուի .
անիկայ իր հայրը կամ իր մայրը
անիծեց , Կանոր արեւնը իր վրայ

10 ըլլաւ : Եւ հով որ - Էրէ մարդու
մը կնկանը հետ շնութիւն ընէ , իր
դրացիին կնկանը հետ շնութիւն
ընողը անշուշտ պիտի մեռցուի .
շնացողն ալ շնացեալն ալ ԴԷԻ՛

11 ԴԷ՛՛՛՛՛՛՛ : Եւս ո՞վ որ իր հօրը
կնկանը հետ պառկի , իր հօրը մե-
կութիւնը բացած է . անշուշտ եր-
կուքն ալ պիտի մեռցուին . անոնց

12 արեւնը իրենց վրայ ըլլաւ : Եւ թէ
որ մարդ մը իր հարսին հետ պառ-
կի , անշուշտ երկուքն ալ պիտի
մեռցուին . Էիստուշտութիւն ըրին .
անոնց արեւնը իրենց վրայ ըլլաւ :

13 Եւ թէ որ մարդ մը՝ կնկան հետ
պառկելու պէս արուի հետ պառ-
կի , երկուքն ալ պղծութիւն ը-
րին . անշուշտ պիտի մեռցուին .
անոնց արեւնը իրենց վրայ ըլլաւ :

14 Եւ թէ որ մարդ մը՝ կնիկ վր ու
անոր մայրը առնէ , անօրէնութիւն
է . ան ալ՝ անոնք ալ կրակով պի-
տի այրուին , որ ձեր մէջը անօրէն

15 նութիւն չըլլայ : Եւ թէ որ մարդ
մը անասունի հետ պառկի , ան-
շուշտ պիտի մեռցուի , ու անա-

16 սուն պիտի սպաննէք : Եւ թէ որ
կնիկ մը որ և իյէ անասունի հետ
զուգաւորելու համար անոր մօտե-
նայ , կնիկն ալ անասունն ալ պի-
տի սպաննեն . անոնց անշուշտ պի-
տի մեռցուին . անոնց արեւնը իրենց

17 վրայ ըլլաւ : Եւ թէ որ մարդ մը
իր քոյրը առնէ՝ իր հօրը աղջկը
կամ իր մօրը աղջկը , ու անոր
մեկկութիւնը տեսնէ , ու աղջկին
ալ անոր մեկկութիւնը տեսնէ ,

չարութիւն է . անոնց իրենց ժո-
ղովուրդին աչքին տօջը պիտի
կորսուին . անիկայ իր քոյրը մե-
կութիւնը բացաւ . իր անօրէնութիւն

18 թիւնը պիտի կրէ : Եւ թէ որ
մարդ մը իր դաշտանին մէջ եղող
կնկան մը հետ պառկի՝ ու անոր
մեկկութիւնը բանայ , ինքն անոր
աղբիւրը բացաւ , ան իշտի ալ իր
արեւնը աղբիւրը բացաւ . երկուք-
նին ալ իրենց ժողովուրդին մէ-

19 ջէն պիտի կորսուին : Եւ քու
մօրդ քրոջը կամ քու հօրդ քրոջը
մեկկութիւնը պիտի չբանաս . Դիւն
չու որ Էթէ մէկը իր աղապանին
մեկկութիւնը բանալու ըլլայ , Է-
ԷԷԷԷԷԷ ալ իրենց անօրէնութիւնը

20 պիտի կրեն : Եւ թէ որ մարդ
մը իր հօրեղբոր կնկանը հետ
պառկի , իր հօրեղբոր մեկկու-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490
Է. Եւ. Զ. Բ. 13.
Գ. Ե. Զ. Բ. 8.
Ե. Զ. Բ. Բ. Բ.
23.
Զ. Ե. Զ. Բ.
17. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. 20.
Մատ. Բ. Բ.
4. 5.
Զ. Զ. Զ. Զ. 11. 12.
13. 16. 27.
Բ. Բ. Զ. Բ. Բ.
16.
Զ. Զ. Զ. Զ. 20.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
22. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Զ. Զ. Զ. 8.
Զ. Զ. Զ. Զ. 15.
Զ. Զ. Զ. Զ. 23.

Զ. Զ. Զ. Զ. 22.
Բ. Բ. Զ. Բ. Բ.
17. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ. Բ.
5. Բ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Զ. Զ. Զ. 22.

Զ. Զ. Զ. Զ. 17.
Բ. Բ. Զ. Բ. Բ.
23.

Զ. Զ. Զ. Զ. 23.
Բ. Բ. Զ. Բ. Բ.
21.

Զ. Զ. Զ. Զ. Բ.
Բ. Բ. Զ. Բ. Բ.
22. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Զ. Զ. Զ. 19.
Զ. Զ. Զ. Բ. Բ.
24.

Զ. Զ. Զ. Զ. Բ.
12. 13.
Զ. Զ. Զ. Զ. Բ.

Զ. Զ. Զ. Զ. 14.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ.
10 : 2. 27 :
29 : 9 : 1 :
Ի. Գ. 9 : Թ. Բ. 1 :
ժ. Բ. 9 :
Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

տաւոր ըլլալով իր Աստուծոյն հա-
ցը մատուցանելու պիտի չմտե-
22 նայ : Ենկիպ իր Աստուծոյն
հացը պիտի ուտէ, թէ յամենա-
սուրբ բաներէն և թէ ՚սուրբ բա-
23 ներէն : Միայն վարդապետին՝ ձեջը
պիտի չմտնէ, և սեղանին չմտե-
նայ, ինչու որ արատ ունի, ու
Լիմ սուրբ բաներս չպղծէ. բանպի
24 անոնք սրբող Տէրը եւ եմ : Եւ
Մովսէս խօսեցաւ աւ Բանիք Ահա-
րոնին՝ ու անոր որդւոցը՝ և Իսրա-
էլէն բոլոր որդիներուն :

Գ Լ. Ի Բ

1 Քահանայք իրենց անմարդութեան ժամանա-
կը՝ սուրբ բաներու մօտենալու չէին : Բ Թ-
րենց մարդուներն իրարմով : 10 Քահանային
ընտանիքէն ոչ վրասուք ունէր սուրբ բանե-
րէն ուտելու : 17 Ձոհ մատուցուելու անա-
սուրբ անարատ ըլլալու էր : 26 Ութօրուան
չեղած անասուն մը Տերօջ պիտի չմատու-
ցուէր : 29 Հորդակալութեան զոհն ուտե-
լուն պատուէրները :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ բաւ-

2 լով. խօսէ Ահարոնին ու անոր
որդւոցը՝ որ Իսրայէլի որդւոցը Բա-
պտիստք սուրբ բաներէն՝ զզոյշ կե-
նան, և Բիմ սուրբ անունս չպղծեն
աւ Բանիք : որ է ինծի կը սրբեն :

3 եւ եմ Տէրը : Ըսէ անոնց . 2 եր
բոլոր սերունդէն ձեր ազգերուն
ձեջ՝ ով որ Եւր անմարդութիւնը
իր վրան ունենալով մօտենայ ան
սուրբ բաներուն՝ որ Իսրայէլի որ-
դիքը կը սրբեն Տէրօջ, ան անծը
իմ առջեւ պիտի կորուսի . եւ

4 եմ Տէրը : Ով որ Ահարոնին յեղին
բորտու ըլլայ, կամ Էծորում ու-
նենայ սուրբ բաներէն պիտի չու-
տէ՝ Լիմիւն իր մարդուիւր . և Ե ով
որ մեռելէ պղծուած բանի մը զըպ-
չի, կամ Էմարք մը՝ որուն զուգա-
ւորութեան սերմը իրմէն ելած է,

5 կամ Էմով որ դպիւր և որ իցէ սո-
ղունի մը՝ որով կրնայ անմարդու
ըլլալ, կամ Էմարդու մը՝ որմէն
կրնայ անմարդուր ըլլալ, որ և իցէ
անմարդութիւն որ անիկայ ունէ-

6 նայ : Աստեղ դպչող մարդը մինչեւ
իրիկուն անմարդուր պիտի ըլլայ, և
սուրբ բաներէն պիտի չուտէ, հա-
պա իր անորմիւր ջրով պիտի լրացայ :

7 եւ երբ արեգակը մարը մտնէ, մա-
րուր պիտի ըլլայ, ու ետքը սուրբ
բաներէն ուտէ. ինչու որ Լան իր

8 հացն է : Եւ Ենկիպ մեռած կամ՝
9 ջնով չպղծուի . եւ եմ Տէրը : Եւ
իմ կարգադրութիւնս պիտի պա-
հեն, 3 որ անոր համար մեղք չը-
րեն, ու ան պղծելու համար չը-
մեռնին . եւ եմ Տէրը՝ որ զանոնք
կը սրբէ :

10 Ինչաւ օտարական մը սուրբ բանէ
պիտի չուտէ . քահանային հիւրը
կամ վարձկանը սուրբ բանէ պիտի

11 չուտէ : Բայց քահանային իր քո-
տակովը ձախու առած անծը՝ ու իր
տունը ծնածը՝ անկէ պիտի ուտէ .

12 անոնք անոր կերակուրէն պիտի
ուտեն : Թէ որ քահանային աղ-
ջիկը օտարականի մը հետ ամուս-
նանայ, անիկայ նուիրուած սուրբ

13 բաներէն պիտի չուտէ, Բայց թէ
որ քահանային աղջիկը որդեկը
կամ արձակուած ըլլայ՝ ու զաւակ
չունենայ, 3 և իր հօրը տունը դաւա-
նայ, աւ Բանիք Լիմ աղջկու թեանը

14 ժամանակին պէս՝ իր հօրը հացէն
պիտի ուտէ . սակայն բնաւ օտա-
րական մը անկէ պիտի չուտէ :

14 Եւ թէ որ մարդ մը անդիտու-
թեամբ սուրբ բանէ մը ուտէ, ա-
նոր վրայ հինդերորդ մաս մը պիտի
աւելցնեն, ու սուրբ բանով մէկ-

15 տեղ քահանային պիտի տայ : Եւ
Իսրայէլի որդւոցը Տէրօջը մատու-
ցած Բ սուրբ բաները պիտի չպղղ-

16 ծեն . Բ Ե իրենց սուրբ բաները ու-
տելով՝ յանցանաց անօրէնու-
թիւնը իրենց վրայ չբերեն՝ . ինչու
որ եւ եմ Տէրը՝ որ զանոնք կը
սրբէ :

17 եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ը-
սելով. խօսէ Ահարոնին՝ ու անոր
որդւոցը՝ և Իսրայէլի բոլոր որդւո-
ցը, ու բաւ անոնց . Իսրայէլի

18 տունէն՝ կամ Իսրայէլի մէջ Բանիք
օտարականներէն՝ որդակէզի համար
Տէրօջը անոնց մատուցածը՝ իրենց
բոլոր ուխտերուն և բոլոր կամաւոր
ընծաներուն համար, իր զոհը մա-

19 տուցանող ամէն մարդը, և Արջաւ-
ներէն՝ ոչխարներէն՝ կամ այծերէն՝
անարատ արու պէտէ Բանիք, որ
մեղի համար ընդունելի ըլլայ :

20 Բնաւ արատ ու ունեցողը պիտի
չմատուցանէք . ինչու որ ձեզի հա-
21 մար ընդունելի չըլլար : Եւ ուխտ
կատարելու համար՝ կամ կամաւոր
ընծայի համար՝ Դով որ արջաւ-
ներէն կամ ոչխարներէն Տէրօջը

խաղաղութեան զոհ մատուցանե-
լու ըլլայ, անարատ պիտի ըլլայ ան,
որ ընդունուի . բնաւ արատ պիտի
չըլլայ անոր վրայ : և Եյդը՝ կամ Բէ-
Լիմ կտորած՝ կամ կտորած՝

22 կամ խաղաղարտ ունեցող՝ կամ
քոտտ՝ կամ որբիւնտու եղածնե-
րէն Տէրօջը պիտի չմատուցանէք,
ոչ ալ Դանոնցմէ Տէրօջը պատա-
րաջի համար սեղանին վրայ պիտի

23 դնէք : Բայց Բանիք Լիմ
Դանոնցմէ Տէրօջը պատա-
րաջի համար սեղանին վրայ պիտի
դնէք : Բայց Բանիք Լիմ
Դանոնցմէ Տէրօջը պատա-
րաջի համար սեղանին վրայ պիտի
դնէք : Բայց Բանիք Լիմ
Դանոնցմէ Տէրօջը պատա-
րաջի համար սեղանին վրայ պիտի
դնէք :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ.
10 : 2. 27 :
29 : 9 : 1 :
Ի. Գ. 9 : Թ. Բ. 1 :
ժ. Բ. 9 :
Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Յ. Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
11 : 12 :
Թ. Բ. 1 : Ժ. Բ. 1 :
19 :
Լ. Գ. Բ. 12 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

Լ. Թ. Բ. Ժ. Բ.
15, 16.
Գ. Բ. Ժ. Բ.
6, 17.
Բ. Գ. Ժ. Բ.
14.

Ե. Բ. Ժ. Բ.
30.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
6.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
12.
Ս. Գ. Ժ. Բ.
22, 23.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
17, 18.
Գ. Ժ. Բ.
7, 5.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
15.

Գ. Բ. Ժ. Բ.
37, 38.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
40, 41.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
21.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
9.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
2.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
8.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
7.

Գ. Բ. Ժ. Բ.
45, 46.

Ժ. Բ. Ժ. Բ.
38.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
41.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
4, 37.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
5.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
20, 21.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
3.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
9.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
12, 13.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
15, 16.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
17, 18.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
21, 22.

Լ. Գ. Ժ. Բ.
23, 24.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
25, 26.

մատուցանելու սակայն ուխտի հա-

24 մար պիտի չընդունուի ան : Իր

մարմինը ծմրեալով կամ ծղրտա-

ծր կամ փրցեալով կամ կորուսա-

ծր պիտի մատուցանէր Տէրոջը :

Եւ ինչպէս ինչպէս պիտի չընէր :

25 Բարեկամ : Եւ օտարականի մը ձեռ-

քէնէ ու՛ ա՛մէն ասոնցմէ Դէր Աս-

տուծոյն պատարագ պիտի չմատու-

ցանէր : Ինչու որ Դանոնց մէջ

խեղութիւն ու արատ կայ : Դա-

նոնք ձեզի համար ընդունելի պիտի

չըլան :

26 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝

27 ըսելով . « Երբոր զուարակ կամ

ոչխար կամ այծ ծնանի , եօթը օր

իր մօրը քով պիտի մնայ . և ութե-

րորդ օրը՝ ու անկէ ետքը Տէրոջը

ընդունելի պիտի ըլլայ պատարագի

28 ընծայի համար : Եւ կովը կամ

ոչխարը՝ իր մօրով մէկուդ մէկ

օրուան մէջ պիտի չմօրթէ :

29 Եւ երբոր Դանուծեան զոհ մա-

տուցանէր Տէրոջը , ա՛մէն պիտի

մատուցանէր , որ ձեզի համար ըն-

30 զուենի ըլլայ : Նոյն օրը պիտի ու-

տուի անիկայ . Դանուծեան առ-

տու պիտի չմօրթէ : Եւ եւմ Տէրը :

31 Բարեկամ իմ պատուիրանքներս

պիտի պահէր , և պիտի ընէր ա-

32 նոնք : Եւ եւմ Տէրը : Եւ իմ սուրբ

անուն պիտի չպղծէր : որ Եւ

սրբութիւն իրայելի որդւոց մէջը :

Եւ եւմ Տէրը որ Բէզէ կը սրբեմ :

33 Դոր ձեզի Աստուած ըլլալու համար՝

ձեզ Եզրպատուի երկրէն հանեցի .

Եւ եւմ Տէրը :

ԳԼ. ԻԳ

1 Տէրոջը տօները : 3 շաբաթ , 4 Կատիկ , 9
Երախարհեան , 15 ու Պենտէկոստէն տօնը
Երախարհեան : 22 Զուենի մնացած հաս-

կերը ու այդիւն ձիւները Ժողովուրդ պատուէր :

23 Փող չնշեցրնելու տօնը : 26 Քաւութեան

օրը : 33 Տաղաւարահարց տօնը :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ըսե-

2 լով . Խօսէ իսրայելի որդւոցը՝

ու ըսէ անոնց . « Տէրոջը տօները՝

որ զուրք Բուրբ Ժողով պիտի

կոչէր , իմ տօներս ասոնք են :

3 Դմէց օր զործ գործուի , բայց

եօթներորդ օրը հանգստութեան

շաբաթը ըսելով՝ սուրբ Ժողով է .

ընաւ զործ պիտի չգործէր . Տէ-

րոջը շաբաթը Կիւիւն ըսէ ձեր բոլոր

ընակութեանցը մէջ :

4 Եւ Տէրոջը տօները՝ որ իրենց ատե-

նին համեմատ սուրբ Ժողովներ պի-

տի բարոզէր , ասոնք են : Եւ ա-

ջին ամսուն չորեքասաներորդ օրը

իրեկուան դէմ՝ Տէրոջը զատիկն է :

6 Եւ նոյն ամսուն՝ Զգեթուաներորդ

օրը բաղարջակերաց տօն է Տէրոջը .

եօթը օր բաղարջ պիտի ուտէր :

7 Եւ աւջին օրը սուրբ Ժողով պիտի

ունենար . Ընաւ ծառայութեան

8 զործ պիտի չգործէր : Եւ եօթը օր

պատարագ պիտի մատուցանէր

Տէրոջը . Եօթներորդ օրը սուրբ

Ժողով պիտի ըլլայ . Ընաւ ծառա-

յութեան զործ պիտի չգործէր :

9 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ը-

10 սելով . Խօսէ իսրայելի որդւոցը՝ ու

ըսէ անոնց . Եւ երբոր մօնէր ան եր-

կիրը որ ձեզի կու տամ , ու անոր

հունձըր ձեզէր , Եւ Տէրը հունձըրն ե-

րախայրի որան քահանային պիտի

11 բերէր . Ըն ալ Բէզէրը առջէր ե-

րեցընելով՝ պիտի մատուցանէ ու-

րան , որ ձեզի համար ընդունելի ը-

լլայ . քահանան շաբաթին հետեալ

12 օրը պիտի մատուցանէ ան : Եւ ու-

րան մատուցած օրերիդ՝ ողջակէզի

համար մէկ տարեկան անարատ գառ

մը պիտի մատուցանէր Տէրոջը :

13 Եւ անոր հացի ընծան եղով շա-

ղուած երկու տասանորդ բարակ

ալիւր պիտի ըլլայ . ա՛մէն անու-

շահոտ պատարագի համար է Տէ-

րոջը . և անոր թափելու նուէրը

հիմնէին չորեքորդ մասը զինի պիտի

14 ըլլայ : Եւ մինչև ան օրը՝ որ ձեր

Աստուծոյն ընծան կը մատուցա-

նէր , հաց կամ բո՛րած ցորեն՝

կամ թարմ հասկեր պիտի չուտէր .

ձեր աղբերուն մէջ ձեր բոլոր ընա-

կարաններուն մէջ ա՛մ չէի յաւի-

տենական կանոն պիտի ըլլայ :

15 Եւ շաբաթին հետեալ օրէն որ

դուր նուիրման որան բերիր , լման

եօթը շաբաթ պիտի համարէր ձե-

16 զի . Մինչև եօթներորդ շաբաթին

հետեալ օրը լիւսուն օր պիտի

համարէր . Եւ նոր հացի ընծայ մա-

17 տուցանէր Տէրոջը : Զեր բնակա-

րաններէն երեքընելու ընծայի հա-

մար՝ երկու հաց պիտի բերէր , որ

անոր երկու տասանորդ բարակ ա-

լիւր ըլլալով՝ խմորեալ եփած պի-

տի ըլլան . ա՛մ Երախարհի է Տէրո-

18 յը , Եւ հացերուն հետ՝ մէկ տա-

րեկան եօթը հատ անարատ գա-

ռիւրն : և արջառներէն մէկ զուարակ

մը ու երկու խոյ պիտի մատուցա-

նէր Տէրոջը . ասոնք հացի ընծա-

նէրուն ու թափելու նուէրներուն

հետ ողջակէզ ա՛մ անուշահոտ պա-

19 տարագ պիտի ըլլան Տէրոջը : Եւ

լմեղի պատարագի համար այծե-

րէն մէկ նոխալ՝ և Խաղաղութեան

զոհի համար մէկ տարեկան երկու

20 զառինք պիտի մատուցանէր : Եւ

քահանան Երախարհի հացին հետ

երեքընելու ընծայի համար՝ երկու

զառները պիտի մատուցանէ Տէ-

րոջը առջէր . Զանոնք սուրբ պիտի

ըլլան Տէրոջը , և քահանային ը-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

Լ. Բ. Ժ. Բ.
16, 17, 18, 25.

Ե. Բ. Ժ. Բ.
16, 19, 22, 26.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 18, 19.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Բ. Գ. Ժ. Բ.
26, 19, 20.

Ն. Բ. ՉԲ. 1490

21 Լ. ան նոյն օրը պիտի քա-
րոզէք որ ձեզի սուրբ ժողով ըլլայ .
բնաւ ծառայութեան գործ պիտի
չգործէք . աս' ձեզի յաւիտեական
կանոն ըլլայ ձեր բոլոր բնակարան-
ներուն մէջը ձեր ազգերուն մէջ :

22 Եւ շերտը ձեր երկրին հունձքը
ձե՛՛ք, ձե՛՛ած ատենդ արտին եղեր-
ք լման պիտի չնձեն , Էու հունձ-
քիդ մնացած հասկերը չծողվեն .
զանոնք աղքատին ու օտարակախին
պիտի թողու . ես եմ՝ Տէրը ձեր
Աստուածը :

23 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ Ը-
24 սելով . Խօսէ Իսրայէլի որդւոցը՝
ու ըսէ . « Եօթներորդ ամսուն մէջ՝
ամսուն առաջին օրը ձեզի հանգրս-
տութեան օր՝ Կից շնչերկելուն
յիշատակը՝ սուրբ ժողով պիտի ըլ-
25 լայ : Բնաւ ծառայութեան գործ
պիտի չգործէք , հապա պատարազ
մատուցանէք Տէրոյն :

26 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ Ը-
27 սելով . « Նաեւ աս եօթներորդ ամ-
սուններէն օրը քաւութեան
օրը ըլլալով՝ սուրբ ժողով ըլլայ
ձեզի . և պիտի խոնարհեցնէք ձեր
հոգիները , ու պատարազ մատու-
28 ցանէք Տէրոյն : Եւ ան օրը բնաւ
գործ պիտի չգործէք . ինչու որ Տէ-
րոյն ձեր Աստուծոյն առջև ձեզի
համար քաւութիւն դնելու՝ օր քա-
29 լութեան է : Բանդի ով որ նոյն
օրը չխոնարհի՝ Էիբ ժողովուրդին
30 մէջէն պիտի կորսուի . Եւ ով որ
նոյն օրը գործ մը գործէ , ան անձը
« Իր ժողովուրդին մէջէն պիտի կոր-
31 ցնցնուի : Բնաւ օրը մը պիտի
չգործէք . ասիւս ձեր ազգերուն
մէջ ձեր բոլոր բնակարաններուն
մէջ յաւիտեական կանոն ըլլայ .
32 Աս ձեզի հանգստութեան շաբաթ
պիտի ըլլայ , և ձեր հոգիները պի-
տի խոնարհեցնէք , ամսուն իննե-
րորդ օրը՝ իրիկունը ձեր շաբաթը
պիտի պահէք : Էի իրիկունէն մինչև
մէկ իրիկունը :

33 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ Ը-
34 սելով . Խօսէ Իսրայէլի որդւոցը՝
ու ըսէ . Էւս եօթներորդ ամսուն
ձեզ տասաններորդ օրը՝ եօթը օր տա-
35 ղաւարահարապ տօն է Տէրոյն : Ա-
ռաջին օրը սուրբ ժողով պիտի ըլլայ .
բնաւ ծառայութեան գործ պիտի
36 չգործէք . Եօթը օր պատարազ պի-
տի մատուցանէք Տէրոյն : Եւ Պու-
թիերորդ օրը սուրբ ժողով պիտի
ըլլայ ձեզի , և պատարազ մատու-
ցանէք Տէրոյն . Էտօմախարութեան
օր է ան բնաւ ծառայութեան
37 գործ պիտի չգործէք . « Տէրոյն
պատարազ՝ ողջակեզ՝ ու հացի բն-
ծայ՝ զո՛հ՝ և թափելու նուէրնե՛ս՝

ամէն օրուն պէտք եղածը մատու-
ցանելու համար ձեր սուրբ ժողով
կոչելու Տէրոյն տօները ասոնք են .

38 « Տէրոյն շաբաթներէն զատ՝ և ձեր
ընծաներէն զատ՝ ու ձեր բոլոր
ուխտերէն զատ՝ և ձեր բոլոր Տէ-
րոյն տալու կամաւոր ընծաներէն
39 զատ : Նաեւ եօթներորդ ամսուն
ձեզ տասաններորդ օրը՝ Էրկրի ար-
գիւնքը ժողոված ատեննիդ եօթը օր
տօն պիտի պահէք Տէրոյն . ա-
ռաջին օրը շաբաթ և ութներորդ
40 օրը շաբաթ Գիթ Եգիթ : Եւ Դա-
ռաջին օրը ձեզի զեղեցիկ ծառերու
պտուղ , արմաւենիի ոստեր՝ ու
տերևախիտ ծառերու ոստեր՝ և
ձորէն ուռիներու ասորք պիտի առ-
նէք , ու Տէրոյն ձեր Աստուծոյն
առջևը եօթը օր Բուրախանաք :
41 Եւ աս տօնը տարին եօթը օր պի-
տի պահէք Տէրոյն . ձեր ազգերուն
մէջ յաւիտեական կանոն ըլլայ
ան . Եօթներորդ ամսուն մէջ պի-
42 տի ընէք ան : « Եօթը օր տաղա-
ւարներու մէջ պիտի բնակիք .
Իսրայէլի բոլոր բնակները տաղա-
43 ւարներու մէջ բնակին . Է Ողպէս
զի ձեր սերունդները գիտնան՝ Թէ
Իսրայէլի որդիքը Եգիպտոսի երկ-
րէն հանած ատենս՝ տաղաւարնե-
րու մէջ բնակեցուցի զանոնք . ես
44 եմ՝ Տէրը ձեր Աստուածը : Եւ
Մովսէս Իսրայէլի որդւոցը պատ-
մեց Տէրոյն տօները :

Ն. Բ. ՉԲ. 1490

« Թու. Իթ. 39 :

Է. Ե. Ի. 16 :
Բ. Բ. Ժ. 13 :

« Նեմ. Բ. 15 :

Բ. Բ. Ժ. 14, 15 :
« Թու. Իթ. 12 : Նեմ. Բ. 13 :

« Նեմ. Բ. 14, 15, 16 :

Ժ. Բ. Ժ. 14 : Սաղ. 5 : 5, 6 :

« Զոր. 2 :

ԳԼ. ԻԴ

1 Զրագներուն համար եղ . 5 Առաջաւորու-
թեան հայր : 10 Իսրայէլացի կնիւնր տղան
որ Տէրոյն անունը հայնդից : 13 Հայնդու-
թեան , 17 ու մարգասպանութեան պատիժը :
18 Անանիոսի զետով : 23 Ան հայնդիկն
քարկոծուի :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ Ը-
2 սելով . « Պատուիրէ Իսրայէլի
որդւոցը՝ որ ծեծուած մարդու ձեթ
բերեն . քեզի լոյսի համար , որ միշտ
3 ճրագ վատի : Ժողովքի խորանին
մէջ՝ վկայութեանը վարագործին
դուրսի դին Ահարոն միշտ պիտի
պատրաստէ ան՝ իրիկունէն մինչև
առտու Տէրոյն առջևը Էտեւ-
հաւ . ասիկայ ձեր ազգերուն մէջ
4 յաւիտեական կանոն ըլլայ : Զը-
րագները Է մարդու աշտանակին վը-
րայ Տէրոյն առջևը միշտ պիտի
պատրաստէ :

5 Եւ բարակ ալիւր պիտի առնես ,
ու անով տասուերկու է շօթ եփես .
ամէն մէկ շօթը երկու տասանորդէն
6 պիտի ըլլայ : Եւ զանոնք Տէրոյն
առջևը Դմարու սեղանին վրայ
երկու կարգով պիտի դնես . ամէն
7 մէկ կարգը վեց վեց հատ ըլլայ : Եւ

« Ե. Ի. 16 :
Բ. Բ. Ժ. 13 :
« Նեմ. Բ. 15 :
Բ. Բ. Ժ. 14, 15, 16 :
Ժ. Բ. Ժ. 14 : Սաղ. 5 : 5, 6 :
« Զոր. 2 :
« Ե. Ի. 16 :
Բ. Բ. Ժ. 13 :
« Նեմ. Բ. 15 :
Բ. Բ. Ժ. 14, 15, 16 :
Ժ. Բ. Ժ. 14 : Սաղ. 5 : 5, 6 :
« Զոր. 2 :
« Ե. Ի. 16 :
Բ. Բ. Ժ. 13 :
« Նեմ. Բ. 15 :
Բ. Բ. Ժ. 14, 15, 16 :
Ժ. Բ. Ժ. 14 : Սաղ. 5 : 5, 6 :
« Զոր. 2 :

Ն. Բ. Գ. 1491

Լ. Ե. Բ. 24 :
Գ. 5 : Սաղ. 24 : 45 : Ե. 24 : 45 : 60 :

Մ. Սաղ. 24 : 23 :

Բ. 24 : 34 : 35 :

Գ. 24 : 15 :

Բ. Օր. 7 : 31 : Գ. Բ. 23 : 24 : 25 :

Լ. 24 : 25 :

Գ. Բ. 33 : 34 : 35 :

Ս. Սաղ. 24 : 25 : 26 : 27 : 28 : 29 : 30 : 31 : 32 : 33 : 34 : 35 :

Գ. Բ. 34 : 35 :

Գ. 1 : 2 : 3 : 4 : 5 : 6 : 7 : 8 : 9 : 10 : 11 : 12 : 13 : 14 : 15 : 16 : 17 : 18 : 19 : 20 :

Գ. Բ. 1 : 1 :

Բ. Բ. 2 : 3 : 4 : 5 : 6 : 7 : 8 : 9 : 10 : 11 : 12 : 13 : 14 : 15 : 16 : 17 : 18 : 19 : 20 :

Բ. Ե. Լ. 13 :

Թեանք պատիժը յօժարութեամբ 42 ընդունին, Ան ատենը Լիւթի յիշեմ Յակոբին հետ ըբառ ուխտս, նաև Իսահակին հետ ըբառ ուխտս, և Աբրահամին հետ ըբառ ուխտս ալ պիտի յիշեմ, ու Դան երկիրն ալ պիտի յիշեմ :

43 Եւ յերթի՝ Դան երկիրը պիտի ձգուի անոնցմէ, ու իր շարաթները պիտի վայելէ, քանի որ անոնցմէ ամայի մնայ. և անոնք իրենց աւանորենութեանը պատիժը յօժարութեամբ պիտի ընդունին. քանզի թիմ դատաստաններս անարգեցին, ու անոնց հոգիները իմ կանոննէ :

44 Դեւ զգուցան : Այսու ամենայնիւ երբոր իրենց թշնամիներուն երկիրը ըլլան, անոնք պիտի չմերժեմ, և զանոնք բոլորովին կորսնցնելու՝ ու անոնց հետ բրած ուխտս ընջելու չափ պիտի չզգուիմ անոնցմէ. ինչու որ ես եմ Տէրը աւանց :

45 Եւ զայս անոնց համար պիտի յիշեմ իբրեւ նախնեացու իմար, որոնք Նիգիպտոսի երկրէն հանեցին՝ ագագաց առջևը աւանց Աստուած ըլլալու համար. ես եմ Տէրը :

46 Քիտոնք են ան կանոնները և դատաստանները ու օրէնքները՝ որ Տէրը տուաւ իր ու իսրայէլի որդւոցը մէջ՝ Սինայ լեռը Մովսէսին ձեռքով :

Գ. Լ. Ի. Բ.

1 Մարդու մը անձնական ուխտին համար : 3 Անձնական փրկանաց գինը : 9 Ուխտով ընծայուած անասուններու վրայով : 14 Ընծայուած տան մը վրայով : 16 Ընծայուած արտի մը ու անոր փրկանացը վրայով : 25 Նոսի րուած քանի չէր կրնար փրկուիլ : 32 Տասանորդը չէր կրնար փրկուիլ :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին ըսելով. Խօսէ իսրայէլի որդւոցը, ու ըսէ անոնց. Երբոր մէկը ուխտ ընելու ըլլայ, անձնաց գինը՝ քու արժեքը ցանձիր պէս՝ Տէրոջը :

2 Դիմէ ըլլայ : Եւ քու կտրելու գինը անձնական պիտի ըլլայ. քան ատարեկանէն մինչև վաթսուց տարեկան եղող արուին կտրելու գինը Բարբարանին սիկլին համեմատ՝ յիսուս սիկլ արծաթ պիտի ըլլայ :

4 Եւ թէ որ եգէ, ու կտրելու գինը երսուն սիկլ պիտի ըլլայ :

5 Եւ թէ որ հինգ տարեկանէն մինչև քսան տարեկան է, ան ատենը արուին համար քու կտրելու գինը քան սիկլ՝ ու եգին համար տաս :

6 ար սիկլ պիտի ըլլայ : Եւ թէ որ մէկ ամսականէն մինչև հինգ տարեկան ըլլայ, ան ատենը արուին համար կտրելու գինը՝ հինգ սիկլ արծաթ, ու եգին համար կտրելու գինը՝ իրեք սիկլ արծաթ պիտի

7 ըլլայ : Եւ թէ որ վաթսուց տարեկանէն վեր ըլլայ, արուին համար քու կտրելու գինը տասնուհինգ սիկլ՝ ու եգին համար տար սիկլ :

8 պիտի ըլլայ : Եւ թէ որ քու կտրելու գնդը անոր կարողութիւնը չհասնի, անոր քահանան արջը պիտի իլէ, ու անոր գինը քահանան կտրէ. քահանան ուխտ ընողին կարողութեանը նայելով՝ անոր գին պիտի կտրէ :

9 Եւ թէ որ էր անոր Տէրոջը զոհ մատուցուելու անասուններէն է, անոնցմէ ինչ որ Տէրոջը տայ :

10 սուրբ պիտի ըլլայ. Ինքը պիտի չփոխէ ան, և աղէկը գէշին հետ կամ գէշը աղէկին հետ չփոխէ. և թէ որ անասունը անասունի հետ փոխուր ըլլայ, ան ատենը ան ընչաւոր անոր փոխանակել սուրբ պիտի ըլլայ :

11 ըլլայ : Եւ թէ որ էր անոր Տէրոջը զոհ մատուցուելու անասունը անասուններէն ըլլայ, ան ատենը քահանային առջևը պիտի հանէ աւանտունը : Բաժանան անոր աւանտունը կամ գէշութեանը նայելով՝ գին պիտի կտրէ. քահանան ինչ գին որ կտրէ, անակ

12 թող ըլլայ : Իսկ թէ որ զանկայ փրկուր ըլլայ, ան ատենը քու կտրած գնդը վրայ հինգերորդ մաս մը պիտի աւելցնէ :

13 Ու երբոր մարդ մը իր տունը Տէրոջը սուրբ ըլլալու համար ընծայէ, ան ատենը քահանան անոր աղէկութեանը կամ գէշութեանը նայելով՝ գին պիտի կտրէ. քահանան անոր ինչ գին որ կտրէ, աւանակ

14 անոր պիտի կենայ : Եւ թէ որ ընծայողը իր տունը փրկելու ըլլայ, քու կտրած գնդը վրայ հինգերորդ մաս մը պիտի աւելցնէ, ու քահանան անոր պիտի ըլլայ :

15 Եւ թէ որ մարդ մը իր կալուածքին արտէն ընծայելու ըլլայ Տէրոջը, ան ատենը քու կտրած գինը անոր սերմին համեմատ պիտի ըլլայ. մէկ քու գարին սերմի համար՝ յիսուս սիկլ արծաթ ըլլայ :

16 Եւ թէ որ իր արտը Յորեբան տարիէն ընծայէ, քու կտրած գնդը պէս ըլլայ : Եւ թէ որ իր արտը Յորեբան քահանան անոր հետ տակալ յինչև Յորեբան տարին մնացած տարիներուն նայելով՝ Բաժան պիտի ընէ, ու քու կտրած գինը վրայ

17 պիտի իջնէ. Եւ թէ որ արտը ընծայողը քահանան անոր հետ տակալ յինչև Յորեբան տարին մնացած տարիներուն նայելով՝ Բաժան պիտի ընէ, ու քու կտրած գինը վրայ

18 պիտի իջնէ. Եւ թէ որ արտը ընծայողը քահանան անոր հետ տակալ յինչև Յորեբան տարին մնացած տարիներուն նայելով՝ Բաժան պիտի ընէ, ու քու կտրած գինը վրայ

19 պիտի իջնէ. Եւ թէ որ արտը ընծայողը քահանան անոր հետ տակալ յինչև Յորեբան տարին մնացած տարիներուն նայելով՝ Բաժան պիտի ընէ, ու քու կտրած գինը վրայ

20 տուի անոր : Եւ թէ որ արտը

Ն. Բ. Գ. 1491

Գ. 24 : 15 :

Գ. 24 : 15 :

Գ. Բ. 15 : 16 :

Գ. 24 : 15 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Ե. Գ. Լ. Բ.
10. 25. 31.

Ը. Զ. Բ. 23.

Բ. Թ. Լ. Բ.
14. Ե. Գ. Բ.
17. 29.

Ժ. Գ. Լ. Բ. 3
10. 25.
Է. Զ. Բ. 18.

Լ. Գ. Լ. Բ. 28.

Ե. Գ. Լ. Բ. 13.
Թ. Լ. Բ. 7.

47. Ժ. Բ.
16. Ե. Գ. Բ.
16. 12.

Ժ. Ե. Լ. Բ. 3.
2. 12. Ժ. Բ.
30. Թ. Լ. Բ.
Ժ. Բ. 17. Բ.
Օ. Բ. Ժ. Բ. 19.

Է. Զ. Բ. 11. 12.
13.

չփրկէ, կամ արտը մէկ ուրիշէ մը
ծախած ըլլայ, ալ նորէն պիտի չը-
նոր Յօրեկեան աստիճանէ մէջ դառնայ.
Ընտիրուած արտի պէս սուրբ պի-
տի ըլլայ Տէրոջը. Բանոր կալուած-
քը քահանայինը պիտի ըլլայ.
22 Եւ թէ որ Բէկ Տէրոջը ընծայէ
իր ծախու առած արտը, որ Ժիշ
23 կալուածքին արտէն չէ, Եւն ատենը
քահանան անոր հետ քու կտրած
գնդոյ հաշիւը ընէ մինչեւ Յօրեկեան
տարին, և ան օրը քու կտրած
գինոյ սուրբ բանի պէս պիտի տայ
24 Տէրոջը, և Յօրեկեան տարին արտը
ծախողին՝ այնքան որուն որ կը վե-
րաբերի գետին կալուածքը, անոր
25 պիտի դառնայ, և Եւ քու բոլոր
կտրած գիներդ սրբարանին սիկոյն
համեմատ պիտի ըլլան. Եսիկոյը
քան կերատ ըլլայ.
26 Միայն թէ ծանասուններուն
առջինէկը՝ առջի ծնած ըլլալուն
համար Տէրոջը ըլլալով, մէկը պի-
տի չընծայէ ան. թէ արջու ըլլայ
27 և թէ ոչխար, Տէրոջն է, և Եւ թէ
որ անմարտ անասուններէն է.
քու կտրած գնոյդ համեմատ պիտի
փրկէ ան, և ուր անոր մտայ հին-
գերորդ մաս մը աւելցնէ. և թէ

որ չփրկուիր, քու կտրած գնովդ
թող ծախուի.
28 Եւ այլ մարդու մը իր բոլոր ունե-
ցած մարդոցմէն և անասուններէն
ու իր կալուածքին արտէն Տէրոջը
նտիրածը պիտի ծախուի ու չփր-
կուի. ամէն նուէր ամենասուրբ է
29 Տէրոջը, Մարդոցմէ նտիրուած
նուէր մը բնաւ պիտի չփրկուի, և
չանշուշտ պիտի մեռցուի.
30 Եւ Եւրկրին բոլոր տասանորդը՝
Բէկ երկրին հունտերէն և Բէկ ծառե-
րուն պտուղէն՝ Տէրոջն է. անիկայ
31 սուրբ է Տէրոջը, և Եւ թէ որ մարդ
մը իր տասանորդներէն փրկէ ու-
ղէ, անոր վրայ հինգերորդ մաս մը
32 պիտի աւելցնէ. Եւ արջառնե-
րուն ու ոչխարներուն ամէն տասա-
նորդը՝ հաւաքանին տակէն ամէն
անցնողին տասանորդը՝ սուրբ պի-
33 տի ըլլայ Տէրոջը. Աղէկին ու գէշին
մէջտեղ տարբերութիւն պիտի չը-
նէ, և ու չփրկէ ան. և թէ որ փո-
խելու ըլլայ, ան առաւոր ան ալ ա-
նոր փոխանակի ալ սուրբ պիտի ըլ-
լայ. պիտի չփրկուի.
34 Տէրոջը՝ Իսրայէլի որդւոցը հա-
մար Միայն լեռը Մովսէսին պա-
տուիրած պատուիրանները ասոնք
են.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1491

Է. Զ. Բ. 21.
Յ. Ե. Գ. Բ. 17.
18. 19.

Յ. Թ. Լ. Բ. 3.

Է. Զ. Բ. 22.
Թ. Լ. Բ. 21. 24.
Բ. Թ. Լ. Բ. 5.
Գ. Բ. 12.
Ե. Գ. Բ. 12.
12. Մ. Գ. Բ. 4. 8. 10.
Է. Զ. Բ. 13.

Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.

Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.

Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.

Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.

Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.

Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.

Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.

Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.
Է. Զ. Բ. 13.

Գ Ի Ր Բ Թ Ո Ւ Ո Յ

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

Է. Զ. Բ. 1.
1. Գ. Լ. Բ.
11. 12.

Բ. Ե. Լ. Բ. 22.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

ԳԼՈՒԽ Ե

1 Աստուած Մովսէսին կը պատուիրէ որ ժողո-
վորդը համարէ, 5 Տեղերուն իշխանները,
17 Ամէն ձեկ ցեղին հաշիւը, 47 Նստողի-
նները մէկու ցեղերուն նկատ համարուեցան՝ Տե-
րոյն պալատին համար որդւոցնով.
1 Եւ Տէրը Մովսէսին խօսեցաւ.
"Մինչպիսի անապատը Բ. Ժողովքի
խորանին մէջը՝ անոնց Եգիպտոսի
երկրէն ելելուն երկրորդ տարին
երկրորդ ամսուն առաջին օրը՝ Ը-
2 սեղով. Է. Առէր Իսրայէլի որդւոցը
բոլոր ժողովքին դումարը, իրենց
պագատոհմերուն ու իրենց հարցը
տուններուն համեմատ՝ ամէն մէկ ա-
րուն իրենց անուններուն թուովը
3 Եւ Բ. Ժողովքի ղեկավարը՝ Իս-
րայէլի մէջ բոլոր պատերազմելու
"կարող եղողները"՝ քան տարե-
կանէն վեր անոնց գումարներուն հա-
4 մեմատ պիտի համարէ. Եւ ձեռք
ամէն ցեղէն մէկմէկ մարդ
պիտի ըլլայ. անոնց ամէն մէկը իր
հօր տանը իշխանը ըլլայ.
5 Եւ ձեռք հետ կենալու մարդոցը

անունները ասոնք են. Բուքենէն՝
6 Ալփիւրին որդին Եղիսուրը, Ը-
մառնէն՝ Սուրբաղայի որդին Սա-
7 ղափէլը, Յուզայէն՝ Ամիուդաբին
8 որդին Նաաթանը, Իսաբաբէն՝ Սով-
9 զաբին որդին Նաթանայէլը, Զա-
բուդնէն՝ Բեդոնին որդին Եղիս-
10 քը, Յովսէփի որդւոցմէ Եփրեմէն՝
Ամիուդին որդին Եղիսաման, Մա-
նասէն՝ Փաղատարին որդին Գա-
11 մաղէլը, Բենիամինին Գեդեօնին
12 որդին Աբիդանը, Դանէն՝ Ամիսա-
13 դային որդին Աբիդանը, Ասերէն՝
14 Երաբանին որդին Փաղէլը, Գա-
դէն՝ Դազուէլին որդին Եղիսաա-
15 վը, Նեփթալիմէն՝ Ենանին որդին
16 Աբիդանը, Դանսէն իր ժողովքին
երկրները՝ իրենց հարցը ցեղերուն
իշխանները՝ Իսրայէլի հազարա-
պետները.
17 Եւ Մովսէս ու Ահարոն առ իբեյն
անուններովը յիշուած մարդիկը ա-
18 ռին. Եւ երկրորդ ամսուն առաջին
օրը բոլոր ժողովքը ժողովեցին,
որոնք իրենց տոհմերուն ու իրենց

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

Է. Զ. Բ. 1.
1. Գ. Լ. Բ.
11. 12.

Բ. Ե. Լ. Բ. 22.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.
Է. Զ. Բ. 1. 12.

Ն . Բ . Գ . Բ .
1490

- Հարցը տուններուն համեմատ՝ քսան տարեկանէն վեր ամէն մէկ համ-
րուողները իբեշ անուններուն
19 Թուովը արձանագրեցան : Տէրը
Մովսէսին ինչպէս որ պատուիրեց ,
անիկայ Սինայի անապատին մէջ
անանկ համրեց զանոնք :
- 20 Եւ Խորայէի անգրանիկ որդւոյն
Ռուբենին որդիքը իրենց սերուն-
դովը՝ իրենց տոհմերուն ու իրենց
հարցը տուններուն համեմատ՝ քսան
տարեկանէն վեր բոլոր պատերազ-
մելու կարող եղողները՝ ամէն մէկ
արուն իբեշ անուններուն թուովը ,
21 Ռուբենին ցեղէն համրուածները
քառասունուվեց հազար հինգ հա-
րիւր հօգի էին :
- 22 Հմանսին որդիքը իրենց սե-
րունդովը՝ իրենց տոհմերուն ու ի-
րենց հարցը տուններուն համեմատ՝
քսան տարեկանէն վեր բոլոր պատե-
րազմելու կարող եղողները՝ ամէն
մէկ արուն իբեշ անուններուն
23 Թուովը , Հմանսին ցեղէն համ-
րուածները յիսունուինը հազար ի-
րեք հարիւր հօգի էին :
- 24 Գադի որդիքը իրենց սերուն-
դովը՝ իրենց տոհմերուն ու իրենց
հարցը տուններուն համեմատ՝ ք-
սան տարեկանէն վեր բոլոր պատե-
րազմելու կարող եղողները՝ իբեշ
25 անուններուն թուովը , Գադին ցե-
ղէն համրուածները քառասունու-
հինգ հազար վեց հարիւր յիսուն
հօգի էին :
- 26 Յուդայի որդիքը իրենց սերուն-
դովը՝ իրենց տոհմերուն ու իրենց
հարցը տուններուն համեմատ՝ քսան
տարեկանէն վեր բոլոր պատերազ-
մելու կարող եղողները՝ իբեշ ա-
27 նուններուն թուովը , Յուդային
ցեղէն համրուածները եօթանաս-
ունուչորս հազար վեց հարիւր
հօգի էին :
- 28 Իսաքարի որդիքը իրենց սերուն-
դովը՝ իրենց տոհմերուն ու իրենց
հարցը տուններուն համեմատ՝ ք-
սան տարեկանէն վեր բոլոր պատե-
րազմելու կարող եղողները՝ իբեշ
29 անուններուն թուովը , Իսաքարին
ցեղէն համրուածները յիսունու-
չորս հազար չորս հարիւր հօգի էին :
- 30 Չաբուղոնի որդիքը իրենց սե-
րունդովը՝ իրենց տոհմերուն ու ի-
րենց հարցը տուններուն համեմատ՝
քսան տարեկանէն վեր բոլոր պա-
տերազմելու կարող եղողները՝ իբեշ
31 անուններուն թուովը , Չաբու-
ղոնին ցեղէն համրուածները յի-
սունուեօթը հազար չորս հարիւր
հօգի էին :
- 32 Յովսէփի որդւոյմէ Եփրեմի որ-
դիքը իրենց սերունդովը՝ իրենց

- տոհմերուն ու իրենց հարցը տունե-
րուն համեմատ՝ քսան տարեկանէն
վեր բոլոր պատերազմելու կարող
եղողները՝ իբեշ անուններուն
33 Թուովը , Եփրեմին ցեղէն համ-
րուածները քառասուն հազար հինգ
հարիւր հօգի էին :
- 34 Մանասէի որդիքը իրենց սե-
րունդովը՝ իրենց տոհմերուն ու ի-
րենց հարցը տուններուն համեմատ՝
քսան տարեկանէն վեր բոլոր պա-
տերազմելու կարող եղողները՝ իբեշ
35 անուններուն թուովը , Մանասէին
ցեղէն համրուածները երեսուեր-
կու հազար երկու հարիւր հօգի է-
ին :
- 36 Բենիամինի որդիքը իրենց սե-
րունդովը՝ իրենց տոհմերուն ու ի-
րենց հարցը տուններուն համեմատ՝
քսան տարեկանէն վեր բոլոր պա-
տերազմելու կարող եղողները՝ իբեշ
37 անուններուն թուովը , Բենիամի-
նին ցեղէն համրուածները երսու-
նուհինգ հազար չորս հարիւր հօգի
էին :
- 38 Դանի որդիքը իրենց սերունդովը՝
իրենց տոհմերուն ու իրենց հարցը
տուններուն համեմատ՝ քսան տա-
րեկանէն վեր բոլոր պատերազմելու
կարող եղողները՝ իբեշ անուննե-
39 րուն թուովը , Դանին ցեղէն համ-
րուածները վաթսուսուերկու հա-
զար եօթը հարիւր հօգի էին :
- 40 Սաբի որդիքը իրենց սերունդովը՝
իրենց տոհմերուն ու իրենց
հարցը տուններուն համեմատ՝ քսան
տարեկանէն վեր բոլոր պատերազ-
մելու կարող եղողները՝ իբեշ ա-
41 նուններուն թուովը , Սաբին ցե-
ղէն համրուածները քառասունումէկ
հազար հինգ հարիւր հօգի էին :
- 42 Նփթադիմի որդիքը իրենց սե-
րունդովը՝ իրենց տոհմերուն ու ի-
րենց հարցը տուններուն համեմատ՝
քսան տարեկանէն վեր բոլոր պա-
տերազմելու կարող եղողները՝ իբեշ
43 անուններուն թուովը , Նփթա-
դիմին ցեղէն համրուածները յի-
սունուիրեք հազար չորս հարիւր
հօգի էին :
- 44 Ղառնք են ան համրուած հոգի-
ները , որ Մովսէսը՝ Ահարոնը ու
Խորայէի իշխանները համրեցին .
« Իշխանները տասուերկու մարդիկ
էին , ամէն մէկը իր հայրերուն տա-
45 նը կողմէն : Այսպէս Խորայէի որ-
դւոցը ամէնը իրենց հարցը տունե-
րուն համեմատ՝ Խորայէի մէջ քսան
տարեկանէն վեր բոլոր պատերազ-
մելու կարող եղողները համրուե-
46 ցան . Եւ բոլոր համրուածները
էվեց հարիւր երեք հազար հինգ
հարիւր յիսուն հօգի էին :

Ն . Բ . Գ . Բ .
1490

ՀԳԼԻԷ 64

ԵԵԼԻԸ 26
ՏԵՍ ԵԼ
ԺԲ 37 ԳԼ
Բ 32 ԻԳ
51

Ն. Բ. Զ. Բ.
1490

ԳԼ. Դ

1 Ղևոնցիներուն պաշտօն կատարելու համար որդուած հասակը . 4 քահանաները խորանը քակելէն ետեւ . Վահագնաց յանձնուելու բաները : 16 Եղիազարին վերակացութեան պաշտօնը : 17 քահանայիք ընելու զգուշութիւնները : 21 Գերսոնեանց , 29 ու Մերաբանաց տանելու բաները : 34 Վահագնաց , 38 Գերսոնեանց , 42 ու Մերաբանաց թիւը :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին ու
2 Ահարոնին՝ ըսելով . Ղեւի որ-
դուողը մէջէն Վահագնին որդուողը
զուամարդ առ իրենց տոհմերուն ու
իրենց հարցը տուներուն համեմատ .
3 Երսուռ տարեկանէն վեր մինչև
յիսուռ տարեկանը ժողովքի խո-
րանին մէջ ծառայութիւն ընելու
համար զուեղին մէջ ամէն մտնողը
4 հոգիք . Ժողովքի խորանին մէջ
Բահագնին որդուողը պաշտօնը ,
5 եւ երբոր բանակը չուեցու ըլլայ :
Ահարոնը ու անոր որդիքը պիտի
դան , ու Ե ծածկողին վարագուրը
իջեցընեն , և անով է վկայութեան
6 տապանակը ծածկեն : Եւ թէհաշի
մորթերէ ծածկողը անոր վրայ պի-
տի դնեն , ու անոր վրայ բոլորովին
կապուտակ լաթ մը տարածեն . և
7 եւ Եսապաշտութեան սեղանին
վրայ կապուտակ լաթ մը պիտի
տարածեն . ու անոր վրայ սկու-
տեղները՝ և ինկամանները՝ ու գա-
ւաթները՝ և թափելու նուէր մա-
տուցանելու բաժակները պիտի դը-
նեն , ու հանապազօրեայ հացերը
8 անոր վրայ պիտի ըլլան . Եւ ա-
նոնց վրայ կրկնակի կաթմիթ լաթ
մը պիտի տարածեն , ու թէհաշի
մորթերէ ծածկողով ծածկեն ան .
և անոր ձողերը պիտի անցընեն :
9 Եւ կապուտակ լաթ մը պիտի առ-
նեն , ու ծածկեն Ելոյսի աշտանա-
կը Բե անոր ճրագները՝ ու անոր
ունելիները՝ և բազմակալները՝ ու
անոր բոլոր եղի ամանները որոնց-
մով կը ծառայէին անոր . Եւ զանի-
կայ իր ամէն գործիքներովը թէ-
հաշի մորթերէ ծածկողի մը մէջ
պիտի դնեն , ու լծակի մը վրայ
11 պիտի դնեն ան : Եւ Եսակի թեղա-
նին վրայ կապուտակ լաթ մը պի-
տի տարածեն , ու թէհաշի մոր-
թերէ ծածկողով մը ծածկեն ան .
և անոր ձողերը պիտի անցընեն :
12 Եւ սրբարանին պաշտօնին գործա-
ծուած բոլոր գործիքները պիտի
առնեն , ու կապուտակ լաթի մը
մէջ փաթ թեն , և թէհաշի մոր-
թերէ ծածկողով պիտի ծածկեն
զանիկայ , ու լծակի մը վրայ դնեն :
13 Եւ ուղեւոր սեղանէն մոխիրները
հանելով՝ անոր վրայ ծիրանեգոյն

— 86 — ԳԼ. Բ.
24 : ա ՄԻՆ .
ԻԳ . 8 , 24 ,
27 :

Բ ԶԳԻ 15 :
Ժ ԶԳԻ 19 :

Դ ԵԼ ԻԳ .
Ի ԵԼ ԻԳ .
10 , 16 :

Դ ԵԼ ԻԳ . 13 :
Ի ԵԼ ԻԳ . 28 :
29 , 30 , ԴԼ .
ԻԳ . 6 , 8 :

Ե ԵԼ ԻԳ . 31 :
Բ ԵԼ ԻԳ . 37 ,
38 :

Ժ ԵԼ . Լ . 1 .
3 :

Ն. Բ. Զ. Բ.
1490

14 լաթ տարածեն , Եւ անոր վրայ
պաշտօնին համաք գործածուած
անոր բոլոր գործիքները՝ աշխիւ
կրակի ամանները՝ մահանները՝ ու
թիւները՝ և կոնքերը՝ (սեղանին
բոլոր գործիքները՝) ան լաթի վը-
րայ պիտի դնեն , ու անոր վրայ
թէհաշի մորթերէ ծածկող մը տա-
րածեն . և անոր ձողերը անցընեն :
15 Եւ Ահարոն ու անոր որդիքը բա-
նակին չուած առնեն՝ սրբարանը
ու սրբարանին բոլոր կարասիները
ծածկելը լմնցընեն . ու ետքը Եվա-
հագնին որդիքը պահանջ վերցընելու
զան . Երայց սուրբ բաներու պիտի
չպահեն՝ որ չմոռնին . Եվ Վահագնին
որդուողը բեռները ասոնց պիտի ըլ-
լան ժողովքի խորանին մէջ :

16 Եւ Ահարոն քահանային որդին
Եղիազարը Ելոյսի եղին՝ ու Եսուռ-
շահոտ խառնելին՝ և հանապազ-
օրեայ հացի ընծային՝ ու Եսոման
եղին վրայ վերակացու պիտի ըլլայ .
և բոլոր խորանին ու անոր մէջի ա-
մէն բաներուն , սրբարանին ու ա-
նոր կարասիներուն վրայ վերակա-
ցու ըլլայ :
17 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին ու
18 Ահարոնին՝ ըսելով . Ղևոնցուող մե-
ջէն Վահագնեանց տոհմերուն ցեղը
19 մի կորսնցընէք . Բայց անոնց ա-
սանկ բրէք՝ որ Եսմեանսուրբ բանե-
րուն մօտեցած առնենին որդ մնան
ու չմոռնին . Ահարոնը ու իր որդի-
քը պիտի զան , ու անոնց ամէն մե-
կուն իր պաշտօնը ու իր բեռը որդ-
20 չեն , Եւ երբոր սուրբ բաները կը
ծածկեն , անոնք տեսնելու համար
ներս պիտի չմոռնեն որ չմոռնին :
21 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին ը-
22 սելով . Ես Գերսոնի որդուողը
զուամարդ առ իրենց հարցը տուե-
րուն ու իրենց տոհմերուն համե-
23 մատ . Երսուռ տարեկանէն վեր
մինչև յիսուռ տարեկանը՝ ժողովքի
խորանին մէջ ծառայութիւն ընելու
համար՝ զուեղին մէջ ամէն մտնող
24 ներս պիտի համրեն : Գերսոնեանց
տոհմերուն ծառայելու ու բեռ վեր-
25 ցընելու պաշտօնը աս է . Եւ անոնք
պիտի վերցընեն խորանին վարա-
գուրները՝ ու ժողովքի խորանը՝ ա-
նոր ծածկողը՝ ու անոր վրայի թէ-
հաշի ծածկողը՝ և ժողովքի խորա-
26 նին դրանը վարագուրը . Եւ խորա-
նին ու սեղանին բոլորաթիւր եղած
սրահին վարագուրները՝ ու սրահ
մտնելու դրանը վարագուրը՝ ու ա-
նոնց չուանները՝ և անոնց պաշտօ-
նին բոլոր գործիքները ղեւիւ Ելո-
ցընեն . ու ասոնց հարկաւոր եղած
բոլոր սպասաւորութիւնները պիտի
27 ընեն . Գերսոնեանց որդուողը բոլոր

Ի ԳԼ. Բ. Զ. Բ.
Ժ . 21 : Բ
ՕՐ . Լ . 9 :
Բ ԲԻՄԳ . Գ .
13 : ա ՄԻՆ .
Ժ . 6 , 21 :
Լ ԲԻՄԳ . Գ .
6 , 7 : ա ՄԻՆ .
Ժ . 9 , 10 :
Ի ԳԼ. Բ. 31 :
Ժ ԵԼ ԻԳ . 6 :
ԴԼ . ԻԳ . 2 :
Ի ԵԼ . ԻԳ . 34 :
Ժ ԵԼ . ԻԳ .
40 :
Ի ԵԼ . Լ . 28 ,
ԼԼ .

Դ ԶԳԻ 4 :

Ժ 86 ԵԼ .
ԺԺ . 21 :
ԲԻՄԳ . Գ .
19 :

Դ ԶԳԻ 8 :

Դ ԳԼ . Գ . 25 ,
26 :

Ն. Բ. ԴՖ.
1490

ՀՅԹ 8

ԳԼ. Գ. 86.
87.
ԵԼ. Խ. 15.

ԵԼ. Խ. 21.

ՀՅԹ 2

պաշտօնը՝ իրենց ամէն բեռներուն ու իրենց ամէն պաշտօններուն համար՝ Ահարոնին ու անոր որդեցը հրամանովը պիտի ըլլայ . և անոնց բոլոր բեռները անոնց պահպանուած թեմանէք : Գերսոնեանց որդեցը տոհմերուն պաշտօնը աս պիտի ըլլայ ժողովքի խորանին մէջ . և անոնց պահպանութիւնը Ահարոն քահանային որդւոյն Իթամարին ձեռքին տակը պիտի ըլլայ :

29 Երբարիի որդւոյն ու պիտի համբաւ . իրենց տոհմերուն ու իրենց

30 հարցը տուններուն համեմատ . Երսուտ տարեկանէն վեր մինչև յիսուն տարեկանը ժողովքի խորանին ծառայութիւնը ընելու համար գունդին մէջ ամէն մօտոյնները համբաւ :

31 Եւ ժողովքի խորանին մէջ անոնց ամէն պաշտօններուն համեմատ՝ և անոնց բեռներուն պահպանութիւնը աս է . խորանին տախտակները , ու անոր նիգերը և անոր

32 սիւները՝ ու խորանները , Եւ շուրջանակի սրահին սիւնները ու անոնց խորանները և ցիւրերը ու չուանները՝ անոնց ամէն գործիքներովը և անոնց ամէն պաշտօնովը անոնց բեռներուն պահպանութեանը և գործիքները անուններովը պիտի յանձնէք անոնց :

33 Աս է Երբարիի որդեցը տոհմերուն պաշտօնը ժողովքի խորանին մէջ՝ իրենց բոլոր պաշտօններուն համեմատ Ահարոն քահանային որդւոյն Իթամարին ձեռքին տակը .

34 Եւ Բոփսէս ու Ահարոն և ժողովքին իշխանները հարեցին Կահաթեանց որդիները անոնց տոհմերուն ու անոնց հարցը տուններուն

35 համեմատ . Երսուտ տարեկանէն վեր մինչև յիսուն տարեկանը ժողովքի խորանին մէջ ծառայութիւնը ընելու համար գունդին մէջ ամէն մօտոյնները . ու անոնց հարցը տուններուն

36 ներք . ու անոնց համարուածները իրենց տոհմերովը երկու հազար եօթը

37 հարիւր յիսուն հօգի էին : Ասոնք են ժողովքի խորանին բոլոր ծառայութիւնը ընող Կահաթեանց տոհմերուն համարուածները . որ Մովսէս ու Ահարոն համբեցին , ինչպէս որ Յէրը Մովսէսին ձեռքովը պատուիրէր էր .

38 Եւ Գերսոնի որդեցը համարուածները իրենց տոհմերուն ու իրենց

39 հարցը տուններուն համեմատ . Երսուտ տարեկանէն վեր մինչև յիսուն տարեկանը ժողովքի խորանին մէջ ծառայութիւնը ընելու համար գունդին մէջ ամէն մօտոյնները

40 հօգի էին . Եւ անոնց համարուածները իրենց տոհմերուն ու իրենց հարցը տուններուն համեմատ՝ երկու

հազար վեց հարիւր երսուտ հօգի էին : Եւ Ասոնք են ժողովքի խորանին մէջ բոլոր ծառայութիւնը ընող Գերսոնի որդեցը տոհմերուն համարուածները , որ Մովսէս ու Ահարոն համբեցին՝ Յէրընը պատուիրածին պէս :

42 Եւ Երբարիի որդեցը տոհմերուն համարուածները իրենց տոհմերուն ու իրենց հարցը տուններուն

43 համեմատ , Երսուտ տարեկանէն վեր մինչև յիսուն տարեկանը ժողովքի խորանին մէջ ծառայութիւնը ընելու համար գունդին մէջ ամէն մօտոյնները հօգի էին . Եւ անոնց համարուածները իրենց տոհմերովը , իրենց հազար երկու հարիւր հօգի էին : Ասոնք են Երբարիի որդեցը տոհմերուն համարուածները , որ Մովսէս ու Ահարոն համբեցին , ինչպէս որ Յէրը պատուիրէր էր Մովսէսին ձեռքովը :

46 Դևտացոց բոլոր համարուածները որ Մովսէս ու Ահարոն և Իսրայէլի իշխանները համբեցին իրենց տոհմերուն ու իրենց հարցը տուններուն

47 համեմատ , ՝ Երսուտ տարեկանէն վեր մինչև յիսուն տարեկանը ժողովքի խորանին մէջ պաշտօնը ու բեռ կրելու ծառայութիւնը ընելու

48 ամէն մօտոյնները , Այսիսքն անոնց համարուածները ու իր հազար հինգ

49 հարիւր ու յիսուն հօգի էին . Ասոնք Յէրընը պատուիրածին պէս համարուեցան Մովսէսին ձեռքովը . Իսկ ամէն մէկը իր պաշտօնին ու իր բեռին նայելով . այսպէս համարուեցան անոնք , ինչպէս որ Յէրը պատուիրեց Մովսէսին :

Ն. Բ. ԴՖ.
1490

ՀՅԹ 29

ՀՅԹ 3. 23
30

ՀՅԹ 15. 24.
31.

ՀՅԹ 1. 21.

ԳԼ. Ե

1 Ամարութիւնը մարդիկները բանակէն դուրս կը գնան . 5 Ամարութիւնը փոխարէն հաւանդուած : 11 Երկուսն որ իր նկարը իրարմէն ունենան Կահաթեան համար ընելու փորձ :

1 Եւ Յէրը խօսեցաւ Մովսէսին ըսելով . Հրաման ըրէ Իսրայէլի որդեցը՝ որ բանակէն դուրս ձգեն ամէն ՝ Երբարիի ու ամէն Բժորու ունեցողը ու Գմուելի մը ամէն ան .

3 Երբարիի եղբոր . Արուն այ զէն ալ դուրս ձգեցէք . բանակէն դուրս պիտի ձգէք անոնք , որ չպղծեն իրենց բանակները՝ Երբարիի միջոցը

4 Եւ կը ընպէս : Եւ Իսրայէլի որդիքը այնպէս ըրին , ու բանակէն դուրս ձգեցին զանոնք . ինչպէս որ Յէրը Մովսէսին խօսեցաւ , անանկ ըրին Իսրայէլի որդիքը :

5 Եւ Յէրը խօսեցաւ Մովսէսին ըսելով . Խօսէ Իսրայէլի որդեցը . Երբոր մարդ մը կամ կնիկ մը մարդու Կարծիք մեղքերէն մէկը գործէ .

ԴԼ. Ժ. 46. ԳԼ. Ժ. 14. ԲԼ. Ժ. 18. ԴԼ. Ժ. 11. ԴԼ. Ժ. 12. ԴԼ. Ժ. 16. ԴԼ. Ժ. 2. ԴԼ. Ժ. 3.

Ն. Բ. ՉԲ. 1490

ԶԴԿ. Ե. 5.
ԻԶ. 40.
ՅԵԿ. Ե. 19.
ԻԶԿ. Զ. 5.

ԶԴԿ. Զ. 6.
Զ. Ե. 7.

ԻԵԼ. ԻԶ. 29.
ԶԿ. Զ. 17.
18. 26. Ե.
6. 7. 9. 10.
14. ԳԵ. ԺԵ.
8. 9. 19. Բ.
ՕՐ. ԺԵ. 3.
4. ԵԶԵԿ.
ԽԶ. 29. 30.
ԶԴԿ. Ժ. 13.

ԻԶԿ. ԺԶ. 20.

Զ. Բ. ՉԲ. Ե.
ԶԵԿ. ԻԶ. 16.

լով՝ Տերոյն զէմ մեղանչէ, ու ատ
7 անձը յանցաւոր ըլլայ, ՆԱն ատե-
նը իր ըրած մեղքը պիտի խոտտո-
վանի, և անիկայ իր բռն փնարը
էլման պիտի հատուցանէ, ու ա-
նոր վրայ հինգերորդ մաս մը աւել-
ցնէ, ու զանիկայ փնարը քաշողին
8 պիտի տայ: Եւ թէ որ ան Էս-
տուր մարդուն մէկ ազգականն ալ
չըլլայ, որուն ա փնարը հատու-
ցուի, ա Եստուր փնարը Տերո-
յն հատուցուելով՝ քահանային դէ-
պէ ըլլայ, բայց ի Եստուր թեան
խոյնէն, որով ան յաւատարմութեան
թաւան համար քառու թիւն պիտի
ըլլայ:

9 Եւ Իսրայէլի որդւոցը բոլոր սուրբ
բաներուն ամէն Բնծան որ կը բե-
րեն քահանային, անոր պիտի ըլ-
լայ: Եւ ամէն մէկուն սուրբ բա-
նէրը անոր պիտի ըլլան. ամէն
մարդ ինչ որ տայ քահանային,
ճանոր ըլլայ:

11 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին ը-
12 սելով. Խօսէ Իսրայէլի որդւոցը՝
ու ըսէ անոնց. Թէ որ մարդու մը
կնիկը խոտորի՝ ու անոր անհաւա-
13 տարմութիւն ընէ, Եւ մէկը Էանոր
հետ պառկելով՝ զուգաւորի, ու
անոր էրիկը տեսած չըլլալով՝ Բաւ-
գաղտուկ մնայ, և անոր պղծուած
ատենը՝ տեսնող մը չըլլայ, ու կնի-
14 կը չըրնուի, Եւ Եստուր վրայ նա-
խանձաւորութեան ոգի դալով՝ իր
կնկանը պղծուելուն համար նա-
խանձի. կամ կնիկը պղծուած
չըլլալով՝ Եստուր վրայ նախանձա-
ւորութեան ոգի գայ՝ ու նախան-
15 ձի, Ան ատենը ան մարդը իր
կնիկը քահանային պիտի բերէ,
և անոր ընծային համար՝ զարի
այելուին արուրին տասներորդ բա-
ժինը պիտի բերէ. եղ պիտի չը-
թափէ անոր վրան՝ ոչ ալ կնիկը
րուկ դնէ վրան. ինչու որ նախան-
ձաւորութեան ընծայ մըն է ան.
Եւ յիշատակի ընծայ՝ Եւ որ մեղքը կը
16 յիշատակէ: Եւ քահանան կնիկը
պիտի մօտեցնէ, ու Տէրոյն առջևը
17 կայնեցնէ: Եւ քահանան հողէ
ամանով սուրբ ջուր պիտի առնէ.
ու քահանան խորանին, յատակը ե-
ղած հողէն պիտի առնէ, և ջուրին
18 մէջը դնէ: Եւ քահանան Տէրոյն
առջևը պիտի կայնեցնէ կնիկը, ու
կնկանը զրուիքը բանայ, և յիշա-
տակի ընծան՝ պիտիքն նախան-
ձաւորութեան ընծան անոր ձեռքը
պիտի տայ. ու անէծքին լեղի ջուրը
քահանան իր ձեռքը պիտի ունե-
19 նայ. Եւ քահանան անոր երդում
ընէլ պիտի տայ, ու ըսէ կնկանը.
Թէ որ մարդ մը քեզի հետ չպառ-

կեցաւ, և թէ որ քու երկանդ ան-
հաւատարմութիւն ընելով չպղծ-
ուեցար, անէծքին աս լեղի ջուրը
20 քեզի փնար մը չընէ. Բայց թէ որ
քու երկանդ անհաւատարմութիւն
ընելով՝ պղծուեցար, և քու երկեղ-
զատ ուրիշ մարդ մը քեզի հետ
21 պառկեցաւ, (Ան ատենը քահա-
նան Եկնկանը անէծքի երդումը
նէլ պիտի տայ, և քահանան
կնկանը պիտի ըսէ.) Եւ Տէրը քեզ
քու ժողովուրդիդ մէջտեղը՝ ա-
նէծքի ու երդումի համար պիտի
դնէ, երբոր Տէրը քու գիտող փառ-
22 ցնէ՝ ու քու փորդ ունեցնէ. Եւ
աս անէծքին ջուրը քու աղիքնե-
րուդ մէջ պիտի երթայ, որ Էս-
տուր փորդ ունեցնէ, ու Էս-
տուր փորդ փտեցնէ. Եւ կնիկը պիտի ըսէ.
23 Ամէն ամէն, Եւ քահանան աս
անէծքինը գիրքի մը մէջ պիտի
գրէ, ու ան լեղի ջուրով պիտի
24 արէ: Եւ անէծքին լեղի ջուրը
ան կնկանը պիտի խմցնէ. ու
անէծքին լեղի ջուրը անոր ներսի
դին պիտի երթայ՝ լեղի ըլլալ-
25 համար: Եւ քահանան կնկանը
ձեռքէն նախանձաւորութեան ըն-
ծան պիտի առնէ, ու Տէրոյն առ-
ջևը յերեքընէ ընծան, և սեղանին
26 մօտեցնէ ան: Եւ քահանան ըն-
ծայէն իր ձեռքը լեցուն պիտի առ-
նէ, յիշատակի համար, ու սեղա-
նին վրայ պիտի այրէ ան. ու Էս-
տուր քան ջուրը կնկանը պիտի խմց-
27 նէ: Եւ ջուրը անոր խմցնելէն
ետեւ՝ թէ որ անիկայ պղծուած է,
ու իր երկանդ անհաւատարմու-
թիւն ըրած է, անէծքին ջուրը
լեղի ըլլալով՝ երբոր մօտէն անոր
ներսի դին, անոր փորդ պիտի ու-
նենայ, ու անոր գիտող փորդ, և
կնիկը քի ժողովուրդին մէջը անի-
28 ձեալ պիտի ըլլայ: Իսկ թէ որ կնի-
կը պղծուած չըլլալով՝ մաքուր է,
փնար պիտի չկրէ, ու զաւակ պիտի
29 ծնան: Եւ նախանձաւորութեան
օրէնքը աս է, երբոր կնիկ մը ի
իր երկանդ անհաւատարմութիւն
ընէ.
30 Եւ պղծուի, կամ երբոր մարդու
մը վրայ նախանձաւորութեան ոգի
գայ՝ ու իր կնկանը վրայ նախանձի,
Տէր-յն առջևը պիտի կայնեցնէ
կնիկը, և քահանան կատարէ աս
31 բոլոր օրէնքը անոր վրայ. Եւ ան
մարդը ազատ պիտի ըլլայ յանցան-
քէն, և կնիկը իր յանցանքին
Դժբեր պիտի կրէ:

ԳԼ. 2

1 Ու խօստարմութեան կանոնը: 2 ժողովուրդը
օրհնելու կերպը:

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ըսե-
2 լով. Խօսէ Իսրայէլի որդւոցը՝

Ն. Բ. ՉԲ. 1490

ԻՅԵ. Զ.
26. ԽԶ. Զ.
Ժ. 24.
ԶԵԿ. Զ.
29.
Երեմ. ԻԶ.
22.

ԽԶ. Զ. 18.

Զ. ՕՐ. ԻԶ. 15.

ԶԴԿ. Զ. 27.
ԶԴԿ. Զ. 2.
9.

* ԵԶԵ. ԻԶ.
Զ. ՕՐ. ԻԶ.
37. ՍԱԶ.
Զ. 9. 11.
Երեմ. ԻԶ.
9. ԻԶ. 18.
22. ԻԶ.
18. ԶԱԶ.
Զ. 13.
ԶԶ. 19.

ԶԴԿ. Ի. 17.
19. 20.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

— ԴԼ. ԻԷ.
2 : Դասու.
ժգ. 5 : Գոր.
Իա. : 23 :
Հոռվ. : ա.
1 :
Բ. Ամով. : Բ.
12 : Դաս.
ա. : 15 :

Գ. Դասու. : ժգ.
5 : ժգ. 17 :
ա. Թապ. : ա.
11 :

Դ. ԴԼ. Իա.
11 : ԳԼ.
ժԹ. : 11.
16 :

Է. ԴԼ. Իա.
1 : 2 : 11 :
ԳԼ. : Թ. 6 :

* ԵԲ. Դուհի.
բուհի

Դ. Գոր. : ժգ.
15 : ԳԼ. : 24 :

Է. ԴԼ. Ե. Դ. 7 :
ժգ. : 22 : ժԵ.
14 : 29 :

Է. ԴԼ. Ե. 6 :

Է. ԴԼ. Ե. 6 :

Դ. Գոր. : Իա.
26 :

Է. ԴԼ. Դ. 2.
27 : 32 :

Է. ԴԼ. Դ. 6 :
Է. ԴԼ. Դ. 4 :

Է. ԴԼ. ԻԹ.
2 :

Է. ԳԼ. ԺԵ.
5 : 7 : 10 :

ու բաժնի անոնց . Թե որ մարդ մը
կամ կնիկ մը . ինքզինքը Տերոջը
նուիրելու համար ուխտաւորի մեծ
3 ուխտ ընելու ըլլայ . Բ Գինիէն և
օղիէն պիտի զգուշանայ . զինի
քաջախ կամ օղիի քաջախ պիտի
չլսմէ . և խաղողի օշարակ չլսմէ .
ու խաղող կամ չամի պիտի չու-
4 տէ . Ինքզինքը նուիրելուն բո-
լոր օրերը՝ որթէն եղած բան մը
պիտի չուտէ . կուտերէն մինչև
5 կեղևը . Ինքզինքը նուիրելու ուխ-
տին բոլոր օրերը՝ Է իր զվուռն ա-
ծելի չպցընէ . մինչև ինքզինքը
Տերոջը նուիրած օրերուն լմննալը՝
ինքը սուրբ պիտի ըլլայ . և իր
զվուռ մազերուն վարքը Թող տայ
6 որ ամի . Ինքզինքը Տերոջը նուի-
րած բոլոր օրերը՝ Դ մեռած մարմի-
7 նի մը պիտի չմօտենայ . Է իր հօ-
րը համար կամ մօրը համար՝ իր
եղբօրը կամ իր քրոջը համար՝ ինք-
զինքը պիտի չպղծէ . երբոր անոնք
մեռնին . ինչու որ իր Աստուծոյն
8 ուխտը իր զվուռն վրան է . Ինք-
զինքը նուիրելուն բոլոր օրերը ինքը
9 սուրբ է Տերոջը . Եւ թէ որ իր
քովը յանկարծ մարդ մը մեռնի . ու
իր նուիրած զվուռը պղծուի . իր
մարբուելու օրը Դ իր զվուռը պիտի
ածիլէ . Եւ թմերորդ օրը ածիլէ ան .
10 Եւ Է ու թմերորդ օրը ժողովքի խո-
րանին դուռը երկու տասրակ կամ
աղանիի երկու ձագ պիտի բերէ
11 քահանային . Եւ քահանան մէկը
մեղքի պատարագ՝ ու մէկը ողա-
կեզ պիտի մատուցանէ . և մեռելին
պատճառովը եղած մեղքին համար
քաւութիւն պիտի ընէ անոր . ու
նոյն օրը պիտի սրբէ անոր զվուռը .
12 Եւ իր ուխտին օրերը Տերոջը պիտի
նուիրէ . ու Է յանցանքի պատարագի
համար մէկ տարեկան գառնուկ մը
պիտի բերէ . և առջի օրերը պիտի
չհամրուին . ինչու որ իր ուխտը
պղծուցցաւ .
13 Եւ ուխտաւորին օրէնքը աս է .
Երբոր ինքզինքը նուիրելուն օրերը
լմննալ . անիկայ ժողովքի խորա-
14 նին դուռը պիտի բերուի . Եւ իր
զոհք Տերոջը պիտի մատուցանէ .
մէկ տարեկան անարատ արու գառ-
նուկ մը ողջակեզի համար . ու մէկ
տարեկան անարատ եղ զառնուկ մը
ժմեղքի պատարագի համար . և մէկ
անարատ խոյ մը ի խաղաղութեան
15 զոհի համար . Եւ սակաւ մը Լբա-
րակ ալուրէ եղով չաղուած ան-
խմոր շօթեր . ու Է եղով օծուած
անխմոր լաւաշներ . և անոնց հացի
ընծան ու Է թափելու նուէրը պէտ-
16 ժարակաւ . Եւ քահանան անոր
մեղքի պատարալը ու անոր ողջա-

կէղը Տերոջը առջևը մօտեցնելով՝
17 պիտի մատուցանէ . Եւ խոյը՝ խա-
ղաղութեան զոհ պիտի մատուցանէ
Տերոջը՝ անխմոր հացին սակաւովը .
ու քահանան անոր հացի ընծան ու
թափելու նուէրը պիտի մատուցա-
18 նէ . Եւ ուխտաւորը իր նուիրած
զվուռը պիտի ածիլէ ժողովքի խո-
րանին դուռը . ու իր նուիրած զը-
խուն մազը պիտի առնէ . և խաղա-
ղութեան զոհին տակը եղած կրա-
19 կին մէջը դնէ . Եւ քահանան խո-
յէն՝ Է եփած թեւ . և օսկառէն՝
մէկ անխմոր շօթ ու մէկ անխմոր
լաւաշ պիտի առնէ . և նուխտաւորին
ձուրերուն վրայ դնէ՝ մազերը ա-
20 ծիլուելէն ետք . Եւ քահանան Է-
րեցընելու ընծայ պիտի մատու-
ցանէ զանոնք Տերոջը առջևը .
Հասոնք երեցընելու երբուծով՝ ու
բարձրացընելու զխաղով՝ քահանա-
յին համար սուրբ են . և անկէ
ետեւ ուխտաւորը զինի թող խմէ .
21 Ուխտաւորի մը անոր նուիրու-
լուն համար Տերոջը խոտաւացած իր
ընծային օրէնքը աս է . իր ձեռքը
հասածան ի գատ . անիկայ իր Է-
րած խոտամուկները իր նուիրուելուն
օրէնքովը պիտի կատարէ .
22 Եւ Տերը խօսեցաւ Մովսէսին՝ Է-
23 սելով . Խօսէ՛ Ահարոնին ու անոր
որդեացը՝ և ըսէ՛ . Այսպէս պիտի
օրէնք իսրայելի որդիքը՝ ըսելով
24 անոնց . Տերը օրէնք թեզ . և յայնչ
25 թեզ . Տերը յայնչ աւաղընէ իր Է-
րեւ թու վրայ . ու՝ ողորմի թեզի .
26 Տերը իր Էրեւ թու վրայ վերցընէ .
27 Եւ խաղաղութիւն տայ թեզի . Եւ
իմ անուն իսրայելի որդեացը վրայ
պիտի դնեն . ու Դեւ պիտի օրէնք
զանոն .

ԳԼ. Ե

1 Ինչանեւուն ընծաները խորանին նուիրման
հանգիստ համար . 10 Սեզանին նուիրման
հանգիստ համար մատուցուած ընծաները .
80 Աստուած քաւութիւնին վրայ Մովսէսին
հետեւ խօսի .
1 Եւ եղաւ որ՝ ան օրը որ Մովսէս
— լմննուց խորանը կանգնել . և
զանիկայ ու անոր բոլոր անօթները
օծեց ու սրբեց . և սեզանը ու անոր
բոլոր զօրծիքները օծեց . ու զանոնք
2 սրբեց . Ան անունը Է իսրայելի իշ-
խանները՝ իրենց հայրերուն տանը
զվուռները՝ Ժաւուրքի համարու-
լուն վրայ վերակացու եղող զեղե-
րուն իշխանները ընծաներ տուին .
3 Եւ բերին իրենց ընծաները Տերոջը
առջևը . վեց ծածկուած սայլիք՝ և
տասուերկու լեզեր . ամեն երկու
իշխանները մէկ սայլ . և ամեն մէկը
մէկ մէկ լեզ . և մօտեցուցին զանոնք
4 խորանին առջևը . Եւ Տերը խօ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1490

Գոր. : Իա.
24 :

Հաս. Թապ. : Բ.
15 :
ՅԵԼ. : ԻԹ.
23 : 24 :

Հ. ԵԼ. : ԻԹ.
27 : 28 :
ԶԳԼ. : Թ. : 22 :
ա. Թ. : ԻԹ.
13 :

Մաղ. : ԵԲ.
7 : 8 : 5 :
ԺԵ. : 11 :

Մաղ. : Լա.
16 : 46 : 1 :
4 : 3 : 7 : 19 :
ԺԹ. : 135 :
Դաս. : Թ.
17 :

Ե. Դ. : Իսգ.
29 :

Մաղ. : Դ. : 6 :
ՅՕ. : ժգ.
27 : ԲԵ. :
Դ. : 16 :

Է. Բ. : ԻԹ.
10 : Բ. Թ.
Է. : 14 : ԵԵ.
Իսգ. : 7 :
Դաս. : Թ.
15 : 19 :

Մաղ. : ԺԵ.
12 :

— ԵԼ. : Ի. : 18 :
ԴԼ. : Բ. : 10 :
11 :

Բ. Դ. : ա. : 4 :
ԵԼ. :

Ն. Բ. ՉԲ. Բ.
1490

43 զի որդւոց իշխանը Դագուռին որ-
մա էր . սրբարանին սիկղին համե-
մատ՝ հարիւր երսուն սիկղէ մէկ
արծաթ սկուտեղ , եօթանասուն
սիկղէ մէկ արծաթ կոնք , երկուքն
այլ լեցուն էին հացի ընծայի համար
եղով շաղուած բարակ ալիւրով ,
44 Տասը «Իլ» ոսկիէ մէկ խնկաման
45 խունկով լեցուն , Մէկ զուարակ՝
մէկ խոյ՝ և մէկ տարեկան մէկ գառն
46 ողջակէզի համար , Այծերէն մէկ
նոխազ մեղքի պատարագի համար ,
47 Եւ խաղաղութեան զոհի համար
երկու արջաւ՝ հինգ խոյ՝ հինգ նո-
խազ՝ և հինգ հատ մէկ տարեկան
գառինք . Դագուռին որդւոյն Ե-
ղիսափին ընծան աս էր :
48 Եօթներորդ օրը Ժափաշանդը՝
Եփրեմի որդւոց իշխանը Ամուդին
49 որդին Եղիսաման էր : Անոր ըն-
ծան ... էր . սրբարանին սիկղին
համեմատ՝ հարիւր երսուն սիկղէ
մէկ արծաթ սկուտեղ , եօթանա-
սուն սիկղէ մէկ արծաթ կոնք , եր-
կուքն այլ լեցուն էին հացի ընծայի
համար եղով շաղուած բարակ ա-
լիւրով , Տասը «Իլ» ոսկիէ մէկ
51 խնկաման խունկով լեցուն , Մէկ
զուարակ՝ մէկ խոյ՝ և մէկ տարե-
կան մէկ գառն ողջակէզի համար ,
52 Այծերէն մէկ նոխազ մեղքի պա-
53 տարագի համար , Եւ խաղաղու-
թեան զոհի համար երկու արջաւ՝
հինգ խոյ՝ հինգ նոխազ՝ և հինգ
հատ մէկ տարեկան գառինք . Ա-
մուդին որդւոյն Եղիսամային ըն-
ծան աս էր :
54 Ութերորդ օրը Ժափաշանդը՝
Մանասէի որդւոց իշխանը Փաղա-
սուրին որդին Գամաղիէն էր :
55 Անոր ընծան ... էր . սրբարանին
սիկղին համեմատ՝ հարիւր երսուն
սիկղէ մէկ արծաթ սկուտեղ , եօ-
թանասուն սիկղէ մէկ արծաթ
կոնք , երկուքն այլ լեցուն էին հա-
ցի ընծայի համար եղով շաղուած
56 բարակ ալիւրով , Տասը «Իլ» ոսկիէ
մէկ խնկաման խունկով լեցուն ,
57 Մէկ զուարակ՝ մէկ խոյ՝ և մէկ
տարեկան մէկ գառն ողջակէզի հա-
մար , Այծերէն մէկ նոխազ մեղքի
58 պատարագի համար , Եւ խաղա-
ղութեան զոհի համար երկու ար-
ջաւ՝ հինգ խոյ՝ հինգ նոխազ՝ և
59 հինգ հատ մէկ տարեկան գառինք .
Փաղասուրին որդւոյն Գամաղիէն
ընծան աս էր :
60 Իններորդ օրը Ժափաշանդը՝ Բե-
նիամին որդւոց իշխանը Գեղէօ-
61 նին որդին Աբիզանն էր : Անոր
ընծան ... էր . սրբարանին սիկղին
համեմատ՝ հարիւր երսուն սիկղէ

Ն. Բ. ՉԲ. Բ.
1490

մէկ արծաթ սկուտեղ , եօթանա-
սուն սիկղէ մէկ արծաթ կոնք , եր-
կուքն այլ լեցուն էին հացի ընծայի
համար եղով շաղուած բարակ ա-
լիւրով , Տասը «Իլ» ոսկիէ մէկ
63 խնկաման խունկով լեցուն , Մէկ
զուարակ՝ մէկ խոյ՝ և մէկ տարեկան
64 մէկ գառն ողջակէզի համար , Այ-
ծերէն մէկ նոխազ մեղքի պատա-
65 րագի համար , Եւ խաղաղութեան
զոհի համար երկու արջաւ՝ հինգ
խոյ՝ հինգ նոխազ՝ և հինգ հատ մէկ
տարեկան գառինք . Գեղէօնին
որդւոյն Աբիզանին ընծան աս էր :
66 Յասներորդ օրը Ժափաշանդը՝
Դանի որդւոց իշխանը Ամուդային
67 որդին Աբիզեղին էր : Անոր ըն-
ծան ... էր . սրբարանին սիկղին
համեմատ՝ հարիւր երսուն սիկղէ
մէկ արծաթ սկուտեղ , եօթանա-
սուն սիկղէ մէկ արծաթ կոնք , եր-
կուքն այլ լեցուն էին հացի ընծայի
համար եղով շաղուած բարակ ա-
լիւրով , Տասը «Իլ» ոսկիէ մէկ
69 խնկաման խունկով լեցուն , Մէկ
զուարակ՝ մէկ խոյ՝ և մէկ տարեկան
70 մէկ գառն ողջակէզի համար , Այծե-
րէն մէկ նոխազ մեղքի պատարա-
71 գի համար , Եւ խաղաղութեան
զոհի համար երկու արջաւ՝ հինգ
խոյ՝ հինգ նոխազ՝ և հինգ հատ մէկ
տարեկան գառինք . Ամուդային
որդւոյն Աբիզեղին ընծան աս էր :
72 Մեծասաներորդ օրը Ժափաշան-
դը Աւերի որդւոց իշխանը Եբրանին
73 որդին Փաղիէնն էր : Անոր ընծան
... էր . սրբարանին սիկղին համե-
մատ՝ հարիւր երսուն սիկղէ մէկ
արծաթ սկուտեղ , եօթանասուն
սիկղէ մէկ արծաթ կոնք , երկուքն
այլ լեցուն էին հացի ընծայի համար
եղով շաղուած բարակ ալիւրով ,
74 Տասը «Իլ» ոսկիէ մէկ խնկաման
75 խունկով լեցուն , Մէկ զուարակ՝
մէկ խոյ՝ և մէկ տարեկան մէկ գառն
76 ողջակէզի համար , Այծերէն մէկ
նոխազ մեղքի պատարագի համար ,
77 Եւ խաղաղութեան զոհի համար
երկու արջաւ՝ հինգ խոյ՝ հինգ
նոխազ՝ և հինգ հատ մէկ տարեկան
գառինք . Եբրանին որդւոյն Փա-
ղիէնին ընծան աս էր :
78 Երկուսասներորդ օրը Ժափաշա-
նդը Նեփթաղիմի որդւոց իշխանը
79 Ենանին որդին Աբիզին էր : Անոր
ընծան ... էր . սրբարանին սիկղին
համեմատ՝ հարիւր երսուն սիկղէ
մէկ արծաթ սկուտեղ , եօթանա-
սուն սիկղէ մէկ արծաթ կոնք ,
երկուքն այլ լեցուն էին հացի
ընծայի համար եղով շաղուած բա-
80 րակ ալիւրով , Տասը «Իլ» ոսկիէ մէկ
81 խնկաման խունկով լեցուն , Մէկ

Ն. Բ. Դ. Բ.
1490

ցը վրայ հարուած չգայ՝ Երբոր Իս-
րայէլի որդիքը սրբարանին մօտե-
նան :

20 Եւ Մովսէս ու Ահարոն և Իսրա-
յէլի որդիքը բոլոր ժողովքը՝ Ղե-
տացւոյ վրայով Տէրոջը Մովսէսին
բոլոր պատուիրածին պէս բրին Ղե-
տացիներուն . Իսրայէլի որդիքը

Է. Զ. Բ. 7 :

21 անանկ բրին անոնց . Եւ Ղետա-
ցիները մարդուցան , և իրենց հան-
դերմները լուացին , և Ահարոն
ընծայ մատուց զանոնք Տէրոջը առ-
ջեր . ու Ահարոն անոնց համար
քաւութիւն ըրաւ . որ զանոնք

Է. Զ. Բ. 15 :

22 մարդէ : Եւ անկէ ետեւ Ղետա-
ցիները ժողովքի խորանին մէջ
մօտան Ահարոնին ու անոր որդիքը
առջեր իրենց պաշտօնը ընելու հա-
մար . Ղետացւոյ վրայով Տէրոջը
Մովսէսին պատուիրածին պէս , ա-
նանկ բրին անոնց :

Է. Զ. Բ. 5, 6 :

23 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ը-
24 սելով . Ղետացւոյ խնայեալ աս ըլ-
լայ . Եւ հասնուհինդ տարեկանէն
վեր եղողները՝ ժողովքի խորանին
պաշտօնը ընելու գունդին մէջ պի-
տի մտնեն . Եւ յիսուս տարեկան

Ն. Ե. Բ. Գ. Բ.
3 : ա. Բ. Բ.
Ի. Գ. 3 : 24 :
27 :

25 ըլլալէն ետքը՝ պաշտօնին գունդէն
պիտի դադարին , ու ալ ծառայե-
26 լու չեն . Սակայն ժողովքի խո-
րանին մէջ չպահպանութիւնը պա-
հելու պիտի օգնեն իրենց եղբայր-
ներուն , և ծառայութիւն պիտի
չունեն . ասանկ պիտի ընես Ղետա-
ցիներուն՝ իրենց պահպանութիւն-
ներուն համար :

Է. Գ. Բ. 53 :

ԳԼ. Բ

1 Երկրորդ տարին նորեն զատիկը ընել կը պա-
տուիրուի : 6 Ամաբոր եղողները ու դուր-
տեղ գտնուողները երկրորդ ամսուն մէջ պիտի
ընէին զատիկը : 15 Իսրայէլացիք ամսին ա-
ռաջն յղութեամբ կը չուէին՝ ու ինչան կ'ը-
նէին :

Ե. Բ. Բ. Բ.
1, 6 : Գ. Բ.
Ի. Գ. 5 : Գ. Բ.
Ի. Գ. 16 : Բ.
Օ. Բ. Բ. Բ.
1 : 2 :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին Սի-
նայի անապատին մէջ՝ անոնց
Եգիպտոսի երկրէն ելելուն երկ-
րորդ տարին առջի ամսուն մէջ՝

2 ըսելով . Իսրայէլի որդիքը - իր
որդուած ժամանակին թող ընեն

3 զատիկը : Եւ ամսուն չորեքտա-
սաներորդ օրը Բրիկիւտան դէմ
պիտի ընէք ան՝ իր որդուած
ժամանակին . անոր բոլոր կա-
նոններուն ու անոր բոլոր սովո-
րութիւններուն համեմատ պիտի ը-

4 ընէք ան : Եւ Մովսէս խօսեցաւ
Իսրայէլի որդիքը՝ որ զատիկը ը-

5 նեն : Եւ անոնք Գառաջին ամ-
սուն չորեքտասներորդ օրը իրի-
կուան դէմ զատիկը բրին Սինայի
անապատին մէջ . Տէրոջը Մովսէ-
սին բոլոր պատուիրածին պէս՝ Իս-
րայէլի որդիքը անանկ բրին :

Գ. Բ. Բ. Բ.
4 : 6 : Բ.
10 :

6 Եւ կային ոմանք՝ որ Դմարդու
մեռելէ պիշուած ըլլալով , ան օրը
չկրցան զատիկը ընել . Եւ ան օրը
Մովսէսին ու Ահարոնին առջեր և-

7 կան . Եւ ան մարդիկը ըսին անոր .
Մենք մարդու մեռած մարմին
պիշուած ենք . ինչու համար Իս-
րայէլի որդիքը մէջ Տէրոջը պա-
տարադը իր որդուած ժամանակին

8 մատուցանելէն արդիւրէնք : Եւ
Մովսէս ըսաւ անոնց . Կեցէք՝
չ՝ նայիմ Տէրը ինչ կը պատուիրէ
ձեր վրայով :

9 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ը-
10 սելով . Խօսէ Իսրայէլի որդիքը
ու ըսէ . Թէ որ ձեզմէ կամ ձեր
սերունդէն մէկը մեռած մարմին մը
պիշուի , կամ հեռաւոր ծամբոր-
դութեան մէջ ըլլայ , անկից ալ

11 զատիկը պիտի ընէ Տէրոջը . Եւ երկ-
րորդ ամսուն չորեքտասներորդ
օրը իրիկուան դէմ պիտի ընեն ան .
Էբադարով ու լեզի խոտերով պի-

12 տի ուտեն ան . Ինչկէ մինչև առ-
տու ըան մը պիտի յիշողուն , և Եւ
անկէ ոսկոր մը չկտորեն . Եւ զատիկին
բոլոր կանոններուն համեմատ պի-

13 տի ընեն ան : Բայց թէ որ մա-
քուր եղող՝ ու ծամբորդութեան
մէջ չեղող մարդը զատիկը ընելը
զանց ընէ , ան անձը Լիբ ժողո-
վորդին մէջէն պիտի կորսուի .
ինչու որ Եւ Տէրոջը պատարադը իր
որդուած ժամանակին չմատուց .
ան մարդը չի մեղքը պիտի կրէ :

14 Եւ թէ որ օտարական մը ձեր մէջը
պանդխտանայ , ու զատիկը ընելու
ըլլայ Տէրոջը , զատիկին կանոնին և
անոր սովորութեան համեմատ պի-
տի ընէ ան . Թէ օտարականին՝ և
թէ երկրին ընակին համար չմէկ
կանոն պիտի ունենար :

15 Եւ հան օրը՝ որ խորանը կանդ-
նուեցաւ , վիպութեան վրանին
վրայովը ամայը պատեց խորանը .
ու չիրիկուրէն մինչև առտու խո-
րանին վրայ կրակի երեւոյթով կը

16 կենար : Միշտ ասանկ էր . Եւ ինչ
ամայը կը ծածկէր ան , և գիշերը
17 կրակին երեւոյթը : Ու երբոր ամ-
պը շխորանէն կը վերնար , անկէ
ետեւ Իսրայէլի որդիքը կը չուէին .

և ուր որ ամպը կը կենար , հոն Իս-
րայէլի որդիքը ինչան կ'ընէին : Տէ-
րոջը հրամանովը Իսրայէլի որդի-
քը կը չուէին , և Տէրոջը հրամա-
նովը ինչան կ'ընէին . համար խո-
րանին վրայ որդափ առնեն որ կը կե-
նար , անոնք իրենց վրաններուն մէջ

19 կը մնային : Եւ երբոր ամպը շատ
օրեր խորանին վրայ մնար , Իսրա-
յէլի որդիքը Տէրոջը պահպանու-
թիւնը կը պահէին , ու չէին չուէր :

Ն. Բ. Դ. Բ.
1490

Դ. Բ. Բ. Բ.
Գ. Բ. 11 : 16 :
Տ. Բ. 8 : 5 :
Գ. Բ. 28 :
Ե. Բ. Գ. 15 :
19 : 26 : Գ. Բ.
Ի. Բ. 2 :

Է. Գ. Բ. Բ. 5 :
Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
2 : 15 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
6 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
10 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
46 : 8 : 5 :
Գ. Բ. 36 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
43 :
6 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
14 : Ե. Բ. Բ. Բ.
15 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
31 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
49 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
34 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
12 : 19 : Սա. Բ.
Տ. Բ. 14 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
31 : Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
38 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
36 :

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
33 : 34 :
Սա. Բ. 1 :

Ե. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
1 :

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Ն. Բ. ՉԲ. 1490

Սաղ. Զբ. 20, 21, 22, 23

ԼԳԼ. Խա. 5

ՄԵ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՄԵ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Լ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Լ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Հինդ օր՝ ոչ տառ օր՝ ոչ ալ ըր-
20 սան օր. Վճան մէկ ամիս մինչեւ
քթեմէնէդ դուրս գալը Կէր Կէր
անանկ օր զգուրիք որովհետեւ ձեր
մէջտեղը եղող Տէրը արհամարհե-
ցիք, և անոր առջին լացիք բե-
լով. Էնչեւ մենք Եղիպտոսէն ե-
լանք:

21 Եւ Մովսէս ըսաւ. «Աս ժողո-
վուրդը՝ որոնց մէջ կը գտնուիմ»,
վեց հարիւր հազար հետեակ հողի
են, ու դուռ ըսիր. Ես անոնց միս
պիտի տամ՝ որ լման մէկ ամիս ու-

22 տեն. Եւ անոնք բաւական ըլլալու
համար՝ միթէ Բաւ օղտաները ու
արեւոտները մորթուին. կամ ա-
նոնց բաւական ըլլալու համար՝ ծո-
վան բոլոր ձուկերը մէկտեղ հա-

23 ւաքուին: Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէ-
սին. «Միթէ տակա՞ր Տէրոյն ձեռ-
քը. հիմա կը տեսնես թէ՛ քեզի
բաժնի պէս պիտի ըլլայ թէ՛ չէ:

24 Եւ Մովսէս ելաւ. ու Տէրոյն խոս-
քերը ժողովուրդին զրուցեց. և
ժողովուրդին ձերբերէ՛ Էօթմանա-
սուն հողի ժողվեց, ու զանոնք
խորանին բոլորստիք կայնցուց:

25 Եւ Տէրը խմայի մը մէջ իջաւ, ու
անոր հետ խօսեցաւ, և անոր վրայ
եղած Հողիքն առաւ, ու ան եօ-
թմանասուն ձերբերուն վրայ դրաւ.
և եղաւ որ «Հողին անոնց վրայ
հանդէլուն» ֆմարգարեութիւն ը-
րին. «բայց անի՛կ ետեւ չորին»:

26 Եւ երկու հողի բանակին մէջ մնա-
ցին, մէկուն անունը Եղադ էր ու
մէկային անունը Մովադ. և Հո-
գին հանդէլեցաւ անոնց վրայ. ու
անոնք ան գրուողներէն էին, բայց
խորանը եկած չէին. և բանակին
մէջ մարգարեութիւն կ'ընէին:

27 Եւ պատանի մը վազեց ու պատմեց
Մովսէսին, և ըսաւ. Եղադը ու
Մովադը մարգարեութիւն կ'ընեն

28 բանակին մէջ: Եւ Եսաէին որդին
Եստուն՝ Մովսէսին ընտրեալ ծա-
ռան պատասխան տուաւ. ու ը-
սաւ. Տէր իմ Մովսէս՝ Բարգիլէ՛

29 գտնուք: Եւ Մովսէս ըսաւ անոր.
Ինծի՞ համար կը նախանձիս. Գե-
րանի թէ Տէրոյն բոլոր ժողո-
վուրդը մարգարեներ ըլլային, և
Տէրը իր Հողին անոնց վրայ ինէր:

30 Եւ Մովսէս բանակը բաշտեցաւ,
ինքը ու Խորայէն ձերբը:

31 Եւ Տէրոյն Դժով մը ելաւ, ու
ծովուն կողմէն յորամարդիներ բե-
րաւ, ու բանակին վրայ մէկ օրուան
ճամբայ մէկ կողմէն՝ և մէկ օրուան
ճամբայ մէկ կողմէն՝ բանակին
բոլորստիք տարածեց, երկրի երե-
սին վրայէն երկու կանգունի չափ
32 Բարձր: Եւ ժողովուրդը ան բոլոր

օրը՝ ու բոլոր գիշերը՝ և հետեալ
բոլոր օրը ելելով՝ յորամարդիները
ժողվեցին. քիչ ժողովորդ տար քու
ժողվեց. և իրենց համար բանակին
բոլորստիքը Եղադ փոխեցին Ե-

33 նախ. Եւ երբոր դեռ Եմիսը իրենց
ականատեսութիւն վրան էր, տակաւին
չճամուած՝ Տէրոյն բարկութիւնը
ժողովուրդին վրայ բորբոքեցաւ.
ու Տէրը խիստ մեծ հարուածով

34 զարկաւ ժողովուրդը: Եւ ան տե-
ղին անունը Կիւրիթ ձաթթա-
վա՝ դրաւ. Ինչու որ հոն թաղե-
35 յին ցանկացող ժողովուրդը, Եւ
Կիւրիթ ձաթթաւայէն Ասերովթ
չուեց ժողովուրդը, ու Ասերովթի
մէջ Ժնացին:

ԳԼ ԺԲ

1 Աստուած կը յանդիմանէ Մարիամին ու Ա-
հարոնին յանդիմանութիւն 10 Մովսէսին
աղապարեմէն Մարիամին որոտութիւնը
Բժշկուի. 14 Աստուած կը հրամայէ որ Մա-
րիամը բանակէն դուրս՝ գոց պահուի:

1 Եւ Մարիամ ու Ահարոն՝ Մովսէ-
սին դէմ խօսեցան՝ անոր առաւ
Եթովպացի կնկանը համար, բան-
գի «անիկայ Եթովպացի կնիկ ա-

2 ռեւ էր, ու ըսին. Միթէ Տէրը մի-
այն Մովսէսին ձեռքով խօսեցաւ.
Էջէ՞ որ մեր ձեռքով ալ խօսեցաւ:

3 և Տէրը Էջէ: Եւ Մովսէս շատ
հեզ մարդ մըն էր՝ երկրի վրայ ե-

4 ղած բոլոր մարդոցմ աւելի: Եւ
Խիւրին Տէրը ըսաւ Մովսէսին և Ա-
հարոնին ու Մարիամին. Դուք ի-
րեքդ ալ ժողովքի խորանը ելէք:

5 և իրեքին ալ ելան: Էջէ Տէ-
րը անպիկն սիւնովը իջաւ, ու խո-
րանին դուռը կայնեցաւ. և Ա-
հարոնը ու Մարիամը կանչեց, ու
անոնք երկուքն ալ ելան:

6 Եւ ըսաւ անոնց. Հիմա իմ խօսքս
մտիկ ըրէք թէ որ ձեզմէ մէկը
մարգարէ ըլլայ, ես Տէրս ինք-
զինքս Դտեսիլքի մէջ կը ճանչը-

7 խօսիմ անոր հետ: Եւ իմ ծառաս
Մովսէսը անանկ չէ, որ իմ Բոլոր
8 սանն մէջ Ժհաւատարիմ է՝ Անոր
հետ Էբեթան առ բերան Էլայտնա-

9 պէս եր խօսիմ, և ոչ թէ առա-
կով. ու Եսանիկայ Տէրոյն կեր-
պարանքը կը տեսնէ. ուստի Ժիմ
ծառայիս Մովսէսին դէմ խօսելու

9 ինչու չվանցաք: Եւ Տէրոյն բար-
կութիւնը անոնց վրայ բորբոքե-
10 յաւ. ու Իքըր գնաց: Եւ ամպը
վերացաւ խորանէն, ու Կահն
Մարիամ ձիւնի պէս հորոտու-
ղաւ. և Ահարոն Մարիամին նայե-

ցաւ, և ահա անիկայ բորոտ էր:
11 Եւ Ահարոն ըսաւ Մովսէսին. Ո՛հ,
տէր իմ, կ'աղաչեմ, չվանիս մեղք

Ն. Բ. ՉԲ. 1490

Սաղ. Զբ. 30, 31

Եսաղ. Զբ. 30, 31

ՄԵ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Լ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Լ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ՍԵՆ. Զ. Ժ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 7

Ն. Բ. Դ. Բ.
1490

Ն. Ս. Մ. Ժ. Բ.
4

Տ. Տ. Ս. Բ. Բ.
Ժ. Բ. 9

Տ. Ղ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 9

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 20, 21

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 35, 17, 18

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 22

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 15

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 12

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 17

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 23

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 23

Տ. Բ. Ժ. Բ.
Տ. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

մի՛ գնե՛ր . քանի՛ս յիմարութիւն
12 ըրինք, ու մեղք գործեցինք . թող
չմանի շան մեռած ուղւո՛ւն՝ որ իր
մօր արգանդէն ելած ատենը անոր
մարմնոյ կէսը սպառուած է :
13 Եւ Մովսէս աղաղակեց Տէրոջը՝
ըսելով . Կը խնդրեմք քեզմէ, ով
14 Աստուած, բժշկէ՛ անիկայ : Եւ
Տէրը ըսաւ Մովսէսին . Քե՛տ որ
անոր հայրը միայն անոր երեսը
թքնելու ըլլար, եօթը օր պիտի
չամբնանար . թող անիկայ՝ եօթը օր
քանակէն դուրս գոցուած պահուի,
15 ու անկէ ետեւ ընդունուի : Եւ
Մարիամ քանակէն դուրս եօթը
օր գոցուած մնաց, ու ժողովուրդը
չուեց մինչև Մարիամին ընդու-
նուիլը :

ԳԼ. ԺԳ

5 Երկիրը լրտեսելու խրկուած մարդոց անուն-
ները : 18 Անոնց տրուած պատուէրները : 22
անոնց գործերը : 27 ու անոնց բերած լուրը :

1 Եւ ետքը ժողովուրդը՝ Ասերով-
թէն չուեցին, ու Փառանի ա-
2 նապաղոր իջան րին : Եւ Տէրը
խօսեցաւ Մովսէսին՝ ըսելով .
3 Բարդիի խրկէ որ լրտեսէ քա-
նանու երկիրը, որն որ Իսրայէլի
որդւոցը պիտի տամ . անոնց իշ-
խան եղողներէն՝ մէյմէկ մարդ իր
հայրերուն ցեղին կողմէն պիտի
4 խրկէք : Եւ Մովսէս Տէրոջը
հրամանին համամատ խրկեց զա-
նոնք ք Փառանի անապատէն . բո-
լոր ան մարդիկը Իսրայէլի որդւոցը
5 զխաւորներն էին, Արեց անուն-
ները ասոնք են . Ռուբենի ցեղէն՝
6 Զաբուրի որդին Սամուան, Հը-
մաունի ցեղէն՝ Բուսի որդին Սա-
7 փաոր, Դաւադայի ցեղէն՝ Յեփո-
8 նէին որդին Էփադէր, Իսաքարի
ցեղէն՝ Յովսեփի որդին Իզաղ,
9 Եփրեմի ցեղէն՝ Նաւէին որդին
10 Նուսթը, Բենիամինի ցեղէն՝ Ռա-
11 փունի որդին Փաղտին, Զաբու-
ղոնի ցեղէն՝ Սուզինի որդին Գեդ-
12 զիէլը, Յովսեփի ցեղէն՝ Մա-
մանսէի ցեղէն՝ Սուսինի որդին
13 Գադգին, Դանի ցեղէն՝ Գամադին
14 որդին Ափէլը, Ասերի ցեղէն՝ Մի-
15 քայէի որդին Սաթուրը, Նեփ-
թաղիմի ցեղէն՝ Վափսինի որդին
16 Դաբին, Գադի ցեղէն՝ Մաքքին
որդին Գուէլը :
17 Ասոնք են ան մարդոցը անուննե-
րը՝ որ Մովսէս խրկեց երկիրը լրտե-
սելու . և Մովսէս Նաւէին որդւոյն
* Օսեանի անունը ք Յեսու դրաւ :
18 Եւ Մովսէս խրկեց զանոնք ք քանա-
նու երկիրը լրտեսելու, ու ըսաւ ա-
նոնց . Աս է հարաւային կողմէն
դէպ ՚ի վեր երթալով՝ Շլեուր ե-

19 լէք . Եւ ան երկրին ինչպէս ըլլալը՝
ու հոն բնակող ժողովուրդին զօ-
րաւոր կամ տկար, քիչուր կամ
20 շատուր ըլլալը տեսէք . Եւ ան
երկիրը՝ ուր որ անոնք կը բնակին՝
ինչպէս է, աղէ՞կ է՝ թէ գէշ .
և ինչպէս են ան քաղաքները,
ուր որ անոնք կը բնակին . զանա-
ներէ՞ քաղաքացած են՝ թէ պարս-
21 պաւոր են . Եւ երկիրը ինչպէս է,
Բարաւոր է թէ անբեր . մէջը ծա-
ւեր կան՝ թէ չէ : Եւ ժժիր եղիք,
ու ան երկրին պտուղէն առէք :
Եւ ան օրերը խաղողին նոր ելած
22 օրերն էր : Եւ Երան՝ ու ան եր-
կիրը լրտեսեցին Էյնին անապատէն
մինչև դէպ ՚ի Եմաթ երթալու
23 Լորորը : Եւ հարաւային կողմէն
Երան, ու դէպ ՚ի քերոն Երան .
ու հոն Է Էմ-Էմ-Է Ենակին որդի-
քը ք Էրիմանը՝ Սէսին և Թորմին .
ու Է քերոն Եպիպտոսի Տալա-
նիս քաղաքէն եօթը տարի առաջ
24 շինուած էր : Եւ մինչև Ես-
թողի մօր եկան, ու անկէ խաղողի
ողկոյճ կը կարեցին ուռուով մէկ-
տեղ, և երկու հողի լծակով վեր-
ցուցին անիկայ . և նուաւերէն ու
25 թուզերէն ու քալիս : Իսրայէլի
որդւոցը անկէ կտրած ողկուգին հա-
մար՝ ան տեղին անուրը ք Եսթողի
26 մօր դրուեցաւ : Եւ քառասուն օրէն
ետքը ան երկիրը լրտեսելէն դար-
27 ձան . Եւ գալով հասան Մովսէսին
ու Ահարոնին և Իսրայէլի որդւոցը
բոլոր ժողովքին՝ Փառանի անա-
պատը ք Էփադէր . և անոնց ու բո-
լոր ժողովքին լուր բերին . և երկրին
28 պտուղը ցուցուցին անոնց : Եւ
պատուցին անոր ու ըսին . Մեզ
խրկած երկիրը գաղտնիք . իրաւցընէ
ք կաթ ու մեղր կը բղխէ ան, ք և
29 անոր պտուղը աս է : Բայց Նան
երկրին մէջ բնակող ժողովուրդը
գորաւոր է . և քաղաքները պա-
րօսաւոր են իրիտ միմ են . և հոն
30 Էնակին որդիքը տեսանք : Ա-
մաղեկացիք ան երկրին հարաւային
կողմը կը բնակին . ու քառացիք և
Յերուսաղիք ու Ամօրհացիք լեռ-
ները կը բնակին, և քանանացիք
ժովուն լովու ու Յորդանանու
31 եզերքը կը բնակին : Եւ Էփադէր՝
ժողովուրդը Մովսէսին ու Ահարոն-
ցուց, ու ըսաւ . Աղէ՛ ելէնք, ու
ժառանգե՛ք ան . քանզի մեք ան-
շուշտ կարող ենք անոր տիրելու :
32 Բայց անոր հետ ելող մարդիկը
ըսին . Մենք ան ժողովուրդին վրայ
եղելու կարող չենք . ինչու որ ա-
33 նոնք մեզմէ գորաւոր են : Եւ Էրեց
լրտեսած երկրին համար գէշ լուր
բերին Իսրայէլի որդւոցը՝ ըսելով .

Ն. Բ. Դ. Բ.
1490

Ն. Բ. Դ. Բ.
25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն. Բ. Դ. Բ.
Տ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 5

Ն. Բ. Դ. Բ.
1490

Ն. Բ. Դ. Բ.
9:

Ռ. Բ. Դ. Բ.
28: 10:
Թ. 2:

Ն. Բ. Դ. Բ.
22:
Մ. Բ. Դ. Բ.
42:

Պ. Բ. Դ. Բ.
4:
Բ. Բ. Դ. Բ.
2: 4: 3:
Գ. Բ. Դ. Բ.
41:
Ս. Բ. Դ. Բ.
82:

Տ. Բ. Դ. Բ.
25:
Տ. Բ. Դ. Բ.
25: 20:

Տ. Բ. Դ. Բ.
17:
Տ. Բ. Դ. Բ.
17:

Տ. Բ. Դ. Բ.
17:
Տ. Բ. Դ. Բ.
16: 15:
Գ. Բ. Դ. Բ.
80:

Տ. Բ. Դ. Բ.
80:
Տ. Բ. Դ. Բ.
4: 22:

Տ. Բ. Դ. Բ.
22: 24: 30:
38: 9:
Տ. Բ. Դ. Բ.
7: 9:

Տ. Բ. Դ. Բ.
28: Գ. Բ. Դ. Բ.
25:

Տ. Բ. Դ. Բ.
15: Գ. Բ. Դ. Բ.
25: 26:

Տ. Բ. Դ. Բ.
15: Գ. Բ. Դ. Բ.
9: 10: 11: 12:

Տ. Բ. Դ. Բ.
10: 11: 12:
Գ. Բ. Դ. Բ.
4:

Տ. Բ. Դ. Բ.
4:
Տ. Բ. Դ. Բ.
23:

Տ. Բ. Դ. Բ.
7: 23: 24:
Գ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:
Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:
Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:
Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:
Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:
Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:
Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:
Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:
Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:
Տ. Բ. Դ. Բ.
18: 19: 3:

Ան երկիրը՝ որուն մէջտեղէն ան-
ցանք՝ զանիկայ լոտեսելու համար,
իր բնակիչները ուտող երկիր մըն
է. և անոր մէջի բոլոր ժողո-
վուրդը՝ որ մենք տեսանք, յաղ-
34 թահասակ մարդիկ են: Եւ հոն
տեսանք հսկաները, «Եսկին որ-
դիրը»-ը հսկաներէն է. անանկ որ
մենք մեր աչքին չմարտիս պէս
երեցանք, և անանկ ալ Դանոնց
աչքին երեցանք:

ԳԼ. ԺԴ

1 Ժողովուրդը աս լուրին վրայ արտունջ կ'ընէ:
6 Յետոյ ու քաղերը գտնուող լոտեսելու կը
շահան: 11 Աստուած անոնց պատճառի-
կ'ընէ. 13 քայլ Մոսէսին ապաւանքը ընդո-
ւնելով՝ կ'ընէր: 26 Տրտունը ընդ ժողովուրդը
խոստացած երկիրը մտնելէ կը զոյգուին: 36
Գեշ լուր բերող լոտեսները հարուածով կը
մտնեն: 40 Աստուծոյ հրամանէն զուր-
կերէին վրայ յարձակող ժողովուրդը կը յաղ-
թուի:

1 Իւ բոլոր ժողովուրդը ձայնը վերցնե-
լով՝ աղաղակէր. և «Ժողովուր-
2 ղը լացաւ ան գիշերը: Է Եւ Իսրա-
յէլ» բոլոր որդիները արտնջեցին Մով-
սէսին ու Ահարոնին դէմ. ու բոլոր
ժողովուրդը ըսաւ անոնց. «Երանի
թէ՛ Եղիպատոսի երկրին մէջ մեռած
ըլլայիր»:

3 Երանի թէ՛ Եղիպատոսի երկրին մէջ մեռած
ըլլայիր. Է Երանի թէ՛ Եղիպատոսի երկրին
մէջ մեռած ըլլայիր: Եւ ինչո՞ւ
համար Տէրը մեզ ան երկիրը բերաւ,
որ սրով ինչանք, և մեր կնիկները
ու մեր որդիները յափշտակուին:
աղէկ չըլլար մեզի որ Եղիպատոս

4 դառնանք: Եւ իրարու ըսին.
ՄԵ՛նք մէկ զօրազուլու մը ընտրենք,
5 ու Եղիպատոս դառնանք: Եւ
Մովսէս ու Ահարոն իրենց երեսին
վրայ ինկան Իսրայէլի որդեացը բո-
լոր ժողովուրդէն ժողովէին առջև:

6 Եւ երկիրը լոտեսողներէն Նաւէին
որդին Յետուն՝ ու Յեփոնէին որդին
Քաղէրը իրենց հանդերձները պատ-
7 ռեցին. Եւ Իսրայէլի որդեացը բո-
լոր ժողովուրդին խօսեցան՝ ըսելով.
Ե՛ւն երկիրը՝ որուն մէջտեղէն ան-
ցանք՝ զանիկայ լոտեսելու համար,
8 Խիստ բարի երկիր մըն է: Թէ որ
Տէրը Եմզի հաճի, մեզ ան երկիրը
պիտի տանի, և ան մեզի պիտի
տայ, Ժ որ կաթ ու մեղր բղխող

9 երկիր մըն է: Միայն թէ Եսթրոն
դէմ ապստամբ մի ըլլա՞ր. և ան
երկրին ժողովուրդէն մի՞ վախնար.
Մարդիկ Դանոնք մեր կերպուրդն են.
անոնց «պաշտպանութիւնը դաջած
է իրենց վրայէն», Ժ ու Տէրը մեզի

10 չեւտ. անոնց մի՞ վախնար: Եւ
բոլոր ժողովուրդը ըսին թէ՛ Քաղէրով
քարկոծենք ասոնք. բայց Տէրը
փառք ժողովուրդին խորանին մէջ բո-
11 լոր Իսրայէլի որդեացը երեցաւ: Եւ

Տէրը ըսաւ Մովսէսին. «Աս ժողո-
վուրդը մինչև երբ ձգես պիտի տը-
համար՛նէ, և իրենց մէջը ըրած
բոլոր հրաշքներովս ալ մինչև երբ

12 պիտի չհաւատաս ինծի: Ես ա-
նոնք ժանտախտով պիտի զարնեմ,
ու կորսրնջնեմ անոնք. և Քեզ
անոնց մէջ մեծ ու զօրաւոր ազգ մը

13 պիտի ընեմ: Եւ Մովսէս ըսաւ
Տէրոյն. «Ան ասոնք Եղիպատացի-
պիտի լսեն. քանզի դուն քու կարո-
ղութեամբդ աս ժողովուրդը անոնց

14 մէջէն հանեցիր. Եւ անոնք պիտի
պատմեն աս երկրին բնակիչներուն.
Դա՞նք անոնք լսած են որ դուն՝ ով
Տէր, աս ժողովուրդին մէջտեղէն է»:

15 Եւ դուն ով Տէր, դէմ աս դէմ կը
տեսնուես, և որ Դու ամպը անոնց
վրայ կը կայնի, և որ ցորեկը ամպի
սիւնով՝ ու գիշերը կրակի սիւնով

16 տեսնուես, և որ Դու ամպը անոնց
վրայ կը կայնի, և որ ցորեկը ամպի
սիւնով՝ ու գիշերը կրակի սիւնով

17 կը քալես անոնց առջևէն: Հիմա
թէ որ աս ժողովուրդը մէկ մար-
դու մը պէս մեղցնելու ըլլաս, քու
համբաւը լսող ազգերը պիտի խո-
18 սին ըսելով. Տէրը աս ժողովուր-
դը՝ չի բնեց երդումով խոստացած
երկիրը տանելու կարող չըլլալուն
համար, անպատին մէջ մեղցու-

19 զանոնք: Եւ հիմա թող իմ Տէ-
րոյն կարողութիւնը մեծ ըլլայ.
Տէրը ինչպէս որ խօսեցար ըսելով. Տէրը
«Երկայնափող է, և առատ ողոր-

մութիւնով, անօրէնութիւնը ու
խանջանքը ներող. բայց Դու չը-
մանենք անպարտ չթողուր, և հայ-
բերուն անօրէնութիւնը որդիներ-
ուն վրայ՝ մինչև երբորդ ու չորորդ

20 ազգը հատուցանելով. Դ՛կաղա-
յեմ՝ Էբու մեծ ողորմութեանը
համեմատ ներէ՛ աս ժողովուրդին
անօրէնութիւնը, -ինչպէս որ նե-
րեցիր աս ժողովուրդին Եղիպատ-

21 սէն մինչև հոս: Եւ Տէրը ըսաւ.
«Քու խօսքիդ պէս ներեցի. Բայց
կնիդանի եմ Ես, որ Էրբոր երկիրը
Տէրոյն փառքովը պիտի լեցուի»:

22 Դր բոլոր ան մարդիկը որ Եղիպ-
ատոսին մէջ ու անպատին մէջ իմ
փառքս ու իմ ըրած հրաշքներս
տեսան, և մինչև հիմա իս Ետաւը
անգամ փորձեցին, ու իմ խօսքս

23 մտիկ չըրին, Չ՞պիտի չտեսնեն ան
երկիրը՝ որն որ իրենց հայրերուն
Դու՛ն երդում ըրի. իս արհամար-
հողներուն մէկն ալ պիտի չտեսնէ

24 ան. Բայց որովհետեւ իմ ծառա-
նքս Բաղէրը ուրիշ միտք ունեցաւ, ու
չի մտնէր բոլոր արտով հազանդեցաւ,
ևս ալ անիկայ իր գաջած երկիրը
պիտի տանիմ. և անոր սերունդը

25 պիտի ծառանցէ ան: Եւ Ամա-
ղիկացիք ու Քանանացիք Ժորդու
մէջ կը նստին. վաղորդ արձակ, + և

Ն. Բ. Դ. Բ.
1490

Յ. Բ. Դ. Բ.
23: Բ.
Օր. Թ. 7:
8: 22: Սաղ.
26: 8: Երբ.
7: 8: 16:

Դ. Բ. Դ. Բ.
28: Բ. 23:
Սաղ. 5: 22:
22: 32: 42:
Տգ. 24:
Յ. Բ. Դ. Բ.
37: Երբ.
7: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
10: 12:
Սաղ. 27:
23: Բ. Դ. Բ.
26: 27:
28: Բ. Դ. Բ.
9: 14:

Ե. Բ. Դ. Բ.
14: 8: Բ. Դ. Բ.
9: 10: Բ. Դ. Բ.
1:

Ե. Բ. Դ. Բ.
21: Բ. Դ. Բ.
7: Դ. Դ. Բ.
12: Սաղ.
5: 14: 26:
39:

Ե. Բ. Դ. Բ.
25: Բ. Դ. Բ.
4: 9:

Ե. Բ. Դ. Բ.
17: 6:
7: Սաղ. 27:
8: 26: 3:
Յ. Բ. Դ. Բ.
2:

Ե. Բ. Դ. Բ.
17: 7:

Ե. Բ. Դ. Բ.
17: 9:

Ե. Բ. Դ. Բ.
45:

Սաղ. 5: 22:
35:

Սաղ. 27:
23: Բ. Դ. Բ.
6: 16: Ե.
Յ. Բ. Դ. Բ.
14: 15: 16:

Ե. Բ. Դ. Բ.
19:

Ե. Բ. Դ. Բ.
35: Սաղ.
26: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: Ե. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

Ե. Բ. Դ. Բ.
7: 11: 27:
26: Երբ.
7: 17: 18:

1490

11 րադ մըն է : Ենէ մէկ զուարակի կամ խղի համար կամ ոչխարի կամ այծի համար ասանկ պիտի չընէք :

12 Ըլլայ, շէր պատրաստելու թուոյն նայելով՝ անոնց թուոյն համեմատ ամէն մէկուն անանկ պիտի ընէք :

13 Երկրին ամէն բնակը աս բաները անանկ պիտի ընէ, Տէրոջը անուշահոտ պատարագ մատուցանելու :

14 Համար : Եւ թէ որ ձեր քովը պանդխտացած օտարականը՝ կամ ձեր զեղերուն մէջ ձեր մէջը փառ է՝ Տէրոջը անուշահոտ պատարագ ընելու ըլլայ, ձեր բրածին պէս անկիպ այ անանկ պիտի ընէ : Ո՛վ ժողովը՝ Բնէգի համար ու յէր Կնէ պանդխտացած օտարականին համար մէկ կանոն պիտի ըլլայ : ձեր զեղերուն մէջ յաւիտեականն կանոնող՝ Տէրոջը անուշը ինչպէս էք դուք, անանկ պիտի ըլլայ օտա :

16 Կականն է : Ենգի համար ու ձեր քովը պանդխտացած օտարականին համար՝ մէկ օրէնք ու մէկ սովորութիւն պիտի ըլլայ :

17 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ Ընելով : Իսուէ խրաչելի որդեգը՝ ու բնէ անոնց : Երբոր աս երկիր մտնէք՝ ուր որ ձեզ պիտի տանիմ, 18 Եւ ըլլայ որ երբ աս երկրին հացն ուտէք, բարձրացնելու ընծայ պիտի մատուցանէք Տէրոջը : շէր առի խմորէն շօթի բարձրացնելու ընծայ պիտի մատուցանէք : 3 կալ բարձրացնելու ընծան ինչպէս որ իրէնք, աս ալ անանկ :

21 պիտի բարձրացնէք : շէր առի խմորէն բարձրացնելու ընծայ պիտի մատուցանէք Տէրոջը՝ ձեր ազգերուն մէջ :

22 Իսկ լիթ որ սխալիք ու չընէք աս բոլոր պատուիրանները՝ որ Տէրը բաւ Մովսէսին, Եւ աս ամէնը, որ Տէրը ձեզի պատուիրեց Մովսէսին ձեռքով ան օրէն ի վեր՝ որ Տէրը պատուիրեց ձեր անգլերուն :

24 Մէջ յա՛նիւն : Եւ ըլլայ որ՝ եթէ ժողովը սխալմամբ յանցանք մը ընէ, աս ատեն բոլոր ժողովը՝ Տէրոջը անուշահոտ որդակներ համար՝ մէկ զուարակ մը պիտի մատուցանէ իստ օրինի հացի ընծայով ու թափելու նուէրով, ու մեղի պատարագի համար յայծերէն մէկ նոխալ : Եւ բաճանան բաւութիւն պիտի ընէ խրաչելի որդեգը բոլոր ժողովին համար : ու թուղութիւն պիտի ըլլայ անոնց, ինչու որ սխալմունք էր, ու անոնք իրենց սխալելուն համար իրենց ընծան Տէրոջը պատարագ բերին ու նաև իրենց մեղքի պատարագ Տէրոջը արձկըր : Ուստի խրաչելի

1490

22^h . 7 .
27 . 28 .

" 24. 7. 35 :

22nd 15 r

၈၇ ဝဂ္ဂ . ၁၆ .
 ၁၂ : ပဿာန .

၆၆၆ . ၄ .
26 : ယကျေ .

* 68-7. 841-
388 362

१५
 १५
 १५

13.

124 . 17 .
12 :

76, 14, 15

၃၇၆ . ၁၇ .
 ၁၄၁၇၆၀၇ .
 ၁၄၁၇၆၀၇ .

9. apr. 4. 53.

97 Or. 100.
12: 100.

— SL^u P Or .
h/3 . 19 .

300. 100. 70
 100. 100.
 14. 100.

7 9
 † 11 12 13
 14 15 16

354. 7. 4.
+ 677. 1000.

$$+ 2h \cdot \sigma w.$$

44. 45. 1. 2. 3.
 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838.

15. 16.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1452

Ն. Բ. Գ. Բ.
1. Մատ. Բ.
2. Գալ. Բ.
3. Բ. Բ.
4. Բ. Բ.
5. Բ. Բ.
6. Բ. Բ.
7. Բ. Բ.
8. Բ. Բ.
9. Բ. Բ.
10. Բ. Բ.

Լ. Բ. Բ. Բ.
1. Բ. Բ. Բ.
2. Բ. Բ. Բ.
3. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
1. Բ. Բ. Բ.
2. Բ. Բ. Բ.
3. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
1. Բ. Բ. Բ.
2. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
1. Բ. Բ. Բ.
2. Բ. Բ. Բ.
3. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
1. Բ. Բ. Բ.
2. Բ. Բ. Բ.
3. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
1. Բ. Բ. Բ.
2. Բ. Բ. Բ.
3. Բ. Բ. Բ.

Բեռլինի որդւոյն Բաղամին խօս-
քը՝ ու աչքը բայց մարդուն խօսքը,
16 Աստուծոյ խօսքերը լսող՝ և
Բարձրեւոյն գիտութիւնը գիտցող,
ու Ամենակարողին տեսիլքը տես-
նող, և Բանաւաւ պէտքերն ին-
կող ու աչքը բայց եղողն խօսքը
ասէ ։

17 Զանկայ պիտի տեսնեմ, բայց
Հիմա չէ ։ զանկայ պիտի զննեմ,
բայց մտերս չէ ։ Եւ Բակորէն մէկ
աստղ մը պիտի ծագի, ու Իսրայէ-
լէն Դիւանաւաւ գաւազան մը
պիտի ելլէ, և Մովսէս՝ իշխանները
պիտի զարնէ, ու Սեթին բոլոր որ-
դինները բնաջնջ պիտի ընէ ։

18 Նաև Եղովմը պիտի նուաճի ։
Սեիրն ալ իր թշնամիներէն պիտի
նուաճի ։ Բայց Իսրայէլը քաջու-
թիւն պիտի ընէ ։

19 Եւ Բակորէն Եւրօ պիտի իշխէ,
ու քաղաքին մէջ մնացողը պիտի
կորսնցնեն ։

20 Ետքը Մամադէկին նայեցաւ, ու
իր առակը սկսելով՝ ըսաւ ։
Մամադէկ լազգերուն գլուխն է ։
Բայց վերջը Բոլորովին պիտի կոր-
սուի ։

21 Ու Կենեցիին նայեցաւ, և իր ա-
ռակը սկսելով՝ ըսաւ ։
Յէրուսալէմը նստած տեղդ անա-
ռիկ է, ու քու բոյնը ապառաժի
վրայ դրեր է ։

22 Բայց Կենեցիին պիտի աւրուի,
մինչև որ Աստուր քեզ գերի տանի ։

23 Ետքը իր առակը սկսելով՝ ըսաւ ։
Ափսոս, երբոր Աստուած աս
բաներս ընէ, ո՞վ ողջ պիտի մնայ ։
24 Ու նա Վերադարձը Եղբայրներէն
նաւեր պէտք է, և Աստուր պիտի
չարչարեն, ու Երբոր չարչարեն ։
Բայց անոնք ալ բոլորովին պիտի
կորսուին ։

25 Ետքը Բաղամմ ելաւ գնաց, ու
էիր տեղը դարձաւ ։ և Բաղամմ ալ
իր ծամբան գնաց ։

ԳԼ. ԻԵ

1 Իսրայէլը Մատիմի մէջ պոռնութիւն ու կոա-
պաւորութիւն կ'ընէ ։ 6 Փնէնէն կը մեղործէ
Չամբրին ու Բագրին ։ 10 Նա բանի հա-
մար Աստուած յախտնական քահանայու-
թիւնը անոր կու տայ ։ 16 Մադիանացիք
թշնամի համարուելու էին ։

1 Եւ Իսրայէլը Մատիմի մէջ բնա-
կեցաւ, ու Բոգոզովուրդը Մովա-
րին աղջիկներուն հետ սկսաւ պոռ-
նութիւն ընել ։

2 Սեթի թիւն ընել ։ Ու Բանոնք ժո-
ղովուրդը հրաւիրեցին Իրենց աս-
տուածներուն զոհերուն ։ ու ժո-
ղովուրդը Եւրօնի ուտելով էանոնց
աստուածներուն երկրպագութիւն
3 Ըրին ։ Եւ Իսրայէլը Բեռլինի գործին
յարեցաւ ։ ուստի Եւրոպիոյ բար-

կութիւնը Իսրայէլի վրայ բորբոքե-
ցաւ ։ Եւ Տէրը Մովսէսին ըսաւ ։
Բոգոզովուրդին բոլոր իշխանները
ան, ու Բանոնք Տէրոյն առջևը
արևին դէմ կանխէ, շոր Տէրոյն
աստիկ բարկութիւնը Իսրայէլէն
5 դառնայ ։ Եւ Մովսէս Իսրայէլի
դատաւորներուն ըսաւ ։ Ժմեոցու-
ցէք ամէն մէկերնիդ ձեր մարդիկ-
ները՝ որ Բեռլինի յարեցան ։

6 Եւ ահա Իսրայէլի որդւոցմէ մէկը
եկաւ, ու իր եղբայրներուն մէկ
Մադիանացի կնիկ մը բերաւ՝ Մով-
սէսին աչքին առջևը, ու Իսրայէլի
որդւոցը բոլոր ժողովքին առջևը,
Երբոր անոնք ժողովքի խորա-

7 նին դրանք քովը կու լային ։ Եւ
Ահարոն քահանայի որդւոյն Եւ-
դիազարին որդին Եփեմէհէսը ։

8 Եւ Իսրայէլացի մարդուն ետեւէն
սենեակը մտաւ, ու երկուքն ալ՝
այսինքն Իսրայէլացի մարդը և կնիկը
փորեն խոցեց ։ ու ճարտար իս-

9 րայէլի որդւոցմէ դադարեցաւ ։ Ու
հարաւածէն մեռածները քանոն-
չորս հազար հօգէ էին ։

10 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ը-
11 սելով ։ Ահարոն քահանայի որ-
դւոյն Եդիազարին որդին Բեռլինէ
առջևը իմ բարկութիւնս Իսրայէլի որ-
դւոցմէ դարձուց ։ որովհետև անի-
կայ ինծի համար նախանձ ունե-
ցաւ անոնց մէջ ։ այսպէս՝ ես Դիմ
նախանձով Իսրայէլի որդիքը բնա-

12 ջնջ չըրի ։ Ասոր համար ըսէ որ
Եւհա ես անոր կու տամ իմ խաղա-
13 ղութեան ուխտս ։ Եւ անոր՝ ու
անկէ ետքը Դանոր սերունդին
յաւախտնական քահանայութեան
ուխտ մը ըլլայ ։ որովհետև Իր Աս-
տուծոյն նախանձ ունեցաւ, ու
Իսրայէլի որդւոցը համար քառու-

14 թիւն ըրաւ ։ Եւ Մադիանացի
կնկանը հետ զարնող Իսրայէլացի
մարդուն անունը՝ Չամբրի էր՝
Սալուի տղան, ու Դամառնեանց

15 մէկ տոհմին իշխանն էր ։ Ու գա-
նուող Մադիանացի կնկանը անու-
նը Բագրի էր, ու Մադիանու մէջ՝
ազգատոհմի իշխան եղող Մուրին
աղջիկն էր ։

16 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝
17 ըսելով ։ Եւ Մադիանացու թշնա-
մութիւնը երբ, ու անոնք զոր-
18 կէք ։ Քանզի անոնք իրենց ըրած
՝նենգութիւններով ձեզի թշնա-
մութիւն ըրին Փոգովքի գործին
մէջ՝ ու իրենց քորովը գործին մէջ՝
այսինքն Մադիանացի իշխանին աղ-
ջկանը Բագրին, որ հարաւածին
օրը զարնուեցաւ Փոգովքին համար ։

Ն. Բ. Գ. Բ.
1452

Բ. Բ. Բ. Բ.
3. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

7. ք. 24. 1452 1 Մովսէս դաշտեցուն մէջ խորայեղացոց գուժարը կ'առնէ : 52 Երկրը ժառանգութեան համար բաժնելու օրէքը : 57 Հետացող տոհմերը և անոնց համրուածները : 63 Միայն անապատին մէջ համրուածներէն միայն քաղէր ու Յեռուն ողջ կը մնան : 1 Եւ հարուածէն ետքը՝ Տերը Մովսէսին և Ահարոնի որդւոյն Եղիազար քահանային խօսեցաւ ըսելով . « Իսրայէլի որդւոցը բոլոր ժողովներէն գումարը առէ՛ք, անոնց հարցը տուններուն համեմատ, Էքսան տարեկանէն վեր եղողները՝ այսինքն իսրայէլի մէջ բոլոր պատերազմելու 3 զօրով եղողները՝ հաշիւով : Ուստի Մովսէս ու Եղիազար քահանան՝ ի Մովսէսի դաշտերուն մէջ՝ Երկրովի վրէժք Յորդանանու մօտ՝ անոնց հետ խօսեցան՝ ըսելով . 4 Քան տարեկանէն վեր եղողները հաշիւեցէ՛ք, ինչպէս որ Տէրը Մովսէսին՝ ու Եղիազարի երկօէն էլած իսրայէլի որդւոցը հրամայէ : 5 Ի Ռուբէն՝ իսրայէլին անդրանիկը . ու Ռուբէնի որդիքը . Ենովքէն՝ Ենովքեանց տոհմը, Փաղ- 6 ղուսէն՝ Փաղղուսեանց տոհմը, Եսրոնէն՝ Եսրոնեանց տոհմը, Քարմիէն՝ Քարմեանց տոհմը յաւա- 7 իկան : Ռուբէնեանց տոհմերը աւսոնք են . ու անոնց համրուածները՝ քառասուն իրէք հազար եօթը հա- 8 թիւր երսուն հօգի էին : Եւ Փաղ- 9 ղուսին որդին՝ Եղիազ էր : Ու Եղիազին որդիքը՝ Նամուէլ, Դաթան ու Աբիրոն էին . աս Դաթանը ու Աբիրոն շփոթովին խորհրդակցանքէն էին, ու առաջ էին՝ որ Տէրովը դէմ կեցող Աբիրոն ժողովքին մէջը՝ Մովսէսին ու Ահարոնին դէմ կեցան : Ի Եւ երկիրը իր բե- 10 ղար բանալով՝ կլեց զանոնք ու Աբիրոն ալ, ան ժողովքին մեռած ատենը՝ երբոր կարելի ան երկու հարիւր յիսուն մարդիկները կե- 11 եղան : Բայց Բաբիրոն որդիքը չմեռան : 12 Հմաւոնի որդիքը իրենց տոհմերովը . Ի Թամուսէն՝ Թամուսեանց տոհմը, Թամինէն՝ Թամի- 13 նեանց տոհմը, Եգարինէն՝ Եգարի- 14 նեանց տոհմը, Եգարայէն՝ Զարա- 15 յեանց տոհմը, Սաւուդէն՝ Սաւու- 16 ղեանց տոհմը յաւա- 17 իկան : Զմաւուդին որդիքը՝ իրենց տոհմերովը . Սարեգէն՝ Սարեգեանց տոհմը, Ելօնէն՝ Ելօնեանց տոհմը, Եգարեյէն՝ Եգարեանց տոհմը յա- 18 ռաւ իկան : Զարուղոնի տոհմերը աւսոնք են . անոնց համրուածները՝ վաթսուսուորս հազար իրէք հա- 19 թիւ հօգի էին : 20 Զուգայի որդիքը՝ Էր ու Օնան էին . բայց Էրը ու Օնանը քանա- 21 նու երկրին մէջ մեռան : Եւ Յուդայի որդիքը իրենց տոհմերովը առաջ էին . Սեղմոն՝ Սեղմոնեանց տոհմը, Փարեսէն՝ Փարեսեանց տոհմը, Զարայէն՝ Զարայեանց տոհմը յա- 22 ռաւ իկան : Եսրոնէն՝ Եսրոնեանց տոհմը, Համուէն՝ Համուսեանց տոհմը յա- 23 ռաւ իկան : Եսրոնի տոհմերը աւսոնք են . աւսոնց համրուածները՝ եօթանասուսուորս հազար իրէք հա- 24 թիւ հօգի էին : 25 Լուպարի որդիքը իրենց տոհմերովը . Թովգայէն՝ Թովգայեանց տոհմը, Փաուլայէն՝ Փաուլայեանց տոհմը, Գաուրէն՝ Գաուրեանց տոհմը, Սամրոնէն՝ Սամրոնեանց տոհմը 26 յաւա- 27 իկան : Իսաբերի տոհմերը աւսոնք են . անոնց համրուածները՝ վաթսուսուորս հազար իրէք հա- 28 թիւ հօգի էին : 29 Զուգարուին որդիքը՝ իրենց տոհմերովը . Սարեգէն՝ Սարեգեանց տոհմը, Ելօնէն՝ Ելօնեանց տոհմը, Եգարեյէն՝ Եգարեանց տոհմը յա- 30 ռաւ իկան : Զարուղոնի տոհմերը աւսոնք են . անոնց համրուածները՝ վաթսուսու հազար հինգ հարիւր հա- 31 թիւ էին : 32 Զուգարեյի որդիքը իրենց տոհմերովը՝ Մանասէն ու Եփրեմ էին : 33 Մանասէի որդիքը . Մաքիրէն՝ Մաքիրեանց տոհմը յաւա- 34 ռաւ իկան : Գաղաադէն՝ Գաղաադեանց տոհմը 35 յաւա- 36 իկան : Գաղաադի որդիքը աւսոնք են . Իեգեբէն՝ Իեգեբեանց տոհմը, Գեղեղէն՝ Գեղեղեանց տոհմը, Ու Աբիրոն՝ Աբիրոնեանց տոհմը, ու Սիւբեմոն՝ Սիւբեմոնեանց տոհմը, ու Սիւբեմոնի Ոփե- 37 ղեանց տոհմը յաւա- 38 իկան : Բաղաադի որդիքը աւսոնք են . Իեգեբէն՝ Իեգեբեանց տոհմը, Գեղեղէն՝ Գեղեղեանց տոհմը, Ու Աբիրոն՝ Աբիրոնեանց տոհմը, ու Սիւբեմոն՝ Սիւբեմոնեանց տոհմը, ու Սիւբեմոնի Ոփե- 39 ղեանց տոհմը յաւա- 40 իկան : Մանասէի տոհմերը աւսոնք են . ու անոնց համրուածները՝ յիսուսուորս հազար եօթը հարիւր հօգի էին : 41 Եփրեմի որդիքը իրենց տոհմերովը աւսոնք են . Սուաադայէն՝ Սուա-	7. ք. 24. 1452 1 Մովսէս դաշտեցուն մէջ խորայեղացոց գուժարը կ'առնէ : 52 Երկրը ժառանգութեան համար բաժնելու օրէքը : 57 Հետացող տոհմերը և անոնց համրուածները : 63 Միայն անապատին մէջ համրուածներէն միայն քաղէր ու Յեռուն ողջ կը մնան : 1 Եւ հարուածէն ետքը՝ Տերը Մովսէսին և Ահարոնի որդւոյն Եղիազար քահանային խօսեցաւ ըսելով . « Իսրայէլի որդւոցը բոլոր ժողովներէն գումարը առէ՛ք, անոնց հարցը տուններուն համեմատ, Էքսան տարեկանէն վեր եղողները՝ այսինքն իսրայէլի մէջ բոլոր պատերազմելու 3 զօրով եղողները՝ հաշիւով : Ուստի Մովսէս ու Եղիազար քահանան՝ ի Մովսէսի դաշտերուն մէջ՝ Երկրովի վրէժք Յորդանանու մօտ՝ անոնց հետ խօսեցան՝ ըսելով . 4 Քան տարեկանէն վեր եղողները հաշիւեցէ՛ք, ինչպէս որ Տէրը Մովսէսին՝ ու Եղիազարի երկօէն էլած իսրայէլի որդւոցը հրամայէ : 5 Ի Ռուբէն՝ իսրայէլին անդրանիկը . ու Ռուբէնի որդիքը . Ենովքէն՝ Ենովքեանց տոհմը, Փաղ- 6 ղուսէն՝ Փաղղուսեանց տոհմը, Եսրոնէն՝ Եսրոնեանց տոհմը, Քարմիէն՝ Քարմեանց տոհմը յաւա- 7 իկան : Ռուբէնեանց տոհմերը աւսոնք են . ու անոնց համրուածները՝ քառասուն իրէք հազար եօթը հա- 8 թիւր երսուն հօգի էին : Եւ Փաղ- 9 ղուսին որդին՝ Եղիազ էր : Ու Եղիազին որդիքը՝ Նամուէլ, Դաթան ու Աբիրոն էին . աս Դաթանը ու Աբիրոն շփոթովին խորհրդակցանքէն էին, ու առաջ էին՝ որ Տէրովը դէմ կեցող Աբիրոն ժողովքին մէջ

Ն. Բ. Գ. Բ.
1452

* Վ. Բ. Է. Գ. Բ.
Ե. Բ. Է. Գ. Բ.

Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
21 : Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Ե. Բ. Է. Գ. Բ.

Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
23 : Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Ե. Բ. Է. Գ. Բ.

Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
17 : Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Ե. Բ. Է. Գ. Բ.

Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
24 : Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Ե. Բ. Է. Գ. Բ.

Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
~ Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Ե. Բ. Է. Գ. Բ.

Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
~ Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Ե. Բ. Է. Գ. Բ.

Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Ե. Բ. Է. Գ. Բ.

տաղայեանց տոհմը, Բորորէն՝ Բո-
բորեանց տոհմը, Թաանէն՝ Թա-
անեանց տոհմը, յառաջ ելին : Ու-
Սուտաղային որդիքը ասոնք են .
* Էրանէն՝ Էրանեանց՝ տոհմը
37 յառաջ ելին : Եփրեմի որդւոցը
տոհմերը ասոնք են . անոնց համ-
րուածները երսուտուրեղու հազար
հինգ հարիւր հոգի էին : Յովսէփի
որդիքը իրենց տոհմերովը ասոնք
են :
38 * Բենիամինի որդիքը իրենց տոհ-
մերովը . Բաղայէն՝ Բաղայեանց
տոհմը, Աբեթէն՝ Աբեթեանց տոհ-
մը, Ափրամէն՝ Ափրամեանց տոհ-
մը, Սուփամէն՝ Սուփամեանց տոհ-
մը, Ոփիմէն՝ Ոփիմեանց տոհմը յա-
40 առաջ ելին : Ու Բաղային որդիքը՝
Աբեդ ու Նէեման էին . Աբեդէն՝
Աբեդեանց տոհմը, Նէեմանէն՝
Նէեմանեանց տոհմը յառաջ ելին :
41 Բենիամինի որդիքը իրենց տոհմե-
րովը ասոնք են . ու անոնց համ-
րուածները՝ քառասունհինգ հա-
զար վեց հարիւր հոգի էին :
42 Դանի որդիքը իրենց տոհմերովը
ասոնք են . Նուհաճմէն՝ Սուհա-
մեանց տոհմը յառաջ ելին : Դանի
տոհմերը իրենց տոհմերովը ասոնք
43 են : Սուհամեանց բոլոր տոհմե-
րուն համրուածները՝ վաթսուտու-
չորս հազար չորս հարիւր հոգի էին :
44 Դաւեթի որդիքը իրենց տոհմերո-
վը . Յեմայէն՝ Յեմայեանց տոհ-
մը, Յեսուիէն՝ Յեսուիեանց տոհ-
մը, Բարիային՝ Բարիայեանց տոհ-
45 մը : Բարիայի որդւոցմէ . Գաբե-
րէն՝ Գաբերեանց տոհմը, Մեղքիե-
լէն՝ Մեղքիեանց տոհմը յառաջ
46 ելին : Ու Ասերին աղջկանը ա-
47 նունը՝ Սարա էր : Ասերի որդւոցը
տոհմերը ասոնք են . անոնց համ-
րուածները՝ յիսուսուիրեք հազար
չորս հարիւր հոգի էին :
48 Ննեփիթաղիմի որդիքը իրենց տոհ-
մերովը . Յասիթէն՝ Յասիթեանց
տոհմը, Գունիէն՝ Գունեանց տոհ-
49 մը, Յասերէն՝ Յասերեանց տոհ-
մը, Սիլլեմէն՝ Սիլլեմեանց տոհմը
50 յառաջ ելին : Ննեփիթաղիմի տոհ-
մերը իրենց տոհմերովը ասոնք են .
ու անոնց համրուածները՝ քառ-
սունուհինգ հազար չորս հարիւր
հոգի էին :
51 Աս է Իսրայէլի որդւոցը գու-
մարը . վեց հարիւր ու մէկ հազար
եօթը հարիւր երսուտ :
52 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ը-
53 սելով . « Ան երկրից ժառանգու-
թեան համար ասոնց բաժնուի՝ ի-
րենց անուններուն թուոյն համե-
մաւ : Ի Հաւուր եղողին՝ ժառան-
գութիւնը շատ տաս , ու քիչուր

եղողին՝ ժառանգութիւնը քիչ
տաս . ամեն մէկուն իր համարանքին
համեմատ ժառանգութիւն տրուի :
55 Բայց երկիրը չկրնալով բաժնուի ,
ու իրենց նահապետաց ցեղերուն
անուններուն համեմատ ժառան-
56 գին : Հաւուրի ու քիչուրի մէջ՝
ժառանգութիւնը վիճակով բաժ-
նուի :
57 Եւ Ղևտացւոց համրուածները
իրենց տոհմերովը ասոնք են . Գեր-
սոնէն՝ Գերսոնեանց տոհմը, Կա-
հաթէն՝ Կահաթեանց տոհմը, Մե-
րարիէն՝ Մերարեանց տոհմը յառաջ
58 ելին : Ղևտացւոց տոհմերը ասոնք
են . Ղորենեանց տոհմը, Քերրո-
նեանց տոհմը, Մոողեանց տոհմը,
Մուսեանց տոհմը, ու Կորիսեանց
59 տոհմը : Եւ Կահաթ ծնաւ Ամրա-
մը : Ու Ամրամին կնիկան անունը
Յոքաբեդ էր , յղևիին աղջկը ,
որուն յաջը զանկիայ Եգիպտոսի
մէջ ծնաւ Ղևիին . ու անկիայ Ամ-
րամին ծնաւ Ահարոն ու Մովսէսը :
60 Ան անոնց բոլոր Մարիամը : Եւ
Ահարոնին՝ Նադաբը ու Եփուդը ,
Եղիազարը ու Իթամարը ծնան :
61 Բայց Նադաբը ու Եփուդը՝ Տէրովը
առջևը օտար կրակ մատուցած ա-
62 տենին մեռան : Արդ՝ ասոնցմէ
համրուածները՝ աշխարհ մէկ ամառ-
կանէն վեր եղող բոլոր արունները
քանսուիրեք հազար հոգի էին .
քանզի անոնք Իսրայէլի որդւոցը
հետ չհամրուեցան , Քիսրայէլի որ-
դւոցը մէջ անոնց ժառանգութիւն
չտրուելուն համար :
63 Մովսէսի դպրոցուն մէջ՝ Եփ-
ուդի Քիսրայէլի Յոքաբեանու մօտ՝
Իսրայէլի որդիքը հաշուի անցընող
Մովսէսին ու Եղիազար քահանային
64 համարածները ասոնք են : Բեւ ա-
սոնց վեր բնաւ մէկ մարդ չկար
Իսրայէլի որդւոցը ունէ համրուած-
ներէն՝ որոնք որ Մովսէս ու Ահա-
րոն քահանան Սինայի անապատին
65 մէջ համրեցին : Քանզի Տէրը ա-
նոնց համար ըսեց էր որ՝ Վնչուշտ
ունապատին մէջ պիտի մեռնէ .
ուստի անոնքմէ մարդ մը չմնաց .
բաց ի Տեփոնեան քաղեքէն ու
Նաւեան Յեսուէն :

ՊԼ. ԻԼ

1 Սաղպաղիին աղէկները ժառանգութեան ի-
րաւունքը համար կը բողոքեն : 6 ժառան-
գութեան օրէնքը : 12 Մովսէս իմանալով
թէ իւրը պիտի մեռնի , կ'աղաչ Տէրովը որ
իրեն յաջորդ ըլլալու : 18 Յեսուս կ'ընտ-
րուի Մովսէսին յաջորդը ըլլալու :
1 Ու Յովսէփի որդւոյն Մանասէին
տոհմերէն՝ Մանասէի որդւոյն
Մաքիթի որդւոյն Գաղաադի որ-
դւոյն Ոփերի որդւոյն Սաղպաղիին

Ն. Բ. Գ. Բ.
1452

Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
54 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
86 : Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
23 : Գ. Բ. Է. Գ. Բ.

Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
11 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
16 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
19 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
21 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.

Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
2 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.

Գ. Բ. Է. Գ. Բ. :

Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
2 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
4 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.

Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
39 :

Գ. Բ. Է. Գ. Բ. :

Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
20 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
23 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
24 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
25 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
26 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
27 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
28 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
29 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
30 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
31 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
32 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
33 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
34 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
35 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
36 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
37 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
38 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
39 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
40 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
41 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
42 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
43 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
44 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
45 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
46 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
47 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
48 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
49 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
50 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
51 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
52 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
53 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
54 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
55 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
56 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
57 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
58 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
59 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
60 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
61 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
62 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
63 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
64 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
65 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.

Գ. Բ. Է. Գ. Բ. :
Գ. Բ. Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
15 :

Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
25 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
29 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
30 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
31 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
32 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
33 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
34 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
35 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
36 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
37 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
38 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
39 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
40 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
41 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
42 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
43 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
44 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
45 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
46 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
47 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
48 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
49 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
50 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
51 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
52 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
53 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
54 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
55 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
56 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
57 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
58 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
59 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
60 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
61 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
62 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
63 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
64 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
65 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.

Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
33 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
11 : Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.
Է. Գ. Բ. Է. Գ. Բ.

Ն. Բ. Զ. Բ.
1452

փելու նուէրին պէս ընես, Տերոյժը
անուշահոտ պատարագ ըլլաւ :
9 Բայց շարաթ օրը՝ մէկ տարեկան
երկու անարատ դառներ՝ ու եղով
շաղուած երկու տասանորդ բարակ
ալիւր հացի ընծայի համար, ու
անոր թափելու նուէրը պիտի մա-
10 րապարակէ : Ասիւց մշտնջենաւոր
ողջակեղէն ու անոր թափելու
նուէրէն 'ի զատ, Էամէն շարաթ
օրուան ողջակեղէն պիտի ըլլայ :
11 Եւ շաբաթ ամսագլուխներուն մէջ
Տերոյժը ողջակեղ մատուցանէր,
երկու զուարակ՝ մէկ խոյ՝ ու եօթը
հատ մէկ տարեկան անարատ գառ-
12 ներ : Եւ աֆն մէկ զուարակին հա-
մար եղով շաղուած Իրիւր տասա-
նորդ բարակ ալիւր հացի ընծայ, և
մէկ խոյին համար՝ եղով շաղուած
երկու տասանորդ բարակ ալիւր հա-
13 ցի ընծայ, ու աֆն մէկ գառին
համար՝ եղով շաղուած մէյմէկ
տասանորդ բարակ ալիւր հացի
ընծայ մաքուցանէր, Տերոյժը ողջա-
կեղ ու անուշահոտ պատարագ
14 ըլլաւ : Եւ անոնց թափելու
նուէրները՝ աֆն մէկ զուարակին
համար կէս հիմէն, ու մէկ խոյին
համար՝ հիմներն երրորդ մասը, և
աֆն մէկ գառին համար՝ հիմներն
չորրորդ մասը գինի պիտի ըլլայ :
ասիկայ՝ տարւոյն ամիսներուն հա-
մար՝ ամեն ամիս մաքուցանելու
15 ողջակեղն է : Եւ մշտնջենաւոր
ողջակեղէն 'ի զատ՝ միշտ պատա-
րագի համար՝ Ժայծերէն նոխազ մը
իր թափելու նուէրովը մէկտեղ
մատուցուի Տերոյժ :
16 Եւ առաջին ամիսն չորերտա-
սաներորդ օրը՝ զատիկ է Տերոյժը :
17 Եւ ան ամիսն շնչեւտասաներորդ
օրը տօն է : Եօթը օր բազար
18 ուտուի : Եւ առաջին օրը՝ սուրբ Ժո-
ղով պիտի ըլլայ : Բնաւ ծառայական
19 գործ մը չընէր : Եւ Տերոյժը պա-
տարագ ու ողջակեղ մատուցանէր,
երկու զուարակ՝ մէկ խոյ՝ ու եօթը
հատ մէկ տարեկան գառներ : Ժա-
20 նոնք անարատ ըլլան ձեզի : Եւ ա-
նոնց հացի ընծայն՝ եղով շաղուած
բարակ ալիւր ըլլայ : Եւ մէկ
զուարակին համար՝ իրիւր տասա-
նորդ, ու մէկ խոյին համար՝ երկու
21 տասանորդ մատուցանէր : Եօթը
գառներէն՝ աֆն մէկ գառին հա-
մար՝ մէյմէկ տասանորդ մատուցա-
22 նէր : Եւ ձեզի քաւութիւն ընելու
համար՝ կայծերէն մէկ նոխազ մեղ-
23 քի պատարագ մաքուցանէր : Ա-
ստիւր՝ մշտնջենաւոր ողջակեղ եղող
առուտան ողջակեղներէն 'ի զատ
24 պիտի մատուցանէր : Եւ եօթը
օրերուն աֆն մէկ օրը՝ անոնց պէս

Ե ԵԳԿ. ԵԳԿ.
4

Ե ԳԼ. Ժ. 10 :
աթագ. Ժ.
5 : աթ. Ժ.
Ժ. 31 : Ժ.
Ժ. Ժ. Ժ. 4 :
ԵԳԿ. Ժ. 5 :
ԵԳԿ. Ժ. 5 :
33 : ԵԳ. Ժ.
18 : 14 : Ե-
ԳԿ. Ժ. 6 :
17 : ԵԳ. Ժ. 6 :
ՈԳ. Ժ. 11 :
ԵԳ. Ժ. 16 :
ԵԳ. Ժ. 16 :
4-12 :

Ժ ԶԺ. 22 :
ԳԼ. Ժ. 24 :

Ե ԵԼ. Ժ. Ժ.
6 : 18 : ԳԼ.
Ժ. 5 : ԳԼ.
Ժ. 3 : ԲԺ.
Ժ. 1 : Ե-
ԳԿ. Ժ. 6 :
21 :
Ե ԳԼ. Ժ. Ժ.
6 :

Ե ԵԼ. Ժ. Ժ.
16 : ԳԼ.
Ժ. 7 :
Ժ ԶԺ. 31 :
ԳԼ. Ժ. Ժ.
20 : ԳԼ. Ժ. Ժ.
8 : ԲԺ.
Ժ. 21 :

Ժ ԶԺ. 15 :

Ն. Բ. Զ. Բ.
1452

Տերոյժը անուշահոտ պատարագ ը-
նէր : մշտնջենաւոր ողջակեղէն 'ի
զատ՝ ասիկայ ու ասոր թափելու
25 նուէրը պիտի մատուցուի : Եւ
Եօթներորդ օրը՝ սուրբ Ժողով
պիտի ըլլայ ձեզի : Բնաւ ծառա-
յական գործ մը պիտի չընէր :
26 Եւ մշտնջենաւորներուն օրը՝ երբ
մեր շարաթներուն Ժայծ Տերո-
յժը նոր հացի ընծայ կը մատուցա-
նէր, սուրբ Ժողով ըլլայ ձեզի :
Բնաւ ծառայական գործ մը չընէր :
27 Եւ Տերոյժը անուշահոտ ողջակեղ
համար՝ երկու զուարակ, մէկ խոյ
ու մէկ տարեկան եօթը հատ գառ-
28 ներ մատուցանէր : Եւ անոնց հացի
ընծան՝ աֆն մէկ զուարակին հա-
մար իրիւր տասանորդ, մէկ խոյին
29 համար երկու տասանորդ, Եօթը
գառներէն՝ աֆն մէկ գառին համար
մէյմէկ տասանորդ եղով շաղուած
30 բարակ ալիւր մաքուցանէր : Եւ
ձեզի քաւութիւն ընելու համար՝
այծերէն մէկ նոխազ մաքուցանէր :
31 Մշտնջենաւոր ողջակեղէն ու անոր
հացի ընծայէն 'ի զատ, աֆն մէկ
իրենց թափելու նուէրներովը մա-
տուցանէր : Եւ անարատ ըլլան
ձեզի :

ԳԼ. Ի Ի

1 Փող չնկեցրելու տօնին, 7 քաւութիւնն օ-
րուան, 13 և տաղարաշարաց տօնին ութը
օրերուն զոհերը :

1 Եւ Եօթներորդ ամիսն մէջ՝ ամ-
սուն առաջին օրը՝ սուրբ Ժողով
ըլլայ ձեզի : Բնաւ ծառայական
գործ մը չընէր : Փող չնկեցրելու
2 օր ըլլայ ձեզի : Եւ Տերոյժը անուշա-
հոտ ողջակեղ համար՝ մէկ զուա-
րակ, մէկ խոյ, ու եօթը հատ մէկ
տարեկան անարատ գառներ մա-
3 տուցանէր : Եւ անոնց հացի ընծան
մէկ զուարակին համար՝ իրիւր տա-
սանորդ, ու մէկ խոյին համար՝
4 երկու տասանորդ, Եւ եօթը գառ-
ներէն՝ աֆն մէկ գառին համար՝ մէ-
մէկ տասանորդ եղով շաղուած բա-
5 րակ ալիւր ըլլայ : Եւ ձեզի քաւու-
թիւն ընելու համար՝ այծերէն մէկ
նոխազ մեղքի պատարագ մաքուցա-
6 նէր : Եւ Եօթը՝ Տերոյժը անուշահոտ
պատարագ մաքուցանէր, Բաման
մատի ողջակեղ ու անոր հացի
ընծան, և Էմշտնջենաւոր ողջա-
կեղ ու անոր հացի ընծան, և ա-
նոնց թափելու նուէրները Դիրենց
կանոնով մաքուցանելէն 'ի զատ :
7 Եւ Էսա Եօթներորդ ամիսն
տասներորդ օրը՝ սուրբ Ժողով ըլլայ
ձեզի : Եւ Էսա անձեր պիտի ըլլա-
նար չնկեցրէր, ու ամենին գործ մը
8 չընէր : Եւ Տերոյժը անուշահոտ
ողջակեղ համար՝ մէկ զուարակ,

Ե ԵԼ. Ժ. Ժ.
16 : Ժ. 6 :
ԳԼ. Ժ. Ժ. 5 :

Ե ԵԼ. Ժ. Ժ.
16 : Ժ. 22 :
ԳԼ. Ժ. Ժ.
10 : 15 : Ժ.
Օր. Ժ. Ժ.
10 : Գոր. Ժ.
Բ. 1 :

Ե ԵԼ. Ժ. Ժ.
Ժ. 18 : 19 :

Ժ ԶԺ. 19 :

Ե ԳԼ. Ժ. Ժ.
24 :

Ե ԳԼ. Ժ. Ժ.
11 :

Ե ԳԼ. Ժ. Ժ. 3 :

Ե ԳԼ. Ժ. Ժ.
11 : 12 :

Ե ԳԼ. Ժ. Ժ.
29 : Ժ. 21 :

Ե ԳԼ. Ժ. Ժ.
13 : ԵԼ. Ժ.
Ժ. 5 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1452Ե. Գ. Բ. Բ.
19Ե. Գ. Բ. Բ.
3, 5Բ. Գ. Բ. Բ.
33, 34, 35Օ. Բ. Բ. Բ.
13, 14, 15Բ. Գ. Բ. Բ.
16, 17, 18Բ. Գ. Բ. Բ.
9, 10, 11, 12Բ. Գ. Բ. Բ.
13, 14, 15Բ. Գ. Բ. Բ.
18

մէկ խոյ, — եօթը հատ մէկ տա-
րեկան գառներ մատուցանէք. Եւ
9 նոնք ձեզի անարատ ըլլան. Եւ անոնց
հացի չափն ընծան՝ մէկ մէկ զուար-
ակին համար իրեք տասանորդ,
մէկ խոյին համար երկու տասա-
10 նորդ, եօթը գառներէն՝ մէկ մէկ
գառին համար՝ մէկ մէկ տասանորդ
եղով շաղուած բարակ ալիւր ըլ-
11 լայ. Ու այծերէն մէկ նոխազ՝ մեղ-
քի պատարագ մարգարէի. բաց
'ի քառութեան օրը մարգարէի
շմեղքի պատարագէն, ու մշտնջե-
նաւոր ողջակէզէն և անոր հացի ընծ-
այէն, ու անոնց թափելու նուէր-
ներէն:

12 Եւ եօթներորդ ամսուն նոյն-
տասաներորդ օրը՝ սուրբ Ժողով ըլ-
լայ ձեզի. բնաւ ծառայական գործ
մը չընէք. ու եօթը օր Տէրոջը տօն
13 պահէք: Եւ Տէրոջը ողջակէզ —
անուշահոտ պատարագի համար՝
տասուիրեք զուարակ, երկու խոյ,
— մէկ տարեկան տասնուչորս
գառներ մատուցանէք. անոնք ան-
14 արատ պիտի ըլլան. Եւ անոնց
հացի ընծան՝ մէկ տասուիրեք զուար-
ակներէն մէկ զուարակին
համար՝ իրեք տասանորդ, — եր-
կու խոյերէն մէկ մէկ խոյին հա-
15 մար՝ երկու տասանորդ, Եւ տասն-
ուչորս գառներէն մէկ գառին
համար՝ մէկ մէկ տասանորդ եղով
16 շաղուած բարակ ալիւր ըլլայ. Ու
այծերէն մէկ նոխազ՝ մեղքի պա-
տարագ մարգարէի, բաց 'ի մշտն-
ջենաւոր ողջակէզէն — անոր հացի
ընծայէն և թափելու նուէրէն:
17 Եւ երկրորդ օրը՝ տասուերկու
զուարակ, երկու խոյ, — մէկ տա-
րեկան տասնուչորս անարատ գառ-
18 ներ մարգարէի. Եւ անոնց հա-
ցի ընծան՝ ու թափելու նուէրները՝
զուարակներուն, խոյերուն ու գառ-
ներուն համար, իրենց թուոյն
համեմատ՝ Եւ քսոյնի ղեկով ըլլայ.
19 Ու այծերէն մէկ նոխազ՝ մեղքի
պատարագ մարգարէի, բաց 'ի
մշտնջենաւոր ողջակէզէն և անոր
հացի ընծայէն ու թափելու նուէր-
ներէն:

20 Եւ երրորդ օրը՝ տասնումէկ
զուարակ, երկու խոյ, — մէկ տա-
րեկան տասնուչորս անարատ գառ-
21 ներ մարգարէի. Եւ անոնց հա-
ցի ընծան՝ ու թափելու նուէրները՝
զուարակներուն, խոյերուն ու գառ-
ներուն համար, իրենց թուոյն
համեմատ՝ Եւ քսոյնի ղեկով ըլլայ.
22 Ու մէկ նոխազ՝ մեղքի պատարագ
մարգարէի, բաց 'ի մշտնջենաւոր
ողջակէզէն, և անոր հացի ընծայէն
ու թափելու նուէրէն:

23 Եւ չորրորդ օրը՝ տասը զուար-
ակ, երկու խոյ — մէկ տարեկան
տասնուչորս անարատ գառներ և

24 մարգարէի. Եւ անոնց հացի ընծան՝
ու թափելու նուէրները՝ զուարակ-
ներուն, խոյերուն ու գառներուն
համար, իրենց թուոյն համեմատ՝
25 քսոյնի ղեկով ըլլայ. Ու այծերէն
մէկ նոխազ՝ մեղքի պատարագ մար-
գարէի, բաց 'ի մշտնջենաւոր
ողջակէզէն, և անոր հացի ընծա-
յէն, ու թափելու նուէրէն:

26 Եւ հինգերորդ օրը՝ ինը զուար-
ակ, երկու խոյ, — մէկ տարեկան
տասնուչորս անարատ գառներ և
27 մարգարէի. Եւ անոնց հացի ընծան՝
ու թափելու նուէրները՝ զուարակ-
ներուն, խոյերուն ու գառներուն
համար, իրենց թուոյն համեմատ՝
28 քսոյնի ղեկով ըլլայ. Ու մէկ նո-
խազ՝ մեղքի պատարագ մարգարէի,
բաց 'ի մշտնջենաւոր ողջակէ-
զէն, և անոր հացի ընծայէն, ու
թափելու նուէրէն:

29 Եւ վեցերորդ օրը՝ ութ զուար-
ակ, երկու խոյ, — մէկ տարե-
կան տասնուչորս անարատ գառներ
30 մարգարէի. Եւ անոնց հացի ըն-
ծան՝ ու թափելու նուէրները՝
զուարակներուն, խոյերուն ու գառ-
ներուն համար, իրենց թուոյն
համեմատ՝ քսոյնի ղեկով ըլլայ.
31 Ու մէկ նոխազ՝ մեղքի պատարագ
մարգարէի, բաց 'ի մշտնջենաւոր
ողջակէզէն, և անոր հացի ընծա-
յէն, ու թափելու նուէրներէն:

32 Եւ եօթներորդ օրը՝ եօթը զուար-
ակ, երկու խոյ, — մէկ տարե-
կան տասնուչորս անարատ գառներ
33 մարգարէի. Եւ անոնց հացի ըն-
ծան՝ ու թափելու նուէրները՝
զուարակներուն, խոյերուն ու գառ-
ներուն համար, իրենց թուոյն հա-
34 մեմատ՝ քսոյնի ղեկով ըլլայ. Ու
մէկ նոխազ՝ մեղքի պատարագ մար-
գարէի, բաց 'ի մշտնջենաւոր
ողջակէզէն, և անոր հացի ընծա-
յէն, ու թափելու նուէրէն:

35 Ու թերորդ օրը՝ ձեզի Եօնախիւմ
բութիւն ըլլայ. բնաւ ծառայա-
36 կան գործ մը չընէք: Եւ Տէրոջը
ողջակէզ — անուշահոտ պատա-
րագի համար՝ մէկ զուարակ, մէկ
խոյ, — մէկ տարեկան եօթը անա-
37 րատ գառներ մատուցանէք. Եւ
անոնց հացի ընծան՝ ու թափելու
նուէրները՝ զուարակին, խոյին ու
գառներուն համար, իրենց թուոյն
համեմատ՝ քսոյնի ղեկով ըլլայ.
38 Ու մէկ նոխազ՝ մեղքի պատարագ
մարգարէի, բաց 'ի մշտնջենաւոր
ողջակէզէն, և անոր հացի ընծա-
յէն, ու թափելու նուէրէն:

Ն. Բ. Գ. Բ.
1452Բ. Գ. Բ. Բ.
36

Ն . Բ . Զ . Բ .
1452

Դ ՏԼԵՆ ԴԻՄԻՏՐ
Զ . 1 : 2 : 33 :
Է ՕՐ . Ի .
13 : ԴԻՄԻՏՐ .
ԻՄ . 11 : Կ
ԹԱԳ . ԻԷ .
9 : Դ . ԹԱԳ .
ԺԱՄ . 15 : 16 :
Շ ՅԵՍ . ԺԳ .
21 :
Է ՅԵՍ . ԺԳ .
22 :

Է ՕՐ . Ի . 14 :

Բ ՏԵՍ Բ ՕՐ .
Ի . 13 : Կ
ԹԱԳ . ԺԲ .
3 :
Ժ ԳԼ . ԻԴ .
14 : ԲԹԵՄԻՍ
Բ . 15 : ԳԵՄԻՍ
Բ . 14 :
* ԵԶՐ . ԽՈՍՏ
ԹՈԼԵ
Ժ ԳԼ . ԻԲ . 2 :
Լ ԳԼ . ԻԵՅ 9 :
Լ ԴԻՄԻՏՐ . ԻՄ .
11 :

Զ ԳԼ . Է . 2 :
Լ ԳԼ . ԺԹ .
11 , Է :

7 րը : Եւ Մադիանացւոց դէմ պա-
տերազմեցան , ինչպէս որ Տէրը
Մովսէսին հրամայէր էր . ու աւել-
բոլոր Դէրիկ մարդիկները Եմեռցու-
8 ցին . Եւ անոնց սպաննուածներուն
հետ Մադիամու թագաւորներն ալ՝
Ղեւին , Բոկոմը , Սուրը , Ուրը և
Խօթէն՝ Մադիամու հինգ թա-
գաւորները սպաննեցին , ու Էֆեով-
րի որդին Բադամը սրով մեռցու-
9 ցին : Եւ Խարայէի որդիքը՝ Մա-
դիանացւոց կնիկները ու տղաք-
ները դերի առին , ու անոնց բոլոր
անասունները , և բոլոր շօտերը , ու
բոլոր ստացուածքը թալկեցին :
10 Եւ անոնց բնակած բոլոր քաղաք-
ները ու բոլոր գեղերը կրակով այ-
11 րեցին : Եւ Էբրայ աւարը ու բու-
լոր կողոպուտը առին՝ մարդէ
12 մինչև անասուն : Եւ գերիները
ու կողոպուտը և աւար ժովե-
սին՝ Եղիազար քահանային՝ ու
Խարայէի որդւոցը ժողովին՝ բա-
նակ բերին , « Երեւոյի Դէմեշ »
Յորդանանու մօտ Մովաբի դաշ-
տերուն մէջն էր :
13 Եւ Մովսէս ու Եղիազար քահա-
նան՝ և ժողովին բոլոր իշխանները
բանակէն դուրս ելան գանոք դի-
14 մաւորելու : Եւ Մովսէս՝ պատե-
րազմէն դարձող զօրաց իշխաննե-
րուն , հազարապետներուն ու հա-
15 ռիւրապետներուն արդողեցաւ . Եւ
Մովսէս անոնց բաւ . ԲԱՐԴԵՅ
բոլոր կնիկները ողջ թողուցիւր :
16 Ահա ժաղապարհ * խրատով Էա-
տոնք պատեալ եղան , որ Խարայէի
որդիքը Տէրուն դէմ մեղանչեցին
Փողովին գործին մէջ , և Տէրուն
ժողովին վրայ Էան հարուածը Ե-
17 կաւ : Ուստի հիմա Էտղաքներէն՝
ամէն արուն մեռցուցէք , ու բոլոր
կնիկները՝ որ էրիկ մարդ գիտցած
էն արուի հետ պատկելով՝ մեռցու-
18 ցէք : Եւ կնիկներէն՝ ան բոլոր
մանկահասակ աղջիկները՝ որ Երե-
մեք գիտցած չէն արուի հետ
պատկելով՝ ձեզի ողջ թողուցէք :
19 Եւ դուք եօթը օր բանակին դու-
ր մնացէք . ով որ մարդ մեռցու-
ցեր է , ու ով որ նմուածի դրպ-
չեր է , երբորդ օրը՝ ու եօթներորդ-
20 օրը թող մարբուի՝ թէ դուք
մէն հանգերձը՝ ու ամէն մարմէն
չնսւած ամանը՝ և այժի մազէ չի-
նուած ամէն բանը՝ ու ամէն փայ-
տեղէն ամանը մաքրեցէք :
21 Եւ Եղիազար քահանան՝ պատե-
րազմի գացող զօրքերուն բաւ .
Ասիկայ է ան օրէնքին կանոնը , որ
22 Տէրը Մովսէսին հրամայէր : Միայն
սակին , արծաթը , պղինձը , եր-

23 կաթը , անազը ու կապարը , Էմէն
կրակը մոռնելու բանը՝ կրակէ ան-
ցնէք , ու մաքուր պիտի ըլլայ .
բայց հմարրութեան ջրով մաքրուի .
սակայն կրակը չմոռնելու բանը՝ լու-
24 րէ անցնէք : Եւ եօթներորդ օ-
րը՝ ձեր շանդերձները լուար՝ և մա-
քուր ըլլաք , ու ետքը բանակին
մէջ մոռնէք :
25 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝
26 ըսելով . Դուն՝ Եղիազար քահա-
նային ու ժողովին նահապետու-
թեանց իշխաններուն հետ՝ առ-
նուած կողոպուտին զուամար առ ,
27 մարդէ մինչև անասուն . Եւ Էան
կողոպուտը՝ պատերազմի գացող
պատերազմողներուն ու բոլոր ժո-
ղովին հաւատարապէս բաժնես :
28 Եւ պատերազմի գացող պատերազ-
մողներէն Տէրուն հար առնես ,
« Հինգ հարիւրէն մէկը՝ թէ մար-
դիկներէն , թէ արջառներէն , թէ
29 էշերէն և թէ ոչխարներէն : Ա-
հա անոնց կէս բաժնէն պիտի
առնես , ու Եղիազար քահանային
30 տաս՝ իւրեկ Տէրունը ընծայ : Եւ
Խարայէի որդւոցը կէս բաժնէն՝
« Իսուռնէն մէկը առնես , թէ մար-
դիկներէն , թէ արջառներէն , թէ
էշերէն , թէ ոչխարներէն , և իւ-
նիւր անասուններէն . ու անոնք
« Տէրունը խորանին պահպանու թիւ-
31 նը ընող Ղևտացիներուն տաս : Եւ
Մովսէս ու Եղիազար քահանան՝
Տէրուն Մովսէսին հրամային
32 պէս ըրին : Եւ կողոպուտը առ-
նէն պատերազմող զօրքին առած
աւարին չզուամար -- էր . վեց հա-
րիւր եօթանասունուհինգ հազար
33 ոչխար , եօթանասունուերկու մէ-
34 զար արջառ , Ու վաթսուռու մէկ
35 հազար էշ . Եւ մարդիկներէն՝ էրիկ
մարդու անկողին չգիտցող կնիկնե-
րուն ամէնը՝ երեսունուերկու հազար
հոգի էին :
36 Եւ պատերազմի գացողներուն իւ-
նիւր կէս բաժինը -- էր . ոչխար-
ներուն թիւը՝ իւրեք հարիւր երեսու-
նուեօթը հազար հինգ հարիւր էր .
37 Ու ոչխարներէն՝ Տէրունը հար՝ վեց
հարիւր եօթանասունուհինգ Ե-
38 դաւ . Եւ արջառները երեսունուվեց
հազար ըլլաւ՝ անոնցմէ Տէրունը
39 հար՝ եօթանասունուերկու արջա-
հար՝ հար՝ : Ու էշերը՝ երեսուն հազար
հինգ հարիւր ըլլաւ՝ անոնցմէ Տէ-
րունը հար՝ վաթսուռու մէկ էշ Ե-
40 դաւ . Եւ մարդիկները՝ տասնուվեց
հազար հոգի ըլլաւ , անոնցմէ Տէ-
րունը հար՝ երեսունուերկու հոգի Ե-
41 ւ Մովսէս Տէրունը նուի-
րուած հար Եղիազար քահանային

Ն . Բ . Զ . Բ .
1452

Է ԳԼ . ԺԹ .
9 : 17 :
Զ ԳԼ . ԺԱ .
25 :

Շ ՅԵՍ . ԻԲ .
8 : ԿԹԵԳ .
Լ : 4 :

Է ՏԵՍ ՏԵՐ
30 : 47 : ԳԼ
ԺԷ . 26 :

Է ՏԵՍ ՏԵՐ
42-47 :

Զ ԳԼ . Գ . 7 :
8 : 25 : 31 :
36 : ԺԷ . 3 :
4 :

Կ ԿԼ . ԺԻԱ
ՅՈՐԴԱՆ , Ե-
ԿԼ . ԻԿԱ
ՄԵԼԻԹԵՐ

Ն. Բ. Գ. Բ. 1452

Ն. Տ. Գ. Լ. Ժ. Գ. 8, 19:

Է. Զ. Բ. 80:

* Վ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 12, 16:

Է. Բ. Ժ. Գ. Լ. 14:

Դ. Բ. Լ. 16:

Դ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 32, Գ. Ժ. Գ. Լ. 25, Բ. Ժ. Գ. Լ. 5:

տուաւ, Ինչպէս որ Տէրը Մովսէսին հրամայէր էր :
42 Եւ Իսրայէլի որդւոցը կէս բաժինէն ալ՝ որն որ Մովսէս պատերազմողներէն զատեր էր՝ Տէրօջ հաւանքով : Եւ ժողովքին կէս բաժինը՝ իրեք հարիւր երսուսուսօթը
44 հապար հինգ հարիւր ոչխար, եր-
45 սուսուկեց հազար արջառ, երսուս-
46 հազար հինգ հարիւր էշ, Ու տաս-
47 նուկեց հազար հոգի էր : Եւ Մովսէս Իսրայէլի որդւոցը կէս բաժինէն թէ մարդէն, թէ անասունէն յիսուսէն մէկը առնելով, Տէրոջը խորանին պահպանութիւնը ընող Ղեառացիներուն տուաւ, ինչպէս որ Տէրը Մովսէսին հրամայէր էր :
48 Եւ զօրքին հազարաւորներուն վերակացունէր՝ Կաթաբա հազարապետները ու հարիւրապետները
49 Մովսէսին մօտեցան. Ու Մովսէսին ըսին. « Բու ծառաներդ՝ մեր ձեռքին տակը եղող պատերազմողներուն զուամբը առինք, ու մեզմէ
50 մարդ մը պակաս չէ : Ուստի ամէն մէկներէս ինչ որ գտանք՝ Տէրոջը ընծայ բերինք, ոսկիէ զարդեր, շղթաներ, ապարանջաններ, մատանիներ, օղեր ու լանջազէր * կամարներ, որ Տէրոջը առջև մեր հոգիներուն քաւութիւն ընենք :
51 Եւ Մովսէս ու Եղիազար քահանան անոնցմէ ոսկին առին. ամէնն ալ
52 քանուած բաներ էին : Եւ հազարապետներէն ու հարիւրապետներէն Տէրոջը մատուցուած ընծային բոլոր ոսկին՝ տասնուկէց հազար եօթը հարիւր յիսուս սիկը էր :
53 Եւ պատերազմողներուն ամէն մէկը՝ իրեն համար կողոպուտ առեր էր :
54 Եւ Մովսէս ու Եղիազար քահանան՝ հազարապետներէն ու հարիւրապետներէն ոսկին առին, և ժողովքի խորանը բերին, որ Տէրոջը առջև Իսրայէլի որդւոցը յիշատակ ըլլայ :

ԳԼ. ԼԲ

1 Ռուբենի որդիքը՝ Յորդանանու անդիի կողմը իրենց ժառանգութիւնը ըլլալ կ'ուզեն :
6 Մովսէս զանոնք կը յանդիմանէ 16 տակապետն աս պայմանով՝ հաւանութիւն կու տայ՝ որ իրենց եղբայրներուն օգնեն պատերազմի մէջ :
33 Մովսէս ան երկիրը կու տայ անոնց, 39 որոնք պատերազմելով՝ անոնց կը տրին :
1 Եւ Ռուբենի որդիքը ու Գադի որդիքը խիստ շատ անասուններ ունէին. ուստի՝ Գադի երկիրը ու Գադառադի երկիրը տեսնելով՝ որ ահա ան տեղը անասուն պահելու
2 Եւ Գադի տեղ մըն է, Գադի որդիքը ու Ռուբենի որդիքը գացին, ու Մովսէսին, Եղիազար քահանային, և ժողովքի իշխաններուն հետ խօսեցելով ըսին. Ատարովթը, Դեբո-

նը, Գազերը, Բաւման, Եսեթունը, Եղեաղէն, Էսթեման, Դա-
4 Բաւը ու Դեբանը, Ասեթան Եսեթունը Իսրայէլի ժողովքին առջևը զարկած երկիրը՝ անասուն պահելու Եւ Գադի երկիր մըն է, ու քու ծառաներդ անասուններ ունին. Եւ ըսին. Թէ որ մենք քու առջևը շնորհք գտանք, աս երկիրը քու ծառաներդ կալուածքի համար տրուի. մեզ Գորդանանէն մի անջրներ :
6 Եւ Մովսէս Գադի որդւոցը՝ ու Ռուբենի որդւոցը ըսաւ. Ձեր եղբայրները պատերազմի երթան, ու դուք աս տեղս նստիք : Եւ ինչու համար Իսրայէլի որդւոցը սիրտը կը թուլցնէք, որ չանցնին ան երկիրը՝ որն որ Տէրը անոնց տուած
8 է : Ձեր հայրերն ալ ասանկ ըրին, Էրբոր զանոնք Կադէս բաւանայէն խրկեցի երկիրը լրտեսելու համար :
9 Քանզի շանոնք մինչև Եսթողե ձորը ելան, ու երկիրը տեսան, և Իսրայէլի որդւոցը սիրտը թուլցուցին, որ չանցնեն ան երկիրը՝ որն որ Տէրը անոնց տուէր : Եւ նոյն օրը Տէրոջը բարկութիւնը բորբոքեցաւ, ու երբում ընելով՝ ըսաւ.
11 Եղիպտոսէն ելած մարդիկները՝ ծքան տարեկանէն վեր եղողները՝ Երուր սրտով ինծի չհազանդին ուն համար, բնաւ պիտի չտեսնեն ան երկիրը, որուն համար Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին երդում
12 ըրի էր. Բայց ի վնեղեան Յեփոնէի որդին քաղերէն, ու Դաւիթ որդին Յեսուէն, Լորոնք կատարե-
13 լապէս Տէրոջը խաղանք եղան : Եւ Տէրոջը բարկութիւնը Իսրայէլի վրայ բորբոքեցաւ, ու զանոնք Էքառուստ տարի անապատին մէջ պտտցուց. մինչև որ Զէրոնը առջևը չարութիւն ընող ազգը
14 բոլորովին սպառեցաւ : Եւ ահա դուք մեր հայրեցոյ զաւակներու զեւ մեղաւոր մարդոց զաւակներու զեւ
15 Եւ Տէրոջը Խաաթիկ բարկութիւնը Իսրայէլին վրայ նորէն աւելցնէք :
16 Վասն զի թէ որ դուք անկէ խոտորիք, ան ալ նորէն աս Խաաթիկ անապատին մէջ պիտի ձգէ. ու դուք աս բոլոր ժողովուրդին կորստեանը պատճառ պիտի ըլլաք :
17 Եւ անոնք մօտեցան անոր՝ ու ըսին. Մենք աս տեղս մեր անասուններուն համար կախարաններ, ու մեր ընտանեացը համար քաղարներ չենք. Բայց Ի մենք զէնքերնս առնենք, ու շուտով Իսրայէլի որդւոցը առջևէն երթանք, մինչև որ զանոնք իրենց տեղերը տանինք. և մեր ընտանիքը պարպաւոր քա-

Ն. Բ. Գ. Բ. 1452

Է. Զ. Բ. 36 :
Է. Զ. Բ. 38 :
Է. Զ. Բ. 38 :
Է. Զ. Բ. 38 :
Է. Զ. Բ. 38 :

Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 3, 26 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 22 :

Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 24, 31 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 0, 24, 25 :

Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 11, 21 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 0, 34 :

Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 28, 29 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 0, 35 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 30 :

Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 24 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 36, 38 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 3, 9 :

Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 33, 34, 35 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 64, 65 :

Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 34 :

Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 17 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 16, 18 :
Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 19, 20, 21 :

Է. Զ. Բ. Ժ. Գ. Լ. 12, 18 :

Ն. Բ. Դ. Բ.
1452

Ն. Բ. Դ. Բ. 41

Ճ. Զ. Բ. 23
Ն. Բ. Դ. Բ.
1. Ժ. Գ. 5

Ջ. Բ. Դ. Բ.
18 : 8
15 : 14 : 7
12 : 13

Ջ. Բ. Դ. Բ.
20 : 8
15 : 23
1. Ժ. Գ. 1

Ն. Բ. Դ. Բ. 41
12 : 15 : 16
18 : 8
15 : 15 : 14
8 : 32 : 16
4 : 9

Ն. Բ. Դ. Բ. 7
16 : 16 : 16
12 : 12

Ն. Զ. Բ. 16 : 34
12

Ն. Բ. Դ. Բ. 14

Ն. Բ. Դ. Բ. 12

Ն. Բ. Դ. Բ. 13

18 զարեւրու մէջ բնակին . երկրիս
19 ընակացը պատճառաւ . Ու
որ Խորայէի որդւոց ամեն
իր ժառանգութիւնը չժա-
ռանգէ , մենք մեր տունները չհառ-
նանք : Իսկ մենք Յորդանանու
անդիի կողմը անոնց հետ ժառան-
գութիւն պիտի չառնենք . Ինչու
որ մեր ժառանգութիւնը՝ Յորդա-
նանու ասորիի կողմը գեպ ի արեւելք
ինկած է :

20 Եւ Մովսէս ըսաւ անոնց . Թե-
որ աս բանը ընէք , ու Տէրոջը առ-
ջնը պատերազմի համար վրանդդ-
21 զենք առնէք , եւ Տէրոջը առջնը՝ Յոր-
դոսը ամենքդ ալ զենքերով Յոր-
դանանէ անցնիք , մինչ որ անի-
կայ իր թշնամիները իր առջնէն
22 վարձէ , եւ յան երկիրը Տէրոջը
առջնը նուաճի , անկէ ետեւ՝ երբոր
ետ դառնաք , Տէրոջը առջնը՝ ու
Խորայէին առջնը անմեղ պիտի ըլ-
լաք . և լաս երկիրը Տէրոջը առջնը
23 ձեզի կալուածք պիտի ըլլայ : Բայց
թէ որ պայպէս չընէք , ահա Տէր-
ջը դէմ մեզ գործեցիք , ու զիտցէ՛ք
որ « ձեր մեղքը ձեզ պիտի գտնէ :
24 Եւ ձեր ընտանեացը համար քաղաք-
ներ , ու ձեր հօտերուն համար փա-
րանքներ չինցէք , ու ձեր բերնէն
ելածը ըրէք :

25 Եւ Գաղի որդիքն՝ ու Ռուբենի
որդիքը խօսեցան Մովսէսին՝ ըսե-
լով . « Ծառաներդ՝ մեր տիրոջը
պատուիրածին պէս պիտի ընենք ,
26 Եւ մեր գաւազները , մեր կնիկները ,
մեր հօտերն ու մեր բոլոր անասուն-
ները՝ հոս Գաղաադի քաղաքներուն
27 մէջ մնան . Եւ Բայց ծառաներդ՝ մեր
տիրոջը ըսածին պէս , ամենքս ալ
գունդ գունդ պատրաստուինք , ու
Տէրոջը առջնէն անցնիք պատե-
րազմի համար :

28 « Եւ ատեն Մովսէս՝ Եղիազար
քահանային , ու Նաւեի որդւոյն
Յեսուին , և Խորայէի որդւոցը ցե-
ղերուն նահապետութեանց ինչան-
ներուն աս պատուէրը տուաւ՝ ա-
29 նոնց վրայով . Եւ Մովսէս ըսաւ
անոնց . Թե որ Գաղի որդիքն՝ ու
Ռուբենի որդիքը՝ Տէրոջը առջնը
ամենքն ալ պատերազմի համար
պատրաստուած՝ ձեզի հետ Յոր-
դանանէ անցնիք , ու ան երկիրը
ձեր առջնը նուաճի , ան ատենը
Գաղաադի երկիրը անոնց կալուածք
30 տաք . Բայց թէ որ պատրաս-
տուած ձեզի հետ չանցնին , անոնց
կալուածքը ձեզի հետ քանանու
31 երկրին մէջ ըլլայ : Իսկ Գաղի որ-
դիքը և Ռուբենի որդիքը պատաս-
խան տուին՝ ու ըսին . Տէրը քու
ծառաներուդ ինչպէս որ պատուի-

32 ընց , անանկ պիտի ընենք : Եւ Ներ-
գէնքերնիս առա՛ն՝ Տէրոջը առջնէն
քանանու երկիրը պիտի անցնինք .
բայց մեր ժառանգութեան կա-
լուածքը Յորդանանու ասորիի կող-
33 մը ըլլայ : Ուստի « Մովսէս անոնց
« Եւ Գաղի որդիքը , ու Ռու-
բենի որդւոցը , և Յովսէփեան Մա-
նասին կէս ցեղին տուաւ Եմօր-
հացուց Եւլեհոն թաղաւորին թա-
գաւորութիւնը , ու Բասանի Ովզ
թաղաւորին թաղաւորութիւնը ,
երկիրը իր քաղաքներովը՝ « Երկ-
րին քաղաքներուն բոլորտիքը ե-
ղած սահմաններովը :

34 Եւ Գաղի որդիքն « պարսպաւոր
քաղաքներ շինեցին , այսինքն Երե-
մոնը , Լտարովթը ու Վրոէրը ,
35 Եւ Լարօթ սովհանը , Յազըրը , ու
36 Յոզբէհան , Եւ Բեթամարան ու
Բեթարանը , և հօտերու փարախ-
ներ « Եւ Եւլեհոն :

37 Ռուբենի որդիքն ալ « Եւսերոնը ,
Եղեաղէն ու Կարիաթեմը շինեցին :
38 Ու Կաթաբա , Եւ Բեէլմոնը , Եւ որ
սոնց անունները փոխեցին . ու Եւ-
բաման . ու իրենց շինած քաղաք-
ներուն « Եւլեհոն անունները՝ դրին :

39 Եւ « Մանասեան Մաքբիին որդի-
քը Գաղաադ զացին , ու ատին
զանիկայ . և անոր մէջը Բա-
40 Լարօթ շինեցրը վրանտեցին : Եւ
Մովսէս՝ Բաղաադը տուաւ Մա-
նասեան Մաքբիին , որ հոն բնակե-
41 ջաւ : Ու « Մանասեան Յայրը
գնաց անոնց զիւրաքաղաքները ա-
ռաւ , ու զանոնք « Լաւօթ յայրին
42 անունանց : Եւ Նորաշը գնաց ,
ու Կանաթը ու անոր գեղերը ա-
ռաւ . և զանիկայ իր անունովը՝
Նորաշ կոչեց :

ԳԼ . ԼԳ

1 Խորայէիցուց ջատուկներով ինչաններուն
անունները : 50 Աստուած կը պատուիրէ բը-
նանքն ընել բոլոր քանանացիները :

1 Մովսէսն ու Ահարոնին ձեռքովը՝
Եղիպտոսի երկրէն իրենց զոր-
քերովը ելող Խորայէի որդւոցը
2 ինչանները ասոնք են : Եւ Մովսէս
Տէրոջը հրամանովը անոնց ինչան-
ներուն համեմատ՝ անոնց գնացք-
ները գրեց . ու անոնց ինչացքե-
րուն համեմատ՝ անոնց գնացքները
3 ասոնք են . « Առաջին ամուռն մէջ
« Եւլեհոն առաջին ամուռն Նոբտա-
սաներովը որք իրամեսէն չուեցին .
զատկին հետեւալ օրը Խորայէի
որդիքը « Բարաթ ձեռքովը Ելան բոլոր
Եղիպտոսուց աւերուին առջնը .
4 Ու Եղիպտոսացիք ինչն « Եւլեհոն
կը թալէին , Եւ Բանգը Տէրը անոնց
բոլոր անդրանիկները ջարդեց . և

Ն. Բ. Դ. Բ.
1452

« Բ. Դ. Բ. 7
12-17 : 16
Տ. Բ. Դ. Բ.
1. Ժ. Գ. 4

Ն. Բ. Դ. Բ.
24 : 33 : 35

Ն. Զ. Բ. 24
Բ. Դ. Դ. 45
46

Ն. Բ. Դ. Բ.

Ն. Զ. Բ. 3
Ն. Դ. Դ. 1
27

Եւ Եւլեհոն 1

Եւ Եւլեհոն 41

Ն. Զ. Բ. 13

Ն. Դ. Դ. 7

Ն. Դ. Դ. 1

Ն. Զ. Բ. 23

Ն. Դ. Դ. 1

1491

Ն. Դ. Դ. 1

Ն. Դ. Դ. 14

Ն. Դ. Դ. 30

Ն. Դ. Դ. 21

Ն. Դ. Դ. 22

Ն. Դ. Դ. 23

Ն. Դ. Դ. 24

Ն. Դ. Դ. 25

Ն. Դ. Դ. 26

Ն. Դ. Դ. 27

Ն. Դ. Դ. 28

Ն. Դ. Դ. 29

Ն. Դ. Դ. 30

Ն. Դ. Դ. 31

Ն. Դ. Դ. 32

Ն. Դ. Դ. 33

Ն. Դ. Դ. 34

Ն. Դ. Դ. 35

Ն. Դ. Դ. 36

Ն. Դ. Դ. 37

Ն. Դ. Դ. 38

Ն. Դ. Դ. 39

Ն. Բ. Զ. Բ.
1452

ԵԵԼ. Ժ. Բ.
12. Ժ. Բ.
11. Ե. Ե.
Ժ. Ժ. 1.
Գ. Գ. Ժ. Բ.
5.

ԵԵԼ. Ժ. Բ.
37.

ԵԵԼ. Ժ. Բ.
20.

ԵԵԼ. Ժ. Բ.
2. 9.

ԵԵԼ. Ժ. Բ.
22. Ժ. Բ.
22. 23.

ԺԵԼ. Ժ. Բ.
27.

ԵԵԼ. Ժ. Բ.
1.

ԵԵԼ. Ժ. Բ. 1.
Ժ. Ժ. 2.

1490
ԵԵԼ. Ժ. Բ. 1.
Ժ. Ժ. 1. 2.
Ժ. ԳԼ. Ժ. Բ.
34.

Ժ. ԳԼ. Ժ. Բ.
55.

Ժ. ԳԼ. Ժ. Բ.
1.

ԵՏԵՐՐ անոնց աստուածներուն վրայ
դատաստան քաւ ։
5 ԵԵԼ Խարայէի որդիքը Ռամսե-
սէն չուելով՝ Սոկրովթ իջևան ը-
րին ։
6 Ու ԵՍոկրովթէն չուելով՝ անա-
պատին ծայրը եղած Ոթմը իջևան
ըրին ։
7 ԵԼ ԸՈթմէն չուելով՝ դէպ 'ի
Փիաթթթ զարծան , որ Բէեղսե-
փոնին դիմացն է , ու Մագդղոն
առջևը իջևան ըրին ։
8 ԵԼ Փիաթթթին առջևէն չուե-
լով , ու Բժովուն մէջէն անցնելով՝
անապատը Խաւ , և Ոթմի անա-
պատին մէջ իրէք օրուան ծամբայ
քաւելով՝ Մեռայ իջևան ըրին ։
9 ԵԼ Մեռայէն չուելով՝ ԺԵղմը
եկան . ու Եղմի մէջ տասուերկու-
ջուրի աղբիւր , ու եօթանասուն
արմաւենի կային . ու հոն իջևան
ըրին ։
10 ԵԼ Եղմէն չուելով՝ Կարմիր ծո-
վուն քովը իջևան ըրին ։
11 ԵԼ Կարմիր ծովէն չուելով՝ ԵՍին
անապատը իջևան ըրին ։
12 ԵԼ Սին անապատէն չուելով՝
Դափկա իջևան ըրին ։
13 ԵԼ Դափկայէն չուելով՝ Եղուսը
իջևան ըրին ։
14 Ու Եղուսէն չուելով՝ ԼՌափի-
դիմը իջևան ըրին . ու հոն Ժո-
ղովուրդին համար խմելու ջուր
չկար ։
15 ԵԼ Ռափիդիմէն չուելով՝ ԵՍի-
նայի անապատը իջևան ըրին ։
16 Ու Սինայի անապատէն չուելով՝
ԺԿիրթթ չաթթալան իջևան
ըրին ։
17 ԵԼ Կիրթթ չաթթալայէն չուե-
լով՝ ԵՍերովթը իջևան ըրին ։
18 Ու ԵՍերովթէն չուելով՝ ԶՌա-
թաման իջևան ըրին ։
19 ԵԼ Ռաթամայէն չուելով՝ Ռե-
մօն փարէսը իջևան ըրին ։
20 Ու Ռեմօն փարեանէն չուելով՝
Լեբանի իջևան ըրին ։
21 ԵԼ Լեբանայէն չուելով՝ Ռեսսան
իջևան ըրին ։
22 Ու Ռեսսայէն չուելով՝ Կէէլա-
թան իջևան ըրին ։
23 ԵԼ Կէէլաթայէն չուելով՝ Սօփար
լեռը իջևան ըրին ։
24 Ու Սօփար լեռնէն չուելով՝ Քա-
րադան իջևան ըրին ։
25 ԵԼ Քարադայէն չուելով՝ Մակե-
ղթը իջևան ըրին ։
26 Ու Մակեղթէն չուելով՝ Թաա-
թը իջևան ըրին ։
27 ԵԼ Թաաթէն չուելով՝ Թարան
իջևան ըրին ։
28 Ու Թարայէն չուելով՝ Մատեկան
իջևան ըրին ։

29 ԵԼ Մատեկայէն չուելով՝ Հաա-
մօնան իջևան ըրին ։
30 Ու Հաամօնայէն չուելով՝ Մօսե-
րթը իջևան ըրին ։
31 ԵԼ Մօսերթէն չուելով՝ Բանե-
յականը իջևան ըրին ։
32 Ու Բանեյականէն չուելով՝
ՂԳադգաղ * Լեռը իջևան ըրին ։
33 ԵԼ Գադգաղ լեռնէն չուելով՝
Ետերաթան իջևան ըրին ։
34 Ու Ետերաթայէն չուելով՝ Եբ-
րօնան իջևան ըրին ։
35 Ու Եբրօնայէն չուելով՝ Պաաթին
գաբերը իջևան ըրին ։
36 ԵԼ Գաաթին գաբերէն չուելով՝
ՄՍին անապատը՝ այսինքն Կադէսը
իջևան ըրին ։
37 ԵԼ Վադէսէն չուելով՝ Հովը լե-
ռը իջևան ըրին , որ Եղովմի երկ-
րին ծայրն է ։ Ու ԵՍհարօն քա-
հանան Տէրօջը հրամանովը Հովը
լեռը ելաւ , և հոն մեռաւ , Խարա-
յէի որդւոցը Եգիպտոսի երկրէն
կլելուն քառասներորդ տարին՝
հինգերորդ ամսուն առաջին օրը ։
39 ԵԼ ԵՍհարօն Հովը լեռանը վրայ
մեռած առեւն՝ հարիւր քսան-
ուիրեք տարեկան էր ։
40 ԵԼ Քանանու երկրին հարաւային
կողմը բնակող ՂԵրադի ԺԳանա-
նացի Թագաւորը՝ Խարայէի որ-
դւոցը գաղ լսեց ։
41 ԵԼ Հովը լեռնէն չուելով՝ Սե-
մօնան իջևան ըրին ։
42 Ու Սեմօնայէն չուելով՝ Փուռնը
իջևան ըրին ։
43 Ու Փուռնէն չուելով՝ ԼՌովթը
իջևան ըրին ։
44 ԵԼ ԼՌովթէն չուելով՝ Մովաբի
սահմանին մէջ եղող ԷԻյէ աբարի-
մը իջևան ըրին ։
45 ԵԼ Էյէ աբարիմէն չուելով՝ Դե-
բօն գաղը իջևան ըրին ։
46 Ու Դեբօն գաղէն չուելով՝ Գե-
մօն դէրլաթէմը իջևան ըրին ։
47 Ու Գեմօն դէրլաթէմէն չուելով՝
Դաբաւին առջևը՝ ԷԼաբրիմի լեռ-
նէրը իջևան ըրին ։
48 ԵԼ Էլաբրիմի լեռնէրէն չուելով՝
Երիքովի ԴԻՄՅՅՅ Զորդանանու մօտ՝
Մովաբի դաշտերուն մէջ իջևան
ըրին ։ Ուստի անոնք Զորդանա-
նու մօտ Մովաբի դաշտերուն մէջ
իջևան ըրին , Բեթէսիմօթէն մին-
չև ԷԼեթիսատիմը ։
50 ԵԼ Տէրը Մովաբի դաշտերուն
մէջ՝ Երիքովի ԴԻՄՅՅՅ Զորդանանու
մօտ՝ խօսեցաւ Մովսէսին ըսելով .
51 Խարայէի որդւոցը խօսէ , ու անոնց
ըսէ . ԶԵրբ Զորդանանէն Քա-
52 նանացոցը երկիրը անցնիք , ԵՍ
Լրկրին բոլոր բնակիչները ձեր առ-
ջևէն վերնաւոր , ու անոնց բոլոր

Ն. Բ. Զ. Բ.
1452

ՅՏԵՐ Զ. Բ.
19. 27. Բ.
ՕՐ. Ժ. Բ.
ՍԵ. Ե.
42.
7.
ԴՐՕՐ. Ժ. Բ.
Կ-Մ. ԵՐԸ

1453
ԵՐՕՐ. Բ. Բ.
8. ԳՐԱԳ.
Ժ. 26. ԻՐ.
49.
ԴԳԼ. Ի. 1.
ԻԷ. 14.
ԴԳԼ. Ի. 22.
23. Ի. 4.
ԴԳԼ. Ի. 25.
23. ԲՕՐ.
Ժ. 6. ԼԲ.
50.

ԼԳԼ. Ի. Բ. 1.
Ե.
Կ-Մ. Բ.
ՍԱԽԻԲ.
ԴԳԼ. Ի. Բ. 4.

ԼԳԼ. Ի. Բ. Բ.
10.

ԴԳԼ. Ի. Բ. Բ.
11.

ԼԳԼ. Ի. Բ. Բ.
11.

ԴԳԼ. ԼԲ. 34.

ԵԵԵԵԵ. Ի. Բ. Բ.
22.

ԼԳԼ. Ի. Բ. Բ.
20. ԲՕՐ.
ԼԲ. 49.

ԴԳԼ. Ի. Բ. 1.

ԲԳԼ. Ի. Բ. 1.
36. Բ. 1.
ԴՐՕՐ. Ի. 1.
2. Ժ. 1.
36. Գ. 17.

ԵԵԼ. Ի. Բ. 24.
23. ԼԳ. 13.
ԴՐՕՐ. Ի. 2.
5. Ժ. 3.
36. Ժ. Բ.
12. ԴԱՄՈ.
Բ. 2.

Ն. Բ. Դ. Բ.
1452

Գ. Լ. Ի. Զ. 53:
54: 55:

Գ. Ե. Ի. Գ.
13: Դ. Ե. Ե.
Բ. 3: Ս. Դ. Ե.
53: 34: 35:
54: 55: Ե. Դ. Ե.
33: Ե. Դ. Ե.
Ե. Դ. Ե. 24:

Գ. Ե. Ի. Գ.
13: Դ. Ե. Ե.
Բ. 3: Ս. Դ. Ե.
53: 34: 35:
54: 55: Ե. Դ. Ե.
33: Ե. Դ. Ե.
Ե. Դ. Ե. 24:

Գ. Լ. Ի. Զ. 31:
Գ. Լ. Ի. Զ. 22:
Գ. Լ. Ի. Զ. 25:
Գ. Լ. Ի. Զ. 15:
Գ. Լ. Ի. Զ. 17:

պատկերաւոր կոթողները կործանէր, և անոնց բոլոր թափծու կուռքերը կործանէր, ու անոնց 53 բոլոր բարձր տեղերը փլուզէր: Եւ ան երկիրը ձեր իշխանութեանը տակը անցնելով՝ անոր մէջը բնակիր. քանզի ան երկիրը ձեր տուի 54 որ ժառանգէր: Եւ քան երկիրը վիճակով ժառանգէր ձեր տոհմը, որուն համեմատ. շատուր եղողին ժառանգութիւնը շատ պիտի տար, ու քիչուր եղողին ժառանգութիւնը քիչ պիտի տար. մէկ տողի մը վիճակը որու որ էլէ, անոր ըլլայ 1: Եւ զարցը ցեղերուն 55 համեմատ ժառանգէր: Բայց թէ որ ան երկրին բնակիչները ձեր առջեւն չլորնուէր, ան տուեր անոնց՝ մէ ողջ թողուցածնիդ՝ քան աչքերուն փուշեր, ու ձեր կողերուն տատանները պիտի ըլլան. ու ձեր բնակած երկրին մէջ՝ ձեր թշնա 56 մութիւն պիտի ընեն: Եւ պիտի ըլլայ որ ինչ որ անոնց ընելու մը տածեր էի, անոնք պիտի ընեմ՝ ձեր ձեռք:

ԳԼ. ԼԴ

1 Երկրին սահմանները: 16 Երկիր բաժնելու համար որոշուած մարդոց անունները:
1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ըսելով. Իսրայէլի որդեացը պատուիրես, ու անոնց բաժնես. Երբոր դուք՝ Քանանու երկիրը մտնէք, ձեր ժառանգութիւն ինչպիսի երկիրը աս պիտի ըլլայ, Քանանու երկիրը իր սահմաններովը. Եւ Բէք հարաւային սահմանը՝ Սին անապատէն մինչեւ Եդովմ ըլլայ, և ձեր հարաւային սահմանը արեւելքէն՝ Էլզի ծովուն ծայրէն սկսի.
4 Ու ձեր հարաւային սահմանը Էլզի ընդարձակ գետ ի վերը պտրտելով՝ մինչեւ Սին հասնի, ու անիւ ելելով՝ Էլզի գետէն ընդարձակ հարաւային կողմը երթայ, ու Էլզար աղբա- 5 ընէ ելելով՝ Ասեմոնը հասնի. Եւ Ասեմոնէն Էմփրէն Եգիպտոսի հեղեղապար պտրտելով՝ ծովուն մէջ լմննայ սահմանը:
6 Իսկ ձեր արեւմտեան սահմանը մեծ ծովը ըլլայ. ձեր արեւմտեան սահման ան ըլլայ:
7 Եւ ձեր հիւսիսային կողմի սահմանը ան ըլլայ. մեծ ծովէն մինչեւ 8 Էջովոր լեւոր Ենանակէր. Էջովոր լեւունէն Էմփրէն Ենանակէր, ու անկէ սահմանը մինչեւ Էլզար 9 հասնի. Եւ ան սահմանը մինչեւ Զեփրոնը ելլէ, ու Էլզար ենանի մէջ լմննայ. ձեր հիւսիսային սահմանը ան ըլլայ:
10 Եւ ձեր արեւելեան սահմանին հա-

մար, Ասար ենանէն մինչեւ Սեփամ 11 նշանակէր. Բ. աս սահմանը՝ Ասիին արեւելեան կողմէն՝ Սեփամէն Էլզարէն իջնէ. Բ. աս սահմանը արեւելից կողմէն իջնելով՝ մինչեւ Էֆեներէթի ծովուն ելերըր հաս- 12 նի. Եւ աս սահմանը Յորդանէն իջնէ, ու Էլզի ծովուն մէջ վերջանայ: Աս երկիրը՝ իր շրջակայ սահմաններովը ձեր ըլլայ:
13 Եւ Մովսէս Իսրայէլի որդեացը պատուիրեց, ու ըսաւ. Ասիկայ է ան երկիրը՝ որ դուք վիճակով պիտի ժառանգէք, ինչպէս որ Տէրը հրամայեց ինչ ու կէս ցեղի տալու անի- 14 կայ. Եւ քանզի Ռուբենի որդեացը ցեղը՝ իրենց հարցը տուներուն համեմատ, ու Գադի որդեացը ցեղը, իրենց հարցը տուներուն համեմատ, և Մանասէին կէս ցեղը՝ իրենց ժա- 15 ռանգութիւնը առին: Աս երկուք ու կէս ցեղը իրենց ժառանգութիւնը առին Երեմովին Դէմուր՝ Յորդանանու աջից կողմը՝ դէպ ի արեւելք:
16 Եւ Տէրը խօսեցաւ Մովսէսին՝ ըսելով. Ասորք են ան մարդոցը անունները՝ որոնք երկիրը ժառանգութեան համար ձեր պիտի բաժնեն. Եւ Եղիազար քահանան, ու 18 Նաւէին որդին Յեսուէն. Եւ ամէն ցեղէն ալ մէկ մէկ իշխան առնէք, ան երկիրը ժառանգութեան բաժ- 19 նելու: Եւ ան մարդոցը անունները ասորք են. Յուդայի ցեղէն՝ 20 Յեփթոնի որդին Գադէր, Զմառնի որդեացը ցեղէն՝ Ամիուդին որ- 21 դին Սամուէլը, Բենիամինի ցեղէն՝ 22 Գաալոնի որդին Ելզար, Դանի որդեացը ցեղէն իշխան՝ Եգիլին որ- 23 դին Բուկին, Յովսեփի որդեացը՝ Մանասէի որդեացը ցեղէն իշխան՝ 24 Բափորնի որդին Անիլը, Բ. Եփրայի որդեացը ցեղէն իշխան՝ Սափաթա- 25 նին որդին Կամուէլը, Եւ Զարուհոնի որդեացը ցեղէն իշխան՝ Փառ- 26 նակի որդին Եղիափանը, Եւ Իսաքարի որդեացը ցեղէն իշխան՝ 27 Ազանի որդին Փաղաթիլը, Բ. Ասսերի որդեացը ցեղէն իշխան՝ Սելո- 28 մին որդին Աբիուրը, Բ. Դեփթարի որդեացը ցեղէն իշխան՝ 29 Ամիուդին որդին Փաղաթիլը: Ասորք են ան մարդիկը, որոնց Տէրը հրամայեց, որ Քանանու երկրին մէջ Իսրայէլի որդեացը ժառանգութիւն բաժնեն:

ԳԼ. ԼԵ

1 Դատացող տրուելու քառասունութ բարձրների՝ իրենց արտաքաններովը: 6 Անոնց մէջ վեցը սպասուսնի քաղաքներ պիտի ըլլային:
9 Մարապսուսնի վրայով օրէնքներ:

Ն. Բ. Դ. Բ.
1452

Լ. Դ. Թ. Գ. Գ.
33: Ե. Դ. Ե.
Ե. Դ. Ե. 6:
Ե. Դ. Ե. 7:
17: Ե. Դ. Ե.
Ե. Դ. Ե. 2:
35: Ս. Դ. Ե.
Ե. Դ. Ե. 3:
Ե. Դ. Ե. 1:
Ե. Դ. Ե. 3:
Ե. Դ. Ե. 1, 2:

Գ. Լ. Ի. Զ. 33:
Ե. Դ. Ե. 2, 3:

Ե. Դ. Ե. 3:
1: Ե. Դ. Ե. 51:
Ե. Դ. Ե. 3:
16:

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Ե. Օր. Ժ.
6 : Ժ.
15 : Մատ.
Ժ. 16 : Բ.
Կր. Ժ.
1 : Բր. Ժ.
25 :

Ն. Մու. Ժ.
35 : Մ. Բ.
7 : 11 :

1 Ն. Բ.
6 :

2 Ն. Բ.
25 : Բ. Օր.
Բ. 23 :

3 Ն. Բ. Բ.
45, 46 :

4 Ն. Բ. Բ.
29 :

5 Գ. Բ. Բ.
55 : 14.
54 : 36.
Ժ. 3 :

6 Գ. Բ. Բ. 1.
7 : 36.
Ժ. 3, 4 :

դատաստանի կանոնները ըլլան ձեր
ազգերուն մէջ «-» ձեր բոլոր բնա-
կութեանցը մէջ :

30 Ով որ մարդ կը մեռցընէ, ըս-
պաննողը յ վկաներուն բերնովը
մեռցուի. բայց մարդ մը մեռցընե-
լու համար, Ժառ մէկ վկային վկա-

31 յութիւնը Բառաւ չըլլայ : Եւ
մահապարտ սպաննողին կենացը
համար փրկանք չառնէք. քան-
զի անիկայ անպատճառ մեռցուե-

32 լու է : Ու անպատանի քաղա-
քը փախչողին համար փրկանք
չառնէք, որպէս զի անիկայ իր
քաղաքը դառնայ նստի՝ քահա-

33 նայապետին մահէն առաջ : Ուս-
տի ձեր բնակած երկիրը չպրդ-
ծէք. քանզի արեւը չկը պրծէ
երկիրը. ու անոր մէջը թափուած
արիւնին համար՝ երկրին «-» իշ
Բառաւ չըլլայ : Բառութիւն չըլլար, բայց
եթէ լանիկայ թափողին արիւ-

34 նովը, «-» Ուրեմն ձեր բնակած երկիրը
չպրծէք, որուն մէջտեղը ես պիտի
բնակիմ. քանզի լես Տէրս կը
բնակիմ. Խորայելի որդւոց մէջը :

ԳԼ. ԼԶ

1 Ժառանգութիւն ունեցող աղջիկը՝ 5 իր ցեղէն
եղող մէկու մը հետ պիտի կարգուէր, 7 որ
չըլլայ թէ Ժառանգութիւնը ան ցեղէն վեր-
նայ : 10 Սալպաաղին աղջիկները՝ իրենց հօր-
եղբորորդւոցը հետ կ'ամուսնանան :

1 Եւ Յովսէփի որդւոցը տոհմերէն՝
Մանասէի որդւոյն Մաքիբի որ-
դւոյն «-» Գաղաաղին որդւոցը տոհ-
մին իշխանները մօտեցան, ու
Մովսէսին առջեւ՝ և Խորայելի որ-
դւոցը նահապետութեանց իշխան-

2 ներուն առջեւ խօսեցան, Ու ըսին.
ԲՏէր մեր տիրոջը հրամայեց, որ
երկիրը Խորայելի որդւոցը վիճակով
ժառանգութիւն տայ. ու ԲՏէրը
մեր տիրոջը հրամայեց, որ մեր
եղբորը Սալպաաղին ժառանգու-
թիւնը՝ անոր աղջիկներուն տայ :

3 Արդ՝ թէ որ անոնք Խորայելի որ-
դւոց «-» իշ ցեղի մը որդւոցը կնիկ
ըլլան, անոնց ժառանգութիւնը
մեր հայրերուն ժառանգութեանէն
պիտի վերնայ. ու որ շեւե մար-
դոց որ Բէլ ըլլան, ան ցեղին ժա-

ռանգութեանը պիտի խառնուի,
ու մեր ժառանգութեանը վիճա-

4 կէն պիտի վերնայ : Եւ Խորա-
յելի որդւոցը ԲՏրեղեան «-» իշ,
անոնց ժառանգութիւնը՝ իրենց է-
րիկներուն ցեղին ժառանգութեա-
նը պիտի խառնուի. ու «-» իշ «-»
անոնց ժառանգութիւնը՝ մեր հայ-
րերուն ցեղին ժառանգութեանէն
պիտի վերնայ :

5 Եւ Մովսէս՝ Տէրոջը հրամանաւը
Խորայելի որդւոցը պատուիրեց ու
ըսաւ. Յովսէփի որդւոցը ցեղը Էշ-

6 տակ կը խօսի : Սալպաաղին աղ-
ջիկներուն վրայով Տէրոջը հրամա-
յած ու ըսած խօսքը աս է. Անոնք՝
որոնց որ կը հաճին, թող անոնց
կնիկ ըլլան, Խորայել թէ իրենց հօ-
րը ցեղէն եղողներուն կնիկ ըլլան.

7 որպէս զի Խորայելի որդւոցը ժա-
ռանգութիւնը մէկ ցեղէն ուրիշ ցեղ
չանցնի. քանզի Խորայելի որդւոցը
ամէնքն ալ՝ Է իրենց հայրերուն ցե-
ղին ժառանգութեանը պիտի յա-

8 ըրն : Եւ Էսամէն աղջիկ՝ որ Խորայել-
ի որդւոցը ցեղերուն մէջ՝ մէկ կա-
լուածքի մը ժառանգ կ'ըլլայ, իր
հօրը ցեղէն եղող մէկու մը կնիկ
ըլլայ, որ Խորայելի որդւոցը ամէն
մէկը իր հայրերուն ժառանգու-

9 թիւնը ժառանգէ. Եւ ժառան-
գութիւնը՝ մէկ ցեղէն ուրիշ ցեղ
չանցնի. բայց Խորայելի որդւոցը
ցեղերուն ամէն մէկը իր ժառան-
գութեանը յարի :

10 Եւ Տէրը Մովսէսին ինչպէս որ
հրամայեց, Սալպաաղին աղջիկները
11 անանկ ըրին : Բառաւ Սալպաա-
ղին աղջիկները՝ Մաալան, Թեր-
սան, Էդդան, Մեդքան ու Նուան՝

12 իրենց հօրեղբորորդւոցը հետ կար-
գուեցան : Այսպէս՝ Յովսէփեան
Մանասէին որդւոցը տոհմերէն եւ
ղողներուն կնիկ եղան. ու անոնց
ժառանգութիւնը՝ իրենց հօրը ցե-

ղին և ազգատոհմին մէջ մնաց :

13 Անոնք են ան պատուիրանքները
ու դատաստանները, որ Տէրը թա-
վաբի դաշտերուն մէջ՝ Երիթովի «-»
Ժառ Յորդանանոս մօտ՝ Մովսէսին
ձեռքովը Խորայելի որդւոցը պա-
տուիրեց :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Դ. Բ. Բ. Բ.
10 :

Է. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.

Է. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.

22 :

Է. Բ. Բ. Բ.

Է. Բ. Բ. Բ.

Է. Բ. Բ. Բ.

Գ Ի Լ Ի Բ Ե Բ Կ Ե Ր Ո Ր Գ Օ Ր Ի Ն Ե Ց

Ն. Բ. Դ. Բ.
1451

— Յես. Թ.
1. 10. Ի. Բ.
4. 7.

Բ. Թու. Ժ. Գ.
27. Գ. Լ. Թ.
23.
Ժ. Թու. Լ. Գ.
35.

Դ. Թու. Ի. Բ.
24. 33.

Ե. Թու. Ի. Բ.
33. 35.
Ժ. Գ. 12.

Ն. Ե. Գ. 1.

Ե. Տես. Ե. Լ.
Ժ. Գ. 1.
Թու. Ժ. Գ.
11.

Ե. Ե. Ժ. Գ.
7. Ժ. Գ. 15.
Ժ. Գ. 7. 5.
Ի. Գ. 4. Ի. Բ.
13.

Ե. Ե. Ժ. Գ.
15. Թու.
Ժ. Գ. 14.

Ե. Ե. Ժ. Գ.
5. Գ. Լ. Ժ.
22. Ի. Բ. Գ. 2.
Ի. Բ. Ժ. Գ. Ի. Բ.
3.

Ե. Ե. Ժ. Գ.
5. Ի. Բ. 17.
Ի. Գ. 4. Ե. Լ.
Ե. Գ. 13.
Ի. Գ. Ժ. Գ. Դ. Գ.
8. 9.

Գ Լ Ո Ւ Ն Ե

1 Բառաներորդ տարւոյն վերջէ՝ Մովսէս Իս-
րայէլացւոց խօսելով՝ համառօտութեամբ կը
պատմէ 6 Աստուծոյ խոստումները, 13 իշխան-
ներ կարգելը, 19 երկիրը լոտեցելու համար
մարդ խրկելը, 34 անոնց անհաւատութեամբ
պատճառով Աստուծոյ բարկութիւնը, 41 և
անոնց անհաւատութիւնը.

1 Աստուծոյ ան խօսքերը՝ որ Մովսէս
բոլոր Իսրայէլին զրուցեց՝ Յոր-
դանանու ապրիկ կողմը՝ անապա-
տին մէջ՝ որ Սուփին զիմացի դաշտը՝
Փառանի, Տոփելի, Ղորանի, Ա-
սերովթի ու Տիգրացի մէջտեղն

2 Է. (Քորեբէն Բմինչե կաղէս
բառնայ՝ տանուածէ օր է՝ Սէիր

3 Եւսանը ճամբայով) Արդ՝ Գա-
ռաներորդ տարին մէտասաներորդ
ամսուն առաջին օրէ՝ Մովսէս Իս-
րայէլի որդեաց զրուցեց ինչ որ
Տէրը անոր պատուիրէր էր անոնց

4 Համար, Դեպքերն մէջ բնակող
Ամորացւոց Սեհոն Թաղաւորը, և
Աստարովթի — Էդրայի մէջ
բնակող Բասանի Ովւ Թաղաւորը

5 զարնելն ետքը. Յորդանանու ա-
գիկ կողմը Մովսէսի երկրին մէջ՝
Մովսէս սկսաւ աս օրէնքը յայտ-
նել, ըսելով.

6 Մեր Տէր Աստուածը՝ Ղաթրեի
վրայ մեզ խօսեցաւ ու քսաւ. Աս

7 Եւսան կենանիդ է հերթէ. Դարձէ՛ք
լուսեցեք, ու զաղէք Ամորացւոց
լեռը, և անոր ամէն չորակայ տե-
ղերը, դաշտերը, լեռները, ու հո-
վիտները, և հարաւային կողմը, ու
ծովեզերքը, քանանացւոց երկիրը,
ու Լեւանանը, մինչև մեծ գետը՝ որ

8 Եփրատ գետն է. Այն ան երկի-
րը ձեր առջև զրի. Գաղէք ու Ժա-
ռանեցեք ան երկիրը, որ Տէրը
ձեր հայրերուն՝ Էբրահիմին՝ Իսա-
հակին ու Յակոբին երգումը ըրաւ
որ տայ անոնց՝ ու անոնցմէ ետքը
անոնց գաւախներուն.

9 Եւ Բան ատենը ու ձեզի խօսեցա՛յ
ու քսի. Ես մինակ չեմ կրնար ձեզ

10 Եւսանի. Ձեր Տէր Աստուածը ձեզ
չատցուց, և ահա ժողովք պար-
բերկիւրի աստղերուն շափ շատ էք.

11 Եւ Ձեր հայրերուն Տէր Աստուածը՝
ձեր եղածէն հազարապատիկ աւել-
ցնէ ձեզ, ու Լեզի ըսածին պէս

12 ձեզ օրէ՛ւ. Եւ Բան մինակ ի՞նչպէս

կրնամ՝ ձեր նեղութիւնը՝ ձեր բե-
ռը ու հակառակութիւնը կրել.

13 Եւ Տէրը ձեր ցեղերէն իմաստուն ու
հանճարեղ և անուանի մարդիկներ
տուէք, ու ես անոնք ձեր վրայ իշ-
խաններ կեցնեմ. Իսկ դուք ինծի
պատասխան տուիք, ու ըսիք թէ՛՝
Ատ քսած խօսքդ ընելը աղէկ է.

15 Ուստի ես ձեր ցեղերուն երեւելները
իմաստուն ու անուանի մարդիկնե-
րը առի, և և զանոնք ձեր վրայ իշ-
խաններ կարգեցի, — Եւ ձեր ցե-
ղերուն համար հազարապետներ,
հարիւրապետներ, յիսնապետներ,
տանապետներ, ու ոստիկաններ.

16 Եւ ան ատենը ձեր դատաւորնե-
րուն պատուիրեցի՝ ըսելով. Ձեր
եղբայրներուն դատելը մօտիկ բրէք,
ու ամէն մարդուն դատը՝ թէ իր
հեղորթը հետ ըլլայ և թէ օտարա-
կանի հետ, և արդարութեամբ դա-

17 տեցէք. Դատաստանի մէջ աչա-
ռութիւն չընէք. պղտիկին՝ մեծի
պէս մօտիկ ընէք, բնաւ մարդու մը
երեսէ չգաղտիք. քանզի Դատաս-
տանը Աստուծոյ է. ու ձեզի դը-
ժուար երեցած դատը ինծի ներ-
կայացուցէք, որ անկիպ մօտիկ ը-

18 նեմ. Եւ ան ատենը ձեր ամէն ը-
ներուն բաները ձեզի պատուիրեցի.

19 Ետքը Քորեբէն չուեցինք. ու
ինչպէս որ մեր Տէր Աստուածը մե-
զի պատուիրէր էր, Ամորացւոց
լեռանը ճամբով՝ ան ձեր տեսած
բոլոր մեծ ու ահաղիս անապատնե-
րուն, ու Դմինչե կաղէս բառ-

20 նայ եկանք. Եւ ձեզի ըսի. Դուք
Ամորացւոց լեռը եկաք, որն որ
մեր Տէր Աստուածը մեզի կու տայ.

21 Նայէ, բու Տէր Աստուածդ երկի-
րը բու առջևդ դրաւ. — Եւ ինչ
ժառանգէ՛ք — Եւ ինչպէս որ բու
հայրերուդ Տէր Աստուածը քեզի
քսաւ. Ամի՛ վախնար ու մի՛ զար-
հուրիք.

22 Եւ դուք ամէնքդ իմքովս եկաք,
ու ինծի ըսիք. Մեզմէ առաջ մար-
դիկներ խրկեմ, որ երկիրը լոտե-
սեն մեզի համար, ու մեզի գաւ
պատմեն թէ ինչ ճամբով հոն պի-
տի ելլենք, ու ինչ քաղաքներ
23 մէջ պիտի մտնենք. Եւ աս խօսքը
ինծի հաճոյ թուելով, — ձեզմէ

Ն. Բ. Դ. Բ.
1451

Յես. Ե. Լ.
Ժ. Գ. 21.
Թու. Ժ. Գ.
16. 17.

Ե. Ե. Ժ. Գ. 25.

Ե. Ե. Ժ. Գ. 22.
Յ. Գ. Ժ. Գ.
18. 805.
Է. 24.

Ե. Ե. Ժ. Գ.
15. Գ. Ժ. Գ.
19. Ե. Ե. Ժ. Գ.
Ժ. Գ. 7. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Գ.
23. Ե. Ե. Ժ. Գ.
Է. 1.

Ե. Ե. Ժ. Գ.
Ե. Ե. Ժ. Գ.
6.

Ե. Ե. Ժ. Գ.
22. 26.

1490

Ե. Ե. Ժ. Գ.
12. Ե. Ե. Ժ. Գ.
15. Ե. Ե. Ժ. Գ.
Է. 6.

Ե. Ե. Ժ. Գ.
27.

Ե. Ե. Ժ. Գ. 8.

Ե. Ե. Ժ. Գ.
2.
1490

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Երևան. Ժ. Գ.
23, 24, 25:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
1-4: Սաղ.
Ճ. 24, 25:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

տասուերկու մարդ առի, ամեն մէկ
24 ցեղէն մէկմէկ մարդ: Եւ ւանսնք
գացին՝ լեռը լեան, ու մինչեւ Ես-
թողի ձորը հասան, ու ան երկու
25 լուսնեցին: Եւ ան երկրին պտու-
ղէն ձեռքերնին առնելով՝ մեզի բե-
րին: ու մեզի զորեցեցին ըսելով.
7 Աղէկ է ան երկիրը՝ որ մեր Տէր
26 Աստուածը մեզի կու տայ: Էթայց
գուք չուզեցիք ելլել, ու ձեր Տէր
Աստուծոյն հրամանին դէմ դրիք.
27 Եւ ձեր վրաններուն մէջ տրտնջե-
լով՝ բարեք. Տէրը՝ մեզ ատելուն
համար՝ Եգիպտոսի երկրէն մեզ
զուրս հանեց, որ մեզ Ամօրհացուց
ձեռքը մատնէ, ու մեզ կորսնցը-
28 նէ: Ո՛ր պիտի ելլենք. մեր եղ-
բայրները՝ մեր սիրուերը թուլցու-
ցին, որովհետեւ բարեք. Էւն ազգը
մեզմէ մեծ ու բարձրահասակ է.
բաղաբերը մեծ: ու մինչեւ երկին-
քը պարսպաւոր են. ու հոն նաեւ
29 Ենակին որդիքը տեսաւ: Եւ ձե-
զի բար. Մի գարհուրիք, ու ա-
նոնցմէ Սի փախաւ. 7 Տէր Տէր
Աստուածը՝ որ ձեր առջեւն կ'եր-
թայ, անկայ մեզի համար պիտի
պատերազմի, ինչպէս որ Եգիպտո-
սի մէջ ձեր աչքերուն առջեւ ձե-
31 զի բրաւ: ու անապատին մէջն
ալ տեսաւ որ, Երնայէս մարդ մը իր
զաւակը կը տանի, քու Տէր Աս-
տուածդ ալ՝ քու բոլոր քալած
ճամբաներուդ մէջը մինչեւ աս տեղ
32 զայդ քեզ անակ տարաւ: Եւ
ասով ալ՝ ձեր Տէր Աստուծոյն հա-
ւատացիք, 7 Որ անիկայ ճամբուն
մէջ ձեր առջեւն կ'երթար՝ 7 ձեզի
իջևանելու տեղ փնտնելու համար,
գիշերը կրակի մէջ՝ երթալու ճամ-
բանիդ ձեզի ցուցնելով, ու ցո-
34 լեկն Եւ ամպի մէջ: Եւ Տէրը
ձեր խօսքերուն ձայնը լսելով՝ բար-
կացաւ, 7 ու երրում ընելով՝ ըսաւ.
35 Էւ մարդիկներէն՝ աս անօրէն ազ-
գէն բնա մարդ մը պիտի չտեսնէ
ան բարի երկիրը՝ որն որ ձեր հայ-
րերուն տալու երրումը ըրի.
36 Բայց միայն Յեռոնիկն որդին քա-
ղերը պիտի տեսնէ ան. ու անոր
կոխած երկիրը՝ իրեն ու իր որդւոցը
պիտի տամ. որովհետեւ Բանիկայ
կատարելապէս Տէրոջը հետեւեցաւ:
37 7 Ձեզի համար Տէրը ինձի ալ
բարկացաւ՝ ու ըսաւ. Դուն ալ
38 հոն պիտի չմտնես. Այլ Երու սպա-
սաւորդ Եւլաէի որդին Յեռոնի ա-
նիկայ հոն պիտի մտնէ. 7 զօրա-
ցուր անիկայ. վասն զի ան երկու
անիկայ պիտի ժառանգեցնեն Խա-
39 ռայէրին: Եւ ան ձեր պզտիկ
տղաքը՝ որոնց համար Ելլաէիք թէ
աւար պիտի ըլլան, ու ան ձեր

որդիները՝ որ այսօր Բաղէկը ու
գէլը չեն ծաննար, անոնք պիտի
մտնեն հոն. անոնք պիտի տամ ան
Երկու, ու անոնք պիտի ժառանգե-
40 ան: 7 Բայց գուք ետ դարձէք, ու
կարմիր ծովուն ճամբայէն՝ դէպ ի
անապատը չուեցէք:
41 Ետքը գուք պատասխան տուիք,
ու ինձի բար. Եւ Տէր Տէրոջը առ-
ջեր մեզ գործեցինք. մենք պիտի
ելլենք պատերազմիք, ինչպէս որ
մեր Տէր Աստուածը մեզ պատուի-
րեց. ու ամեն մէկընիւ իր պատե-
րազմանց գէլերը առնելով՝ պատ-
րաստութիւն տեսաք՝ լեռը ելլելու:
42 Եւ Տէրը ինձի ըսաւ. Անոնք բար.
Եւ ինչպէս՝ ու մի պատերազմիք.
քանզի ես ձեր մէջը չեմ. չուլայ որ
ձեր թշնամիներուն առջեւ ջար-
43 դուիք: Ես ալ ձեզ խօսեցայ.
բայց գուք մտիկ չըրիք, հապա
Տէրոջը հրամանին դէմ դրիք, և
Եւլաէի թշնամիներուն ընելով՝ լեռը ե-
44 լար: ու ան լեռանը վրայ բնակող
Ամօրհացիները Ժմեղունելու պէս
ձեր դէմը ելլելով՝ ձեզ հալածեցին,
ու Սէրի մէջ ձեզ զարկին մինչեւ
45 Հօրմա: Եւ դառնալով Տէրոջը
առջեւ լացիք. սակայն Տէրը ձեր
ձայնը չուց, ու ձեզի ակնաւ
46 չարաւ: Եւ կարդէս մէջ շատ օրեր
կեցաք, որչափ օրեր որ հոն կեցաք:

ԳԼ Բ

1 Մովսէս իր խօսքը շարունակելով՝ կը պատմէ
թէ Աստուած ինչպէս արդիւնք Երազէլացիներ-
ը՝ որ Երազէլացեաց, 9 Մովսէսացեաց, 17 և
Ամօրհացեաց հետ պատերազմ լռեան 24 Ա-
մօրհացեաց Սեֆն թագաւորին յաղթուիլ:
1 Էն ատենը ետ դարձանք ու կար-
միր ծովուն ճամբայէն՝ դէպ ի
անապատը չուեցինք, 7 ինչպէս որ
Տէրը ինձի ըսէր էր. ու շատ օրեր
Սէրի լեռանը բոլորտիքը պտրտե-
2 ցանք: Եւ Տէրը ինձի խօսեցաւ.
3 ու ըսաւ. ԲՆ Երիքէն ատ լեռանը
բոլորտիքը պտրտենիդ. հիւսիսա-
4 յին կողմը դարձէք: Եւ ժողը-
վորդին պատուիրէ ու ըսէ. 7 Դուք
հիմա Սէրի բնակող ձեր եղբայրը
Եսաի որդւոցը սահմանէն ձիտի
անցնիք. անոնք ձեզմէ պիտի վախ-
նան, բայց գուք մեծապէս զգուշա-
5 ցէք. Անոնց հետ մի՛ ծեծկուիք.
քանզի ես ձեզի անոնց երկրէն մկ
տոնաբայլ տեղ մըն ալ տալու չեմ.
7 որովհետեւ Սէրի լեռը՝ Եսաիին
6 ժառանգութիւն տուեր եմ: Ան-
բակուրը ստակով ծախու առնէք
անոնցմէ՝ ու ուտեք, և ջուրն ալ
ստակով ծախու առնէք անոնցմէ.
7 ու խմէք: քանզի քու Տէր Աս-
տուածդ քու ձեռքիդ ամեն
գործերուն մէջ օրինակ բեզ. ա-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Երևան. Ժ. Գ.
16: 2-11:

Երևան. Ժ. Գ.
23:

Երևան. Ժ. Գ.
40:

* Ամօր հոգ-
վանցաբե-
լում: Թե-
թեւամու-
թիւն բեր-
Երևան. Ժ. Գ.
42:

Երևան. Ժ. Գ.
44: 45:

Յ Սաղ. Ճ. Գ.
12:

Երևան. Ժ. Գ.
26: Է. Բ.
1: 22: Դատ.
Ժ. 17:

Երևան. Ժ. Գ.
25: ԳԼ.
ա. 40:

Երևան. Ժ. Գ.
14:

Երևան. Ժ. Գ.
14: Է. Բ.
14:

Երևան. Ժ. Գ.
5: 8-11:
Ժ. 4:

Ն . Բ . ԶԲ .
1451

ԳԼ . Է . 2 ,
26 :
Բ ԳԼ . Դ . 12 :
Դ . 48 : 65 .
Ժ . 9 :

Գ Սաշ . Խ . 7 .
8 :

Դ Ծ . Բ . Բ .
22 : Բ . Բ .
Խ . 24 :
ԴԼ . Դ . 16 :
Է ԶԲ . 5 , 9 ,
19 :

Բ . Բ . Բ . Բ .
33 : Է . ԴԼ .
Բ . 7 :
Բ ԴԼ . Ե . 4 :

Գ Բ . Բ . Բ .
24 :

Դ Բ . Բ . Բ .
35 :
Ե Բ . Բ . Բ .
Խ . Բ .
Խ . Բ .

Է Գ Բ . Բ . Բ .
13 :

Դ ԳԼ . Բ . 24 :
Սաշ . Ե . Բ .
10 : 11 : 12 :
ԵԼ . 19 :
20 : 21 :

Է ԳԼ . Դ . 48 :
Սաշ . Բ . Բ .
6 :

Կորսնդուցնք , անոնցմէ մէկ մըն
35 ալ որչ չիողուցնք . Միայն անա-
տունները՝ ու առած քաղաքներուն
36 աւարները մեզի առինք : ԲԱՆՈՆ
ձորին եզերքը եղած Արոսէն՝ ու
ձորին մէջը եղած քաղաքէն մինչև
Գաղաաղը՝ բնաւ մեզի դէմ զնող
քաղաք մը չեղաւ . Էմեր Տէր Աս-
տուածը ամէնն ալ մեր ձեռքը
37 մատնեց : Միայն թէ Ամմոնի որ-
դուցը երկրին , ու բոլոր Թաքոկ
ձորին կողմերուն , և լեռնային քա-
ղաքներուն , ու Էմեր Տէր Աստու-
ծոյն բոլոր մեզի արգելած տեղե-
րուն չմտնեցար :

ԳԼ . Գ .

1 Մովսէս կը պատմէ Բաասին Ովք թագաւո-
րին յաջորդը , 11 անոր մահիցէն մեծու-
թիւնը , 12 Սեհնին ու Ովքին երկիրները եր-
կուք ու կէս ցեղերուն տրուիլը , 23 և թէ ին-
քը ինչպէս Բաասնու երկիրը մտնելու ար-
տուութիւն ինչորբէր էր Աստուծմ , 26 և թէ
Տէրը հրամայեց էր որ միայն հետուէ տեսնէ :

1 Մեկէ դարձանք՝ Բաասին ճամբան
էլանք . ու Բաասին Ովք թա-
գաւորը ինքը իր բոլոր ժողովուր-
դովը՝ Բեդալային մէջ մեր դէմը ե-

2 լաւ պատերազմելու համար : Եւ
Տէրը ինծի ըսաւ . Մեկէ մի՛ վախ-
նար . վասն զի անիկայ ու անոր
բոլոր ժողովուրդը ու երկիրը քու
ձեռքդ կու տամ . ու անոր ալ՝
Եսթոնի մէջ բնակող Էւմորհա-

3 պէս ըրէ՝ Եւ մեր Տէր Աստուա-
ծմ՝ Բաասին Ովք թագաւորն ալ
ու անոր բոլոր ժողովուրդը մեր
ձեռքը տուաւ . Դև մենք անանկ
ջարդեցնք * զանոնք , որ անոնցմէ՝

4 մէկ մըն ալ որչ չմնաց : Եւ նոյն
ատենը՝ անոր բոլոր քաղաքները
առինք . «- քաղաք մըն ալ չմը-
նաց , որ անոնցմէ առած չլլայնք .
վաթսուն քաղաք՝ այնչէն էր որ

5 Ովքին թագաւորութիւնը : Աս-
տուծ ամէնն ալ՝ բարձր պարիսպնե-
րով , դռներով ու դռնափակներով
ամրացած քաղաքներ էին . անպա-

6 ինստ շատ էին : Եւ զանոնք բնա-
ջնել ըրինք , ինչպէս որ Եսթոնի
Սեհնի թագաւորը ըրինք , ամէն
քաղաքներու մէջ՝ մարդիկները , կը-

7 լով . Սակայն բոլոր անատունները ,
ու քաղաքներուն աւարները մեզի
8 առինք : Եւ ան նոյն ժամանակին՝
Յորդանանու անդին կողմը եղող
Ամորհացոց երկու թագաւորնե-

9 Րուս և Էրուսն առինք երկիրը՝ Առ-
նոն ձորէն մինչև Հերմոն լեռն :
10 Սիրիոնացիք և Հերմոնին՝ Սարիոն

կըսէին . Բայց Ամորհացիք զանիկայ
10 Եսթոնի կը կոչէին : Էրուր դաշտի
քաղաքները՝ բոլոր Գաղաաղը՝ ու
Ժբոլոր Բաասին մինչև Սեբա ու
Եդալայի՝ Բաասին մէջ եղած Ովքին
թագաւորութեանը քաղաքները

11 «- Ինչպէս : Բաասին Բաասին Ովք
թագաւորը մնացեր էր . ահա անոր
մահիցէ՝ որ երկաթէ մահի՞մ մըն է ,
Էւ միմեծի որդուցը Բաբբալային մէջը
Ինչպէս . երկայնութիւնը ինք կան-

12 Եւ նոյն ժամանակին մէջ՝ աս
մեր առած երկիրը՝ Էւմոնն ձորին
միայ եղող Արոսէն մինչև Գաղա-
աղ լեռները կըսը՝ Էր քաղաքնե-
րովը՝ Բուրեքեանց ու Գաղեանց

13 տուի . հու Գաղաաղին մնացածը
ու բոլոր Բաասինը՝ այնչէն Ովքին
թագաւորութիւնը՝ «- բոլոր Ար-
գովիք զաւատը՝ բոլոր Բաասինին
հետ՝ որ հակայից երկիր կըսուէր .

14 Մանասէի կէս ցեղին տուի : Եւ
Մանասեան Յայիրը բոլոր Արգով-
քի գաւառը առաւ . Էմինչև Գետու-
րացոց ու Մաբաթացոց սահմա-
նը , ու անոնք իր անուովը մինչև
այսօր ի Բաասն հաւած յայիր՝ կո-

15 չեց : Եւ յայտնա՝ Գաղաաղը Մա-
16 ժիւրին տուի : Եւ Գաղաաղէն
մինչև Առնոն ձորը՝ (այնչէն ձորին
մէջտեղը՝ որ սահմանն է ,) ու մին-
չև Սամոնի որդուցը սահմանը Էւմ-
17 Բաղեանց տուի , Նաւ դաշտը Յոր-
դանանու սահմանովը և Բեքեթե-
նին՝ մինչև դաշտային ծովը՝ այն-
չէն և մինչև Աղի ծովը , արեւելեան
կողմը եղած Ասեղովթ փասաղային
տակը :

18 Եւ ան ատենը ձեզի պատուիրե-
ցի , ու ըսի . Ձեր Տէր Աստուածը
աս երկիրը ձեզի ժառանգութիւն
տուաւ . «- Ինչպէս Ղուբ ամէնը որ
կտրիձնէր էք , զէնքերնիդ առէք ,
ու Իսրայէլի որդուցը՝ ձեր եղբայր
19 ներուն առջևը անցէք . Բայց ձեր
կնիկները՝ ձեր որդիները ու ձեր ա-
նատունները , (որպէս ձեր անա-
տուններուն շատ ըլլալը գիտեմ ,)
թող մնան ձեր քաղաքներուն մէջ՝
20 որոնք եւ ձեզի տուի , Մինչև որ
Տէրը ձեր եղբայրներն ալ ձեզի պէս
հանգստացընէ , ու մինչև որ անոր
ալ ժառանգէն ան երկիրը՝ որն որ
ձեր Տէր Աստուածը Յորդանանու
անդին կողմը անոնց պիտի տայ
ու ետքը Լեզով ամէն մէկը դաւ-
նայ իր ժառանգութեանը՝ որն որ
եւ ձեզի տուի :

21 Ան ատենը՝ Յեսուին պատուի-

Ն . Բ . ԶԲ .
1451

Ե Ե Ե . Ե .
23 :
Բ ԴԼ . Դ . 49 :
Ժ Ե . Ժ .
5 : Ժ . 11 :
Ժ Ե . Ժ .
5 :

Ժ Ե . Ժ . Բ .
Ժ . Ժ . Բ .
Ժ . Ժ . Բ .
Ժ . Ժ . Բ .

Ժ Ե . Ժ . Բ .
Ժ . 26 : Ե .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . 20 :

Ժ ԴԼ . Ժ . 36 :
Ժ Ե . Ժ .
Ժ . 2 :

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 33 : Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . 20 :

Ժ Ե Ե . Բ .
Ժ . 23 :

Ժ Ե Ե . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 41 :

Ժ Ե . Ժ . Բ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 :

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 24 : Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 5 :

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 11 :

Ժ ԴԼ . Դ . 49 :
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .

Ժ Ե . Ժ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ժ Բ . Բ . Բ .
Ժ . 20 : Ժ .

Ն. Բ. Զ. Բ.
1451

Գ. Բ. Զ. Բ.
30. Բ. Զ. Բ.
26. 27.

Գ. Բ. Զ. Բ.
3. 16. Բ. Զ. Բ.
8.

Գ. Բ. Զ. Բ.
25.

Գ. Բ. Զ. Բ.
51. Բ. Զ. Բ.
Ժ. 4.

Գ. Բ. Զ. Բ.
5. Գ. Բ. Զ. Բ.
29. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
12. Գ. Բ. Զ. Բ.
37. Գ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
13. 14.

Գ. Բ. Զ. Բ.
15.

Գ. Բ. Զ. Բ.
27.

Գ. Բ. Զ. Բ.
25.

Գ. Բ. Զ. Բ.
9.

Գ. Բ. Զ. Բ.
16.

Գ. Բ. Զ. Բ.
1. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
17. Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
3. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
14. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Ժ. 20.

Գ. Բ. Զ. Բ.
5.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Գ. Բ. Զ. Բ.

18 Ժողովրդ թեալոր թեալունի մը նը-
մանութիւնը, Կա՛մ երկրի վրայ ա-
յլ չըլլող տղունի մը նմանութիւնը,
Կա՛մ երկրին տակը՝ Զուրեթու մէջ
նորո՞ ձուկի մը նմանութիւնը չի-
նէք. «Նաև չըլլայ որ՝ «աչերդ-
երկինքը վերցնելով, ու արեւը
կամ լուսինը կամ աստղերը, ու-
շերկինքին բոլոր զարդը տեսնելով՝
խաբուիս, ու շանոնց երկրպագու-
թիւնն ընես, և անոնք պաշտես.
որովհետեւ քու Տէր Աստուածդ՝
զանոնք բոլոր երկինքին տակը եւ-
ղող ազգերուն համար կարգաւորեց.
20 Բայց Տէրը ձեզ առաւ, ու ձեզ
երկաթի հնոցէ՛ն՝ եղիպտոսէն
հանեց, ու որին սեպհական ժո-
ղովուրդը ըլլաք, ինչպէս որ այսօր
Եւրոպէն է.
21 Եւ «Տէրը ձեր պատճառաւ ին-
ծի սրբողելով՝ երդում ըրաւ, որ
Յորդանանէն լանցեիմ, ու լանսեմ
ան բարի երկիրը՝ որն որ քու Տէր
Աստուածդ քեզի կու տայ ժա-
22 ւանդելու համար. Արդ՝ էես աս
երկրին մէջ պիտի մեռնիմ. ու
«Յորդանանէն պիտի լանցեիմ՝
բայց դուք պիտի անցնիք, ու էան
բարի երկիրը պիտի ժառանգէք.
23 Զորոյշ կեցիք, «չըլլայ որ՝ ձեր Տէր
Աստուծոյն ձեզի հետ ըրած ուխտը
մոռնաք, ու ձեզի կուռք մը՝ Կա՛մ
որ և իցէ բանի մը նմանութիւնը
չինէք, որն որ քու Տէր Աստուածդ
24 քեզի արգիլեց. Գանգի քեւը Տէր
Աստուածդ մաշող կրակ է. անի-
կայ՝ նախանձուտ Աստուած է.
25 Երբոր դուք որդիներ՝ ու որդւոց
որդիներ ծնանելու ըլլաք, և ան
երկրին մէջ շատ ատեն նստելու ըլ-
լաք, ու «ան տակը թէ որ անօրի-
նիք, և կուռք մը Կա՛մ որ և իցէ
բանի նմանութիւնը չինէք, ու
ձեր Տէր Աստուծոյն առջև չա-
րութիւնն ընէք՝ ու զանկիայ բար-
26 կացնէք. «Այսօր երկինքը ու-
երկիրը ձեզի վկայ կը բռնեմ, որ
դուք անպատճառ չուտով պիտի
կորսուիք ան երկրէն, որն որ Յոր-
դանանէն անցնելով՝ պիտի ժա-
ռանգէք, ան տեղը կնանքերնիդ
երկար պիտի չըլլայ. «այլ բոլոր
27 լոկին բնաջնջ պիտի ըլլաք. Եւ-
Տէրը Բձեզ ազգերուն մէջը պիտի
ցրուի, ու չաւ սակաւթիւ պիտի
մնաք ան ազգերուն մէջը, ուր որ
28 Տէրը ձեզ պիտի քէ. Եւ հոն
մարդու ձեռքով չիտուած բարե՛
ու փայտէ աստուածներ պիտի
պաշտէք, Երբոր ոչ կը տեսնեն՝ ոչ
կը լսեն՝ ոչ կ'ուտեն՝ ու ոչ կը հո-
29 տուրտան. Եւ հոն քու Տէր Աս-
տուածդ պիտի փնտռես. ու թէ

որ զանկիայ բոլոր սրտով և բոլոր
հոգիով փնտրուի ըլլաս, պիտի
30 դռնես. Երբոր քու վրադ նեղու-
թիւն գայ, ու աս բոլոր բաները
շփոթիս օրերը քեզի պատահին, թէ
որ էքու Տէր Աստուծոյդ դառնաս,
31 ու անոր խօսքը մտիկ ընես, Գու Տէր
Աստուածդ Եղորդմամբ Աստուած
ըլլալուն համար. քեզ պիտի չը-
թողու, ու քեզ չկորսնցնես. ու
նաև քու հայրերուդ երդում ըրած
ուխտը պիտի չմոռնայ.
32 Արդ՝ Բքեզմ առաջ եղած առջի
օրերուն համար, «Կա՛մ Աստուած
մարդը երկրի վրայ ստեղծած օրէն
ի վեր՝ յերկինքին մէջ ծայրէն
մինչև մէկալ ծայրը հարցուր, թէ
արդեօք ասոր պէս մեծ բան մը եւ-
րոտ է, ու ասոր պէս բան մը
33 յամա է. Ի՛նչեք մէկ ազգ մը՝
կրակին մէջէն խօսող Աստուծոյն
ծայրը՝ քու յամադ պէս լսե՛ր ու
34 որը մնացեալ է. Կամ թէ Աս-
տուած՝ Դէ ազգը «Եւ ազգի մը
մէջէն իրեն առնելու համար՝ Լփոր-
ծելով, Եհրաշքներով, զարմանալի
գործքերով, պատերազմով, թզո-
րաւոր ձեռքով, ու Էբարձր բա-
ղուկով, «և մեծ հաշարութիւննե-
րով գալ՝ ուղեր է, ինչպէս որ ձեր
Տէր Աստուածը՝ եղիպտոսի մէջ
ձեզի համար աս բոլոր բաները ըրաւ
35 ձեր աչերուն առջև. Ա՛հա
քեզ ցուցուցաւ, որ դիտնաս թէ
Եհրաշք ինքը Դ՛ւն Աստուած է.
Յանկէ ուրիշ Աստուած չկայ
36 Եւ քեզ խրատելու համար՝ իր ծայրը
երկինքէն լսել տուաւ քեզի. ու
երկրի վրայ իր մեծ կրակը քեզի
ցուցուց. ու անոր օրոքները կրա-
37 կին մէջէն լսեցիր. Եւ քու հայ-
րերդ սիրելուն համար՝ անոնցմէ
ետքը անոնց սերունդը ընտրեց, ու
իր ներկայութեամբ՝ մեծ զօրու-
թիւնով քեզ եղիպտոսէն հանեց.
38 Որպէս զի քեզմ մեծ ու զօրաւոր
ազգերը քու առջևդ վերնուէ. ու
քեզ տանի՝ անոնց երկրորդ քեզի
ժառանգութիւն տալու, ինչպէս
39 որ այսօր Է Եւրոպէն. Եւ այսօր
գիտցիր, ու օրտիք մէջը դիր. որ
վերը երկինքին մէջ՝ ու վարը երկ-
րի վրայ՝ Եհրաշք ինքը Դ՛ւն Աս-
տուած է, ուրիշ մը չկայ. Եւ Աս-
տի անոր կանոնները ու պատուի-
րանքները պահես, որոնք էս այսօր
քեզի կ'պատուիրեն, որ քեզի՝ ու
քեզմ տեքք քու որդւոցդ աղէկ
ըլլայ. ու նաև քու օրերդ երկար
ըլլան ան երկրին վրայ՝ որն որ քու
Տէր Աստուածդ քեզի կու տայ մը-
տնջնապէս.
41 Ան ատենը Կոմա՛ն Յորդանանու

Ն. Բ. Զ. Բ.
1451

Գ. Բ. Զ. Բ.
1. Գ. Բ. Զ. Բ.
29. Բ. Զ. Բ.
Բ. 20. Բ. Զ. Բ.
4. 5.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
12.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 9.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 31.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 5.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 31.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 31.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 11.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 20.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 24.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 26.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 19.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 3.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 3.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 6.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 8.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 12.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 17.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 17.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 19.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 19.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 22.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 16.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 18.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 15.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 15.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 14.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 14.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 1.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 1. 4. 5.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 35.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 11.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 11.

Գ. Բ. Զ. Բ.
Բ. Զ. Բ. Զ. Բ.
Բ. 11.

Ն. Բ. ԶԲ. 1451

ՆՏԵՍ ԹՈՒՆ. Ե. Գ. 14. ԴԳԼ. ԺԺ. 4.

ԼՅԵՍ. Բ. 5.

ԳԼ. Գ. 29.

ԹՈՒՆ. ԲԱՍ. 24. ԳԼ. Կ. 4. ԺՈՒՆ. ԲԱՍ. 35. ԳԼ. Գ. 8. 4.

ԳԼ. Բ. 86. Գ. 12.

ԳԼ. Գ. 9. ՍԴ. 2. ԳԼ. Գ. 8.

ԳԼ. Գ. 17.

ատդիկ կողմը դեպ'ի արևելք՝ Նիբեք 42 քաղաք զատեց. Դ որպէս զի երեկուրն ու մէկալ օրուրնէն ատելու թիւն չունեցող, ու անգիտու թեամբ իր զրացին մեռցնող մարդասպանը հոն փակչի. ու աս քաղաքներուն մէկուն մէջ փակչելով՝ 43 ողջ մնայ, Ի ուրբենանց համար՝ դաշտային երկրի վրայ՝ անասպատին մէջ Լիսոսորը, և Գադեանց համար՝ Գաղաադին մէջ Ռամովթը, ու Մանասեանց համար՝ Բասանին մէջ Գովզանը Կառեց:

44 Նսիկայ է ան օրէնքը՝ որ Մովսէս 45 Խարայէի որդւոց առջևը դրաւ: Եստոնք են ան վկայութիւնները, կանոնները և դատաստանները, որոնք որ Մովսէս Խարայէի որդւոցը խօսեցաւ՝ անոնց Եգիպտոսէն ելած 46 ատենը, Ե Թորքանանու առդիկ կողմը՝ Բելթփեգովթին դիմացի հովիտին մէջ՝ Նսերոնի մէջ բնակող Ամորհացւոց Սեհոն թագաւորին երկրին մէջը՝ որ Մովսէս ու Խարայէի որդիքը՝ զարկին՝ իրենց Ե 47 գիպտոսէն ելած ատենը, Եւ անոր երկրին՝ ու Լիսասանի Ովջ թագաւորին երկիրը՝ Կառեց Թորքանանու առդիկ արևելեան կողմը Բելթփեգովթին մէջը: 48 զաւորներուն Երկուրէն, Ե Անոն ձորին եզերքը եղող Արեւելի մինչև Սիօն լեռը՝ որ Է Էբրմոն կ'ըսուի, 49 Ու Թորքանանու առդիկ արևելեան կողմը ելած բոլոր դաշտը՝ մինչև Ե Անեղովթ փառայինները որդւոսի ծովուն քովը ժառանգեցին:

ԳԼ. Ե

1 Բորբի մէջ եղած ուխտը, 6 Տասը պատուիրանները: 22 Ժողովուրդին աշակաւքին փոյց՝ Մովսէս Աստուծոյ օրէնքը կ'ընծայէ:

1 Եւ Մովսէս բոլոր Խարայէր կանչեց, ու անոնց ըսաւ. Լսէ ով Խարայէլ աս կանոնները ու դատաստանները՝ որոնք են այսօր ձեր ականջներուն կը խօսիմ. սորվեցէք անոնք և զգուշութեամբ ի գործ 2 որդեք: Ե Երբ Տէր Աստուծոյ Քուրբի վրայ մեզի հետ ուխտ ըրաւ: 3 Տէրը Բաս ուխտը մեր հայրերուն հետ չըրաւ, հապա մեզի հետ, որ մենք ամէնքս այսօր հոս ողջ ենք: 4 Ե Տէրը լեռանը վրայ կրակին մէջէն ձեզի հետ դէմ առ դէմ խօսեցաւ: 5 (ԴՈՒՆ աս անունը՝ Տէրոյն ու ձեր մէջը կայնեցայ, որ Տէրոյն խօսքերը ձեզի պատմեմ. վասն զի Էրուք կրակէն վախնալով՝ լեռը չելաք.) և ըսաւ: 6 Եւս եմ Ենովայ բու Աստուածդ՝ որ թեզ Եգիպտոսի երկրէն՝ ծառայութեան տունէն հանեցի:

7 Ե իմ առջև ուրիշ աստուածներ չունենան: 8 Ե Դունք թեզի կուռք չլինեն, ոչ ալ վերը երկինքի մէջ՝ կամ վարը երկրի վրայ՝ կամ երկրին տակի ջուրերուն մէջ եղած Բաւերան մէջ 9 նմանութիւնք. Անոնց երկրպագութիւն չունեն, ու զանոնք չըպաշտեն. Ինչու որ ես բու Տէր Աստուածդ՝ նախանձուտ Աստուած եմ, Ե որ կը հատուցանեմ հայրերուն անօրէնութիւնը որդւոցը վրայ՝ մինչև անոնց երրորդ ու չորրորդ ազգը՝ որ կ'առնեն զիս. Ե Եւ կ'ողորմիմ անոնց մինչև հազար ազգը՝ որ կը սիրեն զիս, ու իմ պատուիրաններս կը պահեն: 11 Ե Տէրոյն բու Աստուծոյ անունը պարապ տեղը Բեթէլ չառնեն. Ինչու որ Տէրը իր անունը պարապ տեղը Բեթէլ առնողը՝ անմեղ պիտի չտեսէ: 12 Ե Հանգստութեան օրը զգուշութիւն ըրէ սուրբ պահելու, ինչպէս որ բու Տէր Աստուածդ. թեզի պատուիրեց: Ե Վէց օր պիտի աշխատիս, ու բոլոր գործքդ ընեն. Բայց եօթներորդ օրը՝ Ե Տէրոյն բու Աստուծոյ հանգստութեան օրն է. ան օրը գործ մը պիտի չգործես, ոչ դու՛ն՝ ոչ բու որդիդ՝ ոչ բու աշխեկդ՝ ոչ բու ծառայդ ու աղախինդ՝ ոչ բու եզդ ու էշդ՝ ոչ բու ամէն անասունդ, ոչ ալ բու դուռնուդ մէջ եղած օտարականդ, որ բու ծառայդ ու աղախինդ ու թեզի պէս հանգստանայ: Ե Եւ մի տղրբերես, որ դուն Եգիպտոսի երկրին մէջ ծառայ էիր, ու բու Տէր Աստուածդ՝ հօրաւոր ձեռքով ու բարձր բազուկով թեզ անէի հանեց. անոր համար բու Տէր Աստուածդ թեզի պատուիրեց որ հանգստութեան օրը պահես: 16 Ե Պատուէր Տէր հայրդ ու մայրդ, ինչպէս որ բու Տէր Աստուածդ թեզի պատուիրեց, Ե որ բու օրերդ երկար ըլլան, ու թեզի աղէկ ըլլայ ան երկրին վրայ, որն որ բու Տէր Աստուածդ թեզի կու տայ: 17 Ե Սպանութիւն մի՛ ընէր: 18 Ե Ու շնութիւն մի՛ ընէր: 19 Ե Եւ գողութիւն մի՛ ընէր: 20 Ե Եւ բու զրացիիդ դէմ սուտ վկայութիւն մի՛ ընէր: 21 Ե Եւ բու զրացիիդ կնկանը մի՛ ցանկար. ու բու զրացիիդ տանը՝ Կամ անոր արտին՝ կամ անոր ծառային՝ կամ անոր աղախինին՝ Կամ անոր եզին՝ կամ անոր իշուն՝ և բու զրացիիդ ամենեւին մէկ բանին մի՛ ցանկար: 22 Տէր աս խօսքերը լեռանը վրայ,

Ն. Բ. ԶԲ. 1451

ԵԵԼ. Բ. 3. ԵԵԼ. Բ. 4.

ԵԵԼ. ԼԴ. 7.

ԵԵԼ. Բ. 10. 15. ԴԱՆ. Բ. 4.

ԵԵԼ. Բ. 5. ԴԱՆ. ԺԺ. 12. ՄԱՍ. Ե. 33.

ԵԵԼ. Բ. 8.

ԵԵԼ. Բ. Գ. 12. ԵԵԼ. Բ. 2. ԵԵԼ. Բ. 12.

ԵԵԼ. Բ. 2. ԵԵԼ. Գ. 29. 30. ԵԵԼ. Գ. 4.

ԳԼ. ԺԵ. 15. Գ. 12. Բ. 15. 22.

ԳԼ. Գ. 34. 37.

ԵԵԼ. Բ. 12. ԴԱՆ. ԺԺ. 3. ԳԼ. Բ. 16. Գ. 2. 3. ԿԱՂ. Գ. 20.

ԴԱՂ. Գ. 40. ԵԵԼ. Բ. 18. ՄԱՍ. Ե. 21.

ԵԵԼ. Բ. 14. ԴԱՆ. ԺԳ. 20. ԵԵԼ. Բ. 11.

ԵԵԼ. Բ. 15. ԶԱՌ. Բ. 9.

ԵԵԼ. Բ. 16. ԵԵԼ. Բ. 17. ՄԱՍ. Բ. 2. ԵԵԼ. Բ. 9.

ԴԱՆ. ԺԳ. 15. ԶԱՌ. Բ. 7. ԶԱՌ. Բ. 9.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Ե. Ե. Բ. 14:
ժ. Ե. 20: Գ. Ե.
Ի. Ե. 27: 60:
Դ. Ե. 2: 2:

Զ. Գ. Ե. Գ. Ե.
ժ. Ե. 13: 21:
Ի. Ե. 12:

Ե. Ե. Ե. Գ. Ե.
33: Գ. Ե. 30:
Դ. Ե. 30:
Դ. Ե. 30:
Դ. Ե. 30:
Դ. Ե. 30:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե.
ժ. Ե. 6:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե.
ժ. Ե. 5:

Դ. Ե. Գ. Ե. Գ. Ե.
Ի. Ե. 3:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե.
28: Գ. Ե. 12:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 17:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 17:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 17:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 17:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 20:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 20:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 20:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 20:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 29:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 30:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 2:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 24:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 24:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 24:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 14:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 14:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 14:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 14:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 25:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 25:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 25:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 5:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 5:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 5:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 5:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 6:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 6:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 6:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 7:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 7:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 7:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 17:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 17:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 17:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 1:

վերջնեւ . ու Լան Եղիպտացւոց
զէշ ցաւերը՝ որոնք դուն զիտես ,
բնաւ քու վրայ պիտի չբերէ . այլ
անոնք քու բոլոր թշնամիներուդ

16 վրայ պիտի խրկէ : Եւ Դուռն պի-
տի սպառես ան բոլոր ազգերը , ո-
րոնք որ քու Տէր Աստուածդ քու
ձեռքդ պիտի տայ . Եւ քու աչքդ ա-
նոնց չխնայէ . ու անոնց աստուած-
ները չպաշտես , վասն զի ան քեզի

17 որոգայթ մի պիտի ըլլայ : Թէ որ
արտիդ մէջը բտես թէ՛ Ան ազգերը
ինծմէ շատոր էն , Եւ Ինչպէս

18 կրնամ անոնք հայածել . Վնոցմէ
մի վախնար , ալ Լիփոշ յիշէ ինչ
որ քու Տէր Աստուածդ ըրաւ քա-
րաւորին՝ ու բոլոր Եղիպտացիներն

19 բուն , ԴԱ մեծամեծ փորձերը՝ ո-
րոնց դուն ականատես եղար , ան
նշանները ու հրաշքները , ան զօ-
րաւոր ձեռքը ու բարձր բազուկը ,
որոնցմով քու Տէր Աստուածդ
քեզ հանց . քու Տէր Աստուածդ
անանկ պիտի բնէ ան բոլոր ազգե-
րուն , որոնցմէ դուն կը վախնաս :

20 Եւ նաեւ քու Տէր Աստուածդ ա-
նոնց վրայ իշամեղու պիտի խրկէ ,
որ մնացածները՝ ու քու երեսնդ

21 պահուողները կորսուն : Ու-
րեւ անոնց երեսէն մի՝ վախնար .
քանզի քու Տէր Աստուածդ՝ Եան
զօրաւոր ու ահարկու Աստուածդ՝

22 ձեր մէջն է : Եւ քու Տէր Ա-
ստուածդ ան ազգերը քու առջեկէդ
կամաց կամաց պիտի վերնտէ .
զանոնք չես կրնար մէկէն հառցրել ,
որ չըլլայ թէ դաշտին գազանները

23 վրայ շատնան : Եւ քու Տէր Ա-
ստուածդ զանոնք քու ձեռքդ պիտի
մատնէ , ու զանոնք մեծ կործա-
նումով պիտի կործանէ , մինչև որ

24 ամէնքը բնաջնէ ըլլան : Դեռ ա-
նոնց թաղաւորները քու ձեռքդ
պիտի տայ , և անոնց անունները
չերկինքին տակէն ոնչացընես .

25 Եւ բնա մէկը պիտի չընայ քեզի
դէմ՝ կենալ , մինչև որ զանոնք կոր-
սընցընես : Անոնց աստուածներուն
բանդակուած կուռքերը Բրակով
պրին . ու Դանոնց վրայ եղած ոս-
կին ու արծաթին աչք տնկելով՝
անոնք քեզի չառնեն , որ անոնց-
մով Դորոգայթի չբռնուիս . վասն
զի անոնք քու Տէր Աստուածդդ

26 առջեկ գաղչելի են . Արդ՝ գաղչելի
բան մը տուել մի՛ տանիր , որ դուն
այ անոր պէս նոցոված չըլլաս . անկէ
բոլորովին զօրեւի , ու զանկիւ պար-
համարչես , շվասն զի նոցոված է ան :

Գ. Լ. Բ.

1-20 Մովսէս կը յորդորէ Իսրայէլացիները Ա-
ստուծոյ շնորհակցելու , անոր բարեբարութիւն-
ները յիշելով :

1 Վն Կատուիրանքները՝ որ ես
այսօր կը պատուիրեմ՝ ձեզի՝
Դգոյշ եղիք որ ընէք , որպէս զի
պարիք , ու շատաւաք , ու մոռնէք
ժառանգէք ան երկիրը՝ որն որ
Տէրը ձեր հայրերուն երդումով

2 խնամաւոր , ու միտքդ պահէ ան
բոլոր ծամբան , որ քու Տէր Ա-
ստուածդ աս քառասուն տարին
Բրեզ անապատին մէջ պտրտուց ,
չքեզ խնարհեցընելու՝ փորձելու
Դու արտիդ մէջին իմանալու հա-
մար , թէ արդեօք դուն անոր պա-
տուիրանքները պիտի պահես , թէ՛

3 չէ : Եւ Տէրը քեզ խնարհեցուց ,
Եւ անօթեցուց , և Դմանանայով կե-
րակից , որն որ ոչ դուն կը ծանո-
նայիր , և ոչ քու հայրերը . քեզի
իմացընելու համար՝ թէ է ոչ միայն
հացով կ'ապրի մարդ , հապա մար-
դը Տէրոջը բերնէն ելած ամէն Խօ-

4 ւիշ կ'ապրի : Եւ քառասուն տա-
րին քու վրայէդ լաթերդ չհինցան ,
ու ոտքերդ չուռեցան :

5 Եւ Դու արտիդ մէջը զիտնաս որ
ինչպէս մարդ մը կը իբրատէ իր
որդին , քու Տէր Աստուածդ ալ

6 քեզ առնէ կը խրատէ : Ու-
րեմն քու Տէր Աստուծոյդ պա-
տուիրանքները պահես , Եւ որ ա-
նոր ծամբաններուն մէջը քալես , ու

7 անկէ վախնաս : Քանզի քու Տէր
Աստուածդ մէկ աղէկ երկիր մը
կը տանի քեզ , Եւ անկէ երկիր մը
որ դաշտերէ ու լեռներէ բզկող
գետերով՝ աղբիւրներով ու խորունկ

8 ջուրերով վշտէ Եւ Եւ անկէ երկիր
մը՝ որ ցորենով , գարիով , այգիներ-
ով , թզերներով ու նունիներ-
ով վշտէ Եւ Եւ տուող ձիթե-

9 նիներու ու մեղրի երկիր . Եւ անկէ
երկիր մը՝ որ հոն Կուշտ հաց պի-
տի ուտես , ու անոր մէջ բնա բան
մը պիտի չպակսի քեզի . երկիր մը՝

10 Եւ անոր քարերը երկաթն են , ու անոր
լեռներէն պիտի անկէ պիտի հանես :

11 Եւ անոր երբոր ուտես ու կշտա-
նայ , քու Տէր Աստուածդ օրհնէ
ան աղէկ երկիրը քեզի տալուն հա-

12 մար : Բու անկէ գոգուած լիւն
ըրէ , չըլլայ որ քու Տէր Աստուածդ
մոռնէ , ու չպահես անոր պա-
տուիրանքները , դատաստանները
ու կանոնները , որոնք ես այսօր

13 քեզի կը պատուիրեմ : Եւ երբոր
ուտես ու կշտանայ , և զեղիցի
տուներ չինես , ու բնակիս առնոց

14 Եւ Եւ երբոր արջառներդ և ճօ-
տերդ շատնան , ու Եւ անոր արծաթի
ու ոսկիի շատնայ , և քու ամէն
15 ունեցածդ շատնայ , Եւ չըլլայ որ
սիրտդ հպարտանայ , և քու Տէր
Աստուածդ մոռնայ , ան որ Եղիպ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Դ. Ե. Գ. Ե. 1:
Ե. Ե. 32: 33:
Դ. Ե. 1: 2: 3:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե.
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե.
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե.
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե.

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 3:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 3:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 3:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 3:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 2:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 2:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 2:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 2:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 13:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 13:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 13:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 13:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 20:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 20:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 20:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 20:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 2:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 2:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 2:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 2:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 14:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 14:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 14:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 14:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 19:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 19:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 19:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 19:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 25:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 25:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 25:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 25:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 10:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 10:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 10:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 10:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:

Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:
Դ. Ե. Ե. Գ. Ե. 12:

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

ԷՆԼ. ԼԴ. 25:
Սաղ. 84:
23:
ԲԵՐ. Բ. 10:
Կայ

ԵՆԼ. Լ. 10:
11:

ԲԵՆ. Լ. 14:
ԼԴ. 17: ԳԼ.
Ժ. 10: Սաղ.
84: 23:

ԵՆԼ. Լ. 20:
Ե. Լ. 7:

ԹԼ. Ժ. Ժ. 1:
3, 5:
ԵՆԼ. Ժ. 7:
ԹԼ. Ժ. 4:
84:
ԹԼ. Ժ. 4:
Ժ. 1:

Տ Սաղ. 84:
24, 25:
ԳԼ. Լ. 27:
Բ. ԶԹ. 81:

ԵՆԼ. Լ. 11:
11:

ԵՆԼ. Լ. 12:
ԹԼ. Ժ. 16:

Ե ԳԼ. Ժ. 20:
ԹԼ. Ժ. 51:
ԵՆԼ. Լ. 10:
Սաղ. 84: 7:

բռնեցի, ու իմ երկու ձեռքերուս վրայէն վար նետեցի, և ձեր աչքերուն առջև զանոնք կոտորեցի:

18 Ետքը առջինս պէս ԷՏԵՐՆԸ առջևը * աղաչեցի քառսուն որ ու քառսուն զիշեր. ոչ հայ կերպ՝ ոչ ալ ջուր խմեցի, ձեր դործած թորը մեղքին համար. վասն զի ՏԵՐՆԸ առջևը չարութիւն ընելով՝

19 զանկայ բարկացուցեր էիք. Դու ես վախցայ ան սոսկալի բարկութենէն՝ որով ՏԵՐՆԸ ձեր վրայ բարկացաւ ձեզ կորսնցնելու համար. Եսակայն ՏԵՐՆԸ ան անգամին ալ

20 ինծի լսեց, Եւ ՏԵՐՆ ԵՏԵՐՆԻ իրտո բարկացաւ, անանկ որ զանկայ պիտի կորսնցնէր. ու նոյն առնել ԵՏԵՐՆԻ համար ալ ա-

21 զԹԵՐ քրի: Եւ Ե ձեր բրած մեղքը՝ * Ես ձեր որով առի, ու զանկայ կորսնցով պրեցի. ետք զանկայ ձեռքով՝ լաւ մը փռեցի, մինչև որ մանր փոշի եղաւ. և ան փոշին լուծեն իջնող առուին մէջը նետեցի:

22 Դսե՛ք Տաքերայի, ԷՄԱՍԱՅԻ ու Կիւրթի հաթիւթայի մէջ ՏԵՐՆ քարկացուցիք. Եւ ՕՐԵՐՈՐ ՏԵՐՆ ձեզ Կաղես բառնայէն իրկեց, և ԵՆԼ քաւ. Ելէք, ու իմ ձեզի տուած երկիր ժառանգեցէք. ան առնել ձեր ՏԵՐ Եստուծոյն հրամանին անշաղանդութիւն ըրիք, ու Է՛մանոր Դճաւատարով անոր խօս-

24 ք մտիկ չըրիք: Ե՛նչ ձանցած օրէս ՚ի վեր՝ ՏԵՐՆԸ անշաղանդէք:

25 ԲՈՒՍՈՒԻ Ես քառսուն որ ու քառսուն զիշեր որ աղաչեցի, ՏԵՐՆԸ առջևը աղաչեցի. որովհետեւ ՏԵՐՆ քաւ որ ձեզ կորսնցնէ:

26 Եւ Ես ՏԵՐՆԸ աղաչելով՝ քի. Ո՛վ ՏԵՐ ԵՏԵՐՆ, մի՛ կորսնցնէր քու ժողովուրդդ ու ժառանգութիւնդ՝ որն որ քու մեծութեամբդ աղատեցիր, ու զօրաւոր ձեռքով

27 Երիպտոսէն հանեցիր: Բու ծառաներդ՝ Արամհամը, Իսահակը ու Յակոբը իջէ, և աս ժողովուրդին խտտութեամբ, անօրէնութեամբ

28 ու մեղքին մի՛ նայիր. Զըլլայ որ՝ ան երկիր ուսկից որ մեզ հանեցիր, անոր բնակիչները ըսն թէ՛ ԴՏԵՐՆ կարող չլուարով զանոնք տանելու ան երկիրը որ անոնք խտտացեր են, կամ զանոնք առնելով, հանեց զանոնք որ ա-

29 նապատին մէջ մտնցնէ: Եւ որովհետեւ անոնք քու ժողովուրդդ ու ժառանգութիւնդ են, որոնք դուն քու մեծ զօրութեամբդ ու բարձր բազուկովդ Ե՛քի ԴՏԵՐՆ հանեցիր:

ԳԼ. Ժ

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

1 Մոսես կը յիշ Եստուծոյ զօրմութիւնը՝ որ նորէն ուրիշ երկու տախտակներու վրայ գրեց օրէնքը, 6 քահանայութեան յաջորդութիւնը որոնց, 8 Ղախի ցեղ զատեց, 10 ու ժողովուրդին համար Մոսէսին քրտ աղաչեց ընդունեց: 12 Հնազանդութեան յորդորմը Ե՛ք:

1 Ան առնել ՏԵՐՆ ինծի քաւ. * Բեզի առջիններուն պէս երկու հատ քարէ տախտակներ կոփէ, ու լեռը ինծի էլէր, ու նաև Բերգի մէկ

2 փայտէ տապանակ մը շինէ. Եւ տախտակներուն վրայ՝ քու կոտորած առջի տախտակներուդ վրայի խօսքերը պիտի գրեմ, ու Է՛զանոնք

3 տապանակին մէջը դնես: Բուտի ես ԴՏԵՐՆ փայտէ տապանակ մը շինեցի, Եւ Ուրիշին պէս երկու հատ քարէ տախտակներ կոփեցի, ու՛ ան երկու տախտակները ձեռքս

4 առնելով լեռը Էլայ: Եւ ԴՏԵՐՆ տախտակներուն վրայ՝ առջի գրութեան պէս պէս՝ ան տասը խօսքերը գրեց, Է որոնք ՏԵՐՆ ձեզի լեռանը վրայ կրակին մէջէն խօսեցաւ Եժողովուրդին օրը. և ՏԵՐՆ զանոնք ինծի տուաւ:

5 Անկէ դառնալով՝ Եւ ինչն վար իջայ. ու Ժառանգութեանը՝ շինած տապանակին մէջը դրի, Է որ ան տեղը կենան, ինչպէս որ ՏԵՐՆ ինծի պատուիրէ:

6 Եւ Իւրայելի որդիքը՝ Բերթ Էրանէ, յականէն Մօսերա չուցին. Է՛հոն մեռաւ ԵՏԵՐՆԸ, ու հոն թաղուցեալ. և անոր տղան Եղաւարը անոր տեղը քահանայ եղաւ:

7 Եւ Անկէ Գաղգալ, ու Գաղգալէն ջուրի առուններու երկիրը՝ Եստեբաթան չուցին:

8 Ան առնել ՏԵՐՆ ԷՂախի ցեղ զատեց, Է որ ՏԵՐՆԸ ուխտին տապանակը կրէ, Է ՏԵՐՆԸ առջևը կենայ՝ որ անոր ծառայութիւն ընէ, ու ԴՏԵՐՆ անունովը օրէնք մինչև աս

9 օրս: Է՛Աս պատմաւորաւ Ղախի իր եղբայրը հետ բաժին ու ժառանգութիւն չունի. անոր ժառանգութիւնը ՏԵՐՆ է, ինչպէս որ քու ՏԵՐ Եստուծոյդ անոր քաւ:

10 Եւ Ես առջի օրերուն համեմատ՝ քառսուն որ ու քառսուն զիշեր լեռանը վրայ կեցայ, ու Է՛ՏԵՐՆ աս անդամին ալ ինծի մտիկ ընելով՝

11 չուրեց քեզ կորսնցնել: Եւ ՏԵՐՆ ինծի քաւ. Եւ ի ու ժողովուրդին առջևէն չուր, որ մտնեն ու ժառանգեն ան երկիրը՝ որն որ անոնք հայրերուն երդում ըրի առնող տալու համար:

12 Ուրեմն ով Իւրայել, Է իմա քու ՏԵՐ Եստուծոյդ քեզմէ ինչ կը պահանջէ. միայն թէ՛ քու ՏԵՐ Եստուծոյդ վախնա, Է ԴՏԵՐՆ ան

1491
ԵՆԼ. Լ. 1:
2:
ԲԵՆ. Լ. 10:

ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:

ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:

ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:

ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:

1491
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:
ԲԵՆ. Լ. 16:

Ն. Բ. Զ. Բ.
1451

Ղ. Ղ. Ժ. Ժ.
26. 27.
Ե. Ղ. Ժ. Ժ.
9.

Ե. Ղ. Ժ. Ժ.
13.

Բ. Ղ. Ժ. Ժ.
20.

Ժ. ՏԵՄ. Ղ. Ժ.
Ժ. Ժ. 21.

Ե. Ղ. Ժ. Ժ.
15. Ի. Ժ. 8.
Ե. Ղ. Ժ. Ժ.
14.
Լ. Զ. Ժ. Ժ.

Ե. Ե. Ժ. Ժ. 19.
Լ. Զ. Ժ. Ժ.

Ժ. Ղ. Ժ. Ժ.
30. Գ. Ժ. Ժ.
6. 17. Զ. Ժ. Ժ. 37.

Գ. Ժ. Ժ. Ժ. 19.
20.
Ե. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
6. 7. 17. 18.

3 Գ. Ժ. Ժ. 21.

դողնե՛րէն ասոնք չուտէ՛ք . ուզոր,
նապաստակը ու ճագարը . քանցի
Յնոնք թէպէտ և կ'որոճան, բայց
կ'ծղակարաչխ չեն . անոնք ձեզի
8 անմարուր ըլլան . Եւ խողը՝ որ թէ
և անիկայ կ'ծղակարաչխ է, բայց
չորոճար . անիկայ ձեզի անմարուր
ըլլայ : Ասոնց վար չուտէ՛ք, շու
ասոնց դիերուն չպաշխէ՛ք :

9) Եւ որքուն մէջ բոլոր եղածնեւ
րէն ասոնք ուտէ՛ք . ամէն թե ու
10 թե փ ունցողը ուտէ՛ք, Բայց ամէն
թե ու թե փ չունցողը չուտէ՛ք .
անիկայ ձեզի անմարուր ըլլայ :

11 Ամէն մարուր թոչունը ուտէ՛ք .
12 Եւ ձեռ չուտելու Խաչա՛նքը աւ
տոնք են . Արծիւ՛ր՝ և պատմածը՝
13 ու գետարծիւր, Եւ ցիւնը՝ ու անդ
ղը՝ և ուրուր՝ իր տեսակին պէս,
14 Ու ամէն ագուսը իր տեսակին
15 պէս, Եւ ջայլամը՝ ու բուն՝ և կը
կուն ու բազէն իր տեսակին պէս,
16 Եւ հաւպատիրը՝ ու քաջահաւը՝ և
17 կարապը . Եւ հաւապատիր՝ ու սե
18 անգըր՝ և հողամաղը, Եւ արագիւր
ու քարապը իր տեսակին պէս . և
19 յոգապը՝ ու Լիջըն՝ Եւ Թամէն
թոչող զեռունները ձեզի անմա
քուր ըլլան . Ժանոնք պիտի չու
20 տուին : Ամէն մարուր թոչուն
ները ուտէ՛ք :

21 Էնքերմէ մեռածը բնաւ չուտէ՛ք .
զանիկայ քու դռները եղող պան
դուխտին տաս, որ ուտէ . կամ ու
տարագգիի մը ծախես . Երանգի
դուն քու Տէր Աստուծոյդ սուրբ
ժողովուրդն են .

Եւ ուր իր մօրը կաթին մէջ չեւ
փես :

22 Ժ Տարին տարի՝ քու ցաւն սեր
միդ արքայնէն՝ արտէն ելած ամէն
արմատիքներէն անպատճառ տասաւ .

23 Նորդ տաս : Եւ քու ցորենիդ, գիւ
նիիդ ու եղիդ տասանորդը, ու
արջառներուդ և ոչխարներուդ
առջինները՝ քու Տէր Աստուծոյդ
առջեւ ուտես, ան տեղը՝ որ ինքը
իր անուանը բնակութեանը համար
պիտի բնորէ . որպէս զի միշտ քու
Տէր Աստուծմէջ վախճալ սորվես .

24 Ու թէ որ քու Տէր Աստուծոյդ
քեզ օրինելուն համար՝ ծամրան
քեզի հեռու իյնայ, 3 և ան տեղը՝
որ քու Տէր Աստուծոյդ պիտի
ընտրէ իր անունը հոն դնելու հա
մար, քեզմէ հեռու ըլլալով՝ կա
րող չըլլաս զանոնք հաւ տանելու .

25 Ան ասոնք զանոնք ստակ ընես, ու
ստակը Երարելով ձեռքդ առնի . և
քու Տէր Աստուծոյդ ընտրելու տե
26 ղը երթաս . Ու ան ստակը՝ սրտիդ
բոլոր ցանկացած բաներուն, ար
ջառներու կամ ոչխարներու, գիւ

նիի կամ օղիի, ու սրտիդ ամէն
ուզած բանին տաս . Դե հոն քու
Տէր Աստուծոյդ առջեւ ուտես ու
ուրախանաս . դուն և քու ընտա
27 նիքդ . Ու քու դռներդ եղող Ղեւ
տացին ալ զանց չընես . քանզի
3 անիկայ քեզի հետ բաժին ու ժա
ռանգութիւն չունի .

28 3 Ամէն իրէք տարւոյն վերջը՝ ան
նոյն տարւոյն արմատիքներուն բոլոր
տասանորդը հանես . և զանիկայ
քու քաղաքներուդ մէջը պահես .

29 3 Ու Ղեւտացին՝ որ Լքեզի հետ բա
ժին ու ժառանգութիւն չունի, և
դռներդ եղող օտարականը, որբը
ու որբեալին զան, և ուտեն կըլը
տանան . որպէս զի քու Տէր Աս
տուծոյ քեզ օրինէ քու ձեռքիդ
ըրած ամէն գործքերուն մէջ :

ԳԼ . ԺԵ

1 Եօթներորդ տարին թողութեան տարի պիտի
ըլլար աղքատին համար 7 սոյսու ամենայնիւ
փոխ պիտի արուէր ու ձի ալ տուէր . 12
Եբրայեցի ծառան Եօթներորդ տարին ձի ա
զատ պիտի ըլլար . 16 Իսկ երբոր իր տիրոջմէն
զո՛հ ըլլալով՝ ուզէր քովէ կենալ, պիտի կըրտ
մայ . 19 Հօտերէն ամէն արու առինքնները
Տէրոջ պիտի նստիւնէին

1 - 3 մէն Եօթներորդ տարին՝ թո
2 ղութիւն ընես . Ու թողութեան
թեան կանտիր աս է Ամէն պար
տատէր որ իր դրացիին բան մը
փոխ տուած է . անիկայ պիտի
թողու . իր դրացիին կամ եղբոր
մէն պիտի չպահանջէ աւ . վասն զի
թողութիւն քարոզուած է Տէրո
3 ջը, Բ օտարագգիին պիտի պահան
ջես, բայց քու եղբորմէջ առնելիդ
4 պիտի թողուս . 3 Մինչև որ քու
քովդ աղքատ չգտնուի . 3 վասն զի
Տէրը անշուշտ քեզ պիտի օրինէ
երկրին մէջ . որն, որ քու Տէր Աս
տուծոյ քեզի ժառանգութիւն
5 պիտի տայ որ անոր տիրեն, Միայն
Թ թէ որ քու Տէր Աստուծոյդ խօս
քին ամէն կերպով նազանդիս . ու
աս բոլոր պատուիրանները որ ես
այսօր քեզի կը պատուիրեմ . զո
6 ղութեամբ ի՛նչ գործ դնես . Բ քու Տէր
Աստուծոյդ ալ քեզի ըսածին պէս
քեզ պիտի օրինէ, և Եդուն շատ
ագգերու փոխ պիտի տաս, բայց
դուն փոխ պիտի չառնես, ու Դդուն
շատ ագգերու վրայ պիտի տիրես,
բայց անոնք քու վրադ պիտի չտի
7 քու Տէր Աստուծոյդ քեզի տուած
երկրին մէջը՝ քու քաղաքներուդ
մէջուն մէջ՝ թէ որ եղբայրներուդ
մէջ աղքատ ըլլայ, և Երաւարտու
թիւն չընես, ու աղքատ եղբորդ
8 ձեռքդ չգոցես . Է չապա անպատ
ճառ ձեռքդ պիտի բռնաս անոր .

Ն. Բ. Զ. Բ.
1451

Ղ. Ժ. Ժ. Ժ.
15. Ի. Ժ. 11.

Ե. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
18. 19.

Բ. Թ. Ժ. Ժ.
20. Գ. Ժ. Ժ.
1. 2.

Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
20. Գ. Ժ. Ժ.
4.

Ե. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
2. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ե. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ե. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
9. 10. ՏԵՄ.
Մաղ. Ժ. Ժ.
10.

Ե. Ե. Ժ. Ժ. Ժ.
2. Ի. Ժ. 10.
11. Դ. Ժ.
Ի. Ժ. 2. 4.
Գ. Ժ. Ժ. Ժ. 10.
Ե. Ե. Ժ. Ժ. Ժ.
14.

Բ. ՏԵՄ. Ժ. Ժ.
Ժ. Ժ. 20.

Ե. Ե. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ե. Գ. Ժ. Ժ. Ժ. 1.

Ե. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
12. 44.

Ե. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
13. Ե. Գ. Ժ. Ժ.
Ժ. Ժ.

Ե. Ե. Ժ. Ժ. Ժ.
17.

Ե. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
35. Մաղ.
Ժ. 42. Դ. Ժ.
Ժ. 34. 35.

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

Լ. Գ. Բ. Գ. 23:

Գ. Լ. Ժ. Գ. 5:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 14, 15:
Զ. Բ. Ժ. Գ. 3:

Լ. Գ. Ժ. Գ. 1:
2: Ե. Բ. Ժ. Գ. 9:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 9:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 7:

Լ. Զ. Բ. 20:

19 Ինչ որ անոր պատուիրեմ, անոնց պիտի զրուցէ: Եւ ով որ մտիկ չընէ իմ խօսքերս, որ անիկայ իմ անունովս պիտի խօսի, ան մարդէն էս չէ՛ք պիտի խնդրեմ:

20 Իսկ թէ որ Դմարգարէ մը յանդգնի իմ չպատուիրած խօսքս իմ անունովս զրուցելու, կամ Լօտար աստուածներու անունովը բան մը զրուցելու, ան մարդարէն պիտի մեռնի: Եւ թէ որ դուռն քու սրտիդ մէջ ըսես թէ՛ Տէրոջը չիստած բանը ինչպէս պիտանիք:

22 Թէ որ մէկ մարգարէ մը Տէրոջը անունովը բան մը ըսէ, "ու ան բանը իրօք չկատարուի, Տէրոջը չըսած խօսքը ան է. ան մարգարէն Էլյանդգնութեամբ զրուցեր է ան. ու անկէ չվախնաս:

ԳԼ. ԺԹ

1 Ապաստանի քաղաքները 4 Ինչ իրաւունքով մարդասպան անոնց մէկուն մէջ փախչելու էր: 14 Կալուածքին սահմանը պէտք էր որ անշարժ մնայ: 15 Գոնէ երկու մարդու վկայութեամբ պիտի վճռուէր ամէն դատատան: 16 Սուտ վկայի մը պատիժը:

1 Երբոր քու Տէր Աստուածդ քան չինջ ընէ ան ազգերը՝ որոնց երկրորդ քու Տէր Աստուածդ քեզի պիտի տայ, և դուռն անոնք վառնտելով՝ անոնց քաղաքներուն ու տուններուն մէջ բնակին, Բեզդի իրեք քաղաք զատես քու երկրիդ մէջ՝ որն որ քու Տէր Աստուածդ քեզի կու տայ ժառանգելու. Բեզդի ճամբայ պատրաստես, և քու Տէր Աստուածդ քեզի ժառանգու թեան համար տուած քու երկրիդ սահմանը՝ իրեքի բաժնես. որպէս զի անէ մարդասպան հոն փախչի:

4 Եւ է հոն փախչելու ու ողջ մնալու մարդասպանին կանոնը աս է. Ան մօրքը որ երեկունէն ու մէկալ օրուընէ թշնամութիւն չունենալով՝ անգիրտութեամբ իր դրացին մեռցընէ. Զոր օրինակ՝ թէ որ մէկը իր դրացինին հետ անտարբեր թայ փայտ կտրելու համար, ու իր ձեռքովը տապաւոր փայտ կտրելու վերջուցած առանց՝ երկաթը կոթէն դուրս ցածքովը դրացինին հանդիպի, և զանիկայ մեռցընէ. անիկայ աս քաղաքներէն մէկուն մէջ փախ:

6 չի, որ ապրի, Դ Զրույ որ արեան վրէժիմիդը՝ սիրտը այրելուն համար՝ մարդասպանին ետեւէն իյնայ, և ճամբան հեռու ըլլալով՝ անոր հասնի ու զանիկայ մեռցընէ, թէ պէտէ և մեռնելու արժանի չէր, որովհետեւ երեկունէն ու մէկալ օրուընէ անոր դէմ թշնամութիւն չունէր: Սոր համար ես քեզի կը

Ե. Բ. Ժ. Գ. 20:

Բ. Ե. Բ. Ժ. Գ. 13:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 10, 14:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 2:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 15:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 42:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 12:

պատուիրեմ ու կ'ըսեմ, որ քեզի իրեք քաղաք զատես:

8 Եւ թէ որ քու Տէր Աստուածդ քու հայրերուդ երդումը ըրածին պէս՝ Էքու սահմաններդ ընդարձակէ, ու քու հայրերուդ խոստացած բոլոր երկիրները քեզի տայ:

9 Թէ որ պահես ու կատարես աս բոլոր պատուիրանները՝ որ ես այսօր քեզի կը պատուիրեմ, և քու Տէր Աստուածդ սիրես, ու միշտ անոր ճամբաներուն մէջը քայես, Դան ատենը աս իրեք քաղաքին վրայ ուրիշ իրեք քաղաք ալ աւելցընես. Որպէս զի քու երկրիդ մէջը՝ որն որ քու Տէր Աստուածդ քեզի ժառանգութիւնն պիտի տայ, անմեղ աւրին լծափուի. ու դուռն արեան պարտական չըլլաս:

11 Իայց թէ որ մէկ մարդ մը իր դրացինին ոխ ունենալով՝ անոր դարանամուտ ըլլայ, ու անոր դէմ ելելով՝ անիկայ զարնէ մեռցընէ, ու Էքու աս քաղաքներուն մէկուն մէջ:

12 Գախչելու ըլլայ, Ան ատենը իր քաղաքին ծերերը մօրք խրկեն, ու զանիկայ անկէ առնեն, և արեան վրէժիմիդին ձեռքը տան, որ մեռնի:

13 Նի: Էքու աչքդ անոր չինայէ. Ի ու Խրայէլին մէջէն անմեղ արեւը վերցընես, որ քեզի աղէկ ըլլայ:

14 Ժքու կալուածքիդ մէջը՝ որն որ քու Տէր Աստուածդ քեզի ժառանգութիւն տուած երկրին մէջ պիտի ժառանգես, չըլլայ որ փոխես քու դրացիդ սահմանը՝ որ Էքու նախահայրերդ հաստատեցին:

15 ԻՄէկ մարդու մը որ և իցէ անօրէնութեամբ ու մեղքին համար՝ որով կրնայ յանցաւոր ըլլալ, մէկ վկայ * մը բաւական չսեպուի. երկու կամ իրեք վկաներու բերնով հաստատուի՝ մէկ բան:

16 Թէ որ Լմէկ մարդու մը դէմ տուտ վկայ մը ելլէ, ու անոր վրայ յովը անօրէնութեան մը համար:

17 Վկայէ, Ան ատենը ան երկու մարդիկը՝ որոնց մէջ աս հակադրուութիւնը կայ, Տէրոջը անջընէ Էքու ան ժամանակի քահանաներուն ու դատաւորներուն առջը կայնին:

18 Եւ դատաւորները աղէկ մը քննեն. և թէ որ ան վկան տուտ վկայ ըլլալով՝ իր եղբոր դէմ տուտ վկայ:

19 Եւ թիւն ըրերէ, Ժ Ան ատենը՝ ինչպէս որ անիկայ իր եղբորը ընէ խորհեցաւ, նոյնը ըրէք անոր, Լու:

20 Զարր ձեր մէջէն վերցուցէք. Դեռ ուրիշներն ալ յետով՝ վախնան, ու մէյնիս ալ ձեր մէջը անանկ գէշ:

21 Բան մը չընեն, Էքու աչքդ չինայէ. Դանձի տեղ՝ անձ, աչքի տեղ՝ աչք, ակուայի տեղ՝ ակուայ, ձեռքի տեղ՝

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

Ե. Բ. Ժ. Գ. 15:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 20:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 7, 8:

Ե. Ե. Բ. Ժ. Գ. 12:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 16, 24:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 24:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 17:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 3, 16, 12:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 33, 34:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 9, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 31:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 17, 6:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 2, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 28, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 10:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 30, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 6, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 16, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 17, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 1, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 19, 1:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 25:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 1, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 24, 1:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 12, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 11, 1:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 9, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 5, 1:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 2, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 24, 1:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 5, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 7, 1:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 1, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 21, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 21, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 7, 1:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 13, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 21, 1:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 23, 1:
Ե. Բ. Ժ. Գ. 20, 1:

Ե. Բ. Ժ. Գ. 38:

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

բու ծերերդ ու դատաւորներդ էլ-
լին, և մեռցուած Բարդուէլ էլ-
դէպէս մինչև չըջալայ քաղաքները
3 չքափեն. ու մեռցուածին մօտ եղող
քաղաքին ծերերը՝ արջառններն
չգործածուած — լուծի տակ չմը-
4 տած էրինը մը առնեն. Եւ ան
քաղաքին ծերերը՝ Երինը մէկ
չհերկուած ու չցաննուած ապառաժ
ծոր մը ինկցնեն, ու ան ձորին մէջ
5 երինջին վեր կտրեն: Եւ Ղևիին
որդիքը քահանաները մօտենան.
վասն զի Բու Տէր Աստուածդ
զանոնք ընտրեց իրեն ծառայու-
թիւն ընելու, ու Տէրոյդ անու-
նովը օրհնելու համար. և ամէն վեճ
ու ամէն վէրք Բանոնց խօսքովը
6 պիտի դատուի: Եւ ան մեռցու-
ածին մօտ եղող քաղաքին բոլոր
ծերերը՝ ձորին մէջ վեղը կտրած
Երինջին վրայ 4 ձեռքերնին լուան,
7 Եւ պատասխան տալով ըսեն. Մեր
ձեռքերը չմփափեցին աս արիւնը,
8 ու մեր աչքերը չտեսան. Ող Տէր
քաւի՛ բու խորայէլ ժողովուրդդ,
որն որ դուն փրկեցիր, Դու անմեղ
արիւնը քու խորայէլ ժողովուրդիդ
մի՛ սեպեր. այսպէս ան արեանը
համար քառութիւն պիտի ըլլայ
9 անոնց. Իսկ դուն Տէրօջ առջևը
ուղիդ եղաւք ընելով՝ Իսմեղ ա-
րիւնը քեզմէ վերցընես:
10 Երբոր քու թշնամիներուդ դէմ
պատերազմի ելլես, և քու Տէր Ա-
ստուածդ զանոնք քու ձեռքդ տայ,
11 ու անոնցմէ գերինքը առնես, Եւ
գերինքնուն մէջէն գեղեցիկ տեսքով
կնիկ մը տեսնես, ու զանիկայ սիրե-
լով՝ քեզի կնիկ առնելու ըլլաս,
12 Զանիկայ քու տունդ տանիս, և
անիկայ իր զուլը ածիլէ՛ ու իր
13 ըղուգները կտրէ. Եւ իր վրայէն
գերութեան լաթերը հանէ, ու քու
տունդ նստի, և Ղամբողջ ամիս մը
իր հօրը ու մօրը համար լայ. ու
անկէ ետև անոր մօտենաս, և դուն
անոր էրիկը ըլլաս, ու ան ալ քու
14 կնիկդ ըլլայ: Թէ որ անկէ զո՛հ
չըլլաս, անիկայ ազատ պիտի ար-
ձակես. բայց ստակով ընաւ չծա-
խես, ոչ ալ ծառայեցընես, որով-
հետեւ ինկցիր զանիկայ:
15 Թէ որ մէկ մարդ մը երկու կնիկ
ունենայ, ու մէկը սիրելի է և մէկա-
լը ատելի ըլլայ. ու սիրելին ալ և
ատելին ալ անոր զաւակներ ծնա-
նին, և թէ որ անդրանիկ զաւակը՝
16 ատելի կնիկէն ծնած է, Ի՛ր ստա-
ցուածքը որդուցը բաժնելու օրը՝
կարող չըլլայ սիրելին զաւակը
անդրանկացնելու, ու ատելին
ծնած անդրանիկը երեսէ ձգելու.
17 Հապա ատելին զաւակը անդրանիկ

— ԳԼ. Ժ. Բ.
ա ՄԵ. ԻԿ.
13:

Բ ԳԼ. ԺԵ.
Տ. 9:

Զ ՏԵՍ ՍԱՂ.
ԺԺ. 12:
ԻՂ. 6: ՄԱՍ.
ԻԵ. 24:

Դ ՏԵՍ. Ե. Ե.
14:

Ի ԳԼ. ԺԺ.
13:

Զ ՏԵՍ ՍԱՂ.
ԻԵ. 10:

Ե ԵՍ. ԷԴ.
2: ԳԼ. ԻԲ.
29: ԴԱՍ.
ԺԺ. 24:
Ե ԵՍ. ԻԺ.
33:

Բ. Ե. ՄԵ. Ե.
2: ԻՂ. 10:
Բ ՄԵ. ԺԱ.
19, 22:

ձանչնայով՝ բոլոր իր 36-րդ զըտ-
նուածէն թերկու բաժնի տայ անոր.
վասն զի Եր զօրութեանը սկիզբը
անիկայ է. Լանդրանկութեան Խ-
բառունքը անոր կը վերաբերի:
18 Թէ որ մէկ մարդ մը՝ անգամ ու
անշաղանդ տղայ մը ունենայ, որ իր
հօրը ու իր մօրը խօսքը բնաւ մոիկ
չընէր, ու երբոր զանիկայ իրատես,
19 անոնց չնազանդիր. Ան ատենը ա-
նոր հայրը ու մայրը զանիկայ բռնե-
լով, քաղաքին ծերերուն, ու անոր
20 Բն-Խմ տեղին դուռը հանեն. Եւ
քաղաքին ծերերուն ըսեն. Աս մեր
տղան անգամ ու անշաղանդ է,
մեր խօսքը մոիկ չընէր, որկրամու-
21 ու գինեմու է. Ան ատենը անոր
քաղաքին բոլոր մարդիկները՝ քա-
րերով քարկոծեն զանիկայ, որ
մեռնի. Եւ չարութիւնը ձեռ մե-
ջէն վերցընեն. Զ և բոլոր Խորայէլը
լսելով՝ վախնան:
22 Երբոր մէկ մարդ մը ի մահու ար-
ժանի մեղք մը գործէ, և զանիկայ
մեռցընելու համար ծառէ մը կա-
23 խես, Եւնոր մարմինը ծառին վրայ
գիշերը չմնայ. հապա նոյն օրը ան-
պատճառ թաղես անիկայ. վասն զի
չկարողանար՝ ՂԱստուծոյ անիծածն
է. ու 4 պղծես ան Երկիրը՝ որն որ
քու Տէր Աստուածդ քեզի կու
տայ ժառանգելու համար:

ԳԼ. ԻԲ

1 Մարդասիրութիւն ընելու վրայով պատուէ:
5 Մարդը ու կնիկը իրենց հագուստով պիտի
տարբերէին: 6 Թաւուրը որ պղծիկ ձագերու
է մէկտեղ չառնելու, 8 տունը մը տանիքին
բոլորսփերը չընանակ մը չիւնեն, 9 Խառնա-
կուծեն հեռանալու, 12 և հանդերձի վրայ
ծուպը դնելու պատուէրներ: 13 Իր կնիկը
համար զգարատութիւն ընողին. 20, 22 յա-
ցողին. 25 կոյս լկողին, 25 ու պոռկու-
թիւն ընողին պատիժը: 30 Ազգապղծութիւնը կ'ար-
գիւտի:
1 Երբոր տեսնես որ եղբորդ եղը
կամ ոչխարը իր ծամբայէն
խտորեղ է, անտը անտես չընես.
անպատճառ զանոնք քու եղբորդ
2 պիտի դարձընես: Բայց թէ կ'որ
քու եղբայրդ քեզի մօտ չէ, կամ
զանիկայ չես ձանչնար, ան ատենը
քու տունդ առնես ան, ու մինչև
քու եղբորդ զանիկայ փնտտելը
քու քովդ թող կենայ. ետքը զա-
3 նիկայ անոր դարձնես: Անոր ի-
շուն ալ ասանկ ընես, զգետին ալ
ասանկ ընես. նաև եղբորդ ամէն
կորուած բանը՝ որ դու ունի կը զըտ-
նես, ասանկ ընես. չըլլայ որ Զ-
նախ անտես ընես:
4 Երբոր տեսնես որ եղբորդ էր
կամ եղը ծամբուն վրայ ինկեր է,
անտը անտես չընելով՝ անպատ-
ճառ անոր հետը վերցընես:

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Զ ՏԵՍ ՍԱՂ.
Ե. 1:
Ե ԵՍ. ԻԲ.
3:
Ե ԵՍ. ԻԵ.
31, 33:

Ի ԳԼ. ԺԳ.
5: ԺԺ. 19:
20: ԻԲ. 21:
24:

Զ ԳԼ. ԺԳ.
11:

Ի ԳԼ. ԺԺ.
6: ԻԲ. 26:
ԴԱՍ. ԻԴ.
29: ԻԵ. 11:
25: ԻՂ. 31:

Զ ՏԵՍ. Բ. 29:
Ե. 26, 27:
ՅՈՏ. ԺԺ.
31:

Զ ԳԼ. Ժ.
13:

Զ ՏԵՍ ԹԱՍ.
ԻԵ. 4: Բ
ԹԱՍ. ԻԱ.
6:

Զ ԳԼ. ԺԲ.
25: ԹԱՍ.
ԻԵ. 34:

— ԵԼ. ԻԴ. 4:

Բ ԵԼ. ԻԴ. 5:

Ն . Բ . Գ . Բ .
1451

5 Կնկան մը վրայ էրիկ մարդու հագուստ չըլլայ, ու էրիկ մարդը կնկան հագուստ չհանդիմ. քանզի ով որ ասոնք կ'ընէ, քու Տէր Աստուծոյդ առջև պիտի է ։

6 Թէ որ ճամբան ծառի մը վրայ կամ գետնի վրայ՝ ձագերով կամ հաւկիթներով լծուցանի մը բոյն հանդիպի քու առջևդ, ու մայրը ձագերուն կամ հաւկիթներուն վրայ նստած ըլլայ, է մայրը իր ձա-
7 զերովը մէկտեղ չառնեն. Անպատ-
ճառ մայրը արձակեն, ու ձագերը քեզի առնեն. Դ որպէս զի աղէկ ըլլայ քեզի, ու կեանքը երկայն ըլ-
լայ ։

8 Նոր տուն շինած ատենդ՝ տանի-
քիդ չըլլէ շրջանակ մը շինես, որ չըլլայ թէ մէկը անկէ վար իյ-
նայ, ու քու տունդ արեան պար-
տական ընես ։

9 Եւ յիշիկը մէջ այլ և այլ ուրմեր չցանես, որ ցանած սերմիդ ար-
գիւնքը ու այդիկդ բերքը չզրկ-
10 ժուի ։ Եւ ի՞նչ մը ու է՞ մը մէկտեղ երկէ հերկելու չործածես ։

11 Եւ որովով ու քիթանով գոր-
ծուած այլայլախառն հանդերձ չը-
հաղին ։

12 Հազած հանդերձիդ չորս ծայրը
Շծոպեր չընես ։

13 Թէ որ մէկ մարդ մը կնիկ առնէ,
ու Եանոր մօտենալէն ետքը՝ զանի-
14 կայ ատէ, Եւ անոր վրայ զրպար-
տութեան խօսքեր դնելով՝ անոր
անունը դէ՛ շանէ, ու քսէ. Ես
աս կնիկը առի, բայց երբոր անոր
անուցայ, անոր վրայ կուտութիւն
15 չըտայ. Ան ատենը աղջկանը հայ-
րը ու մայրը՝ աղջկանը կուտութեան
նշուշ առնեն, և դուռը հանեն քա-
16 ղաքին ծերերուն առջևը. Ու աղ-
ջիկան հայրը ծերերուն պիտի քսէ.
Իմ աղջիկս աս մարդուն կնիկ տուի ։

17 Ու ատելով զանիկայ, Ահա առ-
ջայ զրպարտութեան խօսքեր կը
դնէ, բռնելով թէ՛ Ես քու աղջե-
կանդ վրայ կուտութիւն չըտայ.
բայց ահա իմ աղջկանս կուտու-
թեան նշուշ. և լաթը քաղաքին
ծերերուն առջևը պիտի փռեն ։

18 Ետքը ան քաղաքին ծերերը ան
մարդը առնեն, ու զանիկայ՝ պատ-
19 ժեն, Եւ Իսրայէլացի կոյս աղջկան
անունը աւելուին համար՝ անկէ
հարիւր «իւր արծաթ տոյժ առնեն»,
ու աղջկանը հօրը տան. և անիկայ
անոր կնիկը ըլլայ. ու իր բոլոր կե-
նացը մէջ կարող չըլլայ զանիկայ
20 արձակելու ։ Բայց թէ որ աս բա-
նը ստոյգ է, ու աղջկանը վրայ կու-
21 տութիւն չէ գտնուէր, Ան ատենը
աղջիկը իր հօրը տանը դուռը հա-

Զ Ղ . Ի . Բ . 28

Դ Ղ . Դ . 40

Ե Ղ . Ժ . 19

Զ ՏԵՄ . Բ Վ . Բ .
2 . 14 , 15 ,
16 ,

Ե Ղ . Ժ . 19

Ե Ու . Ժ . 33 : Մատ .
Ի Գ . 5 :

Ե Ու . Ի . Բ . 21 : Դատ .
Ժ Ե . 1 :

« Ս . Բ . Գ . Բ .
զիմանեն ,

նեն, ու անոր քաղաքին մարդիկ-
ները քարերով քարկոծեն զանի-
կայ, որ մեռնի. որովհետեւ թ Խո-
րայէի մէջ անգամու թիւն ընելով՝
իր հօրը տունը պոռնկութիւն ըրե-
ր է. Կաս կերպով չարութիւնը ձեռ
մէջէն վերցընես ։

22 Եւ թէ որ մէկը՝ էրիկ ունեցող կըն-
կան մը հետ պառկած գտնուի, ան
ատենը երկուքն ալ մեռնին, թէ
ան կնիկանը հետ պառկող մարդը
և թէ ան կնիկը. ու Իսրայէլէն
չարութիւնը վերցընես ։

23 Թէ որ մէկ կոյս աղջիկ մը Եմար-
դու մը նշանած ըլլայ, ու մէկ մարդ
մը քաղաքի մէջ գտնելով զանիկայ՝
24 անոր հետը պառկի, Երկուքն ալ
ան քաղաքին դուռը հանէք, ու
զանոնք քարերով քարկոծէք, որ
մեռնին. աղջիկը քանզի քաղաքին
մէջ հփռուելէ չկանչուող տեղ . և
մարդը՝ քանզի թ իր դրացիին կնիկը
ըլկեց. Եւ չարութիւնը ձեռ մէջէն
վերցընես ։

25 Բայց թէ որ մէկ մարդ մը նշա-
նած աղջիկ մը դաշտի մէջ գտնէ,
ու հանիկայ բռնադատելով՝ անոր
հետ պառկի, ան ատենը անոր հետ
26 պառկող մարդը միայն մեռնի ։ Եւ
աղջիկին բան մը չընես. աղջիկը
մահու աբշաշ յանցանք մը չուին .
վասն զի ինչպէս որ մէկը իր դրա-
ցիին վրայ կը յարձակի, ու զանի-
կայ կը մեռցընէ, աս դիպուածն
27 ալ այնպէս է ։ Քանզի դաշտի մէջ
գտաւ զանիկայ. ու թէ և նշանած
աղջիկը կանչուող տեղ, բայց զիջը
ազատող մը չկար ։

28 Ի՞նչ որ մէկ մարդ մը չնշանուած
կոյս աղջիկ մը գտնէ, և զանիկայ
բռնադատելով՝ անոր հետ պառկի,
29 ու չբանը իմացուի. Ան ատենը
անոր հետ պառկող մարդը՝ աղջի-
կանը հօրը յիսուն «իւր արծաթ»
պիտի տայ, ու անիկայ իր կնիկը
ըլլայ. Դորովհետեւ ըլկեց զանիկայ,
իր բոլոր կենացը մէջ զանիկայ
արձակելու կարող չըլլայ ։

30 Զըլլայ որ է մէկ մարդ մը իր հօրը
կնիկը առնէ, ու իր հօրը քղանց-
քը բանայ ։

Ն . Բ . Զ . Բ .
1451

Ժ ՏԵՄ . Լ Գ . Դ .
Դատ . Ի . 6 , 10 , Բ
Թագ . Ժ Գ .
12 , 13 :
Ի Ղ . Ժ Գ . 5 :
Լ Ղ . Ի . 10 :
Յ Ե . Ը . 5 :

Ի Մատ . Ե .
18 , 19 :

Ժ Ղ . Ի . Բ . 13 :

Ի ԶԲ . 21 , 22 :

Զ Բ թագ .
Ժ Գ . 14 :

Յ Ե . Ի . Բ . 16 :
17 :

Ի Ե Բ . Գ Ե Ե .
նուին .

Զ Ղ Զ Բ 24 :
Ե Ղ . Ժ . Գ . 3 :
Ի . 11 : Գ Լ .
Ի Ե . 20 : Ե
Վ Բ . Ե . 1 :
Զ ՏԵՄ Զ Ե .
ուտ . Ժ . Գ .
9 : Ե Զ Ե Ե .
Ժ Գ . 8 :

Գ Լ . Ի Գ

1 Ով կրնար ժողովրդին մէջ մանկ՝ ու ով լեր
կրնար ։ 9 Բանակին մէջ ամմարութիւնը
կարգիւրի ։ 15 Իր տիրոջմէն փախող ծա-
ռային վրայով ։ 17 Գոռնկութեան վրայով ։
18 Պիղծ բնածնորու վրայով ։ 19 Զանով
ստակ տալու վրայով ։ 21 Ուխտերու վրայով ։
24 Յանցանքներու վրայով ։

1 Եմարդիւր ձգմուած կամ կրտ-
րուած Խորը Տերուն ժողովրդ
չմտնէ ։

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Ն. Բ. Գ. Բ.
1, 2

Ն. Բ. Գ. Բ.
29

Ն. Բ. Գ. Բ.
5, 6

Ն. Բ. Գ. Բ.
12

Ն. Բ. Գ. Բ.
24, 25, 26

Ն. Բ. Գ. Բ.
10

Ն. Բ. Գ. Բ.
21

Ն. Բ. Գ. Բ.
34

Ն. Բ. Գ. Բ.
19

Ն. Բ. Գ. Բ.
10

Ն. Բ. Գ. Բ.
5

Ն. Բ. Գ. Բ.
12

Ն. Բ. Գ. Բ.
12

Ն. Բ. Գ. Բ.
15

Ն. Բ. Գ. Բ.
21

Ն. Բ. Գ. Բ.
29

Ն. Բ. Գ. Բ.
16

Ն. Բ. Գ. Բ.
7

2 Պոռնիկորդին Տերովը ժողովը
յմանէ . ու անոր զաւակն մինչև
տասներորդ ազգը՝ Տերովը ժողով-
քը յմանէ :

3 Վմանացին ու Մովսէսացին
Տերովը ժողովը յմանէ . ու մինչև
անոնց տասներորդ ազգը՝ անոնց զա-
ւակն Տերովը ժողովը յմանէ յա-
ւատեան . Բ. Գ. Բ. երբոր դուք Ե-
զրիպտոսէն ելաք , ճամբուն մէջ
հացով ու ջրով ձեզ չօրհմաւորե-
ցին . ու Միջագետին Փայթուր բա-
ղաւթն՝ Բ. Գ. Բ. որդին Բաղաւթն
վարձարով բերել տուին , որ . բեզ
5 անիծէ . Բայց քու Տեր Մատուածը
չուզեց Բաղաւթն մտիկ ընել . հա-
պա քու Տեր Մատուածը անէծքը
բեզի օրհնութեան դարձուց , որով
հետեւ քու Տեր Մատուածը . բեզ
6 սիրեց : Բ. Գ. Բ. բոլոր կենացդ մէջ
անոնց խաղաղութիւնը ու աղէ-
կութիւնը չլնտուես յաւատեան :

7 Զրկայ որ Երովմայեցին ատես .
Երանգի անիկայ քու եղբայրդ է :
Երիպտացին ալ չատես . քանզի
չանոր երկրին մէջ պանդուխտ է :

8 Իր : Ասոնց ծնած զաւակներուն
երբորդ ազգը՝ Տերովը ժողովը
թող մտնեն :

9 Երբոր թշնամիներուդ դէմ բա-
նակով կ'երթաս , ամէն չար բանէն
10 զգուշանաս : Եթէ որ ձեր մէջը մէկ
մարդ մը երազափորձութեան պատ-
ճառաւ մարդու չէ , թող բանա-
կէն դուրս ելլէ , ու բանակին մէջը
11 չմտնէ . Եւ իրիկուան դէմ Երով
լուացուի , ու արևը մտածին պէս
12 բանակին մէջը մտնէ : Նաեւ բանա-
կէն դուրս մէկ տեղ մը ունենաս ,
13 որ հոն դուրս ելլես . Ու զենքերուդ
մէջը ցից մը ունենաս , որ երբոր
դուրսը նստելու ըլլայ , անով փո-
րես , ու դառնաս՝ քու յաւելուա-
14 ծըք ծածկես : Գանգի քու Տեր
Մատուածը՝ բեզ աղատելու հա-
մար , ու քու թշնամիներդ քու
ձեռքդ մատնելու համար՝ Բ. Գ. Բ.
բանակիդ մէջը կը բալէ . ուստի
քու բանակդ մարտը ըլլայ , որ ա-
նիկայ քու վրադ աղտոնութիւն մը
տեսնելով՝ բեզմէ ետ չգառնայ :

15 Ժծառայ մը որ տիրովմէն Բ. Գ. Բ.
չէլէ քու քովդ ապաստաներ է ,
16 իր տիրովը ձեռքը չմատնես . Թող
բեզի հետ բնակի իր հաւանած տե-
ղը՝ քու քաղաքներուդ մէկուն
մէջ՝ ուր որ ինքը կ'ուզէ . Եւ զա-
նիկայ չնեղես :

17 Եթարայի արգիկներէն բոզ չըլ-
լայ , ու Խարայի տղոցմէն Բ. Գ. Բ.
18 ցեալ չըլլայ : Որ և կից ուխտի հա-
մար բողի վարձք կամ չունի գինը
քու Տեր Մատուածը տունը չտա-

նին . քանզի քու Տեր Մատուածը
առջեւ երկուքն ալ պիղծ են :

19 Եւ Մտակը կամ ուտելիքը՝ Եւ կամ
որ և կից բանը՝ որ շահով կրնայ
տրուել , քու եղբորդ շահով չը-
20 տաս . Եւ տարականէն շահ առնես ,
բայց քու եղբորդ շահ չառնես ,
նոր քու Տեր Մատուածը քու ա-
մէն ձեռք գարկած դորձբերուդ մէջ
բեզ օրհնէ ան երկրին վրայ , ուր որ
պիտի մտնես անիկայ ժառանգելու
համար :

21 Երբոր քու Տեր Մատուածը
ուխտ մը ընես , առանց ուշացնե-
լու կատարես . քանզի քու Տեր Մա-
տուածը անպատճառ անիկայ բեզ-
մէ պիտի պահանջէ , ու մեղքի տե-
22 պիտի ըլլաս . Բայց թէ որ ուխտ
ընել չուզես , աւ բեզի մեղք չըլ-
23 լար : Եւ նոյն որ բերնովդ կը խոս-
տանաս , ու քու կամքդ քու Տեր
Մատուածը կ'ուխտես , քու չըր-
թունքներդ երաժը դառնութեամբ
կատարես :

24 Երբոր քու դրացիիդ այգին կը
մտնես , ուզածիդ չափ խաղող ու-
տես ու կ'լտանաս , բայց ամանիդ
25 մէջը չդնես : Երբոր քու դրացիիդ
հունձքին մէջը կը մտնես , չձեռ-
քովդ հասկերը փրցրես , բայց
դրացիիդ հունձքին մանգաղ չար-
նես :

ԳԼ . ԻԴ

1 Արձակման թուղթ տալու վրայով : 5 Նոր
կարգուած մարդ մը պատերազմի երթալու
չէր : 6, 10 Գրաւորուած վրայով : 7 Մարդ
գողցողին պատիժը : 8 Բողոքութեան համար
զգուշութիւն պատուէր : 14 Բանե-
րին վարձքը հատուցանելու : 16 արդարու-
թիւն ընելու : 19 ու ողորմած ըլլալու վրայով
պատուէր :

1 Թէ որ մէկը կնիկ մը առնէ՝ ու
անոր երկիր ըլլայ , և անոր վրայ
անարգութեան բան մը գտնելուն
համար , անիկայ իր աչքին հաճոյ
չըլլայ , ան ատենը անոր արձակման
թուղթ մը դրէ , ու անոր ձեռքը
2 տայ , և իր տունէն ճամբէ : Ու
երբոր անիկայ անոր տունէն ելե-
լով , երթայ ուրիշ երկան մը չէլ-
3 ըլլայ , Թէ որ ետրի երկին ալ գա-
նիկայ ատելով , արձակման թուղթ
մը դրէ , և անոր ձեռքը տալով՝ իր
տունէն ճամբէ , կամ թէ որ անոր
հետ կարգուած ետրի երկիր մեռ-
4 նի , Բ. Գ. Բ. երկը՝ որ զանիկայ
ճամբեր էր , կարող չըլլայ զանիկայ
դարձաւ իրեն կնիկ առնելու , ա-
նոր պղծուելէն ետք . քանզի Տե-
րովը առջեւ պղծութիւն է աս
բանը . և այսպէս դուռ մեղքով չե-
ցընես ան երկիրը , որն որ քու Տեր
Մատուածը բեզի ժառանգութիւն
կու տայ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Ն. Բ. Գ. Բ.
25

Ն. Բ. Գ. Բ.
36

Ն. Բ. Գ. Բ.
2, 7

Ն. Բ. Գ. Բ.
34, 35

Ն. Բ. Գ. Բ.
34

Ն. Բ. Գ. Բ.
3

Ն. Բ. Գ. Բ.
10

Ն. Բ. Գ. Բ.
2

Ն. Բ. Գ. Բ.
4

Ն. Բ. Գ. Բ.
5

Ն. Բ. Գ. Բ.
2

Ն. Բ. Գ. Բ.
42

Ն. Բ. Գ. Բ.
13, 14

Ն. Բ. Գ. Բ.
4

Ն. Բ. Գ. Բ.
1

Ն. Բ. Գ. Բ.
31

Ն. Բ. Գ. Բ.
7

Ն. Բ. Գ. Բ.
4

Ն. Բ. Գ. Բ.
1

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

Հ. Զ. Բ. Գ. 7
Հ. Զ. Բ. Գ. 11

Զեւր՝ Եւ անոր ոտքէն կոշիկը հանէ, ու անոր երեսը թքնէ, և խօսելով պիտի ըսէ. « Ի՞նչ եղբորը տունը չի նեւ չուզող մարդուն սասնի կ'ըլլայ: Եւ անոր անունը Իսրայէլի մէջ կոշիկը հանուած մարդուն տունը ըստի: »

11 Երբոր երէւ մարդիկ իրարու հետ կը ծեծկուին, և մէկուն կ'ընկնէ՝ զարնողին ձեռքէն իր երկիւր ազատելու համար՝ մօտենայ, ու ձեռքը երկընցնելով անոր ամօթոյքը ընէ, և անունը անոր ձեռքը կրթնէ. և հըռ աչքդ բնաւ անոր չի նայէ: »

13 Յախաղիք մէջ տեսակ տեսակ մեծ ու պոտիկ կէտէ բարեւ չըլլայ: »

14 Տանոր մէջ տեսակ տեսակ մեծ ու պոտիկ արդունքներ չըլլայ: Բու կէտէ բարեւ լման ու արդար ըլլայ. քու արդուք լման ու արդար ըլլայ, չոր չու օրեդ երկար ըլլան ան երկրին վրայ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի կու տայ: Բան զի ճամնաւ աս բաները ընողը, ամէն անխառնութիւն ընողը՝ քու Տէր Աստուծոյ առջև պիտի է: »

17 « Եգիպտոսէն ելած ատենդ՝ ճամնաւ մայրեկէն քեզի բաժնը միտքդ պահէ. ճամնաւ մէջ ինչպէս քեզ զիմաւորեց, և քու ետեւդ կ'ուր բուր տկարները կ'ուրեց, երբոր դուն աշխատած ու յողնած էիր. ու յԱստուծոյ չմարտնայ: »

19 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

21 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

23 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

25 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

27 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

29 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

31 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

ան երկիրը, որուն համար Տէրը մեր հայրերուն երդումը ըրեր էր մեզի 4 տարու: Ետքը քահանան կողովը քու ձեռքդ առնելով՝ զանիկայ քու Տէր Աստուծոյ սեղանին առ: »

5 Զեւր պիտի ընէ. Եւ դուն պատասխան տալով՝ քու Տէր Աստուծոյ առջև ըսես. « Իմ հայրս թափառական է: Աստի մը ըլլալով. Եւ գիպտոս իջաւ, ու հոն Եգիպտոս հոգիով պանդխտութիւն ընելով՝ մէկ մեծ՝ զօրաւոր ու շատաւոր ազգ մը եղաւ. ու Եգիպտոսցիք մեզ չարաբարեցին, մեզ նեղեցին, և մեր վրայ ծանր ծառայութիւններ դրին: Եւ Եմֆէ մեր հայրերուն Տէր Աստուծոյ աղաղակեցինք. և Տէրը մեր ձայնը լսելով՝ մեր նեղութիւնը՝ աշխատութիւնը ու մեզի 8 եղած զրկանքը տեսաւ. Եւ Տէրը զօրաւոր ձեռքով ու բարձր բազուկով՝ Եմֆէ ահարկութիւններով՝ նշանակելով ու հրաշքներով 9 մեզ Եգիպտոսէն հանեց. Եւ մեզ աս տեղս բերաւ, ու մեզի աս երկիրը՝ Եփրատ ու մեր բոլոր երկիրը մեր տուաւ: Եւ արդ՝ ո՞վ Տէր, ինչ ծի տուած երկրիդ պատկերներուն երախայրները Կեֆէ բերի: Եւ անոնք քու Տէր Աստուծոյ առջև ընելով՝ Տէր Աստուծոյ առջև 11 երկրպագութիւն ընես. Եւ Եմֆէ Տէր Աստուծոյ քեզի ու քու տանը տուած բոլոր բարիքներով ու բարիքներով ընես, դուն՝ ալ Ղևտացին ալ՝ և ձեր մէջը եղող օտարականն ալ: »

12 Երբոր տարին՝ Լուսանորդի տարին ըլլալով, երբոր դուն Եքու արդիւնքներուդ բոլոր տասանորդները զատես լմնացնես, անոնք Ղևտացիին՝ օտարականին՝ որքին ու որքեալին տաս, որ անոնք ու քու քաղաքներուդ մէջը ունեն 13 կշտանան: Եւ ատենը քու Տէր Աստուծոյ առջև ըսես. « Սուրբ եղած բանը բոլորովն տունես հանեցի, և քու բոլոր հրամայած պատկերներներուդ զանց չըլլաւ՝ զանիկայ Ղևտացիին՝ օտարականին՝ որքին ու որքեալին տուի: Եւ պատկերներդ զանց չըլլաւ, Եւ անոնք քու Տէր Աստուծոյ զանց չըլլաւ: Եւ անիկ մեռելի համար տուի. իմ Տէր Աստուծոյ խօսքը մտիկ ըրի. ինչ որ պատուիրեցի, անոր հա 15 մնամտ ըրի. Եւ այդ երկինքէն քու սուրբ բնակարանդ, և օրքէ քու Իսրայէլ ժողովուրդդ, ու ան երկիրը՝ որ տուի մեզի, ինչպէս որ մեր հայրերուն երդումը ըրած էիր: »

16 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

18 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

20 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

22 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

24 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

26 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

28 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

30 Երբոր Տէր Աստուծոյ քու բոլոր շրջակայ թշնամիներդ քեզ հանգըտացնէ ան երկրին մէջ, որն որ քու Տէր Աստուծոյ քեզի ժառանգութիւն կու տայ որ անոր տիրես, ան ատենը չմայրեկէն յիշատակը երկինքին տակէն բոլորովն վերցընես. չըլլայ որ մոռնաս: »

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

Հ. Զ. Բ. Գ. 7
Հ. Զ. Բ. Գ. 11

Հ. Զ. Բ. Գ. 12
Հ. Զ. Բ. Գ. 15
Հ. Զ. Բ. Գ. 22
Հ. Զ. Բ. Գ. 25
Հ. Զ. Բ. Գ. 28
Հ. Զ. Բ. Գ. 31
Հ. Զ. Բ. Գ. 34
Հ. Զ. Բ. Գ. 37
Հ. Զ. Բ. Գ. 40
Հ. Զ. Բ. Գ. 43
Հ. Զ. Բ. Գ. 46
Հ. Զ. Բ. Գ. 49
Հ. Զ. Բ. Գ. 52
Հ. Զ. Բ. Գ. 55
Հ. Զ. Բ. Գ. 58
Հ. Զ. Բ. Գ. 61
Հ. Զ. Բ. Գ. 64
Հ. Զ. Բ. Գ. 67
Հ. Զ. Բ. Գ. 70
Հ. Զ. Բ. Գ. 73
Հ. Զ. Բ. Գ. 76
Հ. Զ. Բ. Գ. 79
Հ. Զ. Բ. Գ. 82
Հ. Զ. Բ. Գ. 85
Հ. Զ. Բ. Գ. 88
Հ. Զ. Բ. Գ. 91
Հ. Զ. Բ. Գ. 94
Հ. Զ. Բ. Գ. 97
Հ. Զ. Բ. Գ. 100
Հ. Զ. Բ. Գ. 103
Հ. Զ. Բ. Գ. 106
Հ. Զ. Բ. Գ. 109
Հ. Զ. Բ. Գ. 112
Հ. Զ. Բ. Գ. 115
Հ. Զ. Բ. Գ. 118
Հ. Զ. Բ. Գ. 121
Հ. Զ. Բ. Գ. 124
Հ. Զ. Բ. Գ. 127
Հ. Զ. Բ. Գ. 130
Հ. Զ. Բ. Գ. 133
Հ. Զ. Բ. Գ. 136
Հ. Զ. Բ. Գ. 139
Հ. Զ. Բ. Գ. 142
Հ. Զ. Բ. Գ. 145
Հ. Զ. Բ. Գ. 148
Հ. Զ. Բ. Գ. 151
Հ. Զ. Բ. Գ. 154
Հ. Զ. Բ. Գ. 157
Հ. Զ. Բ. Գ. 160
Հ. Զ. Բ. Գ. 163
Հ. Զ. Բ. Գ. 166
Հ. Զ. Բ. Գ. 169
Հ. Զ. Բ. Գ. 172
Հ. Զ. Բ. Գ. 175
Հ. Զ. Բ. Գ. 178
Հ. Զ. Բ. Գ. 181
Հ. Զ. Բ. Գ. 184
Հ. Զ. Բ. Գ. 187
Հ. Զ. Բ. Գ. 190
Հ. Զ. Բ. Գ. 193
Հ. Զ. Բ. Գ. 196
Հ. Զ. Բ. Գ. 199
Հ. Զ. Բ. Գ. 202
Հ. Զ. Բ. Գ. 205
Հ. Զ. Բ. Գ. 208
Հ. Զ. Բ. Գ. 211
Հ. Զ. Բ. Գ. 214
Հ. Զ. Բ. Գ. 217
Հ. Զ. Բ. Գ. 220
Հ. Զ. Բ. Գ. 223
Հ. Զ. Բ. Գ. 226
Հ. Զ. Բ. Գ. 229
Հ. Զ. Բ. Գ. 232
Հ. Զ. Բ. Գ. 235
Հ. Զ. Բ. Գ. 238
Հ. Զ. Բ. Գ. 241
Հ. Զ. Բ. Գ. 244
Հ. Զ. Բ. Գ. 247
Հ. Զ. Բ. Գ. 250
Հ. Զ. Բ. Գ. 253
Հ. Զ. Բ. Գ. 256
Հ. Զ. Բ. Գ. 259
Հ. Զ. Բ. Գ. 262
Հ. Զ. Բ. Գ. 265
Հ. Զ. Բ. Գ. 268
Հ. Զ. Բ. Գ. 271
Հ. Զ. Բ. Գ. 274
Հ. Զ. Բ. Գ. 277
Հ. Զ. Բ. Գ. 280
Հ. Զ. Բ. Գ. 283
Հ. Զ. Բ. Գ. 286
Հ. Զ. Բ. Գ. 289
Հ. Զ. Բ. Գ. 292
Հ. Զ. Բ. Գ. 295
Հ. Զ. Բ. Գ. 298
Հ. Զ. Բ. Գ. 301
Հ. Զ. Բ. Գ. 304
Հ. Զ. Բ. Գ. 307
Հ. Զ. Բ. Գ. 310
Հ. Զ. Բ. Գ. 313
Հ. Զ. Բ. Գ. 316
Հ. Զ. Բ. Գ. 319
Հ. Զ. Բ. Գ. 322
Հ. Զ. Բ. Գ. 325
Հ. Զ. Բ. Գ. 328
Հ. Զ. Բ. Գ. 331
Հ. Զ. Բ. Գ. 334
Հ. Զ. Բ. Գ. 337
Հ. Զ. Բ. Գ. 340
Հ. Զ. Բ. Գ. 343
Հ. Զ. Բ. Գ. 346
Հ. Զ. Բ. Գ. 349
Հ. Զ. Բ. Գ. 352
Հ. Զ. Բ. Գ. 355
Հ. Զ. Բ. Գ. 358
Հ. Զ. Բ. Գ. 361
Հ. Զ. Բ. Գ. 364
Հ. Զ. Բ. Գ. 367
Հ. Զ. Բ. Գ. 370
Հ. Զ. Բ. Գ. 373
Հ. Զ. Բ. Գ. 376
Հ. Զ. Բ. Գ. 379
Հ. Զ. Բ. Գ. 382
Հ. Զ. Բ. Գ. 385
Հ. Զ. Բ. Գ. 388
Հ. Զ. Բ. Գ. 391
Հ. Զ. Բ. Գ. 394
Հ. Զ. Բ. Գ. 397
Հ. Զ. Բ. Գ. 400
Հ. Զ. Բ. Գ. 403
Հ. Զ. Բ. Գ. 406
Հ. Զ. Բ. Գ. 409
Հ. Զ. Բ. Գ. 412
Հ. Զ. Բ. Գ. 415
Հ. Զ. Բ. Գ. 418
Հ. Զ. Բ. Գ. 421
Հ. Զ. Բ. Գ. 424
Հ. Զ. Բ. Գ. 427
Հ. Զ. Բ. Գ. 430
Հ. Զ. Բ. Գ. 433
Հ. Զ. Բ. Գ. 436
Հ. Զ. Բ. Գ. 439
Հ. Զ. Բ. Գ. 442
Հ. Զ. Բ. Գ. 445
Հ. Զ. Բ. Գ. 448
Հ. Զ. Բ. Գ. 451
Հ. Զ. Բ. Գ. 454
Հ. Զ. Բ. Գ. 457
Հ. Զ. Բ. Գ. 460
Հ. Զ. Բ. Գ. 463
Հ. Զ. Բ. Գ. 466
Հ. Զ. Բ. Գ. 469
Հ. Զ. Բ. Գ. 472
Հ. Զ. Բ. Գ. 475
Հ. Զ. Բ. Գ. 478
Հ. Զ. Բ. Գ. 481
Հ. Զ. Բ. Գ. 484
Հ. Զ. Բ. Գ. 487
Հ. Զ. Բ. Գ. 490
Հ. Զ. Բ. Գ. 493
Հ. Զ. Բ. Գ. 496
Հ. Զ. Բ. Գ. 499
Հ. Զ. Բ. Գ. 502
Հ. Զ. Բ. Գ. 505
Հ. Զ. Բ. Գ. 508
Հ. Զ. Բ. Գ. 511
Հ. Զ. Բ. Գ. 514
Հ. Զ. Բ. Գ. 517
Հ. Զ. Բ. Գ. 520
Հ. Զ. Բ. Գ. 523
Հ. Զ. Բ. Գ. 526
Հ. Զ. Բ. Գ. 529
Հ. Զ. Բ. Գ. 532
Հ. Զ. Բ. Գ. 535
Հ. Զ. Բ. Գ. 538
Հ. Զ. Բ. Գ. 541
Հ. Զ. Բ. Գ. 544
Հ. Զ. Բ. Գ. 547
Հ. Զ. Բ. Գ. 550
Հ. Զ. Բ. Գ. 553
Հ. Զ. Բ. Գ. 556
Հ. Զ. Բ. Գ. 559
Հ. Զ. Բ. Գ. 562
Հ. Զ. Բ. Գ. 565
Հ. Զ. Բ. Գ. 568
Հ. Զ. Բ. Գ. 571
Հ. Զ. Բ. Գ. 574
Հ. Զ. Բ. Գ. 577
Հ. Զ. Բ. Գ. 580
Հ. Զ. Բ. Գ. 583
Հ. Զ. Բ. Գ. 586
Հ. Զ. Բ. Գ. 589
Հ. Զ. Բ. Գ. 592
Հ. Զ. Բ. Գ. 595
Հ. Զ. Բ. Գ. 598
Հ. Զ. Բ. Գ. 601
Հ. Զ. Բ. Գ. 604
Հ. Զ. Բ. Գ. 607
Հ. Զ. Բ. Գ. 610
Հ. Զ. Բ. Գ. 613
Հ. Զ. Բ. Գ. 616
Հ. Զ. Բ. Գ. 619
Հ. Զ. Բ. Գ. 622
Հ. Զ. Բ. Գ. 625
Հ. Զ. Բ. Գ. 628
Հ. Զ. Բ. Գ. 631
Հ. Զ. Բ. Գ. 634
Հ. Զ. Բ. Գ. 637
Հ. Զ. Բ. Գ. 640
Հ. Զ. Բ. Գ. 643
Հ. Զ. Բ. Գ. 646
Հ. Զ. Բ. Գ. 649
Հ. Զ. Բ. Գ. 652
Հ. Զ. Բ. Գ. 655
Հ. Զ. Բ. Գ. 658
Հ. Զ. Բ. Գ. 661
Հ. Զ. Բ. Գ. 664
Հ. Զ. Բ. Գ. 667
Հ. Զ. Բ. Գ. 670
Հ. Զ. Բ. Գ. 673
Հ. Զ. Բ. Գ. 676
Հ. Զ. Բ. Գ. 679
Հ. Զ. Բ. Գ. 682
Հ. Զ. Բ. Գ. 685
Հ. Զ. Բ. Գ. 688
Հ. Զ. Բ. Գ. 691
Հ. Զ. Բ. Գ. 694
Հ. Զ. Բ. Գ. 697
Հ. Զ. Բ. Գ. 700
Հ. Զ. Բ. Գ. 703
Հ. Զ. Բ. Գ. 706
Հ. Զ. Բ. Գ. 709
Հ. Զ. Բ. Գ. 712
Հ. Զ. Բ. Գ. 715
Հ. Զ. Բ. Գ. 718
Հ. Զ. Բ. Գ. 721
Հ. Զ. Բ. Գ. 724
Հ. Զ. Բ. Գ. 727
Հ. Զ. Բ. Գ. 730
Հ. Զ. Բ. Գ. 733
Հ. Զ. Բ. Գ. 736
Հ. Զ. Բ. Գ. 739
Հ. Զ. Բ. Գ. 742
Հ. Զ. Բ. Գ. 745
Հ. Զ. Բ. Գ. 748
Հ. Զ. Բ. Գ. 751
Հ. Զ. Բ. Գ. 754
Հ. Զ. Բ. Գ. 757
Հ. Զ. Բ. Գ. 760
Հ. Զ. Բ. Գ. 763
Հ. Զ. Բ. Գ. 766
Հ. Զ. Բ. Գ. 769
Հ. Զ. Բ. Գ. 772
Հ. Զ. Բ. Գ. 775
Հ. Զ. Բ. Գ. 778
Հ. Զ. Բ. Գ. 781
Հ. Զ. Բ. Գ. 784
Հ. Զ. Բ. Գ. 787
Հ. Զ. Բ. Գ. 790
Հ. Զ. Բ. Գ. 793
Հ. Զ. Բ. Գ. 796
Հ. Զ. Բ. Գ. 799
Հ. Զ. Բ. Գ. 802
Հ. Զ. Բ. Գ. 805
Հ. Զ. Բ. Գ. 808
Հ. Զ. Բ. Գ. 811
Հ. Զ. Բ. Գ. 814
Հ. Զ. Բ. Գ. 817
Հ. Զ. Բ. Գ. 820
Հ. Զ. Բ. Գ. 823
Հ. Զ. Բ. Գ. 826
Հ. Զ. Բ. Գ. 829
Հ. Զ. Բ. Գ. 832
Հ. Զ. Բ. Գ. 835
Հ. Զ. Բ. Գ. 838
Հ. Զ. Բ. Գ. 841
Հ. Զ. Բ. Գ. 844
Հ. Զ. Բ. Գ. 847
Հ. Զ. Բ. Գ. 850
Հ. Զ. Բ. Գ. 853
Հ. Զ. Բ. Գ. 856
Հ. Զ. Բ. Գ. 859
Հ. Զ. Բ. Գ. 862
Հ. Զ. Բ. Գ. 865
Հ. Զ. Բ. Գ. 868
Հ. Զ. Բ. Գ. 871
Հ. Զ. Բ. Գ. 874
Հ. Զ. Բ. Գ. 877
Հ. Զ. Բ. Գ. 880
Հ. Զ. Բ. Գ. 883
Հ. Զ. Բ. Գ. 886
Հ. Զ. Բ. Գ. 889
Հ. Զ. Բ. Գ. 892
Հ. Զ. Բ. Գ. 895
Հ. Զ. Բ. Գ. 898
Հ. Զ. Բ. Գ. 901
Հ. Զ. Բ. Գ. 904
Հ. Զ. Բ. Գ. 907
Հ. Զ. Բ. Գ. 910
Հ. Զ. Բ. Գ. 913
Հ. Զ. Բ. Գ. 916
Հ. Զ. Բ. Գ. 919
Հ. Զ. Բ. Գ. 922
Հ. Զ. Բ. Գ. 925
Հ. Զ. Բ. Գ. 928
Հ. Զ. Բ. Գ. 931
Հ. Զ. Բ. Գ. 934
Հ. Զ. Բ. Գ. 937
Հ. Զ. Բ. Գ. 940
Հ. Զ. Բ. Գ. 943
Հ. Զ. Բ. Գ. 946
Հ. Զ. Բ. Գ. 949
Հ. Զ. Բ. Գ. 952
Հ. Զ. Բ. Գ. 955
Հ. Զ. Բ. Գ. 958
Հ. Զ. Բ. Գ. 961
Հ. Զ. Բ. Գ. 964
Հ. Զ. Բ. Գ. 967
Հ. Զ. Բ. Գ. 970
Հ. Զ. Բ. Գ. 973
Հ. Զ. Բ. Գ. 976
Հ. Զ. Բ. Գ. 979
Հ. Զ. Բ. Գ. 982
Հ. Զ. Բ. Գ. 985
Հ. Զ. Բ. Գ. 988
Հ. Զ. Բ. Գ. 991
Հ. Զ. Բ. Գ. 994
Հ. Զ. Բ. Գ. 997
Հ. Զ. Բ. Գ. 1000

Ն. Բ. ՉԲ. 1451

7 Ղ. Ի. 29.
29. Գ. Թ. 29.
2. 28. 29.
Երեմ. ԺԺ.
9. Ուր. Բ.
20. 7. 10.
Է. Գ. Ժ. 6.
- Գ. Ժ. 9.

քու թշնամիդ քեզ նեղը ձգած ա-
տենը՝ Դքու որովայնիդ պտուղը՝
քու Տէր Աստուծոյդ քեզի տուած
քու տղաքներուդ և աղջիկներուդ
54 միւր պիտի ուտեն ։ Զեր մէջը
քնքուշ ու խիստ փափուկ մարդը՝
և իր եղբորը ու Լիր ծոցի կնկանը՝ և
և իր ողջ թողուցած որդւոցը - ծուռ
աչքով պիտի նայի ։ Որպէս զի իր
ուտելու որդւոցը միտէն անոնց մէ-
կուն լտայ ։ Քանզի պաշարման ա-
տենը՝ ու քու թշնամիդ ամէն քա-
ղաքներուդ մէջ քեզ նեղը ձգած
ատենը՝ - բէշ բան որ պիտի չմայ
56 անոր ։ Զեր մէջը խիստ քնքուշ
ու փափուկ եղող կնիկը՝ որ իր
փափուկ թնկէն ու քնքուշ ըլլա-
լէն՝ ոտքը գետնի վրայ կոխելու
սողոված չէր, իր ծոցի երկանը՝ իր
57 տղան՝ իր աղջկանը՝ եւ իր ոտ-
քերուն մէջտեղէն ելող տղուն ըն-
կերին՝ ու իր ծնած զաւակներուն
Էծուռ աչքով պիտի նայի ։ Քանզի
պաշարման ատենը՝ ու քու թշնա-
միդ քու քաղաքներուդ մէջ քեզ
նեղը ձգած ատենը՝ ամէն բանին
պակեւելուն համար՝ զանոնք ծած-
կաբար պիտի ուտէ ։

- Ե. Զ. 3.

Բ. Գ. Ժ. 12.

Ե. Գ. Ժ. 15.

- Գ. Ժ. 22.
Նեեմ. Ժ.
23.

Է. Գ. Ժ. 27.

Է. Գ. Լ. 9.
Երեմ. Լ. Բ.
41.

Ե. Ա. Կ. 26.
Ե. Բ. 24.

Է. Գ. Լ. 33.
Գ. Լ. 27.
Նեեմ. Կ. 8.
Երեմ. Ժ. 23.
Ժ. 13.

- Է. Ժ. 30.

տի ընես օտար աստուածներու
փայտի ու քարի, որոնք ոչ դուն
ձանցելու էիր՝ ոչ ալ քու հայրերդ ։
65 Եւ Բան ազգերուն մէջը հանգըս-
տութիւն պիտի չգտնես, ու ոտ-
քիդ թաթին հանգչելու տեղ պի-
տի չըլլայ ։ Է և հոն Տէրը քեզի դո-
ղացող սիրտ, աչքի նուաղում, ու
Դ հողի տրամուծիւն պիտի տայ ։
66 Եւ քու կենանքդ քու առջևդ կախ-
ման մէջ պիտի ըլլայ, ու զիչըր
ցորեկ պիտի վախնաս, և քու
կենանքիդ վրայ ապահով պիտի չըլ-
67 լաս ։ Ու սրտիդ հանգողէն, և
Է աչքերուդ տեսած բաներէն, շա-
ռաւտուն պիտի բես՝ Երանի թէ
երկունս ըլլար, ու իրկունս ալ
պիտի բես՝ Երանի թէ առտու ըլ-
68 լար ։ Եւ Տէրը Էնաւերով Եգիպ-
տոս պիտի դարձնէ քեզ ան ճամ-
բայով, որուն համար քեզի բոխ
թէ՛ անկիւյ Շմէյմըն ալ պիտի
չտեսնես ։ Է և հոն ծառանք ու ա-
ղախիներ ըլլալու պիտի ծախուի
ձեր թշնամիներուն և ծախու առ-
նող պիտի չըլլայ ։

ԳԼ. ԻԲ

1 Մովսէս հնադանգութեան կը յորդորէ զա-
նոնք, անոնց տեսած գործերը յիշատակելով ։
10 Ամերը կը ներկայանաւ Աստուծոյ առջև
անոր հետ ուխտ ընելու ։ 18 Իր լարութեանը
մէջ հանգարտ սրտով կեցողին վրայ գալու
բարկութիւն ։ 29 Ծածուկ բաները Աստու-
ծոյ կը վերաբերին ։

1 Վասնք եւ ան ուխտին խօսքերը,
որ Տէրը Մովսէսին հրամայէց
Խարայէի որդւոցը հետ ընելու Մո-
վարի երկրին մէջ, - անոնց հետ
Քորեբի վրայ ըրած ուխտէն զատ ։
2 Ուստի Մովսէս բոլոր Խարայէի
կանչելով՝ անոնց ըսաւ ։ Բ. Գ. Ժ. Բ.
տեսար ան ամէնը՝ որ Տէրը ձեր
աչքերուն առջև Եգիպտոսի երկրին
մէջ ըրաւ Փարաւոնին, և անոր
բոլոր ծառաներուն, ու անոր բոլոր
3 երկրին ։ Այսինքն՝ Դ ան մեծ փոր-
ձութիւնները, նշանները ու մեծ
հրաշքները, որոնք դուն քու աչ-
4 քերովդ տեսար ։ Եւ Դ Տէրը մինչև
այսօր չտուաւ ձեզի առաջի սիրտ մը՝
որ իմանար, և ոչ աչքեր՝ որ տես-
նէք, ոչ ալ ականջներ՝ որ լսէք ։
5 Եւ ու քառասուն տարի անապա-
տին մէջ ձեզ պտուղացուցի ։ Շնոր
վրայի լաթերը չհիւցան, ու ոտ-
6 քերուդ կոշիկները չմաշեցան ։ Է և շա-
չկերաք ու զինի կամ օդի չխմեցիք,
որ զիտնար թէ ևս ձեր Տէր Աս-
7 տուածն էմ ։ Ու երբոր աս տեղ
եկաք՝ Է Եսեթոնի Սէհոն թաղաւո-
րը և Բասանի Ովթ թաղաւորը մը
առջևը ելան՝ մեծի հետ պատեալա-
մելու, ու մենք զարկինք անոնք ։

Ն. Բ. ՉԲ. 1451

Է. Ա. Ժ. 4.

Է. Գ. Ժ. 36.

Է. Գ. Ժ. 16.

Է. Զ. Ժ. 34.
Է. Զ. Ժ. 4.

Է. Ով. Բ. 13.
Ժ. 3.

Է. Գ. Ժ. 16.

- Գ. Ժ. 2. 3.

Է. Ե. Ժ. 4.

Է. Գ. Ժ. 34.
Է. 19.

Է. Ե. Ժ. 2.
Է. 9. 10.
Է. 17. 80.
Է. 43. Գ. Ժ.
Է. 26. 27.
Է. Բ. Ժ.
Է. 15. Ժ. Բ. Ժ.
Է. 11. 12.
Է. Գ. Ժ. 3.
Է. Գ. Ժ. 2.

Է. Գ. Ժ. 4.

Է. Ե. Ժ. 12.

Է. Գ. Ժ. 13.

Է. Գ. Ժ. 24. 25.

Է. Ե. Ժ. 23.

Է. Ե. Ժ. 32.

Է. 1.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Բ. Թ. Բ. Բ.
33: Գ. Գ. Գ.
12: 13:

Ժ. Գ. Գ. Գ.
6: Գ. Գ. Գ. Գ.
3: Գ. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

8 Եւ անոնց երկիրը առինք, ու Բգա-

նիկայ Ռուբենեանց, Գաղեանց ու

Մանասի կէս ցեղի ժառանգու-

9 թիւն տուինք: Բ Բուսոր աս ուխ-

տին խօսքերը պահէք ու կատարէք,

որ է ձեր ամէն գործքին մէջ յաջո-

ղութիւն գտնէք:

10 Ասոր դուք ամէնքդ ձեր Տէր

Աստուծոյն առջև կը կայնիք. ձեր

* ցեղերուն իշխանները", ձեր ծե-

րերը, ձեր ոստիկանները ու բոլոր

11 Իսրայէլի մարդիկները, ձեր տղաք-

ները, ձեր կնիկները, և բոլոր բանա-

կիւղ մէջը եղող օտարականք, և բոլ-

որ Կայտ կորուզող միշնէ բոլորիք:

12 Որ բոլոր Տէր Աստուծոյդ ուխտին ու

Եանոր երդութիւն մէջ մտնես, որն

որ այսօր բոլոր Տէր Աստուածդ քե-

13 զի հետ կ'ընէ, Ողպտ զի քեզ պա-

օր իրեն ժողովուրդդ հաստատէ,

և ինքը քեզի Աստուած ըլլայ,

և ինչպէս որ քեզի բաւ, ու հինչ-

պէս որ բոլոր հայրերուդ՝ Աբրահա-

մին, Իսահակին ու Յակոբին եր-

14 դումը ըրաւ: Բ Եւ իս ան ուխտը

և աս երդումը մինակ ձեզի հետ չեմ

15 ընէր, Հապա այսօր մեզի հետ մեր

Տէր Աստուծոյն առջև հոս կայ-

նողներուն հետը, և աս այսօր մեզի

հետ հոս չեղողներուն հետ ալ.

16 Քանզի դուք գիտէք, թէ ինչպէս

բնակեցանք Եգիպտոսի երկրին մէջ,

և ինչպէս անցանք ան ազգերուն

17 մէջէն՝ որ դուք անցաք. Բ անոնց

բովոյ եղած եղած անոնց զարե-

չարիք հաշիւելու համար՝ զանկալ

22 զատէ, Եւ պիտի ըսէ յետագայ

ազգը՝ այնքան ձեզմէ ետքը ելող

զաւակներնիդ՝ ու հեռու երկրէ ե-

կող օտարականը, երբոր տեսնեն

ան երկրին հարուածները, ու անոր

հիւանդութիւնները, որոնցմով

23 Տէրը զանկալ պիտի նշէ. Բ-

երբոր տեսնեն ինչ ան բոլոր երկիրը՝

ծծումը, աղ ու այրած ըլլալով,

հոն բան մը չցանուէր, ու պտուղ

մը չընէր, և խոտ մը չըրանսիր,

* Սողոմոն՝ Գոմորին՝ Ագային ու

Սեթիմին աւերմանը պէս, որոնք

Տէրը իր բարկութեամբը ու սրտմը-

24 տութեամբը բնաջինջ ըրաւ. Եւ

և ամէն ազգերը պիտի ըսեն. Եւ ին-

չով համար Տէրը աս երկրին այս-

պէս ըրաւ. աս մեծ սրտմտութեան

ու բարկութեան պատճառով ինչ է:

25 Եւ անոնց պիտի ըսեն. Պատճառը

աս է որ՝ անոնք մերժեցին իրենց

հարցը Տէր Աստուծոյն ուխտը, որն

որ անոնք հետ ըրէր երբ զանոնք

Եգիպտոսի երկրէն հանած ատենը,

26 Եւ զային ուրիշ աստուածներու

ծառայեցին, ու անոնց երկրպա-

գութիւն ըրին, անոնք աստուած-

ներու որ իրենք բնաւ չէին ճանչ-

ցած, և որ Տէրը որոշած չէր ա-

27 նոնց. Բ ասի Տէրը բարկութիւ-

նը ան երկրին դէմ բողբոջեցաւ,

որ աս գրեթէ մէջը զրուած ամէն

28 անէծքները անոր վրայ բերէ. Եւ

Տէրը բարկութեամբ՝ սրտմտու-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Զ. Մ. Բ. Գ.
51:

Ս. Գ. Գ. Գ.
6: Գ. Գ. Գ. Գ.
3: Գ. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.
7: Ե. Գ. Գ. Գ.

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

Ի Սաղ. ԺԹ. 2. Երեմ. ԼԲ. 37. Ե. Գեղ. ԼԳ. 13. ԼԳ. 23. ԳԼ. ԲԵ. 61. Դեմ. Ե. 9.

Ե ԳԼ. Ժ. 16. Երեմ. ԼԲ. 39. Ե Գեղ. ԺԵ. 19. ԼԳ. 26.

Ե ԳԼ. ԲԵ. 11.

Ե ԳԼ. ԲԵ. 63. Երեմ. ԼԲ. 41.

ԺԵ. ԺԵ. 19.

Ե Զոպ. Ժ. 6. ԼԵ.

Ե ԶԺ. 1. 19. ԳԼ. ԺԵ. 26.

Տէր Աստուածդ ալ քեզ գերութեան դարձնելով՝ պիտի ողորմի քեզի, ու Էնորէն պիտի ժողովէ քեզ ան ամէն ազգերէն, որոնց մէջը քու Տէր Աստուածդ քեզ ցրուեր էր :

4 Եթէ որ մինչև երկինքն ծայրը վըռնտուած ալ ըլլաս, քու Տէր Աստուածդ քեզ անկէ պիտի ժողովէ :

5 Ու անկէ պիտի անէն քեզ . Եւ քու Տէր Աստուածդ քու հայրերուդ ժառանգած երկիրը պիտի դարձնէ քեզ , ու զանկէպայ պիտի ժառանգես , և քեզի աղէկութիւն բնելով՝ քու հայրերէդ աւելի պիտի շատ :

6 Երբէ քեզ . Եւ Էքու Տէր Աստուածդ քու սիրտդ և քու որդւոցդ սիրտը պիտի թրկատի , որպէս զի քու Տէր Աստուածդ բոլոր սրտովդ ու բոլոր հոգիովդ սիրես . որ ապրիս :

7 Եւ քու Տէր Աստուածդ՝ աս բոլոր անէմքները քու թշնամիներուդ վըրայ՝ քեզ առողջնեուն ու հալածողներուն վրայ պիտի դարձնէ :

8 Եւ դուն պիտի դառնաս , ու Տէրու չը խօսքին ֆազանպիս , ու կատարես անոր բոլոր պատուիրանքները՝ որոնք ես այսօր քեզի կը պատուիր . որպէս զի քու Տէր Աստուածդ քու ձեռացդ գործերը՝ որովայնիդ պտուղը՝ անասուններուդ պտուղը ու երկրիդ պտուղը շատ ցնեցելով՝ քեզի յաջողութիւն պիտի տայ . քանզի Տէրը աղէկութիւն բնելով՝ Էնորէն պիտի ուրախանայ քու վրադ . ինչպէս որ քու հայրերուդ վրայ ուրախացաւ :

10 Երբոր դուն քու Տէր Աստուծոյդ խօսքին ֆազանպիս , ու աս օրինաց գրքին մէջ գրուած անոր պատուիրանքները ու կանոնները պահես , և բոլոր սրտովդ ու բոլոր հոգիովդ քու Տէր Աստուծոյդ դատնաս :

11 Քանզի աս պատուիրանքը որ ես այսօր քեզի կը պատուիրեմ , թե՛ք անիմանալի չէ , ու քեզմէ չէ :

12 Ըսու ալ չէ , Էնկէպայ երկինքը չէ , որ ըսես թէ , Մեզի համար ո՞վ պիտի լէլէ երկինքը , և անիկայ մեզի պիտի բերէ , որ լսենք ու բնենք :

13 Եւ անիկայ ծովուն անգիծ կողմն ալ չէ , որ ըսես թէ , Մեզի համար ծովուն անգիծ կողմը ո՞վ պիտի անցնի , ու զանկէպայ մեզի պիտի բերէ , որ լսենք ու բնենք . Քանզի աս խօսքը քեզի շատ մօտ է , քու բերնիդ ու սրտիդ մէջն է , որ դուն անիկայ կատարես :

15 Նայէ , Էես այսօր՝ կեանքը ու բարին , մահը ու չարը քու առջևդ :

16 Դրի . Որովհետեւ ես այսօր քեզի կը պատուիրեմ , որ քու Տէր Աստուածդ սիրես անքոր ճամբանէ .

ըուն մէջը քալես , ու անոր պատուիրանքները՝ կանոնները ու դատաստանները պահես , որ ապրիս ու շատնաս , և քու Տէր Աստուածդ քեզ օրօշէ ան երկին մէջը , ուր որ կ'երթիս ժառանգելու :

17 Համար . Բայց թէ որ քու սիրտդ դառնայ , ու ֆազանպիսութիւն չընես , հապա մոլորելով՝ ուրիշ աստուածներու երկրպագութիւն ընես , ու դանտը պաշտես , Է Զեզի այսօր կը ծանուցանեմ , որ անշուշտ պիտի կորսուիք , և երկար կեանք պիտի չունենալ ան երկրին վրայ , ուր որ մոնելու ու անիկայ ժառանգելու համար՝ Յորդանանէ :

19 Կ'անցնիք . ԺԱյսօր երկինքը ու երկիրը վկայ կը բռնեմ՝ ձեզի , որ կեանքը ու մահը , օրօշութիւնը ու անէմքը ձեր առջևդ դրի . ուրեմն կեանքը ընտրէ որ ապրիս՝ դուն և քու սերունդդ . Քու Տէր Աստուածդ սիրելով՝ անոր խօսքին ֆազանպիսութիւն ընես , ու անոր յարիս , (վասն զի քու կեանքը ու օրերուդ երկայնութիւնը ան է ,) որ դուն բնակիս ան երկրին վրայ , որն որ Տէրը քու հայրերուդ՝ Էբրահամին՝ Իսահակին ու Յակոբին երդում ըրաւ անոնց տալու :

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

Ե ԳԼ. Ժ. 26. Ե. 19.

Ժ ԳԼ. Ժ. 26. ԼԵ. 23. Ե ԶԺ. 15.

Ե Սաղ. Ժ. 1. ԿԵ. 9. ԹՕՏ. ԺԵ. 25.

ԳԼ. ԼԱ

1 Մովսէս կը բաժնակէ ժողովուրդը . 7 ու Յեսուս : 9 Օրէնքը քահանաներուն կը յանձնէ՝ որ եօթներորդ տարին ժողովուրդին աւանդներուն կարգան . 14 Աստուած Յեսուսին պատուէր կու տայ , 19 ու երգ մը՝ որ ժողովուրդին վկայութիւն մը ըլլայ : 24 Մովսէս օրինաց գրքը Ղևտացոյց կը յանձնէ՝ որ պահես . 28 ու Գալու բաները Նրապարակա ծերերուն կը ծանուցանէ :

1 Եւ Մովսէս զնաց բոլոր Խարայէին

2 զըուցեց աս խօսքերը . Ու անոնց ըսաւ . Ես այսօր հարիւր քան տարեկան եմ . ալ Է ելելու ու մոնելու կարողութիւն չունիմ . և Տէրը ինձի ըսաւ . Է դուն աս :

3 Յորդանանէն պիտի չանցնի . Քու Տէր Աստուածդ Դինքը քու առջևդ պիտի անցնի , ու աս ազգերը քու առջևէդ ինքը պիտի կորսնցնէ , և դուն անոնց ժառանգութեանը պիտի տիրես . և Է Տէր ըրջը ըսածին պէս՝ Յեսուս պիտի անցնի քու առջևդ : Էւ Տէրը անոնց այնպէս պիտի ընէ , Է ինչպէս որ Ամօրհացոց Սեհոն ու թիգ թագաւորներուն , և անոնց երկրին ըրաւ :

5 զանոնք բնաջինջ ընելով . Եւ Է Տէրը անոնք ձեր ձեռքը պիտի տայ , ու իմ ձեզի բոլոր պատուիրանքիս

6 պէս պիտի ընէք անոնց : Է Ու ժողովէք , ու քաջ եղիք , Ժմի վախնաք , ու անոնց երեսէն մի՛ զարհուրիք . քանզի քու Տէր Աստուածդ

Ե Ե. Ե. Դ. ԳԼ. ԼԴ. 7. Բ Թու. Ժ. 17. Ե Թաք. Գ. 7. Գ Թու. Ժ. 12. Ժ. 13. ԳԼ. Դ. 27. Ե ԳԼ. Թ. 3.

Ե Թու. Ժ. 21. ԳԼ. Դ. 23.

Ե ԳԼ. Դ. 21. Ե Թու. Ժ. 24. 23.

Ե ԳԼ. Ե. 2.

Բ Ես. Ժ. 25. Ե ՍԵ. Բ. 13. Ժ ԳԼ. Ե. 29. Ե. 19.

Ն. Բ. Գ. Բ.

1451

Ի ԳԼ. Ի. 4 :

18 Ես. ա. 5 :

Եբր. Ժ. 4 :

5 :

Ի ԶՖր. 23 :

ԳԼ. ա. 38 :

Գ. 25 : Ես. ա. 6 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

Ի Ե. 20 :

տուածոյ էինքը քու հետոյ կ'երթայ . Լանիկայ քեզ չժողոուր , ու քեզ երեսէ չձգէր :

7 Եւ Մովսէս Յետուն կանչեց , ու բոլոր Իսրայէլին առջևը անոր ըսաւ . Եւ Սուրբը , ու քաջ է :

Ղեր . քանիք աս ժողովուրդը դուն պիտի տանիս ան երկիրը , որն որ Տէրը անոնց հայրերուն երգում էրաւ անոնց տալու . ու զանիկայ դուն պիտի ժառանգ

8 զեցրես անոնց : Եւ ծրու առջևէդ գացողը , նոյն ինքն Տէրն է , Լանիկայ քու հետոյ պիտի ըլլայ , անիկայ քեզ պիտի չժողուր , ու քեզ երեսէ պիտի չձգէ . մի վախար , ու մի զարհուրիր :

9 Արդ Մովսէս աս օրէնքը գրեց , և զանիկայ Տէրօջը ուխտին ծառայանակը վերցրնող Ղևտացի քաջանաներուն , ու Իսրայէլի բոլոր ծէ-

10 րերուն տուաւ . Եւ Մովսէս անոնց պատուիրելով ըսաւ . Ամէն եօթներորդ տարին Ղևտուութեան տա-

րուոյն ատենը , Իտաղաւարահարաց 11 տունին , Երբոր բոլոր Իսրայէլը կուգայ քու Տէր Աստուծոյդ առջևը երեսնալու , անոր ընտած տեղը , Եւ աս ապէնք բոլոր Իսրայէլին առջևը աս օրէնքը պիտի կարգաք , որ

12 լսեն : Ի ժողովեցէք ժողովուրդը , երկինքը , կնիկները , տղաքները , ու քաղաքները եղող օտարականը , որ լսեն , և սորվելով ձեր Տէր Աստուծոյն վախանք , ու աս օրէնքիս բո-

13 ւոր խօսքերը պահեն ու կատարեն . Եւ անոնց չգիտցող տղաքները լսելով , և ձեր Տէր Աստուծոյն վախանալ սորվին , բոլոր աս օրերուն մէջը , որչափ որ պիտի ապրիք ան երկրին վրայ , որն որ ժառանգելու համար Յորդանանին կ'անցնիք :

14 Եւ Տէրը Մովսէսին ըսաւ . Ղևս մեռնելու օրերդ մտնեցաւ . Յետուն կանչէ , և ժողովիք խորանին մէջը ներկայացէք , և որ անոր պատուէր տամ : Ուստի Մովսէս ու Յետու գացին ժողովիք խորանին մէջը ներ-

15 կայացան : Եւ Ղև Տէրը ամպի սիւնով խորանին մէջը երեցաւ , ու ամպի սիւնը խորանին զրանք վրայ

16 կայնեցաւ : Եւ Տէրը Մովսէսին ըսաւ . Այս դուն քու հայրերուդ հետ պիտի ննջես , ու աս ժողովուրդը պիտի Ղևլէ , ու իր գացած

17 երկրին օտար աստուածներուն ետեւն երթալով , անոր մէջ շնութիւն պիտի ընէ , և Ղևի պիտի թողուր , ու Ղևին հետ ըրած ուխտս

18 պիտի խափանէ : Եւ աս օրը իմ բարկութիւնս անոնց վրայ բորբոքելով , Եւ զանոնք պիտի մերժեմ , ու չընես անոնցմէ պիտի ծածկեմ ,

ու բնաջնջ պիտի ըլլան . և շատ չարիքներու ու նեղութիւններու հանդիպելով , ան օրը պիտի ըսեն .

19 Մեր Աստուածը մեր մէջը չըլլալուն համար Ղև՞ որ է մենք աս չարիքները կը կրենք : Եւ աս օրը Ղևմէ երեսս բոլորովին պիտի ծածկեմ , անոնց ըրած բոլոր չարութեանը համար , որովհետեւ ուրիշ

20 աստուածներու դարձան : Ուստի հիմա աս երգը գրեցէք , ու Իսրայէլի որդեցը սորվեցուցէք , զանիկայ անոնց բերանը դնելով , որպէս զի աս երգը Իսրայէլի որդեցը մէջ կ'ընեն վկայութեան համար ըլլայ : Քանզի անոնք պիտի տանիմ ան կաթ ու մեղր բղետոյ երկիրը , որուն համար ես անոնց հայրերուն երգում էրի . և անոնք պիտի ու-

21 տնեն ու կ'առանան և քիչրնան . ու Եւստի ուրիշ աստուածներու դառնալով և անոնց ծառայութիւնը անելով , զիս պիտի սրբողցնեն , ու իմ ուխտս պիտի խափանեն : Իսկ

22 Բերոր անոնք շատ չարիքներու ու նեղութիւններու հանդիպին , աս երգը անոնց առջևը վկայութիւն պիտի տայ . որովհետեւ անոնց զա-

23 ւաւներուն բերնէն պիտի չմոռնուի . վասն զի քիչրնամ անոնց խորհուրդը , Եւ որ այսօր կ'ընեն , քանի որ դեռ իմ երդումով խոստացած երկիրս տարած չեմ զա-

24 նոնք : Ուստի Մովսէս նոյն օրը աս երգը գրեց , ու Իսրայէլի որդեցը սորվեցուց անիկայ :

25 Եւ Տէրը Ղևաւի որդեցը Յետունի պատուիրելով ըսաւ . Ղևուրացիք ու քաջ էկիր . քանզի Իսրայէլի որդիքը դուն պիտի տանիս ան երկիրը , որուն համար անոնց երգում էրի . ու ես քու հետոյ պիտի ըլլամ :

26 Ու երբոր Մովսէս աս օրէնքիս բոլոր խօսքերը Եւստի զգրի մը

27 մէջ գրեց լրջեցուց , Տէրօջը ուխտին տապանակը վերցրնող Ղևտացիներուն պատուիրեց Մովսէս-

28 ու ըսաւ . Աս օրէնքիս զիրքը առէք , Եւ զանիկայ ձեր Տէր Աստուծոյն ուխտի տապանակին քովը գրէք , Ի որ հոն քեզ կ'ըմ

29 զվկայութեան համար ըլլայ . Եւ քանզի ես քու ապատամբութիւնդ , ու քու Եպարանցիդ խտուութիւնդ դուստ . ասայսօր որ տակաւին ես ձեզի հետ ողջ եմ , դուք Տէրօջը դեմ ապատամբութիւն կ'ընէք , ալ որչափ աւելի իմ մեռնելէս ետքը

30 ձեր ցեղերուն բոլոր ծերերը , ու ձեր ոստիկանները իմ առջև ժողովեցէք , որ անոնց աս խօսքերը զրուցեմ , որ լսեն . Եւ երկինքը ու

Ն. Բ. Գ. Բ.

1451

Ի Ե. Ժ. 4 :

42 :

Ի Դատ. Գ. 13 :

Ի ԶՖր. 17 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ի ԶՖր. 20 :

Ն . Բ . Գ . Բ .
1451

ԺՏՆԱ ԳԼ .
Ժ . 3 .
ԺԵԲ . ԴՐՐ .
ԲԵԳԲ .
ԺԹՈՒ . ԻԷ .
12 . ԳԼ .
17 . 4 .
ԺԵԲ . ԴԻ .
ՄԱՅԼԵ .

— ԴՆ . ԽԹ .
25 .
ԲՍԱՊ . Դ .
ԻՆ ՎԵՐԽԱ .
ԴԵՐԸ .

1491
ԺԵԼ . ԺԹ .
15 . 20 .
ԴԱՍԱ . Ե .
4 . 5 . ՍԺԵ .
Դ . 3 .

ԴՏՆԱ ՍԱՊ .
ԿՐ . 17 .
ԴԱՆ . Է .
10 . ԳՈՐ .
53 . ԳԱՇ .
Դ . 19 .
ԵՐԸ . Բ . 2 .
ՅԱՅԻ . Բ .
11 . Ժ . 16 .

ԻԵԼ . ԺԹ . 5 .
ԳԼ . Է . 7 .
8 . ՍԱՊ .
ԽԷ . 4 .
ՈՂԱ ժԱ .
1 . ՍԱՊ .
Ա . 2 .

— ԳԼ . Է . 6 .
— ԹԱՊ . Բ .
9 . ՍԱՊ .
Է . 5 .

ԷՆԱԿ . Բ .
1 .

ԲԼԱ . Ժ .
39 . ԳՈՐ .
ԻՐ . 3 .

ԲՅՏ . Ե .
17 . Է . 19 .
ԺՍԱՊ . ԺԺԹ .
111 .

ԺԵԲ . ՅԵ .
— ԵՐՈՐՈՒՅԻ
մԷԼԹԱՊԱ .
ԵՐ . ԳԼ .
ԼՐ . 15 .

ԺՏՆԱ ԴՆ .
17 . 31 .
ԴԱՍԱ . Ժ .
2 . ԺԷ . 6 .

ԷՆ . ԽԹ .
ԻՍԱՊ . ԺԽԷ .
5 .

ԺԵԼ . ԻԷ .
20 .

ԻԵԼ . ԺԷ . 7 .
ԹՈՒ . Բ .
13 . ԳԼ . Բ .
9 . 8 . 16 .
ՍԱՊ . ԺԱ .
7 .

ԵԼԵ . ԼՐ . 26 . 27 . 28 . ԺՏՆԱ ԵՐԵՄ . ԺՐ . 18 . ՍԱՊ . Բ .
5 . 6 . ԴԼԵ . Ժ . 11 . ԳԼ . ԺԷ . 9 . 10 . 11 . ԻԴ . 8 . ԵԼԵԿ
ԻԴ . 23 . 24 . ՍԱՊ . Բ . 7 . ԵԼԵ . Լ . 7 . Ե . ԹՈՒ . ԺԴ . 40 .
— ԹԱՊ . Բ . 28 . ԴԼԵ . Ե . 9 . 13 . 17 . ՍԱՊ . ԺԱ . 19 .
ԵԼԵԿ . ԽԴ . 27 .

անձադանդ եղաք . քանզի ժխ-
րայէի որդւոցը մէջ զիս * փառա-
52 ւորեցիք : Է՛նաստի ան երկիրը
† ճեռուռն պիտի տեսնես . բայց
զուռն հոն պիտի չմտնես , ան երկի-
րը՝ որ ես Խարայէի որդւոցը կու
տամ :

ԳԼ . ԼԳ

1 Աստուծոյ վճահաւորութիւնք : 6 Տասուե-
րու ցեղերուն օրհնութիւնները : 26 Խառ-
մել երկնակութիւնք :

1 Եւ աս է ան — օրհնութիւնը՝ որով
ԲԱՍՏՈՒԾՈՅ մարդը Մովսէս իր
մեռնելէն առաջ Խարայէի որդիքնե-

2 րը օրհնեց . Ու բաւա .
† Տէրը Սինայէն եկաւ , ու Սէի-
րէն անոնց երեցաւ , և Փառաւ
լեռնէն փայլեցաւ , ու ԲԻՐԱՐԱՆՈՐ
սուրբերով եկաւ . անոր աջ ձեռ-
քէն՝ օրինաց կրակը ելաւ անոնց

3 Այո՛ , Էանիկայ ժողովուրդները
կը սիրէ . Էբուր սուրբերը քու
ձեռքդ են . ու անոնք Էբու խօս-
քերդ ընդունելու համար , Էբու
ուտրերովք քովը կը նստին :

4 ԲՄովսէս մեզի տուաւ օրէնքը ,
† Յակոբի ժողովքին ժառան-
գութիւնը :

5 Ու երբոր ժողովուրդին զլիա-
ւորները Խարայէի ցեղերուն հետ
մէկտեղ ժողովուրդեան , ինքը Է՛նա-
րայէի մէջ Էիշխան՝ եղաւ :

6 Խուբէնք թող ապրի ու չմեռ-
նի , և անոր ժողովուրդը շատուոր
ըլլան :

7 Եւ Յուդային համար աս բանը
բաւա . Ով Տէր՝ Յուդային ձայնը
լսէ , ու զանիկայ իր ժողովուրդին
տար . Լանոր ձեռքերը իրեն բաւա-
կան ըլլան , և Էանոր թշնամեացը
զէմ՝ օգնական եղի :

8 Ու Գլեիին համար բաւա . ԺՔու-
թուսիմը ու Ուրիմը քու սուրբ
մարդուդ ըլլայ , իոր զանիկայ
Մասսայի մէջ փորձեցիր , — Մե-
րիգայի ջուրին վրայ անոր հետ
վիճեցար :

9 Են որ իր հօրը ու մօրը համար՝
Զանիկայ չտեսայ՝ բաւա , և ե իր
երայրիկները չճանչցաւ , ու իր որ-
դիքը չգիտցաւ . քանզի Զանոնք
քու խօսքիդ զգուշութիւն ըրին ,
ու քու ուխտդ պահեցին :

10 ԷՔու դատաւանները Յակո-
բին , ու քու օրէնքդ Խարայէին
անոնք պիտի սորվեցնեն . Էբու
առջեւ խուռէ պիտի մատուցա-
նեն , և ու քու սեղանիդ վրայ ող-
ջակէ :

11 Ո՛վ Տէր՝ անոր զօրութիւնը
օրհնէ , ու Զանոր ձեռքին գործքը
ընդունէ . անոր վրայ իրողներուն
ու անոր թշնամիներուն մէջը
կոտրէ , որ մէյրն ալ չեղնէ :

12 Բենիամինին համար բաւա . Տէ-
րովը սիրելի անոր քովը ապա-
հովութեամբ բնակի . Աստուծո՛ւ
միշտ զանիկայ պաշտպանէ , ու ա-
նոր լուսերուն մէջը բնակի :

13 Ու Յովսեփին համար բաւա .
Զանոր երկիրը Տէրովմէն օրհնեալ
ըլլայ , երկինքին ընտիր պարգնե-
րովը , Էցօղովը , ու վարը պառ-
կող անդունդներովը :

14 Եւ արեգակէն յառաջ եկած ըն-
տիր բերքերովը , ու համիներուն
ընտիր արդիւնքներովը ,

15 Եւ «Հին լեռներուն ՝ ընտիր
պտուղներովը» , ու Էմտնջնաւոր
բլուրներուն ընտիր պարգններովը ,

16 Եւ երկրիս ու անոր առատու-
թեանը ընտիր պարգններովը , ու
մորենիին մէջը բնակողին բարե-
հաճութեամբ . — և ԷՅովսեփին
զլիաւն վրայ , իր եղբարը մէջ Է-
րեկէի եղողին զազաթին վրայ թող
գան :

17 Ննիկայ իր ցուրն — առջնեկին
դէմ գեղեցկութիւն ունի . ու իր
եղջիւրները — միեղջիւրուի եղջիւրնե-
րուն Է՛նաւէ . Էանոնցմով պիտի
զարնէ ժողովուրդները մինչեւ երկ-
րիս ծայրերը . Դասոնք են Եփրե-
սին բերաւորները , ու Մանասէին
հազարաւորները :

18 Եւ Չաբուղոնին համար բաւա .
ԲԵՐԱԽԱՅԻՐ ով Չաբուղոն՝ քու
եղած առնեդ , ու դուն ով Խաբար՝
քու վրամներուդ մէջը :

19 Զժողովուրդները լեռը հրաւիրե-
լով՝ հոն — արդարութեան զոհեր
պիտի մատուցանեն . քանզի անոնք
ծովերուն առատութիւնը ու ա-
ւազին ծածուկ զանները պիտի
ծծեն :

20 Ու Գադին համար բաւա . Է Գա-
դը ընդարձակողը օրհնեալ ըլլայ .
մատակ առիւծի պէս իր նստի , ու
թիւնը և դուռները կը փառաստեն .

21 Եւ Դանիկայ Էիշխանաւոր մասը
իրեն յաւաք տեսաւ . քանզի հոն՝
օրէնսդրին — քա՛նք բաժինին մէ-
ջը պահուեցաւ , և ժողովուրդին
զլիաւորներովը զալով՝ Տէրովը
արդարութիւնը ու անոր դատաւ-
տանները Խարայէի հետ ի գործ
դրաւ :

22 Ու Դանին համար բաւա . Դանը
առիւծի ձաք է . Զանիկայ Բասա-
նէն պիտի ծալթի :

23 Ու Դեփթաղիմին համար բաւա .
Դեփթաղիմը — Աստուծո՛ւ շնորհ-

Ն . Բ . Գ . Բ .
1451

ԴԹԱԳ .
ԻԴ . 23 .
ՍԱՊ . Ի . 3 .
ԵԼԵԿ . Ի .
40 . 41 . ԽԴ .
27 .

ԱՄ՝ ԿԱՏ .
ՄԱՆԵՐՈՒՆ

ԷՆ . ԽԹ .
25 .

ԷՆ . ԻԷ .
25 .

ՏԵԲ . ԼՐԱ .
ԽՆԻՐՈՒՆ

— ԴՆ . ԽԹ .
26 .

ԷԵԲ . ԳԼԹԱ .
40 .

ԷԼԵ . Դ . 2 .
4 . ԳՈՐ . Է .
30 . 35 .

ԷՆ . ԽԹ .
26 .

— ՄԼ . Ե .
1 .

— ԹՈՒ . ԻԴ .
22 . ՍԱՊ .
20 . 10 .

Է ԴԹԱԳ .
ԻՐ . 11 .
ՍԱՊ . ԽԴ .
5 .

ԴՆ . ԽԹ .
19 .

ԷՆ . ԽԹ .
13 . 14 . 15 .

ԵՆ . Բ . 3 .
— ՍԱՊ . Դ .
5 .

ԺՏՆԱ ՅԵԱ .
ԺԴ . 10 . ԷԼ .
ԱՄԼ . ԺՐ .
8 . ԷԼ .

ԺԹՈՒ . ԼՐ .
16 . 17 . ԷԼ .

ՅԵԱ . Դ . 12 .

ԶԵԱ . ԿԹ .
47 . ԴԱՍԱ .
ԺԴ . 27 .

— ԴՆ . ԽԹ .
31 .

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

Բ. Տ. Ն. Բ. Ն.

ըրով կշտացած, և Տերոջն օրջու-
թ իննովը լցուած, Բարևմուտքը ու
հարաւը պիտի ժառանգէ:

24 Ու Ասերին համար ըսաւ. ԲԱ-
սերը որդւոցմէ օրջուի. իր եղ-
բայրներուն հաճոյ ըլլայ, ու Դուքը
եղի մէջ թափի:

25 Քու * կօշիկներդ երկաթե ու
պղնձե ըլլան, և քու ուժդ քու
օրերուդ չափ ըլլայ:

26 Ղիթրայէի և Աստուծոյն պէս
չկայ. Էանիկայ քեզի օգնութիւն
ընելու համար, իր մեծ վայելչու-
թեամբը երկինքներու ու ամպերու
վրայ կը նստի:

27 Յաւիտեական Աստուածը ինչ
Բապաւէն է, ու առաջ յաւիտեա-
կան բազումները ինչ պաշտպան
են. քանզի Թշնամիները քու
առջևէդ պիտի վազնտէ, ու Զա-
նաւ կուրէ՛, պիտի ըսէ:

28 Ի՛նչ Խորայէի ապահովութեամբ
առանձին պիտի բնակի. Եթանքին
աղիքը ցորենի ու գինիի երկին
մէջ պիտի ըլլայ, ու Էանոր երկին
քէն ցօղ պիտի կաթի:

29 ԶԵՐԱՆԻ՛ քեզ՝ ով Խորայէլ.
Ի՞նչ ժողովուրդը քեզի պէս Տե-
րովը ձեռքովը փրկուած է. Է-
քու օգնութեանդ ասպարը՝ ու
յաղթութեանդ սուրը անիկայ է.
Ճրու թշնամիներդ քեզի պիտի
|| խոնարհին, ու Էանոնց բարձր
տեղումները պիտի կոխեն:

ԳԼ. ԼԴ

1 Մովսէս Նաբաւ լեռնէն երկիրը կը դիտէ, 5
ու հոն կը վախճանի: 6 Անոր թաղումը, 7 ու
կենացը օրերը: 8 Ժողովուրդը երեսուն օր
սուղ կը պահէ անոր համար: 9 Յետոյ անոր
տեղը կը յաւերդէ: 10 Մովսէսին գովու-
թիւնը:

1 Եւ Մովսէս Մովաբի դաշտերէն՝
Նաբաւ լեռանը վրայ երիբովին
դիմացի Փառապային գագաթը ե-
լաւ. և Տէրը Բանոր ցուցուց բո-
լոր Գաղաադուն երկիրը Գալիլէ

2 Դանը, Նաւ բոլոր Նեփթալիմը,
ու Եփրեմի և Մանասէի երկիրը,
ու Յուդայի բոլոր երկիրը Դմիսն:

3 արևմտեան ծովը, Եւ հարաւային
կողմը, ու Երիբովի հովիտին դաշ-
տը, ու Երմաւենեաց քաղաքը:

4 մինչև Սեզովը: Եւ Տէրը անոր
ըսաւ. Եւս է ան երկիրը՝ որուն
համար Աբրահամին, Իսահակին ու
Յակոբին երդում ըրի՝ ըսելով.
Քու սերունդիդ պիտի տամ անի-
կայ. Է-հա՛, քու աչքերուդ ցու-
ցուց. բայց դուն հոն պիտի չանց-
նիս:

5 Ընտրի Տերոջն ծառան Մովսէս՝
հոն Մովաբի երկրին մէջ Տերովը

6 ըսածին պէս մեռաւ. Եւ զանիկայ
Բեթփեղովորին դիմացը՝ Մովաբին
երկիրը՝ ձորի մը մէջ թաղեց. ու
Բմիսն աս օրս անոր դերեզմանը

7 մարդ մը չգիտցաւ: ԶԵՒ Մովսէս
իր մեռած առեւնը հարիւր քսան
տարեկան էր. Էանոր աչքերը չը-
տկարացան, ու անոր ուժը չըբ-

8 նայ: Եւ Խորայէի որդիքը Մո-
վաբի դաշտերուն մէջ՝ Մովսէսին
համար Էրեսուն օր լացին. ու
Մովսէսին համար սուգի լացին օ-
րերը լմնցան:

9 Եւ Նաւէի որդին Յետուն Էիմաս-
տութեան հողիով լցուեցաւ, ու
ըրվէտեւ ԶՄովսէս իր ձեռքերը ա-
նոր վրայ դրէր էր. ու Խորայէի
որդիքը անոր ֆաղանդութիւն ը-
րին, և Տէրը ինչ որ Մովսէսին
պատուիրէր էր, անանկ ըրին:

10 Եւ անկէ ետեւ Տէրովը երես աս-
երես ծանցած Մովսէսին պէս՝ հաւ-

11 լայէի մէջ մարդարէ մը չելաւ, Ան
ձրոյր նշաններով ու հրաշքներով,
որ Տէրը իրկեց զանիկայ Եդիպտո-
սի երկրին մէջ ընելու Փարաւոնին՝
ու անոր ամէն ծառաներուն՝ և ա-
նոր բոլոր երկրին, ու ան բոլոր գո-
րաւոր ձեռքով և բոլոր մեծ սոս-
կումով՝ որ Մովսէս ըրաւ բոլոր Իս-
րայէլին աչքին առջև:

Ն. Բ. Գ. Բ.
1451

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Բ. ՇԲ. 1451

Թու. ին. 1

Բ Մատ. ա. 5

Գ Նոր. Ժա. 31

Բ. 25

Ե ՆԲԲ. պառ. կեցան

Դ Սաղ. ԺԲ. 1

Բա. 30

Ե Տեա. Բ

Թաղ. ԺԵ. 19

20

Ն Տեա. Ե. 17

Թաղ. ԺԺ. 19

Ե Են. ին. 5

Են. ին. 27

Բ. 25

Են. ԺԵ. 15

Են. ԺԶ. 21

Գ. 23

Են. ԺԶ. 24

Են. 34

Են. 35

Են. ԺԵ. 14

Գ. Ե. 1

Ե. 5

ԺԶ. 7

Են. ԺԶ. 89

Են. ԺԶ. 89

Են. ԺԶ. 89

Են. ԺԶ. 89

Են. ԺԶ. 89

Են. ԺԶ. 89

Են. ԺԶ. 89

Են. ԺԶ. 89

Են. ԺԶ. 89

1 Եւ Նաւէի որդին Յեսուն՝ - Սա- տիմէն՝ երկու մարդ իրկեց՝ ծածկաբար երէւել լրտեսելու հա- մար, ու անոնց բաւա. Գաղէք՝ ան երկիրը ու Երեքովը տեսէք. և ա- նոնք գացին, ու Էթիոպիա անու- նով Էթիոպիկ կնկան մը տունը 2 մտան, և հոն Է մնացին: Ան տանը Դ Երեքովի թագաւորին լուր տրուե- ցաւ՝ ըսելով. Եւ հա ապ զիշեր եր- կիրը լրտեսելու համար՝ Իսրայէլի որդւոցմէ մարդիկներ եկեր են հոս: 3 Ու Երեքովի թագաւորը Թախաբին Դարդ իրկեց՝ ըսելով. Քեզի եկող ու տունդ մտնող մարդիկները դուրս հանէ. քանզի անոնք ու- թողոր երկիրը լրտեսելու եկեր են: 4 Եւ կնիկը ան երկու մարդը առաւ պահէց, ու բաւա. Իրաւ ան մար- դիկները ինծի եկան, բայց ուսկից 5 ըլլանին չգիտցայ. Ու դռներուն գոցուելու տեսնը մուծուին՝ ան մարդիկները դուրս ելան. և ան մարդիկներուն ուր երթալը չեմ գիտեր. շուտով անոնց ետեւէն 6 ինկէք. որ անոնց հասնիք: Իսկ Դիքը տանիքը հանելով զանոնք պահէր եւ քիտին եղէգներուն մէջ՝ որ տանիքին վրայ դիպուած 7 ունէր: Ուստի մարդիկը Յորդա- նանու ճամբով մինչև անցքերը ա- նոնց ետեւէն ինկան, և անոնց ետեւէն ինկողները՝ դուրս ելելէն ետքը դուռը գոցեցին: 8 Ու երբոր անոնք դեռ չէին քնա- ցած. կնիկը տանիքին վրայ անոնց 9 քովը ելաւ, Եւ մարդիկներուն ը- սաւ. Ես գիտեմ որ Տէրը ու եր- կիրը ձեզի տուաւ. ու է ձեր վախը մեր վրայ ինկաւ. և ձեր պատճա- ուար -- երկրիս բոլոր բնակիչները 10 Է հայեցան. Քանզի մենք լսեցինք թէ ինչպէս Տէրը՝ ձեր Եգիպտոսէն ելած տեսնը՝ Է կարմիր ծովուն ջու- րերը ձեր առջեւէն ցամքեցուց. նաև ծինչ որ դուք բրիք Յորդանանու անդիի կողով Բաւալ Ամորհացուց երկու թագաւորներուն Սեհոնին ու Ովզին՝ որոնք բնաջինջ ըրիք: 11 Ուստի ու Բաւալը լսածուս պէս՝ Է սիրտերնիս հալեցաւ, ու ձեր երե- սէն լաւեալն ու ետեւը՝ մէկու մը վրայ Է համարձակութիւն չմնաց. քանզի է ձեր Ենկալը Աստուածը վեր երկրներէն մէջ ու վար երկ- րիս վրայ Աստուած անիկայ է: 12 Հիմա կ'աղայեմ, Է Տէրը ջմով եր- դում ըրէք ինծի, որ ես ձեզի ու զորմութիւն ընելուս համար, դուք ալ Է իմ հօրս տանը ողորմու- թիւն ընէք. և Է ինծի ճշմարիտ 13 նշան մը տուէք, որ իմ հայրս՝ մայրս՝ եղբայրներս՝ քոյրերս ու

բոլոր անոնց վերաբերեալները ողջ պիտի թողուք, և մեր անձը մա- 14 հուանէ պիտի աղատէք: Ու ան մարդիկը անոր ըսին. Թէ որ աս մեր բանը չյայտնէք, ձեր տեղը մեր անձինքը մեռնին. ու երբոր Տէրը ու երկիրը մեզի տայ՝ քեզի ողոր- մութիւն ու հաւատարմութիւն 15 պիտի ընէք: Ետքը Է զանոնք մէկ չուանով մը պատուհանէն վար իջեցուց. (քանզի իր տունը բեր- դին պարսպին վրայ էր, ու ինքը 16 պարսպին վրայ էր բնակէր.) Եւ անոնց բաւա. Է ետք գացէք. չըլլայ որ հալածողները ձեզի հանդիպին, ու հոն իրէք որ պահուեցէք, մինչև որ հալածողները ետ դառ- նան, անկէ ետև ձեր ճամբան գա- 17 յէք: Եւ ան մարդիկը անոր ըսին. Ահա մենք ատ ձեզի ընել տուած երդումէդ ու Է իրաւան պարտ 18 կ'ըլլանք. Երբոր մենք ու երկի- րը մտնենք, աս կարմիր դերձանէ չուանը ան պատուհանէն վրայ կա- պեն. ուսկից որ մեզ իջեցուցիր. Է քու հայրդ՝ մայրդ՝ եղբայրներդ՝ ու քու հօրդ բոլոր տունը՝ քու 19 քովդ աս տանը մէջ ժողովես. Ու անոնցմէ ով որ քու տանը դռնէն դուրս ելէ, անոր արիւնը իր գըլ- խուն վրայ ըլլայ. մենք անպարտ ենք. բայց քու քովդ ու տանը մէջ բոլոր եղողներուն թէ որ ձեռք մը գպչի, անոնց արիւնը մեր գլխուն 20 վրայ ըլլայ: Եւ թէ որ աս մեր բա- նը Է ու Է յայտնես, ան տանը քու մեզի ընել տուած երդումէդ 21 անպարտ կ'ըլլանք: Ու Է իրաւ բաւա. Զեր խօսքերուն պէս՝ անանկ թող ըլլայ. և թողուց զանոնք, ու ա- նոնք գացին. և ան կարմիր չուանը պատուհանին վրայ կայաց: 22 Եւ անոնք անկէ լեռնաղողմը գա- ցին, ու հոն իրէք որ նստան, մին- չև որ հալածողները ետ դարձան. ու հալածողները զանոնք ամէն ճամբու մէջ փնտռեցին, բայց 23 չտան: Ան տանը ան երկու մար- դիկը ետ դառնալով՝ լեռնէն վար իջան, և անցնելով՝ Նաւէի որդւոյն Յեսունի գացին, ու իրենց պատա- հած բոլոր բաները անոր պատմե- 24 ցին. Եւ Յեսունին ըսին. Իրաւը- նէ Է Տէրը ան բոլոր երկիրը մեր ձեռքը տուաւ. ու ան երկրին բո- լոր բնակիչները մեր երեսէն հալե- ցան:

ԳԼ. Գ

1 Յեկու Յորդանան կու գայ: 2 Ոստիկանները կ'աղաքին ժողովարդին թէ ինչ կարող պիտի անցնին: 7 Տէրը կը բաժանէր Յե- սուն. 9 ան ալ կը բաժանէր ժողովարդը: 14 Յորդանանու չուրերը կը բաժանին:

Ն. Բ. ՇԲ. 1451

Թու. ին. 1

Բ Մատ. ա. 24

Բ. 7

Ե ՆԲԲ. թ. 25

Են. ի. 7

Է Զոր 12

Են. Զ. 23

Ե Մատ. ին. 25

Են. ԺԶ. 31

Են. ԺԶ. 2

Են. ԺԶ. 44

Են. ԺԶ. 9

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

Գ. Բ. Գ. 1

Բ. Գ. Գ. 10, 11

Գ. Բ. Գ. 33

Գ. Բ. Գ. 9, 25

Բ. Գ. Գ. 12

Բ. Գ. Գ. 10, 14, 15

Գ. Բ. Գ. 13, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Բ. Գ. Գ. 14, 25, Բ. Գ. Գ. 1

Բ. Գ. Գ. 5, Բ. Գ. Գ. 3

Բ. Գ. Գ. 17

Բ. Գ. Գ. 26, Բ. Գ. Գ. 4, Բ. Գ. Գ. 10, Բ. Գ. Գ. 16, Բ. Գ. Գ. 21, Բ. Գ. Գ. 2, Բ. Գ. Գ. 13, Բ. Գ. Գ. 7, Բ. Գ. Գ. 14, Բ. Գ. Գ. 2, Բ. Գ. Գ. 11, Բ. Գ. Գ. 15, 16

Բ. Գ. Գ. 13, Բ. Գ. Գ. 3

- 1 Ու Յետո առտուանց կանուխ ելաւ . և ինքը ու բոլոր իսրայելի որդիքը - Սասիմէն չուեցին , ու մինչև Յորդանան եկան . և անցնե-
- 2 լեն առաջ Հոն իջևան ըրին : Ու Էրեք օրէն ետքը՝ ոստիկանները բանակին մէջէն անցան . եւ ժողովուրդին պատուիրելով՝ ըսին .
- 3 Երբոր ձեր Տէր Աստուծոյն ուխտին տապանակը տեսնէք , Դու Ղևտացի քահանաները՝ որ զանիկայ կը տանին , դուք ալ ձեր տեղերէն ելէք . ու անոր ետեւէն դացէք :
- 4 Եւ այց ձեր ու անոր մէջտեղը՝ երկու հազար կանգունի չափ միջոց պիտի ըլլայ . անոր չմտնաք , որ երթալու ճամբանիդ դիտնաք . քանզի ասկէ առաջ աս ճամբայէն անցած էէք :
- 5 Եւ Յետո ժողովուրդին ըսաւ . Մարեցէք ձեր անձերը , քանզի Տէրը վարձ ձեր մէջը հրաշքներ պիտի ընէ : Անկէ ետեւ Յետո քահանաներուն խօսեցաւ՝ ըսելով .
- 6 Եւ իսրայի տապանակը վերցուցէք , ու ժողովուրդին առջևը անցէք : Ուստի անոնք ուխտին տապանակը վերցուցին , ու ժողովուրդին առջևէն դացին :
- 7 Եւ Տէրը ըսաւ Յետուին . Այսօր պիտի սկսիմ՝ Էբորը իսրայելին աչքին առջևը քեզ մեծցնելու , որ գիտնան թէ Ինչպէս որ Մովսէսին հետ էի , քեզի հետ ալ այնպէս պիտի ըլլամ :
- 8 Զիմա դուն իսրայի տապանակը վերցնող քահանաներուն պատուիրելով՝ ըսես . Երբոր Յորդանանու ջուրին եզերքը հասնիր , Յորդանանու մէջը կայնեցէք :
- 9 Ու Յետո իսրայելի որդեացը ըսաւ . Հոն մտնէք , և ձեր Տէր Աստուծոյն խօսքերը մտիկ ըրէք :
- 10 Ու Յետո ըսաւ . Ասով պիտի դիտնաք , որ Լկենդանի Աստուածը ձեր մէջն է , ու ձեր առջևէն՝ Քանանացիները՝ Գետացիները՝ Խևացիները՝ Փերզգայիները՝ Գերգեսացիները՝ Ամօրացիները ու Յերուսացիները բոլորովին պիտի վաճնէ :
- 11 Եւ Այն օրը որ երկրիս Տէրը յուստին տապանակը ձեր առջևը պիտի անցնի Յորդանանու մէջ .
- 12 Եւ հիմա դուք իսրայելի ցեղերէն տասուերկու մարդ առէք՝ ամեն ցեղէն մէյմէկ մարդ . ու երբոր հալոյ երկրիս Եֆայի Տէրը յտապանակը վերցնող քահանայից ոտքերը Յորդանանու ջուրին մէջը մտնեն , Յորդանանու ջուրը պիտի կտրի , ու վերէն իջնող ջուրը չկարկառակոյտի մը պէս պիտի կայնի :
- 14 Ու երբոր ժողովուրդը՝ Յորդա-

- նանէն անցնելու համար իրենց վերաններէն չուեցին , Գուստին տապանակը վերցնող քահանաները ժողովուրդին առջևէն իջնեցին .
- 15 Ու տապանակը վերցնողները մինչև Յորդանան հասնելով՝ տապանակը վերցնող քահանաներուն ոտքերը ջուրին եզերքը միտածին պէս , (ինչու որ յՀունձրի բոլոր ժամանակը՝ Յորդանանու վերջը առատանալով՝ իր բոլոր եզերքները կը կոխէ ,) Եւ ատենը վերէն իջնող ջուրը կայնեցաւ , ու Մարթանին թովե լողը Արամ քաղաքէն շատ հեռու կարկառակոյտի մը պէս բարձրացաւ . ու զարիս ծովը՝ այնչափ լճացաւ իջնողը լինեցաւ կտրեցաւ . և ժողովուրդը երկրովի զիմացը անցաւ : Ու Տէրը ուխտին տապանակը վերցնող քահանաները՝ Յորդանանու մէջը ջամաքի վրայ հաստատ կայնեցան . Դու բոլոր իսրայելը ցամաքով անցաւ , մինչև որ բոլոր ժողովուրդին Յորդանանէն անցնիլը լինեցաւ :

ԳԼ. Դ

- 1 Տասուերկու մարդ կ'որոշուին՝ որ Յորդանանէն յիշատակի համար տասուերկու քար առնեն : 9 Ուրիշ տասուերկու քար ալ Յորդանանու մէջտեղը կը կանգնեն : 10, 19 Ժողովուրդը կ'անցնի : 14 Աստուած Յետուին պատուիրէ . 20 Տասուերկու քարերը Գազալայի մէջ կը կանգնեն :
- 1 Ու երբոր բոլոր ժողովուրդին Յորդանանէն անցնիլը լինեցաւ , Տէրը խօսեցաւ Յետուին՝ ու
- 2 ըսաւ . Եւ ժողովուրդէն տասուերկու մարդ առէք , ամեն ցեղէն մէյմէկ
- 3 մարդ , ու անոնց պատուիրելով՝ ըսէք . Ասկէ՝ Յորդանանու մէջէն՝ Էքահանայից ոտքերուն կոխած տեղէն՝ ձեզի տասուերկու քար վերցուցէք . և զանոնք ձեր հետը տարէք , ու դրէք Դան տեղը՝ ուր որ աս զիշէր իջևան պիտի ընէք :
- 4 Եւ Յետո իսրայելի որդեացը իր որդեաց տասուերկու մարդիկը կանչեց , ամեն ցեղէն մէյմէկ մարդ :
- 5 Ու Յետո անոնց ըսաւ . Յորդանանու մէջը՝ ձեր Տէր Աստուծոյն տապանակին առջևը անցէք , ու իսրայելի որդեացը ցեղերուն թիւու վրէ՛ ամեն Լկենդիդ ձեր ուսերուն վրայ մէյմէկ քար վերցուցէք .
- 6 Որ ասիկայ ձեր մէջը նշան ըլլայ . Եւ երբոր վաղ ձեր որդիքը յեֆայ հարցնելու ըլլան՝ ու ըսեն թէ՛ Աստուծոյն յորդանանէն անցնեցա՞նք , Եւ անոնք ըսեն . Քանզի Տէրը ուխտին տապանակին առջևէն՝ Յորդանանու ջուրերը կտրուեցան . Երբոր անիկայ Յորդանանէն կ'անցնէր , Յորդանանու ջուրը կտրեցաւ . ու

Ն. Բ. Գ. Բ. 1451

Գ. Բ. Գ. 45

Բ. Գ. Գ. 13

Գ. Բ. Գ. 18, Բ. Գ. Գ. 10, 12

Բ. Գ. Գ. 15, Բ. Գ. Գ. 19

Բ. Գ. Գ. 12, Բ. Գ. Գ. 46

Բ. Գ. Գ. 17

Բ. Գ. Գ. 17

Բ. Գ. Գ. 29

Բ. Գ. Գ. 17

Բ. Գ. Գ. 12

Բ. Գ. Գ. 13

Բ. Գ. Գ. 19, 20

Բ. Գ. Գ. 21, Բ. Գ. Գ. 26, Բ. Գ. Գ. 14, Բ. Գ. Գ. 20, Բ. Գ. Գ. 3, Բ. Գ. Գ. 13, Բ. Գ. Գ. 16

Ն. Բ. ԳԳ. 1451

ԵՆ. Ժ. 14. ԹԻՈՒ. Ժ. 40.

աս քարերը է իտայէլի որդւոց մէջը յիշատակն համար պիտի ըլլան յա-
8 շտեան : Եւ իտայէլի որդիքը Յե-
սուին պատուիրածին պէս ըրին .
ու Յորդանանու մէջէն տասուեր-
կու քար առին իտայէլի որդւոցը
ցեղերուն թուովը . ինչպէս որ Տե-
րը Յեսուին հրամայէր էր , և զա-
նոնք իրենց հետը իջկանի տեղը
9 տարին , ու հոն դրին : Եւ Յեսու
բէշ տասուերկու քարեր աւ կանդ-
նեց Յորդանանու մէջը , ու խտին
տապանակը վերցնող քահանայից
ոտքերուն կեցած տեղը , ու մինչև
10 աս օրս հոն են : Եւ տապանակը
վերցնող քահանաները Յորդանա-
նու մէջը կայնեցան , մինչև որ Տե-
սու լմնցուց ան բոլոր խօսքը , որն
որ Տէրը Յեսուին պատուիրեց՝ ժո-
ղովուրդին ըսելու , ինչպէս որ
Մովսէս Յեսուին պատուիրէր էր .
և ժողովուրդը արտորայով անցաւ :
11 Ու երբոր բոլոր ժողովուրդին անց-
նիր լմնցաւ , ան տտեր Տէրովը
տապանակը ու քահանաները ժո-
ղովուրդին առջև անցան :
12 Եւ Էֆուբէնի որդիքը ու Գադի
որդիքը և Մանասէի կէս ցեղը ըս-
պառազինեալ՝ իտայէլի որդւոցը
առջև անցան , ինչպէս որ Մովսէս
13 անոնց ըսէր էր . Քառասուն հազարի
չափ պատրաստուած զօրք Տէրովը
առջև՝ պատերազմի համար Երի-
թոյի դաշտը անցան :
14 Նշյն օրը Տէրը՝ բոլոր իտայէլին
աչքերուն առջև Յեսուն մեծցուց .
ու անոր կենացը բոլոր օրերուն
մէջ՝ Մովսէսէն վախճածնուն պէս
15 անկէ կը վախնային : Եւ Տէրը
16 խօսեցաւ Յեսուին՝ ըսելով . ԺԱԲ-
կայութեան տապանակը վերցնող
քահանաներուն հրաման ըրէ որ
17 Յորդանանէն լըլեն : Ուստի Յե-
սու՝ քահանաներուն հրամայեց , ու
18 ըսաւ . Յորդանանէն ելէք : Ու
երբոր Տէրովը ուխտին տապանակը
վերցնող քահանաները Յորդա-
նանու մէջէն ելան , և քահանայից
ոտքերուն թափերը ցամաքի վրայ
կոխեցին . Յորդանանու ջուրը իր
տեղը դարձաւ , Էու առջինին պէս
իր բոլոր եզերքներուն վրայ քա-
19 լեց : Եւ առաջին ամսուն տասներորդ
օրը՝ ժողովուրդը Յորդանանէն
չուրս ելլելով . Կաղազայի մէջ
Եփրայի արևելեան կողմը իջկան
20 ըրին : Եւ Էան տասուերկու քա-
րը՝ որ Յորդանանէն առէր էին .
Յեսու Գաղազայի մէջ կանդնեց .
21 Եւ իտայէլի որդւոցը խօսեցաւ
ըսելով . ԺԱԿՂ՝ Թէ որ ձեր որդի-
քը իրենց հայրերուն հարցնելու

ԵԹԻՈ. Ժ. 20, 27, 28.

ԵԴԼ. Գ. 7.

ԺԵԼԻՆ 16. 22.

ԵԴԼ. Գ. 15.

ԵԴԼ. Ե. 9.

ԵԶԳ. 3.

ԶԶԳ. 6.

ըլլան՝ ու ըսեն թէ՝ Աս քարերը
22 ինչ են . 2Եր տղոցը իմացնէր՝
ըսելով . Իտայէլը աս Յորդանանէն
23 ցամաքով անցաւ . Որովհետեւ ձեր
Տէր Աստուածը ձեր առջևէն
Յորդանանու ջուրերը ցամբեցուց՝
մինչև որ դուք անցաք , ինչպէս որ
ձեր Տէր Աստուածը կարմիր ծովուն
մէջն աւ բրաւ , Էոր որ ցամբեցուց
մեր առջևէն մինչև որ մենք ան-
24 ցանք . Որպէս զի ձերկիս ամեն
ազգերը գիտանան՝ որ Տէրովը ձեռքը
չգորսաւոր է , և դուք ձեր Տէր
Աստուծովն միշտ վախնաք :

ԳԼ. Ե

1 Քանանացի կը վախնան : 2 Յեսու կը նորոգէ
Թլփատութիւնը : 3 Գաղազայի մէջ զա-
տիկը կ'ընեն : 4 Մանասէն իջնելն կը դա-
դարի : 5 Հրեշտակ մը կ'երևնայ Յեսուին :
1 Ու երբոր լսեցին Ամօրացուց բո-
լոր թաղաւորները , որոնք Յոր-
դանանու ասդին արևմտեան կողմը
էն Էֆուբէն , ու Քանանացուց բոլոր
թաղաւորները , Բորոնք ծովեզեր-
քին քովը էն Էֆուբէն . Թէ Տէրը
իտայէլի որդւոցը առջևէն՝ մինչև
անոնց անցնիլը Յորդանանու ջու-
րերը ցամբեցուցնէր է , անոնց սիրտը
հայեցաւ , Էու իտայէլի որդւոցը
երեսէն՝ անոնց վրայ համարակու-
թիւն չմտաց :
2 Ան տտերը Տէրը Յեսուին ըսաւ .
Քեզի * սուր դանակներ չինէ . ու
դարձիք իտայէլի որդիքը նորէն
3 թլփատէ : Եւ Յեսու իրեն սուր
դանակներ չինեց , ու Բլուր ան-
թլփատեց Էստրա՝ Էֆուբէն իտայէլի
4 որդիքը թլփատեց , Եւ աս է
պատճառը , որուն համար Յեսու
չառնէ թլփատեց . Ե Եփրայտուն
եկած բոլոր ժողովուրդին արունները
ամեն պատերազմող մարդիկը Ե-
փրայտուն էլլէին Էստրա՝ անապա-
5 տին մէջ ծամբան մեռան . Ու բո-
լոր եկած ժողովուրդը թլփատուած
էր . բայց Եփրայտուն էլլէին Էս-
տրա՝ անապատին մէջ ծամբան ծնած
բոլոր ժողովուրդը չթլփատեցին ,
6 Քանզի իտայէլի որդիքը քառասուն
տարի անապատին մէջ պտրտե-
ցան , մինչև որ Տէրովը խօսքին ֆա-
զանդութիւն չընող բոլոր ազգը
այսօր Եփրայտուն էլլող պատե-
րազմական մարդիկը սպառնեցան .
որովհետեւ Տէրը անոնց երդում
ըրաւ որ Դենա անոնց ջրուցքնէն
ան երկիրը՝ Էան կաթ ու մեղր
բղխող երկիրը , որն որ Տէրը ա-
նոնց հայրերուն երդումը ըրէր էր
7 մեզի տալու : Ուստի Էանոնց տեղը
անոնց զաւակները հանեց , ու զա-
նոնք թլփատեց Յեսու . քանզի ան-
թլփատ էին . որովհետեւ ծամբուն

Ն. Բ. ԳԳ. 1451

ԳԼ. Գ. 17.
ԵՆ. Ժ. 21.
34 Թաղ. Բ.
42, 43, Գ
Թաղ. ԺԺ.
19, Սաղ.
ԺԳ. 8.
ԴԵԼ. ԺԵ.
16, աՄԿ.
ԻԺԳ. 12.
Սաղ. ԺԺԺ.
13.
ԵՆ. ԺԳ.
31, ԲՕԲ.
Գ. 2, Սաղ.
ԺԺԺ. 7, Ե-
րմ. Ժ. 7.

ԵՆ. ԺԵ.
14, 15.
ԳԼ. Բ. 9.
10, 11.
Սաղ. ԽԲ.
6, ԵԶԿ.
Խա. 7.
ԲԹԻՈ. ԺԳ.
30.

Գ Գ Թաղ.
Ժ. 3.

ՊՍԼ. Գաղ-
լայազէ.
ՏԵՆ. ԵԼ. Գ.
25.

ԳԹԻՈ. ԺԳ.
29, ԻԶ.
64, 65, Բ
ՕԲ. Բ. 16.

ԵԹԻՈ. ԺԳ.
33, ԲՕԲ.
ա. 3, Բ.
7, 14, Սաղ.
ԴԵ. 10.

ԳԹԻՈ. ԺԳ.
23, Սաղ.
ԴԵ. 11.
ԵԶԳ. Գ. 11.
ԵՆ. Գ. 8.

ԵԹԻՈ. ԺԳ.
31, ԲՕԲ.
ա. 39.

Ն. Բ. ՉԲ. 1451
Բ. 27. 1.

Ֆ. ԳԼ. Գ. 17. 15.

Ի. ՏԵՍ. Գ. Բ. 1. 2.

Լ. ՏԵՍ. Բ. Բ. 1. 2. 45. 14.

Ի. Բ. ՕՐ. Է. 26. ԳԼ. Գ. 18.

Յ. Ն. Ժ. Բ. 10.

Ի. ԳԼ. Գ. 5.

Ը. ԱՌԱԿ. Ժ. 83.

Յ. ՏԵՍ. Բ. Բ. 85. 89.

Զ. Զ. 11. 1.

Զ. Զ. 12. 7. 1.

Զ. Զ. Բ. Բ. 42.

Յ. ՏԵՍ. Բ. Բ. 16. 80. 16. 24.

Զ. Զ. Բ. Բ. 22. 10. 3. 1. 4.

Զ. Զ. Բ. Բ. 43.

- 10 Եւ Տէրը Յետեւին ըսաւ . Ուրի վրայ ելիր . ինչո՞ւ համար այսպէս
- 11 երեսիդ վրայ ինկեր ես . Ինչպէ՞լը մեղք գործեց , և իմ անոնց հրամայած ուխտս զանց ըրին . Ժքանդի նզովածէն առին , ու գողութիւն ըրին , և էտուտ զողոցեցին , ու նաև իրենց կարասիքներուն մէջը զրին .
- 12 Եւ Ուստի Իսրայէլի որդիքը պիտի չկրնան իրենց թշնամիներուն առջևը կենայ . իրենց թշնամիներուն առջևը կռնակ պիտի դարձնեն , քանզի էնզոված եղան . Եւ ալ ձեր հետք պիտի չլլայ , թէ որ դուք նզովուածը ձեր մէջէն բնաջինջ չը-
- 13 նեք : Ելիր Ժողովուրդը սրբէ , ու ըսէ . Եւ արուան համար սրբուեցէք . քանզի Իսրայէլին Տէր Աստուածը այսպէս կ'ըսէ . Ով Իսրայէլ՝ ձեր մէջը նզոված կայ . մինչև որ նզովածը ձեր մէջէն չվերջնէք , քու թշնամիներուդ առջևը պիտի
- 14 չկրնայ կենայ , Ուստի առտունաց ձեր ցեղերովը մօտենայ , ու Տէրը որ ցեղը վնասէ՛ւր բռնելու ըլլայ , անիկայ իր ազգատոհմերովը մօտենայ . և Տէրը որ ազգատոհմը բռնելու ըլլայ , անիկայ իր տունը բռնելու ըլլայ , անիկայ իր մարդիկն
- 15 ներովը մօտենայ . Եւ ով որ նզովածով բռնուի , կրակով պիտի այրուի . թէ ինքը և թէ իր ամէն ունեցածը . քանզի Տէրովը ուխտը ըզանց ըրաւ , ու Իսրայէլի մէջ քանդամութիւն ըրաւ :
- 16 Ուստի Յետեւ առտունաց կանուխ ելաւ , ու Իսրայէլը իր ցեղերովը մօտեցուց , և Յուդայի ցեղը բռն-
- 17 նուեցաւ . Ու Յուդայի ազգատոհմնէրը մօտեցնելուն , Չարայեանց ազգատոհմը բռնուեցաւ . ու Չարայեանց տոհմը մարդիկներովը մօտեցնելուն , Չարդին բռնուեցաւ .
- 18 Եւ որք անոր տունը մարդիկներովը մօտեցնելուն , Յուդայի ցեղէն Չարայի որդւոյն Չարդիի որդւոյն Բարմիին որդին Լքարը՝ բռնուե-
- 19 ցաւ . Եւ ատենը Յետեւ Լքարին ըսաւ . Որդիս՝ չհիմա Իսրայէլի Տէր Աստուծոյն փառք տուր , ու Եւս- Բարմի անոր խոստովանէ՛ , և Լքու- ըրածդ հիմա ինծի յայտնէ՛ ,
- 20 ինծմէ մի՛ պահէր : Ու Լքարը պառտիսան տուաւ Յետեւին , և ըսաւ . Իրաւցընէ ես Իսրայէլի Տէր Աստուծոյն դէմ մեղք գործեցի , ու
- 21 ասանկ ասանկ բաւ մը ըրի . Այս- ինքն՝ աւարին մէջը մէկ աղւոր Բաւ- Բարմիին վերարկու մը՝ ու երկու հարկուր սիկղ արծաթ՝ և յիստու սիկղի ծանրութեամբ մէկ ոսկի լեզու մը տեսայ , ու անոնց

- ցանկալով առի . և հաճ անոնք իմ վրանիս մէջ հողին տակը պահուած են , ու արծաթը անոր տակն է :
- 22 Ուստի Յետեւ լքարերներ խրկեց . ու անոնք վրանը վազեցին . և հաճ վրանին մէջը պահուած էր աւ , ու
- 23 արծաթը անոր տակն էր . Եւ զանոնք վրանին մէջէն առնելով՝ Յետեւին ու բոլոր Իսրայէլի որդւոցը բերին , և զանոնք Տէրովը առջևը զրին :
- 24 Եւ ատենը Յետեւ ու իրեն հետ բոլոր Իսրայէլը՝ Չարայեան Աքա- ըր , ու ան արծաթը՝ և վերարկուն , ու ոսկի լեզուն՝ և անոր տղաքը՝ աղիկները՝ արջառները՝ էշերը՝ ոչխարները՝ վրանը ու անոր ամէն բանը առին . և զանոնք Վերովի
- 25 ձորը հանեցին : Ու Յետեւ ըսաւ . Եւ ինչո՞ւ համար դուն մեզ նեղեցիր . Տէրը այսօր քեզ պիտի նեղէ . Եւ ուստի բոլոր Իսրայէլը զանիկայ քարերով քարկոծեցին , ու զանոնք քարերով քարկոծելէն ետե՛ւ կրակով
- 26 այրեցին : Եւ որք Լանոր վրայ մէկ մեծ քարակոյտ մը դիպեցին , Եւ ինչ մինչև մինչև աս օրս : Ու Տէրը իր սաստիկ բարկութենէն դադարեցաւ . աս պատճառաւ ան տեղին աւուներ Վերովի ձոր ըսուեցաւ մինչև աս օրս :

ԳԼ. Ը

- 1 Աստուած կը բախկերտ Յետեւ : 8 Գայի քաղաքը անունիւր Նարբը : 29 Գայիին թագաւորը կը կարուի : 30 Յետեւ սեղան մը կը դնէ . 32 քարերու վրայ կը գրէ օրերը . 33 և բոլոր օրհնութիւնները ու անեքները ժողովուրդին առևել կը կարդայ :
- 1 Եւ Տէրը Յետեւին ըսաւ . Մի վախճար , ու մի՛ զարհուրիր . բոլոր պատեղածովը մարդիկները հետդ առ , ու ելիր դէպ 'ի Գայի գնա . Բահա Գայիի թագաւորը ու անոր ժողովուրդը՝ և անոր քաղաքը ու անոր երկիրը քու ձեռքդ տուի :
- 2 Եւ Երեթովին ու անոր թագաւորին ըրածիդ պէս , Գայիին ու անոր թագաւորին ալ ընես . միայն թէ Դանոր աւարը ու անասունները ձեզի առնէր . քաղաքին ետեկ կողմէն դարաններ պատրաստես :
- 3 Ուստի Յետեւ ու բոլոր պատեղաւ՝ մոռ մարդիկները ոտք ելան , որ Գայիին վրայ ելթան . և Յետեւ երսուն հազար զօրաւոր մարդ ընտրեց , ու զանոնք զիշերով խրկեց .
- 4 Եւ անոնք պատուիրելով՝ ըսաւ . Նայեցէք , Էդուք քաղաքին ետեկէն քաղաքին համար դարանի մէջ պիտի նստիք . քաղաքէն շատ մի՛ հեռանաք , և ամէնքնիդ ալ պատ-
- 5 րաստ ըլլաք . Ու ես իմ հետս եղող բոլոր ժողովուրդով քաղաքին պի-

Ն. Բ. ՉԲ. 1451

Զ. Զ. 26. 1. ԳԼ. Ժ. 7.

Զ. Զ. Գ. 15. 1. Գ. Բ. 7. Գ. Բ. 12.

Զ. Զ. Բ. Բ. 5.

Զ. Զ. Բ. Բ. 29. 1. Զ. Զ. Բ. 17. 1. Զ. Զ. Բ. 53.

Զ. Զ. Բ. Բ. 17. 1. Զ. Զ. Բ. 14.

Զ. Զ. Բ. Բ. 2. 1. Զ. Զ. Բ. Բ. 15.

Զ. Զ. Բ. Բ. 1. Զ. Զ. Բ. Բ. 1.

Զ. Զ. Բ. Բ. 21. 1. Զ. Զ. Բ. Բ. 8. Զ. Զ. Բ. Բ. 9.

Զ. Զ. Բ. Բ. 2.

Զ. Զ. Բ. Բ. 21.

Զ. Զ. Բ. Բ. 14.

Զ. Զ. Բ. Բ. 29.

Զ. Զ. Բ. Բ. 29.

Ն . Բ . Գ . Բ .
1451

3 Տես Բ
Թագ . Բա .
1 . 2 . 6 . Ե .
գեկ . Ժե .
13 . 15 . 18 .
19 . 20 . 4 .
Ե . 3 . 4 .
Մաղ . Գ . 5 .
2 Բ Օր . Բ Ժ .
11 .

4 Հ Ժ Բ 15 :

5 Հ Ժ Բ 6 . 9 .
Հ Ժ Բ 16 :

Հ Ժ Բ 16 :

Հ Ժ Բ 21 . 27 :

Ե Լ . Բ . Գ . 32 :
Ե Լ . Բ . Գ . 1 .
2 :

Ե Լ . Բ . Գ . 14 :

Դ Ժ Բ . Ժ Գ .
6 :

Լ Հ Ժ Բ 21 . 23 :

Բ Օր . Ժ Բ .
5 :

Բ Գ Լ . Գ . 21 :

Բ Գ Լ . Բ . 22 .
26 . 23 :

Բ Գ Լ . Բ . 15 :

Դ Ե Լ . Բ . Գ .
14 . 15 . 16 .
Բ Օր . Ժ Բ .
25 :

դուսմ քրինք , ու հիմա չենք կրնար
անոնց դպչիլ : Անոնց այսպէս ք-
նենք . զանոնք որո թողունք . որ
չմեր վրայ բարկութիւն չգայ՝ ա-
նոնց երդում ընենուս համար :
21 Ուստի իշխանները անոնց քսին .
թող որո մնան . բայց Էբողոր ժո-
ղովքին փայտակոտորներն ու ջրկիր-
ները բլլան . և քաղաքներն ու
Լիւիւիւն Էլան , ինչպէս որ իշխան-
ները քանոնց քսին :
22 Ետքը Յեսու զանոնք կանչեց , ու
անոնց խօսեցաւ ըսելով . Ինչո՞ւ
համար մեզ խաբեցիք ու ըսիք թէ՛
ձեզմէ շատ հեռու ենք , ու յդու-
ք մեր մէջը կը բնակիք : Ուրեմն դուք
հիմա չ'անիծեալ էք , ու իմ Աս-
տուծոյս տարի համար՝ ձեզմէ ծա-
ռայ , և փայտակոտոր ու ջրկիր չը-
24 պակսի : Եւ անոնք Յեսուին պա-
տասխան տուին՝ ու ըսին . Քանզի
քու ծառաներդ ստուգիւ իմացան ,
որ քու Եհովայ Աստուածդ իր
ծառայից Մովսէսին հրամայէր է
« բոլոր երկիրը ձեզի տալը , ու
« երկրիս բոլոր բնակիչները ձեր
առջեւն ընալից ընելու . ուստի
չմերք ձեր պատճառաւ » մեր ան-
ձերուն համար շատ վախցանք , ու
25 աս բանը քրինք : Եւ ահա հիմա
Դքու ձեռքդ ենք . քեզի ինչ որ
հաճոյ ու արդար կ'երեսայ , ան ըրէ՛
26 մեզի : Ուստի անոնց այնպէս բռաւ ,
և զանոնք Իսրայէլի որդւոցը ձեռ-
քն ազատեց , ու զանոնք չմեռ-
27 ցուցին : Եւ Յեսու նոյն օրը՝
Լիւիւիւստակոտոր ու ջրկիր բռաւ զա-
նին ժողովքին ու Տէրոջը սեղա-
նին համար , « Տէր-Վը ընտրելու
տեղը քաղաքն մինչև աս օրս :

Գ Լ . Ժ

1 Հինգ թագաւորներ Գաբաւոնի դէմ՝ կը պա-
տերազմէին : 6 Յեսու՝ անոր օգնութեան կը
հասնի : 10 Աստուած կը պատերազմի անոնց
հետ կարկուռներով : 12 Արեգակն ու լու-
սինը անշարժ կը կենան՝ Յեսուին խօսքով :
16 Հինգ թագաւորները այլի մը մէջ կը պա-
տերազմէին : 21 Յեսու անիկ դուրս հանել կու-
տայ զանոնք , 24 ու անոնց հետ անաղիւստօք
վարուելով՝ 26 կը կտի զանոնք : 28 Իսրա-
էլի որդիքը ուրիշ եօթը թագաւորներ ալ
կը յաղթեն : 43 Յեսու՝ Գաղազա կը դառ-
նայ :

1 Ու երբոր Երուսաղեմի Ադոնիսե-
ղեկ թագաւորը լսեց թէ , Յե-
սու Գային առաւ , ու զանիկայ բո-
լորովին կործանեց . « Եւ ինչ որ
Երիբովիւն ու անոր թագաւորին ը-
րաւ , Բ Գայիին ու անոր թագաւորին
ալ այնպէս ըրաւ . և թէ Գա-
բաւոնի բնակիչները Իսրայէլացւոց
հետ հաշտութիւն քրին , ու անոնց
2 մէջը մնացին , Դ շատ վախցան Է-
սու » Եւ թողնուիլք . քանզի Գա-
բաւոնը՝ թագաւորանիտ քաղա-
քի մը պէս՝ մեծ քաղաք մըն էր .
3 բոլոր մարդիկները զօրաւոր էին : Ա-
սոր համար Երուսաղեմի Ադոնիսե-
ղեկ թագաւորը՝ Քերորոնի Հօսամ
թագաւորին՝ Յերիմուծի Փիլիմ
թագաւորին՝ ու Լաքիսի Յափիե
թագաւորին՝ ու Էզդոնի Դաբիր
թագաւորին Բաբ իրկեց՝ ըսելով .
4 Ինծի ելէք , ու ինծի օգնութիւն
ըրէք որ Գաբաւոնը զարենք .
Բաւնգի Յեսուին հետ ու Իսրայէլի
որդւոցը հետ հաշտութիւն քրաւ :
5 Ուստի Եմօրհացւոց հինգ թագա-
ւորները՝ Երուսաղեմի թագաւորը ,
Քերորոնի թագաւորը , Յերիմուծի
թագաւորը , Լաքիսի թագաւորը
« Էզդոնի թագաւորը Դժողովու-
ցան . և իրենք ու իրենց բոլոր բա-
նակները ելան , և Գաբաւոնին
քովը բանակ դրին , ու անոր դէմ
պատերազմ ըրին :
6 Եւ Գաբաւոնի բնակիչները՝
Է Գաղազայի մէջ բանակը Յե-
սուին Բաբ իրկեցին՝ ըսելով . Քու
ծառաներդ ձեռքդ մի՛ քաշեր ,
շուտով մեզէ ել , մեզ ազատէ , ու
մեզի օգնութիւն քրէ . քանզի լեռ-
նաբնակ Ամօրհացւոց բոլոր թա-
գաւորները մեր վրայ ժողովուցան :
7 Եւ Յեսու՝ ինքը ու շիրին հետ բո-
լոր պատերազմական մարդիկը՝ և
զօրքին բոլոր զօրաւորները Գաղա-
8 զայն ելան : Ու Տէրը Յեսուին
ըսաւ . Ի Անոնցմէ մի վախնար .
քանզի զանոնք քու ձեռքդ տուի .
Ժրնա անոնցմէ մէկը պիտի չկարե-
9 նայ քու առջեւ կայնի : Եւ Յե-
սու , Գաղազայէն բոլոր զինքը
քալելով՝ յանկարծակի անոնց վրայ
10 հասաւ : Ու Տէրը իստովեցուց
զանոնք Իսրայէլին առջեւ , և զա-
նոնք Գաբաւոնի Ժօր մեծ կոտորա-
ծով մը կոտորէ , ու զանոնք Է Բե-
թորոն ելելու ճամբուն վրայ հա-
լածեց , և զանոնք մինչև Է Աղեկա
11 ու Մալեղա զարկաւ : Ու երբոր
անոնք Իսրայէլին առջեւն կը փախ-
չէին , ու Բեթորոնէն վար կ'իջ-
նէին , թէրք անոնց վրայ երկիրքէն
Լաքիսի մեծ քարեր նետեց մինչև
Աղեկա , ու մեռան . կարկուտին
քարերէն մեռողները՝ Իսրայէլի
որդւոցը սրով մեռցուցաներէն
շատ էին :
12 Ան ատենը Յեսու Տէրոջը հետ
խօսեցաւ , և աս օրը՝ որ Տէրը Ամօր-
հացւոցը Իսրայէլի որդւոցը ձեռքը
տուաւ , ու Իսրայէլին առջեւ ը-
սաւ . Ի Արե , դուս Գաբաւոնի
զինացը կայնէ . լուսին , դուս ալ
Ալեդոնի ձորին զինացը Լաքիսէ :

Ն . Բ . Գ . Բ .
1451

Է Հ Ժ Բ 1 . Գ Լ .
Ժ . 15 :

Դ Գ Լ . Ժ . 2 :

Է Գ Լ . Բ . 10 .
Ժ . 6 :

Է Գ Լ . Բ . 1 :

Բ Գ Լ . Ժ Բ .
6 : Դ Ե Լ . Բ .
Գ . 14 :

Գ Գ Լ . Բ . 5 :

Է Դ Ե Լ . Բ . Գ .
15 : Բ Ե Լ . Բ .
Է . 10 , 12 :

Մաղ . Ժ Բ .
14 : Ե Լ . Բ .
Բ . 21 :

Է Գ Լ . Ժ Գ .
3 , 5 :

Է Գ Լ . Ժ Բ .
35 :

Ժ Մաղ . Ժ Բ .
13 : 14 :
Է Լ . 17 :

Ե Լ . Բ . 30 :
Ե Լ . Բ . Ժ Գ .
21 :

Է Լ . Բ . Բ .
21 : Ա Բ .
Գ . 11 :

Է Գ Լ . Բ . Ժ Բ .
12 :

Ն. Բ. Զ. Բ. 1451

Յ. Բ. Զ. Բ. 18
Պ. Բ. Զ. Բ. Ու
Ղ. Բ. Զ. Բ. 15. 8

Ղ. Բ. Զ. Բ. 15. 8

Ջ. Բ. Զ. Բ. 30. 2
Պ. Բ. Զ. Բ. 31. 4
Ջ. Բ. Զ. Բ. 43. 1

Յ. Բ. Զ. Բ. 7

Յ. Բ. Զ. Բ. 40. 1
Ջ. Բ. Զ. Բ. 9. 1
Յ. Բ. Զ. Բ. 5. 6
Պ. Բ. Զ. Բ. 7. 3

Ղ. Բ. Զ. Բ. 6. 8
Պ. Բ. Զ. Բ. 9. 1

Ջ. Բ. Զ. Բ. 21. 4
Պ. Բ. Զ. Բ. 19. 1

13 Ու արևը կայնեցաւ, և լուսինը իր տեղը մնաց, մինչև որ Ժողովուրդը իր թշնամիներէն վրէժ առաւ : Եւ Միթէ ասիկայ «Ուղղութեան զրբին մէջը գրուած չէ՞» . ուստի արևը երկինքին մէջտեղը կայնեցաւ, ու լուսին մէկ օրի մը չափ մտնելու չարտորաց : Եւստի պէս օր մը չեղաւ, ոչ առաջ ու ոչ ետք, որ Տէրը մարգու ձայնը լսէ . քանզի «Տէրը իսրայէլի համար պատերազմեցաւ :

15 Ետքը Յեսու ու անոր հետ բոլոր իսրայէլը՝ Գաղաղա բանակը դարձան : Եւ հինգ թագաւորները փախան, ու Մակեդա այրի մը մէջ պահուեցան : Եւ Յեսուին պատմուեցաւ՝ ըսելով . «Այս հինգ թագաւորները Մակեդա այրի մը մէջ պահուած գտնուեցան : Եւ Յեսու ըսաւ . «Այրին բերանը մեծ քարեր զլորեցէք՝ ու անոր վրայ մարդիկներ դրէք, որ պահպանուին» :

16 Ինչ որ ըսէ, Բայց դուք մի՛ կայնիք, ձեր թշնամիները հալածեցէք, ու անոնց ետեկները զարկէք, և անոնց թող մի՛ տաք որ իրենց քաղաքները մոտեն . քանզի ձեր Տէր Մատուածը զանոնք ձեր մեռքը մատնեց : Ու երբոր Յեսու իսրայէլի որդեղը հետ զանոնք խնայեց մեծ կոտորածով մը կոտորեց, ու զանոնք հատցուց լմնացուց, և անոնց փախտակները պարսպաւ :

21 Եւ քաղաքներու մէջ մտան, Բոլոր Ժողովուրդը խաղաղութեամբ Մակեդա՝ բանակը Յեսուին դարձաւ . «Եւ իսրայէլի որդեղը դէմ բնաւ մէկը իր եղբուն չարթեց :

22 Ան ատենը Յեսու ըսաւ . «Այրին բերանը բացէք, ու այրէն ան հինգ թագաւորները հանեցէք ինձի բէ-
23 րէս : Եւ այնպէս ըրին . ու այրէն ան հինգ թագաւորները՝ «Եւստի» Երուսաղէմի թագաւորը՝ Բերու-
24 նի թագաւորը՝ Երիմու-
25 թի թագաւորը՝ Լաբիսի թագաւորը՝ Եւ Եղգոնի թագաւորը հանեցին անոր հետ : Ու երբոր ան թագաւորները Յեսուին «Վե» հանեցին, Յեսու իսրայէլի բոլոր մարդիկները կանխեց, ու իրեն հետ գացող պատերազմողաց՝ զլուսաւորներուն ըսաւ . «Մտնեցէք, ու ձեր ոտքերը ան թագաւորներուն պարանոցներուն վրայ դրէք . և անոնք մտնեցան, ու իրենց ոտքերը անոնց պատերազմողաց վրայ դրին : Եւ Յեսու անոնց ըսաւ . «Մի՛ վախճար մի՛ մի՛ քարհուրիք, ու ժողովեցէք և քաջասիրտ եղէք . քանզի «Տէրը ասանկ պիտի ընէ ձեր ամէն թշնամիներուն, որոնց հետ որ դուք պի-

26 տի պատերազմիք : Եւ անկէ ետեւ Յեսու զանոնք զարկաւ մեռցուց, ու զանոնք հինգ ծառէ կախեց . և շատերուն վրայ մինչև իրիկուն
27 կախուած մնացին : Ու արևը մտնելուն՝ Յեսու հրամայեց, ու Ղազանոնք ծառերուն վրայէն իջեցուցին, և իրենց պահուած այրին մէջը նետեցին զանոնք, ու այրին բերանը մեծ քարեր զրին, ու ինչ որ մնաց արտուր :
28 Եւ Յեսու նոյն օրը Մակեդան «Լաւաւ . ու զանիկայ սուրի բերնէ անցուց, և անոր թագաւորը՝ ու անոր մէջ գտնուած բոլոր հողիները կորսնցուց, և մէկը ողջ չէր թողուց . ու Մակեդայի թագաւորին «Լաւ անանկ ըրաւ, և ինչպէս որ Երիքովի թագաւորին ըրած էր :
29 Ետքը Յեսու և իրեն հետ բոլոր իսրայէլը՝ Մակեդայէն Լեբնա անցան, ու Լեբնային դէմ պատերազմեցան . Եւ Տէրը իսրայէլը՝ Մակեդայէն ալ անոր թագաւորովը՝ իսրայէլին ձեռքը մատնեց, և զանիկայ ու անոր մէջ գտնուած բոլոր հողիները սուրի բերնէ անցուցին . «Եւ մէկը ողջ չէր թողուցին . և անոր թագաւորին անանկ ըրին, ինչպէս որ Երիքովի թագաւորին ըրած էին :
31 Ետքը Յեսու ու իրեն հետ բոլոր իսրայէլը՝ Լեբնայէն Լաբիս անցան, և անոր քովը բանակեցան . Եւ անոր դէմ պատերազմեցան . Եւ Տէրը՝ Լաբիս իսրայէլին ձեռքը մատնեց, և զանիկայ երկրորդ օրը առնելով, զանիկայ ու անոր մէջ գտնուած բոլոր հողիները սուրի բերնէ անցուցին, ինչպէս որ Լեբնային ըրած էին :
33 Ան ատենը Գազերի Հօրամ թագաւորը Լաբիսին օգնու-
34 լու ելաւ . և Յեսու զանիկայ ու անոր Ժողովուրդը կոտորեց, անանկ որ՝ անոնցմէ մէկը ողջ չմնաց :
34 Ետքը Յեսու և իրեն հետ բոլոր իսրայէլը՝ Լաբիսին Էգլոն անցան, և անոր քովը բանակեցան, անոր
35 դէմ պատերազմ ըրին . Եւ զանիկայ նոյն օրը առնելով՝ սուրի բերնէ անցուցին . ու Յեսու նոյն օրը՝ անոր մէջ գտնուած բոլոր հողիները կորսնցուց, ինչպէս որ Լաբիսին ըրած էր :
36 Ետքը Յեսու ու իրեն հետ բոլոր իսրայէլը՝ Էգլոնին «Բերուն եկան, ու անոր դէմ պատերազմ ըրին .
37 Եւ զանիկայ առնելէն ետք՝ սուրի բերնէ անցուցին զանիկայ ու անոր թագաւորը, և անոր բոլոր քաղաքները, ու անոր մէջ գտնուած բոլոր հողիները . և մէկը ողջ չէր թողուցին, ինչպէս որ Էգլոնին ըրին .

Ն. Բ. Զ. Բ. 1451

Ղ. Բ. Զ. Բ. 29

Պ. Բ. Զ. Բ. 23. 1
Պ. Բ. Զ. Բ. 29

Ղ. Բ. Զ. Բ. 21

Յ. Բ. Զ. Բ. 13. 1
Ջ. Բ. Զ. Բ. 13. 1
Պ. Բ. Զ. Բ. 10

Ն. Բ. Դ. Բ.
1444

Յորդանանու անդին կողմը եղող
Գաղաաղի ու Բասանի երկրէն ի
6 զատ՝ տար բաժին ինկաւ . Բանդի
Մանասէին աղիկները անոր տղոցը
մէջ ժառանգութիւն առին . ու
Գաղաաղու երկիրը՝ Մանասէին
միւս որդւոցը եղաւ :

* Գ. Բ. Դ. Բ.
Ժ. Բ. Դ. Բ.
Ժ. Բ. Դ. Բ.

7 Եւ Մանասէին սահմանը -- էլ --
եղաւ . * Ասերէն՝ մինչեւ Եմփր
թաւը՝, որ Սիւքեմի դիմացն է ,
ու -- սահմանը աջ կողմը դառնա-
լով՝ մինչեւ Թափուայի աղբիւրին
-- էլ -- բնակդներուն կը հասնէ :

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

8 Թափուայի երկիրը Մանասէին է-
ղաւ . ու Մանասէի սահմանին մէ-
ջը Եմփր Լժափուա -- էլ -- Եփրե-

Ի. Գ. Բ. Դ. Բ.

9 մին որդւոցը եղաւ . Եւ -- սահ-
մանը՝ Եփրեմի հեղեղատը կ'իջնէ ,
հեղեղատին հարաւային կողմէն .
՝ Մանասէի քաղաքներուն մէջը ա-
տանք Եփրեմին քաղաքներն են . և
Մանասէին սահմանը՝ հեղեղատին
հիւսիսային կողմէն է , ու ծովուն

Զ. Գ. Բ. Դ. Բ.

10 մէջ կը վերջանայ . հարաւային կող-
մը՝ Եփրեմին , ու հիւսիսային կող-
մը՝ Մանասէին ըլլալով , անոնց
սահմանը ծովը եղաւ . և հիւսիսա-
յին կողմէն՝ Ասերին , ու արեւե-
լեան կողմէն՝ Խաքարին հետ կը
միանան . Եւ Խաքարին ու Ասե-

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.
Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.
Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

11 րին -- համար -- մէջը ինթաւա-
նը ու անոր գիւղաքաղաքները , և
Յերզաւմը ու անոր գիւղաքաղաք-
ները . և Դովրին բնակիչները , ու
անոր գիւղաքաղաքները , ու Են-
դովրին բնակիչները , ու անոր գիւ-
ղաքաղաքները , և Թանաքին բնա-
կիչները , ու անոր գիւղաքաղաքնե-
րը , Մակեդոնի բնակիչները , ու
անոր գիւղաքաղաքները , այս իրեք

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

12 զաւառը համարս էր . Եւ

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

13 Մանասէին որդիքը չկրցան աս
քաղաքներուն Բա-- էլ -- Երբ
վորստել . ու Բանանացիները կա-
մակորութեամբ ան երկրին մէջ
բնակեցան : Ու Խարայէի որդիքը
երբոր աժովցան , Նհարպատու ը-
րին Բանանացիները . բայց զա-
նոնք չվորստեցին :

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

14 Եւ Յովսէփի որդիքը Յեսուրին
հետ խօսեցան , ու բռին . Ինչու
համար ինծի մէջ , ու մէկ վիճակ մը
ու մէկ բաժին մը ժառանգութիւն
տուիր , ու ես յազմաթիւ ժողո-
վուրդ մին եմ . քանզի Աստուած

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

15 մինչեւ հիմա զիս դիտեց : Եւ Յե-
սու անոնց ըսաւ . Թէ որ դուն
բազմաթիւ ժողովուրդ ես , անտա-
նը ելիր , ու զանկալ կտրէ , և
Փերեգացոց ու Խափայնոց երկ-
րին մէջը քեզի առնէ , որովհետեւ
Եփրեմի լեւոր քեզի նեղ կու գայ :

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

16 Եւ Յովսէփի որդիքը բռին . Լեւոր

մեզի բաւական չէ . ու հովիտի
երկրին մէջը՝ Բեթաանի մէջ , ու
անոր գիւղաքաղաքներուն մէջ , և
Նեզրայէի հովիտին մէջ բնակող
բոլոր Բանանացիները -- երկաթէ
17 կտրեք ունին : Ու Յեսու Յով-
սէփին տանը՝ այնչեւ Եփրեմին ու
Մանասէին հետ խօսելով , ըսաւ .
Դուն բազմաթիւ ժողովուրդ ես ,
ու շատ ուժ ունիս . քեզի միայն
18 մէկ վիճակ մը չըլլայ , Լեւոր քուկ-
ըլլայ . և որովհետեւ անկեղայ ան-
տառ է , զանկալ կտրէ , ու մինչեւ
ծայրը քուկը ըլլայ . քանզի դուն
Բանանացիները անկէ պիտի վե-
ռնտես , և թէ և անոնք երկաթէ
կտրեք ունենան ու զօրաւոր ըլ-
լան :

ԳԼ . ԺԼ

1 Խորանը Սելովի մէջ կը կանգնեն : 2 Երկրին
ձաղարկը գաղաղելով՝ եօթը բաժին կ'ընեն :
10 Յեսու վիճակով կը բաժնէ զանկալ : 11
Ինքիսմիւրին վիճակ ու սահմանը , 21 և քա-
ղաքները :

1 Եւ Խարայէի որդւոցը բոլոր ժո-
ղովքը -- Սելովի մէջ ժողովու-
ցան . և հիշն ժողովքի խորանը
կանգնեցին , ու երկիրը անոնց առ-
ջը նստածեցաւ :

2 Եւ Խարայէի որդւոցը մէջ՝ եօ-
թը ցեղ մայցեր էր , որոնք իրենց

3 ժառանգութիւնը առած չէին : Եւ
Յեսու Խարայէի որդւոցը ըսաւ .
Գինչեւ երբ անհոգութիւն պիտի
ընէք , ու պիտի չընթաք ժառան-
գելու ան երկիրը , որն որ ձեր հայ-
րերուն Տէր Աստուածը ձեզի տու-

4 ւալ : Ահա ձե՛ յեղէն իրեք մարդ
† ինտրեցէք , ու զանոնք իրկեմ , որ
երթան ան երկրին մէջը պարտին ,
ու զանկալ իրենց ժառանգութեա-

5 զառնան : Եւ զանկալ եօթը մա-
սերու պիտի բաժնեն . 7 Յուդան իր
սահմանին մէջը՝ հարաւային կողմը
կենայ , ու Եփրատին տունը իրենց
սահմաններուն մէջը՝ հիւսիսային

6 կողմը պիտի կենան : Եւ զուրք եր-
կիրը եօթը բաժին գրեցէք , ու հոս
ինծի բերէք , և եւ ձեր Տէր Աստու-

7 ձայն ձեզեմ , Եփրեմի Ղեւտացիները
ձեր մէջը բաժին չունին . որովհետեւ
անոնց ժառանգութիւնը Տէրոջը
քահանայութիւնն է . Էւ Գաղը՝
ու Ռուբէնը և Մանասէին կէս

8 Եւ ան մարդիկները ելան զայն .
ու Յեսու ան երկիրը գրելու զա-
ցոյցներուն պատուիրեց՝ ըսելով .

Ն. Բ. Դ. Բ.
1444

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.
Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.
Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.
Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.
Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Լ. Գ. Բ. Դ. Բ.

Ն. Բ. ՇԲ. 1444

Գացէք, և ան երկրին մէջը պտուտելով՝ զանիկայ գրեցէք. և ետքը ինծի դարձէք, որ հոս Սելովի մէջ Տէրոջը առջևը ձեզի համար վիճակ 9 ձգեմ : Եւ ան մարդիկները դացին, ու ան երկրին մէջը պտուտեցան, և զանիկայ էր քաղաքներովը եօթը բաժին շէշէ՛լ՝ գիրքի մը վերայ գրեցին, ու Սելովի բանակը 10 եկան Յեսուին : Եւ Յեսու Սելովի մէջ Տէրոջը առջևը՝ անոնց համար վիճակ ձգեց. ու Յեսու հոն երկիրը բաժնեց Խաբայէի որդւոցը՝ իրենց բաժինները համեմատ :

11 Եւ նա՛ն Բենիամինի որդւոցը ցեղին վիճակը ելաւ իրենց տոհմերուն համեմատ. ու իրենց վիճակին սահմանը՝ Յուզայի որդւոցը ու Յով- 12 սեփի որդւոցը մէջտեղը ելաւ, Ի՛նչ անոնց հիւսիսային կողմի սահմանը՝ Յորդանանէն եղաւ. ու նա՛ն սահմանը հիւսիսային կողմէն՝ Երիբովին քովը կ'էլէ, և դէպ 'ի արեւմուտք՝ լեռը վեր կ'էլէ, ու Բեթա- 13 նայ. Եւ սահմանը՝ անկէ Էսէլ-Լուզէն կ'անցնի, Լուզին՝ ժայսինքն բեթէլին հարաւային կողմէն. և տ- քը սահմանը՝ Ատարօթ աղարը կ'իջնէ, որ Էվարի Բեթորոնին հա- րաւային կողմը եղող լեռանը քովը 14 է. Եւ սահմանը արեւմտեան ծայրը հասնելով՝ դէպ 'ի հարաւ կը դառնայ՝ հարաւային կողմէն՝ Բե- 15 թորոնին դիմացի լեռնէն, ու կը վերջանայ Ապրիաթբաղէ մէջ՝ որ է Ապրիաթարիմ, Յուզայի որդւոցը քաղաքը : Արեւմտեան ծայրը ասի- 16 կայ է : Եւ հարաւային կողմը՝ Ա- րիաթարիմ ծայրէն «Էսէլ», սահմանը դէպ 'ի արեւմուտք կ'երթայ, Իւն Նափիթովայի ջուրին աղբիւրը 17 կ'իջնէ : Եւ սահմանը՝ Ռա- փայնոց հովիտին մէջը՝ հիւսիսային կողմը եղող ծնոմի որդւոցն ձո- րին դիմացի լեռանը եզբը կ'իջ- նէ, ու Յեբուսին քովէն դէպ 'ի 18 հարաւ Ենովմի ձորէն իջնելով՝ Ինովեղէն աղբիւրը կ'իջնէ. Եւ հիւսիսային կողմէն նշան կարելով՝ Ենսամիւսը կ'իջնէ, ու նա՛ն Էդով- մինի գաւ 'ի վերին դիմացը եղող Գայիկովմը կ'էլէ, և Բուբեենան 19 Բաանին վեմը կ'իջնէ. Ետքը Ն- րաբային դիմացի կողմէն դէպ 'ի հիւսիս անցնելով՝ Արաբ կ'իջնէ. Եւ 20 Ետքը սահմանը դէպ 'ի հիւսիս Բեթագղային քովէն կ'անցնի, ու սահմանը՝ Աղի ծովուն հիւսիսային ծոցը՝ նո՛ր Յորդանանու հա- րաւային ծայրը կը վերջանայ : Հարաւային սահմանը ասիկայ է : Եւ արեւելեան կողմի սահմանը Յոր-

ՏՆՆ. ԳԼ. ԺԷ. 1

ԺԾ. ԻԲ. 19. ԴԱՄ. Կ. 23.

ԻԳԼ. ԺԷ. 8.

ԼՏՆՆ. ԳԼ. ԺԵ. 9.

ԻԳԼ. ԺԵ. 9.

ԺԳԼ. ԺԵ. 8.

ԻԳԼ. ԺԵ. 7.

ԶԳԼ. ԺԵ. 6.

ՅԳԼ. ԺԵ. 6.

Ն. Բ. ՇԲ. 1444

ԼԳԼ. ԺԵ. 8.

ԶԳԼ. ԺԵ. 9.

ԲԱՄՆ. Դ. 25.

* Վ. Բ. Բաա- ղեթ բէեր ուսման հա- րաւային կողմէն :

ԺԳԼ. ԺԵ. 1.

ԴԾ. ԻԲ. 13.

ԻԳԼ. ԺԵ. 22.

դանան է : Բենիամինի որդւոցը ժառանգութիւնը շուրջանակի իր տահմաններով անոնց տոհմերուն համեմատ ասիկայ է :

21 Եւ նա՛ն էն Բենիամինի որդւոցը ցեղին քաղաքները՝ իրենց տոհմերուն համեմատ. Երիբով՝ Բե- 22 թագղա՝ Եմեկկասիա՝ Բեթարա- 23 բա՝ Սեմարիմ՝ Բեթէլ՝ Աւիմ՝ 24 Փարա՝ Եփրա՝ Գեփարամինա՝ Հոփին ու Գաբա. տասուերկու 25 քաղաք. և անոնց գեղերը : Գա- 26 բաուն՝ Ռամա՝ Բերովթ՝ Մաս- 27 փա՝ Ագփիւր՝ Մոա՝ Ռէկեմ՝ 28 Յերփայէլ՝ Թարաղա՝ Սեւա՝ Էլէփ՝ ԷՅեբուս ալայինքն Երուսաղէմ՝ Գաբաաթ՝ Եւրիաթ՝ տասու- չորս քաղաք. և անոնց գեղերը : Բենիամինի որդւոցը ժառանգու- թիւնը իրենց տոհմերուն համեմատ՝ ասիկայ է :

ԳԼ. ԺԹ

1 Զմաւռին, 10 Զարուղոնի, 17 Խաբարին, 24 Ասերին, 32 Նեփթաղիմին, 40 Երանին վիճակները : 46 Խաբայէի որդւոցը Յեսուի ժառանգութիւն կու տան :

1 Ու երկրորդ վիճակը Զմաւռին ելաւ, Զմաւռին որդւոցը ցե- 2 ղին՝ իրենց տոհմերուն համեմատ. ու անոնց ժառանգութիւնը՝ Յու- ղայի որդւոցը ժառանգութեան 3 մէջը եղաւ : Եւ Բիրենց ժառան- գութեանը մէջ՝ սահմանը ու- նեցան. Բերսաբէէ, Սաբէէ, Մո- 3 լաղա, Ասեր սուաղ, Բաղա, Ա- 4 սեմ, Էլթուղաղ, Բաթուլ, Հոր- 5 մա, Սիկելակ, Բեթմարբաբովթ, 6 Ասեր սուաղ, Բեթմարբաովթ, և Սարուհէն. տասուերեք քաղաք ու 7 անոնց գեղերը : Այլն, Ռեմոն, Եթեր, և Ասան. չորս քաղաք ու 8 անոնց գեղերը : Եւ աս քաղաքնե- րուն բոլորսիրը եղած բոլոր գեղե- րը՝ մինչև Բաաղեթ բէերը, ս- հարաւային Ռաման : Զմաւռնի որդւոցը ցեղին ժառանգութիւնը իրենց տոհմերուն համեմատ՝ ասի- 9 կայ է : Զմաւռնի որդւոցը ժա- ռանգութիւնը՝ Յուզայի որդւոցը բաժնէն եղաւ. քանզի Յուզայի որդւոցը բաժինը շատ էր իրենց. Գանոր համար Զմաւռնի որդիք անոնց ժառանգութեանը մէջ ժա- ռանգութիւն առին :

10 Ու երրորդ վիճակը՝ Զարուղոնի որդւոցը ելաւ՝ իրենց տոհմերուն համեմատ. և անոնց ժառանգու- թեանը սահմանը մինչև Սարիքը ե- 11 ղաւ. Դ ու անոնց սահմանը՝ դէպ 'ի ծովը ու Սարաղան կ'էլէ, և Դարասէթը կը հասնի, ու ԵՅեկ- նամի դիմացը եղող ձորը կը հասնի, 12 Եւ Սարիդէն՝ դէպ 'ի արեւելեան

Ն. Բ. Չ. Բ. 1444

ղովքի խորանին դրանք քովը վե՛ծակով խոսնեցին . ու երկիրը բաժնե՛րը լմնջուցին :

ԳԼ. Ի

1 Աստուած հրաման կ'ընէ, 7 ու Խաբայէի որդիքը ապաստանի վեց քաղաքները կ'որոշեն :

1 Եւ Տէրը խօսեցաւ Յեսուին՝ ըսե՛լով .

2 Խօսէ Խաբայէի որդւոցը, ու ըսէ՛ . Մովսէսին ձեռքովը՝ ան իմ ձեզի ըսած՝ «ապաստանի քաղաքներս ձեզի համար որոշեցէք .

3 Որպէս զի սխալմամբ ու անգիտութեամբ մարդ զարնող սպաննողը հոն փախչի . ու անոնք ձեզի ապաստանարան ըլլան՝ արեան վրէժ .

4 Խնդիր եղողէն . Եւ անգիտութեամբ ան քաղաքներուն մէկուն մէջ թող փախչի, ու Բքաղաքին դուռը կայնի, և ան քաղաքին ծէրերուն իր իրաւունքը խօսի, որ լսեն .

5 Եւ անոնք զանկէպ քաղաքին մէջ իրենց քովը առնելով՝ անոր մէկ տղ մը տան, որ իրենց հետ բնակի :

6 Եւ երբոր արեան վրէժին դիրքը անոր ետեւէն իյնայ, սպաննողը անոր ձեռքը չտան . քանզի անիկայ իր դրացին անգիտութեամբ մեռցուցեր է, և առաջուց անոր դէմ թշնամութիւն մը չունեն :

7 Եւ անիկայ ան քաղաքին մէջը պիտի բնակի, 7 մինչև որ դատաստանի համար ժողովքին առջև կայնի, ու մինչև որ ան օրէնքը եղող քահանայապետը մեռնի . ետքը սպաննողը թող դառնայ, իր քաղաքը ու իր տունը երթայ .

8 Եւ քաղաքը ուսկից որ փախէր էր :

9 Ուստի Գալիլեայի մէջ Եկաղէսը՝ զատեցին՝ Նեփթալիմի լեռնակողմը, 7 Սիւբեմը՝ Եփրեմի լեռնակողմը, և Եկաղիաթ արբան՝ այսինքն Գեբրոնը :

10 Եւ Յուդայի լեռնակողմը : Եւ երբեքով Իսրայէլ Յորդանանու անդին կողմը դէպ ի արեւելք Ռուբենի ցեղէն՝ անապատին դաշտին մէջ՝ Բեթուրը, և Գազի ցեղէն՝ Գաղաադու մէջ՝ Թամաթը, ու Մանասէի ցեղէն՝ Բասանի մէջ՝

11 Գովգանը տուին : Եւ որդի Խաբայէի որդւոցը համար՝ ու անոնց մէջը բնակող օտարականին համար որոշուած քաղաքները ասոնք են .

12 որպէս զի ամէն ով որ սխալմամբ մարդ մեռցնէ, հոն փախչի, ու արեան վրէժին դիրքը ձեռքովը չունենի, 7 մինչև որ Գործադրութեան օրը ժողովքին առջև կայնի :

ԳԼ. ԻԱ

1 Դևատացոց վիճակով քառասունութ քաղաք կը տրուի միւս ցեղերուն ժառանգութիւններէն : 43 Աստուած իր խառամար պէս՝ եր-

կիր անոնց կու տայ, ու կը հանգըստացնէ զանոնք :

1 Ու Դևատացոց նահապետները՝ Եղիշաքը քահանային, 7 Մանասէի ցեղէնը՝ նահապետներուն մօտէն :

2 Եւ Գազանու երկիրը Բեթուրի մէջ խօսեցան անոնք՝ ըսելով . 4 Տէրը Մովսէսին ձեռքովը հրամայեց՝ որ մեզ բնակելու համար քաղաքներ, ու մեր անասուններուն համար՝ անոնց արուարձանները տրուին :

3 Եւ Խաբայէի որդիքը Տէրոյը հրամանաւը՝ իրենց ժառանգութիւններէն՝ աս քաղաքները ու անոնց արուարձանները Դևատացոց տուին :

4 Եւ Եւսաֆի վիճակը Կահաթեանց ազատոհմներուն ելաւ . ու Դևատացիներէն Եւսաֆին քահանային որդւոցը՝ Եփթալիմի տասուիրէք քաղաք ելաւ, Եւսաֆի ցեղէն, 7 Դմաոնի ցեղէն ու Բենիամինի ցեղէն :

5 Եւ Կահաթի միւս որդւոցը՝ Եփրեմի ցեղին ազատոհմներէն, ու Դանի ցեղէն, և Մանասէի կէս ցեղէն՝ վիճակով տաւար

6 քաղաք Իսրայէլ . ու Գեբրոնի որդւոցը՝ Խաբաքի ցեղին ազատոհմներէն, և Լաւիի ցեղէն, ու Նեփթալիմի ցեղէն, և Բասանի մէջ երող Մանասէի կէս ցեղէն՝ վիճակով տասուիրէք քաղաք Իսրայէլ :

7 Եւ Եւսաֆի որդւոցը՝ իրենց տոհմերուն համեմատ՝ Ռուբենի ցեղէն, Գազի ցեղէն, ու Զաբուլոնի ցեղէն՝ տասուիրէք քաղաք Իսրայէլ . Իսրայէլի որդւոցը՝ Եփրեմի ցեղին արուարձանները վիճակով Դևատացոց տուին . 7 ինչպէս որ Տէրը պատուիրէր էր Մովսէսին ձեռքով :

8 Եւ Եւսաֆի որդւոցը ցեղէն, ու Դմաոնի որդւոցը ցեղէն՝ աս իրենց անունովը յիշուած քաղաքները եղան, որոնք Դևիի որդւոցը երող Կահաթեանց ազատոհմներէն էին . քանզի առաջին վիճակը անոնցն էր : Եւ անոնց Եւսաֆի լեռնակողմը 7 Եւսաֆի ցեղին արուարձանները տուին . անոր չմականջ Եւսաֆի քաղաքը՝ այսինքն Գեբրոնը տուին :

9 Եւ Եւսաֆի որդւոցը ցեղէն, ու Դմաոնի որդւոցը ցեղէն՝ աս իրենց անունովը յիշուած քաղաքները եղան, որոնք Դևիի որդւոցը երող Կահաթեանց ազատոհմներէն էին . քանզի առաջին վիճակը անոնցն էր : Եւ անոնց Եւսաֆի լեռնակողմը 7 Եւսաֆի ցեղին արուարձանները տուին . անոր չմականջ Եւսաֆի քաղաքը՝ այսինքն Գեբրոնը տուին :

10 Եւ Եւսաֆի որդւոցը ցեղէն, ու Դմաոնի որդւոցը ցեղէն՝ աս իրենց անունովը յիշուած քաղաքները եղան, որոնք Դևիի որդւոցը երող Կահաթեանց ազատոհմներէն էին . քանզի առաջին վիճակը անոնցն էր : Եւ անոնց Եւսաֆի լեռնակողմը 7 Եւսաֆի ցեղին արուարձանները տուին . անոր չմականջ Եւսաֆի քաղաքը՝ այսինքն Գեբրոնը տուին :

11 Եւ Եւսաֆի որդւոցը ցեղէն, ու Դմաոնի որդւոցը ցեղէն՝ աս իրենց անունովը յիշուած քաղաքները եղան, որոնք Դևիի որդւոցը երող Կահաթեանց ազատոհմներէն էին . քանզի առաջին վիճակը անոնցն էր : Եւ անոնց Եւսաֆի լեռնակողմը 7 Եւսաֆի ցեղին արուարձանները տուին . անոր չմականջ Եւսաֆի քաղաքը՝ այսինքն Գեբրոնը տուին :

12 Եւ Եւսաֆի որդւոցը ցեղէն, ու Դմաոնի որդւոցը ցեղէն՝ աս իրենց անունովը յիշուած քաղաքները եղան, որոնք Դևիի որդւոցը երող Կահաթեանց ազատոհմներէն էին . քանզի առաջին վիճակը անոնցն էր : Եւ անոնց Եւսաֆի լեռնակողմը 7 Եւսաֆի ցեղին արուարձանները տուին . անոր չմականջ Եւսաֆի քաղաքը՝ այսինքն Գեբրոնը տուին :

13 Եւ Եւսաֆի որդւոցը ցեղէն, ու Դմաոնի որդւոցը ցեղէն՝ աս իրենց անունովը յիշուած քաղաքները եղան, որոնք Դևիի որդւոցը երող Կահաթեանց ազատոհմներէն էին . քանզի առաջին վիճակը անոնցն էր : Եւ անոնց Եւսաֆի լեռնակողմը 7 Եւսաֆի ցեղին արուարձանները տուին . անոր չմականջ Եւսաֆի քաղաքը՝ այսինքն Գեբրոնը տուին :

14 Եւ Եւսաֆի որդւոցը ցեղէն, ու Դմաոնի որդւոցը ցեղէն՝ աս իրենց անունովը յիշուած քաղաքները եղան, որոնք Դևիի որդւոցը երող Կահաթեանց ազատոհմներէն էին . քանզի առաջին վիճակը անոնցն էր : Եւ անոնց Եւսաֆի լեռնակողմը 7 Եւսաֆի ցեղին արուարձանները տուին . անոր չմականջ Եւսաֆի քաղաքը՝ այսինքն Գեբրոնը տուին :

Ն. Բ. Չ. Բ. 1444

ԳԼ. Ժ. 1. Ժ. 4.

Բ. ԳԼ. Ժ. 1.

Գ. Թ. Ժ. 2.

Դ. Զ. Ժ. 2.

Ե. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Զ. Զ. Ժ. 2.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1444

* Ե. Բ. Գ. Բ.
սպիտակեց-
ներ.

Ե. Բ. Գ. Բ.
19: 10: 16:

Ն. Բ. Գ. Բ.
45: Գ. Բ. Գ.
27: 28: 34:

Ե. Բ. Գ. Բ.
5: 6: 11: 12
17: 18: 26:
27:

Ե. Բ. Գ. Բ.
13: 14:

Ն. Բ. Գ. Բ.
11: 12: Բ.
Մ. Բ. Գ. Բ.

Թող գիտնայ . Թէ որ աս Բառը
ապատմութեան համար՝ կամ
Տերոյնը դէմ յանցանք գործելու
համար ըլին, մեզ այսօր *չապրե-
23 յընէ . Թէ որ մեզի սեղան շինեցինք
Տերոյնը ետ դառնալու համար ,
կամ անոր վրայ ողջակէզ ու հացի
ընծայ մատուցանելու համար , և
կամ անոր վրայ խաղաղութեան
զոհներ ընելու համար , Տէրը ինքը
24 Երեսմեկ ընէ . Այլ մենք ասի-
կայ մեր վախումն շինեցինք . մտա-
ծելով որ դուչէ վաղը ձեր որդիքը
մեր որդւոցը խօսին ու ըսեն Թէ՛
Դուք Խորայէլի Տէր Աստուծոյն
25 հետ ի՞նչ ունէք . Ով Ռուբենեանք
ու Գադեանք , Տէրը՝ մեր ու ձեր
մէջը Յորդանանը սահման դրաւ .
դուք Տէրոյնէ բնաւ բաժին չու-
նիք . և աս ի՛բրով ձեր որդիքը մեր
որդւոցմէ Տերոյնը երկիւղը վերցը-
26 նեն . Աս պատճառաւ ըսինք . Հի-
մա մեզի մէկ սեղան մը շինենք ,
Բայց չէ Թէ ողջակէզի համար , ոչ
27 այ զոհի համար , Այլ՝ որպէս զի
անիկայ *մեր ու ձեր մէջը և մեզմէ
կտոր մեր սերունդներուն մէջ վը-
կայուծիւն ըլլայ , որ չմեր ողջա-
կէզներովը , մեր պատարագներովը
ու մեր խաղաղութեան զոհերովը
Տերոյնը ծառայութիւնը Վնոր առ-
ջեր ընենք , ու վաղը ձեր որդիքը
մեր որդւոցը չըսեն Թէ՛ Դուք Տէ-
28 րոյնէ բաժին չունիք . Աւ ըսինք ,
Թէ որ մեզի կամ մեր սերունդին
վաղը աս Բառը ըսելու ըլլան , պիտի
ըսենք Թէ՛ Տեսէք Տերոյնը սեղանին
օրինակը՝ որն որ մեր չայրերը շինե-
ցին , չէ Թէ ողջակէզի համար կամ
զոհի համար , հապա մեր ու ձեր
մէջը վկայութիւն մը ըլլալու հա-
29 մար : Բաւ լիցի՝ որ մենք Տերոյնէ
ապատմքինք , ու այսօր Տերոյնէ
ետ դառնալով , խորանին առջեր
եղող մեր Տէր Աստուծոյն սեղանէն
'ի գատ' * ողջակէզի համար , հացի
ընծայի համար և զոհի համար սե-
ղան շինենք :

30 Աւ երբոր փնէհէն քահանան և
անոր հետ եղող ժողովքին իշխան-
ները , ու Խորայէլի հաղարպատե-
ները՝ Ռուբենի որդւոցը , Գադի
որդւոցը ու Մանասէի որդւոցը ը-
սած խօսքերը լսեցին , իրենց հաճոյ
31 երեցաւ . Աս Եղիազարին որդին
փնէհէն քահանան՝ Ռուբենի որ-
դւոցը , Գաթիի որդւոցը ու Մանա-
սէի որդւոցը ըսաւ . Այսօր գիտ-
ցանք որ Տէրը չմեր մէջն է . որով-
հետեւ դուք Տերոյնը դէմ աս յան-
ցանքը չգործեցիք , և Խորայէլի որ-
դիքը Տերոյնը ձեռքէն ազատեցիք :

32 Այսպէս Եղիազարին որդին փն-

էհէն քահանան և իշխանները՝
Ռուբենի որդւոցը ու Գադի որ-
դւոցը քովէն՝ Գաղաադու երկրէն՝
Քանանու երկիրը Խորայէլի որդւո-
ցը դարձան , և անոնց լուր բերին :

33 Աւ աս խօսքը՝ Խորայէլի որդւոցը
հաճոյ երեցաւ , և Խորայէլի որդի-
քը * զԱստուած օրնշեցին , ու Ռու-
բենի որդւոցը և Գադի որդւոցը
բնակած երկիրը կործանելու հա-
մար՝ անոնց վրայ երթանք պատե-
34 ռազմինք՝ չըսին . Եւ Ռուբենի որ-
դիքը ու Գադի որդիքը՝ ան սեղա-
նին անունը ի վկայութիւն դրին .
որովհետեւ ըլին . Անիկայ մեր մէջը
վկայ է , որ Բ. Աստուածը Եհովան
է :

ԳԼ. ԻԳ

1 Յետո իր մեռնելէն առաջ՝ կը յորդորէ Խորա-
յէլացիները , 3 յիշելով Աստուծոյ բոլոր բա-
րեբարութիւնները , 5 և խոստումները , 11
ու սպասնալիքները :

1 Աւ շատ օրերէն ետք՝ որ Տէրը
* Հանգստացուցէր իր Խորայէլի
անոր բոլորաբեր եղած ամէն թըլ-
նամիներէն , Յետո Բժեղացած ու
2 տարիքը առած էր : Եւ Յետու
Հանգէց բոլոր Խորայէլը , անոր Ժե-
րբը՝ իշխանները՝ զաստուծոնքը՝
ու ոստիկանները , և անոնց բաւա-
3 Ես ծերացայ աս տարիքս առի . Եւ
դուք տեսաք ան ամէնը , որ ձեր
Տէր Աստուածը ձեր առջեր ըրաւ
աս բոլոր ազգերուն . քանզի ձեր
Դ Տէր Աստուածը ինքը ձեզի համար
4 պատեարգա՞մ ըրաւ . Նայեցէք , Ես
ձեզի՝ աս մնացած ազգերը վիճակով
ժառանգութիւն բաժնեցի ձեր յի-
շերուն համեմատ , Յորդանանէն՝
իմ կոտրած բոլոր ազգերովս մէկ-
տեղ մինչև մեծ ծովը դէպ ի՛ արև .

5 մուտք : Եւ ձեր Տէր Աստուածը
չինքը ձեր առջեւն պիտի հայածե՞
զանոք , ու պիտի վըրնտէ , և ան-
ոնց երկիրը դուք պիտի ժառան-
գէք , Երկրպէս որ ձեր Տէր Աս-
6 տուածը ձեզի ըսաւ . Եւ աստի խիտ
ժիր եղիք , որ Մովսէսին օրինաց
դրքին մէջը գրուած բոլոր բաները
զգուշութեամբ ի՛ գործ դնէք , Ի ու
անկէ աջ կողմը կամ ձախ կողմը
7 խիտորիք . Արպէս զի ձեր քովը
մնացած ծաւ ազգերուն ի՛ հետ չը-
խանուիք , ու Եանոնց աստուած-
ներուն աստուծոնքը չյիշէք , և աս
Նաշտով երբեք չընէք , ու անոնց
8 երկրպագութիւն չընէք . Հապա
ձեր Տէր Աստուծոյն յարիք , ինչ
9 պէս որ մինչև աս օրս ըրիք , Եւ
Տէրը ձեր առջեւն մեծ ու զօրաւոր
ազգեր վըրնտէ , ու մինչև աս օրս
ծնաւ մէկը իջցաւ ձեզի դէմ զնէն ,
10 Զեզմէ մէկը՝ անոնց հազարը պիտի

Ն. Բ. Գ. Բ.
1444

Գ. Բ. Գ. Բ.
20: Դեմ. Բ.
Բ. 6: Դան. Բ.
Բ. 19: Դան. Բ.
Բ. 28:

Ն. Բ. Գ. Բ. 27:

Եր 1427

Գ. Բ. Գ. Բ.
44: Բ. Գ. Բ.
Բ. Գ. Գ. Բ.
Բ. Գ. Գ. Բ.
Բ. Գ. Գ. Բ.
Բ. Գ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.
14: Գ. Գ. Բ.
14: 42:
Բ. Գ. Գ. Բ.
6: Գ. Գ. Բ.
Դ. Բ. Գ. Բ.
30: Գ. Գ. Բ.
Դ. Գ. Գ. Բ.
23: Գ. Գ. Բ.
6:

Բ. Գ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Դ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1427
Ե. Ե. Ժ. Ժ.
14. Ի. Բ. 27.
Բ. 0. Գ. Բ.
22.
Յ. Գ. Բ. 5.
Ե. Բ. Բ. Բ.
35. 39. Բ.
Գ. Բ. Բ. Բ.
20. 21.
Բ. 0. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ.
8.
Յ. Ե. Ժ. Ժ.
83. Բ. Բ. Բ.
Լ. Գ. 35. Բ.
0. Բ. Բ. 16.
Գ. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Բ.
2. Տ. Բ. Բ. Բ.
Ժ. 27.

Լ. Գ. Բ. Բ.
45. Բ. Բ. Բ.
Բ. 33.

Բ. 0. Բ. Բ.
63.

Լ. Գ. Բ. Բ.
16. Բ. 0. Բ.
Բ. 15. 16.
Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
19.

Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.
26. 31.

Հայածէ . քանզի ձեր Տէր Աստուա-
ծը ինքը ձեզի համար կը պատե-
րազնի . ինչպիսի որ ձեզի բնաւ :
11 Ուստի ձեր անձերուն աղէկ
գոռնուածին ընէք , որ ձեր Տէր
12 Աստուածը սիրէք : Բայց թէ որ
անէի Ղառանջու ըլլաք , ու ձեր
քովը փացած աս ազգերուն մա-
ցորդին յարիք , և հանոց հետ
խնամութիւն ընէք , ու դուք ա-
նոնց հետ խառնուիք , և անոնք ալ
13 ձեզի հետ , Ստոյգ գիտցէք որ
ձեր Տէր Աստուածը Այսին ալ
աս ազգերը ձեր առջևէն պիտի
չլռնոտէ . Դհապա անոնք ձեզի ո-
րոգայի՞ն ու դայակաղութիւն պի-
տի ըլլան , և ձեր կողերուն խթան-
ներ , ու ձեր աչքերուն փուշեր ,
մինչև որ բնաջինջ ըլլաք աս բարի
երկրին վրայէն , որն որ ձեր Տէր
14 Աստուածը ձեզի տուաւ : Եւ ահա
ես այսօր ձամէն երկրին ճամբան
կտրեմ , ու դուք ձեր բոլոր սր-
բութիւն ու բոլոր հոգիովը զիտնաք
որ ձեր Տէր Աստուածը ձեզի համար
որչափ բարի խօսքեր որ բաւ , Լա-
նոնցմէ բան մը չպակեցաւ . Լնանց
ամէն ալ ձեր վրայ կատարուեցաւ .
անոնցմէ բնաւ մէկ խօսք մը գետի-
15 նը չհնկաւ : "Ու ինչպէս որ ձեր
Տէր Աստուծոյն ձեզի համար ըրած
ամէն բարի խօսքերը ձեր վրայ կա-
տարուեցաւ , նոյնպէս ալ Տէրը
լամէն չար խօսքերը ձեր վրայ պի-
տի բերէ , մինչև որ բնաջինջ ընէ
ձեզ աս բարի երկրին վրայէն , որն
որ ձեր Տէր Աստուածը ձեզի
16 տուաւ : Թէ որ ձեր Տէր Աստու-
ծոյն ձեզի պատուիրած ուխտը
զանց ընէք , ու երթաք օտար աս-
տուածները պաշտէք , և անոնց
երկրպագութիւն ընէք , Տէրըն
բարկութիւնը ձեր վրայ պիտի բոր-
բոքի , ու ան ձեզի տուած բարի
երկրին վրայէն շուտով պիտի կոր-
սուիք :

ԳԼ . Ի Դ

1 Յետեւ իւրայեկի բոլոր ցեղերը Սիւրբմի մէջ
կը ժողով . 2 Թարայն սիւրբով . համառօտա-
բար կը պատմէ Աստուծոյ բարեբարութիւն-
ները , 14 և անոնց , ու Աստուծոյ մէկտեղ ե-
ղած ուխտը կը նորոգէ : 26 Ան ուխտին վկա-
յութիւն ըլլալու քարք : 29 Յետոյն տարի-
ք . մահը և թաղումը : 32 Յոյնիքին ոսկոր-
ներուն թաղումը : 33 Եղիազար քահանային
մահը :

1 Եւ Յետեւ իւրայեկին ամէն ցեղերը
- Սիւրբմի մէջ ժողովց . ու Բիւ-
թայեկի ձերերը , իշխանները , դա-
ւաւորները և ոստիկանները կան-
չեց , ու անոնք ԳԱՍՏՈՒԾՈՅ առջևը
2 կայնեցան : Եւ Յետեւ բոլոր ժո-
ղովուրդին բնաւ . Իւրայեկին Տէր
Աստուածը այսպէս կ'ըսէ : Եւ ահա

ձեր հայրերը՝ Երթահամին հայրը ու
Նաքովին հայրը Թարան՝ * Գետին
անդին կողմը բնակեցան , և Էտար
3 աստուածներ պաշտեցին : Ու Էնս
ձեր հայրը Երթահամը՝ Գետին ան-
դին կողմէն առի , ու զանիկայ Գա-
նանու բոլոր երկրին մէջ պտտուե-
ցի , և անոր սերունդը շատցուցի .
4 ու Էրթահայր անոր տուի . Եւ Էրթա-
հայրին՝ ԵՅԱԿՈՐը ու Եսաւը տուի .
ու Է Եսաւին Սէրը լեռը ժառանգու-
թիւն տուի . Ժ ԵԱԿՈՐը ու անոր
5 որդիքը Եգիպտոս իջան : Է Եւ Սով-
սեւը ու Եհարանը իրկելով՝ Է Ե-
գիպտոսը զարկի , (ինչպէս որ անոր
Աջը ըրի ,) և տար ձեզ հանեցի :
6 Ուստի եւ Է ձեր հայրերը Եգիպ-
տոսէն հանեցի , և Ժ դուք ծովը ե-
կաք . Լու Եգիպտացիները կառքե-
րով ու ձիաւորներով մինչև Կար-
միր ծովը ձեր հայրերուն ետեւէն ին-
7 կան : Ան աստեղը անոնք ԵՏԵՐՈՐ
աղաղակեցին , և անիկայ ձեր ու
Եգիպտացուց Այնտեղ խաւար ձը-
գեց , Լու ծովը անոնց վրայ բերե-
լով՝ զանոնք ծածկեց . Լ և ձեր ալ-
քերը Եգիպտոսի մէջ ըրած բա-
նէրս տեսան . ու Դշատ ժամանակ
8 անապատին մէջ բնակեցաք : Ետ-
քը ձեզ բերի Յորդանանու անդին
կողմը բնակող Ամօրհացուց երկի-
րը . Լ ու ձեզի հետ պատերազմ ը-
րին . և զանոնք ձեր ձեռքը տուի .
ու անոնց երկիրը ժառանգեցիք . և
զանոնք ձեր առջևէն բնաջինջ ըրի :
9 Ետքը ԵՍՈՎԱՐԻ Թագաւորը՝ Սեպ-
փօրեան Բաղաղը ելաւ , ու Իսրաւ-
յեկին ղէմ՝ պատերազմ ըրաւ , և
Լ Ետքը իրկեց Բեռլան Բաղաւմը
10 կանչելու , որ ձեզ նշովէ . "Բայց
չուզեցի Բաղաւմին մտիկ ընել .
Լ ու անիկայ ձեզ բոլորովին օրջեց ,
և անոր ձեռքէն ձեզ ազատեցի :
11 Ետքը ԵՅՈՐԴԱՆԱՆԻ անցնելով Ե-
րիքովը եկաք , ու Էրիքովը բնա-
կիւնըր՝ Ամօրհացիները՝ Փերեզա-
ցիները՝ Բանանացիները՝ Բեռա-
ցիները՝ Գերեզացիները , իսկացի-
ները ու Բեռուացիները ձեզի ղէմ
պատերազմ ըրին , ու զանոնք ձեր
12 ձեռքը տուի . Եւ - ձեր առջևէն ի-
շխանները իրկեցի , որ զանոնք՝
Ե-Բեռնա՝ Ամօրհացուց երկու թա-
ղաւորները ձեր առջևէն վերստե-
ցին . "Ու դու սրովք և ոչ բու
13 աղեղովք Լուսնայեցան . Ու ձեզի
մէկ երկիր մը տուի , որ դուք անոր
մէջ լաշխատեցաք , և Էրթաղերն
որ դուք չիմեցիք , ու անոնց մէջ
կը բնակիք . և Կուտեք ան այգի-
ներէն ու ձիթէններէն , որ դուք
չտնկեցիք :
14 Ուստի հիմա դուք Տէրըմն

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1427

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

[illegible]

Ն. Բ. Զ. Բ.
ԻՐ 1354

Հ. Բ. Զ. Բ.
Ժ. Բ. 9

Յ. Գ. Ե. 14

Ղ. Գ. Ե. 16
Պ. Բ. Ժ. Բ.
40

ԻՐ 1336
Հ. Բ. 9
Ս. Բ. 5

Յ. Գ. Ե. 16
Ե. Բ. Ժ. Բ.
40

Ե. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Դ. Բ. Ժ. Բ.
40

Տերօրը առջևը չարութիւն ընել-
նուն համար՝ Տէրը Վովարի էգ-
ղոն թագաւորը Իսրայէլին դէմ
13 Ուստիցուց . Եւ անիկայ Ամմոնի
ու Նամաղէկի որդիքը իր քովը
ժողովեց . և գնաց Իսրայէլը զարկաւ .
ու Ղըմաւենեաց քաղաքին տը-
14 Րեց : Եւ Իսրայէլն որդիքն Վովա-
րի էգղոն թագաւորին տասնուու-
թը տարի ծառայութիւն ըրին :
15 Ու Իսրայէլն որդիքը Տէրօրը
աղաղակեցին . և Տէրը անոնց մէկ
փրկիչ մը հանեց , Բենիամինեան
Գերայի որդին Աւովը՝ որ յաճե-
կագործ էր . ու Իսրայէլն որդիքը
անոր ձեռքովը Վովարի էգղոն
16 թագաւորին ընծայ խրկեցին : Եւ
Աւովը մէկ վանգնալափ երկայնու-
թեամբ երկսայրի սուր մը շինեց
իրեն , ու զանիկայ լաթերուն տա-
կէն՝ իր աջ ազդրին վրայ կապեց :
17 Եւ ընծան Վովարի էգղոն թագա-
ւորին տարաւ . (ու էգղոն խիստ
18 գէր մարդ մըն էր .) Ու երբոր ըն-
ծան տուաւ լմբնուց , ընծան կրող
19 մարդիկները ետ խրկեց : Եւ ինքը
Գաղգաղայի մօտ եղած Էթարա-
հանքէն ետ դարձաւ , ու ըսաւ .
Ով թագաւոր՝ քեզի մէկ ծածուկ
խօսք մը ունիմ . և անիկայ ըսաւ .
Լուռ կ'եցիր . ու բոլոր անոր քովը
20 կայնողները դուրս ելան : Եւ Աւովը
անոր քովը մօտեցաւ . ու անիկայ
նստեր էր իրեն յատկացեալ շա-
մառնային վերնատանը մէջ . և
Աւովը անոր ըսաւ . Քեզի Աստու-
ծոյ կողմանէ մէկ խօսք մը ունիմ .
ու անիկայ արժողի վրայէն ելաւ :
21 Եւ Աւովը իր ձախ ձեռքը երկուն-
ցընելով՝ սուրը իր աջ ազդրին
վրայէն քաշեց , ու անոր փորը խո-
22 թեց , ու յնպէս որ՝ երկաթին ե-
տեւէն կոթն ալ ներս մտաւ . ու գի-
րուցը երկաթը բռնեց , անանկ որ՝
սուրը անոր փորէն չորցաւ հանել .
23 ու աղբը դուրս ելաւ : Եւ Աւովը
սրահը ելաւ , ու վերնատանը դռնե-
րը անոր վրայէն գոցեց՝ ու կոպեց .
24 Եւ ինքը ելաւ Գազայ , ու անոր
ծառանները դացին Նայեցան՝ որ
աճա վերնատանը դռները կոպուած
էին . ու ըսին . Անիկայ անտարա-
կոյս իր ամառնային սենեակին մէջը
"Տհարկաւորութեան զացած է" :
25 Եւ անոնք սպասեցին , մինչև որ ա-
մբողջան . բայց աճա վերնատանը
դռները չէր բանար . ու բանալին
առին բացին . և աճա իրենց տէրը
26 գետնի վրայ ինկած մեռած էր : Ու
քանի որ անոնք իր տնտնային
Աւովը փախաւ , և քառահանքէն
անցնելով՝ ողջ առողջ Սէիրա հա-
սաւ :

27 Ու երբոր հասաւ , Էեփրեմի լե-
ռանը վրայ Դփող Ֆէշցուց . և Իս-
րայէլն որդիքը անոր հետ ան լեռ-
նէն վար իջան , ու ինքը անոնց
28 առջևէն Վեթուր : Եւ անոնց ըսաւ .
Իմ ետեւէն եկէք . քանզի Տէրը
ծեր թշնամիները Մովաբացիքը ձեր
ձեռքը տուաւ . ուստի անոր ետեւէն
իջան , և Վովարին աւել-
"Յորդանանու անցքերը բռնեցին ,
ու թող չտուին որ մարդ մը անց-
29 նի : Եւ ան ժամանակը Մովարէն՝
տասը հազարի չափ մարդ կոտորե-
ցին , Գազայ ամեն ալ յաղթանա-
ղամ ու զօրաւոր մարդիկներ էին .
30 և մէկը չըցաւ փախչիլ : Ու ան օրը
Մովար՝ Իսրայէլն ձեռքին տակը
նուաճեցաւ . ու Ներկիրը Եւթուռն
տարի հանգստացաւ :
31 Եւ անկէ ետեւ՝ Անաթին տղան
Սամեգարը ելաւ , ու Դեզերու խը-
թանով մը Փղոսացիներէն վեց
հարիւր մարդ կոտորեց . և և ասիկայ
ալ Իսրայէլը ապստեց :

ԳԼ . Դ

1 Դեբօրան ու Բարակը՝ Յաբինի ու Սիսարային
ձեռքէն Իսրայէլը կ'ազատեն : 18 Յայէլ կը
մեղցընէ Սիսարա զօրագլուխը :
1 Եւ Աւովին մեռնելէն ետքը
"Իսրայէլն որդիքը Տերօրը առ-
2 ջըը նորէն չարութիւն ըրին , Ու-
Տէրը Բմառնեց զանոնք Գանանա-
ցուց Յաբին թագաւորին ձեռքը ,
և անոր զօրագլուխը Դ Սիսարան էր ,
ու Իսրայէլը Արիսթի մէջը կը
3 ընակէր : Եւ Իսրայէլն որդիքը Տե-
րօրը աղաղակեցին . քանզի անիկայ
ինը հարիւր Էեփրայէլէ կառքեր ու-
նէր . ու անիկայ քան տարի Է Իս-
րայէլն որդիքը սաստիկ նեղեց :
4 Եւ ան ատենը Դեբօրա մարգա-
րեուհին՝ Ղաբեթօթի կնիկը՝ Իս-
րայէլն մէջ դատաւորութիւն իւ-
5 ներ : Եւ անիկայ Էեփրեմի լեռա-
նը վրայ՝ Ռամայի ու Բեթելի մէջ-
տեղը՝ Դեբօրայի արձաւանքին տա-
կը կը ընակէր . և Իսրայէլն որ-
դիքը դատաստանի համար անոր
6 կ'ընէին : Ու Դեբօրա Դափ խրկեց .
և Էեփրեմի վարդէնէն Էեփրե-
նոամի որդին Բարակը կանչեց , ու
անոր ըսաւ . Իսրայէլն Տէր Աս-
տուածը Գազայէն չհրամայեց՝ Էեփրե-
մաւ թաքոր լեռը ելիլ , ու Ներկ-
թաղիմ որդեղոյմէ և Զարուղոնի
որդեղոյմէ քու հետը տասը հա-
7 շար մարդ առ , Ու ես՝ Յաբինի
զօրագլուխը Սիսարան , և անոր
կառքերը ու զօրաց բազմութիւնը
էրու դիմացդ պիտի հանեմ Լիստն
Տեղեղաւոն քովը , ու զանիկայ քու

Ն. Բ. Զ. Բ.
ԻՐ 1336

Է. Բ. Ժ. Բ.
15 : Գ. Ե. 1 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 14 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Է. Գ. Ե. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Գ. Ե. Ժ. Բ. 9 :
15 : Գ. Ե. Ժ. Բ. 34 :
Գ. Ե. Ժ. Բ. 3 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ի ԳԼ. Բ. 14.

Յ ԳԼ. Բ. 18.

ՏԵՆ ԵՆ.
Ժ. 8. 1. 7.
Թ. 10.
Բ. 10. 1. 6.
Յ ԳԼ. Բ. 16.
Է Զ. Բ. 6.

Ք Բ. Բ. Բ.
Յ 8. 1. 8.
Բ. 24. 1. 10.
Բ. 7. 1. 12.
Յ ԳԼ. Բ. 22.
Յ ԳԼ. Բ. 25.

Յ ԳԼ. Բ. 25.

Յ ԳԼ. Բ. 26.

8 ձեռքդ պիտի մատնեմ : Եւ Բա-
րակ անոր ըսաւ . Թէ որ Գառ-
իմ հետս երթաս , կ'երթամ . բայց
թէ որ իմ հետս կ'երթաս , չեմ եր-
9 թար : Եւ անիկայ ըսաւ . Ան-
շուշտ ես քու հետդ պիտի երթամ .
բայց քու երթալու ճամբուդ մէջ
դուն փառք մը չես ստանար . քան-
զի Տէրը Եւսիսարան մէկ կնկան մը
ձեռքը պիտի մատնէ : Ու Դեբորա
էլաւ Բարակին հետը Կաղէս գնաց .
10 Եւ Բարակ՝ ծ Զաբուղոնը ու Նեփ-
թաղիւրը Կաղէսի մէջ ժողովեց , և
տարաւ հազար մարդով էլաւ . Դե-
բորան ալ անոր հետը էլաւ .
11 (Ու Մովսէսին աներոջը Եօբա-
բին որդիներէն՝ Սկենեցի Բաբե-
րիներէն զատուելը էր . ու իր
վրանը Կաղէսի մօտ՝ Սանանիսի
կաղնիին քովը կանգնել էր :)
12 Ան ատեն Սիսարային իմացու-
ցին , որ Աբիմուսի որդին Բարակը
13 Թաբոր լեռը լէր է : Եւ Սիսարա
իր բոլոր կառքերը՝ ինը հարիւր եր-
կաթէ կառքերը , ու իր հետը ե-
ղող բոլոր զօրքը՝ ազգաց Արիսո-
թէն Կիսոն հեղեղատը ժողովեց :
14 Եւ Դեբորա ըսաւ Բարակին .
Ո՞տք լէր . քանզի Տէրը այսօր Սի-
սարան քու ձեռքդ մատնեց . Զմի-
թէ Տէրը քու առջևէդ չելաւ : Ու
Բարակ Թաբոր լեռնէն իջաւ , և իր
հետը տար հազար մարդ կար :
15 Ու Տէրը՝ Սիսարան , և բոլոր կառ-
քերը , ու բոլոր բանակը՝ Բարակին
առջև տար ըբերով խորտակեց .
և Սիսարա կառքէն վար իջաւ , ու
16 ոտքով փախաւ . Եւ Բարակ՝ կառ-
քերը ու բանակը մինչև ազգաց Ա-
րիսոթը հալածեց , ու Սիսարային
բոլոր բանակը սուրի ըբերով ին-
կաւ . ու մարդ մը չմաց .
17 Եւ Սիսարա ոտքով Կենեցի Բա-
բերին կնկանը Յայելին վրանը փա-
խաւ . քանզի Հասորի Յաբին թա-
գաւորին ու Կենեցի Բաբերին տա-
նը մէջտեղը խաղաղութիւն կար .
18 Ուստի Յայել՝ Սիսարան դիմաւո-
րելու էլաւ , ու անոր ըսաւ . Տէր
իմ՝ դարձիր , դարձի դարձիր , մի
վախնար . Ուստի անիկայ դէպ ի
վրանը անոր դարձաւ , և Իսկէ զա-
նիկայ մէկ լաթով մը ծածկեց .
19 Ու անիկայ կնկանը ըսաւ . Հնորհք
ըրէ՛ ինձի քիչ մը ջուր տուր որ
խմեմ . քանզի ծարւած եմ : Ան
ալ յաւթին տիկը բացաւ , ու անոր
խմցուց . ետքը զանիկայ ծածկեց .
20 Եւ անիկայ կնկանը ըսաւ . Վրանի
դուռը կ'ցցիր , ու թէ որ մարդ մը
դայ . քեզի հարցնէ՛ : ու ըսէ թէ՛
Աս տեղս մարդ կայ . Չկայ բտեմ .
21 Ու Բաբերին կնկը Յայել՝ յաւ-
թաւ

նին մէկ ցիցը առաւ , և ուռն ալ
ձեռքը բռնելով՝ կամացուկ մը ա-
նոր քովը գնաց , ու ցիցը անոր ծա-
մելէքը մտնելով՝ մինչև զետիներ զա-
մեց , և անիկայ յոգնած ըլլալուն
համար խորունկ քնոյ մէջ էր . այս-
22 պէս մեռաւ : Եւ ահա Բարակը՝
Սիսարային ետեւէն կը վազէր . և
Յայել զանիկայ դիմաւորելու էլաւ ,
ու անոր ըսաւ . Եկուր , քու փըն-
տըռած մարդդ . քեզի ցուցնեմ .
ու անիկայ կնկանը հետ ներս մը-
տաւ . և ահա Սիսարան մեռած,
պառկել էր , ու ցիցը անոր ծամե-
լիքին մէջն էր :
23 Եւ Աստուած ան օրը՝ Քանա-
նացւոց Յաբին թագաւորը Իսրա-
յէլի որդւոց առջև կորացուիւ ը-
24 ըաւ : Ու Քանանացւոց Յաբին
թագաւորին դէմ Իսրայէլի որդւոց
ձեռքը օրէ օր կը զօրանար , մինչև
որ Քանանացւոց Յաբին թագաւո-
րը բնաջինջ ըրին :

ԳԼ. Ե

1—81 Դեբորայի ու Բարակի երգը :

1 Եւ ան օրը՝ Դեբորան ու Աբի-
մուսի որդին Բարակը՝ երգեցին
ու ըսին .
2 Իսրայէլի զօրավարացը առաջ-
նորդելուն , Էս ժողովուրդին յո-
ծարակամ՝ անծնանուէր ըլլալուն
համար՝ Տէրը օրհնեցէք :
3 ԴՈՎ թագաւորները՝ մտիկ ըրէք ,
ով նախադարձեր՝ ականջ դրէք .
եւ Տէրոջը պիտի երգեմ , Իսրայէլի
Տէր Աստուծոյն սաղմոս պիտի ը-
սեմ :
4 ՈՎ Տէր՝ Դեբորա դուն Սէիրէն
էլար . ու Եղովմի դաշտէն չուեցիր ,
Երկիրը շարժեցաւ , երկինքը աշ-
տեղաց , ամպերն ալ ջուր կաթե-
ցուցին .
5 ԷՏէրոջը երեսէն լեռները հայե-
ցան . Եւ Իսրայէլի Տէր Աստուծոյն
երեսէն Սինան ալ հանցաւ :
6 ԷՍնաթի որդւոյն Սամեզարին օ-
րերը՝ Եւ Յայելին օրերը՝ ժմծ ձամ-
բաները՝ անկողն էին՝ : ու ճառա-
պարհորները խոտորնակ ձամբա-
ներէ կ'երթային .
7 Իսրայէլի մէջ զօրավարներ չմա-
ցին . չմացին , մինչև որ ես Դեբ-
օրա էլայ . մինչև որ էլայ Եւսրայէլի
մէջ մայր ըլլաւ :
8 Եւ որ աստուածներ ընտրեցին՝
ան ատենը իբե՛ն զոներուն մէջ
պատերազմ էղաւ . Եւ որեօք Իս-
րայէլի բառասուն հազար զօր-
մէջը՝ վահան կամ նիզակ երեցան .
9 Իմ սիրտս՝ Իսրայէլի իշխաննե-
րուն վրայ է՝ ծով ժողովուրդին

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1296

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Ը 1296

1 Գ Լ . Ժ . 4 :

2 Ժ Բ . 14 :

3 Ս աղ . 26 :

4 Ս աղ . 26 :

5 Ս աղ . 26 :

6 Ս աղ . 26 :

7 Ս աղ . 26 :

8 Ս աղ . 26 :

9 Ս աղ . 26 :

10 Ս աղ . 26 :

11 Ս աղ . 26 :

12 Ս աղ . 26 :

13 Ս աղ . 26 :

14 Ս աղ . 26 :

15 Ս աղ . 26 :

16 Ս աղ . 26 :

17 Ս աղ . 26 :

18 Ս աղ . 26 :

19 Ս աղ . 26 :

20 Ս աղ . 26 :

21 Ս աղ . 26 :

22 Ս աղ . 26 :

23 Ս աղ . 26 :

24 Ս աղ . 26 :

25 Ս աղ . 26 :

26 Ս աղ . 26 :

27 Ս աղ . 26 :

28 Ս աղ . 26 :

29 Ս աղ . 26 :

30 Ս աղ . 26 :

31 Ս աղ . 26 :

32 Ս աղ . 26 :

33 Ս աղ . 26 :

անձանուէր, եղողները, Տէրը օրհ-

նեցէք :

10 Եւ ճերմակ էէրուն վրայ հեծնող-

ներ, հաւատարմութեան նշան

տողներ, ու ճամբու վրայ պտը-

տողներ՝ նշողեցեցէք :

11 Եւ ճերմակ տողներուն մէջ . հոն լՏէ-

րոջը արդարութիւնները, ու իս-

րայիւր մէջ անոր զօրավարացը ար-

դարութիւնները պատմեն . ան ա-

տենը Տէրոջը ժողովուրդը դռները

իջան :

12 Եւ ճերմակ, արթնցիր ով Դե-

բօրա . արթնցիր, արթնցիր, ա-

նէրք ըսէ . ով Բարակ՝ ելիր . ով

Արիստամիր որդի՝ չքու գերութիւնդ

գէրի ըրէ :

13 Ան ատենը փախտականները՝

ժողովուրդին զօրաւորներուն վը-

րայ յարձակեցան . Տէրը ինծի հետ

զօրաւորներուն դէմ իջաւ :

14 Եւ փրկեմ արմատեն եղողները՝

Եւ մարդիկ վրայ իւր . Բենիամին

նը քու ետեւէդ քու ժողովուրդիդ

մէջ իւր . "Մաքիթն իշխաններ,

ու Զաբուղոնէն՝ զպրի դրիչ բըռ-

նողներ իջան :

15 Եւ Խաբարի զօրավարները Դե-

բօրային հետ, ու Խաբարն ալ

Ի Բարակին պէս՝ իր ոտքերով հո-

վտար խրկուեցաւ . Բուրենի Կտոն

մերուն մէջը մեծ յուզմունք կար :

16 Ինչո՞ւ համար Կփարայիներուն

մէջը նստար, որ ի չօտերուն մայե-

23 Տէրոջը հրեշտակը ըսաւ . Մա-

րովոր նշողեցէք . անոր բնակիչ-

ները սաստիկ նշողեցէք . քանզի

"Տէրոջը օգնութեան" զօրաւոր

Բենիամինի դէմ՝ Տէրոջը օգնու-

թեանը էշկան :

24 Եւ ճերմակ Գաբրիէլ կնիկը Յայել՝

կնիկներուն մէջը մէկէն աւելի օրհ-

նեալ ըլլայ . օգնաններուն մէջ Բա-

կալ կնիկներէն աւելի օրհնաւ ըլ-

լայ :

25 Եւ Բենիամին զուր ուզեց . կաթ

տուաւ . իշխանաց ամանով կոզի

մատուց :

26 Եւ Բենիկայ իր ձեռքը ցիցին, ու իր

աջ ձեռքը՝ հիւսան ուռին երկն-

ցուց, և Սիսարային զարնելով՝

զուր ձեռքեց . ու քիչ անոր ծա-

մեկը մտնելով՝ խոցեց :

27 Եւ Բենիկայ ծռեցաւ, Գալիէն ոտ-

քերուն մէջը ինկաւ փռուեցաւ .

ոտքերուն մէջը ծռեցաւ ինկաւ .

ուր որ ծռեցաւ, հոն մեռած ին-

կաւ :

28 Սիսարային մայրը պատուհանէն

նայեցաւ, ու վառարկին ետեւէն

կանգնուեց . ինչո՞ւ համար անոր

կառքը կ'ուշանայ դայու . ինչո՞ւ

անոր կառքերուն քայլերը ետ կը

մնան :

29 Անոր իմաստուն տիկինները ա-

նոր պատասխան տուին . ինքն ալ

իր խօսքերուն պատասխանը իրեն

կու տար :

30 Բենիկայ տանը աւար գտան .

զանիկայ բաժնելու վրայ են . ամէն

կտրիճի համար՝ մէկ կամ երկու

աղջիկ, իւր Սիսարային համար՝

զոյնզոյն աւար մը, զոյնզոյն նը-

կարագործ աւար մը, երկու կողմը

բանուած ու զոյնզոյն վնասներ

աւար առաջ պիտի ըլլան :

31 Եւ իմ Տէր՝ քու բոլոր թշնամի-

ներդ այսպէս կորսուին . իսկ զԱ-

նիկայ սիրողները, Իր զօրու-

թեամբը ելող Բարեւուն պէս ըլ-

լան :

Բ. Երկրորդ քառուսուն տարի հան-

գրատացաւ :

Գ Լ . Զ

1 Իսրայէլացի Տէրոջը դէմ մեղանելով՝ Մա-

գիաւայիներէն կը նեղուին : 8 Մարգարէ մը

զանոք կը յանդիմանէ : 11 Հրեշտակ մը

Գեդեօնը կը խրկուի Իսրայէլը ազատելու հա-

մար : 17 Գեդեօնին զօնը կրակով կը սպա-

ռի : 25 Գեդեօնը Բաշադին սեղանը կը փշը-

նէ, ու իր յինձ սեղանին վրայ ողջակէզ կը

մատուցանէ : 28 Յովա իր որդիին կը պալա-

պանէ, և զանիկայ Յերթաւոր կ'անուանէ :

33 Գեդեօնին զօրքը : 36 Գեդեօնին տրուած

նշանները :

1 Եւ Իսրայէլի որդիքը Տէրոջը

առջեւ չարութիւն րրին . ու

Տէրը զանոք եօթը տարի ԲՄա-

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Ը 1296

1 Գ Լ . Ժ . 4 :

2 Ժ Բ . 14 :

3 Ս աղ . 26 :

4 Ս աղ . 26 :

5 Ս աղ . 26 :

6 Ս աղ . 26 :

7 Ս աղ . 26 :

8 Ս աղ . 26 :

9 Ս աղ . 26 :

10 Ս աղ . 26 :

11 Ս աղ . 26 :

12 Ս աղ . 26 :

13 Ս աղ . 26 :

14 Ս աղ . 26 :

15 Ս աղ . 26 :

16 Ս աղ . 26 :

17 Ս աղ . 26 :

18 Ս աղ . 26 :

19 Ս աղ . 26 :

20 Ս աղ . 26 :

21 Ս աղ . 26 :

22 Ս աղ . 26 :

23 Ս աղ . 26 :

24 Ս աղ . 26 :

25 Ս աղ . 26 :

26 Ս աղ . 26 :

27 Ս աղ . 26 :

28 Ս աղ . 26 :

29 Ս աղ . 26 :

30 Ս աղ . 26 :

31 Ս աղ . 26 :

32 Ս աղ . 26 :

33 Ս աղ . 26 :

34 Ս աղ . 26 :

35 Ս աղ . 26 :

36 Ս աղ . 26 :

37 Ս աղ . 26 :

38 Ս աղ . 26 :

39 Ս աղ . 26 :

40 Ս աղ . 26 :

41 Ս աղ . 26 :

42 Ս աղ . 26 :

43 Ս աղ . 26 :

44 Ս աղ . 26 :

45 Ս աղ . 26 :

46 Ս աղ . 26 :

47 Ս աղ . 26 :

48 Ս աղ . 26 :

49 Ս աղ . 26 :

50 Ս աղ . 26 :

51 Ս աղ . 26 :

52 Ս աղ . 26 :

53 Ս աղ . 26 :

54 Ս աղ . 26 :

55 Ս աղ . 26 :

56 Ս աղ . 26 :

57 Ս աղ . 26 :

58 Ս աղ . 26 :

59 Ս աղ . 26 :

60 Ս աղ . 26 :

61 Ս աղ . 26 :

62 Ս աղ . 26 :

63 Ս աղ . 26 :

64 Ս աղ . 26 :

65 Ս աղ . 26 :

66 Ս աղ . 26 :

67 Ս աղ . 26 :

68 Ս աղ . 26 :

69 Ս աղ . 26 :

70 Ս աղ . 26 :

71 Ս աղ . 26 :

72 Ս աղ . 26 :

73 Ս աղ . 26 :

74 Ս աղ . 26 :

75 Ս աղ . 26 :

76 Ս աղ . 26 :

77 Ս աղ . 26 :

78 Ս աղ . 26 :

79 Ս աղ . 26 :

80 Ս աղ . 26 :

81 Ս աղ . 26 :

82 Ս աղ . 26 :

83 Ս աղ . 26 :

84 Ս աղ . 26 :

85 Ս աղ . 26 :

86 Ս աղ . 26 :

87 Ս աղ . 26 :

88 Ս աղ . 26 :

89 Ս աղ . 26 :

90 Ս աղ . 26 :

91 Ս աղ . 26 :

92 Ս աղ . 26 :

93 Ս աղ . 26 :

94 Ս աղ . 26 :

95 Ս աղ . 26 :

96 Ս աղ . 26 :

97 Ս աղ . 26 :

98 Ս աղ . 26 :

99 Ս աղ . 26 :

100 Ս աղ . 26 :

Կ. Բ. Գ. Բ.
Իր 1256

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. 6. Ե. Բ. Բ.
Ժ. 35. Ե. Բ. Բ.

Կ. Բ. Գ. Բ. 13.
Ե. Բ. Բ. Բ. 13.
1. Կ. Բ. Ե. 12.
Ե. Բ. Գ. Բ. 10.
Ե. Բ. Գ. Բ. 80.
Ե. Բ. Գ. Բ. 3.

Կ. Բ. Գ. Բ. 16.
Ե. Բ. Գ. Բ. 16.
Ե. Բ. Գ. Բ. 30. 33.
Ե. Բ. Գ. Բ. 51.
Ե. Բ. Գ. Բ. 13.
Ե. Բ. Գ. Բ. 12.

Կ. Բ. Գ. Բ. 15.
Ե. Բ. Գ. Բ. 15.
Իր 1249

Կ. Բ. Գ. Բ. 2.
Ե. Բ. Գ. Բ. 2.

Կ. Բ. Գ. Բ. 3.
Ե. Բ. Գ. Բ. 3.
Ե. Բ. Գ. Բ. 33.
Ե. Բ. Գ. Բ. 2.

Կ. Բ. Գ. Բ. 32.

Կ. Բ. Գ. Բ. 32.

Կ. Բ. Գ. Բ. 3.
Ե. Բ. Գ. Բ. 3.
Ե. Բ. Գ. Բ. 11.
Ե. Բ. Գ. Բ. 29.
Ե. Բ. Գ. Բ. 35.

Կ. Բ. Գ. Բ. 15.
Ե. Բ. Գ. Բ. 15.
Ե. Բ. Գ. Բ. 15.

Կ. Բ. Գ. Բ. 15.
Ե. Բ. Գ. Բ. 15.
Ե. Բ. Գ. Բ. 15.

Կ. Բ. Գ. Բ. 11.
Ե. Բ. Գ. Բ. 11.
Ե. Բ. Գ. Բ. 32.

2 զիանացուց ձեռքը մատնեց : Եւ Մարգիանացուց ձեռքը Իսրայելի վրայ ուժովցաւ . Եւ Իսրայելի որդիքը Մարգիանացուց պատճառաւ իրենց համար էլեռներու մէջ խռուչներ , քարայրներ և պատնէշներ :

3 չինեցին : Ու երբոր Իսրայելացիք սերմ կը ցանէին , Մարգիանացիք անոնց վրայ կ'ելլէին . և Եւսմաղեկացիք Էու արեւելքի բնակիչներն 4 ալ կ'ելլէին . Եւ անոնց դէմ բանակ կազմելով՝ Ղզեռներն բերքը կ'արեւին մինչև Գազա , ու Իսրայելի խաղաղութիւնը չէին թողոր . ոչ ոչխար , ոչ արջառ և ոչ էջ .

5 Քանզի անոնք իրենց հօտերովը ու վրաններովը կ'ելլէին , և Էմարսիի պէս բազմութեամբ կու գային . թէ անոնք և թէ անոնց ուղտերը չէին համրուեր . ու Իսրայելի երկիրը կու գային զանիկայ աւերելու :

6 Համար : Եւ Իսրայելը Մարգիանացուց պատճառաւ շատ աղքատացաւ . ու Իսրայելի որդիքը ԷՏերովը աղաղակեցին :

7 Ու երբոր Իսրայելի որդիքը Տերովը աղաղակեցին Մարգիանացուց 8 պատճառաւ , Տերը Իսրայելի որդեացը մէկ մարգարէ մը խրկեց . իւր անիկայ ըսաւ անոնց . Իսրայելին Տեր Աստուածը այսպէս կ'ըսէ . Ես ձեզ Եզիպտոսէն հանեցի , ու ձեզ ծառայութեան տունէն դուրս բերի , Եւ ձեզ Եզիպտացուց ձեռքէն , ու բոլոր ձեզի թնդութիւն տուողներուն ձեռքէն ազատեցի , և Բզանոնք ձեր առջկէն վռնուեցին :

10 Եւ անոնք երկիրը ձեզի տուի . Ու ձեզի ըսի . Ես եմ ձեր Եզովայ Աստուածը . Ժմի՛ վախճաք Ամօրեացուց աստուածներէն , որոնց երկրին մէջ կը բնակիք . բայց դուք իմ խօսքս մտիկ չըրիք :

11 Եւ Տերովը հրեշտակը եկաւ , ու Եւրիեղերեան Յովասին բնակիչին տակը նստաւ , որ Եփրային մէջն էր . ու անոր որդին ԼԳեդէօնը Քանանի մէջ ցորեն կը ծծէր : Մարգիանացուց երեսէն փախընելու :

12 Համար : Եւ ԷՏերովը հրեշտակը անոր երեցաւ , ու ըսաւ . Ով զորաւոր կտրի՞ճ , Տերը քու հետ է : Եւ Գեդէօն անոր ըսաւ . Ո՛հ՛ Տեր իմ , թէ որ Տեր մեր հետն է , ինչու համար աս բոլոր բաները մեր գլուխը եկաւ . և Խորէն անոր ամէն հրաշքները , հորոք մեր հայրերը մեզի կը պատմեն՝ ըսելով թէ՛ Տերը մեզ Եզիպտոսէն հանեց . բայց իմա Տերը յմեզ երեսէ ձեց , ու մեզ Մարգիանացուց ձեռքը :

14 մատնեց : Եւ Տերը անոր նայեցաւ , ու ըսաւ . Ընտ քու զօրութիւնովդ

զնա , որ Իսրայելը Մարգիանացուց ձեռքէն ազատես . Էջէ՛ որ ես քեզ 15 խրկեցի : Ու անիկայ անոր ըսաւ . Ո՛հ՛ Տեր իմ , Իսրայելը ինչով ազատեմ . ահա իմ * ազատողս՝ Մանասէի շէնքն պիտո աղքատն է , ու ես իմ Տօրս տանը պիտո պղտորին 16 եմ : Եւ Տերը անոր ըսաւ . Եւս անշուշտ քու հետդ պիտի ըլլամ , ու Մարգիամը՝ մէկ մարդու մը պէս 17 պիտի զարնես : Եւ անիկայ անոր ըսաւ . Կ'աղաչեմ , թէ որ ես քու աչքիդ առջևը շնորհք գտայ , Ինծի նշան մը ցուցոր , որ քեզմէ թէ 18 ինծի հետ խօսողը դուն ես : Ընտ՝ աղաչեմ որ ասէ չերթաս , մինչև որ ես քեզի գամ , իմ ընծաս բերեմ , ու քու առջևդ դնեմ : Եւ անիկայ ըսաւ . Ես կը սպասեմ , մինչև որ 19 դուն դառնաս : Ու Գեդէօն ներս մտաւ , այծերէն ու մը և մէկ արդու արիւրէ բաղարը շօթեր պատրաստեց . միսը սակաւի մը մէջ դրաւ , ու արգանակն ալ պտուկի մը մէջ դրաւ , և անոր առջևը հանեց բնակիչին տակը՝ ու անոր մատնեց : Եւ Աստուծոյ հրեշտակը անոր ըսաւ . Միսը որ բաղարը շօթերը առ , Էսս վէմին վրայ դիր , 21 ու արգանակը թափէ : Եւ անիկայ անանկ ըրաւ . Ետքը Տերովը հրեշտակը իր ձեռքի գաւազանին ծայրը երկնցուց , ու միսին և բաղարը շօթերուն դպաւ . ու Լվէմէն կրակ էլլելով՝ միսը և բաղարը շօթերը այրեց . ու Տերովը հրեշտակը անոր աչքերուն առջևն դնաց : 22 Եւ Գեդէօն՝ տեսաւ որ անիկայ Տերովը հրեշտակն է . ու Գեդէօն ըսաւ . Ո՛հ՛ Տեր Եզովայ , որ Տերովը հրեշտակը երես առ երես տես : 23 սայ : Բայց Տերը անոր ըսաւ . Լիւսաղաղութիւն ըլլայ քեզի . մի՛ վախճար , պիտի մեռնիս :

24 Եւ Գեդէօն հոն Տերովը սեղան մը չինեց , ու անոր անունը ԽԵՆՈՎԱՅԱՐԺ կուց , որ մինչև աս օրս Եւրիեղերեան Եփրային մէջը կեցած է :

25 Եւ ան գիշերը Տերը անոր ըսաւ . Քու հօրը զուարակը՝ ու եօթը տարեկան երկրորդ զուարակը ան , և քու հօրը ունեցած Բաճաղի սեղանը փոքոր , ու քրօկի անտառն ու 26 կտրէ . Եւ իսա ասպատաճ քարին գլուխը՝ օրինաւոր կերպով՝ քու Տեր Աստուծոյդ սեղան մը չինէ , ու երկրորդ զուարակը ան , և քու կտրած անտառիդ փայտերովդ ող- 27 ջակէ՛՛ զընէ : Ու Գեդէօն իր ծառաներէն տասը մարդ առաւ , և Տերովը իրեն ըսածին պէս ըրաւ , ու իր հօրը տունէն , և քաղաքին

Կ. Բ. Գ. Բ.
Իր 1249

Կ. Բ. Գ. Բ. 9.
Կ. Բ. Գ. Բ. 6.
Կ. Բ. Գ. Բ. 21.
Կ. Բ. Գ. Բ. 21.
Կ. Բ. Գ. Բ. 12.
Կ. Բ. Գ. Բ. 5.

Կ. Բ. Գ. Բ. 1-3.
Կ. Բ. Գ. Բ. 36. 37.
Կ. Բ. Գ. Բ. 8.
Կ. Բ. Գ. Բ. 17.
Կ. Բ. Գ. Բ. 11.

Կ. Բ. Գ. Բ. 3.
Կ. Բ. Գ. Բ. 15.
Կ. Բ. Գ. Բ. 6.
Կ. Բ. Գ. Բ. 5.

Կ. Բ. Գ. Բ. 19.
Կ. Բ. Գ. Բ. 33.
Կ. Բ. Գ. Բ. 34.

Կ. Բ. Գ. Բ. 21.
Կ. Բ. Գ. Բ. 13.
Կ. Բ. Գ. Բ. 20.
Կ. Բ. Գ. Բ. 22.

Կ. Բ. Գ. Բ. 19.
Կ. Բ. Գ. Բ. 14.
Կ. Բ. Գ. Բ. 15.
Կ. Բ. Գ. Բ. 16.
Կ. Բ. Գ. Բ. 17.

Կ. Բ. Գ. Բ. 18.
Կ. Բ. Գ. Բ. 19.
Կ. Բ. Գ. Բ. 20.
Կ. Բ. Գ. Բ. 21.

Կ. Բ. Գ. Բ. 22.
Կ. Բ. Գ. Բ. 23.
Կ. Բ. Գ. Բ. 24.

Կ. Բ. Գ. Բ. 25.
Կ. Բ. Գ. Բ. 26.
Կ. Բ. Գ. Բ. 27.

Կ. Բ. Գ. Բ. 28.
Կ. Բ. Գ. Բ. 29.
Կ. Բ. Գ. Բ. 30.

Կ. Բ. Գ. Բ. 31.
Կ. Բ. Գ. Բ. 32.
Կ. Բ. Գ. Բ. 33.

Կ. Բ. Գ. Բ. 34.
Կ. Բ. Գ. Բ. 35.
Կ. Բ. Գ. Բ. 36.

Կ. Բ. Գ. Բ. 37.
Կ. Բ. Գ. Բ. 38.
Կ. Բ. Գ. Բ. 39.

Կ. Բ. Գ. Բ. 40.
Կ. Բ. Գ. Բ. 41.
Կ. Բ. Գ. Բ. 42.

Կ. Բ. Գ. Բ. 43.
Կ. Բ. Գ. Բ. 44.
Կ. Բ. Գ. Բ. 45.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1249

մարդիկներէն վախճալով ... Բաշ
ցորեկը ընելու՝ գիշերը բրաւ ։

28 Ու երբոր քաղաքին մարդիկները
առաւօտուն կանուխ ելան , տեսան
որ Բաշաղին սեղանը փլած , և ա-
նոր քովի անտառը կտրած , ու երկ-
րորդ դուարակը՝ շինուած սեղանին

29 զոյսը՝ ողջակեզ եղած էր ։ Աւստի
կտրու ըսին . Աս բանը ո՞վ բրաւ .
և աղէկ մը փնտռեցին ու ընենցին .
ու ըսուեցաւ թէ՛ Աս բանը Յովա-

30 սին որդին Գեղէժօնը բրաւ ։ Եւ
քաղաքին մարդիկները Յովասին ը-
սին . Որդիդ դուրս չանէ՛ որ մեռ-
նի , քանզի Բաշաղին սեղանը փրկ-
ցուցեր , ու անոր քովի անտառը

31 կտրեւ է ։ Եւ Յովաս՝ իր վրան
եկող բոլոր մարդիկներուն ըսաւ .
Միթէ Բաշաղին իրաւունքը դուք
պիտի պաշտպանէք , կամ թէ զա-
նիկայ դուք պիտի ազատէք . ով
որ անոր իրաւունքը պաշտպանէ ,
թող մեռցուի մինչև առտու . թէ
որ անիկայ աստուած է , թող ին-

32 մար ։ Եւ նոյն օրը զանիկայ - Յե-
րուբաաղ անուանեց . քանզի ըսաւ .
Թող Բաշաղ իր իրաւունքը պաշտ-
պանէ անոր դէմ , իր սեղանը փրկ-
ցնելուն չամար ։

33 Եւ բոլոր Քաղաքի մարդիկները ,
Եմաղեկայիները ու արեւելի բնա-
կիները մէկտեղ ժողովուեցան , ու
Յարգեալին անցնելով՝ Յեղրայելի

34 հոգիին մէջ բանակեցան ։ Եւ
Տէրըն Հոգին Գեղէժօնին վրայ
հանդէսեցաւ . ու անիկայ Ֆիող հըն-
չեցուց . և Արիեղեկներ անոր ե-

35 տակէն ժողովուեցան ։ Ու բոլոր Մա-
նասին պատգամաւորներ իրկեց ,
ան ալ անոր ետակէն ժողովուեցաւ .
և Ասերին , Չաբուղոնին ու Նեփ-
թաղիմին ալ պատգամաւորներ իւր-
կեց . ու անոնք դաջին զանոնք դի-
մաւորելու ։

36 Եւ Գեղէժօն Աստուծոյ բաւ .
Թէ որ ըսածիդ պէս իւրայելը իմ՝

37 ձեռքովս ազատուեալ ես , - Անա ես
կային մէջը բուրդի գզաթ մը կը
ընեմ . թէ որ մինակ գզաթին վրայ
ցօղ՝ ու բոլոր գետնին վրայ չորու-

38 ձեռքովս պիտի ազատես ։ Եւ այն-
պէս եղաւ . վասն զի առաւօտուն
կանուխ ելաւ , ու գզաթը քամեց ,
և գզաթին ցօղը հանեց , ու կոնք

39 մը լեցուն ջուր ելաւ ։ Ան ատենը
Գեղէժօն Աստուծոյ բաւ . Բքու-
բարկութիւնը իմ վրաս չորրորդի ,
ու մինակ աս անգամ ալ խօսիմ .
միայն աս անգամ գզաթովը փոր-

ա թագ .
ժր . 11 : Բ
Թագ . Ժա .
21 : Տես Ե-
րեմ . Ժա .
18 : Ովս .
Ժ . 10 :
Յր . Բաշաղը
բաւարդու
վաթիւն
թող ընէ ։
Հար 8 :
Յես . Ժե .
16 :
Գլ . Գ . 10 :
ՍԵ . Ժր .
18 : ԲԵ .
ԻԳ . 20 :
Ֆ թու . Ժ .
3 : ԳԼ . Գ .
27 :
Տես Ել .
Գ . 3 : Գ . 6 :
7 :
ԲԵ . Ժր .
32 :

ձեմ . հիմա մինակ գզաթին վրայ
չորութիւն , ու բոլոր գետնին վրայ
40 ցօղ ըլլայ ։ Եւ ան գիշերը Աս-
տուած այնպէս բրաւ . մինակ գզ-
աթին վրայ չորութիւն՝ ու բոլոր
գետնին վրայ ցօղ եղաւ ։

ԳԼ . Է

1 Գեղէժօն բանակին երեսուներկու հազար
մարդովն՝ իրեք հարիւր հօգին կ'ընտրուին ։
9 Գեղէժօն Մաղիանացի մը երազը ու մեկ-
նութիւնը լսելով՝ կը բաւաւորուի ։ 16 Փող-
ով՝ ու սափորներու մէջ դրուած խնամքով՝ իր
բանեցուցած հարբը ։ 24 Եփրեմի որդիք
Օրբը ու Ջէրը կը բռնեն կը մեռցնեն ։

1 Եւ Տէրորաաղ՝ այսինքն Գեղէ-
ժօնը ու անոր հետ եղող բոլոր
ժողովուրդը կանուխ ելան , Հար-
դի աղբիւրին քովը բանակեցան .
ու Մաղիանու բանակը անոր հիւ-
սիսային կողմը՝ դէպ ի Մօրեի

2 բուրը՝ հովիտին մէջն էր ։ Եւ Տէրը
ըսաւ Գեղէժօնին . Բու հետը եղող
ժողովուրդը շատ է . Է՛մ - Է՛մ
Մաղիամը անոնց ձեռքը տալ . չըլ-
լայ որ իւրայելը Բիւծի դէմ ձեռք պըս-
ծենայ ու ըսէ թէ՛ իմ ձեռքս գիս

3 ազատեց ։ Ուստի հիմա քարոզ
կարդալ տաս ։ Որ ժողովուրդը լսէ ,
ու ըսես . Գեղէժօնի որ վատասիրտ ու
երկչոտ է՝ թող ետ դառնայ , և
շուտով Գաղաաղ լեռնէն երթայ .
ու ժողովուրդէն յասուելիւ չա-
ղար հօգի ետ դարձան , ու տաւր

4 հաղար մնացին ։ Եւ Տէրը ըսաւ Գե-
ղէժօնին . Ժողովուրդը տակաւին
շատ է . ջուրին քովը ինջուց զա-
նոնք , ու հոն քեզի համար զանոնք
փորձեմ . և որուն համար քեզի
բսմ թէ՛ Ասիկայ քու հետդ եր-
թայ , անիկայ քու հետդ թող եր-
թայ , ու որուն համար քեզի բսմ
թէ՛ Ասիկայ քու հետդ չերթայ ,

5 անիկայ թող չերթայ ։ Ուստի ժո-
ղովուրդը ջուրին քովը ինջուց .
և Տէրը Գեղէժօնին ըսաւ . Ո՞վ որ
շուռի լափելուն պէս ջուրը լեցու-
վը լափէ , անիկայ գատ կայնցը-
նես , ու ո՞վ որ խմելու համար իր
ծուռկեղուն վրայ ծռի , անիկայ ալ

6 ալ խնայեցնի ։ Եւ ձեռքը բերանը
անիկա լափողներուն թիւը՝ իրեք
հարիւր մարդ էր . և բոլոր մնացած
ժողովուրդը իրենց ծուռկեղուն վը-
րայ ծուռեցան ջուր խմելու համար ։

7 Ու Տէրը Գեղէժօնին ըսաւ . Ե՛ս
իրեք հարիւր մարդիկներով՝ որոնք
ջուրը լափեցին , ձեզ պիտի ազա-
տեմ , և Մաղիամը քու ձեռքդ
պիտի մատենմ . ու բոլոր հաշիւ
ժողովուրդը՝ ամէն մարդ իր տեղը

8 երթայ ։ Ուստի ժողովուրդը իրենց
ձեռքը պաշար առին և իրենց փո-
ղերն ալ ։ Եւ Գեղէժօն իւրայելի՛

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1249

ԳԼ . Է . 22

Բ Բ Բ . Բ .
17 : Ե . Ժ .
18 : Ե . Բ .
Բ . 29 : Բ .
Բ . Գ . Գ .
Գ Բ Բ . Գ . Գ .

Գ Բ Բ . Բ .
Գ Բ . Գ .

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1249
Բ. Լ. Բ. Բ.
1:

Ն. Բ. Գ. Բ.
17: Սաղ.
4: 6:

Ի ՏԵՆ. Գ.
Թ. Լ. Բ. Բ.
11:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Թ. Լ. Բ. Բ.
11:

Ի ԶՊ. 16:

Ն. Բ. Գ. Բ. 30:
Գ. Թ. Լ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. 25:

Ի Գ. Թ. Լ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. 27:
Ժ. ԶՊ. 17:

Ի Գ. Լ. Բ. 12:

Լ. Գ. Լ. Բ. 2:
15: 17: 25:
Գ. Թ. Լ. Բ. Բ.
26:

Ի Թ. Լ. Բ. Բ.
35: 42:

Ժ. Գ. Լ. Բ. Բ.
27: Թ. Լ. Բ. Բ.
Ե. 3:

Ի Սաղ. Ժ. Բ.
11:

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ.
Ի Գ. Լ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. 25:

Ի ԶՊ. 6:

բան կրցայ ընել: Աս խօսքը ը-
սածին պէս՝ Գանոնց սիրտը հան-
դարտեցաւ:

4 Եւ Գեղէօն Յորդանան եկաւ,
ու ինքն և իր հետը եղող իրենք հա-
րիւր մարդիկը անցան. թէպէտ և
նուազած էին, բայց ինչ-պէս իր հա-
5 լածէին: Ու Մովսէսը իմ մարդիկ-
ներուն ըսաւ. «Հնորհք բրէք,
ետեւեւ եկող ժողովուրդին հացի
նկանակներ տուէք, քանզի նուա-
զած են. ու եւ Մարդամու թագա-
ւորներուն՝ Չերէէին ու Սաղմա-
նային ետեւեւ ինչ-պէս իր հալածեմ»:

6 Եւ Սովսէսը իմ մարդիկներուն
էրթեմ Չերէէին ու Սաղմանային
ձեռքը արդէն քու ձեռքիդ մէջն
է, որ շինք քու զօրքիդ հաց

7 տանք: Ու Գեղէօն ըսաւ. «Ու-
րեմ երբոր Տէրը Չերէէն ու
Սաղմանան իմ ձեռքս տայ, է ձեռ-
մարմինները անապատին փու-
շերովը ու տատասկներովը պի-
8 տի ձեռեմ»: Եւ անկէ շփա-
նուէլ էլաւ, ու անոնց ալ այնպէս
ըսաւ. «Բայց Փանուէր մարդիկները՝
Սովսէսը իմ մարդիկներուն տուած
պատասխանին պէս՝ պատասխան

9 տուին: Ու Փանուէր մարդիկ-
ներուն ալ խօսեցաւ, ըսելով.
Երբոր խաղաղութեամբ դառնամ,
ժառաջատարակը պիտի փլընեմ»:

10 Եւ Չերէէն ու Սաղմանան, և ա-
նոնց հետ անոնց բանակը, «Եւ ա-
րեւելի բնակիչներուն բոլոր բանա-
կէն մնացած զօր» ամեն տասնու-
հինգ հազարի հօփ Բարկարի
մէջ էին. ու ինչպէս մեռանեմը՝
Լհարիւր քան հազար տուեցաւ:

11 Մեր մարդիկներ էին: Եւ Գեղէօն
Եւրոպահի ու Յօգրէհայի արեւելեան
կողմէն՝ վրանաբնակներուն ճամ-
բովը ելաւ, ու քանակը զարկաւ.
քանզի բանակը շանհոր կը կենար:

12 Եւ Չերէէն ու Սաղմանան փա-
խան. ու Գեղէօն անոնց ետեւէն
իշխալով՝ Մարդամու երկու թա-
ղաւորները՝ Չերէէն ու Սաղմանան
բռնեց, ու բոլոր բանակը տակնու-
վրայ ըրաւ:

13 Եւ Յովսէսն որդին Գեղէօնը՝
«արևը չելած» պատերազմէն ետ

14 դարձաւ. Ու Սովսէսը իմ մարդիկ-
ներէն երիտասարդ մը բռնեց, և
անոր հաղուց. ու անիկայ՝ Սով-
սէսը իմ իշխանները ու ձեռքը՝ Եւ-
թանասունութ թիւ մարդ գրեց՝

15 անոր: Եւ Գեղէօն Սով-
սէսը իմ բնակիչներուն եկաւ, ու
ըսաւ. «Այն Չերէէն ու Սաղմա-
նան՝ որոնց համար զիս նախատե-
ցիք՝ ըսելով. Միթէ Չերէէին ու
Սաղմանային ձեռքը արդէն քու

ձեռքիդ մէջն է, որ մենք քու
նուազած մարդիկներուն հաց

16 տանք: Սուտի քաղաքին ձեռք-
ըր առաւ. և անապատէն փուշը
ու տատասկներ արեւը, և անոնց-
մով Սովսէսը իմ մարդիկները պատ-

17 ժեց: Ու Շփանուէր Մարդա-
նայի փլուց, և քաղաքին մար-
դիկները կոտորեց:

18 Ու Չերէէին և Սաղմանային ը-
սաւ. «Բարբորի մէջ մեռցուցած
մարդիկներնիդ ինչպէս Բարբորի
էին: Ու անոնք ըսին. «Ինչպէս ես
դուն, անոնք ալ այնպէս էին. ա-
մեն մէկը թագաւորի տղու կը նմա-

19 նէր: Եւ անիկայ ըսաւ. «Անոնք
իմ եղբայրներս՝ մօրս տղաբներն
էին. կենդանի է Տէր, թէ որ
դուք զանոնք ողջ թողուէք, եւ

20 ձեզ չի մեռցնէր: Ու իր անդ-
րանիկ տղուն՝ Յեթերին ըսաւ.
Ելիք, աստի մեռցուր: Բայց պա-
տանին իր սուրը չբաշեց. քանզի
մանկահասակը ըլլալով՝ վախեցաւ:

21 Ուստի Չերէէն ու Սաղմանա ըսին.
Դուն էլիր որ մեզ զարնես. քանզի
մարդուս ուժը իր հաւաքէն համե-
մատ կ'ըլլայ: Եւ Գեղէօն ոտք էլաւ,
ու Չերէէն և Սաղմանան մեղուց.
ու անոնց ուղտերուն պարանոցին
վրայ եղած մահիկները առաւ:

22 Եւ Իսրայէլ մարդիկները Գե-
ղէօնին ըսին. «Մեր վրայ թագա-
ւորէ, դուն ու քու որդիդ և քու
որդուդ որդին. որովհետեւ մեզ
Մարդամու ձեռքէն ազատեցիր:

23 Ու Գեղէօն անոնց ըսաւ. «Ես ձեռ-
վրայ չեմ թագաւորեր, ոչ ալ իմ
որդին ձեռք վրայ՝ պիտի թագաւորէ.
Եւ ձեռք թագաւորը Տէրը ըլլայ:

24 Եւորը Գեղէօն անոնց ըսաւ.
Չեզմբ բան մը պիտի ինչդեմ.
ամեն մարդ իր աւարին օղերը ինծի
տայ. (Եւ քանզի անոնք Իսմայէլացի

25 ըլլալով՝ ոսկիէ օղեր ունէին) ու
անոնք ըսին. «Բոլոր արտով կու
տանք. ուստի լաթ մը փռեցին,
ու ամեն մարդ իր աւարին օղերը

26 հոն ձգեց: Եւ ան իր ուղած ոսկի
օղերուն կշիռքը՝ հազար եօթը հա-
րիւր «Եւ ոսկի եղաւ. մահիկնե-
րէն, զինտերէն, ու Մարդամու
թագաւորներուն վրայի ձիւրանի
պատմեմաններէն, և անոնց ուղ-
տերուն պարանոցին վրայ եղած

27 մանեակներէն՝ ի զատ: Ու Գեղէ-
օն՝ անոնցմով եփուտ մը չինեց, և
չիւր Եփուտ քաղաքին մէջը դրաւ.
ու բոլոր Իսրայէլը շօն անոր եւ-
տեւէն էր: Եւ պատկեցաւ. և Գեղէ-
օնին ու անոր տանը Զորո-
գայթ եղաւ:

28 Այսպէս Մարդամ՝ Իսրայէլի որ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1249
Յ. ԶՊ. 7:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 25:
Յ. ԶՊ. 9:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Սաղ. Ժ. Բ.
12:

Ն. Բ. Գ. Բ.
11:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 19:
Ժ. Բ. 12:

Ն. Բ. Գ. Բ.
13: Ժ. Բ. 25:
25:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ն. Բ. Գ. Բ.
Յ. ԶՊ. 39:

Ն. Բ. Գ. Բ.
16:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1206

Ժ. Բ. Օր. Ի. Բ.
23. Գ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 25. Գ.
Թ. Գ. Բ. Գ.
25.
Ժ. Գ. Բ. 33.

Ս. Գ. Բ. Գ. Բ.
14.

Յ. Բ. Թ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 21.
- Տ. Բ. Գ. Բ.
Թ. Գ. Բ. Գ. Բ.
4.

Բ. Զ. Բ. 24.
Յ. Բ. Գ. Բ. 3.
Ս. Գ. Բ. Գ. Բ.
23. Ս. Գ. Բ. Գ. Բ.
Բ. 22.

Ժ. Զ. Բ. 20.

առաւ, և մէջը եղող մարդիկները
կոտրեց, ու քաղաքը փլուց, և
Հոն աշ ցանեց :

- 46 Ու Սիւքեմի աշտարակին բոլոր
բնակիչները երբոր աւազան լսեցին,
+ Բերիթ աստուծոյն տանը բերդը
47 մտան : Եւ Աբիմէլեքին իմացուցին
թէ՝ Սիւքեմի աշտարակին բոլոր
48 բնակիչները ժողովուրդ են : Ան ա-
տենը Աբիմէլեք՝ իր Հետը եղող
բոլոր ժողովուրդով՝ Սելմոն լեռը
էլաւ . ու Աբիմէլեք տապարը ձեռ-
քը առնելով՝ ծառի ոստ մը կտրեց,
ու զանկալ վերցուց իր ուսին վրայ
զրաւ, և իր Հետը եղող ժողովուր-
դին ըսաւ . Ահա տեսաք ինչ որ ես
ըրի, շուտով դուք ալ ինծի պէս
49 ըրէք : Ուստի ժողովուրդին առնն
այլ մէյմէկ ոստ կտրեցին, ու Աբի-
մէլեքին ետեւէն զացին, և առեւ
բերդին քովը զրին, ու անոնցմով
բերդը կրակով այրեցին . այսպէս
Սիւքեմի աշտարակին բոլոր մար-
դիկներն ալ՝ առնա՜ Հազարի չափ
էրիկ ու կնիկ մարդիկ էին, մեռան :
- 50 Եւ Աբիմէլեք Թեբէս գնաց, ու
Թեբէսը պաշարեց, ու զանկալ
51 առաւ : Եւ քաղաքին մէջտեղը
մէկ ամուր աշտարակ մը կար . ու
քաղաքին բոլոր բնակիչները՝ թէ
էրիկ և թէ կնիկ մարդիկները Հոն
փախան, դուռը ներսէն զոցեցին :
- 52 ու աշտարակին տանիքը ելան : Եւ
Աբիմէլեք մինչև աշտարակը գնաց,
ու անոր Հետ պատերազմ ըրաւ, և
աշտարակին դրանը մօտեցաւ՝ որ
53 զանկալ կրակով այրէ : Ու կնիկ
մը քաղաքի կտոր մը նետեց, և ա-
շտարակը կանչեց : և անոր ըսաւ .
54 Նոր գազաթը կտրեց : Ու անի-
կայ շուտով իր զէնքերը կրող երի-
տասարդը կանչեց : և անոր ըսաւ .
Սուրդ քաշէ՛, ու զիս՝ մեռցոր .
չըլայ որ ինծի Համար ըսեն թէ՝
Զանկալ մէկ կնիկ մը մեռցուց :
Եւ երիտասարդը զանկալ աւազ խո-
55 ցեց, ու մեռաւ : Ու Իսրայէլի
մարդիկները՝ Աբիմէլեքին մեռնիլը
տեսնելով, ամէն մարդ իր տեղը
գնաց :

- 56 ԲԱյսպէս Աստուած Աբիմէլեքին
գլուխը դարձուց ան չարութիւնը,
որն որ անկալայ իր Տօրը ըրեր էր, իր
էօթանաստուն եղբայրները սպաննե-
57 լով : Եւ Սիւքեմի մարդոցը բոլոր
չարութիւնը՝ Աստուած անոնց
զուլիւր դարձուց . ու քերթաաղի
որդւոյն Յովամթամին անէծքը ա-
նոնց վրայ եկաւ :

ՎԼ. Ժ

- 1 Թովղա՝ Սամիրի մէջ ժողովուրդը կը դատ-
3 ետքը Յայիրը, որուն երսուն որդիքը երսուն
քաղաք ունէին : 6 Փղտացիք և Ամմոնացիք

Իսրայէլը կը նեղեն, 10 որոնց նեղ ժամանա-
կին Աստուած զանոնք իրենց շատուածնե-
րուն կը իրէկ : 15 Բայց երբոր կը զգնեն՝ ա-
նոնց կ'ողորմի :

- 1 Եւ Աբիմէլեքին ետքը՝ Իսաբա-
րեան Գովգայի որդւոյն Փուայի
որդին Թովղան՝ Ելաւ . Իսրայէլը
ազատելու Համար . ու անկալայ եփ-
րեմի լեռը՝ Սամիրի մէջ կը բնակէր :
- 2 Եւ Իսրայէլի մէջ քսանուիւրեք տա-
րի դատաւորութիւն ըրաւ . ու մե-
ռաւ, և Սամիրի մէջ թաղուեցաւ :
- 3 Ու անկէ ետեւ Գաղաադացի Յա-
սիրը ելաւ, և Իսրայէլի մէջ քսան-
ուերկու տարի դատաւորութիւն
4 ըրաւ : Ու անկալայ երսուն որդի
ունէր, որոնք Բէրսուն աւանակի
վրայ կը Հեննէին . և անոնք Գա-
ղաադու երկրին մէջ երսուն քա-
ղաք ունէին, ք որոնք մինչև աս օրս
Եօթայիրի գիւղաքաղաքները կը-
5 սուկին : Եւ Յայիրը մեռաւ, ու
կամօնի մէջ թաղուեցաւ :
- 6 Եւ Իսրայէլի որդիքը նորէն Տէ-
րոյն առջև չարութիւն ըրին,
շու Բաշաղիւնը և Աստարովթը, ու
Էստրուց աստուածները, Էւ Սի-
ղոնի աստուածները, ու Մովաբի
աստուածները, և Ամմոնի որդւոցը
աստուածները, ու Փղտացուց աս-
տուածները պաշտեցին, և Տէրը
թողուցին, ու անոր ծառայու-
7 թիւն չըրին : Եւ Տէրոյն բարկու-
թիւնը Իսրայէլի վրայ բորբոքե-
ցաւ, ու Բզանոնք Փղտացուց
ձեռքը՝ ու Ամմոնի որդւոց ձեռքը
8 մասնեց : Եւ անոնք ան տարիէն
մինչև տասնուութ տարի Իսրայէլի
որդիքը նեղեցին ու Հարստահարե-
ցին, այսինքն բոլոր Իսրայէլի որդի-
քը, որոնք Յորդանանու անդիի
կողմը՝ Գաղաադու մէջ՝ Ամօթ-
9 ցուց երկրին մէջը Է Բաշ-Էլն : Նաև
Ամմոնի որդիքը Յորդանանէն ան-
ջան, որ Յուդայի Հետ, Բենիամի-
նի Հետ, ու Եփրեմի տանը Հետ ալ
պատերազմ ընեն . ու Իսրայէլը
խիստ մեծ նեղութեան մէջ էր :
- 10 Ժ Եւ Իսրայէլի որդիքը Տէրոյն ա-
ղաղակեցին, ու ըսին . Քեզի դէմ
մեղք դորձեցիք . քանզի մեր Աս-
տուածը թողուցինք, ու Բաշաղի-
11 մը պաշտեցինք : Եւ Տէրը Իսրա-
յէլի որդւոցը ըսաւ . 24՝ որ յէշ-
ուառեցէ Նեղպտացիներէն, և Ամօթ-
Հացիներէն, և Ամմոնի որդւոցմէն,
12 ու Ժ Փղտացիներէն . Նաև երբոր
Սիրոնացիները, և Մամաղկացիները,
և Մամաղկացիները՝ ձեզ նեղեցին,
ու դուք ինծի աղաղակեցիք, Էս
ձեզ անոնց ձեռքէն ազատեցի :
13 Ինչպէս դուք գիտ թողուցիք, ու
ուրիշ աստուածներու ծառայու-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1206

- Գ. Բ. 16.

Իր 1183

Բ. Գ. Բ. 10.
Ժ. Բ. 14.

Ժ. Բ. Օր. Գ. Բ.
14.
Ժ. Բ. Գ. Բ. Գ.
41.

Իր 1161
Բ. Գ. Բ. 11.
Գ. Գ. Գ. Բ. 1.
Գ. Գ. Գ. Բ. 1.
Գ. Գ. Բ. Գ. Բ.
13.

Բ. Գ. Բ. 12.
Բ. Գ. Գ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 33.
Ս. Գ. Բ. Գ. Բ.
36.

Բ. Գ. Բ. 14.
ա թ. Գ. Բ. Գ.
Ժ. Բ. 9.

Ժ. Գ. Գ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 10.

Բ. Ե. Ժ. Գ.
30.
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
21. 24. 25.
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 12.
13.

Ժ. Գ. Բ. Գ. Բ. 31.
Ժ. Գ. Բ. Գ. Բ. 3.
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 42.
43.
Ժ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15.
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 13.

Ն . Բ . Գ Բ .
Ի Բ Բ 1161

Զ Բ Ե Բ . Լ Բ .
37 . 38 : Դ
Թ ա Գ . Գ .
13 : Ե Բ Բ Բ .
Բ . 25 :
6 ա Թ ա Գ .
Գ . 15 : Բ
Թ ա Գ . Ժ Ե .
26 :
Դ Բ Բ . Է .
14 : Ժ Ե . 5 :
Ե Բ Բ Բ . Ժ Ե .
7 : 5 :
Դ Բ Բ . Ժ Ե .
44 : 45 : Ե Բ .
44 : 9 :

Զ Գ Լ . Ժ ա .
11 : 29 : Ժ Ե .
Լ ա . 49 :

Զ Գ Լ . Ժ ա .
8 : 11 :

- Ե Բ Բ . Ժ ա .
32 :
Զ Գ Լ . Գ . 12 :
Դ Թ ա Գ . Ե .
1 :

Զ Գ Լ . Ժ . 4 :
ա Թ ա Գ .
Ի Բ . 2 :

Դ Ժ Ե . Ի Զ .
27 :

Թ ի խ ը ր ի Բ . անոր համար ես մէյ-
մէն ալ ձեզ պիտի չազատեմ :
14 Գաղտնի չէ՞ր ընտրած աստուած-
ներուն աղաղակեցէք . մեր նեղու-
թեան ատենը՝ թող անոնք ձեզ ա-
15 զատեն : Եւ Իսրայէլի որդիքը Տե-
րոյը բարին . Մեղի գործեցինք . հքու-
աչքիդ առջև ինչ որ հաճեցի է , ան
ընէ՝ մեզի . բայց միայն կ'աղաչենք ,
16 աղատէ՛ մեզ այսօր : Դուստի իրենց
մէջէն օտար աստուածները վերջու-
ցին , ու Տերոյը ծառայութիւն
ըրին . և յԱնոր սիրտը իջաւ Իսրա-
էլի նեղութեանը համար :
17 Եւ Ամմոնի որդիքը ժողովուե-
ցան , ու Գաղաադու մէջ բանա-
կեցան . Իսրայէլի որդիքն ալ ժող-
վուեցան , ու Մասփայի մէջ բա-
18 նակեցան : Եւ ժողովուրդը --
Գաղաադու իշխանները իրարու ը-
սին . Ո՛վ որ Ամմոնի որդւոցը հետ
պատերազմ ընելու սկսէ , անիկայ
և Գաղաադու բոլոր բնակչացը
զուլա ըլլայ :

Գ Լ . Ժ Ե

1 Յեփթայէին ու Գաղաադու բնակչացը մէջուե-
ղ իշխանացութիւնը՝ որ իւր անունը
գրուի ըլլայ : 12 Յեփթայէին՝ Ամմոնացոց
առաջնորդած խաղաղութեան խօսքերը անօ-
գուտ կ'ըլլան : 29 Յեփթայէ ուխտ կ'ընէ . 32
Ամմոնացիները կը յաղթէ , 34 ու ըրած ուխտը
իր աղկանք վրայ կը կատարէ :
1 Եւ -- Գաղաադացի Յեփթայէն
Բզորաւոր ու կարիճ՝ մարդ մըն
էր ու անիկայ պոռնիկ կնկան մը
գաւակ էր . ու Յեփթայէին հայրը
2 Գաղաադ էր : Եւ Գաղաադին
կնիկը անոր գաւակները ծնաւ . ու
երբոր կնկանը գաւակները մեծցան ,
Յեփթայէն վաճառեցին , ու անոր
բսին . Գուն մը հօրը տանք մէջ
ժառանգութիւն պիտի չունենան .
քանզի դուն օտար կնկան մը գա-
3 ւակ ես . ու Յեփթայէ իր երբոր-
ցը երեսնէն փախելով՝ Տովքի երկ-
րին մէջ բնակեցաւ . և Յեփթա-
յէին քոյրը Զարիկայ մարդիկներ
ժողովուեցան , ու անոր հետ կը
պտըտէին :
4 Եւ եղաւ որ՝ ատենէ մը ետքը
Ամմոնի որդիքը Իսրայէլի հետ պա-
5 տերազմ ըրին : Ու երբոր Ամմոնի
որդիքը Իսրայէլի հետ պատերազմ
կ'ընէին , Գաղաադու ձերեղը դա-
ցին որ Յեփթայէն Տովքի երկրէն
6 առնեն : Եւ Յեփթայէին բսին .
Եկու՛ր՝ մեզի քորաղուլու եղիր , որ
Ամմոնի որդւոցը հետ պատերազմ
7 ընենք : Ու Յեփթայէն Գաղաա-
դու ձերերուն ըսաւ . Ի՛նչ հօր
զես ատեցիր , և իմ հօր տունէն
զես վաճառեցիր . ու հիմա որ նե-
ղութեան մէջ էք , ինչու համար

8 ինծի եկար : Եւ Ե Գաղաադու ձե-
րերը Յեփթայէին բսին . Անոր հա-
մար շքեղի դիմեցինք , որ մեզի
հետ երթաւ , ու Ամմոնի որդւոցը
դէմ պատերազմ ընես , և Եմեղի
Գաղաադու բոլոր բնակչացը զուլա
9 ըլլան : Ու Յեփթայէ Գաղաադու
ձերերուն ըսաւ . Թէ՛ որ դուք զես
դարձնէք Ամմոնի որդւոցը դէմ
պատերազմ ընելու համար , ու Տե-
րը զանոնք իմ ձեռքս մատնէ , ես
10 ձեզի գրուի ըլլամ : Եւ Գաղաա-
դու ձերերը Յեփթայէին բսին .
Է՛Տէր մեր մէջը վրայ ըլլայ , * որ
11 ըսածիդ պէս պիտի ընենք : Եւ
Յեփթայէ Գաղաադու ձերերուն
հետ գնաց . և ժողովուրդը զանի-
կայ իրենց վրայ Է՛գրուի ու զօրա-
պետ դրին . ու Յեփթայէ ԺՄաս-
փայի մէջ Տերոյը առջևը իր բոլոր
խօսքերը գրուեց :
12 Եւ Յեփթայէ՝ Ամմոնի որդւո-
ցը թագաւորին պատգամաւորներ
խրկեց , ըսելով . Գուն ինծի հետ
ինչ բան ունիս , որ ինծի եկար՝
իմ երկրին մէջը պատերազմ ընելու
13 համար : Եւ Ամմոնի որդւոց թա-
գաւորը՝ Յեփթայէին պատգամա-
ւորներուն ըսաւ . Ի՞նչով հետեւ
ըլլայիր Եղիպտոսէն ելած ատենը՝
Առնոնէն մինչև ԼՅաբոյը ու
մինչև Յորդանանը իմ երկիրս ա-
ռաւ . հիմա զանիկայ խաղաղու-
14 թեամբ ետ դարձուր : Ու Յեփ-
թայէ Ամմոնի որդւոցը թագաւո-
րին նորէն պատգամաւորներ խրկեց ,
15 Եւ անոր ըսաւ . Յեփթայէն այս-
պէս կ'ըսէ . Ե Իսրայէլը՝ Մովադի
երկիրը ու Ամմոնի որդւոցը երկիրը
16 չառաւ . Բանգի Եգիպտոսէն ելած
ատենը Իսրայէլը մինչև Զիարմիք
ծովը անապատէն գնաց , ու Կա-
17 յէսը եկաւ . Եւ Իսրայէլ՝ Եղովմի
թագաւորին դեսպաններ խրկեց .
ըսելով . Շնորհք ըրէ , քու երկ-
րէդ անցնիմ . Իբայց Եղովմի թա-
գաւորը մտիկ չորաւ . անանկ ալ
Մովադի թագաւորին խրկեց . ան
ալ թող չտուաւ . ու Իսրայէլը
18 չկարէսի մէջ մնաց : Եւ անապա-
տին մէջէն գնաց , ու Եղովմի
երկրին ու Մովադի երկրին բոլոր-
տիւրը պտրտեցաւ , և Մովադի
երկրին արևելեան կողմէն երթա-
լով՝ Վռնոնին անդիի կողմը բա-
նակեցաւ . բայց Մովադի սահմա-
նին մէջը չմտաւ , քանզի Մովադի
19 սահմանը Վռնոնն էր : Ու Իս-
րայէլ դեսպաններ խրկեց Ամօրհա-
ցուց Սեհոն թագաւորին (քի Եսե-
րոնի թագաւորն էր ,) և Իսրայէլ
անոր ըսաւ . Է՛Շնորհք ըրէ , քու
երկրէդ անցնիմ , որ իմ տեղս եւ-

Ն . Բ . Գ Բ .
Ի Բ Բ 1161

Ի Գ Լ . Ժ . 18 :
Զ Լ ա . Ժ Ե .
4 :
Ի Գ Լ . Ժ .
18 :

Ե Ե Բ Բ . Ի Բ .
5 :
" Ե Բ Բ . Թ Ե
որ անանկ
քու ըսա-
ծիդ պէս
չունենք :
Է՛Տէր 5 :
Զ Գ Լ . Ժ . 17 :
Ի . 1 : ա
Թ ա Գ . Ժ .
17 : Ժ ա . 15 :
Բ Բ Բ 1143

Ի Թ ա . Ի ա .
24 : 25 : 26 :
Լ Ժ Ե . Լ Բ .
22 :

Ի Բ Բ Բ . Գ . 9 ,
19 :

Զ Թ ա . Ժ Գ .
25 : Բ Բ Բ .
ա . 40 : Ե Բ ա .
Ե Գ :

Ի Թ ա . Ժ Գ .
27 : Ի . 1 : Բ
Օ Բ . ա . 40 :
Զ Թ ա . Ի .
14 :

Զ Թ ա . Ի .
18 : 21 :

Զ Թ ա . Ի . 1 :
Զ Թ ա . Ի ա .
4 : Բ Բ Բ .
1--5 :
Զ Թ ա . Ի ա .
11 :

Զ Թ ա . Ի ա .
18 : Բ Բ . 36 :

Զ Թ ա . Ի ա .
21 : Բ Բ Բ .
Բ . 26 :

Զ Թ ա . Ի ա .
22 : Բ Բ Բ .
Բ . 27 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽՐԸ 1143
Թու. Խա.
23 : ԲՕՐ.
Բ. 32 :
ԵԲ. ՎԵՍՈՒՄ
ՄԱՏԱԿԱՆ

Թու. Խա.
24 : 25 : Բ
ՕՐ. Բ. 38 :
84 :

ԲՕՐ. Բ.
36 :

Թու. Խա.
29 : ԳԹԱԿ.
Ժա. 7 : Ե
ԲԵՄ. ԽԸ
7 :

ԲՕՐ. Բ.
4 : 5 : ԺԸ
12 : ԵՍ
Գ. 10 :

Թու. Խա.
2 : 1 ՏԵՍ
ԵՍ. ԽԸ
9 :

ԺԵԲ. Խա.
25 :

Թու. Խա.
25 :
ԲՕՐ. Բ.
36 :

ԲԵՍ. ԺԸ
25 :

ԲԵՍ. ԺԸ
5 : Խա. 53 :
ՄԹԱԳ. ԽԸ
12 : 15 :

ԳԼ. Գ. 10 :

ԺԵՍ. ԽԸ
20 : ՄԹԱԳ.
Խա. 11 :

ՏԵՍ ԴԵ.
ԽԸ. 2 : 3 : Խա.
ՄԹԱԳ. Խա.
11 : 23 : Բ.
13 :

ՄԱՂ. ԿԸ.
13 : ՏԵՍ
ԴԵ. ԽԸ. 11 :
12 :

20 Ժամ : « Բայց Սեհնոն Իսրայելին
« Տրաման չտուաւ » որ իր սահմա-
նէն անցնի . ու Սեհնոն իր բոլոր
ժողովուրդը ժողովեց , և Յասսայի
մէջ բանակեցան . ու անիկայ Խա-
21 րայելի դէմ պատերազմ ըրաւ : Եւ
Իսրայելի Տէր Աստուծոյ՝ Սեհնոնը
ու անոր բոլոր ժողովուրդը Իսրա-
յելին ձեռքը մատնեց . ու Ղա-
նոնք զարկին . և Իսրայել ան երկ-
րին մէջը բնակող Ամօրհացւոց բո-
22 լոր երկիրը առաւ : Աւ Իսրայել
7 Ամօրհացւոց բոլոր սահմանը՝ Աւ-
նոնէն մինչև Յաբոկը , ու անապա-
տէն մինչև Յորդանանը ժառան-
23 զեց : Ուստի հիմա որ Իսրայելի
Տէր Աստուծոյ՝ Ամօրհացիները իր
Իսրայել ժողովուրդին առջևէն վը-
նդնեցին , դուռն պիտի թափանցես
24 ան երկրէ : Եւ Բուսա սատուսյոյ-
Քամիւսին թեզի ժառանգութիւն
ստուածը դուռն չէս ժառանգեր .
մեր ալ՝ մեր Եհոյակիմ Աստուծոյն
մեր առջևէն վընդնեցաւ ապեր-
25 երկրէ կը ժառանգենք : Եւ հի-
մա դուռն՝ Մոլաբի թագաւորէն՝
« Սեպօրեան Բաղաթէն աւելի չը-
րաւոր ես . միմէ անիկայ բնաւ
Իսրայելի հետ ձեռնկուեցաւ , կամ
անոնց հետ պատերազմ ըրաւ :
26 Իսրայելը՝ Էսսերոնի ու անոր զե-
ղերուն մէջը , Դրոբի ու անոր
զեղերուն մէջը , և Աւոնի եզեր-
քին վրայ եղող բոլոր քաղաքնե-
րուն մէջը՝ իրեք հարիւր տարի
է որ կը բնակի . և ինչո՞ւ համար
զանոնք այնքան ստոնի մէջ չա-
27 զատեցիր : Ուստի ես թեզի դէմ
յանցանք մը չեմ ըրած , և դուռն
ինծի հետ պատերազմ ընելով՝ ինծի
չարութիւն կ'ընես . այսօր Իսրա-
յելի որդւոց ու Ամօնի որդւոց մե-
ջը : Դատաւոր եղող Տէրը Ժիող
28 զատաստան ընէ : Բայց Ամօնի
որդւոց թագաւորը՝ Յեփթայէին
խրկած խօսքերը մոռիկ չըրաւ :
29 Ան ատենը Յեփթայէին վրայ
« Տէրոյն Հոգին եկաւ , ու անիկայ
Գաղաաղէն ու Մանասէն անցաւ ,
և Գաղաաղու Մասփայէն աւան-
ցաւ , ու Գաղաաղու Մասփայէն՝
30 Ամօնի որդւոց վրայ գնաց : Եւ
Յեփթայէն Դրոբը ուխտ ըրաւ՝ ու
ըսաւ . Բո՛ւ որ Ամօնի որդիքը
31 բոլորովին իմ ձեռքս մատնես , Ու
Ամօնի որդւոցմէ խաղաղութեամբ
ես դառնամ , ան ատենը իմ տանս
դռնէն զիս դիմաւորելու ելողը
« Տէրոյն Ժող ըլլայ : » ու զանիկայ
32 որդակեզ մատուցանեմ : Եւ Յեփ-
թայէն Ամօնի որդւոցը վրայ գնաց ,
որ անոնց հետ պատերազմ ընէ . ու
Տէրը անոր ձեռքը մատնեց զանոնք ,

33 եւ Արոներէն մինչև Ֆիլէնիթ՝ քսան
քաղաք , ու մինչև Արէլքերամիմ
սաստիկ կոտորածով ջարդեց զա-
նոնք . ու Ամօնի որդիքը՝ Իսրա-
յելի որդւոց առջևը նուաճեցան :
34 Եւ Յեփթայէն՝ Մասփա իր տու-
նը եկաւ , ու ա՛յա Բանոր աղջկը
թմբուկներով և պար բռնելով զա-
նիկայ դիմաւորելու կ'ելլէր . և ա-
նիկայ անոր մէկ հատիկ զաւակն
էր , ու անկէ՛ի զատ տղայ կամ
35 աղջիկ չուներ : Եւ Յեփթայէն երբոր
զանիկայ տեսաւ , ի՛ր լաթերը
պատռեց , ու ըսաւ . Ո՛հ՝ աղջիկ ,
դուռն զիս բոլորովին նկուն բրիր , և
դուռն ինծի իմ նեղէններուս մէկը
եղար . քանզի ես Դրեբանս բացի
Տէրոյն , ու Էլեմ կրնար ետ դար-
36 ձրնել : Եւ աղջիկը անոր ըսաւ .
Ով հայր իմ , ի՛նչ որ Տէրոյն ըն-
քանդ բացիր , Դրեբնէդ ելածը բո՛ւ
ինծի . քանզի ես Դրեբանս բացի
Տէրոյն՝ Ամօնի որդւոցմէն՝ թեզի
համար վըճխնդութիւն ըրաւ :
37 Եւ իր հօրը ըսաւ . Միայն աս բանը
բո՛ւ ինծի . զիս երկու ամիս թող
տուր , որ լեռներուն վրայ ելեմ
ու իջնեմ . ու ես՝ իմ ընկերներովս՝
38 իմ կուսութեանս վրայ լամ : Եւ
անիկայ ըսաւ . Գնա . ու զանիկայ
երկու ամիս թող տուաւ . և անի-
կայ իր ընկերներով գնաց , ու լեռ-
ներուն վրայ իր կուսութիւնը լա-
39 ցաւ : Եւ երկու ամիս լըննալէն
ետըր՝ իր հօրը դարձաւ . ու անիկայ
շիր ըրած ուխտը՝ անով կատարեց .
և անիկայ երկի մարդ չձանցաւ :
Ու Իսրայելի մէջ սովորութիւն ե-
40 շաւ . Որ ատեն ատեն Իսրայելի
աղջիկները երթան , ու Գաղաա-
ղացի Յեփթայէին աղջկանը համար
տարին չորս օր լան :

ԳԼ. ԺԶ

1 Եփրեմանը Յեփթայէին հետ վըճիկնեն : ու
Գաղաաղացիք անոնց Զիպպուրէթ բնի տա-
ւով՝ կը մեղքոնեն զանոնք : 7 Յեփթայէն
մահը . 8 Արեսանը՝ որ երեսու տղայ ու եր-
սուն աղջիկ ուներ , 11 ու Ելեմը . 13 և Ար-
դոնը՝ որ քառասուն տղայ ու երեսու թուռ ու
ներ , Իսրայելը զատեցին :

1 Ու « Եփրեմի մարդիկները ժող-
վուեցան , և դէպ ի հիւսիսային
կողմը անցան , ու Յեփթայէին ը-
սին . Ինչո՞ւ համար՝ Ամօնի որ-
դւոցը հետ պատերազմելու զացած
ատենը մեզ չկանչեցիր , որ քու
հետդ երթայինք . հի՛մա միտ ալ՝
քու տունը քու վրայ կրակով պի-
2 տի այրենք : Եւ Յեփթայէն անոնց
ըսաւ . Ես ու իմ ժողովուրդս՝ Ամ-
օնի որդւոցը հետ մեծ կուխներ
ունեցանք , և ձեզ կանչեցի . բայց
դուք զիս անոնք ձեռքէն չազա-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽՐԸ 1143
ՖԵԶԵԿ. ԽԸ.
17 :

ԳԼ. Ժ. 17 :
2 ԺԸ 11 :
Բ ԵԼ. ԺԸ .
20 : ՄԹԱԳ.
ԺԸ. 6 : ՄԱՂ.
ԿԸ. 25 : Ե-
ԲԵՄ. Խա. 4 :

ԳԵՆ. ԽԸ .
29 : 34 :

Դ ԺՈՂ. Ե. 2 :
Ե Թու. Խ. 2 :
ՄԱՂ. ԺԸ .
4 : ԺՈՂ. Ե.
4 : 5 :
Դ Թու. Խ. 2 :
Ե Բ ԹԱԳ.
ԺԸ. 19 : 31 :

Ը 2 ԺԸ 31 : ա
ԹԱԳ. ա .
22 : 24 : Բ .
15 :

ՏԵՍ ԳԼ .
Ը . 1 :

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի Բ. 1161

« Կա՛մ իրեն
ընենք ա-
նոր :
Լ 3 Բ. 4 :

Ե Ծ. Ե. Ժ.
5 : ԳԼ. Զ.
18 :

Յ Ծ. Ե. Լ. Բ.
29 :

Ե Ծ. Բ. Ժ. Բ.
ԳԼ. Զ. 19 :
20 :

Յ ԳԼ. Բ. 24 :
ա Ծ. Ե. Ժ. Բ.
16 : Ե ԳԼ. Զ.
ա. 23 :
Մատ. Ժ. Բ.
6 :

Ե ԳԼ. Զ. 23 :
Ե Ծ. Ե. Լ. Բ.
80 : Ե Լ. Բ.
20 : Բ. Ժ. Բ.
Ե. 26 : ԳԼ.
Զ. 22 :

Ե Եր. Ժ. Բ.
32 :

Ե Եր. Ժ. Բ. Զ.
19 : Դ. Բ.
ա. 50 : Բ.
52 :

Ե ԳԼ. Զ. 10 :
ա Ծ. Ե. Ժ. Բ.
ա. 6 :
Մատ. Զ. Բ.
1 :

Ե Եր. Ժ. Բ.
33 : ԳԼ. Զ.
11 :

+ Կա՛մ Մա-
նուկ զա-
նին. ԳԼ. Զ.
12 :

13 * Ի՛նչ ընելու է՝ : Եւ Տէրոջը հրեշ-
տակը Մանուէկին ըսաւ . Կնիկը՝ ա-

14 ինչ ըսածէն թող զգուշանայ . Որ-
թէն երած բան մը ընաւ չուտէ՛ , և
Լեզին ու օղի չիսէ՛ , և անմաշուր
բան մը ընաւ չուտէ՛ , ա- իմ ամէն
պատուիրածս պահէ՛ :

15 Եւ Մանուէ՛ Տէրոջը հրեշտակին
ըսաւ . Կաղաչեմ . Էբիք մը մեր
քովը նստէ՛ , ու այծերէն ուլ մը
պատրաստենք . ա- քու առջևդ ԳԼ-

16 Կնիկ : Եւ Տէրոջը հրեշտակը Մա-
նուէկին ըսաւ . Ես քու քովը նըս-
տեմ ալ . քու հացէդ պիտի չու-
տեմ . բայց թէ որ ողակէ՞ք պիտի
ընես , զանիկայ Տէրոջը ընծայէ՛ .
քանզի Մանուէ՛ չգիրացաւ թէ անի-

17 կայ Տէրոջը հրեշտակին է : Եւ Մա-
նուէ՛ Տէրոջը հրեշտակին ըսաւ .
Անունդ ի՛նչ է . որպէս զե՛՛ երբ
որ խօսքդ կատարուի , քեզ պա-

18 տուենք : Ու Տէրոջը հրեշտակը ա-
նոր ըսաւ . Յ իմ անունս ինչու ա-
սան կը հարցընես . որովհետեւ ա-

19 նիկայ Խքանչեղ է : Եւ Մանուէ՛
ուր ու հացի ընծան առաւ , և և
մէկ քարի մը վրայ Տէրոջը ընծա-
ւեց . ու հելեւա՛ւ Մանուէկին և

20 հրաշք մը ըրաւ . Քանզի երբոր բոցը
սեղանէն դէպ ՚ի երկինքը վեր կ'ել-
լէր , Տէրոջը հրեշտակն ալ սեղա-
նին բոցովը վեր ելաւ . և Մանուէ՛
ն է իր կնիկը կը նայէին , ու յերեսի

21 վրայ գետինը ինկան : Եւ Տէրոջը
հրեշտակը մէյմին ալ Մանուէկին ու
անոր կնկանը չեղեցաւ . Դան ա-

22 կայ Տէրոջը հրեշտակին է : Ու Մա-
նուէ՛ իր կնկանը ըսաւ . Վնշուշտ
պիտի մեռնիր , քանզի զԱստուած

23 տեսանք : Եւ կնիկը անոր ըսաւ .
Թէ որ Տէրը մեզ մեռցընել ու-
զէր , մեր ձեռքէն՝ ողջակէզը ու
հացի ընծան չէր ըղդուներ , ու աս
բոլոր բաները մեզի չէր ցուցըներ .
և աս միջոցիս մէջը ասանկ իօռիք
մեզի լսել չէր տար :

24 Ու կնիկը որդի մը ծնաւ , և անոր
անունը Մամիսոն կոչեց . ու
Եղան մեծցաւ , և Տէրը զանիկայ

25 օրինեց : Ու Տէրոջը Լոգին՝ Լ Մա-
րայի ու Եսթաուուի մէջ՝ Դանի
բանակին՝ մէջը՝ սկսաւ անոր վրայ
գալ :

ԳԼ. ԺԵ

1 Մամիսոն Փղտացիներէ կնիկ մը կ'ուզէ : 6
իր ճամբորդութեանը մէջ առիծ մը կը սպան-
նէ : 8 Երկրորդ անգամ նոյն ճամբորդէն անո-
նեղով՝ առիծին դիմէ մէկ մեղր կը գտնէ : 10
Մամիսին հարսանիքը : 12 Փղտացիք
Մամիսին հանելուկը անոր կնկանը միջոցի
կը բացատրեն : 19 Մամիսոն՝ երսուն Փղտա-

ցիներ սպաննելով . անոնց կողոյսուր կ'առնէ :
20 Իր կնիկը Լոգին մը կը արտի :

1 Եւ Մամիսոն - Թամնաթա իջաւ ,
ու Թամնաթայի մէջ Փղտա-
ցուց աղջկներէն Բ կնիկ մը տեսաւ .

2 Եւ Երբէն իր Գառն ելաւ , ու իր
հօրը և մօրը պատմեց ու ըսաւ .
Թամնաթայի մէջ Փղտացուց աղ-
ջկներէն կնիկ մը տեսայ . ու հիմա

3 Էզանիկայ ինծի կնիկ առեք : Եւ
անոր հայրը ու մայրը անոր բռն .
Միթէ Դքու եղբարցդ աղջկներուն
մէջը , ու իմ բոլոր տղովուրդիս

4 մէջը կնիկ չկայ՝ որ դուն տանթըլ-
փատ Փղտացիներէն կնիկ առնելու
պիտի երթաս . բայց Մամիսոն իր
հօրը ըսաւ . Չանիկայ ինծի առ .

5 Եւ Մամիսոն իր հօրը ու մօրը
հետ Թամնաթա իջաւ . ու մինչև
Թամնաթային այգիները եկան . և
ահա առիծի կորիւն մը մուշկուր

6 անոր դէմը ելաւ : Ու ԵՏէրոջը Լո-
գին անոր վրայ գալով՝ ուլ մը ձեղ-
քելու պէս զանիկայ ձեղքեց , ու
ձեռքին մէջ բան մը չկար . և բրած

7 Եւ իջաւ՝ ու կնկանը հետ խօսե-
ցաւ . և կնիկը Մամիսոնին աչքե-
րուն հաճելի երեցաւ :

8 Ու Ժամանակէ մը ետքը՝ երբոր
դարձաւ կնիկը առնելու , առիծին
դին տեսնելու համար՝ իր ճա՛թաւն
խոտորեցաւ . և ահա առիծին դիմին

9 մէջը՝ մեղուներու գունդը ու մեղր
կար . Ու զանիկայ ձեռքը առաւ ,
և ուռելով կ'երթար . ու իր հօրը
ու մօրը գնաց , և անոնց ալ տուաւ ,

10 ու կերան . բայց անոնց չըսաւ թէ
մեղր առիծին դիմին հանեց :

11 Եւ անոր հայրը՝ ա՛ն կնկանը քովը
իջաւ . ու Մամիսոն հոն ինջըլք մը
ըրաւ . քանզի երիտասարդները այս-

12 պէս կ'ընէին : Ու երբոր զանիկայ
տեսան , երսուն ընկեր բերին , որ
անոր հետը ըլլան :

13 Եւ Մամիսոն անոնց ըսաւ . Հի-
մա ձեզի Բ մէկ հանելուկ մը պիտի
բու՛մ . թէ որ զանիկայ՝ Դաս ինջըլ-
քին եօթը օրուանը մէջ ինծի բա-

14 ցատիք ու գտնէք , ես ալ ձեզի
երսուն խաւան ու երսուն ձեռք
Եփոխելու հանգեմ իւր տամ :

15 Բայց թէ որ չկարենաք լա՛նկայ ին-
ծի բացատրել , ան ատենը դուք
ինծի երսուն սաւան ու երսուն
ձեռք փոխելու հանգեմ տաք . և

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի Բ. 1141

- Ծ. Ե. Լ. Բ.
13 : Եր. Զ.
Ժ. 10 :
Բ Ծ. Ե. Լ. Բ. 2 :

Զ Ծ. Ե. Ժ. Բ.
21 : Լ. Բ. 4 :

Դ Ծ. Ե. Ժ. Բ.
3 : 4 :

Ե Ծ. Ե. Լ. Բ.
14 : Եւ Լ. Բ.
16 : Բ. Ժ. Բ.
Ե. 8 :

Զ Եր. Ժ. Բ.
20 : Զ Ծ. Բ.
Ժ. 15 : Զ.
Ժ. Բ. Զ.
Ժ. 15 : Բ. Զ.
Ե. Ժ. Զ. 20 :
Ե ԳԼ. Զ. Զ. Զ.
Բ. Ժ. Զ.
48 :

Զ ԳԼ. Զ. 10 :
Զ. Զ. 25 : ա
Բ. Զ. Զ.
6 :

Զ Զ. Բ. Զ.
Ժ. 1 : Ե.
Զ. Զ. Զ.
2 : Զ. Զ.
Զ. Զ. Զ.

Զ Ծ. Ե. Ժ. Բ.
27 :

+ Կա՛մ շա-
նին . Զ. Զ.
Ե. Զ. Զ.
Ե. 22 :

Ն . Բ . Գ Գ .
Երբ 1141

* Ս . Բ . Գ Գ .
Երբ 1141

Երբ 1141

Երբ 1141

Երբ 1141

Երբ 1141

Երբ 1141

անոր քսին . Բու հանելուկը մեզի
14 Բուք որ քսինք : Ու անոնց ըսաւ .
Կերողէն կերակուր ելաւ . ու հոգո-
րէն անուշ ելաւ . Եւ անոնք --
հանելուկը իրեք օրուան մէջ կեր-
15 ցան բացատրել : Ու Եօթնե-
րորդ օրը՝ Սամփսոն կնկանը ը-
սին . Եւ իրիկը խաբէ որ հանելուկը
մեզի բացատրէ . Էոր չըլլայ թէ
քեզ ու քու հօրդ տունը կրակով
այրենք . մեզ թալանէն համար
16 կանչեցիր . անանկ չէ՞ : Եւ
Սամփսոնին կնիկը անոր քովը լա-
լով՝ ըսաւ . Եւ Նշուշտ դուն
զիս ատեցիր ու զիս չսիրեցիր .
իմ ժողովուրդիս որդւոցը մէկ հա-
նելուկ մը ըսիր . ու ինծի չբացատ-
րեցիր : Եւ անիկայ ըսաւ անոր .
Ահա իմ հօրս ու մօրս չայտնեցի .
17 ու քեզի՞ պիտի յայտնեմ : Եւ
իրենց խնջւթին Եօթը օրուանը
մէջ անոր քովը լացաւ . ու Սա-
մփսոնը օրը անոր բացատ-
րեց . քանզի իրեն Նշուշտին կու
տար . անիկայ ալ իր ժողովուրդին
որդւոցը բացատրեց հանելուկը :
18 Եւ քաղաքին մարդիկները Եօթնե-
րորդ օրը՝ արեւ մտնելէն առաջ ա-
նոր քսին . Մեղրէն անուշ՝ ու ա-
ռիւծէն զօրաւոր ի՞նչ կայ : Եւ
անիկայ ըսաւ անոնց . Թէ որ դուք
իմ երինջոգս չհերկէիք . իմ հանե-
19 լուկս չէիք կրնար գտնել . Ու
Յէրոնը Հոգին անոր վրայ եկաւ .
և անիկայ Ասկարոն իջաւ . ու ա-
նոնցմէ երսուն մարդ մեռցուց . և
անոնց հանդերձները առաւ . ու հա-
նելուկը բացատրողներուն տուաւ .
և աստիկի բարկանալով՝ իր հօրը
20 տունը ելաւ : Ու Սամփսոնին կնի-
կը՝ անոր բարեկամը եղող ընկե-
րին արուեցաւ :

Գ Լ . Ժ Ե

1 Սամփսոն տեսնելով որ իր կնիկը ուրիշ մը
տուրէր է . 8 աղուններու պոչերուն շահեր
կապելով՝ Փղշտացուց հունձները կայրէ : 6
Փղշտացիք Սամփսոնին կնիկը ու անոր հայրը
կայրեն : 7 Սամփսոն լաղալար կը զարնէ
զանոնք : 9 Յուդայի մարդոցմէ կը կապուի .
ու Փղշտացուց ձեռքը կը մատնուի : 14 Դժո-
տի ոսկորով մը հազար Փղշտացի կը մեռցնէ :
18 Աստուած անոր ջուր կը խնջրէ Լէքիի
մէջ :

1 Եւ եղաւ որ ժամանակէ մը ետքը՝
ցորենի լճոցը օրերը՝ Սամփսոն
այծերէն ուլ մը առաւ . ու իր կըն-
կանը այցելութեան գնաց . ու ը-
սաւ . Ներքին սննեակին մէջ կրն-
կանս քովը մտնել . բայց կնկանը
հայրը զանիկայ չթողուց որ մտնէ :
2 Եւ անոր հայրը ըսաւ . Իրաւցընէ
կարծեցի որ դուն -- զանիկայ բուր-
բորովն ատեցիր . ու զանիկայ քու
բարեկամիդ՝ տուի . ահա անոր

պզտիկ քոյրը անկէ գեղեցիկ է .
հիմա անոր տեղը անիկայ քեզի ըլ-
3 լայ : Եւ Սամփսոն խնայեց ըսաւ .
Աս անգամ Փղշտացուցմէ անպարտ
պիտի ըլլամ . թէ որ անոնց չա-
4 րուածին մը ընեմ : Եւ Սամփսոն
գնաց իրեք հարիւր աղուէս բռնեց .
և ջահեր առաւ . ու աղ-Եփրատ
պոչի դարձուց . ու երկու պոչերուն
5 մէջ տեղը ջահ մը դրաւ Խաբէ . Եւ
ջահերը կրակով բուրնկընթելէն ետ-
քը՝ զանոնք Փղշտացուց հունձնե-
րուն մէջը ձգեց . ու զիգուած և
չխորուած հունձները ու մինչև
անգամ այգիները -- ձիթենիները
6 այրեց : Եւ Փղշտացիք քսին . Աս
բանը ով ըրաւ : Ու քսին . Թամ-
նացիին փեսան Սամփսոնը . քանզի
անոր կնիկը առաւ . և անոր բարե-
կամին տուաւ : Բ Ու Փղշտացիք ե-
լան . և կնիկը ու անոր հայրը կրա-
7 կով այրեցին : Իսկ Սամփսոն ա-
նոնց ըսաւ . Թէ և դուք այսպէս ը-
րիք . բայց ես վրէժ պիտի առնեմ
ձեզմէ . ու ետքը պիտի դադարիմ :
8 Եւ զանոնք՝ սրուքէն մինչև երան-
քը մեծ հարուածով մը զարկաւ .
ու իջաւ՝ Ետեմ ապառաժին խո-
ռոջը քնակեցաւ :
9 Եւ Փղշտացիք ելան . ու Յուդա-
յի մէջ բանակեցան . ու Լէքիի
10 մէջ տարածուեցան : Եւ Յուդա-
յեանք քսին . Ինչո՞ւ համար մեր
վրայ ելաւ : Անոնք ալ քսին .
Սամփսոն կապելու ելանք . որ մեզի
ըրածին պէս՝ մենք ալ անոր ընենք :
11 Ու Յուդայի իրեք հազար մարդ ե-
տեմ ապառաժին խոռոջը իջան .
և Սամփսոնին քսին . 25ն զիտեր որ
Փղշտացիք Դմար վրայ կ'իջին .
ինչո՞ւ համար աս բանը մեզի ըրիր :
Ու անիկայ անոնց ըսաւ . Անոնք
ինծի ինչպէս որ ըրին . Եւ անոնց
12 այնպէս ըրի . Եւ անոր քսին .
Մենք իջանք որ քեզ կապենք . ու
Փղշտացուց ձեռքը տանք : Եւ
Սամփսոն անոնց ըսաւ . Ինծի եր-
գունը ըրէք . որ դուք զիս պիտի
13 չմեռցնէք : Եւ անոնք անոր հետ
խօսեցան ու քսին . 2է . բայց հի-
մա քեզ պիտի կապենք . ու անոնք
ձեռքը տանք . և քեզ պիտի չմեռ-
ցնենք . ու զանիկայ երկու նոր
չուսնով կապեցին . և ապառաժէն
գուրս հանեցին :
14 Երբոր անիկայ մինչև Լէքի եկաւ .
Փղշտացիք աղաղակելով՝ զանիկայ
գիմաւորեցին . և Եփրոնը Հոգին
անոր վրայ գալով՝ անոր թմերուն
վրայ եղող չուսները՝ կրակով
այրած բթմանի պէս եղան . ու կա-
15 պերը ձեռքերէն քակուեցան : Եւ
մէկ իշու ծնօտ մը գտաւ՝ որ զեռ-

Ն . Բ . Գ Գ .
Երբ 1140

Երբ 1140

Երբ 1140

Երբ 1140

Երբ 1140

Երբ 1140

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1120

զի իմ մօրս արդանդէն ես Աստուծոյ
ուխտաւոր եմ. թէ որ ամիլուիմ,
իմ ուժս ինծիկ կ'երթայ ու կը
տկարանամ, և ամէն մարդոց պէս
18 կ'ըլլամ: Ու երբոր Գալիլա տե-
սաւ որ անկիպ բոլոր իր սրտին մէ-
ջի եղածը իրեն զրուցեց, Փղտա-
ցւոց նախարարները կանչել տուաւ,
ու բաւ: Աս անգամ կ'էր. քան-
զի բոլոր իր սրտին մէջի եղածը ին-
ծի զրուցեց: Ան ատենը Փղտա-
ցւոց նախարարները անոր բովոր ե-
լան, ու արծաթն ալ * չետերնին
19 բերին: Եւ Դ-վ-ը զանկիպ իր
ծուռներուն վրայ քնացուց, ու մարդ-
մը կաննեց, և անոր զլիւսն եօթը
բաժին մանգրը ամիլի տուաւ, ու
սկսաւ զանկիպ նեղել. և անոր ու-
20 ժը իրմէն գնաց: Ու Ի-ի-ը բաւ.
Ով Սամիսոն՝ Փղտացի բու վր-
նայ Ի-ի-ը և Գ-ի-ը. և անկիպ բունէն
արթննալով՝ բաւ: Ելեմ, ու
առջի անդամներուն պէս թօթ-
վուիմ. և անկիպ չէր զիտեր որ
21 Տէրը Ելմէ գացեր է: Ու Փղտա-
ցիք զանկիպ բունեցին, և անոր
աչքերը փորկեցին, ու զանկիպ Գա-
ղա ինչոցւոյն, և ոտնակապերով
կապեցին. ու բանտին մէջը աղօ-
22 բբի քար կը դարձներ:
Եւ անոր գլխուն մազը ամիլուե-
23 լէն ետքը՝ բուսնի սկսաւ: Ու
Փղտացւոց նախարարները ժող-
վուեցան, որ իրենց աստուծոյն Դա-
գոնին՝ մեծ զոյ մատուցանեն և ու-
րախուծ իրեն ընեն. ու բաին: Մեր
աստուածը մեր ձեռքը մասնեց մեր
24 թշնամին Սամիսոնը: Ու ժողո-
վուրդը զանկիպ տեսնելով՝ Ելմէնց
աստուածը գովեցին. քանզի բաին.
Մեր աստուածը մեր ձեռքը մասնեց
մեր թշնամին, մեր երկիրը աւրողը
25 և մեր մեռելները շատցնողը: Ու
երբոր անոնց սիրտը Բուրախ էր,
բաին: Սամիսոնը կաննեցէք որ
մեր առջևը խաղայ: Ուստի Սամի-
սոնը բանտէն կաննեցին, ու անոնց
առջևը խաղաց. և զանկիպ սիւնե-
26 թուն մէջտեղը կայնեցուցին: Ու
Սամիսոն՝ իր ձեռքէն բռնող պա-
տանին բաւ. Բոող տուր իս,
որ աս տունը վերջընող սիւները
բռնեմ, ու անոնց վրայ կոթերնիմ:
27 Եւ տունը երկի ու կնիկ մարդիկնե-
րով լեցուն էր. ու Փղտացւոց բո-
լոր նախարարները չոն էին. և
Ժ տանիքին վրայ իրեք հազարի չափ
մարդիկներ ու կնիկներ կային, ու
ընթեր Սամիսոնին խաղալը կը դի-
28 տէին: Եւ Սամիսոն Տէրոյն ա-
ղաղակելով՝ բաւ: Ով Տէր Ե-
հովայ, Եկաղաւմ, զիս յիշէ. ով
Աստուած, միայն աս անգամ ալ

* Ե. Բ. Իրենց
ձեռքը:
Ե. Առաջ. Ե.
25, 27:

Ե. Բու. Ժ. Գ.
9, 42, 43:
Յես. Ե. 12:
ս. Բու. Ժ. Գ.
Ժ. 14:
Ժ. 12:
Ի. 15, 16:
Բ. Բ. Ժ. Գ.
2:

Ե. Դան. Ե. Բ.
4:

Բ. Դ. Բ. Ժ. Գ.
27:

Ժ. Բ. Բ. Ժ. Գ.
8:

Ե. Երեմ. Ժ. Գ.
15:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1120

զիս ուժովս, որ Փղտացիներէն
իմ երկու աչքերուս վրէժը մէկէն
առնեմ: Ու Սամիսոն՝ ան տունը
վերջընող երկու միջին սիւները՝ մէ-
կը աջ ձեռքովը ու մէկալը ձախ
ձեռքովը բռնելով՝ անոնց վրայ
30 կոթեցնեցաւ. Եւ Սամիսոն բաւ.
Իմ անձս Փղտացիներուն հետը
մեռնի. ու Բ-ի-ը ուժովը ծռեցաւ.
և տունը՝ նախարարներուն ու մէջը
եղող բոլոր ժողովուրդին վրայ ին-
կաւ. և իր մեռած ատենը մեռցու-
ցածները՝ իր կնիքանով թեան ատե-
նը մեռցուցածներէն աւելի էին:
31 Աւ անոր եղբայրները և բոլոր հօրը
տունը իջան, ու զանկիպ վերցուե-
ցին. և հանեցին իր հօրը Մանուէին
զերեզմանը Եթաղեցին զանկիպ
Սարայի ու Եսթաւուդի մէջտեղը:
Եւ անկիպ Իսրայէլի մէջ քան
տարի դատաւորութիւն ըրաւ:

Գ Լ. Ժ Ե

1 Մերա իր մօրմէն գողացած արծաթը անոր կը
դարձնէ. ան ալ կուգար շինել կու տայ: 5
Մերա անոնց դարձնէ շինել կու տայ: 6 ու
Դ-ի-ը արծաթը կը բռնէ իրեն քանա-
նայ ըլլալու:
1 Աւ Եփրեմի լեռնէն՝ Մերա անու-
2 նով մարդ մը կար: Եւ անի-
կայ իր մօրը բաւ. քեզմէ առ-
նուած ան հազար հարիւր Խ-ի-ը
արծաթը՝ որուն համար անէծք
տուիր, ու իմ առջև զրուցեցիր,
ահա ան արծաթը իմ բովոյ է, զա-
նիկայ ես առի. ու մայրը անոր
բաւ: Պորեակ իմ, Տէրը քեզ
3 օրէն: Եւ անկիպ՝ հազար հարիւր
Խ-ի-ը արծաթը իր մօրը դարձուց.
բայց անոր մայրը բաւ. Եւ ան
արծաթը իմ ձեռքէս բողբոջէն
Տէրոյն նուիրեցի իմ տղուն հա-
մար, Բ-ի-ը քանակած ու թափ-
ծու կուգար շինելու համար. ուստի
հիմա զանկիպ քեզի ետ կու տամ:
4 Իսկ Մ-ի-ը ան արծաթը իր մօրը
դարձուց. և մայրը Երկու հարիւր
Խ-ի-ը արծաթով առաւ, ու անոնք
ոսկերիքն տուաւ. ան ալ անոնց-
մով քանակած ու թափծու կուգար
շինել: Եւ անոնք Միսայի տունը
5 դրուեցան: Ու աս մարդը Մերա
ասուածներու տուն մը ունեցաւ.
ու Եփրեմ ու Եթաղեցի շինեց,
ու Էրի տղոցը մէկը օրէնց, որ իրեն
6 քահանայ եղաւ: Եւ ան օրերը Խ-
րայէլի մէջ թաղաւոր չկար. Եւ
մէն մարդ իր աչքին հաճելի եղածը
կ'ընէր:
7 Եւ Բուդայի ազգատոհմէն՝ աս
Բուդայի Բեթլէհէմէն մէկ պա-
տան մը կար. և անկիպ Դատացի
էր, ու չոն կը բնակէր պանդուխտի
8 պէս: Եւ աս մարդը Բուդայի

Ե. Դ. Ժ. Գ.
25:

Իր 1406

Ե. Բ. Ժ. Գ.
19, 20, 21:
Դ. 10:

Բ. Տես. Ե. Բ.
Դ. 4, 23:
Դ. Ժ. Գ.
4:

Բ. Ե. Խ. Գ. Բ.

Դ. Դ. Բ. Ժ. Գ.
19, 20, 21:
Դ. 4:

Ե. Դ. Ժ. Գ.
9, 10, 11:
Դ. 4, 23:

Ե. Դ. Ժ. Գ.
25, 26, 27:
Դ. 4, 23:

Ե. Դ. Ժ. Գ.
1, 2, 3:
Դ. 4, 23:
Դ. 1, 2, 3:
Դ. 1, 2, 3:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ 1406

Ն. Բ. Գ. Բ.
5. Ի. Բ. 9.
Խ. 4. Բ.
Ու. 32.
Մ. Բ. 4.
16.
Դ. Բ. Ժ. Ե.
10.

* Ժողովուե-
ցար :

Ը Բ Թադ. Ժ. Ե. 8.

- Հ. Բ. 7. 10.
Բ 0 Բ. Լ. Բ.
22.

- Ե. Բ. Ժ. Ե.
47.

Լ. Հ. Բ. 7.

Դ Բ. Ժ. Ե. Ժ. Ե.
22. Բ. Ժ. Ե. Ժ. Ե.
Ժ. Ե. Ժ. Ե. Ժ. Ե.

Դ Բ. Ժ. Ե. Ժ. Ե.
14. Դ. Բ. Ժ. Ե.
1. Դ. Բ. Ժ. Ե.
Ժ. Ե. 29. 30.
Ժ. Ե. 20.

քաջանան ան վեց հարիւր սպա-
ռազինեալ մարդիկնեղուն հետ դը-
18 րանք բերանք կայնեղ էր : Ու երբոր
անոնք Միքայիլն տունը մտան , և
քանդակած կուռքը , եկուտը ,
թերափիմը ու թափածու կուռքը
առին , քաջանան անոնք ըսաւ .
19 Դուք ի՞նչ կ'ընէք : Ու անոնք ը-
սին անոր . Լուռ կեցիր , և ձեռք-
բերնիդ վրայ դիր , ու մեր հետը
եկուր , Դ և մեզի հայր ու քաջանայ
եղիր . քեզի մէկ մարդու մը տանը
քաջանայ ըլլալը աղէկ է , թէ Իս-
րայիլի մէկ ցեղին ու մէկ ազգատոհմ
20 մին քաջանայ ըլլալը : Եւ քաջա-
նան սրտին մէջը ուրախանալով՝
եկուտը , թերափիմը և քանդա-
կած կուռքը առաւ , ու ժողո-
21 վորդին մէջը մտաւ : Եւ անոնք
զարձան գացին , ու ընտանիքները
և անասունները ու թանկագին
կարասիները իրենց առջևը դրին :
22 Երբոր անոնք Միքայիլն տունէն
հեռացան , Միքայիլն տանը մօտ ե-
ղող տուներուն մարդիկը ժողովուե-
ցան , ու Դանի որդեղը Էթէն
23 հասան . Եւ Դանի որդեղը Էթէն
կանչվուտեցին , որոնք երեսնին
դարձուցին՝ ու Միքայիլն ըսին .
Քեզի ի՞նչ եղաւ՝ որ ասանք * քաղ-
24 մութիւնով կու գաս : Եւ անիկայ
ըսաւ . Իմ շինած աստուածներս՝
ու քաջանան առիւր գացիք , և ասկէ
ետե ինծի ի՞նչ կ'ը մնայ . ու ինծի
ինչու համար կ'ըսէք թէ՝ Քեզի
25 ի՞նչ եղաւ : Եւ Դանի որդիքը
անոր ըսին . Մեր մէջը բու ձայնդ
չլսուի . չըլլայ որ Էթարկասիրտ
մարդիկները ձեր վրայ յարձակին ,
ու բու կեանքդ և բու ընտանեացդ
26 կեանքը կորուցնեն : Ու Դանի
որդիքը իրենց ճամբան գացին . և
Միքա տեսնելով որ անոնք իրմէն
զօրաւոր են , դարձաւ իր տունը
գնաց :
27 Ու անոնք Միքայիլն շինածները
և անոր քաջանան առին ու Լա-
ժիսի վրայ՝ հանգիստ և անհոգ կե-
ցող ժողովուրդի մը վրայ գացին ,
" ու զանոնք սուրբ բերնէ անցնե-
28 լով՝ քաղաքը կրակով այրեցին : Եւ
անոնք Եփրատէն հեռու ըլլախուն ,
ու մարդու մը հետ գործ չունենալ-
նուն համար , զանոնք ազատող մը
չկար . և ան Կաղաքի Բեթթորի
հոգիտին մէջն էր . ու քաղաքը շի-
նեցին , և անոր մէջը բնակեցան :
29 Ու Բթարաբին անունը՝ իրենց հօրը
Իսրայիլեան Դանիին անունովը
30 անունը առաջուց Լայիս էր : Եւ
Դանի որդիքը՝ քանդակած կուռ-
քը կանգնեցին իրենց ու Մանա-

սէի որդեղն Գերսոնին որդին Յով-
նաթանը , ինքը ու իր որդիքը՝
- մինչև երկրին գերութեան օրը՝
Դանի ցեղին քաջանաներն էին :
31 Ուստի անոնք Միքայիլն շինած
կուռքը իրենց պահեցին , և Դաւիթ
ժամանակ որ Աստուծոյ տունը Սե-
լովէ մէջ էր :

Գ Լ . Ժ Բ

1 Դևտացի մը Բեթթէհեմ կ'երթայ՝ իր հարճը
տուն դարձնելու համար : 16 Երբ մարդ մը
Գաբաայի մէջ իր տունը կ'ընդունի զանիկայ ,
22 Գաբաայից կը լլկեն անոր հարճը , որ կը
ընտնի : 29 Իսկ Դևտացին տասուերկու կողով
բաժնելով զանիկայ՝ տասուերկու ցեղերուն կը
խրկէ :

1 Լաւ եղաւ որ՝ (ան օրերը որ - Իս-
րայիլին մէջ թագաւոր չկար ,)
Եփրեմի լեռանը կողմերը բնակող
մէկ պանդուխտ Դևտացի մը կար .
ու անիկայ՝ Բեթթէհեմի Բեթթէհեմ
2 մէն մէկ հարճ մը առաւ իրեն : Եւ
անոր հարճը շնութեան ընելով՝ ան-
կէ իր հօրը տունը՝ Յուդայի Բեթթ-
թէհեմ գնաց , ու չորս ամիսի չափ
3 հոն կեցաւ : Եւ երկը ելաւ անոր
ետէն գնաց , որ Բաղդադութեամբ
խօսի անոր հետ՝ ու զանիկայ ետ
բերէ . և իր հետը Էթէն էր իր ծա-
ռան՝ ու երկու էշ . ու Էթէն զանի-
կայ իր հօրը տունը տարաւ . և
աղջկան հայրը երբոր զանիկայ տե-
սաւ , ուրախութեամբ զանիկայ
4 դիմաւորեց : Ու աղջկան հայրը ա-
նոր աները՝ զանիկայ ներս առաւ .
և իրեք օր անոր հետը նստաւ . կե-
րան խմեցին ու գիշերները հոն մը-
նացին :
5 Եւ չորրորդ օրը՝ երբոր առաւօ-
տուն կանուխ կ'ընէ , անիկայ ոտք
եկաւ որ Բեթթէհեմ . բայց աղջկան
հայրը իր փեսային ըսաւ . Ատոր մը
հնց կեր , Դ որ սիրտդ ու ժողովայ , ու
6 ետքը կ'երթաք . Եւ նստան , ու
երկուքը մէկտեղ կերան և խմեցին .
ու աղջկան հայրը ան մարդուն ը-
սաւ . Կ'աղաչեմ , աս գիշեր ալ
հոս կեցիր , ու սիրտդ զուարճա-
7 շնայ : Եւ ան մարդը եկաւ որ Բե-
թթէհեմ . բայց անոր աները զանիկայ
բուխարատելուն համար , դարձաւ
8 գիշերը հոն մնաց : Ու հինգերորդ
օրը՝ առաւօտուն կանուխ եկաւ որ
երթայ . և աղջկան հայրը ըսաւ .
Կ'աղաչեմ , սիրտդ ու ժողովոր . և
ուշացան մինչև կէս օր անցնելը , ու
9 երկուքը Էթէն կերան , ու ան
մարդը եկաւ , ինքը՝ իր հարճը ու իր
ծառան՝ ճամբայ երթալու համար .
բայց անոր աները աղջկան հայրը
ըսաւ անոր . Ահա օրը իրիկուն ըլ-
լալով վրայ է . Կ'աղաչեմ , գիշերը
հոս մնացէք , ահա օրը կ'իջնէ

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ 1406

- Գ. Ժ. Ե. 1.
ա թադ. Ժ. Ե.
2. 3. 10.
11. Սադ.
Հ. 60. 61.
Ժ Ե. Ժ. Ե. Ժ. Ե.
1. Գ. Ժ. Ե. Ժ. Ե.
18. Խ. 12.

- Գ. Ժ. Ե. Ժ. Ե.
Ժ. Ե. 1. Խ. Ե.
25.

Բ Գ. Ժ. Ե. Ժ. Ե.

Ժ Ե. Ժ. Ե. Ժ. Ե.

Դ Ե. Ժ. Ե. Ժ. Ե.
5.

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Ե 1406

գիշերը հոս կեցիր , ու սիրտդ
զուարճանայ . և վաղը կանուխ
ծամբայ եկեք՝ ու ձեր վրանք գա-
10 յեկեք : Եւ ան մարդը գիշերը մնալ
չուզեց , ու ելաւ գնաց , ու մինչև
էՅերուսաղէմ այսինքն Երուսաղէմին
հիմարը եկաւ . և իր հետը երկու
համետած էշ ուներ , ու իր հարձն
ալ իր հետն էր :

11 Ու երբոր Յերուսաղէմ մօտեցան ,
օրը շատ անցած ըլլալուն համար ,
ծառան իր տիրոջը ըսաւ . Եկուր
ու շերտուսացող քաղաքը խոտո-

Ղ Յեւ . ԺԵ .
Տ . 63 : ԳԼ .
ա . 21 : Բ
Թաղ . Ե .
6 :

12 րինք , ու գիշերը հոն մնալը : Բայց
տերը անոր ըսաւ . Իսրայէլի որ-
դուցմէ չեղող օտարագիւններուն
քաղաքը չխոտորինք . հապա մինչև
13 Գաբաա անցնինք : Եւ իր ծա-
ռային ըսաւ . Եկուր ան տեղերուն
մէկուն մօտենալ , ու գիշերը Գա-
բաայի կամ Եթամայի մէջ մնալ :

14 Եւ անցան գացին . ու երբոր Բե-
նիամին Գաբաային մօտեցան , ա-
15 ղեր մտաւ : Եւ հոն դարձան , որ
Գաբաա մօտենէ՝ ու գիշերը հոն մը-
նան . և գնաց քաղաքին հրապա-
րակին մէջը նստաւ . ու մարդ մը
չկար որ Բենիամինը իր տունը առնէ՝
գիշերը անցընելու համար :

Բ Մատ . ԻԵ .
43 : Երր .
Ժ Գ . 2 :

16 Եւ ահա իրիկունը արտէն մէկ
ծեր մարդ մը կու գար՝ ծիր դործէն
բառնալով . ու անիկայ Եփրեմի
լեռնէն էր . և Գաբաայի մէջ պան-
դրիտացող էր . ու ան տեղին բնա-

Ժ Սաղ . ԺԶ .
23 :

17 կիշները՝ Բենիամինեանք էին : Ու
երբոր անիկայ աչքերը վերցուց , և
ծամբորդ մարդը քաղաքին հրապա-
րակին մէջը տեսաւ , ծեր մարդը ը-
սաւ . Ո՛ր կ'երթաս , և ո՛ւսակց

18 կու գաս : Ու անիկայ ըսաւ . Մենք
Յուդայի Բեթլէհեմէն մինչև Եփ-
րեմի լեռանը կողմերը կ'անցնինք .
ես ան տեղացի եմ , ու մինչև Յու-
դայի Բեթլէհեմը գացի , և հէֆա
էՏերոջը տունը կ'երթամ . ու զիս
Է իր տունը ընդունող մարդ մը չը-

Է Յեւ . ԺԲ .
1 : ԳԼ . ԺԲ .
31 : Բ . 18 :
աթաղ . Ե .
3 : 7 :
Լ ԺԶ . 15 :

19 կայ . Բայց մեր էշերուն համար
յարդ ու ճարակ կայ . և ինձի հա-
մար , բու աղախինիդ համար , ու
բու ծառայիդ հետ եղող մանչուն
համար հաց ու գինի ունիմ . բնա-

20 մէկ բան մը պակաս չէ : Եւ ան
ծեր մարդը ըսաւ . Ի խաղաղութիւն
բեգեք . բու ամեն պակասութեանդ
հոգի իմ վրայ ըլլայ . ծրայց գիշերը
21 հրապարակին մէջ մի մնա : Եւ
զանիկայ իր տունը տարաւ , և էշե-
րուն կեր տուաւ . և ու անոնք ոտ-
բերնին լուալէն ետքը , կերան և
խմեցին :

22 Ու երբոր անոնց սիրտը կը զուար-
ճանար , ահա ծրայաքին բնակիչ-
ներէն շար մարդիկնէր՝ տանը չորս

կողմը պաշարեցին , ու դուռը ձեռք
առին . և տանը տիրոջը՝ ան ծեր
մարդուն հետ խօսեցան ու բռին .
23 Զուեղ եկող մարդը հանէ , որ

24 զանիկայ գիտնանք : Եւ յան
տանուտուր մարդը անոնց ելաւ , ու
անոնց ըսաւ . 2է , Եղբայրներս
կ'աղաչեմ , գէշութիւն մի՛ բնէք .
աս մարդը իմ տունս մօտէնէն կտ-
րը , յաս անդգամութիւնը մի՛ ը-
24 նէք : Եւ հայ իմ կոյս աղջիկս , ու
ան Բաբելոն հարձը հիմա ձեզի հա-
նեմ , և շանոնք կ'կեցեք , ու ձեր
ուզածը ըրէք անոնց , և աս մար-
դուն՝ աս անդգամութեան դործը

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Ե 1406

Ե Մե . ԺԲ .
5 : Լ Եր .
ա . 26 : 27 :
Ե Մե . ԺԲ .
6 : 7 :

Ե Թաղ .
Ժ Գ . 12 :
Ե Մե . ԺԲ .
5 :
Լ Մե . Լ Գ .
2 : Բ Եր .
Ի ա . 14 :

Ե Մե . Գ . 1 :

25 մի՛ բնէք : Բայց ան մարդիկները
չուզեցին անոր խօսքը մտիկ ընել .
ու ան մարդը՝ իր հարձը բռնեց
դուռս հանեց անոնց . և անոնք՝ Գա-
նիկայ գիտցան , ու բոլոր գիշերը
զանիկայ լիկեցին մինչև առաւօտ .
ու երբոր արշալոյսը ծագեցաւ ,
զանիկայ թող տունին որ երթայ :

26 Եւ ան կինիկը առտուան դէմ գնաց ,
ու ինկաւ ան մարդուն տանը դրա-
նը առջեւ , ու որ որ իր տէրը չէ լե-
նալ . ու մինչև որ լուսնայեմ՝ հռ-

27 ճաց : Եւ անոր Տէրը առաւօտուն
ելաւ , տանը դռները բացաւ , որ
կիւէ իր ծամբան երթայ . և ահա
կինիկը՝ իր հարձը տանը դրանք
չին ինկեր էր , և ձեռքերը սեմի-

28 վրայ էր : Ու անոր ըսաւ . Ելէ՛ր եր-
թանք . բայց չպատասխան տուող
չկար : Եւ անտէրը զանիկայ իր ի-
շուն վրայ դրաւ , ու մարդը ելաւ

Լ ԳԼ . Բ . 5 :

29 իր տեղը գնաց : Եւ երբոր իր
տունը հասաւ , զանակ մը առաւ ,
ու իր հարձը բռնեց և շանիկայ
ոսկորներով տասուներկու կտորի
բաժնեց , ու իսրայէլին ամէն սահ-

Դ ԳԼ . Բ . 6 :
Տեւ ա
Թաղ . Ժ ա .
7 :

30 մանները խրկեց : Եւ ամէն տե-
նողները կ'ըսէին թէ՛ Իսրայէլի որ-
դուցը Եգիպտոսի երկրէն երած օրէն
մինչև աս օրս՝ ասանկ բան մը ոչ
եղեր է , ոչ ալ տեսնուեր է . ասոր
վրայ մտածեցէք , Լիսրահուր ըրէք
ու խօսեցէք :

Լ ԳԼ . Բ . 7 :
Լ Եր . Ժ Գ .
10 :

ԳԼ Ի

1 Ղևտացի իրեն եղած գրկանքը Ժողովրդին կը
պատմէ : Տ ժողովրդին վերջը , 12 Բենի-
ամինաք իսրայէլացուց պատկերներուն
մտիկ լեռնով՝ զուեղ կը վերցընեն : 1Տ Իս-
րայէլացի երկու անգամ պատերազմ ընելով՝
իրենցմէ քառասուն հազար մարդ կը մեռնի :
26 Իսրէլ մէկ ճարտգով մը բոլոր Բենիամի-
նեանները կը լուրբեն , բաց ի վեց հարիւր
հոգիէն՝ որոնք կ'աղաքաւորեն :

1 Եւ ատենը՝ բոլոր Իսրայէլի որդի-
քը բնաւ , ու Ժողովրդը՝ մէկ մար-
դու մը պէս Բ Դանէն մինչև Բերա-
բէէ՝ Գաբաալու երկիրը՝ Բաափա-
նի մէջ Տէրոյը առջեւ Ժողովուրդեան ,
2 Եւ բոլոր Ժողովուրդին՝ Իսրայէլի

Բ Եր . Ժ Գ .
12 : Ե Մե .
Ի ա . 12 : ԳԼ .
Ի ա . 5 : ա
Թաղ . Ժ ա .
7 :

Բ ԳԼ . Ժ Գ .
29 : աթաղ .
Ժ 20 : Բ
Թաղ . Գ .
10 : Բ Գ . 2 :
Բ ԳԼ . Ժ 17 :
Ժ ա . 11 : ա
Թաղ . Ժ .
5 : Ժ 17 :

Լ Եր . Ժ Գ .
13 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Երբ 1406

Գ. Բ. Գ. Բ. 10

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ.
15

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ.
22

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ.
25, 26

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ.
29

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ.
30

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ.
14, 8 Բ. Բ. 13, 16

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ.
13, Գ. Բ. Գ. Բ. 22

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ.
12

բոլոր ցեղերուն զխառն մարդիկ-
ները՝ չորս հարիւր հազար Կուր
քաղոք հետեակ զօրք շարժեալ Աս-
տուծոյ ժողովուրդին ժողովեին
3 մէջը ներկայացան, Եւ Բենիամինի
որդիքը լսեցին որ Իսրայէլի որդիքը
Մատթա Լէր Եւ : Ու Իսրայէլի
որդիքը բռին : Մէջէ պատմեցէք :
Թէ աս չարութիւնը ինչպէս Ե-
4 զաւ : Եւ ան զԼուացի մարդը՝
մեռցուած կնկանը երկիր պատաս-
խան տուաւ ու բաւ : Եւս ու իմ
հարձ Բենիամինի Գաբաան Ե-
5 կանք, որ զիւրեր հաւ մանք : Եւ Ե-
Գաբաային բնակիչները ինծի դէմ
ուրք ելան, ու զիւրերով իմ եղած
տունս պաշարեցին, Եւ զիս մեռցը-
նել կ'ուզէին, Եւ իմ հարձս լսե-
6 յին, Եւ մեռաւ : Եւս ալ իմ հարձս
առի, ու զանիկայ կտոր կտոր բրի,
Եւ Իսրայէլի ժառանգութեանը բո-
լոր երկիրը իրկեցի : քանզի անոնք
Իսրայէլի մէջ մեծ յանցանք ու
7 անգործութիւնս բրին : Ահա դուք
ամենք ալ Իսրայէլի որդիք էք,
Ժնոս ձեր մէջը իստեցէք ու խոր-
8 հուրդ բռէք : Եւ բոլոր ժողովուր-
դը մէկ մարդու մը պէս ուրք ելաւ,
ու բաւ : Մեզմէ բնաւ մէկը իր
վրանը պիտի չլքի, ու բնաւ մէ-
9 կը իր տունը չդառնայ : Եւ հին
Գաբաային բնակչութեան ասի-
կայ է : անոր վրայ վիճակով ե-
10 լանք : Ու Իսրայէլին ամէն ցեղերէն
հարիւրէն՝ տասը, և հազարէն՝ հա-
րիւր, ու տասը հազարէն՝ հազար
մարդ առննք, որ ժողովուրդին
պաշար տանին, անոր ալ Բենիա-
մինի Գաբաան մօտերով, անոր Բե-
նիամին Իսրայէլի մէջ բոսձ բոլոր
անգործութեանը փոխարէնը հա-
11 տուցանեն : Եւ ան քաղաքին վրայ
Երուսալէմ հաւաք : Իսրայէլի բոլոր
մարդիկները՝ մէկ մարդու մը պէս,
միաբանութեամբ ժողովուրդացին :
12 Ի՞նչ Իսրայէլի ցեղերը՝ Բենիամի-
նի բոլոր ցեղին մարդիկներ իրկե-
ցին, ու բռին : Աս ինչ չարու-
13 թիւն է որ ձեր մէջը եղաւ : Եւ հի-
մա Գաբաայի մէջ եղող Լան չար
մարդիկները տուք : որ զանոնք
մեռցրենք, ու Եւրութիւնը Իս-
րայէլէն վերջոյնք : Բայց Բենիա-
մինեանք իրենց եղբայրը Իսրայէլի
որդուց խօսքը մտիկ ընել չուզե-
14 յին : Ու Բենիամինի որդիքը՝ Իս-
րայէլի որդուցը դէմ պատերազմ
ընելու համար՝ իրենց քաղաքներէն
15 Գաբաայի մէջ ժողովուրդացան : Եւ
ան օրը իրենց քաղաքներէն Էւ-
Բենիամինի որդիքը համարուցան :
— քանզի վեց հազար տուր քաղոք
մարդ Էրուսալէմ, Բայց ի Գա-

բաայի բնակիչներէն՝ որոնք Եօթը
հարիւր ընտիր մարդիկ համարու-
16 ցան : Եւ բոլոր ժողովուրդին մե-
ջը Եօթը հարիւր ընտիր Ժնոս ձե-
կադորձ մարդիկներ կային, որոնց
ամէն ալ պարսաւորով մագի վրայ
քար կը նետէին առանց վրիպելու :
17 Եւ Իսրայէլի մարդիկներն ալ համ-
րուցան : — Բենիամինէն ի զատ՝
չորս հարիւր հազար տուր քաղոք
մարդ Էրուսալէմ : — անոր ամէն
ալ պատերազմող մարդիկներ էին :
18 Ու զայցին՝ Բենիամին Եւս : Եւ
Իսրայէլի որդիքը ի Եւստուծոյ հար-
ցուցին ու բռին : Բենիամինի հետ
պատերազմելու համար՝ ով մագի
առաջնորդ բլայ, և Տերը բաւ :
19 Յուդան առաջնորդ բլայ : Ու
Իսրայէլի որդիքը առաւատուն Ե-
լան, և Գաբաային դիմացը բանա-
20 լեցան : Ու Իսրայէլացիք Բենիա-
մինի հետ պատերազմ ընելու ելան :
Եւ Իսրայէլացիք Գաբաային քով
անոնց դէմ շարուեցան պատերազմ
21 համար : Ու Բենիամինի որդիքը
Գաբաայէն ելան, և ան օրը Իսրա-
յէլէն քանուրդու հաղթ մարդ
22 դետին փռեցին : Ու ժողովուրդը՝
այսինքն Իսրայէլացիք ու ժողովան, և
նորէն զայցին պատերազմելու հա-
մար շարուեցան նոր տեղ, ուր որ
23 առջի օրը շարուէր էին : (ՅՈւ Իս-
րայէլի որդիքը ելան, և Տերովը
առջը մինչև իրիկուն լացին, ու
Տերովը հաղթեցնելով՝ բռին : Մեր
եղբորը Բենիամինի հետ պատե-
րազմելու համար նորէն Ելենք :
և Տերը բաւ : Անոր դէմ ելէք :)
24 Ու երկրորդ օրը՝ Իսրայէլի որդիքը
Բենիամինի որդուցը մօտեցան :
25 Ու Երկրորդ օրը՝ Բենիամինեանք
Գաբաայէն անոնց դէմ ելան ու-
րաւոր : Եւ Իսրայէլի որ-
դուցմէ նորէն տասնութը հազար
մարդ գետինը փռեցին : անոնց ա-
մէն ալ տուր քաղոք մարդիկներ
էին :
26 Ան ատենը բոլոր Իսրայէլի որ-
դիքը՝ այսինքն բոլոր ժողովուրդը
հեղան Էրուսալէմ զայցին, ու հին
Տերովը առջը նստան լացին, և
ան օրը մինչև իրիկուն ծով պահե-
ցին, ու Տերովը առջը ողբակե-
ներ և խաղաղութեան զոհեր մա-
27 տուցին : Ու Իսրայէլի որդիքը
Տերովը հարցուցին : (ու ան օրերը
Եւստուծոյ ուխտին տապանակը
28 հին էր : Եւ ան օրերը՝ անոր առ-
ջը Եւստուծոյ Եղիաքարին որ-
դին փռեցէն շիր կայներ :) ու
բռին : Մեր եղբորը Բենիամինի որ-
դուցը հետ պատերազմելու համար
նորէն մէկմըն ալ Ելենք, թէ ետ

Ն. Բ. Գ. Բ.
Երբ 1406

Զ. Գ. Գ. Գ. 15
Կ. Բ. Գ. Բ. 2

Կ. Գ. Գ. Գ. Գ.
տուծոյ տու-
նք : անս
Տեր 23, 26
Ի Բուս : Ի Ե
21, Գ. Գ. Գ.
1

Զ. Գ. Գ. Գ. Գ.
27

Յ. Գ. Գ. Գ. Գ. 26, 27

Զ. Գ. Գ. Գ. Գ. 21

Զ. Գ. Գ. Գ. Գ. 18
Կ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.
տուծոյ
տունը

Զ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.
1, Կ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.
Գ. 3, 4
Զ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.
33
Զ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.
5, Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.

Ն. Բ. Շ. Բ.
ԻՐ 1406

ԼԵՅՈՒՆ. Ե. 4

- ԵՅՈՒՆ. Բ. 14:
ԵՄ. ԻԵ. 11:

ԼԵՅՈՒՆ. Ե. 15:

ԴԵՅՈՒՆ. Բ. 19:

ԿՈՒՄ. Ե. 20:

ԼԵՅՈՒՆ. Բ. 20:

բաշուհք: Եւ Տէրը բաւ. Եւ
լէք. քանզի վաղը զանոնք ձեր
ձեռքը պիտի մատնեմ:
29 Ու Իսրայէլացիք Ի Գաբաային
բոլորտիքը դարանակալները դրին:
30 Եւ Իսրայէլի որդիքը երրորդ օրը
Բենիամինի որդւոցը վրայ դացին,
ու մէկալ անգամներուն պէս Գա-
31 բաային զիմացը շարուեցան: Ան
ատենը Բենիամինի որդիքը ժողո-
վուրդին դէմը էլան, և քաղաքէն
զատուեցան, ու առջի անգամնե-
րուն պէս սկսան ժողովուրդը
զարնել, ու երսուռնի չափ Իսրայէ-
լացի մեռցուցին ան ճամբաներուն
մէջը: որոնց մէկը Բեթէլ կ'էլէր,
32 ու մէկայը դաշտի Գաբաան: Եւ
Բենիամինի որդիքը բսին: Ահա ա-
նոնք մեր առջևը առջի անգամնե-
րուն պէս կը կոտորին: Ու Իսրա-
յէլի որդիքը բսին. Փախչի՛նք, ու
զանոնք քաղաքէն դուրս ճամբա-
33 ները հանենք: Եւ Իսրայէլին բոլոր
մարդիկները իրենց տեղէն էլան, ու
Քաալթամարին առջևը շարուե-
ցան: Եւ Իսրայէլին դարանակալները
յանկարծ իրենց տեղէն՝ Գաբաայի
34 դաշտէն դուրս էլան: Ու Գաբաա-
յին առջևը՝ բոլոր Իսրայէլին տասը
հազար ընտրուած մարդ էկան. և
պատերազմը սաստկացաւ. ու ա-
նոնք չէին գիտեր որ իրենց վրայ
35 շարիք հասեր է: Եւ Տէրը Իսրայէ-
լին առջևը Բենիամիւնը զարկաւ. ու
ան օրը Իսրայէլի որդիքը Բենիա-
մինէն քսանուհինգ հազար հարիւր
մարդ կոտորեցին. անոնց ամէնն ալ
36 սուր քաշող հարիւրէն էին: Եւ
Բենիամինի որդիքը իրենց յաղ-
թուիլը տեսան. Լքանգի Իսրայէ-
լացիք՝ Գաբաային բոլորտիքը դը-
րած դարանակալներուն ապաւինե-
լով՝ Բենիամինեանց տեղ տուին:
37 Եւ դարանակալները շուտով Գա-
բաային վրայ յարձակեցան, ու դա-
րանակալները լռի՝ խռէ տարա-
ծուեցան, և բոլոր քաղաքը սուրի
38 բերնէ անցուցին: Ու Իսրայէլացիք
դարանակալներուն հետ՝ ժամա-
նակ մը որդիք էին, որ քաղաքէն
39 մեծ կրակով ծուխ հանեն: Ան ա-
տենը Իսրայէլի մարդիկը պատե-
րազմին մէջը փախուստ ցուցուցին.
ու Բենիամիւնէն սկսան Իսրայէ-
լացիները զարնել, ու երսուռն մար-
դու չափ մեռցուցին. քանզի բսին
40 կոտորուին: Բայց երբոր քաղա-
քէն՝ կրակին ծուխը սիւնի պէս
բարձրանալ սկսաւ, Բենիամի-
նեանք Լետանին դառնալով՝ նա-
յեցան որ քաղաքին հրկեհը եր-

41 կինքը կ'էլէր: Ու երբոր Իսրա-
յէլացիները նորէն ետ դարձան,
Բենիամինեանք ապեցան մնացին,
քանզի տեսան որ շարիքը իրենց
42 վրայ հասեր էր: Ուստի անոնք
Իսրայէլացւոց առջևէն դէպ'ի ա-
նապատին ճամբան դարձան. քայց
պատերազմը անոնց հասաւ. ու
քաղաքներէն ելողները զանոնք ի-
43 ռնց մէջը մեռցուցին: Այդ-
Բենիամիւնեանները պաշարեցին,
զանոնք հալածեցին, ու զանոնք
զիւրութեամբ մինչև Գաբաային
զիմացը՝ արեւելեան կողմէն՝ զար-
44 կին: Եւ Բենիամիւնէն տասնու-
ութը հազար մարդ ինկաւ. անոնց
ամէնն ալ զօրաւոր մարդիկներ էին:
45 Ու հաշուէր դարձան դէպ'ի ա-
նապատը՝ Ռեմոնի վէմը փախան.
անոնցմէ՝ ճամբաներուն մէջը հինգ
հազար մարդ ճառքաղ բրին. և
զանոնք մինչև Գեզուրը հալածելով՝
անոնցմէ երկու հազար մարդ զար-
46 կին: Ու Բենիամիւնէն՝ ան օրը բո-
լոր ինկածները քսանուհինգ հազար
սուր քաշող մարդ էր. անոնց ա-
մէնն ալ զօրաւոր մարդիկներ էին:
47 Եւ վեց հարիւր մարդ դարձան, ու
անապատը՝ Ռեմոնի վէմը փախան,
ու Ռեմոնի վէմը չորս ամիս կեցան:
48 Եւ Իսրայէլացիք Բենիամինի որ-
ւոցը դառնալով, զանոնք սուրի
բերնէ անցուցին, քաղաքներուն
մէջի մարդիկներէն մինչև անասուն-
ները, ու ինչ որ գտնուեցաւ. ու
բոլոր գտնուած քաղաքներէն ալ կը-
րակով այրեցին:

Ն. Բ. Շ. Բ.
ԻՐ 1406

- ԵՅՈՒՆ. Բ. 32:

ԳԼ. ԻԱ.
13:

- ԳԼ. Ի. 1:

ԿՈՒՄ. ԱՅՈՒՆ.
ՆՐ. ԳԼ. Ի.
18, 26:

Բ. Բ. Բ. Բ.
ԻՐ. 25:

ԳԼ. ԻԱ

1 Ժողովուրդը Բենիամինի ցեղին կորստեանը
վրայ կ'ողբան. 8 Գաղաղու Յարիւր կը
կորսնցորնեն, ու անկէ յորս հարիւր աղջիկ
անելով՝ ողջ մնացած Բենիամինեանց կնիկ
բլաւը կու տան. 16 Նաև կը խրատեն զա-
նոնք՝ որ Սելովի մէջ պար բռնող աղջիկներէն
ալ յափշտակեն:
1 Ու Իսրայէլի մարդիկները Մաա-
փայի մէջ երգում՝ բերն էին,
ու բերն էին թէ՛ Մեզմէ բնաւ մէկ
մարդ մը իր աղջիկը Բենիամինի
2 կնիկ ըլլալու չտայ: Եւ ժողովուր-
դը ի Բեթէլէ երթալով՝ հոն Աս-
տուծոյ առջևը մինչև իրիկուն նըս-
տան, ու ձայներէն վերցրնելով՝
3 մեծ լացով մը լացին, Եւ բսին.
Ով Իսրայէլին Տէր Աստուածը,
ինչու համար աս բանը Իսրայէլի
մէջ պատահեցաւ, որ այսօր Իս-
4 րայէլէն ցեղ մը պակսի: Ու հե-
տեան օրը ժողովուրդը կանուխ ե-
լաւ, և Բհոն սեղան մը շինեցին,
ու ողջակէզներ և խաղաղութեան
զոհներ մատուցին:

Ն . Բ . Գ . Բ .
ԽԵՐ 1406

Է ԳԼ . Ե . 23 :

Դ ա թ ա գ .
Ժ ա . 1 : Լ ա .
11 :

Է Հ Ժ ր 5 : ԳԼ .
Ե . 23 : ա
Թ ա պ . Ժ ա .
7 :

Ղ Թ ա . Լ ա .
17 :

Է Յ ե ա . Ժ ր .
1 :

Ը ԳԼ . Ի . 47 :
Ը Բ Թ Բ . Ի .
10 :

Է Հ Ժ ր 6 :

- 5 Ու Իսրայէլի որդիքը ըսին . Իսրայէլին ամէն ցեղերէն՝ Ժողովուրդին հետ Տէրոյն առջևը չելողը մէկ է . Էքանգի Տէրոյն առջևը Մասփա չելող մարդուն համար մեծ երդումը ըրեր էին , ըսելով թէ՝ Անիկայ անպատճառ պիտի մեռնի :
- 6 Ան ատենը Իսրայէլի որդիքը՝ իրենց եղբորը Բենիամինին համար ցաւելով ըսին . Այսօր Իսրայէլին մէկ 7 ցեղ մը բնաջինջ եղաւ . Աս մնացածներուն ի՞նչ ընենք , որ աւանդ կնիկներ առնեն . քանզի մենք Տէրոյն անունովը երդումը ըրինք՝ որ մեր աղջիկներէն անոնց կնիկ չտանք :
- 8 Ու ըսին . Իսրայէլի ցեղերէն ո՞վ է որ Տէրոյն առջևը Մասփա չելաւ . և ահա Դ Գաղաադու Յաբիսին՝ բնաւ մարդ մը եկած չէր բանակը :
- 9 ա ժողովքը : Ու Ժողովուրդը աչքէ անցուցին . և ահա անոնց մէջը Գաղաադու Յաբիսի բնակիչներէն 10 մարդ մը չգտնուեցաւ : Ան ատենը Ժողովքը՝ խիստ զօրաւորներէն հոն տասուերկու հազար մարդ խորկեցին , ու անոնց պատուիրելով՝ ըսին . Է Գաղէք , և Գաղաադու Յաբիսին բնակիչները սուրի բերնէ անցուցէք , կնիկներն ալ ու տղաք :
- 11 Ներն ալ . Եւ ձեր ընելու բանը աս է . Համէն էրիկ մարդը՝ ու էրիկ մարդու անկողինը գիտցող ամէն 12 կնիկը կորարնցուցէք : Եւ Գաղաադու Յաբիսի բնակիչներուն մէջը չորս հարիւր կոյս աղջիկներ զըտան , որ անոնք արուի հետ պառկած չէին , ու էրիկ մարդ չէին գիտեր , և զանոնք քանանու երկրին 13 մէջ Է Սելովի բանակը բերին : Ու բոլոր Ժողովքը Դաւթ խրկելով , Շիմոնի վէմը եղող Բենիամինի որդւոցը խօսեցան , և Է Գանոնք խա 14 զաղութեան հրաւիրեցին : Ու ան ատենը Բենիամինեանք դարձան . և անոնց ան կնիկները տուին , որ Գաղաադու Յաբիսի կնիկներէն որչ Թողուցեր էին . բայց անոնց 15 բաւական չեղան : Եւ Ժողովուրդը Բենիամինի համար ցաւելաւ . քանզի Տէրը Իսրայէլի

- ցեղերուն մէջ խրամատու թիւն ըրաւ :
- 16 Ու Ժողովքին ծերերը ըսին . Մընացածներուն ի՞նչ ընենք՝ կնիկներ առնալու համար . որովհետեւ Բենիամինի յէ՛լք կնիկները կորսուեցան :
- 17 Եւ ըսին . Ողջ մնացող Բենիամինեանց ժառանգութիւն Բաւ Զաւ , որ Իսրայէլին ցեղ մը բնաջինջ չըլալ :
- 18 Եւ ըսին . Ու մենք անոնց՝ մեր աղջիկներէն կնիկ չենք կրնար տալ . Էքանգի Իսրայէլին որդիքը երդում ընելով ըսին թէ՝ Բենիամինի կնիկ տուողը անիծեալ ըլլայ : Եւ ըսին . Ահա տարուէ տարի Տէրոյն տօնախմբութիւն կ'ըլլայ Սելովի մէջ , աւ Դաւթ , որ Բէթէլի հիւսիսային կողմը , ու Բէթէլէն Սիւլէմի մէջը ժամբուն արեւելեան կողմը , և Ղեօնային հարաւային կողմը կ'իյնայ : Ու Բենիամինի որդւոցը պատուիրելով՝ ըսին . Գաւ ցէք՝ այդիկներուն մէջը պահուե 21 ցէք . Ու երբոր տեսնէք որ Սելովի աղջիկները Լպար բռնելով խաղալու ելն են , ան ատենը այգիներէն ելէք , և ամէն մէկէն յիշ Սելովի աղջիկներէն ձեզի մէյմէկ կնիկ յափշտակեցէք , ու Բենիամինի եր 22 կիրը գացէք : Եւ թէ որ անոնց հայրերը կամ եղբայրները մեզի գաւով՝ գանգատ ընեն , անոնց կ'ըսենք թէ՝ Մեր սիրոյն համար շնորհք ըրէք անոնց . քանզի մենք պատե 23 ըլլաք : Եւ Բենիամինի որդիքը անանկ ըրին , ու իրենց թուոյն չափ՝ պար բռնողներէն կնիկներ յափշտակելով՝ առին ու գացին իրենց ժառանգութիւնը դարձան , ու Էքաղաքները շինեցին , և անոնց 24 մէջը բնակեցան : Ու ան ատենը Իսրայէլի որդիքը՝ անկէ ամէն մարդ իր ցեղին ու իր ազգատոհմին գնաց . և ամէն մարդ անկէ իր ժառանգու 25 թեանը ելաւ : Զ Ան օրերը Իսրայէլի մէջ թագաւոր չկար . Կամէն մարդ իր աչքին հաճելի եղածը կ'ընէր :

Ն . Բ . Գ . Բ .
ԽԵՐ 1406

Է Հ Ժ ր 1 : ԳԼ .
Ժ ա . 35 :

Է Տ ե ա ԵԼ .
Ժ Ե . 20 :
ԳԼ . Ժ ա .
34 : ա թ ա գ .
Ժ Ե . 6 : Ե
ր Ժ ա . Լ ա .
13 :

Է Տ ե ա ԴԼ .
Է . 45 :

Զ ԳԼ . Ժ Ե .
6 : Ժ Ե . 1 :
Ժ Ե . 1 :
Է Բ Թ Բ . Ժ Ե .
8 : ԳԼ . Ժ Ե .
6 :

Գ Ի Ն ՈՒ Խ Ե Յ

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի ր 1322

ԳԻՆՈՒԽ Ե

1 Եկեմէք սոյն պատճառով Մովսէսացոց երկրէն կ'երթայ, ու հոն կը մեռնի : 4 Մաալուն և «Բելուն» Մովսէսացի կնիկներ կ'առնեն իրենց, ու կը մեռնին : 6 Նոսփի իր քաղաքը դառնալու առնէր 8 իր հարսերը կը յորդորէ որ իր հետը չերթան : 14 Որքա անկէ կը գատուի, բայց Հոռութ հաստատուն մտնով կ'ընկերանայ անոր : 19 որոնք երկուքնին ալ բնթէ՛նէմ հասնելով սիրով կ'ընդունուին :

Պատ . Բ .
16 :

Բ Տնն Ծն .
Ժ Բ . 10 :
Ի Զ . 1 : Գ
Թագ . Բ .
1 :

Գ Պատ . Ժ Ե .
8 :

Բ Տնն Ծն .
Ժ Բ . 19 :

Ի Պատ . Գ .
30 :

Ի ր 1312

Ե Ե Լ . Գ .
31 : Դ Լ .
ա . 68 :

Ե Սաղ . Ժ Բ .
15 : Մատ .
Ե . 11 :

Ե Տնն Յես .
Ի Գ . 15 :

Բ Բ Տիմ . ա .
16 : 17 : 18 :

Ժ Զ Բ 5 : Գ Լ .
Բ . 20 :

Ի Գ Լ . Գ . 1 :

1 «Պատաւորաց կառավարութեան օրերը» Բերկրին վրայ սով եղաւ . և Գեուդայի բնթէ՛նէմն մէկ մարդ մը՝ իր կնիկովը ու երկու որդիներովը Մովսէսէն երկիրը պանդրիւն տանալու գնաց . Եւ ան մարդուն անունը՝ Ելիմէք , ու կնկանը անունը՝ Նոսփի , ու երկու որդեցը անունները՝ Մաալուն ու «Բելուն» էին . անոնք Ելիմէսիցի էին՝ Գեուդայի բնթէ՛նէմն , և Ե Մովսէսի երկիրը գացին , ու հոն բնաւ : 3 Կեցան : Եւ Նոսփին երկը Ելիմէքէ մեռաւ . ու անիկայ իր երկու որդիներովը մնաց , Որոնք՝ իրենց Մովսէսացի կնիկներ առին . և կուռն անունը՝ Որքա , ու մէկային անունը՝ Հոռութ էր . և անոնք հոն ստաց տարիի չափ նստան : Բ Մաալունը և «Բելունը» երկուքն ալ մեռան . և կնիկը՝ իր երկու որդեցուն ու երկկէն զուրկ մնաց : 6 Եւ անիկայ իր երկու հարսերովը ելաւ , որ Մովսէսի երկրէն դառնայ . քանզի Մովսէսի երկրին մէջը լսն էր որ Տէրը չիր ժողովուրդին այցելութիւն ըրեր է՝ Կանոնց հայ 7 տալով : Բ անիկայ իր եղած տեղէն՝ իր երկու հարսերուն հետը ելաւ . և Գեուդայի երկիրը դառնալու համար ծամրորդութիւն կ'ընէին : Բ Եւ Նոսփի իր երկու հարսերուն ըսաւ . «Գացէ՛ք , և ամէն մէկերնիդ թող իր մօրը տունը դառնայ . ու Ե Տէրը ձեզի ողորմութիւն ընէ , ինչպէս որ դուք ծ մե» 9 Լաճներուն ու ինծի ըրէք . Տէրը ձեզի տայ , որ ամէն մէկերնիդ իր երկանը տունը է՛հանգստութիւն գտնէ . ու զանոնք հաճութեանց . և անոնք ձայներնին վերցնելով՝ լաւ 10 ցին . Բ և անոր ըսին . Մենք անպատճառ քու հետդ քու ժողովուր-

11 դիդ կը դառնանք : Բայց Նոսփի ըսաւ . Ո՛վ իմ աղջիկներս՝ Ետ դարձէք . ինչո՛ւ համար իմ հետս պիտի երթաք . միթէ իմ արդանդիս մէջը ուրիշ տղաքներ կան , Ե որ 12 ձեզի երկի ըլլան : Ետ դարձէք իմ աղջիկներս , ու գացէ՛ք . քանզի ես պառուեր եմ , ու Կոռէն պիտի չկարգուիմ . Թէ որ յոյս ունիմ՝ ըսելով՝ աս զիշեր կարգուելու ըլլայի , ու տղաքներ ալ ծնանէի , 13 Դուք՝ մինչև անոնց մեծնալը պիտի սպասէիք , և դուք ասոր համար պիտի չկարգուէիք՝ ու Կոռէն պիտի մայիք . չէ աղջիկներս , քանզի 14 ձեզի համար շատ՝ կը ցաւիմ . որովհետեւ Ե Տէրը ձեռքը իմ վրէրսս ծանրացաւ : Բ և անոնք նոսրէն ձայներնին վերցնելով՝ լացին : Եւ Որքա իր կեսուրը համբուրեց . Բայց Հոռութ անկէ ծ չդատուեցաւ : 15 Սակայն Նոսփի ըսաւ . Եւ հաքուներդ՝ իր ժողովուրդին ու իր Կաստաւներուն դարձաւ . հոռուս ալ 16 ներքիդ տեսնէ ետ դարձին : Եւ Հոռութ ըսաւ . Յիմ վրաս մի՛ ելնար որ քեզ թողուցի , ու քեզմէ հեռանամ . քանզի ուր որ երթամ , հոն պիտի երթամ , և ուր որ մնաս , հոն պիտի մնամ . Ե քու ժողովուրդդ իմ ժողովուրդս ըլլայ , ու քու Կատաւածդ՝ իմ Կատաւածս ըլլայ . 17 Ուր որ մեռնիս , Ե ալ հոն պիտի մեռնիմ , ու հոն թաղուիմ . Ե Տէրը ինծի այսպէս՝ ու ասկէ աւելի ընէ , թէ որ զիս քեզմէ՝ մահուանէ 18 Կոռէն Բ և Կոռէն զատէ : Ե Երբոր Նոսփի տեսաւ որ անիկայ միտքը դրեր է իր հետը գալու , ալ չիտեսցաւ աւնոր : 19 Բ և երկուքը Կոռէն գացին , մինչև որ բնթէ՛նէմ հասան . ու երբոր բնթէ՛նէմ մտան , Կատոնց պատճառովը բոլոր քաղաքը շարժեցաւ , ու կ'ըլտէին . Ե Երբոր 20 Նոսփին ասիկայ է . Եւ անիկայ անոնց ըսաւ . Զիս Ե Նոսփի մի՛ կանչէք , զիս Մարան կանչէ՛ք . քանզի Ե մնակաւորորը դառնուել 21 թեամբ լեցուց զիս . Ես լեցուն գացի , Ե ու Տէրը զիս պարսպ դարձուց . ինչո՛ւ զիս Նոսփի կը կանչէք .

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի ր 1312

Ե Ծն . Բ .
11 : Բ Օր .
Ի Ե . 5 :

* Ս . Բ . Ժ Ե .
Ժ Ե . Ժ Ե .

Ի Պատ . Բ .
15 : Գ Բ .
Ժ Բ . 21 :

Սաղ . Բ . Ժ Ե .
Ժ Բ . 2 : Ժ Ե .
9 : 10 :

Ի Բ Բ . Ե Լ .
Ե Լ Լ . Ժ Ե .
17 : Ժ Ե . 24 :

Ի Պատ . Ժ Ե .
24 :

Ե Տնն Յես .
Բ . 15 : 19 :

Ի Բ Բ . Ժ Ե .
2 : Դ Լ . Ժ Ե .
25 :

Ե Գ Բ Բ . Բ .
2 : Ժ Ե . 6 :

Ե Գ Լ . Բ . 11 :
12 :

Ե Ե Լ . Ժ Ե .
17 : Ժ Ե . 22 :

Բ Բ Բ . Ժ Ե .
Ժ Ե . 13 : Ժ Ե .
Ժ Ե . Ժ Ե . 31 :

Ե Գ Բ . Ժ Ե .
14 :

Ե Պատ . Ժ Ե .
10 :

Ե Տնն Ես .
Բ . Ժ Ե . 17 :

Ե Գ Բ . Ժ Ե .
Ժ Ե . 15 :

Ե Գ Բ . Ժ Ե .
Ժ Ե . 15 :

Ե Գ Բ . Ժ Ե .
Ժ Ե . 15 :

Ե Գ Բ . Ժ Ե .
Ժ Ե . 15 :

Ե Գ Բ . Ժ Ե .
Ժ Ե . 15 :

Ե Գ Բ . Ժ Ե .
Ժ Ե . 15 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312
Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312
Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

քանից Տերը * ինձի դէմ վկայու-
թիւն տուաւ", ու Ամենակարողը
22 զիս վշտացուց։ Այսպէս Նոեմի-
իւր հարսին Մովսէսի հետ խոսեցին
հետո՝ Մովսէսի երկրէն ետ դարձաւ.
ու "գարին ֆոց սկիզբը Բեթէլ-
էմ հասան։

ԳԼ. Բ

1 Հոռութ հասկ կը ժողվէ Բոռոսի արտերէն։ 4
Բոռոս իմանալով անոր ու վրէպել Տ մարդասի-
րութիւն կը ցուցնէ անոր։ 18 Եւ Հոռութ
իւր բոլոր ժողվածը Նոեմիին կը ասեն։

1 Եւ Նոեմիին իր երկանը կողմանէ
մէկ ազգական մը ունէր. անի-
կայ Ելիմիէթին ազգատոհմէն էր,
ու շատ հարուստ մարդ մըն էր, և

2 անոր անունը Բ Բոռոս էր։ Ու Մո-
վսէսի հետ խոսելու Նոեմիին ըսաւ.
Արտերը երթեա՞մ, և դուն աչքիւն
առջը որդրմութիւն գտնելու ըլ-
լա՞մ. անոր ետեւէն ելի՞մ, ու հաս-
կեր ժողվե՞մ։ Եւ անիկայ ըսաւ

3 անոր. Գնա աղջիկ։ Ու անիկայ
գնաց. և արտի մը մէջ մտնելով՝
ֆոցներուն ետեւէն հաւի կը ժողվէր.
ու այնպէս պատահեցաւ՝ որ անի-
կայ Ելիմիէթին ազգատոհմէն եղող
Բոռոսին արտին մէջը գտնուեցաւ։

4 Եւ ահա Բոռոս Բեթէլէն մէն ե-
կաւ, ու ֆոցներուն ըսաւ. Դ Տե-
րը ձեր հետը ըլլայ։ Եւ անոնք ը-

5 սին. Տերը թե՛ղ օրէ՛ն։ Ու Բոռոս՝
ֆոցներուն վրայ կեցող իր ման-
չուն ըսաւ. Աս աղջիկը որդւնն է։

6 Եւ ֆոցներուն վերակացու մանչը
պատասխան տուաւ ու ըսաւ.
Ի Նոեմիին հետ Մովսէսի երկրէն

7 դարձող Մովսէսի աղջիկն է. Եւ
Բեթէլ ըսաւ. Ահա զայն, որաներուն
մէջը ֆոցներուն ետեւէն հաւի քա-
ղեմ ու ժողվեմ. ու անիկայ առ-

տուանց կանուխ եկաւ. ու մինչև
հիմա կեցաւ, Դ-իս Բեթէլէն մը
տունը նստաւ։

8 Եւ Բոռոս ըսաւ Հոռութիւն. Մը-
տիկ ըրէ՛ աղջիկ. հաւի ժողվելու
համար՝ ուրիշին արտը չերթա, ու
աս տեղէն ալ չզատուիս, հապա

9 Բու աչքերդ անոնց ֆոցն առաջ
վրայ ըլլայ. ու անոնց տեւէն գնա.
ահա մանչերուն ապսպրեր եմ որ

10 րուն քաղած Լ-իս իմէ։ Եւ աղ-
ջիկը շերտի վրայ ինկաւ. ու գետ-
նէն երկրպարտութիւն ընելով անոր
ըսաւ. Ինչէ՛ն է որ ես քու աչքե-

11 նիկ մըն եմ։ Եւ Բոռոս պատասխան

տուաւ, ու անոր ըսաւ. Բու եր-
կանդ մեռնելէն ետքը՝ Դ դուն քու
կետուրիդ ինչ որ ըրիր, բոլորն ալ
պատմեցին ինձի, և Թէ ինչպէս
քու հայրդ ու մայրդ և ծնած եր-
կիրդ թողուցիր, ու եկար ան ժո-

12 անոնց։ Եւ Բու գործքիդ փոխա-
րէն Տերը հատուցում ընէ, և քու
վարձըդ Իսրայէլի Տեր Աստուծոյն
կողմանէ առատապէս տրուի.

13 զոնէս։ Ու անիկայ ըսաւ. Ով
Տեր իմ, Բու աչքերուդ առջը
շնորհք գտնեմ. քանզի դուն զիս
միւրթարեցիր, ու քու աղախինիդ

14 կուն պէս ալ չեմ։ Եւ Բոռոս կե-
տուրիդ ատենը անոր ըսաւ. Հոս
եկուր. ու հացէն կեր, և պատառ-
քացախին մէջը Թաթիւն։ Ուստի

15 ցածը պահէց. Ու երբոր հասկ
ժողվելու եկաւ, Բոռոս իր մանչե-
րուն պատուիրելով՝ ըսաւ. Թող
որաներուն մէջէն ալ ժողվէ. ու

16 զանիկայ մի՛ ամօքնէր. Եւ խուր-
մերէն ալ անոր համար դետինը ձը-
ղեցէր. ու թող տուէր որ ժող-
վէ, և զանիկայ մի՛ յանդիմանէ.

17 Ու անիկայ մինչև իրիկուն ան ար-
տին մէջը հաւի ժողվէց.
18 դու չափ ցարի եղաւ, Եւ զանի-
կայ առաւ. ու քաղաքը մտաւ.

19 Եւ կետուրը անոր ըսաւ. Այսօր
մուտիկ հաւի ժողվեցիր, և ուր բա-
նեցար. Իթե՛ղ ծանուորութիւնը
նոզը օրֆեալ ըլլայ։ Եւ ատենը

20 րանեցայ, Բոռոս կը կուռի։ Եւ
Նոեմի իր հարսին ըսաւ. Հիմա
Տերդ մէջ օրֆեալ ըլլայ. որ ինչ
զանիքներէն ու մեռածներէն իր ո-

21 րուն քաղած Լ-իս իմէ. Եւ Նոեմի ա-
նոր ըսաւ. Ան մարդ մեր ազգա-
տոհմէն է. անիկայ շատ ազգական
թէ՛ իմ մանչերուն թո՛ղէն չա-

22 հոռութ լմնեցնեն։ Եւ Նոեմի իր
հարսին՝ Հոռութիւն ըսաւ. Աղէկ
է՛ աղջիկ. որ դուն անոր աղջիկ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կ. 1312

ՆՈՒՆՔԻՆ ԳԻՐԻՔ ԹԵՂԵՍԻՈՐԵՅ

Ն. Բ. Գ. Բ.

Իր 1171

Վ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ.
Գ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ.

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Եղանա անունով Ղևտացի մը՝ որ երկու կը-
նիկ ուներ, ամէն տարի Սելով կ'երթար Տե-
րուն երկրպագութիւն ընելու։ 4 Անիկայ իր
Աննա կնիկը կը սիրէր, թէն ամուլ էր։ 9
Աննա վտառած արտով տղայ մը կը խնդրէ
Տերոյնէն։ 12 Խիկ Հեղի նայն կը յանդիմա-
նէ զանիկայ, ու ետքը կ'որհնէ։ 19 Աննա՝
Սամուէլը ծնանելէն ետեւ՝ տունը կը մնայ մին-
չև անոր կամէ կտրուիլը։ 24 և իր բաժ-
նիտիսն պէս՝ Տերուն կը մատուցանէ զանի-
կայ։

1 Ա Եփրեմը լեւնէն լ'Արիմաթեմ
սօփիմէն՝ Եղանա անունով
Բեփրաթացի մարդ մը կար, որ
Սուփիի որդւոյն Թովայի որդւոյն
Եղիուսի որդւոյն Յերոամիս որդին

2 էր։ Եւ անիկայ երկու կնիկ ու-
ներ. մէկուն անունը՝ Աննա, ու
մէկային անունը՝ Փենանա էր. ու
Փենանան զաւակներ ուներ. բայց

3 Աննան զաւակ չուներ։ Եւ ան
մարդը ի տարուէ տարի իր քաղա-
քէն կ'ելլէր, Գոր Սելովի մէջ զօ-
րութեանց Տերունը Երկրպագու-
թիւն ու զոհ մատուցանէ. և չոն
Հեղիին երկու որդիքը՝ Ոփիսի ու
Փենէնէս՝ Տերունը քահանայնէն է-

4 ին։ Ու Եղանա շիր զոհ մատու-
ցած օրը՝ իր կնիկան Փենանային
և անոր տղաքներուն ու աղջկներ-

5 բուն մէյմէկ բաժին տուաւ. Իսկ
Աննային ի կրկին բաժին տուաւ,
քանզի անիկայ Աննան կը սիրէր.
Բայց Տերն անոր արգանդը զոցէր

6 էր։ Ու անոր նախանձորը Փե-
նանա զանիկայ կսկծցնելու հա-
մար խիստ վտառուց. որովհետեւ
Տերն անոր արգանդը զոցէր էր։

7 Եւ տարուէ տարի Տերունը անունը
էլած ատենը՝ Եփրեմն այնպէս կ'ը-
ներ. Փենանա աւ նոյնպէս Աննա
կը վտառցնէր. ու անիկայ կու-

8 լար, և չէր ուտեր։ Ու երկիր Եղ-
անան անոր բաւ. Աննա՝ ինչու
կու լաս, և ինչու չես ուտեր, ու
ինչու համար սիրող այդպէս տըր-
տում է. Բաթիէ եւ քեզի տաք
որդիէ լաւ չեմ։

9 Եւ Աննա Սելովի մէջ ուտելէն
ու խմելէն ետքը ոտը էլաւ. (Ու
Հեղի քահանան Տերունը տաճարին
սեմնը քովը ամփոռի մը վրայ նրա-
10 տէր էր.) Եւ արտամալից հոգով

Տերունը առջևը աղօթք ըրաւ՝ ու

11 խիստ շատ լացաւ։ Եւ Եղիսը
նկով՝ ըսաւ. Ով Տեր զօրու-
թեանց, թէ որ Եբու աղախնոյդ
նեղութեանը նայիս, ու զիս յի-
շես, և բու աղախնիդ չմոռնալով՝
բու աղախնոյդ առու զաւակ մը՝
տաս, զանիկայ Տերունը պիտի նու-
րեմ իր կենացը բոլոր օրերուն մէ-
ջը, ու Խանդ զխուն վրայ ածելի

12 պիտի չելլէ։ Ու երբոր անիկայ
Տերունը առջևը իր աղօթքը շատ-
ցուց, Հեղի անոր բերնին կը նայէր։

13 Եւ աննա իր արտին մէջէն կը խօ-
սէր. միայն անոր շրթունքները կը
շարժէին, բայց ձայնը չէր լսուեր.
անոր համար Հեղի զանիկայ զինով

14 կարծեց։ Եւ Հեղի անոր ըսաւ.
Մինչև երբ զինովութիւն պիտի ը-

15 նես. բու զինիդ հրաժարէ։ Եւ
Աննա պատասխան տուաւ՝ ու ը-
սաւ. Ով տէր իմ. այդպէս չէ.
ես վտառած արտով կնիկ մըն եմ,
և զինի կամ օղի չեմ խմած. սա-
կայն Տերունը առջևը Տիմ սիրտս

16 բացի։ Բու աղախնիդ նշար կնիկ
մը մի՛ կարծէր. քանզի իմ վշտաց
ու նեղութեանս շատութեանը հա-

17 մար մինչև հիմա խօսեցայ։ Ան ա-
տենը Հեղի պատասխան տուաւ՝ ու
ըսաւ. Եղանա խաղաղութեանը, և
Եփրայէլին Աստուածը բու խնդ-
րուածքդ Եփրայի ինչ որ անկէ

18 խնդրեցիր։ Ու անիկայ ըսաւ.
Եբու աղախնիդ թող բու առջևը
շնորհք գտնէ. և կնիկը իր ճամ-
բան գնաց. ու կերաւ, ու երեսը
մէյմըն ալ չարտմեցաւ։

19 Եւ անոնք առաւօտուն կանուխ
էլան, ու Տերունը առջևը երկրպա-
գութիւն ըրին, և Ռամա դարձան.
ու իրենց տունը դացին։ Ու Եղ-
անա իր Աննա կնիկանը մտնեցաւ.

20 և Տերն զանիկայ յիշեց։ Ու Աննա
յղացաւ. և ժամանակը հասնելուն՝
տղայ մը ծնաւ, ու անոր անունը
Սամուէլ կոչուի՝ ըսելով. Քանզի

21 զանիկայ Տերունըն խնդրեցին։ Եւ
անոր երկըր Եղիանան իր բոլոր ըն-
տանիքով Սելով էլաւ, որ Տերունը
առջևը տարեկան զոհ մատուցաւ.
22 նէ, ու իր ուխտը կատարէ։ Բայց

Ն. Բ. Գ. Բ.

Իր 1171

Լ. Բ. Բ.
20։ Բ. Բ.
Լ. 3։ Դատ.

Լ. 30։
Լ. Բ. Բ.
32։ Եւ. Գ.
31։ Բ. Բ.

ժ. 12։
Սաղ. Բ. Բ.
18։

Ժ. Բ. Բ. 1.
Լ. 22։
Լ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ.

Լ. Բ. Բ. 5.
Դատ. Ժ. Բ.
5։

Լ. Բ. Բ. Բ.
8։ Բ. Բ. 2.
Լ. Բ. Բ. Բ.
Տողի Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ.
3։ Բ. Բ. Բ.
13։

Լ. Դատ. Բ. Բ.
6։ Դատ. Բ. Բ.
31։ Դատ. Բ. Բ.

Լ. Բ. Բ. 48.
Լ. Բ. Բ. Բ. 4.
5։

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.
15։ Լ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. 13։

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Լ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Ն. Բ. ԳԲ.
Էր 1141

Ե Սաղ. 5Է.
61:

Է Գլ. Բ. 34.
Սաղ. 5Է.
64:

Բ Բթազ. ա.
2:

Ժ Ես. 4. 6.
Բթազ. 4Գ.
19: Ժ Ե. 32:
Ն Ե Ե Բ. Բ.
1: 3 Բ. Բ.
12:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

11 Տևեակ զորք ինկաւ. Նաւ Եւս-
տուծոյ տապանակը առնուեցաւ.
Էւ շեղին երկու որդիքը՝ Ոփինն
ու Փենէճէսը մեռան:

12 Եւ Բենիամինեան մարդ մը քա-
նակէն վազելով՝ Ինդոն օրը Սելովը
հասաւ, ու իր լաթերը պատռե-
ր, և ժիր զիտուն վրայ հող Բրէ-
շէնի Իաթուով մը ծամբուն քովը

13 Եր: Ու Էրբոր հաւ հասաւ. ահա
շեղի Իաթուով մը ծամբուն քովը
նստած կը սպասէր. քանզի Ես-
տուծոյ տապանակին համար սիրտը
կը դողար: Ու Էրբոր ան մարդը

14 Եւ շեղի ան աղաղակէն ծայր լսե-
լով՝ ըսաւ. Ես աղմուկին ծայր
ինչ պիտի ըլլայ: Ու ան մարդը
չուտով վազեց եկաւ, ու Էւ-
շէնի շեղին պատմեց: Եւ շեղի

15 Եւ շեղի իննստունուծի տարեկան էր. ու
Լալբերը այնպէս տկարացած էին,
որ չէր կրնար տեսնել: Եւ ան մար-
դը շեղին ըսաւ. Զօրքին մէջէն

16 Որ չէր կրնար տեսնել: Եւ ան մար-
դը շեղին ըսաւ. Զօրքին մէջէն
եկողը ես եմ, և պատերազմէն այս-
օր փախայ ու անիկայ ըսաւ.

17 Որդեակ ինչ եղաւ: Եւ լուր
բերողը պատասխան տուաւ, ու ը-
սաւ. Իտայէլը Փղտացւոց առ-
ջէն փախաւ, ու ժողովուրդին

18 Եւ շեղի իննստունուծի տարեկան էր. ու
Լալբերը այնպէս տկարացած էին,
որ չէր կրնար տեսնել: Եւ ան մար-
դը շեղին ըսաւ. Զօրքին մէջէն

19 Ու անոր հարսը՝ Փենէճէսին կնի-
կը՝ յղի ու ծնանելու մօտ ըլլալով,
Էրբոր Եստուծոյ տապանակին առ-
ջէն փախաւ, ու ժողովուրդին

20 Վրայ կոխեցին: Ու Էրբոր կը մեռ-
նէր, քանզի կայնող կնիկները անոր
բոնի. Մի վահիսար. ինչու որ քու
ծնածդ տղայ է. քայտ անիկայ պա-
տասխան չտուաւ, ու ուշադրու-

21 Թիւն չորաւ: Եւ տղուն անունը
ի Իքթաօր կոչեց, ընելով. Էս-
րայէլէն փառք վերցաւ. (քանզի
Եստուծոյ տապանակը առնուե-
ցաւ, և անոր աները ու էրիկը Դ-

22 Եւ անոր համար ըսաւ. Ես-
տուծոյ տապանակը առնուելուն
համար՝ Իտայէլէն փառք վերցաւ:

ԳԼ. Ե

1 Փղտացիք տապանակը Ազովտոս բերելով՝
Դագոնի տունը մէջ կը դնեն: 3 Դագոն վար

կէնայ՝ ու կոր կոր կ'ըրէր, և Ազովտոս
թանգի ունեցիներով կը զարնէր. 5 Նոր
մանպակ Եստուծոյ կը պատճէր Գլեթացիին
ըր. քան որ իրենց թոյլ կը մնայ տապանա-
կը 10 Նոյնպէս ալ Ակկարոսցիները Էրբոր
տապանակը չեն կը տարուի

1 Եւ Փղտացիք Եստուծոյ տապա-
նակը առին ու զանիկայ՝ Ա-
ռնէր, ու զանիկայ Բ Դագոնի տու-
նը տարին, և Դագոնին քովը դրին:

3 Ու Տևեակ օրը Ազովտոսցիք -
--ժողով կանուխ լըլըլով, տեսան
որ Դագոնը Տէրոջն տապանակին
առջը Էրեւնի վրայ զետիւր ինկըր
էր: ու անոր Դագոնը վերջոյցին

4 Եր տեղը դրին. Եւ Տևեակ օ-
րը՝ Բ Դագոնի առաւ օտուտ կանուխ
էլան, ու տեսան որ Դագոնը Տէ-
րոջն տապանակին առջը Էրեւնի
վրայ զետիւր ինկըր էր, և Դագոն

5 մնացեր էր. (Ես պատճառաւ
Դագոնի բուրմէրը՝ ու Դագոնի
տունը բոլոր մտնողները՝ մինչև աս
օրս Ազովտոս եղող Դագոնի սե-

6 մին վրայ չեն կոխեր:) Անկէ ետեւ
է Տէրոջն ձեռքը Ազովտացւոց վրայ
ծանրացաւ, ու շեղանք կորսն-
ցուց, և զանեղ Ազովտոսի ու ա-
նոր ահաճաններուն մէջ Եւթանջի

7 Եւ Ազովտոսի բնակիչները ա-
սանկ ըլլաւ տեսնելով, բռին. Իտ-
այէլի Եստուծոյն տապանակը մեր
քովը չկենայ. քանզի անոր ձեռքը

8 գոնին վրայ ծանրացաւ. Եւ Էր-
բոր իրկեցին, ու Փղտացւոց բոլոր նա-
խարարները իրենց քովը ժողվեցին,
ու բռին. Իտայէլի Եստուծոյն

9 փոխադրեցին: Եւ զանիկայ հա-
փոխադրեցին ետքը, Ժ Տէրոջն ձեռ-
քը ան քաղաքին վրայ ըլլալով՝
Ժ մեծ խռովութիւն եղաւ. ու Էրա-
ղաքին մարդիկը պզդիկէն մինչև

10 Եւ Եստուծոյ տապանակը Ակ-
կարոն խրկեցին. ու Էրբոր Եստու-
ծոյ տապանակը Ակկարոն մտաւ,
Ակկարոսցիք կանչվողտելով ը-
սին. Իտայէլի Եստուծոյն տապա-

11 Ժողովուրդը մեռցրեն: Եւ Էր-
բոր խրկելով՝ Փղտացւոց բոլոր նախա-
րարները ժողվեցին, ու բռին. Իտ-

Ն. Բ. ԳԲ.
Էր 1141

Է Սաղ. 5Է.
61:

Է Գլ. Բ. 34.
Սաղ. 5Է.
64:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Է Գլ. ա. 9:

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1140

որո՞ւնք Բեթամիւսացի Յե-

տուին արտին մէջը ինչ ինչ :

19. Եւ Տէրը Բեթամիւսին մար-

դիկները զարկաւ . քանզի անոնք

Տէրոյն տապանակին մէջը նայե-

ցան . ու ժողովուրդէն յիռուն

Հազար եօթնասուն մարդ զար-

կաւ . և Տէրը Ժողովուրդին մէջը

մեծ կոտորած ընելուն Համար , ժո-

ղովուրդը սուգ բռնեց : Ու Բեթ-

ամիւսի մարդիկը ըսին . « Եւս

սուրբ Տէր Աստուծոյն առջևը ո՞վ

կրնայ : կայի՜ն . ու մեր քովէն ո-

21 ըռնէ լըլէ : Եւ Կարիաթարիմի

ընակիչներուն պատգամաւորներ

խրկեցին՝ ըսելով . Փղտացիք Տէ-

րոյն տապանակը ետ բերին . իջէք ,

ու զանիկայ ձեր քովը Հանեցէք :

ԳԼ Է

1 Կարիաթարիմի ընակիչները Արինաբարին

տունը կը տանին տապանակը , ու անոր որդին

Եղիազարը կ'օրհնեն որ տապանակին պահպա-

նութիւնը ընէ : 2 Քանս տարին ետքը՝ 3

Իսրայէլացիք Սամուէլէ յորդորաւորութ-

Մասիայի մէջ Հանդիսաւոր կերպով կ'ապաշ-

խարեն : 7 Ետքը Սամուէլ կ'աղօթէ ու ող-

ջակց կը մատուցանէ , Տէրը որոտումով ու

կենդանով Փղտացիները կը շարժէ Արեւելեան

մէջ : 13 Փղտացիք կը նստանան : 15 Սամուէլ

խաղաղութեամբ և բարեկապութեամբ Իս-

րայէլի մէջ դատաւորութիւն կ'ընէ :

1 Եւ Կարիաթարիմի մարդիկը զա-

ցին , ու Տէրոյն տապանակը

անկէ Հանեցին , և զանիկայ տարին

Է Արինաբարին տունը՝ որ բլուրին

վրայ էր . ու անոր որդին Եղիազա-

րը * Իսրայէլի որ Տէրոյն տապա-

2 նակին պահպանութիւնը ընէ : Եւ

տապանակը Կարիաթարիմի մէջ

դրուած օրէն տեղը Հատ օրեր ան-

ջաւ , ու քանս տարի եղաւ , և

Իսրայէլի բոլոր տունը Տէրոյն ե-

տնէն Հատաւեցին :

3 Ան ատենը Սամուէլ Իսրայէլի

բոլոր տանը խօսեցաւ՝ ըսելով . Թէ

որ դուք ձեր բոլոր սրտովը Տէրոյն

դարձեր էք , Եւ մէջէն օտար ա-

տուածները ու Եւստարովթը վե-

ցուցէք : և Ղէն սիրտերը Տէրոյն

պատրաստեցէք , ու Էմիայն զանի-

կայ պաշտօնէք . ու անիկայ Փղռ-

տացոյց ձեռքէն ձեզ կ'ստի ազա-

4 տէ : Եւ Իսրայէլի որդիքը Է Բա-

Հաղմը ու Աստարովթը վերցու-

ցին , ու Էմիայն Տէրոյն ծառայու-

5 թիւն բրին : Եւ Սամուէլ ըսաւ .

Է Բոլոր Իսրայէլը Մասիայի մէջ

Ժողովեցէք , ու ձեզի Համար Տէրոյն

6 աղօթք ընեմ : Եւ Մասիայի մէջ

Ժողովուցան . Ժ ու Ղուր քաշեցին ,

և Տէրոյն առջև թափեցին . ու

Է Էստարովթը ընեմ , և Հոն

սին . Եւ Տէրոյն դէմ մեղք գործե-

ցին : Եւ Սամուէլ Մասիայի

մէջ Իսրայէլի որդեցը դատաւո-

րութիւն ըրաւ :

7 Ու ետքը Փղռտացիք լեցին որ

Իսրայէլի որդիքը Մասիայի մէջ

Ժողովուցեն են , Փղռտացոյց նախա-

րարները Իսրայէլին դէմ էլան . ու

Իսրայէլի որդիքը լեցին , Փղռ-

8 տացոյց երեսնէ վախցան : Եւ Իս-

րայէլի որդիքը Սամուէլին ըսին .

Է Անդադար մեր Տէր Աստուծոյն

աղաղակէ՛ մեզի Համար , որ մեզ

9 Փղռտացոյց ձեռքէն ազատէ : Ու

Սամուէլ մէկ կաթնկեր գառնուկ

մը առաւ , ու զանիկայ բոլորովին

ողջակեց ըրաւ Տէրոյն . և Է Սա-

մուէլ Իսրայէլի Համար Տէրոյն ա-

ղաղակելով աղէն աղէն . ու Տէրը

անոր պատասխան տուաւ :

10 Ու ետքը Սամուէլ ողջակեցը կը

մատուցանէր , Փղռտացիք մտնեցան

որ Իսրայէլի դէմ պատերազմ ը-

նեն : 11 Եւ Տէրը նոյն օրը Փղռտացոյց

վրայ մեծ ձայնով մը որոտաց , ու

զանոնք խոտկեցուց . ու Իսրայէլին

11 առջևը զարնուցան : Եւ Իսրա-

յէլի մարդիկը Մասիային ելելով՝

Փղռտացիները Հալածեցին , ու մին-

չն Բեթթովիդի տակը զանոնք կոտ-

12 ըրցին : Ան ատենը Սամուէլ մէկ

քար մը առաւ , և Մասիային . ու

Սենին մէջտեղը կանգնեց , ու անոր

անունը Եւ Բեթթեզեր կոչեց , ըսե-

13 լով . Տէրը մինչև աս տեղը մեզի

օգնեց : Եւ Եւ Փղռտացիք կորազը-

լուխ եղան , ու Էմիայն ալ Իսրա-

յէլի սահմանին մէջ լստան . և

Սամուէլին բոլոր օրերը՝ Տէրոյն

14 ձեռքը Փղռտացոյց վրայ էր : Ու

Փղռտացիք Իսրայէլէն որչափ քա-

ղարներ որ առեւ էին , Անկարոնէն

մինչև Գէթթը , Է-Լ-Է-Լ Իսրայէլին

ետ տրուեցան . ու Իսրայէլ անոնց

սահմանները Փղռտացոյց ձեռքէն

ազատեց . և Իսրայէլի ու Ամօրհա-

ցոյց մէջտեղը խաղաղութիւն կար :

15 Եւ Սամուէլ չի կենացը բոլոր

օրերուն մէջը՝ Իսրայէլը զատել :

16 Ու տարուէ տարի Բեթթէր , Գաղ-

զաղան ու Մասիան կ'երթար կը

պտտէր , և բոլոր ան տեղուանքը

17 Իսրայէլը կը դատէր : Ու անկէ

Դիւմա կը դառնար . քանզի իր

տունը Հոն էր . և Հոն կը դատէր

Իսրայէլը . ու Հոն Եւ Տէրոյն սեղան

չինեց :

ԳԼ Ը

1 Իսրայէլացիք՝ Սամուէլի որդեցը գէշ կա-

ռապարտութեան անձնաւորաւոր , թաղարու

կ'ուցեն : 6 Սամուէլ ցաւազին սրտով ա-

ղօթք կ'ընէ , ու Աստուծոյն կը միջնորդէր :

10 և Ժողովուրդին կ'իմացնէ թագաւորին

վարմունքը : 19 Աստուծոյն կը պատահէր

Սամուէլին՝ որ Ժողովուրդին խորհրդը կա-

տարէ :

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Ի Եւ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120
Տ. Տեւ. Եւ. Ժ. Բ. Գ. Բ. Ի 1120

Ն. Բ. Զ. Բ. Կ. 1095

ԳԼ. Բ. 16. Ժ. 10. Գ. Բ. Ժ. 10. Գ. Բ. 10.

Բ. Ս. 12. 12.

Գ. Օ. 1. Բ. 1. Գ. Ս. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1. Գ. 1. Բ. 1.

1 Եւ Սամուէլ եղին շէշը առաւ .
ու անոր զիտուն վրայ թափեց .
Բե Գանիկայ համարուեց , ու ըսաւ .
2 Զե՞ որ Տէրը քեզ էիր ծառան-
դութեանը վրայ Դիւան օծեց .
3 Այսօր ինձմէ զացած առեւնդ՝ Բե-
նիամին սահմանը՝ Ի Սեղաշի մէջ՝
Դիւարեկն զերեզմանին բովը երկու
մարդ պիտի գտնես , ու քեզի պիտի
ըսեն . Գտնուեցան ան էշերը՝ ու
րոնք փնտռելու զացած էին . Եւ ա-
հա քու հայրդ էշերուն հօգէ թո-
ղուց , ու ձեզի համար կը հողայ ,
ու կ'ըսէ . Տղուս համար ինչը ը-
նեմ՝ : Ու երբոր անկէ անցին եր-
թաս , Եւ Թարօրի կաշնին հասնիս ,
հոն իրեք մարդ քեզի պիտի հանդի-
պեն , որոնց մէկը իրեք ուլ , մէկը
իրեք հացի նկանակ ու մէկն ուլ
տիկ մը զինի տանելով՝ Եւստու-
4 ծոյ կ'ըսեն դէպ ՚ի Բեթէլ : Ու
Է. քու ողջութիւնդ հարցնելով .
քեզի երկու հաց պիտի տան . Գուն
այ անոնց ձեռքէն պիտի առնես :
5 Անկէ ետքը Եւստուծոյ բլուրը պի-
տի երթաս , ծուր որ Փղատացուց
բերդապաշ զօրքը Եւ Ինչ . ու եր-
բոր հոն քաղաքը մտնես , Էրաճը
տեղին իջնող մարդարեկից զուգի
մը պիտի հանդիպիս , որոնք ի-
րենց առջեւն տաւիղ , թմբուկ .
արինդ ու քնար ունենալով՝ Եւ մար-
6 դարեութիւն պիտի ընեն : Եւ
Է. քու վրայ Տէրոջը Հողին պիտի
դայ , ու ծանոց հետ մարդարեւ-
թիւն պիտի ընես . Եւ քու պիտի
փոխուի , ուրիշ մարդ մը պիտի
7 Ելլաս : Ու երբոր աս Նախնները
քու վրայ դան , ձեռքէդ եկածը
ընես . Բանդի 3 Եւստուծա քու հետդ
8 է : Եւ ինձմէ առաջ Դիւարազա
իջնես . Եւ ահա ան քեզի պիտի իջ-
նեմ , ողակէզներ ու խաղաղու-
թեան զոհեր մատուցանելու հա-
մար . Եւ քուն թեօթը որ սպասես ,
մինչեւ որ եւ քեզի գամ , ու քու
ընելու զործք քեզի իմացնեմ :
9 Ու երբոր անկիւայ իր կոնակը
գարձուց՝ Սամուէլին բովին եր-
թալու համար , Եւստուծա անոր
մէկ ուրիշ սիրտ մը տուաւ . Եւ նոյն
օրը աս բոլոր նշանները կատարուե-
10 յան : Ու Էրբոր հոն բլուրը Եւ-
կան , ահա մարդարեկից զուգի մը
անոր առջեւ ելաւ . Եւ անոր վրայ
Եւստուծոյ Հողին եկաւ , ու ա-
նոնց մէջ մարդարեւութիւն ըրաւ :
11 Եւ ամէն անոնք որ զանիկայ ա-
ռաջուց կը ծաննային , երբոր տե-
նան որ անիկայ մարդարեւորներուն
հետ մարդարեւութիւն կ'ընէ , ծո-
ղովուրդը իրարու ըսին . Եւ ինչ
ըսէ է՝ որ Վիսի որդւոյն հանդի-

պեր է . Եւ թիւ Սամուէլն ալ մար-
12 դարեւորուն մէջն է : Եւ ան տե-
ղի մարդիկներուն մէկը պատաս-
խան տուաւ ու ըսաւ . Հապա ա-
նոնց հայրը ով է : Եւնոր համար
ասիկայ մէկ առակ մը եղաւ . Մի-
թէ Սամուէլն ալ մարդարեւորներուն
13 մէջն է : Ու երբոր մարդարեւ-
թիւն ընելը լմնացուց , բարձր տեղը
եկաւ :
14 Եւ Սամուէլն հօրեղբայրը՝ անոր
ու անոր մանչուն ըսաւ . Ո՛ւր դա-
ցիր , ու անիկայ ըսաւ . Եշերը
փնտռելու . Բայց երբոր տեսնեք որ
15 չկան , Սամուէլին գաղինք : Եւ
Սամուէլն հօրեղբայրը ըսաւ . Սա-
մուէլը ձեզի ինչ գրուեցեց , պատմե՛
16 ինձի : Ու Սամուէլ իր հօրեղբորը
ըսաւ . Եշերուն գտնուիլը մեզի
յայտնապէս իմացուց : Բայց թա-
ղաւորութեան վրայով Սամուէլին
ըսած խօսքը անոր չյայտնեց :
17 Եւ Սամուէլ՝ ժողովուրդը՝ Վաս-
փայի մէջ Եւստուծոյ առջեւ ժող-
18 վեց : Եւ Խարայէի որդւոցը ըսաւ .
Դիւարայէին Տէր Եւստուծա՛ր այս-
պէս կ'ըսէ . Եւ Խարայէի Եղիպ-
տոսէն հանցի , ու ձեզ Եղիպտո-
սեց ձեռքէն՝ Եւ ձեզի ներութիւն
տուող բոլոր թագաւորներուն
19 ձեռքէն աղանցի : Եւ քու
այսօր ձեր Եւստուծա՛ր մերժեցիր ,
որ ձեր ամէն չարքներէն ու նեղու-
թիւններէն ձեզ ազատուց , ու ա-
նոր բար . Եւստուծա՛ն մեր վրայ
մէկ թագաւոր մը դիր : Ուրեմն
հիմա ձեր ցեղերովը ու հազա-
րաւորներովը Տէրոջը առջեւ կայ-
20 նեցէք : Ու երբոր Սամուէլ՝ Խա-
րայէին ամէն ցեղերը մօտեցուց ,
վիճակը Բենիամինի ցեղին ելաւ .
21 Ետրը Բենիամինի ցեղը ազա-
տոյնեցրով մօտեցուց , ու վիճակը
Մատրիին ազգատոհմին ելաւ . Եւ
քը Վիսի որդւոյն Սամուէլն եկաւ .
բայց երբոր զանիկայ փնտռեցին ,
22 անիկայ չգտնուեցաւ : Եւ նորէն
Տէրոջը հարցուցին , թէ Երբեօր
ան մարդը հոս կու գայ . ու Տէրը
ըսաւ . Եւստուծոյ կարասիներուն
23 մէջտեղը պահուած է : Եւ վազե-
լով՝ զանիկայ անկէ առին , ու
ժողովուրդին մէջտեղը կայնեցաւ .
Եւ Էրբոր ժողովուրդէն՝ ուսէն վեր՝
24 երկայն էր : Ու Սամուէլը բոլոր
ժողովուրդին ըսաւ . Տէրոջը
ընտրած մարդը տեսա՛ք , որ բոլոր
ժողովուրդին մէջը անոր պէս չկայ .
Եւ բոլոր ժողովուրդը աղաղակեց .
25 ու ըսաւ . Եւ ձեզից արքայ . Եւ Սա-
մուէլ թագաւորութեան կանոն-
ները ժողովուրդին դրուեց , ու Եւ-
նան զիրեն մը մէջ դրեց , ու Տէ-

Ն. Բ. Զ. Բ. Կ. 1095

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Լ. Գ. Ժ. Ժ. 24. Մատ. Ժ. 54. 55. 56. 5. Է. 15. Գոր. 2. 13.

Ն. Բ. 2Բ.
1093

Գ. 4
25

Բ. Գ. 4 5.

Գ. 17
30. Ե. 4
21

Գ. Դ. 2.
2

Ե. Գ. 4 8.

Գ. Դ. Ե. Դ.
Գ. Դ. Ե. Դ.

Ե. Գ. Դ. Ե. Դ.
Ե. Գ. Դ. Ե. Դ.
11

1. Եւ Յովնաթանն Հետ - Բենիամինի Գաբաան էր. ու ծնացած ժողովուրդը ամեն մարդ էր վրանը խրկեց .

2. Եւ Յովնաթանն Գաբայէի մէջ Լողի Փղշտացւոց Բաշապան զօրքերը զարկաւ. ու Փղշտացիք լսեցին . Եւ ատենը Սաուղ բոլոր երկրին մէջը փող ձեւցնել տուաւ. լսելով . Եբրայեցիները թող լսեն .

4. Եւ բոլոր Իսրայէլը լսեց որ Սաուղի Փղշտացւոց պաշապան շօրքերը զարկաւ . և Իսրայէլ Գղուշտացւոց առջևն ատկէ եղաւ. ու ժողովուրդը Գաղազայի մէջ Փղշտացիք - և ժողովուցան որ Իսրայէլի գեմ պատերազմ բնեն և անաւ երեսուն հազար կառք ու վեց հազար ձիաւոր առէին և ժողովուրդը ծովուն եզերքը եղող աւազին չափ շատ էր. ու Ելան և Բեթաւանին արեւելեան կողմը

6. Մաքմաթի մէջ բանակեցան . Բաբայէլի մարդիկները դիմեցին նեղութեան մէջ տեսան . և ժողովուրդը խիստ չիտիմած ըլլալով Գաբերու . Թուփերու ժայռերու . այտարակներու ու փոսերու

7. մէջ պահուցան . Բաբայէլցիք Յորդանանէ Գադի ու Գաղազայի երկիրը անցան . Բայց Սաուղ դեռ Գաղազայի մէջ էր ու բոլոր ժողովուրդը դողալով անոր ետեւէն կ'երթային .

8. Եւ անկիայ Սամուէլին որոշած ժամանակին չափ եօթը օր սպասեց . Բայց Սամուէլ Գաղազայ չալուն համար ժողովուրդը աւանոր բովէն ցրուեցաւ . Բա Սաուղը ըսաւ . Ողջակէդը և հաղաղութեան զօհը կնծի մօտ բերեք . ու ինքը

10. ողջակէդ մատուց . Բա եբրօք աւանկայ ողջակէդ մատուցանելը լեմնիցը . ան ատենը Սամուէլը եկաւ . և Սաուղը Ելաւ զանկիայ

11. դիմաւորելու ու բարեկու . Բա Սամուէլը ըսաւ . Ի՞նչ բրի . Եւ Սաուղը ըսաւ . Տեսայ որ ժողովուրդը իմ քովէն կը ցրուի . ու դուն աւորոշած օրերու մէջ Եկար . ու Փղշտացիք Մաքմաթի մէջ

12. ժողովուած են . Բա լսի . Փղշտացիք հիմա իմ վրա՝ Գաղազայ պիտի իջնեն . ու ես Տերօր առջևն աղօթք բուած չեմ . ուստի համարձակութիւն ընելով՝ ողջակէդ մատուց . Բա Սամուէլը ըսաւ Սաուղին . Եհիմարութիւն բրի . որ էրու Տեր Սատուոյդ բեղի պատուիրած պատուիրանքները չպահեցիր . քանզի հիմա Տերք բռն թագաւորութիւնդ Իսրայէլի վրայ

14. Գնալ յաւիտեան պիտի հաստատուի . Եւ Բայց հիմա բռն թագաւորութիւն հաստատ պիտի չըլլայ . Ե՛տէր իրեն համար իր սրտին համաձայն մարդ մը կը փնտռէ . որն որ Տէրը իշխան պիտի կարգէ իր ժողովուրդին վրայ բանդի դուն Տէրօջը բեղի պատուիրած հրահանգ չպահեցիր .

15. Ետէր Սամուէլը Ելաւ . ու Գաղազայէն Բենիամինի Գաբաան գնաց . Եւ Սաուղը իր բովը զընտելոց ժողովուրդը համբեց . ու վեց հարիւր չափ մարդ էին .

16. Բա Սաուղը և անոր որդին Յովնաթանը ու անոնց Հետ գտնուող մարդիկները Բենիամինի Գաբաան կը նստէին . ու Փղշտացւոց բանակը Մաքմաթի մէջ էր .

17. Եւ Փղշտացւոց բանակէն իրերը զունդ աւարառու ելաւ զունդին մէջ՝ դէպ ի Եփրայի Ճամբան .

18. Սուադի երկիրը դարձաւ . Եւ զունդին մէջը դէպ ի Բեթորոնի Ճամբան դարձաւ . ու մէկը զունդը դէպ ի անապատը դարձաւ . Եւ Սաուղի յովնաթանը նայող սահմանին Ճամբան բռնեց .

19. Եւ Իսրայէլի բոլոր երկրին մէջ մէկ դարբին մը չէր գտնուէր . քանզի Փղշտացիք բռն էին թէ շըլլայ որ Եբրայեցիք սուր կամ

20. նիզակ չենէն . Բա բոլոր Իսրայէլացիք ամեն մէկը իր բրիչը . խոփը . տապարը ու բաշը շտկելու համար . Փղշտացւոց երկը կ'իջնէ .

21. Եւ Բայց բրիչներուն . խոփերուն . եռածանի դրօժիքներուն ու տապարներուն համար . և խթանները սրելու համար խարտոյցներ ունէին .

22. Ուստի անանկ եղաւ որ պատերազմին օրը՝ Սաուղին ու Յովնաթանն Հետ եղող բոլոր ժողովուրդին ձեռքը՝ սուր կամ նիզակ չէր զընտելու . Բայց Սաուղին ու անոր որդւոյն Յովնաթանին քովը կը գտնուէր .

23. Բա Փղշտացւոց պաշապան զօրքը Մաքմաթի կիրճը ելան .

ԳԼՈՒԽ ԺԶ

1. Յովնաթանն առնց իր հօր . քահանային և ժողովուրդին գիտարարէ կ'երթայ . ու Երաքով մը Փղշտացւոց պաշապան զօրքերը կը զարնէ . 15 որոնց վրայ Սատուոյ վախը էր . Եւ Երաքով մէկմէկ զարնել . 17 Սաուղը քահանային պատասխանէ չապաւրով . թշուառաց վրայ կը յարձակի . 21 Իսկ գերբռնուած Իսրայէլացիները . ու պահուրածներն ալ անոր հետ կը միանան Փղշտացւոց դէմ . 24 Սաուղին անմաքսը երգում էր նկ տալով . յաղթութիւնը ետ կը մնայ . 32 Սաուղ ժողովուրդը կը զափ արին ուստի . 35 Սեղան մը կը չնէ . 36 Յովնաթանը վիճակով կը բռնուի . Բայց ժողովուրդը կ'ազատէ զանկիայ . 47 Սաուղին զօրութիւնը ու անոր գերդաստանը .

Ն. Բ. ԳԲ.
1093

Ե. Գ. Դ. Ե. Դ.
25

Բ. Գ. Դ. Ե. Դ.
24 22

Ե. Գ. Դ. Ե. Դ.
2

Դ. Դ. Դ. Դ.
20 Գ. Դ. Դ. Դ.
3

Բ. Դ. Դ. Դ.
23

Ե. Դ. Դ. Դ.
3 Դ. Դ. Դ. Դ.
14

Ե. Դ. Դ. Դ.
34

Ե. Դ. Դ. Դ.
14 Ե. Դ. Դ. Դ.
Դ. Դ. Դ. Դ.

Դ. Դ. Դ. Դ.
8

Ե. Դ. Դ. Դ.
4

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1187

ԳԼ. Ժ. 15

ԳԼ. Ժ. 21

ԳԼ. Ժ. 21

ԳԼ. Ժ. 21

ԳԼ. Ժ. 21

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

1 Եւ եղաւ որ՝ մէկ օր մը Սաւուղին որդին Յովնաթանը իր զէնքերը կրող մանչուն ըսաւ . Եկուր , ան զիկ կողմը եղող Փղտացւոց պահապան զօրքին անցնենք . բայց իր 2 Տօրը չիմացող . Ու Սաւուղ Գաւաթային ծայրը՝ Մարդունի մէջ եւ զող նոնենին տակը կը նստէր . և անոր հետ եղող ժողովուրդը Վեց 3 հարիւր մարդու չափ էր : Ու հէղի որդւոյն Փենէհէսի որդւոյն Բէքարօթին ներքոյ Եփտովին որդին ԳԵՐԻԱՆ՝ Սեղովի մէջ Տէրօղը քահանայն էր , որ Եփտու կը հապնէր . ու ժողովուրդը Յովնաթանին Երթալը չէր գիտէր : Եւ ան կիրճերուն մէջը , ուսկից որ Յովնաթան Փղտացւոց պահապան զօրքին անցնի կ'ուզէր , մէկ կողմանէ մէկ քարածայու մը՝ ու մէկալ կողմանէ մէկ քարածայու մը կար . որոնց մէկուն անունը Բազէս՝ 5 ու մէկային անունը Սենա էր : Աս քարածայունքուն մէկը՝ հիւսիսային կողմը՝ Մարմանին զիմացն էր , ու մէկալը հարաւային կողմը՝ 6 Գաւաթային զիմացն էր . Եւ Յովնաթան իր զէնքերը կրող մանչուն ըսաւ . Եկուր աս անթիփատներուն պահապան զօրքին անցնենք , կարելի է որ Տէրը մեր ձեռքովը ըսն մը ընէ . քանզի Ղաւտ 7 մարդով կամ քիչ մարդով ազատելու կողմէ արգելք մը չկայ Տէրօղը առջևը : Ու իր զէնքերը կրողը անոր ըսաւ Բոլոր թու սրբորդ մէջը եղածը ըրէ . յառաջ զընա . Ես յեղի հետ իմ թու 8 ուղածիդ պէս : Եւ Յովնաթան ըսաւ . Հիմա մենք ան մարդիկն ենք . անցնինք . ու անոնց երեսնանք . Թէ որ մեզի այսպէս ըսն 9 կայնեցէք՝ մինչև որ մենք ձեզի գանք , ան տունը մեր տեղը կայնինք , ու անոնց չեղնինք : Բայց 10 թէ որ այսպէս ըսն . Մեզի էլէք , ան տունը էլէք , քանզի Տէրը զանոնք մեր ձեռքը տուած է . ու 11 Բասիկայ մեզի նշան ըլլայ : Ու Երբ որ Երկուքին Փղտացւոց պահապան զօրքին երեցան , Փղտացիք ըսն Եւ հաւարայեցիք իրենց պահապանը ձեռքէն զուրս կ'էլէք : Եւ պահապան զօրքերը Յովնաթանին ու անոր զէնքերը կրողին պատասխան տուին ու ըսին Մեզի էլէք , ու ձեզի մէկ ըսն մը իմացնենք . և Յովնաթան իր զէնքերը կրողին ըսաւ Իմ ետեկն և իր . քանզի Տէրը զանոնք Բարայէթին ձեռքը կու տայ : Ու Յովնաթան ձեռքերովը ու ոտքերովը ելաւ . և անոր զէնքերը կրողն ալ անոր ետեկն . ու Յովնաթանին առջևը ինկաւ . անոր զէնքերը կրողն ալ անոր ետեկն և անոր ետեկն 14 ներ : Եւ Յովնաթան ու անոր զէնքերը կրողը աս առաջին կողմէն մէջը՝ քսան մարդու չափ մեղացուն ինչ լծակար չափ 15 նի վրայ : Ու բանակին մէջը՝ զաւտին մէջը՝ ու բոլոր ժողովուրդին մէջը Եփտովութիւն եղաւ . պահապան զօրքերը ու Բաւարառուներն ալ զարմուրդեցան . ու երկիրը դողալով , անանկ որ անոնց լեռն Եստուծոյ իմաստէ ի վախ մը ինկաւ : 16 Եւ Բենիամինի Գաւաթայէն Սաւուղին զէնքերը տեսան որ ահա ան բազմութիւնը իմեծ շփոթութեան մէջ է ու Երթալով կը ցրուի : 17 Եւ Սաւուղ իր հետը եղող ժողովուրդին ըսաւ Նշէք անցուցէք , ու նայեցէք որ մեզմէ ով գացեր է ուստի անոնք աչքէ անցուցին , և ահա Յովնաթանը ու անոր զէնքերը կրողը չկար : Եւ ան տեսնելով Սաւուղ Եփային ըսաւ . Եստուծոյ տապանակ մօտեցուր . քանզի ան տեսնել Եստուծոյ տապանակը 19 Բարայէթի որդւոցը հետն էր : Ու Երբ որ Սաւուղ Ե. քահանային հետ կը խօսէր , Փղտացւոց բանակին մէջի աղմուկը Երթալով կը շատնար . և Սաւուղ ըսաւ քահանային 20 Ձեռքդ թաշէ : Ու Սաւուղ և իր հետը եղող բոլոր ժողովուրդը մէկտեղ ժողովուրդեցան , ու մինչև պատերազմին քիչ գացին , և ահա Եստուծոյ մարդ իր սուրբ իր ընկերին վրայ Գաւաթայէն էր . ու շատ մեծ 21 խռովութիւն մը իւր : Եւ ան Երթալեցիները՝ որ առաջուց Փղտացւոց հետ էին , ու չըմկայ Երթալեցիներն անոնց հետ բանակը Ելէր էին , անոնք ալ Սաւուղին ու Յովնաթանին հետ եղող Բարայէթին հետ 22 միացան : Ու Եփրեմի լեռանը վրայ ձգտելու ժամ Բարայէթի բոլոր մարդիկները՝ Փղտացւոց փախչիլը լսելով , անոնք ալ անոնց ետեկն պատերազմին մէջ մտան : Եւ ան օրը Տէրը ազատեց Բարայէթը . ու պատերազմը ինքեան անդաւ . 24 Եւ ան օրը Բարայէթի մարդիկները տաղանապէցան . քանզի Սաւուղ ձեռքովը Երթալեցիները ընկուցէր Երթալեցիները . Ով որ մինչև իրիկուն հաց ուտէ՝ անիծակ ըլլայ : Բայց զի իմ թշնամիներէս վրէժ տանեմ . ու բոլոր ժողովուրդը ըրանք հաց 25 չըրաւ . Եւ բոլոր ժողովուրդը մէկ անտառ մը մտաւ , ու Ղազանի Երթալեցիները մեզ կար : Ու Երբ որ ժողովուրդը անտառը մտաւ , տեսաւ որ մեզը կը վազէր . բայց ձեռն

անոր ետեկն . ու Յովնաթանին առջևը ինկաւ . անոր զէնքերը կրողն ալ անոր ետեկն և անոր 14 ներ : Եւ Յովնաթան ու անոր զէնքերը կրողը աս առաջին կողմէն մէջը՝ քսան մարդու չափ մեղացուն ինչ լծակար չափ 15 նի վրայ : Ու բանակին մէջը՝ զաւտին մէջը՝ ու բոլոր ժողովուրդին մէջը Եփտովութիւն եղաւ . պահապան զօրքերը ու Բաւարառուներն ալ զարմուրդեցան . ու երկիրը դողալով , անանկ որ անոնց լեռն Եստուծոյ իմաստէ ի վախ մը ինկաւ : 16 Եւ Բենիամինի Գաւաթայէն Սաւուղին զէնքերը տեսան որ ահա ան բազմութիւնը իմեծ շփոթութեան մէջ է ու Երթալով կը ցրուի : 17 Եւ Սաւուղ իր հետը եղող ժողովուրդին ըսաւ Նշէք անցուցէք , ու նայեցէք որ մեզմէ ով գացեր է ուստի անոնք աչքէ անցուցին , և ահա Յովնաթանը ու անոր զէնքերը կրողը չկար : Եւ ան տեսնելով Սաւուղ Եփային ըսաւ . Եստուծոյ տապանակ մօտեցուր . քանզի ան տեսնել Եստուծոյ տապանակը 19 Բարայէթի որդւոցը հետն էր : Ու Երբ որ Սաւուղ Ե. քահանային հետ կը խօսէր , Փղտացւոց բանակին մէջի աղմուկը Երթալով կը շատնար . և Սաւուղ ըսաւ քահանային 20 Ձեռքդ թաշէ : Ու Սաւուղ և իր հետը եղող բոլոր ժողովուրդը մէկտեղ ժողովուրդեցան , ու մինչև պատերազմին քիչ գացին , և ահա Եստուծոյ մարդ իր սուրբ իր ընկերին վրայ Գաւաթայէն էր . ու շատ մեծ 21 խռովութիւն մը իւր : Եւ ան Երթալեցիները՝ որ առաջուց Փղտացւոց հետ էին , ու չըմկայ Երթալեցիներն անոնց հետ բանակը Ելէր էին , անոնք ալ Սաւուղին ու Յովնաթանին հետ եղող Բարայէթին հետ 22 միացան : Ու Եփրեմի լեռանը վրայ ձգտելու ժամ Բարայէթի բոլոր մարդիկները՝ Փղտացւոց փախչիլը լսելով , անոնք ալ անոնց ետեկն պատերազմին մէջ մտան : Եւ ան օրը Տէրը ազատեց Բարայէթը . ու պատերազմը ինքեան անդաւ . 24 Եւ ան օրը Բարայէթի մարդիկները տաղանապէցան . քանզի Սաւուղ ձեռքովը Երթալեցիները ընկուցէր Երթալեցիները . Ով որ մինչև իրիկուն հաց ուտէ՝ անիծակ ըլլայ : Բայց զի իմ թշնամիներէս վրէժ տանեմ . ու բոլոր ժողովուրդը ըրանք հաց 25 չըրաւ . Եւ բոլոր ժողովուրդը մէկ անտառ մը մտաւ , ու Ղազանի Երթալեցիները մեզ կար : Ու Երբ որ ժողովուրդը անտառը մտաւ , տեսաւ որ մեզը կը վազէր . բայց ձեռն

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1087

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

ԳԼ. Ժ. 23

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1079

Վ. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Հաճոյ է. ահա զազանս թիւնը՝ զոչնէն, -- Իւստի ընելը՝
23 խոյեքուն ծարպէն աղէկ է. քանզի
պատամարութիւնը չկախարդու-
թեան մեղքին ղեւ, ու կամա-
կորութիւնը * կուպաշտութեան
ղեւ է. որովհետեւ դուն Տէրոջը
խօսքը մերժեցիր, Դանիկայ ալ
քեզ մերժեց՝ որ թագաւոր չըլ-
լաս։
24 Եւ Սաւուղ ըսաւ Սամուէլին.
Մեղք գործեցի, որ Տէրոջը հը-
րամանը ու քու խօսքերդ զանց ը-
րի. քանզի * ժողովուրդէն վանիա-
լուս Համար, անոց խօսքը մոտիկ
25 ըրի։ Ու Հիմա կ'աղայեմ, իմ
յանցանքս ներէ, և իմ հետս դար-
ձիր, որ Տէրոջը երկրպագութիւն
26 ընեմ։ Եւ Սամուէլ ըսաւ Սա-
ւուղին. Ես քու հետդ չեմ դա-
նար. * քանզի դուն Տէրոջը խօսքը
մերժեցիր, Տէրն ալ քեզ մերժեց՝
որ իսրայէլի վրայ թագաւոր չըլլաս։
27 Ու Սամուէլ դարձաւ որ Սա-
ւուղի * Եւ ինչ երթայ. բայց անիկայ
Հանոր վերաբերութիւն ծայրէն բռնեց,
28 որ պատուեցաւ։ Եւ ատենը Սա-
մուէլ անոր ըսաւ. Ե՛րբ այսօր
քու վրայդ իսրայէլին թագաւո-
րութիւնը պատուեց, ու զանիկայ
քեզմէ աղէկ եղող ընկերիդ տուաւ։
29 Եւ իսրայէլին Սպաւէնը բուտու
չգորուցեր, ու չզուլար. քանզի ա-
30 նիկայ մարդ չէ՝ որ զոչայ. Եւ Սա-
ւուղ ըսաւ. Մեղք գործեցի. կ'ա-
ղայեմ, Հիմա իմ ժողովուրդիս
ծերերուն առջև՝ ու իսրայէլին
առջև քզիս պատուեմ, և իմ հետս
դարձիր, որ քու Տէր Սաւուղիդ
31 երկրպագութիւն ընեմ. Ու Սա-
մուէլ Սաւուղին ետևէն դարձաւ,
և Սաւուղ Տէրոջը երկրպագու-
թիւն ըրաւ։
32 Ետքը Սամուէլ ըսաւ. Սամ-
ուէլին թագաւորը Ազադը ինծի
բերեք. ու Ազադ քնքրութեամբ
անոր մօտեցաւ. և Ազադ ըսաւ.
Անշուշտ մահուան դատնութիւնը
33 անցած է. Բայց Սամուէլ ըսաւ.
Ինչպէս որ քու տուր կնիկները
անգաւակ թողուց, նոյնպէս ալ
քու մայրդ կնիկներուն մէջ անգա-
ւակ մնայ։ Ու Սամուէլ Գաղզա-
ղայի մէջ Տէրոջը առջև կտոր կտոր
ըրաւ Ազադը։
34 Եւ Սամուէլ Ռամա գնաց, ու
Սաւուղ իր տունը * Սաւուղին Գա-
35 բաւն ելաւ։ Եւ Սամուէլ մին-
չև իր մահուան օրը՝ մէյմըն ալ
Սաւուղը չտեսաւ. քանզի Սամուէլ
Սաւուղին Համար սուգ կ'ընէր. և
Տէրը * Սաւուղը իսրայէլի վրայ
թագաւոր ընելուն զոչաց։

ԳԼ ԺԶ

1 Սամուէլ Սաւուղիմ կը իրկուի զոչ մի մատու-
ցանելու պատճառով, ու Բեթլէհէմ կու գայ։
6 Ետք մարդկորէն դատողութիւնը կը յան-
դիմանուի։ 11 Սամուէլ Դաւիթը կ'օծէ։ 15
Սաւուղ Դաւիթը կանչելու տայ որ զինքը
նեղը չար օգին Տանգատուի զտէն։
1 Եւ Տէրը Սամուէլին ըսաւ. Մին-
չև երբ Սաւուղին Համար սուգ
կ'ընես. որովհետեւ Բէն զանիկայ
մերժեցի, որ իսրայէլի վրայ թա-
գաւոր է. Ինչոքից եղող լեցուի,
ու եկուր քեզ Բեթլէհէմացի Յեւ-
սէին խրկեմ. քանզի * անոր որդե-
ցը մէկը ինծի թագաւոր էր տրեցին։
2 Ու Սամուէլ ըսաւ. Ինչպէս եր-
թամ. թէ որ Սաւուղը լսէ, զին
կը մեղցնէ. և Տէրը ըսաւ. † Հետդ
մէկ երինջ մը առ, ու ըսէ թէ.
3 Ե՛րբ որ Տէրոջը զոչ ընելու եկայ. Եւ Յեւ-
սէն զոչին հրաւիրէ. ու շքու ըն-
լու բանդ ես քեզի կ'սակցընեմ.
և Եինծի Բագաւոր օծես ան Բագաւոր
որ քեզի պիտի ըսեմ։
4 Ու Սամուէլ Տէրոջը ըսածը ը-
րաւ. ու Բեթլէհէմ գնաց։ Եւ
քաղաքին ծերերը Եղողալով զանի-
կայ դիմաւորեցին, ու ըսին. Ի՛նչ
5 դեպ խաղաղութեամբ եկար։ Եւ
անիկայ ըսաւ. Խաղաղութեամբ.
Տէրոջը զոչ ընելու եկայ. * Ետքուե-
ցէք՝ ու իմ հետս զոչի եկէք. և
Յեսաէն * անոր որդիները սրբել
տուաւ, և անոնք զոչի հրաւիրեց։
6 Ու երբոր անոնք եկան, Եղողալը
տեսնելով՝ Լըսաւ. Իրաւ որ Տէ-
7 ռոջը օծեալը իր առջևն է. Բայց Տէ-
րը Սամուէլին ըսաւ. Ի՛նչ որ երեղ-
թիւն ու Հասակին երկայնութեա-
նը մի՛ նայիր. քանզի ես զանիկայ
անարգեցի. * Ետքուեցէ՛ք իմարդը
|| Երեցածին կը նայի, Բայց Տէրը
8 * սրտին կը նայի. Եւ Յեսաէն * Սա-
բիւտալը կանչեց, ու զանիկայ
Սամուէլին առջևն անցուց. և
Սաւուղ ըսաւ. Տէրը անիկայ ալ
9 չընտրեց. ու Յեսաէն Սամուէլին
անցուց. և Սաւուղ ըսաւ. Տէրը
10 անիկայ ալ չընտրեց. ու երբոր
Յեսաէն Սամուէլին առջևն իր եօթը
որդիները անցուց, Սամուէլ Յեւ-
սէին ըսաւ. Տէրը ասոնցմէ † Եւ
11 չընտրեց. Եւ Սամուէլ Յեսաէլին
ըսաւ. Տղաքներդ այդչափ են։ Ու
անիկայ ըսաւ. * Տղաքներդ պիտի
պզտիկը մնայ, և ահա անիկայ ոչ-
խաղաղ կ'արածէ. Ու Սամուէլ
Յեսաէլին ըսաւ. * Մաւրս խրկէ՛ ու
զանիկայ բերել տուր. քանզի մին-
չև իր անիկայ հոս գայ, մերքեւ
12 պիտի չնստինք։ Ու ատի Բագաւոր իր-
կեց, ու զանիկայ բերել տուաւ.
և անիկայ * Կարտիր էր, ու աղւոր

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1063

Վ. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ս. Բ. Գ. Բ.
Ս. Բ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1063

Զ. Գ. Բ. Բ. 17:

Զ. Գ. Բ. Բ. 1:

Ս. Գ. Բ. Բ. 20:

Ս. Գ. Բ. Բ. 13:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

Ս. Գ. Բ. Բ. 29:

աչբեր ուներ, ու գեմքն ու գեղեցիկ էր:

13 Եւ աստեղը Տէրը ըսաւ. Եւ ինքն, ասիկայ օժէ. քանզի ասիկայ

14 Եւ Տէրը Զոգին Դաւիթին վրայ եկաւ, ու Սամուէլ ելաւ Բաւանդացի

15 Կու տար՝ Եւ Սաւուղին ծառաները անոր ըսին. Ահա Աստուծոյ կողմանէ կար ոգի մը. քեզի ներքեւ

16 Թիւն իմ տայ. Մեր տէրը Զիր առջևը եղող ծառաներուն զրուցէ՝ որ աղէկ քնարահար մը փնտռեն, ու երբոր Աստուծոյ կողմանէ ան չար ոգին թու վրայ գայ, անիկայ իր ձեռքովը Բաւանդացի

17 Իրան ճանգաստանա՝ Եւ Սաւուղ իր ծառաներուն ըսաւ. Զիմա ինծի մէկ աղէկ քնարահար մը գտէք, ու զանիկայ ինծի բերէք:

18 Եւ ծառաներուն մէկը պատասխան տուաւ ու ըսաւ. Ահա Բեթլէհէմացի Յեսուէին մէկ տղան տեսայ, որ քնար գարնելը գիտէ, ու ասանիկայ ջորաւոր, պատերազմող, ծարտասան, ու գեղեցիկ տեսքով կարծիք մըն է, և ԼէՏէրը անոր Հնտին

19 Եւ Սաւուղը Յեսուէին պատգաւաւորներ խրկէց ու ըսաւ. Եւ իսարներուն քովը գտնուող տղադ

20 Դաւիթը ինծի խրկէ, Եւ Յեսուէ Բաւանդացի, տիկ մը դիմի, ու այծերէն ու մը առնելով՝ իշու վրայ Բաւանդացի, ու զանոնք իր տղուն խրկի ձեռքովը Սաւուղին եկաւ, ու քանոր առջևը կայնեցաւ Եւ Սաւուղը զանիկայ շատ սիրեց, ու Դաւիթը անոր կապարճակիրը եղաւ:

22 Եւ Սաւուղը Յեսուէին Բաւանդացի խրկեց ու Դաւիթը թող իմ առջևս կայնի. քանզի անիկայ իմ

23 առջևս չնորհէր զտաւ: Ու երբոր Աստուծոյ Բաւանդացի ոգին վրայ եկաւ, ու Դաւիթը քնարահար և իր ձեռքովը կը գարներ. և Սաւուղը իր ճանգաստանար ու կը գուարճանար, և չար ոգին անոր վրայէն կ'երթար:

ԳԼ. ԺԵ

1 Իսրայէլացւոց ու Փղշտացւոց բանակները պատերազմելու պատրաստուած ըլլալով, 4 Գողիաթ Տարաւորութեամբ կու գայ մեծամարտութեան հրաւիրելու: 12 Դաւիթը իր հօրմարտեղիները տեսնելու խրկուեցով՝ մեծաւարտութեամբ մտնելու կը համարձակուի: 23 Եղիշ կը յանդիմանէ զանիկայ: 30 Դաւիթը Սաւուղին առջև կը բերուի: 32 ու հան իր վստահութեան իրաւունքը կը ցուցնէ: 33

առանց զէքի՝ հաւատքով զոհաւորուած, ան հոգաւ կը սպաննէ: 55 Սաւուղը Դաւիթին վրայով տեղեկութիւն կը ստանայ:

1 Եւ Փղշտացիք իրենց զօրքերը ժողովեցին պատերազմելու համար, ու Բուդայի Սորովին մէջ ժողովուեցան. և Սորովին ու Սղեկայի մէջտեղէն Եւփեսդոմինը բանակէ:

2 Եւ Սաւուղը ու Իսրայէլի մարդիկը ժողովուեցան, ու Ելայի Տովուին մէջը բանակեցան: և Փղշտացւոց դէմ պատերազմ ընելու համար կարգաւ շարուեցան:

3 Ու Փղշտացիք մէկ կողմանէ մէկ լեռան մը վրայ կայնէր էին, ու Իսրայէլացիք մէկ կողմանէ մէկ լեռան մը վրայ կայնէր էին. ու

4 Տովուր անոնց մէջն էր: Եւ Փղշտացւոց բանակէն՝ Գողիաթ անունով՝ վեց կանգուն ու մէկ թիկ բարձրութեամբ Գեթիացի

5 Կաղիթան մը ելաւ. Անոր զուրկը պղնձէ սաղաւարտ կար, ու հիւստած զրահ մը հագնէր էր. ու անոր պղնձէ զրահին ծանրութիւնը

6 Հինգ հազար սիկղ էր: Եւ ոտքերուն վրայէն պղնձէ սոնապաններ, ու ուսոցը մէջ պղնձէ խեղդարդ մը

7 ուներ: Եւ Անոր նիզակին բունը սաւայանակաց գլանին պէս էր, ու նիզակին տէգը վեց հարիւր սիկղ երկաթէ էր. և անոր վահանը կրողը

8 անոր առջևէն կ'երթար: Անիկայ իմ կայնեցաւ, ու Իսրայէլի գունդերուն կանեցով՝ անոնց ըսաւ. Ինչո՞ւ համար Բաւանդացի պատերազմ ընելու ելէր էք, ու գունդերով շարուէր էք. միթէ ես Փղշտացի չեմ, ու դուք Սաւուղին ծառաները չէք: Եւ մէջէն մարդ մը ընտրեցէք, որ իջնէ ինծի հէտ Բաւանդացի. Թէ որ կարող ըլլայ ինծի հետ ձեռնկուելու, ու զիս միտցնէ, ան աստեղը մենք ձեզի ծառայ ըլլանք. բայց թէ որ ես յաղթեմ, ու զանիկայ մտցնեմ, ան աստեղը դուք մեզի ծառայ ըլլաք, ու Եմեզի ծառայութիւնը ընէք:

Եւ ան Փղշտացիին ըսաւ. Ես Բաւանդացի գունդերը նախատեցի. Ինծի մէկ մարդ մը տուէք, որ իրարու հետ ձեռն կուլինք: Ու երբոր Սաւուղը ու բոլոր Իսրայէլը Փղշտացիին աս խօսքերը լսեցին, զարհուրեցան, ու խիստ վախցան:

12 Եւ Դաւիթը Եւփեսդացի այսինքն Բուդայի Բեթլէհէմացի Յեսուէ անունով լմարդու մը որդի էր. անիկայ Լուրը որդի ուներ, ու անիկայ Սաւուղին սրբոր մարդոց մէջ

13 Ժնը մարդ կը սեպուէր: Եւ Յեսուէին իրեք մեծ որդիները էր Բաւանդացի:

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1063

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 5:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 35:

Ն. Բ. ՉԳ.
Ի Բ. 1063
Ե Գ. Ժ. 6.
Տ. 9. 10. 11.
Բ. 13.

Ելելով՝ Սաւուղին ետեւէն պատե-
րագով գացեր էին. և պատերազմի
գացող Երեւոր որդւոցը անունները
անդրանկը Եղիաբ, ու երկրորդը
Աբիաաղաբ, և երրորդը Սամա-
14 էր. Ու Դաւիթ աւոր պիտտ պղը-
տին էր. և իրեք մեծերը Սաւու-
15 ղին ետեւէն գացին. Բայց Դաւիթ՝
Սաւուղին քովէն Ելելով՝ Բեթլէ-
հէմ դարձեր էր, քոր իր Տօրը ու-
16 խարները արածէ: Եւ ան Փղշտա-
ցին քառսուն օր առտու ու իրի-
կուն կը մտնենար, ու շաւաթ քնե-
17 րէր: Բու երբարգը համար աս
մէկ արդու բոճրած ցորներ՝ ու աս
տասը հացը առ, բանակը վազե-
18 եղարգը քոր: Եւ ան տասը
զուն պահիր շաղարապե-
տին տար, ու Նայէ որ եղբայր-
ներդ ողջ առողջ են, ու անոնցմէ
19 նշան առ: Եւ Սաւուղ ու անոնք
ու բոլոր Իսրայէլի մարդիկները՝
Ելայի հովտին մէջ՝ Փղշտացւոց
հետ պատերազմ կ'ընէին:
20 Եւ Դաւիթ առաւօտուն կանուխ
Ելաւ, ոչխարները պահպան հա-
ւին թողուց, ու ա թաւել առաւ
գնաց, ինչպէս որ Յեսէ իրեն
ապսպրեր էր. ու երբոր հկառե-
րուն տեղը հասաւ, զօրքերը կար-
գաւ կը շարուէին, ու պատերազմի
համար բարձր ձայնով կ'աղաղա-
21 կէին. քանզի Իսրայէլը ու Փղշտա-
ցիք՝ չօրք զօրքի դէմ գունդեր
22 շարեր էին: Եւ Դաւիթ իր վրա-
յէն ամանները լաւ քաշելով՝ ա-
մաններու պահպանին ձեռքը
յանձնեց, և դէպ ի գունդը վա-
զեց, ու գնաց իր եղբայրներուն
23 ողջութիւնը հարցուց: Ու երբոր
անկայ անոնց հետ կը խօսեր, ա-
հա ան Փղշտացի Խոնիանը Գո-
ղիաթ անունով՝ ք Գէթ քաշե-
24 եր, Փղշտացւոց գունդերէն Ելաւ,
և ան շաւաթ խօսքերուն պէս զրու-
25 լեց. ու Դաւիթ խօսեց: Եւ Իս-
րայէլի մարդիկները ըսին. Ես
եղող մարդ տեսաք, որ Իսրայէլը
նախատելու կ'ելլէ. ով որ զանի-
կայ մեռցրնէ, թաղաւորը մեծ
հարստութիւնով պիտի հարստա-
ցրնէ զանկիայ, ու քիւ աղջիկը
անոր պիտի տայ, և անոր Տօրը
տունը Իսրայէլի մէջ ազատ պիտի
26 ընէ: Ու Դաւիթ իր քովը եղող
մարդիկներուն հետ խօսեցաւ՝ ու
ըսաւ. Ես Փղշտացին մեռցրնող՝ և
Իսրայէլէն նախատինքը վերցրնող

Յ Գ. Ժ. 19.

Ի Գ. Ժ. 14.

Ե Գ. Ժ. 5.

Յ Տեւ. Դաւ. Ժ. 15.

Շ Զ. Ժ. 8.

Ե Տեւ. Ժ. 10.

Յ Գ. Ժ. 2.

մարդուն ինչ պիտի ըլլայ. քանզի
աս անթիւքաւ Փղշտացին ով է՝
որ ինչպանի Աստուծոյն շօրքե-
27 րը նախատէ: Ու ժողովուրդը նոյն
խօսքերը զրուցեց անոր՝ ու ըսաւ.
"Չանկիայ մեռցրնող մարդուն այն-"
28 պէս պիտի ըլլայ: Եւ անոր մեծ
եղբայրը Եղիաբ՝ երբոր լսեց անոր
խօսիլ ան մարդիկներուն հետ,
Հաստիկ բարկութեամբ Դաւի-
թին սրբողեցաւ. Եղիաբ, ու ը-
սաւ. Դուն ինչու հոս իջար, և ան-
քիչ ոչխարները անապատին մէջ
որուն ձգեցիր. Ես քու հպարտու-
թիւնդ ու արտիդ չարութիւնդ գի-
տեմ. անտարակոյս դուն պատե-
29 րագով տեսներու իջեր էս: Եւ
Դաւիթ ըսաւ. Հիմա ինչ ըրի.
30 աս խօսք չէ: Ու անոր քովէն
մէկ ուրիշ մարդու մը դարձաւ, և
Նոյն խօսքերը զրուցեց, ու ժողո-
վուրդն ալ առջի խօսքերուն պէս
պատասխան տուին անոր:
31 Եւ Դաւիթ ըսած խօսքերը լը-
սուցան. ու երբոր Սաւուղին առ-
ջէն պատմեցին, Սաւուղ իր քո-
32 ըրելի տուաւ զանկիայ: Եւ Դա-
ւիթ Սաւուղին ըսաւ. Եստոր պատ-
ճառաւ ըսաւ մէկ մարդու մը սիր-
տը չկուտի. քու ծառայ պիտի եր-
թայ, ու ան Փղշտացիին հետ ծեծ-
33 կուի: Եւ Սաւուղ Դաւիթին ը-
սաւ. Դուն ինչ կրնար ան Փղշտա-
ցիին վրայ երթալ, ու անոր հետ
ծեծկուիլ, քանզի դուն մանուկ ես,
ու անկիայ իր մանկութենէն ի վեր
34 պատերազմող մարդ մըն է: Եւ
Դաւիթ ըսաւ Սաւուղին. Բու
ծառայ երբոր իր Տօրը ոչխարները
կ'արածէր, և առիւծ կամ արջ
կու գար, և հօտերէն ոչխար կը
35 տանէր, Ես անոր ետեւէն երթալով
զանկիայ կը գարնէի, ու անոր բեր-
նէն կ'ազատէի. ու երբոր անկիայ
իմ վրաս յարձակէր, զանկիայ մե-
րուքէն կը բռնէի, կը գարնէի ու
36 կը մեռցրնէի: Բու ծառայ ա-
ռիւծ ալ մեռցուցած է՝ արջ ալ.
ու աս անթիւքաւ Փղշտացին ալ
անոնց մէկուն պէս պիտի ըլլայ.
քանզի կենդանի Աստուծոյն զօր-
37 քերը նախատեց: Եւ Դաւիթ ը-
սաւ. Ես ինչին ու արքին ձեռքէն
զիս ազատող Տէրը աս Փղշտացիին
ձեռքէն ալ պիտի ազատէ: Եւ
Սաւուղ Դաւիթին ըսաւ. Գնա.
38 ու Դէրը քու հետը ըլլայ: Եւ
Սաւուղ իր զէնքերը Դաւիթին
հագցուց, ու անոր զրուիլ մէկ
պղծեւ օաղաւատ մը դրաւ, ու ա-
39 նոր զրահ լազգուց: Եւ Դա-
ւիթ զէնքերուն վրայէն Սաւուղին
սուրը մէջք կապեց, ու սկսաւ քա-

Ն. Բ. ՉԳ.
Ի Բ. 1063

Յ Գ. Ժ. 6.

Շ Զ. Ժ. 8.

Շ Զ. Ժ. 10.

Շ Զ. Ժ. 25.

Շ Զ. Ժ. 36.

Շ Զ. Ժ. 1.

Շ Զ. Ժ. 26.

Շ Զ. Ժ. 27.

Շ Զ. Ժ. 1.

Շ Զ. Ժ. 13.

Շ Զ. Ժ. 32.

Շ Զ. Ժ. 2.

Շ Զ. Ժ. 16.

Շ Զ. Ժ. 17.

Շ Զ. Ժ. 18.

Շ Զ. Ժ. 19.

Շ Զ. Ժ. 20.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Եր 1063

լել քանդի սորված չէր ու Դաւիթ Սաւուղին ըսաւ. Ասոնցմով չեմ կրնար բալել քանդի սորված չեմ ուստի Դաւիթ զանոնք իր վրայէն չանեց :

40 Եւ իր ցուպը ձեռքը առաւ . ու Տեղեղատէն իրեն չամար չինգ չատ գայլախաղ քար ընտրեց . ու զանոնք իր չովուական ամանին՝ այսինքն մախաղին մէջը դրաւ . ու պարսը ձեռքը Բաւիթի Փղտացիին

41 մտեցաւ . Եւ Փղտացին ալ եկաւ . ու Դաւիթին մտեցաւ . և անոր վահանը վերցնող մարդը ա-

42 նոր առջին էր . Ու Էրբոր Փրդրտացին նայեցաւ . ու Դաւիթը տեսաւ , Եղանկայ արձամարձեց . քանդի անիկայ չկարմիր գունով ու զեղեցիկ դէմքով պատանի մըն էր :

43 Եւ Փղտացին ըսաւ Դաւիթին . « Դիթէ ես չունեմ » որ իմ վրաս ցուպով կու գաս . ու Փղտացին իր աստուածներովը Դաւիթը նըղ-

44 վեց : Եւ Փղտացին իրաւ Դաւիթին . Ինձի եկուր , ու քու մարմինդ երկիւնքի թաշուններուն ու

45 դաշտի զգաններուն տամ : Եւ Դաւիթ ըսաւ Փղտացիին . Դուն ինձի սրով , նիզակով ու զեղարդով կու գաս . * բայց ես զօրութեանց Տէրոյն՝ քու նախատած Խորայէի զօրքերուն Աստուծոյն

46 անունովը քեզի կու դամ : Այսօր Տէրը քեզ իմ ձեռքս պիտի մատնէ . ու ես քեզ պիտի մեղցնեմ , ու վրայէդ զուլիս պիտի առնեմ . և Քղտացուց բանակին դիակունքը այսօր երկիւնքի թաշուններուն ու երկրի զգաններուն պիտի տամ .

« որպէս զէ բոլոր երկիրը գիտնայ » որ Խորայէի ձէլ Աստուած կայ :

47 Եւ աս բոլոր ժողովքը գիտնան՝ որ Տէրը Բարով ու նիզակով չաղատե՛ր . քանզի Կատերազմը Տէրոյն է . ու անիկայ ձեզ մեր ձեռքը պի-

48 տի մատնէ : Ու երբոր Փղտացին ելաւ , ու եկաւ Դաւիթին մօտեցաւ , Դաւիթն ալ շուտով պատերազմի ասպարեզը վազեց Փղտացիին

49 ցին զիմարտելու . Եւ Դաւիթ իր ձեռքը իր մախաղին մէջը խոթեց , ու անէկ քար մը առաւ , և զանից պարսով նետեց , ու Փղտացիին ճակատը զարկաւ . և քարը անոր ճակատին մէջը մտաւ . ու անիկայ

50 երեսի վրայ դէտտի ինկաւ : Այսպէս Դաւիթ պարսով ու բարով Փղտացիին յարթեց . և զարկաւ Փղտացին , ու մեռցուց զանիկայ . բայց Դաւիթին ձեռքը սուր չկար :

51 Եւ Դաւիթ վազեցով Փղտացիին վրան կայնեցաւ . ու անոր սուրը առաւ , պատեանէն չանեց , ու

զանիկայ մեղցնելէն ետքը , զուլիս անով կարեց : Եւ Փղտացիք իրենց զօրաւոր մարդուն մեռնի-

52 յը տեսնելով Էփախան : Ան ատենը Խորայէի ու Յուդայի մարդիկները ելան և աղաղակներով մինչև Յովիտը . ու մինչև Ակհարոնի դռները Փղտացիները չալածեցին . և Փղտացուց մեռցուածները Նազարիմի ծած-

53 բուն վրայ . ու մինչև Գէթը ու Ակհարոնը ինկան . Եւ Խորայէի որդիքը Փղտացիները չալածեցին ետ դարձան . ու անոնց բանակը

54 կողպտեցին . Եւ Դաւիթ Փղտացիին զուլիս առաւ , ու զանիկայ երեսուցեմ տարաւ . բայց անոր զէնքերը իր վրանին մէջը դրաւ :

55 Ու Էրբոր Սաւուղ Դաւիթը տեսաւ . որ Փղտացիին դէմ ելէր է , էր զօրավարին Արեններին ըսաւ . Ով Արեններ , Դու պատանին ուրուն տղան է : Ու Արեններ ըսաւ . Անդաւան է քու անձը , ով

56 թագաւոր . որ չեմ զիտեր : Եւ թագաւորը ըսաւ . Հարցուր թէ՛

57 աս պատանին որուն տղան է : Ու Էրբոր Դաւիթ Փղտացին մեռցրնելէն ետ դարձաւ , Արենները առաւ զանիկայ , ու Սաւուղին առ-

58 իր անոր ձեռքն էր : Եւ Սաւուղ ըսաւ անոր . Որոնք տղան ես դուն պատանի : Ու Դաւիթ ըսաւ . Ի՜նչու ծառայիդ Բեթլէ՛հեմացի Յեսսէին տղան եմ :

ԳԼ . ԺԼ

1 Բոֆաթման Դաւիթը կը սիրէ : 5 Սաւուղ՝ Դաւիթին եղած զովաբանութեան չամար կը նախանձի . 19 ու իր բարկութեան ատենը կ'ուզէ զանիկայ մեղցնելու : 12 Սաւուղ կ'անհայ անոր քարի յաղողութեանը շամբ . 17 ու անոր իր աղէկէ տու կ'ուզէ որ անոր որդեւոր մը ըլլայ : 22 Դաւիթ չամարու լով թագաւորին փեսայ ըլլաւ , կ'երթայ Փղտացուցմէ երկու հարիւր անթիւառութիւն կը բերէ՝ Մեղքողին օժիտ ըլլալու համար : 28 Սաւուղին ասեղութիւնը , ու Դաւիթին փառք կ'առնայ :

1 Ու երբոր Սաւուղին չեւ խօսիրը լընցուց , « Բոֆաթմանին արտը Դաւիթին սրտին չեւ կապուեցաւ . Բու Բոֆաթման իր անձին

2 պէս սիրեց զանիկայ : Եւ նոյն օրը Սաւուղ զանիկայ առաւ , էւ ունի որը չտուաւ որ իր Տօրը տունը դառ-

3 նայ : Եւ Բոֆաթման Դաւիթին չեւ ուխտ ըրաւ . քանզի իր անձին 4 պէս կը սիրէր զանիկայ : Ու Բովնաթման իր վրայի վերադուն չա-

նէց , և զանիկայ ու իր զէնքերը , մինչև իր սուրը , իր աղեղը ու իր 5 դօտին՝ Դաւիթին տուաւ : Եւ Դաւիթ ամէն տեղ կ'երթար ի ուր

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Եր 1063

Ի Եր Ժա . 31 :

ԴՇԵՍ ԺԵ . 36 :

ԷՇԵՍ ԺԳ . 21 , 22 :

ԸՀՄ 54 :

ԻՀՄ 12 :

ԻՇԺ . ԽԳ . 20 :

ԳԼ . ԺԺ . 2 : Ի . 17 : ԲԺՄԱԳ . Խ . 26 : ԲՕՐ . ԺԳ . 6 :

ԶԳԼ . ԺԵ . 15 :

ԻՍԺ՝ ՀԱՆ . ԶԵՐԺԱՆԵՐԸ :

ԲՄԱԳ . ԽԿ . 4 : ԽԱՊ . Խ . 27 , 28 : ԳԼ . ԺԶ . 12 :

ԳԼ . ԻԴ . 15 : ԲԺՄԱԳ . Գ . 8 : ԺԶ . 8 : ԺԳ . 13 :

ԶԺՄԱԳ . Ի . 10 , 11 :

ԺԺՄԱԳ . Ի . 33 , 35 : ՍԱԳ . ԺԿ . 5 : ԺԵԵ . Ժ . 4 : ԵԲՐ . Ժա . 33 : 34 :

ԶՀՄ 10 :

ԶԵՐ . ԻԺ . ԺԵԲԱՅԻՍ . ԺԶ . ԶԵԿԻՍԻՍԻՍ . ԶԵ . 20 :

ԶԲՕՐ . ԻԵ . 26 :

ԶԵՍ . Դ . 24 : ԶԺՄԱԳ . Ի . 43 : ԺԵ . 36 : ԶԺՄԱԳ . ԺԺ . 19 :

ԵԺ . ԺԲ . 10 :

ԲՄԱԳ . ԽԳ . 6 : 7 : ՈՒՍ . Խ . 2 : ԶԱԲ . Դ . 6 :

ԶԲՄ . Ի . 15 :

ԴԳԼ . ԽԱՊ . ԺԵԵԻՍ . Դ . 31 : ԺԵ . 15 : ԳԼ . ԻԴ . 31 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1063

Խ. Զ. Բ. 14, 15
30

Ի ԵԼ. Ժ. Բ.
20: Դատ. Ժ.
34

ԵԼ. Ժ. Բ.
21

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
11: Ի Բ. 5

Ե Ժ. Գ. Բ. 7, 4

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
25

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
14

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
24: Գ. Բ. Ժ. Բ.
29: Գ. Բ. Ժ. Բ.
16

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
9

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
10: Ի. 33
Ե. Բ. Ժ. Բ.
4

Ի Զ. Բ. 15, 29
Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
13, 15

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
14: Ի. Բ. 13

Ի Զ. Բ. 16
Ի Բ. Ժ. Բ.
17: Բ. Ժ. Բ.
6, 2

Ե Զ. Բ. 5
Ի Բ. Ժ. Բ.
2, 3, 23
Ե. Բ. Ժ. Բ. 27

Ե Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

որ Սաւուղ զանկայ կը խրկէր. ու իմաստութեամբ կը վարուէր. և Սաւուղ զանկայ պատերազմական մարդիկներուն վրայ կեցուց, ու բոլոր ժողովուրդին ու Սաւուղին ծառաներուն աջակցեց եղաւ:

6. Ու երբոր Դաւիթ՝ Փղշտացին՝ մեղքներէն կը դառնար, ու գրեթէ կու գային, Իսրայէլի բոլոր բաշտերէն Իկնիկները երդնով՝ ու պար բռնելով, թմբուկներով, ուրախութեամբ ու ծնծղանքով՝ Սաւուղ թագաւորը դիմաւորելու էլան: Եւ Լպար բռնող կնիկները պատասխան տալով կ'երգէին ու կ'ըսէին. Ի Սաւուղ իր հազարաւորները զարկաւ, ու Դաւիթ իր 8 բիւրաւորները: Եւ Սաւուղ խիստ բարկացաւ, ու աս խօսքին համար Էդիթաւորեցաւ, ու ըսաւ. Բիւրաւորները Դաւիթին տուին, ու հազարաւորները ինծի տուին. ու հիւսմա թագաւորութենէ ուրիշ՝ Էդիթ:

9. Եւ Էդիթ անոր: Եւ ան օրէն ի վեր՝ Սաւուղ ծուռ աչքով կը նայէր Դաւիթին:

10. Ու հետեւեալ օր ժ Սաւուղին վերայ Աստուծոյ չար ողի եկաւ, և ուտանը մէջ մարգարէութիւն ըրաւ. և Դաւիթ ուրիշ անգամներու պէս իր ձեռքով Էդիթ կը զարնէր. և ու Սաւուղին ձեռքը նիզակ կար: Եւ Սաւուղ Էդիթի վրէժով ըսելով. Դաւիթը պատին վրայ պիտի գաւմամ. բայց Դաւիթ անոր երեսէն երկու անգամ մէկի բաշտեցաւ:

12. Ուստի Սաւուղ թ Դաւիթին երեսէն կը վախնար. քանզի ի Տէրը անոր հետ էր. բայց Սաւուղէն հեռաւ:

13. Երբ էր: Եւ Սաւուղ զանկայ իր լոյկէն հեռացուց, ու զանկայ հազարապետ ըրաւ. ու ձանկայ ժողովուրդին առջև կ'ըլէր կը մտնէր:

14. մտնէր: Եւ Դաւիթ իր ամէն ձաժբաներուն մէջը շիմաստութեամբ կը վարուէր. ու Տէրը անոր հետ էր:

15. Եւ Սաւուղ անոր այնքան իմաստութեամբ վարուիլը տեսնելով, անոր երեսէն կը վախնար: Ու բոլոր Իսրայէլը և Յուդան՝ Դաւիթը կը սիրէին. քանզի անոնց առջև անկայ կ'ըլէր կը մտնէր:

17. Եւ Սաւուղ Դաւիթին ըսաւ. Ահա իմ մօծ աղէկա Մերովքը՝ քեզի կնիկ պիտի տամ. միայն թէ դուն ինծի զօրաւոր մէկ մը եղիր, ու Տէրոյն պատերազմները պատեարգով. քանզի Սաւուղ ըսաւ. Եւ անոր վրայ իմ ձեռքս չըլլայ, այլ Փղշտացու ձեռքը անոր վրայ ըլլայ:

18. Եւ Դաւիթ Սաւուղին ըսաւ. Ես ո՞վ եմ, ու իմ կեանքս իմ իմ հօրս ազգատոհմի Իսրայէլի մէջ

ինչ է՝ որ թագաւորին փեսայ ըլլամ: Եւ Սաւուղին աղջիկը Մերովք՝ Դաւիթին տրուելու առեւնը՝ և Մաուլացի Եդիթին տրուեցաւ:

20. Եւ Սաւուղին Մեղեղը աղջիկը կը սիրէր Դաւիթը. ու երբոր Սաւուղին իմացուցին, աս բանը ասեցին:

21. Նոր աչքերուն համոյ երեցաւ: Եւ Սաւուղ ըսաւ. Ես զանկայ անոր տամ՝ որ անոր որդեկութ ըլլայ, ու Փղշտացու ձեռքը անոր վրայ ըլլայ: Ուստի Սաւուղ Դաւիթին ըսաւ. Ինծի Լայսօր՝ Երկրորդ փեսայ եղիր:

22. Եւ Սաւուղ իր ծառաներուն հրամայեց, որ Դաւիթին հետ ծածկաբար խօսին, ու ըսեն. Ահա թագաւորը քեզի հաներ է, ու անոր բոլոր ծառաները քեզ կը սիրեն. ուստի հիմա թագաւորին փեսայ եղիր:

23. Եւ Սաւուղին աս խօսքերը Դաւիթին ակնաշնորհուն զօրուցեց. ու Դաւիթ ըսաւ. Թագաւորի փեսայ ըլլալը ձեռք աչքին պզտիկ բան կ'ընենայ. քանզի ես աղքատ:

24. Եւ աննշան մարդ մըն եմ: Եւ Սաւուղին ծառաները անոր իմացուցին ու ըսին. Դաւիթ այսպէս խօսեցաւ: Եւ Սաւուղ ըսաւ. Դաւիթին այսպէս ըսէք. Թագաւորը Դաւիթին օծիտ չուզեր, բայց միայն Փղշտացու հարիւր անթիւաւորութիւնը, որպէս զի թագաւորին թշնամիներէն վրէժ առնուի:

25. (Եւ Սաւուղ կը խորհէր Դաւիթը Փղշտացու ձեռքը մատնելը):

26. Ու երբոր անոր ծառաները աս խօսքերը Դաւիթին իմացուցին, աս բանը Դաւիթին աչքերուն աղէկ երեցաւ որ թագաւորին փեսայ ըլլայ: Ուստի Դաւիթ ըսաւ. Ես Դաւիթ եմ:

27. Եւ Դաւիթ իր մարդիկներով զընաց, և Փղշտացիներէն երկու հարիւր մարդ մեղցուց. ու Դաւիթ անոնց անթիւաւորութիւնները ընրաւ, ու զանոնք լման թագաւորին տուին, որ թագաւորին փեսայ ըլլայ:

28. Եւ Սաւուղ կը խորհէր Դաւիթը Փղշտացու ձեռքը մատնելը:

29. Եւ Սաւուղ կը խորհէր Դաւիթը Փղշտացու ձեռքը մատնելը:

30. Եւ Սաւուղ կը խորհէր Դաւիթը Փղշտացու ձեռքը մատնելը:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1063

Դ. Բ. Գ. Բ. 14, 15
30

Ի ԵԼ. Ժ. Բ.
20: Դատ. Ժ.
34

ԵԼ. Ժ. Բ.
21

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
11: Ի Բ. 5

Ե Ժ. Գ. Բ. 7, 4

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
25

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
14

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
24: Գ. Բ. Ժ. Բ.
29: Գ. Բ. Ժ. Բ.
16

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
9

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
10: Ի. 33
Ե. Բ. Ժ. Բ.
4

Ի Զ. Բ. 15, 29
Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
13, 15

Ի ԳԼ. Ժ. Բ.
14: Ի. Բ. 13

Ի Զ. Բ. 16
Ի Բ. Ժ. Բ.
17: Բ. Ժ. Բ.
6, 2

Ե Զ. Բ. 5
Ի Բ. Ժ. Բ.
2, 3, 23
Ե. Բ. Ժ. Բ. 27

Ե Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ի Զ. Բ. 5

Ն. Բ. Վ. Բ.
Խր 1062

Յ ԳԼ. Ժ. 10.

Ն. Բ. Ժ. 2.

Ս Բ. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Թը գնաց. և անոր վրայ ալ ձևստուծոյ Հոգին եկաւ, ու մինչև Ռամայի Նաղաթը Հասնիլը՝ ծամբան երթալով մարգարեութիւն 24 կ'ընէր: Եւ անկիւայ ալ իր լաթերը հանեց, ու Սամուէլին առջև անկիւայ ալ մարգարեութիւն կ'ընէր. և ան բոլոր օրը ու բոլոր գիշերը մեծիկ ինկաւ գէտիւ. և անոր համար կ'ըսեն թէ՝ Սամուէլն ալ մարգարէներուն մէջն է:

ԳԼ. Ի

1 Դաւիթ իր ապահովութեան համար Յովնանի ձեռն խորհուրդ կ'ընէ: 11 Յովնանի ու Դաւիթ երգումով կը նորոգեն իրենց ուխտը: 18 Յովնանիին՝ Դաւիթին տուած նշանը: 34 Սամուէլ Դաւիթին երթալը իմանալով՝ Յովնանին մեռցնել կ'օգէ: 35 Յովնանն սիրով կը գտնուի Դաւիթին:

1 Եւ Դաւիթ Ռամայի Նաղաթէն փախաւ, ու գնաց Յովնանի տունը, յանգեցաւ ինչէն է, ու ինչ մեզ գործեր եմ քու չորդ առջև, որ անկիւայ վիս մեռցնել կ'օգէ:

2 Եւ Յովնան ըսաւ անոր. Բաւ ինչի, դուն պիտի չմեռնիս. ահա իմ հայրը մեծ կամ պզտիկ բան մը չընէր՝ առանց քիմի յայտնելու. ու իմ հայրս ինչո՞ւ համար ատ բանը ինձմէ պիտի պահէ: ատանկ

3 բան չկայ: Եւ Դաւիթ երգում ալ ըրաւ, ու ըսաւ. Բու հայրդ աղէկ գիտէ որ ես քու առջև չընորհք գտեր եմ. անոր համար կ'ըսէ թէ՝ Յովնանի աս բանը չգիտայ, չըլլայ որ վշտանայ. բայց կենդանի է Տէր, ու կենդանի է քու անձը, որ իմ ու մահուան մէջտեղը միայն մէկ քայլ մը մնացեր:

4 է: Եւ Յովնանի քսաւ Դաւիթին. Դաւիթ ինչո՞ւ չէր գտնուի քեզմէ: Եւ Դաւիթ ըսաւ Յովնանին. Ահա վաղը՝ ամառադուին է, ու պէտք է որ ես թագաւորին հետ կերակուր ուտելու համար Եւրոպէս նստիմ. սակայն զիս թող տուր, որ մինչև երրորդ օրուան իրկուներ Բաղնիս:

6 Մէջը պահուիմ. Թէ որ քու հայրդ զիս փնտռելու ըլլայ, ըսես որ, Դաւիթ ինձի շատ աղաչեց որ արտորնօք էիր քաղաքը Բեթլէհէմ երթայ. քանզի հոն էր բոլոր ազգատոհմին տարեկան Էփրայ կ'ըլլայ:

7 Թէ որ այսպէս ըսէ՝ Աղէկ, քու ծառայիդ խաղաղութիւն է. բայց թէ որ խիստ բարկանայ, գիտցիր որ շանկիայ որոշէր է ինչ չարութիւն ընելու: Եւ ծառայիդ Էփրայն Բեթլէհէմ ըրէ. քանզի Էփրայն քու ծառայիդ հետ Տէրօջն անուանէ ուխտ ըրիր. ու Էփրայն որ իմ

վրաս մէկ յանցանք մը կայ, դուն մեռցուր զիս. ինչո՞ւ համար զիս 9 քու չորդ տանիս: Եւ Յովնանի քսաւ. Բաւ ինչի, որ ես ստոյգ գիտնալով թէ իմ հօրս կողմանէ քեզի համար չարիք որոշուած է,

10 քեզի չմեռցնէմ: Ու Դաւիթ ըսաւ Յովնանին. Հապա թէ որ քու հայրդ քեզի խստութեամբ պատասխան տայ, ինձի ո՞վ պիտի իմացնէ: Եւ Յովնանի քսաւ Դաւիթին. Եկուր՝ դաշտը ելէնք. ու երկուքին դաշտը ելան:

12 Եւ Յովնանի քսաւ Դաւիթին. Կիտնի է իւրայլին Տէր Աստուածը. թէ որ վաղը աս ատենս կամ մէկայ օր իմ հայրս քնեցող տեսնեմ թէ՝ Դաւիթին համար աղէկութիւն մը կայ, և նոյն ատենը Էփրայ չարիք մը չքեզի յայտնեմ:

13 Տէրը Յովնանիին այսպէս՝ ու ասկէ աւելի ընէ. Բայց թէ որ իմ հայրս քեզի չարութիւն մը ընել ուզէ, չեմ կ'ուզէ քեզի պիտի յայտնեմ, ու քեզ պիտի արձակեմ, որ խաղաղութեամբ երթամ, ու Տէրը քու հետդ ըլլայ, ինչպէս որ իմ

14 հօրս հետն է: Եւ ոչ միայն իմ կենդանութեանս ատենը դուն ինձի Տէրօջն որոգում իրենք ընես՝ որ

15 ես չմեռնիմ, Մանաւանդ Էփրայն որ մեռնելու իմ տունէս յաւիտեն չկտրես, ոչ ալ ան ատենը՝ երբ որ Տէրը Դաւիթին բոլոր թշնամիները երկրիս վրայէն վերցնէ:

16 Եւ Յովնանի Դաւիթին տանը հետ դաշնակցութիւն ըրաւ, ու ըսաւ. Եւ Տէրը Դաւիթին թշնամի

17 ներէն վրէժ առնէ: Ու Յովնանի Դաւիթին նորէն երդում ընել տուաւ զանկիւայ սիրելուն համար. Էփրայն զանկիւայ իր անձին պէս կը

18 սիրէր: Եւ Յովնանի անոր ըսաւ. Եւ վաղը ամառադուին է, ու դուն պիտի փնտռուիս. քանզի քու տեղդ պարագա պիտի մնայ: Ու երրորդ օրը չուտով ինչես, և զաս նա տեղը՝ ուր որ գործին օրը պահուեցար, ու Եփրայն քու վրէժ տուաւ: Ու ես անոր քու վրէժ տուաւ: Դուն նստեցիր գիտի իրկեմ՝ Եւ Դաւիթ ինձի շատ աղաչեց որ արտորնօք էիր քաղաքը Բեթլէհէմ երթայ. քանզի հոն էր բոլոր ազգատոհմին տարեկան Էփրայ կ'ըլլայ:

22 Թէ որ այսպէս ըսէ՝ Աղէկ, քու ծառայիդ խաղաղութիւն է. բայց թէ որ խիստ բարկանայ, գիտցիր որ շանկիայ որոշէր է ինչ չարութիւն ընելու: Եւ ծառայիդ Էփրայն Բեթլէհէմ ըրէ. քանզի Էփրայն քու ծառայիդ հետ Տէրօջն անուանէ ուխտ ըրիր. ու Էփրայն որ իմ

Ն. Բ. Վ. Բ.
Խր 1062

Յ ԳԼ. Ժ. 10.

Ն. Բ. Ժ. 2.

Ս Բ. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

Ս. Բ. Ժ. Բ.

* Ե. Բ. Ժ. Բ.
որ քու ան
ձրդ ինչի ը
սէ,
- Թու. Ժ.
10: Բ. 11:

Գ. Բ. Ժ. Բ.
2:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
12:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
13:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
14:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
15:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
16:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
17:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
18:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
19:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
20:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
21:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
22:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
23:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
24:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
25:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
26:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
27:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
28:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
29:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
30:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
31:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
32:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
33:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
34:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
35:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
36:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
37:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
38:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
39:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
40:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
41:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
42:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
43:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
44:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
45:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
46:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
47:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
48:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
49:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
50:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
51:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
52:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
53:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
54:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
55:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
56:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
57:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
58:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
59:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
60:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
61:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
62:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
63:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
64:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
65:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
66:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
67:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
68:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
69:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
70:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
71:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
72:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
73:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
74:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
75:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
76:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
77:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
78:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
79:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
80:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
81:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
82:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
83:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
84:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
85:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
86:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
87:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
88:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
89:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
90:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
91:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
92:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
93:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
94:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
95:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
96:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
97:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
98:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
99:
Գ. Բ. Ժ. Բ.
100:
Գ. Բ. Ժ. Բ.

Ժ Զոր 2:
Ժ Զոր 3:
Ժ Զոր 4:
Ժ Զոր 5:
Ժ Զոր 6:
Ժ Զոր 7:
Ժ Զոր 8:
Ժ Զոր 9:
Ժ Զոր 10:
Ժ Զոր 11:
Ժ Զոր 12:
Ժ Զոր 13:
Ժ Զոր 14:
Ժ Զոր 15:
Ժ Զոր 16:
Ժ Զոր 17:
Ժ Զոր 18:
Ժ Զոր 19:
Ժ Զոր 20:
Ժ Զոր 21:
Ժ Զոր 22:
Ժ Զոր 23:
Ժ Զոր 24:
Ժ Զոր 25:
Ժ Զոր 26:
Ժ Զոր 27:
Ժ Զոր 28:
Ժ Զոր 29:
Ժ Զոր 30:
Ժ Զոր 31:
Ժ Զոր 32:
Ժ Զոր 33:
Ժ Զոր 34:
Ժ Զոր 35:
Ժ Զոր 36:
Ժ Զոր 37:
Ժ Զոր 38:
Ժ Զոր 39:
Ժ Զոր 40:
Ժ Զոր 41:
Ժ Զոր 42:
Ժ Զոր 43:
Ժ Զոր 44:
Ժ Զոր 45:
Ժ Զոր 46:
Ժ Զոր 47:
Ժ Զոր 48:
Ժ Զոր 49:
Ժ Զոր 50:
Ժ Զոր 51:
Ժ Զոր 52:
Ժ Զոր 53:
Ժ Զոր 54:
Ժ Զոր 55:
Ժ Զոր 56:
Ժ Զոր 57:
Ժ Զոր 58:
Ժ Զոր 59:
Ժ Զոր 60:
Ժ Զոր 61:
Ժ Զոր 62:
Ժ Զոր 63:
Ժ Զոր 64:
Ժ Զոր 65:
Ժ Զոր 66:
Ժ Զոր 67:
Ժ Զոր 68:
Ժ Զոր 69:
Ժ Զոր 70:
Ժ Զոր 71:
Ժ Զոր 72:
Ժ Զոր 73:
Ժ Զոր 74:
Ժ Զոր 75:
Ժ Զոր 76:
Ժ Զոր 77:
Ժ Զոր 78:
Ժ Զոր 79:
Ժ Զոր 80:
Ժ Զոր 81:
Ժ Զոր 82:
Ժ Զոր 83:
Ժ Զոր 84:
Ժ Զոր 85:
Ժ Զոր 86:
Ժ Զոր 87:
Ժ Զոր 88:
Ժ Զոր 89:
Ժ Զոր 90:
Ժ Զոր 91:
Ժ Զոր 92:
Ժ Զոր 93:
Ժ Զոր 94:
Ժ Զոր 95:
Ժ Զոր 96:
Ժ Զոր 97:
Ժ Զոր 98:
Ժ Զոր 99:
Ժ Զոր 100:

Ժ Զոր 20:
Ժ Զոր 21:
Ժ Զոր 22:
Ժ Զոր 23:
Ժ Զոր 24:
Ժ Զոր 25:
Ժ Զոր 26:
Ժ Զոր 27:
Ժ Զոր 28:
Ժ Զոր 29:
Ժ Զոր 30:
Ժ Զոր 31:
Ժ Զոր 32:
Ժ Զոր 33:
Ժ Զոր 34:
Ժ Զոր 35:
Ժ Զոր 36:
Ժ Զոր 37:
Ժ Զոր 38:
Ժ Զոր 39:
Ժ Զոր 40:
Ժ Զոր 41:
Ժ Զոր 42:
Ժ Զոր 43:
Ժ Զոր 44:
Ժ Զոր 45:
Ժ Զոր 46:
Ժ Զոր 47:
Ժ Զոր 48:
Ժ Զոր 49:
Ժ Զոր 50:
Ժ Զոր 51:
Ժ Զոր 52:
Ժ Զոր 53:
Ժ Զոր 54:
Ժ Զոր 55:
Ժ Զոր 56:
Ժ Զոր 57:
Ժ Զոր 58:
Ժ Զոր 59:
Ժ Զոր 60:
Ժ Զոր 61:
Ժ Զոր 62:
Ժ Զոր 63:
Ժ Զոր 64:
Ժ Զոր 65:
Ժ Զոր 66:
Ժ Զոր 67:
Ժ Զոր 68:
Ժ Զոր 69:
Ժ Զոր 70:
Ժ Զոր 71:
Ժ Զոր 72:
Ժ Զոր 73:
Ժ Զոր 74:
Ժ Զոր 75:
Ժ Զոր 76:
Ժ Զոր 77:
Ժ Զոր 78:
Ժ Զոր 79:
Ժ Զոր 80:
Ժ Զոր 81:
Ժ Զոր 82:
Ժ Զոր 83:
Ժ Զոր 84:
Ժ Զոր 85:
Ժ Զոր 86:
Ժ Զոր 87:
Ժ Զոր 88:
Ժ Զոր 89:
Ժ Զոր 90:
Ժ Զոր 91:
Ժ Զոր 92:
Ժ Զոր 93:
Ժ Զոր 94:
Ժ Զոր 95:
Ժ Զոր 96:
Ժ Զոր 97:
Ժ Զոր 98:
Ժ Զոր 99:
Ժ Զոր 100:

Ժ Զոր 2:
Ժ Զոր 3:
Ժ Զոր 4:
Ժ Զոր 5:
Ժ Զոր 6:
Ժ Զոր 7:
Ժ Զոր 8:
Ժ Զոր 9:
Ժ Զոր 10:
Ժ Զոր 11:
Ժ Զոր 12:
Ժ Զոր 13:
Ժ Զոր 14:
Ժ Զոր 15:
Ժ Զոր 16:
Ժ Զոր 17:
Ժ Զոր 18:
Ժ Զոր 19:
Ժ Զոր 20:
Ժ Զոր 21:
Ժ Զոր 22:
Ժ Զոր 23:
Ժ Զոր 24:
Ժ Զոր 25:
Ժ Զոր 26:
Ժ Զոր 27:
Ժ Զոր 28:
Ժ Զոր 29:
Ժ Զոր 30:
Ժ Զոր 31:
Ժ Զոր 32:
Ժ Զոր 33:
Ժ Զոր 34:
Ժ Զոր 35:
Ժ Զոր 36:
Ժ Զոր 37:
Ժ Զոր 38:
Ժ Զոր 39:
Ժ Զոր 40:
Ժ Զոր 41:
Ժ Զոր 42:
Ժ Զոր 43:
Ժ Զոր 44:
Ժ Զոր 45:
Ժ Զոր 46:
Ժ Զոր 47:
Ժ Զոր 48:
Ժ Զոր 49:
Ժ Զոր 50:
Ժ Զոր 51:
Ժ Զոր 52:
Ժ Զոր 53:
Ժ Զոր 54:
Ժ Զոր 55:
Ժ Զոր 56:
Ժ Զոր 57:
Ժ Զոր 58:
Ժ Զոր 59:
Ժ Զոր 60:
Ժ Զոր 61:
Ժ Զոր 62:
Ժ Զոր 63:
Ժ Զոր 64:
Ժ Զոր 65:
Ժ Զոր 66:
Ժ Զոր 67:
Ժ Զոր 68:
Ժ Զոր 69:
Ժ Զոր 70:
Ժ Զոր 71:
Ժ Զոր 72:
Ժ Զոր 73:
Ժ Զոր 74:
Ժ Զոր 75:
Ժ Զոր 76:
Ժ Զոր 77:
Ժ Զոր 78:
Ժ Զոր 79:
Ժ Զոր 80:
Ժ Զոր 81:
Ժ Զոր 82:
Ժ Զոր 83:
Ժ Զոր 84:
Ժ Զոր 85:
Ժ Զոր 86:
Ժ Զոր 87:
Ժ Զոր 88:
Ժ Զոր 89:
Ժ Զոր 90:
Ժ Զոր 91:
Ժ Զոր 92:
Ժ Զոր 93:
Ժ Զոր 94:
Ժ Զոր 95:
Ժ Զոր 96:
Ժ Զոր 97:
Ժ Զոր 98:
Ժ Զոր 99:
Ժ Զոր 100:

Ժ Զոր 14: 16:
Ժ Զոր 42:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1062

Ն. Բ. Գ. Բ.
21. Ժ. Ե. 3.

Հ. Բ. Գ.

Ե. Բ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
3. Տ. Ե.
Մատ. Ի. Ե.
23. Գ. Ե.
Ի. Ե. 22.

Ն. Բ. Գ. Բ.
11.
Հ. Բ. Գ.

իմ ու քու մէջ յաւիտեան վնայ
Եւ այն
24 Ուստի Դաւիթ դաշտին մէջը
պահուեցաւ . և ամառը իր հաս-
նելով թագաւորը կերակուր ուտե-
25 լաւ համար տէր նստաւ . Եւ թա-
գաւորը իր սովորութեանը պէս իր
աթոռը պատին կոնքնէ աթոռը
նստաւ . ու Յովնաթան որդի ելաւ .
և Սաուլին քովը Արեւմտեան նրա-
տաւ . ու Դաւիթին տեղը պարապ
26 մնաց . Եւ Սաուլ ան օրը բան
մը չստեցաւ . քանզի բաւաւ . անոր
բան մը պատահեր է . անիկայ միա-
քուր չէ . անտարակոյս մաքուր
27 պիտի չլույս . Ու հետեւեալ օրը
ամառն երկրորդ օրն էլ Դաւիթին
տեղը պարապ էր . ուստի Սաուլ
իր որդւոյն Յովնաթանին բաւաւ .
Յեսսէին որդին ինչո՞հ համար երեկ
28 ու այսօր սեղանը չէկաւ . Եւ Յով-
նաթան մ Սաուլին պատասխան
տուաւ . Դաւիթ ինծի շատ աղա-
29 լեց որ բէթէ՛հէմ երթայ , Ու Ե-
սաւ . Հետքք բեւ , զիս իրկէ .
քանզի ան քաղաքին մէջը մեր ազ-
գատոյնը զոհ կ'ընէ . ու իմ եղ-
բայրս ինծի պատուիրած է . և թէ
որ քու աչքերուդ առջևը շնորհք
գտեր եմ . կ'աղաչեմ՝ զիս թող
տուր որ երթամ , ու Եղբայրներս
տեսնեմ . աս պատճառաւ թաղա-
30ւորին սեղանը չէկաւ . Եւ Սա-
ուլին բարկութիւնը բորբոքեցաւ .
Յովնաթանին դէմ , ու անոր Ե-
սաւ . Ով ապստամբ ու չար դա-
ւակ . Ես չեմ գիտեր որ զուռն
Յեսսէին որդին ընտրեցիր քեզ ու
մայրդ խայտառակելու համար .
31 քանզի քանի որ Յեսսէին որդին
երկրիս վրայ ողջ է , զուռն պիտի
չհաստատուիս . ոչ ալ քու թա-
գաւորութիւնդ . ուստի հիմա ժող-
կրկէ , ու զանիկայ ինծի բեր ,
քանզի անիկայ մահու «արժանի է :
32 Եւ Յովնաթան իր հօրը Սաուլին
պատասխան տուաւ ու բաւաւ .
« Ինչո՞հ համար պիտի մեղցուի . ա-
33 նիկայ ինչ բաւաւ . Եւ Սաուլ
չնիգակը նետեց անոր , որ զանիկայ
դարնէ . « ան ատենը Յովնաթան
իմացաւ որ իր հայրը որոշեր է Դա-
34ւիթը մեղադրել , Ու Յովնաթան
աստիկ բարկութեամբ սեղանն
եկաւ , ու ամառն երկրորդ օրը կե-
րակուր չէր բաւ . քանզի Դաւիթին
համար սիրտը կոտորեցաւ , որով-
հետեւ իր հայրը զանիկայ անարդէյ
35 Եւ Յովնաթան առաւօտուն դաշ-
տը եկաւ , ինչպէս որ Դաւիթին
հետ ժամանակ որոշեր էր , ու իր
36 հետը պզտիկ մանչ մը կար . Եւ
իր մանչուն բաւ . վաղէ , ու աս

իմ նետերը նետերս գտիր . ու
մանչուն վաղած ատենը՝ անիկայ
37 նետը անկէ անդին նետեց . Ու
երրոր մանչը Յովնաթանին նետած
նետին տեղը գնաց , Յովնաթան
մանչուն ետեւէ կանէլով բաւաւ .
38 Նհան նետը քեզմէ անդին է . Եւ
Յովնաթան մանչուն ետեւէ կան-
չեց . Հուտը բեւ , արտորդիր մի կե-
նար . Ու Յովնաթանին մանչը
նետերը ժողկեց , իր տիրոջը եկաւ .
39 Բայց մանչը բան մը չէր գիտեր . աս
բանը միայն Յովնաթանն ու Դաւիթ
40 թը գիտէին . Եւ Յովնաթան իր
գործիքները իր մանչուն տուաւ ,
ու անոր բաւաւ . Գնա՛ , քաղաքը
41 տար , Եւ մանչը զաղածին պէս՝
Դաւիթ հարաւային կողմէն եկաւ .
ու երեսի վրայ գետինը ինկաւ , ու
իրեք անգամ՝ երկրպագութիւն Ե-
րաւ . և մէկմէկ համբուրեցին , ու
իրարու վրայ լացին , մինեւ որ Դա-
42ւիթը չտիէ դուրս յաւա . Եւ
Յովնաթան Դաւիթին բաւաւ .
« Գնա իաղապարսկեամբ , Դիւպաւս
որ երկուքիս ալ Տէրոջը անունը
43 որ երկուսը բերի ու բարձր . Տէրը
իմ ու քու մէջդ . և իմ սերունդիս
ու քու սերունդիդ մէջը վնայ Եւ-
43 լայ մինչև յաւիտեան : Եւ Դաւիթ
եկաւ գնաց . Յովնաթանն ալ քա-
ղաքը մտաւ .

ԳԼ . ԻԼ

1 Դաւիթ Նոր գալով՝ Աքիմիւնիւն առաջա-
րուծեան շարք կ'առնէ . 1 Դաւիթ հոն ներկայ
կը գտնուի . 5 Դաւիթ Գողթաթին տուր
կ'առնէ . 10 Գեթի մէջ գեթը խեղաքար կը
մեղադրէ :
1 Ու Դաւիթ Նոր գնաց՝ Աքիմիւնէք
քահանային , և Աքիմիւնէք Բաբ-
ժերելով Դաւիթը իմանալորեց , ու
անոր բաւաւ . Ինչո՞հ համար միմեկ
2 Ես , ու հետք մարդ չկայ . Եւ
Դաւիթ Աքիմիւնէք քահանային Ե-
սաւ . Թագաւորը ինծի բան մը
չհամայնեց , ու ինծի բաւաւ . Մարդ
մը չգիտնայ ան քանի՞ որուն համար
որ քեզ կը իրկեմ , ու ինչ որ քե-
զի հրամայեցին . ու Ես մանչերուն
3 մէկմէկ տեղ որոշեր եմ : Հիմա
ինչ կայ ձեռքիդ տակը՝ ինծի
հինգ հաց տուր , կամ ինչ որ կը
4 գտնուի . Եւ քահանան Դաւիթին
պատասխան տուաւ ու բաւաւ .
« Զեռքիս՝ տակը հատարակ հաց չը-
կայ , միայն 4 տուր հաց կայ . Ի թէ
որ մանչերը զոնէ կնիկներէ զոռ-
5 լացած են՝ Բաւաւ » . Եւ Դա-
ւիթ՝ քահանային պատասխան
տուաւ՝ ու անոր բաւաւ . Իրաւդն
կնիկները մեղմէ հետեւ Եւ իմ ծամ
բայ ելած օրէն , այնքան երկուրն
ու մէկալ օրուրնէ . և Ի մանչերուն

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1062

Ն. Բ. Գ. Բ.
Հ. Բ. Գ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
3. Մար
Բ. Գ. Բ.
4.

Հ. Բ. Գ. Բ.
30. Գ. Ե.
Ի. Ե. 5.
Մատ. Գ. Բ.
1.
Դ. Բ. Գ.
15. Գ. Ե.
Բ. Գ. Բ.
1. Ե. Ե. Գ. Բ.
4.

Ն. Բ. ՉԲ. ԻՐ 1062

« ԵՔ. Կերպով մը հասարակ է :
ՂԼ. Բ. 26 :
Ի Մատ. Ժ. 3, 4 : Մար. Բ. 25, 26 :
Դու. 2, 3, 4 :
Է ՂԼ. Ի. 7, 8, 9 :

Ի ԳԼ. Ի. 9 :
Սաղ. Ժ. Ին վերնա. գերբ :

Ճ ԳԼ. Ժ. 2, 50
Է ՏՅ. ԴԼ. Լ. 10 :

Լ Սաղ. Լ. 7 :
Ին վերնա. գերբ :

Է Սաղ. Ժ. Ին վերնա. գերբ :

Ճ ԳԼ. Ժ. 7 : ԻԺ. 5 :

Է ՂԼ. Բ. 19 :

Է Սաղ. Լ. 7 :
Ին վերնա. գերբ :

ամանները մարութի են . և աս ալ * համարակ հոյ կրնայ սեպուիլ՝ , մանաւանդ որ այսօր շամաններուն մէջը - արեւ հոյ կը սքաւործուի :
6 Ուստի քահանան Էստրը հոյը տուաւ անոր . քանզի հոն ուրիշ հաց չկար , բայց միայն ստաջաւորութեան հացը , Էստր Տերոյն տալէն կը վերցուէր , ու վերցուած 7 օրը տուք հաց կը դրուէր : Եւ ան օրը Սաւուղին ծառաներէն մէկը՝ հոն Տերոյն առջևը արգիլուած էր , ու անոր անունը Եղովմայեցի Է Գովեկ էր . անիկայ Սաւուղին չօղիւ :
8 Ներուն գրուին էր : Եւ Դաւիթ Ա. քիմնէքին ըսաւ . Ըս տեղս քու ձեռքիդ տակը նիզակ մը կամ սուր մը չկայ . քանզի Թագաւորին գործը ստիպողական ըլլալուն համար , իմ սուրս ու զենքերս հետս չառի :
9 Եւ քահանան ըսաւ . Ահա Փղշտացի Գողիաթին սուրը՝ որ զանիկայ Ժիլայի հովիտին մէջը մեղուցիր , Եւ անիկայ եկուտին ետեւ լաթի մը մէջ փաթեթուած կը կենայ . Թէ որ կ'ուզես զանիկայ առնել , առ . քանզի հոս անկէ ուրիշ չկայ . ու Դաւիթ ըսաւ . Անոր նմանը չկայ . զանիկայ ինծի տուր :

10 Եւ ան օրը Դաւիթ ելաւ , ու Սաւուղին երեսն փախաւ , և Գեթի Ենթուն Թագաւորին գնաց :
11 Ու Էնթունսն ծառաները անոր ըսին . Երկրին Թագաւորը՝ Դաւիթը ասիկայ չէ՞ . ստոր համար չէ՞ր որ պար բռնողները պատասխան տալով կ'երգէին ու կ'ըսէին .

Ճ Սաւուղ իր հազարաւորները զարկաւ , ու Դաւիթ իր բերաւորները :

12 Եւ Դաւիթ չաւստերը իր սրտին մէջը դրաւ , ու Գեթի Թագաւորին Ենթունին երեսն շատ վախցաւ :

13 Եւ հանոնց առջևը իր զէմը փոխելով՝ անոնց ձեռքին տակը գնեք խնդրեց ձեռքուց . դռներու փեղեղուն վրայ նշաններ կը գծէր , ու լորձուները մօրութի վրայ կը
14 վազընէր : Եւ Աստու իր ծառաներուն ըսաւ . Եհսա սմարդուն խնդրեց ըլլալ տեսար . զանիկայ
15 ինչո՞ն համար ինծի բերի : Միթէ ես խնդրեալ կարօտ եմ , որ ատիկայ իմ առջև բերի խնդրութիւն ընելու համար . ասիկայ իմ տունն մտնէ :

ԳԼ. ԻԲ

1 Դաւիթին քովը մարգիկներ կը ժողովին ընդդէմ մէ : 3 Դաւիթ Մատթայի մէջ էր ծնողքը Մովսէս Թագաւորին կը յանձնէ . 5 Գող մարգարէին իրատեղի Հարէ՞լ կու գայ : 6 Սաւուղ Դաւիթին ետէն իշխումով՝ իր ծառաներուն անհատարարութեանը համար կը

գանգատ : 9 Դովեկ մարաստանութիւն կ'ընէ Ա. քիմնէքին վրայով : 11 Սաւուղ կ'ընտանէ որ քահանաները պանծնէ : 17 Թիկնապահ զօրքը աս հրամանը կատարելու ղեկավար , Դովեկ ի գործ կը ղեն զանիկայ : 20 Արիւթար փախելով՝ Դաւիթին կը բերէ ան գէշ լուրը :

1 Եւ Դաւիթ անկէ գնաց , ու ողջ առողջ - Ողողովի քարայրը Բ հասաւ . ու իր եղբայրները և իր հօրը բոլոր տունը լսեցին , ու հոն
2 անոր իջան : Էւ բոլոր ներդրութեան մէջ եղող՝ պարտք ունեցող ու Խիստը վերաւորուած՝ մարգիկները անոր քովը ժողովեցան . և անիկայ անոնց վրայ զօրագրութիւն եղաւ . ու անոր քովը չորս հարելի չափ մարդ եղան :

3 Եւ Դաւիթ անկէ Մովսէսի Մատթայի գնաց , ու Մովսէսի Թագաւորին ըսաւ . Կ'աղաչեմ , իմ հայրս ու մայրս ձեր քովը չկենան , մինչև որ գիտնանք , Թէ Աստուած ինչ
4 ինչ պիտի ընէ : Ու զանոնք Մովսէսի Թագաւորին առջևը բերել տուաւ . և անոնք անոր քովը բռնակեցան , որչափ ժամանակ որ Դաւիթ բերդին մէջը կեցաւ :

5 Եւ Դաւիթ մարգարէին Դաւիթին ըսաւ . Բերդին մէջը մի՛ նստիր . Էնթր Յուդայի երկիրը գնա : Ու Դաւիթ գնաց Հարէթի անտառը մտաւ :

6 Եւ Սաւուղ լսեց որ Դաւիթ ու անոր հետ եղող մարգիկները զատուել են . ու Սաւուղ Գարապի մէջ Ռամայի թաղին տակը նստեր էր , ու նիզակը իր ձեռքն էր , և իր ամէն ծառաներն ալ իր բոլորտիքը
7 կայնէր էին : Ու Սաւուղ իր քովը կայնէր ծառաներուն ըսաւ . Ով որդիք Բենիամինի՝ մտիկ ըրէք . Միթէ Յեսսէի որդին Էսմէլնուդ այ արտեր ու պղծներ պիտի տայ ամէնքին ալ հազարապետներ ու
8 հարիւրապետներ պիտի ընէ , Որ Էսմէլնուդ ինծի ղէմ միարանէր էք ու Էսմէլնուդ որդւոյն իմ որդւոյս հետ բրած դաշնակցութիւնը իմ ականջիս ըսող մը չկայ . և ձեր մէջը մարդ մը չկայ՝ որ ինծի համար ցաւի , ու ինծի յայտնէ . քանզի իմ որդիս՝ իմ ծառան ինծի ղէմ տուք հանեց , որ դարանամուտ ըլլայ , ինչպէս որ Դաւիթին որդւոյն Է Ա. քիմնէքին :

9 Եւ Սաւուղին ծառաներուն վերակացուն Էնդովմայեցի Դովեկը պատասխան տուաւ , ու ըսաւ . Յեսսէի որդին տեսայ , որ Նոր եկաւ Է Ա. քիմնէքին որդւոյն Է Ա. քիմնէքին : Էս անիկայ՝ անոր համար Տերոյն հաղուց , ու Լանոր պաշար տուաւ , և անոր Փղշտացի Գողիաթին սուրը տուաւ :

Ն. Բ. ՉԲ. ԻՐ 1062

« Բ Թագ. Ի. 13 :
Է Սաղ. Ժ. Ին և Տիմ. Ին վերնա. գերբեր :
Է Դատ. Ժ. 3 :
Է ԵՔ. Դատ. նախորդ :

Է ԵՔ. Է. Լ. 1 :

Է Բ Թագ. Ի. 7, 11 :
Է Ս. Ի. 9 :
Է Բ Թ. 25 :

Է Գ. Ժ. 2 :

Է ԳԼ. Բ. 14 :

Է ԳԼ. Ժ. 3 :
Է ԳԼ. Բ. 2 :

Է Գ. Ի. 7 :
Է Սաղ. Ժ. Ին վերնա. գերբ և 1, 2, 3 :
Է ԳԼ. Ժ. 3 :
Է ԳԼ. Ի. 1 :

Է ԳԼ. Ի. 6, 9 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԵՐ 1062

- 11 Մն ատենը թագաւորը խորհեց, ու Աքիւտովքի որդին Աքիւտովք քահանայն, ու անոր հօրը բոլոր տունը՝ Նորի մէջ եղող քահանաները կանչեց. ու ամենքն ալ
- 12 թագաւորին եկան: Եւ Սաւուղ ըսաւ. Ո՛վ որդի Աքիւտովքայ՝ մտիկ լիւն. ու անիկայ ըսաւ.
- 13 Ահա հոս եմ՝ տէր իմ: Եւ Սաւուղ անոր ըսաւ, Ինչո՞ւ համար դուն ու Եսսէի որդին ինծի զեմ միաբանեցաք, ու դուն անոր հաց ու սուր տուիր, և անոր համար Սաւուղոյ հարցուցիր, որ անիկայ ելէ ինծի դարանամուտ ըլլայ, ինչպէս որ
- 14 այսօր ի՛նչեւնայ. Եւ Աքիւտովք պատասխան տուաւ թագաւորին՝ ու ըսաւ. Բու բոլոր ծառաներուդ մէջը ո՞վ հաւատարիմ է Դաւիթին պէս, որ թագաւորի փեսայ, քու՝ ատենանիշ վերակացուն՝, ու քու
- 15 տանը մէջ պատուաւոր է: Միթէ այսօր սկսայ անոր համար Սաւուղոյ հարցընելու. քաւ լիցի. թագաւորը իր ծառաների վրայ, -- իմ հօս բոլոր տանը վրայ -- քան մը չընէ. քանիք քու ծառայ աւ բոլոր բաներէն՝ պզտիկ կամ մեծ
- 16 բան մը չէր գիտեր: Եւ թագաւորը ըսաւ. Ո՛վ Աքիւտովք՝ անպատճառ պիտի մեռնիս, թէ դուն և թէ քու հօրը բոլոր տունը:
- 17 Ու թագաւորը իր քովը կայնող սուրհանդակներուն ըսաւ. Դարձէք՝ Տէրոջը քահանաները մեռցուցէք. քանզի անոնց ձեռքն ալ Դաւիթին հետն է. որովհետեւ անոր փախիլը պիտալով՝ ինծի չայտնեցին. բայց թագաւորին ծառաները էլ ուղեցին իրենց ձեռքը երկրացիները՝ Տէրոջը քահանայն
- 18 ները զարնելու: Եւ թագաւորը Դովեկին ըսաւ. Դուն զարձիր, ու քահանաները զարկ. ու Եդովմայեցի Դովեկը դարձաւ, և քահանաները զարկաւ, ու ծանօրը անիկայ ու թաւունուհինգ մարդ մեռցուց, որ բթանէ եփուտ կը հաղ
- 19 նէին: Եւ քահանաներուն Նոր քաղաքը սուրի բերել անցուց. երիկ մարդէն մինչև կնիկ մարդը, տղայէն մինչև կաթնկեր մանուկը, ու մինչև արջաւոր, էջը ու ոչխարը սուրի բերնէ անցուց:
- 20 Եւ Աքիւտովքեան Աքիւտովքին մէկ որդին՝ որուն անունը Աքիւտովք էր, աղատեցաւ, ու յփախաւ
- 21 Դաւիթին ետեւէն գնաց: Եւ Աքիւտովքը Դաւիթին պատմեց թէ Սաւուղ Տէրոջը քահանաները մեռցուց: Եւ Դաւիթ Աքիւտովքարին ըսաւ. Ես անօրը գիտէի որ Եդովմայեցի Դովեկը հոն գտնուե

լով՝ անշուշտ Սաւուղին պիտի պատմէ. քու հօրդ տանը բոլոր մարդիկներուն մահուանը ես պատմեցաւ. Եւ քանզի իմ հօգիս փրկուողը՝ քու հօգիտ ալ կը փրկուէ. բայց դուն իմ քովս պապհով ես:

ԳԼ. ԻԳ

- 1 Դաւիթ Աքիւտովքի միջոցով Տէրոջը հարցընելն ետեւ՝ Վեիլան կ'ապաւ: 7 Սաւուղ Դաւիթին կը յայտնէ Սաւուղին գալը, ու Վեիլացոյ անհաւատարմութիւնը. ան ալ Վեիլայէն կը փախի: 14 Զի՛նի մէջ Զոթաւ թան կու գայ՝ ու Դաւիթը կը միջնորդէ: 19 Զի՛նից քիչ Սաւուղին կը յայտնէ Դաւիթին ուր ըլլաւ. 25 ու անիկայ Մառնի մէջ Սաւուղին կ'ապաւ: Փղշտացոյ յարձակմանը պատճառաւ:
- 1 Եւ Դաւիթին իմացուցին, ըսելով. Ահա Փղշտացիք՝ Վեիլայի հետ պատերազմ կ'ընեն, ու կա
- 2 լեր կը կողոպտեն: Եւ Դաւիթ Տէրոջը հարցուց, ու ըսաւ. Երթամ աս Փղշտացիները զարնեմ: Եւ Տէրը Դաւիթին ըսաւ. Գնա՛ Փղշտացիները զարկ, ու Վեիլան
- 3 ապաւէ: Եւ Դաւիթին մարդիկները անոր ըսին. Ահա մենք հոս Յուդայի մէջ կը վախնանք. ալ որչափ աւելի թէ որ Վեիլա երթանք Փղշտացոյ գունդերուն
- 4 դէմ: Ու Դաւիթ նորէն մէյմին ալ Տէրոջը հարցուց. և Տէրը անոր պատասխան տուաւ ու ըսաւ. Ելի՛ր Վեիլա ի՛նչի. քանզի ես Փղշտացիները քու ձեռքը կու տամ:
- 5 Եւ Դաւիթ իր մարդիկներով Վեիլա գնաց, ու Փղշտացոյ հետ պատերազմ ըրաւ. ու անոնց անասունները առաւ, և զանոնք մեծ հարուածով մը զարկաւ. ու Դաւիթ Վեիլային բնակիչները աղա
- 6 տեց: Եւ Աքիւտովքին որդին Աքիւտովքը Դաւիթին քովը Վեիլա քի՛ փախած ատենը՝ եփուտը ձեռքը բռնաւ իջաւ:
- 7 Ու երբոր Սաւուղին իմացուցին, թէ Դաւիթ Վեիլա մտեր է, Սաւուղ ըսաւ. Սաւուղ իմ ձեռքս մատներ է զանիկայ. քանզի դուն որ ունեցող քաղաքի մը մէջ
- 8 մտեր գոցուէր է: Եւ Սաւուղ բոլոր ժողովուրդը պատերազմ կանչեց, որ Վեիլա իջնէ, ու Դաւիթը
- 9 և անոր մարդիկները պաշարէ: Իսկ Դաւիթ իմացաւ որ Սաւուղ իրեն համար դադողով չարութիւն մը կը նարէ, ու Դաւիթը քահանային ըսաւ. Եփուտը մօտեցուր:
- 10 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ո՛վ Տէր Աստուած Իսրայէլի՛ քու ծառայը ըստոյդ լսեց որ Սաւուղ Վեիլայի վրայ զալ կ'ուզէ, Ի որ քաղաքը իմ պատ
- 11 ճառովս աւրէ. Արդեօր Վեիլայի

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԵՐ 1062

Զ. Բ. Գ. Բ.
26

Յ. Բ. Գ. Բ.
44

Բ. Զ. Գ. Բ.
9: Գ. Լ. Ե.
8: Բ. Գ. Բ.
Ե. 19: 23:

Գ. Լ. Բ. Ե.
20

ԽԵՐ 1061

Դ. Բ. Գ. Բ.
21: Գ. Լ. Ե.

Բ. Գ. Լ. Ե.
19

* Վ. Բ. Գ. Բ.
տեանը, Եւ
Եւ Տէր
մաներովդ
գացող:

Բ. Գ. Լ. Ե.
17

Զ. Գ. Լ. Ե. Բ.
31

Բ. Զ. Գ. Բ.
9: 11

Գ. Լ. Բ. Ե.
6

Գ. Լ. Բ. Ե.
33

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 1061

բնակիչները զիս անոր ձեռքը պիտի մատնեն, — ծառայիդ լսածին պէս՝ Սաւուղը հո— պիտի իջնէ՝ . ով Տէր Աստուած Խորայէի, կ'աղաւմ՝ ծառայիդ յայտնէ : Եւ
12 Տէրը ըսաւ . Պիտի իջնէ : Ու Դաւիթը ըսաւ . Վերայի բնակիչները՝ զիս ու իմ մարդիկներս Սաւուղին ձեռքը պիտի մատնեն : Եւ
13 Տէրը ըսաւ . Պիտի մատնեն : Ուստի Դաւիթը ու անոր մարդիկները՝ շվեց հարիւր մարդու չափ էլան՝ Վերայէն դացին, և ուր որ կրնային երթալ՝ կ'երթային . ու երբոր Դաւիթին Վերայէն լըլըր Սաւուղին իմացուցին, հոն երթալէն ետ կեցաւ :
14 Եւ Դաւիթ անապատին մէջ աւուր տեղուանք կը նստէր . ու Եօփի անապատին մէջ՝ շելուան մը վրայ նստաւ : Եւ Սաւուղը եւս մէն օր զանկկայ կ'փնտռէր . բայց Աստուած անոր ձեռքը չմատնեց
15 զանկկայ : Ու Դաւիթ տեսաւ որ Սաւուղ իր անք մարդու ելեր է . և Դաւիթ Եօփի անապատը՝ անտառի մը մէջ էր :
16 Ու Սաւուղին որդին Յոնթաթանը էլաւ՝ անտառը դնաց Դաւիթին, ու անոր ձեռքը Աստուծով
17 զօրացուց . Եւ անոր ըսաւ . Մի վախճար . քանզի իմ հօքս Սաւուղին ձեռքը թեզ պիտի չգտնէ, ու դուռն Խորայէի վրայ թաղաւոր պիտի բլլաս, ու ես թու երկրորդը պիտի բլլամ . և բու բանը իմ
18 հայրս Սաւուղն ալ դիտէ : Ու Երկուքին Տէրօրն առջև ուխտ բերին . և Դաւիթ անտառին մէջը մնաց . բայց Յոնթաթան իր տունը դարձաւ :
19 Ու ԼԵփիացիք՝ Գարաա էլան Սաւուղին, ու ըսին . Ահա Դաւիթ մեր քովը՝ ամուր տեղուանքը անտառին մէջ՝ Երեզա բլուրին վրայ՝ Եսիմնիի հարաւային կողմը պա-
20 հուած է : Հիմա ով թագաւոր, ինչպէս որ քու անձը իջնելու կը փափաքի, ինչի, ու Եգանիկայ թագաւորին ձեռք մատնելու մէջ
21 մնայ : Ու Սաւուղը ըսաւ . Դուք Տէրօրմէն օրջեալ ըլլաք, որ ինձի
22 ջառակեց եղաք : Ուրեմն դացէ՛ք, — աւելի աղէկ դիտեցէ՛ք, և անոր ոտքին կոխած տեղը դիտեցէ՛ք ու տե-
23 կայ շատ խորամանկ է ի՛ . Ուստի նայեցէ՛ք, ու անոր բոլոր պահուելու տեղերը իմացէ՛ք . և այսպէս աստուգելով ինձի դարձէ՛ք, և ձեզի հետ երթամ . ու թէ որ անկկայ ան երկրին մէջն է . զանկկայ Յուդայի

Ն. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

բոլոր հազարաւորներուն մէջը աղէկ
24 մը պիտի փնտռեմ : Ու անոնք Եւ-
լան . և Սաւուղին առջևէն Եփի
դացին . ու Դաւիթ իր մարդիկնե-
րովը Եսիմնիի անապատը դաշտին
մէջ՝ Եսիմնիի հարաւային կողմը
25 նստէր էր : Եւ Սաւուղ իր մար-
դիկներովը շվեց փնտռելու գը-
նաց . ու երբոր Դաւիթին իմա-
ցուցին, վէտը իջաւ, և Մառնի ա-
նապատին մէջ նստաւ . ու Սաւուղ
լսեց, ու Դաւիթին ետէն Մառնի
26 անապատը վազեց : Եւ Սաւուղ
լեռանը աս կողմէն կ'երթար, Դա-
ւիթն ալ իր մարդիկներովը լեռա-
նը մէկայ կողմէն կ'երթար . և ու
Դաւիթ կը փութար որ Սաւուղին
երեսէն փախէ . բայց Սաւուղ ու
իր մարդիկները՝ Դաւիթին ու
անոր մարդիկներուն չորս կողմը
պատեցին, որ զանոնք բռնեն :
27 Եւ երբեք մը կ'էաւ Սաւուղին, ու
ըսաւ . Հուսով կ'ըլլուք . քանզի
28 Փղշտացիք երկիրը կ'որոնցին : Ուս-
տի Սաւուղ Դաւիթը հայածէլէն
դարձաւ դնաց, որ Փղշտացոց
դէմ դնէ . անոր համար ան տեղին
անունը՝ Սէլա մահլեգօթ ըսուե-
ցաւ :

ԳԼ. ԻԴ

1 Դաւիթ Եգազդիի այրի մը մէջ՝ Սաւուղին
քղանքը կտրելով, անոր կենացը կ'որոնէ .
9 և այսպէս իր անմեղութիւնը կը ցուցնէ : 17
Սաւուղ իր յանցանքը խոտովանելով Դաւի-
թին երգում ընել կու տայ, և ի կ'մեղի
1 Եւ Դաւիթ անկէ էլաւ, ու — Եւ-
դազդիի ամուր տեղուանքը նըս-
2 տաւ : Ու Երբոր Սաւուղ Փղշտա-
ցիներէն ետ դարձաւ, անոր իմա-
ցուցին ու ըսին . Ահա Դաւիթ
Եգազդիի անապատին մէջն է :
3 Եւ Սաւուղ բոլոր Խորայէլէն իրեք
հազար ընտրուած մարդիկներ ա-
ռաւ, ու Զոնաց որ Դաւիթը ու
անոր մարդիկները փնտռէ այժե-
4 անց ժայռերուն վրայ : Եւ ծամ-
բուն վրայ եղող ուխտներուն փա-
րանները կ'էաւ, ու հոն մէկ քա-
այր մը կար . ու Դաւիթը ի հար-
կաւորութեան համար ներս մտաւ .
և Դաւիթ իր մարդիկներովը քա-
5 այրին ներսի դին նստէր էր : Եւ
Դաւիթին մարդիկները անոր բնին .
Ահա Տէրօրն Գեղի ըսած օրը ասի-
կայ է՝ թէ Գու թշնամիդ քու
ձեռքդ պիտի մատնեմ, և քու
այրերուդ հաճոյ երեցածք բո՛ւ-
նոր : Ու Դաւիթ էլաւ, և Սաւու-
ղին վերաբաւեց ծայրը դադուով
6 կտրեց : Բայց անկէ ետքը Դաւի-
թին սիրտը խղճաց, Սաւուղին
Էր—Էր—Էր ծայրը կտրելուն վրայ :
7 Ու իր մարդիկներուն ըսաւ . Ըսա-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ե. Գ. Բ. Բ.
ԻՐ 1061

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1961

Մաշ. Է. 4.
Մառ. Ե. 6.
44: Հոգի.
Ժ. 17, 19.

Մաշ. Ժ. 1.
6: Առաջ.
ժ. 25: Ժ. 6.
9:

Մաշ. Է. 3.
Ժ. 7:

* Ե. Բ. Բ. Բ.
առաջ գրա-
կայ առնե-
լու: ԳԼ.
Ի. 20:

Լ. Ծ. Բ. Բ.
5: Դառա-
ժա. 21: ԳԼ.
Ի. 10: Գ. Բ. Բ.

Ի. ԳԼ. Ժ. Բ.
43: Բ. Բ. Բ. Բ.
Ժ. 8:

Ջ. ԳԼ. Ի. Բ.
20:

Լ. Զ. Բ. Բ. Բ.
Հ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Մաշ. Է. 1.
1: Ի. Բ. Բ. Բ.
ժ. 15: 15: 1.
Մ. Բ. Բ. Բ.

Լ. ԳԼ. Ի. Բ.
17:

Դ. ԳԼ. Ի. Բ.
21:

Դ. Ծ. Բ. Բ.
26:

Մ. Բ. Բ. Բ.
44:

Լ. ԳԼ. Ի. Բ.
23:

Լ. ԳԼ. Ի. Բ.
12: Ի. Բ.
8:

տուած չընէ որ Տէրոջը օծեալին՝
իմ տիրոջն աս բանը ընեմ, ձեռքս
անոր վրայ երկընցնելով. քանզի
8 անիկայ Տէրոջը օծեալն է: Եւ
Դաւիթ Բաւաքերով իր մար-
դիկները զսպեց, ու զանոնք չիժո-
ղուց, որ Սաւուղին վրայ յարձա-
կին: Եւ Սաւուղ քարայրէն դուրս
ելաւ, ու իր ծամբան դնաց:
9 Անկէ ետե Դաւիթն ալ քարայ-
րէն դուրս ելաւ, ու Սաւուղին եւ
տեւէն կանչելով ըսաւ. «Ով տէր
իմ թագաւոր, ու երբոր Սա-
ւուղ ետին նայեցաւ, Դաւիթ ե-
րեսը դետինը ծռելով՝ երկրպագու-
10 թիւն ըրաւ: Եւ Դաւիթ ըսաւ
Սաւուղին. «Ինչո՞ւ համար մարդոց
խօսքը մտիկ կ'ընես, որ խեղճ կ'ընես
թէ՛ Ահա Դաւիթ քեզի չարու-
11 թիւն ընէ՛ւ կը ջանայ: Ահա այսօր
բու աչքերդ կը տեսնեն, որ Տէրը
այսօր քարայրին մէջը քեզ իմ
ձեռքս մատնեց. ու ըսին որ քեզ
մեռցընէ՞մ. բայց ես քեզի ինայե-
ցի, ու ըսի. Ես իմ ձեռքս իմ
տիրոջն չեմ երկընցնէր. քանզի
12 անիկայ Տէրոջը օծեալն է: Ու տես
հայր իմ՝ տես, բու վերաքրկուիդ
ծայրը իմ ձեռքիս մէջն է. ու ես
բու վերաքրկուիդ ծայրը կտրելով՝
քեզ չմեռցուցի. --ի՛ հասկըծիր
ու տես, որ իմ ձեռքիս մէջը չա-
րու թիւն ու անօրէնութիւն չկայ,
ու քեզի յանցանք մը չեմ ըրած.
բայց դուն *գիտ մեռցընելու կ'աշ-
13 խատիս»: ԼՏէրը դատաստան ընէ
իմ ու բու մէջը, ու Տէրը իմ վրէժս
բեզմ առնէ. բայց իմ ձեռքս բու
14 վրայ չըլլայ: Ինչպէս որ հին ա-
ռապր կ'ըսէ. Անօրէններէն անօրէ-
նութիւն կ'եղէ. բայց իմ ձեռքս
15 բու վրայ չըլլայ: Իսրայէլի թա-
ղաւորը որո՞ւն ետեւէն ելիր է, և
դուն որո՞ւն ետեւէն ինչի կը
հայածես. Ի մեռած շան մը ետեւէ,
16 թլուի մը ետեւէ Էւր: Ի՞նչ տոհմի
Տէրը դատաւոր ըլլայ, և իմ ու
բու մէջը դատաստան ընէ. և
հետեւէ ու յապաշտպանէ զիս, և
բու ձեռքեդ ազատէ:
17 Ու երբոր Դաւիթ աս խօսքերը
Սաւուղին խօսիլը լսեցուց, Սա-
ւուղ ըսաւ. «Որդեակ իմ Դաւիթ,
ատիկայ բու ձայնդ է. և Սաւուղ
18 իր ձայնը վերցուց, ու ըցաւ. «Ու
Դաւիթ ինն ըսաւ. Դուն ի ինծմէ
արդար ես. քանզի Դուն ինծի բա-
րիք հատուցիր, բայց ես քեզի չա-
44: րիք հատուցի: Ու դուն այսօր բու
ինծի ըրած արդէնութիւնը յայտնե-
ցիր. որովհետեւ Տէրը զիս բու ձեռ-
բքը չմատնեց, ու դուն զիս չմեռ-
20 ցուցիր: Ասան զի մէկ մարդ մը իր

թշնամին գտնելու ըլլայ, զանիկայ
թող կու տայ որ խաղաղութեամբ
երթայ. ուստի այսօր քու ինծի ը-
րածիդ փոխարէն՝ Տէրը քեզի բա-
21 րիք հատուցանէ: Եւ հիմա Դի-
տմ ուր դուն անշուշտ թագաւոր
պիտի ըլլաս. ու Իսրայէլին թա-
ղաւորութիւնը բու ձեռքիդ մէջը
22 պիտի հաստատուի: Եւ հիմա Տէ-
րովմով ինծի երդում ըրէ՛ւ Դի՛տ
ինծմէ ետքը իմ սերունդս պիտի
չմեռցընես, ու իմ հօրս տունէն
իմ անունս ընաջինջ պիտի չընես:
23 Եւ Դաւիթ Սաւուղին երդում ը-
րաւ: Ետքը Սաւուղ իր տունը
գնաց. ու Դաւիթ իր մարդիկնե-
րովը Լամուր տեղը ելաւ:

ԳԼ. Ի Ե

1 Սամուէլը եւ մեռին: 2 Դաւիթ Դարաղին
մարդ կը խրէ: 3 10 և Դարաղին ժամուո-
թեամբ համար սրբողովո՞ր միտք կ'ընէ որ
զանիկայ ընաջինջ ընէ: 14 Արիգեա աս բունը
իմանալով՝ 18 ընծայ մը կը պատրաստէ: 23 և
իւր իմաստութեամբը՝ 32 Դաւիթին սիրտը կը
հանգարտեցընէ: 36 Դարաղն ալ աս բաները
լսելով կը արաստի, ու ետքը իր մեռին: 39
Դաւիթ իրեն կիսի կ'առնէ Արիգեան ու Ա-
քիհաւան: 44 Մեղքոր Գաղաթիւնը կը
տրուի:

1 Լաւ - Սամուէլ մեռաւ. ու բոլոր
Իսրայէլը ժողովուեցան, ու Բա-
նոր համար տուց ըրին: ու զանի-
կայ Ռամայի մէջ իր տունը թաղե-
ցին: Եւ Դաւիթ ելաւ Զփառա-
նի անապատը իջաւ:
2 Եւ Դաւիթն մէջ մարդ մը կար,
ու անոր խորոքը Էկարմըղոսի մէջ
էր. և անիկայ խիստ մեծ մարդ էր,
ու իրեք հազար ոչխար՝ և հազար
այծ ուներ: ու իր ոչխարները աս-
րակտուր ընելու համար կարմե-
3 ղոսի մէջ կը գտնուէր: Եւ ան
մարդուն անունը Դարաղն էր, ու
անոր կնկանը անունը Արիգեա. և
կնիկը խոհեմամիտ ու ղեզեցկադէմ
էր. բայց երկիւր խտտաբարդ ու
չարագործ էր. ու անիկայ Ի. Բա-
ղաթեան էր:
4 Եւ Դաւիթ անապատին մէջ լը-
սեց որ Դարաղը իր ոչխարները Լա-
5 րակտուր կ'ընէ: Ու Դաւիթ տա-
սը մանջ իրկեց, և Դաւիթ ման-
չերուն ըսաւ. «Կարմըղոս Էլէք, ու
Կարաղին գագէր, և իմ անունովս
Էանոր ողջութիւնը հարցուցէր:
6 Ու Էւր այսպէս լսեք. Ու ղը կե-
ցիր. Էրեզի և բու տանք ու բու բո-
լոր ստացուածքիդ խաղաղութիւն
7 ըլլայ: Եւ հիմա լսեցի որ Էւր-
Էլէք արարեցորդ կ'ընես. բու հո-
գիւններդ մեր հետն էին. անոնց վր-
նաս մը չտուիրք. ու անոնք կար-
մըղոսի մէջ որչափ ատեն որ կեցան,
Բանոնց մէկ բանը չկորսուեցաւ:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1961

ԳԼ. Ի. Բ.
17:

Լ. Ծ. Բ. Բ.
23:
Դ. Բ. Բ. Բ.
Բ. 6: 8:

Լ. ԳԼ. Ի. Բ. 1:

Իր 1960

ԳԼ. Ի. Բ.
3:

Բ. Բ. Բ. Բ.
29: Բ. Բ. Բ.
Է. 8:
Դ. Բ. Բ. Բ.
21: Սաղ.
Ժ. 5:

Դ. ԳԼ. Ի. Բ.
24:

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Դ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1060

Ե. Գ. Լ. Ի. Բ. 35
Ս. Գ. Լ. Գ. Գ. 23
1. 2. 23
2. Գ. Լ. Բ. Գ. 19

Ե. Գ. Լ. Բ. Գ. 29
Ս. Գ. Լ. Գ. Գ. 14
Ս. Գ. Լ. Գ. Գ. 14
Ս. Գ. Լ. Գ. Գ. 14
Ս. Գ. Լ. Գ. Գ. 14

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 13
Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 13
Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 13
Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 13

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 5

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 17

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 10

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 11

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 11

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 11

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 11

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 11

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 11

Տէրը կենդանի է որ շահակայ Տէ-
րը պիտի զարնէ, կամ Բանոր ա-
տենը պիտի գայ ու մեռնի, կամ
Թէ Զպատերազմի մէջ պիտի մահնէ
ու մեռնի: Եւ Սատուռ չունէ որ Տէ-
րոյն օծեալին դէմ ձեռքս երկնցը-
նեմ: Միայն Թէ Հիմա անոր զը-
խուն քովն նիզակը ու ջուրին կու-
12 Ժը առ, ու երթանք: Եւ Դաւիթ
Սաուուրին զիսուն քովն նիզակը
ու ջուրին կուժը առաւ, ու գացին.
Եւ տեսնող չկար, իմացող չկար ու
արթնցող չկար: Երբ Հիմա ա-
մէնքը կը քնայային: Քանզի ԼՏէ-
րոյն կողմանէ անոնց վրայ խորունկ
բուն մը ինկեր էր:

13 Եւ Դաւիթ մէկալ կողմը ան-
ցաւ, ու լեւանը զիսուն վրայ՝ Հե-
ռուանց կայնցաւ, ու անոնց մէջը
14 մեծ միջոց կար: Եւ Դաւիթ ժո-
ղովուրդին ու Ներանս Արեւնեան
կանչելով ըսաւ. Ո՛վ Արեւնեան,
պատասխան չես տար. ու Արեւ-
նեան պատասխան տուաւ, ու ըսաւ.
Դուն, ո՛վ ես, որ թագաւորին կը
15 կանչես: Եւ Դաւիթ Արեւնեանին
ըսաւ. Դուն երկի մարդ չեմ. ու-
րապէս ինչ քեզի պէս ո՛վ կայ.
ու ինչո՞ւ համար քու տիրոջ թա-
գաւորին պահպանութիւն չըրիր.
քանզի ժողովուրդէն մէկը՝ քու
տէրը թագաւորը մեռցնելու է-
16 կաւ: Եւ քու ըրած բանդ աղէկ
չէ. կենդանի է Տէրը՝ որ դուք
մեռնելու արժանի եք. քանզի
Տէրոյն օծեալին՝ ձեր տիրոջը
պահպանութիւն չըրիր. ու Հիմա
նայէ, թագաւորին նիզակը ու ա-
նոր զիսուն քովն ջուրին կուժը
17 ուր է: Եւ ատեն Սաուուր Դաւի-
թին ձայնը ճանցաւ, ու ըսաւ.
Յորդանակ իմ Դաւիթ՝ ատիկայ
քու ձայնը է. ու Դաւիթ ըսաւ.
Ո՛վ տէր իմ թագաւոր, իմ ձայնս
18 է. ու ըսաւ. Իմ տէրս ինչո՞ւ
համար այդպէս իր ծառային ե-
տեւն ինկեր է. քանզի ինչ բրի,
ու ձեռքս մէջը ինչ չարութիւն
19 կայ: Եւ Հիմա իմ տէրս թագա-
ւորը իր ծառային խօսքերը թող
մտիկ ընէ. Թէ որ Տէրը քեզ իմ
զրաւ ոտք չանց, թող զո՛ք մը
չընդունի. բայց Թէ որ մարդոց
որդիքը առ հանելէն, անոնք Տէր-
20 ջը առջև անձեռք ըլլան: Նքան-
զի զիս պայտը վարտեցին՝ որ ԼՏէ-
րոյն ժառանգութեանը հետ չմի-
անամ, ու ինչէ՞ ըսին. Գնա՛ օտար
ատուածներու ծառայութիւն
20 րէ: Եւ Հիմա Տէրոյն առջև իմ
արիւնս գետնը չի, նայ. քանզի
Իսրայէլին թագաւորը ձեռք չու
մի տեսնելու ելաւ, ինչպէս որ մէկ

մարդ մը լեռներու վրայ կարաւ
մը տեսնէ կ'իջնայ:

21 Ու Սաուուր ըսաւ. Եւ Տէրը գոր-
ծեցի. դարձի՛ր՝ որդեակ իմ Դա-
ւիթ. իմ հոգին այսօր չքու աչքե-
րուդ պատուական երևնայուն հա-
մար՝ քեզի մէջմըն ալ չարութիւն
պիտի չընեմ: Եւ ան յիմարութիւն
22 ըրի, ու մեծապէս սխալեցայ: Եւ
Դաւիթ պատասխան տուաւ ու ը-
սաւ. Ահա թագաւորին նիզակը.
մանչերուն մէկը թող զայ՝ ու զա-
23 նիկայ առնէ: Եւ Տէրը ամեն
մարդուն իր արդարութեանը ու իր
հաւատարմութեանը փոխարէնը
հատուցանէ. որովհետեւ Տէրը քեզ
այսօր ի՛մ ձեռքս տուաւ, բայց ես
Տէրոյն օծեալին ձեռքս երկնցընել
24 չուզեցի: Եւ ան ինչպէս որ քու
հոգիդ այսօր իմ աչքերուս պա-
տուական երեցաւ, իմ հոգին ու
Տէրոյն առջև ինչպէս պատուական
երևնայ, ու զիս ամեն ներդրութեւ
25 ազատէ: Եւ Սաուուր Դաւիթին
ըսաւ. Որդեակ իմ Դաւիթ, օրհ-
նեալ ըլլաւ. Էբու գործբերող
մէջ լայնորութիւն պիտի գտնես,
ու նաև լայնորութիւն պիտի ըլլաս:
Եւ Դաւիթ իր ծամբան գնաց, ու
Սաուուր իր տեղը դարձաւ:

ԳԼ. ԻԵ

1 Սաուուր՝ Դաւիթին Գեթի մէջ ըլլալով լսելով
ալ անոր ետեւ չիցար: 5 Դաւիթ Սիկե-
ակը կը խնդրէ Աբուսէն. 8 Եւ Դաւիթ կողմ-
քու վրայ յարձակուի՛ր Աբուսէնի կը հաւ-
տացնէ Թէ Յուդայի դէմ պատերազմէր է:

Եր 1058

1 Եւ Դաւիթ իր սրտին մէջ ըսաւ.
Արեւմտեան մէկ օր մը Սաուուրին
ձեռքովը պիտի կորսուիմ: Ինծի՛
Փղտացւոց երկիրը փախչելէն աղէ-
կը չկայ, որ Սաուուր ինծի մէջ յոյս
կտրէ, ու զիս մէջմըն ալ Իսրայէլի
բոլոր սահմաններուն մէջ չիտուէ:
այսպէս անոր ձեռքէն կ'ազատիմ:

2 Ու Դաւիթ՝ իր հետը եղող վեց
հարիւր մարդով ելաւ, ու Գեթի
թագաւորին Մառիթի որդեակը ԲԱՆ-
3 քուսին քովը գնաց: Եւ Դաւիթ
ինքը ու իր մարդիկները՝ Իւրաքան-
չիւր մարդ իր տնովը՝ Դաւիթ ալ
է իր երկու կնիկներովը՝ Յեզրայէլ-
4 ցի Ե. Բիւտամին հետ ու Կարմիայի
Նաբադին կնիկները Արիւնային հետ՝
Անթուսին քովը Գեթի մէջ բնակե-
4 ցան, ու երբոր Սաուուրին իմա-
նացին, Թէ Դաւիթ Գեթի փա-
խեր է, մէջմըն ալ զանիկայ չիտու-
ռեց:

5 Եւ Դաւիթ Անթուսին ըսաւ.
Վաղաքեմ, Թէ որ քու առջև չը-
նորհք գտայ, զիւղաքաղաքներուն
մէկուն մէջ ինծի տեղ տրուի, որ
հոն նստիմ. քանզի քու ծառադ

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1060

Ե. Գ. Լ. Բ. Գ. 24
18
Ե. Գ. Լ. Բ. Գ. 30

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 20

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 23

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 10

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 10

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 10

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 10

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 10

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 10

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 10

Ե. Գ. Լ. Գ. Գ. 10

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 1058

Դ ՏԵՍ ԵՅՆ.
ժ. 31.
Ժ. 5.

Ի ՏԵՍ ԳԼ
Ի. 3.

Ղ ԵՍՆ. Ժ. 2.

Ի ԵՍՆ. Ժ. 10.
Ի. 29.

Ի ՎՆՆ. ԳԼ.

Ե ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 7.

Ի ԵՆ. Ժ. 15.

Ժ ՏԵՍՆԱՄՆ.
Բ. 9. 25.

Ի ԴԱՄՆ. ԳԼ.
16.

Ի ՎՆՆ. ԳԼ.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

Ի ԵՆ. Ժ. 16.

ինչո՛ւ համար քեզի հետ թագաւորանստ քաղաքին մէջը նստի :

6 Եւ ան օրը Անթուս Սիկեւակը տուաւ անոր . աս պատճառով

Դ Սիկեւակը մինչև աս օրս Յուդայի

7 Թագաւորներուն եղաւ : Ու Փռշտացոց երկրին մէջը Դաւիթին նստած օրերուն թիւը՝ Էմէկ տարի ու չորս ամիս եղաւ :

8 Եւ Դաւիթ ու անոր մարդիկները ելան , և Ղաֆսուրացոց , Է՞ Գազերացոց ու Է՛ Ամաղեկացոց վրայ յարձակեցան . քանզի անոնք շատ քանակէն ի վեր ան երկրին մէջ կը բնակէին , ԲՍուրեն մինչև Եգիպտոսի երկիրը : Եւ Դաւիթ ան երկիրը զարկաւ , ու ամենին երկի մարդ մը կամ կնիկ մարդ մը ողջ չթողուց . և ոչխարները ու արջառները ու էշերը և ուղտերը ու հանդերձները առաւ , և դարձաւ

10 Անթուսին եկաւ : Ու Անթուս ըսաւ . Այսօր որ կողմը յարձակեցաք . և Դաւիթ ըսաւ . Յուդայի հարաւային կողմը , Ժ Յերամեւացոց հարաւային կողմը , ու Ելենեւացոց հարաւային կողմը :

11 Եւ Դաւիթ մէկ երկի կամ կնիկ մարդ մը ողջ չթողուց , որ Գեթըր Էմբրէ . քանզի ըսաւ . Չըլլայ որ մեզի համար պատմեն ու ըսեն թէ՛ Դաւիթ խաբարներ ըսաւ : Ու անոր սովորութիւնը ասանկ էր , քանի որ Փռշտացոց երկրին մէջը կը

12 նստար : Եւ Անթուս Դաւիթին հաւատով ըսաւ . Ա՛ս ԺԵՐԵ՛՛ իր ժողովուրդին խաբարէն քովը ինքզինքը իրիստ ատէի ընելուն համար , ինծի յաւիտեան ծառայ պիտի ըլլայ :

ԳԼ. ԻԸ

1 Անթուս Դաւիթին վրայ կը վստահանայ : 3 Սաւուղ վհուկները Զարեկէն ետեւ , երբոր երկիւղի մէջ կ'ենայ , Ասուածը երեսէն ձգուած ըլլալով՝ 7 վհուկ մը կը փնտռէ , 9 ու Սամուէլ Տանել կու տայ : 15 Սաւուղ իր կործանումը ընելով՝ կ'ալլայի : 21 Կնիկը և Սաւուղին ծառայները կ'երկուրով կը զօրացընեն զանիկայ :

1-Ու ան օրերը Փռշտացիք իրենց զօրքերը ժողովցին , որ ելեն խորայնին հետ պատերազմին . և Անթուս՝ Դաւիթին ըսաւ . Գիտցած ըլլաս որ դուն թու մարդիկներովս իմ հետ բանակ պիտի ել

2 լես : Ու Դաւիթ՝ Անթուսին ըսաւ . Ուրեմն ծառայիդ ընելու զօրք պիտի տեսնես . և Անթուս՝ Դաւիթին ըսաւ . Անոր համար քեզ միշտ ինծի անձնապահ պիտի ընեմ :

3 Իսկ ԲՍամուէլը մեռած էր . և բոլոր խաբարէն անոր համար սուղ ըրեր էին , ու զանիկայ իր քաղաքը՝

Դաւիթի մէջ թաղեր էին : Սաւուղ ալ Է՛ վհուկները ու նշանազետները երկրէն վերցուցեր էր :

4 Եւ Փռշտացիք ժողովուցան , ու եկան ԴԱՄՆԱՄԻ մէջ բանակեցան . Սաւուղն ալ բոլոր խաբարէն ժողովցեց , ու Եգիպտոսէի մէջ բանակեց :

5 Եւ Դաւիթ Փռշտացոց բանակը տեսնելով՝ Ղաֆսուր , ու սիրւոր շատ զողաց : Եւ Սաւուղ Տերոֆը հարցուց . բայց Տերը՝ թէ՛ Էրազներով թէ՛ Է՛ Ուրիմով և թէ՛ մարգարէներով՝ Բանոր պատասխան

7 չտուաւ : Ան ատենը Սաւուղ իր ծառաներուն ըսաւ . Ինծի մէկ վհուկ կնիկ մը փնտեցէք՝ որ երթամ անոր հարցընեմ : Եւ ծառաները անոր ըսին . Ահա Ենգովի մէջ մէկ վհուկ կնիկ մը կայ :

8 Ու Սաւուղ՝ իր հանդերձները փոխելով , ուրիշ հանդերձներ հագաւ , և իրեն հետ եղող երկու մարդով գնաց , ու գիւղերով ան կնիկներ քովը հասան : Է՛ Եւ Սաւուղ ըսաւ . Շնորհք քո՛ւ , ինծի վհուկի ողով գիւթութիւն ըրէ , ու քեզի ըսելու ԺԵՐԵ՛՛ ինծի վեր

9 հանէ : Եւ կնիկը անոր ըսաւ . Ահա դուն Սաւուղին ըրած բանը գիտես , թէ ինչպէս անիկայ Է՛ վհուկները ու նշանազետները երկրէն բնաջնջ ըրաւ . ուրեմն ինչո՛ւ զիս մեռցնելու համար իմ անձիս որո :

10 Գայթ կը պատրաստես : Եւ Սաւուղ Տերոֆով Էրդու՛մ ըրաւ անոր . ու ըսաւ . Տերը կնիկանի է որ՝ աս բանէն քեզի մէկ փաս մը

11 պիտի չպատահի : Ան ատենը կնիկը ըսաւ . Քեզի ո՛վ վեր հանեմ . ու անիկայ ըսաւ . Սամուէլը հանէ ինծի :

12 Եւ կնիկը Սամուէլը տեսնելով , մեծ ձայնով մը պոռաց . ու կնիկը Սաւուղին խօսեցաւ ու ըսաւ . Ինչո՛ւ զիս խաբեցիր . քանզի դուն

13 Սաւուղն ես : Եւ Թագաւորը անոր ըսաւ . Մի վաճա՛ր . բայց ի՛նչ տեսար : Ու կնիկը Սաւուղին ըսաւ . Գետնէն ելլող առ

14 տուածներ տեսայ , Եւ Սաւուղ անոր ըսաւ . Անոր կերպարանքը ինչպէս է : Ու կնիկը ըսաւ . Ահա մէկ ձեր մարդ մը կ'ելլէ , ու Է՛ Զարարկու մը հագած է : Եւ Սաւուղ հասկըցաւ որ անիկայ Սամուէլն է . ու Էրեսը գետինը ծռելով՝ անոր եր

15 կրպագութիւն ըրաւ : Եւ Սամուէլ ըսաւ Սաւուղին . Ինչո՛ւ համար ինծի նեղութիւն տուիր , ու զիս վեր հանցիր : Եւ Սաւուղ ըսաւ . Է՛ Ես մեծ նեղութեան մէջ եմ , որովհետեւ Փռշտացիք ինծի հետ պատերազմ կ'ընեն , ու Է՛ Աս

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 1560

Է ԶԵՐ 9. ԵՆ.

Ի. 18. ԳԼ.

Ժ. 31. Ի.

27. Բ. 0.

Ժ. 10. 11.

Դ ԵՍՆ. Ժ. 15.

15. Գ. Թագ.

Բ. 8.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Դ Գ. Լ. 1.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Բ. 1056
Է. Զ. Գ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
25.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

տուած ինծմէ հեռացաւ . և ինծի
թէ մարդերսն ինծի միջոցով և թէ
երազնեցող պատասխան չտար . ա-
նոր համար քեզ կանչեցի . որ ինծի
16 իմացնես թէ ինչ ընեմ . Եւ
Սամուէլ բաւ . Ինչո՞ւ համար ին-
ծի կը հարցնես . հիմա որ Տէրը
քեզմէ հեռացաւ . ու քեզ թշնամի
17 եղաւ . Եւ Տէրը հիմ *բերնովս
զրուցածին պէս իբրաւ . ու Տէրը
բու ձեռքէդ թագաւորութիւնը
պատուեց . և զանիկայ բու ընկերիդ
18 Դաւիթին տուաւ . Եւ քանզի դու
Տէրոջը խօսքը մտիկ չըրիր . ու Ա-
մադեկին վրայ . անոր սաստիկ բար-
կութիւնը ի գործ չդրիր . անոր հա-
մար այսօր Տէրը քեզի առ բանը ը-
19 րաւ . Եւ Տէրը քեզի հետ Խորա-
յէն ալ Փղշտացւոց ձեռքը պիտի
մատնէ . ու վաղը դուն ու բու որ-
դիրդ իմ քովս պիտի ըլլաք . Եւ
Տէրը Խորայէին բանակն ալ Փղշ-
տացւոց ձեռքը պիտի մատնէ .
20 Ըն ատենը Սաւուդ չաւտով ին-
կաւ . ու զետնի վրայ փռուեցաւ . և
Սամուէլին խօսքերէն շատ վախ-
ցաւ . ու ամենեկին վրան ուժ չմտաց .
քանզի բոլոր օրը ու բոլոր զիշերը
21 Հաց կերած չէր . Եւ կնիկը Սաւու-
դին բոլոր զնաց . ու անոր չափա-
զանց սոսկումը տեսնելով . անոր
բաւ . Ահա բու աղախինդ բու
խօսքդ մտիկ ըրաւ . և շիմ հոգին
ձեռքիս մէջը դնելով . ինծի բաւ
խօսքերով Զաղապութիւն ըրի .
22 Եւ հիմա կ'աղաչեմ . դուն ալ բու
աղախինիդ խօսքը մտիկ ըրի . ու
բու առջևը պատուաւ միջ զնեմ .
ու կեր . որ ուժ առնես . քանզի
23 ծամբայ պիտի երթաս . Բայց ա-
նիկայ չուզեց . ու Չեմ ուտեր . ը-
սաւ . սակայն երբոր իր ծառաները
ու կնիկն ալ զանիկայ բռնադա-
տեցին . անոնց խօսքը մտիկ ըրաւ .
ու զետնէն լլկելով . անկողինին
24 վրայ նստաւ . Եւ կնիկը էր տանը
մէջ սնուցած որթ մը ունէր . շու-
տով զանիկայ մարթեց . ու արեւ
առաւ շաղից . և անով բաղարջ
25 Հացեր եփեց . Ու Սաւուդին առջևը
և անոր ծառաներուն առջևը դրաւ .
ու կերան . ու ելան նոյն զիշերը
գացին :

ԳԼ . ԻԹ

1 Դաւիթին Փղշտացւոց հետ պատերազմի եր-
թար 3 անոց նախարարներուն հաճեցի չերե-
նար . 6 Անրուս Եւ կը խելէ Դաւիթը . անոր
հաւատարմութիւնը գովելով :

1 Եւ Փղշտացիք իրենց բոլոր բա-
նակները Բեփեկի մէջ ժողկցին .
ու Խորայէլացիք Յեզրայէլի մէջ Եւ-
զող աղբիւրին . բոլոր բանակեցան :

2 Եւ Փղշտացւոց նախարարները Է-
րէն Զարիւբաւորներով ու հազա-
րաւորներով կ'անցնէին . և Դա-
ւիթ ու իր մարդիկները անոնց
ետէն Էւնրուսին հետ կ'անցնէին .
3 Ու Փղշտացւոց իշխանները բսին .
Աս երբայցիկները ինչ պիտի ըլ-
լան . Եւ Անրուս . Փղշտացւոց իշ-
խաններուն բաւ . Ասիկայ Խորա-
յէնի թագաւորին Սաւուդին ծա-
ռան Դաւիթը չէ . որ Դաւիթի
օրերէ . կամ մանաւանդ այսպիսի
տարիներէ ի վեր իմ քովս է . ու
ինչ ինկած օրն մինչև աս օրս
է անոր վրայ ամենեկին մէջ յաշու-
4 մը չտայ . Եւ Փղշտացւոց իշխա-
ններ անոր սրբողեցան . ու Փղշտա-
ցւոց իշխանները անոր բսին . Եւ
մարդը ետ խրկէ . ու երթայ իր
տեղը . ու որ զանիկայ դիրք . ու
մեր հետը պատերազմի մէջ մտնէ .
չորայ որ է պատերազմին մէջ մեզի
թշնամութիւն ընէ . քանզի անի-
կայ ինչով պիտի հաշուուի իր տի-
րոջը հետ . չէ որ աս մարդոցը զը-
5 լուխներով . Ասիկայ ան Դաւիթը
չէ . որուն համար Էրէն Եւ զար-
բունելով ու պատասխան տալով
կ'ընէին . Եւ Սաւուդ իր հազարա-
ւորները զարկաւ . ու Դաւիթ իր
բիւրաւորները .
6 Եւ Անրուս Դաւիթը կանչեց .
ու անոր բաւ . Տէրը կենդանի է
որ դուն շտակ մարդ մըն ես . և
իմ հետս բանակին մէջը մտնելը
ու ելելը իմ աշխս աղկ կ'ընե-
նայ . քանզի ինծի եկած օրէդ
մինչև աս օրս բու վրայ չարու-
թիւն մը չտայ . բայց դուն նա-
խարարներուն աշխս աղկ չես և
7 ընեար . Ուստի հիմա դարձիւր
և խաղաղութեամբ զնա . ու Փղշտա-
ցւոց նախարարներուն աշխս զէ-
8 ճընցածը մի ընէր . Եւ Դաւիթ
Անրուսին բաւ . Բայց ես ինչ
բրի . ու բու առջևը կանած օրս
մինչև աս օրս ծառայիլ վրայ ինչ
դտար . որ ես չերթամ . ու իմ տի-
րոջս թագաւորին թշնամիներուն
9 հետ պատերազմ չընեմ . Եւ Ան-
րուս պատասխան տուաւ . ու Դա-
ւիթին բաւ . Գիտեմ որ դուն իմ
աշխուս . Էւստուծոյ հրէշտա-
կին պէս աղկ կ'ընենաս . Բայց
և Փղշտացւոց իշխանները բսին թէ
Անիկայ մեր հետը պատերազմի չէ-
10 լէ . Ուստի առաւօտուն կանուխ
Լէրի . դուն ու բու տիրոջդ ծառա-
նները որոնք բու հետը կ'ան . ա-
ռաւօտուն կանուխ Լէր . ու լուս-
11 յածին պէս դացէր . Եւ Դաւիթ
ինք ու իր մարդիկները առաւօ-
տուն կանուխ ելան որ երթան . ու

Ն. Բ. Գ. Բ.
Բ. 1056

Գ. Լ. Ժ. Բ.
2.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Գ. Լ. Ժ. Բ.
Գ. Լ. Ժ. Բ.

Ն. Բ. Ե. Ի. Ն. Կր. 1036

Ի Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4

Փղշտացւոց երկիրը դառնան. Ի իսկ Փղշտացիք Յեզրայէլ էլան :

ԳԼ. Լ

1 Ամաղեկացիք Սիկեակը կը կողոպտեն : 4 Դաւիթ Աստուծոյ շարժեցնելով՝ կը քաջալեւրուի որ անոնց ետեւէն իյնայ : 11 ու Եղիստացիք մը. առաջնորդութեամբ թշնամաց վրայ կը հասնին : ու բոլոր աւարը ետ կ'առնէ : 22 Դաւիթ օրէնք կը հաստատուէ աւարը հաւասարապէս բաժնելու : Թէ պատերազմ ընող և Թէ պահպանութիւն ընող զօրքերուն մէջ տեղը : 26 Դաւիթ իր բարեկամներուն ընծաներ կը խրկէ :

Ե Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ս. 85
Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ս. 85

1 Աւերոր Դաւիթ ու իր մարդիկները երրորդ օրը Սիկեակ մտան, * ահա - Ամաղեկացիք հարաւային երկրին ու Սիկեակին վրայ յարձակեր էին. և Սիկեակը զարնելով՝ 2 զանկկայ կրակով այրեր էին. ու հոն եղած կնիկները գերի առեր էին. պղծութիւն մինչև մեծը՝ մարդ մը չէին մնացուցեր, հապա շահաւորներնց հետը տանելով՝ ճամբանին 3 գացեր էին : ու երբոր Դաւիթ ու իր մարդիկները քաղաքը հասան, ահայանկկայ կրակով այրուած էր. ու իրենց կնիկները, տղաքները ու աղջիկները գերի առնուած էին : 4 Ուստի Դաւիթ ու իր հետը եղող ժողովուրդը ձայներնին վերցուցին ու լացին, մինչև որ անոնց վրայ 5 ուժ չմաց լալու : Եւ Դաւիթին Բերկու կնիկները՝ Յեզրայէլացի Աքիսամը ու Կարմելացի Նաբադին կնիկը Արիգեան ալ գերի առնուած 6 էին : Եւ Դաւիթ մեծ տաղնապի մէջ էր. Բաքնդի ժողովուրդը զանկկայ քարկոծել կ'ուզէր. որովհետև բոլոր ժողովուրդէն ամէն մէկուն սիրտը կը կակծար իր տղոցը ու աղջիկներուն համար : Եբայց Դաւիթ իր Տէր Աստուծովը զօրա- 7 ցաւ : Ի Եւ Դաւիթ՝ Աբիմէլեքի որդւոյն Աբիաթար քահանային ըսաւ. Եփուտը մօտեցուր ինծի. ու Աբիաթար եփուտը Դաւիթին 8 մօտեցուց : Եւ Դաւիթ Տէրոյժ հարցուց ու ըսաւ. Աս գունդին ետեւէն իյնամ. անոնց կը հասնիմ. ու Տէրը ըսաւ անոր. Ետեւէն ինկիր. քանզի անշուշտ պիտի հասնիս, ու ամէն բանը պիտի ազատես :

9 Եւ Դաւիթին՝ ինքը ու իր հետը եղող վեց հարիւր մարդիկները գացին, ու մինչև Բոսոր հեղեղատը եկան. ու ետ մնացողները հասկայ 10 նեցան : Եւ Դաւիթ չորս հարիւր մարդով ինքնապէս հայածեց. (Եսակայն երկու հարիւր մարդիկը շատ յոգնած ըլլալուն համար՝ Բոսոր հեղեղատին ապրի կողմը մնացին, 11 ու չկրցան անցնիլ :) Ու գաւտին մէջ Եգիպտացի մարդ մը գը-

Բ. Գ. Լ. Ի. Ն. Կ. 4
42, 43, Բ. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ս. 85

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
5, 6, 3, 4, 11, Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ս. 85

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4

տան, և զանկկայ Դաւիթին բերին. ու անոր հաց տուին, ու կերաւ, ու անոր ջուր խմցուցին : 12 Եւ անոր քիչ մը չոր թուզ՝ ու երկու ողկոյց չամիչ տուին, որ չկերաւ. ու ոգին վրան եկաւ. քանզի իրէք ու իր իրէք գիշեր հաց չէր 13 կերած ու ջուր չէր խմած : Եւ Դաւիթ անոր ըսաւ. Դուս որդւն մարդն էս, ու ուսկից էս : Եւ անկկայ ըսաւ. Ես Եգիպտացի պատանի մըն եմ, - Ամաղեկացի մարդու մը ծառայ. ու հիմա իրէք օր է որ՝ հիւանդ ըլլալուս համար, 14 իմ տէրս զիս հաս թողուց. Մենք Բաքնդի հարաւային կողմը՝ Բուդայի կողմերը՝ ու Բաքնդի հարաւային կողմերը յարձակեցանք, ու 15 Սիկեակը կրակով այրեցինք : Եւ Դաւիթ անոր ըսաւ. Զիս ան գունդին կրեսն իջեցնել : Ու անկկայ ըսաւ. Դուս ինծի Աստուծով երդում ըրէ որ զիս պիտի չմտեցնես, ու զիս իմ տիրոջս ձեռքը պիտի չտաս, էս ալ քեզ ան գունդին կ'իջեցնեմ :

16 Եւ զանկկայ հոն իջեցուց, ու ահա անոնք բոլոր գետնին երեսին վրայ ցրուած էին. Ի կուտէին ու կը խմէին, և Փղշտացւոց երկրէն ու Բուդայի երկրէն առած ան բոլոր մեծ աւարին համար ուրախութիւն 17 կ'ընէին : Եւ Դաւիթ Բաքնդայէլէն մինչև հետեւեալ օրուան իրիկունք՝ զանոնք զարկաւ, ու անոնցմէ մարդ չազատեցաւ, բայց միայն չորս հարիւր երիտասարդներ՝ որոնք ուզեցան վրայ հեծան ու 18 փախան : Եւ Դաւիթ՝ Ամաղեկացւոց առած բոլոր բաները ազատեց : Եւ Դաւիթ իր երկու կնիկ 19 ներս ալ ազատեց : Եւ իրենց մէկ բանը պակաս չէր պղտիկէն մինչև մեծը, Թէ տղայ, Թէ աղջիկ, և Թէ աւար՝ ինչ որ անոնք առեր տարեր էին. Եւ Դաւիթ ամէն ալ 20 ետ բերաւ : Ու Դաւիթ բոլոր ոչխարները ու արջառները առաւ, և զանոնք Իրէնց հօտերուն առջևէն կը տանէին, ու կ'ըսէին. Դաւիթին աւարը ասիկայ է :

21 Եւ Դաւիթ Եան երկու հարիւր մարդիկներուն եկաւ, որոնք շատ յոգնած ըլլալուն համար չէին կրցեր Դաւիթին ետեւէն երթալ, ու զանոնք Բոսոր հեղեղատը նստեցուցեր էր. և անոնք երան Դաւիթը ու անոր ինքն եղող ժողովուրդը դիմաւորելու. ու Դաւիթ երբոր ժողովուրդին մօտեցաւ, ա- 22 նոց ծողովուրդինը հարցուց : Եւ Դաւիթին հետը գացող մարդիկներէն լեւորը չար ու անզգամ մար-

Ն. Բ. Ե. Ի. Ն. Կր. 1036

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
19, Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ս. 85

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ս. 85
Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ս. 85

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ս. 85

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4

Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ե. Ե. Բ. Ե. Ի. Ն. Կ. 4
Ս. 85

Ն. Բ. Զ. Բ. ԿԵՐ 1056

• զիկները պատասխան տուին ու բռին . Ասոնք մեր հետը չզախուն համար, մենք ալ անոնց մեր ազատած աւարէն չենք տար . ամէն մարդ միայն իր կիկիը ու տղաքները

23 առնէ՝ ու երթայ : Բայց Դաւիթ ունէջ ըսաւ . Այդպէս մի՛ ընէք՝ եղբայրներս . որովհետեւ Տէրը մեզի տուաւ աւիկայ, և ինքը մեզ պահէց, ու մեր վրայ կող զունդը մեր

24 ձեռքը մատնեց . Եւ աս բանիս մէջ ով ձեզի մոտիկ կ'ընէ . քանզի հկարասներուն քովը նստողներուն բաժինը՝ պատերազմի գացողներուն բաժինին հետ հասասար պիտի ըլլայ . հաւասարապէս պիտի բաժնեն :

25 Նեն : Եւ ան օրէն 'ի վեր արիկայ Խարայէի մէջ կանոն ու օրէնք դրաւ, որ իշխէ, մինչեւ աս օրս :

26 Եւ Դաւիթ Սիկեյակ եկաւ, ու ան աւարէն Յուդայի ծերոց՝ իր բարեկամներուն խրկեց՝ ըսելով . Ահա ձեզի՝ Տէրուը թշնամիներուն

27 աւարէն՝ ընծայ իշխէ . Այսինքն՝ Բեթէլի մէջ եղողներուն, Յարաւային Ռամովթի մէջ եղողներուն,

28 Նաթթիի մէջ եղողներուն, Վրոնրի մէջ եղողներուն, Սեփամովթի մէջ եղողներուն, Դաթմովթի մէջ եղողներուն, Բարայի մէջ եղողներուն, Յերամեյաղաց քաղաքներուն մէջ եղողներուն, Նվենցլոց քաղաքներուն մէջ եղողներուն,

30 ըրուն, և Հօրմայի մէջ եղողներուն, Բոփրասանի մէջ եղողներուն, և

31 Թաբի մէջ եղողներուն, « Բերրոնի մէջ եղողներուն . և ան ամէն տեղերը՝ ուր որ Դաւիթ իր մարդիկներովը պտըտեր էր :

ԳԼ. ԼԱ

1 Սաուց իր զօրքը կորսնցնելով, ու իր որդիքը մեղուած ըլլալով, ինքը ու իր կապարձակիրը ինքզինքին կը մեղցնեն : 7 Փղշտացիք Խարայէիցիներէն թողուած քաղաքներուն մէջ կը ընակին . 8 և Սաուցին ու անոր որդեւոր մեղած մարմինները գտնելով՝ իրենց յաղթ ութեանը վրայ կ'ուրախանան :

11 Փաղապարտ Բարիս բնակիչները գիշերով կ'երթան մարմիններ կ'առնեն, ու Բարիսի մէջ կ'այրեն, և անոնց ոսկորները սուգով կը թաղեն :

1 Սաուց Փղշտացիք Խարայէի հետ պատերազմ կ'ընէին . և Խարայէի մարդիկները՝ Փղշտացու առջեւէն փախան, ու Բարիս լեռանը 2 վրայ զիկերաւորուած եղկան : Եւ

Փղշտացիք Սաուցին ու անոր որդեւորքը ետէն հասան, ու Փղշտացիք Սաուցին որդիքը Յովնաթանը, Արինադարը ու Վեղփիսաւէն 3 զարկին : Եւ Կապտերազմը Սաուցին վրայ սաստկացաւ, ու անդէնաւորները զանիկայ գտան . ու անդէնաւորներէն խաստիկ վերաւորուին :

4 Եւ Սաուց իր կապարձակիրն ըսաւ . Սուրբ քաշէ, ու անով զիս խոցէ : Եւ ինչպէս որ աս շանթիւստները գտն ու զիս խոցեն, և զիս ծաղր ընեն . բայց կապարձակիրը չուզեց . Երանդի շատ վախցաւ : Եւ Սաուց սուրբ առաւ, ու Էանոր վրայ ինկաւ :

5 Եւ անոր կապարձակիրը Սաուցին մեռնիլը տեսնելով՝ ան ալ իր սուրին վրայ ինկաւ, ու անոր հետ մեռաւ :

6 Եւ Սաուց ու անոր իրեք որդիքը, ու կապարձակիրը և անոր բոլոր մարդիկները նոյն օրը մէկտեղ մեռան :

7 Ու հովիտին անդիի կողմը՝ և Յորդանանու անդիի կողմը եղող Խարայէի մարդիկները՝ Խարայէյալցոց փախիկը ու Սաուցին և անոր որդեւորքը մեռնիլը տեսնելով, քաղաքները թողուցին ու փախան . և Փղշտացիք եկան, ու անոնց մէջը բնակեցան :

8 Եւ հետեւեալ օրը Փղշտացիք Եկան, որ մեռելները մերկացնեն . ու Սաուցը և անոր իրեք որդիքները Գեղըուէ լեռան վրայ ինկած գտան :

9 Ան ատենը անոր զուլիսը կտրեցին, ու անոր վրէժէ գէշերը հանեցին . և Փղշտացուց երկրին չորս կողմը՝ իրենց կուստուններուն ու ժողովուրդին՝ Եւս Բաւելու աւետիսը

10 տալու համար Բարիս խրկեցին : Եւ անոր գէշերը Եւստարովթին տուանը դրին, ու Էանոր մարմինը Բեթսանի պարիսպէն կախեցին :

11 Եւ Գաղապարտ Բարիսի բնակիչները երբոր լսեցին ինչ որ Փղշտացիք Սաուցին ըրած էին,

12 Ինչոր ուժի տէր մարդիկները ոտք եկան, ու բոլոր գիշերը զացին, ու Բեթսանի պարիսպէն Սաուցին մարմինը ու անոր որդեւորքը մարմինները առին, և զանոնք Բաբիս բեւրին, ու հոն գանձար պրեցին . Եւ անոնց ոսկորները առին, ու Յաբիսի մէջ ձառն տակը թաղեցին, ու Եօթը օր ծով պահեցին :

Ն. Բ. Զ. Բ. ԿԵՐ 1056

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Գ. Լ. Դ. 49 : 10
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ե. Տ. Բ. Զ. Բ. 27 : 6
Զ. 33 : 6
Կ. Բ. Զ. Բ. 6, 12 :

Ն . Բ . Գ . Բ .
ԷՐՐ 1053

Յ ԳԼ . Գ . 27 :
Գ . 6 : Բ .
10 :
* Կ . Գ . Գ .
Բ . Ե .

Ն ԳԼ . Գ . 14 :
Առաջ . Գ . Ե .
14 :

ձախ կողմը խոտորէ, ու կտրիճ-
ներուն մէկը բռնէ, ու անոր զէն-
քերը քեզի առ . բայց Ասայէլ ա-
22 նոր ետեւէն դառնալ չուզէց : Եւ
Արեններ նորէն մէյմին ալ Ասայէ-
լին ըսաւ . Ետեւէս դարձիր . քեզ
ինչո՞ւ համար զետիր զարնեմ . ան
ատենը ինչպէս երեսս վերցընեմ
23 քու եղբորդ Յովաբին շուրջ : Բայց
անիկայ՝ անոր ետեւէն դառնալ չու-
զէց : Ու Արեններ նիզակին ետեւի
ծայրովը Յ * անակուշտէն զարկաւ
զանիկայ, ու նիզակը անոր կոնա-
կէն ելաւ . և հոն ինկաւ ու նոյն
տեղը մեռաւ . և ով որ Ասայէլին
ինկած ու մեռած տեղը կու գար,
24 կանկ կ'առնէր : Եւ Յովաբ ու
Աբեսաա Արեններին ետեւէն ինկած
կը հալածէին շուրջ . ու երբոր
անոնք Գիւլայի գիմացը՝ Գաբաւոնի
անապատին ձաւարան եղող Ամմայի
բլուրը կ'ան, արեւ մտաւ :
25 Եւ Բենիամինի որդիքը Արեն-
ներին ետեւէն ժողովուցան, գունդ
մը եղան, ու մէկ բլուրի մը դուռ-
26 լը կայեցան : Եւ Արեններ՝ Յով-
աբին պոռալով ըսաւ . Մի՞թէ
սուրբ անդադար պիտի ուտէ . չէն
գիտեր որ ասոր վերջը դառն կ'ըլ-
լայ . մինչև երբ ժողովուրդին պի-
տի Հրամայես, որ իրենց եղբայր-
27 ները հալածէին ետ դառնան : Ու
Յովաբ ըսաւ . Կենդանի եւ Ա-
տուած, շի՛թ որ դուն զոռուցած
չըլլայիր, ժողովուրդին ամենն ալ
անտուրեն 'ի վեր՝ իր եղբայրները
հալածելէն ետ պիտի դառնար :
28 Ան ատենը Յովաբ փող նշե-
ցուց : ու բոլոր ժողովուրդը կանկ
առաւ, ու ալ Իսրայէլին ետեւէն
չինկան, ու մէյմին ալ պատերազմ
29 չորին : Եւ Արեններ ու անոր մար-
դիկները ան բոլոր զիշերը դաշտին
մէջէն երթալով՝ Յորդանանէն ան-
ցան, ու բոլոր Բեթթրոն քաղաքով
30 Մանայիմը կ'ան : Եւ Յովաբ Ա-
րեններէն դարձաւ, ու բոլոր ժո-
ղովուրդը ժողովց . և Դաւիթին
ծառաներէն տասնուինը մարդ ու-
31 Ասայէլը կը պահէին . Բայց Դա-
ւիթին ծառաները՝ Բենիամինէն ու
Արեններէն մարդիկներէն իրեք հա-
միս վաժմուսն մարդ զարկին, ու
32 բնա՞ մեռան : Եւ Ասայէլը վերցու-
ցին, ու զանիկայ Բեթթրոն մէջ
իր հօրը զերգամբը թաղեցին : Ու
Յովաբ և անոր բոլոր մարդիկները
բոլոր զիշերը քաղեցին, ու արշա-
լուսին Գերբոն հասան :

ԳԼ . Գ .

1 Դաւիթ օրէ օր կը զօրանայ : 2 Քերրոնի մէջ
անոր վեց որդիք կը ծնան : 6 Արեններ
Յերուսթէն կը բարկանայ, 12 ու Դաւիթին

կողմը կը դառնայ : 13 Դաւիթ իր Մեղքոր
կնիկը Էրեն դարձնել կը պահանջէ Արեննե-
րէն : 17 Արեններ՝ Դաւիթին վրայով Իսրա-
յէին հետ կը խօսի . և Դաւիթ ինչո՞ւ պիտի
հրաւիրէ զանկայ, ու ետքը կ'արձակէ իւս-
զազուածամբ : 22 Յովաբ՝ պատերազմէն
դառնալով, թագաւորին կը բարկանայ, ու
Արենները կը մեղքեն : 25 Դաւիթ Յովաբը
կը նշովէ, 31 ու Արեններէն համար սուգ
կ'ընէ :

1 Եւ Սաւուղին տանը ու Դաւիթին
տանը մէջ երկայն պատերազմ
եղաւ . ու Դաւիթ երթալով կը
զօրանար, բայց Սաւուղին տունը
երթալով կը տկարանար :
2 Եւ Քերրոնի մէջ՝ Դաւիթին որ-
դիներ ծնան, ու անոր անդրանիկը՝
Քեղբայրացի Աքիսոսին ծնա-
3 Մանուն էր, Եւ անոր երկրորդը՝
Կարմեացի Նաբաղէն կնիկէն Աքի-
սի զնայէն ծնա՞ Քիլացն էր, ու եր-
րորդը՝ Գիսուրի թագաւորին
Թովփին աղջկանը Մաաբային որ-
4 զին Աքիսոսին էր, Եւ չորրորդը՝
Էգգիթին որդին Աքիսոսին էր,
ու հինգերորդը՝ Աքիսոսին որդին
5 Մափաաիսն էր, ու վեցերորդը՝
Դաւիթին կնիկէն Եզգայէն ծնա՞
Յեթրամն էր . Քերրոնի մէջ Դա-
ւիթին ասոնք ծնան :
6 Եւ Սաւուղին տանը ու Դաւիթ-
ին տանը մէջ քանի որ պատե-
րազմ կար, Արենները Սաւուղին
7 տանը թիկունքն էր : Եւ Սաւուղ
մէկ հարձ մը ունէր՝ որուն անունը
Էթեսփա էր, ու Ալիային աղջկն
էր : Ու Յեթրամն Արեններէն ը-
սաւ . Եթա՞ հօրս հարձին ինչո՞ւ մը-
8 տեցար : Եւ Արեններ Յերուսթէն
խօսքերուն համար խիստ բարկա-
ցաւ, ու ըսաւ . Մի՞թէ ես Էշան
զլու՞ն եմ որ Յուդայի գէմ՝ քու
հօրդ Սաւուղին տանը, անոր եղ-
բայրներուն ու բարեկամներուն
այսօր ողորմութիւն բրի, ու քեզ
Դաւիթին ձեռքը չմատնեցի, և
զուն այսօր աս կնիկան համար իս-
9 կը մեղադրես : Էստուած Արեննե-
րին այսպէս՝ ու ասիկա ասելի ընէ,
թէ որ Դաւիթին չընեմ թինչ որ
10 Տէրը անոր երկում ըրաւ . Այս-
կին թագաւորութիւնը Սաւուղին
տունէն վերցընեմ, ու Դաւիթին
աթոռը Իսրայէլի վրայ և Յուդայի
վրայ հաստատեմ՝ Է դանեն մինչև
11 Բերբաբէ : Եւ Յեթրամն մէյմին
ալ չըրցաւ Արեններին պատասխան
տալ, անկէ վախճալուն համար :
12 Եւ Արեններ իր կողմանէ Դաւիթ-
ին պատգամաւորներ իրկեց ըսե-
լով . Աս երկիրը որունն է . ու ը-
սաւ . Ինչո՞ հետ զայնապիտիւն
բրէ, և անչա՞ իմ ձեռքս քեզի հետ
պիտի ըլլայ՝ բոլոր Իսրայէլը քեզի
13 զարձնելու համար : Ու անիկայ

Ն . Բ . Գ . Բ .
ԷՐՐ 1053

ու Մ . Գ .
1-4 :
Բ ա թագ .
Բ Ե . 43 :

Գ ա Մ . Գ .
1 Էթես-
թիսի :
Գ ա թագ .
Բ Ե . 5 :
Գ Գ . 37 :
Է Գ . Գ .
ա . 5 :

Ն ԳԼ . Բ ա .
Տ . 10 :
Է ԳԼ . Գ .
21 :

Էր Օր . Բ Գ .
15 ա թագ .
Բ Ե . 15 :
ԳԼ . Բ . 8 :
Գ Ե . 9 :

Բ Զոռութ . ա
17 : Գ թագ .
Գ Ե . 2 :
Գ ա թագ .
Գ Ե . 28 :
Գ Ե . 1, 12 :
Բ Ե . 17 : ա
Մ . Գ . Գ .
23 :

Է Դաւա . Բ . 7 :
Գ Ե . Գ . 11 :
Գ թագ . Գ .
25 :

Ն. Բ. Զ. Բ.
1048

Լ. Կ. Թ. Գ.
Ժ. Բ. 20.
Ի. Կ. Բ. 10.
8.

Ժ. Կ. Թ. Գ.
Ժ. Բ. 25. 27.
Ի. Բ. 1048

Լ. Կ. Թ. Գ. Ի. Բ.

Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
16.

Յ. Զ. Բ. 9.

Զ. Կ. Թ. Գ.
29.

Յ. Զ. Բ. 10. 12.

Ժ. Կ. Թ. Գ.
Ժ. Բ. 37.

Ժ. Կ. Թ. Գ.
Ժ. Բ. 37.
Ժ. Բ. 37.

ըսաւ. Աղէկ, ես քեզի հետ դաշ-
նակցութիւն կ'ընեմ, բայց քեզմէ
բան մը կը պահանջեմ, որ իմ ե-
րեսս տեսնելու եկած ատենդ՝ թէ
որ Սաւուղին աղիկը ԼՄԵՂՏՈՂը ին-
ծի չըրես, Իմ էրեսս չտեսնես.

14 Եւ Դաւիթ՝ Սաւուղին որդւոյն Յե-
բուսթէին դէպքաններ իրկեց. Ը-
սելով. Իմ կնիկս Մեղտողը ինծի
տուր, որն որ ժ Փղշտացւոց հարիւր

15 անթիւատութիւններով առիւ. Ու
Յեբուսթէ Դարբ իրկեց, ու զանի-
կայ անոր էրիկէն Լայիսեան Փաղ-

16 տիւրէն առաւ. Եւ անոր էրիկը
լալով մինչև Բաւուրիմ անոր ե-
տեւէն գնաց. Ու Աբեններ անոր
ըսաւ. Գնա դարձիւր. ու անիկայ
դարձաւ.

17 Եւ Աբեններ Իսրայէլի ծերերուն
հետ խօսեցաւ ու ըսաւ. Երէկ ու
մէկայ օր կ'ուզէիք որ Դաւիթ ձեր

18 վրայ թագաւոր ըլլայ. Ուրեմն հի-
մա որէք. Նքանզի Տէրը Դաւիթին
համար խօսեցաւ ըսելով. Իմ ժո-
ղովորդս Իսրայէլը՝ Փղշտացւոց
ձեռքէն՝ ու անոր բոլոր թշնամիե-
րուն ձեռքէն՝ իմ ծառայիս Դաւի-
թին ձեռքով պիտի ազատեմ.

19 Եւ Աբեններ Նայ Խօսիւր Դենիա-
մին ալ զուցեց. անկէ ետքը Ա-
բեններ քերթոն գնաց, որ Իսրայէլի
ու Բենիամին բոլոր տանը հաճոյ
երեցածը Դաւիթին ալ պատմէ.

20 Ու Աբեններ քերթոն եկաւ Դաւի-
թին, իր հետը բաժն մարդ առի-
նաւ. Եւ Դաւիթ՝ Աբեններին
ու անոր հետ եղող մարդկներուն
21 խնայք ըրաւ. Ու Աբեններ Դա-
ւիթին ըսաւ. Ելլեմ էրթամ, և
բոլոր Իսրայէլը իմ տիրոջ թա-
գաւորին քովը ժողովեմ, որ քեզի
հետ դաշնակցութիւն ընես. ու
զունն սրտիդ ամէն ուզածին պէս
Թագաւորութիւն ընես. Եւ Դա-
ւիթ՝ Աբենները իրկեց, որ խաղա-
ղութեամբ գնաց.

22 Եւ ահա Դաւիթին ծառաները
ու Յովաբը՝ ասպատակութենէ ետ
դարձան, ու իրենց հետը խիստ
շատ աւար բերին. Իսկ Աբեններ
Դաւիթին քովը քերթոնի մէջ չէր.
քանզի Դաւիթ զանիկայ իրկեր էր,
ու անիկայ խաղաղութեամբ գա-
ցեր էր. Ու երբոր Յովաբ և անոր
հետ եղող բոլոր զօրքը եկան, Յո-
վաբին պատմեցին ու ըսին. Նե-
րեան Աբենները թագաւորին եկաւ.
ան ալ զանիկայ իրկեց, ու խաղա-

24 զութեամբ գնաց. Ան ատենը Յո-
վաբը թագաւորին գնաց ու ըսաւ.
Ինչ բրին. ահա Աբենները քեզի
եկեր է. ինչո՞ւ համար զանիկայ
թող տուեր էս, ու ան ալ գացեր

25 է. Դուն էլ չես գիտեր՝ որ Ներեան
Աբենները քեզ խաբելու, յըռ ել-
լելու ու մտնելու Խեղ հասկերայու,
ու քու ամէն զործքդ իմանալու հա-

26 մար եկաւ. Եւ Յովաբ Դաւիթին
քովէն եկաւ, ու Աբեններին ետեւէն
պատգամաւորներ իրկեց. ու զա-
նիկայ Սիրայի ջրհորէն ետ դար-
ձուցին. և Դաւիթ չէր գիտեր.

27 Ու երբոր Աբեններ քերթոն դար-
ձաւ, Յովաբ զանիկայ դրանը
ներսի դին քաշեց՝ անոր հետ ծա-
ծուկ խօսակցութիւն ընելու հա-
մար, ու զանիկայ հոն՝ իր եղբորը
ԼՄԱՅԵԼԻՆ արեանը համար՝ անա-
կուշտէն զարկաւ. ու անիկայ մե-
ռաւ.

28 Եւ անկէ ետեւ Դաւիթ լսեց, ու
ըսաւ. Իս ու իմ թագաւորու-
թիւնս՝ Ներեան Աբեններին արիւ-
նէն յաւիտեան անպարտ ենք Տէրո-

29 ջը առջը. ԼՄԱՅԵԼԻՆ գլուխ վը-
րայ, ու անոր հօր բոլոր տանը
վրայ հասնի. ու Յովաբին տունէն՝
Դսերմնակաթ, բոլոր, ու ջուպի
կոթիւր, սրով ինչո՞ւ ու հա-

30 ցի կարօտ պակաս չըլլայ. Այս-
պէս Յովաբ ու անոր եղբայրը Ա-
բեսաւ՝ Աբենները մեռցուցին.
քանզի անիկայ՝ անոնց եղբայրը
ԼՄԱՅԵԼԻՆ պատերազմի ժամանակ
Գաբաւունի մէջ մեռցուցեր էր.

31 Եւ Դաւիթ Յովաբին ու անոր
հետ եղող բոլոր ժողովուրդին ը-
սաւ. Դանդերմնիդ պատուեցէք,
ու քերթոն հագէք, և Աբեննե-
րին առջէն լացէք. Եւ Դաւիթ
թագաւորը դազաղին ետեւէն դը-
32 նաց. Եւ Աբենները քերթոնի մէջ
թաղեցին. ու թագաւորը ձայնը
վերցուց՝ ու Աբեններին գերեզմա-
նին վրայ լացաւ. բոլոր ժողո-
վուրդն ալ լացաւ.

33 Եւ թագաւորը Աբեններին հա-
մար ողբաց ու ըսաւ.
Միթէ Աբեններ այնպէս մե-
ռաւ, ինչպէս որ Լանջամ մարդ
մը կը մեռնի.

34 Քու ձեռքերդ կապուած չէին,
ու ոտքերդ կապանքի մէջ դրուած
չէին. անորեն ետեւն առ լուր
կողի մը պէս ինկար.

Ու բոլոր ժողովուրդը նորէն ա-

35 նոր վրայ լացաւ. Եւ քանի որ
ցորեկ էր, բոլոր ժողովուրդը ե-
կաւ, ու Դաւիթին հաց կերցը-
նեն. բայց Դաւիթ իր օմ ըրաւ
ու ըսաւ. Եւստուած ինծի այս-
պէս՝ ու ասկէ աւելի ընէ, թէ որ
ճարկը մտնելէն առաջ՝ հաց բա-
36 ուրիշ բան մը ծաղաղեմ. Եւ բո-
լոր ժողովուրդը ուշադրութիւն ը-
րաւ, ու Բաւուրի իրենց աչքին հա-

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի. Բ. 1048

Ժ. Բ. Զ. Բ.
Ժ. Բ. 20.
Ի. Բ. 10.
Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
16.

Ժ. Կ. Թ. Գ.
Ժ. Բ. 25. 27.
Ի. Բ. 10.

Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.

Զ. Կ. Թ. Գ.
32. 33.

Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
2.

Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.

Ու Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
6. Գ. Լ. Ժ. Բ.
2. 11.
Ու Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
34.

Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
12. 13.

Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17. Երեմ.
Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17.

Զ. Գ. Լ. Ժ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԲԲ 1048

ճոյ երեցաւ, ինչպէս որ թագաւորին ամէն բրածր բոլոր ժողովուրդին աչքերուն հաճոյ կ'երենար : 37 Եւ ան օրը բոլոր ժողովուրդը ու բոլոր Իսրայելը հաւաքեցաւ որ Նեբեան Աբեններին մեռցուիլ թա- 38 զաւորէն չէր : Եւ թագաւորը իր ծառաներուն ըսաւ . 22-ը գիտեր որ այսօր Իսրայելի մէջ մէկ մեծ 39 զօրավար մը ինկաւ . ու էս այսօր տկար եմ, թէպէտես թագաւոր օժտուցայ . ու աս մարդիկները, Շարուհէայի որդիքը - ինծիմ իրիտ են . 4 Տէրը հատուցանէ չարութիւն ընդդէմ անոր չարութեանը համեմատ :

ԳԼ . Դ

1 Իսրայելացիք Աբեններին մեռնիլը լսելով՝ կը զարհուրին : 2 Բաանա ու Ռեբաբ Եփրայէի թէն կը սպաննեն, ու անոր զուրբ քերորն կը տանին : 9 Դաւիթ՝ կը հրամայէ որ զանոնք մեռցնեն, ու Եփրայէի զուրբ թա- ղեն :

1 Եւ Սաուղին որդին Յեթ-Նեբեայի երբոր Աբեններին քերորնի մէջ մեռնիլը լսեց, - ձեռքերը թուլեցան, ու բոլոր Իսրայելը Բեթաղան 2 պեցաւ : Եւ Սաուղին որդին երկու զնոյապետ ուներ, մէկուն անունը Բաանա՝ ու մէկային անունը Ռեբաբ էր . ասոնք Բենիամինի ցեղէն Բերովթացի Ռեմմինի որդիքն էին . (քանզի Գերովթալ Բենի 3 ամիսնանց բաժնուց կը սեպուէր, ու Բերովթացիները Գեթթիմ փախան, և հոն մինչեւ աս օրս պան- 4 դուխտի պէս բնակեցան :

5 Ու Սաուղին որդին Եփրայի թաւերը ոտքերը կաղ տղայ մը ուներ, որ երբոր Սաուղին ու Եփրայի թաւերն առնուց լուրը շօշափայլէն եկաւ, անիկայ հինգ տարեկան էր . և անոր դայեակը զանիկայ առաւ ու փախաւ . ու երբոր փախչելու կը փութար, քառն ինկաւ կաղ եղաւ . և անոր անունը Եփրայի թաւերէն էր :

6 Ու Բերովթացի Ռեմմինի որդիքը Ռեբաբ ու Բաանա դացին, ու ցորեկուան տար առնելը Եփրայէի տունը մտան, և անիկայ կէսօրուին 7 ատենը պառկեր կը քնանար . ու անոնք մինչեւ տանը մէջտեղը մտան, էբէ Բե ցորեն պիտի առնէին . և զանիկայ Շանակուշտէն զարկին, ու Ռեբաբ և անոր եղբայրը Բաանա 7 -ն էլ փախան : Աս կերպով տունը մտան . ու երբոր անիկայ ներքին սենեակը իր անկողինին մէջ կը քնանար, զանիկայ զարկին մեռցուցին, և անոր զուրբ կտրեցին, ու զուրբը առնելով՝ բոլոր գիշերը 8 զաշտին ծամբով դացին : Եւ Եփրայէի զուրբ քերորն տարին

Դաւիթին, ու թագաւորին ըսին . Ահա քու թշնամիդ՝ Բաբ կեանքդ փնտռող Սաուղին որդւոյն Եփրայէի զուրբը . և Տէրը Սաուղէն ու անոր սերունդէն այսօր վրէժխնդրութիւն տուաւ մեր թա- 9 զաւոր տիրոջ : Եւ Դաւիթ՝ Բեթ-Ռովթացի Ռեմմինի որդեցը՝ Ռեբաբին ու անոր եղբորը Բաանային պատասխան տուաւ, ու անոնց ըսաւ . Եթէ հոգիս ամէն նեղու- թենէ ազատող Տէրը կենդանի է, 10 Որ ան որ ինծի պատմեց ու ըսաւ թէ՝ Սաուղը մեռաւ, կարծելով թէ անտիտ տուող մը պիտի երեւայ ինչի, զանիկայ բռնեցի, ու Սիբեկակի մէջ զանիկայ մեռցուցի, և անոր տուած անտիտին վարձքը 11 աս եղաւ . Որչափ աւելի շոյն լուրս- 4 Եւ լուրս ան չար մարդիկներուն, որոնք արդար մարդ մը իր տանը մէջ՝ իր անկողինին վրայ մեռցուցին . և հիմա Լանոր արիւնը անշուշտ ձեռք ձեռքէն պիտի պահանջեմ, ու ձեզ երկրիս վրայէն պիտի 12 զրոյցնեմ : Ան տանել Դաւիթ Երմիայի տունը հրամայեց, ու զանոնք մեռցուցին . և անոնք ձեռքերը ու ոտքերը կտրեցին, ու քերորն աւազանին վրայ կախեցին : Իսկ Եփրայէի զուրբը առին, ու քերորնի մէջ Եփեններին գերեզմանը թաղեցին :

ԳԼ . Ե

1 Իսրայելի ցեղերը քերորն կու գան՝ Դաւիթը բոլոր Իսրայելի վրայ թագաւոր օծելու : 4 Դաւիթին տարէր . 6 Դաւիթ Եփրայի թաւերէն Սիմոն անունով հոն կը բնակի : 11 Բերովթացաւոր Դաւիթին զնապառները իրկէ : 13 Եփրայի մէջ տասնամեկ որդեք կը ծնան Դաւիթին : 17 Դաւիթ՝ Աստուծոյ առաջնորդութեամբ Բաաթաբի մէջ, 22 ունաւ թիմերէն ունա տանին մօտ Փղտացիները կը շարէ : 1 Եւ Իսրայելին բոլոր ցեղերը քերորն եկան Դաւիթին, ու անոր ըսին . Ահա Եփրայէի քու ոսկորդ ու 2 քու մարմնդ ենք . Եւ *ասկէ առաջ՝ ալ երբոր Սաուղ մեր վրայ թագաւոր էր, Իսրայելը Գեթթիմ հանդը ու ներս բերողը դուն էիր . և Տէրը քեզի ըսաւ . Եթէ ժողովուրդս Իսրայելը դուն հովուես, ու Իսրայելի վրայ իշխան ըլլաս, 3 Եւ Իսրայելի բոլոր ձեռքերը քերորն եկան թագաւորին . Լու Դաւիթ թագաւորը քերորնի մէջ Եփրայէի առջին անոնց հետ դաշնակցութիւն ըրաւ . ու անոնք Դաւիթը Իսրայելի վրայ թագաւոր օծեցին : 4 Եւ Դաւիթ երեսուն տարեկան էր՝ երբոր թագաւոր եղաւ, Եւ քառասուն տարի թագաւորութիւն 5 ըրաւ : Բերորնի մէջ Եփրայի

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԲԲ 1048

Եւ Բաաթ .
ԺԺ . 2, 10,
11, ԽԳ . 15,
ԽԺ . 29 :

Ժ ԴԵ . ԽԶ .
16, ԴԺԲԳ .
ա . 29, Սաղ .
ա . 7 :
Ե ԳԼ . ա . 2,
4, 15 :

Լ ԴԵ . ԽԶ .
5, 6 :

Ե ԳԼ . ա . 15 :

Զ ԳԼ . Գ . 32 :

Ե ԳԼ . ԺԺ .
7 :

Ժ ԴԵ . ԽԶ .
ԺԺ . 13, Գ
ԺԺԳ . Բ . 5,
6, 33, 34,
Սաղ . ԽԶ .
4, ԿԲ . 12,
Բ ԺԺԳ . Գ .
14 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
4, Ե . ԺԳ .
7 :
Բ ԴԵ . ԽԶ .
3 :

Ժ ԴԵ . ԽԶ .
25 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
ԺԺ . 33 :

Ե ԳԼ . ԺԶ . 3 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
ԽԺ . 1, 11 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
34, ԺԶ . 40
Ե ԴԵ . ԽԶ .
ԽԶԳ . 1 :

Ե ԳԼ . Բ . 23 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
1, ԺԲ . 23 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
14 :

* Եփր . Երեկ
ու մէկու օր
Ե ԴԵ . ԽԶ .
ԺԶ . 13 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
ԺԶ . 1, 12,
Սաղ . ԽԶ .
71, ՏԵԼ .
ԺԶ . 7 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
3 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
ԺԶ . 17 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
11, ԽԶԳ .
ԺԶ . 13 :

Ե ԴԵ . ԽԶ .
31, ԽԶ . 27 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 1048

Բ. Գ. Բ. 11:
ա. Բ. Գ. 4:

Ժ. Դ. Բ. Գ. 21:

Բ. Գ. Բ. 63:
ա. Բ. Գ. 11:
11, 12:

Լ. Զ. Գ. 9:
Բ. Գ. Բ. 10:
Բ. Գ. 1:

Բ. Գ. Բ. 6-9:

Ժ. Զ. Գ. 7:

Բ. Գ. Բ. 1043

Բ. Գ. Բ. 2:
ա. Բ. Գ. Բ. 1:

Բ. Գ. Բ. 17:
ա. Բ. Գ. Գ. 9:
Բ. Գ. Բ. 3:

Բ. Գ. Բ. 5:
Բ. Գ. Բ. 4:

Բ. Գ. Բ. 16:
Բ. Գ. Բ. 8:
1047

Բ. Գ. Բ. 14:

Բ. Գ. Բ. 8:
ա. Բ. Գ. Բ. 5:

Բ. Գ. Բ. 2:
ա. Բ. Գ. Բ. 1:
ա. Բ. Գ. Բ. 2:
Բ. Գ. Բ. 1:

Բ. Գ. Բ. 21:

վրայ Էեօթը տարի ու վեց ամիս
Թագաւորութիւն ըրաւ, ու Երու-
սաղեմի մէջ բոլոր Իսրայէլի ու
Յուդայի վրայ երսուռուիրէք տարի
Թագաւորութիւն ըրաւ:

6 Եւ Թագաւորը իր մարդիկներովը
ձերութեամբ գնաց, իւր երկրը
քնակող Յերուսաղեմի տունն վրայ.
ու Դաւիթին խօսեցան ըսելով.
Թէ որ կոյրերը ու կաղերը չվերցը-
նես, հոս պիտի չմտնես. կարծելով
Թէ՛ Դաւիթ չընար հոն մտնել:

7 Իսկ Դաւիթ առաւ Սիօնի բեր-
դը, (Լոր Դաւիթին քաղաքը Էշ-
բաթէն) Եւ Դաւիթ ան օրը ը-
սաւ. Ո՛վ որ Յերուսաղեմը զար-
նէ, ու չըսնցքը հասնելով Դա-
ւիթին առիթի եղող կաղերը ու
կոյրերը վերցնէ, Էշբաթէն չը-
գիտի ըսաւ. անոր համար կ'ըսեն:

9 Կոյրը ու կաղը տունը չմտնէ: Եւ
Դաւիթ ան բերդին մէջը նստաւ,
ու զանկայ Ժ. Դաւիթին քաղաքը
անուանեց. և Դաւիթ անոր չորս
կողմը Մեթունէ գէպ 'ի ներս' չեւե-
րէր:

10 շինեց: Ու Դաւիթ երթալով կը
մեծնար, ու զօրաց Տէր Աստուածը
անոր հետն էր:

11 Եւ ԻՏիւրոսի Թագաւորը Բի-
րամ՝ Դաւիթին դեսպաններ խը-
կեց, նաև եղևնափայտեր ու հիւսեր
ու որմնադիրներ՝ որոնք Դաւիթին

12 տուն շինեցին: Ան ատենը Դա-
ւիթ իմացաւ որ Տէրը զինքը Իս-
րայէլի վրայ Թագաւոր հաստա-
տեց, ու իր ժողովուրդին Իսրայէ-
լին համար՝ իր Թագաւորութիւնը

13 բարձրացուց: Եւ Դաւիթ՝ Բե-
րուսէն գալէն ետքը՝ Երուսաղեմէն
ուրիշ հարձեր ու կնիկներ ալ ա-
ռաւ. ու Դաւիթին ուրիշ տղաք-

14 ներ ու աղջիկներ ալ ծնան: Ու
ձերութեամբ մէջ անոր ծնած տղը-
քը անունները ասոնք են. Սամա,
15 Սոփաք, Նաթան, Սողոմոն, Յե-
րաբա, Եղիսուա, Նափէկ, Յա-

16 փէ, Եղիսամա, Եղիսադա ու Ե-
ղիփաղէտ:

17 Եւ Փղտացիք Դաւիթին Իսրա-
յէլի վրայ Թագաւոր օծուիլը լսե-
լով, բոլոր Փղտացիք ոտք ելան որ
Դաւիթը փնտռեն. Երբոր Դաւիթ

18 Գաւառ լսեց, Քերդը իջաւ: Ու
Փղտացիք Եկան՝ և Դաւիթ չը-
հաւատաց զի անքան ինքն, զա-

19 Դաւիթ չՏէրօջը հարցուց ու ը-
սաւ. Փղտացուց զէմը կ'ըլլէմ, զա-
նոնք իմ ձեռքս պիտի մատնեն:
Եւ Տէրը Դաւիթին ըսաւ. Է՛րբեք
քանզի Փղտացիները անշուշտ բո-

20 ձեռքդ պիտի մատնեն: Ան ատե-
նը Դաւիթ Բաաղդաբասինը զը-
նաց. ու Դաւիթ զանոնք հոն զար-

կաւ, ու ըսաւ. Տէրը իմ Թշնամի-
ներս իմ ձեռքովս պատառեց, ինչ-
պէս որ Ղուրերը Բաաղդաբասինը
տառնէ. անոր համար ան տեղւոյն
անունը Բաաղդաբասին ըսուե-

21 ցաւ: Եւ Փղտացիք հոն Թողուցին
իրենց կուռքերը. ու Դաւիթ և իր
մարդիկները չգանոնք առին:

22 Ու Փղտացիք նորէն մէջմէն ալ-
կան, և Դաւիթ չհոգեց իր մէջը

23 տարածուեցան: Ու Երբոր Դաւ-
իթ Տէրօջը հարցուց, անոր ըսաւ.
Չեղևն. հաղաքս ի՛նչ անոնց ետե-
կողմը դառնալով՝ Դաւիթին ետե-
րէն:

24 Կողմէն անոնց վրայ երթաւ. Ու
Երբոր Թշնամիներն զլուխը Դաւ-
իթին դէմ ձայն լսեց, ան ատենը
չարժիս. քանզի ան ատենը Տէրը
քու առջևդ պիտի ելլէ Փղտա-

25 ցուց բանալը զարնելու համար: Եւ
Դաւիթ Դաւիթ ասնպէս ըրաւ, ինչպէս որ
Տէրը իրեն հրամայեց. ու Դաւիթ
յէն մինչև Գաղէքը Փղտացիները
զարկաւ:

ԳԼ. Զ.

1 Դաւիթ տապանակը նոր սայլի մը վրայ դնե-
լով՝ Կարիսթարիմէն կը բերէ: 6 Ողայի հա-
րուածք: 9 Աստուած Մեղեդօմը կ'օրհնէ՝
տապանակին համար: 12 Դաւիթ տապանա-
կը պատարագներով Սիօն բերած ատենը՝ ա-
նոր ատենը կը խաղայ. իսկ Մեղեդօմը ասոր
համար կը քամահէր զանկայ: 17 Դաւիթ
վանի մը մէջ կը դնէ տապանակը մեծ ուրա-
խութեամբ: 20 Մեղեդօմը Դաւիթին հո-
գեւոր ուրախութիւնը անարգելուն համար՝
անգաւակ կը մեռնի:

Ն. Բ. Գ. Բ. 1047

Գ. Բ. Գ. Բ. 1047

Բ. Գ. Բ. 25:
ա. Բ. Գ. Բ. 12:

Բ. Գ. Բ. 13:

Բ. Գ. Բ. 19:

Բ. Գ. Բ. 1047

Բ. Գ. Բ. 6:

Բ. Գ. Բ. 14:

Բ. Գ. Բ. 16:
Բ. Գ. Բ. 1047

Բ. Գ. Բ. 10:

1042

1 Եւ Դաւիթ նորէն Իսրայէլի բոլոր
ընտրուած մարդիկները ժող-
վեց, Բաաղդաբասինը հաղէ ելն:

2 Ու Դաւիթ իր հետը եղող բոլոր
ժողովուրդովը ելաւ՝ և Բեթուղայի
Բաաղդաբասինը, որ անկէ Աստուծոյ
տապանակը վեր հանե, որ անոր
վրայ Քերդովքէից մէջ նստող զօ-
րութեանց Տէրօջը անունը կոչուած

3 է: Եւ Աստուծոյ տապանակը Դաւիթ
նոր սայլի մը վրայ դրին, ու զանի-
կայ բլրացի Արիսաղարին տունէն
վերցուցին. ու Արիսաղարին որ-
դիրը՝ Ողա ու Աքիով՝ ան նոր սայ-

4 լը կը վարէին: Եւ զանկայ Աս-
տուծոյ տապանակին հետ Բլրացի
Արիսաղարին տունէն հանեցին. ու
Աքիով տապանակին առջևէն կ'եր-

5 թար: Եւ Դաւիթ ու Իսրայէլի
բոլոր տունը՝ մայր փայտէ վառ-
ածէն տեսակ Բաաղդաբասինը, քը-
նարներով, տաւիղներով, թըմ-
բուկներով, դափերով ու ծնօղ-
ներով՝ Տէրօջը առջևը կը խաղային:

6 Ու Երբոր Նաբաթին կալը Եկան,
Ողա էլ Բեթուղայի Աստուծոյ տապա-
նակին երկնցուց, ու զանկայ
բունց, քանզի եղևնը Գաւառի մը

7 շէնք էին: Եւ Տէրօջը բարկու-

Բ. Գ. Բ. 5, 6:

Բ. Գ. Բ. 9, 60:

Բ. Գ. Բ. 4:
Բ. Գ. Բ. 1:

Բ. Գ. Բ. 9:
Բ. Գ. Բ. 7:

Բ. Գ. Բ. 1:

Բ. Գ. Բ. 9:

Բ. Գ. Բ. 15:

ն. Բ. Գ. 1042

Ե. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. 1042

Թիւնը բորբոքեցաւ Ողային դէմ, ու շատուած զանիկայ հոն աւանդանքին համար զարկաւ. և նոյն տեղը Աստուծոյ տապանակին քոյր մեռաւ: Ու Դաւիթ տրտմեցաւ. քանզի Տէրը հարուածով Ողային զարկաւ. ու ան տեղին անունը մինչև աս օրս Փարէս ողաբ սուեցաւ: Եւ Բ Դաւիթ ան օրը Տէրոյմէն վախցաւ, ու ըսաւ. Տէրոյն տապանակը ինչպէս ինծի պիտի մննէ: Եւ Դաւիթ Տէրոյն տապանակը իր քովը Դաւիթին քաղաքը չուզէց տանել. ու Դաւիթ զանիկայ Գեթեմի Երզնայի մօտ տունը խոտորոցու: Եւ Տէրոյն տապանակը Գեթեմի Երզնայի մօտ տունը իրէք ամիս մնաց. ու Տէրը ԼԱՐԵՂԵՈՒՄԸ ու անոր բոլոր տունը օրջնէց:

12 Եւ Դաւիթ Թագաւորին պատմեցին ու ըսին. Աստուծոյ տապանակին համար Տէրը ԼԱՐԵՂԵՈՒՄԸ տունը ու անոր ամէն ունեցածը օրջնէց: Եւ Դաւիթ գնաց, ու Աստուծոյ տապանակը ԼԱՐԵՂԵՈՒՄԸ տունէն ուրախութեամբ Դաւիթ

13 Թին քաղաքը հանցեց: Ու երբոր Տէրոյն տապանակը վերցնողները վեց քայլ առաջ դացին, խոր ձառներ ու պարարտ պատուէր

14 զոջնէց: Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր բոլոր ուժովը կը խաղար, ու Դաւիթ չքմանէ եփուտ հագեր էր: Եւ Դաւիթ ան իւրայեւ լի բոլոր տունը Տէրոյն տապանակը ուրախութեամբ ու փողէ

16 ռու ձայնովը կը տանէին: Ու Տէրոյն Տէրոյն տապանակը Դաւիթին քաղաքը եկաւ, Սաւուդին աղջիկը Մեղեղոյ պատուհանէն նայելով տեսաւ որ Դաւիթ Թագաւորը Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին

17 մէջը անարգեց: Եւ Տէրոյն տապանակը բերին, ու զանիկայ յիւր տեղը դրին ան վրանին մէջը, որն որ Դաւիթ անոր համար կանգնէր էր. և Դաւիթ Տէրոյն առնէր յողջակէմերը ու խաղաղութեան

18 զոջնէր մատուց: Ու Դաւիթ իւր որ ողջակէմերը ու խաղաղութեան զոջները մատուցանելը լմնցուց, զօրաց Տէրոյն անունովը ժողով

19 վուրդը օրջնէց: Եւ Իսրայէլին բոլոր բազմութեանը՝ երկի մարդէն մինչև կնիկ մարդը, բոլոր ժողովուրդին ամէն մէկուն՝ կարկանդակ մը ըաշխեց. ու բոլոր ժողովուրդը ամէն մէկը իր տունը գնաց:

20 Եւ Դաւիթ անկէ դարձաւ իր տունը օրջնելու համար, ու Սաւուդին աղջիկը Մեղեղոյ պատուհանէն նայելով տեսաւ որ Դաւիթ Թագաւորը Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց:

Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց: Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց: Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց:

21 Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց: Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց:

22 Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց: Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց:

23 Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց: Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց:

ԳԼ Ե

1 Դաւիթն նայի որ Տէրոյն Դաւիթին առաջարկեցին որ Տէրոյն տուն մը լինէ. 4 ետքը Աստուծոյ խօսքովը կարգին զանիկայ, 12 և կը խոստանայ թէ անոր սերունդին բարութիւնները ու օրնութիւնները պիտի տրորէ: 13 Դաւիթին աղջիկը ու յողջակութիւնը:

1 Ու երբոր Թագաւորը իր տունը նստաւ, ու Տէրը զանիկայ իր բոլորտիքը եղող ամէն թշնամին:

2 Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց: Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց:

3 Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց: Եւ Դաւիթ Տէրոյն առնէր ցաթկրտելով կը խաղայ, ու զանիկայ իր սրտին մէջը անարգեց:

4 Ու նոյն գիշերը Տէրոյն խօսքը Դաւիթին եղաւ. բերելու. Գնա, իմ ծառայիս Դաւիթին ըսէ. Տէրը պայտէս կ'ըսէ. Դաւիթ ինծի բնակելու համար տուն պիտի շինէ:

6 Նա. Բորվէտու Իսրայէլը որդիքը Եղիպտոսէն հանած օրէս մինչև աս օրս՝ տան մէջ չբնակեցայ. այլ շինուեցաւ իմ խորաններով պըրտեցայ: Իսրայէլին բոլոր որդիքը հետ որչափ տեղ որ պտտեցայ, միթէ բան մը խօսեցայ Իսրայէլին իշխաններուն մէկուն հետ, որոնց ծիւղ ժողովուրդս Իսրայէլը հովուելու հրաման տուեց էի, ու ըսի թէ՛ Ինչո՞ւ համար ինծի եղև:

8 Նախապէս տուն մը չշինեցի: Եւ հիմա իմ ծառայիս Դաւիթին առնակ ըսեմ. Զօրաց Տէրը պայտէս կ'ըսէ. Ինչ քեզ փարպէսէն՝ ոչ խարներուն ետեւէն առի, որ իմ

ն. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Մ. Բ. Գ. 1042

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1042

Լ ա թագ. Ժ. 14: Գ. Լ. 10: Բ. 6: 14:

Լ ա թագ. Լա. 6: Սաղ. 4: 23:

Զ Նոս. Ժ. 21:

Լ Սաղ. Իդ. 2: 3: 8:

Երեմ. Իդ. 6: Լ Սաղ. Ժ. 15:

Ը Սաղ. 4: 22:

Ե Դաւ. Բ. 14: 15: 16:

Լ ա թագ. Ժ. 9: 11:

Մաղ. 5: 42:

Զ Նոս. 1:

Ե Լա. 21:

Զ Նոս. 27: Գ. Թագ. Ժա. 83:

Զ Գ. Թագ. Բ. 1:

Ե Բ Օր. Լա. 16: Գ. Թագ. 21: Գոր. Ժ. 36:

Զ Գ. Թագ. Բ. 20: Սաղ. 4: 11:

Լ Գ. Թագ. Բ. 5: 7: 12:

Բ. 19: Ե. Թ. 10: Ի. 6:

Զ Նոս. 16:

Սաղ. 4: 29: 36: 37:

Լ Սաղ. 4: 26: 27: Երբ. 5: 5:

Զ Սաղ. 4: 30: 31: 32: 33:

Զ Ե. Բ. Գ. Բ. 1:

Լ ա թագ. Ժ. 14: 23: 28:

Ժ. 14: 23: 28:

Զ Նոս. 13:

Սաղ. 4: 30: 31: 32: 33:

Զ Նոս. 13:

Զ Նոս. 12: 13:

Զ Նոս. 8:

Զ Նոս. 1:

Զ Նոս. 1:

Զ Նոս. 1:

Իսրայէլ ժողովուրդիս վրայ ա-
9 ռաջնորդ ըլլաս. Եւ Լուր որ կ'եր-
թայիր, քու հետդ էի. Եւ քու
առջնէդ բոլոր թշնամիներդ կոտ-
րեցի. ու երկրիս վրայ եղող մե-
ծերուն անուանը պէս քու անունդ
10 մեծցուցի: Եւ իմ ժողովուրդիս
Իսրայէլին ալ մէկ տեղ մը պիտի
որոշեմ, ու ջանիկայ պիտի տրն-
կեմ. ու իր տեղը պիտի բնակի,
այ պիտի չարժի. Եւ անիրաւու-
թեան որդիքը առջնիկն պէս՝ մէյ-
մին ալ պիտի չնեղուի զանիկայ:
11 Ինչպէս որ ձեռք ժողովուրդիս Իս-
րայէլին վրայ դատաւորներ դրած
օրէս ի վեր եղաւ. ու Էքեղ քու
ամէն թշնամիներդ պիտի հան-
գըստացընեմ: Եւ Տէրը քեզի
կ'իմացընէ, Գոր Տէրը քեզի տուն
12 պիտի շինէ: Եւ Երբոր քու օրերդ
լեցուին, ու դուն քու հայրե-
րուդ հետ քնանալ, քեզմէ ետ-
քը՝ քու երանքէդ կ'ելող զաւա-
կրդ պիտի բարձրացընեմ, ու ա-
նոր թագաւորութիւնը պիտի հաս-
13 տատեմ: Եւ Երբայ իմ անուան
տուն պիտի շինէ. ու անոր թա-
գաւորութեան ամբողջ յաւիտեան
14 պիտի կանգնեմ. Եւ անոր հայր
պիտի ըլլամ, ու անիկայ ինծի որդի
պիտի ըլլայ. Դ թէ որ անիկայ անի-
րաւութիւն ընէ, ես զանիկայ մար-
դոց գաւազանովը ու մարդոց որ-
դինքնուն հարուածներովը պիտի
15 պատժեմ. Բայց իմ ողորմու-
թիւնս անկէ պիտի քլնայընեմ,
Եւ Երբայ որ Սաւուղէն վերցուցի, ու
զանիկայ քու առջնէդ վարենտեցի,
16 եւ քու տունդ ու քու թագաւոր-
ութիւնդ քու առջնէդ յաւիտեան
պահպան պիտի ըլլան. քու ա-
մբողջ յաւիտեան հաստատ պիտի
17 մնայ: Եւ Երբայ աս բոլոր խոս-
քերը ու աս բոլոր տեսիլքը մի ըստ
մտնէ Դաւիթին զրոյցոց:

18 Եւ Դաւիթ թագաւորը դնաց,
Տէրոջը առջնը նստաւ. ու ըսաւ.
Ո՛վ Տէր Եհովայ, Ես ո՛վ եմ, ու
իմ տունս ինչ է, որ զես մինչեւ
19 հոս բերիր. Սակայն ասիկայ ալ
քու աչքերովդ պղծելի երեցաւ, ո՛վ
Տէր Եհովայ, Եւ քու ծառայիդ
տանը վրայով հեռաւոր ժամանա-
կին համար ալ խոսեցար. Դ մար-
դոց սովորութիւնը ասիկայ է ար-
20 դեօք, ո՛վ Տէր Եհովայ: Եւ Դա-
ւիթ նորէն մէյմն ալ քեզի ինչ
զրուց. քանզի դուն՝ ո՛վ Տէր Ե-
հովայ, քու ծառայիդ ծաննաւ:
21 Աս բոլոր մեծ բաները քու խօսքիդ
համար ու քու սրտիդ պէս ըրիք,
22 որ ծառայիդ զիցացընես: Ասոր
համար ք մեծ երեցար, ո՛վ Տէր Աս-

տուած. քանզի քեզի պէս ուրիշ
մէկը չկայ, ու քեզմէ զատ Աս-
տուած չկայ, մեր ականջներովը
23 բոլոր լսածներուս համեմատ: Եւ
Դոր ազդը երկրիս վրայ քու ժողո-
վուրդիդ Իսրայէլին պէս է, որուն
համար նոյն ինքն Աստուած եկաւ
զանիկայ որկնելու, իրեն ժողովուրդը
նկնելու, ու իրեն մէջ անուն վաստա-
րկնելու, Դ քու երկրիդ մէջը ք մեծ
ու սոսկալի բաները ընելու, Դ քե-
զի համար Եգիպտոսէն ազատած
ժողովուրդիդ առջնէն՝ ազգերը ու
անոնց աստուածները վաճառելով:
24 Եւ քու ժողովուրդդ Իսրայէլը
յաւիտեան քեզի ժողովուրդ հաս-
տատեցիր, Դ ու դուն ո՛վ Տէր՝ ա-
25 նոնց Աստուած եղար: Եւ հիմա
ո՛վ Տէր Աստուած, քու ծառայիդ
համար ու անոր տանը համար ըսած
խօսքդ յաւիտեան հաստատէ, ու
26 բաժնիդ պէս ըրէ. Եւ քու անունդ
յաւիտեան մեծ ճանչցուի, ու բնե-
թէ՛ Զօրութեանց Տէրը Իսրայէլին
վրայ Աստուած է. ու քու ծառա-
յիդ Դաւիթին տունը քու առջնէդ
27 հաստատ մնայ: Բանիդ դուն՝ ո՛վ
Տէր զօրութեանց Աստուած Իսրա-
յէլի, քու ծառայիդ յայտնեցիր
ու բար. Դ քեզի տուն պիտի չի-
նեմ. ասոր համար քու ծառայիդ ին-
սրտին մէջ հաճախեալս զատա-
28 աս աղօթքը քեզի ընելու: Եւ հի-
մա ո՛վ Տէր Եհովայ, ան Աստուա-
ծը դուն ես, ու քու խօսքերդ
ճշմարիտ են. Եւ քու ծառայիդ աս
29 աղեկութիւնը խոստացար: Ուստի
հիմա ի՛կամք ըրէ՝ քու ծառայիդ
տունը օրնելու, որ յաւիտեան քու
առջնէդ ըլլայ. քանզի ո՛վ Տէր Եհո-
վայ, դուն զօրուցեցիր, ու քու
օրնութեամբդ՝ ծառայիդ տունը՝
Բ յաւիտեան օրնեալ պիտի ըլլայ:

ԳԼ Ը

1 Դաւիթ՝ Փղտացիները ու Մովաբացիները կը
նստան. 3 Արգաշարը ու Ասորիները կը դար-
նէ: 9 Թովու թագաւորը՝ իր որդի Եփրա-
մը ընծաներով կը խրէ՝ Դաւիթը օրնելու
համար: 11 Դաւիթ ան ընծաները ու աւարը
Աստուծոյ կը նստի: 14 Երբովմէ մէջ պա-
հակապաններ կը դնէ: 16 Դաւիթին պաշտո-
նատարները:

1 Եւ նկէ ետե Դաւիթ Փղտացիները
գարկաւ, զանոնք նստածց. Եւ
Դաւիթ Փղտացոց ձեռքէն Եւ-
2 Թեկամման առաւ. Նաե Բ Մովաբը
գարկաւ, ու զետինը պատկեցընե-
լով զանոնք լարով չափեց. երկու
լարով մեղացնելու չափեց, ու Դե-
մարդն լարով ապրեցընելու. ու
Մովաբացի Դաւիթին է հարկաւ
3 ու ծառաներ եղան: Եւ Դա-
ւիթ՝ Դ Սուբայի թագաւորը Ռու-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1042

Ե Բ Օր. Գ. 24: Դ. 85:

Լ թ. 39: Ե. Թագ. Բ. 2:

Սաղ. 4: 8: 4: 6:

8: Ե. Թ. 5: 18: 22:

Զ Բ Օր. Գ. 7: 32: 34:

Լ Գ. 29:

Սաղ. 4: 20:

Դ Բ Օր. Բ. 15:

Զ Սաղ. Ի. 14:

Զ Բ Օր. Գ. 7: 32: 34:

Լ Գ. 29:

Սաղ. 4: 20:

Դ Բ Օր. Բ. 15:

Զ Սաղ. Ի. 14:

Զ Բ Օր. Գ. 7: 32: 34:

Լ Գ. 29:

Սաղ. 4: 20:

Դ Բ Օր. Բ. 15:

Զ Սաղ. Ի. 14:

Զ Բ Օր. Գ. 7: 32: 34:

Լ Գ. 29:

Սաղ. 4: 20:

Դ Բ Օր. Բ. 15:

Զ Սաղ. Ի. 14:

Զ Բ Օր. Գ. 7: 32: 34:

Լ Գ. 29:

Սաղ. 4: 20:

Դ Բ Օր. Բ. 15:

Զ Սաղ. Ի. 14:

Զ Բ Օր. Գ. 7: 32: 34:

Լ Գ. 29:

Սաղ. 4: 20:

Դ Բ Օր. Բ. 15:

Զ Սաղ. Ի. 14:

ն . ք . Դ . Բ .
ԿԵՐ 1040

Ե ա Մն . Ժ . Բ .

3 :

Ղ Տնս Ծն .

ժ . 13 :

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 4 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 8 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 8 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 8 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 8 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

բի որդին Ե Ազրազարը զարկաւ ,
երբոր Ղ Եփրատ գետին վրայ

4 լու " Կ'երթար : Ու Դաւիթ
անկէ է հազար եօթը հարիւր ձիա-

5 Ժու պահէր : Ե Դաւիթ լուրը Ե Դաւիթ
ձիերուն ինքեղ կտրեց , ու

6 Ե Դաւիթ Դամասկոսի Ասորոց
մէջ բերդապահ զօրքեր դրաւ : ու

7 Իսկ կու տար : Ե Դաւիթ Ազ-
րազարին ծառաներուն ոսկիէ վա-

8 սաղէմ բերաւ : Ե Երազարին
բաղաւթներէն Ե Բեթանէն ու Բե-

9 թաւայէն Դաւիթ թագաւորը
խիստ շատ պղինձ առաւ :

10 Ու Ե Դաւիթ թագաւորը Թովու-
րին բոլոր զօրքերը չարդրէ է , Թո-

11 վու իր որդին Ե Զովադը Դաւիթ
թագաւորին իսկեց , որ անոր բարե-

12 ընէ ու զանիկայ օրէն , Ազրազարին
դէմ պատերազմ ընելուն ու զանի-

13 կայ զարնելուն համար . (բանգի
Ազրազարը Թովուրի հետ պատե-

14 ընէ ու զանիկայ օրէն , Ազրազարին
դէմ պատերազմ ընելուն ու զանի-

15 կայ զարնելուն համար . (բանգի
Ազրազարը Թովուրի հետ պատե-

16 ընէ ու զանիկայ օրէն , Ազրազարին
դէմ պատերազմ ընելուն ու զանի-

17 կայ զարնելուն համար . (բանգի
Ազրազարը Թովուրի հետ պատե-

18 ընէ ու զանիկայ օրէն , Ազրազարին
դէմ պատերազմ ընելուն ու զանի-

19 կայ զարնելուն համար . (բանգի
Ազրազարը Թովուրի հետ պատե-

20 ընէ ու զանիկայ օրէն , Ազրազարին
դէմ պատերազմ ընելուն ու զանի-

21 կայ զարնելուն համար . (բանգի
Ազրազարը Թովուրի հետ պատե-

22 ընէ ու զանիկայ օրէն , Ազրազարին
դէմ պատերազմ ընելուն ու զանի-

23 կայ զարնելուն համար . (բանգի
Ազրազարը Թովուրի հետ պատե-

17 շատակաց դպիր էր . Ե Երա-
տովի որդին Սաղովը ու Երա-

18 Նազարի էր . Ե Զովադայի որ-
դին Բանենա " Բերեթ ինքեղուն ու

19 Փերթ ինքեղուն էր . ու Դաւիթ
ինքեղուն Ե Դաւիթ թագաւորը

ԳԼ . Բ

1 Դաւիթ Սերայի միջոցով Մեմփրոսիէն
բերէ կու տայ , Դ ու Զովադային սիրոյն

2 Նեմ Դ ու Սաւուղին տունէն Բ Սի-
րա անունով ծառայ մը կար , ու

3 Նազար էր : ու թագաւորը բաւ .
Սաւուղին տունէն մնացած մարդ-

4 մը չկայ , որ անոր Ե Զովադայի որդի-
մեմփրոսիէն ընէմ : Ե Երաւ բաւ

5 թագաւորին . Զովադային Ե Զովա-
դային Ե Զովադային Ե Զովադային

6 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

7 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

8 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

9 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

10 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

11 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

12 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

13 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

14 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

15 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

16 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

17 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

18 թագաւորը անոր բաւ . Ե Երաւ
բաւ . Ե Զովադային Ե Զովադային

ն . ք . Դ . Բ .
ԿԵՐ 1040

Ե ա Մն . Ժ . Բ .

3 :

Ղ Տնս Ծն .

ժ . 13 :

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 4 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 8 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 8 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 8 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ժ . 8 :

Ե Տնս . Ժա .

6 : 9 :

Ժ Կաժ . Կառ .

Բեր . Բա .

Կն . Բ .

Ննու . Ժա .

Ե Եր . Ժն .

Բ Գարձ .

Ննու .

Ե Տնս ա Մն .

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԵՐ 1040

Ժ ՀՅԻ 7, 11,
13: ԳԼ. ԺԺ.
25:

Ի ԳԼ. ԺԺ.
17:

Լ. Մ. Բ. Ը.
34:

Ի ՀՅԻ 7, 10:

Ժ ՀՅԻ 3:

ԵՐ 1037
Ս. Մ. Բ. ԺԺ.
1, 167

Բ. Ե. Բ. Ի. 4:
Ի Ե. 26

դարձնել էին բերես, որ քու տիրոջ
որդին ուտելու հաց ունենայ. և
քու տիրոջ որդին Մեմփրոսթէն
ծախելով սեղանի հաց պիտի
ուտէ: Ու Սիբա էտասնուհինգ
11 որդի ու քսան ծառայի ունէր: Եւ
Սիբա ըսաւ թագաւորին. Իմ թա-
գաւոր տէրս քու ծառայիդ ինչ որ
հրամայեց, քու ծառայդ այնպէս
պիտի ընէ: Բայց Մեմփրոսթէն
(ըստ Դաւիթի,) թագաւորին որ-
դուցող մէկուն պէս՝ իմ սեղա-
12 նըս հաց պիտի ուտէ: Ու Մեմ-
փրոսթէն մէկ պզտիկ ողջ մը
ունէր, և ու անոր անունը Միքա-
էր. և Սիբային տունը բոլոր ընա-
կոյնները՝ Մեմփրոսթէնի ծառա-
13 ներն էին: Ու Մեմփրոսթէն Ե-
րուսաղէմի մէջ բնակեցաւ. Էքսն-
գի միշտ թագաւորին սեղանը հաց
կուտէր. ու ծանկալ իր երկու
ոտքերովը կաշէր:

ԳԼ. Ժ

1 Դաւիթ դեմպաններ կը խրէր Նատի որդին
Անոնի միջնաբերդը: Բայց անկապ անա-
գաւոր կը վարուէր անոնց հետ: 6 Ամմոնացիք
Թէւ Եսորինքն օգնութիւն կը դասէր,
բայց Յովաբն ու Բեհաային կը յաղթուին:
15 Եսորաց զօրագլուխ Սոփակ նոր ձեռն
տուութիւն մը կ'ընէ Ամմոնացիներուն. իսկ
ինքը Դաւիթին կը պայանուի:
1 Եւ անկէ ետեւ՝ Ամմոնի որդւոց
թագաւորը մեռաւ. ու անոր
որդին Անոն անոր տեղը թագաւոր
2 եղաւ: Եւ Դաւիթ ըսաւ. Նատի
սի որդւոյն Անոնին մարդասիրու-
թիւն ընծաւ, ինչպէս որ անոր հայ-
ըր ինծի մարդասիրութիւն ըրաւ.
ու Դաւիթ իր ծառաները անոր
խրկեց, որ զանկալ էր Տօրը վրա-
յով միտթարն. ու Դաւիթին
ծառաները Ամմոնի որդւոց երկիրը
3 գացին: Եւ Ամմոնի որդւոց իշ-
խանները՝ իրենց տիրոջ Անոնին
ըսին. Միքա ի Դաւիթ քու հայրը
քու առջևդ պատուելով համար
քեզի միտթարիներ խրկեց. չէ՞ որ
Դաւիթ իր ծառաները քեզի խր-
կեց. որ քաղաքը աչքէ անցնէն
ու յոտենէն, որ Էտէ զանկալ կոր-
4 ծանէ: Եւ Անոն՝ Դաւիթին ծա-
ռաները առաւ, ու անոնց մօրու-
քին կէտը ածիլել տուաւ, ու ա-
նոնց հանդերձներուն ալ կէտը Բմին-
չէ նստող տեղը կտրել տուաւ, և
5 անոնք խրկեց զանոնք: Ու երբոր
առ Բաշը Դաւիթին պատմուեցաւ,
զանոնք զիմաստրելու մարտ խրկեց.
քանզի ան մարդիկները շատ անա-
գաւոր էին. ու թագաւորը ըսաւ.
Երբեքով մէջ նստելը՝ մինչև որ մօ-
րուքնիդ ածի, ու Էտէ դարձեր:
6 Եւ Ամմոնի որդիքը տեսնելով որ

Է Դաւիթին հետ աւրուեցան, Ամ-
մոնի որդիքը մարտ խրկեցին, ու
Բեթթրոնի Եսորինքն և Սու-
բայի Եսորինքն քսան հազար
հետեակ, ու Մաաքայի թագաւո-
րէն հազար մարդ, և Խառովէն
տասուերկու հազար մարդ վարձ-
7 քով բռնեցին: Ու երբոր Դաւիթ
առ լսեց, Յովաբը ու բոլոր Էգօ-
8 ըսաւոր զօրքերը խրկեց: Եւ Ամ-
մոնի որդիքը էլան, ու քաղաքին
դրանը առջև կարգաւ պատերազմի
շարուեցան. բայց Ղուբայի և
Բոթի Եսորինքն, ու Խառովը
ու Մաաքան՝ դաշտի մէջ զատկա-
9 ներ էին: Եւ Յովաբ երբոր տեսաւ
որ պատերազմը առջէն ու ետէն
իր վրայ կը հասնէ, Խարայէի բոլոր
ընտրուած՝ մարդիկներէն ընտրեց,
ու Եսորաց դէմ պատերազմի շա-
10 րկեց. Եւ մնացած զօրքը՝ իր եղբորը
Բեհաային յանձնեց, որ Ամմոնի
11 որդւոցը դիմացը շարէ. ու ըսաւ.
Թէ որ Եսորինքն դիմ յաղթելու
ըլլան, ինծի օգնութեան հասնիս.
և թէ որ Ամմոնի որդիքը քեզ
յաղթելու ըլլան, ես քեզի օգնուի:
12 Թէան պիտի հասնիմ. Էքաջա-
սիրտ եղիւր, ու շմեր ժողովուրդին
համար և մեր Եստուծոյն քաղաք-
ներուն համար ուժով պատերազ-
մինք, ու ԲՏէրը իր աչքին հանջ-
13 երեցածը թող ընէ: Եւ Յովաբ
իր հետը եղող զօրքով՝ Եսո-
րինքուն մօտեցաւ, որ անոնց
դէմ պատերազմ ընէ. ու անոնք
14 անոր առջէն փախան: Եւ Ամ-
մոնի որդիքը Եսորաց փախելը
տեսնելով, անոնք ալ Բեհաային
առջէն փախան, ու քաղաքը մը-
տան: Եւ Յովաբ Ամմոնի որդի-
ներէն դարձաւ, ու Երուսաղէմ ե-
կաւ:
15 Երբոր Եսորինքն տեսաւ որ ի-
րենք Խարայէին առջև կտորուէ-
16 ցան, մէկտեղ ժողովուեցան: Ու
Աղրազար մարտ խրկեց, և Գետին
մէկալ կողմը եղող Եսորինքն ոտը
հանեց. ու Էլամէկան. և անոնց
առջէն Աղրազարին զօրագլուխը
17 ԺՍովաբը Էլեթէր: Ու երբոր Դա-
ւիթին պատմուցին, անկալ բոլոր
Խարայէին ժողովելով, Յորդանանէ
անցաւ, ու Էլամը հասաւ. և Ե-
սորինքը Դաւիթին դիմացը գուն-
դերով շարուեցան, ու անոր հետ
18 պատերազմ ըրին: Եւ Եսորինքը
Խարայէին առջէն փախան. ու
Դաւիթ՝ Եսորինքն Եօթը հարիւր
կառք ու քառասուն հազար էձիա-
ւոր կոտորեց, ու անոնց զօրագլու-
խը Սովաբը զարկաւ, որ հոն մե-
19 ռաւ: Եւ Աղրազարին հպատակ

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԵՐ 1040

Ժ ՀՅԻ. 17.
30: ԵԼ. Ե.
21: Եսորաց.
Ժ 4: 4:

Դ ԳԼ. Ը. 3,
5:

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Դ ԳԼ. Ը. 30.
Դ ԳԼ. Ը. 30.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ 1035

25 գաւորին ծառաներէն մէկ տէրէն մեռան. և քու ծառադ քեւ-
տացի Ուրիան ալ մեռաւ: Ըն ա-
տենը Դաւիթ պատգամաւորին ը-
սաւ. Յովաքին այսպէս ըսաւ. Ըս
բանը քու աչքերուդ գէշ չէրենայ.
քանզի սուրը երբեմն ասիկայ կ'ու-
տէ ու երբեմն անիկայ. բաղաքին
վրայ պատերազմը սաստկացուց, և
զանիկայ փցուր. ու քաւաւ քա-
26 ջարէրէ զանիկայ: Եւ Ուրիային
կնիկը իր էրկանը Ուրիային մեռնի-
լը յետով՝ իր էրկանը Համար սուգ
27 բրաւ: Ու երբոր սուգը անցաւ,
Դաւիթ Բարդ խրկեց, ու զանիկայ
իր տունը առաւ. և անիկայ Հա-
մար կնիկը եղաւ. ու անոր որդի մը
ծնաւ: Բայց Դաւիթին աս ըրած
բանը՝ Տերոջը աչքերուն գէշ երե-
ցաւ:

Ի Լ. Ժ Բ

1 Դաթան՝ եղ գառնուկին առակը կը պատմէ,
որով Դաւիթ կը անխաղաղ իրազեկեց
սասարտել: Դ Դաւիթ՝ Դաթանէն յան-
դիմանաւելով՝ իր մէջքը կը խոտաւորէ,
և թողութիւն կը ստանայ: 15 Դաւիթ՝ քանի
որ իր տղան ողջ էր, անոր Համար սուգ կը-
նէ ու կ'ազօթէ: 24 Սղոմուն կը ծնան, ու
Յեդիգիա կ'անուանի: 26 Դաւիթ՝ Ուրբան
կ'անուանէ, ու անոր մէջ բնակող Ժողովուրդը
կը տանէ:

Ի Բ 1034

Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

1 Եւ Տէրը Դաթանը Դաւիթին
խրկեց. ու անոր եկաւ, ու Բա-
նոր բաւաւ. Մէկ քաղաքի մը մէջ
եկու մարդ կար, մէկը Հարուստ
2 ու մէկը աղքատ: Հարուստը
խիստ շատ հօտեր ու բաւաւներ
3 ունէր, Բայց աղքատը ուրիշ բան
մը չունէր, միայն թէ եղ գառնուկ
մը, որ ծախու առեր էր, ու կը
անուցանէր. և Բաւաւը անոր
հետ ու անոր տղոց հետ մէկտեղ
մեծցաւ. անոր պատահէն կ'ու-
տէր, ու անոր գաւաթէն կը խմէր,
և անոր ծոցը կը պառկէր. ու անոր՝
4 աղքատը մը պէս էր: Եւ ծամբորդ
մը եկաւ ան Հարուստ մարդուն.
ան ալ ինչպէսլով իր հօտերէն ու
արքաներէն առնելու, ու իրեն
եկող ծամբորդին վէր-վէր պատ-
րաստելու, Բաւաւ ան աղքատ մար-
դուն էր գառնուկը առաւ, ու զա-
նիկայ իրեն եկող մարդուն Համար
պատրաստեց:
5 Եւ ատենը Դաւիթին բարկու-
թիւնը ան մարդուն դէմ սաստիկ
բորբորեցաւ, ու Դաթանին բաւաւ.
Տէրը կենդանի է որ՝ ատ բանը ը-
նող մարդը Գառնուկը արծանի է:
6 Եւ ան գառնուկը Դաւիթի պատիկ
պիտի հատուցանէ. քանզի աս
բանը ըրաւ ու գոթ չունեցաւ:
7 Եւ ատենը Դաթան՝ Դաւիթին
բաւաւ. Ըն մարդը դուն էս. Իս-

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ 1034
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

րայէին Տէր Ըստուածը այսպէս
կ'ըսէ. Եթէ ինչ Դարայէի վրայ ես
Թաղաւոր օծեցի, ու քեզ Սա-
8 ճուղին ձեռքէն ես այցաւորեցի. Եւ
տիրոջն տունը քեզի՝ ու տիրոջն
կնիկները քու ծոցդ տուի, և Իս-
րայէի ու Յուդայի տունը քեզի
տուի. ու թէ որ քիչ չ'էրենայ
քեզի՝ *ասոնցմէ աւելի բաներ կու-
9 տայի՝: Եւ Դաւիթը Համար Տէրոջը
խօսքը Եանարդեցի, անոր աչքե-
րուն առջը չարութիւն ընելով,
Եթէ անցի Ուրիան սրով մեռցուցի,
ու անոր կնիկը քեզի կնիկ առի, ու
զանիկայ Ըմմունի որդեգր սրով
10 սպաննեցի: Եւ Հիմա զիս անար-
գելու Դաւիթ, ու քեռացի Ու-
րիային կնիկը քեզի կնիկ առնելու
Համար, Ըբու տունէդ սուրը յաւի-
11 տեան պակաս պիտի չըլլայ: Եւ
Տէրը այսպէս կ'ըսէ. Ընաւ ես քու
տունէդ՝ քեզի դէմ չարք մը պիտի
հանեմ. ու քու աչքերուդ առջը
քու կնիկներդ պիտի առնեմ, և
Ընաւ քու զրացիիդ պիտի տամ.
ու անիկայ աս արեգակին առջը
քու կնիկներդ հետ պիտի պառ-
12 կի: Քանզի դուն ծածկաբար ըրի-
քայց ես աս բանը բոլոր Դարայէին
առջը՝ ու արեգակին առջը պի-
13 տի ընեմ: Եւ Դաւիթ՝ Դաթա-
նին բաւաւ. Եւ Տէրոջը դէմ մեղք
գործեցի. ու Դաթան Դաւիթին
բաւաւ. Տէրն ալ քեռ մեղքը նե-
14 ըց. պիտի չմեռնի: Բայց որով
Հետեւ աս բանով Տէրոջը թշնամի-
ներուն չ'հայցաւորեին ընելու ա-
ռիթ տուի, անոր Համար աս քեզի
ծնած տղան անշուշտ պիտի մեռնի:
15 Ու Դաթան իր տունը գնաց,
Եւ Տէրը զարկաւ ան մանուկը՝ որն
որ Ուրիային կնիկը Դաւիթին ծներ
էր. ու սաստիկ հիւանդացաւ:
16 Եւ Դաւիթ՝ մանուկին Համար Ըս-
տուծոյ աղաչեց. ու Դաւիթ ծոմ
պահեց, ու գնաց Ըբուրդեցի
17 գետին վրայ պառկեցաւ: Եւ անոր
տանը ծերերը անոր Ըբուրդեցիին,
որ զանիկայ գետնէն վերցրեն.
Բայց անիկայ չուղեց, ու անոնը
18 հետ հաց չեկաւ: Ու Եօթներորդ-
օրը մանուկը մեռաւ. և Դաւիթին
ծառաները՝ մանուկին մեռնիլը ա-
նոր իմացընելու վախցան. քանզի
բոհն. Ընաւ քանի որ մանուկը ողջ
էր, անոր զրոյցեցինք, ու անիկայ
մեր իօսքը մոխի չըրաւ. և ինչպէս
անոր ըսներ թէ՛ Մանուկը մեռաւ,
19 որ դէշ բան մը ընէ: Բայց Դա-
ւիթ իր ծառաներուն շունչը տեո-
նելով՝ իմացաւ որ մանուկը մեռեր
է. ու Դաւիթ իր ծառաներուն ը-
սաւ. Մանուկը մեռաւ. ու անոր

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ 1034

Ի Բ 1034
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եթէ քու այս
ինչ բաները
կ'անելու
չեսէ:

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Եւ Ըստ
Սաղ. Ժ. Բ.
Ի Բ 1034

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1032

ԷԾԻ. ԷԾ.
12:

ԷԾԻ. ԷԾ. 2:
ԷԾԻ. ԷԾ.
9, 11, Բ.
17:

ԷԾԻ. ԷԾ. 7:
ԴԱՄԱ. ԷԾ.
23: Բ. 6:

ՅՏԵՍ ԴԼ.
ԺԵ. 9, 11:

ԷԲՕՐ. ԿԵ.
25: ՏԵՍ ԳԼ.
ԺԵ. 11:

* ԿԵԴ՝
ԳԱՄԱՃԱՆ.
ԷԾԿ:

ԷԲԵՐ. ԶԱՄ.
ՆԵՅԵԺ.
ԷԾԻ. ԷԾ. 3:
ԴԱՄԱ. ԷԾ. Բ.
30: ՍԱՊԷ.
Բ. 14:

ԷԶԵՍ. Է. 6:
ԳԼ. Կ. 2:
ՅՐԵ. Բ. 12:

ՅԷՐԵՄ. Բ.
37:

ԷԿԵՄԵՐՈՍԻՆ.
ՄԵՃԱՆ:

ԷԾԻ. ԿԵ.
50: Կ. 24:
ԷԾԻ. ԷԾ.
17, 18:

1030

ՅՏԵՍ ԾԻ.
ԷԾ. 12, 13:
ԱՐԺԱԳ. Բ. Բ.
4, 36:

ու իր եղբորը Ամոնին՝ սենեակը
11 տարաւ. Եւ անոր մօտեցուց, որ
ուտէ: Իսկ Ահա՛ն չգանկիկայ բըռ-
12 նեց ու անոր ըսաւ. Եկու՛ր քոյրս՝
ինծի հետ պառկէ: Եւ անիկայ
ըսաւ անոր. 2Է, եղբայրս՝ էգիս
մի՛ բռնադատեր. քանզի Շիւրայէ-
ի մէջ այդպէս բան չըլլար. ատ
13 Եանգաճաւթիւնը մի՛ ընէր: Ու
ես իմ նախատիւնքս ո՛ր տանիմ.
դուն ալ Խորայէի մէջ անգաճաւթ-
նուն մէկուն պէս պիտի ըլլաս. և
հիմա կ'աղաչեմ՝ Թագաւորին զը-
րուդէ, Ժ ու անիկայ զիս քեզմէ
14 չարդիւնէր: Բայց Ահա՛ն անոր խօս-
քը մտիկ ընել չուզեց. հապա անկէ
զօրաւոր ըլլալով, է գանկիկայ բռնա-
դատեց, ու անոր հետ պառկեցաւ:
15 Ու Էստէր Ամոն գանկիկայ խիստ շատ
ստեց. անանկ որ՝ ունեցած սերէն
աւելի մեծ էր. և Ամոն անոր ը-
16 սաւ. Ել՛ զնա: Ու անիկայ անոր
ըսաւ. *Մի՛ ընէ՛ր ան բանը՝. զիս
վաւրտելուդ չարութիւնը՝ մէկալ
ինծի բրածէր աւելի մեծ է. Բայց
17 Ահա՛ն անոր մտիկ ընել չուզեց: Եւ
իրեն ծառայութիւնն ուրիշ մանչը
կանչեց ու ըսաւ. Ասիկայ քովէս
դուրս թողնէ, ու ետեւէն դուրս
18 կողպէ: (Եւ աղջկան վրայ Էրազ-
մադոյն պատմուճան մը կար, քան-
զի Թագաւորին կոյս աղջիկները
ասանկ պատմուճան կը հազ-
նէին:) Ու անոր ծառան գանի-
կայ դուրս հանեց, ու ետեւէն դու-
19 ռը կողպէ: Եւ Թամար Եմփիի
առաւ, և իր զիւտուն վրայ ցաւեց,
ու իր վրայի բազմադոյն պատմու-
ճանը պատուեց, և Յէճէթը իր զըլ-
խուն վրայ դրաւ, ու լալով զնաց:
20 Եւ անոր եղբայրը Արիստոմանոր
ըսաւ. Մի՛թէ եղբայրդ Ամոնը քե-
զի հետ եղաւ. ու չհիմա քոյրս՝
լուռ կեցիր. ան բու եղբայրդ է.
ասիկայ սիրտդ մի՛ դնէր. և Թա-
մար իր եղբորը Արիստոմանունը
21 անմխիթար կը նստէր: Ու Դա-
ւիթ Թագաւորը աս ամէն բաները
22 լսելով, խիստ խաբկացաւ: Եւ
Արիստոման Ամոնին հետ չաղէկ
կամ գէշ խօսք մը չխօսեցաւ. քան-
զի Արիստոման Ամոնը կատէր՝ իր
քոյրը Թամարը լրկելուն համար:
23 Ու երկու տարի անցնէին ետքը,
եղբոր Արիստոմանին Կաթիւնը՝ Եփ-
րեմի մօտ եղած Բաաղասօրին մէջ
ձարակտուր կ'ընէին, Արիստոման
Թագաւորին բոլոր որդիները հրա-
24 խիւնէ: Եւ Արիստոման Թագաւո-
րին զնաց ու անոր ըսաւ. Ահա՛ բու
ծառայիդ Կաթիւնը արարկտուր
կ'ընէն. չնորհք ըրէ, Թագաւորը

ու անոր ծառաները՝ բու ծառայիդ
25 հետ երթան: Եւ Թագաւորը Ա-
րիստոման ըսաւ. 2Է, որդիս,
ամէնքս չերթանք, որ քու վրադ
ծանրութիւն չըլլանք. ու գանկիկայ
ստիպեց. Բայց Դաւիթ երթալ
26 չուզեց, ու գանկիկայ օրհնեց: Եւ
Արիստոման ըսաւ. Եթէ ոչ՝ զոնէ
իմ եղբայրս Ամոնը մեր հետը գայ.
ու Թագաւորը անոր ըսաւ. Անի-
27 կայ ինչո՞ւ քու հետը երթայ: Բայց
Արիստոման գանկիկայ ստիպելուն
համար՝ Ամոնը ու Թագաւորին
բոլոր որդիները անոր հետը խրկեց:
28 Եւ Արիստոման իր մանչերուն պա-
տուիրեց ու ըսաւ. Նայեցէ՛ք, երբ-
որ Ամոնին շահարք դինիւն գուար-
թանայ, ու ես ձեզի՝ Ամոնը զար-
կէք ըսեմ, գանկիկայ մեղուցէ՛ք.
մի՛ վայսնաք. Գէ՛լ որ ես ձեզի հրա-
մայեցի. քաջասիրտ ու զօրաւոր
29 կարիճներ եղիք: Եւ Արիստոման
մանչերը՝ Արիստոման պատուա-
ծին պէս բրին Ամոնին. ու Թա-
գաւորին բոլոր որդիքը ոտք ելան,
և ամէն մէկը իր ջորին հնձնելով՝
30 փախան: Ու անորք դու ծամբան
ըլլալով, Դաւիթին լուր բերին ու
ըսին. Արիստոման Թագաւորին բու-
լոր որդիները մեղուցուց, ու անոնց-
31 մէ մէկը չմնաց: Եւ Թագաւորը
ոտք ելաւ, ի՛ր հանդերձները պատ-
ուեց, ու յգետինը պառկեցաւ. ու
անոր բոլոր ծառաները հանդերձնին
պատուած անոր Բաւիթիւնը կը կայ-
32 նէին: Ու Դաւիթին եղբորը Սա-
մայային որդին Զօփաղաբը պա-
տարխան տուաւ ու ըսաւ. Իմ
տէրս չկարծէ որ բոլոր Երիտասարդ-
ները՝ Թագաւորին որդիները մեղ-
ուցին. քանզի մինակ Ամոնը մե-
ռած է. վասն զի աս բանը Արի-
ստոման ընենովը որոշուած էր, ա-
նոր քոյրը Թամարը լրկած օրէն ի
33 վեր: Ու հիմա Էմփ Թագաւոր
տէրս իր սրտին մէջ աս բանը չզնէ,
կարծելով թէ՛ Թագաւորին բոլոր
որդիքը մեռան. քանզի մինակ Ամ-
34 ոնը մեռած է: Եւ Արիստոման
փախաւ: Ու երբոր Դաւիթին պա-
տարխան դէտը աչքերը վերցուց նա-
յեցաւ, տեսաւ որ իր ետեւէն լեռա-
նը քովէն խիստ շատ Ժողովուրդ
35 կու գար: Ան ատենը Զօփաղաբ
Թագաւորին ըսաւ, Ահա՛ Թագա-
ւորին որդիքը կու գան. ծառա-
36 խիւ Խօսքը ելաւ: Եւ անիկայ իր
խօսքը վրնցուցածին պէս, ահա
Թագաւորին որդիքը եկան, ու
ձայններն վերցուցին ու լացին. և
Թագաւորն ալ ու անոր բոլոր ծա-
37 ռաները մեծ լացով մը լացին: Իսկ
Արիստոման փախաւ, ու Գետուրի

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1030

ԴԱՄԱ. ԷԾ.
6, 9, 22:
ՀԱՌԺ. Գ.
7: ԱՐԺԱԳ.
Բ. 36:
ԵՄԺ. Կ.
10: ՍԱՊԷ.
ԺԵ. 15:
ՅՏԵՍ. Կ. 9:

ԳԼ. Կ. 11:
ԳԼ. ԺԵ.
16:

ԷԶԵՐ 3:

ԷԾԻ. ԷԾ.
19:

ԷԶԵՐ 38:

Ն. Բ. Գ. Բ.
1027
Հ. Բ. 17.
Գ. Բ. 17.
27.

տէրս Վստոժոյ Հրէշտակի մը պէս
իմաստուն է՝ բոլոր երկրիս վրայ
եղած բաները գիտնալու ։

21 Եւ թագաւորը Յովաբին ըսաւ .
Ան հիմա աս բանը ըրի . գնա ,
Արիստողմ պատանին Լոտ դար-
22 ձուր ։ Ան ատենը Յովաբ երեսի
վրայ գետինը ինկաւ , ու անոր
երկրպագութիւն ըրաւ , ու օրէնց
թագաւորը . և Յովաբ ըսաւ . Բու
ծառար այսօր գիտցաւ որ քու
աչքերուդ առջևը շնորհք գտայ ,
ով ակտըր իմ թագաւոր . քանզի
թագաւորը իր ծառային խօսքը

23 կատարեց ։ Աւ Յովաբ կ'աւ . Գե-
տուր գնաց , ու Արիստողմը Երու-
24 սաղէմ բերաւ ։ Եւ թագաւորը
ըսաւ . Թող իր տունը դառնայ ,
ու յիմ երեսս չտեսնէ ։ Եւ Արի-
ստողմ իր տունը դարձաւ , ու թա-
գաւորին երեսը չտեսաւ ։

25 Եւ բոլոր Խորայէլին մէջ Արիստ-
ողմին պէս գեղեցիկ ու գովէի
մարդ մը չկար . անիկայ Ռոթին
թագաւորին մինչև Գե-տուր գազաթը

26 արտա մը չուներ ։ Աւ երբոր իր
մազերը կը կտրէր , (որովհետեւ
տարին անգամ մը մազերը կը
կտրէր , քանզի իր վրայ ծանրու-
թիւն կ'ըլլար ,) իր գլխուն մազե-
րը կը կտրէր , -- թագաւորական
կշիռքով երկու Տաբիթ սիկղ կ'-
27 Գե-տուր ։ Եւ Արիստողմին իրէք տը-
ղայ՝ ու թամար անունով մէկ աղ-
ջիկ մը ծնաւ . անիկայ դէմքով
գեղեցիկ կնիկ մըն էր ։

28 Եւ Արիստողմ Երուսաղէմի մէջ
լման երկու տարի նստաւ , " ու

29 թագաւորին երեսը չտեսաւ ։ Եւ
Արիստողմ՝ Յովաբին Բ-բէ խրկեց ,
որ զանկայ թագաւորին խրկէ .
բայց անիկայ չուզեց անոր երթալ ։
Աւ նորին երկրորդ անգամ Բ-բէ
խրկեց . ու անիկայ երթալ չու-
30 զեց ։ Ան ատենը Աբիմեղիս իր ծա-
ռաներուն ըսաւ . Տեսէ՛ք Յովաբին
արտը՝ որ իմ Բ-բէ մօտն է , ու
անիկայ հոն գարի ունի , գացէ՛ք՝
զանիկայ կրակով այրեցէ՛ք ։ Եւ
Արիստողմին ծառայողը ան արտը

31 կրակով այրեցին ։ Աւ Յովաբ Ե-
րուսաղէմ Արիստողմին տունը գնաց , և
անոր ըսաւ . Ինչո՞ւ համար քու
ծառաներդ իմ արտու կրակով այ-
32 ըցին ։ Աւ Արիստողմ՝ Յովաբին
ըսաւ . Ան քեզի Բ-բէ խրկեցի՝ ու
ըսի . Հոն կուտր , քեզ թագա-
ւորին խրկեմ , որ ըսես թէ՝ Գե-
տուրն ինչո՞ւ կայ . իմ հոն ըլլալս
ինձի առկա աղէկ էր . և հիմա
թագաւորին երեսը տեսնեմ . ու
թէ որ իմ վրաս չարութիւն մը
33 կայ , թող զիս մեռցնէ ։ Եւ Յո-

վաբ՝ թագաւորին գնաց , ու --
Բ-բէ անոր իմացուց . և անիկայ
Արիստողմը կանչեց . ու թագաւո-
րին քովը գնաց . և թագաւորին
առջևը երեսի վրայ ինչ -- -- մինչև
ղետինը երկրպագութիւն ըրաւ .
ու թագաւորը Արիստողմը համ-
բուրեց ։

ԳԼ. ԺԵ

1 Արիստողմ անուշ խօսքերով և մարդասիրու-
թիւն ցուցնելով , Խորայէլի մարդոց սիրտերը
իրեն կը դարձնէր ։ 7 Աւիստ մը կատարելու
պատճառով հրաման կ'առնէ ֆերրոն երթա-
լու . 10 ու հոն ապստամբութեան մեծ խոր-
հուրդ մը կ'ընէ ։ 13 Դաւիթ աս լուրին վրայ
Երուսաղէմէն կը փախչի ։ 19 Նիթիթ՝ Դա-
ւիթին զատուիչ յուզեր ։ 24 Սաղովկ ու Ա-
րիստողմ՝ ապստամբին հետ ետ կը խրկուին ։
30 Դաւիթ ու իր ժողովուրդը լալով 2 խիճե-
նեաց լեռը կ'ընեն ։ 61 Դաւիթ կը խնդրէ
Աստուծէ որ Արիստողմին խորհուրդը խա-
փանի ։ 32 Գառնի պատուէրներով ետ կը
խրկուի ։

1 Եւ -- անկէ ետքը՝ Արիստողմ իրեն
համար Բ կառքեր , ձիեր ու իր
առջևէն Է-տուր յիսուն սուրհան-
2 ղակ մարդ պատրաստեց ։ Եւ Ա-
րիստողմ կանուխ կ'ընէր , ու դրա-
նը ծամբուն մէկ կողմը կը կայնէր .
և Արիստողմ ամէն դատ ունեցող՝
ու դատաստանի համար թագաւո-
րին եկող մարդը կը կանչէր ու կ'ը-
սէր . Դուն որ քաղաքէն ես . ու
երբոր անիկայ՝ Ծառար Խորայէլի
3 ցեղերուն մէկէն եմ կ'ըսէր , Արիստ-
ողմ անոր կ'ըսէր . Ես է՛ք , քու
դատող բանաւոր ու ուղիղ է . քայց
թագաւորին կողմանէ քեզի մտիկ
4 ընող չկայ ։ Եւ Արիստողմ կ'ըսէր .
Է երանի թէ՛ զիս աս երկրիս վրայ
դատաւոր դնէին . ու ամէն գէժ
կամ դատ ունեցող մարդը ինձի
5 գար , և անոր իրաւունքը ընէի ։ Աւ
երբոր մէկ մարդ մը մօտենար անոր
երկրպագութիւն ընելու , անիկայ
ձեռքը կ'երկնցնէր , զանիկայ կը
6 ընէր ու կը համբուրէր ։ Եւ Ա-
րիստողմ՝ դատաստանի համար
թագաւորին եկող բոլոր Խորայէլին
այսպէս ընելով , 7 Խորայէլի մար-
դիկներուն սիրտը " իրեն դար-
ձուց " ։

7 Աւ Դաւիթ անուշ խօսքով իմրնալէն
ետքը՝ Արիստողմ ըսաւ թագաւո-
րին . Շնորհք ըրա՛ւ , երթամ , ու
Տէրուջը ըրած ուխտս ֆերրոնի մէջ
8 կատարեմ . Է քանզի ծառայ Է երբ-
որ Աստուծոյ Գետուրը կը բնակի ,
Է ուխտ ըրի ու ըսի . Թէ որ Տէրը
զիս Երուսաղէմ դարձնէ , Տէրօք
9 ծառայութիւն ընեմ ։ Եւ թա-
գաւորը անոր ըսաւ . Դուն ինչպե-
ղութեամբ ։ Աւ անիկայ Էրու-
10 ֆերրոն գնաց ։ Եւ Արիստողմ
Խորայէլի բոլոր ցեղերուն լրտեսներ

Ն. Բ. Գ. Բ.
1027
1025
Լ. Բ. 17.
4. Բ. 15.
Դ. Բ. 15.
20.

1024
- Գ. Բ. Գ.
11.
Բ. Գ. Գ. Գ.
ա. 5.

Գ. Գ. Գ. Գ.
29.

Գ. Գ. Գ. Գ.
15.
Բ. Գ. Գ. Գ.
ա. 1.

1023
Գ. Գ. Գ. Գ.
Գ. Գ.

Է. Բ. Գ. Գ.
Գ. Գ. 2.
Դ. Գ. Գ. Գ.
38.
Է. Բ. Գ. Գ.
20, 21.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1023

Ստադ. Բ.
13: Ժ. 3:

5:

Բ. Բ. Բ. 5:

Ստադ. Բ.
9: Ժ. 12:

13: 14:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 5:

Ստադ. Գ. 1:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 6:

Գ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

Բ. Բ. Բ. Ժ. 8:

խրեց, ու ըսաւ. Փողին ձայնը
լսելուդ պէս՝ Արիստոմոս Բերքորն
11 մէջ թագաւոր եղաւ, ըսէք, Ու
Արիստոմոս չէտ՝ Երուսաղէմէն եր-
կու հարիւր մարդ գնաց շահաւի-
րուած. անոնք միամտութեամբ
գացին, ու ամենին բան մը չէին
12 գիտեր: Եւ Արիստոմոս զօհնրը ը-
րած ատենը՝ Բաւիթին խորհրդա-
կիցը Գեղոնացի Արիստոփէլը իր
Բեղոն քաղաքէն կանչել տուաւ.
և դաւաճանութիւնը զօրացաւ, ու
Ժողովուրդը երթալով Էլը չատնար
Արիստոմոս թովը:
13 Եւ Դաւիթին լրաբեր մը եկաւ
ու ըսաւ. Բաւիթին մարդիկնե-
րուն սիրտը Արիստոմոս չէտ մէկ՝
14 եղաւ: Ան ատենը Դաւիթ՝ Ե-
րուսաղէմի մէջ իր հետը եղող բո-
լոր ծառաներուն ըսաւ. Ելէք
Ժփախէք. քանզի Արիստոմոս ե-
րեսէն մեզի ազատութիւն չկայ.
չուտ ըրէք՝ գացէք. չըլլայ որ ա-
նիկայ շուտով մեզի հասնի, ու մեր
վրայ չարիք հասցնէ, ու քաղաքը
15 սուրի բերնէ անցնէ: Եւ թա-
գաւորին ծառաները թագաւորին
ըսին. Մեր տեր թագաւորը ինչ
որ արժան համարի, հաշ թու ծա-
ռաներդ պատրաստ եւ ընէր:
16 Ու թագաւորը և անոր իտեւէն
անոր բոլոր տունը ելաւ. ու թա-
գաւորը չիր հարձերէն տար կնիկ
Թողուց, որ տանը մէջ պահպանու-
17 թիւն ընէ: Եւ թագաւորը ու
անոր ետեւէն բոլոր ժողովուրդը ե-
լաւ. ու անոնք հեռու լեռք մը
18 կայնեցան: Եւ անոր բոլոր ծա-
ռաները իւր բոլոր ֆերթիւները և
բոլոր Փէլթիւները անոր բովէն
կանցնէին. ու անոր հետը Գեթէն
եկած բոլոր Գեթիացիները վեց հա-
րիւր մարդ թագաւորին առջեւէն
19 կանցնէին: Եւ թագաւորը շփ-
թացի Եթթիին ըսաւ. Ինչո՞ւ հա-
մար դուն ալ մեզի հետ պիտի եր-
թաս. դարձիր, ու թագաւորին
հետը նստէ. քանզի դուն օտարա-
կան ես. ու նաեւ եղած տեղը պան-
20 դուստ ես: Դուն երեկ եկար, ու
այսօր ես քեզ տեղէդ խախտեմ,
որ ինձի հետ երթաս. հաշ ես
կ'երթամ, քու որ պիտի երթամ.
դուն դարձիր, ու թու եղբայրներդ
ու ծննդաւորներդ բոլ հետը ըլլայ
21 Ու Եթթի՝ թագաւորին պատաս-
խան տուաւ. ու ըսաւ. Եթերը
կենդանի է, ու իմ թագաւոր
տէրս ալ կենդանի է, որ իմ թա-
գաւոր տէրս ուր որ ըլլայ, թէ
մահուան մէջ և թէ կենդանու-
թեան մէջ՝ քու ծառադ ալ հոն

22 պիտի ըլլայ: Եւ Դաւիթ՝ Եթ-
թիին ըսաւ. Ուրե՞ն եկուր անցիր.
ու Գեթիացի Եթթին իր հետը ե-
ղող բոլոր մարդիկներով ու բոլոր
23 ընտանիքներով անցաւ: Եւ բո-
լոր երկիրը մեծ ձայնով կու լար.
ու բոլոր ժողովուրդը կանցնէր. և
թագաւորը Գեղոն հեղեղատէն
կանցնէր. ու բոլոր ժողովուր-
դը դէպ ի նախապատին ծամբան
կանցնէին:
24 Եւ ահա Սաղովն ալ՝ ու անոր
հետ բոլոր Ղևտացիները Լատուծոյ
ուխտին տապանակը կը տանէին.
և Լատուծոյ տապանակը կայնե-
ցուցին, ու մինչև որ բոլոր ժողո-
վուրդը քաղաքէն ելաւ լմնեցաւ,
Արիստոմոս լլզո՞հ կը մատուցա-
25 նէր: Եւ թագաւորը Սաղովնին
ըսաւ. Լատուծոյ տապանակը քա-
ղաքը դարձուր. թէ որ Տերոյը
առջեւ շնորհք գտնեմ, ան ատե-
նը՝ զիս ետ պիտի դարձնէ, ու
զանիկայ ու անոր ընկալաւոր ին-
26 ծի պիտի ցուցնէ. Բայց թէ որ
ինձի պայպէս ըսէ. Էթեղի չեմ
հաւնիր. հաշ ես խնդրեմ. Դիր
աչքէն հաճող երեցանք պէս թող
27 ընէ ինձի: Եւ թագաւորը Սա-
ղովն քահանային ըսաւ. Դուն
ըտեսանող է՞. Խաղաղութեամբ
քաղաքը դարձիր, ու քու որդիդ
Արիմասար՝ ու Արիմասին որդին
Յովթաթամը՝ ձեր երկու որդինե-
28 ըր ձեզի հետ: Ահա ես՝ անապա-
տին դաշտերուն մէջ պիտի սպա-
սեմ, մինչև որ ձեզմէ լուր մը առ-
նեմ: Եւ Սաղովն ու Արիմասը
29 Լատուծոյ տապանակը Երուսաղէմ
դարձուցին, ու անոնք հոն մնացին:
30 Եւ Դաւիթ՝ Զիթիէնաց լեռնէն
վեր կ'ելլէր, ու ելնով կու լար. և
Էղլուխը ծածկեր էր, ու անիկայ
բոկոսուն կը քայլէր. և անոր հետ
եղող բոլոր ժողովուրդն ալ՝ բա-
մէքը իրենց զուլը ծածկեր էին,
31 ու յալով կ'ելլէին: Եւ Դաւիթին
պատմեցին ու ըսին. Ը. Արիստոփէլը
Արիստոմոսին հետ դաւաճանութիւն
ընողներուն մէջն է: Ու Դաւիթ
ըսաւ. Ով Տէր կ'աղայեմ, Էթթի-
տոփեկին խորհուրդը խախտեմ:
32 Ու երբոր Դաւիթ ան բլուրը հա-
սաւ, ուր որ Լատուծոյ երկրպա-
ղութիւն ըրաւ, հաշ Արաքացի
Քուսին՝ հանդերձները պատուած ու
զիսուն վրայ հող Գեթ՝ զանիկայ
33 դիմաւորեց: Եւ Դաւիթ անոր ը-
սաւ. Թէ որ իմ հետս գաս, ինձի
34 բեռ մը կ'ըլլաս. Բայց թէ որ քա-
ղաքը դառնաս, ու Արիստոփէլ
ըսես որ, Ով թագաւոր՝ քե՛ս քու
ծառադ պիտի ըլլամ. առաջուց

Ն. Բ. Գ. Բ.
1023

Յ. Բ. Ժ. Բ.
1:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Ժ. Բ. 2:

Ն. Բ. Գ. Բ. 1023

ԳԼ. ԺԵ. 15, 16:

Բ. Լ. Բ. 27:

ԳԼ. ԺԶ. 16: 100, 101, 102, 103:

ԳԼ. ԺԶ. 15:

ԳԼ. ԺԶ. 15:

ԳԼ. ԺԶ. 30, 32:

Բ. Լ. Բ. 2:

ԳԼ. ԺԶ. 30, 32:

ԳԼ. ԺԶ. 30, 32:

ԳԼ. ԺԶ. 23, ԺԶ. 29:

ԳԼ. ԺԶ. 27:

ԳԼ. ԺԶ. 13:

ԳԼ. ԺԶ. 16: 100, 101, 102, 103:

ԳԼ. ԺԶ. 16: 100, 101, 102, 103:

քու հորդ ծառան էի, ու հիմա քու ծառադ եմ. ան ատենը Աբի-տփեղին խորհուրդը ինձի համար 35 կրնաս ջրուել: Եւ ահա Սաղովդ ու Աբիաթար քահանաները հոն քեզի հետ են. ու թագաւորին տունէն ինչ որ լսես, Սաղովդ ու Աբիաթար քահանաներուն պատմես: 36 Ահա հոն Բանոնց երկու որդիները՝ Սաղովդին քրոջն Աբիմաաքը ու Աբիաթարին քրոջն Յովսափատը՝ իրենց հետն են. ու ձայն լսած խօսքերնիդ անոցը ձեռքովը ինձի իմացընէք: Եւ էր Դաւիթին բարեկամը Բուսի՝ քաղաքը մտաւ. ու Երեսողովն աւ Երեսողովն մը տաւ:

ԳԼ. ԺԶ

1 Սբաւ ընծաներով ու խորանանկութիւն բանեցնելով՝ իր տիրոջ ստացուածքին տէր կ'ըլլայ: 5 Սեմէի՝ Բաւորիմի քովը Դաւիթը կ'անիծէ: 9 Դաւիթ համբերութիւնով վերջէն իր թագաւորը ըլլաւ: ու որդիներն ալ վերջէն իր թագաւորներ կ'արգիւնէ: 15 Բուսի՝ Աբիսողովն խորհուրդակց Կըլայ: 20 Աբիտփեղին խորհուրդը:

1 Ու երբոր Դաւիթ լուսնի տակ իւնի քիչ մը անցեր էր, ահա Քեմփիքոսթէին ծառան Սիբա զանկեղ զիմաւորեց, հետք երկու էլ առնաւաւ, որոնց վրայ երկու հարիւր հաց, հարիւր որդիդ չամիչ, ու հարիւր խմորային պտուղ, ու տիկ մը զինի բնու:

2 Նաւորներ էր: Եւ թագաւորը Սիբային ըսաւ. Աստօր ի՞նչ պիտի բնէր: Ու Սիբան ըսաւ. Ելելը թագաւորին տանը համար է, որ անոնց վրայ հեծնեն. և հացը ու ամանային պտուղները մանկերուն համար է, որ ուտեն. ու զինին աւ անապատին մէջը նուազածներուն համար է, որ խմեն: Եւ թագաւորը ըսաւ. Հապա քու տիրոջ որդին ո՞ր է: Եւ Սիբան թաղաւորին ըսաւ. Ահա անկեղ Երեսողովն կը նստի. քանզի ըսաւ թէ՝ Այսօր իսրայէլի տունը իմ հօր թագաւորութիւնը ինձի պի-

3 Համար է, որ խմեն: Եւ թագաւորը ըսաւ. Հապա քու տիրոջ որդին ո՞ր է: Եւ Սիբան թաղաւորին ըսաւ. Ահա անկեղ Երեսողովն կը նստի. քանզի ըսաւ թէ՝ Այսօր իսրայէլի տունը իմ հօր թագաւորութիւնը ինձի պի-

4 տի դարձնէ: Եւ անոնք թագաւորը Սիբային ըսաւ. Ահա Սեմփիքոսթէին ամէն ունեցածը քեզի ըլլայ: Ու Սիբա ըսաւ. Ո՞վ տէր իմ թագաւորը՝ շնորհակալ եմ: Թող քու առջև շնորհք գտնեմ:

5 Եւ Դաւիթ թագաւորը մինչև Բաւորիմը եկաւ. և ահա անկէ՝ Սաղովդին տանը ազատահալ շինարարի որդին Սեմէի անունով մարդ մը ելաւ, ու ելելով կ'անիծէ: 6 Ժէր. Եւ Դաւիթին՝ ու Դաւիթ թագաւորին բոլոր ծառաներուն քար կը նետէր. ու բոլոր ժողովուրդը, ու բոլոր զօրաւոր մար-

դիկները լուսնի տակ զինն ու 7 ձայն զինն ի՛րարէն. Եւ Սեմէի անոր անէծք տուած ատենը՝ այսպէս կ'ըսէր. Ելել, ելիր ո՞վ առիւնահեղ մարդ, էով անորէն 8 մարդ. Տէրը լուսնու տանը բոլոր արիւնը Բաւորի դարձուց, որ անոր տեղը թագաւոր եղար. ու Տէրը թագաւորութիւնը քու որդւոյդ՝ Աբիսողովին ձեռքը տուաւ. և ահա քու չարիքը քեզի հասաւ. քանզի դուն արիւնահեղ 9 մարդ մըն ես: Եւ Զարուհայի որդին Սեմուան՝ թագաւորին ըսաւ. Աս ծնունդ չունը ինչո՞ւ համար ի՛մ տիրոջ թագաւորին անէծք տայ. թող տուր անցնիմ, ու 10 անոր զլուխը առնեմ: Բայց թագաւորը ըսաւ. Ո՞վ Զարուհայի որդիք, Լուսնի ինձի հետ ի՞նչ բան ունիք. թող տուէր որ այսպէս անէծք տայ. քանզի է՞ Տէրը ըսաւ անոր. Դաւիթը անիծէ. ու ծով կրնայ ըսել թէ, Ինչո՞ւ համար 11 այդպէս ըրիք: Եւ Դաւիթը՝ Աբիսողովին ու իր բոլոր ծառաներուն ըսաւ. Ահա ի՛մ երանքս ելող հորդիս իմ հօգիս կը փրտուէ, ու մնաց աս բնեմարտներն. թող տուէր զանկեղ, որ անիծէ:

12 Բանի Տէրը ըսաւ անոր. Գուցէ Տէրը իմ ներշնչութեան նայի. ու ասորուն անոր տուած անէծքին տեղը՝ Տէրը ինձի շարիք հատուէ: 13 Գանէ. Եւ Դաւիթ իր մարդիկներուն հետ ճամբան կ'երթար, ու Սեմէի զիմացէն լեռանը քովէն կ'երթար, և անէծք տալով՝ քարեր նետելով՝ ու հող ցանկելով կ'երթար: Եւ թագաւորը ու անոր հետ եղող բոլոր ժողովուրդը յողանած եկան, ու հոն հանգչեցան:

15 Եւ Աբիսողովն ու բոլոր ժողովուրդը՝ իսրայէլի մարդիկը՝ երուսաղէմ մտան. ու Աբիտփեղ աւ 16 նոր հետն էր: Ու երբոր Դաւիթին բարեկամը Երաքացի Բուսին Աբիսողովին քովը դնաց, Բուսի ըսաւ Աբիսողովին. Կըցցէ արքայ, 17 կըցցէ արքայ: Եւ Աբիսողովն՝ Բուսիին ըսաւ. Բարեկամիդ վրայ ունեցած սերդատիկայ է. Ինչո՞ւ 18 բարեկամիդ հետ չապրիք: Եւ Բուսի ըսաւ Աբիսողովին. 2Է. Հայայ Տէրոջը ու աս ժողովուրդին և իսրայէլի բոլոր մարդիկներուն ընտրածը ո՞վ որ ըլլայ, ու անոր պիտի ըլլամ, ու անոր հետ պիտի նստուիմ: Եւ Դաւիթն ալ՝ Ես որուն ծառայութիւն պիտի ընեմ. անոր որդւոյն չէ՞. Ինչպէս որ քու հորդ առջև ծառայեցի, անանկ աւ քու առջև պիտի ըլլամ:

Ն. Բ. Գ. Բ. 1023

Բ. Բ. Գ. Բ. 13:

Բ. Բ. Գ. Բ. 16: 100, 101, 102, 103:

Բ. Բ. Գ. Բ. 29: 100, 101, 102, 103:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 32, 33:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Բ. Բ. Գ. Բ. 24, 56, 67:

Ն . Բ . Դ . Բ .
1023

Է Զ Գ 5 :

* Սա՛մ Ինձի
Համար

† ԵՔ . Իմ
կեանքիս
դէմ ունայ-
նութիւն ը-
րած պիտի
ըլայի :

Ղ ՅԵ . Է . 26 :

Է ԾԵ . Ժ Դ .
17 :

Է ՏԵ՛Ն ԳԼ .
Ժ Դ . 27 :

‡ ԵՔ . ԺԵԼ
ԲԸ

ափս Հազար Ինչէ կշռուով ալ ար-
ծաթ դրուէր , թագաւորին որ-
դւոյն ձեռքս չէի երկնցըներ .
Էքանդ մենք լսեցինք , երբոր թա-
գաւորը քեզի ու Արեւսային ու
Եթթիին պատուիրէց՝ ըսելով .

* Աճն մէկերնիդ՝ Արիսողոմ պա-
13 տանինն հոգ տարէք . Եթէ ոչ՝
† պարսպ տեղը իմ կեանքս փտանդի
մէջ պիտի դնէի՝ . քանզի բնաւ բան
մը թագաւորէն գաղտուկ չմնար .
ու դուն ալ Ինչէ դէմ պիտի կենա-

14 յիր : Եւ Յովաբ ըսաւ . Ես քու
առջևդ այսպէս ժամանակ չեմ
անցըներ . ու իր ձեռքը իրեք նետ
առաւ , ու անոնցմով Արիսողոմին
սիրտը խոցեց , որ անիկայ տակա-

15 լին բեկնին վրայ ողջ էր : Եւ
Յովաբին զինակիրները տուար մանչ
չորս կողմը պաշարելով՝ Արիսո-
ղոմը զարկին , ու զանիկայ մեռ-

16 ցուցին : Եւ Յովաբ փող շնե-
ցուց , ու զօրքը՝ Իսրայէլը Հայա-
ծելէն ետ դարձաւ . քանզի Յովաբ

17 զօրքը զսպեց : Ու Արիսողոմը ա-
ռին , և զանիկայ անտառին մէջը
մէկ մեծ փոսի մը մէջ նետեցին , ու
շատոր վրան խրատ մեծ քարակոյտ
մը դիզեցին . և բոլոր Իսրայէլը
փախաւ՝ ամէն մէկը իր վրանը :

18 Եւ Արիսողոմ իր կենդանու-
թեան ատենը մէկ արձան մը առեր
էր , ու զանիկայ իրեն Համար
Եթագաւորին հովիտին մէջը կանգ-
նեց էր , ըսելով թէ՛ Ընդի չու-
նիմ՝ որ իմ անուանս յիշատակը
պահէ . ու ան արձանը իր անու-
նովը կոչեր էր , որ անիկայ մինչև
աս օրս Արիսողոմին † արձանը կ'ը-
սուի :

19 Եւ Սաղովկի որդին Արիմաասը
ըսաւ . Հիմա վազեմ , ու թագա-
ւորին աւետիս տանիմ , որ Տէրը
անոր իրաւունքը ըրաւ , ու զանիկայ
իր թշնամիներուն ձեռքէն ազատեց :

20 Ու Յովաբ անոր ըսաւ . Դուն այսօր
աւետիս Գաւիթի մարդ չես . դուն
մէկ ուրիշ օր մը աւետիս տար ,
բայց այսօր աւետիս մի՛ տանիր .
քանզի թագաւորին որդին մեռաւ :

21 Եւ Յովաբ՝ Քուսիին ըսաւ . Գնա
տեսածդ թագաւորին պատմէ՛ . ու
Քուսի՝ Արիսողոմին երկրպագութիւն

22 ըրաւ , և վազելով դնաց : Ու
Սաղովկին որդին Արիմաասը նորէն
Յովաբին ըսաւ . Ինչ և իցէ հրա-
ման տուր՝ որ ես ալ Քուսիին եւ
տեւէն վազեմ : Ու Յովաբ ըսաւ .
Ինչու վազեմ որդիս , որովհետեւ

23 աւետիս մը չունիս տանելու : Ես
անիկայ ըսաւ . Ինչ և իցէ վազեմ .
ու անոր ըսաւ . Վաղէ : Եւ Ա-
րիմաաս դաշտին ճամբովը վազեց ,

24 ու Քուսիէն անցաւ : Եւ Դաւիթ
երկու դուներուն մէջը կը նստէր .
ու Դիէտը դրանք տանիքին վրայ
դէպ 'ի պարիսպը դնալ , և աչքերը
վերցընելով տեսաւ որ՝ ահա մէկ

25 մարդ մը մինակ կը վազէր : Եւ ա-
տենը դէտը բարձր ձայնով թագա-
ւորին իմացուց . ու թագաւորը ը-
սաւ . Թէ որ մինակ է , անոր բե-
րանը աւետիս կայ : Ու անիկայ

26 կու գար ու կը մօտենար : Եւ դէ-
տը մէկ ուրիշ վազող մարդ մը տե-
սաւ . ու դէտը դուռնապանին բարձր
ձայնով ըսաւ . Ահա մէկ որդի
մարդ մըն ալ մինակ կը վազէ : Եւ
թագաւորը ըսաւ . Ան ալ աւե-

27 տաւոր է : Ու դէտը ըսաւ . Առ-
ջնին ընթացքը՝ Սաղովկի որդւոյն
Արիմաասին ընթացքին պէս կ'երե-
նայ ինծի : Եւ թագաւորը ըսաւ .
Անիկայ բարի մարդ է , ու բարի ա-

28 լետիսով կու գայ : Եւ Արիմաաս
պոռալով՝ ըսաւ թագաւորին . Ող-
ջոյն . ու երեսի վրայ գետինը Եթա-
ւով՝ երկրպագութիւն ըրաւ թա-
գաւորին , ու ըսաւ . Օրնեալ ըլլայ
քու Տէր Աստուածդ , որ իմ տի-
րոջս թագաւորին դէմ ձեռք վեր-
ցնողները ու՛ր յեւթոյնեց :

29 Եւ թագաւորը ըսաւ . Արիսողոմ
պատանին ողջ է : Ու Արիմաաս
ըսաւ . Երբոր Յովաբ՝ թագաւորին
ծառան ու զե՛ քու ծառադ խրկեց ,
մէկ մեծ խուժը մը տեսայ , բայց

30 ինչ ըլլալը չմտայ : Եւ թագա-
ւորը ըսաւ . Դարձիր ու հոս կայ

31 նէ : Ու անիկայ դարձաւ ու կայ-
նեցաւ : Եւ ահա Քուսին եկաւ .
ու Քուսի ըսաւ . Իմ տիրոջ թա-
գաւորին աւետիս Կա՛մ , որ բո-
լոր քու վրադ ելլողներուն ձեռքէն
Տէրը այսօր իշխ ազատեց , ու քեզի

32 իրաւունքը ըրաւ : Եւ թագաւորը
Քուսիին ըսաւ . Արիսողոմ պա-
տանին ողջ է : Ան ատենը Քու-
սին ըսաւ . Իմ տիրոջ թագաւորին
թշնամիները՝ ու չարութիւն
ընէլա՛ւ Համար քու վրադ ելլողները՝

33 ան պատանիին պէս ըլլան : Եւ
թագաւորը խռովեցաւ . ու դրան
վերնատունը ելաւ , ու լացաւ . և
քալելով՝ այսպէս կ'ըսէր . Ժ որդեակ
իմ Արիսողոմ , որդեակ իմ , որ-
դեակ իմ Արիսողոմ , երանի թէ
քու տեղդ ես մեռնէի . Արիսողոմ
որդեակ իմ , որդեակ իմ :

ԳԼ . ԺԹ

1 Յովաբ կ'արգիլէ թագաւորը սուգ ընելէն : 9
Իսրայէլացիք թագաւորը թագաւորը ետ բե-
րելու : 11 Դաւիթ՝ քահանաներուն լուր
կը իրկէ որ Յուդայի մարդիկ յորդորեն : 18
Անմէկին յանձնարը կը ներուի : 32 Բերդիկ
իր տունը կը դառնայ , ու անոր որդին Գամա-

Ն . Բ . Դ . Բ .
1023

Է Զ Թագ 26
Թ . 17 :

Ժ ԳԼ . ԾԿ .
4 :

Ն. Բ. Դ. Բ. 1023

ամբ թագաւորին պալատին մէջ կ'ընդունուի : 41 Իտալացիք կը փխին Յուդայեանդ չեստ, որ առանց իրենց ներկայ գտնուելուն՝ թագաւորը տուն բերեր են :

- ՀԺԲ 32 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 30 : ԳԼ. Ժ. Բ. 33 :

* ԵԲԲ. ԳԼ. Ժ. Բ. 14 : 8 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 14 :

- 1 Եւ Յովաբին պատմութեամբ թէ՛ Ահա թագաւորը Արիստոգորոսին համար իմ լայ ու սուգ կ'ընէ :
- 2 Եւ ան օրը յաղթութիւնը սուգի դարձաւ բոլոր զօրքին առջևը . քանզի զօրքը լսեց որ թագաւորը 3 իր որդւոյն համար կը ցաւի : Ու ան օրը զօրքը զողի պէս - քաղաքը կը մտնէր, պատերազմէն փախած ու 4 ամէցած զօրքի պէս : Եւ թագաւորը Բիր երեսը ծածկէր . ու թագաւորը մեծ ձայնով մը կը կանչէր . 5 Որդեակ իմ Արիստոգորոս, Արիստոգորոս որդեակ իմ, որդեակ իմ :
- 6 Եւ Յովաբ ներս մտաւ թագաւորին քովը, ու ըսաւ . Այսօր քու կեանքը, ու քու տղաներուդ ու աղջիկներուդ կեանքը, և քու կընիկներուդ ու հարձերուդ կեանքը ապատող ամէն ծառաներուդ երես 6 ար . այսօր ամօթով ըրիր . Քանզի քեզ ատողները կը սիրես, ու քեզ սիրողները կ'ատես . վասն զի այսօր յայտնեցիր որ 7 - Եւ իշխաններդ ու ծառաներդ բանի մը տեղ չես դնէր . և այսօր աղէկ հասկըցայ որ, Թէ որ այսօր Արիստոգորոս ողջ մնար, ու մենք ամէնքս մեռնէինք, ան ատենը քու աչքերուդ հաճոյ պիտի 7 երևնար : Եւ հիմա ոտք ելիր, ու դուրս եկուր . եւ քու ծառաներուդ * չես քաղցրութեամբ՝ խօսէ . քանզի Տերօղմով երդում կ'ընեմ որ՝ Թէ որ դուն դուրս չելլես, աս գիշեր քովդ մարդ մը պիտի չմնայ . ու ասիկայ բեզէ՝ քու տղայութեանէդ մինչև հիմա գլուխդ եկած ամէն ձախորդութիւններէն աւելի զէջ 8 կ'ըլլայ : Եւ թագաւորը էլաւ, ու դուռը նստաւ . ան ատենը բոլոր զօրքին պատմեցին ու ըսին . Ահա թագաւորը դուռը նստեր է . ու բոլոր զօրքը թագաւորին առջևը եկան . բայց Իտալայէի մարդիկը Բրենց վրանները փախեր էին :
- 9 Եւ Իտալայէին ամէն ցեղերուն մէջ բոլոր Ժողովուրդը կը վիճէին ու կ'ընէին . Մեր թշնամիներուն ձեռքէն մեզ փրկողը թագաւորն է . ու Փղշտացւոց ձեռքէն մեզ ազատողը անիկայ է . և հիմա Արիստոգորոս պատաճառովը Դաս երկրէս 10 փախաւ . Ու Արիստոգորոսը՝ որն որ մեր վրայ ինչ-որ օճեցիկը, պատերազմի մէջ մեռաւ . և հիմա դուք թագաւորը ետ դարձրնելու վրայով ինչու բան մը չէք խօսիր :
- 11 Ու Դաւիթ թագաւորը՝ Սարուիլ ու Արիամար բահաններուն մօտ

- խրկեց՝ ըսելով . Յուդայի ծերերուն հետ խօսեցէք ու ըսէք . Թագաւորը իր տունը դարձնելու ինչու չէտ կը մնար . քանզի բոլոր Իտալայէին խօսքը թագաւորին համար՝ մինչև անոր տունը . Դուք իմ եղբայրներս . Խոսկորս ու մարմինս էք . ու թագաւորը իր տունը դարձնելու ինչու ետ կը մնար :
- 13 Եւ Ամնայիին ըսէք . Դուն իմ ոսկորս ու մարմինս չես . Եւստունած ինծի այսպէս՝ ու ասկէ աւելի ընէ, Թէ որ Յովաբին տեղը միշտ իմ առջև զօրագլուխ չըլլաս :
- 14 Եւ Յուդայի բոլոր մարդոցը սիրտը՝ Եմէկ մարդու * Դէ պէս ինչէր դարձուց . ու թագաւորին Դաւիթ - Դաւիթը իր կեցին՝ Եւստուն . Դարձիր, Թէ դուն և Թէ քու առջև ծառաներդ : Ան ատենը թագաւորը դարձաւ, ու մինչև Յորդանան եկաւ . Յուդան ալ մինչև Բաղդադա եկաւ, որ թագաւորը զիմաւորէ, ու թագաւորը Յորդանանէն անցնէ :
- 16 Ու Ժգերայի որդին Բաւուրիմացի Բենիամինեան Սեմէին արտորարով՝ Յուդայի մարդիկներուն հետ Դաւիթ թագաւորը զիմաւորելու 17 իջաւ . Եւ անոր հետ Բենիամինէն հազար մարդ կար . ու Սաուլին տանը ծառան Սիբեա՝ իր տասնուն հինգ որդիներովը և քսան ծառաներովը եկան . ու թագաւորին առջևը՝ 18 Զերդանները հասան : Եւ թագաւորին տունը անցնելու համար, ու անոր աչքերուն հաճոյ երեցածը ընելու համար՝ մէկ նաւակ մը անցաւ . ու երբոր թագաւորը Յորդանանէն անցաւ, Գերայի որդին Սեմէին՝ թագաւորին 19 առջևը ինկաւ, Եւ թագաւորին ըսաւ . Եւստուն ինծի յանցանք չես պէ, ու իմ թագաւոր տիրոջս Երուսաղէմէն ելած օրը՝ Եւ ծառայիլը քած անօրէնութիւնը չսխլէ, ու թագաւորը թգանիկայ իր սրտին 20 մէջը չդնէ . Քանզի քու ծպուագիտցայ որ մեզ զործեցի . և ասան այսօր Յովսեփին բոլոր տունէն առաջ ետ եկայ, որ իմ թագաւոր տերս զիմաւորելու իջնեմ : Ու Զարուհէայի որդին Արեւսա պատասխան տուաւ ու ըսաւ . Միթէ Սեմէի ասոր համար պիտի մեռնի, որ * Տերօղմ օճեաւ . 21 Եւստուն ինծի հետ ի՞նչ բան ունիք ու շարուհէայի որդիք, որ այսօր ինծի թշնամութիւն կ'ընէք . Դաւիթէ այսօր Իտալայէի մարդ մը պիտի մեռնի . որովհետեւ զիտեմ որ ես այսօր Իտալայէի վրայ թագա-

Ն. Բ. Դ. Բ. 1023

+ ԵԲԲ. ԳԼ. Ժ. Բ. 1023

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 1 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 25 : Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 17 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 1 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 9 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 5 : Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 8 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 2 : 10 : Բ. Ժ. Բ. 1 : 2 :

* Եւստուն Յորդանանէն անցնէ :

Եւ թագաւորը Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 15 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 5 : 6 : Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 33 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 5 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 25 :

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 10 :

Եւ թագաւորը Բ. ԳԼ. Ժ. Բ. 13 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 1023

Գ. Բ. Գ. Բ. 37. 46. Գ. Բ. 6.

Գ. Բ. Գ. Բ. 17.

Գ. Բ. Գ. Բ. 3.

Գ. Բ. Գ. Բ. 17. 20.

Գ. Բ. Գ. Բ. 10. 16.

Գ. Բ. Գ. Բ. 10. 13.

Գ. Բ. Գ. Բ. 7.

Գ. Բ. Գ. Բ. 27.

Գ. Բ. Գ. Բ. 10.

23 Լոր եմ. Եւ թագաւորը Սեմիին
ըսաւ. Պիտի չմեռնիս. ու թագա-
ւորը անոր երդում ըրաւ:
24 Եւ Սաւուղին որդին Մեմի-
բոսթէն՝ թագաւորը դիմաւորելու
իջաւ. ու անիկայ՝ թագաւորին
զգացած օրէն մինչեւ անոր խաղա-
ղութեամբ եկած օրը, ոտերը չէր
դարմաներ, ու մօրուքը չէր շտ-
25 կեր, և լաթերը չէր լուացեր: Ու
երբոր թագաւորը դիմաւորելու
համար երուսաղէմ եկաւ, թագա-
ւորը անոր ըսաւ. Ով Մեմիբոս-
թէն, յինչո՞ւ ինծի հետ չգացիր:
26 Եւ անիկայ ըսաւ. Ով տէր իմ
թագաւոր. իմ ծառաս դիս խա-
բեց. քանզի բու ծառադ ըսաւ.
Եւր պատրաստեմ, որ վրան հե-
նեմ, ու թագաւորին հետը եր-
թամ. վասն զի ծառադ կաղ է:
27 Եւ անիկայ՝ բու ծառադ՝ իմ
թագաւոր տիրոջ առջևը բամբա-
սեց. լքայց իմ թագաւոր տէրս
Աստուծոյ հրեշտակի մը պէս է.
ուստի բու աչքերուդ հաճոյ երե-
28 ցածը ըրէ. Քանզի թէպէտք իմ
հօրս բոլոր տունը իմ թագաւոր
տիրոջ առջևը միայն մեռնելու
մարդիկներ էին, լքայց դուն՝ բու
ծառադ՝ բու սեղանդ կերակուր
ուտողներուն կարգը դիր. ուստի
այլ ասկէ ետե ինչ իրաւունք ու-
29 նիմ թագաւորին բողոքելու: Եւ
թագաւորը անոր ըսաւ. Այլ ին-
չո՞ւ բու րանբուդ վրայ կը խօսիս.
Ես քի որ՝ դուն ու Սիբան արտերը
30 մշկներդ բածնէք: Ու Մեմիբ-
ոսթէն ըսաւ թագաւորին. Թող
անիկայ ամէ նն ալ առնէ. որով
հետե իմ թագաւոր տէրս խաղա-
ղութեամբ իր տունը եկաւ:
31 Եւ Դաղաղաղացի Բերզելին
Ռովելիմէն իջաւ, ու թագաւորին
հետ Յորդանանէն անցաւ, որ զա-
32 նիկայ Յորդանանէն յուղարկէ. Ու
Բերզելի խիտո ծեր էր, ու թառն
տարկան մարդ ըլլաւ. և որչափ
ժամանակ որ թագաւորը Մանայի-
մի մէջ կեցաւ, Էզանիկայ ինքը
33 մին էր: Ու թագաւորը Բերզելին
ըսաւ. Ինծի հետ անցիր, և քեզ
իմ բոլոս Երուսաղէմ մէջ կերակ-
34 րեմ: Ու Բերզելի՝ թագաւորին
ըսաւ. Իմ կենացս տարիներուն օ-
րերը որչափ պիտի ըլլան՝ որ թա-
գաւորին հետ Երուսաղէմ ելլեմ.
35 Ես այսօր ու թառն տարեկան եմ.
միթէ աղէկը ու դէլը կրնամ որո-
շել. միթէ ծառադ իր կերածին
ու խմածին համը կրնայ առնել.
և ասկէ ետքոր խաղ կանչող մար-
դիկներուն կամ կնիկներուն ծայնը

կրնամ լռել. ու բու ծառադ իմ
թագաւոր տիրոջս ինչո՞ւ համար
36 ընե ըլլայ: Բու ծառադ՝ թագա-
ւորին հետ քիչ մը Յորդանանէն
պիտի անցնի. ու թագաւորը ին-
չո՞ւ ինծի այսպէս փոխարէն մը հա-
37 տուցանէ: Թող ծառադ դառ-
նամ, ու իմ քաղաքիս մէջ իմ հօրս
ու մօրս գերեզմանին քովը մեռ-
նիմ. ահա բու ծառադ. Քամաս
մը իմ տիրոջս թագաւորին հետ
անցնի. ու բու աչքերուդ հաճոյ
38 երեցածը ըրէ անոր: Եւ թագա-
ւորը ըսաւ. Թող Քամասմը ինծի
հետ անցնի, ու ես բու աչքերուդ
հաճոյ երեցածը պիտի ընեմ անոր.
և ինծմէ ինչ որ ինչդես, քեզի
39 պիտի ընեմ: Ու բոլոր ժողովուր-
դը Յորդանանէն անցաւ. թագա-
ւորն ալ անցաւ: Եւ թագաւորը
Բերզելին Համբուրեց, ու զանե-
կայ օրնեց. ան ալ իր տեղը դար-
40 ձաւ: Եւ թագաւորը Դաղաղա
անցաւ. ու Քամասմը անոր հետ
անցաւ. այսպէս Յուդային բոլոր
ժողովուրդը ու Իսրայէլին ալ կէս
ժողովուրդը թագաւորը անցու-
ցին:
41 Եւ ահա բոլոր Իսրայէլի մարդիկ-
ները թագաւորին եկան, ու թա-
գաւորին ըսին. Ինչո՞ւ համար մեր
եղբայրները Յուդայի մարդիկը քեզ
զողոյն, ու թագաւորն և անոր
տունը՝ ու անոր հետ Դաւիթին
բոլոր մարդիկները Յորդանանէն
42 անցուցին: Եւ Յուդայի բոլոր
մարդիկը՝ Իսրայէլի մարդոցը պա-
տաստան տուին ու ըսին. Քանզի
թագաւորը Եմզի մօտ ազական է.
ու աս քանիս համար ինչո՞ւ այսպէս
կը նեղանար. միթէ թագաւորէն
քան մը կերանք, կամ թէ անիկայ
43 մեզ պարզե մը տուան: Եւ Իսրա-
յէլի մարդիկը Յուդայի մարդոցը
պատաստան տուին ու ըսին. Մենք
թագաւորին քովը տարք րածին
ունինք, ու նաև Դաւիթին վրայ
մինք ձեզմէ աւելի իրաւունք ու-
նինք. և ինչո՞ւ համար մեզ անոր
ղեցիր, ու մեր թագաւորը ետ
դարձնելու համար առաջ մեզմէ
խորհուրդ չհարցուցիր. բայց
Յուդայի մարդիկներուն խօսքը
Իսրայէլի մարդիկներուն խօսքէն
աւելի խիտ էր:

ԳԼ. Ի

1 Իսրայէլի ու Յուդայի մէջ եղած վէճին պատ-
ճառով՝ Սարէե երկպառակութիւն մը կը
հանէ Իսրայէլի մէջ. 3 Դաւիթ իր տար
հարճերը մինչեւ ինչոյ մահուան օրը՝ զատ
ան մը մէջ պահել կու տայ: 4 Ամասայի Գու-
դային ինչ զօրապետ կ'ըլլայ. Իսկ Յովթա
զանիկայ կը մեղսցնէ. 14 Յովթա՝ Սարէեին
ետեւն կ'իյնայ մինչեւ Երէւ. 16 Իմաստուն

Ն. Բ. Գ. Բ. 1023

Գ. Բ. Գ. Բ. 17.

Գ. Բ. Գ. Բ. 55.

Գ. Բ. Գ. Բ. 15.

Գ. Բ. Գ. Բ. 12.

Գ. Բ. Գ. Բ. 1. 1. 1.

Ն. Բ. Զ. Բ. Բ. 1022

ԳԼ. ԺԺ. 43:

Բ. Գ. Թ. Թ. Գ. 16: Բ. Մ. Բ. 10:

ԳԼ. ԺԵ. 16: Ժ. 21: 22:

ԳԼ. ԺԺ. 13:

ԳԼ. ԺԵ. 11: Գ. Թ. Թ. Գ. 33:

ԳԼ. Ժ. 15: Գ. Թ. Թ. Գ. 33:

Բ. Թ. Թ. Գ. 49: Բ. Թ. Թ. Գ. 47:

Բ. Գ. Թ. Գ. 23:

Կինի մը Սարգիսի գլխովը քաղաքը կ'աշատէ: 23 Դաւիթին պաշտօնատարները:

1 Եւ հոն Բենիամինի ցեղէն Բոթո-
րեան Սաբէէ անունով անօրէն
մարդ մը գտնուեցաւ. և անիկայ
միող նշեցուց՝ ու ըսաւ. «Մենք
Դաւիթին քովը բաժին՝ ու Յես-
սէի որդւոյն քովը ժառանգութիւն
չունինք. ով խորայէլ՝ Բամէն մարդ
2 իր վրանը Բամէն: Ուստի խորայէ-
լի բոլոր մարդիկները Դաւիթէն
զատուեցան, ու Բոթորեան Սա-
բէէին ետեւէն գացին. բայց Յու-
զայի մարդիկները՝ Յորդանանէն
մինչև Երուսաղէմ՝ իրենց թագա-
ւորին յարեցան:

3 Եւ Դաւիթ Նորուսաղէմ իր տու-
նը եկաւ. ու թագաւորը իր տանը
պահպանութեանը համար թողու-
ցած տասը Էհարճերը առաւ, ու
զանոնք մէկ տան մը մէջ պահել
տուաւ. և զանոնք կը կերակրէր.
բայց անոնց չմտնեցաւ. և անոնք
մինչև իրենց մեռնելու օրը՝ պա-
հուած մնացին, ու որբւարիի պէս
ապրեցան:

4 Եւ թագաւորը Ամեսայիին ըսաւ.
«Մինչև իրեն օր Յուզայի մարդիկ-
ները ինծի կանգէ, ու դուն ալ հոս
5 ներկայ եղիր: Ուստի Ամեսայի՝
Յուդան կանչելու գնաց. ու Դա-
ւիթին՝ դրած ատենէն աւելի ուշա-
6 ցաւ: Ան ատենը Դաւիթ՝ Արես-
այիին ըսաւ. Հիմա Բոթորեան Սա-
բէէն՝ Արիստողովէն աւելի չարու-
թիւն պիտի ընէ մեզի. «Ինչ որ Դու
Երուսաղէմ ժառանգեցիր՝ «Ինչ որ
որ իրեն պարսպաւոր քաղաքները
գտնէ, օւ մէր աչքէն անյայտ ըլլայ:

7 Այսպէս Յովաբին մարդիկները ու
Էֆթերթիները ու Փելէթիները և
բոլոր զօրաւորները անոր ետեւէն ե-
լան, ու Բոթորեան Սաբէէն հալա-
ծելու համար Երուսաղէմէն ելան:

8 Երբոր անոր Գաբաւունի մէջ ե-
ղող մեծ քարին քովն էին, Ամե-
սայի անոնց դիմացը եկաւ. և Յու-
զայ իր հագած հանդերձը գօտեռ-
րած էր, ու անոր վրայէն «Ինչ
գօտիով՝ մէջքը սուր մը կապած էր
պատեանովը մկտեղ. ու երբոր
անիկայ կ'երթար, «Ինչ որ Դու
9 ինկաւ. Եւ Յովաբ՝ Ամեսայիին
ըսաւ. Եղբայրս՝ ողջ առողջ ես.
Եւ ու Յովաբ Ամեսայիին համբուրելու
համար՝ աջ ձեռքովը անոր մօրու-
10 քէն բռնեց. Եւ Ամեսայի՝ Յովա-
բին ձեռքը եղած սուրէն չզգուշա-
ցաւ. Եւ անով Յովաբ ինքնակուշ-
տէն զարկաւ զանիկայ, և անոր ա-
ղիքները զետիկ թափեց, ու անոր
երկու անդամ չլարկաւ. ու անի-

կայ մեռաւ: Եւ Յովաբ ու անոր
եղբայրը Արեսայ՝ Բոթորեան Սա-
բէէին ետեւէն ինկան: Ան ատենը
Յովաբին մանչերուն մէկը անոր քո-
վը կայնեցաւ ու ըսաւ. Ով որ
Յովաբը կը սիրէ՝ ու ով որ Դա-
ւիթին կողմէն է. Յովաբին ետեւէն
12 ելի՛ն: Եւ Ամեսայի ծամբուն վրայ
իւ արեանը մէջ կը թաւալէր: Ու
ան մարդը երբոր տեսաւ որ բոլոր
զօրքը կայնեցաւ մնաց. Ամեսային
ծամբու վրայէ վերցուց, «Ինչ որ
մը մէջ ձէնէ, և անոր վրայ լավ մը
ծածկեց. քանզի տեսաւ որ ամէն
անոր քովը կողոր կանկ կ'առնէ:

13 Ու զանիկայ ծամբուն վրայէն վեր-
ցուցածին պէս՝ ամէն մարդ Յովա-
բին ետեւէն գնաց՝ Բոթորեան Սա-
բէէն հալածելու համար: (Բայց
անիկայ խորայէլի բոլոր ցեղերէն
մինչև Էֆթերթի ու Բեթմաաքան ան-
ցեր էր բոլոր Բեթաղիներուն հետ,
որոնք անոր քովը ժողովուրդ անոր
15 ետեւէն գացեր էին): Ան անոնք
եկան, ու Բեթմաաքայիին Արէր՝
զանիկայ պաշարեցին. ու քաղաքին
առջևը Էհարճարուր մը չինեցին, որ
պարսպի մօտ կանգնուեցաւ. և
Յովաբին հետը եղող բոլոր զօրքը
պարիսպի փոցներէն՝ կ'աշխատէին:

16 Ու մէկ իմաստուն կնիկ մը քա-
ղաքէն կանչեց. Լեւեթ, Լեւեթ, Լե-
ւեթ, Լեւեթ, Լեւեթ, Լեւեթ, Լեւեթ.
Հոս մօտեցիր որ քեզի հետ իսուրմ:
17 Եւ Յովաբ անոր մօտեցաւ. ու կնի-
կը ըսաւ. Յովաբը դուն ես: Եւ
անիկայ ըսաւ. Ես եմ: Ու Լեւեթ
անոր ըսաւ. Գու աշխիւնիդ խօս-
քեր մտիկ ըրէ. ու անիկայ ըսաւ.

18 Ահա մտիկ կ'ընեմ: Եւ Լեւեթ իս-
տեցաւ ու ըսաւ. Հիմա ատենը սո-
վորաբար կ'ըսեմ. Թող Արէրին
Էրթան Էրթան Էրթան Էրթան. ու
19 անանկ լմնցընեն: Ես խորայէլի
մէջ խողաղաբար ու հաւատարմ
«Ինչ որ մըն եմ. ու դուն իր ջանաս
աւրել ձեռք քաղար մը՝ որ խորա-
յէլի մէջ մայրաքաղաք մըն է՝
Եւ Յերթը ժառանգութիւնը ինչո՛ւ
20 ընալին կ'ընեն: Եւ Յովաբ պա-
տասխան տուաւ. ու ըսաւ. Քաւ
լիցի, քաւ լիցի. որ ես ընալին
21 ընեմ կամ աւրեմ. Բանը պղպտե-
լէ. հապա Եփրաիմ լեռնէն Բոթո-
րեան Սաբէէ անունով մարդ մը իր
ձեռքը Դաւիթ թագաւորին դէմ
վերցուց. մինակ անիկայ սուրէր,
ու «Ինչ որ քաղաքէն երթամ: Եւ կնի-
կը Յովաբին ըսաւ. Ահա անոր զը-
լուիկ պարսպին վրայէն քեզի պի-
22 տի նետարի: Ու կնիկը բոլոր ժո-
ղովուրդին զնաց է իր իմաստու-
թեամբը Էրթան Էրթան Էրթան Էրթան
և Բոթորեան

Ն. Բ. Զ. Բ. Բ. 1022

Ժ. Գ. Թ. Թ. Գ. 29: Բ. Մ. Բ. 4:

Ժ. Գ. Թ. Թ. Գ. 32:

Բ. Գ. Թ. Թ. Գ. 32:

Բ. Գ. Թ. Թ. Գ. 32:

Բ. Գ. Թ. Թ. Գ. 32:

Բ. Գ. Թ. Թ. Գ. 32:

Բ. Գ. Թ. Թ. Գ. 32:

Բ. Գ. Թ. Թ. Գ. 32:

Բ. Գ. Թ. Թ. Գ. 32:

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԼԵՐԸ 1018
Ի ԳԼ. Ժ. Բ. 3.
Զ. Գ. Թագ. 36.
Ժ. Բ. 17.
Յ. Ե. Բ. 1.
Զ. Ե. Բ. 29.

Յ. Տ. Ե. Բ. 1.
Բ. 5.

Դ. Ե. Բ. 6.

Յ. Ե. Բ. 10. 25.
26.

Ն. Ե. Բ. 9.
Լ. Ե. Բ. 8.

Յ. Ե. Բ. 19.
1018

Բ. Ե. Բ. 1.
Դ. Ե. Բ. 1.

Բ. Ե. Բ. 1.
Դ. Ե. Բ. 1.

Բ. Ե. Բ. 1.
Դ. Ե. Բ. 1.

Բ. Ե. Բ. 1.
Դ. Ե. Բ. 1.

Բ. Ե. Բ. 1.
Դ. Ե. Բ. 1.

Բ. Ե. Բ. 1.
Դ. Ե. Բ. 1.

Բ. Ե. Բ. 1.
Դ. Ե. Բ. 1.

Բ. Ե. Բ. 1.
Դ. Ե. Բ. 1.

Բ. Ե. Բ. 1.
Դ. Ե. Բ. 1.

Թիւ մարդիկները անոր երդում
ըրին ու բռն. Իսկեւ ետքը դուն
մեզի հետ պատերազմի չեղլես. որ
հարայելին ճրագը չմարես.

18 Իսկ ասկէ ետքը նորէն Փղշտա-
ցուց հետ պատերազմ եղաւ Գով-
քի մէջ. ան ատենը Նովասցի Սով-
բաքը Ռափայի որդւոցմէ եղող
Սեփիան մեռցուց.

19 Եւ նորէն Փղշտացուց հետ պա-
տերազմ եղաւ Գովքի մէջ. ու
Բեթլէհէմացի Արիովդիմին որդին
Ելէանանը Գեթացի Գողթաթին
հեղաշարք զարկաւ, որ անոր նիգա-
կին բունը ոստայնանկաց զլանին
պէս էր.

20 Եւ նորէն Գեթիթի մէջ պատե-
րազմ եղաւ. ու մէկ երկայնահա-
սակ մարդ մը կար, որ անոր
ձեռքերուն մատերը ու ոտքերուն
մատերը վեց վեց հատ ըլլալով՝ քը-
սանուշորս մարդն էր. անիկայ ալ

21 Ռափայի որդւոցմէ էր. Եւ անիկայ
խրայելը Նախատեց. Բայց Դա-
ւիթին եղբորը՝ Սամայիին որդին
Յովաթանը զանիկայ զարկաւ.

22 Իսկ չորսը Գեթիթի մէջ Ռափային
ծնէր էին. և Դաւիթին ձեռքովը
ու անոր ծառաներուն՝ ձեռքովը
ինկան.

ԳԼ ԽԻԽ

1-31 Աստուծոյ մեծ փրկութեանը և պէսպէս
բարութիւններուն համար՝ շնորհակալու-
թեան երգ մը.

1 Իւս Դաւիթ՝ ան օրը որ Տէրը զա-
նիկայ իր բոլոր թշնամիներուն
ձեռքէն ու Սաուուդին ձեռքէն ա-
ղատեց, ու երդին խօսքերը ԲՏԷ-
2 րոջը խօսեցաւ, Ու ըսաւ.

Ի՞Տէրը իմ վէմն, ամբողջութեան,
ու փրկիչս է.

3 Ի՞Տաստուածս իմ պարիսպս
է. Դես անոր կը յուսամ. անի-
կայ իմ է անհաշն, ու իմ Նփրկու-
թեանս եղիցիր, իմ է աշտարակս,
իմ է ապաստանս, ու աղատիչս է.
Չիս անիքաւութենէն դուն կ'ազա-
տես.

4 Օրշեալ Տէրը կը կանչեմ, ու
իմ թշնամիներէս կ'ազատիմ.

5 Բանգի մահուան արեւները իմ
բոլորներս առին, -- անօրէնու-
թեան հեղեղները զիս վախցուցին.

6 ԲՊերզգմանին լարէր իս պաշա-
րեցին, -- մահուան օրոգայթները
իմ առջևս առին.

7 Իմ նեղութեանս մէջ ԺՏերոջը
կանչեցի, ու իմ Աստուծոյս աղա-
ղակեցի. որ իր տաճարէն իմ
ձայնս լսեց, ու իմ աղաղակս անոր
ականջներուն հասցաւ.

8 Եւ անոր երկիւրդ սասանեցաւ.

ու դողաց. Երկինքին հիմերը
շարժեցան ու սասանեցան. քանզի
Ննիկայ բարկացաւ.

9 Անոր քիթէն ծուխ ելաւ. ու
բերնէն մայրող ծկրակ. անկէ կայ-
ծակներ բռնակեցան.

10 Եւ անիկայ երկինքը խոնարհե-
ցուց, ու իջաւ. և անոր ոտքերուն
տակը հմառախուղ կար.

11 Ու Բերովքէի մը վրայ ելաւ. ու
թռաւ. և Յնովին թեւերուն վրայ
երեցաւ.

12 Ու շատաւար. ու թանձր ջու-
րերը. -- երկինքին ամպերը՝ իր
բոլորտիքը վարադուր քաշեց.

13 Անոր առջևը եղող ճառագայթէն
էկրակի կայծակներ բռնակեցան.

14 Տէրը Ներկինքէն որոտաց, ու
Բարձրալը իր ձայնը լսեցաւ.

15 Եւ յնկող իրկեց, ու զանոնք
ցրուեց. կայծակներ էլէց. ու զա-
նոնք խռովեցուց.

16 Եւ Տէրոջը լայնփնամութիւ-
նովը. -- անոր Էքսիւթեան հո-
վին փակովը, ծովին յատակները
երևցան, -- աշխարհիս հիմերը
խայտուեցան.

17 Բարձրէն իրկեց, -- զիս բռնեց,
և շատ ջուրերէն զիս հանեց.

18 Իմ զօրեղ թշնամիս -- զիս
ատողներէն լազատեց զիս. վասն
զի ինձմէ զօրաւոր էին.

19 Իմ նեղութեանս օրը՝ իմ առ-
ջևս առին. Բայց Տէրը ինձի հա-
մարտէսէն զաւազան եղաւ.

20 Եւ Ղդիս լայնարձակ տեղ մը
հանեց, ու զիս ազատեց. ինչու որ
Էրնձի հաւնեցաւ.

21 Տէրը իմ արդարութեանս պէս
ինձի փոխարէն կու տայ. իմ
ձեռացս մարտութեանը համեմատ՝
հատուցում կ'ընէ ինձի.

22 Վասն զի ԺՏերոջը ճամբաները
պահեցի, ու իմ Աստուծոյս դէմ
ամբարշտութեան չորիս.

23 Բանդի անոր ամէն Դատաս-
տանները իմ առջևս էին. ու անոր
օրէնքներէն չհեռացայ.

24 Եւ անոր Էստըն կատարեալ է-
ղայ. ու իմ անօրէնութենէս զգու-
շացայ.

25 Ու ԺՏերը ինձի հատուցում ը-
րաւ, իմ արդարութեանս համե-
մատ. իմ յեռացս մարտութեանը
համեմատ, որ անոր աշխարհուն առ-
ջևն է.

26 Ողորմածին հետ ողորմած կ'ըլ-
լաս, կատարեալ մարդուն հետ
կատարեալ կ'ըլլաս.

27 Մարտերին հետ մարտը կ'ըլլաս,
ու ժուռին հետ՝ կը ծռիս.

28 Եւ փշուղացած ժողովուրդը դուն
կ'աղաղես, ու քու աշխարհ ճամբ

Ն. Բ. Գ. Բ.
1018

Ե. Բ. Բ. 1.
11.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 1.
Յ. Ե. Բ. 1.

Ն. Բ. Չ. Բ. 1018

ՅՅՐ. ԻԲ. 3 : Սաղ. ԻԲ. 1 :

ԲՐՕՐ. ԼԲ. 4 : Դան. Գ. 37 : Գայտ. Ժ. 3 :

Ք Սաղ. Ժ. 6 : ԺԺԺ. 140 : Աստ. Է. 5 :

Դ Սաղ. Գ. 2 : Ես. ԻԲ. 5 : Ե. 2 :

Սաղ. ԻԲ. 1 : ԻԲ. 7 : Ե. 1 : Ե. 2 :

Ն ԵՐԲ. Ժ. 21 : ԲՕՐ. Ժ. 13 : Եր. ԻԲ. 3 :

Սաղ. Ժ. 2 : Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե Գ. Բ. 15 : ԱՐ. Գ. 19 : ԵՐՕՐ. ԼԲ. 13 : Ես. Գ. 16 : Ժ. 14 :

Բ Սաղ. Ժ. 1 : Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

Ե. 1 : Ե. 2 :

բարտաւաններուն վրայ է, որ շուրջ ցածրերն են :

29 Քանզի իմ ճորագս դուն ես, ով Տէր, ու իմ խաւար Տէրը կը լուսաւորէ :

30 Վասն զի քեզմով գունդի մը վրայ կը վազեմ, ու իմ Աստուծովս պարիսպէ կ'անցնիմ :

31 ԲԱստուծոյ ճամբան կատարեալ է, ԵՏէրոյը խօսքերը փորձուած են. անիկայ ամէն իրեն յուսացողներուն ասպար է :

32 Քանզի ԵՏէրոյմէն զատ՝ ով է Աստուած, կամ մեր Աստուծոյն զատ՝ ով է վեմ :

33 Իմ Էզորաւոր բերդս՝ Աստուած է. ու շիմ ճամբաս կատարեալ կ'ընէ :

34 Իմ ոտքերս Էեղջերուի աստիճան պէս կ'ընէ, ու Էիմ բարձր տեղերու վրայ զիս կը կայնեցնէ :

35 ԵԶորաւորս պատերազմի կը վարժէ. ու իմ քաղուկներս պղնձէ աղեղ կը լարեն :

36 Ինծի նաև քու փրկութեանդ ասպարը տուիր. ու քու քաղցրութիւնդ զիս մեծցուց :

37 Իմ Ժպարկու ճամբաս ներքեւ լայնցուցիր. ու իմ ոտքիս յօգուածները չսասանեցան :

38 Իմ թշնամիներս հալածեցի, ու զանոնք ջարդեցի. ու ետ չդարձայ՝ մինչև որ զանոնք հատուցեցի :

39 Եւ զանոնք հատուցի, գետինը զարկի. որ չհանգին. անոնք իմ ոտքերու տակը ինկան :

40 Ու պատերազմի համար՝ ինծի Էզորութիւն հաղուցիր. և իմ վրաս ելողները տակն ձգեցիր :

41 Ու իմ թշնամիներուս Կոնակը ինծի ԵԶՅԷԷԷ տուիր՝ որ զիս ատողները ջարդեմ :

42 ԻԱղաղակեցին, բայց ազատողչկար. ԵՏէրոյը ԵԶԷԷԷԷ, բայց անոնց պատասխան չուսա :

43 Ան ատենը զանոնք Էերկի փոշին պէս մանրեցի. զանոնք փողոցներուն ցեխին պէս կոխեցի և ձմեռեցի :

44 Եւ իմ ժողովուրդիս կոխներէն զիս ազատեցիր. ու զիս պահեցիր, Էորազգեմ որտեղ կ'ըլլամ. ու Եիմ չգիտցած ժողովուրդս ինծի ծառայեց :

45 Օտարները ինծի յՍտոնարհութիւն բրին՝ ԷԷԷԷԷԷ ականջներովը լսածնուն պէս ինծի հնազանդեցան :

46 Օտարները տկարացան, ու Եիւրենց պահուրած տեղերէն դողացին :

47 Տէրը կենդանի է. ու իմ վեմս

օրհնալ ըլլայ. և շիմ փրկութեանս վեմը Աստուած բարձր ըլլայ :

48 Աստուած է որ շիմ վրէժս կը ինդրէ, ու ժողովուրդները ինծի կը նազանդեցնէ :

49 Իմ թշնամիներս զիս հանելով՝ զիս իմ վրաս ելողներէն աւելի բարձրացուցիր. ու Էրանաւոր մարդէն ազատեցիր :

50 Ասոր համար ով Տէր՝ Պազգեւուն մէջը քեզ պիտի գովեմ, ու քու անուանը սաղմոս պիտի երգեմ :

51 Էմը թաղաւորին փրկութիւնները մեծցնողը՝ ու իր օծեալին՝ Դաւիթին ու անոր սերունդին յաւիտեան որդմութիւն ընողը Ան է :

ԳԼ. ԻԳ

1 Դաւիթ իր վերջին խօսքերուն մէջ կը խոստովանէ Աստուծոյ խոստմանը վրայ իր ունեցած հաւատը : 6 Զարեան վիճակին ստորագրութիւնը : 8 Դաւիթին զորաւոր մարդոցը համարները :

1 Դաւիթին վերջին խօսքերը աստիճան է :

Եստէն որդին Դաւիթ կ'ըսէ. «Ան մարդ որ բարձրացաւ, ԲՅաւորաց Աստուծոյն օծեալը. ու իսրայէլի վայելուչ երգերը շարագործ կ'ըսէ» :

2 ԵՏէրոյը Հոգին ինձմով խօսեցաւ. ու անոր խօսքը իմ լեզուիս վրայ էր :

3 Իսրայէլին Աստուածը բուս. ու Իսրայէլին ԵԱԷԷԷԷ ինծի խօսեցաւ, ԵԷԷԷԷԷ ԵՄարդոց վրայ իշխողը արդար ըլլայ. ու Աստուծոյ վախով իշխէ :

4 Ան ատենը ԵԷԷԷԷԷ առաւօտեան լոյսին կը նմանի, որ արեւուն ծագած ատենը ԷԷԷԷԷԷ. անանկ առաւօտի մը՝ որ առանց ամպի է. ու արեւն ճառագայթի ինչ, որ անձրեւէն ետքը դեռնէ կանանչ հոտը ԷԷԷԷԷԷ :

5 Թէկ իմ տունս Աստուծոյ քովը այսպէս չէ, Եսակայն ինծի հետ յաւիտեանիս ուխտ մը ըրաւ, որ ամէն բանի մէջ պատրաստ ու հաստատ է. քանզի իմ բոլոր փրկութիւնս ու իմ բոլոր բաղձանքս է. Է իս պիտի չձաղկեցնեմ : և :

6 Բայց բոլոր անօրէնները՝ դուրս նետուած փուշերու պէս պիտի ըլլան քանզի անոնք ձեռքով չեն բռնուիր :

7 Եւ անոնց դպչելու մարդը երկաթն է. և նիզակին բունը : Իրեն գէշ պիտի ընէ՝ ու իրենց եղած տեղը՝ բոլորովին կրակի մէջ պիտի այրին :

8 Դաւիթին զօրաւոր մարդոցը աստիճան է :

Ն. Բ. Չ. Բ. 1018

ՅՍաղ. ԺԺ. 26 :

Էս Սաղ. ԺԺ. 39 : Գ. 19 : 31 :

Սաղ. ԺԺ. 2 :

Սաղ. ԺԺ. 1 :

Սաղ. ԺԺ. 9 :

Սաղ. ԺԺ. 10 :

Սաղ. ԺԺ. 20 :

Գ. Է. 12 : 13 : Սաղ. ԺԺ. 29 :

Գ. Է. 8 : 9 : Սաղ. ԺԺ. 70 : 71 : ԺԺ. 27 :

Ես Սաղ. ԺԺ. 12 : 13 : Սաղ. ԺԺ. 20 :

Գ. Գ. Ե. 21 :

Ե. Ե. Ե. 4 : 31 : Գ. ԺԺ. 2 : 32 :

Ե. Ե. Ե. 2 :

Ե. Ե. Ե. 21 :

Ե. Ե. Ե. 21 :

Ե. Ե. Ե. 15 : 16 : Սաղ. ԺԺ. 29 : Ե. Ե. 3 :

Ե. Ե. Ե. 15 :

Ե. Ե. Ե. 15 :

Ե. Ե. Ե. 15 :

Ե. Ե. Ե. 15 :

Ե. Ե. Ե. 15 :

Ն. Բ. Պ. Բ.
1017
ԳԼ. Խ.
14

Հոն Տերօնը սեղան չինեց, ու աւար
էայ որդակէզներ ու խաղաղու
թեան զոհեր մատուց : Եւ Տէրը

լսեց աւար աղօթքը երկրին համար,
ու խորայէին վրայէն Հարուածը
վերցաւ :

Ն. Բ. Պ. Բ.
1017
Հ. Զ. 21 :

ԵՐՐՈՐԳ ԳԻՐԻ ԹԵԳԵՒՈՐԵՑ

Ն. Բ. Պ. Բ.
ԹԵԳԵՒՈՐԵՑ
ԻՈՐԱՅ

Ն. Բ. Պ. Բ.
1015

ԳԼՈՒԽ Ե

1 Արիսակ կը դարմանէ Դաւիթը՝ անոր ծերուն
թեան աստեղ : 5 Աղոնիա՝ Դաւիթին սիրե
լի որդին թագաւորութիւնը յափշտակելու կը
համարակի : 11 Նաթանին խրատով : 15
Բերսաբէ թագաւորը կը դրդէ : 22 ու Նա
թան ձեռնառն կ'ըլլայ անոր : 28 Դաւիթ կը
նորոգէ իր խոտմանքը՝ որ Բերսաբէին բնած
էր : 32 Սողոմոն՝ Դաւիթին հրամանով :
Սաղովկին ու Նաթանին ձեռքը թագաւոր
կ'օժտէ : ու ժողովուրդը ուրախութեան հան
դէպ կը կատարէ : 41 Յովնաթան ասուր
տանելով : Աղոնիային կոյնակները կը ջը
րուին : 50 Աղոնիա սեղանին եղբիւրներուն
քով կը փախի : Իսկ Սողոմոն կ'արձակէ զա
նկիւյ այն պայմանով՝ որ այնուհետեւ բարի
վարմունք մը ունենայ :

1 Եւ Դաւիթ թագաւորը ծերացած
ու տարիքը առած ըլլալով,
զանկիւյ հանդերձներով կը ծած
2 կէին, բայց չէր տաքարս : Եւ
ծառանքներ անոր ըսին : Մեր թա
գաւոր տիրոջը համար մէկ կոյս
աղջիկ մը փնտռեն՝ որ թագաւորին
անձը կ'ստի, զանկիւյ դարմանէ,
ու անոր ծոցը պառկի, որ մեր
3 թագաւոր տէրը տաքայն : Ու Իս
րայէլի բոլոր սահմաններուն մէջ
մէկ գեղջիկի աղջիկ մը փնտռեցին .
և Մունամացի Աբիսակը գտան,
ու զանկիւյ թագաւորին բերին :
4 Եւ ան աղջիկը խիստ գեղջիկ էր .
ու անկիւյ թագաւորը կը դարմա
նէր, ու անոր սպասաւորութիւն
կ'ընէր : բայց թագաւորը զանկիւյ
չգիտցաւ :

5 Ան ատենը՝ Բագդիթի որդին Ա
ղոնիան հպարտացաւ ու ըսաւ . Ես
թագաւոր ըլլամ . և էիրն համար
կառքեր ու ձիաւորներ պատրաս
տեց, և յիսուն մարդ, որ իր առ
6 ջեէն վազեն : Եւ անոր հայրը ա
նոր կենացը մէջ ամենեւին յանդի
մանած չէր զանկիւյ, ըսելով թէ՝
Ինչո՞ւ պոքպէս ըրիր . և անկիւյ
խիստ գեղջիկ էր . 7 ու անոր մայրը
զանկիւյ Աբիսողոմէն ետքը ծնե
7 ր : Եւ անկիւյ խօսքը մէկ ըրաւ
Հարուհեայի որդւոյն Յովաբին
հետ, ըսէ՝ Աբիսաթար թահանային
հետ, 7 որոնք Աղոնիային հետեւ
լով՝ անոր օգնութիւն կ'ընէին :
8 Բայց Սաղովկ թահանան, ու Յո

վիադայի որդին Բանեան, և Նա
թան մարգարէն, ու Եսեմէին, և
Ռէին, ու ԷԴաւիթին զօրաւոր
մարդիկները՝ Աղոնիային հետ չէ
9 ին : Եւ Աղոնիա Բոդվեյի աղբիւ
րին մօտ եղող Չրողէթի քարին
քովը՝ ոչխարներ, արջառներ ու
զէր անասուններ մորթեց : և իր
ամէն եղբայրները՝ թագաւորին
որդիքը, ու Յուդայի բոլոր մար
դիկները՝ թագաւորին ծառանքը
10 հրաւիրեց . Բայց Նաթան մարգա
րէն, ու Բանեան, և զօրաւորները,
ու իր Սողոմոն եղբայրը Հրաւի
րեց :

11 Եւ Նաթան՝ Սողոմոնին մօրը
Բերսաբէին հետ խօսեցաւ՝ ու ը
սաւ . Չլսեցիր որ Է Ազգիթի որդին
Աղոնիան թագաւոր եղաւ, ու մեր
12 տէրը Դաւիթ չիմացաւ : Ուրեմն
հիմա եկուր քեզի խրատ մը տամ՝
որ քու կենսւոյդ ու քու որդւոյդ
13 Սողոմոնին կեանքը ազատես : Եւ իր
Դաւիթ թագաւորին քովը գնա
ու անոր ըսէ՝ Ով Տէր իմ թա
գաւոր՝ դուն քու աղայիկիդ եր
դում չըրիր, ու չըսիր որ՝ Ինծ
մէ ետքը քու որդիդ Սողոմոնը թա
գաւոր պիտի ըլլայ, և իմ ամբողջ
անկիւյ պիտի նստի . ու ինչո՞ւ
համար Աղոնիան թագաւոր եղաւ :
14 Ահա դուն ան տեղը թագաւորին
հետ խօսած աստեղ . Ես այլ ետեւդ
կու գամ, ու քու խօսքերդ կը լը
րացընեմ :

15 Եւ Բերսաբէ՝ ներքին սենեակը
մտաւ թագաւորին քովը . և թա
գաւորը շատ ծերացած էր . ու
Մունամացի Աբիսակը թագաւորին
16 սպասաւորութիւն կ'ընէր : Եւ
Բերսաբէ գլուխը ծռեց, ու թա
գաւորին երկրպագութիւն ըրաւ :
Ու թագաւորը ըսաւ . Ինչ կ'ու
17 զես : Եւ անկիւյ ըսաւ անոր .
Ով Տէր իմ, Էդուն քու աղայի
նիդ՝ քու Տէր Աստուծոյդ անու
նովը երդում ըրիր, ըսելով . Ինծ
ետքը քու որդիդ Սողոմոնը թա
գաւոր պիտի ըլլայ, ու իմ ամբողջ
18 ան պիտի նստի . Եւ ահա հիմա

Ն. Բ. Պ. Բ.
1015

Ե. Գ. Դ. 18 :
Ը. Բ. Թագ.
Խ. 8 :
Ը. Բ. Թագ.
Ժ. 17 :

Ժ. Բ. Թագ.
Դ. 4 :

Է. Բ. Թ. Բ.
9 :

Հ. Զ. 13, 30 :

Յես. Ժ. Բ.
18 :

Բ. Բ. Թագ.
Դ. 4 :
Է. Բ. Թագ.
Ժ. 1 :

Բ. Բ. Թագ.
Դ. 3, 4 :
Ս. Բ. Դ. 2 :

Է. Բ. Թագ.
Ի. 25 :
Ն. Գ. Բ. 22,
28 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 1015

Ի ՀՅԻ 7, 8, 9, 25

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Ի ՀՅԻ 19

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Աղոնիան թագաւոր եղած է . ու զուն չիմացար , ով տէր իմ թագաւոր . Եւ անկիպ շատ արջառներ՝ ու գէր անասուններ՝ ու ոչ խարներ մորթեց , և թագաւորին բոլոր որդիները , ու Արիաթար , քահանայն , և Յովթար զօրապետը հրաւիրեց , բայց քու ծառայ Սողոմոնը հրաւիրեց : Հիմա ով տէր իմ թագաւոր , բոլոր խորայէրն աչբերը քու վրայ են , որ անոնց իմացընեն թէ՛ իմ թագաւոր տիրոջն աթոռը իրով ետքը ով պիտի նստի . եթէ ոչ՝ երրորդ իմ թագաւոր տէրս ծիր հայերուն հետ քանայ , և ու իմ որդիս Սողոմոնը յանցաւոր պիտի սեպուինք :

22 Ու երրորդ անկիպ թագաւորին հետ կը խօսէր , Նաթան մարգարէն եկաւ : Եւ թագաւորին իմացուցին ու բռն թէ՛ Ահա Նաթան մարգարէն էլ . ու անկիպ ներս մտաւ թագաւորին առջև , ու երեսը մինչև գետինը ծախէ թագաւորին երկրպագութիւնը քու . Եւ Նաթան ըսաւ . Ով տէր իմ թագաւոր , դո՛ւն ըսիր որ՝ ինձմէ ետքը Աղոնիան թագաւոր պիտի ըլլայ , ու իմ աթոռս անկիպ պիտի նստի . Եւ քանզի անկիպ այսօր իջաւ , և շատ արջառներ , ու գէր անասուններ , ու ոչխարներ մորթեց . և թագաւորին բոլոր որդիները , զօրապետները , ու Արիաթար քահանայն հրաւիրեց . և ահա անոնք անոր առջև կ'ուսնէին , կը իմէին ու կ'ըսէին . Եւ Կեցցէ 26 արար Աղոնիան : Բայց զիս քու ծառայ . ու Սաղովք քահանայն , և Յովիադայի որդին Բանեան , ու քու ծառայ Սողոմոնը չկանչեց : Աս բանը արգեալ իմ թագաւոր տիրոջն ձեռքովը եղաւ , ու քու ծառայիդ չգիտցուցիր թէ քեզմէ ետքը իմ թագաւոր տիրոջն աթոռը ով պիտի նստի :

28 Եւ Դաւիթ թագաւորը պատասխան տուաւ ու ըսաւ . Բերասքէն ինձի կանչեցէր : Եւ անկիպ թագաւորին առջևը եկաւ , ու թագաւորին առջևը կայնեցաւ :

29 Եւ թագաւորը երբում քու , ու ըսաւ . Ի՞նչ անձս ամէն նկողմէնէ ազատող Տէրը կենդանի է որ ,

30 Եւ Կեցցէ որ քեզ խորայէրն Տէր Աստուծոյը երբում ըրի , ու բռն թէ՛ ինձմէ ետքը քու որդիդ Սողոմոնը թագաւոր պիտի ըլլայ , ու իմ տէրս իմ աթոռին վրայ անկիպ պիտի նստի , ահա այսօր այնպէս պիտի ընձմ : Ան ատենը Բերասքէն երեսը մինչև գետինը ծախէ թագաւորին երկրպագութիւնը

քուա ու ըսաւ . Եւ իմ Տէրս Դաւիթ թագաւորը յաւիտեան որը կենայ :

32 Եւ Դաւիթ թագաւորը ըսաւ . Սաղովք քահանայն , ու Նաթան մարգարէն , և Յովիադայի որդին Բանեան ինձի կանչեցէր : Ու անոնք թագաւորին առջևը եկան :

33 Եւ թագաւորը անոնց ըսաւ . Եւ Տէր տիրոջը ծառաները ձեր հետ առէք , ու իմ որդիս Սողոմոնը յիմ վորիս վրայ հեծցուցէք , ու զանկիպ Պեհեմոնը իջեցուցէք . Եւ Սաղովք քահանայն ու Նաթան մարգարէն չհոն զանկիպ խորայէրն վրայ թագաւոր օծեն . ու փող չլնցուցէք , ու ըսէք . Կեցցէ արքայ Սողոմոն . Եւ անոր ետեւէն ելէք , ու անկիպ թող զայն ու իմ աթոռս նստի , և իմ տէրս անկիպ թագաւոր ըլլայ . քանզի ես հրաման տուի , որ անկիպ խորայէրն վրայ ու Յովիադայի վրայ իշխան ըլլայ : Ան ատենը Յովիադայի որդին Բանեան թագաւորին պատասխան տուաւ , ու ըսաւ . Եւ իմ թագաւոր տիրոջն Տէր Աստուծոն . Եւ այդպէս ըսէ : Եւ Կեցցէ որ Տէրը իմ թագաւոր տիրոջն հետն էր , Սողոմոնին հետն ալ այնպէս ըլլայ , ու Նաթան աթոռը իմ տիրոջն Դաւիթ թագաւորին

38 աթոռէն մեծ ընէ : Ան ատենը Սաղովք քահանայն , Նաթան մարգարէն , և Յովիադայի որդին Բանեան , և Գերեթիները ու Փելթիները իջան , ու Սողոմոնը Դաւիթ թագաւորին շորիկն վրայ հեծցուցին , ու զանկիպ Գեհնոն տարին : Եւ Սաղովք քահանայն խորանէն եղին եղբիւրը առաւ , ու Սողոմոնը օծեց . և փողը չլնցուցին , և ու բոլոր ժողովուրդը կ'ըսէր . Կեցցէ արքայ Սողոմոն : Եւ բոլոր ժողովուրդը անոր ետեւէն կ'ըլլէին . ու ժողովուրդը արիւղներ չլնցուցնելով մեծ ուրախութեամբ մը կ'ուրախանային . անանկ որ անոնց ձայնէն գետինը կ'ըրզուէր :

41 Եւ Աղոնիան ու անոր բոլոր բազմականները լսեցին . ու անոնք կերակուրէն ելին : Եւ Յովթար փողին ձայնը լսելով ըսաւ . Ի՛նչ պիտի ըլլայ աս զորդման ձայնը որ բաղարէն կ'ըլլէ : Երբոր անկիպ տակաւին կը խօսէր , ահա Արիաթար քահանային որդին Յովթար թանը եկաւ . ու Աղոնիա ըսաւ . Եկուր . քանզի Դո՛ւն քաջ մարդ մըն էս , ու բարի աւետիս պիտի տաս : Եւ Յովթար թան պատասխան տուաւ , ու Աղոնիային ըսաւ . Հիտակը աս է որ՝ մեր տէրը Դաւիթ :

Ն. Բ. Գ. Բ. 1015

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

Զ. Բ. Օր. Լա. 16, ԳԼ. Բ. 10

1015

44 Էրթ թագաւորը՝ Սողոմոնը թա-
 գաւոր ըրաւ. Ու թագաւորը Սա-
 զովի քահանան, և Նաթանն մար-
 զարէն, ու Բովիադայի որդին Բա-
 նան, և Քերեթիները ու Փէլէթի-
 ները անոր հետը խրկեց. ու զա-
 նիկայ թագաւորին ջորդին վրայ
 45 հեծցուցին. Եւ Սազովի քահանան
 ու Նաթանն մարզարէն գանիկայ
 Գեհնիի մէջ թագաւոր օծեցին, ու
 անէկ ուրախութեամբ ելան. ու
 քաղաքը զղորդեցաւ. և ձեր լաճ
 46 մայրն ասէ. Նաև Սողոմոնը թա-
 գաւորութեան ամրոտին վրայ նըս-
 47 տաւ. Եւ թագաւորին ծառաներն
 ալ մեր տէրը Դաւիթ թագաւորը
 օրօքելու եկան, ու բւին. Եւ Քու-
 Նատաւածք Սողոմոնին անուէր
 անտունէդ աւելի մեծցնէ, ու անոր
 ամրոտը քու ամրոտէ գ աւելի բարձ-
 րացնէ. Եւ թագաւորը իր ան-
 կողինին վրայ երկրպագութիւն բ-
 48 րաւ. Նաև թագաւորը այսպէս
 ըսաւ. Եւրայէիին Տէր Աստուած
 օրհնայ ըլլայ, որ է այսօր իմ ամրո-
 տին վրայ նստող մը տուաւ, ու իմ
 49 աչքերս տեսան. Եւ Աղոնիային
 բոլոր կոչնականները զարչեցան
 ու ելան և ամէն մէկներին իրենց
 ճամբան գալին. Եւ
 50 Եւ Աղոնիա Սողոմոնին երեսնէ
 միայնաւ. ու ելաւ գնաց. ու տե-
 51 զանին եղիւրները բռնեց. Եւ Սո-
 ղոմոնին պատմեցին ու բւին. Ահա
 Աղոնիան՝ Սողոմոն թագաւորին
 միայնաւ, և ասչա անիկայ սեղանին
 եղիւրները բռնեց, ու ըսաւ. Սո-
 ղոմոն թագաւորը այսօր ինձի եր-
 դու՜տ ընէ որ իր ծառան արով պտիտ
 52 չմեղցնէ. Ու Սողոմոն ըսաւ.
 Թէ որ անիկայ առաքինի ըլլայ.
 Եւ անոր մէկ մազը գետինը պիտի չխ-
 նայ. բայց թէ որ անոր վրայ չա-
 րութիւն գտնուի, ան ատունը պիտի
 53 մեռնէ. Եւ Սողոմոն թագաւորը
 Բաբէ խրկեց. ու զանիկայ սեղանին
 վար իջեցուցին. Եւ անիկայ եկաւ.
 ու Սողոմոն թագաւորին երկրպա-
 գութիւն ըրաւ. ու Սողոմոն անոր
 րաւ. Տունը դնաւ.

1 Դասին պատերի կու տայ Աղոռնին, 3 առ-
տառապատերի ծան Տանը, 5 Յովանի Տա-
նը, 7 Բեղգեին Տանը, 8 Սեփեին Տանը,
10 ու երբ քր ճնայ, 12 Աղոռնի՝ Դասի-
նի յայտը ք հրայ, 13 Աշխար՝ որ Բեր-
սպին միջոցի Աղոռնին Երեսին հին
կին բլայու կ'ոգե, ծանառ ք զառապա-
տիս 26 Երկանք՝ Աշխարհի կողմ ը-
լայն Տանը՝ քանապատերն ք զպե-
րայ յնեցուի, 28 Յովաք սեղանին եղբի-
նեռն յոգի ք փայի, ու Տոն ք պանին, 35
Բաւան Յովանի տեղ ք'անցի, ու Սո-
ղոյի ք Երկանքի, 36 Սեփե՝ Երուստին
մէ ծառա զայտը ք պրիտու ըլայու

Գլխի բրթալուն համար, մահուան կը դատա-
պարտուի :

1 Ու երբոր - Դաւիթին մեռնելու
օրերը մօտեցան, իր որդւոյն
Սողոմոնին պատուէր տուաւ՝ ըսե-
2 լով. « ԲՆՀԱՆ ես ամէն երկրին ծա-
ման կ'երթամ. իսկ դուն ուժով-
3 ցիր, ու * քաջախիտ եղիր. Եւ ե-
րու Տէր Մարտոշոյդ պահպանու-
թիւնը պահէ, որ անոր ծամբանե-
րուն մէջը քայլես, ու անոր կանոն-
ները, պատուիրանքները, դատա-
տաններն ու վայլութիւնները պա-
հես, ինչպէս որ Մովսէսին օրինաց
էստէ մէջը գրուած է. որպէս զի
4 դինք որ ընես, և ուր որ երկար
դնարձնես, էւ յոյժողութիւն գտնես,
5 Որպէս զի Տէրը շիր խօսքը հաստա-
տէ, որն որ ինձի համար խօսեցաւ՝
ըսելով. « Թէ որ երբ որդիքդ ի-
րենց ծամբանքուն զգուշութիւն
ընեն, շու իմ առջև բոլոր արտոյ-
նողդ հոգիով ու ճշմարտութեամբ
քայլես, Ինքայելիւ անմոռին վրայ
քեզմ մարդ պակաս պիտի չըլլայ »
6 Եւ դուն գիտես ինչ որ Դարու-
հայի որդին Յովաքը շինծի ըրաւ.
ու ինչ որ Իսրայէլին երկու զօրա-
վարներուն՝ Նբեան և Վբեններին
ու Յեթերեան և Մեսայիին ըրաւ.
քանզի զանոնք մեռցոց. ու խա-
ղաղութեան ատենը պատերազմի
արին թափեց, և իր մէջի գօտիին
ու ոտքի կոշիկներուն վրայ պատու-
7 բարձր արին սրկեց. Ուրեմն դուն
Էքու իմաստութիւնը՝ ի գործ
դնես, ու անոր ճերմակ մազերի
խաղաղութեամբ գերեզմանը իջն-
8 ցնես : Բայց Չգաղաղացի Բեր-
զելիին որդւոցը որդորութիւն ը-
նես, ու էքու սեղանէդ ուտողնե-
րուն հետ ըլլաւ. քանզի երբոր բու-
նեղործ Միստղոմին Լոբսէն փա-
խայ, ինձի այնպէս մօտեցաւ,
9 Եւ ահա Բաւոնիւրացի Ենիամի-
նեան Չգերային որդին Սեմին քու
քովդ եւ. ու անիկայ՝ Մանայիմը
գացած օրս՝ ինձի ծանր անէժը
տուաւ. քայց չերբոր անկայ զի
դիմաւորելու համար Յորդանան ի-
ջաւ, ու Տէրոջմով երբորս՝ քրի ա-
նոր, ուրիշ, թէ՛ց սրով չեմ մոռ-
10 ցնըր, Եւ հիմա՝ զանիկայ ան-
միջ չտեսես. քանզի դուն ինչպիսի
մարդ ես, ու անոր ինչ ընկերք
գտնես. և անոր ճերմակ մազերը
յարիւշով գերեզմանը իջեցնես :
11 Ու Դաւիթ իր հայրերուն հետ
մեռացաւ. ու Դաւիթի քաղաքին
12 մէջ թաղուեցաւ, Եւ Դաւիթին
Իսրայէլի փայլ - Թաղաւորութիւն
ըրած օրերը քառասուն տարի էր.
Սոյմ տարի թերթնի մէջ թագաւոր

乙・中 子・
 1015

= ԾԵ. ԽԷ.
 29 : ԲՕՐ
 15 : 14 :
 ԲՅԵԵ. ԷԳ.
 14 :
 * ԵԲԵ. ԷԲԷԷ
 ԼԵԵ : 14 :
 ԳՐՕՐ. ԺԷ.
 19, 20 :
 ԳՐՕՐ. ԷԺ.
 9 : ԳԵԵ. Ե.
 7 : Ե ՍԵ.
 ԻԵ. 12 : 13 :
 Է Ե ԹԵԳ.
 ԺԵ. 5 : 14.
 30 :
 ԶՐ ԹԵԳ. Է.
 25 :
 Է ՍԵԳ. ԶԻԲ.
 12 :
 ԷԳ ԹԵԳ. Ի.
 3 :
 ԷՐ ԹԵԳ. Է.
 12 : 13 : ԳԼ.
 Բ. 25 :
 ԺՐ ԹԵԳ. Գ.
 39 : ԺԲ. 5.
 12 : 14 : ԺԺ.
 5 : 6 : 7 :
 Ի Բ ԹԵԳ. Գ.
 27 :
 ԼՐ ԹԵԳ. Ի.
 10 :
 Է ԶԺԲ 9 : ԼԵ.
 ԶԵԳ. Է. 26 :
 ԺՐ ԹԵԳ.
 ԺԺ. 31 -
 33 :
 ԻՐ ԹԵԳ. ԺԺ.
 7, 10 : ԺԺ.
 25 :
 ԼՐ ԹԵԳ.
 ԺԷ. 27 :
 ԶՐ ԹԵԳ.
 ԺԷ. 5 :
 ԶՐ ԹԵԳ.
 ԺԺ. 15 :
 ԵՐ ԹԵԳ.
 ԺԺ. 23 :
 ԺԵԼ. Ի. 7 :
 ԵՐԵ. Ժ.
 25 :
 ԶՏԵ ԾԵԼ.
 ԽՐ. 38 :
 ԽԵ. 31 :
 ԶԼ. Ե. 21 :
 ԳՐԵ. Գ 29 :
 ԺԳ. 36 :
 ԼՐ ԹԵԳ. Ե.
 7 :
 ԵՐ ԹԵԳ. Ե.
 4 : Ե. ԳԵ.
 11 : Ե. ԳԵ. 20 :

Ն . Բ . Գ . Բ .
1014

Է թու . Ի Ե .
11 . 12 . 13 :
Կ թու . Բ . Բ .
35 : Տ Ե Կ Կ
Մ Ե . Գ . 53 :
Ի Գ . 3 :
Է Գ . 27 :
Է Բ թու . Գ .
Գ . 5 : Է Գ .
5 :
Է Բ թու . Գ .
Գ . 23 :
Է Գ . Բ . 9 :
Տ Ե Կ Կ . 19 :
Բ թու . Գ . Գ .
16 :

1011

Է Կ թու . Գ .
Ի Ե . 2 :

Է Բ թու . Գ .
Գ . 5 :
Է Գ . Բ . Բ .
Բ . Բ . Բ . Բ .
Բ . Բ . Բ . Բ .
Է Մ Գ . Ե .
16 : Ե Գ . Ե .
Գ . 19 :
Է Մ Գ . Ե . Ե .
5 :

Է Գ . 12 : Բ .
Մ Ե . Գ . 1 :

տեղը զօրքերուն վրայ՝ Յովիադայի որդին Սանանի դրաւ . ու թագաւորը ԷՄադով քահանան ԷՆթիա-թարին տեղը դրաւ :

- 36 Եւ թագաւորը Դաբ խրկեց , ԷՍեմին կանչեց , ու անոր քաւ . Գեղի երուսաղէմի մէջ տուն մը շինեց , ու հոն նստեց , ու անկէ՝ ապին կամանդին չլքեա . Գանգի աղէկ գիտնաս որ , թէ որ ելլես , ու թվգրոն հնդեղատը անցնիս , նոյն օրը անպատճառ պիտի մեռնիս . Է-քու արեւնդ քու զրուխդ պիտի ըլլայ : Եւ Սեմին թագաւորին ըսաւ . Աս խօսքդ բարի է . իմ թագաւոր տերս ինչպէս որ քաւ , քու ծառադ այնպէս պիտի ընէ : Ուստի Սեմին շատ օրեր երուսաղէմի մէջ նստաւ :

- 39 Ու իրեք տարիէն ետքը Սեմին երկու ծառաները՝ Գեթի թագաւորին՝ Մաքայի որդւոյն՝ ԷՆթուսին քովը փախաւ . ու Սեմին իմացուցին՝ ըսելով . Ահա քու ծառաներդ Գեթի մէջ են : Եւ Սեմին ելաւ , ու իր իշուն համետը դրաւ , ու իր ծառաները փնտռելու համար Գեթի գնաց Աթուսին քովը . և Սեմին գնաց , ու իր ծառաները Գեթին բերաւ : Ու երբ որ Սեմին երուսաղէմի Գեթի թագաւորն դառնայ Սողոմոնին 42 պատմեցին , Ան ատենը թագաւորը Դաբ խրկեց , ու Սեմին կանչեց , ու անոր քաւ . 2է՞ որ քեզ Տերովմով երդում ընել տուի , և քեզի վկայութիւն ըրի ու բարի թէ , Աղէկ գիտնաս որ Ե-քու զրուխդ ելած ու ապին կամանդին գաղթած օրը՝ անպատճառ պիտի մեռնիս . ու դուն ինձի՞ լսած խօս :
- 43 Բքս բարի է՝ ըսի . Ուրեմն ինչու համար Տերովմ երդումին ու քեզի տուած պատուէրին չարանդու- 44 թիւն չըրի : Եւ թագաւորը Սեմին քաւ . Դուն իմ հօրս Դաւիթին դէմ քու ըրած ձեռքը չարութիւնդ գիտես , * որուն քու սիրտդ ու կր վկայէ՝ . ուստի Տերը քու չարութիւնդ քու զրուխդ 45 պիտի դարձնէ . Բայց Սողոմոն թագաւորը օրհնեալ , ու Գաւիթին աթոռը Տերովմ առնելը յաւիտեան հաստատ պիտի ըլլայ :
- 46 Եւ թագաւորը Յովիադայի որդւոյն Բանային հրաման տուաւ . ու անիկայ ելաւ , ու զարկաւ զանիկայ , որ մեռաւ : Եւ թագաւորութիւնը Սողոմոնին ձեռքին մէջ հաստատուեցաւ :

ԳԼՈՒԽ Գ

- 1 Սողոմոն՝ Փարաւոնին աղջիկը իրեն կնիկ կ'առնէ . 2 Բարձր տեղերը զոհ մատուցաւ :

Նեղ տօրութիւն ըլլալով՝ Սողոմոն Գարաւոնի մէջ զոհեր կը մատուցանէ : 5 Սողոմոն Գարաւոնի մէջ՝ Աստուծոյ առաջարկած բաներէն իմաստութիւնը ընտրելուն համար , իմաստութիւն՝ հարստութիւն ու պատիւ կը ստանայ : 16 Սողոմոն երկու պտուղիկ կնիկներէն դատաստանը իմաստութեամբ կորեւելուն համար խիստ անուանի կ'ըլլայ :

- 1 Եւ Սողոմոն՝ Եղիպտոսի Փարաւոն թագաւորին հետ խնամութիւն ըրաւ , ու Փարաւոնին աղջիկը առաւ , ու զանիկայ Բաւիթիւն քաղաքը բերաւ , մինչև որ է իր տունը ու Տերովմ տունը , ու Է Բարաւոնի շրջակայ պարիսպը շինեց լմնացուց : 2 Սակայն ժողովուրդը բարձր տեղերու վրայ զոհ կը մատուցանէր . քանզի՝ մինչև ան օրերը Տերովմ անուանը տուն չէ նուած չէր :
- 3 Եւ Սողոմոն Է Տերը կը սիրէր , և ու իր հօրը Դաւիթին կանոններովը կը քալէր . միայն թէ բարձր տեղերու վրայ զոհ կը մատուցաւ : 4 Նէր ու խուճի կը ծխէր : Եւ Է թագաւորը Գարաւոնի գնաց , որ հոն զոհ մատուցանէ . Է քանզի մեծ բարձր տեղը անիկայ էր . Սողոմոն ան սեղանին վրայ հազար ողջակէզ 5 զոհեց : Ու Բարաւոնի մէջ Տերը Սողոմոնին երեցաւ Էղիբեռուան աղջիկ . և Աստուած քաւ . Բան 6 մը խնդրէ , որ քեզի տամ : Է Ու Սողոմոն քաւ . Դուն քու ծառայիդ իմ հօրս Դաւիթին մեծ ողորմութիւն ըրի , ինչպէս որ անիկայ Զքու առջևդ ճշմարտութեամբ , արդարութեամբ և ուղիղ սրտով քեզի հետ քայլեց , ու անոր՝ աս մեծ ողորմութիւնը պահեցիր , ու Է իր աթոռը նստող որդի մը տուիր անոր , ինչպէս որ այսօր ի՛նչուս :
- 7 Եւ հիմա ո՞վ Տեր Աստուած իմ , դուն քու ծառադ՝ իմ հօրս Դաւիթին տեղը թագաւոր ըրի . հրայց են պտուղիկ տղայ մըն Էմ . 8 Նկղել ու մտնել չեմ գիտեր . Ու քու ծառադ քու շնորհած ժողովուրդդ մէջն է , որ անիկայ շատուր ճանթիւն ու անհամար ժողովուրդ մըն է : 9 Ուստի քու ծառայիդ իմաստուն սիրտ տուր , որ քու ժողովուրդդ դատէ , ու Զքարին ու չար որոշ . քանզի աս քու մեծ ժողովուրդդ ո՞վ կրնայ 10 դատել : Եւ աս խօսքը՝ այնչէ՛ք Սողոմոնին աս բարձր խնդրելով Տերովմ աչքերուն հաճոյ երեցաւ :
- 11 Ու Աստուած անոր քաւ . Որովհետև աս բարձր խնդրեցիր , ու Է քեզի շատ օրեր խնդրեցիր , ու քեզի հարստութիւն խնդրեցիր , ու քու թնամիներուդ հոգին խնդրեցիր , հապա իրաւունքը

Ն . Բ . Գ . Բ .
1014

Է Գ . Ե . 5 :
Է Գ . 24 :

Է Բ թու . Գ . Գ .
7 :

Է Գ . Ե . 1 :
Է Գ . Գ . 7 :

Է Գ . Բ . 15 :
19 :

Է Գ . Ե . Գ .
3 : 4 : 5 : Բ .

Օր . Գ . 2 :
4 : 5 : Գ . Ե .
Բ . 44 :

Է Բ Օր . Գ . Գ .
5 : 1 : 16 :

20 : Մ Գ .
Է Գ . 23 :

Է Գ . Բ . Գ .
28 : Է Գ . Բ .
Բ . 3 :

Է Գ . Բ . 14 :
Է Գ . Բ . Գ . Գ .
3 :

Է Գ . Բ . Գ .
39 : Բ Բ .
Գ . 3 :

Է Գ . Բ . 2 :
Բ Բ . Գ . Գ .
7 :

Է Գ . Բ . Գ .
6 : Բ Գ . Գ .
Գ . 20 : Բ .
18 : 19 :

Է Բ Բ . Գ . Գ .
3 : Է Գ .
Է Գ . Գ . 4 :

Է Գ . 4 : Գ .
Բ Գ . Գ . Գ .
3 : Մ Գ .
Գ . 2 :

Է Գ . Գ . 43 :

Է Գ . Գ . Գ .
1 :

Է Գ . Գ . Գ .
17 :

Է Բ Օր . Ե .
6 :

Է Գ . Գ .
16 : Գ . 5 :

Է Բ Բ . Գ .
10 : Է Գ . Գ .
Գ . 3-9 :

Է Գ . Գ . Գ .
5 :

Է Բ Բ . Գ .
1 : 2 :

Է Բ Բ . Գ .
14 :

Է Գ . Գ . Գ .
3 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1014

* ԵՖ. Բ. Բ.
14 : 15 :

Լ. Դ. Գ. Բ. 20,
30, 31 : Բ.
12 : Գ. 24 :

Ժող. Գ. Բ.
16 :

Պատ. Գ. Բ.
33 : ԵՖ. Բ.
4 : 20 :

Ն. Դ. Գ. Բ. 21,
24 : Գ. 23,
25, 26 : Բ.
16 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
5 :

Սող. Գ. Բ.
16 : Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
7 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
20 : Գ. Բ. Գ.
65 : ԵՖ. Բ.
Բ. 3 : Գ. Բ.
Բ. 1 : Գ. Բ.
Գ. Բ. 21 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

* Իմանալու իմաստութիւն խնդրե-
12 ցիր . "Ահա քու խօսքիդ պէս
ըրի . Լահայ քեզի իմաստունն ու
Հանձարեղ սիրտ տուի , այնպէս
որ՝ քեզմէ առաջ քեզի պէս մէկը
եղած չէ , ու քեզմէ ետքն ալ քու
13 նմանը պիտի չէլլէ : Դաւ Դ. քու
խնդրածդ ալ քեզի տուի , թէ
Նհարատութիւնն է թէ փառք .
այնպէս որ՝ քու Խնայք բոլոր օրե-
րուն մէջ՝ Թագաւորաց մէջ քեզի
14 պէս մէկը չգտնուի . Եւ թէ որ
իմ ծամբաներու մէջը քայլեմ՝ իմ
հրամաններն ու պատուիրանքներս
պահելով , ինչպէս որ քու հայրդ
Դաւիթը քալեց , ան ատենը "քու
15 օրերդ պիտի չատցընեմ : Ու Սո-
ղոմոն Լարժընցաւ , և ահա երազ
էր . ու Երուսաղէմ գնաց , ու Տէ-
րովը ուխտին տապանակին առջևը
կայնեցաւ , և ողջութեան մատուց ,
ու խաղաղութեան գոհիւր բրաւ , ու
Դիր բոլոր ծառաներուն կոչուեք
բրաւ :

16 Ան ատենը երկու պոռնիկ կնիկ-
ներ Թագաւորին եկան , ու խանոր
17 առջևը կայնեցան : Եւ կնիկներէն
մէկը ըսաւ . Ո՛վ տէր իմ , շուրճ
ինձի . ես ու աս կնիկը մէկ տան մը
մէջ կը բնակինք . ու շուրճ տանը
մէջ ասոր քովը Դուր ինչ ծնայ :
18 Եւ իմ ծնանելու երրորդ օրը՝ աս
կնիկն ալ Դուր ինչ ծնաւ . ու մենք
մէկտեղ էինք . տանը մէջ մեր հե-
տը տարտ մարդ չկար . հայագ տա-
նը մէջ մենք երկուքնիս Դուր ինչ
19 Եւ աս կնիկան տղան գիշերով մե-
ռաւ . քանզի ասիկայ անոր վրայ
20 պառկեցաւ . Ու ինչ գիշերուն ե-
լաւ , և քու աղախինիդ քնացած
ատենը՝ իմ տղաս քովէս առաւ ,
ու զանիկայ իր ծոցը պառկեցուց ,
ու իր մեռած տղան իմ ծոցս պառ-
21 կեցուց : Ու երբոր առաւտուուն ե-
լայ , որ տղուն ծիծ տամ , ահա ա-
նիկայ մեռած էր . ու առաւտուուն
մտադրութեամբ անոր նայեցայ , և
ահա անիկայ իմ ծնած տղան չէր :
22 Իսկ միւս կնիկը ըսաւ . 2Է . հա-
պ ողջ եղողը իմ տղաս է , ու մե-
ռածը քու տղադ է : Եւ անիկայ
ըսաւ . 2Է . հայագ մեռածը քու տղադ
է . ու ողջ եղողը իմ տղաս է . ու
Թագաւորին առջևը այսպէս
23 կը խօսէին : Ան ատենը Թագա-
ւորը ըսաւ . Ասիկայ կըսէ՝ իմ
տղաս աս ողջ եղողն է , ու մեռա-
ծը քու տղադ է . ու անիկայ կ'ը-
սէ՝ 2Է , հայագ մեռածը քու տղադ
24 է , ու ողջ եղողը իմ տղաս է . Եւ
Թագաւորը ըսաւ . Ինձի մէկ սուր
մը բերեք . ու Թագաւորին առջևը
25 սուր մը բերին : Եւ Թագաւորը

ըսաւ . Ողջ եղող տղան կտրեցէք ,
երկու կտոր ըէ՛ք . ու կէսը մէկուն ,
26 ու կէսն ալ մէկալին տուէք : Ան
ատենը ողջ տղուն մայրը եղող
կնիկը՝ Թագաւորին պատասխան
տուաւ , ու իր տղուն վրայ Գալեքը
գալարելուն համար , սասնիկ ըսաւ .
Ո՛վ տէր իմ , շուրճ ինձի . ողջ
տղան անոր տուէք , ու զանիկայ
մի մեռցրե՛ք : Բայց միւսը ըսաւ .
Ո՛չ ինձի ըլլայ , ոչ քեզի . շուրճ
27 ճեղքեցէք : Եւ Թագաւորը պա-
տասխան տուաւ , ու ըսաւ . Ողջ
տղան աս կնիկան տուէք , ու չը-
լայ որ զանիկայ մեռցրե՛ք , Գալեք
28 անոր մայրը ասիկայ է : Եւ բոլոր
Խարայէլը Թագաւորին կտրած դա-
տաստանը լսելով՝ Թագաւորին
վախցան . քանզի տեսան որ անոր
վրայ "Աստուծոյ իմաստութիւնը
կայ" դատաստան ընելու համար :

Գ Լ . Դ

1 Սողոմոնին իշխանները . 7 Անոր տասուերկու
պատնեհատները՝ որոնք իրեն ոտիկ կու
տային : 20 , 24 Սողոմոնին Թագաւորու-
թեան խաղաղութիւնը ու ընդարձակութիւ-
նը : 22 Անոր ամէն օրուան ոտիկը : 26 Ա-
նոր աստուծոյ : 29 անոր իմաստութիւնը :

1 Եւ Սողոմոն Թագաւորը բոլոր
Խարայէլի վրայ Թագաւոր էր :
2 Ու անոր իշխանները ասոնք էին .
Սաղովկի որդին Ագարիան քահա-
3 նայ էր . Դ Սիսային որդիքը Եփթո-
րեփը ու Աքիան աստեանապիւրներ
էին . և "Արիզուդի որդին Յովա-
4 փատը յիշատակաց դպիր էր . Ու
Բաղդադայի որդին Բանեան զօր-
քերուն վրայ էր . և Սաղովկը ու
5 Երիթիւրը քահանաներ էին . Ու
Դաւթանի որդին Ագարիան Դուր-
շուրճ գործակալներուն վրայ էր .
ու Դաւթանի որդին Զարուդը ինչ
խարար ու Թագաւորին բարե-
6 կամն էր . Ու Աքիարը տանը հը-
րամանատարն էր . ու Ագարի որ-
դին Երիթիւրամը հարկերուն վրայ
էր :
7 Եւ Սողոմոն բոլոր Խարայէլի վրայ
տասուերկու գործակալներ ունէր ,
ու անոնք՝ Թագաւորը ու անոր
տունը կը կերակրէին . ու կերակ-
րելու ամէն մէկուն՝ տարին մէկ ամիս
8 կ'իյնար : Եւ անոնց անունները
ասոնք էն . Եփթեմի լեռան մէջ՝
9 Բենուդը . Մաքաթի , Սաղարինի ,
Բենթափուսի , ու Ելուն Բենթա-
10 նի մէջ՝ Բենդակարը . Երաբովթի
մէջ՝ Բենհեսեղը , որուն Ին Էրե-
Էրեք Սաղովկը ու բոլոր Ուրբի Լը-
11 կըր . Բոյոր Գովդի գաւառին մէջ՝
Դ Բենաբինապարը . Սողոմոնին աղ-
ջիկը Տափաթը՝ ասոր կնիկն էր .
12 Թանաքի ու Մակեդոնի մէջ , ու

Ն. Բ. Գ. Բ.
1014

Գ. Բ. Գ. Բ.
30 : ԵՖ. Բ.
Բ. Բ. 15 :

Երեմ. Գ. Բ.
20 : Ուր .
Գ. Բ. 5 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
9, 11,
12 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
16 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
16 : Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
2 :

Ն. Բ. Դ. Բ.
1014

* Գրաբն.
Բ. Բ. Բ. Բ.
41:
Ը. Բ. Բ. Բ.
4:

Բ. Բ. Բ. Բ.
5:

Բ. Բ. Բ. Բ.
17: Գ. Բ. Բ.
8: Ա. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
3: Գ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
18: Բ. Բ. Բ.
ա. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
26: Ա. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
29: Գ. Բ. Բ.
11:

Բ. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
11:
Ը. Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
1:
Ը. Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
4: Ը. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
14: Ը. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Յեզրայելին տակը՝ Սարթանին քո-
վը եղող բոլոր Բեթսանին մէջ՝ ու
Բեթսանէն մինչև Եբեզմատը, ու
մինչև Յեկմամին անդիի կողմը, Ա-
13 քիզուրի որդին Բասանն . Ռա-
մովզ գաղաղի մէջ՝ Բենգարերը .
Գաղաղի մէջ՝ եղող Մանասան
Ե Եայիրին զիւղաքաղաքները, ու
Բասանի մէջ եղող Եբգուրի Նա-
ճանգը, վաթսուն մեծ պարսպաւոր
ու պղնձանիշ քաղաքները անոր է
14 Էբ-Բեբէին : Մանայի մէջ՝ Աբ-
15 դովի որդին Աբինադաբը . Նեփ-
թաղի մէջ՝ Աբինադաբ . ասիկա
ալ Սողոմոնին աղէկը Բասեմաթը
16 կնիկ առաւ . Ասելի ու Բասթի
մէջ՝ Բուսի որդին Բասանն .
17 Իսաբարի մէջ՝ Փարուայի որդին
18 Յուսափատը . Բենիամինի մէջ՝
19 Էլայի որդին Սեմէին . Գաղաղի
երկիրը՝ ու Ամորճացոց Սեհն
Թաղաւորին՝ ու Բասանի Ովթ Թա-
ղաւորին Երկիրը՝ Ռուի որդին
Գարեկը . ու ան երկրին մէջ Գ-
մէկ գործակալ մը կար :
20 Յուդան ու Իսրայէլը շատորու-
թեան կողմանէ թծովուն եզերքը
եղող աւադին չափ շատ էին .
Եկուտէին, կր իմէին, ու ուրախու-
21 թիւն կ'ընէին : Եւ Սողոմոն Լեֆ-
թաբ դետէն մինչև Փղպտացոց եր-
կիրը, ու մինչև Եգիպտոսի սահմա-
նը, Էբզոր Թաղաւորութիւնն է-
րուն վրայ կ'իշխէր . և անք թըն-
ծանքը կը բերէին, ու Սողոմոնին
ծառայութիւն կ'ընէին՝ անոր կե-
նացը Սողոր օրերուն մէջ :
22 Եւ Սողոմոնին մէկ օրուան ռոնի-
կը ու էր . երսուն քոռ նաչիճ, ու
23 վաթսուն քոռ ալիւր, Տասը գէր
արջառ, ու քսան արօտական ար-
ջառ, ու Տարիւր ոչխար . բաց
ի եղջերուներէն, պղծեմներէն,
Իվիթերէն ու զիրցուցած Թալուն-
24 ներէն : Քանզի անիկայ Գետին
բոլոր ասդիի կողմին՝ Թափսայէն
մինչև Գաղա՝ Գետին ասդիի կողմը
եղող էր որը Թաղաւորներուն վրայ
կ'իշխէր . ու Տիր բոլորիցը եղող-
ներուն հետ խաղաղութիւն ունէր :
25 Եւ Սողոմոնին բոլոր օրերուն մէջ՝
Յուդան ու Իսրայէլը՝ Նիւանէն մին-
չև Էբզարէէ, Նիւրաքանիւր մարդ
իր օրթին տակը ու իր Թզնիին
տակը ապահովութեամբ էկը նըս-
տէր :
26 Եւ Սողոմոն իր Կառքի ձիերուն
համար՝ Եբզարէն հազար աստու
ունէր, ու տասուերկու հազար
27 ձիաւոր : Եւ ան գործակալները՝
ամէն մէկը իր ամսուն մէջ՝ Սողոմոն
Թաղաւորը, ու Սողոմոն Թա-
ղաւորին սեղանը բոլոր մօտեցող-

ները կը կերակրէին՝ մէկ բան մը
28 պակաս չընելով . Նաև ձիերուն ու
Էբիվարներուն համար՝ անոնց է-
ղած տեղը՝ ամէն մէկը իր վրայ
գրուած հարկին չափովը գարի ու
խորդ կը բերէին :
29 Եւ Վատուած Սողոմոնին իմա-
տութիւնն ու խիտ շատ հանձար,
և արտի լայնութիւն տուաւ, ծո-
վուն եզերքը եղող աւադին չափ :
30 Ու Սողոմոնին իմաստութիւնը՝ բո-
լոր շարեւիշներուն իմաստութիւն-
նէն, ու Շեղիպտացոց բոլոր ի-
մաստութեանն աւելի էր, ու
անիկայ Լամն մարդոցմէ իմա-
տուն էր . Եզրահացի Եթանէն,
ու Մաուրի որդեղմէն՝ Եմանէն,
Քալթուէն ու Գարդայէն Իս-
էր . ու բոլոր շրջակայ ազգերուն
32 մէջ անուանի եղաւ : Եւ Լանիկայ
իրեք հազար առակ խոսեցաւ, ու
Խանոր Լ-Բ-Բ-Բ երգերը հազար
33 ու հինգ էին : Եւ անիկայ ծառե-
րուն վրայ խոսեցաւ, Լիբանանի
եղէնէն՝ մինչև պատի վրայ բուս-
նող զոպան . ու նաև անանոց
վրայ, Թալուններու վրայ, սո-
ղուններու վրայ, ու ծուկերու
34 վրայ խոսեցաւ : Եւ Լամն ժողո-
վուրդներէն, ու անոր իմաստու-
թեանը հ-Բ-Բ-Բ լոյս երկրիս բոլոր
Թաղաւորներէն՝ Սողոմոնին իմա-
տութիւնը մօտիկ ընէլու կու գա-
լին :

ԳԼ. Ե

1 Քիրամ շորհաւորութեան համար՝ պատգա-
մաւորներ խրկելով Սողոմոնին . կ'իմանայ որ
անիկայ Տերը տամար չինելու է . 6 և Սողո-
մոն կը խորէ որ աչ չինութեան հարկաւոր
բալուր փայտերը Քիրամը հոգայ : 7 Քիրամ
զԼամուած կը փառաւոր Սողոմոնին համար,
և անիկ իր ընտանեացը համար կերակուր
խորելով, ինքն ալ անոր փայտեր կը խրկէ :
13 Սողոմոնին գործաւարներուն ու բանոր-
ներուն թիւը :

1 Եւ Տերութիւն Քիրամ Թաղաւորը
իր ծառաները Սողոմոնին խր-
կել . բանգի լեւր էր որ անոր հօրը
տեղը զանիկայ Թաղաւոր օծեր են .
Բվանն զի Քիրամ միշտ Դաւիթը
2 կը սիրէր : 3 Սողոմոն ալ Քիրամին
3 Լ-Բ-Բ խրկել, ու բուս . Գուն զի-
տես որ իմ հայրս Դաւիթը չընցաւ .
իր Տեր Ստուծոյն անուանը տուն
չինէլ, Դան պատերազմներուն
պատմաւորը՝ որունը անոր բոլորիս-
րը պատեր էին, մինչև որ Տերը զա-
նոնք անոր ոտին Թաթերուն տա-
4 կը դրաւ : Բայց հիմա իմ Տեր Ա-
տուածս Եման կողմանէ ինծի հան-
դատութիւն տուաւ . Թնամի չկայ,
ու Դաւիթը պատահար մը չկայ :
5 Եւ Լամն կ'ըսեմ որ իմ Տեր Ա-
տուծոյս անուանը տունն է շինեմ,

Ն. Բ. Դ. Բ.
1014

Ը. Բ. Բ. Բ.
14: Մ. Բ. Բ.
ա. Բ. Բ.

Գ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
19: Ա. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
19: Ա. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
1: Ը. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
1:

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
1, 23:

Ը. Բ. Բ. Բ.
18: Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
11: Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ը. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1005

Ե. Բ. Թ. Կ. Ե.
13 : 10
Ժ. Ե. Ի. Բ. 8 :
Դ. Ե. Ի. Բ. 8 :
11 : Բ. Կ. Բ.
Գ. 16 : 8 : Կ. Բ.
Ի. Բ. 8 :
Ժ. Բ. Թ. Կ. Ե. 6 :
Է. Զ. Բ. 38 :
Ի. Զ. Բ. 16 :

Ժ. Ե. Ի. Բ. 83 :
Դ. Ե. Ի. Բ. 2 :
Գ. Ե. Բ. 6 :
Բ. Կ. Բ. 5 :
Ե. Զ. Բ. Ի. Բ. 8 :
Ե. Զ. Բ. Ի. Բ. 8 :

Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :

Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :
Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :
Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :

Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :
Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :
Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :

Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :
Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :
Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :

նոնց մէջը քայլելով, ան ատենը քու
վրադ պիտի հաստատեմ՝ ան խօսքը՝
Ի որ քու հօրը Դաւիթին խօսքը
13 եմ. Ու Ժ Խորայելի որդւոցը մէջ
պիտի բնակիմ, ու իմ Ժողովուրդս
Խորայելը է պիտի չժողովուրդս
14 Եւ Սողոմոն տունը շինեց, ու
15 զանիկայ լմնացուց : Ու տանը պա-
տերը անոր ներսի դիէն՝ Էյատակէն
մինչև պատերուն վերի ծայրը, եղև-
նափայտի տախտակներով շինեց .
այսպէս ներսի դիւն փայտով ծած-
կեց. ու տանը յատակը մայր փայ-
16 տի տախտակներով պատեց : Եւ
տանը ետեի կողմէն քան կանգու-
նը յատակէն մինչև պատին Զար-
եղևնափայտի տախտակներով շի-
նեց. ու ան ներսի միջոցը դաբերին՝
այսպէս Զարեղևնափայտ սրբութիւն
17 նին համար շինեց : Բայց տունը
այսինքն առջևի տաճարը քառասուն
18 կանգուն էր : Եւ տանը մէջ եզոդ
եղևնափայտերուն վրայ՝ զնդակներ
ու բացուած ծաղիկներ փորագ-
րուած էր. ու ամէն եղևնափայտէն
ըլլալով, ամենեկին քար մը չէր ե-
րևնար : Եւ դաբերը ներքին տանը
մէջ պատրաստեց, որ հոն Տերոմը
20 ուխտին տաղանակը դնէ : Ու
դաբերին երեսը քսան կանգուն եր-
կայն էր, և անոր լայնութիւնը
քսան կանգուն, ու բարձրութիւնը
քսան կանգուն էր. և զանիկայ
մաքուր ոսկիով պատեց. եղևնա-
21 փայտ սեղանն ալ պատեց : Ուստի
Սողոմոն տանը ներսի կողմը մաքուր
ոսկիով պատեց. ու դաբերին առ-
ջևը՝ ոսկի շրթաններով Ժէ Ժար-
փայտէն անցուց, և զանիկայ ոսկիով
22 պատեց : Ու բոլոր տունը ոսկիով
պատեց առանց տեղ մը ձգելու. և
դաբերին բովի իւրոյր սեղանն ու
ոսկիով պատեց :
23 Եւ Դաբերին մէջը՝ * նոճիէ Կեր-
կու քերովելներ շինեց. ու անոնց
երկայնութիւնը տասը կանգուն էր :
24 Եւ քերովելին մէկ թևը հինգ կան-
գուն, ու քերովելին մէկալ թևը
հինգ կանգուն էր. Ժէ թևին ծայ-
րէն մինչև Ժէ Լ. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
25 կանգուն էր : Ու մէկալ քերով-
ելին ալ՝ տասը կանգուն էր. եր-
ես քերովելներուն չափը ու ձևը
26 մէկ էր : Մէկ քերովելին բարձ-
րութիւնը տասը կանգուն էր, ու
մէկալ քերովելին ալ նոյնչափ էր :
27 Եւ քերովելները ներքին տանը մէջ
դրաւ. ու քերովելները իրենց
թևերը կ'երկայնորենին. մէկուն
թևը մէկ պատին կը դպչէր, ու
մէկալ քերովելին թևը մէկալ պա-
տին կը դպչէր. և անոնց Ժէ Լ.
թևերը տանը մէջտեղը թև թևի կը

28 դպչէին : Ու քերովելները ոսկիով
պատեց :
29 Եւ տանը բոլոր պատերուն վրայ՝
քերովելներ, արմաւեններ ու բա-
ցուած ծաղիկներ քանդակած փո-
րագրեց, թէ ներսի կողմը և թէ
30 դուրսի կողմը : Ու տանը ներսի
ու դուրսի յատակը ոսկիով պա-
տեց :
31 Եւ դաբերին դրանը նոճիէ փեղ-
կեր շինեց, ու Զարեղևնափայտով
մէկտեղ պատէն հինգերորդ Ժան-
32 էին : Ու նոճիէ շինուած երկու
փեղկերուն վրայ՝ քերովելներ, ար-
մաւեններ ու բացուած ծաղիկներ
փորագրեց, և Զարեղևնափայտով պա-
տեց, քերովելներուն ու արմաւե-
ններուն վրայ ալ ոսկին տարա-
ծելով :
33 Նոյնպէս ալ տաճարին դրանը
րաւ. նոճիէ դրանդիւններ շինեց,
34 ու Զարեղևնափայտով քերովելներ
նշեց : Ու դրանը երկու փեղկերը մայր փայտէ
էին. մէկ Զարեղևնափայտ կտորէ
ըլլալով՝ կը ծալուէր, ու մէկալ
փեղկը երկու կտորէ ըլլալով՝ կը
35 ծալուէր : Եւ անոնց վրայ քերով-
ելներ, արմաւեններ ու բացուած
ծաղիկներ փորագրեց. և դուրագ-
ներուն վրայ յարմարեցուած ոս-
կիով պատեց :
36 Ու ներքին զաւիթը իրեք կարգ
տաշուած քարերով, ու մէկ կարգ
եղևնափայտի խճուղիներով շի-
նեց :
37 * Տերոմը տանը հիմը՝ չորրորդ
տարին Զիւլ ամսուն մէջ դրուե-
38 ցաւ. Ու մեծաւաներորդ տարին
Բուլ ամսուն՝ այսինքն ութերորդ
ամսուն մէջ՝ տունը իրեն վերաբե-
րեալ ամեն բաներով լմնացաւ :
Այսպէս Ժէ Լ. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
նեց անիկայ :

ԳԼՈՒԽ Է

1 Սողոմոն տանը, 2 Լիբանանի անտառին տա-
նը, 6 սիւներուն սրահին, 7 զատուան տանը սր-
ահին, 8 ու Գարատան աղիկին տանը շի-
նութիւնը : 13 երկու սիւներ, 23 Բուլ Զարեղևնա-
փայտով, 27 տասը մեքենովներ, 33 տասը ա-
ւազաններ, 40 և բոլոր կարասները՝ որոնք
Բիւրա՝ շինեց :
1 Եւ Սողոմոն իր տունը՝ * տաւառի-
րէք տարուան մէջ շինեց. ու
այսպէս լմնացուց իր բոլոր տունը :
2 Եւ Լիբանանի անտառին տունն
ու շինեց. երկայնութիւնը հարիւր
կանգուն, ու լայնութիւնը յիսուն
կանգուն, ու բարձրութիւնը եր-
եսուն կանգուն. չորս կարգ Լիբանա-
փայտէ սիւներով վրայ շինեց, ու
սիւներուն վրայ եղևնափայտէ հե-
3 ծաններ դրաւ. ու նաև եղևնա-
փայտէ յարկ մը շինեց ան դերան-

Ն. Բ. Գ. Բ.
1005

Դ. Ե. Ի. Բ. 23 : 24 : 25 :

Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :
Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :
Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :

Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :

1005 Էն
միջև 992

Տ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :
Գ. Ե. Լ. 1 : 2 :
6 :

Ն . Բ . Գ . Բ .
1005
* Կ - Բ . Նոյն .
պէս

վրայ՝ առիւծներ , եզներ ու քերով-
բէներ կար . ու եզերքներուն վրայ՝
վերի կողմը * խարքիներ էր . ու ա-
ռիւծներուն ու եզներուն տակը
30 կախուած զարդեր կար : Եւ աֆ-
մէկ մեքենովթը պղնձէ չորս անիւ-
ն ու պղնձէ առանցքներ ունէր , ու
չորս ոտքերը ուսեր էին անոնց . ու
ամէն կախուած զարդին քովը ա-
ւազանին տակը ձուլածոյ քուեր
31 կար : Եւ անոր բերանը խոյակին
մէջէն դէպ 'ի վեր' մէկ կանգուն
էր . ու անոր բերանը խարխախ
գործքի պէս բոլորածէ էր , ու մէկ
ու կէս կանգուն էր . և բերին
վրայ ալ քանդակներ ու սպա-
ռուածներ կային , քառակուսի և
32 թշ բոլորած : Ու սպառուածնե-
րուն տակը չորս անիւ կար . և ա-
նիւներուն առանցքները մեքենով-
թին վրայ հասարակարգէ էր , ու աֆ-
մէկ անիւն բարձրութիւնը մէկ ու
33 կէս կանգուն էր : Եւ անիւներուն
շինուածքը կառքի անիւներուն շի-
նուածքին պէս էր . ու անոնց ա-
ռանցքները , շրջանակները , շա-
ռախիղները ու զունտները՝ բոլորը
34 ձուլածոյ էին : Եւ աֆ մէկ
մեքենովթին չորս անիւներուն վը-
րայ չորս ուս կար . և ուսերը աֆ-
մէկ մեքենովթէն էին : Ու մեքենով-
թին գլուխը՝ կէս կանգուն բարձ-
րութեամբ բոլորակ մը կար . ու
մեքենովթին գլխուն վրայ եղաւ ե-
զերքը ու սպառուածները իրմէ
36 էին : Ու եզերքներուն տակալ-
ներուն վրայ ու սպառուածներուն
վրայ՝ քերովբէներ , առիւծներ ու
արմատներին քանդակուած էր ,
ամէն մէկ տեղին յարմարութեանը
համեմատ . ու անոնց բոլորախիւր
37 կախուած զարդեր կար : Տասը
մեքենովթներն ալ այսպէս բրաւ .
ամենուն ձուլուածքը , չափը ու
ձևը մէկ էր :
38 Եւ հոսած հատ պղնձէ աւազան
շինեց . աֆ մէկ աւազանը քառ-
սուն մարով կը լեցուէր . ու աֆ
մէկ աւազանը չորս կանգուն էր .
ու տասը մեքենովթներուն վրայ
39 մէկմէկ աւազան կար : Եւ հինգ
մեքենովթը տանը ալ կողմը՝ ու
հինգ աֆմէկմէկ տանը ձախ կողմը
գրաւ . ու ծովը տանը ալ կողմը՝
հարաւոյ դէմ՝ դէպ 'ի արեւելք
գրաւ :
40 Եւ Բիրամ՝ աւազանները , թի-
ակները ու կոնքերը շինեց . ու
Բիրամ կատարեց ան բոլոր գործ-
քերը՝ որ Տերոջը տանը համար
Սողոմոն թագաւորին կը շինէր .
41 Այսինքն երկու սիւները , ու սիւ-
ներուն գլուխը եղող խոյակներուն

երկու զունտները , և սիւներուն
գլուխը եղող խոյակներուն երկու
զունտները ծածկելու համար երկու
42 ծցանցակերպ զարդերը , Ու երկու
ցանցակերպ զարդերուն չորս հա-
րիւր նուռերը , այսինքն սիւներուն
վրայի խոյակներուն երկու զուն-
տները ծածկելու համար՝ աֆ մէկ
ցանցակերպ զարդին վրայ երկու
43 կարպ նուռեր : Եւ տասը մեքե-
նովթները , ու մեքենովթներուն
44 վրայի տասը աւազանները , Ու մէկ
ծովը , ու ծովին տակի տասուռը-
45 կու եզները , և եւ կաթմաները , ու
թիակները , ու կոնքերը . և աս
բոլոր կարասիները որ Բիրամ Սո-
ղոմոն թագաւորին շինեց Տերոջը
տանը համար , փայլուն պղնձէ էին :
46 Բաղաւորը գանոնք Թորդանանու
դաշտին մէջ թանձր հողի մը վրայ
ձուլել տուաւ Սոկքովթի ու
47 Սարթմանի մէջտեղը : Եւ Սողո-
մոն աս կարասիները առաջ կը-
ծեց . վասն զի խիտ շատ էին .
այսպէս որ պղնձին կշիռը * համ-
րանքի չէր գար :
48 Եւ Սողոմոն՝ Տերոջը տանը բոլոր
կարասիները շինեց . և իսկ սոկի
սեղանը , ու վրան * առաջաւորու-
թեան հացը քրտելաւ Սոկի սեղա-
49 նը , Եւ դարբինն առջև զուտ ոս-
կիէ աշտանակները , որոնց հինգը
ալ կողմն էին , ու հինգը ձախ կող-
մը . և սոկիէ ծաղկները , ու ծը-
50 րանքները , ու ունելները , Եւ զուտ
սոկիէ գաւաթները , բազմակալնե-
րը , կոնքերը , խնկամանները և
բուրվառները , ու ներքին տանը՝
այսինքն սրբութեանց սրբութիւնն
դռներուն , ու տանը՝ այսինքն տա-
ճարին դռներուն սոկի ծղիւնները :
51 Այսպէս Տերոջը տաճարին հա-
մար Սողոմոն թագաւորին բոլոր
շինած գործքերը լմնեցան . ու Սո-
ղոմոն շիր հօրը Դաւիթին նուի
թովմ քաները՝ արծաթի ու սոկի ու
անօթները տարաւ , Տերոջը տանը
գանձերուն մէջը դրաւ :

ԳԼ Ը

1 Տաճարին նաւակառեաց հանդէսը : 12, 64
Սողոմոնին օրհնութիւնը . 22 անոր աղօթքը .
62 անոր մատուցած խաղաղութեան զոյեքը :
1 Այն ատենը՝ Սողոմոն՝ Իսրայէլի
ծերերը , ու յեղերուն բոլոր իշ-
խանները , Իսրայէլի որդւոց նահա-
պետները , Սողոմոն թագաւորին
քովը՝ Երուսաղէմ՝ Ժողովեց , Բոր
Տերոջը ուխտին տապանակը քրտ-
ելի թիւն քարաքէն՝ այսինքն Սիօնէն :
2 Հանեն : Եւ Իսրայէլի բոլոր մար-
դիկները եօթներորդ ամսուն՝ Ան-
թանի ամսուն մէջ՝ Դ տօնին ատե-

Ն . Բ . Գ . Բ .
1005
Յ Հ Ժ Է 17, 18

Ն Ե Լ . Ի Ե . 3 :
Բ Մ Կ . Դ .
16 :

Գ Բ Մ Կ . Դ .
17 :
Դ Կ . Լ Դ .
17 :
Ե Ե Կ . Գ . 16 :

Ն Ե Լ . Ի Ե .
14 :

Ն Ե Լ . Ի Ե . 25 :
Ե Լ .
Դ Ե . Ի Ե . 50 :
Ն Ե . Ի Ե .
5 - 8 :

Ն Ե Լ . Ի Ե . 10 :
Ե Լ .

Կ Բ Մ Կ . Դ .
11 : Բ Մ Կ .
Ե . 1 :

Կ Բ Մ Կ . Ե . 2 :
Ե Լ :

Բ Բ Մ Կ . Դ .
17 :
Գ Բ Մ Կ . Ե .
7 . 9 : Ե . 12 .
16 :

Գ Լ Ե . Ի Ե .
34 : Բ Մ Կ .
Ե . 8 :

Գ Բ Մ Կ . Դ . 6 :

Ն. Բ. Զ. Բ. 1004

Բ. Բ. Բ. 11
Բ. Բ. Բ. 9
Բ. Բ. Բ. 6

Ն. Բ. Բ. 11
Ն. Բ. Բ. 1

Բ. Բ. Բ. 1
Բ. Բ. Բ. 1

Բ. Բ. Բ. 17
Բ. Բ. Բ. 20

Բ. Բ. Բ. 39
Բ. Բ. Բ. 40
Բ. Բ. Բ. 9

Բ. Բ. Բ. 19
Բ. Բ. Բ. 23

Բ. Բ. Բ. 4
Բ. Բ. Բ. 11
Բ. Բ. Բ. 12
Բ. Բ. Բ. 8
Բ. Բ. Բ. 8
Բ. Բ. Բ. 23

Բ. Բ. Բ. 16
Բ. Բ. Բ. 25
Բ. Բ. Բ. 26
Բ. Բ. Բ. 21
Բ. Բ. Բ. 22
Բ. Բ. Բ. 27
Բ. Բ. Բ. 38
Բ. Բ. Բ. 42
Բ. Բ. Բ. 52
Բ. Բ. Բ. 9

Բ. Բ. Բ. 26
Բ. Բ. Բ. 26

Համար բար թէ՛ Դիմ անունն
հոն պիտի ըլլայ . այնպէս որ՝ աս
տեղի քու ծառայիդ բրած աղօթ-
քը լսես : Եւ թեմն քու ծառայիդ՝
և քու ժողովուրդիդ Իսրայէլին աս
տեղի բրած աղօթքները լսես . այո՛ր
քու բնակութեանդ տեղէն երկին-
քէն լսես , ու լսած տառնդ նե-
րես :

30 Թէ որ մէկը իր ընկերին դէմ
մեղանայ , ու աւել երդում ընել
տալու համար՝ շանոր երդում ա-
ռաջարկէ , ու երդումը աս տունը
32 քու սեղանիդ առջևը գայ , Ան
ատենը դուն երկինքէն լսես ու կա-
տարես , ու քու ծառաներդ դա-
տես , Եւ յանցաւորը դատապար-
տես , ու անոր քրոջը անոր գլու-
խը բերես . և արդարը արդարացը-
նես , ու անոր արդարութեանը
չափովը անոր հատուցում ընես :

33 Եւ թէ որ քու ժողովուրդդ
Իսրայէլը՝ քեզի դէմ մեղանշնու-
նալ համար՝ իրենց թշնամիներուն առ-
ջևը յաղթուին , ու Երեզի դառնան
և քու անուանդ փառք տան , ու
աս տանս մէջ քեզի աղօթք՝ ու ա-
34 ղայանք ընեն , Ան ատենը դուն եր-
կինքէն լսես , և քու ժողովուրդիդ
Իսրայէլին մեղքը ներես , ու անոնց
հայրերուն տուած երկիրդ՝ զանոնք
դարձնես :

35 Թէ որ անոնց քեզի դէմ մեղք
գործելուն համար ժերկիրքը գո-
ցուի , ու անձրեւ չգայ . ու անոնք
աս տեղի քեզի աղօթքը ընեն , և քու
անուանդ փառք տան , ու զանոնք
նեղելու համար՝ իրենց մեղքերէն
36 դառնան , Ան ատենը դուն երկին-
քէն լսես , և քու ծառաներովը ու
քու ժողովուրդիդ Իսրայէլին մեղ-
քը ներես , որ չանոնց սորվեցնես
և ան աղէկ ծամբան , որուն մէջը
պիտի քայլեն . ու քու ժողովուր-
դիդ ժառանգութիւնն տուած երկ-
րիդ վրայ անձրեւ տաս :

37 Եթէ որ երկրի վրայ սով , կամ
ժանտախտ , կամ խորշակահարու-
թիւն , կամ բարձր զարուկ , կամ
մարախ , կամ թրթուր ըլլայ , կամ
անոնց թշնամիները զանոնք իրենց
դնակած երկրին մէջը նեղեն , կամ
որ և իցէ հարուած կամ հիւան-
38 դութիւն ըլլայ , քու բոլոր ժողո-
վուրդդ Իսրայէլէն որ և իցէ մարդ-
աղօթք մը ու ինդրուածք մը ընե-
լու ըլլայ , ու իւրաքանչիւր մարդ
իր սրտին աստը ծանցալով՝ ձեռ-
քերդ դէպ ի՛նչ աս տունը երկնցընէ ,
39 Ան ատենը դուն երկինքէն՝ քու
բնակութեանդ տեղէն լսես , ու
ներես , ու ընես . և ամէն մարդու
իր բոլոր ծամբաներուն համամատ

հատուցում ընես , անոր սիրտը
գիտնալու համար . վասն զի թե-
լոր մարդոց որդիներուն սիրտը մի-
40 նակ դուն գիտես . Ինչպէս զի
քեզմէ վախճան իրենց բոլոր օրե-
րուն մէջը՝ որչափ ժամանակ որ մը
հայրերուն տուած երկրիդ վրայ
պիտի ապրին :

41 Ու քու ժողովուրդդ Իսրայէլէն
չեղող՝ և հեռաւոր երկրէ մը քու
անուանդ համար եկող օտարականն
42 ալ՝ (վասն զի քու մեծ անունդ
ու հօգուտը ձեռքը ու երկնցած
բազուկդ պիտի լսեն ,) թէ որ գայ
43 Դուն երկինքէն քու բնակութեանդ
տեղէն լսես , և օտարականին քեզի
բրած ամէն ինդրուածքը կատա-
րես , ի որ երկրիս ամէն ժողովուրդ-
ները քու անունդ ճանչան , ու
քու ժողովուրդիդ Իսրայէլին պէս
չքեզմէ վախճան , և զիտանս թէ
աս իմ շինած տանս վրայ քու
անունդ կուրծած է :

44 Երբ որ ժողովուրդդ իր թշն-
ամիին դէմ պատերազմի երթայ
ան ճամբով՝ որ դուն պիտի խրկես
զանոնք , թէ որ անոնք աս քու
ընտրած քաղաքիդ , ու քու ա-
նուանդ համար աս իմ շինած տանս
կողմը նշուի՝ Տեղիդ աղօթքը ը-
45 նեն , երկինքէն անոնց աղօթքը ու
ինդրուածքը լսես , և անոնց ի-
րաւունքը ընես :

46 Երբ որ քեզի դէմ մեղք գործեն ,
(քանզի մեղք չգործող մարդ չը-
կայ ,) ու անոնց բարկանալով՝ զա-
նոնք թշնամիին ձեռք մատնես , ու
անոնց գերեվարները թշնամիին
հեռու կամ մօտ երկիրը գերի տա-
47 նին զանոնք , Եթէ որ ան իրենց գե-
րութեան երկրին մէջը զեղի գան ու
զառնան , և իրենց գերեվարներուն
երկրին մէջը քեզի աղաչեն ու շը-
սեն . Երբ որ գործեցին , ասորէ-
նութիւն ու անիրաւութիւն ը-
48 ինք . Եւ Բէ որ զանոնք գերի տա-
նող թշնամիներուն երկրին մէջը՝
չի ընէ բոլոր արտովը ու իրենց բո-
լոր հողիովը քեզի դառնան , ու ի-
րենց երկրին՝ որ իրենց հայրերուն
տուիր , և քու ընտրած քաղաքիդ ,
ու քու անուանդ համար իմ շինած
տանս կողմը նշուի՝ քեզի աղօթք
49 ընեն . Դուն երկինքէն քու բնա-
կութեանդ տեղէն անոնց աղօթքը
ու ինդրուածքը լսես , ու անոնց
50 իրաւունքը ընես , Եւ քու ժողո-
վուրդիդ քեզի դէմ բրած մեղքը ու
բոլոր յանցանքը ներես . ու չայն-
պէս ընես՝ որ անոնց գերեվարները
անոնց վրայ զթան , և անոնց ողոր-
51 մութիւն ընեն . քանզի Դանոնք

Ն. Բ. Զ. Բ. 1004

Ն. Բ. Զ. Բ. 7
Ն. Բ. Զ. Բ. 9
Ն. Բ. Զ. Բ. 4
Ն. Բ. Զ. Բ. 10
Ն. Բ. Զ. Բ. 24
Ն. Բ. Զ. Բ. 1

Ն. Բ. Զ. Բ. 24

Ն. Բ. Զ. Բ. 46
Ն. Բ. Զ. Բ. 19
Ն. Բ. Զ. Բ. 46
Ն. Բ. Զ. Բ. 15

Ն. Բ. Զ. Բ. 36
Ն. Բ. Զ. Բ. 9
Ն. Բ. Զ. Բ. 20
Ն. Բ. Զ. Բ. 4
Ն. Բ. Զ. Բ. 8
Ն. Բ. Զ. Բ. 10

Ն. Բ. Զ. Բ. 34
Ն. Բ. Զ. Բ. 44
Ն. Բ. Զ. Բ. 36
Ն. Բ. Զ. Բ. 64

Ն. Բ. Զ. Բ. 40
Ն. Բ. Զ. Բ. 6
Ն. Բ. Զ. Բ. 5
Ն. Բ. Զ. Բ. 12
Ն. Բ. Զ. Բ. 13
Ն. Բ. Զ. Բ. 14

Ն. Բ. Զ. Բ. 10

Ն. Բ. Զ. Բ. 6
Ն. Բ. Զ. Բ. 24
Ն. Բ. Զ. Բ. 40
Ն. Բ. Զ. Բ. 29
Ն. Բ. Զ. Բ. 10

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Բ 992

* Վ . Բ . Գ . Բ .
Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ
16
† Վ . Բ . Գ . Բ .
Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ

† Վ . Բ . Գ . Բ .
34

Ե Գ Գ . Ե . Գ .

Ե Գ Գ Գ Գ . Ե .
15 : Ս Գ Գ .
Գ Գ . 2 : Վ .
Գ Գ Գ . Գ . 15 :
Ե Ս Գ Գ Գ Գ Գ .
10 : 15 :

Ե Գ Գ Գ Գ . 27 :

Ե Գ Գ Գ Գ . Գ .
Գ Գ . 10 : 11 :
Գ Գ Գ Գ . Գ .
11 :

Ե Գ Գ Գ . Գ .
10 :

† Ե Գ Գ . Գ Գ Գ .
Գ Գ Գ Գ Գ Գ .
Գ Գ Գ Գ Գ Գ .

Ե Գ Գ Գ . Գ .
24 : Ս Գ Գ .
Գ Գ . 10 :

† Վ . Բ . Գ . Բ .
Գ Գ Գ Գ Գ Գ .
Գ Գ Գ Գ Գ Գ .
Գ Գ Գ Գ Գ Գ .

Ե Գ Գ . Գ Գ .
26 :

5 շինած տունը , եւ անոր սեղանին կերակուրները , ու անոր ծառաներուն բնակարանները , եւ սպասաւորներուն կայնուածքը , ու անոնց հագուստները , եւ անոր մատուակները , էօւ † Տէրոջ տունը ելելու անդուխտ՝ տանելով ,

6 խելքը գլխէն գնաց . եւ թագաւորին ըսաւ . Գու վիճակիդ ու իմաստութեանդ վրայով իմ երկրիս մէջ լսած խօսքերս ճշմարիտ են եւ :

7 զեր . Բայց ես ան խօսքերուն հաւատացի , մինչեւ որ աշխարհ եկայ ու իմ աշխարհս տեսայ . եւ ահա ինձի աշխարհս կ'ըսէ չպատուցին . քու իմաստութիւնդ ու երջանկութիւնդ իմ լսած համբաւէս աւելի :

8 Եւ Երանի քու մարդիկներուդ երանի աւ քու ծառաներուդ որոնք միշտ քու առջեւ կայնելով քու իմաստութիւնդ կը լսեն :

9 Եւ Երանի Վատուածդ օրնեայ ըրայ , որ քեզի հանեցաւ , ու քեզ խորայելի աթոռին վրայ դրաւ . եւ Տոբան խորայելի յաւիտեան սիրելուն համար , քեզ թագաւոր ըրաւ , չոր իրաւունք ու արարաւ :

10 Թիւն ընէս : Եւ եւ թագաւորին հարիւր քսան տաղանդ ոսկի , ու խիստ շատ խունկեր , ու պատուական քարեր տուաւ : Այ անկէ ետեւ այնչափ շատ խունկ չեկաւ , որչափ որ Սաբայի թագուհին Սողոմոն թագաւորին տուաւ :

11 Եւ Բիրամին նաւերը որ Ոփիւրէն ոսկի կը բերէին , Ոփիւրէն խիստ շատ Եւայմուկ փայտեր ու պատուական քարեր ու բերին : Եւ թագաւորը այմուկ փայտէն յենարաններ շինեց Տէրոջ տանը ու թագաւորական տանը համար , եւ քնարներ ու տաւիղներ՝ երգեցողներուն համար . սասնկ Եւայմուկ փայտ բնաւ չեկաւ , ու չերեցաւ մինչեւ ցայսօր :

13 Ու Սողոմոն թագաւորը Սաբայի թագուհին բոլոր ուզած ու խնդրած բաները տուաւ , Սողոմոն թագաւորը իր † առատածնունդ թեմայի անոր տուածէն 'ի գատ : Եւ անիկայ իր ծառաներուն հետ դարձաւ իր երկիրը դնաց :

14 Ու մէկ տարուան մէջ Սողոմոնին եկած ոսկիին կշիւրը՝ վեց հարիւր վաթսուութեց տաղանդ ոսկի էր :

15 Առուտոր ընդունէին , ու վաճառականներէն , եւ Արարացուց բոլոր թագաւորներէն , ու երկրին նախարարներէն առաջին 'ի գատ :

16 Եւ Սողոմոն թագաւորը կրածոյ ոսկիէ երկու հարիւր վաճան շինեց . առաջին մէկ վաճանին համար վեց հարիւր եւ մէկ ոսկի գնաց : Եւ առաջին

ծոյ ոսկիէ իրեք հարիւր ասպարալ շինեց . առաջին մէկ ասպարին իրեք մնաս ոսկի գնաց . ու թագաւորը շինարանի անտառին տունը դրաւ զանոնք :

18 Եւ թագաւորը փղոսկրէ մեծ աթոռ մը շինեց , ու զուտ ոսկիով :

19 պատուանդանկալ . Աս աթոռը վեց աստիճան ունէր . ու աթոռին վերի ծայրը ետեւէն բոլորչի էր , եւ նրա տեղու տեղը մէկ կողմէն ու մէկ կողմէն յենարաններ ունէր , ու յենարաններուն քովը երկու առիւծներ կը կայնէին : Եւ հոն վեց աստիճաններուն վրայ՝ մէկ կողմէն ու մէկ կողմէն տասուերկու առիւծներ կը կայնէին . բոլոր թագաւորութիւններու մէջ ասանկ բաւ չէ շինուած չէր :

21 Ու Սողոմոն թագաւորին բոլոր խմելիքի ամանները ոսկի էին . եւ Լիբանանի անտառին տանը բոլոր ամանները զուտ ոսկի էին . արծաթէ չկար . Եւ արծաթ Սողոմոնին օրերը՝ բանի մը տեղ չէր սեւ :

22 Կուրեր : Վասն զի թագաւորը ծովու վրայ՝ Բիրամին նաւերուն հետ ծառայողներ նաւեր ունէր . Բարաքայի նաւեր իրեք տարին անգամ մը՝ ոսկիով , արծաթով , փղոսկրով , եւ կապիկներով , ու սիրաւորներով բեռնաւորուած կուգային :

23 Եւ Սողոմոն թագաւորը հարուստութեան ու իմաստութեան կողմանէ՝ երկրիս բոլոր թագաւորներէն մեծ եղաւ : Ու բոլոր երկիրը կը փափաքէր Սողոմոնին երեսը առնելու , եւ անոր իմաստութիւնը լսելու , որն որ Վատուած անոր օրերուն :

25 Մէջը դրեր էր : Ու անոնց ամէն տարուէ տարի իրենց ընծաները կը բերէին , առաջին արծաթէ անոնքներ , ոսկիէ ամաններ , հանդերձներ , զէնքեր , խունկեր , ձիեր ու ջրփայտեր :

26 Եւ Սողոմոն կ'առնէր ու ձիաւորներ ժողովեց , ու անիկայ հազար չորս հարիւր կառք , ու տասուերկու հազար ձիաւոր ունեցաւ . ու զանոնք կ'առնէրու քաղաքներուն մէջը , ու Երուսաղէմի մէջը թաւադարձէր քով տեղաւորեց : Եւ թագաւորը Երուսաղէմի մէջը արծաթէ քարերու պէս հարուստ շինեց , ու երեսփայտը շատու թեմէն՝ դարչին մէջ երող մղաւ :

28 Թղենիներուն պէս ըրաւ : Եւ Սողոմոնին ձիերը Եգիպտոսէն կուգային . ու թագաւորին վաճառականներուն կարաւանը մէկ որոշուած գնով մը՝ չէր Երամաններ :

29 Ժախու կ'առնէին : Ու Եգիպտոսէն

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Բ 992

Ե Գ Գ . Ե . 2 :

Ե Գ Գ . Գ .
17 , 26 :

Ե Գ Գ . Գ .
20 , 26 :

Ե Գ Գ . Գ .
Գ Գ Գ . Գ Գ Գ :

Ե Գ Գ . Գ . 12 :
13 . 86 :

Ե Գ Գ . Գ . 26 :
Ե Գ Գ . Գ .
14 : Գ Գ Գ .
Գ Գ Գ . Գ Գ .
16 :

Ե Գ Գ . Գ .
15—17 :

Ե Գ Գ . Գ .
16 : Ե Գ Գ .
Գ Գ Գ Գ .
25 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 993

Լ. ՅԵՆ. Ե.
4. Դ. ԹԱԳ.
Ե. 6:

մէկ կառք մը դուրս ելելուն՝ վեց
հարիւր արծաթով վեր կու գար,
ու մէկ ինչ հարիւր յիսուն արծա-
թով. և ուր քննադատը բոլոր թա-
գաւորներուն համար, և Ասորոց
թագաւորներուն համար ալ՝ անոնց
ձեռքովը այնպէս կը հանէին:

ԳԼ. ԺԵ

1 Սողոմոնին կնիկները ու հարձերը 4 անոր ծե-
րութեան ատենը՝ զանկեղ կառաւորութեան
կը դարձնեն: 9 Աստուած սպանալիները
կ'ընէ անոր: 14 Սողոմոնին հակառակորդ-
ները. Աշաղը՝ որ Եգիպտոսի մէջ իբրև հիւր
ընդունուած էր. 23 ու Ռազմը՝ որ Դամաս-
կոսի մէջ կը թաղարօրէր: 26 և Յերոբոամ-
ի՝ որուն համար Աբիսն մարգարեացաւ:
41 Սողոմոնին զորքները՝ իր թագաւորու-
թեանը օրերը. ու մահը: Ռոբոօմ անոր
տեղը կը սփռէր:

1 Դէ՛ս Սողոմոն թագաւորը՝ Փարա-
ւոնին աղջկէն ի գառ Բշատ օ-
տարազգի կնիկներ, այսինքն Մո-
վաբացի, Ամմոնացի, Եդովմալե-
ցի, Սիւրուացի, և քետացի կը-
2 նիկներ սիրէր. և ազգերէն՝ որոնց
համար Տէրը Խարպէի որդեցը ը-
սեր էր. 3 Անոնց քովը մի մահէք,
ու անոնք ալ՝ ձեր քովը չմտնէ,
որ ձեր սիրտերը իրենց աստուած-
ներուն չհարձեն, Սողոմոն սի-
3 թով անոնց յարեցաւ: Եւ անի-
կայ եօթը հարիւր իշխանազուն
կնիկ, ու իրեն հարիւր հարձ ու-
նէր. ու անոր կնիկները անոր սիր-
4 տը խոտորորդեցին: Եւ Սողոմո-
նին ծերութեան ժամանակը Դա-
նոր կնիկները անոր սիրտը՝ օտար
աստուածներու դարձուցին, ու Եա-
նոր սիրտը իր Տէր Աստուծոյն հետ՝
չիր հօրը Դաւիթին պէս կատարեալ
5 կատարեալ չէր: Եւ Սողոմոն՝ Սի-
րոնացուց աստուծոյն Եւստարով-
թին ետեւէն, ու Ամմոնացուց գար-
6 չելը Էմեղքովին ետեւէն գնաց: Եւ
Սողոմոն՝ Տէրոյն առջև չարիւ-
թիւն ըրաւ, ու Բ Տէրոյն ետեւէն՝
իր հօրը Դաւիթին պէս կատարեալ
7 չարաւ չգնաց: Ան ատենը Սողո-
մոն՝ Երուսաղէմին դիմացը եղող
լեռանը վրայ Եւփաբացուց գար-
չելը Բամովսին համար Էրարձ տեղ
մը շինեց, ու Ամմոնացուց գարչելի
8 Մողաբին համար ալ: Եւ իր բոլոր
օտարազգի կնիկներուն համար ալ
այնպէս ըրաւ, որոնք իրենց աս-
տուածներուն խոնկի կը ծխէին ու
զոհ կը մատուցանէին:

9 Եւ Տէր Սողոմոնին բարկացաւ,
վասն զի անիկայ է իր սիրտը խոտոր-
ցուց Խարպէի Տէր Աստուծմէն,
քան որ երկու անգամ իրեն երև-
10 ցաւ, ու Էսա բանիս համար պա-
տուիրեց որ ուրիշ աստուածներու
ետեւ չերթայ. բայց անիկայ Տէ-

11 թոյնը պատուէրը չպահեց: Եւ Տէրը
Սողոմոնին ըսաւ. Որովհետեւ՝ դուն
ասանկ ըրիր, և իմ ուխտս ու քեզի
պատուիրած կանոններ չպահեցիր,
և թագաւորութիւնդ անշուշտ
քեզմէ պիտի պատուեմ, ու զանի-
կայ քու ծառայիչդ պիտի տամ:
12 Միայն թէ աս բանը քու օրերուդ
մէջը չեմ ընէր, քու հօրդ Դաւի-
թին համար. Բայց զանիկայ քու
որդուդ ձեռքէն պիտի պատուեմ:
13 Եւ անիկայ բոլոր թագաւորութիւնը
պիտի չպատուեմ. հալա իմ ծա-
ռայիս Դաւիթին համար, ու չեմ
ընտրած Երուսաղէմիս համար քու
որդուդ մէկ յեղ մը պիտի տամ:
14 Եւ Տէրը Սողոմոնին դէմ մէկ
թշնամի մը հանեց, այսինքն Եդով-
մի թագաւորին սերունդէն Եդով-
15 մալեցի Աշաղը. և Վասն զի Դաւիթ
Եդովմի մէջ եղած ատենը, երբոր
Յովաբ զօրապետ ընտրուածները
թաղելու համար ելաւ, ու Եդով-
մի մէջ բոլոր արուները մեռցուց:
16 (Որովհետեւ Յովաբ բոլոր Իսրա-
յէլէն հետ՝ հոն վեց ամիս նստաւ,
մինչև որ Եդովմալեցուց բոլոր ա-
17 թուները մեռցուց.) Եւ Սողոմոն Ա-
շաղ իր հօրը քանի մը Եդովմալեցի
ծառաներուն հետ փախաւ որ Ե-
գիպտոս երթայ: ու Աշաղ Դէ-
18 ապտիկ տղայ էր: Եւ անոնք Մա-
դիամէն ելան՝ ու Փառան եկան, և
Փառանէն իրենց հետ մարդիկներ
առին, ու Եգիպտոս եկան Եդիպ-
տոսի Փարաւոն թագաւորին, որ
անոր տուն տուաւ, ու անոր ուռնիկ
կապեց, ու անոր երկիր տուաւ:
19 Եւ Աշաղ՝ Փարաւոնին առջև շատ
շնորհք գտաւ. ու Փարաւոն իր
կնկանը քոյրը՝ Թահմէնէս թա-
գուհին քոյրը՝ անոր կնիկ տուաւ:
20 Եւ Թահմէնէսին քոյրը Աբի-
որդի մը ծնաւ, ու Գանեբաթ ը-
նտեց. ու Թահմէնէս զանիկայ
Փարաւոնին տանը մէջ մեծցուց.
ու Գանեբաթ՝ Փարաւոնին տունը՝
Փարաւոնին որդեցը մէջն էր:
21 Եւ երբոր Աշաղ Եգիպտոսի մէջ
լսեց թէ, Դաւիթ իր հայրերուն
հետ քնացեր է, ու Յովաբ զօրա-
պետը մեռեր է, Աշաղ՝ Փարաւոնին
ըսաւ. Արձակե զիս, որ իմ երկիրս
22 երթամ: Եւ Փարաւոն անոր ը-
սաւ. Իմ քովս քու կնիկ պակաս
է, որ քու երկիրդ երթալ կ'ուզես:
Ու անիկայ ըսաւ. Ոչ, Բայց զի
Բարափէն ըսաւ, բայց անպատ-
ճառ արձակե զիս:
23 Եւ Աստուած անոր դէմ մէկ
հալա թշնամի մը հանեց, այսինքն
Եդիպտայի որդին Ռազմը, որ իր
սիրովը՝ Սուբայի Բրազադ թա-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 984

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 984
Լ. Բ. Թ. Գ. Բ.
3 : Ժ. Բ.
18 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
2 : Բ. Գ. Լ.
Ժ. Գ. Լ. 6 :

Լ. Բ. Թ. Գ. Բ.
21 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. 24 :

ԽԲ 980

Դ. Գ. Լ. Ժ. 2 :

Լ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
27 : Խ. Գ. Լ. 5 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. 11 :
13 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. 5, 6 :
7 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
16 : 17 :

24 զաւորին քովէն փախեր էր : Աւանկկայ իր քովը մարդիկներ ժողովեց, և դնապետ եղաւ . Է ու երբ որ Դաւիթ վանդէր կոտորեց, Դաւասկոս զացին ու հոն բնակեցան . ու Դաւասկոսի մէջ թագաւորուեց :
25 Թիւն ըրին : Աւստի Ռաւն' Սողոմոնին բոլոր օրերուն մէջ՝ Իսրայէլին թշնամի եղաւ, Ագադին ըստ չարութենէն ի գատ . ու Իսրայէլին ներդաւ ինչ կու տար, և Ասորոց վրայ կը թագաւորեր :
26 Եւ Սողոմոնին ծառան՝ Սարեղայէն Եփրաթացի Դաւարատի որդին Յերոբոամի ալ, որուն մայրը որբեալի կնիկ մըն էր Սարուա աւուուով, և թագաւորին դէմ ձեռք վերցուց : Աւ թագաւորին դէմ ձեռք վերցնելուն պատճառը աս էր . - Երբոր Սողոմոն Մեթնը չինեց, և իր հօրը Դաւիթին քաղաքին փրած տեղը գցեց, Յերոբոամ խնայող ու ժող մարդ մը ըլլաով, ու Սողոմոն տեսնելով որ անիկայ դործունեայ կտրիճ մըն է, զանիկայ Յովսէփի տանը բոլոր բեռներուն վրայ դրաւ : Եւ եղաւ որ ան ժամանակը Յերոբոամ Երուսաղէմի դուրս եղաւ . ու ձամբուեց մէջ՝ Սիլոնացի Աքիա մարգարէն անոր հանդիպեցաւ . և անիկայ նոր վերադարձը մը հաջոր էր . ու դատին մէջը երկուքին միմեկ 30 էին : Եւ Աքիա անոր վրայի նոր վերադարձն բռնեց, ու խանիկայ աստուերկու կտոր պատուեց :
31 Եւ Յերոբոամին ըսաւ . Տասը կտոր քեզի՝ աւ . քանզի Խարաթիլին Տէր Աստուածը պայտա կըսէ : Ահա Սողոմոնին ձեռքէն թագաւորութիւնը պիտի պատուեմ, ու տասը ցեղը քեզի պիտի տամ :
32 Եւ իմ ծառայիս Դաւիթին չաւարտեմ, ու Իսրայէլին բոլոր ցեղերէն ընտրած Երուսաղէմ քաղաքիս հաւարտեմ, մէկ ցեղ մը անոր ըլլայ :
33 Բորովհետեւ զիս թողուցին, ու Սիլոնացւոց աստուծոյն Աստուրով թիւն, և Մովաղացւոց աստուծոյն Քամուիլին, ու Ամմոնի որդեացը աստուծոյն Մեղգոմիլին երկրպագութիւն ըրին, և իմ ձամբաներուն մէջը չբացեցին, որ իր հօրը Դաւիթին պէս՝ իմ առջև ուղիղ եղածը, ու իմ կանոններս ու դատաստաններս ի գործ դնեն :
34 Սակայն անոր ձեռքէն բոլոր թագաւորութիւնը պիտի չառնեմ, ու զանիկայ իր կնիսցը բոլոր օրերուն մէջ ինչան պիտի թողուեմ, իմ պատուիրաններս ու կանոններս պահող իմ ընտրած ծառայիս Դաւիթին համար : Բայց անոր որ-

դուդն ձեռքէն թագաւորութիւնը պիտի առնեմ, ու տասը ցեղը քեզի պիտի տամ : Եւ անոր որդւոյն մէկ ցեղ մը պիտի տամ, որ իմ ծառան Դաւիթը իմ առջև միշտ մէկ ծրար մը ունենայ Երուսաղէմ քաղաքին մէջ՝ որն որ ընտրեցի իմ աւուուսն հոն դնելու համար : Աւ քեզ պիտի առնեմ, և սրտիդ բոլոր ուզածին պէս թագաւորութիւն պիտի ընես, ու Իսրայէլի վրայ թագաւոր պիտի ըլլաս : Եւ թէ որ իմ բոլոր քեզի պատուիրածներս չազանդութիւն ընես, ու իմ ձամբաներուն մէջը քայլես, և իմ ծառայիս Դաւիթին ըրածին պէս՝ իմ կանոններս ու պատուիրաններս պահելով՝ իմ առջև ուղիղ եղածը ընես, ան առնելու քեզի հետ պիտի ըլլամ, ու քեզի մնացուն տուն պիտի չլինես, ինչպէս որ Դաւիթին չլինեցի, ու Իսրայէլը քեզի պիտի տամ : Եւ ասոր համար Դաւիթին սերունդը պիտի չարարեմ, բայց չէ թէ միշտ : Աւ Սողոմոն՝ Յերոբոամը մեղքնելուց, բայց Յերոբոամ եղաւ Եղիպտոս փախաւ, - Եղիպտոսի Սիսակ թագաւորին քովը գնաց, ու մինչև Սողոմոնին մեռնիլը Եղիպտոս մնաց :
41 Եւ Սողոմոնին մնացորդ պատմութիւնը, ու անոր բոլոր ըրածները, ու անոր իմաստութիւնը, ասի Սողոմոնին պատմութեանը :
42 զբրին մէջ զրուած են, է Եւ Սողոմոնին Երուսաղէմի մէջ բոլոր Իսրայէլի վրայ թագաւորութիւն ըրած օրերը՝ քառասուն տարի և :
43 Դաւ . - Աւ Սողոմոն իր հայրերուն հետ քնացաւ, և իր հօրը Դաւիթին քաղաքին մէջը թաղուեցաւ . ու անոր որդին Բորովհետեւ՝ անոր տեղը թագաւոր եղաւ :

Գ. Լ. Ժ. Բ.

1 Իսրայէլացի Բորովհետեւ թագաւոր ընելու համար Սիլոնի մէջ ժողովուրդը Յերոբոամին միջոցով անիկ կը խնդրէր որ ինքն ինքն ըրած թեմէն ընտրէ : 6 Բորովհետեւ երկուստեքն իւր իւրով ընտրեցին իւր իւրով : Խառնութեամբ կը պատասխանէ անոնց : 16 Տասը ցեղեր կ'պատասխանէին, ու Աղորամը կը մեղքնէ, ասոր փոքր Բորովհետեւ կը փախչի : 21 Բորովհետեւ քանակ կը կազմէ, բայց Սեմայիլէն կ'արգիւտէ : 25 Յերոբոամ իր թագաւորութիւնը զօրացրեալով համար քաղաքներ իր չինէ : 26 Եւ երկու որմեղքուն կապալատութիւնը կը հաստատէ :
1 Եւ - Բորովհետեւ Սիլոնի գնաց . և քանզի բոլոր Իսրայէլը զանկայ թագաւոր ընելու համար
2 Սիլոնի գնացէր էր : Աւ Բարաւտեան Յերոբոամը՝ որ Սողոմոն թագաւորին երեսն փախած Եղիպտոս կը բնակէր, դուռ է Ե-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 980

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Գ. Լ. 4 : Դ.
Թ. Գ. Լ. 2 :
19 : Ս. Գ. Լ.
Մ. Գ. Լ. 17 :

Ժ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
5 :
Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
11 : 27 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
29 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
30 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
31 :
ԽԲ 975

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
7 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
1 : Խ. Գ. Լ. Ժ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
26 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
40 :

Ն. Բ. ՂԲ. 975

Գրադար. Բ. 11-15: ԳԼ. Գ. 7

Բ. Մ. Ժ. 7: Առաջ. Ժ. 1

գիպտոսի մէջ էր երբոր
3 Բաւել լսեց : Եւ Ժաբ Խըր-
կելով զանիկայ կանեցին : ու Յե-
րոբովամը և Խարայէի բոլոր ժողով-
քը եկան , ու Ռոբովամին հետ խո-
4 սեցան ու բռին : Քու հայրդ մեր
վրայ Դ ծանր լուծ մը դրաւ : դուն
հիմա քու հօրդ խիստ ծառայու-
թիւնը , ու մեր վրայ դրած ծանր
լուծը թեթեւցուր , ու քեզի ծա-
5 ռայութիւն ընենք : Եւ անիկայ
բաւ անոնց : Գացէ՛ք , ու իրեք օ-
րէն ետքը ինծի դարձէք . ու ժո-
ղովուրդը գնաց :
6 Եւ Ռոբովամ թագաւորը խոր-
հուրդ հարցուց ան ծերերուն որ իր
հօրը Սողոմոնին առջև կը կայնէին
երբոր անիկայ որջ էր , ու բաւ .
Դուք Ենթի ի՞նչ խորհուրդ կու
տաք , որ աս ժողովուրդին պա-
7 տասխան տամ : Եւ անոր խօսեցան
ու բռին . Իթէ որ դուն այսօր աս
ժողովուրդին ծառայ րլլաս , ու ա-
նոնց ծառայութիւն ընես , և անոնց
բարի խօսքերը ըսելով պատասխան
տաս , ան ատենը անոնք քեզի միշտ
8 ծառայ կ'ըլլան : Բայց ա՛նիւյ ձե-
րերուն իրեն տուած խորհուրդը
մերժեց , ու իր առջև կայնող ա-
նի հետ մեծցած երիտասարդներուն
9 խորհուրդ հարցուց . Եւ անոնց ը-
սաւ . Դուք ի՞նչ խորհուրդ կու
տաք , որ աս ժողովուրդին պա-
տասխան տամ . քանզի անոնք ինծի
խօսեցան , ու բռին : Քու հօրդ մեր
10 վրայ դրած լուծը թեթեւցուր : Ու
անոր հետ մեծցած երիտասարդնե-
րը անոր խօսեցան ու բռին . Քու
հայրդ մեր լուծը ծանրացուց , ու
դուն մեր վրայէն թեթեւցուր՝ ըսող
ժողովուրդին այսպէս խօսին , ու
անոնց այսպէս ըսես : Իմ պղտիկ
մատս՝ իմ հօրս մէջքէն հաստ է .
11 Իմ հայրս ձեր վրայ ծանր լուծ դրեր
է , բայց ես ձեր լուծը աւելի պիտի
ծանրացնեմ . Իմ հայրս ձեզ խա-
րազաններով խրատեր է , բայց ես
ձեզ կարիճներով պիտի խրատեմ :
12 Եւ Յերոբովամ ու բոլոր ժողո-
վուրդը երբորդ օրը Ռոբովամին ե-
կան , ինչպէս որ թագաւորը ըսեր
էր թէ՛ Երբորդ օրը ինծի եկէք :
13 Ու թագաւորը ժողովուրդին խըս-
տութեամբ պատասխան տուաւ ,
և ծերերուն իրեն տուած խրատը
14 մերժելով , Երիտասարդներուն խոր-
հուրդին պէս անոնց հետ խօսեցաւ ,
ու բաւ . Իմ հայրս ձեր լուծը ծան-
րացուցեր է , բայց ես ձեր լուծը
աւելի պիտի ծանրացնեմ . Իմ
հայրս ձեզ խարազաններով խրա-
տեր է , բայց ես ձեզ կարիճներով
15 պիտի խրատեմ : Եւ թագաւորը

ժողովուրդին Խաւը մօտիկ չըրաւ .
վասնզի շատ բարձր Տերօմէն եղաւ ,
որ Տերը Նիլօնացի Արիային ձեռ-
քովը Նաբատան Յերոբովամին
16 բաւ խօսքը հաստատէ : Ու երբոր
բոլոր Խարայէի տեւան որ թագա-
ւորը իրենց մօտիկ չըրաւ , ժողո-
վուրդն ալ թագաւորին պատաս-
խան տուին ու բռին . ԸՄէնք Դա-
ւիթին քովը ի՞նչ բաժին ունինք ,
ու Յեսսէի որդւոյն քովը ժառան-
գութիւն չունինք : ով Խարայէլ՝
ձեր վրանները Դաւիթէ՛ք : ով Դա-
ւիթ՝ հիմա դուն քու տունդ հողա-
ու Խարայէի իրենց վրանները դա-
17 ցին : Բայց Եթուդայի քաղաքնե-
րուն մէջ ընակող Խարայէի որդւո-
ցը վրայ՝ Ռոբովամը թագաւոր ե-
18 զաւ : Եւ Ռոբովամ թագաւորը
ժերբոր հարկերուն վրայ եղող Ա-
ղորամը խրեց , բոլոր Խարայէի
զանիկայ քարերով քարկոծեցին ,
ու մեռաւ : Եւ Ռոբովամ թագա-
ւորը արտորակով կառքը հնձաւ ,
19 որ Երուսաղէմ փակէի : Այսպէս
Խարայէի Դաւիթի տունէն ապրա-
տամբեցաւ մինչև աս օրս :
20 Եւ բոլոր Խարայէի Յերոբովամին
դառնալը լսելով՝ Ժաբ Խրկեցին ,
ու զանիկայ ժողովքին մէջ կան-
չեցին , և զանիկայ բոլոր Խարայէ-
ի վրայ թագաւոր դրին , ու Եթու-
դայի ցեղէն՝ ի գատ Դաւիթին տա-
21 նը ուրիշ հետեող մը չկար : Եւ
Երոբովամ Երուսաղէմ մտաւ , ու
բոլոր Յուդայի տունէն ու Բենիա-
մինի ցեղէն հարիւր ութսուն հա-
զար ընտիր պատերազմողներ ժող-
վեց , որ Խարայէի տանը հետ պա-
տերազմին , ու թագաւորութիւնը
Սողոմոնի որդւոյն Ռոբովամին դար-
ձրեն :
22 Եւ Աստուծոյ մարդուն Սեմա-
յիային՝ Նատուծոյ խօսքը եղաւ .
23 ըսելով . Սողոմոնի որդւոյն Յու-
դայի Ռոբովամ թագաւորին , ու
բոլոր Յուդայի տանը , ու Բենիամի-
նին , և մնացորդ ժողովուրդին խօ-
24 սիս , ու բաւ . Տերը այսպէս կ'ը-
սէ . Մի՛ ելէք , ու Խարայէի որ-
դւոցը՝ ձեր եղբայրներուն հետ մի
պատերազմիք . ամէն մարդ թող
իր տունը դառնայ : Կվանցի որ աս
բանը ինծի՛ եղաւ : Եւ Տերօմը
խօսքը մօտիկ ըրին , ու Տերօմը ը-
սածին պէս՝ * ետ դարձան :
25 Ու Յերոբովամ Եփրեմի իեւանը
վրայ Նիլօնէ մը չինեց , ու հոն ըը-
նակեցաւ . և անկէ ելաւ , Նփա-
26 նուէրը չինեց : Ու Յերոբովամ իր
սրտին մէջը բաւ . Հիմա թագա-
ւորութիւնը Դաւիթին տանը պի-
27 տի դառնայ : Թէ որ աս ժողո-

Ն. Բ. ՂԲ. 975

Է. Զ. Բ. 24 :
Դատ. Ժ. 4 :
Բ. Մ. Ժ. 15 :
Իր. 7 :
Ի. 20 :
Ե. Գ. Ժ. 11 :
31 :

Երթագ. Ի. 1 :

Բ. Գ. Ժ. 13 :
36 :

Ժ. Գ. Ժ. 6 :
Ժ. 14 :

Ե. Զ. Բ. Ժ. 21 :

Է. Գ. Ժ. 13 :
82 :

Ե. Բ. Մ. Ժ. 1 :

Ե. Բ. Մ. Ժ. 2 :

Է. Զ. Բ. 15 :

Կ. Գ. Ժ. Եր.
Ժ. 45 :

Յ. Դատ. Բ. 17 :

Ն. Բ. Զ. Բ.
956

Դ ՏԵՄ. Բ.
Թաղ. Ժ. Բ.
7. 8. ԳԼ. Զ.
2. 2.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
31.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
33. 33. Ժ. Բ.
5.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
25. Դ Մ. Բ.
Ժ. Բ. 15.

Դ ՆԵՄ. Ժ. Բ.
26. Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. 17. Ե.
Ժ. Բ. 35.

Դ Բ. Զ. Բ.
29.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
21. Դ Թաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. 8.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
36. Դ Թաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. 26.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ. 4.
Ժ. Բ. 24.

Դ Զ. Բ. 17.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
12. Ժ. Բ. 3.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
27. 23. 29.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. 5.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. 6.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. 5.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
36. Ժ. Բ. 16.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. 29.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
13. Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. 3. 4.

վասն զի անիկայ հիւանդ է. անոր այսպէս ու այսպէս խօսիս. ու աւնիկայ զայլու ատենը անծանօթ 6 կերպարանքով շէտէ կոչ. ու երբոր անիկայ դռնէն ներս կը մտնէր, Ա. քիս անոր ոտքերուն ձայնը լսածին պէս, ըսաւ. ու Ով Յերոբոամին կնիկը՝ եկուր, դռնն ինչո՞ւ ատանկ անծանօթ կերպարանք մտեր ես. բայց ես քեզի խիստ լաւ իմ Երոբոամին ըսէ. Իսրայէլին Տէր Աստուածը այսպէս կ'ըսէ. Երոբոամին քեզ ժողովուրդին մէջէն բարձրացուցի, ու քեզ իմ ժողովուրդին իսրայէլին 8 վրայ իշխան ըրի, եւ Եթազաւու թաւրիւնը Դաւիթին տունէն պատուեցի, ու զանիկայ քեզի տուի. ու դռնէն շէտէ պատուի ընդ ներս պահող, ու իմ առջեւ ուղղութիւն ընելու համար իր բոլոր սրտովը ինձի նշանդ եղող՝ իմ Դաւիթ ծառայիս պէս չեղար. 9 Մանաւանդ բոլոր քեզմէ առաջ եղողներէն աւելի չարութիւն ըրի, եւ ու զիս բարկացնելու համար՝ քաջիք քեզի ուրիշ աստուածներ ու ծուլածող կուռքեր շինեցիր, ու 10 Էզրի ետիդ նետեցիր. Ասոր համար ահա եւ Յերոբոամին տանը վրայ չարիք պիտի բերեմ, ու եւ Յերոբոամին ամէն երկէ մարդիկները եւ նա իսրայէլի մէջ գոցուածը ու ձգուածը պիտի կոտորեմ, եւ Յերոբոամին տունը պիտի աւելմ, ինչպէս որ աղբ կ'աւելն, մինչև որ 11 հատին. Եւ Յերոբոամին քաղաքի մէջ մեռնողը՝ շունքը պիտի ուտեն, ու դաշտի մէջ մեռնողը՝ երկնքի թռչունները պիտի ուտեն. 12 քանզի Տէրը խօսեցաւ. եւ դռնէն իր, բու տունը գնաւ. ու երբ ոտքերդ քաղաքին մէջը մտած աւտենը տղան պիտի մեռնի. ու բոլոր իսրայէլը լալով զանիկայ պիտի թաղեն. վասն զի Յերոբոամին միայն անիկայ գերեզման պիտի մտնէ. որովհետեւ իսրայէլի Տէր Աստուծոյն առջեւ Յերոբոամին տանը մէջ՝ Բաբի բան մը վաշտաւ. 14 Երբ վրայ գտնուեցաւ. եւ Տէրը Երեւ համար իսրայէլի վրայ մի թագաւոր մը պիտի հանէ, որ անիկայ խնայ օրը՝ Յերոբոամին տունը պիտի կոտորէ. ու ալ ինչ ծառայ. գրեթէ հինգ տարի խառնաւ. 15 Եւ Երբ ջուրերու մէջ եղող շարժուն եղէգի պէս՝ Իսրայէլը պիտի զարնէ, ու Իսրայէլը պիտի խլ. աս ձբարի երկրիս երեսէն, որն որ անոնց հայրերուն տունը էր, ու զանոնք Դգետին անդիկ կողմը պիտի ցրուէ, Գորով

հետեւ Տէրը բարկացնելով իրենց իսրայէլի կուռքեր՝ շինեցին. 16 եւ Իսրայէլը երեսն պիտի ձգէ, Յերոբոամին ըրած մեղքերուն համար, ու Իսրայէլին ալ մեղան չէլ տալուն համար. 17 Ան ատենը Յերոբոամին կնիկը ելաւ գնաց, ու ի Թեբաս մտաւ. ու նա անիկայ տանը դռնէն ներս մտաւ. 18 ծին պէս, տղան մեռաւ. եւ զանիկայ թաղեցին. ու բոլոր Իսրայէլը անոր վրայ լացին, եւ Տէրը խօսեցաւ համեմատ՝ որ իր ծառային Աքիս մարգարէին ձեռքով խօսեր էր. 19 ու Յերոբոամին մնացորդ պատուութիւնը թէ ինչպէս պատեւարով ըրաւ, եւ թէ ինչպէս թագաւորեց, ահա Իսրայէլի թագաւորներուն յիշատակաց գրքին մէջը 20 գրուած է. եւ Յերոբոամին թագաւորութիւնը ըրած օրերը քսանութեան տարի եղաւ, ու իր հայրերուն հետ քնացաւ. ու անոր տեղը՝ անոր որդին Նաաբը թագաւոր եղաւ. 21 եւ Սողոմոնի որդին Ռոբոամը Յուդայի մէջ թագաւորեց. Իրոբոամ թագաւորն աւելի տարեկան էր երբոր թագաւոր եղաւ. եւ տասնութ թուարի թագաւորութիւն ըրաւ. երբեք անոր մէջ, այնչէս ան քաղաքին մէջ՝ Դորն որ Տէրը Իսրայէլին ամէն ցեղերէն ընտրեց՝ իր անունը հոն գնելու համար. 22 անոր մայրը Սողոմոնի էր Նաամա 23 անունով. եւ Յուդայի մէջ Տէրը առջեւ չարութիւն ըրին. ու իրենց ըրած մեղքերովը՝ իրենց հայրերուն բոլոր ըրածէն աւելի 24 չինեցին. Եւ երկրին մէջ Սողոմոնի մեղք ալ գործողներ կային, ու Տէրը Իսրայէլի որդեղը առջեւ վերստեղ ագգերուն բոլոր դարձել բանեւուն նման կ'ընէին. 25 եւ Ռոբոամ թագաւորին հինգերորդ տարին՝ Եղիստի Սիսակ թագաւորը Երուսաղեմ վրայ եկաւ. 26 ու Տէրը տանը զանեղը ու թագաւորին տանը զանեղը առաւ. 27 անոնց ալ առաւ. եւ Տէրը մոռնի չինեց բոլոր ոսկիէ ասպար. 28 անորը անոնց տեղը պղնձ ասպարներ շինեց, ու զանոնք թագաւորական տանը դուռը պահպանութիւն ընող սուրհանդակաց ոստիկաններուն ձեռքը

Ն. Բ. Զ. Բ.
Իր 956

Դ Մ. Բ. Զ. Բ.
Ժ. Բ. 30. Ժ. Բ. 84. Ժ. Բ. 80. 34. Ժ. Բ. 2. Դ ԳԼ. Ժ. Բ. 8. 15. 23. Երդ. Ժ. Բ. 4. Դ Զ. Բ. 12. Դ Զ. Բ. 13.

Դ Մ. Բ. Զ. Բ.
2. Զ. Բ.

Դ Մ. Բ. Զ. Բ.
2. Զ. Բ.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
36.

Դ Զ. Բ. 31.

Դ Զ. Բ. 972

Դ Մ. Բ. Զ. Բ.
1.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
21. Սաղ. Ժ. Բ. 58. Ժ. Բ. 40. Ժ. Բ. 22.

Դ Զ. Բ. 5.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
2. Երդ. Ժ. Բ. 24. 25.

Դ Զ. Բ. 9. 10.

Դ Զ. Բ. 971

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
17. Դ Զ. Բ. 12.

Դ Զ. Բ. 46. Դ Զ. Բ. 7.

Դ ԳԼ. Ժ. Բ.
40. Դ Մ. Բ. Զ. Բ. 2.

Դ Մ. Բ. Զ. Բ.
9. 10. 11.

Դ Զ. Բ. 17.

Ն. Բ. Զ. Բ. 920

Լ. Կ. Բ. Զ. Բ. 22

Ի. Զ. Բ. 1
Զ. Զ. Բ. 8

Ի. Զ. Բ. 1
21. Կ. Բ. Զ. Բ.
Ժ. Բ. 21. Կ. Բ.
Զ. Բ. 29. Կ. Բ. Զ. Բ.
Ժ. Բ. 8. Կ. Բ. Զ. Բ.
Ժ. Բ. 19.

Կ. Բ. Զ. Բ. 27

* Կ. Բ. Զ. Բ. Լ. Կ. Բ.

Կ. Բ. Զ. Բ. 28. Կ. Բ. Զ. Բ. 84

925

- 11 Բորդ տարին : Ու երբոր թագաւորը եղաւ, ու իր Բորդը նստաւ, իսկոյն Բաասային բոլոր տունը թէ անոր ազգականները և թէ բարեկամները մեռցուց, ու անոր և մէկ էրիկ մարդը ողջ չի մնաց :
- 12 Զորք . Եւ Զամբրի՝ Բաասային բոլոր տունը բնաջնիւք ըրաւ, Բաասային վրայով ի Եֆու մարգաւտէին ձեռքովը ի Եֆու ըսած խօսքին համեմատ, Բաասային բոլոր մեղքերուն համար, ու անոր որդւոյն Էլային մեղքերուն համար, որոնցմով իրենք մեղանչեցին, և Իսրայէլին մեղանչել տուին, ու իրենց սնապաշտութիւններովը Իսրայէլին Տէր Աստուածը բարկացուցին :
- 14 Ու Էլային մնացորդ պատմութիւնը, և անոր բոլոր ըրածքը՝ ահա Իսրայէլի թագաւորներուն յիշատակաց գրքին մէջը գրուած է :
- 15 Յուդայի Ասա թագաւորին բնաջնուցիւք Եֆու տարին՝ Զամբրի թերսայի մէջ ետեւը որ թագաւորութիւն ըրաւ . բայց ժողովուրդը Փղտացւոց Գաբաթոնին դէմ :
- 16 Բանակեր էր : Եւ բանակին մէջը եղող ժողովուրդը լսելով որ Զամբրի գլուխ վերցուցեր է, ու նաև թագաւորը մեռցուցեր է, նոյն օրը բոլոր Իսրայէլը բանակին մէջը Ամրի գործադրեալ Իսրայէլի վրայ թաղաւոր դրին : Եւ Ամրի ու անոր հետ բոլոր Իսրայէլը Գաբաթոնէն ելան, ու թերսան պաշարեցին :
- 18 Ու երբոր Զամբրի՝ քաղաքին առնուելը տեսաւ, թագաւորական տանը՝ ներսի կողմը՝ մտաւ, և իր վրայ թագաւորական տունը կրաւ :
- 19 Կով պրեյն, ու մեռաւ, իր գործած մեղքերուն համար՝ որոնցմով Տէրով առջևը չարութիւն ըրաւ, իւր քայլեց Յերոբոամին ճամբուն մէջ ու անոր ըրած մեղքին մէջ, որով անիկայ Իսրայէլին մեղանչել տուեր էր :
- 20 Եւ Զամբրիին մնացորդ պատմութիւնը, ու անոր ըրած դաւաճանութիւնը՝ ահա Իսրայէլի թագաւորներուն յիշատակաց գրքին մէջը գրուած է :
- 21 Ան ատենը Իսրայէլի ժողովուրդը երկուքի բաժնուեցաւ . ժողովուրդին կէսը Գինաթի որդւոյն Թաբնիին ետեւէն գնաց, որ զանիկայ թագաւոր դնէ. ու կէսն աւ Ամրիին ետեւէն գնաց : Եւ Ամրիին ետեւէն գացող ժողովուրդը՝ Գինաթեան Թաբնիին ետեւէն գացող ժողովուրդէն զօրաւոր գտնուեցաւ . ու Թաբնիին մեռաւ, և Ամրիին թագաւոր եղաւ : Յուդայի

- Ասա թագաւորին երսունու մէկէն բորդ տարին՝ Ամրի Իսրայէլի վրայ թագաւոր եղաւ, ու տասուներկու տարի իւրաքանչիւր ըրաւ . վեց տարի թերսայի մէջ թագաւորութիւն ըրաւ : Ու Սամբրի՝ երկու տաղանդ արծաթով Սամարիայի լեռը ծախու առաւ, ու լեռանը վրայ առաւ շինեց . և շինած քաղաքին անունը՝ ան լեռանը տիրովը Սամբրին անուանովը՝ Նսամարիա կոչեց :
- 25 Ու Ամրի Տէրովը առջևը չարութիւն ըրաւ, և բոլոր իրմէ առաջ եղողներէն աւելի չար եղաւ . Գաբաթի անիկայ Նսամարեան Յերոբոամին բոլոր ճամբուն մէջ քայլեց, ու անոր մեղքին մէջ՝ որով Իսրայէլին մեղանչել տուաւ . անանկ որ չիրենց սնապաշտութիւններովը Իսրայէլին Տէր Աստուածը բարկացուցին :
- 27 Եւ Ամրիին ըրած գործերուն մնացորդ պատմութիւնը, ու անոր ըրած զօրութիւնը՝ ահա Իսրայէլի թագաւորներուն յիշատակաց գրքին մէջը գրուած է :
- 28 Եւ Ամրի իր հայրերուն հետ քնացաւ, ու Սամարիայի մէջ թաղուեցաւ . ու անոր տեղը՝ անոր որդին Աքաաբը թագաւոր եղաւ :
- 29 Եւ Ամրիին որդին Աքաաբը՝ Յուդայի Ասա թագաւորին ետեւնուցիւք տարին՝ Իսրայէլի վրայ թագաւոր եղաւ . ու Ամրիին որդին Աքաաբը Իսրայէլի վրայ Սամարիայի մէջ քանուկեղու տարի 30 թագաւորութիւն ըրաւ : Եւ Ամրիին որդին Աքաաբը բոլոր իրմէ առաջ եղողներէն աւելի՝ Տէրովը 31 առջևը չարութիւն ըրաւ : Ու Նսամարեան Յերոբոամին մեղքերուն մէջ քայլելը՝ առաջ առաւ ոչինչ բան մը սեպուելով, Նսամարեանց Եֆու քաղաքը թագաւորին աղջիկը՝ Յեզաբելը չինիկ առաւ, և զնաց Բաաշադին ծառայութիւն ըրաւ, ու 32 անոր երկրպագութիւն ըրաւ : Եւ Սամարիայի մէջ իր շինած քաղաքի տանը մէջ՝ Բաաշադին սեղան մը կանգնեց : Ու Աքաաբը Աստուրով թի կուսք մը շինեց . և Աքաաբը իր ըրած գործերովը չիրմէ առաջ եղող Իսրայէլի բոլոր թագաւորներէն աւելի՝ Իսրայէլի Տէր Աստուածը բարկացուց :
- 34 Ամրի որդին՝ Բեթբեթի Եֆու երկրովը շինեց . ու իր անդամիկ տղովը Աբիմեղիս անոր հիմք դրաւ, և իր պզտիկ տղովը Սեբուբով՝ անոր գունդը կանգնեց, Նսամարեան Յեռուսէն ձեռքովը Տէրովը ըսած խօսքին համեմատ :

Ն. Բ. Զ. Բ. 925

Կ. Բ. Զ. Բ. 22. Կ. Բ. Զ. Բ. 24. Կ. Բ. Զ. Բ. 7. Կ. Բ. Զ. Բ. 16. Կ. Զ. Բ. 19.

Կ. Զ. Բ. 18

918

Կ. Զ. Բ. Զ. Բ. 7.

Կ. Զ. Բ. Զ. Բ. 3.

Կ. Զ. Բ. Զ. Բ. 25. Զ. Բ. Զ. Բ. 18. Զ. Բ. Զ. Բ. 21. Զ. Բ. Զ. Բ. 27.

Կ. Զ. Բ. Զ. Բ. 6. Զ. Բ. Զ. Բ. 10. Կ. Բ. Զ. Բ. 2.

Կ. Զ. Բ. Զ. Բ. 2.

Կ. Զ. Բ. Զ. Բ. 25.

Կ. Զ. Բ. Զ. Բ. 26.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 910

ԳԼ. ԺԷ

1 Եղև՝ Արարիկն զԷմ մարգարեութիւն ընէ.
ընէ ետքը՝ Տէրը Բերիթ կը խրէ զանկոյ, ու
Հոն աղաւանդը զանկոյ կը կերակրեն : 5
Աստուած Սարեփիացի որբերէ կնկան մը
տունը կը խրէ զանկոյ : 17 Եղև՝ որբաւ-
րի կնկանը մեռած տղան կը յարուցանէ : 24
ու որբերակի կը հաւատայ անոր :

1 Եւ Գաղատալու բնակիչներն թեզ-
բացի Եղիան Արարիկն բաւաւ .
« Իսրայէլին Տէր Աստուածը՝ Բո-
րուն առջիկ կը կայնիմ, կենդանի
է, որ էաս տարիներուս մէջը Դցող
ու անձրեւ պիտի չըլլայ, բայց կ'իժէ
իմ խօսքովս : »

2 Ու Տէրոջը խօսքը անոր եղաւ՝

3 ըսելով . Այլէ դեռ, ու զԷպ Ի
արեւելք դառնալով՝ Յորդանանու
գիմացը եղող Բերիթ հեղեղատին

4 քովը պահուէ . Դուն ան հեղեղա-
տէն իւր պիտի խմես . ու ապաւա-
նելուն հրամայել եմ, որ Հոն քեզ

5 կերակրեն : Եւ անիկայ դնաց, ու
Տէրոջը բաժին պէս բրաւ . ու զը-
նաց Յորդանանու գիմացը եղող

Բերիթ հեղեղատին քովը նստաւ :

6 Եւ աղաւանդը առտուանց անոր
հաց ու միս՝ ու իրիկուան ալ հաց
ու միս իր բերէին, ու անիկայ հե-

7 ղեղատէն իւր կը խմէր : Եւ Ժա-
մանակէ մը ետքը հեղեղատը ցամ-
քեցաւ . վասն զի Լերիկ վրայ անձ-
րեւ չեկաւ :

8 Ու Տէրոջը խօսքը անոր եղաւ՝

9 ըսելով . Եկիր, Սկիւնացեոց Եւս-
րեփիան դեռ, ու Հոն նստէ . ահա
Հոն մէկ որբերակի կնկան մը հրա-

10 մայեր եմ որ քեզ կերակրէ : Եւ
անիկայ ելաւ Սարեփիա գնաց . ու
քաղաքին դուռը հասնելով՝ տեսաւ

որ մէկ որբերակի կնիկ մը փայտ կը
Ժողլէր . ու զանիկայ կանչեց, ու
բաւաւ . Կ'աղաչեմ՝ ինծի մամնով :

11 Քիչ մը ջուր բեր որ խմեմ : Ու
երբոր անիկայ բերելու դնաց, Ե-
ւ զնա անոր ետեկն կանչեց, ու բաւաւ .
2 ձեռքդ պատտառ մըն ու հաց ու-

12 « ինծի բեր : Եւ կնիկը բաւաւ .
« Բու Տէր Աստուածդ կենդանի է որ
նկանակ չունիմ, բայց միայն կա-

րասին մէջը մէկ բռան չափ ալիւր
կայ, ու կուսեմ իմն ալ քիչ մը
եղ կայ . և ահա երկու կտոր փայտ

կը Ժողլեմ, որ երթամ զանիկայ
ինծի ու իմ տղուն համար կեփեմ ,

13 ու ուտեմք, ու ետէք մեռնինք : Ու
Եղիա անոր բաւաւ . Մի վախճար .
դեռ բաժնիդ պէս ըրէ . բայց անկէ

նախ ինծի համար մէկ պտօնի չեթ-
մը չինէ, ու ինծի բեր, և քեզի ու
քու տղուդ համար ետքը չինէ .

14 Դանգի Իսրայէլին Տէր Աստուածը
բայցէս կ'ըրէ . Արարանէ ալիւր
պիտի չհատնի, ու կուսեմ եղը պի-

տի չպակտի՝ մինչեւ ան օրը որ Տէրը

15 Լերիկ վրայ անձրեւ տայ : Եւ Իէի-
զնաց, ու Եղիային բաժնին պէս
բրաւ . ու անիկայ և իւրը ու իր

ընտանիքը իւր մը առնէ կերան :

16 Կարասնէ ալիւրը չհատաւ, ու կու-
սեմ Եղի չպակտեցաւ, ինչպէս որ
Տէրը Եղիային ձեռքովը զտուցե-
ր է :

17 Եւ եղաւ որ աս բաներն ետքը՝
տանը տփկոնջը տղան հիւանդա-
ցաւ, ու անոր հիւանդութիւնը

շատ ծանր էր, այնպէս որ անոր

18 վրայ շունչ չմնաց : Եւ Իէի-
զնային բաւաւ . Մարդ Աստուծոյ,
շինծի հետ ի՞նչ ունիս . միթէ իմ

մեղքս յիշեցնելու, և ու իմ տղաս
մեռցնելու համար ինծի Լեար :

19 Ու անիկայ անոր բաւաւ . Տղադ ին-
ծի տուր . ու զանիկայ անոր ծո-
ցէն առաւ, և իր բնակած վեր-
նատունը հանեց, ու զանիկայ իր

20 անկողինին մէջը պառկեցուց, Եւ
Տէրոջը աղաղակելով՝ բաւաւ . Ու
Տէր Աստուած իմ, իրաւցընէ՛

աս որբերակի կնիկն ալ՝ որուն քու
վր ես պանդխտութեամբ կը բը-
նակիմ, պիտի չարարես, անոր

21 տղան մեռցնելով : Եւ ու տղուն
վրայ իրէք անդամ՝ երկընթացով՝

ու Տէրոջը աղաղակելով, բաւաւ .
Ո՛վ Տէր Աստուած իմ, կ'աղաչեմ
որ աս տղուն հոգին իր մարմնին

22 դառնայ : Եւ Տէրը Եղիային ծայ-
նը լսեց . ու տղուն հոգին իր մար-
մնին դարձաւ . և անիկայ շինդա-

23 նացաւ : Ու Եղիա տղան առաւ,
ու զանիկայ վերնատունէն տուրը
իջեցուց, և անոր մօրը տուաւ . ու
Եղիա բաւաւ . Նայէ, տղադ կեն-

24 դանի է : Եւ կնիկը Եղիային բա-
ւաւ . Հիմա ստով Բզիտայոյ որ
դուն Աստուծոյ մարդն էս, ու քու
բերնիդ մէջ Տէրոջը խօսքը ծնւա-

րիտ է :

ԳԼ. ԺԸ

1 Սովին խիստ սաստիկացած ատեն՝ Եղիա Ա-
րարիկն խրովելով՝ բարձր Արդային կը հոն
գիպի : 9 Արդիս՝ Արարը Թաղաւորը Եղի-
ային կը բերէ : 17 Եղև՝ Արարը յանդի-
մանելով՝ երկիրէն իջած կրակին միջոցով

Բաճաղին մարդարեւները ամբլով կ'ընէ : 42
Եղիա աղօթքով անձրեւ կը տեղացնէ, ու Ա-
րարիկն հետ Յեղրայէլ կ'երթայ :

1 Եւ շատ ատեն անցնելէն ետքը՝
Տէրոջը խօսքը Լերիկը տարին

Եղիային եղաւ՝ ըսելով . Գնա Ա-
րարիկն Լերիկը . ու Լերիկ վրայ

2 անձրեւ պիտի տամ . Ու Եղիա Ա-
րարիկն Լերիկը գնաց . և Սա-
մարիայի մէջ սաստիկ սով կար :

3 Ու Արարը իր տանը տնտեսը
Արդիան կ'ընէ . (ու Արդիա Տէ-

4 րովմէ շատ կը վախճար . Ու Լերիկը

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 910

Ն. Տ. Ն. Ն.
Ե. Տ. Ն.

Ե. Գ. Ն. Գ. Ն.
34, 35

Ե. Բ. Գ. Ն.
35

Ե. Գ. Ն. Գ. Ն.
36, 37

Էր 906

Ն. Ն. Գ. Ն.
35, 36

Ե. Գ. Ն. Գ. Ն.
36, 37

Ե. Գ. Ն. Գ. Ն.
37, 38

Ն. Գ. Ն. Գ. Ն.
14
Ե. Գ. Ն. Գ. Ն.
5
Ն. Ն. Գ. Ն.
25
Ն. Գ. Ն. Գ. Ն.
17

Ե. Գ. Ն. Գ. Ն.
20, 21

Ն. Բ. Գ. Գ. 901

ԳԼ. ԺԺ. 2

ԲԵԼ. Ժ. 8: ԴԱՄԱ. Գ. 10:

ԺԶԺ 16:

ԴԶԺ 28:

ԺԶԺ 12: ԳԼ. ԺԶ. 9:

սաւ. Հիմա գիտցէ՛ք ու տեսէ՛ք, որ ասիկայ չարութիւն կ'ուզէ շնչկանս զի իմ կնիկներուս, ու որդիներուս, ու արծաթիս և ոսկիիս համար ինծի ԲԻՐԻ խրկեց. ու ես անոր չէ չըսի: Եւ բոլոր ծերերը ու բոլոր ժողովուրդը՝ անոր ըսին. Ահա՛ն մի դներ, ու յանձնառու մի ըլլա՛ր: Անիկայ ալ Բենադադին. դեսպաններուն ըսաւ. Իմ թագաւոր տիրոջն ըսէ՛ք. Առջի անգամին քու ծառայիդ ինչ հրահան որ խրկեցիր, անիկայ պիտի ընեմ, բայց աս ըսած չեմ կրնար ընել. ու դեսպանները գացին, և պատասխանը տարին անոր:

10 Ու Բենադադ ԲԻՐԻ խրկեց անոր՝ ու ըսաւ. Վստուածները ինծի այսպէս՝ ու ասկէ աւելի ընեն, թէ որ Ամամարիայի Հողը Բիմ ետեւս եկող բոլոր զօրացս ասիւրուն օգտէ: Եւ Իսրայէլի թագաւորը պատասխան տուաւ, ու ըսաւ. Անոր ասո՛ւք ըսէ՛ք. Ի՛նչ չեմ տեսէմ զայստեղ՝ Գալիլէ մէջքէն, և աս խօսքը լսածին պէս՝ իր ծառաներուն ըսաւ. Պատերազմ չարութեան, ու քաղաքին դիմացը պատերազմ չարութեան:

18 Եւ ահա մէկ մարգարէ մը Իսրայէլի Աքաբ թագաւորին մօտեցաւ՝ ու ըսաւ. Տեր այսպէս կ'ըսէ. Բոլոր աս մեծ քաղաքները տեսար. ահա Դեմ այսօր անիկայ քու ձեռքդ պիտի տամ, որ գիտաւ:

14 Նա թէ Տերը ես եմ. Եւ Աքաբ ըսաւ. Որո՞նք ձեռքդը. ու անիկայ ըսաւ. Տեր այսպէս կ'ըսէ. Գաւառաց իշխաններուն մանչերուն ձեռքովը: Եւ ըսաւ. Պատերազմը մի սկսի. ու անիկայ ըսաւ. Դուն, Եւ գաւառաց իշխաններուն մանչերը համրեց. ու երկու հարիւր երսուն ու երկու հոգի էին. և անոնցմէ ետք բոլոր ժողովուրդը՝ բոլոր Իսրայէլի որդիքը համրեց. ու եօթը

16 հազար հոգի էին: Եւ ասոնք կէսօրին ելան. բայց Բենադադ ինքը ու անոր օգնական թագաւորները, ան երսուռուրկու թագաւորները վրաններու մէջ Էթմուլ կը գինով:

17 Նային, և առաջ՝ գաւառաց իշխաններուն մանչերը ելան. ու Բենադադ ԲԻՐԻ խրկեց, որոնք անոր պատմեցին թէ Ամամարիայէն 18 մարդիկներ ելան: Ու անիկայ ըսաւ. Թէ որ անոնք խաղաղութեան համար ելան, զանոնք ողջ բռնեցէ՛ք, ու թէ որ պատերազմութեան 19 լան, զանոնք ողջ բռնեցէ՛ք: Եւ

աս գաւառաց իշխաններուն մանչերը՝ ու անոնց ետեւն գացող զօրքը՝ քաղաքէն դուրս ելան. Եւ ամեն մարդ իր * դիմացը ելողը՝ զարկաւ, ու Ասորիները փախան. և Իսրայէլը զանոնք հալածեց. ու Ասորոց Բենադադ թագաւորը ձի վրայ հէ՛ծած՝ Խա՛ն Ժ ձիաւորներով ազատեցաւ: Եւ Իսրայէլի թագաւորը ելաւ, ու ձիերը ու կառքերը զարկաւ: Եւ Ասորիները մեծ կոտորածով մը զարկաւ:

22 Եւ մարգարէն Իսրայէլի թագաւորին մօտեցաւ, ու անոր ըսաւ. Գնա՛ ու ժողովիր, ու գիտցիր ու տես թէ ինչ պիտի ընես. Ղլանս զի եկող տարի Ասորոց թագաւորը լքու վրայ պիտի յեւ:

23 Եւ Ասորոց թագաւորին ծառաները անոր ըսին. Անոնց աստուածները լեռներու աստուածներ են, անոր համար մեզի յաղթեցին. բայց թէ որ անոնց հետ դաշտի մէջ պատերազմինք, անտարակոյս աւանդ կը յաղթենք: Ուրեմն աս բանը ըրէ. Թագաւորներուն ամեն մէկը իր տեղէն հանէ՛, ու անոնց տեղը նախարարներ դիր. Եւ զունքով կորսուած զօրքին չափ զօրք, ու ձիերուն չափ ձիեր, ու կառքերուն չափ կառքեր. Ի պատրաստէք զի, և անոնք հետ դաշտի մէջ պատերազմինք. անտարակոյս աւանդ կը յաղթենք. ու անիկայ աւանդ խօսքը մտիկ ընելով՝ այնպէս ըրաւ. Ու հետեալ տարին՝ Բենադադ՝ Ասորիները համրեց, ու Էթմուլ ելաւ Իսրայէլի հետ պատերազմ:

27 Մեյու համար, Իսրայէլի որդիքն ալ համրուեցան ու չպարտատուեցան, ու զանոնք դիմաւորելու գացին. և Իսրայէլի որդիքը անոնց դիմացը՝ այծերու երկու երամակներու պէս բանակ կազմեցին. բայց Ասորիները երկիրը լցուցին:

28 Եւ Աստուծոյ մարդը եկաւ, ու Իսրայէլի թագաւորին հետ խօսեցաւ՝ ու ըսաւ. Տեր այսպէս կ'ըսէ. Որովհետեւ Ասորիները ըսին թէ՛ Եհովան լեռներու Աստուած է, ու հովիտներու Աստուած է, ասոր համար Երուր աս մեծ բազմութիւնը քու ձեռքդ պիտի մատնեմ, որ գիտնաք թէ ես եմ Տերը:

29 Եւ իրարու դէմ եօթը օր բանակեցան. ու եօթներորդ օրը պատերազմ եղաւ, և Իսրայէլի որդիքը մէկ օրուան մէջ՝ Ասորիներէն հարիւր հազար հետեակ զօրք զարկին:

30 Ու մնացածները Ափէկ քաղաքը փախան. և ան մնացած բանուն եօթը հազար մարդիկներուն վրայ պարիսպը ինկաւ: Ու Բենադադ

Ն. Բ. Գ. Գ. 901

ԵԲԻ. մար. 28

Դ. Բ. Գ. Գ. Ժ. 1:

ԺԶԺ. համ. ԲԵ

900 ԵԶԺ. Ժ. 4:

ԺԶԺ. Գ. Գ. Ժ. 9:

ԵԶԺ. 18:

Ն. Բ. ՉԲ.
900
Բ. ԳԼ. ԻԲ.
23:

Ժ ՏԵՍ ԾԵ.
ԼԵ. 34:

Ի ԳԼ. ԺԵ. 20:

Լ ԳԼ. ԺԵ. Բ.
8. 5. Դ. 15:
Ի ԳԼ. ԺԳ.
17. 18:

Զ ԳԼ. ԺԳ.
24:

* ՍԵՄ՝ ՄԵ-
ԽԻՆ
Ի ՏԵՍ Բ
ԹԱՊԳ. ԺԲ.
1. ԱԵ:

Ը ԳԼ. ԺԵ. ԺԵ.
24:

փախաւ, ու քաղաքին մէջ Բսե-
նեակէ սենեակ մտաւ:
31 Եւ անոր ծառաները անոր ը-
սին. Ահա մենք լսեք ենք որ Իս-
րայէլի տանը թաղաւորները ողոր-
մած թաղաւորներ են. Հիմա ծմբ-
քերնիս քուրձեր, ու գլուխնիս
չուաններ դնենք, և Իսրայէլի թա-
ղաւորին առջեւ ելլենք, դուցէ քու
անձդ ապրեցընէ: Բու մէջքերնիս
քուրձեր, ու գլուխնիս չուաններ
կապեցին, և Իսրայէլի թաղաւորին
դացին ու ըսին. Քու ծառադ Բե-
նադադը կ'ըսէ. Վաղայեմ, թող
անձս ապրի: Բու անիկայ ըսաւ.
Տակաւնիս ողջ է. անիկայ իմ եղ-
32 քայրս է: Եւ ան մարդիկները ա-
նիկայ յաջողութիւն սեպելով՝ ա-
նոր բերնէն աս խօսքը առածնուն
պէս, շուտով պատասխան տուին.
Քու եղբայրդ Բենադադը հոս է:
Բու անիկայ ըսաւ. Գայեք զանի-
կայ բերէք: Բու երբոր Բենադադը
անոր եկաւ, զանիկայ չը կառ-քին
34 մէջը առաւ: Ան ալ անոր ըսաւ.
Իմ Տօրս քու Տօրմէջ առած քա-
ղաքները ետ տամ, ու դուն Գա-
մաւկոսի մէջ քեզի համար հրապա-
րակներ ունենաս, ինչպէս որ իմ
Հայրս Սամարիայի մէջ ունեցաւ:
Բու անիկայ ըսաւ. Ես ալ աս դա-
շինքով քեզ կ'արձակեմ. ուստի
անոր ան դաշնակցութիւն ըրաւ,
ու զանիկայ արձակեց:
35 Եւ մարդարեւից որդիներուն մե-
կը ԵՏթոնը խօսքովը իր ընկերին
ըսաւ. Շնորհք ըրէ, զիս զարկ. ու
ան մարդը անիկայ զարնէլ չուզէ:
36 Եւ անիկայ ըսաւ անոր. Տէրոյն
խօսքին շաղախութիւն չընելուդ
համար, ահա իմ քովս գացած իդ-
պէս, քեզ մէկ առիւծ մը պիտի
մեռցընէ: Բու անիկայ անոր քովէն
գնաց, ու մէկ առիւծ մը ծվանիկայ
37 գտաւ, ու մեռցուց: Ետքը անի-
կայ մէկ ուրիշ մարդ մը գտաւ, ու
անոր ըսաւ. Շնորհք ըրէ, զիս
զարկ. ու ան մարդը զանիկայ զար-
կաւ, ու զարնելով վիրաւորեց:
38 Եւ ան մարդարեւն գնաց Ճամբուն
վրայ թաղաւորին սպասեց, ու չը-
ճանչցուելու համար աչքերուն վը-
39 րայ * ծածկոց մը՝ դրաւ: Բու երբ-
որ թաղաւորը անիկէ կ'անցնէր,
թաղաւորին աղաղակելով ըսաւ.
Քու ծառադ պատեհազմին մէջը
գնաց, և ահա մէկ մարդ մը պառ-
շուէն դուռն ելլելով, ինծի մարդ
ընէրաւ, ու ըսաւ. Աս մարդը
պահէ. թէ որ ասիկայ մէկ կեր-
պով մը կորսուելու ըլլայ, հըս
անձդ անոր անձին տեղը պիտի ըլ-
լայ, կամ տաղանդ մը արծաթ

40 պիտի վճարես: Բու երբոր ծառադ
ասիկին անիկին դարձրով զբաղը-
րէի, անիկայ կորսուեցաւ: Եւ Իս-
րայէլի թաղաւորը անոր ըսաւ.
Քու դատաստանդ այդպէս է, Բե-
նադադը որ դուն աս բերնէն վճռեցիր:
41 Բու անիկայ շուտով մը ծածկոցը
աչքերուն վրայէն հանեց. ու Իս-
րայէլի թաղաւորը իմացաւ որ ա-
նիկայ մարդարեւներն մէկն է: Եւ
անիկայ ըսաւ անոր. Տէրը այսպէս
կ'ըսէ. Յորովհետեւ դուն իմ նըդ-
ված մարդս աս ձեռքէդ ազատ
արձակեցիր, անոր համար քու
անձդ անոր անձին տեղը, ու քու
ժողովուրդդ անոր ժողովուրդին
43 տեղը պիտի ըլլայ: Եւ Իսրայէլի
թաղաւորը շտիտը կոտրած ու
նեղացած՝ իր տունը դարձաւ, ու
Սամարիա եկաւ:

ԳԼ. ԻԱ

1 Աքաաբ՝ չընալով Նաբովթին այգին ձեռք
բերել, կը տրամի: 5 Յեզաբէլ նամակներ
դրելով Նաբովթին դէմ, անիկայ հայրցու-
թեան մեջքով կ'ամբաստանուի, ու կը դա-
տապարտուի: 15 Աքաաբ իրեն կ'առնէ ան
այգին: 17 Եզրա՝ Աքաաբին ու Յեզաբէլին
դէմ Աստուծոյ դատաստաններ կը ծանուց-
նէ: 25 Չար Աքաաբը կ'ապաշխարէ. աս
պատճառով Աստուած անոր դատաստանը
կ'ուշացընէ:

1 Եւ աս բաներէն ետքը՝ Յեզաբայե-
լացի Նաբովթը Սամարիայի Ա-
քաաբ թաղաւորին պալատին դու-
րը Յեզաբայէի մէջ այդի մը ունէր:
2 Բու Աքաաբ Նաբովթին հետ խօսե-
ցաւ ու ըսաւ. Քու այգիդ ինծի
տուր, որ ինծի բանջարի պարտէզ
ըլլայ, քանզի իմ տանս մօտ է. և
անոր տեղը՝ անկէ աղէկ այդի մը
տամ քեզի՝ կամ թէ որ կ'ուզես,
անոր դինը ստակով վճարեմ քեզի:
3 Բու Նաբովթ՝ Աքաաբին ըսաւ.
Տէրը ինծի չցուցընէ՝ Բոր իմ Հայ-
րերուս ժառանգութիւնը քեզի
տամ:
4 Եւ Աքաաբ՝ Յեզաբայէլացի Նա-
բովթին ըսած խօսքին համար՝ որ
ըսաւ թէ՝ Իմ Հայրերուս ժառան-
գութիւնը քեզի չեմ տար, սիրտը
կոտրած ու նեղացած իր տունը
գնաց, և իր անկողնին վրայ
պառկեցաւ, ու երեսը դարձուց,
5 ու հաց չէրուս: Եւ անոր կնիկը
Յեզաբէլ անոր քովը գնաց՝ ու
ըսաւ. Ինչու համար սիրտդ այդ-
պէս նեղացած է, ու հաց չես ու-
6 տեր: Եւ անիկայ ըսաւ անոր.
Վասն զի Յեզաբայէլացի Նաբովթին
հետ խօսեցայ՝ ու անոր ըսի. Քու
այգիդ ինծի ստակով տուր. կամ
թէ որ կը հաճիս, անոր տեղը քե-
զի արէլ այգի մը տամ. բայց ա-
նիկայ՝ Իմ այգիս քեզի չեմ տար՝

Ն. Բ. ՉԲ.
900
† ՆԵՐ. ԿԵԼ-
ԱԵ:

Յ ԳԼ. ԻԲ.
31-37:

Լ ԳԼ. ԻԱ.
4:

800
աստուգ. Ը.
14:

Բ ԳԼ. ԻԵ.
23: ԹԵՍ.
ԼԳ. 7: Ե-
զր. ԽԳ.
15:

Ն. Բ. Դ. Բ. 899

7 ըսաւ : Ան ատենը անոր կնիկը Յեզարէլ անոր ըսաւ . Դուռն իմա Իսրայէլի վրայ Կարգեալ թագաւորութիւն պիտի ընեն . ելլի՛ր հաց կեր . ու սիրտդ թող զուարճանայ . եւ զդրայեանք Նաբովթին պղծին ետքեղ տամ :

8 Եւ անիկայ Աբաարին անունովը նամակներ գրեց , ու զանաւն անոր կնիկովը կնքեց , և ան նամակները Նաբովթին քաղաքակից ծերերուն :

9 Ու ազնուականներուն խրկեց : Ու նամակներուն մէջը պատկեր գրեց . Ծոմապաղատիւն քարոզեցէք , ու Նաբովթը ժողովուրդին :

10 զուարճեց Նաբովթին . Եւ անոր զիմացը երկու անօրէն մարդիկներ նստեցուցէք , որոնք անոր համար վկայութիւն տան ու ըսեն թէ՛ Դուռն Եւստուծոյ ու թագաւորին զէմէ հայհոյութիւն ըրի . ու զանիկայ հանեցէք , ու Էքարկոծեցէք որ մեռնի :

11 Եւ անոր քաղաքակիցները՝ անոր քաղաքին մէջը բնակող ծերերը ու ազնուականները՝ Յեզարէլին իրենց ապագային պէս ըրին , ինչպէս որ անոր խրկած նամակներուն մէջը :

12 Գրուած էր : Եւստուծոյ ծոմապաղատիւն քարոզեցին . և Նաբովթը ժողովուրդին զուարճեց Նաբովթին : Ու երկու անօրէն մարդիկներ գրեցին անոր զիմացը նստան . և ան անօրէն մարդիկներ ժողովուրդին առջևը Նաբովթին համար վկայութիւն տուին ու ըսին թէ՛ Նաբովթը Եւստուծոյ ու թագաւորին զէմէ հայհոյութիւն ըրաւ . Դուստի զանիկայ քաղաքէն զուրս հանեցին , և քարերով քարկոծեցին , ու մեռաւ : և Յեզարէլին լուր խրկեցին՝ ըսելով . Նաբովթը քարկոծուեցաւ ու մեռաւ :

15 Ու երբոր Յեզարէլ՝ Նաբովթին քարկոծուիլը ու մեռնիլը լսեց , Յեզարէլ Աբաարին ըսաւ . Ելլի՛ր Ժառանգէ Յեզարայեացի Նաբովթին այգին , որն որ ինքը քեզի ստակով տալ չուզեց . քանզի Նաբովթը որջ չէ , հապա մեռաւ :

16 Ու երբոր Աբաար՝ Նաբովթին մեռնիլը լսեց , Աբաար ոտք ելաւ որ Յեզարայեացի Նաբովթին այգին իջնէ , ու զանիկայ Ժառանգէ :

17 Եւ Տէրոյն խօսքը թեզացի Եւստուծոյն եղաւ՝ ըսելով . Ելլի՛ր , Եւստուծոյն բնակող Իսրայէլի Աբաար թագաւորը . զիմաւորելու իջնէ , և ահա անիկայ Նաբովթին այգիին մէջն է , ուր որ իջեր է :

19 զանիկայ Ժառանգելու համար . Ու անոր խօսքն ու ըսեն . Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Մեռացողը , ու կը

Գ. Բ. Դ. Բ. 23 : Դ. Բ. 15 : 16 : Գ. Բ. 11 : Գ. Բ. 14 :

Ի. Բ. Դ. Բ. 4 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 26 :

Ի. Բ. Դ. Բ. 12 :

Ե. Բ. Դ. Բ. 82 : Բ. Դ. Բ. 9 :

Ժառանգէն ալ . ու Դուռն անոր ըսաւ . Տէրը պատկեր կ'ըսէ . Ի՛նչ տեղը՝ որ շուններ Նաբովթին արիւնը լափեցին , հոն շունները քու արիւնդ ալ պիտի լափեն : Եւ Աբաար՝ Եզարայեան ըսաւ . Ժ. Բ. Դ. Բ. 17 : Թշնամիս , զիս գտար . ու անիկայ ըսաւ . Գոտայ . որովհետեւ Եզարայեացի ծախեցիք Տէրոյն առջևը չառնալով , զիս համար . Ահա Եւստուծոյն քու վրադ չարիք պիտի բերեմ , ու քեզ հայածելով՝ պիտի ջնջեմ , և Աբաարին Եւստուծոյն երկը մարդիկները ու Իսրայէլի մէջ զոգուածը ու ձգուածը պիտի կորսնցնեմ :

22 Եւ քու տունդ՝ Նաբովթին որդւոյն Յեզարայեացի տանը պէս , ու Աբաարին որդւոյն Բաապային տանը պէս պիտի ընեմ . որովհետեւ զիս քարակոծեցին , ու Իսրայէլին մեջը :

23 Գործել տուիր : Եւ Տէրը Յեզարէլին համար ալ խօսեցաւ ու ըսաւ . Յեզարէլ՝ Յեզարայեան պարսպին քովը շունները պիտի ուտեն :

24 Աբաարէն՝ քաղաքի մէջ մեռնողը՝ շունները պիտի ուտեն , ու զաշտի մէջ մեռնողը՝ երկինքի թռչունները պիտի ուտեն :

25 Բայց Աբաարին պէս ընաւ Եւստուծոյն Եզարայեացի տանը չարութիւն ընելու համար , որն որ անոր կնիկը :

26 Յեզարէլ զիսէ հանեց : Եւ անիկայ կուռքերուն ետեւին երթալով՝ շատ զարշնի եղաւ , ու բոլոր Ամօրհացուց ըրածները Եւստուծոյն , որոնք Տէրը Իսրայէլի որդւոցը առնէն վերստեց :

27 Եւ Աբաար աս խօսքերը լսածին պէս՝ իր հանգրիմները պատուեց , ու մարմնոյն վրայէն քուրծ հագաւ , ու ծոմ պահեց . և քուրծով կը պատկեր , ու կամաց կը քայլէ :

28 Եւ Տէրոյն խօսքը թեզացի Եզարայեացի տանը ըսելով . Ար տեսնե՞ս որ Աբաարը իմ առջև խոնարհութիւն կ'ընէ . անոր իմ առջև խոնարհութիւն ընելուն համար՝ անոր օրերուն մէջ ան չարիք պիտի չըբերեմ . Դու անոր որդւոյն օրերը՝ ան չարիքը անոր տանը վրայ պիտի բերեմ :

Գ. Բ. Դ. Բ.

1 Աբաար սուս մարգարէներէն խաբուելով՝ Մեքիային ըսածին պէս՝ իմանալով զազարի մէջ կը պատմուի : 37 Եւստուծոյն անոր արիւնը կը լափեն . ու Որդւոյն անոր տեղը կը յաւերտէ : 41 Յովսափատին քարի թագաւորութիւնը : 45 անոր գործքերը : 50 Յովսափատ անոր տեղը կը յաւերտէ : 51 Որդւոյն ինչ գէշ վարմունքը :

1 Եւ իրեն տարի անցաւ , որ Եւստուծոյն օրերուն ու Իսրայէլին մէջը 2 պատերազմ չեղաւ . Ու երբորդ

Ն. Բ. Դ. Բ. 899

Բ. Դ. Բ. 36 :

Ժ. Բ. Դ. Բ. 17 :

Ե. Բ. Դ. Բ. 17 : Զոգու . Ե. 14 :

Ե. Բ. Դ. Բ. 10 : Դ. Բ. Դ. Բ. 8 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 10 : Դ. Բ. Դ. Բ. 11 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 10 : Դ. Բ. Դ. Բ. 11 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Դ. Բ. Դ. Բ. 11 : Դ. Բ. Դ. Բ. 12 :

Ն. Բ. Գ. Բ.

897

- Բ. Մ. Բ. Բ.

2. Ը. Բ.

- Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Բ. Բ. Բ.

տարին՝ - Յուդայի Յովսափատ
 3 իմաւ : Եւ իսրայէլի թագաւորը
 իր ծառաներուն ըսաւ . "Գիտէք
 որ Բոամովթ զաղաաղը մերն է ,
 ու մենք զանիկայ Ասորոց թագա-
 ւորին ձեռքէն առնելու հոգ չենք
 4 տանիր : Եւ Յովսափատին ըսաւ .
 - Ինծի հետ Բոամովթ զաղաաղը պա-
 տերազմելու կ'երթան : Ու Յովսա-
 փատ՝ իսրայէլի թագաւորին ըսաւ .
 "Ես թեզի պէս եմ . իմ ժողովուրդս՝
 քու ժողովուրդիդ պէս , - իմ
 ձերս՝ քու ձերուդ պէս են :
 5 Եւ Յովսափատ՝ իսրայէլի թա-
 գաւորին ըսաւ . Հիմա Տէրոյը
 6 խօսքը փնտռէ : Ու իսրայէլի թա-
 գաւորը Դմարգարէները ժողովեց ,
 որոնք չորս հարիւրի չափ մարդիկ
 էին , ու անոնց ըսաւ . Ռամովթ
 զաղաաղի վրայ պատերազմելու եր-
 թամ , թէ ետ կ'ենամ . ու անոնք
 ըսին . Գնա . վասն զի Տէրը շաշ-
 7 թագաւորին ձեռքը պիտի տայ :
 Եւ Բոամովթ ըսաւ . Աս տեղս
 Տէրոյը ուրիշ մարգարէ մըն ալ
 չկայ , որ ասոր հարցոյնները : Ու իս-
 րայէլի թագաւորը Յովսափատին ը-
 սաւ . Կայ մէկ ուրիշ մարդ մըն ալ ,
 որուն միջոցով ինչ-որ Տէրոյը հար-
 ցնեմ . բայց ես զանիկայ կ'ատեմ .
 քանզի ինծի համար աղէկ մարգա-
 րէութիւն չունի , հայպա գէշ . -
 8 Եւ Յովսափատ ըսաւ . Թագաւորը
 պիտի չզրուցէ :
 9 Ու իսրայէլի թագաւորը ներքի-
 նի մի կանչեց , ու ըսաւ . Յեմայի
 որդին Միքիան շուտով հա-
 10 Եւ իսրայէլի թագաւորը ու Յու-
 դայի Յովսափատ թագաւորը Սա-
 մարիայի դրանը առջևի հրապարա-
 կին մէջ՝ ամէն մէկը Բոամովթ
 11 զետեսներ հազած՝ իր աթոռին վրայ
 նստեց . ու ըսաւ . Տէրը այսպէս
 կ'ըսէ . Ասորիները ատնեցնով պիտի
 զարնեն , մինչև որ զանոնք բնաջնջ
 12 ընեն : Բոլոր մարգարէներն ալ
 այսպէս կը մարգարէանային ու կը-
 սէին . Ռամովթ զաղաաղը ելլէ ,
 ու յաջորդութիւն պիտի ունենաս ,
 և Տէրը շաշ-թագաւորին ձեռ-
 քը պիտի տայ :
 13 Ու Միքիան կանչելու զաջորդ
 մարդը խօսեցաւ անոր՝ ըսելով . Ա-
 հա - Եւ մարգարէները մէկ բերնով
 թագաւորին համար բարութիւն
 խօսեցան . Թող քու խօսքը ալ
 անոնց մէկուն խօսքին պէս ըլլայ :

14 ու բարութիւն խօսէ : Իսկ Միքիա
 ըսաւ . Տէրը կենդանի է որ , շէ-
 քը ինծի ինչ-որ ըսէ , ան պիտի խօ-
 սիմ :
 15 Ու երբոր անիկայ թագաւորին
 եկաւ , թագաւորը անոր ըսաւ .
 Ո՛վ Միքիա , Ռամովթ զաղաաղը
 պատերազմելու երթամք , թէ ետ
 կ'ենանք : Եւ անիկայ ըսաւ անոր .
 Ելի՛ր , ու յաջորդութիւն պիտի ու-
 նենաս , ու Տէրը շաշ-թագա-
 16 ւորին ձեռքը պիտի տայ : Եւ թա-
 գաւորը անոր ըսաւ . Մինչև քանի՞
 անգամ երդմնեմքք , որ Տէ-
 րոյը անունովը ճշմարիտը միայն
 17 խօսիս ինծի : Ու անիկայ ըսաւ .
 Բոլոր իսրայէլը է՛նովն չունեցող
 ոչխարներու պէս լեռներու վրայ
 ջրուած տեսայ . և Տէրը ըսաւ . Ա-
 սոնք տէր չունին . ամէն մարդ խա-
 ղաղութեամբ թող իր տունը
 18 զառնայ : Եւ իսրայէլի թագաւորը
 Յովսափատին ըսաւ . Քեզի չքով
 որ անիկայ ինծի համար աղէկ մար-
 գարէութիւն չունի , հայպա գէշ :
 19 Ու Միքիա ըսաւ . Ուրեմն Տէրոյը
 խօսքը մտիկ ըրէ . Եւ Տէրը իր աթոռ-
 ուն վրայ նստած տեսայ , Բու եր-
 կինքի բոլոր զօրքերը անոր բոլոր-
 տիքը՝ աջ կողմը ու ձախ կողմը
 20 կայներ էին . Եւ Տէրը ըսաւ . Ա-
 քաաղը ո՛վ կ'ընայ խաբէլ , որ Ռա-
 մովթ զաղաաղը ելլէ , ու կ'ըսուի .
 ու մէկը այսպէս՝ ու մէկը այն-
 21 պէս ըսաւ . Ու մէկ ոգի մը ելաւ ,
 և Տէրոյը առջևը կայնեցաւ , ու ը-
 սաւ . Չանիկայ ես կը խաբեմ :
 22 Ու Տէրը անոր ըսաւ . Ի՞նչ միջո-
 ցով : Եւ անիկայ ըսաւ . Ելլեմ ,
 ու անոր բոլոր մարգարէներուն բե-
 րանը սուտ ոգի ըլլամ . ու Տէրը -
 23 ան ըսաւ . Ժգուէն պիտի խաբես ,
 ու պիտի յաջողիս . Ելի՛ր ու այն-
 24 պէս ըրէ : Ի՛նչ հիմա ահա Տէրը աս
 քու բոլոր մարգարէներուդ բերանը
 սուտ ոգի դեր է . բայց Տէրը
 25 թեզի համար չարիք խօսեցաւ :
 26 Ան ատենը քանանայի որդին
 Սեդեկիան մտնեցաւ , ու Միքիային
 մտաւ զարկաւ , ու ըսաւ . Եւ Տէ-
 րոյը 2 ոգի ինչպէս իմ քովէս ե-
 յաւ . քեզի հետ խօսելու համար :
 27 Եւ Միքիա ըսաւ . Դու ալ պիտի
 տեսնես՝ ան օրը որ պահուելու հա-
 մար Իսնեակէ սենեակ մտնես :
 28 Ու իսրայէլի թագաւորը ըսաւ .
 Միքիան առ , ու զանիկայ Ամ-
 րաղաքապետին՝ և թագաւորին օր-
 29 Եւ այն Յովսափատին տար , ու ըսէ .
 Թագաւորը այսպէս կ'ըսէ . Ասի-
 կայ բանոր դրէք , ու մինչև որ ես
 խաղաղութեամբ զառնեմ , զանի-
 կայ նեղութեան հացով ու նեղու-

Ն. Բ. Գ. Բ.

897

Զ. Բ. Բ. Բ.

35

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Բ. Բ. Բ.

Ն. Բ. Զ. Բ. 897

Յ. Թ. Ո. Ժ. 29 : Բ. Ո. Ժ. 20, 21, 22 :

Ի. Բ. Ն. 22 :

Զ. Բ. ժ. 31 : Ա. Բ. ժ. 20 :

« Դ. Բ. ա. անց զի- տաւորու- թեան տե- ք թագ. Ժ. 11 :

† Ե. Բ. յ. 30 : Գ. Բ. յ. 11 :

† Ե. Բ. Գ. Բ. յ. 19 :

Յ. Գ. Բ. յ. 19 :

Յ. Գ. Բ. յ. 15 :

Զ. Բ. 52 :

28 Թեան չորով կերակրեցէք : Եւ Միքիա ըսաւ . Թէ որ բնաւ խա- ղաղու թեանք դառնան , չՏէրը ինծմով խօսած չըլլայ . ու ըսաւ . Ով ժողովուրդներ՝ ամէնքդ լե- ցէք :

29 Եւ Իսրայէլի թագաւորը ու Յու- ղայի Յովսափատ թագաւորը՝ Ռա- մով զաղաադը ելան : Ու իս- րայէլի թագաւորը Յովսափատին ըսաւ . Կերպարանքս պիտի փոխեմ , ու այդէն պատերազմի պիտի մըտ- նեմ . բայց դուս բուն Տաղուստդ չարիր . և Իսրայէլի թագաւորը իր կերպարանքը փոխեց , ու պա- 31 տերազմին մէջը մտաւ : Եւ Աստ- րուց թագաւորը իր երեսունուերկու կառապետներուն պատուիրեց ու ըսաւ . Պղտիկի կամ մծիչ հետ մի՛ պատերազմիք , բայց միայն Իսրա- 32 յէլի թագաւորին հետ : Ու երբոր կառապետները Յովսափատը տե- սան , Իսրայէլի թագաւորը ստիկայ է՝ ըսելով , անոր վրայ պատերազ- մելու դացին . և Յովսափատ հաղա- 33 ղակեց : Ու երբոր կառապետները տեսան որ անիկայ Իսրայէլի թա- գաւորը չէ , անկէ ետ գարձան :

34 Եւ մարդուն մէկը * ռեով մը իր աղեղը քաշեց , ու Իսրայէլի թա- գաւորը խորհարարեալ օղակներուն մե- ջէն՝ զարկաւ . ան ատեն անիկայ իր կառավարին ըսաւ . Ձեռքդ դարձուր , ու զեռ բանակէն հանէ :

35 Բանգի վիրաւորուեցայ : Եւ ան օրը պատերազմի սաստկացաւ . ու թագաւորը Աստրուց զինանքը՝ իր կառ- քին մէջը կեցաւ , և իրիկուան դէմ մեռաւ . ու վերքին արիւնը 36 կառքին մէջը վազեց : Ու երբոր արեւ կը մոտեն , բանակին մէջը մոնենտիկ պարտեցաւ . ու ըսաւ . Ամէն մարդ . իր քաղաքը ու ամէն 37 մարդ իր երկիրը դառնայ : Եւ թա- գաւորը մեռաւ . ու Սամարիա բե- րուեցաւ . ու թագաւորը Սամա- 38 րիայի մէջ թաղեցին : Եւ կառքը Սամարիայի աւազանին քովը լուս- ցին . ու շուները անոր արիւնը լա- փեցին . իսկուր գէնքերն ալ հա- լուացին , յՏէրօքը ըսած խօսքին համամատ :

39 Եւ Աքաբին մնացորդ պատ- մուծիւնը , ու անոր բոլոր ըրածը , և Էփրայիմի շինած տունը , ու բո- լոր շինած քաղաքները՝ ահա Իսրա- յէլի թագաւորներուն յիշատակաց 40 գրքին մէջը գրուած են : Եւ Ա- քաբ իր հայրերուն հետ քնացաւ , ու անոր տեղը՝ անոր որդին * Ռեբ- զեան թագաւոր եղաւ :

41 Եւ Իսրայէլի Աքաբ թագաւո- րին չորրորդ տարին՝ Յուդայի վրայ Ասայի որդին * Յովսափատը թա- 42 գաւոր եղաւ : Յովսափատ երեսու- ուհինգ տարեկան էր՝ երբոր թա- գաւոր եղաւ , ու երեսնաղեմ մէջ քսանուհինգ տարի թագաւորու- թիւն ըրաւ . և անոր մօրը անունը Աղուբա էր , ու Սաղիին աղջիկն 43 էր : Ու անիկայ իր հօրը Ասային բոլոր ծամբուն մէջ քաշեց . անկէ յետոքեցաւ : ու Տէրօքը առջևը 44 ուղղութիւն ըրաւ : Բայց * քարծր տեղունքը չկերպար . ժողովուր- դը տակաւին բարձր տեղերու վրայ զօհներ կը մատուցանէր , ու խունի 45 կը ծխէր : Եւ Էօվսափատ՝ Իս- րայէլի թագաւորին հետ խաղա- ղութիւն ըրաւ :

46 Եւ Յովսափատին մնացորդ պատ- մուծիւնը՝ և անոր ըրած քաղու- թիւնը ու պատերազմները՝ ահա Յուդայի թագաւորներուն յիշա- տակաց գրքին մէջը գրուած են : 47 Եւ անիկայ՝ իր հօրը Ասային ժա- մանակէն մնացած՝ Սողոմոնեան մեղք գործողները երկրէն բնաջինջ ըրաւ :

48 Էւ ան ատենը Եղովմի մէջ թագա- ւոր չկար . մէկ փոխարքայ մը կար : 49 Ու՝ Յովսափատ Էօրախիմա- ւեր շինեց , որ Ռփիթ լերեան ու- կիի համար . քաղց չգացին . քան- զի նաւերը՝ Գափոնդաբերի մէջ 50 կտոր կտոր եղան : Ան ատենը Ա- քաբի որդին Ռեզեիան Յովսափա- տին ըսաւ . Իմ ծառանքաւ քու ծառանքուդ հետ նաւերով եր- թան . բայց Յովսափատ չհաճե- 51 ցաւ : Եւ Էօվսափատ իր հայրե- րուն հետ քնացաւ , ու իր հայրե- րուն հետ իր հօրը Դաւիթին քա- ղաքին մէջը թաղուեցաւ . և անոր տեղը՝ անոր որդին Յովրամը թա- գաւոր եղաւ :

52 Յուդայի Յովսափատ թագաւո- րին տասնուեօթներորդ տարին՝ Իսրայէլի վրայ * Աքաբի որդին Ռեզեիան թագաւոր եղաւ Սամա- րիայի մէջ , ու Իսրայէլի վրայ եր- կու տարի թագաւորութիւն ը- 53 րաւ : Եւ Տէրօքը առջևը չարու- թիւն ըրաւ . ու իր հօրը ծամբան , և իր մօրը ծամբան , ու Իսրայէլին մեղանշէլ մտուող Նաբաթեան Յե- 54 ռեովսափան ծամբան ըրեց . Ու Գազաղին ծառայութիւն ըրաւ , ու անոր երկրպագութիւն ըրաւ . և իր հօրը բոլոր ըրածին պէս Էփի- Իսրայէլի Տէր Աստուածը բարկա- ցուց :

Ն. Բ. Զ. Բ. 914

Դ. Բ. Ն. 31 :

Դ. Բ. ժ. 3 :

Ն. Գ. ժ. 23 : Ժ. 14 : Դ. Բ. Ժ. 3 :

Է. Բ. ժ. 2 : Բ. Բ. Ժ. 14 :

Դ. Բ. ժ. 24 : Ժ. 12 :

913

Է. Բ. Ն. 23 : Բ. Ժ. 14 : Դ. Բ. Ժ. 9 : Բ. 20 :

Դ. Բ. Ն. 35 : Ե. Բ. ժ. 22 : Ե. Բ. Ն. Ժ. 3 : Բ. Ժ. 24 : Բ. Ժ. 26 :

Դ. Բ. Ն. 37 : Դ. Բ. Ն. 1 :

899

Դ. Բ. Ն. 26 :

898

Դ. Բ. Ն. 40 :

898

Դ. Բ. Ն. 26 :

Դ. Բ. Ն. 26 :

Դ. Բ. Ն. 26 :

Դ. Բ. Ն. 26 :

Դ. Բ. Ն. 26 :

Դ. Բ. Ն. 26 :

ՉՈՐՐՈՐԴ ԳԻՐՔ ԹԵԳԵՒՈՐԸՑ

Ն. Բ. Դ. Բ.
ԽԵՐ 896

ԳԼՈՒԽ Ա

* Վ. Բ. Բ. Բ.
ԲՈՐԴ
ԳԻՐՔ
ԹԵԳԵՒՈՐԸՑ

Գ. Բ. Դ. Բ.
Բ. Բ. Դ. Բ.
2

Գ. Բ. Դ. Բ.
10

Դ. Բ. Դ. Բ.
Դ. Բ. Դ. Բ.
Դ. Բ. Դ. Բ.
4

1 Մովսար կ'ապտամբի : 2 Որդիա՝ Բաշաղ ճանձիկին բան հարցընելու համար մարդ կը խրկէ . բայց Եղիս անոր վրայ դալու դատաստանը կ'իմացընէ անոր : 5 Եղիս երկու անգամ՝ երկինքէն կրակ կ'իջնցընէ ան մարդոց վրայ . որոնք Որդիա խրկեր էր գանձիկայ բռնելու : 18 Իսկ երրորդ զորսգլխին կը խնայէ . ու հրեշտակէ մը քաջալերութիւն առնելով՝ կ'երթայ Թաղաւորին կ'իմացընէ թէ պիտի մեռնի : 17 Երկուսն՝ Որդիային տեղը կը յաւերժեն :

1 Եւ Վաքարին մեռնելէն ետքը՝ Մովսար Բ իւրայելին դէմ ապրատմանը ելա :

2 Ու Որդիա՝ Սամարիայի մէջ իր վերնատանը վանդակապատէն վար ինկաւ . ու հիւանդացաւ . ու պատգամաւորներ խրկեց՝ անոնց բռնելով . Գաղէք Բ Եկկարոնի Բաշաղ ճանձիկի աստուծոյն հարցունցէք . թէ արդեօք աս հիւանդունքն է :

3 Թէնէս պիտի առողջանամ : Եւ Տէրոջը հրեշտակը Թեղաքի Եղիային ըսաւ . Ելէ՛ր . Սամարիայի Թաղաւորին պատգամաւորները դիմաւորելու գնա . ու առնոց ըսէ . Մի՛թէ իւրայելի մէջ Աստուած չկայ . որ դուք Եկկարոնի Բաշաղ ճանձիկի աստուծոյն : 4 Հարցընելու կ'երթար . Անոր համար Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Քու ելած անկողինէդ վար պիտի չիջնես . հապա անշուշտ պիտի մեռնիս . ու Եղիս գնաց :

5 Եւ պատգամաւորները անոր դարձան . ու Ռապէլ անոնց ըսաւ .

6 Ինչո՞ւ համար ետ դարձար : Եւ անոր ըսին . Մեր դիմացը մարդ մը ելաւ . ու մեզի ըսաւ . Գաղէք ձեզ խրկող Թաղաւորին դարձէք . ու անոր ըսէք . Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Մի՛թէ իւրայելի մէջ Աստուած չկայ . որ Եկկարոնի Բաշաղ ճանձիկի աստուծոյն հարցընելու կը խրկես . անոր համար քու ելած անկողինէդ վար պիտի չիջնես . հապա անշուշտ պիտի մեռնիս :

7 Կա անշուշտ պիտի մեռնիս : Եւ անիկայ ըսաւ անոնց . Ձեզ դիմաւորող ու աս խօսքերը ձեզի զրուստ :

8 ցող մարդը ինչպէս մարդ էր : Ու անոր ըսին . Ընկիպ Դ մաղոտ մարդ մըն էր . ու մէջը մարդիկէն զօտի մը կապեր էր : Եւ Թաղաւորը ը-

սաւ . Ընկիպ Թեղաքի Եղիան է :

9 Ու անոր՝ յիսուն մարդով մէկ յիսնապետ մը խրկեց . և անիկայ Եղիային քովը ելաւ . ու Եղիս լեռան գլուխը նստած էր . և յիշատակէր անոր ըսաւ . Մարդ Աստուծոյ . Թաղաւորը կ'ըսէ որ վար իջնես :

10 Իջնես : Ու Եղիս պատասխան տուաւ . ու յիսնապետին ըսաւ . Թէ որ ես Աստուծոյ մարդն եմ . Երկինքէն կրակ թող իջնէ . և քեզ ու քու յիսուն մարդդ ուտէ : Ու երկինքէն կրակ իջաւ . և զանիկայ ու անոր յիսուն մարդը կերաւ :

11 Եւ անոր՝ նորէն յիսուն մարդով մէկ ուրիշ յիսնապետ մը խրկեց . ու անիկայ խօսեցաւ . ու անոր ըսաւ . Մարդ Աստուծոյ . Թաղաւորը այսպէս կ'ըսէ . Հուստով վար իջնէ :

12 Իջնէ : Ու Եղիս պատասխան տուաւ . ու անոնց ըսաւ . Թէ որ ես Աստուծոյ մարդն եմ . երկինքէն կրակ թող իջնէ . և քեզ ու քու յիսուն մարդդ ուտէ : Ու երկինքէն Աստուծոյ կրակը իջաւ . և զանիկայ ու անոր յիսուն մարդը կերաւ :

13 Ու նորէն յիսուն մարդով մէկ երրորդ յիսնապետ մը խրկեց . ու ան երրորդ յիսնապետը վեր ելաւ . ու գնաց Եղիային առջևը ծունկ չոքեց . և անոր աղաչեց ու ըսաւ . Մարդ Աստուծոյ . թող իմ հոգիս՝ ու աս յիսուն ծառաներուց հօգիները շքու աչքերուդ առջևը պա-

14 տուական սեպուին . Այս երկինքէն կրակ իջաւ . ու ան առջի երկու յիսնապետները և անոնց յիսուն մարդիկները կերաւ . բայց հիմա իմ հոգիս քու աչքիդ առջևը թող պատուական սեպուի :

15 Ու Տէրոջը հրեշտակը Եղիային ըսաւ . Անոր հետ իջնէ . անոր երեսէն մի վահանար . ու Եղիս ելաւ :

16 անոր հետ Թաղաւորին իջաւ . Եւ անոր ըսաւ . Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Որովհետեւ Եկկարոնի Բաշաղ ճանձիկի աստուծոյն հարցընելու համար պատգամաւորներ խրկեցիր . Բեր թէ իւրայելի մէջ Աստուած չկայ . որ անոր բան հարցընէիր . անոր համար ատ քու ելած անկողինէդ

Ն. Բ. Դ. Բ.
ԽԵՐ 896

Դ. Բ. Դ. Բ.
54

Դ. Բ. Դ. Բ.
Դ. Բ. Դ. Բ.
Դ. Բ. Դ. Բ.
14

Ն. Բ. ՂԲ.
895

22 մանագլուխը կայնեցան : Եւ առաւ
ւտուուն կանուխ ելան , ու արեուն
ճառագայթները ջուրերուն վրայ
զարկած ըլլալով , Մովսրացիք գի-
մացէն ան ջուրերը արիւնի պէս
23 կարմիր տեսան , Ու ըսին . Ասիկայ
արիւն է . անտարակոյս թագաւոր-
ները իրարու հետ կոռուր են , ու
մէկմէկ զարկեր են . հիմա ով Մո-
24 վսրացիք , աւարը թռչէի : Ա-
սանկով անոնք խորայէի բանակը
զացին . ու խորայէլացիք ելան Մո-
վսրացիները զարկին , որոնք անոնց
երեսէն փախան . ու Խորայէլացիք
Մովսրացիները զարնելով անոնց
25 Իւկէն մտան . Եւ քաղաքները կոր-
ծանցին , ու ամէն ընտիր արտերու
մէջ ամէն մարդ իր քարը նետեց ,
ու զանոնք լեցուցին , և ամէն ջուրի
աղբիւրները գոցեցին , ու ամէն ազ-
նիւ ծառերը կտորեցին . այնպէս
որ միայն Ղիբհաբէսէն թարերը
թողուցին . ու պարսաւորները զա-
նիկայ պաշարեցին , ու զարկին :
26 Եւ Մովսրին թագաւորը երբոր տե-
սաւ որ պատերազմը իր վրայ սաստ-
կացաւ , իր հետը թօթը հարիւր
սուներամերկ զօրք առաւ , որ մի-
շէ Եդոմի թագաւորը ճեղքեն
27 անցին . բայց չկրցան : Ուստի
առաւ իր անորանիկ որդին , որ իր
տեղը պիտի թագաւորեր , ու զա-
նիկայ պարսպին վրայ ողջակէզ ը-
րաւ . և խորայէլացուց դէմ մեծ
բարկութիւն եղաւ . ու անոր վրա-
յէն ետ քաշուեցան , ու իբեշ եր-
կիրը զարձան :

ԳԼ . Դ

1 Եղիսէ՝ որբեարիին եղբ կը շատցնէ . Տ քարի
Սունամացիին զաւակ մը կը խոտանայ . 15
անոր մեռած տղան կը յարուցանէ . 38 Գագ-
գաղայի մէջ թունաւոր ապուր կը թշկէ . 42
հարիւր մարդ քսան հացով կը կտացնէ :

1 Ու մարգարէից որդւոցը կնիկնե-
րէն մէկ կնիկ մը Եղիսէին աղա-
ղակելով ըսաւ . Բու ծառադ էրիկս
մեռաւ . ու դուն քու ծառայիդ
աստուածապախ ըլլալը գիտես . և
պարսատերը եկաւ Բոր իմ երկու
2 որդիներս իրեն ծառայ առնէ : Ու
Եղիսէ անոր ըսաւ . Բեզի ի՞նչ ը-
նեմ . ըսէ ինծի , տունը ի՞նչ ու-
նիս : Եւ անիկայ ըսաւ . Բու ա-
ղբիսինդ տանը մէջ աման մը՝ եղէն
3 ի՞նչ զատ ուրիշ բան մը չունի : Ու
Եղիսէ անոր ըսաւ . Գնա՛ դուրսէն
քու բոլոր զրացիներէդ քեզի պա-
րագ ամանները ուղէ , Գու քիչ մը
4 ուզեր . Եւ Գուսէպ մտիր՝ քու վրա-
յէդ ու քու որդւոցդ վրայէն դու-
ռը գոցէ , և Գու Եդոմ ան բոլոր ա-
մաններուն մէջը պարպէ , ու լե-
5 ջուածը վերցուր : Եւ անիկայ ա-

ՂԲ . ԺԶ .
7 . 11 :

— Գ թագ . Ի .
35 :

Բ ՏԵՄ . ՂԵ .
ԻՆ . 39 :
Մառ . ԺԵ .
25 :

Գ ՍԵՂ . Ե .
ԺԱԵԼՈՒՄ . ՄԵ
ԼՄԻ

Գ ՏԵՄ . ՂԵ . Գ .
16 :

նոր քովէն գնաց . ու իր վրայէն
ու իր որդւոցը վրայէն դուռը գո-
ցեց . անոնք անոր կը մօտեցնէին ,
6 ու անիկայ կը լեցնէր : Ու երբոր
ան ամանները լեցուեցան , իր որ-
դւոյն ըսաւ . Ինծի ուրիշ աման
մօտեցուր . ու անիկայ ըսաւ անոր .
Ուրիշ աման չկայ . ան ատենը եղբ
7 կայնեցաւ : Եւ Գուսէպ գնաց Աստու-
ծոյ մարդուն պատմեց . ու անիկայ
ըսաւ . Գնա՛ եղբ ծախէ , ու պարտքդ
վճարէ . և աւելցածով՝ դուն ու
քու որդիքդ ապրեցէ՛ք :
8 Ու մէկ օր մը երբոր Եղիսէ Դ Սու-
նամէն կ'անցնէր , հոն մէկ երեսիկ
կնիկ մը կար , որ զանիկայ հաց ու-
տելու ստիպեց . ու Եդոմ քանի որ
անիկէ կ'անցնէր , հաց ուտելու հա-
9 մար հոն կ'իջնէր : Եւ ան Գուսէպ
իր երկանը ըսաւ . Ահա գիտեմ որ
ստիկայ Աստուծոյ մէկ սուրբ մարդն
է , որ միշտ մեր քովէն կ'անցնի .
10 Հիմա մէկ պզտիկ վերնատուն մը
շինեմք պատին վրայ , ու հոն անոր
համար՝ անկողին , սեղան , աթոռ ,
ու աշտանակ դնենք , որ երբոր մեզի
11 գայ՝ հոն իջնէ : Եւ եղաւ որ մէկ
օր մը անիկայ հոն եկաւ , ու վեր-
նատունը մտաւ , ու հոն պառկե-
12 ցաւ . Եւ իր մանչուն Գէեզին ը-
սաւ . Սունամացի կնիկը կանչէ .
ու զանիկայ կանչեց . և անոր առջեւ
13 կայնեցաւ : Ու անիկայ իր մանչուն
ըսաւ . Անոր ըսէ . ահա դուն մեզի
համար աւ բոլոր աշխատանքք քա-
շեցիր . քեզի ի՞նչ ընեմ . թագա-
ւորին կամ զօրագլուխին ըսելիք մը
ունիմ . և անիկայ ըսաւ . Ես իմ
ժողովուրդիս մէջը կը բնակիմ :
14 Ու Եղիսէ ըսաւ . Անոր ի՞նչ կը-
նախ ընէ , ու Գէեզի ըսաւ . Ի-
րաւցրնէ անիկայ զաւակ չունի , ու
15 անոր էրիկը ծերացեր է : Եւ
Գուսէպ ըսաւ . Չանիկայ կանչէ . և
զանիկայ կանչեց . ու զբանը մէջ
16 կայնեցաւ : Ու Եղիսէ անոր ըսաւ .
Գալ տարի՛ս աւ ատենէ՛ք զերկը
որդի մը պիտի ունենաս : Եւ ա-
նիկայ ըսաւ . Չէ՛ , ով տէր իմ՝
մարդ Աստուծոյ , Էքու աղբիսինդ
17 սուտ մի՛ գրուցեր : Ու կնիկը
յղացաւ , ու հետեւեալ տարին նոյն
ատենը որդի մը ծնաւ , ինչպէս որ
Եղիսէ անոր ըսեր էր :
18 Եւ տղան մեծցաւ . ու մէկ օր մը
իր հօրը գնաց Գիւդոնեւուն քովը :
19 Եւ իր հօրը ըսաւ . Գլուխս՝ զը-
լուխս . ան ալ մանչուն ըսաւ .
20 Անիկայ իր մօրը տար : Ու զանի-
կայ վերցուց , ու անոր մօրը տա-
րաւ . և անիկայ մինչեւ կէս օր անոր
ծունկերուն վրայ նստաւ , ու մե-
21 աւա : Եւ կնիկը վեր ելաւ , ու

Ն. Բ. ՂԲ.
895

Դ ՏԵՄ . ԺԶ .
15 :

Դ ԵԲԵ . ՍԵ .
ՆԱԿԱՄԱՆ
ՆԱԿԱՄԱՆ . ԴԵՆ .
ԺԲ . 10 , 14 :
Ի ՀԵՐ 25 :

Ն. Բ. ՉԲ. 895

22 որ գոցեց ու ելաւ. Եւ իր էրկիկ կանչեց՝ ու ըսաւ. «Կաղաղեմ՝ ինծի մաներուն մէկուն հետ էլ մը խրկէ, որ չուտով մինչև Աստուծոյ մարդուն քովը երթամ, ու ետ դառնամ»։ Եւ անիկայ ըսաւ. «Ի՞նչ կայ որ դու ասոյսոր անոր պիտի երթաս. ամազուլու չէ՞, շաբաթ չէ՞»։ Ու 24 անիկայ ըսաւ. «Ողջութիւն»։ Ու էլը պատրաստել տուաւ, և մանչուն ըսաւ. «Բէ՛ն գնա, ու մինչև որ բեզի չըսեմ, քշելէն ետ մի կենար ինծի համար»։ Եւ Նկարմեղոս լեւոր երթալով՝ Աստուծոյ մարդուն քովը գնաց։ Ու երբոր Աստուծոյ մարդը դիմացէն զանիկայ տեսաւ, իր մանչուն Գէեզին ըսաւ. «Ահա 26 Սունամացի կնիկը ի՜նչ է»։ Հիմա վազէ դիմաւորէ զանիկայ, ու անոր ըսէ. «Ողջ առողջ ես. էրկիկդ որը առողջ է՝ տղան որը առողջ է»։ Եւ անիկայ ըսաւ. «Ողջ առողջ 27 ես»։ Ու ի՛նչ լեւոր Աստուծոյ մարդուն եկաւ, և Էանոր ոտքերուն փաթթուեցաւ. ու Գէեզի մօտեցաւ որ զանիկայ ետ քաշէ, բայց Աստուծոյ մարդը ըսաւ. «Թող տուր զանիկայ. քանզի անոր սիրտը ցաւած է. ու Յէրը ինծմէ պա- 28 չեց. ու ինծի չայտնեց»։ Եւ ի՛նչ ըսաւ. «Ես իմ տիրոջմէս որդի ինչքեցի»։ Էես չոսի՞ որ՝ Օխս մի 29 խաբէր. Ու անիկայ Գէեզին ըսաւ. «Իմէջդ գօտի կապէ, և իմ գաւազանս ձեռքդ առ ու գնա. և Թէ որ մարդուն մը հանդիպիս, և իմ անոր բարե մի՛ տար. ու Թէ որ մէկ մարդ մը բեզի բարե տայ, պատասխան մի տար. և իմ գաւա- 30 զանս տղուն երեսին վրայ դիր։ Իսկ տղուն մայրը ըսաւ. «Յէրը կենդանի է, ու քու անծը կենդանի է, որ բեզ պիտի չթողում»։ Ու Եւն- 31 թէն ելաւ անոր տունէն գնաց։ Բայց Գէեզի անոնց առջևը անցաւ, ու գաւազանը տղուն երեսին վրայ դրաւ. տակայն ոչ ձայն կար, և ոչ զգացում. ուստի զանիկայ դիմաւորելու դարձաւ, և անոր պատ- մեց՝ ու ըսաւ. «Տղան Ելարթըն- 32 ցաւ»։ Ու երբոր Եղիսէ տունը մտաւ, ահա տղան մեռած է՝ իր 33 անկողինին վրայ պառկած էր։ Ու Ններս մտնելով, երկուքուն վրայէն դուրս գոցեց, և Տէրոջը աղօթք 34 ըրաւ. «Ու ելաւ տղուն վրայ պառկեցաւ. և իր բերանը անոր բերնին վրայ, ու իր աչքերը անոր աչքե- րուն վրայ, ու իր թաթերը անոր թաթերուն վրայ դրաւ, և Էանոր վրայ կծկեցաւ, ու տղուն մարմինը

Ե Խատ. ԻՐ 9

Է ՀԺԻ 16

Բ Գ Թագ. ԺԷ. 46, ԳԼ. Թ. 1

Ն ԴՆ. Ժ. 4

Ի 865 ԵԼ. 19, ԺԷ. 16, ԳԼ. Բ. 5, 14, Գոր. ԺԺ. 12

Է ԳԼ. Բ. 2

Ի 805. Ժա. 11

Զ ՀԺԻ 4, Մատ. Գ. 6

Զ Գ Թագ. ԺԷ. 20

Է Գ Թագ. ԺԷ. 21, Գոր. Ի. 10

35 տաքցաւ. Եւ դարձաւ տանը մէջ մէյմը աս կողմը՝ ու մէյմը ան կողմը պտուեցաւ, և ու ելաւ անոր վրայ կծկեցաւ. և Նտղան եօթը անգամ փռեցաւ, ու տղան աչքերը 36 բացաւ. Եւ ատենը Գէեզին կանչեց՝ ու ըսաւ. «Սունամացի կնիկը կանչէ. և ու զանիկայ կանչէ. և անոր եկաւ. ու Եւնթէն տուր ըսաւ. 37 Տղադ առ. Եւ ի՛նչ ներս մտնելով՝ անոր ոտքերը ինկաւ, ու գետնէն խոնարհութիւն ըրաւ, և Տիր տղան առնելով դուրս եկաւ»։ 38 Ու եղիսէ Վ Գաղաղա դարձաւ. և ան երկրին մէջը յսով կար. ու մարդարեւ որդիքը Էանոր առջևը կը նստէին. ու անիկայ իր մանչուն ըսաւ. «Մեծ կաթմասն իրմէն լեւոր իր, և մարգարեից որդիներուն 39 ապուր եփէ»։ Ու մէկը դաշտը ելաւ որ խոտեր ժողվէ, ու մէկ վայրենի ընչ մը գտաւ, և անկէ հանդերձը լեցուն վայրենի վարունգ ժողվեց, ու եկաւ՝ զանոնք ապու- 40 րին կաթմային մէջը մանրեց. քան զի չէին ճանչնար. Եւ ան մարդիկ- ներուն առջևը դրին որ ուտեն. ու երբոր ան ապուրէն կերան, պո- 41 ռալով ըսին. «Կաթմային մէջը լմահ կայ՝ ո՞վ մարդ Աստուծոյ. 42 ու չկրցան ուտել»։ Եւ անիկայ ըսաւ. «Միւր բերք. ու՝ զանիկայ կաթմային մէջը նետեց, ու ըսաւ. ժողովուրդին առջևը դիր որ ու- տեն. և անտեն կաթմային մէջը փնտաւար քան մը չկար»։ 43 Եւ Ն Բահաղ սաղիսայէն մարդ մը եկաւ. «Ղու Աստուծոյ մարդուն՝ երախայրիներէ յիստէ՝ չացեր. քսան հատ դարեղէն հաց, ու Թարմ հասկեր բերաւ իր պարկով. Եւ անիկայ ըսաւ. «Ժողովուրդին 44 տուր որ ուտեն»։ Եւ անոր ծառան ըսաւ. «ՆԱ ի՛նչ է որ հարիւր մարդոց առջևը դնեմ. բայց անիկայ ըսաւ. «Ժողովուրդին տուր որ ու- տեն. քանզի Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Պիտի ուտեն ու պիտի աւելնու- 44 Եւ անոնց առջևը դրաւ. ու կե- րան, և Տէրոջը ըսածին պէս՝ աւել- ցաւ»։

ԳԼ. Ե

1 Նեեման՝ գերի բռնուած աղկան մը ծանու- ցանելով՝ Սամարիա կը խրոխի, որ իր բոր- տով լինէն բժշկուի։ Տ Շիշէ զանիկայ Յոր- զանան խրկելով՝ բորտով խրոխի կը բժշկէ. 15 ու Նեեմանին պարգևները լծողներով՝ երկրին հողէն կու տայ անոր։ 20 Գէեզի իր տիրոջ անունով Նեեմանը խաբելուն համար բորտով խաբէ կը պատժուի։

1 Ն Աստուծոյ Թագաւորին զօրա- զուիրը Նեեման՝ իր տիրոջը առջևը Բմեծ ու յարգելի մարդ մին էր. քանզի Տէրը անոր ձեռքովը

Ն. Բ. ՉԲ. 895

Յ Գ Թագ. ԺԷ. 21, Է ԳԼ. Բ. 1, 5

Զ Գ Թագ. ԺԷ. 23, Երբ. Ժա. 35

Ի Եր 891

Ե ԳԼ. Բ. 1

Ե ԳԼ. Բ. 1

Ե ԳԼ. Բ. 3

ԴՆ. Ժ. 89

Գոր. Ի. 8

Է ԵԼ. Ժ. 17

Ն 865 ԵԼ. ԺԷ. 25, ԳԼ. Բ. 21, 805, Ժ. 6

Է Գ Թագ. Ժ. 4

Դ Գ Թագ. Ժ. 7, Ժ. Կոր. Ժ. 11, Գաղ. Է. 6

Է ԴՆ. Ժ. 13, 805. Գ. 9

Ն ԴՆ. Ժ. 17, 805. Գ. 7, 11

Ն Մատ. Ժ. 20, ԺԷ. 37, 805. Գ. 13

Ի Եր 894

Ն ԴՆ. Գ. 27

Բ ԵԼ. Ժ. 8

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 804

Ասորեաց փրկութիւն տուեր էր . ու
աս մարդը զօրաւոր կտրիճ մըն էր ,
2 Բայց բորոտ էր : Եւ Ասորեաց զուն-
դերը ելելով՝ Իսրայէլի երկրէն մէկ
պզտիկ աղջիկ մը գէրի առեր էին .
ու անիկայ Նէեմանին կնկանը քովն
3 էր : Եւ անիկայ իր տիկնոջը ը-
սաւ : Երանի թէ իմ տէրս՝ Սա-
մարիա եղող մարգարէին առջևը
ըլլար . ան ատենը զանիկայ իր բո-
4 ռոտութենէն կը բժշէր : Ու Նէե-
ման գնաց իր տիրոջը պատմեց , ու
ըսաւ . Իսրայէլի երկրէն եղող աղ-
ջիկը այսպէս ու այնպէս խօսեցաւ :
5 Եւ Ասորեաց թագաւորը ըսաւ .
Գնա ուրեմն . ես Իսրայէլի թագա-
ւորին նամակ կը խրկեմ : Ու ա-
նիկայ գնաց . և է իր ձեռքը տուար
տաղանդ արծաթի , ու վեց հազար
սովի , ու տասը ձեռք փոխելու
6 հանդերձ առաւ : Եւ Իսրայէլի
թագաւորին բերաւ նամակը , "որ
այսպէս գրուած էր" . Արդ՝ երբոր
ան նամակը բեզի հասնի , ի գիտցած
ըլլաւ որ՝ իմ ծառաս Նէեմանը բեզի
կը խրկեմ , որ զանիկայ իր բորո-
7 տութենէն բժշէն : Ու երբոր իս-
րայէլի թագաւորը նամակը կար-
դաց , իր հանդերձները պատուեց ,
ու ըսաւ . Միթէ ես մեռցընելու ու
ապրեցընելու խառնութիւնս առնեց
8 Եւ Ասորեաց թագաւորը իր հանդերձները պատուեց , թա-
գաւորին մօտ խրկեց՝ ու ըսաւ .
Ինչո՞ւ հանդերձներդ պատուեցիր .
Թող անիկայ ինծի դայ , ու գիտ-
նայ թէ Իսրայէլի մէջ մարգարէ
9 կայ : Եւ Նէեման իր ձեռքովը ու
կառքովը գնաց , ու Եղիսէին տա-
10 նը դուռը կայնեցաւ : Ու Եղիսէն
մարդ մը խրկեց անոր՝ ըսելով .
Գնա Եօթորդանանու մէջ եօթը ան-
գամ խաղաղուէ , և մարմինդ բեզի
11 կը դառնայ , ու կը մարբուիս : Ու
Նէեման արկայցաւ ու գնաց՝ ըսե-
լով . Ահա ես կ'ըսեի որ անիկայ
անտարակոյս իմ քովս պիտի դայ ,
ու կայնի , և իր Եհովայ Աստու-
ծոյն անունը պիտի կանչէ , ու ձեռ-
քը ան տեսնողն վրայ պիտի երե-
ցնէ , ու բորոտութիւնը բժշէ :
12 Դամասկոսի Աբան ու Փարփար
գետերը Իսրայէլին բոլոր ջուրերէն
աղէկ չեն . միթէ չեմ կրնար ա-
նոնց մէջը լուացուիլ ու մարբուիլ .
և դարձաւ բարկութիւնով գնաց :
13 Իսկ անոր ծառաները մօտեցան , ու

Գ. Բ. Գ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804

Բ. Գ. Բ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804

Բ. Գ. Բ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804

Բ. Գ. Բ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804

Բ. Գ. Բ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804
Բ. Գ. Բ. Բ. 804

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 894

անոր խօսեցան ըսելով . Ով հայր ,
Բէ որ մարգարէն բեզի մէկ մեծ բան
մը ըսէր , պիտի չընէիր . ուր
մնաց որ անիկայ բեզի՝ Լուացունէ
14 ու պիտի մարբուիս՝ ըսաւ : Եւ
ատենը անիկայ իջաւ , ու Աստու-
ծոյ մարդուն խօսքին համեմատ-
եօթը անգամ Յորդանանու մէջ
լուացուեցաւ . ու Նանոր մարմինը
պզտիկ տղու մը մարմինն պէս
եղաւ , ու Եմարբուեցաւ :
15 Եւ անիկայ իր բոլոր բանակովը
Աստուծոյ մարդուն դարձաւ , ու
գնաց անոր առջևը կայնեցաւ , ու
ըսաւ . Ահա հիմա գիտցայ՝ որ բո-
լոր երկրի վրայ Եւստուած չկայ ,
բայց միայն Իսրայէլի մէջ . ուստի
հիմա կ'աղայեմ , քու ծառայեղ
16 Ինծայ մը ընդունէ : Բայց անիկայ
ըսաւ . Եթէր՝ որուն առջև կը
կայնիմ , կենդանի է որ ի պիտի չըն-
դունիմ . ու զանիկայ ստիպեց՝ որ
ընդունի . բայց անիկայ չհամարեց
17 Ու Նէեման ըսաւ . Ուրեմն քու
ծառայեղ՝ ես Երեմի հողէն երկու
ջորիի բեռ չտրուի . քանզի քու
ծառաղ մէջմէն այլ ուրիշ աս-
տուածներու ողակեց կամ զոհ
պիտի չընէ , բայց միայն Եհովային :
18 Յէրը աս բանիս համար քու ծա-
ռայեղ թողութիւն տայ , այնչէս
երբոր իմ տէրս Ռեմմոնի տունը
մտնէ հոն երկուպզութիւն ընելու
համար , և Եստու իմ ձեռքիս վրայ
կոթնելովով , ես ալ Ռեմմոնի տանը
մէջ ձուլմ , աս բանիս՝ այնչէս
Ռեմմոնի տանը մէջ իմ ձեռքիս
համար , Յէրը քու ծառայեղ թո-
19 ղութիւն տայ : Եւ Եստու անոր
ըսաւ . Գնա խաղաղութեամբ . և
անիկայ անոր քովէն գնաց , --
Երեւ մը ծամբայ --- :
20 Եւ Աստուծոյ մարդուն Եղիսէին
մանը Գեեզին ըսաւ . Ահա իմ
տէրս աս Ասորի Նէեմանին խնա-
յեց , ու անոր ձեռքէն՝ անոր բե-
րածը լաւաւ . Յէրը կենդանի է որ
ես անոր տեսնէ կը վազեմ , և անկէ
21 բան մը կ'առնեմ : Ու Գեեզի
Նէեմանին ետեւէն վազեց . ու Նէե-
ման երբոր տեսաւ որ առիւթ իր
ետեւէն կը վազէ , իր կառքէն ի-
ջաւ զանիկայ դիմաւորելու , ու ը-
սաւ . Ողջութիւն է : Եւ անի-
կայ ըսաւ . Ողջութիւն է : Իմ
տէրս զիս խրկեց ու կ'ըսէ . Ահա
հիմա Եփրեմի լեռնէն մարգարէի
որդիներէն երկու մանչ եկաւ ին-
22 ծի . Նորհ. քրէ , անոնց համար
տաղանդ մը արծաթ , ու երկու
23 ձեռք փոխելու հանդերձ տուր : Ու
Նէեման ըսաւ . Շնորհք քրէ՝ եր-
կու տաղանդ արծաթ , և զանիկայ բըռ-

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894
Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 894

Ն. Բ. Գ. Բ. 895

Ե. Բ. Գ. Բ. 896

Ե. Բ. Գ. Բ. 897

Ե. Բ. Գ. Բ. 898

նադատեց . ու երկու պարկի մէջ
երկու տաղանդ արծաթ Կր-- , ու
երկու ձեռք ալ փոխելու հանդերձ
ծարքեց . և իր ծառաներէն երկու-
քին տուաւ , որ անոր առջեւէն տա-
24 ըին : Ու երբոր *բուրը եկաւ , ա-
նոնց ձեռքէն առաւ . ու տանը մէջ
պահեց , և ան մարդիկները ծամ-
25 բեց , ու գացին . Եւ ինքը ներս
գնաց իր տիրոջը առջևը կայնեցաւ .
ու Եղիսէ անոր բաւ . Ով Գէեզի
ո՛ւակից ի-- Գ-- . և անիկայ բաւ .
26 Ծառադ մէկ տեղ մը չգնաց : Ու
Եւթէ-է անոր բաւ . Երբոր աս մար-
դը իր կառքէն քեզ զիմաւորելու
դարձաւ , միթէ իմ հոգիս հոն չը-
գնաց . ու հէմ արծաթ առնելու ,
և հանդերձներ , ու ձիովներ , և
այգիներ , ու ոչխարներ , և արջառ-
ներ , ու ծառաներ , ու աղախիներ
27 առնելու ատեն է : Ուրեմն Նէե-
մանին բորոտութիւնը Եբեզի ու
բու սերունդիւր փակչի , յաւիտեան :
Եւ անիկայ՝ անոր առջեւէն Զ ձիւնի
պէս բորոտեալ ելաւ :

ԳԼ. Զ

1 Եղիսէ հրաման կու տայ մարգարէից որդիե-
րուն՝ որ երկման իրենց բնակարանները մեծ-
ցորեն , ու երկաթը կը լողացնեն : 8 Եղիսէ
Սարուոյ թագաւորին խորհուրդը կը յայտնէ
Խարայէի թագաւորին : 13 Եղիսէն բռնելու
համար՝ Գոթայիմ խրկուած զօրքը կուրու-
թեամբ կը զարնուին , 19 ու Սամարիա տա-
րուելով՝ խաղաղութեամբ ետ կը խրկուին : 24
Սամարիայի մէջ պատահած տղին պատճա-
ռաւ՝ Կիւրիները իրենց զաւակները կ'ուտեն :
80 Թագաւորը մարդ կը խրկէ որ Եղիսէն
պահանէ :
1 Եւ մարգարէից որդիքը Եղիսէին
բաւն . Ահա աս տեղը՝ ուր որ
մենք բուռնուցէք կը նստինք , մեզի
2 նեղ է : Երթանք ուրեմն մինչև
Բորդանան . ու ան տեղէն ամէն
մէկերնիս մէյմէկ գերան առնենք ,
ու հոն մեզի բնակելու տեղ շինենք ,
3 Եւ անիկայ բաւա . Գացէք . Ու
Եւթէ-է մէկը բաւա . Ընդհ. քը-
րէ , բու ծառաներուդ հետ եկուր .
4 և անիկայ՝ Կու գամ : Բաւա . Ու
անոնց հետ գնաց . և Բորդանան
5 հասնելով՝ ծառի կտրեցին : Ու
երբոր մէկը գերան մը կը կտրէր ,
Գաւ-Գի՛ն երկաթը ջուրին մէջը ին-
կաւ . ու տաք անիկայ պողպատով ը-
սաւ . Ոհ , տէր իմ , ան ալ փոխ
6 առնուած էր : Եւ Աստուծոյ մար-
դը բաւա . Ուր ինկաւ , ու անի-
կայ ան տեղը ցուցուց անոր : Ու
Է Եւթէ-է փայտ մը կտրեց՝ ու հոն
նետեց . ու երկաթը ջուրին երեսը
7 եկաւ : Եւ Եւթէ-է բաւա . Զաւի-
վըցուր . ան ալ ձեռքը երկընցուց ,
ու զանիկայ առաւ :
8 Եւ Աստուոյ թագաւորը՝ Խարա-

յէլի զէմ պատերազմ կ'ընէր . ու
իր ծառաներուն հետ խորհուրդը ը-
րաւ , ու բաւա . Այս ինչ կամայն
9 ինչ տեղը բանակ զնեմ : Եւ Աս-
տուծոյ մարդը Խարայէի թագաւո-
րին Դաբ խրկեց՝ ըսելով . Զգու-
շացիր , որ ան տեղէն չանցնիս .
վասն զի Ասորիները հոն ինչեւ են :
10 Ու Խարայէի թագաւորը Աստուծոյ
մարդուն բաժ տեղը Դաբ խրկե-
լով՝ տեղեկացաւ , ու անկէ զգու-
11 շացաւ : Իշատ անգամ : Եւ աս բա-
նիս համար Ասորուց թագաւորին
սիրտը նեղանալով՝ իր ծառաները
կանչեց , ու անոնց բաւա . 26 Զ
յայտնէր ինծի , թէ մերիներէն
ով կայ որ Խարայէի թագաւորին
12 Լաբ է Երէ : Եւ ծառաներուն մե-
կը բաւա . 2 կայ Եւթէ-է մէկը ով տէր
իմ թագաւոր . հապա Խարայէի
մէջ եղող Եղիսէ մարգարէն՝ բու
պառկելու սենեակիդ մէջը խօսած
խօսքերդ Խարայէի թագաւորին կը
13 յայտնէ : Եւ անիկայ բաւա . Գա-
ցէք , ու անոր ուր ըլլալը տեսէք ,
որ զանիկայ բռնէլ տամ : Եւ ա-
նոր պատմեցին , ու բաւն . Ահա ա-
նիկայ Է Գոթայիմի մէջ է :
14 Ու տաք անիկայ՝ ձիւն , ու կառ-
քեր , ու բազմաթիւ զօրքեր խրկեց
հոն , որոնք գիշերով գացին , և
15 քաղաքը պաշարեցին : Եւ Աս-
տուծոյ մարդուն ծառան առաւ-
տուն կանուխ եկաւ , ու դուռը զը-
նաց . և Զահ զօրքեր , ձիւն ու
կառքեր՝ քաղաքը պաշարեւ էին .
ու մանչը անոր բաւա . Ոհ , տէր
16 իմ , ինչ ընէք : Ու Եւթէ-է ը-
սաւ . Մի՛ վախնար . քանզի Դմեզը
հետ եղողները՝ անոնց հետ եղողնե-
17 ըն շատուր են : Ու Եղիսէ աղօթք
ըրաւ ու բաւա . Ով Տէր՝ ասոր աչ-
քերը բաց որ տեսնէ : Եւ Տէրը
մանչուն աչքերը բացաւ . ու տե-
սաւ որ Զահ լեռը՝ Եղիսէին չորս
կողմը է հրեղէն ձիւնով ու կառքե-
18 ըով լեցուն էր : Ու երբոր անոնք
Եւթէ-էն քովը ինչ , Եղիսէ Տէրոյն
աղօթքը ըրաւ , ու բաւա . Կաղա-
չեմ , աս ազգը ի՛ կուրութեամբ
զարկ . և շտէր զանոնք կուրու-
թեամբ զարկաւ . Եղիսէին խօսքին
19 համեմատ : Ան ատենը Եղիսէ ա-
նոնց բաւա . Ճամբան աս չէ , ու
քաղաքը ասիկայ չէ . ետեւս եկէ՛ք
որ ձեզ ձեր փնտած մարդուն տա-
նիմ . և զանոնք Սամարիա տարաւ :
20 Ու երբոր Սամարիա եկան , Եղիսէ
բաւա . Ով Տէր՝ անոնց՝ աչքերը
բաց որ տեսնեն : Եւ Տէրը անոնց
աչքերը բացաւ , ու տեսան . և ա-
հա Սամարիայի մէջ էին :
21 Եւ Խարայէի թագաւորը զանոնք

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 893

Ե. Բ. Գ. Բ. 894

Ե. Բ. Գ. Բ. 895

Ե. Բ. Գ. Բ. 896

Ե. Բ. Գ. Բ. 897

Ե. Բ. Գ. Բ. 898

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 893

Ի Լուս. Բ. Բ.
20:

Ե Գ. Լ. Բ. Բ.
Հր 8. 9:

Իր 892

Ի Գ. Լ. Բ. Բ.
29: Բ. Բ. Բ.
Ի Լ. 58, 57:

Ի Գ. Լ. Բ. Բ.
Ի Լ. 27:

Ի Լուս. Բ. Բ.
17: Գ. Լ. Բ. Բ.
Ի Լ. 2:

Ի Եղեկ. Բ. Բ.
1: Բ. Բ. Բ.

Ի Գ. Լ. Բ. Բ.
32:

Ի Գ. Լ. Բ. Բ.
Ի Լ. 4:

Ի Բ. Բ. Բ. Բ.

տեսնելով՝ Եղիսէին ըսաւ . Ո՛վ
22 Հայր իմ՝ զարնե՛մ, զարնե՛մ: Եւ
անիկայ ըսաւ . Մի զարնե՛ր . միթէ
քու սրովդ ու աղեղովդ գերի բըռ-
նածներէ կը զարնես . Եւ անոնց առ-
ջին հաց ու ջուր դիր , որ ուտեն
խմեն , ու իրենց տիրոջը երթան :
23 Եւ անոնց՝ մէկ մեծ կոշուկ մը ը-
րաւ . ու կերան խմեցին . ու զա-
նոնք ետ խրկեց . ու իրենց տիրոջը
գացին . և Էւսորոց գունդերը
մէյմին ալ Իսրայէլի երկիրը չե-
կան :
24 Եւ անկէ ետքը՝ Ասորոց Բենա-
դաթ Թագաւորը իր բոլոր բանակը
ժողովեց , ու ելաւ Սամարիան պա-
25 շարեց : Եւ Սամարիայի մէջ մեծ
սով եղաւ , բանգի զանկայ պաշա-
տէրէին , այնպէս որ մէկ իշու գլու-
խը ութսուն է֊իլ արծաթի , ու մէկ
կապիճին չորրորդ մասը աղանձի
աղըր՝ հինգ է֊իլ արծաթի ծախուե-
26 ջաւ : Ու երբոր Իսրայէլի Թագա-
ւորը պարսպին վրայէն կ'անցներ ,
մէկ կնիկ մը անոր աղաղակեց ու
ըսաւ . Ո՛վ տեր իմ՝ Թագաւոր՝
27 օգնէ Ինձ : Եւ անիկայ ըսաւ . Թե-
ր Զէրը քեզի չօգնէ , ես քեզի
ուսկից օգնեմ , կալէ՛ն թէ Դաւիթ
28 նէն : Ու Թագաւորը անոր ըսաւ .
Քեզի Ինչ եղաւ : Եւ անիկայ
ըսաւ . Աս ինիկը ինծի ըսաւ որ՝
Քու տղադ կուրի , ու այսօր զանի-
կայ ուտենք , և իմ տղաս վաղը
29 ուտենք : Ուստի իմ տղաս եփե-
ցինք , և զանիկայ կերանք . ու երկ-
րորդ օրը անոր ըսի . Տղադ տուր
որ ուտենք . բայց անիկայ իր տղան
30 պահեց : Եւ Թագաւորը ան կրն-
կանը խօսքը լսածին պէս՝ ծիր հան-
դերձները պատուեց , ու պարսպին
վրայէն անցած ատենը , ժողովուր-
դը տեսաւ որ , ահա ներսէն՝ անոր
31 մարմնոյն վրայ քուրձ կար : Եւ
անիկայ ըսաւ . Եւստուած ինծի
այսպէս՝ ու անկէ աւելի ընէ , թէ
որ այսօր Սամարիան Եղիսէին
32 գլուխը իր վրայ մնայ : Ու Եղիսէ իր
տունը կը նստէր . ու Էծերերը անոր
հետ կը նստէին . և Ինչո՛ւրէն իր
առջեւէն մարդ մը խրկեց անոր . ու
խրկուած մարդը դուռ չեկած՝ Ե-
ղիսէն ձերբորու ըսաւ . Եղբ տես-
նէ՛ք որ աս ի մարդապապսի որդին
գլուխ առնելու հոգի խրկեց . նա
յեցէ՛ք . և մարդը եկածին պէս՝
գլուխը գոցեցէ՛ք , ու զանիկայ գրա-
նը քովը բռնեցէ՛ք . միթէ անոր
տիրոջը օտարութիւն ծայրը անոր
33 տեսնէն չէ՞ . Ու երբոր անոնց հետ
կը խօսէր , ահա ան խրկուած մար-
դը անոր քովը իջաւ , ու ըսաւ .
Ահա աս չարիքը Տէրովնէն է . Կալ

անկէ ետե Տէրովնէն Ինչ պիտի
յուսամ :

Գ. Լ. Բ.

1 Եղիսէ Սամարիայի մէջ պատահելու անհաւա-
տալի առատութիւնը կը նախաձայնէ : 3 Չորս
բորոտներ համարձակութիւն քնելով Ասորոց
բանակը մտնելու , անոնց փախելուն լուրը կը
բերեն : 12 Թագաւորը լրտեսներու միջոցով
ան լուրին համարաւ ըլլալը ստուգելով՝ Ասո-
րոց վրանները կը կողորպտէ : 17 Ան ինքեանը՝
որ առատութեան համար Եղիսէին ըրած մար-
դարութեանը հաւատաց , դրան պահպանու-
թիւնը իրեն յանձնուած ըլլալով՝ ամբոխէն
ստանկեր կ'ըլլայ ու կը մեռնի :

1 Ու Եղիսէ ըսաւ . Տէրովն խօսքը
մտիկ ըրէք . Տէրը այսպէս կը-
սէ . Վաղը աս ատենս Սամարիայի
դրանը մէջ՝ մէկ գրիւ բարակ ալեւ-
րը՝ մէկ սիկից ալեւրի , ու երկու
գրիւ գարին՝ մէկ սիկից ալեւրի ծա-
2 խալէ : Բ Եւ ան զօրապետը՝ որուն
ձեռքին վրայ Թագաւորը կը կրու-
թիւնէր , Աստուծոյ մարդուն պա-
տասխան տուաւ . ու ըսաւ . Էթե՛
որ Տէրը երկիրը պատուահաններ
այ չենէ , միթէ ատիկայ ըլլալու
բան է : Եւ անիկայ ըսաւ . Դուն
քու աչքերովդ պիտի տեսնես , բայց
անկէ պիտի չուտես :

3 Ու Դարանը առջեւ հօսք բորոտ
մարդիկներ կային . և անոնք իրա-
րու ըսին . Ինչո՛ւ հոս նստինք մին-

4 չե որ մեռնինք . Թե որ բռնեք՝ թէ
քաղաքը մտնենք , քաղաքին մէջ
սով կայ , ու հոն պիտի մեռնինք ,
և թէ որ հոս մնանք , նոյնպէս պի-
տի մեռնինք . ուրեմն եկէք Ասո-
րոց բանակը դիմենք . թէ որ մեզ
ողջ թողուն՝ կ'ապրինք , ու թէ որ

5 մեզ մեղցընեն՝ կը մեռնինք : Եւ
մուծ ատեն ելան որ Ասորոց բա-
նակը երթան . ու մինչև Ասորոց
բանակին ծայրը գացին . և ահա

6 հոն մարդ մը չկար . Բանգի Տէրը
Ասորոց բանակին մէջը՝ Էկառքե-
րու ձայն , ու ձիերու ձայն , մէկ
մեծ զօրքի մը ձայն լսել տուաւ . և
իրարու ըսին . Ահա Իսրայէլի Թա-
գաւորը՝ Նաբուքոց թագաւոր-
ները ու Եգիպտացոց թագաւոր-
ները վարձով բռնեց որ մեր վրայ

7 գան : Ու Եկան մուծուն վա-
խան . և իրենց վրանները , ու
ձիերը , ու էշերը , և բանակը եղա-
ծին պէս՝ թողուցին , ու իրենց
անձը աղեղով չափաւ համար փախան :

8 Եւ աս բորոտները մինչև բանակին
ծայրը գացին , ու մէկ վրան մը
մտնելով՝ կերան ու խմեցին . և
անկէ արծաթ , ու ոսկի , ու հան-
գերձներ վերցուցին , ու գացին
պահեցին . ու ետ դառնալով՝ մէկ
ուրիշ վրան մը մտան , և անկէ
այ վերցուցին , ու գացին պահե-
9 ջին . Ետքը իրարու ըսին . Անչէ

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 893

Հր 18: 19:

Բ Հր 17: 19:
20: Տե՛ս Գ. Լ.
Բ. 18:

Գ Մաղ. Գ.
10:

Գ Գ. Լ. Բ. Բ.
46:

Ի Բ. Բ. Բ. Բ.
24: Գ. Լ.
Ի Լ. 7:
Բ. Բ. Բ.
21:

Գ Բ. Բ. Բ. Բ.
29:

Ի Մաղ. Ի. Բ.
4: 5: 6:
Առաջ. Ի. Բ.
1:

U. S. N. S. S.
1892

« Եբբ . անօ-
րէնութիւ-
նը մերզ պի-
տի գտնէ .

9 Է մեր ըրածը . աս օրս աւետեաց
 օր է , ու ժամը լուս կեցեր էր . Թե-
 որ մինչև առաւօտեան յոյր սպա-
 սենք , * Էր անօրէնութեանը պա-
 տիօք պիտի կրենք . ուստի չհիմ-
 եկէք երթանք , ու թազաւորին
 10 տունը պատմենք : Եւ զգցին քա-
 ղաքին զոռապանին պողոացին , ու
 անոնց պատմելին ու լսին . Մենք
 Լսորուց բանալի մտանք . և ահա
 հոն մարդ կամ մարդու ձայն չկայ ,
 բայց միայն ձիերը կապուած , ու է-
 շերը կապուած , ու վրաններն աւ-
 11 այնպէս էփէր էւ : Եւ զոռապան-
 ները պողոացին , ու թազաւորին
 տանը ներս իմացուցին :

12 Ու Թագաւորը զիշերով էլաւ ,
 և իր ծառաներուն բաւա . Ասորի
 ներուն մեզի բրած բանը եւ ձեզի
 պատմեմք . անոնք մեր անօթի բլ-
 րալը զիպնալով՝ բանակէն էլած
 են , ու դաշտին մէջը պաշտուա-
 ճն՝ բսկելով . Երբոր անոնք քաղա-
 քէն դուրս ելին , զանոնք ողջ

16 Ան ատենը ժողովուրդը ելաւ, ու
Ասորոց բանակը կողպուցեն . ու
էճէրոջը խօսքին չամեմատ՝ մէկ
գրիւ բարակ սիւլեր՝ մէկ սիկը բը-
ձաւի, ու երկու գրիւ գարին մէկ
17 սիկըի ձգածուեցան : Եւ թա-
գաւորը դարձը վերակացու դաւա-
ան զօրապետը՝ որուն ձեռքին
վրայ ինքը կը կռթնէր . ու ժո-
ղովուրդը դարձը մէջ զանիկայ
կոնկրաւեցին, ու մեռաւ, Էսա-
տուծոյ մարդիկն խօսքին չամե-
մատ՝ որ խօսեր էր, թագաւորին
18 անոր քովը ինձ ատենը : Ու ե-
ղա՝ ինչպէս որ Աստուծոյ մարդը
թագաւորին խօսեր էր՝ ըսելով .
՜Վաղը աս ատենս Սամարիայի

զրանք մէջ երկու գրիւ գարին՝ մէկ սիկի արծաթի, ու մէկ գրիւ բարակ ալեւան, մէկ սիկիլ պիտի ծախուի:

19 Եւ ան գորպպետը Աստուծոյ մարդուն պատասխան տուեր ու ըսեր էր. « Թէ եր 8 լեր երկինքը պաւտուհաններ ալ չին, միթէ ասիկայ ըլլալու բան է. ու Աստուծոյ հոգիք ըսեր էր. « Այն դուն բուսակերտի պիտի տեսնես, բայց ան:

20 Կէ պիտի չուտես. Այսպէս եղաւ անոր. քանի որ մողովուրդը գանիկայ դրանք մէջ կոխկըռտեցին, ու մեռաւ:

५५. ८

[illegible]

1 Ու եղիս խօսեցաւ ան կնկանը ,
- որուն տղան ողնոյնցուցեր էր ,
ու բռւաւ , եկր զուն քու ընտա-
նիքովդ գնա , և ուր որ կրնաս -
հա պանխատութիւն քել , վասն
դէ Տօբ Բաղի կանեաց . և ահա կու
գայ եօթր տարի ան երկրոր վրայ
2 հաւա - Ու ան կնիկը էլաւ , ու
Աստուծոյ մարդին ըսածին պէս
բրաւ , և ինքը իր ընտանիքովդ գը-
նաց , ու Փղշտացւոյ երկրին մէջ
եօթր տարի պանխատութիւն ը-
րաւ :

3 Ու եօթը տարին լմըննալէն ետ-
քը՝ ան կնիկը Փղտապուտը երկրէն,
դարձաւ և իր տանը համար ու իր
արտին համար թագաւորին բողո-
քելու գնաց :

4 Ու թագաւորը Աստուծոյ մար-
դուն մանչուն Գգէւելէին հետ խօ-
սեցաւ՝ ու բաւաւ . Եղիսէին ըրած
բոլոր մեծ Գ-ըշէլը ինծի պատմէ :

Յ Աւ երբոր անկիպայ թագաւորին կը
գաւտարու, թէ ինչպէս անկիպայ Ժմե-
ռած աշխարհ ողջնդուցոց ահա ան
կնիկը որուն տղան ողջնդուցներ
էր, իր տանը Համար և իր արտին
Համար թագաւորին կը բողբորէր:
Եւ Գեւեզք բաւաւ Ով տեր իմ թա-
գաւոր աս է ան կնիկը, ու աս
է անոր տղան՝ որն որ Եփեսէն ող-

6. 2 11.
1111 892

1891
- 92. 7. 85.

16 • U²₇
 11 •

Per 885

94.4.27.

PL. 7. 85.

† 4-8. եր-
կու զոյս
ձիեր առին։

2201:

† bPp . b-
2nd 1

PL. 2. 32.
256 2.

12571.

884

५८. ३

1 Եղե՛ն մարտարե՛ր որդիներն մի՛կ պա-
տուհե՛րներով ի՛նչ խո՛րհ, որ Ե՛կուն թա՛ղար
օժէ Ռա՛մոն՝ գաղա՛ստ մէ՛կ : 4 Լի՛նիլ
աւ ի՛նն պապարու՛տ զորքը կառա՛նին
եղքը ի՛նչ փախի՛ : 11 Զ՛նուորսը թա՛-
ղաւ որ Եստե՛րըն Ե՛կուն, որ Դա՛րմոն
արտն մէ՛կ Յովա՛նն ի՛նչ մեղքը : 21 Ըր-
գի՛ Գուր ի՛նչ ի՛նչ մեղքի, ու Երա՛սա-
նի մէ՛կ ի՛նչ թաղար : 30 Զա՛րար Յեղա՛ր
պա՛սա՛նն մի փաթ զգո՛ւնլո՛ւ շունե՛րուն կե-
սա՛նը ի՛նչ աւ :

= 7 8 5 7 . 8 .
 35 :
 7 9 4 . 7 . 20 :
 15 6 5 . 11
 17 :
 7 9 4 . 8 . 25 :
 29 :

7295.11.

† 7 1007
4/3 . 16 .

1 || Լ Եղիսէ մարդարէն - մարդա-
րէից որդիներուն մէկը կանչեց ,
ու անոր ըսաւ . Է Գօտիդ մէջ քի-
կապէ , ու աս էղին շիշը ձեռքդ

2 Աւ երբոր հոն երթաս, Նամեսսեան
Յովսափատին որդին Յէռն գտիր,

ու մտնելով՝ զանիկայ Դիր Լղբայր-
նեռուն մեջէն վերցուր, և զանիկայ

Յնըբքին սենեակ մը տար . Ու Եղին
չիւր ան , և անոր գլուխը թափէ ,
ու ըսէ . Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Բեզ
Խորայէլի վրայ թաղաւոր օծեցի .
ու զուրբ բանաս , ու փախչելու

4 չուշանաս : Եւ ան մանչը՝ ան նո-
րահասակ մարգարէն՝ Ռամոյի [Ժ
գաղաաւոյր դնալ :

5 Ու երբոր հռի Տասաւ, ահա զօ-
րայ իշխանները նստեր էին. և ա-
նիկայ ըսաւ. Ով իշխան, քեզի
խօսք մը ունիմ. ու Յէու ըսաւ.
Մէր ամենէն որոնն ու անիկայ

Յըսաւ քեզի՝ ով իշխան : Եւ
Յէռ- ելաւ՝ ներս մտաւ . ու անի-
կաւ երբ անոր զարկոյ թափեալ . ու

29 1000
 1/2. 16: 1
 1/2. 16: 7

անոր ըսաւ շխարայէլին Տէր Աստուածը այսպէս կ'ըսէ . Բեզ Տէրոջը ժողովուրդին՝ Իսրայէլին վրայ

Դ թագաւոր օձեցի՝ Եւ թու տիրոջն
Աքաարին տուեմ զարնես, որ իմ
ծառաներուն՝ մարգարէներուն ա-
րիւնին համար, ու Տէրոջն բոլոր
ծառաներուն արիւնին համար,
էջնաբարկ ձեռքին մըէ՛ք առնեմ:

1. 4. 10. 15. 20. 25. 30. 35. 40. 45. 50. 55. 60. 65. 70. 75. 80. 85. 90. 95. 100. 105. 110. 115. 120. 125. 130. 135. 140. 145. 150. 155. 160. 165. 170. 175. 180. 185. 190. 195. 200. 205. 210. 215. 220. 225. 230. 235. 240. 245. 250. 255. 260. 265. 270. 275. 280. 285. 290. 295. 300. 305. 310. 315. 320. 325. 330. 335. 340. 345. 350. 355. 360. 365. 370. 375. 380. 385. 390. 395. 400. 405. 410. 415. 420. 425. 430. 435. 440. 445. 450. 455. 460. 465. 470. 475. 480. 485. 490. 495. 500. 505. 510. 515. 520. 525. 530. 535. 540. 545. 550. 555. 560. 565. 570. 575. 580. 585. 590. 595. 600. 605. 610. 615. 620. 625. 630. 635. 640. 645. 650. 655. 660. 665. 670. 675. 680. 685. 690. 695. 700. 705. 710. 715. 720. 725. 730. 735. 740. 745. 750. 755. 760. 765. 770. 775. 780. 785. 790. 795. 800. 805. 810. 815. 820. 825. 830. 835. 840. 845. 850. 855. 860. 865. 870. 875. 880. 885. 890. 895. 900. 905. 910. 915. 920. 925. 930. 935. 940. 945. 950. 955. 960. 965. 970. 975. 980. 985. 990. 995. 1000. 1005. 1010. 1015. 1020. 1025. 1030. 1035. 1040. 1045. 1050. 1055. 1060. 1065. 1070. 1075. 1080. 1085. 1090. 1095. 1100. 1105. 1110. 1115. 1120. 1125. 1130. 1135. 1140. 1145. 1150. 1155. 1160. 1165. 1170. 1175. 1180. 1185. 1190. 1195. 1200. 1205. 1210. 1215. 1220. 1225. 1230. 1235. 1240. 1245. 1250. 1255. 1260. 1265. 1270. 1275. 1280. 1285. 1290. 1295. 1300. 1305. 1310. 1315. 1320. 1325. 1330. 1335. 1340. 1345. 1350. 1355. 1360. 1365. 1370. 1375. 1380. 1385. 1390. 1395. 1400. 1405. 1410. 1415. 1420. 1425. 1430. 1435. 1440. 1445. 1450. 1455. 1460. 1465. 1470. 1475. 1480. 1485. 1490. 1495. 1500. 1505. 1510. 1515. 1520. 1525. 1530. 1535. 1540. 1545. 1550. 1555. 1560. 1565. 1570. 1575. 1580. 1585. 1590. 1595. 1600. 1605. 1610. 1615. 1620. 1625. 1630. 1635. 1640. 1645. 1650. 1655. 1660. 1665. 1670. 1675. 1680. 1685. 1690. 1695. 1700. 1705. 1710. 1715. 1720. 1725. 1730. 1735. 1740. 1745. 1750. 1755. 1760. 1765. 1770. 1775. 1780. 1785. 1790. 1795. 1800. 1805. 1810. 1815. 1820. 1825. 1830. 1835. 1840. 1845. 1850. 1855. 1860. 1865. 1870. 1875. 1880. 1885. 1890. 1895. 1900. 1905. 1910. 1915. 1920. 1925. 1930. 1935. 1940. 1945. 1950. 1955. 1960. 1965. 1970. 1975. 1980. 1985. 1990. 1995. 2000. 2005. 2010. 2015. 2020. 2025. 2030. 2035. 2040. 2045. 2050. 2055. 2060. 2065. 2070. 2075. 2080. 2085. 2090. 2095. 2100. 2105. 2110. 2115. 2120. 2125. 2130. 2135. 2140. 2145. 2150. 2155. 2160. 2165. 2170. 2175. 2180. 2185. 2190. 2195. 2200. 2205. 2210. 2215. 2220. 2225. 2230. 2235. 2240. 2245. 2250. 2255. 2260. 2265. 2270. 2275. 2280. 2285. 2290. 2295. 2300. 2305. 2310. 2315. 2320. 2325. 2330. 2335. 2340. 2345. 2350. 2355. 2360. 2365. 2370. 2375. 2380. 2385. 2390. 2395. 2400. 2405. 2410. 2415. 2420. 2425. 2430. 2435. 2440. 2445. 2450. 2455. 2460. 2465. 2470. 2475. 2480. 2485. 2490. 2495. 2500. 2505. 2510. 2515. 2520. 2525. 2530. 2535. 2540. 2545. 2550. 2555. 2560. 2565. 2570. 2575. 2580. 2585. 2590. 2595. 2600. 2605. 2610. 2615. 2620. 2625. 2630. 2635. 2640. 2645. 2650. 2655. 2660. 2665. 2670. 2675. 2680. 2685. 2690. 2695. 2700. 2705. 2710. 2715. 2720. 2725. 2730. 2735. 2740. 2745. 2750. 2755. 2760. 2765. 2770. 2775. 2780. 2785. 2790. 2795. 2800. 2805. 2810. 2815. 2820. 2825. 2830. 2835. 2840. 2845. 2850. 2855. 2860. 2865. 2870. 2875. 2880. 2885. 2890. 2895. 2900. 2905. 2910. 2915. 2920. 2925. 2930. 2935. 2940. 2945. 2950. 2955. 2960. 2965. 2970. 2975. 2980. 2985. 2990. 2995. 3000. 3005. 3010. 3015. 3020. 3025. 3030. 3035. 3040. 3045. 3050. 3055. 3060. 3065. 3070. 3075. 3080. 3085. 3090. 3095. 3100. 3105. 3110. 3115. 3120. 3125. 3130. 3135. 3140. 3145. 3150. 3155. 3160. 3165. 3170. 3175. 3180. 3185. 3190. 3195. 3200. 3205. 3210. 3215. 3220. 3225. 3230. 3235. 3240. 3245. 3250. 3255. 3260. 3265. 3270. 3275. 3280. 3285. 3290. 3295. 3300. 3305. 3310. 3315. 3320. 3325. 3330. 3335. 3340. 3345. 3350. 3355. 3360. 3365. 3370. 3375. 3380. 3385. 3390. 3395. 3400. 3405. 3410. 3415. 3420. 3425. 3430. 3435. 3440. 3445. 3450. 3455. 3460. 3465. 3470. 3475. 3480. 3485. 3490. 3495. 3500. 3505. 3510. 3515. 3520. 3525. 3530. 3535. 3540. 3545. 3550. 3555. 3560. 3565. 3570. 3575. 3580. 3585. 3590.

Ἐπεὶ δὲ ἴσμεν ὅτι
ἰη. 22 :

36 :

21:

၂၇. ၁၀: ၂၆
၂၅: ၁၀. ၂၂
၂ ၇ ဇာယာ

၁၇. ၃. ၁၁
 ၁၇. ၃. ၁၁
 ၁၇. ၃. ၁၁

32, 36.

8 Ու Ա. քաարին բոլոր տունը բնաջինջ պիտի ըլլայ և Ա. քաարին շէտոր էրիկ մարդիկները, ու Բիւրայէլի թէ քաարի ամբողջ քաարի ամբողջ քաարի

Ծ կորսնցընեմ՝ Եւ Ա. քաաբին տու-
նը Նաբատի որդւոյն Յէրոբովամին
տանը պէս՝ ու Ա. քիայի որդւոյն
Լֆաաուային տանը պէս պիտի ը-

10 նւմ Է՛ր Յեղաբէր՝ Յեղորայեւի
ազարակին մէջ շուները պիտի ու-
տեն , ու զանէ՛լայ թաղող պիտի
ջրլայ : Ետքը դուռը բացաւ , ու
փախաւ :

11 Եւ Յէռւ իր տիրոջն ծառանե-
րուն կրաւ . ու անոր ըսին . Ողջու-
թիւնն է . թառ անմիտը ինչո՞ւ . քեզի
կկաւ : Եւ անիկոյ անոնց ըսաւ .
Թառ անմիտոր . ու անոր խօսքն .

12 որդի տէր : Եւ անոնք բախն . սուտ

է. պատմէ՛ մեզի հիմա . ան ալ ըսաւ . Անիկայ ինծի այսպէս ու այսպէս խօսեցաւ՝ ըսելով . Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Քեզ իտրայէի կը-

13 րայ թագաւոր օծեցին : Ան առեւսր
չուտով էամէն մարդ իր հանդերձը
առաւ , ու սանդուխին զխոուն վը-
րայ՝ անոր տակը դրին , ու փող
Ֆէկըրնելով՝ րսին . Յէուն թագա-

14 Լոր եղաւ : Այսպէս Նամբսեան
Յովսափաւն որդին Յեռն՝ Յով-
րամին դէմ գլուխ վերցոց : (Իսկ
Յովրամ բոլոր Իսրայէլի հետ Աս-
սուրի Ագայէլ Թաղաւորին երեսն
ու հարիւր զինուորով ետնադուր
արեց իւր քանդակաւոր զինուորով
Յովսափաւն իւր զինուորով ետնադուր
արեց իւր քանդակաւոր զինուորով
Յովսափաւն իւր զինուորով ետնադուր
արեց իւր քանդակաւոր զինուորով

15 ներ. Սակայն չՅովորամ թաղաւորը՝ Ասորոնոց Ալայիէ թաղաւորին հետ պատերազմ բրած ատենը՝ Ասորիներուն տուած վերքերէն ա-

ռողջանալու համար՝ Յեզրայել
դարձեր էր ։) Եւ Յեռուսաւ . Թէ
որ կը հաճիք , փախստական մը աս
քաղաքէս դուրս չկլլէ , որ ԼըԹայ
... Բաւեր Յեզրայելի մէջ պատմէ ։

16 Եւ Յէռւ Հեմաւ, ու Յեղրայէլ
գնաց. քանզի Յովրամը Հոն պառ-
կած էր. և Յեռւդայի Ուրդիւա թա-
ղաւորը՝ Յովրամը տաննէլու իջէր
17 Եւ զ. Յէսայի և զ. Յաշաբաբ

կին վրայ դէտ մը կայներ էր, որ
Յէուի գունդին գայր տեսնելով,
ըսաւ . Ես մէկ դուռը մը կը տես-
նեմ . և Յովրամ ըսաւ . Կէկ ձիա-
ւոր մը առ, ու անոնց դիմացը խրո-
ւէ . եւ քողոք ուէ . խաղաղութիւն

18 է : Եւ ձիաւորը զանիկայ զիմաւորելու գնաց . ու ըսաւ . Թաղաւորը այսպէս կ'ըսէ . Խաղաղու թիւն է . ու Յէռն ըսաւ . Դուն

խաղաղութիւնը ի նչ պիտի բնէս .
եռիս անցիր : Եւ դէտը պատմեց
ու ըսաւ . Պատգամաւորը մինչեւ
անոնց քովը գնաց . բայց չարձաւ :
19 Ու մէկ ուրիշ ձիաւոր մը խրկեց .

անիկայ ալ անոնց զնաց, ու բաւ .
Թագաւորը այսպէս կ'ըսէ . Խաղա-
ղութիւն է : Էւ Յէռւ բաւ .
Դուն խաղաղութիւնը ինչ պիտի

20 ընեա, և տիս անցիր: Աւ դէտը
պատմեց ու բռաւ. Մինչև անոնց
քովը դնաց, բայց չդարձաւ. և առ
ընթացքը Նամկասեան Յէռուին ըն-

21 Ան ատենը Յովրամ ըսաւ . Կա-
 թէ պատրաստե՛ . ու անոր կառ. քը
 պատրաստեցին , և Իսրայէլի թաւ-

գաւորը շնորհամ, ու Յուդայի
Թագաւորը Ռոբղիա՝ ամէն մէկը իր
կառքովը Յէոնն դիմաւորելու ե-
լան, ու զանիկայ Յեղոյիլաբի
յաւովթին աղարակին մը դտան:

22 Եւ Յովրամ՝ Յէոնն տեոնել լուն պէտ

U · F · Z · f ·
884

{ Umm . hui .
7 :

484. F. 22

384. E. 29

2r 15² . 1r
7:

Ն. Բ. Գ. Բ.
884

* Եբ. աղե-
ղով իր ձեռ-
քը լեցուց :

Տգ թագ. իս.
29 :

Տգ թագ. իս.
19 :

Եբ. Թ. Բ.
9 :

Իբր 886
Աս ժամա-
նակը սկսեց
թագաւոր
ընել իբրեւ
փոխանորդ
իր հօրը ա-
նոր հիւան-
դութեանը
ստանը Բ
Մն էա .
18, 19 : Իսյց
Յովթամին 12
երորդ տա-
րին սկսեց
միտակ թա-
գաւորել 44
ը . 25 :

Իբր 884

* Եղեկ . Իգ .
40 :
1 Գ թագ .
ժգ . 9-20 :

ըսաւ . Ո՛վ Յէու՛ խաղաղութիւն
է . ու անիկայ ըսաւ . Ի՛նչպէս խա-
ղաղութիւն է՛ւս , քանի որ քու
մօրդ Յեզրաբէլին պոռնկութիւն-
ները ու կախարդութիւնները կը
23 շատան : Եւ Յովթամ՝ ձեռքերը
դարձուց , ու փախաւ , ու Ոքոզիա-
լին ըսաւ . Ո՛վ Ոքոզիա՛ դաւա-
24 ճանութիւն կայ : Եւ Յէու * Էր
աղեղը ուժով քաշեց , ու Յովթա-
մը ուսերուն մէջտեղէն զարկաւ , ու
նետր անոր սրտէն ելաւ , և անիկայ
25 իր կառքին մէջը կծկեցաւ : Ու
Ես-- իր զօրազուկին Բարեկարին
ըսաւ . Անիկայ վերցո՛ւր . Յեզրա-
յելացի Նարովթին կալուածքի
ազարակին մէջը նետէ , քանզի
միտքդ բեր որ երբոր ես ու դուն
անոր հօրը Աբաարին ետեսն Յէբ--
էայ չեճած , քովէքով կ'երթայիք ,
* Տէրը անոր դէմ աս վճիռը տուաւ
26 Տէրը կ'ըսէ որ՝ Իրաւցընէ երեկ Նա-
բովթին տարինը ու անոր որդւոցը
արինը արեւը , ու Էրեզի աս ագա-
րակին մէջը պիտի հատուցանեմ
կ'ըսէ . Տէրը : Անոր համար հիմա
վերցորդ զանիկայ աս ազարակին
մէջը նետէ . Տէրոջը ըսածին հա-
մեմատ :
27 Եւ Յուդայի Ոքոզիա թագաւո-
րը -- Բաւլ տեսնելով՝ պարտեկի
տանը ճամբայէն փախաւ . ու Յէու
անոր ետեսն իյնալով ըսաւ . Ա-
սիկայ ալ կառքին վրայ զարկէք .
-- Էդ-- Յեզրաբամի քովը եղող
Գուր բլուրին վրայ , ու Ուս-
Երազիդով փախաւ , ու հոն մե-
28 ռաւ : Եւ անոր ծառաները զանի-
կայ կառքով Երուսաղէմ տարին ,
ու զանիկայ Դաւիթի քաղաքը իր
գերեզմանին մէջ՝ իր հայրերուն հետ
թաղեցին :
29 Եւ Ոքոզիա՛ Աբաարի որդւոյն
Յովթամին մետասաներորդ տարին՝
Յուդայի վրայ թագաւոր եղեր
էր :
30 Եւ Յէու՛ Յեզրայել եկաւ . ու
երբ Յեզրայել լսեց , իր աչքե-
րուն ծաղրել դրաւ , և իր գլուխը
զարդարեց , ու պատուհանէն կը
31 նայէր : Ու երբոր Յէու դռնէն
ներս կը մտնէր , անիկայ ըսաւ .
1 Միթէ իր տէրը մեռցընող Չամբ-
32 ըին յաջողութիւն գտաւ : Եւ
Ես-- իր երեսդ դէպ ՚ի պատուհա-
նը վերցուց , ու ըսաւ . Ինծի հետ
ո՛վ կայ , ո՛վ . ու երկու իրեր ներ-
33 քինէր անոր նայեցան : Ան ա-
տենը ըսաւ . Չանիկայ վար նետե-
ցէք . ու զանիկայ վար նետեցին .
և անոր արիւնէն պատին ու ձիւրուն
վրայ զսփկեց . ու կոխկրուտեց զա-
34 նիկայ : Եւ ինքք ներս մտաւ . ու

կերաւ խմեց , ու ըսաւ . Հիմա ասա-
նիծած կնկանը հոգ տարէք , ու զա-
նիկայ թաղեցէք . քանզի թագա-
35ւորի աղնկէ է : Եւ զանիկայ թա-
ղելու զացին . բայց անոր զագա-
թէն՝ ու ոտքերէն՝ ու ձեռքերուն
թաթերէն ՚ի զատ՝ ուրիշ բան մը
36 չգտան : Եւ դարձան անոր պատ-
մեցին . ու անիկայ ըսաւ . Աս է
Տէրոջը խօսքը՝ որ իր ծառային
Թեզրացի Եղիային ձեռքովը խօ-
սեցաւ՝ ըսելով . 1 Յեզրաբէլին մար-
մինը Յեզրայելի ազարակին մէջ
37 շուները պիտի ուտեն . Ու Յեզ-
րայելի գիակը՝ Յեզրայելի ազարա-
կին մէջ՝ Դարտի երեսի վրայ եղող
աղբի պէս պիտի ըլլայ , այնպէս որ
չըսուի թէ՛ Ասիկայ Յեզրաբէլն է :

ԳԼ . Ժ

1 Յէու Նամակներ իրելելով՝ Աբաարի եօթա-
նասուն որդիները գլխատել կու տայ . 8 ու
աս ըսած քանը կ'արդարացնէ՝ Եղիային մար-
գարութիւնը յիշելով . 12 Տոկանքուր բե-
թակաղին քովը՝ Ոքոզիային քառասուներ-
կու եղբայրները կը մեռցնեն : 15 Յէու իրեն
ընկեր կ'առնէ Յովթաբարը , 13 ու խորաման-
կութիւնով՝ Բաւլային երկպաշարութիւն ընդ-
նետուն ամեն ալ ընկնիլն կ'ընէ : 29 Յէու
Յերոթովամին ըրած մեզքերուն կը յետէ :
32 Ագայէլ՝ Խորայէլը կը նոգէ : 34 Յովթա-
բա՛ Յէուին տեղը կը յաւերդէ :

1 Եւ Աբաար Սամարիայի մէջ Եօ-
թանասուն որդի ուներ . ու
Յէու Նամակ մը գրեց , և Սամա-
րիա իրկեց Յեզրայելի իշխաննե-
րուն , -- ձերերուն , և Աբաարին
որդւոցը հոգաբարձուներուն՝ ու
2 ըսաւ . Երբոր աս Նամակս ձեզի
հասնի , ահա ձեր տիրոջը որդիքը
ձեր քովն են . ու կառքեր , ու
ձիւր , և պարսպաւոր քաղաք , ու
3 զէնքեր -- ու ունիք . Ուրեմն ձեր
տիրոջը որդիներէն որն որ աղէկ ու
յարմար կը դատէք , շա՛նկա՛ իր
հօրը աթոռին վրայ նստեցուցէք ,
ու ձեր տիրոջը տանը համար պա-
4 տեղադմ՝ ըրէք : Ու անոնք խիստ
շատ վախցան , ու ըսին . Ահա եր-
կու թաղաւորներ իրցան անոր
առջը կայնիլ , ու մենք ի՛նչպէս
5 պիտի կայնիք : Եւ պալատին հա-
ղարապետը , ու քաղաքապետը ,
ու ձերերը , և հոգաբարձուները՝
Յէուին Բաւլ իրկեցին ու ըսին .
Մենք քու ծառաներդ ենք . ու
մեզի ի՛նչ որ հրամայես , պիտի ը-
նենք . բնաւ մէկը թագաւոր պիտի
չընենք . քու աչքերուդ աղէկ է-
րկեցածը ըրէ :
6 Եւ անոնց նորէն Նամակ մը գրեց՝
ըսելով . Թէ որ դուք իմ հետս
էք , ու իմ խօսքս մտիկ կ'ընէք ,
ձեր տիրոջը որդւոցը գլուխները
առէք , ու վաղը աս ատենս ինծի

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իբր 884
* Գ թագ .
ժգ . 31 :

2 Գ թագ .
Իս . 23 :

Դ Սաղ . ձգ .
10 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
884

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ի. Բ. 21

Գ. Բ. Գ. Բ. 14.
24

Գ. Բ. Գ. Բ. 19

Գ. Բ. Գ. Բ. 19, 21.
29

Գ. Բ. Գ. Բ. 29.
Ի. Բ. Ի. Բ. 31

Գ. Բ. Գ. Բ. 55.
Ի. Բ. Ի. Բ. 6, 10

Գ. Բ. Գ. Բ. 19

Գ. Բ. Գ. Բ. 10

Գ. Բ. Գ. Բ. 8

Յեզրայէլ եկէք. ու թագաւորին որդիքը եօթանասուն հոգի էին, ու զանոնք մեծցնող՝ քաղաքի մէջ ծնունդն քոյն էին: Եւ անմալը անոնց հասածին պէս՝ թագաւորին որդիները բռնեցին, ու «եօթանասուն հոգի մորթեցին, և անոնց զլուխները կողովներու մէջ դրին, 8 ու անոր խրկեցին Յեզրայէլ: Եւ լրարէր մը եկաւ, ու անոր պատմեց՝ ըսելով. «Թագաւորին որդեցիքը զլուխները բերին: Եւ անիկայ ըսաւ. «Զանոնք մինչև առտու դըրանք քովը որդէ երկու ղէզ ընելով: 9 Ու առտուանց դուրս ելաւ կայնեցաւ, և բոլոր ժողովուրդին ըսաւ. «Դուք արդար էք. ահա Էես իմ տիրոջն ղէմ զլուխ վերցուցի, ու զանիկայ մեռցուցի. բայց ասոնք 10 ամէնը ո՞վ մեռցուց: Հիմա գիտցէք որ Տէրովը խօսքէն ինչու ի՞նչ Բաբելոն գետինը պիտի չհիսայ, որն որ Տէրը Աքադիայի տանը համար խօսեցաւ. ու Տէրը Իր ծառային Եղիային ձեռքովը ըսածը ըրաւ: 11 Եւ Յեռ. Յեզրայէլի մէջ Աքադիայի տունէն բոլոր մնացածները, ու անոր բոլոր մեծ նախարարները, և մտերիմ բարեկամները, ու քուրմերը մեռցուց, այնպէս որ անոր մնացորդ մը չլիւնդուց: 12 Անկէ ետքը ելաւ Սամարիա գրեցաւ. «Ծախուռն վրայ հովիտէն: 13 Բու՝ Բեթակադին հասնելով, ի Յեռ.՝ Բուդայի Ոքոզայի թագաւորին եղբայրները գտաւ, ու «Զանոնք Դուք ո՞վ էք: Եւ անոնք ըսին. «Ոքոզային եղբայրներն ենք, ու թագաւորին որդիները՝ ու թագուհիին որդիները ողորունելու ինչ: 14 Զանք: Ան ատեն անիկայ ըսաւ. «Անոնք ողբ բռնեցէք. ու զանոնք ողբ բռնեցին, և Բեթակադի ջրը հորին քովը մեռցուցին զանոնք, որ քառասունուհին հոգի էին. ու անոնց մէկը ողբ չլիւնդուց: 15 Եւ անկէ գնաց. ու իր դիմացը ելող Ղուբաբի որդին ի Յովնադաբը գտաւ, ու անոր բարե տուաւ ու ըսաւ. «Ինչպէս որ իմ սիրտս քու սիրտդ հետ «Եւ ի, արդեօք քու սիրտդ ալ «Եւ ուղիղ է. և Յովնադաբը ըսաւ. «Այո: Ուրեմն Էձեռքդ տուր: Ու անիկայ ձեռքը տուաւ. ու զանիկայ կառքին մէջ իր քովը առաւ, Եւ ըսաւ. «Ինծի հետ եկուր, ու Տէրովը համար ունեցած Բնախանձաւորութիւնս տես. այսպէս անոր կառքը 17 հեծցուցին զանիկայ: Եւ Սամարիա գնաց, ու Սամարիայի մէջ ի Աքադիայի բոլոր մնացածները գարկաւ, մինչև որ զանիկայ բնաջինջ ըրաւ, ան խօսքին համեմատ որ Տէրը Եղիային խօսել էր: 18 Եւ Յեռ. բոլոր ժողովուրդը ժողովեց, ու անոնց ըսաւ. «Աքադաբը Բաշադին քիչ ծառայութիւն ըրաւ. Յեռ. անոր շատ ծառայու: 19 Թիւն պիտի ընէ: Եւ հիմա Բաշադին բոլոր մարգարէները, բոլոր ծառաները, ու բոլոր քուրմերը ինծի կանչեցէք, «Եւ մարդ մը պակաս չըլլայ. քանզի Բաշադին մեծ զոհ չպիտի ընէմ»: Եւ ամէն հոն չգտնուողը պիտի չապրի. «Եւ անիկայ Յեռ. խաբէութեամբ ըրաւ, որ Բաշադին ծառայութիւն ընողները 20 բնաջինջ ընէ: Եւ Յեռ. ըսաւ. «Բաշադին համար տոնախմբութիւն մը խաշմանեցէք. ու ծանուցում 21 ըրին: Եւ Յեռ. բոլոր Երայէլին պատգամաւորներ խրկեց, ու Բաշադին բոլոր ծառայութիւն ընողները եկան, ու չեկող մարդ չմնաց. և ծառային տունը եկան. ու Բաշադին տունը ծայրէ ի ծայր լինեցաւ: Եւ հանդերձակներ ըսաւ. «Բաշադին բոլոր ծառայութիւն ընողներուն պատմութիւնները հանէ. ու պատմութիւնները հանեց անոնց: Եւ Յեռ. Ուբաբի որդեղն Յովնադաբին հետ՝ Բաշադին տունը մտաւ, ու Բաշադին ծառայութիւն ընողներուն ըսաւ. «Ինչպէս եղանակեցէք, չըլլայ որ հոս ձեզի հետ Յովնային ծառաներէն 22 մարդ զանուի, բայց միայն Բաշադին ծառայութիւն ընողները: Եւ զոհէն ու ողջակէները ընելու մտան. ու Յեռ. իրեն համար դուրս լուծաւ մարդ կայնեցուց, ու «Զանք ըսաւ. «Ով որ մեր ձեռքը տուած մարդիկներէս մէկ զաւտէ, իր անձը անոր անձին տեղը պիտի ըլլայ: 23 Ու երբոր ողջակէնը ըրաւ լիւնդուց, Յեռ. սուրհանդակներուն ու զօրապետներուն ըսաւ. «Գացէք, ասոնք մեռցուցէք. մարդ մը դուրս չեկէ: Ու զանոնք սուրէ անցուցին. և սուրհանդակները ու զօրապետները 24 շահեցան ինչեցին. ու ետքը Բաշադին տանը քաղաքը մտան. Եւ Բաշադին տանը հարձակները հանեցին, ու զանոնք կրակով այրեցին: Եւ Բաշադին արձանը կործանեցին, ու Բաշադին տունը փլուզեցին, ու զանիկայ արտաքին 25 ըրին մինչև աս օրս: Այսպէս Յեռ.՝ Երայէլէն բնաջինջ ըրաւ: 26 Բաշադը, Սակայն Յեռ. Երայէլին մեղանել տուող Նաբաւեան Յերոբոամին մեղքերէն, «Եւ Բեթելի ու Դանի մէջ եղող Ղուսկի երթերէն ետ չեկաւ: 30 Եւ Տէրը Յեռ.ին ըսաւ. «Որով

Ն. Բ. Գ. Բ.
884

Գ. Բ. Գ. Բ. 21.
Գ. Բ. Գ. Բ. 31, 32

Գ. Բ. Գ. Բ. 6

Գ. Բ. Գ. Բ. 11

Գ. Բ. Գ. Բ. 11

Գ. Բ. Գ. Բ. 32

Գ. Բ. Գ. Բ. 39

Գ. Բ. Գ. Բ. 23

Գ. Բ. Գ. Բ. 11, Գ. Բ. 5, Գ. Բ. 29

Գ. Բ. Գ. Բ. 25, 29

Ն. Բ. Գ. Բ. 884

Տ. Բ. Գ. Բ. 85 : Գ. Բ. Ժ. Գ. 1 : 10 : Ժ. Գ. 23 : Ժ. Գ. 8 : 12 :

Տ. Գ. Բ. Գ. Ժ. Գ. 16 :

Ի. Բ. Գ. Բ. 860
Տ. Բ. Գ. Բ. Ժ. Գ. 12 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 3 :

Հետև զուր իմ աչքերուս առջև
ուղիղ եղածը 'ի գործ զնեղով' ա-
ղէկ ըրեր, «- Աքաաբին տանը՝
բոլոր իմ սրտիս մէջը եղածին հա-
մեմատ ըրի, քբու որդիքը մինչև
չորրորդ ազգը՝ Խորայէլի ակթուին
31 վրայ պիտի նստին : Բայց Յեու-
Խորայէլի Տէր Աստուծոյն օրէնքին
մէջը՝ բոլոր սրտով քաղելու զգու-
շութիւն չըրաւ, «- Ի Խորայէլին
մեղանչել տուող Յերոբոամին մեղ-
քերէն ետ չիեցաւ :
32 Ան օրերը Տէրը սկսաւ Խորայէլը
* կտորել . և Վալայէլ Խորայէլը
ցուց բոլոր սահմաններուն մէջը
33 զանոնք զարկաւ, Յորդանանէն
դէպ 'ի արևելք բոլոր Գաղաադու
երկիրը, «- Եւ Գաղաադուները,
Ռուբենեանները, ու Մանասեան-
ները, Առնոն ձորին վրայ եղող
Արտերէն մինչև Դաղաադը ու
Բասանը :
34 Եւ Յեուլին մնացորդ պատմու-
թիւնը, ու ամէն ըրածը, ու բո-
լոր զօրութիւնը՝ ահա Խորայէլի
Թագաւորներուն յիշատակաց գրե-
35 քին մէջը գրուած է : Եւ Յեու-
լի ձայներուն հետ քնացաւ . ու
զանիկայ Սամարիայի մէջ Թաղե-
ցին . և անոր որդին Յովաքաղ
36 անոր տեղը Թագաւոր եղաւ : Ու
Յեուլին Խորայէլի վրայ Սամարիայի
մէջ Թագաւորութիւն ըրած օրե-
րը՝ քսանութու թիւ տարի էր :

ԳԼ . ԺԱ

1 Գոթողիա՝ բոլոր Թագաւորի որդիքը չար-
գած ատենը : Յովա իր Յօսաբէէ Տօրաբօշ
ձեռքով կ'ազատուի : ու վեց տարի Աստուծոյ
տանը մէջ կը պահուի : 4 Յովադա՝ Տարիւ-
րապետներուն պատուէրներ տալով, եօթնե-
րորդ տարին Թագաւոր կ'օծէ Յովասը : 13
Գոթողիա կը սպաննուի : 17 Յովադա՝ Աս-
տուծոյ երկրպագութիւն ընելը նորէն կը հաս-
տատնէ :

1 Եւ «- Որդեկային մայրը Բոթթո-
ղիա՝ իր որդեկային մեռնիլը տեսնե-
լով, էլաւ բոլոր Ժ Թագաւորական
2 սերունդը բնաջնիւղ ըրաւ : Բայց
Յովրամ Թագաւորին աղջիկը Ոթո-
ղիային քոյրը՝ Յօսաբէէ՝ Ոթողիա-
յին որդին Յովասը առաւ, ու
Թագաւորին սպաննուած որդեւորը
մէջէն գողցաւ զանիկայ՝ ու անոր
դայեակը . և Գոթողիային երեսէն
անկողնիներու սենեակին մէջը պա-
հեցին զանիկայ, ու չմեռցուեցաւ :
3 Եւ անիկայ անոր հետ վեց տա-
րի Տէրօջը տանը մէջ պահուե-
ցաւ . ու երկրին վրայ Գոթողիա
Թագաւորութիւն կ'ընէր :
4 Ու Դեօթողիորդ տարին՝ Յովա-
դան Տօրք իրկեց, և Տարիւրապետ-
ները՝ Թիկնապաշները ու սուրհան-

884
- Գ. Բ. Գ. Բ. 26 :
Բ. Գ. Բ. Բ. 10 :
Բ. Գ. Բ. Բ. 11 :

878
Բ. Գ. Բ. Բ. 1, 62 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 878

Եւ Բ. Գ. Բ. 25 :

Եւ Բ. Գ. Բ. 8 :

Եւ Բ. Գ. Բ. Ժ. Գ. 24 :

Բ. Գ. Բ. Բ. 12, 62 :
Ժ. Գ. Բ. Բ. 12, 62 :
Բ. Գ. Բ. Բ. 3 :
Բ. Գ. Բ. Բ. 31 :

դակները կանչեց, և զանոնք իր
քովը Տէրօջը տունը բերաւ, ու ա-
նոնց հետ ուխտ ըրաւ, ու Տէրօջը
տանը մէջ անոնց երդում ընել
տուաւ, ու Թագաւորին որդին ա-
5 նոնց ցուցուց : Եւ անոնց պա-
տուիբերով՝ ըսաւ . Չէր ընելու
բանը աս է . ձեր երրորդ մասը՝ որ
Է շարաթ օրը պիտի մոնեն, Թա-
գաւորին տանը պահպանութիւն
6 ընեն . Ու երրորդ մասը՝ Սուրի
դուռը, ու երրորդ մասն ալ՝ սուր-
հանդակաց ետեի դուռը կ'առնէ . և
այսպէս տանը պահպանութիւնը ը-
7 նէք որ մարդ մը չմոնէ : Ու ձեզմէ
երկու գունդը՝ աշխարհ ան ամէնը
որ շարաթ օրը պիտի ելեն, Թա-
գաւորին բոլորտիրը՝ տերօջը տա-
8 նը պահպանութիւն ընեն : Եւ ա-
մէն մարդ իր զէնքերը ձեռքը՝ Թա-
գաւորին չորս կողմը առնէք . ու
կարգերէն ներս մոնողը սպաննուի .
ու Թագաւորին հետը ըլլաք, անոր
էլած ու մտած ատենը :
9 Եւ Ղաթիւրապետները՝ Յովա-
դա քահանային բոլոր պատուի-
րածները ըրին . ու ամէն մէկը իր
մարդիկները առաւ, Թէ շաքաթ
օրը մոնողները, և Թէ շաքաթ օրը
եկողները, ու Յովադա քահանա՝
10 յին քովը եկան : Եւ քահանա՝
Տէրօջը տունը եղած Դաւիթ Թա-
գաւորին նիդակները ու վահանները
11 Տարիւրապետներուն տուաւ : Ու
սուրհանդակները ամէն մարդ իր
զէնքը ձեռքը՝ տանը ալ կողմէն
մինչև ձախ կողմը՝ սեղանին ու տա-
նը քովը՝ Թագաւորին բոլորտիրը
12 կանչեցան : Եւ Թագաւորին որ-
դին հանեց, ու անոր վրայ Թագը
ու վկայութիւնը դրաւ . և զանիկայ
Թագաւոր ըրին, ու օծեցին, ու
ծափ զարնելով՝ ըրին . Եւ եցցէ ար-
քայ :
13 Եւ Եւ Գոթողիա՝ երրոր խաղող
ժողովուրդին ձայնը լսեց, Տէրօջը
14 տունը ժողովուրդին եկաւ . Ու
տեսաւ որ ահա Թագաւորը ըստ
սովորութեան Բաւնին քովը կայ-
նէր էր, և զօրապետները ու փողերը
Թագաւորին քովէ էին, ու երկրին
բոլոր ժողովուրդը ուրախանալով՝
փողեր կը նշնցնէին . ան ատենը
Գոթողիա իր հանդերձները պատ-
ուեց, ու պողաւ . Դաւաճանու-
15 թիւն է, դաւաճանութիւն : Եւ
Յովադա քահանան՝ զօրքերուն
վրայ եղող Տարիւրապետներուն
հրամայեց, ու անոնց ըսաւ . Անի-
կայ կարգերուն մէջէն հանեցէք, ու
անոր ետեւէն զազորը սրով մեծցու-
ցէք . (քանզի քահանան ըսէր էր
որ Տէրօջը տանը մէջ չմեռցուի .)

Եւ Բ. Գ. Բ. Բ. 31 :

Ն. Բ. ՉԲ. 878

Ժ Բ ՄԵ. Ի Գ. 16

Ի Բ Թաղ. Ե. 3

Լ ԳԼ. Ժ. 26

Ի Բ Օր. Ժ. 3

Ի Գ. 17

Ժ Բ ՄԵ. Ի Գ. 18

Լ Գ. 18

Ի Բ ՄԵ. Ի Գ. 1

Մ Բ ՄԵ. Ի Գ. 1

Ի Գ Թաղ. Ժ. 14

Լ ԳԼ. Ժ. 4

Ի ԳԼ. Ի. 4

Ի ԳԼ. Լ. 13

Ի ԳԼ. Ի. 2

Լ ԳԼ. Լ. 5

Մ Բ ՄԵ. Ի Գ. 9

16 Եւ անոր վրայ ձեռքերնին երկընցուցին. ու երբոր անիկայ թագաւորական տունը մտնող ձիերուն ճամբայէն կ'երթար, հոն մեռցուեցաւ:

17 Ժ Եւ Յովիադա՝ Տէրոջը, ու թագաւորին ու ժողովուրդին մէջտեղը ուխտ ըրաւ, որ Տէրոջը ժողովուրդը ըլլան. Ինչա թագաւորին ու

18 ժողովուրդին մէջտեղը: Աւ երկրին բոլոր ժողովուրդը Լեւհաղին տունը մտան, և զանիկայ կործանեցին, և անոր սեղանները ու կուռքերը Եկտոր կտոր ըրին, և Բահաղին բուրմը Մատթանը՝ սեղաններուն առջևը սպաննեցին. ու Քաշանան Տէրոջը տանը մէջ պաշտօնեաներ

19 զրաւ: Եւ հարիւրապետները, թիկնապաշները, ու սուրհանդակները, ու երկրին բոլոր ժողովուրդը առաւ. և թագաւորը Տէրոջը տունէն ինջուցին, ու սուրհանդակաց զրանը ճամբայէն թագաւորին տունը մտան. և անիկայ թագաւորներուն աթոռին վրայ նստաւ:

20 Աւ երկրին բոլոր ժողովուրդը ուրախացաւ, ու քաղաքը հանդարտութեան մէջ էր. իսկ Գոթողիան՝ թագաւորական տանը տեղ սրով

21 մեղցուցին: Ի Յովան Եօթը տարեկան էր, երբոր թագաւոր եղաւ:

ԳԼ. ԺԲ

1 Յովան աղէկ կերպով կը կառավարէ ժողովուրդը՝ Յովիադային բոլոր օրերուն մէջ. 4 տաւարը նորոգելու հրաման կ'ընէ: 17 Ազայէ՛լ՝ Երուսաղեմ վայրէրթալէն կը դառնայ, օտար գանձեր իրեն ընդդէմ տրուելուն համար: 19 Յովասին ծառաները զիջք կը սպաննեն, ու Ամասիան անոր տեղը կը յաւորդէ:

1 Եւ ինչ Եօթընորդ տարին՝ Յովան թագաւոր եղաւ, ու Երուսաղեմի մէջ քառասուն տարի թագաւորութիւն ըրաւ. ու անոր մօրը անունը Սաբիա էր, Բերսաբէէ տաւար:

2 Եւ ինչ: Եւ Յովան Տէրոջը առջևը ուղղութիւն ըրաւ ան բոլոր օրերուն մէջ՝ որ Յովիադա քաշանան

3 անոր կը սորվեցնէր: Բայց Բրաթը տեղուանքը չկըցան. ժողովուրդը տակաւին բարձր տեղերու վրայ զօհ կը մատուցանէին, ու խօսակ կը ծխէին:

4 Եւ Յովան՝ քաշաններուն ըսաւ. ի Տէրոջը տունը բերուած սուրբ բաներուն բոլոր ստակը, Դհամբուած մարդոց ստակը, Դհինը կըտրուած անձինքներուն ստակը, և ան բոլոր ստակը՝ որ Ղամար մը Տէրոջը տունը բերելու կամք կ'ընէ.

5 Քաշանները՝ ամեն մարդ իրենց ծանւորներէն առնեն, ու տանը փլած տեղուանքը իրենք նորոգեն, օւր օր փլած տեղ մը գտնուի:

6 Սակայն Յովան թագաւորին քսանուիրեքնորդ տարին՝ Էքահանաները տանը փլած տեղուանքը

7 չնորոգեցին: Եւ Ե Յովան թագաւորը էլէն կանչեց Յովիադա քաշանան, ու զոքաշանները, և անոնց ըսաւ. Յանը փլած տեղուանքը ինչու չէք նորոգեր. ու հիմա ձեր ծանւորներէն ձեռք առնալ մի առնէք, հապա զանիկայ տանը փլած տեղերուն համար

8 տուէք: Եւ քաշանները հաւանութիւն տուին, որ իրենք ստակ չառնեն ժողովուրդէն, ոչ ալ տանը փլած տեղուանքը նորոգեն:

9 Եւ Յովիադա քաշանան ի մէկ արնտուկ մը առաւ, ու անոր վրան ծակ մը ծակեց, ու զանիկայ սեղանին քովը՝ Տէրոջը տունը մտնողներուն ալ կողմը դրաւ. և դուռը սպասող քաշանները Տէրոջը տունը բերուած բոլոր ստակը հոն

10 կը դնէին: Աւ երբոր կը տեսնէին որ անտուկին մէջ ստակը շատցեր է, թագաւորին զրազիրը ու մեծ քաշանան կ'ըլլէին, ու Տէրոջը տունը գտնուած ստակը համբերով

11 կը ծրարէին. Եւ պատրաստուած ստակը՝ Տէրոջը տանը Գոթի վրայ դրուած բանւորներուն ձեռքը կուտային, որ անոնք Տէրոջը տանը մէջ զործող հիւսերուն, ու շինող

12 ներուն, Եւ որոնց իրենցուն, ու քարահատներուն վճարեն. նաև Տէրոջը տանը փլած տեղուանքը նորոգելու համար՝ փայտք ու տաշուած քարք ծախու առնեն, և տանը նորոգութեանը համար բոլոր պէտք եղած բաներուն ծախք ընեն:

13 Բայց Տէրոջը տունը բերուած ստակէն՝ ժ Տէրոջը տանը համար արծաթէ գաւաթներ, բազմակայներ, կոնքեր, փողեր, ու ոսկիէ ամաններ, կամ արծաթէ ամաններ

14 ամենեկին չիտուեցաւ. Բանգի բանւորներուն կուտային զանիկայ, որ անով Տէրոջը տունը նորոգեն:

15 Եւ որոնց ձեռքը որ կը յանձնէին ան ստակը՝ բանւորներուն տալու համար, Իանոնցմէ հաշիւ չէին առնէր. բանգի անոնք հաւատարմու

16 թեամբ կ'աշխատէին: Եւ անցանքի տակը ու մեղքի տակը՝ Տէրոջը տունը չէր մտնէր. Ի անիկայ քաշաններուն կ'ըլլար:

17 Ան տանը ձ Եսորաց Ազայէլ թագաւորը լեաւ՝ Գեթի դէմ պատերազմ ըրաւ, ու զանիկայ առաւ. Ետքը՝ Ազայէլ իր երեսը գարծուց, 18 որ Երուսաղեմ վրայ կ'ըլլէ. Եւ Յովայի թագաւորը Յովան՝ իր հայրերուն Յովայի թագաւորնէն, ու Յովաւ.

Ն. Բ. ՉԲ. 856

Ի Բ ՄԵ. Ի Գ. 5

Լ ԳԼ. Ժ. 6

* Ամասիանց նորոգելու տարի փլած տեղուանքը:

Ի Բ ՄԵ. Ի Գ. 8

Լ Գ. 8

Ժ ՏԵՄ Բ ՄԵ. Ի Գ. 14

Ի ԳԼ. Ի. 7

Լ ԳԼ. Ե. 15

Լ ԳԼ. Ե. 7

Թու. Ժ. 9

Ի Բ. 840

Ժ ԳԼ. Լ. 12

Լ ՏԵՄ Բ ՄԵ. Ի Գ. 23

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 840

Հ. Գ. Բ. Գ. Բ.
13: Գ. Բ. Գ. Բ.
15: 16:

* Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.

3 Գ. Բ. Գ. Բ.
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
25:

839

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
26: Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Գ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
27:

մին, և Որոգիային հնուիրած բոլոր
սուրբ բաները, ու իր նուիրածը,
և Տերոյն տանը ու թագաւորական
տանը զանաւորուն մէջը գտնուած
բոլոր ոսկին առաւ, ու Ասորեաց
Ազայել թագաւորին իրկեց այս-
պէս անիկայ երեսաղեմի վրայէն
«էտ քաշուեցաւ»:

19 Եւ Յովսափն մնացորդ պատմու-
թիւնը, ու անոր բոլոր բրածը՝ ա-
հա Յուդայի թագաւորներուն յի-
շատակաց գրքին մէջը գրուած է:

20 Եւ Յանոր ծառաները ոտք ելան,
ու աւոր դէմ դաւաճանութիւն ը-
րան. ու Յովսափ զարկին Մեթեի
տանը մէջ, որ Սիլայի զաւի վայ-

21 րին վրայ է, եւ անոր ծառաները՝
Յովսափի որդին Նովաբար, ու
Սովմերի որդին Յովաբար՝ զանի-
կայ զարկին. ու մեռաւ. և զանի-
կայ իր հայրերուն հետ՝ Դաւիթի
քաղաքին մէջ թաղեցին. ու անոր
տեղը անոր որդին Մամախան թա-
գաւոր եղաւ:

Գ. Բ. Գ. Բ.

1 Յովաբարին յար վարմուքը: 8 Յովաբար՝
Ազայելէ ներթիւնէ Կ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
4 Գ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
10 Յովսափ յար վարմուքը: 13 Եր-
բոր Յերոբոամը անոր տեղը Կ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
14 Երեսէ իր մեռնելու ատենը՝ Ասորեաց դէմ
Յովսափն ընելու իրեք յաջորդութիւններուն
վրայ Կ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
20 Մովաբարաց
Իսրայէլի երկին վրայ սաստաւորութիւն ընե-
ռու եկած ատենը՝ մեռած մարդ մը Երեսէին
սուրբներուն զայնով՝ Կ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
22 Ազա-
յիւն մեռնելու ետքը՝ Յովսափն իննագործի վե-
րայ իրեք յաջորդութիւնները Կ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.

856

1 Յուդայի թագաւորին՝ Որոգիայի
որդայն Յովսափն քանուիրեք-
երորդ տարին՝ Իսրայէլի վրայ
Յեուի որդին Յովաբարը թագաւոր
եղաւ Սամարիայի մէջ, ու տասն-

2 ութամի տարի իւրեք տարեկան
Տերոյն առջև չարութիւն ըրաւ,
ու Իսրայէլին մեղանշել տուող Նա-
բատան Յերոբոամին մեղքերուն
հետեւող եղաւ. անոնցմէ էտ չէ-

3 ցաւ. եւ Տերոյն բարութիւնը
Իսրայէլի վրայ բորբեքցաւ, ու
զանոնք՝ շարունակ Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
յէլ թագաւորին ձեռքը, ու Ազա-
յիւն որդայն Բենադադին՝ ձեռքը
մատնեց:

4 Եւ Յովաբար Տերոյն աղօթք
ըրաւ. ու Տերը անոր մտիկ ըրաւ.
Երանգի տեսաւ Իսրայէլի նեղու-
թիւնը, որով Ասորեաց թագաւոր

5 րը զանոնք նեղեց: Իւ Տերը Իս-
րայէլին մէկ փրկիչ մը տուաւ, ու
Ասորեաց ձեռքին տակէն ելան. և
Իսրայէլի որդիք երկուան ու մե-
կալ օրուան պէս՝ իրենց վրաննե-
6 րուն մէջը կը նստէին: Բայց Իս-

րայէլին մեղանշել տուող Յերոբո-
ամին տանը մեղքերէն էտ չէցան,
հաշտ անոնց մէջը քայեցին. Եւ
Ասորեաց թիւն Կ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.

7 րիայի մէջ կը կենար: Իսկ Յովա-
բարին ուրիշ զօրք չթողուց. բայց
միայն յիսուն ձիաւոր, տասը կառք,
ու տասը հազար հետեակ զօրք.
վան զի Ասորեաց թագաւորը զա-
նոնք ընալին՝ ըրեւ էր. Իւ զա-
նոնք կոխուած հողի պէս ըրեւ էր:

8 Եւ Յովաբարին մնացորդ պատ-
մութիւնը ու անոր բոլոր բրածը,
ու զօրութիւնը ահա Իսրայէլի
թագաւորներուն յիշատակաց գրք-
9 քին մէջը գրուած է. եւ Յովա-
բար իր հայրերուն հետ քնացաւ.

ու զանիկայ Սամարիայի մէջ թա-
ղեցին. և անոր տեղը՝ անոր որդին
Յովսափ թագաւոր եղաւ:

10 Յուդայի Յովսափ թագաւորին եր-
սունուութիւններորդ տարին՝ Իսրայե-
լի վրայ Եովաբարի որդին Յովսափ
թագաւոր եղաւ Սամարիայի մէջ.
ու տասնութեց տարի իւրեք տարեկան
Տերոյն առջև չարութիւն ըրաւ,
ու Իսրայէլին մեղանշել տու-
ող Նաբատան Յերոբոամին բոլոր
մեղքերէն էտ չէցաւ, հաշտ անոնց
մէջը քայեց:

12 Իւ Յովաբարին մնացորդ պատմու-
թիւնը, ու ծանոր բոլոր բրածը,
և Յուդայի Սամախ թագաւորին
հետ պատերազմ ըրած ատենը իր
քաջութիւնը՝ ահա Իսրայէլի թա-
գաւորներուն յիշատակաց գրքին
13 մէջը գրուած է. ու Յովսափ իր
հայրերուն հետ քնացաւ. և անոր
աթոռը Յերոբոամը նստաւ. ու
Յովսափ Իսրայէլի թագաւորներուն
հետ՝ Սամարիայի մէջ թաղուե-
ցաւ:

14 Եւ Երեսէ իր մեռնելու հիւան-
դութիւնովը հիւանդացաւ. և Իս-
րայէլի թագաւորը Յովսափ անոր ի-
ջաւ, ու անոր երեսին վրայ լացաւ
ու ըրաւ. Հայր իմ, հայր իմ,
Իսրայէլին կառքը՝ ու անոր ձիա-

15 ւորները: Եւ Երեսէ անոր ըսաւ.
Մէկ արեղ մը ու նետեր առաւ. եւ
անիկայ արեղ մը ու նետեր առաւ:

16 Եւ Իսրայէլի թագաւորին ըսաւ.
Ձեռքդ արեղին վրայ հեծցուր. և
անիկայ ձեռքը հեծցուց. ու Երեսէ
իր ձեռքերը թագաւորին ձեռքե-

17 րուն վրայ դրաւ, ու ըրաւ. Արեւ-
ելան կողմի պատուհանը բաց. ան
ալ ըացաւ. ու Երեսէ ըրաւ. Նե-
տէ. ան ալ նետեց: Ան առիւն
Երեսէ ըրաւ. Տերոյն փրկութեան
նետը, ու Ասորեաց դէմ փրկու-
թեան նետը. քանզի Ասորիները
Եւսեփի մէջ պիտի զարնես. մինչև

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 842

Հ. Գ. Բ. Գ. Բ.
27: 33:

Եւսեփ. ա.
3:

839

841

Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
15:
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
14: 25:
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
23: Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ի. 17: 26:

825

Իր 839

Ե. Գ. Բ. Գ. Բ.

Իր 849
- Դաւ. Բ. Գ. Բ.
14:
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.

Իր 842
Դաւ. Գ. Բ.
84:
Դ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Դ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Դ. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
25: 26: 27:

Դ. Գ. Բ. Գ. Բ.
26:

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 839

Զ. Զ. Բ. 25

ԿԵՐ 838

Ի. Գ. Ը. 12

Կ. Գ. Ժ. 27

Յ. Ե. Բ. 18

Է. Ե. Բ. 24
25

ԿԵՐ 839

Զ. Զ. Բ. 18
19

ԿԵՐ 836

- 18 որ հատցնեն : Նաև րաւ . և Նետե-
րը առ . ու անիկայ րաւ . և իս-
րայէլի թագաւորին զաւա . Գե-
տինը զարկ . ու անիկայ իրէք ան-
գամ քեռիւն զարկաւ , ու կեցաւ :
- 19 Եւ Աստուծոյ մարդը անոր բարկա-
նալով րաւ . Թէ որ հինգ կամ վեց
անգամ զարնէիր , ան ատենը Աս-
տիները պիտի զարնէիր , ու պիտի
հատցնէիր . Զբայց հիմա Աստու-
նէրը Գե-տին իրէք անգամ պիտի զար-
նէս :
- 20 Ու Եղիսէ մեռաւ . և զանիկայ
Թաղեցին : Ու հետեւեալ տարին՝
Մովսէսացւոց զուգեղը երկրին վը-
21 րայ եկան , ու երբոր մարդ մը կը
Թաղէին , ահա զուգը մոր տեսան ,
ու մարդը Եղիսէին գերեզմանը՝ նե-
տեցին . և ան մարդը Եղիսէին ոս-
կորներուն դպածին պէս՝ կենդա-
նացաւ , ու իր ոտքերուն վրայ կայ-
նեցաւ :
- 22 Եւ Աստուծոյ Ազայէլ թագաւո-
րը՝ Յովաբազին բոլոր օրերուն մէջ
23 Իսրայէլը նեղեց : Բայց Տէրը
Վերահամին , Իսահակին , ու Ես-
կըին հետ իր ըս-ձ ուստին համար՝
անոնց ողորմեցաւ ու զԹուծիւն
րաւ , և Նանոնց նայեցաւ . զա-
նոնք կորսնցնել չուզեց , ու զա-
նոնք դէռ իր երեսն չձգեց :
- 24 Եւ Աստուծոյ Ազայէլ թագաւորը
մեռաւ , ու անոր տեղը՝ անոր որ-
դին Բենադաղը թագաւոր եղաւ :
- 25 Եւ Յովաբազի որդին Յովաբը՝ Ա-
զայէլի որդւոյն՝ Բենադաղին ձեռ-
քէն ետ առաւ ան քաղաքները , որ
Աշխէլ անոր հօրը Յովաբազին
ձեռքէն պատերազմով առեր էր :
Ի Յովաւ զանիկայ իրէք անգամ
զարկաւ , ու Իսրայէլին քաղաքնե-
րը ետ առաւ :

ԳԼ . ԺԵ

- 1 Ամասիային բարի վարմունքը : 5 Իր հայրը
մեղացնողներուն՝ իր ըսած արդար գոտաւ-
տար , 7 իր րօած յաղթութիւնը Եղով-
փայ : 8 Ամասիա՝ Յովաբ կը զգուշ , բայց
անկէ կը յաղթուի ու կը կողպատուի : 15 Երկ-
րորդը՝ Յերոբոամը՝ Յովաբին տեղը կը յա-
ջորդէ : 17 Ամասիա զաւաճանութիւնով մը
կը մեղցուի : 21 Ազարիան անոր յաջորդը
կը լրաց : 23 Յերոբոամին չար վարմունքը :
28 Ազարիա անոր տեղը կը յաջորդէ :
- 1 Իսրայէլի թագաւորին՝ Յովաբա-
զեան Յովաբին երկրորդ տարին՝
Յուդայի թագաւորին Բեթսամիսին
որդին Ամասիան թագաւոր եղաւ :
- 2 Անիկայ քանուհիից տարեկան էր՝
երբոր թագաւոր եղաւ , ու երու-
սաղեմի մէջ քանուհիներ տարի թա-
գաւորութիւն րաւ . և անոր մօրը
անունը Յովաբան էր , ու երու-
3 սաղեմացի էր : Ու Տէրընը առջևը

- ուղղութիւն րաւ , բայց ոչ իր
հօրը Դաւիթին պէս . իր հօրը
Յովաբին բոլոր բրածներուն համե-
4 մատ րաւ : Բայցայն բարձր տե-
ղուանքը չվերցան . Ժողովուրդը
տակաւին բարձր տեղերու վրայ
զոհ կը մատուցանէին , ու խուճկ
5 կը ծխէին : Ու երբոր թագաւորու-
թիւնը անոր ձեռքին մէջ հաստա-
տուեցաւ՝ իր ծառաները մեռցուց ,
Դորոնք իր հայրը թագաւորը ըս-
6 պաններ էին : Բայց սպաննողնե-
րուն որդիքը չմեռցուց , ինչպէս որ
Մովսէսին օրինաց զրքին մէջ զը-
րուած է , որ Տէրը պատուիրեց ը-
սելով . Է Տղոց յաշն-իւն համար՝
հայրերը չմեռցուին , ու հայրերուն
յաշն-իւն համար՝ տղաքը չմեռ-
ցուին . հապա ամէն մարդ իր յան-
ցանքին համար պիտի մեռցուի :
- 7 Անիկայ Շալի ձորին մէջը Էտաար
հազար Եղովմայեցի զարկաւ , ու
վէմը պատերազմով առաւ , շե-
անոր անունը Եեկթիովէլ կոչեց
մինչև աս օրս :
- 8 Եւ ան տեղը Ամասիա՝ Իսրայէլի
թագաւորին՝ Եեկթի որդւոյն Յու-
վաբաղի որդւոյն Յովաբին դեւ-
պաններ իրկեց՝ ըսելով : Եկու
9 երես երեսի տեսնուինք : Եւ իս-
րայէլի Յովաւ թագաւորը Յու-
դայի Ամասիա թագաւորին հա-
յրկեց ու ըսաւ . Զ Իբանանի փուշը
ԻԼբանանի Էղնափայտին պատ-
գա՞ իրկեց՝ ըսելով : Բու աղջկեղ
իմ տղուս կնիկ տուր . բայց Լի-
բանանի մէջ եղող դաշտի գա-
զանը անցաւ , ու փուշը կոխկո-
10 տեց : Իրաւ Եղովմայեցիները զար-
կիր , ու Լբու սիրտը քեզ հո-
պարտացուց . Բու փառքով չզն-
եղիր , ու տունը նստէ . քանզի
ինչո՞ւ համար չարութեան խառ-
նուիս , որ ինչնա զուն ու քեզի
11 հետ Յուդան աւ : Բայց Ամասիա
մտիկ չըրաւ : Ուստի Իսրայէլի
Յովաւ թագաւորը եղաւ . և ինքը
ու Յուդայի Ամասիա թագաւորը
Յուդայի Բեթսամիսին մէջ երես
12 երեսի տեսնուեցան : Եւ Յուդա՝
Իսրայէլին առջևը յաղթուեցաւ .
ու ամէն մարդ իր վրանք փախաւ :
13 Եւ Իսրայէլի Յովաւ թագաւորը՝
Ոքոզիայի որդւոյն Յովաբին որդին
Ամասիան՝ Յուդայի թագաւորը՝
Բեթսամիսի մէջ ըսեց , ու Ե-
րուսաղէմ՝ եկաւ , ու Զեփթիմի
դռնէն մինչև Ինկեան դուռը՝ Ե-
րուսաղէմի պարսպին չորս հարիւր
14 կանգունը փյոցուց . Եւ Զորոր ոս-
կին ու արծաթը՝ ու Տէրընը տանը
մէջ ու թագաւորին տանը գանձե-
րուն մէջ գտնուած բոլոր ամաննե-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 839

Կ. Գ. Ժ. 28

Դ. Գ. Ժ. 20

Ի. Բ. Ժ. 16
Ե. Զ. Ժ. 20

ԿԵՐ 827

Դ. Բ. Ժ. 13
Ե. Զ. Ժ. 4
Ե. Զ. Ժ. 11

ԿԵՐ 826

Ե. Զ. Ժ. 33

Ի. Բ. Ժ. 17, 18, 19

Զ. Զ. Ժ. 8

Ե. Զ. Ժ. 33

Լ. Բ. Ժ. 14
Ե. Զ. Ժ. 25
Ե. Զ. Ժ. 5, 17
Ե. Զ. Ժ. 4

* Ե. Զ. Ժ. 4

* Ե. Զ. Ժ. 4

Ե. Զ. Ժ. 38
Ե. Զ. Ժ. 16

Զ. Զ. Ժ. 16
Ե. Զ. Ժ. 39

Ե. Զ. Ժ. 38
Ե. Զ. Ժ. 10

Ե. Զ. Ժ. 51

ԿԵՐ 825

839

Դ. Զ. Ժ. 10

Ե. Զ. Ժ. 1

Ն. Բ. Գ. Բ.
710

Ֆ. Գ. Բ. Բ. 6.
- Բ. Բ. Բ. Բ. 12, 13.
Բ. Բ. Բ. Բ. 21, Բ. Բ. Բ. 26.

Բ. Բ. Բ. Բ. 11.
709

Բ. Բ. Բ. Բ. 21.
Բ. Բ. Բ. Բ. 7.

Բ. Բ. Բ. Բ. 2.

Գ. Բ. Բ.

- 34 Եւ քառաբար պիտի պաշտպանեմ, ու զանիկայ ազատեմ ինծի համար՝ ու իմ ծառայիս Դաւիթին համար։
- 35 Ու Բեղաւ որ ան գիշերը Տերոնը հրեշտակը ելաւ, և Ստրենտանի բանակին մէջը հարիւր ութսուն ու հինգ հազար փայլաւոր զարկաւ, ու երբոր առաւօտուն կանուխ ելան, ահա անոնց ամէնը մեռած մարմիններ էին, և Ստրենտանի Սենեքերիմ թագաւորը չուց զնաց, ու դարձաւ Զրինուէի մէջ նստաւ։
- 36 Ու երբոր անիկայ իր աստուծոյն Նեսարաքին տանը մէջ երկրպագութիւն կ'ընէր, անոր որդիքը Իւրաւմէքը ու Սարասար Էզանիկայ արով զարկին, ու Արարադի երկիրը փախան, և անոր տեղը՝ անոր որդիքն Ղաւորաւն թագաւորը ելաւ։

1 Եզեկիա իր մահուան լուրը տանելով՝ աղօթք կ'ընէ, ու կեանքը երկնայալիս ինստուծոյն կ'առնէ։ 8 Արեւ տասը ատոյնեմ ետ կ'երթայ՝ ան խոստովեքին ելան մը ըլլալու համար։ 12 Մարովաք բաղալան՝ աս եղած Տրաքիս համար Եզեկիային տեսութեանը մարդ կ'ընէ, ու անոր ունեցած գանձերուն կը տեղեկանայ։ 14 Եսայի աս բաները իմա՛նալով՝ Հրեիք Բաբելոն գերի տարուելուն վերայ կը մարգարէանայ։ 20 Մանասէ՛ Եզեկիային տեղը կը յաւերդէ։

713

Բ. Բ. Բ. Բ. 24, Բ. Բ. Բ. Բ. 25.

Բ. Բ. Բ. Բ. 32.

Բ. Բ. Բ. Բ. 1.
Բ. Բ. Բ. Բ. 6.

Բ. Բ. Բ. Բ. 23.

Բ. Բ. Բ. Բ. 16, Բ. Բ. Բ. Բ. 1.

Բ. Բ. Բ. Բ. 23, Բ. Բ. Բ. Բ. 24, Բ. Բ. Բ. Բ. 25.

Բ. Բ. Բ. Բ. 12, Բ. Բ. Բ. Բ. 13.

Բ. Բ. Բ. Բ. 84.

- պանութիւն պիտի ընեմ ինծի համար ու իմ ծառայիս Դաւիթին համար։ Ու Բեսայի ըսաւ. Բանի մը չոր թուղ առէք. ու առին. և վերքին վրայ դրին, ու որջացաւ։
- 8 Ու Եզեկիա՛ Եսայիին ըսաւ. Տերոնը զիս բռնելուն՝ ու երբորդ օրը Տերոնը տունը ելլելուս ծնանը 9 Ինչ ըլլայ, ու Եսայի ըսաւ. Ինչիկայ քեզի Տերոյմէ նշան ըլլայ թէ Տերը իր ըսած խօսքը պիտի կատարէ. Ստուերը՝ կամ տասը աստիճան յառաջ երթայ, կամ 10 տասը աստիճան ետ դառնայ։ Ու Եզեկիա ըսաւ. Ստուերին տասը աստիճան յառաջ երթալը դիւրին է. չէ. հապա տուները տասը աստիճան ետ դառնայ։ Ու Եսայի մարգարէն Տերոնը աղաղակեց. ու Լտասը աստիճան ետ դարձուց տուները ան աստիճաններէն որ Արարադին արեւու ժամացոյցին վրայ իջած էր։
- 12 Եւ անտէր Բաբելոնի թագաւորը՝ Բաղադանի որդին՝ Մարովաք բաղալանը նամակներ ու ընծաներ խրկեց Եզեկիային, բանի Եզեկիային հիւանդ ըլլալը լսելէ։
- 13 Երբ Ու Եզեկիա Բանից մտիկ ըրաւ, և թանկագին բաներուն բոլոր տունը՝ արծաթը, ու ոսկին, ու խուճեկները, և պատուական եղը, ու իր գէնքերուն բոլոր տունը և իր գանձերուն մէջը բոլոր գտնուածը ցուցուց. իր տանը մէջ՝ և իր բոլոր տէրութեանը մէջ անի մը չմաց, որ Եզեկիա անոնց չտուցրին։
- 14 Ու Եսայի մարգարէն Եզեկիա թագաւորին եկաւ, ու անոր ըսաւ. Աս մարդիկները Ինչ բան, և ուսկից եկան քեզի. ու Եզեկիա ըսաւ. Հեռու տեղէ՛ք Բաբելոնէն։
- 15 Եկան. Եւ անիկայ ըսաւ. Բոլոր տանի մէջ Ինչ տեսան. ու Եզեկիա ըսաւ. Տեսնա՛մ Ինչ որ կար տեսան, ու գանձերուս մէջ անոնց
- 16 չտուցուցած բանս չմաց։ Ան տանը Եսայի՛ Եզեկիային ըսաւ.
- 17 Տերոնը խօսքը մտիկ ըրէ՛ք. Ահա օրեր կու գան՝ որ քու տանդ մէջ ինչ որ կայ, ու քու հայրերդ մինչ աս օրս ինչ որ ժողովցին, Բաբելոն պիտի տարուի. մէկ բան մը
- 18 պիտի չմայ. կ'ընէ Տերը. Ու քեզմէ ելլելու քու ծնանելու որդիքն ընէ՛ք Եսայիին առնեն. և անոնք Բաբելոնի թագաւորին պալատին
- 19 մէջը ներքիններ պիտի ըլլան, ու Եզեկիա՛ Եսայիին ըսաւ. Ե՛տերը խօսքը՝ որ դուն բարի, բարի է նաեւ ըսաւ. Բարի չէ՛ք, որովհետեւ

Ն. Բ. Գ. Բ.
713

Բ. Բ. Բ. Բ. 21.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 39, Բ. Բ. Բ. Բ. 11, Բ. Բ. Բ. Բ. 14, Բ. Բ. Բ. Բ. 22.

Բ. Բ. Բ. Բ. 7, Բ. Բ. Բ. Բ. 9.

Բ. Բ. Բ. Բ. 12, Բ. Բ. Բ. Բ. 14, Բ. Բ. Բ. Բ. 15.

712

Բ. Բ. Բ. Բ. 1, Բ. Բ. Բ. Բ. 2.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. Բ. 27, Բ. Բ. Բ. Բ. 31.

Ն. Բ. Գ. Բ.
713
Ի ԲԵ 710
Ք. Մ. Բ. Բ.
32:
Ն. Ե. Բ. Բ.
16:
Ք. Մ. Բ. Բ.
30:
Ք. Մ. Բ. Բ.
33:
Ի ԲԵ 698

Իմ օրերուս մէջ խաղաղութիւն ու
ապահովութիւն պիտի ըլլայ :
20 Ու Եգեկիային Թագորդը պատ-
մութիւնը . և անոր բոլոր զօրու-
թիւնը , ու չինած աւագանը ու
ճրմուղը . և Բաղաբը բերած ջու-
րը՝ ահա Յուդայի թագաւորներուն
իշխատակաց գործին մէջը գրուած
21 է : Ու Եգեկիա իր Հայրերուն
Հետ քնացաւ . և անոր տեղը՝
անոր որդին Մանասէն թագաւոր
եղաւ :

ԳԼ. ԻԱ

1 Մանասէն թագաւորութիւն . 3 անոր չա-
փազանց կուսակալութիւնը : 10 անոր ըրած
յարութեանը պատճառով՝ Յուդայի վրայ գա-
լու յարկերն ժողովներուն ձեռքով կը
սայտնուին : 17 Ամին անոր տեղը կը յանդի-
րէ : 19 Ամին չար վարժութիւն : 23 Անկիւայ
իր ծառաներէն կը մեռցուի . ժողովորդին ալ
ան ժողովապետները կը մեռցնեն , ու Յով-
սիան թագաւոր կ'ընեն :

1 Մանասէ տասուերկու տարեկան
էր՝ երբոր թագաւոր եղաւ ,
ու Երուսաղէմի մէջ յիսուուհինգ
տարի թագաւորութիւն ըրաւ . ու
անոր մօրը անունը Էփսեբայ էր :
2 Եւ անկիւայ՝ Տերոֆը Իսրայէլի որ-
դուցը առնէն վերնտած Բաղաբ-
ուն գարշիկը գործերուն պէս՝
Տերոֆը առնէր չարութիւն ըրաւ :
3 Ու անկիւայ էիր չօրը Եգեկիային
կործանած բարձր տեղուանքը նո-
րէն շինեց , ու Բաշային սեղաններ
կանգնեց , և Աստարովթի կուռք
մը շինեց , Եւ Իսրայէլի Աբաբը թա-
գաւորին ըրածին պէս . ու Էր-
կինքին բոլոր զօրութիւններուն
երկրպագութիւն ըրաւ , և անոնց
4 ծառայութիւն ըրաւ . Ու Էսեղան-
ներ շինեց Տերոֆը տանը մէջ , ու-
րուն Համար Տէրը ըսած էր թէ՝
Էիմ անունս Երուսաղէմի մէջ պի-
5 տի գնեմ . Եւ Տերոֆը տանը Էր-
կու գաւիթներուն մէջ՝ երկինքի
բոլոր զօրութիւններուն սեղաններ
6 շինեց . Էս և իր տղան կրակէ ան-
ցուց . և Բաշայի կուռքին ու Հմա-
յութիւն կ'ընէր , և վճուկներ ու
նշանագէտներ ունէր . և Տերո-
ֆը առնէր շատ չարութիւն ըրաւ ,
7 ու զանազան բարկացուց : Եւ իր
շինած Աստարովթի կուռքը ան
տանը մէջ դրաւ , որուն Համար
Տէրը՝ Դաւիթիւն ու անոր որդւոյն
Սողոմոնին ըսէր էր՝ Էիմ անունս
աս տանը մէջ , ու Իսրայէլի բոլոր
ցեղերէն իմ ընտրած Երուսաղէմին
8 մէջ պիտի գնեմ յաւիտեան : Էւ
Իսրայէլին ոտքը մէջմին ալ պիտի
չարժեմ աս երկրէն , որն որ ա-
նոնց Հայրերուն տուի . միայն թէ
անոնք իմ ամէն պատուիրանքներս
ու իմ Մովսէս ծառայիս անոնց

պատուիրած բոլոր օրէնքը զգու-
9 շութեամբ 'ի գործ դնեն : Բայց
անոնք մտիկ չըրին . ու Մանասէ
այնպէս Եւսաղացուց զանոնք , որ
Տերոֆը Իսրայէլի որդուցը առնէն
կորսորցուցած ազգերէն աւելի չա-
րութիւն ըրին :
10 Եւ Տէրը իր ծառաներուն՝ մար-
դարէներուն ձեռքով Խոսեցաւ՝
11 ըսելով . Երոֆնէտ Երուսաղէմի Մա-
նասէ թագաւորը աս զարշուծիւն-
ները ընելով՝ ծիրմէ առաջ եղող
Ամօրացուց բոլոր բորձներէն ա-
ւելի չարութիւն ըրաւ , ու իր
կուռքերովը՝ Յուդային ալ մեղք
12 գործել տուաւ , Եւնոր Համար Իս-
րայէլին Տէր Աստուածը այսպէս
կ'ըսէ . Եւհա Երուսաղէմի վրայ՝
ու Յուդայի վրայ՝ անալ չարիք մը
պիտի խրկեմ , որ ամէն լսողին Էր-
13 կու հականայր պիտի խօսի : Ու Ե-
րուսաղէմի վրայ Սամարիային
լարը՝ և Աբաբին տանը գնտակը
պիտի երկնցնեն . ու Երուսաղէ-
մը պիտի սրբեմ , ինչպէս որ մէկը
աման մը կը սրբէ , ու սրբէն ետե
14 երեսն 'ի վար կը դարձնեն : Եւ իմ
ժառանգութեանս մնացորդը պիտի
մեծանայ , ու զանոնք իրենց թշա-
ւաքներուն ձեռքը պիտի տամ . ու
անոնք իրենց բոլոր թշաւաքներուն
աւար ու յափշտակութիւն պիտի
15 ըլլան . Որովհետեւ իմ առնէս չա-
րութիւն ըրին , ու իրենց Հայրերուն
Երկրպագութեան Ելած օրէն մինչև աս
16 օրս զիս բարկացուցին : Եւհա Մա-
նասէ խիստ շատ անմեղ արիւն
թափեց , այնպէս որ Երուսաղէմը
ծայրէ 'ի ծայր լեցուց . բայց 'ի ան
իր մեղքէն՝ որով Տերոֆը առնէր
Երուսաղէմի մեղանշուին ու չարու-
թիւն ընելուն պատճառ եղաւ :
17 Եւ Մանասէին Թագորդը պատ-
մութիւնը , ու ամէն ըրածը , և ա-
նոր գործած մեղքը՝ ահա Յուդայի
թագաւորներուն յիշատակաց զըր-
18 քին մէջը գրուած է : Ու Մանասէ
իր Հայրերուն Հետ քնացաւ , և իր
տանը պարտէզին մէջ՝ Ողայի պար-
տէզին մէջը թաղուեցաւ . ու անոր
տեղը՝ անոր որդին Ամնը թագա-
ւոր եղաւ :
19 Եւմին քսանուերկու տարեկան
էր՝ երբոր թագաւոր եղաւ , ու
Երուսաղէմի մէջ երկու տարի թա-
գաւորութիւն ըրաւ . ու անոր մօ-
րը անունը Մեուողոմիթ էր . և Ե-
20 տերացի Արուսին աղցին էր : Եւ
անկիւայ՝ իր չօրը Մանասէին ըրաւ՝
ծին պէս Տերոֆը առնէր չարու-
21 թիւն ըրաւ . Ու իր չօրը քալած
բոլոր ծամբուն մէջը քալեց . և իր
չօրը պաշտած կուռքերը պաշտեց .

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԵ 698
Լ Ասակ. ԻԲ.
12:
Է ԳԼ. ԻԳ.
26, 27, ԻԳ.
3, 4, Երեմ.
ժ. 4:
Ճ Գ Թագ.
Իա. 26:
Է ԶԵ 9:
Եւ Թագ. Գ.
11, Երեմ.
ժ. 3:
Յ Տես Ես.
17, 11, Ող.
Բ. 5: Եւ
մով. Ե. 7,
5:
Է ԳԼ. ԻԳ. 4:
Ք Մ. Բ. Բ.
11-19:
Ք Մ. Բ. Բ.
20:
643
Ք Մ. Բ. Բ.
21-23:
Է ԶԵ 2. Է.
Ք Մ. Բ. Բ.
21-23:
Է ԶԵ 2. Է.

Ն. Բ. Գ. Բ.
643
Լ. Գ. Թ. Գ.
ժ. Գ. 33
641
Բ. Մ. Լ. Գ.
24, 25

- ու անոնց երկրպագութիւն ըրաւ .
22 Եւ Լիբ հայերուն Տէր Աստուածը
թողուց, ու Տէրոջը ճամբուն մէջը
չտալէջ :
23 Եւ Ամենին ծառաները անոր
դէմ դաւաճանութիւն ըրին, ու
Թագաւորը իր տանը մէջ մեռցու-
ցին : Ու երկրին ժողովուրդը՝ Ամեն
Թագաւորին դէմ դաւաճանու-
թիւն ընողներուն ամենը մեռցու-
ցին . ու երկրին ժողովուրդը անոր
որդին Յովսէփան՝ անոր տեղը Թա-
գաւոր դրին :
25 Եւ Ամենին ըրած գործքերուն
մնացորդ պատմութիւնը՝ ահա
Յուդայի Թագաւորներուն յիշա-
26 տակաց զբերին մէջը դրուած է : Ու
զանիկայ Ուրայի պարտեզը՝ իր դե-
ռեղմանին մէջը Թաղեցին . և անոր
տեղը՝ անոր որդին Յովսէփան Թա-
գաւոր եղաւ :

ԳԼ. ԻԲ

1 Յովսէփայն բարի Թագաւորութիւնը : 3 Յով-
սէփան տոճարին երոգումը անը հոգի տարի :
5 Քեղիկա օրինաց պիտը մը զանիկով՝ Յով-
սէփայն կը խրէր . ան ալ լար կը խրէր Ողջա-
յին՝ որ Տէրոջը հարցնէր : 15 Ողջա երուսա-
ղէմ կը բնակուէր, կը դուռնէր . բայց նաեւ
կիսմայրէթ թէ Յովսէփայն կենդանութեան ա-
տենը պիտի չըլլայ :

- 1 Յովսէփա ու թը տարեկան էր՝
երեքը Թագաւոր եղաւ, ու
Երուսաղէմի մէջ Երուսուռմէկ
տարի Թագաւորութիւն ըրաւ .
և անոր մօրը անունը Յեզի-
դա էր, ու Բաղաթիւայի Ա-
2 Կալիային աղջիկն էր : Եւ անիկայ
Տէրոջը առկըր ուղղութիւն ը-
րաւ, ու իր հօրը Գաւիթին
բոլոր ճամբուն մէջը քալէջ, ու
հաշ կամ ձախ կողմը չխոտորէցաւ :
3 Եւ Յովսէփա Թագաւորին տասն
ութը երեքը տարին՝ Թագաւորը
Մեսուղամի որդւոյն Եսելիային որ-
դին Սափան դպիրը Տէրոջը տունը
4 խրկեց՝ ըսելով . Քեղիկա քահանա-
յապետին գնա . ու անիկայ ԵՏե-
րոջը տունը բերանով ստակը թող
համբէ, որն որ Էդրան պահապան-
5 ները ժողովուրդէն ժողովցին . Ու
զանիկայ Տէրոջը տանը մէջը վը-
րայ դրուած բաներներուն տան,
ու տանը փրած տեղուանը չենելու
համար՝ Տէրոջը տանը մէջը գործը
6 բանողներուն տան զանիկայ, Հիւ-
սերուն, չինողներուն ու որմնադիր-
ներուն . նաեւ փայտ ու տաշուած
քարեր ծախու առնեն՝ տունը նո-
7 րորդելու համար : Բայց Էանոնց
ձեռքը տրուած ստակին հաշիւը
չէին հարցնէր . քանզի անոնք հա-
ւատարմութեամբ կ'աշխատէին :
8 Եւ Քեղիկա քահանայապետը Սա-

641
Բ. Մ. Լ. Գ.
1
Բ. Գ. Թ. Գ.
39
Բ. Գ. Թ. Գ.
32
Բ. Գ. Թ. Գ.
624
Բ. Մ. Լ. Գ.
6, 7
Բ. Գ. Թ. Գ.
11, 12, 14

- փան դպիրին բաւ . Եւ Տէրոջը տա-
նը մէջ օրինաց դիրք մը դրայ .
ու Քեղիկա ան դիրքը Սափանին
9 տուաւ . ու զանիկայ կարդաց : Եւ
Սափան դպիրը Թագաւորին եկաւ,
ու Թագաւորին պատասխան ըե-
րաւ, ու ըսաւ . Բաւ ծառաներդ
տանը մէջ դրուած ստակը հանե-
ցին, ու Տէրոջը տանը քոճէն վը-
րայ դրուած բաներներուն ձեռքը
10 տուին : Եւ Սափան դպիրը Թա-
գաւորին պատմեց՝ ու ըսաւ . Քեղ-
իկա քահանան ինծի մէկ դիրք մը
տուաւ . և Սափան զանիկայ Թա-
11 գաւորին առկըր կարդաց : Ու
Թագաւորը օրինաց գրքին խօսքերը
լսածին պէս՝ իր հանդերձները պատ-
13 ընց : Եւ Թագաւորը Քեղիկա քա-
հանային, ու Սափանի որդւոյն
Արիկամին, ու Միքիլայի որդւոյն
ԺԱբորոբին, և Սափանի դպիրին, ու
Թագաւորի ծառային՝ Ասպիկային
13 պատուիրեց ու ըսաւ . Գաշէր
ինծի համար, ու ժողովուրդին
համար, ու բոլոր Յուդային համար
աս դտնուած գրքին խօսքերուն վը-
րայով Տէրոջը հարցուցէք . քանզի
մեր վրայ ԵՏէրոջը մեծ բարեութիւ-
նը բորբոքէր է . որովհետեւ մեր հայ-
րերը աս դրքին խօսքերուն չազան-
դութիւն չըրին, ու մեր համար
ամէն դրուած բաները ի գործ չը-
րին :
14 Ու Քեղիկա քահանան, և Արի-
կամը, ու Աբորոբը, և Սափանը,
ու Ասպիկան, Արաքի որդւոյն Էթե-
կուայի որդւոյն Սեղաւմ հանդեր-
ձապետին կիկանը Ողջա մարդաբէ-
րին զացին . ու անիկայ երուսաղէմը՝
Մասնիայի մէջ կը բնակէր . ու
15 անոր հետ խօսեցին : Եւ անիկայ
ըսաւ անոնց . Իսրայէլին Տէր Աս-
տուածը այսպէս կ'ըսէ . Զեղ ինծի
16 խրկող մարդուն ասանկ ըսէք . Տե-
րը այսպէս կ'ըսէ . Ահա Էես աս
տեղիս ու անոր բնակիչներուն վրայ
չարիք պիտի ըլլեմ, ու Եսու-
դայի Թագաւորին կարողացած զը-
17 րին ամէն խօսերը . Եւ Որովհետեւ
զիս թողուցին, և ուրիշ աստուած-
ներու խօսնկ ծխեցին, որ իրենց
ձեռքերուն բոլոր գործքերովդ զիս
բարկացրին . ու աստի աս տեղիս
վրայ իմ բարկութիւնս պիտի բոր-
18 բոքի, ու պիտի անարի : Բայց
ԵՏէրոջը հարցնելու համար ձեզ
խրկող Յուդայի Թագաւորին ա-
սանկ ըսէք . Իսրայէլի Տէր Աս-
տուածը այսպէս կ'ըսէ՝ լսած խօս-
19 քերովդ համար . Որովհետեւ հրու-
սիրտը կակցացաւ, ու Տէրոջը առ-
կըր յիսնարհեցար, Երբոր լսեցիր
իմ խօսքս, ի՞նչ աս տեղիս վրայ ու

Ն. Բ. Գ. Բ.
624
Բ. Մ. Լ. Գ.
21, 22, Բ.
Մ. Լ. Գ.
14, 15
Բ. Մ. Լ. Գ.
20
Բ. Մ. Լ. Գ.
27
Բ. Մ. Լ. Գ.
22
Բ. Մ. Լ. Գ.
27
Բ. Մ. Լ. Գ.
11, 12, 13, 14
Բ. Մ. Լ. Գ.
25, 26, 27
Բ. Մ. Լ. Գ.
26
Բ. Մ. Լ. Գ.
17
Բ. Մ. Լ. Գ.
15
Բ. Մ. Լ. Գ.
29

Ն. Բ. Գ. Բ. 624

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 2

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 1: 80

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 18

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 31

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 6: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 2

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 40: Գ. Բ. Գ. Բ. 18

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 5

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 1

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 3

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 5

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 18: 19

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 6

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 19

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 31: Բ. Գ. Բ. 11

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 4

տեղը՝ (ան սեղանը ու բարձր տեղն ալ) փյուռց, և բարձր տեղը պրեց ու փոշի դարձուց, ու Աստարով թի 16 կուռքը պրեց: Եւ Յովսիա դարձաւ, ու հոն լեռանը վրայի գերեզմանները տեսաւ, և իւր խրկեց՝ գերեզմաններուն մէջի ոսկորները առաւ, ու սեղանին վրայ պրեցով՝ զանիկայ պղծեց, ի Տերոյն խապին համեմատ, որն որ աս բաները խոսող Աստուծոյ մարմը բարձր ձայն 17 նով խօսեր էր: Եւ իւր խօսքը տեսաւ. իւր պիտի ըլլայ աս կոթողը՝ որ ես կը տեսնեմ. ու քաղաքին մարդիկը անոր ըսին. Անիկայ ի Աստուծոյ մարդուն գերեզմանն է, որ Յուդայէն եկաւ, ու Բեթելի սեղանին վրայ աս քու ըրած բաները 18 խօսեցաւ: Եւ իւր խօսքը տեսաւ. Չանիկայ թողուցէք. անոր ոսկորները մարդ մը տեղէն չշարժէ. ուստի անոր մարդները՝ Սամառիայէն եկող մարգարէին ոսկորներուն հետ թող տուին: Ու Յովսիա ի Սամառիայի քաղաքներուն մէջի բոլոր բարձր տեղերուն տուններն ալ վերցուց, որ իւրայեղի թագաւորները զանոնք շինելով՝ Տերը բարկացուցեր էին. ու Բեթելի մէջ բոլոր ըրածին պէս՝ անոնց 20 լըրաւ: Եւ հոն գտնուած Պարձր տեղերուն բոլոր բուրմերը սեղաններուն վրայ լմորթեց, ու անոնց վրայ՝ մարդու ոսկորներ այրեց. ետքը երուսաղէմ դարձաւ: 21 Եւ թագաւորը բոլոր ժողովուրդին պատուիրէր ըսելով. Չեր Տեր Աստուծոյն զատիկ ըրէք, ինչպէս որ աս ուստի դպրին մէջը 22 գործած է: Քանի որ իւրայեղ դատող դատաւորներուն օրերէն ի վեր՝ և իւրայեղ թագաւորներուն ու Յուդայի թագաւորներուն բոլոր օրերն ալ՝ աս զատիկն պէս եղած 23 չէր. Բայց Յովսիա թագաւորին տաճարաւորները տարին աս զատիկը Տերոյն եղաւ երուսաղէմի մէջ: 24 Ու նաեւ Յովսիա՝ ըմբռնեց, նշանակեց անոր, ու յիշատակեց ըր, ու կուռքերը, և Յուդայի երկրին մէջ՝ ու երուսաղէմի մէջ երեցած բոլոր դարու թիւները վերցուց, որ զեղիս քահանային Տերոյն տունը գտած գրքին մէջը գրուած՝ օրէքին խաբերքը հաս 25 տուտէ: Ի՞նչ անկէ առաջ անոր նման թագաւոր մը չեղաւ, որ իր բոլոր սրտովը՝ ու բոլոր հոգիովը՝ ու բոլոր գործովը Տերոյն դառնայ՝ Մովսէսին բոլոր օրէքին համեմատ. ոչ ալ անկէ ետքը անոր 26 նմանը եղաւ: Բայց Տերը՝ Յուդա-

յի վրայ բորբոքած իր մեծ ու սաստիկ բարկութենէն ետ չդարձաւ՝ ան բոլոր չար գործքերուն՝ համար, որոնցմով Մանասէ զանիկայ 27 բարկացուցեր էր: Եւ Տերը ըսաւ. Յուդան ալ իմ երեսէս պիտի ձրգեմ, ինչպէս որ իւրայեղ ձգեցի. ու պիտի մերժեմ աս քաղաքը՝ իմ ընտրած երուսաղէմն, ու աս տունը՝ որուն համար ըսի թէ՛ Քիմա՛նուն հոն ըլլայ: 28 Եւ Յովսիային մնացորդ պատմութիւնը, ու անոր բոլոր ըրածը՝ ահա Յուդայի թագաւորներուն յիշատակաց գրքին մէջը գրուած է: 29 Վնոր օրերը եղիպտոսի թագաւորը Փարաւոն Նեբաւով՝ Ասորեստանի թագաւորին վրայ եփրաւ գետը եղաւ. ու Յովսիա թագաւորը անոր դէմ ելելու գնաց. ու անիկայ Յովսիա Տեսածին պէս՝ զանիկայ մեռցուց Մակաբոյնի մէջ: Եւ անոր ծառաները անոր մարմինը Մանեղաղովէն կառքով երուսաղէմ բերին, ու զանիկայ իր գերեզմանին մէջը թաղեցին. ու Երկրին ժողովուրդը Յովսիային որդին Յովաքապը առին ու օծեցին, և զանիկայ իր հօրը տեղը թագաւոր դրին: 31 Նովաքապ քանուիրէք տարեկան էր՝ երբոր թագաւոր եղաւ, ու երուսաղէմի մէջ իրը ամիս թագաւորութիւն ըրաւ. և անոր մօրը անունը Եմիտաղ էր, ու Լեւնայի 32 երեխային աղջիկն էր: Եւ անիկայ իր հայրերուն բոլոր ըրածին պէս՝ Տերոյն առջևը չարութիւն ըրաւ: 33 Ու Փարաւոն Նեբաւով զանիկայ եմաթին երկիրը՝ Եմեղայի մէջ բանտարկեց, որ երուսաղէմի մէջ թագաւորութիւն չընէ. ու Երկրին վրայ հարիւր տաղանդար ծախ, ու տաղանդ մը ոսկի հարկ 34 դրաւ: Եւ թագաւորն Նեբաւով Յովսիային որդին Եղիակիմը՝ անոր հօրը Յովսիային տեղը թագաւոր դրաւ, ու անոր անունը փոխեց՝ Եմաթիակիմ իւր: Եւ իւր Յովսիա քաղաւ Եղիակիմ տարաւ. 35 ու անիկայ հոն մեռաւ: Եւ Յովսիայիմ ծան արծաթը ու ոսկին Փարաւոնին տուաւ. Բայց երկրին վրայ հարկ դրաւ, ան արծաթը Փարաւոնին պատուիրածին պէս տալու համար. ու Երկրին ժողովուրդին՝ ամէն մարդուն վրայ դրուած հարկին համեմատ՝ արծաթը ու ոսկին առաւ, որ Փարաւոն Նեբաւովին տայ: 36 Երբոր Յովսիայիմ թագաւոր եղաւ՝ քանուսէնդ տարեկան էր, ու երուսաղէմի մէջ տաճարաւոր

Ն. Բ. Գ. Բ. 623

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 11: 12: Բ. Գ. Բ. 4: Երեմ. 4: 4

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ. 16: 20: Բ. Գ. Բ. 11: Բ. Գ. Բ. 13: 11: Բ. Գ. Բ. 4: 7

Ն . Բ . Գ . Բ .
Էր 1053,

Ժ ԳԼ . Ժ Գ . 7
Բնութիւն
դիպաց :

Ի Տես . Բ .
Թագ . Բ .

14, 15, 16 :
Լ Բ Թագ .
Ժ Գ . 1 :

Ի Գ Թագ .
Ժ Գ . 43, Ժ Բ .
6 :

Ժ Բ Թագ . 17
Բնութիւն
ժ Գ . 6 Բն .

Ի Գ Թագ . Ժ Բ .
Ժ Գ . 6 Բն .
Ի Գ Թագ . Ժ Բ .

Ի Գ Թագ . Ժ Բ .
30 Բն . Ժ Բ .
Ողբ :

* Ս . Բ . անոր
որդին Հոս .
փայլի . Բ .
անոր որդին
Ողբ . Բ .
անոր որդին
Բնութիւն . Բ .
անոր որդին
Սեբեբիս :
Բ Բ Բ . Բ . 2 :

- 7 ու Եղիփաղէս, Եւ Նոբա, ու Նա-
8 փեկ, և Յափիէ, Ու Եղիսամա, ու
9 Եղիսամա ու Եղիփաղէս . Ի .
9 անոր ինն էին . Ամենն ալ Գաւիթին
որդիներն էին, Հարձերուն որդի-
ներէն, ու անոնց քրոջմէն՝ Լեւա-
մարէն ի Գատ :
10 Եւ Սողոմոնի որդին Ի Բորովամ
էր . անոր որդին Աբիա, անոր որ-
դին Ասա, անոր որդին Յովսա-
11 փատ, Անոր որդին Յովրամ, անոր
որդին Զ Բողոհա, անոր որդին Յո-
12 վատ, Անոր որդին Ամասիա, անոր
որդին Ի Ազարիա, անոր որդին Յո-
13 վաթամ, Անոր որդին Աբազ, ա-
նոր որդին Եղեկիա, անոր որդին
14 Մանասէ, Անոր որդին Ամոն, ա-
15 նոր որդին Յովսիա : Եւ Յովսիա-
յին որդիքը, անդարնիկը Յոհան-
նան, երկրորդը Յովակիմ, եր-
րորդը Սեզեկիա, չորրորդը Սեղ-
16 ղում էր : Ու Յովակիմի որդիքը,
անոր որդին Յեբոնիա, անոր որդին
17 Սեզեկիա էր : Ու Յեբոնիային որ-
դիքը՝ Ասի . անոր որդին Սաղա-
18 Թիէլ . Նաւ Բեղդերամ, Փա-
ղայիա, Սանէսար, Յեկամիա,
19 Ովսամա ու Նադաբիա էին : Եւ
Փաղայիային որդիքը Զորաբաբէլ
ու Սեմէի էին . ու Զորաբաբէլին
որդիքը՝ Մեսուղամ ու Անանիա .
ու անոնց քոյրը Սաղովթ էր .
20 Նաւ Ասուբա, ու Ոռդ, և Բա-
րաբիա, ու Անադիա և Յովսաբե-
21 սեղ . Հինգ էին : Եւ Անանիային
որդիքը՝ Փաղատիա ու Եսայի էին .
* Հոսփայիային որդիքը, Ոռնային
որդիքը, Աբդիային որդիքը, Սե-
22 յեկիային որդիքը : Ու Սեբեկիա-
յին որդին՝ Սեմայիա էր . ու Սե-
մայիային որդիքը՝ Հեբտուու, և
Իզաղ, ու Բերիա, և Նաարիա
23 ու Սափատ . վեց էին : Եւ Նաա-
րիային որդիքը՝ Եղիովէնայի, ու
Եղեկիա ու Եզրիկամ . իրեք էին :
24 Ու Եղիովէնային որդիքը՝ Ովդու-
իա, ու Եղիսաիբ, և Փաղայիա,
ու Ակիուբ, և Հոհաննան, ու Գա-
ղայիա և Անանի . եօթն էին :

ԳԼ . Դ

- 1 Յուդայի սերունդը : 5 Եսորոնի մեռնելէն
նորը՝ իրեն ծնած Աբուրեւն յառաջ եկած սե-
րունքը : 9 Գարեբն ու անոր աղօթքը ընե-
լուն փայլը : 21 Սեթի սերունդը : 24
Համանի սերունդը, ու քաղաքները : 39 ա-
նոք Գեղովիսի՝ ու Սեթի ընդ ընակող Ամա-
ղեկացիներուն փայլը և սիրուն :
1 Յուդայի որդիքը՝ Փարէս, Ես-
րոն, ու Բարսի, և Ովդ ու Սորաղ
2 էին : Եւ Սորաղի որդին Բոէա-
յիան՝ Յեթթր ծնաւ . ու Յեթթր Ա-
բիմային ու Ղաադր ծնաւ . Սա-
3 րապուոց տոհմը ասոնք են : Ու

1300, Է
= Ե . Բ . Բ .
29 : Բ . Բ . 12 :
Բ Գ . Բ . Բ . 52
Բն . Բ . Բ .
Բ . Բ .

- Եսամի † Հորմէն ասոնք եղան . Յեղ-
րայէլ, ու Յեսմա ու Յեղբաւ . և
անոնց քրոջը անունը Եսեղիփոն
4 էր : Ու Գեղովիսի Հայրը Փանուէլ,
և Ովսայի Հայրը Եզր էր . ասոնք
Բեթթրէնէմի Հորը՝ Եփրաթի անդ-
րանկանը † Ովդին որդիքն էին :
5 Ու Բեթթրէնի Հայրը Աբուրեւ եր-
կու կնիկ ունէր, Եղաա ու Նաա-
6 րա . Եւ Նաարա անոր ծնաւ Ոբ-
զամը, Ոփէրը, Թեմանը ու Ա-
հասթարին . Նաարային որդիքը
7 ասոնք էին : Ու Եղաային որդիքը՝
Սարեթ, Սահա ու Եթման էին :
8 Եւ Վովդ ծնաւ Ենովը, Սթե-
րան, ու Հաուուի որդւոյն Ահար-
հէլին տոհմը :
9 Եւ Գարէս՝ իր եղբայրներէն
Եփաուաւոր էր . ու անոր մայրը ա-
նոր անունը † Գարէս դրաւ, ըսե-
լով . Զանիկայ տրամուծեամ
10 ծնայ : Եւ Գարէս՝ Խարայէլ Աս-
տուծոյն աղաղակեց, ու ըսաւ . Ե-
րանի թէ ամէն կողմանէ զիս օրհ-
նէ, ու իմ սահմանս մեծցնես, և
քու ձեռքդ ինծի Հետ ըլլայ, ու
զիս չարէն ազատես, որ ինծի
տրամուծիւն չըլլայ : Եւ Աս-
տուած անոր խնդիրը կատարեց :
11 Ու Սուհայի եղբայրը Բեղուբ,
Մաբիրը ծնաւ, որ անիկայ Եսթօնի
12 Հայրն էր : Եւ Եսթօն ծնաւ Բեթ-
ուափան, ու Փասէն, և Իրնասաին
Հայրը Թանան . ասոնք Հռեբայի
13 մարդիկներն էին : Ու Կենեղ որ-
դիքը՝ Ղարթօնիէլ ու Սարայիա
էին . և Գարթօնիէլին որդին Ա-
14 թաթ էր : Ու Մառնաթայի ծնաւ
Եփրան . և Սարայիա ծնաւ Յո-
վաբը՝ † Գեղբարասի Հայրը .
(քանզի անոնք արհեստաւորներ
15 էին) : Ու Յեթթրնան Բաղդերին
որդիքը՝ Իրու, Ելա ու Նաամ էին .
16 ու Ելային որդին՝ Կենեղ էր : Եւ
Յալէլին որդիքը՝ Զիփ, Զիփա,
17 Թիրիա ու Ասարէլ . Ու Եզրային
որդիքը՝ Յեթթր, Մորադ, Ափէր
ու Յաղօն էին . ու ասոր ինէլ ծը-
նաւ Մարիամը, և Սամային, ու
18 Եսթրէմովէ Հայրը Յեսրան . Եւ
անոր կնիկը Յուդիան ծնաւ Գե-
ղովիսի Հայրը Յարեղը, Սորովի
Հայրը Բարբըրը, ու Զանովի Հայ-
րը Յեթթրիէլ . և Մորաղին առած
Փարաւունի աղջկանը՝ Բեթթրային
19 որդիքը ասոնք էին : Ու անոր կնի-
կանը՝ Նաեմին քրոջը՝ Ովդիային
որդիքը՝ Կեիլային Հայրը Գարմիս,
ու Մարաթացի Եսթրէմովէն էր :
20 Եւ Սիմոնի որդիքը՝ Ամոն, Հոփ-
նա, Բենանան ու Թիրոս էին . ու
Յեսայի որդիքը՝ Զօհէթ ու Բեն-
զօհէթ էին :

Ն . Բ . Գ . Բ .
1300, Է

† Ս . Բ . Բ .
Գ Բ Բ .

Բ Գ . Բ . 50 :
Գ Գ . Բ . 24 :

Ի Ե . Բ . Լ Գ .
19 :

Զ Գ . Բ . Բ .
Թիւն :

Զ Բ Բ . Ժ Բ .
17 :

Զ Գ . Բ . Բ .
Բ Բ Բ .
Զ Բ Բ . Բ .
85 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1300, Է
Է Ծ. Ե. Լ. Ե.
5. Խ. Գ. 12.

* Վ. Բ. Գ. Բ.
առնել հին
բաներ են :

Բ. Ծ. Ե. Լ. Ե.
10. և Ե. Լ.
Գ. 15. և
Ծ. Ե. Լ. Ե.
12 Է Լ. Ե. Լ.
Ե. Լ. Ե. Լ. Ե.

Ժ Ե. Ե. Լ. Ե.
2.

Ժ Ե. Ե. Լ. Ե.
5. Է Լ. Ե. Լ.
Ե. Լ. Ե. Լ. Ե.

Լ Ե. Ե. Լ. Ե.
8. Է Լ. Ե. Լ.
Բ. Ե. Լ. Ե. Լ.
Բ. Ե. Լ. Ե. Լ.
Ժ Ե. Ե. Լ. Ե.
Ժ Ե. Ե. Լ. Ե.

Ի Բ. Ե. Լ. Ե.

- 21 Եւ շնորհային որդւոյն Սեղմին որդիքը՝ Ղեքայի հայրը էր, ու Մարեայի հայրը Ղապազ, և Ասբէայի տանը՝ բեհեզգադործներուն
- 22 տանը տոհմերն էին. Ման Յովակիմը, և Բուզբէայի մարդիկները, ու Յովասը և Սարափը՝ որոնք Մովսէսի մէջ ստացուածք ունեցան, ու Յասուրի լեհեմ, * ու Աղդէբա-
- 23 ըմ աթթիկին՝ : Ասոնք բրուտներ, և պարտեզներու ու փարախներու մէջ բնակողներ էին. Թագաւորին բովը անոր գործքին համար հոն կը բնակէին :
- 24 Շամուռնի որդիքը՝ Բշամուռէ, Յամին, Յարիւր, Չարա, ու Սա-
- 25 Լուշ. Ընոր որդին Սեղմուր, անոր որդին Մաքսամ, անոր որդին
- 26 Մասմա : Ու Մասմայի որդիքը, անոր որդին Մուռէ, անոր որդին
- 27 Չաքուր, անոր որդին Սեմէի, Եւ Սեմէի տանուկէց տղայ ու վեց աղջիկ ունէր. բայց անոր եղբայրները շատ տղաքներ չուէին. ու անոնց բոլոր տոհմերը Յուդայի որ-
- 28 դուցը չափ չառացան : Եւ անոնք Բերսաբէի, ու Մուշադայի, ու
- 29 Ասեր սուղի, Եւ Բաղայի, ու Ա-
- 30 սեմի, և Բուդադի, Ու Բաթմուրի,
- 31 ու Հօրմայի, և Սիկելայի, Ու Բեթմարքարովի, և Եւսեր սուսիմի, ու Բեթբարէի և Սագարիմի մէջ բնակեցան. մինչև Դաւիթին թագաւոր եղած ատենը ասոնք էին :
- 32 Անոնց քաղաքները, Ու անոնց գեղերը : Նաւ Եթմա, Ալին, Ռեմն, Բորան, ու Սասն. հինգ քա-
- 33 ղաք : Եւ աս քաղաքներուն բոլորտիքը եղած բոլոր գեղերը մինչև Լիաաղը. անոնց բնակութիւնները
- 34 ու խիմանները ասոնք էին : Ու Մուսուրը, և Յամլէ, ու Ամա-
- 35 սիայի որդին Յօսա, Եւ Յովէլ, ու Ասիելի որդւոյն Սարայիայի որդւոյն
- 36 Յօսաբիայի որդին Յեռն, Ու Եղիովէնայի, ու Յեկեբայ, և Յասուրի, ու Ասպիա, և Աշիէլ, ու
- 37 Յեսիմէլ, ու Բանեա, և Սեմա-յիայի որդւոյն Սամարիի որդւոյն Յեղայիայի որդւոյն Աշօնի որդւոյն
- 38 Սեփէիի որդին Չիգան : Աս աւուսներովը յիշուածները՝ իրենց տոհմերուն մէջ իշխաններ էին. ու անոնց ազգատոհմները խիտ շատ-
- 39 ցան : Եւ իրենց անատուներուն համար արօտ փնտռելով՝ Գեգովրի մուտքը գացին մինչև ձորին արևե-
- 40 լեան կողմը. Եւ առատ ու աղէկ արօտ գտան. ու աս երկիրը ընդարձակ էր, և խաղաղութեան ու հանդարտութեան մէջ էր. քանզի առաջ՝ Բամին եղողները հոն կը
- 41 բնակէին : Եւ աս անտուներովը

գրուածները՝ Յուդայի Եզեկիա թագաւորին օրերը գացին, ու անոնց վրանները և հոն գտնուած բրնակարանները Եզարկին, ու զանոնք բնաջինջ ըրին մինչև աս օրս, և անոնց տեղը բնակեցան. վասն զի հոն իրենց հօտերուն համար արօտ

42 էր : Ու անոնցմէ՝ Կաթուր Շամաւոնի որդիներէն հինգ հարիւր մարդ Սէր լեռը գացին, իրենց վրայ Յեսսիի որդիքը՝ Փաղատիան, Նաարիան, Հուփայիան ու Ոգիէր

43 իշխան Կաթուր. Եւ Ժ Ամաղեկին փախտական մնացորդները դարկին, ու մինչև աս օրս հոն բնակեցան :

ԿԼ. Ե

1 Իր անդրանկութենէն զրուած Ռուբենի սեբուոնցը մինչև գերութիւնը. 9 անոնց բնակութիւնը, ու Հագարացոց վրայ բաժնաբաշխութիւնը : 11 Գադի զորացը զփաւոր մարդիկ ու բնակութիւնները : 18 Ռուբենանց, Գադեանց, ու Մանասի կէս ջեղին թիւը ու յաթթութիւնները : 23 Այս ջեղին բնակութիւնները ու զփաւոր մարդիկները : 25 Անոց գեղութիւնը իրենց մեղքին համար :

- 1 Եւ Իսրայէլին անդրանկանք Ռուբենին որդիքը. (քանզի՝ անդրանկը անկիւյ էր. բայց Է իր հօր անկողինը՝ պղծելուն համար, Է իր անդրանկութեան իրաւունքը Իսրայէլի որդւոյն՝ Յովսեփին որդուցը տրուեցաւ. ու ազգահամարին մէջ
- 2 անդրանկի կէս չգրուեցաւ : Իսկ ԴՅուդա իր եղբայրներէն զօրաւոր եղաւ. ու անկէ իշխաններ էլաւ. բայց անդրանկութեան իրաւունքը
- 3 Յովսեփինն էր :) Իսրայէլին անդրանկանք Ղուբենի որդիքը՝ Ենուլէ, Փաղուա, Եսրոն ու Բար-
- 4 մի էին : Յովէլին որդիքը, անոր որդին Սեմայիա, անոր որդին Գոգ,
- 5 անոր որդին Սեմէի, Անոր որդին Միքա, անոր որդին Ռեայիա, անոր որդին Բաաղ, Անոր որդին Բէեբա, որն որ է Սուրեստանի թագաւոր փաղասար թագաւորը գերի տարաւ. անկիւյ Ռուբեն
- 7 նեանց իշխանն էր : Եւ անոր եղբայրները՝ իրենց տոհմերովը, Եերոր ազգահամարին մէջ գրուեցան, անոնց զիւսաւորը՝ Յեիէլն էր, ետքը
- 8 Չաքարիան, Եւ Յովէլի որդւոյն Սեմայի որդւոյն Ազազին որդին՝ Բաղան. ասիկայ Բաղոնի մէջ, ու անկէ մինչև Նաբա, ու Բէէլթմն
- 9 բնակեցաւ. Եւ արևելեան կողմը՝ Եփրատ գետէն մինչև անապատը բնակեցաւ. քանզի անոնց անատուները Ժ Գաղաադու երկրին մէջ
- 10 շատցեր էին : Ու Սաւուրին օրերը՝ անոնք պատերազմ ըրին Էզգարացոց հետ, որոնք իրենց ձեռքը ինկան. ու Գաղաադու բոլոր ա-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. Ե. Լ. Ե.

Ի Բ. Ե. Լ. Ե.
Ժ Ե. Լ. Ե.

Ժ Ե. Լ. Ե.
Ժ Ե. Լ. Ե.
Ժ Ե. Լ. Ե.
Ժ Ե. Լ. Ե.

1300, Է
Է Ծ. Ե. Լ. Ե.
32. Խ. Գ. 3.
Է Ծ. Ե. Լ. Ե.
22. Խ. Գ. 4.
Ժ Ե. Լ. Ե.
15. 22.

Ժ Ե. Լ. Ե.
8. 10. Սաղ.
4. 7. Ե. Լ. Ե.
Ժ Ե. Լ. Ե.
Սաղ. Բ. 6.
Ժ Ե. Լ. Ե.
9. Ե. Լ. Ե.
14. Խ. Ե.
Ժ Ե. Լ. Ե.

Ժ Ե. Լ. Ե.
Ժ Ե. Լ. Ե.
Ժ Ե. Լ. Ե.

Է Ե. Լ. Ե.
17.

Ժ Ե. Լ. Ե.
15. 16.

Ժ Ե. Լ. Ե.
9.

Ժ Ե. Լ. Ե.
12.

Ե. Բ. Գ. Բ.
1300, 1300

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 29

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 32

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 23

Ե. Բ. Գ. Բ.
15, 31
Ե. Բ. Գ. Բ.
1300, 1300

Ե. Բ. Գ. Բ.
22

Ե. Բ. Գ. Բ.
4, 5

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 29
Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 6

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

11 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
12 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
13 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
14 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
15 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
16 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
17 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
18 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
19 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
20 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
21 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
22 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
23 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
24 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

25 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
26 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Գ. Բ. Գ. Բ.

1 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
2 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
3 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
4 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
5 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
6 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
7 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
8 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
9 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
10 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
11 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
12 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
13 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
14 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
15 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
16 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
17 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
18 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24
19 Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
1300, 1300

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
1300, 1300

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ե. Բ. Գ. Բ.
11, 24

Ն. Բ. Ղ. Բ.
Խր 1300. Է

Է Զ. Բ. 42 :

Լ ՏԵՎ. - Տ. Բ.
33 : 36 :

Է Զ. Բ. 33 : ա
Թ. Գ. - Ը. Բ.
12 :

Խր 1280. Է

Զ ԳԼ. Ժ. Գ.
1 :

Է ԵԼ. Է. 24 :

Էին . և ասոնք էն Ղևառացւոց տոհմեր իրենց հայրերուն համեմատ .
20 Գերսոնին , Դ. Բ. Է. անոր որդին Ղոբենի , անոր որդին Յէթ , անոր
21 որդին Էջամմա , անոր որդին Յուվաք , անոր որդին Աղգով , անոր
որդին Ջաքա , անոր որդին Յաթ-րի էր :
22 Կահաթին որդիքը . անոր որդին Ամինադար , անոր որդին Կորի ,
23 անոր որդին Ասի , անոր որդին Եղանա , անոր որդին Աբիսաափ ,
24 անոր որդին Ասի , անոր որդին Թաաթ , անոր որդին Ուրիէլ ,
անոր որդին Ուշա , ու անոր որդին
25 Սաուդ էր : Ու Եղանային որ-
26 դիքը՝ ԼԱմաայի , Աբիմոթ , Ու-
Եղանա էին . Եղանային որդի-
քը . անոր որդին Սուփի , ու անոր
27 որդին Նահաթ , անոր որդին Ե-
ղաք , անոր որդին Յերոամ , անոր
28 որդին Եղանա էր : Ու Սամուէ-
լին որդիքը , անոր գործանիկը՝
ԲՅ-Ա. Լ. ու Երկորդը՝ Աբիա էր :
29 Մերարիին որդիքը՝ Մոողի . ա-
նոր որդին Ղոբենի , անոր որդին
30 Սեմի , անոր որդին Ուգա , անոր
որդին Սամա , անոր որդին Ան-
գիա , անոր որդին Ասայա էր :
31 Եւ ասոնք էն որ Դաւիթ երգե-
ցողութեան պաշտօնին վրայ դրաւ
Տերովը տանը մէջ՝ շտապանակին
32 հանգստանալէն ետքը . Ու անոնց
պաշտօնը՝ ժողովքի խորանին առ-
ջը որնութիւն երգէլ էր , մինչև
որ Սողոմոն Երուսաղէմի մէջ Տեր-
ջը տունը շինեց . ու իրենց կարգին
համեմատ՝ իրենց պաշտօնին վրայ
33 կը կենային : Եւ իրենց որդիներու-
վը կեցողները ասոնք էն . Կահա-
թեանց որդիներէն երգեցող Եմա-
նը՝ Յովէլին որդին , Դ. Բ. Է. Սա-
34 մուէլին որդին , Ու Է. Եղանային
որդին , Դ. Բ. Է. Յերոամին որդին ,
Դ. Բ. Է. Եղիէլին որդին , Դ. Բ. Է. Թո-
35 վային որդին , Ու Է. Սուփիին
որդին , Դ. Բ. Է. Եղանային որդին ,
Դ. Բ. Է. Մաաթին որդին , Դ. Բ. Է.
36 Ամաային որդին , Ու Է. Եղա-
նային որդին , Դ. Բ. Է. Յովէլին որ-
դին , Դ. Բ. Է. Ագարային որդին , Դ.
37 Է. Սոփոնային որդին , Ու Է. Թա-
աթին որդին , Դ. Բ. Է. Ասիին
որդին , Դ. Բ. Է. Աբիսաափին որ-
38 դին , Դ. Բ. Է. Կորիին որդին , Ու Է.
Թահաթին որդին , Դ. Բ. Է. Կահա-
թին որդին , Դ. Բ. Է. Ղեկին որդին ,
39 Դ. Բ. Է. Իսրայէլին որդին էր . Եւ
անոր աջ կողմը կայնողը՝ իր եղ-
բայիքը Ասայի էր . ու Ասայի
Բարաքային որդին , Դ. Բ. Է. Սա-
40 մային որդին , Ու Է. Միքա-
յէլին որդին , Դ. Բ. Է. Բաաթա-

յին որդին , Դ. Բ. Է. Մեղգիային
41 որդին , Ու Է. Ամանիին որդին ,
Դ. Բ. Է. Ջարային որդին , Դ. Բ. Է.
42 Ագայիային որդին , Ու Է. Եթա-
նին որդին , Դ. Բ. Է. Ջամային որ-
43 դին , Դ. Բ. Է. Սեմիին որդին , Ու Է.
Եթին որդին , Դ. Բ. Է. Գերսոնին
44 որդին , Դ. Բ. Է. Ղեկին որդին էր . Ու
անոնց եղբայրները՝ Մերարիին որ-
դիքը ձախ կողմը Է Է. Ե. Ե-
թան՝ Աբիսային որդին , Դ. Բ. Է.
45 Աբիին որդին , Դ. Բ. Է. Մաուրին
որդին , Ու Է. Ասաբային որդին ,
Դ. Բ. Է. Ամաիային որդին , Դ. Բ. Է.
46 Քեղիկային որդին , Ու Է. Ամա-
սիին որդին , Դ. Բ. Է. Բանիին որ-
47 դին , Դ. Բ. Է. Սամերին որդին , Ու
Է. Մոողիին որդին , Դ. Բ. Է. Մու-
սիին որդին , Դ. Բ. Է. Մերարիին որ-
48 դին , Դ. Բ. Է. Ղեկին որդին էր : Ու
անոնց եղբայրները՝ Ղևառացիք Ա-
տուծոյ տանը խորանին առջև ծա-
ռայութեանը նուիրուած էին :
49 Բայց Ահարոն ու անոր որդիքը՝
հողակէզի սեղանին վրայ ուղ-
ու Իսուէի սեղանին վրայ խուճկ
կը մատուցանէին , սրբութեանց
սրբութիւնն առնելով զործը կատա-
րելով , ու Իսրայէլին համար քա-
ւութիւն ընելով , ու ամենուն
համեմատ . որ Ատուծոյ ծառան
50 Մովսէս պատուիրէր էր : Եւ Ա-
հարոնին որդիքը ասոնք էին . անոր
որդին Եղազար , անոր որդին Փե-
51 նէհա , անոր որդին Աբիսաափ . Ա-
նոր որդին Բուկի , անոր որդին Ու-
52 զի , անոր որդին Ջարիա , անոր որ-
դին Մարիօ , անոր որդին Ամա-
53 ռիա , անոր որդին Աբիսաափ , Ա-
նոր որդին Սաղովկ , անոր որդին
Աբիմաս :
54 Եւ Կահաթի տոհմին՝ Ահարոնի
որդուցը բնակութիւնները ասոնք
էին , իրենց զեղերով ու իրենց
սահմաններով . քանզի ան շինած .
55 Կը անոնց եղաւ : Եւ Յուդայի
երկրին մէջ Քերոնը՝ ու անոր
ընկալայ արուարձանները անոնց
56 տունն . Բայց ան քաղաքին ար-
տերը ու անոր զեղերը՝ Յերոնան
57 Քաղերին տունն : Եւ Յուդայի
քաղաքներէն՝ Մաաբոնի որդուցը
Քերոնը տունն (Դ. Բ. Է. Կապա-
մաբոնի , ու Լէնան՝ իր ար-
ուարձաններով , և Յաթիւրը ու
Եթիմոփ՝ իր արուարձաններով)
58 Եւ Է. Քիւնը՝ իր արուարձաննե-
րով , ու Դաբիթը՝ իր արուարձան-
59 ներով , Եւ Ասանը՝ իր արուար-
ձաններով , ու Բեթսամիւսը՝ իր ար-
60 արուարձաններով . Եւ Բենիամինի
ցեղէն Գաբան իր արուարձաննե-
րով , ու Գաղեմիթը՝ իր արուար-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Խր 1280. Է
1444. Է
Զ. Գ. Է. Գ. Բ.
3 Ե. Լ. Է. Գ. Բ.
1864. Բ. Է.
1864. Բ. Է.
11. 12.
1864. Գ. Բ.
13. Ժ. Է. Գ. Բ.
1864. Բ. Է.
18.
1864. Բ. Է.
15 Է. Է. Է. Է.
Բ. Է. Է. Է.
1864. Բ. Է.
16 Է. Է. Է. Է.
Ա. Է. Է.
1864. Բ. Է.
18 Է. Է. Է. Է.
Գաղեմիթ .

Ն. Բ. Դ. Բ.
1444, Է

Է. Զ. Բ. 66 :

Դ. Ե. Բ. Բ.
5 :Է. Ե. Բ. Բ.
7, 84 :

- Զ. Բ. 61 :

- Ե. Բ. Բ.
21 :Է. Ե. Բ. Բ.
Բ. 22-35 :

ձաններովը, և Անաթովթը՝ իր արուարձաններովը. անոնց տոհմերուն ամէն քաղաքները՝ տասու ռիբէք քաղաք էին :

61 Ու աս շեղին տոհմերէն մնացած Վահագի որդւոցը՝ Մանասէին կէս շեղէն՝ 7 վիճակով տասը քաղաք բոլորեցաւ :

62 Ու Գերսոնի որդւոցը՝ իրենց տոհմերուն համեմատ՝ Խաբարի շեղէն, Նսերի շեղէն, ու Նեփթաղի շեղէն, ու Բասանի մէջ էին : Մանասէի շեղէն՝ տասու ռիբէք քաղաք բոլորեցաւ :

63 Մերարիի որդւոցը՝ իրենց տոհմերուն համեմատ՝ Ռուբենի շեղէն, ու Գաթի շեղէն, և Ջաբուղոնի շեղէն՝ վիճակով և տասու ռիբէք քաղաք բոլորեցաւ :

64 Ու Խաբարիի որդիքը աս քաղաքները իրենց արուարձաններովը :

65 Դևապիներուն տունն է : Եւ Յուդայի որդւոցը շեղէն, ու Դմաուի որդւոցը շեղէն, ու Բենիամինի որդւոցը շեղէն՝ վիճակով աս անունով յիշուած քաղաքները տունն է : Եւ Վահագիի որդւոցը Եւրոնի տոհմերուն կալուածքի քաղաքները շեղէն էր. « Ու անոնց՝ Եփրեմի լեւանը վրայ Սիւքեմը տունն, (« քաղաքստանի քաղաքներէն էր ») ու անոր արուարձանները, և Գազերը՝ իր արուարձաններովը, ու Լեփիմադը՝ իր արուարձաններովը, և Բեթո-րոնը՝ իր արուարձաններովը, ու Նեփթաղի շեղէն՝ իր արուարձաններովը, և Գերզաւադը՝ իր արուարձաններովը, և Վահագիի որդւոցը մնացած տոհմին աս :

71 Գերսոնի որդւոցը՝ Մանասէի կէս շեղին տոհմէն՝ Բասանի մէջ Գովգանը՝ իր արուարձաններովը, ու Եստարովթը՝ իր արուարձաններովը :

72 Վ. Եւ Խաբարի շեղէն՝ Վաղէսը՝ իր արուարձաններովը, Գաբարա-թը՝ իր արուարձաններովը, ու Ռամովթը՝ իր արուարձաններովը, և Անաթը՝ իր արուարձաններովը :

74 Ու Նսերի շեղէն՝ Մասաղը՝ իր արուարձաններովը, և Աբգոնը՝ իր արուարձաններովը, ու Զուգոնը՝ իր արուարձաններովը, ու Բոորը՝ իր արուարձաններովը, ու Նեփթաղի շեղէն Գալիէայի մէջ՝ Վաղէսը՝ իր արուարձաններովը, և Զամմոնը՝ իր արուարձաններովը, ու Վարիաթեմը՝ իր արուարձաններովը աս :

77 Եւ մնացածներուն՝ այսինքն Մե-

րարիի որդւոցը՝ Ջաբուղոնի շեղէն Ռամմոնը՝ իր արուարձաններովը, Թաբորը՝ իր արուարձաններովը :

78 Ու Երեմովի Յորդանանու անդիի կողմը՝ Յորդանանու արեւելան կողմը՝ Ռուբենի շեղէն՝ անապատի մէջ Բոտորը՝ իր արուարձաններովը, ու Յասսանը՝ իր արուարձաններովը, ու Վաղէմովթը՝ իր արուարձաններովը, ու Մեփայթը՝ իր արուարձաններովը, ու Գաթի շեղէն՝ Գաղաադի մէջ Ռամովթը՝ իր արուարձաններովը, ու Մանայիմը՝ իր արուարձաններովը, ու Եսթընը՝ իր արուարձաններովը, և Յազերը՝ իր արուարձաններովը աս :

Գ Լ Ե

1 Խաբարի, 6 Բենիամին, 13 Նեփթաղի, 14 Մանասէի, 20, 24 ու Եփրեմի որդիքը : 21 Եփրեմի կրած Նեղովիսը Գեթի մարդոցն է : 23 Բաբելոնի մասին ասոր : 25 Եփրեմի մասին բնակութիւնները : 30 Ասորի որդիքը :

1 Եւ Խաբարիի որդիքը՝ Թուրա-ու Փուա, և Յասուր ու Սամ : 2 Բոնի չորս էին : Եւ Թովզային որդիքը՝ Ողի, ու Զուգայի, և Յերիէլ, ու Յեմայի, և Յեփաւմ, ու Սամուէլ՝ իրենց չորս Թովզային տանը իշխանները, աս իրենց ազգին մէջ զօրաւոր կտրիճներ էին : Գալիթիին օրերը՝ Բանոնց թիւը քսանուերկու հազար վեց հարիւր 3 էր : Եւ Ողիին որդիքը՝ Յեղերիա, ու Յեղերիային որդիքը՝ Միքայէլ, և Աբգիա, ու Յովէլ՝ աս Յեփաւմի հինգ էին, և ամէն ալ իշխաններ 4 էին : Ու անոնց հետ անոնց շեղին ու ազգատոհմին մէջ պատերազմի շարունակ երսուկովեց հազար զօրք 5 էր : Բանոնց անոնց կնիկները ու որդիները շատուր էին : Եւ անոնց եղբայրները Խաբարիին բոլոր տոհմերուն մէջ զօրաւոր կտրիճներ ըլլալով՝ իրենց ազգահամարին համեմատ՝ ամէն ութսունուերկու հազար էին :

6 Բենիամինի որդիքը՝ Բաղա, Բո-7 քոր ու Յեղիէլ իրեք էին : Եւ Բաղային որդիքը՝ Եսթոն, Ողի, Ողիէլ, Յերիմովթ ու Իրի իրենց ազգատոհմին իշխանները աս զօրաւոր կտրիճները՝ Հինգ էին : և անոնց ազգահամարին մէջ զօրածները՝ քսանուերկու հազար երսուկովեց 8 էր : Եւ Բոքորին որդիքը՝ Ջովիա, Յովա, Նեղապար, Եղիովէնայի, Ամի, Յերիմովթ, Աբիա, Անաթովթ, ու Գաղէմէլ էին : ասոնք ամէն Բոքորին որդիքն էին : Եւ անոնց ազգահամարին մէջ իրենց ազգատոհմերուն իշխանները աս զօրաւոր կտրիճներ

Ն. Բ. Դ. Բ.
1444, Է1400, Է
- Ե. Բ. Բ.
13 : Թու.
Բ. 23 :Բ. Բ. Բ. Բ.
1, 2 : ԳԼ.
Բ. 1 :Բ. Բ. Բ. Բ.
21 : Թու.
Բ. 88 : ԳԼ.
Բ. 1, Է :

Ն. Բ. Զ. Բ.
1400, Է

10 հնէի էր : Եւ Յեզիէի որդին՝
Բաղդաս, ու Բաղդասին որդիքը՝
Յեուս, Բենիամին, Աւով, Քա-
նանա, Չեթան, Թարսիս ու Ա-

11 քիսաար էին : Ասոնք ամէնը Յե-
զիէի որդիքը՝ Իէնչ տոհմերուն
իշխանները : — զօրաւոր կտրիճներ
էին : — տասնութ զաւար եր-

12 րկու հարիւր պատերազմի ելող մը-
քէի որդին էր :

13 Նեփթալիմի որդիքը՝ Յասիէլ,
Գունի, Յասեր ու Ղեղուամ՝
Բաղդային որդիքն էին :

14 Մանասէի որդիքը՝ Արիէլ, որ
զանիկայ էր Իէնչ ծնաւ : — անոր
Ասորի հարձը՝ Գաղաադին հայրը

15 Մաքիրը ծնաւ : Եւ Մաքիր իրեն
կնիկ առաւ Ոփիմին ու Սուփիմին
քոյրը՝ որուն անունը Մապա էր,
— ու երկորդին անունը Սալպա-

16 ծնան : Ու Մաքիրին կնիկը Մաա-
քա որդի մը ծնաւ, և անոր անու-
նը Փարես կոչեց. ու անոր եղբորը
անունը Սարէս էր, և անոր որդի-

17 ները՝ Ուղամ ու Բոկոմ էին : Եւ
Ուղամի որդին՝ Էֆեզան էր. Մա-
նասէի որդւոյն Մաքիրի որդւոյն
Գաղաադին որդիքը ասոնք էին :

18 Ու անոր քոյրը Մաղեթէթ ծնաւ
Եսուդը, Էլբեիզբեր ու Մալայն :

19 Եւ Սեմիդայի որդիքը՝ Աբիան,
Սիւբեմ, Ղակէի ու Անիամ էին :

20 Ու Էֆեթիմի որդիքը՝ Սուտադա,
(և անոր որդին Բարադ, ու անոր
որդին Թաաթ, ու անոր որդին
Եդիադա, և անոր որդին Թաաթ,

21 Ու անոր որդին Չաբադ, և անոր
որդին Սուտադա,) նաև Եգեր, ու
Եդիադ էին. ու զանոնք ան երկրին
մէջ ծնած Գեթադցիք մեռցուցին.
քանզի անոնց անասունները առնե-

22 լու իջնա : Եւ անոնց հայրը Եֆ-
րեմ՝ շատ օրեր սուգ բռնեց. ու
անոր եղբայրները զանիկայ միւսիւ-

23 իրելու գտան : Եւ անիկայ իր կըն-
կանը մտաւ. ու անիկայ յորանով
որդի մը ծնաւ. և անոր անունը

24 Վալայ չարիք էկած էր : Ու անոր
աղջիկը Սէերա էր. ասիկայ՝ վարի
ու վերի Բեթորոնը, ու Ողան սէ-

25 ռան շինեց : Եւ անոր որդին Ջը-
ուափէ, ու Հուասէփ, ու անոր որ-
դին Թաղէ, և անոր որդին Թա-

26 ան, Անոր որդին Ղաադան, անոր
որդին Ամիուդ, անոր որդին Եդե-

27 սամա, Անոր որդին Ժլաւէ, —

28 անոր որդին Յեսուէ էր : Եւ անոնց
կալուածքները ու բնակութիւննե-

Դ. Թու. Իդ.
39 Ի՛ւստի
Սուփիմ :
Ի. Թու. Իդ.
38 Ի՛ւստի
Աբիսամ :
Ղ. Թու. Իդ.
24 Ի՛ւստի
Սիւբեմ :

Եւ Թադ.
Ժբ. 11 :

Է. Թու. Իդ.
30 Ի՛ւստի
Ինչեք :

Բ. Թու. Իդ.
35 :

* Ի՛ւստի չարիք
էկած :

Ժ. Թու. Ժգ.
9, 17 :

ըլ — — — էին. Բեթէլը ու անոր զե-
ղերը, ու արեւելեան կողմէն Եւսա-
րանը, և արեւմտեան կողմէն Գա-
ղերը ու անոր զեղերը, և Սիւբեմը
ու անոր զեղերը, մինչև Գազա ու

29 անոր զեղերը. Եւ ԼՄանասէի որ-
դւոցը սահմաններուն քովը՝ Բեթ-
սանը ու անոր զեղերը, Թանաքը
ու անոր զեղերը, ԷՄակեդադը ու
անոր զեղերը, Դովըր ու անոր զե-
ղերը. Խարայէի որդւոյն Յովսեփին
որդիքը ասոնց մէջ կը բնակէին :

30 ԺԱսերի որդիքը՝ Յեմա, Եե-
սուս, Եսուսու ու Բարիա, և անոնց

31 քոյրը Սարա էր : Ու Բարիային
որդիքը՝ Քաբեր ու Մեղբիէլ էին :

32 Սահիպի Բարսայիթի հայրն էր. Ու
Քաբեր ծնաւ Յափաղէթը, Սով-
մերը. և Քովթամը, ու անոնց

33 քոյրը Սովան, Ու Յափաղէթին
որդիքը՝ Փասաք, Բամայէլ ու Ա-
սուաթ էին. Յափաղէթին որդիքը

34 ասոնք էին : Եւ Սովթարին որդի-
քը՝ Աբի, Հուադա, Ուրա ու Ա-

35 բամ էին : Ու անոր եղբորը Հե-
լեմին որդիքը՝ Սովփա, Յամանա,

36 Սեկա և Ամաղ էին : Սովփային
որդիքը՝ Սուա, Առնափար, Սու-

37 աղ, Բարի, Յեմիա, Բասար,
Ովէ, Սամմա, Սադիսա, Եթթան,

38 և Բէթրա : Ու Յեթթերին որդիքը՝
Յեփոնէ, Փասփա և Արա էին :

39 Ու Ովայի որդիքը՝ Արահ, Անիէլ
40 ու Հուսիսա էին : Ասոնք ամէնը
Ասերի որդիքն էին, ու Իէնչ աղ-
դատոհմներուն իշխաններն էին,
ընտիր ու զօրաւոր կտրիճներ, և
զիսաւոր իշխաններ էին. ու անոնց
ազատամարտին մէջ պատերազմա-
կան զօրաց թիւը քսանուկէց հա-
զար մարդ էր :

ԳԼ Ը

1 Բենիամինի որդիքը, ու անոր գլխաւոր մար-
դիկները : 33 Սաուլին ու Յովսափանին աղ-
դաբանութիւնը :

1 Ու Բենիամին ծնաւ իր անդրանիկը
— Բաղան, երկրորդը՝ Աբելը,
2 երրորդը՝ Արաան, 2օրրորդը՝ Նո-
3 վան, ու հինգերորդը՝ Ռափան : Եւ
Բաղային որդիքը՝ ԴԱբար, Գե-
4 րա, Աբիուդ, Աբիսուա, Նէե-
5 ման, Աբուք, Գերա, Բուփա, Բուփան և
6 Քիրամ էին : Ու Աբուգի որդիքը
ասոնք էին, և Գարայի բնակչացը
իշխանները ասոնք էին, ու զանոնք

7 ԷՄանաթի փոխադրեցին : Եւ
Նէեման, ու Աբիա, ու զանոնք
փոխադրողը Գերա. ասիկայ Ողան
8 ու Աբիուդը ծնաւ : Եւ Սաարիմ
զանոնք խրկէին ետքը՝ Մովաբի
երկրին մէջ պատերազմէր ծնաւ. — ա-
նոր կնիկները՝ Հուսիմ ու Բարաա

Ն. Բ. Զ. Բ.
1400, Է

Է. Թու. Ժգ.
7 :

Լ. Թու. Ժե.
7 :

Է. Թու. Ժե.
11 :

Ժ. Թու. Խգ.
17 : Թու.
Ժգ. 44 :

— Թու. Խգ.
21 : Թու.
Ժգ. 38 : Գե.
Է. 6 :

+ Գ. Եւ.
Իդ. Թու. Խգ.
Խգ. 21 :

Բ. Թու. Խգ.
39 Ի՛ւստի
Սուփիմ :
Տեա՛ղէ. Է.
12 :

Ժ. ԳԼ. Բ. 52 :

Ն. Բ. Դ. Բ.
1400, Է

* Վ-Մ՝ Սա-
մել :

† Վ-Մ՝ անոր
եղբայրնե-
րը :

Դ ԳԼԹ. 35 :

Ե ԳԼԹ. 37
Վ-Մ՝ Զա-
րարի :

Զ ԳԼԹ. 38
Վ-Մ՝ Սա-
մամ :

Է Բ Թաղ .
Ժ Բ. 51 :

Ը Բ Թաղ . Բ.
8 Վ-Մ՝ Յե-
րուսալեմ :
Թ Բ Թաղ . Դ.
4 թ . 6 .
10 Վ-Մ՝ Մե-
մֆիսիտ .
Թ Է :
Ժ Բ Թաղ .
Թ . 12 :

Ի ԳԼԹ. 43
Վ-Մ՝ Ռա-
փայի :

9 էին : Եւ անոր կնիկէն Գողթսէն՝
Յորաբը, Սաբիան, Մեսան, Մեղ-
10 քամը, Յեուսը, Սեբիան ու Մար-
ման ծնաւ . ասոնք անոր որդիքը՝
11 « տոհմերու իշխաններ էին : Եւ
Հուսիմէն՝ Աբիսողմը ու Եղբաաղը
12 ծնաւ : Ու Եղբաաղին որդիքը՝
Եբըր, Միսաամ ու * Սամըր, (ա-
սիկայ Ոխտովը, Ղովըր՝ ու անոր
13 դեղերը շինեց,) Եւ Բարիա ու Սե-
մա էին . ասոնք Այեղոն բնակող
տոհմերուն իշխաններն էին . « ա-
սոնք վերստեցին Գեթի բնակչնե-
14 լը : Եւ † Աբիով, Սովակ, Յե-
15 իմովթ, Չաբաթիա, Արադ,
16 Եղըր, Միքայիլ, Յեսփա ու
Յովթա՝ Բարիայի որդիքն էին :
17 Եւ Չաբադիա, Մեսուղամ, Ա-
18 զակի, Բաբըր, Յեսամարի, Յեզ-
դիա և Յորաբ՝ Եղբաաղի որդիքն
19 էին : Եւ Յակիմ, Չեբըրի, Չաբ-
20 զի, Եղիէայի, Սաղթի, Եղիէլ,
21 Ադայիա, Բարեա և Սամարաթ՝
22 Սեմէիի որդիքն էին : Ու Յե-
23 փան, Եբըր, Եղիէլ, Աբդոն,
24 Չեբըրի, Անան, Անաիա, Եղամ,
25 Անաթովթիա, Յեփադիա ու
Փանուէլ՝ Սովակի որդիքն էին :
26 Եւ Սամարի, Սաարիա, Գո-
27 թողիա, Յարասիա, Եղիա և
Չեբըրի՝ Յերոամի որդիքն էին :
28 Ասոնք իրենց տոհմերուն համեմատ
նահապետներ « իշխաններ էին,
ու Երուսաղեմ մէջ կը բնակէին :
29 Եւ Դ Գաբաւոնի մէջ՝ Գաբաւոնի
հայրը կը բնակէր . ու անոր կնկանը
30 անունը Մաաբա էր . Եւ անոր
անդրանիկ որդին Աբզօն էր . Էտըր
Սուր, Աիս, Բաադ, Նադաբ,
31 Գեղովը, Աբիով ու Զաբար էին :
32 Եւ Մակեղով ծնաւ ՂՍամամ . ու
ասոնք ալ իրենց եղբայրներուն դի-
մացը՝ Երուսաղեմի մէջ իրենց եղ-
բայրներուն հետ բնակեցան :
33 Եւ Ելեըր ծնաւ Աիսը, ու Աիս
ծնաւ Սաուղը . և Սաուղ ծնաւ
Յովսափանը, Մեղթիսաւն, Ա-
34 բինադաբը ու Էսբաաղը : Եւ
Յովսափանի որդին ԲՄեթիբաաղ
էր . ու Մեթիբաաղ ծնաւ ԺՄիքան :
35 Եւ Միքայիի որդիքը՝ Փիթօն,
Մեիէբ, Թարե ու Աբազ էին :
36 Եւ Աբազ ծնաւ Գաղեմովթ, Ազա-
մովթ ու Չամբըրի . և Չամբըրի
37 ծնաւ Մոսան . Ու Մոսա ծնաւ
Բանասան . անոր որդին Իրափա,
անոր որդին Եղեասա, ու անոր որ-
38 դին Եսէլ էր : Ու Եսէլ վեց որ-
դի ունէր . և անոնց անունները ա-
սոնք են . Եգբիկամ, Բոբերու,
Իամայել, Սաարիա, Աբգիա ու
Անան . ասոնք ամէնը՝ Եսէլին որ-

39 դիքն էին : Եւ անոր եղբորը՝ Ե-
սիկին որդիքը՝ անդրանիկը Ուղամ,
երկրորդը Յեուս, երրորդը Եղե-
40 փաղէտ էր : Եւ Ուղամի որդիքը
գորաւոր կարիքներ « աղեղնաոր-
ներ էին . և անոնք շատ որդիներ
ու թոռներ ունէին, հարիւր յի-
սուսի լսէ . ասոնք ամէնը Բենիա-
մինի որդւոցմէ էին :

Գ Լ . Թ

1 Իսրայէլի ու Յուդայի արձանագրութիւնը . 2
Իսրայէլացիք . 10 Քահնանները . 14 Ղևու-
ցիները ու Ղաթմադիները՝ որոնք Երուսա-
ղեմի մէջ բնակեցան : 27 Ղևուցացի մէկ
քահնանի որդի պաշտօնը : 35 Սաուղին ու
Յովսափանին ազգաբանութիւնը :
1 Ղևուցացի « բոլոր Իսրայէլացիք ար-
ձանագրուած էին . և հաշ առ-
րայէլի ու Յուդայի թաղաւորաց
գրքին մէջը գրուած էին . և իրենց
անօրէնութեանը համար Բաբելոն
գերի տարուեցան :
2 Բ Եւ անոնց կալուածքներուն մէջ՝
անոնց քաղաքներուն մէջ առաջ
բնակողները՝ Իսրայէլացիներէն,
քահնաններէն, Ղևուցացիներէն և
3 Ղաթմադիներէն « ասոնք էին : Ու
Երուսաղեմի մէջ՝ Յուդայի որ-
դւոցմէ, Բենիամինի որդւոցմէ,
Եփրեմի ու Մանասէի որդւոցմէ
4 բնակեցան . Յուդայի որդւոյն Փա-
րեսին որդիներէն՝ Բանիի որդւոյն
Իմրիի որդւոյն Ամրիի որդւոյն Ամի-
5 ուղիմ որդին Ութային : Եւ † Սիլո-
նացիներէն՝ անոր անդրանիկը Ասա-
6 յիա, ու անոր որդիքն՝ Եւ Չա-
րայի որդւոցմէ՝ Յեիէլ, ու անոնց
եղբայրները՝ վեց հարիւր ինսուսն
7 « Բ : Ու Բենիամինի որդւոցմէ՝
Ասանուայի որդւոյն Ովզուդայի որ-
դւոյն Մեսուղամին որդին Սալու .
8 Եւ Յերոամին որդին Յերեմիա, ու
Մաբըրիի որդւոյն Ողիին որդին Ե-
լա, ու Յերեմիայի որդւոյն Ռազու-
լի, որդւոյն Սափատիային որդին
9 Մեսուղամ, Եւ անոնց եղբայրնե-
րը իրենց ցեղերուն համեմատ՝ ինը
հարիւր յիսուսուվեց հազ . ասոնք
լոր մարդիկները իրենց տոհմերուն
նահապետներն էին :
10 Ի Ու քահնաններէն՝ Յեղայիա,
11 Յովթաբը, ու Յաբին, Եւ Ասաու-
ծոյ տանը վերակացու՝ Աբիսողմի
որդւոյն Մարիթի որդւոյն Սա-
ղովկի որդւոյն Մեսուղամի որդւոյն
12 Քեղիկայի որդին Ազարիան, ու
Մեղթիայի որդւոյն Փասուրի, որ-
դւոյն Յերոամին որդին Ազայիան,
ու Եմմերի որդւոյն Մեսեղամովթի
որդւոյն Մեսուղամի որդւոյն Եզե-
րայի որդւոյն Ադիէլին որդին Մա-
13 սէն, Եւ անոնց եղբայրները իրենց
տոհմերուն իշխանները՝ հազար եւ-

Ն. Բ. Դ. Բ.
1400, Է

1200, Է
« Եղբ. Բ. 59 :

Իբր 536
Բ Եղբ. Բ. 70 :
43 : Ը . Է .
73 :

Ժ Եւս . Թ .
27 : Եղբ. Բ .
43 : Ը . 20 :
Դ Եւս . Ժ . Ժ .
1 :

† Վ-Մ՝ Սե-
լովմաննե-
րէն :

Ի Եւս . Ժ .
10, Է :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1200, Ը

Թը հարիւր վաթսու զօրաւոր
կտրիձէն՝ Աստուծոյ տանը գործ-
քին ծառայութեանը մէջ էին :

14 Ու Ղևտացիներէն՝ Մերարիի որ-
դուցմէն՝ Ասարիայի որդւոյն Եզ-
րիկամի որդւոյն Ասուրին որդին

15 Սեմայիա, Եւ Բաբաւար, ու Ա-
րես, և Գաղաղ, ու Ասափի որ-
դւոյն Զերրիի որդւոյն Միքային

16 որդին Մաթանիան, Եւ Իշիթուհի
որդւոյն Գաղաղի որդւոյն Սեմա-
յիային որդին Արգիան, ու Եղա-
նայի որդւոյն Ասային որդին Բա-
րաքիան, որ Նաոփաթացւոյն զե-

17 ղերուն մէջ կը բնակէր : Ու զըռ-
նապանները՝ Սեղուժ, Ակկուր,
Տեղման, և Աքիման, ու անոնց
եղբայրները . ուստի վերակացուն

18 Սեղուժն էր : Մինչև չհոս թա-
գաւորին դուռը իջնէին՝ որ ա-
րեւելեան կողմն է . ասոնք Ղևիի
որդուցը բանակներուն գունա-

19 պաններն էին : Եւ Կորիի որդւոյն
Արիասաբի որդւոյն Կոփէի որդին
Սեղուժը, ու անոր եղբայրները՝
անոր հօրը տունէն եղող Կոր-
իացիները՝ ծառայութեան գործ-
քին վրայ էին, ու խորանին սեմե-

20 ռուն պահպանութիւնը կ'ընէին . և
անոնց հայրերը Տերուջը բանակին
մէջ՝ դրան պահպանութիւնը կ'ը-

21 նէին : Ու Եղիազարի որդին Ղաթ-
նէհէար առաջ անոնց վրայ իշխան

22 էր, ու Տերը անոր հետ էր : Մա-
նեղամիայի որդին Զաբարիան՝ Ժո-
ղովքի խորանին դռանը պահպանն

23 էր : Դունիւրուն մէջը պահպան-
ութիւնը չամար բոլոր դունապան
ընտրուածները՝ երկու հարիւր
տասուերկու հոգի էին . ասոնք ի-

24 ռենց գեղերուն մէջը ազգահամարի
մէջ դրուեցան . Դաւիթը ու Սա-
մուէլը տեսանողը Էզանոնք իրենց

25 պաշտօնին վրայ դրին : Եւ անոնք
ու անոնց որդիքը՝ Տերուջը տանը՝
այսինքն խորանի տանը դռներուն
քովը փոխանակաւ պահպանութիւն

26 էին : Դունապանները չորս կող-
մերը կը կայնէին . արեւելան, ա-
րեւմտեան, հիւսիսային ու հարա-

27 լային կողմերը : Եւ գեղերուն մէջ
եղող անոնց եղբայրները ատեն ա-
տեն կուգային, ու Բեօթնակն

28 օր անոնց հետ իջնէին : Քանզի
ան Ղևտացիները՝ ան չորս զիւս-
աւոր դունապանները միշտ իջնէն պաշ-
տօնին մէջ՝ սենեակներուն վրայ ու
Աստուծոյ տանը զաններուն վրայ

29 էին . Ու գիշերը Աստուծոյ տանը
բոլորով կը կենային . Քանզի
պահպանութիւնը անոնց վրայ էր .
և ամէն առտու զանկայ անոնք

30 պիտի բանային : Ու պաշտօնի ա-

նօթներուն վերակացունները ա-
նոնցմէ էին . Քանզի զանոնք համ-
բարձր կը բերէին, ու
համարանքով դուռս կը հանէին :

31 Եւ ուրիշ ամաններուն, ու սրբա-
րանին բոլոր գործիքներուն, և նա-
շիհին, ու զինիին, ու եղին, և
կնդրուկին, ու համեմեներուն վե-

32 րակացունները անոնցմէ էին : Եւ
ժհամեմեներուն բաղադրութեամբը
եղը շինողները՝ քահանայից որդի-

33 ներէն էին : Ու Ղևտացիներէն՝
Կորիացի Սեղուժին անդրանիկը
Մատաթիան՝ Էտապակի գործքին

34 վերակացուն էր : Եւ Լաուաճաւո-
րութեան հացին վերակացունները
անոնց եղբայրներէն՝ Կահաթացւոյ
որդիներէն էին, որ զանոնք շա-
բաթէ շաբաթ պատրաստէին :

35 Ու ասոնք՝ այսինքն Ղևտացւոյ
տոհմերուն իշխանները՝ Երեղեցոյ-
նէր էին . և սենեակներուն մէջը իջ-
նէին, ու ուրիշ գործ մը չու-

36 նէին . Քանզի ցորեկ ու գիշեր աս
պաշտօնովս զբաղած էին : Աս Ղև-
տացւոյ տոհմերուն իշխանները՝ ի-
րենց ցեղերուն համեմատ իշխաններ
էին . անոնք Երուսաղէմի մէջ կը
բնակէին :

37 Եւ Գաբաւուն մէջ՝ Գաբաւունի
հայրը՝ Յէիէլը կը բնակէր . ու ա-
նոր կնկանը անունը ԺՄաաքա էր .

38 Եւ անոր անդրանիկ որդին Աբգօն
էր . Էտըր Սուր, Կիս, Բաաղ,
39 Ներ, Նադաբ, Գեղովք, Աբիով,
40 Զաբարիա և Մակեղօթ էին : Ու
Մակեղօթ ծնաւ Սամաամը . ու ա-
սոնք ալ իրենց եղբայրներուն զի-
մացը՝ Երուսաղէմի մէջ իրենց եղ-
բայրներուն հետ բնակեցան :

41 Եւ Ներ ծնաւ Կիսը, ու Կիս
ծնաւ Սաուուրը, և Սաուուր ծնաւ
Յովնաթանը, Մեղգիսաւէն, Եւ

42 Բինադաբը ու Եսրաաղը : Եւ
Յովնաթանին որդին Մերիբաաղ
էր . ու Մերիբաաղ ծնաւ Միքան :

43 Եւ Միքային որդիքը՝ Փիթօն, Եւ
Մեկէթ, Թաբէ, ու Ասաղ էին : Եւ
Աբաղ ծնաւ Յովնաթան, ու Յովնա-
թա ծնաւ Գաղեմէթը, Ազամօթը
ու Զամբրին . և Զամբրի ծնաւ

44 Մոսան . Ու Մոսան ծնաւ Բանասան .
անոր որդին Ռափայիա, անոր որ-
դին Եղեասա, ու անոր որդին Ե-
սէլ էր : Ու Եսէլ վեց որդի ունէր .
և անոնց անունները ասոնք են .
Եղբիկամ, Բորբուռ, Իսմայէլ,
Սաարիա, Աբգիա ու Անան . Եսե-
լին որդիքը ասոնք էին :

Ն. Բ. Գ. Բ.
1200, Ը

Ժ. Բ. Լ. 23,
Ը :

Ժ. Բ. Բ. 5,
Լ. Բ. Ի. 8 :

Ժ. Բ. Լ. 31,
Ի. 1 :

Ժ. Բ. Լ. 29 :

Ժ. Բ. Լ. 33 :

Ժ. Բ. Լ. 35 :

ԳԼ Ժ

1 Սաուուրին յաղթուիլը ու մեռնիլը : 8 Փղը-
տացիք Սաուուրին վրայ յաղթութեան հան-

* Կ. Բ. Գ. Բ.

Ժ. Բ. Լ. 23,
Ը :

Ժ. Բ. Լ. 23,
Ը :

Ժ. Բ. Լ. 23,
Ը :

Ն . Բ . Գ . Բ .
1056

— Կ . Թ . Գ . Բ .
Ը . 1 . 2 :

— Կ . Թ . Գ . Բ .
պաննուած :

Բ . Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 49 : Ը .
սուի : Ե .

Ժ . Կ . Թ . Գ . Բ .
Ը . 10 :

զէւր կը կատարեն : 11 Գաղաադու Յարիսի բնակիչներուն՝ Սաւուղին ու անոր որդւոցը ցուցուցած սերը : 13 Սաւուղին մեղքը՝ ուրուն համար թագաւորութիւնը անկէ վերջաւ, ու Գաւիթին դարձաւ :

1 Եւ Փղշտացիք Իսրայէլէ հետ պատերազմ Երին . ու Իսրայէլէ մարդիկները Փղշտացուց առջեւէն փախան, ու Գեղղուէ լեռանը վրայ

2 Վերաւորուած ինկան : Եւ Փղշտացիք Սաւուղին ու անոր որդւոցը ետեւէն հասան . ու Փղշտացիք Սաւուղին որդիքը՝ Յովնաթանը , Բաբիսադար ու Մեղգիսաւէն զար-

3 կին : Եւ պատերազմը Սաւուղին վրայ սաստկացաւ . ու աղեղնաւորները զանկալ գտան . ու աղեղնա-

4 ւորներէն վերաւորուեցաւ : Եւ Սաւուղ իր կապարճակիւրին ըսաւ . Սուրբ քաջէ , ու անով զիս խոցէ :

Զորայ որ աս անթիփատները գան , ու զիս ծաղը ընեն . բայց կապարճակիւրը չուզեց . քանզի շատ վախ-

5 ցաւ : Եւ Սաւուղ սուրը առաւ , ու անոր վրայ ինկաւ : Եւ անոր կապարճակիւրը Սաւուղին մեռնիլը տեսնելով՝ ան ալ իր սուրին վրայ

6 ինկաւ ու մեռաւ : Այսպէս մեռաւ Սաւուղ՝ ու անոր իրեք որդիքը . անոր բոլոր տունն ալ մէկտեղ մե-

7 ռաւ : Եւ Տոփտին մէջը եղող բոլոր Իսրայէլի մարդիկները՝ անոնց փախ-

8 չիլը , և Սաւուղին ու անոր որդւոցը մեռնիլը տեսնելով , իրենց քա-

9 ղարները թողուցին փախան . և Փղշտացիք եկան , ու անոնց մէջը բնակեցան :

10 Եւ հետեւալ օրը Փղշտացիք եկան , որ մեռելները մերկացրեն . ու Սաւուղը և անոր որդիները Գեղղուէ լեռան վրայ ինկած զը-

11 տան . ու զանկալ մերկացուցին , և անոր զուլար ու զէնքերը առին . ու Փղշտացուց երկրին չորս կողմը՝ իրենց կուսերուն , ու ժողովուրդին՝ աւելորդաւ աւետիսը տալու

12 համար Ժաշ խրկեցին : Եւ անոր զէնքերը՝ իրենց աստուծոյն տունը դրին , ու անոր զուլար Դագոնի տանը մէջ դամեցին :

13 Եւ Գաղաադու Յարիսի բոլոր բնակիչները երբոր լսեցին ան ամէնը՝ որ Փղշտացիք Սաւուղին ըրած էին ,

14 Բոլոր զօրաւոր մարդիկները սուր եկան , և Սաւուղին մարմինը ու անոր որդւոցը մարմինները վերցուցին , և զանոնք Յարիսի բերին . և անոնց ոսկորները Յարիսի մէջ բե-

15 ւեկնիլի տանը թաղեցին , ու եօթը օր ծոմ պահեցին :

16 Այսպէս մեռաւ Սաւուղ՝ Տերօջը զէմ ըրած ապստամբութեան մեղ-

քին համար . որովհետեւ Ե Տերօջը խօսքը չպահեց , ու նաեւ վնուկ փնտռեց Էբու հարցընելու համար ,

14 Եւ Տերօջը չհարցուց . ուստի Տէրը զանկալ մեռցուց , ու Ղեազաւորութիւնը Յեսաէի որդւոյն Դաւիթին դարձուց :

ԳԼ . ԺԱ

1 Դաւիթ՝ բոլոր ժողովուրդին հառնութեամբ քերորն մէջ թագաւոր կ'ըլլայ : 4 Յովնաթանը Յերուսաղէմէ Սիօնի բերդը կ'առնէ : 10 Դաւիթին զօրաւոր մարդոցը անունները :

1 Եւ բոլոր Իսրայէլը Դաւիթին քովը քերորն մէջ ժողովուեցան , ու ըսին . Ահա մենք քու ոս-

2 կորդ ու քու մարմինդ ենք : Եւ անկէ առաջ ալ երբոր Սաւուղը թագաւոր էր , Իսրայէլը դուրս հանողը ու ներս բերողը դուն էիր . ու քու Տէր Աստուածդ քեզի ըսաւ . Իմ ժողովուրդս Իսրայէլը դուն պիտի Բովուես , ու իմ ժո-

3 ղովուրդիս Իսրայէլին վրայ դուն 3 իշխան պիտի ըլլաս : Եւ Իսրայէլի բոլոր ծերերը քերորն եկան թա-

4 գաւորին . ու Դաւիթ քերորն մէջ՝ Տէրօջը առջը անոնց հետ զաշնակցութիւն ըրաւ . ու հա-

5 նոնք Դաւիթը Իսրայէլի վրայ թա-

6 գաւոր օժեցին , ինչպէս որ Տէրը Ե Սամուէլին ձեռքովը խօսքը էր :

4 Եւ Դաւիթ բոլոր Իսրայէլի հետ Երուսաղէմ՝ այսօրի Յերուսաղէմէն . ու հոն հոն՝ ան երկրին բնակիչ-

5 ները՝ Յերուսաղէմէ Էբուիսի : Եւ Յերուսի բնակիչները Դաւիթին ըսին . Հոս պիտի չմտնես . բայց Դաւիթ առաւ Սիօնի բերդը , (որ Դաւիթին քաղաքը է Էբուիսի) :

6 Եւ Դաւիթ ըսաւ . Ով որ Յերուսաղէմը առաջ դարձնէ , անիկայ իշխան ու զօրավոր պիտի ըլլայ . և առաջ Դարուհայի որդին Յովաբը ելաւ , ու անիկայ զօրավոր

7 Էղա : Եւ Դաւիթ ան բերդին մէջը բնակեցաւ . անոր համար Եանիկայ՝ Դաւիթին քաղաքը կո-

8 ջուեցաւ : Եւ Դաւիթ՝ քաղաքը ինչեց շուրջնակի՝ այսինքն Մելօնը ու անոր շրջակայ տեղուները . ու Յովաբ՝ քաղաքին մնացորդը նորո-

9 զեց : Եւ Դաւիթ երթալով կը մեծնար , ու զօրաց Տէրը անոր հետ էր :

10 Եւ անոնք են Դաւիթին զըլ-

11 խաւոր զօրաւորները , որոնք անոր թագաւորութեանը համար անոր օգնութիւն րին բոլոր Իսրայէլի հետ՝ որ զանիկայ թագաւոր հաս-

12 տատեն , Է Տէրօջը Իսրայէլի վրա-

13 յով ըսած խօսքին համաձայն : Եւ Դաւիթին Գորաւոր մարդոցը թիւը

Ն . Բ . Գ . Բ .
1056

Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 13 : Ժ . Ե .

Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 7 :

Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 28 : Բ .

Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 10 : Ե . 8 :

1048
Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 1 :

Բ . Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 71 :

Ժ . Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 3 :

Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 1 : 12 :

Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 6 :

Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 21 : Ժ . 10 :

Ե . Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 7 :

Ե . Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 8 :

Բ . Կ . Թ . Գ . Բ .
Ժ . 1 : 12 :

Ն. Բ. ՉԲ. 1048

ասիկայ է . Հաքեմննի որդին Յեսբամա՞՞ զօրավարներուն զլու-
խը , որ իր նիզակը իրեք հարիւր
Դարձայ վրայ վերցուց , ու մէկէն
զանոնք մեռցուց :

12 Եւ անկէ ետքը՝ Աբուքացի Դով-
լային որդին Եղիազարը՝ որ իրեք

13 զօրաւորներէն էր . Ասիկայ երբոր
Եւփեռոմմին մէջ Դաւիթին
հետն էր , Փղտացիք հոն ժողովուե-
ցան պատերազմելու համար . և
արտի մը մէկ մասը զարիով լեցուն
էր . ու ժողովուրդը Փղտացուց

14 երեսէն փախաւ . Իսկ ասոնք ար-
տին մէջտեղը կայնեցան , և զանի-
կայ աղատեցին , ու Փղտացիները
զարկին . և Տէրը մեծ փրկութիւն
ըրաւ :

15 Ու երաւուն զօրավարներուն իրե-
քը Ենդողոմի քարայրը՝ Դաւիթին
քովը վէմը իջան . և Փղտացուց
բանակը Լիափայնոց հովտին մէ-

16 ջը բանակէր էր : Եւ ան ասոնք
Դաւիթ բերդին մէջն էր . ու ան
ասոնք Փղտացիք Բեթլէհէմի մէջ

17 բերդապահ զօրք ունէին : Եւ
Դաւիթ փափաքելով ըսաւ . Բեթ-
լէհէմին դուռը եղող ջրհորէն ո՞վ

18 ինծի ջուր կը խցընէ : Ան ասե-
լը աս իրեք Դարձէ՝ Փղտացուց
բանակը ճեղքեցին անցան , ու
Բեթլէհէմին դուռը եղող ջրհորէն
ջուր քաշեցին , և առին Դաւիթին
տարին . բայց Դաւիթ զանիկայ
խմել չուզեց , հապա զանիկայ

19 Թափելով՝ Տերոյնը շնորհեց , Ու-
րաւ . Իմ Աստուածս չցուցնէ
ինծի՝ որ ես ասքը ընեմ . միթէ
ես ան մարդիկներուն արիւնը ի-
րենց կեանքով պիտի խմեմ .
վասն զի իրենց կեանքին վտանգովը
աս խոսք բերին . ու անկէ խմել
չուզեց : Ասոնք են ան իրեք զօ-
րաւոր մարդիկներուն ըրածները :

20 Եւ Յովարին եղբայրը Եւբեսա
ան իրեք Դարձայ զլիաւորն էր . ու
անիկայ իր նիզակը իրեք հարիւր
մարդոց վրայ վերցնելով՝ սպաննեց
զանէս : ու անիկայ իրեքին վէջը

21 անուանի էր . Եւ իրեքին երկու-
քէն անելի համարում ունենայուն
համար , անոնց զլուր եղաւ . բայց
առջի իրեքին առի՞նչ չհասաւ :

22 Ու մեծ գործքեր գործող Կաբե-
սէլացի զօրաւոր մարդու մը որ-
դոյն Յովիադային որդին Բանեան՝
ԻՄովարին երկու զօրաւոր մարդիկ-
ները մեռցուց . նաև ձիւնի ժամա-
նակ իջաւ , ու գուռին մէջը առիւ-

23 ծը մեռցուց : Ասիկայ Եգիպտացի
մարդը՝ ան հինգ կանգուն բարձր
մարդը մեռցուց . ու Եգիպտացիին
ձեռքը ոստայնակաց զլանին պէս

նիզակ մը կար . բայց Բանէն ցու-
պով մը անոր վրայ իջաւ , ու Ե-
գիպտացիին ձեռքէն նիզակը
յափշտակեց , և զանիկայ իր նի-

24 զակովը մեռցուց : Յովիադայի որ-
դին Բանեան աս բաները ըրաւ , ու
իրեք զօրաւորներուն մէջը անուա-

25 նի եղաւ : Անիկայ ահա երսունէն
անելի պատուա ունէր , բայց առ-
ջի իրեքին առի՞նչ չհասաւ . ու
Դաւիթ զանիկայ իր ատենանին վե-
րակացու դրաւ :

26 Եւ զօրքերուն զօրաւորները ա-
ռի՞նչ էին . Յովարին եղբայրը Եւ-
սայէլ , Բեթլէհէմացի Դովլայի որ-

27 դին Ելէանան , Արովացի Սամեմ ,
28 Բեյսնացի Քեղդէս , Թեկուացի Եկ-
դեսի որդին Իրաս , Անաթովթացի

29 Արեհզը , Ովացի Սովբաք , Աբու-
30 քացի Եղի , Նետոփաթացի Մա-
արա , Նետոփաթացի Բանայի

31 որդին Ալադ , Բենիամինի որդուցը
Դաբաայէն՝ Ռիբայի որդին Եթիթ ,
32 Փարաթնոացի Բանեա , Գաաթի
ձորերէն Հուրայ , Արաբաթացի

33 Աբէլ , Բարումացի Ագամօթ , Սա-
34 ղաբինացի Եղիարա , Գեզոնացի
Հասեմի որդիներէն՝ Արարացի Սա-

35 գէի որդին Յովաթան . Արարացի
Սաբարի որդին Աբիամ , Ովրի որ-

36 դին Եղիփաղ , Մեբուրաթացի Սա-
37 փեր , Փելոնացի Աբիա , Կարմելա-
ցի Ասարէ , Աբիայի որդին Նասա-

38 ռայ , Նաթանի եղբայրը Յովէլ ,
39 Ազարայի որդին Մաբար , Ամմոնա-
ցի Սելեկ , Դարուհան Յովարին
կապարձակիրը Բերովթացի Նասա-

40 րա , Յեթերացի Իրաս , Յեթերա-
41 յի Գարեթ , Քետացի Ուրիա , Ա-
զայիի որդին Զաբադ , Ռուբե-

42 նեանց զլուխը՝ Ռուբենեան Սիզայի
որդին Ադինա , ու անոր հետը եր-

43 սուն Դարձ Իբ , Մաաբայի որդին
Անան , Մաթանացի Յովսափաւ ,

44 Աստարովթացի Ողիա , Երոներացի
Քովթամի որդիքը՝ Սամա ու Յէի-

45 էլ , Սամարիի որդին Յեդիէլ , ու
անոր եղբայրը Թիսացի Յովբա ,

46 Մահաւացի Եղիէր , Եղնամի որ-
դիքը Զարիբայի և Յուաբի ,

47 Մովաբացի Յեթեմա , Եղիէլ , Ով-
բեդ , ու Մեսօբացի Յեսիէլ :

ԳԼ . ԺԲ

1 Սիկելակի մէջ՝ Դաւիթին քովը ժողովուրդ
մարդիկը : 23 Քերոնի մէջ՝ անոր քովը եկող
զօրքերը :

1 Եւ ասոնք են որ Բ Սիկելակի եկան
Դաւիթին քովը , երբոր անի-
կայ դեռ Կիսեան Սաուլդին երեսէն
պահուած էր . ու ասոնք զօրաւոր-
ներէն ըլլալով՝ պատերազմի մէջ օգ-
2 նութիւն կ'ընէին : Քանչէ՞ աղեղ-

Ն. Բ. ՉԲ. 1047

Հրթրագ. Իգ. 24

Ի Բ Թագ. Իգ. 13 :
Լ Գլ. Ժգ. 9 :

Ի Բ Թագ. Իգ. 13 : Ը :

Ի Բ Թագ. Իգ. 19 : Ը :

Ի Բ Թագ. Իգ. 20 :

Իր 1058
ա Թագ. Իգ. 2 :
Բ Թագ. Իգ. 6 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1058

Գ. Դ. Բ. Բ.
16

նաւոր էին, — գրեւթ քարերը, ու աղեղով նետերը նետելով թէ ալ և թէ Գճախ ձեռքերն կը գործածէին. անոնք Սաւուդին եղբայրներն Բենիամիններն էին:

3 Անոնք զուլը Ափեղեղն էր, ետքը Յովաք. Գաբաբը Սամալիին որդիքը, և Յեզիկը ու Փաղէտ՝ Ազաթի որդիքը, և Բարաբա, ու

4 Անաթովիացի Յեռու, ու Երուսնի մէջը զօրաւոր՝ ու Երուսնի վերակացուն Գաբաբնացի Իսմայիլ, ու Երեմիա, ու Յազիկը, և Յոհանան, ու Գաղեղացի Յովաք:

5 Բաղ, Ելիշայ, ու Յերիմովի, և Բաաղիա, ու Սամարիա, և Յաբուփացի Սափաթի, Եղիան, Յեսիա, Ազարիէլ, Յովեղեր, ու

7 Յեսաթամ՝ Կորիսացիք, ու Գեղովացի Յերոամի որդիքը՝ Յուվել ու Չարաղիա:

8 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ անապատին մէջ բերդը քաշուեցան՝ զօրաւոր, բալ, պատերազմական, վաճառ ու նիզակ գործածող մարդիկն էին. անոնք զեմքը առիւծի դէմքի իշխանէր, ու լեռներու վրայի Դաւիթնամներուն պէս:

9 Եւ թագաւոր թէ Սաալմի՝ Եղեր, Երկրորդը՝ Արիս, Երրորդը՝ Եղիա, Երկրորդը՝ Մաման, ինչպէս:

10 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ Երեմիա, Երկրորդը՝ Եղիէլ, և Երկրորդը՝ Յոհանան, ինչպէս:

11 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ Երեմիա, Երկրորդը՝ Եղիէլ, և Երկրորդը՝ Յոհանան, ինչպէս:

12 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ Երեմիա, Երկրորդը՝ Եղիէլ, և Երկրորդը՝ Յոհանան, ինչպէս:

13 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ Երեմիա, Երկրորդը՝ Եղիէլ, և Երկրորդը՝ Յոհանան, ինչպէս:

14 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ Երեմիա, Երկրորդը՝ Եղիէլ, և Երկրորդը՝ Յոհանան, ինչպէս:

15 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ Երեմիա, Երկրորդը՝ Եղիէլ, և Երկրորդը՝ Յոհանան, ինչպէս:

16 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ Երեմիա, Երկրորդը՝ Եղիէլ, և Երկրորդը՝ Յոհանան, ինչպէս:

17 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ Երեմիա, Երկրորդը՝ Եղիէլ, և Երկրորդը՝ Յոհանան, ինչպէս:

18 Եւ Գաղեաններն ալ Դաւիթին քովը՝ Երեմիա, Երկրորդը՝ Եղիէլ, և Երկրորդը՝ Յոհանան, ինչպէս:

Գ. Դ. Բ. Բ.
15

Ե. Բ. Գ. Բ.
15

Զ. Բ. Գ. Բ.
ժ. 25
Ի Դ. Բ. Բ.
34

Յեսաթի որդի. Խաղաղութիւն՝ Խաղաղութիւն քեզի, ու բոլոր օգնականները Խաղաղութիւն ըլլայ. քանզի բոլոր Սաւուածի քեզի օգնական է:

Ան առնէր Դաւիթ զանոնք ընդունէր, ու զանոնք էր գունդին իշխաններուն մէջը դրաւ:

19 Մանասէն ալ Դաւիթին անցան, Էրբոր անիկայ Փղտաղաց Տէտ՝ Սաւուդի վրայ պատերազմելու զնաց. բայց անոնք օգնութիւն չըրին. քանզի Փղտաղաց նախարարները խորհրդով զանիկայ ետ խրկեցին՝ բռնելով. Առիւծ մեր գլուխներուն վրայով Բիր տիրոջը:

20 Սաւուդին պիտի անցնէ: Երբոր անիկայ Սիկեյակ կ'երթար, Մանասէն՝ Մանասէն Տաղարապետները՝ Եղնան, Յովաթաղը, Յեղիէլը, Միքայէլը, Յովաթաղը, Եղիուսը:

21 ու Սաղթին անոր անցան. Եւ անոնք Դաւիթին օգնութիւն ըրին խորհրդով զգնականները վրայ յարձակուիլով. քանզի ամենքն ալ զօրաւոր կորիճներ էին. ու զօրաց:

22 Իշխաններ եղան. Ինչպէս որ ան առնէր օր Դաւիթին կու զային՝ անոր օգնութիւն ընելու համար, մինչև որ Սաւուդը բանակին պէս մէկ մեծ բանակ մը եղաւ:

23 Եւ անոնք են ան սպառազինեալ զօրքերուն համարները՝ որոնք էֆերոն եկան Դաւիթին, որ ԵՏէրոն խորին համեմատ Խանոր դարձրեն Սաւուդին թագաւորութիւնը. Յուդայի որդեղով՝ վաճառ ու նիզակ կող զնաց հազար ու Յարիւր սպառազինեալ զօրք:

25 Դաւիթի որդեղով՝ Եւթը հազար հարիւր պատերազմական զօրաւոր կորիճներ. Գեթի որդեղով չորս հազար վեց հարիւր. Եւ Ահարոնեաններուն առաջնորդը Յովաթան, ու անոր հետ իրեք հազար:

28 Եւթը հարիւր հարիւր. Եւ զօրաւոր կորիճ ծաղովկ երիտասարդը, ու անոր հոր տունէն քանուերկու:

29 Իշխան. Եւ Սաւուդին Եղարներն՝ Բենիամինի որդեղով իրեք հազար հարիւր. քանզի մինչև ան առնէր շարք Սաւուդին տանը պահպանութիւնը կ'ընէին:

30 Եւ Բիթրի որդեղով՝ անոնք ազատահաններն անուանի մարդիկները՝ տասն հազար ու Յարիւր զօրաւոր կորիճներ. Եւ Մանասէն կէս ցեղէն՝ տասնութը հազար հարիւր, որոնք էրէն անուանեցան որդեղացիներ ըրթալու՝ ու Դաւիթը թագաւոր զնելու. Եւ Խաաթարի որդեղով՝ Երկու հարիւր իմաստուն իշխաններ. Երբոր ժա-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1058

Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 2

* Գ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 2

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 4

Գ. Դ. Բ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
1, 9, 10

1048

Գ. Դ. Բ. Բ.
Ի Բ. 1056

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

Զ. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1056

1048

մանակներուն համեմատ գիտէին թէ իսրայէլը ինչ ընելու է . ու անոնց բոլոր եղբայրները անոնց բե-
33 րանք կը նայէին . Չաբուղոնըն՝ պատերազմի ելլող և ամէն տեսակ պատերազմական գործիքներով պատրաստով յիտուն հազար մը-
34 րէի, որոնք * մէկ սրտով՝ կարգա- կը շարուէին . Ու Նեփթաղիմէն հազար իշխան, և անոնց հետ եր-
35 ու Նիզակաւոր մարտի . Ու Դա- ընեաններէն՝ քանուուիթը հազար վեց հարիւր պատերազմական մը-
36 րէի . Եւ Ասերէն՝ քառասուն հազար պատերազմի գացող զօրք . Ու
37 Յորդանանու անդիկ կողմէն՝ Ռու- բենեաններէն ու Գադեաններէն և Մանասէի կէս ցեղէն՝ ամէն տե-
սակ պատերազմական գործիքե- րով պատրաստով հարիւր քան
38 հազար մարտի . Բոլոր աս զուն- ղով շարուող պատերազմական մարդիկները անկեղծ սրտով Քեր-
րոն եկան . Դաւիթը բոլոր իս- րայէլի վրայ թագաւոր դնելու համար, ու իսրայէլէն բոլոր միա-
39 չորոն ալ մէկ սրտով էր՝ Դա- վիթը թագաւոր ընելու . Եւ հոն՝ Դաւիթին հետ ուտելով ու խմե-
լով՝ իրէք օր կեցան . քանիս անոնց եղբայրները անոնց համար պատ-
40 աստուծոյն տեսեր էին . Եւ ա- նոնց մօտ եղողները ալ մինչև ան- զամ իսաբարը , Չաբուղոնը ու Նեփթաղիմը էշերով , ուղտերով , ըրիններով ու եղներով ցաց բերին . Զա- ևս ուտելիքի համար շատ ալիւր , չոր թուզ , չամիչ , գինի , բաշ , արջառներ ու ոչխարներ . քանզի իսրայէլի մէջ ուրախութիւն կար

1 Դաւիթ մեծ հանդէտով տապանակը Կարիա-
թարիմէն բերելու կ'երթայ : 9 Ողջայն զար-
նուելուն համար՝ տապանակը Արդեդօմին
տունը կը ձգուի :

1045

= ၁၀၀၀၀၀ .
 ၂၀၀ . ၁ : ၆၀ .
 ၂၆ . ၄ :

† Եբր. . 470 (13) .
բաժենք աս
խրկենք ,

புலியாறு
க-1,2

բը այսպէս ընելու հաճութիւն տաւաւ ։ քանզի աս խօսքը բոլոր ժողովուրդին աչքերուն ուղիղ երեցաւ ։ Եւ Գրաւիթ՝ Դեղիպտոսի Սիողոբէն մինչև Եմաթի մուտաւ ։ Բը բոլոր Խարայէին ժողովք՝ Աստուծոյ տապանակը Էվարիթաւ ։ Բը բոլոր բերելու համար ։ Ու Գրաւիթ բոլոր Խարայէին հետ՝ Ղաաղը աչախն Յուզայի՝ Կարիթաւ ։ Բը բերով Էվարիթի մէջ Եւստոյ Եհովայ կողուած Աստուծոյն տապանակը վեր հանէ ։ Բը Աստուծոյ տապանակը Էվարիթադարսի տունէն վերջէն Բմէկնոր սայլի մը վրայ դրին ։ Ու Ոգաւ Աբիով ան սայլը կը վարեն ։ ԶԵ Եւ Գրաւիթ Ու բոլոր Խարայէլը բոլոր ուժով Աստուծոյ առջևը կը խաղային օրնու թիւններով ։ Բը քարներով, տաւիղներով, Թըմբուկներով, ծնծղաներով ու փուղերով ։

Ու մինչև Էֆիզոնին կալը եկան ։ Բը Ոգա իր ձեռքը երկընցուց օր տապանակը բռնէ ։ քանզի ճշները Ղաալի մէջ ծնոք էին ։ Ու Տերունը բարկութիւնը Ոգային դէմ բորբոքեցաւ ։ Եւ ձեռքը տապանակին երկընցուցնէ համար՝ զանկալ զարաւ ։ ու անիկայ հոն՝ Է Աստուծոյ առջև մուտա ։ Եւ Գրաւիթ տրուեցաւ ։ քանզի Տէրը հարուաւ ժող Ոգա զարկաւ ։ ու ան տողին անուր՝ մինչև աս օրս Է Փարէս ոգա ըլուեցաւ ։ Եւ Գրաւիթ ան օրը Աստուծոյ վախցաւ, ու ըսաւ ։ Աստուծոյ տապանակը Ինչպէս 3. քովս բերեմ ։ Ու Դրաւիթ՝ տապանակը իր բոլոր Գրաւիթին քաղաքը չեքրաւ ։ հապա զանկալ Գեթացի Աբդեղօփին տունը խոտոր4. ցուց ։ ԶԵ Աստուծոյ տապանակը՝ Աբդեղօփին քովը՝ անոր տանը մէջ իրէք ամիս մնաց ։ ու Տէրը Է Աբդեղօփին տունը ու անոր բոլոր ստաղուածքը օրնէք ։

കുലം : കൃ

1 Բերավոյն՝ Դաւիթին ցուցուցած մարգասի-
րութիւնը : 2 Դաւիթին երջանկութիւնը ,
անոր կնիկները ու որդիները : 8 Դաւիթ
երկու անգամ փռչտացիները կը յաղթէ :

1 Լ՝ Տիւրոսի - ֆիրամ՝ Թազաւո-
րը Դաւիթին ղեկավարներ խորհե-
ռւ իշխանապետը, որմադիրներ,
ու Տիւրներ, որ անոր որոնւ շինեն,
2 Ըն ատներ Դաւիթ իմացաւ որ Տե-
ր ղեռքը իտայէիւ վրայ Թազաւո-
ր հաստատեց . վասն զի իր Ժողո-
վուրդին իտայէիւն համար՝ անոր
Թազաւորութիւնը բարձրացաւ .
3 Եւ Դաւիթն երուսաղեմ մջ ու-

1045

4 ယ ဇာယာ .
 ၆ . 1 : ၂
 ဇာယာ . ၃ . 1 :
 ၇ ဇာယာ . ၄ . ၃ .
 3 :

ተሠብዳው
 21 : ክ . 1 :
 ማይኑ ይጸናል

9, 60 :
 1 : 10 : 10 :
 4 : 10 : 10 :

၇. ၂၁
ဥပဒေစာ. ၆.
၁၁

7. 15: 9. 1.
10. 2: 13:

[illegible]

፡ ፆ ፊወዓ . ፈ .
6 ፡ ። ። ።
ኒወዋ፡

L. 10. 7.
15: 9. 10.
13, 15:

‡ Գ՝ Ողջոյի
խորամանակու
Թիւնք :

၂၃ ဇွန် ၁၉၄၇
၁၁ :
၁၃-၂ ၁၅

91. 62. 5:

ter 1043

11, 12:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1043

Բ. Գ. Գ. Բ.

Բ. Գ. Գ. Բ.
16 Բ. Գ. Գ. Բ.

Բ. Գ. Գ. Բ.
17

1047
Բ. Գ. Գ. Բ.

Բ. Գ. Գ. Բ.
22

Բ. Գ. Գ. Բ.
23

Բ. Գ. Գ. Բ.
25

Բ. Գ. Գ. Բ.
25

Բ. Գ. Գ. Բ.
25

1042

Բ. Գ. Գ. Բ. ալ առաւ. ու Դա-
ւիթ ուրիշ տղաքներ ու աղջիկներ
4 ալ ծնաւ : Ու Բերուստայի մէջ
անոր ծնած տղոցը անունները ա-
տնէր էն : Սամսա, Սովաթ, Նա-
5 թան, Սողոմոն, Յեբարա, Եղի-
6 առա, Եղիփաղէտ, Նոգա, Նափէկ,
7 Յափիէ, Եղիսամա, Գաղիադա
ու Եղիփաղէտ :
8 Եւ Փղտացիք երբոր լսեցին
Դաւիթի ընտր խորայէն վրայ
թագաւոր օծուիլը, բոլոր Փղտա-
ցիք ոտք ելան որ Դաւիթը փրկ-
տունեն : Երբոր Դաւիթ առ Բա-
9 լէն, անոնց դիմացը ելաւ : Ու
Փղտացիք եկան՝ և Դաւիթի մօտ
10 հովիտին մէջ տարածուեցան : Ու
Դաւիթ Սատուծոյ հարցուց ու ը-
սաւ. Փղտացւոց դէմը ելլե՞մ. ու
զանոնք իմ ձեռքս պիտի մատնե՞ս :
11 Եւ Տէրը անոր ըսաւ. Նշի՛ր, ու
զանոնք քու ձեռքդ պիտի մատ-
նեն : Եւ անոնք Բաղդասարսին
եկան. ու Դաւիթ զանոնք հոն
զարկաւ. ու Դաւիթ ըսաւ. Սա-
տուած իմ թշնամիներս իմ ձեռ-
քովս պատառեց, ինչպէս որ ջու-
րերը խո՞ւմբէրը կը պատառեն. անոր
համար ան տեղոյն անունը Բաղ-
12 փարասին կոչեցին : Եւ Փղտացիք
հոն թողուցին իրենց սատուածնե-
րը. ու Դաւիթ հրամայեց, ու
զանոնք կրակով այրեցին :
13 Եւ Փղտացիք նորէն մէյմըն ալ
14 հովիտին մէջ տարածուեցան : Ու
Դաւիթ նորէն Սատուծոյ հարցուց.
և Սատուած անոր ըսաւ. Անոնց
ետե՛ն չելլես. հա՞յ. անոնց բոլոր-
տիքը պտուղեղով՝ Եթիօնիներուն
15 կողմէն անոնց վրայ երթաւ. ու
երբոր Եթիօնիներուն զուլար քա-
ղուածքի մը ձայն լսեա, ան ատենը
պատերազմելու ելլեա. քանզի Աս-
տուած քու առջեկդ պիտի ելլէ
Փղտացւոց բանակը զարնելու հա-
16 մար : Եւ Դաւիթ այնպէս ըրաւ,
ինչպէս որ Աստուած իրեն հրամա-
նեց. ու Էփրաեմունէն մինչև Գա-
զէր Փղտացւոց բանակը զարկին :
17 Եւ Դաւիթի անունը ամէն եր-
կիրներուն մէջ տարածուեցաւ. և
Տէրը ծամէն ազգերուն վրայ անոր
վախը ձգեց :

ԳԼ. ԺԵ

1 Դաւիթ տապանակին համար տեղ մը պատ-
րաստելով՝ քահանաներուն ու Ղևտացիներուն
կը հրամայէ որ զանիկայ Արգեդօմի տունէն
բերեն : 25 ու զանիկայ բերելուն հանգէտ մեծ
ուրախութեամբ կը կատարէ : 29 Մեղքող
կանաքէ Դաւիթը :
1 Եւ անիկայ իրեն համար Դաւիթի
քաղաքին մէջ տունէն չնեց,
ու Սատուծոյ տապանակին համար

տեղ մը պատրաստեց, - և անոր
2 համար վրան մը կանգնեց : Ան ա-
տենը Դաւիթ ըսաւ. Բատուծոյ
տապանակը վերցընելը - որի ինչ-
էն օրէն - չէ, բայց միայն Ղևտա-
ցիներուն. քանզի Տէրը զանոնք
խորեց, որ Սատուծոյ տապանակը
վերցընեն, ու յաւիտեան անոր ծա-
ռայութիւն ընեն :
3 Եւ Դաւիթ Էթուր խորայէն Ե-
րուսաղէմի մէջ ժողովեց, որ Տէրոյն
տապանակը՝ անոր համար պատ-
4 րաստուած տեղը հանէ : Ու Դա-
ւիթ՝ Ահարոնի որդիները ու Ղև-
5 տացիները ժողովեց. Կահաթի որ-
դուցմէ՝ Ուրիէլ իշխանը, ու անոր
եղբայրները հարիւր քսան հոգի :
6 Մերարիի որդուցմէ՝ Սալայի իշ-
խանը, ու անոր եղբայրները երկու
7 հարիւր քսան հոգի : Գեսունի որ-
դուցմէ՝ Յովէլ իշխանը, ու անոր
եղբայրները հարիւր երսուն հոգի :
8 Եղիսափանի որդուցմէ՝ Սեմայի
իշխանը, ու անոր եղբայրները եր-
9 կու հարիւր հոգի : Բեբեբունի որ-
դուցմէ՝ Եղիէլ իշխանը, ու անոր
10 եղբայրները ութսուն հոգի : Ոգեելի
որդուցմէ՝ Սմիթաղաք իշխանը, ու
անոր եղբայրները հարիւր տասու-
երկու հոգի :
11 Եւ Դաւիթ՝ Սաղուվ ու Աբիա-
թար քահանաները, ու Ղևտացի-
ներէն՝ Ուրիէլը, Սալայի, Յովէ-
լը, Սեմայի, Եղիէլը ու Սմիթա-
12 ղաքը կանչեց, և անոնց ըսաւ.
Դուք Ղևտացւոց տոհմերուն իշ-
խաններն էք. առաջ դուք ու
ձեր եղբայրները սրբուցե՛ք, որ
Խորայէն Տէր Սատուծոյն տապա-
նակը հանէք առ Դաւիթ՝ որ էս ա-
նոր համար պատրաստե՛ր էմ :
13 Եւ անս զի դուք առջի անգա-
մին հոն չգտնուելնուդ համար,
Էմեր Տէր Սատուածը մեր մէջը հա-
րուած ըրաւ. քանզի զանիկայ կա-
նոնաւոր կերպով չինչորեցինք :
14 Եւ Խորայէն Տէր Սատուծոյն տա-
պանակը հանելու համար՝ քահա-
նաները ու Ղևտացիները սրբու-
15 ցան : Ու Ղևտացւոց որդիքը՝
Սատուծոյ տապանակը ձողերով
իրենց ուսերուն վրայ վերցուցին,
ինչպէս որ Էփրայէն Տէրոյն խօս-
քովը պատուիրե՛ր էր :
16 Եւ Դաւիթ Ղևտացւոց իշխա-
ններուն պատուիրեց որ իրենց եղ-
բայրներէն՝ նուազարաններով,
տաւիղներով, քնարներով, ու
ծնծղաներով երգեցողները կայնե-
ցնեն, որ ուրախութեան ձայնը
17 վերցընելով՝ Գեբեբունէն : Ուստի
Ղևտացիները՝ Բեբեբունի որդի Ե-
մանը, և անոր եղբայրներէն՝

Ն. Բ. Գ. Բ.
1043

Բ. Գ. Գ. Բ.
Բ. Գ. Գ. Բ.
2: 15: Բ. Գ. Բ.
Բ. Գ. Գ. Բ.
9:

Իր 1042
Բ. Գ. Գ. Բ.
1: Բ. Գ. Գ. Բ.
5:

Բ. Գ. Գ. Բ.

Բ. Գ. Գ. Բ.

Բ. Գ. Գ. Բ.
3: Բ. Գ. Գ. Բ.
7:
Բ. Գ. Գ. Բ.
10: 11:

Բ. Գ. Գ. Բ.
14:
15:
Բ. Գ. Գ. Բ.

Բ. Գ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Երբ 1042

մէջ չբնակեցայ, հապա վրանէ վրան
6 ու խորանէ խորան պտորեցայ : Բո-
լու Խորայէլին հետ որչափ տեղ որ
պտորեցայ, միթէ բան մը խօսե-
ցայ Խորայէլի դատաւորներուն մէ-
կուն հետ՝ որոնց իմ ժողովուրդս
հովուելու հրաման տուեր էի, ու
ըսի թէ՝ Ինչու համար ինձի եղև-
7 նափայտէ տուն մը չչնեցիր : Եւ
հիմա իմ ծառայիս Դաւիթին ա-
սանկ ըսես . Զօրաց Տէրը այսպէս
կ'ըսէ . Ես թեզ փարախէն՝ ոչխար-
ներուն ետեւէն առի, որ իմ Խորա-
յէլ ժողովուրդիս առաջնորդ ըլ-
8 լայս . Եւ ուր որ կ'երթայիր, բու-
հետդ էի, և բու առջևէդ բոլոր
թշնամիներդ կտորեցի . ու բու ա-
նունդ երկրիս վրայ եղող մեծերուն
9 անուանը պէս ըրի : Եւ իմ ժո-
ղովուրդիս Խորայէլին ալ մէկ տեղ
մը պիտի որոշեմ, ու զանիկայ պի-
տի տնկեմ . ու իր տեղը պիտի բնա-
կի, ալ պիտի չհարժի . և անիրա-
ւութեան որդիքը առջնին պէս
մէյմին ալ պիտի չնեղն զանիկայ,
10 Ինչպէս որ իմ ժողովուրդիս Խորա-
յէլին վրայ դատաւորներդ բաժն օրէս
ի վեր եղաւ . ու բու ամէն թշնա-
միներդ պիտի նուաճեմ . ու թեզի
կ'իմացընեմ որ Տէրը թեզի տուն
11 պիտի շինէ : Աւ երբոր բու օրերդ
լեցուին, և բու հայերուդ խառ-
նուիս, թեզմէ ետքը՝ բու սերունդդ
բու որդիներդ Գէլ պիտի բարձ-
րացընեմ, ու անոր Թագաւորու-
12 թիւնը պիտի հաստատեմ : Անի-
կայ ինձի տուն պիտի շինէ . ու ա-
նոր աթոռը՝ յաւիտեան պիտի
13 կանգնեմ . ԲԵՍ անոր հայր պիտի
ըլլամ, ու անիկայ ինձի որդի պիտի
ըլլայ . ու իմ որդուն թիւնս անկէ
պիտի չվերցընեմ, ինչպէս որ թեզմէ
14 առաջ եղողէն վերջոյցի : Եւ է զա-
նիկայ յաւիտեան իմ տանս մէջ՝ ու
իմ Թագաւորութեանս մէջ պիտի
հաստատեմ . ու անոր աթոռը յա-
15 ւիտեան հաստատ պիտի ըլլայ : Եւ
Նաբիւն աս բոլոր խօսքերը՝ ու աս
բոլոր տեսիլքը մի ըստ միովէ Դա-
ւիթին զրոյցեց :

16 Եւ Դաւիթ թագաւորը դնաց,
Տէրոջը առջևը նստաւ, ու ըսաւ .
Ո՛վ Տէր Աստուած՝ ես ո՛վ եմ, ու
իմ տունս ի՞նչ է, որ զիս մինչև
17 հոս բերիր . Սակայն ասիկայ բու
աչքերուդ պզտիկ երեցաւ՝ ո՛վ Աս-
տուած, ու բու ծառայիդ տանը
վրայով հեռաւոր ժամանակի հա-
մար խօսեցար, ու ինձի ո՛վ Տէր Աս-
տուած՝ բարձր աստիճանի մարդու
18 պէս նայեցար : Եւ բու ծառայիդ
տաւրիս համար Դաւիթ՝ ալ աւելի
ի՞նչ խօսի . դուն բու ծառայդ կը

Բ. Թագ. Ե.
14 : 15 :

Գ. Դ. Ե. Ե.
33 :

Բ. Թագ. Ե.
13 :

19 ճանչնաս : Ո՛վ Տէր՝ բու ծառա-
յիդ Գէլի համար, ու բու սրտիդ
առջնէն պէս՝ աս բոլոր մեծ բաները
ըրիր, որ աս բոլոր մեծ բաները
20 զիտցընէ : Ո՛վ Տէր՝ թեզի պէս
հարէ մէկը չկայ, ու թեզմէ զատ
Աստուած չկայ, մեր ականջներովը
21 բոլոր յաճանքնուս համեմատ : Եւ
երկրիս վրայ որ աղը բու ժողո-
վուրդիդ Խորայէլին պէս է, որուն
համար նոյն Ինչ Աստուած եկաւ
զանիկայ փրկելու, իրեն ժողովուրդ-
ընէլ . որ Եգիպտոսէն ազատեմ
ժողովուրդիդ առջևէն ազգեր վոճը-
տելով՝ թեզի մեծ ու երեկոյ անուն
22 ստացար : Եւ բու ժողովուրդը
Խորայէլը յաւիտեան թեզի ժողո-
վուրդ ըրիր, ու դուն ո՛վ Տէր՝ ա-
23 նոնց Աստուած եղար : Եւ հիմա
ո՛վ Տէր՝ բու ծառայիդ ու անոր
տանը համար ըսած խօսքդ թող
յաւիտեան հաստատուի . ու ըսա-
24 ծիր պէս ըրէ . Թող հաստատուի,
ու բու անունը յաւիտեան մեծ
ճանչցուի, ու ըսեն թէ՝ Զօրու-
թեանց Տէրը Խորայէլին Աստուածն
է, Աստուած Խորայէլի . ու բու
ծառայիդ Դաւիթին տունը բու
25 առջևդ հաստատ ծաչ : Քանզի
դուն ո՛վ Աստուած իմ, բու ծա-
ռայիդ յայտնեցիր, որ անոր տուն
պիտի շինես . անոր համար բու ծա-
ռայդ էր որքէն Գէլ համար ծառայե-
լուս բու առջևդ աս աղօթքը ը-
26 նելու : Եւ հիմա ո՛վ Տէր՝ ան Աս-
տուածը դուն է, ու բու ծառա-
յիդ աս առեկու թիւնը խոտացար :
27 Եւ հիմա կանգն ըրէ՝ բու ծառայիդ
տունը օրջնելու, որ յաւիտեան բու
առջևդ ըլլայ . քանզի դուն օրջնե-
ցիր՝ ո՛վ Տէր, ու յաւիտեան օրջ-
նեալ է :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Երբ 1042

* Կ. Բ. Ե. Ե.
սեցի :

ԳԼ. ԺԸ

1 Դաւիթ Փղշտացիները ու Մովաբացիները կը
նուաճէ : 8 Ագրազարը ու Ասորիները կը
զարնէ : 9 Թովու Ագրամը կը խլկէ ընձա-
ներով՝ Դաւիթը ողորնելու համար : 11 Դաւ-
իթ աս ընձաները իր առած աւարներովը
մէկտեղ՝ Աստուծոյ կը նուրէր : 13 Եղովմէ
մէջ պահակապանները կը դնէ : 14 Դաւիթին
պաշտօնատարները :

1 Մինչե տեւ Դաւիթ Փղշտացիներ
ըր զարկաւ, ու զանոնք նուա-
ճեց, և Գէթը ու անոր գեղերը
2 Փղշտացւոց ձեռքէն առաւ : Եւ
քը Մովաբը զարկաւ . ու Մովա-
բացիք Դաւիթին հարկատու ծա-
3 ռաներ եղան : Եւ Դաւիթ՝ Սու-
բայի Ե Ագրազար թագաւորը Եմա-
թի կողմերը զարկաւ, երբոր Եփ-
րատ գետին վրայ իր խնամու-
թիւնը հաստատելու կ'երթար :
4 Եւ Դաւիթ անկէ հաղար կառք

Երբ 1040
Բ. Թագ. Ե. Ե.
1, եւ :

Բ. Թագ. Ե. Ե.
3 :
Ի Ե. Բ. Ե. Ե.
ձեռ
ձԸ

Ն. Բ. ՂԲ.
ԻԵՐ 1037

- 10 Կաշտի մէջ զատ կայներ էին : Եւ Յովաք երբոր տեսաւ որ պատերազմ մը առջնէն ու ետնէն իր վրայ կը հասնի, Իսրայէլի բոլոր ընտրուած մարդիկներէն ընտրեց, ու Ասորուց
- 11 Դէմ պատերազմի շարեց : Եւ մնացած զօրքը իր եղբօրը Աբեսային յանձնեց : ու անոնք Ամմոնի որ-
- 12 Դուրսը դիմացը շարուեցան : Եւ ըսաւ : Թէ որ Ասորիները զիս յաղթելու ըլլան, ինծի օգնութեան հասնիս : ու թէ որ Ամմոնի որդիքը քեզ յաղթելու ըլլան, ես քեզի
- 13 Օգնութեան պիտի հասնիմ : Քաջասիրտ եղի, ու մեր ժողովուրդին համար և մեր Աստուծոյն քաղաքներուն համար ու ժողով պատերազմ միւր : և Տէրը իր աչիւն հաճոյ երև-
- 14 ցածը թող ընէ : Ու Յովաք իր հետեւ եղող զօրքով Ասորիներուն մատեցաւ, որ անոնք Դէմ պատերազմ ընէ : ու անոնք անոր առջնէն
- 15 փախան : Եւ Ամմոնի որդիքը Ասորուց փախչիլը տեսնելով, իրենք ալ անոր եղբօրը Աբեսային առջնէն փախան, ու քաղաքը մնան : Եւ Յովաք Երուսաղէմ եկաւ :
- 16 Երբոր Ասորիները տեսան որ իրենք Իսրայէլին առջնը կոտորուեցան, զեսպաններ իսրիցիցին, ու Գետին անդիի կողմը եղող Ասորիները ոտք հանեցին : և անոնց առջնէն Ազրազարին զօրազուրիս Սով-
- 17 բակը Կէրէ : Ու երբոր Դաւիթին պատմեցին, անիկայ բոլոր Իսրայէլը ժողովելով, Յորդանանէն անցաւ, ու անոնց վրայ գնաց, և անոնց դէմ գունդեր շարեց : ու երբոր Դաւիթ՝ Ասորիները պատերազմով դիմաւորելու համար գունդեր շարեց, անոնք անոր հետ պա-
- 18 տերազմ ըրին : Եւ Ասորիները Իսրայէլին առջնէն փախան : ու Դաւիթ՝ Ասորիներէն եօթը հազար կառքի շէր, ու քառասուն հազար հետեակ զօրք կոտորեց, ու Սովբակ
- 19 Զօրազուրիս ալ մեռցուց : Եւ Ազրազարին ծառաները երբոր տեսան որ Իսրայէլին առջնը յաղթուեցան, Դաւիթին հետ հաշտութիւն ըրին, ու անոր ծառայ եղան : և Ասորիները անկէ ետքը Ամմոնի որդւոցը օգնելու չուզեցին :

ԳԼ . Ի

- 1 Յովաք՝ Ռաբբան կը պաշարէ : Դաւիթ աւարտ կ'առնէ, ու ան տեղի ժողովուրդը կը տանի : 4 Փղտացուց իրեք անգամ յաղթուած անոնք իրեք հսկաներ կը սպաննուին :
- 1 Աւ - հետեակ տարին՝ Թագաւորներուն պատերազմի ելլելու առեւնը, Յովաք՝ զօրքերուն Բաբելոնէն զուարթոր հանեց, և Ամմոնի որդւոցը երկիրը աւրեց, ու զնաց

ԻԵՐ 1035
- Բ. Թագ.
- Ժա. 1 :
* Եւ - զօրութիւնը

- Բաբբան պաշարեց : բայց Դաւիթ Երուսաղէմ կը նստէր : ու Բ Յովաք Ռաբբան զարկաւ, ու զանիկայ
- 2 Կործանեց : Եւ Դաւիթ Կանոնց թագաւորին Թագը անոր զինուան վրայէն առաւ, ու զանիկայ գտաւ : ու տաղանդ մը ոսկիի ծանրութիւն աւելը, և անոր վրայ պատուական քարեր կար : ու Դաւիթին զուրիս դրուեցաւ : և Դաւիթ՝ քաղաքէն
- 3 Խիստ շատ աւար առաւ : Ու անոր մէջը եղած ժողովուրդը հանեց, ու զանոնք սղոցներով՝ երկաթէ կամնասայլներով ու տապարներով կտրեց : և Դաւիթ Ամմոնի որդւոցը բոլոր քաղաքներուն այսպէս ըրաւ : ու Դաւիթ բոլոր ժողովուրդով Երուսաղէմ դարձաւ :
- 4 Եւ ասկէ ետքը՝ Գազերի մէջ Փղտացուց հետ պատերազմ եղաւ : ան առնէր Ե Ովսացի Սովբաքը Ռափայի որդւոցմէ եղող Սեփիան մեռցուց, ու անոնք նուաճեցան :
- 5 Եւ նորէն Փղտացուց հետ պատերազմ եղաւ : ու Զալիիրի որդին Ելեանանը՝ Գեթիացի Գողիաթին եղբայրը Դէմին զարկաւ, որուն նիզակին բունը ոտայնանկաց զլանին պէս էր :
- 6 Եւ նորէն Կեթիի մէջ պատերազմ եղաւ : ու մէկ երկայնահասկ մարդ մը կար, որուն մատերը վեց վեց շաւուր՝ քսանուշորս մուկներ : անիկայ ալ Ռափայի որդւոցմէ էր : Եւ անիկայ Իսրայէլը նախատեց : բայց Դաւիթին եղբօրը Սամաային որդին Յովաք
- 8 Թանը զանիկայ զարկաւ : Ասոր Գեթիի մէջ Ռափայէն ծնըր էին : և Դաւիթին ձեռքովը ու անոր ծառաներուն ձեռքովը ինկան :

ԳԼ . ԻԵ

- 1 Դաւիթ Սառանային փորձուելով՝ կը ստիպէ Յովաք որ ժողովուրդը հանի : 5 Երբոր ժողովուրդին թիւը կը բերնէ՝ Դաւիթ իր ընտանի համար կը գնայ : 9 Գաղ մարգարէին ձեռքով առաջարկուած իրեք հարուածներէն՝ Դաւիթ ժամաւորութեամբ կ'առնէ : 14 Եօթմասուն հազար հոգի մեռնելէն ետքը, Դաւիթ ապաշխարելով՝ Երուսաղէմին կործանման առկէր կ'առնէ : 15 Դաւիթ՝ Գազին ծանուցաւ : նելով Ունային կայծ ծախաւ կ'առնէ : ու հոն սեպան մը կը ինէ : ասոր վրայ Աստուած իր հաճութեանը նշան մը կու տայ կրակով, ու ժամաւորութեամբ կը դադարեցնէ : 25 Դաւիթ հոն ողակեց կը մատուցանէ : քանզի հրեշտակէն վախճուեցաւ համար՝ լէր կրնար մինչեւ Գաբաւն երթալ :
- 1 Եւ - Սառանան Իսրայէլին դէմ ելաւ, ու Դաւիթը դրոշմ որ
- 2 Իսրայէլը համրէ : Եւ Դաւիթ՝ Յովաքին ու ժողովուրդին իշխաններուն ըրաւ : Գազէք Իսրայէլը համրեցէք Բերսաբէնէն մինչեւ Դան : Բ ու հաշիւը ինծի բերէք, որ պիտ-

Ն. Բ. ՂԲ.
ԻԵՐ 1035
Բ. Թագ.
Ժա. 26 :
ԻԵՐ 1033
Բ. Թագ.
Ժա. 80, 81 :

ԻԵՐ 1018
Բ. Թագ.
Ժա. 18 :
Ե Գլ. Ժա.
29 :

Ե Բ. Թագ.
Ժա. 19 :
- Եւ Երեմի

Ե Բ. Թագ.
Ժա. 20 :

1017
- Բ. Թագ.
Ժա. 1, 2 :
Ե Գլ. Ժա. 23 :

Ն. Բ. Գ. Գ. 1017

3 նամ : Եւ Յովար բաւ . Տէրը՝
իր ժողովուրդը որչափ որ է, հա-
րիւրապատիկ աւելցնէ . ով տէր
իմ թագաւոր՝ միթէ անոնց ամէնը
իմ տիրոջն ծառաները չե՞ն . իմ
տէրս ինչո՞ւ աս բանը կը փնտռէ :
Ինչո՞ւ համար -- Բնէ Իսրայէլին
4 յանցանքի պատճառով ըլլայ : Բայց
երբոր թագաւորին խօսքը Յովա-
բին վրայ սաստկացաւ, Յովար ե-
լաւ, ու բոլոր Իսրայէլի մէջ պտը-
տեցաւ, ու Երուսաղէմ եկաւ :
5 Եւ Յովար ժողովուրդին համբան-
քին յուսակը Դաւիթին տուաւ .
ու Իսրայէլին ամէնը՝ հազար ան-
գամ հազար ու հարիւր հազար
սուր քաշող մարդ էր . և Յուդան
չորս հարիւր եօթանասուն հազար
6 սուր քաշող մարդ էր : Էսակայն
Ղևուացիները ու Բենիամինեանները
անոնց մէջ չհամրեց . քանզի թա-
գաւորին -- հրամանը Յովարին
զգուշիկ էր :
7 Եւ աս բանը Աստուծոյ առջևը
գէշ երևնալուն համար՝ Իսրայէլը
8 զարկաւ : Ու Դաւիթ Աստուծոյ
բաւ . Աս բանը ընկովս Դմեծ
մեղք գործեցի . Ի ու հիմա կ'աղա-
չեմ՝ քու ծառայիդ մեղքը ներէ,
քանզի մեծ յիմարութիւնք քի :
9 Եւ Տէր Դաւիթին շտեմանո-
ղին՝ Գադին խօսեցաւ ու բաւ .
10 Գնա ու Դաւիթին խօսէ՝ քաշով .
Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Ես քեզի իրեք
բան կ'առաջարկեմ . անոնցմէ մէկը
11 ընտրէ որ քեզի ընեմ : Եւ Գադ՝
Դաւիթին եկաւ ու անոր բաւ .
Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Ընտրէ քեզի՝
12 Ի կամ իրեք տարուան սով, կամ
իրեք ամիս քու թշնամիներուդ ե-
րեսէն փախչաւ . ու քու թշնա-
միներուդ սուրը Ի՜նչ հասնի, և
կամ իրեք օր Տէրոջը սուրը՝ այս-
ինքն ժանտախտ ըլլայ երկրիս մէ-
ջը, ու Տէրոջը հրէշտակը Իսրայէ-
լին բոլոր սահմաններուն մէջը կո-
տորած ընէ . և հիմա տես, զիս
իրկողին Ի՜նչ պատասխան տանիմ :
13 Ու Դաւիթը բաւ Գադին . Խիստ
մեծ նեղութեան մէջ էմ . հիմա
Տէրոջը ձեռքը իյնամ, քանզի ա-
նոր գլխութիւնը իխտ շատ է : ու
14 մարդու ձեռք չէյնամ : Եւ Տէրը
Իսրայէլին վրայ ժանտախտ իրկեց,
ու Իսրայէլէն եօթանասուն հազար
15 մարդ ինկաւ : Եւ Աստուած հր-
եշտակ մը իրկեց Երուսաղէմ,
որ զանիկայ կորսնցնէ . ու երբ
որ կը կորսնցնէր, Տէրը նա-
յեցաւ : Ի ու աս չարիքին վրայ
սիրտը իջաւ, և կոտորած ընող
հրէշտակին բաւ . շէրիք է, ալ
ձեռքդ քաշէ . ու Տէրոջը հրէշտա-

Գ. Գ. Ի. Ե. 24

Գ. Գ. Բ. Գ. 10 :
Գ. Գ. Բ. Գ. 13 :

Ղ. Տ. Ե. Ե. Բ. Գ. 9 :

Գ. Գ. Բ. Գ. 13 :

Ե. Գ. Բ. Գ. 16 :

Ե. Տ. Ե. Ե. Բ. Գ. 1 :

կը Յեբուսացի Ոռնային կային քո-
16 վը կայներ էր : Եւ Դաւիթ իր
աչքերը վերցուց, ու Տէրոջը հրէշ-
տակը տեսաւ, որ երկրին ու եր-
կինքին մէջտեղը կայներ էր, ու
ձեռքը մեկի սուր մը կար, որ
Երուսաղէմի վրայ երբեքնորցէր էր .
ան ատենը Դաւիթ ու ձեռքը
բուրձնէր հաղած՝ երեսուն վրայ
17 ինկան : Եւ Դաւիթ Աստուծոյ
բաւ . Ահա ես պատուիրեցի որ
ժողովուրդը համբն, ու ևս եմ որ
մեղանչեցի, ու մեծ չարութիւն ը-
րի . բայց աս ոչխարները ինչ ը-
րին . ով Տէր Աստուած իմ՝ քու
ձեռքդ իմ վրաս ու իմ հօրս տանը
վրայ ըլլայ . բայց քու ժողովուր-
դիդ վրայ չըլլայ զանիկայ բնա-
ջնջ ընելու համար :
18 Եւ Տէրոջը հրէշտակը Գադին
բաւ . Դաւիթին բես որ ելլէ,
ու Յեբուսացի Ոռնային կային
մէջ Տէրոջը սեղան մը կանգնէ :
19 Եւ Դաւիթ վեր ելաւ՝ Գադին Տէ-
րոջը անունովը բաժն խօսքին հա-
մեմատ : Ու Ոռնա դարձաւ, ու
20 հրէշտակը տեսաւ, և իր չորս որ-
դիքը իր հետը պահուեցան . (քան-
21 զի Ոռնա ցորեն կը ծեծէր) . Ու
Դաւիթ Ոռնային եկաւ . և Ոռնա
նայեցաւ, ու Դաւիթը տեսնելով՝
կայն ելաւ, ու երեսը մինչև գե-
տինը Դաւիթին երկրպագութիւն
22 քրաւ : Ան ատենը Դաւիթ Ոռ-
նային բաւ . Աս կային տեղը ինծի
տուր, որ հոն Տէրոջը սեղան մը
չինեմ, (զանիկայ լեցուն զնով
տուր ինծի,) ու ժողովուրդը
23 վրայէն հարուածը վերնայ : Եւ
Ոռնա՝ Դաւիթին բաւ . Զանի-
կայ քեզի առ . ու իմ տէրս թա-
գաւորը իր աչքին ադէկ երեցածը
թող ընէ . ահա եզները ողջակէզի
համար, ու կամնասայները փայտի
համար, ու ցորենը հացի ընծայի
համար կու տամ, ամէնն ալ կու
24 տամ : Եւ Դաւիթ թագաւորը
Ոռնային բաւ . 2է, հապա զանա-
անշուշտ լեցուն զնով ծախու պի-
տի առնեմ . քանզի քուկդ եղածը
Տէրոջը համար պիտի չառնեմ, ոչ
ալ ձիւս -- ոչ ողջակէզ մատու-
25 ցանեմ : Ու Դաւիթ ան տեղոյն
համար՝ կշիռքով վեց հարիւր սիկղ
26 ոսկի տուաւ Ոռնային : Եւ Դա-
ւիթ հոն Տէրոջը սեղան շինեց, ու
անոր վրայ ողջակէզներ ու խաղա-
ղութեան զոհէր մատուց, ու Տէր-
ջը աղաղակեց . ու Երկինքէն կրա-
'կով՝ ողջակէզի սեղանին վրայ ա-
27 նոր պատասխան տուաւ : Եւ Տէ-
րը հրէշտակին խօսեցաւ, ու անի-
կայ սուրը իր պատեանը դարձուց :

Ն. Բ. Գ. Գ. 1017

Գ. Գ. Բ. Գ. 10 :
Գ. Գ. Բ. Գ. 13 :

Ե. Գ. Բ. Գ. 24 :

Ե. Գ. Բ. Գ. 24 :
Գ. 1 : Ե. Գ. 1 :

Ն. Բ. Դ. Բ.
Իր 1015

Դ. Բ. Դ. Բ.
13

դեքն էին, որ թագաւորին տեսա-
նողն էր՝ Աստուծոյ խօսքերուն
մէջ եղիւր վերցնելու. ու Աս-
տուած՝ Եմանին տասնուչորս տղայ
6 ու իրեք աղջիկ տուեր էր : Ասոնք
ամէնը Աստուծոյ տանը պաշտօնին
Համար՝ ծննդաներով՝ իրենց հօրը
ձեռքին տակը՝ Տերոյն տանը եր-
զերը կ'էրէքէին : Իսկ Ասափ, իդի-
թուն ու Եման՝ թագաւորին ձեռ-
7 քին տակն էին : Եւ անոնց թիւը՝
Տերոյն երգերը սորված իրենց եղ-
բայրներուն հետ, այսինքն բոլոր
Հանձարեղներուն իւր-իւր երկու հա-
րիւր ու թատնուու թիւն էր :
8 Եւ իրենց յաջորդական պաշտօ-
նին համար՝ պղծորիք ու մեծը,
Դ վարպետը ու աշակերտը՝ մէկտեղ
9 վիճակ ձգեցին : Եւ առաջին վի-
ճակը՝ Ասափի արդարեւ Յովսէփին
էլաւ. երկրորդը՝ Գողթիային, որ
ինքը ու իր եղբայրները ու որդի-
10 քը՝ տասուերկու մարդ էին. եր-
րորդը՝ Չաբուրին, որ իր որդիներ-
ովը ու եղբայրներովը՝ տասուեր-
11 կու մարդ էր. Չորրորդը՝ Եղբին,
որ իր որդիներովը ու եղբայրներովը
12 տասուերկու մարդ էր. Հինգերոր-
դը՝ Նաթանիային, որ իր որդիներ-
ովը ու եղբայրներովը տասուերկու
13 մարդ էր. Վեցերորդը՝ Բոկքիային,
որ իր որդիներովը ու եղբայրներ-
14 վը՝ տասուերկու մարդ էր. Եօթ-
ներորդը՝ Յեսարէլային, որ իր որ-
դիներովը ու եղբայրներովը՝ տա-
15 սուերկու մարդ էր. Ութերորդը՝
Եսային, որ իր որդիներովը ու
եղբայրներովը՝ տասուերկու մարդ
16 էր. Իններորդը՝ Մաթանիային,
որ իր որդիներովը ու եղբայրներ-
17 վը՝ տասուերկու մարդ էր. Տասնե-
րորդը՝ Սեմէին, որ իր որդիներովը
ու եղբայրներովը՝ տասուերկու
18 մարդ էր. Մեծտասներորդը՝ Ազա-
րիին, որ իր որդիներովը ու եղ-
բայրներովը՝ տասուերկու մարդ էր.
19 Երկուտասներորդը՝ Մաթիային,
որ իր որդիներովը ու եղբայրներովը
20 տասուերկու մարդ էր. Երեքտա-
սաներորդը՝ Սուբային, որ իր որ-
դիներովը ու եղբայրներովը՝ տա-
21 սուերկու մարդ էր. Չորեքտասա-
ներորդը՝ Մատաթիային, որ իր
որդիներովը ու եղբայրներովը՝ տա-
22 սուերկու մարդ էր. Հնգեքտասա-
ներորդը՝ Յերիմովթին, որ իր որդի-
ներովը ու եղբայրներովը՝ տասու-
23 երկու մարդ էր. Վեցտասներոր-
դը՝ Ամանիային, որ իր որդիներ-
ովը ու եղբայրներովը՝ տասուերկու
24 մարդ էր. Եօթնուտասներորդը՝
Յեսաակասային, որ իր որդիներովը

ու եղբայրներովը՝ տասուերկու
25 մարդ էր. Ութնուտասներորդը՝
Անանիին, որ իր որդիներովը ու
եղբայրներովը՝ տասուերկու մարդ
26 էր. Իննուտասներորդը՝ Մեղեթի-
ին, որ իր որդիներովը ու եղբայր-
ներովը՝ տասուերկու մարդ էր.
27 Քսաներորդը՝ Եղիաթային, որ իր
որդիներովը ու եղբայրներովը՝ տա-
28 սուերկու մարդ էր. Քսանուեղե-
րորդը՝ Յօթիին, որ իր որդիներ-
ովը ու եղբայրներովը՝ տասուերկու
29 մարդ էր. Քսանուերկուերորդը՝
Գեղողաթիին, որ իր որդիներովը
ու եղբայրներովը՝ տասուերկու
30 մարդ էր. Քսանուիրեքերորդը՝
Մազիովթին, որ իր որդիներովը
ու եղբայրներովը՝ տասուերկու
31 մարդ էր. Քսանուչորսերորդը՝
Ռամաթիելեղին, որ իր որդիներ-
ովը ու եղբայրներովը՝ տասուեր-
կու մարդ էր :

ԳԼ. Ի Զ

1 Դոնապաններուն զատակարգութիւնները :
13 Դոնեւրուն պահապանութիւնը լիճակով ա-
նոնց կը յանձնուի : 20 Տերօք գանձերուն
վերակաշտը ընտրուած Վնապանները : 29
Ոստիկաններ ու զատակարգներ :
1 Դոնապանաց զատակարգութիւն-
ները. Կորիւնաններէն՝ Ասափի
որդիներէն՝ Կովբէին որդին՝ Մա-
2 սեղամիան էր : Ու Մասեղամիայի
որդիքը՝ անդրանիկը Չաբարիա,
երկրորդը՝ Յեղիէլ, երրորդը՝ Չա-
բադիա, չորրորդը՝ Յաթնիէլ,
3 Հինգերորդը՝ Եղամ, վեցերորդը՝
Յօհանան, եօթներորդը՝ Եղիովէ-
4 նային էին : Եւ Աբեղովթի որդի-
քը՝ անդրանիկը Սեմայիա, երկ-
րորդը՝ Յովաբադ, երրորդը՝ Յօ-
վաբ, չորրորդը՝ Մաբար, հինգե-
5 րորդը՝ Նաթանայիւ, վեցերորդը՝
Ամիէլ, եօթներորդը՝ Իսաբար,
ու թերորդը՝ Փեղաթի. քանզի
Աստուած՝ գանձիկայ օրշնէր էր :
6 Ու անոր որդւոյն Սեմայիային որ-
դիներ ծնան, որոնք իրենց հօրը
տանը իշխաններ էղան. քանզի ա-
7 նոնք զօրաւոր կտորիճներ էին : Սե-
մայիային որդիքը՝ Ոթնի, Բափա-
յէլ, Ովբէ, Եղաբադ, Ի Աքի-
ով, Բենհայիլ, Եղիուս ու Սամա-
8 թիա էին : Ասոնք ամէնը՝ Աբե-
ղովթի որդիներէն էին, որ իրենք ու
իրենց որդիքը ու իրենց եղբայրները՝
ծառայութեան համար զօրաւոր
ու կտորիճ մարդիկներ՝ Աբեղովթի
9 վաթսուներկու էին : Եւ Մա-
սեղամիան՝ տասնուու թիւ զօրաւոր
10 որդիներ ու եղբայրներ ունէր : Ու
Մերարիի որդւոյն Բ Ուսան որդի-
ներ ունէր. գլխաւորը Սամարի էր.

Ն. Բ. Դ. Բ.
Իր 1015

28 14 12
Սեղե-
միա :

Ս. Աբե-
ղովթի. անո
ԳԼ. Գ. 14 :

Կամ՝ անոր
եղբայրները
զօրաւոր
մարդիկ,

Գ. Գ. Գ.
85

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1015

քանզի թեպէտեւ անիկայ անդա-
նիկ չէր, բայց անոր հայրը զանե-
11 կայ գլուխ բրաւ. Երկրորդը՝ Բեդ-
կիա, երրորդը՝ Տաքաղիա. չոր-
րորդը՝ Չաքարիա էր. Ուսա-
յին բոլոր որդիները ու եղբայր-
12 ները՝ տասուիրեք էին։ Դռնա-
պաններուն դասակարգութիւննե-
րը ասոնց որոնցն էին՝ զլսաւոր
մարդիկներու, որ իրենց եղբայրնե-
րուն հետ պահպանութիւն ընելով՝
13 Տէրոջը տանը մէջ ծառայէին։ Եւ
պզտիկը ու մեծը հաւասարապէս
փճակ ձգեցին իրենց ազատոհմ
ներուն համեմատ՝ ամէն մէկ զբան
14 համար։ Եւ արեւեկան կողմին վի-
ճակը՝ Գեղեմիային ելաւ. ետքը
անոր որդւոյն՝ խնայի ու խորհրդ-
դական Չաքարիային համար փճակ
ձգեցին, ու անոր վիճակը հիւսի-
15 սային կողմը ելաւ։ Արդեղօմին՝
հարաւային կողմը, ու անոր որ-
16 դուղը՝ Բեթատուփին։ Սուփի-
մին և Ուսային՝ արեւմտեան կողմը
եւ՝ Սալեքեթին զբանը քովը՝
Կվեր եկող ճամբուն վրայ. ու մէկ
պահպանութիւնը մէկալ պահպա-
17 նութեանը դիմացն էր։ Արեւեկան
կողմը՝ վեց Ղևտացի, հիւսիսային
կողմը՝ օրը չորս, հարաւային կող-
մը՝ օրը չորս, ու Ասուփիմի կողմը՝
18 երկերկուք էին։ Փարպարին կող-
մը դէպ ի արեւմուտք սանդուխին
ճամբան՝ չորս, ու Փարպարը՝ եր-
19 կու որոնցան կար։ Կորիսանցոր-
դիներէն ու Մերարիի որդիներէն
եղող ղռնապաններուն դասակար-
գութիւնները ասոնք էին։
20 Ու Ղևտացիներէն՝ Եւստուծոյ
տանը զաններուն ու նուիրական
21 զաններուն վրայ Աբիան էր։ Գեր-
սոնացի Ղադանիս ազգատոհմնե-
րուն իշխաններէն՝ Գերսոնացի
22 Ղադանին որդիներէն՝ Եճեքիէն
էր։ Եճեքիէնի որդիքը՝ Զեթամ,
ու անոր եղբայրը Յովել՝ Տէրոջ
23 տանը զաններուն վրայ էին։ Ու
Մորամեաններէն, Իսահառեաննե-
րէն, Բերրոնեաններէն ու Ողիե-
24 լեաններէն ասանք էին. Մովսէսի որ-
դւոյն Գերսամի որդին Էսուբայե-
լը՝ զաններուն վերակացուն էր։
25 Եւ անոր եղբայրները Եղիազարին
որդիքն էր. անոր որդին Հուարիա,
անոր որդին Եսայի, անոր որդին
Յովրամ, անոր որդին Զեքրի, ու
26 անոր որդին Էւաղոմօթ էր։ Աս
Մաղոմօթը ու անոր եղբայրները՝
Դաւիթ թագաւորին, ու տոհմից
իշխաններուն, ու հազարապետնե-
րուն, և հարիւրապետներուն, ու
զօրաց իշխաններուն նուիրած ա-
մէն սուրբ զաններուն վրայ էին.

27 Ուստի պատերազմներէն ու աւարէն՝
Տէրոջը *տանը ղինութեանը՝ հա-
28 մար նուիրէր էին. Դաւ Սամուէլ
ժտեսանողին, ու Վիսեան Սաու-
դին, ու Դերեան Աբեններին, և
Հարուհեան Յովաբին նուիրած բո-
լոր նուէրները՝ Սաղոմօթին ու ա-
նոր եղբայրներուն ձեռքին տակն
էին։
29 Իսահառեաններէն՝ Բոնոնիա ու
անոր որդիքը՝ արտաքին գործքե-
րու համար՝ Իսրայէլ վրայ Էստի-
կաններ ու դատաւորներ էին։
30 Բերրոնեաններէն՝ Ասաբիա ու ա-
նոր եղբայրները՝ հազար եօթը
հարիւր զօրաւոր մարդիկներ՝ Յոր-
դանանու ասդիկ կողմը դէպ ի
արեւմուտք՝ Տէրոջը ամէն գործքին
համար ու թագաւորին ծառայու-
թեանը համար՝ Իսրայէլ վրայ ու-
31 տիկաններ էին։ Բերրոնեաններէն՝
Բերրոնեաններուն ազգատոհմին իշ-
խանը Էճերիա էր. Դաւիթին
թագաւորութեանը քառասներորդ
տարին՝ անոնք համարուեցան, ու
Գաղաադու Եւաղիկ մէջ՝ անոնց-
մէ զօրաւոր կորիճեր զտնուեցան։
32 Եւ անոր եղբայրները՝ երկու հա-
զար եօթը հարիւր զօրաւոր մար-
դիկներ ու տոհմերու իշխաններ
էին. և Դաւիթ թագաւորը զա-
նոնք՝ Ռուբենեանց, Գադեանց, ու
Մանասեանց կէս ցեղին վրայ դրաւ,
Աստուծոյ և Թագաւորին ամէն
գործքին համար։

ԳԼ. ԻԵ

1 Տասուերկու գործակաները տասուերկու ա-
մաններուն համար։ 16 Տասուերկու ցեղերուն
տասուերկու իշխանները։ 23 Ժողովուրդը
համբը կը խափանուի։ 25 Դաւիթին մաս-
նաւոր գործակաները։

1 Եւ Իսրայէլի որդւոցմէ իրենց համ-
րանքովը՝ ազգատոհմի նահա-
պետներէն, ու հազարապետներէն,
և հարիւրապետներէն, ու անոնց
ոստիկաններէն՝ դասակարգու-
թեանց ամէն գործքին մէջը՝ թա-
գաւորին ծառայութիւն ընողնե-
րուն, և տարւոյն ամէն ամիսներուն
մէջը՝ ամէն ամիս մոնողներուն ու
եղողներուն առէ՝ մէկ դասը՝ քանն-
2 ու չորս հազար մարդ էր։ Առա-
ջին ամիսն համար առաջին դասին
վրայ Չաղիկի որդին՝ Եսաբամն
էր. ու անոր դասը քառուորս
3 հազար մարդ էր։ Առաջին ամիսն
ամէն զօրավարներուն իշխանը՝ Փա-
4 ղեսին որդիներէն էր։ Ու երկրորդ
ամիսն դասին վրայ՝ Բւքուքայի
Դովդան էր. ու Մանեղօթ անոր
դասին իշխանն էր. ասոր դասն էր
5 քանուորս հազար մարդ էր։ Աւ-
րորդ ամիսն համար երրորդ զօրա-

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1015

* Եճեք. տա-
նը հաստա-
տելու
Ժաթագ
Թ. 9։

ԳԼ. ԻԳ. 4։

ԳԼ. ԻԳ. 19։

ԵՏԵՍ ԵՏԵՍ
ԻԿ. 39։

Զ. Բ. Գ. Բ. Բ.
11։

Գ. Զ. Բ. Բ. Բ. 1015

ԵՏԵՍ ԵՏԵՍ
ԻԿ. 39։

ԳԼ. ԻԳ. 12։
ԻԿ. Գ. Բ. Բ. Բ. 1015

ԳԼ. Գ. Բ. Բ. Բ. 1015

ԳԼ. ԻԳ. 16։

ԳԼ. ԻԳ. 18։

ԵՏԵՍ ԵՏԵՍ
ԻԿ. 39։
ԳԼ. Գ. Բ. Բ. Բ. 1015

Ե. Բ. Գ. Բ. Բ. Բ. 1015

Ն. Բ. ՉԲ. ԻՐ 1015

Եւ. Լ. 23, 26 և 1, 2

Թեան համար են . ու ամէն ծառայութեան համար՝ ամէն դործքի մէջ՝ ամէն յօտարակամ իմաստունները թեզի հետ են . և իշխանները ու բոլոր ժողովուրդը քու ամէն հրամանիդ ինչպէս :

ԳԼ . ԻԹ

1 Դաւիթ՝ իր օրինակով ու յորդորանքով 6 պատճառ կ'ըլլայ որ իշխանները ու ժողովուրդը կամաւոր ընծաներ կը մատուցանեն : 10 Դաւիթին շնորհակալութիւնը ու աղօթքը : 20 Ժողովուրդը զԱստուած օրհնելով ու զո՛ր մատուցանելով : Սորոմներ թագաւոր կը ըստեցնեն : 26 Դաւիթին թագաւորութեան օրերը ու մահը :

1015

« ԶԹԱԳ. Դ. 7 : ԳԼ. ԻԲ. 5 : ԱՌԱԿ. Գ. 3 :

Բ ՏԵՄ. ԵՍ. Ժ. 11 : 12 : ԶԱՅՈՒ. ԻԱ. 15 : Ը :

Ժ ԳԹԱԳ. Թ. 25 :

* ԵԲԲ. ԻՐ ԸՆՈՐԸ ԼՆ-ԳՆՈՂ. ԴԳԼ. ԻԲ. 1 :

Ի ԳԼ. ԻԲ. 25, 26 :

1 Եւ Դաւիթ թագաւոր բոլոր ժողովրդին թաւ . իմ որդիս Սողոմոնը՝ որ Աստուած միայն անկապ ընտրեց, « փափուկ տղայ մըն է ; ու զործքը մեծ է . քանզի « պայտար մարդու համար չէ, հապա 2 Տէր Աստուծոյ համար է : Աւտի ես իմ բոլոր փառքութեամբս իմ Աստուծոյս տանը համար՝ ոսկիէ ըլլալու՝ Բաբելոն համար՝ ոսկի, ու արծաթեղէններուն համար՝ արծաթ, և պղնձեղէններուն համար՝ պղինձ, « երկաթեղէններուն համար՝ երկաթ, և փայտեղէններուն համար՝ փայտ, « Բեղնիւքաքեր, և զամելու Խաբէր, ու զարդի համար՝ զգնիզդոյն քարեր, և ամէն տեսակ պատուական քարեր, ու մարմարին քարեր առատօրէն 3 պատրաստեցի : Աւ նաեւ իմ Աստուծոյս տանը վրայ մեծ սէր ունենալու համար, սրբարանի տանը համար ամէն պատրաստած բաներէս ի զատ, իմ յատուկ զանձինս մէջը եղած ոսկին ու արծաթին ու իմ Աստուծոյս տանը համար տուի : 4 Ի փերի ոսկիէն՝ իրեք հազար տաղանդ ոսկի, ու եօթը հազար տաղանդ մարուր արծաթ՝ որ անոնցմով տուններուն որմունքը պատեն : 5 Ոսկիէ ըլլալու՝ Բաբելոն համար ոսկի, ու արծաթեղէններուն համար արծաթ, ու արուեստաւորներուն ձեռքովը ըլլալու՝ ամէն տեսակ դործքին համար հաբէլոնի Էղաժը քառի . և այսոր ձեռք իր կամքովը Տէրոջը * ընծայ տուող՝ ո՛վ կայ : 6 Ան ատենը Դաւիթի իշխանները, ու Խաբայէի զեղերուն իշխանները, և հազարապետները, ու հարիւրապետները, և Եթագաւորին զործքին վերակառուները՝ յօժար կա 7 մօր ընծայ բերին, Աւ Աստուծոյ տանը զործքին համար՝ հինգ հազար տաղանդ և տասը հազար դրամ ոսկի, ու տասը հազար տաղանդ արծաթ, և տասնութ թագաւոր տաղանդ պղինձ, ու հարիւր

հազար տաղանդ երկաթ տուին : 8 Եւ որուն քովը որ քարեր գտնուեցաւ, Գերսոնացի Նեքիէին ձեռքովը Տէրոջը տանը զանձին ընծա 9 յեցին : Աւ ժողովուրդը՝ անոնց կամաւոր ընծաներ մատուցանելուն համար ուրախացան . քանզի Եսայա մաւոր ընծան բոլոր սրտով մատուցին Տէրոջը . ու Դաւիթ թագաւորն ալ խիստ շատ ուրախացաւ : 10 Եւ Դաւիթ բոլոր ժողովրդին աչքին առջև Տէրը օրհնեց . ու Դաւիթ թաւ . Ո՛վ Տէր՝ մեր հօրը Խաբայէին Աստուածը . յաւիտենից մինչև յաւիտենիս օրհնեալ ես . 11 Ո՛վ Տէր՝ Ըմեծութիւնը, զօրութիւնը, փառքը, յաւիտենականութիւնը ու վայելչութիւնը քու կրդ է . քանզի բոլոր երկրիքի ու երկրի վրայ եղածը Խաբէր է . ո՛վ Տէր՝ թագաւորութիւնը քու կրդ է, ու զուն իբրեւ զուլու ամենէն 12 բարձրացած ես : Եւ Եսայա զօրութիւնը ու փառքը քեզմէ է, ու ամենուն իշխանը զուն է . և զօրութիւնը ու կարողութիւնը քու ձեռքիդ մէջն է . և ամէնը մեծցընելը ու ուժովցընելը՝ քու ձեռքդ է : Եւ հիմա ո՛վ մեր Աստուածը՝ քեզի զօհուութիւն կու տանք, ու քու փառաւորեալ անունդ կ'օրհնենք : Իսկ իմ քով իմ քով ժողովուրդս ո՛վ է, որ այսպէս կամաւոր ընծայ տալու կարող ըլլանք . քանզի ամէն բան քեզմէ է, ու 13 Իրականութիւնը քեզի տուի : Վասն զի ծմնը քու առջև՝ մեր բոլոր հայրերուն պէս՝ օտարականներ ու պանդուխտներ ենք . երկրի վրայ իմք օրերը շուքի պէս է, ու ծմնա 14 յուն բան՝ մը չկայ : Ո՛վ Տէր Աստուած մեր, քեզի՝ քու սուրբ անունդ շնորհելու տանք համար աւ մեր պատրաստած Բաբելոն բոլոր առատութիւնը քու ձեռքիդ է, 15 ու ամէն ալ քու կրդ է . Եւ զիտմա՛ ո՛վ Աստուած իմ, որ զուն Լիբանտը կը փորձես, և Բուզուր լիւնը կը սիրես . անոնց ամէնը ու ուղիդ սրտով ու յօժար կամքը ընծայ քրի . ու հիմա հոս գտնուած ժողովուրդդ ուրախութեամբ տեսայ, որ քեզի կամաւոր ընծայ կը մատուցանեն : Ո՛վ մեր հայրերուն Երբահամիս, Իսահակին ու Իսրայէին Տէր Աստուածը, ասիկայ յաւիտենիս բո ժողովուրդիդ սրտին խորհուրդներուն մէջը պահէ, ու ծանոնց սիրտը քեզի՝ ուղղէ : 16 Եւ իմ որդւոյս Սողոմոնին կատարելապէս սիրտ տուր, որ քու պատուիրանները, և վկայութիւններդ ու

Ն. Բ. ՉԲ. ԻՐ 1015

ԴԳԼ. ԻԲ. 21 :

Ե ԳԼ. ԻԲ. 7 :

Ե ՍՈՒՄ. Գ. 13 : Ս ՏԻՄ. Գ. 17 : ԶԱՅՈՒ. Ե. 13 :

Բ ԶՈՒՄ. ԺԱ. 36 :

Ի ԵԲԲ. ԲՈՒ ԸՆՈՐ. ԻԲ. 12 : ԵԲԲ. ԺԱ. 13 : Ս ՍՈՒՄ. Գ. 11 : ԵԲԲ. Գ. 11 : ԵԲԲ. Գ. 4 :

Ի ԵԲԲ. Գ. ԿԱՄԱՐԱՆ. ԹԻԼԵ

Լ ԱԹԱԳ. Ժ. 7 : ԳԼ. ԻԲ. 9 : Ի ԱՌԱԿ. ԺԱ. 20 :

Ժ ՍՈՒՄ. Ժ. 17 : ՍՈՒՄ. Գ. 17 : ՍՈՒՄ. Գ. 17 :

Ն . Բ . Գ . Բ .
1015
Է Գ Թագ . Գ .
11 . 12 . 13 :

մեծ ժողովուրդդ ով կրնայ դա-
11 տել : Եւ Եստուած Սողոմոնին
բաւա . Որովհետեւ քու սրտիդ մէջ
ստիկայ եղաւ , ու հարստութիւն ,
ստացուածք , փառք , և քու
թշնամիներդ հոգին շնորհեցիր ,
ու երկար կեանք ալ փնդրեցիր ,
հապա բեզէ իմաստութիւն ու զի-
տութիւն խնդրեցիր , որ դատեա
իմ ժողովուրդս՝ որուն վրայ բեզ

12 Թագաւոր ըրի , Ուրեմ իմաստու-
թիւն ու գիտութիւն տրուի բեզի ,
և հարստութիւն , ստացուածք ու
փառք ալ պիտի տամ բեզի . ա-
նանկ որ՝ բեզմէ առաջ կողմ թա-
ղաւորներուն այնպէս եղած չէ , ու
բեզմէ ետքը Իււնիւրաւ ալ այնպէս
13 պիտի չլրլայ : Եւ Սողոմոն Գաբա-
ւոնի բարձր տեղէն՝ ժողովքի խո-
րանին առջեւէն՝ Երուսաղէմ դար-
ձաւ , ու Խորայէի վրայ Թագաւո-
րութիւն ըրաւ :

14 Եւ Սողոմոն կառքեր ու ձիաւոր-
ներ ժողովց . ու անկիպ հազար
չորս հարիւր կառք՝ ու տասուեր-
կու հազար ձիաւոր ունեցաւ . և
զանոնք կառքի քաղաքներուն մե-
ջը , ու Թագաւորին քովը երուսա-
15 ղեմի մէջ տեղաւորեց : Եւ Թա-
գաւորը Երուսաղէմի մէջ արծաթի
ու ոսկին քարերու պէս ըրաւ , ու
եղենափայտը շատութենէն՝ դաշտի
մէջ եղող մոլաթգեներէն պէս

16 ըրաւ : Եւ Եսողոմոնին ձիերը Ե-
գիպտոսէն կու գային , ու Թա-
գաւորին վաճառականներուն կա-
րաւանը՝ մէկ որոշուած գնով մը
Յիւրաւ երամակներ ծախու կ'առ-
17 նէին : Ու Եգիպտոսէն մէկ կառք
մը դուռն ելելուն՝ վեց հարիւր
արծաթով վեր կը հանէին , ու մէկ
ձիւն՝ հարիւր յիսուն արծաթով , ու
Քետացուց ըլլող Թագաւորներուն
համար , և Եսորուց ըլլող Թագա-
ւորներուն համար ալ՝ անոնց ձեռ-
քովը այնպէս կը հանէին :

ԳԼ . Բ

1 . 17 Սողոմոնին գործարարները՝ տաճարը շինե-
լու համար : 3 Սողոմոն՝ Քիրամն փարպաներ
ու շինութեան համար նիւթ կ'ուզէ : 11 Քի-
րամն ալ քարեկամօրէն պատասխան կը խրկէ :

1 Եւ Սողոմոն « միտքը դրաւ » որ Տե-
րօջը անուանը տուն՝ ու իր Թա-
2 գաւորութեանը տուն շինէ : Ու
Էսողոմոն Եօթանասուն հազար
բեռնակիր՝ ու լեւը քաշող կտորոզ
ու Թատն հազար մարդ լընտրեց , և
անոնց վրայ իրեք հազար վեց հա-
րիւր վերակացու դրաւ :

3 Ու Սողոմոն Տերօջի Թագաւո-
րին Քիրամին մարդ խրկեց , ու ը-
սաւ . Ե ինչպէս որ իմ հօրս Դաւի-

թին ըրի , ու անոր եղենափայտեր
խրկեցիր՝ որ իրեն բնակելու համար
4 տուն շինէ , Ես Էս իմ Տեր Ես-
տուծոյս անուանը տուն կը շինեմ ,
որ անոր նուիրուի , անոր առջեւ
անուշահոտ խունի ծխուի , ու Էմիշտ
առաջաւորութեան հացը քրտնի , և
Էառտու ու իրիկուն , շաբաթները ,
և ամազգուիները ու մեր Տեր Ես-
տուծոյն տօներուն օրերը՝ ողջակէզ-
ներ մարտնչուի . ասիկայ Խորայէ-
ին , յաւիտենական պարտաւորու-

5 Թիւնն է : Եւ աս տունը որ Էս կը
շինեմ , մեծ ըլլաւ . Է . քանզի
Էմեր Եստուածը՝ ամեն աստուած-
6 ներէն մեծ է . Է Ու անոր տուն շի-
նելու ով կարող է . քանզի եր-
կինքը , ու երկինք երկինքը չեն
կրնար պարունակել զանկիպ , ու-
րեմն Էս ով Էմ , որ անոր տուն
շինեմ . միայն Թէ անոր առջեւ
խունի ծխելու համար Դաւիթի

7 Դարաւորն է : Եւ հիմա ինծի մէկ ի-
մաստուն մարդ մը խրկէ , որ ոսկին ,
արծաթը , պղինձը , երկաթը , ծի-
րանեզոյնը , կարմիրը և կապուտակը
բանիլ չէրտնի , ու քանդակագոր-
ծութիւն ալ զիտնայ , որ իմ քովս
Յուդայի ու Երուսաղէմի մէջ ե-
ղող իմ հօրս Դաւիթին պատ-
րաստած իմաստուններուն հետ

8 ըլլայ : Եւ Էս ինծի Լիբանանէն ե-
ղենափայտեր , մայր փայտեր ու
Էալմուէի փայտեր խրկէ . քանզի
Էս զիտեմ որ քու ծառաներդ
Լիբանանէն փայտ կտրող զիտեն .
և ահա իմ ծառաներս քու ծառա-
9 ներուդ հետ ըլլան , Ու ինծի խիստ
շատ փայտեր պատրաստեն . քանզի
իմ շինելու տունն մեծ ու փառաւոր
10 ըլլալու է : Եւ Էս ահա Էս քու ծա-
ռաներուդ՝ փայտ կտրող բանուոր-
ներուն քան հազար բոռ . ծե-
ծուած ցորեն , ու քան հազար
բոռ գարի , ու քան հազար մար
զինի , ու քան հազար մար եղ կու
տամ :

11 Եւ Տերօջի Քիրամ Թագաւորը
Սողոմոնին նամակ խրկեց՝ ու ըսաւ .
Է Տեր իր ժողովուրդը սիրելուն
համար՝ բեզ անոնց վրայ Թագաւոր

12 դրաւ : Եւ Քիրամ ըսաւ . Ե եր-
կինքը ու երկիրը ստեղծող Խաբա-
յէլին Տեր Եստուածը յօրնայ ըլ-
լայ , որ Դաւիթ Թագաւորին խո-
հեմութիւն ու գիտութիւն ունե-
ցող իմաստուն որդի մը տուաւ , որ
անկիպ Տերօջ տուն , ու իր Թա-
գաւորութեանը տուն պիտի շինէ :

13 Եւ հիմա իմ լիարպետս Քիրամը
կը խրկեմ , որ հանձնարեղ ու իմաս-
14 տուն մարդ մըն է . Ե նիկայ Դանի
աղջիկներէն եղող կնկան մը որդի

Ն . Բ . Գ . Բ .
1015
Է 2 Գ Թ 1 :

Է Եւ . Լ . 7 :
Է Եւ . Ի . 80 :
Է Ե . Ի . 8 :
Է Ե . Ի . 8 :
8 . 9 . 11 :

Է Սաղ . Եւ .
5 :
Է Գ Թագ . Բ .
27 : Գ . Գ .
18 : Ե . Գ .
1 :

Է ա Ս . Ի . Բ .
15 :
Է Գ Թագ . Ե .
6 :
Է Գ Թագ . Գ .
11 :

Է Գ Թագ . Ե .
11 :

Է Գ Թագ . Գ .
9 : Գ . Բ .
8 :
Է Գ . Ե . 2 :
Սաղ . Լ . 6 :
Է Գ . 25 : Է Գ .
8 : Է Գ . 5 :
Է Գ . Գ . 7 :
24 : Է Գ . 14 :
Է Գ . Գ . 6 :
Է Գ Թագ . Ե .
7 :

Է Գ Թագ . Ե .
13 : 14 :

Է ա Ս . Ի . Բ .
25 : Գ . Բ .
22 : Գ . Գ .
Բ . 9 :

Է Գ Թագ . Գ .
26 : Գ . Բ .
Է Գ . Բ .
25 :

Է Գ Թագ . Գ .
27 : Գ . Բ .
Է Գ . 27 :
Է Գ . Բ .
24 :

Է Գ Թագ . Գ .
25 : 29 : Գ . Բ .
Է Գ . 28 :

Է Գ Թագ . Ե .
5 :
Է Ե . Բ . ըսաւ
Է Գ Թագ . Ե .
15 : Է Գ . 18 :
Է Ե . Գ . համ.
Բեց :

Է Գ Թագ . Ե .
1 :
Է ա Ս . Գ .
1 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 1015

է, ու անոր հայրը Տիրաբեկ է. ա- նիկայ՝ ոսկի, արծաթ, պղինձ, եր- կաթ, քարեր ու փայտեր, և ա- ծիրանեզոյնի, կապուտակի, բէշե- զի և կարմիր վրայ բանելու կող- մանէ, ու ամէն տեսակ բանգակը քանդակելու կողմանէ յաջողակ է. և բու իմաստուններուը հետ, ու քու հօրդ Դաւիթին՝ իմ տիրոջս իմաստուններուն հետ՝ իրեն ամէն առաջարկուած բանին հնարքը կը

Հ. Բ. 10 :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 8, 9 :

15 գտնէ : Եւ հիմա քիմ տեսք իր ք- սած ցորենը ու գարին, եղը ու դինին իր ծառաններուն թող խրկէ. 16 յՈւ մենք Լճրանանէն՝ քեզի հար- կաւոր եղածին չափ փայտեր կը կտրենք, և զանոնք ծովէն լատտեր լնիւլ՝ Յօղպէ կը բերենք. քեզի, ու դուն զանոնք երուսաղէմ հա- նէ :

Ե. Գ. Թագ. 46 : Գոր. Թ. 86 :

17 յՈւ Սողոմոն Խորայէլը երկրին մէ- ջը եղող բոլոր օտարանգի մարդիկ- ները՝ շիր հօրը Դաւիթին համբե- լէն ետքը համբեց. և անոնք հարիւր յիսուսուիրէք հազար վեց հարիւր 18 Խոր գտնուեցան. ու անոնցմէ եօ- թանաստուն հազար բեռնակիր, ու լեռը քաշ կարող ու թաուն հա- զար, ու զանոնք բանեցնելու հա- մար՝ իրէք հազար վեց հարիւր վե- րակացու բռա :

Հ. Բ. 2 : Թագ. Ե. 13, 15, 16 : Թ. 20, 21 : Գ. Ե. 7, 8 : Զ. Ե. Ս. Բ. 2 : Հ. Բ. 2 :

ԳԼ. Գ

1 Տաճարին տեղը ու շինութեան սկզբնաւորու- թիւնը : 3 Ասոր լափերը ու զարկեր : 11 Բե- րովբէնը : 14 Արաբադը ու սինքերը :

1 Եւ Սողոմոն սկսաւ Տէրոջը տունը շինել Բերուսաղէմի մէջ՝ Մօրիա լեռանը վրայ՝ ուր որ Տէբը անոր հօրը Դաւիթին երեցեր էր, ան տեղը՝ որն որ Դաւիթ Յեբրուսացի Ունային կային մէջը պատրաստեր 2 էր : Եւ իր թագաւորութեանը չորրորդ տարին՝ երկրորդ ամսուն երկրորդ օրը սկսաւ զաշխարհ շինել :

1012 Ե. Գ. Թագ. Ե. 1, 2 : Բ. Ե. Բ. 2, 14 : Զ. Ե. Ս. Բ. 18 : Բ. 1 :

3 Ու Դ Աստուծոյ տունը շինելու հա- մար՝ Սողոմոնին որած հիմը ասիկայ էր. առջի չափով՝ վաթսուս կան- դուն երկայն, ու քսան կանգուն :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 2 :

4 Լայն էր : Եւ Էդիմացը եղող սրա- հին երկայնութիւնը՝ տանը լայ- նութեամբը քսան կանգուն, ու բարձրութիւնը հարիւր քսան կո- ճան էր. ու զանիկայ ներսէն մա- 5 քուր ոսկիով պատեց : Եւ շմծ տունը մայր փայտով ծածկեց, ու զանիկայ մարտը ոսկիով պատեց, ու անոր վրայ արմաւենիներ ու 6 շղթանք փորագրեց : Եւ շե- ջութեան համար՝ տունը պա- տուական քարերով զարդարեց. 7 ու ոսկին՝ Փարուսի ոսկի էր : Եւ տանը դերանները, սեմերը, պա-

Ե. Գ. Թագ. Ե. 3 :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 17 :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 17 :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 17 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 1012

տերը ու դռները ոսկիով պատեց. ու պատերուն վրայ քերովբէներ քանդակեց :

8 Եւ սրբութեանց սրբութիւնին տունը շինեց. անոր երկայնութիւ- նը տանը լայնութեանը պէս՝ քսան կանգուն, ու լայնութիւնը քսան կանգուն էր. և զանիկայ վեց հա- յիւր տաղանդի չափ մաքուր ոսկի- 9 ով պատեց : Ու բեռներուն կը շեռքը յիսունական սիկը ոսկի էր. ու վերնատունները ոսկիով պա- 10 տեց : Եւ սրբութեանց սրբու- թիւնին տանը մէջ երկու քանդա- կագործ քերովբէներ շինեց, ու զա- 11 նոնք ոսկիով պատեց. Եւ քերով- բէներուն թեւերը քսան կանգուն երկայնութիւն ունէին. մէկ թեւը հինգ կանգուն էր, ու տանը պա- տին կը դպչէր, և միւս թեւը հինգ կանգուն էր, ու մէկալ քերովբէն 12 թեւին կը դպչէր. Մէկալ քերովբէն ալ մէկ թեւը հինգ կանգուն էր, ու տանը պատին կը դպչէր, ու միւս թեւը հինգ կանգուն էր, ու մէկալ 13 քերովբէն թեւին կցուած էր : Աս քերովբէներուն տարածուած թեւե- րուն երկուսն էլ քսան կանգուն էր. ու անոնք իրենց ոտքերուն վրայ կայնած էին, ու անոնց երեսը դէպ ի Ժ տունը կը նայէր :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 23, 24 :

14 Եւ Էվարագոյրը՝ կապուտակէ, ծիրանի, կարմիրէ ու բէհեզէ շե- նեց, ու անոր վրայ քերովբէներ գործեց :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 31 : Մատ. Բ. 51 : Եբ. Թ. 3 :

15 Եւ տանը առջևը՝ Բերսուէնու- հինգ կանգուն երկայնութեամբ եր- կու սին շինեց, ու ամէն մէկուն վրայի խոյակը հինգ կանգուն էր :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 15-21 : Ե- րեմ. Բ. 21 :

16 Եւ դարկիւնը մէջը շինեց, ու սինքերուն շղթաներ շինեց, ու սինքերուն վ- յ ղրաւ. և Ժ հարիւր նուս շե- 17 Եւ շղթաներուն անցուց :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 20 : Ե. Գ. Թագ. Ե. 21 :

17 Եւ Եսիւները տաճարին առջևը կանգնեց, մէկը ալ կողմէն՝ ու մե- կարը ձախ կողմէն. և ալ կողմը եղողին անունը Յաբին, ու ձախ կողմը եղողին անունը Բոող կոչեց :

ԳԼ. Դ

1 Պղնձէ սեղանը : 2 Զուլածոյ ծով տասուեր- կու եղներու վրայ : 6 Տասը աւազանները, աշտանակները ու սեղանները : 9 Գաւիթնե- րը, ու պղնձէ գործիքները : 19 Ոսկեղն անօթները :

1 Ու Կարնաձէ սեղան մը շինեց, եր- կայնութիւնը քսան կանգուն, և լայնութիւնը քսան կանգուն, ու բարձրութիւնը տասը կանգուն :

Ե. Գ. Թագ. Ե. 2 : Ե. Գ. Թագ. Ե. 2, 14 : Ե- րեմ. Բ. 13, 16 :

2 Բ Եւ ձուլածոյ ծովը շինեց. ու մէկ շղթանքին մէջէն մէկալ շղթ- թունքը տասը կանգուն էր, ու բոլորածէ էր, և անոր բարձրու-

Ե. Գ. Թագ. Ե. 23 :

Ն. Բ. ՉԲ.
1004

7 Եւ քահանաները Տէրոջը ուխտին տապանակը ներս տարին իր տեղը՝ տանը դաբիրը՝ սրբութիւն սրբութեանցը, ու բերով բէներուն թէնրուն տակը ԴԷ-
8 ԴԷ։ Ու բերովբէները տապանակին տեղոյն վրայ՝ իբեշ թէնրը կը տարածէին։ Եւ բերովբէները տապանակը ու անոր ձողերը վերէն կը
9 ծածկէին։ Եւ ձողերը երկնցուցին։ Եւ ձողերուն ծայրերը տապանակին՝ դաբիրին առջև կ'երևանային, բայց դուրսէն չէին երևնար։
10 Ու շինչէ աս օրս հոն է։ Տապանակին մէջը ուրիշ բան չկար, բայց միայն երկու տախտակները, որ Մովսէս է քորբէի մէջ հաւ դրաւ։ որոնցմով Տէրը Իսրայէլի որդւոցը հետ ուխտ ըրաւ, անոնց եգիպտոսէն ելած ատենը։
11 Ու երբոր քահանաները սուրբ տեղէն ելան, (վասն զի բոլոր հոգտնուող քահանաները սրբուէր էին, չէ թէ իրենց յաջորդական
12 կարգը պահելով։ Ընկերացող Ղառայինները բոլորը՝ Ասաիին, Բմանին ու Իդիթունին, և անոնց որդիներուն ու եղբայրներուն հետ՝ բեհեմուն հագած, ծնծղաներով՝ տախտակներով ու քնարներով՝ սեղանին արևելեան կողմը կայնեցան։ Եւ անոնց հետ հարիւր քան քահանայ փող կը նչեցնէին։)
13 Ու երբոր փող նչեցնողները ու երգեցողները միաբերան մէկ ձայնով Տէրը կ'օրնէին ու կը գովէին, և փողերով, ծնծղաներով, ու երգոց նուագարաններով ձայներնին վերցնելով՝ Տէրը կ'օրնէին, Ը-Ե-Լ-Ժ-Գ-Է-Դ-Ե-Տ-Ե-Լ-Է, ինչու որ բարի է, ինչու որ անոր ողորմութիւնը յաւիտեան է։
Ան ատենը Տէրոջը տունը ամ-
14 պով լեցուեցաւ, Եւ ամպին պատճառաւ քահանաները չէին կրնար հոն կենալ, որ իբեշ պաշտօնը կատարեն։ Եւ քանզի Տէրոջը փառքը Աստուծոյ տունը լեցուցեր էր։

Ն. Բ. ՉԲ. Ը.
3.

Ե. Բ. Օ. Բ. Ժ.
2. 5. Գ. Լ.
Գ. 11.

Ը. Բ. Մ. Բ. Ժ.
1.

Ը. Բ. Մ. Բ. Ժ.
24.

Ժ. Բ. Մ. Բ. Ժ. Գ.
Տ. Բ. Մ. Բ. Ժ.
Ժ. Գ. 34, 41.

Ե. Բ. Լ. Բ. 35.
Գ. Լ. Ե. 2.

Ը. Բ. Մ. Բ. Ժ. Ը.
12. Ը.
Բ. Գ. Լ. Ժ. Ը.
2.

ԳԼ. Զ

1 Սողոմոն՝ Ժողովուրդը օրհնէին ետե՛ն զԱստուած կ'օրհնէ։ 12 Տաճարին նաակապտոսաց օրը՝ պղծէ կայսրանին վրայ Սողոմոնին մատուցած աղօթքը։
1 Ան ատենը՝ Սողոմոն ըսաւ. Տէրը ըսաւ որ ինքը Բմառախուղի մէջ
2 կը բնակի։ Բայց ես քեզի բնակութեան համար տունէ՛ն ու յաւիտեան բու նստելու համար տեղ
3 չինեցի։ Եւ թագաւորը իր երեսը դարձուց, ու Իսրայէլի բոլոր Ժողովքը օրնէց. ու Իսրայէլի բոլոր Ժողովքը օրնէց ինչ կայներ էին։

4 Եւ անկկայ ըսաւ. Օրնէալ ըլլայ Իսրայէլի Տէր Աստուածը, որ իր բերնովը իմ հօրս Դաւիթին խօսք տուաւ, ու իր ձեռքովը կատարեց.
5 քանզի ըսաւ. Իմ Ժողովուրդս Եգիպտոսի երկրէն հանած օրէս ի վեր՝ Իսրայէլի բոլոր յեղերէն բնաւ մէկ քաղաք մը չընտրեցի տուն չենելու համար, որ իմ անունս հոն ըլլայ, ու մարդ մը չընտրեցի, որ իմ Ժողովուրդիս Իսրայէլին վրայ
6 իշխան ըլլայ։ Եւ Հապա երուսաղէմը ընտրեցի, որ իմ անունս հոն ըլլայ, ու Դաւիթը ընտրեցի, որ իմ Ժողովուրդիս Իսրայէլին վրայ թագաւոր ըլլայ։ Եւ իմ հայրս Դաւիթը միտք ունէր որ Իսրայէլի Տէր Աստուծոյն անունը տուն մը չինէ.
8 Բայց Տէրը իմ հօրս Դաւիթին ըսաւ. Որովհետեւ դուն միտքդ դրիր որ իմ անունս տուն չինես, աղէկ ըրիր որ աս բանը միտքդ դրիր.
9 Սակայն տունը դուն պիտի չինես. Հապա քու որդիդ՝ որ քու երանքեգ պիտի ելէ, անկկայ իմ անունս տուն պիտի չինէ. Եւ հիմա՝ Տէրը իր քսած խօսքը կատարեց, ու ես իմ հօրս Դաւիթին տեղը յաջորդեցի, ու Տէրոջը քսածին պէս՝ Իսրայէլի աթոռը նստայ, ու Իսրայէլի Տէր Աստուծոյն անունը՝
11 տունը չինեցի։ Եւ հոն դրի տապանակը՝ շորուն մէջն է Տէրոջը ուխտը, որն որ Իսրայէլի որդւոցը հետ ըրաւ։
12 Եւ Տէրոջը սեղանին առջև իսրայէլի բոլոր Ժողովքին զիմացը կայնելով, ձեռքները տարածեց.
13 (քանզի Սողոմոն պղծէ խարխիւ մը չինելով՝ զանկկայ գաւթի թիւն մէջ տեղը դրէր Եւ անոր երկայնութիւնը հինգ կանգուն, ու լայնութիւնը հինգ կանգուն, ու բարձրութիւնը իրեք կանգուն էր. և ինքը անոր վրայ կայնեցաւ, ու Իսրայէլի բոլոր Ժողովքին առջև ծունկ չոքեց, ու ձեռքերը դէպ ի երկինքը տարածեց.)
14 Եւ ըսաւ. Ով Տէր Աստուած Իսրայէլի, Էբրկինի մէջ՝ ու երկրի վրայ քեզի պէս Աստուած չկայ, որ քու առջև իրենց բոլոր սրտովը քաղող ծառաներու հետ ուխտ ու
15 ողորմութիւն կը պահես. Ի դրսէս քու ծառայողի՛ն, իմ հօրս Դաւիթին ըրած խոստմունքդ պահեցիր, ու բերնովդ քսածդ ձեռքովդ կատարեցիր. ինչպէս որ այսօր իբեշ.
16 Եւ իմա ով Տէր Աստուած Իսրայէլի, պահէ ան խոստմունքդ. որն որ քու ծառայողի՛ն՝ իմ հօրս Դաւիթին ըրի, ու ըսիր. Ժիմ առջև Իսրայէլի աթոռին վրայ

Ն. Բ. ՉԲ.
1004

Գ. Լ. Ժ. Բ. 13.

Դ. Բ. Մ. Բ. Ժ. 4.

Ե. Բ. Մ. Բ. Ժ. 2. Ը. Բ. Ժ. Ժ. 2.

Գ. Լ. Ե. 10.

Ե. Բ. Մ. Բ. Ժ. 22.

Ը. Բ. Ժ. Ժ. 11. Բ. Օ. Բ. Ժ. 9. 39. Ե. 9.

Ը. Բ. Մ. Բ. Ժ. 9.

Ժ. Բ. Մ. Բ. Ժ. Ժ. 12. 16. Գ. Բ. Մ. Բ. Ժ. 4. Ը. 12. Գ. Լ. Ե. 15.

Ն.Ք.ԳԲ.
1004
ԵՍԱԴ.ՏԼ.
12:

ԼԳԼ.Ր.Ր.Ր.
ԵՍԱԴ.ՏԼ.
49:

Ե.Գ.ԹԱԳ.
ԴԵ.Ր.Ր.

նստող մարդ քեզմէ պակաս պիտի չըլլայ . Եմիայն թէ՛ բոլ որդիքդ իրենց ճամբաներուն զգուշութիւն ընեն , ու իմ օրէնքիս մէջը քայլեն , ինչպէս որ դուն իմ առջև քայլես :

17 ցիր : Եւ հիմա ով Տէր Աստուած Խորայէրի , Թող քեռ ծառայիդ Դաւիթին ըսած խօսքդ հաստատուի :

18 Բայց միթէ՛ Աստուած իրաւցընէ երկրիս վրայ մարդոց հետ պիտի բնակի . Եւ հա՛ն երկինքը ու երկինք երկինքը քեզ չեն կրնար պարունակել . ո՛րք ո՛րք միայն աս իմ շինած տունս : Սակայն ով Տէր Աստուած իմ , բոլ ծառայիդ աղօթութիւն ու խնդրուածքիս նայէ , որ բոլ ծառայիդ այսօր բոլ առջևդ ըրած պաղատանքը ու աղօթքը լսես . Որպէս զի աս տանը վրայ ցորեկ ու գիշեր բոլ աչքերդ բաց ըլլան , ան տեղւոյն վրայ՝ որուն համար ըսիր Թէ՛ , բոլ անունդ հոն պիտի դնես . այնպէս որ՝ աս տեղը բոլ ծառայիդ ըրած աղօթքը

21 լսես : Ուրեմն բոլ ծառայիդ՝ և բոլ ժողովուրդիդ Խորայէրին աս տեղը ըրած աղօթքները լսես . այո՛ , բոլ բնակութեանդ տեղէն՝ երկինքէն լսես , ու լսած ատենդ նեւրես :

22 Թէ որ մէկը իր ընկերին դէմ մեղանէ , ու աս ա՛ն երգում ընել տայու համար՝ անոր երդում առաջարկէ , ու երգումը աս տունը՝

23 բոլ սեղանիդ առջև դրայ , Ան առնէր դուն երկինքէն լսես ու կատարես , ու բոլ ծառաներդ դատես . և յանցաւորը դատապարտես , ու անոր ըրածը անոր գլուխը բերես . և արդար արդարացընես , ու անոր արդարութեանը չափովը անոր հատուցում ընես :

24 Եւ թէ որ բոլ ժողովուրդդ Խորայէրը՝ քեզի դէմ՝ մեղանք ընուն համար՝ իրենց թշնամիներուն առջևը , յաղթուին , ու Ինչ դառնան և բոլ անունդ փառք տան , ու աս տանս մէջ բոլ առջևդ աղօթք

25 ու աղաչանք ընեն , Ան ատենը դուն երկինքէն լսես , և բոլ ժողովուրդիդ Խորայէրին մեղքը ներես . ու անոնց՝ և անոնց հայրերուն տուած երկիրդ դարձընես զանոնք :

26 Թէ որ անոնց քեզի դէմ՝ մեղք գործելուն համար Երկինքը գոցուի , ու անձրեւ չգայ . ու անոնք աս տեղս քեզի աղօթք ընեն , և բոլ անունդ փառք տան , ու զանոնք ներելուդ համար՝ իրենց մեղքերէն

27 դառնան , Ան ատենը դուն երկինքէն լսես , և բոլ ծառաներուդ ու բոլ ժողովուրդիդ Խորայէրին մեղքը

քը ներես , որ անոնց սորվեցընես ան աղէկ ճամբան՝ որուն մէջը պիտի քայլես . ու բոլ ժողովուրդիդ ժառանգութիւն տուած երկիրդ վրայ անձրեւ տաս :

28 Թէ որ Երկրի վրայ սով , կամ ժանտախտ , կամ խորշակահարուցութիւն , կամ աշտուրի զալուէ , կամ մարսիս , կամ թրթուր ըլլայ , կամ անոնց թշնամիները զանոնք իրենց՝ քնակած երկրին մէջը նեւրեն , կամ որ և իցէ հարուած կամ

29 հիւանդութիւն ըլլայ , Բոլ բոլոր ժողովուրդէդ Խորայէրէն որ և իցէ մարդ՝ աղօթք մը ու խնդրուածք մը ընելու ըլլայ , ու իւրաքանչիւր մարդ իր քիտը ու ցաւը ծաննալով՝ ձեռքերը դէպի աս տունը

30 երկնցընէ , Ան ատենը դուն երկինքէն՝ բոլ բնակութեանդ տեղէն լսես , ու ներես . և ամէն մարդուն իր բոլոր ճամբաներուն համեմատ հատուցում ընես , անոր սիրտը դիտակալուդ համար , վանքի կամարդոց որդիներուն սիրտը

31 միշակ դուն դիտես . Որպէս զի քեզմէ վարնան ու բոլ ճամբանէն բոլ մէջը քայլեն բոլոր Երկրի օրէնքուն մէջը , որչափ ժամանակ որ մեր հայրերուն տուած երկիրդ վրայ պիտի ապրին :

32 Ու հոլ ժողովուրդէդ Խորայէրէն չեղող՝ և հեռաւոր երկրէ մը բոլ մեծ անուններ համար՝ և զօրաւոր ձեռքիդ համար՝ ու բարձր բազուկիդ համար եկող օտարականն ալ՝ թէ որ դայ ու աս տանս մէջ առնէր

33 զօթք ընես , Դուն երկինքէն բոլ բնակութեանդ տեղէն լսես , և օտարականն քեզի ըրած ամէն խնդրուածքը կատարես , որ երկրիս ամէն ժողովուրդները բոլ անունդ ծաննան , ու բոլ ժողովուրդիդ Խորայէրին պէս քեզմէ վախնան , և գիտնան թէ աս իմ շինած տանս վրայ բոլ անունդ կոչուած է :

34 Երբոր բոլ ժողովուրդդ իր թշնամիին դէմ՝ պատերազմի ելլայ ան ճամբով՝ որ դուն պիտի իրկես զանոնք , թէ որ անոնք աս բոլ ընտրած քաղաքիդ , ու բոլ անունդ համար աս իմ շինած տանս կողմը հաշտուի՝ քեզի աղօթք

35 ընեն , Երկինքէն անոնց աղօթքը ու խնդրուածքը լսես , և անոնց իրաւունք ընես :

36 Երբոր քեզի դէմ՝ մեղք գործեն , (քանզի նմիդ չարածող մարդ չըլլայ ,) ու անոնց բարկանալով՝ զանոնք թշնամիին ձեռքը մատնես , ու անոնց դերկարները հեռու կամ մօտ երկրի որ գէրի տանին զանոնք ,

37 Թէ որ ան իրենց դեռութեան երկ-

Ն.Ք.ԳԲ.
1004

ԶԳԼ.Ի.Թ.

ԵԲԵ.ԴԵԼ.ՆԵՐՈՆ

ԿԱՄԵ.ԻԼ.
9:

ԿԵՅ.ԺԲ.
20: ԳՈՐ.
Ը.ՉԴ:

ՅԱՅԱԿ.Ի.
9: ԺՈՂ.Ե.
20: ԵՍԿ.
Գ.Չ: ԿԵՅ.
Կ.Տ:

Ն. Բ. Զ. Բ. 1004

րին մէջը զեղջի գան ու դառնան, և իրենց գերութեան երկրին մէջը քեզի աղաչեն ու լսեն. Մեղք գործեցինք, անօրէնութիւն ու անիշատութիւն ըրինք. Եւ ի՞նչ որ անոնք իրենց գերութեան երկրին մէջը՝ ուր որ գերի տարուած են, իրենց բոլոր սրտովը ու իրենց բոլոր հոգիովը քեզի դառնան, ու իրենց երկրին՝ որ իրենց հայրերուն տուիր, և քու ընտրած քաղաքիդ, ու քու անուանդ համար իմ շինած տանս

39 կողմը նայելով՝ աղօթք ընեն, Դուն երկինքէն քու բնակութեանդ տեղէն անոնց աղօթքը ու խնդրուածքը լսես, և անոնց իրաւունքը ընես, և քու ժողովուրդիդ քեզի

40 դէմ ըրած մեղքը ներեն: Հիմա ով Աստուած իմ, աս տեղը մայրաքաղաքիդ աղօթքին թող քու աչքերդ բաց ըլլան, ու քու ականջներդ մօտիկ ընեն: Եւ Հիմա ով Տէր Աստուած, էքու հանգստութեանդ տեղը ելիր, դուն՝ ու քու գորութեանդ տապանակը. ով Տէր Աստուած՝ քու քահանաներդ փրկութիւն հազնին, և քու սուրբերդ՝ Բարութիւնով ուրախանան:

42 Ով Տէր Աստուած՝ քու օծեալիդ երեսը մի՛ անարգիր. հաղա՛ յորւ ծառայիդ Դաւիթին ըստ որդւմութիւններդ յիշէ:

ԳԼ. Ե

1 Աստուած երկինքէն կրակ իջեցնով՝ Սողոմոնին աղօթքին ընդունելի ըլլաւ կը յայտնէ, ու տաճարը փառով կը լեցնէ. Ժողովուրդն ալ Տէրոջ երկպագութին կ'ընէ: 4 Աստուծոյն նախաւոր գոհը: 8 Սողոմոնի տաղաւարահարաչ տօնը ու սեղանին նաւակառնաց տօնը կատարելէ ետքը, Ժողովուրդը կ'արձակէ: 12 Աստուած Սողոմոնին կ'ընտայ, ու պայմանով անոր խոստմունքներ կ'ընէ:

1 Ու՝ Երբոր Սողոմոն իր աղօթքը լսնցուց, Բերկինքէն կրակ իջաւ, ու ողբակէցներ և զոհերը սպառեց. ու Տէրոջը փառքը տունը լեցուց: 7 Եւ քահանաները չէին կրնար Տէրոջը տունը մօտնել. քանզի Տէրոջը փառքը Տէրոջը տունը լեցուցեր էր: Ու բոլոր իսրայէլի որդիքը կրակին իջնէրն և տանը վրայ Տէրոջը փառքին հանգիւղ կը տեսնէին. ու երեսի վրայ զետիւր իյնալով՝ քարայտակին վրայ երկրպագութիւն ըրին, ու Տէրը օրնցին, Էոր բարի է, Զոր անոր ողորմութիւնը յաւիտեան է:

4 Եւ թագաւորը ու բոլոր ժողովուրդը Տէրոջը առջև զոհներ կը մատուցանէին: Եւ Սողոմոն թագաւորը քանստեղծու հազար արջաւ, ու հարիւր քանս հազար ոչխար զոհ ըրաւ. այսպէս թագաւորը ու բոլոր ժողովուրդը Աստուծոյ տանը նաւակատիքը ըրին:

6 Եւ քահանաները իրենց պահպանութեանը համամատ կը կայնէին, ու Ղևտացիները՝ Տէրոջը երգող նուագարաններովը՝ որոնք Դաւիթ թագաւորը շինեցէր Տէրը օրհնեց. ու Բաղանաները պիմացը փողերը կը նշեցնէին. սւբորորը իսրայէլը ոտքի վրայ կայնէր էր:

7 Եւ Սողոմոն Տէրոջը տանը առջևը՝ եղող գաւիթին մէջտեղը սրբեց. քանզի ողբակէցները ու խաղաղութեան զոհերուն ճարպերը հոն մատուց. որովհետեւ Սողոմոնին շինած պղնձե սեղանը՝ ողբակէցները, ու հացի ընծաները ու ճարպերը չէր կրնար պարունակել:

8 Եւ աս ատենը Սողոմոն ու անոր հետ բոլոր իսրայէլը՝ խիստ մեծ ժողով մը՝ Եմաթի մօտաքէն մինչև Եգիպտոսի Տեղեղաթը՝ եօթը օր 9 տօն ըրին: Եւ ութերորդ օրը մեծ ժողովք ըրին. քանզի եօթը օր սեղանին նաւակատիքը՝ ու եօթը օր 10 տօնը կատարեցին: Ու Եօթնէրորդ ամսուն քսանութիւնքերորդ օրը՝ ժողովուրդը արձակեց, որոնք իրենց վրանները գոցէն, զուարթ սրտով կը ուրախանայով ան բաւրիքներուն համար՝ որ Տէրը Դաւիթին, Սողոմոնին, ու իր իսրայէլ ժողովուրդին ըրեր էր:

11 Եւ Սողոմոն Տէրոջը տունը՝ ու թագաւորական տունը լսնցուց. ու Տէրոջը տանը մէջ, և իր տանը մէջ՝ Սողոմոնին սիրտը ինչ որ չինչ ուզէց, ամէն ալ յաջողեցաւ:

12 Ու Տէրը գիշերով Սողոմոնին եւրեցաւ, և անոր ըսաւ. Բու աւղօթք լսեցի, և ու աս տեղս ընտրեցի, որ ինծի զոհի տուն ըլլայ:

13 Ի՞նչ որ երկինքը գոցեմ՝ որ անձրև չըլլայ, և թէ՛ որ մարախին պատուիրեմ՝ որ երկիրը ուտէ, կամ թէ՛ որ իմ ժողովուրդիս մէջը 14 ժանտախտ իրկեմ: Ու իմ անունով կոչուած ժողովուրդս՝ յիշէ որ խոնարհին, ու աղօթք ընեն, ու իմ երեսն ինդրեն, և իրենց չար ճամբաներէն դառնան, շես ալ երկինքէն պիտի լսեմ, ու անոնց մեղքը ներեմ, ու անոնց երկիրը 15 պիտի բշխեմ: Հիմա մաս տեղը մայրաքաղաքիդ աղօթքին իմ աչքերս բաց՝ ու ականջներս մօտիկ ըրեմ: Եւ անոնց անունը՝ որ իմ անունը յաւիտեան հոն ըլլայ, ու իմ

Ն. Բ. Զ. Բ. 5. 9. 10. 16. 6 աս. Ե. Բ. 2.

Բ. Զ. Բ. 25.

Ն. Բ. Զ. Բ. 1. Ե. Բ. 3.

Ն. Բ. Զ. Բ. 54.

Բ. Զ. Բ. 24. Դաս. 2. 21. Գ. Թագ. Ժ. 35. աս. Ե. Բ. 26.

Գ. Թագ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 13. 14. Եգի. Ժ. 3. 4.

Գ. Բ. Ե. 14.

Բ. Զ. Բ. 13. Սագ. Զ. Ե. 1.

Ն. Բ. Զ. Բ. 41. Գ. Բ. 21.

Բ. Զ. Բ. 62. 63.

Ն. Բ. Զ. Բ. 1004

Ե. Բ. Զ. Բ. 16.

Ն. Բ. Զ. Բ. 4. Բ. Զ. Բ. 12.

Գ. Զ. Բ. 64.

Բ. Զ. Բ. 65.

Բ. Զ. Բ. 8.

Բ. Զ. Բ. 66.

Բ. Զ. Բ. 1.

Բ. Զ. Բ. 23.

Բ. Զ. Բ. 26.

Բ. Զ. Բ. 30.

Բ. Զ. Բ. 31.

Բ. Զ. Բ. 40.

Բ. Զ. Բ. 6.

Ն. Բ. Գ. Բ.
1004

Գ. Բ. Գ. Բ.
4, 100

Ն. Գ. Բ. 16:
14, 33, Բ
Օր. Ի. 15,
36, 37

Բ. Բ. Գ. Բ.
նոյն

Բ. Բ. Գ. Բ.
նոյն

Բ. Բ. Գ. Բ.
24, Բ. Բ. Գ. Բ.
Բ. Բ. Գ. Բ.

աշխարհում ու սիրտում առնեն հոն
17 պիտի ըլլայ : Եւ թէ որ դուռն իմ
առջև, քու հօրը Դաւիթին քա-
լածին պէս քալեն, ու բոլոր քեզի
պատուիրածներս ընեն, և իմ կա-
նոններս ու դատաստաններս պա-
18 հեն, Ան ատենը քու թագաւորու-
թեանդ աթոռը պիտի հաստա-
տեմ, ինչպէս որ քու հօրը Դաւի-
թին հետ ուխտ ըրի՝ ըսելով .
2 Բեզմէ Իսրայէլի վրայ իշխող
19 մարդ պակաս պիտի չլրլայ : Եւ այց
թէ որ դառնաք, ու ձեր առջևը
զբաժնէ կանոններս ու պատուիրանք-
ներս թողուք, ու երթաք ուրիշ
աստուածներու ծառայութիւն
ընէք, և անոնց երկրպագութիւն
20 ընէք, Ան ատենը ձեզ արմատի
պիտի խլեմ ան երկրին վրայէն՝ որն
որ ձեզի տուի . և աս տունը՝ որ
իմ անուանս համար սրբեցի, և
ընես պիտի ձգեմ, ու զանկկայ
բոլոր ազգաց մէջ առակ ու կատակ
21 պիտի ընեմ : Եւ աս բարձր տա-
նը համար՝ ամէն քովէն անցնողը
պիտի զարմանայ, ու պիտի ըսէ .
՝ Տէրը ինչու համար աս երկրիս ու
աս տանս այսպէս ըրաւ : Եւ պիտի
22 ըսեն . Վասն զի իրենց հայրերուն
Տէր Աստուածը թողուցին, որ
զանոնք Եդիպտոսի երկրէն հանե-
ր, ու ուրիշ աստուածներու յա-
րեցան, և անոնց երկրպագութիւն
ու ծառայութիւն ըրին . աս պատ-
ճառով անոնց վրայ աս բոլոր չա-
րիքները բերաւ :

ԳԼ. Ը

1 Սողոմոնն շինութիւններ : 7 Իսրայէլա-
ցոց մէջ ողջ թողուած հեթանոսները՝ Սո-
ղոմոն հարկատու ծառանք կ'ընէ, բայց Իս-
րայէլացիները իշխաններ կ'ընէ : 11 Փարաւո-
նին աղէկը իր տունը կը փոխադրուի : 12
Սողոմոնն տարեկան հանդիսաւոր զոյները :
14 Սողոմոնն քահանաները ու Աստուծոյն
իրենց պալատներուն վրայ կը կեցնէ : 17
Նաւերը Ուփերէն ոսկի կը բերեն :

992

Գ. Բ. Գ. Բ.
Բ. 10, 100

Բ. Բ. Գ. Բ.
Բ. 17, 100

1 Եւ Սողոմոնն Տէրոջը տունը ու իր
տունը քան տարուան մէջ չի-
2 նեկէն ետքը, Սողոմոն ան քաղաք-
ներն ալ շինեց, որոնք քիրամ
Սողոմոնին տուեր էր, ու հոն Իս-
3 րայէլի որդիները բնակեցուց : Եւ
Սողոմոնն Սուրայի Եմաթը գնաց,
4 ու անոր տիրեց : Բ Եւ անպատին
մէջ Թադմօրը շինեց, ու ան բոլոր
շտեմարանի քաղաքները՝ որոնք Ե-
5 մաթի երկէն մէջ շինեց . Ու վերի
Բեթորոնը և վարի Բեթորոնը՝
պարիսպներով, դռներով ու նի-
գերով ամրացած քաղաքներ շինեց .
6 Նաւ Բաաղեթը, ու Սողոմոնին
բոլոր շտեմարանի քաղաքները, ու
կառքերուն բոլոր քաղաքները, և

ծիաւորներուն քաղաքները, և ան
բոլոր շէնքերը՝ որ Սողոմոնն ուզեց
շինել Երուսաղեմի մէջ, Լիբանանի
մէջ, ու իր տէրութեանը բոլոր
երկրին մէջ :

7 Եւ բոլոր ժողովուրդները որ
քեռացիներէն, Ամօրացիներէն,
Փերզացիներէն, Նաալացիներէն ու
Յերուսաղեմի մնացեւ էին, և
8 Իսրայէլի Գադացիներէն, Այալու-
անոնց զաւակները՝ որ անոնցմէ ետ-
քը ան երկրին մէջ մնացեւ էին,
ու Իսրայէլի որդիք զանոնք բոլոր
ըրկի կորսեցուցած էին, Սողոմոն
զանոնք հարկատու ըրաւ մինչև
9 ցայսօր : Եւ Սողոմոնն իր զորքին
համար՝ Իսրայէլի որդիներէն ծա-
ուաներ չըրաւ . հապա անոնք պա-
տեալամական մարդիկներ, ու իր
զորավարներուն իշխանները, և իր
կառքերուն ու ծիաւորներուն վե-
10 ռակացուներն էին : Եւ Սողոմոնն
Թագաւորին զխաւոր իշխանները
Երկու հարիւր յիսուն հարիւր էին,
որոնք ժողովուրդին վրայ կ'իշխէին :
11 Ու Սողոմոնն՝ Եփրատունին աղին-
կը Դաւիթի քաղաքէն անոր հա-
մար շինած տունը շինեց . վասն զի
ըսաւ . Իմ կնիկս Իսրայէլի Թագա-
ւորին՝ Դաւիթին տունը շինտի .
ինչու որ Տէրոջը տապանակին մը-
տած տեղանքը սուր էն :

12 Ան ատենը Սողոմոնն սրահին առ-
ջևը շինած Տէրոջը սեղանին վրայ
13 ողջակէղներ մատուց Տէրոջը : Եւ
Մովսէսին պատուիրածին համե-
մատ շամէն օրուան որոշուածը
շարաթներու, ամազուրիներու,
ու հանդիսաւոր տօներուն մէջ՝
Ետարին իրեն անդամ՝ Եւսու-
ղաբակեաց տօնին, շարաթներու
տօնին, ու տաղաւարահարաց տօ-
14 նին կը մատուցանէր : Եւ իր հօրը
Դաւիթին կանոնովը՝ Եբահանա-
ներուն դասերը իրենց պաշտամա-
նք վրայ, ու Բ. Աստուծոյն իրենց
պահպանութեանը վրայ՝ ամէն օ-
րուան որոշուածին պէս՝ քահանա-
ներուն առջև օրէնքով ու սպա-
սաւորութիւն ընելու համար, և
ժողանպաններն ալ իրենց դասե-
րուն կարգով՝ ամէն մէկ գուռը
գրաւ . քանզի այսպէս էր Աստու-
ծոյ մարդուն Դաւիթին հրամանը :
15 Ու քահանաներուն, ու Աստուծոյն
ընէ համար, և զանաքաներուն
համար՝ ամէն բանի մէջ Թագաւո-
16 ռին հրամանէն դուրս չեյան : Ու
Սողոմոնին ամէն զորքը՝ Տէրոջը
տանը հիմը դրուած օրէն՝ մինչև
անոր լինելը՝ † պատրաստուած
էր : Այդպէս կատարուեցաւ Տէ-
րոջը տունը :

Ն. Բ. Գ. Բ.
992

Գ. Բ. Գ. Բ.
20, 100

Բ. Բ. Գ. Բ.
23

Բ. Բ. Գ. Բ.
1, 15, Բ. Բ. Գ. Բ.
24

Բ. Բ. Գ. Բ.
35, Բ. Բ. Գ. Բ.
Բ. 3, 9,
11, 26, Բ. Բ. Գ. Բ.
1, 100

Բ. Բ. Գ. Բ.
14, Բ. Բ. Գ. Բ.
Բ. 16

Բ. Բ. Գ. Բ.
1

Բ. Բ. Գ. Բ.
1

Բ. Բ. Գ. Բ.
17, Բ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Բ. Գ. Բ.
17, Բ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Բ. Գ. Բ.
17, Բ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Բ. Գ. Բ.
17, Բ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Բ. Գ. Բ.
17, Բ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Բ. Գ. Բ.
17, Բ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Բ. Գ. Բ.
17, Բ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Բ. Գ. Բ.
17, Բ. Բ. Գ. Բ.

Բ. Բ. Գ. Բ.
17, Բ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Ղ. Բ. 992
Ի Գ. Թ. Թ. 26 :
Լ. Բ. Թ. Բ. 8 :
Գ. Թ. Թ. 22 :
Ի Գ. Թ. Թ. 27 :
Գ. Թ. Թ. 10, 13 :

17 Ան ատենը Սողոմոն Եղովի երկրին մէջ՝ ծովզեղերը եղող Եգաւ սինգաբերը ու Լեւաթը զնայ :
18 Եւ Եֆրամ՝ իր ծառաներուն ձեռքովը նաւեր՝ ու ծովու ճափերու թէն ճմուռ եղող ծառաներ խրկեց անոր . ու Սողոմոնին ծառաներուն հետ Ոփիր գացին , և անկէ չորս հարիւր յիսուն տաղանդ ոսկի առին , ու Սողոմոն թագաւորին բերին :

ՊԼ. Թ.

1 Սարայի թագուհին՝ Սողոմոնին իմաստութեանը վրայ կը գնայ : 13 Սողոմոնին ունին . 15 անոր վաճանները . 17 անոր փղովները . 20 անոր ամանները . 23 անոր բերուած բնականները . 25 անոր կտուրները ու ձիերը . 29 անոր թագաւորութեանը օրերը ու մահը :

1 Եւ Սարայի թագուհին Սողոմոնին համբար լսեց , ու Սողոմոնը իր թին հարցմունքներով փորձելու համար Երուսաղէմ՝ եկաւ խիստ շատ զօրքով , և խունկեր , ու շատ ոսկի , և պատուական քարեր բեռնեցած ուղտերով . և Սողոմոնին քովը գնաց , ու բոլոր իր սրտին մէջը եղածին վրայով անոր հետ խօսեց :
2 Եւ Սողոմոն անոր բոլոր հարցմունքները բացատրեց . ու բնաւ անանկ մէկ խօսք մը չկար , որ Սողոմոն չհասկնայ ու չբացատրէ անոր : Եւ Սարայի թագուհին՝ Սողոմոնին իմաստութիւնը , ու անոր շնորհ տունը , Եւ անոր սեղանին կերակուրները , ու անոր ծառաներուն՝ բնակարանները , և սպասաւորներուն կայնուածքը , ու անոնց հագուստները , և անոր մատուռակները , ու անոնց հագուստները , ու Տէրոյն տունը ելելու սանդուխտ տեսնելով , խելքը զիւնէ գնաց : Եւ թագաւորին րաւ . Բու վեճակիդ ու իմաստութեանդ վրայով իմ երկրիս մէջ լսած խօսքերս ճշմարտ են եղեր : Բայց եւ ան խօսքերուն չաւատացի , մինչև որ աշտօնէ եկայ , ու իմ աչքերովս տեսայ . և հապքու իմաստութեանդ շատութեանը կէտ ինձի չպատմեցաւ . զուհ գերագանց ես ու համբաւեդ :
7 Որ ես լսեցի : Երանիք բու մարդիկերուդ՝ ու երանիք աս բու ծառաներուդ՝ որոնք միշտ քու առջեդ կայնելով քու իմաստութիւնդ կը լսեն : Բու Եփովպ Մատուածդ օրհնալ ըլլայ , որ քեզ հաւեցաւ , ու քեզ իր աթոռին վրայ դրաւ , որ քու Տէր Մատուածդ համար թագաւոր ըլլաս . քու Մատուածդ իսրայէլը սիրելուն համար՝ ու զանկալ յաւիտեան հաստատելու հա-

մար , քեզ անոնց վրայ թագաւոր դրաւ , որ իրաւունք ու արդարութիւն ընէ : Եւ թագաւորին՝ հարիւր քսան տաղանդ ոսկի , ու խիստ շատ խունկեր , և պատուական քարեր տուաւ . ու Սարայի թագուհին՝ Սողոմոն թագաւորին տուած խունկերուն պէս չկար :
10 Եւ Եփրամին ծառաները ու Սողոմոնին ծառաները՝ Քորոնք Ոփրէն ոսկի կը բերէին , Էպուկ փայտեր ու պատուական քարեր ալ բերին : Եւ թագաւորը այժմեկ փայտէն՝ Տէրոյն տանը ու թագաւորական տանը աստիճաններ , ու երգեցողներուն համար՝ քաններ ու տաւիղներ շինեց . և անոնց պէս անկէ առաջ Եւրայի երկրին մէջ չէր երեցած :
12 Ու Սողոմոն թագաւորը Սարայի թագուհին բոլոր ուղած ու իրնորած բաները տուաւ , ան բաներէն ի զատ՝ որ անկալ թագաւորին բերաւ . և անկալ իր ծառաներուն հետ դարձաւ իր երկիրը գնաց :
13 Ու մէկ տարուան մէջ Սողոմոնին եկած ոսկիին կշիռքը՝ վեց հարիւր վաթսուտուվեց տաղանդ ոսկի էր , ու Լուուտոր ընդունեց , ու կաշառականներուն , և Արաբացուց բոլոր թագաւորներուն , ու երկրին նախարարներուն՝ Սողոմոնին բերած ոսկիին ու արծաթէն ի զատ :
15 Եւ Սողոմոն թագաւորը կուածոյ ոսկիէ երկու հարիւր վաճան շինեց . ու մէկ վաճանին համար վեց հարիւր « Կու » կուածոյ ոսկի գնաց :
16 Կուածոյ ոսկիէ իրեք հարիւր ասպար ալ շինեց . ու մէկ մէկ ասպարին իրեք հարիւր « Կու » ոսկի գնաց . ու թագաւորը Լիբանանի անտառին տունը դրաւ զանոնք :
17 Եւ թագաւորը փղոսկրէ մեծ աթոռ մը շինեց , ու զանկալ մատուցեց աստիճան , ու ոսկիէ պատուանդան մը ունէր , որոնք աթոռին կից էին . և նստելու տեղը մէկ կողմէն ու մէկ կողմէն յենարաններ ունէր , ու յենարաններուն քովը երկու առիւծներ կը կայնէին :
19 Եւ հոն վեց աստիճաններուն վրայ՝ մէկ կողմէն ու մէկ կողմէն տասուերկու առիւծներ կը կայնէին . բնաւ մէկ թագաւորութեան մէջ ասանկ բաւ չէ շինուած չէր :
20 Ու Սողոմոն թագաւորին բոլոր խմելիքի ամանները ոսկի էին . և Լիբանանի անտառին տանը բոլոր ամանները զուտ ոսկի էին . արծաթէ չկար . Ինչպէս որ անկալ Սողոմոնին օրերը բանի մը տեղ չէր տեսնուած :
21 Կուեր : Քանզի թագաւորին նա-

Ն. Բ. Ղ. Բ. 992
Ի Գ. Թ. Թ. 26 :
Լ. Բ. Թ. Բ. 8 :
Գ. Թ. Թ. 22 :
Ի Գ. Թ. Թ. 27 :
Գ. Թ. Թ. 10, 13 :
Բ. Գ. Թ. Թ. 15 :
Գ. Թ. Թ. 11 :

Ի Բ. Թ. Թ. 26 :
Լ. Բ. Թ. Բ. 8 :
Գ. Թ. Թ. 22 :
Ի Գ. Թ. Թ. 27 :
Գ. Թ. Թ. 10, 13 :

Ի Գ. Թ. Թ. 26 :
Լ. Բ. Թ. Բ. 8 :
Գ. Թ. Թ. 22 :
Ի Գ. Թ. Թ. 27 :
Գ. Թ. Թ. 10, 13 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Եր. 992

ւերը Բերդաւմն ծառաներուն հետ
Թարսիս կ'երթային . Թարսիսի
նաւերը իրեք տարին անգամ մը
տակով , արծաթով , փղոսկրով ,
կապիկներով ու սիրամարդներով
բռնաւորուած կու գային :

22 Եւ Սողոմոն թաղաւորը հարրս-
տութեան ու իմաստութեան կող-
մանէ՝ երկրիս բոլոր թաղաւորներ-

23 ընէ մեծ եղաւ : Ու երկրի բոլոր
թաղաւորները կը փափաքէին Սո-
ղոմոնին երեսը Գեռնիւս , և անոր
իմաստութիւնը լսելու , որն որ Աս-
տուած անոր սրտին մէջը դրեր էր :

24 Ու անոնց ամէնը տարուէ տարի ի-
րենց ընծաները կը բերէին , աշակ-
արծաթէ ամաններ , ոսկիէ աման-
ներ , հանդերձներ , գէնքեր , խուն-
կեր , ձիեր ու ջորիներ :

25 Եւ Սողոմոն Դ ձիերու ու կառքե-
րու համար չորս հազարախոռուներ ,
ու աստուերիկու հազար ձիաւոր , ու
զանտիք կառքերու քաղաքներուն
մէջը ու երուսաղէմի մէջ՝ թաղա-

26 ւորին քովը տեղաւորեց : Ու Էֆե-
թ . Գեռնիւս մինչև Փղտացոց եր-
կիրը՝ ու մինչև Եգիպտոսի սահմա-
նը՝ բոլոր թաղաւորներուն վրայ

27 կ'ելխեր : Էւ թաղաւորը երու-
սաղէմի մէջ՝ արծաթէ քարերու
պէս հաւաքուի Բաբելոն , ու Է-
ղենափայտը՝ շատութեանէն՝ դաշտի
մէջ եղող մոլաթէնիներուն պէս

28 բրաւ : Էւ Սողոմոնին համար՝
Երկրտոսէն ու ամէն երկիրներէն
ձիեր կը հանէին :

29 Էւ Սողոմոնին առաջին ու վեր-
ջին պատմութեանը մնացորդը՝
Նաթան մարգարէին գրքին մէջը ,
ու Տիլիօնացի Արիային մարգարէ-
ութեանը մէջ , և Էվրոդ տեսա-
նողին՝ Նաբատան Յերոբոամին
վրայով Գեռնիւս տեսիլներուն մէջը

30 գրուած են : Էւ Սողոմոն բոլոր
Իսրայէլի վրայ՝ երուսաղէմի մէջ
բառտուն տարի թաղաւորութիւն

31 բրաւ : Եւ Սողոմոն իր հայրերուն
հետ քնացաւ , ու զանիկայ իր հօրը
Գաւթիին քաղաքին մէջը թաղե-
ցին . և անոր տեղը՝ անոր որդին
Ռորովամը թաղաւոր եղաւ :

ԳԼ . Ժ

1 Իսրայէլացիք Ռորովամը թաղաւոր ընելու
համար Սիւքեմի մէջ ժողովուրդ՝ Յերոբո-
ամին միջոցով անկէ կը խնջին որ իրենց
փայլ գրուած լուծը թնկեցնեն : 6 Ռորո-
վամ ծերերուն խորաւ մեծեկով՝ իր անդա-
կեց պատաններուն տուած խորհուրդին հա-
մեմատ՝ խոտու թամար կը պատասխանէ ա-
նոնց : 16 Տաւը ցեղերը կ'պատասխանէ ու
Սողոմոն կը մեռցնեն . ասոր վրայ Ռորո-
վամ կը փախչի :

1 Եւ Ռորովամ Սիւքեմ գնաց .
վասն զի բոլոր Իսրայէլը զանի-

կեց թաղաւոր ընելու համար Սիւ-
2 քեմ գացեր էր : Ու Նաբատան
Յերոբոամը՝ որ Բողոմոն թա-

զաւորին երեսն փախած՝ Եգիպ-
տոս կը բնակէր , ա- Բաբելոն լսելով՝
3 Եգիպտոսէն դարձաւ : Եւ Բաբելոն
խրեւելով՝ զանիկայ կանչեցին . ու

Յերոբոամը և բոլոր Իսրայէլը Է-
կան , ու Ռորովամին հետ խօսեցան

4 ու ըսին . Գու հայրդ մեր վրայ
ծանր լուծ մը դրաւ . ու հիմա քու
հօրդ խիստ ծառայութիւնը , ու

մեր վրայ դրած ծանր լուծը թե-
թեկցուր , ու քեզի ծառայութիւնը

5 ընենր : Եւ անիկայ ըսաւ անոնց .
Իրեք օրէն Լուրը ինծի դարձէք . ու
ժողովուրդը գնաց :

6 Եւ Ռորովամ թաղաւորը խոր-
հուրդ հարցուց ան ծերերուն՝ որ
իր հօրը Սողոմոնին առջև կը կա-

նէին . Բաբելոն ինծի խորհուրդ
կու տար , որ աս ժողովուրդին պա-

7 տասխան տամ : Եւ անոր խօսեցան
ու ըսին . Բաբելոն աս ժողովուրդին
հետ քաղցրութեամբ վարուիս , ու

անոնց հաճելի ըլլաւ , ու անոնց
բարի խօսքերը զրուցեա , ան ատեղ
անոնք միշտ քեզի ծառայ կ'ըլլան :

8 Բայց աշխարհ ծերերուն իրեն տուած
խորհուրդը մերժեց , ու իր առջևը
կայնող ա- իր հետը մեծցած երի-

տասարդներուն խորհուրդը հար-
9 ցուց . Եւ անոնց ըսաւ . Գու ինչ
խորհուրդ կու տար , որ աս ժողո-

վուրդին պատասխան տամ . քանզի
անոնք ինծի խօսեցան , ու ըսին .
Գու հօրդ մեր վրայ դրած լուծը

10 թեթեկցուր : Եւ անոր հետ մեծ-
ցած երիտասարդները անոր խօսե-
ցան ու ըսին . Գու հայրդ մեր լու-

ծը ծանրացուց , ու դուն մեր վրա
լին թեթեկցուր՝ բոլոր ժողովուր-
դին պայպէս խօսիս , ու անոնց
այսպէս ըսես . Իմ պզտիկ մատո՝

11 իմ հօրս մէջքէն հաստ է . Եւ հիմա
իմ հայրս ձեր վրայ ծանր լուծ դրեր
է , բայց ես ձեր լուծը աւելի պիտի
ծանրացնեմ . Իմ հայրս ձեզ խա-

րազաններով իրատեղ է , բայց ես
ձեւ կարիճներով պիտի Էրեմի-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Եր. 975

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժա . 40 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
26 : Ժ . 26 :
ԳԼ . ա . 14 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
18 : Սաղ .
18 : 8 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
21 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
27 : ԳԼ . ա .
15 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
28 : ԳԼ . ա .
16 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժա . 41 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժա . 29 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժա . 22 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժա . 42 : 43 :

975

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժա . 1 , Լա :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 975

Գ. Բ. Գ. Բ.
25: Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 15, 24:
Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 29:

- Ծանրացնեմ . Իմ հայրս ձեզ
խորազաններով խրատեր է , բայց
ես չեմ կարիձներով ուրիշ իր-
15 ԴԻՄ : Եւ թագաւորը ժողովուր-
դին խօսեց մտիկ չորաւ . Ի վասն զի
աս բանը Աստուծոյ եղաւ , որ ՏԷ-
ր Միխայիլի Աբխային ձեռքովը
նաբատեան Յերոբոլամին ըսած
խօսքը հաստատէ :
- 16 Ու երբոր բոլոր Իսրայէլը տե-
սաւ , որ թագաւորը իրենց մտիկ
չըրաւ , ժողովուրդն ալ թագաւո-
րին պատասխան տուին ու ըսին .
Մենք Դաւիթին քովը ի՞նչ բաժին
ունինք . ու Յեսսի որդւոյն քովը
ժառանգութիւն չունինք . ով Իս-
րայէլ թող ամէն մարդ իր վրանը
ԴԻՄ . ով Դաւիթ՝ հիմա դուն
բու տունը հոգա . ու բոլոր Իս-
րայէլը իրենց վրանները գացին :
- 17 Բայց Յուդայի քաղաքներուն մէջ
բնակող Իսրայէլի որդւոցը վրայ
18 Ռոբոլամը թագաւոր եղաւ : Եւ
Ռոբոլամ թագաւորը երբոր հար-
կերուն վրայ եղող Ադրամը խրե-
կեց , Իսրայէլի որդիքը գանկկայ
քարերով քարկոծեցին , ու մե-
ռաւ : Եւ Ռոբոլամ թագաւորը
արտորայով կառքը Տեճաւ , որ
19 Երուսաղէմ կոչուի : Էւ յսպէս
Իսրայէլը Դաւիթի տունէն ապրա-
տամբեցաւ մինչեւ աս օրս :

ԳԼ. ԺԱ

- 1 Ռոբոլամ զօրք էր ժողով Իսրայէլը հնազան-
դեցնելու համար , բայց Սեմայայի կ'ա-
րգիւտէ : 5 Իր թագաւորութիւնը կը զօրա-
ցնէ պարիսպներ շինելով ու պալատներ ժող-
վելով : 13 Քաջանտներ ու Ղևտայիներ ,
և անոնք որ Աստուծոյ կը վախճային՝ Յեռ-
բոլամն մեթուելով , կ'երթան Յուդային
թագաւորութիւնը կը զօրացնեն : 18 Ռո-
բոլամին կնիկները ու որդիները :
- 1 Իւ Ռոբոլամը Երուսաղէմ է-
կաւ , ու Յուդայի ու Բենիամի-
նի տունէն հարիւր ու թեւեւ հա-
զար ընտիր պատերազմողներ ժող-
վեց , որ Իսրայէլի հետ պատերազմ
ընեն , ու թագաւորութիւնը Ռո-
2 բոլամին դարձրեն : Բայց ԲԱ-
տուծոյ մարդուն Սեմայային՝ ՏԷ-
3 րովը խօսքը եղաւ ըսելով . Սողո-
մոնի որդւոյն Յուդայի Ռոբոլամ
թագաւորին , ու Յուդայի ու Բե-
նիամին մէջ եղող բոլոր Իսրայէ-
4 լացիներուն խօսիս , ու ըսես . Տէր
այսպէս կ'ըսէ . Մի ելէք , ու ձեր
եղբայրներուն հետ մի՛ պատերազ-
միք . ամէն մարդ թող իր տունը
դառնայ . վասն զի աս բանը ինծոյ
եղաւ : Եւ Տէրովը խօսքը մտիկ
ըրին , ու Յերոբոլամին վրայ եր-
թալէն ետ կեցան :
- 5 Եւ Ռոբոլամ Երուսաղէմ բնա-
կեցաւ . ու Յուդայի մէջ պարը-

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 19:

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 21, 22:

Գ. Բ. Գ. Բ.
15:

- 6 պաւոր քաղաքներ շինեց : ԲԵԹ-
7 լէհէմը , Ետամը , Թեկուէն , ԲԵԹ-
8 սուրը , Սոբովը , Ուղոմը , Գէթը ,
9 Մարեսան , Չիփը , Ադորայիմը ,
10 Լաքիսը , Ազեկան , Սարաան , Այե-
ղոնը ու Քեբրոնը շինեց , որոնք
Յուդայի ու Բենիամին մէջ պարը-
11 պաւոր քաղաքներ էին : Եւ պա-
րիսպները ամրացուց , ու անոնց
մէջ զօրապետներ , և կերակուրի
ու եղի , ու զինիի շտեմարաններ ,
12 ու ամէն մէկ քաղաքին մէջ վա-
հաններ ու նիզակներ դրաւ . և
զանոնք խիստ շատ ամրացուց . ու
Յուդան ու Բենիամինը անոր հա-
րաւ էին :
- 13 Եւ բոլոր Իսրայէլի մէջ եղող
քահանաները ու Ղևտայիները՝ Ի-
րենց բոլոր սահմաններէն անոր քո-
14 վը ժողովուցան . (Քանզի Ղևտա-
ցիք իրենց արուարձանները ու
կալուածքները թողուցին , և Յու-
դայի երկրէ ու Երուսաղէմ գացին .
վասն զի ՏԵՐՈԲՈԼԱՄ ԲԱՆՈՐ
որդիքը՝ զանոնք Տէրովը քահանա-
15 յու թեւեւ մեթեցին . Եւ անիկայ
բարձր տեղերուն համար , ու Էդի-
ւաց համար , ու իր շինած շուր-
թերուն համար իրենք բուրմը
16 դրաւ :) Եւ անոնց ետեւէն՝ Իս-
րայէլի բոլոր ցեղերէն՝ Իսրայէլի
Տէր Աստուածը՝ սրտանց փնտռո-
ւներ՝ իրենց հայրերուն Տէր Աս-
տուծոյն զոհ ընելու համար Երու-
17 սաղէմ կ'երթային : Ու Յուդայի
թագաւորութիւնը զօրացուցին ,
և Սողոմոնի որդին Ռոբոլամը Ի-
րենք տարուան մէջ ուժովցուցին .
քանզի իրենք տարի Դաւիթին ու
Սողոմոնին ծառայող քայեցին :
- 18 Եւ Ռոբոլամ՝ Դաւիթի որդւոյն
Յերիմովի տղան Մալէթի
իրեն կնիկ առաւ . Զեւ Յեսսի
որդւոյն Եղիաբին տղան Աբիթը .
19 Ու անիկայ որդիներ ծնաւ անոր .
Յեուսը , Սամարիան ու Չամը :
20 Եւ անիկ ետքը Աբիսողոմին տղան
Յամարան առաւ , որ անոր ծնաւ
Աբիան , Եթթին , Չիզան ու Սա-
21 զովթը : Եւ Ռոբոլամ՝ Աբիսո-
ղոմին տղան Յամարան իր բոլոր
կնիկներէն ու հարձերէն աւելի կը
սիրէր . (վասն զի անիկայ տասնու-
ու թը կնիկ՝ ու վաթսուս հարձ ա-
ռեր էր . և քսանուու թը տղայ ու
22 վաթսուս տղան ծնաւ .) Եւ Ռո-
բոլամ՝ Մամարայի որդին Էւբիան
զուլս դրաւ , այնքան իր եղբայրնե-
րուն վրայ իշխան . քանզի գանկկայ
23 թագաւոր ընելու հարաւ : Եւ
խելացութիւն ընելով՝ իր բոլոր
տղաքները՝ բոլոր Յուդայի ու Բե-
նիամինի գաւառներուն մէջ՝ բոլոր

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 975

974

Գ. Բ. Գ. Բ.
2:

Գ. Բ. Գ. Բ.
9:

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 20:

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 9:
Ժ. Բ. 9:
Ժ. Բ. 9:
Ժ. Բ. 9:

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 31, 32:
33:

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 28:
11, 15:

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 28:
11, 15:
Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 28:
11, 15:

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 2:
Ժ. Բ. 2:
Ժ. Բ. 2:

Գ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. Բ. 15, 16:
17:

Ն. Բ. Գ. Բ.
974
* ԵՐ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

պարսպաւոր քաղաքներուն մէջ
* տեղաւորեց, և անոնց առատապա-
րուստ կու տար. ու շատ կնիկներ
փնտռեց :

ԳԼ. ԺԲ

1 Ռորովամ՝ Տերը թող տալուն համար՝ Սիսա-
կին միջոցով իր պատմի : 5 Ռորովամ ու
իշխանները՝ Սեմայային քարոզութեամբ
զարթի գալով, կործանումէ ազատ կը մնան,
բայց կը կոչուպտուն : 13 Ռորովամին թա-
գաւորութեանը օրերը ու մահն :

1 Ու երբոր Ռորովամին թագաւոր-
ութիւնը հաստատուեցաւ, ու
ինքը զօրացաւ, ԲՏերովը օրէնքը
թողոց. ու անոր հետ բոլոր Իս-
րայէլն ալ :

2 Եւ Ռորովամ թագաւորին հին-
գերորդ տարին՝ Եգիպտոսի Սիսակ
թագաւորը Երուսաղէմի վրայ ե-
լաւ. (քանզի Տերովը դէմ ապրաւ.)

3 տամբութիւն ըրեր էին.) Անի-
հազար երկու հարիւր կառքով, ու
վաթսուս հազար ձիաւորով ելաւ.
ու անոր հետ Եգիպտոսէն եկած
ժողովուրդը անթիւ էր, ու Եգի-
պտոսէն շատ զօրացաւ :

4 Թեոփլայցիք. Եւ Յուդային պա-
րսպաւոր քաղաքները առաւ, ու
5 միակ Երուսաղէմ եկաւ : Եւ Եսե-
մայի մարգարէն եկաւ Ռորովամին
ու Յուդայի իշխաններուն՝ որոնք
Սիսակին երեսէն Երուսաղէմ ժող-
վուրդը էին, ու անոնց ըսաւ. Տերը
այսպէս կ'ըսէ. Դիուք զիս թողու-
ցիք, ու ես ալ ձեզ Սիսակին ձեռ-
քէ կը թողում : Եւ Իսրայէլի
իշխանները ու թագաւորը Իսնար-
հեցան՝ ու ըսին. ԵՏերը արդար է :

7 Ու երբոր Տերը անոնց խոնարհիւ
տեսաւ, ԲՏերովը խօսքը Սեմայի-
ային եղաւ՝ ըսելով. Անոք խոնար-
հեցան, պիտի չկորսնցնենք զա-
նոնք. հապա անոնց թիւ մը ազա-
տութիւն պիտի տամ. ու իմ
բարեւութիւն Սիսակին ձեռքովը
Երուսաղէմի վրայ պիտի չթափի :

8 Սակայն ժանոր ծառայոր պիտի
ըլան, որ իմ ձեռքովը թափանա-
նու երկրի թագաւորներուն ծառա-
յութեանը Գ. Բ. Գ. Բ. զիս :

9 Նան՝ Եւ Եգիպտոսի Սիսակ թա-
գաւորը Երուսաղէմի վրայ եկաւ, և
Տերովը տանը գանձերը՝ ու թագա-
ւորին տանը գանձերը առաւ. ա-
մէնն ալ առաւ. Սողոմոնին Եշնած

10 ոսկիէ ասպարներն ալ առաւ. Եւ
Ռորովամ թագաւորը անոնց տեղը
պղնձէ ասպարներ շինեց, ու զա-
նոնք՝ թագաւորական տանը դուռը
պահպանութիւն ընող Իսուրհան-
գալակց ոստիկաններուն ձեռքը

11 յանձնեց : Ու երբոր թագաւորը
Տերովը տունը կ'երթար, սուրհան-
գալները կու գային զային զանոնք կը
կրէին, ու Իսուրհան տուրհան
զանքներէն խուցը կը դարձնէին :

12 Ուստի անոր խոնարհելուն համար
Տերովը բարկութիւնը անկէ դար-
ձաւ, ու Եգիպտոսի չորսուն
չուց. Եւ Եգիպտոսի մէջ աղէկ
բաներ կային :

13 Եւ Ռորովամ թագաւորը Երու-
սաղէմի մէջ զօրացաւ, ու թագա-
ւորութիւն ըրաւ. ու հերբոր Ռո-
րովամ թագաւորը, քառասունու-
մէկ տարեկան էր, ու տասնութ թի-
ւարի թագաւորութիւն ըրաւ. Ե-
րուսաղէմի մէջ, ու Եգիպտոսի նա-
ղապիսի մէջ՝ որն որ Տերը Իսրայէլի
ամէն ցեղերէն ընտրեց՝ իր անունը
հոն դնելու համար : ու անոր մայրը
Ամոնացի էր Նաամա անունով :

14 Եւ անիկա չորսունութիւն ըրաւ.
քանզի իր սիրտը չուղեց որ Տերը
15 փնտռէ : Ու Ռորովամին առաջին
ու վերջին գործերը՝ ահա Սեմայի
մարգարէին գրքին մէջ. Եւ Ագ-
գոյ տեսանողին ազգաբանութեա-
նը մէջ գրուած են : Եւ Ռորով-
ամին ու Յերոբոամին մէջ տեղը

16 միշտ պատերազմ կար : Ու Ռորով-
ամ իր հայրերուն հետ քնացաւ,
և Դաւիթի քաղաքին մէջ թա-
ղուեցաւ. ու անոր տեղը՝ Իսնար
որդին Աբիան թագաւոր եղաւ :

ԳԼ. ԺԳ

1 Աբիա՝ Ռորովամին տեղը անցնելով, Յերոբո-
ամին դէմ պատերազմ կ'ընէ. 4 իր փառան
իրաւացի ըլլալը Եւ յայտնէ. 13 ու Աստուծոյ
ապաւինելով՝ Յերոբոամը Եւ յաղթէ : 21 Ա-
բիային կնիկները ու որդիները :

1- Յերոբոամ թագաւորին տաս-
նութ թիւարի տարին Յուդայի
2 վրայ Աբիան թագաւորեց : Անի-
կա Երուսաղէմի մէջ իրէք տարի
թագաւորութիւն ըրաւ. և անոր
մօրը անունը ԲՏիքայիս էր, ու
Գաբաացի Ուրիելին աղբիկն էր. ու
Երիային ու Յերոբոամին մէջ

3 տեղը պատերազմ կար : Եւ Աբիա
զօրաւոր ու պատերազմող զօրքե-
րով չորս հարիւր հազար ըն-
տիր մարդիկներով պատերազմելու
պատրաստուեցաւ. Յերոբոամին
ալ անոր դիմացը ելաւ, ու թը հա-
րիւր հազար ընտիր՝ զօրաւոր ու
պատերազմող մարդիկներով :

4 Եւ Աբիա՝ Եգիպտոսի լեռնակողմը
Քեմարիմ լեռանը վրայ կայնեցաւ.
ու ըսաւ. Ով Յերոբոամ ու բո-
լոր Իսրայէլ ինձի մտիկ ընէք.
5 Դուք գիտնալու չէք որ Իսրայէլի
Տեր Աստուածը Իսրայէլի վրայ
թագաւորելը՝ յաւիտեան Դաւի-
թին ու անոր որդեանց տուած է

Ն. Բ. Գ. Բ.
971

ՏԵՍ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
13 : Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

ՅԳԼ. Գ. Բ. 6 :

Գ. Բ. Գ. Բ. 29.
Գ. Բ. 22 :
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 80 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 31 :

958
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 1, Գ. Բ. :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 20 :
957

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 22 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 12, 13, 16 :

972
Գ. Բ. Գ. Բ.
17 :
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 22, 23,
24 :
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 24, 25 :
971

Գ. Բ. Գ. Բ. 5 :
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ. 2 :

Գ. Բ. Գ. Բ. 10 :
Գ. Բ. Գ. Բ. 27 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 23, 25 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 18 :
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 47, 48 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 25, 26 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 16, 17 :
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 13, 18 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 18 :

Ն. Բ. ՇԲ.
ԻՐ 951

պարիսպներով՝ աշտարակներով՝
դռներով ու նիզերով շրջապա-
տուեք . քանզի մենք մեր Տէր Աս-
տուածը փնտռեցինք , ու փնտռել-
նուս համար՝ ամէն կողմանէ մեզի
հանգստութիւն տուաւ : Եւ շա-
նաւ շինեցին , ու յաջողութիւն
8 գտան : Եւ Ասա՝ Յուդային վա-
հան ու նիզակ կրող իրէք հարիւր
հազար զօրք , ու Բենիամինէն՝ աս-
պար կրող ու աշեղ քաշող երկու
հարիւր ութսուն հազար զօրք ու-
նէր . ասոնք ամէնք զօրաւոր կըտ-
րիճներ էին :

Ի ԳԼ. ԺԶ. Տ.
941

9 Ի իւր Եթէովպացի Ջարան հազար
անգամ հաղար զօրքով ու իրէք
հարիւր կառքով անոնց վրայ էլաւ ,
ու մինչև Ղարեւս եկաւ : Եւ Ասա
անոր դիմացը էլաւ . ու Մարեսայի
Սեփաթա ձորին մէջ պատերազմի
11 շարուեցան : Եւ Ասա էիր Տէր Աս-
տուծոյն աղաղակեց , ու թաւ .
Ո՛վ Տէր՝ Էքու առջևդ տարբերու-
թիւն մը չկայ թէ շատով և թէ
շքիով օգնութիւն ընելու մէջ .
մեզի օգնութիւն ըրէ՛ ո՛վ Տէր Աս-
տուած մեր , որովհետեւ . քեզի ա-
պաւիտեցանք , ու Բաս բազմու-
թեանս վրայ բու անունովդ եկանք .
ո՛վ Տէր , մեր Աստուածը դուն ես .
մի՛ թողուր որ մարդը քեզի դէմ

Ի ԵԼ. ԺԶ.
10. ԳԼ. ԺԶ.
14. Սաշ.
ԻՐ. 5.
Է ա թագ.
ԺԶ. 6.
Ե ԲԷՐ. առ-
կա
Է ա թագ.
ԺԶ. 45.
Ասա ԺԶ.
10.

Ժ ԳԼ. ԺԶ.
15.

12 զօրանայ : Եւ Տէրը Եթէովպա-
ցիները Ասային ու Յուդային առ-
ջև զարկաւ . ու Եթէովպացիք
13 փախան : Եւ Ասա ու անոր հետ
եղող ժողովուրդը՝ զանոնք մինչև
Ի Գերարա հայածեցին . ու Եթէով-
պացիք ինկան , և անոնց վրայ կեն-
դանութիւն չմնաց . քանզի Տէրովը
առջևը ու անոր բանակին առջևը
խորտակեցան . ու խիտ շատ ա-
14 լար առին : Եւ Գերարային բո-
լորտիքը եղող ամէն քաղաքները
զարկին . քանզի Լանոնց վրայ Տե-
րովը վախը ինկաւ . ու ամէն քա-
ղաքները կողոպտեցին . վասն զի
15 անոնց մէջը շատ աւար կար : Եւ
† հօտերուն վրաններն ալ զարկին ,
ու խիտ շատ ոչխար և ուղար առին ,
ու Երուսաղէմ դարձան :

Ի ԺԶ. Ժ. 19.
Ի. 1.

Լ ԵՆ. ԺԶ. 5.
ԳԼ. ԺԶ. 10.

† ԵՐ. հովիւ-
ներուն

ԳԼ. ԺԵ

1 Ասա՝ Յուդային հետ ու Իսրայէլէն պանդուխտ
եղողներուն հետ Ազարիա մարդաբէր խոս-
քեթն քաջաբերեցով՝ Աստուծոյ հետ հան-
գիստուր ուխտ մը կ'ընէ . 16 Իր մայրը Մաս-
թան տիկնոթեմէ կը հանէ՝ անոր կապաշ-
տութեանը համար . 18 ու նուիրուած քանիքը
Աստուծոյ տունը կը տանի , ու երկար ժամա-
նակ խաղաղութիւն կը վայելէ :

1 Ո՛վ Ավզեդի որդւոյն Ազարիային
վրայ՝ Աստուծոյ Հոգին եկաւ .
2 Եւ Ասային առջևը ելելով՝ ըսաւ՝
անոր . Ո՛վ Ասա , ու բոլոր Յու-

- Թու. ԻԶ.
2. Դատ.
Ժ. 10. ԳԼ.
Ի. 14. ԻԶ.
20.

դա ու Բենիամին , ինծի մտիկ ը-
րէք . Բ Տէրը ձեզի հետ կ'ըլլայ .
քանի որ դուք անոր հետ էք . ու
էթէ որ զանիկայ փնտռէք , զանի-
կայ կը գտնէք . բայց Թէ որ զանի-
կայ թողուք , անիկայ ալ ձեզ պիտի
3 թողու : Եւ Իսրայէլը երկար ժա-
մանակ առանց ծնամարտ Աստու-
ծոյ , առանց շարովեցնող քահա-
նայի , ու առանց օրէնքի մնացեր
4 էր . Բայց Ի իրենց նեղութեանը
մէջ՝ Իսրայէլի Տէր Աստուծոյն դար-
ձան , ու զանիկայ փնտռելով՝ զը-
5 տան : Եւ Էան ատենները Էլորին
ու մոնողին ապահովութիւն չկար .
քանզի երկիրներուն բոլոր քնակ-
չացը մէջ շատ խռովութիւններ
6 կար . Իւս ազգ ազգի հետ , ու
քաղաք քաղաքի հետ կը զար-
նուէր . ինչու որ Աստուած ամէն
նեղութիւններով զարհուրեցուց
7 զանոնք : Եւ հիմա դուք զօրա-
ցէք , ու ձեռքերնիդ չմուծէք .
վասն զի ձեր զործքին վարձը կայ :
8 Եւ Ասա աս խօսքերը ու † Ովեդ
մարդաբէրին մարդաբէրութիւնը լսե-
լով՝ զօրացաւ , և Յուդայի ու Բե-
նիամինի բոլոր երկրէն , ու ԺԵփե-
մի լեռնէն իր առած քաղաքներէն
պղծութիւնները վերցուց , ու Տե-
րովը † ԵՐ. Բ. սրահին առջևը եղող
9 Տէրովը սեղանը նորոգեց . Եւ բոլոր
Յուդան ու Բենիամինը , ու Եֆ-
րեմէն և Մանասէնն ու Շմաոնէն
անոնց քովը գտնուած պանդուխտ-
ները ժողովց . քանզի Իսրայէլէն
շատ մարդիկ անոր կողմը անցան ,
շատնելով որ անոր Տէր Աստուածը
10 անոր հետն է : Եւ անոնք Ասային
Թագաւորութեանը տասնուհին-
գերորդ տարւոյն երրորդ ամիսը Ե-
11 րուսաղէմի մէջ ժողովեցան . Լու-
ան օրը իրենց Էբերած աւարէն
Տէրովը զըճ ըրին . եօթը հարիւր
արջառ . ու եօթը հազար ոչխար .
12 Եւ ծուխտ ըրին որ իրենց հայրե-
րուն Տէր Աստուածը՝ բոլոր սրտով
13 ու բոլոր հոգիով խնդրեն . Եւ
ո՛վ որ Իսրայէլին Տէր Աստուածը
չփնտռէ , Թէ պղտիկ և թէ մեծ ,
Թէ էրիկ մարդ և թէ կնիկ ըլլայ
14 Ընացուի . ու մեծ ձայնով , և
ցնծութեամբ , ու փողերով , ու
եղջիւրներով՝ Տէրովը երգում ըրին :
15 Եւ բոլոր Յուդան ան երգումին
վրայ ուրախացաւ . քանզի իրենց
բոլոր սրտովը երգում ըրին , ու
ձիւրեց բոլոր կամովը խնդրելով՝
գտան զանիկայ . ու Տէրը ամէն
կողմանէ հանգստացուց զանոնք :
16 Եւ Ասա Թագաւորը իր † մայրը
Ղարաբան ալ տիկնութեանէ հա-
նց . վասն զի անիկայ Աստարով-

Ն. Բ. ՇԲ.
941

Բ ԵՎ. Դ. Տ.
Է ԶԳ. 4. 15.
ա ՄԵ. ԻԶ.
9. ԳԼ. ԼԶ.
12. 13. Ե-
րեմ. ԻԶ.
13. Մատ.
Է. 7.
Դ ԳԼ. ԻԶ.
20.
Ի Ո՛վ. Դ. 4.
Զ ԼԶ. Ժ. 11.
Է Բ ՕՐ. Դ.
29.
Ը Դատ. Ե. 6.

Բ Մատ. ԻԶ.
7.

† ԸՐ. Լ. Դ.
Եւ Ա. Դ.
Բար. Բ. Ո՛վ.
Գեդի որ.
Դ. Դ. Ե. Գ.
Բ. Դ.
Ժ ԳԼ. ԺԶ. 19.

Ի ԳԼ. Ժա.
16.

Ի ԳԼ. ԺԶ.
13.

Զ Զ Թագ. ԻԶ.
3. ԳԼ. ԼԶ.
31. Դեմ. Ժ.
Ժ. 29.

Ի Ե. Բ. 20.

Ը Բ ՕՐ. ԺԶ.
5. 9. 15.

3 ԶԳ. 2.

† ԵՐ. մեծ
մայրը. Ե. Ե.
Գ Թագ. ԺԶ.
2. 10.
Զ Զ Թագ.
ԺԶ. 13.

Ն. Բ. Զ. Բ. 941

Տ. Գ. Ժ. Գ. 3
Տ. Գ. Ժ. Գ. 14, 15

Թին կուռք չինք էր . իսկ Ասա անոր կուռքը կոտորեց ու փշրեց , ու կեղրոն հեղեղատին մէջը այրեց ,

17 Բայց ճարձր տեղումներ Իսրայէլէն չվերցան . սակայն Ասային սիրտը իր կէտքը բոլոր օրերուն մէջ՝

18 ուղիղ էր : Եւ իր հօրը նուիրած ու իր նուիրած բաները՝ արծաթը , ու ոսկին , ու անթիւները՝ Աստուծոյ

19 ծոյ տունը տարաւ : Ու մինչև Ասային թաղաւորութեանը երսու՝ նուհիւնգերորդ տարին՝ պատերազմ չեղաւ :

ԳԼ. ԺԶ

1 Ասա՝ Ասորիներուն օգնութեամբ՝ Ռաման շինելէն կը դադարեցնէ Բաասան : 7 Աս բաւարար փողով Անանիէն յանդիմանութիւն լսելուն համար՝ բանոր կը զնէ զանկայ : 12 Ասա իր հիւանդութեան ատենը՝ Աստուծոյ օգնութիւն չփնտեր , հապա բժշկիներէն :

13 Անոր մահը ու թաղումը :

1 Ասային թագաւորութեանը երստուովցերորդ տարին՝ Իսրայէլի Բաասա թագաւորը Յուդայի դէմ էլաւ , ու Ռաման շինեց , Բոր Յուդայի Ասա թագաւորին կողմը

2 մտնող ժողովը չթողցաւ : Եւ Ասա Տերոջը տանը՝ ու թագաւորին տանը զանձերէն՝ արծաթ ու ոսկի հանեց , ու Դամասկոս բնակող Ասուրոց թագաւորին՝ Բենադադին

3 խրկեց՝ ըսելով . Իմ ու քու մէջը , և իմ հօրս ու քու հօրդ մէջը դաշնակցութիւն կայ . ապա քեզի արծաթ ու ոսկի կը խրկեմ . Եկուք , Իսրայէլի Բաասա թագաւորին հետ ունեցած դաշնակցութիւնը արեք , որ անիկայ իմ վրայէս ետ քաշուի :

4 Ու Բենադադը Ասա թագաւորին խօսքը մոռիկ ըրաւ . և իր զօրաւորները Իսրայէլի քաղաքներուն վրայ խրկեց . ու Իյօնը , Դանը , Աբելմայիմը , ու Նեփթաղիմի բոլոր շտեմարանի քաղաքները զարկին : Եւ Բաասա առ Բաւն լսելով՝ Ռաման շինելէն ետ ձեցաւ , ու

6 զործը դադարեցուց : Ուստի Ասա թագաւորը բոլոր Յուդան առաւ , ու Բաասային շինած Ռամայի քաղաքը ու փայտերը վերցուցին . ու անոնցով Գաբան ու Մասփան շինեց :

7 Եւ ան ատենը Էնանի տեսանողը Յուդայի Ասա թագաւորին եկաւ , ու անոր ըսաւ . Տրոյմհետեւ դուն Ասորոց թագաւորին ապաւինեցար , ու քու Տէր Աստուծոյդ չապաւինեցար , անոր համար Ասուրոց թագաւորին զօրքը քու ձեռքէդ ազատեցաւ : Միթէ Էնթէովպաղիք ու Ղիթէացիք խիստ շատ կառերով ու ձիւարներով՝ բազմաթիւ զօրք չէին . բայց ու

րովհետեւ դուն Տերոջը ապաւինեցար , զանոնք քու ձեռքդ մատնեց . Էֆանգի Տերոջը աչքերը բոլոր երկիրը կը դիտեն , որ իրեն ուղիղ արտով յարողները ուժովքներն . Եդուն առ բանի մէջ տղիւտութիւն բերի . ասէկ ետքը Էպա

10 տերազմներ պիտի ունենաս : Եւ Ասա ան տեսանողին որդեղեցաւ , ու ծանկիկայ բանոր դրաւ . վասն զի աս բանիս համար խիստ բարկացաւ անոր . ու ան ատենը Ասա ժողովուրդէն մէկ քանիները հարստահարեց :

11 Էւ Ասային առաջին ու վերջին պատմութիւնը՝ ահա Յուդայի ու Իսրայէլի թագաւորներուն զրքին մէջը գրուած է : Եւ Ասա իր թագաւորութեանը երստուիններորդ տարին շատ հիւանդացաւ . ու անոր հիւանդութիւնը ծանրացաւ . և իր հիւանդութեանը մէջն ալ ԵՏէր չփնտերեց , հապա բժշկները

13 ները չէր եղ : Էւ Ասա իր հայրերուն հետ քնացաւ . ու անիկայ իր թագաւորութեանը քառասուն

14 ումէկերորդ տարին մեռաւ : Ու զանկիկայ Դաւիթի քաղաքին մէջը՝ իրեն համար փորած դերեզմանը թաղեցին . և զանկիկայ ծխունկերով ու իւղաղործի արուեստին զանազան բաղադրութիւններով լեցուն անկողինի մը մէջ պառկեցուցին , ու անոր վրայ խիստ շատ քանիք ձիւներն :

ԳԼ. ԺԷ

1 Յովսափատ՝ Ասային տեղը յաջորդելով՝ ազնի կերպով կուտակարէ ու յաջորդութիւն կը գտնէ : 7 Ղևտացիք ու իշխաններ կը խրկէ , որ Աստուծոյ օրերը Յուդային տրվեցնեն : 10 Աստուծոյ վախը Յովսափատին թշնամիներուն վրայ ըլլալով՝ անոնցմէ ոմանք անոր ընծաներ կը բերեն ու հարկ կու տան : 12 Անոր մեծութիւնը , պաշտամարները ու զօրքերը :

1 Եւ անոր տեղը՝ անոր որդին՝ Յովսափատը թագաւոր եղաւ , ու Իսրայէլի դէմ զօրացաւ :

2 Եւ Յուդային ամեն պարսպաւոր քաղաքներուն մէջը զօրքեր դրաւ . ու Յուդայի երկրին մէջը՝ ու Բանոր հօրը Ասային առած Եփրեմի քաղաքներուն մէջը բերդապահ

3 զօրքեր դրաւ : Եւ Տէրը Յովսափատին հետն էր . քանզի անիկայ իր հօրը Դաւիթին առջին ծամբաներուն մէջը քաղեց , ու Բահաղիմը

4 չփնտերեց , հապա իր հօրը Աստուածը փնտերեց , անոր պատուիրաններուն մէջը քաղելով , և չէ թէ Էսրայէլին րոածին պէս

5 ընկաւ : Եւ Տէրը թագաւորութիւնը անոր ձեռքին մէջը հասաւ :

Ն. Բ. Զ. Բ. 941

Է. Գ. Ժ. Գ. 21 : Առաջ . Է. 21 : Ժ. Գ. 3 : Երեմ . Ժ. 17 : Է. Գ. 19 : Զ. Բ. Գ. 10 : Է. Գ. Ժ. Գ. 13 : Է. Գ. Ժ. Գ. 16 : Է. Գ. Ժ. Գ. 26 : Երեմ . Ժ. 2 : Մատ . Ժ. 2 : Է. Գ. Ժ. Գ. 23 :

Է. Գ. Ժ. Գ. 5 : 914
Է. Գ. Ժ. Գ. 24 :

Ժ. Գ. Ժ. Գ. 1 : Գ. Ժ. Գ. 39 : 40 : Է. Գ. Ժ. Գ. 19 : Երեմ . Է. 5 :

Է. Գ. Ժ. Գ. 24 :

Է. Գ. Ժ. Գ. 5 :

Է. Գ. Ժ. Գ. 25 :

940
Որ է տասը ցեղերուն Յուդային բաժնուներէն հետեւ . որուն վրայ Ասա թագաւորէր աս ատենը :
Է. Գ. Ժ. Գ. 17, 18 :
Է. Գ. Ժ. Գ. 9 :

941
Է. Գ. Ժ. Գ. 1 : Գ. Ժ. Գ. 2 :
Է. Գ. Ժ. Գ. 1 : Երեմ . Ժ. Գ. 5 :

Է. Գ. Ժ. Գ. 9 :
Է. Գ. Ժ. Գ. 3 :

Ն. Բ. Զ. Բ. 914

Գ. Բ. Զ. Բ. 27 : Գ. Բ. Զ. Բ. 25 :

913
Ե. Գ. Զ. Բ. 27 : Գ. Բ. Զ. Բ. 1 :

912
Գ. Բ. Զ. Բ. 43 : Գ. Բ. Զ. Բ. 17 : Գ. Բ. Զ. Բ. 3 : Գ. Բ. Զ. Բ. 3 :

Ե. Գ. Զ. Բ. 3 : Գ. Բ. Զ. Բ. 7 :

Գ. Բ. Զ. Բ. 5 :

Գ. Բ. Զ. Բ. 2 :

Գ. Բ. Զ. Բ. 2 : 9 :

Լ. Զ. Բ. 2 :

տատեց . ու բոլոր Յուդան Եւթու-
սափատին ընծաներ կու տար . Էւ
անոր հարառութիւնը ու փառքը
6 շատցաւ . Ու անոր սիրտը Տէրոյն
ճամբաներուն մէջը բարձրացաւ .
Էւ անիկայ բարձր տեղերը , ու Աս-
տարով թի կուռքեն ալ Յուդայէն
վերցուց :
7 Եւ իր Թագաւորութեանը եր-
րորդ տարին իր իշխանները Բեն-
հայիլը , Արդիան , Չարարիան ,
Նաթանայէր ու Միքիան խրկեց ,
Էոր Յուդայի քաղաքներուն մէջը
8 սորվեցնէին . Եւ անոնց հետ էին
Սեմայիա , Նաթանիա , Չարա-
դիա , Ապայէլ , Սեմիարամով ,
Յովնաթան , Արոնիա , Տուբիա ու
Տորադոնիա Ղեւտացիները . նաեւ
անոնց հետ Եղիսամա ու Յովրամ
9 քահանաները . Էւ Յուդայի մէջ
կը սորվեցնէին , ու Տէրոյն օրի-
նաց զիրքը անոնց հետն էր , Էւ
Յուդային ամէն քաղաքները կը
պտրտէին , ու ժողովուրդին կը
սորվեցնէին :
10 Եւ Յուդայի բոլոր քաղաքները
երկիրներուն բոլոր Թագաւորու-
թիւններուն վրայ Եւ Տէրոյն վախը
ինկաւ , ու Յովսափատին հետ
11 պատերազմ չբրին : Եւ Փղտա-
ցիներէն ու Եւթուսափատին ընծա-
ներ ու հարկի ստակ կը բերէին .
Էւ Արաքացիներն ալ Զուրեհն եւ-
թը հազար եօթը հարիւր խոյ , ու
եօթը հազար եօթը հարիւր նո-
12 խազ կը բերէին անոր : Եւ Յով-
սափատ երթալով խիստ մեծցաւ ,
ու Յուդայի մէջ բերդեր , ու շուե-
13 մարանի քաղաքներ շինեց : Եւ
անիկայ Յուդայի քաղաքներուն
մէջ շատ զործքեր ունէր , ու Ե-
րուսաղեմի մէջ զօրաւոր կտրիճներ
ու պատերազմող մարդիկներ ու-
14 նէր : Եւ աս էր անոնց թիւը ի-
րենց ազգատոհմներուն համեմատ .
Յուդայի հազարապետները Եղնա
իշխան , ու անոր հետ իրեք հարիւր
15 հազար զօրաւոր կտրիճներ . Եւ
անկէ ետքը Եւթուսան իշխան , ու
անոր հետ երկու հարիւր ութսուն
16 հազար Բուրդի . Եւ անկէ ետքը
Չեքրիի որդին Սամարիան , Էոր Տէ-
րոյն ուխտաւորն էր , ու անոր հետ
երկու հարիւր հազար զօրաւոր
17 կտրիճներ . Ու Բենիամինսն զօրա-
ւոր կտրիճ Եղիսաղան , Էւ անոր հետ
երկու հարիւր հազար աղեղնաւոր
18 ու ասպարաւոր Բուրդի . Եւ անկէ
ետքը Յովզաբաբ , ու անոր հետ
հարիւր ութսուն հազար սպառա-
19 զներսայ Բուրդի : Ասոնք էին Թա-
գաւորին ծառայութիւն ընողները ,
բաց ի Էւն մարդիկներէն որոնք

Թագաւորը բոլոր Յուդային պա-
րապաւոր քաղաքներուն մէջը դը-
րաւ :

ԳԼ . ԺԸ

1 Յովսափատ Բաբարին հետ խնամութիւն
ունենալով , անոր հետ Ռամովի գաղափարի
վրայ պատերազմի երթալու կը համոզուի : 4
Արաք Եւթուսափատին խորհելով
պատերազմին մէջ կը սպաննուի Եւթուսային
ըսածին համեմատ :
1 Եւ Յովսափատ խիստ շատ հա-
րառութիւն ու փառք ու-
նեցաւ . Էւ Բաբարին հետ խնա-
2 մութիւն ըրաւ : Էւ մէկ քա-
նի տարիէն ետքը Սամարիա ի-
ջաւ Արաքաբ անոր . Էւ Արաքաբ անոր
ու անոր հետ եղող ժողովուր-
դին խիստ շատ ուխտները ու
արջաւունք մտրկեց , ու զանիկայ
համոզեց որ Ռամովի գաղափար-
3 զը ելէ : Եւ Իսրայէլի Արաքաբ
Թագաւորը Յուդայի Յովսափատ
Թագաւորին ըսաւ . Ինձի հետ
Ռամովի գաղափար կ'երթան . ու
անիկայ անոր ըսաւ . Ես քեզի պէս
եմ , ու իմ ժողովուրդս քու ժո-
ղովուրդի պէս է . ու քեզի հետ
պատերազմի կ'երթան :
4 Եւ Յովսափատ Իսրայէլի Թա-
գաւորին ըսաւ . Հիմա Եւթուսային
5 Խօսքը փնտռէ : Ու Իսրայէլի
Թագաւորը մարդարէները ժողովեց ,
որոնք չորս հարիւր հոգի էին , ու ա-
նոնց ըսաւ . Ռամովի գաղափարի
վրայ պատերազմելու երթանք ,
թէ էտ կենամ . ու անոնք ըսին .
Գնա . վասն զի Աստուած զուհի
Թագաւորին ձեռքը պիտի տայ :
6 Եւ Յովսափատ ըսաւ . Աս տեղս
Տէրոյն ուրիշ մարգարէ մըն ալ
7 չկայ . որ անոր հարցըներէն Ու
Իսրայէլի Թագաւորը Յովսափա-
տին ըսաւ . Կայ մէկ ուրիշ մարգ-
մըն ալ , որուն միջոցով կ'եննէ
Տէրոյն հարցընէ . Բայց ես զանի-
կայ կ'ատեմ . քանզի ինձի համար
աղէկ մարգարէութիւն չունեմ , հա-
պա միշտ գէշ . անիկայ Յեմայի որ-
դին Միքիան է : Եւ Յովսափատ ը-
սաւ . Թագաւորը այդպէս չըրուցէ :
8 Ու Իսրայէլի Թագաւորը ներքի-
նի մը կանչեց , ու ըսաւ . Յեմայի
որդին Միքիան շուտով հո-
9 Եւ Իսրայէլի Թագաւորը ու Յու-
դայի Յովսափատ Թագաւորը Սա-
մարիայի դրանը առջևի հրապարա-
կին մէջ ամէն մէկը Բաբարին
զգեստներ հազած իր ամթողին
վրայ նստեց , ու բոլոր մարգա-
րէները անոնց առջև մարգարէու-
10 թիւն կ'ընէին : Էւ Բանանայի
որդին Սեդեկիան իրեն երկաթէ
եղջիւրներ շինեց , ու ըսաւ . Տէրը

Ն. Բ. Զ. Բ. 912

897
Գ. Բ. Զ. Բ. 5 : Գ. Բ. Զ. Բ. 15 : Գ. Բ. Զ. Բ. 2 : Գ. Բ. Զ. Բ. 3 :

Գ. Բ. Զ. Բ. 2 : Գ. Բ. Զ. Բ. 1 :

Ն. Բ. Զ. Բ.
897

այսպէս կ'ըսէ . Ասորհները առնց-
մով պիտի զարնես , մինչև որ զա-
11 նոնք բնաջննել ընես : Բոլոր մար-
գարէներն ալ այնպէս կը մարգա-
րեանային ու կ'ըսէին . Ռամովթ
զաղաաղը էլիր , ու յաջողութիւն
պիտի ունենաս , և Տէրը շնորհ-
ութեամբ թագաւորին ձեռքը պիտի տայ :

12 Ու Միքիան կանչելու գացող
մարդը խօսեցաւ անոր՝ ըսելով .
Ահա ա՛յն մարգարէները մէկ բեր-
նով թագաւորին համար բարու-
թիւն խօսեցան . թող քու խօսքդ
ալ անոնց մէկուն խօսքն պէս ըլ-
13 լայ , ու բարութիւն խօսէ : Իսկ
Միքիա ըսաւ . Տէրը կենդանի է
որ՝ էիմ Աստուածս ինծի ինչ որ
ըսէ , ան պիտի խօսիմ :

14 Ու երբոր անիկայ թագաւորին
եկաւ , թագաւորը անոր ըսաւ . Ո՛վ
Միքիա՛ Ռամովթ զաղաաղը պա-
տերազմելու երթանք , թէ ետ կե-
նամ : Եւ անիկայ ըսաւ . Ելէ՛ք ,
ու յաջողութիւն պիտի ունենաք .

15 ու ձեր ձեռքը պիտի տրուին : Եւ
թագաւորը անոր ըսաւ . Մինչև
քանի՞ անգամ երդմնցնեմք քեզ ,
որ Տէրովը անուանով ճշմարիտը
16 միայն խօսիս ինծի : Ու անիկայ
ըսաւ . Բոլոր Իսրայէլը հովիւ չու-
նեցող ոչխարներու պէս՝ լեռներու
վրայ ցրուած տեսայ . և Տէրը ը-
սաւ . Ասոնք տէր չունին . ամէն
մարդ խաղաղութեամբ թող իր
17 տունը դառնայ : Եւ Իսրայէլի
թագաւորը՝ Յովսափատին ըսաւ .
Քեզի չոսի՛ որ անիկայ ինծի համար
աղէկ մարգարէութիւն չընէր , հա-
18 պա գէշ . ու Մեփտէ՛ ըսաւ . Ու-
րեմ Տէրովը խօսքը մտիկ ըրէք .
Տէրը իր աթոռին վրայ նստած տե-
սայ . ու երկինքի բոլոր զօրքերը
անոր ալ կողմը ու ձախ կողմը կայ-
19 ներ էին . ու Տէրը ըսաւ . Իսրայէ-
լի Աքաբը թագաւորը ո՛վ կոնայ
խաբել , որ Ռամովթ զաղաաղը
եղէ ու կոտորէ . և մէկը այսպէս՝
20 ու մէկը այնպէս ըսաւ : Ու մէկ
ւոգի մը եկաւ , և Տէրովը առջև
կայնեցաւ , ու ըսաւ . Չանիկայ
նա կը խաբեմ , ու Տէրը անոր ը-
21 սաւ . Ի՞նչ միջոցով : Ու անիկայ
ըսաւ . Ելեմ , ու անոր բոլոր մար-
գարէներուն բերանը սուտ ոգի ըլ-
լամ . և Տէրը ա՛նք ըսաւ . Դուն
պիտի խաբես , ու պիտի յաջողիս .

22 եւ՛ր ու այնպէս ըրէ : Եւ հիմա
ահա է Տէրը աս քու մարգարէնե-
րուդ բերանը սուտ ոգի գրէր է .
բայց Տէրը քեզի համար չարիք խօ-
սեցաւ :

23 Ան ատենը Գանանայի որդին Սե-
ղեկիան մօտեցաւ , ու Միքիային

Ի Թու . ի ր .
18 : 20 : 35 :
Ի Գ . 12 : 26 :
Ի Գ . 13 : 2
Ի Թագ . ի ր .
14 :

Ե Թագ 3 Թ .
6 :

Ե Թագ . Ժ ր .
18 : Եւ Ժ Ժ .
14 : Եւ Եկ .
Ժ Գ . 0 :
Ե Երեմ . ի .
2 : Մար .
Ժ Գ . 65 :
Գոր . ի Գ .
2 :

ձնտօնի զարկաւ , ու ըսաւ . Տէրովը
Հոգին * ի՞նչպէս իմ քովէս եկաւ՝
24 քեզի հետ խօսելու համար : Եւ
Միքիա ըսաւ . Դուն ալ պիտի
տեսնես՝ ան օրը որ պահուելու հա-
մար սենեակէ սենեակ մտնես :

25 Ու Իսրայէլի թագաւորը ըսաւ .
Միքիան առէ՛ք , ու զանիկայ Ամոն
քաղաքապետին՝ և թագաւորի որ-
26 դւոյն Յովսափատ տարէք , Ու ըսէ՛ք .
Թագաւորը այսպէս կ'ըսէ . Եւ Աի-
կայ բանտը դրէք . ու մինչև որ ես
խաղաղութեամբ դառնամ , զանի-
կայ նեղութեան հացով ու նեղու-
27 թեան ջրով կերակրեցէ՛ք : Եւ
Միքիա ըսաւ . Թէ որ բնաւ խա-
ղաղութեամբ դառնամ , Տէրը ինձ
մով խօսած չըլլայ . ու ըսաւ . Ո՛վ
ժողովուրդներ՝ ամենքդ ալ լսեցէ՛ք :

28 Եւ Իսրայէլի թագաւորը ու
Յուդայի Յովսափատ թագաւորը՝
29 Ռամովթ զաղաաղը ելան : Ու
Իսրայէլի թագաւորը Յովսափատին
ըսաւ . Կերպարանքս պիտի փոխեմ ,
ու ա՛յնպէս պատերազմի պիտի մըտ-
նեմ . բայց դուն քու հաջուստդ
հազիր . և Իսրայէլի թագաւորը իր
կերպարանքը փոխեց . ու պատե-
30 րազմին մէջը մտան : Եւ Ասորոց
թագաւորը իր կառապետներուն
պատուիրեց ու ըսաւ . Պգտիկի
կամ մեծի հետ մի՛ պատերազմիք ,
բայց միայն Իսրայէլի թագաւորին
31 հետ : Ու երբոր կառապետները
Յովսափատը տեսան , Իսրայէլի
թագաւորը ասիկայ է՝ ըսելով , ա-
նոր վրայ պատերազմելու գացին .
և Յովսափատ աղաղակեց . ու Տէ-
րը անոր օգնութիւն ըրաւ . և Աս-
տուած զանոնք անկէ դարձուց :

32 Ու երբոր կառապետները տեսան որ
անիկայ Իսրայէլի թագաւորն է ,
33 անկէ ետ դարձան : Եւ մարդուն
մէկը † ուժով մը իր աղեղը քաշեց ,
ու Իսրայէլի թագաւորը † զրահին
օղակներուն մէջէն՝ զարկաւ . ան
ատենը անիկայ իր կառավարին ը-
սաւ . Չեռքդ դարձուր , ու զիս
բանակէն հանէ . քանզի վիրաւո-
34 րուեցայ : Եւ ան օրը պատերազմը
աստուկացաւ . ու Իսրայէլի թագա-
ւորը մինչև իրիկուն Ասորոց զի-
մացը՝ իր կառքին մէջը կեցաւ , ու
արևուն մտած ատենը մեռաւ :

Ն. Բ. Զ. Բ.
897

* Եբբ . Եր
ճամբով

Բ ԳԼ Ժ Գ 10 :

+ Ա-Մ . ա.
ոսնց զի-
տաւորու-
թեան
* Եբբ . յո-
գուածնե-
րուն ու զու-
րահին մէջ
տեղէն

ՓԼ . ԺԹ

1 Յովսափա՛ Յեւ մարգարէն կը յանդիմո-
նուի . իր թագաւորութեանը մէջ կը պորտի
ու աստուածապաշտութեան կը յորդորէ ժողո-
վուրդը . 5 զատուորներուն , 8 քահանանե-
րուն ու Ղեառացիներուն պատուէրներ կու
տայ :

1 Իւ Յուդայի Յովսափատ թագա-
ւորը խաղաղութեամբ երուսա-

Ն . Բ . ԶԲ .
896

Ը աթաղ . Գ .
13 :

Յ Սաղ . Ի Ե .
15 : Տխ . 1 .
2 : Տիդ . 1 .
2 : Տխ . 8 :

Զ Թու . Ժ ա .
25 : 26 : Ի Դ .
2 : ԳԼ . Ժ Ե .
1 : Ի Դ . 20 :

Ճ Ել . Ժ Դ . 13 :
14 : Ի Օր .
ա . 29 : 30 :
լ ա . 6 : 8 :
ԳԼ . ԼԲ . 7 :

Դ Ել . Ժ Դ . 13 :
14 :

Ե Թու . Ժ Դ .
9 : ԳԼ . Ժ Ե .
2 : ԼԲ . 8 :

Զ Ե . Դ . 31 :

Ը Ես . Է . 9 :

Կ ՍԽ . Ժ Դ .
20 :

Լ ա ՍԽ . Ժ Դ .
31 : Սաղ .
34 : 1 :

Կ ա ՍԽ . Ժ Դ .
41 : ԳԼ . Ե .
13 : Է . 3 : 6 :

մեզ վորնտելու քու ժառանգու-
12 Թենեդ , որն որ մեզի տուիր : Ով
մեր Աստուածը՝ Հաննոց դատաս-
տան չեն աներ . քանզի մեր վրայ
եկող աս մեծ բազմութեանը դէմ
դնելու զօրութիւն չունինք , ու
չենք գիտեր ինչ բնելու ենք . Հա-
պա չմեր աչքերը քու վրայ են :
13 Եւ բոլոր Յուդայեանք իրենց ըն-
տանիներովը , կնիկներովը՝ ու
տղարներովը՝ Տերօջը առջևը կայ-
ներ էին :
14 Ան ատենը Ասափի որդիներէն
Հառացի Մաթանիայի որդւոյն
Յէրեկ որդւոյն Բանեայի որդւոյն
Չաքարիայի որդւոյն Յազեկէին վը-
րայ շտերօջը Հողին եկաւ ժողով-
15 քին մէջը . Ու անիկայ ըսաւ . Ով
բոլոր Յուդա ու Երուսաղեմի բնա-
կիւնք , ու դուն Յովսափատ թա-
գաւոր՝ մտիկ ըրէք , Տէրը ձեզի
այսպէս կ'ըսէ . Տղաք մի վախճաք ,
ու աս մեծ բազմութեանը երեսէն
մի զարհուրիք . քանզի պատերազ-
մը ձերը չէ . Հապա Աստուծոյ է :
16 Վազը անոնց վրայ իջէք . ահա ա-
նոնք Ասիսի զառ 'ի վեր պիտի ել-
լին . ու զանոց հնգեղատնի ծայրը
Տերուելի անապատին առջևը պիտի
17 դնենք : Աս պատերազմի մէջ դուք
պիտի չպատերազմիք . դուք երե-
ցէք ու կայնեցէք , որ Տերօջը ձե-
զի ըրած փրկութիւնը տեսնէք . ով
Յուդա ու Երուսաղեմ՝ մի՛ վախ-
նաք ու մի՛ զարհուրիք . վաղը ա-
նոնց դիմակը ելէք . Դու Տէրը ձեզի
18 հետ պիտի ըլլայ : Ան ատենը Յով-
սափատ Երեւը գետինը ծռեց , ու
բոլոր Յուդան , ու Երուսաղեմի
բնակիւնքը Տերօջը առջևը երեսի
վրայ ինկան , ու Տերօջը երկրպա-
19 գութիւն ըրին : Եւ Կահաթեանց
որդիներէն , ու Կորիսեանց որդի-
նէն եղող Հառացիները՝ Իսրայէլին
Տէր Աստուծոյը խիստ բարձր ձայ-
նով օրջեցու ելան :
20 Եւ առաւօտուն կանուխ ելան ,
ու Թեկուէի անապատը զացին .
ու անոնց երթալու ատենը՝ Յով-
սափատ կայնեցաւ , ու ըսաւ . Ով
Յուդա ու Երուսաղեմի բնակիւնքը
ինծի մտիկ ըրէք . Է շէր Տէր Աս-
տուծոյն Հաւատացէք , ու ապա-
հով պիտի ըլլաք . անոր մարդարե-
ներուն Հաւատացէք , ու յաջո-
21 ղութիւն պիտի խոնենաք : Եւ ժո-
ղովուրդին հետ խորհուրդ ըրաւ ,
ու Տերօջը երգեցողներ որոշեց , որ
զօրքին առջևէն ելին , "ու Տէր-
ուրը փառք օրջին , ու ըսեն .
Է Գոհացէք Տերօջին , Դինու որ
անոր որդրմութիւնը յաւիտեան է :
22 Ու երբոր անոնք յնծութեան

երգր ու օրջութիւնը սկսան , Բու-
դայի վրայ եկող Ամմոնի ա- Մու-
վաքի որդիներուն , ու Սէրի լեռանը
բնակիւնքն զէմ՝ շտերօջը դարանա-
կայնք հանեց . և անոնք կոտորե-
23 ցան . Բանդի Ամմոնի ու Մովաբի
որդիքը Սէր լեռանը բնակիւնքն
վրայ ելան , որ զանոնք Շարդեն ու
բնաջինջ ընեն . ու երբոր Սէրի
բնակիւնքը հատցոցին , մէկմէկ
24 կոտորելու ելան : Եւ Յուդայեանք
անապատին մէջ եղող դիտանոցը
հասնելով , ան բազմութեանը նա-
յեցան . և ահա անոնց դիւրը գետ-
նի վրայ փռուած էին , ու ապա-
25 տուած մը չկար : Ան ատենը Յով-
սափատ ու անոր ժողովուրդը անոնց
աւարը ժողվելու զացին . ու դիե-
րուն մէջը շատ ապրանք ու պա-
տուական ամաններ գտան . ու ի-
րենց համար կողպատեցին , մինչև
որ ալ չէին կրնար տանիլ- ու ա-
ւարը իրեք օր ժողվեցին , վասն զի
խիստ շատ էր :
26 Եւ չորրորդ օրը Օրջութեան
հովիտը ժողովուրդեցան . քանզի հոն
Տէրը օրջեցին . անոր համար ան
տեղւոյն անունը Օրջութեան հո-
27 վէտ կոչեցին մինչև աս օրս : Եւ
բոլոր Յուդայի ու Երուսաղեմի
մարդիկները ու անոնց առաջնորդը
Յովսափատ՝ մեծ ուրախութեամբ
Երուսաղեմ դարձան . քանզի Տէրը
"զանոնք իրենց թշնամիներէն աչա-
28 րելով՝ ուրախացուցեր էր . Եւ տա-
նիկներով , քանիներով ու փողե-
րով Երուսաղեմ Տերօջը տունը
29 զացին : Ու ամէն երկիրներուն
թագաւորութեանցը վրայ "Աս-
տուծոյ վախը ինկաւ , երբոր լսե-
ցին որ Տէրը Իսրայէլի թշնամեացը
30 հետ պատերազմեցաւ : Եւ Յովսա-
փատին . թագաւորութիւնը խա-
ղաղ էր . ու անոր Է Աստուածը
զանիկայ ամէն կողմանէ հանգստա-
ցուց :
31 "Եւ Յովսափատ Յուդայի վրայ
թագաւորութիւն ըրաւ . երսուն-
ուհինգ տարեկան էր՝ երբոր թա-
գաւոր եղաւ , ու քսանուհինգ տա-
րի Երուսաղեմի մէջ թագաւորեց .
և անոր մօրը անունը Ագուբա էր ,
32 ու Սաղիին աղջիկն էր : Եւ անիկայ
իր հօրը Ասային ծամրուն մէջ քա-
լեց , ու անկէ լստորեցաւ , Տերօջը
33 առջևը ուղղութիւն ընելով : Բայց
բարձր տեղուանը չկրցան . ու
ժողովուրդը տակաւին յսիրտերնին
չէին շնորհած իրենց հարցը Աստու-
34 ծոյն : Եւ Յովսափատին մնացորդ
պատմութիւնը՝ առաջինը ու վեր-
ջինը՝ ահա Իսրայէլի թագաւորնե-
րուն գրքին մէջը յիշուած է Անա-

Ն . Բ . ԶԲ .
896

Ը Դառ . Է .
22 : Եսաթաղ .
Ժ Դ . 20 :

Կ Ե Ե Դ . Ժ Դ .
43 :

Կ ԳԼ . Ժ Ե .
10 :

Կ ԳԼ . Ժ Ե .
15 : ՅԲԲ .
ԼԴ : 29 :

Կ Ժ Թաղ .
Ի Բ . 41 : Ը :

Կ ՏԽ . ԳԼ .
Ժ Է . 6 :

Կ ԳԼ . Ժ Դ .
14 : Ժ Թ . 3 :

Կ Ժ Թաղ .
Ժ Դ . 1 : 7 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 885

Է. Բ. Գ. Բ. 18:

Է. Բ. Գ. Բ. 18: Է. Բ. Գ. Բ. 27:

ւոր եղած ատենը՝ երսուռուերկու տարեկան էր. և ութը տարի Երուսաղեմի մէջ թագաւորութիւն ըրաւ. և անիկայ մեռաւ շատանց մկուսք անոր վրայ զաւելուն՝. ու զանիկայ Դաւիթի քաղաքին մէջը թաղեցին, ըայց չէ թէ թագաւորաց զերեւմաններուն մէջը:

ԳԼ. ԻԲ

1 Որոգիս իր հօրը տեղը կը յաջորդէ, ու չար կերպով կը թագաւորէ. 5 Աքաաթի որդւոյն Յովամին հետ դաշնակցութիւն ունենալով՝ Յուէն կը սպաննուի: 10 Գոթողիս՝ բոլոր թագաւորական սերունդը կորսնցնելով, բաց ի Յովամէն՝ որն որ անոր Յօաթէն հօրընորը պահէր էր, ինքը կը յափշտակէ թագաւորութիւնը:

1 Աւ Երուսաղեմի բնակիչները՝ անոր տեղը անոր պզտիկ որդին՝ Ուրոգիան թագաւոր ըրին. քանզի Արաքացւոց բանակովը եկող զունդերը բոլոր ախէ Բ մեծերը մեռցուցեր էին. այսպէս Յուդայի Յովրամ թագաւորին որդին Ուրոգիան:

2 Թագաւորեց: Ուրոգիա քառասունուերկու տարեկան էր՝ երբոր թագաւոր եղաւ, ու Երուսաղեմի մէջ մէկ տարի թագաւորութիւն ըրաւ. և անոր մօրը անունը Գոթողիս էր, ու Ամրիին աղջիկն էր:

3 Անիկայ ալ Աքաաթին տանը ծամբաներուն մէջ քալեց. քանզի անոր մայրը չարութիւն ընելու խոր:

4 Հուրդ կու տար անոր: Աւ անիկայ Տերովը առջը կը չարութիւն ըրաւ Աքաաթին տանը պէս. վասն զի իր հօրը մեռնէն ետքը՝ անոնք էին իր խորհրդականները՝ իր կործանմանը համար: Եւ անիկայ անոնց խորհրդովը գնաց, 7 ու Աքաաթան Յովրամին խաբայէր թագաւորին հետ՝ Ասորեոց Ազալէ թագաւորին վրայ Ռամիվթ դաղաաղը պատերազմելու գնաց:

8 Աւ անոր Յովրամը զարկին: 6 Եւ անիկայ դարձաւ որ Յեզրայէի մէջ բժշկուի ան վերբերէն՝ որ Ասորիները անոր տունը էին: Ռամիվթի մէջ, Ասորեոց Ազալէ թագաւորին հետ պատերազմ ըրած ատենը. ու Յուդայի թագաւորը Յովրամի որդին Վազարիան Յեզրայէի իջաւ՝ Աքաաթի որդին Յովրամը տնենելու, վասն զի անիկայ հրաւիրեց էր: Եւ Ուրոգիային կործանումը շատուեմէ եղաւ, Յովրամին բովը երթալովը. վասն զի երբոր անիկայ հաւ գնաց, Եւ Յովրամին հետ Ղաանուան Յուէն զիմաւորելու եղաւ, Էորն որ Տէրը օծեր էր՝ Աքաաթին տունը բնաջնջելու ընելու համար: Աւ երբոր Յուէն Աքաաթին տանը վրայ Ա-

սորայի վճիռը ի գործ կը դնէր, Եւ Յուդայի իշխանները, և Ուրոգիային ծառայութիւն ընող Ուրոգիային եղբորորդիները զտաւ, ու զանոնք մեռցուց. Եւ Եւ Ուրոգիան ալ փնտռեց, որ Մամարայի մէջ պահուած էր. ու զանիկայ բռնեցին, և Յուէն ընելով՝ մեռցուցին, ու զանիկայ թաղեցին. քանզի ըսին. Ասիկայ Եւ Տէրը բոլոր սրտով խնդրող Յովսափատին որդին է: Աւ Ուրոգիային տունէն Բէլ Էլար՝ որ թագաւորութիւնը պահէրու կարող ըլլայ:

10 Բիսկ Ուրոգիային մայրը Գոթողիս էր, որ որդւոյն մեռնիլը տեսնելով՝ եղաւ, ու Յուդայի տանը բոլոր թագաւորական սերունդը բնաջնջ:

11 Երաւ. Բայց Եւ թագաւորին աղջիկը Յօաթէն՝ Ուրոգիային որդին Յովամը առաւ, ու թագաւորին սպաննուած որդւոցը մէջէն գողցաւ զանիկայ, և անոր դայիակին հետ՝ անկողիներուն սենեակին մէջը դրաւ զանիկայ. ու այդպէս Յովրամ թագաւորին աղջիկը՝ Յովամը քաջահայային կնիկը՝ Ուրոգիային քոյրը ըլլալով՝ Գոթողիսային երեսն պահեց, որ զանիկայ չմեռցուց:

12 Եւ Յուէն անոնց հետ վեց տարի Ասորեոց տանը մէջ պահուեցաւ. ու երկրին վրայ Գոթողիս թագաւորութիւն կ'ընէր:

ԳԼ. ԻԳ

1 Յովիազա ամէն բանը կարգի դնելով՝ Յովամը թագաւոր կը նստեցնէ: 12 Գոթողիս կը սպաննուի: 16 Յովիազա՝ Ասորեոց երկրակաշտութիւն ընելը կը նորոգէ:

1 Աւ Եւ Յովիազայի տարին՝ Յովիազան ուժովեցաւ, դաշնադրութեամբ իր հետը առնելով Հարիւրապետները, Յերոամի որդին Ազարիան, և Յօհանանի որդին Իսմայէլը, ու Ովբեդի որդին Ազարիան, և Ազալիայի որդին Մաասիան, ու Չեբրիի որդին Եղիսա:

2 Փառար: Եւ անոր Յուդայի մէջ պատեցան. ու Յուդայի ամէն քաղաքներէն Ղառաշները, ու Իսրայէի տոհմերուն իշխանները ժողովեցին, ու Երուսաղեմ եկան:

3 Եւ բոլոր ժողովքը՝ Ասորեոց տանը մէջ թագաւորին հետ դաշնակցութիւն ըրին. ու Յուէն անոնց քաւ. Եւ թագաւորին որդին թագաւոր պիտի ըլլայ, ինչպէս որ Տէրը Բ Դաւիթին որդւոցը համար:

4 Երաւ. 2 ընելու բանը աս է. Էրբորը մարը թէ քաջաններէն և թէ Ղառաշներէն չարախոս մարտիները՝ գունդուն պահպանութիւն ընեն. Աւ Եւ Էրբորը մարը:

Ն. Բ. Գ. Բ. 884

Է. Բ. Գ. Բ. 13: 14:

Է. Բ. Գ. Բ. 27:

Է. Բ. Գ. Բ. 4:

Է. Բ. Գ. Բ. 1:

Է. Բ. Գ. Բ. 878:

Է. Բ. Գ. Բ. 878

Է. Բ. Գ. Բ. 1:

885 Է. Բ. Գ. Բ. 24: Է. Բ. Գ. Բ. 17: Է. Բ. Գ. Բ. 6: Է. Բ. Գ. Բ. 17:

Է. Բ. Գ. Բ. 17: Է. Բ. Գ. Բ. 26: Է. Բ. Գ. Բ. 6:

884 Է. Բ. Գ. Բ. 25: Է. Բ. Գ. Բ. 15:

Է. Բ. Գ. Բ. 15:

Է. Բ. Գ. Բ. 15:

Է. Բ. Գ. Բ. 15: Է. Բ. Գ. Բ. 15: Է. Բ. Գ. Բ. 15:

Է. Բ. Գ. Բ. 15: Է. Բ. Գ. Բ. 15: Է. Բ. Գ. Բ. 15:

Է. Բ. Գ. Բ. 15: Է. Բ. Գ. Բ. 15: Է. Բ. Գ. Բ. 15:

Է. Բ. Գ. Բ. 15: Է. Բ. Գ. Բ. 15: Է. Բ. Գ. Բ. 15:

Ն. Բ. Գ. Բ.
878

Դ. Մ. Բ. Գ.
25. 29.

Ե. Տ. Մ. Բ.
Բ. Գ. Բ.

Ե. Օ. Օ. Բ.
18.

Ե. Մ. Բ. Գ.
8.

Թագաւորին տունը, ու երրորդ մասը հիման դուռը բլան. բայց բոլոր ժողովուրդը Տէրոջը տանը գաւիթ-
6 ներուն մէջը կայնէ. Իսկ Տէրոջը տունը՝ քահանաներէն ու Ժառանգութիւնը ընող Ղատացիներէն ի գատ՝ արդէ մտնէ. անոնք թող մտնեն, քանզի անոնք սուրբ են. և բոլոր ժողովուրդը Տէրոջը պահպանութիւնը պահեն. Ու Ղատացիք ամէն մարդ իր գէնքը ձեռք բռնած՝ Թագաւորին բոլորտի-
7 քը կայնին. ու տունը մտնողը մեռցուի. և Թագաւորին հետը բլանք՝ անոր մտած ու ելած ատենը:
8 Ու Ղատացիք ու բոլոր Յուդան՝ Յովիադա քահանային բոլոր պատուիրածին պէս բրին. և ամէն մէկը իր մարդիկները առաւ, թէ՛ շաբաթ օրը մտնողները և թէ՛ շաբաթ օրը ելողները. քանզի Յովիադա քահանան Էդասակարգութիւնները
9 չարձակեց: Եւ Յովիադա քահանան՝ Դաւիթ Թագաւորին ինքակները, ասպարները ու վահանները՝ որոնք Աստուծոյ տանը մէջ էին,
10 հարիւրապետներուն տուաւ. Եւ բոլոր ժողովուրդը ամէն մարդ իր գէնքը ձեռքը՝ տանը աջ կողմէն մինչև ձախ կողմը՝ սեղանին ու տանը քովը՝ Թագաւորին բոլորտի-
11 քը կայնեցուց: Եւ Թագաւորին որդին հանեցին, ու Լանոր վրայ դրին Թագը ու վկայութիւնը, ու զանկայ Թագաւոր բրին. և Յովիադա ու անոր որդիքը զանկայ օձեցին, ու բւին. Կեցցէ արքայ:
12 Իսկ Գովթողիս լսելով ժողովուրդին ձայնը՝ որ կը վազէին ու Թագաւորը կ'օրէնէին, Տէրոջը տուն-
13 նը ժողովուրդին եկաւ. Ու տեսաւ որ՝ ահա Թագաւորը իր սինին քովը արդէ մտնողը կայնէր էր, և զօրապետները ու փողերը Թագաւորին բռնէին, ու երկրին բոլոր ժողովուրդը ուրախանալով՝ փողեր կը նշէրէին, ու երգեցողները երգի նուագարաններով, ու երաժշտապետները օրջութիւններ կ'երգէին. ան ատենը Գովթողիս իր հանդերձները պատուէր, ու բաւ. Դաւաճանութիւն է, դաւաճա-
14 նութիւն: Եւ Յովիադա քահանան զօրքին վրայ եղող հարիւրապետները հանեց, ու անոնց բաւ. Ասիկայ գունդերուն մէջէն հանեցէք, ու ասոր ետեւէն զաջողը սրով մեռցուի. (քանզի քահանան բռնէր էր. Զանկայ Տէրոջը տանը
15 մէջ միմեռցները) Եւ անոր վրայ ձեռքերնին երկնցուցին. ու երբ որ անկկայ Թագաւորական տանը

Հանրու դռնէն ներս կը մտնէր, զանկայ հոն մեռցուցին:
16 Եւ Յովիադա իրեն՝ ու բոլոր ժողովուրդին ու Թագաւորին մէջտեղը դաշնակցութիւն բրաւ, որ
17 Տէրոջը ժողովուրդը բլան. Եւ բոլոր ժողովուրդը Բահայիս տունը մտան, ու զանկայ կործանեցին, և անոր սեղանները ու կուռքերը կտոր կտոր բրին, ու Բահայիս քուրմը՝ Մատթանը սեղաններուն
18 առջևը սպաննեցին: Եւ Յովիադա՝ Ղատացի քահանաներուն ձեռքովը՝ Դաւիթին Տէրոջը տանը վրայ խորշած Տէրոջը տանը պատմանները դրաւ, որ Եսովսէսին օրինացը մէջ գրուածին պէս՝ Տէրոջը ողջակէզներ մատուցանեն ուրախութեամբ ու երգով, ինչպէս
19 որ Եսովսէս սահմանէր էր: Եւ Էդասակարգները Տէրոջը տանը դռները կայնեցուց, որպէս զի ինչ և ինչ կերպով անմաքուր եղող արքայ
20 մը չմտնէ: Ի Ու անկկայ՝ հարիւրապետները, ու ազնուականները, և ժողովուրդին իշխանները, ու երկրին բոլոր ժողովուրդը առաւ, ու Թագաւորը Տէրոջը տունէն ինչեցուց. և բարձր դռնէն Թագաւորին տունը մտան. ու Թագաւորը նստեցուցին Թագաւորութեանը
21 աթոռին վրայ: Ու երկրին բոլոր ժողովուրդը ուրախացաւ, և քաղաքը հանգստութեան մէջ էր. ու Գովթողիսն սրով մեռցուցին:

ԳԼ. ԻԴ

1 Յովիս արդէ կերպով կը կառավարէր ժողովուրդը՝ Յովիադային բոլոր օրերուն մէջ. 4 կը հրամայէ որ տանաւոր նորոգէ: 15 Յովիադային մահը ու պատուար թաղումը: 17 Յովիս՝ կապալաւորութեան իշխումը՝ Յովիադային որդին Զարաթիան կը մեռցնէ: 23 Ասորիք կը կողպտեն Յովիսը, ու անոր ծառաները Զարաթի և Յովիադա կը մեռցնեն զանկայ: 27 Ամսիս անոր տեղը կը յաւերդէ:
1 Յովիս - Եօթը տարեկան էր երբոր Թագաւոր եղաւ, ու Երուսաղեմի մէջ քառասուն տարի Թագաւորութիւն ըրաւ. ու անոր մօրը անունը Սաբիա էր, Բերսաբէէ
2 Կառաւէն: Եւ Յովիս՝ Յովիադա քահանային բոլոր օրերուն մէջ՝ Բ Տէրոջը առջևը ուղղութիւնը բրաւ: Ու Յովիադա անոր երկու կնիկ առնել տուաւ. ու տղաքներ ու աղջիկներ ծնաւ:
4 Եւ ասկէ ետքը՝ Յովիս ուղեց որ
5 Տէրոջը տունը նորոգէ: Ու քահանաները ու Ղատացիները ժողովեց, և անոնց բաւ. Յուդայի քաղաքները ելէք, ու ձեր Աստուծոյն տունը նորոգելու համար՝ Էրոլոր Իսրայէլէն տարուէ տարի

Ն. Բ. Գ. Բ.
878

Ե. Ն. Բ. Գ. Բ.
25.

Ե. Օ. Օ. Բ.
9.

Դ. Մ. Բ. Գ.
6. 30. 31.
Բ. Գ. Բ.
1. 1.
Ե. Օ. Օ. Բ.
2.

Ե. Մ. Բ. Գ.
2. 6.

Ե. Մ. Բ. Գ.
1. 1.

Ե. Օ. Օ. Բ.
Դ. Մ. Բ. Գ.
19.

Իր 878

Ե. Օ. Օ. Բ.
1. 1.

Ե. Տ. Մ. Բ.
Բ. Գ. Բ.
5.

856

Ե. Օ. Օ. Բ.
Դ. Մ. Բ. Գ.
Դ. Օ. Օ. Բ.

Ն . ք . շԳ .
856

Դ զ թաղ .
Ժր . 7 :

Ե ԵԼ . Լ . 12 ,
13 , 14 , 16 :
Դ թու . ա .
50 : Գոր .
Է . 44 :

Ե ԳԼ . Խա .
17 :

Ե զ թաղ . Ժր .
4 :

Ե զ թաղ .
Ժր . 9 :

Զ ՀՅԻ 6 :

Ե զ թաղ . Ժր .
10 :

Լ ՏԽա զ
Թաղ . Ժր .
13 :

Էրբ 850

ստակ ժողովեցէք . ու աւս զործը շու-
տով ըրէք . բայց Ղևտացիք շու-
տով չըրին : Դ Եւ թագաւորը
Յովիադա իշխանը կանչեց , ու ա-
նոր քսաւ . Տերօնը ծառային
Եւրովսէսին ու Խարալէի ժողովքին
շփայլութեան խորանին համար
դարձաւ : Եւ տուրք ինչո՞ւ համար
Ղևտայիներէն չպահանջեցիր , որ
Յուդայէն ու Երուսաղէմէն բերեն :
7 (Բանգի Եանօրէն Գոթողիան՝ ու-
անոր որդիքը՝ Աստուծոյ տունը
աւերէ էին , ու Տերօնը տանը բո-
լոր շտուրք բաները՝ Բահադիմին
8 նուիրէր էին :) Եւ թագաւորը
հրամայեց . Էւ ու մէկ սնտուկ մը
չկենցին , ու զանկէպէ՛ք Տերօնը տա-
նը դրանը զուրսի կողմը դրին :
9 Եւ Յուդայի մէջ ու Երուսաղէմի
մէջ մունետիկ կանչել տուին , որ
Աստուծոյ ծառային Մովսէսին՝
անապատին մէջ Խարայէին զա-
րուստը ծառերը Տերօնը բերեն :
10 Եւ բոլոր իշխանները ու բոլոր ժո-
ղովուրդը ուրախացան , ու բերին
սնտուկին մէջը ձգեցին , մինչև որ
11 անիկայ լեցուեցաւ : Ու երբոր
սնտուկը Ղևտացուց ձեռքով թա-
գաւորին վերակացունեալուն կը
տարուէր , և Եանոնը կը տեսնէին
որ ստակը շատցեր է , թագաւորին
գրադիրը ու մեծ քահանային վերա-
կացուն կու գար . և սնտուկը կը
պարպէին , ու զանիկէպէ՛ք լեցընելով՝
իր տեղը կը դարձնէին . օրէ օր
այսպէս կ'ընէին . ու շատ ստակ
12 ժողովցին : Եւ թագաւորը ու
Յովիադան՝ զանիկէպէ՛ք Տերօնը տա-
նը ծառայութեան զործը ընդունե-
րուն կու տային . ու անոնք Տերօ-
նը տունը նորոգելու համար՝ վարձ-
քով քարահատներ ու հիւսեր կը
բռնէին . ու Տերօնը տունը ամրա-
ցընելու համար՝ երկաթագործնե-
րուն ու պղնձագործներուն ալ
13 աւարտեց : Եւ բանւորները կ'աշ-
խատէին . ու նորոգութեան զոր-
ծը անոնց ձեռքովը կատարուե-
ցաւ . ու Աստուծոյ տունը իր
ձին բերելով՝ զանիկէպէ՛ք ամրա-
14 ցուցին : Ու երբոր Զարդուստի-
միւնցուցին , մնացած ստակը թա-
գաւորին ու Յովիադային առջևը
բերին . Էւ ու անով՝ Տերօնը տանը
համար անոթներ , պաշտօնին ու
ողջակէզներուն համար ամաններ ,
ու խնկամաններ , և ուրիշ ոսկե-
ն ու արծաթէ ամաններ շինեցին . ու
Յովիադային բոլոր օրերը՝ Տերօնը
տանը մէջ միշտ ողջակէզներ կը
մատուցանէին :
15 Եւ Յովիադա ծերացած ու օրե-
րը լեցուած ըլլալով՝ մեռաւ . ու

մեռած ատենը՝ հարիւր երսուն
16 տարեկան էր : Եւ զանիկէպէ՛ք Դա-
ւիթի քաղաքին մէջը՝ Թագաւո-
րաց հետ թաղեցին . քանզի անի-
կէպէ՛ք Խարայէի մէջ՝ Աստուծոյ ու
անոր տանը համար աղէկութիւն
ըրէր էր :
17 Եւ Յովիադային մեռնելէն ետ-
քը՝ Յուդայի իշխանները եկան ,
ու թագաւորին երկրպագութիւն
ըրին . ան ատենը թագաւորը ա-
18 նոնց մտիկ ըրաւ . ու իրենց հարցը
Տէր Աստուծոյն տունը թողուցին ,
և Եւստարովի կուռքերուն ու
շատուածներուն աւաղաւթին
ըրին . և Յուդայի ու Երուսաղէմի
վրայ ծարրութիւն եկաւ՝ իրենց
19 աւանդներին համար : Ասան զի
Խանոնց մարգարէներ խրկեց , որ
զանոնք Տերօնը դարձնեն . ու ա-
նոնց վկայութիւն ըրին . բայց
անոնք մտիկ չըրին :
20 Եւ Յովիադա քահանային որ-
դոյն Չաբարիային վրայ հԱ-
տուծոյ Հոգին եկաւ . ու անիկէպէ՛ք
ժողովուրդին մէջը բարձր տեղ մը
կայնցեաւ , ու անոնք քսաւ . Աս-
տուած այսպէս կ'ըսէ . 3 Գուք ին-
չո՞ւ համար Տերօնը պատուիրանե-
րէն կը խտորիք . զուք բնաւ
յաջողութիւն պիտի չգտնէք .
21 ալ ձեզ պիտի մերժէ : Եւ անոնք
անոր դէմ միաբանեցան , ու զանի-
կէպէ՛ք թագաւորին հրամանով՝ Տե-
րօնը տանը դաւիթին մէջ ձգեցին :
22 Եւ թագաւորը՝ անոր հօրը Յովիադա-
յին իրեն ըրած բարեբաւութիւնը
չի իշխելով՝ անոր որդին մեռցուց .
ու անիկէպէ՛ք մեռած ատենը քսաւ .
Տէրը տեսնէ , ու զատէ :
23 Եւ հետեւեալ տարին՝ Մարուց
զօրքը անոր դէմ կ'ըլլէր , Յուդայի
ու Երուսաղէմի վրայ եկան , ու ժո-
ղովուրդին բոլոր իշխանները մեռ-
ցուցին , ու անոնց բոլոր աւար-
դամակոսի թագաւորին խրկեցին :
24 Ասորուց զօրքը շքեշ մարդիկներով
եկաւ . բայց Տէրը խիստ շատու-
եղող զօրքը՝ անոնց ձեռքը մատ-
նեց . քանզի անոնք իրենց հայրե-
րուն Տէր Աստուածը թողուցեր
էին : Այսպէս Աստուծոյ Եւստարովի
25 սին վրայ : Ու երբոր անոնք գա-
ցին անկէ , մեծ հիւանդութիւննե-
րու մէջ ձգելով զանիկէպէ՛ք , անոր
ծառանները՝ անոր դէմ դաւաճա-
նութիւն ըրին Ղևտացու քահա-
նային որդուցը արեանը համար ,
ու զանիկէպէ՛ք իր անկողնին մէջը
սպաննեցին , ու մեռաւ . ու զանի-

Ն . ք . շԳ .
Էրբ 850

Էրբ 840

Ե զ թաղ .
Ժր . 23 :

Զ Դաւա . Ե .
Տ . Գ . Ժ .
2 : Իր . 13 :
Ի թ . Տ . Ի .
25 :

Ի ԳԼ . Լ Դ .
15 : Երբմ .
Է . 25 : 26 :
Ի Ե . 4 :

Զ ԳԼ . Ժ Ե .
1 : Ի . 14 :

Զ թու . Ժ Գ .
41 :

Զ ԳԼ . Ժ Ե .
840

Զ Դաւա . Ի Գ .
35 : Գոր .
Է . 57 : 58 :

Զ Երբ . Ի Երբ .
Էրբ . 839

Զ զ թաղ .
Ժր . 17 :

Զ ԳԼ . Ի Դ .
Տ . Ի Թ .
Ի . 80 : Ե .
Է . 17 :

Զ ԳԼ . Ի Դ .
25 : Ի Թ .
Ի . 25 :

Զ ԳԼ . Ի Դ .
Տ . Ե . Ժ .
5 :

Զ զ թաղ .
Ժր . 20 :

Զ ՀՅԻ 21 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 826

Զ. Բ. Գ. Բ. 8, 9, 10

Զ. Բ. Գ. Բ. 15, 16, 17, 18, 19, 20

Զ. Բ. Գ. Բ. 1, 6

Զ. Բ. Գ. Բ. 17, 810

810

Զ. Բ. Գ. Բ. 20

17 Եւ ծնունդայն Ամասիա թագաւոր խորհուրդ ըրաւ, ու խարայելի թագաւորին՝ Յեուդի որդւոյն Յովաբակի որդւոյն Յովասին մարտիրոսեց ըսելով. եկուր, երես 18 երեսի տեսնուինք։ Եւ խարայելի Յովաս թագաւորը՝ Յուդայի Ամասիա թագաւորին մարտիրոսեց ու ըսաւ. Լիբանանի փուշը՝ Լիբանանի եղևնափայտին պարգև տրեց ըսելով. քու աղջկէք իմ տղուս կնիկ տուր. բայց Լիբանանի մէջ եղող դաշտի դազանք անցաւ, ու փուշը կոնկրուեց։ Գուռն՝ Ահա եղբորդ զարկի՝ ըսիր, ու քու սիրտդ քեզ բարձրացնելով հպարտացուց. հիմա քու տունդ նստի. քանզի ինչու համար չարութեան խառնուիս, որ ինչպա դուն ու քեւ 20 զի հետ Յուդան աւ. Բայց Ամասիա մոտիկ չորաւ. քանզի Լաւիայ Աստուծոյ եղաւ, որ զանոնք իրենց ինչ-պէս ձեռքով ձեռնարկեց, ու Եւդայայեցոց աստուածները փրկեց 21 ունեւն համար։ Ուստի խարայելի Յովաս թագաւորը ելաւ. և ինքը ու Յուդայի Ամասիա թագաւորը՝ Յուդայի Բեթսամիւսին մէջ երես 22 երեսի տեսնուեցան։ Եւ Յուդայի խարայելին առջև յաղթուեցաւ, ու ամէն մարդ իր վրանք փախաւ։ 23 Եւ խարայելի Յովաս թագաւորը՝ Յովաբակի որդւոյն Յովասին որդին Ամասիան՝ Յուդայի թագաւորը՝ Բեթսամիւսի մէջ բռնեց, ու զանիկայ երուսաղէմ տարաւ. ու Եփրատի դռնէն մինչև Ննիւս դուռ՝ երուսաղէմի պարսպին չորս հաւ 24 ըրիւ կանգուն փոցուց։ Եւ բոլոր ոսկին ու արծաթը, և Աստուծոյ տանը մէջ գտնուած՝ Արդեղոմին քովի բոլոր ամասները, ու թագաւորին տանը գանձերը առաւ, և պատանդներ աւելցուց, ու Սամարիա դարձաւ։ 25 Եւ Յուդայի թագաւորը Նեովասի որդին Ամասիան՝ խարայելի թագաւորին՝ Յովաբակի որդւոյն Յովասին մեռնելէն ետքը՝ տասնու 26 հինգ տարի ապրեցաւ։ Ու Ամասիային մնացորդ պատմութիւնը՝ առաջինը ու վերջինը՝ ահա Յուդայի ու խարայելի թագաւորներուն զբոս 27 քին մէջը գրուած է։ Եւ Ամասիա երբոր Տերօջը հետեւէին խոտորեցաւ, անոր դէմ երուսաղէմի մէջ դաւաճանութիւն ըրին. ու անիկայ Լաբիա փախաւ. բայց անոր ետէն Լաբիսը մարտիրոսեց իր ետին, և 28 զանիկայ հոս մեռցուցին։ Ու ձիերով վրդուողին, ու զանիկայ իր հայրերուն հետ՝ Յուդայի քաղաքին մէջը թաղեցին։

ԳԼ. Ի. Զ.

Ն. Բ. Գ. Բ. 810

Ն. Բ. Գ. Բ. 21, 22, 23, 24, 25

Զ. Բ. Գ. Բ. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Զ. Բ. Գ. Բ. 29

Զ. Բ. Գ. Բ. 16

Զ. Բ. Գ. Բ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Զ. Բ. Գ. Բ. 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25

10

1 Ոգիւս կը թագաւորէ, ու Զաքարիային օրերը Տերօջը հետեւէին համար յաղթութիւն կը գտնէ։ 16 Անիկայ հպարտութեամբ քահանայից պաշտօնին ձեռք կը զարնէ. անոր համար բորոտութեամբ կը պատժուի։ 22 Ոգիւս կը մեռնի, ու Յովաթամ անոր տեղը կը յաւերժէ։ 1 Եւ բոլոր Յուդայի ժողովուրդը՝ Ոգիւսն առին, որ տասնուվեց տարեկան էր, ու զանիկայ իր հօրը Ամասիային տեղը թագաւոր դրին։ 2 Անիկայ Ելամը շինեց, ու թագաւորը իր հայրերուն հետ քանակէն ետքը՝ զանիկայ Յուդային ետ դարձ 3 ձուց։ Ոգիւս տասնուվեց տարեկան էր՝ երբոր թագաւոր եղաւ, ու երուսաղէմի մէջ յիսունուերկու տարի թագաւորութիւն ըրաւ. և անոր մօրը անունը Յեքէլիա էր, ու 4 երուսաղէմացի էր։ Եւ անիկայ Տերօջը առջև ուղղութիւն ըրաւ, իր հօրը Ամասիային բոլոր բրածին 5 պէս։ Ու Բաստուծոյ տեսիլքներուն հմուտ եղող Զաքարիային օրերը՝ Եւդատուած կը խնդրէր. և Տէրը խնդրած օրերը՝ Նստուած աւ 6 նոր յաղթութիւն կու տար։ Ու ելաւ Դաւիթացոց հետ պատերազմ ըրաւ. և Գեթի պարսպը, Յաբնի պարսպը, ու Ազովոսի պարսպը փոցուց. և Ազովոսի քաղաքին մէջ՝ ու Փղտացոց քաղաքին մէջ՝ քաղաքներ շինեց։ 7 Եւ Նստուած անոր օգնութիւն ըրաւ Դաւիթացոց դէմ, ու Գուր բաշտը բնակող Արաբացոց 8 դէմ, ու Մաննացոց դէմ։ Եւ Ամանացիք Ոգիւսին շինածներ կու տային. ու անոր անունը մինչև Եփրատի մուտքը տարածուեցաւ. քանզի անիկայ խիստ ուժովցաւ։ 9 Եւ Ոգիւս երուսաղէմի մէջ՝ Եւնիկան դրանք վրայ, ու ձորին դրանք վրայ, և պարսպի դարձուց. քին վրայ աշտարակներ շինեց, ու 10 զանոնք ամրացուց։ Եւ անպատին մէջ աշտարակներ շինեց, ու շատ ջրհորներ փորեց. քանզի անիկայ դաշտի մէջ ու հովիտի մէջ շատ անասուններ, ու լեռնակողմը՝ նաև կարմիր լեռ՝ երկրաբոծներ ու այգեգործներ ունէր. քանզի երկրաբոծութիւնը կը սիրէր։ Եւ Ոգիւս՝ Յեքէլ զգրապետին ու Մասաիա ոստիկանին ձեռքովը համարած թուոյն համեմատ, թագաւորին իշխանութիւն Ամանիային ձեռքին տակը՝ գունդով պատերազմի ելող զօրքեր ու 12 նէր։ Բոլոր զօրաւոր կտրիճերուն տոհմապատկանութիւնը՝ երկու 13 հազար վեց հարիւր էր։ Եւ անոնց ձեռքին տակը՝ իրենք հարիւր եօթը

Ն. Բ. ՉԲ. 810

Հազար հինգ հարիւր պատերազմող մարդ կար, որոնք մեծ ուժով կը պատերազմէին, ու թշնամին դէմ թագաւորին օգնութիւն կ'ընէին :

14 Եւ Ոգիա ան բոլոր զօրքին համար՝ վահաններ, նիզակներ, սաղաւարտներ, զրաշներ, աղեղներ, ու քարերու համար պարսեր պատրաստեց : Ու անիկայ՝ Երուսաղեմի մէջ՝ արուեստաւորներուն ծարտաբունութեամբը մերենաներ շինեց, որ նետեր ու մեծ քարեր նետելու համար՝ աշտարակներուն վրայ և անհիւններուն վրայ կէտան : Ու անոր անունը հեռու տեղունքը տարածուեցաւ : Վասն զի անիկայ զարմանալի օգնութիւնները դտաւ :

16 Մինչև որ ուժովցաւ : Բայց շէրբոր ուժովցաւ, անոր Բարսը հպարտանալով՝՝ չարութիւն բրաւ, և իր Տէր Աստուծոյն դէմ յանցանք գործեց : Ու Տէրոջը տաճարը մտաւ, որ իտուկի սեղանին վրայ

17 խունկ ծիւտ : Եւ անոր ետեւէն՝ Ազարիա քահանան մտաւ, ու անոր հետ Տէրոջը ութտուն քահանաները՝ որոնք զօրաւոր մարդիկ էին :

18 Եւ անոնք Ոգիա թագաւորին դէմ կեցան, ու անոր ըսին . Ո՛վ Ոգիա՛, Էբեզի չիյնար որ Տէրոջը խունկ ծիւտ, հապա Եւսաղունեան քահանաներուն՝ որոնք խունկ ծիւտելու համար սրբուած են . սրբարանէն դուրս ելիր . քանզի յանցանք գործեցիր : Ու աս քահանա Տէր Աստուծոյ պատիւ պիտի չառնես :

19 Եւ Ոգիա բարկացաւ : Ու անոր ձեռքը խունկ ծիւտելու համար բռնովաւ կար : Ու երբոր քահանաներուն բարկացաւ, քահանաներուն առջևը՝ Տէրոջը տանը մէջ խունկի սեղանին բովը՝ անոր ձապատին վրայ ծորորտութիւն երևաւ :

20 Եւ Ազարիա քահանայապետը ու բոլոր քահանաները անոր նայեցան, և ահա անոր ձապատին վրայ բորորտութիւն կար : Ու զանիկայ շուտով անկէ հանեցին : Ու անիկայ ալ Էելէլու արտորայ, քանզի Տէրը զանիկայ զարկեր էր :

21 Եւ Ոգիա թագաւորը մինչև իր մահուան օրը բորորտած էր, ու ձգատ տան մը մէջ բորորտած կը նստէր, վասն զի Տէրոջը տունէն արդիւնեցաւ, ու անոր որդին Յովթամ՝ թագաւորին տանը վրայ ըլլալով՝ երկրին ժողովուրդը կը դատէր :

22 Եւ Ոգիային մնացորդ պատմութիւնը՝ առաջինը ու վերջինը՝ Մամուկի որդին Եսայի մարգարէն գրեց : Եւ Ոգիա իր հայրերուն հետ քնացաւ, ու զանիկայ իր հայրէն

Իբր 765
Ք Օր. 15.
Բ Օր. 14.
14. ԳԼ. 16.
19.
Ք Եբ. 1.
պակասութիւն
Ք Գ. Բար. 1.
ժ. 12, 13.
10 Մ. 1.
10.
Լ Թու. 1.
40 : ժ. 1.
Ե Եւ. 1. 7, 8.

Ք Թու. 1.
10 : ժ. 1.
Ե 27.
Ե Եւ. 1. 12.
Ք Գ. Բար. 1.
ժ. 1.
Յ ԳԼ. 1.
16 : Թու. 1.
Ե 2.

Ք Եւ. 1.
ժ. 1.
Ք Գ. Բար. 1.
Ե 1. 1.
Ք 1.

րուն հետ՝ թագաւորաց զերեզմաններուն դաշտին մէջը թաղեցին . վասն զի ըսին . Անիկայ բորոտ է : Եւ անոր որդին Յովթամ անոր տեղը թագաւորեց :

ԳԼ. ԻԵ

1 Յովթամ բարի վարմունք ունենալով՝ կը յաջորդէ . 5 Մամնացիները կը հնազանդեցնեն : 7 Յովթամին թագաւորութեանը օրերը : 9 Աքազ անոր տեղը կը յաջորդէ :

1 Յովթամ՝ քանուհիի տարեկան էր՝ երբոր թագաւոր եղաւ, ու Երուսաղեմի մէջ տասնութեց տարի թագաւորութիւն բրաւ : և անոր մօրը անունը Յերուսա էր, և Սաղուկին աղջիկն էր : Եւ իր հօրը Ոգիային բոլոր բրածին պէս՝ Տէրոջը առջևը ուղղութիւն բրաւ : քայց Տէրոջը տաճարը շինաւ. ու Բ ժողովուրդը տակաւին ապականած էր :

3 Անիկայ Տէրոջը տանը ամենէն բարձր դուռը շինեց, ու Բ Ոգիայի պալատին վրայ շատ քաշէր շինեց :

4 Եւ Յովթայի լեռնակողմը քաղաքներ, ու անտառներու մէջ բերդեր :

5 Ու աշտարակներ շինեց : Եւ անիկայ Մամնի որդեցը թագաւորին հետ պատերազմ բրաւ, ու զանոնք յաղթեց : և նոյն տարին Մամնի որդիքը հարիւր տաղանք արծաթ, ու տասը հազար քող ցորեն, և տասը հազար քող զարի տուին անոր . այսպէս երկրորդ ու երրորդ տարին ալ Մամնի որդիքը բերին :

6 անոր : Եւ Յովթամ զօրացաւ . վասն զի իր ձամբաները իր Տէր Աստուծոյն առջևը չհաղեց :

7 Ու Յովթամին մնացորդ պատմութիւնը, ու անոր բոլոր պատերազմները, ու ձամբաները՝ ահա իսրայէլի ու Յովթայի թագաւորաց :

8 զորքին մէջը գրուած է : Անիկայ թագաւոր եղած պոտեր՝ քանուհիից տարեկան էր, ու տասնութեց տարի Երուսաղեմի մէջ թագաւորութիւն բրաւ : Եւ Յովթամ իր հայրերուն հետ քնացաւ, ու զանիկայ Դաւիթի քաղաքին մէջը թաղեցին : և անոր որդին Աքազ անոր տեղը թագաւորեց :

ԳԼ. ԻԸ

1 Աքազ չար վարմունք ունենալով՝ Ասորիներէն խիստ շատ նեղութիւն կը կրէ : 5 Եւ զայնոնք իսրայէլացիներէն զերէ կը տարուին, քայց Ոգիայ թագաւորին խրատով ետ կը իրկուին : 16 Աքազ Ասորեստանի թագաւորէն օգնութիւն կը խնդրէ . քայց անկէ օգուտ մը չբաղեր : 22 Իր նեղութեան տանը՝ ալ անկէ կոպտաբարութեան կը հնետի : 26 Աքազ կը մեռնի, ու Եղեկիա անոր տեղը կը յաջորդէ :

1 Աքազ՝ քան տարեկան էր՝ երբոր թագաւոր եղաւ, ու Երուսաղեմ

Ն. Բ. ՉԲ. Իբր 765

758
Ք Գ. Բար. 1.
ժ. 32, 33.
Ք Գ. Բար. 1.
ժ. 35.
Ք ԳԼ. 1.
14 : Նեմ. 1.
Գ. 26.

Իբր 742
Ք Գ. Բար. 1.
ժ. 38.

741
Ք Գ. Բար. 1.
ժ. 2.

Ն. Բ. Գ. Բ. 741

Բ. Դատ. Բ. 11:

Գ. Ե. Լ. Գ. 17:

Գ. Բ. Գ. 10:

Գ. Բ. Գ. 21:

Գ. Բ. Գ. 17:

Գ. Բ. Գ. 1:

Գ. Բ. Գ. 741:

Գ. Բ. Գ. 5:

Գ. Բ. Գ. 27:

Գ. Բ. Գ. 4:

Գ. Բ. Գ. 26:

Գ. Բ. Գ. 5:

Գ. Բ. Գ. 12:

Գ. Բ. Գ. 21:

Գ. Բ. Գ. 5:

Գ. Բ. Գ. 30:

Գ. Բ. Գ. 40:

Գ. Բ. Գ. 13:

ղեմի մէջ տասնութեան տարի թա-
գաւորութիւն ըրաւ. և իր հօրը
Դաւիթին պէս՝ Տերոջը առջևը
2 ուղղութիւն չըրաւ. Հապա Իս-
րայէլի թագաւորաց ճամբաներուն
մէջ քայլեց, ու Բաշաղիմին քառու-
3 լածոյ կուռքեր շինեց: Եւ անի-
կայ Դենովմի որդւոյն ձորին մէջը
խունկ կը ծխէր, ու իր որդիները
կրակով պայրեց, ան ազգերուն զար-
շէկի սողորութիւններուն համե-
մատ, որոնք Տէրը Իսրայէլի որ-
4 զւոցը առջևէն վաճառեց: Եւ
բարձր տեղուանքը: ու բոլորներու
վրայ, և ամէն կանան ծառերու
տակ զոհ կը մատուցանէր, ու
խունկ կը ծխէր:
5 Եւ Հանոր Տէր Աստուածը զանի-
կայ Ասորոց թագաւորին ձեռքը
մատնեց. ու Էզանիկայ զարկին, և
անկէ խիստ շատ գերիներ առին,
ու Դամասկոս տարին. նաև Իս-
րայէլի թագաւորին ձեռքը մատ-
նուցեալ, որ զանիկայ մեծ հա-
6 բուածով զարկաւ: Եւ Եփովմեայի
որդին Փակէէն՝ մէկ օրուան մէջ՝
Յուդայէն հարիւր քսան հազար
7 արքա մեղցուց, որոնց ամէն ալ
զորաւոր կտրիճներ էին. քանզի
իրենց հայրերուն Տէր Աստուածը
8 թողուցեր էին: Ու Եփովմէն՝
Չեբրի առաջնի զորաւոր մարմնը,
թագաւորին որդին Մասսիան, և
պալատին հազարապետը Եզրիկա-
մը, ու թագաւորին փոխանորդը
9 Եղիանան մեղցուց: Եւ Իսրայէլի
որդիքը իրենց Բեղբայրներէն՝ կը-
նիկներ, աղայներ, ու աղէկներ՝
երկու հարիւր հազար գերի առին.
և անոնցմէ շատ աւարներ առին,
ու աւարը Մամարիա տարին:
10 Եւ Հոն Տերոջը մէկ մարգարէն
կար Ովղէր. անունով, որ Մամա-
րիա եկող զօրքին դիմացը ելաւ,
ու անոնց ըսաւ. Ահա ձեր հայրե-
րուն Տէր Աստուածը Յուդայի վը-
րայ բարկանայրուն համար՝ զանոնք
ձեր ձեռքը մատնեց. ու մեղցու-
ցիր զանոնք, աշխատեցէ՛ք բարկու-
թեամբ՝ որ Եփովմէ երկինքը հա-
11 սաւ: Եւ հիմա կը մտածէք որ
Յուդայի ու Երուսաղէմի որդիքը՝
մեզի Էծառանքն ու աղախիններ
ընէք. Է՛հ՝ որ ձեր Տէր Աստուծոյն
առջևը միայն դուք յանցաւոր
12 կ'ըլլաք: Եւ հիմա ինձի մոյլի
ընէք, ու ետ դարձուցէք ան զե-
րիները՝ որոնք ձեր եղբայրներէն
առիւր. Էքանգի Տէրոջը սաստիկ
13 բարկութիւնը ձեր վրայ է: Ու
Եփովմի որդւոցը իշխաններէն Յո-
հանանի որդին Ազարիան, Մեսե-
ղամօթի որդին Բարաբիան, Սեղ-

ղումի որդին Եզեկիան, ու Ազղա-
յի որդին Ամասային՝ պատերազմէն
14 եկողներուն դէմ կեցան, Եւ անոնց
ըսին. Գերիները հոս մի բերէք.
քանզի դուք մեզ յանցաւոր ընել
կ'ուզէք Տէրոջը առջևը, ու մեր
մեղքներուն ու մեր յան-
ցանքներուն վրայ աւելցնելով.
Ինչու որ մեր յանցանքը շատ է, ու
Իսրայէլի վրայ սաստիկ բարկու-
15 թիւն կայ: Եւ ատեն պատերազ-
մակները՝ իշխաններուն ու բոլոր
ժողովքին առջևը թողուցին դե-
16 րիները ու աւարը: Եւ ծիրենց ա-
նուններովը յիշուած մարդիկները
եղան, ու գերիներ առին, ու բո-
լոր մերկ եղողները աւարէն հազ-
ցուցին. անոնց հանդերձներ ու
կօշիկներ հապուցին, կանոնք
կերցուցին խմցուցին ու եղով
օծեցին, և բոլոր տկարները էշ-
րու վրայ հեծցնելով՝ Էրմամե-
նեաց քաղաքը՝ Երիբովը տարին
անոնց Եղբայրներուն բոլը, ու ի-
րենք Մամարիա դարձան:
16 Եւ ատեն Աբաղ թագաւո-
րը Ասորեստանի թագաւորներուն
արքային խելեց, որ իրեն օգնու-
17 թիւն ընեն. Ասան զի Եղովմայե-
ցիք նորէն եկեր էին, ու Յուդա-
յան զարնելով՝ գերիներ տարեր էին:
18 Փղտայցիք ալ դաշտի մէջ ու
Յուդայի հարաւային կողմը եղող
քաղաքներուն վրայ յարձակելով՝
Բեթամիսը, Այեղոնը, Գաղե-
թիւնը, Սեբովը ու անոր գեղերը, և
Բաման ու անոր գեղերը, և Գամ-
զովը ու անոր գեղերը առեր՝ ու
19 հոն բնակեր էին: Ասան զի Տէրը
Իսրայէլի թագաւորին Աբաղին
պատմածուաւ Յուդան նկուս ըրաւ.
որովհետեւ անիկայ Յուդան "զիւն
հանեց", ու Տէրովմէ ապստամբե-
20 յաւ: Եւ Ասորեստանի թագաւոր
փաղասար թագաւորը անոր եկաւ,
ու զանիկայ նեղեց. բայց անոր
21 օգնութիւն չըրաւ: Քանզի թե-
պետեալ Աբաղ՝ Տէրոջը տունէն, ու
թագաւորին և իշխաններուն տու-
ներէն իրաւունքներ առաւ, ու Ա-
սորեստանի թագաւորին տուաւ,
բայց աշխատեց օգնութիւն չըրաւ. ա-
նոր:
22 Եւ իր նեղութեանը մէջ՝ ալ
աւելի Տէրոջը դէմ մեղք կը գոր-
ծէր. ասանկ արքայ էր Աբաղը
23 թագաւորը: Ու անիկայ զոհեր
կը մատուցանէր Դամասկոսի ա-
ստուածներուն՝ որոնք գերեզ զարկ
էին. քանզի ըսաւ. Ասորոց թա-
գաւորներուն աստուածները՝ անոնց
օգնութիւն ընելուն համար՝ անոնց
զոհ մատուցանեմ, որ Եփովմի օղ-

Ն. Բ. Գ. Բ. 741

Գ. Բ. Գ. 12:

Գ. Բ. Գ. 22:

Գ. Բ. Գ. 21:

Գ. Բ. Գ. 27:

Գ. Բ. Գ. 20:

Գ. Բ. Գ. 17:

Գ. Բ. Գ. 16:

Գ. Բ. Գ. 7:

Գ. Բ. Գ. 27:

Գ. Բ. Գ. 2:

Գ. Բ. Գ. 21:

Գ. Բ. Գ. 25:

Գ. Բ. Գ. 740:

Գ. Բ. Գ. 21:

Գ. Բ. Գ. 7:

Գ. Բ. Գ. 1:

Գ. Բ. Գ. 17:

Գ. Բ. Գ. 14:

Գ. Բ. Գ. 17:

Ն. Բ. Զ. Բ.
740

Լ ՏՆՎ. ԳԼ.
ԿԻՐ. 3, 7.

• Գ. Թ. Կ. Գ.
Ժ. 19, 20.

726

726
• Գ. Թ. Կ. Գ.
Ժ. 1.

Բ. Գ. Կ. Գ. 5.

Ժ ՏՆՎ. ԳԼ.
ԿԻՐ. 24, 25.

Կ. Թ. Կ. Գ.
12, Գ. Լ. Կ.
6.

Ե. Կ. Կ. Գ. Բ.
27, Ե. Կ. Կ. Գ.
Բ. 16.

• Ե. Կ. Գ. Կ. Գ.
նալ Գ. Կ. Գ.
նալ Գ. Կ. Գ.

Կ. Կ. Կ. Գ. 24.

նութիւն ընեն. Բայց անոնք՝ իրեն
ու բոլոր Իսրայէլին աւերմանը
24 պատճառ եղան: Եւ Ա. քաղ Աս-
տուծոյ տանը անօթները ժողովեց,
ու զանոնք կոտորեց, իւ Տէրոջը
տանը դռները գոցեց, ու Երուսա-
ղէմին ամէն անկիւնները իրեն սե-
25 զաններ շինեց: Եւ Յուդայի ամէն
քաղաքներուն մէջ բարձր տեղեր
շինեց, որ ուրիշ աստուածներու
խօսնէ ծիսէ, ու իր հայրերուն Տէր
Աստուածը սրբոցուց:
26 «Եւ անոր մնացորդ պատմութիւ-
նը, ու բոլոր վարդապետները՝ առաջինը
ու վերջինը, ահա Յուդայի ու Իս-
րայէլի թագաւորներուն գրքին մէ-
27 ղը գրուած է: Եւ Ա. քաղ իր հայ-
րերուն հետ քնացաւ. ու զանկիւայ
Երուսաղէմ քաղաքին մէջ թաղե-
ցին. Բայց Իսրայէլի թագաւորնե-
րուն գերեզմաննոցը չտարին. և ա-
նոր որդին Եզեկիան անոր տեղը
թագաւոր եղաւ:

ԳԼ. Ի Բ

1 Եզեկիայի բարի թագաւորութիւնը: 3 Ա-
նկիւայ բարեպաշտութիւնը նորէն կը հաստա-
տէ: 5 Ղևտացիները կը յորդորէ: 12 Ա-
նոնք ալ իրենց անձր սրբելով՝ Տէրոջ տունը
կը մաքրեն: 20 Եզեկիայ Նաբոսաւոր զոյճը
կը մատուցանէ, ու աս զործիս մէջ Ղևտա-
ցիները աւելի յօժարաւիրու կը գտնուին քան
թէ քահանաները:

1 Եզեկիայ «քսանուհինգ տարեկան
էր՝ երբոր թագաւոր եղաւ, ու
Երուսաղէմի մէջ քսանուինը տարի
թագաւորութիւն ըրաւ. և անոր
մօրը անուան Միսայ էր, «Բ. Զ. Բ.
2 քաղաքին աղօղիկ էր: Եւ անկիւայ
իր հօրը Դաւիթի թաղը բրածին
պէս՝ Տէրոջը առջև ուղղութիւն
ըրաւ:

3 Անկիւայ իր թագաւորութեանը
առաջին տարւոյն առաջին ամիսը
4 Տէրոջը տանը դռները բացաւ, ու
4 զանոնք նորոգեց: Եւ քահանանե-
րը ու Ղևտացիները բերել տուաւ,
ու զանոնք արեւեակն հրապարակին

5 մէջ ժողովեց, Եւ անոնց ըսաւ.
Ինձի մօիկ ըրէք՝ ո՞վ Ղևտացիներ,
7 Տիմա սրբուցէք, ու ձեր հարցը
Տէր Աստուծոյն տունը սրբեցէք,
և պղծութիւնը սրբարանէն դուրս
6 հանեցէք. քանզի մեր հայրերը
պատասմբեցան, ու մեր Տէր Աս-
տուծոյն առջև չարութիւն ըրին,
ու զանկիւայ թողուցին. և Երեմիայ
երեսը Տէրոջը խորանէն դարձու-
ցին, ու «արհամարհեցին զ«Ե-
7 խ»». Եւ Սրահին դռներն ալ գոցե-
ցին, ճրագները մարեցին, խօսնէ
չծիսեցին, ու սուրբ տեղը Իսրայէլի
Աստուծոյն ողջակէզ յմատուցին:

8 Անոր համար Յուդայի ու Երու-
սաղէմին վրայ Ե Տէրոջը բարկու-
թիւնը եկաւ, ու զանոնք Երուսա-
ղէմի թագաւորն ու Իսրայէլա-
նաւորութեան մէջ ձգեց, ինչպէս
որ հէնա ձեր աշխարհով կը տեսնէք.
9 Եւ աս պատճառաւ ահա Ժ մեր
հայրերը սրով ինկան. ու մեր տը-
ղաքները, և աղօղիկները, ու կնիկ-
10 ները գերութեան մէջ են: Հիմա
իմ սրտիս մէջ Ժ-Ժ-Ժ ունիմ, որ
Իսրայէլի Տէր Աստուծոյն հետ
խօսու ընմ, որպէս զի իր սաստիկ
բարկութիւնը մեզմէ դառնայ:
11 Արդ՝ որդեակք իմ, անհոգութիւն
մի ընէք. վասն զի Տէրը Ե մեզ ընա-
րեց, որ իրեն ծառայութիւն ը-
նելու համար՝ իր առջև կայնէք,
իրեն սպասաւորներ ըլլաք, ու
խօսնէ ծիսէք:
12 Ան ատենը ոտք ելան Ղևտացի-
ները՝ աշխարհ վահաթի որդեացմէ
Ամաայիի որդին Յուսաթը, ու Ա-
զարիայի որդին Յովէլը. և Մերա-
րիի որդեացմէ՝ Արդիի որդին Կիսը,
ու Յակելի որդին Ազարիան. ու
Գերսոնեաններէն՝ Չամայի որդին
Յովաքը, և Յովաքի որդին Եղէ-
13 նը. ու Երեսափանի որդիներէն՝
Սամարի ու Յէրիւ. և Ասաիի որ-
դիներէն՝ Չաքարիա ու Մաթա.
14 Նիա. ու Եմանի որդիներէն՝ Յե-
քիէլ ու Սեմէի. և Իդիթուի
որդիներէն՝ Սեմայիա ու Ադիէլ.
15 Եւ իրենց եղբայրները ժողովեցին ու
Եսրբուցան. և թագաւորին հրա-
մանով ու Ժ Տէրոջը խօսքով՝ Ե Տէ-
16 րոջը տունը մաքրելու զացին: Եւ
քահանաները՝ մաքրելու համար՝
Տէրոջը տանը ներսի կողմը մտան,
ու Տէրոջը տաճարին մէջ գտնուած
բոլոր աղտոգորութիւնը՝ Տէրոջը տա-
նը դաւիթը հանեցին. ու Ղևտա-
ցիները զ-Ժ-Ժ վերցուցին, որ
դուրսը՝ Կեղրոն հեղեղատը տա-
17 նին: Եւ առաջին ամսուն առա-
ջին օրը սկսան սրբել. ու ամսուն
ութերորդ օրը՝ Տէրոջը սրահ ե-
կան, ու Տէրոջը տունը ութ օ-
րուան մէջ սրբեցին. և առաջին
ամսուն տասնութեղերորդ օրը ըմբ-
18 ցուցին: Աւ Եզեկիայ թագաւորին
քովը զացին, ու ըսին. Տէրոջը
բոլոր տունը, ու ողջակէզի սեղա-
նը, ու անոր բոլոր գործիքները, և
առաջաւորութեան հացին սեղա-
նը, ու անոր բոլոր գործիքները
19 մաքրեցին. ու նաև պատրաստե-
ցին ու սրբեցինք ան բոլոր ամա-
նները, որոնք Ա. քաղ թագաւորը իր
թագաւորութեանը ան չ'իր անօ-
րէտութեանը ատենը պղծեց. և ա-
հա անոնք Տէրոջը սեղանին առջև
են:

Ն. Բ. Զ. Բ.
726

Ե. Կ. Կ. Գ. 13.
Ե. Կ. Կ. Գ. 25.

Բ. Գ. Կ. Գ. Բ.
Տ. Երեմ. Ժ. 16.

Ժ. Գ. Կ. Գ. Բ.
9, 15, Ի. Գ. 15.

Ժ. Գ. Կ. Գ. 5.
6, 8, 17.

Ե. Կ. Կ. Գ. 12.
Ե. Կ. Կ. Գ. 14.

Ե. Կ. Կ. Գ. 2, 6.

Ե. Կ. Կ. Գ. 5.
Ժ. Գ. Կ. Գ. 12.

Ե. Կ. Կ. Գ. 23.

Ե. Կ. Կ. Գ. 24.

Ն. Բ. ԶԲ. 726

3 ՂԵ. 7. 3, 14.

2 ՂԵ. Բ. 14, 15, 19, 24, Երբ. Թ. 21.

6 ՂԵ. 7. 15, 24.

* Եբ. մեղքի պատասխան պետություն Ժ. 20.

յա ՄԵ. Ժ. 4, 16. 6.

յա ՄԵ. 17. 5, 16. 1.

ԳԼ. Բ. 14.

2 Բ. Թադ. 17. 11.

* ԳԼ. 12.

յա ՄԵ. 17. 5, 16. 1.

ԳԼ. Բ. 14.

2 ԳԼ. 17. 19.

- ԳԼ. 1. 19.

20 Ու Եզեկիա Թաղաւորը կանուխ ելաւ, ու քաղաքին իշխանները ժողովելով՝ Տէրոջը տունը դնաց.

21 Եւ էւ Թաղաւորութեանը, ու սորաբանին, ու Յուդային համար՝ Եօթը զուարակ, Եօթը խոյ, ու Եօթը դառն, ու ի մեղքի պատասխան ըլլալու համար՝ Եօթը նոխազ բերին. և անիկայ Ահարոնի որդւոցը՝ քահանաներուն հրամայեց, որ զանա՛ Տէրոջը սեղանին վրայ մա-

22 տուցանեն : Ու զուարակները մորթեցին, և քահանաները արիւնը արաւին, ու սեղանին վրայ սրակեցին. և խոյերն ալ մորթեցին, ու արիւնը սեղանին վրայ սրակեցին. և դառններն ալ մորթեցին, ու արիւնը սեղանին վրայ սրակեցին :

23 Ու մեղքի պատարագի նոխազները՝ Թաղաւորին աւ ժողովքին առջև բերին. և առաջ ձեռքերին ա-

24 նոց վրայ դրին : Ու քահանաները զանոնք մորթեցին, և անոնց արիւնը սեղանին վրայ՝ * սրակեցին : Բոլորը Խորայէին բաւութիւն ընելու համար. վասն զի Թաղաւորը ըսէր եր որ՝ ողջակէզ ու մեղքի պատարագը բոլոր Խորայէին հա-

25 մար հաւանքեալն : Ու Ղատացիները ծննդաներով՝ տաւիշներով ու քնարներով՝ Տէրոջը տանը մէջ կայնեցուց, և ինչպէս որ Դաւիթ, ու ԼԻԻԹ Թաղաւորին տեսնողը Գաբ, և Նաթան մարդարէն պատուիրէր էին. « վասն զի Տէրը իր մարդարէններուն ձեռքովը այս-

26 դէս հրամայեւ էր : Ու Ղատացիները՝ և Դաւիթին նուագարաններով, և քահանաները Ղիողե-

27 րով կայնեցան : Ու Եզեկիա հրամայեց որ ողջակէզ սեղանին վրայ մատուցանեն. ու ողջակէզին սկսած ատենը՝ և Տէրոջը օրնութիւնն ալ փողներով, ու Խորայէին Թաղաւորին Դաւիթին նուագարան-

28 ներովը սկսաւ : Ու մինչև ողջակէզին լմննալը՝ բոլոր ժողովքը երկրպագութիւն կ'ընէր, եւ Բեթ-Ելէն օրնութիւն կ'երգէին, և Կահանայէն փողներ կ'ընչեցնէ-

29 ին : Ու երբոր ողջակէզ մատուցանելը լմննցուցին, Թաղաւորը և բոլոր քովը գտնուողները ձեռնով՝

30 երկրպագութիւն ըրին : Ու Եզեկիա Թաղաւորն ու իշխանները Ղատացուց ըսին որ Տէրոջը օրնութիւն երգեն՝ Դաւիթին ու Ասափ տեսնողին խօսքերովը. անոնք ալ ուրախութեամբ երգեցին, ու խոնարհելով երկրպագութիւն ըրին :

31 Ու Եզեկիա պատասխան տուաւ, ու ըսաւ. « Հիմա ինքզինքնիդ Տէրոջը նուիրեցիք. մօտեցէք, ու

Տէրոջը տունը զոհէր ու «օրնութեան ընծաներ բերէր : Եւ ժողովքը զոհէր ու օրնութեան ընծաներ բերաւ. և ամէն յօժարութիւն

32 ունեցողը ողջակէզներ բերաւ : Ու ժողովքին բերած ողջակէզներուն թիւը ա էր. Եօթնասուն արջառ, հարիւր խոյ, արջառ հաւիւր գառն. ասոնց ամէնը Տէրոջը

33 ողջակէզ ըլլալու համար էր : Եւ նուիրումները վեց հարիւր արջառ, ու իրեք հազար ուլխար էին :

34 Բայց քահանաները քիչուր ըլլանուն համար՝ բոլոր ողջակէզներուն մորթելը հանելու կարող չեղան. ու մինչև ա գործին ըմբնալը, ու մինչև Գատացի Ղատացի եղբայրները իրենց օրնութիւն ըրին. Բաազի Ղատացիք քահանաներէն աւելի

35 յօժարութեամբ սրբուցան. և նաև ողջակէզները՝ խաղաղութեան զոհերուն Ծաղպովը, և ողջակէզներուն յԹափելու նուէրներով մէկտեղ շատ էին : Այսպէս Տէրոջը տանը պաշտօնը կարգիդը-

36 լուցաւ : Եւ Եզեկիա և բոլոր ժողովուրդը ուրախացան որ Աստուած ժողովուրդը այդպէս պատրաստեց. քանզի քան յանկարծ եղաւ :

ԳԼ. Լ

1 Եզեկիա կ'հրամայէ՝ որ Յուդայեանք ու Խորայեանք երկրորդ ամսուն մէջ հանդիսաւոր զատիկ ընեն : 13 Բայց ժողովքը՝ կոպակոտութեան սեղանները կ'ործանեն, ու տասն ուսուր օր տան կ'պանեն : 27 Քահանայք ու Ղատացիք ժողովուրդը կ'օրհնեն :

1 Ու Եզեկիա բոլոր Խորայէին և Յուդային հարց իրեց. ու Եփրեմին ու Մանասէին ալ նամակներ գրեց, որ Երուսաղէմ Տէրոջը տունը գան, ու Խորայէին Տէր Աստու-

2 ծոյն զատիկ ընեն : Եւ Թաղաւորը ու անոր իշխանները, ու բոլոր ժողովքը Երուսաղէմ մէջ խորհուրդ ըրին, որ զատիկը՝ Երկրորդ

3 ամսուն մէջ ընեն. վասն զի Բան ատենը կարող չէին զանիկայ ընելու. Էփրեմ որ բաւական քահանաներ սրբուած չէին, ու ժողովուրդը Երուսաղէմ ժողոված

4 չէր : Եւ քան թաղաւորին առջև՝ ու բոլոր ժողովքին առջև՝

5 հաճոյ երեցաւ. Ու այնպէս որոշեցին, որ բոլոր Խորայէին մէջ՝ Բերսաբէէն մինչև Դան լուր իրկին, որ զան ու Երուսաղէմ մէջ Խորայէին Տէր Աստուծոյն զատիկ ընեն. քանզի շատ ատենէ ՚ի վեր զրուածին պէս ըրած չէին :

6 Եւ ստորանպակները՝ Թաղաւոր-

Ն. Բ. ԶԲ. 726

2 ՂԵ. Բ. 12.

ԳԼ. Բ. 11. ԳԼ. Բ. 3.

ԳԼ. Բ. 16. ԳԼ. Բ. 10.

- Թու. Թ. 10, 11. Բ. Ե. Ժ. 6, 13. ԳԼ. Բ. 34.

Ն. Բ. ՉԲ. 726

ԳԼ. ԼԵ

1 Ժողովուրդը յօժար կամք՝ կռակաշունթիւնը կը կործանէ : 2 Եղեկիա կարգի կը զնէ քահանաներուն ու Ղևտացիներուն զատակարգութիւնները : ու անոնց գործքը ու արարուտը կը հոգայ : 5 Ժողովուրդին յօժարամտութիւնը՝ զոճէր մատուցանելու ու տասանորդներ տալու համար : 11 Եղեկիա վերակացուն կը զնէ տասանորդներ բաժնի բնելու համար : 20 Եղեկիային անկեղծ բարեպաշտութիւնը :

1 Աւերորդ աս ամէնը լմնցաւ, հոն դառնաւ ընդ ընդ իւրաքանչեւ Եփրայի քաղաքները ելան, և բոլոր Եփրային, Բենիամինի, Եփրայի ու Մանասէի մէջ եղող արածանները կտոր կտոր բրին, Աստարովթի կուռքերը կտրեցին, և բարձր տեղերը ու սեղանները փլուցանին, անանկ որ՝ ան մը չի տղուցին. Ետքը Իսրայէլի որդիքը՝ ամէն մարդ իր ժառանգութիւնը՝ իրենց քաղաքները դարձան :

2 Ու Եղեկիա՝ Էքահանաներուն ու Ղևտացիներուն դասերը հաստատեց իրենց կարգերուն համեմատ, թէ քահանաներուն և թէ Ղևտացիներուն, ամէն մէկուն գործքին նայելով, և ողջակէզներուն ու խաղաղութեան զոճէրու համար, ու Տէրոյնը՝ սրահներուն դռներուն մէջ՝ պաշտելու, գովելու ու օրհնութիւնն եր-

3 զելու համար : Նաև իր ստացուածքէն՝ ողջակէզներուն համար՝ այսինքն՝ Տէրոյնը օրինաց զբրին մէջը զրուածին պէս՝ առաւօտեան ու երեկոյեան ողջակէզներուն համար, և շաբաթներուն ու ամսագլուխներուն՝ ու հանդիսաւոր տօներուն ողջակէզներուն համար՝ թագաւոր-

4 րին բաժնիր պէտք : Ու Երուսաղէմի մէջ բնակող Ժողովուրդին հրամայեց, որ Էքահանաներուն ու Ղևտացիներուն բաժնիր տան, որպէս զի անոնք Տէրոյնը օրէնքը կու-

5 տարան մէջ զօրանան : Ու երբոր հրամանը հրատարակուեցաւ, Իսրայէլի որդիքը՝ Եգրեներին, զինիին, եղին, մեղրին, և բոլոր անդատանաց բերքերուն երախայրիները առատութեամբ բերին, ու ամէն բանին տասանորդը առատա-

6 պէս բերին : Եւ Եփրայի քաղաքներուն մէջը բնակող Իսրայէլի ու Եփրայի որդիքը՝ անոնք ալ արջառներուն ու ուխտներուն տասանորդները, և իրենց Տէր Աստուծոյն նուիրած սուրբ բաներուն Էտասանորդները բերին, ու զիցե-

7 ցին : Անոնք երբոր ամուսն մէջ սկսան զիցել և եօթներորդ ամս 8 ստան մէջ լմնցուցին : Ու Եղեկիա ու իշխանները եկան, ու երբոր ան դէզերը տեսան՝ Տէրը ու անոր Իս-

9 րայէլ Ժողովուրդը օրհնեցին : Ու Եղեկիա ան դէզերուն համար՝ քահանաներուն ու Ղևտացիներուն

10 հարցուց : Եւ Սաղովի տունէն եղող մեծ քահանան Ազարիան՝ անոր պատասխան տուաւ, ու ըսաւ. ԲՔանի որ ընծաները Տէրոյնը տունը բերելու սկսան՝ կերակը, կշտացանք, ու խիստ շատ աւելցաւ վասն զի Տէրը իր Ժողովուրդը օրհնեց. ու աւելցածը աս մեծ դէզերն

11 է : Ու Եղեկիա հրամայեց որ Տէրոյնը տանը մէջ շտամարաններ պատրաստեն. ու պատրաստեցին :

12 Եւ ընծաները, ու տասանորդները, ու սուրբ բաները հաւատարմութեամբ ներս տարին. և ժանդարները, ու անոր եղբայրը Սեմիին՝ անոր վերակացուն՝ Ղևտացի Բոնիանին էր, ու անոր եղբայրը Սեմիին՝ անոր

13 փոխանորդն էր. Եւ Յերթէլ, Ազազիա, Նահաթ, Ասայէլ, Յերիմովթ, Յովաբաբ, Եղիէլ, Յեւմաքիա, Մաաթ ու Բանեա՝ Բոնիային ու անոր եղբորը Սեմիին ձեռքին տակը՝ Եղեկիա թագաւորին, ու Տէրոյնը տանը առաջնորդին Ազարիային հրամանով վերակա-

14 ցունէր էին : Եւ արևելեան կողմին դռնապանը՝ Ղևտացի Յեմայի որդին Կովրէն Տէրոյնը բարձրացնելու ընծաները, ու ամենասուրբ բաները բաժնելու համար՝ Աստուծոյ

15 կամաւոր ընծաներուն վրայ էր. Եւ անոր հրամանին տակը՝ Էքահանայի քաղաքներուն մէջ՝ Եղեներին, Մինիամինին, Յեուրին, Սեմայիային, Ամարիային ու Սեքեներային յանձնուած էր, իրենց եղբայրներուն՝ մեծին ու պտղիկին դասակարգութեամբ նայելով՝ ընծաները

16 բաժնելը. Նաև ազգահամարին մէջը զրուած իրք տարուրնէ վեր եւ զոգ բոլոր արուներուն՝ որոնք օրէ օր Տէրոյնը տունը կը մոնէին իրենց պահպանութիւններուն մէջ՝ իրենց դասակարգութեանցը համեմատ՝ իրենց ծառայութիւնը կուտարան

17 համար. Ու նաև ազգահամարին մէջը զրուած քահանաներուն՝ իրենց ազգատոհմներուն համեմատ, ու Էքսան տարեկանէն վեր եղող Ղևտացիներուն՝ իրենց պահպանութեանցը ու իրենց դասակար-

18 ղութիւններուն մէջ. Նաև ազգահամարին մէջը զրուած անոնց ամէն ընտանիքներուն՝ զնիկներուն, տղաներուն ու աղջկաներուն, այսինքն՝ անոնց բոլոր Ժողովքին. քանից հաւատարմութեամբ կը

19 սրբուէին : Եւ անոնց քաղաքներուն Խարուարձանաց արտերուն մէջը Էլու Ահարոնի որդեցը քահանաներուն համար՝ ամէն քաղաքի

Ն. Բ. ՉԲ. 726

Բ. Մար. 7. 10.

Ժ. Դեմ. Ժ. 13.

Ի. Ես. 9.

Լ. Մար. Ի. 24, 27.

Ի. Դ. Ի. 34, Բ. 2.

Պ. Բ. ՉԲ. 726

Բ. Մար. Ի. 6, Ի. 14.

Գ. Մար. Ի. 30, 31.

Պ. Բ. ՉԲ. 726

Բ. Մար. Ի. 6, Ի. 14.

Ի. Բ. ՉԲ. 726

Բ. Մար. Ի. 7.

Ի. Բ. ՉԲ. 726

Բ. Մար. Ի. 30, Բ. ՉԲ. 726

Ն. Բ. ՉԲ. 726

Զ. Զ. 12. 13. 14. 15.

Զ. Զ. 1. 8.

մէջ Ժեկեյ. անուններովը յիշուած մարդիկներ կային, որոնք քահանայից բոլոր արուներուն ու Ղև տացոց ազգահամարին մէջը բոլոր գրուածներուն բաժնիներ կու տաւ 20 յին ։ Ու եղեկիա բոլոր Յուդայի մէջ այսպէս բուաւ, և իր Տէր Աստուծոյն առջև ի բարի, ուղիղ ու ճշմարիտ եղածը բուաւ ։

21 Եւ իր ամէն ձեռք զարկած գործը թէ Աստուծոյ տանը ծառայութեանը համար, և թէ օրէնքին ու պատուիրանքին համար, իր բոլոր սրտովը իր Աստուածը փնտռելով բուաւ, ու յաշողեցաւ ։

ԳԼ. ԼԲ

5 Սենեքերիմ Յուդայի վրայ կը յարձակ . իսկ Եղեկիա սիրող ամուր բռնելով իր ժողովուրդը կը քաջանիւրէ ։ 9 Սենեքերիմն թէ պատգամաւորներու միջոցով և թէ գրուածքով բոած հայեցողութեանց դէմ, Եղեկիա ու Եսայի աղօթք կ'ընէ ։ 21 Հրեշտակ մը Ասորեստանի բանակը բնաջնել կ'ընէ ։ 24 Եղեկիա իր հրահրութեանը աստեղ աղօթելով Աստուած անոր առողջանալուն նշան մը կու տայ ։ 25 Եղեկիա կը հպարտանայ, բայց Աստուծով կը խոնարհ ։ 27 Անոր հաւատարմութիւնը ու գործքերը ։ 31 անոր յանձնաքը ։ Բարիլոյն զեպպաններուն նկատ տեսնել ։ 32 Եղեկիա մեռնելով ։ Մանասէն անոր տեղը կը յաջորդէ ։

713

Պ. Զ. Զ. 13. 14. 15. 16. 17. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

զաւորին երեսէն, ու անոր հետը եղող բոլոր բազմութեանը երեսէն Իմ վահանքը ու մի զարհուրիչ . վասն զի Էմեզի հետ եղողները անոր հետ եղողներէն շատուր են ։

8 Անոր հետ Բամբնէղէն բազմակի կայ, բայց Ժմեզի հետ եղողը մեր Տէր Աստուածն է, որ պիտի օգնէ մեզի, ու մեր խաղաղութեանը մէջ առաջնորդութիւն պիտի ընէ ։ Եւ ժողովուրդը Յուդայի Եղեկիա թագաւորին խօսքերէն սիրտ առաւ ։

9 Իսկէ ետեւ Ասորեստանի Սենեքերիմ թագաւորը, երբոր ինքը ու իր բոլոր խելանները Լաքիսի վրայ էին, իր ծառաները Երուսաղէմ խրկեց Յուդայի Եղեկիա թագաւորին ու Երուսաղէմ եղող 10 բոլոր Յուդայի ըսելով . ԼԱՍՐԵՍՏԱՆԻ ՍԵՆԵԿԵՐԻՄ թագաւորը այսպէս կ'ըսէ . Դուք որոնք ապաւինելով Երուսաղէմ Տէր Աստուծոյն մէջ կը նստիք ։ 25՞ որ Եղեկիան ձեզ գիտէ կը հանէ, որ ձեզ անթուրեմամբ ու ծարաւով մեռնելու մատեն, ըսելով թէ ԲԱՐԵՏԵՐ ՏԵՐ ԱՍՏՈՒԾՈՐ մեզ Ասորեստանի թագաւորին ձեռքէն պիտի ազատէ ։

12 Եւ Եղեկիա նոյն Եղեկիան չէ, որ անոր բարձր տեղերը ու սեղանները վերցուց, և Յուդայի ու Երուսաղէմի բնակիչներէն ըսաւ . Միշակ մէկ սեղանին առջև երկրպագութիւն րէք, ու անոր վրայ խոնել 13 ծխեցէք ։ 25՞ զիտեք թէ երկիրներուն ամէն ժողովուրդը ինչ բրի ես ու իմ հայրերս . միթէ ան երկիրներուն Լազգաց աստուածները ինչ ինչ երկիրները կրցան իմ 14 ձեռքէն ազատել ։ Իմ հայրերու բնակիչը ըրած ազգերուն բոլոր աստուածներուն ո՞րը իր ժողովուրդը իմ ձեռքէն ազատելու կարող եղաւ, որ ձեր Աստուածը ձեզ իմ ձեռքէն ազատելու կա ։

15 Երբ ըսաւ . Եւ հիմա Եղեկիան ձեզ չխաբէ, ու ձեզ այդպէս զըլխէ չհանէ . անոր մի հաւատարմութեան մի բնաւ մէկ աստուածը իր ժողովուրդը իմ ձեռքէն ազատելու կարող եղաւ, որ ձեր Աստուածը ձեզ իմ ձեռքէն 16 ազատէ ։ Եւ անոր Ժառանգոր Տէր Աստուծոյ դէմ, ու անոր ծառային Եղեկիային դէմ աւելի խօսքեր ալ 17 ըսին ։ Եւ Սենեքերիմ Իսրայէլի Տէր Աստուածը հայեցելով ու անոր դէմ խօսելով Դամակի գրեց ու ըսաւ . Դիւպէս որ երկիրներուն ազգաց աստուածները ինչեք ժողո-

Ն. Բ. ՉԲ. 713

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. 1. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Ն. Բ. Զ. Բ.
677

634

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

630

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

Բ. Գ. Ժ. Ժ. 2.

առջևը ուղղութիւնը քառ. , ու իր
հօրը Դաւիթին ճամբաներուն մէջը
քալէր , ու աջ կամ ձախ կողմը
չխոտորեցաւ :

3 Եւ իր թագաւորութեանը ու
թերորդ տարին՝ երբոր դեռ ինքը
պատանի էր , Բիր հօրը Դաւիթին
Աստուածը խնդրել սկսաւ . ու եր-
կոտասաներորդ տարին՝ Գեուդան
ու Երուսաղէմը՝ Երարծր տեղերէն ,
Աստարովթի կուռքերէն , և քան-
դակած ու ձուլածոյ կուռքերէն

4 մաքրել սկսաւ : Եւ Բահադրմի
սեղանները անոր առջևը կործա-
նեցին . ու անոնց վրայի արեգական
կուռքերը կոտորեց . և Աստա-
րովթի կուռքերը , ու քանդակած
ու ձուլածոյ կուռքերը մանրեց ու
փշրեց , Դու անոնց զոհ մատու-
ցանողներուն գերեզմաններուն վը-

5 բայ ցանեց : Եւ Երուսաղէմը ու
կորները՝ անոնց սեղաններուն վրայ
աչրեց . ու Բուդան ու Երուսա-
ղէմը մաքրեց : Եւ Մանասէի , ու
Եփրեմի , ու Դամոսի քաղաքնե-
րուն մէջը՝ մինչև Դելփիթաղիմ , * և
անոնց բոլորտիքը եղած տեղունա-

7 քը նայ թաւ ըսաւ : Ու սեղան-
ները , և Աստարովթի կուռքերը
կործանեց . ու Երուսաղէմը կուռ-
քերը մանրեց ու փշրեց , և Իսրա-
էլի բոլոր երկրին մէջ եղող բո-
լոր արեգական կուռքերը կո-
տորեց , ու Երուսաղէմը դար-
ձաւ :

8 Եւ Բիր թագաւորութեանը
տասնուութերորդ տարին , երբոր
երկիրը ու էր տունը մաքրեց , Եսե-
լիայի որդին Սափանը , ու քաղա-
քին իշխանը Մասիան , ու Յովա-
քաղի որդին Յովաքը՝ յիշատա-
կաց զպիրը խրկեց , որ իր Տէր

9 Աստուծոյն տունը նորոգեն : Եւ
անոնք Քեղիկա քահանայապետին
եկան . ու ԺԱստուծոյ տունը բե-
րուած ստակը Ժառնի , որն որ
Դէւտացիները՝ զորան պահպաննե-
րը՝ Մանասէի ու Եփրեմի ձեռքէն ,
և Իսրայէլի բոլոր մնացորդէն , ու
բոլոր Յուդայէն , ու Զեփաիմի , ու
Երուսաղէմի բնակիչներէն ժող-

10 վեր էին . Եւ Տէրոջը տանը քո-
ծէն վրայ դրուած բանտներուն
ձեռք տուին . անոնք ալ Տէրոջը
տանը մէջ գործող բանտներուն
տունին զանիկայ , տունը նորոգելու

11 ու շինելու համար , Ասիւնքն՝ Տիւ-
սերուն ու շինողներուն տունին , որ
Յուդայի թագաւորներուն աւրած
տունները շինելու համար՝ տալու
ած քարեր , ու գերաններու համար՝

12 փայտեր ծախու առնեն : Եւ ան
մարդիկները գործը հաւատարմու-

թեամբ կր բանէին : ու քոթը , քա-
ռալ տանելու համար անոնց վրայ
կեցողները՝ Մերարիի որդիներէն՝
Ղատացի Տէթը ու Որդիան , և
Կահաթեանց որդիներէն՝ Չաքա-
րիան ու Մեսուղամն էին . և ու
Դէւտացիները՝ ամէնք ալ երգող
նուագարաններուն աղէկ տեղեւո-

13 էին . Դաւ բեռնակիրներուն ու
ամէն տեսակ գործը բանողներուն
վերակացուններն էին . Եւ զպիրնե-
րը , ոստիկանները ու դռնպան-
ները՝ Դէւտացիներէն էին :

14 Ու երբոր Տէրոջը տունը բերուած
ստակը կը հանէին , Քեղիկա քա-
հանան Մովսէսին ձեռքովը Գրա-
մարտը տուաւ . ու Տէրոջը օրինաց
գիրքը գտաւ . ու Քեղիկա զպիրը
Սափանին տու-

15 աւ : Եւ Սափան՝ զիրքը թագա-
ւորին տարաւ , ու թագաւորին
պատասխան բերաւ՝ ըսելով . Քու
ծառաներդ իրենց յանձնուած բո-

17 լոր քոթը կր կատարեն : Եւ Տէրոջը
տանը մէջ գտնուած ստակը հանե-
ցին , ու զանիկայ վերակացունե-
րուն ձեռքը՝ ու գործը անողնե-

18 րուն ձեռքը տուին : Եւ Սափան
զպիրը թագաւորին պատմեց , ու
ըսաւ . Քեղիկա քահանան ինծի
մէկ գիրք տրուաւ . ու Սափան
անոր մէջէն թագաւորին առջևը

19 կարդաց : Ու թագաւորն օրինաց
խօսքերը լսածին պէս՝ իր հանդերձ-
20 ները պատուեց : Եւ թագաւորը՝
Քեղիկային , ու Սափանի որդւոյն
Աբիկամին , ու Միքայի որդւոյն
Երիզնին , և Սափան զպիրին , ու
թագաւորի ծառային՝ Ասայիային

21 պատուիրեց , ու ըսաւ . Գաղէք
ինծի համար , և Իսրայէլի ու Բու-
դայի մնացորդներուն համար՝ ու
գտնուած գրքին խօսքերուն վրա-

22 յով Տէրոջը հարցուցէք . վասն զի
մեր հայրերը Տէրոջը խօսքը չպա-
հանուին համար , և աս գրքին մէջը
բոլոր գրուածները չկատարնուին
համար , մեր վրայ թափուած Տէրո-

23 յը բարկութիւնը մեծ է : Ու Քեղ-
իկա՝ ու թագաւորին մարդիկները՝
Չարայի որդւոյն Թեկուայի որ-
դւոյն Սեղուր՝ հանդերձապետին
կնկանը՝ Ողա մարդարէին զացին .
և անիկայ Երուսաղէմը՝ Մանասէի
մէջ կր բնակէր . ու անոր հետ այն-
պէս խօսեցան :

23 Եւ անիկայ ըսաւ ասոնց . Իսրա-
էլի Տէր Աստուածը այսպէս կ'ը-
սէ . Ձեզ ինծի իրկող մարդու-
24 ըսէք . Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Ահա
ես աս տեղին ու անոր բնակիչնե-

Ն. Բ. Զ. Բ.
624

Եւ Մ. Բ. Զ.
4, 5

Եւ Մ. Բ. Զ.
Բ. 8, 9

Եւ Մ. Բ. Զ.
Բ. 12, 13

Եւ Մ. Բ. Զ.
Բ. 14, 15

ն . ք . ԳԲ .
624

րուն վրայ չարիք պիտի բերեմ .
այնպէս ան բոլոր անէծքները՝ որ
Յուդային թաղաւորին առջև կար-
դացուած զրբին մէջը գրուած է .
25 Որովհետեւ զիս թողուցին , և ուրիշ
աստուածներու խոսնկ ծիւցին , որ
իրենց ձեռքերուն բոլոր գործքերու-
վը զիս բարկացրեն . ուստի աս
տեղիս վրայ իմ բարկութիւնս պի-
26 տի թափի , ու պիտի չմարի : Բայց
Տերօրը հարցընելու համար ձեզ
խրկող Յուդայի թաղաւորին ա-
սանկ ըսէք . Իսրայէլի Տէր Աս-
տուածը այսպէս կ'ըսէ լսած խոս-
27 բերուդ համար . Որովհետեւ քու
սիրտդ կակղացաւ , ու Աստուծոյ
առջևը խնարհեցար , երբոր աս
տեղիս վրայ՝ ու անոր բնակչացը
վրայ անոր խոսք խօսքեր լսեցիր , և
իմ առջև խնարհեցար , ու հան-
դերձներդ պատուեցիր , ու իմ առ-
ջևս լացիր , եւ ալ լսեցի , կ'ըսէ
28 Տէրը : Ահա եւ քեզ քու հայրե-
րուդ պիտի խառնեմ , ու խաղա-
ղութեամբ քու գերեզմանիդ մէջ
պիտի անփոխուի . և աս տեղիս
վրայ ու անոր բնակչացը վրայ իմ
բերելու բոլոր չարիքներս՝ քու
աչքերդ պիտի չտեսնեն : Ու
անտիք թագաւորին պատասխան
բերին :
29 Իւ թաղաւորը Բաբելոնի թաղ-
30 ծերերը ժողովեց . եւ թաղաւորը ,
ու Յուդային բոլոր մարդիկները ,
ու երուսաղեմի բնակիչները , և
քահանայները , ու Ղեւադիները ,
ու բոլոր ժողովուրդը՝ մեծէն մինչև
պզտիկը Տերօրը տունը ելան . և
Տերօրը տանը մէջ գտնուած ուխտի
զրբին բոլոր խօսքերը անցնց * առ-
31 վեր կարդաց : Ու թաղաւորը իր
տեղը ոտքի վրայ կայեցաւ , ու
Տերօրը առջևը ուխտ ըրաւ , որ ան
զրբին մէջը գրուած ուխտին խօս-
քերը կատարելու համար՝ Տերօրը
ետեւէն երթայ , և անոր պատուի-
րանքները , ու վիպութիւնները ,
ու կանոնները բոլոր սրտով ու բո-
32 լոր հողիով պահէ : Ու երուսա-
ղեմի և Բենիամինի մէջ բոլոր
գտնուողները կայեցուց . ու երու-
սաղեմի բնակիչները Աստուծոյ՝
իրենց հարցը՝ Աստուծոյն ուխտին
33 պէս ըրին : Եւ Յովսիա Իսրայէլի
որդուցը ամէն երկիրներէն ձրովոր
գարշուժիւնները վերցուց . ու բո-
լոր Իսրայէլի մէջ գտնուողներուն՝
իրենց Տէր Աստուծոյն ծառայու-
թիւն ընել տուաւ . շանոր ինչ-
բոլոր օրերուն մէջ՝ իրենց հայրե-
րուն Տէր Աստուծոյն շնորհա-
յան :

ԳԼ . ԼԵ

ն . ք . ԳԲ .
ԵԲ 623

1 Յովսիա խիստ հանդիսաւոր զատիկ մը կ'ընէ :
20 Անկալ Գարաւոն Նեբրաւով գրգռելով՝
Մակեդոնի մէջ կը պանծնուի : 25 Յովսիային
վրայ ըսուած ողբերը :
1 Լա՛ւ - Յովսիա երուսաղեմի մէջ Տէ-
րօրը զատիկ ըրաւ . ու զատի-
կը՝ առաջին ամսուն Բարբառաւա-
2 ներորդ օրը մորթեցին : Եւ քահա-
նայները իրենց փայհպանութեանը
վրայ կայեցուց , ու Դանոնք Տէ-
րօրը տանը ծառայութիւնը ընէ-
3 քաջայերեց : Եւ բոլոր Իսրայէլին
Եսթրէլընող՝ ու Տերօրը նուի-
րուած Ղեւադիներուն քաւա .
Ղուրը տապանակը՝ Իսրայէլի թա-
ղաւորին Դաւիթի որդւոյն Սողո-
մոնին շինած տունը գրեք . է՛ք
ուսերուն վրայ բեռ չըլլայ . ու հի-
մա ձեր Տէր Աստուծոյն ու անոր
ժողովուրդին Իսրայէլին ծառայու-
4 թիւն ըրէք . Եւ ձեր ազատութեմ
ներով ու ձեր գանձերով՝ Եսթրա-
լէի թագաւորին Դաւիթին գրա-
ծին պէս՝ ու անոր որդւոյն Սողո-
մոնին գրածին պէս՝ պատրաստ
5 եղիք : Եւ ձեր եղբայրներուն ժո-
ղովուրդին որդուցը տոհմերուն ու
ընտանիքներուն համեմատ , ու Ղե-
ւադուց ազատողներուն քաւան-
մունքներուն համեմատ՝ ժքրաւ-
6 րանի մէջը կայեցէք . Եւ զատի-
կը մորթեցէք , ու Եսթրէլեցէք , ու
գաւթի մէջ ձեր եղբայրներուն համար
պատրաստեցէք , որ անոնք Տերօրը
Մովսէսին ձեռքովը քսած խօսքին
7 պէս ընեն : Եւ Յովսիա Երուր
հոն գտնուող ժողովուրդին որդու-
ցը՝ հօտերէն երստէն հազար գաւա-
ն ու այծի ձագ պարդեց . ամէն ալ
զատիկի համար . նաև իրեք հազար
արջաւ . ասոնք թաղաւորին տաւ-
8 ցուածքէն էին : Իշխաններն ալ
ժողովուրդին , քահանայներուն ու
Ղեւադիներուն՝ յօժարութեամբ
պարդէ տուին . Աստուծոյ տանը
իշխանները՝ Գեղիա , Չարարիա
ու Յեթիէլ՝ զատիկի համար՝ Երկու
հազար վեց հարիւր քաւա , ու ի-
րեք հարիւր արջաւ քահանայներուն
9 տունին : Եւ Բոնոնիա , ու անոր
եղբայրները՝ Սեմայիա ու Նաթա-
նայէլ , ու Ղեւադուցը իշխանները՝
Նաբիա , Յեթիէլ և Յովաբադը՝
զատիկի համար՝ Ղեւադիներուն
հինգ հազար քաւա ու հինգ հարիւր
արջաւ պարդեցին :
10 Եւ պաշտօնը պատրաստուեցաւ .
ու թաղաւորին հրամայածին պէս՝
քահանայները իրենց կարգին ին-
քան , ու Ղեւադիները իրենց
դասերուն համեմատ կայեցան .
11 Եւ զատիկը կը մորթէին , ու քա-

ա . ք . ԳԲ .
ԵԲ 21-22 :
Բ ԵԼ . ԺԲ .
6 : ԵԲ . 2 .
19 :
Գ ԳԼ ԵԲ . 18 :
ԵԲ . 2 . 13 :
Դ ԳԼ . ԽԺ .
5 , 11 :
ԵԲ 0Բ . ԼԳ .
10 : ԳԼ . Լ .
22 : ՄԵԼ .
Բ . 7 :
Ղ ԳԼ . Ե . 5 :
Ե ԵԼ . ԽԳ .
26 :
Ե ԵԼ . ԽԳ .
ԵԲ ԽԵ . ԽԳ :
ԵԼ . Լ . 14 :
Ժ ՄԵԼ . ԽԳ .
1 :
Ի ԳԼ . ԽԺ . 5 .
15 : Լ . 3-15 :
ԵԲ . 2 . 20 :
Լ ԳԼ . Լ . 24 :
ԵԲ ԳԼ . Լ . 13 :

Բ ԺԲ . ԽԳ .
ԽԳ . 1 , ԵԼ :

* ԵԲ . ԽԳ .
ԽԳ . ԽԳ .
ԽԳ . 14 :
ԽԳ . 3 : ԳԼ .
2 . 13 :

Ե ԺԲ . ԽԳ .
ԽԳ . 5 :

ԵԼ . ԽԳ .
10 :

Ն. Բ. Զ. Բ. 623

Զ. Գ. Լ. Բ. 22:
1 ՏԵՄ. Գ. Լ. Բ. 34:

Կ. Լ. Բ. 3:

Ն. Բ. Զ. Բ. 9: Բ. 0Բ. Զ. Գ. 7:
Ն. Բ. Զ. Բ. 13, 14, 15:

Ն. Բ. Զ. Բ. 1, Ե:

Ն. Բ. Զ. Բ. 17, 18: Ե. Զ. 14, Ե:

Ն. Բ. Զ. Բ. 15: Զ. Բ. Գ. Լ. 21:

Ն. Բ. Զ. Բ. Բ. 22, 23:

Հասաները անոնց ձեռքին ուրիշ
անհետ չէր սրտեկին. իսկ Ղևտա-
12 ցիները խորթը կը հանէին, Եւ ող-
ջակեզ ըլլաւ: Բայց կը զատէին,
ու զանոնք ժողովուրդին որդեղոր
ազգատոհմներուն համեմատ կը
բաժնէին, որ Տերոյն մատուցանեն:
Գովսեփին զբքին մէջը գրուածին
պէս. արջառններուն ալ սասանկ կ'ը-
13 նէին: Եւ ձգտողիկը ըստ սովորու-
թեան կրակով խորովեցին. բայց
նուիրուած բաները Ղևսթաներով,
սաներով ու տապակներով եփե-
ցին, ու շուտով բաժնեցին զանոնք:
14 Երբոր ժողովուրդին որդեղոր: Եւ
իրենց ու քահանայից համար՝ ետ-
քը պատրաստեցին. քանզի Նճա-
րոնի որդիքը՝ քահանաները՝ մին-
չն գիշերը ողջակեզները ու ծառ-
պերը մատուցանելու չէին: Եւ
ստիկ Ղևտացիները իրենց հա-
մար և Նճարոնի որդեղոր քահա-
նաներուն համար պատրաստեցին:
15 Իսկ Նսափի որդիքը երգեցողնե-
րը՝ չ'իյնալիքին, ու Նսափին
ու Եմանին, և թաղաւորական
տեսանող Իդիթունին պատուի-
րածին համեմատ իրենց տողը՝ ու
զոռնապանները յամեն մէկ դուռը
չ'յնէին: Եւ պէտք չ'ըղաւ որ ի-
րենց պաշտօնէն զատուին. վասն զի
անոնց համար անոնց եղբայրները
Ղևտացիները կը պատրաստէին:
16 Եւ Յովսիփա թագաւորին հրամա-
յածին պէս՝ ան օրը Տերոյն ամեն
պաշտօնը կարգի գրուեցաւ, զա-
տիկը ընելու ու ողջակեզները Տե-
րոյն սեղանին վրայ մատուցանե-
17 լու համար: Եւ ան ատենը՝ հա-
զոնուող Իսրայէլի որդիքը՝ զա-
տիկը ու քաղաքակերաց տօնը
18 եօթը օր ըրին: Եւ Սամուէլ մար-
գարէին օրերէն ի վեր՝ Իսրայէլի
մէջ չ'ասոր պէս զատիկ մը չ'ըղաւ.
ու Յովսիփային, ու քահանանե-
րուն, ու Ղևտացիներուն, և բոլոր
հաճոնող Յուդային, ու Իսրա-
յէլին, ու Երուսաղէմի բնակչացը
ըրած զատկին պէս՝ Իսրայէլի բոլոր
19 թագաւորները ըրած էին: Եւ
զատիկը Յովսիփայ թագաւորու-
թեանը տասնութներորդ տարին
եղաւ:
20 Եւս ամեն բաներէն ետքը՝ ու
Յովսիփային տաճարին չ'ընէր-
նէն: Հաստատուէին ետքը, Եզիպ-
տոսի Նեբաւով թագաւորը՝ Եփ-
րատին բովը քաղաքին առջեւ
զէմ պատերազմելու եղաւ. ու
Յովսիփա զանկայ զիմաւորելու
21 գնաց: Իսկ անկայ զեսպաններ
իրենց անոր՝ ու ըսաւ. Ով Յու-
դայի թագաւոր՝ դուն ինծի հետ

ինչ չ'ընէ ունիս. Եւ պսօր թեզի
զէմ ելաւ չէմ, հապա ինծի հետ
պատերազմ ընող տանը զէմ. ու
Նստուած ինծի հրամայեց որ շու-
տով ընեմ. իմ հետ եղող Նս-
տուածին ետ կեցիր, որ թեզ չ'ըր-
22 սնցնէր: Բայց Յովսիփա իր երեսը
անկէ չ'արձուց, հապա անոր հետ
պատերազմելու՝ համար իր հա-
զուտը փոխեց, ու մտիկ չ'ըրաւ
Նեբաւովին խօսքը՝ Եւ Նստուած
բերնէն էր, ու Մակեդոնիկ հովիտը
23 պատերազմելու գնաց. Եւ ա-
ղեղնաւորները Յովսիփա թագաւորը
նետով զարկին, ու թագաւորը իր
ծառաններուն ըսաւ. Չիս վերցու-
ցէք: Եւ վասն զի սատիկ Ղևիկ
24 բաւորուեցայ: Եւ իր ծառանե-
րը զանկայ կառքէն հանեցին, ու
իր երկրորդ կառքը հեծցնելով
Երուսաղէմ տարին. և անկայ
մեռաւ, ու իր հարց գերեզմաննե-
րուն մէջը թաղուեցաւ. և Երբոր
Յուդան ու Երուսաղէմ Յովսիփա-
25 յին վրայ սուգ ըրին: Ու Երեմիա-
՝ Յովսիփային վրայ ողբ ըսաւ. ու
՝ բոլոր երգեցողները արք և կա-
նայք՝ մինչն աս օրս իրենց ողբե-
րուն մէջ Յովսիփա իր յիշեն. ու
զանոնք չ'ընէին՝ սովորութիւնը Իս-
րայէլի մէջ մտցուցին. և ասա ող-
բերուն մէջը դրուած են:
26 Եւ Յովսիփային մնացորդ պատ-
մութիւնը, ու անոր՝ Տերոյն օ-
րէնքին մէջ գրուածին համեմատ
27 չ'ընէր բարեգործութիւնը, Եւ անոր
առաջին ու վերջին պատմութիւ-
նը՝ ասա Իսրայէլի ու Յուդայի
թագաւորներուն զբքին մէջը գը-
րուած է:

ԳԼ. ԼԶ

1 Յովաբազ իր Տօրը տեղը կը յաւերճէ. իսկ
Փարաւոն Նեբաւով զանկայ ամբողջ վար
ատենով՝ Եզիպտոս կը տանի իր հետը: 5
Յովսիփա շարութիւն կ'ընէ Տերոյն տունը,
ու կապուած Բաբելոն կը տարան: 9 Յովա-
բին անոր տեղը յաւերճելով՝ չար վարմունք
կ'ունենայ, ու Բաբելոն կը տարան: 11 Սե-
նակիս անոր տեղը կ'ունենի ու չար վարմունք
կ'ունենայ. մարգարէներ կ'անարգէ, ու
Նաբուգոդոնոսորին զէմ կ'ապստամբէ: 14
Երուսաղէմ՝ քահանաներուն ու ժողովուրդին
մեղքը պատճառով՝ բոլորովն կը կործա-
նուի: 22 Վիրտին հրովարտակը:

1 Ու՝ երկրին ժողովուրդը Յովսիփա-
յին որդին Յովաբազը առին, և
զանկայ իր Տօրը տեղը՝ Երուսա-
2 ղէմի մէջ թագաւոր դրին: 3
Վաբազ քսանուիրէք տարեկան էր՝
երբոր թագաւոր եղաւ, ու Երու-
սաղէմի մէջ իրեք ամիս թագաւո-
3 ռութիւն ըրաւ. ու Եզիպտոսի
թագաւորը զանկայ Երուսաղէմի
մէջ ընէր վար առաւ, ու երկրին

Ն. Բ. Զ. Բ. 610

Ն. Բ. Զ. Բ. 11-12:
Ն. Բ. Զ. Բ. Բ. 30:

Ն. Բ. Զ. Բ. Բ. 34:
Ն. Բ. Զ. Բ. Բ. 30:

Ն. Զ. Բ. Բ. 11:

Ն. Զ. Բ. Բ. 20:
Ն. Զ. Բ. Բ. Բ. 23:

Ն. Բ. Զ. Բ. Բ. 20, Ե:

Ն. Բ. Զ. Բ. Ի. Բ. 536

* Կ. Բ. Զ. Բ. Ի. Բ. 536

Ն. Բ. Զ. Բ. Ի. Բ. 20

Լ. Գ. Զ. Բ. 16

Ե. 73

տանը կամաւոր ընծաներ տուին, որ զանիկայ իր * տեղը հաստատուն : 69 Անոնք իրենց կարողութեանը չափ՝ վաթսուսուսեղ հազար դրամ ոսկի, ու հինգ հազար մնաս արծաթ, ու հարիւր քահանայական պատմու՝ ճան տուին "գործաւորութեան 70 գանձին : Էւ թահանները, ու Ղևտացիները, ու ժողովուրդէն եղողները, երգեցողները, դռնապանները և Նաթանայիմները՝ իրենց քաղաքներուն մէջը, ու բոլոր իսրայէլը իրենց քաղաքներուն մէջը ընակեցան :

ԳԼ. Գ

1 Սեղանը կը կանգնուի : 4 Ջոհները ստեպ կը մատուցուին : 7 Գործարարները կը պատրաստուին : 8 Տաճարին շինարարութիւնը մեծ ռաբակութիւնով ու լացով կ'ըլլայ :

1 Աւ երբոր Եփթեմը ամիսը հասաւ, Իսրայէլի որդիքը իրենց քաղաքներուն մէջն էին. ու ժողովուրդը մէկ մարդու մը պէս երու :

2 Սաղկմի մէջ ժողովուրդեցան : Եւ Յովսեփեկեան "Յեսուն, ու անոր քահանայ եղբայրները, և Բաղաթիւնէն Ջորաբաբէլը, ու անոր եղբայրները՝ ելան, ու Իսրայէլի Սատուծոյն սեղանը շինեցին, որ անոր վրայ ողջակէզներ մատուցանեն, քինչպէս որ Սատուծոյ մարդուն Մովսէսին օրինաց էրէի մէջը :

3 Գրուած է : Ու սեղանը իր * տեղը շինեցին : Վասն զի ան երկիրներուն ժողովուրդներէն կը վաճառային. և անոր վրայ Տերոջը ողջակէզներ մատուցին, Դաւաւտեան ու երեկու :

4 յեան ողջակէզները : Էւ տաղաւարահարաց տօնը Ղրուածին պէս կատարեցին. ու Էամն օրուան ողջակէզները իրենց թուովը օրէ օր :

5 Տրամալուածին պէս Էամն-յին, Եւ անկէ ետքը Էմանյենաւոր ողջակէզը, ու ամաղուխներու, ու Տերոջը ամէն սուրբ տօներուն "սոջ" Էտէլէր Էամն-յին. նաեւ ան կամաւոր ընծաները՝ որ ամէն մարդ յօժար արտով Տերոջը կը մատուցա :

6 Ներ : Եփթեմը որ ամուսն առաջին օրէն՝ Տերոջը ողջակէզներ մատուցանելու սկսան. բայց Տերոջը տաճարին հիմը "սոջ" գրուած չէր :

7 Եւ քարահատներուն ու հիւսերուն ստակ, ու Սիդոնացիք և Տիւրացիք Բուստիք և Խմիւք ու եղ տուին, որ Լիբանանէն ծովով եղևնախայտեր ԺՅոպպէ բերին, քինչպէս որ Պարսից Վիւրուս Թաւաւորը անոնց արտօնութիւն տուեր էր :

8 Եւ անոնց երուսագլմ՝ Աստուծոյ տունը գալուն երկրորդ տարին երկրորդ ամսուն մէջ. Սաղաթիւն

երեան Ջորաբաբէլը, ու Յովսեփեկեան Յեսուն, և անոնց միւս եղբայրները քահանաները ու Ղևտացիները, ու գերութենէ բոլոր : Երուսաղէմ. դարձողները՝ "սոջ" շինելու սկսան, և քսան տարեկանէն վեր եղող Ղևտացիները Տերոջը տանը գործքին վրայ վերակացու : 9 Գրին : Ու Եսէուս, և անոր որդիքը ու եղբայրները, և Կազմիլ, ու անոր որդիքը, և Յուդայի որդիքը, և Ենադադի որդիքը, և անոնց որդիքը ու եղբայրները՝ Ղևտացիները՝ գործաւորներուն վրայ վերակացու թիւն ընելու ելան մէկ մարդու մը պէս :

10 Ու երբոր Ծարտարապետները Տերոջը տաճարին հիմը դրին, քահանաները իրենց զգեստները հագած՝ փողերով՝ ու Ղևտացիները Սասափի որդիքը ծնծղաներով՝ Տէրը օրջնելու համար կայնեցուցին, և Իսրայէլի Դաւիթ թագաւորին կար :

11 Գարուութեանը համեմատ. "Եւ փոփոխակի կ'երգէին" Տերոջմէ գահանալով ու "սոջ" շնորհակալութիւն մատուցանելով՝ յինչու որ բարի է, շինչու որ անոր որդրմութիւնը Իսրայէլի վրայ յաւիտեան է. ու բոլոր ժողովուրդը մեծաձայն աղաղակելով՝ Տէրը օրջեցին, Տերոջը տանը հիմը դրուելուն համար :

12 Էւ քահանաներէն, ու Ղևտացիներէն, ու տոհմերու իշխաններէն շատերը՝ որոնք ծնը ըլլալով՝ Տէր-ի առջի տունը տեսած էին, երբոր իրենց աչքին առջըր աս տանը հիմը դրուեցաւ, մեծ ձայնով լացին, ու շատերը իրենց ուրախութենէն ձայններն կ'երգընելով :

13 Աղաղակեցին. Ու ժողովուրդը՝ ուրախութեան աղաղակին ձայնը ու բազմութեանը լալուն ձայնը իրարմէ չէր կրնար որոշել. վասն զի բազմութիւնը մեծ ցնծութեան ձայնով կ'աղաղակէր. ու ձայններն մինչև հեռու տեղուանք կը լսուէր :

ԳԼ. Դ

1 Թիւմաբները՝ տաճարին շինութեանը մէջ շրէից շնու մասնակից ըլլալու յոյժաւորուելուն համար, կը խանութ օր ան շինութիւնը խափանեն : 7 Երուսաղէմի նամակ կը գրեն : 17 Երուսաղէմի իրեւմ Տրոպարուկը : 23 Էմանյենաւոր կը խափանուի :

1 Եւ "Յուդայի ու Բենիամինի թըր-նամները երբոր լսեցին որ լիգերութենէն ելողները" Իսրայէլի Տէր Աստուծոյն տաճարը կը շինեն, 2 Ջորաբաբէլին ու նահապետներուն մօտեցան, ու անոնց ըսին. Մենք ու ձերի հետ շինենք. քանզի մենք

Ն. Բ. Զ. Բ. Ի. Բ. 535

Լ. Գ. Զ. Բ. 24

Ե. Գ. Զ. Բ. 40

Դ. Գ. Զ. Բ. 40

Զ. Գ. Զ. Բ. 5, 6, 42

Զ. Գ. Զ. Բ. 31, 4, 4

Զ. Գ. Զ. Բ. 21

Զ. Գ. Զ. Բ. 24

Զ. Գ. Զ. Բ. 24

Զ. Գ. Զ. Բ. 41

Զ. Գ. Զ. Բ. 3

Զ. Գ. Զ. Բ. 3

Ն. Բ. Զ. Բ. 1, 2

Ջ. Բ. Զ. Բ. 1

Բ. Գ. Զ. Բ. 12

Զ. Գ. Զ. Բ. 5

Դ. Գ. Զ. Բ. 1

Դ. Գ. Զ. Բ. 3, 4

Ե. Գ. Զ. Բ. 14, 17

Ջ. Գ. Զ. Բ. 13, 17

Ե. Գ. Զ. Բ. 16

Դ. Գ. Զ. Բ. 12, 13

Ե. Գ. Զ. Բ. 38

Դ. Գ. Զ. Բ. 8, 11

Ե. Գ. Զ. Բ. 10, 23

Զ. Գ. Զ. Բ. 2, 8, 13

Դ. Գ. Զ. Բ. 6, 9, 10

Զ. Գ. Զ. Բ. 10, 11

Զ. Գ. Զ. Բ. 16, 17

Դ. Գ. Զ. Բ. 535

Ն. Բ. Զ. Բ. 7-9

Դ. Գ. Զ. Բ. 11

Ն. Բ. Գ. Բ. 519

Գ. Գ. Գ. Գ. 7, 8, 14

Գ. Գ. Գ. 3

Ե. Գ. Գ. 23, Ե. Գ. Գ. 7

Գ. Գ. Գ. 1, 2

Ե. Գ. Գ. 5, 20

Գ. Գ. Գ. 3

Գ. Գ. Գ. 1, 2

Գ. Գ. Գ. 1, 13, 20, 3

Ե. Գ. Գ. 24, Ե. Գ. Գ. 1

փայտէ ըլլայ . ու անոր ծախքը
5 Թագաւորին տունէն տրուի . Եւ
Նաբուգոդոնոսորին Երուսաղէմի
տաճարէն Հանած ու Բաբելոն բե-
րած՝ Եւստուծոյ տանը ոսկեղէն
ու արծաթեղէն անօթներն ալ ետ
տրուին , ու Երուսաղէմ եղող տա-
ճարը՝ իրենց տեղը տարուին ու
Եստուծոյ տունը գրուին :
6 Եւ Տիմա՝ Գետին անգիի կողմի
իշխանը Թաթանայի , Սաթրա-
բուզան , ու Գետին անգիի կողմը
եղող անոնց ընկերները Ափարա-
7 քայիք՝ անկէ ետ քայուեցէք . Եւ
Եստուծոյ տանը գործը թող
տուէք . Հրէից նախարարը ու Հը-
րէից ծերերը աս Եստուծոյ տունը
8 թող իր տեղը չինեն : Եւ ==
հրամանը կ'ը տամ , որ Բելուս
Հրէից ծերերուն ինչ պիտի ընէք
աս Եստուծոյ տանը շինութեանը
համար , այսինքն արքունի գանձէն՝
Գետին անգիի կողմէն ծախքը
Հաշկէն՝ ան մարդիկներուն ծախքը
շուտով տրուի , որ արգելք մը չու-
9 նենան : Եւ անոնց ինչ որ պէտք
ըլլայ , թէ զուարակներ , թէ խո-
յեր և թէ գառներ՝ երկնից Եստու-
ծոյն ողբակեցներու համար , նա-
ցորեն , աղ , դինի ու եղ՝ ամէն օր
անոնց տրուի անպակաս , Երուսա-
ղէմի մէջ եղող քահանաներուն
10 խօսքովը , Եւ երկնից Եստուծոյն
անուշահոտ զոհեր մատուցանեն , և
Եւթագաւորին ու անոր որդւոցը
11 կենացը համար աղօթք ընեն : Ու
ես կը հրամայեմ որ՝ ով որ աս
խօսքիս դէմ կենայ , անոր տունէն
փայտ մը քակելով տնկեն , ու ան
մարդը անոր վրայ գամեն . Եւ աս
բանիս համար անոր տունը աղբա-
12 նոց ըլլայ : Եւ ան Եստուածը՝ որ
իր էանունը հոն գրէր է , թող կոր-
ծանէ ամէն Թագաւորը ու ժողո-
վուրդը , որ ձեռք կ'երկնցնէ ==
հրամանէն դէմ կենայու , == Երու-
սաղէմի մէջ եղող Եստուծոյ տունը
արելու : Եւ Դարեհն աս հրամա-
նը ըրի , թող շուտով ի գործ
գրուի :
13 Ան ատենը Գետին անգիի կողմի
իշխանը Թաթանայի , Սաթրա-
բուզան , և անոնց ընկերները՝
Դարեհ թագաւորին իրկած հրա-
14 մանը շուտով կատարեցին : Եւ
Հրէից ծերերը կը չենէն , ու կը
յաջողեն , Անգ՝ մարգարէին ու
Ագգողի որդւոյն ջաքարիայի
մարգարէութիւնովը . ու անոնք՝
Իսրայէլի Եստուծոյն հրամանովը ,
և Պարսիք չկիրոս , ու Դարեհ ,
ու Լարտայէս թագաւորին հրա-
15 մանովը չենեցին լմնցուցին : Եւ աս

տունը՝ Աղար ամուն Երրորդ օրը՝
Դարեհ թագաւորին թագաւորու-
թեանը վեցերորդ տարին լմնցաւ :
16 Ու Իսրայէլի որդիքը՝ քահա-
նաները , ու Ղևտացիները , ու միւս
գերութենէ ելողները՝ ուրախու-
թեամբ Եւստուծոյ տանը նաւա-
17 կատիրը ըրին : Եւ Եստուծոյ տա-
նը նաւակատիրքին համար՝ հարիւր
գուարակ , երկու հարիւր խոյ , չորս
հարիւր դառն , ու բոլոր Իսրայէլին
մեղքի պատարագ ըլլալու համար՝
Իսրայէլի ցեղերուն թուովը՝ այծե-
րէն տասուերկու նոյսագ ծմատու-
18 ցին : Ու Երուսաղէմի մէջ Եստու-
ծոյ սպասաւորութեանը վրայ՝ քա-
հանաները իրենց կարգերուն մէջ
ու Ղևտացիները իրենց հրասերուն
մէջ կայնեցուցին , ինչպէս որ
Մովսէսին գրքին մէջը գրուած է :
19 Ու գերութենէ ելողները՝ Ղառա-
ջին ամուն չորսքտասաներորդ օրը
20 զատիկը ըրին . Բանգի քահանա-
նէրը ու Ղևտացիները մէկտեղ
սրբուեցան , == ամէնքն ալ մա-
քուր եղան . ու բոլոր գերութենէ
եկողներուն համար , և իրենց եղ-
բարցը քահանաներուն համար , ու
իրենց համար՝ զատիկը մորթեցին :
21 Ու գերութենէ դարձող Իսրայէլի
որդիքը , ու Իսրայէլի Տէր Աս-
տուածը փնտուելու համար անոնց
Խաշեթը , որ աս երկրին ագգերուն
պղծութենէն զատուէր էին՝ ամէն
22 ալ կերան : Եւ նեօթը օր բաղար-
կաներէն տունը կատարեցին ուրա-
խութեամբ . վասն զի Տէրը զանոնք
ուրախացուց . ու Լարտայէս
թագաւորին " սիրտը անոնց դար-
ժաց , որ Եստուծոյ՝ Իսրայէլի Ես-
տուծոյն տանը գործին մէջ անոնց
ձեռքը ուժովցնէ :

ԳԼ. Ի

1 Եղբայս Երուսաղէմ կ'երթայ , 11 Արտաշէս
թագաւորէն մարգարէական հրովարտակ մը
ձեռքը ունենալով : 27 Եղբայս աս իրեն եղաւ
շորհքին համար՝ Տէրը կ'օրհնէ :
1 Եւ աս բաներէն ետքը՝ Պարսից
Թագաւորին՝ Արտաշէսին թա-
գաւորութեանը ատենը՝ Եղբայս՝
Քարայիպի որդին , որ աւ Ագա-
րիայի որդին , որ աւ Բելուզիայի որ-
2 դին , որ աւ Սեղուդի որդին , որ
աւ Սաղմուկի որդին , որ աւ Աբի-
3 տովի որդին , որ աւ Ամարիայի
որդին , որ աւ Ագարիայի որդին , որ
4 աւ Մարիթի որդին , որ աւ Չա-
րիայի որդին , որ աւ Ոգիի որդին ,
5 որ աւ Բոկկիի որդին , որ աւ Սփի-
ուայի որդին , որ աւ Փենէճէսի
որդին , որ աւ Եղիազարի որդին , որ
աւ մեծ քահանային Ահաբոնի որ-

Ն. Բ. Գ. Բ. 515

Ե. Գ. Գ. 63, Բ. Գ. 5

Ե. Գ. Գ. 85

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 6

Ե. Գ. Գ. 6, 9

Ե. Գ. Գ. 6

Ե. Գ. Գ. 15

Ե. Գ. Գ. 11

Ե. Գ. Գ. 15, Ե. Գ. 6

Ե. Գ. Գ. 17

Ե. Գ. Գ. 29, Բ. Գ. 14

Ե. Գ. Գ. 11, Ե. Գ. 6

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Գ. Գ. 1

Ե. Բ. Գ. Բ.
457

Գ. Լ. Բ.

1 Եզրասին ընդհանրե՛ր՝ որոնք Բարիքունն ևս
զարձան : 15 Եզրաս՝ Աղոյի մարդ կը
խրէ՛ր, անկէ տաճարին համար պաշտօնականներ
ուզելով : 21 Ժող. կը պահէ : 24 զանաձեր
քահանայից պահպանութեանը կը յանձնէ :
31 Ահալայն իրաւաստէ՛մ կու գան : 33
Գանձերն տաճարին մէջէ կը կշռուին : 36
Թագաւորին հրովարտակը իշխաններուն կը
յանձնուի :

1 Իււ Արտաշէս Թագաւորին Թա-
գաւորութեանը ատենը՝ ինծի
հետ Բարիքունն ելողներուն տոհ-
մապետները, ու համբանք ասոնք
2 են : Փենէնէսի որդիներէն՝ Գեր-
սոն, Իթամարի որդիներէն՝ Դա-
նիէլ, Դաւիթի որդիներէն՝ Քեստ-
3 տուս, Սեքենիայի որդիներէն՝
Բաբոսի որդիներէն՝ Չաքարիա,
ու անոր հետ հարիւր յիսուն էրիկ
4 մարդ համուռեցան : Փասով մովա-
բի որդիներէն՝ Չարիայի որդին
Եղովիւնայի, ու անոր հետ երկու
5 հարիւր էրիկ մարդ : Սեքենիայի
որդիներէն՝ Յազելի որդին, ու ա-
նոր հետ իրեք հարիւր էրիկ մարդ :
6 Եւ Աղիսի որդիներէն՝ Յովաթա-
նի որդին Աբդ, ու անոր հետ յի-
7 տուն էրիկ մարդ : Աւ Եղամի որ-
դիներէն՝ Գոթոգիայի որդին Ե-
սայի, ու անոր հետ եօթնասուն
8 էրիկ մարդ : Եւ Սափատիայի որ-
դիներէն՝ Միքայիլի որդին Չա-
քարիա, ու անոր հետ ութսուն
9 էրիկ մարդ : Յովաթի որդիներէն՝
Յէքիէլի որդին Աբդիա, ու անոր
հետ երկու հարիւր տասնուութը
10 էրիկ մարդ : Եւ Սաղոմիթի որդի-
ներէն՝ Յօսեփիայի որդին, ու ա-
նոր հետ հարիւր վաթսուն էրիկ
11 մարդ : Եւ Բերայիի որդիներէն՝
Բերայիի որդին Չաքարիա, ու ա-
նոր հետ քսանուութը էրիկ մարդ :
12 Եւ ազգադի որդիներէն՝ Ակատանի
որդին Յօհանան, ու անոր հետ հա-
13 ռիւր տասը էրիկ մարդ : Եւ Աղո-
նիկամի որդիներէն վերջիները՝ ու-
րոնց անունները ասոնք էին : Եղի-
փաղէտ, Յէիէլ ու Սեմայիա, և
անոնց հետ վաթսուն էրիկ մարդ :
14 Եւ Բազուէի որդիներէն՝ Ութայի,
ու Չարուզ, ու անոնց հետ եօ-
թանասուն էրիկ մարդ :
15 Եւ ասոնք՝ Ահալա վաղորդ զե-
տին եղբրքը Ժողկեցի, ու հոն իրեք
օր իջեան ըրինք : և Ժողովուրդը ու
քահանաները աչքէ անցուցին, ու
հոն Է Ղևտապը որդիներէն Ժաբ-
16 Է չգտայ : Ան ատենը Եղիազար,
Արիէլ, Սեմայիա, Եղնաթան,
Յարիւր, Եղնաթան, Դաթան,
Չաքարիա ու Մեհուզամ իշխան-
ները, ու Յովաթի ու Եղնաթան
17 իմաստունները կանչել տուի : Եւ

զանոնք՝ Քասիփիա շահաւոր տեղը
եղող Աղոյի իշխանին՝ պատուե-
րեցով խրկեցի, ու Քասիփիա շ-
ահաւոր տեղը եղող Աղոյի, ու
անոր եղբրքը՝ Դաթանայիներուն
զորուցուելու խօսքերը՝ Դանոնց բե-
րանը զրի, որ մեր Աստուծոյն տա-
նը համար մեզի պաշտօնականը բե-
18 րեն : Աւ մեր Աստուծոյն բարի
ձեռքը մեր վրայ ըլլալուն համար,
Իսրայէլիան Ղևիին որդւոյն Մոռ-
դիին որդիներէն Էմէկ հանձարեղ
մարդ մը : այսինքն Սարարիան ու
անոր որդիները ու եղբայրները՝
տասնուութը Ժաբէրի մեզի :
19 Եւ Ասարիան, ու անոր հետ Մե-
րարիի որդիներէն՝ Եսային ու ա-
նոր եղբայրները, ու անոնց որդի-
20 ները՝ քսան Ժաբ : Է Ու Դաթա-
նայիներէն, որ Դաւիթ իւր իշ-
խանները Ղևտապը ծառայու-
թեանը տուեր էին, ամէնը իրենց
անուններովը յիշուած՝ երկու հա-
րիւր քսան Դաթանայիներ :
21 Եւ հոն Ահալայի գետին թովը՝
Է ծամապահութիւն քարոզեցի, որ
Է խոնարհիցք մեր Տէր Աստուծոյն
առջեւ, ու անկէ Էյաղող ծամ-
բորոգութիւն ինչպէս, մեզի ու
մեր ընտանեացը և մեր բոլորը :
22 Եւ անոնք համար : Վասն զի
ծամբուն մէջ մեզ թշնամիներէն
պաշտպանելու համար Թագաւորէն
զօրք ու ձիաւորներ ուղարկեալ
մըջայ : որովհետեւ Թագաւորին
ըսեր էինք թէ՛ Է Մեր Աստուծոյն
ձեռքը բոլոր զանկիպ փնտռողնե-
րուն վրայ է Լքարութեամբ, ու
անոր զօրութիւնը ու բարկութիւ-
նը Է ամէն անոնց վրայ՝ որ շղանի-
23 կայ կը թողուն : Ուստի ծովը բո-
նեցինք, ու աս բանիս համար՝ մեր
Աստուծոյն օգնութիւն ինչպէս :
ու անկիպ մեր խնդրուածքը ըն-
դունց :
24 Եւ քահանայից իշխաններէն տա-
սուերկու Ժաբ զատեցի : Եսայիս
Սարարիան, ու Ասարիան, ու ա-
նոնց հետ իրենց եղբայրներէն տասը
25 Ժաբ, Եւ Է ճարմար, ու ոսկին,
ու անութները, նաեւ Թագաւորին,
ու անոր խորհրդականներուն, ու
իշխաններուն, և հոն զտնուող բո-
լոր Իսրայէլին՝ մեր Աստուծոյն
տանը համար տուած ընծաները
26 Կիւրով անոնց յանձնեցի : Աւ
վեց հարիւր յիսուն տաղանդ ար-
ծաթ, և հարիւր տաղանդ արծա-
թէ ամաններ, ու հարիւր տաղանդ
27 ոսկի, Եւ քսան ոսկի տաղանդ հա-
զարական դրամ, ու մարդու ու
փայլուն և ոսկիի պէս պատուական
պղնձէ երկու աման՝ կշիւրով ա-

Ե. Բ. Գ. Բ.
Երբ 457

Ե. Բ. Գ. Բ.
Թագ. Ժա.
3 : 19 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
7 : Ժ. 4 : 5 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
43 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
3 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
29 : Ժ. 29 :
Ե. Բ. Գ. Բ.
5 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ե. Բ. Գ. Բ.

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ժ. 15 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
9 : Ե. Բ. Գ. Բ.
9 : 28 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
13 : 19 : Ե. Բ. Գ. Բ.
15 : 22 : Ե. Բ. Գ. Բ.
20 : Ե. Բ. Գ. Բ.
16 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ե. Բ. Գ. Բ.
2 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ե. Բ. Գ. Բ.
Ե. Բ. Գ. Բ.
22 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
Ե. Բ. Գ. Բ.
16 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 457

3 Ղ. Բ. Բ.
6. 7. 8. Բ.
Օր. 13. 8.
Ղ. Բ. Բ.
2. 8. Թ. Բ.
7. 4. 15.
19. 20.

Վ. Գ. Բ. Բ.
9. 23.

Ն. Բ. Բ. Բ.
11.

Ղ. Բ. Բ. Բ.
30.

Ն. Գ. Բ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Բ.

28 նոնց յանձնեցի, ու անոնց ըսի. Դուք յՏերոյն նուիրուած էք, և անօթներն ալ շնուիրուած են. և արծաթը ու ոսկին՝ ձեր հարցը Տեր Աստուծոյն կամաւոր ընծայ մըն

29 է. Արթուր կայէք, ու պահեցէք, մինչև որ զանոնք Երուսաղէմ Տերոյն տանը սենեակներուն մէջ՝ քահանայից՝ ու Ղատացոց իշխաններուն, ու Խարայէի տոհմապետներուն առջև կրէք. Եւ քահանայները ու Ղատացիները՝ արծաթը ու ոսկին ու ամանները՝ կշիռքով առին, որ Երուսաղէմ մեր Աստուծոյն տունը տանին:

31 Եւ առաջին ամսուն երկրորդ տարրորդ օրը՝ Ահաբայի գետէն չուեցինք Երուսաղէմ երթալու համար, ու մեր Աստուծոյն ձեռքը մեր վրայ էր, ու մեզ ձաժարան թշնամիին ու դարանակալին ձեռքէն ազատեց. ու Տերուսաղէմ կէանք, և հոն իրէք օր նստանք:

33 Ու չորրորդ օրը՝ արծաթը, ու ոսկին, ու անօթները՝ մեր Աստուծոյն տանը մէջ՝ Ուրիա քահանայի որդւոյն Մերամօթիին ձեռքովը յիշուեցաւ, որուն հետեւ էր Փենէհէսի որդին Եղիազարը. ու անոնց հետ՝ Յեսուի որդին Յովգաբաւ, ու Բանուիի որդին Նովա:

34 զիս Ղատացիները կային. Ամենը թուով ու կշիռքով յանձնուեցաւ. ու աստեղ բոլոր կշիռքը գրուեցաւ:

35 Քերութեան որդիքը՝ որոնք գերութենէ դարձած էին, Խարայէի Աստուծոյն ողջակէզներ մատուցին. բոլոր Խարայէիին համար տասուերկու զուարակ, իննսուունվեց խոյ, յօթնասուունվօթը գառն, և մեղքի պատարաղի համար՝ տասուերկու նոխաղ. և անոնց ամենը

36 Տերոյն ողջակէզ յարարէին. Եւ անոնք թաղաւորին շնորհարարակր՝ Գետին ասդիի կողմը եղող՝ թաղաւորին փոխանորդներուն ու իշխաններուն տունն. և անոնք ալ՝ ժողովուրդին ու Աստուծոյ տանը ձեռնառու եղան:

ԳԼ. Բ.

1 Ժողովուրդը օտար աղաքացիներ խնամութիւն ընկնելու համար՝ Եդեսա սուգ կ'ընէ. 5 ու զործուած մեղքերը խոտովանելով՝ Աստուծոյ աղօթք կ'ընէ:

1 Ու երբոր աս բաները կատարուեցան, իշխանները ինձի մօտեցան, ու ըսին. Խարայէի ժողովուրդը, ու քահանայները, ու Ղատացիները՝ և երկիրներուն ժողովուրդներէն չլսառուեցան, Էհապա՝ քահանայացոց, Գետացոց,

457

Վ. Գ. Բ. Բ.
Ն. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
30. 31.

Փերկաացոց, Յերուսաղաց, Ամմոնացոց, Մովարացոց, Եղիպատացոց ու Ամօրացոց պղծուեցին:

2 Թիւններուն պէս կ'ընէ. Վասն զի իրենց համար ու իրենց որդւոցը համար՝ անոնց աղջիկներէն իշխաններ առին. և Խուրա սերունդը և երկիրներուն ժողովուրդը հետ խառնուեցաւ. ու իշխանները ու աստիկանները աս մեղքը գործելու վերաբերեալ պատուեցին, և զխուս ու մօրուքիս մագերէ փետտեցի,

3 մէջ առաջինները եղան. Եւ աս բանը լսածիս պէս՝ Ղահաբաւ ու վերաբերեալ պատուեցի, և զխուս ու մօրուքիս մագերէ փետտեցի,

4 ու Էպազաձ նստայ. Եւ աստեղ գերութենէ դարձողներուն յանցանքին պատճառաւ՝ Էխարայէի Աստուծոյն խօսքերէն բոլոր վախցողները իմ քովս ժողովուեցան. ու Եւ մինչև Երկիրուան զոհին արեւ ապաձ նստայ:

5 Եւ իրիկուան զոհին արեւ տառապանքես էլայ, ու պատուած հանդերձներով ու վերաբերովս՝ ծնկան վրայ եկայ, ու ծածուքերս իմ Տեր Աստուծոյն առջև:

6 Ատարածեցի. Ու ըսի. Ով Աստուած իմ՝ Էկամանամ, ու իմ Երեսա բեզի վերցընելու չեմ համարձակիր, ով Աստուած իմ. վասն զի Լմեր անօրէնութիւնները մեր զխնէն վեր բարձրացան, ու մեր յանցանքը Էմինչև երկիրք ելաւ:

7 Մեր հայրերուն օրերէն ՚ի վեր՝ ծմնը մեծ յանցանքի մէջ ենք մինչև աս օրս. ու մեր անօրէնութիւններուն համար՝ Էմենք ու մեր թաղաւորները և մեր քահանայները՝ երկիրներու թաղաւորներուն ձեռքը՝ սուրի, գերութեան, յափշտակութեան ու Էրեսի սեռութեան տրուեցանք, ինչպէս որ այսօր կ'ընէ:

8 Եւ հիմա ի՞նչ մը ատեն մեր Տեր Աստուծա՛մն ողորմութիւն Էղաւ, որ մեզի փրկութիւն շնորհէ, ու իր սրբութեանը տեղին մէջ՝ Էմեզ հաստատե՛մ, որ մեր Աստուծոյն ծմնը աչքերը լուսաւորէ, ու մեր ծառայութեանը մէջ մեզի փէջ մը

9 հանդատութիւն տայ. Եւ ասն զի մեր ծառայ էիր, քայց մեր Աստուածը մեզ երեսէ չձգէ մեր ծառայութեանը մէջ. հապա մեզի հանդատութիւն տալու, ու մեր Աստուծոյն տունը կանգնելու, և անոր աւերակները նորոգելու, ու մեզի Յուդայի մէջ ու Երուսաղէմի մէջ՝ Էպարապապատ տեղ մը տալու համար, Էպարսից թաղաւորներուն առջև մեզի շնորհք գտնել տուաւ:

10 Եւ հիմա ով Աստուած մեր՝ ասկէ ետք ի՞նչ ըսեմք. քանզի բոլոր պա-

11 տուիրանքները թողուցինք, որ

Ն. Բ. Գ. Բ.
427

Վ. Գ. Բ. Բ.
16. Բ. Բ. Բ.
Ե. 8. Ե. Բ. Բ.
Ժ. 23.

Վ. Գ. Բ. Բ.
6. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Ժ. 2.

Վ. Գ. Բ. Բ.
14.

Վ. Գ. Բ. Բ.
20.

Վ. Գ. Բ. Բ.
4.

Վ. Գ. Բ. Բ.
39.

Վ. Գ. Բ. Բ.
29. 33.

Վ. Գ. Բ. Բ.
7. 8.

Վ. Գ. Բ. Բ.
4.

Վ. Գ. Բ. Բ.
9. 8. Բ. Բ.
Ժ. 5.

Վ. Գ. Բ. Բ.
6. Բ. Բ. Բ.
5. 6. 8.

Վ. Գ. Բ. Բ.
36. 64. Ե. Բ.
Ե. Բ. Բ. Բ. 30.

Վ. Գ. Բ. Բ.
7. 8.

Վ. Գ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.

Վ. Գ. Բ. Բ.
3. Լ. Բ. 5.

Վ. Գ. Բ. Բ.
36.

Վ. Գ. Բ. Բ.
23.

Վ. Գ. Բ. Բ.
28.

Ն. Բ. Դ. Բ.
457

Ե. Գ. Բ. 21

Ե. Գ. Բ. 16

Ե. Գ. Բ. 32
Ե. Գ. Բ. 16
Ե. Գ. Բ. 3

Ե. Գ. Բ. 6

Ե. Գ. Բ. 22
Ե. Գ. Բ. 7

Ե. Գ. Բ. 10

Ե. Գ. Բ. 14
Ե. Գ. Բ. 20
Ե. Գ. Բ. 21

Ե. Գ. Բ. 23
Ե. Գ. Բ. 27

Ե. Գ. Բ. 30
Ե. Գ. Բ. 33
Ե. Գ. Բ. 14

Ե. Գ. Բ. 17

Ե. Գ. Բ. 19

Ե. Գ. Բ. 3

քու ծառաներուդ մարդարէններուն
ձեռքովը պատուիրեցիր՝ քսելով .
Ան երկիրը՝ որ պիտի մոնէք զանի-
կայ ժառանգելու համար, գարշելի
երկիր մըն է, Երկիրներու ազգե-
րուն գարշելի պղծութիւններովը
լէշաւ. որովհետեւ զանիկայ լծայրէ
ի՞ ծայր իրենց անմարդութեամբը
12 լեցուցեր են : Արեւմտեան՝ ձեր աղ-
ջիկները անոնց որդւոցը չտաք, ու
անոնց աղջիկները ձեր որդւոցը հա-
մար չառնէք, և ե յաւիտեան ա-
նոնց խաղաղութիւնը ու երջան-
կութիւնը չհետուէք, որպէս զի
ուսուցաք, ու ան երկրին բարիքը
ուսուցիք, ու Եւրոպայ ձեր որդւոցը
յաւիտեանական ժառանգութիւն
13 թողուք : Ան մեր չար գործերուն
համար, ու մեր մեծ յանցանքին
համար՝ ու բոլոր բաները մեր վրայ
գալէն ետքը (թէպէտեւ դուն ով
Աստուած մեր՝ Լ Բ. Եւրոպայի
մեր մեղացը չափ, Հապա մեզի այս-
14 պէս փրկութիւն տուիր,) Պէտք
էր որ նորէն քու պատուիրանը-
ներդ զանց ընէիր, և աս գարշե-
լի ազգերուն հետ խնամութիւն ը-
նէիրք. միթէ դուն Լ մեզի պիտի
չարդողէիր, ու մեզ պիտի չսպա-
ռէիր, մինչև որ Բ. Եւրոպայը ու
15 ազատուած մը չմնար : Ով Տէր
Աստուած Իսրայէլի, ո՞րուն արդար
ես . վասն զի մենք մինչև աս օրս
ողջ մնացինք. ահա մենք մեր յան-
ցանքովը քեզ առջեւ ենք. թէ-
պէտեւ աս պատճառաւ քու առ-
ջեւ չենք կրնար կայնել :

ԳԼ. Ժ

1 Սերենիա կը յորդորէ Եզրասը՝ որ օտար ազ-
գաց հետ եղած ամուսնութիւնները խափանէ :
6 Եզրաս սուգ բռնելով՝ ժողովուրդը կը ժող-
վէ : 9 Ժողովուրդը՝ Եզրասին յորդորածօրը
կը զգնէ, ու կը խոստանան որ այնուհետեւ
ան մեղքէն հրաժարին : 15 Աս բանը զլուսի
կը տարուի : 18 Օտարագոյ կնիկներ ունե-
ցողներուն անունները :

1 Ան երրոր Եզրաս՝ լայով ու Լա-
տուծոյ տանը առջեւ գետինը
ինկած՝ Բ. Եւրոպայը ու խոստո-
վանութիւնը կնիկը, Իսրայէլէն
խիստ շատ բազմութիւն՝ էրկի ու
կնիկ մարդիկ, ու տղաքներ՝ անոր
քովը ժողովուրդան : Ե ժողովուրդը
2 խիստ շատ լացաւ : Ան եղամի որ-
դներէն՝ Յերիելի որդին Սերենիան
Եզրասին պատասխան տուաւ ու ը-
սաւ. Մենք է մեր Աստուծոյն դէմ
մեղք գործեցինք, ու երկրին ժո-
ղովուրդներէն օտար կնիկներ ա-
ռինք. քայլ հիմա աս բանիս մէջն
3 Եւ Իսրայէլի համար յոյս կայ : Եւ
հիմա Դ. Եւրոպայի տանը առջեւ
ուսուցաք, որ բոլոր կնիկները ու

անոնցմէ ծնածները՝ իմ տիրոջս,
ու մեր Աստուծոյն Եւրոպային
շփոխողներուն խրատովը հանենք,
և աս Բ. Եւրոպայի օրէնքին համամատ թող
4 ըլլայ : Եւ իր, վասն զի աս գործը
քեզի կ'իյնայ . մենք ալ քեզի հետ
կ'ըլլանք. Ե զօրացիր ու բռն :
5 Ան Եզրաս ելաւ, և քահանայից
իշխաններուն, Գեռաքիներուն,
ու բոլոր Իսրայէլին շնորհում ընել
տուաւ որ աս խօսքիս պէս ընեն .
6 և անոնք երրում ըրին : Ան Եզ-
րաս՝ Աստուծոյ տանը առջեւն ե-
լաւ, ու Երիտաւրի որդւոյն Յո-
հաննիսին սենեակը գնաց. և հոն
մնաւ ընդ՝ Դ. Եւրոպայ, ու ջուր
չխմեց. վասն զի գերութենէ ե-
լածներուն յանցանքին համար
7 սուգ կը բռնէր : Եւ Յուդայի ու
Երուսաղէմի մէջ մունեակի կայնել
տուին, որ բոլոր գերութենէ ե-
լածները Երուսաղէմ ժողովուին :
8 Ան մինչև իրեք օր ով որ չար՝ իշ-
խաններուն ու ծերերուն հրամա-
նին համեմատ, անոր բոլոր ստա-
ցուածքը Դ. Եւրոպայէն պիտի ըլլար,
ու ինք գերութենէ դարձողնե-
րուն ժողովքէն պիտի զատուէր :
9 Եւ Յուդայի ու Բենիամինի բոլոր
մարդիկները ան իրեք օրուան
մէջ՝ այսինքն իններորդ ամսուն
քաններորդ օրը՝ Երուսաղէմի մէջ
ժողովուեցան. և ժողովր ժողովու-
րը աս գործիս համար՝ ուստիկ
անձրևներուն համար՝ զողջով
նստան Աստուծոյ տանը հրապ-
10 ըսելին մէջ : Ան Եզրաս քահա-
նան ելաւ, ու անոնց ըսաւ. Դուք
մեղք գործեցիք, և օտար կնիկներ
առնելով՝ Իսրայէլին յանցանքը
11 աւելցուցիք : Ան հիմա ձեր հայ-
րերուն Տէր Աստուծոյն առջեւ
էյէր Բ. Եւրոպայի խոստովանեցէք, և անոր
հաճոյ եղածը ըրէք, ու Երկրիս
ժողովուրդներէն ու օտար կնիկնե-
րէն զատուեցէք :
12 Ան անոնք բոլոր ժողովրդը պա-
տասխան տուին, ու բարձր ձայ-
նով ըրին. Դ. Եւրոպայի քահանայ
էր անիկ. քու ըսածիդ պէս ընենք :
13 Բայց ժողովուրդը շատուր՝ ու ժա-
մանակը անձրևաւ, ու զուրս
տեղ չենք կրնար կայնել. և ասի-
կայ մէկ օրուան կամ երկու օրուան
գործ չէ. քանզի շատերնիս աս
14 բանիս մէջ յանցաւոր ենք : Հի-
մա մեր իշխանները բոլոր ժողով-
քին համար կայնին, ու մեր քա-
ղաքներուն մէջը բոլոր օտար կնիկ
առնողները որդուած ժամանակ
ներու մէջ գան. և ամէն մէկ քա-
ղաքին ծերերը ու դատարանները
անոնց հետը ըլլան, մինչև որ աս

Ն. Բ. Դ. Բ.
457

Ե. Գ. Բ. 2, 8

Ե. Գ. Բ. 4

Ե. Գ. Բ. 10

Ե. Գ. Բ. 12

Ե. Գ. Բ. 18

Ե. Գ. Բ. 18

Ե. Գ. Բ. 18

Ե. Գ. Բ. 19

Ե. Գ. Բ. 13

Ե. Գ. Բ. 8

Ե. Գ. Բ. 18

Ե. Գ. Բ. 9

Ե. Գ. Բ. 20

Ե. Գ. Բ. 27

Ե. Գ. Բ. 81

Ն . Բ . Չ . Բ .

457

Ի Բ Մ Ի Ն . Լ .

Տ .

Վ Կ Ի Մ Ի Ն

այն

456

† Ե Բ Բ . Ճ Ե Լ .

Ք Ե Բ Ի Ն .

Ճ Դ Լ . Չ . Դ .

6 :

բանիս համար Էմեր Աստուծոյն
սաստիկ բարկութիւնը մեզմէ դառ-
նայ :

15 * Ուստի Ասայելի որդին Յովնա-
թանը , ու Թեկուայի որդին Յա-
զիան աս գործիս վրայ կայնեցան ,
ու Մեսուդամը , ու Ղևտացի Սա-
բեթան անոնց օգնութիւն ըրին :

16 Եւ գերութենէ ելածները այնպէս
ըրին . ու Եղրաս քահանան , ու
քանի մը տոհմապետներ իրենց
տոհմերուն համեմատ՝ (ամէնն ալ
իբնոյ անուններովը) ընտրուեցան .
ու տասներորդ ամսուն առաջին օ-

17 ըր՝ աս գործը քննելու նստան . Եւ
բոլոր օտար կնիկ առնող մարդիկ-
ներուն հարձեւ առաջին ամսուն ա-
ռաջին օրը լմնացին :

18 Ու քահանայից որդիներէն օտար
կնիկ առնողներ -- Էմ Գտնուեցան .
Յովսեփեկեան Յեսուին որդիներէն
ու Էղբայրներէն՝ Մասսիա , Եղիա-

19 զար , Յարիր ու Գողողիա . Եւ
իրենց կնիկները արձակելու † խօսք
տուին . ու Ճյանցաւորը ըլլալով՝
իրենց յանցանքին համար հօտերէն

20 մէյմէկ իւր Էմ : Ու Եմմերի
որդիներէն՝ Անանի ու Չաբադիա .

21 Ու Հարիմի որդիներէն՝ Մասսիա ,
Եղիա , Սեմայիա , Յեքիէլ ու Ո-

22 զիա . Եւ Փասուրի որդիներէն՝ Ե-
ղիովէնայի , Մասսիա , Իսմայէլ ,
Նաթանայէլ , Յովզաբադ ու Ե-

23 ղեասա . Ու Ղևտացիներէն՝ Յով-
զաբադ , Սեմէի , Կովղիա , այս-
ինքն Կովղիտա , Փեթայիա , Յու-

24 ղա ու Եղիազար . Ու Էրզեցողնե-
րէն՝ Եղիաուիր . ու զոռնապաններէն՝

25 Սեղղուժ , Տէյէմ ու Ուրի . Ու Իս-

րայէլէն՝ Փարոսի որդիներէն՝ Ռա-
միա , Յեզիա , Մեղբիա , Միա-

26 մին , Եղիազար , Մեղբիա ու Բա-
նեա . Ու Եղամի որդիներէն՝ Մա-

27 Վբդի , Յերիմովթ ու Եղիա . Եւ
Չաթուի որդիներէն՝ Եղիովէնայի ,

Եղիասիբ , Մաթանիա , Յերի-

28 մովթ , Չաբադ ու Եղիզա . Եւ
Բերայիի որդիներէն՝ Յօհանան ,

Անանիա , Չաբբայ -- Եթադի .

29 Եւ Բանիի որդիներէն՝ Մեսուդամ ,
Մալուք , Եղայիք , Յասուք , Սա-

30 աղ ու Ռամովթ . Եւ Փաաթ մո-
վարի որդիներէն՝ Եղնա , Քաղէլ ,

Բանեա , Մասսիա , Մաթանիա ,
Բեսելիէլ , Բանուի ու Մանասէ .

31 Ու Հարիմի որդիներէն՝ Եղիազար ,
Յեսիա , Մեղբիա , Սեմայիա ,

32 Շմաուն , Բենիամին , Մալուք --

33 Սամարիա . Հասուի որդիներէն՝
Մաթանայ , Մատաթա , Չաբադ ,

Եղիփաղէտ , Յերեմի , Մանասէ

34 -- Սեմէի . Բանիի որդիներէն՝

35 Մաադայ , Վմրամ , Ուէլ , Բա-

36 նեա , Բադայիա , Քեղուհայ , Ուա-

37 նիա , Մերամօթ , Եղիասիբ , Մա-

թանիա , Մաթանայ , Յասու ,

38 Բանի , Բանուի , Սեմէի , (39) Սե-

40 ղեմիա , Նաթան , Ադայիա , Մաք-

41 նադբայ , Սասայ , Սարայ , Ազա-

42 ռիէլ , Սեղեմիա , Սամարիա , Սեղ-

43 ղուժ , Վմարիա -- Յովսեփ . Նա-

բաւի որդիներէն՝ Յեքիէլ , Մատա-

թիա , Չաբադ , Չեքինա , Յա-

44 դայի , Յովէլ -- Բանեա : Ասոնք
ամէնը օտար կնիկներ առեր էին .
ու անոնցմէ ոմանք՝ զաւակ բերած
կնիկներ ունէին :

Ն . Բ . Չ . Բ .

456

Գ Ի Ի Կ Ն Է Ե Մ Ե Լ Յ

Ն . Բ . Դ . Բ .
446

Գ Լ Ո Ւ Խ Ս

1 Նենմիա՝ Մանին լսելով Երուսաղեմի դռ-
բաղուծիւնը, սուգ կ'ընէ, ծով կը պահէ,
ու կ'աղօթէ: 5 Անոր աղօթքը:

- Գ Լ . Ժ . 1 :

1 Ա՛բաղիայի որդւոյն - Նենմիային
խօսքերը:

Ու եղաւ որ Քաղեւ ամառն մէջ՝
Արտաշէս Թագաւորին քսաներորդ
տարին երբոր ես Դուշան մայրա-
քաղաքն էի, Մանին առաւել եղ-
բայրներէս մէկը, ու քանի մը Յու-
դայի մարդիկներ Քնձի եկան. և
անոնց՝ գերութենէն ազատուած ու
մնացած Հրէաներուն վրայով՝ ու
Երուսաղեմին վրայով Հարցուցի:

3 Եւ ինծի ըսին. Գերութենէն ա-
զատուած մնացածները՝ Հոն գա-
ւառին մէջը՝ մեծ նեղութեան ու
անարգութեան մէջ են, ու Բերու-
սաղեմին պարիսպը քիչած, և անոր
դռները կրակով այրուած են:

4 Ու երբոր ես աս խօսքերը լսեցի,
նստայ լացի. ու քանի մը օր սուգ
բռնեցի, և ծով պահէի՝ երկնից
Աստուծոյն առջև աղօթք բրի:

5 Ու ըսի. Ո՛հ, ԴՏԵՐ Աստուած
երկնից, որ մեծ ու ահեղ Աս-
տուած ես, Եւ քեզ սիրողներուն
և քու պատուիրանքներդ պահող-
ներուն ուխտ ու որոշմունքիւն կը

6 պահես. Վարդաւեմ, քու ականջ-
ներդ թող մտիկ ընեն, ու Նաչ-
քերդ բաց ըլլան, որ լսես քու ծա-
ռայիդ աղօթքը, որն որ քու ծա-
ռաներուդ Իսրայէլի որդւոցը Հա-
մար Հիմա ցորեկ ու զիշեր քեզի
կը մատուցանեմ, և խոստովանե-
լով Իսրայէլի որդւոցը մեղքը, ու
բով քեզի դէմ մեղանկցինք:

7 Քանցի թէ ես և թէ իմ Հօրս
7 տունը մեղք գործեցինք: Յիրաւի
էմներ քու առջև անօրէնու-
թիւններ ըրինք, ու քու ծառայիդ
Մովսէսին տուած Բ պատուիրանք-
ներդ, կանոններդ ու գատաստան-

8 ներդ չպահէցինք: Սո՛ւնք կ'աղա-
չեմ ինչէ ան խօսքը, որ քու ծա-
ռայիդ Մովսէսին պատուիրեցի:
Ըսելով. Ժ թե որ յանցանք ընէք,
ես ձեզ ազգերու մէջ պիտի ցը-
9 րուեմ: Է իսկ թե որ ինծի դառ-
նաք, ու իմ պատուիրանքներս պա-

հէք, ու զանոնք կատարէք, Լ ձեզ-
մէ ցրուածները թէ եւ *երկրիս ծայ-
րը ըլլան, զանոնք անկէ պիտի ժող-
վեմ, ու ան տեղը պիտի տանիմ:
որն որ ընտրեցի իմ անունս Հոն
10 զնեղու համար: Է եւ Հիմա անոնք
քու մեծ ու ժողդ ու զօրաւոր ձեռ-
քովդ ազատած ծառաներդ ու ժո-

11 ղովուրդդ են: Ո՛հ ՏԵՐ, Հիմա
քու ծառայիդ աղօթքը, ու քեզ
անունեդ վախնալու փափաք ունե-
ցող ծառաներուդ աղօթքը ի քու
ականջդ թող լսէ. և այնք քու
ծառայիդ յաջողութիւն տուր, ու
աս մարդուն առջև ինծի շնորհք
գտնել տուր: Վասն զի ես թա-
գաւորին ճատուուակն էի:

Գ Լ . Բ

1 Արտաշէս՝ Նենմիային արտուածանք պատ-
ճառը կ'իմանայ, ու նամակներ ու պատուէր
ներ տալով՝ զանկայ Երուսաղէմ կը խրէ:
9 Նենմիա Երուսաղէմ կու գայ. իսկ Հրէից
թշնամիները անոր գալուն փայ կը արամին:
12 Անկայ գաղաղկ կ'երթայ՝ պարսպին փը-
լած տեղուները տեսնելու: 17 Նենմիա կը
յորդորէ Հրէաները որ պարսպին շինութիւնը
ակին, թշնամեաց խօսքերս ականջ չընե-
լով:

1 Ու եղաւ որ Նիսան ամառն մէջը՝
Արտաշէս Թագաւորին քա-
ներորդ տարին՝ անոր առջև գինի
կար, և Բզինին առի, ու թագա-
ւորին տուի. ու անոր առջև Բեա-

2 տրտում երեւոյձ չէի երեցած: Եւ
Թագաւորը ինծի ըսաւ. Ինչու
երեսդ տրտում է, որովհետեւ Հի-
ւանդ չես. ատիկայ Գրէշ քան է՛,
բայց եթէ Գարտի տրտում լիսն.

3 ու ես խիստ շատ վախցայ: Ան
ատներ թագաւորին ըսի. ԴՏԵՐ
գաւորը յաւիտեան ողջ կենայ.
Ինչպէս իմ երես տրտում չըլլայ,
որ իմ Հարցս գերեզմաններուն տե-
ղը եղող Էքաղաքը աւերակ՝ ու

անոր դռները կրակով այրած են:
4 Եւ թագաւորը ինծի ըսաւ. Գուն
Ինձի ինչ կը խնդրես աս բանիս
վրայով: Եւ ատներ երկնից Աս-

5 տուծոյն աղօթք բրի. Ու թագա-
ւորին ըսի. Թե որ թագաւորին
Հաճոյ կ'երևնայ, ու թէ որ քու
ծառադ քու առջև շնորհք գը-
տաւ, զիս Հրէաստան խրկես իմ

Ն . Բ . Դ . Բ .
446

Լ Բ Օր . Լ . 4 :
* Ե Բ Բ . Երկ-
նից
Լ Բ Օր . Բ .
29 : Դան .
Բ . 15 :

Զ Ես . Ի Գ . 5 :
Ե Բ Բ . Ժ Գ .
18 :
Է Զ Բ 6 :

Ը Գ Լ . Բ . 1 :

Բ Գ Լ . Բ . 17 :
Է Զ Բ Ե Գ .
Ի Ե . 10 :

Գ Դան . Բ .
4 :

Է Ե Լ . Ի . 6 :

Գ Զ Բ Ե Գ . Բ .
25 , 29 : Բ
Ման . Գ . 40 :
Դան . Ժ .
17 , 15 :

Է Դան . Բ .
20 :

Ը Սաղ . Զ Դ .
6 : Դան .
Ժ . 5 :

Լ Բ Օր . Ի Բ .
15 :

Ժ Դ Լ . Ի Գ .
83 : Բ Օր .
Գ . 25 , 26 :
27 : Ի Բ . 64 :
Է Դ Լ . Ի Գ . 40 :
Լ . Բ Օր .
Գ . 29 , 30 :
81 : Լ . 2 :

Է Բ Բ 445
- Ե Բ Բ . Է . 1 :

Բ Գ Լ . Բ . 11 :

Զ Առաջ . Ժ Ե .
13 :

Գ Զ Բ Ե Գ . Բ .
31 : Դան .
Բ . 4 : Ե .
10 : Գ . 6 :
21 :

Է Գ Լ . Բ . 3 :

- Ն. Բ. Գ. Բ. 445
- Ի ԳԼ. Ժ. 33:
- Լ ԳԼ. Ժ. 33:
- Ի ԳԼ. Բ. 13:
- Ի ԳԼ. Բ. 14:
- Ն Ե. Բ. Ժ. 7:
- Յ Գ. Բ. Ժ. 11:
- Լ Գ. Բ. Ժ. 9:
- Ողբելը նորոգեց. ու անոր քովը՝ զեղազործներուն որդին Անանիան նորոգեց. ու երուսաղէմը՝ մինչև իշխանը՝ Ովրի որդին Հռափա-
 9 իայն պարիսպը թողուցին: Եւ անոնց քովը՝ երուսաղէմի կէս մասին իշխանը՝ Ովրի որդին Հռափա-
 10 իան նորոգեց: Եւ անոնց քովը՝ ու իր տանը դիմացը՝ Հարուժափի որդին Յեզայիան նորոգեց. ու անոր քովը՝ Ասարանիայի որդին
 11 Քետուտուսը նորոգեց: Միւս բաժի-
 նը, Լու Փուռերու աշտարակը՝ Հարիմի որդին Մեղգեան, ու Փաաթ մովսրի որդին Ասուրը նո-
 12 րոգեցին: Եւ անոր քովը՝ երուսաղէմի կէս մասին իշխանը՝ Արթուի որդին Սեղուամը՝ ինքն ու իր աշ-
 13 ջկները նորոգեցին. Է Զորի դու-
 րը՝ Անոնը, ու Չանովի բնակիչ-
 ները նորոգեցին. անոնք զանիկայ շինեցին, ու անոր փեղկերը, փա-
 կանքը ու նիզերը անցուցին. ու պարիսպէն զաւոր կանգուն լինեցին:
 14 Մինչև Զ Աղբից դուռը: Եւ Աղբից դուռը՝ Բեթաբարմայի կողմանց իշխանը՝ Ռեբաբի որդին Մեղգեան նորոգեց. զանիկայ ան շինեց, ու անոր փեղկերը, փականքը ու նիզ-
 15 քը անցուց: Եւ Աղբիւրի դուռը՝ Մասփայի կողմանց իշխանը՝ Բուր-
 գէի որդին Սեղուամը նորոգեց. զանիկայ ան շինեց, ու ծածկեց. և անոր փեղկերը, փականքը ու նի-
 ճերը անցուց. ու թաղաւորի պար-
 տէզին մօտ եղող Միլովայի աւա-
 զանին պարիսպը՝ մինչև Դաւիթի
 16 քաղաքէն իջնող սատիճանները
 լինեց: Անկէ ետքը՝ Բեթսուրի կէս
 մասին իշխանը՝ Աղբուրի որդին
 17 Նեմիան նորոգեց, մինչև Դաւի-
 թին գերեզմաններուն դիմացը, ու
 մինչև Յինժու աւազանը, ու մինչև
 18 Բեթաղաբարիւր: Անկէ ետքը՝
 Ղևտացիք նորոգեցին. Բանիի որ-
 դին Հռուամը. անոր քովը՝ Կեի-
 լայի կէս մասին իշխանը Ասաբիան՝
 19 ինքն ու իր տանը դիմացը՝ Հարու-
 ժափի որդին Յեզայի նորոգեց: Եւ անոր
 քովը՝ Մասփայի իշխանը՝ Յեսուի
 որդին Եզբը՝ միւս բաժինը նորո-
 գեց, այսինքն Զաբաբի զարձուա-
 20 ժը, ու զնաբարնը իջելու Զաբա-
 21 ժիւնցն: Անկէ ետքը՝ միւս բա-
 ժինը Զաբաբի զարձուաձքէն մինչև
 մեծ քահանային Եդիասիբին տանը
 22 փութով նորոգեց: Անկէ ետքը
 միւս բաժինը՝ Եդիասիբին տանը
 դուռէն մինչև Եդիասիբին տանը
 ծայրը՝ Ավիուսի որդւոյն Ուրիային
 23 որդին Մեթամիթը նորոգեց: Եւ

- անկէ ետքը՝ քահանաները՝ դաշտի
 23 բնակիչները նորոգեցին: Աւ անկէ
 ետքը՝ Բենիափի որդին Ասուրը ի-
 րենց տուններուն առջևը նորոգեցին.
 անկէ ետքը՝ Անանիայի որդւոյն՝
 Մասփային որդին Ազարիան՝ իր
 24 տանը դիմացը նորոգեց: Անկէ ետ-
 քը՝ միւս բաժինը՝ Ազարիայի տու-
 նէն մինչև Զաբաբի զարձուա-
 25 ժը՝ մինչև անկիւնը, Ենադադի
 որդին Բանուին նորոգեց: Եւ Ու-
 զայի որդին Փաղաղը՝ Զաբաբի
 զարձուաձքին դիմացը, ու Դանտի
 դաւիթին քովը եղող թաղաւորին
 վերի պալատին դուռի աշտարակը
 լինեց. ու անոր ետեւէն՝ Փարսի որ-
 26 ղին Փաղաղիան լինեց: Եւ Դաւ-
 թանայիմները՝ Զաբաբի զարձուա-
 թիւնը՝ մինչև արեւելեան կողմը
 եղող Լ Զուրի դրանը դիմացը, ու
 27 դուռի աշտարակը Զաբաբի զարձուա-
 թիւնը՝ մինչև արեւելեան կողմը
 28 Զերու դուռէն վեր՝ քահանաները
 նորոգեցին՝ ամէն մարդ իր տանը
 29 դիմացը: Անկէ ետքը՝ Եմմերի որ-
 դին Սաղաթիւնը՝ իր տանը դիմացը
 նորոգեց, ու անկէ ետքը արե-
 յեան դրանը պահապանը՝ Սեբե-
 նիայի որդին Սեմայիան նորոգեց:
 30 Անկէ ետքը միւս բաժինը՝ Սեղե-
 միայի որդին Անանիան, ու Սեղեմի
 վեցերորդ որդին Անոնը նորոգեց.
 անկէ ետքը՝ Բարաբիայի որդին
 Մեսուղամը՝ իր սենեակին դիմացը
 31 նորոգեց: Անկէ ետքը՝ Սաբափի
 որդին Մեղգեան՝ մինչև Դաւիթ-
 նայիմներուն ու վաճառականաց
 տունը Մասփաթի դրանը դիմացը՝
 ու մինչև Դանիւիւնը իջելու տեղը՝
 32 նորոգեց: Եւ անկիւնը իջելու
 տեղէն մինչև Ուրիսաց դուռը՝ ու
 կերիչները ու վաճառականները նո-
 րոգեցին:

ԳԼ. Դ

1 Երբոր թշնամիները ծաղկեցին, Դեմիս
 աղօթք կ'ընէ, ու գործը կը շարունակէ. 7 ու
 թշնամիներուն բարկութիւնը ու դադարը
 խորհուրդ իմանալով՝ պահապանները կը զննեն:
 13 գործը բանողներուն կը շարունակէ որ փրանին
 զնիւր անոնք, 19 ու անոնց պատուները կու
 տայ:

- 1 Ու երբոր Սանաբաղատ լսեց որ
 մենք պարիսպը կը շինենք, սիր-
 2 շէրները ծաղր ըրաւ: Եւ իր
 եղբայրը ու Սամարիայի զորքին
 առջևը խօսեցաւ, ու ըրաւ. Աս
 տկար Հրէաները ի՞նչ կը շինեն.
 միթէ թողոյտուութիւն կ'ըլլայ ա-
 նոնց. միթէ զոհ պիտի գործեն, ու
 այսօր լմնացնեն. միթէ այրած
 քարերը փոշիի դէզերէն պիտի կեն-

Ն. Բ. Գ. Բ. 445

Տ. Ժ. 19:

Տ. Երեմ. Լ. 2:
Լ. 21:Տ. Երեմ. Լ. 43:
Գ. Ժ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Տ. Երեմ. Լ. 21:

Ն. Բ. Գ. Բ.
445

Հրեանստանի թագաւոր է . ու հիմա աս խօսքերը թագաւորին ապանջը պիտի հասնի . ուրեմն եկուր որ մէկտեղ խորհուրդ ընենք :

8 Բայց ես անոր Ժպտ խրկեցի . ու ըսի . Բանը քու ըսած խօսքերուդ պէս չէ . հապա ստոնք դուն քու :

9 սրտեղ նարեցիք : (Վասն զի անոնց ամէնը մեզ կը վախցընէին՝ ըսելով . Թող անոնց ձեռքը ան գործէն թուլնայ , որ չկատարուի : Ու հիմա «Լ Տէր՝ իմ՝ ձեռքերս ուժովցուր :)

10 Ու ես Մետաբէէի որդւոյն Դադայիայի որդւոյն Սեմայիային տուինք մտայ . և անիկայ Գաւէ մէկ գողցուած էր , ու ըսաւ . Եթա՛ր մէկ տեղ Աստուծոյ տունը՝ տաճարին մէջը երթանք , ու տաճարին դռները գոցենք . վասն զի քեզ մեռցնելու կու գան . ու անոնք գիշերով պիտի գան քեզ մեռցնելու :

11 Ու ես ըսի . Միթէ ինծի պէս մարդը կը փախչի . և ով կայ ինծի պէս՝ որ տաճարը մտնէ ապրելու համար .

12 չեմ մտնէր : Ու աղէկ հասկըցայ որ զանիկայ Աստուած խրկած չէր , հապա է՛իմ՝ վրաս -- մարգարէութիւնը ինչի՛նչէ՛ն խօսեցաւ . վասն զի Տուբիա ու Սանաբադատ զանիկայ :

13 վարձքով բռներ էին : Եւ ասոր համար վարձքով բռներ էին զանիկայ . որ ես վախճամ , ու առանկ ընելով՝ մեղաւորեմ , որ զիս բամբասելու , ու իմ անունս արելու :

14 պատճառ մը ունենան : Ե՛վ վ Աստուած իմ՝ Տուբիան ու Սանաբադատը աս իրենց գործոցը համեմատ , ու Նովագիա Բմարգարէութիւն , ու զիս վախցընող միւս մարգարէները ինչէ :

15 Եւ պարսպը իլուլ առաւ քըսանուհիները որք՝ յիսուսուեր :

16 կու օրուան մէջ լմնցաւ : Ու Էթրըր մեր ամէն թշնամիները լսեցին , մեր բոլորտիքը եղող ամէն ազգերը վախցան ու շատ ամլցան . ու է՛իմացան որ աս գործը մեր Աստուծոյն օգնականութեամբը կատարուեցաւ :

17 Եւ ան օրերը՝ Յուդայի ագնուականներէն՝ Տուբիային շատ նամակներ կ'երթար . Տուբիայէն ալ անոնց կու գար . Վասն զի Յուդային շատ մարդիկները անոր հետ եղումնով միաբաներ էին . քանզի անիկայ Արահան Սեբենիային փեսան էր , ու անոր որդին Յօհանանը՝ Բարսեբիայի որդւոյն Մետու :

19 զամեն աղջիկը առեր էր : Նաե իմ առջևս անոր աղէկութիւնները կը զրուցէին , ու իմ խօսքերս անոր կը հասցընէին . և Տուբիա ինչէ նա :

Բ. Ե. Գ. Բ.
22

Բ. Գ. Բ.
29

Բ. Ե. Գ. Բ.
17

Իբր 445

Բ. Գ. Բ. 10
7 1 7 2
1

Բ. Գ. Բ. 2
9

մակներ կը խրկէր զիս վախցընելու համար :

Գ Լ Ի

1 Նէեմիա՛ . Երուսաղէմն պահպանութիւն Անանիին ու Սանիային կը յանձնէ : 5 Աւել անգամ Բաբելոնէն դարձող 9 ժողովուրդին , 39 քահանաներուն , 43 Լւտացիներուն , 46 Նաթանայիմներուն , 57 Սողոմոնի ծառաներուն , 63 և իրենց ազգահամարը կորցնելուցած քահանաներուն ջուցակը . 66 Անոնց ամենուն թիւը՝ իրենց ստացուածներովը : 70 Անոնց մատուցած ընծաները :

1 Ու երբոր պարսպը լմնցաւ , -- դռներուն փեղկերը անցուցի . ու դռնապաններ , երգեցողներ ու 2 Ղևտացիներ դրուեցան . Եւ իմ եղբայրս Անանիին , ու պալատին իշխանը Անանիան (որ հաւատարիմ , ու շատերէն աւելի Բ Աստուծոյ վախցող մարդ մըն էր ,) Երուսաղէմն 3 զիմ վրայ դրի , ու անոնց ըսի . Մինչև որ արեւ չտաքնայ , Երուսաղէմն դռները չբացուին . և իրենց ներկայութեամբը դռները գոցեն , ու նիգեղը դնեն , ու Երուսաղէմի բնակիչներէն պահպաններ կարգեն , ամէն մէկը իր պահպանութեան մէջ . ու ամէն մէկը իր տանը դիմացը :

4 Քաղաքը ընդարձակ ու մեծ էր . բայց մէջի ժողովուրդը քիչ էր , ու 5 տուններ շինուած չէր : Եւ իմ Աստուածս իմ սրտիս մէջը դրաւ , որ ագնուականները , ոստիկանները ու ժողովուրդը ժողովմար որ արձանագրուին . ու առջի անգամ Գեթեմնէն ելողներուն մէկ ազգաբանութեան գէրքը գտայ . ու անոր մէջը 6 պարսկերէն գրուած գտայ :

7 Ու Զօրաբարելին , Յեսուիին , Նէեմիային , Ագարիային , Ռաամիային , Նաեմանիին , Մուրթթէին , Բաղասանին , Մասփաղաթին , Բազուէին . Նաւուսին -- Բանային հետ եկան : Եւ -- էր Իսրայէլի ժողովուրդին մարդոցը 8 թիւը . Փարոսի որդիքը՝ երկու հազար հարիւր եօթանասուուներ : 9 կու . Մասփաղայի որդիքը՝ իրեք 10 հարիւր եօթանասուուներով . Արաշի որդիքը՝ վեց հարիւր յիսուս 11 ուերկու . Փաաթ մովաբի որդիքը՝ Յեսուի ու Յովաբի որդիներէն՝ երկու հազար ութը հարիւր տասն 12 ուութիւն . Եղամի որդիքը՝ հազար 13 երկու հարիւր յիսուսուորս . Չաթութի որդիքը՝ ութը հարիւր քառ 14 սուսուհինգ . Չաքայի որդիքը՝ 15 եօթը հարիւր վաթսուս . Բանուիի

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իբր 445

Գ. Լ. Ի. 1

Բ. Ե. Գ. Բ.

Իբր 536

Բ. Գ. Բ. 1
Ե

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 536

որդիքը՝ վեց հարիւր քառասունու-
16 ութը . Բեքայի որդիքը՝ վեց հա-
17 ռիւր քառասունութը , Ազգայի որ-
դիքը՝ երկու հազար իրեք հարիւր
18 քսանութը . Աղոնիկամի որդի-
քը՝ վեց հարիւր վաթսուներեքը .
19 Բագուէի որդիքը՝ երկու հազար
20 վաթսուներեքը . Աղինի որդիքը՝
21 վեց հարիւր յիսուներեք . Ատերի
որդիքը՝ եզեկիայէն՝ ինասունու-
22 թը . Հասուի որդիքը՝ իրեք հա-
23 ռիւր քառասունութը . Բեւէի որդի-
24 քը՝ իրեք հարիւր քառասունու-
րիքի որդիքը՝ հարիւր տասներկու-
25 Գաբաւոնի որդիքը՝ ինասունու-
26 չինգ . Բեթէլէնի որդիքը՝ ու Նեոփայի
մարդիկը՝ հարիւր ու Նեոփայի
27 թը . Անթովիթի մարդիկը՝ հարիւր
28 քսանութը . Ազամօթի տանը
մարդիկները՝ քառասունութը .
29 Վարիաթարիմի , Վեփրայի ու Բե-
րովի մարդիկը՝ եօթը հարիւր
30 քառասունութը . Ռամայի ու Գա-
բայի մարդիկը՝ վեց հարիւր քառ-
31 ումէկ . Մարմասի մարդիկը՝ հարիւր
32 քսանութը . Բեթէլի ու Գայիի
մարդիկը՝ հարիւր քառասունութը .
33 Միւս Նաբաւի մարդիկը՝ յիսուն-
34 ուերկու . Միւս Դեղամի որդիքը՝
հազար երկու հարիւր յիսունու-
35 չորս . Հարիմի որդիքը՝ իրեք հա-
36 ռիւր քան . Երեքովի որդիքը՝ իրեք
37 հարիւր քառասունչինգ . Ղովզի ,
Աղիզի ու Ունովի որդիքը՝ եօթը
38 հարիւր քառասունէկ . Սենայի որ-
դիքը՝ իրեք հազար ինը հարիւր եր-
սուն .
39 Քահանաները՝ Յեսուի տունէն՝
Եֆթայիայի որդիքը՝ ինը հարիւր
40 եօթանասունութը . Ե Եֆթերի
որդիքը՝ հազար յիսունութը .
41 Բասուրի որդիքը՝ հազար երկու
42 հարիւր քառասունութը . Էշա-
րիմի որդիքը՝ հազար տասներեք
էին .
43 Ղևտայիները՝ Բովզուիայի որ-
դիներէն՝ Յեսուի — Վարիմի որ-
դիքը՝ եօթանասունուչորս էին .
44 Երզնգողները՝ Ասափի որդիքը՝
հարիւր քառասունութն էին .
45 Դունապանները՝ Սեղուի որդի-
քը , Ատերի որդիքը , Յեղմոնի
որդիքը , Ակուբի որդիքը , Ատի-
տայի որդիքը , Սուբայի որդիքը՝
հարիւր երեսունութն էին .
46 Նաթանայիները — էին .
Սիայի որդիքը , Ասուփայի որդի-
47 քը , Տարաովի որդիքը , Վերոսի
որդիքը , Սիայի որդիքը , Փաղօնի
48 որդիքը , Ղաբանայի որդիքը , Ա-
գաբայի որդիքը , Սաղամէի որդի-
49 քը , Անանի որդիքը , Գեղէլի որ-
50 դիքը , Գաարի որդիքը , Ռեայիա-

Դ ՏԵՍ
12

Ի ՍՄՆ . Ի Դ .
7 :

Դ ՍՄՆ . Ի Դ .
14 :

Ի ՏԵՍ ՍՄՆ .
Թ . 12 : Ի Դ .
9 :

Է ՍՄՆ . Ի Դ .
8 :

Ի ԵԴԲ . Բ .
40 :

յի որդիքը , Ռասինի որդիքը , Նե-
51 կողայի որդիքը , Գազարի որդիքը ,
Ողայի որդիքը , Փասէի որդիքը ,
52 Բասէի որդիքը , Մովանիմի որդի-
53 քը , Նեփուսիմի որդիքը , Բակ-
րոկի որդիքը , Ակուփայի որդիքը ,
54 Արուրի որդիքը , Բասաղօթի որ-
դիքը , Մեհիլայի որդիքը , Արայի
55 որդիքը , Բարկուսի որդիքը , Սիսա-
րայի որդիքը , Թամայի որդիքը ,
56 Նեսիայի որդիքը , Ատեփայի որ-
57 դիքը . Սողոմոնի ծառաներուն որ-
դիքը՝ Ստեփի որդիքը , Սոփերաթի
58 որդիքը , Փարեզայի որդիքը , Յե-
զայի որդիքը , Դեբկոնի որդիքը ,
59 Գեգզէի որդիքը , Սափատայի
որդիքը , Ատիւրի որդիքը , Փա-
քարաթ ասեբայիմի որդիքը , Ա-
60 մոնի որդիքը . Բոլոր Նաթանա-
յիմները , ու Սողոմոնի ծառանե-
րուն որդիքը՝ իրեք հարիւր ին-
սունութը էին .
61 Ժ Ու Թեղմեղայէն . Թեղարայէն ,
Քերուէն , Աղօնէն ու Եմմերէն
եկողները ասոնք էին , և իրենց
հայրերուն տունը ու իրենց սե-
րունքը՝ այսինքն իսրայէլէն ըլլա-
նին ցուցնելու կարող չեղան .
62 Դաղայիայի որդիքը , Տուրիայի
որդիքը , Նեկողայի որդիքը՝ վեց
հարիւր քառասունութը .
63 Եւ քահանաներէն՝ Արայիայի որ-
դիքը , Ակուսի որդիքը , Բերգելի
որդիքը՝ որ Եւզ Գաղաադացի Բե-
ղէլիին աղջիկներէն կնիկ առնելով՝
64 անոնց անուանով կոչուեցաւ . Ա-
սոնք իրենց ազգաբանու թէն զիր-
քը փնտռեցին , բայց չգտան զե-
նէլ . ու ամաբուր սեպուելով՝
քահանայութենէ արգիւնեցան .
65 Եւ * Սթարաթան անոնց քաւ .
Մինչև որ Ուրիմով ու Թուրիմով
քահանայ ըլլէր , անոնք ամե-
նասուրբ բաներէն չուտան .
66 Բոլոր ժողովքը մէկտեղ , քառ-
սունութը հազար իրեք հարիւր
67 վաթսուն հօգի էր . Բայց ի անոնց
ծառաներէն ու աղայիներէն ,
որոնք եօթը հազար իրեք հարիւր
երեսներեքն էին . ու անոնց մէ-
ջը երկու հարիւր քառասունութը
այր և կին երզնգողներ կային .
68 Անոնց ձիերը եօթը հարիւր երեսու-
ուվեց , Զորիները երկու հարիւր
69 քառասունչինգ , Ուղերը չորս
հարիւր երեսունչինգ , — էլերը
վեց հազար եօթը հարիւր քառ-
էին .
70 Ու տոհմերու իշխաններէն ոմանք
գործին համար ընչա տուն . Ի Ա-
թարսաթան՝ հազար դրամ ոսկի ,
յիսուն սկաւառակ , — չինգ հա-
րիւր երեսուն քահանայական պատ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 536

Ի ԵԴԲ . Բ .
59 :

* ՎՊՐՐ . ԿՈՒՄ
ՈՍՎԱՐԻՍՈՒՄ
ՈՒՆՈՒՄ
9 . Ժ Բ . 26 :

Ի ԳԼ . Ը . 9 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԵ 536
Լ ԵԳՐ. Գ. 69:

71 մուճան տուաւ դանձին : Եւ տոհմերու իշխաններէն «հաւ» գործաւորութեան դանձին Լքան չազար դրամ ոսկի, ու երկու հազար երկու հարիւր մնաս արծաթ տուին :
72 Եւ մնացած ժողովուրդին տուածները՝ քսան հազար դրամ ոսկի, ու երկու հազար մնաս արծաթ, ու վաթսուսուեօթը քահանայաւորները, ու Ղևտացիները, և դրոնապանները, ու երգեցողները, և ժողովուրդէն եղողները, ու Ղաթանայիմները, և բոլոր Իսրայէլը՝ իրենց քաղաքներուն մէջը բնակեցան : Ի ու երբոր եօթներորդ ամիսը հասաւ, Իսրայէլի որդիքը իրենց քաղաքներուն մէջն էին :

ԳԼ. Ը

1 Իսրայէլացաց լեռնաւանդութիւնը օրէնքը կարգաւորու մտիկ ընելու մէջ : 9 Նեեմիա, Եզրաս : ու Ղևտացիք կը միտնարն ժողովուրդը, 18 որոնք լսելու ու սորվելու յօժաւորութիւնն ունէին : 16 Տաղաւարահարաց տօնը կը պահուի :

1 Եւ բոլոր - ժողովուրդը մէկ մարդու մը պէս Էջուրի դրանք առջևը եղող հրապարակին մէջը ժողովուեցան, ու Եզրաս Էպիլինիս ըսին, որ Մովսէսին օրինաց գիրքը բերէ, որն որ Տէրը Իսրայէլին պա-
2 տուիրած էր : Ու Էեօթներորդ ամսուն առջի օրը՝ Եզրաս քահանան Ի օրինաց Էջիւր ժողովքին առջևը բերաւ, որ էրին ու կնիկ մարդիկներէ, ու ամէն լսելու ու հասկնալու կարողութիւն ունեցող-
3 ներէ Բաղաւարացիք Եւ զանիկայ Էջուրի դրանք առջևը եղող հրապարակին մէջը առտուրնէ մինչև կէս օրը՝ էրին ու կնիկ մարդիկներուն ու հասկըցողներուն առջևը կարդաց : և բոլոր ժողովուրդը իրենց ականջները օրինաց գրքին
4 պատէր էին : Ու Եզրաս դպիրը յատուկ ստոր համար շինուած փայտեղէն բեմին վրայ կայնեցաւ. ու անոր քովը աջ կողմը՝ Մատաթիան, Սեման, Նաաիան, Ուրիան, Բեղիկան ու Մաաիան, և ձախ կողմը՝ Փաղայիան, Միսայէլը, Մեղերիան, Հասուամը, Սաբաղանան, Զաբարիան ու Մեսուղամը
5 կայնեցան : Ու Եզրաս գիրքը բացաւ բոլոր ժողովուրդին աչքերուն առջևը. վասն զի ինքը բոլոր ժողովուրդէն բարձր էր. ու զանիկայ բացածին պէս՝ բոլոր ժողովուրդը
6 Լսարի վրայ էաւ : Ան ատենը Եզրաս՝ Եզրան մեծ Աստուածը օրհնեց. ու բոլոր ժողովուրդը Է՛ձեռքերին վերցուցին, Էու Ամէն, Ամէն՝ ըսին. և Էրիենց երեսին վրայ

դեմինը ծռելով՝ Տէրոջը երկրպա-
7 ղութիւնն ըրին : Ու Յեսու, Բանի, Սարաբիա, Եսաի, Նկկուր, Սաբեթա, Ովգիա, Մասաիա, Կովդիտա, Ազարիա, Յովգաբաղ, Անան, Փաղայիա, ու Ղևտացիք՝ Ժօրէնքը ժողովուրդին կը հասկըրնէին. և ժողովուրդը իրենց կար-
8 ճովը կայնէր էին : Անոնք Աստուծոյ օրինաց գիրքը յատակ կերպով կարդացին, ու մեկնութիւնը տալով՝ կարդացածնին հասկըցուցին :
9 Ի ու Նեեմիա Աթարասիան, ու Եզրաս քահանան ու դպիրը, և ժողովուրդին հասկըցընող Ղևտացիները՝ բոլոր ժողովուրդին ըսին. Ի Աս օրս՝ ձեր Տէր Աստուծոյն սուրբ օր էն է. Ժսուգ մի ընէք, ու մի լաք. վասն զի բոլոր ժողովուրդը կու լային երբոր օրէնքին խօսքերը կը լսէին : Եւ անոնց ըսաւ. Գացէք, պարարտ բաներ կընէք, ու անուշ բաներ խմէք, ու պարաստութիւն չունեցողներուն՝ քաժիններ խրկեցէք. քանզի այս օրս՝ մեր Տէրոջը սուրբ օր էն է, ու մի տրտմիք. վասն զի Տէրոջը ուրախութիւնը
11 ձեր զօրութիւնն է : Ան ատենը Ղևտացիք բոլոր ժողովուրդը լուցուցին՝ ըսելով. Լուս կեցեք, քանզի ասիկայ սուրբ օր է, ու մի տրտմիք : Եւ բոլոր ժողովուրդը ուտելու ու խմելու, ու քաժիններ խրկելու, և մեծ ուրախութիւն ընելու գացին. վասն զի իրենց բացատրուած խօսքերը ճհասկըցան :
13 Ու երկրորդ օրը՝ բոլոր ժողովուրդին տոհմապետները, քահանաները ու Ղևտացիները՝ Եզրաս դպիրին քովը ժողովուեցան, որ օրէնքին խօսքերը հասկընան : Եւ օրինաց Էջիւր մէջը գրուած գտան որ Տէրը Մովսէսին ձեռքովը հրամայէր է, որ Էթներորդ ամսուն տօնին ատենը՝ Իսրայէլի որդիքը Ղառաւաարներու մէջ բնակին,
15 Նաև իրենց ամէն քաղաքներուն մէջ, ու Էթներուց մի մէջ՝ հրապարակին ու քարոզին ըսելով. Լուս ելէք, Եւ ձիթնիի ոստեր, նոճիի ոստեր, ու մրտնիի ոստեր, և արմաւենիի ոստեր, ու տերեւախիտ ծառերու ոստեր բերէք, որ տաղաւարներ շինէք, ինչպէս որ
16 գրուած է : Եւ ժողովուրդը ելաւ ու բերաւ. ու ամէն մարդ իր տանիքին վրայ, ու իր գաւիթին մէջը. և Աստուծոյ տանը գաւիթներուն մէջը, ու Էջուրի դրանք հրապարակին մէջը, ու Եփրեմի դրանք հրապարակին մէջը՝ իրենց տաղա-
17 ւարներ շինեցին : Ու գերութիւնն

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԵ 445

Ժ ԴԼ. Ժ. 11 :
Բ ԵԳՐ. Գ. 10 :
Բ ԵԳՐ. Գ. 10 :
Ժ. 7, 8 :
Գ ԵԳՐ. Գ. 7 :

Ի ԵԳՐ. Գ. 68 :
ԳԼ. Է. 65 :
Ժ. 1 :
Լ Բ ԵԳՐ. Գ. 8 :
Ի ԴԼ. Բ. Գ. 24 :
Ժ. 1 :
Ժ ԵԳՐ. Գ. 14, 15 :
Ժ. Գ. 4 :

Ի Եթ. Բ. 19 :
22 :
Բ ԵԳՐ. Գ. 10 :

Ժ ԵԳՐ. Գ. 10 :

Ժ ԵԳՐ. Գ. 10 :

Ժ ԴԼ. Բ. Գ. 34, 42 :
Բ ԵԳՐ. Գ. 13 :
Ժ ԵԳՐ. Գ. 16 :
Ժ ԴԼ. Բ. Գ. 40 :

Ժ ԵԳՐ. Գ. 8 :

Ժ ԴԼ. Բ. Գ. 37 :
Ժ ԴԼ. Բ. Գ. 13 :
Ժ ԴԼ. Բ. Գ. 39 :

Ի ԵԳՐ. Գ. 1 :

Ի ԲԵ 445
Ի ԵԳՐ. Գ. 1 :
Բ ԴԼ. Գ. 20 :
Ի ԵԳՐ. Գ. 6 :

Ժ ԴԼ. Բ. Գ. 24 :
Բ ԵԳՐ. Գ. 11, 12 :

Ժ ԴԼ. Բ. Գ. 20 :
Ի ԴԼ. Բ. Գ. 41 :
Բ ԵԳՐ. Գ. 8 :
Բ ԵԳՐ. Գ. 16 :
Բ ԵԼ. Գ. 81 :
Ժ. 27 :
Բ ԵԼ. Գ. 18 :

Ն . ք . զ . ք .
445

Ֆ թու . ժա .
17 : Ես . Կ .
11 :
- Ե . ժա .
15 : Ես . Ե .
12 :
Բ Ե . ժե . Ե .
Բ Ե Բ . Բ . Դ :
Բ Ե Բ . Բ . Դ :
Բ Ե Բ . Բ . Դ :
Բ Ե Բ . Բ . Դ :

Ի թու . Իա .
21 : Է :

Ղ Ե . Ի Բ .
17 :

Ի Ես . Ե .
21 : Է :

Ղ Սաղ . Խա .
2 : 3 :

Բ Զոր . 35 :
Թու . ժա .
28 : Բ Ե Բ .
Բ . Դ . 5 : Ե .
Զ Ե Բ . Դ . 6 :

Բ Ե Բ . Դ .
11 :

Բ Ե Բ . Դ .
15 :

Լ Ուլ . Գ .
5 :

Ի Դաւո . Բ .
11 : 12 : Ե .
Զ Ե Բ . Դ . 21 :

Յ Դ թագ .
ժա . Գ . Սաղ .
Դ . 17 :

Ի Դ թագ .
ժա . Դ . Բ Ե Բ .
10 : Բ Ե Բ .
Ի Դ . 20 : 21 :
Սաղ . Ի Դ .
87 : Գոր .
Ե . 52 :

Կ Ե Բ . զա .
նոնք . Կ Ե
յանդիմա .
նէին .

Զ Դաւո . Բ .
14 : Գ . 3 :
Է : Սաղ .
ձ . 41 : 42 :

Յ Սաղ . ձա .
44 :

Ղ Դաւո . Բ .
15 : Գ . 9 :

Զ Դաւո . Գ .
11 : 12 : 30 :
Գ . 1 : Ե . 81 :
Գ . 1 :

Ղ Սաղ . ձա .
43 :

նը, ու գիշերը անոնց գազած ծամ-
բան լուսաւորելու համար՝ կրակի
սիւնը անոնց վրայէն չլքեցուցիր :

20 Նաև զանոնք իմաստունն բնելու հա-
մար՝ քու հրարի Հողիդ տուիր,
ու անոնց բերնէն՝ քու մանանդ
չպակեցուցիր, ու ծարւած ա-

21 տենին անոնց Բ Ե Բ տուիր : Եւ
է զանոնք քառանկ տարի անապա-
տին մէջը կերակրեցիր . անոնց բան
մը չպակեցաւ, անոնց Դ հանդերձ-
ները չմաշեցան, ու անոնց ոտքերը

22 չուռեցան : Եւ անոնց՝ թագա-
ւորութիւններ ու ժողովուրդներ
տուիր, ու անոնց սահմաններ որո-
ւարդ : ու Ե Սէհնին երկիրը՝ այս-

23 ինքն Եսերոնի թագաւորին երկի-
րը, ու Բասանի Ովջ թագաւորին
Բ Ե Բ թաւառեցին : Եւ անոնց
որդիները՝ երկինց աստղերուն չափ
շատեցուցիր . ու տարի զանոնք ան
երկիրը՝ որն որ անոնց հայրերուն
խոստացեր էր, թէ՛ առաջ հնչ պի-

24 տի մտնէն ու ժառանգէն : Եւ Ե-
նայն որդիքը մտան, ու ան երկիրը
ժառանգեցին : Եւ ան երկրին մէջ
բնակող քանանացիները՝ անոնց
առջևը տուածնեցուցիր, ու զանոնք,
ու անոնց թագաւորները, ու երկրին
ժողովուրդը՝ անոնց ձեռքը տուիր,
որ ուզածնուն պէս վարուին անոնց

25 հետ : Եւ պարսպաւոր քաղաքներ,
ու Բ պարսպ երկիր մը առին . ու
Ե ամէն բարիքով լեցուն տուններ,
փորուած ջրհորներ, այգիներ, ձի-
ութեններ, ու պտղաբեր ծառեր
առատօրէն ժառանգեցին . ու կե-
րան, կշտացան ու էգիբցան, և
քու մեծամեծ Լ բարիքներովդ ու
բախացան :

26 Սակայն քեզի Եաննազանդու-
թիւն ու ապստամբութիւն բրին .
և քու օրէնքդ Եստենին ձգեցին,
ու քու մարգարէներդ ալ մեռցու-
ցին, որ զանոնք քեզի դարձնելու
համար՝ անոնց վկայութիւն կու
տային՝ . և Ե Ե ձեռնապէս անարգե-

27 ցին : Եւ զանոնք իրենց թիշա-
միներուն ձեռքը մատնեցիր, որ
զանոնք նեղեցին . ու երբոր իրենց
նեղութեան ատենը քեզի աղաղա-
կեցին, դու ձեռքիդ յետքեր, և
քու առաւոր ողորմութեանդ համե-
մատ Է անոնց աղաղիչներ տուիր .
ու ազատեցին զանոնք իրենց թիշ-
նամիներուն ձեռքէն : Բայց երբոր
հանգստութիւն գտան, ծնորդն
քու, առջևդ չարութիւն բրին . ու
զանոնք իրենց թիշամիներուն ձեռ-
քը թողուցիր, որ անոնց վրայ
տրեցին . ու երբոր նորէն քեզի ա-
ղաղակեցին, դու երկինքէն յետ-
ցիր . և Ե քու ողորմութեանդ հա-

մեմատ շատ անգամ զանոնք աղա-
տեցիր . ու քու օրէնքիդ դարձը-
ներու համար՝ անոնց վկայութիւն
բրին . Բայց անոնք չհպարտացան,
ու քու հրամաններդ չազան-
դութիւն չըրին, և քու պատուի-
րանքներդդ դէմ մեղք գործեցին,
(Դոր զանոնք պահող մարդը՝ ա-
նոնցմով կ'ապրի,) ու իրենց Էու-
սերը չխոնարհեցուցին, հապա ի-
րենց պարանոցը խտացուցին :

30 ու Չազանդութիւն չըրին : Եւ
շատ տարիներ անոնց երկայնմը-
տութիւն բրին, ու քու Հողիովդ՝
"քու մարգարէներդ ձեռքովդ"
Է անոնց վկայութիւն բրին . Բայց
անոնք մտիկ չըրին . Դուստի զա-
նոնք՝ երկիրներուն ժողովուրդը
ձեռքը մատնեցին : Սակայն քու
առաւոր ողորմութեամբդ Է զանոնք
բոլորովին չկորսնցուցիր, ու չմե-
ղեցիր . վասն զի դու Պողոմած
ու զԹաժ Աստուած ես :

32 Եւ հիմա ով Աստուած մեր՝ որ
ուխտ ու ողորմութիւն պահող՝
մեծ, զօրաւոր ու ահեղ Աստուած
ես, Է Ասորեստանի թագաւորնե-
րուն օրերն մինչև այս օրս՝ մեզի,
մեր թագաւորներուն, մեր իշխան-
ներուն, մեր քահանաներուն, մեր
մարգարէներուն, մեր հայրերուն և
քու բոլոր ժողովուրդիդ ամէն պա-
տահած նեղութիւնները քու առ-

33 ջեղ . քիչ չընենան : Սակայն բոլոր
մեզի պատահած բաներուն մէջ
Դ դու արդար ես . քանզի դու
ճշմարտութեամբ բրին, Բայց

34 Ե մենք անօրէնութիւն բրինք : ու
մեր թագաւորները, իշխանները,
քահանաները ու հայրերը . քու օ-
րէնքդ չպահեցին, ու քու պա-
տուիրանքներդ, ու անոնց ըրած

35 վկայութիւններդ մտիկ չըրին : Եւ
անոնք իրենց թագաւորութեան
ատենը, ու անոնց շատ բարիքներ
տուած ատենը, և ան ընդարձակ
ու պարարտ երկրին մէջը՝ որ ա-
նոնց տուիր, է քեզի ծառայութիւն
չըրին, ու իրենց չար գործքերէն

36 չզարձան : Եւ հիմա մենք այսօր ձա-
նայ ենք, մանաւանդ ան երկրին
մէջ՝ որն որ մեր հայրերուն տուիր,
որ անոր պատուները ու բարիքները
ուտեն, ահա մենք հոն ծառա-

37 ենք : Եւ ան Ե Ե Ե Ե շատ պտուղ
կու տայ ան թագաւորներուն, Ե-
րոնք մեր մեղացը համար մեր վրայ
զրիր, ու անոնք Դ մեր մարմնոյն
վրայ ու մեր անասուններուն վրայ՝
իրենց ուզածին պէս կ'որոնեն . ու
մենք մեծ նեղութեան մէջ ենք :

38 Եւ առ ամէնուն համար՝ մենք
- հաստատաւ ուխտ մը կ'ընենք ու կը

Ն . ք . զ . ք .
445
ձ Զոր 18 :

Ղ Դ . ժա .
51 : Երկ . Դ .
11 : Հոով .
Դ . 5 : Գաղ .
Դ . 12 :
Լ Զաք . Ե .
11 :

Ե Ես Գոր .
Ե . 51 : ա
Պետ . ա .
11 : Բ Գեա .
ա . 21 :

Ղ Դ թագ .
Դ . 18 : Բ
ՍԻ . Է Գ .
15 : Երեմ .
Դ . 25 : Ի Ե .
4 : Ե .

Ղ Ե . Դ . 5 :
Ի Բ . 24 :

Լ Երեմ . Դ .
27 : Ե . 10 ,
18 : Ե .

- Զոր 17 :
- Ե . Է Դ . 6 :
7 : Գ . Ե .
5 :

Լ Դ թագ .
Դ . 3 :

Դ Դաւո . Դ .
14 : Սաղ .
Դ Դ Դ . 187 :

Դ Սաղ . ձա .
61 : Դաւո . Դ .
5 : 6 : 8 :

Զ Զոր 25 :

- Զոր 25 :
Դ Բ Ե . Ի Ե .
47 :

Դ Բ Ե . Ի Ե .
48 : Երեմ . Դ .
9 :

Դ Բ Ե . Ի Ե .
33 : 51 :

Դ Բ Ե . Ի Ե .
43 :

- Դ թագ .
Դ . 3 : Բ
ՍԻ . Դ Դ .
10 : Է Դ . 81 :
Դ Դ . Դ . 29 :
Երեմ . Դ . 3 :

Ն. Բ. Է. Բ. 445

ԳԼ. ԺԱ

1 Իշխանները, յօժարակամ մարդիկ, ու ժողովուրդէն փնձակով ընտրուած տասներորդ մասը՝ Երուսաղէմ կը բնակին և 3 Սննդ աւանդներուն ջուցակը ։ 20 Ժողովուրդին մասցորդը ուրիշ քաղաքներու մէջ կը բնակին ։

1 Եւ ժողովուրդին իշխանները Երուսաղէմի մէջ բնակեցան, ու մնացած ժողովուրդը փնձակ՝ ձգեցին, որ տասնէն մէկը բերեն Երուսաղէմ՝ սուրբ քաղաքը բնակելու ։ ու ձեւէ ինը բաժինը ուրիշ ։

2 քաղաքներու մէջ բնակին ։ Եւ ժողովուրդը օրօքնց ան ամէն մարդիկները՝ որոնք Էյօժար կամար իրենց անձը բնայայտեն Երուսաղէմի մէջ ։

3 բնակելու ։ Ինչ Երուսաղէմի մէջ բնակող զաւառին իշխանները ասոնք էին ։ (սակայն Յուդայի քաղաքներուն մէջ)՝ Իսրայէլը, քահանաները, Ղևտայիները, Դաւթանայիները, ու Եղովմոնին ծառաներուն որդիքը՝ ամէն մարդ իրենց կալուածքին մէջ՝ իրենց քաղաքներուն մէջը բնակեցան ։) 4 Եւ Երուսաղէմի մէջ՝ Յուդայի որդիներէն ու Բենիամինի որդիներէն բնակեցան ։

Եւ Երուսաղէմի մէջ բնակեցան Երուսաղէմի որդիքը, որոնք Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի մէջ բնակեցան Երուսաղէմի որդիքը, որոնք Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

5 Եւ Երուսաղէմի մէջ բնակեցան Երուսաղէմի որդիքը, որոնք Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի մէջ բնակեցան Երուսաղէմի որդիքը, որոնք Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

6 Մասիան ։ Երուսաղէմի մէջ բնակող Փարեսի որդիներուն ամէնը չորս հարիւր վաթսուներեւութը զօրաւոր մարդիկ էին ։

7 Բւ Բենիամինի որդիքը ասոնք էին ։ Եսայիի որդւոյն Իթիէի որդւոյն Մասիայի որդւոյն Կովղիան ։ Եւ որդւոյն Փաղայիայի որդւոյն Յովադի որդւոյն Եսսուդամի որդիքը ։

8 Գին Սալուն ։ Եւ անկէ ետքը՝ Գերէի, Սեթի, Լաւի, ինը հազարիւր քսանուութը հօգէ ։ Բւ անոնց վրայ իշխան՝ Չէրբիի որդին Յովէրէ էր ։ ու Սենուայի որդին Յովան ։ քաղաքին վրայ տեղակալ էր ։

9 Եւ Բենիամինի որդիքը ասոնք էին ։ Եսայիի որդւոյն Իթիէի որդւոյն Մասիայի որդւոյն Կովղիան ։ Եւ որդւոյն Փաղայիայի որդւոյն Յովադի որդւոյն Եսսուդամի որդիքը ։

10 Եւ Բենիամինի որդիքը ասոնք էին ։ Եսայիի որդւոյն Իթիէի որդւոյն Մասիայի որդւոյն Կովղիան ։ Եւ որդւոյն Փաղայիայի որդւոյն Յովադի որդւոյն Եսսուդամի որդիքը ։

11 Եւ Բենիամինի որդիքը ասոնք էին ։ Եսայիի որդւոյն Իթիէի որդւոյն Մասիայի որդւոյն Կովղիան ։ Եւ որդւոյն Փաղայիայի որդւոյն Յովադի որդւոյն Եսսուդամի որդիքը ։

Ն. Բ. Է. Բ. 445

Եւ Երուսաղէմի մէջ բնակեցան Երուսաղէմի որդիքը, որոնք Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

13 Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

14 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

15 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

16 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

17 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

18 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

19 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

20 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

21 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

22 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

23 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

24 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

25 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

26 Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։ Եւ Երուսաղէմի որդիքը Երուսաղէմի մէջ բնակեցան ։

Բ. Բ. Է. Բ. 29

Ժ. Ժ. Է. Բ. 1

Բ. Բ. Է. Բ. 26

Լ. Բ. Է. Բ. 9, 20, 26

Բ. Բ. Է. Բ. 30

Ժ. Բ. Է. Բ. 15

Վ. Բ. Է. Բ. 18, 5, 53

Բ. Բ. Է. Բ. 9

Բ. Բ. Է. Բ. 2, 3

Բ. Բ. Է. Բ. 43, 55

Բ. Բ. Է. Բ. 3, 5

Բ. Բ. Է. Բ. 29

Բ. Բ. Է. Բ. 10, 5

Ն. Բ. Գ. Բ.
445

- 27 զեթին, Եւ Ասոր առաջին, ու
Բերսաբէէն՝ ու անոր գեղերուն
28 ձեջը, Եւ Սիկկակին, ու Մեքո-
29 նային և անոր գեղերուն ձեջը, Ու
Ենոնմանին, Սարապին, Եւ Եր-
30 մուծին, Չանովին, Ողողմին՝ ու
անոնց գեղերուն ձեջը, Լաքիսին՝
ու անոր արտերուն ձեջը, Ագե-
կային՝ ու անոր գեղերուն ձեջը,
ու Բերսաբէէն մինչև Ենոնմի ձո-
րը բնակեցան :
- 31 Ու Բենիամինի որդիքը՝ Գաբա-
լին փոխ Մաքամար, Ալիան, ու
Բեթէլը՝ ու անոր գեղերուն ձեջը՝
32 Ասաթովովը, Նորը, Անանիան,
33 Հասորը, Ռաման, Գեթթայիմը,
34 Հադիդը, Սերդիմը, Ներաղա-
35 զը, Լովզը, Ովտովը, ու Գեբա-
րասիմը բնակեցան :
- 36 Ու Ղատացիներէն շատ Եւ-
դայի ու Բենիամինի ձեջը բաժ-
նուած էին :

Ի. Մ. Գ.
14

ԳԼ. ԺԲ

1 Ջորաբաբէին հետ եղող քահանաները, 8 ու
Ղատացիները : 10 Քահանայականներուն
յաջորդութիւնը : 22 Քանի մը երեկէ Ղա-
տացիները : 27 Պարիսպներուն նաւակատեաց
հանդէսը : 44 Տաճարին մէջ քահանաներուն
ու Ղատացիներուն համար որոշուած պաշտոն-
ները :

- 1 Եւ Սաղաթիելեան Ջորաբաբէ-
լին ու Եստուին հետ ելող քա-
հանաները ու Ղատացիները ասոնք
էն. Բ Սարապիա, Երեմիա, Եզրաս,
2 Ամարիա, Մալուք, Բետուռն,
3 Սեբնիա, Հոնուժ, Մեքամօթ,
4 Ադգով, Կանաթօն, Է Երիա,
5 Միամին, Մովադիա, Բեդաա,
6 Սեմայիա, Եովարիա, Եզրայիա,
7 Սալու, Ամի, Բեդիկա, Եզրա-
յիա : Դ Եստուին օրերը՝ ասոնք
էին քահանաներուն իշխանները՝
իրենց եղբայրներովը :
- 8 Ու Ղատացիք՝ Եստու, Բանուի,
Կարմիէ, Սարաբիա, Եուդա ու
Մաթանիա. Եստուիայ իր եղբայր-
ներուն հետ օրշուկեանց վրայ
9 եր. Եւ անոնց եղբայրները Բակը-
կիա ու Ուննի՝ անոնց դիմացը Է-
րէնց կարդին ձեջը և խոյնէին :
- 10 Ու Եստու ծնաւ Եովակիմը, և
Եովակիմ ծնաւ Եղիասիքը, ու
11 Եղիասիք ծնաւ Եովիդան, Եւ
Եովիդա ծնաւ Եովթաթանը, ու
Եովթաթան ծնաւ Եզրայիան :
- 12 Եւ Եովակիմին օրերը՝ տոհմա-
պետ քահանաները շատ էին. Սա-
րայիայէն՝ Մարայիա, Երեմիայէն՝
13 Անանիա, Եզրասէն՝ Մեքամօթ,
14 Ամարիայէն՝ Յոսանան, Մալուքէն՝
Յովթաթան, Սարաբիայէն՝ Եով-
15 սէփ, Հարիմէն՝ Եզրայ, Մարթօթէն՝
16 Բեդիկայ, Ադգովէն՝ Ջարաբիա,

Իբր 536
- Եզր. Բ.
1. 2.
Բ. Տես զԼ. Ժ.
2-8 :

Է Ղա. ա. 5 :

Դ Եզր. Գ. 2 :
Անգ. ա. 1 :
Ջաբ. Գ.
1 :

Է Գլ. Ժա.
17 :

- 17 Կանաթօնէն՝ Մեքամօթ, Աբիա-
յէն Ջեբբի, Միհիամինէն Մովա-
18 թիայէն՝ Փաղտի, Բեդապէն՝ Սա-
մուա, Սեմայիայէն՝ Եովթաթան,
19 Եովարիէն՝ Մաթանայ, Եզրա-
20 յիայէն՝ Ոգի, Սալուէն՝ Կալույ,
21 Ամիկէն՝ Եբեր, Բեդիկայէն՝ Ասա-
րիա, Եզրայիայէն՝ Նաթանայէլ,
22 Եղիասիքին, Եովիդայիին, Եւ
հանանին ու Եզրայիային օրերը՝
Ղատացիք այսինքն անոնց տոհմա-
պետները գրուեցան. նաև քահա-
նաները՝ մինչև Պարսից Գարեհին
23 Թագաւորութիւնը, Ղեթի որ-
դուցը տոհմապետները մինչև Ե-
ղիասիքեան Յոսանանին օրերը ժա-
մանակագրութեան գրքին մէջը
24 գրուեցան : Ու Ղատացւոց իշխա-
նները՝ Ասարիա. Սարաբիա, ու
Կարմիելի որդիք Եստուին էին. և
անոնց եղբայրները անոնց առջևը
էլ խոյնէին Դաւա դառն դէմ, որ
էլ Աստուծոյ մարդուն Դաւիթին
հրամայածին պէս օրշուկեան ու
25 գոհութիւն մատուցանեն : Մա-
թանիա, Բակըկիա, Աբդիա,
Մեքամօթ, Եզրմին ու Եզրուք
դրան շտեմարաններուն մէջը՝ պաշ-
պանութիւն բնող դռնապաններ
26 էին. Եովթեղեկեան Եստուի որ-
դույն Եովակիմին օրերը՝ ու Նեեմիա
Էկաւապարիէն, ու Եզրաս քահա-
նային ու Էդարիին օրերը՝ ասոնք
էին :

- 27 Ու Երուսաղէմի պարսպին ծնա-
ւակատեաց ասոնք՝ Ղատացիները
փնտռեցին իրենց բոլոր տեղերէն,
որ զանոնք Երուսաղէմ բերեն, ու
նաւակատիքը՝ ուրախութեամբ,
Էդոնութեամբ, օրշուկեաներով,
ծննդաներով, տաւիղներով ու բը-
28 նարներով կատարեն : Ու երգե-
ցողներուն որդիքը՝ Երուսաղէմին
ընթացիկ տեղերէն, ու Նեեմիա-
29 թագւոց գեղերէն, Եւ Գաղա-
դայի տունէն, ու Գաբայի դաշտե-
րէն, ու Ազամօթէն ժողովուեցան.
վասն զի երգեցողները Երուսաղէմին
բոլորտիքը իրենց գեղեր չխնէր էին :
30 Եւ քահանաները ու Ղատացիները
սրբուեցան, ու ժողովուրդը, ու
դռները, ու պարսպը սրբեցին :
- 31 Եւ Եւդայի իշխանները պարս-
պին վրայ հանեցին, ու գոհութիւն
երգող երկու մեծ դաս կարգեցին.
Լեւիք պարսպին վրայ ալ կողմը
Էդէպ Ի Աբդից դուռը Ի Երու-
32 Եւ անոր ծնունդն՝ Ովսէրիան, ու
Եւդայի իշխաններուն կէսը գա-
33 ջին : Նաև Ազարիան, Եզրասը,
34 Մեքամօթը, Եուդան, Բենիամի-
35 նը, Սեմայիան ու Երեմիան. Եւ
Էդուդը՝ քահանայից որդիներէն :

Ն. Բ. Գ. Բ.
536

Ե Եզր. Գ.
11 :
Եւ Մ. Բ. Գ.
Ին. Ի. Է :

Է Գլ. Է. Գ.
Բ. Ե. Գ. 6.
11 :

445
Ժ. Օր. Բ. 5 :
Սաղ. Է. Ին
Բ. Ե. Գ. Բ.
Բ. Ե. Գ. Բ.

Եւ Մ. Բ. Գ.
6. Բ. Մ. Գ.
13 : Ե. Գ. 6 :

* Ս. Բ. Բ. Բ.
Գաղ. Գաղա-
թէն :

Է Տես զԻ
83 :
Է Գլ. Բ. 18 :
Գ. 18 :

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Դ. Բ. 445

Գ. Մ. Բ. Գ. 5

Գ. Լ. Բ. 14 Գ. 15

Գ. Լ. Գ. 15

Գ. Լ. Գ. 26

Գ. 1. 3. 16

Գ. Ե. Գ. 31

Գ. Լ. Գ. 11

Գ. Լ. Գ. 8

Գ. Բ. Գ. 13

Գ. Լ. Գ. 10

Գ. Լ. Գ. 6

Գ. Լ. Գ. 3

Գ. Լ. Գ. 1

Գ. Լ. Գ. 82

Գ. Բ. Գ. 1

Գ. Բ. Գ. 2

Գ. Մ. Բ. Գ. 11, 12

Գ. Բ. Գ. 5, 12

Գ. Բ. Գ. 13

Գ. Մ. Բ. Գ. Բ. Գ. 1

Ասափի որդւոյն Զաքարի որդւոյն Մեքիայի որդւոյն Մաթանիայի որդւոյն Սեմայի որդւոյն Յովնաթանին որդին Զաքարիան .

36 Ու անոր եղբայրները՝ Սեմայիան , Ազարիէլը , Միկլայն , Գիւրլան , Մաան , Նաթանայէլը , Յուդան , — Անանին՝ Աստուծոյ մարդուն Դաւիթին ի նրբոց նուագարաններով ի Երթնայն . ու անոնց առ .

37 Զէնէն Եզրաս դպիրը . Եւ իրենց առջևը եղող Աղբիւրի դուռը ինչ , ու յԴաւիթի քաղաքին աստիճաններէն պարապին աստիճանը ելան , Դաւիթի տանը վրայէն՝ դէպ ի առեւեք մինչև Ղազարի դուռը :

38 Եւ զգոհութիւնն երգողներուն մէկալ դասը դիմացէն կ'երթային . ու ես՝ ժողովուրդին կեսին հետ պարսպին վրայ՝ Ժողովուրդն աշտարակէն մինչև յայն պարիսպը ,

39 Ու Եփրեմի դրանը վրայէն . և Լէնի դրանը վրայ , ու Զկանց դրանը , և ԼԱնանայէի աշտարակին , ու Մէայի աշտարակին վրայ , մինչև ԴԱՅԱՐԱՐԱՅ դուռը անոնց ետեւէն ի Երթնայն . ու ԼԲանտի դուռը կայնեցան . Եւ գոհութիւնն երգողներուն երկու դասը Աստուծոյ տանը մէջ կայնեցան . Զայնքն ալ ես ու ոստիկաններուն կէսը՝ ԴԵՆԱ :

41 Իմ հետս ելն . Նաև քահանաները՝ Եղիափիմ , Մասսիա , Միհիափն , Միքիա , Եղիովէնայի , Զաքարիա :

42 — Անանիա՝ փողերով . Եւ Մասսիա , Սեմայիա , Եղիազար , Ոգի , Յոհանան , Մեքիա , Եղամ ու Եզրն : Ան ատենը երգեցողները իրենց վերակացուն Եզրեղիային հետ :

43 Ճայներին վերցուցին : Եւ ան օրը մեծ զոհեր մատուցին , ու ուրախութիւն ըրին . վասն զի Աստուծո մեծ ուրախութիւնով ուրախացուց զանոնք . ու կնիկներն ու տղարներն ալ ուրախութիւն ըրին . ու Երուսաղէմն ուրախութիւնը մինչև հեռու տեղուանք լսուեցաւ :

44 — Եւ ան օրը սենեակներուն վրայ՝ զանձներուն համար , ընծաներուն համար , երախայրի պտուղներուն համար , ու տասանորդներուն համար՝ մարդիկնեք որոշուեցան , որ քաղաքներուն ազարակներէն՝ քահանայից ու Ղատացւոց օրինաւոր բաժինները հոն ժողովն . բանգի Յուդան՝ կայնող քահանայից ու :

45 Ղատացւոց վրայ ուրախացաւ . Ինչու որ անոնք իրենց Աստուծոյն հրաւանք , ու Երուսաղէմն հրամանը կը պահէին , Զայնքն ալ երգեցողները և դուռնայանները՝ Դաւիթին — անոր որդւոյն Սողոմոնին պա :

46 Խորհրածին համեմատ . Վասն զի

առաջ՝ Դաւիթին ու ԼԱսափին օրերը՝ երգեցողներու զխաւորներ կար , և զԱստուծո օրնէրու ու :

47 Գովելու երգեր : Ու բոլոր Իսրայէլը՝ Զօրաբարեկն օրերը՝ ու Նէեմիային օրերը՝ երգեցողներուն ու՝ դուռնայաններուն օրէ օր ուժիկ կու տային . Դու աւերք բաները Ղատացւոց կու տային , Եւ Լատացիք ալ՝ Ահարոնի որդւոցը կու տային :

ԳԼ. ԺԳ

1 Օրէնքը կարգաւորուն վրայ օտար ազգերէն կը զատուին : 4 Նէեմիա երբոր Երուսաղէմ կը դառնայ՝ սենեակները մաքրել կու տայ , 10 ու Տէրօջ տանը մէջ՝ ամեն մէկուն պաշտօնը կարգի կը դնէ : 15 Զաքարիայի որդւոյն , 23 ու օտար կնիկներու հետ ամուսնանալը կը խափանուի :

1 Ան օրը — Մովսէսին գրքէն՝ * կարգացուեցաւ , ու ժողովուրդը լսեց՝ , ու հոն գրուած գտնուեցաւ Բոր Ամմոնացիք ու Մովաբացիք՝ Աստուծոյ ժողովքին մէջը յաւիտեան չմտնեն . Որովհետև անոնք Իսրայէլի որդիները՝ հայով ու ջըրով չդիմաւորեցին . հապա Բաղաամը անոնց դէմ վարձեցով իրուցին , որ զանոնք անիծէ . Դբայց մեր Աստուածը՝ անէծքը օրնու :

3 Թեան դարձուց : Ու երբոր օրինաց Խօտիւր լսեցին , Էրոլոր խառնուած Իսրայէլները Իսրայէլէն զատեցին :

4 Բայց ասէլ առաջ Ղմեր Աստուծոյն տանը սենեակներուն վերակացուն Եղիափի քահանան՝ Տուրիային հետ ազգական եղեր էր ,

5 Ու անոր մէջ մեծ սենեակ մը շինեք էր ան տեղը . Եւ որ առաջ հացի ընծաները , կնիքուկը , ու անօթները , Եւ Ղատացիներուն , երգեցողներուն և դուռնայաններուն համար որոշուած ցորենին , զինիին , ու եղին տասանորդները , ու քահանաներուն ԴԵՆԱ ընծաները :

6 Կը դնէին : Եւ աս ամեն Բաւիլոնաւ տանը ես Երուսաղէմի մէջ չէի . Բվասն զի Բաբելոնի Արտաշէս թագաւորին երաւունքովու երգող տալին թագաւորին գացի : Ու ժամանակէ մը ետքը թագաւորէն հրաւանք առի , ու Երուսաղէմ զատով՝ Եղիափիին բրած չարութիւնը իմացայ , որ Աստուծոյ տանը զաւիթին մէջ Տուրիային համար սենեակ մը շինեք էր : Եւ շատ դժուարեցայ , ու Տուրիային բոլոր կարասիները սենեակէն դուրս նետեցի . Եւ հրաման ըրի , ու խնայանքները մաքրեցին , և Աստուծոյ տանը անօթները , ու հացի ընծան ,

10 և կնիքուկը նորէն հոն տարի : Ու նաև իմացայ որ Ղատացւոց ԼԵԱՍ

Ն. Բ. Դ. Բ. 445

Լ. Մ. Բ. Գ. 1. Եւ Բ. Մ. Բ. 30

Գ. Մ. Բ. Գ. 21, 24

Գ. Մ. Բ. Գ. 26

Գ. Օ. Բ. Գ. 11, 12

Գ. Բ. Գ. 2

Գ. Բ. Գ. 3, 5

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ. Բ. Գ. 16

Գ Ի Ր Ք Ե Ս Թ Ե Ր Ը Յ

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 521

— Եղբ. Գ.
6: Դան. Թ.
1:
Բ. Գ. Բ. Գ.
6: Դան. Գ.
1:

Գ. Ե. Ե. Գ.
1:
Ի. Գ. Բ. Գ.
ա. 46:
ԿԵՐ 519

Գ. Ե. Ե. Գ.
20: Գ. Բ. Գ.
18: Գ. Բ. Գ.
Գ. 21:
Բ. Գ. Բ. Գ.
բ. Ե. Ե. Գ.

Բ. Գ. Բ. Գ. Ե.
8: Ե. Գ. Ե.
Ի. Գ. 41: Ե.
Ե. Գ. 41: Ե.

Ի. Գ. Բ. Գ.
Գ. Բ. Գ. Ե.
Ե. Գ. Բ. Գ.
Ե. Գ. Բ. Գ.

Գ Լ Ո Ւ Ն Ա

- 1 Աստուծոյ թագաւորական կողմերն են կ'ընեն .
10 Վաշի թագուհին կանկն կու տայ . բայց
անկեայ չերթար . 13 Աստուծոյ Մեծութեան
նին տուած խորհուրդին համեմատ՝ կը հրա-
մայէ որ էրկները իրենց կնիկներուն վրայ իշ-
խող ըլնան :
- 1 Աւ եղաւ որ «Աստուծոսին օրերը՝
(այսինքն ան՝ Աստուծոսին՝ որ
Բ. Հնդկաստանէն մինչեւ Եթէովպիա
է հարիւր քսանութեօթը զաւառի
վրայ թագաւորութիւն կ'ընէր ,)
2 Ան օրերը , երբոր Աստուծոս թա-
գաւորը Ե. Դուլան մայրաքաղաքին
մէջ էիր թագաւորութեանը ա-
3 Թողին վրայ կը նստէր , իր թա-
գաւորութեանը բոլորը տարին՝
իր բոլոր իշխաններուն ու ծառա-
ներուն շնորհակտ ըրաւ . և Պարսից
ու Մարաց * մեծերը , նախարար-
ները ու զաւառաց իշխանները
4 անոր առջեւ էին : Ան ատենը
շատ օրեր՝ այսինքն հարիւր ութ-
սուն օր՝ իր թագաւորութեանը
փառաւոր հարստութիւնը , ու իր
մեծութեանը պատուական շքեղու-
թիւնը ցուցուց :
- 5 Ու երբոր ան օրերը լմնցաւ ,
թագաւորը Դուլան մայրաքաղա-
քին մէջը գտնուող բոլոր ժողո-
վուրդին՝ մեծեւ մինչեւ պզտիկին՝
թագաւորական պալատին պարտե-
ղին զաւիթին մէջը եօթը օր կո-
6 չուք ըրաւ . ձերմակ բեհեզէ ,
կերպասէ , ու կապուտակէ լո-
բաւեր՝ բարակ քիթանէ և ծիրա-
նեղայնէ չուաններով , ու արծաթէ
օղակներով՝ մարմարին օխներէ
վար կախուած էին , և պորփիւրէ ,
ձերմակ մարմարիոն , աղբաւտի-
րէ , ու ան մարմարիոնէ յատակի
վրայ՝ Ե ոսկիէ ու արծաթէ նստա-
7 լանները լոբաւէն էին : Եւ խմելիքնե-
րէ՝ ոսկիէ ամաններով , ու տեսակ
տեսակ ամաններով կու տային . ու
թագաւորական զինին առատ էր .
ի ինչպէս որ թագաւորին կը վայելէր :
8 Ու խմելքը կանոնաւոր էր . բունա-
գատող չվար . վասն զի թագա-
ւորը այսպէս հրամայէր էր իր տանը
բոլոր վերակացուններուն , որ ամէն
9 մէկուն ուզածին պէս ընեն : Եւ

- Վաշի թագուհին ալ Աստուծոս
թագաւորին պալատին մէջը՝ կնիկ-
ներուն կողմէք ըրաւ :
- 10 Եօթներորդ օրը՝ երբոր Ե. Թագա-
ւորին սիրտը զինիէն զուարթացեր
էր , իր առջեւ ծառայութիւն
ընող եօթը ներքիններուն Մէհու-
մանին , Բիզթային , Բ. Արքունային ,
Բիզթային , Բագթային , Զե-
11 թարին ու Քարքասին ըսաւ , Որ
Վաշի թագուհին է արքայական
թագովը՝ թագաւորին առջեւ բե-
րն , որ ժողովուրդները ու իշխան-
ները անոր գեղեցկութիւնը տես-
նեն . վասն զի անկեայ խիստ գեղե-
12 ցիկ էր : Բայց Վաշի թագուհին
ներքիններուն ձեռքովը եղած
թագաւորին հրամանին համեմատ
երթալ չուզէց , ու թագաւորը
խիստ օրդողեցաւ ու իր բարկու-
թիւնը բորբոքեցաւ :
  - 13 Ան ատենը թագաւորը՝ ծածմա-
նակները գիտցող է իմաստունե-
րուն ըսաւ . (վասն զի թագաւորը՝
ամէն օրէնք ու իրաւունք գիտցող-
ներուն այսպէս խորհուրդ կը հար-
14 ցնէր . Եւ Պարսից ու Մարաց
Եօթը իշխանները՝ կարսենա , Սե-
թար , Աշմաթա , Թարսիս , Մե-
րէս , Մարսենա — Մեմուբան՝ որ
անոր մօտ էին , ու թագաւորին
երեսը կը տեսնէին , թագաւորու-
թեան առաջին խորհրդականներն
15 էին .) Օրէնքին համեմատ՝ ինչ
պէտք է ընէ Վաշի թագուհին .
որովհետեւ Աստուծոս թագաւորին՝
ներքիններուն ձեռքովը իրիւք
հրամանը չկատարեց :
  - 16 Ան ատենը Մեմուբան՝ թագա-
ւորին ու իշխաններուն առջեւ ը-
սաւ . Վաշի թագուհին ոչ միայն
թագաւորին գէմ , հապա բոլոր
իշխաններուն գէմ , ու Աստուծոս
թագաւորին բոլոր զաւառներուն
մէջը եղող բոլոր ժողովուրդներուն
17 գէմ յանգանք ըրաւ . Վասն զի
թագուհին բրածը՝ բոլոր կանանց
մէջը տարածուելով , անոք ի իրենց
էրկները պիտի անարգեն , ըսելով
թէ՝ Աստուծոս թագաւորը հրամա-
նեց որ՝ Վաշի թագուհին իր
առջեւ բերն . բայց անկեայ չէ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 519

Ե. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
32:
Ե. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Ե. Բ. Գ. Բ. 14:

Ե. Գ. Բ. Գ.
Ի. Բ. 19:

Ի. Բ. Գ. Բ.
տողներն

Զ. Ե. Գ. Բ. Ե.
33:

Ե. Բ. Զ. Բ. Կ Ե 515

դառնար . անիկայ մէյմըն ալ թա-
գաւորին քովը չէր երթար , բայց
միայն թէ որ թագաւորը անոր
հաւնէր , ու անիկայ անունով
կանչուէր :

Ե Զ Գ 7 :

15 Եւ թագաւորին քովը երթալու
կարգը՝ Մուրթթէին Բ Տօրեօրը Ա-
բիբէլին աղջկանը՝ Եսթերին գա-
լով , (որն որ Մ-ը Բէ իրեն աղ-
ջիկ ըրեր էր ,) անիկայ կանանց
պահպանը եղող թագաւորին Հե-
զէ ներքինին ըսածէն 'ի գատ' ու-
րիչ բան չխնդրեց . ու Եսթերը՝ բո-
լոր գինքը տեսնողներուն առջևը

16 Հնորհք գտաւ : Ու Եսթերը՝ Ասուե-
րոս թագաւորին քովը՝ անոր թա-
գաւորական պալատը անուեցաւ
տասներորդ ամիսը , այսինքն Թէ-
բէթ ամսուն մէջ , անոր թագա-
ւորութեանը Եսթերորդ տարին :

17 Եւ թագաւորը՝ Եսթերը ամէն կը-
նիկներէն աւելի սիրեց , ու անիկայ՝
անոր առջևը ամէն աղջիկներէն ա-
ւելի սէր ու շնորհք գտաւ . և թա-
գաւորական թագը անոր ղրուելը
դրաւ , ու զանիկայ Վաշթիին տե-
ղաւ :

Կ Ե 514

Ժ Գ Լ . ա . 3 :

18 Զը թագուհի ըրաւ , եւ թագա-
ւորը իր բոլոր իշխաններուն ու ծա-
ռաններուն ի մեծ կոչունք ըրաւ ,
այսինքն Եսթերի կոչունք . ու գա-
ւառներուն հասգստութիւն շնոր-
հեց , և թագաւորի վայելուչ պար-
զենք տուաւ :

Ի Զ Գ 21 : Գ Լ
Գ . 2 :
Լ Զ Գ 10 :

19 Ու Շրբոր երկրորդ անգամ աղ-
ջիկներ՝ Ժողովցին , Մուրթթէ՝
Եթագաւորին դուռը կը նստէր :

20 Եսթեր իր հայրենիքը ու իր ազգը
յայտնած չէր , ինչպէս որ Մուրթթ-
թէ անոր պատուիրէր էր . վասն զի
Եսթեր՝ Մուրթթէին ըսածը կ'ը-
նէր , անոր քովը մեծցած ատենին
պէս :

Ե Գ Լ . Գ . 2 :

21 Ան օրերը՝ Երբոր Մուրթթէ՝ թա-
գաւորին դուռը կը նստէր , զբան
պահպաններէն Եփթեղման ու Թա-
րէս անունով թագաւորին երկու
ներքինները սրբողելով , Ասուե-
րոս թագաւորին վրայ ձեռք եր-

* Ե Բ Բ . Գ Բ .
որակցին :
Ժ Գ Լ . Գ . 2 :

22 Կնիցընէն * խորհեցան : Եւ Մուրթթ-
թէն == բանը իմանալով՝ Եսթեր
թագուհիին յայտնեց . ու Եսթեր՝
Մուրթթէին անունով թագաւորին

23 պատմեց : Եւ == բանը քննուելով
չ՛ուրիշ գտնուեցաւ . ու անոնց
երկուքն ալ ծառի վրայ կ'ստուե-
ցան . ու թագաւորին առջևը ի Ժա-
մանակադրութեան զրբին մէջը զը-
րուեցաւ :

Գ Լ . Գ

1 Համան թագաւորին պատիւ կը ստանայ , ու
Մուրթթէին անարգութիւն համար՝ բոլոր Հը-
րէաններէն իրէ թ առնել կ'ուզէ : 7 Վիճակ կը
ձգէ : 8 Համան զգալարութեան խօսքերով

Թագաւորին հրաման կը ստանայ Հրէաները
մեղքեցնելու :

1 Եւ առ բաններէն ետքը՝ Ասուերոս
թագաւորը՝ "Ագագացի Ամա-
գաթային որդին Համանը մեծցուց ,
ու անոր կ'ապրեց բարձրացուց , ու անոր
պիտոը՝ իր հետը եղող բոլոր իշ-

2 Խաններուն վերի կողմը դրաւ : Եւ
Բ թագաւորին դուռը եղող թա-
գաւորին բոլոր ծառաները՝ ծնրադ-
րութեամբ երկրպագութիւն կ'ը-
նէին Համանին . վասն զի թագա-
ւորը անոր համար այսպէս հրամա-
նէր էր . բայց Մուրթթէ ծնրադ-
րութիւն ու երկրպագութիւն չը-

3 րաւ : Եւ թագաւորին դուռը
եղող՝ թագաւորին ծառաները
Մուրթթէին ըսին . Ինչո՞ւ համար
դուն Եթագաւորին հրամանէն

4 դուրս կ'ելլես : Ու անոր ամէն օր
անոր կը զոռուցէին . ու երբոր ա-
նոնց մտիկ չըրաւ , ան ատենը Հա-
մանին իմացուցին , որ տեսնեն թէ
ի Մուրթթէին բանը ուր պիտի կա-
յանայ" . վասն զի անիկայ՝ իր Հը-
րէայ ըլլալը անոնց զոռուցէր էր :

5 Ու երբոր Համան տեսաւ որ Մուրթթ-
թէ իրեն ծնրադրութիւն ու երկր-
պագութիւն չընէր , Համան շխիտ
6 բարկացաւ . Ու մինակ Մուրթթէին
ձեռք զարնելը անոր աչքին ցած
բան մը երեցաւ . և որովհետեւ

Մուրթթէին ազգը անոր իմացուցե-
րէն , Համան՝ Մուրթթէին ազգը՝
այսինքն Ասուերոսին բոլոր թագա-
ւորութեանը մէջ եղող Երբոր Հը-
րէաները կ'ըսեցնէին խորհեցաւ :

7 Ու զանի ամսուն՝ այսինքն Նիսան
ամսուն մէջ , Ասուերոս թագաւո-
րին երկոտասներորդ տարին՝ մին-
չև երկոտասներորդ == Ի-ը՝ այսինքն
Ագար փմիսը . օրէ օր ան ամէն ա-
միս՝ Համանին առջևը Ե Գ Լ . Գ . 2 :

8 Եւ Համան՝ Ասուերոս թագաւո-
րին ըրաւ . Գու թագաւորութեանդ
բոլոր դաւառներուն մէջ՝ Ժողը
վուրդներուն մէջը ցրուած ու տա-
րածուած ազգ մը կ'այ . ու Եւ անոնց
օրէնքները ամէն Ժողովուրդներուն
օրէնքներէն տարբեր են . ու թագա-
ւորին օրէնքները չեն կտարարէր .
ու ստի՝ վայելէր որ թագաւորը ա-

9 նոնց թղլտուութիւն ընէ : Թէ
որ թագաւորին հաճոյ կ'երևնայ ,
ի հրաման տրուի՝ որ զանոնք կոր-
արնցընեն , ու ես պաշտօնատարնե-
րուն ձեռքը՝ թագաւորին զանձը
բերելու համար՝ տարար հազար տա-

10 Ան ատենը թագաւորը՝ իր ձեռքէն
Ե Գ Լ . Գ . 2 :
Ի Գ Լ . Գ . 2 :
Լ Գ Լ . Գ . 2 :

11 Ան ատենը թագաւորը՝ իր ձեռքէն
Ե Գ Լ . Գ . 2 :
Ի Գ Լ . Գ . 2 :
Լ Գ Լ . Գ . 2 :

Ե. Բ. Զ. Բ. Կ Ե 510

== Թու . Ի Գ .
7 : աթագ .
Ժ . 8 :

Բ Գ Լ . Գ . 19 :

Ժ Զ Գ 5 : Սադ .
Ժ . 4 :

Դ Զ Գ 2 :

Ի Գ Լ . Գ Լ .
Ե Գ Լ . Գ Լ .
Ե Գ Լ . Գ Լ .
Ե Գ Լ . Գ Լ .

Ե Զ Գ 2 : Գ Լ .
Ե Գ Լ . Գ Լ .
Ե Գ Լ . Գ Լ .
Ե Գ Լ . Գ Լ .

Ե Սադ : Դ Գ .
4 :
510

Բ Գ Լ . Գ Լ . 2 :

Բ Ե Գ . Գ .
13 : Գ Գ .
Դ Գ . 20 :

Ժ Ե Բ . Գ Լ .
Ե Գ Լ .

Ժ Գ Լ . Գ . 2 :
5 :

Ի Գ Լ . Գ Լ .
42 :
Լ Գ Լ . Գ . 6 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 510

տունը կը կորսուի. և ով գիտէ, զուցէ դուն ասանկ մէկ ատենի մը համար թագուհի եղար :

15 Ու Եսթեր ըսաւ որ՝ Մուրթթէին

16 «այդի» պատասխան տանին . Գնա՛ զուն Շուշանի մէջ եղող բոլոր շէնաները ժողովէ՛, ու ինծի համար ծոմ պահեցէք, գիշեր ցորեկ թիւեք օր մի՛ ուտէք ու մի՛ խմէք . նոյն պէս ալ ես իմ աղախիններով ծոմ կը պահեմ, ու այնպէս թագաւորին առջևը կ'ելլեմ : Թէպէտև օրէնքի դէմ է . եւս թէ որ մեռ-

17 Նիմ՝ թող մեռնիմ : Ան ատենը Մուրթթէ գնաց, ու ըրաւ ան ամենուն համեմատ՝ որ Եսթեր իրեն պատուիրէր էր :

ԳԼ Ե

1 Եսթեր իր անդ փառագի մէջ դնելով՝ թագաւորին առջևը շնորհ կը գտնէ, և թագաւորը ու Համանը կողմերի կը հրաւիրէ : 6 Թագաւորը կը քաջալերէ Եսթերը՝ որ իր աղաչանքը զուցէ . բայց անիկայ հետեւեալ օրուն ուրիշ կողմերի մէ կը հրաւիրէ զանոս : 9 Համան՝ իր յառաջանալուն վայ կը չպատահար : Բայց երբոր Մուրթթէ գտնիկայ չգտնուէր, խոստ կը գոտարէ : 14 Ձերն-տէն տունէ իւրաքանչիւր համեմատ Մուրթթէին համար կ'ախաղան մը չնեւէ կու տայ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 16

1 Ու եղաւ որ՝ «երբորդ օրը Եսթեր էր թագաւորական գտնատները հազաւ, ու թագաւորին տանը քննորդն դաւիթին մէջը՝ թագաւորին տանը դիմացը կայնեցաւ . և թագաւորը՝ թագաւորա-կան պալատին մէջը՝ պալատին դրանը դիմացը՝ իր թագաւորա-կան աթոռին վրայ նստեր էր :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 11 Գ. Բ.

2 Ու երբոր թագաւորը Եսթեր թագուհին տեսաւ՝ որ զաւիթին մէջը կը կայնէր, է Եսթեր շնորհ գտաւ անոր առջևը, և թագաւորը իր ձեռքը եղած ոսկի դաւազանք՝ Եսթերին երկնցուց . ու Եսթեր մօտեցաւ, ու զաւազանին ծայրին

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 11 Գ. Բ.

3 զպաւ . Եւ թագաւորը անոր ըսաւ . Ով Եսթեր թագուհի՛ քեզի ինչ եղաւ, ու ուզածդ ինչ է . Եսթերն թագաւորութեանը կէսը

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 23

4 քեզի տրուի : Ու Եսթեր ըսաւ . Թէ որ թագաւորը կը համի, այսօր թագաւորը Համանին հետ իրեն ծրած կոչունքիս զայ : Եւ թագաւորը ըսաւ . Շուշանը Համանը կանչեցէք, որ Եսթերին ըսածը կատարէ . ու թագաւորը Համանին հետ՝ Եսթերին ըրած կոչունքին գնաց :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 12

6 Եւ երբոր չգիտի կը խմէին՝ թագաւորը Եսթերին ըսաւ . Եսթեր, ե. քու խնդիրդ . «այդի»՝ ու քեզի պիտի տրուի . ինչ է՝ քու աղաչանքդ . մինչև թագաւորութեանը 7 կէսը պիտի կատարուի : Ու Ես-

թեր պատասխան տուաւ ու ըսաւ . Իմ աղաչանքս ու խնդիրքս ու է . 8 Թէ որ թագաւորին առջևը շնորհ գտայ, ու թէ որ թագաւորը կը համի իմ խնդիրքս տալու ու իմ աղաչանքս կատարելու, թող թագաւորը ու Համանը «այդի» իրենց համար ընելու կոչունքին գնա, ու վաղը թագաւորին խօսքին պէս կ'ընեմ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 510

9 Եւ Համան ան օրը զուարթ և ուրախ սրտով դուրս ելաւ . բայց երբոր Համան՝ թագաւորին դրանը մէջ Մուրթթէն տեսաւ, շոր սոք չէր ելլեր, ու իր տեղէն չէր շարժեր, Համանին սիրտը շատ նե-

10 զացաւ Մուրթթէին վրայ : Բայց Համան ինքզինքը զսպելով՝ իր տունը գնաց . ու մօր խնդրէ՛ իր բարեկամները ու իր կնիկը Ձե-

11 ղեքը կանչել տուաւ : Եւ Համան պատմեց անոնց իր հարստութեանը փառքը, ու թիր որդւոցը շատուի թիւերը, և ան ամէն բաները՝ որոնցմով թագաւորը զինքը մեծ-ցուցեր էր, և թէ ինչպէս իշխան-ներէն ու թագաւորին ծառաներէն

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 5

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 23

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 5

12 աւելի էբարձրացուցեր էր : Ու Համան ըսաւ . Նաև Եսթեր թագուհին՝ թագաւորին հետ ինծի գատ մէկը՝ չհրաւիրեց իր բրած կոչունքին . ու վաղուան համար ալ զիս

13 Թագաւորին հետ հրաւիրեց : Բայց աս ամենէն բնաւ զոչ չեմ, քանի որ Հեթայ Մուրթթէն թագաւորին

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 1

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 9

14 դուռը նստած կը տեսնեմ : Եւ անոր կնիկը Ձերես, ու անոր բոլոր բարեկամները անոր ըսին . ԼՅի-տուն կանգուն բարձրութեամբ փայտ մը թող շինուի, ու լուսաւորուի թագաւորին ըսէ, որ Մուրթթէն անոր վրայ փախուի . և դուն թագաւորին հետ՝ ուրախ «այդի» կոչունքը գնա : Ու աս խօսքը՝ Համանին համոյ երեցաւ, ու թփայտը պատրաստեց :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 9

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 4

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 10

ԳԼ Զ

1 Ստեբռոս՝ յիշատակաց գրքին մէջ Մուրթթէին հաւատարմութեանը կարգաւով կը մտածէ որ անոր փոխարէն մը ընէ : 4 Համան կ'երթայ Մուրթթէն կանխեալ համար թագաւորին հրաման խնդրելու, սակայն ան պատուութեամբ թագաւորին խրատ կու տայ որ անոր պատիւ ընէ : 12 Համան իր անդադու թեանը համար կը գտնուար, իսկ անոր բարեկամները անոր վերջին կորուստը կը գուշակէն :

1 Սն գիշերը Թագաւորին քունը փախաւ, ու հրամայեց որ «գի-պուսանները պատմող յիշատակաց գիրքը բերեն . ու թագաւորին 2 առջևը կարդացուեցաւ : Ու զըրուած գտնուեցաւ որ Մուրթթէ՛ դրանք պահպանութիւն ընող թա-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 23

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԵՐ 510

Բ. Գ. Բ. 21:

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

գաւորին երկու ներքիններուն
Բիւրթանին ու թարեանին համար
իմացուցեր էր, թէ անոնք Առեւ-
րոս թագաւորին վրայ ձեռք եր-
8 կնքընել ուզէր էին: Եւ թագա-
ւորը ըսաւ. Ասոր փոխարէն ի՞նչ
պատիւ կամ մեծութիւն տրուեցաւ
Մուրթբէին. ու թագաւորին ծա-
ռայութիւն ընող մանչերը ըսին.
4 Անոր բան մը չեղաւ. Եւ թագա-
ւորը ըսաւ. Գաւիթը ո՞վ կայ.
(ու Համան թագաւորին պալատին
Կոլոսի գաւիթը եկեր էր Եթա-
գաւորին խօսելու, որ Մուրթբէն
կախէ ան փայտին վրայ, որ Իս-
անոր համար պատրաստուի էր.)
5 Եւ թագաւորին մանչերը անոր ը-
սին. Ահա Համան գաւիթը կը
սպասէ. ու թագաւորը ըսաւ.
Թող ներս գայ:
6 Ու երբոր Համան ներս մտաւ,
թագաւորը անոր ըսաւ. Ի՞նչ ը-
նել պէտք է ան մարդուն, որուն
որ թագաւորը պատիւ ընել կ'ու-
զէ: Եւ Համան իր սրտին մէջը
ըսաւ. Թագաւորը ինձմէ ուրիշ
որմէն պատիւ ընել պիտի ուզէ:
7 Ու Համան ըսաւ թագաւորին.
Ան մարդուն համար՝ քրուն որ թա-
8 գաւորը պատիւ ընել կ'ուզէ, Թա-
գաւորին հազած թագաւորական
զգեստը, ու Եթագաւորին հեծած
ծին, ու անոր զուլիք գրուած թա-
9 գաւորական թագը բերեն. Եւ
զգեստը ու ծին՝ թագաւորին խիստ
պատուաւոր իշխաններէն մէկուն
ձեռքը տրուի. ու հազընեն ա՛ն
մարդուն՝ որուն որ թագաւորը
պատիւ ընել կ'ուզէ. ու ձինն վրայ
հեծընեն, և քաղաքին փողոցին
մէջէն ուղչէի. Եւ առջեւէն կանչեն
ու ը-են. Այսպէս պիտի ըլլայ ան
մարդուն, որուն որ թագաւորը
10 պատիւ տալ կ'ուզէ: Ան ատենը
թագաւորը Համանին ըսաւ. Հու-
տով ըսածիդ պէս զգեստը ու ձին
առ, ու թագաւորին զուլիքն առող
Հեւայ Մուրթբէին այնպէս բրէ.
Քու ըսածէդ ընաւ մէկ բան մը
պակաս չլլայ:
11 Եւ Համան զգեստը ու ձին ա-
ռաւ, ու զգեստը Մուրթբէին հագ-
ցընելով՝ զանիկայ յիշն Լոյս հեծ-
ցուց, և քաղաքին փողոցէն առ-
ջուց, ու առջեւէն *կը կանչէր.
Այսպէս պիտի ըլլայ ան մարդուն,
որուն որ թագաւորը պատիւ տալ
12 կ'ուզէ: Եւ Մուրթբէ թագաւոր-
ին զուլիք դարձաւ. Բայց Համան
տրտում ու եղուխը ծածկած՝ Էշու-
13 տով իր տունը քաղուեցաւ: Եւ
Համան իր կնկանը Չերեսին, ու
բոլոր բարեկամներուն պատմեց ա-

մէն ինչ որ իր զուլիք եկած էր. և
անոր իմաստունները, ու անոր
կնիկը Չերես՝ անոր ըսին. Թէ որ
Մուրթբէն՝ (որուն առջիւր դուն
իյնայու սկսար,) Հրէից ազգէն
է, դուն անոր պիտի չյաղթես.
Հապա անոր առջիւր անշուշտ պիտի
14 իյնաս: Երբոր անոնք տակաւին
անոր հետ կը խօսէին, թագաւորին
ներքինները հասան, որ Համանը
շուտով Եթաթբէին պատրաստած
կողովքին տանին:

ԳԼ. Է

1 Եթաթբէ թագաւորի ու Համանին կողմը ը-
րած ատենը՝ իր կնիկը ու իր ազգին կնիկը
շնորհել կը ննդէր. 6 Համանին համար կը
գահգատէր. 7 Թագաւորը իր բարեկամներ
մէջ լսելով որ Համան կախաղան մը շինէր
Մուրթբէին համար. կը հրամայէ որ գահիկայ
անոր վրայ կախեն:
1 Աւ թագաւորը Համանին հետ՝
Եթաթբէ թագաւորին քովը Կիր-
2 շուկի դնաց, ու թագաւորը երկ-
րորդ օրն ալ՝ զինն խմելու ատենը
Եթաթբէին ըսաւ. Ո՞վ Եթաթբէ թա-
գաւորն է, ի՞նչ է քու խնդիրդ.
Կրորջի, ու քեզի պիտի տրուի. և
ի՞նչ է քու աղաչանքդ. մինչև
թագաւորութեանը կէսը պիտի
կատարուի:
3 Ու Եթաթբէ թագաւորին պատաս-
խան տուաւ ու ըսաւ. Թէ որ քու
առջիւր շնորհք գտայ՝ ով թագա-
ւոր, ու թէ որ թագաւորին հաճող
կ'երևայ, խնդրեցովս իմ հողին
ու աղաչանքովս իմ ազգս ինձի
4 տրուի. Վասն զի թէ ես և թէ իմ
ազգս՝ կատարելու, մտանկայալ
ընաջինջ ըլլալու Բաբելոնեացիք.
ու թէ որ ծառայ ու աղախին ըլ-
լալու ծախաւէինը, բան մը չէի
տրուի. Թէպէտև թշնամին՝ թա-
գաւորին Կուր՝ վնասը չէր կրնար
հատուցանել:
5 Եւ Առեւրոս թագաւորը խօսե-
ցաւ, ու Եթաթբէ թագաւորին ը-
սաւ. Ո՞վ է անիկայ, և ո՞ր է
անիկայ, որ աս բանը ընելու հա-
6 մարձակեցաւ: Ու Եթաթբէ ըսաւ.
Հախաւակորդը ու թշնամին, աս
չար Համանն է. ու Համան թա-
գաւորին ու թագաւորին երեսէն
խիստ վախցաւ:
7 Եւ թագաւորը դինն խմէն
բարկութեամբ ելաւ, պալատին
պարտէզը Բաւ. Բայց Համան հո-
մնաց, որ իր անձին համար Եթաթբէ
թագաւորին աղաչէ. Վասն զի տե-
սաւ որ՝ իր վրայ չարիքը հասած է
թագաւորին:
8 Ու թագաւորը երբոր պալատին
պարտէզին կողմերին սենեակը
դարձաւ, Համան՝ Եթաթբէին եղած

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԵՐ 510

Բ. Գ. Բ. 81

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

Ե. Տ. Ն. Գ. Բ. 14:

Ն . Բ . Գ . Բ .
Էր 510

Ձ Տ Յ Պ Լ . Գ .
15 : Առաջ .
Ի Թ . 2 :

Ս աղ . Գ . Բ .
11 :

Վ ա թ ա գ .
Ի Ե . 8 : Գ Լ .
Ի Թ . 19 : 22 :

Ս աղ . Ժ Բ .
23 :

Չ Ն Ն . Ի Ե . 5 :
Ե Լ . Ժ Բ . 18 :
Բ Թ Ի Բ . 25 :
Ժ ա . 25 : Գ Լ .
Ի Թ . 2 :

զեղեն ու ծիրանի պատմութեանով .
և Է Շուշան քաղաքը ուրախացաւ .
16 ու ցնծութիւն ըրաւ : Զրէաները՝
կըլսաւ, ուրախութիւն , ցնծութիւն
17 ու պատիւ ունեցան : Եւ ամէն
գաւառներու մէջ՝ ու ամէն քա-
ղաքներու մէջ՝ ուր որ թագաւոր-
ին հրամանը ու հրովարտակը կը
հասներ , Զրէաները ուրախութիւն
ու ցնծութիւն ունեցան , եւ կո-
չունքի հոռ տօնախմբութեան օր
ընէ . ու երկրին ժողովուրդներէն
շատերը ձէրէպ եղան . վասն զի
շանոնց վրայ Զրէաներուն վախը
ինկաւ :

Գ Լ . Բ

1 Առաւարիները Մուրթբէն վանաւորուն
համար Զրէաներուն ձեռնառու կ'ըլլան . ա-
նոնք ալ իրենց թշնամիները , նաև Համանին
տասը տղաքները կը մեղցնեն : 12 Ասուե-
րոս՝ Եթէմիս աղայաւթովը հրաման կը շը-
նորէ՝ որ մէկ օր մին ալ կոտորած ընեն , ու
Համանին տղաքները կոխեն : 20 Փութիմի
երկու օրերը տուն կը սահմանուին :

1 Ու երկուտասներորդ ամսուն՝
այսինքն Աղար ամսուն երեք-
տասներորդ օրը՝ Բթագաւորին
խօսքը ու հրամանը կատարուելու
ժամանակը հասնելով՝ ան օրը ոչ
Զրէից թշնամիները կը յուսային
անոնց վրայ տիեթլ , ներհակը պա-
տահեցաւ . վասն զի Զրէաները
Էրենց թշնամիներուն վրայ տի-
2 բեցին . Ասուերոս թագաւորին
բոլոր գաւառներուն մէջ Զրէա-
ները իրենց քաղաքներուն մէջը
Խողովուեցան , որ Էրենց չարիք
ու զորդներուն վրայ ձեռք երկընցը-
նեն . ու ամենեւին մէկը չկցաւ
անոնց դէմ կենալ . վասն զի Նա-
նոնց վախը ամէն ժողովուրդնէն

3 ըուն վրայ ինկեր էր : Եւ գաւառ-
ներուն բոլոր իշխանները , ու
նախարարները , եւ կուսակալնե-
րը , ու թագաւորին գործակալնե-
րը՝ Զրէաներուն ձեռնառու էին .
ինչու որ անոնց վրայ Մուրթբէն

4 վախը ինկեր էր : Գանգի Մուրթ-
բէ՝ թագաւորին պալատին մէջը
մեծ էր , ու անոր համարը բոլոր
գաւառները տարածուեր էր . վասն
զի Մուրթբէ երթվալով կը մեծ

5 նար : Եւ Զրէաները իրենց բոլոր
թշնամիները սրով մեղցուցին , ու
խիստ մեծ կոտորած ըրին , ու զի-
նենք ատողներուն՝ իրենց ուզածին

6 պէս ըրին : Եւ Զրէաները Շու-
շան մայրաքաղաքին մէջ հինգ հա-
մար մարդ մեղցնելով կորսնցու-

7 ցին . Նաև Փարսանդաթան , Դադ-
8 փոնը , Ասփաթան , Փորաթան , Ա-
9 դալիան , Արիդաթան , Փարմաս-
թան , Արիային , Արիդային ու

10 Վայեգաթան , Զրէից թշնամիին՝
Ամադաթայի որդւոյն Է Համանին
տասը տղաքները մեղցուցին .
Բայց աւարին ձեռք չերկընցու-

11 ցին : Ան օրը Շուշան մայրաքա-
ղաքին մէջ մեղցուածներուն հա-
շիւը թագաւորին առջևը եկաւ :

12 Եւ թագաւորը Եսթեր թագու-
հին ըսաւ . Զրէաները Շուշան
մայրաքաղաքին մէջ հինգ հարիւր
մարդ , ու Համանին տասը տղաքը
մեղցնելով կորսնցուցին . Թա-
գաւորին մէկը գաւառներուն մէջը
ինչէր ըրած պիտի ըլլան . հիմա
Ժիւն Է ինդիդը . պիտի տրուի
քեզի . ալ ի՜նչ աղաչանք ունիս :

13 պիտի կատարուի : Ու Եսթեր ը-
սաւ . Ժէ որ թագաւորը կը հա-
ճի , Շուշանի մէջ եղող Զրէա-
ներուն հրաման տրուի , որ վաղն
այ խօս օրուն հրովարտանին հա-
մեմատ ընեն , ու Համանին՝ տասը
տղաքը Լվայտի վրայ կախուին :

14 Եւ թագաւորը ըսաւ որ այնպէս
ըլլայ , ու Շուշանի մէջ հրամանը
հրատարակուեցաւ , ու Համանին

15 տասը տղաքը կախուեցան : Եւ
Շուշանի մէջ եղող Զրէաները՝ Ա-
ղար ամսուն չորեքտասներորդ
օրն ալ Է ժողովուեցան , ու Շուշանի
մէջ իրեք հարիւր մարդ մեղցու-

16 ցին : Բայց աւարին ձեռք չեր-
կընցուցին : Եւ թագաւորին գա-
ւառներուն մէջը եղող միւս Զրէա-
ները Է ժողովուեցան , ու իրենց
կեանքը պաշտօնանեցին , եւ իրենց
թշնամիներէն հանգստացան , ու
զինքնք ատողներէն եօթնասուսու-

17 ցին : Ասիայ Աղար ամսուն Է-
րեքտասներորդ օրը Էրուս , եւ ա-
նոր չորեքտասներորդ օրը հա-
ղոստացան , ու զանիկայ կոչունքի

18 եւ ուրախութեան օր ըրին : Իսկ
Շուշանի մէջ եղող Զրէաները՝ ան
ամսուն չորեքտասներորդ օրը , ու
չորեքտասներորդ օրը ժողովու-
ցան . ու անոր տասնուհինգերորդ
օրը հանգստացան , եւ զանիկայ կո-
չունքի ու ուրախութեան օր ըրին :

19 Աս պատճառով գեղացի Զրէանե-
րը՝ անպարիսպ գիւղաքաղաքներու
մէջ բնակողները՝ Աղար ամսուն
չորեքտասներորդ օրը՝ Շուրա-
խութեան , կոչունքի հոռ տօնա-
խմբութեան օր կ'ընեն , ու ալ օրը
ամէն մարդ իր ըսելովին ընծա-
ներ կը խրէ :

20 Եւ Մուրթբէ աս բաները գրեց , ու
Ասուերոս թագաւորին ամէն գա-
ւառներուն մէջը՝ մօտ ու հեռու
եղող Զրէաներուն թուղթեր խըր-

Ն . Բ . Գ . Բ .
Էր 509

Է Գ Լ . Ե . 11 :
Տ Բ Բ . Ժ Բ .
19 : Ի Ե . 13 :
14 : 15 :
Ս աղ . Ի Ե .
10 :

Բ Տ Ե Գ Լ .
Է . 11 :

Ժ Գ Լ . Ե . 6 :
Է . 2 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Լ Բ Թ ա գ .
Ի Ե . 6 : 9 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Է Գ Լ . Է . 11 :

Ն . Բ . Դ . Բ .
Ի Բ Բ 509

- 21 Կեց , Պատուիրելով անոնց՝ որ ամէն տարի Ազար ամսուն չորեքտասներորդ օրը , ու անոր ֆգեւտասաներորդ օրը Դժ կատարեն ,
- 22 Ան օրերուն համեմատ՝ որ Հրեաները իրենց Թշնամիներէն հանգրտանցան , և ան ամսուն համեմատ՝ որ Ժանոնց տրտմութիւնը ուրախութեան , ու անոնց սուգը բարի օրուան դարձաւ ,) զանոնք կոչունքի ու ուրախութեան օրերը նեն ; որոնց մէջ ամէն մարդ իր բարեկամին ընծաներ , ու աղբատ
- 23 ներուն պարզենք իրկեն : Եւ Հրեաները խօսք տունն որ իրենց սկսածին պէս՝ ու Մուրթբէին ի
- 24 րենց գրածին պէս ընեն : Վասն զի բոլոր Հրեաներուն Թշնամին Ազաղացի Ամադաթայի որդին Համանը , և Հրեաները կորսնցնել իսրայէլացաւ ու զանոնք բնաջինջը ընելու ու կորսնցնելու համար՝ Փուր պայսինքն վեճակ ձգեց :
- 25 Բայց երբոր Եսթէր՝ Թագաւորին առջևը գնաց , Եսթէրը հրովարտակով հրամայեց՝ որ Հրեից դէմ Հախմէի ըրած չար ֆարքը և անոր դուրսը դառնայ , և զանիկայ ու անոր տղաքը փայտի վրայ կանեն :
- 26 Ասոր համար աս օրերը՝ Փուր անունէն՝ Փուրիմ՝ ըսուեցան . և աս պատճառաւ Պաս Թուրթին խօսքերուն համար , ու անոնց տեսած ու անոնց պատահած բաներուն
- 27 համար՝ Հրեաները որոշեցին , ու իրենց՝ և իրենց սերունդին , իւրեւրոր և իրենց հետ միացողներուն կանոն դրին , որ ամէն տարի ան երկու օրը՝ իրենց գրուածին ու անոնքին համեմատ՝ անպատճառ Դժ պատ
- 28 ճեն : Եւ աս օրերը՝ ամէն դարերու մէջ , ամէն աղգատոհմի մէջ , ամէն դաւառի մէջ , ու ամէն քաղաքի մէջ յիշուին ու պահուին . և աս Փուրիմի օրերը Հրեից մէջէն պակաս

չըլլան , ու անոնց յիշատակը իրենց սերունդէն չվերնայ :

- 29 Եւ Վերքելին աղջիկը Եսթէր Թագուհին ու Հրեայ Մուրթբէն՝ Փուրիմը հաստատելու համար՝ աս երկրորդ նամակը կատարեալ իշ
- 30 խանութեամբ գրեցին . Եւ Ասուէրոսին Թագաւորութեանը և հարիւր քսանուեօթը զաւառներուն մէջը եղող բոլոր Հրեաներուն՝ խաղաղութեան ու հաւատարմութեան խօսքերով Թուրթի խրկեցին , որ աս Փուրիմի օրերը իրենց որոշ ժամանակին մէջը հաստատեն , ինչպէս որ Մուրթբէ Հրեան ու Եսթէր Թագուհին անոնց պատուիրեցին , ու ինչպէս որ Հրեաները իրենց համար ու իրենց սերունդին համար Դժմանպահութեան ու աղօթից վերաբերեալ բաները հաստատեցին : Այսպէս Եսթէրին հրամար՝ աս Փուրիմին պահպանութիւնը հաստատեց , ու գրքի մէջ գրուեցաւ :

ԳԼ . Ժ

- 1 Ասուէրոսին մեծութիւնը : 3 Մուրթբէին յառաջանալը :
- 1 Եւ Ասուէրոս Թագաւորը՝ ցամաք երկիրներու վրայ , ու ծովու
- 2 կղզիներուն վրայ հարկ ձգեց : Եւ անոր քաջութեանը բոլոր գործերը , ու զօրութիւնը , և Մուրթբէին մեծութեանը փառքը՝ բոլոր Թագաւորը զանիկայ մեծցուց , և հա Մարաց ու Պարսից Թագաւորներուն ժամանակագրութեանը
- 3 գրքին մէջ գրուած է : Վասն զի Մուրթբէ Հրեան՝ 4 Ասուէրոս Թագաւորին երկրորդն էր , ու Հրեաներուն մէջ մեծ՝ ու իր եղբայրներուն բազմութեանը հաճող էր . Դիր ազգին աղէկութիւնը իր փնտռէր , և իր բոլոր սերունդին խաղաղութեանը վերաբերեալ բաները կը խօսէր :

Ն . Բ . Դ . Բ .
Ի Բ Բ 509

— ԳԼ . Բ . 15 :

« Տես ԳԼ . Բ .
10 : 2 Դ Բ 20 :

Լ ԳԼ . Բ . 1 :

ԳԼ . Բ . 3 :
16 :

Ի Բ Բ 495

— Դժ . Բ . 5 :
Սաղ . Բ . 10 :
Ես . Բ . 15 :

Բ ԳԼ . Բ . 15 :
Թ . 4 :

4 Դժ . Բ . 40 :
Բ . Բ . 7 :

Դ Եսթ . Բ . 10 :
Սաղ . Բ . 8 : 9 :

Սաղ . Բ . 11 :

Ե Դժ . Բ . 10 :
Ես . Բ . 10 :

Լ ԳԼ . Բ . 6 :
7 :

« Դժ . Բ . 13 : 14 :
ԳԼ . Բ . 5 :
Ես . Բ . 3 :
Ես . Բ . 10 :

Սաղ . Բ . 16 :

« Ես . Բ . 11 :

Դ Դժ . Բ . 20 :

Բ ԳԼ . Բ . 17 :
Ես . Բ . 8 :
Ես . Բ . 11 :

6.

607. 17.
7. 60. 4.

6:

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Բ 1520

Մ ա ղ . Լ Է .
35 : 36 : Ե
ր Ե Բ Բ . Ժ Բ .
2 : 3 :

Բ Մ ա ղ . Ժ Բ .
ճ Ժ Բ . Ժ Բ .
5 :

Ժ Մ ա ղ . Ժ Բ .
12 :

Դ Դ Լ . Ժ Բ . 9 :
Պ Դ Լ . Ժ Բ .
ր ա Լ Բ .

Ե Դ Լ . Ժ . 17 :
18 : 19 : Ե
Կ Դ Լ . Ժ . 13 :

Ժ Մ ա ղ . Ժ Բ .
Ժ Բ Բ . Կ ա ղ Ժ Բ .
Կ ա ղ Ժ Բ .

Կ Կ Լ . Ժ . 10 :
Լ Է . 5 : Մ ա ղ .
Լ Է . 5 : Զ Բ .
18 : Ժ Բ .
3 : Զ Բ Լ .
Ժ Բ . 33 :

Ե Դ Լ . Ժ Բ . 26 :
Մ ա ղ . Կ Լ . 9 :
10 : Ժ Բ . 8 :
Ե Դ Լ . Ժ . Ե .
24 : Ժ . 13 :
Ժ Բ . 16 :
Դ Դ Լ . Ժ Բ .
16 :

Ե Մ ա ղ . Ժ Բ .
Դ Դ Լ . Ժ Բ .
Ժ Բ . 7 :

Բ Դ Լ . Ժ Բ . Դ .
15 : Մ ա ղ .
Լ Է . 10 : Ե Դ Լ .
Լ . 10 :

Ժ Մ ա ղ . Ժ Բ .
15 : Կ Կ Լ .
Լ . 19 :

Ժ Բ Բ . Ժ Բ .
23 : Ե Դ Լ . Ժ Բ .
10 : Մ ա ղ .
Լ . 9 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
10 :

Ե Մ ա ղ . Ժ Բ .
9 : Մ ա ղ . Ժ Բ .
42 :

Ժ Մ ա ղ . Ժ Բ .
12 : Մ ա ղ .
Լ Է . 11 : 12 :
Ե Դ Լ . Ժ Բ . 5 :
3 Կ Լ . Լ . 12 :
8 Կ Լ . Ժ Բ .
19 :

Լ Բ Բ . Լ Է .
39 : Ե Մ ա ղ .
Լ Է . 6 : Ե Դ Լ .
26 : Մ ա ղ .
Լ Է . 1 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
19 : Դ Լ . 3 :
Մ ա ղ . Լ Է .
16 : Կ Կ Լ .
Ժ Բ . 13 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
10 :

ու սուրբերէն որուն պիտի դարձնես քու երեսփ :

2 Ստոյգ է որ բարկութիւնը յիմար կը սպաննէ , ու նախանձը անմիտը կը մեռցնէ :

3 Ես յիմարին արմատնալը տեսայ . բայց շուտ մը անոր բնակութիւնը անիծեցի :

4 Բնոր որդիները ապահովութենէ հեռու են . անոնք դրանք մէջ կը կրկնորոտուին , քն աղատող մը չգտնուիր .

5 Անօթի եղողը կ'ուտէ անոր հունձը , ու զանիկայ փուշերու ցաւէն մէջէն կը յափշտակէ . ու անոնց ստաղուածքը Խաւարառուն կը կլէ :

6 Որովհետեւ չարիքը հոգէն չեկեր , ու թշուառութիւնը գետնէն չըբուսներ :

7 Թեպէտ մարդը Եթշուառութեան համար կը ծնանի , ինչպէս որ Իկրակի կայծերը՝ վեր կը թռչին :

8 Իսկ ես Աստուծոյ պիտի դիմէի , ու իմ գործն Աստուծոյ պիտի յանձնէի ,

9 Ղոր առաջ մեծ բաներ կ'ընէ , որ Խաւար քնէի , ու առաջ լաւ բանքներ կ'ընէ , որ Խաւար չէ համբել զանոնք :

10 Ենիկայ երկրիս վրայ անձրեւ կուտայ , ու դաշտերուն վրայ ջուրեր կը իրկէ :

11 Ես եւս ցածերը կը բարձրացնէ , ու սղաւորները ապահովութեան կ'ընէ :

12 Ենիկայ խորամանկներուն խորհուրդները կը ցուէ , որ ձեռքերն կարող չըլլան իրենց գործքերը զուլի տանելու .

13 Ժմաստները իրենց խորամանկութեանը մէջ կը բռնէ , ու նենդաւորներուն խորհուրդը շուտով կը խափանուի :

14 Եթորեկ մութի կը բռնուին , ու կէս օրին՝ գիշերուան պէս խարխալելով իւր խաւովն :

15 Բայց Լաղբատը՝ սուրէն , անոնց բերնէն , ու հջորին ձեռքէն կ'ազատէ :

16 Ես յայտն աղբատը , յոյս կ'ունենայ , իսկ անօրէնութիւնը իր բեւրանը կը դոցէ :

17 ԺԱհա երանելի է ան մարդը՝ որն որ Աստուած կը խրատէ . ուրեմն Ամենակարողին յանդիմանութիւնը մի անարգել :

18 Ինչու որ ինքը կը վերաւորէ ու կը փաթթէ . կը զարնէ , ու իր ձեռքերը կը բռնէ :

19 ԶԱյն ժամանակներէ քեզ պիտի ազատէ , ու եօթներորդին՝ Զբեղի չարիք պիտի չըպլէ :

20 Ղովի ժամանակ՝ քեզ մահուանէ պիտի ազատէ , ու պատերազմի մէջ՝ սուրին ձեռքէն :

21 ԶԵղուն խորագանէ ապահով պիտի ըլլաս , ու կործանման գալուատներն անկէ չվախնաս :

22 Կործանման ու սովի վրայ պիտի ծիծաղես , ու երկրի գազաններէն պիտի չվախնաս :

23 ԶՔանզի դաշտի քարերուն հետ դաշինք պիտի ունենաս , ու դաշտի գազանները քու հետք խաղաղութեամբ պիտի վարուին :

24 Ու պիտի դիմանաս որ վրանիդ մէջ յաջողութիւն կայ . և քու բնակարանիդ այցելութիւն պիտի ընես , ու քան մը պակաս պիտի չգտնես :

25 Եւ պիտի դիմանաս որ քու զաւակներդ շատուր , ու քու սեւրունքդ Լեւրի խոտերուն պէս պիտի ըլլան :

26 Աղէկ մը ծերացած՝ գերեզմանը պիտի մտնես , ցորենի խորձերուն ղէզին պէս՝ որ իր ժամանակին՝ ղէզուի :

27 Ահա մենք Լաս բանը քննեցինք , ասանկ է . մօրիկ ըրէ անոր , ու Դքու օգտը համար գիտցիր զանիկայ :

ԳԼ . Զ

1 Յոր՝ իր գտնաւորները իրաւացի ըլլալ կը ցուցնէ : 8 Մոնելու կը ցանկայ , յուսաւով որ իր միջթարութիւնը հոս պիտի գրուէ : 14 Կը յանդիմանէ իր բարեկամները իրեն անողորմ մարդիկ :

1 Եւ Յոր պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ .

2 Երանի թէ իմ սրտմտութիւնս աղէկ կ'ընուէր , ու իմ Եթշուառութիւնս մէկ տեղ կ'ընէր մէջ դըրուէր :

3 Քանզի հիմա անիկայ ծովուն աւազնէն ծանր կ'ըլլար . անոր համար Բիմ խօսքերս լլ կը հասնին :

4 Եթորովհետեւ Ամենակարողն նեւտերը իմ ներսի դիմ են , որոնց թոյնը իմ հոգիս կը ծծէ . ԴԱստուծոյ արհաւիրքները ինձի գէմ՝ Կաթիլալիւն շարուած են :

5 Միթէ վայրենի էջը խոտին քով կը զուլէ՞ . կամ եղբ իր մնուրին քով կը բառայէ՞ .

6 Անհամ բանը առանց աղի կ'ուտուի . հաւկիթի ձեռքովուցին մէջն համ կ'այ արդեօք :

7 Ան բաները՝ որոնց սիրտս չէր ուզեր զայիլ , իմ զազալի կերակուրս եղան :

8 Երանի թէ ուզածս կատարուէր , ու տար Աստուած ան բանը՝ որուն կը սպասեմ .

9 Այսինքն թէ՛ Եստուած զիս

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Բ 1520

Ղ Մ ա ղ . Լ Է .
19 : Լ Է . 19 :
Զ Մ ա ղ . Լ Է .
20 :

Ժ Ե Լ . Ժ Բ . 9 :
Լ Է . 9 : Կ Լ .
25 : Ե Դ Լ .
Լ Է . 25 :
Լ Մ ա ղ . Լ Է .
12 : Ո Լ Է .
Բ . 13 :

Ժ Մ ա ղ . Լ Է .
19 : Լ Է . 19 :
Զ Մ ա ղ . Լ Է .
20 :
Լ Մ ա ղ . Լ Է .
16 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
11 : Ժ . 27 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
20 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
12 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
3 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
4 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
2 :

Լ Մ ա ղ . Լ Է .
15 : 16 :

Լ Զ Բ Բ Բ .
Ժ Բ . 4 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
եր 1520

Ղ. Դ. Ժ. Ժ.
2: Ես. Ժ. Ժ.
15: Ո. Ժ. Ժ.
Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.
20:

Ե. Առակ. Ժ. Ժ.
17:

Բ. Սաղ. Ժ. Ժ.
11: Խա. 9:
Ժ. Խրեմ. Ժ. Ժ.
18:

* Կ. Ժ. Ժ. Ժ.
նոնց մէջ
ձիւնը կը
ծածկուի:

+ Կ. Ժ. Ժ. Ժ.
անաւոր

Բ. Ժ. Ժ. Ժ.
15:

Ե. Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.
7: Սաղ. Ժ. Ժ.
10: Եղեկ.
Ժ. 22: 23:

Բ. Խրեմ. Ժ. Ժ.
3:

Ժ. Գ. Ժ. Ժ.
4:

Ժ. Սաղ. Ժ. Ժ.
11:

Ե. Սաղ. Ժ. Ժ.
6:

Ժ. Գ. Ժ. Ժ.
10:

ձնէլու հաւանք, ու ձեռքը երկնցընելով զիս կործանէր:

10 Բայց տակաւին ա միւրթարութիւնը պիտի ունենամ, և անորորմ ցաւին մէջը պիտի ուրախանամ, որ ես շտաբքին խօսքերը եւրացայ:

11 Ոյժս Բնէ է՝ որ դիմանամ, ու վախճան Բնէ է՝ որ կենաքս երկնցընեմ:

12 Միթէ իմ ոյժս քարերու ոյժ է, կամ թէ մարմինս պղնձեղէն է:

13 Չէ՞ որ օգնութենէ զուրկ եմ, ու ձեռնառութիւնը հեռացած է ինծի:

14 Եթշուառութեան մէջ եղողին՝ իր բարեկամին կարեկցութիւնը պէտք է. բայց անիկայ Ամենակաւորին վախը մէկդի թողուց:

15 Ե իմ էղբայրներս հեղեղներու պէս խաբէութիւն բրին ինչի, թ ձորերու հեղեղատներուն պէս՝ որ կ'անցնին:

16 Որոնք սառէն պղտորած են, երբ Թր * անոնց վրայ ձիւնը կը դիզուի:

17 Տարբ տեսածուն պէս կը ցամքին. խիստ տաք ատենը՝ իրենց տեղին աններեղէմ կ'ըլլան:

18 Կարաւանները իրենց ձամբան կը դարձնեն, բայց չդատարկ ելլելով՝ կը կորսուին:

19 Իծեմայի կարաւանները նայեցան. և Սաբայի ձամբորդները անոնց յուսացան:

20 Ե Թուսայեռուն համար ամբջան. հոն դացած ատեննին կարմրեցան:

21 Յիրաւի ինչի թ անօգուտ եղաք. թշուառութիւն տեսաք ու նստկացիք:

22 Ես ձեզի բոխ՝ որ ինծի բերէք, ու ձեր ստացուածքէն ընծայ տուէք ինծի:

23 Կամ թէ զիս թշնամիին ձեռքէն պատեցէք, ու բռնաւորներուն ձեռքէն զիս փրկեցէք:

24 Սորվեցուցէ՛ք ինծի՝ ու լուռ պիտի կենամ. ու հասարցուցէ՛ք ինծի՝ թէ ինչ բանի մէջ սխալեմ:

25 Ուղիղ խօսքերը որպիսի զօրաւոր են. բայց ձեր յանդիմանութիւնը Բնէ կը նշանակէ:

26 Արդեօք խօսքեր յանդիմանել կը մտածէք. յուսահատին խօսքերը հով են:

27 Մանաւանդ որքին համար Թր * Թր կը լարէք, ու ձ ձեր բարեկամին համար Թր կը փորէք:

28 Հիմա հաճեցէ՛ք ինծի նայելու. թէ որ սուտ կը խօսիմ. յայտնի է ձեզի:

29 Դարձե՛ք՝ կ'աղաչեմ, ու անխրաւութիւն չըլլայ. այդ դարձէք:

բանզի ասով իմ արդարութիւնս է յայտնաւ:

30 Միթէ իմ լեզուիս վրայ անխրաւութիւն կայ. միթէ չիմքիմքս չար բաները չ'ըկրնար զանազանել:

ԳԼ. Է

1 Երբ իր մեռնելու փափաքից կ'արդարացնէ:

12 Իր անհանգստութեանը համար. 17 ու Աստուծոյ քննողութեանը համար զանգատ կ'ընէ:

1 Միթէ մարդս երկրի վրայ ուր տեղազմի ասպարէզ մը չունի՞. և անոր օրերը վարձկանի մը օրերուն պէս չ'են:

2 Ինչպէս որ ծառան էրէիս աւ շուքին կը փափաքի, ու վարձկանը իր վարձքին կը սպասէ:

3 Անանիայ՝ ունայեռութեան Բա միսներ ինծի բաժին տրուած են, ու թշուառութեան զիշերներն ինծի համար որոշուած են:

4 Ե Գառկած ատենս կ'ըսեմ. Երբ պիտի ելլեմ. ու զիշերը երբ պիտի անցնի. ու մինչև արշալոյսը անհանգստութեամբ լցուած եմ:

5 Մարմինս Երդերով ու հողի կողտերով ծածկուած է. մորթս կը ձեղճուի ու կը հալի:

6 Ե Երբես ոստայնանկին կկոցէն աւրազ կ'անցնին, ու կը սպառին աւանց յոյս մը հաւաւ:

7 Երբէ որ շկեանքս հովի պէս է. աչքս այսուհետեւ բարիք պիտի չըտեսնէ:

8 Ե Զիս տեսնողին աչքերը՝ Զորէն զիս պիտի չտեսնեն. բու աչքերդ իմ վրաս Է նային, ու ես բնաջինջ կ'ըլլամ:

9 Ինչեւ. որ ամպը կը ցրուի կ'երթայ, անանի ալ Եզերեզմանը իջնողը պիտի չ'ըլլէ:

10 Այ անիկայ իր տունը պիտի չըդառնայ, Բու իր բնակարանը ալ զանիկայ պիտի չ'անհնայ:

11 Ուստի ես թիմ բերանս պիտի չզսպեմ. հողիդ նեղութեամբ պիտի խօսիմ, Եսրաիմ դառնութեամբ պիտի զանգատիմ:

12 Միթէ ես ծով եմ, կամ կէտ, որ իմ վրաս պահպաններ կը դընեն:

13 Երբոր ես կ'ըսեմ թէ անկողիս զիս պիտի միւրթարէ, մահիճս իմ զանգատներս պիտի պակեցնեն:

14 Զիս երազներով կը վաղցընես, ու ջնորքներով կը զարհուրեցընես:

15 Ասան որդի աւելի կ'ընտրեմ խեղդուիլ ու մեռնիլ, քան թէ իմ ոսկորներուս պահպանուիլ:

16 Ե ես ձանձրացած եմ, ու չեմ ուզեր որ յաւիտեան ապրիմ:

Ն. Բ. Գ. Բ.
եր 1520

Ղ. Դ. Ժ. Ժ.
11: Լ. Ժ. Ժ.

Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
14: Սաղ.
12: 4:

Բ. Տես. Գ. Ժ.
Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Բ. Ժ. Ժ.
6: Գ. Ժ. Ժ.
Ժ. 12:

Ժ. Ես. Ժ. Ժ.
11:

Բ. Գ. Ժ. Ժ.
25: Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. 11:
Սաղ. Ժ. Ժ.
25: 11: Ժ. Ժ.
15: Ժ. Ժ.
4: Ես. Ժ. Ժ.
12: Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.
14:

Ղ. Սաղ. Ժ. Ժ.
39: Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. 9: Սաղ.
Ժ. 16:

Ժ. Սաղ. Ժ. Ժ.
1: 9: Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.
10: Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
1:

Ժ. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Գ. Ժ. Ժ. Ժ.
Ժ. Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ն. Բ. Զ. Բ. Իր 1520

- Իմ ճամբաներս անոր առջևը պիտի պաշտպանեմ :
- 16 Նաև իմ փրկութիւնս անիկայ է . քայց կեղծաւորը բնաւ անոր առջևը պիտի չլայ :
- 17 Ազգի մտիկ ըրէք իմ խօսքս , ու իմ բնիւքս ձեր ականջներուն հասնի :
- 18 Ահա հիմա ի՞ դատս կարգի դրած եմ . դիտեմ որ պիտի արդարանամ :
- 19 ԲՈՎ ինծի հետ պիտի վեճի . քանզի թէ որ հիմա լռելու ըլլամ , պիտի մեռնիմ :
- 20 ԻՄիայն թէ աս երկու բանը մի՞ ըներ ինծի , ու ան աստեղը բուռնեղ պիտի չպահուրտիմ :
- 21 Էջեռքդ վրայես վերցուր , ու բուռ երկիւղը զիս չգարհնեցնէ :
- 22 Ետքը դուռն կանչէ , ու ես պատասխան տամ . կամ թէ ես խօսիմ , ու դուռն ինծի պատասխան տուր :
- 23 ՈՐշափ են իմ անօրէնութիւններս ու մեղքերս . իմ յանցանքս ու մեղքս ինծի իմացուր :
- 24 Էիսչուհ համար երեսդ կը պահես , ու Էգիս քեզի թշնամի կը սեպես :
- 25 Զ Հովն քշուած տերեւի մը դէմ ահաւոր պիտի ըլլաս , կամ թէ չոր միշտ մը պիտի հայածես :
- 26 Որովհետեւ *գառնութեան վճիռ կու տաս՝ ինծի , ու իմ երիտասարդութեանս անօրէնութիւնները ինծի կը ժառանգեցնես .
- 27 Աղբերս կոճղի մէջ կը դնես , ու բոլոր ճամբաներս կը գնես , եւ իմ ոտքերուս շաւիղներուն նշան կը դնես :
- 28 Ու անիկայ փտած բանի պէս՝ ու յեցնէ կերուած լաթի պէս կը մաշի :

ԳԼ . ԺԴ

- 1 Յոր շորհք կը ինդրէ Ստանուծի՝ կեանքին կարմութիւնը ու մահուան սառածութիւնը յառաջ բերելով , 7 Ար խոստովանի թէ մարդու հոգին անգամ մը ելելով՝ ու ետ լքուած . ոսկայն ինքը իր փոփոխութեանը կը սպասէ : 16 Մարքոս միշտքի պատճառաւ . ապականութեան նմանակայ է :
- 1 Ինիկէ ծնած մարդը կարճ կեանք ունի , ու Դիշուստութիւնով լեցուն է .
- 2 Բժառկիկի պէս կ'ենէ , ու կը կարուի , ու շուքի պէս կը փախի ու չկենար :
- 3 Քայց Դանմը վրայ ալ աչքերդ կը բանաս , ու Դգիս բուռ հետդ դատաստանի՝ կը բերես :
- 4 Եւսմարտութիւն ո՞վ կրնայ մարդու հանել . բնաւ մէկը չկար :
- 5 Ղորովհետեւ անոր օրերը որոշուած են , անոր ամիսներուն թիւը քու քովը է . դուռն անոր սահման

- դրիր , ու անիկայ չընար անդին անցնիլ :
- 8 Երեսդ մէկդի դարձուր անկէ , որ անիկայ հանգի , Էմինչև որ վարձկանի պէս իր օրը վճիցնէ :
- 7 Ասան զի թէ որ ծառը կտրուի , զեռ յոյս կայ , Եր վերստին ծիւ , ու շուտաւորդ պակաս չըլլայ :
- 8 Թէեւ անոր արմատը երկրին մէջը ծերացած ըլլայ , ու անոր բուռը հողին մէջը մեռած ,
- 9 Անիկայ ճուրին հոտէն կը ծաղիկ , ու նոր տնկուած ծառի պէս ծիւղեր կ'արձակէ :
- 10 Քայց մարդը կը մեռնի , ու Իկ'երթայ . մարդը իր հոգին կ'աւանդէ , ու Խորէ մը տեղ է :
- 11 Ինչպէս որ ճուրները ծովէն կը պակսին , ու գետը կը լորնայ ու կըքամքի ,
- 12 Ասանկ ալ մարդը փոխիւն կը պառկի , ու չըլլէ . Էմինչև որ ալ երկինք չըլլայ , պիտի չըլլէ , ու Իրենց բունէն պիտի չարթնան :
- 18 Երանի թէ մինչև բուռ բարկութեանդ անցնիլ՝ գերեզմանին մէջը ծածկէիր ու պահէիր զիս . ինծի ժամանակ մը որոշէիր , ու Խորէ զիս փախը բերէիր :
- 14 Թէ որ մարդը մեռնի , պիտի ու չընշանայ արդե՞ք . պատերազմիս բոլոր օրերը Եպիտի սպասեմ , Էմինչև որ իմ փոխուելու Խորէ գայ :
- 15 Ե Պիտի կանչես , ու ես քեզի պատասխան պիտի տամ . բուռ ձեռքերուդ գործքին՝ պիտի փափաքիս :
- 16 Ե Որովհետեւ հիմա քայլերս կը համբիւր , մեղք չեմ գնէր :
- 17 Իմ յանցանքս քսակի մէջ կընքուած է , ու իմ անօրէնութեանս վրայ Ի կարեցիր :
- 18 Ինչու որ լեռը Իյնալով կը կործանի , ու ապառաժը իր տեղէն կը փոխադրուի :
- 19 Զուրեքը կը մաշեցնեն քարերը . յորդած ժամանակին՝ գետնին հողերը կը քշեն Ի Դանի . դուռն ալ մարդուն յոյսը անախ կը կորսնցնեն :
- 20 Դուռն բոլորովին յաղժող կ'ըլլա անոր վրայ , ու անիկայ կ'երթայ . անոր գէմը փոխելով՝ զանիկայ կը վաճնտես :
- 21 Անոր տղաքը պատիւ կ'ունենան , ու Էինքը չիտնար . անոր անարդ կ'ըլլան , ու ինքը անոնց անախ չիմանար :
- 22 Միայն թէ իր վրայի մարմինը ցաւ պիտի քաշէ . ու իր հոգին պիտի տրտի իր ներսի դին :

ԳԼ . ԺԵ

- 1 Եղիփաղ կը յանդիմանէ Յոր , անոր իր անընդարարացնելը ամբարշտութիւն սեպելով :

Ն. Բ. Զ. Բ. Իր 1520

Ի ԳԼ. Ե. 10.
19. Ժ. 20.
Սաղ. ԼԺ. 18.
Ե ԳԼ. Ե. 1.
Բ ԶԺ. 14.

Դ ԿԼ. Ե. 10.
19. Ժ. 20.
Սաղ. ԼԺ. 18.
Ե ԳԼ. Ե. 1.
Բ ԶԺ. 14.

Ժ Սաղ. ԶԲ. 26.
Ե. Կ. 17.
Գ. 22.
Գ. 21.
Ե. 20.
Գ. 20.
Գ. 11.
Գ. 11.

Ե ԳԼ. Ժ. 15.
Ե ԶԺ. 7.
Ե ԳԼ. Ժ. 22.

Ժ ԳԼ. Ժ. 6.
14. Ժ. 27.
Ե. 4.
21.
Ժ. 8.
Ե. 21.
Ե. 19.

Ե ԳԼ. Ժ. 34.
Ե. 12.

Դ ԿԼ. Ե. 10.
19. Ժ. 20.
Սաղ. ԼԺ. 18.
Ե ԳԼ. Ե. 1.
Բ ԶԺ. 14.

Ե ԶԺ. Ժ. 5.
Ե. 16.

Ի ԳԼ. ԼԺ. 6.
Ե. Ժ. 8.

Ի ԳԼ. ԼԺ. 34.
ԼԺ. 7.

Ե Սաղ. ԼԺ. 10.

Լ Բ. Զ. Բ. Իր. 20.
Սաղ. Ժ. 1.
Ե. 14.
Ե. 17.

Ե Բ. Զ. Բ. Իր. 42.
Զ. Զ. Բ. Իր. 21.
Գ. Զ. Զ. Բ. Իր. 9.
Ե. 11.
Ե. 10.
Ե. 5.
Ե. 3.

* Ե. Զ. Բ. Իր. 21.
Ե. 11.
Ե. 11.
Ե. 7.

Ե ԳԼ. ԼԺ. 11.

Ե ԳԼ. Ե. 7.

Ե ԶԺ. Ե. 23.

Ե ԳԼ. Ե. 9.

Սաղ. Զ. 5.

Ե. 15.

Ե. 15.

Ե. 15.

Ե. 15.

Ե. 15.

Ե. 15.

Ե. 15.

Ե. 15.

Ե. 15.

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԵՐ 1520

* Ե՛ր. ԳԻ-
տութիւն
նով :

— ԴԼ. ԺԺ.
22 :

Բ Սաղ. Դ. 2 :
Ասայ. Ը. 25 :

Ժ Հոով. Ժա.
34 : Կոր. Բ. 11 :

Դ ԳԼ ԺԳ. 2 :

Ի ԳԼ ԼԵ. 6 :
7 :

Ժ Կ—ժ՝ Ծա-
ծուկ բան մը
ունի՞ս ար-
դօք :

Լ Դ Թաղ. Բ. 46 : Բ ՄՆ. Գ. 36 : ԳԼ. ԺԳ. 4 : Սաղ. ԺԳ. 3 : Ա-
ռայ. Բ. 9 : Ժող. Է. 20 :
ա ԾԾ. Կ. 8 : 10 :

Ե ԳԼ Գ. 15 :
Ի Ե. 5 :

Ե ԳԼ Գ. 19 :
Սաղ. ԺԳ. 3 : ԺԳ. 3 :

Բ ԳԼ ԼԴ. 7 :
Ասայ. ԺԺ. 28 :

Ժ ԳԼ Ը. 8 :

Ի Եօվե. Գ. 17 :

Լ Սաղ. Դ. 12 :

- 17 Աստուծոյ խնայելով կ'ապացուցանէ իւր մարդոց անհնազանդութիւնը :
- 1 Մէն ատենը Եղիփաղ Թեմանացին պատասխան տուաւ ու ըսաւ .
- 2 Միթէ իմաստուն մարդը հոգի չէ՞ . * խօսքերով պատասխան պի-տի տայ , ու իր փորը արեւելեան հոգով պիտի լեցնէ :
- 3 Պարսպ խօսքերով պիտի վեճա-բանի՞ , ու անանկ զորոյցներով՝ ուրոնք օգուտ մը չունին :
- 4 Մանաւանդ դուն երկիւղը կը խափանես , ու Աստուծոյ մատու-ցուելու աղօթքը կ'արգիլես :
- 5 Որովհետեւ բերանդ քու անօրէ-նութիւնդ կը ցուցնէ . ու նեն-գաւորաց լեզուն ընտրեցիր :
- 6 — Բու բերանդ քեզ պիտի դա-տապարտէ , ու չէ թէ ես , և քու շրթունքներդ քեզի դէմ՝ պիտի վկայեն :
- 7 Առջի ծնած մարդը դո՞ւն ես . Բիւրձ բլուրներէն առաջ ստեղ-ծուեցար :
- 8 Ի Աստուծոյ գաղտնեացը ունկն-դի՞ր եղար . և իմաստութիւնը Բայն քեզի՞ պահէցիր :
- 9 Դ Ի՞նչ գիտես դուն՝ որ մենք չենք գիտեր . Ի՞նչ Բայն տեղեկու-թիւն ունիս , որ մենք չունինք :
- 10 Ի Մէջերնիս ճերմակ մաղերով՝ ու խիստ ծեր մարդիկ ալ կան , որոնք փորիքով քու հօրմէդ աւելի մեծ են .
- 11 Միթէ քիչ կը թուին քեզի Աստուծոյ միջիթարութիւնները , Ի ու քեզի Լուսնի մեղմ խօսքերը՝ :
- 12 Բու սիրտդ ո՞ր կը տանի քեզ , ու աչքերդ ի՞նչ բանի կ'ակնար-կեն :
- 13 Որ հոգիդ Աստուծոյ դէմ դար-ձնելով՝ բերնէդ արտաբերէ խօսքեր կը հանես :
- 14 Լ Մարդը ի՞նչ է՝ որ մաքուր ըլ-լայ , ու կնիկէ ծնածը՝ որ արդարա-նայ :
- 15 Ե Մահ Աստուծոյ իր սուրբերուն չհասաւոր . ու երկինքը անոր աչ-քերուն առջև մաքուր չէ .
- 16 Ե Ո՞ր կը մայր գարշելի ու պիղծ մարդը՝ Ի որ անօրէնութիւնը ջուրի պէս կը խմէ :
- 17 Բեզի իմացնեմ , մտիկ ըրէ ին-ծի , ու տեսածս պատմեմ Բայն .
- 18 Ինչ որ իմաստունները յայտնե-ցին , ու բնաւ չծածկեցին ի իրենց հայրերէն արտաբերէն :
- 19 (Երկիրը անտէր միայն տրուե-ցաւ , ու Էանոն մէջէն օտարական մը չանցաւ .)
- 20 Զարը իր բոլոր օրերուն մէջ տանջանք կը կրէ . Լ ու բռնաւորին քիչ տարիներ պահուած է :

- 21 Աստուծուն ձայնը անոր ականջն է . Ի խաղաղութեան մէջ՝ անոր վրայ կործանիչը պիտի զայ .
- 22 Չհաւատար որ մութէն պիտի ելլէ . ու անիկայ սուրի պահուած է :
- 23 Ժ Հացը ո՞ր է Էւելէ՞ թափառա-կան կը պարտի . զիտէ որ Է մութ-օրը պատրաստ է՝ և իր ձեռքն է :
- 24 Նեղութիւնը ու տառապանքը զանիկայ կը վախցնեն , ու պատե-րազմի պատրաստուած Թաղաւորի պէս անոր վրայ յաղթող կ'ըլլան :
- 25 Ինչու որ Աստուծոյ դէմ ձեռք վերցուց , ու Ամենակարողին դէմ հպարտացաւ .
- 26 Անոր վրայ կը յարձակի Ժողո-ղութեամբ , ու իր ասպարներուն թանձր դմբէթներով :
- 27 Որովհետեւ իր երեսը ճարպով ծածկեց , ու երկամուկները պա-րարտութիւնով զոցեց :
- 28 Եւ անիկայ աւերակ քաղաքնե-րու մէջ բնակեցաւ , ու կործանե-լու մօտեցած անշէն տուններու մէջ :
- 29 Անիկայ պիտի չհարստանայ . ա-նոր ստացուածքները հաստատ պի-տի չըլլան . ու անոնց շատութիւնը երկրիս վրայ պիտի չտարածուի :
- 30 Մութիւն պիտի չըստանայ . բոցը պիտի չորցնէ անոր ձիւղերը , ու Է Աստուծոյ բերնին շունչովը պիտի ոյնչանայ :
- 31 Խաբուելով Ի ունայնութեան չվստահի . վասն զի անոր փոխա-րէնը՝ ունայնութիւն պիտի ըլլայ :
- 32 Զօրքը չմընցած պիտի կորուրի , ու ձիւղերը Էւելէ պիտի չհանանչեն .
- 33 Որթի պէս իր աղօլը պիտի թա-փէ , ու ձիւթէնի պէս իր ծաղիկ-ները պիտի թօթափէ :
- 34 Ինչու որ կեղծաւորներուն ժո-ղովը ամայի պիտի ըլլայ , ու կա-շառք անտողներուն վրանները՝ կը-րքուք պիտի այրէ :
- 35 Է Անոնք թշուառութիւն կը յղա-նան , անօրէնութիւն կը ծնանին , ու սրտերնին խաբէութիւն կը պատրաստէ :

ԳԼ ԺԶ

- 1 Երբ իր բարեկամները կը յանդիմանէ՞ զանոնք անպիտ անուանելով . Դ իր վեճակին թշուա-րութիւնը կը ցուցնէ . 17 իր անմեղութիւնը կը հաստատէ :
- 1 Եւ Երբ պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ .
- 2 Ես ասոնց պէս շատ բաներ յաճե-մ . Է ամէնքդ ալ ձանձրութիւն տուող միջիթարիւններ էք :
- 3 Դատարկ խօսքերը ծայր ունին . եթէ ոչ՝ ի՞նչ բանէ զրդուած պա-տանխան կու տան :

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԵՐ 1520

Ի Եօվե. Ե. 3 :

Ժ Սաղ. ԺԺ.
15 : ԺԺ. 10 :

Ի ԳԼ ԺԵ. 12 :

Ժ Ե՛ր. պա-
րանոցով :

Կ ԳԼ Դ. 9 :

Ի Ես. ԺԺ. 4 :

Լ ԳԼ ԽԵ. 16 :
Սաղ. ԺԵ. 23 :

Ժ Սաղ. Է. 14 : Ես. ԺԺ. 4 : Ովս. Ժ. 13 :

— ԳԼ ԺԳ. 4 :

Ն. Բ. Չ. Բ.
Ի Ե 1520

Բ Սաղ. Ի Բ.
7 ԺԺ. 25:
Ողբ. Բ. 15:

* Եբր. Ժ. Բ.
7 ԺԺ. 25:
Ողբ. Բ. 15:

Բ Սաղ. Ժ. 16:
17:

Բ Սաղ. Ժ. Գ.
24:

Բ Սաղ. Ի Բ.
13:

Ն Ողբ. Գ.
30: Մեբ.
6: 1:

Բ Սաղ. Ի Բ.
13:

Բ Սաղ. Գ. 15:
17:

Բ Սաղ. Ե. 20:

Բ Սաղ. Լ. 19:
Սաղ. Ե. 42:

* Սաղ. Զոգի
Մեբ.

Սաղ. Կար.
Մեբ.

Բ Սաղ. Ի Բ. 9:
Սաղ. Կ. 42:
13, 19:

Լ Նոգի. Գ. 9:

Բ Սաղ. Լ. 35:
Սաղ. Գ. 10:
Ե. Ի Բ. 9:
Լ Նոգի. Ժ. 20:

Ժ Սաղ. Ժ. Գ.
5:

4 Ես ալ ձեզի պէս կրնայի խօսիլ .
Թէ որ ձեր անձը իմ անձիս տեղը
ըլլար, կրնայի ձեզի դէմ խօսքեր
գրգռել, ու Բ ձեզի դէմ գլուխս եւ
բերքընէլ:

5 Սաղ. Ի Բ. Իմ բերնովս ձեզ կը զօ-
րացնէիք. ու չըթուներնրուս շար-
ժումը Երբ Երբ Երբ կը փարա-
տէր:

6 Թէ որ խօսիմ, տրտմութիւնս
չփարատիր, և Թէ որ լռեմ, ինչ
կը պակսի ինձմէ:

7 Բայց հիմա զիս յողնեցուց. բո-
լոր * տունս ամպի բոխի.

8 Նաեւ զիս † խորշումութիւններով
ծածկեցիք, ու անկախ ինչքէ Երբ
վկայուի ինձ մին է. ու իմ նիշա-
րութիւնս ինձի դէմ էլլելով՝ երե-
սիս վրայ վկայութիւն կ'ընէ:

9 Բնոր բարկութիւնը ինչ պատ-
ուէց, ու ինձի թշնամի եղաւ. ակ-
ռանները իմ վրաս կ'ընդունց.
Եթէ չնամիս սուր աչքերով ինձի
նայեցաւ:

10 Ի բերանին վրաս բացին, ու ին-
նախատելու համար շնորհներուս
պատակ զարկին. Եմ կտուղ վրաս
ժողովուեցան:

11 Աստուած Է զիս ամբարշտին
յանձնէց, ու անօրէններուն ձեռ-
քը ձգէց:

12 Հանգիստ էի, ու զիս ձնեց,
ու վիզէս բռնելով՝ զիս ջախջախեց,
ու Է զիս իրեն նշան դրաւ:

13 Անոր պեղծարարները իմ բոլոր-
տիքս առին. Երկրամունքներս կը
խոցէ, ու ինձի չխնայեր. լեռիս
գետիներ կը թափէ:

14 Կոտորածի վրայ կոտորած ընե-
լով՝ զիս կոտորեց. իմ վրաս զօրա-
ւորի մը պէս յարձակեցաւ:

15 Մորթիս վրայ բուրձ կարեցի,
ու Զեղծիւր † հողով աղտոտեցի:

16 Երեսն լալէն † ուռեցաւ, ու աչ-
քիս թարթիչներուն վրայ մահաւան
շուք կայ:

17 Թէ և ձեռքերուս մէջը անօրե-
նութիւն չկայ, ու աղօթքս մա-
քաւ է:

18 Ո՛վ երկիր՝ իմ արիւնս մի՛ ծած-
կեր, ու Է աղաղակիս տեղ չըլ-
լայ:

19 Հիմա ալ ահա Է իմ վրաս Երկին-
քին մէջն է, ու փաստաբանս բարձր
տեղուանքն է:

20 Զիս ծաղր ընողները իմ բարե-
կամներս են. աչքերս Աստուծոյ
առջև արցունք կը թափեն:

21 Երբանի թէ մարդս կարենար
Աստուծոյ հետ վիճաբանիլ, ինչ
պէս մարդը իր բնկերին հետ:

22 Ինչու որ քիչ տարիներ անցնելէն
ետըր՝ շանանկ ծամբայ մը պիտի

երթամ, ուսկից որ ալ պիտի չը-
դառնամ:

ԳԼ. ԺԸ

1 Յոր մարդոց ձեռքէն Աստուծոյ կը բողբոքէ:
6 Մարդոց՝ տառապանքներուն հետ անգթու-
թեան վարուել թէ և արգելք կ'ապաշարէ,
բայց չտեսահանեցներնր: 11 Յոր կ'ընէ նաեւ՝
Թէ իր յոյսը կանգնէ վրայ չէ, հապա մահաւան
վրայ:

1 Եւ ունչս կը նուազի, օրերս կը
մարին, Է գերեզմանը ինձի
իւր Է:

2 Զէ՛ որ ծաղր ընողներ կան իմ
բոլորս. ու աչքս անոնց Բ վիճմուն-
քովը գիշերը կ'անցընէ:

3 Աղէքուքով ինձի երաշխաւոր
մը դիր. Է իմ կայ որ իմ ձեռքս
բռնէ:

4 Ինչու որ դուռն իմաստութիւնը
անոնց արտէն ծածկեցիր. անոր հա-
մար պիտի չբարձրացնես զանոնք:

5 Ո՛վ որ էր հարեկամները կողով-
տուելու կը մասնէ, անոր տղոցը
աչքերը պիտի նուազին:

6 Զիս Ժողովուրդներուն Դառակ
բրաւ. անոնց առջև զգուշի եղայ:

7 Նաեւ Է աչքերս տրտմութենէն
շլացաւ, ու մարմնոյս բոլոր ան-
դամները շուքի պէս եղան:

8 Ուղիղները աս բանիս վրայ պիտի
զարմանան, և անմեղները պիտի
արթննան կեղծաւորին դէմ:

9 Ու արդարեւ հաստատ պիտի կե-
նայ իր ճամբուն մէջը, և Է մաքուր
ձեռք ունեցողը երթալով պիտի
զօրանայ:

10 Բայց դուք ամենքդ ալ Է դար-
ձէք ու եկէք. ինչու որ ձեր մէջը
իմաստուն չեմ գտներ:

11 Եթէ օրերս անցան. իմ դիտա-
ւորութիւններս ու սրտիս խոր-
հուրդները խափանեցան:

12 Գիշերը յորեկի փոխուեցաւ, Է
լոյսը իսաւարին մօտեցաւ:

13 Միայն զերեզմանին կը սպասեմ,
որ իմ տունս պիտի ըլլայ. անկո-
ղինս միտութեան մէջ փոքեցի:

14 Ապականութեանը աղաղակեցի՝
Է Է Է. Դուս իմ հայրս Է. և որ-
դերուն՝ Դուս իմ մայրս ու քոյրս
Է:

15 Ու հիմա ո՛ր է իմ յոյսս. իմ
յոյսս ո՛վ պիտի տեսնէ:

16 Է գերեզմանին առանձնութեանը
մէջ պիտի իջնէ, երբոր Է մեղք
հողին մէջ հանգստանայ:

ԳԼ. ԺԸ

1 Բաղդատ կը յանգիմանէ Յոր՝ զանկայ ինք-
նահաւան ու անհամբեր անուանելով: 5 Զա-
րբուն թշուառութիւնները:

1 Ան ատենը Բաղդատ Սօքեցին պա-
տասխան տուաւ. ու լսաւ:

Ն. Բ. Չ. Բ.
Ի Ե 1520

Սաղ. Ժ. Գ.
3, 4:

Բ Երեմ. Գ. Բ.
6, 7:

Բ Երեմ. Գ. Բ.
1, Ժ. 18:
Ի Բ. 26:

Սաղ. Գ. Բ.
1, Ժ. 18:
Ի Բ. 26:

Սաղ. Գ. Բ.
1, Ժ. 18:
Ի Բ. 26:

Սաղ. Ի Բ. Գ.
4:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 29:

Բ Սաղ. Ե. 6:
Ժ. 25:

* Սաղ. Ի Բ. Գ. Բ.
Երեմ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Երեմ. Գ. Բ. Գ. Բ.

Բ Սաղ. Ժ. Գ.
13:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 17:
18, 19:

Ն. Բ. Գ. Բ. 1520

Սաղ. Զ. 22

Բ. Գ. Զ. 14

Է. Առաջ. Զ. 9: Ի. 20: Ի. 20: Ի. 20:

Դ. Գ. Զ. 17: Սաղ. Զ. 25:

Ի. Գ. Զ. 13

Զ. Գ. Զ. 10: Սաղ. Զ. 15: Ե. 8:

Ի. Գ. Զ. 5

Է. Գ. Զ. 21: Ի. 25: Երեմ. 2: 25: Ի. 3: Ի. 5: Ի. 5: 20:

Բ. Գ. Զ. 23

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Բ. Գ. Զ. 23

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

2 Երբ ատ խօսքերը պիտի հատ-
ցնենք. հասկնալով, ու անկէ ետքը
խօսինք:

3 Ինչո՞ւ համար անասնոց պէս
համարուինք, ու աչքերնուդ առ-
ջին անմաքուր սեպուինք:

4 (Ե իբր բարկութիւնովը զինքը կը
պատահուէ.) միթէ երկիրը քեզի
համար երեսի վրայ պիտի ձգուի,
ու ապառաժը իր տեղէն պիտի
փոխադրուի:

5 Անշուշտ Բամբարդուն լոյսը պի-
տի մարի, ու անոր կրակին բոցը
լոյս պիտի չտայ:

6 Անոր վրանին մէջ լոյսը պիտի
խաւարի, Դ ու անոր ծրագը՝ անոր
վրայ պիտի մարի:

7 Անոր գորութեանը քայլերը նե-
ղութիւն պիտի կրեն, ու Է անոր
խորհուրդը զանկիպ գետինը պիտի
զարնէ:

8 Ինչո՞ւ որ շիր ոտքերովը ուս-
կանի մէջ պիտի բռնուի, ու ցանցի
վրայ պիտի քայլէ:

9 Վարժապետը՝ զարշապարը պիտի
բռնէ. ու Է աւարառուն անոր պի-
տի յաղթէ:

10 Անոր համար գետնին մէջը թա-
կարդ պահուած է, ու անոր ծամ-
բուն վրայ որոգայթ:

11 Է Սրահարբը զանկիպ ամէն կող-
մէն պիտի պաշարէ, ու զանկիպ
իր ոտքերովը ասդին անդին պիտի
վազցնէ:

12 Անոր գորութիւնը պիտի անօ-
թենայ, ու Է կորուստը անոր քովը
պատրաստ է:

13 Որ անոր մորթիին ոյժը պիտի ու-
տէ. մահուան առջինեկը պիտի
ուտէ անոր ոյժը:

14 ԺԱնոր վատահոլութիւնը իր վրա-
նէն պիտի կտրուի. ու անիկայ
զէպ ի զարհուրանաց թագաւորը
պիտի բշուի:

15 Անոր վրանին մէջը պարհաւան
պիտի բնակի, որ անոր հետեւ իրը
պիտի չըլլայ. ու անոր բնակարա-
նին վրայ ծծուած պիտի ցանուի:

16 Է Անոր ամատանները տակէն պիտի
չորանան, ու վերէն ձիւղերը պիտի
կտրուին:

17 Է Անոր յիշատակը երկրէն պիտի
կորսուի, ու անոր անունը հրա-
պարակներուն մէջը պիտի չգրու-
ցուի:

18 Անիկայ լոյսէն խաւարը պիտի
բշուի, ու անիկայ աշխարհէն
պիտի վաճնուի:

19 Ե իր Ժողովուրդին մէջ ոչ զաւակ
պիտի ունենայ և ոչ թոռ. ու ա-
նոր բնակութիւններուն մէջ մէկը
պիտի չմնայ:

20 Ե Երբնները Զ անոր օրուանը վը-

րայ պիտի զարմանան, ու Դ առա-
ջինները պիտի սոսկան:

21 Արդարեւ ամբարշտին բնակա-
րանները ասանկ պէտք չըլլան, ու
Է զԱստուած չճանչցողին տեղը ա-
սանկ է:

ԳԼ. ԺԲ

1 ՅՈՐ իր բարեկամներուն անգթութենէն կը
զանգատի, 21. 28 կը ինքզինքն իր վրայ գութ
ուենան: 23 Մեռելոց յարութիւն առնելը
կը խոստովանի:

1 Ե՛ւ ՅՈՐ պատասխան տուաւ ու
բաւ.

2 Մինչև երբ հոգիս պիտի վշտա-
ցնենք, ու ոչիս խօսքերով պիտի
ձնչէք:

3 Արդէն Դ տասը անգամ է որ զիս
կը մեղադրէք. Է՛ք ամէնար որ զիս
կ'ապշեցնենք:

4 Եւ թէ որ յիրաւի ես սխալը
եմ, իմ սխալմունքս իմ քովս կը
մնայ:

5 Թէ որ անպատճառ Բ ամբարտա-
ւանութեամբ խօսել կ'ուզէք ինձի
դէմ, ու ամօթս երեսու զարնէլ:

6 Գիտցէ՛ք ուրեմն որ զիս Աստուած
կործանեց, ու իր ցանցը իմ վրաս
զարձուց:

7 Ահա ինչ է եղա՝ անիրաւութեանը
համար կ'աղաղակեմ, ու պատաս-
խան տուող չկայ. կը բողբոքեմ,
բայց դատաստան չկայ:

8 Է Անիկայ իմ ծամբան գոցեց, ա-
նանկ որ չեմ կրնար անցնիլ. իմ
շաւիղներուն վրայ խաւար դրաւ:

9 Զ Ջիս իմ փառքէս մերկացուց,
ու զխեղութեամբ վերցուց:

10 Ջիս ամէն կողմէն աւրեց, ու ես
դացի, ու իմ յոյսս ծառի մը պէս՝
արմատէն խլեց:

11 Անոր բարկութիւնը իմ վրաս
բողբոքեցաւ, ու Է զիս իր թշնա-
միներուն կարգը դրաւ:

12 Անոր գունդերը մէկտեղ եկան,
ու Է ծամբանին ինձի դէմ պատ-
րաստեցին, ու վրանիս բոլորսիքը
բանակեցան:

13 Է Անիկայ իմ եղբայրներս ինձմէ
հեռացուց. ու իմ ծանօթներս օ-
տարացան ինձմէ:

14 Ազգականներս չէ՛ւ թողուցին, ու
Է իմ ծանչւորներս զիս մոռցան:

15 Իմ տունն բնակողները ու աղա-
խիներս զիս անծանօթ մէկ մը սե-
պեցին. ու անոնց աչքին առջև
օտարական եղայ:

16 Ծառաս կանչեցի, ու անիկայ
պատասխան չտուաւ, թէ եւ բեր-
նով անոր աղաչեցի:

17 Իմ շունչս ատելի եղաւ կնոջս, ու
Է իմ աղաչանքներս՝ իմ Դօրս որովայ-
նին որդուցը:

18 Է Փոքր տղաքն ալ զիս կ'անարգեն,

Ն. Բ. Գ. Բ. 1520

Դ. Գ. Զ. 17: Սաղ. Զ. 25:

Բ. Գ. Զ. 14

Է. Առաջ. Զ. 9: Ի. 20: Ի. 20: Ի. 20:

Դ. Գ. Զ. 17: Սաղ. Զ. 25:

Ի. Գ. Զ. 13

Զ. Գ. Զ. 10: Սաղ. Զ. 15: Ե. 8:

Ի. Գ. Զ. 5

Է. Գ. Զ. 21: Ի. 25: Երեմ. 2: 25: Ի. 3: Ի. 5: Ի. 5: 20:

Բ. Գ. Զ. 23

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Բ. Գ. Զ. 23

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Զ. Գ. Զ. 14: Զ. 20: Սաղ. Զ. 20: Սաղ. Զ. 25:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Բ. Սաղ. Խա.
9. Ժ. 13.
14. 20 :

Ժ. ԳԼ. Լ. 30 :
Սաղ. Ժ. Բ.
5 : Ողբ. Գ.
5 :

Բ. ԳԼ. ա. 11 :
Սաղ. Լ. 2 :

Սաղ. ԿԹ.
26 :

* Սաղ. Դ. Բ.
Բ. Ե. Բ. Բ. Բ.
+ Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Սաղ. Ժ. Բ.
15 : ա. Բ. Բ.
Ժ. Բ. 12 : ա.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Բ. Սաղ. Ժ. Բ.
10. 11 :

- ու. երբոր կ'ելլեմ, կը բամբասեն զիս :
- 19 Եւ որով որ մտերիմ բարեկամներս ինձմէ զգուցեան, ու իմ սիրականներս ինձի գէտ դարձան :
- 20 Եւ իմ սիրոնեմ մորթիս ու մարմնոյս փական. Բնակ ակաւներուս կաշիովը աղատեցայ :
- 21 Ով իմ բարեկամներս՝ դուք ու զորմեցեք ինձի, ողորմեցեք ինձի. Երանգի Աստուծոյ ձեռքը ինձի դպաւ :
- 22 Ինչու Աստուծոյ պէս զիս Էլը հայածէք, ու մարմինէս չէք կշտանար :
- 23 Երանի թէ հիմա խօսքերս զընտէր. երանի թէ զիրքի մը մէջ քանդակուեին :
- 24 Երկաթէ գրիչով կապարի վրայ, ու քարի վրայ յաւիտեան փորագրուեին :
- 25 Աւան զի գիտեմ որ իմ՝ Փրկիչս ողջ է, ու անիկայ վերջին ժամանակը պիտի լինէ Երկրի վրայ :
- 26 Ու թէ եւ մորթէս տալը՝ աս ալ բճանայ. բայց իմ մարմնովս զԱստուծոյ պիտի տեսնեմ,
- 27 Որն որ ես ինձի համար պիտի տեսնեմ, ու իմ աչքերս պիտի դիտեն զանիկայ, և ոչ թէ ուրիշներ. երկամուրհներս իմ ներսի դիւր կը հալին :
- 28 Պէտք էր ըսէիք. Ժ. Ինչու կը հալածենք զանիկայ. որովհետեւ բանն արմատը իմ վրաս գտնուեցաւ :
- 29 Սուրբ վախցէք. Ինչու որ բարկութեան պատիժը սուրն է, և որ զիտնաք թէ դատաստան կայ :

ԳԼ. Ի

1—29 Սոփար՝ չարերուն վնասը ու բաժինը կը ցուցնէ :

- 1 Ան առեւն Սոփար Նաամացին պատասխան տուաւ ու ըսաւ .
- 2 Անոր համար իմ կարծիքս ինձի պատասխան տալ կու տայ, ու ասոր համար կարողորդամ :
- 3 Զիս իայտառակող յանդիմանութիւնը լսեցի. բայց իմ հոգիս՝ նուէցաւ իմաստութիւնէս պատասխան տալ կը ստիպէ զիս :
- 4 Դուն ասիկայ գիտեմ որ ի յաւիտեան մարդս երկրի վրայ դրուելէն ի վեր :
- 5 Անգամայն յաղորութիւնը քիչ ժամանակ կը տեսնէ, ու կեղծաւորին ուրախութիւնը մէկ վայրկեանի համար է :
- 6 Բնական անոր փառաւորութիւնը մինչեւ երկիւրը ելլէ, ու զուլթը ամպերուն հասնի :
- 7 Եւ որ աղբին պէս յաւիտեան պի-

- տի ոչնչանայ, ու զինքը տեսնողները պիտի ըսեն. Ո՞ր է անիկայ :
- 8 Եւ երազի պէս պիտի թռչի, ու պիտի չտեսնուի. ու զիջերուան ցնորքի պէս պիտի փակուի :
- 9 Եւ Զանիկայ տեսնող աչքը՝ ալ պիտի չտեսնէ. ու անոր Բնակ տեսնող ալ պիտի չնայի անոր :
- 10 Անոր զաւակները խաղաղութեան շնորհք պիտի ինչպէս, ու անոր ձեռքերը իր յափշտակած շէտ պիտի տան :
- 11 Անոր ոսկորները՝ Եւ իր ճերմատաւորութեան Զգուցիչս զորքի լեցուն է. Է ու անոր հետ հողին մէջը պիտի պառկի :
- 12 Թէ որ անգամութիւնը անոր բերնին մէջ քաղցր է, և թէ որ իր լեզուին տակը կը պահէ զանիկայ,
- 13 Թէ որ զանիկայ ինչպէս ու չձգէ, ու իր քմացը մէջ պահէ զանիկայ,
- 14 Կերակուրը անոր աղիքներուն մէջ պիտի փոխուի. անոր ներսի զինքը քարքի լեզուի վրէժն է :
- 15 Անիկայ հարստութիւններ կու տուաւ, բայց պիտի փոխէ զանոնք. ու Աստուծոյ անոր փորէն դուրս պիտի հանէ զանոնք :
- 16 Անիկայ քարքին թոյնը պիտի ծծէ, ու զանիկայ իժի լեզուն պիտի մեռցնէ :
- 17 Եւ Անիկայ պիտի չտեսնէ վտակները, մեղրի ու կոգիի հեղեղներուն գետերը :
- 18 Իր աշխատանքով վատարկածը թէտ պիտի տայ ու պիտի չկրկնէ, ու անոր տուածը՝ իր հարստութեան չափ պիտի ըլլայ, ու անոր վրայ պիտի չուրախանայ :
- 19 Որովհետեւ աղբատները ձնեց, ու երեսի վրայ թողուց, ու իր չինաձ տունը յափշտակեց .
- 20 Եւ Անշուշտ իր ներսի զինք խաղաղութիւն պիտի չգտայ, ու ցանկացածը պիտի չկրկնայ ազատել :
- 21 Անոր ուտելու բան մը պիտի չմընայ, անոր համար անոր յաղորութիւնը հաստատ պիտի չըլլայ :
- 22 Առատութեամբ լեցուն եղած ժամանակն ալ՝ նեղութեան մէջ պիտի ըլլայ. թշուառութեան մէջ եղողներուն տակն չհարուածը անոր վրայ պիտի դայ :
- 23 Երբոր փորը կշտացնելու վրայ կ'ըլլայ, Աստուծոյ իր սաստիկ բարկութիւնը անոր վրայ պիտի խրկէ. ու անձրեկի պէս անոր վրայ պիտի թափէ՝ Է կերակուր ուտելու ատենը :
- 24 Եւ երկաթէ զէնքին առջեւն փախած ատենը՝ պղնձէ աղեղը զանիկայ պիտի խոցէ :
- 25 Անոր Բնակ արձակուածը մարմինը

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Բ. Սաղ. Ժ. Բ.
20 : Ժ. Բ. Բ.

Բ. ԳԼ. Լ. Բ. Բ.
10 : Բ. Բ. Բ.
Սաղ. Լ. Բ.
36 : Ժ. Բ. Բ.

Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.
պիտի հա-
ձեցնեն,

Սաղ. Ժ. Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Սաղ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Բ. Բ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1520

Յ. Գ. Լ. Ժ. 13.

Է. Գ. Լ. Ժ. 11.

Ը. Ս. ա. Ժ. 9.

Գ. Լ. Ժ. 9.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 8.

Է. Գ. Լ. Ժ. 8.

Ը. Ս. ա. Ժ. 8.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 8.

Է. Գ. Լ. Ժ. 8.

Ը. Ս. ա. Ժ. 8.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 8.

Է. Գ. Լ. Ժ. 8.

Ը. Ս. ա. Ժ. 8.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 8.

Է. Գ. Լ. Ժ. 8.

Ը. Ս. ա. Ժ. 8.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 8.

Է. Գ. Լ. Ժ. 8.

Ը. Ս. ա. Ժ. 8.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 8.

Է. Գ. Լ. Ժ. 8.

Ը. Ս. ա. Ժ. 8.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 8.

Է. Գ. Լ. Ժ. 8.

Ը. Ս. ա. Ժ. 8.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 8.

Է. Գ. Լ. Ժ. 8.

Ը. Ս. ա. Ժ. 8.

պիտի թափանցէ, ու ծիպալուն սուրբ անոր մաղձէն պիտի ելնէ։ աւարտ վրայ խորհարար պիտի գոյնայ։

26 Բողոք խաւարը անոր զաղտուկ տեղումները պիտի պահուի։ Զգորհաւոր կրակը զանկալ պիտի լալի։ անոր վրանք մնացողը * ապերձանիկ պիտի ըլլայ։

27 Երկինքը անոր յանցանքը պիտի յայտնէ, երկիրն ալ անոր դէմ պիտի ելնէ։

28 Անոր տանը եկամուտը պիտի յափշտակուի։ Եւ ինչ որ պիտի անցնի Աստուծոյ բարկութեան օրը։

29 ՅԱսիկայ է ամբարշտ մարդուն բաժինը՝ որ Աստուծոյ զեմքէն առնէ։ և ասիկայ է ան ժառանգութիւնը՝ որ Աստուծոյ անոր համար սահմաններ է։

Գ. Լ. Ի. Ը

1 Յոր կը հաստատէ թէ ինչք իրաւունք ունի տրտման։ 7 Երբեք չարքը պարտաւոր յաւանք մէջ կ'ըլլան, մինչև որ զԱստուծոյ կարգամարտին։ 16 Երբեք անոնց կործանուած յայտնի կերպով կ'ըլլայ։ 22 Երբեք ինչ որ ապերձանիկ մնում ատենին հաւատարմէն։ 27 Չարքան զատուտանք զալու աշխարհին մէջ պիտի տեսնուի։

1 Եւ Յոր պատասխան տուաւ ու ըստաւ։

2 Խօսքս աղէկ մտիկ ըրէք, ու աս ըլլայ ձեր միտքի թափանցանքը։

3 Ինծի համբերեցէք, ու ես խօսիմ, ու խօսեցէս ետքը * ծաղր ըրէք։

4 Միթէ ես մարդո՞ւ հետ կը վեճիմ. և ինչո՞ւ համար հոգիս չըտրտմի։

5 Ինծի նայեցէք, ու ապշեցէք, Բո՛ւ բերանսուդ վրայ ձեռք դրէք։

6 Եւ Բա՛ւերը մտածելով՝ կը զարհուրիմ, ու մարմինս կը սկսի դողալ։

7 Էմբարշտները ինչո՞ւ կ'ապրին. կը ծերանան, ու խիստ կ'ուժովնան։

8 Անոնց սերունդը հետեւին կը հաստատուի իրենց առջև, և անոնց զաւակները աչքերնուն առջև։

9 Տուններն խաղաղութեան մէջ է, և վախէն ապաւին։ Եւ Աստուծոյ զաւազանք անոնց վրայ է։

10 Անոնց ցուրը կը զուգակորուի, ու դատարկ չեմբը. կովը իր Բա՛ւէ կը ծնանի, ու Էջփէթը։

11 Իրենց պզտուկները ոչխարի հօտի պէս կը հանեն. ու անոնց աղաքը Բա՛ւէն կը ցածկուեն։

12 Թմբուկով ու քնարով Յա՛ւ կը վերցընեն, ու սրինգին ձայնով ուրախ կ'ըլլան։

13 Անոնք Զօրքերն զուարճութիւն

նով կ'անցընեն, ու մէկ վայրկեանի մէջ գերեզմանը կ'իջնեն։

14 Եւ Աստուծոյ կ'ընեն. Զաշուէ յեղմէ, ինչու որ քու ճամբաներդ զիսնալ չենք ուզեր։

15 Էմբարշտները ո՞վ է՝ որ անոր ծառայենք. ու թէ որ անոր աղօթք ընենք, Ի՛նչ օգուտ պիտի ունենանք։

16 Ահա անոնց բարիքը ձեռքերնին չէ. ծամբարշտին խորհուրդը ինծմէ հեռու ըլլայ։

17 Էմբարշտներուն ճրագը քանի՜ անգամ կը մարի, ու տառապանքը անոնց վրայ կու գայ։ Աստուծոյ Էր բարկութեամբը անոնց ցաւեր կը բաժնէ։

18 Էջփէթ առջև եղած յարգին պէս ու մըրկին յափշտակած շիւղին պէս կ'ըլլան։

19 Աստուծոյ անոր անիրաւութիւնը ծանոր որդուցը կը պահէ. և անոր փոխարէն պիտի հատուցանէ, ու ան ալ պիտի զիտնայ։

20 Անոր աչքերը իր կորուստը պիտի տեսնեն, ու Էմբարշտներուն բարկութեան պիտի խմէ։

21 Անիկայ ինչ զուարճութիւն պիտի ունենայ իրմէ ետքը մնացած տունէն, որովհետեւ իր ամիսներուն թիւը կորուստած է։

22 Եւ Միթէ Աստուծոյ զիտութիւն սորվեցընէ շարժը, անոր՝ որ բարձրերը կը դատէ։

23 Մէկը կը մեռնի իր առուգութեանը մէջ, բոլորովին հանդարտ և հանգիստ։

24 Անոր Բարձրը ճարպով՝ լեցուն է, ու ոսկորներուն ծուծը թարմ է։

25 Ու մէկ ուրիշը կը մեռնի հոգիի ցաւով, ու առանց բարիքով կըլտանալու։

26 Սա՛ւաթ Էրբա՛ն մէկտեղ ՅՀողին մէջը կը պառկին, ու որդերը կը ծածկեն զանոնք։

27 Ահա զիսմէ՛ ձեր խորհուրդները, ու ինծի դէմ՝ շարած անիրաւութիւնները։

28 Ինչու որ կ'ըսէք. Զորք է նաւ խորարին տունը, և ուր է ամբարշտներուն բնակած վրանք։

29 Զամբարշտներուն հարցոյցիք, ու անոնց նշանները չէք հասկընար։

30 Եւ ինչու որ չարը՝ կորուստան օրուան կը պահուի, ու բարկութեան օրուան կը տարուի։

31 Եւ Անոր երեսին դէմ ո՞վ պիտի յանդիմանէ անոր ճամբան. և անոր բաժին փոխարէնը ո՞վ անոր պիտի հատուցանէ։

32 Բայց ան ալ զերեզմանը պիտի

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1520

Յ. Գ. Լ. Ժ. 17.

Է. Գ. Լ. Ժ. 2.

Ը. Ս. ա. Ժ. 9.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 3.

Է. Գ. Լ. Ժ. 14.

Ը. Ս. ա. Ժ. 18.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 10.

Է. Գ. Լ. Ժ. 6.

Ը. Ս. ա. Ժ. 46.

Զ. Ս. ա. Ժ. 4.

Է. Գ. Լ. Ժ. 5.

Ը. Ս. ա. Ժ. 18.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 3.

Է. Գ. Լ. Ժ. 15.

Ը. Ս. ա. Ժ. 17.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 13.

Է. Գ. Լ. Ժ. 18.

Ը. Ս. ա. Ժ. 34.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 16.

Է. Գ. Լ. Ժ. 11.

Ը. Ս. ա. Ժ. 20.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 7.

Է. Գ. Լ. Ժ. 11.

Ը. Ս. ա. Ժ. 11.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 11.

Է. Գ. Լ. Ժ. 11.

Ը. Ս. ա. Ժ. 11.

Զ. Գ. Լ. Ժ. 11.

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Բ 1520

Բ Ե Ե . Ի Ե . 4,
Տ : Ժ Ե . 16 :

Գ Գ Լ . Բ . 11 :

Գ Ս ա շ . Ժ Բ .
1 : 2 : 8 :
Ի Ս ա շ . Ժ Ե .
3 : Դ Ե . 10 :
Յ ա լ . Ե . Ե .
12 :
Դ Ս ա շ . Ի Ե . 7 :
15 :

Ի Յ Ե Ե . Դ . 32,
34 :

Ե Գ Լ . Բ . 12,
13 : Բ Ե . 14 :
Հ ա լ Ե . Բ .
19 :

Բ Ս ա շ . Ժ Ժ Ե .
8 :
Ժ ա Բ Ե Ե . Գ .
8 :

Ի Ս ա շ . Ի Բ .
14 :

նէլ զՆնիկայ . մինչև անոր աթոռը
կ'երթայի .

4 Ի՛ Դ ա տ ա անոր առջևը կը տա-
րածէի , ու բերանս փաստերով կը
լեցրնէի :

5 Կը զիտնայի թէ ինծի ինչ պա-
տասխան կու տար , ու կը լսէի ինչ
որ ինծի կ'ըսէր :

6 Մի թէ Բ ու ժ ի ն շ ա տ ու թ ի ն ն ո վ ը
ինծի հետ պիտի վեճէր . չէ . հա-
պա ի ն բ ը զ նս պիտի զօրացնէր :

7 Ու զի զ մ ա ղ ը ը չ ո ն կրնայ վեճա-
բանիլ անոր հետ . ու ես յաւի-
տեան իմ Դ ա տ ա ու ը ի ն կ'ազատէի :

8 Բ ա յ ը Է ա ճ ա ղ Ե ՛ ի արևելք կ'եր-
թամ , ու անիկայ չերևնար , և դէպ
'ի արևմուտք , ու զանիկայ չեմ
նշմարեր .

9 Դ ե պ ' ի հ ի ս Ե ս ի ի Է Բ ա մ , ուր որ
ինքը կը գործէ , բայց զանիկայ
չեմ կրնար դիտել . հարաւային
կողմը կը պահուի , ու չեմ կրնար
տեսնել շա՛նկայ :

10 Ի ս կ անիկայ Դ գիտէ իմ ճամ-
բաս . Է Բ Բ Բ Բ զիս փորձէ , ոսկիի
պէս պիտի ելլեմ :

11 Ղ Ուր ա անոր քայլերուն վրայ
հաստատուեցաւ . անոր ճամբան
պահելով չմոլորեցայ :

12 Անոր շրթունքներուն պատուի-
րանքներէն չզատուեցայ . Է անոր
բերնին խօսքերը իմ պիտոյքէս
աւելի պահեցի :

13 Բ ա յ ը անիկայ մէկ փոքի վրայ է ,
և Է ո վ կրնայ զանիկայ դարձնել .
ու Բ սրտին ուզածը կ'ընէ :

14 Ուրեմն թ ի ն ծ ի հ ա մ ա ը ս ա ճ մ ա -
ն ու ա մ ը պիտի կատարէ . ու ասոր
պէս շատ բաներ կան անոր քովը :

15 Անոր համար անոր ներկայու-
թեան կը շփոթիմ , ու երբոր կը
մտածեմ , անկէ կը վախնամ :

16 Ի ն չ ու որ Ա տ ու ա մ Է ս ի ռ ո ս կը
կախուցորնէ , ու Ա մենակարողը զիս
կը շփոթէ :

17 Որովհետեւ ես ի յ ա ռ ա ռ ի ն
խաւարէն առաջ չմտայ . ու միւ-
թը առջևէս չծածկեց :

Գ Լ . Ի Դ

1 Չարութիւնը շատ անգամ անպատիժ կը մը-
նայ : 17 Չարերուն համար դաղտնի դատաս-
տան մը կայ :

1 Ի շ ա յ Ե ս Ա մենակարողէն պահուած
չէն - Ժամանակները , ու զանի-
կայ ճանչցողները անոր օրերը չեն
տեսներ :

2 Չ ա ռ Է ը Բ ս ա ճ մ ա ն ն Ե ռ կը փոխեն ,
հօտեր կը յափշտակեն , ու շա՛նկ
կ'արածեն :

3 Որբերուն էջերը Է ա ռ ի ն կը տա-
նին , Է որբեակրին եղը զրաւ կ'առ-
նեն .

4 Ա զ ա տ ն Ե ռ ը ճ ա մ բ ա յ է ն կը մո-
լորցընեն . ու Է երկրին տնանկները
մէկտեղ կը պահուին :

5 Ա ճ ա անոնք անապատի վայրենի
էշերուն պէս իրենց զործքին կ'ել-
լեն , կատուի որս փնտռելու կ'եր-
թան . անապատը անոնց տղոցը
հայ է ու Գ ա յ :

6 Իրենցը չեղած արտը կը շնեն ,
ու անիրաւութեամբ այդի կ'առ-
նեն :

7 Գ ի չ ե ռ ը Է առանց հանգերծի կը
պառկեցընեն մերկը , ու ցուրտ Ժ ա -
մանակին առանց ծածկոցի է Բ ա -
ղա :

8 Անոնք լեռներուն սատուիկ անձ-
րենքէն կը թրջուին , ու ապա-
տանարան մը չունենալուն համար
Ղ ժայռերը կը զրկեն :

9 Որբը ծիծէն կը փրցընեն , ու աղ-
քատէն զրաւ կ'առնեն :

10 Մերկերը առանց հանգերծի կը
պտտցընեն . ու անօթիները անոնց
ցօրէն խորձերը կը կրեն :

11 Իրենց պատերուն մէջը եղ հա-
նողները , ու շնաններուն մէջ Գ ի չ
կոխողները ծարաւ կը մնան :

12 Քաղաքին մէջէն մարդիկները կը
հեծեն , ու վերաւորուածներուն
հողին կ'աղաղակէ . բայց Ա տ ու ա մ
անոնք անոնց Է ա ռ ի ն անգամու-
թին չհամարիր :

13 Անոնք լոյսին դեմ կեցողներէն
են . անոր ճամբաները չեն դիտեր ,
ու անոր շաւիղներուն մէջը չեն կե-
նար :

14 Է Մարդասպանը լուսնալուսն պէս
կ'երևէ , աղբատու ու տնանկը կը
սպաննէ , ու զիշերը զողի պէս
կ'ըլլայ :

15 Է Շ ա յ ց ո ղ ի ն ա յ Ե ս ի իրիկուսն
Է ա ռ ի ն կը սպաննէ Բ ս լ Ե ռ ի ղ . Չիս
աչք չտեսնէ . ու երեսին ծածկոց
կը դնէ :

16 Մ ու թ ա տ ն կը ծակեն ան տ ու -
ները՝ որոնց վրայ ցորեկուրնէ նշան
դրած են . Ժ անոնք լոյսը չեն ճանչ-
նար :

17 Ի ն չ ու որ առտուան լոյսը մա-
հուան շուքի պէս է անոնց . որով
հետեւ մահուան շուքին երկիւղնե-
րուն սորված են :

18 Անիկայ ջուրին երեսին վրայ
թելթել է . անոնց բաժինը երկրի
վրայ անիծեալ է . ու այդիներուն
ճամբան չառնար :

19 Չարութիւնը ու տաքութիւնը՝
ձիւնին ջուրը կը հատցընեն , ու
գերեզմանը՝ մեղք գործողները :

20 Որովայնը զանիկայ պիտի մոռ-
նայ . որբերը պիտի ուտեն զանի-
կայ՝ անուշ բանի պէս . Է ալ անի-
կայ պիտի չդիտուի . ամբարշտու-

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Բ 1520

Գ Ս ա շ . Ի Բ .
28 :

Ե Ե Լ . Ի Բ . 26 ,
27 : Բ Ե Բ .
Ի Դ . 12 : 13 :
Գ Լ . Ի Բ . 6 :

Ղ Ու Դ . Դ . 5 :

Ի Ս ա շ . Ժ . 8 :

Ե Ս ա լ . Ե .
9 :
Ի Ս ա շ . Ժ .
11 :

Ժ Յ Ե . Դ .
20 :

Ի Ս ա լ . Ժ .
7 :

— Դ որ Ժ ա . 7 :

Բ Ե Ե . Ժ Բ .
14 : Ե . 17 :
Ա ս ա լ . Ի Բ .
28 : Ի Դ . 10 :
Ո լ . Ե . 10 :

Գ Գ Լ . Ի Բ . 6 :
Բ Ե Բ . Ի Դ . 6 :
10 : 12 : 17 :

Ն. Բ. Շ. Բ. Բ. 1520

- 12 թիւը ծառի մը պէս պիտի կոտրուի :
- 21 Անիկայ զաւակ չծնանող ամուլը կը չարչարէ, ու որբեալիին աղէկութիւն չընէ :
- 22 Անիկայ իր ուժովը զօրաւորներն ալ լուր կը քաշէ . ինչ երբոր ելլէ, մէկուն կեանքը ապահով չէ :
- 23 Առաջին անոր ապահովութիւն կու տայ, որ անոր վստահի, բայց իր աչքերը՝ անոնց ճամբաներուն վրայ է :
- 24 Քիչ մը բարձրացան, ու ոչինչ եղան . ամենուն պէս կորսուելով ընկղմեցան, ու հասկի զլիսու պէս կորուցան :
- 25 Թէ որ ասանկ չէ, ով զիս սուտ կը հանէ, և իմ խօսքս ոչինչ ըլլալ կը ցուցնէ :

Ասադ. Ժա. 4 : Ասադ. Ժե. 3 :

ԳԼ. ԻԵ

1-6 Բաղդատ կը հաստատէ թէ մարդս չկրնար Աստուծոյ առջեւ արդարանալ :

- 1 Եւ Բաղդատ Սթեփնի պատասխան տուաւ ու քաւ .
- 2 Իշխանութիւնը ու վախը Անոր քովն է . իր բարձր տեղերուն մէջ խաղաղութիւն կ'ընէ :
- 3 Անոր գունդերուն համարներ կայ արդեօք . ու՝ անոր լոյսը որուն վրայ չծագիր :
- 4 Բնութիւն մարդը ինչպէս պիտի արդարանայ Աստուծոյ առջեւ, ու կենիկէ ծնածը ինչպէս կրնայ մաքուր ըլլալ :
- 5 Ահա լուսինն ալ լոյս չտար . ու Անոր աչքերուն առջին աստղերն ալ մաքուր չեն .
- 6 Ալ ո՞ր կը մնայ մարդը՝ որ Գեղորդ մըն է, ու մարդու որդին՝ որ մէկ ճճի մըն է :

- Յակ. ա. 17 :

Բ. ԳԼ. 7 : 17, 18 : Ժե. 14, 15 : Սադ. 7 : 3 : Եսայ. 2 :

Գ. Սադ. Բ. 6 :

ԳԼ. ԻԶ

1 Յոր՝ Բաղդատին անդուծ ոգին յանդիմանելով՝ Աստուծոյ կորոզութիւնը անշուն ու անքննելի ըլլալ կը խոստովանէ :

- 1 Եւ ատենը Յոր պատասխան տուաւ ու քաւ .
- 2 Տկարին ինչ շաբաթներու ընթացքին . և ոյժ չունեցող բազումը ինչպէս զօրացուցիր :
- 3 Յիմարին ինչ խրատ տուիր, ու ինչ շատ իմաստութիւն ցուցուցիր :
- 4 Դուն որուն ըսիր « խօսքերը, ու որուն շունչը ելաւ քեզմէ :
- 5 Ոգիները վարեն կը դողան, և ան ջուրերը ու անոնց բնակիչները :
- 6 Դո՛ստիւրը բաց է Անոր առջին, ու կորուստը անծածկողիմ է :
- 7 Անիկայ հիւսիսը պարսպ տեղին վրայ կը տարածէ, ու երկիրը ոչնչն զին վրայ կը կախէ :

- Սադ. Եր. 8 : 11 : Ա. ա. Ժե. 11 : Եր. 7 : 13 :

Բ. ԳԼ. 7 : 8 : Սադ. Բ. 2 : 5 : 2, 15 :

- 8 Գեղորդները՝ իր մութ ամպերուն մէջը կը ծրարէ . ու անոնց տակէն ամպը չպատուիր :
- 9 Իր ամբողջ երեսը կը պահէ . անոր վրայ իր ամպը կը տարածէ .
- 10 Դ ջուրերուն երեսին վրայ ամէն կողմէն սահմաններ դրաւ, մինչև լըյսին ու խաւարին ծայրը :
- 11 Երկիրին սիւները կը տարսին, ու անոր յանդիմանութենէն կ'ապշին :
- 12 Ի իր զօրութեամբը ծովը * կը խաղաղեցնէ, ու իր գիտութեամբը՝ հպարտութիւնը կը զարնէ :
- 13 Եւ ի Հոգիովը երկինքը զարդարեց . անոր ձեռքը՝ փախչող Արշապը ստեղծեց :
- 14 Ահա ասոնք են անոր ճամբաներուն ծայրերը . բայց անոր վրայով լսածնիս որչափ քիչ է . և ով կրնայ իմանալ անոր զօրութեանը որոտումը :

ԳԼ. ԻԵ

1 Յոր իր անկեղծութիւնը կը հաստատէ, և ու կեղծարարին անանկ յուսոյ ըլլալը կը ցուցնէ : 11 Չարերուն ունեցած բարեքները շարիքներու կը դառնան :

- 1 Եւ Յոր դարձեալ իր առակը սկըսելով՝ քաւ .
- 2 Իմ իրաւունքս մէկդի դնող Աստուածը՝ ու Բնութիւնը դառնութեամբ լեցնող Ամենակարողը կենդանի է .
- 3 Քանի որ շունչս վրաս է, ու ոնգացս մէջ Գ. Աստուծոյ հոգին կայ :
- 4 Երթունքներս անիրաւ բան մը պիտի չգրուցին, ու լեզուս նենգութիւն պիտի չխօսի :
- 5 Քաւ լեզի ինձ՝ որ ձեզ արդարաւ ջրնեմ . մինչև մեռնիլս՝ Դ իմ ուղիւթիւնս ձեռքէ պիտի չգնամ :
- 6 Իմ արդարութիւնս Բ. հաստատուեալներ եմ, ու զանիկայ պիտի չթողում, ու կեանքիս Դ մէջ շարժումս բնաւ պիտի չյանդիմանէ զիս :
- 7 Իմ թշնամիս ամբարշտի պէս ըլլայ, ու ինձի դէմ ելողը անզգամի պէս :
- 8 Ե քանզի կեղծարարին յոյսը ինչ է, (ի թէ և Տարստութիւն ալ դիզած ըլլայ), Էրբոր Աստուած անոր ըրալին առնէ :
- 9 Ե Միթէ Աստուած անոր աղաղակը պիտի լսէ, Էրբոր անոր վրայ փորձանք զայ :
- 10 Բ. Անիկայ Ամենակարողին վրայ պիտի ուրախանայ . ամէն ժամանակ Աստուծոյ պիտի աղաղակուի :
- 11 Աստուծոյ ձեռքին մէջ Էրբոր ձեզի պիտի սորվեցնենմ . Ամենա-

Ն. Բ. Շ. Բ. Բ. 1520

Գ. Ասադ. Լ. 4 :

Գ. ԳԼ. 10 : 8 : Սադ. Լ. 7 : 7 : Եր. 9 : Ասադ. Բ. 29 : Երեմ. 6 : 22 :

Ե. Ե. Ժ. 21 : Սադ. 5 : 13 : Ե. Ժ. 15 : Ե. Երեմ. 35 : * Ս. Դ. Կ. վարդնէ : Սադ. Լ. 7 : 6 : Ե. Ե. Ժ. 1 :

- ԳԼ. Լ. 7 : 5 : Բ. Զոք. Ժ. 20 :

Գ. Ե. Բ. 7 :

Գ. ԳԼ. Բ. 9 : Ժ. 15 :

Ե. ԳԼ. Բ. 3 :

Դ. Ս. Դ. Զ. 16 :

Ե. Սադ. Ժ. 26 : Դ. Ժ. 4 : 20 :

Դ. Ս. Դ. Երբոր մեռնի, Բ. ԳԼ. 12 : Սադ. Ժ. 41 : Եր. 7 : Ա. ա. Ժ. 28 : Բ. 9 :

Ե. Ե. Ժ. 26 : Դ. Ժ. 12 : Երեմ. Ժ. 18 : Եր. Ժ. 4 : Ե. Ժ. 31 : Ե. Ժ. 8 :

Բ. Ե. Ժ. 26 : Դ. Ժ. 26 : Դ. Ժ. 26 :

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի 1520

Ժ. Գ. Ի. Բ. 29

Ի. Բ. Գ. Բ. 41 : Ե. Բ. Գ. Բ. 10 : Բ. 13 :

Լ. Ս. Գ. Բ. 64 :

Ի. Բ. Գ. Բ. 8 : Ժ. Գ. Բ. 20 :

Ժ. Ե. Գ. Բ. 9 : Բ. Գ. Բ. 6 :

Գ. Բ. Գ. Բ. 11 :

կարողին քովը եղածը պիտի չծածկեմ :

12 Ահա դուք ամենքդ ալ տեսաք, ու ինչու աչքպէս բոլորովին ունայնացել էք :

13 Եթեկայ է ամբարիշտ մարդուն բաժինը Աստուծոյ առջին, ու բռնաւորներուն՝ Ամենակարողէն առնելու ժառանգութիւնը :

14 Եթե՞ն անոր տղաքը շատնան, սուրի համար է. ու անոր սերունդը հաջով պիտի չկշտանայ :

15 Անոր մնացորդները մահուամբ պիտի թաղուին, բայց Լանոր որբեակրիները պիտի չլան :

16 Թե՛ն հոգի պէս արծաթ դիզէ, ու տիղմի պէս հանդերձներ պատրաստէ,

17 Անիկայ պիտի պատրաստէ, բայց Էարդարը պիտի հապնի, ու անմեղը՝ արծաթը պիտի բաժնէ :

18 Իրեն տուն մը կը շինէ ցեցի պէս, ու այգիէ պահպանին շինած ծխածխութիւն պէս :

19 Հարուստը կը պառկի ու չամփոփուիր. « աչքերը կը բանայ ու » ոչինչ կ'ըլլայ :

20 Երհայրը ջուրերու պէս անոր պիտի հասնի. գիշերով փոթորիկը պիտի յափշտակէ զանիկայ :

21 Արեւելէն հովը պիտի քշէ զանիկայ, ու ան պիտի երթայ. ու փոթորիկի պէս զանիկայ իր տեղէն պիտի վերջունէ :

22 Ահա՛ իմ քան իր Եփրատ անոր դէմ պիտի նետէ, ու պիտի յինայէ. աւել անոր ձեռքէն փախելու պիտի ջանայ :

23 Անոր համար ծափ պիտի զարնեն, ու անոր իգը՝ տեղէն անոր դէմ պիտի սուլեն :

ԳԼ. ԻԸ

1 Յոր կը ցուցնէ թէ մարդիկ բնական բաներուն վրայով գիտութիւն ունին. 12 Բայց իմաստութիւնը՝ Աստուծոյ մէջ գերազանց պարզն է :

1 Երդարն արծաթը իր երակը ունի, ու ոսկին իր գլուխը տեղը :

2 Երկաթը հողէն կ'առնուի, հանքը կը հալի. ապրիմը՝ ինչ :

3 Մարդը խաւարին վախճան կը դնէ, ու ամէն բան կատարելապէս կը քննէ, պիտի ծածուկ պահուած, քարերը՝ որ մահուան ստուերին մէջն են :

4 Իբրեւնաւ տեղին քովէն փոս կը բանայ. ոտք չկողած՝ կը կախուին, ու մարդոցմէ հեռու կ'երեւան :

5 Երկրէ՛ հաց կ'ըլլէ, ու անոր տակը կրակի նման Բաբել կը գրտնուին :

6 Անոր քարերը շափելիաներու տեղ են, ու հոն ոսկիի աւազ կայ :

7 Յափշտակող Թաշունը աւել շաւիղը չմանցաւ, ու անգղին աչքը զանիկայ չտեսաւ :

8 Դպրենի զազանները՝ հոն ոտք կ'ոխած չեն, առիւծը անկէ անցած չէ :

9 Մարդը իր ձեռքը կ'երկընցնէ ապառաժներուն, ու լեռները հիմն կը տապալէ :

10 Ապառաժները ճեղքելով՝ առնոց Բեյլէ վտակներ կ'անցնեն. ու ամէն թանկագին բաները անոր աչքը կը տեսնէ :

11 Գետերը վազելէն կ'արգիլէ, ու գաղտուկ եղածը երևան կը հանէ :

12 Բայց իմաստութիւնը ուր կը գտնուի, ու հանձարին տեղը ուր է :

13 Մարդը անոր Ելարդը չգիտեր. ու կենդանայ երկրին մէջ չգրտնուիր :

14 Գնդունդը կ'ըսէ. Անիկայ իմ մէջն չէ. ու ծովը կ'ըսէ. Իմ քովն չէ :

15 Զուտ ոսկիով ծախու չառնուիր, ու անոր արժէքին համար արծաթ չկուուիր :

16 Ոչ Ոգիւրի ոսկիով կը փախուի, ու ապառաջները եղեգնաբարով ու շափելիայով :

17 Ոսկին ու անվանին չեն կրնար անոր հաւասարիլ, ու զուտ ոսկէ ամանները անոր փոխանակ չեն ըլլար :

18 Բուստը ու բիրեղը աւել քան յիշուիր, ու իմաստութեան գինը՝ Ելակրիթներու Բեյլէ աւել բարձր է :

19 Եթե՛նովպիայի տպագիտին գինը անոր հաւասար չգար, ու զուտ ոսկիով չփոխուիր :

20 Եթե՛ն իմաստութիւնը ուսկից կու գայ, ու հանձարին տեղը ուր է :

21 Որովհետեւ բոլոր ապրողներուն աչքերէն ծածկուած՝ ու երկինքի թաշուններէն պահուած է :

22 Արդուստը ու մահը կ'ըսեն. Մենք անոր համար մեր ականջներովը լսել ենք :

23 Անոր ծամբան Աստուած կը հասկընայ, ու անոր տեղը ինքը գիտէ :

24 Բանգի մինչեւ երկրիս ծայրերը կը նայի, ու Երդոր երկնից տակը եղածը կը տեսնէ :

25 Երբոր հովին կշիռ կը դնէր, ու ջուրերը չափով կը չափէր, Երբոր Բանձրէն օրէնք, ու Բոտուսներուն փայլակին ծամբայ կ'որոշէր,

27 Ան ատենը տեսաւ զանիկայ՝ ու

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի 1520

Ժ. Ե. Գ. Բ. Ի 29 : Ե. Բ. Գ. Բ. 10 : Բ. 13 :

Ի. Բ. Գ. Բ. 8 : Ժ. Գ. Բ. 20 :

Ժ. Ե. Գ. Բ. 9 : Բ. Գ. Բ. 6 :

Գ. Բ. Գ. Բ. 11 :

Ժ. Ե. Գ. Բ. 11 :

Ժ. Ե. Գ. Բ. 12 :

Ժ. Ե. Գ. Բ. 14 :

Ի. Բ. Գ. Բ. 3 :

Ե. Բ. Գ. Բ. 7 :

Բ. Գ. Բ. 25 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1520

Ճ ՏԵՄ. Բ. ՕՐ.
Ի Դ. 13:

Ի ԳԼ. Ե. Բ. 9:

Լ ԵՄ. Ժ. Գ. 6:
ՅՈՒԼԵ. Կ. 15:

* ԵՔԵ. ԿՈՐ.
Ի ՄԱՐ. Ժ. 24: ԿՏԻՄ. Զ. 17:

Ճ ՍԱԿ. Կ. Բ. 10: ՍԱԿ. Ժ. 23:

Ի Բ. ՕՐ. Դ. 19: Ժ. Կ. 16: Ժ. Ե. 3: ԵԶԵԼ. Ե. 16:

Ե ԶԻՐ 11:

Յ ԱՍԱԿ. Ժ. Ե. 5:

Զ ՄԱՍ. Ե. Կ. 44: ԶԱՊ. Ժ. Բ. 14:

† ԵՔԵ. ԲԵՐ.
ՄԱՅԱՅ

‡ ԵՔԵ. ԵՐԱՆԻ ԹԵ

Ե ԴՆ. Ժ. Բ. 2: 3: ԴԱՍԱԿ. Ժ. Բ. 20: 21: ԶԱՊ. Ժ. Բ. 13: ԵՐԱ. Ժ. Գ. 2: ԿԱՊԵՆ. Դ. 9:

Ե ԴՆ. Դ. Ե. 8: 12: ԱՍԱԿ. Ի. Բ. 13:

ՈՒԼ. Դ. Զ. 7:

ՍԱՄ. ԴՈՐ.

Յ ԵԼ. Ի. Գ. 2:

Ե ԳԼ. Ե. Բ. 6:

Ե ԳԼ. Ժ. Գ. 22:

- 19 Թէ որ Հանգերձ Հունեցող մը կորուսելու վրայ, կամ ծածկոց Հունեցող Հբաւոր մը տեսայ,
- 20 Ո՛ր Թէ որ անոր Երկկամունքը չ'ըօրնեցին զիս, ու իմ ոչխարնե՛րուն բուրդէն չ'աղբացաւ .
- 21 Թէ որ ձեռքս չ'որբին դէմ վերջուցի, երբոր տեսայ որ զրանք մէջ ինծի օգնականներ կան,
- 22 Թող իմ Թես ուսէն իյնայ, ու բազուկս արժուկէն կոտորուի :
- 23 Ինչու որ Լ Սատուծոյ * զատաստանէն կը վախնայի, ու անոր մեծափառութեանը առջև չ'էի կըրնար ինչ :
- 24 Եթէ որ յոյսս ոսկին վրայ դնելով, զուտ ոսկին ըսի Թէ՛ իմ վատասութիւնս քան էս .
- 25 Եթէ որ ստացուածքս շատ ըլլալէն՝ ու ձեռքս շատ գտնելէն ուրախացայ .
- 26 Ի՞նչ որ արեւին նայեցայ՝ անոր խիստ փայլուն եղած տեսնը, կամ պայծառութեամբ քալող լուսինին,
- 27 Ու սիրտս դադարն խաբուելով՝ բերանս ձեռքս պաղաւ,
- 28 (Որ աս ալ Հաւատուելու անօրէնութիւն մըն է . որովհետեւ վերը բնակող Աստուածը ուրացած կ'ըլլայի .)
- 29 Ի՞նչ որ զիս ատողին Թշուառութեանը վրայ ուրախացայ, կամ անոր փորձանքի Հանդիպելուն համար խնդացի .
- 30 (Է՛լ Լեզուիս ալ մեղք գործելու Թող չ'ուտի, անէծքով անոր մեռնիլը ուզելով .)
- 31 Թէ որ վրանիս մարդիկները չըսին . † Երբ անոր միտէն չ'իյնք կշտանար .
- 32 (Ե Զիւրը երբէք զիչըրը զուրք չ'էր մնար. Ճանապարհորդին դուռս կը բանայի .)
- 33 Թէ որ յանցանքներս † Սգափն պէս ծածկեցի, ու անօրէնութիւնս ծոցիս մէջ պահեցի .
- 34 Շատ բազմութեան վախնալով, ու ազգերուն անարդուութիւնը զիս վախցնելով, ալ չ'խօսիմ ու դռնէն չ'ըլլեմ :
- 35 Երանի Թէ ինծի ականջ դնող մը ըլլար, (ահա աս է իմ փափաքս՝ Լ որ Ամնակարողը ինծի պատասխան տայ .) ու իմ դատախազս գրուածք մը գրէր .
- 36 Անշուշտ զանկկայ իմ ուսիս վրայ պիտի կրէի, ու պսակի դէմ ինծի պիտի կապէի .
- 37 Քայլերուս Համբանքը անոր պիտի գրուցէի . իշխանի պէս պիտի մօտենայի անոր :
- 38 Թէ որ իմ Երկիրս ինծի դէմ կը

- բողոքէ, ու անոր ականները կուլան,
- 39 Թէ որ անոր արդիւնքը առանց ստակի կերայ, կամ անոր տէրեւուն Հոգին Հանեցի,
- 40 Յորեւին տեղը Դժուշ ու քարին տեղը որո՞մ բուսցընէ :
- Յորեւ խօսքերը լմնցաւ :

ԳԼ. ԼԵ

1 Եղիւս՝ Յօբին ու անոր իրեն բարեկամներուն կը բարկանայ : 6 Իր երիտասարդական Համարակութիւնը կ'արգարջընէ, ըսելով Թէ՛ իմաստութիւնը տարբերն չ'այիլ . 11 Ու զանոնք կը յանդիմանէ՝ որ չ'ըցան Յօբը Հաւանդել : 16 Եղիւսին փափաքը խօսելու համար :

- 1 Ան տեսնը աս իրեն մարդիկը Յօբին պատասխան տային դադարեցան . ինչու որ անկկայ իր աչքերուն առջև արդար չ'էրեւար :
- 2 Եւ Տ Արամի ազգատոհմէն Բ Բուզացի Բարաքիւնին որդւոյն Եղիւսին բարկութիւնը բորբոքեցաւ . անոր բարկութիւնը Յօբին դէմ բորբոքեցաւ, ինչու որ Աստուծոյ աւելի ինքզինքը կ'արդարացընէր :
- 3 Նաեւ իր բարկութիւնը բորբոքեցաւ անոր իրեն բարեկամներուն դէմ . որովհետեւ պատասխան չ'գտան, ու Եղիւսին Յօբը յանցանքս չ'ուտի :
- 4 Ու Եղիւս Յօբին խօսքերուն չ'ընչաւն սպասէր էր . որովհետեւ անոր իրմէ ծեր էին : Բայց երբոր Եղիւս տեսաւ, որ աս իրեն մարդոց բերանը ալ պատասխան չ'ընաց, իր բարկութիւնը բորբոքեցաւ : Ան տեսնը Բուզացի Բարաքիւնին որդի Եղիւսը պատասխան տայով՝ ըսաւ .
- Ես տարիքով փոքր եմ, Գուրուք շատ ծեր էք . անոր Համար ետ կեցայ, ու զիցացածս ձեզի յայտնելու վախցայ .
- 7 Ըսի Թէ . « Երկար կեանք » Թող խօսի, ու տարիքուն շատութիւնը Թող իմաստութիւնը զիցողնէ :
- 8 Բայց մարդուն ներսի դին Հոգի կայ . ու Դ Ամնակարողն չ'ունչը անոնց Հանձար կու տայ :
- 9 Եւ Եղիւս մեծերը իմաստուն չ'էն, ու ծերերը դատաստան չ'են Հասկընար :
- 10 Անոր Համար ըսի . Ինծի՛ մօտիկ ըրէ, որ ես ալ իմ զիցացածս զըրուցեմ :
- 11 Ահա ես ձեր խօսքերուն սպասեցի, ձեր փաստերուն ականջ դրի, մինչև որ դուք խօսքերը քննեցիք :
- 12 Ես ձեզի աղէկ ուշադրութիւն ըրի, և ահա ձեզմէ մէկը չ'կայ, որ Յօբը յանդիմանէ, ու անոր խօսքերուն պատասխան տայ .

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1520

Յ ԱԿ. Ե. Կ. 4:

Զ Գ. Թ. Կ. 19:

Դ ԴՆ. Դ. Կ. 18:

Ե ԳԼ. ԼԵ. 9:

Յ ԵՔԵ. ՌԱՄ. Ժ.

Բ ԴՆ. Ե. Բ. 21:

Ե ԳԼ. Ժ. Ե. 10:

Յ ԵՔԵ. ՕՐԵ. ԲԵ

Դ Գ. Թ. Գ. Կ. 12: Դ. Զ. 29:

ԳԼ. Ե. 11:

Ե. 36: Ա. Ե. Ե. Բ. Ժ. Դ. Բ. 26:

Ե. 17: Բ. 21: ՄԱՍ. Ժ. Ե. 25:

Յ ԱԿ. Կ. 5:

Ե ԿԱՐ. Կ. 26:

Ն . Բ . Գ . Բ .
ԻՐԻ 1520

Ներմ . Թ .
23 : ա Կոր .
ա . 23 :

- 13 Նշրլայ որ ըսէք թէ՛ իմաստու-
թիւն գտանք . Աստուած է որ
զանիկայ կը յաղթէ , և չէ թէ
մարդ :
- 14 Անիկայ իր խօսքերը ինծի դէմ
չպատրաստեց . Ես ալ ձեր խօսքե-
րուն համեմատ՝ անոր պատասխան
պիտի չտամ :
- 15 Անոնք ապշեցան , ալ պատաս-
խան չտուին . անոնց խօսքերը հա-
տաւ .
- 16 Ու ես սպասեցի , մինչեւ որ ալ
բան մը չըսին , Դաւիթ կեցան՝ ու
ալ չըրկնեցին :
- 17 Ես ալ իմ կարգիս պատասխան
տամ . Ես ալ իմ գիտցածս զրու-
ցեմ .
- 18 Ինչու որ խօսքերով լեցուն եմ .
իմ ներսի դիս եղած հոգին զիս կը
ստիպէ :
- 19 Ահա որովայնս՝ չբացուած գինիի
պէս է . նոր տիկերու պէս՝ պատ-
ռելու վրայ է :
- 20 Զրուցեմ որ շունչ առնեմ ,
շրթունքներս բանամ , ու պատաս-
խան տամ :
- 21 Ա՛յլ է մէկու մը աշառութիւն
չընեմ , ու մարդու մը շողքոր-
թութիւն չընեմ .
- 22 Քանզի չեմ գիտեր շողքորթու-
թիւն բնէր . զիս Ստեղծողը շու-
տով զիս պիտի վերցնէր :

ԳԼ . Լ Գ

1 Եղիւս հեզութեամբ իր տնէր Աստուծոյ տե-
ղը կը դնէ , Յօրին հետ վեճարանելու համար .
8 զԱստուած կ'արարացնէ , բայց թէ՛ Ա-
նիկայ մեծ ըլլալով՝ իր գործերը մարդուն ի-
մացեցնելու պարտաւորութիւն չունի . 14 կը
հաստատէ թէ Աստուած ապաշխարելու կը
կանչէ մարդը՝ տեսիլքերով , 19 նեղութիւն-
ներով , 23 և իր պատգամաւորներով : 31 Ե-
ղիւս կը յորդորէ Յօր . որ ականջ դնէ :

- 1 Ի՛յայց աղէ ո՛վ Յօր՝ իմ խօսքս մը-
տիկ բրէ , ու ամէն ըսածներուս
ականջ դիր :
- 2 Ահա հիմա բերանս կը բանամ ,
ու լեզուս քմացն հետ կը խօսի .
- 3 Խօսքերս արտիս ուղղութեանը
դէմ դէմ ըլլան , ու շրթունքներս
զուտ իմաստութիւն պիտի խօսին :
- 4 Ձիս Աստուծոյ Հոգին ստեղ-
ծեց , ու Ամենակալորդին շունչը ին-
ծի կեանք տուաւ :
- 5 Թէ որ կրնաս՝ պատասխան տուր
ինծի , պատրաստուելով՝ զիմացս
կայնէ :
- 6 ԲԱ՛հա ես քու ըսածիդ համեմատ՝
Աստուծոյ համար ի՛նչ խոյնիմ . Ես ալ
հոգէն ստեղծուեցայ :
- 7 ԷԱ՛հա իմ երկիւղս քեզ պիտի
չգարհուրեցնէ , ու իմ Դձուքս քու
վրայ պիտի չճանրանայ :
- 8 Արգարեւ ականջիս բսիր . ու

խօսքերուդ ձայնը լսեցի , Դ՛ Է-
մբ .

- 9 Դ Ես մարդու եմ՝ առանց յան-
ցանքի . Ես անարատ եմ , ու իմ
վրաս անօրէնութիւն չկայ .
- 10 Ահա Անիկայ վրաս պատճառներ
կը դնէ . Ե զիս իրեն թշնամի կը
սեպէ .
- 11 Շնորհքս կ'ոճողեմ մէջ կը դնէ .
իմ բոլոր շաւղիներս կը դիտէ :
- 12 Ահա քեզ պատասխան կու
տամ , որ աս բանիս մէջ իրա-
ւունք չունիս . Ինչու որ Ա-
ստուած՝ մարդէն մեծ է :
- 13 Անոր հետ ինչո՛ւ է կը վեճիս . ու
բոլորէն անիկայ՝ բնաւ իր բրած-
ներուն համար պատասխան չտար :
- 14 ԵՅիրաւի Աստուած մէկ անգամ
կամ երկու անգամ կը խօսի , (Ի՛նչ
և Դ՛ Է Դ՛ Է ուշադրութիւն չընէր ,)
- 15 Ե՛րազի մէջ՝ զիշերուան տեսիլ-
քի մէջ՝ երբոր խորունկ քուն մը
կ'իյնայ մարդոց վրայ , ու անոնք
իշխան անկողիններուն մէջ կը քնա-
նան :
- 16 Ե՛ս ատենը մարդոց ականջները
կը բանայ , ու անոնց խրատը կը
կնքէ .
- 17 Որ մարդը՝ գէշ գործքէն դարձը-
նէ , ու մարդէն հպարտութիւնը
խաղաղի :
- 18 Անոր հոգին գերեզմանէն կը պա-
հէ , ու կեանքը՝ որ սրով չմեռնի :
- 19 Նաև Դ՛ Է իր անկողինին մէջ
ցաւով կը պատժուի , և իր բոլոր
ոսկորները սաստիկ ցաւով :
- 20 Ան ատենը՝ անոր անձը հացէն կը
զգուի , և անոր հոգին՝ փափաքելի
կերակուրէն :
- 21 Անոր մարմինը այնպէս կը հալի ,
որ ալ չերևնար . ու անոր չերեցած
ոսկորները դուրս կ'ելլեն :
- 22 Անոր անձը գերեզմանին կը մօ-
տենայ , ու անոր կեանքը՝ կորս-
տան :
- 23 Եթէ անոր քովը թարգման պատ-
գամաւոր մը ըլլայ , հազարէն մէկը ,
որ անոր ուղղութիւնը մարդուն ի-
մացնէ ,
- 24 Ան ատենը անոր ողորմելով պի-
տի բռնէ . Ազատէ զանիկայ՝ որ գե-
րեզմանը չի՛նէ . Ես քաւութիւն
մը գտայ :
- 25 Անոր մարմինը՝ տղու Դ՛ Է Է Է ա-
ւելի փափուկ պիտի ըլլայ , ու ա-
նիկայ իր մանկութեան օրերուն
պիտի դառնայ .
- 26 Աստուծոյ պիտի աղաղակէ . ու
Աստուծոյ զանիկայ պիտի ընդունի .
ու Անոր երեսը ուրախութեամբ
պիտի տեսնէ . քանզի Անիկայ պի-
տի հատուցանէ մարդուն՝ անոր
արդարութեանը համեմատ :

Ն . Բ . Գ . Բ .
ԻՐԻ 1520

Գ . Լ . Թ . 17 :
Ժ . 7 : Ժ . Ժ .
4 : Ժ . 17 :
Ի . 10 : 11 :
Ի . 5 : Ի . Ժ .
14 : Լ . 1 :
Ժ . Գ . Ժ . Ժ .
24 : Ժ . 9 :
Ժ . Ժ . 11 :
Գ . Ժ . Ժ . 27 :
Ժ . 16 : Լ . Ժ .
4 :

Ե Ես . Ի . Ժ . 9 :

Ե Գ . Լ . Ժ . 5 :
Սաղ . Կ . Ժ .
11 :

Ե Թու . Ժ . Ժ .
6 : Գ . Ժ . Ժ .
13 :

Ժ Գ . Լ . Լ Է .
10 : 15 :

Ժ Ե . Ժ . Ժ . Ժ .
Կ . Ժ .

Ե Սաղ . Ժ . Ժ .
13 :

Ե Գ . Լ . Ժ .
15 : Բ . Ժ .
ա . 17 : Ժ .
19 : Առակ .
Ի . Ժ . 23 :
Մատ . Ժ .
16 :

Ե Ես . Բ . Ժ .

Բ Գ . Լ . Ժ . 84 :
85 : Ժ . 20 :
21 : Լ . Ժ . 35 :

Ժ Գ . Լ . Ժ . 84 :
Ժ . 21 :

Ժ Ե . Ժ . Ժ . Ժ .

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1520

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 13 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 13 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 21 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 30 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 21 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 17 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 25 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 13 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 11 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 30 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 11 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 9 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 2 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 17 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 4 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 13 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 16 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 22 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 30 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 14 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 25 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 10 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 4 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 19 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 23 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 15 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 14 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 12 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 19 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 20 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 27 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 6 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 10 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 17 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 12 :

- 27 Անիկայ մարդոց վրայ կը նայի . ու ի՞նչ որ հէջ Լըսէ . Մեղք գործեցի , ու իրաւունքս աւրեցի , ու աւսիկայ Էրնծի օգտակար չեղաւ .
- 28 Ան աշխարհի քանոր հոգին կ'ազատէ . որ գերեզմանը չի իջնէ . ու աւսոր կեանքը լոյսը կը տեսնէ :
- 29 Անա Աստուած աս ամէն բաները երկու իրեք անգամ մարդուն կը նշէ ,
- 30 Ի՞նչ անոր հոգին գերեզմանէն դարձնէ , որ ապրողներուն լուսավոր լուսաւորուի :
- 31 Լսէ ո՞վ Յոր . ինծի մտիկ ըրէ , լուս կեցիր , որ ես խօսիմ :
- 32 Թէ որ ըսելիք ունիս . ինծի պատասխան տուր . գրեցէ , ինչու որ քեզ արդարացնելու կը փափաքիմ :
- 33 Եթէ ոչ . չ'ինծի մտիկ ըրէ . լուս կեցիր , որ ես քեզի իմաստութիւնս սորվեցնեմ :

ԳԼ. ԼԴ

1 Եղիւս կը յանդիմանէ Յորը . քանիչ Աստուծոյ վրայ անիրաւութիւն կը զնէր : 10 Կը հաստատէ թէ Աստուած Ամենակարողը չկրնար անիրաւ ըլլալ : 31 Մարդը պարտի խնայքիլ Աստուծոյ առջին : 34 Եղիւսը Յորը կը յանդիմանէ :

- 1 Ի՞նչ ատենը Եղիւս իր խօսքը շարունակելով ըսաւ .
- 2 Ո՞վ իմաստուններ . իմ խօսքերս մտիկ ըրէք , ե զուգ ո՞վ գիտուններ . ինծի ականջ դրէք :
- 3 Քանզի ականջը խօսքերը կ'որոշէ , ինչպէս որ քիմքը կերակուրին համը կ'առնէ :
- 4 Իրաւունքը մեզի բնորենք . մեջերսիս գիտնանք , թէ որ բանը աշխարհէն է :
- 5 Որովհետեւ Յոր ըսաւ . Բեա արդար եմ , քայլ Է Աստուած իմ իրաւունքս մէկի ձեռք :
- 6 Եթէ իմ իմաստունքս պիտի ստե՞մ . իմ *վերս մահաբեր է , թէ ես յանցանք չունիմ :
- 7 Յորին պէս մարդ ո՞վ կայ , ե որ հայհոյութիւնը Էլուրի պէս կը խմէ :
- 8 Որ անօրէնութիւն գործողներուն հետ ընկերութեամբ կը պարտի , ու ամբարիշտ մարդոց հետ կը քայլէ :
- 9 Ինչու որ Ղրաւ . Աստուծոյ հաճոյք ըլլալէն մարդուս օգուտ մը չկայ :
- 10 Ատոր համար ինծի մտիկ ըրէ . ո՞վ իմաստուններ , էքաւ լիցի որ Աստուծոյ քովը չարութիւն , ու Ամենակարողին քովը անօրէնութիւն ըլլայ :
- 11 ԵԱրովհետեւ Անիկայ մարդուն ըրածին համեմատ կը հաստուցանէ ,

- ու ամէն մարդուն . իր ճամբուն համեմատ զտնել կու տայ :
- 12 Արդարեւ Աստուած անօրէնութիւն չընէր , ու Ամենակարողը Բեա տատան չձուներ :
- 13 Երկիրը ո՞վ յանձնեց անոր , ու բոլոր աշխարհքը ո՞վ կարգի դրաւ :
- 14 Թէ որ իր սիրտը քանակ ուզէ . լու ըլլայ , ե մարդուն հոգին ու շունչը իրեն կը ժողվէ :
- 15 Ան աշխարհի քանոր հոգին մեկէն կը մեռնի . ու մարդը հոգ կը դատնայ :
- 16 Հիմա թէ որ ընտրողութիւն «աշխարհ» , ասիկայ մտիկ ըրէ . խօսքերուս ձայնին ականջ դիր :
- 17 ԵԱրովհետեւ արարութիւնը ատողը կրնայ իշխել , կամ քիստ արդար եղողը . յանգաւոր կրնաս հանել ,
- 18 ԵԱն որ թաղաւորին կ'ըսէ՝ թէ , Եղեւնապարտ եմ , ու ազնուականներուն թէ՛ Զար Բարեբէն .
- 19 Ան որ իշխաններուն քաջութեամբ թիւն չընէր , ու հարուստը աղքատէն անելի չհնամար . որովհետեւ Ի անոնք ամէն ալ իր ձեռնացը գործն են :
- 20 Մէկ վայրկեանի մէջ պիտի մեռնին . ու չ'կէս գիշերուան ատենը ժողովուրդը խռովութեան մէջ իյնալով՝ պիտի անցնին . ու զօրեղները պիտի վերցունին՝ առանց հեռաւոր անշուշտ Գողգոթայի :
- 21 Ինչու որ Ենոք աշխարհը մարդուն ճամբաներուն վրայ էր , ու անոր ամէն քայլերը կը տեսնէ :
- 22 ԵԱն խաւար կայ , ե ոչ մահաւան շուք . որ անօրէնութիւն գործողները հոն պահուին :
- 23 Ինչու որ մարդուս վրայ հերկար քննութիւն չընէր , երբոր անիկայ Աստուծոյ առջին դատարանին կ'երթայ :
- 24 ԵԱնիմանալի խեղճ . ե գործարարները կը կտորէ , ու անոնց տեղը ուրիշները կը հաստատէ :
- 25 Քանզի անողը գործերը գիտէ , ու զանազան գիշերով տակնուվրայ կ'ընէ , ու կը խորտակուի :
- 26 Անոնց ամբարիշտ ըլլալուն համար՝ քիստնուն առջին՝ զանոնք կը զարնէ :
- 27 Որովհետեւ քանոր հետեւէն մէկ-գիշերաւեցան , ու քանոր ճամբաները բնաւ չձանցան :
- 28 Անանց որ աղքատին աղաղակը անոր հասցուցին . ու անիկայ շարունակեցան աղաղակը լսել :
- 29 Թէ որ անիկայ հանգստութիւն տայ , ո՞վ կրնայ նեղութիւն տալ . ու թէ որ անիկայ յարկաւ պահէ , ո՞վ կրնայ զանիկայ տեսնել . ու «աշխարհ» թէ՛ անընդ մեռնէ , ե թէ մէկ մարդու մը .

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 1520

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 3 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 25 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 20 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 19 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 7 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 25 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 3 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 25 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 25 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 25 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 17 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 17 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 34 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 11 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 6 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 9 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 25 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 17 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 15 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 29 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 30 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 9 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 4 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 15 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 21 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 3 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 17 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 19 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 12 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 2 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 3 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 13 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 14 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 21 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 22 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 23 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 24 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 25 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 26 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 27 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 28 :

Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 29 : Լ. Բ. Բ. Բ. Բ. 30 :

Ն. Բ. Է. Բ.
ԿԵ 1520

բարութիւնով՝ ու տարիներին ու
րախութիւնով կ'անցընեն :

12 Բայց թէ որ անոնք նազանդու
թիւն չընեն, սուրէ պիտի անցնին,
ու առանց գիտութեան պիտի
մեռնին :

13 Եւ անոնք որ սրտով կեղծաւոր
են, էբէնջ վառ է բարկութիւն կը
դիզեն. երբոր զանոնք կապէ, աւոր
չեն աղաղակեր :

14 Եւնոնց անձը երիտասարդու
թեան մէջ պիտի մեռնի, ու անոնց
կեանքը պիղծերուն մէջը պիտի վառ
հանի :

15 Աղբատը կ'ազատէ իր թշուա
ռութեան ատենը. ու ներութեան
մէջ անոր ականջը կը բանայ :

16 Քեզ ալ ներութենէ պիտի ա
զատեր, ու առաջ է բնդարձակու
թեան բերէր, ուր որ ներութիւն
չկայ. ու ծրու սեղանդ դրուածը
եպարարտութեամբ լեցուն պիտի
ըլլար :

17 Բայց թէ որ դուն չարին փաստը
պաշտպանեցիր. առաջ փաստը
ու դատաստանը իրարու հետ կա
պուած են :

18 Որովհետեւ բարկութիւն կայ,
չըլլայ որ հարուածով մը քեզ
վերցընէ. ան ատենը լմեծ փրկան
քը քեզ չընար ապտել :

19 Եւթիթէ անիկայ քու հարստու
թիւնդ բանի տեղ կը դնէ. ոչ
սոկին ու ոչ մեծ գանձերը բռն
իւ հաւաքէ :

20 Մի փափաքի ան զիշերին՝ որուն
մէջ ժողովուրդները իրենց տեղէն
թանկեղծ կ'ըլլան :

21 Ձգուլացիք ծանօթեցնութեան
դառնալէն. ինչու որ դուն խախ
կայ թշուառութիւնէն աւելի ընտ
րեցիր :

22 Ահա Աստուած իր զօրութիւնո
վը ի բարձրացեալ է. հոյ՜ կընայ
անոր պէս սորվեցընել :

23 Անոր աստուած Ծամբան ոյ՜ որո
շեց անոր. և Էմի՜ ըսաւ աւոր թէ՛
դուն անիքառութիւն գործեցիր :

24 Միտքը պահէ որ ճեմաթես ա
նոր գործքերը՝ որն որ մարդիկները
կը տեսնեն :

25 Ամէն մարդ կը տեսնէ զանոնք.
իւրաքանչիւր ոք հեռուէն կը դի
տէ :

26 Ահա Աստուած մեծ է, ու մենք
էլենք դիտեր. և յանոր տարինե
րուն համարնոր անքննելի է :

27 Ինչու որ ջուրերուն կաթիկները
կը բաշէ. անոնք իր գոլորշիէն
անձրեւ կը թափեն,

28 Լորն որ ամպերը վազցընելով՝
մարդոց վրայ առատօրէն կը կա
թեցընեն :

29 Բայց ընաւ մէկը ամպերուն տա
րածուիլը. աւ Ենոր վրանին զըր
դումը կընայ հասկընալ :

30 Ահա՜ անոր վրայ իր լոյսը կը
տարածէ, ու ծովուն խորութիւնը
կը ծածկէ :

31 Էծողովուրդները ապ բաներով
§ կը դատէ, աւ Դառատօրէն կե
րակուր կու տայ :

32 Ափովը § կայծակը կը ծածկէ, ու
անոր հրաման կու տայ, թէ ուր
պիտի զարնէ :

33 Էթէ՜ Անոր շառաչիւնը անոր համար
լուր կու տայ, խաշինքն ալ՝ ելող
ադին համար :

ԳԼ. ԼԵ

1 Եղիուս իր խառը շարունակելով կը հաստատէ
թէ պէտք է Աստուծոյ վրանիւն անոր մեծ
գործքերուն համար, 15 և թէ անոր իմաս
տութիւնը անքննելի է իր գործքերուն մէջ :

1 Անոր համար ալ սիրտս կը դողայ,
ու իր տեղէն կ'երեւայ :

2 Անոր ձայնին որոտումը՝ ու անոր
րերնէն ելած շառաչիւնը մտիկ ը
րէք :

3 Բոլոր երկնից տակը կը խրկէ զա
նիկայ, ու անոր լոյսը՝ մինչև երկրին
ծայրերը :

4 Անոր ետեւէն ՝ մէկ մեծ ձայն մը
կ'ելլէ, իր վեհափառութեան ձայ
նովը կ'որոտայ, ու իր ձայնը լսու
լէն ետեւ չուլացընէր զանոնք :

5 Աստուած իր ձայնովը սքանչելի
կերպով կ'որոտայ, աւ Բանանի մեծ
բաներ կ'ընէ՝ որ մենք չենք կընար
հասկընալ :

6 Ինչու որ է անիկայ կ'ըսէ ձեռնին.
Երկրի վրայ եղիր, նաեւ սառտիկ
անձրեւին, ու իր զօրութեանը սաս
տիկ անձրեւեւընէն :

7 Անիկայ ամէն մարդուն ձեռքը
կը կնքէ, Դոր իր ստեղծած բոլոր
մարդիկները հասկընան :

8 Գաղթեցները Երջերին կը մոռնեն,
ու այրերուն մէջ կը բնակին :

9 Հարաւէն փոթորիկ կու գայ, ու
հիւսիսէն ցուրտ :

10 Եւ Աստուծոյ շունչէն սառնամա
նիք կը տրուի, ու ջուրերուն լայ
նութիւնը կը նեղնայ :

11 Նաեւ պարզութիւնը մէզը կը
փարատէ. անոր լոյսը ամպը կը
ցրուէ :

12 Անոր խորհրդովը տեղէն տեղ կը
փոխադրուին, որ աշխարհքին երե
սը՝ երկրի վրայ անոր բոլոր է հրա
ման բրածը կատարեն :

13 Եւ ջանքերը բերէ՜ թէ՛ խրատի
համար, Թի՛ իր երկրին համար, և
ծ թէ շնորհքի համար :

14 Ո՛վ Յօթ՝ աւ ըսէ՜ մտիկ ըրէ.
կայնէ՜ ու Եւստուծոյ սքանչելիք
ներուն վրայով մտածէ :

Ն. Բ. Է. Բ.
ԿԵ 1520

* ԳԼ. ԼԵ. 8 :

Լ ԳԼ. ԼԵ. 13 :

ԼԵ. 23 :

§ Ամ. 4 Կ

խառնէ,

Դ Սաղ. 5 Լ Գ.

25 : Գոր.

Ժ Գ. 16 :

* Եբր. Լ Գ.

Լ Գ. 41, 45 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Կ Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ե Կ. 16 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է.
29:
Ի Գ. Լ. Է. 4:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է.
16:

Լ. Գ. Լ. Է. 5:
Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Լ. Գ. Լ. Է. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

- 15 Գիտե՞ս թէ Աստուած ինչպէս
կը կարգաւորէր զանոնք, և իր ամ
պէն լոյս կը փայլեցընէ:
- 16 Երբեք ամպերուն հաւասարա
կշռութիւնը, ու իմաստութեամբ
կատարեալ եղողին սքանչելիքները:
- 17 Երկիրը հարաւային հովէն հան
դրստացուցած ժամանակը, քիչե՞ս
ի՞նչ ինչու համար քու հանդերձներդ
կը տաքնան:
- 18 Անոր հետ մէկտեղ շտարածե
ցիր երկիրը, որ ամուր է՝ թափ
ծու հայելիի պէս:
- 19 Սորվեցուր մեզի՝ թէ ի՞նչ պիտի
ընենք անոր. ի՞նչ որ մթութեան
պատճառովը չենք կրնար Բէ Իօսէ
կարգաւորել:
- 20 Թէ որ ես խօսելու ըլլամ, պիտի
պատմուի Անոր, եթէ մէկը զրու
ցէ, անշուշտ պիտի կրկնուի:
- 21 Ու հիմա ալ չեն կրնար նայիլ,
երբոր երկիրը կը փայլատակէ,
բայց հովը կ'անցնի, ու զանիկայ
կը սրբէ:
- 22 Ահա հիւսիսէն ոսկիի պէս Լոյս կու
գայ. Աստուծոյ բովը՝ հաշուող փա
ռաւորութիւն կայ:
- 23 Անիկայ Ամենակարող է, և չենք
կրնար հասկնալ զանիկայ. Եւ մեծ է
զօրութեամբ՝ դատաստանող ու
շատ արդարութեամբ, ու Բիւն
գորկանք չընեն:
- 24 Անոր համար մարդիկ յիշխա
լու են անկէ. շարտով իմաստուն
ներուն իբեաւ չնայիր:

ԳԼ. ԼԸ

- 1 Աստուած կը կանչէ Բորը որ իր հարցմունք
ներուն պատասխան տայ: 4 Աստուած իր մե
ծամեծ գործերը յիշելով կը յանդիմանէ
Բորին տղիտութիւնը, ու տկարամտութիւնը:
- 1 Ան առնէր Եփրայի փոթորիկին
մէջէն պատասխան տալով Յո
բին ըսաւ.
- 2 ԲՈ՛Վ Է առիկայ՝ որ Էանիմաստ
խօսքերով խորհուրդը կը նսեմա
ցընէ:
- 3 Է իմա կտրիճի պէս մէջդ պըն
դէ. քեզի հարցընեմ, և քու գիտ
ցածդ ինձի իմացընես:
- 4 Է ի՞նչ էիր դուն՝ երբոր ես երկ
րին հիմեր կը գնէի. ըսէ ինձի՝
թէ որ իմաստութեան տեղեկու
թիւն ունի:
- 5 Թէ որ գիտես՝ Է. ԲՈ՛Վ դրաւ
անոր չափերը, կամ թէ անոր վրայ
լարը ո՞վ քաշեց:
- 6 Անոր հիմեր ինչո՞վ վրայ հաս
տատուած են, կամ թէ անոր ան
կիւնին քարը ո՞վ դրաւ,
- 7 Երբոր առաւօտեան աստղերը
մէկտեղ փառաբանութիւն կը
նշին, ու երբոր շատուծոյ բողոք

- որդիները ցնծութեամբ կ'աղաղա
կենի:
- 8 Եւ աւ ծովը որովայնէն ելած ժա
մանակը՝ ո՞վ գոցեց զանիկայ դըռ
ներով,
- 9 Երբոր ամպը անոր հանդերձ դրի,
ու մէջը խանձարուր.
- 10 Եւ Էանոր վրայ իմ հրամանս
հաստատելով՝ անոր փականք ու
դռներ դրի,
- 11 Ու ըսի Է. Մինչև հոս գաս՝
ու անդին չանցնիս, և քու ալիք
ներդ հպարտութիւնը հոս Է դա
ղարի:
- 12 Ահա քեզ մէջը երբէք ծառաւո
տուն հրաման ըրի՞ր, արշալոյսին
իր թափելու տեղը ցուցուցի՞ր,
- 13 Որ երկրին ծայրերը ընէ, ու
էջարագործները անկէ թօթվուն:
Եւ ի՞նչ նոր ձև մը կ'առնէ, կըն
քուած կաւի պէս, և Էիս Բա
հանդերձով զարդաւուածի պէս
կ'ընենայ:
- 15 Սակայն ամբարիշտներէն կ'ար
գիլուի իրենց լույսը. ու Էբարձր
բազուկը կը խորտակուի:
- 16 Եւ ծովուն աղբիւրները մտնէր ես,
ու անդունդին ծածուկ տեղուն
քը պորտէր ես:
- 17 Է Մահուան դռները յայտնուե
ցան քեզի, ու մահուան շուքին
դռները տեսաւ:
- 18 Երկրին լայնութեանը ինչք
հասաւ. թէ որ ամեն գիտես, զը
րուցէ:
- 19 Լոյսին իբնակարանը ո՞ր է, ու
խաւարին տեղը ո՞ր է,
- 20 Որ զանիկայ առնես իր սահմանը
քաշել, ու անոր տանը ճամբաները
իմանաս:
- 21 Դուն ան առնէր ծնած ըլլալովդ
համար, ու քու օրերուդ համարն
քը շատ ըլլալով համար դիտես:
- 22 Եւ ինչին շտեմարանները մտնէր
ես, ու կարկուտին գանձերը տե
սէր ես,
- 23 Նոր ես կը պահէմ նեղութեան
ժամանակին, ու կոխի ու պա
տեհալով օրուան համար:
- 24 Ի՞նչ ճամբով ըլլալ կը բաժ
նուի, և Էիս Է արեւելեան հովը
երկրի վրայ կը տարածուի:
- 25 Է շեղեղներուն համար անցք՝ ու
որոտամներուն փայլակին համար
ճամբայ ո՞վ բացաւ,
- 26 Որ անձին տայ ան երկրին վրայ՝
ու որ մարդ չկայ, անապատին
վրայ՝ ուր տեղ մէկը չընակիր,
- 27 Եւ որ անապատները ու անշնե տե
ղերը կ'ուսացնէ, ու կանանց խո
տին ընծիւղը բուսցընէ:
- 28 Եւ անձին հայր ունի՞. կամ թէ
ցօղին կաթիլները ո՞վ ծնաւ:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1520

Ե. Բ. Գ. Բ.
9: Սաղ.
Է. 7: Գ. Բ.
9: Առա.
Է. 29: Ե.
Բ. Գ. Բ. 22:
Է. Գ. Բ. Բ.
10:

Է. Սաղ. 2: Բ.
9: Գ. Բ. 4:

Է. Սաղ. Գ. Բ.
16: Գ. Բ.
5:

Է. Սաղ. Գ. Բ.
35:

Է. Գ. Բ. Գ. Բ.
15: Սաղ. Գ. Բ.
3: Սաղ. Գ. Բ.
19:

Է. Սաղ. Գ. Բ.
13:

Է. Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ.

Է. Գ. Բ. Սաղ.
Գ. Բ. 7:

Է. Գ. Բ. 18:
Գ. Բ. Գ. Բ.
11: Գ. Բ. Գ. Բ.
30: Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 11:
13: Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. 21:

Է. Գ. Բ. Բ.
26:

Է. Սաղ. Գ. Բ.
35:

Է. Գ. Բ. Գ. Բ.
22: Սաղ.
Գ. Բ. 8:

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1520

ՄԱՂ. ԾԻՍԷ.
16:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Թ.
9: ԱՄՈՎ.

Վ. Մ. Տ.
ԳՈՒՐԾՈՒ
ԹԻՒՆԵՐԸ

Վ. Մ. Տ.
ՆԵՐԿԻՆԵՐԸ

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

- 29 Սառը որսին արգանդէն կ'ընէ .
ու երկնից յեղեամբ ո՛վ ծնաւ :
- 30 Զուրեքը քարի պէս ՎՇԱՆ կը
պահուին , ու անդուռնին երեսը
նա՛կը սառի :
- 31 Նիւազմաստեղին † կապերը կրնան
կապել , կամ թէ Հայկին կապերը
կրնան քակել :
- 32 † Մազարթը ժամանակին կրնան
հանել , ու Նըջին և իր զաւակացը
սառնալորել :
- 33 "Երկինքին կանոնները գիտե՞ս .
անոր իշխանութիւնը երկրի վրայ
կրնան դնել :
- 34 Զայնի ամպերուն կրնան վերցը-
նել , որ Զուրեքուն շատութիւնը
քեզ ծածկէ :
- 35 Կայծակները կրնան խրկել որ
երթան , ու քեզի՞ Ահա պատրաստ
ենք՝ բուն :
- 36 Ներկիւմունքներուն մէջ ո՛վ ի-
մաստութիւն զբաւ , կամ սրտին
ո՛վ հանձար տուաւ :
- 37 Ո՛վ կրնայ իմաստութիւնով ամ-
պերը համրել , ու երկնից տիկերը
խեղաւորել :
- 38 Երբոր փոշին Բըն-Է՛լ զան-
գուած մը կ'ըլլայ , ու հողին կոշ-
տերը իրարու կը փակին :
- 39 ՂԱՌԻԺին համար որս կրնան
որսայ , ու կորիւններուն անորժաւ
կը կրնան կշտացնել :
- 40 Երբոր անոնք երեւոյ՛ այրերուն մէջ
կը կծկտին , -- դարանի համար
որջերուն մէջ կը կռնան :
- 41 ԸՈ՛վ կը պատրաստէ ագուաւին՝
իր որսը , Լըբոր անոր ձագերը Աս-
տուծոյ կ'աղագակն , և ուսելիք
չունենալուն համար կը թափա-
ռին :

ԳԼ. ԼԹ

- 1 Այնտեղներուն ու եղերուններուն վրայով . 5
վայրերի իշուն , 9 միեղներուն , 13 Նուազմին ,
19 ձիուն , 26 բազին , 27 ու սրճիւնի վրա-
յով :
- 1 Ժայռի այծեամբներուն ծնանելու
ժամանակը գիտե՛ս . "եղնիկ-
ներուն ծնանիլը գիտեցի՛ր :
- 2 Ընոնց կատարելու ամիսները կըր-
նան համրել , ու ծնանելու ժամա-
նակին գիտե՛ս :
- 3 Անոնք ծուկով ձագերնին կը ծը-
նանին , -- ցաւերնին կ'անցընեն :
- 4 Անոնց ձագերը կը զորանան ,
զայնի մէջ կը մեծանան . կ'երթան ,
ու նորէն անոնց չեն դառնար :
- 5 Յիւր ո՛վ համարձակ թող
սուաւ , ու վայրենի իշուն կապերը
ո՛վ քակել :
- 6 Բըրուն՝ դաշտը տուի տունի հա-
մար ու անապատը՝ անոր բնակու-
թեանը համար :
- 7 Անիկայ քաղաքին աղաղակը ծաղը

- կ'ընէ , ու բանեցնողին պողալը
չսեր .
- 8 Անո՛ր պտրտած լեռները իր արօտն
է , ու ամէն տեսակ խոտերը կը
փնտռէ :
- 9 † Միեղներուն քեզի ծառայելու
կը հաճի՞ , կամ քու մնութիւնը քովը
դիւնը կը մնայ :
- 10 † Նրա վարելու համար՝ միեղնե-
րուն կրնան չուանով կապել , կամ
թէ բու ետեկէ հովտները կը տա-
փանէ՞ :
- 11 Անոր ոյժը շատ ըլլալուն համար՝
անոր կը վստահին , ու գործը անոր
կը յանձնեն :
- 12 Կը հաւատան անոր՝ թէ քու
արմտիքդ պիտի բերէ , և քու կալդ
ժողկէ :
- 13 Զայլամին թէր ցնծութեամբ կը
շարժի . արդեօր արագիւնը թեւե-
րուն ու փետուրներուն ի՛նչ նա-
նէ՞ :
- 14 Անիկայ իր հաւ կիթները գետինը
կը ձգէ , ու զանոնք հողին վրայ կը
տաքցնեն ,
- 15 Ու միտքը չգար որ Բըն-Է՛լ ուղը
կը կտորէ զանոնք , կամ դաշտի
զագանները տոնակոյի կ'ընեն :
- 16 Անիկայ Դանգութ է իր ձագե-
րուն՝ իրենը չեղածներու պէս . իր
աշխատութիւնը դատարկ էլլելուն
է հոգ չընեն՝ .
- 17 Ինչու որ Աստուած իմաստու-
թենէն զուրկ ըրաւ զանիկայ , ու
Էհանձարէն անոր բաժնի չտուաւ :
- 18 Անիկայ բարձր ելած ժամանա-
կը՝ ձին ու անոր վրայ հեծնողը
ծաղը կ'ընէ :
- 19 Զիին դո՛ւն ոյժ տուի՛ր . անոր
պարանոցին † բաշը դո՛ւն հագցու-
ցիր :
- 20 Զանիկայ մարաիի պէս կրնան
ցաթկեցնել . անոր վրնջելուն
† փառաւոր ձայնը՝ ահաւոր է :
- 21 Հովիտի մէջ գետինը կը փորէ ,
ու եր զօրութեամբ կը զուարճա-
նայ . Նապառազները դիմաւորելու
կ'ըլլեն .
- 22 Նրկիւղը ծաղը կ'ընէ , Բըն-Է՛լ
չվանար , ու սուրին երեսէն ետ
չդառնար :
- 23 "Նետերը անոր վրայ կը սուլեն" ,
և -- փայլուն նիզակը ու գեղարդը .
- 24 Կատաղութեամբ ու բարկու-
թեամբ գետինը կը կլլէ , ու փորէ
ձայնը լսելու է՞ չկրնար ինքզինքը
զոպել :
- 25 Քանի որ փողը կը նշուի , աղէ՛
կ'ըսէ . հեռուէն կ'առնէ պատե-
րազմին հողը . զօրագլու իններուն
որոտումը ու ազդարարութիւնը ի՛նչ
լէ՛ :
- 26 Բազէն քո՛ւ իմաստութիւնով

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 1520

ՄԱՂ. ԾԻՍԷ.
16:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Թ.
9: ԱՄՈՎ.

Վ. Մ. Տ.
ԳՈՒՐԾՈՒ
ԹԻՒՆԵՐԸ

Վ. Մ. Տ.
ՆԵՐԿԻՆԵՐԸ

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. ԳԼ. Ը. 10:
Ն. ԵՏԵ. ԿԵ
ԲՈՆՈՒԻ:

Ն. Բ. Գ. Բ. 1520

Ե. Գ. Բ. 7:
Յ. Գ. Բ. 11:
Բ. Տ. Ե. Գ. Բ. 3:

Յ. Գ. Բ. 2:

Գ. Բ. Գ. Բ. 1:

Գ. Բ. Գ. Բ. 2:
Գ. Բ. Գ. Բ. 3:

ստակ՝ ու մէյմէկ ոսկի օղ տուին
12 անոր : Եւ Տէրը ԼՅորին վեր-
ջը առջնէն աւելի օրջեց անանկ
որ : Եւ տանուչորս Հազար ոչխար,
ու վեց Հազար ուղտ, և Հազար
զոյդ եղ, ու Հազար մատակ էշ
13 ունեցաւ : Եւ անոր եօթը տղայ
14 ու իրեք աղջիկ էղաւ : Ու մէկ
աղջկան անունը Բեմիմա՝ ու երկ-
րորդին անունը Կասիա՝ ու երրոր-
դին անունը Գեբեն Հապուք դրաւ :

15 Եւ բոլոր երկրին վրայ Յորին աղ-
ջիկներուն պէս զեղեցիկ կնիկներ
էր գտնուեր : ու Հայրենին անոնց
ժառանգութիւն տուաւ իրենց եղ-
բայրներուն մէջը :
16 Եւ ասկէ ետքը ԼՅոր Հարիւր
քառասուն տարի ապրելով՝ տեսաւ
իր որդիները ու իր որդւոցը որդի-
17 ները՝ Բեմիմա չորրորդ ազգը : Ու Յոր
Տերացած ու Կորեքը լեցուած մե-
ռաւ :

Ն. Բ. Գ. Բ. 1520

Գ. Բ. Գ. Բ. 26:
Գ. Բ. Գ. Բ. 16:

Գ. Բ. Գ. Բ. 8:

ԳԻՐԻՔ ՍԵՂՄՈՍԵՑ

ՍԵՂՄՈՍ Ե

Գ. Բ. Գ. Բ. 42:
Գ. Բ. Գ. Բ. 20:

Ե. Գ. Բ. Գ. Բ. 14, 15:

Բ. Սաղ. Գ. Բ. 4:
Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 17:

Բ. Սաղ. Գ. Բ. 33, 47, 92:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 1, 97:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 8, 12:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 3, 23, 104:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 18, 19:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15, 18:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 13, 14:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 15, 16:

1 Բարեպաշտ մարդուն երկնակութիւնը 4 ամ.
բարչտի ապերկեցութիւնը :

1 Երանելի է ան մարդը՝ որ ամբա-
րիշտներուն խորհուրդին մէջ
չբայեր, ու մեղաւորներուն ծամ-
բուն մէջ չկենար և Բ ծաղը ընդ-
ներուն նստած տեղը չնստիր :

2 Հապա Գանոր կամքը Տէրոջը օ-
րէնքին մէջն է և Դ ցորեկ ու զիշը
անոր օրէնքին վրայ կը մտածէ :

3 Եւ անկիպ Բ ջուրի Ծամբաները
տնկուած ծառի պէս պիտի ըլլայ,
որ իր ժամանակին իր պտուղը կու-
տայ : ու անոր տերնը պիտի շիւ-
սի, և ինչ բան որ ընէ՝ Լ պիտի
յաջողի :

4 Ասանկ չեն ամբարիշտները, Հա-
պա Բ մեղդի պէս՝ որ հովը կը ցրուէ :

5 Ասոր Համար ամբարիշտները դա-
տաստանին մէջ պիտի չիրան կե-
նայ, ոչ ալ մեղաւորները արդա-
րոց ժողովքին մէջ :

6 Վասն զի Ե Տէրը կը ճանչայ ար-
դարներուն ծամբան. բայց ամբա-
րիշտներուն ծամբան պիտի կոր-
սուի :

ՍԵՂՄ. Բ

1 Քրիստոսի թաղաւորութիւնը : 10 Թաղա-
ւորներուն յորդորմը մը որ անոր չնաղան-
դին :

1 Ինչո՞ւ և Հեթանոսները խռովու-
թիւն կ'ընեն, ու ժողովուրդնե-
րը պարագայ բան կը մտածեն :

2 Երկրի Թաղաւորները ինքզինք-
նին կը Հաստատեն, ու իշխանները
մէկտեղ խորհուրդ կ'ընեն Տէրոջը
դէմ, ու անոր Բ օժեպին դէմ,

3 Ընդդէմ : Բ կողմէնք անոնց կա-
պերը, ու մեղմէ ձգենք անոնց լու-
ծը :

4 Երկրները բնակողը անոնց վրայ
Ե պիտի ծիծաղի : Տէրը ծաղը պիտի
ընէ զանոնք :

5 Եւ ատենը իր բարկութիւնովը
պիտի խօսի Գանոնց, և իր սրտմոռ-
թիւնովը պիտի խռովեցնէ զա-
նոնք ընդդէմ :

6 Ես օժեցի իմ Թաղաւորս իմ
տէրը լեռանս՝ Լ Սիոնին վրայ :

7 Հրամանը պիտի պատմեմ : Տէրը
ինծի բաւ : Բ Գուն իմ Որդիս ես.
Ես այսօր քեզ ծնայ :

8 Ընդդէմ ինծմէ, ու Հեթանոսնե-
րը քեզի ժառանգութիւն պիտի
տամ՝ ու երկրին ծայրերը քեզի
ստացուածք :

9 Եւ Զանոնք երկաթէ գաւազա-
նով պիտի Հ կտրեն բրուտի ա-
մանի պէս պիտի փշրեն զանոնք :

10 Ուստի Հիմա ով Թաղաւորներ՝
միտերնիդ առէք, երկրի դատա-
ւորներ՝ խրատուցէք :

11 Երկրիդ Տէրոջը ծառայե-
ցէք, ու Ե զողջալով Գ անէ վախ-
ցէք :

12 Որդին Համբուրեցէք որ չբարկա-
նայ, ու ծամբուն մէջ չկորսուիք,
երբոր Լանոր բարկութիւնը քիչ
մը բորբոքի : Ե Երանի ան ամե-
նուն՝ որ անոր կը յուսան :

ՍԵՂՄ. Գ

1-3 Աստուծոյ պաշտպանութեանը ապահովու-
թիւնը :

Սաղմոս Գաւթի, և իր որդւոյն Ա-
րիստոյնի երեսէն փախած ժամա-
նակը :

1 Ով Տէր՝ Բ իմ Թ յամբներս որ-
չափ շաղկապ. իմ վրաս ելող-
ները շատուր են :

2 Շատերը իմ անձիս Համար կը-

Բ Սաղ. Գ. Բ. 4:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 13, 14, 15:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 26:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 7:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 33, 47, 92:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 1, 97:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 8, 12:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 3, 23, 104:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 18, 19:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 18:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 13, 14:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

Բ Սաղ. Գ. Բ. 15, 16:

տի պատեն , որպէս թէ վահանով մը :

Ս Ե Ղ Մ . 2

1 Դաւիթին զանգստները իր հրահրութեանը ատենը : Տ Անկիւյ Տաւառով իր թշնամիներուն վրայ յաղթող ըլլաւ իւր յօտայ :

Գլխաւոր երգեցողին , Նկինօթի վըրայ , " Հէմինթիթի վըրայ . Սաղմեն Դաւթի :

1 Ո՛վ Բ Տէր՝ քու սրտմտութեամբդ զիս մի՛ յանդիմաներ , և քու բարկութեամբդ զիս մի՛ խրատեր :

2 Գ Ո՛վ Տէր՝ ողորմէ՛ ինծի՛ վասն զի տկար եմ ես . Ի դիս բժշկէ՛ ո՛վ Տէր , վասն զի ոսկորներս կը սարսափին :

3 Իմ անձս ալ խիստ սարսափեցաւ . և դուն ո՛վ Տէր՝ Եմինչե՛քը :

4 Դարձիր ո՛վ Տէր՝ փրկէ՛ իմ անձս . քու ողորմութեանդ համար զիս ազատէ :

5 ՂԱՍԱՆ զի մահչաւն մէջ քեզ յիշատակել չկայ . գերեզմանին մէջ ո՛վ քեզի շնորհակալութիւն պիտի ընէ :

6 Հառաչանք ընելէն յոգնեցայ . ամէն զիչէր առատութեամբ կը լուամ իմ անկողինս . արցունքնեւրովս կը թրջեմ իմ մահչի՜նս :

7 Ե՛ իմ աչքս մաշեցաւ տրտմութեանէ . իմ ամէն թշնամիներուս համար հինգաւ :

8 Ենձմէ ետ կեցէք ամէնքդ ալ՝ որ անօրէնութիւն կը գործէք . վասն զի Տէրը իմ լալուս ձայնը Բ լսեց :

9 Տէրը իմ աղօթքս լսեց . Տէրը իմ խնդրուածքս պիտի ընդունի :

10 Թող ամէնաւ ու խիստ զարհուրին իմ ամէն թշնամիներս . ետ դառնան , " շուտով թող ամբշնան :

Ս Ե Ղ Մ . Ե

1 Դաւիթ իր անմեղութիւնը ցուցնելով՝ իր թշնամիներուն չարութեանը դէմ կ'աղթէ : 10 Անկիւյ Տաւառով իր տեսէր իր պաշտպանութիւնը , ու իր թշնամիներուն կործանումը :

Դ Հիկկայօս Դաւթի . որ երգեց Տէրոջը՝ " Բենիամինեան Բուշին խօսաբերուն համար :

1 Ո՛վ իմ Տէր Աստուածս՝ քեզի կը յուսամ , Բ փրկէ՛ զիս իմ ամէն հպարձիկներս , ու ազատէ՛ զիս :

2 Էջրկայ որ առիւծի պէս իմ անձս փառատէ , ու Դ պատառէ , և ազատող մը չըլլայ :

3 Ո՛վ իմ Տէր Աստուածս՝ Եթէ որ աս բանը բրի , կամ թէ շիմ ձեռքերուս մէջը անօրէնութիւն կայ ,

4 Թէ որ բարեկամս չարութիւն ըրի , ու Ե յափշտակեցի պահիս՝ որ առանց պատճառի իմ թշնամիս եր ,

5 Թող թշնամին հալածէ իմ անձս՝ ու հասնի աւեր . ու երկրի վրայ կոնկրետէ իմ կենքս , և իմ փառքս Տողի վրայ բնակեցնէ : (Սէլայ) :

6 Ելիր ո՛վ Տէր , քու բարկութեամբդ , Է իմ թշնամեացս կատարութիւններուն դէմ բարձր եղիր , և քու հրամայած դատաստանիդ : Ե ինծի համար արթնցիր :

7 Եւ ժողովուրդներուն ժողովը քու չորս կողմէ պիտի պատեն . անոնց համար դէպ ի բարձր դարձիր :

8 Տէրը պիտի դատէ ժողովուրդները . ո՛վ Տէր՝ իմ դատաստանս տես , Է իմ ունեցած արդարութեանս ու անմեղութեանս նայելով :

9 Ամբարիշտներուն չարութիւնը թող հատին . բայց դուն արդարը հաստատէ . Ե վասն զի դուն՝ ո՛վ արդար Աստուած , կը քննես սիրտըր ու երկամուկները :

10 Իմ պաշտպանութիւնս Աստուծմէ է , ան որ կ'ապրեցնէ Եստով ուղիները :

11 Աստուած արդար դատաւոր է . ու Աստուած Բողոքողն ամէն օր բարկացած է .

12 Թէ որ անիկայ չդառնայ , Ե իր սուրը պիտի սրէ . աղեղը լարեր ու պատրաստեր է .

13 Ու մահու գործիքները անոր համար պատրաստեր է . Է իր նետերը ի կրակոտ շինէր :

14 Ե՛ իմ անօրէնութեան երկունքը բռնեց զանիկայ . չարութիւն յղացաւ ու ստութիւն ծնաւ :

15 Հոր փորէն ու խորունկուց , հրայց իր շինած փոսին մէջը ինքը պիտի իյնայ :

16 Ննոր չարութիւնը իր դուրեք պիտի դառնայ , ու անոր բռնութիւնը իր գագաթին վրայ պիտի իջնէ :

17 Դուրեթիւն պիտի մատուցանեմ Տէրոջը իր արդարութեանը համար . ու սաղմոս պիտի երգեմ Բարձրալ Տէրոջը անուանը :

Ս Ե Ղ Մ . Ը

1-9 Աստուծոյ փառքը յայտնի կ'ըլլայ իր գործերէն՝ ու մարդոց վրայ իր ունեցած սէրէն :

Գլխաւոր երգեցողին . " Սկիթիթի վրայ . Սաղմոս Դաւթի :

1 Ո՛վ Տէր՝ մեր Տէրը , Ենչ Բ փառաւոր է քու անունդ բոլոր երկրի վրայ . որ Էքու փառքդ քիկիւնքներէ վէր դիր :

2 Դ Դանկանց ու կամենիկ տղայոց բերնէն Տողութիւն կատարելը քու թշնամիներուդ համար ,

Ե Սաղ . ԴԴ . 2 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

Ե Սաղ . ԽԴ . 23 :

Ե Սաղ . ԺԸ . 24 :

ՀԵՍ . ԻԶ .
11 .
ԷՍԱՂ . ԺԲ .
5 .

ԷՍԱՂ . Լ . Գ .
ԺՊՂ . Ը .
11 . ԵՍ .
ձՂ . 12 .
ԷՅԱՂ . ԺԲ .
7 .
ԺՀՈՂ . Գ .
14 .
ԷՅՈՐ . Ի . 12 .
ՍԱՂ . ԺԲ .
2 .

ԷՍԱՂ . Գ .
14 .
ԷՍԱՂ . ԺԵ .
11 .

ԺՍԱՂ . ՄԻԷ .
12 . ՄԻԷ .
Է . 2 .

ԷՅՈՐ . ԻԲ .
13 . ՍԱՂ .
5Գ . 11 .
ԳԳ . 7 . ԵՍ .
ԳԿԿ . Ը . 12 .
ԻԺ . 9 .
ԷՄԻԷ . Ե .
9 .

ՅԲ ՏԻՄ . Ե .
12 . ԵՊԻՄ .
Գ . 19 .

ՀՍԱՂ . ԿԸ .
5 . ՈՂՍ . ԺԳ .
8 .
ԷՍԱՂ . ԼԵ .
17 .
ԺՍԱՂ . ԻԺ .
10 . ԺԻԵ .
13 . ԺԻԵ .
10 . ԵՐԵՄ .
Ժ . 10 . ՈՂՍ .
Ժ . 19 . ԴԱՆ .
Ժ . 34 . Գ .
20 . ՄՏԻՄ .
Ե . 17 .

ԵՍԱՂ . ԺԺ .
13 .
ԵՍԱՂ . ԺԲ .
3 . ԵՍ . ԺԵ .
4 .

5 Ամեն ժամանակ անոր ծամբանե-
րը պիտո են . Եբու դատաստան-
ներդ անոր առջևէն բարձր են .
անիկայ էիր բոլոր թշնամիներուն
վրայ կը փէ :

6 Էիր արտին մէջը ըսաւ թէ՝ Պիտի
չստանիմ . Եվասն զի աղգէ մինչև
ազգ նեղութեան մէջ պիտի չը-
լամ :

7 ԺԱնոր բերանը անէծքով ու
նենդութիւններով ու հարստահա-
րութիւնով լեցուն է . Էանի-
րաւութիւնը ու անօրէնութիւնը
անոր լեզուին տակն են :

8 Գեղորուն դարանի տեղուանքը
կը նստի . Լգաղտուկ տեղերու մէջ
աննդը կը սպաննէ . Էանոր աշ-
քերը ծածկաբար տնանկներուն կը
նային :

9 ԺԳաղտուկ տեղեր դարանամուտ
կ'ըլլայ . ինչպէս որ առիւծը իր որ-
ջին մէջ . դարանակալ կը նստի
աղբատը յափշտակելու համար .
աղբատը կը յափշտակէ՝ իր որո-
գայթը ձգելով գանիկայ :

10 Ու կծկուած կը պառկի . և տը-
նանկները անոր ծանկներուն տակը
կ'իյնան :

11 Իր արտին մէջ ըսաւ թէ՝ Աս-
տուած մոռցեր է . Էան իր երեսը
ծածկեր է՝ որ բնաւ չտեսնէ :

12 Ելիւ ով Տէր . ով Աստուած .
հնձուքդ վեր վերցուր . մի մոռնար
նեղեալները :

13 Ինչու համար ամբարիշտը կ'ա-
նաղգէ զԱստուած . իր արտին մէջը
ըսաւ թէ՝ Պիտի չբնենս :

14 Դուն տեսար . ինչու որ ցաւին
ու նեղութեանը կը նայի . բու
ձեռքովդ Էանիւնէն հատուցանելու
համար : ՅԱղբատը ինքզինքը քե-
զի կը յանձնէ . Էորբին օդնականը
դուն են :

15 ԷԱմբարշտին բազուկը կոտրէ .
ու չարին անօրէնութիւնը փնտռէ .
մինչև որ ու չգտնեն :

16 ԺՏէրը յաւիտեանս յաւիտենից
Թաղաւոր է . հեծանոսները կոր-
տուած են անոր երկրէն :

17 Տնանկներուն ցանկութիւնը լը-
սեցիր . ով Տէր . անոնց սիրտերը
պիտի հաստատես , -- բու ականջդ
պիտի տաս :

18 ԷՈրբին ու տնանկին դատաստա-
նը տեսնելու . որ երկրին մարդը
ալ չաշխարհ չլախցնէ :

ՍԱՂՄ . ԺԱ

1 Դուսիք Աստուծով կը զօրանայ իր թշնամի-
ներուն դէմ . 4 Աստուծոյ նախախնամու-
թիւնը ու արգելութիւնը :

Գլխաւոր երգեցողին . Սաղմ-- Դաւ-
թի :

1 Տէրոջը ապաւինեցայ . ԷԻՆչպէս
իմ անձիս կ'ըսէր թէ՝ Թուշու-
նի դէմ դէպ 'ի ձեր լեռը թուշէ :

2 Վասն զի ահա է մղեալութիւնը ա-
ղեղ յարեցին . Ե իրենց նետերը յա-
րին վրայ պատրաստեցին . որ մութ-
տէն սիրտը շիտակ եղորներուն նե-
տին :

3 ԷԹէ որ հիմերը կործանին , ար-
դար ինչ պիտի ընէ :

4 ԷՏէրը իր սուրբ տաճարին մէջն
է . Տէրոջը Էաթողը երկինքն է .
Էանոր աշքերը կը տեսնեն . անոր
թարթիւնները կը քննեն մարդոց
որդիները :

5 Տէրը Էկը քննէ արդարը . բայց
անոր անձը կ'ատէ ամբարիշտը ու
բուսութիւն սիրողը :

6 ԺԱմբարիշտներուն վրայ պիտի
տեղայ որոգայթները . հուր , և
ծծումը ու կռիւնք . Էանոր ԷԷ-
լայ անոց բաժակին բաժինը :

7 Բայց արդար Տէրը Էարդարու-
թիւնը կը սիրէ . Էանոր երեսը ու-
ղիւնի կը նայի :

ՍԱՂՄ . ԺԲ

Դուսիք մարդային միթարութիւնէն զուրկ մը-
նալով Աստուծոյ օգնութիւն կը խնդրէ :

3 Աստուծոյ յարեցուն բարձր դատաստանե-
րով ու Աստուծոյ հաւատարմ խոստովա-
ներով ինքզինքը կը բաշխէրէ :

Գլխաւոր երգեցողին . ԷԷմիւնիթի
վրայ . Սաղմոս Դաւթի :

1 Ով Տէր փրկէ , վասն զի սուրբ
չմաղ . վասն զի Էհաւատա-
րիւնները մարդոց որդիներուն մէջն
պակսեցան :

2 ԷԱմեն մարդ սուտ կը խօսի իր
ընկերին հետ . Ե չողորթութիւնը չը-
թուներնրով -- կրկին սրտով կը
խօսին :

3 Տէր պիտի կտրէ՝ ամեն չողորթ-
ութիւն չըթուներնրը , -- Էմեծախօս
լեզուն :

4 Որ ըսին թէ՝ Էեղունեւորմիս պի-
տի յաղթենք . չըթուներնրին
մերն է , մեր վրայ տիրող ով դէպ-
քա :

5 Աղբատներուն տառապանքին --
տնանկներուն հեծութեանը հա-
մար չհիմա պիտի ելլմ . կ'ըսէ
Տէրը , ազատութեան մէջ պիտի
դնեն շաշխարհ , որ Էկը փառի :

6 Տէրոջը խօսքերը Էմարդար խօս-
քեր են . բովոյ մէջ հողին զը-
տուած՝ -- Էթօր անգամ մար-
բուած արծաթի դէմ են :

7 Ով Տէր դուն պիտի պահես ա-
նոնք , -- պիտի պաշտպանես ա-
աղգէն մինչև յաւիտեան :

8 Ամբարիշտները ամեն կողմ կը
պարտին . երբոր մարդոց որդիներ-
րուն մէջը անարդիները բարձրանան :

ՍԱՂ . ԺԶ .
11 .
ԷՏԵՍ . Ե
ԹԱՂ . ԻԶ .
19 . 20 .
ԷՍԱՂ . ԳԳ .
3 . 4 .
ԷՍԱՂ . ԻԵ .
12 .
ԷՍԱՂ . ԺԲ .
5 .
ՀԵՐ . Բ
20 .

ՍԱՂ . Բ .
4 . ԵՍ . ԿԶ .
1 . ՄԱՍ .
Ե . 34 . ԻԶ .
22 . ԳՈՐ . Է .
49 . ՅԱՅՄ .
Գ . 2 .

ԷՍԱՂ . ԼԳ .
13 . ԼԴ . 15 .
16 . ԿԶ . 7 .
ԻԾ . ԻԲ .
1 . ԵԿԿ .
Ե . 12 .
ԺԾ . ԺԺ .
24 . ԵԶԿ .
ԼԸ . 22 .

ԷԿԴ . ԲԱՅ .
ԻԿԵ . ԵԵ .
ԻԶԵ . 34 . Ե
ԹԱՂ . Ե .
4 . ԻԺ . 23 .
ՍԱՂ . ԿԵ .
5 .

ԷՍԱՂ . ԻԵ .
7 . ԺԻԶ .
ԷՅՈՐ . ԼԳ .
7 . ՍԱՂ .
ԼԳ . 15 . ԼԴ .
15 . ԵԿԵ .
Գ . 12 .

ՍԱՂ . Գ .
ԻՆ . ԿԵԴԱՍ .
ԳԻԷԷ .
ԷԵՍ . ԺԷ . 1 .
ՄԻԷ . Է .
2 .
ԷՍԱՂ . Ժ .
7 .

ԷՍԱՂ . ԻԲ .
3 . ԿԸ . 4 .
ԵՐԵՄ . ԻԺ .
8 . ՀՈՂ .
Ժ . 15 .
Էաթաղ . Բ .
3 . ՍԱՂ .
ԺԷ . 10 .
ԴԱՆ . Է .
5 . 25 .

ՀԵԼ . Գ . 7 .
3 . ԵՍ . ԼԴ .
10 .
ԷՍԱՂ . Ժ .
5 .
ԷՐԹԱԳ . Բ .
ԻԲ . 31 .
ՍԱՂ . ԺԲ .
80 . ԺԺ .
8 . ԺԺԺ .
140 . Է .
ԵԿԿ . Լ . 5 .

ՍՆՆԱՐ - ԺԳ

1 Դաւիթ օգնութեանը աշակերտն համար կը դառնարտի 3 կանխահաւ շնորհքի համար աղօթք կը կրէ 5 աստուածային ողորմութեանը կը պարծի :

Գլխաւոր երգեցողին Սաղմոս Դաւթի :

1 Ով Տէր՝ մինչեւ երբ բոլորովին զիս պիտի մոռնաս . - մինչեւ երբ քու երեսդ ինծի պիտի ծածկես .
2 Մինչեւ երբ մտքիս մէջը հոգեք պիտի դնեմ . ամէն օր սրտիս մէջը տրտմութիւն առնուլով . մինչեւ երբ ինչամիտ իմ վրաս պիտի ըրարձանայ :

3 Նայէ ով իմ Տէր Աստուածս , - պատասխան տուր ինծի . Բոլոր սաւորէ իմ աչքերս , քոր մահուան առջեւ չքանամ :

4 Եւրոպայ որ ինչամիտ ըսէ թէ՛ Յաղթեցի անոր . իմ ինծի գէմ կեցողները խնդան իմ ասանկերու ատենս :

5 Ես քու ողորմութեանդ էլ յուսացայ . իմ սիրտս քու փրկութիւն նուղ պիտի ցնծայ :

6 Պիտի երգեմ Տէրոյդ , ինչու որ ինծի ըբարեբարութիւն ըրաւ :

ՍՆՆԱՐ - ԺԴ

1 Դաւիթ մարմնաւոր մարդուն ապականութիւնը կը ստորագրէ . 4 շարիրը կը յանդիմանէ անոնց խղճմանը լուսով : 7 Աստուծոյ փրկութեանը կը պարծի :

Գլխաւոր երգեցողին Սաղմոս Դաւթի :

1 Մեզգամը իր սրտին մէջ ըսաւ թէ՛ Աստուած չկայ . Բայց կանեցան - պիղծ գործքեր ըրին . մէկ մը չկայ որ աղէկութիւն ընէ :

2 Ե՛տէր երկինքէն նայեցաւ մարդոց որդիներուն վրայ , որ տեսնէ թէ՛ կայ արդեօք իմաստուն մէկը որ զԱստուած փնտռէ :

3 Եւ մէկը խոտորեցան , մէկտեղ անպիտան եղան . աղէկութիւն ընող մը չկայ , մէկ մըն ալ չկայ :

4 Միթէ՛ չե՞ն ծաննար ամէն անօրէնութիւն ընողներ . որոնք հաց ուտելու պէս իմ Ժողովուրդս կ'ուտեն , - Ե՛տէր չեն կանչեր :

5 Ան ատենը չ'առ վախցան . քան զի Աստուած արդարեւնուն ազդին մէջն է :

6 Աղբատին խորհուրդը ամբօղ ըրէր . սակայն անոր Ելոյցը Տէրն է :

7 Ե՛բրանի թէ՛ Սիօնէն դար իտաւ . յէրկն փրկութիւնը . Ե՛տէր իր Ժողովուրդը գերութենէն դարձուցած ատենը . Յակոբը պիտի ցնծայ , - Իսրայէլը ուրախ պիտի ըլլայ :

ՍՆՆԱՐ - ԺԵ

1-5 Դաւիթ Սիօնի ընակելի մը կը ստորագրէ :

Սաղմոս Դաւթի :

1 Տէր՝ ով պիտի կենայ քու վրանիդ մէջը . ով պիտի բնակի քու սուրբ լեռանդ վրայ :

2 Եւն որ անմեղութեամբ կը քայլէ , ու արդարութիւն կը գործէ . Եւ Ե՛տէր արտութիւն կը խօսի իր սրտին մէջը :

3 Եւն որ լեզուովը չգրպարտեր . ընկերին չարութիւն չընէր , Եւ իր զրացիին վրայ նախատիւք չընէր :

4 Երբուն առջին անարգութեամբ չարագործը . ըսայց աստուածափախները կը պատուէ . Եւրոպայ կ'ընէ եւ Երացիին ու չղաւթար :

5 Եւր արծաթը վարձքով չտար , ծու անմեղին գէմ կաշառք չտանէր . ով որ ասունը կ'ընէ , Եւ յաւիտեան պիտի չսասանի :

ՍՆՆԱՐ - ԺԶ

1 Դաւիթ իր բարի գործերուն վրայ յիշատակուելու ու կուսակցութիւնը անդրով Աստուծոյ կը դիմէ պաշտպանութեան համար : 5 Իր կողմանը . յարգութեան . ու յաւիտեան կենաց յոյսը չ'ուցընէ :

Երգ Դաւթի :

1 Ով Աստուած՝ զիս պահէ . - ինչու որ թեզի յուսացայ :

2 Տէրոյդ բարի . իմ Տէրս դուն ես , առանց քեզի բարիք մը չունիմ :

3 Երկրիս մէջ եղոյ սուրբերուն ու պատուականներուն անոնց վրայ է իմ բոլոր հաճութիւնս :

4 Անոնց ցաւերը պիտի չատնան . որոնք որ ուրիշ մը կ'արտորան անոնց արիւնի նուէրները պիտի չնուիրեմ : Բու անոնց անունները չըթուենքերուս վրայ պիտի չառնեմ :

5 Ե՛տէրն է իմ Ժառանգութեանս ու Բաժակիս բաժինը . իմ վիճակս դուն պիտի պահես :

6 Վիճակներ եղան ինծի զուարճալի Եւրոպայ մէջ իրաւ . Եւ Ժառանգութիւնս ինծի հաճելի եղաւ :

7 Պիտի օրհնեմ Տէրը՝ որ զիս իրաւունց . նաեւ իմ երկկամունքներս զիչերուան մէջ ինծի կը ստովեցընեն :

8 Եւ մէն ատեն Տէրը իմ առջին զրի . որովհետեւ իմ աջ կողմն է Եւ պիտի չսասանիմ :

9 Ասոր համար սիրտս ուրախ եղաւ . Բու Իփառքս բերկրեցաւ . - մարմինս ալ յուսով պիտի հանդստանայ :

10 Եւ ամէն զի իմ անան յգերեցման . նին մէջը պիտի չիժողուս . ու քու սուրբիդ ալ ապականութիւն տես . նէլ պիտի չտաս :

- Սաղ . ԻԴ . 3 . Եւ :

Բ Սաղ . Բ . 6 :

Գ Եւ . ԼԴ . 4 :

Դ Եւ . ԼԴ . 15 :

Ե Սաղ . Բ . 16 :

Զ Եւ . ԼԴ . 25 :

Է Եւ . ԼԴ . 16 :

Ը Եւ . ԼԴ . 17 :

Թ Եւ . ԼԴ . 1 :

Կ Եւ . ԼԴ . 2 :

Ծ Դաւ . Ժա . 35 :

Կ Եւ . ԼԴ . 16 :

Լ Եւ . ԼԴ . 25 :

Խ Եւ . ԼԴ . 36 :

Ծ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 12 :

Ժ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ի Եւ . ԼԴ . 19 :

Լ Եւ . ԼԴ . 19 :

Խ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

Ը Եւ . ԼԴ . 19 :

Թ Եւ . ԼԴ . 19 :

Կ Եւ . ԼԴ . 19 :

— Ծն. ա. 6 :
Ես. խ. 22 :
Հոով. ա.
19, 20 :

Բ Հոով. Ժ.
18 :

Պ՝ արևել :

Ժ Ժող. ա. 5 :

Դ Սաղ. 58 ա.
7 :

Ի Սաղ. Ժբ.
6 :

Ղ Սաղ. Ժգ.
3 :

Ի Սաղ. 58 Բ.
72, 127 : Ես.
ապ. Բ. 10,
11, 19 :

Ը Սաղ. 58 Բ.
103 :

Բ Առակ. Ի Բ.
15 :

Ժ Սաղ. խ.
12 :

Ի Սաղ. Զ. 8 :

Է Դև. Զ. 2 :
15 :

Ի Ծն. Ի. 6 :
ա Թագ. Իե.
32, 33, 34,
39 :

Զ Սաղ. 58 Բ.
133 : Հոով.
Զ. 12, 14 :

Ի Սաղ. Ժա.
15 :

Է Ես. Ժ. Խդ.
14 : Խդ. 6 :
Խե. 4 : ա
Թե. 4 : ա
10 :

— Առակ. Ժբ.
10 :

1 — Երկիրքը Աստուծոյ փառքը կը պատմէ, ու երբեք չհաստատու թիւնը անոր ձեռաքը գործքերը կը ցուցնէ :

2 Օրը օրին կը յայտնէ խօսքը, ու գիշերը գիշերին կը ցուցնէ գիտութիւնը :

3 Չկայ զոյց ու չկան խօսքեր. ա. նոնց ձայնը չսուիր .

4 Բայց Բամէն երկիր ելաւ անոնց նշանը, ու մինչև աշխարհի ծայրը՝ անոնց խօսքը : Անոնց մէջը արեւին համար վրան մը կանգնեց .

5 Ու * անիկայ իր աստղաստէն ելած փեայի պէս է. հօր մարդու պէս է էր ճամբան վազելով կ'ուրախանայ :

6 Անոր ելքը երկնից ծայրէն է, ու անոր շրջանը մինչև անոնց ծայրերը . և անոր տաքութենէն բան մը չծածկուիր :

7 Եւ Տէրոյն օրէնքը կատարեալ է. հօգին կը նորոգէ. Տէրոյն վկայութիւնը ճշմարիտ է. տգէտը իմաստուն կ'ընէ :

8 Տէրոյն կանոնները շիտակ են. սիրտը կ'ուրախացնեն. Եւ Տէրոյն պատուիրանքները պայծառ են. Պաշտօնը լոյս կու տան :

9 Տէրոյն վախը սուրբ է. յաւիտեան կը մնայ. Տէրոյն դատաստանները ճշմարիտ — բոլորովին արդար են :

10 Ցանկալի են անոնք ոսկիէն, Եւ շատ փորձուած ոսկիէն. Էմպրէն անուշ են, ու խորհալի կաթած մեղրէն :

11 Կեալ քու ծառադ անոնցմով կը խրատուի, — Բզանոնք պահելուն վարձքը շատ է :

12 Եւ վ կրնայ միտք առնել էր յանցանքները . Եւ ծածուկ Ժողիւն Եզիս մարդէ .

13 Եւ մարտաւան Ժողիւն ալ պահէ քու ծառադ . Եւ Թող անոնք ինձի խորին . աւատներ անմեղ կ'ըլլամ, ու կը մարբուիմ մեծ անօրէնութենէ :

14 Ի Բեքինիս խօսքերը ու սրտիս խորհուրդը քու առջիդ ընդունելի ըլլան, ով Տէր իմ վէմն ու հիփիւնս :

ՍՆՂՍ . Ի

1 Ժողովը կ'օրհնէ Թագաւորը ու անոր ամէն ձեռք գործելու գործքերը : Դ Ժողովքին ու նեցած յոյժ՝ Աստուծոյ օգնական ըլլալուն վրայ :

Գլխաւոր երգեցողին . Սաղմոս Դաւթի :

1 Նեղութեան օրը Տէրը պատասխանէ քեզի . — Յակոբին Աստուծոյն անունը քեզ պաշտպանէ .

2 Օգնութիւն խրկէ քեզի Բաւոր տեղէն, ու Սիոնէն զօրացնէ քեզ .

3 Քու ամէն ընծաներդ յիշէ, և քու ողբակէներդ ընդունի . (Սէլալ .)

4 Եւ քու սրտիդ համեմատ քեզի տայ, և քու ամէն խորհուրդներդ կատարէ :

5 Քու փրկութիւնովդ պիտի ուրախանանք . ու Դմբ Աստուծոյն անունովդ դրօշակ վերցնենք : Տէրը կատարէ քու ամէն խորհուրդներդ :

6 Հիմա գիտցայ որ Տէրը կը պահէ իր Եւծեալը, անոր պատասխան կու տայ իր սուրբ երկիրքէն, իր աջ ձեռքին փրկութեան ուժովը :

7 Դմանք կառքերու, և ոմանք ալ ձիերու՝ — Եւ քեզ մեզ մեր Տէր Աստուծոյն անունը պիտի յիշենք :

8 Անոնք կորացան ու ինկան, բայց մենք ելանք ու շիտակ կայնեցանք :

9 Ի վ Տէր՝ փրկէ Թագաւորը . պատասխան տուր մեզ՝ մեր կանչելու օրը :

ՍՆՂՍ . ԻԱ

1 Յաղթութեան համար շնորհակալութիւն : Դ Ուրիշ յաղթութիւններու յոյժ :

Գլխաւոր երգեցողին . Սաղմոս Դաւթի :

1 Ի վ Տէր՝ քու զօրութիւնովդ Թագաւորը ուրախ պիտի ըլլայ, ու — քու փրկութիւնովդ որչափ շատ պիտի ջնծայ :

2 Բնոր սրտին փափաքը իրեն տուիր . ու անոր շրջաններէն խնդիրը եւէ չարդիւնցիր : (Սէլալ .)

3 Վասն զի բարութեան օրհնութիւններով անոր հասար . Եւ անոր զլուխը մաքուր ոսկիէ պսակ դրիր :

4 Եւ քեզմէ կեանք խնդրեց, — անոր երկայն օրեր տուիր յաւիտեան յաւիտեանից :

5 Անոր փառքը մեծ է քու փրկութիւնովդ . փառք ու վայելուցութիւն դրիր անոր վրայ :

6 Վասն զի Եւրօրհնութիւնները անոր վրայ հաստատեցիր յաւիտեան . Եւ ուրախութեամբ ուրախ ըրիր զանիկայ քու երեսիդ առջին :

7 Ինչու որ Թագաւորը Տէրոյն կը յուսայ, ու բարձրելոյն ողորմութեամբ Եպիտի չստանի :

8 Եւ քու ձեռքդ պիտի գտնէ քու ամէն թշնամիներդ . քու աջ ձեռքդ պիտի գտնէ քեզ ատողները :

9 Չանոնք Եւրաքի նոյն պէս պիտի ընեն քու բարկութեանդ ժաւանակը . Տէրը իր բարկութիւնովը

Բ Գ Թագ. Գ.
16 : Բ Մն.
Ի. 8 : Սաղ.
Կ. 17 :

Ժ Սաղ. Իա.
2 :

Դ Եւ. Ժե. 15 :
Սաղ. Կ. 4 :

Ի Սաղ. Բ. 2 :

Ղ Սաղ. Էգ.
16, 17 : Առակ.
Իա. 31 : Ես. Լա.
1 :

Ի Բ Մն. Լբ.
5 :

Եւ Մ. Ո՛վ Տէր՝ փրկէ Թագաւորը մեզի պատասխան տայ մեր կանչելու օրը :

— Սաղ. Ի. 5,
6 :

Բ Սաղ. Ի. 4,
5 :

Բ Գ Թագ. Ժբ.
30 : ա
Մն. Ի. 2 :

Դ Սաղ. Կա.
5, 6 :

Ի Բ Թագ. Է.
19 : Սաղ.
Ղա. 16 :

Ղ Ծն. Ժբ.
2 : Սաղ.
Նբ. 17 :

Դ Սաղ. Ժգ.
11, Խե. 7 :
Դ Գոր. Բ. 28 :

Ը Սաղ. Ժգ.
8 :

Բա Թագ. Լա.
3 :

Ժ Սաղ. Դ.
1 :

Է Սաղ. ԺԵ.
8: Ես. ԻԳ.
11:

բոլորովին պիտի կորսնցնեն զանոնք, և ու կրակը պիտի ուտեն զանոնք:

Է Գ թաղ. ԺԳ.
ԺԳ. 34:
ՅԻՐ. ԺԵ.
16: 17: 19:
Սաղ. ԼԵ.
25: 28:
13: Ես.
ԺԳ. 20:

10 Եւ նոնց պտուղը երկրէն պիտի կորսնցնեն, ու անոնց սերունդը մարդոց որդիներէն:

11 Ինչու որ քեզի դէմ չարութիւն պատրաստեցին. Եւ նենգութեան խորհուրդ քրին, Բայց կարող չեղան Իմ դէմ:

12 Վասն զի դուն անոնց կռնակը դարձրենք պիտի տաս. Իսկ Եւրեքտ անոնց երեսն դէմ լարերուդ վերայ պիտի պատրաստես:

13 Ո՛վ Տէր, քու ուժովդ բարձր եղիր. պիտի երջենք, ու սաղմոս քսենք քու զօրութեանդ:

ՍԵՂՄ. ԻՐ

1 Դասիք իր սրտաբեկութեան ատենը կը զանգատի. 9 մեծ տաղնապի մէջ ըլլալով աղբիք կ'ընէ. 23 զԱստուած կը փառաւորէ:

Գլխաւոր երգեցողին, Այելէզ շահարի վրայ. Սաղմոս Դաւթի:

Մատ. ԻԵ.
46: Սար.
ԺԵ. 34:
Բեր. Ե. 7:

1 Վստուած իմ՝ Վստուած իմ, զիս ինչո՞ւ թողուցիր. զիս փրկելէն, ու Բաղաշուս խօսքերէն հեռու եղար:

2 Ո՛վ իմ Վստուածս՝ ցորեկը Ինչ կը կանչեմ, ու չես պատասխաներ. Եւ զիշերը Եւ Ինչեմ, ու չեմ դադարիր:

Գ ՐՐ. Ժ.
21:

3 Բայց դուն սուրբ ես, ով Գիւրայէլի գովաբանութեանց մէջ բընակող:

Գ Սաղ. ԻԵ.
2: 3: Լա.
1: 5: Սա.
Ես. ԻԵ.
28: 29:
ԻԺ. 33:

4 Մեր հայրերը քեզի յուսացան. յուսացան, ու փրկեցիր անոնք:

5 Քեզի աղաղակեցին, ու ազատեցան. Բերդի յուսացան ու չամրացան:

Է Եր. ԻԵ.
6: Ես. Իսա.
14:

6 Բայց ես Եորդ եմ, ու մարդ չեմ. Եւ մարդոց մէջը քամահրուած, ու ժողովորդոց մէջը անարդուած:

Է Սաղ. ԻԵ.
89: Սար.
ԺԵ. 29:
Դա. ԻԳ.
85:

7 Եւ մէն զիս տեսնողները զիս ծաղըր կ'ընեն. Եւ թունդ կը բանան, Եւ զուլիս կ'երեւորեն:

Է Եր. ԺԳ.
4: Սաղ.
ԺԺ. 25:

8 Ընեւ. Եւ Տէրոջը յուսացաւ, ու թող քրկէ անկկայ. Ժ թող ազատէ զանկկայ, ինչու որ անոր հաւանեցաւ:

Է Եր. ԺԳ.
4: Սաղ.
ԺԺ. 25:

9 Ի Բայց զիս Ժոյ արգանդէն հանուղը դուն ես. մօրս ծիծը եղած ատենս՝ դուն ինծի յոյս տուիր:

Է Սաղ. ԻԵ.
43:

10 Արգանդէն ես քեզի յանձնուեցայ. Եւ մօրս որովայնէն դուն ես իմ Վստուածս:

Է Սաղ. Լա.
14:

11 Մի հեռանար ինծմէ, վասն զի ներդութիւնը մօտ է. վասն զի օգնող իմ լիայ:

Է Սաղ. Լա.
30: Եզր.
ԻԺ. 15: Ա.
միւլ. 2: 1:

12 Եւ շատ զուարակներ չորս կողմն առին. Բասանի ցուէրը զիս պաշարեցին:

Է Եր. ԺԳ.
10: Սաղ.
ԼԵ. 21: Որդ.
Բ. 16: Գ.
43:

13 Ի թեւեց բերանը իմ վրաս բացին,

յափշտակող ու մանչող առիւծի լէն:

14 Զուրի պէս թափուեցայ, Եւ ամէն ոսկորներս բակուեցան. Եւ սիրտը մոմի պէս եղաւ. հալեցաւ փորս մէջը:

15 Եւ Զորացաւ իմ դիմս՝ հողէ ամանի մը պէս, ու Դիզուս քմացաւ փակաւ. Եւ զիս մահուան հողը դրիր:

16 Եւ վասն զի շուները չորս կողմն առին, չարերուն ժողովը զիս պատեցին, Եւ ձեռքերս ու ոտքերս ծակեցին:

17 Իմ ամէն ոսկորներս կրնամ համրել. Եւ անոնք կը նային, կը տեսնեն զիս:

18 Եւ Իմ հանդերձներս իրենց մէջը կը բաժնեն. ու պատմուածանիս վրայ վիճակ կը ձգեն:

19 Բայց Դուն ով Տէր՝ մի հեռանար ինչեւ. ով իմ զօրութիւնս՝ շուտով ինծի օգնութեան հասիր:

20 Իմ անձս սուրէն ազատէ, ու Եւ կենար Եւ շարժեալ:

21 Եւ Քրկէ՝ զիս առիւծին բերնէն, ու ինծի պատասխան տուր Եւ միեղջերուններուն երջիւրներէն:

22 Եւ Դուն անոնց՝ Եղայայներուս պիտի պատմեմ. ժողովէն մէջ քեզ պիտի գովեմ:

23 Եւ Ո՛վ Տէրոջմէ վախցողներ՝ գովեցէք զանկկայ. ով Յակոբին բոլոր զաւակները՝ փառաւորեցէք անկկայ, ու վախցէք անկէ՝ Իսրայէլէն բոլոր զաւակները:

24 Վասն զի չանարդեց ու չբամահարեց տառապալին Խառապանքը, ու երեքը անկէ չարձուց. հապաք իրեն կանչած ատենը լսեց:

25 Եւ Բեզմով պիտի բլլայ իմ գովութիւնս՝ մեծ ժողովին մէջը. Եւ միտերս անկէ վախցողներուն առջին պիտի կատարեմ:

26 Տեսնկները պիտի ուտեն ու կշտանան. Տէրը պիտի գովեն՝ զանկկայ փնտռողները. ձեր սիրտը Եւ յաւիտեան պիտի ապրի:

27 Պիտի յիշեն ու Տէրոջը դառնան երկրի ամէն ծայրերը, ու քու առջիդ երկրպագութիւն պիտի ընեն ազգերուն ամէն տոհմերը:

28 Եւ վասն զի թաղաւորութիւնը Տէրոջն է, ու ան կը տիրէ ազգերուն վրայ:

29 Եւ երկրի ամէն պարարտները պիտի ուտեն ու երկրպագութիւն պիտի ընեն. Բամէն հողը իջնողները ծունկ պիտի չորեն անոր առջին, ու ան ու պիտի անձր չապրեցներ:

30 Զաւակը պիտի ծառայէ անոր. Եւ Տէրոջը վրայով պիտի պատմուի Եւ Դուն դարուն մէջ:

31 Եւ պիտի գան ու անոր արհարու

Է Դա. Ե. 6:

Է Ես. Ե. 5:
Է Եր. ԻԳ. 16:

Է Սաղ. ԺԵ. 22:

Է Եր. ԻԺ. 10: Որդ. Գ. 3: Ես. ԺԺ. 28:

Է Յայտ. ԻԵ. 15:

Է Սաղ. ԻԵ. 35: Սար. ԺԵ. 24:

Է Դա. ԻԵ. 33: Ես. ԺԺ. 25: Գ. 25:

Է Դա. ԻԳ. 35:

Է Դա. ԻԳ. 34: Ես. ԺԺ. 23:

Է ԺԺ. 24:

Է ԺԺ. 11:
Է Սաղ. Ժ. 1:

Է Սաղ. ԼԵ. 17:

Է Եր. ԺԺ. 10: Ես. ԺԺ. 16:

Է Եր. ԺԺ. 17:

Է Ես. ԼԳ. 7:

Է Ես. ԼԳ. 7:

Է Եր. ԺԺ. 12:
Է Սաղ. ԼԵ. 9:

Է Ես. ԼԳ. 11:
Է Ես. ԼԳ. 20:

Է Սաղ. ԼԵ. 19: 20:

Է Ես. ԼԳ. 19:

Է Եր. ԺԺ. 7:

Է Սաղ. ԼԵ. 18: Ես. ԼԳ. 10: Ես. ԼԳ. 11:

Է Սաղ. ԼԵ. 12: Ես. ԼԳ. 14: Եր. ԺԺ. 4:

Է Ես. ԼԳ. 13:

Է Ես. ԼԳ. 2:

Է Ես. ԼԳ. 51: 52:

Է Սաղ. ԼԳ. 51: Եր. ԺԺ. 11: Ես. ԼԳ. 9: Եր. ԺԺ. 3:

Է Ես. ԼԳ. 6:

Է Սաղ. ԼԳ. 21: Եր. ԺԺ. 9:

Է Սաղ. ԼԳ. 13:

Է Սաղ. ԼԳ. 12:

Է Ես. ԼԳ. 19:

Է Եր. ԺԺ. 10:

Է Եր. ԺԺ. 9:

Է Եր. ԼԳ. 15:

Է Եր. ԼԳ. 8:

Է Եր. ԼԳ. 21:

Է Եր. ԼԳ. 22:

Սաղ. 47.
16: 34. 16:

- 16 Ինծի դարձիր, ու ողորմէ՛ ինծի,
վասն զի մինակ ու վտայցած եմ:
17 Սրտիս նեղութիւնները շատցան.
իմ վիշտերէս իս հանէ:
18 Եւ նեղութեանս ու տառապան-
քիս նայէ, ու բոլոր մեղքերս ներէ:
19 Տես իմ թշնամիներս, ինչու որ
շատցան, ու անիրաւ ատելութիւն-
ով զիս ատեցին:
20 Պահէ՛ իմ անձս, ու փրկէ՛ զիս.
3 թող չամչնամ, վասն զի քեզի
յուսացայ:
21 Կատարելութիւնը և ուղղութիւն-
ը իս թող պահեն, ինչու որ քեզի
սպասեցի:
22 Ո՛վ Աստուած՝ շփրկէ՛ Խորայէլը
իր ամէն նեղութիւններէն:

Բթագ. 12.
12:

3 Հոր 2:

Սաղ. 51.
8:

ՍԵՂՄ. Ի 2

1-12 Դաւիթ Աստուծոյ կը դիմէ իր անարա-
տութեանը վրայ վստահանալով:

Սաղ. Ի 2:

Սաղ. 6.
3:

Բ 29. 11:
Գ Թագ. Ի.
3: Առաջ.
Ի. 7:

Սաղ. Ի Բ.
7: Լա. 14:
Առաջ. Ի Բ.
25:

Սաղ. Է. 9:
Ժ. 3: Կղ.
10: Եղթ.
23: Ջաք.
Ժ. 9:

Բ Թագ. Ի.
3:

Սաղ. ա. 1:
Երեմ. Ժ. 17:

Սաղ. Լա.
6: Եղթ. 21:
22:

Սաղ. ա. 1:
Բ Տես Եղ.
Է. 19: 20:

Սաղ. 57.
13: Ս Տիմ.
Բ. 8:

Սաղ. Ի Ե.
4:

Տես ա
Թագ. Ի Բ.
29: Սաղ.
Ի Բ. 3:

Եղթ. Ի. 8:
Բ Օր. Ժ. 4:
19: Թագ.
Է. 3: Եւս.
Է. 15:

Է. 15:
Սաղ. Ի. 2:
11:

Սաղ. Ի Բ.
22: Եղթ. 32:
Տիմ. 1:

- 1 Ո՛վ Տէր՝ իս դատէ՛, վասն զի
Էիմ անարատութիւնովս քա-
լեցի. Է Տէրոջը յուսացայ, պիտի
չսասանիմ:
2 Ո՛վ Տէր՝ Դ զիս փորձէ՛ ու քննէ.
փորձէ՛ իմ՝ երկամուտներս ու
սիրտս.
3 Վասն զի՝ քու ողորմութիւնդ
իմ աչքերուս առջին է, ու էբու
ճշմարտութեանդ մէջը քալեցի:
4 Ղունայն մարդիկներուն հետը
չնստայ, ու կեղծաւորներուն հետը
պիտի չխառնուիմ:
5 Է Զարեան ժողովքը ատեցի,
Է ու մարիչներուն հետը պիտի
չնստիմ:
6 Է Եւնեղութիւնով ձեռքերս պի-
տի լուամ, և քու սեղանիդ չորս
կողմը պիտի պտտիմ՝ ով Տէր,
7 Որ շնորհակալութեան ձայնը լը-
սել տամ, ու քու ամէն սքանչե-
լիքներդ պատմեմ:
8 Ո՛վ Տէր՝ թսրեցի քու տանդ
բնակութիւնը, և քու փառքիդ
կեցած տեղը:
9 Է Մի կորսնցըներ իմ անձս մե-
ղաւորներուն հետ, ու իմ կեանքս՝
արինահնդ մարդիկներուն հետ,
10 Որ անոնց ձեռքերուն մէջը անօ-
րէնութիւն կայ, ու անոնց աջ
ձեռքը Է կաշառով լեցուն է:
11 Բայց ես իմ անարատութիւն-
նովս պիտի քալեմ, զիս փրկէ՛, ու
ինծի ողորմէ՛:
12 Եւ թիմ ոտքս՝ շիտակութեան մէջ
կը կենայ. Է ժողովքներուն մէջ
Տէրը պիտի օրհնեմ:

ՍԵՂՄ. Ի Ե

1 Դաւիթ Աստուծոյ կարգով ճամբարէն, 4 Է
Աստուծոյ ծառայութեանը համար իր ունե-

ցած սիրով, 9 ու աղօթքով իր հաւատքը կը
պահպանէ:

Սաղ. Ի Ե:

- 1 Տէրը իմ լոյսն ու Է իմ փրկու-
թիւնն է, ես ուսկից պիտի
վախնամ. Է Տէրը իմ կեանքիս
ապաւենն է, ես ուսկից պիտի դո-
ղամ:
2 Զարեքը Դ իմ մարմնս ուտելու
համար ինծի մօտեցած ատենին՝
իմ նեղիչներս, ու թշնամիներս
սահեցան ու ինկան:
3 Է թէ որ վրաս զօրքի բանակ Է-
լէ, սիրտս պիտի չվախնայ. թէ որ
վրաս պատերազմի պատրաստու-
թիւն ըլլայ, անով ալ ես վստահ
պիտի ըլլամ:
4 Ղեւն մը կը ինզրեմ Տէրոյնէն,
ու ասիկայ կ'աղաչեմ, որ կենսիս
բոլոր օրերը Է Տէրոյն տանը մէջ
բնակիմ, Է Տէրոյն վայելչութիւնը
տեսնելու, ու անոր տաճարին մէջ
շնչել ինզրելու համար:
5 Վասն զի չար օրուան մէջ՝ իր
բնակարանին մէջը Է զիս պիտի պա-
հէ, իր վրանին ծածկելով զիս
պիտի ծածկէ. Ժ վի մի վրայ պիտի
վերցընէ զիս:
6 Ու հիմա Տէր՝ զլուսն պիտի
բարձրանայ իմ բոլորտիքս եղող
թշնամիներու վրայ. ու անոր վը-
րանին մէջը ուրախութեան ձայ-
նով զոհեր պիտի մատուցանեմ.
պիտի երգեմ, ու սաղմոս պիտի
ըսեմ Տէրոյն:
7 Ո՛վ Տէր՝ ձայնս լսէ՛ կանչելու
ատենս, ու ողորմէ՛ և պատասխան
տուր ինծի:
8 Է իմ երեսն փնտռեցէ՛ք՝ որ Է Է,
իմ սիրտս քեզի բուս. Է ու երեսը
պիտի փնտռեմ՝ ով Տէր:
9 Է Է ու երեսը ինծի մի ծածկել.
բարկութիւնով ծառայող մէկի մի
ձգեր. ինծի օղակաւ եղար, զիս
մի մերժեր, և զիս մի թողուր՝ ով
իմ փրկութեանս Աստուածը:
10 Է թէ Է հայրս ու մայրս զիս թո-
ղուն, բայց Տէրը իս պիտի ըն-
դունի:
11 Ո՛վ Տէր՝ քու ճամբադ ինծի
ստովեցուր, ու Է շիտակ ճամբուն
մէջը ինծի առաջնորդէ թշնամի-
նէս համար:
12 Զիս իմ թշնամիներու կամա-
ցը մի մատեն, ինչու որ Ղիմ վը-
րաս տուտ վրաներ, ու անիրաւու-
թիւն փռողներ լիան:
13 Հաւատացի Տէրոյն բարութիւն-
նը տեսնելու Է կենդանիներուն երկ-
րին մէջ:
14 Է Տէրոյն սպասէ. զօրացիր, ու
սիրտդ թող զօրանայ. ալ Տէրոյն
սպասէ:

Սաղ. 47.
11: Եւ. 4.
19: 20:
Մի. Է. 5:

Բ Եղթ. Ժ. 2:
Սաղ. Ի Բ.
2: 6: Ժ. Բ.
14: 21: Եւ. Բ.
Ժ. 2:

Սաղ. Ժ. 4:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Սաղ. Ժ. 6:
4:

Յէր Աստուածս՝ յաւիտեան քեզ
պիտի գովեմ :

ՍԵՂՄ . ԼԵ

1 Դաւիթ Աստուծոյ վրայ իր ունեցած վստա-
հութիւնը ցուցնելով՝ անկէ օգնութիւն կը
խնդրէ : 7 Անոր ողորմութիւններովս կ'ու-
րախանայ : 9 Իր ներութեանը մէջ կ'ազօթէ :
19 Աստուծոյ բարութիւնները յիշելով՝ զանի-
կայ կ'օրհնէ :

Գլխաւոր Լրգեցողին . Սաղմոս Դաւ-
թի :

— Սաղ . իր .
5 . ին . 2 :
Տա . 1 . Ես .
խթ . 23 :

Բ Սաղ . ճիգ .

1 :

Գ Սաղ . Տա .

2 :

Դ Սաղ . Ժբ .

1 . 2 :

Ե Սաղ . իդ .

3 . ին . 11 :

—

Զ Ղու . իդ .

46 . Գոր . Է .

53 :

Է Թող . բ .

8 :

Ը Թօճ . Ժ .

27 :

Թ Թր . լբ .

30 : ածադ .

Ժ . 46 : իդ .

19 :

Ժ Սաղ . Գ . 1 :

Ժբ . 19 :

Ի Սաղ . Գ . 7 :

—

Լ Սաղ . լբ .

3 . ճբ . 3 :

Խ Թոր . ԺԺ .

13 : Սաղ . լբ .

11 . Ժբ . 3 :

15 :

Ճ Սաղ . իա .

8 . Ես . Ժգ .

4 :

Դ Սաղ . կդ .

8 :

Ե Սաղ . ճբ .

4 . 5 :

Յ Երեմ . ի .

10 :

Զ Երեմ . Գ .

25 . ի . 3 :

Ողբ . բ . 22 :

Երաւ . ին .

1 :

Յէր . ըսի թէ՝ Դուն ես իմ Աս-
տուածս .

15 Իմ ժամանակներս քու ձեռքդ
են . փրկէ զիս թշնամիներու ձեռ-
քէն՝ ու զիս հայածողներէն :

16 Դ Գու ծառայիդ վրայ երեսդ փայ-
լեցոր . քու ողորմութեամբդ զիս
փրկէ :

17 Ով Տէր՝ յամենամ , վասն զի
քեզի կանչեցի . ամբարիշտները
թող ամենան , — զերեզմանին
մէջը թող լուռ կենան :

18 Լ Թող պապանձին նենդաւոր
չլինենք , որոնք « հպարտու-
թեամբ և նախատանօր ամբարտա-
ւանութիւն կը խօսին արարին
դէմ » :

19 Լ Որչափ մեծ է քու բարութիւն-
նդ , որ քեզմէ վախճողներուն հա-
մար պահեցիր , — քեզի յուսացող-
ներուն համար ըրիր , մարդոց որ-
դիներուն առջև :

20 Դ Զանոնք քու երեսիդ ծածկոյ-
թովդ պիտի ծածկեն մարդոց դա-
ւածանութիւններէն . Լ խորանի
մէջ պիտի ծածկեն զանոնք լեզու-
ներուն հակառակութենէն :

21 Օրհնալ ըլլայ Տէր , վասն զի
« իր ողորմութիւնը զարմանալի ը-
րաւ ինծի » պարսպաւոր քաղաքի
մէջ :

22 Լ Իմ շղթութեանս մէջ ըսի թէ՝
« Կտրուեցայ ես քու աչբերուդ առ-
ջէն . սակայն դուն իմ աղօթքիս
ձայնը լսեցիր » երբոր քեզի աղաղա-
կեցի :

23 Ե Տէր սիրեցէ՛ք՝ ով անոր բոլոր
սուրբերը . Լ — Է Տէր հաւատա-
ցեալները կը պահէ , ու ամբարտա-
ւանութիւն ընողներուն առատո-
րէն հատուցում կ'ընէ :

24 Ե Կտրի՛մ եղիք ու ձեր սիրտը
թող զօրանայ , դուք ամէնքդ՝ որ
Տէրովը կը յուսաք :

ՍԵՂՄ . ԼԵ

1 Երջանկութիւնը մեղքերուն թողութեանը
մէջ կը կայանայ : 3 Մեղաց խոտովաւորութիւ-
նը խղճմանը կը հանգեցնէր : 8 Աս-
տուծոյ խոտովաւորները ուրախութիւն կը
պատմանէն :

Դաւիթին * երգը :

1 Խորանի անոր՝ որուն « յանցանացը
թողութիւն եղաւ , — անոր
մեղքերը ծածկուեցան :

2 Երանի ան մարդուն՝ որ Տէրը
Բանօթեութիւն չսպեր անոր , ու
Ֆանօթ հոգիին մէջը նենդութիւն
չկայ :

3 Երբոր լուռ կեցայ՝ ոսկորներս մա-
լեցան իմ ամէն օր աղաղակելովս .

4 Վասն զի ջորէի ու զիշէր Դքու
ձեռքը իմ վրաս ծանրացաւ . իմ

Բ թու . Գ .

25-26 : Սաղ .

Գ . 6 : Կէ .

1 :

Դ Սաղ . ին .

2 :

Ե Սաղ . ճԺԷ .

17 :

Զ Սաղ . Ժբ .

3 :

Է ածադ . բ .

3 : Սաղ . Գ .

4 : Թու . Գ .

15 :

Ը Ես . կդ . 4 :

աԿոր . բ . 9 :

—

Դ Սաղ . ին .

5 : լբ . 7 :

Ը Թոր . Է . 21 :

—

— Սաղ . ԺԷ .

7 :

— ածադ .

Իդ . 26 :

Լ ածադ .

Իդ . 26 :

Սաղ . ճԺԳ .

11 :

Դ Ես . լբ . 11 :

12 : Ողբ . Գ .

54 : Թող .

բ . 4 :

Դ Սաղ . ԼԳ .

9 :

—

Ե Սաղ . ին .

14 :

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Ե Առակ. Իբ.
13: Ես. 46.
24: Դու.
Ժե. 13, 21.
Ես. 40: 5.
Ես. 9:

ԴԻԱ. Ժե. 6:
30: Ե. 34:

Ե Առակ. Ի. 9:
Իե. 5: Դս.
20: ԺԺԻ.
114:

Ե ԵԼ. Ժե. 1:
Դսու. Ե. 1:
ԲԻՊԱԿ. Իբ.
1:
* Ամ. Բե. Դ
պիտի խրա.
տեմ.:

Ե Առակ. Ի. 7:
3: Ես. 4: 7:
3:

Ժ ՏԵՆ 3 Գր.
Ե. 11:

Ե Առակ. Ժ. 9:
21: Զոռվ.
Բ. 9:

Ե Առակ. Լ. 7:
5: Զ. 12:
Առակ. Ժ. 9:
20: Երեմ.
Ժե. 7:

Ե Առակ. Կ. 7:
10: Կ. 3:

— Առակ. Լ. Բ.
11: Գ. 12:

Բ Առակ. Ժ. Ե.
1:

Ժ Առակ. Դ. Բ.
3: Զ. 9:

— Առակ. Դ. Բ.
1: Դ. 1: 1:
Ե. 9:

Զ. 1: Ե. 10:
3: Զ. 10:

Ժ Առակ. Ժ. Ե.
7: Ի. 7:

Դ Առակ. Ժ. Ե.
64:

Ե Դ. Ե. 6:
7: Երեմ. Բ.
3: Գ. 10:

Զ. 5:
Զ. Գր. Ի. Բ.
13:

Զ. Դ. Բ. 1:
Զ. Դ. Բ. 9:

Զ. Գր. Ի. Բ. 10:
Լ. 8:

Դ. Գր. Ի. Բ. Ե.
Դ. Ե. Ե. Ե.
Դ. Ե. Ե. Ե.

Թացութիւնս ամառուան չորութեան դարձաւ: (Սէլայ:)

5 Իմ մեղքս քեզի յայտնեցի, ու իմ անօրէնութիւնս չձածիցի. Էրսի թէ՛ Տէրոջը պիտի խոստովանիմ յանձնարեմքս. ու դուն թո՛ղ դուցիս իմ մեղքս անօրէնութիւնը: (Սէլայ:)

6 Ասոր համար ամէն աստուածապաշտ շաղօթք պիտի ընէ քեզի քու գոնուելու ժամանակը. յիշուաւ շատ ջուրերուն հեղեղներուն ատենը անոր պիտի չմտնան:

7 Ե դուն ես իմ ապաստանարանս. նեղութեանէն զիս պիտի պահես. դուն իս պիտի պատուես շաղատութեան երգերով: (Սէլայ:)

8 Քեզի պիտի սորվեցնեմ, ու երթալու ձամբադ պիտի ցուցնեմ քեզի. * խորհուրդ պիտի ընեմ քեզի համար. իմ աչքս քու վրադ պիտի ըլլայ:

9 Ե Զիք պէս — Զորիք պէս մի՛ ըլլաք, որ ժմար չունին, — իրենց սանձին ու պահուրդին դարդովը կապելու է, որ քեզի չմտնան:

10 Ե մարդերին տանջանքները շատ պիտի ըլլան. սակայն Ե Տէրոջը յուսացողներ չորս կողմը ողորմութիւնը պիտի պատէ:

11 Ե ո՞վ արդարներ՝ Տէրոջմով ուրախ եղիք ու ցնծացէք. ցնծութեամբ երգեցէք դուք ամենքդ՝ որ սրտով ուղիղ էք:

ԱՆՂԱՊ. ԼԳ

1 Աստուած զգովարանութեան արժանի է իր բարութեանը համար, 6 իր կարողութեանը համար, 12 և իր նախախնամութեանը համար: 20 Պիտիք Ե որ մեր վստահութիւնը Աստուծոյ վրայ դնենք:

1 — Ո՞վ արդարներ Տէրոջմով ցնծացէք. ուղիղներուն կը վայելէ Բօրհնութիւն եւ Իգիտ:

2 Գովեցէք Տէրը քնարով, քտասը լար ունեցող տաւիղով սաղմնս երգեցէք անոր:

3 Ե նոր երգ մը երգեցէք անոր. վարպետութեամբ — Երգչի երգը զարկէք ցնծութեան խայտով:

4 Վասն զի Տէրոջը խօսքը շիտակ է. ու անոր բոլոր դորձերը ճշմարտութեամբ են:

5 Ե նիկայ արդարութիւնը ու իշխանութիւնը կը սիրէ. Ե Տէրոջը ուղորմութեանովը երկիրը լեցուն է:

6 Ե Տէրոջը խօսքովը երկիրը ստեղծուեցաւ, ու Էր բերին հողիովը Բանոր բոլոր զօրքը:

7 Ժճովուն ջուրերը Դէզի մը պէս՝ կը ժողլէ, անդունդները շտամբաններուն մէջ կը դնէ:

8 Բոլոր երկիրը թող Տէրոջման

վախնայ, — անկէ դողան աշխարհի բոլոր բնակիչները:

9 Վասն զի նանիկայ ըսաւ, ու ետ դաւ. ինքը հրամայեց, ու հաստատուեցաւ:

10 Ե Տէրը կը ցրուէ հեթանոսաց խորհուրդները. փութը կը հանէ ժողովրդաց դիտաւարութիւնները:

11 Ե Տէրոջը խորհուրդը յաւիտեան կը մնայ, — անոր սրտին դիտաւարութիւնները՝ ազդէ մինչև ազդ:

12 Ժերանին ան ազգին՝ որուն Աստուածը Տէրն է. — ան ժողովուրդին՝ որ Ե իրեն ժառանգութեան համար ընտրեց,

13 Ե Տէրը երկինքէն կը նայի, բոլոր մարդոց որդիները կը տեսնէ.

14 Իր բնակութեանը տեղէն՝ աշխարհի բոլոր բնակիչները կը դիտուէ:

15 Անոնց սիրտերը հաւասարապէս ինքը ստեղծեց. 3 անոնց բոլոր ըրածները կ'իմանայ:

16 Նախաւոր մը զօրքի շատութիւնով չաղատիր. ոչ ալ զօրաւոր մարդ մը ուժի շատութիւնով կը փրկուի:

17 Ե Զին՝ աղատութեան համար պարագլ բան է, ու իր ուժին չաւտութիւնովը չընար աղատել:

18 Ե նա Տէրոջը աչքը յիմէ վախճողներուն, — իր ողորմութեանը յուսացողներուն վրայ է,

19 Անոնց անձը մահուանէ փրկելու. ու նսով ժամանակ դանոնք ապրեցնելու համար:

20 Ե ներքին Տէրոջը կը սպասէ. մեր օգնութիւնը ու մեր վահանը անիկայ է:

21 Վասն զի Ե մեր սիրտերը անով կ'ուրախանան. ինչու որ անոր սուրբ անուանը յուսացանք:

22 Ո՞վ Տէր՝ քու ողորմութիւնդ մեր վրայ ըլլայ, ինչպէս որ քեզի կը յուսանք:

ԱՆՂԱՊ. ԼԴ

1 Դասիք զԱստուծոյ կը զգովարանեմ, որ փորձառութեամբ ուրիշներ ալ կը յորդորէ նոյն բան ընելու: 8 Աստուծոյ յուսացողին երջանկութիւնը: 11 Աստուծոյ վախճալու յորդորման մը: 15 Երգարներուն արտօնութիւնները:

Աստուծոյ Դասիքի. ան ատենը՝ որ Ե Երմիայի ատ ջին յիմար ձեռացաւ. ան ալ զուրա ըրաւ զանիկայ, որ դնաց:

1 — Վէն ժամանակ Տէրը պիտի օրհնեմ. անոր զովութիւնը միշտ իմ բերանս պիտի ըլլայ:

2 Իմ անձս Ե Տէրոջմով պիտի պարծիս. քիտանքները պիտի լսեն և ուրախ ըլլան:

Ե Դ. Ե. 3:
Առակ. Զ. Ե. 5:
Ե Դ. Բ. 10:
ԺԺ. 3:

Ե Գր. Ի. Բ. 13:
Առակ. ԺԺ. 21:
Ես. Ի. 10:
Զ. Առակ. Կ. 4:
Զ. Ի. 15:
Ե Ե. ԺԺ. 5:
Բ. Գր. Ե. 6:

Զ. Դ. Ժ. 4:
Զ. Գր. Ի. Բ. 24:
Առակ. Ժ. 4:
Զ. Ե. Ժ. 2:
Առակ. Ժ. 3:

Զ. Գր. Լ. Բ. 21:
Ե. 19:
Ե Առակ. Ե. 6:

Զ. Առակ. Ի. 7:
Զ. Ե. 10:
Առակ. Ի. 31:
Զ. Գր. Լ. Բ. 7:
Ե. Ե. 17:
Ե. 15: Ե. Ե. 12:

Ե Առակ. Զ. Ե. 11:
Զ. Գր. Ե. 20:
Առակ. Ե. 19:
Ե Առակ. Կ. Բ. 1: 5:
Ե. 6:
Ե Առակ. Զ. Ե. 9: 10: 11:

Ե Առակ. Ժ. Ե. 5:
Զ. Ե. Զ. Ե. 7:
Զ. Ե. Զ. Ե. 22:

Զ. Ե. Ե. Ե. 10:
Ե. Ե. Ե. 20:
Ե. Ե. Ե. 15:
Ե. Ե. Ե. 3:
Ե. Ե. 12:

Զ. Ե. Ե. Ե. 24:
Ե. Ե. Ե. 31:
Ե. Ե. Ե. 17:
Զ. Ե. Ե. Ե. 74:
Ե. Ե. Ե. 7:

1 Սաղ. Իբ. 2:
2 Սաղ. Իբ. 25: 31: Ժա. 9: 10: Ժա. 1:
3 Սաղ. Ժդ. 4: Իբ. 2: 10: 16:
4 Սաղ. ԿԺ. 4: ԺԺ. 3: ԺԺ. 161: Ողբ. 4: 52: Թոմ. Ժ. 25:
5 Թոր. Ժ. 12: Առակ. 2: 13: Ժ. 10:
6 Սաղ. Իբ. 13:
7 Սաղ. Ի. 15: Ժդ. 7: 5: 8:
8 Եւ. 4: 7: Գոր. Է. 34:
9 Սաղ. Իբ. 1: Ժգ. 1:
10 Սաղ. Ժ. 1: Իբ. 11: 19: Ժ. 21: 5: 12:
11 Սաղ. Խդ. 23: Ժ. 2:
12 ԲԺԽ. Կ. 6:
13 Սաղ. Իգ. 1:
14 Զժ. 19:
15 Սաղ. ԻԷ. 12: 5: 3: ԶԽ. 8:
16 Ողբ. Բ. 10:
17 Զժ. 4:
18 Սաղ. Ի. 14:
19 Սաղ. ԼԶ. 16:
20 Սաղ. ԶԺ. 29: ԶԲ. 18:
21 Զոով. Ժ. 15: Կ. 26:
22 Սաղ. 5:
23 Սաղ. ԶԲ. 4:
24 Սաղ. Ժ. 15: Կ. 24:
25 Զա. 24:
26 Զա. 24:
27 Զա. 24:
28 Զա. 24:
29 Զա. 24:
30 Զա. 24:
31 Զա. 24:
32 Զա. 24:
33 Զա. 24:
34 Զա. 24:
35 Զա. 24:
36 Զա. 24:
37 Զա. 24:
38 Զա. 24:
39 Զա. 24:
40 Զա. 24:

1 Սաղ. Իբ. 2:
2 Սաղ. Իբ. 25: 31: Ժա. 9: 10: Ժա. 1:
3 Սաղ. Ժդ. 4: Իբ. 2: 10: 16:
4 Սաղ. ԿԺ. 4: ԺԺ. 3: ԺԺ. 161: Ողբ. 4: 52: Թոմ. Ժ. 25:
5 Թոր. Ժ. 12: Առակ. 2: 13: Ժ. 10:
6 Սաղ. Իբ. 13:
7 Սաղ. Ի. 15: Ժդ. 7: 5: 8:
8 Եւ. 4: 7: Գոր. Է. 34:
9 Սաղ. Իբ. 1: Ժգ. 1:
10 Սաղ. Ժ. 1: Իբ. 11: 19: Ժ. 21: 5: 12:
11 Սաղ. Խդ. 23: Ժ. 2:
12 ԲԺԽ. Կ. 6:
13 Սաղ. Իգ. 1:
14 Զժ. 19:
15 Սաղ. ԻԷ. 12: 5: 3: ԶԽ. 8:
16 Ողբ. Բ. 10:
17 Զժ. 4:
18 Սաղ. Ի. 14:
19 Սաղ. ԼԶ. 16:
20 Սաղ. ԶԺ. 29: ԶԲ. 18:
21 Զոով. Ժ. 15: Կ. 26:
22 Սաղ. 5:
23 Սաղ. ԶԲ. 4:
24 Սաղ. Ժ. 15: Կ. 24:
25 Զա. 24:
26 Զա. 24:
27 Զա. 24:
28 Զա. 24:
29 Զա. 24:
30 Զա. 24:
31 Զա. 24:
32 Զա. 24:
33 Զա. 24:
34 Զա. 24:
35 Զա. 24:
36 Զա. 24:
37 Զա. 24:
38 Զա. 24:
39 Զա. 24:
40 Զա. 24:

4 Իբ. անկողինին մէջ անօրէնութիւն կը մտածէ, — կը կենայ շահանկ ծամբու մէջ՝ որ աղէկ չէ, և չարէն չզոյգիր:
5 Ով Տէր՝ քու ողորմութիւնդ մինչեւ երկինքը կը հասնէ, — քու ճշմարտութիւնդ մինչեւ ամպերը:
6 Քու արդարութիւնդ հզօր լեռներու պէս է. քու շիրաւունքդ մեծ անդունդ մըն է. Բմարդիկը ու անասունները դուն կ'ապրեցընես, ով Տէր:
7 Ով Աստուած՝ Ժիւնը գերազանց է քու գթութիւնդ, որ մարդոց որդիքը քու թեւերուդ հովանաւորութեանը կ'ապաւինին:
8 Անոնք քու տանդ պարարտութենէն պիտի կշտանան. ու քու հաճութիւններուդ քեզ տէն պիտի խմցընես անոնց:
9 Ինչու որ կենաց աղբիւրը քու քովն է. քու լուսով լոյս պիտի տեսնենք:
10 Քու գթութիւնդ քեզ ճանչցողներուն շարունակէ, ու քու արդարութիւնդ շարունակէ ուղիղնէն:
11 Ամբարտաւանութեան ոտքը թող իմ վրաս չգայ, ու չարերուն ձեռքը զիս չարծէ:
12 Հոն ինկան անօրէնութիւն գործողները. գետինը զարնուեցան ու ճլրցան վեր ելլել:
Ս Ա Ղ Մ - Լ Է
1-40 Դաւթի բարեպաշտ ու չար մարդոց տարբեր իմաստները ստորագրելով՝ համբերելու Աստուծոյ ապաւինելու կը համոզէ մարդիկը:
Սաղմոս Դաւթի:
1-Չարերուն համար մի՛ նեղանար, անօրէնութիւն գործողներուն մի՛ նախանձիր:
2 Վասն զի անոնք Բխտի պէս չուտով պիտի կտրուին, ու կանանչ խոտի պէս պիտի չորանան:
3 Տէրովն յուսա ու բարութիւն լռէ, Երկրի վրայ բնակէ ու ճշմարտութեան մէջ արածուէ:
4 Ու քեզ Տէրովնով ուրախացիր. և անկիպ կու տայ քեզի քու սրտիդ խնդրումներդ:
5 Եւ Տէրովն յանձնէ քու ծամբադ, ու անոր յուսայ, և անկիպ պիտի կատարէ:
6 Իւ դուրս պիտի հանէ քու արդարութիւնդ լոյսի պէս, ու քու իրաւունքդ կէս օրուն պէս:
7 Եւ Տէրովն համբերէ՝ եւ անոր սպասէ. Եւ մի՛ նեղանար իր ծամբան յաջողութեամբ դացողին համար, — իսթեութիւն ընող մարդուն համար:
8 Դադարէ՛ բարկութենէն, ու

Եւ. Կ. 2: 16: ՄԺ. Բ. 1:
Զա. Կ. 2: 10: ԶԲ. 4:
Զոր. Ժ. 12: Սաղ. 5: 19: Զոով. Ժ. 33:
Զոր. Է. 20: Սաղ. ԶԲ. 9: 1: ՏԺ. Է. 10:
Սաղ. Լ. 19:
Զոով. Բ. 12: Սաղ. Ժ. 8: 1: Զա. 4:
Սաղ. Կ. 4:
Զաղ. Ժ. 11:
Զոր. Ժ. 17: Զաղ. Իբ. 1:
ԶԺ. Բ. 13: ԶԺ. Գ. 10: 14: Զաղ. Բ. 9:
ԶԺ. Իբ. 16:
Սաղ. Է. 10: Զ. 15: Զ. 11:
Սաղ. Կ. 5:
Զա. Զ. 7:
Սաղ. Զ. 3: Առակ. Դ. 17: Զ. 1: 19:
Զաղ. Զ. 5: 6:
Զ. Զ. 14:
Սաղ. Զ. 22: Առակ. Զ. 25: Զաղ. Զ. 22: Կ. 26:
Զոր. Ժ. 17: ՄԺ. Է. 9:
Սաղ. Կ. 1:
Զ. Զ. 15:
Ողբ. Է. 26:
Զժ. 1: 8:
ԶԺ. Զ. 1:
Զ. 1:

սրբողորմութիւնը ըրէ՝ Բ. մի ննդանար, որ չարութիւն ընէս :

9 Ժ վասն զի արքայործները պիտի կորսուին, սակայն Տերօրը համբերողները էերկիրը պիտի ժառանգեն :

10 Վասն զի Երից ժամանակէ ետեւ ամբարիշտը պիտի չըլլայ, Է. և անոր տեղը պիտի փնտռեն, ու ինքը պիտի չգտնուի :

11 Սակայն Ժ ճշգրէրը պիտի ժառանգեն երկիրը, ու խաղաղութեան առատութիւնովը ուրախ պիտի ըլլան :

12 Մեղաւորը արդարեւ դէմ չար կը խորհի, Է. ու անոր վրայ ահաւանքը կը կծորցնէ :

13 Ե՛րբ ծաղր պիտի ընէ զանիկայ, վասն զի անոր օրը հասնելու վրայ կը տեսնէ :

14 Մեղաւորները թուր քաշէցին, ու աղեղնիկ լարեցին, աղքատը ու տնանիկ վար ձգելու համար, "չիտակ ծամբու մէջ քաղողները" ըստ պանծնելու համար :

15 Մանկայ թուրը իրենց սիրտը պիտի մտնէ, ու անոնց աղեղները պիտի կտորտին :

16 Երգարեւն քիչ բանը շատ ամբարիշտներու առատ ստացուածքէն աղէկ է :

17 Ինչու որ Ժ ամբարիշտներուն բազուկները պիտի կտորտուին. բայց արքայաներուն ապաւենը Տէրն է :

18 Երգարներուն օրը դիտէ Տէրը. Է. և անոնց ժառանգութիւնը յաւիտենական պիտի ըլլայ :

19 Փորձանքի ժամանակ պիտի չամրչնան, ու լսովի օրերը պիտի կտատեն :

20 Բայց ամբարիշտները պիտի կորսուին, ու Տէրօրը թշնամիները խաղաղութիւններու ծարպին՝ պէս պիտի սպառին, "մուխի պէս պիտի սպառին" :

21 Երբարիշտը փոխ կ'առնէ ու չվրձարէր. սակայն շարքաբը կ'ողորմի ու կու տայ :

22 Դ ինչու որ անոր օրձածները պիտի ժառանգեն երկիրը. բայց անկէ անխնայները Երկրի կորսուին :

23 Բայց մարդուն քայլերը Տէրօրը մէկ կը հաստատուին, ու Անիկայ անոր ծամբուն կը հաւնի :

24 Թե՛ւ իշխայ, պիտի չկործանի. վասն զի Տէրը անոր ձեռքը կը բռնէ :

25 Տղայ էի ու ծերացայ. բայց արգարք անտես եղած տեսայ, կամ անոր գաւաթը չհաց չստացայ :

26 Եւ մէն օր կ'ողորմի ու փոխ կու տայ. Է. և անոր սերունդը օրձուած է :

27 Եւ արութիւնն էտ կեցիր ու բա-

28 Ինչու որ Տէրը Երկրի սերէ իրաւունքը, Է. իր սուրբերը երեսէ չձգէր. յաւիտեն կը պահուին անոնք. "բայց ամբարիշտներուն սերունդը պիտի կորսուի" :

29 Երգարները պիտի ժառանգեն երկիրը, ու յաւիտեն անոր վրայ պիտի բնակին :

30 Երգարին բերանը իմաստութիւն կը խօսի, ու անոր լեզուն իրաւունք կը զրուցէ :

31 Երբ Աստուծոյն օրէնքը իր սրտին մէջն է, Է. և անոր քայլերը պիտի չըսաճին :

32 Մեղաւորը քարդարը կը դիտէ, Է. զանիկայ մեղքներու ետեւ կ'իշխայ :

33 Տէրը անոր ձեռքը պիտի չձգէ տանիկայ, Է. և անոր Բարատաստանը անսնուած առէնը պիտի չհատապարտէ զանիկայ :

34 Ե՛րբ Տէրօրը համբերէ՝ ու անոր ծամբան պահէ, Է. և անիկայ քեզ կը բարձրացնէ որ երկիրը ժառանգես. Եւ ամբարիշտներուն սատակումը պիտի տեսնես :

35 Եւ ամբարիշտը զօրացած տեսայ, ու իր տեղը կեցող կանանչ ծառի մը պէս տարածուած :

36 Երգար Դան անցաւ, ու ահա չար. Է. զանիկայ փնտռեցի, բայց չգտնուցաւ :

37 Երգարը նկատէ՝ ու ուղեղին նաւթէ. վասն զի Է. մարդուն վախճանը իրազարութիւն է :

38 Եւսկ անօրէնները մէկտեղ պիտի կորսուին. ամբարիշտներուն վախճանը կորուստ պիտի ըլլայ :

39 Բայց արգարներուն փրկութիւնը Տէրօրը մէկ է, Է. ինչու թեան ժամանակ իշխանաց ապաւենն է :

40 Ու Է՛րբ պիտի օգնէ անոնց, Է. պիտի ազատէ զանոնք. ամբարիշտներէն պիտի ազատէ, ու պիտի փրկէ զանոնք, Է. վասն զի անոր կը յուսան :

Է Եզր . Թ .
6 : Սաղ . Խ .
12 :
Մատ . Ժա .
23 :
* Եբ . Խն .
*
Է Սաղ . Լ .
14 :
Յոր . Լ . 28 :
Սաղ . Խր .
9 : Խգ . 2 :
Յոր . Է . 5 :
Հոր . 3 :

Է Յոր . Գ . 24 :
Սաղ . Խր .
1 : Ես . ԺԺ .
11 :

Է Սաղ . Գ . 7 :
Հր . 9 :

Է Սաղ . Լա .
11 :
Յր . Ժ . 31 :
32 :

Է Ղա . Խգ .
49 :
Հր . Թաղ .
Ժ . 1 : 2 :
3 :
Յր . Թաղ .
Ժ . 7 : 8 :
20 :
Մաղ . Լ .
ՏԵ . Բ
Թաղ . Ժգ .
10 :
Մաղ . ԼԺ .
2 : 9 :
Յր . Թաղ .
Ժգ . 12 :
Մաղ . ԼԺ .
7 :
Մաղ . Ժգ .
4 :
Մաղ . ԼԺ .
35 :
Մաղ . Լ .
26 :

Մաղ . Լ . 5 :
Սաղ . Խր .
13 :
Մաղ . Ժ .
9 : 10 :
Մաղ . Լ .
19 :
Մաղ . Լ .
12 :
ՏԵ . Բ
Պաղ . Գ . 13 :
Յոր . Գ .
12 :
Մաղ . Լ .
22 :
Մաղ . Խ .
1 : Կր . 2 : 6 :
Ե . Ժ . 2 :

- 4 Ինչու որ Էանօրէնութիւններս զիսէս վեր բարձրացան . ծանր բեռի պէս ո՛ր իմ վրաս՝ ծանրացած են :
- 5 Վէրբերս հոտեցան -- փտեցան իմ յիմարութեանս պատճառովը :
- 6 Ղուստոսացայ -- Ե խիստ ցածրացայ . Ըամէն օր տրտում կը պտըտիմ .
- 7 Վասն զի աղիքներս Բէրմուծիւնով լեցուեցաւ , ու ծմարմնոյս մէջ առողջութիւն չկայ :
- 8 Տկարացայ ու խիստ ձնուեցայ . Էսրտիս հեծութիւնէն մոռնեցի :
- 9 Ո՛վ Տէր՝ իմ ամէն բաղձանքս բու առջիկ է , ու իմ հեծութիւնս քեզմէ չմածկուեցաւ :
- 10 Սիրտս կը բաբախէ , դժս գիտ թող տուաւ , ու Է իմ աչքերուս լոյսը՝ ան ալ իմ հետս չէ :
- 11 Է Սիրականներս ու բնիկներս ծիւղ չարաբանքէս հեռու կը կենան , աղականներս ալ չհեռու կը կենան :
- 12 Ու անձս փնտռողները հինքի որոգայթ կը լարեն , ու ինծի չարիք ուզողները ծանօթեցութիւն կը խօսին , և ամէն օր Ղնեցութիւն կը մոռածեն :
- 13 Սակայն Տես խուլի պէս չեմ լսեր , Ե ու բերանը չբացող համրի մը պէս եմ :
- 14 Եւ ես առաջ մարդու մը պէս եմ՝ որ չլսեր , ու հակառակ խօսք չկայ իր բերանը :
- 15 Վասն զի ո՛վ Տէր՝ Եես քեզի կը յուսաւ , դուռն պիտի պատասխանես՝ ո՛վ իմ Տէր Աստուածս :
- 16 Ինչու որ ըսի . Ե թող չխնդան իմ վրաս . Ղոտրիս սահած ժամանակը՝ ինծի դէմ վերնէ՛ք կը մեծցընեն :
- 17 Վասն զի ես կաղ ըլլալու պատրաստ եմ , ու իմ ցաւս ամէն առնէն առջիս է :
- 18 Ինչու որ Ղանօրէնութիւնս պիտի պատմեմ , -- Ղմաղիս համար հոգ պիտի բնեմ :
- 19 Բայց թշնամիներս ողջ են , ու ժողովան . Է զիս զուր տեղը ատողները շատցան .
- 20 Ու -- աղեկութեան փոխարէն գէշութիւն բնողները ինծի դէմ կը կենան , Վասն զի ես աղեկութեան ետեւէ կ'երթամ :
- 21 Իս մի՛ թողոր՝ ո՛վ Տէր , ո՛վ իմ Աստուածս՝ Է ինծմէ մի՛ հեռանար :
- 22 Ինծի օգնութիւն բնելու արտօնքի ո՛վ Տէր՝ Ե իմ փրկութիւնս :

ՍԵՂՄ . ԼԺ

- 1 Դաւիթի զգուշութիւնը իր խորհուրդներուն վրայով : 4 Կենաց կարծութեանը և ունայ-

նութեանը վրայ եղած խորհրդածութիւնը . 7 Աստուծոյ դատաստաններուն երկրորդ . 10 ու աղօթքը՝ անհամբերութեան անմէր էն :

Գլխաւոր երգեցողին , -- Դիւթիւնին . Սաղմնս Դաւթի :

- 1 Ըսի թէ՛ Է ճամբաներուս զգուշութիւն բնեմ , որ լեզուովս մեղք չգործեմ . Է բերանս անձնով պահեմ՝ Ե ամբարիշտը իմ առջիս եղած առնէր :
- 2 Ե Մունճ եղայ լուծութիւնով , աղեկութեան վրայով -- Լ լուցի , ու ցաւս շարժեցաւ :
- 3 Սիրտս բորբոքեցաւ . ներսի դիս , Է շերմութեանս մէջ Ղկրակ վառեցաւ . առաջիկ լեզուովս խօսեցայ :
- 4 Է Յուցողը ինծի՝ ո՛վ Տէր , իմ վերջս , ու օրերուս չարի ուրախ է , Եր գիտեմ թէ ինչպէս անցաւ օրս եմ :
- 5 Մէն իմ օրերս թիգերու չափ դրբիր , ու Է իմ կեանքս ոչինչի պէս է բու առջիկ . Ե իրաւ ամէն մարդ թէն հաստատուած ըլլայ , Ե այլ բու լորովին ունայնութիւն է (Սէլա) :
- 6 Յիրաւի մարդը ծառուերի մը պէս կը պտըտի . արդարեւ փուճ տեղը անհանգիստ կ'ըլլայ . Է իր զիգէ , բայց չգիտեր թէ ո՛վ պիտի առնէ զանոնք :
- 7 Ու հիմա ինչ բանի սպասեմ՝ ո՛վ Տէր , Է իմ յոյսս քեզի է .
- 8 Փրկէ դիս իմ բոլոր յանցանքներս , իս Է յիմարներուն նախատիքը ըլլաւ՝ մի՛ դնէր :
- 9 Ե Մունճ եղայ ու բերանս չբացի , վասն զի Է դուռն բերի :
- 10 Հօրս հարուածիկ հեռացողը ինծմէ . ձեռքիդ զարնելովը ես կորսուեցայ :
- 11 Անօրէնութեան համար յանդիմանութիւններով կը իրատես մարդը . Ե յեցի մը պէս կը հալեցընես անոր ցանկալի բաները . Է իրաւ ամէն մարդ ունայնութիւն է (Սէլա) :
- 12 Ո՛վ Տէր լսէ իմ աղօթքս , ու առնիմ Ղիր աղաղակիս . արցունքներուս մի՛ լուր . Է ինչու որ բու առջիկ պանդուխտ մի՛ն եմ ես , հիւր մը՝ Ե իմ բոլոր նախնիներուս պէս :
- 13 Ե թողյալութիւնս ըրէ ինծի որ զուարթանամ . քանի որ չեմ գացեր առաջիկ՝ որ ալ պիտի չգտնուիմ :

ՍԵՂՄ . Խ

- 1 Աստուծոյ սպասիւնելուն օգուտը : 6 Հնազանդութիւնը խիստ բնողներին զոհ է : 11 Դաւիթի իր նեղութիւններուն զգացումով առնի . շրմուսանդութեամբ կ'աղօթէ :

Գլխաւոր երգեցողին . Սաղմնս Դաւթի :

== ՄԵ . Ժգ .
41 : Խ . 1 :
Սաղ . Կր . 4 :
ՏԵ . Խն . ԺԺ .
Նապիւրեբ
Բ Գ Թաղ .
Բ . 4 : Գ
Թաղ . Ժ .
31 :
Գ Սաղ . ՏԽա .
3 : Ես . Գ .
2 :
Դ Սաղ . Գ . 5 :
Դ Սաղ . ԼԷ .
13 :
Դ Սաղ . ՄԵ .
ստեան
Խն .
ՂԵրմ . Խ . 9 :
Է Սաղ . Գ . 12 :
ՏԺԺ . 84 :
Է Սաղ . Գ . 4 :
Է Հոր . 11 :
Սաղ . Կր . 9 :
ՏԺԺ . 4 :
Է Սաղ . Կ .
31 : Ես . Գ .
14 :
Է Յոր . Խ .
17 : Ժաղ .
Բ . 18 : 21 :
26 : Ե . 14 :
Գ . Ժ . Ժ .
20 : 21 :
Է Սաղ . ԼԷ .
15 :
Է Սաղ . Խգ .
13 : ՏԺ . 4 :
Է Ղա . Ժ . 3 :
Յոր . Խ . 4 :
5 : Սաղ . ԼԷ .
13 :
Է Թաղ . Ժգ .
10 : Յոր .
Բ . 10 :
Է Յոր . Ժ .
84 : Ժգ . 21 :
Է Յոր . Գ . 19 :
Ժգ . 28 : Ես .
Ժ . 9 : Ով .
Ե . 12 :
Է Հոր . 5 :
Է Ղա . Խ .
23 : Սաղ .
Խ . 15 :
Սաղ . ՏԺԺ .
19 : Է Սաղ .
Ե . 6 : Եր .
Ժա . 13 : ա
Պաղ . ա .
17 : Բ . 11 :
Է ՏԺ . Խ . 9 :
Է Յոր . Ժ . 20 :
21 : Ժգ . 5 :
Է Յոր . Ժգ .
10 : 11 : 12 :

— Սաղ. Իէ. 14: Է. 7:

Բ Սաղ. ԿԹ. 2: 14:

Զ Սաղ. Իէ. 5:

Դ Սաղ. ԼԵ. 23:

Ե Սաղ. ԼԳ. 3:

Զ Սաղ. ԺԲ. 6:

Է Սաղ. ԼԳ. 5: Երբմ. Ժէ. 7:

Ը Սաղ. Զա. 3: 7: 11:

Թ ԵԼ. ԺԵ. 11: 3ԳԲ. Ե. 9: Թ. 10: Սաղ. Զա. 15:

ՊԲ. 5: ԵԼԹ. 6: 17:

Ի Ես. ԺԵ. 8:

Կ Թաթ. ԺԵ. 22:

Սաղ. Ժ. 8: Ժա. 16:

Ես. ա. 11: ԿԷ. 3: ՈԼԵ. Գ. 6: Սաղ. Թ. 13: ԺԲ. 7: Երբ. Ժ. 5:

Լ Ղու. ԻԴ. 44:

Խ Սաղ. ԺԺԹ. 16: 24: 47: 92: 3Ծ. Գ. 84: ԶԲ. Բ. 22:

Ծ Սաղ. ԼԵ. 31: Երբմ. Լա. 33: Բ. Կոր. Գ. 3:

Կ Սաղ. ԻԴ. 22: 25: ԼԵ. 15:

Ը Սաղ. ԺԺԹ. 13:

Զ Սաղ. ԺԺԹ. 2:

Դ Գոր. Ի. 20: 27:

Ե Սաղ. ԽԳ. 3: ԺԵ. 3: Կա. 7:

Զ Սաղ. ԼԵ. 4:

Ը Սաղ. ԶԳ. 26:

Կ Սաղ. Զ. 1: 6:

Լ Սաղ. ԼԵ. 4: 25: Զ. 2: 3: Զա. 13:

— Սաղ. Զ. 3:

— Սաղ. ԻԴ. 13:

— Սաղ. ԻԴ. 13:

— Սաղ. ԻԴ. 13:

— Սաղ. ԻԴ. 13:

— Սաղ. ԻԴ. 13:

1 Սպասելով սպասեցի Տերօրը, ու ծնեցաւ ինծի, ու լսեց իմ աղաղակս.

2 Եւ զիս կորստեան փոսէն՝ Բորդմայից կաւէն Հանեց, ու հոտերես վէմի վրայ ամուրցուց, — Ե. քալումաճքս հաստատեց.

3 Ու բերանս դուռ էմէկ նոր երգ մը՝ մեր Աստուծոյն դուռն թիւնը: ԴՆատերը պիտի տեսնեն ու պիտի վախնան, ու Տերօրը պիտի յուսան:

4 Երանի՛ ան մարդուն՝ որ իր յոյժ Տերօրը վրայ կը դնէ, ու Էնայիքի հպարտներուն, ու ստուլթեան դարձողներուն:

5 ԲՆատ է՝ սքանչելիքներդ որ դուն բերել ես՝ ով իմ Տէր Աստուածս, թու մեր վրայ ունեցած խորհուրդներդ մէկը չընար կարգաւ պատմել քու առջիկ. պիտի պատմէի ու խօսէի, Բայց համարանքէն աւելի շատ է:

6 Եւ Ձոհի՛ ու ընծայի՛ Հասնեցար. հապա իմ ականջներս բացիր. ողջնակեղ ու մեղքի պատարագ չպահանջեցիր:

7 Ըն՝ ժամանակը ըսի թէ՝ Ահա կու դամ ես. զիրքի տոմսի մէջ Լինծի համար գրուած է:

8 Ով իմ Աստուածս՝ Եքու կամբդ կատարելու փափաքեցայ, ու քու օրէնքդ իմ ներսի դիս է:

9 Եւրդարութիւն բարոգեցի շատուր ժողովքի մէջ. ահա հորթութունքներս չարգիլեցի. ով Տէր՝ ձգուս պիտես:

10 Եւստիս մէջ դադտուկ չպահեցի քու արդարութիւնդ. հաւատարմութիւնդ ու փրկութիւնդ պատմեցի. քու ողորմութիւնդ ու ճշմարտութիւնդ շատուր ժողովքէն չծածկեցի:

11 Դուն՝ ով Տէր, քու գթութիւնդ ետ մի՛ պահէր ինծիմ. քու ողորմութիւնդ ու ճշմարտութիւնդ ամէն ժամանակ պաշտպանէ զիս:

12 Վասն զի անթիւ չարիքներ իս պատեցին. Ժանօրէնութիւններս ինծի հասան, ու ես չեմ կրնար տեսնել. զիտուս մազէն շատ են. ու Ժսիրտս իս թողուց:

13 Ով Տէր՝ իս փրկելու կամք բեր. ով Տէր՝ ինծի օգնելու արտոյցիր:

14 Եւթող պաշխան. ու մէկտեղ խայտառակ ըլլան իմ անձս փնտռողներ անիկայ կորսնցներուն համար. ետ դառնան ու ամօթով ըլլան ինծի չարութիւն ուզողները:

15 Թող՝ *ամենալով Կործանին անոնք որ ինծի վաշ վաշ կ'ըսեն:

16 ԴԵՄէն քեզ փնտռողները քեզմով թող ցնծան ու ուրախանան. քու փրկութիւնդ սիրողները Էս. մէն ժամանակ թող ըսեն. Տէրը մեծանայ:

17 Բայց իս աղբատ ու տնանկ եմ. — Եւ Տէրը հոգ կը տանի ինծի. իմ օգնականս ու փրկիչս դուն ես. ով իմ Աստուածս՝ մի՛ ուշանար:

ՍԵՂՄ. ԽԷ

1 Աստուած աղբատին հոգ կը տանի: 4 Դաւթի իր թշնամիներուն նեղութեանը համար կը գանգատի: 10 Օգնութեան համար Աստուծոյ կը դիմէ:

Գլխաւոր երգեցողիք. Սաղմոս Դաւթի:

1 Երանի՛ անոր՝ որ աղբատին հոգ կը տանի. նեղութեան օրը Տէրը պիտի փրկէ զանիկայ:

2 Տէրը պիտի պահէ ու ապրեցնէ զանիկայ. երանելի պիտի ըլլայ երկրի վրայ. Բու թշնամիներուն կամայը պիտի չմտնեն զանիկայ:

3 Տէրը անոր ոյժ պիտի տայ տըկարութեան անկողինին մէջը. անոր ամէն անկողինը պիտի դարձնեն անոր հիւանդութեան աւտեր:

4 Ես ըսի. Ով Տէր՝ ողորմէ՛ ինծի, հրժեշտ իմ անձս, ինչու որ ես քեզի դեմ մեղանայեցի:

5 Թշնամիներս գէշ կը խօսին իմ վրայովս, Եւ իմ նեղութեանս մեռնի՛ ու անունը կորսուի:

6 Թէ որ Բէ՛լ Ինչ՝ զաւու ըլլայ տեսնելու համար, Դուն թշնամիներս կը խօսի. իր սիրտը անօրէնութիւն կը ժողովէ իրեն համար, որ դուրս ելլելով դուրսէ:

7 Ինծի դեմ մէկտեղ կը փոփսան ամէն իս ատողները. իմ վրայովս չարութիւն կը խորհին.

8 Վե՛տէ՛ իմ փրկեցաւ. ու հիմա որ պառկած է, ալ պիտի չլնէ:

9 Եւ ինչն անգամ իմ բարեկամս՝ որուն ապաւինել էի, Դիմ հացս ուտողը՝ ինծի դեմ կրունկ վերցուց:

10 Սակայն ով Տէր՝ դուն ողորմէ՛ ինծի ու կանգնեցուր զիս, ու ես փոխարէն տամ անոնց:

11 Եսկէ դիտեմ որ ինծի կը հաւնիս, որ թշնամիս իմ վրաս չպարծենար:

12 Եւ զիս իմ անմեղութեանս մէջ կը պահեն, ու յաւիտեան Եիս քու առջիկ կը կայնեցընեն:

13 Եւ Օրդեալ ըլլայ Իսրայէլին Տէր Աստուածը, յաւիտեան յաւիտենից. Ամէն ու ամէն:

Դ Սաղ. Զ. 4:

Ը Սաղ. ԼԵ. 27:

— Սաղ. Զ. 5:

— Երբմ. Ե. 7:

— Երբմ. Ե. 7:

— Երբմ. Ե. 7:

— Երբմ. Ե. 7:

— Երբմ. Ե. 7:

— Երբմ. Ե. 7:

Բ Սաղ. ԻԵ. 12:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

Զ Սաղ. Զ. 2: Երբմ. 3:

ճ ա Պետ . ք .
9 : 8 : Պա .
ա . 6 : Ե .
10 : Ի . 6 :
Մ ա ղ . ա .
11 :

— ա Մն . Ժ . Ե .
20 :
Մ ա ղ . կ ք .
7 : 8 : Պա .
2 : Ժ Բ ք . 5 :
Ժ Բ Օր . 7 :
Մ ա ղ .
ճ Խ Ե . 15 :

Մ ա ղ . զ ք .
3 : 4 : Ե .
ք Ե Ժ . Ե .
22 : Մ ա ղ .
Ե . 25 :

Ի Տ Ե Ե Բ . ք .
7 :
Մ ա ղ . ի ք .
1 : 8 : Ե Ե .
Ե . 14 :

Ի Բ Օր . Ի Ժ .
14 : Ե .
Ժ ք . 6 : Ե .
ք Ե Ժ . ի ք .
7 : 9 : Ո Վ Ե .
Ժ ա . 9 : 8 :
Վ Ե Լ . ք . 27 :

Ս Ի Բ . ք .
15 : Զ ա ք .
ք . 5 : 10 :
11 : ք . 3 :

Մ ա ղ . ք . 1 :
Ի Տ Ե Ե Բ . ք . 9 :
24 :

Ճ Զ Բ ք . 11 :
Ժ Ե Ե . Ժ ք .
9 : ք Մ Ե Ե .
Ժ ք . 12 :

Մ ա ղ . կ ք . 5 :
Լ Ե Ե . ք . 4 :
Ի Մ ա ղ . չ ք .
3 :

Ճ Ե Զ Ե Ժ . ի ք .
9 :
Ի Ե Ե . ք . 11 :
17 :

Ճ Զ Բ ք . 7 :
— Ե Ե . Ժ Ե .
12 :

16 Բու հայրերուդ տեղը որդիդդ պիտի ըլլան , բոլոր երկրին մէջ ճիշտանք պիտի ընեն անոնք :
17 Բու անունդ հռչակել պիտի տամ ազգէ մինչև ազգ . անոր համար ժողովուրդները քեզ պիտի գովեն յաւիտեանս յաւիտենից :

ՍԱՂԱՄ . Խ Զ

1 Եկեղեցիին Սատուծոյ վրայ ունեցած վատահոս թիւնը : 8 Զանկայ դիտելու համար յորդորանք մը :

Գլխաւոր երգեցողին . Կորիսի որդւոցը երգը — Ելամօթի վրայ :

1 Սատուած մեր Բապաւէնը ու զօրութիւնն է . քնեղութիւննէրուն մէջը խիստ օգնական կը զըտնուի :

2 Անոր համար պիտի չվախնաք , թէ Լ երկիրը փոխուի , ու լեռները ծովուն մէջտեղը գողցին .

3 Թիւէ Լ անոր ջուրները գողանս պղտորին , լեռները դողան անոր ուռնեայրովը : (Սէլայ :)

4 Ե Գետի վտակները պիտի ուրախացնեն Ղ Սատուծոյ քաղաքը , Բարձրելոյն սուրբ բնակարանները :

5 Սատուած է անոր մէջն է , անկիպ պիտի չտասանի . Սատուած անոր պիտի օգնէ առտուանց կանուխ :

6 Է Է Լ թանոնները կը խռովեն , թագաւորութիւնները կը շարժին . Բարձրելոյն իր ձայնը կու տայ , Բերկերը կը հայի :

7 Ժ Զօրաց Տէրը մեզի հետ է , Ե Լ կորին Սատուածը մեզի ապաւէնն է : (Սէլայ :)

8 Ե Լ Ե Լ ք — տեսէք Տէրովը գործերը , որ աւերումները ըրաւ երկրի մէջ :

9 Լ Պատերազմները կը դադարեցունէ մինչև երկրի ծայրը . Ե աղեղը կը կտրուէ , ու նիզակը կը ջարդէ , ծկառքերը կրակով կ'այրէ :

10 Հանդարտ կեցէք ու ճանչցէք որ Ես եմ Սատուած . հիշատակներուն մէջը Լ պիտի բարձրանամ , երկրի վրայ պիտի բարձրանամ :

11 Զօրաց Տէրը մեզի հետ է . Ե Լ կորին Սատուածը մեզի ապաւէնն է : (Սէլայ :)

ՍԱՂԱՄ . Խ Է

1—9 Աղբերուն յորդորանք մը , որ ուրախութեամբ Բերիտտի թագաւորութիւնը ընդունին :

Գլխաւոր երգեցողին . Կորիսի որդւոցը Սաղմուր :

1 Ծափ զարկէք ամեն ժողովուրդներ , ցնծութեան ձայնով Սատուծոյ աղաղակեցէք :

2 Վասն զի Տէրը՝ Բարձրեալ , Է Լ Սահրուէ . բոլոր երկրի վրայ Է մեծ թագաւոր է :

3 Ե Ժողովուրդները մեզի կը հաղանդեցնէ , ու ազգերը մեր ոտքերուն տակը :

4 Ընտրեց մեզի է մեր ժառանգութիւնը , Ե Լ կորին փառաւորութիւնը , որ ինքը սիրեց : (Սէլայ :)

5 Ղ Սատուած ցնծութիւնով վերելաւ , Տէրը փողի ձայնով :

6 Սաղմուր երգեցէք Սատուծոյ , սաղմուն երգեցէք . սաղմուն երգեցէք մեր թագաւորին . սաղմուն երգեցէք :

7 Ե Լ վասն զի բոլոր երկրի վրայ թագաւոր Սատուած է , Է երգ երգեցէք — Է :

8 Ե Լ Սատուած ազգերուն վրայ կը թագաւորէ , Սատուած կը նստի իր սուրբ աթոռին վրայ :

9 Ժողովուրդոց իշխանները ժողովուրդն Ե Լ Բարաճիմ Սատուծոյն ժողովուրդին հետ . Ե վասն զի երկրի ապարները Սատուծոյն են . ինքը խիստ բարձրացած է :

ՍԱՂԱՄ . Խ Ը

1—14 Եկեղեցիին վարդապետութիւնը ու արտոնութիւնները :

Կորիսի որդւոցը երգը — Սաղմուր :

1 Տէրը մեծ է ու խիստ օրհնեալ է — մեր Սատուծոյն քաղաքին մէջը Բիբի սուրբ լեռան վրայ :

2 Ե Գեղեցիկ բարձրութիւնով՝ Երդրի երկրի ուրախութիւնը , Ե հիւսիսային կողմերը կողով Սիօն լեռն է , Ղ մեծ թագաւորին քաղաքը :

3 Սատուած անոր պալատներուն մէջը ապաւէն գիտցուած է :

4 Վասն զի Ե Լ Ե Լ թագաւորները ժողովուրդն , — մէկտեղ անցան :

5 Անոնք տեսածնուն պէս՝ զարմացան . զարհուրեցան , — շուտով փախան :

6 Հոն Է դողումը բռնեց պանոնք , Ե — ցաւը՝ զաւակ ծնանողի ջուր պէս :

7 Ե Լ Երեւելան հովով Ե Լ Բարսիսի նաւերը կը խորտակեն :

8 Ինչպէս որ լսեցինք , անանկ ալ տեսանք Լ զօրութեանց Տէրովը քաղաքին մէջ , մեր Սատուծոյն քաղաքին մէջը . Սատուած է անկիպ պիտի հաստատէ յաւիտեան : (Սէլայ :)

9 ՈՎ Սատուած՝ ծրու ողորմութեանդ վրայ կը մտածենք քու տաճարիդ մէջը :

10 Բու գովութիւնը՝ ո՞վ Սատուած , Է բու անունդ պէս մինչև երկրին

Բ ք Օր . Է .
21 : Ն Ե Ե Ժ .
ա . 5 : Ս ա ղ .
չ ք . 12 :

Մ ա ղ . ա .
14 :
Մ ա ղ . Ժ ք .
47 :
Ե ա Պ Ե Ե . ա .
4 :

Ղ Ս ա ղ . կ ք .
24 , 25 :

Ե Զ ա ք . Ժ ք .
9 :

Ե ա Պ Ե Ժ ք .
15 : 16 :

Բ ա Մ Ե . Ժ ք .
31 : Ս ա ղ .
չ ք . 1 : ղ ք .
10 : ղ Ե . 1 :
ղ Թ . 1 :
Զ ա ղ . Ժ ք .
6 :

Ճ Զ ո Վ . ղ .
11 : 12 :
Մ ա ղ . ձ ք .
15 :

— Ս ա ղ . ի ք .
4 : Ե Ե . 3 :

Բ Ե Ե . ք . 2 :
3 : Մ Ի ք . ղ .
1 : Զ ա ք . Ե .
3 :

Ե Ս ա ղ . Ժ ք .
Ե Ե Լ . ք .
19 : Ո ղ ք . ք .
15 : Դ ա Ե . ք .
9 : Ժ ա . 16 :

Ե Ե Ե Ե Ժ ք . 6 :
Ե Ե Ե . Ժ ք . 13 :

Ղ Մ ա ղ . Ե .
35 :

Ե ք Թ ա ղ . ք .
6 : 14 : 16 :
15 : 19 :

Ե Ե Ե . Ժ ք . 15 :
Բ Ո Վ . Ժ ք .
13 :

Ճ Ե Ե Ե Ժ ք .
17 :

Ե Ե Ե Ե . ի ք .
25 : 26 :

Լ Զ Բ ք . 1 : 25 :

Ե Ե Ե . ք . 2 :
Մ Ի ք . ք . 1 :
Ճ Ս ա ղ . ի ք .
3 : Խ : 10 :

Բ ք Օր . Ի ք .
58 : Զ Ե Ե . Է :
9 : Ս ա ղ .
ճ Ժ ք . 3 :
Մ ա ղ . ա . 11
14 :

ծայրերն է . արդարութիւնով լե-
ցուն է քու աջ ձեռքը :

11 Սիօն լեռը թող ուրախանայ ,
« Յուդային աղջիկները թող
ցնծան քու գատաատաններով
համար :

12 Սիօնին չորս կողմը պտտեցէք ,
ու անոր բոլորտիքը շարուեցէք ,
« աշտարակները համրեցէք .

13 Ուշադրութեամբ դիտեցէք ա-
նոր պարիսպները . անոր պալատ-
ները զննեցէք , որ զալու աղբին
պատմէք :

14 Վասն զի աս Աստուածը մեր Աս-
տուածն է , յաւիտեանս յաւիտե-
անց . անիկայ պիտի առաջնորդէ
մեզ մինչև 'ի մահ :

ՍԱՂՄ . 108

1 Յորդորանք մը՝ որ մարդիկ իրենց յոյժը Աս-
տուծայ վրայ հաստատեն , և չէ թէ պիտրհա-
յին մեծութեան վրայ : 16 Աշխարհային յա-
ջողութիւններուն վրայ զարմանալ պետք չէ :

Դիւատար երգեցողին . Կորնի որ-
դւոցը Սաղմոսը :

1 | սեցէք արիկայ՝ ով բոլոր ազգեր ,
ականջ դրէք աշխարհի բոլոր
բնակիչները .

2 « Ռամփիներ ու ազնուականներ ,
հարուստներ ու աղքատներ մէկ-
տեղ :

3 Բերանս իմաստութիւն պիտի
խօսի , ու արտիս խորհուրդները
հանձար :

4 Բիմ ականջս առակի պիտի
ծռեմ . խրթնաբանութիւնս քնա-
րով պիտի բանամ :

5 Ինչու վախնամ չար օրերուն մե-
ջը երբոր՝ դարձակախներուն ա-
նօրհնութիւնը չորս կողմն կը պա-
տէ :

6 Է իրենց զօրութեանը յուսացող-
ներուն ու իրենց հարստութեանը
շատութիւնովը պարծողներուն :

7 Մէկը բնաւ չկրնար փրկել իր
եղբայրը , ոչ ու Խանոր փրկանքը
Աստուծոյ հատուցանել .

8 (Քանզի էտուղ է անոնց անձին
փրկութեան զինը . ու յաւիտեան
պիտի գադարի .)

9 Որ ապրի յաւիտեան , « շա-
պակաւութիւն չտեսնէ :

10 Ինչու որ կը տեսնէ թէ է իմա-
տունները կը մեռնին , իմարդ ու
անիկայք մէկտեղ կը կորսուին
Ը ու իրենց ստացուածքները օտրիչ-
ներուն կը թողուն :

11 Անոնց խորհուրդը « է , Ի՛նչ բ-
րնց տուններ յաւիտեան պիտի գե-
նան . « իրենց բնակարանները ազ-
գէ մինչև ազգ . Բերկիւնները իրենց
անուններովը կը կոչեն :

12 Բայց ծմարդը պատուոյ մէջ չմը-

նար , անասուններուն նման է որ կը
կորսուին :

13 Անոնց աս ճամբան իրենց էլ իմա-
րութիւն է . սակայն անոնց ետեւն
էկողները անոնց խաղաղ հաճու-
թիւն պիտի տան : (Սէլայ) :

14 Անոնք ոչխարներու պէս գերեզ-
մանը կը դրուին . մահը պիտի հո-
վուէ դանոնք , և Լուսինները ա-
նոնց վրայ պիտի տրեւն առ-
տուանց . Ե ու անոնց դէմքը՝ դե-
րեցմանը պիտի մաշկընէ իրենց
բնակարանէն :

15 Սակայն Աստուած զգերեզմանին
ձեռքէն պիտի փրկէ իմ անձս , ին-
չու որ իս պիտի ընդունի : (Սե-
լայ) :

16 Մի վախճար երբոր մարդ մը
հարստանայ , ու անոր տանը փառ-
քը շատանայ :

17 Ի վասն զի մեռնելու ատենը ա-
մենին բան մը իր հետը պիտի
չառնէ , « իր փառքը իր ետեւն
պիտի չիճնէ :

18 Թէպէտև « իր անձը օրնեց իր
կենդանութեանը ատենը , (ու յեղ
կը գովէն Լորդը դուռն քու անձիդ
աղէկութիւն կ'ընեն .)

19 Սեւ-ի ձիր նախնիքներուն ազ-
գին պիտի երթայ . մինչև յաւի-
տեան շրջա պիտի չտեսնեն :

20 « Մարդը որ պատուոյ մէջ է , ու
իմաստութիւն չունի , անասու-
ններուն կը նմանի որ կը կորսուին :

ՍԱՂՄ . ԾԳ

1 Աստուծոյ զեհօտութիւնը իր ժողովոր
չին մէջ : 5 Անոր հրամանը սուրբիքը ժող-
վորու համար : 7 Աստուած արարողութիւն
ներուն հիմար , 14 հապա անկեղծ հապա-
գութեան :

Սաղմոս Առաքայ :

1 Աստուածներուն Աստուածը՝ Տէրը
խօսեցաւ , ու երկիրը կանչեց
արեւելքէն մինչև արեւմուտը :

2 Սիօնէն՝ Պղնդեցկութեան կատա-
րելութեանէն ԲԱստուած փայլե-
ցաւ :

3 Մեր Աստուածը պիտի զայ , ու
պիտի չլուէ . Է անոր առջին մաշող
կրակ , ու բոլորտիքը սաստիկ փո-
խրիկ պիտի ըլլայ :

4 Խերկիւնք պիտի կանչէ վերէն ,
ու երկիրը՝ իր ժողովուրդը դատե-
լու համար :

5 Է Ինձի ժողովեցէք իմ սուրբերս ,
« Ղիմծի հետ զոհով ուխտ ընող-
ները :

6 Ու Երկինքները անոր արդարու-
թիւնը պիտի պատմեն , վասն զի
Ը Աստուած ինքը դատաւոր է :
(Սէլայ) :

7 Բխէ ով իմ Բողովուրդս , ու

Է Ղու . ԺԲ .
20 :

Է Սաղ . Իե .
8 : Ղան . Է .
22 : Մաղ .
7 : 3 : Ղու .
Իր . 20 : 1 :
Կոր . 2 : 2 :
Յուս . Բ .
26 : Բ . 4 :
Է Յու . Գ . 21 :
Սաղ . ԼԺ .
11 :

Ժ Սաղ . ԺԳ .
13 : Սաղ .
ԺԳ . 14 :

Է Յոր . Իե .
19 :

Է Օր . ԻԺ .
19 : Ղու .
ԺԲ . 19 :

3 Նն . ԺԵ .
15 :

Է Յոր . ԼԳ .
30 : Սաղ .
ԺԳ . 13 :

6 ՀԺ . 12 :
ԺԺ . Գ . 19 :

Է Նա . ԺԲ . 11 :

« Սաղ . ԿԲ .
9 :

Է Սաղ . ՏԵ .
2 : Մատ .
ԺԳ . 35 :

« Կ-Բ . Իմ
գարշապար-
ներուս :

Է Յոր . Դա .
24 : 25 : Սաղ .
ԺԲ . 7 : ԿԲ .
10 : Մար
Ժ . 24 : 1 :
Տիմ . Գ . 17 :
Է Մատ . ԺԳ
26 :
Է Յոր . ԼԳ .
15 : 19 :

Է Սաղ . ԺԺ .
48 :

Է ԺԺ . Գ . 16 :

Է Ասկ . Ժա .
4 : ԺԳ . Բ .
18 : 21 :

Է Նն . Գ . 17 :
Ժ ՀԺ . 20 :
Սաղ . ԼԺ . ԺԵ .
ԺԲ . 7 :

« Սաղ . ԻԲ .
2 :

Է Օր . ԼԳ .
2 : Սաղ . Ժ .
1 :

Է Ղու . Ժ . 2 :
Թու . ԺԳ .
35 : Սաղ .
Գ . 3 : Ղան .
Է . 10 :

Է Օր . Գ . 7 :
26 : Դա . 25 :
Դա . 1 : Էս .
ու . 2 : ՄԲ .
Գ . 1 : 2 :

Է Օր . ԼԳ .
3 : Էս . ԺԳ .
3 :

Է Եւ . ԻԺ . 7 :
« Սաղ . ԴԵ .
6 :

Է Սաղ . ԴԵ .
7 :

Է Սաղ . Ժա .
8 :

Ժ եւ. Թ. 2 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Երեմ. Է. 22 :
Լ Բւ. Գ. 6 :

Է Բւ. Գ. 6 :
Է Բւ. Գ. 6 :
Է Բւ. Գ. 6 :

* Կ. Բ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :
Է Եւ. Թ. 11 :

խօսիմ. սվ խրայել. ու քեզի վկայութիւն ընծա, որ ծես եմ Աստուած. քու Աստուածդ :

8 Է Զէ թէ Լքու զոհերուդ համար քեզ կը յանդիմանեմ, ու քու ողջակէզներուդ համար որոնք միշտ իմ առջին են :

9 Է Բու տունեդ զուարակ չեմ առներ, ու Լքու զոմերեդ նս. խաղներ :

10 Ինչու որ իմն է անասուն բոլոր գաղանները, հաղարաւոր լնան բուն անասունները :

11 Ես գիտեմ լնաներուն բոլոր թաղունները, ու դաշտի գաղանները իմ քովս են :

12 Թէ որ անո՞նք ինչո՞ւ քեզի պիտի չտեսն. Ժ վասն զի աշխարհքը ու անոր լիութիւնը իմն է :

13 Մի՞թէ ես ցուլերու միս կ'ուտեմ, կամ նոխազներու արիւն կը խմեմ :

14 Է Զորհակալութիւն զոհէ Աստուծոյ, ու քու ուխտերդ կատարէ Բարձրեւելոյն :

15 Աւ ննդութեան օրը ինծի կանչէ. ես քեզ պիտի ազատեմ, ու դուն Լիւս պիտի փառաւորես :

16 Սակայն Աստուած ամբարշտին կ'ըսէ. Գեզի ինչ, որ դուն իմ օրէնքներս կը պատմես, ու իմ ուխտս բերանդ կ'առնես :

Գլխաւոր երկեւորին. Սաղմոս Դաւթի, ան ժամանակը՝ որ Լիւս թան մարդարէն անոր կ'աւ. Բեր. սարէին քովը մտնելէն ետք :

1 Ողորմէ ինծի ով Աստուած. քու ողորմութեանդ համար, քու առաւ զթութեանդ համար, Բարձրեւելոյն իմ յանձնարեցիս :

2 Է Իմ անօրէնութեան օրը որովհէտ իս լուա, ու իմ մեղքս իս սրբէ :

3 Ասան զի Լքու կը ճանչնամ իմ յանձնարեցիս, ու իմ մեղքս միշտ իմ առջին է :

4 Է Գեզի միայն քեզի դեմ մեղանչեցի, ու Լքու աշխարհքը ան ճարութիւն ըրէ. Է որ արդար լիւս խօսքերուդ մէջ, ու անարատ ըլլաւ դատարանիդ մէջ :

5 Շէշա ես անօրէնութիւնով ծընայ, ու իմ մայրս մեղքով յղացաւ դիս :

6 Ահա դուն ճշմարտութիւն կ'ուղես ծերիկամունքներու մէջ, ու ծածուկ Էրեւ իմաստութիւն պիտի գիտցնես ինծի :

7 Է Զողայի մշտիկով մարբէ դիս, ու մարդու ըլլամ. դիս լուա, ու Լիւսնէն աւելի ձերմակ ըլլամ :

8 Զնծութիւն Լուսարարութիւն լիւսնէ տուր ինծի. Է թող ցնծան անոնքները որ կ'աղերսցին :

9 Է Իմ մեղքերս Լքու ծածկէ, ու Լքու անօրէնութիւններս չըն. Զէ :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :
Է Բու. Գ. 6 :

ՍԱԼՄ. ԾԱ

1 Դասիմ իմարհութեանդ իմ մեղքեր խառնութեանդ անոնք համար թող ինչն կը ինչդ. 6 արքայ ինչն համար պարծիք կ'ընէ. 76 Աստուած գոհեցաւ համար. հաղաւ անկեղծութեան : 18 Դասիմ կեկեղեցին համար կ'ողորմէ :

17 Աստուծոյ զոհք կ'աղարտէ հոգին է. կ'աղարտէ ու ինձնա՞հ սիրտ ով Աստուած՝ դուն չես անարդար : 18 Գու բարեկամութեանդ Սիմոն բարիք ըրէ. Լքու սաղմոսն պարսպները չենէ :

« Սաղ . 7 . 5 :
Սաղ . 4 . 3 :

19 Ան ատենը պիտի հաւնիս « ար-
դարութեան զոհերուն » ողջակէզ-
ներուն ու բոլորովին պրտած զո-
հերուն . ան ատենը քու սեղանիդ
վրայ զուարակներ պիտի մատու-
ցանն :

ՍՍՂՄ . ԾԻ

1 Դաւիթ Դովկինն չարութիւնը դատապար-
տելով անոր կործանումը կը գուշակէ : 6
որուն վրայ արարքը պիտի ուրախանայ : 8
Դաւիթ . Աստուծոյ վրայ ունեցած վստահու-
թեամբը շնորհակալութիւն կը մատուցանէ :

Գլխաւոր երգեցողին . Դաւիթին եր-
գը , երբոր « Դովկի Եղովմայեցին
եկաւ ու Բզրուցեց Սաւուղին , ու
անոր ըսաւ թէ՝ Դաւիթ Աքիմ-
լէքին տունը մտեր է :

1 Ինչո՞ւ անօրէնութիւնով կը պար-
ծիս՝ ո՞վ բռնաւոր . Աստուծոյ
գլխութիւնը ամէն օր կայ :

2 Էլեզուդ չարութիւններ կը նա-
րէ , Դտտի ամէնը պէս նենդու-
թիւն կը գործէ .

3 Չարութիւնը բարութենէն ա-
ւելի կը սիրեն , « Իստութիւնը
արդարութիւն խօսելէն աւելի :
(Սէլայ) :

4 Ամէն կործանման խօսքերը , «
նենդաւոր լէզուն կը սիրեն :

5 Աստուած ալ յաւիտեան քեզ
պիտի կործանէ՝ , քեզ պիտի բռնէ
ու քեզ հանէ « քնակարանէդ ,
ու շքեղ արմատէդ պիտի խլէ կեն-
դանեաց երկրէն : (Սէլայ) :

6 Եւրդարները պիտի տեսնեն ու
վախանան , ու շատոր վրայ պիտի
ծիծաղին » ԸԻԼԸ :

7 Ահա ան մարդը՝ որ զԱստուած
իրեն ամբողջութիւն չորաւ , հապա
Ի՛նչ շատ հարստութեանը վստա-
հացաւ , « իր անօրէնութիւնովը
զօրացաւ :

8 Սակայն ես Աստուծոյ տանը մէջ
ծկանանչ ձիթենիի պէս եմ . Աս-
տուծոյ ողորմութեանը կը յուսամ
յաւիտեան յաւիտեան :

9 Քեզ պիտի գովեմ յաւիտեան ,
որ « Բաւ կատարեցիր . ու բո-
ւանումսդ պիտի յուսամ , Էվան
զի բարի է սուրբերուդ առջին :

ՍՍՂՄ . ԾԻ

1 Դաւիթ մարմնաւոր մարդուն տպակալութիւ-
նը կը ստորադէ : 4 Զարեք կը յանդիմանէ
անոնց խղճմանքին լուսովը : 6 Աստուծոյ
փրկութեամբը կը պարծի :

Գլխաւոր երգեցողին , Մահալաթին
վրայ . Դաւիթին երգը :

1-Անգամը իր օրտին մէջ ըսաւ
թէ՝ Աստուած չկայ . ապա-
կանեցան ու պիղծ անօրէնութիւն
ըրին . Բմկ մը չկայ՝ որ աղէկու-
թիւն ընէ :

2 Աստուած Էրկինքէն նայեցաւ
մարդոց որդիներուն վրայ , որ տես-
նէ թէ՝ կայ արդեօք իմաստուն մե-
կը որ ԴԱՍՏՈՒԾԱԾ փնտռէ :

3 Ամէքը խտորեցան , մկտեղ
անպիտան եղան . աղէկութիւնը ը-
նող մը չկայ , մկ մըն ալ չկայ :

4 Միթէ՛ Էլեօն ճաննար անօրէ-
նութիւն ընողները , որոնք հաց
ուտելու շէ՛ իմ ժողովուրդս կ'ու-
տեն , « Աստուծոյ չին կանչեր :

5 ՂԱՆՈՆ՝ ան տեղը շատ վախցան՝
« Դ Դ փախ չկար . ինչու որ քեզ
պաշարողներուն է ոսկորները ջրուեց
Աստուած . ամէցուցիր զանո՞ս ,
վասն զի Աստուած անարգեց զա-
նոնք :

6 Ընքանի թէ Սիօնէ գար Խարա-
յէին փրկութիւնը . Աստուած իր
ժողովուրդը գերութենէն դարձու-
ցած ատենը , Յակորը պիտի ջըն-
ծայ , « Խարայէլը ուրախ պիտի ըլ-
լայ :

ՍՍՂՄ . ԾԻ

1 Դաւիթ Չփիպցիներէն զանգատելով՝ իր բեր-
կութեանը համար աղօթք կ'ընէ : 4 Աստու-
ծոյ օգնականութեանը վրայ վստահակալով՝
ողջակէզներ մատուցանել կը խոստանայ :

Գլխաւոր երգեցողին , Նկիսօթի վրայ .
Դաւիթին երգը , ան ատենը որ
« Չփիպցիք եկան ու ըրին Սաւու-
ղին . Ահա Դաւիթ մեր քովը պա-
հուած է :

1 Ո՞վ Աստուած՝ քու անունովդ զին
ազատէ՝ , ու քու զօրութիւն-
նովդ իրաւունք ըրէ ինծի :

2 Ո՞վ Աստուած՝ լսէ՛ իմ աղօթքս ,
բերին իսպելերուն ականջ զիր .

3 Վասն զի Բօտարները իմ վրաս
էլան , ու բռնաւորները կը փնտռեն
իմ անձ . « զԱստուած իրենց
առջեւ չտրին : (Սէլայ) :

4 Ահա Աստուած ինծի օգնական
է . Թէրը իմ հոգիիս պաշտպաննե-
րուն հնուն է :

5 Չարութիւնը թշնամիներուս վը-
րայ պիտի դարձնէ . Բբու ճշմար-
տութեամբդ կորսնցուր զանոնք :

6 Ես իմ մարմնով քեզի զոհ պիտի
մատուցանեմ . ո՞վ Տէր՝ քու ա-
նունը պիտի գովեմ . Էինչու որ
բարի է :

7 Վասն զի ամէն նեղութենէ իս
փրկեց , ու Էիմ աչքս թշնամիներ
ըրուս Իրո՞ւս տեսաւ :

ՍՍՂՄ . ԾԵ

1 Դաւիթ իր աղօթքին մէջ իր երկեւայի վե-
ճակին համար կը գանգատի : 9 Իր թշնամի-
ներուն զեմ կ'աղօթէ , ու անոնց շարութեանը
ու նենդութեանը համար կը գանգատի : 16
Ինքզինքը կը միտմարէ՝ յուսալով որ Աս-

« Սաղ . ԷԴ .
13 :

ԴՐՄԵ . ԺԵ .
2 , ԺԺ . 3 :

ԷԵՐԵՄ . 7 .
22 :

ՂԼԸ . ԻԳ .
17 , 36 : Ա-
ռակ . ԻԸ . 1 :
ԷԵԳԸ . 2 .
5 :

ԸՍՂՄ . ԺԴ .
7 :

« Ե թագ .
ԻԴ . 19 : ԻԳ .
1 :

Բ Սաղ . 4Գ .
14 :

« Սաղ . ԾԺԸ .
7 :

Դ Սաղ . 4Ժ .
49 :

Է Սաղ . ԺԲ .
9 :

Ղ Սաղ . ԺԺ .
10 , ԳԲ . 11 :

« Ե թագ .
ԻԲ . 9 :
ԲԵԶԵԻ . ԻԲ .
9 :

« Սաղ . Ժ .
19 :
Դ Սաղ . ԺԷ .
4 : ԺԺ . 7 :
ԿԴ . 3 :
ԷԵՐԵՄ . Ժ .
4 : 5 :

Ղ Առակ . Բ .
22 :

Է Յօր . ԻԲ .
19 : Սաղ .
ԼԵ . 34 : Խ .
3 : ԿԴ . 9 :
Սաղ . ա . 5 :
Ը Սաղ . ԺԵ .
10 :

Բ Սաղ . ԽԺԺ .
6 :

ԺԵՐԵՄ . Ժ ա .
16 : Ո՞վ .
ԺԴ . 6 :

« Սաղ . ԺԴ .
6 :

« Սաղ . ԺԴ .
ԺԴ . 1 , ԼԷ :

Բ Հռով . Գ .
10 :

այսպէս ուխտ կ'ընէ՝ անոր խոստումն զմեզնոց համար Գլխաւոր Երդէցողին , Նիկնօթի վրայ . Սաղմոս Դաւթի :

- 1 Ո՛վ Աստուած՝ լսէ իմ աղաղակս ,
— մտիկ ըրէ իմ աղօթքս :
- 2 Երկրին ծայրին , յիսկիտի կան-
չեմ , արտիս մարկրաւ առնեմ . ինծ-
մէ բարձր եղած վէմին առաջնորդէ
ինձի :
- 3 Ինչու որ դուն ինձի ապաւեն մը
եղար , — ամուր աշտարակ մը
թշնամին երևոյն :
- 4 ԲՔու խորանիդ մէջը պիտի բնա-
կիմ եւ յաւիտեան . քու թեւե-
րուդ հովանաւորութեանը տակը
պիտի ապաւենիմ : (Սէլայ) :
- 5 Ինչու որ դուն ով Աստուած՝ լս-
եցիր իմ ուխտըս . քու անու-
նէդ վախճողներուն ժառանգու-
թիւնը ինչէ՛ տուի :
- 6 Եթազաւորին օրերուն վրայ օրեր
պիտի աւելցնեն . անոր տարիները
կրթե աղէ մինչեւ աղբ պիտի ըլլան :
- 7 Անիկայ յաւիտեան Աստուծոյ
առջին պիտի նստի . Էդդրմու-
թիւն ու ճշմարտութիւն պատ-
րաստ որ զանիկայ պահպանեն :
- 8 Այսպէս սաղմոս պիտի երգեմ
քու անուանդ յաւիտեան , որ
ամէն օր ուխտերս կատարեմ :

ՍԵՂՄ . ԿԲ

1 Դուսիք իր յոյժը Աստուծոյ վրայ դնելով՝ իր
թշնամիներ յուսակոտը կ'ընէ . 5 նոյն յու-
սով բարեպաշտներ կը քաջայեւնէ . 9 կը
հաստատէ թէ՛ աշխարհի բաներուն վստա-
հել պետք չէ , 11 և թէ կարողութիւնը ու
ողորմութիւնը Աստուծոյ կը վերաբերի :

Գլխաւոր Երդէցողին , Դիգիթօնին
վրայ . Սաղմոս Դաւթի :

- 1 Յերաւել Բ իմ անձն լռիկ կը սպա-
սէ Աստուծոյ , անկէ է իմ
փրկութիւնս :
- 2 Յերաւել Գ իմ վեմն ու
փրկութիւնս . իմ ապաւենս է ,
— քառ պիտի չսասանիմ :
- 3 Մինչեւ երբ մարդու վրայ կը
շարձակիք . դուք ամենքդ պիտի
կոտորիք . Էծած պատիւս —
խախտած . ցանկի պէս պիտի ըլ-
լար :
- 4 Երդարեւ իր պատիւէն ձգելու
խորհուրդ կ'ընեն . ստութիւն կը
սիրեն . Դիգիթն բերտով կ'օրշնեն ,
բայց իրենց ցարտովը կ'անհծեն :
(Սէլայ) :
- 5 Ե՛նձ իմ անձն միայն Աստուծոյ
սպասէ , վասն զի անկէ է իմ
օրհաս :
- 6 Յերաւել ան է իմ վեմն ու փրկու-
թիւնս . իմ ապաւենս է , պիտի
չսասանիմ :
- 7 Աստուծոմէ է իմ փրկութիւնս

ու փառքս . իմ զօրութիւնս վեմը
— իմ ապաւենս Աստուած է :

- 8 Ամէն ժամանակ անոր յուսա-
ցեք՝ ով ժողովուրդ . Բանոր առջին
սիրտներիդ թափեցէք . Թ Աստուած
ապաւեն է մեզի : (Սէլայ) :
- 9 Երդարեւ ուսով մարդիկը փուճ-
են , աշնուական մարդիկը սուտ
են . թէ որ կշիռքի մէջ զօրութեւ
բլան , ամենքն ալ ունայնութե-
նէն իւրեւն են :
- 10 Հարստաշարութեան մի՛ յու-
սար , ու յափշտակութեան վրայ
փուճ յա՛ մի՛ դնէք . Եհարստու-
թիւնը թէ որ շատնայ , — Է՛ն
սիրտ մի՛ դնէք :
- 11 ԵՄԼԿ անդամ խոնցաւ Աս-
տուած . երկու անդամ լսեցի ա-
սիկայ , թէ Զօրութիւնը Աստու-
ծոյ է :
- 12 Եղորմութիւնն ալ քուկդ է՝ ով
Տէր , ինչու որ համէն մէկուն իր
զործքին համեմատ հատուցում
կ'ընես :

ՍԵՂՄ . ԿԳ

1 Դուսիք իր փափաքը Աստուծոյ համար . 4 ս-
նոր Աստուած օրշնէնուն կերպ . 9 իր Թշա-
միներուն կործանմանը , ու իր ապահովու-
թեանը վստելով իր փառանքութիւնը :

Սաղմոս Դաւթի , — Էրրոր ինքք Ըս-
դայի անապատին մէջն էր :

- 1 Ո՛վ Աստուած՝ դուն ես իմ Աս-
տուածս , ես առտունց քեզ
կը փնտռեմ : Բհողիս կը ծարաւի
քեզի , ու մարմինս քեզի կը փա-
փարի չոր ու ծարաւ սեղը , ուր որ
ըլտը չկայ :
- 2 Էքու զօրութիւնը ու փառքը
տեսնելու համար , ինչպէս որ քեզ
տեսած եմ արարանին մէջը :
- 3 Եղորմութեան քու ողորմութիւնը
կեանքին աղկէ է . իմ շրթներեսըս
քեզ պիտի դովնէ :
- 4 Ասանկ պիտի օրշնէմ քեզ Է՛մ
կենացս մէջ . քու անունովը ձեռ-
բերս վեր պիտի վերցնեմ :
- 5 Իրր թէ շմարյով ու պարաշ-
տութիւնով պիտի կշտանայ իմ
անձն , ու ջնձութեան յրթնեմը-
ներով պիտի հոգէ ինչ իմ բերանս .
- 6 Երբոր Էանկողինս վրայ թեզ կը
շիշեմ , Է՛ն Էքու պահելուս մէջ
քու վրայովը կը մտածեմ :
- 7 Վասն զի ինձի օշնակաւս եղար .
ու Էքու թեւերու հովանաւորու-
թեանը տակը պիտի ցնձամ :
- 8 Իմ անձն քեզի հետեւելով կը
յարի . քու աջ ձեռքդ իմ կը պա-
հէ :
- 9 Բայց անոնք որ իմ անձն կը
փնտռեն — Է՛ն Էքու կորսնցնելու հա-
մար , դետին խորունկ տեղերը
պիտի մոռնեն .

Բաժնայ . ու
15 : Սաղ . 4
Որ . Բ
19 :
Է Սաղ . ԺԲ .
2 :
Է Սաղ . ԹԲ .
5 : 11 : Եւ
Խ . 15 : 17 :
Հոռով . Գ .
4 :
Է Յոր . ԼԳ .
25 : Բաղ .
ժր . 7 : ԼԳ .
ժր . 15 : Կ
Տիմ . Գ . 17 :
Է Յոր . ԼԳ .
14 :
Է Յոր . ԼԳ .
1 :
Է Սաղ . ԺԳ .
15 : Է՛ն Է
Դան . Թ .
9 :
Է Յոր . ԼԳ .
11 : Բաղ .
ԼԳ . 13 : Եւ
ԼԳ . ԼԳ .
19 : Եւ ԼԳ .
Է . 27 : ԼԳ .
29 : Բաղ .
ԺԳ . 27 :
Հոռով . Բ .
Եւ Եւ ԼԳ .
8 : Բ ԼԳ .
Է . 10 : Եւ
ԺԳ . Գ . 5 :
Եւ ԼԳ . Է . 25 :
Եւ ԼԳ . Եւ
17 : Եւ ԼԳ .
ԼԳ . 12 :
— Եւ ԼԳ .
ԼԳ . 5 : ԼԳ .
11 : 15 : 16 :
Է Սաղ . ԼԳ .
2 : ԼԳ . 2 :
Եւ ԼԳ . 6 :
Է ՏԵԼԵ .
Բաղ . Գ .
21 : Եւ ԼԳ .
ԺԳ . 11 :
Եւ ԼԳ . ԼԳ .
4 : Է՛ն . ԸԼ :
Է Սաղ . ԼԳ .
Է Սաղ . ԼԳ .
33 : Եւ ԼԳ . 2 :
Է Սաղ . ԼԳ .
8 :
Է Սաղ . ԼԳ .
8 : Է՛ն ԼԳ .
Է իր . 5 :
Է Սաղ . ԼԳ .
3 :
Է Սաղ . ԼԳ .
4 :

մինչեք թե՛ք խոնարհութիւն պի-
տի ընեն՝ :

4 Դիւորք երկիրը երկրպագութիւն
պիտի ընեն քրիզ . Էտաղմոս պիտի
Երզնէ քիզի , սաղմոս պիտի Երզնէ
շուանուանդ : (Սէլայ) :

5 Դեկէք ու տեւք Լատուծոյ ը-
րածնէրը - Ընկէք իւր գործքովը
մարդոց խորհնեւուն վրայ՝ ահա-
ւոր է :

6 Ետովը յամարի դարձուց , Էգե-
տին ոտքով անցան . ան տեղը իւր-
մով ուրախացան :

7 Իր մեծովը լաւիտեան կը տիրէ :
Էնոր աչբերը ազները կը դիտեն .
ապստամբները թող չբարձրանան :
(Սէլայ) :

8 Ով ժողովուրդներ՝ օրնկէք մեր
Լատուածը , ու լսել տուէք անոր
գովութեան ձայնը :

9 Երկիրը մեր հոյիս կենդանի կը
պահէ , ու Ժողքներուս սասանել
չտար :

10 Ինչու որ Էդուս բննկցիր մեզ՝ ով
Լատուած . Լփորձեցիր մեզ , ինչպէս
որ արձաթը կը փորձուի :

11 Էմբէլ սրդայլթի մէջ մոռու-
ցիր , ծանր բեռ դրիր մեր Էկոնակին
վրայ :

12 Էմբէլ դուռնեւուն վրայ մարդիկ
հնձցուցիր . Կրակը ու ջուրը
մտանք , սակայն մեզ առատու-
թեան տէջ հանկուց :

13 Երկրէնդ պիտի մոռնամ
քու տունը , Էրկը պիտի հատու-
ցանամ իմ ուխտեւս ,

14 Որ շիթուներեւս խոստացան , ու
նեղութեանս մէջ բերանս խօսե-
ցաւ :

15 Պարարտ ողջակէզներ պիտի մա-
տուցանեմ քեզի խոյրբու խուն-
կով . զուարաններ պիտի զոհեմ
նոխաղներու հետ : (Սէլայ) :

16 Դեկէք լսեցէք դուք ամենքդ որ
Լատուծի կը վախնար , ու պատ-
մեմ՝ ինչ որ բրու իմ անձին :

17 Բերնովս անոր աղաղակեցի , ու
Էգետովս անիկայ Քարձապուցի :

18 Էթե՛ր որ սրտիս մէջը անօրէնու-
թիւն տեսնէի , Տէրը պիտի չտէր :

19 Սակայն Լատուած Էսեց , իմ
աղօթիւնն ձայն տառիկ բրու :

20 Օրնկայ ըլլայ Լատուած , որ
իմ աղօթքս չէր քէշ , ու իր սղոր-
մութիւնը ինձմէ ետ չդարձուց :

ՍԵՂՄ . ԿԷ

1 Սաղմոսիւնդ սղորթ կ'ընէ Լատուծոյ տը-
քայլ Էրանը ընդարձակութեամբ համար , 3
որ ժողովուրդը ուրախանայ , 6 ու Լատուծը
բարեբաւութիւնները տարածուի :

Դիւաւոր երգեցողին . Դեկութի վրայ .
Սաղմոս — Երգ :

1 Լատուած ողորմի մեղի , ու օրնկէ
մեզ , — Երեւո փայլեցրէ մեր
վրայ . (Սէլայ ,)

2 Որ Էրկիրը վրայ քու ճամբադ
ճանչցուի , — Էամեն աղաղակ մէջ
քու փրկութիւնդ :

3 Թող ժողովուրդները քեզ դո-
վեն՝ ով Լատուած , բոլոր ժողու-
վորդները քեզ դովեն :

4 Երկիրը թող ուրախանան ու
ցնան . Դանդի Է ժողովուրդները
ուղիղութիւնով պիտի դատեն , ու
Էրկիր ազգերուն դուս պիտի ա-
ռաջնորդեն : (Սէլայ) :

5 Թող ժողովուրդները քեզ դո-
վեն՝ ով Լատուած , բոլոր ժողու-
վորդները քեզ դովեն :

6 Երկիրը իր պատը պիտի տայ :
Ու Լատուած՝ մեր Լատուածը մեզ
պիտի օրնկէ , ու

7 Լատուած մեզ պիտի օրնկէ , ու
Էրկիր ամեն ծայրերը անկէ պիտի
վախնան :

ՍԵՂՄ . ԿԸ

1 Լատուծի ողորմութիւններուն համար , 7 իր
կեղեցիկն ճաղ ամենեւն համար , 19 ու իր
մեծ գործերուն համար՝ զերեք գովարանեալ
յորդանք մը :

Դիւաւոր երգեցողին . Դաւթի թիւ
Սաղմոսը — Երգ :

1 Թող Լիւթ Լատուած , անոր
Թիւմիւնը թող ջրուին ,
ու զանկիւյ առողները իր Էրեւնէ
թող փախնի :

2 Էմբուին ջրուերս պէս ջրուէ
շուշու . Է ինչպէս որ մտք կրակին
առջին կը հալի , — Էրեւ թող կր-
տուին ամբարշտները Լատուծոյ
Էրեւնէ :

3 Բայց Դարդանները թող ուրա-
խանան , Լատուծոյ առջին թող
ցնան , և ուրախութիւնով զուար-
ճանան :

4 Երկրէք Լատուծոյ , սաղմոս
Երկրէք անոր անուանը . Էմբու-
յատարաստեցէք անապատներուն
մէջնէ հիմնողին , Դորուս անունը
Ֆեաշէ , ու ցնձացէք անոր առ-
ջին :

5 Է՞րբերուն հայրը ու օրբարի-
ներուն դատար որը Լատուած իր
ստոր բնակարանին մէջ :

6 Է Լատուած միակեղծները տան
մէջ կը բնակեցրէ , Բկապուած-
ները լաջողու ինեան կը հանէ .
բայց Էպատամները չոր տեղ կը
բնակին :

7 Ով Լատուած՝ Էրու ժողովուր-
դիդ ստիկեն զայցած ատենդ , ա-
նապատեն անցած ատենդ , (Սե-
լայ ,)

8 Էրկիրը շարժեալ Երկիրն

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

ալ լա կաթեղուց Աստուծոյ երեսն է. Սինան լա բրդէն Աստուծոյ իտրայէի Աստուծոյն առջեւն է :

9 Ով Աստուած էրու ժառանգութեանդ առաքորն անձրն տուիր. երբոր յոնեաժ էր, դուռն հաստատեցիր անկիւնս :

10 Քու ժողովուրդդ անոր մէջը բռնակեցաւ. քու քաղցրութեամբդ աղքատին համար պատրաստեցիր, ով Աստուած :

11 Տէրը իտր տուաւ. աւախս տուողները մեծ բազում թիւն են :

12 Զօրքերուն թաղաւորները կը փախչին. կը փախչին, ու տան մէջ բնակող իւրեք անգամ կը բաժնէ :

13 Թեւ զամբուն մէջերդ պատկաժ ըլլաք, հաղանի թեւերուն պէս պիտի ըլլաք արծաթով պատած, ու անոր փետուրները զեղին ոսկիով :

14 ՅԱմենակարողը ան երեւն զրայ թաղաւորները ջրուած ատենը երեւեալ Սեյմնին մէջ ձիւնին պէս ձերմբիկեցաւ :

15 Աստուծոյ լեռն բասան լեռն է, բաղնազազած լեռն բասան լեռն է :

16 Ով բաղնազազած լեռներ ինչո՞ւ նախանձով կը նայիր. ան լեռն է՝ որ Աստուած հաճեցաւ անոր մէջը բնակելու. յիշաւ Տէրը հաւ պիտի բնակի յաւիտեան :

17 Եւ Աստուծոյ կառքերը երկու անգամ տար հաղար են, հաղար հաղարաց՝ Տէրը անոնց մէջն է, էր սուրբ տեղն է՝ էքեւ Սինայի մէջ :

18 Իհարձր տեղը ելար, զերու թիւնը զերի բրիւր, Լպարդները առիր մարդոց համար, ու ապրտաճնեցուն համար ալ, Զոր Տէր Աստուած անոնց հեշտ բնակի :

19 Տէրը օրնեալ ըրայ ի օրե օր. թէ որ հեշտ բնու զիսէ մեր վրայ, Աստուած է մեր փրկիչը : (Սէլայ)

20 Աստուած մեզի փրկութեան Աստուած է, ու ռմահուանէ աղաւտուիր Տէր Եհովայէն :

21 Սակայն Լ Աստուած պիտի փշրէ իր թշնամիներուն զրուրդ, նաեւ իր անօրեւոր թիւններուն մէջը պտրտողին զիստ որ դալածի :

22 Տէրը բաւաւ. Չաւան բասանէն Ետ դարձնեմ, Էծովուն անդունդներէն Ետ դարձնեմ :

23 Անանկ որ ոտդ արեան մէջ թաթխուի, Էշուներուդ լիւրն թշնամիներէն իր բաժնը առնէ :

24 Քու քայլածքներդ տեսան ով Աստուած, իմ Աստուծոյ իմ թաղաւորիս քաղաքները սուրբ տեղին մէջը :

25 Առջեւն շերկեցողները դպին, Ետեւն նուազածունքը, թմբուկ զարնդ կոյսերուն մէջտեղը :

26 Ժողովուրդներուն մէջը օրնեղէք զԱստուած, Տէրը ով Իտրայէի աղբիւրն Երզնկը :

27 Ան տեղն է քորը բենիամինը անոնց արարածողը, Յուդայի իշխանները իրենց բաղմութեամբը, Չարու դոնի իշխանները ան Նեփթալիմի իշխանները :

28 Քու Աստուած դքսու զօրութիւնդ հաստատեց. զօրացուր ով Աստուած՝ ան բանը որ մեզի համար բրիւ :

29 Երուսաղէմ եղող տաճարիդ համար թաղաւորները զեղի բնաներ պիտի բերեն :

30 Եղեղներու մէջ քաղաքացիները, ու ցուլերուն ժողովը ժողովողը զուարակներուն հնար սատակ, Զոր իտնարին արծաթի կտորուանք բերեալ. պատեալով սիրով ժողովուրդները ջրուէ :

31 Եղիպսուն արեւմտականներ պիտի դան. Բեթեղիպա է իր ձեռքերը շուտով Աստուծոյ պիտի երկնեցին :

32 Ով երկրի թաղաւորութիւնները երգեցէք Աստուծոյ, սաղմոս ընք Տէրը (Սէլայ)

33 Ենոր Դորի յաւիտեանից երկիրը. ներուն երկիրին վրայ Է կը նստի. ահա անկիւն է իր ձայնովը զօրաւոր ձայն կու տայ :

34 Զօրութիւն տուէք Աստուծոյ, անոր մեծ վայելչութիւնը Իտրայէին վրայ է. ու անոր զօրութիւնը ամպերուն մէջն է :

35 Եւ Նաոր Է ով Աստուած՝ Իսրայէին Աստուածը. բու աւոր տեղերուդ մէջ. ինքը կու տայ Է ժողովուրդին ոյժ ու կարողութիւն. Աստուած օրնեալ ըլլայ :

ԱՇԼՄԱՍԵՅ

1 Դու իմ իր նկար թեւոր համար կը դաժուտի. 13 աղբիւր կ'ընէ իր աղաւտութեան համար. 12 ու իր թշնամիներուն կարճամտեան համար. 20 զԱստուած կը փառաւորէ շուրհակաւորութեամբ :

Դիւաւոր երգեցողին, Դոյնանիմ ըրայ. Աշուա Դաւթի :

1 Կարգեցէք զիս ով Աստուած, վասն զի Էջուրերը է՛ անձիս հասան :

2 Է խորունկ ջրիս մէջ կ'ընկղմիմ, ու որ կայնելու Էլ չկայ. Էջուրն իս խորունկ տեղերդ մտայ, ու յորձանքները իս ընկղմեցին :

3 ԴՅոնեցայ Էս կանչելիս. կու կորդս յամբեցաւ. Էպսեբու նուաղեցան իմ Աստուծոյ սպասելին :

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Եր ԲՐ. Ժ. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Դ Սաղ . խ . 15 :
* Աստուծոյ
ամենաբար
պատեալն
առաւ

Ե Սաղ . խ . 17 :
Մարգարէ
1

— Սաղ . խ . 23 : լս . 1 :

Բ Սաղ . լս . 1 :

Գ Սաղ . ժե . 6 :

Դ Սաղ . լս . 2 : 3 :

Ե Սաղ . խ . 4 :

Ղ Սաղ . Դ . 1 : 4 :

Ե Երեմ . ժե . 7 : 17 :

Ե Սաղ . խ . 9 : 10 : Ես . Խ . 3 :

Բ Ես . Բ . 18 :
Ձար . Գ . 8 :
Տ : Ես . Գ . 9 :

Գ Սաղ . լս . 25 :

Ե Հմբ . 13 :

Լ Բ Թաղ . ժե . 1 :
Մատ . իե . 1 :

Ե Սաղ . խ . 11 : 19 : լս . 22 : լս . 21 : 22 :

Զ Սաղ . Տ . 1 :

Է Հմբ . 24 :
Սաղ . լս . 4 : 26 : խ . 14 : Տ . 2 :

3 Դ Թող * ամենալավը ետ դառնան անոնք որ Ինչի վաշ վաշ կ'ընեն :

4 Ամեն թեզ փնտռողները քեզմով Թող յնծան ու ուրախանան . և բոլ փրկութիւնդ սիրողները ամէն ժամանակ Թող ընեն . Աստուած մեծանայ :

5 Ե Բայց ես աղքատ ու տնանկ եմ . ով Աստուած՝ Նշուտով Հասիր ինձի . իմ օգնականս ու փրկիչս դուն ես . ով Տէր՝ մի՛ ուշանար :

ԱՆՂՄ . ՀԱ

1 Դաւիթ հաւատքի փառահալութիւնով ու Աստուծոյ շնորհքին փրկաւորութեամբ՝ աղօթք կ'ընէ իրեն համար . և իր անձին թշնամիներուն դէմ . 11 հաստատութիւն կը խոստանայ . 19 զԱստուած կը փառաբերէ . ու կը խոստանայ յօտոր օրախ . անանկ ընէ :

1 Ով Տէր՝ քեզի յուսացայ , ջամնամ յաւիտեան :

2 Բ Բոլարդարութեամբդ դիտ ապրեցողը ու ազատէ՛ զիս . Բականջը ծռէ ինձի , ու փրկէ՛ զիս :

3 Դ Ինձի ապաւինութեան վէմէ . դիր , որ միշտ հա՛ երթամ . դուն Եհրաման տուիր իս փրկելու , ինչու որ իմ վէմն ու բերդս դուն ես :

4 Նով իմ Աստուածս՝ ամբարընտին ձեռքէն , անօրէնին ու բռնաւորին ձեռքէն իս փրկէ՛ :

5 Վասն զի Ե իմ անկախութիւնս դուն ես՝ ով Տէր Եհրամայ . մանկութեանս ի վեր իմ յոյսս դուն եմ .

6 Ե Ես թեզի հաստատուեցայ արգանդէն , մօրս որովայնէն իմ պաշտպանս դուն ես . իմ գովութիւնս միշտ բու վրայ է :

7 Բ Զարմանալի բանի մը պէս եղաց շատերուն , բայց իմ զօրաւոր ապաւենս դուն ես :

8 Ե Բերանս բու գովաբանութիւնով լցուի , ամէն օր բու փառաբանութիւնով :

9 Ե Թերութեան ատենս իս մի՛ ձրդեր . ոյժս պակասած ատենը իս մի՛ թողուր :

10 Ինչու որ թշնամիներս ինձի համար կր խօսին , ու իմ անձս պաշարողները Լձկնոց խորհուրդ կ'ընեն :

11 Ընելով . Աստուած թողուց անիլայ . հարածեցէ՛ք ու բռնեցէ՛ք անիլայ . վասն զի աղատող մը չըկայ :

12 Ե Ով Աստուած՝ ինձմէ մի՛ հեռանար . ով իմ Աստուածս՝ Թինձի օգնելու արտօրքի :

13 Ե Թող ամէնաւ ու կորսուին իմ անձիս հակառակորդները . նախաւորելով ու ամօթով Թող ծածկուին ինձի չարութիւն ուղղութեամբ :

14 Բայց ես ամէն ատեն պիտի յուսամ , և բու ամէն գովաբանութիւններուդ վրայ պիտի աւելցնեմ :

15 Ե Բերանս պիտի պատմէ բու արդարութիւնդ . ամէն օր բու փրկութիւնդ . ինչու որ ես Յանայ համարները չեմ գիտեր :

16 Պիտի քալեմ Տէր Եհրամայի զօրութիւնով . բու արդարութիւնդ՝ միայն բու կենդ պիտի յիշեմ :

17 Ով Աստուած՝ մանկութեանս ի վեր ստրկեցուցիր ինձի . ու մինչև հիմա բու հրաշալի գործքերդ պատմեցի :

18 Ե Ու հիմա մինչև ծերութեանս ու ալերութեան ատենս իս մի՛ ձգեր՝ ով Աստուած , մինչև որ պատմեմ բու կարողութիւնդ Էսրա ազգին , և բու զօրութիւնդ ան ամենուն՝ որ պիտի դան :

19 Ե Բու արդարութիւնդ ալ շատ բարձր է՝ ով Աստուած , որ դուն մեծամեծ բաներ ըրիր . Եքզի պէս ով կայ՝ ով Աստուած :

20 Ե Դուն որ շատ ու ծանր նեղութիւններ յուցեցիր ինձի , նորէն իս պիտի կենդանացնես . ու երկրին անդունդներէն նորէն իս պիտի հանես :

21 Իմ մեծութիւնս պիտի շատցնես , ու դառնալով իս պիտի միտնարես :

22 Ուստի ես ալ պիտի գովեմ քեզ շուտիցով բու ճշմարտութեանդ համար՝ ով իմ Աստուածս՝ սաղմոս պիտի երգեմ քեզի քնարով . ով Իսրայէլին Սուրբ :

23 Բեզի սաղմոս երգած ատենս՝ իմ շրթներս պիտի յնծան . ու Նիմ հոգին՝ որ դուն փրկեցիր :

24 Դ իմ լեզուս ալ ամէն օր բու արդարութիւնդ պիտի խօսի . ինչու որ ինձի չարիք ուղղողները Նամշան ու խաղատակ եղան :

ԱՆՂՄ . ՀԲ

1 Սողոմոնը որն աղօթք ընելով Սողոմոնին համար . անոր Թաղաւորութեանը օրհնակիօք քրիստոսին Թաղաւորութեանը բարութիւնը ու փառք կը յայտնէ . 13 ու զԱստուած կ'օրհնէ .

— Ի Սողոմոնին համար՝ :

1 Ով Աստուած՝ բու դատատաննեք Թաղաւորին տուր , ու արդարութիւնդ Թաղաւորին որդւոյն :

2 Բ Եւ ինչ արդարութիւնով պիտի դատէ բու Թողովուրդը , ու աղքատներդ իրաւունքով :

3 Ե Լեռներ խաղաղութիւն պիտի բուսցնեն Թողովուրդին , ու բլուրներն ալ արդարութիւնով :

Հմբ . Տ . 24 :
Սաղ . լս . 28 :

Յ Սաղ . խ . 5 : Հմբ . 17 : 18 :

Ղ Հմբ . 9 :

Ե Սաղ . ժե . 10 :

Դ Սաղ . լս . 10 : Զ . 5 :
Հմբ . 6 : 8 :

Յ Սաղ . Գ . 3 :
Նով . Գ . 1 : 2 :

Ղ Սաղ . Գ . 1 : 2 : 3 :
Զ . 3 :

Դ Թաղ . Գ . 22 :
Ես . Գ . 9 :

Ղ Սաղ . Զ . 4 :

Ղ Հմբ . Տ . 15 :

Ղ Հմբ . 13 :

— Սաղ . Զե . ին . Գերսու . Գերս .

Դ Գերսու . Սաղ . Զ . 1 :

Բ Ես . Ժա . 2 : 3 : 4 :
Ե . 1 :

Դ Սաղ . Զե . 10 : Ես . Ե . 17 : Ժ . 7 :

Է Ես . Ժա . 4 :

Է Զոր . 7 , 17 :
Սաղ . 46 :
36 : 37 :

Է Բ Թաղ .
Է Գ . 4 : Սաղ .
Է 8 :

Է Ես . Բ . 4 :
Դաւ . Բ .
44 : Դաւ .
ա . 53 :

Է Տես Եւ .
Է Գ . 31 : Գ
Թաղ . Գ .
21 : 24 : Սաղ .
Է Տ . 11 :
46 : 25 :
Զաք . 25 :
16 :

Է Սաղ . Զգ .
14 :

Է Ես . Խթ .
23 : Միք .
4 : 17 :

Է Բ Մե . Բ .
2 : Ես .
Խե . 12 :
Կր 29 : Ես .
Խթ 1 : Կ .
1 : 5 :

Է Ես . Խթ .
2 : 23 :

Է Յոր . Խթ .
14 :

Է Սաղ . ԾԺգ .
15 :

Է Տես Գ
Թաղ . Գ .
20 :

Է Ես . Գա .
Գաթե .
1 :

Է Սաղ . ԶԺ .
36 :

Է Ես . Ժր .
3 : Իր . 15 :
Երեմ . Գ .
24 :

Է Դա . Ե . Ե .
45 :

Է Ես . Խթ .
10 : Սաղ .
Խա . 13 :
Զգ 45 :

Է Ես . ԺԵ .
11 : Սաղ .
56 : 14 :

Է Ես . ԺԵ .
5 :

Է Ես . ԺԵ .
21 : Զաք .
27 : 9 :

4 Ե Ժողովուրդին աղբատներուն ի-
րաւունքը պիտի ընէ , տնանկին զա-
ւակները պիտի ազատէ , ու բռնա-
ւորը պիտի ջարդէ :

5 Քեզմէ պիտի վախնան Էքանի որ
արեգակը ու լուսինը կը մնան , ազ-
գէ մինչև ազգ :

6 Էշնձուած խոտի վրայ էջ-
անձրեկն պէս պիտի իջնէ , շաղերու
պէս Երկիրը կը թրջնէ :

7 Անոր օրերուն մէջ արդարը պի-
տի ծաղիկ . Է ու շատ խաղաղու-
թիւն պիտի ըլլայ , մինչև որ ալ
լուսին չըլլայ :

8 Ու Էծովէն մինչև ծովը պիտի
տիրէ Էշիւ , ու գետէն մինչև երկ-
րի ծայրերը :

9 Է Անոր առջին անապատին բնա-
կիները ծուկն պիտի չորեն , Է ու
անոր թշնամիները փոշի պիտի
լռեն :

10 Է Թարսիսի ու կղզիներուն թա-
գաւորները ընծայ պիտի մատու-
ցանն . Է Զարայի ու Սարայի թա-
գաւորները պարզև պիտի բերեն :

11 Է Ու բոլոր թագաւորները անոր
երկրագունթիւն պիտի ընեն . բո-
լոր ազգերը անոր պիտի ծառայեն :

12 Վասն զի Է աղբատը պիտի փրկէ
աղաղակեալ տառնը , իւրիշն ալ ,
ու անիկայ ալ՝ որ օգնութիւն չու-
նի :

13 Քիտի խղճայ աղբատին ու տը-
նանկին , և տնանկիներուն անձրը
պիտի աղատէ :

14 Նենգութենէ ու բռնութենէ
պիտի փրկէ անոնց անձը , և ծա-
նոնց արիւնը պատուական պիտի
ըլլայ անոր առջին :

15 Ու պիտի պարի , և Զարայի
ուկիւն անոր պիտի տրուի . ու
ամէն ատեն աղօթք պիտի մատու-
ցուի անոր համար . ամէն օր պիտի
օրջնէ զանիկայ :

16 Յօրենի առատութիւն պիտի ըլ-
լայ երկրին մէջ , լեռներուն դըւ-
խը . անոր պտուղը Էրբանանին պէս
պիտի չարծի . ու զգետին խոտին
պէս պիտի ծաղիկն Է քաղաքացիներ-
ը :

17 Է Անոր անունը յաւիտեան պիտի
մնայ , քանի որ արեգակը Է Զայ ,
անոր անունն ալ պիտի մնայ . ու
Է Զայի անով պիտի օրջուին .
Է ամէն ազգերը երանութիւն պիտի
տան անոր :

18 Օրջնէալ ըլլայ Տէր Աստուած՝
Իսրայէլին Աստուածը . Է մինակ
ինքն է հրաշքներ ընողը :

19 Ու Է օրջնէալ ըլլայ յաւիտեան ա-
նոր փառաւոր անունը , Է ու բոլոր
երկիրը թող լցուի անոր փառքո-
վը : Ամէն ու ամէն :

20 Յետէի որդւոյն Դաւիթին ա-
ջօթքները լրջցան :

ՍՍԴՄ . ՀԳ

1 Մարգարէն՝ փորձութեան մը մէջ յաղթող
գտնուելէն ետեւ՝ 2 կը ցուցնէ ան փորձու-
թեանը պատճառը՝ այսինքն շարերուն յաղ-
թութիւնը , 13 անոր տուած քնատը՝ այսինքն
թերահաստութիւնը , 15 ու անոր փայ յաղ-
թող ըլլալուն կերպը՝ այսինքն իմանալով Աս-
տուծոյ խորհուրդը՝ թէ անիկայ շարը պիտի
կործանէ ու արդարը պիտի պաշտպանէ :

Սաղմոս - Աստուած :

1 Յիրաւի Աստուած բարի է Իսրա-
յէլին , Է Եւրոպայի սրտով մաքուր
եղողներուն :

2 Բայց քիչ մնաց որ իմ ոտքերս
պիտի ծռէին , ու մազ մնաց որ իմ
քայլերս զայլ թակէին :

3 Է Վասն զի նախանձեցայ հպարտ-
ներուն , Է բէր մամբարիշտներուն
յաջողութիւնը տեսայ :

4 Ինչու որ իրենց մահուան ժամա-
նակն ալ ցաւեր չունին . մարմիննին
ալ պարարտ է :

5 Է Անոնք մարդոց նեղութեանը
մէջ չեն , և Է Եւրոպայի հետ չեն
տանջուիր :

6 Անոր համար վաճառի պէս ամբար-
տաւանութիւնը անոնք կը շրջա-
պատէ . բռնութիւնը Է հանդերձի
պէս անոնք կը ծածկէ :

7 Է Անոնց աչքերը պարարտութե-
նէն դուրս կ'ելլեն . անոնք սըր-
տի խորհուրդներէն անգին կ'անց-
նին :

8 Ծագը կ'ընեն ու Է շարութեանով
կը խօսին բռնութեան համար .
Է հպարտութիւնով կը խօսին :

9 Բերաննին Է երկինքին դէմ կը դը-
նեն , ու իրենց լեզուն երկրին մէջը
կը պտտուի :

10 (Անոր համար իր Ժողովուրդը
հոս պիտի դառնայ , Է ու առատու-
թիւնով Է լուր պիտի քամուի ա-
նոնց) :

11 Ու կ'ըսեն . Է Աստուած ինտոր
դիտէ . ու Է բարձրելոյն քովը զի-
տութիւն կայ :

12 Ահա ասոնք են ամբարիշտները
որ միշտ Է յաջողութիւն ունին , ու
հարստութիւն կ'աւելցրնեն :

13 Է Յիրաւի զուր տեղը իմ սիրտս
մաքրեցի , ու Է իմ ձեռքերս անմե-
ղութիւնով լուաղի :

14 Որովհետեւ ամէն օր կը տան-
ջուիմ . ու ամէն առտու կը խրա-
տուիմ :

15 Թէ որ ըսէի՝ թէ ես ասանկ խօ-
սիմ , ահա բու որդւոցդ ազգին
նենգութիւն ըրած պիտի ըլլայի :

16 Է երբոր խորհեցայ ասիկայ իմա-
նալու , Է ժուար եկաւ իմ աչքե-
րուս :

Է Սաղ . Ժ .
Խն վերստ-
գրեմ :

Է Յոր . Խա .
7 : Սաղ .
Խ . 1 : Ե-
րեմ . ԺԲ .
1 :

Է Յոր . Խա .
6 : Ես :

Է Սաղ . Խթ .
15 :

Է Յոր . ԺԵ .
27 : Սաղ .
ԺԵ . 10 :
ԵԺԺ . 70 :
Երեմ . Ե .
28 :

Է Ոմ . Ե .
16 :

Է Բողոս . Բ .
18 : Յոր .
16 :

Է Յայտ . ԺԳ .
6 :

Է Սաղ . ԶԵ .
8 :

Է Յոր . ԻԲ .
13 : Սաղ .
Ժ . 11 : ԶԺ .
7 :

Է Զոր 3 :

Է Յոր . Խա .
15 : Զ . 9 :
Ժ . 3 : Սաղ .
Գ . 14 :

Է Սաղ . ԻԳ .
6 :

Է Զոր . Ե .
17 :

ՍՆՂՄ. ԷԵ

1 Մարդարեն զԱստուած կը դոխարանէ . 2 կը խոստանայ արդարութեամբ դատաստան տեսնել . 4 Հպարտ կը յանդիմանէ Աստուծոյ նախահաշիւները . 5 զԱստուած կը գովէ . ու կը խոստանայ որ արդարութիւն ի գործ դնէ :

Գլխաւոր երգեցողին . «Ալ թաշէթ, Ասափին Սաղմոսը» երգը :

1 Կը գովենք թե՛ ով Աստուած , կը գովենք , և բու անուոր մօտ է . բու հրաշքներդ կը պատմինու : 2 Երբոր որդեալ ժամանակ ունենամ , ուղիղ դատաստան պիտի տեսնեմ :

3 Երկրի՛ր ու անոր բոլոր բնակիչները մաշեցան . անոր սիւնները ես կը հաստատեմ : (Սէլայ)

4 Ըսի Հպարտներուն թէ՛ Հպարտութիւն մի՛ ընէք . ու ամբարիշտներուն թէ՛ Բեղջիւր մի՛ վերջնէք :

5 Զեր եղջիւրները վեր մի՛ վերջնէք . ամբարտաւան պարանոցով մի խօսիք :

6 Ինչու որ բարձրանալը ոչ արեւեքէն է , և ոչ արեւմուտքէն՝ ոչ ալ անապատէն :

7 Հապա հդատաւորը Աստուած է . Դմէկը կը ցածցընէ , ու միւսը կը բարձրացընէ :

8 Ինչու որ Եֆթոնը ձեռքը բաժակ կայ , ու զինին կարծիր է . աւելիալ խառնուածքով լեցուն է , ու անկէ կը թափէ . և իրաւ երկրին բոլոր ամբարիշտները Եանոր միտրները քամելով պիտի խմեն :

9 Բայց ես յաւիտեան պիտի պատմեմ . Յակոբին Աստուծոյն սաղմոս պիտի երգեմ :

10 Ու Էամբարիշտներուն բոլոր եղջիւրները պիտի փրեմ . Բարդարին եղջիւրները պիտի բարձրանան :

ՍՆՂՄ. ԷԶ

1 Աստուծոյ վեհափառութիւնը եկեղեցւոյ մէջ : 11 Անոր յարգանքը ծառայելու համար յորդորանք մը :

Գլխաւոր երգեցողին , Նիկնօթի վերայ . Ասափին Սաղմոսը» երգը :

1-Աստուած Յուդայի մէջ ծանցուած է . անոր անունը Իսրայէլի մէջ մեծ է :

2 Ու անոր խորանը Սաղեմին մէջն է , և անոր բնակարանը Սիօնին մէջն է :

3 ԲԱՆ տեղը ջարդեց աղեղին նետերը , վահանը , սուրը ու պատերազմը : (Սէլայ)

4 Դուն լուսափայլ ես . Էյափշտաւորութեան լեռներէն աւելի գերազանց ես :

5 Սրտով զօրաւորները յափշտա-

կուեցան , Դուռներնին քնացան . ու բոլոր զօրեղ մարդիկները ձեռքերնին չգտան :

6 Ով Յակոբին Աստուածը՝ Եթու յանդիմանելիդ կառքը ու ձին անզայ պառկեցան :

7 Դուն ով Տէր , դուն ահաւոր ես , և Նով կրնայ կայիլ բու առջիկքու բարկութեանդ առեներ :

8 ԵԴուն երկինքէն լսել տուիր դատաստանը . շերկիւրը վախցաւ ու լռեց ,

9 Երբոր Աստուած Բդատաստան ընելու ելաւ՝ որ երկրին բոլոր *Հեզերը փրկէ : (Սէլայ)

10 Իրաւցընէ մարդուն բարկութիւնը թե՛ պիտի գովէ . ու մնացած բարկութիւնը դուն պիտի զսպես :

11 ԵՆԱստ ըրէք , ու կատարեցէք ձեր Տէր Աստուծոյն . Լանոր բուրտիքը եղողներուն ամենը թող ընծաներ բերնն Ահաւորին :

12 Ինքը իշխաններուն հոգին պիտի կտրէ . Եահաւոր է երկրի թագաւորներուն :

ՍՆՂՄ. ԷԷ

1 Սաղմոսեցուն կը յայտնէ թէ ո՛րքով սաստիկ պատերազմ ունեցաւ Թերահաւատութեան դէմ , 10 և թէ Աստուծոյ մեծ ու շեշտհրաշք զորքերուն վրայ մասնելով՝ ինչպէս յաղթող գտնուեցան :

Գլխաւոր երգեցողին , Իւիթուռնին վրայ . Ասափին Սաղմոսը :

1 ԲԻՄ ձայնս Աստուծոյ է , ու ես կ'աղաղակեմ . Իմ ձայնս Աստուծոյ է , ու ան ինծի պիտի լսէ :

2 ԻՄ նեղութեանս օրը ԴՏէրը փնտրեցի . զիչերը տարածուած էր իմ ձեռքս , ու չէր թուրնար . Իմ անձս միթաւորով չէր ուզեր :

3 Աստուած յիշէցի , ու անհանգիստ եղայ . խորհեցայ , ու ԵԻՄ հոգիս անրեցան : (Սէլայ)

4 ԻՄ աչքերս արթուն պահեցիր . խռովեցայ ու չըրցայ իօսով :

5 ՂՄարք բերի առջի օրերդ , հին ժամանակներուն տարիները :

6 Գիշերուան մէջ կը լիշեմ ԵԻՄ երգս , ԷԻՄ օրտիս հետ կը խօսիմ , ու իմ հոգիս քնութիւն կ'ընէ :

7 ԲԱրդեօք Տէրը յաւիտեան պիտի մերժէ , ու ալ թնաւ պիտի չհաճի :

8 Միթէ անոր ողորմութիւնը բուրովն պակսեցաւ , ու ԷԻ խոստմունքը վերջացաւ ազգէ մննչէ ազգ :

9 Միթէ Աստուած Էղթութիւն ընելը մոռցաւ , միթէ բարկութիւնով արդիւնք իր ողորմութիւնը : (Սէլայ)

Գ Սաղ . Ժգ . 8 : Երեմ . Ժա . 39 :

Ե Եւ . Ժե . 1 : 21 : Եղեկ . Լթ . 20 : Նաւ . Բ . 13 : Զաք . Ժբ . 4 :

Ղ Նաւ . ա . 6 : 20 :

Է Բ Մն . Ի . 20 : 30 :

Բ Սաղ . Թ . 7 : 8 : 9 : Գբ . 4 :

* ԿՄ . Լեղ . Ժքերը

Ժ Տն . Եւ . Թ . 16 : Ժբ . 11 :

Սաղ . Կե . 7 :

Ի Ժող . Ե . 4 : 5 : 6 :

Է Բ Մն . Լթ . 22 : 23 :

Սաղ . Կը . 23 : ԺԺ . 7 :

Ժ Սաղ . Կը . 35 :

Է Սաղ . Լթ . Լ Կը . Ին վերադարձները :

Բ Սաղ . Գ . 4 :

Է Սաղ . Ժ . 15 :

Է Սաղ . Իգ . 9 : 16 :

Է Սաղ . ԺԲ . 3 : ԺԳ . 4 :

Է Սաղ . Ժ . 15 :

Է Սաղ . Ժգ . 9 : 16 :

Է Սաղ . ԺԲ . 3 : ԺԳ . 4 :

Է Սաղ . Ժ . 15 :

Է Սաղ . Ժգ . 9 : 16 :

Է Սաղ . ԺԲ . 3 : ԺԳ . 4 :

Է Սաղ . Ժ . 15 :

Է Սաղ . Ժգ . 9 : 16 :

Է Սաղ . ԺԲ . 3 : ԺԳ . 4 :

Է Սաղ . Ժ . 15 :

Է Սաղ . Ժգ . 9 : 16 :

Է Սաղ . ԺԲ . 3 : ԺԳ . 4 :

Է Սաղ . Ժ . 15 :

Է Սաղ . Ժգ . 9 : 16 :

Է Սաղ . ԺԲ . 3 : ԺԳ . 4 :

Է Սաղ . Ժ . 15 :

Է Սաղ . Ժգ . 9 : 16 :

Է Սաղ . ԺԲ . 3 : ԺԳ . 4 :

Է Սաղ . Ժ . 15 :

Սաղ . Ժ . Ին վերադարձները :

Բ Սաղ . ա . 21 :

Է Սաղ . Ժ . 6 : Ժբ . 11 :

Է Սաղ . Ժ . 7 : Դան . Բ . 21 :

Է Սաղ . Ժ . 20 : Սաղ . Կ . 8 : Երեմ . Ին . 15 : Յայտ . Ժգ . 10 : Ժգ . 19 :

Է Սաղ . Իգ . 30 :

Է Սաղ . Կ . 10 :

Է Սաղ . Ժա . 8 : Երեմ . Ին . 25 :

Է Սաղ . ԺԺ . 17 : ԺԲ . 14 :

Սաղ . Իբ . 1 : Է :

Բ Սաղ . Իգ . 9 : Եղեկ . Լթ . 9 :

Է Եղեկ . Լթ . 12 : 13 : Լթ . 4 :

ԷԵԿ. Ե. 1.
7: Երեմ.
Բ. 21: Ե.
զեկ. Ժն.
6: Ժ. 6:
ԺԺ. 10:

ԼՍաղ. Խդ.
2: 5: 55:
ԷԵԼ. Խդ. 23:
8: Խ. Խդ.
12:

ԶՍաղ. 5: Զ.

ԼՍաղ. ԺԺ.
40: 41: Ե.
Ե. 5: Ե.
Բ. 2:

ԷԵԿ. Կդ. 15:

3 ԵԿ. ԽԺ.
5:

ԼՍաղ. ԸԺ.
11: 5: 7:

ԷՍաղ. ԺԺ.
21:

5 ԶԺ. 3, 7:

-Սաղ. Բ.
Խ. Կերեմ.
Կերեմ:

*Սաղ. Բ.
Զուտ Ժ.
մանախն.
Բ. Խ. Խ.
24: Խ.
Ժ. 10:

դարձուր, և քու երեսդ փայլեցուր,
ու պիտի փրկուինք:

8 Եղիպտոսէն ի մէկ որթ մը փո-
խադրեցիր, և Հելթանոսները վառն-
տեցիր, ու զանիկայ տնկեցիր:
9 ԲՆոր առջկէն Կէս պատրաս-
տեցիր, ու անոր արմատները հաս-
տատեցիր. և անիկայ երկիրը լե-
ցուց:

10 Լեռները ծածկուեցան անոր հո-
վանիովը, ու անոր ձիւղերը Աս-
տուծոյ եղինքներուն պէս եղան:

11 Իր ձիւղերը երկրեցուց մինչև ծո-
վը, ու իր բողբոջները մինչև Գե-
տը:

12 Ինչու ի փղոցցիր անոր ցանկերը,
որ ծամբայէն բուր անցնողները
անիկայ փրցնեն:

13 Անտառին խոզը ապականեց ա-
նիկայ, ու դաշտի գազանները կե-
րան անիկայ:

14 Ո՛վ զօրաց Աստուածը՝ կ'աղա-
չեմ դարձիր. Ենայ՝ երկինքէն ու
տես, ու այցելու եղիւ առ որթին,
15 Եւ աս տուննին՝ որ քու առ ձեռ-
քովդ տնկեցիր, ու որդիին՝ որ ձեռ-
զի համար հաստատեցիր:

16 Արակով այրուած ու կտրուած
է. և քու երեսդ սաստեւելն կը կո-
րնչին:
17 Եթող քու ձեռքդ քու աջ ձեռ-
քիդ մարդուն վրայ ըլլայ, ու մար-
դու որդիին վրայ՝ որն որ քեզի հա-
մար հաստատեցիր:

18 Մենք ալ ետ պիտի չըստնանք
քեզմէ. կենդանացուր մեզ, ու
քու անունդ պիտի կանչենք:
19 Ո՛վ Տէր՝ զօրաց Աստուածը,
մեզ դարձուր, և քու երեսդ փայ-
լեցուր, ու պիտի փրկուինք:

ՍՆՂՄ. 2Ա

1 Հանդիսաւոր կերպով զԱստուած գովաբանե-
լու յորդորանք մը: 4 Աստուած կը պահան-
ջէ աս պարտաւորութիւնը իր բոս՝ քարե-
ներուն համար: 8 Աստուած հազանդու-
թեան յորդորով ժողովուրդը, կը գանգատի
անոնց անհապաղելութենէն՝ որ իրենց զատիկ
պատճառ կ'ըլլայ:

Գլխաւոր երգեցողին, -Կիթթիթի
վրայ. Ասափին Սաւառ:

1 Յնծացէ՛ք Աստուծոյ առջին, որ
մեր զօրութիւնն է, ուրախու-
թեամբ աղաղակեցէ՛ք Յակոբին
Աստուծոյն:

2 Սաղմոս առէ՛ք, ու թմբուկը
բերէ՛ք. Դու անուշ քնարը տաւի-
ղին հետ:

3 Փող նչեցուցէ՛ք ամուռ զլիւռն,
*Եւ Եւրոսին լրման ատենը՝ մեր
տոնին օրը:

4 Վասն զի Բաբելոն իսրայէլին
կանոն մըն է, Յակոբին Աստուծոյն
իրաւունքն է:

5 Ինքը վկայութիւն դրաւ ասիկայ
Յովսէփին մէջը, Եգիպտոսի երկ-
րին վրայ ելած ատենը. Եւ քեզ
լեզու մը լսեցիր որ չէի գիտեր:

6 ԴՆոր թիկունքը հեռացուցի
բեռէն. անոր ձեռքերը հանգչեցան
Եկորովէն:

7 Եւ երկութեան մէջ կանչեցիր, ու
քեզ փրկեցի. Ե պատասխան տուի
քեզի որոտման ծածկոցին մէջէն.
Ե փորձեցի քեզ Մերիպայի ջուրին
քովը: (Սէլայ:)

8 Եւսէ՛ ո՞վ իմ ժողովուրդս, ու
վկայեմ քեզի. ո՞վ Իսրայէլ թէ որ
ինծի մտիկ ընես:

9 ԺՕտար Աստուած չըլլայ քու
մէջդ, ու օտար Աստուծոյ երկրպա-
գուծիւն չընես:

10 Եւս եմ քու Տէր Աստուածդ, որ
հանցի քեզ Եգիպտոսի երկրէն.
Ե լայն բաց քու բերանդ, ու զանի-
կայ ես պիտի լեցնեմ:

11 Բայց իմ ժողովուրդս մտիկ չը-
րաւ իմ ձայնս. ու Իսրայէլը Էիս
չուցեց:

12 ԶԱստի զանոնք իրենց սրտին կա-
մակորութեամբ թողուցին, ու իրենց
խորհուրդներուն համեմատ քալին:

13 Երանի թէ իմ ժողովուրդս ին-
ծի մտիկ ընէր, ու Իսրայէլը իմ
ծամբաներու մէջը քայլէր:

14 Հուսով պիտի խնարհեցնէի
անոնց թշնամիները, ու ձեռքս
պիտի դարձնէի անոնց նեղչնե-
րուն վրայ:

15 Ե՛հրը ատողները ի խնարհու-
թիւն պիտի ընէին՝ իրեն, ու ա-
նոնց ժամանակը յաւիտեան պիտի
ըլլայ:

16 Ան ձ պիտի կերակրէր զանոնք
պարարտ ցորենով. ու Եւթմէն վա-
ղա՛ մեղրով քեզ պիտի կշտացը-
նէի:

ՍՆՂՄ. 2Բ

1 Սաղմոս երգուող զատուորները յորդորելէն, 5
ու անոնց անհապաղելի յանդիմանելէն Ե-
տես, 8 Աստուծոյ կը խնդրէ որ ինքը զատա-
տան ընէ:

Սաղմոս Ասափայ:

1 Աստուած -կայնած է Աստուծոյ
ժողովին մէջը. Դատուածնե-
րուն մէջը դատաստան կը տեսնէ:

2 Մինչև երբ անիրաւութեամբ
պիտի դատէք, ու ամբարիշտնե-
րուն Բաշառութիւն պիտի ընէք:
(Սէլայ:)

3 Դատատան ըրէք աղքատին ու
որրին. Ե խեղճին ու չբաւորին ի-
րաւունք ըրէք:

4 ԴՓրկեցէ՛ք աղքատը ու տնանկը,
ամբարիշտներուն ձեռքէն ազատե-
ցէ՛ք զանոնք:

5 Ե շնն իմանար ու միտք չէն առ-

ԷՍաղ. ԺԺ. 7:

ԷԵԿ. Ժ. 4:
Ժ. 27:

ԷԵԼ. Խ. 14:

ԷԵԼ. Բ. 23:
Ժ. 10:

Սաղ. Ժ. 15:

ԷԵԼ. ԺԺ. 19:

ԷԵԼ. Ժ. 6:
7: Խ. Խ. 13:

ԷՍաղ. Ժ. 7:

ԷԵԼ. Խ. 3:
5: Բ. Խ. 12:

ԷԵԼ. Խ. 2:

ԷՍաղ. Ժ. 3: 4: 8: 5:
Ժ. 7: Ե.
Ժ. 4: 20:

ԷԵԼ. Խ. 1:
Բ. Խ. 15:

ԷԵԼ. Խ. 15: 18:

ԷԵԼ. Խ. 4:
Ժ. Ժ. 15:

ԷԵԼ. Խ. 24: 26:

ԷԵԼ. Խ. 20: Ե.
29: Ժ. 12:

ԷԵԼ. Խ. 29:
Ե. Խ. 13:

ԷՍաղ. Ժ. 45: Ժ. 30:

ԷԵԼ. Խ. Կի-
թի տեղէն:

ԷԵԼ. Խ. 13: ԷՍաղ.
Ժ. 14:

ԷԵԼ. Խ. 6:

ԷՍաղ. Ժ. 6: Ժ. 8:

ԷՍաղ. Ժ. Դատ.
տանքին:

ԷԵԼ. Խ. 6: Խ. 23:

ԷԵԼ. Խ. 17: ԷՍաղ.
Ժ. 7: Ե.
Խ. Ժ. 5:

ԷԵԼ. Խ. ԷԵԼ. Խ. 3:

ԷԵԼ. Խ. 12: ԷՍաղ.
Խ. 11:

ԷՍաղ. Խ. 1:

ՆԱՊՈՒԹԱՆ . 3 : 56 : 3 :
ԷՆՈՒՆ 1305 :
ժ . 34 :

ԷՆՈՒՆ . 3 : 32 :
ՆԱՊՈՒԹԱՆ . 12 : 14 :
ԷՆՈՒՆ . 14 :

ԷՆՈՒՆ . 15 : 3 :
ՆԱՊՈՒԹԱՆ . 13 :

ներ . խաւարի մէջ կը պտտին .
շերկերն բոլոր հիմքը շարժեցան :
6 ԷՆՈՒՆ լսի թէ՛ Դուք աստուած-
ներ էք , ու դուք ամենքդ բարձ-
րելոյն սրդիներն էք .
7 Բայց շարժող պէս պիտի մեռ-
նիք , ու իշխաններէն մէկուն պէս
պիտի իյնաք :
8 Եւ ի՞նչ Բաստուած՝ դատէ եր-
կիրը . Էհնչու որ բոլոր ազգերը
դուն պիտի ծառանդեն :

ԱՆՆԱՆ . 2 Գ

1 Թշնամիներուն զուտամոլութեանը համար
գանգատ մը . 3 ու եկեղեցիներէն թաւա-
րուողներուն զԱստուծոյ մը :

Աստուծոյ Երդը -- Սաղմոսը :

ՆԱՊՈՒԹԱՆ . 1 : 16 : 22 :
ԷՆՈՒՆ . 1 :

ԷՆՈՒՆ . 1 : 1 : 7 : 9 :
ԷՆՈՒՆ . 25 :

ԷՆՈՒՆ . 15 :

ԷՆՈՒՆ . 5 : 1 : 20 :

ԷՆՈՒՆ . 7 : 6 : 9 : 16 :
ԷՆՈՒՆ . 19 : 15 : 36 :

ԷՆՈՒՆ . 1 : 1 : 10 :
ԷՆՈՒՆ . 11 :

ԷՆՈՒՆ . 7 : 1 : 22 :

ԷՆՈՒՆ . 15 : 24 : 21 :

ԷՆՈՒՆ . 17 : 37 :
ԷՆՈՒՆ . 17 :

ԷՆՈՒՆ . 25 :

ԷՆՈՒՆ . 12 : 21 :

ԷՆՈՒՆ . 13 : 14 :
ԷՆՈՒՆ . 17 :

ԷՆՈՒՆ . 5 :
ԷՆՈՒՆ . 22 :

ԷՆՈՒՆ . 17 :

ԷՆՈՒՆ . 4 : 26 :

1 Ո՞վ Աստուած՝ լուռ մի՛ կենար .
անձայն մի՛ բլրա , ու հանդարտ
մի՛ կենար ո՞վ Աստուած :
2 Ինչու որ ահա Էրու թշնամիներդ
կը զոռան , ու էք թեզ ատողները
զլուի կը վերջնեն .
3 Խորամանկութեան նարք կը
դանեն . բու ժողովուրդիդ դէմ , ու
խորհուրդ կ'ընեն Էրու պահպա-
նածներուդ դէմ :
4 Կ'ըսեն թէ՛ Եհնչ , Էհորսնցը-
նենք անոնք՝ որ ագգ չըլլան , ու
ալ չսիրուի իսրայէլէն անունը :
5 Ինչու որ միաբան սրտով խոր-
հուրք բրին , -- քեզի դէմ դաշ-
նակցութիւն բրին
6 Շեղովի վրանները ու խաւար-
այիք , Բաւար , ու Հաղարայիք ,
7 Գերբար ու Վաւորք ու Վաւորք ,
Փղառայիք՝ Տիրոսի բնակչացը
հետ :
8 Նաեւ Աստուծոյ անոնց հետ միա-
բանեցաւ . Ղովտին որդեղը ձեռն-
տու Էղան : (Սէլայ)
9 Ըրէ՛ անոնց ինչպէս ԷՄադիամին՝
ինչպէս ԷՄիսարային ու Յարինին
ըէ՛ : Կիտին հեղեղատին քովը .
10 Անոնք Ենդովրի մէջ ստակեցան .
Բաղրի դէմ Էղան Էրկրի վրայ :
11 Անոնց իշխանները թ' Օրբերին ու
Օրբերին պէս , ու անոնց բոլոր Էրեւ-
րիները թ' Էրեւրէին ու Սաղմոսային
պէս բրէ :
12 Արոնք լսին թէ՛ Աստուծոյ բնա-
կարանները մեներ ծառանդենք մեզի
համար :
13 Ո՞վ իմ՝ Աստուածս՝ անոնք
մեզի պէս , Էհնչի առջեւ Էղող
շեղի պէս բրէ :
14 Ինչպէս որ կապիք սնտառը կ'սոյ-
րէ , ու բոցը թ' Էրեւրէին կը բռնկ-
ցնեն :
15 Անանկ ալ հայածէ գանոնք Էրու
մորկովով , ու խոսովութեան մէջ
ձեզ գանոնք . բու փոթորիկովով :
16 Էհնչու անոնց Էրեւրէին անա-

ղանդով , որ քու անունդ ինչպէս
ով Տէր :

17 Թող ամէնան ու խոսովին յաւի-
տենան , և ամօթալից ըլլան ու կոր-
սունան .

18 Ի՞նչ դիտանան թէ միայն դուն՝ որ
քու անունդ Եհնչի պէս , Էհնչու
բնալ ես բոլոր Էրկրի վրայ :

ԱՆՆԱՆ . 2 Գ

1 Մարգարէն սրբարանին հաղորդակցութեանը
փափաքովով 4 կը շուրջեն թէ ո՞րտի կ'ըս-
նեն Էն անոր մէջ բնակողները . 5 Էր հոն
զանազան համար ազգիք կ'ընեն :

Գլխաւոր Էրեղեղողին , -- Կիթիթիթի
վրայ . Կորին սրդեղը Սաղմոսը :

1 Ի՛նչպէս Էհնչի եւ քու բնակա-
րաններդ , ո՞վ զօրաց Տէրը :

2 Էհնչ անձն կը փափաքի ու նաեւ
կը մարի Տէրոյը սրաշերտէն հա-
մար . իմ սիրտս ու մարմինս շնծու-
թեամբ կ'աղաղակեն կենդանի Աս-
տուծոյն :

3 Դժոխքի ալ տուն դտաւ , ու
ծիծեռնիկը իրեն բոյն՝ իր ձաղերը
դնելու համար , բու սեղաններուդ
քովը՝ ո՞վ զօրաց Տէրը , իմ թա-
ղաւորս ու Աստուածս :

4 Էհնչի անոնց որ քու տանդ
մէջ կը բնակին . անոնք անդադար
քեզ պիտի օրնեն : (Սէլայ)

5 Էրեւրի ան մարդոց որոնց զօրու-
թիւնը թեզմէ է . ու իրենց սրտին
մէջ -- ձա՛մաններդ կան :

6 Էրաւատաւաց հովիտէն անցնե-
լով աղբիւրի դէմ կ'ընեն անիկայ .
առջին անձնեւ ալ թ' օրնութիւնով
պիտի ծանկէ աշխարհ :
7 Անոնք Էհնչութեան զօրութեան
կ'ընեն , Էհնչ -- Էհնչի մէջ
Էրաւատաւաց առջին Էրեւրէին :

8 Ո՞վ Տէր՝ զօրաց Աստուածը ,
լսէ՛ իմ աղօթքս . ականջ դիր ո՞վ
Յակորին Աստուածը : (Սէլայ)

9 Ո՞վ Էմբր վահանը Աստուծոյ
տեւ , ու քու օժակով Էրեւրէին :

10 Էհնչու որ քու սրաշերտէն մէջ
մէջ օրը հազարէն աղէկ է . աւելի
բնակի իմ Աստուծոյ տանը շե-
մին վրայ կենալ : Բան թէ անա-
բըտաց փառներուն մէջ բնակի :

11 Բանից Տէր Աստուած Էրեւրէ
ու թ' վահան է . Տէրը շորհք ու փառ-
պիտի տայ . Էրաւատաւաց մէջ պիտի
պաշխակցեն ու զօրութեամբ բարոյ-
նեն :

12 Ո՞վ զօրաց Տէրը՝ Էրեւրէին
քեզի յուսացող մարդը :

ԱՆՆԱՆ . 2 Ե

1 Սաղմոսագրոյն Աստուծոյ առջին ժողովրդէն
Էհնչի կը խոսեն որ ան ժողովրդէն շարու-

ՆԱՊՈՒԹԱՆ . 13 :
ԷՆՈՒՆ . 2 : 3 :
ԷՆՈՒՆ . 5 :

ՆԱՊՈՒԹԱՆ . 1 : 16 : 22 :
ԷՆՈՒՆ . 1 :
ԷՆՈՒՆ . 1 : 1 : 7 : 9 :
ԷՆՈՒՆ . 25 :
ԷՆՈՒՆ . 19 : 15 : 36 :

ԷՆՈՒՆ . 4 :

ԷՆՈՒՆ . 22 : 23 :
ԷՆՈՒՆ . 15 : 1 : 15 :
ԷՆՈՒՆ . 16 : 16 :
ԷՆՈՒՆ . 1 : 2 : 11 :

ԷՆՈՒՆ . 1 : 10 :
ԷՆՈՒՆ . 1 : 2 : 9 :
ԷՆՈՒՆ . 9 : 10 : 11 :
ԷՆՈՒՆ . 7 :
ԷՆՈՒՆ . 9 : 10 :
ԷՆՈՒՆ . 12 :

բոլոր բնակարաններէն աւելի կը սիրէ :

3 Էփառաւոր բաներ կը պատմուին քեզի համար , ով Աստուծոյ քաշաբը : (Սէլայ)

4 Ե՛ր Ռահարը ու Բարիկոնը պիտի յիշեմ իս ի ծանցողներուն . ահա Փղապաղայ երկիրը ու Տիւրսը Բուշին հետ . ասոնք ալ հոն ծընան :

5 Ու Սիւնին համար պիտի ըսուի թէ՛ Աս մարդը ու ան մարդը հոն ծնաւ . և Բարձրեալը ինքը պիտի հաստատէ զանիկայ :

6 Տէրը ազգերը Էզրած ժամանակը պիտի ըսէ՝ թէ ասիկայ հոն ծնաւ : (Սէլայ)

7 Ու Երզնգոյներ , նոյնպէս ալ ի սրնգահարներ լիլլիլ Բոնա-Էն հոն . իմ բոլոր աղբիւրներս քեզմէ են :

ՍԱՂՄ . 22

1-Տ Երանք քանգաւ մը պարունակող աղօթք մը : Կորնի որդւոցը երգը -- Սաղմոսը . Գլխաւոր երգեցողին , Մահալաթ լէանօթի վրայ . Եման Եզրահա-ցիին երգը :

— Գ թագ . Գ . 31 : ա Մն . Բ . 6 :

Բ Սաղ . Ի . 9 : Ժա . 14 :

Գ Ղա . Ժ . 7 :

Դ Սաղ . Ժ . 18 :

Ե Սաղ . Ի . 1 :

Զ Սաղ . Լա . 12 :

Է Են . Ժգ . 8 :

Ը Սաղ . Իբ . 7 :

Թ Գր . Ժ . 13 : 19 :

Սաղ . Լա . 11 : Ժր . 4 :

Ժ Ող . Գ . 7 :

Ի Սաղ . Լ . 10 :

Լ Սաղ . Ժ . 8 :

Խ Գր . Ժա . 13 : Սաղ . Ժր . 6 :

Ձ Սաղ . Ժ . 5 : 9 : ԺԺ . 17 : ԺԺ . 17 : Են . Լ . 18 :

11 Միթէ կը պատմուի՞ քու ողորմութիւնդ զերկզմանին մէջ , — քու ճշմարտութիւնդ կորստեան մէջ :

12 Եւրթէ կը ծանցուին քու հըրաշքներդ խաւարին մէջ , — քու արդարութիւնդ՝ մոռացման երկրին մէջ :

13 Բայց ես՝ ով Տէր , քեզի աղաղակեցի , ու իմ՝ արթօքս առտուանց քու առջիկ՝ պիտի ելլէ :

14 Ով Տէր՝ շինցու իմ անձս կը մեծեալ , — քու երեսը կը ծածկեալ ինձմէ :

15 Ես խեղճ եմ ու մանկութենես ի վեր մեռնելու վրայ եմ . Դքու աշխարհը քեզեցի — խռովեցայ :

16 Քու սրտմտութիւնդ իմ վրաս իջաւ , և քու զարհուրանքներդ իս կորսնցուցին :

17 Ամէն օր ջուրի պէս իս պատեցին . յմկտեղ չորս կողմս առին :

18 Եւ չհետացուցիր ինձմէ սիրելիս ու բարեկամս . իմ՝ ծանցուրերս խաւարի մէջ են :

Գ Գր . Ժ . 21 : Սաղ . Ժր . 3 :

Զ Սաղ . Լա . 12 : Ժր . 5 :

Ժ Ող . Գ . 10 : Ժ . 5 :

Յ Սաղ . Ե . 3 :

Դ Սաղ . Խ . 24 : Սաղ . Ժ . 1 :

Ե Գր . Ժ . 24 : Սաղ . Ժ . 1 :

Զ Գր . Գ . 4 :

Դ Սաղ . Իբ . 16 :

Ե Գր . Ժ . 13 : Սաղ . Լա . 11 : Լ . 11 :

ՍԱՂՄ . 2Բ

1 Սաղմոսերուն զԱստուծոյ կը գովէ իր ուխտին համար : 5 Իր հրաշքի կարողութեանը համար , 13 Իր եկեղեցիին հոգ տանելուն համար , 19 ու Գաւիթին թագաւորութեանը բրած շնորքին համար : 38 Երբք Ժառնգ զԿալեաններու վրայով կը գնդապարտ , 40 Կը բողբէ , կ'աղօթէ , ու զԱստուծոյ կ'օրհնէ :

— Եման Եզրահացիին երգը :

— Գ թագ . Գ . 31 : ա Մն . Բ . 6 :

Բ Սաղ . Ժա . 1 :

Գ Զր . 4 : Սաղ . ԺԺ . 90 :

Դ Սաղ . ԺԺ . 59 :

Ե Գ թագ . Գ . 16 : Են . Իբ . 1 :

Զ Գ թագ . Ե . 11 : Են . ա Մն . ԺԺ . 10 :

Է Են . ԺԺ . 23 : Ող . Գ . 5 :

Ը Զր . 29 : 36 :

Թ Տեա Տր . 1 : Դա . ա . 32 : 33 :

Դ Սաղ . ԺԺ . 1 : ԶԺ . 8 :

Ե Սաղ . Ե . 10 : 11 : 12 :

Զ Զր . 7 :

Ի Սաղ . Խ . 5 : Տա . 19 :

Լ Զ . Տ . 8 : Ժ . 5 :

Խ Գր . ա . 13 : Սաղ . Ե . 7 : 11 :

Են . ԺԺ . 11 : ա թագ . Գ . 2 : Սաղ . Իբ . 10 : Տա . 19 :

1 Ե՛ր Տէր ողորմութիւնները յաւիտեան պիտի երրեն . քու հաւատարմութիւնդ իմ բերնովս Էազգէ ազգ պիտի պատմեմ :

2 Ասան զԻգիթի թէ՛ Ողորմութիւնը յաւիտեան պիտի շինուի . Երկրի մէջ պիտի հաստատես քու հաւատարմութիւնդ :

3 Եւս իմ բնտրեալիս հետ ուխտ ըրի , իմ Գաւիթ ծառայիս երդում ըրի , լուրի .

4 Ե՛քու սերունդդ յաւիտեան պիտի հաստատես , և Էազգէ ազգ պիտի շինեմ քու աթոռդ : (Սէլայ)

5 Ե՛րկիրքս ալ կը փառաւորէ քու հրաշքներդ՝ ով Տէր , և քու հաւատարմութիւնդ ժողովրդուն մէջ :

6 Ասան զԻգիթ կայ երկիրի մէջ Տէր ողորմեալս . — § Կօրաց որդիներուն մէջ ալ կը նմանի Տէր բոլր :

7 Աստուած իսիստ զարհուրելի է սուրբերուն ժողովքին մէջ , և ահաւոր է ամէն իր բոլորաբը եղողներուն :

8 Ով Տէր՝ զօրաց Աստուածը , ով է Երեզի պէս հոգը Տէր . օր

- ԼՏոր . 6 .
23 . Սող .
Է . 24 :
- 12 Ենոնք ձեռքերնուն վրայ պիտի վերցրնեն քեզ, և որ չըլլայ թէ ոտքդ քարի զարնես :
- 13 Առիւծի ու իժի վրայ պիտի քալես . առիւծի կորիւնը ու վեշապը պիտի կոխկըռտես :
- 14 Որովհետեւ ինծի կը ցանկայ, անոր համար ես պիտի փրկեմ անկկայ . անոր ամբողջին պիտի ըլլամ, ինչու որ անիկայ է իմ անունս գիտցաւ :
- 15 Ժինծի պիտի կանչէ, ու ես անոր պատասխան պիտի տամ . Նեղուծեան մէջ անոր հետ պիտի ըլլամ . պիտի ապրեցընեմ ու հիւսուաւորեմ անիկայ :
- 16 Յերկայն օրերով պիտի կշտացընեմ անիկայ, ու իմ փրկութիւնս անոր պիտի ցուցընեմ :

ՍԱՂԱՄ . ԶԲ

1 Մարգարէն կը յորդորէ մարդիկ որ զԱստուծո՞ զոյն, 4 անոր մեծ գործքերուն համար, 6 նաեւ անոր զատաստմին համար որ յարբերուն կ'ընէ, 10 ու անոր բարութեանը համար որ բարեպաշտներուն կ'ընէ :

Հարաթ օրուան համար Սաղմոս — երգ :

- Սաղ . ԺԲ .
1 :
- Բ Սաղ . ԺԲ .
1 :
- Գ Սաղ . ԻԴ .
5 : Սող .
ԷԳ . 2 :
- Դ Սաղ . ԻԵ .
5 : ԺԲ . 17 :
- ԵԵ . 1ԻԵ .
29 : Հոգով .
Ժ . 33, 34 :
- Զ Սաղ . ԿԳ .
22 : ԶԳ . 8 :
- ԷՅՊ . ԺԲ .
6 : ԻԵ . 7 :
Սող . ԷԵ .
1 : 2 : 35 :
38 : Երեմ .
ԺԲ . 1 : 2 :
Սող . Կ . 15 :
- Ը Սաղ . ԺԳ .
15 :
- Թ Սող . ԿԴ .
1 : ԺԲ . 10 :
- Ճ Սող . ԺԴ .
17 : 24 :
- Ի Սող . ԻԴ .
5 :
- 1 — Բարի է գոհանալ Տերոյմէն, ու սաղմոս ըսել քու անուանդ՝ ով բարձրեալ :
- 2 Աստուանց Էքու ողորմութիւնդ, ու զիշերներդ քու հաւատարմութիւնդ պատմել :
- 3 Է՞Տար լար ունեցող նուագարանով ու տաւիղով, և քնարի ձայնով :
- 4 Վասն զի դուն՝ ով Տէր, քու գործքովդ իս ուրախացուցիր . քու ձեռքերուդ գործքերովդ պիտի ցընծամ :
- 5 Դ՞Ո՞վ Տէր՝ ինչ մեծ են քու գործքերդ . էշատ խորունկ են քու խորհուրդներդ :
- 6 Է՛ՆՍմիտ մարդը ասիկայ չիմանար, ու իմարդ հասկընար :
- 7 Ե՛մբարիշտներուն խոտի պէս բուսնիլը, ու բոլոր անօրէնութիւն գործողներուն ծաղիկը, իրենց յաւիտեական կորստեանը ինչպէս :
- 8 Է՛բայց դուն՝ ով Տէր, յաւիտեան բարձր ես :
- 9 Վասն զի ահա քու թշնամներդ՝ ով Տէր, վասն զի ահա քու թշնամներդ պիտի կորսուին . բոլոր անօրէնութիւն գործողները Ե՛պիտի ցրուին :
- 10 Բայց ԺԻՄ Եղիշերս միեղջերուն պէս պիտի բարձրացընես . ես էնոր իւզով օծուեցայ :

- 11 Ե՛վ ու իմ աշխարհ թշնամներուն ինչպէս պիտի տեսնեն . իմ ականջներս ինծի դեմ ելող չարազործներուն ինչպէս պիտի լսեն :
- 12 Ե՛կողարը արմաւենիի պէս պիտի ծաղիկ, Է՛բանանի եղևինի պէս պիտի մեծնայ :
- 13 Տէրոյ՞ տանը մէջ տնկուածները ծմըր Աստուծոյն արաշներուն մէջը պիտի ծաղիկն .
- 14 Ե՛տրութեան ատենն ալ պտուղ պիտի տան . պարարտ ու կանանչ պիտի մնան .
- 15 Որ պատմեն թէ՛ Տէրը ուղիղ է . Ննիկայ իմ վէմն է, ու հանրաւութիւն չկայ անոր քովը :

ՍԱՂԱՄ . ԶԳ

1-5 Գրիստոսի թագաւորութեանը վեճափառութիւնը, զօրութիւնը ու սրբութիւնը :

- 1 — Տէրը կը թագաւորէ, Էմեծափառութիւն հագած է . Տէրը զօրութիւն հագած — է գօտևորած է . Ե՛շարժքն ալ հաստատուած է որ յասանի :
- 2 Է՛քու ամբողջ հին ժամանակէն հաստատ է . ի յաւիտենից ես դուն :
- 3 Ո՞վ Տէր՝ գետերը բարձրացունցին, գետերը բարձրացուցին իրենց ձայնը . գետերը կը բարձրացընեն իրենց շառաչելը :
- 4 Է՛շատ ջուրներուն ձայնէն — ծովուն զօրաւոր ալիքներէն աւելի զօրաւոր է Տէրը բարձրութեան մէջ :
- 5 Է՛քու վկայութիւններդ շատ հաւատարիմ են . ով Տէր՝ սրբութիւնը քու տանդ կը վայէ յաւիտեան :

ՍԱՂԱՄ . ԶԴ

1 Մարգարէն արդարութիւն խնդրելով՝ բռնաւորութեան ու ամբարշտութեան համար կը գոչուի . 3 Աստուծոյ նախախնամութիւնը կ'իմացընէ . 12 վշտացած մարդուն երկնկուածութիւնը կը ցուցընէ . 16 կը հաստատէ թէ Աստուծո՞նք եղբայր կը պաշտպանէ :

- 1 Ո՞վ Տէր՝ — վրէժխնդրութեանց Աստուածը, ով վրէժխնդրութեանց Աստուածը, յայտնուէ :
- 2 Բե՛լիք ով էրկրին Գառաւորը, ամբարտաւաններուն հատուցումը :
- 3 Ո՞վ Տէր՝ Դմիտէ Ե՛րբ ամբարիշտները, միշտ Ե՛րբ ամբարիշտները պարծեանան .
- 4 Է՛գոռողութեամբ բարբառելով իօսին, — բոլոր անօրէնութիւն գործողները պարծեանան :
- 5 Ո՞վ Տէր՝ անոնք քու ժողովուրդդ կը հարստահարեն, ու քու ժառանգութիւնդ կը չարարեն .

Լ Սող . ԿԴ .
7 : ԺԲ . 10 :
ԺԲ . 5 :

Ե Սող . ԿԵ .
5 : ԵԵ . ԿԵ .
22 : Ո՞վ .
ԺԴ . 5 : 6 :

Ճ Սող . Կ . 41
ԵԼ . 2 :

Ի Օր . ԼԵ . 41
ԵԼ . ԺԲ .
14 :

— Սող . ԶԷ .
10 : ԳԵ .
ԴԺ . 3 : ԴԵ .
ԵԵ . 7 : ԵԵ .
ԺԲ . 1 :

Բ Սող . ԿԴ .
1 :

Է Սող . ԿԵ .
6 :

Դ Սող . ԷԷ .
10 :

Ե Սող . ԻԵ .
6 : Առող .
Ե . 22 :

Զ Սող . ԶԵ .
7 : ԺԲ . 3 :

ԵԵԷ . ԵԲ .
Կար . ԵԲ .

— Օր . ԼԵ .
35 : ԵԵ .
2 :

Բ Սող . Կ .
6 :

Է Օր . ԺԲ .
25 :

Դ Օր . Ի .
5 :

Ե Սող . ԿԵ .
18 : ԵԵ .
15 :

- 12 Բայց Դիւն ով Տէր յաւիտեան
կը կենաս, և չքու յիշատակը ազ-
գէ մինչ ազգ :
- 13 Դուն պիտի կըլես ու Սիօնին ու-
ղորմիս . ինչու որ ժամանակ է ա-
նոր ողորմելու, ինչու որ յորոշուած
ժամանակը չաւաս :
- 14 Վասն զի քու ծառաներդ անոր
քարերուն կը հաւնին, ու անոր հո-
ղին կը գլխան :
- 15 Եւ հէթանոսները չպիտի վախ-
նան Տէրովը անունէն, ու երկրի
բոլոր թագաւորները քու փառ-
քէդ :
- 16 Ինչու որ Տէրը պիտի չինէ Սիօ-
նը . իր փառքովը պիտի երեւայ :
- 17 ՂՏնանկներուն աղօթքը մոտիկ
պիտի ընէ, ու անոնց աղօթքը
պիտի չանարգէ :
- 18 Ես պիտի չգրուի գալու ազգին
համար . ու Լատգծուելու ժողո-
վուրդը Տէրովը գոհութիւն պիտի
տայ :
- 19 Վասն զի իր սրբութեանը
բարձրութենէն հայեցաւ . Տէրը
երկինքէն երկրին վրայ նայեցաւ :
- 20 Որ ի կապուածին հառաչանքը
լսէ, ու մահու որդիները արձակէ .
- 21 Որ Սիօնի մէջ ՂՏէրովը անունը
պատմեն, ու անոր գովութիւնը
Երուսաղէմի մէջ .
- 22 Երբոր ժողովուրդները մէկտեղ
ժողովուն, ու թագաւորութիւննե-
րը՝ Տէրովը ծառայելու համար :
- 23 Ենկիպ գորութիւնս տկարացուց
ճամբուն մէջ, ու իմ օրերս կար-
ճըցուց :
- 24 Ի Ես բար . Ով իմ Լստուածս՝
իմ օրերուն կէսին մէջը իս մի վեր-
ջներ . Զբու տարիներդ ազգէ մին-
չէ ազգ են :
- 25 Սկիզբէն երկրին հիմերը դիրի,
ու երկինքը քու ձեռքերուդ գործքն
է :
- 26 Ի Ենտր պիտի կորսուին՝ բայց
դուն պիտի կենաս . ու անոնց ա-
մեն լաթիկ պէս պիտի մաշին . հան-
դերձի պէս պիտի փոխես անոնք,
ու պիտի փոխուին :
- 27 Բայց դուն նոյն ինքն ես, և
քու տարիներդ պիտի չվերջանան :
- 28 Ի քու ծառաներուդ որդիքը պի-
տի բնակին, ու անոնց սերունդը
հաստատ պիտի մնայ քու առջիդ :

ՍՆՂՄ . ԴՊ

1 Աստուած օրհնելու յորդորանք մը՝ անոր ու-
ղորմութեանը համար . 15 ու անոր գլխու-
թեանը տեղադրանք ըլլալուն համար :

ՍՆՂՄ . ԴՊ . ԴՊ

1 Ով իմ անձս՝ օրհնէ Տէրը, ու
ան ամէնը որ իմ ներսի դիս է՝
անոր սուրբ անունը :

- 2 Ով իմ անձս՝ օրհնէ Տէրը, և
անոր բոլոր բարերարութիւնները
մի՛ մոռնար :
- 3 Ի որ կը քաւէ բոլոր անօրէնու-
թիւններդ, ու է կը բժշկէ քու բո-
լոր հիւանդութիւններդ :
- 4 Որ Կը փրկէ քու կենսաբջ ապա-
կանութենէն, և է կը պատկէ քեզ
ողորմութիւնով ու գլխութիւնով :
- 5 Որ կը լեցնէ քու ծերութիւնդ
բարութիւնով . ու Դքու մանկու-
թիւնդ արծիւին պէս կը նորոգուի :
- 6 Ե Տէրը արդարութիւններ ու ի-
րաւունքներ ի՛նչէ բոլոր զրկուած-
ներուն :
- 7 Ե Ենկիպ իր ճամբաները Մովսէ-
սին ճանչցուց, ու իր գործքերը՝
Իսրայէլի որդիներուն :
- 8 Ե Բարեգութ ու ողորմած է Տէ-
րը, երկայնամիտ ու առատ՝ ողոր-
մութիւնով :
- 9 Ե Ենկիպ մինչ վերջը հակառա-
կիր, և յաւիտեան ոյս չպահէր :
- 10 Ե Ենկիպ մեր մեղքերուն համե-
մատ չըրաւ մեզի, ու մեր անօրե-
նութիւններուն համեմատ հատու-
ցում չըրաւ մեզի :
- 11 Ե Հապա՝ որչափ որ երկինքը երկ-
րէս քարձի, ու յիշէ իր ողորմու-
թիւնը իրմէն վախճողներուն վրայ
գորաւոր է :
- 12 Որչափ որ արեւը արեւմուտքէն
հեռու է, ու յիշէ ի հեռացուց մեզ-
մէ մեր յանցանքները :
- 13 Ե Ենկիպ որ հայր մը կը գլխայ եւ
որդուրդ վրայ, ու յիշէ իմ Տէրը կը
գլխայ իրմէն վախճողներուն վրայ :
- 14 Վասն զի ան գիտէ մեր կազ-
մուածքը, և կը յիշէ որ մենք ճշող
ենք :
- 15 Ե Մարդուն օրերը խոտի պէս են .
չինչպէս դաշտի ծաղիկը, անանկ
կը ծաղիկ :
- 16 Վասն զի հովը անոր վրայէն
կ'անցնի ու ան կ'ոչնչանայ, և թալ-
անոր տեղը չճանչնար զանկիպ :
- 17 Բայց Տէրովը ողորմութիւնը
յաւիտեանս յաւիտեանց իրմէն
վախճողներուն վրայ է, ու անոր
արդարութիւնը յորդուց որդիներ-
ուն վրայ :
- 18 Ե Ենտր ինչ է որ կը պահեն ա-
նոր ուխտը, և կը յիշեն անոր պա-
տուիրանքները, ու կը կատարեն :
- 19 Տէրը իր յաւիտեան երկինքի մէջ
հաստատեց . ու անոր թագա-
ւորութիւնը ամենուն վրայ կը
տիրէ :
- 20 Օրհնեցէք Տէրը՝ ով անոր հրեշ-
տակները, որ ուժով զորաւոր է, որ
անոր խօսքին ձայնը լսելով՝ չի
հրամանը կը կատարէ :
- 21 Օրհնեցէք Տէրը՝ ով անոր բոլոր

Բ Սաղ . ԺԷ .
5 : Ես . ԼԳ .
24 : Սաղ .
ԺԲ . 2 : 6 :
Սաղ . Բ . 5 :
10 : 11 : ԴՏ .
Է . 47 :

Գ Եւ . ԺԷ . 26 :
Սաղ . ԺԷ . 26 :
3 : Երեմ .
ԺԷ . 14 :

Դ Սաղ . ԼԳ .
22 : ԺԷ . 18 :
Ե Սաղ . ԺԷ . 12 :
Դ Ես . Ժ . 81 :
Ե Սաղ . ԺԷ .
7 :

Ե Սաղ . ԺԷ .
19 :

Զ Եւ . ԼԳ . 6 :
7 : ԺԷ .
ԺԷ . 18 : Բ
Օր . Է . 10 :
Դ Ես . ԺԷ .
17 : Սաղ .
ԺԷ . 15 : Ե
Երեմ . ԼԲ . 18 :
Դ Սաղ . ԼԷ . 5 :
Ես . ԺԷ . 16 :
Երեմ . Գ . 5 :
Մկ . Է . 18 :

Է Եր . Ժ .
13 :

Ը Սաղ . ԺԷ .
10 : ԺԷ .
Գ . 18 :

Թ Ես . ԺԷ .
25 : Մկ .
Է . 18 :

Ձ Սաղ . Գ .
17 :

Ի Սաղ . ԴԷ .
39 :

Լ Ես . Գ . 19 :
ԺԷ . ԺԷ . 7 :

Խ Սաղ . Գ . 5 :
6 : Ես . ԺԷ .
Է . 24 :

Կ Եր . ԺԷ .
1 : 2 : Ես .
Է . 10 : 11 :
Եր . Է . 10 :
Է . 9 :

Տ Եւ . Ժ . 6 :

Զ Եր . Ժ . 9 :
Ե Սաղ . ԺԷ .
4 :

Ը Սաղ . ԺԷ .
2 : ԴՏ . Գ .
25 : 84 : 85 :
Սաղ . ԺԷ .
2 :

Թ Սաղ . Գ .
10 : Եր . Է .
14 :

Ժ Ես . ԼԲ .
2 : Ես . Է .
14 : Սաղ .
ԺԷ . 17 :

Զորքերը, և անոր կամքը կատարող պաշտօնեաները :
 10 : Երբ .
 ա . 14 :
 - Սաղ . 8 : 6 :
 10 :
 - ՀՅԻ 1 :

22 - Օրփեցեք Տէրը՝ ով անոր բոլոր զորքերը անոր տէրութեանը ամեն տեղերուն մէջ . "օրփե՛ք Տէրը" ով իմ անաս :

ՍԱԼՄ . 87

1 Աստուծոյ մեծ զօրութեանը, 7 և սքանչելի նախախնամութեանը վրայով խորհրդածութիւն մը : 31 Աստուծոյն փառաց յաւիտեականութիւնը : 33 Մարգարէն ուխտ կ'ընէ որ միշտ զԱստուծո զովէ :

1 - Օրփե՛ք Տէրը՝ ով իմ անաս . ով Տէր՝ իմ՝ Աստուծոս , դուռն խիստ մեծ ես . Բ փառք ու վայելչութիւն հագած ես :

2 Էլ լոյսը հանգերծի պէս կը հագնիս , Երկինքը վարագուրի պէս կը տարածես :

3 Երկկայ իր վերնատունները ջուրերուն վրայ կը շինէ . Դամբերը իրեն կառք կ'ընէ . Ե հովիւն թէկուն վրայ կը պտտի :

4 Էիբ հրեշտակները հոգիներ կ'ընէ , ու Եր պաշտօնեաները կրակի բոց :

5 Երկկայ հաստատեց երկիրը իր հիմերուն վրայ , որ յաւիտեանս յաւիտենից չխախտի :

6 Ե Զանիկայ անդունդով ծածկեցիր՝ իբր թէ հանգերծով . ջուրերը լեռներուն վրայ կայեցան .

7 Ե քու աստեղէք փախան . քու որոտմունքիւ ձայնէն արտորարով փախան .

8 Ե լեռներուն վրայ ելան , ու հովիտներուն մէջ իջան , ծան տեղը՝ որ դուռն հաստատեցիր անոնց համար :

9 Ե Սահման դրիր , որ չանցնին , հու նորէն երկիրը չծածկեն :

10 Չորերուն մէջը աղբիւրներ կը խրկէ . Զուրէր լեռներուն մէջէն կ'երթան :

11 Անոնք բոլոր դաշտի դազաններուն կը խմընեն . ու վայրի էշերը իրենց ծարաւութիւնը կ'անցընեն :

12 Անոնց բովը երկիւնքի թռչունները կը բնակին , ոստերուն մէջէն ձայն կու տան :

13 Երկկայ իր վերնատուններէն լեռները կը ջրէ . քու Զորքերուդ պտուղէն քերկիրը կը կշտանայ :

14 Երկկայ անատուններուն համար խոտ կը բուսցնէ , ու մարդուն ծառայութեան համար բոյս , որ յերակուր հանէ երկրէն :

15 Ու "գինի" ու կ'ուրախացնէ մարդուն սիրտը , և "խալ" որ" անոր երեսը կը փայլեցնէ , ու հաց" ու կը հաստատէ մարդուն սիրտը :

16 Տէրոջը ծառերը կուշտ են , Լե-

բանանի եղևինները՝ Լ որ ինքը տընկէ :

17 Հոն թռչունները բոյներին կը շինեն , ու արագիլն բնակարանը մայրերուն վրայ է :

18 Բարձր լեռները այծեամներուն ապակէն են , ու վեմերը "ձագար" ներուն :

19 Ե Ժամանակներու համար լուսինը ստեղծեց . արեգակը Եր մարը մտնելը կը ծանշայ :

20 Երաւարը կը դնէ , ու գիշերը կ'ըլլայ , որուն մէջ անտառին բոլոր դազանները կը պտտին :

21 Երկունքներուն կորիւնները կը մոնչն յափշտակութեան համար , ու Աստուծոյ իրենց կերակուրը կը խնդրեն :

22 Արեգակը ծագելուն պէս կը ժողվուին , և իրենց որջերուն մէջը կը պառկին :

23 Մարդը մինչև իրիկուն իր զործքին ու իր ծառայութեանը կ'երթայ :

24 Երկ Տէր՝ որչափ շատ են քու զորքերդ . անոնց բոլորը իմաստութիւնով բեր . երկիրը լցուած է քու Դստեղծածներովդ :

25 Աս ծովը մեծ ու խիստ լայն է , հոն անթիւ սողացողներ , պղտիկ ու մեծ կենդանիներ կան :

26 Հոն նաւերը կը բալեն , ու Երկաթաները՝ որ անոր մէջը խաղալու համար ստեղծեցիր :

27 Ե Ասոնց ամէնը քեզի կը սպասեն , որ իրենց կերակուրը ժամանակին տաս :

28 Դուռն անոնց կու տաս , ու անոնք կը ժողվեն . ձեռքդ կը բանաս , ու բարութիւնով կը կշտանան :

29 Երբէք քու երեսը կը ծածկես , կը խռովին . Երբէք անոնց հոգին կ'առնես , կը մեռնին , և իրենց հողը կը դառնայ :

30 "Հոգիդ կը խրկես ու անոնք կը ստեղծուին , ու երկրիս երեսը կը նորոգես :

31 Տէրոջը փառքը , յաւիտեան ըլլայ . Տէրը Եր զորքերուն վրայ ուրախանայ :

32 Երկրիս վրայ կը նայի , ու ան Դր զողայ . լեռներուն կը դալճէ , և անոնք կը միանան :

33 Տէրոջը պիտի երգեմ իմ կենացս մէջ . սաղմս պիտի բռնեմ իմ Աստուծոյս՝ քանի որ ուղեմ :

34 Անոր վրայով իմ մտածութիւնս քաղցր պիտի ըլլայ . ես Տէրոջմով պիտի ուրախանամ :

35 "Մեղաւորները աշխարհքէն պիտի պակսին , ու ամբարիշտները տնայնան : ԲՕրփե՛ք Տէրը՝ ով իմ անաս : † Մէլեուիս :

Լ Թու . Ի Դ . 6 :

Երաւ . Լ . 26 :

Լ Թն . ա . 14 :

Եր . Լ . 12 :

Եր . Լ . 20 :

Եր . Լ . 19 :

Երաւ . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

Եր . Լ . 19 :

ՍԵՂՄ • ՃԵ

1 Անտուան զոգրանելու ու անոր զորքերը քննելու յորդորմար մը : 7 Աստուծոյ նախախնամական զուգորդութիւնը որ ցուցուցեր էր Արարչամբն, 16 Յովսէփին, 23 Նախապաշտօնի մէջ 3 սկզբին, 26 Իսրայէլացիները ազատող Մովսէսին, 37 ու Իսրայէլացիներուն՝ որոնք Եգիպտոսէն դուրս հանեց, անպատահելի էր կերակրեց, ու քանակաւ մէջ բնակեցուց :

1- Պահանջէք Տէրոյմէն . անոր անունը կանչեցէք . Բ անոր զորքները ժողովուրդներուն մէջը պատմեցէք :

2 Երեւոյցէք անոր . սաղմոս ըսէք անոր . Բ պատմեցէք անոր բոլոր հրաշքները :

3 Անոր սուրբ անունովը պարծենցէք . Տէրը ինդրողներուն սիրտը թող ուրախ ըլլայ :

4 Տէրը ու անոր զօրութիւնը ինքրեցէք . ամէն ժամանակ Դ անոր երեսը փնտռեցէք :

5 Ի Յիւզեցէք անոր բրած հրաշքները, անոր նշանները ու բերքին դատաստանները,

6 Ով անոր ծառային Արարչամբն սերունդը, ով Յակոբին որդիքը՝ անոր ընտրեալները :

7 Տէրովն ինքն է մեր Աստուածը . Դ անոր դատաստանները բոլոր երկրիս մէջն են :

8 Ընկալէք ի՛ր ուխտը յաւիտեան կը յիշէ, -- իր պատուիրած խօսքը մինչև հազար ազգ .

9 Եւն -- Ի՛ր որ Արարչամբն հետ ըլլաւ, ու իր երդումը՝ որ Իսահակին ըր--

10 Յակոբին ալ հաստատեց զանիկայ՝ օրէնք մը ըլլալու, -- Իսրայէլին՝ Ի՛ր յաւիտենական ուխտ մը,

11 Ըսելով . Ի՛ր զգի պիտի տամ քանանու երկիրը՝ ձեր ժառանգութեան վիճակը .

12 Ի՛ր բերքը անոնք սակաւաթիւ էին, քիւնոր ու Իպանդուխտ անոր մէջը,

13 Ու Ի՛ր ազգէն -- Ի՛ր ազգի զացին, Ի՛ր թաղապետութենէն ուրիշ ժողովուրդի .

14 Ի՛ր ընկալի մէկու մը թող չտուաւ որ զանոնք նեղէ . Ի՛ր թաղապետներ ալ յանդիմանեց անոնց համար,

15 Ի՛ր Ի՛ր օծեալներուս մի՛ դպչէք, ու ի՛ր մարդարներուս չարութիւն մի՛ ընէք :

16 Ու Ի՛ր սով կանչեց երկրին վրայ . Ի՛ր զացին բոլոր զօրութիւնը կուտրեց :

17 Եւնոնց առջնէն մարդ իրկեց, Յովսէփը՝ որ ծառայութեան ծախուեցաւ :

18 Դ անոր ոտքերը կապանքով նեղեցին . անոր անձը երկաթի մէջ դրուեցաւ .

19 Մինչև ան ժամանակը որ անոր

խօսքը եկաւ, Դ Տէրոյն խօսքը փորձեց անկալի :

20 Ի՛ր ազգաւոր իրկեց ու արձկեց անկալի . ժողովուրդներուն իշխանը ազատեց անկալի :

21 Ի՛ր տանը վրայ տէր կեցուց զանկալի, և իր բոլոր ունեցածին վրայ իշխող .

22 Որ անոր իշխանները իր ուղածին պէս կապէ, ու անոր ձեռքերը իմաստուն ընէ :

23 Եւ Իսրայէլը Եգիպտոս եկաւ, ու Յակոբը պանդուխտ եղաւ Լեւոյ մի երկրին մէջ :

24 Եւ Տէրը իր ժողովուրդը խիստ շատցուց, ու զանոնք իրենց թշնամիներէն աւելի զօրաւոր ըրաւ :

25 Եւնոնց սիրտը դարձուց որ իր ժողովուրդը ատեն, ու իր ծառաներուն նենդութիւն ընէն :

26 Դ իր ծառան Մովսէսը իրկեց, և Ի՛ր ընտրած Ահարոնը,

27 Ի՛ր անոնց մէջը իր նշանները բերին, -- ու հրաշքներ՝ քամի երկրին մէջ :

28 Եւ Իսրայէլը իրկեց ու խաւարեցուց . և Դ անոր խօսքին դէմ չկեցան :

29 Եւնոնց ջուրերը արիւնի դարձուց, ու անոնց ձուկերը սպաննեց :

30 Եւնոնց երկիրը առատօրէն զորտէր դուրս բերաւ, Դ անոնց թաղապետներուն ներքին սենեակներուն մէջը :

31 Եւ Լուս, ու շանաճանձը Եւմոնները անոնց բոլոր սահմաններուն մէջը եկան :

32 Եւնոնց տեղ կարկուտ տուաւ անոնց, -- կրակի բողբո՛ր անոնց երկրին մէջը :

33 Եւ անոնց որթերը ու թզենիները զարկաւ, և անոնց սահմաններուն ծառերը կտրուեց :

34 Եւ Լուս, ու եկաւ մարտիւր, և ջրերակը՝ առանց համարանի .

35 Ու անոնց երկրին մէջը բոլոր խտրը կերան, և անոնց արտերուն պտուղը կերան :

36 Դ անոնց երկրին մէջը բոլոր անդրանիկները, -- անոնց բոլոր զօրութեանը սկիզբը զարկաւ :

37 Եւ Բզանոնք արձաթով ու ոսկիով հանեց . ու անոնց ցեղերուն մէջ տկար մարդ չկար :

38 Եւ Եգիպտոս ուրախացաւ անոնց դուրս ելլելուն . ինչու որ անոնց աճը իրենց վրայ ինկած էր :

39 Դ Եգիպտոս հովանի ըլլալու համար ամպը, ու զիները լոյս տալու համար կրակ տարածեց :

40 Ինքորեցին, ու յորամարդիներ բերաւ, ու Երկրի մէջ հացով կշտացուց զանոնք :

41 Եվ Եւմոն պատուեց, ու ջուրերը

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 14 :

Դ Եւմոն . խա . 40 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Դ Եւմոն . խա . 25 :

Ե ԵՆ . ԺԵ .
14 :

Բ Բ Օ Ր . Գ .
10 . 11 : ԵՆ .
ԺԳ . 7 . 15 :
ԱՍԱԴ . ՏԵ .
55 :
Ժ Բ Օ Ր . Գ .
1 . 40 : Գ .
21 - 25 :

ԱՄԿ . ԺԳ .
34 : ԱՍԱԴ .
25 . 1 : ԺԳ .
1 : ԺԳ . 1 :
ԱՍԱԴ . Խ .
5 :

Բ Գ Ր . Խ .
16 : ԳԱԴ .
Գ . 9 :
ԱՍԱԴ . ԺԵ .
2 :
Ե ԱՍԱԴ . ԺԵ .
182 :

Զ ԶԵ . Խ .
40 : ԳԱԴ .
Բ . 47 : ԳԱԴ .
Ժ . 6 :

Ե ԵԼ . ԺԳ .
11 . 12 :

Ե ԵԼ . ԺԳ .
14 :

Ե ԵԼ . ԺԳ .
21 : ԱՍԱԴ .
ԺԳ . 15 :
ԳԱԴ . Խ .
4 :

Ե ԵԼ . ԺԳ .
11 . 12 . 13 .
14 :

Ե ԵԼ . ԺԳ .
30 :

Ե ԵԼ . ԺԳ .
27 . 28 : ԺԵ .
5 :

Ե ԵԼ . ԺԳ .
31 : ԺԵ . 1 :

վազեցին . զետի դէմ քալեցին չոր տեղերուն մէջ :
42 Ինչու որ Էիր սուրբ խօսքը յիշեց , դէմ դէմ Էրբաճամ ծառային հետ ընդ եր :
43 Ու իր ժողովուրդը ցնծութիւնով հանց , և իր ընտրածները ուրախութիւնով :
44 Եւ հեթանոսաց երկիրները աւանդ տուաւ . և ժողովուրդը վաստակները ծառայեցին անոնք :
45 Եւ որպէս զի անոր պատուիրանքները պահէն , ու անոր օրէնքները կատարեն : Ալելուիա :

ԱՆՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1 Սաղմոսեղանի կը յորդորէ մարդիկ զԱստուած գովաբանելու : 4 Մեղքի թողութեան համար աղօթք կ'ընեն , յիշելով թէ ինչպէս Աստուած իրենց հայրերուն մեղքերը ներեց : 7 Ժողովուրդին ապստամբութիւնը ու Աստուծոյ ողորմութիւնը կը պատմէ : 47 Աղօթքով ու գովութիւնով կը վերջացնեն սաղմոսը :

1 Ալելուիա : "Գոհացէ՛ք Տէրովմէն , ինչու որ բարի է . ինչու որ անոր ողորմութիւնը յաւիտեան է :
2 Բո՛վ պիտի պատմէ Տէրովմէն մեծ գործքերը . "Կ՛պիտի խմացնեն անոր ամէն գովութիւնը :
3 Երանի անոնց՝ որ իրաւունքը կը պահեն , ու ամէն ժամանակ Դարգարութիւն կ'ընեն :
4 Ե՛թիւն զիս՝ ով Տէր , բու ժողովուրդիդ փայլուն անշուշտ հաճութեանդ համեմատ , ինձի այցելութիւն ըրէ . բու փրկութիւնով :
5 Որ բու ընտրանքներուդ բարութիւնը տեսնեմ , բու ազգիդ ուրախութիւնով ուրախանամ . բու ժառանգութիւնովդ պարծենամ :
6 Եւ Մենք մեր հայրերուն հետ մեղանջեցիր . անօրէնութիւն ըրինք , ամբարշտութիւն գործեցինք :
7 Մեր հայրերը եղիպտոսի մէջ չիմացան բու հրաշքներդ , չսիրեցին բու ողորմութեանդ շատութիւնը . Եհպապ ապստամբեցան ծովուն քովը , կարմիր ծովուն քովը :
8 Բայց զանոնք Էիր անուանը համար փրկեց , Էոր իր մեծ զօրութիւնը ծանցընէ :
9 Եւ կարմիր ծովուն սաստեց , ու ցամբեցաւ . ու Եանդուղներուն մէջէն քալել տուաւ անոնց իւր թէ անապատին մէջէն :
10 Եւ Էզանոնք փրկեց ատողին ձեռքէն , ու ազատեց զանոնք թշնամիին ձեռքէն :
11 Եւ Էլուրերը անոնց թշնամիները ծածկեցին . անոնցով մէկը չմաց :
12 ԶԱ՛ն ատենը հաւատացին անոր խօսքին , և անոր օրէնքին երգեցին :

13 Եւ Եւրոպոյ մոռցան անոր գործքերը , ու անոր իրաւունք չպահեցին :
14 Եւ անապատին մէջ խիստ ցանկացան . ու զԱստուած փորձեցին անջուր տեղին մէջ :
15 Եւ անոնց տուաւ իրենց ուզածը , թէպէտ և Ղալատուծութիւն իրկեց անոնց անձերուն վրայ :
16 Եւ Մովսէսին նախանձեցան բանակին մէջ , ու Տէրովմէն սուրբին Ահարոնին :
17 Եւ երկիրը բացուեցաւ ու կլկեց Դաթանը , ու Աբիրոնին ժողովք ծածկեց :
18 Եւ կրկ բորբոքեցաւ անոնց ժողովքին մէջ . բոցը այրեց ամբարիշտները :
19 Եւ Որժ շինեցին քորքի մէջ , ու երկրպագութիւն ըրին ձուլածոյ պատկերին :
20 Եւ Էրենց փառքը խոտակեր արջառի նմանութեանը փոխեցին :
21 "Մոռցան իրենց փրկիչ Աստուածը՝ որ մեծամեծ գործքեր ըրաւ Եւրպատին մէջ ,
22 Ու հրաշքներ՝ Լքամի երկրին մէջ , և ահաւոր բաներ՝ կարմիր ծովուն մէջ :
23 "Ուստի բաւ որ զանոնք կորսնցնեն , թէ որ անոր ընտրեալը Մովսէս "մէջտեղ" անոր առջին կայնած չըլլար , անոր բարկութիւնը ետ դարձնելու համար՝ որ չատկեցնեն :
24 Եւ Եւրոպոյ ցանկալի երկիրը անարգեցին , ու անոր խօսքին հաւատացին :
25 Եւ իրենց վրաններուն մէջ տրքտրքեցին . Տէրովմէն ձայնը չսեցին :
26 Եւ Եւրոպոյ անոնց համար "երդում ըրաւ" , որ զանոնք անապատին մէջ ձգէ :
27 Եւ Եւրոպոյ սերունդը ազգերու մէջ ձգէ , ու զանոնք երկիրներու մէջ ցրուէ :
28 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղովին յարեցան , ու մեռածներուն զոհներ կերան :
29 Եւ իրենց գործքերով Տէր բարկացուցին . ու անոնց վրայ ժանտամահ հասաւ :
30 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին ելաւ ու դատաստան ըրաւ . և ժանտամահ դարարեցաւ :
31 Ու ան բանը անոր "արգարտութիւն սեպուեցաւ" , ազգէ մինչեւ ազգ յաւիտեան :
32 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ . ու Եւրոպոյ համար Մովսէսին գէշ եղաւ :
33 Եւ Եւրոպոյ դառնացուցին անոր հոգին . ան ալ անիտրհրաշքար խօսեցաւ իր շրթներէն :
34 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ . ու Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
35 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
36 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
37 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
38 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
39 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
40 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
41 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
42 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
43 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
44 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
45 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
46 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
47 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
48 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
49 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
50 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
51 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
52 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
53 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
54 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
55 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
56 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
57 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
58 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
59 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
60 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
61 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
62 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
63 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
64 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
65 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
66 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
67 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
68 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
69 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
70 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
71 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
72 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
73 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
74 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
75 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
76 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
77 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
78 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
79 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
80 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
81 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
82 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
83 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
84 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
85 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
86 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
87 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
88 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
89 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
90 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
91 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
92 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
93 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
94 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
95 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
96 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
97 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
98 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
99 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :
100 Եւ Եւրոպոյ Բեւեղեղին վրայ :

Ե ԵԼ . ԺԵ .
24 : ԺԳ . 2 :
ԺԵ . 21 : ԱՍԱԴ .
ՏԵ . 11 :
Ե ԵԼ . ԺԵ .
4 : 33 : ԱՍԱԴ .
ՏԵ . 18 : Խ .
ԱՍԱԴ . ԺԳ .
3 : ԺԵ . ԺԵ .
31 : ԱՍԱԴ .
ՏԵ . 29 :
Ե ԵԼ . ԺԳ . 16 :
ԺԵ . ԺԳ .
1 , 15 :
ԺԵ . ԺԳ .
31 , 32 : Խ .
ՕՐ . ԺԳ . 6 :
ԺԵ . ԺԳ .
35 , 46 :
Ե ԵԼ . ԺԳ . 4 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
11 : ԺԳ .
11 : 23 :
ԱՍԱԴ . ՏԵ .
11 : 12 :
ԱՍԱԴ . ՏԵ .
51 : ԵԼ . 23 :
27 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
10 : 11 : Խ .
Բ Բ Օ Ր . ԺԳ .
19 , 25 : ԺԳ .
10 : ԵԼ .
ԺԳ . 13 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
11 : 12 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
19 : ԵԼ .
ԺԳ . 6 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
19 : ԵԼ .
ԺԳ . 11 :
15 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
19 : ԵԼ .
ԺԳ . 40 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
33 : ԱՍԱԴ .
ԺԳ . 11 : ԵԼ .
ԺԳ . 23 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
3 : Խ . 16 :
Բ Բ Օ Ր . ԺԳ .
3 : Խ . 17 :
ԺԳ . ԺԳ . 10 :
ԺԳ . ԺԳ .
14 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
11 : ԺԳ .
11 : 12 : 13 :
Ե ԵԼ . ԺԳ .
13 : ԱՍԱԴ .
ԺԳ . 7 :
ԺԵ . ԺԳ . 12 :
Բ Բ Օ Ր . ԺԳ .
37 : ԺԳ . 26 :
ԺԵ . ԺԳ . 10 :

« Սաղ . Թ .

11 : 54 : 25 :

ՃԺԸ . 17 :

մատուցանեն , առ « անոր գործքերը
ցնծութեամբ պատմեն :

23 Նաւերով ծովը իջնողները , «
մեծ ջուրերու մէջ գործ գործողնե-
րը ,

24 Անոնք Տէրոջը գործքերը ու ա-
նոր ճրաչները կը տեսնեն անդուն-
դին մէջը :

Է Յօդ . ա .

4 :

25 Վասն զի ան կ'ըսէ . ու Լմրկայից
հովը կը հանէ , որ անոր ալիքները
կը բարձրացնեն :

26 Երկինքը կ'ելլեն « անդունդը
կ'իջնեն . Դ անոնց անձերը նեղու-
թենէ կը հային .

« Սաղ . Իր .

14 : ՃԺԺ .

25 : Նաւ .

Բ . 10 :

27 Գիտով մարդու պէս կը դողը-
ղան ու կ'երեւան , և անոնց բոլոր
իմաստութիւնը կը հատնի :

Է ՃԺԲ 6 : 13 :

19 :

28 Է Ան ատենը Տէրոջը կ'աղաղակեն
իրենց նեղութեան մէջ , ու կը
փրկէ զանոնք իրենց տառապանք-
ներէն :

« Սաղ . ՃԺԺ .

9 : Մատ .

Ը . 26 :

29 « Մորիկը հանդարտութեան կը
դարձնեն , ու ալիքները կը դա-
դարին :

30 Իրենք ալ կ'ուրախանան որ դա-
դարեցան . և կ'առաջնորդէ անոնց՝
իրենց ուղած նաւահանցիստը :

« ՃԺԲ 8 : 15 :

21 :

31 « Թող գոհանան Տէրովմէն իր ու-
ղորմութեանը համար , ու մարդոց
որդիներուն իր ըրած ճրաչներուն
համար .

Է Սաղ . Իր .

22 : 25 :

ՃԺ ա . 1 :

32 Եւ Թող բարձրացնեն զանիկայ
է ժողովուրդին ժողովքին մէջը , ու
ծերոց ատնանին մէջը գովեն զանի-
կայ :

« Թատ .

ԺԺ . 1 : 7 :

33 « Գետերը անապատի կը դարձը-
նէ , ու ջուրերուն գնացքները չոր
երկրի :

« Ծն . Ժ .

10 : Ժ . 3 :

ԺԺ . 25 :

34 Ու « պողաբեր երկիրը աղի երկ-
րի , անոր բնակիչներուն չարու-
թեանը համար :

« Սաղ . ՃԺԺ .

8 : Եւ . Իսա .

18 :

35 « Անապատը ջուրերու լիճի կը
փոխէ , ու չոր երկիրը ջուրերու
գնացքի .

36 Եւ անօթիները հոն կը բնակե-
ցնեն , որ բնակելու քաղաք հաս-
տատեն ,

37 Ու արտեր ցանեն , և այգիներ
տնկեն , որ արմտիքի պտուղ բե-
րեն :

« Ծն . Ժ .

2 : ԺԺ . 16 :

20 :

Բ Եւ . ա . 7 :

Է Գ թաղ . Ժ .

32 :

38 « Զանոնք կ'օրջեն , և անոնք
Բիսիտ կը բազմանան , ու անոնց
անասունները չպակսեցնեն :

39 Նորէն է կը պակսին ու կը դաժ-
նան բռնութենէ , նեղութենէ ու
արտմութենէ :

« Գոր . Ժ .

21 : 24 :

40 Դ Անարգանք կը թափէ իշխաննե-
րուն վրայ , ու զանոնք ճամբայ
չունեցող անապատի մէջ կը մնալը-
ցնեն :

Է Թատ . Բ .

Տ : Սաղ .

ՃԺԺ . 7 : 5 :

Ղ Սաղ . ՏԺ .

52 :

41 Է Բայց աղբատը ինդճութենէն
կը բարձրացնեն , և Նաւոր տոհմերը
ոչխարներու հօտի պէս կ'ընեն :

42 Է Ուղիղները պիտի տեսնեն և ու-
րախանան . ու ամեն շանօրէնու-
թիւն իր բերանը պիտի դոցէ :

43 Է Ու՛վ է իմաստուն , որ աս բաները
պահէ . անիկայ Տէրոջը ողորմու-
թիւնները պիտի հասկընայ :

ԱՆՂԱՄ . ԺԸ

1 Դաւիթ իր զարգիւնքը կը քաջալերէ որ զԱստուած
գովէ . 5 ազօթբով օգնութիւն կը խնդրէ Ա-
ստուծէ՝ անոր խոստմանը համեմատ : 11 Իր
փառահաւթիւնը Աստուծոյ օգնականութեանը
վրայ :

Դաւիթ ին երգը « Սաղմոսը :

1 Դա՛ւ « սիրտս պատրաստ է՝ ո՛վ Ա-
ստուած , պիտի երգեմ ու սաղ-
մոս պիտի ըսեմ իմ փառքովս ալ :

2 Բ Երկրեցիք ո՛վ տաւիղ ու բնար .
ես կանուխ պիտի արթննամ :

3 Ո՛վ Տէր՝ ժողովըդդ մէջը քեզ
պիտի գովեմ , ու սաղմոս պիտի
երգեմ քեզ ազգերուն մէջը .

4 Վասն զի քու ողորմութիւնդ մեծ
է « Երկինքէն վեր , և քու ճշմար-
տութիւնդ մինչև ամպերը :

5 Է Երկինքի վրայ բարձրացիր՝ ո՛վ
Աստուած , ու քու փառքդ բոլոր
երկրի վրայ ըլլայ :

6 Դ Որ քու սիրելիներդ փրկուին
աջ ձեռքովդ ապրեցոր , ու պա-
տարիան տուր մզի :

7 Աստուած « իր սրբութիւնովը »
խօսեցաւ . Ես պիտի ցնծամ , Սիւ-
քեմը պիտի բաժնեմ , ու Սոկբովթի
հովիտը պիտի չափեմ :

8 Իմն է Գաղաղադը , « իմն է
Մանասէն . և Եփրեմը գիտուս զօ-
րութիւնն է . Է Զուգան իմ օրէնս-
դիրս է .

9 Մովսէս իմ լուսացուելու ամանս
է . Եղովմի վրայ պիտի ձգեմ իմ
մուճակս . Փղշտացիներուն վրայ
ձայնով պիտի ցնծամ :

10 Ն Ո՛վ պիտի տանի զիս սարսպա-
ւոր քաղաք . ո՛վ պիտի առաջ-
նորէ ինծի մինչև Եղովմ :

11 2Է՛ որ դուն՝ ո՛վ Աստուած , որ
երեսն ձեզեցիք մեզ , ու մեր զօրքե-
րուն հետք չէլար՝ ո՛վ Աստուած :

12 Նեղութեան մէջէն մեզ օգնու-
թիւն տուր , փասն զի փուճ է մար-
դուն փրկութիւնը :

13 Է Աստուծով քաջութիւն պիտի
րենք . ու ան պիտի կոխէ մեր
թշնամիները :

ԱՆՂԱՄ . ԺԹ

1 Դաւիթ իր չարախօս թշնամիներուն համար
զանգատելով՝ զանոնք կ'անիկէ . 16 անոնց
յանցանքը կը պտուռնէ . 21 Իր թշուառու-
թեանը համար զանգատելով՝ օգնութիւն կը
խնդրէ , 29 և Աստուծոյ շնորհակալութիւն կը
խոստանայ :

Գլխաւոր երգեցողին . Սաղմոս Դաւ-
թի :

Է Յօդ . Իր .

19 : Սաղ .

ժԲ . 6 : ԺԸ .

10 :

Է Յօդ . Ե .

16 : Սաղ .

44 : 11 : Ա-

նակ . Ժ .

11 : Ճողով .

7 : 19 :

Է Սաղ . 44 :

9 : Երեմ .

ԺԺ . 12 : Ով .

Ժն . 9 :

« Սաղ . ԺԺ .

7 :

Է Սաղ . ԺԺ .

8-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

Է Սաղ . ԺԺ .

3-11 :

1 Ո՛վ իմ օրհուժեանս Աստուածը,
լուռ մի՛ կենար .

2 Ինչու որ ամբարշտին բերանը ունեղաւորին բերանը բացուեցաւ իմ վրաս . ինծի դէմ առաւ լեզուով խօսեցան :

3 Ատելուժեան խօսքերով իս պատեցին , և ինծի հետ Բանիբաւ տեղը կուռեցան :

4 Իմ սիրոյս փոխարէն հակառակ թմբին ըրին ինծի , բայց ես աղօթք չեմ Է :

5 Դաե Դ բարիին տեղը չար հաստուցին , ու իմ սիրոյս տեղը՝ աստելուժին :

6 Անոր վրայ ամբարշտ մը վերակացու դիր , և Ե՛ւստանան թող կային անոր աջ կողմը .

7 Երբոր դատուի , յանցաւոր ելլէ , ու Է՛ւանոր աղօթքը մեզ ըլլայ :

8 Անոր օրեր պակսին , և Դանոր պաշտօնը ուրիշ առնէ .

9 Է՛ւնոր որդիները որբ ըլլան , ու անոր կնիքը որբեալի :

10 Եւ անոր որդիները թափառական ըլլան ու մուրան , և իրենց աւերակներէն Էլէւէ՛ւ հոգ փնտրուն :

11 ԷՓոս տուողը առնէ անոր բոլոր ունեցածը , ու օտարները յափշտակեն անոր վաստրեկա՛ր :

12 Բնաւ մէկը գթութիւն չընէ՛ աւնոր , ու մէկը չողորմի անոր որբերուն :

13 Ի՛նտոր զաւակներն սատկելու մատնուին . անոնց ծանունը գալու ազգին մէջ ջնջուի :

14 Է՛ւնոր հայրերուն անօրէնութիւնը Տէրոջը առջին յիշուի , և անոր մօրը մեղքը Է՛ջնջուի :

15 Անոնք ամէն ժամանակ Տէրոջը առջին ըլլան , որ Է՛ւանոնց յիշատակը երկրէն վերցընէ :

16 Ինչու որ անկեպ ողորմութիւն ընէր չիշէր , հապա խեղճը ու աղբատոր հայածն , որ Տ՛սիտրը կտորածը սպաննէ :

17 Դաե Է՛ւանէճըը սիրեց , ու թող անոր վրայ զայ , և օրհուժիւնը չուղէց , ու թող անկէ հեռու ըլլայ :

18 Անէճըը իր հանդերձին պէս հազաւ . և անկեպ հ՛ուրի պէս անոր փորին մէջը մտնէ , ու մէթի պէս՝ անոր ոսկորներուն մէջը :

19 Հաջնելու հանդերձին պէս , ու միշտ մէջը կապելու զօտիի պէս ըլլայ անոր :

20 Ինծի հակառակ կեցողներուն ու իմ անձիս համար չար խօսողներուն վարձքը աս ըլլայ Տէրոջմէն :

21 Բայց դուն՝ ո՛վ Տէր Եհովայ , օղնէ ինծի յու անուանք համար

փրկէ՛ զհս. քու ողորմութեանդ բարի
ըլլալէն համար :
Ինչու որ ես խեղճ ու աղքատ
եմ. ու իմ սիրտս ներսի զհս խո-
ցուած է :
Ես յանդնցող ստուերի պէս ա-
նցայ . մարախի պէս թօթթվումեցայ :
Նշունկերս ծոմապահութենէն
սկալաղացան , ու մարմինս իբ պա-
րաւորութենէն մաշեցաւ :
Ու ես հանոնց նախատիք եղայ .
էրբոր զհս կը տեսնեն , չգուխնիս
կը շարժեն :
Օղնէ՛ ինձի ով Տէր՝ իմ Աս-
տուածս . փրկէ՛ զհս քու ողորմու-
թեանդ հէ՛շեմատ .
Ու զիրտուն թէ՛ քու ձեռքո-
սա է , եւ դուն բերի ասիկայ՝ ով
Տէր :
Ի թող անոնց անիծեն բայց դուն
օրձնէ՛ . էրբոր Բաշ Դէ՛ր կլեն թող
ամէնան . բայց Նքու ծառադ թող
ուրախ ըլլայ :
Ի թմ թշնամիներն թող նախա-
տիքն հազնին , ու իրենց ամբօթ
պատմութեան պէս վրանիս առնեն :
Շատ պիտի գոհանամ Տէրովմէն
իմ բերեալս , ու Նշատերուն մէջը
պիտի օրձեմ անիկայ :
Ինչու որ Հիփը աղքատին աջ
կողմէ կը կայնի , որ ասոր անձը
գաղափարողներէն փրկէ :

ህህ ጊሆ . ጳቱ

- 1 Բրիտանոյ թագաւորութիւնը, 4 քահանայ-
յութիւնը, 5 ու յարկութիւնը :
- 2 Սաղմոն Դաւթի :
- 3 «Տէրը իմ Տէրոջն ըսաւ. «Դատե՛-
իմ՝ աջ կողմը, մինչև որ քու
թշնամիները ոտքերուդ պատուան-
դան ընեմ» :
- 4 Տէրը քու զօրութեանդ գաւա-
գանը Սիօնէն պիտի խրկէ . քու
թշնամիներուդ մէջտեղը դուն տի-
րէ՛ս :
- 5 Բձորովուրդդ քու զօրութեանդ
օրը յօժարակամ պիտի ըլլայ Կա-
թոլիկեան զարդարանքներով . քու
խերտապարկներդ արշալուսին ար-
գանդի ցօղէն» — Եւ պիտի ըլլան
քեզի :
- 6 Տէրը երդում ըրաւ, ու Դ պիտի
չզրջայ . Ե դուն յաւիտեան Մկրտի-
սեղնէի կարգին պէս քահանայ ես :
- 7 Տէրը իմ աջ կողմդ է. անկիւն
Ե իր բարկութեան օրը թագաւոր-
ներ պիտի չարդէ :
- 8 Մեկայ Տէրմանսներուն մէջ
դատաւարայ պիտի ընէ, մոռնինե-
րով պիտի լեցնէ. շատ երկիրնէ-
րու վրայ Է զլուսն Եղովնէն պիտի
չարդէ :
- 9 Դ ճամբուն մէջ դետէն պիտի

11: 2007. 2007. 2007.
 12: 2007. 2007. 2007.
 13: 2007. 2007. 2007.
 14: 2007. 2007. 2007.
 15: 2007. 2007. 2007.
 16: 2007. 2007. 2007.
 17: 2007. 2007. 2007.
 18: 2007. 2007. 2007.
 19: 2007. 2007. 2007.
 20: 2007. 2007. 2007.
 21: 2007. 2007. 2007.
 22: 2007. 2007. 2007.
 23: 2007. 2007. 2007.
 24: 2007. 2007. 2007.
 25: 2007. 2007. 2007.
 26: 2007. 2007. 2007.
 27: 2007. 2007. 2007.
 28: 2007. 2007. 2007.
 29: 2007. 2007. 2007.
 30: 2007. 2007. 2007.
 31: 2007. 2007. 2007.
 32: 2007. 2007. 2007.
 33: 2007. 2007. 2007.
 34: 2007. 2007. 2007.
 35: 2007. 2007. 2007.
 36: 2007. 2007. 2007.
 37: 2007. 2007. 2007.
 38: 2007. 2007. 2007.
 39: 2007. 2007. 2007.
 40: 2007. 2007. 2007.
 41: 2007. 2007. 2007.
 42: 2007. 2007. 2007.
 43: 2007. 2007. 2007.
 44: 2007. 2007. 2007.
 45: 2007. 2007. 2007.
 46: 2007. 2007. 2007.
 47: 2007. 2007. 2007.
 48: 2007. 2007. 2007.
 49: 2007. 2007. 2007.
 50: 2007. 2007. 2007.
 51: 2007. 2007. 2007.
 52: 2007. 2007. 2007.
 53: 2007. 2007. 2007.
 54: 2007. 2007. 2007.
 55: 2007. 2007. 2007.
 56: 2007. 2007. 2007.
 57: 2007. 2007. 2007.
 58: 2007. 2007. 2007.
 59: 2007. 2007. 2007.
 60: 2007. 2007. 2007.
 61: 2007. 2007. 2007.
 62: 2007. 2007. 2007.
 63: 2007. 2007. 2007.
 64: 2007. 2007. 2007.
 65: 2007. 2007. 2007.
 66: 2007. 2007. 2007.
 67: 2007. 2007. 2007.
 68: 2007. 2007. 2007.
 69: 2007. 2007. 2007.
 70: 2007. 2007. 2007.
 71: 2007. 2007. 2007.
 72: 2007. 2007. 2007.
 73: 2007. 2007. 2007.
 74: 2007. 2007. 2007.
 75: 2007. 2007. 2007.
 76: 2007. 2007. 2007.
 77: 2007. 2007. 2007.
 78: 2007. 2007. 2007.
 79: 2007. 2007. 2007.
 80: 2007. 2007. 2007.
 81: 2007. 2007. 2007.
 82: 2007. 2007. 2007.
 83: 2007. 2007. 2007.
 84: 2007. 2007. 2007.
 85: 2007. 2007. 2007.
 86: 2007. 2007. 2007.
 87: 2007. 2007. 2007.
 88: 2007. 2007. 2007.
 89: 2007. 2007. 2007.
 90: 2007. 2007. 2007.
 91: 2007. 2007. 2007.
 92: 2007. 2007. 2007.
 93: 2007. 2007. 2007.
 94: 2007. 2007. 2007.
 95: 2007. 2007. 2007.
 96: 2007. 2007. 2007.
 97: 2007. 2007. 2007.
 98: 2007. 2007. 2007.
 99: 2007. 2007. 2007.
 100: 2007. 2007. 2007.

ժեւ . ժգ .
12 :

խմէ . ժանոր համար գլուխ պիտի
վերցնէ :

ԱՆՂԱՐ . ՃԺԱ

1 Սողոմոնեան իր օրհանգիլով օրհնէրը կը
յորդորէ զԱստուած գովելով՝ անոր փառաւոր
գործքերուն 5 ու շնորհքին համար : 10 Աս-
տուծոյ երկխոյզ ճշմարտ յայտնութիւն կը
պատճառէ :

1 Ալէլուիա : Բոլոր արտով = Տէրը
պիտի գովէմ ուղիղներուն ժո-
ղովքին ու ժողովուրդին մէջը :

2 ԲՏէրոջը գործքերը մեծ են . ա-
նոնք սիրողներուն բոլորէն էլ կը
քննուին :

3 Անոր գործքը Բ փառաւոր ու վա-
յելուէ է . և անոր արդարութիւնը
յաւիտեան կը մնայ :

4 Յիշէ տուաւ իր հրաշքները .
է Տէրը ողորմած ու զիած է :

5 Ղկերակուր տուաւ իրմէն վախ-
ցողներուն . իր ուխտը յաւիտեան
կը յիշէ :

6 Եր գործքերուն զօրութիւնը ցու-
ցուց իր ժողովուրդին , անոնց տա-
լով ազգերուն ժառանգութիւնը :

7 Անոր ձեռքերուն գործքերը էճը-
մարտութիւն ու իրաւունք են .
Հանոր բոլոր պատուիրանքները
հաւատարիմ են .

8 ԲՅաւիտեան յաւիտենից հաս-
տատուած են . ժճմարտութեամբ
և ուղղութեամբ եղած են :

9 ԷՓրկութիւն իրկեց իր ժողո-
վուրդին . իր ուխտը յաւիտեան
պատուիրեց . Հստըր ու ահաւոր
է անոր անունը :

10 ԵԻմաստութեան սկիզբը Տէրոջը
վախն է . բարի խոհմտութիւն ու-
նին աւամէր՝ որ անոնք կ'ընեն .
անոր օրհնութիւնը յաւիտեան կը
մնայ :

ԱՆՂԱՐ . ՃԺԲ

1 Աստուածպաշտութիւնը թէ՛ աւ կենքիս 4
և թէ՛ հանգրծեալին խոտմոռեքները ունի :
10 Բարեպաշտ մարդուն յաղորդութիւնը՝ շա-
րերուն տրտմութիւն պիտի պատճառէ :

1 Ալէլուիա : - Երանքի մարդուն
որ Տէրոջմէն կը վախնայ , --
Բանոր պատուիրանքներուն շատ
կը հաւնի :

2 ԷԱնոր սերունդը զօրաւոր պիտի
ըլլայ երկրի վրայ . Դուրիղներուն
ցեղը պիտի օրհնուի :

3 Աւատութիւն ու հարստութիւն
պիտի ըլլայ անոր տանը մէջ , ու
անոր արդարութիւնը յաւիտեան
պիտի մնայ :

4 ԷԻսաւարի մէջ լոյս կը ծագի ու-
ղիղներուն . ողորմած ու զիած ու
արդար է :

5 ԷԲարի մարդը կ'ողորմի ու փոխ
կու տայ . իր բաները էիրաւուն-
քով կը կատարէ :

6 Յիրաւի Հանկիայ յաւիտեան պի-
տի շատանի . Բարդարին յիշա-
տակը , յաւիտեան պիտի մնայ :

7 ԷԱնկիայ գէշ լուրէն չվախնար .
անոր սիրտը հաստատուէ , -- ԷՏե-
րոջը կը յուսայ :

8 Անոր սիրտը հաստատուած է ,
Էչվախնար , մինչև որ է իր թշնա-
միներուն խոհարար տեսնէ :

9 ԷՏարածեց աղբատներուն տուաւ .
Էանոր արդարութիւնը յաւիտեան
կը մնայ . Էանոր եղջիւրը փառքով
պիտի բարձրանայ :

10 ԷԱմբարիշտը պիտի տեսնէ ու
բարկանայ , Էիր ակուաները պիտի
կծրուցեն ու Էպիտի հայի . Էամ-
բարիշտներուն ցանկութիւնը պի-
տի կորսուի :

ԱՆՂԱՐ . ՃԺԳ

1 Աստուած գովելու յորդորանք մը իր գերա-
զանցութեանը 6 ու իր ողորմութեանը հա-
մար :

1 Ալէլուիա : - Օրհնեցէ՛ք , ով Տէրո-
ջը ծառաները , օրհնեցէ՛ք Տէրո-
ջը անունը :

2 ԲՕրհնայ ըլլայ Տէրոջը անունը
ասկէ ետև մինչև յաւիտեան :

3 ԷՎրեկեքէն մինչև արևմուտք
օրհնեալ ըլլայ Տէրոջը անունը :

4 Տէրը Բարձր է բոլոր ազգերուն
վրայ . Էանոր փառքը երկինքէն
վերէն :

5 ԷՄէր Տէր Աստուծոյն պէս ով
կայ , որ բարձրութեան մէջ կը
բնակի :

6 ԷՈր երկինքի ու երկրի մէջ եղած
բաները տեսնելու համար կը խո-
նարհի :

7 ԷՈր աղբատը փոշիէն վեր կը վեր-
ցնէ , -- տնանկը արբանոցէն կը
բարձրացնէ ,

8 Որ Էհաւա Նստեցնէ իշխանե-
րուն հետ , իր ժողովուրդին իշխան-
ներուն հետը .

9 Որ Էամուկ կնիկը տունը կը
ընակեցնէ , -- որդիներու ուրախ
մայր էնէ : Ալէլուիա :

ԱՆՂԱՐ . ՃԺԴ

1-ՅԱնիս Էանկերուն օրհանգիլով՝ Աստուծոյ
վախնալ յորդորանք մը :

1 - ԷԻրոր իարայելը Եգիպտոսէն
գուրս էլաւ , -- Յակոբին
տունը Բօտարալեզու ժողովուրդին
մէջէն ,

2 ԷՅուդան անոր սրբարանը՝ --
Իարայելը անոր իշխանութիւնը Է-
ղաւ :

3 ԷԴոմով տեսաւ ու փախաւ .
ԷՅորդանանը Էտ դարձաւ :

4 ԷԼեւոները խոյրերու պէս ցաթկը-

ԱՄաշ . ժե .
5 :

ԷԱսակ . ժ .
7 :

ԷԱսակ . ա .
33 :

ԷՄաշ . շգ .
10 :

ԷԱսակ . գ .
25 :

ԷՄաշ . ծթ .
10 : Էժթ .
7 :

ԷԲԳԲ . թ .
9 :

ԷԲԳԲ . իդ .
13 : ԷԶԳԳ .
10 :

ԷՄաշ . Նե .
40 :

ԷՏԵԱ Ղու .
ժ . 23 :

ԷՄաշ . լե .
12 :

ԷՄաշ . ծթ .
7 : 8 :

ԷԱսակ . ժ .
28 : Ժա .
7 :

ԱՄաշ . ճե .
1 :

ԷԴան . բ .
20 :

ԷԵս . թթ .
19 : ԷՄաշ .
ա . 11 :

ԷՄաշ . ղե .
9 : ԷԶԳ . 2 :

ԷՄաշ . բ .
1 :

ԷՄաշ . թթ .
7 :

ԷՄաշ . ժա .
4 : ԷԵ . 6 :

ԷԵ . ծե .
15 :

ԷԵԹԳԳ . բ .
8 : ԷՄաշ .
ճե . 41 :

ԷԲԳԲ . ԼԶ .
7 :

ԷԵԹԳԳ .
բ . 5 : ԷՄաշ .
գ . 6 : ԵԵ .
ժգ . 1 :

ԷԴաշ . գ .
27 :

ԱՄաշ . ժգ .
3 :

ԷՄաշ . ձա .
5 :

ԷԵ . ղ . 7 :
ԷԶԳ . 6 : ԷԵ .
Տ . ԷԶԳ . 45 :

ԷԵ . ԲԳԲ .
ԷԵ . 9 :

ԷԵ . ժգ .
21 : ԷՄաշ .
ճե . 16 :

ԷՏԵ . գ .
13 : 16 :

ԷՄաշ . ԷԶԳ .
6 : ԷԵ .
գ . 6 :

ԱՄաշ . լե .
18 : ԷԶԳ . 5 :
ճե . 32 : ԷԶԳ .
30 : ԷԶԳ . 1 :

ԷԳԲ . լե .
18 : ԷԶԳ . 1 :

ԱՄաշ . ղգ .
5 : ԷԶԳ . 14 :

ԷՅաւ . ժե .
3 :

ԱՄաշ . ճթ .
5 :

ԷՄաշ . ճթ .
4 : 5 : 10 :

ԷՄաշ . ճգ .
5 : ԷԶԳ . 8 :

ԷՄաւ . ղ .
25 : 33 :

ԷԳԳ . ժե .
3 :

ԱՄաշ . ժթ .
7 :

ԷԵս . իս . 8 :

ԷՄաւ . Ե .
15 :

ԷՄաշ . ժթ .
9 : ԷՅաւ .
ժե . 3 :

ԷՄաւ . ա .
21 : ԷԶԳ .
ա . 65 :

ԷԶԳ . Ե .
49 :

ԷԲԳ . գ .
6 : ԷԳԲ .
ԷԶ . 28 :

ԷԱսակ . ա .
7 : ԷԶԳ . 10 :

ԷԶԳ . ժգ .
13 :

ԱՄաշ . ճթ .
1 :

ԷՄաշ . ճթ .
16 : 33 : 47 :

ԷՄաշ . ԷԶԳ .
70 : 143 :

ԷՄաշ . ԷԶ .
13 : ԷԶԳ . 26 :

ԷԶԳ . ԷԶ .
ճթ . 23 :

ԷՄաւ . ղ .
33 :

ԷԳԲ . ժա .
17 : ԷՄաշ .
ղե . 11 :

ԷՄաշ . լե .
26 : ԷԶԳ .
26 : 13 :

ԷԵԶԳ . Ե .
15 : ԷՄաշ .
գ . 5 :

ԵՄԲ . Դ .
8 :

ԵԾԼ . ԺԷ . 6 :
ԹՈՒ . Ի .
11 : ՍԱՂ .
ՃԷ . 35 :

- ՏԵՍ ԵՍ .
ԽԲ . 11 : Ե-
ԶԵԿ . 17 : 32 :
Բ ՍԱՂ . ԽԲ .
3 : 10 : ՏԺԺ .
10 : ՅՈՒԼԻ .
Բ . 17 :

ԷՄԵ . ԺԷ . 6 :
26 : ՍԱՂ .
ՃԷ . 6 :
ԴՈՒՆ . Դ .
35 :

ԵՐՕՐ . Դ .
28 : ՍԱՂ .
ՃԷ . 15 : 16 :
17 : ԵՐԵՄԻ .
Ե . 3 : 16 :

ԵՍԱՂ . ՃԷ .
15 : ԵՍԽԻՂ .
9 : 10 : 11 :
ՅՈՒԼԻ . Բ . 5 :
ԵՄԲ . Բ . 18 :
19 :

ԵՍԺ . ԿԻ-
ՄԻ ԲԼԱՍ .
ԵՍԵՍ ՍԱՂ .
ՃԺԲ . 2 : 3 :
4 : ՃԷ . 19 :
20 :

ԵՍԺ . ԻՍ-
ԲԱՅԵԼԵ ՏԵ-
ՐՈՆԵ ԿԵ յՈՒ-
ՍԱՂ .

ԵՍԱՂ . ԷԴ .
20 : ԵՆԱԿ .
Է . 5 :

ԵՍԺ . ԵՍ-
ՏԱՐՈՆԻ
ՍՈՒՆԵՐ ՏԵ-
ՐՈՆԵ ԿԵ
յՈՒՍԱՆ .

ԵՍԺ . ՏԵ-
ՐՈՆԵ ԿԵ
ՅՈՒՆԵՐ
ՏԵՐՈՆԵ ԿԵ
յՈՒՍԱՆ .

ԵՍԺ . ՏԵ-
ՐՈՆԵ ԿԵ
ՅՈՒՆԵՐ
ՏԵՐՈՆԵ ԿԵ
յՈՒՍԱՆ .

ԵՍԺ . ՏԵ-
ՐՈՆԵ ԿԵ
ՅՈՒՆԵՐ
ՏԵՐՈՆԵ ԿԵ
յՈՒՍԱՆ .

ԵՍԺ . ՏԵ-
ՐՈՆԵ ԿԵ
ՅՈՒՆԵՐ
ՏԵՐՈՆԵ ԿԵ
յՈՒՍԱՆ .

ԵՍԺ . ՏԵ-
ՐՈՆԵ ԿԵ
ՅՈՒՆԵՐ
ՏԵՐՈՆԵ ԿԵ
յՈՒՍԱՆ .

ԵՍԺ . ՏԵ-
ՐՈՆԵ ԿԵ
ՅՈՒՆԵՐ
ՏԵՐՈՆԵ ԿԵ
յՈՒՍԱՆ .

ԵՍԺ . ՏԵ-
ՐՈՆԵ ԿԵ
ՅՈՒՆԵՐ
ՏԵՐՈՆԵ ԿԵ
յՈՒՍԱՆ .

տեղին , -- բլուրները գառնուկներ ,
բուս պէս :

5 ԵՔԵՂԻ ԽՆԷ ԵՂԱՆ ՈՎ ԾՈՎ՝ որ
փախար , և դուն ՅՈՐԴԱՆԱՆ՝ որ
նա դարձար :

6 ՈՎ ԼԵՆՆԵՐԻ՝ ԽՆԷ՝ խոյերու պէս
ցաթկրտեցիք , -- դուք բլուրներ՝
գառնուկներու պէս :

7 Սարսափէ ով երկիր՝ Տերոջը ե-
րեսն՝ Յակոբին Մատուծոյն երե-
սէն ,

8 ԷՍՆ որ վէճը ջուրերու լիճի
դարձուց , -- ապառաժը ջուրերու
աղբիւրի :

ՍԵՂՄ . ԴԺԵ

1 Սաղմոսեղբուն Մատուծոյ Տամարը ,
4 և Կուրբերուն ունայնութիւնը ցուցնելով ,
9 և յորդորէ Մատուծոյ փառանկու , 12 և
անոր գոհութիւն մատուցանելու՝ իր բարե-
բարութիւններուն համար :

1-ՈՒ ԹԷ մեզի ով Տէր՝ Է՛ ԹԷ մե-
զի , հապա բու անուանդ
փառք տուր , բու ողորմութեանդ
-- ճշմարտութեանդ համար :

2 Խնու համար հէթանոսները Բ-
սնի ԹԷ՛ ԲՈՂՐ Է հիմա անոնց Լս-
տուածը :

3 Ի՞նչպիսի մեր Մատուածը երկիրն է .
անիկայ իր բոլոր ուզածը բու :

4 ԵՆՆՈՆԵ Կուրբերը արձաթ ու
նսկի են . մարդու ձեռքի գործքեր
են :

5 Բերան ունին՝ բայց չեն խօսիր .
աչբեր ունին՝ բայց չեն տեսներ .

6 Ականջներ ունին՝ բայց չեն լսեր ,
քիթ ունին՝ բայց հոտ չեն առնէր .

7 Ձեռքեր ունին՝ բայց չեն շոշա-
փէր . ոտքեր ունին՝ բայց չեն քա-
լէր , -- իրենց կոկորդովը ձայն չեն
հաններ :

8 ԵՆՆՈՆԵ Նման *ըլլան անոնք չի-
նողները , -- բոլոր անոնց յուսա-
ցողները :

9 Ե՛ ՈՎ Իսրայել՝ Տերոջը յուսա՝
Էան է անոնց օղնութիւնը ու աս-
պարը :

10 Ե՛ ՈՎ Ահարոնի տունը՝ Տերոջը
յուսացէք՝ . ան է անոնց օղնու-
թիւնը ու ասպարը :

11 Ե՛ ՈՎ Տերոջմէ վախճողներ՝ Տե-
րոջը յուսացէք՝ . ան է անոնց օգ-
նութիւնը ու ասպարը :

12 Տերը մեզ կը յիշէ , -- պիտի
օրջէ , Իսրայելի տունը պիտի օրջ-
նէ , Ահարոնի տունը պիտի օրջէ .

13 ԵՏԵՐՈՋԻՄ վախճողները պիտի
օրջէ , պգոթիկները մեծերուն հետ :

14 Տերը ձեզի Բ--Ի պիտի աւելը-
նէ , ձեզի ու ձեր որդիներուն :

15 ԲՕՐԺԵՂ ԲԼԱՍ ԲԼԱՍ ՏԵՐՈՋԻՄ ,
Ժան որ երկիրը ու երկիրը ստեղ-
ծեց :

16 Երկնից երկիրը Տերոջն է , բայց
երկիրը մարդոց որդիներուն տուաւ :

17 ԵՄԵՆԵՐԵՐ ՏԵՐԸ չեն օրջէր .
ոչ ալ ան ամենը , որ չգերեզմանը
կ'իջնեն :

18 Ե՛ Բայց մեր Տերը պիտի օրջնէր ,
ասկէ ետե մինչև յաւիտեան : Ա-
լելուիա :

ՍԵՂՄ . ԴԺԶ

1 Սաղմոսեղբուն կը խոստովանէ իր տերը ու իր
պարտաւորութիւնը առ Մատուած՝ անոր
փրկութեան համար : 12 Ուխտ կ'ընէ որ
Յորհակալութիւն մատուցանէ Մատուծոյ :

1-ՈՒ Երախ եմ ես՝ , ինչու որ Տերը
իմ ձայնս -- աղաչանքս լսեց :

2 Խնու որ անիկայ իր ականջը ին-
ծի խոնարհեցուց . ու իմ օրերուս
մէջ -- ար պիտի կանչեմ :

3 -- Մահուան լարերը իս պատե-
ցին , ու գերեզմանին վէշտերը իս
դտան . նեղութիւն ու տրամու-
թիւն դտայ :

4 Բայց ես Տերոջը անունը կան-
չեցի , կ'աղաչեմ՝ ով Տէր , փրկէ
իմ անձս :

5 Բողորմած ու փառաբ է Տերը ,
և մեր Մատուածը զիմած է :

6 Տերը միամիտները կը պահէ . ես
խեղճ եղայ , ու անիկայ զիս ազա-
տեց :

7 ՈՎ իմ անձս՝ դարձիր բու
Ե՛ հանգստութեանդ , ինչու որ
Ե՛ Տերը քեզի բարեբ բուա :

8 Ե՛ Վասն զի դուն իմ անձս մա-
հուանէ փրկեցիր , իմ աչբերս ա-
ցուցնէր , -- իմ ոտքերս զայլթակ-
ղէլէն :

9 Տերոջը առջևը պիտի քալեմ
էկեղանիներուն երկրին մէջը :

10 Ե՛ Զաւատացի՝ անոր համար խո-
սեցայ . ես խիստ իշխուողացայ :

11 Ե՛ իմ շփոթութեանս մէջ ըսի
ԹԷ՛ Ե՛ Վասն մարդ տու է :

12 Ինչ հատուցանեմ Տերոջը՝ ա-
նոր բոլոր ինծի բ--ք բարութեանը
փոխարէն :

13 Փրկութեան բաժակը պիտի
առնեմ , ու Տերոջը անունը պիտի
կանչեմ :

14 Ե՛ իմ խիտերս Տերոջը պիտի հա-
տուցանեմ իր բոլոր ժողովուրդին
առջին :

15 Ե՛ Պատուական է Տերոջը առջին
իր ստորերուն մահը :

16 Կ'աղաչեմ ով Տեր , Ե՛ ինչու որ
եւ բու ծառադ եմ , եւ բու ծա-
ռադ եմ , ու ծրու աղախինիդ օր-
դին . դուն իմ կապերս արձկե-
ցիր :

17 Կ'գոհութեան պատարագ պիտի
մատուցանեմ՝ քեզի , ու Տերոջը
անունը պիտի կանչեմ :

ԵՄԵ . Դ . 5 :
ՃԷ . 10 : 11 :
12 : ԵՍ . 16 :
15 :

ՏԵՐ . ԵՍ .
ԵՍԺ .

ԵՍԱՂ . ՃԺԶ .
2 : ԴՈՒՆ . Թ .
20 :

ԵՍԺ . ՏԵՐ .
ԿԵ . ԵՐԵՄԻ .
ՍԱՂ . ՃԷ .
1 :

ՍԱՂ . ՃԷ .
4 : 5 : 6 :

ԵՍԱՂ . ՃԷ .
8 :

ԵՍԺ . Թ .
15 : ԵՍԺ .
Թ . 3 : ՍԱՂ .
ՃԺԶ . 137 :
ՃԷ . 17 :

ԵՍԺ . Դ .
16 : ՍԱՂ .
Թ . 20 :

ԵՍԱՂ . ՃԷ .
6 : ԵՍԺ .
17 :

ԵՍԱՂ . ՃԷ .
13 :

ԵՍԱՂ . Թ .
13 :

ԵՍԱՂ . Դ .
22 :

ԵՍԱՂ . ԼԱ .
22 :

ԵՍԱՂ . Դ .
4 :

ԵՍԱՂ . 18 :
ՍԱՂ . Թ .
25 : ԵՍԺ .
Թ . 9 :

ԵՍԱՂ . Դ .
14 :

ԵՍԱՂ . ՃԺԶ .
12 : ՃԺԶ .
125 : ՃԺԶ .
124 :

ԵՍԱՂ . ՃԷ .
16 :

ԵՍԱՂ . Դ . 12 :
ՍԱՂ . Թ . 140 :
ՃԷ . 230 :

Գ ԹԲ. Ի. Բ. 26 : ԹԵՄ. Բ. 25 :

6 ԳՆ ատենը պիտի չամչնամ, երբոր քու բոլոր պատուիրանքներդ զգուշութիւն ընեն :
7 Պիտի գովեմ քեզ ուղիղ սրտով, երբոր քու արդար դատաստաններդ սրովմ :
8 Քու կանոններդ պիտի պահեմ. իս բարբոքն մի թողուր :

ՊԵՐ

9 Երիտասարդը ինձով մաքրե իր ծամբան. քու խօսքիդ համեմատ առ զգուշութիւն ընելով :
10 Իմ բոլոր սրտով Դիմորեցի քեզ, մի թողուր զիս որ էքու պատուիրանքներդ մոլորիմ :
11 Նիմ սրտիս մէջ պահեցի քու խօսքերդ, որ չմղանայմ քեզի դէմ :
12 Օրջեալ ես դուն՝ ով Տէր, էտորվեցուր ինծի քու կանոններդ :
13 Իմ շրթուքներովս Շաղամեցի քու բերնիդ բոլոր դատաստանները :
14 Քու վկայութիւններուդ ծամբովը ուրախացայ, որպէս թէ ամէն կերպ հարստութիւնով :
15 Ե՛քու հրամաններուդ վրայով պիտի մտածեմ, և քու ծամբաներդ պիտի դիտեմ :
16 Ե՛քու կանոններովդ պիտի ուրախանամ, ու քու խօսքդ պիտի չմոռնամ :

ՎԻՄԵԼ

17 Ե՛բարութիւն ըրէ քո՛ւ ծառայիդ, որ ապրիմ ու քու խօսքդ պահեմ :
18 Բայ իմ աչքերս, որ քու օրէնքդ հրաշքներ տեսնեմ :
19 Լիպանդուխտ եմ ես երկրի վրայ. մի՛ ծածկեր ինծմէ քու պատուիրանքներդ :
20 Ե՛իմ անձս կը նեղուի ամէն ժամանակ քու դատաստաններուդ ցանկանալէն :
21 Դուն աստուծոյի անիծած ամբարտաւանները, քեքու պատուիրանքներդ մոլորողներդ :
22 Ե՛խախտիմքը ու անարգանքը վերցուր ինծմէ, ինչու որ քու վրկայութիւններդ պահեցի :
23 Իշխաններ ալ կը նստէին ու ինծի դէմ կը խօսէին. բայց քու ծառայդ՝ քու կանոններուդ վրայով կը մտածէր :
24 Ե՛քու վկայութիւններդ ալ իմ ուրախութիւնս՝ ու իմ խորհրդականներս են :

ՏԱԼԵԹ

25 Նիմ անձս հողին կը փակչի. Էկեղանացուր զիս քու խօսքիդ համեմատ :

26 Իմ ծամբաներս պատմեցի, ու դուն ինծի պատասխան տուիր. էտորվեցուր ինծի քու կանոններդ :
27 Քու հրամաններուդ ծամբան ինծի իմացուր, և քու սքանչելիքներուդ վրայով պիտի մտածեմ :
28 Ե՛իմ անձս տրտմութենէն կը հալի. հաստատէ զիս քու խօսքիդ համեմատ :
29 Ստուծեան ծամբան հեռացուր ինծմէ, ու քու օրէնքդ շնորհէ ինծի :
30 Ճշմարտութեան ծամբան ընտրեցի, և քու դատաստաններդ իմ սրտիս դրի :
31 Քու վկայութիւններուդ յարեցայ, ով Տէր՝ իս մի՛ ամբողջնուր :
32 Քու պատուիրանքներուդ ծամբուն մէջ պիտի վազեմ. ինչու որ դուն Նիմ սիրտս պիտի լայնցընես :

ՀԵ

33 Ո՛վ Տէր՝ էտորվեցուր ինծի քու կանոններուդ ծամբան. ու մինչև վերջը պիտի պահեմ անիկայ :
34 Նիմաստուն ըրէ զիս, որ քու օրէնքդ պահեմ, ու բոլոր սրտով անիկայ ի գործ դնեմ :
35 Առաջնորդէ ինծի քու պատուիրանքներուդ շաւիղին մէջ. ինչու որ անոր հաւնեցայ :
36 Իմ սիրտս քու վկայութիւններուդ յօժարեցուր, ու չէ՛ թէ Դադահութեան :
37 Ե՛տ Լիարձուր իմ աչքերս, որ անոտի բան չտեսնեն. և զիս քու ծամբուդ մէջ կենդանացուր :
38 Էջաստանէ՛ք քու խօսքդ քեզմէ վախճող ծառայիդ վրայ :
39 Ե՛տ դարձուր ինծմէ իմ նախատիքս, ուսկից որ կը վախնամ, ինչու որ քու դատաստաններդ բարի են :
40 Ա՛հա Դցանկացայ քու հրամաններուդ. քու արդարութեանդ մէջ է կենդանացուր զիս :

ՎԱԿ

41 Ո՛վ Տէր՝ Եթող իմ վրան զայ քու ողորմութիւնդ, և քու փրկութիւնդ քու խօսքիդ համեմատ :
42 Ու ես խօսքով պատասխան պիտի տամ իս նախատողն. վասն չէ քու խօսքիդ յուսացած եմ :
43 Եւ Ճշմարտութեան խօսքը բնաւ մի՛ հեռացընէ իմ բերնէս. ինչու որ քու դատաստաններուդ յուսացած եմ :
44 Ու քու օրէնքդ միշտ պիտի պահեմ յաւիտանս յաւիտենից :
45 Եւ լայնարձակ Խեղ մէջ պիտի քալեմ, քանզի քու հրամաններդ խնդրեցի :

Դ շճր 12 :
Սաղ. Ի. Բ. 4 : Ի. Բ. 11 :
Ճ. 11 :
Ե. Բ. 1 :
Սաղ. Սաղ. 8 : Ի. Բ. 5 : 6 :
Սաղ. 8 : Ե. 26 :

Դ թող. Դ. 2 : Ե. 4 :
5 : Բ. Կ. Դ. 2 : 11 :
Դ շճր 12 :
Դ շճր 112 :
Սաղ. Բ. 22 : Ե. Կ. Դ. 26 :
Դ շճր 73 : Ա. Կ. Դ. 6 : 5 :

Դ շճր 12 : Ե. 21 : 22 :
Դ. Բ. Դ. 15 : Ե. Դ. 10 : Ե. Դ. 5 :
Դ. Ե. Դ. 15 : 5 :
Դ. Ե. Դ. 40 :
Դ. Ե. Դ. 25 :

Դ շճր 20 :
Դ շճր 23 : 37 :
88 : 107 : 140 :
156 : 159 :

Դ Սաղ. 8 : Դ. 4 : Դ շճր 77 :

Դ Սաղ. Բ. 15 :

Դ շճր 21 : 118 :

Դ Սաղ. Բ. Բ. 19 : 51 :

Դ շճր 26 : 33 : 64 : 68 : 108 : 124 : 135 :
Սաղ. Բ. Դ. 4 :

Դ Սաղ. Լ. Դ. 11 :

Դ Սաղ. Բ. 2 : 23 : 48 : 75 :

Դ Սաղ. Բ. 2 : 47 : 70 : 77 :

Դ Սաղ. Դ. Դ. 7 :

Դ Սաղ. Բ. 9 : 15 : Սաղ. Բ. 12 : Բ. Կ. Դ. 6 : Ե. Դ. 13 :

Դ Սաղ. Բ. Դ. 1 : 2 : Կ. Դ. 1 : Դ. 2 : Դ շճր 40 : 131 :

Դ շճր 10 : 110 : 118 :

Դ Սաղ. Բ. 8 :

Դ շճր 15 :

Դ շճր 77 : 92 :

Դ Սաղ. Բ. 25 : Դ շճր 40 : Սաղ. Դ. Դ. 11 :

	բարտաւանները , Հարստահարեն զիս :		նական արդարութիւն է , ու քու օրէնքը Լճյամբարութիւն է :		Լ շէր 151 :
Դ շէր 81, 82 :	123 Դ իմ աչքերս նուաղեցան քու փրկութեանը համար , ու քու արդարութեանը խօսքին համար :	143 Դ լեղութիւնը ու ցաւը իս զըտան . Բայ քու պատուիրանները Դ իմ ուրախութիւնս են :			Սաղ . 47 . 9 : 80 : 17 :
Ե շէր 12 :	124 Ըրէ՛ քու ծառայիդ քու ողորմութեանը համեմատ , և քու կանոններդ սորվեցուր ինծի :	144 Բու վկայութիւններուդ արդարութիւնը , յաւիտեան է . Զ իմաստուն ըրէ զիս , ու պիտի ապրիմ :			Զ շէր 34 . 73 . 169 :
Զ Սաղ . 84 . 16 :	125 Զ Ես քու ծառադ եմ , իմաստուն ըրէ զիս , որ քու վկայութիւններդ ծաննամ :	Գ Օ Փ			
	126 Տերօջը բան տեսնելու ժամանակն է . Ինչու որ քու օրէնքդ խափանեցին :	145 Բոլոր սրտով աղաղակեցի . ո՞վ Տեր՝ պատասխան տուր ինծի , որ քու կանոններդ պիտի պահեմ :			
Է շէր 72 : Սաղ . 47 . 10 : Առակ . Ը . 11 :	127 Ընոր համար քու պատուիրանքներդ ոսկիէն , ու ազնիւ ոսկիէն աւելի սիրեցին :	146 Քեզի աղաղակեցի , փրկէ զիս , և քու վկայութիւններդ պիտի պահեմ :			
Ը շէր 104 :	128 Ուստի ամէն բանի վրայով պատուիրանքս բոլոր հրամաններդ ուղիղ կը համարիմ , որ քոտութեան ամէն ծածրան կ'ատեմ :	147 Կանուխ ելայ արշալոյսին , ու աղաղակեցի . Զ քու խօսքիդ յուսացայ :			Զ Սաղ . 6 . 8 : Ժ . 13 . 25 . 6 :
	Փ Է				
	129 Բու վկայութիւններդ զարմանալի են . անոր համար իմ անձս անոնք կը պահէ :	148 Զ Գլխուս պահէրէն առաջ բացուեցան իմ աչքերս քու խօսքերուդ վրայ մտածելու համար :			Զ շէր 74 : Զ Սաղ . 47 . 1 . 6 :
Թ Սաղ . 47 . 7 : Առակ . ա . 4 :	130 Բու խօսքերուդ , յայտնուիր լոյս կու տայ , որ քոտութեանը իմաստուն կ'ընէ :	149 Իմ ձայնս յէ՛ քու ողորմութեանը համեմատ . Դով Տեր՝ քու դատաստաններուդ համեմատ կ'ենդանացուր զիս :			Զ շէր 40 . 154 :
Կ շէր 20 :	131 Իմ բերանս բացի ու հեացի . վասն զի քու պատուիրանքներուդ ցանկացայ :	150 Մնօրէնութեան հետեղները մտնեցան . անոնք քու օրէնքդ հեռացան :			
Զ Սաղ . 84 . 4 : Բերեա . ա . 6 : 7 :	132 Զ ինծի նայէ ու ողորմէ՛ ինծի , ինչպէս որ սովորաբար Էնէ՛ քու անուանք սիրողներուն :	151 Ո՞վ Տեր՝ դուն Զմտ ես , որ քու բոլոր պատուիրանքներդ ճշմարտութիւն են :			Զ Սաղ . 27 . 18 : Զ շէր 142 :
Զ Սաղ . 47 . 5 : Բ Սաղ . 47 . 13 : Հոով . 7 . 12 : Դ Ղու . ա . 74 :	133 Բ իմ զնացքներս հաստատեմ քու խօսքիդ մէջը , ու Էննաւ անօրէնութիւն մը չտրիւ ինծի :	152 Առաջուց իմացած եմ քու վկայութիւններդ , որ անոնք Զյաւիտեան հաստատեցին :			Զ Ղու . Իա . 33 :
Զ Սաղ . 47 . 6 : Զ շէր 12, 26 :	134 Դ Փրկէ զիս մարդոց բռնութենէն , և քու հրամաններդ պիտի պահեմ :	Բ Է Ը			
Զ Երեմ . Ժ . 1 : Ժ . 17 : Տես Եղեկ . Ժ . 4 :	135 Երեսօք փայլեցուր քու ծառայիդ վրայ , ու Զսորվեցուր ինծի քու կանոններդ :	153 Զ Տես իմ խղճութիւնս , ու իս փրկէ . ինչու որ քու օրէնքդ չըմտացայ :			Զ Ող . Ե . 1 :
	136 Ե ջուրերու առուներ կ'իջնեն իմ աչքերէս . ինչու որ Զարեհ քու օրէնքդ չպահեցին :	154 Ե իմ իրաւունքս պաշտպանէ ու փրկէ զիս . քու խօսքիդ համեմատ Էննդանացուր զիս :			Զ ա թաղ . Ի . 16 : Սաղ . 16 : 1 : Մի . Է . 9 :
	Յ Ս Տ Է				
Զ Եղ . Ժ . 15 : Դեմ . Ժ . 33 : Երեմ . Ժ . 1 : Դան . Ժ . 7 :	137 Ե Արդար ես դուն՝ ո՞վ Տեր , և քու դատաստաններդ ուղիղ են :	155 Ե Փրկութիւնը հեռու է ամբարիշտներէն . վասն զի քու կանոններդ չինդրեցին :			Զ շէր 40 : Զ Եր . Ե . 4 :
Զ Սաղ . 47 . 7 : Ս . 9 :	138 Ե քու պատուիրած վկայութիւններդ արդար ու խիստ ճշմարիտ են :	156 Ո՞վ Տեր՝ քու գթութիւններդ շատ են . քու դատաստաններուդ համեմատ Էննդանացուր զիս :			Զ շէր 149 :
Զ Սաղ . 47 . 9 : Զ . 9 : Զ . 17 :	139 Զ իմ նախնան իս մաշեց . ինչու որ իմ թշնամիներս քու խօսքերդ մոռցան :	157 Զատ ես իմ հալածիչներս ու թշնամիներս . Բայ ես քու վկայութիւններդ Էնտոտրեցայ :			Զ Սաղ . Ի . 18 : Զ շէր 51 : Զ շէր 136 : Եղեկ . Ժ . 4 :
Զ Սաղ . 47 . 10 : Զ . 30 : Զ . 8 : Առակ . Ը . 5 :	140 Ե քու խօսքդ խիստ մարուր է . անոր համար քու ծառադ անիկայ կը սիրէ :	158 Մնօրէնները տեսայ ու Զգուեցայ . ինչու որ անոնք քու խօսքդ չէին պահէր :			Զ շէր 88 :
	141 Ես ցած ու անարգուած եմ , Բայ քու հրամաններդ չմոռցայ :	159 Զայէ՛ որ քու հրամաններդ կը սիրեմ . ո՞վ Տեր՝ քու ողորմութեանը համեմատ Էննդանացուր զիս :			Զ Սաղ . Ի . 18 : Զ շէր 51 : Զ շէր 136 : Եղեկ . Ժ . 4 :
	142 Բու արդարութիւնը , յաւիտեան է :	160 Բու խօսքիդ * սկիզբը ճշմարտութիւն է , ու քու բոլոր արդար դատաստաններդ յաւիտեան են :			Զ Սաղ . Ի . 18 : Զ շէր 51 : Զ շէր 136 : Եղեկ . Ժ . 4 :

ՀԻՆ

Հ ա թ ա գ .
Խ . 12 . 13
Խ . 18 . 23
23 :

161 Հիշխանները զուր տեղը իս հա-
լածեցին . բայց իմ սիրտս քու
խօսքեդ վախցալ :

162 Ես կը ցնծամ քու խօսքերովը
շատ աւար գտնողի պէս :

163 Մտութիւնը ատեցի ու անար-
գեցի . Բայ քու օրէնքդ սիրեցի :

164 Օրը եօթը անգամ կ'օրնեմ
քեզ , քու արդար դատաստանե-
րուդ համար :

Դ Ե . Լ .
17 :

165 Դ քու օրէնքդ սիրողներուն շատ
խաղաղութիւն կայ . ու անոնց
զայլածակողութիւն չըլար :

Բ Ծ . Խ .
18 : 20 : 174 :

166 ԳՈՎ Տէր՝ քու փրկութեանդ
սպասեցի , և քու պատուիրանք-
ներդ կատարեցի :

167 Իմ անձ քու վկայութիւններդ
պահեց , ու ես անոնք շատ կը սի-
րեմ :

Ե Ա ա կ . Ե .
21 :

168 Քու հրամաններդ և քու վկա-
յութիւններդ պահեցի . Ե ինչու
որ իմ բոլոր ձամբանքս քու առ-
ջիդ են :

Է Զ Թ . 144 :

169 ՈՎ Տէր՝ թող իմ աղաղակս
քու առջիդ մօտենայ . քու խօս-
քիդ համեմատ - իմաստուն ըրե-
ղես :

170 Թող իմ աղաչանքս քու առջիդ
ելլէ . քու խօսքիդ համեմատ
փրկէ զես :

171 Իմ լըթուներես օրնութիւն
պիտի բղինեն . վասն զի քու կա-
նոններդ սողկցողցիր ինծի :

172 Իմ լեզուս քու խօսքդ պիտի
պատմէ . ինչու որ քու բոլոր պա-
տուիրանքներդ արդար են :

Ժ Ե . Խ .
22 : Ա ա կ .
29 : Դ .
4 : 42 :

173 Թող քու ձեռքդ ինծի օգնա-
կան ըլլայ . ինչու որ էքու հրա-
մաններդ ընտրեցի :

Ժ Զ . Խ .
22 : Ա ա կ .
29 : Դ .
4 : 42 :

174 ԳՈՎ Տէր՝ քու փրկութեանդ
ցանկացայ , ու քու օրէնքդ իմ
ուրախութիւնս է :

Ժ Ե . Խ .
22 : Ա ա կ .
29 : Դ .
4 : 42 :

175 Թող իմ անձս ապրի ու քեզ
օրնեմ , և քու դատաստաններդ
օգնեն ինծի :

Ժ Ե . Խ .
22 : Ա ա կ .
29 : Դ .
4 : 42 :

176 Քնդրուած ոչխարի պէս մոլորե-
ցայ . փրկուէ՛ քու ծառար , ին-
չու որ քու պատուիրանքներդ չը-
մուցայ :

ՍՆՂՄ . ՃԻ

Ս ա ղ . Զ Թ .
5 : Ե Թ .
2 :

1 Դաւիթ աղօթք կ'ընէ նեղութեան դեմ . 5
խըր շարերուն հետ խօսակցութիւն ընելու
ստիպուելուն համար գանգատ կ'ընէ :

Աստիճաններուն երգը :

1 Իմ՝ նեղութեանս մէջ Տէրոջը ա-
ղաղակեցի , ու անիկայ ինծի
պատասխան տուա :

2 ՈՎ Տէր՝ փրկէ՛ իմ անձս սուտ
լըթուներէն , - նեղաւոր լե-
զուէն :

3 * Նեղաւոր լեզուն քեզի ինչ կու-
տայ , և քեզի ինչ կ'աւելցընէ :

4 Զօրաւոր մարդուն սուր նետերը ,
ու գիշին կայծերը :

5 Վայ ինծի՝ որ Բ Ծ ուղի մէջ
պանդուխտ եղայ , և է կեղարի
վրաններուն քովերը բնակեցայ :

6 Շատ ժամանակ իմ անձս բնա-
կեցաւ խաղաղութիւնը ատողնե-
րուն հետ :

7 Ես խաղաղասէր էի . բայց երբոր
կը խօսէի , անոնք կուէին՝ Է Զ Թ :

ՍՆՂՄ . ՃԻ

1-8 Բարեպաշտ մարդոց ապահովութեան՝ ու-
րոնք Աստուծոյ պաշտպանութեանը վրայ զը
դնեն իրենց յոյսը :

Աստիճաններուն երգը :

1 Աշքերս դէպ 'ի լեռները պիտի
վերցընեմ , ուսկից որ իմ օգ-
նութիւնս պիտի գայ :

2 Իմ օգնութիւնս Տէրոյմէն է ,
ան որ երկիրքը ու երկիրը ստեղ-
ծեց :

3 Բ Զ իկայ քու ոտքդ չդողացընէ ,
- էքու Պահապանդ չբնանայ :

4 Ահա Իսրայէլի Պահապանը պիտի
չմրափէ ու պիտի չբնանայ :

5 Տէրը քու պահապանդ է . Տէրը
Դ քու աջ ձեռքիդ քովը էքու հո-
վանիդ է :

6 Է Զ օրերը արեգակը քեզ պիտի
չգարնէ , ոչ ալ գիշերը լուսինը :

7 Տէրը քեզ ամէն չարէն պիտի
պահպանէ . էքու անձդ պիտի
պահպանէ :

8 Տէրը էքու ելլելը ու մոնելը պի-
տի պահպանէ , ասկէ ետեւ մինչեւ
յաւիտեան :

ՍՆՂՄ . ՃԻ

1 Դաւիթ եկեղեցին համար իր ունեցած ուրա-
խութիւնը կը յայտնէ . 6 անոր խաղաղու-
թեանը համար կ'աղօթէ :

Դաւիթի աստիճաններուն երգը :

1 Կ'ուրախանայի երբոր ինծի կ'ը-
սէին . - Տէրոջը տունը երթանք :

2 Մեր ոտքերը քու դռներուդ մէջը
կայնեցան , ով Երուսաղէմ :

3 Երուսաղէմի առաջ քաղաքի մը
պէս շինուած է , որ Բ ինքնիւրեն
միաւորուած է .

4 Է Զ ցեղերը Տէրոջը ցեղերը հոն
կ'ելլեն՝ Դ Իսրայէլին պատուիրածին
պէս , Տէրոջը անուանը գոհութիւն
մատուցանելու համար :

5 Է ինչու որ հոն գրուած են դա-
տաստանի ամօռները , Դաւիթին
տանը ամօռները :

6 Է Զ քաղաքի մի խաղաղութիւնը
խնդրեցէք . Թող յաջողին անոնք
որ քեզ կը սիրեն :

7 Խաղաղութիւն թող ըլլայ քու

* Կա՛մ . Ո՛վ
նեղաւոր
լեզուն՝ ինչ
տուրի քե-
զի , ու ինչ
աւելցուի :

Է Ծ . Խ . 2 :
Ե Զ . Խ . 13 :

Է Ծ . Խ . 13 :
Ա թ ա գ .
Խ . 1 : Ե
ր թ . Խ . 23 , 29 :

Ս ա ղ . Զ Թ .
8 :

Է ա թ ա գ .
Խ . 9 : Ա
ա կ . Գ .
23 , 26 :

Է Ս ա ղ . Զ Թ .
Խ . 1 : Ե
ր թ . Խ . 3 :

Դ Ս ա ղ . Զ Թ .
8 : Զ Թ . 31 :
Է Ե . Խ . 4 :

Է Ս ա ղ . Զ ա .
5 : Ե
ր թ . 10 :
Զ ա ղ . Ե .
16 :

Է Ս ա ղ . Խ ա .
2 : Զ Ե . 10 :
Զ Խ . 20 :

Է Զ Օր . Խ .
6 : Ա ա կ .
Խ . 8 : Գ . 6 :

Է Ե . Խ . 3 :
Զ ա ղ . Ե .
21 :

Է Տ Ե . Խ .
Թ ա գ . Ե .
9 :

Է Ե . Խ .
17 : Զ Օր .
Զ Ե . 16 :

Դ Ե . Զ Թ . 34 :

Է Զ Օր . Զ Ե .
8 : Զ Ե .
Զ Ե . 8 :

Է Ս ա ղ . Զ ա .
18 :

ԷՏԵՆ ԹԻՐ
Ե. 4. Ա.
ուսկ. ԻԵ.
11:

ձեռքին մէջը, այնպէս էն երիտա-
սարգներուն տղաքը:

5 Երանի ան մարդուն՝ որ իր կա-
պարձը անոնցմով լեցուց. երբոր
դրանը մէջ թշնամեաց հետ խօսե-
լու ըլլան, Էպիտի չամշնան:

ՍԵՂՍՈՍ . ՃԻԸ

1-6 Ձանազան օրհնութիւններ՝ օրոնք աս-
տուածաբաններուն կը տրուին:

Աստիճաններուն երգը:

— Սաղ. ճԺԲ.
1. ճԺԵ. 13:
ճԺԺ. 1:

1 — Երանի ան ամենուն՝ որ Տերոյմէն
կը վահիան, — անոր ճամ-
բաններուն մէջը կը քայլն:

ԲԵՍ . Դ. 10:

2 ԲՎասն զի քու ձեռքիդ աշխա-
տութիւնը պիտի ուտես. երանի
է քեզի, ու քեզի բարի պիտի ըլ-
լայ:

ԷԵԶԵԿ. ԺԺ.
10:

3 Զու կնիկդ Էպտղաբեր որթի մը
պէս պիտի ըլլայ քու տանդ ներսի
դիերը, — քու որդիներդ Դժիթե-
նի տունկերու պէս՝ քու սեղանիդ
չորս կողմը:

— Սաղ. ԺԲ.
5: ճԻԿ. 12:

4 Ահա Տերոյմէն վախճող մարդը
ասանկ պիտի օրհնուի:

ԻՍԱԿ. ԺԼԴ.
3:

5 ԷՏէրը քեզ Սիսնէն օրթէ, ու Ե-
րուսաղէմին բարութիւնը տեսնես
քու կենացդ բոլոր օրերուն մէջը:

ԴԵՆ . Ե. 23:
8Թ . ԻԲ .
16:

6 Եւ Լբու որդեցդ որդիները տես-
նես: Էրաղաղութիւն շուք Իս-
րայէլին վրայ:

ԻՍԱԿ. ՃԻԵ.
5:

ՍԵՂՍՈՍ . ՃԻԹ

1 Աստուած գովելու յորդանանք մը՝ Իսրայէլը
իր մեծ նեղութիւններէն փրկելուն համար: 5
Եկեղեցին աստուծոյ վրայ դալու չարիք-
ները:

Աստիճաններուն երգը:

— Սաղ. ՃԻԴ.
1:

ԲՏԵՆ ԵԶԵԿ.
ԻԿ. 3: ՈՎԵ.
Բ. 15: ԺԵ.
1:

1 — Իմա — Իսրայէլը թող ըսէ. Է իմ
մանկութենէս ՚ի վեր շատ ան-
գամ իս նեղեցին:

2 Իմ մանկութենէս ՚ի վեր շատ
անգամ իս նեղեցին, բայց ինծի
չյաղթեցան:

3 Հերկողները իմ կոնակիս վրայ
հերկեցին, — իրենց ափսոսները եր-
կընցուցին:

4 Տէրը արդար է. անիկայ ամբա-
րիշտներուն չուանները կտրտեց:

5 Սիսնը աստուծոյն ամենը պիտի
ամշնան ու ետ դառնան:

ԲՍԱԿ. ԼԵ. 2:

6 Տանիքի վրայի Էխտիսն պէս պի-
տի ըլլան, որ զեռ չփրցուած կը
չորնայ:

7 Որ Դձողը չընար անով իր ձեռ-
քը լեցնել, ոչ ալ խուրձ կապողը
իր գողը:

ԴՀՈՒԹ. Բ.
4: ՍԱԿ.
ՃԺԵ. 26:

8 Եւ անցնողները չեն ըսեր թէ՝
ԴՏէրոյն օրհնութիւնը ձեր վրայ
ըլլայ. — ձեզ Տէրոյն անունովը
կ'օրհնէր:

ՍԵՂՍՈՍ . ՃԼ

1 Սաղմոսերուն աղօթքի մէջ իր ունեցած ըն-
դ, 5 և իր յուշիս յարատեւութիւնը կը ցու-
ցնէ: 7 կը յորդորէ Իսրայէլացիները որ Ի-
րենց յոյսը Աստուծոյ վրայ դնեն:

Աստիճաններուն երգը:

1 — Երանի ան տեղերէն քեզի կանչե-
ցի՝ ով Տէր:

2 Ով Տէր՝ իմ ձայնս լսէ՝. քու
ականջներդ թող մտիկ ընեն իմ
աղօթքիս ձայնը:

3 Ով Տէր՝ Բթէ որ անօրէնու-
թիւնները յիշելու ըլլաս, Տէր ով
կրնայ կենալ:

4 Բայց Էքու քովդ է թողութիւ-
նը, որ Դքեզմէ վահիան:

5 Է՛ս Տէրոյն կը սպասեմ, իմ
անձս կը սպասէ, ու Լանոր խօսքին
կը յուսամ:

6 ԷԱստուած սպասողներէն՝ առ-
տուն ասպատողներէն աւելի իմ
անձս Տէրոյն իշարէ:

7 ԷԻսրայէլը թող Տէրոյն յուսայ,
ինչու որ ԷՏէրոյն քովը ողորմու-
թիւն կայ. ու անոր քովը շատ
փրկութիւն կայ:

8 Եւ ժանիկայ պիտի փրկէ Իսրա-
յէլը իր բոլոր անօրէնութիւննե-
րէն:

ՍԵՂՍՈՍ . ՃԼԱ

1 Դաւիթ իր խոնարհութիւնը ցուցնելով՝ 3 կը
յորդորէ Իսրայէլը որ Աստուծոյ յուսայ:

Դաւիթի աստիճաններուն երգը:

1 Ով Տէր՝ իմ սիրտս չգողողացաւ,
և իմ աչքերս չբարձրացան.
— ու ես մեծամեծ բաներու մէջ՝ և
ինծմէ բարձր բաներու մէջ չբա-
լեցի:

2 Յիրաւի իմ անձս հանդարտե-
ցուցի ու հանգստացուցի: Է իմ մօրը
կաթէն կտրուած տղու մը պէս.
Իմ անձս կաթէն կտրուած տղու
մը պէս է:

3 Է Իսրայէլը թող Տէրոյն յուսայ
ասկէ ետև մինչև յաւիտեան:

ՍԵՂՍՈՍ . ՃԼԲ

1 Դաւիթ իր աղօթքին մէջ՝ տապաւակին հա-
մար իր ունեցած հոգը կը յիշէ Աստուծոյ առ-
ջը: 8 Իր աղօթքը տապաւակը վերցուցած
տանը: 11 Աստուծոյ խոստմանքներուն յի-
շատակութիւնը:

Աստիճաններուն երգը:

1 Դաւիթին համար յիշէ՝ ով Տէր,
անոր բոլոր նեղութիւնները:

2 Որ ան երրում բրաւ Տէրոյն,
— և ուխտ դրաւ ԲՅակորին Չօրա-
ւորին:

3 Ըւելել թէ՛ իմ տանս բնակա-
րանը չմոնեմ, ու իմ փռած ան-
կողինիս վրայ չեղեմ,
4 Թէ է իմ աչքերուս քուն՝ և ար-

— Ող . Դ .

55: Եր .

Բ . 2:

ԲՍԱԿ. ՃԻԿ.

20: 23: Գ .

20: 23: 24:

ԷԵԼ . ԼԴ . 7:

ԴԳԹԱԿ . Ը .

40: ՍԱԿ .

Բ . 11: Ե .

ԲԵԴ . ԼԴ .

8: 9:

ԷՍԱԿ . ԻԵ .

14: ԼԴ . 20:

Խ . 1: ԵՍ .

Ը . 17: ԻԴ .

8: Լ . 13:

ՆՍԱԿ. ՃԺԺ .

51:

ԷՍԱԿ . ԿԴ .

6: ճԺԺ .

147:

ԷՍԱԿ . ԵԼԱ .

3:

ԷՍԱԿ . ՃԴ .

5, 15: ԵՍ .

ՃԵ . 7:

ԷՍԱԿ . ՃԴ .

3, 4: ՍԱԿ .

ա . 21:

— ՀՈՎ . ԺԲ .

16:

ԲՍԱԿ . ԺԸ .

3: ա ՍԿ .

ԺԴ . 20:

ԷՍԱԿ . ՃԼ .

7:

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

փակել, թէ որ քեզ չընէմ, թէ որ Երուսաղէմը իմ գլխաւոր ուրախութենէս աւելի մեծ համարեմ:

7 Յիշէ ով Տէր՝ Էդդովմի որդիները Երուսաղէմի օրուանը մէջ, որ կ'ըսէին. Փղուցէք փղուցէք մինչև անոր հիմը:

8 Ով Բաբելոնի՝ աւերող աղջիկը՝ երանի անոր, որ քեզի կը հատուցանէ Դմեղի որած գործերուդ փոխարէնը:

9 Երանի անոր՝ որ էքու զաւակներդ կը բռնէ ու քարի կը զարնէ:

ԱՆՂԱՐ. ՃԼԸ

1 Դաւիթ կը գովարանէ ՂԱտուած իր խօսքին ճշմարտութեանը համար. 4 կը մարգարէանայ թէ՛ երկրի թագաւորները ՂԱտուած պիտի գովարանեն. 7 իր փառաւորութիւնը Ատուծոյ վրայ ըլլաւ կը ցուցնէ:

Աւուստ Դաւթի:

1 Քեզի գոհութիւն պիտի մատուցանեմ իմ բոլոր սրտովս. Դատուածներուն առջին քեզի սաղմոս պիտի երգեմ:

2 Երկրպագութիւն պիտի բնեմ Էդէպ'ի քու սուրբ տաճարդ, և քու անուանդ գոհութիւն պիտի մատուցանեմ քու ողորմութեանդ ու ճշմարտութեանդ համար. ինչու որ քու բոլոր անունդ վեր թեծցուցիր քու խօսքդ:

3 Կանչած օրս պատասխան տուիր ինծի, իմ անձիս մէջը զօրութիւն նով զիս մեղսոյցուցիր:

4 Ով Տէր՝ երկրին բոլոր թագաւորները քեզի գոհութիւն պիտի մատուցանեն, երբոր քու բերնիդ խօսքերը լսեն:

5 Ու Տէրոջը ծամբաներուն մէջը պիտի երգեն. ինչու որ Տէրոջը փառքը մեծ է:

6 Էթէպէտ Տէրը բարձր է, բայց եցածը եղողը կը տեսնէ, ու բարձրաժողո՛հ հեռուէն կը ծաննայ:

7 Եթէ որ նեղութիւն մէջ ալ բաւեմ, դուն զիս պիտի կենդանացունես. իմ թշնամիներուս բարկութեանը դէմ քու ձեռքդ պիտի երկնցընես, և քու աջ ձեռքդ իս պիտի փրկէ:

8 ԻՏէրը պիտի գործէ ինծի համար. ով Տէր՝ քու ողորմութիւնդ յաւիտեան է. էքու ձեռացդ գործքերը երեսէ մը՝ ձգէր:

ԱՆՂԱՐ. ՃԼԹ

1 Դաւիթ կը գովարանէ ՂԱտուած իր աննշանակ անխախտութեանը, 17 ու իր անհուն ողորմութիւններուն համար. 19 շարքեր կը նշատէ. 23 իր հաւատարմի ըլլալուն համար կ'աղօթէ:

Դիւաւոր երգեցողին. Սաղմոս Դաւթի:

1 Ով Տէր՝ իս բնեցիք ու ծանցար:

2 Էդուն գիտես իմ նստիլս ու ելիլս. Էիմ խորհուրդս հեռուանց կ'իմանաս:

3 Դիմ շաւիղս ու պառկիլս կը բնես. ու իմ բոլոր ծամբաներս գիտես:

4 Ինչու որ բնաւ խօսք չկայ իմ լեզուիս վրայ, ահա ով Տէր՝ էդուն ամէնը գիտես:

5 Իմ ետէս ու առջևէս զիս պաշարեցիր, և քու ձեռքդ իմ վրաս դիր:

6 Էս գիտութիւնը ինծի խիստ զարմանալի է. բարձր է ու չեմ կրնար հասկընալ անկեայ:

7 ԷՈ՛ւր երթամ քու Հոգիեդ, և քու երեսդ ո՛ր փախչիմ:

8 Եթէ որ երկիւնքը ելեմ, դուն հոն ես. Էթէ որ դժուրը անկողիս բնեմ, ահա դուն հոն ես:

9 Թէ որ արշալոյսին թեւերը առնեմ, և ծովուն վերջի ծայրերը բռնակիմ:

10 Հոն ալ քու ձեռքդ ինծի պիտի առաջնորդէ, ու քու աջ ձեռքդ զիս պիտի բռնէ:

11 Թէ որ լսեմ, իրաւքնէ խաւաբը զիս պիտի ծածկէ, ան առեւ գիւղերն ալ լոյս կ'ըլլայ իմ բոլոր տիկս:

12 ԺՄուծն ալ քեզի խաւար չէ. հապա դիշերը ցորեկի պէս լուսաւոր կ'ըլլայ. խաւարը և լոյսը մի և նոյն բան է քո առջիկ:

13 Ինչու որ դուն Հատեղծեցիր իմ երկիւնքներս, և իմ մօրս որովայնին մէջը դուն իս ծածկեցիր:

14 Կը գոհանամ քեզմէ, որ ահաւոր ու զարմանալի կերպով ստեղծուեցայ. քու գործքերդ զարմանալի են, ու իմ անձս աղէկ գիտէ:

15 Էիմ գոյութիւնս չծածկուեցաւ քեզմէ, երբոր գաղտնի տեղը շինուեցայ, երկրի խորութեանցը մէջ ՝ ճարտարութեամբ կազմուեցայ:

16 Բու աչքերդ իմ անկատար կազմուեցաւ տեսան. ու առաջէքուս բոլորը քու գրեթէ մէջը գրուած էին, որ ժամանակին պիտի կազմուէին, երբոր դեռ անոնցմէ մէկը չկար:

17 ԵՈրչափ պատուական են ինծի քու խորհուրդներդ՝ ով Ատուած. որչափ մեծ է անոնց թիւը:

18 Թէ որ համբմեմ անոնք, աւագէն շատ են. երբոր արթընամ, դեռ քեզի հետ եմ:

19 Իրաւքնէ Եամբարիւրը պիտի

Սաղ. 44. 3. Երեմ. 4. 3:

Բ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Գ. 2. 22. Ե. 27. 1:

Յ Սաղ. ԾԺԺ. 115:

1 Յուդ. 15:
* Վս. Բա-
ղարներդ
անիաւու-
թեամբ
կ'առնեն:

Հրմ. ԺԺ. 2:
Սաղ. ԾԺԺ. 153:

3 Յուդ. 1. 6:
Սաղ. ԻԶ. 2:

Հ Սաղ. Ե. 8:
Ճիգ. 10:

սպաննես՝ ով Աստուած . ծուրեմն
ով արինահնէղ մարդիկ՝ հեռացէ՛ք
ինծմ:

20 Անոնք էքզի դէմ՝ ննգութեամբ
կը խօսին . և բու * թշնամիներդ
առնաւոր պարապ տեղը կ'առ-
նեն:

21 Բեզդ ատողները չեմ ատեր՝ ով
Տէր, ու քեզի դէմ էլողներէն չեմ
զղուիր:

22 Ձանոնք կատարեալ ատելու-
թեամբ կ'ատեմ, և ինծի թշնամի
կը համարիմ:

23 Եփրաթէ՛ զիս՝ ով Աստուած, ու
գիտցիր իմ սիրտս . իս քննէ՛ ու
գիտցիր իմ մտածմունքներս:

24 Եւ նայէ՛ թէ. արդեօք չար ծամ-
բու մէջ եմ, և Ղիս դէպ ի յաւի-
տենական ծամբան առաջնորդէ:

ՍԵՂՄ. ՃԻ

1 Դաւիթ իր թշնամիներուն ձեռքէն ազատու-
թիւն կը խնդրէ . Տ անոնց դէմ կ'աղօթէ . 12
Աստուծոյ վրայ իր ունեցած վստահութեամբը
զինքը կը քաշակեր:

Դիւաւոր երգեցողին . Սաղմոս Դաւ-
թի:

- ՀՅԻ 4:

Բ Սաղ. ԺԶ. 6:

Հ Սաղ. ԺԲ. 4:
Հուդ. Գ. 13:

Դ Սաղ. Զա. 4:
Ի ՀՅԻ 1:

Հ Սաղ. ԼԵ. 7:
ԺԵ. 6:
ՃԺԺ. 110:
Հիւս. 9:
Երեմ. ԺԲ. 22:

Եր Օր. Ե. 27:

Հ Սաղ. Է. 16:
ՀԶ. 23:
Առա. ԺԲ. 13:
ԺԲ. 7:

Բ Սաղ. Ժա. 6:

11 Զարախօս մարդը երկրի վրայ
պիտի հաստատուի . թշուառու-
թիւնը պիտի որոյս բռնաւոր մար-
դը, որ զնիւ կործանէ:

12 Գիտեմ որ Տէրը ծղատատան
պիտի բնէ խեղճին, առ իրաւունք՝
աղբատներուն:

13 Տիրաւի արդարները բու անուղ-
պիտի գովեն . ուղիղները բու առ-
ջիդ պիտի բնակին:

ՍԵՂՄ. ՃԻ Ա

1 Դաւիթ կ'աղաչէ որ իր աղօթքը ընդունելի
ըլլայ, 3 իր խղճմանը մաքուր, 7 ու իր
կեանքը որդայթմներէն ազատ:

Սաղմոս Դաւթի:

1 Ով Տէր՝ քեզի կը կանչեմ, շու-
տով հասիր ինծի . ականջ դիր
իմ ձայնիս՝ երբոր քեզի կը կանչեմ:

2 Բժող իմ աղօթքս խուսկի պէ-
քեզի շիտկուի . և է իմ ձեռքերուս
վեր վերցուիլը Ի իրկուան պատա-
րագին պէս:

3 Ով Տէր՝ պահպան դիր իմ
բերնիս . առ իմ շրթունքներուս
դուռը պահպանէ՛:

4 Իմ սիրտս չար բանի ետեէ խո-
տորելու մի՛ թողուր, որ անօրէնու-
թիւն գործող մարդոց հետ գէշ
գործքեր չընեմ, և ու անոնց համա-
դամ կերակուրներէն չուտեմ:

5 Հարգար թող զիս զարնէ . առ
ողորմութիւն է . և զիս յանդիմա-
նէ . առ զիտու իւղ է . իմ գլուխս
չմերժէ զնիւ . ինչու որ անոնց
նեղութիւններուն մէջն ալ պիտի
աղօթեմ:

6 Երբ որ անոնց դատաւորները ա-
պառաժներու մէջ ձգուին, ան ա-
տենը իմ խօսքերս պիտի լսեն, ին-
չու որ քաղցր են:

7 Ինչպէս որ խեղդողը ու ճեղքո-
ղը իւր երկրի վրայ, առնալ
ու մեր ոսկորները Բեքեղմանին
բերանը ցիրուցան եղան:

8 Սակայն ով Տէր Նշովայ՝, Է իմ
աչքերս դէպ ի քեզի են . քեզի յու-
սացայ, իմ հոգիս մի՛ մերկացնէր:

9 Ի ինծի համար յարուած որոգյա-
թէն, ու անօրէնութիւն գործող-
ներուն վարմբէն իս պահէ՛:

10 ԺԱմբարիւտները իրենց ցանցե-
րուն մէջը պիտի իյնան, երբոր ես
բոլորովին անցնիմ:

ՍԵՂՄ. ՃԻ Բ

1-7 Դաւիթ կը ցուցնէ թէ՛ իր նեղութեանը
մէջ իր բոլոր միտքարութիւնը Աստուծոյ
աղօթելուն է:

Դաւիթին երգը առ աղօթքը՝ երբ-
որ ինքը այրին մէջն էր:

1 Իմ ձայնովս Տէրոջը կ'աղաղակեմ.
Իմ ձայնովս Տէրոջը կ'աղաղեմ:

Յ զԺաղ. Ը. 45:
Սաղ. Ժ. 4:

- Սաղ. Զ. 5:
5:

Բ Յայտ. Ե. 8:
Տ. Ը. 8:
4:
Հ Սաղ. ԺԶ. 7:
2: ա Տիմ. Բ. 8:

Դ Եւ. ԻԺ. 39:

Ի Առաք. Իգ. 6:

Հ Տեւ. Առաք. Ժ. 8. ԺԺ. 25:
Ի Ե. 12:
Գաղ. 2. 1:

Դ Վս. Ի. 4:

Եր Վոր. ա. 9:

Հրմ. Ի. 12:
Սաղ. Ի. 15:
Հիգ. 1. 2:

Բ Սաղ. ԾԺԺ. 110:
Հիւս. 5:
Ճիգ. 3:

Յ Սաղ. ԼԵ. 8:

- ա թապ. Իր. 1. Իգ. 8:

Բ Սաղ . ճր .
ին վերնա-
գիրք :

Գ Սաղ . ճիս .
4 :

Դ Սաղ . ճիս .
5 :

Ե Սաղ . լու .
11 . ճը . Տ .
18 :

Ղ Սաղ . խղ .
1 . ղա . 2 .

Ե Սաղ . ժգ .
5 . չգ . 26 .
ճժ . 57 .

Ո ղր . Գ . 24 :

Ե Սաղ . իե .
18 :

Բ Սաղ . ճժգ .
6 :

Ժ Սաղ . լգ .
2 :

Ե Սաղ . ժգ .
6 . ճժգ .
17 :

2 Բ իմ գանդատս անոր առջին կը
թափեմ . իմ նեղութիւնս անոր
առջին կը պատմեմ :

3 Գ երբոր հոգիս իմ մէջս կը մա-
րէր , դուն իմ շաւիղս գիտցար .
իմ Բայաթ ճամբուս մէջ ինծի
համար գաղտուկ որդայթ լարե-
ցին :

4 Նայէ աջ կողմը ու տես որ
Էբնաւ իս ճանցող մը չկայ . ա-
պաւէնը ինծմէ կորսուեցաւ . բնաւ
մէկը չկայ որ իմ անձիս համար
հոգ ընէ :

5 Ո՛վ Տէր՝ թեզի աղաղակեցի . -
բսի . Նիդուն ես իմ ապաւէնս , և
Է իմ փճակս Էկենդանեաց երկրին
մէջ :

6 Ականջ զիր իմ աղաղակիս , ին-
չու որ Բ շատ նուաստացայ . ազա-
տէ՛ զիս իմ Տալածիչներէս , ինչու
որ ինծմէ զօրաւոր են :

7 Իմ անձս բանտէն հանէ , որ քու
անուանդ գոհութիւն մատուցա-
նեմ . Ժ արդարները իմ չորս կողմն
պիտի պատեն , Է երբոր ինծի բա-
րութիւն ընես :

ՍԵՂՍ . ՃԽԴ

1 Դաւիթ աղօթք կ'ընէ . դատաւանի մէջ լը-
նորհք գտնելու համար . 3 իր սրտնեղութեա-
նը համար կը գանջատի . 5 իր հաւատքը կը
զօրացնէ մտածութիւնով ու աղօթքով . 7
շնորհքի համար , 9 ազատութեան համար , 10
սրտութեան համար , 12 ու իր թշնամիներուն
կործանմանը համար կ'աղօթէ :

Սաղմոս Դաւթի :

1 Ո՛վ Տէր՝ լսէ՛ իմ աղօթքս . ա-
կանջ զիր իմ աղաչանքիս .
- պատասխան տուր ինծի քու ճըշ-
մարտութիւնովդ , - քու արդա-
րութիւնովդ :

2 Եւ Բ քու ծառայիդ հետ դատաս-
տանի մի՛ մտներ . ինչու որ Էբնաւ
կենդանի մը պիտի չարդարանայ
քու առջիդ :

3 Վասն զի թշնամին իմ անձս հա-
լածեց . իմ կեանքս գետինը զար-
կաւ . զիս շատոնցունէ մեռածնե-
րուն պէս մութիւնստեցուց .

4 Եւ իմ հոգիս ներսի զիս մարե-
ցաւ , իմ սիրտս ներսի զիս խռ-
վեցաւ :

5 Է Առջի օրերը կը յիշեմ . քու բո-
լոր գործքերուդ վրայ կը մտածեմ .
քու ձեռնայդ բրածններուն վրայ կը
խորհիմ :

6 Նշեաւերս դէպ 'ի թեզի կ'երկրն-
ցնեմ . Է իմ անձս չոր երկրի պէս
թեզի իջ Ժար-Է : (Սէլայ) :

7 Դուռով պատասխան տուր ին-
ծի՛ ով Տէր , իմ հոգիս մարեցաւ .
քու երեւոյ մի՛ ծածկեր ինծմէ , Է որ
գուրը իջողներուն պէս չլլամ :

8 Է Ատուանց քու ղողորմութիւնդ

ինծի լսել տուր , ինչու որ թեզի
յուսացայ . Ժ իմ երթալու ճամբաս
ինծի ցուցուր . վասն զի Է իմ անձս
դէպ 'ի թեզի վերցուցի :

9 Ո՛վ Տէր՝ փրկէ զիս իմ թշնա-
միներէս . Է ինչ-Է թեզ իմ ապա-
ւէնս ըրի :

10 Եւ որովհետեւ ինծի որ քու կամբը
ընեմ . քանզի դուն ես իմ Աս-
տուածս . թող Է քու բարի Հոգիդ
զիս Ժ ուղիդ երկիրը առաջնորդէ :

11 Ո՛վ Տէր՝ քու անուանդ համար
Է կենդանացուր զիս . քու արդարու-
թեամբդ իմ անձս նշուութենէ հա-
նէ :

12 Եւ քու ողորմութեամբդ Է ստա-
կեցուր իմ թշնամիներս , ու կու-
արեցուր բոլոր իմ անձս վշտացնող-
ները . ինչու որ Է ես քու ծառադ
եմ :

ՍԵՂՍ . ՃԽԴ

1 Դաւիթ թէ՛ իրեն և թէ մարդոց եղած ողոր-
մութեանը համար զԱտուած կ'որհէ . 5 կը
ինքրէ Ատուածը որ նշանաւոր կերպով ազա-
տէ զիրը իր թշնամիներէս . 9 կը խոստանայ
զԱտուած գովել . 11 իր թագաւորութեանը
երջանիկ վեճակին համար կ'աղօթէ :

Սաղմոս Դաւթի :

1 (Որ)նեալ ըլլայ Տէրը՝ - իմ Վէմս ,
Է որ իմ ձեռքերս մարտնչելու կը
վարժէ , - իմ մատերս պատերազ-
մելու :

2 Է Անիկայ է իմ ողորմութիւնս ու
պարիսպս , իմ ապաւէնս ու իմ
փրկիչս , իմ վահանս , և ես անոր
կը յուսամ , որ իմ Ժողովուրդս
ինծի կը փազանդեցնէ :

3 Եւ Ո՛վ Տէր՝ մարդ ինչ է որ զա-
նիկայ կը ճաննաս , - մարդու
որդին՝ որ զանիկայ կը յարգես :

4 Է Մարդը ունայնութեան պէս է ,
չանոր օրերը՝ անցնող շուքի պէս
են :

5 Է Ո՛վ Տէր՝ խոնարհեցուր քու եր-
կինքդ , ու վար իջիդ . Է լեռներն
դպչէ ու պիտի միասն :

6 Է Փայտը նստէ ու ցրուէ զա-
նոնք . քու նետերդ իրկէ ու զա-
նոնք խռովեցուր :

7 Ժ քու ձեռքդ վերեն իրկէ , և
Է ազատէ զիս . փրկէ զիս մեծ ջու-
րերէն , - Է օտարներուն ձեռքէն :

8 Է Որոնց բերանը ունայնութիւն
կը խօսի , և անտեղ աջ ձեռքը
ստուութեան աջ ձեռք է :

9 Ո՛վ Ատուած՝ Ժ թեզի նոր երգ
պիտի երգեմ . տասը լար ունեցող
տաւիղով սաղմոս պիտի ըսեմ քե-
զի :

10 Է Թագաւորներուն փրկութիւն
տուողը . - իմ Դաւիթ ծառան
չար սուրեն յապտողը ան է :

11 Է Իս ազատէ ու օտարներուն ձեռ-

Ժ Սաղ . եր . Տ .
Է Սաղ . ին .
1 :

Է Սաղ . ին .
4 . 5 . ճԼԺ .
24 :

Է Նեմ . թ .
20 :

Ժ եր . իղ .
10 :

Է Սաղ . ճժթ .
25 . 37 . 40 .
Ե :

Է Սաղ . ժր .
5 :

Է Սաղ . ճժղ .
16 :

- Սաղ . ժը .
2 . 31 :

Է Բ թագ .
Էր . 35 .
Սաղ . ժը .
34 :

Է Բ թագ .
Էր . 2 . 3 .
40 . 48 :

Է Յոր . է .
17 . Սաղ .
ը . 4 . երբ .
ը . 6 :

Է Յոր . ղ . 19 .
ժը . 2 . Սաղ .
թ . 5 . Կր .
9 :

Է Սաղ . ճր .
11 :

Է Սաղ . ժը .
9 . եր . Կր .
1 :

Է Սաղ . ճր .
82 :

Է Սաղ . ժը .
18 . 14 :

Ժ Սաղ . ժը .
16 :

Է Ճր . 11 .
Սաղ . Կթ .
1 . 2 . 14 :

Է Սաղ . ժր .
8 . Սաղ . ղ .
11 :

Է Սաղ . ժը .
2 :

Ժ Սաղ . լգ .
2 . 3 . իս . 8 .
Է Սաղ . ժը .
50 :

Է Հճր 7 . 3 :

քէն փրկէ , որոնց բերանը ունայ-
նութիւն կը խօսի , և անոնց աջ
ձեռքը ստուութեան աջ ձեռք է .

12 Որ մեր որդիքը իրենց երիտասար-
դութեանը մէջ ծառայեցողս պէս
ամենն , ու մեր աղջիկները պա-
շտի շէնքին համար փորադրուած
անկիւնի քարերու պէս ըլլան .

13 Որ մեր ամբարները լեցունին , և
ամէն տեսակ իւր-իւրեք բոյսն .
ու մեր ուխտները հազարաւոր և
բաւարար ծնանին մեր արտերուն
մէջը .

14 Որ մեր արջառները *բազմածին
ըլլան , ու ամենեւին բռնութեամբ
մտնել ու ելլել չըլլայ . ոչ ալ ա-
ղաղակ մեր հրապարակներուն մե-
ջը :

15 Ներանի սասնկ վեճակի մէջ ե-
ղող ժողովուրդին . երանի աւ ժո-
ղովուրդին՝ որուն Աստուածը Նհո-
վան է :

ՍՆԱԼՄ - ԱՆԻՑ

1 Դաւիթ զԱստուած կը գովարանէ՝ յիշելով
անոր համբաւը , 8 անոր բարութիւնը , 11 ա-
նոր թագաւորութիւնը , 14 անոր խախտա-
մութիւնը , 17 ու փրկարար ողորմութիւնը :

Օրջութիւն Դաւիթի :

1 Քեզ պիտի բարձրացնեմ՝ ով
իմ Աստուածս , որ թագաւոր
ես , ու քու անունդ յաւիտեանս
յաւիտենից պիտի օրջեմ :

2 Ամէն օր քեզ պիտի օրջեմ , և
քու անունդ յաւիտեանս յաւիտե-
նից պիտի գովեմ :

3 Մեծ ու իրատ գովելի է Տէրը ,
ու Բանոր մեծութիւնը անքննելի է :

4 Ի՛նչքա՞ն աղօթ պիտի գովէ քու գործ-
քերդ , և քու զօրութիւններդ պի-
տի պատմել :

5 Քու փառացի մեծութեանը վա-
յելութիւնը , ու քու հրաշալի
գործքերդ պիտի գրուցեմ :

6 Եւ քու աշակեր գործքերդ պիտի
խօսին , ու ես քու մեծութիւնդ
պիտի պատմեմ :

7 Քու մեծ բարեբարութեանդ յի-
շատակը պիտի հրատարակեն , և
քու արդարութեամբդ պիտի ցըն-
ծան :

8 Եղբորմած ու զթած է Տէրը .
երկայնամիտ և բազումողորմ է :

9 Ե՛տէր ամենուն բարի է . ու անոր
ողորմութիւնները իր բոլոր գործ-
քերուն վրայ է :

10 Ո՛վ Տէր՝ շքու բոլոր գործքերդ
քեզ պիտի գովեն . և քու սուր-
բերդ քեզ պիտի օրջեն :

11 Քու թագաւորութեանդ փառքը
պիտի խօսին , ու քու զօրութիւնդ
պիտի պատմեն .

12 Որ անոր զօրաւոր գործքերը ու

անոր թագաւորութեանը փառա-
ւոր մեծութիւնը մարդոց որդիներ-
ուն զիտցընեն :

13 Ե՛քու թագաւորութիւնդ յաւի-
տենական թագաւորութիւն է , ու
քու տէրութիւնդ ազգէ մինչև ազգ :

14 Տէրը կը հաստատէ բոլոր իշխա-
լու վրայ եղողները , և բոլոր վար
ծութենները կը կանգնեցնէ :

15 ԲԱմենուն աչքերը քեզի կը սպա-
սեն . ու ժամանակին թանոնց կե-
րակուրդը անոնց կու տաս :

16 Քու ձեռքդ կը բանաս , և ու ա-
մէն կենդանիին փափաքը կը լեցը-
նես :

17 Տէրը արդար է իր բոլոր ծամբա-
ներուն մէջ , ու ողորմած է իր բո-
լոր գործքերուն մէջ :

18 Ե՛տէրը մօտ է ան ամենուն՝ որ
զինքը կը կանչեն , ան ամենուն՝ որ
Ե՛ծմարտութեամբ զինքը կը կան-
չեն :

19 Անիկայ իրմէն վախճողներուն
փափաքը կը լեցընէ , և անոնց ա-
ղաղակը կը լսէ , ու կը փրկէ զա-
նոնք :

20 Ե՛տէրը բոլոր զինքը սիրողները կը
պահէ , սակայն բոլոր ամբարշտ-
ները կը կորսնցնէ :

21 Իմ բերանս Տէրոյն գովութիւնը
պիտի խօսի , ու ամէն մարմին անոր
սուրբ անունը օրջէ յաւիտեանս
յաւիտենից :

ՍՆԱԼՄ - ԱՆԻՑ 2

1 Սաղմոսեցուն Աստուծոյ մշտնջենաւոր գո-
վութիւններ մատուցանելու ուխտ կ'ընէ . 3
մարդոց յուսալէ կ'արգիլէ . 5 ու Աստուծոյ
կողովութիւնը , արարութիւնը , ողորմու-
թիւնը ու թագաւորութիւնը յիշելով՝ միայն
անոր սպասիլիւ արժանաւոր ըլլալ կը հաս-
տատէ :

1 Այլելուիս : Օրջէ՛ Տէրը , ով իմ
անձս :

2 Ե՛տէրը պիտի օրջեմ իմ կենացս
մէջ , քանի որ աջ եմ՝ իմ Աստու-
ծոյս սաղմոս պիտի ըսեմ :

3 Ի՛նչի սուսաբ իշխաններուն , մար-
դու որդիին՝ որուն քովը փրկու-
թիւն չկայ :

4 Ե՛տէրը հոգին կ'ընէ , անիկայ իր
հոգը կը դառնայ . նոյն օրը Ե՛անոր
խորհուրդները կը կորուսին :

5 Ներանի անոր՝ որուն օգնականը
Յակոբին Աստուածն է , ու անոր
յոյսը իր Տէր Աստուծոյն վրայ է ,

6 Ե՛տէր իր երկինքը ու երկիրը՝ ծովը
ու բոլոր անոնց մէջ եղածը ստեղ-
ծեց , ճշմարտութիւն կը պահէ
յաւիտեան :

7 Ե՛րաւունք կ'ընէ զրկուածնե-
րուն , ու Ե՛հաց կու տայ անօթի-
ներուն . Ե՛տէրը կ'արձրէ կա-
պուածները :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
10 : Ե՛ ՏԻՏ .
ա . 17 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
8 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
27 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
25 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
21 : Ծիւղ . 9 :

Ե՛ Ռ . Օր . 7 .
7 :

Ե՛ Յօս . 7 .
24 :

Ե՛ Սաղ . Լա .
23 : Դէ . 10 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
1 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
33 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
8 : 9 : Ե՛ ա .
Բ . 22 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
20 : Ծիւղ . Ժ .
7 : Ե՛ ա . Բ .
22 :

Ե՛ ՏԵՍ . Ար .
Բ . 6 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
15 : Ե՛ Ռ . Ժ .
Ժ . 7 :

Ե՛ ԾԵՍ . ա . 1 :
Ե՛ Սաղ . Ժ .
7 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
6 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
9 :

Ե՛ Սաղ . կր .
6 : Ծիւղ . 10 :
14 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
3 :

* Վ . Բ . պա-
րարտ :

Ե՛ Ռ . Օր . Լ . Գ .
29 : Սաղ .
Լ . Գ . 12 : Կեն .
4 : Ծիւղ . 5 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
4 : Ծիւղ . 5 :
Ե՛ Յօս . Բ . 9 :
Ժ . 10 : Լ . Գ .
ռով . Ժա .
33 :

Ե՛ Ե՛ ա . Լ . 19 :

Ե՛ Ե՛ ա . Լ . Գ .
6 : 7 : Ե՛ Ռ .
Ժ . 18 :
Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
5 : 15 : Ծիւղ .
8 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ . 5 :
Ե՛ ա . Լ .
7 :

Ե՛ Սաղ . Ծիւղ .
1 :

Ե Եփե . Բ .
17 :

բերուն , Ե իրեն մօտ եղող ժողովուրդին , Խարայէլի որդեկոց օրհնութիւնը : Ալէլուիա :

ՍԱՂՄ . ԺԽԹ

1 Մարգարէն կը յորդորէ մարգիկը որ զԱստուած գովեն՝ Եկեղեցիին վրայ իր ունեցած սիրոյն համար , 5 և ան իր անուութեանը համար՝ որն որ ինքը Եկեղեցիին տուաւ :

1 Ալէլուիա : - Տերոջը նոր երգ երգեցէք . ու անոր օրհնութիւնը սուրբերուն ժողովքին մէջը :

2 Խարայէլը թող ուրախանայ Բիր Ստեղծողին վրայ . Սիօնի որդիքը թող ցնծան իրենց Բազաւորին վրայ :

3 Եթող անոր անունը պարով օրհնեն . Թմբուկով ու քնարով սարմուս թող ըսեն անոր :

4 Ինչու որ ԵՏերը իր ժողովուրդին կը հաւնի . Ղիստարէիքը փրկութիւնով պիտի փառաւորէ :

5 Թող սուրբերը ուրախանան փառքով , քան իրենց անկողիններուն մէջը ցնծան :

6 Աստուծոյ գովութիւնները անոնց բերնին մէջը թող ըլլայ , ու շերտ շերտով սուր՝ անոնց ձեռքին մէջը ,

7 որ հոգեմասնոսներէն վրէժ առնեն , ու ժողովուրդները պատժեն ,

- Սաղ . ԼԳ .
3 : Ես . ԽԲ .
10 :

Բ Տեա Յօր .
ԼԵ . 10 :
Սաղ . Ժ . 3 :
Ես . ԺԳ . 5 :

Ժ Ջաբ . Թ .
9 : Մատ .
Խա . 5 :

Ե Սաղ . Ժա .
2 : ԾԺ . 4 :

Ե Սաղ . ԼԵ .
27 :

Ե Սաղ . ԺԼԲ .
16 :

Ե Յօր . ԼԵ .
10 :

Ե Եբր . Դ .
12 : Յայտ .
ա . 16 :

8 որ անոնց Թագաւորները շղթաներով կապեն , ու անոնց ազնուականները երկաթէ կապանքներով ,

9 Ե որ զրուած դատաստանը անոնց վրայ կատարեն . Ժա անոր բոլոր սուրբերուն փառքն է : Ալէլուիա :

Բ Բ Օր . Է .
1 : 2 :
Ժ Սաղ . ԺԼԲ .
14 :

ՍԱՂՄ . ԺԾ

1 Յօրդորակ զԱստուած գովելու Յամեն տեսակ նուագարաններով :

1 Ալէլուիա : Օրհնեցէ՛ք զԱստուած իր սրբանին մէջ . օրհնեցէ՛ք անիկայ իր զօրութեանը հաստատութեանը մէջ :

2 Օրհնեցէ՛ք անիկայ իր զօրաւոր զործքերուն համար . օրհնեցէ՛ք անիկայ իր Բ մեծափառութեանը համեմատ :

3 Օրհնեցէ՛ք անիկայ փողի ձայնով . Ժ օրհնեցէ՛ք անիկայ տաւիղով ու քնարով :

4 Օրհնեցէ՛ք անիկայ Ե Թմբուկով ու պարով . օրհնեցէ՛ք անիկայ լար ունեցող նուագարաններով ու սրինգով :

5 Օրհնեցէ՛ք անիկայ Ղմեծաձայն ծնծղաներով . օրհնեցէ՛ք անիկայ ցնծութեան ծնծղաներով :

6 Ամէն շունչ ունեցողը թող Տէրը օրհնէ : Ալէլուիա :

- Սաղ . ԺԽԵ .
5 : 6 :

Բ Բ Օր . Դ .
24 :

Ժ Սաղ . Ժա .
2 : ԺԽԹ .
3 :

Ե ԵԼ . ԺԵ . 20 :

Ե Սաղ . ԼԴ .
2 : ԴԲ . 3 :

ԺԽԴ . 9 :
Ես . ԼԵ . 20 :

Ես ՄԽ . ԺԵ .
16 : 19 : 28 :
ԺԳ . 5 : ԽԵ .
1 : 6 :

ԳԻՐՔ ԵՌԵԿԵՅ

Ն . Բ . ԴԲ .
Իբր 1000

ԳԼՈՒԽ Ը

1 Առակց օգուտը : Ե Աստուծմէ վախնալու , ու իր խօսքին հաւատալու համար յորդորակք մը : 10 Մեղաւորներուն հրապարանքներէն փախելու պատուէր : 20 Իմաստութիւնը իր քամահրուելուն համար կը զանգատի . 24 զինքը քամահրողներուն սպառնալիքներ կ'ընէ :

1 Խարայէլի Թագաւորին Դաւիթի որդեկոյն - Սողոմոնին առակները :

2 Իմաստութիւնը ու խրատը գիտնալու համար , հանձարին խօսքերը հասկնալու համար :

3 Բիմաստութեան կրթութիւնը բնութենիւ համար , աշխարհի արդարութիւնը , դատաստանը և ուղղութիւնը :

4 Ե Միաբնակներուն սրամտութիւն տալու համար , ու երիտասարդներուն գիտութիւն և հանձար :

5 Իմաստունը թող լսէ , ու ինչ իմաստութիւնը աւելցնէ , ու

հանձարեղ մարդը խոհեմութիւնս տառնայ ,

6 Առակը ու Խմանութիւնը հասկնալու համար , ու իմաստուններուն խօսքերը , ու անոնց Ե խրթութեանը Թիւրանութիւնները :

7 Ե իմաստութեան սկիզբը Տէրոջը վախն է , Բայց լիմանքերը իմաստութիւնը ու կրթութիւնը կ'անարգեն :

8 Որդեակ իմ՝ Թէ Զօր խրատը մոխի ըրէ , ու քու մօրդ Ժ օրէնքը մի՛ մերժեր :

9 Քանզի Էանոնք քու զլուխդ՝ շնորհաց պսակ , և քու պարանոցդ՝ մանեակներ պիտի ըլլան :

10 Որդեակ իմ՝ Թէ որ մեղաւորները լիցի զլիսէ հանել ուզեն , դուն Բաննի հաւանութիւն մի՛ տար :

11 Թէ որ ըսեն . Մեզի հետ եկուր , ծարենս համար դարանամուտ ըլլանք , անմեղ մարդուն համար ա-

Ն . Բ . ԴԲ .
Իբր 1000

* Սաղ . ԺԵԿ .
նութիւնը

Ե Սաղ . ԶԲ .
2 :

Ե Յօր . ԻԲ .
28 : Սաղ .
ԺԺա . 10 :

ԳԼ . Թ . 10 :
Ժող . ԺԲ .
13 :

Ե ԳԼ . Դ . 1 :
Գ . 20 :

Ժ . Գ . վար .
Ժութիւնը

Ե ԳԼ . Դ . 22 :

Ե ԴԵ . ԼԺ .
7 : Ես . Սաղ .
ա . 1 : Եփե .
Ե . 11 :

Ժ Երեմ . Ե .
26 :

- Գ Թաղ . Դ .
32 : ԳԼ . Ժ .
1 : ԽԵ . 1 :

Ժող . ԺԲ .
9 :

Բ ԳԼ . Դ . 1 : 9 :

Ժ ԳԼ . Թ . 4 :

Ե ԳԼ . Թ . 9 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 1000

Է. Գ. Ե. 20:
Է. Գ. Ե. 8:
Է. 24: Է. 5:
Է. Տ. Ե. Մ. Գ. 14: 15:
Է. Գ. Ե. 27:

Է. Մ. Գ. Ե. 29:

Է. Տ. Բ. Գ. 17:
Է. 17: Մ. Գ. Ե. 28: Է. 85:

Է. Տ. Բ. Գ. 1:
Է. 16: 20:
Է. Մ. Գ. Ե. 165:

Է. Ե. Գ. Ե. 9:
Է. Տ. Բ. Գ. 8:
Է. Գ. Ե. 21:
Է. 8:

Է. Ե. Բ. Գ. Ե. 8:

Է. Տ. Բ. Գ. Ե. 26:
Է. Գ. Ե. 52:
Է. Գ. Ե. 47:
Է. Գ. Ե. 15:

Է. Մ. Գ. Ե. 3: 5:

Է. Ե. Բ. Գ. Ե. 23:

Է. Մ. Գ. Ե. 9:

Է. Ե. Բ. Գ. Ե. 23:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 16:

Է. Տ. Բ. Գ. Ե. 1:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 6:

Է. Մ. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: 11:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 13:

Է. Տ. Բ. Գ. Ե. 8:

Է. Տ. Բ. Գ. Ե. 17:

Է. Մ. Գ. Ե. Գ. Ե. 12:
Է. Ե. Բ. Գ. Ե. 5: 6:
Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 19:

- 16 Որ նաև քեզ ազատէ օտար կնիկէն, և շողջորթութիւն խօսող օտար կնիկէն:
- 17 Եւն որ իր երիտասարդութեան բարեկամը կը թողու, և իր Աստուծոյն ուխտը կը մոռնայ:
- 18 Զֆանգի անոր տունը մահուան կը տանի, ու անոր շաւիղները մեռելներուն:
- 19 Անոր գաղօղները բնաւ չեն դառնար, և կենաց ծամբաներուն չեն հասնիր:
- 20 Որպէս զի բարի Բարբառ ծամբան երթիւ, ու արգարներուն շաւիղները պահէ:
- 21 Զֆանգի ուղիղները երկրի վրայ պիտի բնակին, և կատարեալները անոր մէջը պիտի մնան:
- 22 Բայց ամբարիշտները երկրէն պիտի կորսուին, ու անօրէնները անկէ պիտի փրցուին:

ԳԼ. Գ

- 1 Զնազնդութեան, 5 հաւատքի, 7 խոնարհութեան, 9 բարեպաշտութեան, 11 և համբերութեան յորհորաձք մը: 18 Իմաստութեան երկնիկ օգուտը: 19 Իմաստութեան զորքերը, 21 ու շահը: 27 Ողորմած, 30 խաղաղարար, 31 և Գճ ըլլալու յորհորաձք մը: 33 Զարեհուն անիծեալ վիճակ:
- 1 Ողբեակ իմ՝ մի՛ մոռնար իմ օրէնքը, - հապա քու սիրտդ թող իմ պատուիրանքներս պահէ:
- 2 Ինչու որ քեզի երկայն օրեր, ու կենդանութեան տարիներ, և Բյաւ ջողովութիւն պիտի աւելցնեն:
- 3 Ողորմութիւն իմ ծննդատուն թիւնը քեզ չթողուն. Էգանոնք քու պարանոցիդ վրայ կապէ. Դքու սրտիդ տախտակին վրայ գրէ զանոնք:
- 4 Եւ յապէս Աստուծոյ և մարդոց առջևը՝ շնորհք ու բարի համարում պիտի գտնես:
- 5 Քու Լըղոր սրտովդ Տերոյնը աղաւթէ, Եւ քու իմաստութեանդ մի՛ վատահիր:
- 6 Եքու ամէն ծամբաներուդ մէջ զանիկայ ծանչիր. ու անիկայ Էքու շաւիղներդ պիտի ուղղէ:
- 7 ԶԴուն քու աչքիդ առջև իմաստուն մի՛ ըլլար. ԵՏերովմէ վախցիր, ու չարութիւնէ ետ քաշուէ:
- 8 Անիկայ քու *Ջեղերուդ առողջութիւն, և քու Լուսկորներուդ պարարտութիւն կ'ըլլայ:
- 9 ԵՏերովը պատիւ բո՛ւ քու ստացումքդ, և քու բոլոր բերքերուդ երախայրիներէն:
- 10 ԶԵւ քու շտեմարաններդ առատութեամբ պիտի լեցունին, ու ճրնձաններդ նոր գինին դուրս պիտի թափի:
- 11 Ողբեակ իմ՝ ԵՏերովը խրատը

- մի՛ անարգեր, ու անոր յանդիմանութենէն մի՛ թունար:
- 12 Վասն զի Տէրը իր սիրածը կը խրատէ, Զինչպէս որ հայր մը իր սիրական զաւակին չ'ընէ:
- 13 ԶԵրանի մի՛ մարդուն որ իմաստութիւն կը գտնէ, ու ան մարդուն՝ որ հանձար կը ստանայ:
- 14 ԶՎասն զի անոր շահը արծաթի շահէն աղէկ է, ու անոր արդիւնքը մարուս ոսկիէն:
- 15 Անիկայ Դգոհարներէն պատուական է. և Էքու բոլոր ցանկալի բաներդ չեն կորսնչ անոր հաւատարիլ:
- 16 Եւնոր աջ ձեռքին մէջ՝ օրերու երկայնութիւն, և ձախ ձեռքին մէջ՝ հարստութիւն ու փառք կայ:
- 17 Անոր ծամբաները հաճողական ծամբաներ են, և անոր բոլոր շաւիղները խաղաղութիւն են:
- 18 Անիկայ իրեն յարողներուն Եկենաց ծառ է. ու զինքը բռնողները երջանիկ կ'ըլլան:
- 19 ԵՏերը իմաստութեամբ հիմնեց երկիրը, և հանձարով հաստատեց երկինքը:
- 20 Անոր գիտութեամբը անդունդները կը պատին, ու Դամպերը ցօղ կը կաթեցընեն:
- 21 Ողբեակ իմ՝ Եքու աչքերուդ առջևէն չերթան. իմաստութիւնը ու խոհեմութիւնը Դճէ պահէ:
- 22 Եւ քու հոգեղոյ կենսք՝ ու Էքու պարանոցիդ Դգարդ ըլլան:
- 23 Դնա տանը ծամբադ ապահովութեամբ պիտի քայլես, և քու ոտքդ պիտի չափէ:
- 24 ԶԵւ որ պատկին՝ պիտի չվախնաս, ու թէ որ քնանաս՝ քունդ անուշ պիտի ըլլայ:
- 25 Դդիտ չվախնա յանարածահաս վախէն, ոչ ալ ամբարշտներուն իկորուստէն՝ երբոր գայ:
- 26 Վասն զի քու յոյսդ Տէրը պիտի ըլլայ, և քու ոտքդ պիտի պահէ, որ չընտուի:
- 27 Երբոր ձեռքդ աղէկութիւն բնէկ կու գայ, Զկարօտ եղողէն՝ մի՛ արդիւնք զանիկայ:
- 28 ԶԷքու դրացիիդ բնաւ մի՛ բտր, Գնա՛ ու Դքու եկուր, կամ վաղը կու տամ, երբոր քու բովգ կայ:
- 29 Զու դրացիիդ դէմ չարութիւն մի՛ մոռնիր, քանի որ անիկայ վատահոլութեամբ քեզի հետ կը բռնակի:
- 30 ԴԱռանց պատճառի՝ մարդու հետ մի՛ վճիռ, երբոր անիկայ քեզի չարութիւն մը բռած չէ:
- 31 Բռնաւոր մարդուն մի՛ նախանձիր, ու անոր ծամբաները բնաւ մի՛ բնտրեր:

Ն. Բ. Գ. Բ. 1000

Է. Տ. Բ. Գ. Ե. 5:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 24: 35:

Է. Տ. Բ. Գ. Ե. 13: 18:
Է. Մ. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 4: Ե. 11: 19: Է. 2: 16:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. Գ. Ե. 44:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 18: 8:

Է. Մ. Գ. Ե. Գ. Ե. 29: 30:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 9: 22:

Է. Մ. Գ. Ե. Գ. Ե. 24: 25: 26: 27: Ե. Բ. Գ. Ե. 12: Ե. Ե. 15:

Է. Տ. Բ. Գ. Ե. 28: 6: Գ. Ե. 28:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 9:

Է. Ե. Գ. Ե. Գ. Ե. 20: 21: Գ. Ե. Գ. Ե. 24: Գ. Ե. Գ. Ե. 11: 12: Գ. Ե. Գ. Ե. 9:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 6: Գ. Ե. Գ. Ե. 5: Գ. Ե. Գ. Ե. 5: Գ. Ե. Գ. Ե. 7:

Է. Մ. Գ. Ե. Գ. Ե. 5: Գ. Ե. Գ. Ե. 7:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Է. Գ. Ե. Գ. Ե. 10: Գ. Ե. Գ. Ե. 10:

Ն. Բ. Դ. Բ.
Իր 1000
Սաղ. Ի. Բ.
14:
Ղ. Բ. Ի. Բ.
14: Ը.
Սաղ. Լ. Բ.
22: Զ. Բ.
Ե. 4: Սաղ.
Բ. 2:
Սաղ. Ե. Բ.
8:
Թ. Բ. Գ. Բ.
6: Ե. Գ. Բ. Ե.
Ե. 5:

Սաղ. Լ. Բ.
11: Գ. Բ. Ե.
8:

Բ. Գ. Բ. Ի. Բ.
Ա:
Գ. Բ. Ե. Բ.
9: Ե. Բ. Ե.
Դ. 4:
Դ. Գ. Բ. Ե. 2:
Ի. Գ. Բ. Ե. 2: 3:

Դ. Բ. Ե. Բ. Ե.
10:

Ի. Գ. Բ. Ե. Բ.
44: Դ. Բ. Ե.
Ժ. 42:

Ը. Բ. Ե. Բ. Ե.
30:

Բ. Գ. Բ. Ե. Բ.
Դ. 22:

Ժ. Գ. Բ. Ե. 2:

Ի. Գ. Բ. Ե. Բ.
36:
Լ. Գ. Բ. Ե. Բ.
11, 12:

32 Վասն զի ծուռ մարդը Տերոյն
առկեր պիղծ է. Երայց Անոր բն-
տանութիւնը արդարաց չեալ է:
33 Վարարիտ մարդուն տանը մէջ՝
Տերոյնը անէծքը կայ. Երայց Ժար-
դարներուն բնակարանը Անիկայ
կ'որնէ:
34 Երարաւի անիկայ ծաղր ընողները
ծաղր կ'ընեն, Երայց խոնարհներուն
շնորհք կու տայ:
35 Իմաստունները փառք պիտի ժա-
ռանդեն. Երայց յիմարներուն
բարձրանալը անարգանք պիտի ըլ-
լայ:

ԳԼ. Դ

1 Սողոմոն մարդիկը հապառակութեան համ-
գոյն համար, 3 կը ցուցնէ թէ ինչ կրթու-
թիւն առեր է իւրը իր ծնողքէն, 3 իմաստու-
թիւն սորվելու համար, 14 ու չարերուն ծամ-
բայէն փախելու համար: 20 Հաւատքի, 23
և սրբութեան յորդորանք մը:

1 Որդիք՝ յիւր հօրը խրատը լսե-
ցէք, ու մտիկ ըրէք՝ որ ի-
մաստութիւնը ծաննաք:

2 Վասն զի ձեզի աղէկ կրթութիւն
կու տամ. իմ՝ օրէնքս մի՛ թո-
ղուք:

3 Քանզի ես իմ հօրս տղան էի,
Բ փափուկ ու սիրելի՝ իմ՝ մօրս առ-
ջէք:

4 Ինիկայ ինծի կը սորվեցնէր,
ու կ'ըսէր. քու սիրտդ իմ խօս-
քերս թող ըսեն, 14 իմ պատուի-
րանքներս պահէ, ու ապրէ:

5 Իմաստութիւն ստացիր, խո-
հեմութիւն ստացիր. մի՛ մոռնար,
ու իմ բերնիս խօսքերէն մի՛ խո-
տորիր:

6 Զանիկայ մի՛ թողուր, ու անի-
կայ քեզ պիտի պահէ. Դ զանիկայ
սիրէ, ու անիկայ քեզ պիտի
պաշտպանէ:

7 Ինչէն Բանին գլուխը իմաստու-
թիւնն է. իմաստութիւն ստա-
ցիր. ու ամէն ստացած բաներուդ
հետ խոհեմութիւն ստացիր:

8 Է զանիկայ մեծարէ, ու անիկայ
քեզ պիտի բարձրացնէ. թէ որ
զանիկայ զրկես, քեզ պիտի պա-
տուէ:

9 Անիկայ քու գլխուդ էշնորհաց
զարդ պիտի տայ. քեզի փառաց
պսակ պիտի պարգևէ:

10 Մտիկ ըրէ՛ զորդեակ իմ, ու իմ
խօսքերս ընդունէ՛. Ժ. քու կե-
նացը տարիները պիտի շատան:

11 Քեզի իմաստութեան ծամբուն
մէջ Ժ. սորվեցուցի. քեզ ուղ-
ղութեան շաւիղներուն մէջ պտու-
ցուցի:

12 Որ քաղելու ատենդ՝ է տուրիդ
քայլերը շնորհան, և ու վազելու
ատենդ չահախ:

13 Վմուր բռնէ խրատը, և բնա-
ւոր թողուր. զանիկայ պահէ՛.
վասն զի քու կենսութեան անիկայ է:

14 Իմարարիտներուն ծամբուն մի՛
երթար, ու չարերուն ծամբուն մէջ
մի՛ բալէր:

15 Անկէ զգուշացիր. անոր քողէն
մի՛ անցիր. անկէ խոտորէ՛, ու
անցիր:

16 Ի վասն զի անոնք մինչև որ չա-
րութիւն չընեն, չեն բնանար. ու
թէ որ Ժ. չկործանեն, քուններին
կը փախչի:

17 Քանզի անոնք ամբարշտութեան
հայր կ'ուտեն, ու անիրաւութեան
զինին կը խմեն:

18 Ի Երայց արդարներուն ծամբուն՝
Հ ծագող լըսին պէս է, որ երթա-
լով կը լուսաւորուի, մինչև որ կա-
տարեալ օր ըլլայ:

19 Իմարարիտներուն ծամբուն խա-
ւարի պէս է, ու չեն գիտեր թէ
ինչ բանով իրենց ոտքը պիտի սա-
հի:

20 Որդեակ իմ՝ մտիկ ըսէ իմ խօս-
քերս. քու ականջներդ իմ խօս-
քերուն տուր:

21 Դնոնք քու աչբերուդ առջևէն
չերթան. Դ զանոնք քու սրտիդ մէ-
ջ պահէ:

22 Վասն զի զանոնք զտնողներուն՝
անոնք կենաց են, և անոնց բոլոր
մարմնոյն թշկուութիւն:

23 Վմէն զգուշութիւնով քու սիրտդ
պահէ. քանզի կենաց աղբիւրները
անկէ են:

24 Դուռ բերանը քեզմէ մէկդի ը-
րէ, ու անիրաւ շրթունքները քեզ-
մէ չեւառցուր:

25 Քու աչբերդ ուղիղ նային, ու
արտեանունքներդ չիտակ դէպ ի
առջևդ ըլլան:

26 Ուրբերուդ շաւիղները շիտկէ, և
քու բոլոր ծամբաներդ հաստա-
տուին:

27 Դ չլը կամ ձախ կողմը մի՛ խոտո-
րիր. Դ տուր չարութենէ դարձուր:

ԳԼ. Ե

1 Սողոմոն կը յորդորէ մարդիկը իմաստութիւն
սորվելու. 3 պոնակութեան ու անասնու-
թեան փաստը կը ցուցնէ. 15 կը պատուիրէ
զոյն, առասպելն ու պարկեշտ ըլլալ. 22
կ'իմացնէ թէ չարը իր մեղքերով պիտի
բռնուի:

1 Որդեակ իմ՝ մտիկ ըրէ իմ իմաս-
տութեանն, և քու ականջդ իմ
հանձարիս տուր:

2 Որ խոհեմութիւն պահես, ու
քու շրթունքներդ զիտութիւն
պահես:

3 Բ վասն զի օտար կնկան շրթ-
ութեանքներն խորիսի մղոր կը կա-

Ն. Բ. Դ. Բ.
Իր 1000
Ի. Գ. Բ. Ե. Բ.
Գ. Բ. Ե. Բ. Ե.
15:
Ի. Գ. Բ. Ե. Բ.
Գ. Բ. Ե. Բ. Ե.
4: Ե. Բ. Ե. Բ. Ե.
20:

Ի. Գ. Բ. Ե. Բ.
14: 45: Գ. Բ. Ե.
Բ. 15:
Ը. Բ. Ե. Բ. Ե.
Ի. Բ. Ե. Բ. Ե.
Գ. Բ. Ե. Բ. Ե.
Բ. 9: Գ. Բ. Ե. Բ. Ե.
Բ. 5: Բ. Ե. Բ. Ե.
Բ. 10: Բ. Ե. Բ. Ե.
Բ. 12: Բ. Ե. Բ. Ե.
Բ. 85:

Դ. Բ. Ե. Բ. Ե.
21:
Ը. Գ. Բ. Ե. Բ. Ե.

Դ. Գ. Բ. Ե. Բ. Ե.
Բ. 15:

* Ե. Բ. Ե. Բ. Ե.

Դ. Բ. Ե. Բ. Ե.
32: Բ. Ե. Բ. Ե.
Բ. Ե. Բ. Ե. Բ. Ե.
Դ. Ե. Բ. Ե. Բ. Ե.
Հոռով. Բ. Ե. Բ. Ե.
9:

Վ. Գ. Բ. Ե. Բ.
7:

Բ. Գ. Բ. Ե. Բ. Ե.
Դ. 24:

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 1000

Զ. Դ. Գ. Բ. 5:
Ե. Բ. Գ. Բ. 7:
Հ. Բ. Գ. Բ. 15:
Ե. Բ. Գ. Բ. 12:
Գ. Բ. Գ. Բ. 5:
Զ. Բ. Գ. Բ. 14:
Ե. Բ. Գ. Բ. 8:
Ե. Բ. Գ. Բ. 1:
Ե. Բ. Գ. Բ. 3:
Ե. Բ. Գ. Բ. 23:
Ե. Բ. Գ. Բ. 11:

Ն. Բ. Գ. Բ. 8:
Ե. Բ. Գ. Բ. 105:

Ե. Բ. Գ. Բ. 16:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Մ. Բ. Գ. Բ. 23:

Ե. Բ. Գ. Բ. 8:
Ե. Բ. Գ. Բ. 14:

Ե. Բ. Գ. Բ. 15:
Ե. Բ. Գ. Բ. 15:

Ե. Բ. Գ. Բ. 1:
Ե. Բ. Գ. Բ. 4:

Ե. Բ. Գ. Բ. 7:

18 Զար խորհուրդներ ֆարող սիրտ,
հարույթիւն ընելու համար շուտ
վազող ոտքեր,

19 Ստուծիւն խօսող անիրաւ վը-
կայ, ու Նեղարաց մէջ կռիւներ
ցանող մարտ:

20 Նորեակ իմ՝ քու հօրդ պա-
տուիրանքը պահէ՛, և քու մօրդ
օրէնքը մի մերժեր:

21 Չանոնք միշտ քու սրտիդ վրայ
կայէ՛. զանոնք քու պարանոցդ
կախէ՛:

22 Քալած առնեղ անոնք քեզի ա-
ռաջնորդութիւն ընեն, քնացած
առնեղ չքեզ պահպանեն, ու
արթնցած առնեղ քեզի հետ խօ-
սակցին:

23 Քանգի պատուիրանքը ճրագ,
ու օրէնքը լոյս է, և խրատին յան-
գիմանութիւնները կենաց ճամբայ
է:

24 Որ քեզ գէշ կնիկէն՝ օտար կըն-
կան շողջորդող լեզուէն պահէ՛:

25 Սրտիդ մէջը անոր գեղեցկու-
թեանը մի ցանկոր. և քեզ իր
արտեանունքներովը չընեն:

26 Վասն զի Նպոռնիկ կնկան պատ-
ճառաւը մարտ մինչև պատառ մը
հացի խօսք չլայայ: Եւ շող առնա-
կներ Նպատուական հոգին կ'որսայ:

27 Հնար է որ մէկը իր ծոցը կրակ
դնէ, ու հանդերձները չայրին:

28 Հնար է որ մէկը կրակի կայծե-
րու վրայ քայլէ, ու անոր ոտքերը
չայրին:

29 Ասոր պէս է իր դրացիին կնկանը
քով զացողն ալ. ով որ անոր
դպչի, անմեղ չըլլար:

30 Գողը թէ՛ որ անօթութեան հա-
մար ու իր փորը կշտացնելու հա-
մար գողութիւն ընէ, չեն քամահ-
րեր շուկայ:

31 Սակայն թէ՛ որ դառնուի, եօթն-
պատիկ կը հատուցանէ. իր տանը
բոլոր ինչքը կու տայ:

32 Կնկան հետ շնութիւն ընողին
խելքը պակաս է. աս ըսնը ընողը
իր հոգին կը կորսնցնէ:

33 Անիկայ վերք որ անարգանք կը
դնէ, և անոր նախադիւնքը ան-
ջնջելի է:

34 Քանգի նախանձը՝ էրկանը կա-
տաղութիւնն է. ու անիկայ վրէժ-
խնդրութեան օրը՝ չխայեր:

35 Անիկայ ընաւ մէկ փրկանքի մի
չնայիր. կաշառք ալ շատցնելու
ըլլաս, անիկայ չհաճիր:

Գ Լ Ե

1 Սողոմոն կը յորդորէ մարդիկ որ իմաստու-
թեան հետ հաւատարմի՛ ու քաղցր ընտանու-
թեան ունենան: 6 օրինակով մի կը ցուցնէ
10 պոռնիկին խորամանկութիւնը, 22 և ան-
պարկեշտ երիտասարդին անմտութիւնը: 24

Աս տեսակ շարութիւններէն կը շարունակէ
մարդիկը:

1 Որքան իմ՝ պահէ իմ խօսքերս,
ու իմ պատուիրանքներս քու
քովդ ծածկէ՛:

2 Բիմ պատուիրանքներս պահէ՛ որ
պարին, Էու իմ օրէնքիս քու աչ-
քերուդ իրիկին պէս նայ:

3 Դժանոնք մատերուդ վրայ կա-
պէ՛. զանոնք սրտիդ տախտակին
վրայ գրէ:

4 Իմաստութեան բռնէ՛. Դուն իմ
քոյրս ես. ու խոհմութեանը՝
Ծանօթ կանէ՛,

5 Երբ քեզ օտար կնիկէն՝ շողջորդ-
ութեանմբ խօսող օտար կնիկէն
պահէ՛:

6 Վասն զի իմ տանս պատուհա-
նէն՝ իմ վանդակէս նայեցայ:

7 Եւ անմիտներուն մէջը տեսայ,
երիտասարդներուն մէջը Նպակա-
սամիտ պատանի մը գտայ:

8 Որ փողոցին մէջ ան կնոջը առն-
անկունին քովէն կ'անցնէր, ու ա-
նոր տանը ճամբան բռնէր,

9 Եւ երբոր իրիկուն եղաւ, օրը տա-
րածամեցաւ, ու գիշերուան մութը
տիրէր:

10 Եւ ահա անոր առջև կնիկ մը ե-
լաւ. անիկայ պոռնիկի կերպարանք՝
ու նենգաւոր սիրտ մը ունէր:

11 Եւ անիկայ աղաղակող ու անզգամ
էր, ու անոր ոտքերը իր տանը
մէջ չէր կենար:

12 Երբեմն դուրսը, երբեմն հրա-
պարակները, և ամէն անկունի քով
դարանամուտ կ'ըլլար:

13 Չանիկայ բռնէր համբուրէր, ու
լըրը երեսով անոր ըսաւ:

14 Իմ քովս խաղաղութեան զոհեր
կան. ես այսօր իմ ուխտերս կա-
տարեցի:

15 Անոր համար ելայ քեզ դիմաւո-
րելու, քու երեսը փնտռելու, ու
քեզ գտայ:

16 Իմ անկողինս ծածկոյններով զար-
դարեր եմ՝ ի Եգիպտոսի ծաղկա-
նկար բեհեզով:

17 Անկողինս վրայ զմուռն, հալուէ
ու կնիամոն ցաներ եմ:

18 Եկուր մինչև առտու սիրով
զուարճանալք, ու ցանկութիւն
ներով զբօսնու՛ք:

19 Վասն զի էրիկս տունը չէ, անի-
կայ հեռու ճամբայ գնաց:

20 Ստակին քսակը իր հետը առաւ,
և իւրեան լրման՝ օրը իր տունը
պիտի դառնայ:

21 Այսպէս է իր շատ խօսքերովը զա-
նիկայ հրապուրէր, ու Երբ շըր-
թութեանը անուն շողջորդութեան
վը զանիկայ ստիպէր:

22 Ան ու շտակ՝ կնկանը ետեւէն՝

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 1000

Ե. Բ. Գ. Բ. 1:

Ե. Բ. Գ. Բ. 5:
Ե. Բ. Գ. Բ. 7:
Ե. Բ. Գ. Բ. 8:

Ե. Բ. Գ. Բ. 10:
Ե. Բ. Գ. Բ. 18:
Ե. Բ. Գ. Բ. 8:

Ե. Բ. Գ. Բ. 16:
Ե. Բ. Գ. Բ. 24:

Ե. Բ. Գ. Բ. 32:
Ե. Բ. Գ. Բ. 16:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե. Բ. Գ. Բ. 5:

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ.
Իր 1000

Ե. Ժ. Բ. Բ.
12

Յ. Ն. Ե. Ժ. Բ.
26

Ի. Գ. Լ. Բ. Բ.
18

Պ. Գ. Լ. Բ. Բ.
Բ. 3

Բ. Տ. Ե. Գ. Լ.
Ի. Բ. 20

Գ. Յ. Բ. Բ. Բ.
15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

սպանդանոցը գացող արջառի պէս,
պատժուելու է ցոյղ կապուած յի-
մարի մը պէս կ'երթայ։

23 Մինչև որ նետը անոր լեարդը
ծակէ. Էինչպէս որ թուշուն մը ար-
տարալով դէպ 'ի ծուղակը կ'եր-
թայ, ու չգիտեր որ անկկայ իր հո-
գւոյն համար լաւաւ քան թէ ։

24 Եւ հիմա ով որդիք 'ի ինծի մտիկ
ըէք, ու իմ բերնիս խօսքերուն
ականջ դրէք ։

25 Բու սիրտդ անոր ծամբաներուն
չխտորիս, և անոր շաւիղներուն
մէջը չմտորիս ։

26 Վասն զի անկկայ շատերը խոցո-
ւեց ու կործանեց. ու քանոր բոլոր
մեղքուցած մարդիկները զօրաւոր
էին ։

27 'Ենոր տունը դժոխքին ծամբա-
ներն է. անորը մահուան շտեմա-
րանները կ'իջնեն ։

ԳԼ. Ը

1 Իմաստութեան համար, 8 բացայայտու-
թիւնը, 10 գերազանցութիւնը, 12 բնութիւ-
նը, 15 գործութիւնը, 18 ճոխութիւնը, 22 ու
յաւիթեան կանոնութիւնը, 32 Իմաստութիւնը
փոխաբերել բան մըն է, քանզի անոր հետեան-
քը երէն կուտիւն ։

1 'Հա՛ - Իմաստութիւնը կը կան-
չէ, ու խոհեմութիւնը իր ձայ-
նը կու տայ ։

2 Անկկայ բարձր տեղերու գլուխ,
ծամբու վրայ, և շաւիղներու մէջ
կը կայնի ։

3 Անկկայ դռներուն քովը՝ քա-
ղաքներուն բերանը, ու դռներուն
մուտքը աղաղակելով 'Եւ ։

4 Ով մարդիկ՝ ձեզ կը կանչեմ.
և իմ ձայնս մարդոց որդիներուն
է ։

5 Ով տգէտներ՝ իմաստութիւն
սորվեցէք. ով անմիտներ՝ իմացող
սիրտ ունեցէք ։

6 Լսեցէ՛ք, վասն զի Բագնիւ բաներ
պիտի խօսիմ, ու իմ շրթունքներս
պիտի բանամ ուղիղ բաներ 'Խօսելու
համար ։

7 Քանզի իմ քիմքս ճշմարտու-
թիւն պիտի խօսի. բայց իմ չըր-
թունքս ամբարշտութիւնէ կը զը-
ղուի ։

8 Բերնիս բոլոր խօսքերը արդա-
րութեամբ են, և անոնց մէջը խո-
տորակ ու ծուռ բան չկայ ։

9 Ամէն ա իմ հասկըցողին ուղիղ
են, ու գիտութիւն գտնողներուն
չխտակ են ։

10 Իմ խրատս առէք, և ոչ թէ
արծաթ. ու ընտիր ոսկիէն աւելի
գիտութիւնը քիւրքի ։

11 Ի վասն զի իմաստութիւնը գո-
հարներէն աղէկ է. և բոլոր ցան-

կայի բաները չեն կրնար անոր հա-
ւասարիլ ։

12 Ես՝ իմաստութիւնս սրամտու-
թեան հետ կը բնակիմ, և ճար-
տարութեանց գիտութիւնը կը
գտնեմ ։

13 Ի Տերոյը վախը՝ չարութիւնը ա-
տեն է. և Եհպարտութիւնը,
ամբարտաւանութիւնը, չար ծամ-
բան, ու շնենգաւոր բերանը կ'ա-
տեմ ։

14 Խորհուրդը և խոհականութիւնը
իմն է. և եմ հանձարը՝ ու Եզո-
րութիւնը իմն է ։

15 Ընթացաւորները ինծմով կը թա-
գաւորեն. ու նախարարները 'Եւ-
թով արդարութեան կանոններ կը
դնեն ։

16 Ինծմով կ'իշխեն իշխանները,
ազնուականները ու երկրիս բոլոր
դատաւորները ։

17 Ես կը սիրեմ զիս սիրողները, և
թգիս կանուխ փնտռողները զիս կը
գտնեն ։

18 Իմ քովս Եհարտութիւն ու
փառք, ընտիր ստացուածք, և
արդարութիւն կայ ։

19 Եւս պտուղս ոսկիէն՝ ու մաքուր
ոսկիէն, և իմ արդիւնքս ընտիր
արծաթէն աղէկ է ։

20 Ես արդարութեան ծամբուն
մէջ, իրաւանց շաւիղներուն մէջ
կը քայնմ, ։

21 *Որ զիս սիրողներուն ստացուածք
ժառանգեցներմ" ու անոնց գան-
ձերը պիտի լեցնեմ ։

22 Ի Տերը իր ծամբուն սկիզբը՝ իր
վաղեմի գործքերէն առաջ զիս ստա-
ցէր էր ։

23 Ժեւ յառաջմանէ՝ երկրիս սկիզ-
բէն առաջ 'Ծծուեցայ ։

24 Անդունդները չեղած՝ առատ
ջուրերուն աղբիւրները չեղած՝ ես
ծնած էի ։

25 Ի լեռները չտեղաւորուած՝ բը-
լուրներէն առաջ ես ծնած էի ։

26 Ցակաւին երկիրը, ու բայց տե-
ղուանը, և աշխարհիս հողերուն
ի առջինը չտեղեցուած, ։

27 Երբոր երկիրները կը պատրաս-
տէր, ու անդնդը երեսին վրայ
կամար կը ձգէր, և ճոն էի ։

28 Երբոր վերի ամպերը կ'ուժովցը-
նէր, և անդնդոց աղբիւրները կը
հաստատէր, ։

29 Երբոր ծովուն կանոն կը դնէր,
որ ջուրերը իր հրամանէն գուրս
չելնէ, ու երբոր յերկրիս հիմքը
կը ձգէր, ։

30 Եւս ատեն ես անոր քովը ճար-
տարապետ էի, և ևս ամէն օր առաջ
գուարծութիւնն էի, ու միշտ ա-
նոր առջին կ'ուրախանայի ։

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ.
Իր 1000

Գ. Լ. Բ. Բ.
6

Ե. Ժ. Բ. Բ.
17

Ե. Ժ. Բ. Բ.
19

Ե. Տ. Ե. Գ. Լ.
Բ. 21

Ե. Ժ. Բ. Բ.
18

Ե. Ժ. Բ. Բ.
30

Ե. Ժ. Բ. Բ.
30

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ե. Ժ. Բ. Բ.
33

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1000

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

մաստութիւն կը գտնուի . բայց
յակասամիտ եղողին կռնակին հա-
մար գաւազան չէր :

14 Իմաստունները գիտութիւն կը
գանձեն . բայց չյիմարին բերանը
կործանման մօտ է :

15 Հարուստին ճոխութիւնը իր
ամուր քաղաքն է . բայց տնանկնե-
րուն աղքատութիւնը՝ իրենց կոր-
ծանունն է :

16 Արդարին գործը կենաց համար է .
իսկ ամբարշտին արդիւնքը մեղաց
համար է :

17 Խրատ պահողը կենաց ճամբուն
մէջն է . բայց յանդիմանութիւնը
անարգողը իր միջոցն է :

18 Ատելութիւնը ծածկողը՝ ստա-
խօս շրթունքը ունի . ու թամբա-
օսնք հանողը անմիտ է :

19 Եւտա խօսքերու մէջ յանցանք
պակաս չէ . բայց չիր շրթունքնե-
րը զսպողը խելացի է :

20 Արդարին լեզուն ընտիր արծաթ
է . ամբարիշտներուն սիրտը քիչ
արժէք ունի :

21 Արդարին շրթունքները՝ շատե-
րուն առաջնորդութիւն կ'ընեն .
բայց յիմարները խելքի պակասու-
թենէն կը մեռնին :

22 Եւ Տերոյն օրհնութիւնն է որ հա-
րատութիւն կու տայ . ու անոր
հետ տրտմութիւն չխառնէր :

23 * Զարութիւն ընելը յիմարին զգ-
բօսանքն է . բայց խոհեմ մարդուն՝
իմաստութիւնը :

24 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

25 Մորիկը անցնելուն պէս՝ Լամբա-
րիշտը բնաջինջ կ'ըլլայ . բայց
արդարը յաւիտենական հիմ ունի :

26 Ինչպէս է քացախը ակուսներուն .
և ծուխը աչքերուն , ծղլլն աւ զին-
քը խրկողներուն այնպէս է :

27 * Տերոյն վախը օրեր կ'աւելորենէ .
բայց Լամբարիշտներուն տարիները
պիտի կարճնան :

28 Արդարներուն յոյսը ուրախու-
թիւնն է . բայց Դամբարիշտներուն
ակնկալութիւնը պիտի կորսուի :

29 Տերոյն ճամբան արդարին գօրու-
թիւնն է . բայց անօրէնութիւն
գործողներուն կործանումն է :

30 Եւ Արդարը պիտի չաասանի . յաւի-
տեան . բայց ամբարիշտները երկրի
վրայ պիտի չնսակնին :

31 Եւ Արդարին բերանը իմաստու-
թիւն կը ըլլէ . բայց ննդաւոր
լեզուն պիտի կորուի :

32 Արդարին շրթունքները հաճոյ
բանը գիտեն . բայց ամբարիշտնե-
րուն բերանը Ժպտեմ անգութիւնն է :

33 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

34 Մորիկը անցնելուն պէս՝ Լամբա-
րիշտը բնաջինջ կ'ըլլայ . բայց
արդարը յաւիտենական հիմ ունի :

35 Ինչպէս է քացախը ակուսներուն .
և ծուխը աչքերուն , ծղլլն աւ զին-
քը խրկողներուն այնպէս է :

ԳԼՈՒԽ ԺԵ
1 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

2 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

3 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

4 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

5 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

6 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

7 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

8 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

9 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

10 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

11 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

12 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

13 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

14 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

15 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

16 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

17 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

18 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

19 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

20 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

21 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

22 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

23 Եւ Զար մարդուն վախցած բանը
իր վրայ կու գայ . բայց Զարդար-
ներուն փափաքը կը լեցուի :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 1000

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Գ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 1000

ՅՈՒՆ. Ժ. 12:
Գաղ. Գ. 5:
9: Ես. Գ. 4:
18:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 5:
"Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Սաղ. Ժ. Գ. 5:
2:

Զառ. Ժ. Գ. 5:
9:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
9:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 5:
6-10:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
13:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
13:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
10: Սաղ. Ժ. Գ. 5:
15: 16: Ժ. Գ. 5:
15: 16: Ժ. Գ. 5:
2: Ժ. Գ. 5:
6:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
7: Սաղ. Ժ. Գ. 5:
21: Սաղ. Ժ. Գ. 5:
21: Սաղ. Ժ. Գ. 5:
2: 17:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 2: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

Սաղ. Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 8: Ժ. Գ. 5:
12: Ժ. Գ. 5:
Ժ. Գ. 5: 16:

18 Չար մարդը սնտի գործ կը գործէ. բայց ճարգարութիւն ցանողը ապահով վարձք կ'ունենայ:

19 Ինչպէս որ արդարութիւնը կենաց Բարեգործի, նոյնպէս ալ չարութեան հետեւողը իր մահուանը կ'երթայ:

20 Ծուռ սիրտ ունեցողները Տերոջը առջև պիտի չեն. բայց ուղիղ ճամբայ քալողները անոր հաճոյ են:

21 Ներքինները "Բարեգործ Բարեգործ" անպատիժ պիտի չեն. բայց արդարեւեւեւ սերունդը պիտի ազատի:

22 Գեղեցիկ կնիկը՝ որ խոհեմութիւն չունի, խոզին քիթը Բարեգործի ոչակնի կ'ընեն:

23 Արդարեւեւեւ ցանկութիւնը միայն բարութիւն է. բայց անօրէններուն անկալութիւնը՝ բարկութիւն պիտի չլինի:

24 Մարդ կայ որ իր սրտով չըրելով՝ կ'աւելցնէ, ու մարդ մի որ չափէ՝ կուտի իր ինչպէս, բայց կարօտութեան կ'ընեն:

25 Բարեբաւ անձը պիտի գիրնայ. ինչ ան որ կ'ողորմէ՝ ինքն ալ պիտի ողորմուի:

26 "Յորեն պահողին՝ ժողովուրդը անէծք կու տայ. բայց չգանկայ ծախողին գլխուն վրայ օրհնութիւն կ'ըլլայ:

27 Աղէկութեան համար փոյթ ունեցողը շնորհք կը ստանայ. բայց ով որ գէշութիւն կը փնտռէ, անիկայ իրեն պիտի հանգիստի:

28 Եւր Գարստութեանը վրայ յոյսը դնողը պիտի ինչպէս. բայց արդարեւեւ կանանչ տերեւ պէս պիտի ծաղկին:

29 Իր տանը նեղութիւն տուողը՝ հով պիտի ժառանգէ. ու յիմարը՝ իմաստուն սիրտ ունեցողին ծառայ պիտի ըլլայ:

30 Արդարին պտուղը կենաց ծառ է. և հոգիներ վաստակողը իմաստուն է:

31 Վայ արդարը երկրի վրայ պատիժ կը կրէ. ուր մնաց ամբարիշտը ու մեղաւորը:

ԳԼ. ԺԲ

1 Սրատը տիրողը գիտութիւնը կը սիրէ. ու յանդիմանութիւնը ատողը անմիտ է:

2 Բարի մարդը Տերոջմէ շնորհք կը ստանայ. բայց Բարեգործ անհաւատը մարդը պիտի դատապարտէ:

3 Մարդը անիրաւութեամբ հաստատութիւն չունենար. բայց արդարեւեւ արմատը չարժիքի:

4 Վաւաքին կնիկը իր երկանքը պահէ. բայց նախադէմը բերողը՝

Դանոր ոսկորներուն մէջ փռութեանը պէտք է:

5 Արդարեւեւեւ մտածութիւնները իրաւունք են. բայց ամբարիշտութեան խորհուրդները նենգութիւն են:

6 Եւրարիշտներուն խօսքերը աւելին համար դարան են. բայց ուղիղներուն բերանը գիրնէք կ'ազատէ:

7 Եւրարիշտները կը կործանին, ու բնաջնկը կ'ըլլան. բայց արդարեւեւ տունը կը հաստատուի:

8 Մարդը իր խոհեմութեանը չափ կը գովուի. բայց ծուռ սիրտ ունեցողը կ'անապատի:

9 Եւնշան մարդը որ ծառայ ունի, գինքը մեծցնող ու հացի կարօտ եղողին աղէկ է:

10 Եւրարիշտ իր անասուններուն կենաց համար հոգ կը տանի. բայց ամբարիշտներուն աղէկները անողորմ են:

11 Իր երկիրը գործողը հացով կը կտանայ. բայց դատարկ մարդիկ ներուն հետեւողը Լպակասափտ է:

12 Ամբարիշտը չարութեան աւարին կը փափաքի. բայց արդարեւեւ արմատը պտուղ կու տայ:

13 Եւ Չարը իր շրթներէն յանձնեցովը որդայթը կ'իշխայ. բայց արդարեւեւ նեղութեան կ'ըլլէ:

14 Եւրարիշտը իր բերին պտուղէն բաւեցնողը կը լեցուի. ու մարդուն ծեռաց հատուցումը իրեն պիտի դառնայ:

15 Եւ Յիմարին ճամբան՝ իր աչքերուն շնորհք է. բայց խրատ մտիկ ընողը իմաստուն է:

16 Եւ Յիմարը նոյն օրը կը յայտնէ իր բարկութիւնը. բայց անապատը ծածկողը ինչպէս է:

17 Եւ մարդութիւն խօսողը արդարութիւն կը յայտնէ. իսկ անտվան՝ նենգութիւն:

18 Մարդ ինչ կան՝ որ իրենց շատիստութեամբը սուրի պէս կը խոցուի. բայց իմաստուններուն լեզուն բժշկութիւն է:

19 Եւ մարտախօս շրթները միշտ հաստատ կը մնայ. բայց ստախօս լեզուն վայրկեանական է:

20 Չարութիւն մտածողին սրտին մէջ նենգութիւն կ'ըլլայ. բայց խաղաղութեան համար խորհուրդը բերողները ուրախութիւն կ'ունենան:

21 Արդարին բնաւ չարիք չհասնիր. բայց ամբարիշտները թշուառութիւններով կը լեցուին:

22 Սուտ շրթները Տերոջը գովուին է. բայց հաւատարմութիւնը բերողները անոր հաճոյ են:

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 1000

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Գ. Ժ. Գ. 30:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1000

* Ե. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

- 6 Ծաղր ընողը իմաստութիւն կը փնտռէ, ու չգտնէր. բայց չիմաստուններուն համար՝ գիտութիւնը դիւրին է :
- 7 Յիմար մարդէն հեռացիր, եբայր կ'իմանաս որ իմաստուն շրթունքներ չունի :
- 8 Խեղացի մարդուն իմաստութիւնը իր ծամբան հասկանալն է . բայց յիմարներուն անմտութիւնը նենգութիւնն է :
- 9 Ի Յիմարները յանցանքը ծաղր կ'ընեն . բայց ուղիղներուն մէջը ներողամտութիւն կայ :
- 10 Մարդուն սիրտը իր հոգիին ցաւը կը ծանցնայ . ու անոր ուրախութեանը՝ ուրիշը մասնակից չըլլայ :
- 11 Էմբարիշտներուն տունը պիտի կործանի . բայց ուղիղներուն վրանը պիտի ծաղկի :
- 12 Ի Ճամբայ կայ որ մարդուն շիտակ կ'երևնայ, բայց ծանոր վախճանը մահուան ծամբաններն է :
- 13 Ծիծաղելու ատենն ալ՝ մարդուն սիրտը տրտմութիւն կը զգայ, և էութիւնութեան վախճանը սուգ կ'ըլլայ :
- 14 Ապականած սիրտը Լիւր ծամբաներէն՝ ու բարի մարդը ինքիբովն պիտի կշտանայ :
- 15 Միապիտ մարդը ամէն խօսքի կը հաւատայ . բայց խելացին՝ իր բայութեան կը քննէ :
- 16 Ի իմաստունը կը վախնայ, ու չարութենէն կը փախչի . բայց անմարդը կը հպարտանայ, ու յանձնապաստան կ'ըլլայ :
- 17 Շուտ բարկացողը յիմարութիւն կ'ընէ . ու նենգամիտ մարդը ատենէն է :
- 18 Անխոհեմները անմտութիւն կը ժառանգեն . բայց խելացիները գիտութեամբ կը պսակուին :
- 19 Չարերը բարիներուն առջևը կը խոնարհին, և ամբարիշտները արդարեաներուն դրանք քովն :
- 20 Ի Աղբարը մինչև անգամ իր քնկերին ատելի է . բայց հարուստին բարեկամները շատ են :
- 21 Իր ընկերը անարգող մեղք կը գործէ . Իբայց աղբարին ողորմութիւն ընողը երանելի կ'ըլլայ :
- 22 Ահա չարութիւն մտածողները կը մոլորին . բայց բարութիւն մտածողներուն՝ ողորմութիւն ու ճշմարտութիւն կ'ըլլայ :
- 23 Ամէն աշխատանքի մէջ օգուտ մը կայ . բայց իդատարկաբանութիւնը միայն կարօտութեան իշխանութիւնն է :
- 24 Իմաստուններուն հարստութիւնը իրենց պատկն է . բայց անմարդներուն՝ յիմարութիւնը յիմարութիւնն է :

- 25 Էջաւատարիմ վան հոգիներ կ'ազատէ . բայց խաբարիք՝ ստույթիւնները դուրս կու տայ :
- 26 Տերոյն վախին մէջը հաստատ վտահոլութիւն կայ . ու անոր որդիքը ապական պիտի ունենան :
- 27 Ի Տերոյն վախը կենաց աղբիւր է, մահուան որոգայթներէն ազատ մնալու համար :
- 28 Ժողովուրդին ըզմութիւնը թագաւորին պատին է . բայց ժողովուրդին նուազութիւնը իշխանին կործանումն է :
- 29 Ի Ներկայիսմիտ մարդը շատ խոհեմ է . իսկ կարծամիտը շատ յիմարութիւն կ'ընէ :
- 30 Ի Զանգարտ սիրտը մարմնոյն կեանք է . բայց նախանձը՝ իմարութիւնն է :
- 31 Ի Աղբարին զրկանք ընողը՝ նախոր Ստեղծիչը կ'անարգէ . բայց անանկին ողորմութիւն ընողը՝ զԱնիկայ կը պատուէ :
- 32 Ամբարիշտը իր չարութեանը համար կը վերանայ . բայց շարդարը իր մահուան ատենը ապական կ'ուներայ :
- 33 Խելացի մարդուն սրտին մէջը իմաստութիւն կը հանգչի . իսկ չիմարներուն ներքը եղանք կը ծանցուի :
- 34 Արդարութիւնը ազգը կը բարձրացնէ . բայց մեղքը ժողովուրդներուն անարգանքն է :
- 35 Ի խոհեմ ծառային՝ թագաւորը կը հաճի . բայց նախատինք բերող ծառային կը բարկանայ :

ԳԼ . ԺԵ

- 1 Մեղմ պատասխանը սրտմտութիւնը կ'իջեցնէ . բայց Ի խիստ խօսքը բարկութիւնը կը գրգռէ :
- 2 Իմաստուններուն լեզուն գիտութիւնը հանց կ'երեցնէ . Իբայց անմիտներուն բերանը յիմարութիւն կը բշխէ :
- 3 Ի Տերոյն աշխարհը ամէն տեղ շարժելու բարկութիւն կը դիտեն :
- 4 Ի խաղաղասէր լեզուն կենաց ծառէն . բայց խռովարար լեզուն սիրտ կը կոտորէ :
- 5 Ի Յիմարը իր հօրը խրատը կ'անարգէ . Իբայց յանդիմանութեան նազանգողը խելացի կ'ըլլայ :
- 6 Արդարին տունը մեծ գանձ կայ . բայց ամբարշտին եկամուտներուն մէջը խռովութիւն կայ :
- 7 Իմաստուններուն շրթունքները գիտութիւն կը տարածեն . բայց յիմարներուն սիրտը նայնպէս չէ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ի Բ. 1000

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 1000

Վ. Բ. Գ. Բ.
Վ. Բ. Գ. Բ.
16. Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
15.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

16 Իմաստութիւնը ծախու առնելու

17 Զբարեկամը ամէն ատեն կը սիրէ,

18 Գլխասամիտ մարդը ձեռքը կուտայ,

19 Կռիւ սիրողը՝ յանցանք կը սիրէ.

20 Ծուռ սիրտ ունեցողը աղէկու

21 Ղեկավարը ծանաղորդ արտաբերութիւն

22 Գլխասամիտ սիրտը դեղի պէս օգտա

23 Կնոջ մարդը՝ իր զուգը բարձրացնողը՝ իր կոր

24 Գլխասամիտ մարդը ձեռքը կուտայ,

25 Կռիւ սիրողը՝ յանցանք կը սիրէ.

26 Ծուռ սիրտ ունեցողը աղէկու

27 Կնոջ մարդը՝ իր զուգը բարձրացնողը՝ իր կոր

28 Գլխասամիտ մարդը ձեռքը կուտայ,

29 Կռիւ սիրողը՝ յանցանք կը սիրէ.

30 Ծուռ սիրտ ունեցողը աղէկու

31 Կնոջ մարդը՝ իր զուգը բարձրացնողը՝ իր կոր

32 Գլխասամիտ մարդը ձեռքը կուտայ,

33 Կռիւ սիրողը՝ յանցանք կը սիրէ.

34 Ծուռ սիրտ ունեցողը աղէկու

35 Կնոջ մարդը՝ իր զուգը բարձրացնողը՝ իր կոր

36 Գլխասամիտ մարդը ձեռքը կուտայ,

37 Կռիւ սիրողը՝ յանցանք կը սիրէ.

38 Ծուռ սիրտ ունեցողը աղէկու

39 Կնոջ մարդը՝ իր զուգը բարձրացնողը՝ իր կոր

40 Գլխասամիտ մարդը ձեռքը կուտայ,

41 Կռիւ սիրողը՝ յանցանք կը սիրէ.

42 Ծուռ սիրտ ունեցողը աղէկու

43 Կնոջ մարդը՝ իր զուգը բարձրացնողը՝ իր կոր

44 Գլխասամիտ մարդը ձեռքը կուտայ,

45 Կռիւ սիրողը՝ յանցանք կը սիրէ.

46 Ծուռ սիրտ ունեցողը աղէկու

8 Ի քսու մարդուն խօսքերը՝ քաղցր

9 Ան որ իր գործքին մէջը թողէ,

10 Ի ճշտութեամբ անուր ամուր աշտա

11 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

12 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

13 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

14 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

15 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

16 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

17 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

18 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

19 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

20 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

21 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

22 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

23 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

24 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

25 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

26 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

27 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

28 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

29 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

30 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

31 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

32 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

33 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

34 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

35 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

36 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

37 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

38 Եւ շարունակ անոր կը դիմէ,

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 1000

Գ. Բ. Գ. Բ.
18.

Գ. Բ. Գ. Բ.
22.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Գ. Բ. Գ. Բ.
24.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1000

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Յ. Բ. Գ. Բ.
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

- 10 Զերկու տեսակ կէտի բար, երկու տեսակ չափի հաւասարապէս Յերոջը առջևը պիղծ են :
- 11 Մինչև անգամ տղու մը վարքին մաքրութիւնը և ուղղութիւնը՝ կանոն գործքերէն կը հասկըցուի :
- 12 Հետոյ ականջը ու տեսնող աչքը՝ երկուքն ալ Յերը ստեղծեր է :
- 13 Ի՞նչու մի՞ սիրեր, որ չըլլայ թէ աղքատանաս . աչքերդ բաց, որ հացով կշտանաս :
- 14 Ծախուռ առնողը՝ գէշ է, գէշ է, կ'ըսէ . բայց երբոր երթայ, ան տեսնող կը պարծենայ :
- 15 Ոսկի ու շատ գոհար կը գանդուի . բայց չգիտութեան շրթունքները մեծագին զարդեր են :
- 16 Օտարականի մը երաշխաւոր եղողին զգեստը առ, և օտար կնկան համար երկուսուքը ելուէն գրաւ առ :
- 17 Դատութեան հացը մարդուն ախորժեի է . բայց տեղը անոր բերանը խիճով պիտի լեցուի :
- 18 Դիտաւորութիւնը խորհրդով կը հաստատուի . ուստի խոհէ մութեամբ պատերազմ ըրէ :
- 19 Ի բանասարկութեան պարտողը գաղտնիքը կը յայտնէ . ուրեմն շրթունքներով շողորթութեան ընդդէմ հետ հաղորդակցութիւն մի՞ ընէր :
- 20 Ընձ որ իր հայրը ու մայրը կ'անիծէ, Դանոր ծաղիկ մութ խաւարի մէջ պիտի մարգը :
- 21 Ընչո՞ւ ժառանգութիւն՝ որ սկիզբը արտօնքը կ'առնուի . բայց անոր վերջը պիտի չօրհուի :
- 22 Չարութեան խոխարէնը հատուցանեմ՝ մի՞ ըսեր . ի՞նչո՞ւ յարգէ, ու անկիւայ բեզ պիտի ազատէ :
- 23 Զերկու տեսակ կէտի բարը Յերոջը առջևը պիղծ է, ու նենգաւոր կշիռքը աղէկ է :
- 24 Բարոյուն բայց իր Յերովն է . ուստի մարդը իր ծամբան ի՞նչպէս հասկընայ :
- 25 Ի՞նչո՞ւ խորհրդաբար բան մը նուիրելը, և յուստ ընէլէն ետքը քննութիւն ընելը՝ մարդուն որոգայթ մըն է :
- 26 Իմաստուն թագաւորը ամբարիշտները կը ցրուէ, ու անիւր առնոց վրայ կը դարձնէ :
- 27 Ի՞նչո՞ւ խորհուրդ հոգին՝ Յերոջը լոյսն է, արտին բոլոր շտեմարանները կը քննէ :
- 28 Ինքնութիւնը ու ճշմարտութիւնը՝ թագաւորը կը պահէն . անկիւայ ալ իր թիւո՞ւր ողորմութեամբ կը հաստատէ :
- 29 Երկուսուքը զարդը ա-

նոնց դիմէ է, և ծերոց փառքը արեւորութիւնն է :

30 Վէրքի նշանները, ու փորի շտեմարանները հասնող հարուածները՝ խոր մարդուն՝ մաքրողական դեղ են :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 700

ԳԼ. Ի. Ե

1 Ստորագրողներու վրայով : Տ վեճերն , ու ա-
նոց զանազան պատճառներն շարունակաբար
վրայով :

1 - Լ'ստոր ալ Ստորմոսին առականներն
են , որ Յուդայի եղեկիս թա-
գաւորին մարդիկներն օրհնակեցին :

2 Բ Բանը ծածկելը Աստուծոյ
փառքն է . բայց թագաւորներուն
փառքը Բ Բանը ալ է . բնեկն է :

3 Երկնից բարձրութիւնը , ու երկ-
րիս խորութիւնը , և թագաւորնե-
րուն սիրտը չբնուիր :

4 Դ վերցրու արծաթէն կղզւանքը ,
ու ոսկերիչին համար Դ Կար-
կէնքն է .

5 Դ վերցրու թագաւորին առջևէն
ամբարիշտը , ու շանոր ամբողջ
արդարութեամբ կը հաստատուի :

6 Թագաւորին առջևը մի՛ պար-
ծիր , և մեծերուն տեղը մի՛ կենար :

7 Ե վանս զի աղէկ է որ քեզի բռն
թէ՛ Հոս եկի , քան թէ քու աչ-
քերուդ տեսած իշխանին առջևը
վար իջեցնեն քեզ :

8 Ե վառի համար շուտով դուրս
մի՛ ելի . չըլլայ թէ՛ երբոր ընկերդ
քեզ ամչցնէ , դուն վերջը ինչ
ընեիրքդ չէ՛ր :

9 Ի ընկերիդ հետ քու դատդ վա-
րէ , բայց գաղտնիքը ուրիշին մի՛
յայտնեց :

10 Չըլլայ որ լսողը քեզ անարգէ ,
ու գէշ անունդ անջնջի մնայ :

11 Ե Թարմարութեամբ քուած խոս-
քը՝ արծաթէ զարդերու մէջ Գ Ե-
րանքն ոսկիէ խնձորներու ինչա՛նէ :

12 Իմաստունին յանձնարարութիւ-
նը՝ մտիկ ընող պիտանջին , ոսկիէ
օղ՝ ու մարտի ոսկիէ մանեակ է :

13 Ի Հաւատարիմ՝ դեսպանը՝ զինքը
խրկողներուն՝ հունձքի ատենին ձեւ-
նին զովութեանը պէս է , և իր տի-
րոջը հոգին կը զուարճացնէ :

14 Ե Սուտ ի առատածնունդեան
վրայ պարծեցողը՝ Ի անանձրեւ ամ-
պերու ու հովի շէն է :

15 Ե Համբարութեամբ՝ իշխանին
սիրտը կ'իջնէ : և անուշ լեզուն
ոսկորներ կը կտորէ :

16 Ի թէ որ մեղք գտնես , քեզի բա-
ւական եղածին չափ կեր , չըլլայ
որ անով կշտանաս , ու զանկալ
փսխես :

17 Բու ոտքդ դրացիիդ տունը յա-
ճախ չկոխէ , չըլլայ որ քեզմէ ձանձ-
րանայ , ու քեզ ատէ :

18 Ե Իր դրացիին համար սուտ վա-
յութիւն ընողը՝ ուռի , սուրի և
սրած նետի շէն է :

19 Ներութեան օրը անհաւատարիմ
մարդու ապաւինելը՝ փշոտող ալ-

ուայի և դիւրազորը ոտքի առա-
նէն ալ չէ :

20 Ե Տրտում մարդուն առջևը եր-
գեր երգողը՝ ցուրտ օրը էր զգեստը
հանողին , Ե Բ Բարակի վրայ Բ-
Կանքն քացախին ինչա՛նէ :

21 Ն թէ որ թշնամիդ անօրի է , ա-
նոր հաց կերցուր , ու թէ որ ծա-
րաւ է , անոր ջուր խմցուր .

22 Բանգի առաջ ընէ՛լ՝ անոր զըլ-
խուն վրայ կրակի կայծեր կը դի-
ղես , և Տէրը քեզի հատուցում
պիտի ընէ :

23 Ի Հիւսիսային հովը՝ անձրեւ ի կը
ցրուէ , ու խոժոռ դէմքը՝ յարա-
խոս լեզուն :

24 Ն Աղէկ է տանիքի մը անկիւնը
բնակիլ , քան թէ կռուատէր կըն-
կան հետ մեծ տան մէջ :

25 Ինչպէս է պաղ ջուրը ծարած
մարդուն՝ ասանկ ալ է հեռու երկ-
րէ ինչ քարի լուրը :

26 Չար մարդուն առջևը իյնող
արդարը՝ պղտորութեամբ աղբիւրի ,
ու աւրուած ակի ինչա՛նէ :

27 Ն Հատ մեղր ուտեն աղէկ չէ , և
Դ Կար- Ե Իր փառքը փնտռելը
փառք չէ :

28 Ն Իր ոգին չզգող մարդը՝ Կլած
ա՛ն սպարիսպ քաղաքի շէն է :

ԳԼ. Ի. Զ.

1 Յիմարներու , 13 ծղլերու , 17 ու հակառա-
կատը բանարկուններու վրայով :

1 Ինչպէս որ ամառուան մէջ ձիւն ,
և հունձքի ատեն անձրեւ , այն-
պէս ալ յիմարին պատիւ չլլայ-
լեր :

2 Ինչպէս որ ձե՛ծղուկը կը պտորտի ,
ու ձիւններն իր կը թռչն , այնպէս
ալ Բառանց պատճառի անե՛ծքը
չգար :

3 Ի Զիւն խարազան՝ ու իշուն
սանձ՝ և յիմարներուն կունակին
զաւազան շէն է :

4 Յիմարին իր յիմարութեանը
համեմատ պատասխան մի՛ տար ,
չըլլայ որ դուն ալ անոր նման ըլ-
լաս :

5 Ե Զիմարին իր յիմարութեանը
համեմատ պատասխան տուր , չըլ-
լայ որ անկալ զինքը իմաստուն
կարծէ :

6 Յիմարին ձեռքովը խօսք իրկողը՝
էր ոտքերը կը կտորէ , ա՛ն փնտ և կը
թալէ :

7 Ինչպէս որ կաղին ոտքերը կ'երե-
րան , այնպէս ալ յիմարին բերնին
մէջ առակը :

8 Յիմարին պատիւ տուողը՝ Տրա-
րակցիտի մը մէջ առաջնա՛ն քա-
րերու ծրար Կար- Ե Ինչմանի :

9 Ետակը յիմարին բերնին մէջ՝

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 700

Երան. Գ. 15:
Հոռ. Ժ. Բ. 15:

Ն. Բ. Գ. 4:
5: Ստու. Ե.
44: Հոռ. Ժ.
Ժ. 20:

Ե Բ. Գ. Բ.
Ժ. 12:

Ե Բ. Գ. Բ. 22:
Ե Կ. Բ. Գ. Բ.
Ե Ե. Բ. Գ. Բ.

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 5:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 13:
Ե Ե. Բ. Գ. Բ. 19:

Ն. Բ. Պ. Բ.
ԵՐ 700

Ե. Բ. Պ. Բ.
22

Ե. Բ. Պ. Բ.
15

Ե. Բ. Պ. Բ.
20

Ե. Բ. Պ. Բ.
11

Ե. Բ. Պ. Բ.
16

Ե. Բ. Պ. Բ.
17

Ե. Բ. Պ. Բ.
13

Ե. Բ. Պ. Բ.
24

Ե. Բ. Պ. Բ.
4

Ե. Բ. Պ. Բ.
10

Ե. Բ. Պ. Բ.
13

Ե. Բ. Պ. Բ.
22

Ե. Բ. Պ. Բ.
8

Ե. Բ. Պ. Բ.
8

Ե. Բ. Պ. Բ.
13

Ե. Բ. Պ. Բ.
13

Ե. Բ. Պ. Բ.
15

Ե. Բ. Պ. Բ.
2

Ե. Բ. Պ. Բ.
10

Ե. Բ. Պ. Բ.
8

Ե. Բ. Պ. Բ.
8

Ե. Բ. Պ. Բ.
8

Ե. Բ. Պ. Բ.
8

Ե. Բ. Պ. Բ.
8

Ե. Բ. Պ. Բ.
8

Ե. Բ. Պ. Բ.
8

գինովին ձեռքը մտնող փուշին պէս է :

10 Մեծ է ամէն բան Ստեղծողը , որ յիմարին վարձք կու տայ , և յանցաւորներուն վարձք կու տայ :

11 Ինչպէս որ շուքը իր փխսածին կը դառնայ , Եւսդէս ալ յիմարը իր յիմարութեանը կը դառնայ :

12 Եւսդը իմաստուն կարծող մարդ մը տեսար . աւելի յոյս կայ յիմարէն՝ քան թէ անկէ :

13 Եւսդը կ'ըսէ թէ՝ ճամբուն մէջ առիւծ կայ , ու հրապարակներուն մէջ կորին :

14 Ինչպէս որ դուռը իր ծղկնինքնուն վրայ կը դառնայ , այնպէս ալ ծղղը իր անկողինին վրայ :

15 Եւսդը իր ձեռքը ամանին մէջը կը խոթէ , ու բերանը անոր տանելու դժուարութիւն կը զգայ :

16 Եւսդը իր աչքերուն խեղացի պատասխան տուող եօթը մարդէն աւելի իմաստուն կ'երեւայ :

17 Իրենք չեղած դատին համար բարկացող անցողոր՝ շուքը ականջներէն բռնողին պէս է :

18 Ինչպէս կատարած մարդը որ կրակի կայծեր , նետեր ու մահ կը ցանէ , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

19 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

20 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

21 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

22 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

23 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

24 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

25 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

26 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

27 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

28 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

29 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

30 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

1- Վախ չէս գիտեր թէ՛ օրը ինչ պիտի ծնանի :

2 Բարեկամը թող զոգէ , և չէ թէ քու բերանդ , օտարը և չէ թէ քու շրթունքներդ :

3 Բարեկամը ծանրութիւն , ու աւաղը բռն ունի . բայց յիմարին բարկութիւնը՝ երկուքէն ալ ծանր է :

4 Բարկութիւնը անողորմ է , ու սրտմտութիւնը խիստ է . բայց Եւսդը անողորմ է , ու սրտմտութիւնը խիստ է . բայց Եւսդը անողորմ է , ու սրտմտութիւնը խիստ է :

5 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

6 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

7 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

8 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

9 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

10 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

11 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

12 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

13 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

14 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

15 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

16 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

17 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

18 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

19 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

20 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

21 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

22 Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի , Եւսդը որ Եւսդ կատակ ըրի :

Ն. Բ. Պ. Բ.
ԵՐ 700

Ե. Բ. Պ. Բ.
19

Ե. Բ. Պ. Բ.
13

Ե. Բ. Պ. Բ.
27

Ե. Բ. Պ. Բ.
12

Ե. Բ. Պ. Բ.
23

Ե. Բ. Պ. Բ.
14

Ե. Բ. Պ. Բ.
5

Ե. Բ. Պ. Բ.
7

Ե. Բ. Պ. Բ.
17

Ե. Բ. Պ. Բ.
24

Ե. Բ. Պ. Բ.
7

Ե. Բ. Պ. Բ.
1

Ե. Բ. Պ. Բ.
15

Ե. Բ. Պ. Բ.
5

Ե. Բ. Պ. Բ.
3

Ե. Բ. Պ. Բ.
26

Ե. Բ. Պ. Բ.
16

Ե. Բ. Պ. Բ.
13

Ե. Բ. Պ. Բ.
7

Ե. Բ. Պ. Բ.
13

Ե. Բ. Պ. Բ.
16

Ե. Բ. Պ. Բ.
5

ԳԼ . ԻԵ

1 Անձնասիրութեան . 5 շնորհաբար սիրող , 11 ցանկացած յանցանքներէ զզուելու տալու , 23 և ընտանեկան խնամքի վրայով խրատներ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 700

Ժող. ա. 5.
2. 7.

Գլ. Ժ. 3.

ՅԵԱ. ա. 5.
ԵԵԲ. Ե. 3.
Գլ. Ի. 33.

ՆԱՊ. Ե. Գ.
14.

ՆԼ. Ի. Գ.
17. 36. ՆԱՊ.
Ժ. 5.

ԲԱՄԱՆ. Ժ. Բ.
28.

ՆԱՊ. Ժ. 3.
Ի. Ժ. 18.

ՀՈՂ. Ժ. Ե.
32.

Դ. Գ. Ժ. Ե.
Ժ. 15. 21.

ՄԱՄԱՆ. Գ. Գ.
7. Ժ. 4.

ԵՖԵ. Ե. 11.
ԵՄԱՊ. Գ. Բ.
6.

ԶՅՈՒ. Ե. Ե.
17. ՄԱՊ. Բ.
15.

ԶՅՈՒ. Բ. 20.
27.

ԵԳԼ. Ժ. Բ.
1. ԶՅՐ. 15.

ԵԳԼ. Ի. Ժ. 3.
ԵՅՐ. Ի. Ե.

16. 17. ԳԼ.
Ժ. Գ. 22.

Ժ. Գ. Բ. 26.
Ժ. ԶԱՐ. Ե. Ե.
11.

ԵՄԱՊ. Գ. Գ.
15. ԵՅՐ. 7.
ԳԼ. Ժ. Ե. 8.

տանար . Ի մարդուն աչքերն ալ չեն
կշտանար :

21 Ե ինչէն հալցող արծաթը և
քուրան ոսկին ինչ քոչէն , պինպես
ալ մարդը՝ զինքը գոժող բերանը
Բ՝ Ե քոչէն :

22 ՅՅիմարը ցորենի հետ անկանի
մէջ սանդիստով ծեծես ալ , անոր
յիմարութիւնը անկէ չերթար :

23 Քու ուխարներուդ վիճակը աղէկ
զիտցիր , և քոչ՝ հօտերուդ աղէկ
նայէ .

24 Սկան զի հարստութիւնը միշտ
չմնար , ու թագը դարէ ի դար
չտևեր :

25 Ղանանը կը բուսնի , խոտը
կ'երենայ , և լեռներուն խոտերը կը
ծողմուխն :

26 Գառները քու հագուստիդ հա-
մար են . ու նոխազները դաշտերուն
զինն են :

27 Քու կերակուրիդ համար , և քու
տանդ կերակուրին համար , ու քու
աղախներուդ ապրուստին հա-
մար՝ բաւական այծի կաթ պիտի
աւնենալ :

ԳԼ. ԻԷ

1-28 Մարդութեան և հոգեւոր անկեղծու-
թեան վայրով ընդհանուր ծանօթութիւններ :

1 Մարդիշտը առանց մէկու մը
հայածելուն կը փախչի . բայց
արդարները առողջ առիւծի պէս
քաջախիտ կ'ըլլան :

2 Երկրին յանցանքովը՝ անոր իշ-
խանները շատ կ'ըլլան . բայց անոր
վիճակը՝ իմաստուն քոչ՝ գիտուն
մարդուն ձեռքովը քոչ՝ քոչէն կը
զիմանայ :

3 ԲԱղբատները զրկող հաւոր
մարդը՝ հացի կարօտութիւն բե-
րող յորդահոս անձրեկի դէմ է :

4 ԵՕրէնքը մերժողները՝ ամբա-
րիշտները կը գովեն . Բայց օրէն-
քը պահողները՝ անոնց դէմ կը կե-
նան :

5 Էջար մարդիկները իրաւունքը չեն
հասկընար . բայց շէքը փառ-
նողները ամեն բան կը հասկընան :

6 Իր կատարելութեանը մէջ բա-
լող աղբատը՝ ծուռ ճամբաներու
մէջ քալող հարուստ մարդէն աղէկ
է :

7 ԵՕրէնքը պահողը իմաստուն տը-
ղայ է . բայց շուպիներուն բարե-
կամէկողը՝ իր հայրը կ'ամօցեն :

8 Իր ստացուածքը տոկոսիբով և
վաճիով աւելցնողը՝ զանիկայ աղ-
բատին ողորմութիւն ընողին հա-
մար կը ժողվէ :

9 ԶԱն որ օրէնքը մոտիկ ընելէն ետ
կը դարձնէ իր ականջը , էանոր
աղօթքը անգամ պիղծ է :

10 ԵՈւղիղները չար ճամբու մէջ մո-
լորցնողը՝ իր փոսին մէջը պիտի
իյնայ . Իսական արդարները բա-
րեք պիտի ժառանգեն :

11 Հարուստ մարդը իր աչքերուն
իմաստուն կ'երենայ . բայց հանձա-
րեղ աղբատը զանիկայ կը քննէ :

12 Ժերբոր արդարները ուրախանան ,
մեծ փառք կ'ըլլայ . բայց երբոր
ամբարիշտները բարձրանան , մարդ
կը փառաւորի :

13 Իր յանցանքները ծածկողը յա-
ջողութիւն չգտնէ . բայց շուշա-
խոտովանողը ու մէկիկ ձգողը ու-
ղորմութիւն կը գտնէ :

14 Միշտ վակցող մարդը երանելի
է . Բայց իր սիրտը խտացնողը
չարեքի մէջ պիտի իյնայ :

15 ՆԱղբատ ժողովուրդի վրայ իշ-
խող ամբարիշտը՝ ճմուշոյ առիւծի
ու անյաջ արջու ինչ քոչէն :

16 Խոհեմութիւն չունեցող իշխանը
շատ զրկողութիւններ կ'ընէ . Բայց
ազահութեանէ զգուցողը իր կեանքը
կ'աւելցնէ :

17 Ի Բարեւապարտ մարդը մինչև
գութը կը փախչի . Թող մէկը
չպաշտպանէ զանիկայ :

18 Նկատարելութեամբ քալող փր-
կութիւն կը գտնէ . Բայց ծուռ
մարդը որ երկու ճամբով ինչ քոչ-
էն , անչէր մէկուն մէջը կ'իյնայ :

19 Ինք երկիրը գործողը հացով պի-
տի կշտանայ , ու դատարկ մարդոց
հետևողը աղբատութեամբ պիտի
լեցուի :

20 Հաւատարիմ մարդը շատ օրհ-
նութիւններ կ'ընէ . Բայց հա-
րուստ ըլլալու արտորացողը պիտի
չարդարանայ :

21 ՆԱպատութիւն ընելը աղէկ չէ .
վասն զի Դպտառու մը հացի համար
մարդ յանցանք կը գործէ :

22 Էջար աչք ունեցող մարդը՝ հա-
րուստ ըլլալու կ'արտորայ , ու
չգիտէ որ իր վրան աղբատութիւն
պիտի գայ :

23 Մարդ յանդիմանողը վերջա-
պէս շնորհք կը գտնէ լեզուով շո-
ղորմութեան ընողին աւելի :

24 Ան որ իր հայրը կամ իր մայրը
կը կողոպտէ , բռնով թէ՛ Յան-
ցանք չէ՛ , անիկայ՝ ապականարար
մարդուն ընկերն է :

25 Էշպարտ սիրտ ունեցող մարդը
կուր կը հանէ . Բայց Տէրուն ա-
պականողը պիտի զիրնայ :

26 Իր սրտին ապականողը անմիտ է .
բայց իմաստութեամբ քալողը պի-
տի ազատի :

27 ԲԱղբատին տուողը կարօտ չըլ-
լար . բայց անիկէ երես դարձնողը
շատ անձքներ կ'ընէ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 700

ԼԳԼ. Ի. Բ.
27.

ԲԱՄԱՆ. Գ.
33.

ԶՅՐ. 28. ԳԼ.
Ժ. 10. Ի. Ժ.

2. ՏԵԱ Ժող.
Ժ. 6.

* ՍԵԼ. կը
պատկերարի.

ՆԱՊ. Լ. Բ.
8. 5. Ե. Ե.

8. 9. 10.

ՆԱՊ. Ժ. Գ.
3. ԳԼ. Ի. Գ.
17.

ՅՀՈՂ. Բ. Բ.
5. Ժ. 20.

ՆԼ. Ե. 14.
16. 22.

ՄԱՄԱՆ. Բ. Բ.
16.

ՃԱՊԱՆ. Ե. Ե.
8.

ԴՅՆ. Ժ. 6.
ԵԼ. Ի. 14.

ԴԵԲԵ. ԱՆԻ
մը արեւմտ.
մը ճշնութեամբ

ԵԳԼ. Ժ. 9.
25.

ԶՅՐ. 6.

ԼԳԼ. Ժ. Բ.
11.

* ԳԼ. Ժ. Գ.
11. Ի. 21.

Դ. Դ. 4. ԶՅՐ.
22. ՄՏԻԲ.

* Գ. 9.

ԼԳԼ. Ժ. Բ.
5. Ի. Գ. 23.

ԴԵԼԵԿ. Ժ. Գ.
19.

ԶՅՐ. 20.

* ԳԼ. Ի. Ե.
5. 6.

* ԳԼ. Ժ. Բ.
9.

ԼԳԼ. Ժ. Գ.
10.

* ՄՏԻԲ. Գ. Բ.
6.

ԲԲՐ. Ժ. Ե.
7. Ե. ԳԼ.
Ժ. Ժ. 17.

Ի. Բ. 9.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 700

Ե Սաղ. ԺԲ.
6: ԺԲ. 30:
ԺԺ. 8:
ՃԺԺ. 140:
Ղ Սաղ. ԺԲ.
30: ԺԲ. 11:
ՃԺԺ. 9:
10: 11:
Ե Բ ՕՐ. Դ.
2: ԺԲ. 32:
Յաղ. ԻԲ.
18: 19:

Ե Սաղ. Դ.
11:
Ե Բ ՕՐ. Բ.
12: 14: 17:
Ե 20: 19:
15: ՆԵԵԲ.
ԺԺ. 25: 26:
ՅՈՐ. Ե.
24: 25: 28:
ՈՎ. ԺԲ.
6:

Ե ԴՆ. ԺԲ.
11:

Ե Սաղ. ԺԲ.
1: ԴԼ. Դ.
17:

Ե ՅՈՐ. ԻԺ.
17: Սաղ.
ԺԲ. 2: ԺԲ.
4: ԴԼ. ԺԲ.
18:

Ե Սաղ. ԺԲ.
4: Սաղ.
2: 4:

Ե ԴԼ. ԻԲ.
20: Սաղ.
Բ. 5:

Ե ԴՆ. ԻԺ.
22: ԴԼ. Ի.
9: ԴԼ. Ի.
20: ԻԺ. 22:

Ժողովք. Զուրբը է՛ հանդերձին
մէջը ո՛վ ամփոփեց. երկրիս բոլոր
ծայրերը ո՛վ հաստատեց. անոր ա-
նունը ի՞նչ է, ու անոր որդւոյն ա-
նունը ի՞նչ է. թէ որ գիտես,
բա՛ն:

5 Ե Սատուծոյ ամէն խօսքերը մա-
քուր են. Նանիկայ իրեն ապաւի-
նողներուն ապար է:

6 Ե Գուն անոր խօսքերուն վրայ
բա՛ն մի՛ աւելցնենք, որ չըլլայ թէ՛
քեզ յանդիմանէ, ու դուն ստա-
խօս երենաս:

7 Քեզմէ երկու բան կը խնդրեմ.
մեռնելիս առաջ շա՛նտ ինծմէ մի՛
արգիլէր:

8 Ունայնութիւնը և սուտ խօսքը
ինծմէ հեռացուր. ինծի աղքա-
տութիւն կամ հարստութիւն մի՛
տուր. Եիմ սովորական հացովս
զիս կերակրէ:

9 Ե Բըլլայ որ կշտանամ և Կեղ ու-
րանամ, ու Տէրը ո՛վ է, բւեմ.
և չըլլայ որ աղքատանամ, ու գո-
ղութիւն ընեմ, և իմ Սատուծոյս
անունը պարապ տեղը Բերան առ-
նեմ:

10 Ծառայի մը համար իր տիրոջը
ամբաստանութիւն մի՛ ընէր, չըլ-
լայ որ քեզի անձք տայ, ու դուն
յանցաւոր գտնուիս:

11 Ցեղ կայ որ՝ իր հայրը կ'անիծէ,
և իր մայրը չօրհնէր:

12 Ցեղ կայ որ՝ Ժիր աջբին առջևը
մաքուր է, սակայն իր աղտերու-
թենէն լուացուած չէ:

13 Ցեղ կայ որ՝ Ինտոր աջբերը
խիստ ամբարտաւան են, ու անոր
արտևանտները բարձրացած են:

14 Ե Ցեղ կայ որ՝ անոր ակռաները
սուրբուրդէն են, և անոր Ժանիք-
ները զանակներու դէն են, Ե աղ-
քատները երկրիս վրային՝ ու տը-
նանիները մարդոց մէջէն ուտելու
համար:

15 Յըռուկը երկու աղջիկ ունի.
Յուր տուր, Ի՛նչէն: Աս իրեքը
զեն կշտանար, ու չորս բա՛ն Կո՛
շերիք է՛ չեն ըսէր:

16 Ե Գերեզմանը, ամուլ արգանդը,
երկիրը՝ որ ընով չկշտանար, ու
կրակը՝ որ Հերիք է՛ չտօր:

17 Ի՛նչ աջբը՝ որ իր հայրը ծաղր
կ'ընէ, և իր Ժորը Նազանդիլը կ'ա-
նարդէ, ձորերուն աղռանները պի-
տի փորեն, ու զանիկայ արծիւնե-
րուն ձաղերը պիտի ուտեն:

18 Աս իրեք բա՛ն ինծի զարմանայի
կ'երենայ, և չորս բա՛ն Կո՛ որ չեմ
գիտեր:

19 Օգին մէջը արծիւին ծամբան,
ապառաժի վրայ օձին ծամբան,
Ժողուն մէջը նաւուն ծամբան: ու

աղջկան քով՝ երկի մարդուն ծամ-
բան:

20 Ե Նացող կնկան ծամբան ալ
այնպէս է. կ'ուտէ ու, բերանը կը
սրէ, և Չարութիւն չօրհի՛ կ'ընէ:

21 Իրեք բա՛ն համար երկիրը կը
դողայ, ու չորս բա՛ն կայ, որոնք
չիրար տանիլ:

22 Ե Ծառան՝ երբոր թագաւորէ,
յիմարը՝ երբոր հացով կշտանայ,

23 Ատելի կնիկը՝ երբոր կարգուի,
և աղախինը՝ երբոր իր տիկնոջը
Ժառանգ ըլլայ:

24 Երկրիս վրայ չորս բա՛ն կայ՝ որ
պզտիկ են, բայց անոնք շատ խե-
լացի են:

25 Ե Մըջիւնները զօրաւոր Ժողո-
վուրդ մը չեն, բայց իրենց կերա-
կուրը ամառուրնէ կը պատրաս-
տեն:

26 Ե Ճագարները տկար Ժողովուրդ-
մըն են, բայց իրենց տունները վե-
մերու մէջ կը չինեն:

27 Մարախները թագաւոր չունին,
սակայն ամէնը դունդ գունդ դուրս
կ'ելլեն:

28 Ե Մողէսը է՛ր ձեռքերովը առա-
ւել կը փակէ, ու թագաւորաց
պալատներուն մէջ կը գտնուի:

29 Աղէկ քայլող իրեք բա՛ն կայ. և
չորս բա՛ն կայ՝ որ զեղէցիկ քա-
լուածք ունի:

30 Առիւծը՝ որ ամէն անասուննե-
րէն զօրաւոր է, ու բնաւ մէկուն
երեսէն ետ չառնար:

31 Ե Մէջքը կապած ձիւ՝ ու նոխազը,
և թագաւորը՝ որուն Ժողովուրդը
իր հետն է:

32 Թէ որ բարձրանալով յիմարու-
թիւն ըրի, կամ մէկ չարութիւն
մը մտածեցիր, Ե ձեռքը բերնիդ
վրայ Խէր:

33 Վասն զի թէ որ կաթը ծեծես,
կողի կ'ելլէ, թէ որ քիթը ծմլես,
արիւն կ'ելլէ. նոյնպէս թէ որ բար-
կութիւնը գրգռես, կռիւ կ'ելլէ:

ԳԼ. ԼԵ

1 Պարկեշտութեան ու բարեխառնութեան վո-
րայով Լեւուիին խրատները: 6 Վշտացած
մարդը միայն արեւու ու պաշտանելու վրա-
յով: 10 Առաքելի կնկան զովութիւնը ու
որպիսութիւնները:

1 Ե Լեւուի թագաւորին խօսքերը՝
այնպէս՝ պատգամը՝ որ անոր
մայրը անոր սորվեցուց:

2 Ի՛նչ լա՛ն ո՛վ որդեակ իմ, ի՛նչ
ընե՛մ Բո՛վ իմ որովայնիս որդին.
Ի՛նչ լա՛ն ո՛վ իմ ուխտերուս որդին:

3 Ե Բու զօրութիւնը կնիկներուն
մի տար, ոչ ալ քու ծամբաներդ
Ե թագաւորներ բնաջինջ ընողնե-
րուն:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 700

Ե ԴԼ. ԺԺ.
10: ԺԲ.
Ժ. 7:

Ե ԴԼ. Դ. 6:
Ժ:

Ղ Սաղ. ԺԲ.
15:

Ե Վա՛ Սառ-
դ. Ե ԲԲ.
ՍԵ ՄԵ-
ՍԻԹ. Ե.
ՄԻԹ. Ե.
Ե ԴԼ. ԺԺ.
Ե ԴԼ. ԺԺ.
Ե ԴԼ. ԺԺ.
Ե ԴԼ. ԺԺ.

Ե Վա՛ Որ-
տակուն չու-
նը

Ե ՅՈՐ. Իա.
5: Ի. 4:
Ե ԴԼ. Ժ. 3:
ՍԻԹ. Ե.
10:

Ի ԲԲ 1015
Ե ԴԼ. Ժ. 1:

Ե ԴԼ. ԺԺ.
15:
Ե ԴԼ. Ժ. 9:
Ե ԴԼ. ԺԺ.
17: ՆԵԵԲ.
ԺԲ. 26: ԴԼ.
Ե 26: ՈՎ.
Դ. 11:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1015

Ի Ժող. Ժ.

Ն Ովա. Գ.
11:

Ի Սող. Ե. Բ.
15:

Ե Տես Յոր.
Ի Ժ. 15, 16:

Ե ա թագ.
Ժ. 4:

Ե սթ. Գ.
16:

Ժ Ղև. Ժ. Ժ.
15: Բ Օր.
ա. 16:

Ի Յոր. Ի Ժ.
12: Ե ա. ա.
17: Ե Բ. Բ.
Ի Բ. 16:

Ե Գլ. Ժ. Ժ. 4:
Ժ. 22: Ժ. Ժ.
14:

Ե Գլ. Ժ. Ժ. 4:
Ժ. 22: Ժ. Ժ.
14:

Ե Գլ. Ժ. Ժ. 4:
Ժ. 22: Ժ. Ժ.
14:

Ի Զոռ. Ժ. Բ.
11:

Ժ Ղև. Ժ. Բ.
42:

4 Ով Լեմուէլ՝ Ի Թագաւորներուն չվայլեր, գինի խմելը Թագաւորներուն չվայլեր, և օղի խմելը իշխաններուն չվայլեր:

5 Նշըլայ որ խմեն՝ ու օրէնքը մոռնան, և տառապեալներէն մէկուն դատաստանը ծռեն:

6 Ի Օղին կորսուելու վրայ եղողին, ու զինին՝ դառնահոգիներուն տուէր:

7 Որ անոնք խմեն, ու իրենց աղքատութիւնը մոռնան, և իրենց նեղութիւնը մէկմին ալ չյիշեն:

8 Ե Բացքու բերանդ համը մարդուն համար, Եւ բոլոր անխամ մնացածներուն դատին համար:

9 Բացքու բերանդ, ծարդարութեամբ դատէ, և Ե աղքատին, ու տնանկին դատաստանը տես:

10 Ե Առաքինի կնիկը ով կրնայ դրոշմել. անոր գինը գոհարներէն շատ աւելի է:

11 Մնոր երկանը սիրտը անոր վրայ վատահ է, ու աւարի կարօտ չըլլար:

12 Մնիկայ իր կենացը բոլոր օրերուն մէջ անոր բարիք կը բերէ, և ոչ թէ չարիք:

13 Բուրդ ու բրձան կը փնտռէ, և ուղածը ձեռքովը կը գործէ:

14 Մնիկայ վաճառականի նաւերուն կը նմանի. իր հացը հեռու տեղէն կը բերէ:

15 Եւ Ե անիկայ գիշերով կ'ելլէ, ու ծտանը Բարդիւնէն կ'երակուր, և իր աղախիներուն բաժին կուտայ:

16 Արտի մը վրայ կը խորհի՝ ու զանիկայ ծախու կ'առնէ, և իր ձեռքերուն պտուղէն այգի կը տնկէ:

17 Իր մէջը զօրութեամբ կը պընդէ, ու իր բազուկները կը զօրացնէ:

18 Իր վատականի աղէկ ըլլալը կը հասկընայ. անոր ծրագը գիշերը չմարի:

19 Իր ձեռքերը իրկին կ'երկընցընէ, ու ափովը բոքը կը բռնէ:

20 Ե Զեռքը աղքատին կը բանայ, ու ձեռքերը կարօտներուն կ'երկընցընէ:

21 Իր տանը Բարդիւնէ համար՝ ձիւնէն չվախնար. քանզի բոլոր բնտանիքը կրկին հանդերձ հագած են:

22 Իրեն ծածկոցներ կը շինէ. իր հանդերձը բեհեզ ու ծիրանի է:

23 Ե Մնոր երկիւր կը ծանցուի դռներուն մէջ՝ երբոր երկրին ծերերուն հետ կը նստի:

24 Ստաւ կը գործէ, ու կը ծախէ, և վաճառականներուն գօտիները կուտայ:

25 Զօրութիւն ու փառք կը հագնի. ու ետքի օրերը պիտի ուրախանայ:

26 Իր բերանը իմաստութեամբ կը բանայ, և իր լեզուին վրայ Ժաղջութեան օրէնք կայ:

27 Իր տանը ծամբաները կը քննէ, և ծուլութեան հացը չուտեր:

28 Մնոր տղաքը կ'ելլեն, ու զանիկայ Երանելի կ'անուանեն. անոր երկին ալ զանիկայ կը գովէ, Եւ Եւ:

29 Շատ աղջիկներ առաքինի եղան. բայց դուն ամենէն զերազանց եղար:

30 Վայելչութիւնը սուտ է, ու գեղեցկութիւնը ունայն է. Եւ Եւ Տերոյմէ վախցող կնիկը պիտի գովուի:

31 Տուէք անոր՝ իր ձեռքին պտուղէն. ու անոր գործքերը դռներուն մէջ գովեն զանիկայ:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 1015

Ե Գլ. Ժ. Ժ. 28:
Ե Բ. Ժ. Ժ. 16:

Ե Գլ. Ժ. Ժ. 4:

Ե Գլ. Ժ. Ժ. 4:
Ժ. 22: Ժ. Ժ.
14:

Գ Ի Բ Բ Ժ Ո Ղ Ո Վ Ո Ղ Ի

Գ Լ ՈՒՆ Ս

- 1 Ժողովուրդը կը ցուցնէ թէ բոլոր մարդկային բաները ունայնութիւն են, 4 որովհետեւ ամեն արարածները անդադար կ'աշխատին, 9 բայց նոր բան մը յառաջ չեն բերեր, ու ամէն հին բաներն ալ կը մոռցուին: 12 և թէ ինքը այնպէս գտած է իմաստութեան բնութիւններով:

1 Երեսօղակի մէջ թագաւորող Դաւիթի որդւոյն - Ժողովուրդին խօսքերը:

2 Բնայնութիւն ունայնութեանց, ըսաւ Ժողովուրդը. ունայնութիւն ունայնութեանց, 4 ամէն բան ունայնութիւն է:

3 Եւ ինչ օգուտ կ'ունենայ մարդը արեւուն տակը քաշած բոլոր աշխատանքէն:

4 Մէկ ազգը կ'երթայ, ու Բեւալ ազգը կու գայ. 5 բայց երկիրը միշտ կը կենայ:

5 Էնան արեւը կը ծագի, ու արեւը կը մտնէ, և իր ծագած տեղը արտորայով կը դառնայ:

6 Է ձովը դէպ 'ի հարաւ կ'երթայ, ու դէպ 'ի հիւսիս կը պտտի. և ձովը աս դին ան դին պտտելով՝ կ'երթայ իր շրջաններուն համեմատ կը դառնայ:

7 Է Ամէն գետերը ծովը կ'երթան, բայց ծովը չընցուի. ան տեղը որ գետերը կ'երթային, նորէն հոն կ'երթան:

8 Ամէն խօսքերը կը հասնին. մարդս խօսելու կարող չէ. Բաշքը տեսնելով չկշտանար, ու ականջը լսելով չընցուի:

9 Ժինչ որ եղած է, նոյնը պիտի լայայ, ու ինչ որ գործուած է, նոյնը պիտի գործուի. և արեւուն տակը բնաւ նոր բան մը չկայ:

10 Վայ արդեօք անանկ բան մը՝ որուն համար կրնայ բուռիլ թէ, Ասիկայ նոր է. և՛ մեզմէ առաջ եղած գարեւուն մէջ անիկայ արդէն եղած էր:

11 Առջի բաներուն յիշատակը չկայ. ու ետքը ըլլալու բաներուն ալ ետքը եկողներուն մէջ յիշատակը պիտի չըլլայ:

12 Է Ես Ժողովուրդս՝ Երեսօղակի մէջ Իսրայէլի վրայ թագաւոր եղայ,

13 Եւ իմ սիրտս երկինքին տակը բոլոր եղածները իմաստութեամբ փնտռելու ու քննելու տուի. և Աստուած աս չար զբաղմունքը մարդոց որդիներուն տուաւ, որ անով զբաղին:

14 Արեւուն տակը բոլոր գործուած գործերը տեսայ. և ահա ամէն ալ ունայնութիւն, ու 4 հոգիի տանջանք՝ է:

15 Է Ան որ ծուռ է՝ չկրնար շտկուիլ, ու ան որ պակաս է՝ չկրնար համբուիլ:

16 Ես իմ արտիս մէջը խօսեցայ ու ըսի. Ահա ես մեծցայ, ու իմաստութիւն ստացայ Ժերեսօղակի մէջ ինձմէ առաջ եղողներուն աւանդէն աւելի. և իմ սիրտս շատ իմաստութիւն ու գիտութիւն տեսաւ:

17 Է Եւ իմ սիրտս՝ իմաստութիւնը ճանչնալու, ու խնէթութիւնը և յիմարութիւնը գիտնալու՝ տուի. հասկըցայ որ ասիկայ ալ հոգիի տանջանք է:

18 Աման զի Է շատ իմաստութեան մէջ՝ շատ տրտմութիւն կայ. ու էր գիտութիւնը աւելցնողը էր վեշտը կ'աւելցնէ:

Գ Լ Բ

1 Մարդկային կենաց ունայնութիւնը գրօսանաց մէջ. 12 թէ և իմաստունը յիմարէն աղէկ է, սակայն երկուքին վերջ մէկ է: 1 Մարդկային աշխատութիւններուն ունայնութիւնը, որ երբոր կը թողուն, չեն գիտեր թէ որո՞ւն համար է: 24 Մեր աշխատանքին պատուը վայելուն պէս աղէկ բան չկայ. բայց ան ալ Աստուծոյ մարգարէն է:

1 Ես իմ արտիս մէջը ըսի. Եկու՛ր հիմա ուրախութեան միջոցով քեզ փարձա՛մ. ուստի բարիքներ վայելէ. և ահա Բասիկայ ալ ունայնութիւն է:

2 Է Ծիծաղին համար ըսի թէ յիմար է, և ուրախութեան համար թէ՛ Ասոր ըրածը ինչ է:

3 Եւ արտիս մէջը խորհեցայ որ մարմնս գինիով զուարթացնեմ, և իմաստութեան առաջնորդութեամբ անմոռութիւնը ճանչնամ, որ տեսնեմ թէ ինչ է մարդոց որդիներուն բարին՝ որ կրնան ընել եր-

Ն. Բ. Գ. Բ. Երբ 977

Լ. Ծ. Բ. Գ. 19: Գ. Բ. 10:

Կ. Լ. Բ. Գ. Բ. 13:

Ժ. Գ. Բ. Գ. Բ. 30: Ժ. Գ. Բ. 9:

Գ. Բ. Գ. Բ. 12: Գ. Բ. 23: 25: Գ. Բ. 21:

Գ. Բ. Գ. Բ. 12:

Ն. Բ. Գ. Բ. Երբ 977

Լ. Ծ. Բ. Գ. Բ. 10:

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ. 19: Գ. Բ. 10:

Կ. Լ. Բ. Գ. Բ. 13:

Ժ. Գ. Բ. Գ. Բ. 30: Ժ. Գ. Բ. 9:

Գ. Բ. Գ. Բ. 12:

Գ. Բ. Գ. Բ. 10: Գ. Բ. 23: 25: Գ. Բ. 21:

Գ. Բ. Գ. Բ. 12:

Գ. Բ. Գ. Բ. 19:

Գ. Բ. Գ. Բ. 10:

Գ. Բ. Գ. Բ. 13:

Գ. Բ. Գ. Բ. 10:

Ն. Բ. ԶԲ.
ԻԲԲ 977

կինքին տակը իրենց կենացը բոլոր օրերուն մէջ :

4 Մենք գործքեր բրի . ինծի տունը շինեցի , ու ինծի այգիներ տընկեցի .

5 Ինծի պարտեզներ և դրախտներ շինեցի , ու անոց մէջը ամէն տեսակ պտուղ բերող ծառեր տնկեցի .

6 Ինծի ջուրի աւազաններ շինեցի , որ անոնցմէ՝ ծառ բուսցնող անտառը ուղղուի .

7 Ծառաներ ու աղայիներ ստացայ , և իմ տանս մէջը ծնած ծառաներ ունեցայ . ու շատ արջաներ և հօտեր ունեցայ , ինծմէ առաջ Երուսաղէմի մէջ եղողներուն ամենէն աւելի :

8 Եւսա ինծի արծաթ ու ոսկի , և թագաւորներու ու զաւառներու զանաւոր դիզեցի . ինծի այր և կին երգեցողներ ստացայ , ու մարդոց որդիներուն զուարճութիւնները * և ամէն տեսակ շքեղութիւն՝ :

9 Եւ շինեմէ առաջ Երուսաղէմի մէջ եղողներուն ամենէն մեծ եղայ ու բարգաւաճեցայ . իմաստութիւնս ալ իմ քովս կը կենար :

10 Եւ իմ աշխարհուն ամէն ցանկութիւնը՝ անոնցմէ չարգիւցեցի , ու իմ սիրտս՝ ամէն Գեոմի ուրախութենէ զուրկ չմողուցի . հապա իմ սիրտս իմ բոլոր աշխատութիւններէս ուրախացաւ . և իմ բոլոր աշխատութիւններէս՝ բաժինս ասիկայ էր :

11 Ու ես՝ իմ ձեռքերուս բրած ամէն գործքերուն , ու ընելու համար իմ քաջած ամէն աշխատանքիս նայեցայ , և հաւամբն շունայնութիւն ու հոգիի տանջանք էր , ու արեւուն տակը օգուտ չկար :

12 Եւ ես զարձայ իմաստութիւնը տեսներու , Խնակ յիմարութիւնը , ու անմտութիւնը . վասն զի թագաւորին ետեւէն եկող մարդը ի՞նչ ինչ շնորհքներ և ինչ որ արդէն բրած են :

13 Ուստի տեսայ որ իմաստութիւնը անմտութենէն օգտակար է , ինչպէս որ լոյսը խաւարէն օգտակար է :

14 Ժ իմաստունին աչքերը իր գլխուն վրայ է , իսկ անմարդ խաւարի մէջ կը քալէ . բայց ես հասկըցայ որ Եանոնց ամենուն պատահած դիպտութիւնը մէկ է :

15 Եւ ատենը իմ սրտիս մէջը բրի . Որովհետեւ անմարդի պատահածը ինծի ալ պիտի պատահի , ուրեմն ես ինչո՞ւ համար աւելի իմաստուն եղայ . աս պատճառաւ իմ սրտիս մէջը բրի որ աս ալ ունայնութիւն է .

16 Վասն զի ինչպէս անմարդին նմանապէս իմաստունին ալ յաւիտեան յիշատակը չկայ . ինչու որ հիմա եղած բաներուն ամէնը ապագայ ժամանակին մէջ պիտի մոռցուի . ու իմաստունը ի՞նչպէս կը մեռնի . անմարդին պէս :

17 Անոր համար ու կենալէս զգուցայ . վասն զի արեւուն տակը եղած գործքերը ինծի գէշ երեցան . քան զի ամէնը ունայնութիւն ու հոգիի տանջանք է :

18 Եւ ես՝ արեւուն տակը քաջած բոլոր աշխատութիւնէս զգուցայ . քանզի Էինծմէ ետքը զայու մարդուն պիտի թողու՞մ զանկայ .

19 Ու ո՞վ գիտէ թէ անիկայ իմաստուն պիտի ըլլայ , թէ անմարդ . բայց պիտի տիւրէ իմ բոլոր աշխատութիւններուս վրայ , որ արեւուն տակը աշխատեցայ , ու անոնց մէջը իմաստութիւն չուցուցի . ասիկայ ալ ունայնութիւն է :

20 Եւ ես քարծայ , որ արեւուն տակը քաջած բոլոր աշխատանքիս վերայով իմ սրտէս յոյսս կարեմ :

21 Վասն զի մարդ կայ՝ որուն աշխատութիւնը իմաստութեամբ , զիտութեամբ և յաճողութեամբ կ'ըլլայ . բայց անոր մէջը չաշխատող մարդուն ի՞նչ բաժին կու տայ . ասիկայ ալ ունայնութիւն ու մեծ չարիք մըն է .

22 Եւ վասն զի մարդը՝ արեւուն տակը քաջած իր բոլոր աշխատանքին , ու սրտին տանջանքէն ի՞նչ օգուտ կ'ունենայ .

23 Քանզի անոր բոլոր օրերը ծովէ տերով՝ ու գործքը տրտմութեամբ լցուած են . անոր սիրտը գիշերը անգամ հանգստութիւն չգտներ . ասիկայ ալ ունայնութիւն է :

24 Եւ մարդս ուտելէն ու խմելէն և իր աշխատանքովը իր հոգին զուարճացնելէն ի՞նչ ուրիշ աղէկութիւն մը չունի . ես ասիկայ ալ տեսայ որ Աստուծոյ ձեռքովը կ'ըլլայ :

25 Վասն զի ինծմէ զատ՝ ո՞վ կրնայ ուտել , և ո՞վ կրնայ զուարճանալ :

26 Քանզի Աստուծոյ իր առջևը հաճելի եղող մարդուն՝ իմաստութիւն , զիտութիւն և ուրախութիւն կու տայ . բայց մեղաւորին զբաղմունք կու տայ , որ անիկայ աստուծոյ ժողովէ ու դիզէ , որ Աստուծոյ առջևը հաճելի եղողին տայ . ասիկայ ալ ունայնութիւն ու հոգիի տանջանք է :

ԳԼ . Գ

1 Ժամանակին փոփոխութիւններովը մարդոց աշխատութեանցը վրայ ունայնութիւն կ'աւելնայ : 11 Աստուծոյ գործքերուն մէջ գե-

Ն. Բ. ԶԲ.
ԻԲԲ 977Լ Սաղ . ԽԹ .
10 :Ի ԳԼ . ա . 3 :
Գ . 9 :Զ ԳԲ . Ե . 7 :
Ժ Գ . 1 :Ի ԳԼ . Գ . 19 ,
13 , 22 : Ե .
13 : Ե . 15 :Ժ ԳԼ . ա .
ոսկի ԱնորԵ ԳԲ . Ի Ե .
16 , 17 : Ա .
հալ . Ի Ե . 5 :Ի Գ Թագ .
Թ . 28 : Ժ .
10 , 14 , 21 ,
15 :* Վաճ . մեծ
առատութիւնով :
Լ ԳԼ . ա . 16 :Ի ԳԼ . Գ . 22 :
Ե . 18 : Թ .
9 :Ե ԳԼ . ա . 3 ,
14 :Ի ԳԼ . ա . 17 :
Ե . 25 :Ժ Առակ . Ժ Ե .
24 : ԳԼ . Ե .
1 :Ի Սաղ . ԽԹ .
10 : ԳԼ . Թ .
2 , 3 , 11 :

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 977

— Հոր. 17 :
ԳԼ. Բ. 6 :
« Կ— Դ » զի-
տաւորու-
թեան
Բ. Երբ. Բ. 3 :
27 :

Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 16 :
« Կ— Դ » Բ. 5 :

Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 13 :
Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 26 :

Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 3 :

Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 13 :

Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 17 :
Հոր. Բ. Բ. 23 :
Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 22 :

Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 24 :

Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 17 :

Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 9 :

Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 8 :

բազմաթիւ մը կայ . 16 սակայն վերջին օրը Աստուած պիտի դատէ մարդոց գործքերը : Թէեւ հիմա անոնք անասունի պէս են :

1 Ամէն բանին ատենը կայ , ու երկնքին տակը եղող ամէն * գործին ժամանակը .

2 Ծնանելու ժամանակ , և Բնունելու ժամանակ . տնկելու ժամանակ , ու տնկուածը խելելու ժամանակ .

3 Մեղքներու ժամանակ , և բժշկելու ժամանակ . փլցնելու ժամանակ , ու շինելու ժամանակ .

4 Լալու ժամանակ , և ծծաղելու ժամանակ . սուգ ընելու ժամանակ , ու կարաւելու ժամանակ .

5 Քարեր դուրս նետելու ժամանակ , և քարեր ժողկելու ժամանակ . զրկելու ժամանակ , ու քգրկելէն հեռանալու ժամանակ .

6 Փնտռելու ժամանակ , և կորսնցնելու ժամանակ . պահելու ժամանակ , ու դուրս ձգելու ժամանակ .

7 Պատուելու ժամանակ , և կարելու ժամանակ . Դռելու ժամանակ , ու խօսելու ժամանակ .

8 Սիրելու ժամանակ , և Էտտելու ժամանակ . պատերազմի ժամանակ , ու խաղաղութեան ժամանակ :

9 Ղախատողին՝ իր քաշած աշխատանքէն ի՞նչ օգուտ կ'ըլլայ :

10 ԷՏեսայ ան զբաղմունքը՝ որ Աստուած մարդոց որդիներուն տուաւ , որ անով զբաղի :

11 Անիկայ ամէն բան իր ժամանակին վայելուչ ըրաւ . և աշխարհս ալ անոնց սրտին մէջը դրաւ . բայց Աստուծոյ ըրած գործքը մարդ չըկրնար սկիզբէն մինչեւ վերջը գտնել :

12 Ա՞ն Քիտեմ որ ուրախ ըլլալէն ու կենդանութեան ատենը աղէկու թիւն ընելէն ի՞նչ գտնուի ուրիշ աղէկ բան մը չկայ անոնց մէջ :

13 Ու նաեւ ժամին մարդուն տուելու իսմը , և իր բոլոր աշխատութենէն բարիք վայելելը Աստուծոյ պարգէնէն :

14 Գիտեմ որ Աստուծոյ ամէն ըրածը յաւիտեան պիտի մնայ . Էսանոր վրայ բան մը աւելորդնել , կամ անկէ պակսեցնել կարելի չէ . և Աստուած զանիկայ ըրաւ , որ իր երեսէն վախճան :

15 Է՛րնչ որ եղած է , հիմա ալ կայ . ու ի՞նչ որ պիտի ըլլայ , արդէն եղած է . և Աստուած անցածը կը փնտռէ :

16 Ու նաեւ արեւուն տակը տեսայ որ Դատաստանի տեղը՝ ամբարշտութիւն , և արդարութեան տեղը՝ անօրէնութիւն կար :

17 Էս իմ սրտիս մէջը ըսի թէ՝ ԶԱստուած պիտի դատէ՝ արդարք ու ամբարշտութիւն . վասն զի Էսմէն զիտաւորութիւն ու ամէն գործ ժամանակ ունի հոն :

18 Էս իմ սրտիս մէջը ըսի՝ մարդոց որդիներուն վիճակին վրայով , Թէ Աստուած զանոնք պիտի փորձէ . ու պիտի տեսնեն՝ որ իրենք անասուններ են :

19 Է՛վ ան զի մարդոց որդիներուն պատահածը՝ և անասուններուն պատահածը՝ մէկ է . մէկը ինչպէս կը մեռնի , մէկան ալ այնպէս կը մեռնի . ու ամենուն շունչը մէկ է . և մարդը անասունէն աւելի բան մը չունի . վասն զի ամէնը ունայնութիւն է :

20 Ամէնը մէկտեղ կ'երթայ . Զամէնը հողէն եղաւ , ու ամէնը հող կը դառնայ :

21 Է՛նի՛վ գիտէ թէ մարդոց որդիներուն հոգիները վեր կ'ընեն , և անասնոց ոգիները վար գետինը կ'իջնեն :

22 Է՛նի տեսայ որ՝ մարդս իր գործքերովը ուրախ ըլլալէն ի՞նչ գտնուի իր աղէկութիւն մը չունի . Էրան զի անոր բաժիրը ան է . Զվասն զի ո՛վ պիտի տանի զանիկայ որ տեսնէ թէ իրմէ ետքը ինչ պիտի ըլլայ :

ԳԼ. Դ

1 Մարդուն ունայնութիւնը կ'աւելնայ հարստահարութեամբ , 4 Նախանձով , 5 Ժալութեամբ , 7 ապահովութեամբ , 9 առանձնակեցութեամբ , 13 կամակորութեամբ :

1 Էս ես դարձայ , ու տեսայ արեւուն տակը եղած բոլոր * զրկանքները . և ա՜ն զրկուածներուն աշխարհունք կար . բայց անոնք միւրթաբող չունէին . ու անոնց զրկանքը ընդունելուն ձեռքը ոյժ կար . բայց անոնց միւրթաբողութիւն տուող չկար :

2 Է՛ս ես մեռածները՝ արդէն մեռածները՝ մինչեւ հիմա ապրող կենդանիներէն աւելի զովեցի :

3 Է՛բայց ան որ մինչեւ հիմա եղած չէ՝ երկուքէն ալ աղէկ է . վասն զի անիկայ արեւուն տակը եղած չարութիւնը չտեսաւ :

4 Ու ես ամէն աշխատութիւնը , և ամէն յաջող գործքը տեսայ , որ անոնց համար մարդ իր ընկերին կը նախանձի . ասիկայ ալ ունայնութիւն ու հոգիի տանջանք է :

5 Է՛ս միտը իր ձեռքերը կը ծալէ , ու իր միտը կ'ուռէ :

6 Է՛ս եւր աղէկ է մէկ լեցուն ձեռքը հանգստութեամբ , քան թէ երկու լեցուն ձեռքը՝ որ աշխատանքով ու հոգիի տանջանքով է :

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 977

Զ Հոր. Բ. Բ. 6 :
Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 10 :
Բ. ԳԼ. Բ. Բ. 6 :
Զ Հոր. 1 :

Զ Մար. Բ. Բ. 12 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 20 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 22 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 16 :

Զ ԳԼ. Բ. Բ. 19 :

Զ ԳԼ. Բ. Բ. 7 :

Զ Հոր. Բ. Բ. 12 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 24 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 18 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 9 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 10 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 12 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 14 :

Զ ԳԼ. Բ. Բ. 16 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 8 :

Զ ԳԼ. Բ. Բ. 17 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 17 :

Զ ԳԼ. Բ. Բ. 11 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 21 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 3 :

Զ ԳԼ. Բ. Բ. 10 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 33 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 16 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 17 :
Զ ԳԼ. Բ. Բ. 8 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 977

ՂԱՌԱԿ. Ի. Է.
20: 1035.
Բ. 16:
Ի ՍԱԳ. ԺԹ.
6:

* Վ-Մ. Ի
ԹԱԳԱՆՈՐ
ԹԻՆԱՆԵՐ
ՄԷՂ

+ Վ-Մ. Ա.
ՆԱՆՈՐԴԻ
ՈՒՆ ԵՆՂԵՐ

- ՏԵՆ ԵԼ.
Գ. 5: ԵՆ.
Ո. 12: ԵՆ.
Բ. ԹԱԳԱՆ.
Ժ. 22:
ՍԱԳ. Ժ. 8:
ՂԱՌԱԿ. Ժ. 6:
Ս. Խ. 27:
ՈՒՄ. 2. 6:

† ՂԱՌԱԿ. Ժ.
19: ՍԱՌԱ.
2. 7:

- 7 Եւ ես դարձայ՝ ու արեուն տա-
կը ունայնութիւն տեսայ :
- 8 Մէկ մարդ մը կայ՝ որ երկրորդ
չունի . ոչ տղայ ունի ե ոչ եղ-
բայր . բայց անոր ամէն աշխատու-
թիւնը վախճան չունի . ու անոր
շարքերը հարստութեամբ չեն կըշ-
տանար . Էւ չեւեր ի՛նչ՝ Ես որուն
համար կ'աշխատիմ՝ ու իմ հոգիս
բարիքէ կը զրկեմ . ասիկայ ալ
ունայնութիւն ու չար զբաղմունք
է :
- 9 Երկուք՝ մէկէն աղէկ է . վասն
զի անոնց աշխատանքը աղէկ
վարձը ունի .
- 10 Քանզի թէ որ իշնան , մէկզմէկ
կը վերցնեն . բայց վայ իշնող մէ-
կուն՝ որ զինքը վերցնող երկրորդ
մը չունի :
- 11 Ու երկու մարդ Ֆէրէ պառկե-
լով՝ կը տարնան . բայց մինակը
ինչպէս կրնայ տաքնալ :
- 12 Եւ թէ որ մէկը անոնց բռնու-
թիւն ընէ , երկուքը կրնան անոր
դէմ դնել . ու երեքպատիկ դեր-
ձանը դիրաւ չկտրուիր :
- 13 Աղէկ է աղբատ ու իմաստուն
տղան , քան թէ ծեր ու անմիտ
Թագաւորը՝ որ ալ չգիտեր խրա-
տուիլ :
- 14 Քանզի Ֆէր բանտէն կ'ելլէ՝ որ
Թագաւորէ , բայց Բ-Էրէ Դէ որ
* Թագաւոր ծնած է , աղբատ կ'ըլ-
լայ :
- 15 Տեսայ արեուն տակը քաղող ա-
մէն կենդանիները ան տղուն հետ՝
որ Բ-Էրէ-Էրէ երկրորդն էր , ու ա-
նոր տեղը պիտի անցներ .
- 16 † Անոնց առջև կ'եցող՝ բոլոր ժո-
ղովուրդը անթիւ էր . սակայն ետ-
քը կ'կողները անկէ պիտի չուրա-
խանան . ասիկայ ալ ունայնու-
թիւն ու հոգիի տանջանք է :

ԳԼ. Ե

- 1 Աստուծոյն պաշտօնը կատարելու մէջ , 8
հարստահարութեան դէմ որոնջելու մէջ , 9
և հարստութեան մէջ ունայնութիւններ : 15
Հարստութեան մէջ երանկութիւնը Աստու-
ծոյ պարգևն է :
- 1 Երբոր Աստուծոյ տունը կ'եր-
թաս , ռոտիք զգուշութիւն
ընէ . և աւելի մոռիկ ընելու մօտե-
ցիր , Քան թէ անմիտներու զոհ
մատուցանելու . վասն զի անոնք
չեն դիտեր թէ չարութիւն կ'ընեն :
- 2 Բերնովդ մի՛ աճապարե . և բու-
սիրտդ Աստուծոյ առջևը խօսք
հանելու չարտորայ . քանզի Ա-
ստուած երկինքն է , ու դուն երկրի
վրայ ես . անոր համար էքու խօս-
քերդ քիչ ըլլան :
- 3 Վասն զի երազը՝ շատ զբաղմուն-

- քէն յառաջ կու գայ , ու Երիմարին
ձայնը՝ շատ խօսքերէն :
- 4 Երբոր Աստուծոյ ուխտ կ'ընես ,
զանիկայ կատարելով մի՛ ուշացնէր .
քանզի Աստուծոյ անմիտներուն չը-
հաճիր . Երբա՞ծ ուխտդ կատարէ :
- 5 Եւ զէկ է որ ուխտ չընես , քան
թէ ուխտ ընես , ու չկատարես :
- 6 Թող մի՛ տար որ բու բերանդ
մարմնդ մեղք գործել տայ , Էւ
հրէշտակին առջև մի՛ ըսեր թէ՛ .
Սիալանք եղաւ . ինչո՞ւ Աստուած
բու խօսքիդ համար բարկանայ ,
ու ձեռքերուդ գործքը արէ :
- 7 Վասն զի երազներուն շատու-
թեանը մէջ , և խօսքերուն շա-
տութեանը մէջ՝ ունայնութիւններ
ալ կայ . բայց Է դուն Աստուծմէ
վախցիր :
- 8 Թէ որ գաւառի մէջ թաղբատին
եղած զրկանքը ու իրաւանց և ար-
դարութեան ծռուիլը տեսնես , աս
բանիս վրայ մի՛ զարմանար . վասն
զի է բարձրեւուն վրայ բարձր եղողը
կը դիտէ . և ասոնցմէ բարձր կայ :
- 9 Երկիրը ամենուն օգտակար է .
Թագաւորին ա՛նգամ արտէն ծառա-
յութիւն կ'ըլլայ :
- 10 Արծաթ սիրողը արծաթէն չկըշ-
տանար , ոչ ալ հարստութիւն սի-
րողը երբեք բերքէն . ասիկայ ալ
ունայնութիւնն է :
- 11 Երբոր բարիքը կը շատնայ , ու-
տոյներն ալ կը շատնան . ուրեմն
զանիկայ ունեցողներուն՝ աչքով
տեսնելէն՝ ի գատ ի՛նչ օգուտ կ'ըլ-
լայ :
- 12 Քաղցը է աշխատող մարդուն
բունթ թէ՛ շատ և թէ քիչ ուտէ .
բայց հարուստին † կուտ ըլլալը՝
չթողուր որ անիկայ հանգիստ
բանայ :
- 13 Եւրեուն տակը տեսայ որ մէկ
գէշ ցաւ մը կայ , աշխատե՛լ ան հարու-
տութիւնը որ իր տիրոջը ձախոր-
դութեամբ համար պահուած է .
- 14 Եւ ան հարստութիւնը մէկ ձա-
խորդ Պիպուլաճով մը կը կորսուի .
ու ինքը տղայ կը ծնան , և անոր
ձեռքը բան մը չկայ :
- 15 Ենչպէս որ իր մօրը որովայնէն
Ելաւ , աշխատե՛լ մերկ կը դառնայ .
ինչպէս որ Եկաւ , աշխատե՛լ կ'երթայ ,
ու իր աշխատութիւնէն բան մը
չառնալ որ իր հետը տանի :
- 16 Աս ալ գէշ ցաւ մըն է , որ ինչ-
պէս Եկաւ , ծիչդ այնպէս կ'երթայ .
և ի՛նչ օգուտ կ'ըլլայ անոր՝ որ
հոգի համար կ'աշխատի :
- 17 Անիկայ իր բոլոր օրերը՝ և իրա-
ւարի մէջ կ'ուտէ մեծ տրտմու-
թեամբ , հիւանդութեամբ և
տրտմութեամբ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 977

ԴԱՌԱԿ. Ժ.
19:
Ի ԹԱՌԱ. Լ. 2:
Բ. ՕՐ. Ի. 2:
ՍԱԳ. Ժ. 23:
ՍԱԳ. Ժ. 2:
14: 52. 11:
ՂԱՌԱԿ. Գ. Գ.
13: 14:
Ի ՂԱՌԱԿ. Ի. Է.
25: Գոր. Ե.
4:
ԸԱՊՐ. Ժ. Ժ. Է.
10:

Բ. ԳԼ. Ժ. Բ.
13:
Ժ. ԳԼ. Գ. 16:

Ի ՍԱԳ. Ժ. Բ.
5: Ժ. Բ. 11:
Ժ. Բ. 1:

† Վ-Մ. ա.
ԹԱՌԱԿ.
ԹԻՆԱՆԵՐ

ԸԳԼ. Գ. 1:

Պ. Վ-Մ. Գոր.
Ժով

Ի ԶՐ. Բ. Գ. Գ.
21: ՍԱԳ.
Ի. Բ. 17: Գ.
ՏԻՄ. Գ. 7:

Ժ. ԳԼ. Գ. 3:
Ի ՂԱՌԱԿ. Ժ. Է.
29:
Ը ՍԱԳ. Ժ. Բ. Է.
2:

Ն. Բ. ԳԲ.
ԽԲ 977

ԺԵԱ. ԿԵ. 20:
ՀՈՊ. Բ.
5:

Ի Սաղ. ԷԵ.
11, 15, 19:
ԱՌԱԿ. ա.
32, 33: ԵԱ.
7. 10, 11:
Մատ. ԻԵ.
34, 41:

Լ Սաղ. 5 Գ.
14: ԳԼ. Բ.
11: Է. 15:
Ժ. 1, 2, 3:

Ի ԳԼ. Բ. 24:
Գ. 12, 22:
Ե. 15: Թ.
7:

Զ Զոր. Ե.
9: ԳԼ. Գ.
11: ՀՈՊ.
ԺԱ. 33:

Ի Սաղ. 5 Գ.
16:

— ԳԼ. Բ. 14:

Զ Զոր. Խա.
7, 65: Սաղ.
5 Գ. 3, 12:
13: Մաղ.
7 15:

սիրտը չարութիւն ընելու փափա-
քով լեցուած է:

12 Թէեւ մեղաւորը հարիւր անգամ
չարութիւն ընէ, ու անոր կէտէ
երկրնայ ալ, այսու ամենայնիւ
ստորգ զիտեմ որ է արութիւնը՝
Աստուծմէ վախճողներուն, անոր
երեսէն վախճողներուն պիտի ըլլայ:

13 Բայց ամբարշտին բարութիւն
պիտի ըլլայ. ու անիկայ էր օրերը
պիտի չերկնցնէ, հաշտութեան
պէս պիտի ըլլայ. վասն զի Աստու-
ծոյ երեսէն յիսնար:

14 Ունայնութիւն մը կայ, որ աշ-
խարհիս վրայ կ'ըլլայ. այսինքն ար-
դարներ կան, որոնց ամբարշտ-
ներուն գործքին պէս կր պատահի.
ու ամբարշտներ ալ կան, որոնց՝
արդարներուն գործքին պէս կր
պատահի. Եւս որ՝ Աս ալ ունայ-
նութիւն է:

15 Ու ես ուրախութիւնը գովեցի,
վասն զի մարդը արեւուն տակը՝ ու-
սուլէն, խմելէն, և ուրախութիւն
ընելէն՝ ի զատ՝ աղէկ բան մը չունի.
վասն զի արեւուն տակը Աստուծոյ
անոր տուած կենացը օրերուն մէջ՝
իր աշխատանքէն ասիկայ կը մնայ
անոր:

16 Երբոր ես իմ սիրտս տուի ի-
մաստութիւնը գիտնալու, ու երկ-
րի վրայ եղած զրադմունքը տեսնե-
լու, (վասն զի Թէ ցօրեկ և Թէ
գիշեր իր աջը քուն չտեսնող Բար-
կայ,)

17 Ան ատենը Աստուծոյ բոլոր
գործքերէն հասկնայ, որ Ժմարդ-
չիկնար գտնել ան գործը՝ որ արե-
ւուն տակը կ'ըլլայ. վասն զի մար-
դը կ'աշխատի փնտռելու, բայց
չգտնէ, ու Թէ և իմաստունն ալ
Գիտնամբ ըսէ, չգտնելու կարող
չըլլար:

ԳԼ. Բ

1 Մի է նոյն բաները կր պատահին բարիներուն
ու չարներուն: 4 Մարդս անպատճառ պիտի
մեծի. 7 անոր բաժնիք աս կենսիքս մէջ
հանգիստ պարիւն է: 11 Աստուծոյ նախա-
կանութիւնը ամեն բան կր կառավարէ: 13
Իմաստութիւնը ուժէն աղէկ է:

1 Վասն զի աս ամենը իմ սրտիս
մէջը դրի, որ աս ամենը քնն-
նեմ. որ արդարները և իմաս-
տունները ու անոնց գործքերը՝
Աստուծոյ ձեռքին մէջն են. մարդ-
չգիտէր Թէ սերը և Թէ ատե-
լութիւնը, ամէն բան անոնց առ-
ջն է:

2 ԲԱՄէն բան՝ ամենուն հաւատա-
րապէս կր պատահի. արդարին ու
ամբարշտին, բարի Բարեպետն մա-
քութիւն ու անմաքութիւն, զո՛հ ընո-
ղին, ու զո՛հ չընողին պատահած զի-

պուածը մէկ է. ինչպէս է բարի
Բարեպետ, մեղաւորն ալ այնպէս է.
Երբու՞մ ընողը՝ երբու՞մէն վախճո-
ղին պէս է:

3 Արեւուն տակը եղած բոլոր գործ-
քերուն մէջ գէշ բանը աս է, որ
ամենուն պատահած զիպուածը մէկ
է. ու նաև մարդոց որդիներուն
սիրտը չարութեամբ լեցուած ըլ-
լալով՝ իրենց կենդանութեան ա-
տենը՝ իրենց սրտին մէջը խնկութե-
ան կայ. ու ետքը մեռնելուն
կ'ընեն:

4 Բանգի բոլոր կենդանիներուն
ընկերացած մարդէն յոյս կայ.
վասն զի որչ չունը՝ մեռած առեւ-
ծէն աղէկ է:

5 Որովհետեւ կենդանիները գիտեն
որ պիտի մեռնին. բայց էմեռնելե-
րը բան մը չեն գիտեր, ու Ժմարդք
մը չեն առնէր. վասն զի Դանոնց
յիշատակը մոռցուեցաւ:

6 Թէ անոնց սերը, Թէ ատելու-
թիւնը, և Թէ տախանձը արդէն
կորսուեցաւ. ու անոնք՝ արեւուն
տակը եղող բաներուն մէջ յաւի-
տեան բաժնի մը չունին:

7 Գնա Եհացը՝ ուրախութեամբ
կեր, ու գինիդ ուրախ սրտով խմէ.
վասն զի արդէն Աստուծա՞ծ քու
գործքերուդ հաւնեցաւ:

8 Հանդերձներդ ամէն ատեն ձեր-
մակ ըլլան, ու գլխուդ վրայէն եղը
պակաս չըլլայ:

9 Քու սիրած կնկանդ Հետ կենք
վայելէ. քու ունայնութեան կենացդ
բոլոր օրերուն մէջ, որ Դատա-
քեզի տուաւ արեւուն տակը քու
ունայնութեանդ. բոլոր օրերուն
մէջ. Դվասն զի աս կենսիքս մէջ
քու բաժնիդ անիկայ է, արեւուն
տակը քայլած աշխատանքդ:

10 Ձեռքդ ինչ որ գտնէ՝ ընելու,
Բարեպետութիւն քու գտնէ՝ քանզի ան քու
երթալու գերեզմանիդ մէջը՝
գործք, խորհուրդ, գիտութիւն ու
իմաստութիւն չկայ:

11 Դարձայ Եւ արեւուն տակը տե-
սայ, որ ձամբան վաղողներուն չէ,
ու պատեղազմը զօրաւորներուն չէ.
ու նաև հացը իմաստուններուն չէ,
և հարստութիւնն ալ հանձարեղնե-
րուն չէ. ու նաև շնորհքը գիտուն-
ներուն չէ. հապա ժամանակ ու
զիպուած կր պատահի ամենուն:

12 Վասն զի Եմարդ իր ատենը ան-
գամ չգիտէր. ինչպէս որ ձուկերը
չար ուռկանով կր բռնուին, և
Թռչունները ձուգակի մէջ կը բըռ-
նուին. նոյնպէս մարդոց որդիներն
ալ Ե որդայթի մէջ կ'իյնան. երբ-
որ չար ժամանակը յանկարծ ա-
նոնց վրայ կու գայ:

Ն. Բ. ԳԲ.
ԽԲ 977

Զ Զոր. ԺԳ.
21:
* Սաղ. Զա՛հ
Զ Զոր. Է. 8:
9, 10: ԵԱ.
ԻԳ. 14:

Ի ԳԼ. Բ. 15:

Դ ԳԼ. Բ. 10:
24: Գ. 13:
22: Ե. 15:

Ի Եմով. Բ.
14, 15: Ե-
րեմ. Թ.
23:

Ե ԳԼ. Բ. 7:

Դ Առաք. ԻԹ.
6: Դու.
ԺԲ. 20: 89:
ԺԷ. 26, 65:
ա թիւն. Ե.
3:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կրթ 977

ժ ՏՆՆ. Բ.
Թագ. Բ.
16-22:

Ի Առակ. Բա.
22: Ի Գ. 5:
Գ. Է. 19:
ՀՅԻ 18:
Լ Մար. Գ.
2, 8:

Ի ՀՅԻ 16:
Յ ՅՆՆ. Է. 1,
11, 12:

Վառակ. Ժ. Գ.
16: Ժ. 2:

Բ Գ. Բ. 3:
Է Ե թագ. Բ.
24, Լ: 15:

Ե Եթ. Գ. Բ.
1:

Ի Առակ. Ժ. Բ.
10: Լ. 22:

Լ Սաղ. Է.
15: Առակ.
Է. 27:

13 Արևուն տակը աս իմաստու-
թիւնն ալ տեսայ, ու անիկայ ին-
ծի մեծ երեցաւ .

14 Ժ Մէկ պզտիկ քաղաք մը՝ ու
մէջն ալ քիչ մարդ կար . և անոր
վրայ մէկ մեծ թագաւոր մը եկաւ,
ու զանիկայ պաշարեց . և անոր
դէմ մեծ պատնէշներ շինեց .

15 Ու անոր մէջը մէկ աղքատ իմաս-
տուն մը գտնուեցաւ . և անիկայ
իր իմաստութեամբը քաղաքը ա-
զատեց . բայց աս աղքատ մարդը
բնաւ յիշող մը չեղաւ :

16 Եւ ատենը ըսի թէ՛ իմաստու-
թիւնը ուժէն աղէկ է, թէ՛ և Լաղ-
քատին իմաստութիւնը կ'անար-
գեն, ու անոր խօսքերը մտիկ չեն
ընէր :

17 Իմաստուններուն մեղմ խօսքերը,
յիմարներուն մէջ իշխան եղողին
աղաղակէն աղէկ կը լսուին :

18 Իմաստութիւնը պատերազմա-
կան զենքերէն աղէկ է . բայց թէ մէկ
մեղաւորը շատ բարութիւններու
կորստեանը պատճառ կ'ըլլայ :

ԳԼ. Ժ

1 Իմաստութեան և յիմարութեան վրայով . 16
դիպրութեան, 18 ծովութեան, 19 ու տակի
վրայով . 20 և թագաւորներուն վայելուչ պա-
տուոյն վրայով խօսքեր :

1 Ս' եռած ճանճերը իւղագործին
եղը դարչաշօտ կ'ընեն . քիչ մը
անմտութիւնն ալ իմաստու-
թեամբ և պատուով երևի Ե-
դոմէ՝ Բարդէյէ-Պէլէն :

2 Իմաստունին սիրտը իր աջ կողմն
է, ու անմիտին սիրտը իր ձախ
կողմն է :

3 Եւ անմիտ մարդը ճամբան քա-
լելու ատենն ալ, իւրեք պակաս
ըլլալուն համար՝ իր յիմարը ըլլալը
ըմանուն կը յայտնէ :

4 Թէ որ իշխանին բարկութիւնը
քեզի դէմ ելլէ, Բբու տեղդ մի-
ձգեր . վասն զի Բբաղորութիւնը
մեծ յանցանքները կը դադրեցնէ :

5 Արևուն տակը մէկ չարութիւն
մըն ալ տեսայ, որ իշխանին երեսն
եղած անխոհեմութիւն մը ըլլաւ
կ'երևնայ :

6 Եւ անմտութիւնը խիստ բարձր
տեղերու վրայ կը դրուի . ու հա-
րուստները ցած տեղ մը կը նստին :

7 Տեսայ ծառաներ՝ Եբ ձիւրու վը-
րայ հէ՛ծէր Էնի, և իշխաններ՝ որ
երկրի վրայ ծառաներու պէս կը
քայլեն :

8 Ե փոս փորողը ինքը մէջը կ'իշխայ .
ու ցանի քակողը՝ օձը կը խածնէ :

9 Քարեր կորողը՝ անտեղ մէկ կը
փախուի, և փայտեր ճեղքողը վը-
տանդի մէջ կ'ըլլայ :

10 Թէ որ երկաթը բթացած է, ու
անոր բերանը չարէ, ան ատենը
Բարդէյէ յո՞ժը կրկնապատկելու է .
բայց իմաստութիւնը յաշողելու
օգուտը ունի :

11 Թէ որ օձը Ե թողնէ՛ն ատաջ
խածնէ, ան ատենը թողնէ՛ն օ-
գուտ մը չմտար :

12 Ե իմաստունին բերնին խօսքերը
շնորհք է . բայց Բանմիտին շը-
թունքները զինքը կը կլլեն :

13 Անոր բերնին խօսքերուն սկզբը-
նաւորութիւնը անմտութիւն է .
ու անոր խօսքին վերջը գէշ խեն-
թութիւն է :

14 Ժ Եւ յիմարը իր խօսքերը կը շատ-
ցնէ . մարդս ինչ ըլլալէք չգիտեր .
ու էանոր ո՞վ պիտի յայտնէ թէ
անկէ Ետքը ինչ պիտի ըլլայ :

15 Յիմարներուն աշխատանքը զի-
րեն կը ձանձրացնէ՝ քաղաքը եր-
թալը չդիտողուն զէ- :

16 Լվայ քեզի երկիր՝ երբոր քու
թագաւորդ տղայ է, ու իշխան-
ներդ առուուանց իբրեւոր կ'ուտեն :

17 Երանի քեզի երկիր՝ երբոր քու
թագաւորդ ագնուազարմ է . և
Եքու իշխաններդ ատենով կ'ուտեն,
ու թի համար, և ոչ թէ զինովու-
թեան համար :

18 Հատ ծովութիւնով շէնքը կը
փլի, և ձեռաց թուլութիւնով
տունը կը կաթի :

19 Կողունքը ծիծաղելու համար կ'ը-
նեն, ու թէ զինին կենաքը կ'ուրա-
խացնեն . իսկ արծաթը ամէն քա-
նէ բաւական կ'ըլլայ :

20 Միտիդ մէջը անգամ Ե թագա-
ւորին անէ՛ծք մի՛ տար, և քու պառ-
կելու անենակներուդ մէջ՝ մեծերուն
անէ՛ծք մի՛ տար . վասն զի երկիրքի
թուշուրը ան ձայնը կը տանի, ու
թեաւորը խօսքը կը պատմէ :

ԳԼ. ԺԱ

1 Ողորմած ըլլալու պատուէրներ : 7 Անաց
մէջ մար, 9 ու մանկութեան ատենը դատաւ
տանի օրը միտք բերելու է :

1 Վրու հացդ ՝ Գուրբու երեսին
վրայ ձգէ . Բ վասն զի շատ օրե-
րէն Ետքը զանիկայ պիտի գտնուի :

2 Ե Եթ թիւնն ու ութին ալ Եբա-
ժին տուր . Ե վասն զի չես զիտեր
թէ երկրիս վրայ ինչ պատուհաս
պիտի ըլլայ :

3 Թէ որ ամպերը լեցուն ըլլան,
երկրիս վրայ անձրեւ կը թափեն .
ու երբոր ծառ մը դէպ 'ի հարաւ
կամ դէպ 'ի հիւսիս ինչայ, ան
ծառը ինկած տեղը կը մնայ :

4 Հովը դիտողը չկրնար ցանել, և
ամպերուն նայողը չկրնար փռել :

5 Ինչպէս որ Էդուն չհողիին ձամ-
բ

Ն. Բ. Գ. Բ.
Կրթ 977

Դ Վմ' Օմար
որ, առանց
ձայն հանելու
կը խածնէ,
բանաբոկու
մարդը ունի
տարբերու-
թիւն մը չու-
նի :

Ե Սաղ. Ժ. Բ.
4: 5: Երեմ.
Է. 17:

Է Առակ. Ժ.
32: Ժ. 13:

Ը Առակ. Ժ.
14: Ժ. 7:

Թ Առակ. Ժ.
2:

Կ Գ. Գ. 22:
Է 12: Է. 7:

Լ Ես. Գ. 4:
5: 12: Ե.
11:

Ի Առակ. Լ.
4:

Զ Սաղ. Զ.
15:

Ի Եր. Բ. 23:
Գոր. Բ. 5:

ՏՆՆ Ես.
Է. 20:

Բ Բ. Բ. Ժ.
10: Առակ.
Ժ. 17:

Մատ. Ժ.
42: Բ. Գ.
Ժ. 8: Գաղ.
Գ. 9: 10:

Եր. Գ. 10:

Դ Վ. Բ. 5:

Ե Սաղ. Զ. Բ.
9: Գ. Գ.
30: Ե Տիմ.
Գ. 18: 19:

Ե Եր. Բ. Ե.
16:

Է Ե. Գ. 4: 8:

Դ Վ. Գ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 977
Ի Սաղ. 67
13, 15:

բան որը ըլլալը, «- Եղիկին որո-
վայնին մէջ ոսկորներուն ինչպէս
լուսնի չես գիտեր, այնպէս ալ
ամենաստեղծ Աստուծոյն գործը
չես գիտեր:

6 Աստուծանց քու սերմը ցանէ, և
իրիկունը քու ձեռքը պարպալ մի-
թողուր. վասն զի չես գիտեր թէ
որը օգտակար պիտի ըլլայ, աս՝ թէ
ան. կամ թէ երկուքը հաւասարա-
պէս աղէկ պիտի ըլլան:

7 Իրաւ որ լոյսը քաղցր է, ու շա-
րեւ տեսնելը աչքերու ախորժելի
է:

8 Բայց թէ և մարդ մը շատ տարի
ապրի, «- անոնց ամենուն մէջը
ուրախանայ, խաւարի օրերն ալ
յիշելու է. վասն զի անոնք շատ
պիտի ըլլան. բոլոր գալիքը ունայ-
նութիւն է:

9 Ով երիտասարդ՝ քու մանկու-
թեանդ մէջ ուրախ եղիր. ու երի-
տասարդութեանդ օրերուն մէջ՝
սիրտդ թող քեզ զուարճացնէ,
Եւ քու սրտիդ ճամբաներովը, ու
աչքերուդ նայուածքովը քայլէ.
բայց դիտելի որ ասոնց ամենուն
համար թ'Աստուծած քեզ դատաս-
տանի պիտի բերէ:

10 Եւ քու սրտէդ տրտմութիւնը
վերցնուր, ու էմարմինդ չարու-
թիւնը հեռացնուր. Եվ ասն զի ման-
կութիւնը ու երիտասարդութիւնը
ունայնութիւն է:

ԳԼ. ԺԲ

1 Ստեղծիւ կանուխէկ յիշելու վրայով պա-
տուէր: 8 Ժողովոյն հոգը՝ սորվեցնելու
համար: 18 Աստուծոյ երկիւղը ունայնութեան
գէժ ազդու գեղեցիկ մըն է:

1 Եւ քու Ստեղծիւդ երիտասար-
դութեանդ օրերուն մէջ յիշէ
դեռ թշուառութեան օրերը չե-
կած, ու ան տարիները չհասած,
Բորոնց մէջ պիտի բսես թէ՛ Անոնց
չեմ հանիր:

2 Արեւ, լոյսը, լուսինը ու աստ-
ղերը չխաւարած, ու անձրեւին ե-
տե՛ն ամպերը չարձած:

3 Ան օրը՝ որ տանը պահապանները
պիտի դողան, ու գորաւոր մար-
դիկները պիտի ծոխն, և աղա-
ցողները՝ քիչ մնալուն համար:

պիտի դադարին, ու պատուհան-
ներէն նայողները պիտի մթննան:

4 Ու երբոր աղօթքին ձայնը տկա-
րանայ. փողոցներուն մէջ դռները
պիտի զոցուին. և թռչունի ձայ-
նով պիտի ելլեն. ու բոլոր քե-
զեցող աղջիկները նկուն պիտի
ըլլան:

5 Եւ բարձրէն պիտի վախնան, ու
ճամբուն մէջ վախկոտ պիտի ըլ-
լան. և նշենին պիտի ծաղկի, ու
մարախը ծանրութիւն պիտի սե-
պուի. և «- Խորթակը պիտի դա-
դարի. վասն զի մարդ Իր յաւի-
տենական տունը կ'երթայ, ու էլ ա-
ցողները փողոցներուն մէջ պիտի
չըջին:

6 Դեռ արծաթէ թելը չգրծած,
ու ոսկիէ բաժակը չկտորած, և
սափորը աղբիւրին քովը չպըրած,
ու ջրհորին վրայի անիւը չկտորած:

7 ՆԱն ատենը հողը երկիրը պիտի
դառնայ՝ «- Եւ եղածին պէս: Եւ
հողին Աստուծոյ պիտի դառնայ,
Էոր զանիկայ տուաւ:

8 Ի՞նչայնութիւն ունայնու-
թեանց, բաւ Ժողովոյդ՝ ամէն
բան ունայնութիւն է:

9 Եւ որպիսի որ Ժողովոյդ իմաս-
տուն էր, «- Եւ ալ Ժողովուրդին
գիտութիւնը սորվեցուց. և Իսր-
հէլով ու քննելով՝ Ժշատ առականը
շարադրեց:

10 Ժողովոյդ փնտռեց որ ախորժելի
խօսքեր գտնէ. ու գրուածը՝ ուղիղ
և ճշմարիտ խօսքեր են:

11 Իմաստուններուն խօսքերը խը-
թաններու պէս են, ու Ժողովներու
տէրերէն կամուած բնեռներու
պէս՝ մէկ հովիւէ տրուած:

12 Վերջապէս որդեակ իմ՝ անոնց-
մէ խրատ առ. շատ զիրք շինելը
ձայր չունի. ու էշատ կարգաւ
մարմինը կը յոգնեցնէ:

13 Ա՛- Բոլոր խօսքին վախճանը լը-
անը. Աստուծոյ վախիցի, ու ա-
նոր պատու իրանքները պահէ. վասն
զի մարդու բոլոր պարտաւորու-
թիւնը ասիկայ է:

14 Քանզի Եւստուած ամէն գործ-
քը՝ ամէն ծածուկ բաներու հետ՝
թէ բարին և թէ չարը՝ դատաս-
տանի պիտի բերէ:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 977

Ի Բ. Թ. Գ.
Ժ. 35:

Ի Կ. Բ. Գ. Բ.
Ժ. 13:

Ի Երեմ. Բ.
17:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 19:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 15:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 21:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 22:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 16:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 14:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 16:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 9:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 12:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 36:

Եւ Բ. Գ. Բ.
Ժ. 30:

ԵՐԳ ԵՐԳՈՑ

Ն. Բ. Գ. Բ.
Եր 1014

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Եկեղեցին Բրիտանի փայ իր ունեցած սերը
կը ցուցնէ . 5 կը խոստովանի իր տգեղու-
թիւնը . 7 ու կ'աղաչէ որ անոր հօտին առաջ-
նորդո՛ւ . 8 Բրիտանո խփներուն վրանները
կը խելէ զանկայ . 9 ու իր սերը անոր ցուցը-
նելով . 11 հաճոյական խոստովանքներ կ'ընէ
անոր . 12 Եկեղեցին ու Բրիտանո իրարու
կը յայտնեն իրենց խնդակցութիւնը :

1 Երգ երգոց Սողոմոնի .
2 Իր ընդանին համայններովը
Թող համարէ՛ զիս . Բ վասն զի
քու սերդ գինիէն աղէկ է :

3 Քու եղբորդ հօտը անորժեքի
է . քու անունդ թափուած եղի
դէս է . անոր համար օրհորդները
քեզ կը սիրեն :

4 Ե Զիս քաշէ . Եքու ետեւդ պիտի
վազենք . Թագաւորը իր սենեակ-
ները տարաւ զիս . քեզի հետ ցըն-
ծանք և ուրախանանք . քու սերդ
գինիէն աւելի յիշեմք . քեզ * ուղ-
ղութեամբ կը սիրեն :

5 Ա՛յ Երուսաղէմի աղջիկները՝ ես
սե եմ՝ բայց գեղեցիկ , կեդարու
վրաններուն պէս , Սողոմոնին վա-
րագոյրներուն պէս :

6 Իմ սեցած ըլլալու մի՛ նայիք .
վասն զի արեւ զիս տեսաւ , իմ
մօրս որդիքը ինծի սրտոյցան .
զիս այգիներու պահապան ըրին .
Բայց իմ այգիին պահպանութիւն
չըրի :

7 Պատմէ՛ ինծի , ո՛վ հօգիին սի-
րածը , + ու հօգի ուր կ'արածես .
կէս օրին ուր կը պառկեցնես .
քանզի քու ընկերներուդ հօտերուն
քովը ինչո՛ւ թ թափառականի պէս
ըլլամ :

8 Թէ որ դուն չես գիտեր՝ ընդ
կնիկներուն գեղեցիկը , հօտերուն
շաւիղներէն գնա , ու հովիտներուն
վրաններուն քովը քու ուլերդ ա-
րածէ՛ :

9 Ե Փարաւոնի կառքերուն ընդ-
ծիրերու նմանցոյցի քեզ՝ ընդ իմ
սիրուհիս .

10 Ե Բու այտերդ զարդերով գեղե-
ցիկ է , և քու պարանոցդ՝ քառա-
մանակներով :

11 Քեզի ուկեղէն զարդեր պիտի
չինեմք արծաթէ կիտուածնե-
րով :

12 Երբոր Թագաւորը սեղանէ եր ,
իմ նարդոսս իր հօտը բուրնց :

13 Իմ սիրականս՝ ինծի ստաշխի ծը-
րարին դէս է . գիշերը իմ ստիք-
ներուս մէջը պիտի հանգչի :

14 Իմ սիրականս թ հինայի ողկոյզին
դէս է ինծի՝ Ենգադդիի այգիէն-
րուն մէջ :

15 Ե՛ս հա գեղեցիկ ես՝ ո՛վ իմ սիրու-
հիս . ահա գեղեցիկ ես . քու աչ-
քերդ՝ աղանձներու աչերուն ին-
չմանի :

16 Ո՛վ իմ սիրականս՝ ահա գեղեցիկ
ես ու վայելուչ . և մեր անկողնը
կանանչ է :

17 Մեր տուններուն գերանները եղև-
նափայտ են , ու մեր առիքները
մայր փայտէ են :

ԳԼ. Բ

1 Բրիտանոն ու իր եկեղեցիին փոխադարձ սե-
րը : 8 Եկեղեցիին յայտը , 10 ու կոյուսք : 14
Բրիտանոն ինամբը իր եկեղեցիին վրայ : 16
Եկեղեցիին խոստովանութիւնը , անոր հաւատ-
քը ու յայտը :

1 Դս Սարօնին ծաղկն եմ , ու հո-
վիտներուն շուշան :

2 Ինչպէս շուշանը փուշերուն մէջ՝
անանկ է իմ սիրուհիս աղջիկներուն
մէջ :

3 Ինչպէս խնձորէնին անտառի ծա-
ռերուն մէջ՝ անանկ է իմ սիրականս
երիտասարդաց մէջ . անոր հովա-
նիին տակը անորժեքով նստայ ,
ու անոր պտուղը իմ քմացք քաղ-
ցրէ :

4 Զիս ի խնձորին տունը բերաւ ,
և անոր դրօշը իմ վրաս սեր էր :

5 Զիս կարկանդակներով զօրա-
ցուցէք . զիս խնձորներով ուժով-
ցուցէք . վասն զի ես սիրով կը
նուաղիմ :

6 ԲԱնոր ձախ ձեռքը իմ գլխուս
տակը ըլլայ , ու աջ ձեռքը զիս
գրկէ :

7 Ե Ո՛վ Երուսաղէմի աղջիկները՝
ձեզ այծեամեններով , կամ դաշտի
եղջիկներով կ'երդմեցնեմ , որ սի-
րուհին չվերցընէք , ու չարթընցը-
նէք , մինչև որ ինքը չուզէ :

8 Իմ սիրականիս ձայնն է . ահա
անկայ լեռներուն վրայէն ցածրեւ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Եր 1014

Ն. Բ. Պ. Բ. 1014

ԳԼ. Զ

1 Եկեղեցին եր Տառաբը Բրիտանոսի վրայ ըլ-
լաւ կը խոստովանի : 4 Բրիտանոս կը ցուցնէ
Եկեղեցին շնորհքները : 10 ու կը սերը՝ որ
ունի անոր վրայ :

Պ. Լ. Ս. 1

1 Քու սիրականդ ուր գնաց , ու
կնիկներուն գեղեցիկը . քու
սիրականդ ուր դարձաւ , որ զա-
նիկայ քեզի հետ փնտռենք :

2 Իմ սիրականս իր պարտեզը՝
խնկալից տունկերուն ածուները ի-
ջաւ , որ պարտեզներուն մէջ ա-
րածէ , ու շուշաններ ժողով :

Ք. Գ. Բ. 16
է. 10 :

3 Բեա իմ սիրականինս եմ , և իմ
սիրականս իմն է . անիկայ շուշան-
ներու մէջ կ'արածէ :

է. Զ. Բ. 10 :

4 Թերապի պէս գեղեցիկ ես , ու
իմ սիրուհիս . Երուսաղէմի պէս
հաճելի ես . ու Էդրօշակի զօրեւոր-
պէս ահարկու ես :

Վ. Բ. Գ. Բ.
դադարէն ե-
րեցած

5 Աչքերդ ինծմէ դարձուր . վասն
զի անոնք ինծի յաղթեցին . մա-
ղերդ՝ * Գաղաազը պառկող՝ Դայ-
ծերուն հօտին պէս է :

Գ. Բ. Գ. 1
է. Գ. Բ. 2 :

6 Եկուաներդ լուացարանէն ելած
մաքիներուն հօտին կը նմանին ,
որոնց ամէնը երկուորեակ կը ծը-
նանին , ու անոնց մէջը ամուլ չը-
կայ :

Ղ. Գ. Բ. 3 :

7 Ղ. Ետերդ լաշակիդ մէջէն՝ նուռի
կտորներու կը նմանին :

8 Թագուհիներդ վաթսուն՝ ու
հարճերը ութսուն , և օրիորդները
անթիւ են :

9 Իմ աղանիս , իմ կատարեալս
մէկ է . իր մօրը մէկ հատիկը՝ զները
ծնանողին ընտրեալն է . զանիկայ
աղիկները տեսան , ու անոր՝ երա-
նի՝ ըսին . Թագուհիներդ ու հար-
ճերն ալ , և զանիկայ զովեցին :

է. Զ. Բ. 4 :

10 Ո՛վ է ասիկայ՝ որ արշալոյսի պէս
կը նայի , որ լուսինի պէս գեղեցիկ ,
արևու պէս մաքուր , ու Էդրօշա-
կի զօրեւոր՝ պէս ահարկու է :

Գ. Բ. Գ. 12 :

11 Ընկոյզներուն պարտեզը իլայ ,
որ ձորին չկանանուծիւնք տես-
նեմ , և ընայիմ թէ արդեօք որթը
ծնեցաւ , ու նունենինքը ծաղկե-
ցան :

12 Ես չգիտեցած՝ իմ հօգիս Ամիսա-
դարին կառքերուն պէս բրաւ զիս :

13 Դարձիր՝ դարձիր , ով Սողոմա-
ցիդ , դարձիր՝ դարձիր , որ քեզ
տեսներ :

Ի՞նչ պիտի տեսնէք Սողոմացիին
վրայ : Իբրև երկու բանակներու
գունդը :

ԳԼ. Է

1 Եկեղեցին շնորհքներուն վրայով ուրիշ ստո-
րագրութիւն մը : 10 Եկեղեցին կը խոստո-
վանի եր Տառաբը ու բաղանքը :

Սաղ. Խ. Բ.
13 :

1 Ի՛նչ գեղեցիկ են քու քայլերդ կօ-
շիկներով՝ ու՛վ իշխանի աղիկ .

քու բարձրուդ կազմուածքը՝ ե-
րեւի արուստաւորի մը ձեռքով
շինուած մանեակներու կը նմանի :

2 Քու պորտը՝ ըմպելիքով լեցուն
բոլորակ թասի մը կը նմանի . քու
փորդ՝ շուշանով պատած ցորենի
շեղջին պէս է :

3 Բ. քու երկու ստիներդ նման է եր-
կու ուլերու , որ այծեամբ մը եր-
կուորեակ քննէ են :

4 Էդարանցդ՝ փողոսը աշտարա-
կի պէս է . աչքերդ՝ Եսերոնը՝ Բաթ-
րարբիմի դրանը քովը եղող աւա-
զաններուն ինչ նման . ունչդ՝ դէպ՝ի
Դամասկոս նայող Լիբանանին աշ-
տարակին պէս է :

5 Գլուխդ քու վրաց Կարմեղոսի
պէս , և գլխուդ հիւսուածք՝ ծիրա-
նիի պէս է . թագաւորը՝ խո-
պոպիքներուդ կապուած է :

6 Որչափ գեղեցիկ և որչափ քաղցր
ես , իմ փափկալից սիրուհիս :

7 Քու հասակդ արմաւենիի՝ ու
ստիներդ որդոյզներուն կը նմա-
նին :

8 Ըսի . Արմաւենիին վրայ ելլեմ .
անոր ոստերուն փակիմ . և քու
ստիներդ՝ խաղողի որդոյզներու
պէս , ու ռնգացդ հոտը խնձորե-
րու հոտի պէս ըլլայ :

9 Եւ քու քիմքդ՝ ագնիւ գինիի պէս
է , որ չիտակ կը վազէ իմ սիրակա-
նիս , ու քնացողներուն չլթուէր-
ները կը խօսեցնէ :

10 Դեա իմ սիրականինս եմ , և եւա-
նոր բաղձանքը ինծի է :

11 Եկուր իմ սիրականս , դաշտը
եկներ . գիշերը գեղերու մէջ ան-
ցնենք .

12 Առտունաց կանուխ այգիները
երթանք , ու լուսնենք թէ՛ որթը
ծնէր է , ծաղիկը բազուէր է , և
նունենինքը ծաղիկը են . հոն իմ
սէրս քեզի տամ :

13 Ե՛մանազորները իբեց հոտը կու
տան . ու մեր գունդներուն մէջը՝ Եա-
մէն ընտիր պտուղներէն՝ թէ՛ նոր
և թէ՛ հին , քեզի համար պահէր
եմ , ով իմ սիրականս :

ԳԼ. Ը

1 Եկեղեցին սեր Բրիտանոսի վրայ : 6 Սիրը
ուճիւղութիւն : 8 Եկեղեցին կուրծք :
14 Եկեղեցին Բրիտանոսի գալուն համար կ'ա-
ղօթէ :

1 Լիւանի թէ իմ մօրս ստիներ ծծած
եղորօս պէս ըլլայիր . Էբբօ քեզ
գուրք գտնէի , պիտի համարուէի ,
և զիս պիտի չանարգէին :

2 Քեզ առաջնորդելով իմ մօրս
տունը կը տանէի , որ ինծի յոր-
վեցրնես . քեզի - հոտաւէտ գի-
նիկն՝ իմ նունենիիս օշարակէն կը
խմցնէի :

Ն. Բ. Պ. Բ. 1014

Ք. Գ. Բ. 5 :

Գ. Բ. Գ. 4 :

Վ. Բ. Գ. Բ.
թուրքնե-
րուն վրայ
կը կաթի :

Գ. Բ. Գ. 16
է. 3 :

Ե. Սաղ. Խ. Բ.
11 :

Ղ. Գ. Բ. 11 :

Է. Զ. Բ. 14 :

Է. Սաղ. Ժ. Գ.
52 :

Վ. Բ. Գ. Բ.
փեցներ .
- Վապ. Բ.
2 :

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 977

Մայ. 10. 9. Ով. Բ. 18. Ջայ. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

Մայ. 14. 10. 10. 10.

գիմանէ, ու շաննք իրենց սուրբ խոփեր՝ և իրենց նիզակները յօտոցներ պիտի չենն. ազգ ազգի վրայ սուր պիտի չվերցնեն, և եւ պատերազմ պիտի չսորվին:

5 Ով Յակոբին տունը՝ կէք ԵՏԵ-6 թող լուսովը քալենք: Ինչու որ դուն քու ժողովուրդը Յակոբին տունը թողուցիր, վասն զի Բարեբերին Խաբարէրէն լեցուցան, և ժողովուրդը պէտ չմայութիւն կ'ընեն, ու Խօտարներու որդեցը

7 չես դաշնադիր եղան: Եւ Լաւնոնց երկիրը արծաթով ու ոսկիով լեցուցան, ու անոնց գանձերը անթիւ եղան. անոնց երկիրը ձիերով լեցուցան, և անոնց կառքերը անթիւ եղան: Ինչու որ Եկուսեբեթով ալ լեցուն է անոնց երկիրը. իրենց ձեռքը գործերուն երկրպագութիւն կ'ընեն, անոնց՝ որ իրենց մատերը չենցնին: Եւ Ուսիկ մարդը ծնեցաւ, ու աղնուականը խոնարհեցաւ, և անոնց պիտի չենն:

10 Տերօջ վախին երեսն, և անոր վեհապառութեանը մեծութենէն՝ վեմին մէջը մտի, ու Հողին մէջը պահուէ: ԻՎարդուն ամբարտաւան աչքերը պիտի խոնարհին, և մարդոց հպարտութիւնը պիտի ցածնայ, ու ան օրը մինակ Տէրը

12 պիտի բարձրանայ: Ինչու որ զօրաց Տէրօջ օրը՝ ամէն ամբարտաւաններուն ու բարձրամտներուն վրայ, և ամէն հպարտացածներուն վրայ պիտի ըլլայ. ու անոնք պիտի խոնարհին: Եւ Յիւրանաւու աւանքներուն վրայ, և ամէն բարձրացած ու վերացած եւ զիններուն վրայ, ու Բասանի ամէն

13 կաշիներուն վրայ, և Լամէն բարձր լեռներուն վրայ, ու ամէն բարձրացած բլուրներուն վրայ, և ամէն բարձր աշտարակներուն վրայ, ու ամէն ամուր պարիսպներուն վրայ, և Թաւարի ամէն նաւերուն վրայ, ու ամէն հաճելի երեսցած բաներուն վրայ պիտի ըլլայ:

17 Եւ մարդուն ամբարտաւանութիւնը պիտի ցածնայ, ու մարդոց հպարտութիւնը պիտի խոնարհին, և ան օրը մինակ Տէրը պիտի բարձրանայ: Եւ կուռքերը բնաջինջ

19 պիտի ըլլան: Եւ Բարաբրներու մէջ՝ ու երկրին խոռոչները պիտի մտնեն Տէրօջ վախին երեսն, և անոր վեհապառութեանը մեծութենէն, և երբոր ինքը երկիրը սարսկելու ելլէ:

20 Եւ օրը մարդը՝ խլուրդներուն ու չղիկներուն պիտի նետուի իր արծաթեղէն կուռքերը, ու իր ոսկեղէն կուռքերը, որոնք իրեն չենն եւ երկրպագութիւն ընելու համար:

21 Եւ Տէրօջ վախին երեսն, ու անոր վեհապառութեանը մեծութենէն՝ ապառաժներուն ձեռքերը, ու վեհապառութեանը մտնեն, երբոր Եւ

22 նիկայ երկիրը սարսկելու ելլէ: Եւ Եւրօնց մարդէն՝ Լորուն շուշը իր ղեկավարը մէջն է. վասն զի ինչ բանի մէջ հառապ կը համարուի ան:

ԳԼ. Գ.

1 Մեղքէ յառաջ եկած շփոթութիւնը: 9 Ժողովուրդին անգամութիւնը: 12 Իշխաններուն բռնաբարութիւնը ու արծաթաբարութիւնը: 16 Սիկեներուն անարատաւութեան պատճառովը զաւուր դատաստանները:

1 Ինչու որ աշխարհը Եւրօնց Տէրը երուսաղէմէն ու Յուդայէն պիտի վերցնեն գաւազներ և Բցուպը, հացին բոլոր զօրութիւնը ու շուրին բոլոր զօրութիւնը:

2 Եւ պիտի ընողը ու պատերազմող մարդը, դատաւորը ու մարգարէն, գուշակութիւն ընողը ու Տէրը, Յիսնապետը ու պատուաւոր մարդը, խորհրդականը ու իմաստուն ճարտարապետը և հանձարեղ կախարհը:

4 Եւ Եւրօնց վրայ մանուկներ իշխաններ պիտի կարգուին, ու անոնց վրայ տղաքը պիտի իշխեն: 5 Եւ ժողովուրդը իրարմէ՝ ու ընկերը իր ընկերէն հարստահարութիւն պիտի կրեն. մանուկները ձեռքերուն զոռոգութիւն պիտի ընեն, և աւանդները պատուականներուն:

6 Եւ ատենը պիտի բռնէ մարդը՝ իր հօրը տունէն եղող իր եղբայրը, ու Եւրօնց հանգըծ ունի, մեր վրայ իշխան եղի, ու աս աւերակը

7 քու ձեռքիդ տակը ըլլայ: Եւ օրը անիկայ՝ պատասխան պիտի տայ՝ ու ըսէ. Ես խառնաբոյր չեմ ըլլար, ինչու որ իմ տանս մէջը ոչ հաց կայ, և ոչ հանդերձ. զիս ժողովուրդին վրայ իշխան մի՛ կար

8 գէթ: Ինչու որ Երուսաղէմը սասանեցաւ, և Յուդայ ինկաւ. վասն զի անոնց լեզուները ու գործքերը Տէրօջը գէմ են, որ բարկացնեն անոր փառաւոր աչքերը:

9 Եւ անոնց երեսներուն տեւքը իրենց գէմ կը վկայէ, և իրենց մեղքերը Սողոմոն պէտ կը յայտնեն, չեն ծածկեր. վայ անոնց անձին, ինչու որ իրենց վրայ չարիք բերին: Արգարին բաժնէ՝ Եւրօնց աղէկ պիտի ըլլայ, և Եւրօնց որ անոնք Երեւոյ գործքերուն պատուը պիտի ունենան: Եւ պիտի անօրէնին՝ Բգէշ պիտի ըլլայ անոնք. ինչու որ անոր ձեռքը Բգէշ պիտի լինի: Եւ Եւրօնց իրեն պիտի տրուի: Բայց իմ ժողովուրդիս վրայ թողալը բռնաւորութիւն կ'ընեն, ու անոր վրայ կ'իշխեն կը տըն:

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 760

Զ. Բ. 10. 19.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Մայ. 3. 7. 18. 10. 10.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 741

Ք Ստ. Ժ. Գ.
23 :
- Դ. Բ. Ժ. Գ.
29 :
- Մ. Բ. Ժ. Գ.
6 :

Ն Ստ. Ժ. Գ.
11 :
- Դ. Բ. Ժ. Գ.
30 :
- Դ. Բ. Ժ. Գ.
1 :

Աստուծոյն պիտի չհարցնէ՞, կենդանիներուն համար՝ Լմեա՞ծնէրուն յէտէ հարցնէ՞ : - Օրէնքին ու վկայութեանը իւր հարցնէն . թէ որ աս խօսքիս համեմատ չըրուցեն , անոնք ամենեկին լոյս չունին : Եւ թողա՞ք վիշտ ու սով կրելով պիտի անցնի անկէ . ու երբոր անթիւնայ՝ պիտի բարկանայ , ու իր թագաւորին և իր Աստուծոյն Լպիտի հայշոյէ , ու վեր նայի , եւ Խղէ պի երկիրը պիտի նայի , և ահա վիշտ ու խաւար , նեղութեան մեզ ու թանձր մառախուղ :

ԳԼ. Թ

1 Նեղութեան ատենները ի՞նչ ուրախութիւն պիտի պատճառէ գրիտառի թագաւորութիւնը ու ծնունդը : 8 Իսրայէլացոց վրայ յայտու դատաստանները՝ իրենց ամբարտաւանութեանը համար , 13 իրենց կեղծաւորութեանը համար , 18 ու իրենց անգեղ մնալուն համար :

1 Իսրայէլ անա՛յ - Խաւար պիտի չըլլայ , ինչպէս նեղութեան ժամանակը , երբոր Բառջի ատենը ու նարգէն ջարուղոնի երկիրը ու Նեփթաղիմի երկիրը . հապա վերջին ատենը պիտի պատուէ ծովուն ճամբան , Յորդանանու անդիի կողմը՝ Հեթմանսաց Գալիլիան : 2 Խաւարի մէջ պտըտող ժողովուրդը մեծ լոյս տեսաւ , մահուան ստուերին՝ երկիրը բնակողներուն 3 լոյս ծագեցաւ : Ազգը շատցուցիր , անոր ուրախութիւնը մեծացցիր . անոնք քու առջիդ կ'ուրախանան , հունձքի ատենին ուրախութեան պէս , ինչպէս կը ցնծան 4 անոնք որ Դաւար կը բաժնեն : Ինչու որ Դաւիթիմին օրուանը պէս՝ անոր ծանր լուծը ու կռնակին շգաւազանը , և անոր վրայ բռնութիւն բնողին զաւազանը կոտ : 5 Բեցիր : Քանզի շառախելով պատերազմողներուն ամեն * գէնքերը և արիւնաթաթախ հանդերձները պիտի այրին և հրոյ ձարակ բլլան : 6 Վասն զի Եմեզի մանուկ մը ծնաւ , մեզի Էորդի մը տրուեցաւ . և Իիշանտութիւնը անոր ուսին վրայ պիտի բլլայ , ու անոր անունը պիտի կոչուի՝ Սքանչելի , Խորհրդաւոր , Էջօր Աստուած , Յաւիտենականութեան չայր , Լիտղա : 7 Դու թեան իշխան : Դաւիթին աթոռին վրայ ու անոր թագաւորութեանը վրայ , անա իշխանութեանը մեծնալուն ու խաղաղութեանը Բաճհման չկայ , որ հիմակունէ մինչև յաւիտենա իրաւունքով ու արդարութիւնով հաստա-

տէ և զօրացնէ զանիկայ : 2 Զօրաց Տերօջը նախանձը պիտի ընէ ասիկայ :

8 Տէրը Յակոբին պատգամ խորկեց , ու անիկայ Իսրայէլին վրայ յիշաւ : Եւ բոլոր ժողովուրդը պիտի իմանայ , յա՛նգա՛ն Եփրեմը ու Սամարիայի բնակիչները , որոնք ամբարտաւանութեամբ և օրտէս 9 հպարտութեամբ կ'ըսեն . Թէեւ աղիւսները ինկան , բայց մենք տաշուած քարերով պիտի շինենք . մորթգնեկները կտրուեցան , բայց մենք անոնց տեղը եղևնափայտը : 10 Կիտի պնենք : Սակայն Տէրը անոր վրայ Խախնին հակառակորդները պիտի յարուցանէ , ու անոր թընձ 11 նամիները պիտի խորհուէ , Ատորիները խառնուէն , Փղապղիները լարեմուտաւ . ու անոնք ընդուն բերանով Իսրայէլը պիտի ուտեն : 12 Եւ յսու ամենայնիւ անոր բարկութիւնը չի՛ջաւ , հապա անոր ձեռքը տակաւին երկրնցած է : 13 Քանզի ժողովուրդը զինքը զարնողին չըառնար , ու զօրաց Տէրը 14 չիմտուէր : Եւ Տէրը Իսրայէլին զլուրի ու պոյր՝ արմաւենիին ոտըր ու կնիւնը՝ մէկ օրուան մէջ պիտի 15 կտրէ : (Երբ ու պատուաւոր մարդը զլուին է . և ստու թիւն 16 սորվեցնող մարդարէն պունէ :) Ու աս ժողովուրդին շառաջնորդները կը մոլորեցնեն յա՛նգա՛ն , և անոնցմէ առաջնորդուածները պիտի կըլլէ 17 լուին : Աս պատճառաւ Տէրը անոր երիտասարդներուն պիտի չհաճի , և անոր որբերուն ու որբարիներուն պիտի չղորմէ . վասն զի յամենք ալ կեղծաւոր ու չարագործ եղան , և ամեն բերան անգաճմութիւն կը խօսի : 18 Եւ յսու ամենայնիւ անոր բարկութիւնը չի՛ջաւ , հապա անոր ձեռքը տակաւին երկրնցած է : 19 Զօրաց Տերօջը բարկութեանէ երկիրը պիտի հայրի . ու ժողովուրդը հրոյ ձարակ եղածի պէս պիտի ըլլայ . 20 Ինչպէս՝ Եւ ալ կողմը եղածը պիտի յափշտակէ , ու անթիւ պիտի մընայ , և ձախ կողմին ալ պիտի ուտէ , * ու չկտաւար . 21 անոնք մէկտեղ Յուդայի վրայ յէտէ յա՛նգա՛ն : Եւ յսու ամենայնիւ անոր բարկութիւնը չի՛ջաւ , հապա

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 741

Յ Ք Ստ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Կ Վա՛մ սպառազինէ :
Ե Եբ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Դ Վ. Բ. Ժ. Գ.
31 :
Դ. Բ. Ժ. Գ.
32 :
Իր 738

Ն. Բ. Զ. Բ.
Իր 738

անոր ձեռքը տակաւին երկնցած է :

ԳԼ. Ժ

1 Մարգարէն բռնաւորներուն համար վայ կը կարգայ : 5 Ասորեստանի կեղծաւորներուն գաւազանը բլլալով, իր ամբարտաւանութեանը համար պիտի կորուսի : 20 Իսրայէլէ մէկ մնացորդը պիտի ազատուի : 24 Իսրայէլ կը միւխթարուի : Ասորեստանէն ազատուելու խոստումներով :

1 Վայ անոնց՝ որ անօրէնութեան կանոններ կը սահմանեն, և ան դպիրներուն՝ որ անիրաւութիւն կը

2 գրեն, Որ աղբաւորներուն դատաստանը խոտորեն, ու իմ ժողովուրդիս տնանկներուն իրաւունքը յափշտակեն : որ որբեարիները իրենց աւար բլլան, ու որբերը կողոպտեն :

3 Ուրեմն Ի ի՞նչ պիտի ընէք քայլեցուցեալս օրը, և հեռուանց գալու կործանման ատենը : օգնութեան համար որուն պիտի դիմէք, ու ձեր

4 փառքը ո՞ր պիտի թողուք : Առանց ինծի՝ գերինքունն * մէջ պիտի ձուին, ու սպաննուածներուն * մէջ պիտի իյնան : Եւ յսու ամենայնիւ անոր բարկութիւնը չիլաւ, հապա անոր ձեռքը տակաւին երկնցած է :

5 Վայ Ասորեստանի Բ-գ-ա-ր-ի-ն՝ որ իմ բարկութեանս գաւազանը Ե-

6 սրտմոռութիւնս է : Զանկայ շէնդծաւոր ազգի մը վրայ պիտի խրկեմ, ու իմ սրբողորմ ժողովուրդիս դէմ Ե հրաման պիտի տամ ա- նոր, որ աւար ժողովն ու յափշտա- կութիւն ընէ, և ըստնք փողոց- ներուն ցնիին պէս կոխկորտէ :

7 Բայց Էանկայ արիւնէս չմտածեր, ու օրտովը այնպէս չխորհէ : Հա- պա իր միտքը դրեմ է որ կորսնցը- նէ, և շատ ազգեր ընալին ընէ :

8 Ի վասն զի կ'ըսէ : Միթէ իմ իշ- խաններս՝ ամէնքն ալ թաղաւորներ թէ՞նք : Բազանէն՝ Բարբաբախին պէս չէ՞ : Եմաթի՝ Արբաթին պէս չէ՞ : Սամարիան՝ Երամասկոսին

10 պէս չէ՞ : Ինչպէս որ իմ ձեռքս տիրեց՝ կուսպալտ թագաւորու- թիւններուն, որոնց կուռքերը Ե- րուսաղէմի ու Սամարիայի կոտոր- ւեալն էին :

11 Եւ շատ էին, Միթէ Սամարիային ու անոր կուռքերուն բաժիր պէս, Երուսաղէմին ու անոր կուռքերուն

12 ալ այնպէս պիտի չընեմ : Ու երբ որ Յէրըմ Ե Սիւն իւռանը վրայ ու Երուսաղէմի մէջ իր ամէն գործը կատարէ, Ե Ասորեստանի թագա-ւորին հպարտացած սրտին պտուղը՝ և անոր ամբարտաւան աչքերուն

13 փառքը պիտի ընեմ : Բանգի Կա- նկայ կ'ըսէ, Ես իմ ձեռքիս ուժով

վը ու իմ իմաստութեամբս ըրի իմ, որովհետեւ ես ինչպիսի եմ : և ազգերուն սահմանները վերցու- ցի, ու անոնց գանձերը յափշտա- կեցի : և զօրաւորի պէս՝ բնակիչ-

14 ները նուաճեցի : Ու իմ ձեռքս՝ ժողովուրդը ստացուածքը՝ բոյնի պէս գտաւ : և բոլոր երկիրը ժող- վեցի, ինչպէս որ մէկը իր ժողովն թողուած հաւկիթները : ու թե

15 կամ ձիկ հանող մը չեղաւ : Մի- թէ Նտապարը՝ իրմով կորոզ Բ- ր-ի-ն դէմ կը գողոզանայ : կամ սորըը՝ զինքը գործածողին դէմ կը հպարտանայ : Եւ ինչպէս Ե՝ որպէս թէ գաւազանը զինքը վեր-

16 ցննողին դէմ շարժէր, և ցուպը՝ զինքը բարձրացնէր թէ փայտ չէ :

17 Անոր համար Յէրըմ՝ զօրաց Յէրը ա- նոր դէր Բ-գ-ա-ր-ի-ն նիհարու- թիւն պիտի խրկէ : ու անոր փառ- քին տակը հրդէհ մը պիտի վառէ :

18 Բոցալաւ Տրդէհի պէս : Եւ Իսրա- յէլէն Լիլայ կրակ՝ ու անոր Սուր- բը բոց պիտի բլլայ : և մէկ օրուն մէջ Էանոր փուշերը ու ցաիները այ-

19 թելով պիտի սպառէ : Եւ անոր անտառին ու Բարբերը ազարակին փառքը՝ հոգին ու մարմինը պիտի հանցընէ : Եւ Իմարող հիւանդի՝ պէս

20 պիտի բլլայ : Ու անոր անտառին մնացած ծառերը քիչ պիտի բլլան, այնպէս որ՝ մէկ տղայ մը կարենայ գանձեք գրել :

21 Եւ պիտի բլլայ ան օրը՝ որ Իս- րայէլին մնացորդը ու Յակոբին տանը ազատուածները՝ մէկմըն ալ պիտի չլապաւնին զիրենց զարնո- ղին : հապա Եմարտութեամբ Յէ- րովը՝ Իսրայէլի Սուրբին պիտի ա-

22 զարնայ : Եւ ան զի Երու ժողո- վուրդը՝ ով Իսրայէլ, թէեւ ծովու աւազնի չափ բլլայ, անոնցմէ Էմա- ցորը մը Բ-գ-ա-ր-ի-ն դառնայ :

23 Եւ անապատները պիտի յարձակի : Եւ Բանգի զօրաց Ենովայ Յէրը բոլոր երկրին մէջ նախատահանեալ աւե- լու մը՝ ի գործ պիտի դնէ : Անոր համար զօրաց Ենովայ Յէրը այսպէս կ'ըսէ : Ով Սիւնի մէջ բնակող ժողովուրդս՝ Ե Ասորեստանցիէն մի-

24 փանար : անկիւյ քեզ գաւազա- նով պիտի գարնէ, և իր ցուպը քու վրայ պիտի վերցընէ Է Եւ

25 զիպտացուց կերպովը : Բայց շատ քիչ ժամանակի մէջ Ե՝ բարկու- թիւնս պիտի զաղարի ու իմ սրտմոռութիւնս անոնց կորստեանը

26 պիտի դառնայ : Եւ զօրաց Յէրը

Ն. Բ. Զ. Բ.
Իր 713

Ե Եր. Լ. Ե.
25 :

Ներք. Ժ. Ե.
20 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե Եր. Լ. Ե.
14 :

Ե. Բ. Գ. Բ.
Իր 726

Զ. Գ. Ի. Զ.
Երեմ. Ի. Զ.
83:

Գ. Լ. Ժ. Զ.
Կ. 15: Ե.
Ի. Բ. Ի. Բ.

Ե. Գ. Լ. Ժ. Զ.

Ե. Բ. Բ. Ե.
ատենէն

Զ. Գ. Լ. Ի. Բ.
16:

- 10 ցաւ : Եւ պտղաբեր արտերէն՝
ծուրախութիւնը ու ցնծութիւնը
պիտի վերնայ : ու այգիներու մէջ
երգող և ցնծութեան ձայն պիտի
չլուի . Զձանի մէջ՝ ալ զինի պի-
տի չլուին . և անց աղաղակ վեր-
11 լացուցի : Աս պատճառաւ Իմ
աղիքս Մովսէսի համար , ու փորս
կիրհարեսեթի համար քնարի պէս
12 ձայն պիտի տայ : Ան ատենը պի-
տի երևնայ՝ թէ ինչպէս Մովսէս իր
հարածը տեղը երբեք պիտի յոգ-
նի , ու իր սրբարանը պիտի մտնէ
մղօթք բնելու համար , բայց օգուտ
ալ պիտի չըլլայ :
- 13 Աս է ան իօսքը՝ որ Տէրը * շա-
տանցմէ Մովսէսի համար խօսեր է .
14 Բայց հիմա Տէրը խօսեցաւ , ու Ը-
սաւ . Իրեք տարուան մէջ՝ ձգարձ-
կանի տարիներուն պէս՝ Մովսէսի
փառքը պիտի անազուի ան բոլոր
մեծ բազմութիւնով , և մնացորդը
խիստ քիչուր որ ակար պիտի ըլլայ :

ԳԼ. ԺԵ

1 Ասորոց և Իսրայէլի սպանաւոր կ'ըլլայ : 6
Միայն մէջ մնացորդը կապալտութիւնը պի-
տի ձգէ . 9 իսկ միւսները պիտի հարստահա-
րին իրենց ամբարշտութեանը համար : 12
Իսրայէլի թշնամիներուն թշուառութիւնը :

- 1 - Ի մամսկոսի պատգամը :
Ահա Դամսկոսը քաղաք ըլ-
լայէն պիտի վերնայ , ու ակերակի
2 շէղը մը պիտի ըլլայ : Երեւի
քաղաքները պիտի թողուին . հօ-
տերու Գոր-Ինի պիտի ըլլան , որ
անոնք պառկին , ու Բժիշկները
3 չըլլայ : Է՛ն Եփրեմէն՝ պարիսպը
պիտի վերնայ , և Դամսկոսէն ու
Ասորոց մնացորդներ թաղաւորու-
թիւնը . Անոնք Իսրայէլի որդւոցը
փառքին պէս պիտի ըլլան , կ'ըսէ
4 զօրաց Տէրը : Եւ ան օրը Յակո-
բին փառքը պիտի պակսի , ու ա-
նոր մարմնոյն Դժբութիւնը պիտի
5 Նիհարանայ : Ի Եւ այնպէս պիտի
Ըլլայ , ինչպէս որ Զնողը երբոր
ցորեն կը ֆձէ , թեւին վրայ հաս-
կեր կը ժողվէ . ու Թափայնոց
հովիտը հասկեր քաղողին պէս պի-
6 տի ըլլայ : Դ՛ու ինչպէս որ ձիթե-
նին կը թօթվեն , -- բարձր ոստին
ծայրը երկու իրեք հատ : և խիստ
պտուղբ ոստին վրայ չորս հինգ
հատ կը մնայ , անոր վրայ ալ Դ-ն
Ծիւեր պիտի մնան , կ'ըսէ Իսրայէ-
լին Տէր Աստուածը :
- 7 Ան օրը մարդ է իր Ստեղծողէն
պիտի նայի , ու իր աչքերը Խորա-
8 յիւս Սուրբը պիտի դիտեն : Եւ
իր ձեւերուն գործը եղող սեղան-
ներուն պիտի նայի , ու իր մատե-
րուն շինածը , թէ՛ Աստարովթի

Իր 741

Երեմ. Ի. Զ.
23 : Ամոլ .
ա. 8 : Զար-
թ. 1 : Զն-
գ. Թագ .
Ժ. 9 :

Աստարու-
ցաւ 740

Ի. Երեմ. Ե.
83 :

Զ. Գ. Լ. Ժ. Զ.
Ե. 4 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Զ.
Երեմ. Ե. Զ.
88 :

Իր 741

Դ. Գ. Լ. Ժ. Զ.
13 :

Ե. Բ. Ե. Դ.

- կուռքերը , և թէ արեգական կուռ-
9 քերը պիտի չդիտէ : Ան օրը՝ անոր
ամուր քաղաքները՝ Խորայէլի որ-
դւոցը երեսնէ ձգուած անպիտան
թուփերու և բարձր ոստերու պիտի
նմանին , ու ակերակի պիտի ըլլան :
10 Որովհետեւ դուռքու Եփրովթեանդ
Աստուածը մոռցար , և քու զօրու-
թեանդ վէճը չիշնջիր , անոր հա-
մար հաճելի տունկեր պիտի տնչեն ,
և օտար երբեք Բեթ-Էմ-Է տունկեր
11 պիտի տնկեն : Տնկածդ՝ ցորենը
պիտի աճեցնեն , ու ցանածդ՝ ա-
ռաւտուն պիտի բուսցնեն . Բ-ն
բերքին օրը՝ հունձքը պիտի պակ-
սի , և սաստիկ տրտմութիւն պիտի
ըլլայ :

- 12 Այց շառ ժողովրդոց բազմու-
թեանը՝ որ Եծովու ձայնին պէս կը
զոռան , ու ժողովուրդներուն աշ-
մուկին՝ որ սաստիկ լուրերու ձայ-
13 նին պէս կը գոչեն : Ժողովուրդնե-
րը շատ ջուրերու ձայնին պէս կը
գոչեն . Ժբայց Աստուած՝ զանոնք
պիտի յանդիմանէ , և հեռու պիտի
փարկեն . Է՛ն լեռներուն վրայի մը-
դեղին պէս հովին երեսնէ և մըրի-
կին առջեւն զլորուած Ժայնի պէս
14 պիտի հայածուին : Աւ իրիկուան
ատեն՝ ահա խռովութիւն պիտի Է-
նաւաւաւ չեղած՝ բնաջինջ պիտի
ըլլան . մեր կողոտակիներուն բա-
ժինը՝ ու մեր կողպտիներուն վե-
ճակը ասիկայ է :

ԳԼ. ԺԶ

1 Մարգարէն կը ցուցնէ թէ Աստուած իր Ժո-
ղովուրդին խնամք տանելով՝ Եթովպացիները
պիտի կործանէ , 7 և թէ աս պատճառով
եկեղեցին պիտի ամէ :

- 1 - Այց Եթովպացւոց գետերուն
անդիի կողմը եղող թեւերով
2 չհովանաւոր երկրին . Որ ծովէն՝
պրտուեղէն նաւակներով լուրի ե-
րեսին վրայէն գետապանները իրեն
նվ արագընձաց դեսպանները՝ գա-
ջէք Բ՝ Խարածուած ու խիստ՝ աղ-
գին , սկիզբէն մինչև հիմա ահեղ
ժողովուրդին , խիստ զօրաւոր ու
մեծ՝ կոնկրետող ազգին , որուն
3 երկիրը գետերը կ'աւրեն , Ո՛վ
ախարհիս բոլոր բնակիչները՝ ու
երկրի վրայ բնակողներ , Է՛րբոր
լեռները դոյրակ կանգնուի՝ նայե-
ցէք , ու երբոր փող ֆլուի՝ լսե-
4 ցէք : Քանզի Տէրը ինձի այսպէս
ըսաւ . Ես հանգիստ պիտի ըլլամ ,
ու իմ բնակարանէս պիտի նայիմ ,
իկէս օրուան՝ պայծառ տաքու-
թեանը պէս , -- Զնոց տաքու-
թեանը մէջ ցօղպին ամպի պէս :
5 Քանզի հունձքի ժամանակէն ա-
ռաջ , երբոր րնձիւղը կը մեծնայ ,

Ե. Բ. Գ. Բ.
Իր 741

Ե. Բ. Ե. Դ.
20 :

Ի. Երեմ. Դ.
23 :

Զ. Գ. Լ. Ժ. Զ.
5 :

Ի. Բ. Ե. Դ.
13 : Ու Ե.
Զ. 8 :

Իր 744

Դ. Գ. Լ. Ժ. Զ.
5 : Ե. Զ. Ե. Դ.
Լ. 4 : Զ. Ե. Դ.
Ի. Զ. Ե. Դ.
Զ. 10 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Զ.
Ե. Զ. Ե. Դ.
Զ. 7 :

Դ. Գ. Լ. Ժ. Զ.
Ե. Զ. Ե. Դ.
Զ. Ե. Դ. Զ.
Զ. Ե. Դ. Զ.

Զ. Գ. Լ. Ժ. Զ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Զ.
Ե. Զ. Ե. Դ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 714

Մաղ. կր. 81
Մ. Գ. Բ. 10
Ս. Գ. Բ. 4
10. Մաղ. 11

Ներմ. խգ. 13
Եղեկ. Ի. Բ. Լ.
Մաղ. Ժ. 10
Մ. Գ. Բ. 8
Եղ. Ժ. 12
Ներմ. Ի. Բ. 12
Մաղ. Ժ. 22
Մ. Գ. Բ. 16
20. Մ. Գ. Բ. 23
Ս. Գ. Բ. 11

Եղ. Բ. 19
Ի. Բ. 12

Մ. Գ. Բ. 4
Ներմ. խգ. 28
Եղեկ. Ի. Բ. 19

Ներմ. Ժ. 36
Եղեկ. Լ. 12

Ս. Գ. Բ. Գ. Բ. 11
Ներմ. Ժ. 11
Մաղ. Ժ. 24
Ս. Գ. Բ. Բ. 11

Մաղ. Լ. 16

ու ծաղիկը ազդու ըլլալով Հասանելու վրայ է, անիկայ ծիւղերը յօտոցով պիտի կտրէ, և ուսուցիչ պիտի փրկէ Նետու։ Անոնք մէկտեղ լեռանց թռչուններուն՝ ու երկրի գազաններուն պիտի թողուին. և թռչունները ամառը անոնց վրայ պիտի անցնեն. ու երկրի ամեն գազանները ձմեռը անոնց վրայ պիտի անցնեն։ Ան ժամանակը զօրաց Յերոջը, տարածուած ու խիստ ժողովուրդէն և սկիզբէն մինչև հիմա անցը ժողովուրդէն, խիստ զօրաւոր ու Բաւ կոխկրուող ազգէն՝ որուն երկիրը գետերը կ'աւրեն, զօրաց Յերոջը անուանը տեղը՝ Սիօն լեռը Երեւոյ պիտի բերուի։

ԳԼ. ԺԹ

1 Եգիպտոսին խառնութիւնը։ 11 անոր իշխաններուն յիմարութիւնը։ 13 Եգիպտոս կը կանուխ եկեղեցին յարելու։ 23 Եգիպտոսի Լաթրեստանի և Իսթայէի միաւորութիւնը։

1- Եգիպտոսի պատգամը։ Աս Յեր թեթեւեմի Քամիի վրայ հեծեր է, ու Եգիպտոս պիտի մտնէ. և անոր երեսէն՝ Եգիպտոսի կուռքերը պիտի շարժին, ու Եգիպտոսի սիրտը իր ներքին զին պիտի հալի։ Եւ Եգիպտոսացիները պիտի գրգռեմ Եգիպտոսիներուն վրայ, ու ամեն մէկը իր եղբորը հետ, և ամեն մէկը իր ընկերին հետ, քաղաք քաղաքի հետ, ու թաղաւորութիւն թաղաւորութեան հետ պատերազմ պիտի ընէ։ Ու Եգիպտոսի ոգին իր ներքին զին պիտի պակսի, և անոր խորհուրդը պիտի ցրուի։ Եւ անոնք կուռքերուն, կախարչներուն, վճռիկներուն ու նշանադէտներուն պիտի հարցընեն։ Ու Եգիպտոսացիները շատաւ սիրտ տիրոջ մը ձեռքը պիտի մատնեն։ և անոնց վրայ մէկ անգութ թաղաւոր մը պիտի տրիէ՝ կ'ըսէ զօրաց Եհովայ Յերը։ Եւ Եղուրբը ծովէն պիտի պակսի. ու գետը պիտի ցամաքի ու չորայ։ Եւ գետներուն Լաւրէրը պիտի քաշուի։ ու Եգիպտոսի պարպուին ու չորան։ Եղեւր ու պրտուն պիտի թառամի։ Գետին քովը, ու գետին եղբորին վրայ եղջ մարգարէտները, և գետին բոլոր վարուցանը պիտի չորան, չիրուցան ըլլայ ու կորսուի։ 2 Կնարներն ալ պիտի հեծեն, ու գետին բոլոր կարծրեցնելը պիտի ողբան, և Լուսին վրայ ցանց նետողները պիտի տրտմին։ Ու Բարակ քովան

զործողները, ու ձերմակ կտաւ։ 3 Կնարները պիտի ամնան։ Անոր խիւները պիտի կտորտին, ու ամեն վարձք առնողներուն հոգին պիտի տրտմի։ Իրաւոր թիւս պահի իշխանները յիմարներ են. Փարաւոնի նստուն խորհրդականներուն ըստ իրար անասական է. Խնայէս Փարաւոնին կրնաք ըսել թէ, Ես իմաստուն ներու որդի եմ. Ես հին թագաւորներուն որդի եմ։ Արդ՝ Խնայէս ըստ իմաստունները, որ հիմա քեզի պատմեն, ու իմացնեն թէ զօրաց Յերը ինչ վճռէր Եգիպտոսին։ Համար։ Եգիպտոսի իշխանները իմարեցան. Լուսինի իշխանները իմարեցան. ու Եգիպտոսի իր ցեղերուն զխաւորները մոլոր։ 4 Գուցին։ Յերը անոր մէջ Եմուրութեան ոգի խառնեց. ու անոնք Եգիպտոսը իր ամեն զործքին մէջ մոլորեցուցին, ինչպէս որ 15 փստող գինովը կը մոլորի։ Ու Եգիպտոսի մէջ զործք պիտի լուլայ, որ զլուխ կամ պոչ Եղեւր արմաւենիի ոտ, կամ կնիւն զործէ։ 6 Ան օրը Եգիպտոս՝ կնիկներու պէս պիտի ըլլայ, ու պիտի դողայ և զարհուրի զօրաց Յերոջը ձեռքին շարժումէն, և որ պիտի շարժէ 17 անոր վրայ։ Եւ Յուդայի երկիրը՝ Եգիպտացուց արհաւիրք պիտի ըլլայ. ո՞վ որ զանիկայ յիշէ, պիտի վախայ զօրաց Յերոջը խորհուրդին պատճառով. որ անոր դէմ ահաճան։ 18 Ներ է։ Ան օրը Եգիպտոսի երկրին մէջ Բանանու լեզուն խօսող և զօրաց Յերոջը անուամբ երդում ընող հինգ քաղաք պիտի ըլլայ. մէկը՝ Արեգ քաղաք պիտի ըսուի։ 19 Ան օրը Եգիպտոսի երկրին մէջ Յերոջը համար սեղան, ու անոր սահմանին քովը Յերոջը համար 20 կոթող մը պիտի ըլլայ. Եւ Գանիկայ Եգիպտացուց երկրին մէջ զօրաց Յերոջը համար նշան ու վկայ յուր իրեն պիտի ըլլայ. վասն զի բռնաւորներուն պատճառաւ Յերոջը պիտի աղաղակեն. ու անիկայ՝ մէկ ազատիչ ու մեծ Լաւր մը խրկելով անոնց՝ պիտի ազատէ զանոնք։ Եւ Յերը Եգիպտոսի մէջ պիտի յայտնուի, ու ան օրը Եգիպտոսի Յերը պիտի ծաննան, և Լուսին ու պատարաղներ պիտի մատուցանեն, և Յերոջը ուխտ 22 պիտի ընեն, ու կատարեն։ Եւ Յերը Եգիպտոսիները պիտի զարնէ. պիտի զարնէ, ու պիտի բռնէ. և անոնք Յերոջը պիտի դառնան. ու անիկայ պիտի ընդունի զանոնք, 23 ու պիտի բռնէ։ Ան օրը Եգիպտոս

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 714

Ս. Գ. Բ. Բ. 11
Ներմ. Ժ. 23

Մաղ. Ժ. 20

Ս. Գ. Բ. Բ. 11

Ներմ. Ժ. 16

Մաղ. Ժ. 22
Գ. Բ. Բ. 10

Մ. Գ. Բ. 14

Ներմ. Ժ. 30
Մ. Գ. Բ. 13

Մ. Գ. Բ. 15

Ս. Գ. Բ. Բ. 9

Ս. Գ. Բ. Բ. 11

Մ. Գ. Բ. Բ. 16
Եղ. Բ. Բ. 4
10. 26. 27

Ս. Գ. Բ. Բ. 20
Մ. Գ. Բ. Բ. 27

Մաղ. Ժ. 11

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի Բ. 714

Յ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
16.

* Վ. Բ. Ն.
տորեսպան.
ցող պիտի
ծառայեն :

Ն. Ս. Դ. Զ.
3. Գ. Լ. Ի. Բ.
23. Ո. Լ. Բ.
28. Ե. Բ. Բ.
Բ. 10.

— Դ. Թ. Զ. Բ.
Ժ. Բ. 17.

Բ. Զ. Բ. Ժ. Բ.
4.

Ժ. Բ. Զ. Բ.
Ժ. Բ. 24.
Մ. Բ. Բ. Բ.
Ս. 11.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ. 18.

Ի. Բ. Զ. Բ. Ժ. Բ.
4. Գ. Լ. Ժ. Բ.
17. Ե. Բ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. 22. 26.
Մ. Բ. Բ. Բ.
11.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. 21.
Գ. Լ. Ժ. Բ. 3.
Յ. Դ. Լ. Ժ. Բ.

— Զ. Բ. Զ. Բ.
14.

սէն դէպ 'ի Ասորեստան յանուակ
ճամբայ պիտի ըլլայ, ու Ասորես-
տանցիք Եգիպտոս' ու Եգիպտոս-
ցիք Ասորեստան պիտի երթան. ու
Եգիպտոսցիք * Ասորեստանցեաց չեն
24 Ասորեստան պիտի ծառայեն' : Ան
օրը Խորայէնը երբորդ պիտի ըլլայ
օրը Եգիպտոսի ու Ասորեստանի չեն .
— երկրին մէջ օրշուժիւնս պիտի
25 ըստ : Բանգի զօրաց Տէրը զանկիւյ
պիտի օրէն, ու պիտի ըսէ : Օրշ-
նանգ ըլլայ իմ ժողովուրդս' Ե-
գիպտոսը, ու իմ ձեռքերուս
զօրծը' Ասորեստան, ու իմ ժա-
ռանգութիւնս' Խորայէնը :

Գ. Լ. Ի

1—6 Եգիպտոսի ու Եթէովպիայի ամբօթաց
գերութիւնը նշանակող օրինակ մը :

1 Մն տարին որ — Յարաթանը Ասո-
րեստանի Սարգիս թագաւորին
խրկուելով՝ Ազովտոս գնաց, ու Ա-
զովտոսի չէտ պատերազմ ըրաւ,
2 ու զանկիւյ առաւ, Ան ժամանակը
Տէրը՝ Մամօպի որդւոյն Եպպիին
ձեռքովը խօսեցաւ, ըսելով . Գնա
Բմէջէդ քուրճդ հանէ, ու ոտքդ
կօշիկներդ հանէ : Ու անիկայ այն-
պէս ըրաւ . Ե Բմրկ ու բոկոտն կը
3 շրջէր : Եւ Տէրը ըսաւ . Ինչպէս
դր իմ ծառաս Եպպիին իրեք տարի
մերկ ու բոկոտն շրջեցաւ, որ Ե-
գիպտոսի համար, ու Եթէովպիայի
4 համար Դնչան ու ցոյց մըն է, Այն-
պէս ալ Ասորեստանի թագաւորը
Եգիպտոսցիները գերի' ու Եթէով-
պացիները աքսոր պիտի տանի,
երիտասարդները ու ձերերը մերկ'
բոկոտն է կ'իբնց ամօթոյքը բաց
Եգիպտոսի նախաւորք ըլլալու հա-
5 մար : Դ Եւ անոնք պիտի ստական ու
ամենան Եթէովպիայէն՝ որ իբնց
ապաւենէն էր, ու Եգիպտոսէն՝ որ
6 իրենց փառքն էր : Եւ ան օրը աս
ժողովներայ երկրին բնակիչները
պիտի ըսեն . Ահա այսպէս եղաւ
մեր ապաստանարանը՝ որ մենք
Ասորեստանի թագաւորին երեսն
ազատելու համար, ու օգնութիւն
գտնելու համար հոն փախանք . ու-
րեմն մենք ի՞նչպէս պիտի աղա-
տինք :

Գ. Լ. Ի Ե

1 Մարգարէին տեսիլքով կը յայտնուի թէ
Բարդիսը Մարաց ե Պարսաց ձեռքով պիտի
Ինչայ : 11 Եգիպտի վրայ պատգամ մը : 13
Իմարացեաց թշուառութեանը որդուած ժա-
մանակ :

1 Օղովու անապատին պատգամը :
— Հարաւէն յարձակող մրրիկ-
ներուն պէս՝ ուրիշ անապատէն՝
2 ստակարի երկրէն կու գայ : Ինծի
մէկ վշտալի տեսիլք մը յայտնուե-

ցաւ . Էյափշտակողը կը յափշտակէ,
ու կործանողը կը կործանէ . Ի ով
Եղամացիք՝ վեր ելէք . ով Մարք
պաշարեցէք . անոր դարձեալ բո-
3 լոր հառապանքը դարդեցուցի : Ա-
սոր համար Դ երկամուսնաց ցաւով
լեցուցաւ . ու ծննդական կնոջ ցա-
ւերուն պէս Ե ցաւեր բռնեց զիս .
Իանանկ կծկուած եմ՝ որ չեմ կրնար
լսել . անանկ խռոված եմ՝ որ չեմ
4 կրնար տեսնել : Սիրտս շիթե-
ցաւ, արհաւիրքը զիս զողացուց .
Դ իմ ուրախութեանս գիշերը ինծի
արտադրողի Ինչիւ ըրաւ :
5 Ե Սեղանը կը պատրաստեն . դե-
տերը կը դնեն . կ'ուտեն կը խմեն
Ելէք ով իշխաններ, վահանները
6 օծեցէք . Բանգի Տէրը ինծի այս-
պէս ըսաւ . Գնա մէկ դէտ մը գիր,
7 որ տեսածը գրուցէ : Ե Եւ անիկայ
չեմեայներ տեսաւ, երկու ձիաւոր,
ու էշերու վրայ չեմածներ, և ու-
ղաղորութեամբ՝ մեծ ուղաղորու-
8 թեամբ մտիկ ըրաւ, Ու աղաղա-
կեց առիւծի դէմ . Ով տէր' ես
Եցորեկը միշտ իմ դիտանողս մէջը
կը կայնիմ, ու բոլոր գիշերը իմ
պահպանութեանս տեղը կը կե-
9 նամ . Եւ հա՛ս չեմեող մարդիկ-
ներ, երկու ձիաւոր կու գան . նաև
պատասխան տուաւ, ու ըսաւ .
Ինչկաւ Բարդիսը, ինչկաւ . ու
Եանոր աստուածներուն բոլոր ար-
ձանները կոտորեցան — գետինը
10 Ետորեցան : Ե Ով իմ կոխուած-
ներս ու իմ կայիս ցորենը, ես ձեզ
պատմեցի ինչ որ լսած եմ զօ-
րաց Տէրովմէն՝ Խորայէնը Աստու-
ձէն :

11 Ե Եգիպտի պատգամը :
Սեղանը ձայն մը կու գայ ինծի .
Ով պահապան՝ գիշերուան համար
ի՞նչ, ով պահապան՝ գիշերուան
12 համար ի՞նչ Լաւ Իս : Պահապա-
նը կ'ըսէ . Առաւօտը կու գայ ու
նաև գիշերը . Թէ որ կ'աղէք հար-
ցընել, հարցեցէք . զարձէք, ու
եկէք :
13 Ժ Բարդիայի պատգամը :
Բարդիայի անտառին մէջ գիշե-
րը պիտի անցնէք, ով Ի Գեղա-
14 նացեաց կարաւանները : Ով Թե-
մայի երկրին բնակիչները՝ ծարաւին
առջևը ջուրով ելէք, ու փախը-
տականին առջևը հացով եկէք :
15 Վասն զի անոնք կը փախչին սուր-
բուն առջևէն, քաշուած սուրին
առջևէն, ու լարուած աղեղին
առջևէն, և ստաղի պատերազմին
16 առջևէն : Բանգի Տէրը ինծի այս-
պէս ըսաւ . Մէկ տարուան մէջ
հարձականի տարիներուն պէս 34 է-

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի Բ. 714

Բ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
17. Ե. Բ. Բ. Բ.
Ի Բ. 84.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Յ. Դ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. 8.

Ժ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Դ. Գ. Լ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.
Ժ. Բ. Ժ. Բ. Բ.

Ն. Բ. Դ. Բ.
Եր 714

դարի բոլոր փառքը պիտի վերջա-
17 նայ . Բւ աղբիւնաւորներուն մնա-
ցած թիւը՝ կեդարի որդւոց զո-
րաւորները պիտի քիչանս . քանզի
Խարայէին Տէր Աստուածը խօսե-
ցաւ :

ԳԼ . Ի Բ

1 Պարտից Հըրատանի վրայ թաքնախելուն հա-
մար՝ մարգարէն կ'որոշայ . 8 իր հորնմակից-
ներուն մարդկային իմաստութիւնը և աշխար-
հային ուրախութիւնը կը յանդիմանէ . 15
կը մարգարէանայ թէ Սերնա իր պաշտօնէն
պիտի զբաւի , 20 ու Եղիակիմ՝ որ քրիստոսի
Թագաւորութեանը օրինակ մին էր , անոր
տեղը պիտի անցնէ :

Եր 712

1 Տեսիլքի ձորին պատգամը :
Հիմա քեզի ինչ եղաւ , որ
ամէնըդ տանիներու վրայ ելաք :

ԳԼ . Եր . 13

2 Ո՛վ խռովութեամբ լեցուած աղ-
մուկի քաղաք՝ զգոսասէր քաղաք,
քու վերաւորներդ արով վերաւո-
րուած չեն , ու պատերազմի մէջ

Բ Երեմ. Դ .
19 : Թ . 1

3 Վեռնա : Բոլոր իշխաններդ մէ-
կէն փախան . աղբիւնաւորներէն
կապուեցան . քու ծառայողքդ
հեռու փախչողներէն բոլոր զըտ-
նուածները մէկտեղ կապուեցան :

Գ Ուր . ա .
5 : Բ . 2

4 Անոր համար ըսի . Թող տուէք զեւ ,
որ Բդաւնապէս լամ . իմ ժողո-
վորդիս աղկանք կործանումին
համար զեւ միթիւարելու մի՛ աշ-

Բ Երեմ. Դ .
35 :

5 խատիք : Քանզի տեսիլքի ձորին
մէջ՝ էգորաց Ենովայ Տէրովմէն
Խառովութեան , կոխման ու չիտ-
թութեան օր է . պարիսպը կը

Բ Երեմ. Դ .
35 :

6 փլցնեն , և աղաղակը մինչև լեռը
լէ հասնի : Ե՛ւ Եղամբ իր ձիաւոր
մարդիկներովը կապարձը վերցուց .

Բ Երեմ. Դ .
35 :

7 և Լիիրը վայանք բացաւ . Եւ քու
ընտիր հովիտներդ կառքերով լեց-
ցուեցան . ու ձիաւորները դունդ

Բ Երեմ. Դ .
35 :

8 կազմային դանդերու քովը . Եւ
Յուդային ծածկոցը բացուեցաւ .
ու ան օրը Եանտառի տանը գէնքե-

Բ Երեմ. Դ .
35 :

9 ռուեն նայեցաք . Եւ Եդալիթի քա-
ղաքին փրած տեղերուն շատ ըլա-
լը տեսաք , ու վարի աւազանին

Բ Երեմ. Դ .
35 :

10 ջուրերը ժողվեցիք . Բւ Երուսա-
ղէմի տունները համրեցիք , և պա-
րիսպը ամրացնելու համար տու-

Բ Երեմ. Դ .
35 :

11 ները փլցուցիք . Ե՛ւ հին աւազա-
նին ջուրերուն համար՝ երկու պա-
րիսպին մէջտեղը ջրակոյտ մը չե-

կը խմէիք , Ե՛ւ Ե՛ւ . Երեսներ ու
խմենք , քանզի վաղը պիտի մեռ-

14 նինք . Ժայց զօրաց Տէրովը կող-
մանէ իմ ականջներուս յայտնուե-
ցաւ որ անշուշտ աս անօրէնութիւ-

նը ձեզի պիտի չժողողի , մինչև որ
դուք մեռնիք , կ'ըսէ զօրաց Ենո-

վայ Տէրը :

15 Զօրաց Ենովայ Տէրը պայպէս ը-
տաւ . Գնա՛ , ու Կալարտին հրամա-
նատարին՝ Նվերնա զանձապետին

16 բովը մտիր , ու Ե՛ւ . Դուն հոս
ի՞նչ ունիս , և հոս ո՞վ ունիս , որ
հոս քեզի գերեզման փորեցիր , ո՞վ

դուն՝ Լոր քու գերեզմանդ բարձր
տեղ կը փորես , ու քեզի վէմի մէջ

17 բնակարան կը շինես . Անա Տէրը
քեզ պիտի նետէ մէկ զօրաւոր նե-
տուածքով մը , 4 և քեզ բոլորովին

18 պիտի ծածկէ : Անշուշտ գնտակի
պէս մէկ լայնատարած երկիր մը
պիտի գլորէ քեզ . դուն հոն պի-

տի մեռնիս , և քու փառացդ կառ-
քերը հոն պիտի մնան , Ի՞նչ քու

19 տիրոջդ տանը անարդաւորք . Բւ
քու պաշտօնէդ քեզ պիտի վռնե-
տեմ , և քու աստիճանէդ քեզ պի-

20 տի զրկել . Բւ ան օրը պիտի կան-
չեմ իմ ծառա՛ . Բեղկիայի որդին՝

21 Եղիակիմը , Եւ քու պատմութեանդ
անօր պիտի հաղցընեմ , ու քու
զօտիովդ անիկայ պիտի զօրացը-

նեմ , և քու իշխանութիւնդ անոր
ձեռքը պիտի տամ . ու անիկայ
Երուսաղէմը բնակչներուն , ու

22 Յուդայի տանը՝ հօր պէս պիտի ըլ-
լայ : Եւ Դաւիթի տանը բանալին
անոր ուռին վրայ պիտի դնեմ , որ

23 անիկայ յաճախ , և գոցող չըլլայ :
Ու գոցէ , և բացող չըլլայ : Բւ
զանիկայ մէկ հաստատ տեղ մը

24 թողի պէս պիտի ըլլայ : Բւ անոր
հօրը տանը բոլոր փառքը անոր վը-
րայ պիտի կախուի , անոր սերուն-
դէն երդող պատուականները ու ա-

նարգները , ամէն պզտիկ ամանները՝
տեսակ տեսակ թաւաքէն մինչև ա-

25 մէն տեսակ խտիկերը . Ան օրը՝
կ'ըսէ զօրաց Տէրը , ու հաստատ
տեղը դամուած բնեւոր պիտի վը-

ցուի , և պիտի կոտորի ու ինչայ .
ու վրան եղած բնեւոր պիտի կոտորե-

տի . քանզի Տէրը խօսեցաւ :

ԳԼ . Ի Գ

1 Տիւրոսի օրացի կործանումը . 17 անոր բը-
նակացը գերեզմանութիւնը :

1 - Տիւրոսի պատգամը :
Ողբացէ՛ք՝ ո՞վ Թարսիսի նա-

ւեր . քանզի անիկայ բնաջինջ Ե-
ղաւ . հոն տուն կամ լճուտ չը-

Ն. Բ. Դ. Բ.
Եր 712

Եր . Եր .
12 : Եր . 32 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Եր . Եր .
14 : Եր . 13 :

Ն. Բ. Չ. Բ.
Երբ 712

Լ Տնս զԼ.
Ժ. 2. 1. 14.

Եր 0ր. 1. 23. ԳԼ. 1. 3. Երբ 7.

Ժ Բ 0ր. 1. 19. ԳԼ. 1. 7. ԽԴ. 2. 21. 24.

ԳԼ. Բ. 11. Գրատ. Խ. 81. Թայտ. Ժ. 15.

Երբ 725
- 2. 3.
Ե 2. 4.

ԳԼ. Լ. 30.
Երբ 4. 11.

Ե 2. 1.

Ե 2. 1.

որ անոր մեղքը վերցնեն. երբոր զո-
հարաններուն բոլոր քարերը՝ կրոյ
փրկուած քարերու պէս ընէ, Աս-
տարով թի կուռքերը, ու արեղա-
կան արձանները՝ ալ պիտի չհանգ-
10 նին. քանզի պարսպաւոր քարա-
քը՝ ամայի, ու չէն տեղը՝ անպա-
տի պէս թողուած ու մերժուած
պիտի ըլլայ. և հոն զուարակ պիտի
արածի, և հոն պիտի պառկի, ու
անոր ճիւղերը պիտի հատցնեն.
11 Անոր ոստերը չորայտով պիտի կոտ-
րին. կնիկները պիտի գան, ու գա-
նոնք պիտի բռնկցնեն. քանզի
Խանիկայ իմաստուն ժողովուրդ չէ.
ուստի զանիկայ ստեղծողը՝ անոր
վրայ պիտի չգծայ, ու թ՛զանիկայ
12 կազմողը՝ անոր պիտի չողորմի. Եւ
պիտի ըլլայ ան օրը՝ որ Տէրը՝ Գե-
տիկ, յորձանքէն մինչև Եգիպտոսի
հեղեղաւոր պիտի թօթվէ. և դուք
ո՞վ խրայէիք որդիք՝ մէկեկ մէկեկ
13 փորձ ժողովուրդ. Ի՞նչ ան օրը՝ մեծ
փորձ պիտի չլուի, և Ասորեստանի
երկրին մէջ թափառական եղողնե-
րը, ու Եգիպտոսի երկրին մէջ աը-
սորուածները պիտի գան, ու Երու-
սաղէմ սուրբ լեռան վրայ՝ Տէրոջը
երկրպագութիւն պիտի ընեն.

ԳԼ. Ի Ը

1 Մարգարէն սպառնալիքներ կ'ընէ Եփրեմի
մարգողը՝ իրենց ամբարտաւանութեանը ու
զինմանութեանը համար. 5 կը ցուցնէ թէ
միանցողը պիտի զարգանայ, երբոր Քրիս-
տոսի թագաւորութիւնը զայ. 7 կը յանդի-
մանէ անոնց մոլորութիւնները, 9 անոնց բը-
թամանութիւնը, 14 և անոնց անհոգութիւնը.
16 Քրիստոս կը խոստացուի իբրեւ հաստատուն
հիմ. 18 Անոնց անհոգութիւնը պիտի փոր-
ձուի. 23 Մարգարէն կը յորդորէ զանոնք,
որ Աստուծոյ նախախնամութեանը վրայով
մոռանան.
1 Այն՝ Եփրեմի զինմաններուն հը-
պարտութեան պատկին՝ որուն
Բփառաց զարդը թառամեալ ծա-
ղիկ մըն է, որ զինիով թմբածնե-
րուն պարարտ հովիտին գլուխը իջ-
2 Ինչո՞ւ. Ահա Տէրոջը կողմանէ մէկ
քաջ ու զօրաւոր ինչո՞ւ չէ՝ եկար-
կուտի փոթորիկի պէս, աւերիչ
մըրիկի պէս, ու սաստիկ ջուրե-
րուն յորդահոս հեղեղին պէս՝ ձեռ-
քովը գետինը պիտի զարնէ պատի.
3 Եփրեմի զինմաններուն հպարտու-
թեան պատի ոտքերով պիտի կո-
4 խուի. Եւ պարարտ հովիտին զը-
լուխը եղող անոր Իփառաց զարդը՝
որ թառամեալ ծաղիկ մըն է, և
հունձքէն առաջ վաղահասուկ
թուզի պէս պիտի ըլլայ, որ զանի-
կայ տեսնողը՝ ձեռքը առածին պէս
5 կը կլէ. Ան օրը զօրաց Տէրը՝ իր
ժողովուրդեանը մնացորդին փառաց
պատկ ու շքեղ թագ պիտի ըլլայ.

6 Եւ դատաստանի նստողին՝ դատաս-
տանի զգի, ու պատերազմը դէպ ՚ի
դուռը դարձնողին՝ զօրութիւն
7 Դիտի շուրջ. Բայց ասոնք ալ չգի-
նիով կը մոլորին, ու ցբիով կը
շանդալեն. Էքահանան ու մար-
գարէն ցբիով կը մոլորին. անոնք
զինիէն կ'ընկղմին, ցբիէն կը դան-
դալեն, տեսիլքի մէջ կը մոլորին,
ու դատաստանի մէջ կը սխալնի.
8 Վասն զի առաջ ամէն սեղանները
իփստուների պղծութիւնով լեցուած
են, այնպէս որ Բաւոբ տեղ մը չը-
կայ.
9 Ընդուն զիտութիւն սորվեցնէ,
որուն կրթութիւն հասկըցնէ.
Կաթէն կտորուածներուն, ստիւքէն
10 զատուածներուն. քանզի խրատ
խրատի վրայ, խրատ խրատի վրայ,
հրաման հրամանի վրայ, հրաման
հրամանի վրայ, քիչ մը հոս, քիչ
11 մը հոն. Յիբաւի աս ժողովուրդին
հետ՝ Է՞հ հասկըցուելու շրթուն-
քով և օտար լեզուով պիտի խօսի.
12 քանզի անոնց բաւ. 8 Յոգնածը
հանգստացնելու հանգստանիդ ա-
սիկայ է, ու միտիարութիւնը ա-
սիկայ է. բայց անոնք մտիկ ընել
13 չուզեցին. Ուստի Տէրոջը խօսքը
պիտի ըլլայ անոնց՝ խրատ խրատի
վրայ, խրատ խրատի վրայ, հրա-
ման հրամանի վրայ, հրաման հրա-
մանի վրայ, քիչ մը հոս, քիչ մը
հոն. որպէս զի երթան՝ կուսակի
վրայ ինչպէս ու կտորտին, և որո-
գայլի մէջ ինչպիսի բռնուին.
14 Ուրեմն Տէրոջը խօսքը մտիկ ը-
րէք՝ ո՞վ ծաղը ընող մարդիկ, որ
Երուսաղեմի մէջ բնակող աս ժո-
15 ղովուրդին վրայ կը տնդէք. Որով-
հետև ըսիք. Մենք մահուան հետ
ուխտ րինք. ու գերեզմանին հետ
դաշնակից եղանք, որ եթէ յորդա-
հոս չհեղեղը ունի անցնի, մեր վրայ
պիտի չգայ. Ժ ժառն զի ստութիւնը
մեզի պատսպարան ըրինք, և ու-
նայնութեան մէջ պահուեցանք.
16 Անոր համար Տէր Եհովան այսպէս
կ'ըսէ. Ահա ես Սիծին մէջ վէճմ
մի կը դնեմ իբրեւ հիմ, ընտիր
վէճ, պատուական անկիւն, հաւ-
տատուն հիմ. ո՞վ որ հաւատայ
առ, պիտի չարտոնայ փախչելու.
17 Եւ դատաստանը լաբին ու արդա-
րութիւնը կ'ընին համեմատ պիտի
դնեմ. և Լստութեան պատուա-
րանը կարկուտը պիտի տանի ու
պահուելու տեղը՝ ջուրերը պիտի
18 կոխեն. Եւ մահուան հետ բրած
ուխտերնիր պիտի աւրուի, ու գե-
րեզմանի հետ բրած դաշնակցու-
թիւննիր պիտի հաստատուի.
Երբոր յորդահոս հեղեղը ունի անց-

Ն. Բ. Չ. Բ.
Երբ 725

ԶԱՌԱԿ. Ի.
1. ՈՒԼ. Դ.
11.
Ե ԳԼ. 2. 10. 12.

Ե Երբ 7. 2.
10.

Ե Կոր. Ժ. 21.
Ե Երբ. Թո-
թովախոս

Ե Երբ Խա-
րաղանը
Ժ Երբ. Բ.
4.

Ե Երբ ԽԹ.
24. Սաղ.
88. 22.
Մատ. Խա.
42. Գոր.
7. 11. 2. Էր.
ուով. Թ. 38.
Ժ 11. Ե.
աղետ. Բ.
6. 7. 8.
Ե 2. 15.

Ն. Բ. Գ. Բ. 725

նի, զուգը անկէ պիտի կոխուի։
 19 Անցնելու ատենը ձեզ պիտի առնէ։
 քանզի ամէն առտու, ջորեկ ու
 զիշեր պիտի անցնի։ ու անոր լուրը
 առնելը անգամ սոսկալի պիտի ըլլայ։
 20 Լայ։ Բանդի անկողնէ՝ երկընտա-
 լու համար կարծէ, ու ծածկոցը
 21 ծածկուելու համար նեղ է։ Բան-
 զէ Տէրը պիտի ելլէ՝ ինչպէս որ
 Է Փարսասին լեռանը վրայ էլաւ, ու
 պիտի բարկանայ՝ ինչպէս որ Զաւ-
 բաւոնի ձորին մէջ Բաբելոն, որ
 իր գործը՝ իր օտար գործը գործէ,
 ու իր պաշտօնը՝ իր օտար պաշտօնը
 22 կատարէ։ Եւ հիմա ծաղր ընողներ
 մի՛ ըլլաք, որ չըլլայ թէ ձեր կա-
 պանքները առեւժ ուժովնաւ։ քան-
 զի զօրաց Տէր Եհովային կողմանէ՝
 բոլոր երկրին վրայ չնախասահմա-
 նեալ աւերում մը լսեցի։
 23 Ահա՛ն իսրայէլի իմ ձայնս լսե-
 ցէք։ մտիկ ըրէք՝ ու իմ խօսքս
 24 լսեցէք։ Միեւնի հերկողը ցանելու
 համար միշտ կը հերկէ։ Բիւր
 երկիրը կը բանայ, ու անոր կոշ-
 25 տերը կը տափանէ։ Մնոր երեւոյ
 շիւղիկէն ետքը՝ միթէ՛ն արջնդեղը ու
 չամանը չըջնան, և յորենը կար-
 գով, ու զարին որոշուած տեղը, և
 հաճաքը իր սահմանին մէջը չըգը-
 26 նէր։ Վասն զի իր Աստուածը կըը-
 թուի թիւն կու տայ անոր, ու կը
 սորվեցնէ թէ ինչ պէտք է ընէ։
 27 Բանդի արջնդեղը՝ կամասայլով
 չծնծուի, ու չամանին վրայ սայլին
 28 անիւը չդառնար։ հասկա արջնդեղը
 գաւազանով, ու չամանը ցուպով
 կոխուի։ բայց զանիկայ միշտ չծ-
 29 ներ, ու սայլին անիւը զանիկայ
 չկոտորեր, և ձիւրը զանիկայ չն-
 30 զի։ Վերջը։ Ասիկայ ալ զօրաց Տէ-
 րովմէն կ'ելլէ, յորուն խորհուրդը
 պրանչելի է, ու անոր իմաստու-
 թիւնը գերազանց է։

ԳԼ. ԻԲ

1 Աստուծոյ ծանր դատաստանները Երուսաղե-
 մի վրայ։ 7 անոր թշնամեցնելուն անշարժ-
 թիւնը։ 9 Հրեից պաղատան թիւնը, 13 և
 խորին կեցեցաւ թիւնը։ 13 Բարեպաշտ
 մարդոց սրբութեան խոստումներ մը։

1 Այ՛ն՝ Արիւնի Բրաւիթիւն բը-
 նակած Արիւն քաղաքին։ տարի
 տարիի վրայ աւելցուցէք։ Թող
 2 քաղաքի տները դառնան։ Բայց
 եւ Արիւնը նեղ պիտի ձգեմ, ու
 անիկայ տրտում ու տխուր պիտի
 ըլլայ։ և ինձի ԴԱՐԻՆԻՒ պէս պիտի
 3 ըլլայ։ և Արեգի դէմ շուրջանակի
 բանակ պիտի դնեմ, և քեզ պատ-
 նէններով պիտի պաշարեմ, ու քե-
 զի դէմ հողարուրներ պիտի կանդ-

4 նեմ։ Եւ պիտի իյնան ու զետ-
 նէն խօսիս, և քու խօսքերդ հողին
 տակէն պիտի ելլեն, ու քու ձայնդ՝
 է վհուկի Եհովայի պէս զետնէն պիտի
 ըլլայ, և քու խօսքդ՝ հողէն պիտի
 5 փսփսայ։
 6 Ու քու Դ օտարականներուդ
 բազմութիւնը՝ մանր փողի պէս, և
 քու բունաւորներուդ բազմութիւ-
 նը՝ Իանցնող մղեղի պէս պիտի
 ըլլայ։ ու ասիկայ շշուկարծ
 մէկ վայրկեանի մէջ պիտի ըլ-
 7 լայ։ Եւ Զօրաց Տէրով կողմանէ՝
 որոտումով, զետնաշարժով,
 մեծ ձայնով, մրիկով, փո-
 թորիկով ու մաշող կրակի բոցով՝
 8 այցելու թիւն պիտի ըլլայ։ Եւ
 Արիւնի վրայ պատերազմի եկող բո-
 լոր ազգերուն բազմութիւնը, և
 աս Կալդէա վրայ, ու անոր պա-
 րիսպներուն վրայ բոլոր յարձակող-
 ները, ու զանիկայ պաշարողները՝
 Իրիշերը տեսնուած երազի պէս պի-
 8 տի ըլլան։ Եւ ինչպէս որ աստի
 եղողը՝ երազին մէջ կը տեսնէ թէ
 կերակուր կ'ուտէ, ու արթննալէն
 ետքը փորը անթիւ կը մնայ, և
 ինչպէս որ ծարաւ մարդը՝ երազին
 մէջ կը տեսնէ թէ ջուր կը լսմէ,
 ու արթննալէն ետքը կը մարի, ու
 հոգին կը պապակի, այնպէս պիտի
 ըլլայ բոլոր ազգերուն բազմութիւ-
 նը՝ որ Միօն լեռանը դէմ պատե-
 9 ռաղմի կու դան։ Այլեցէք ու
 զարմացէք։ Չացէք ու թմրեցէք։
 10 Երբեք չէ՛ք։ Բանդի ԵՏԵՐը ձեր վը-
 րայ թմրութեան ոգի թափեց, ու
 ձեր աչքերը գոցեց։ մարգարէնե-
 11 ըր ու ձեր գիտականները՝ որոնք տե-
 12 սիւց կը տեսնէին, կուրցուց։ Եւ
 ամենուն տեսիլքները՝ կ'ընթաց-
 գիրքի մը խօսքերուն պէս պիտի ըլ-
 13 լան ձեզի, որ կարդալ գիտցողին
 կու տան, ու կ'ըսեն։ Կ'աղաչենք,
 ասիկայ կարդա։ Եւ անիկայ կ'ը-
 14 սեն։ Չեմ կրնար, վասն զի կ'ընթաց-
 12 է։ Եւ ան գիրքը կարդալ չգիտ-
 ցողին կու տան, ու կ'ըսեն։ Կ'ա-
 ղաչենք, ասիկայ կարդա։ ու անի-
 կայ կ'ըսէ։ Կարդալ չեմ գիտեր։
 13 Անոր համար Տէրը կ'ըսէ։ Եւ որով-
 հետեւ աս ժողովուրդը Ինչ ընդուն-
 կը մտնայ, և զեւ շրթ ունքներու-
 վը կը պատուէ, բայց անոնց սիրտը
 ինձմէ հեռու է, ու ինձմէ առեւցած
 վախերին՝ շմարդոց սորվեցուցած
 14 պատուիրանք մըն է։ Եւ Անոր համար
 ահա եւ աս ժողովուրդին մէջ այ-
 սուհետեւ զարմանալի գործքեր ու
 հրաշքներ պիտի ընեմ։ Եւ անոնց
 իմաստուններուն իմաստութիւնը

Ն. Բ. Գ. Բ. 713

Ե. Բ. Բ. 19

Ե. Բ. Բ. 5

Ե. Բ. Բ. 18

Ե. Բ. Բ. 13

Ե. Բ. Բ. 2

Ե. Բ. Բ. 86

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 20

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 8

Ե. Բ. Բ. 10

Ե. Բ. Բ. 11

Ե. Բ. Բ. 12

Ե. Բ. Բ. 13

Ե. Բ. Բ. 14

Ե. Բ. Բ. 15

Ե. Բ. Բ. 16

Ե. Բ. Բ. 17

Ե. Բ. Բ. 18

Ե. Բ. Բ. 19

Ե. Բ. Բ. 20

Ե. Բ. Բ. 21

Ե. Բ. Բ. 22

Ե. Բ. Բ. 23

Ե. Բ. Բ. 24

Ե. Բ. Բ. 25

Ե. Բ. Բ. 26

Ե. Բ. Բ. 27

Ե. Բ. Բ. 28

Ե. Բ. Բ. 29

Ե. Բ. Բ. 30

Ե. Բ. Բ. 31

Ե. Բ. Բ. 32

Ե. Բ. Բ. 33

Ե. Բ. Բ. 34

Ե. Բ. Բ. 35

Ե. Բ. Բ. 36

Ե. Բ. Բ. 37

Ե. Բ. Բ. 38

Ե. Բ. Բ. 39

Ե. Բ. Բ. 40

Ե. Բ. Բ. 41

Ե. Բ. Բ. 42

Ե. Բ. Բ. 43

Ե. Բ. Բ. 44

Ե. Բ. Բ. 45

Ե. Բ. Բ. 46

Ե. Բ. Բ. 47

Ե. Բ. Բ. 48

Ե. Բ. Բ. 49

Ե. Բ. Բ. 50

Ն. Բ. Գ. Բ. 712
Գ. Բ. Լ. 1

Ն. Մ. Գ. Բ. 7

Ն. Գ. Բ. 9
Լ. Գ. Բ. 20

Ն. Գ. Բ. 15

Ն. Գ. Բ. 5

Ն. Գ. Բ. 1

Ն. Գ. Բ. 5

Ն. Գ. Բ. 14, 22
Մ. Գ. Բ. 1

Ն. Գ. Բ. 10, 12
Ն. Գ. Բ. 3

Ն. Գ. Բ. 3

Ն. Գ. Բ. 25, 11
Ն. Գ. Բ. 10
Ն. Գ. Բ. 7

պիտի կորսուի, ու հանձարեղնե-
րուն հանձարը բնաջնից պիտի ըլ-
15 լայ: Վայ անոնց որ խորունկ
տեղ կը փնտռեն, էբեջ խորհուրդը
Յերոջմ պահելու համար. ու իրենց
գործքը մոռնի մէջ կ'ընեն, ու
16 մեզ ո՞վ գիտէ: Վայ ձեր կամա-
կորութեանը. միմէ բրուտը կա-
ւին տեղը կը գործի. քանզի կա-
րել՞ է որ Լգործը՝ զինքն գործողին
համար ըսէ թէ, Լնիկայ զիս չգոր-
ծեց. ու տեղծուածը՝ զինքը ըս-
տեղծողին համար թէ՛ Լնիկայ չը-
17 հասկընար: Ահա շատ քիչ ժա-
մանակէն ետքը՝ Լիբանանը պտղա-
րեր արտի պիտի դառնայ, ու պտու-
ղաբեր արտը՝ անտառ պիտի սե-
18 պուի: Ու Լան օրը՝ խուլերը գիր-
քին խօսքերը պիտի լսեն. և կու-
րաց աշտերը մէգէն ու խաւարէն
19 զարթոյն: Վայ տեսնեն, Եւ
Լիւթիցները Յերոջմով իրենց ուրա-
խութիւնը պիտի անկողնեն, ու
Լիւթաւոր մարդիկները Խարայէլին
20 Սուրբով պիտի ցնծան: Վասն
զի բռնաւորը պիտի վերնայ, և
ժողովը ընտղը պիտի մնայ. ու ա-
մէն անոնք, որ անօրէնութեան
համար կը հսկեն, պիտի կորսուին:
21 Անոնք որ մարդը դատաստանի մէջ
յանցաւոր կը հանեն, ու Լգործը
Լիւթանը մէջ՝ Լատագողութիւն ը-
նողին համար որդայից կը լսեն.
և արդարին իրաւունքը կը խափա-
22 նեն: Անոր համար Լարահամը
փրկող Յերը՝ Յակոբին տանը հա-
մար այսպէս կ'ըսէ. Յակոբը մէջ-
մին ալ պիտի չամչնայ, ու անոր
երեսը մէջմին ալ պիտի չնշնայ.
23 Վասն զի երբոր Լտեսնէ իր տղարը
Լիմ ձեռնացս գործը իր մէջը, ան
ատենը իմ անունս պիտի Լփառա-
ւորին. Յակոբին Սուրբը պիտի
Լփառաւորին, ու Խարայէլը Աս-
24 տուծմէն պիտի վախճան. Եւ Լհո-
գիով միջորածները խոհմութիւնը
պիտի ճաննան. ու տրուողները
իմաստութիւն պիտի սովորին:

Գ. Բ. Լ

1 Մարգարէն Եսայիայի Երեմիայի Երեմիայի
գիւն իրենց յոյսը Երեմիայի վրայ դնելուն
համար, 8 ու Լատագողութիւնը անարգելուն
համար. 15 Լիւթաւորը Լատագողութիւնը
մոռնից որ իր եկեղեցիին պիտի ընէ. 27
Յուսն անոր բարկութիւնը, ու ժողովուրդին
ուրախութիւնը՝ Լատագողութիւնը կործանման
ատենը:
1 Վայ պատամբ տղարներուն՝ կ'ըսէ
Յերը, որ Լմեղք մեղքի վրայ
աւելցընելու համար Լխորհուրդ կը-
նեն, բայց ինծմով չէ. ու զայն-
նազրութիւն կ'ընեն, բայց իմ Լհո-

2 զիրով չէ. Որ Լառանց իմ բերնիս
հարցընէր. Լիւթաւորն Երեմիայի
կ'ընեն, Փարաւոնի պաշտպանու-
թեանը տակը ամրանալու, ու Ե-
րեմիայի հոգեմէն պաշտպանու-
3 թեանը: Լիւթաւորն Երեմիայի
պաշտպանութիւնը ձեզի ամօթ,
ու Երեմիայի հոգեմէն պաշտպա-
նիլը չէ՛ք նախատիր պիտի ըլլայ:
4 Քանզի անոր իշխանները ԼՅայանիս
գացին, ու զեպպանները Լանէս
5 հասան: Եւ Լմեղքը ամօթս ան ժո-
ղովուրդին պատմածովը՝ որ իրենց
օգուտ մը ընելու կարողութիւն
չունի. անիկայ չընար օգնութիւն
մը կամ օգուտ մը ընել. հապա
Լիւթաւորն անոնց նախատիրը Լիւթ-
6 լայ: Ահա լիւթ կորող անատեննե-
րը՝ զեպպի հարաւ՝ ներութեան ու
վշտաց, մատակ առելու, և առողջ
առելու, Լիւթի, ու կորող թեւա-
ւոր օճին երկիրը Լիւթաւոր. իրենց
ստացուածքը Լիւթաւոր կոնակին վը-
րայ, ու իրենց գանձերը ուղտի
սապատին վրայ կը տանին անանկ
ժողովուրդի մը՝ որ իրենց օգուտ
7 չունին: Եւ Լան զի Երեմիայի
ցիք պարագ ու զուր տեղը օգ-
նութիւն կ'ընեն. անոր համար
անոր Պարաւոն նստող պարծենկոտ
8 կանչեցի: Ուրեմն զիս, անոնց
առջեւ թախկայ տախտակի վը-
րայ գրէ, և զիրքի մէջ զերջմէ՛,
որ զայն ժամանակին մնայ՝ յա-
ւտենական վկայութեան համար:
9 Քանզի Լախկայ պատամբ ժողո-
վուրդ մըն է. ստախոս տղարներ
են, ու անոնց տղարներ են՝ որ Յեր-
10 լը օրէնքը լսէ չեն ուղեր. Եւ իրենց
տեսնողներուն կ'ըսեն. Մի տես-
նէք, ու մարգարէներուն՝ Մեղք
համար ուղիք բանը մի մարգա-
րէանաք. Եւ մեղք չողորմութիւն-
ներ խօսեցէք, խաբէութիւններ
մարգարէացէք. Ճամբայէն ետ
քաշուեցէք, շախիւն խոտորեցէք,
Խարայէլին Սուրբը մեր առջեւ
12 վերցուցէք: Աւտի Խարայէլին
Սուրբը այսպէս կ'ըսէ. որովհետեւ
զուր աս խօսքը անարգեցիք, և
բռնութեան ու ծռութեան ա-
պախեցաք, ու անոնց վրայ կըս-
13 թընեցաք. Անոր համար աս անօ-
րէնութիւնը՝ բարձր պարիսպի մը
ժիլալու վրայ եղող ուռեղած
ձեղքուածքին պէս պիտի ըլլայ ձե-
զի, որուն կործանումը Լյանկար-
ծակի մէջ վայրկեանի մէջ կու գայ:
14 Եւ ձեզ անիկայ բրուտներու սափորին
կոտորածքին պէս պիտի կոտորէ.
պիտի փռէ ու պիտի լնայէ. և
անոր կոտորածքներուն մէջը կըս-
կարանէն կրակ առնելու կամ փո-

Ն. Բ. Գ. Բ. 713

Լ. Գ. Բ. 21, 8
Լ. Գ. Բ. 7, 14, 20

Լ. Գ. Բ. 1

Լ. Գ. Բ. 5

Լ. Գ. Բ. 5, 7

Լ. Գ. Բ. 11

Լ. Գ. Բ. 36

Լ. Գ. Բ. 15

Լ. Գ. Բ. 15

Լ. Գ. Բ. 7

Լ. Գ. Բ. 2

Լ. Գ. Բ. 20, 1

Լ. Գ. Բ. 21, 12

Լ. Գ. Բ. 13, 6

Լ. Գ. Բ. 13

Լ. Գ. Բ. 11

Երբ 713
Լ. Գ. Բ. 19
Լ. Գ. Բ. 15

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ի. Գ. Լ. 24
Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

ու է եզան և իշուն ոտքը հան * կո-
խել կու տաք :

ՎԼ. Լ. Գ

1 Եկեղեցին թնամաներու գէտ լստուածայ կա-
տարելու դատատանները : 13 Բարեպաշտ-
ներուն արտաբերութիւնները :

1 Սայքեզի - ով կործանող՝ որ դուն
չկործանուեցար . ու ինչ ինչ
ով յափշտակող՝ որ քեզ չյափշ-
տակեցին . Բերբոր դուն կործանե-
լը լինեցընես . քեզ պիտի կործա-
նեն . երբոր յափշտակելէն դադա-
րես . քեզ պիտի յափշտակեն :

2 Ով Տէր՝ մեզի ողորմէ , քեզի
կը յուսանք . ամէն առտու անոնց
գորութիւն եղիր , ու ներութեան
ժամանակը մեզի փրկութիւն էլի :

3 Աղմուկին ձայնէն ժողովուրդները
կը փախին . քու բարձրանալէդ
ազգերը կը ցրուին :

4 Եւ ձեր աւարը՝ թրթուրին ժող-
վելուն պէս պիտի ժողվեն . անոր
վրայ՝ մարախներուն ցափկելուն

5 պէս պիտի ցափկեն : Ե Տէր բարձ-
րացած է . վասն զի բարձրերը կը
բնակի . Սիօնը իրաւունքով ու

6 արդարութիւնով լեցուց : Եւ քու
ժամանակներուդ հաստատութիւ-
նը , ու փրկութեանդ զօրութիւնը՝
իմաստութիւն ու գիտութիւն
պիտի ըլլայ . Տէրոջը վախը անոր
գանձն է :

7 Ահա անոնց զօրաւորները դուրս
կ'աղաղակեն . Ե խաղաղութեան
դեսպանները դառնապէս կու լան :

8 Բանուկ ճամբաները ամայի եղան .
ճամբայէն անցնող չմնաց . Ե անի-
ւոխտը աւրեց . քաղաքները կ'ա-
նարգէ . մարդը բանի տեղ չտե-

9 պեր : Ե երկիրը սուգ կը բռնէ , ու
կը նուաղի . Լիբանանը ամչցաւ ,
ու թառամեցաւ . Սարօնը անա-
պատի պէս եղաւ , և Բասանը ու-

10 կարմեղոս կը թօթվուին : Ե Հիմա
պիտի լլկնմ՝ կ'ըսէ Տէրը , Հիմա
պիտի փառաւորուիմ , Հիմա պիտի

11 բարձրանամ : Ե Դուք յարգով
պիտի յղանաք , և մշեղ պիտի
ծնանիք . ու ձեր խոնարհ կրակի

12 ղեւ ձեզ պիտի ուռն : Եւ ժողո-
վուրդները կ'իրի այրուելուն ղե-
պիտի ըլլան . անոնք կրակի մէջ՝
էկտրուած փուշերու ղեւ պիտի

13 այրին : Ե Ով հեռու եղողներ՝ իմ
բաժն լսեցէք . ու մօտ եղողներ՝
14 իմ զօրութիւնս գիտցէք : Սիօնի

մէջ մեղաւորները կը վախնան .
կեղծաւորները դող կը բռնէ :
Մեզմէ ով պիտի բնակի մաշող
կրակին մէջը . մեզմէ ով պիտի
բնակի յաւիտենական բոցերուն

15 մէջը : Ե Արդարութեամբ քաղ-

ղը , և ուղղութիւն խօսողը , ա-
նիրաւութեան շահը մերժողը ,
կաշառք առնելէն ձեռքերը թօթ-
վողը , արինահեղութեան խօսիչը
չլսելու համար՝ ականջները գոցո-
ղը , ու Ժշարութիւնը չտեսնելու

16 համար՝ աչքերը գոցողը , Անկալ
բարձրերը պիտի բնակի . անոր
բերդը ամուր վէմերու վրայ պիտի
ըլլայ . անոր հաց պիտի տրուի ,

17 ըլլայ , Բու աչքերը՝ թագաւորը
իր վայելութեամբը պիտի տես-
նեն . անոնք հեռաւոր երկիր պիտի

18 նային : Բու սիրտդ վախերը պիտի
մոռնէ . Կըրք է դպիրը , ո՛ր է
կըողը , ո՛ր է աշտարակները գը-

19 րողը : Ե Դուն պիտի չտեսնես ա-
նխատ ժողովուրդը , ճշգիւսարիմաց
ու անձանիթ լեզու ունեցող ժո-
ղովուրդը , թոթովախօս ու անի-

20 մանայի լեզուով խօսողները : Մեր
տօնախմբութեանց քաղաքին
Ն Սիօնին նայէ . քու աչքերդ ձե-
րուտաղէմը պիտի տեսնեն , քիչ

21 հանգիստ բնակարան մը ու չխախ-
տուելու վրան մը , Դորուն ցիցերը
յաւիտենա պիտի չարժեն , ու
չունենանք բնաւ պիտի չկտրին :

22 Հապա հոն փառաւորեալ Տէրը
պիտի ըլլայ մեզի՝ լայնատարած
գետերու ու վտակներու տեղ , ուր
որ թիաքարը նաւ պիտի չմտնէ ,

23 և անկէ մեծ նաւ պիտի չանցնի :
24 Քանզի մեր դատաւորը Տէրն է .
մեր Երեմիայի Տէրն է . անկալ մեզ
պիտի ազատէ :

25 Բու չունենեղ թուլցան . ի-
րենց կայմին խարխիւր չըրցան հաս-
տատ բռնէլ . առաջատու չըրցան
բանալ . ան առեղը մեծ աւար

26 բաժնուեցաւ . մինչև անգամ կա-
27 ղերը աւար առին : Ու հա բնա-
կողը պիտի չուէ թէ՛ Հիւանդ եմ .
28 Ե հոն բնակող ժողովուրդին անօ-
րէնութիւնը պիտի թողուն :

ՎԼ. Լ. Գ

1 Են դատաստաններ՝ որոնցով լստուած իր
եկեղեցին համար վրէժխնդրութիւն պիտի ը-
նէր : 11 Եկեղեցւոյ թնամածը կործանու-
մը : 16 Եւ մարգարէութիւններուն ստու-
գութիւնը :

1 Ով ազգեր՝ - մօտեցէ՛ք որ լսէք ,
ով ժողովուրդներ՝ ականջ
տուէք . Ե երկիրը՝ ու անոր լիւ-
թիւնը , աշխարհքը՝ ու անոր բոլոր

2 ինչակները թող մօտիկ ընեն :
3 Վասն զի Տէրոջը բարկութիւնը ա-
մէն ազգերուն վրայ , ու սրտմոռ-
թիւնը անոնց բոլոր ջորքերուն վը-

րայ է . Եւ ինչ զանոնք նզովեց .

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Գ. Բ. Ի. Բ. 713

Ն. Բ. Դ. Բ. 710

Դ. Բ. Դ. Բ. 25

փորեցի ու ջուր խմեցի, ու պաշա-
րուած տեղերուն բոլոր գետերը
ոտքերուս թափովը ցամաքեցուցի։
26 Եւ Սիթէ լսած չն որ ասիկայ
շատոնց մէ եւ շինեցի, ու առջի
օրերէն ի վեր ձևակերպեցի. հիմա
հասուցի, որ դուս պարսպաւոր
քաղաքները աւերակի հողակոյտ-
27 ներու դարձնես։ Ուստի անոնց
բնակիչներուն ձեռքը կարծ ըլա-
լուն համար՝ դարհուրեցան ու ա-
մրջան. անոնք վաշտի խոտի, և
կանանց բանջարի ղէ, -- տանի-
քի խոտի ղէ, և դեռ հասած ու
խորշակէն զարնուած հունձքի ղէ-
28 եղան։ Բայց եւ քու բնակու-
թիւնը, ելելը ու մտնելը, և ինծի
ունեցած սրտմտութիւնդ գիտեմ։
29 Ողովէտու ինծի ունեցած սրտ-
մտութիւնդ, ու քու ամբարտա-
ւանութիւնդ իմ ականջներուս
էլաւ, է եւ ալ իմ կարծիս քու
քիթդ՝ և իմ ասնձ քու բերանդ
պիտի դնեմ, ու քու եկած ծամ-
բայէդ քեզ ետ պիտի դարձնեմ։
30 Եւ ասիկայ քեզի նշան ըլլայ.
աս տարի ինքիմէ բուսածը, ու
երկրորդ տարին՝ ինկած հատերէն
բուսածը պիտի ուտէք. ու երրորդ
տարին՝ ցանցէք, ու փձեցէք, և
պղքինք տնկցէք, ու անոնց պը-
31 տուղը կերէք։ Եւ Յուդայի տա-
նը ազատուած մնացորդը՝ վարէն
արմատ պիտի արձակէ, ու վերէն
32 պտուղ պիտի տայ։ Քանզի Ե-
րուսաղէմէն մնացորդ, ու Սիօն
լեռնէն ազատուած պիտի ելէ.
ասիկայ Ղզորաց Տէրովը նախանձը
պիտի ընէ։
33 Ասոր համար Ասորեստանի թա-
գաւորին վրայով՝ Տէրը այսպէս
կ'ըսէ. անիկայ աս քաղաքը պիտի
չմտնէ, ու անոր նետ պիտի չնետէ,
և անոր առջևը վահանով պիտի
չգայ, ու անոր դէմ պատնէշ պիտի
34 չկանգնէ. իր եկած ծամբայէն ետ
պիտի դառնայ, ու աս քաղաքը
35 պիտի չմտնէ, կ'ըսէ Տէրը։ Եւ
է աս քաղաքը պիտի պաշտպանեմ,
ու զանիկայ ազատեմ, ինծի հա-
մար՝ ու իմ ծառայիս Դաւիթին
համար։
36 Ու ԷՏէրովը հրէշտակը ելաւ, և
Ասորեստանի բանակին մէջը հա-
րիւր ու թուուուուսհինգ խաբէ-
քարկաւ. ու երբոր առաւօտուն
կանուխ ելան, ահա անոնց ամենը
37 մեռած մարմիններ էին։ Եւ Ա-
սորեստանի Սենցերիմ թագաւորը
չուէց գնաց, ու դարձաւ՝ Նինուէի
38 մէջ նստաւ։ Ու երբոր անիկայ
իր աստուծոյն Նեարաքին տանը
մէջ երկրպագութիւն կ'ընէր, ա-

Ի. Բ. Լ. 25
Եզեկ. 18-4

Լ. Բ. Դ. Բ. 31
Գ. Լ. 7

Ե. Բ. Դ. Բ. 6
Գ. Լ. 10
6

Ե. Բ. Դ. Բ. 35

նոր որդիքը Աղբաթէք ու Սարա-
սար զանիկայ սրով զարկին, ու
Արարադի երկիրը փախան. և անոր
տեղը՝ անոր որդին Ասորդան թա-
գաւոր եղաւ։

ԳԼ. ԼԸ

1 Եզեկիա երբոր կը լսէ թէ պիտի մեռնի, ա-
ղօթք կ'ընէ, ու իր կեանքը կ'երկնայ։ Տ Աս
խոստմունքին նշան մը ըլլալու համար՝ արեւ
տասը աստիճան ետ կ'երթայ։ 9 Իր շնորհա-
կալութեան երգը։

1 - Ի՞նչ օրերը Եզեկիա մահուան աս-
տիճանը հիւանդացաւ։ Ու
Ամովսի որդին Եսայի մարգարէն
անոր եկաւ, ու անոր ըսաւ. Տէրը
այսպէս կ'ըսէ. ԲՏանդ համար
պատուէր տուր. քանզի դուս
մեռնելու ես, ու պիտի չապրիս։
2 Ու Եզեկիա իր երեսը պատին դար-
3 ձուց, ու Տէրովը աղօթք ըրաւ, Ու
ըսաւ. Ի՞նչ Տէր՝ կ'աղայեմ, քու
առջևդ ճշմարտութեամբ ու կա-
տարեալ սրտով քայլել, և քու
աչեիդ առջևը բարի եղածը ընես
յիշէ. ու Եզեկիա մեծ լացով մը
լացաւ։
4 Ու Տէրովը խօսքը եղաւ Եսա-
5 յին, ըսելով. Գնա Եզեկիային
ըսէ. Քու հօրդ Դաւիթին Տէր
Աստուածը այսպէս կ'ըսէ. Քու
աղօթքդ լսեցի, քու - չէիք աշ-
ցունքը տեսայ. ահա ես քու օ-
րերուդ վրայ տառնուհինգ տարի
6 պիտի աւելցնեմ. Եւ քեզ ու աս
քաղաքը Ասորեստանի թագաւորին
ձեռքէն պիտի ազատեմ, և Դաս
քաղաքին պաշտպանութիւն պիտի
7 ընեմ։ Եւ Եսայիկայ քեզի Տէրով-
մէն նշան ըլլայ, թէ Տէրը աս իր
8 ըսած խօսքը պիտի կատարէ. Ահա
ստուերը՝ Աքագին արեւու ժամա-
ցոյցին վրայ իջած աստիճաններէն
տասը աստիճան ետ պիտի դարձը-
նեմ. ու արեւը՝ իջած աստիճան-
ներէն տասը աստիճան ետ դար-
ձաւ։
9 Ա- Ե Յուդայի Եզեկիա թագա-
ւորին գրածը, որ իր հիւանդանա-
լուն ու հիւանդութենէ ելելուն
առնելը գրեց։
10 Ես ըսի. Իմ օրերուս * հանդիստ
ժամանակին՝ մէջ՝ գերեզմանին
11 տարիներէս զոկուեցայ։ Ըսի թէ՝
Տէրը պիտի չտեսնեմ, Տէրը ղէի-
լիւնէի շինականեաց երկրին մէջ.
և միւս աշխարհին բնակացը հետ
ըլլալով, ալ մարդու պիտի չնա-
12 յիմ։ Եւ Իմ խղճանս կը չուէ, ու
չովիւներուն տաղաւարին պէս ինծ-
մէ կը փոխադրուի. իմ կեանքս
կտրեցի ոստայնանիկ գէտ. առէկէն
զիս կը կտրէ. ջորեկուրէն մինչև

Ն. Բ. Դ. Բ. 710

713
- Դ. Բ. Դ. Բ. 1, 10, 17, 24
Բ. Դ. Դ. Բ. 23

Գ. Լ. Ե. Բ. 14

Դ. Բ. Լ. 85

Ե. Բ. Դ. Բ. 8, 10, Գ. Լ. 11

* Աստ՝ կե-
սին

Լ. Բ. Դ. Բ. 13, 14, 9

Ե. Բ. Դ. Բ. 6

Ե. Բ. Դ. Բ. Կարանս

Ն. Բ. Գ. Բ.
713

13 գիշեր զիս պիտի լմնցնենս : Մին-
ջև առաւօտ սպասեցի . առիւծի
պէս բոլոր ոսկորներս կը կոտորէ .
ցորեկունէ մինչև գիշեր զիս պիտի
14 լմնցնենս : Կռունկի պէս կ'ածի-
ծեռնիկի շէնք կը ձգէի . շաղանիկի
պէս կը մնչէի . վեր շալկէն աչքերս
տկարացան . ով Տէր՝ տաղնապի
մէջ եմ, ինծի ձեռնտու եղիր :

Բ. Գ. Բ. Բ.
11. Ժ. 1.

15 Ի՞նչ ըսեմ . ինքը ինծի խօսե-
ցաւ, ու ինքը կատարեց . իմ բո-
լոր տարիներու մէջ՝ ԲՆՈՂՈՅՈՍ

16 լեմ : Ով Տէր՝ ԲՆՈՂՈՅՈՍ ասոնցմով
կապիրն . ու իմ հոգւոյս կեանքը
ասոնց ամենէն է . և զիս բժշկե-

17 յիր, ու ապրեցողցիր : Անխա-
ղաղութեան տեղ՝ մեծ դառնու-
թիւն էլս ինծի . բայց դուն
իմ հողիս սիրեցիր, ու ապակա-
նութեան դուբէն գրկեցիր . վասն
զի բոլոր մեղքերս կոնակիրդ ետեւը

18 նետեցիր . Բանի ժգորեզմանը
քեզ չկրնար օրձել . մասը քեզի
փառք չկրնար տալ . գուրը իջնող-
ները քու ճշմարտութեանդ չեն

19 կրնար յուսալ : Ապրողը՝ ապրողը
քեզ պիտի օրձէ, ինչպէս որ ես
այսօր լ'ընէմ . էքու ճշմարտու-

20 թիւնդ՝ հայրը իր որդւոցը պիտի
հրաւիրէ : Տէր իմ փրկութիւնս
եղաւ . անոր համար մեր կենացը
բոլոր օրերուն մէջ՝ իմ օրնու-
թիւններս Տէրոջը տանը մէջ լար
ունեցող նուագադաններով պիտի
երգենք :

Լ. Բ. Գ. Բ.
7.

21 Վասն զի Եսայիի ըսեր էր . Չոր
թուցիր առնեն, մանրեն, ու վեր-
քին վրայ դնեն, և պիտի առող-
ջանայ : Ի՞նչ Եզեկիա ըսեր էր .
Տէրոջը տունը ելելուս նշանը ի՞նչ
ըլլայ :

ԳԼ. ԼԹ

1 Մարդիգար բաղադան՝ եղած հրաշքին համար
Եզեկիային պատգամաւորներ խրկելով, անոր
հարատւութեանը վրայով մարգարէութիւն կը
տառայ : 3 Ան ըսելով Եսայիի՝ կը նախա-
նայնէ Բաբելոնացւոց գերութիւնը :

Իր 712

1- Ի՞նչ ատենը Բաբելոնի թագաւո-
րը՝ Բաղադանի որդին Մարդի-
գար բաղադանը նամակներ ու բն-
ծանք խրկեց Եզեկիային . քանզի
անոր հիւանդանալը և առողջանա-

Բ. Գ. Բ. Բ.
31.

2 ըլլեր էր : ԲՈՒ Եզեկիա անոնց
վրայ ուրախացաւ, և իր թանկա-
գին բաներուն տունը, արծաթը,
ու ոսկին, ու խունկերը, և պա-
տուկան եղը, ու իր գէնքերուն
բոլոր տունը, և իր գանձերուն մէ-
ջը բոլոր գանուածը ցուցուց . ու
իր տանը մէջ՝ և իր բոլոր տէրու-
թեանը մէջ բան մը չմնաց, որ Ե-
զեկիա անոնց չցուցնէ :

3 Ու Եսայի մարգարէն Եզեկիա
թագաւորին եկաւ, ու անոր ը-
սաւ . Ատ մարդիկները ի՞նչ քսին,
և ուսկից եկան քեզի . ու Եզեկիա
ըսաւ . Ինծի հեռու տեղէ՞ Բաբել-

4 լոնէն եկան : Եւ անկիպ ըսաւ .
Քու տանը մէջ ի՞նչ տեսան . ու
Եզեկիա ըսաւ . Տեսնա մէջ ինչ որ
կար՝ տեսան, ու գանձերուս մէջ
անոնց չցուցուց ըսնս չմնաց :

5 Ան ատենը Եսայի՝ Եզեկիային ը-
սաւ . Չօրաց Տէրոջը խօսքը մտիկ
6 ըրէ . Այն օրեր կու գան՝ էոր քու
տանը մէջ ինչ որ կայ, ու քու
հայրերդ մինչև աս օրս ինչ որ
թողւցին, Բաբելոն պիտի տա-

7 կ'ըսէ Տէրը . Ու քեզմէ ելելու՝ քու
ծնանելու որդիներէդ պիտի առ-
նեն, և Խանսը Բաբելոնի թա-
գաւորին պալատին մէջ ներքինի-

8 ներ պիտի ըլլան : Ու Եզեկիա՝
Եսայիին ըսաւ . Ի՞նչ խօսքը
որ դուն ըսիր, բարի է . նաև ը-
սաւ . Որովհետեւ իմ օրերուս մէջ
խաղաղութիւն ու ապահովութիւն
պիտի ըլլայ :

ԳԼ. Խ

1 Աւետարանին հրատարակելուն վրայով, 8
և Յովհաննէս Մկրտիկն, 9 ու առաքելոց բա-
րոգիութեանը վրայով մարգարէութիւն մը :
12 Մարգարէն Աստուծոյ ամենակարողու-
թեամբ 18 ու անդուգամանութեամբ 26
թողութեանը կը միտիլարէ :

1 Միտիլարեցէք, միտիլարեցէք
իմ ժողովուրդաւ, կ'ըսէ ձեր

2 Աստուածը . Երուսաղէմին քաղց-
րութեամբ խօսեցէք . ու անոր
կանչեցէք՝ որ անոր պատերազմելու
ժամանակը լրացաւ, և անոր ան-
օրեւութիւնը թողուեցաւ . Բան-
զի իր բոլոր մեղքերուն համար՝ Տէ-
րոջը ձեռքէն կրկին հառաչուած ա-
ռաւ :

3 Եւ Անպատի մէջ կանչողին ձա-
յն . Ի՞նչ Տէրոջը՝ ճամբան պատրաս-
տեցէք . ու Խաղաղութեան մէջ
մեր Աստուծոյն համար շաւիղ չիտ-

4 կեցէք : Ամէն ձոր պիտի բարձ-
րանայ, և ամէն լեռ ու բլուր պի-
տի ցածնայ, և բոլոր պիտի
շիտակուի, և խորտուբորտ տեղերը

5 հաւասար պիտի ըլլան . Ու Տէ-
րոջը փառքը պիտի յայտնուի, և
ամէն մարմին մէկտեղ շաւիղ պի-
տի տեսնէ . քանզի Տէրոջը բերանը
խօսեցաւ :

6 Մէկ ձայն մը ըսաւ . Կանչէ .
ու ի՞նչ ըսաւ . Ի՞նչ կանչեմ .
շամէն մարմին խոտ է, ու անոր
բոլոր վայելութիւնը դաշտի ծա-

7 ղիկին պէտ է . Խոտը կը չորնայ,
ձաղիկը կը թառամի, էրբոր անոր

Ն. Բ. Գ. Բ.
712

Գ. Բ. Գ. Բ.
5.

Դ. Գ. Բ. Բ.
2. 3. 7.

Ե. Գ. Բ. Բ.
7. 15.

Իր 712

Տ. Գ. Բ. Բ.
Իր. 10. Գ. Բ.
4. 7.

Բ. Գ. Բ. Բ.
8. 1. Գ. Բ.
ա. 3. Գ. Բ.
7. 4. 8. 5. 6.
ա. 23.

* Ամէն ձայն
մը կը կան-
չէ . Անա-
պատին մէջ
Տէրոջը

Գ. Գ. Բ. Բ.
1.

Դ. Գ. Բ. Բ.
4. Գ. Բ. Բ.
11.

Ե. Գ. Բ. Բ. 2.
+ Գ. Բ. Բ.
Բ. Բ.

Զ. Գ. Բ. Բ.
2. Գ. Բ. Բ.
5. Գ. Բ. Բ.
8. 15. Գ. Բ.
ա. 10. Գ. Բ.
Գ. Բ. Բ. Բ.
24.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 712

Է 27, 24 :
ԳԼ. ԽԲ. 1,
14 :

Է ԳԼ. Խա.
4 : ԽԲ. 12 :
3 : ԽԲ. 10 :
8 : 17 : ԽԲ.
13 :

Է ԳԼ. Խա.
4 : 22 : ԽԲ.
21 :

Է ԳԼ. Խա.
22 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
10, 12 :

Ժ Բ. Օր. Գ.
25, 33 : Խ.
39 : ԽԲ. Բ.
Բ. 2 : Բ.
Բ. Բ. Բ. Բ.
32 : ԳԼ. ԽԲ.
5 :

Է ԳԼ. Խա.
24, 29 :

Լ Սաղ. 28 Բ.
4, 11 :

Է ԲԵԲԻ. Ժ.
5 : ԽԲ. Բ.
13 :

Ժ Սաղ. ԳԼ.
7 : ԳԼ. Խ.
29 : ԽԲ.
17 : ԽԲ. 16 :

Է ԳԼ. Խ. 19 :
Խա. 6 : Բ.
ԲԵԲԻ. Ժ. 3,
11 :

Ներդնէմ, ու Խարայէլին անունու
վը պիտի մահանուանի :

6 Տէրը՝ Խարայէլին Թաղաւորը՝ և
Էգորաց Տէրը՝ անոր Փրկիւր պապէս
կ'ըսէ. ՆԵս եմ առաջինը, ու ես
եմ վերջինը, ու ինքեմ ուրիշ :

7 Աստուած չկայ : Եւ ինչ Ժողո՞ւ
վորդը հաստատելէս 'ի վեր' ե՞նով
կրցաւ ինծի պէս ձայն տալ ու
պատմել, և ասիկայ ինծի համար
կարգի դնել. Թող զրուցեն զա-

8 Լու ու ըլլալու բաները : Մի վախ-
նայ, ու մի զարհուրիք. Էմի՞ծէ
ես ձեզի ան ատենէն չգիտցուցի՞,
ու չգրուցեցի՞ : Ի՞նչ վկաներս
դուք էք : Ինծեմ ուրիշ Աս-
տուած կայ : ԺՅերաւոր ուրիշ
վէ՞մ չկայ. ուրիշ Է չեմ գիտեր :

9 Էկուռք շնորհներուն ամենալ ու-
նայնութիւն են. և անոնց ընտիր
Գործերը օրուտ մը չեն ընէր. ու
իրենց իրենց Դէմ վկաներ են.
Ելեն տեսներ ու չեն իմանար, որ

10 ամենան : Իսկ ո՞վ է անիկայ,
որ աստուած կը շինէ, և կուռք կը
11 ձուլէ, Է որ օրուտ մը չընէ : Ահա
անոր բոլոր ընկերները Զպիտի ա-

մընան. վասն զի արուեստաւորնե-
րը անգամ մարդ են. Թող անոնք
ամէնը Ժողովուն ու կային. պիտի
վախնան, ու մէկտեղ պիտի ամիշ-
12 նան : Երկրաշարժործը ամուսնով
կը շինէ տապալը, և կուսններով
անոր ձև կու տայ, ու զանիկայ իր
գորաւոր բազուկով կը շինէ. Լեբ-
որ անօթեկայ, ու ձէ կը կտորի :

13 Երբոր ջուր չիմէ, էր մարի : Հիւ-
սը լար կը քաշէ, և մատիտով
Խաւք կը գծագրէ. զանիկայ
քանդակործի զրիչով կը բանի,
ու անոր վրայ կարկնիով կը գծէ.
զանիկայ մարդու կերպարանքով,
և մարդկային գեղեցիկութիւնով կը

14 շինէ, որ տան մէջ դրուի : Անի-
կայ իրեն Եղբիւններ կը կտորէ, և
զիշի ու կաղնի կ'առնէ, որոնք
իրեն՝ անտառի ծառերէն կ'ընտրէ.
Թեղօշ կը տնկէ, և Գաւիշ անձ-

15 Երկը կը մեծցնէ : Ու անոնք մար-
դուն վառելիք կ'ըլլան. և անոնցմէ
կ'առնէ, որ Էլ-Էլ-Էլ, ու տաք-
նայ. անոնց մէկ Էլ-Էլ կ'այրէ, ու
չայ կ'էփէ. նաև աստուած մը կը
շինէ, և անոր Երկրպագութիւն
կ'ընէ. զանիկայ կուռք կը ձևացնէ

16 ու կը պաշտէ : Անոր կէտովը կ'ըսէ
կը վառէ. կէտովը միս կ'ուտէ.
Խորոված կ'էփէ, ու կը կշտանայ.
և կը տաքնայ, ու կ'ընէ. Ահա

17 տաքայ, կ'ըսէ տեսայ : Եւ ա-
նոր մնացածը աստուած՝ Ել-Էլ-Էլ
կուռք կը շինէ իրեն, զանիկայ կը
պաշտէ, ու անոր Երկրպագութիւն

կ'ընէ, և անոր աղօթք կ'ընէ, ու
կ'ըսէ. Չիս աղատէ, քանզի իմ

18 աստուածս դուն ես : Չեն գիտեր
ու չեն հասկնար. քանզի ձանոնց
այգերը՝ տեսնելէն, և անոնց սիր-
տերը՝ հասկնալէն ծեփուցաւ :

19 Ու մէկը Նփտըք չբերեր, և դիտու-
թիւն ու հանձար չունի՞ որ ըսէ.
Ասոր կէտովը կրակ վառեցի, և ա-
նոր կայծերուն վրայ չաց ալ Էփե-
ցի. միս խորովեցի ու կերայ, և
մնացածը պղծութիւն շինեմ :

20 Ժառի կոճը պաշտեմ. Անիկայ
մոխիրով կը սնանի. Գաւիշ խա-
բուած սիրտը զնայր կը մուրցընէ.
և իր հոգին չկրնար փրկել, ու չը-
սեր թէ՛ իմ աջ ձեռքիս մէջը

21 աստուծութիւն չկայ : Ասոնք միտը
բեր՝ ով Յակոբ, և դուն ով Իսրա-
էլ, քանզի իմ ծառաս ես. ես
ստեղծեցի քեզ. դուն իմ ծառաս
ես. ով Խարայէլ՝ Գիս մի՛ մոռ-

22 նար" : Եւ Բու յանցանքներդ մէջը
պէս, ու բու մեղքերդ ամպի պէս
ջնջեցի. ինձի դարձիւր, քանզի
Էքեզ փրկեցի :

23 Լուրախ Եղբո՞ւ ով երկիրը, քան-
զի Տէրը ըրաւ. Էլ-Էլ. ով երկիրս
վարի կողմերը յնծութեամբ աղա-
ղակեցէք. Լեւներ, անտառ՝
ու անոր մէջը Եղօր բոլոր ծառեր՝ ու
րախութեան ձայնը հանեցէք.
քանզի Տէրը փրկեց Յակոբը, և
Խարայէլի մէջ փառաւորուցաւ :

24 Այսպէս կ'ըսէ Տէրը. Դու Փր-
կիչ, ու Էքեզ արգանդի մէջ
Ստեղծող. Ես եմ Տէրը, որ ա-
մէն Բաւելը բրի. Դերկիւրը միայն
ես տարածեցի, ու երկիրը իմ կա-

25 րողութեամբս հաստատեցի. ԷՍը-
տախտաններուն նշանները՝ պարապ
կը շանեմ, և գուշակողները կը
յիմարեցնեմ. իմաստունները ետ
կը դարձնեմ, ու անոնց գիտու-
թիւնը յիմարութեան կը շանեմ :

26 Էիմ ծառայիս խօսքը կը հաստա-
տեմ, և իմ դեսպաններուս խոր-
հուրդը կը կատարեմ : Ես եմ
Երուսաղեմիս համար կ'ըսեմ թէ՛
Պիտի բնակուի, ու Յուդայի քա-
ղաքներուն համար թէ՛ Պիտի շն-
ուիւն. ու անոր աւերակները պի-

27 տի կանգնեմ : Եւ անդունդն
կ'ըսեմ թէ՛ Չորըյի, ու բու գե-

28 տերը պիտի ջամբեցնեմ : Եւ
Կիւրոսին համար կ'ըսեմ. Իմ հո-
գիւս է, ու իմ ամէն կամքս պիտի
կատարէ. ու Երուսաղեմիս կ'ըսեմ
թէ՛ Գիտի շինուիս, և տաճարին
թէ՛ Գու հիմքը պիտի ձգուին :

ԳԼ. ԽԵ

1 Աստուած իր եկեղեցիին սիրոյն համար Կիւ-
րոսը կը կանէ. 5 իր ամենակարողութեանը

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 713

Է ԳԼ. ԽԲ.
20 :
Ժ ԲԵԲԻ. Բ.
10 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
8 :

Է Ով. Գ. 12 :
Հոով. Խ.
21 : ԲԵԲԻ.
Բ. 11 :

Է Է Է 1, 2 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : ԽԲ. 20 :
ԽԲ. Բ.
Խ. 13, 19 :
ԽԲ. ԿԼ.
31 : Է Է 11 :
ԽԲ. 10 :
ԽԲ. 13 :
ԽԲ. Բ.
48 : ԽԲ. Բ.
Է 20 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

Է ԳԼ. ԽԲ.
1 : Է Է 6 :
Է ԳԼ. ԽԲ.
1 :

ն. ք. ԳԲ.
ԻՐ 712

ԳԲ. ԵՐ. 11:
ԵՆԵՄ. Ե. 8:
Ժա. 6. 45:
Ջաբ. Բ. 6:
7: Գայա. 4:
ԵԼ. ԺԲ. 4:
5, 6: ԳԼ.
ԽԳ. 22, 23:
† ՏԵՆ ԳԼ.
Խա. 17, 18:
+ ԵԼ. ԺԵ. 6:
Թու. Ի. 11:
Սաղ. 28.
41:
ԳԼ. ԺԵ. 21:

իմ առջևս պիտի չտուրուք, ու չկցրուէր:

20 Երաբխիւնս Լէ՛ք, Գաղեայի-
ներէն փախ.՛ք. ասիկայ յաղծու-
թեան երդով պատմեցէ՛ք, — Տրա-
տարակեցէ՛ք. ասիկայ մինչև երկրիս
ձայր տարածեցէ՛ք, ըսելով. Տէրը
21 իմ Յակոբ ծառան փրկեց: Ու
երբոր զանոնք անապատներու մէջ
պտորցուց, + յծարաւեցան. + ա-
նոնց համար զէմէն ջուրեր վաղ-
ցուց. + վեմը պատուեց, ու անկէ
22 ջուրեր բղխեց: Եւ մարիիշտները
խաղաղութիւն պիտի չունենան,
կ'ըսէ Տէրը:

ԳԼ. ԽԹ

1 Քրիստոս Հրեաներուն խրկուած ըլլալով, ա-
նոնցմէ կը դանդաւոր. 5 Հեթանոսներուն կը
խրկուի իր շնորհացը խառնուորներով: 13
Աստուծոյ մշտնջենա որ սերը իր եկեղեցիին
վրայ: 15 Եկեղեցիին գերեզմանութիւնը և
գաղափարը:

1-Ո՛վ կղզիներ ինծի մօտիկ ըրէ՛ք,
ու ո՛վ ժողովուրդներ ճեղուէն
ակնայ տուէ՛ք. ԲՏէրը զիս ար-
դանդէն կանչեց. իմ անունս մօրս
2 որովայնէն յիշեց. Եւ Գիմ բերանս
սրած թուրի պէս ըլլաւ, Գգիս իր
ձեռքին հովանիին տակը ծածկեց,
և զիս Բփայլուն նետի պէս ըլլաւ.
Իր կապարձին մէջը պահեց զիս.
3 Եւ ինծի ըսաւ. Էդուն իմ ծառա-
ս, ո՛վ Խարայէ՛լ Է որ քեզմով պի-
4 տի փառաւորուիմ: ԷՈւ էս ըսի.
Պարապ տեղը աշխատեցայ. Եւ իմ
զօրութիւնս ոչինչ ու դատարկ
տեղը դործածեցի. բայց իմ իրա-
ւունքս Տէրոջը առջև է, և իմ
գործքս իմ Աստուծոյս քօնէ է:
5 Ու Հիմա այսօր կ'ըսէ Տէրը Բոր
զիս որովայնէ իրեն ծառայ ըլլալու
համար ստեղծեց, որ Յակոբը անոր
դարձնեմ, և Ժխարայէլը անոր
ժողովուրդի, որ Տէրոջը առջևը փա-
ռաւորուիմ, և իմ Աստուծաւս
6 ինծի զօրութիւնս ըլլայ: Այսօր-
կ'ըսէ. Յակոբին ցեղերը նորէն
հաստատուելու համար, ու Խարայե-
լին ազատուածները դարձնելու
համար, իմ ծառաս ըլլալը քեզի
քիչ է. ահա քեզ է ազգերուն յոյս
պիտի դնեմ, որ մինչև երկրին
ձայրը իմ փրկութիւնս ըլլան:

7 Այսպէս կ'ըսէ Տէրը Խարայէլին
Փրկիչը՝ անոր Սուրբը Լանարդուած
անձին՝ ազգաց առեկէ Լեզոյն՝ իշ-
խանաց ծառային. Բթաղաւորները
պիտի տեսնեն, ու ոտը պիտի ել-
լեն. իշխաններն ալ երկրպագու-
թիւն պիտի ընեն, Տէրոջը համար՝
որ հաւատարիմ է, Խարայէլի Սուր-
բին համար՝ որ քեզ ընտրեւ է:
8 Տէրը այսպէս կ'ըսէ. Ժընդունելի

ԳԼ. Խա. 1:
ԲՏէր. 5: Ե-
րեմ. ա. 5:
Մատ. ա.
20, 21: Դու.
ա. 15, 31:
Յոն. Ժ. 36:
Պաղ. ա. 13:
ԳԼ. Ժա. 4:
4: Ժա. 16:
Ո՛վ. Գ. 5:
Եր. Գ. 12:
Գայա. ա. 16:
ԳԼ. Ժա. 16:
ԳԼ. ԽԹ. 1:
Ջաբ. Գ. 8:
ԳԼ. ԽԳ. 23:
Յոն. Ժ. 4:
31: ԺԵ. 8:
Եփե. ա. 6:
Եբե. Գ. 19:
ԲՏէր. 1:
ԺՄատ. Ի. 4:
31:
ԳԼ. ԽԳ. 6:
Կ. 3: Դու.
Բ. 33: Գոր.
Ժ. 41: ԽԳ.
18:
ԳԼ. Ժ. 3:
Մատ. ԽԳ.
67:
ԵՍաղ. Գ. 10:
11: ԺԳ.
23:
ՅՏԵՆ Սաղ.
ԿԲ. 13: Բ
Կոր. Գ. 2:

Ժամանակի մը մէջ քեզի լսեցի, և
փրկութեան օրը քեզի օգնութիւնս
ըրի, ու քեզ պահեցի, և Եւ ժողո-
վուրդին ուխտ ըլլալու տուի, որ
երկիրը հաստատուս, ու աւրուած
Ժառանգութիւնները ժառանգեցը-
9 նս. Եւ Եկապուսներուն ըսես.
Ելէ՛ք, — իսաւարի մէջ Լեզոյն-
րուն Յայտնուեցէ՛ք: Անոնք ծամ-
րանելու վրայ պիտի արածին, և
անոնց արտաք ամէն բլուրներու
10 վրայ պիտի ըլլայ: Անոնք չպիտի
լանթութեան, ու չծարաւին. և
Էդանոնք խորշակը կամ արեւ պիտի
չգարնէ. քանզի անոնց ողորմու-
թիւն ընողը՝ Եպիտի առաջնորդէ
անոնց, ու ջուրի աղբերակներուն
11 քովը պիտի տանի զանոնք: Եւ
ամէն լեռներս՝ ծամբաներ պիտի
ընեմ. ու իմ պողոտաներս պիտի
12 բարձրանան: Ահա + յոմանք Հե-
ռուէն, և ահա ոմանք Հիսթիւն,
ու արեւմուտքէն, և ոմանք Սինաւ-
13 ցուց երկրէն պիտի դան. Եւ Ո՛վ
երկիրը՝ ուրախ եղիք, ու ո՛վ երկիրը
ցնծութիւն ըրէ, և ո՛վ լեռներ
ուրախութեան ձայնով աղաղակե-
ցէ՛ք. քանզի Տէրը իր ժողովուր-
դին միսթարուութիւնս տուաւ, ու
իր տնանկներուն ողորմեցաւ:
14 Էբայց Սինը ըսաւ. Եհովան զիս
Խորոյց, ու Տէրը զիս մոռցաւ:
15 Միթէ կնիկը իր կաթնկեր մանու-
կը կրնայ մոռնալ, անանկ յոր իր
որովայնին ծննդանը վրայ չգլթայ.
Թէեւ անոնք մոռնան. Էբայց էս
16 քեզ պիտի չմոռնամ: Ահա Դես
քեզ իմ ձեռացս մէջ նկարագրեցի.
քու պաշտպաներդ միշտ իմ առջի-
17 նս: Գու տղաքներդ պիտի արտո-
րան. Եւ քեզ փրցնողները և աւ-
18 թողները քեզմէ պիտի ելեն: Մէ-
քեզ վերցուր, ու բոլոր տիւր-
նայէ. ամէնը կը ժողովին —
քեզի կու դան. Տէրը կ'ըսէ որ՝ Ես
կենդանի եմ. անշուշտ անոնց ա-
մէնը զարդերու պէս պիտի հաղ-
նիս, և անոնցմով հարսի պէս պի-
19 տի զարդարուիս: Քանզի քու ա-
ւերակներդ, ամայի տեղուներդ,
ու քու կործանմանդ երկիրը Էհիմա
էր բնակիչներուն նեղ պիտի զայ.
Եւ քեզ կ'լլողները պիտի հեռանան:
20 Բու անգաւալութենէդ Լուս
բնանելու որդիդ քու ականջնե-
րուդ պիտի ըսեն. Աս տեղը ինծի
նեղ է. տեղ տուր ինծի որ բնա-
21 կիմ: Ու դուն քու սրտիդ մէջը
պիտի ըսես. Աստը ինծի ո՛վ
ծնաւ. Ես անգաւակ ու ամուլ էի.
Նս գերի ու արտոնուած էի, ասոնք
ո՛վ մեծցուց. ահա էս մինակ մնա-
ցիւր էի, ասոնք ուր էին:

ն. ք. ԳԲ.
ԻՐ 712

ԳԼ. ԽԹ. 6:

ԳԼ. ԽԳ. 7:
Ջաբ. Բ. 12:

ՅՏԵՆ. Ե. 16:

ՅՍաղ. Գ. 6:

ՅՍաղ. Ի. 2:

ԳԼ. Խ. 4:

ԳԼ. ԽԳ. 5: 6:

ԳԼ. ԽԳ. 23:

ՅՏԵՆ Սաղ. Ժ. 13:

Մաղ. Գ. 17: Մատ. Ե. 11:

Էճով. Ժա. 29:

ՅՏԵՆ ՍԼ. Ժ. 6:

Էճի. 19:

ԳԼ. Կ. 4:

ՅՍաղ. ԺԵ. 6:

Էճ. 1, 2:

Ջաբ. Բ. 4: Ժ. 10:

Մատ. Գ. 9: Էճով. Ժա. 11, 12:

ԳԼ. Կ. 4:

Ն. Բ. Դ. Բ. Բ. 712
Չ. Գ. Կ. 4
42. 20

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 9
Միք. 6. 17

Սաղ. 1. 22
Հմբ. 6. 5
Ս. 33. 11

Սաղ. Ժ. 29
Հմբ. 21, 22

Սաղ. Ժ. 29
Հմբ. 21, 22

Սաղ. Ժ. 20

Սաղ. Ժ. 20
Սաղ. Ժ. 20

Սաղ. Ժ. 16
ԳԼ. Կ. 16

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

Սաղ. Ժ. 1
ԳԼ. Կ. 1

22 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

23 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

24 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

25 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

26 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

ԳԼ. Ժ

1 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

1 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

2 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

3 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

4 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

5 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

6 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

7 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

8 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

9 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

10 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

11 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

ԳԼ. Ժ

1 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

2 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

3 Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Ն. Բ. Դ. Բ. Բ. 712
Չ. Գ. Կ. 4
42. 20

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Սաղ. 5. 11
Հմբ. 7
ԳԼ. Ժ. 15
4. 16

Ե. Բ. Գ. Բ. 712

1. Բ. Գ. Բ. 1.

2. Բ. Գ. Բ. 2.

3. Բ. Գ. Բ. 3.

4. Բ. Գ. Բ. 4.

5. Բ. Գ. Բ. 5.

6. Բ. Գ. Բ. 6.

7. Բ. Գ. Բ. 7.

8. Բ. Գ. Բ. 8.

9. Բ. Գ. Բ. 9.

10. Բ. Գ. Բ. 10.

11. Բ. Գ. Բ. 11.

12. Բ. Գ. Բ. 12.

13. Բ. Գ. Բ. 13.

14. Բ. Գ. Բ. 14.

15. Բ. Գ. Բ. 15.

16. Բ. Գ. Բ. 16.

17. Բ. Գ. Բ. 17.

18. Բ. Գ. Բ. 18.

19. Բ. Գ. Բ. 19.

20. Բ. Գ. Բ. 20.

21. Բ. Գ. Բ. 21.

22. Բ. Գ. Բ. 22.

23. Բ. Գ. Բ. 23.

24. Բ. Գ. Բ. 24.

25. Բ. Գ. Բ. 25.

26. Բ. Գ. Բ. 26.

27. Բ. Գ. Բ. 27.

28. Բ. Գ. Բ. 28.

29. Բ. Գ. Բ. 29.

30. Բ. Գ. Բ. 30.

31. Բ. Գ. Բ. 31.

32. Բ. Գ. Բ. 32.

33. Բ. Գ. Բ. 33.

34. Բ. Գ. Բ. 34.

պիտի կշռանայ . իմ արդար
ձեռնադրի արդարութեամբը և շա-
տապի պիտի արդարացնեն . "քանզի
անոնց անօրէնութիւնները ինքը
12 պիտի կրէ : Լեւոր համար մե-
ծերուն հետ բաժին պիտի տամ
անոր, 7 և հզօրներուն հետ աւա-
րէն բաժին պիտի առնէ . քանզի
իր անձը մահուան մասունց, ու
կանցաւորներուն հետ սպառնցաւ .
և շատերուն մեղքը վերցուց, ու
"յանցաւորներուն համար միջնոր-
դութիւն բուս :

ԳԼ. ԾԴ.

1 Մարգարէն՝ հեթանոսներու միջիծարու-
թիւն ըլլալու համար, կը նախաւայել անոնց
կեկեղեցիին ընդարակութիւնը, 4 անոնց ա-
պահովութիւնը, 6 նեղութիւնն ազատելու,
11 յառաջդիմութիւնը, 15 և անոնց ապա-
հովութեամբ պահպանուիլը :

1 - "Ով չճանաչող ամուլ՝ ցնծաւ . ով
մենդականցաւ չբաշտող՝ ցնծու-
թեամբ գոյլէ և աղաղակէ . Բքան-
զի Լեւեակ ձգուածին տղաքները
էրիկ ունեցողին տղաքներէն շատ
2 պիտի ըլլան, կ'ըսէ Տէրը : Գլը-
րանիդ տեղը լայնցուր, ու բու-
րնակարանիդ վարդադուրները տա-
րածուին . մի՛ ինչպէր, չուաններդ
երկրնցուր, ու ցիցերդ ամուրցուր :

3 Քանզի ալ ու ձախ կողմը պիտի
տարածուիս . Դ և բու սերունդդ
ազգեր պիտի ժառանգէ, ու աւրած
քաղաքները բնակիչներով՝ պիտի
4 լեցնեն : Մի՛ վախնաս, վասն զի
պիտի չամչնաս . ու մի՛ պատկա-
ռիր, վասն զի պիտի նախատուիս .
քանզի բու մանկութեանդ ամբար
պիտի մոռնաս, և բու որբաբու-
թեանդ նախատիրը մէյմըն ալ

5 պիտի չլիլես : Քանզի բու էրիկդ
բու Ստեղծիչդ է . անոր անունը
Եհովայ Սաբաոթով է . ու բու
Փրկիչդ Իսրայէլին Սուրբն է . Բա-
նիկդ բոլոր երկրին Վատուածը
6 պիտի կոչուի : Քանզի Տէրը քեզ՝
Լեւեակ ձգուած և հոգւով վրչ-
տաքած կնկան պէս, ու մերժուած
նորահասակ հարսի պէս կանչեց,

7 կ'ըսէ բու Վատուածդ : Ե Փորը
վայրկեան մը քեզ թողուցի, բայց
քեզ ողորմութիւններով քեզ պիտի
8 ընդունիմ : Ի Քիչ մը սրտմոռու-
թեամբ՝ մէկ վայրկեան մը երեսս
քեզմէ ծածկեցի, շաւիտ յաւիտե-
անկան ողորմութիւնով քեզ պի-
տի ողորմիմ, կ'ըսէ Բու Փրկիչդ

9 Եհովան : Քանզի ասիկայ ինծի
Բնոյի յուրերուն պէս է, ինչպէս որ
Լեւորում ըրի թէ, "Եղի ջուրերը
մէյմըն ալ երկրի վրայ չանցնին,
այնպէս ալ երբում ըրի որ քեզ
չարականամ, ու քեզ չսանդիմա-

10 նեմ : Քանզի ժլեռները պիտի
վերնան, և բուրները պիտի աւ-
անին . Իբայց իմ ողորմութիւնն
քեզմէ պիտի վերնայ, ու իմ խա-
ղաղութեանս ուխտը պիտի չա-
անի, կ'ըսէ Տէրը՝ որ քեզի կ'ո-

11 ղորմի : Ով փութորիկէ վարսեմ
անմիթթար ողորմելի, ահա ես բու
քարերդ Լ՝ զոյնջոյն պիտի դնեմ,
ու քեզ շափուղաներով պիտի
12 չիմնեմ . Եւ բու մարտկոցներդ
լլայապիս քարերով, ու զունեղ-
կարկէհաններով, ու բոլոր Տէր-
րիսպներդ թանկագին քարերով

13 պիտի չիմնեմ : Եւ բու բոլոր որ-
դիքդ Տէրովմէ սորված պիտի ըլ-
լան, ու ձբու որդուողդ խաղաղուի
14 թիւնը շատ պիտի ըլլայ : Գուն
արդարութեամբ պիտի հաստա-
տուիս . բունութենէ հեռու պիտի
ըլլաս, որ վախնաս, ու արհաւիր-

15 քէն՝ որ քեզի չմտնայ : Ահա
անշուշտ Տէրովմէ պիտի ընեն,
Բայ ինձմէ չէ . ով որ բու վրադ
ժողովուր՝, ու կողմը պիտի դառ-
16 նայ : Ահա կրակի մէջ ածուխները
փող՝ և իր գործքին համար գոր-
ծիք շինող դարբինը եւ ստեղ-
ծեցի, ու աւերելու համար՝ կործա-

17 նողը եւ ստեղծեցի : Քեզի գէմ
չինուած գործիքը ամենեւին պիտի
չաջողի, և բու վրայ դատաստա-
նի ելող ամէն լեզուն պիտի դա-
տապարտուի . Տէրովմէ ծառայե-
րուն ժառանգութիւնը ասիկայ է,
և ու անոնց արդարութիւնը ինձմէ
է, կ'ըսէ Տէրը :

ԳԼ. ԾԵ

1 Մարգարէն՝ Բրիտոսի խոստմունքներով
հաւատքի 6 և ապաշխարութեան կը յորդո-
րէ : Տ հաւատացեալներուն բարի յաղաղու-
թիւնը :

1 "Ով՝ բոլոր ծառածներ՝ ջուրե-
րուն եկէք . Ե ստակ չունեցողներ՝
Բեկէք, ծախու առէք ու կ'երէք .
եկէք առանց ստակի և առանց դնոյ
2 գինի ու կ'աթ ծախու առէք : Ին-
չու ձեր ստակը կը վատնէք՝ չէ
թէ հացի համար, և ձեր վատտակ
անանկ բանի համար՝ որ չկտայցը-
ներ . ու շարունակեմ ինձի մտիկ
րդէք, որ բարիքներ ուտէք, ու
ձեր հոգին պարարտութեամբ գու-

3 արձանայ : Զեր ականքը խոնար-
հեցուցէք, ու չիմնի եկէք . մտիկ
ըրէք, ու ձեր հոգին պիտի ապրի .
Դ և ձեզի հետ յաւիտեանկան ուխտ
մը պիտի ընեմ, Ե Դաւթին մնա-
յուն ողորմութիւնները յեռն Դաւ-

4 Լով : Ահա գանկիկայ շտորովուրդ-
ներուն վկայ Բագդերուն առաջնորդ
5 ու հրամանատար գրի : Ե Ահա չը-

Ե. Բ. Գ. Բ. 712

1. Բ. Գ. Բ. 1.

2. Բ. Գ. Բ. 2.

3. Բ. Գ. Բ. 3.

4. Բ. Գ. Բ. 4.

5. Բ. Գ. Բ. 5.

6. Բ. Գ. Բ. 6.

7. Բ. Գ. Բ. 7.

8. Բ. Գ. Բ. 8.

9. Բ. Գ. Բ. 9.

10. Բ. Գ. Բ. 10.

11. Բ. Գ. Բ. 11.

12. Բ. Գ. Բ. 12.

13. Բ. Գ. Բ. 13.

14. Բ. Գ. Բ. 14.

15. Բ. Գ. Բ. 15.

16. Բ. Գ. Բ. 16.

17. Բ. Գ. Բ. 17.

18. Բ. Գ. Բ. 18.

19. Բ. Գ. Բ. 19.

20. Բ. Գ. Բ. 20.

21. Բ. Գ. Բ. 21.

22. Բ. Գ. Բ. 22.

23. Բ. Գ. Բ. 23.

24. Բ. Գ. Բ. 24.

25. Բ. Գ. Բ. 25.

26. Բ. Գ. Բ. 26.

27. Բ. Գ. Բ. 27.

28. Բ. Գ. Բ. 28.

29. Բ. Գ. Բ. 29.

30. Բ. Գ. Բ. 30.

31. Բ. Գ. Բ. 31.

32. Բ. Գ. Բ. 32.

33. Բ. Գ. Բ. 33.

34. Բ. Գ. Բ. 34.

Ն. Բ. Դ. Բ.
Ի Բ. 698

Յ. Մ. Թ. Բ.
84

Ի Ե. Ե. Ի. Բ.
80

Լ. Մ. Թ. Բ.
6

Ի Ս. Թ. Բ. Գ.
5

Յ. Ե. Բ. Գ.
14

Յ. Ե. Բ. Գ.
8

* Ս. Բ. Գ. Բ.
Ե. Բ. Գ. Բ.

Ի Ս. Թ. Բ. Գ.
3

Ե. Բ. Գ. Բ. Գ.
15

Ի Ս. Թ. Բ. Գ.
15

Ի Ս. Թ. Բ. Գ.
26

Ե. Բ. Գ. Բ. Գ.
10

Ե. Բ. Գ. Բ.
14

Ե. Մ. Թ. Բ. Գ.
2

մեղքերը մեզի դէմ վայելութիւն
կու տան . ինչու որ մեր յանցանք-
ները մեր զօյն են , ու մեր ան-
13 օրէնութիւնները գիտենք : Եւս-
յանք ընկեր , Տէրը ուրաջանք , և
մեր Աստուծոյն հետեւէին խոտորե-
ցանք . անիրաւութիւն ու ապա-
տամբութիւն խոսեցանք . Ի՞նչ
սրտին մէջը սուտ խօսքեր մտածե-
14 լինք ու զրուցեցինք : Եւ դատաս-
տանք ետ դարձաւ , ու արդարու-
թիւնը հեռուն կայնեցաւ . քանզի
ճշմարտութիւնը հրապարակին մե-
ջը ինկաւ , և ուղիւթիւնը չկրնար
15 ներս մտնել : Ու ճշմարտութիւնը
կը պակսի , և չարութենէ զգուշա-
ցողը կը կողոպտուի . ու Տէրը տե-
սաւ , և ասիկայ անոր առջևը դէշ
երեցաւ . քանզի իրաւունք չմնաց :
16 Ի՞նչ տեսաւ որ մարդ մը չկար , և
Լաքրմացաւ որ միջնորդ մը չէր
գտնուեր . Եւ աստի իր բազուկը
իրեն օգնէր , ու իր արդարութիւնը
17 իրեն ձեռնառու եղաւ : Ի՞նչ ար-
դարութիւնը զրահի պէս՝ ու փր-
կութիւնը իր զլուխը սաղաւարտի
պէս՝ հազաւ , և վրէժխնդրութեան
զգեստը՝ պատմութեան պէս՝ հա-
զաւ , ու նախանձը վերարկուի պէս
18 իր վրան առաւ : Ի՞նչ վարմուն-
քին համեմատ հատուցում պիտի
ընէ . բարկութիւն՝ իր հակառա-
կորդներուն , հատուցում՝ իր թըշ-
տանքներուն . * կզգիներուն հատու-
19 ցում պիտի ընէ : Ի՞նչ արեւմուտ-
քը՝ Տէրոջը անունէն , և արեւելքը
անոր փառքէն պիտի վայնան
երբ որ թշնամին հղերտ պէս դայ ,
Տէրոջը Հոգին խնոր դէմ դրօշակ
20 պիտի կանգնէ : Եւ Ի՞նչ փրկիչ պիտի
դայ Սիօնին , ու Յակոբի մէջ չա-
րութենէ դարձողներուն , կ'ըսէ
21 Տէրը : Եւ անոնց հետ ընելու-
ութեան ասիկայ է՝ կ'ըսէ Տէրը . Իմ
Հոգիս՝ որ քու վրայ է , ու իմ
խօսքերս՝ որ քու բերանը դրած
եմ , քու բերնէդ , ու քու զա-
ւակներդը բերնէն , և քու զա-
ւակացդ զաւակներուն բերնէն՝
հիմակուրէն մինչև յաւիտեան պի-
տի չլակսին , կ'ըսէ Տէրը :

ԳԼ. Կ

1 Եկեղեցիք փառք՝ հեթանոսներուն դարձի
չալով : 15 և մեծ օրհնութիւնները՝ սակա-
ւաւեան ներգութենէ մը ետքը :

1 Եւ ի՞նչ իրաւարարութ . քանզի քու
լոյսդ եկաւ , ու Ե Տէրոջը փառքը
2 քու վրայ ծագեցաւ : Վասն զի
աշխ երկիրը՝ Խաւար , ու ազգերը
մառախուղ պիտի ծածկէ . բայց
քու վրայ Տէրը պիտի ծաղի . և
անոր փառքը քու վրայ պիտի ե-

3 ընայ : Ու Էքու լոյսիդ ազգեր
պիտի գան , և քու վրայ ծագած
պայծառութեանը՝ թագաւորները :
4 Եւ Աշխերդ վերցուր , ու բոլորտիւրդ
նայէ . ամէնքը կը ժողովուին , ու
Էքեզի կու գան . քու տղաքներդ
հեռուէն պիտի գան , և քու աղ-
ջկներդ զիրկի մէջ պիտի վեր-
5 ցուին : Ան ատենը պիտի տեսնես
և ուրախանաս , ու սիրտդ պիտի
շարժի ու բացուի . քանզի ծովուն
առատութիւնը քեզի պիտի դառ-
նայ . ազգաց հարստութիւնը քեզի
6 պիտի դայ : Քեզ ուղտերուն եւ
րամակը՝ Մադիամու ու Ղափայի
տաճիկ ուղտերը պիտի ծածկեն .
ամէնը Եւրապէս պիտի գան , Էոս-
կի ու կնդրուկ պիտի բերեն , և
Տէրոջը գոլութիւնները պիտի ա-
7 լետեն : Եւ կարին բոլոր հօտերը
քու թովդ պիտի ժողովուին , ու
Նաբէօթին խոյերը քեզի պիտի
ծառայեն . անոնք իմ սեղանին
վրայ պիտի ըլլեն՝ ընդունելի ը-
նաւ . և ի՞նչ փառաց տունը
պիտի փառաւորեմ :

8 Ո՞վ պէն ատեն , որ կը թռչին
ամպի պէս , ու դէպ ի՞նչ իրենց վան-
դակը Խաւար աղանձներու պէս :
9 Էքանզի կզգիները՝ ու նախ Թար-
սիսի նաւերը ինծի համար պատ-
րաստ պիտի ըլլան , որ հեռուէն
Էքու տղաքներդ , և Էանոնց հետ
անոնց արծաթը ու ոսկին բերեն ,
ծքու Տէր Աստուծոյդ անունը
համար , ու Խարայէի Սուրբին
համար . Էքանզի անիկայ քեզ կը
10 փառաւորէ : Եւ հօտարաց որ-
դիւրը քու պարիպներդ պիտի շի-
նեն , և ու անոնց թագաւորները
քեզի ծառայութիւն պիտի ընեն .
քանզի Էիմ բարկութեամբ քեզ
զարկի , քայց բարեհաճութեամբս
11 քեզի պիտի ողորմիմ : Եւ քու
դռներդ ի՞նչ քայքայ պիտի ըլլան ,
ցորեկ ու կիշեր պիտի չօղողուին ,
որ քեզի ազգերուն ստացուածքը
կրնէ , և անոնց թագաւորները
12 ի՞նչ քուրին : Քանզի քեզի ծառա-
յութիւն չընող ազգք ու թա-
գաւորութիւնը պիտի կորսուի , ու
ազգերը բոլորովին պիտի կործա-
13 նին : Եւ Էքանանին փառքը քեզի
պիտի դայ , մայրը , սօսին ու տո-
սախը մէկտեղ , իմ սրբարանիս
տեղը զարդարելու համար , և իմ
ոտքերուս տեղը պիտի փառաւոր-
14 ընմ : Ու քեզի նեղութիւն
տուողներուն տղաքները ծռելով
քեզի պիտի գան , և քեզ անար-
գողներուն ամէնը՝ քու ոտքերուդ
զարդապարներուն երկրպագու-
թիւն պիտի ընեն . ու քեզ՝ Տէրո-

Ն. Բ. Դ. Բ.
Ի Բ. 698

Ե. Գ. Բ. Գ.
6

Ե. Գ. Բ. Գ.
23

Ե. Գ. Բ. Գ.
24

Ե. Գ. Բ. Գ.
15

Ե. Գ. Բ. Գ.
20

Ե. Գ. Բ. Գ.
42

Ե. Գ. Բ. Գ.
4

Ե. Գ. Բ. Գ.
10

Ե. Գ. Բ. Գ.
11

Ե. Գ. Բ. Գ.
13

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ե. Գ. Բ. Գ.
9

Ն. Բ. Դ. Բ.
ԿԵՐ 698

ԵՐԵՐ. ԺԲ.
22: Երայտ.
ԺԲ. 1:

Պ. ԳԼ. ԽԺ.
23: Կ. 6:
42: 11: 12:
ԷԳԼ. ԽԶ.
3:

Պ. ԳԼ. ԽԶ.
1:

Պ. Երայտ. Խ. Բ.
23: Խ. 5:
ԷՋ. Բ. Բ.
5:

Պ. ՏԵՆ. Ա.
Խ. Բ. 9:
Բ. ԳԼ. ԺԲ. 1:
Երայտ. Խ. Բ.
27:

Պ. ԱՊ. Լ. Բ.
11: 22:
Մատ. Խ. Բ.
5:

Պ. Կ. Կ. Բ. 3:
Մատ. Ժ. Բ.
13: 30:
Ժ. Բ. 2:

Պ. ԳԼ. ԽԺ.
23: Խ. 11:
ԵՖ. Բ. 10:
Մատ. Ժ. Բ.
31: 32:

Պ. ԳԼ. Ժ. Բ.
1: Դ. Բ. Բ.
18: 30:
Խ. 32: Գ.
34:

ԷՖ. ԱՊ. Խ. Բ.
7:

Պ. ԱՊ. Խ. Բ.
3: ԳԼ. Ժ. Բ.
15:

Պ. ԳԼ. Խ. Բ.
7: ՏԵՆ. Ե.
Խ. Բ. 12: 8:
ԷՖ. ՏԵՆ. Դ. Բ.
Խ. Բ. 9:

Պ. ԳԼ. ԼԶ. Բ. Բ.
44: 4: 42:
14: Մատ.
Բ. 1: 3: Բ.
Խ. Բ. 11: Խ. Բ.
7: 8: 9:

Պ. ԳԼ. Ժ. Բ.
15: Մատ.
Խ. Բ. 4:

Պ. ԱՊ. Լ. Բ.
11:

15 Սիօնը պիտի անուանեն, Դոուն
որ երեսէ ձգուած ու ատելի եղար,
և Կէօն անցնող չեղաւ, քեզ յա-
ւիտենական փառք ու աղօթ ազգ
Կէօն ուրախութիւն պիտի ընեմ:
16 Եւ ազգերուն կաթը պիտի ծծես,
ու թագաւորներուն ստիկները պի-
տի ծծես. Եւ պիտի զիտնաս որ
Լեւ Տէրս Էմ. քու Ազատիչը, ու
քու Փրկիչը՝ Յակոբին Հզօրը:
17 Պղինձի տեղը՝ ոսկի պիտի բերեմ,
ու երկաթի տեղը՝ արծաթ, և փայ-
տերու տեղը՝ պղինձ, ու քարերու
տեղը՝ երկաթ պիտի բերեմ. Եւ քու
վերակացուներդ իսաղաղութիւն
Կէօն, ու քու իշխաններդ արդա-
րութիւն Կէօն պիտի ընեմ:
18 Մէյմըն ալ քու երկրիդ մէջը բըռ-
նութիւն, և քու ասմաններդ մէջը
յափշտակութիւն ու կոտու-
րած պիտի չլուսի. Հապա քու
պարսպներդ Փրկութիւն, ու
դունեցող Գովուրթին պիտի ա-
նունես: Մէյմըն ալ ցորեկը
քու լոյսը արեւը պիտի չըլլայ, ու
Կէօն լուսինը իր պայծառու-
թեամբը քեզի լոյս պիտի չտայ:
Հապա Եհովան քեզի յաւիտենա-
կան լոյս, և Էքու Աստուածդ
20 քու փառքը պիտի ըլլայ: Դո
արեւը մէյմըն ալ պիտի չլուսնէ, ու
քու լուսինը պիտի չուռազի. Հա-
պա Եհովան քեզի յաւիտենական
լոյս պիտի ըլլայ, և սուգի օրերդ
21 պիտի վերջանայ: Ու Եքու Ժողո-
վուրդիդ ամէն արեւը պիտի ըլ-
լան, ու ցերիկը յաւիտենա պիտի
Ժառանգեն. Իմ տնկած տունկս
Է իմ ձեռքերուս զործքը՝ Է փառ-
22 քիս համար պիտի ըլլայ: Դո զիտի
Հազարաւոր, ու քիւտորը մեծ ազգ
պիտի ըլլայ. Եւ Տէրս շուտով պի-
տի կատարեմ ասիկայ իր Ժամա-
նակին:

ԳԼ. ԿԱ

1 Բերիտոսի պաշտօնը, 4 Հաւատացեալներուն
յօժարութիւնը, 7 ու օրհնութիւնները:

1 Տէր Եհովային Հոգին իմ վրաս
Է. վասն զի Տէրը Է զիս օծեց,
ու զիս իրկեց աղաւթներուն աւե-
տիս տալու, Է կոտորած սիրտ ունե-
ցողները բժշկելու, Է զերիններուն
ազատութիւն, և բանտարկելոց՝
բանտին բացուելը հրատարակելու.
2 Եւ Տէրը ընդունելի տարին, ու
Հմեր Աստուծոյն վերժինդրու-
թեան օրը հրատարակելու, Է ամէն
3 սգաւորները մխիթարելու, Սիօնի
սգաւորներուն որդեղան, ու Էա-
նոնց մոխիրի տեղը՝ փառք, սուգի
տեղը՝ ուրախութեան իւղ, կոտորած

Հոգիի տեղը՝ զովութեան պատմու-
նէս տալու. Եւ պիտի անուանեն
զանոնք՝ Արարութեան բեկկնե-
ներ, որ Է Տէրը տակեր է թիւ փառ-
4 քիս համար: Եւ Է Հին աւերակները
պիտի շինեն, ու ատլի կործա-
նուածները պիտի կանգնեն, և աւ-
րուած քաղաքները, ու շատ դա-
րերէն ի վեր աւերակ մնացածները
5 պիտի նորոգեն: Եւ Եստարական-
ները պիտի ելլեն, ու ձեր հօտերը
պիտի հովուեն. ու օտարաց որ-
դիքը՝ ձեր երկրագործները և այ-
6 զեգործները պիտի ըլլան: Է Բայց
դուք Տէրը ընդ թահաւանները պիտի
կոչուիք. մեր Աստուծոյն պաշտո-
նեաները պիտի ըսուիք. Է աղաց
Հարստութիւնը պիտի ուտեք, ու
անոնց փառքով պիտի փառաւո-
7 ընէք: Է Ձեր ամօթին տեղը կըր-
կին ուրիշ, և անարգանաց
Կէօն իրենց Ժառանգութեանը մէջ
կրկին իրենց Ժառանգութիւն պիտի
աւունս. անոնք յաւիտենական ու-
8 թախութիւն պիտի ունենան: Քան-
զի Էես Տէրս արդարութիւնը կը
սիրեմ, Յանիրաւութիւնը ու յա-
փշտակութիւնը կ'ատեմ. իրաւ-
ցընէ անոնց զործքերուն վարձը
պիտի տամ, ու անոնց հետ յա-
9 խիտենական ուխտ պիտի ընեմ: Եւ
անոնց սերունդը ազգերուն մէջ՝ ու
անոնց տղաքները Ժողովուրդնե-
րուն մէջ պիտի գիտցուին. զանոնք
ամէն տեսնողները պիտի ճանչնան,
ճիշէ անոք Տէրը օրհնած սե-
րունքն են:

10 Եւ Տէրը միջ պիտի ցնծամ, ու
իմ Հոգին իմ Աստուծոյ պիտի
ուրախանայ. քանզի Է ինձի փրկու-
թեան հանգերձներ Հաղցուց,
զիս արդարութեան պատմուձա-
նով ծածկեց, փեսայի պէս որ իրեն
փառաւոր խոյր կը դնէ, ու Հարսի
պէս որ իր զարդերով կը զարդա-
11 ընէ: Քանզի ինչպէս որ Երկիրը
իր տունից կ'աճեցնէ, ու պար-
տէզը իր մէջը ցանուածները կը
բուսցնէ, այնպէս ալ Տէր Եհո-
վան յոյր աղաւթին առջեւ լար-
դարութիւն ու զովութիւն պի-
տի բուսցնէ:

ԳԼ. ԿԲ

1 Մարգարէին եռանդուն փափաքը՝ եկեղեցին
Աստուծոյ խոստմանքներուն մէջ հաստատելու
համար: 5 Պաշտօնեաներուն գործք անուտ-
րի քարոզութեանը համար. 10 ու Ժողո-
վուրդը անոր պատրաստելու համար:

1 Սիօնի սիրոյն համար պիտի չուեմ,
ու Երուսաղեմի սիրոյն համար
պիտի չհանգարարիմ, մինչեւ որ
անոր արդարութիւնը լոյսի պէս, և

Ն. Բ. Դ. Բ.
ԿԵՐ 698

Է. ԳԼ. Կ. 21:
Է. Գ. Ժ. Բ.
8:

Է. ԳԼ. ԽԺ.
5: Ժ. 12:
Է. ԳԼ. ԼԶ.
33-36:

Է. ԳԼ. Խ. 12:

Է. ԵԼ. ԺԺ.
6: ԳԼ. ԿԶ.
21: Կ. ԳԼ. Խ.
5: Ժ. 9:
Երայտ. Խ.
6: Ե. 10:
Է. ԳԼ. Կ. 5:
11: 16:
Է. ԳԼ. Խ. 2:
Է. ԳԼ. Խ. Բ.
12:

Է. ԱՊ. Ժ. Բ.
7:

Է. ԳԼ. Խ. 11:
13:

Է. ԳԼ. Ժ. Բ. 3:

Է. ԳԼ. ԿԵ.
23:

Է. Կ. Կ. Կ.
15:

Է. ԱՊ. Խ. Բ.
9: 16:

Է. ԳԼ. ԽԺ.
15: Երայտ.
Խ. Բ. 2:

Է. ԱՊ. Կ. Բ.
3: Ժ. 11:

Է. ԳԼ. Կ. 15:
Է. Գ. Ժ. Բ.
Է. Գ. 7:

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի ԲԲ 698

ԳԼ. Կ. 3 :

Բ ՏԵՍ ՏՊԻ
4 : 12 : ԳԼ
46 : 15 :

Բ ՋԱԲ. Թ.
16 :

Դ ՈՒՄ. Մ.
10 : ԿԱՊԵՄ.
Դ. 10 :

Ե ԳԼ. ԽԹ.
14 : ԺԳ. 6.
7 :

Զ ԳԼ. ԺԳ. 1.
Ե ԲԲ. ԵԶ.
ԽԹ. ԶԱԿԱՆ
ՆԱՆՈՐ ՄԻՋԵՆ

Ե ԳԼ. ԿԵ. 19 :

Ե ԵԶԵԿ. Դ.
17 : ԼԳ. 7 :

Դ ԳԼ. ԿԱ.
11 : ՍՈՒԲ.
Գ. 20 :

Ժ ԲՈ. ԻՐ.
31 : ԵԶ. Ե.
ԲԵԴ. Ե. 17 :

Ե ՏԵՍ ՈՐ.
ԺԲ. 12 : ԺԳ.
23 : 20 : ԺԳ.
11 : 14 :

Ե ԳԼ. Խ. 3.
ԺԵ. 14 :

Ե ԳԼ. ԺԱ.
12 :

Ժ ՋԱԲ. Թ.
9 : ՍԱՄԱ.
ԽԱ. 5 : ԹՅՅ.
ԺԲ. 15 :

Ե ԳԼ. Խ. 10.
ԹԱՄԱ. ԻԲ.
12 :

Ե ԶԺԲ. 4 :

անոր փրկութիւնը՝ բոցավառ ջա-
2 Տի պէս ճառադպօթէ : Եւ ապա ըր-
բու արդարութիւնը : և բոլոր թա-
գաւորները բու փառքդ պիտի
տեսնեն . Բու դուն նոր անունով
պիտի կոչուիս , որն որ Տերօրը բե-
3 Յարազ պիտի յանուանէ : Եւ Տերօ-
րը ձեռքին մէջ էվպեյելութեան
պսակ ու բու Աստուծոյդ ձեռքին
մէջ արքայական թագ պիտի ըլ-
4 լաս : Ե դուն մէյմին ալ էթողուած
պիտի չկոչուիս , ու բու երկիրդ
մէյմին ալ ՄԱԵԵՐԱԿ պիտի չտուի .
Հապա դուն « Իմ հաւանած » , ու
բու երկիրդ՝ Ամուսնացեալ պիտի
բուսի . քանզի Տերը քեզի պիտի
հաւանի , ու բու երկիրդ պիտի ա-
5 մուսնանայ : Վասն զի Ինչպէս որ
Երիտասարդ մը կոչիս՝ մը հետ կա-
մուսնանայ , այնպէս ալ բու տղաք-
ներդ քեզի հետ պիտի ամուսնա-
նան . և Ինչպէս որ փեսան հարսին
վրայ կ'ուրախանայ , այնպէս ալ
Երու Աստուածդ բու վրագ պիտի
ուրախանայ :

6 ԸՔու պարիսպներուդ վրայ ով
Երուսաղէմ՝ պահպաններ դիր .
անոք բոլոր որը ու բոլոր զիշերը
բնաւ պիտի չուեն . դուք ով Տերը
7 յիշողներ՝ լու մի կենար , ու ա-
նոր հանդատութիւն մի տար , մին-
չև որ անիկայ հաստատէ , ու մին-
չև որ երկրի վրայ Երուսաղէմը Ե դո-
8 վելք ընէ : Տերը իր աջ ձեռքին
վրայ ու իր գօրաւոր բազուկին վրայ
այնպէս երդում ըրաւ , թէ Քու
ցորենդ մէյմին ալ բու թշնամի-
ներուդ կերակուր պիտի չտամ . և
օտարաց որդիքը պիտի չիմեն բու
զինիդ , որուն համար դուն աշխա-
9 տեցար . Հապա զանիկայ շնորհները
պիտի ուսնեն , ու Տերօրը փառք
պիտի տան . և զանիկայ բարոյնե-
րը՝ էիմ սուրբ սրաշներուս մէջը պի-
տի խմեն :

10 Մնէրք , անցէր դռներէն . Ըսո-
ղովուրդին ճամբայ պատրաստեցէր .
չիտկեցէր , չիտկեցէր չափիւնները .
քարերը ալիս ժողկեցէր . Ե ժող-
վուրդներէն դուրսով վերցուցէր :
11 Ահա Տերը մինչև երկրիս ծայրը
լսել տուաւ . Ժ Սիօնի աղիւնքը ը-
սէր . Ահա բու Փրկիչդ կու գայ .
ահա անոր վարձքը իր հետն է , ու
գործոյ չափուցումը իր առջնն է :
12 Եւ անոր Սուրբ ժողովուրդը՝ Տե-
րօրը փրկածները պիտի բուսուի . ու
դուն փնտռուած , « Ե թողուած
քաղաք պիտի կոչուիս :

ԳԼ. ԿԳ

1 Բրիտանո կը ցուցնէ թէ Իրքը ո՞վ է , Չ թէ
Ինչ է իր յաղթութիւնը իր թշնամիներուն

վրայ , 7 և թէ Ինչ է իր ողորմութիւնը որ
պիտի ընէ իր Եկեղեցիին . 10 Իր արար Բար-
կութեանը մէջ իր ձրի ողորմութիւնը կը յի-
շէ : 15 Եկեղեցին իր աղօթքին 17 ու իր
զանգատելուն մէջ՝ իր հաւատքը կը խոստո-
վանի :

1 Ո՞վ է ասիկայ որ կու գայ Եդով-
մէն , կարմրագոյն զգեստով Բօս-
րայէն , որ փառաւոր հանդերձով
զարդարուած է , և իր շատ զօրու-
թեամբը պանծալով կը քայլէ :
Ես եմ , որ արարութիւն կը
խօսիմ , « փրկելու կարողութիւն
ունիմ » :

2 Ինչո՞ւ համար « բու հանդերձդ
կարմիր է , ու բու զգեստներդ
շնամի մէջ կոխողին պէս է » :

3 Բ շնամին մէջ միակէս և կոխե-
ցի , և ժողովուրդներէն ինծի հետ
մարդ մը չկար . ու զանոնք իմ
բարկութեամբս կոխեցի , և իմ
սրտմտութեամբս զանոնք ծմէցի .
ու անոնց արիւնը իմ զգեստներուս
վրայ ցաթկեց , և բոլոր հանդերձ-
4 ներս ներկեցի . Բանզի էիմ սրտիս
մէջը վրէժիւնդութեանս որ կար .
ու իմ փրկածներուս տարին հասած

5 էր . Ե Եւ նայեցայ , բայց Եօզնիւ
չկար , և զարմացայ որ ձեռնտու ե-
ղող մը չկար . ուստի իմ շքազուկս
ինծի համար փրկութիւն ըրաւ , ու
իմ բարկութիւնս ինծի ձեռնտու

6 եղաւ : Եւ իմ բարկութեամբս
ժողովուրդներ կոխեցի , ու է գա-
նոնք իմ սրտմտութեամբս քիչեցուցի :
և անոնց արիւնը դետիւնը
իջեցուցի :

7 Տերօրը ողորմութիւնները , Տե-
րօրը զովութիւնները պիտի յի-
շնմ , Տերօրը բոլոր մեզ ըրածնե-
րուն համեմատ , և ան շատ բարի-
ներուն համեմատ , որ իր զթու-
թեամբը և առաւ ողորմութեամբը

8 Իսրայէլի տանը ըրած է : Բանզի
ըսաւ . Իրաւցնէ անոնք իմ ժողո-
վուրդս են , առաւ չեղելու որդիներ
են . ու անիկայ անոնց փրկիչ ե-

9 ղաւ . Ե Անոնց ամէն նեղութիւնս
ներուն առնեն՝ նեղութիւն քա-
շեց . Բ և իր երեսին ճրեշտակը զա-
նոնք ազատեց . Ժ իր սիրովը ու
զթութիւնովը զանոնք փրկեց , և
է զանոնք վերցուց , ու հին ժամա-

նակին բոլոր օրերուն մէջ զանոնք
10 կրեց : Բայց անոնք Էապտամ
բեցան , ու Էանոր Սուրբ Հօգին
բարկացուցին . Ժ անիկայ ալ դար-
ձաւ անոնց թշնամի եղաւ , ու ին-
քը անոնց հետ պատերազմ ըրաւ :

11 Եւ ատենը առջի օրերը , « Մով-
սէսը , և անոր ժողովուրդը Լիւի-
ցին . Ո՞ր է անիկայ , որ իր հօ-
տին հովիւովը զանոնք ծովէն հա-
նեց . Ե ո՞ր է անիկայ , որ անոնց

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի ԲԲ 698

ԳԼ. Կ. 3 :

Բ ՏԵՍ ՏՊԻ
4 : 12 : ԳԼ
46 : 15 :

Բ ՋԱԲ. Թ.
16 :

Դ ՈՒՄ. Մ.
10 : ԿԱՊԵՄ.
Դ. 10 :

Ե ԳԼ. ԽԹ.
14 : ԺԳ. 6.
7 :

Զ ԳԼ. ԺԳ. 1.
Ե ԲԲ. ԵԶ.
ԽԹ. ԶԱԿԱՆ
ՆԱՆՈՐ ՄԻՋԵՆ

Ե ԳԼ. ԿԵ. 19 :

Ե ԵԶԵԿ. Դ.
17 : ԼԳ. 7 :

Դ ԳԼ. ԿԱ.
11 : ՍՈՒԲ.
Գ. 20 :

Ժ ԲՈ. ԻՐ.
31 : ԵԶ. Ե.
ԲԵԴ. Ե. 17 :

Ե ՏԵՍ ՈՐ.
ԺԲ. 12 : ԺԳ.
23 : 20 : ԺԳ.
11 : 14 :

Ե ԳԼ. Խ. 3.
ԺԵ. 14 :

Ե ԳԼ. ԺԱ.
12 :

Ժ ՋԱԲ. Թ.
9 : ՍԱՄԱ.
ԽԱ. 5 : ԹՅՅ.
ԺԲ. 15 :

Ե ԳԼ. Խ. 10.
ԹԱՄԱ. ԻԲ.
12 :

Ե ԶԺԲ. 4 :

ԳԼ. ԿԳ
1 Բրիտանո կը ցուցնէ թէ Իրքը ո՞վ է , Չ թէ
Ինչ է իր յաղթութիւնը իր թշնամիներուն

Ն. Բ. Զ. Բ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

12 մէջը իր Սուրբ Հոգին գրաւ . 3 իր փառաւոր բազուկը Մովսէսին աջ ձեռքին հետ պտտացուց . իրեն յախտնական անուն * վաստակելու համար՝ շանոնց առջևէն ջուր

13 բերր պատուեց . Ու՝ գանոնք անդունդներէն առանց սահելու անցուց , ինչպէս որ ձի մը անսպա

14 տէն լ'անցի : Տէրովը Հոգին գանիկայ հանգստացուց՝ հովիտի մէջ իջնող անասուններու պէս . դուռն թու ժողովուրդիդ՝ այնպէս առաջնորդութիւն բերիր , 3 որ քեզի փառաւոր անուն վաստակիր :

15 Երկինքէն նայէ , և քու սուրբ ու փառաւոր քնակութենէդ տես . որք է քու նախանձք ու զօրութիւնը . Լքու արեւորեղ գայլաբիւր , և ինծի ըսե՛ք ողորմութիւն

16 ներդարողիւցեան : Բանգի մեր չմարդ դուռն ես , թէ և Արարահմար և մեզ չգիտեր , ու իտայելը մեզ չճանչնար . դուռն ո՞վ Տէր՝ մեր չայրն ես , ու քու անունդ . ի

17 սկզբանէ մեր Փրկիչն է : Ո՞վ Տէր՝ ինչո՞ւ համար ռմբ քու ծամբաներէդ կը մոլորցընես . ինչո՞ւ Լմեր սիրտը կը խտտացընես , որ քեզմէ չխախտնար . քու ծառաներուդ համար՝ քու ծառանգութեանդ ցեղերուն համար դարձիր :

18 Բու սուրբ ժողովուրդդ իրենց ժառանգութիւնը քիչ ատեն վաշեցին . Լմեր թշնամիները քու սրբաբանդ ոտնակոյր բրին , ի՞նչ ատեն վաշեցին . Լմեր թշնամիները քու

19 սրբաբանդ ոտնակոյր բրին , ի՞նչ ատեն վաշեցին : Բու սուրբ ժողովուրդդ իրենց ժառանգութիւնը քիչ ատեն վաշեցին . Լմեր թշնամիները քու

ԳԼ . ԿԴ

1 Եկեղեցին աշտօնք կ'ընէ Աստուծոյ կարողութեանը յայտնութիւն համար . 5 Աստուծոյ ողորմութիւնը հրատարակելով՝ իր բնական ապականութիւնը կը խտտովանի : 9 իր նեղութեանը համար կը դանգաւոր :

1 Երանի թէ՛ - երկինքը ձեզքելով վար իջնէր . Բքու ներկայութեանդ լեռները ի՞նչպէ՛ն խռնուին

2 թէնէդ լեռները ի՞նչպէ՛ն խռնուին ըսողներդ կրակի պէս , ջուրերը եռացընող կրակի պէս , որ քու անունդ թշնամիներուդ յայտնէիր , ու ազգերը քու երեսէդ դու

3 լային , երբոր էմն սոսկաբ բաները բերիր , որոնց էէնք յուսար , իջար , քու երեսէդ լեռները ի՞նչպէ՛ն

4 Բանգի Դ սկիզբէն ի՞նչ վեր չլուսեցան , ու ականջը չլսեց , և աչք չտեսաւ քեզմէ ուրիշ Աստուծա՞մ մը , որ իրեն յուսացողներուն առանձի բանէր

5 բնէ : Ուրախ եղողին , և ուսար ծամբաներուդ մէջը քեզ յիշողներուն համար . ահա բարկացար , վասն զի

մեզք գործեցինք . Եթէ որ միշտ անոնց մէջը հաշտ , փրկութիւն

6 կը գտնէինք : Բայց ամէնքս պիղծ բանի պէս եղանք , ու Էմբ բոլոր արդարութիւնները դաշտանի լա

թին պէս է . և ամէնքս Բտեղի պէս կը թառամիրք , ու մեր ան

7 վերջնէն : Եւ քեզ անունդ կանչող չկայ , որ արթննայ , ու քեզմով ոյժ գտնէ . քանզի քու երեսը մեզմէ ծածկեցիր , ու մեր ան

8 մեզ մաշեցիր : Եւ այլ չիմա ո՞վ Տէր՝ դուռն մեր չայրն ես . մներ կաւ ենք , և ու դուռն մեր Բրուսն ես , և ամէնքս Բքու ձեռնադր գործքն

9 ենք : Եւ շատ մի՛ բարկանար՝ ո՞վ Տէր , ու Բք անթնութիւնը յաւիտեան մի՛ յիշիր . ահա նայէ՛ , կ'աղաչենք , և ամէնքս քու ժողով

10 վուրդդ ենք : Սուրբ բաղաբնեղ անապատ եղան . Սիսեր անապատ եղաւ . Եւրուսաղէմը աւերակ ե

11 ղաւ : 3 Մեր սուրբ ու փառաւոր տունը՝ որուն մէջ մեր հայրերը քեզ կ'որնէին , հոյ ճարակ եղաւ , և Լմեր ամէն ցանկալի Գտնեցող ա

12 մայի եղան : Եւսոնց վրայ ինքզինքդ պիտի զսպե՛ն՝ ո՞վ Տէր . 3 Գտնեցող պիտի լուսն , ու մեզ խիստ շատ պիտի նեղես :

ԳԼ . ԿԵ

1 Եւսոնց կողմը : 2 Զբաղք կը մոր ժուրի իրենց անհաստութեանը , կապալտութեանը ու կեղծաւորութեանը համար : 8 Մէկ մնացողը մը պիտի փրկուի : 11 Զարեան վրայ հանելու զատաստանները , ու ատաստապաշտներուն տորնելու բարբէնքը : 17 Նոր Երուսաղէմին երանիկ վճար :

1 Զի - Եւսոնց անհաստութեանը , կապալտութեանը ու կեղծաւորութեանը համար : 8 Մէկ մնացողը մը պիտի փրկուի : 11 Զարեան վրայ հանելու զատաստանները , ու ատաստապաշտներուն տորնելու բարբէնքը : 17 Նոր Երուսաղէմին երանիկ վճար :

2 ԲԱՄԵՆ օր իմ ձեռքերս երկնցունցի ապստամբ ժողովուրդի մը՝ որոնք անանկ ծամբու մէջ կը քալեն որ աղէկ չէ , և իրենց խոր

3 հուրներուն կը հետեին . Անանկ ժողովուրդի մը՝ Գոր միշտ երեսիս դէմ՝ գիւս կը սրբողցընեն . Դ պարտեցներու մէջ կը զոհնեն , ու աղաներու վրայ խունկ կը ծխեն :

4 Եւ երեւոյմաներուն մէջ կը նստին , և զիշերը առանձին տեղուանք կ'անցընեն . Դ խող միս կ'ուտեն , ու իրենց ամաններուն մէջը դարբել բաներու արգանակ խոյ :

5 Որոնք կ'ըսեն . Եւսոնց կեցիր , ինծի մի՛ դպչիր . քանզի ես քեզմէ սուրբ եմ : Ասոնք իմ ռնդացս մէջ ծուխ են , ու ամէն օր բորբոս

6 քած կրակ են : Ահա Եիմա առջևս

Ն. Բ. Զ. Բ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

Ե. Բ. Զ. Բ. 698

ՄԱՐԿԱՆԻՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԵՐԸ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Երեմիային ժամանակը, 3 ու կողումը, 11 իր մարգարեական տեսիլքները՝ որոնց մէջ նշեցիքի գաւազան մը ու եռացող կաթնայ մը կը տեսնէ։ 15 իր ծանր պատգամը Յուդայի դէմ։ 17 Աստուած կը քաջակերէ զանկիայ խոտառնալով որ անոր օգնական պիտի ըլլայ։

1 Ինքնիմասին երկիրը՝ «Անաթոլիոյի մէջ եղող քահանաներէն քիչ-կիչայի որդւոյն երեմիային խօսքը»։

2 Ըրը . Որ քանոր՝ Տէրոջը խօսքը եղաւ, Յուդայի թագաւորին Ամոնի որդւոյն Յովսիային օրերը՝

3 Բանոր թագաւորութեանը տաւ։ 3 սուրբերորդ տարին . Նաև Յուդայի թագաւորին Յովսիային որդւոյն Յովսիային օրերը՝ մինչև Յուդայի թագաւորին Յովսիայի որդւոյն Յուդակիային մետասաներորդ տարւոյն վերջը՝ Բանիւն եւ Յուդակիայի գերութիւնը՝ Եւ Տէրոջը ամենուն մէջ եղաւ։

4 Եւ Տէրոջը խօսքը ինծի եղաւ, 5 ըսելով . Դեղ որովայնի մէջ չըստեղծած՝ Եբեզ գիտցայ, ու դուն «Եբեզ արեւելի . քեզ ազգերուն մարգարէ»։

6 Ըրի՛ . Ան ատերը եւ ըսի . ԲՈՆՏ՝ Տէր Եւրոպայ, ահա ես խօսիլ չեմ գիտեր . Վասն զի ես մանուկ եմ։

7 Բայց Տէրը ինծի ըսաւ . Մի ըսեր թէ՛ Ես մանուկ եմ . Վասն զի ո՞ր որ քեզ իրկեմ, պիտի երթաս, ու ծինչ որ քեզի պատուի։

8 Ընձ, պիտի խօսիս . Ինչոնք եւ ըսեմք մի վախնար . Էբանիլ եւ քեզի հետ եմ քեզ ազատելու համար . կ'ըսէ Տէրը։

9 Եւ Տէրը իր ձեռքը երկնցուց, ու իմ բերնիս դպաւ . և Տէրը ինծի ըսաւ . Ահա ծիմ խօսքերս բուժի ըսեմք։

10 Ըբանիլ գրի . Ինչպէ՛, ես այսօր քեզ ազգերուն վրայ՝ և թագաւորութիւններուն վրայ կայնեցուցի, որ չ'իյնէ, ու փլցընէ, և կորսընցընէս, ու աւրես . Զա՛ն չ'իյնէս ու տնկես։

11 Եւ Տէրոջը խօսքը ինծի եղաւ՝ ըսելով . Ո՞վ երեմիայ՝ ինչ կը տեսնես . Ու ես ըսի . Նշեմքի գաւազան մը կը տեսնեմ . Ան ատեւը Տէրը ինծի ըսաւ . Աղէկ տես։

սար . Վասն զի ես իմ խօսքիս համար՝ զանկիայ կատարելու պիտի արտորամ։

13 Եւ երկրորդ անգամ Տէրոջը խօսքը ինծի եղաւ՝ ըսելով . Ինչ կը տեսնես . Ու ես ըսի . Նշեցող կաթնայ մը կը տեսնեմ՝ որ անոր երեսը դէպ ի հիւսիս է։

14 Եւ Տէրը ինծի ըսաւ . Եւ արիւր հիւսիսէն պիտի բորբոքի երկրին։

15 Բոլոր բնակացը վրայ . Քանզի ահա ես ճիւղիսի թագաւորութիւններուն բոլոր ազատակները պիտի կանչեմ, կ'ըսէ Տէրը . ու պիտի զան, և ժամէն մէկը իր ակնոցը Եւրոսաղեմի դռներուն առջևը՝ և անոր չըջկայ պարիսպներուն վրայ՝ ու Յուդայի բոլոր քաղաքներուն։

16 Վրայ պիտի դնեն . Եւ պիտի խօսիմ՝ անոնց իմ դատաստաններս, անոնց բոլոր չարութիւններուն համար . Վասն զի անոնք զիս թողունցին, և ուրիշ աստուածներու խոնկ ծխեցին, ու իրենց ձեռացը զործքերուն երկրպագութիւն ըրին։

17 Ուրեմն դուն՝ Զու մէջդ պնդէ, ու ելի՛ր, և քեզի բոլոր հրամայածս անոնց ըսէ . Դանոնք երեսն մի վախնար . չըլլայ որ քեզ՝ անոնց առջևը ամբողջ ընեմ . Եւ ես ահա այսօր քեզ բոլոր երկրին եւսմայի՛ն Յուդայի թագաւորներուն, անոր իշխաններուն, անոր քահանաներուն և երկրին ժողովուրդին՝

«ամուր քաղաքի պէս, ու երկաթէ սիւնի պէս, ու պղնձէ պարիսպնէ»։

18 Բոլոր պէս դրի . Եւ անոնք քեզի հետ պիտի պատերազմին, բայց պիտի չ'ընեն քեզ յաղթել . և Վասն զի ես քեզի հետ եմ՝ քեզ ազատելու համար, կ'ըսէ Տէրը։

ԳԼ . Բ

1 Աստուած իր առիթ բարեբարութիւնները յիշելով՝ կը փնթի չ'ընէ չ'ես՝ իրենց անտեղի պատամբութեանը համար, 9 որուն նմանը չ'ար . 14 կը յուցընէ թէ իրենք են իրենց թշուառութիւններուն պատճառը։ 20 Յուդայի մեղքերը . 31 Անոր յոյսը պարապ կ'ընէ։

1 Եւ Տէրոջը խօսքը ինծի եղաւ, ըսելով . Գնա, ու Եւրոսաղեմի ականջներուն կանչէ ու ըսէ . Տէրը

Ն . Բ . Գ . Բ . ԿԵ 629

Յես . Իս . 19 : ա Մն . 2 : 60 : ԳԼ . 17 : 7 : 8 : 9 :

Բ ԳԼ . Ի Ե 3 :

Բ ԳԼ . ԼԺ . 2 :

Դ ԳԼ . ԺԲ . 12 : 15 :

Ե ԳԼ . ԺԳ . 1 : 5 :

Զ ԳԼ . ԼԲ . 12 : 17 :

Է ԳԼ . Գ . 15 : 41 :

Ը ԳԼ . Գ . 15 : 16 :

Թ ԳԼ . Գ . 10 : 12 : 30 :

Կ ԳԼ . Գ . 2 : 5 :

Ժ ԳԼ . ԻԲ . 20 : 38 :

Ի ԳԼ . ԻԲ . 20 :

Լ ԳԼ . Գ . 16 : 17 :

Լ ԳԼ . Գ . 12 :

Ե ԳԼ . Գ . 6 : 8 : 38 :

Զ ԳԼ . Գ . 5 : 17 :

Է ԳԼ . Գ . 17 : 17 :

Ը ԳԼ . Գ . 17 : 17 :

Թ ԳԼ . Գ . 17 : 17 :

Կ ԳԼ . Գ . 17 : 17 :

Զ ԳԼ . Գ . 17 : 17 :

Ն . Բ . Գ . Բ . ԿԵ 629

* ԵԲԵ . ԿԵ 304 :

Յեղի . Ժա . 3 : 7 : ԻԵ 3 :

Է ԳԼ . Դ . 6 : 2 : 1 :

Զ ԳԼ . Ե . 15 : 2 : 22 : Ժ . 22 : ԻԵ 9 :

Դ ԳԼ . ԼԺ . 3 : ԻԵ 10 :

Ե ԳԼ . ԻԵ . 20 : ԳԼ . ԺԵ . 13 :

Զ ԳԼ . ԻԵ . 20 : 46 : Դ . 20 : ԻԵ 1 :

Ը ԳԼ . ԻԵ . 3 : 35 : աղեմ . 13 :

Թ ԳԼ . Գ . 12 : 27 : 8 : Ե . 27 : Գ . 6 :

Կ ԳԼ . Գ . 17 : ԳԼ . Գ . 27 : ԺԵ 20 :

Է ԳԼ . Գ . 12 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 612

Է Գ. Ի. Բ. 4.
Ե Գ. Ի. Բ. 4.
23: Ե Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. 11:
Գ. Ի. Բ. 4.
25:
Բ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Է Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
22: Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. 11:
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
24: Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. 6: Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. 9: Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. 41: Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. 44:
Գ. 10:

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
11:
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
14:
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. 1:
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Ի. Բ. 4.

16 իմ արտիս յարմար է հոգիներ պիտի տամ, ու ձեզ գիտութեամբ և իմ հոգիներով պիտի հոգուեն: Ու երբ որ զուր ևս օրեր երկրի վրայ շատնաք ու ածիք, կ'ըսէ Տէրը, մէյժնի ար Տէրոջը ու խորին տապաւնակ պիտի չըսեն. Եւ անիկայ Դէմ զի միտք պիտի չգայ, ու զանիկայ պիտի չյիշեն, և անոր այցելութիւն պիտի չընեն. ու Եւ Բեւերս մէյժնի 17 ալ պիտի չըլլայ: Եւ ատենը Եւրուսաղէմը՝ Տէրոջը ամբողջ պիտի անուանեն. և ամէն ազգերը հոն Եւ Տէրոջը անուանը համար Եւրուսաղէմ պիտի ժողովուն. և մէյժնի ալ իրենց չար արտիս կամակորութեանը ետեւն պիտի չերթան: 18 Ան օրերը թուրքայի տունը Եւրուսաղէմ տանը հետ պիտի երթայ. ու ինչպէս մէկտեղ չհիստի երկրէն՝ անոնց հայրերուն ժառանգութիւն 19 տուած երկիրս պիտի գան: Բայց եւ ըսի. Բեզ ինչպէս որդւոց մէջ դնեմ, և քեզի Գ. Եւ ցանկալի երկիրը՝ ազգաց խիստ զեղեցիկ ժառանգութիւնը տամ. ու ըսի. Ինչո՞ք: Զայր իմ՝ պիտի աղաղակեն, և ինծի հետեւելէն ետ պիտի չառնանա: 20 Նաև: Իբաւցնէ՞ ով Եւրայէի տունը՝ ինչպէս որ մէկ կնիկ մը իր երկանը անհաւատարիմ կ'ըլլայ, այնպէս ալ Եւրոք ինծի անհաւատարիմ եղաք, կ'ըսէ Տէրը: 21 Եւրոքներուն վրայ ձայն մը լսուեցաւ, Եւրայէի որդւոցը աղաւանքի ու լացի ձայն: Վասն զի անոնք իրենց ձամբան խոտորցուցին. իրենց Տէր Աստուածը մոռցան: 22 Եւ ով պատամար որդիք՝ դարձէք, Եւս ձեր ապստամբութիւնները կը բժշկեմ: 23 Ան մենք քեզի կու դանք. քանզի դուն մեր Տէր Աստուածն ես: 24 Եւ ինչպէս ըլլաւ, որ Եւրայէի բոլորներուն յայտնեցաւ, որ Եւրայէի փրկութիւնը մեր Տէր Աստուածն է: 25 Վասն զի մեր մանկութենէն ի վեր մեր հայրերուն վաստակը՝ անոնց հօտերը, և արջառները, անոնց տղաքները, ու աղջիկները Էամօթը կ'ընէր, ու մեր անարդարեմ մեզ կը ծածկէ. Եւ վասն զի մեր մանկութենէն մինչև աս օրս՝ թէ մենք և թէ մեր հայրերը մեր Տէր Աստուծոյն դէմ մեղք գործեցինք, ու թէ մեր Տէր Աստուծոյն ձայնին ձաղանդութիւն չըրինք:

Գ. Ե. Գ. Բ.

1 Աստուած իր խոտորցուցիչը կը կանչէ Եւրայէի. 3 Եւ յորդորէ Եւրայէի որ ապաշխարէ:

Սիւնով իր երկիւղի դատաստաններ: 19 Եւրայի թշուառութիւններուն վրայ ցաւալի որդիք:

1 Թէ որ դառնաս՝ ով Եւրայէի, կ'ըսէ Տէրը, ինծի պիտի դառնաս. ու թէ որ քու պարտութիւններդ իմ առջեւ վերցունես, ալ 2 Թախառական պիտի չըլլաս: Եւ Բեւերս տուութեամբ, իրաւամբ ու արդարութեամբ Եւրոքներ պիտի ընես թէ՛ Տէրը կնիդանի է. Եւ ազգերը անով պիտի օրշուովն, ու 3 անով Եւրայի պարծին: Վասն զի Տէրը Եւրայի ու Եւրուսաղէմի մարդիկներուն այսպէս կ'ըսէ. Եւ զմարտն ու երկիրները հերկեցէք ձեզի. ու Եւրոքներ մէջ մի ցաւ: 4 Նեք: Ով Եւրայի մարդիկներ, ու Եւրուսաղէմի բնակիչներ, Եւ Տէրոջը թշուառութեամբ, և ձեր արտիս անթիւքսութիւնը վերցուցէք. որ չըլլայ թէ իմ բարկութիւնս ձեր չար գործքերուն համար՝ կրակի պէս բորբոքի ու այրէ, և մարող մը չըլլայ: 5 Եւրայի մէջ պատմեցէք, ու Եւրուսաղէմի մէջ բարոյացէք, ու ըսէք. Երկրի վրայ փոք չ'ընցուցէք. բարձրաձայն աղաղակեցէք, ու ըսէք. Եւ ժողովուրդներ, ու պարտաւոր բարոյացէք մոռնէք: 6 Ինչպէ՞ս Սիւն զորձ վերցուցէք. բարոյացէք, մի կայնիք. վասն զի ես չարիք ու մեծ կոտորած պիտի չ'ընեմ ձեր հիւսիսին: Եւ ինչպէս իր 7 օրքն ելաւ, և ազգերը ջարդողը իր տեղէն ելաւ՝ ձամբայ ինչպէս, Եւրոք երկրորդ աւերակ ընէ. քաղաքները պիտի փլչին, ու անոնց 8 Դէմ բնակիչ պիտի չ'տնուի: Ասոր համար Եւրոքներ չ'ազգէք, և սուր ընկող զորքացէք. վասն զի Տէրոջը աստիճանութիւնը միշտ չ'արք: 9 Դա: Ու պիտի ըլլայ ան օրը՝ կ'ըսէ Տէրը, որ Թախառական սիրող ու իշխաններուն սիրող պիտի հասնի. և քահանաները պիտի ապշին, ու մարդաբէնքը պիտի հիստան: 10 Ան ատենը ըսի. Անոնք, ով Տէր Եւրայ. Եւ ինչպէս դուն աս ժողովուրդը ու Եւրուսաղէմը խաբէով խաբեցիր, Եւ ըսէ՞ք. Զեզի խաղաղութիւն պիտի ըլլայ. և Եւ Եւրոքներ մինչև անոնց հոգին հասաւ: 11 Ան ատենը աս ժողովուրդի ու Եւրուսաղէմի պիտի ըսուի. 3 Եւրոք չ'ող չ'ող մը անապատին բլուրներէն Եւ Դէմ իմ ժողովուրդիս աղջկանը ձամբուն մէջ, Եւ թէ հոսելու համար, ոչ ալ մարդերու համար: 12 Ասկէ սաստիկ հով մը պիտի դայ ինծի. հիմա Եւս ալ անոնց հետ դատաստաններով պիտի խօսիմ:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. 612

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
22: Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. 12:

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Գ. Ե. Գ. Բ. 4.
Գ. Ե. Գ. Բ. 4.

Ն. Բ. ԳԲ. ԻԲ 612

6 Ես. 6. 28 :
Դ. Օր. ԻԲ. 49 : Ողբ. 7. 19 : Ով. Բ. 1. 1 : Ամբ. 1. 9 :
Ես. 16. 1 : Թակ. 7. 5 :
Ե. Գլ. Բ. 16 :

Ե. Գլ. Բ. 15 :

« Դ թագ. Ի Բ. 1. 4 :

Սաղ. 37. 17 : Ես. 6. 1 : Գլ. Բ. 17, 19 :

Դ Ես. 4. 5 : Ժ. 11. 8 : Իս. 4. 1 : Գլ. Բ. 1. 10 : Տես Ղու. 4. 42 :

Ե. Գլ. Բ. 20 :

Ե. Գլ. Բ. 20 :

« Հով. 19 :

Է Ես. 19 :

Դ Ես. 25 :

Ե. Գլ. Բ. 20 :

Յ Սոփ. 3 :

Ե. Գլ. Բ. 10, 15 : Է. 11. 1 : Ժ. 28 :
Դ Ողբ. 7. 3 :
Ես. 6. 30 :
Ժ. 3 :

13 Ահա անիկայ ամպերու պէս պիտի ելլէ, և Գանդր կառքերը մըրըրիկի պէս. Գանդր ձիերը արծիւներէն արագընթաց են. վայ մեղի՝

14 որ Կառուինք. Ով Երուսաղէմ՝ յսիրող չարութենէ լուս, որպէս զի փրկութիւն գտնես. քու չար խորհուրդներդ՝ մինչև երբ

15 սրտիդ մէջ պիտի մնան : Վասն զի ձայն մը՝ Գանդի լուր կը բերէ, ու Եփրեմի լեռներէ թշուառու

16 թիւն լսել կուտայ : Ահա ազգերուն յիշեցէք. ահա Երուսաղէմի վրայով պատմեցէք, որ Էջեռաւոր երկրէ պաշարողներ կու գան, և Յուդայի քաղաքներուն վրայ իրենց ձայնը կ'արձակեն :

17 «Նոր չորս կողմը ագարակի պահապաններու պէս պիտի պաշարեն. վասն զի անիկայ ինծիմ պատարմեցաւ, կ'ըսէ Տէրը :

18 «Աս բաները՝ քու ճամբաներդ ու գործքերդ բերին քու վրայ. անիկայ քու չարութիւնդ է, վասն զի դառն է. որովհետեւ մինչև քու սիրտդ հասաւ :

19 «Գործ, փորձ. մինչև սրտիս՝ շտեմարանները ցաւ կը զգամ. սիրտս իմ ներքի դիւ կը խռովի, չեմ կրնար լռել. քանզի դուն՝ ով իմ անձ, փողիկ ձայնը, պատեց

20 ըստ մի աղաղակի լսեցիր : Էկոտորած կոտորածի վրայ կը կանչուի, վասն զի բոլոր երկիրը կործանեցաւ. «Վրասներս յանկարծակի՝ ու խորաններս մէկէն կործանեցան. Մինչև երբ դրօշը պիտի տնենմ, և փողն ձայնը պիտի լսեմ :

22 Քանզի իմ Ժողովուրդս. յիմար է, զիս չճանցան. անոնք անմիտ զաւակներ էլ, ու անոնց բովը հանձար չկայ. «անոնք չարութիւն ընելու իմաստուն են, բայց արեւկութիւն ընել չեն գիտեր :

23 Էրկիր վրայ նայեցայ, և ահա Խանձ ու պարագ էր. երկիրքը

24 նախ, ու լոյս չուներ : Բեռներուն նայեցայ, և ահա կը դռնային, ու ամէն բլուրները կը

25 սարսէին : Նայեցայ, և ահա մարդ մը չկար, ու Երկիրի բոլոր թիւր

26 լուները փառած էին : Նայեցայ, և ահա պողաբեր երկիրը անպատեղած էր, ու ամէն քաղաքները Տէրօջը երեսնէ՝ անոր սատիկը բարկութեանը որ տեսնեալ էին :

27 «Վասն զի Տէրը պայպէս կ'ըսէ. Բոլոր երկիրը պիտի աւրուի՝ Բայց բոլորովն աւերակ պիտի չընեմ :

28 Ասոր վրայ Էրկիրը սուգ պիտի բռնէ, ու վերէն Էրկիրքը պիտի

խաւարի. վասն զի խօսեցայ, որոշեցի, և պիտի չզղջամ, ու անկէ

29 ետ պիտի չդառնամ : Զիստորոշումն և աղեղնաւորներուն ձայնէն բոլոր քաղաքը պիտի փախչի. անոնք թաւախիտ անտառներուն մէջ պիտի մտնեն, ու ապառաժներու վրայ պիտի ելլեն և ամէն քաղաքները պիտի թողուին, և անոնց մէջ մարդ պիտի չընակի :

30 Ու դուն ով աւրուած, ինչ պիտի ընես. Թէև կարմիրներ չազնիս, քեզ ոսկի զարդերով զարդարես, ու Զագերդով վրայ շատ ծարրոյ ալ դնես, պարագ տեղը կը զարդարուիս. «Կա հոմանիւնը քեզ մեծեցին, և քու հողիդ

31 կը փնտռեն : Քանզի ձայն մը լսեցի ծննդական կնոջ ձայն պէս, ու իր անդրանիկը ծնանողին երկանցը պէս, Սիօնի աղջկանը ձայնը՝ որ կը հառաչէ, ու Բեռքերը բանալով՝ Էլէ. Հիմա վայ ինծի. քանզի սպաննողներուն պատճառաւ հողի մարեցաւ :

ԳԼ. Ե

1 Նստուծոյ դատաւորները՝ որ Հրեից վրայ պիտի գար իրենց կամակորութեանը համար, 7 իրենց յնութեանը համար, 10 իրենց ամբարշտութեանը համար, 19 զՆստուած անարգելուն համար, 25 և իրենց սպակառութեանը համար թէ՛ քաղաքական բաներու մէջ 30 և թէ եկեղեցական :

1 Խրտասաղեմի փողովներուն մէջ պըտտեցէք, ու հիմա նայեցէք, և Զիտեցէք, ու անոր հրապարակներուն մէջ փնտռեցէք. «Թէ որ մարդ մը կրնար գտնել, Է թէ որ իրաւունք բնող, ճշմարտութիւն փնտռող մը կայ, Էես ան Կառուի

2 Թողութիւն ընեմ : Բայց Է Տէրը կ'ըսէ ինչն է՝ կ'ըսէ, բայց շատութեամբ երդում կ'ընեն :

3 Ով Տէր՝ մի թէ Էրու աւերող ճշմարտութեան չեմ Կառուի. Է զանոնք ճեմեցիր, բայց ցաւ մը չըզային. զանոնք Տաղուցի, Բայց Է խրատ ընողունի չուզեցին. իրենց երես պատարածէն աւել կարծացուցին, և դառնալ չուզեցին :

4 Ու ես ըսի. Իրաւունք անոնք աղքատ են. անոնք անմիտ են. Էքան զի Տէրը ճամբան իրենց Նստուծոյ դատաստանը գիտեն. բայց ան աւանդ ալ Էրուծ կ'որոնցին. կայք

6 Իր փրցուին : Նոր համար Է գանդ անտառին առիւծը պիտի մեռցնէ. զանոնք Է անպատեղաւ զայլը՝ պիտի սատկեցնէ :

Ն. Բ. ԳԲ. ԻԲ 612

« Թու. ԻԲ. 19 : Գլ. Բ. 16 :

Զ Դ թագ. Ի Բ. 30 : Ե. Գլ. Բ. 40 :

Է Ե. Գլ. Բ. 20, 22 : Ողբ. 7. 19 :

Ե. Գլ. Բ. 15 : Ողբ. 7. 17 :

Ե. Գլ. Բ. 30 :

Ե. Գլ. Բ. 23 : Սաղ. Ժ. 1 :

Դ Ես. 26 :

Դ Ես. 16 :

Դ Ես. 2. 2 : Դ Ես. 9. 9 :

Դ Ես. 5. 5 : Դ Ես. 30 :

Դ Ես. 28 : Սոփ. 7. 2 :

Դ Ես. 7. 1 :

Դ Ես. 7. 3 : Դ Ես. 7. 7 :

Դ Ես. 7. 7 : Սաղ. 7. 20 : Սոփ. 7. 3 :

Ն. Ժ. Գ. Բ. Կ. Բ. 612

Բ. Կ. Բ. 18.
Ժ. Բ. 20.
Գ. Կ. Բ. 23.
Գ. Կ. Բ. 4.
Ժ. Կ. Բ. 18.

Ժ. Կ. Բ. 22.

18 ձիւս Երեմիայի, որ անոնց ճամբան զիտնաս և փորձես : Եւ մէնք բանակոր ապստամբներ են : Բանսարկութեան կը պտտորին : Է պղինձ ու երկաթ են : Եւ մէնք ապականադործ են : Փռքը պլքեցաւ : Կապարը կրակէն հատաւ : արծաթադործը պարսպ տեղը կ'ախատի : վասն զի չարերը չորոշուեն : Եւ անոնց Եւսիտեան արծաթ պիտի կանեն : վասն զի Տէրը զանոնք մերժեց :

ԳԼ. Ե

1 Երեմիայ կը խրկուի Եւսիտեան ապականութիւն քարոզելու : Եւ զեկեղ գերութեանը առջին անգամ : 8 անոնց պարսպ յորը կը մերժեն : 12 Սելովն օրինակով : 17 անոնց պարսպը լքները կ'ընեն : Իրենց կ'ապականութեանը համար : 21 կը ցուցնեն թէ անհասկացող մարդոց զոհերը : Եւ անոնց ընդունելի չեն : 29 կը յորդորեն ժողովուրդը որ Տօփեթի մէջ եղած զարկի գործքերուն : 32 ու անոնց պատճառով իրենց վրայ եկած զատաստաններուն համար սուշ ընեն :

Կ. Բ. Կ. Բ. 2.

Բ. Կ. Բ. 11.
Կ. Բ. 18.

Բ. Կ. Բ. 11.

Գ. Կ. Բ. 31.

Բ. Կ. Բ. 14.
Կ. Բ. 15.
Կ. Բ. 16.
Կ. Բ. 17.
Կ. Բ. 18.

Բ. Կ. Բ. 31.
Կ. Բ. 13.
Կ. Բ. 14.

Կ. Բ. 21.
Կ. Բ. 22.
Կ. Բ. 23.

Կ. Բ. 24.
Կ. Բ. 25.
Կ. Բ. 26.

Կ. Բ. 27.
Կ. Բ. 28.
Կ. Բ. 29.

Կ. Բ. 30.
Կ. Բ. 31.
Կ. Բ. 32.

1 Տէրոջը կողմանէ Երեմիային կ'ըսէ :
2 Խօսքն է, որ ըսաւ : Տէրոջը տանը դուռը կայնէ, ու հոն աս խօսքը մտիկ ըրէք ո՛վ բոլոր Յուդա, որ աս դռներէն կը մտնէք : Տէրոջը երկրպագութիւն ընելու :
3 Համար : Զօրաց Տէրը Խորայէլին Աստուածը այսպէս կ'ըսէ : Է Զեր ճամբաները ու գործքերը ուղղեն թէ՛ք : Եւ ձեզ պիտի թողում որ
4 աս տեղը բնակիք : Է դուք մի՛ պահինիք սուտ խօսքերուն որ կ'ըսեն : Տէրոջը տաճարը, Տէրոջը տաճարը, Տէրոջը տաճարը, Տէրոջը տաճարը ասոնք
5 են : Քանզի թէ որ ձեր ճամբաները ու գործքերը բոլորովն ուղղէք, և թէ որ մարդուն ու անոր ընկերին մէջտեղ չ'ըրաւունք զգուշութեամբ 'ի գործ զնէք :
6 Պանդուխտին, որքին ու որքեալ ըրին զըկանք չընէք, ու աս տեղը անմեղ արիւն չ'ծափէք, և Է օտար աստուածներու ետեւ չ'ըրթաք, որ
7 ձեզ չ'արիւրի պատճառ չ'ըլլայ : Եւ անտեղ աս տեղը՝ Է ձեր հայրերուն տուած երկրին մէջը պիտի բնակեցնեն : Եւ ձեզ յաւիտեանս յաւիտենից :
8 Ահա դուք Եստու խօսքերու Բ' կ'ապահինիք, որոնք չ'են կրնար օգուտ ընել : Է Սրբեզոգ օրով ինչ, մարդասպանութիւն և չնութիւն ընելով, ու սուտ երդում ընելով, և Բահաղին խուսկ ծիւղելով, ու ձեր չ'ըրողած Է օտար աստուածներուն
9 Ետեւն երթալով, և կրնաք դալ, ու իմ առջեւ կայիմ աս տանս մէջ՝ Է որուն վրայ իմ անունս կոչուած է, և ըսել թէ՛ Ազատեցանք որ աս

ամէն պղծութիւնները ընենք :

11 Եւ տունը որուն վրայ իմ անունս կոչուած է, միթէ ձեր աշերտուն առջեւ Է առաջակներու քարայր եւ դաւ : Եւ աս Է ալ տեսաւ, կ'ըսէ :
12 Տէրը : Բայց հիմա դուք Մեղով մէջ եղող իմ տեղս գաղթէք : Եւ որ որ առաջ իմ անունս հաստատեցի, և տեսէք շինչ որ անոր ըրեր եմ՝ իմ ժողովուրդին Խորայէլին չարութեանը համար :
13 Ու հիմա որովհետեւ աս բոլոր գործքերը ըրիք կ'ըսէ Տէրը, ու թէ պէտ ձեզ խօսեցայ Է կանուխ ելելով ու խօսելով, բայց դուք մտիկ չ'ըրիք, Է ձեզ կանչեցի, բայց
14 դուք պատասխան չ'ուրեցի, Եւ աս ձեր ապականած տանը՝ որուն վրայ իմ անունս կոչուած է, և ձեզի, ու ձեր հայրերուն տուած տեղը՝ Մեղովն բրածիս պէս
15 պիտի ընեմ : Եւ շինչեա որ ձեր բոլոր եղբայրները, և ձերք մի բոլոր սերունդը վաճառեցի, Է ձեզ ձեզ իմ առջեւ պիտի վերստնեմ :
16 Ուստի՝ դուք աս ժողովուրդին համար աղօթք մի ընէք : Եւ անոնց համար աղաղակ ու աղաանք մի մատուցանէք, ու ինձի բարեխօսութիւն մի ընէք : Եւ անոնք քեզի
17 մտիկ չ'են ընէք : Դուք չ'են տեսնէք թէ անոնք ինչ կը գործեն Յուդայի քաղաքներուն մէջ՝ ու երուսաղեմի փողոցներուն մէջ :
18 Եւ Տէրոջը փայտ կը ժողովն, և հայրերը կրակ կը վառեն, ու կ'ըրին խմոր կը շաղեն, երկնից թաղուհիին ըրթներ շինելու համար : Եւ օտար աստուածներուն և թափելու նուէրներ կը մատուցանեն :
19 Նեն, որ զիս բարկացնեն : Միթէ անոնք զիս կը բարկացնեն, կ'ըսէ Տէրը : Եւ որ իրենց անձը կը խաբարէ իրենց երեսին ամօթին համար :
20 Անոր համար այսպէս կ'ըսէ Տէր Եհովան : Եւ աս իմ բարկութիւնս ու արմատութիւնս աս տեղեւոյ վրայ պիտի թափի, մարդու վրայ, և անասունի վրայ, ու դաշտի ծառերուն վրայ, ու երկրի պտուղներուն վրայ, և պիտի բռնկի, ու պիտի չմարի :
21 Զօրաց Տէրը Խորայէլին Աստուածը այսպէս կ'ըսէ : Է Զեր ողբակները ձեր գոհերուն վրայ անել : Եւ ցուցէք, և միս կերէք : Վասն զի ձեր հայրերը Եղիպտոսի երկրէն հանած օրս՝ Է անոնց Բ' Է խօսեցայ ողբակեղ ու զոհի վրայով, ու
22 անոնց հրամայեցի : Հապաւ անոնց աս բանը հրամայեցի ու ըսի : Է Դմա ձայն մտիկ ըրէք, և Է Է Է

Ն. Ժ. Գ. Բ. Կ. Բ. 600

Ժ. Կ. Բ. 7.
Կ. Բ. 10.
Կ. Բ. 11.
Կ. Բ. 12.
Կ. Բ. 13.
Կ. Բ. 14.
Կ. Բ. 15.
Կ. Բ. 16.
Կ. Բ. 17.
Կ. Բ. 18.
Կ. Բ. 19.
Կ. Բ. 20.
Կ. Բ. 21.
Կ. Բ. 22.
Կ. Բ. 23.
Կ. Բ. 24.
Կ. Բ. 25.
Կ. Բ. 26.
Կ. Բ. 27.
Կ. Բ. 28.
Կ. Բ. 29.
Կ. Բ. 30.
Կ. Բ. 31.
Կ. Բ. 32.
Կ. Բ. 33.
Կ. Բ. 34.
Կ. Բ. 35.
Կ. Բ. 36.
Կ. Բ. 37.
Կ. Բ. 38.
Կ. Բ. 39.
Կ. Բ. 40.
Կ. Բ. 41.
Կ. Բ. 42.
Կ. Բ. 43.
Կ. Բ. 44.
Կ. Բ. 45.
Կ. Բ. 46.
Կ. Բ. 47.
Կ. Բ. 48.
Կ. Բ. 49.
Կ. Բ. 50.

Կ. Բ. 51.
Կ. Բ. 52.
Կ. Բ. 53.
Կ. Բ. 54.
Կ. Բ. 55.
Կ. Բ. 56.
Կ. Բ. 57.
Կ. Բ. 58.
Կ. Բ. 59.
Կ. Բ. 60.
Կ. Բ. 61.
Կ. Բ. 62.
Կ. Բ. 63.
Կ. Բ. 64.
Կ. Բ. 65.
Կ. Բ. 66.
Կ. Բ. 67.
Կ. Բ. 68.
Կ. Բ. 69.
Կ. Բ. 70.
Կ. Բ. 71.
Կ. Բ. 72.
Կ. Բ. 73.
Կ. Բ. 74.
Կ. Բ. 75.
Կ. Բ. 76.
Կ. Բ. 77.
Կ. Բ. 78.
Կ. Բ. 79.
Կ. Բ. 80.
Կ. Բ. 81.
Կ. Բ. 82.
Կ. Բ. 83.
Կ. Բ. 84.
Կ. Բ. 85.
Կ. Բ. 86.
Կ. Բ. 87.
Կ. Բ. 88.
Կ. Բ. 89.
Կ. Բ. 90.
Կ. Բ. 91.
Կ. Բ. 92.
Կ. Բ. 93.
Կ. Բ. 94.
Կ. Բ. 95.
Կ. Բ. 96.
Կ. Բ. 97.
Կ. Բ. 98.
Կ. Բ. 99.
Կ. Բ. 100.

Կ. Բ. 101.
Կ. Բ. 102.
Կ. Բ. 103.
Կ. Բ. 104.
Կ. Բ. 105.
Կ. Բ. 106.
Կ. Բ. 107.
Կ. Բ. 108.
Կ. Բ. 109.
Կ. Բ. 110.
Կ. Բ. 111.
Կ. Բ. 112.
Կ. Բ. 113.
Կ. Բ. 114.
Կ. Բ. 115.
Կ. Բ. 116.
Կ. Բ. 117.
Կ. Բ. 118.
Կ. Բ. 119.
Կ. Բ. 120.
Կ. Բ. 121.
Կ. Բ. 122.
Կ. Բ. 123.
Կ. Բ. 124.
Կ. Բ. 125.
Կ. Բ. 126.
Կ. Բ. 127.
Կ. Բ. 128.
Կ. Բ. 129.
Կ. Բ. 130.
Կ. Բ. 131.
Կ. Բ. 132.
Կ. Բ. 133.
Կ. Բ. 134.
Կ. Բ. 135.
Կ. Բ. 136.
Կ. Բ. 137.
Կ. Բ. 138.
Կ. Բ. 139.
Կ. Բ. 140.
Կ. Բ. 141.
Կ. Բ. 142.
Կ. Բ. 143.
Կ. Բ. 144.
Կ. Բ. 145.
Կ. Բ. 146.
Կ. Բ. 147.
Կ. Բ. 148.
Կ. Բ. 149.
Կ. Բ. 150.

Կ. Բ. 151.
Կ. Բ. 152.
Կ. Բ. 153.
Կ. Բ. 154.
Կ. Բ. 155.
Կ. Բ. 156.
Կ. Բ. 157.
Կ. Բ. 158.
Կ. Բ. 159.
Կ. Բ. 160.
Կ. Բ. 161.
Կ. Բ. 162.
Կ. Բ. 163.
Կ. Բ. 164.
Կ. Բ. 165.
Կ. Բ. 166.
Կ. Բ. 167.
Կ. Բ. 168.
Կ. Բ. 169.
Կ. Բ. 170.
Կ. Բ. 171.
Կ. Բ. 172.
Կ. Բ. 173.
Կ. Բ. 174.
Կ. Բ. 175.
Կ. Բ. 176.
Կ. Բ. 177.
Կ. Բ. 178.
Կ. Բ. 179.
Կ. Բ. 180.
Կ. Բ. 181.
Կ. Բ. 182.
Կ. Բ. 183.
Կ. Բ. 184.
Կ. Բ. 185.
Կ. Բ. 186.
Կ. Բ. 187.
Կ. Բ. 188.
Կ. Բ. 189.
Կ. Բ. 190.
Կ. Բ. 191.
Կ. Բ. 192.
Կ. Բ. 193.
Կ. Բ. 194.
Կ. Բ. 195.
Կ. Բ. 196.
Կ. Բ. 197.
Կ. Բ. 198.
Կ. Բ. 199.
Կ. Բ. 200.

Կ. Բ. 201.
Կ. Բ. 202.
Կ. Բ. 203.
Կ. Բ. 204.
Կ. Բ. 205.
Կ. Բ. 206.
Կ. Բ. 207.
Կ. Բ. 208.
Կ. Բ. 209.
Կ. Բ. 210.
Կ. Բ. 211.
Կ. Բ. 212.
Կ. Բ. 213.
Կ. Բ. 214.
Կ. Բ. 215.
Կ. Բ. 216.
Կ. Բ. 217.
Կ. Բ. 218.
Կ. Բ. 219.
Կ. Բ. 220.
Կ. Բ. 221.
Կ. Բ. 222.
Կ. Բ. 223.
Կ. Բ. 224.
Կ. Բ. 225.
Կ. Բ. 226.
Կ. Բ. 227.
Կ. Բ. 228.
Կ. Բ. 229.
Կ. Բ. 230.
Կ. Բ. 231.
Կ. Բ. 232.
Կ. Բ. 233.
Կ. Բ. 234.
Կ. Բ. 235.
Կ. Բ. 236.
Կ. Բ. 237.
Կ. Բ. 238.
Կ. Բ. 239.
Կ. Բ. 240.
Կ. Բ. 241.
Կ. Բ. 242.
Կ. Բ. 243.
Կ. Բ. 244.
Կ. Բ. 245.
Կ. Բ. 246.
Կ. Բ. 247.
Կ. Բ. 248.
Կ. Բ. 249.
Կ. Բ. 250.

Կ. Բ. 251.
Կ. Բ. 252.
Կ. Բ. 253.
Կ. Բ. 254.
Կ. Բ. 255.
Կ. Բ. 256.
Կ. Բ. 257.
Կ. Բ. 258.
Կ. Բ. 259.
Կ. Բ. 260.
Կ. Բ. 261.
Կ. Բ. 262.
Կ. Բ. 263.
Կ. Բ. 264.
Կ. Բ. 265.
Կ. Բ. 266.
Կ. Բ. 267.
Կ. Բ. 268.
Կ. Բ. 269.
Կ. Բ. 270.
Կ. Բ. 271.
Կ. Բ. 272.
Կ. Բ. 273.
Կ. Բ. 274.
Կ. Բ. 275.
Կ. Բ. 276.
Կ. Բ. 277.
Կ. Բ. 278.
Կ. Բ. 279.
Կ. Բ. 280.
Կ. Բ. 281.
Կ. Բ. 282.
Կ. Բ. 283.
Կ. Բ. 284.
Կ. Բ. 285.
Կ. Բ. 286.
Կ. Բ. 287.
Կ. Բ. 288.
Կ. Բ. 289.
Կ. Բ. 290.
Կ. Բ. 291.
Կ. Բ. 292.
Կ. Բ. 293.
Կ. Բ. 294.
Կ. Բ. 295.
Կ. Բ. 296.
Կ. Բ. 297.
Կ. Բ. 298.
Կ. Բ. 299.
Կ. Բ. 300.

Ն. Բ. ՇԲ. 608

Սաղ. ԺԲ. 41. Առաջ. 23. Ես. 15. ԳԼ. ԺԳ. 12. Ե. ԳԼ. ԺԳ. 13. Միք. Գ. 4. Զաք. Գ. 13. Լ. Բ. Օր. Լ. 37. 33. Ի. ԳԼ. Բ. 23.

Յ. Ե. Լ. 10. ԳԼ. Ե. 11. ԺԳ. 11. Ե. 80. Ե. 10.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

Սաղ. Ժ. 16. Ե. 11. Ե. 25. Ե. 25. Ե. 25.

լու կարող պիտի չլընա . և էինծի պիտի աղաղակեն , ու անոնց մտիկ 12 պիտի չլընա . Եւ Յուդայի քաղաքները ու Երուսաղեմի բնակիչները պիտի երթան , ու Լպիտի աղաղակեն ան աստուածներուն . որոնց խունկ ծխեր էին . բայց անոնց ձախորդութեան ժամանակը՝ բնաւ 13 պիտի չազատեն զանոնք : Բանգի բու աստուածները ով Յուդա՞ քու Էքաղաքներուդ թուոյն չափ եղան . ու Երուսաղեմի փողոցներուն թուոյն չափ՝ ամօթալից իւր 14 սեղաններ կանգնեցիր : Ուստի ծղուն աս ժողովուրդին ճամար արդթք մի՞ ըներ , ու անոնց ճամար խնդրուածքով ու պաղատանով մի աղաչեք . քանզի երբոր իրենց 15 իմ սիրելիս ինչ Բաբելոնն ունի իմ տանս մէջ , որովհետեւ չաւտրուեն Հեօ անօրէնութիւն՝ գործեր Լ . Յուդք միս ալ քեզմէ պիտի վերցուի , քանզի բուն բու չարու 16 թիւնովը Լիւրախաճաս : Տէրք՝ քու անունը՝ Եկանանչ , գեղեցիկ . բարեպտուող ձիթենի կոյնց . Բայց անոր վրայ մեծ աղմուկի ձայնով կրակ բռնեցուց . և անոր 17 օտուրը կտորեցան : Ու չեղ տընկող զօրաց Տէրք՝ քու վրայովդ չարիք խօսեցաւ , իարայելի տանը ու Յուդայի տանը չարութեանը չամար՝ որ անոր գործեցին , և Բաւհաղին խունկ ծխելով՝ զիս բարկացուցին :

18 Եւ Տէրք ինծի գիտցուց , ու չաւտրեց իմում . ան ատեն ինծի աւտոնց գործերը յուցուցիր : Բայց Ես մորթուելու տարուող ընտանեցած գառի որ պէս էի , ու չէի գիտեր որ յանոնք ինծի ճամար նենգութիւններ կը նարէին , Եւ Եւրոպա ուր իր պտուղովը կործանեց , Եւ զանիկը Լիւրախաճաս երկրէն բաղնիք ըներ , որ անոր անունը 19 մէյմին ալ չսիրուի : Սակայն ով Տէր զօրութեանց՝ աղաղա Դատաւոր , որ երկիւմունքը ու սիրտը կը բնենս , անոնցմէ Եւրոպա վրէժը տեսնեմ . քանզի իմ դատք քեզի յայտնեցի :

20 Ուստի Տէրք այսպէս կ'ըսէ Անթուրի մարդոցը ճամար՝ չորոնք քու չորիկը կը վնասուեն , ու կ'ըսեն . ԴՏէրոյն անունովը մարդարութիւն մի՞ ըներ , որ մեր ձեռքերովը չմեռնին : Անոր ճամար զօրաց Տէրք այսպէս կ'ըսէ . Ահա

Ես անոնց այցելութիւն պիտի ընեմ . կորիծները սրով պիտի մեռնին . անոնց տղաքները ու աղջիկները սովամահ պիտի ըլլան . Եւ անոնք մնացորդ պիտի չունենան . վասն զի ես Անթուրի մարդոցը վրայ Լանոնց այցելութեան տալիս՝ չարիք պիտի ըներմ :

ԳԼ. ԺԲ

1 Երեմիա կը գանգատ յարերուն յաղագրութեան ճամար , բայց հաւատքով անոնց կործանումը կը տեսնէ . 5 Տէրոյն կը յայտնուի իրեն՝ իր եղբայրներուն նենգութիւնը որ իրեն զէմ կը Տնարեն : 7 Աստուած իր ժառանգութեանը վրայ կ'որոշայ . 14 ապախարոյններուն զերեզարմութիւն կը խոստանայ :

1 Ով Տէր՝ երբոր քեզի Հետ վիճիմ , Դու չարաք պիտի Բաբելոնն . սակայն քեզի իրաւունքի վրայով պիտի խօսիմ . Բինչու ամբարիշտներուն ճամբան յաղող է . ու բուրնեգութիւն ընողները հանգը 2 տուութիւն կը վայելեն : Դու զանոնք տեսնեցիր , և անոնք արմատացան : Անոնք կ'աճին , ու պըտուող կու տան . Դու անոնց բերին միտ ես , բայց անոնց երկիւն 3 մունքէն Հեռու ես : Եւ դուն ով Տէր՝ Դգիս գիտես . զիս տեսար , ու Եիմ սիրտս քու առջևդ քննեցիր . զատէ՛ անոնք մորթուելու ոչխարներու պէս , և չսպաննան օրուան 4 ճամար ի պատրաստէ : Մինչև երբ երկիրը սուգ պիտի բռնէ , Էիբ բընակացը չարութեանը ճամար , ու բոլոր դաշտին խոտը պիտի չորնայ . Եւ անոնքները ու թուռները կ'որոտեցան , վասն զի բոխի . Անիկայ մեր վախճանը պիտի չտեսնէ : 5 Թէ որ դուն Հետեւակներուն Հետ վաղեցիր , ու քեզ յողեցուցին , հապա ձիւրուներուն Հետ ինչպէս ասպարեզը պիտի մտնեն . և դուն որ խաղաղութեան երկրին մէջ ապշով ես , ինչ պիտի ընես թերեւ Յորդանան Գետը րարձարնայ : 6 Քանզի բուն եղբայրները՝ ու քու չորիկ տունն ալ՝ անոնք անգամ քեզի զէմ նենգութիւն ըրին , և քու ետեւեղ բարձրաճայն աղաղակեցին . թէ Ես անոնք քեզի աղէկ բաներ ալ խօսին , Լըուն անոնց մի հաւատար :

7 Իմ տունս թողուցի . իմ ժառանգութիւնս ձգեմ . Լըդիքի սիրածը՝ իր թխնամներուն ձեռքը 8 տուի : Իմ ժառանգութիւնս անտառի առիւծին պէս եղաւ ինծի . անիկայ իմ ձայնովը իմ վրաս պըտաց . աս պատճառով զանիկայ ա 9 տեցի : Միթէ իմ ժառանգութիւնս՝ Պիղատի Թոնուրին մը չէ՞ս եղաւ ինծի . թուռները ա

Ն. Բ. ՇԲ. 608

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Սաղ. ԺԳ. 12. Ե. 21. Ե. 44. Ե. 27. Ե. 44. Ե. 44.

Ե. Բ. Զ. Բ.
Եր 605

Յ. ԳԼ. Բ. 13.
32: Գ. 21:
ժ. Գ. 23: Ժ. Ե.
13:

Ժ. ԳԼ. Ժ. 15:
ժ. Ե. 19:

Լ. ԳԼ. Զ. 16:
Լ. ԳԼ. Ժ. Ժ.
8: Լ. Ժ. 13:
Ժ. 13:

Յ. Գ. Թագ.
Ժ. 8: Գ. Թագ.
Բ. 15: Մ. Բ. Ժ.
Զ. 16:

Լ. ԳԼ. Ժ. 24:
Զ. Սաշ. Լ. Բ. 7:

Յ. ՏԵՄ. ԳԼ. Բ. 27:

Զ. ԳԼ. Ժ. 10:

Զ. ԳԼ. Ժ. 11: Մ. Գ. Բ. 45: 49:

Յ. Սաշ. Զ. Ժ. 4: 5:

Յ. Սաշ. Լ. Բ. 7: Ժ. Ե. 6: Զ. Զ. 22:

Յ. Սաշ. Զ. Ժ. 9: 10:

Լ. Զ. Զ. 20:

Յ. Սաշ. Լ. Բ. 4: Զ. Զ. 14: ԳԼ. Ժ. Ե. 20: Ժ. Ե. 15:

կամ հեռուէն վաղղ ցուրտ ջու-
15 րեր կը ցամբին: Իսկ իմ ժողո-
վորդս ժգիս մոռցաւ. Ինչպիսի
թիւններու խունի ծխեցին. ու
զանոնք իրենց քալած Լճին ճամ-
բաներուն մէջ սահջուցին, որ
«ԲԵԼ ԶԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԵՋ» չիտկուած
16 ճամբայի մէջ քայլն, Որ իրենց
երկիրը է աւերակ, ու յաւիտեան
ճտուէրու ԵՒԼԻՅ քննն. անկէ ա-
մէն անցնողը պիտի հիւանայ, ու
17 զլուր պիտի չարժէ: Զանոնք
թշնամին առջևը պիտի ցրուամ
հիւր թէ արևելեան հովով. անոնց
թշուառութեան օրը՝ անոնց կրո-
նակ պիտի ցուցնեմ, և ոչ թէ
երես:

18 Ու քնն. ԵԼԵՔ՝ Երեմիային
դէմ նարքներ խորհնր. Զվան զի
քահանայէն՝ օրէնք, ու իմաստու-
նէն՝ խորհուրդ, և մարդարէն
խօսք պիտի չկրտուի. ԵԼԵՔ՝ զա-
նիկայ յեղունով զարնէր, ու անոր
ամէն խօսքերուն ականջ չտանք:

19 Ով Տէր ինծի ականջ տուր, ու
ինծի հետ վեճ ընդունելուն ձայն
20 լսէ: ԻՄԻԹ պիտի կուտեմ փո-
խարէն չարիք կը հատուցուի:
Վասն զի անոնք իմ անձին համար
փոխ փորեցին. ԵԼԵՔ՝ որ քու առ-
ջևը կայնեցայ, որ անոնց համար
բարեխօսութիւն ընեմ, ու քու
բարկութիւնը անոնցմէ զարձրենմ:

21 Անոր համար անոնց տղաքները
սովբ մատնէ, ու զանոնք սուրին
ձեռքը յանձնէ, անոնց կնիկները
անգաւակ, ու որբերի ըլլան, և
էրկիները մահուամբ կոտորուին, «-
էրիտասարդները պատերազմի մէջ

22 սրով զարնուին: Երբոր անոնց
վրայ յանկարծակի «-» զուղեր
ընրեն, անոնց տուններէն
աղաղակ լսուի. ինչու որ Լզիս
բռնելու համար փոխ փորեցին, և
իմ ոտքերուս համար ծածուկ որո-

23 զայթնր լարեցին: Ու դուն ով
Տէր՝ դիտես անոնց բոլոր խորհուր-
դը ինծի դէմ՝ Ի՞նչ մեղքներու հա-
մար. անոնց ասօրեխօսութիւնը մի-
քաւեր, և անոնց մեղքը քու առ-
ջևէդ մի՛ ջնջեր. հապա անոնք քու
առջևը կործանին. քու բարկու-
թեանը տունը անոնց «-» լըէ:

ԳԼ. Ժ. Բ.

1-15 Բրուտի ամանի մի կոտորուելուն օրինա-
կով կը ցուցուի Զրէից կործանումը իրենց
մեղքերուն համար:

1 Տէրը այսպէս քսաւ. Գնա, բրու-
տի լիւն՝ հողէ կուծ մը ծախու-
առ, ու ժողովուրդին ծերերէն
և քահանաներուն ծերերէն հե-
ռու

2 «-» Եւ ինչպիսիք զրանք դիմա-
յը եղող՝ Եւնովի որդւոյն ձորը
էլիւր, ու հոն քարոզէ ան խօսքերը

3 որ լեզու պիտի զուլցեմ. Բ. Ու ըսէ.
Ով Յուդայի թագաւորներ, ու
Երուսաղեմի բնակիչներ՝ Տէրոյը
խօսքը մոտիկ ըրէք. Զօրաց Տէրը
Իսրայէլին Աստուածը այսպէս կ'ը-
սէ. Ահա ես տեղդ վրայ ա-
նանկ չարիք պիտի ընեմ, որ զա-
նիկայ ամէն լողղին հականջները

4 պիտի խօսին. Վասն զի Դանոնք
զիս թողուցին, ու աս տեղս ինձմէ
օտարացուցին, և հոս խունի ծը-
խեցին ուրիշ աստուածներու՝ որ
ոչ իրենք, և ոչ իրենց հայրերը,
ոչ ալ Յուդայի թագաւորները
ձանցներ էին. ու աս տեղս Եան-

5 մեղ արհնով լեցուցին. Եւ Դա-
հաղին բարձր տեղուանքը շինեցին,
որ իրենց տղաքները կրակով այրեն
Բահաղին ողջակէզ ընեն, Էորն որ
ես հրամայեցի, խօսեցայ, ու

6 միտքես ալ չանցաւ: Ուստի ահա
օրեր կու գան՝ կ'ըսէ Տէրը, որ
մէյմն ալ աս տեղս՝ Տօփեթ մի
Եւնովի որդւոյն ձորը՝ պիտի չը-
սուի, հապա Սպանութեան ձոր:

7 Եւ աս տեղս Յուդային ու Երու-
սաղեմին խորհուրդը պիտի խափա-
նեմ. Բ. ու զանոնք՝ իրենց թշնամի-
ներուն առջևը սրով, և իրենց հո-
ղին փնտռողներուն ձեռքովը պիտի
կործանեմ. ու անոնց ժգիրքը՝
էրկիների թաղուներուն, ու Երկրի
զաղաններուն կերակուր պիտի

8 տաւ. Եւ աս քաղաքը՝ էաւերակ
ու նախատիքը պիտի ընեմ. անկէ
ամէն անցնողը անոր բոլոր հա-
րուածներուն պատճառաւ՝ պիտի

9 հիւանայ ու պիտի սուլէ: Եւ պա-
շարման տառնը՝ ան նեղութեանը
մէջ՝ որով անոնց թշնամիները և
անոնց հողին փնտռողները՝ զանոնք
պիտի նեղեն, Լիւրենց տղոցը միսը
ու իրենց աղջիկներուն միսը պիտի
կերցնեն՝ անոնց. ու իրարու մէջ
պիտի ուտեն:

10 Եւտրը ան կուծը՝ քեղէ հետ
էկող մարդիկներուն աչքին առջևը

11 կ'տարէ. Ու անոնց ըսէ. Զօրաց Տէ-
րը այսպէս կ'ըսէ. Զ. Եւ ժողովուր-
դը ու աս քաղաքը այնպէս պիտի
կոտորեմ, ինչպէս որ Էլւ բրուտի
ամանը կը կոտորէ, որ ալ չկրնար
ներողութիւլ. ու Էլւնա՝ Տօփեթի
մէջ պիտի թաղեն՝ * մինչև որ ալ

12 թաղելու տեղ չկայ՝: Աս տե-
ղոյս ու անոր բնակչաջը այսպէս
պիտի ընեմ՝ կ'ըսէ Տէրը. և աս
քաղաքը Տօփեթի պէս պիտի ը-
նեմ. Ու Երուսաղեմի տունները, և
Եւդայի թագաւորներուն տունն-

Ե. Բ. Զ. Բ.
Եր 605

Յ. ԳԼ. Բ. 13.
32: Գ. 21:
ժ. Գ. 23: Ժ. Ե.
13:

Ժ. ԳԼ. Ժ. 15:
ժ. Ե. 19:

Լ. ԳԼ. Զ. 16:
Լ. ԳԼ. Ժ. Ժ.
8: Լ. Ժ. 13:
Ժ. 13:

Յ. Գ. Թագ.
Ժ. 8: Գ. Թագ.
Բ. 15: Մ. Բ. Ժ.
Զ. 16:

Լ. ԳԼ. Ժ. 24:
Զ. Սաշ. Լ. Բ. 7:

Յ. ՏԵՄ. ԳԼ. Բ. 27:

Զ. ԳԼ. Ժ. 10:

Զ. ԳԼ. Ժ. 11: Մ. Գ. Բ. 45: 49:

Յ. Սաշ. Զ. Ժ. 4: 5:

Յ. Սաշ. Լ. Բ. 7: Ժ. Ե. 6: Զ. Զ. 22:

Յ. Սաշ. Զ. Ժ. 9: 10:

Լ. Զ. Զ. 20:

Յ. Սաշ. Լ. Բ. 4: Զ. Զ. 14: ԳԼ. Ժ. Ե. 20: Ժ. Ե. 15:

ԳԼ. Ժ. Բ.

1-15 Բրուտի ամանի մի կոտորուելուն օրինա-
կով կը ցուցուի Զրէից կործանումը իրենց
մեղքերուն համար:

1 Տէրը այսպէս քսաւ. Գնա, բրու-
տի լիւն՝ հողէ կուծ մը ծախու-
առ, ու ժողովուրդին ծերերէն
և քահանաներուն ծերերէն հե-
ռու

Ն. Բ. Զ. Բ. Կ. 605

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

ըր' Տօփեթի տեղին պէս պիղծ պիտի ըլլան, * ան բոլոր տուններուն պատճառովը՝ որոնց նտանքնեւրուն վրայ երկրների բոլոր զօրքերուն խունէ ծխեցին, և օտար աստուածներուն լծափելու նուէրներ մատուցին:

14 Ու Երեմիա Տփեթին եկաւ, ուր որ Տէրը զանկալ խրկել էր մարդերու թիւն ընելու համար. և Տէրոջը տանը դաւիթը կայնեցաւ, ու բոլոր ժողովուրդին ըսաւ.

15 Զօրաց Տէրը՝ Իսրայէլին Աստուածը այսպէս կ'ըսէ. Ահա աս քաղաքի վրայ, ու անոր բոլոր գիւղաբաղաբնուտին վրայ պիտի բերեմ ան բոլոր չարքերը՝ որ անոր դէմ խօսեցայ. վասն զի՝ իրենց պարանոցը խտտացեցին, որ իմ խօսքերս մոռնի չընեն:

ԳԼ. Ի

1 Փասուր՝ Երեմիայի կը զարնէ և նոր անուն մը կ'ընդունի, ու ասկից դասապարտութիւն մը. 7 Երեմիա կը զանգատի իր անոր գոնեան համար, 10 իրեն դէմ եղած նենգութեանը համար, 14 և իր ծննդեանը համար:

1 Եւ Տէրոջը տանը պիտաւոր վերակացուն՝ Եմեթի որդին Փասուրը՝ որ

2 Երեմիա կը մարգարէանար: Ու Փասուր՝ Երեմիա մարգարէին զարկաւ, և զանկալ՝ Տէրոջը տանը մէջ եղող՝ Բենիամինի վերի դռանը

3 Իբնաւոր դրաւ: Ու հետեւալ օրը Փասուր՝ Երեմիան բանտէն հանեց, ու Երեմիա անոր ըսաւ. Տէրը բու անունը Փասուր չդրեց,

4 Հայպա Իսրայէլի միսսպիպ. վասն զի Տէրը այսպէս կ'ըսէ. Ահա ես քեզ արհաւիրք պիտի ընեմ, քու անձիդ, ու քու բոլոր բարեկամներուդ. և անոնք իրենց թշնամիներուն սրովը պիտի իյնան, ու քու աչքերդ պիտի տեսնեն. և բոլոր Յուդան Բաբելոնի թագաւորին ձեռքը պիտի մատնեմ. ու զանոնք Բաբելոն գերի պիտի տանի, ու

5 զանոնք սրով պիտի զարնէ: Եւ Բաս քաղաքին բոլոր հարստութիւնը, ու անոր բոլոր վաստակը, ու անոր բոլոր պատուական բանքը պիտի տամ. և Յուդայի թագաւորներուն բոլոր զանձերը իրենց թշնամիներուն ձեռքը պիտի տամ. և զանոնք պիտի յափշտակեն ու առնեն, և Բաբելոն տան

6 Նին: Եւ դուն ո՞վ Փասուր՝ ու քու տանդ բոլոր բնակիչներդ՝ դերութեան պիտի երթար. և Բաբելոն պիտի երթաս, ու հոն պիտի մեռնիս, և հոն պիտի թաղուիս՝ թէ՛ դուն և թէ՛ քու բոլոր բարեկ

կամներդ, որոնց հետեւ մարգարէութիւն ըրիր:

7 Ձիս համոզեցիր ո՞վ Տէր, ու ես համոզուեցայ. Դպուն ինծմէ զօրաւոր ես, ու յաղթեցիր. Եւ միս օր խաղէ եղայ. ամէնը զիս

8 ծաղր կ'ընեն. Բանդի քանի որ կը խօսեմ՝ կ'աղաղակեմ, և շարունակեմ ու զրկանաց համար կը բողոքեմ. վասն զի Տէրոջը խօսքը ամէն օր նախատինք ու անարգանք

9 եղաւ ինծի: Ու ես ըսի. Չանկալ չսիրեմ, և մէյմիս ալ անոր անունովը չխօսեմ. բայց սրտիս մէջը եմ վառած կրակի պէս եղաւ ուկորներուն մէջը գոցուած. և յոգնեցայ չափէս կրկնել, ու չալ

10 չեմ կրնար: Եւ վասն զի շատերէն չարախօսութիւն լսեցի. ամէն կողմանէ վակ եղաւ. Բամբասեցէք, ու բամբասեք՝ ըսի. Ժիմ բոլոր բարեկամներս՝ իմ սիպակը կը դիտեն, ըսի. Գոնցէ անկալ խաբուի, ու անոր յաղթեմք. և անկէ մը վերէն առնենք: Բայց Տէրը ինծի հետ է զօրաւոր ախոյեանի պէս. անոր համար զիս հալածողները պիտի դլորին, ու Լպիտի չգալիս. անոնք խիստ պիտի ամչան, քանզի անխելութեամբ կը վարուին. անոնց իշխուեանարդանքը յաւիտեան պիտի

12 չմոռցուի: Բայց դուն ո՞վ զօրաց Տէրը՝ որ Բարդաբ կը փորձես, երկամունքը, ու սիրտը կը տեսնես. անոնց վրայ կ'ըսէ վերջինդրութիւնը տեսնեմ. քանզի

13 իմ դատս քեզ խաբուեցի: Տէրոջը երգեցէք, Տէրը գովեցէք. քանզի հոնանին հողին չարագործներուն ձեռքէն ազատեց:

14 Ննիծեալ ըլլայ ան օրը՝ որ ես ծնայ. իմ մորս զիս ծնած օրը

15 օրնեալ չըլլայ: Ննիծեալ ըլլայ ան մարդը՝ որ իմ հօրս աւետիս ընարաւ, ու զանկալ խիստ շատ ուրախացուց ըսելով. Բեդի արու

16 զաւակ մը ծնաւ: Եւ ան մարդը ան քաղաքներուն պէս ըլլայ՝ որոնք Տէրը շարունակեց, ու չնստացէ. անկալ առաւտունէ յոյր լսէ, ու կ'աօրուան ատենը աղաւ

17 զակ: Եւ վասն զի Բաս արդանդէն զիս չմոռցուց, որ մայրս ինծի գերեզման ըլլար. և անոր արգանք

18 զը յաւիտեան յիշ մնար: Եւ Բասուր այսպէս Բաս արդանդէն եղայ, որ աշխատանք ու ցաւ տեսնեմ, և իմ օրերս ամբողջով սպառին:

ԳԼ. ԻԱ

1 Սեղեկիս մարդ կը իրիէ որ Երեմիային հարցնեն թէ՛ Դարուողոնոսորին պատերազմը ինչ վախճան պիտի ունենայ: 3 Երեմիա կը

Ն. Բ. Զ. Բ. Կ. 605

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ե. Զ. Բ. Զ. Կ. 10

Ն. Բ. Ղ. Բ.
Իր. 539

ԳԼ. ԼԵ. 1.
Բ. Բ. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 1.
Ի. 25. ԼԵ. 3.
ԳԼ. ԼԵ. 3. 7.

Բ. Բ. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 1.
Ի. 25. ԼԵ. 3.

ԳԼ. ԼԵ. 1.
Ի. 13. ԳԼ. 1.
Ի. 25. ԼԵ. 3.

ԳԼ. ԼԵ. 1.
Ի. 13. ԳԼ. 1.
Ի. 25. ԼԵ. 3.

ԳԼ. ԼԵ. 1.
Ի. 13. ԳԼ. 1.
Ի. 25. ԼԵ. 3.

ԳԼ. ԼԵ. 1.
Ի. 13. ԳԼ. 1.
Ի. 25. ԼԵ. 3.

ԳԼ. ԼԵ. 1.
Ի. 13. ԳԼ. 1.
Ի. 25. ԼԵ. 3.

նախաձայնե մեկ սաստիկ պաշարում մը, ու վտակի գերութիւն մը. 8 կը իրաւունք ժողովուրդը որ քաղաքացւոց ինչն, 11 ու թաղաւորին տունը կը մեղադրէ :

- 1 Տէրոջը կողմանէ Սեղիային եղած խօսքն է, երբոր Մեղեկան թաղաւորը՝ Մեղեկայի որդին - Փառաւոր, ու Մաախայի որդին Բառափոնիս քաջանան անոր խրկեց,
- 2 ըսելով. « ԴՆորհիւք բոլոր մեզի համար Տէրոջը հարցունք. վասն զի Բաբելոնի Նաբուգոդոնոսոր թաղաւորը մեզի հետ պատերազմ կ'ընէ. դուցէ Տէրը մեզի համար իր բոլոր սրանքիքներուն համեմատ ընէ. և անիկայ՝ մեզմէ դառնայ » :
- 3 Ու երեսնա անոնց ըսաւ. « Սե-
- 4 ղեկիային այսպէս ըսէք. « Իսրայէլին Տէր Աստուածը այսպէս կ'ըսէ. « Ահա ես ձեր ձեռքերուն մէջը եղող պատերազմական զէնքերը պիտի դարձնեմ, որոնցմով դուք՝ պարսպին դուրսէն ձեզ պաշարող Բաբելոնի թաղաւորին, ու քաղաքացիներուն հետ կը պատերազմէք. և Դքանոնք աւ քաղաքիս մէջը պիտի ժողովմ. Ու ես ալ էր-կընցած ձեռքով, և զօրաւոր բազուկով, սրտմոռութեամբ, բարկութեամբ ու մեծ ցատմամով ձեզի
- 6 հետ պիտի պատերազմիմ. եւ աս քաղաքիս բնակիչները՝ թէ՛ մարդ և թէ՛ անասուն պիտի զարնեմ. անոնք մեծ ժանտախտով պիտի մեռնին. Ու անկէ ետքը՝ կ'ըսէ Տէրը՝ Նուդայի թաղաւորը Սեղեկիան, և անոր ծառանքը, ու ժողովուրդը, և աս քաղաքիս մէջ՝ ժանտախտն, ուրէն ու սովէն մնացածները՝ Բաբելոնի Նաբուգոդոնոսոր թաղաւորին ձեռքը, և անոնց թշնամիներուն ձեռքը, ու անոնց հոգիները փնտռողներուն ձեռքը պիտի մատնեմ. և զանոնք սուրի բերնէ պիտի անցնեն. Եւ անոնց պիտի ինչնայ, պիտի չգլխայ, ու ողորմութիւն պիտի չընէ :
- 8 Եւ աս ժողովուրդին ըսեաւ. Տէրը այսպէս կ'ըսէ. « Ահա ըսաւ ձեր առջեւ կը զննեմ կենաց ճամբան, 9 ու մահուան ճամբան. Ի՞նչ քաղաքիս մէջ կեցողը՝ սրով, սովով ու ժանտախտով պիտի մեռնի. իսկ ելողը՝ ու ձեզ պաշարող քաղաքացիներուն ինչողը ողջ պիտի մնայ. ու ժանտախտ կ'ենանք իրեն
- 10 աւարի մը պէս պիտի ըլլայ. Բանգի ինքնաւոր աս քաղաքիս վրայ հաստատեցի չարիք ընելու համար, և ոչ թէ բարիք՝ կ'ըսէ Տէրը. Լանիկայ՝ Բաբելոնի թաղաւորին ձեռքը պիտի տրուի. ու Եղանիկայ կրակով պիտի այրէ :

- 11 Եւ Յուդայի Թաղաւորին տանը
- 12 ըսեաւ. Տէրոջը խօսքը լսեցէ՛ք՝ Ո՛վ Դաւիթի տունը, Տէրը այսպէս կ'ըսէ. « ԶԱռաւունջ իրաւունքով դատաստան տեսէ՛ք, ու զրկուածը հարստահարողին ձեռքէն ազատեցէ՛ք. չըլլայ որ ձեր չար գործքերուն համար՝ իմ բարկութիւնս կըրակի պէս ելլելով բռնելի, ու
- 13 մարդ մը չըլլայ. Ահա ինչ ձեզի դէմ էմ, ո՛վ հովիտին դաշտական վէմին բնակիչները, որ կ'ըսէք թէ՛՝ Մեզի դէմ ո՛վ պիտի իջնէ, կամ մեր բնակարաններուն մէջը ո՛վ պիտի մտնէ. Բայց ես ձեզի շէնքերէրուն պտուղին համեմատ՝ այցելութիւն պիտի ընեմ, կ'ըսէ Տէրը, ու անոր անտառին մէջը կրակ պիտի բռնկեցնեմ, որ քանոր ամէն բոլորս էր եղածը պիտի ուտէ :

ԳԼ. ԻԲ

1 Երեսնա խոստովանութեամբ ու սպանալիքներով կը յորդորէ ժողովուրդը որ ապաշխարեն, 10 Սեղեկիան, 13 Յովակիմին, 24 ու Յեզ-կիային վրայ հասնելու դատաստանը :

- 1 Տէրը այսպէս կ'ըսէ. « Յուդայի թաղաւորին տունը ինչի, ու
- 2 հոն աս խօսքը խօսէ՛ք. Ու ըսէ՛ք. « Ո՛վ Դաւիթի աթոռին վրայ Նուդայի Յուդայի թաղաւոր՝ Տէրոջը խօսքը մտիկ կ'ընէ, թէ՛ դուռն և թէ՛ քու ծառաներդ ու ժողովուրդդ՝ որ
- 3 աս դռներէն կը մտնեն. Տէրը այսպէս կ'ըսէ. « Բառաւունք ու ար-հարաւորութիւն բոլորէ՛ք, ու զրկուածը հարստահարողին ձեռքէն ազատեցէ՛ք, և օտարականին, որրին ու որրեւարիին հանիրաւութիւնս որրեւութիւն մի՛ ընէք, և աս տեղը
- 4 անմեղ արիւն մի՛ թափէք. Վասն զի թէ որ ամէն կերպով աս խօսքը ի գործ դնէք, Դաստանը Դաւիթի աթոռին վրայ նստող թաղաւորներ կ'առքերու ու ձիւրու վրայ հեծած՝ աս տանը դռներէն պիտի մտնեն, իրենք, և իրենց ծա-նաները ու ժողովուրդը. Բայց թէ որ աս խօսքերը մտիկ չընէք, Իմ անձիս վրայ երդում կ'ընեմ, կ'ը-սէ Տէրը, որ աս տունը աւերակ
- 6 պիտի ըլլայ. Բանգի Յուդայի թաղաւորին տանը վրայով Տէրը այս-պէս կ'ըսէ. « Դուռն ինչի զա-գաղաւոր պէս, ու իրանանու զա-գաթին պէս ես, «-Ինչ անշուշտ քեզ անապատի պէս, « անբնակ քաղաքներու պէս պիտի ընեմ :
- 7 Եւ բոլ վրադ կործանողներ պիտի չհասնեն. ամէն մէկը իր զէնքովը չէրի գա. ու շուր ընտիր եղևի-ները պիտի կորնեն, Եւ կրակ ձը-8 զնն. Ու աս քաղաքէն շատ ազ-

Ն. Բ. Ղ. Բ.
Իր. 609

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Զ. Ս. Բ. Բ.
Ի. 13. ԳԼ. 3.
Զ. Բ. Բ. Բ.
Զ. Բ. Բ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 599

— Դաս. Դ.
7. Ը. 33.
34.

Բ. Օր. Ժ.
20. Դ.
ժ. 14.
15.

Բ. Ս. Գ.
4.

Յ. Գ. Գ. Գ.
Գ. Գ. Գ.
Դ. Գ. Գ. 39.

Ի. Ու. Գ.
6.
Դ. Գ. 33.

պիտի ըլլայ, որ իրենց սրտին նեն-
դութիւնները կը մարդարեանան :
27 Անոնք իրենց երազներովը՝ որ իրա-
րու կը պատմեն, իմ անունս՝ իմ
ժողովուրդիս մոռցնել կը խոր-
հին, — ինչպէս որ անոնց հայրերը
Բահադին պատմաւորը իմ անունս
28 մոռցան : Երազ ունեցող մար-
դարէն՝ թող երազ պատմէ, իսկ
իմ խօսքս ունեցողը՝ ճշմարտու-
թեամբ թող իմ խօսքս խօսի .
յարդը՝ ցորենին քովը ինչ է՝ կ'ը-
29 սէ Տէրը : Միթէ իմ խօսքս կիւ-
կի պէս չէ՞, կ'ըսէ Տէրը, ու ա-
պառաժը կոտորող մարդի պէս
30 չէ՞ : Անոր համար ահա Էես ան
մարդարեներուն դէմ եմ՝, կ'ըսէ
Տէրը, որոնք ամէն մէկը իր ըն-
կերէն իմ խօսքերս կը գողնան :
31 Ահա ես աւ մարդարեներուն դէմ
եմ, կ'ըսէ Տէրը, որ իրենց լե-
զունները կը դրժածեն, ու կ'ըսեն .
32 Անկեպ ըսաւ : Ահա ես ան սուտ
երազներ մարդարեացողներուն դէմ
եմ, կ'ըսէ Տէրը, որ զանոնք պատ-
մելով իմ ժողովուրդս կը մոլորցը-
նեն՝ իրենց ստուծիւններովը Էու-
անապարծութիւնովը . աւ ես զա-
նոնք չիրեցի, և անոնց չպատուի-
րեցի . ու անոնք աւ ժողովուրդին
ամենեկին օրուս մը պիտի չըսեն,
կ'ըսէ Տէրը :
33 Ուստի երբոր աւ ժողովուրդը,
կամ մարդարէ մը, կամ քահանայ
մը քեզի հարցնէ ու ըսէ թէ՛ Տէ-
րովը՝ բեռը ի՞նչ է . ան ատենը
անոնց ըսես . Ի՛նչպէս բեռ . Դ ես
ձեզ անշուշտ պիտի թողում, կ'ը-
34 սէ Տէրը : Եւ ան մարդարէն,
կամ քահանան, կամ ժողովուրդը
որ Տէրովը բեռը կ'ըսէ, ան մար-
դուն՝ ու անոր տանը պոյցելութիւն
35 պիտի ընեմ : Ամէն մարդ իր ըն-
կերին, ու ամէն մարդ իր եղբորը
այսպէս ըսէք . Տէրը ի՛նչ պա-
տասխան տուաւ, և Տէրը ի՛նչ
36 խօսեցաւ : Ու մէյմիս ալ Տէրովը
բեռը չիլէք . վասն զի անոր բե-
ռը՝ ամէն մարդուն խօսքը պիտի
ըլլայ . բայց զուր կենդանի Աս-
տուծոյն՝ զօրաց Տէրովը մեր Աս-
37 տուծոյն խօսքը փոխեցիք : Մար-
դարէին այսպէս ըսես . Տէրը քեզի
ի՛նչ պատասխան տուաւ, և Տէրը
38 ի՛նչ խօսեցաւ : Բայց որովհետեւ
Տէրովը բեռը կ'ըսէք, անոր համար
Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Որովհետեւ աւ
խօսքը՝ — Ի՛նչ Տէրովը բեռը կ'ը-
սէք, թէ ևս ձեզի Լու խրկեցի,
ու Տէրովը բեռը մի՛ ըսէք՝ ըսի,
39 Անոր համար ահա ես է՛ ձեզ բոլորո-
վին պիտի մոռնամ, ու չերեսէս
պիտի ձգեմ ձեզ՝ և ան քաղաքը՝

որ ձեզի ու ձեր հայրերուն տուի .
40 Եւ ձեր վրայ է յախաճնական նա-
խատինք, ու յախտեալական ա-
նարդանք պիտի դնեմ, որ պիտի
չմոռցուի :

ԿԼ. ԻԴ

1 Աղէ ու դէլ թուգեբուն օրնալով՝ 4 մար-
դարէն կը ծանոցանէ դերութեան մէջ եղող-
ներուն դատնալը, և Աղէկիւսյին և ուրիշ-
ներուն կործանումը :

1 — Բարի լինի Նաբուգոդոնոսոր
Թագաւորը՝ Յուդայի թա-
ղաւորը Բոզակիմի օրդին Յէրո-
նիան, և Յուդայի իշխանները, ու
հիւսերը, ու զարրիները Երուսա-
ղեմէն դերին առնէին ու Բարիլին
տանելէն ետքը, է Տէրը ինծի Դու-
ցուցուց, որ ահա Տէրովը տաճա-
րին առջևը դրուած երկու կողովը
2 թուգ կար : Մէկ կողովին մէջը
խիստ աղէկ թուգեր կային կան-
խահաս թուգերու պէս, ու մէկալ
կողովին մէջը խիստ դէլ թուգեր
կային, այնպէս որ՝ գէշութենէն
3 անոնց ուսուցիչը անկարելի էր : Եւ
Տէրը ինծի ըսաւ . Ով Երեմիա՛ ի՛նչ
կը տեսնես . ու եւ ըսի . Թուգեր .
աղէկ թուգերը խիստ աղէկ են, ու
դէլերը՝ շատ գէշ են . այնպէս որ՝
գէշութենէն անոնց ուսուցիչը ան-
կարելի է :
4 Ան ատենը Տէրովը խօսքը ինծի
5 եղաւ, ըսելով . Իսրայէլին Տէր
Աստուածը այսպէս կ'ըսէ . Աս ա-
ղէկ թուգերուն պէս պիտի բռնեմ
Յուդայէն դերի քուածները՝ որոնք
աւ տեղէն քաղաքացու երկիրը
խրկեցի՝ Ի՛նչ աղէկ ըլլալու հա-
6 մար . Եւ իմ աչքերս անոնց վրայ
պիտի հաստատեմ բարութեան
համար, ու Դ զանոնք աւ երկիրը
պիտի դարձնեմ, և Է զանոնք պի-
տի չնեմ, ու պիտի չիլընեմ . և
զանոնք պիտի տնկեմ, ու պիտի
7 չիլեմ : Եւ անոնց Լուսնի սիրտ
մը պիտի տամ, որ զիս ճանչնան
թէ ես եմ Տէրը . ու անոնք է՛իմ
ժողովուրդս պիտի ըլլան, ու եւ
անոնց Աստուածը պիտի ըլլամ .
վասն զի Երեմիայ բոլոր սրտովը ինծի
8 պիտի դառնայ, եւ ինչպէս են
— Ե՛րէջ թուգերը որ գէշութենէն
չեն ուսուցիչ, Տէրը այսպէս կ'ըսէ .
Յուդայի թագաւորը Սեզեկիան,
ու անոր իշխանները, ու Երուսա-
ղեմի մարդարդը՝ որ աւ երկիրս մէջ
մայցեր են, նաև Է Եգիպտոսի երկ-
րին մէջ բնակիչները՝ այնպէս պիտի
9 ընեմ . Եւ զանոնք Է երկիրս բոլոր
թագաւորութիւններուն մէջ նե-
ղութեան ու թշուառութեան պի-
տի մատնեմ, որպէս զի անոնք

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 599
Է Գ. Բ. 11.

Իր 598
— Գ. Բ. Գ.
Ե. Բ. 12. Ե.
Բ. Գ. Ե. Ե.
Բ. Գ. Ե. Ե.
24. Ե. Ե. Ե.
2.
Բ. Գ. Ե. Ե. 1.
4. Ե. 1.

Դ. Գ. Գ. Գ. 154
Ե. Գ. 10.
Է. Գ. Ե. Գ. 41.
Ե. Գ. Ե. Գ. 10.
Ե. Գ. Ե. Գ. 6.
Դ. Ե. Գ. 39.
Ե. Գ. Ե. Գ. 10.
Ե. Գ. Ե. Գ. 26.
27.
Է. Գ. Ե. Գ. 22.
Ե. Գ. Ե. Գ. 33.
35.
Ե. Գ. Ե. Գ. 13.
Է. Գ. Ե. Գ. 17.

Է. Գ. Ե. Գ. 44.
Է. Գ. Ե. Գ. 25.
Ե. Գ. Ե. Գ. 37.
Ե. Գ. Ե. Գ. 7.
Ե. Գ. Ե. Գ. 20.
Ե. Գ. Ե. Գ. 4.
Ե. Գ. Ե. Գ. 17.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 599

Լ Սաղ. ԽԴ.
13, 14.
Ե ԳԼ. ԻԲ.
18, 22.

Լնախատիւնք, առակ, անարգանք
ու Եանէճք ըլլան ան բոլոր տե-
ղուանքը՝ ուր որ զանոնք պիտի
10 քշեմ. Եւ անոնց վրայ՝ սուրբ, սովոր
ու ժանտախտոր պիտի խրկեմ, մին-
չէ որ հատին ան Երկրին վրայէն՝
որն որ իրենց ու իրենց հայրերուն
տուի :

ԳԼ. Ի Ե

11 Երեմիո կը յանդիմանէ Հրեաները՝ մարդարե-
ւորուն շնորհաբերուն համար : Տու կը նա-
սանայնէ Եօթնասուն տարուան վերաթիւ-
նը : 12 և այնչափ Բաբելոնի կործանումը :
15 գինիի գաւաթի մը օրինակով՝ շատ աղե-
բու կործանումը կը ցուցնէ : 34 Հովնան-
բուն աղաղակ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
607 վերջա-
նալով՝ 606
կը փոխ-
= ԳԼ. ԼԿ. 1.

1 = Յորդայի Թագաւորին Յովսիայի
որդւոյն Յովակիմին չորրորդ
տարին՝ որ Բաբելոնի Նաբուգոդո-
նոսոր Թագաւորին առաջին տարին
էր, բոլոր Յովսիայի ժողովուրդին
վրայով՝ Երեմիային եղած խօսքն է,
2 Որն որ Երեմիա մարգարէն բոլոր
Յովսիայի ժողովուրդին ու բոլոր
Երուսաղեմի բնակիչներուն խօսե-
ցաւ ու բնաւ .

629 և միւ-
շէ 606
Բ ԳԼ. ա. 2 :

3 Բ Յովսիայի Թագաւորին Ամնի
որդւոյն Յովսիային տասուիրեք-
երորդ տարին մինչև աս օրս՝ որ
քանուիրէր տարի է, Տերօրը իօսւ-
քը ինծի եղաւ, ու ես ձեզի իօսե-
ցայ կանուխ ելելով ու խօսելով,
4 Իբայց մտիկ չըրիք : Եւ Տէրը ձեզի
խրկել իր բոլոր ծառաները՝ մար-
գարէները, Ե կանուխ ելելով ու
խրկելով, բայց մտիկ չըրիք, ու
մտիկ ընելու համար կանանչիդ չը-
5 ձուցիք, Որոնք կրկին . Ե Ամնի
մէկերնիդ ձեր չար ճամբայէն ու
ձեր չար գործերէն դարձէք, որ
բնակիք յաւիտանս յաւիտենից
ան երկրին մէջը՝ որ Տէրը ձեզի ու
6 ձեր հայրերուն տուաւ. Եւ օտար
աստուածներուն ետեւն մի՛ եր-
թաք՝ անոնց ծառայելու ու երկրը-
պագութիւն ընելու համար. և զիս
ձեր ձեռացը գործերովդ մի՛ քար-
կացընէք, որ ձեզի չարք ընեմ :

Ե ԳԼ. Ե. 13.
25 : Ի. 5.
Ի Բ. 19.
Ե Գ Թաղ.
ժ. 13 : ԳԼ.
ժ. 11 : Ե.
15 : Երեմ.
Գ. 8.

7 Բայց դուք ինծի մտիկ չըրիք՝ կ'ըսէ
Տէրը, որ Դիս ձեր ձեռացը գործ-
քերովդ բարկացընէք, ու ձեզի
գէշ ըլլայ :
8 Ասոր համար զօրաց Տէրը այսպէս
կ'ըսէ. Որովհետեւ իմ խօսքերս մը-
9 տիկ չըրիք, Ե՛հա ես պիտի խրկեմ,
է ու բոլոր հիւսիսի ազատահմե-
րը, և Եիմ ծառաւ Բաբելոնի Նա-
բուգոդոնոսոր Թագաւորը պիտի
առնեմ, կ'ըսէ Տէրը, ու զանոնք
աս երկրիս վրայ, և անոր բնակ-
չացը վրայ, և բոլոր ան չըջկայ
ազգերուն վրայ պիտի բերեմ, ու
զանոնք նզովածի պէս բնաջնչ

Ե Լ Օր. Լ. Բ.
21 : ԳԼ. Ե.
19 : Լ. Բ. 39.

Ե ԳԼ. ա. 15.
Ե ԳԼ. Ի. 6.
Խ. 10.
Տեա Ե.
Ի. 23.
Ի. 1 : ԳԼ.
Ի. 2 :

պիտի ընեմ, և Ե զանոնք զարմա-
քի ու սուլելու Եւրօ-Կայ Գէտի Զեմ,
ու յաւիտենական աւերակի պիտի
10 դարձնեմ : Եւ անոնցմէ Զննու-
թեան ձայնը և ուրախութեան
ձայնը, փեային ձայնը ու հարսին
ձայնը, Ե աղօրքին ձայնը ու ճրա-
11 զին լոյսը պիտի կորսընցնեմ. Եւ
աս բոլոր Երկիրը անապատ ու
ամայութիւն պիտի ըլլայ. և աս
ազգերը Եօթնասուն տարի Բա-
բելոնի Թագաւորին պիտի ծառա-
յեն :

12 Ու Լեօթանասուն տարին լմն-
նալէն ետքը՝ Բաբելոնի Թագաւո-
րին, ու ան ազգին այցելութիւն
պիտի ընեմ իրենց անօրէնութեա-
նը համար. նաեւ Բաղդադացոյ
երկրին այլեւ-Եւրօ-Կայ Գէտի
կ'ըսէ Տէրը, Ե և զանիկայ յաւիտե-
նական ամայութեան պիտի դար-
13 ձնեմ. Ու ան երկրին վրայ պիտի
բերեմ ան բոլոր խօսքերը որ ես
անոր դէմ խօսեցայ, այլեւ-Երե-
միային բոլոր ազգերուն վրայով
ըրած մարգարէութեանը աս վեր-
քին մէջը գրուած բոլոր բաները :

14 Զ Բանդի զանոնք ալ՝ շատ ազգեր
իւր մեծ Թագաւորներ՝ Հիւրնց
ծառայ պիտի ընեն. և ու անոնց
հատուցում պիտի ընեմ իրենց ը-
րաքներուն ու իրենց ձեռացը
գործերուն համեմատ :

15 Քանի իսրայէլին Տէր Աստուա-
ծը ինծի այսպէս բնաւ. Աս Էբար-
կութեան զինիին դաւաթը ձեռ-
քէս առ, ու զանիկայ խմցիւր ան
բոլոր ազգերին՝ որոնց որ ես քեզ
16 կը խրկեմ. Եւ Եիմն, ու խոռ-
փն, ու անոնց մէջը խրկած սուրիս
17 Երեւէն յիմարին : Ուստի Տէրը
ձեռքէն դաւաթը առի, ու խմցու-
ցի ան բոլոր ազգերուն, որոնց որ
18 Տէրը զիս խրկեց. Երուսաղեմին,
ու Յովսիայի քաղաքներուն, և ա-
նոր Թագաւորներուն, ու անոր
իշխաններուն՝ որ զանոնք Դանա-
պատ, ամայութիւն, անարգանք
ու անէճք ընէ, ինչպէս որ այսօր
19 Եւրօ-Կայ. Ե Եգիպտոսի Փարաւոն
Թագաւորին, և անոր ծառանե-
րուն ու իշխաններուն, ու անոր
20 բոլոր Ժողովուրդին. Եւ բոլոր
Իստանձաղանձ Ժողովուրդնե-
րուն, ու Զուս երկրին բոլոր
Թագաւորներուն, և ու Փղոսացոյ
երկրին՝ բոլոր Թագաւորներուն,
այսինքն՝ Ասկաղոնի, Գազայի. ու
Ակկարոնի, և Դադամոսի մնա-
21 յորդին. Ե Երօթմին, ու Երօթ-
22 րին, ու Եմֆինի որդոցը. Եւ
Եփրոսի բոլոր Թագաւորներուն,
ու Սիդոնի բոլոր Թագաւորներուն :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 606

Բ ԳԼ. Ժ. Ե.
16 :
Ժ Ե. Ի. Գ.
7 : ԳԼ. Ե.
34 : Ժ. 9.
Երեմ. Ի. Ե.
13 : Ով.
Բ. 11 : Երեմ.
Ժ. 23 :
Ե Ժ. Ժ. Ժ. Ե.
4 :

Ար Երեմ. Իր
606 : Գ. Ժ. Ե.
Ի. 1 : Ե.
Ե Ժ. Ե. Ե.
34 : Ժ. 9.
Երեմ. Ի. Ե.
13 : Ով.
Բ. 11 : Երեմ.
Ժ. 23 :
Ե Ժ. Ժ. Ժ. Ե.
4 :

Ե Ե. Ժ. Ե.
19 : Ժ. Ե.
23 : Ի. 1.
Ե. Ի. 1.
Ե Ե. Ժ. Ե.
13 : 23 : 39.
40 : 45 : Ե.
25 :

Ե Ե. Ժ. Ե. 9.
Ե. Ժ. 27 : 23.
Ե Ե. Ժ. 41.
Ե. Ժ. 27.
Ե Ե. Ի. Ե. Ե.
Ե Ե. Ժ. 29.
Ե. Ժ. 24 :

Ե Ե. Ժ. Ե.
20 : Սաղ.
Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ժ. 17.
Ե Ե. Ժ. Ե.
10 :

Ե Ե. Ժ. Ե.
25 : Ի. 5.
Ե Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ժ. 34.
Ե. Ժ. Ե.
11 :

Ե Ե. Ժ. 9, 11.

Ե Ե. Ժ. Ե. Ե.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ե Ե. Ժ. Ե. 2.

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 606

Գ. Լ. Խ. Բ.
23:

Կ. Բ. Բ. Բ.
Վ. Բ. Բ. Բ.

Գ. Լ. Խ. Բ.
3:

Գ. Լ. Խ. Բ.
14:

Տ. Բ. Խ. Բ.
20: Գ. Լ. Խ. Բ. 31:

Ե. Բ. Խ. Բ.
37: Ե. Բ. Խ. Բ. 5:

Կ. Լ. Խ. Բ.
34:

Գ. Լ. Խ. Բ.
9:

Գ. Լ. Խ. Բ.
41:

Գ. Լ. Խ. Բ.
16:

Ե. Բ. Խ. Բ.
21: Կ. Լ. Խ. Բ.

Բ. Լ. Խ. Բ.
13: 19:

Բ. Լ. Խ. Բ.
31: Գ. Լ. Խ. Բ. 12:

Ե. Բ. Խ. Բ.
6: Ե. Բ. Խ. Բ. 16:

Ե. Բ. Խ. Բ.
31: Ե. Բ. Խ. Բ. 17:

Ե. Բ. Խ. Բ.
21:

Ե. Բ. Խ. Բ.
13: Ե. Բ. Խ. Բ. 16:

Ե. Բ. Խ. Բ.
16: Ե. Բ. Խ. Բ. 2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
12:

Ե. Բ. Խ. Բ.
3: Ե. Բ. Խ. Բ. 14:

Ե. Բ. Խ. Բ.
9: Գ. Լ. Խ. Բ. 33:

Ե. Բ. Խ. Բ.
1: Ե. Բ. Խ. Բ. 2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
16: Ե. Բ. Խ. Բ. 2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
19: Ե. Բ. Խ. Բ. 23:

Ե. Բ. Խ. Բ.
16:

Ե. Բ. Խ. Բ.
4: 6:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2: Ե. Բ. Խ. Բ. 9:

և Ժողովուն անդին կողմը եղող
*կողմերու թագաւորներուն .

23 Գրեզանին , ու թեմային , և Բու-
զին , ու ամէն իրենց մարութիւն ծայ-

24 րէր կտորոշներուն . Եւ Վարա-
ցազ բոլոր թագաւորներուն , ու

անպատար բնակող խառնիճա-
ղանճ Ժողովուրդին բոլոր թա-

25 գաւորներուն . Եւ Վամբրիի բո-
լոր թագաւորներուն , ու Եղամի

բոլոր թագաւորներուն , ու Մա-
26 րաց բոլոր թագաւորներուն . Եւ

իրարու մօտ կամ հեռու եղող
հրեայիս *բոլոր թագաւորներուն ,

ու երկրի երեսին վրայ եղող երկրիս
բոլոր թագաւորութիւններուն

Ինչո՞ց . Եւ անոնցձէ ետքը Սիսա-

27 կի թագաւորը պիտի խմէ : Ու
անոնց ըսես . Չօրաց Տէրը՝ Իսրա-

յէլին Աստուածը այսպէս կ'ըսէ .
* Խմեցէ՛ք , և ձեր մէջը խրկելու

սուրիս երեսին ինկէ՛ք , ու մի՛ ել-

28 լէք : Ու թէ որ գաւաթը քու
ձեռքէդ առնել չուզեն խմելու

համար , ան առնել անոնց ըսես .
Չօրաց Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Ան-

29 չուշտ պիտի խմէք . Քանզի ահա
ես Բիժ անունովս կոչուած քաղա-

քին վրայ էջարիք բերելու սկսայ .
միթէ՞ դուք անպատիժ պիտի

մնաք . անպատիժ պիտի չմաք .
քանզի Խերկիս բոլոր բնակիչնե-

րուն վրայ սուր պիտի կանչեմ ,
կ'ըսէ զօրաց Տէրը :

30 Ուստի դուն աւ բոլոր խօսքերը
անոնց մարգարեանայով՝ անոնց ը-

սես . Տէրը բարձրէն պիտի գո-
ռայ , ու շիր սուր բնակութիւնէն

իր ձայնը պիտի տայ . Ե՛րբ բնակա-
րանին վրայ Շահարիւ ձայնով պի-

տի գոռայ . Իսրայէլ կոտորներուն
աղաղակին պէս՝ երկրիս բոլոր բնա-

կիւններուն պատասխան պիտի տայ ,
31 Անք բարձր ձայնը մինչև երկրիս

մայրերը պիտի հասնի . վասն զի
Տէրը Բազմերուն հետ դատաստան

ուռնի . Ժանկիայ ամէն մարմնոյ հետ
դատ պիտի վարէ , աւ մարտիտ-

ները սուր պիտի տայ , կ'ըսէ Տէ-
րը :

32 Չօրաց Տէրը այսպէս կ'ըսէ .
Ահա էջարիք պիտի լինէ , Դէ՛ ազգ-

աւրի ազգի պէտք աչքի . ու երկ-
րիս ծայրերէն Էմօ՛ճ մորիկ պիտի

33 լինէ : Եւ ան օրը Տէրոյմէ սպան-
նուածները՝ երկրիս մէջ ծայրէն

մինչև երկրիս մէկայ ծայրը պիտի
ըլան . Իսնոնց համար սուգ պիտի

չբռնուի . Ժանոնք պիտի չժող-
վուրին , ու պիտի չթաղուին . երկ-
րի երեսին վրայ աղբի պէս պիտի
ըլան :

34 Ի՞նչբացէ՛ք ո՞վ հովիւներ՝ ու ա-
ղաղակեցէ՛ք , և Իսրայէլ Դէ՛ թաւա-

լեցէ՛ք ո՞վ հօտին ընտիրները . վասն
զի՛ . ձեր մորթութեւն և ջրիւղան

ըլլալու օրերը լրացած է . ու պա-
տուական ամանի պէս պիտի իյ-

35 նայ : Եւ հովիւներուն փախչելու
ճամբան՝ ու հօտին ընտիրներուն

ազատուելու միջոցը պիտի կոր-
36 սուի : Հովիւներուն աղաղակին

ձայնը , և հօտին ընտիրներուն ու-
նայուն Յա՛նու կայ . վասն զի Տէրը

37 անոնց արօտները կորսնցուց . Ու
Տէրոյն սաստիկ բարկութեամբ ե-

րեսէն խաղաղութեան փարախներ
38 ամայութեան դարձան : Առողջ

առիւծի պէս է՛ր բնակարանը թո-
ղուց . քանզի *բռնաւորին բարկու-

թեամբ երեսէն , ու անոր օսատիկ
սրտմոռութեամբ երեսէն , անոնց

երկիրը ամայի եղաւ .

ԳԼ. Ի. Զ.

1 Երեսիս խօստանքներով ու սպաննախրեն-
րով՝ ապաշխարութեան կը յորդորէ Ժողովուր-
դը . 9 աւ պատճառով կը բռնուի , 10 ու կ'ամ-
բաստանուի : 12 Իր անձին ճատողութիւնը :
16 Դատաստանին՝ մէջ կ'արդարանայ , Մի-
քային 20 և Ուրիային օրինակները յիշելով ,
24 և Աբիկամին խաճաքով :

1 Յուդայի թագաւորին՝ Յովսիայի
որդւոյն Յովակիմին թագաւո-

րութեանը սկիզբը՝ Տէրոյն կողմա-
նէն աւ խօսքը եղաւ՝ ըսելով .

2 Տէրը այսպէս կ'ըսէ . - Տէրոյն
տանը գաւիթին մէջը կայնէ , ու

Տէրոյն տունը երկպաղովութիւն
նշելու եկող Յուդայի բոլոր քաղաք-

ներուն խօսէ Բան ամէն խօսքերի՝
որ քեզի պատուիրեցի անոնց խօսե-

լու համար . Ի մէկ խօսք մը ետ մի՛
3 ձգէք . Դժուարեմ մտիկ ընեն , ու ա-

մէն մարդ իր չար ճամբայէն դառ-
նայ . եւ աւ Բոլջաման էջարիքին

համար որ անոնց չար գործերուն
պատճառովը իրենց վրայ բերելու

4 կը խորհիմ : Եւ անոնց ըսես . Տէ-
րը այսպէս կ'ըսէ . Դժե՛ որ ինծի

մտիկ չընեցիմ՝ ձեր առջևը դրած
5 օրէնքիս մէջ՝ չբալէք , Ու ձեզի

խրված ծառաներու մարգարէնե-
րուն խօսքերը մտիկ չընէք , որ

Եկանուի ելլելով զանա՛հ կը խրկի ,
6 ու դուք մտիկ չըրէք . Ան առնել

աւ տունը Մտելով պէս պիտի ընեն ,
և աւ քաղաքը երկրիս բոլոր ազգե-

րուն Բանէ՛ճք պիտի ընեն՝
7 Ու քահանաները , և մարգարե-

ները , ու բոլոր Ժողովուրդը լսե-
ցին , երբոր Երեսիմա՛ Տէրոյն տա-

նը մէջ աւ խօսքերը կը խօսէր :
8 Ու երբոր Երեսիմա լմնացուց ան բո-

լոր Խօսե՛լը զրուցելը՝ որ Տէրը հրա-
մայեր էր բոլոր Ժողովուրդին խօ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԻՐ 606

Գ. Լ. Խ. Բ.
26:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ե. Բ. Խ. Բ.
2:

Ն. Բ. ՉԳ.
ԻՐ 698

Բ Սաղ. ԵժԵ.
15. Եր. 6.
Ես. ԻԵ.
12.

Բ Սաղ. ԵժԵ.
16. Դան.
7. 17. 25.
32.

Դ ՔԼ. ԻԸ.
14.

Ի ՔԼ. ԻԸ. 9.
Խ. 10. Ե.
գեկ. ԻԺ.
18. 20.

ՂԴԼ. ԻԸ. 14.
Դան. Բ.
38.

Ե ՐՄ. ԵԷ.
20.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Բ ՔԼ. ԻԸ. 14.

5 Եւ իմ մեծ զօրութեամբս ու Լը-
կընցած բազումովս՝ երկիրը, մար-
դը ու երկրի երեսին վրայ եղող
անասունները ստեղծեցի, և էգա-
նիկայ կու տամ, որուն որ իմ աշ-
քիս առջևը հաճող կ'երևնայ ԲՈՒԽ ԻԸ :

6 Եւ հիմա աս բոլոր Լըկիրները՝ ես
եիմ՝ ծառայիս՝ Բաբելոնի Նարու-
զոդնոսոր Թագաւորին ձեռքը
կու տամ, ու Ղդաշի դազաններն
ալ անոր կու տամ, որ անոր ծա-

7 ապաւթին ընեն : Եւ Երոլոր
ազգերը ծառայութիւն պիտի ընեն
անոր, ու անոր որդւոյն, ու անոր
որդիին որդւոյն, Էմիւն և որ անոր
երկրին ժամանակն ալ հասնի, ու
Բզանիկայ ալ շատ ապգը ու մեծ
Թագաւորներ իրենց ծառայ ընեն :

8 Եւ ան ազգը կամ Թագաւորու-
թիւնը որ Բաբելոնի Նարուզոդո-
նոսոր Թագաւորին ծառայութիւն
չընէր, ու իր պարանոցը Բաբելոնի
Թագաւորին լուծին տակը չընէր,
ան ազգիս՝ սրով, սովով ու ժան-
տախտով այցելութիւն պիտի ը-
նեմ՝ կ'ըսէ Տէրը, մինչև որ զանոնք
անոր ձեռքովը հաղորդեմ :

9 Եւ դուք մտիկ մի՛ ընէք ձեր
մարդարէներուն, բազո նայողնե-
րուն, Լըազատներուն, զուշա-
կողներուն, ու կարարողներուն, ո-
րոնք ձեզի կը խօսին՝ ըսելով .
Բաբելոնի Թագաւորին ծառայ
պիտի ըլլաք . Բանգը ծանոնք
ձեզի սուտ մարդարեութիւն կը-
նեն . որպէս զի ձեր երկրին վը-
րայէն ձեզ հեռացան, ու ես ձեզ
փրկեմ, ու կ'որոտեմ : Բայց
իր պարանոցը Բաբելոնի Թագա-
ւորին լուծին տակը չընող՝ և անոր
ծառայութիւն ընող ազգը՝ ան-
շուշտ իր երկրին վրայ հանդիստ
պիտի թողում, կ'ըսէ Տէրը, ու
պիտի մշակէ զանիկայ, ու անոր
մէջը պիտի բնակի :

10 Կիտի ըլլաք . Բանգը ծանոնք
ձեզի սուտ մարդարեութիւն կը-
նեն . որպէս զի ձեր երկրին վը-
րայէն ձեզ հեռացան, ու ես ձեզ
փրկեմ, ու կ'որոտեմ : Բայց
իր պարանոցը Բաբելոնի Թագա-
ւորին լուծին տակը չընող՝ և անոր
ծառայութիւն ընող ազգը՝ ան-
շուշտ իր երկրին վրայ հանդիստ
պիտի թողում, կ'ըսէ Տէրը, ու
պիտի մշակէ զանիկայ, ու անոր
մէջը պիտի բնակի :

12 Եւ Յուդայի Սեդեկիա Թագաւորին
ալ աս բոլոր խօսքերուն համեմատ
զրուցեցի, ու ըսի . Չեր պարա-
նոցը Բաբելոնի Թագաւորին լու-
ծին տակը չընէք՝ և անոր ու անոր
ժողովուրդին ծառայութիւն ը-
նէք, որ ապրիք : Եւ յիշե՛ համար
դուն ու յիշե՛ ժողովուրդդ սրով,
սովով ու ժանտախտով մեռնիք,
ինչպէս որ Տէրը՝ Բաբելոնի Թագա-
ւորին ծառայութիւն չընող ազգին

13 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայ
պիտի ըլլաք . Բանգը ծանոնք
ձեզի սուտ մարդարեութիւն կը-
նեն . որպէս զի ձեր երկրին վը-
րայէն ձեզ հեռացան, ու ես ձեզ
փրկեմ, ու կ'որոտեմ : Բայց
իր պարանոցը Բաբելոնի Թագա-
ւորին լուծին տակը չընող՝ և անոր
ծառայութիւն ընող ազգը՝ ան-
շուշտ իր երկրին վրայ հանդիստ
պիտի թողում, կ'ըսէ Տէրը, ու
պիտի մշակէ զանիկայ, ու անոր
մէջը պիտի բնակի :

14 Եւ Յուդայի Սեդեկիա Թագաւորին
ալ աս բոլոր խօսքերուն համեմատ
զրուցեցի, ու ըսի . Չեր պարա-
նոցը Բաբելոնի Թագաւորին լու-
ծին տակը չընէք՝ և անոր ու անոր
ժողովուրդին ծառայութիւն ը-
նէք, որ ապրիք : Եւ յիշե՛ համար
դուն ու յիշե՛ ժողովուրդդ սրով,
սովով ու ժանտախտով մեռնիք,
ինչպէս որ Տէրը՝ Բաբելոնի Թագա-
ւորին ծառայութիւն չընող ազգին

15 Եւ Յուդայի Սեդեկիա Թագաւորին
ալ աս բոլոր խօսքերուն համեմատ
զրուցեցի, ու ըսի . Չեր պարա-
նոցը Բաբելոնի Թագաւորին լու-
ծին տակը չընէք՝ և անոր ու անոր
ժողովուրդին ծառայութիւն ը-
նէք, որ ապրիք : Եւ յիշե՛ համար
դուն ու յիշե՛ ժողովուրդդ սրով,
սովով ու ժանտախտով մեռնիք,
ինչպէս որ Տէրը՝ Բաբելոնի Թագա-
ւորին ծառայութիւն չընող ազգին

կ'ըսէ Տէրը . հապա անոնք իմ ա-
նունովս սուտ մարդարեութիւն
կ'ընեն, որպէս զի ես ձեզ փրկե-
մ, ու դուք՝ ու ձեզի մարդարե-
ութիւն ընող մարդարէները կ'որ-
տաւիք :

16 Եւ ես քահանաներուն և աս
բոլոր ժողովուրդին զրուցեցի, ու
ըսի . Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Չեր
մարդարէներուն խօսքերը մտիկ մի՛
ընէք՝ որոնք ձեզի մարդարեութիւն
կ'ընեն ըսելով . Ահա Տէրոջը տա-
նը ծանօթները մօտեցաւ Բաբելոնէն
և ու պիտի բերուին . քաղաքի անոնք
սուտ մարդարեութիւն կ'ընեն ձե-
զի . Եւ յիշե՛ մտիկ մի՛ ընէք . Բաբել-
ոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

17 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-
18 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

19 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

20 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

21 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

22 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

23 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

24 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

25 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

26 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

27 Բաբելոնի Թագաւորին ծառայեցէք, որ
ապրիք . Եւ յիշե՛ աս քաղաքը աւե-

Ն. Բ. ՉԳ.
ԻՐ 598

Բ Սաղ. ԵժԵ.
15. Եր. 6.
Ես. ԻԵ.
12.

Բ Սաղ. ԵժԵ.
16. Դան.
7. 17. 25.
32.

Դ ՔԼ. ԻԸ.
14.

Ի ՔԼ. ԻԸ. 9.
Խ. 10. Ե.
գեկ. ԻԺ.
18. 20.

ՂԴԼ. ԻԸ. 14.
Դան. Բ.
38.

Ե ՐՄ. ԵԷ.
20.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Բ ՔԼ. ԻԸ. 14.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

Ե ՔԼ. ԻԸ.
12. Ե. 27.
Դան. Ե.
26.

508
Ե ՔԼ. ԻԸ. 1.
Ե. 17.

Ե ՔԼ. ԻԸ. 31.

Ե ՔԼ. ԻԸ. 21.
ԻԺ. 8. Դան.

ԻՐ 596
Ե ՔԼ. ԻԸ. 1.

ኢ . ቁ ፳፻፩
ኮሮ 596

୧୨୫. ୧୫. ୧୫.
 ୧୨. -
 ୧୨୫. ୧୫. ୧୫.

॥ ३३ ॥

1. 00. 42.
22.

274. 15. 2.

194. 15. 7.

48. 9. 1. 1.
 4. 7.

1 փլուզդին առվեր ինձի խոսեցա՞մ ու
 2 ըսա՞ւ ։ Զօրաց Տէրը՝ խաբայելին
 3 Աստուածը այսպէս կը խօսի՝ ու
 4 կ'ըսէ ։ Բաբելոնի թագաւորին
 5 Էլուծը կոտորեցի ։ ԿՄինչև երկու
 6 տարի Բաբելոնի Նաբուգոդոնոսոր
 7 թագաւորին աս տեղէն առած ։ ու
 8 Բաբելոն տարած Տէրօրը տանը
 9 բոլոր անօթնէն ։ Եւ Յուդայի թագա-
 10ւորը Յովակիմի՝ որդի Տէրու
 11 նիսն ։ ու Բաբելոն գաացած Յու-
 12 դայի բոլոր դերինքը աս տեղս պի-
 13տի դարձնեն՝ կ'ըսէ Տէրը ։ լուսն
 14 զի Բաբելոնի թագաւորին լուծը
 15 պիտի կոտորեմ ։
 16 Ան էրեմիա մարգարէն՝ Տէրօրը
 17 տանը մէջ կայնող լաշանաներուն
 18 ու բոլոր ժողովուրդին աչքին առ-
 19 ջըս ։ Ան երեմիա մարգարէին խօսե-
 20 լաւ ։ Տէրը այնպէս ընէ ։ Տէրը
 21 քու մարգարեացած խօսքերը չաս-
 22 տաւէ ։ ու Տէրօրը տանը անօթնէր
 23 ու բոլոր դերինքը Բաբելոնէն աս
 24 տեղս դարձնէ ։ Բայց հիմա քու
 25 ականջներուդ ։ Եւ բոլոր ժողովուր-
 26 դին ականջներուն աս իմ ըսելու
 27 խօսքս մտիկ բրէ ։ Ինձմէ առաջ ու
 28 յիշմէ առաջ՝ սկիզբէն ի վեր եղող
 29 մարգարէները՝ շատ երկինքնուր
 30 դէմ՝ ու մեծ թագաւորութեանց
 31 դէմ՝ պատերազմի ։ չարիքի ու
 32 ժանտախտի վրայով մարգարէա-
 33 ցան ։ Եւբոոր մէջ մարգարէ մը
 34 խաղաղութիւն կը մարգարէանայ ։
 35 ու աս մարգարէին խօսքը կը կա-
 36 տարուի ։ աս աստեղը կը հասկնողի
 37 որ անկիպ ճշմարտայեւ Տէրովմէ
 38 խրկուած մարգարէ մին է ։
 39 Եւ աստեղը Անանիա մարգարէն
 40 Երեմիա մարգարէի պարանոցէն
 41 շլուծը առաւ ։ ու զանիկայ կոտ-
 42 րեց ։ Եւ Անանիա բոլոր ժողովուր-
 43 դին աչքին առջև խօսեցա՞ւ ու ը-
 44 սաւ ։ Տէրը այսպէս կ'ըսէ ։ Մինչև
 45 երկու տարի՝ Բաբելոնի Նաբուգո-
 46 ղոնոսոր թագաւորին լուծը՝ էա-
 47 մէն ազգերուն պարանոցին վրայէն
 48 այսպէս պիտի կոտորեմ ։ ու Երեմիա
 49 մարգարէին իր ձմարան գնաց ։
 50 Եւ Անանիա մարգարէն՝ Երեմիա
 51 մարգարէին պարանոցին վրայէն
 52 լուծը կոտորելէ ետքը Տէրօրը խօ-
 53 քը Երեմիային եղաւ՝ ըսելով ։ Գնա
 54 Անանիային խօսէ՛, ու լու՛ք ։ Տէրը
 55 այսպէս կ'ըսէ ։ Դուսն փայտէ լու-
 56 ծեր կոտորեցի ։ սակայն անոց
 57 տեղը երկված լուծը պիտի շի-
 58 նեն ։ Քանզի զօրաց Տէրը խաբայե-
 59 լին Աստուածը այսպէս կ'ըսէ ։ Աս
 60 էբոլոր աղէտուն պարանոցին վրայ
 61 երկաթէ լուծ դրի ։ որ Բաբելոնի

Նաբուգոդոնոսոր Թագաւորին ծառայութիւն ընեն : և անոր պիտի ծառայեն . Եւ դաշտի գազաններն ալ անոր տուի :

15 Ու Երեսփա մարգարէն Անանիա
մարգարէին ըսաւ . Հիմա լսէ՛ ով
Անանիա , Տէրը բեզ խրկած է, ու
դուն աս ժողովուրդը ՚ստործեմ
16 յուսացուցիր : Անոր համար Տէրը
պապօք կ'ըսէ . Ահա քեզ երկրի
երեսին վայէ՛ն պիտի վաքնտեմ .
դուն աս տարի պիտի մեռնես ,
վասն զի Տէրոջը դէմ էապստամ-
17 բուծիւն խօսեցար : Եւ Անանիա
մարգարէն աս տարւոյն եօթներորդ
ամսուն մէջ մեռաւ :

ᑭᓴ · ᑭᓴ

1 Երեմիայ Բարխուբեի մէջ ձեռք գրեմբերով նա-
մակ կը խրէ՝ յորդորելով քանոնք որ նա-
շարտ բնաւ : 8 Եւ իրենց մարգարէներուն յո-
րանքներուն չնախաճել, 10 Եւ կ'իմացնէ թէ
եօժանաւոր տարբեր իմեա Մատթոյ իմա-
ցով պիտի գտանաւ : 15 Կ'ըստաւորէ թա-
ցորէ կործանութիւն իրենց անապագայու-
թեան իմեա : 20 Կ'ըսէ իրեւ տաւ
մարգարէներով : Աշարիք ու Սեղիկայն
երկնայի վախճան : 24 Սեմալի մասնակ
եւ կ'ը գրեմբիայն գէտ : 30 Երեմիայ
տնոր աղետակ վախճան կ'ստորագրէ :

- 1 Մտնոք են ան նամակին խօսքերը,
որ Երեմիա մարգարեն Երուսա-
ղեմին խիսցեց զերութեանը մնացած
ծերերուն, քահանաներուն, և մար-
գարեններուն, ու բոլոր ժողովուր-
դին, որոնք Նաբուգոդոնոսոր Ե-
րուսաղեմէն Բաբելոն քշեր էր,
- 2 «Յերոնիա թագաւորն, և թագու-
հին, ու պալատականները, Յու-
դայի ու Երուսաղեմի իշխանները,
ու հիւսերը, և դարբինները Ե-
րուսաղեմէն ելելէ ետքը, Սափա-
նի որդւոյն Եղեափայն, ու Քեղ-
կայի որդւոյն Գամարիայն ձեռ-
քովը, (որ զանոնք Յուդայի թա-
գաւորը Սեբեկիմա՝ Բաբելոնի Նա-
բուգոդոնոսոր թագաւորին Բաբել-
ոն իւրկեր էր,) ըսելով՝
- 4 Այսպէս կ'ըս զօրաց Տէրը՝ Խա-
րայէլէն Սատուածը բոլոր զերինե-
րուդ՝ որոնք Երուսաղեմէն Բաբել-
ոն քշել տուեր էմ. Է՛Տ Տուներ չի-
նեցէք, ու բնակեցէք. պարտեզ-
ներ անկեցէք, ու անոնց պտուղը
ցերեք. Կնիկներ առէք, և աղաք-
ներ ու աղջիկներ ունեցէք. աւ ձեր
աղղոր կնիկներ առէք, և ձեր աղ-
ջիկները երկինքէն առուէք, որ աղ-
ջաքներ ու աղջիկներ ծնանին. և
հոտ բազմացէք, ու չբիշնաք:
- 7 Ու ան բաղաբին խաղաղութիւնը
իշխուեցէք, ուր որ ձեզ քշել
տուեր էմ, և համար համար Տէ-
րորդը աղօթք բերէք. փասն զի անոր
խաղաղութիւնովոր ձեզի խաղա-

୧. ୫. ୭. ୯.
 ୧୫୫ ୫୯୬
 ୧୭୮ ୧୯୯. ୬.

31 : 'ḲḲḲḲ :
 22 :

1. 0. 2.
 5. 9. 12.
 32.

Ref 599

17. 12, 15;
 18. 17. 26;
 19. 4;

p. 247 28.

† 678 . 7 .
10 : = Sp. 5.
. 2 :

Ն. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

7 ԳԼ. ԻԵ. 16

մէկ մարդը պիտի չմայ, և իմ ժողովուրդիս ընելու բարիքս անկապ պիտի չտեսնէ, կ'ըսէ Տէրը. 7 վասն զի Տէրոջը զեմ ապստամբութիւն խօսեցաւ:

ԳԼ. Լ

1 Աստուած կը ցուցնէ Երեմիային թէ Հրէայք պիտի զատնեն, 4 և թէ իրենց թշուառութենէն ետեւ պիտի ազատին. 10 Յակոբը կը միտնար: 13 Անոնց ուրախայի գերեզարկութիւնը: 23 Չարերուն վրայ հառնելու բարկութիւնը:

2 Տէրոջը կողմանէ Երեմիային եղած խօսքն է՝ որ ըսաւ. Իսրայէլին Տէր Աստուածը այսպէս կ'ըսէի որ ետեւ. Բոլոր բեզի ըսած խօս.

3 քերս զիրքի մը մէջ գրէ. Գանդի ահա օրեր կու դա՛ն՝ կ'ըսէ Տէրը, որ իմ ժողովուրդիս Իսրայէլին և Յուդային զերութիւնը պիտի դարձնեմ՝ կ'ըսէ Տէրը, ու Բզաննք իրենց հայրերուն տուած երկիրս պիտի դարձնեմ, ու զանկապ պիտի ժառանգեն:

4 Եւ Իսրայէլին համար ու Յուդային համար Տէրոջը ըսած խօս.

5 քերք ասոնք են. Տէրը այսպէս կ'ըսէ. Սոսկալի ձայն լսեցինք. վախ կայ, ու իսպաղողութիւն չը.

6 կայ, Հիմա հարցուցէք ու տեսէք, թէ արդեօք էրիկ մարդը զուակ կը ծանոխ. Ինչո՞ւ համար ամէն կարծիք՝ Բճնդական կնոջ պէս ձեռքերը մէջը Դրո՞ւ, ու բոլոր Էրեսները դեղնած կը 7 տեսնեն: Դ՛վայ, քանզի անկկայ մեծ օր է. Ետնոր պէս չկայ. ու ա.

նիկայ Յակոբին նեղութեան ժառանգակ պիտի ըլլայ. բայց անկէ 8 պիտի ազատի. Վասն զի ան օրը՝ կ'ըսէ զօրաց Տէրը, անոր լուծք.

9 տի չծառայեցրեն. Հապա անոնք իրենց Տէր Աստուծոյն, ու իրենց Դիւանի թաւառերին ծառայու.

10 թի հանեմ անոնց: Բայց դուն ո՞վ իմ ծառա Յակոբ՝ Էմի՞ վախնա՞ր՝ կ'ըսէ Տէրը, ու ո՞վ Իսրայէլ մի՞ զարհուրիր. քանզի ահա ես քեզ հետուե՛մ և բու սերունդդ.

11 պիտի չըլլայ. Վասն զի ես՝ քեզ ազատելու համար քեզի հետ եմ, կ'ըսէ Տէրը. Բքանզի պիտի ապառեմ ան բոլոր ազերը՝ որոնց մէջը քեզ ջրուեցին. Երայց քեզ պիտի չապառեմ. հապա քեզ Լգափառորու.

12 Ասա զի Տէրը այսպէս կ'ըսէ. Ե. Բու հարուածքդ անբժշկելի է, ու 13 վերքդ անդարմանելի է. Զա՛նիւ պատուելու համար՝ բու դատաստանդ տեսնող մը չկայ. Զքեզի համար 14 զեղ առ օպեղանի չկայ: Ե. Բու բոլոր հոմանիւներդ քեզ մոռցան. քեզ չեն փնտռեր. վասն զի քեզ 15 չ'ընամիտի հարուածքով՝ ճանդութեան մը պատիժովը զարկի բու անօրէնութիւններուդ շատու.

16 քեզ անբժշկելի է. առ բաները բու անօրէնութիւններուդ շատու.

17 քեզ անբժշկելի է. Ե. Բու բեկմանի չ'արդարեւորը շատու.

18 քեզ անբժշկելի է. Ե. Բու բեկմանի չ'արդարեւորը շատու.

19 քեզ անբժշկելի է. Ե. Բու բեկմանի չ'արդարեւորը շատու.

20 քեզ անբժշկելի է. Ե. Բու բեկմանի չ'արդարեւորը շատու.

21 քեզ անբժշկելի է. Ե. Բու բեկմանի չ'արդարեւորը շատու.

22 քեզ անբժշկելի է. Ե. Բու բեկմանի չ'արդարեւորը շատու.

23 քեզ անբժշկելի է. Ե. Բու բեկմանի չ'արդարեւորը շատու.

24 քեզ անբժշկելի է. Ե. Բու բեկմանի չ'արդարեւորը շատու.

Ն. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ե. Բ. Գ. Բ. Կ. 606

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. Բ. 590
Ն. Գ. Բ. 11
Ի Գ. 2. 6:

այրեն . և Նեղադայի քաղաքները՝
անբնակ ամայութեան պիտի դար-
ձնենմ :

ԳԼ. ԼԵ

- 1 Երեմիա Ռեքաբեանց Տաղանդութիւն յի-
շելով . 12 կը զատապարտէ Հրէից աննազան-
դութիւնը : 18 Աստուած կ'որհճէ Ռեքա-
բեանները իրենց Տաղանդութեանց համար :
- 1 Յուդայի Թաղաւորին Յովակիմի
որդւոյն Յովակիմին օրէնք՝ Տե-
րոջը կողմանէ Երեմիային եղած
- 2 խօսքն է , որ ըսաւ . - Ռեքաբեանց
տունը դնա , ու անոնց հետ խօսէ՝
և զանոնք Տերոյն տունը մէկ Բե-
նեակ մը տար , ու անոնց զինի խմբ-
- 3 ցուն : Եւ Քաբափնիայի որդւոյն
Երեմիային որդին Յեզոնիան , ու
անոր կըղայրները , և բոլոր որդիներ-
ը , ու Ռեքաբեանց բոլոր տունը
- 4 առի . Եւ զանոնք Տերոյն տունը
տարի Սեղաւմի որդւոյն Մասաիա
հռչակապանին սննեակին վրայ ե-
ղով իշխաններուն սննեակին քովի՝
Աստուծոյ մարդուն Յեզոգորիայի
որդւոյն Անանի որդւոյն սննեակը .
- 5 Ու Ռեքաբեանց տանը որդւոցը
առջևը զինիով լեցուն ամաններ ու
գաւաթներ դրի , և անոնց ըսի .
- 6 Գինի խմեցէք : Ու անոնք ըսին .
Գինի չենք խմեր . քանզի մեր չայ-
րը՝ Խեքաբեի որդին Յովնադաբ
մեզ պատուիրեց ու ըսաւ . Դուք
ու՛մ ձեր որդիքը յաւիտեան զինի
7 չխմէք . Եւ տուն չխնէք , ու սերմ
չցանէք , և այգի չտնկէք ու չտա-
նաք . հապա ձեր բոլոր օրերը վրան-
ներու մէջ բնակիք . Ի որպէս զի ձեր
պանդուխտ եղած երկրին վրայ շատ
- 8 օրեր ապրիք : Ու մեր հօրը Ռե-
քաբի որդւոյն Յովնադաբին բոլոր
մեզի հրամայածին պէս՝ անոր խօս-
քը մտիկ ընելով՝ մեր բոլոր օրե-
րուն մէջ՝ մնաք , մեր կնիկները , մեր
տղաքները ու մեր աղջիկները զինի
- 9 չենք խմեր . Եւ բնակելու համար
տուններ չենք շիներ , ու այգի և ա-
ղաքակ՝ ու սերմ չենք ստանար :
- 10 Տապա վրաններու մէջ կը բնա-
կինք , ու չազանդութիւն ընելով՝
մեր հօրը Յովնադաբին բոլոր հը-
րամայածը ի գործ կը դնենք .
- 11 Բայց երբոր Բաբելոնի Նաբուգո-
զոնսոր Թաղաւորը աւ երկիրը ե-
լաւ , ըսինք . Եկէք , Քաղաւ-
ցոց գորբին երեսէն , ու Ասորւոց
գորբին երեսէն Երուսաղէմ եր-
թանք . այսպէս Երուսաղէմի մէջ
կը բնակինք :
- 12 Եւ Տերոյն խօսքը Երեմիային
- 13 եղաւ՝ ըսելով . Չօրաց Տէրը՝ Իս-
րայէլէն Աստուածը այսպէս կ'ըսէ .
Դնա , Յուդայի մարդիկներուն ու
Երուսաղէմի բնակիչներուն ըսէ՝ .

Ի Բ. Բ. 607
Ն. Բ. Գ. Բ.
15 : ա Մ. Բ.
Բ. 55 :
Բ. Գ. Բ. Գ.
5 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
Բ. 9 : Բ. Բ.
15 : ա Մ. Բ.
Բ. 15 : 19 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
15 :

Ե. Բ. Բ. 12 :
Ե. Բ. Բ. 2.
3 :

- Իմ խօսքերս մտիկ ընելու համար
շխրատ չէ՞ք ընդունիր , կ'ըսէ Տէրը :
- 14 Ռեքաբի որդւոյն Յովնադաբին՝ իր
որդւոցը զինի չխմելու համար պա-
տուիրած խօսքերը հաստատ պա-
հուեցան . վասն զի իրենց հօրը հը-
րամանին շաղանդութիւն ընելով ,
մինչև առ օրս չէն խմեր . Բայց թէ և
ես ձեզի խօսեցայ՝ կանուխ կ'ընելով
ու խօսելով , սակայն ինծի մտիկ
- 15 չորիք . Եւ Եւ իմ բոլոր ծառաներս
մարգարէները ձեզի իրկեցի՝ կանուխ
կ'ընելով ու խրկելով , ու ըսի .
Եւ մէն մարդ իր շար ճամբայէն
դառնայ , և բարի գործքեր ըրէք ,
ու օտար աստուածներու ետէն մի-
երթաք՝ որ անոնց ծառայութիւն
ընէք , որպէս զի ձեզե ու ձեր հայ-
րերուն տուած երկրիս մէջը բնա-
կիք . բայց ձեր ականջը չծռեցիք ,
- 16 ու ինծի մտիկ չորիք . Եւ Ռեքա-
բի որդւոյն Յովնադաբին որդիքը՝
իրենց հօրը պատուիրած հրամանը
հաստատ պահեցին . բայց առ ժո-
- 17 դովորդը ինծի մտիկ չըրաւ . Ա-
նոր համար զօրաց Տէր Աստուածը՝
Իսրայէլէն Աստուածը այսպէս կ'ը-
սէ . Ահա ես Յուդային , ու Երու-
սաղէմի բոլոր բնակիչներուն վրայ
պիտի բերեմ աւ բոլոր չարիքը՝ որ
անոնց համար խօսեք էի . Եւ վասն զի
անոնց խօսեցայ , բայց մտիկ չորին ,
ու անոնց կանչեցի , բայց պատաս-
խան չտուին :
- 18 Ու Երեմիա Ռեքաբեանց տանը
ըսաւ . Չօրաց Տէրը՝ Իսրայէլէն
Աստուածը այսպէս կ'ըսէ . Որով-
հետեւ ձեր հօրը Յովնադաբին պա-
տուէրը մտիկ ըրիք , ու անոր բե-
ղը հրամանները պահեցիք , և ձե-
զի ամէն պատուիրածին պէս ըրիք .
- 19 Անոր համար զօրաց Տէրը՝ Իսրա-
յէլէն Աստուածը այսպէս կ'ըսէ .
Ռեքաբեան Յովնադաբէն միշտ
էիմ առջև կայնող մարդ պակաս
պիտի չըլլայ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի Բ. Բ. 607
Ն. Գ. Բ. Բ.
33 :

Ե. Բ. Բ. 12 :
15 : Գ. Բ. Բ.
13 : Բ. Բ. 3 :

Ե. Գ. Բ. 25 :
Բ. 4 :

Բ. Գ. Բ. Գ. Բ.
11 : Բ. Բ. 5.
6 :

Բ. Առակ. ա .
24 : Բ. Բ. Բ.
12 : Գ. Բ. 4 :
Գ. Բ. Բ. 13 :

Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.
19 :

ԳԼ. ԼԶ

- 1 Երեմիա իր մարգարէութիւնը գրեւ կու տայ
Բաբելոնին , 5 և հրապարակաւ կարգով հո-
տայ : 11 Իշխանները Միդիային միջոցով կ'ի-
մանան առ բանը , և Յուդայի կը խրկեն որ բե-
րէ ան գրուածը , ու զանկալ կը կարգան : 19
Կ'ուզեն որ Բաբելոնը ու Երեմիան պահուին :
- 20 Յովակիմ Թաղաւորն աւ մարգարէութեան
նը մէկ մասը մտիկ կ'ընէ , ու ամբողջ այրել կու
տայ : 27 Երեմիա անոր զատապարտը կը ծա-
նուցանէ : 32 Բաբելոն մէկնոր օրինակ մը կը
գրէ :
- 1 Աւ եղաւ որ Յուդայի Թաղաւորին
Յովսիայի որդւոյն Յովակիմին
չբորորդ տարին Տերոյն կողմանէ
առ խօսքը եղաւ Երեմիային , ըսե-
2 լով . Քեզի - մէկ զիրկի տոմս մը
առ , ու Եւ անոր վրայ գրէ ան բոլոր

ա. Բ. Բ. 1 :
Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
9 : Զ. Բ. Բ.
Բ. 1 :
Բ. Գ. Բ. Բ. Բ.

Ն. Բ. Դ. Բ.
589

17 ատեն նստաւ, Սեղեկիա թագաւորը Դաբ խրկեց՝ զանկիպ առաւ, և թագաւորը իր տանը մէջ գաղտուկ անոր հարցուց, ու ըսաւ. Արդեօք Տերոյմէ մէկ խօսք մը կայ: Ու Երեմիա ըսաւ, կայ. նաեւ ըսաւ. Դուն Բաբելոնի թագաւորին ձեռքը պիտի տրուիս: Ու Երեմիա ըսաւ Սեղեկիա թագաւորին. Բեզի, կամ ծառաներուդ, կամ աս ժողովուրդին դէմ ի՞նչ մեղք գործեցի որ զիս բանտը 19 դրիք: Եւ ո՞ր էն ձեր մարդարէնները, որ ձեզի մարդարեութիւն ըրին, ու ըսին. Բաբելոնի թագաւորը ձեր վրայ, ու աս երկրիս 20 վրայ պիտի չլայ: Եւ հիմա կ'աղայեմ ո՞վ տէր իմ թագաւոր, մտիկ ըրէ, թող իմ աղաչանքս թու առջնը ընդունէի՞ր ըլլայ. ու զիս Յովնաթան դպիրին տունը ետ 21 մի՞ խրկեր, որ հոն չմեռնիմ: Եւ Սեղեկիա թագաւորը հրամայեց, ու Երեմիան Լքանտին դաւիթը դըրին. ու ամեն որ հայադործներուն փողոցէն՝ մէյմէկ նկանակ հաց կուտային անոր, Էմիւնէ որ քաղաքին հայը բոլորովին հատաւ. ու Երեմիա բանտին գաւիթին մէջը կը նստէր:

ԳԼ. ԼԸ

1 Երեմիա՝ մէկ ստու բարութեամբ մը Մեղքիաւոր զուրկ կը ձգուի. 7 Արդեմէք աղաչանքով մը ապառաւթին կը ստանայ անոր համար: 14 Երեմիա գաղտնի խօսակցութիւն ընելով թագաւորին հետ, կը յորդորէ զանկիպ որ Տագաւորի Բաղդադը, ու իր կեանքը ապառէ. 24 Թագաւորին պատուէրին համաձայն՝ իրաններէն կը պահէ իրենց ըօած գաղտնի խօսակցութիւնը:

1 Եւ Մատթանի որդին Սափաւոր, ու Փատուրի որդին Գողոզը և Սեղեմիայի որդին Զուբադ, ու Սեղեմիայի որդին Բաթաուր՝ Է Երեմիային բոլոր ժողովրդեան հետ խօսած խօսքերը 2 լսեցին, որ ըսաւ. Տէրը այսպէս կ'ըսէ. 7 Աս քաղաքիս մէջ կեցողը՝ սրով, սողով ու ժանտախտով պիտի մեռնի. իսկ Բաղդադը կ'ըլլոր ձոյլ պիտի մնայ. և անոր կեանքը իրեն աւարի մը պէս պիտի 3 ըլլայ, ու պիտի ապրի: Տէրը այսպէս կ'ըսէ. 7 Աս քաղաքը անպատճառ Բաբելոնի թագաւորին զօրքին ձեռքը պիտի տրուի, ու 4 զանկիպ պիտի անէ: Եւ իշխանները թագաւորին ըսին. Ա՛ս աղաչեմք, շնորհ աս մարդը մեռցուի. ինչու որ աս քաղաքիս մէջ մնացած պատերազմական մարդոց ձեռքերը, ու բոլոր ժողովուրդին ձեռքերը կը թուլցնեն՝ անոնց ասանկ խօսքեր խօսելով. վասն զի

աս մարդը աս ժողովուրդին խաղաղութիւնը չխտուէր, հապա 5 նոր չարիքը: Եւ Սեղեկիա թագաւորը ըսաւ. Ահա անկիպ ձեր ձեռքն է. որովհետեւ թագաւորը ձեր քովը կարողութիւն մը չունէի: 6 Եւ Երեմիան առին, և զանկիպ թագաւորի որդւոյն Սեղեմիային զուրկ նետեցին, որ բանտին գաւիթին մէջն էր. ու Երեմիան չուաններով իջեցուցին. և ան զուրկին մէջը ջուր չկար, հապա միշտեւ տիղմ. ու Երեմիա տիղմին մէջը կ'ընկզմէր:

7 Եւ թագաւորին տունը եղող Եթեմիպացի ներքինին Արդեմէք լսեց որ Երեմիան զուրկ ձգեցին. ու թագաւորը Բենիամինի դուռը 8 կը նստէր: Եւ Արդեմէքը թագաւորին տունէն ելաւ, ու թագաւորին խօսեցաւ, ու ըսաւ. Ո՞վ տէր իմ թագաւոր՝ աս մարդիկները զէշ ըրին՝ ամեն ինչ որ Երեմիա մարդարէնին ըրին՝ զանկիպ զուրկ նետելով. քանզի քաղաքիս մէջ հաց չգտնուելուն համար՝ անկիպ իր տեղը անօթութեանէն՝ պիտի 10 մեռնի: Եւ թագաւորը Եթեմիպացի Արդեմէքին հրամայեց ու ըսաւ. Ասկէ քեզի հետ երեսուն մարդ առ, ու Երեմիա մարդարէն զուրկն հանէ, քանի որ մեռած 11 չէ: Եւ Արդեմէք իր հետը առաւ մարդիկները, ու թագաւորին տունը՝ շտեմարանին տակը գնաց, և անկէ պատուած լաթեր ու հին լաթեր առաւ, և զանոնք չուաններով զուրկ Երեմիային իջեցուց: 12 Ու Եթեմիպացի Արդեմէքը Երեմիային ըսաւ. Աս պատուած ու հին լաթերը թեկնուդ տակը չուաններուն տակէն դիր. ու Երեմիա այնպէս ըրաւ. Բ՛ն Երեմիան չուաններով քայեցին, և զանկիպ զուրկն դուռս հանեցին. ու Երեմիա Ժրանտին գաւիթին մէջը նստաւ:

14 Եւ Սեղեկիա թագաւորը Դաբ խրկեց՝ ու Երեմիա մարդարէն իր քովը առաւ Տերոյմէքը եղող երրորդ մուտքը. և թագաւորը Երեմիային ըսաւ. Բեզի մէկ բան մը պիտի հարցընեմ, ինծիք քեզ 15 մի՞ պահէր: Ու Երեմիա ըսաւ Սեղեկիային. Թէ որ քեզի պատմեմ, չէ՞ որ զի անշուշտ պիտի մեռցընես. և թէ որ քեզի իրատաւմ, ինծի մտիկ պիտի չընես: 16 Բայց Սեղեկիա թագաւորը Երեմիային զարդուկ երդում ըրաւ, ու ըսաւ. Էմիւնէ աս հոգին ստեղծող Տէրը կենդանի է՝ որ քեզ պիտի չմեռցընեմ, և քեզ պիտի չմատ-

Ն. Բ. Դ. Բ.
Երեմ 589

Երեմ. 21

Երեմ. 16

Երեմ. 16
Երեմ. 16

Երեմ. 20

Երեմ. 21

Երեմ. 16

Երեմ. 16
Երեմ. 13, 23

Երեմ. 16
Երեմ. 6

Երեմ. 16
Երեմ. 16
Երեմ. 16

Երեմ. 16

Երեմ. 16
Երեմ. 16

Երեմ. 16
Երեմ. 16

Ն. Բ. ԴԲ. 588

Թագաւորը՝ Երեմիային համար՝
Նաբուզարդան դահճապետին պա-
12 տուիրնց ու ըսաւ . Չանիկայ առ ,
և աչիդ անոր վրայ ըլլայ , ու անոր
ամեննին չարիք մի՛ հասցընէր .
հապա ինչ որ քեզի ըսէ , անոր
13 այնպէս ըրէ . Եւ Նաբուզարդան
դահճապետը , ու Նաբուզարդան
ներքինապետը , ու Ներգեղասարա-
սար մողպետը , և Բաբելոնի թա-
ղաւորին բոլոր նախարարները Բաբելոն
14 խրկեցին , Ու Երեմիան իր անտին
զաւիթէն առին , ու զանիկայ Սա-
փանի որդւոյն Եւքիլամի որդւոյն
ԼԳողդիային տուին , որ զանիկայ
տունը տանի . ու անիկայ ժողո-
վուրդին մէջ բնակեցաւ .
15 Եւ Տերոնը խօսքը եղաւ Երե-
միային , Երբոր անիկայ բանտին
զաւիթին մէջը արդիւում էր .
16 ըսելով . Գնա Եթէժովպացի Աբ-
ղահնէրին խօսէ , ու ըսէ . Չօ-
րաց Տէրը՝ Խարայէլէն Աստուածը
այսպէս կ'ըսէ . Ահա ես աս քաղա-
քին վրայով ծաւալ խօսքերս ՚ի
զործ պիտի դնեմ , չարիքի և չէ-
թէ բարիքի համար . ու ան օրը
քու աչիդ առջև պիտի կա-
17 տարուին : Եւ ան օրը քեզ պիտի
ազատեմ , կ'ըսէ Տէրը . ու պիտի
զորուի ան մարդիկներուն ձեռքը՝
որոնց երեսէն դուս կը վախնաս :
18 Վասն զի քեզ անշուշտ պիտի ա-
զատեմ . ու օրով պիտի չիյնաս .
և իրու կենսող քեզի աւարի մը
պէս պիտի ըլլայ . Դանգի ինծի
ապաւինեցար՝ կ'ըսէ Տէրը :

ԳԼ . Խ

1 Երեմիա Գարօ . զարգանէն աստու թող որուն ե-
լով իւրողիւն քօփ կ'երթայ . 7 Յրում
Հրեաներ ալ անոր քօփ կը ժողովին . 13
Յօնանն Բամայի զաւաճանութիւնը կը
յայտնէ բայց Գողդիա անոր չ'աւատար :

1 Ան խօսքը՝ որ Տերոնը կողմանէ Ե-
րեմիային եղաւ . Նաբուզարդան
դահճապետը զանիկայ Ռամայէն
արձակելէն ետքը վասն զի Բա-
բելոն տարուելու երուսաղեմի ու
Յուդայի բոլոր զերիներուն մէջ
զանիկայ ալ շղթաներով կապած
առեւ էին :
2 Եւ դահճապետը Երեմիան առնե-
լով , Բանոր ըսաւ . Քու Տէր Աս-
տուածդ աս տեղույն վրայ աս չա-
3 րիքը խօսած է . Ու Տէրը շափա-
քեցաւ , ու իր ըսածին պէս ըրաւ .
Էրանգի Տէրոնը դէմ միջոց դործե-
ցիք , և անոր ձայնին մտիկ չ'ըրիր .
4 ու աս բանը ձեռք չ'ըլաւ . Եւ հիմա
հասն ապստ քու ձեռքերուդ շղթա-
ները . քակեցի . Դէ՛ս որ ինծի հետ
Բաբելոն երթալը քու աչիդ առ-

ԺԳԼ. Ը. 29.

ԺԳԼ. Ի. 24.
ԼԳԼ. Խ. 5.

ԺԳԼ. Ը. 7.
12.

ԺԳԼ. Ժ. 12.

ԺԳԼ. Խ. 2.
Ժ. Խ. 5.
Ժ. Խ. 6.
Ժ. Խ. 10.
Ժ. 40.

ԺԳԼ. Ը. 14.

ԺԳԼ. Բ. 7.

ԺԳԼ. Բ. 24.
Ժ. 25.
Ժ. Խ. 11.

ԺԳԼ. Ը. 12.

ջըը աղէկ է՝ եկուր , ու իմ աչքս
քու վրայ պիտի ըլլայ . բայց թէ
որ ինծի հետ Բաբելոն երթալը քու
աչիդ դէ՛ս կ'երենայ , զանց ըրէ .
ահա է բոլոր երկիրը քու առջևդ է ,
ու որ քեզի աղէկ ու հաճոյ կ'երեւ-
5 նայ երթալու , հոն գնա , Ուստի
Խաբիլոնի թագաւորին Յու-
դայի քաղաքներուն վրայ դրած
Սափանի որդւոյն Աքիլամի որդին
Գողդիան դեռ ետ չ'արձած՝ անոր
գնա , ու անոր հետ ժողովուրդին
մէջը բնակէ , և կամ ուր որ քեզի
աղէկ կ'երենայ երթալու , հոն
գնա . ու դահճապետը անոր պա-
շարներ ու պարզեա տուաւ , և զա-
6 նիկայ արձակեց . Ու Երեմիա
ԵՄափա գնաց Աքիլամի որդւոյն
Գողդիային , և անոր հետ՝ երկրին
մէջ մնացած ժողովուրդին մէջնե-
ղը բնակեցաւ :
7 ԲՈՒ Գաղաղ եղող բոլոր զօրա-
վարները՝ իրենք ու իրենց մարդիկ-
ները Երբոր լսեցին թէ Բաբելոնի
թագաւորը՝ Աքիլամի որդին Բա-
ղդիան երկրին վրայ դրաւ , և Բա-
բելոն չ'ըլուած մարդիկները , ու
կնիկները , և տղաքները , ու իւրե-
րին աղքատները անոր յանձնեց ,
8 Մասփա եկան Գողդիային . այս-
ինքն՝ Իւլաթանիայի որդին Իսմա-
յէլը , ու Սարէի որդիքը Յօնաննը
ու Յուլաթանը , և Թանհոււմեթի
որդին Սարայիան , ու Նետոփա-
թացի Եփային որդիքը , ու Մա-
թաթիի որդին Յեզոնիան , թէ ի-
րենք և թէ իրենց մարդիկները .
9 Եւ Սափանի որդւոյն՝ Աքիլամի
որդին Գողդիան՝ անոնց ու անոնց
մարդիկներուն երդում ըրաւ . ու
ըսաւ . Քաղաքացւոց ծառայու-
թիւն ընելէն մի վախնաք . ու երկ-
րի մէջ բնակեցէք , և Բաբելոնի
թագաւորին ծառայութիւն ըրէք .
10 ու ձեզի աղէկ պիտի ըլլայ . Եւ ես
ահա Մափաքի մէջ կը բնակեցի ,
որ մեզի եկող Քաղաքացիներուն
առջև կենամ . ու դուք գինի , և
ամանային պտուղ ու եղ ժողովե-
ցէք , ու ձեր ամաններուն մէջը
զրէք , և ձեռքերնուդ տակը եղած
11 քաղաքներուն մէջ բնակեցէք . Ու
Մովաբի մէջ , և Ամոնի որդւոյն
մէջ , ու Եդովմի մէջ , և ամէն եր-
կիրներու մէջ եղող Հրեաներն ալ
Երբոր լսեցին որ Բաբելոնի թագա-
ւորը Հրեաստանի մէջ մնացող
թողուցէր է , ու անոնց վրայ՝ Սա-
փանի որդւոյն Աքիլամի որդին
12 Գողդիան դրէր է , Բոյոր Հրեա-
ները ամէն իրենց ջրուած տեղերէն
դարձան , ու Յուդայի երկիրը՝ Գո-
ղդիային Մափա եկան , և խիստ

Ն. Բ. ԴԲ. 588

ԻՄ. Բ. 15.

ԺԳԼ. Ը. 22.

ԺԳԼ. Ը. 14.
ԺԳԼ. Բ. 1.

ԺԳԼ. Ը. 23.

ԺԳԼ. Ը. 10.

ԺԳԼ. Խ. 1.

Ն. Բ. Մ. Բ.
588

շատ զինի ու ամառնային պտուղներ ժողվեցին :

- 13 Եւ Կարէի որդին Յօհաննար , ու դաշտը եղող բոլոր զօրավարները ,
14 Մասփա եկան Գողգոթային , Ուսնոր բսին . Գիտե՞ս որ ԼԱՄՈՆԻՈՒ որդուցը թագաւորը Բապտիս՝ Նաթանիայի որդին իսմայէլը իրկեց քեզ մեռցրնելու համար . Բայց Արքիկամի որդին Գողգոթան անոնց
15 չհաւատաց : Եւ Կարէի որդին Յօհաննար Մասփայի մէջ Գողգոթային հետ զաղտուկ խօսեցաւ , ու ըսաւ .
Հիմա երթամ , ու Նաթանիայի որդին իսմայէլը զարնեմ , ու մարդ չիմանայ . ինչո՞ւ անիկայ քեզ մեռցրնէ , ու քովք ժողվուած բոլոր Հրէաները ցրուին , և Յուդայի
16 մնացորդը կորուսի : Ու Արքիկամի որդին Գողգոթան Կարէի որդւոյն Յօհաննարին ըսաւ . Ատ բանը մի՛ ընենք . վասն զի դուն իսմայէլին վրայով տուտ կը խօսես :

ԳԼ. ԽԵ

1 Իսմայէլ՝ ննգութեամբ Գողգոթան և ուրիշները պատնելով , կը խորհի մնացորդին հետ ԼԱՄՈՆԱՅՈՒՆԵՐԻ ԵՐԿԻՐԵ ԵՐԹԱԼ : 11 Եօհաննար զերկները կ'ազատէ , ու միայն կը զնէ որ Երկաթու ժողով :

1 Ու եղաւ որ՝ Եօթներորդ ամսուն մէջ թագաւորական սերունդէն եղող՝ Եղիսամայի որդւոյն . Նաթանիայի որդին իսմայէլը՝ թագաւորին նախարարներովը ու իր հետը տասը մարդով՝ Մասփա եկաւ Արքիկամի որդւոյն Գողգոթային . ու հոն մէկտեղ Հաց կերան Մասփայի
2 մէջ . Եւ Նաթանիայի որդին իսմայէլը ու իր հետը եղող տասը մարդը Երան և Սափանի որդւոյն Արքիկամի որդին Բ Գողգոթան սրբով զարկին , ու մեռցուցին զանիկայ՝ որն որ Բաբելոնի թագաւորը
3 երկրին վրայ գրեւ էր : Նաեւ Գողգոթային հետ Մասփայի մէջ եղող բոլոր Հրէաները , և հոն զտնուած Քաղաքացի պատերազմականները՝ իսմայէլը կտորեց :

4 Ու եղաւ որ Գողգոթան մեռցրնէին ետքը՝ հետեւեալ օրը դեռ
5 մարդ չիմացած , Սիւրբմէն , Սելովէն ու Սամարիայէն՝ Գմորութնին ածիլած , և հանդերձնին պատուած , ու իրենց հարկէն վրայ կրտրածները ըրած ու թաուն մարդ եկան և անոնց մեռցր ընծաներ ու կնիքուկ կար Ե Տէրօջը տունը տա
6 նելու համար : Եւ Նաթանիայի որդին իսմայէլը՝ Մասփայէն ելաւ զանոնք դիմաւորելու . անիկայ զացած առնելը լալով կ'երթար . ու երբոր անոնց հասաւ , անոնց ըսաւ .

Արքիկամի որդւոյն Գողգոթային եւ
7 կէր : Ու եղաւ որ՝ երբոր անոնք քաղաքին մէջտեղը եկան , Նաթանիայի որդին իսմայէլը՝ ինքը՝ իր հետը եղող մարդիկներովը զանոնք մեռցուց , ու փոսին մէջը նետեց :
8 Եւ անոնց մէջ տասը մարդ զտնուեցաւ . որ իսմայէլին ըսին . Մեզ մի՛ մեռցրնենք . վասն զի մենք դաշտը ցորենի , դարիի , եղի ու մեղրի ծածուկ շտեմարաններ ունինք . ուստի անիկայ զանց ըրաւ , և զանոնք իրենց եղբարցը մէջ չը մեռցուց :

9 Ու ան փոսը՝ որուն մէջը իսմայէլ Գողգոթային պատճառաւ բոլոր լմեռցուցած մարդիկներուն դիերը նետեց , նոյնն էր որ Ասա թագաւորը շինէր էր՝ Իսրայէլի Բաասա թագաւորին երեսէն վերջնաւ համար . Նաթանիայի որդին իսմայէլը զանիկայ մեռնելովը լեցուց :

10 Եւ իսմայէլ Մասփայի մէջ եղող ժողովուրդին բոլոր մնացորդը գերի ըրաւ , և թագաւորին աղբիկները , ու Մասփայի մէջ մնացած բոլոր ժողովուրդը , որոնց վրայ Երանուզարդան դահճապետը՝ Արքիկամի որդին Գողգոթան վերակացու դրեր էր . և Նաթանիայի որդին իսմայէլը զանոնք դերի առնելով՝ զընաց ԼԱՄՈՆԻՈՒ որդուցը անցնելու :

11 Եւ Կարէի որդին Յօհաննար , ու անոր հետ եղող Բրոյրը զօրավարները՝ երբոր Նաթանիայի որդւոյն իսմայէլին ըրած բոլոր չա
12 բութիւնը լսեցին , Իրենց բոլոր մարդիկները առին , ու Նաթանիայի որդւոյն իսմայէլին հետ պատերազմելու զացին , և զանիկայ Ժ Գարաւանի շատ ջուրերուն քովը
13 գտան : Ու իսմայէլին հետը եղող բոլոր ժողովուրդը՝ երբոր Կարէի որդին Յօհաննար , ու անոր հետը եղող բոլոր զօրավարները տեսան ,
14 ուրախացան : Եւ իսմայէլին Մասփայէն դերի քաւած բոլոր ժողովուրդը երեսին դարձուցին , ու ետ զառնալով՝ Կարէի որդւոյն Յօհաննարին զացին , Բայց Նաթանիայի որդին իսմայէլը ու իր մարդով Յօհաննարին երեսէն խախաւ , ու ԼԱՄՈՆԻՈՒ որդուցը գնաց :

16 Եւ Կարէի որդին Յօհաննար , ու անոր . հետ եղող բոլոր զօրավարները՝ Նաթանիայի որդին իսմայէլին ետ բերած ժողովուրդին բոլոր մնացորդը Մասփային առին , Արքիկամի որդւոյն Գողգոթային մեռցուէին ետքը , ու ինքնին Գարաւանէն ետ բերած պատերազմող կտրիճները , և կնիկները , և տը

Ն. Բ. Մ. Բ.
588

Ն. Բ. Մ. Բ.
588

Ն. Բ. Մ. Բ.
588

Ն. Բ. Մ. Բ.
588

Ն. Բ. Մ. Բ.
588

Ե. Բ. Մ. Բ.
588

Ե. Բ. Մ. Բ.
588

Ե. Բ. Մ. Բ.
588

Ե. Բ. Մ. Բ.
588

Ն. Բ. Գ. Բ. 587

ըրած ուխտերնս պիտի կատարենք, այնքան երկնից թագուհին խունկ պիտի ծխենք, ու անոր թափելու նուէրներ պիտի մատուցանենք . այո՛, դուք ձեր ուխտերուն վրայ հաստատ պիտի կենար, և ձեր ուխտ-

26 տերը պիտի կատարէք : Անոր համար Տէրոջը խօսքը մտիկ ըրէ՛ք՝ ով բոլոր Յուդա, որ Եգիպտոսի երկրին մէջ կը բնակիք . Ահա Ան իմ մեծ անունովս երդում ըրի՝ կ'ըսէ Տէրը, որ Եգիպտոսի բոլոր երկրին մէջ մէջսն ալ բնաւ Յուդայի մարդու մը բերնէն իմ անունս պիտի փանչուի՝ ըսելով . Եհովայ

27 Տէրը կենդանի է . «Ահա ես անոնց վրայ կը հսկեմ չարիքի համար, և չէ թէ բարիքի համար . ու Եգիպտոսի երկրին մէջ եղող Յուդայի բոլոր մարդիկները խորով ու սովով պիտի կտորուին մինչև որ հատնին, և

28 եւ իսխտ ինչ մարդիկ պիտի ըլլան որ սուրէն ազատուելով՝ Եգիպտոսի երկրին Յուդայի երկիրը պիտի դառնան, ու Եգիպտոսի երկիրը պանդխտանալու գայող Յուդայի բոլոր մնացորդները պիտի գիտնան թէ որ ուն է խօսքը պիտի հաստա-

29 տուի իմն՝ թէ երկնցը : Եւ աւսիկայ ձեզի նշան ըլլայ՝ կ'ըսէ Տէրը, որ աս տեղս ձեզի այցելութիւն պիտի ընեմ, որպէս զի գիտնար որ իմ խօսքս ձեր վրայ անշուշտ պիտի հաստատուի չարիքի համար :

30 Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Ահա - ես Եգիպտոսի Փարաւոն Վափառ թագաւոր իր թշնամիներուն ձեռքը ու իր հոգին փնտռողներուն ձեռքը պիտի մատնեմ . ինչպէս որ է Յուդայի Սեդեկիա թագաւորը՝ իր թշնամիին, ու իր հոգին փնտռող Բաբելոնի Նաբուգոդոնոսոր թագաւորին ձեռքը մատնեցի :

ԳԼ. ԽԵ

1 Բարուք խիստ տրուում ըլլալով, 4 Երեմիա խրատ ու միջխաղութիւն կու տայ անոր :

1 Երեմիա մարգարէին - խօսքը, որ Ներիայի որդւոյն Բարուքին խօսեցաւ, երբոր անիկայ աս խօսքերը Երեմիային ընդէն դիրքի մէջ գրեց՝ Յուդայի թագաւորին Յովսիայի որդւոյն Յովակիմին չորրորդ տարին . ու ըսաւ .

2 Ով Բարուք՝ Իբրայէլի Տէր Աստուածը թեզի համար այսպէս կ'ըսէ . Դուն ըսիր . Հիմա վայ ինծի, վասն զի Տէրը իմ ցաւիս վրայ տրամուխն աւելցուց . իմ հեծութիւնէս յողնեցայ, ու հանգրս-

4 տուի ինչ չեմ գտնելու : Անոր ասանկ ըսես . Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Ահա եւս իմ չինածս պիտի փլընեմ :

ու իմ տնկածս պիտի խլեմ՝ այս . 5 Ինքն աս բոլոր երկիրը : Եւ դուն թեզի մեծ բաներ կը փնտռես . մի՛ փնտռեր . քանզի ահա էես ամէն մարմնոյ վրայ չարիք պիտի բերեմ՝ կ'ըսէ Տէրը . բայց ըսու կենդորդ թեզի Դաւարի մը պէս պիտի տամքու ամէն երթալու տեղունաբք :

ԳԼ. ԽԶ

1 Երեմիա կը մարգարէանայ թէ Փարաւոնի զօրքը Եփրատին քովս պիտի կորսուի, 13 և թէ Նաբուգոդոնոսոր Եգիպտոսին պիտի տիրէ : 27 Իբրայէլացիները կը միջխաղեն իրենց վրայ հասնելու պատուհասին վրայով :

1 Տէրոջը խօսքը՝ որ եղաւ Երեմիա մարգարէին՝ ազգերուն վրայ յով .

2 Եգիպտոսի համար . Եգիպտոսացւոյ թագաւորին՝ Քափաւոն Նեխաւովին քարքամսի մէջ Եփրատ գետին քովը եղող զօրքին վրայ, որն որ Բաբելոնի Նաբուգոդոնոսոր թագաւորը զարկաւ, Յուդայի թագաւորին Յովսիայի որդւոյն Յովակիմին չորրորդ տարին :

3 Էւսպար ու վահան պատրաստեցէք . ու պատրազով մտնեցէք :

4 2Ինքը լծեցէք, ու դուք ով ձիաւորներ՝ հեծէք . սողաւարտներով կայնեցէք . Նիզակները փայլեցուցէք :

5 Գէք, զրաշները հաղէք : Չանոնք ինչո՞ւ համար զարհուրած ու ետ դարձած կը տեսնեմ . անոնց զօրաւորները անգամ զարնուեցան, ու արտօնեց փախչելով ետևին չնայեցան . Եւ ամէն կողմէն վախկայնեցէք :

6 Կայ՝ կ'ըսէ Տէրը : Դուն վաղորդ թող չիախել, ու զօրաւորը չազատի . անո՛ք հիւսիսային կողմը՝ Եփրատ գետին քովը էգրեկով 7 պիտի իշխան, Ով է ասիկայի՝ որ շգետի պէս վեր կ'ելլէ, որուն ջու-

8 ըրըր գետներուն պէս կը ծփին : Եգիպտոսը գետի պէս վեր կ'ելլէ, և անոր ջուրերը գետերուն պէս կը ծփին . ու կ'ըսէ . Վեր ելլեմ . երկիրը ծածկեմ, քաղաքը ու անոր

9 բնակիչները բնաջինջ ընեմ, Ով ձիեր՝ ելէք, ու ով կառքեր՝ կատղեցէք . և զօրաւորները թող ելլեն, վահան բռնող Նիւեովպացիք ու Փուդացիք, ու Էաղեղ բռնող

10 լաբող Դուգացիք . Վասն զի Եպիսոք զօրաց Տէր Եհովային վրէժինդրութեան օրն է, որ իր թշնամիներէն վրէժ առնէ . Էւ սուրը պիտի ուտէ ու կշտանայ, և անոնց արիւնքով պիտի դիտովայ . վասն զի հիւսիսի երկրին մէջ՝ Եփրատ գետին քովը զօրաց Տէր Եհովան ծղճ ունի : Էպրազանդ երկր, ու բալասան առ՝ Լով Եգիպտոսին

Ն. Բ. Գ. Բ. 607

Զ. ԳԼ. ԻԵ. 26

Դ. ԳԼ. ԻԱ. 9. Խ. 2. Թ. 18.

ԳԼ. ԻԵ. 15, 16.

Բ. Զ. Թ. Բ. Ի. 29. Բ. Խ. 29.

Զ. ԳԼ. ԺԱ. 11. 12. ՆԱ. Բ. 1. Գ. 14.

Դ. ԳԼ. Գ. 25. Խ. 29.

Է. ԴԱ. ԺԱ. 19.

Զ. ՏԵ. ԵԱ. Բ. 7. 8. ԳԼ. ԻԵ. 2. ԴԱ. ԺԱ. 29.

Է. ԵԱ. ԿԶ. 19.

Զ. ԵԱ. Ժ. Գ. Գ. Գ. ԵԱ. 15. Բ. 1.

Բ. Բ. Բ. ԵԱ. 42. ԵԱ. 12. 6.

Զ. ԵԱ. Ի. Զ. ԵԱ. 7. 8. ԵԱ. ԳԼ. ԻԵ. 17.

Զ. ԳԼ. Բ. 22. ԵԱ. 8. ԵԱ. ԵԱ. ԵԱ. 1.

Զ. ԵԱ. Ի. Բ. 16.

Ե. ԵԱ. Ի. Բ. 39.

Ե. ԳԼ. Խ. 10. Խ. 2. Ե. ԳԼ. Ի. Բ. 6.

Զ. Զ. Զ. 12.

Դ. Զ. Զ. 14. ԵԱ. Ի. Բ. 13.

Զ. Զ. Զ. 17. 25. 26.

589

Զ. ՍԱ. Զ. Զ. 11.

Ե. ԳԼ. Ի. Զ. 25. 26. Ե. ԳԼ. Ի. Զ. 3. ԵԱ. Զ. 21. ԵԱ. Զ. 5.

Ե. ԵԱ. Զ. Զ. 1. 4. 32.

Զ. ԵԱ. Զ. 5.

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽՐՐ 600

Ե. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Բ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

Գ. Բ. Գ. Բ.
Գ. Բ. Գ. Բ.

պարագայ է. - անոր անպարծ խոս-
31 քեր պարագայ պիտի ելլեն : Ուստի
ԲՄովարին համար պիտի ողբամ,
ու բոլոր Մովարին համար պիտի
աղաղակեմ. Կիրհարեոսի մարդիկ-
ներուն համար սուգ պիտի բռնուի :
32 ԲՈՎ Սերամայի որթի՛ր. բու վրադ
Յազելի յացովը պիտի լամ՝. բու
շառաւիղներդ ծովէն անցնելով՝
մինչև Յազելի ծովը հասեր էին.
բու ամառնային պտուղիդ վրայ,
և այգեկութիւնդ վրայ աւարառու
33 ինկաւ : Ու ԲՄովարի արտերէն
և Մովարի երկրէն՝ ուրախութիւնը
ու ցնծութիւնը պիտի վերնայ : ու
Նժաններուն զինքն դադրեցուցի.
ցնծութեամբ Խաղա պիտի չկո-
խուի, ու ցնծութեան ձայն պիտի
34 չլսուի : Ես եսերոնին աղաղակէն
մինչև Եղեաղէն, մինչև Յասա-
կան ձայնը տուին, իրէք տարե-
կան երինջի պէս Ղեզովրէն մինչև
Որոնայիմ. բանգի Նեմերիմի ջու-
35 բերը անդամ կ'աւրուին : Եւ
Մովարէն՝ Էբարծի տեղը ողջակէզ
մատուցանողը, ու իր աստուած-
ներուն իւրեն ծխողը պիտի վերցը-
նեմ՝ կ'ըսէ Տէրը :
36 Ես պատճառաւ շիմ սիրտս Մո-
վարի համար սրինգներու պէս պի-
տի չլէ, ու Կիրհարեոսի մարդոցը
համար իմ սիրտս սրինգներու պէս
պիտի չլէ. վասն զի Եանոնց ստա-
ցած հարստութիւնը կորսուեցաւ :
37 Քանզի ծամեն գլուխ կնտակ պիտի
ըլլայ, և ամէն ծօրութ պիտի կրտ-
րուի : ու ամէն ձեռքերու վրայ
կտորածներ պիտի ըլլայ, և Ես
մէջքերու վրայ բուժմ պիտի ըլլայ :
38 Մովարին բոլոր տանիքներուն վը-
րայ, ու անոր փողոցներուն մէջը
բոլորովին կոծ պիտի ըլլայ. վասն
զի Մովարը կտորեցի անանկ ամա-
նի մը պէս, որուն մէկը չհաճիր
39 կ'ըսէ Տէրը : Ինչպէս կտորեցաւ
Մովարը, ու ինչպէս ամօժով
կռնակ դարձուց ըւէ-ըւէ, պիտի ող-
բան. ու Մովարը ամէն իր բոլոր
տիրք եղողներուն խայտառակու-
թեան ու սոսկումի պատճառ պիտի
40 ըլլայ : վասն զի Տէրը այսպէս
կ'ըսէ. Ե՛հա Ելեն-գն արծիւի պէս
պիտի թռչի. ու ծիր թռչելը Մո-
41 վարի վրայ պիտի տարածէ : Բա-
ղաբերը կ'առնուին, և բերրերը
կ'առնա՞ն. ու ան օրը Մովարի
զօրաւորներուն սիրտը՝ իր երկանցը
ըլլէ եղող կեկան սրտին պէս պիտի
42 ըլլայ : Եւ Մովարը ժողովուրդ
ըլլալէն պիտի կորուսի. վասն զի
43 Տէրը զեմ հպարտացաւ : Ի՞նչ
Մովարի բնակչի՛, բու վրադ վասն,
զուր ու որդայի՛ պիտի ըլլայ՝ կ'ը-

44 սէ Տէրը : Վախէն փախողը՝ զուրք
պիտի իյնայ. և զուրքն ելողը՝
որդայի՛ն մէջ պիտի բռնուի.
քանզի շանոր վրայ՝ Մովարին վրայ՝
անոնց այցելութեան տարին պիտի
45 բերեմ՝ կ'ըսէ Տէրը : Ի՞նչ
փախչողները՝ Եսերոնի հովանիին
տակը կայնեցան. բայց Եսերոնէն
կրակ, ու Սէնոնին մէջէն բոց ե-
լաւ, և Մովարին ծայրը, ու ա-
ղաղակողներուն զազաթը կերաւ :
46 Վայ քեզ՝ Մովար. քամովի ծո-
ղովուրդը կորսուեցաւ. բանգի
բու տղաքները գէրի առնուեցան,
ու աղջիկները գերութեան գ-ջին :
47 Բայց Եսերի օրերը՝ Մովարին զե-
րութիւնը պիտի դարձնեմ, կ'ըսէ
Տէրը :
Մովարին դատաստանը մինչև
հոս է :

Գ. Բ. Գ. Բ.

1 Ամանացող դատաստանը. 6 անոնց գերե-
զարմութիւնը : 7 Եղովմի, 23 Դամասկոսի,
28 Կեղարի, 30 Հասորի, 34 ու Եղամի դա-
տաստանները : 39 Եղամի գերեզարմութիւն-
ը :

1- Ամանի որդեղը վրայով Տէրը
այսպէս կ'ըսէ. Ինչե՛ն խա-
լէր տղաքներ չունի՞. միթէ անի-
կայ ժառանգ չունի՞. ինչո՞ւ Մեղ-
քումը ԲՊարին ժառանգ եղաւ, ու
իր ժողովուրդը անոր քաղաքնե-
2 ռուն մէջը բնակեցաւ : Եսոր համար
ահա օրեր կու գան կ'ըսէ Տէրը, որ
Ամանի որդեղը ԲՊարային մէջ
պատեղաքմի աղաղակ լսել պիտի
տամ. ու անիկայ աւերակներու
դէզ պիտի ըլլայ, և անոր լճե-
զերը կրակով պիտի այրին. ու Խա-
րայէր իրեն տիրողներուն վրայ պի-
տի սիրէ՝ կ'ըսէ Տէրը :
3 Ողբս ո՛վ Եսերոն. վասն զի Գա-
լին կորսուեցաւ. աղաղակեցէ՛ք՝ ո՛վ
Ռարբայի աղջիկները. Բբուրներ
հաղէք, լաղէք, ու ցանկէ ցանկ
վայցեք. վասն զի ԵՄեղքումը գե-
րութեան կ'երթայ՝ իր շքութե-
րով ու իշխաններով մէկտեղ :
4 Ինչո՞ւ ու հովիւներովդ կը պար-
ծիս. բու հովիտը աւերեցա՛ւ ո՛վ
Եապտամը աղջիկ, որ բու գանձե-
րուդ ապակիներ էիր, Էս- Իլ-Էլի-
5 Եի՛ իմ վրաս ո՛վ կրնայ գայ : Ե-
հա ես՝ կ'ըսէ զօրաց Տէր Եհովան՝
բու վրադ վասն պիտի բերեմ, բու
բոլորիքդ եղողներէն : և ամէն
մէկը իր առջին հ-ժքն Ելեն-գն
պիտի ցրուիք. ու փախտաւկան-
6 ները ժողովող պիտի չըլլան : Եւ
Եսերի տղը Ամանի որդեղը գե-
րութիւնը պիտի դարձնեմ՝ կ'ըսէ
Տէրը :
7 Եղովմի վրայով զօրաց Տէրը

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽՐՐ 600

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Զ. Բ. Գ. Բ.
Զ. Բ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ի Արդ. 8.
Լ Տես Ես
Ժ 30 11.
Ի Զոր 30.

Յ ԳԼ. ԻԵ. 23.

Ի Արդ. 5.

Ը Մաշ. ա. 3.

Յ Ես. ԺԷ.
14.

Ը ԳԼ. ԻԵ.
28. 29.
Արդ. 16.

Ը Ես. Ի Բ.
10. Ես. Ի Բ.
23. Ամու.
7. 8.
Ը Ես. 17.
6. 47. 1.

Յ Արդ. 1.
2. 3.

Ը Արդ. 4.
Ը Ես. ԸԺ.
27.
- Ամու. Բ.
2.

Ը ԳԼ. Ժ Բ.
10. Ժ. 13.
7 Ես. Ժ Բ.
27. Բ. Բ.
Ժ. 27. Գ.
Ժ. 49. Բ.
Ժու. 7. 11.

Ը ԳԼ. Ժ. 44.
Ը.

- ԳԼ. Ժ Բ. 50.

- ԵԼ. ԺԷ.
11.

այսպէս կ'ըսէ. Ի Արդեօք թեմանի
մէջ՝ ալ իմաստութիւն չկայ. ու
հանձարեղներէն խորհուրդը կոր-
սուեցաւ. անոնց իմաստութիւնը
8 հարստաւ. Ի Փախէք, դարձէք,
խորունկ տեղումն բնակեցէք՝ ով
ձգեղանի բնակիչներ. վասն զի Ե-
սաւին կորուստը՝ անոր այցելու-
թիւնն բրած ժամանակս՝ անոր վրայ
9 կը բերեմ. թէ որ քեզի կ'ծողներ
զային. միթէ ճիւղեր պիտի չլու-
ղուին. թէ որ գիշերով գողեր
էյն. իրենց բաւական եղածին
10 յափ պիտի յափտակեն. Ե Բայց
ես Եսաւը մերկացուցի. անոր ծա-
ծուկ տեղերը բացի. ու անիկայ
պահուստը կարող չէ. անոր
զաւակները, անոր եղբայրները ու
անոր զբայրները կորսուեցան, և
11 ինքը չկայ. Որբերդ թող տուր,
ես զանոնք ողջ կը պահեմ. ու բո-
որեւարինեդ թող ինծի ապաւի-
12 նին. վասն զի Տէրը այսպէս կ'ը-
սէ. Ահա շանդը որ բաժանեալ իմե-
լու պարտաւոր չէին, անշուշտ պի-
տի իմն. իսկ դուն բոլորովին ան-
պատիժ պիտի մնաս. անպատիժ
պիտի մնաս. հապա անպատճառ
13 պիտի իմես. վասն զի Եսման
ձիւ վրայ երդում կ'ընեմ, կ'ըսէ
Տէրը, որ Բօարան մայութիւն,
նախատիք, աւերակ ու անէծք
պիտի ըլլայ. և անոր ամէն քա-
ղաքները, յաւիտենական աւերակ-
ներ պիտի ըլլան.
14 յՏէրոյ կողմանէ լուր լսեցի, ու
ազգերուն զեպան խրկումէ՝ ու
Էլէ. Ժողովուրդէք, և անոր վրայ
գացէք, ու պատերազմի ելէք,
15 քանզի ահա քեզ ազգերու մէջ
պզտիկ. ու մարդոց մէջ անարդ
16 ըրի. Բու ահա տրուած ինձը՝ քու
սրտիդ հպարտութիւնը քեզ խա-
բեցին, ով վէմին խոտելներուն
մէջը բնակող, ու բարձր բլուրնե-
րուն փակող. Ե թէ և քու շրջիդ
արծիւի պէս բարձրըր չինես, քեզ
անկէ պիտի ինչընեմ, կ'ըսէ Տէ-
17 րը. Ե ու եղովմի ամայի պիտի
ըլլայ. և անկէ ամէն անցնողը պիտի
հրանայ, և անոր բոլոր հարուած-
18 ներուն համար պիտի սուլէ. ԴԱ-
ղովմ ու Գոմորի, և անոր շրջակայ
սուրբներուն կործանմանը պէս՝ կ'ը-
սէ Տէրը, հոն ու մարդ մը պիտի
չնստի, ու անոր մէջ մարդու զա-
19ւակ պիտի չընակի. Ե Ահա անիկայ
առիւծի պէս ամուր բնակարանի
վրայ պիտի ելլէ. Ե Եօրդանանու
կողմէն յորդկէն. քայց անոր
վրայէն շուտով պիտի փախցնեմ
զանիկայ. ու ով է ան ընտրեալը՝
որ անոր վրայ զնեմ. վասն զի ին-

ծի նման ով կայ. ու Ինծի հետ
ով պիտի վիճարանի. և ով է ան
հովիւր՝ որ իմ առջես պիտի կե-
20 նայ. Ե Անոր համար Եղովմի վրա-
յով Տէրոյ խորհած խորհուրդը,
ու թեմանի բնակացը վրայով մը-
տածած մտածմունքը մտիկ ըրէք.
հօտին պիտի պզտիկը անպատճառ
պիտի քշէ զանոնք. անշուշտ ա-
նոնց բնակարանները անոնց հետ
21 պիտի աւրէ. Ե Անոնց իշխանուն
ձայնէն՝ երկիրը կը շարժի. անշ-
արդական ձայնը մտիկ կարմիր
22 ծովը կը լսուի. Ե հա յԵլէ-Բն ար-
ծիւի պէս բարձրանալով պիտի
թռչի, ու իր թևերը Բօարայի վրայ
պիտի տարածէ. և ան օրը Եղովմի
զօրաւորներուն սիրտը՝ իր երկանցը
մէջ եղող կնկան սրտին պէս պիտի
ըլլայ.
23 Դամասկոսի վրայով.
Եմաթը ու Երփաթը ամեցաւ.
քանզի գէշ լուր լսեցին, ու մարե-
ցան. Ե ծովուն մէջը տառապանք
կայ. ու անիկայ չկրնար հանդար-
24 տիլ. Դամասկոսը տկարացաւ.
փախչելու դարձաւ. արհաւիրքը
անոր վրայ հասաւ. զանիկայ ծնը-
դական կնոջ պէս Ենդութիւն ու
25 ցաւը բռնեցին. Ե Ենդէս չիժո-
ղուեցաւ երևելի քաղաքը, իմ ու-
26 լախութեան քաղաքը. Ե Ուստի
անոր կորիձները իր հրապարակնե-
րուն մէջը պիտի ինան, և բոլոր
պատերազմական մարդիկները ան
օրը բնաջնջ պիտի ըլլան, կ'ըսէ
27 զօրաց Տէրը. ու Դամասկոսի
պարսպին մէջ՝ կրակ պիտի բը-
նդկցընեմ, ու Բենադադին պա-
լատները պիտի ուռն.
28 Բեզարու վրայով, ու Հասորի
Թաղաւորութեանցը վրայով, ու
րոնք Բարիլունի Նաբուգոդոնոսոր
Թաղաւորը զարկաւ, Տէրը այսպէս
կ'ըսէ. Ելէք, Կեղարու վրայ գա-
ցէք, և քարեկէի բնակիչները
ջարկեցէք. Անոնց Ե վրանները ու-
29 հօտերը պիտի առնեն. Անոնց վա-
րդուները, ու բոլոր կարասիներ-
ը, և ուղտերը իրենց համար պիտի
սանին. ու անոնց ձայն պիտի տը-
րուի թէ Եմաթ, կողմանէ վախ-
կայ.
30 Եփաթէք, շուտով հեռացէք,
խորունկ տեղումն բնակեցէք՝ ով
Հասորի բնակիչներ, կ'ըսէ Տէրը.
վասն զի Բաբելոնի Նաբուգոդո-
նոսոր Թաղաւորը ձեզ գէմ խոր-
հուրդ մը խորհեցաւ, ու ձեզի գէմ
գիտաւորութիւն մը մտածեց.
31 Ելէք, ու Ե հանդստութեան
ապահովութեան մէջ ընակող աշ-
դին գացէք՝ կ'ըսէ Տէրը, որ անի-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600
Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600
Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ս. Բ. Գ. Բ.
Խոր 600

Ն. Բ. Դ. Բ.
595

Ն. Բ. Դ. Բ.
25. Ե. Բ.
Դ. Բ. 19.
Դ. Բ. 18.
Դ. Բ. 26.

Ն. Բ. Դ. Բ.
2. 22. Դ. Բ.
14. Դ. Բ.
27.

Ն. Բ. Դ. Բ. 23.
Դ. Բ. Դ. Բ.
18.
Դ. Բ. Դ. Բ. 30.

Դ. Բ. Դ. Բ.
24.

Ն. Բ. Դ. Բ.
19. Դ. Բ.

Ն. Բ. Դ. Բ.
10. Դ. Բ.
Դ. Բ. 19.
Դ. Բ. Դ. Բ.
24. Դ. Բ.
Դ. Բ. 11.

Դ. Բ. Դ. Բ.
9.

Ն. Բ. Դ. Բ. 11.
Դ. Բ. Դ. Բ. 7.

Դ. Բ. Դ. Բ. 14.

Դ. Բ. Դ. Բ. 14.

Դ. Բ. Դ. Բ. 21.

աղէ Հոն բնակիչ պիտի չըլլայ :
40 Վատուծոյ կործանած Սողոմոն ու
Գոմորին , և անոր չըլակայ չառա-
նէրուն պէս՝ կ'ըսէ Տէրը , Հոն ու
մարդ մը պիտի չնստի , և անոր մէ-
ջը մարդու զաւակ պիտի չբնակի :
41 Վհա Տիւսասէն ժողովուրդ կու
գայ . ու մեծ աղէ , և շատ թաղա-
ւորներ՝ երկրիս ծայրերէն պիտի
42 արթնանան : Վնոնք աղել ու
նիզակ կը կրեն . Դանոնք անգութ
ու անողորմ են . Դանոնք ծայրը
ծովու պէս կը դուռայ . և անոնք
ձիւրու վրայ կը հեծնեն , ու պա-
տերազմող մարդու պէս թելի
դէմ կը շարունեն ով Բաբելոնի աղ-
43 լիկ : Երբոր Բաբելոնի թագաւո-
րը անոնց լուրը լսէ , անոր ձեռ-
քերը թուլցան . Դնելու թիւ-
նը չըլլապատէջ զանկայ՝ ծննդ
դական կնիջ երկանցը պէս :
44 Վհա անիկայ առիւծի պէս ա-
մուր բնակարանին վրայ պիտի ելէ՝
Յորդանանու վտակէն յորդե-
լէն . բայց անոր վրայէն շուտով
պիտի փակցընեմ զանոնք . և ով
է ան քնտրեալը՝ որ անոր վրայ դը-
նեմ . վասն զի ինծի նման ով կայ
ու ինծի հետ ով պիտի վեճարա-
նի . և է՞ ով է ան հովիւը՝ որ իմ
45 առջևս պիտի կենայ : Անոր համար
Դաբելոնի վրայով Տէրոյը իտը-
հած խորհուրդը , ու Բաղդադու
երկրին վրայ մտածած մտածմուն-
քը մտիկ ըրէք . հօտին պիտի պըզ-
մարդ անպատճառ պիտի քէ զա-
նոնք . անշուշտ անշուշտ բնակարան
ները անոնց հետ պիտի արէ :
46 Բաբելոնի անտուելուն ձայնէն՝
երկիրը կը շարժի , ու ազգերու մէջ
աղաղակ կը լսուի :

ԳԼ. ԾԱ

1 Աստուծոյ անապառ դատաստանը Բաբելոնի
դէմ : 59 Երեմիա աս մարգարէութեանը
տաճար Սարայիային կու տայ որ Եփրատ գետը
նետէ , ինչպէս Բաբելոնի յաւիտեանական կոր-
ծանանքը :

1 Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Վհա ես Բա-
բելոնի վրայ , ու իմ թշնամի-
ներուս մէջտեղ բնակողներուն
վրայ՝ ապականիչ հով մը պիտի
2 հանեմ : Եւ Բաբելոնի վրայ Բհո-
տոնքը պիտի խրկեմ , ու զանիկայ
պիտի հոսեն , և անոր երկիրը պիտի
պարպեն . Դվասն զի պատուհասին
օրը՝ անոր վրայ ամէն կողմէն պիտի
3 զան : ԴԱղեղնաւորը պիտի լարէ
իր աղեղը՝ աղեղնաւորին դէմ , ու
իր զորանովը հզարտացողին դէմ .
և անոր երիտասարդներուն մի խը-
նայէք . Դանոր բոլոր զօրքը նզո-
4 վածի պէս բնաջինջ ըրէք . Դու

Բաղդադուց երկրին մէջ սպան-
նուածներ , և շատոր հրապարակ
ներուն մէջը խոցողաւորներ պիտի
5 իյնան : Բանդի խաբայէր ու Յու-
դան՝ իր Աստուծին զօրաց Տէրոյ-
մէն չմոթուեցաւ , թէ պէտէ անոնց
երկիր խաբայէր Սըրյն դէմ յան-
6 յաղորդ լեցուեցաւ . Դաբելոնի
մէջէն փախէք . ու ամէն մարդ
թող իր անձը ազատէ , որ անոր
անօրէնութեամբը չկործանիք .
քանզի Էսաիկայ Տէրոյը վրէժ-
խնդրութեան ժամանակն է .
Դիքը անոր հատուցումը պիտի ը-
7 նէ : Դաբելոնը Տէրոյը ձեռքին
մէջ ըլլոր երկիրը զինովցնող ու-
կի զաւակ ինչպէս . Դանոր զինիկէն
ազգերը խմցին . անոր համար
8 ազգերը Էլիմարեցան : Բաբելոնը
յանկարծ Դինկաւ կտորեցաւ . Դա-
նոր վրայ ողբացէք . Դանոր վերքին
համար րալասան առէք , զուցէ
բժշկութիւն գտնէ :
9 Բաբելոնի դէզ ըրինք . բայց
բժշկութիւն գտաւ . զանիկայ
թողէք , ու համէն մէկերնիս իր
երկիրը երթայ . Դվասն զի անոր
դատաստանը մինչև երկրից հա-
սաւ , ու մինչև ամպերը ելաւ :
10 Տէրը շմբարդարութիւնը ելէ-
ւն հանց . Էկէք , ու Սիւնի մէջ
ձմեր Տէր Աստուծոյն զործը պատ-
մէք :
11 Դնտերը փայլեցուցէք , վահան-
ները առէք . ԴՏէրը Մարաց թա-
գաւորներուն հողին արթնացուց .
Դքանդ Բաբելոնի վրայով խորհե-
ցաւ որ զանիկայ բնաջինջ ընէ .
վասն զի անիկայ ՎՏէրոյը վրէժ-
խնդրութիւնը՝ իր տաճարին վը-
12 ղեժինդրութիւնն է : Դաբելոնի
պարիսպներուն դէմ՝ դրօշ վըր-
ցուցէք . պահապան զօրքը ուժով-
ցուցէք . Դտերը կարգեցէք , դա-
րանները պատրաստեցէք . քանզի
Տէրը որոշեց , և Բաբելոնի գնակ-
չացը վրայով ըսած խօսքը ի զործ
13 դրաւ : Դով շատ ջուրերու քով
բնակող , ու շատ զանձեր ունե-
ցող , բու վախճանը , ու քու ա-
14 զահուութեանդ չափր եկաւ : ԴՇօ-
րաց Տէրը իր անձին վրայ երդում
ըրաւ՝ Էկէ՛ւ . Անշուշտ թելը Էմա-
րաիի Բաղդադու չափ՝ մարդիկ-
ներով պիտի լեցընեմ , ու քու
վրայ բարձր ձայնով պիտի պո-
ռան :
15 Դերկը իր զօրութեամբը շի-
նեց . Դախարքը իր իմաստու-
թեամբը շախտեցաւ , ու Էրկին-
քը իր խորհուրդով տարածեց , Դ-
16 Դիքոր իր ձայնը կու տայ , Դ-
կինքի մէջ ջուրերու բազմութիւն

Ն. Բ. Դ. Բ.
595

Ն. Բ. Դ. Բ.
26. Դ. Բ. 30.
31.

Դ. Բ. Դ. Բ.
Դ. Բ. Դ. Բ.
4.

Դ. Բ. Դ. Բ. 15.
25.

Դ. Բ. Դ. Բ. 14.
Դ. Բ. Դ. Բ. 4.

Դ. Բ. Դ. Բ. 8.
8.

Դ. Բ. Դ. Բ. 16.
Դ. Բ. Դ. Բ. 9.
Դ. Բ. Դ. Բ. 30.
Դ. Բ. Դ. Բ. 2.

Դ. Բ. Դ. Բ. 20.
Դ. Բ. Դ. Բ. 9. 11.
19.

Դ. Բ. Դ. Բ. 11.
Դ. Բ. Դ. Բ. 14.
Դ. Բ. Դ. Բ. 16.

Դ. Բ. Դ. Բ. 30.
Դ. Բ. Դ. Բ. 5.
Դ. Բ. Դ. Բ. 6.

Դ. Բ. Դ. Բ. 25.
Դ. Բ. Դ. Բ. 4.
Դ. Բ. Դ. Բ. 17.
Դ. Բ. Դ. Բ. 25.
Դ. Բ. Դ. Բ. 45.

Դ. Բ. Դ. Բ. 25.
Դ. Բ. Դ. Բ. 1.
Դ. Բ. Դ. Բ. 14.

Դ. Բ. Դ. Բ. 1.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 13.
Դ. Բ. Դ. Բ. 2.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 15.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 13.
Դ. Բ. Դ. Բ. 2.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 15.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 15.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 15.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 15.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 15.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 15.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Դ. Բ. Դ. Բ. 15.
Դ. Բ. Դ. Բ. 15.

Ն. Բ. Գ. Բ.
595
Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Կ'ըլլայ . և Երկրի ծայրերէն շո-
ղինք կը հանէ . անձրեկ համար
փայլանք կը շինէ , ու հով կը
17 հանէ իր շտեմարաններէն : Եւ
ձեն մարդ գիտութենէ զոտ-
անասուն դարձաւ . ամէն ու-
կերիչ . Ի՞նչ քանդակած կուտքին
պատճառաւ ամօթով եղաւ .
՝ վասն զի իր ձուլածոյ կուտքը սը-
տուծին է . ու անոնք հոգի չու-
18 նին : Ի՞նչնք ունայնութեան և
խաբէութեան գործքեր են . անոնց
այցելութիւն եղած ատենը՝ անոնք
19 պիտի կորսուին : Ի՞նչ կորսին Բա-
ժինը ասոնց պէս չէ . վասն զի ա-
նիկայ՝ ամէն բանը Ստեղծողն է ,
ու Ի՞նչէնք անոր ժառանգութեան-
նը վիճակն է . և անոր անունը՝ Ե-
հովայ Սարաւովթ է :
20 Պոռն իմ կուսան՝ պատուազմա-
կան գործիքս ես . և քեզմով աղգեր
պիտի կուտրեմ , ու քեզմով թա-
գաորութիւններ պիտի արեմ
21 Եւ ձին ու անոր չճծեալը քեզմով
պիտի կուտրեմ , ու կառքը և անոր
զրայ հեծնողը քեզմով պիտի կուտ-
22 րեմ : Ու քեզմով մարդը ու կիները
պիտի կուտրեմ , և քեզմով զձերը
ու երեսասարգը պիտի կուտրեմ ,
ու կորիծը և կոյսը քեզմով պիտի
23 կուտրեմ , Ու հովիւը և անոր հօտը
քեզմով պիտի կուտրեմ , երկրա-
գործը ու անոր Ի՞նչէնք զըլլը
քեզմով պիտի կուտրեմ , և կուսա-
կայները ու նախարարները քեզմով
24 պիտի կուտրեմ : Եւ Բաբելոնին ,
ու Քաղէկացոց երկրին բոլոր բը-
նակներուն՝ պիտի հատուցանեմ
իրենց բոլոր զարուծիւնը , որ ձեր
աշխարհն առջնը Սիօնին ըրին
25 կ'ըսէ Տէրը : Ով բոլոր երկիրը
աւրող Բապակայի լեւ՝ ահա ես
քեզի դէմ եմ՝ կ'ըսէ Տէրը , և իմ
ձեռքս քու վրայ պիտի երկնցը-
նեմ , ու քեզ վեճերէն վար պիտի
գլտորցընեմ , Է՛ն քեզ այրած լեւ
26 պիտի ընեմ : Ու քեզմէ անկեան
քար , և հիման քար պիտի չառ-
նեն . Երանդ , յաւիտեական ա-
ւերակ պիտի ըլլա՝ կ'ըսէ Տէրը :
27 Երկրին մէջ զորձ վերցուցէք .
ապերուսն մէջ փող ֆելցուցէք .
շանոր դէմ աղգեր պատրաստեցէք .
անոր վրայ Եւրարաբի , Միւսիսի ,
ու Արաքսի թագաւորութիւն-
ները կանչեցէք . անոր վրայ զօրա-
պետներ դրէք , մազոտ մարտինս
28 բու պէս ձինք հանեցէք : Անոր վը-
րայ աղգեր՝ Եւրարաբի թագաւորնե-
րը , անոնց կուսակայները , ու բո-
լոր նախարարները , և անոնց իշխա-
նութեանը բոլոր երկիրը պատրաս-
29 տեցէք : Ու երկիրը պիտի դողայ

ու նեղութիւն կրէ . վասն զի Բա-
բելոնի վրայով Տէրօքն ունեցած
խորհուրդները պիտի հաստատուին ,
Եւ Բաբելոնի երկիրը անքնակ ամա-
30 յութիւն ընելու համար , Բաբելո-
նի զօրաւոր մարդիկները պատե-
րազմէն դադարեցան . բերդերու
մէջ բնակեցան . ու ժերնին կորե-
ցաւ . Ինչիկներու պէս եղան . անոր
բնակարանները այրեցին . Է՛նոր
31 նիգերը կուտրեցան : Եւ Սուրհանդա-
կը սուրհանդակի հանդիպելու , ու
լրաբերը լրաբերի հանդիպելու պի-
տի վազէ , Բաբելոնի թագաւորին
պատմելու համար՝ թէ անոր քա-
32 ղաքը մէկ ծայրէն առնուեցաւ , Եւ
թէ Եանցբերը բռնուեցան , ու ե-
ղէգները կրակով այրեցան , և պա-
տերազմական մարդիկները զարհու-
33 ռեցան : Քանզի զօրաց Տէրը՝ Իս-
րայէլին Աստուածը այսպէս կ'ըսէ .
Բաբելոնի աղջիկը Իկաի պէս է .
Է՛նոր ձեռնելու ատենն է . քիչ
ատենն է ետըր՝ հանոր հունձքին
ժամանակը պիտի գայ :
34 Բաբելոնի Նաբուքոդոնոսոր թա-
գաւորը ձգես կերաւ . զիս բնաջնջ
ըրաւ . զիս պարսպ ամանի պէս
ըրաւ . վիշապի պէս զիս կլեց .
իմ փափկութիւններէս իր փորը
կշտացուց . զիս դուռս նետեց :
35 Սիօնի բնակիչը պիտի ըսէ . Ինծի
ու իմ մարմնոյս եղած զրկանքը՝
Բաբելոնին վրայ ըլլայ . ու Երու-
սաղէմը պիտի ըսէ . իմ արիւնս
Քաղէկացոց երկրին բնակչացը
36 վրայ ըլլայ : Անոր համար Տէրը
այսպէս կ'ըսէ . ահա Է՛ն քու դա-
տիդ պաշտպան պիտի կայնիմ , ու
քեզի համար վրէժնեղիր պիտի ըլ-
լամ , Է՛ն անոր ծովը ցամաք պիտի
ընեմ , ու անոր աղբը պիտի պիտի
37 չորցընեմ : Եւ Բաբելոնը՝ Ի-
սրայէլի դէզեր , ձագարներու բնա-
կարան , Եւ զարմանքի և սուշելու
Է՛ն-Է՛ն պիտի ըլլայ , ու հոն մարդ
38 պիտի չբնակի : Անոնք առողջ ա-
ռուծներու պէս մէկտեղ պիտի
մտնեն , և կորիւններու պէս պիտի
39 կանչուուտեն : Երբոր անոնք Է՛ն-
Է՛ն տաքնան անոնց կողունք պի-
տի ընեմ՝ ու զանոնք պիտի գի-
նովցընեմ , որպէս զի զուարթա-
նան , և յաւիտեական բունով
քնանան , ու չարթնանան , կ'ըսէ
40 Տէրը : Չանոնք սպանդանողը պի-
տի իջեցընեմ զառնուկներու պէս՝
Է՛ն իտլերու պէս՝ նոխազներու
- հետ :
41 Է՛ն պէս առնուեցաւ Սիօակը ,
ու Բոլոր երկրին պարծանքը բը-
նուեցաւ . Բաբելոնը ի՛նչպէս ա-
42 լերակ եղաւ աղբերուն մէջ : Է՛ն

Ն. Բ. Գ. Բ.
595
Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

Բ. Մ. Գ. Բ.
Բ. Մ. Գ. Բ.

U . P . 1 . f .
595

անիկայ Յովհաննիսն բոլոր ըրածին պէս՝ Տերօրը առջև չարութիւն 3 ըրաւ։ Գանկի Տերօրը բարկու-
թիւնը երուսաղեմին ու Յուդային վրայ էր, մինչև որ զանոնք իր երե-
սէն ձգէ։ Եւ անոր համար Սղեկիս՝
Բաբելոնի թագաւորէն ապստամ-
բեցաւ։

4 Ու եղև որ Բանոր թագաւորու-
թեանը իններորդ տարին Կասան
երորդ ամիսը՝ ամսուս տասներորդ
օր՝ Բաբելոնի Նաբուգոդոնոսոր
թագաւորը իր բոլոր զօրքովը ե-
րուսաղեմի վրայ եկաւ, ու անոր
յիւմացը բանակեցաւ. և անոր դէմ
շուրջանակի պատնէշներ շինեցին:

5 Ու մինչև Սեդեկիա թագաւորին
մեռասաներորդ տարին՝ քաղաքը
6 պաշարման մէջ էր : Եւ չորրորդ
ամսուն մէջ՝ ամսուն իննին քաղա-
քին մէջը սատարի սով կար , ու
երկրին ժողովուրդը հաց չունէր :

7 Եւ քաշաբնն դ-ի-աշ ծեղգութե-
յաւ, ու բոլոր պատերազմողները
փախան, ու գիշերով՝ ինգաւորի
պատեւզին քով՝ եղով՝ թաղաւ պա-
րըսպին մէջն շրանը ճամբայով քա-
ղաբն ելան: ու Քաղաւեպիք քա-
ղաբն բոլորեալը կեցեր էին. ու
անոնք յայտար ճամբայէն գացին:

8 Եւ քաղաքացւոց զօրքը Թագաւո-
րին տուէն ինկան , ու Երիբովի
դաշտերուն Մէջը Սեդեկիային Հա-
սան . և անոր բոլոր զօրքը անոր

9 քովէն ցրուեցաւ . Ե ու թագաւորը
բռնեցին , ու զանկիպ Բարկիոն
թագաւորին Ռեբըա տարին՝ Եմա-
10 թի երկրին մէջ . Է անոր զատաս-
տանը տեսաւ : Ի ու Բաբելոնի թա-
գաւորը՝ Սեդիկիային տղաքները ա-
նոր աչքերուն առջև մտնեց .
Յուդայի բոլոր իշխաններն ալ

11 Ռեբղայի մէջ մորթեց . Եւ Սէ-
ղեկիային աչքերը կուրացուց , ու
զանիկայ շղթաներով կապեց , և
Բարիլոնի թաղաւորը զանիկայ
Բարիլոն տարաւ , ու զանիկայ
մինչեւ իր մահուան օրը բանտի մէջ
պահէր :

2 Եւ Բաբելոնի Թաղաւոր Էնա-
բուզոգոնոսոր Թաղաւորին տասն-
ութներորդ տարին է Տինգեւորդ ա-
միսը՝ ամսուն տասներէն՝ Բաբելոնի
Թաղաւորին առջև կայնող Էնա-
բուզարդան դաճմապետը Երուսա-

3 զէմի մէջ մտաւ . ու Տէրօջը տու-
նը , և Թադաւորին տունը այրեց .
ու Երուսաղէմին բոլոր տուները ,
ու ամէն մէծ տուները կրակով

4 այրեց : Եւ դահճապետին հետը
Լեղող ֆաղդեացոց բոլոր զօքքերը,
Երուսաղէմին բոլոր շրջակայ պա-
5 ռիսպները փյցուցին : Ու ժողո-

վուրդին աղփատներին, և քաղաքին
 ԶԵՐ մնացած ժողովուրդին մնացոր-
 դը, ու Բաբելոնի թագաւորին իյ-
 նող փախստականները, ու մնացած
 բազմութիւնը՝ ԲՆԵՐՈՒՑԱՐԴԱՆ

16 զահճապետը գերի տարաւ : Եւ
Նարուզարդան զահճապետը երկ-
րին աղբատներէն [Թողուց՝ այգե-
գործներ աւ երկրագործներ քա-
համար :

17. ի Եւ Քաղաքացիք Տերօջն տանը
մէջ եղող Նպղնձէ սինները ու մե-
քենովթները , ու Տերօջն տանը
մէջ եղող պղնձէ ծովը կտոր կտոր
բրին , ու անոնց ըոյր պղինձք Բա-

18 բիւն տարին : Եւ ԼԹաղարները ,
ու Թիակները , և բազմակալները ,
ու կոնքերը , և ինկամանները , ու
պաշտօնի համար գործածուած բո-
19 յոր պղնձէ անօթները առին : Եւ

դաւաթները, ու բուրվառները, և
կոնքերը, ու թաղարները, ու աշ-
տանակները, և խնկամանները ու
բաժակները առաւ զաճճապետը,
ինչ որ ոսկիէ էր՝ իբրև ոսկի, ու

20 ինչ որ արծաթէ էր՝ իբրև ար-
ծաթ . Նաև Սողոմոն թագաւորին՝
Տէրոջը տանը համար շինած երկու
սիւները , մէկ ծովը , ու ² մէքե-
նովթներուն տակը եղած տաառ-

երկու պղնձե եղները²¹ . Երոլոր աս
գործիքներուն պղնձը կշիռ քի չէր
զար, Եւ ծախներուն մէկուն բարձ-
րութիւնը տասնութը կանգուն
էր, ու անոր յիջապատր տասներ-

կու կանգուն էր, և անոր թանձ-
րութիւնը չորս մատնաչափ էր, —
22 Քէր պարապ էր: Եւ անոր վրայ
պղծէ խոյակ կար. ու մէկ խոյա-
կին բարձրութիւնը հինգ կանգուն

եր, և խոյակին վրայ շուրջանակի
ցանցակերպ զարդ ու նուռեր կա-
նին. ամենն ալ պղնձէ էին. մե-
կալ սիւնն ալ նուռերով այնպէս
էր: Ու նուռերը աճէ կողմէն ինն-

սունուվեց էին . ու լցանցակերպ
զարդին վրայ շուրջանակի բոլոր
նուռերը հարիւր էին :

24 Եւ հրահմայեալ առաջին քա-
հանան Սարայիան՝ յու երկրորդ-

25 քահանան Սոփոնիան՝ ու զբան ի-
րեք պահապանները առաւ . եւ
քաղարէն մէկ ներքինի մը առաւ ,
որ անիկայ պատերազմող մարդիկ-
ներուն զօրացուին էր . ու քա-

ղաքին մէջը գտնուած՝ Թագաւորին խառնը կայնողներէն՝ Եօթը մարդ, ու երկրին ժողովուրդը գինուորութեան պող՝ զօրքին մեծ գրադիրը, և յաղաքին մէջը գտ-

26 նուաճ երկրին ժողովուրդէն վաթ-
սուս մարդ --- : Ու Նաբու-
գարդան դահճապետը ցանոնք ա-

588

PL. L. 3.
9.

፩ ጥረ . ተኔ .
19 , ፳ :
፪ ስልጣን ጥ
ዕለቱ . ነ .
15 . 23 . 27 ,
50 :

262. 16. 3.
 7. 10. 16.
 14. 15. 16.

Կ-Տ՝ անդ
 ապր եղած
 աասուերկու
 եկներ ==
 ժիքննովԹ-
 ներր .
 Ի ԿԹադ . է .
 47 :

2 ዓ ፀዓዓ . ኔ .
 15 : 4 ፀዓዓ .
 16 . 17 : 8
 18 . 4 . 15 :

1. S60 7
 100 . 1 .
 201

6 ጥ ዕውቀት .
 ክፍ . 15 :
 3 ጥረ . ክፍ . 1 :
 ክፍ . 25 :

† Եւր. Կրե-
սը ամանադ-
նեղէն

590
 F 7 Bwq .
 hb. 1—27.
 9. 2. 17. 1.
 † 2. 2. 2. 2.
 29.

792. LF. 4.

† 6264 . 4P .
13 :

254-52
29
12. 2. 19
12. 2. 19

Ն. Բ. ՉԲ. 588
600
Ն ՏԵՍ Դ
ԹԱԿ. ԻԴ. 12.
590
Ն ՏԵՍ Դ
ԹԱԿ. ԻԴ. 14.
585
Ն ՏԵՍ Դ
12. ԳԼ. Թ. 9.
Ն Գ ԹԱԿ. ԻԵ. 21. 28.
29. 30.
562

աւ, ու Բաբելոնի թագաւորին՝
27 Ռեբղա տարաւ : Եւ Բաբելոնի
թագաւորը զանոնք զարկաւ, ու
եմաթի երկրին Ռեբղային մէջ
զանոնք մեռցուց : Եյսպէս Յու-
դան իր երկրէն գերի տարուեցաւ :
28 Նարուզոդոնոսորին գերի քշած
ժողովուրդը ասիկայ է. Ղեօթնե-
րորդ տարին՝ Ժիրէք Տազար քսան-
29 ուիրէք Հրէայ : Նարուզոդոնո-
սորին տասնուութներորդ տարին՝
Երուսաղեմէն ութը հարիւր եր-
30 սունուերկու հօգի. Նարուզոդո-
նոսորին քսանուերեքերորդ տարին՝
Նարուզարդան դաճմապետը՝ Հրէ-
աներէն եօթը հարիւր քառասունու-
հինգ հօգի գերի քշեց. ամէնը չորս
Տազար վեց հարիւր հօգի էր :
31 յՈւ եղաւ որ Յուդայի Յովաբին
թագաւորին գերութեանը երսուն-

ուեօթներորդ տարին երկուստաս-
ներորդ ամիսը՝ ամսուն քսանու-
հինգերորդ օրը, Բաբելոնի եղմա-
րովաք թագաւորը՝ իր թագաւոր
եղած տարին, Յուդայի Յովաբին
թագաւորին զուիւր բարձրացուց :
32 ու զանիկայ բանտէ հանեց. Եւ
անոր հետ քաղցրութեամբ խօսե-
ցաւ, ու անոր ամօռը՝ Բաբելոնի
մէջ իր հետը եղող թագաւորնե-
33 րուն ամօռնէն վեր դրաւ. Եւ ա-
նոր բանտի լաթերը փոխեց. Է ու
անիկայ իր կենացը բոլոր օրերուն
մէջ՝ միշտ անոր առջևը հաց կ'ու-
34 տէր. Եւ անոր ռոճիկը մշտապէս
ռոճիկ ըլլալով, անոր կենացը բո-
լոր օրերուն մէջ՝ մինչև անոր մա-
հուան օրը՝ Բաբելոնի թագաւո-
րին կողմէն օրէ օր անոր կը
տրուէր :

Ն. Բ. ՉԲ. 562
Ն ՏԵՍ Դ
Ի. 13. 20.
Ն Բ ԹԱԿ. ԻԹ. 13.
Ն ՏԵՍ Դ
Ի. 13.

ՈՂԻՐ ԵՐԵՄԻԱՅ

ԳԼՈՒԽ Ա

Ն. Բ. ՉԲ. Իր 588
Եւ. ԻԵ. 7. 5.
Բ ԵՂՐ. Դ. 20.
Ժ ՅՈՐ. Ե. 3. ՍԱՂ. Գ. 6.
Ե ԵՐԵՄ. ԺԳ. 17.
Ե ՀՅՐ. 19.
Ե ՀՅՐ. 9. 16.
17. 21.
Ե ԵՐԵՄ. ԺԲ. 27.
Ե ՐՕՐ. ԻԵ. 64. 65.
ԳԼ. Բ. 9.

1 Երուսաղեմի թշուառ վիճակը իր մեղքին
պատճառով : 12 Ասիկայ իր տառապանացը
համար կը զանգատի : 15 ու կը խօստովանի
թէ Եստուծոյ դատաստանը արդար է :
1 Ինչպէս առանձին կը նստի բազ-
մամարդ քաղաքը. ազգերուն
մէջ մեծ եղողը Գորբարիի պէս ե-
ղաւ. զաւառներուն մէջ Բիշա-
նուհի եղողը հարկատու եղաւ :
2 Ի Գիշերը անդադար Դիւռ լայ,
ու իր արցունքները իր պոստերուն
վրայ են. անոր բոլոր Եսրելիներ-
րէն անոր լմփիթարութիւն տուող
չկայ. անոր բոլոր բարեկամները ա-
նոր նենդութիւն ըրին անոր
թշնամի եղան :
3 Եսուդան տառապանաց եւ խիստ
ծառայութեան համար գերի քը-
շուեցաւ. Ե չէթանոսներուն մէ-
ջը կը բնակի. հանգստութիւն
չգտնէր. անոր բոլոր հայածիշնե-
րը՝ անոր նեղութեանցը մէջ՝ անոր
վրայ հասան :
4 Սիօնի ճամբաները սուգ կը
բռնեն, հանդիսաւոր տօներուն ե-
կողներ չըլլալուն համար. անոր
բոլոր դռները ամայացած են. ա-
նոր քահանաները կը հեծեն. անոր
կրօնիկները կը տրտմին, ու ինքը դառ-
նութեան մէջ է :
5 Անոր նեղիչները Բիշան եղան.
անոր թշնամիները յաջողութիւն

գտան. վասն զի Տէրը զանիկայ
տրտութեան մատնեց՝ անոր շատ
յանցանքներուն համար. անոր
պղտիկ տղաքը թշնամիին առջևէն
գերի դացին :
6 Եւ Սիօնի աղջիկէն՝ իր բոլոր
վայելչութիւնը գնաց. անոր իշ-
խանները ճարակ չգտնող եղջերու-
ներու պէս եղան, ու հայածողին
առջևէն առանց ուժի կ'երթան :
7 Երուսաղէմ իր տառապանաց ու
թշուառութեան օրերը, իր առա-
ջուց ունեցած բոլոր էջանկալի բա-
ները յիշեց, երբոր իր ժողովուրդը
թշնամիին ձեռքը ինկաւ, ու ի-
րեն օգնութիւն ընող չեղաւ. թըշ-
նամիները զանիկայ տեսան, ու ա-
նոր կործանմանը վրայ խնդացին :
8 Երուսաղէմ ծանր Լմեղք դըր-
ծեց. անոր համար զի պիտի սեպուե-
ցաւ. զանիկայ ամէն պատուող-
ները՝ զանիկայ անարգեցին. վասն
զի Եանոր մեղքութիւնը տեսան.
անիկայ ալ հառաչեց, ու ետ դար-
ձաւ :
9 Անոր պղծութիւնը իր քղանք-
ներուն վրայ է. անիկայ իր զփու-
ծանք չի յիշեց. ու զարմանալի կը-
րով մը նուաստացաւ. անիկայ
լմփիթարիչ լուծի : Ո՛վ Տէր՝ իմ
տառապանքիս նայէ. վասն զի
թշնամին հպարտացաւ :
10 Անոր բոլոր էջանկալի բաներուն,

Ն. Բ. ՉԲ. 588
Ժ ԵՐԵՄ. Լ. 14. 15.
Դան. Թ. 7. 16.
Ե ՀՅՐ. 10.
Լ Գ ԹԱԿ. Ե. 46.
Գ Կ. ԹԱ. փառական
եղաւ.
Ե ԵՐԵՄ. ԺԳ. 22. 26.
Ե ԶԵԿ. ԺԳ. 37. ԻԳ. 29. ՈՎԵ. Բ. 10.
Ժ ՐՕՐ. ԼԲ. 29. ԾՍ. ԻԵ. 7.
Լ ՀՅՐ. 2. 17. 21.
Ե ՀՅՐ. 7.

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 588
Երեմ. Ժ. 51
Երեմ. Ժ. 8
Երեմ. Ժ. 9
Երեմ. Ժ. 12
Երեմ. Ժ. 13

Գրան. Բ. 12

Երեմ. Ժ. 13
Երեմ. Ժ. 20

Երեմ. Ժ. 45
Երեմ. Ժ. 18

Երեմ. Ժ. 18

Երեմ. Ժ. 15
Երեմ. Ժ. 17
Երեմ. Ժ. 18

Երեմ. Ժ. 29
Երեմ. Ժ. 31

Երեմ. Ժ. 29

Երեմ. Ժ. 33
Երեմ. Ժ. 14
Երեմ. Ժ. 14

Երեմ. Ժ. 14

Երեմ. Ժ. 11

Երեմ. Ժ. 27
Երեմ. Ժ. 19
Երեմ. Ժ. 11
Երեմ. Ժ. 5

Թշնամին ձեռք երկնցուց . քանզի ձեռք թափանցեց ի տեսաւ, որ իր սրբաբարանին մէջը մտան, որոնց համար դուռն չպատուիրեր էլի՜ որ անոնք բուռ ժողովուրդ մէջը չմտնէն :

11 Անոր բոլոր ժողովուրդը՝ հաց փնտռելէն հտաւացն . էրէնց հողին ու ժողովրդներու համար՝ իրենց ցանկայի բաները՝ կերակուրի փոխարէն տուին . տես ո՞վ Տէր, ու նայէ . վասն զի անարդուեցայ :

12 Արդեօք հոգ չէ՞ք ընել, ո՞վ բոլոր ձամբայէ անցնողներ . նայէ՛ցե՛ք ու տեսէ՛ք, թէ արդեօք ի՞նչ ցաւիս պէս ցաւ կայ, որ իմ վրաս եկաւ . վասն զի Տէրը իս նեղեց իր սաստիկ բարկութեան օրը .

13 Բարձրէն իմ ոսկորներուս կըրակ խրկեց, որ անոնց տիրեց . ոտքերուս յանց տարածեց, և զիս ետ դարձուց . զիս ամայի բռաւ, -- բոլոր օրը լի՜ մարած թաղաւ :

14 Իմ յանգանքներուս լուծը՝ անոր ձեռքովը կապուեցաւ . անոնք * միացան, ու իմ պարանոցիս վրայ եկան . իմ ուշիս կտրեց . Տէրը զիս անանկ ձեռքերու մատնեց, որ -- նոնք չեմ կրնար խաղաղիլ :

15 Տէրը իմ մէջս՝ իմ բոլոր զօրաւորներս անարգեց . իմ երիտասարդներս կոտորելու համար՝ իմ վրաս ժողովք կանչեց . Տէրը՝ Յուդայի կոյս աղջիկը Լիւծանի մէջ կոխեց :

16 Ասոնց համար կու լամ . * աչքերս՝ աչքերս խաղաղութիւն կ'իջեցնեն . վասն զի ինձի հետ ապաւ . և միութարիւր, որ իմ հողին պիտի նորոգէ . իմ տղաքս նուաղեցան . վասն զի թշնամին զօրացաւ :

17 Միտք իր ձեռքերը տարածեց . և անոր միութարութիւն տուող չըկայ . Տէրը՝ Երեմիայի համար հրաժայեց, որ անոր թշնամիները զանկիայ չըմառնան . Երուսաղէմը անոնց մէջ դաշտանաւոր կնկան պէս եղաւ :

18 -- Տէրը արդար է . * վասն զի անոր հրամանին ապատամբ եղայ . հիմա ո՞վ բոլոր ժողովուրդներ մըտիկ ըրէք, ու իմ ցաւ տեսէ՛ք . իմ կոյսերս ու երիտասարդներս զերութեան դացին :

19 Իմ սիրականներս կանչեցի . և անոնք զիս խաբեցին . իմ բաժանաներս ու ծերերս քաղաքին մէջ հոգիներն աւանդեցին, երբոր իրենց համար կերակուր կը փնտռէին, Երեմիայի հոգիներն ու ժողովրդներն համար :

20 Ո՞վ Տէր նայէ՛, վասն զի նեղեցայ . բաղկերներս խռովեցան . սիրտս ներսի դիս տակնուվրայ է . վասն զի ինչպիսի շատ ապատամբէն

ցայ . Երեմիայի սուրբ զիս կը զրկէ, -- ներսը մահ կայ :

21 Իմ հառապանքս լսեցին . Բայնին՝ միութարութիւն տուող չըկայ . իմ բոլոր թշնամիներս՝ իմ թշուառութիւնս լսելով ուրախացան . վասն զի դուս ըրիր -- Բայն . Երեմիայի օրը պիտի բերես . ու անոնք ինձի պէս պիտի ըլլան :

22 Անոնց բոլոր շարութիւնը՝ թողքու առջեւ հասնի . և անոնց այնպէս ըրէ, ինչպէս որ ինձի ըրիր իմ բոլոր յանցանքներուս համար . վասն զի իմ հեծութիւններս շատ են, ու իմ սիրտս նուաղած է :

ԳԼ. Բ

1 Երեմիայ կ'ողբայ Երուսաղէմի թշուառութեան վրայ . 20 ու Եստուծոյ դառաւոր կ'ընէ անոր համար :

1 Ինչպէս Տէրը իր բարկութեամբը խաւարով ծածկեց Սիօնին աղիւկը . -- Երեմիայի փառքը Բերկիւրէն վար նետեց, ու իր բարկութեան օրը՝ իր էտքերուս պաւտանդանը չ'իջեց :

2 Տէրը Եստուծոյ խնայելու Երեմիայի բոլոր բնակարանները՝ կլլեց . Երեմիայի աղիւկանը ամրոցները իր բարկութեամբը փլցուց -- հիմնաւորակ ըրաւ . Երեմիայի տաճարը ու անոր իշխանները պղծեց :

3 Սաստիկ բարկութեամբը Երեմիայի բոլոր եղջիւրը փլցեց . Եստուծոյ աջ ձեռքը՝ թշնամիին երեսէն ետ դարձուց . և Երեմիայի մէջ Երեմիայի բոցի պէս բռնկեցաւ, որ անոր բոլորտիքը կերաւ :

4 Երեմիայի թշնամիի պէս լարեց . իր աջ ձեռքովը հակառակորդի պէս կեցաւ . և բոլոր Երեմիայի հաճոյ եղողները մեռցուց . իր բարկութիւնը կրակի պէս թափեց Սիօնի աղիւկանը խորանին մէջ :

5 Տէրը թշնամիի պէս եղաւ, Երեմիայի կլլեց . անոր բոլոր էպաւտները կլլեց . անոր ամրոցները կործանեց . և Երեմիայի աղիւկանը մէջ ողբ ու կոծ շատցուց :

6 Անոր խնայելու կործանեց . անոր ժողովատեղին արեց . Տէրը Սիօնի մէջ Երեմիայի տունը ու շարաթիւ մոռցուց . և իր սաստիկ բարկութեամբը թաղաւորը ու քահանայն անարգեց :

7 Տէրը իր սեղանը մերժեց, -- իր սրբարանէն զգուցեցաւ . անոր պաւտներուս պարիսպները թշնամիին ձեռքը մատնեց . անոնք թշնամիին տանը մէջ հանդիսաւոր տօնի օրուան պէս ձայն տուին :

8 Տէրը խորհեցաւ Սիօնի աղիւկանը

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 588
Երեմ. Ժ. 25
Երեմ. Ժ. 15
Երեմ. Ժ. 2
Երեմ. Ժ. 4
Երեմ. Ժ. 15
Երեմ. Ժ. 15
Երեմ. Ժ. 15

Երեմ. Ժ. 17

Երեմ. Ժ. 19
Երեմ. Ժ. 23
Երեմ. Ժ. 25
Երեմ. Ժ. 27
Երեմ. Ժ. 30

Երեմ. Ժ. 11
Երեմ. Ժ. 40

Երեմ. Ժ. 10
Երեմ. Ժ. 25

Երեմ. Ժ. 14
Երեմ. Ժ. 13

Երեմ. Ժ. 12
Երեմ. Ժ. 40
Երեմ. Ժ. 5
Երեմ. Ժ. 4
Երեմ. Ժ. 13

Երեմ. Ժ. 4

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 588

Դ. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 131
ԼԲ 113

Զ. Բ. Գ. Բ.
30:

Զ. Բ. Գ. Բ.
30: Դ. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 151
Դ. Բ. Գ. Բ.
7: Գ. Բ. Գ. Բ.
8: Դ. Բ. Գ. Բ.
20:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

պարհապը աւրել . Կարը քաշեց .
իր ձեռքը կործանելէն ետ չար-
ձուց . պատնէշին ու պարսպին
սուղ բռնել տուաւ . անոր մէկ-
տեղ տրամաւթեան մէջ էն :

9 Անոր չաւները գետինը անցան .
անոր ճիւղերը աւրեց ու կտորեց .
անոր յ թաղաւորը ու իշխանները
աղջաց մէջն էն . Եօրէնք չկայ .
ճանոր մագարէներն ալ Տէրովմէ
տեսիլք չեն գտներ :

10 Սիօնի աղջկանը ծերերը չգտնի
վրայ նստած լուռ կը կենան . ի-
րենց գլխած վրայ չող դրին .
բուրձեր հազան . Երուսաղէմի
կոյսերը գլուխին գետինը ինչցու-
ցին :

11 Իմ ժողովուրդին աղջկանը բեկ-
մանը համար՝ Լաշքերս արցունք
թափելէն աւրեցան . "աղիքներս
խռովեցան . Լշարդս գետինը
թափեցաւ . վասն զի Դողաքները
ու կաթնկէները՝ քաղաքին հրա-
պարակներուն մէջ կը մարին :

12 Անոնք իրենց մայրերուն կ'ըսեն .
Ո՛ր է ցորենն ու գինին , երբոր վե-
րադարձանքնուր պէս կը մարին
քաղաքին հրապարակներուն մէջ ,
ու երբոր իրենց հողին կ'աւանդեն
իրենց մայրերուն գրկաբազ մէջ :

13 Քեզի կ'նչ բան վկայութիւն
բերեմ . Լքեզի կ'նչ օրինակ բե-
րեմ՝ ո՞վ Երուսաղէմի աղջիկը .
քեզ միտնաբերու համար , քեզի
կ'նչ նմանութիւն բերեմ՝ ո՞վ
Սիօնին կոյս աղջիկը . քանզի քու
խրամատութիւնը ծովու չափ մեծ
է . ո՞վ կրնայ քեզ ժեշտել :

14 Բոլոր մարգարէները քեզի համար
սնտիկ ու յիմարակա տեսիլքներ
տեսան , և քու անօրէնութիւնը
տե՛ղ չպայտնեցին , որ քու գերու-
թիւնը ետ դարձնեն . հապա քե-
զի համար սնտիկ տեսիլքներ , ու
մոլորութիւններ տեսան :

15 Բոլոր Էճամբայէ անցնողները
քեզի համար Դժոխ դարկին , և
սուրբով՝ Բզրուխին շարժեցին Ե-
րուսաղէմին աղջկանը համար , ու
բռն . Եւս է ան քաղաքը՝ որ ԳԲԵ
ղեցկութեան կատարելութիւնն ու
Բոլոր երկրին ուրախութիւնը
կ'ըսուէր :

16 Բու բոլոր թշնամիները՝ չիրենց
բերանը քու վրայ բացին , և սու-
րբով՝ ակռայ կճոցուցին , ու ը-
սին . Գձուխի կ'ըսեցինք . ահա աս
է մեր սպասած օրը . գտանք , տե-
սանք զանիւր :

17 Տէրը չիր խորհածը կատարեց .
առջի օրերէն պատուիրած խօսքը
ի գործ դրաւ . "վիշուց ու շնա-
յեց . և թշնամին քու վրայ Բու

րախացուց . քու թշնամիներու
ղեղները բարձրացուց :

18 Անոնց սիրտը Տէրովմէ աղաղա-
կեց . ո՞վ Սիօնի աղջկանը չպարհա-
պը՝ ցորենի ու գինիէ հեղեղի պէս
Դողունք թափէ . քեզի հանգիստ
մի՛ տար . աչքիդ բլրը չաղաարի :

19 Եթէ , Եգիպտոս աղաղաղէ Գե-
ղուսա պահերուն սկիզբը . Երու-
սիրտը Ըուրի պէս թափէ Տէրովմէ
երեսին առջև . ձեռքերդ դէպ ի
անոր վեցուր քու տղոցդ հողինե-
րուն համար , որոնք Բամեն փողոց-
ներուն զուլւը Լանսթութեան կը
մարին :

20 Տես ո՞վ Տէր , ու նայէ . որուն
այսպէս ըրիր . մի՛թէ Եկնայք ի-
րենց պտուղը՝ իրենց զրկած տղա-
ները ուտեն . Երահանան ու մար-
գարէն Տէրովմէ սրբարանին մէջ ըս-
պանուին :

21 ԻՏղան ու ծերը փողոցներու մէջ
գետնի վրայ պառկեցան . իմ կոյ-
սերս ու երիտասարդներս սուրեն
ինկան . քու բարկութեանդ օրը՝
զանա մեռցուցիր . Լմորթեցիր ,
ու չնայեցիր :

22 Ե՛մէն կողմէն իմ վախերս հան-
դիսաւոր տօնի օրուան պէս կան-
չեցիր , ու Տէրովմէ բարկութեան
օրը՝ մնացորդ կամ՝ աղատուած
չմնաց : Ե՛մ գրկածներս ու մեծ-
ցուցածներս՝ իմ թշնամիս հատ-
ուցուց :

ԳԼ . Գ

1 Աղաղացող որք իրենց թշնամիներուն
համար . 22 անոնց ԳԲԵ Լանսթայ պարսպ-
թիւններով կ'անց . 37 անոնց Լանսթայ պար-
գարէններով կ'անցան : 55 աղատութեան
համար , 64 ու իրենց թշնամիներուն հատու-
ցում ըլլաւ համար կ'աղթեն :

1 Ես ան մարդն եմ , որ տառա-
պանք տեսայ անոր բարկու-
թեանը դաւազանով :

2 Ձիս տարաւ խաւարի մէջ ,
տըտցուց , և ոչ թէ լոյսի մէջ :

3 Այո ինձի դէմ դարձաւ . ամէն
օր իր ձեռքը իմ ԳԲԵ դարձուց :

4 Իմ մարմինս ու մորթս մաշեց .
Բոսկորներս կտորտեց :

5 Ինձի դէմ ԳԲԵ Լանսթայ չեց , և
զիս դառնութեամբ ու ներու-
թեամբ շրջապատեց :

6 Զիս մութ տեղուանը նստե-
ցուց , շատոնցմէ մեռածներուն
պէս :

7 Իմ բոլորտը ցանգ քաշեց , ու
չեմ կրնար դուրս ելլել . իմ շրթա-
ներս ծանրացուց :

8 ԲԵՄԵՆ անգամ աղաղակած ու
կանչած ատենս , անիկայ իմ ա-
ղօթքս չմտեց :

9 Իմ ճամբաներս տաշուած քարե-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 588

Դ. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 131
ԼԲ 113

Զ. Բ. Գ. Բ.
30:

Զ. Բ. Գ. Բ.
30: Դ. Բ. Գ. Բ.
ԽԲ 151
Դ. Բ. Գ. Բ.
7: Գ. Բ. Գ. Բ.
8: Դ. Բ. Գ. Բ.
20:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Զ. Բ. Գ. Բ.
3:

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Ե 588

Երեմ . Ի Ե .
15 . 16 . 21 .
Երդ . 10 .
Է Ես . Խ . 2 .
Մ Սաղ . Ել . 7 .

կը բնակիս . քեզի ալ պիտի անց-
նի բաժակը . պիտի գինովնաս , ու
ինքզինքդ պիտի մերկացնես :
22 Է քու անօրէնութիւնդ վերջա-
ցաւ ով Սիօնի աղջիկը . քեզ մէյ-
մըն ալ զերի պիտի չբէ . քքու
անօրէնութեանդ պայծառութիւն
պիտի ընէ ով Երովմի աղջիկը . քու
մեղքերդ պիտի յայտնէ :

ԳԼ . Ե

1-22 Աղօթքի մէջ Սիօնի ցաւալի զանդատը
առ Եստուս :

Մ Սաղ . ԺԺ .
50 . 51 .
Բ ԳԼ . Բ . 13 .
Սաղ . ԶԺ . 3 .
Ք Սաղ . ԶԺ .
1 :

1 Մեզի եղածը յիշէ ով Տէր . նա-
յէ , ու Բ մեր նախատիքը տես :
2 ԴՄեր ժառանգութիւնը օտար-
ներուն անցաւ , մեր տունները օ-
տարագրիներուն :
3 Հայր չունեցող որբեր եղանք .
մեր մայրերը որբեալիներու պէս
են :
4 Մեր ջուրը ստակով խմեցինք .
մեր փայտը գնով կու գայ :
5 Եւ չէ մեր պարանոցին վրայ լա-
ւով հալածուեցանք . կաշիս-
տինք , ու հանդստութիւն չու-
նինք :
6 Հացով կշտանալու համար՝ Բ Ե
Ի Եգիպտոսս ու Եսորեստան ձեռք
երկնցուցինք :
7 ՂՄեր հայրերը մեղք գործեցին , և
Ե չկան . ու անոնց անօրէնութիւն-
ներուն պատճառ մենք կը կրենք :
8 Եծառանք տիրեցին մեր վրայ .
անոնց ձեռքէն Բ Ե ազատող չկայ :
9 Անապատի սուրին երեսէն մեր
հացը՝ մեր կեանքին վտանգով
ձեռք բերինք :

Բ Բ Բ . Բ .
48 . Երեմ .
Ի Բ . 14 :

Ե Բ Բ .
Երեմ . Բ .
20 . Երեմ .
Ժ . 2 :

Ե Բ Բ . Բ .
18 . Զաք .
Ե . 5 :

Ե Բ Բ . Բ .
13 . Զաք .
Ե . 5 :

Ե Բ Բ . Բ .
15 :

10 Սովին սաստկութեանը պատճա-
ռաւ՝ Բ մեր մորթը փուռի պէս սե-
ցաւ :

11 Ի կնիկները Սիօնի մէջ խայտա-
ռակեցին , ու կոյսերը Յուդայի
քաղաքներուն մէջ :

12 Ի շխանները Դանոնց ձեռքովը՝
կախուեցան . Ի ծերոց երեսին պա-
տիւ չըրին :

13 Երիտասարդները երկանաբարեր
վերցուցին , ու տղաքը փայտի տակ
ինկան :

14 Ծերերը զաղարեցան դուռը
նստիլէն , ու երիտասարդները Ի-
րենց երաժշտութենէն :

15 Մեր սրտին ուրախութիւնը դա-
ղարեցաւ . մեր կաքաւելը սուգի
փոխուեցաւ :

16 Մեր զիւռն Ե Թագը ինկաւ .
հիմա վայ մեզի , վասն զի մեղք
գործեցինք :

17 Ասոր համար Ի մեր սիրտը նուա-
ղած է . ասոնց պատճառաւ Ե Ե-
բերիս խաւարեցան :

18 Սիօն լեռանը պատճառաւ՝ որ
ամայի եղաւ . անոր վրայ աղուէս-
ներ կը պտուրին :

19 Դուռն ով Տէր՝ յաւիտեան կը
մնաս . Իքու աթոռդ դարէ Ի դար
կը Բ Ե :

20 Ե Ինչո՞ւ համար յաւիտեան մեզ
կը մոռնաս : Ու երկար ժամանակ
մեզ կը Թողուս :

21 Գեղեցի՞ դարձուր մեզ՝ ով Տէր ,
ու դառնանք . մեր օրերը առջինին
պէս նորոգէ :

22 Սակայն դուն բոլորովին մեզ
մերժեցիր . մեր վրայ խիստ շատ
բարկացար :

Ն . Բ . Գ . Բ .
Ի Բ Ե 588

Բ ԶԲ . Լ . 30 .
Սաղ . ԺԺ .
83 . ԳԼ . Բ .
5 .
Ժ Ես . Ժ Գ . 16 .
Զաք . Ժ Գ .
2 .
Դ Ե . Ի Բ Ե Ե Ե Ե Ե Ե
ձեռքէն
Ի Ես . Խ . 6 .
ԳԼ . Գ . 16 .
Լ Դ Ե Ե Ե Ե Ե Ե
21 :

Ի ԶԲ . Ժ Գ .
9 . Սաղ .
ԺԺ . 89 .
Ժ ԳԼ . Ե .
22 .
Ի Սաղ . Գ .
7 . ԳԼ . Բ .
11 .

Ե Սաղ . Թ .
7 . Ժ . 16 .
Ի Թ . 10 . Գ .
2 . Ե . 12 .
26 . 27 .
Ե Ե Ե . 13 .
Ե Ե . Ե .
12 .
Ի Սաղ . Խ Ե .
6 .
Ե Սաղ . Ժ Գ .
1 .
Ե Սաղ . Ժ . 3 .
7 . 19 . Ե .
Ե Ե Ե . Լ Ե .
18 .

ՄԵՐԳԵՐԷՈՒԹԻՒՆ ԵՅԵԿԻԵԼ

Ն. Բ. Գ. Բ.
Եր 595

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Եզեկիելն մարգարեութեան ժամանակը՝ քա-
րար գետին քովը . 4 անոր տեսիլքը՝ որուն
մէջ չորս քերթներն : 15 չորս անիւներ : 26
ու Սատուոյ փառքը տեսաւ :

1 Ու եղաւ որ երեսներորդ տարին՝
չորրորդ - 4-ը, ամսուն Հինգին՝
երբոր ես գերինեալուն մէջը - քա-
րար գետին քովն էի , Եզեկիւնքը
բացուեցաւ , ու Էստուոյ տե-
2 սիւնները տեսայ : Ամսուն Հինգ-
երորդ օրը՝ այսինքն ԵՅՈՎԱՔԻՆ
Թաղաւորին գերութեանը Հինգ-
3 երորդ տարին , քաղաքացիներէն
մէջ՝ քառար գետին քովը՝ Բու-
գէի որդւոյն Եզեկիւն քահանային
յայտնապէս Տէրութիւնը տեսաւ եղաւ .
և Հոն անոր վրայ Տէրութիւնը ձեռքը
եղաւ :

4 Ու տեսայ որ ահա շինուստային
կողմէն Եմբկալից Հով՝ մեծ ամպ
ու բարեկամ կրակ կու գար , որուն
բոլորտիքը պայծառութիւն կար , ու
մէջտեղէն՝ կրակին մէջէն ոսկե-
պղնձի նմանութիւն մը իջե-
5 շաւ : Եւ անոր մէջը շարք կեն-
դանիի կերպարանք կար . ու Բա-
նոնց երեւոյթը աս էր . Ժանոնք
6 մարդու կերպարանք ունէին : Եւ
անոնց մէջ չորս երես ունէր . ու
անոնց մէջ մէկը չորս թև ունէր :
7 Եւ անոնց ոտքերը՝ շտակ ոտքեր
էին , ու անոնց ոտքերուն թաթը՝
զուարակի ոտքին թաթին պէս
էր . ու Էփայլուն պղնձի պէս կը
8 փայլէին : Եւ Ժանոնց չորս կող-
մերը անոնց թևերուն տակը մար-
դու ձեռքեր կար . ու չորսն ալ
9 երեսներ ու թևեր ունէին : Եւ
անոնց թևերը իրարու կցուած էին .
Իսնոնք երթալու ատեններն չէին
դառնար . ամէն մէկը շտակ յառաջ
10 կ'երթար : Եւ անոնց Հերանե-
րուն ձեռք - անիւն , չորսն ալ մար-
դու երես ունէին , ու աջ կողմէն
առիւծի երես . նաև չորսն ալ ձախ
կողմէն եզի երես . ու չորսն ալ
11 արծիւի երես ունէին : Ու անոնց
երեսները - անիւն էին . և անոնց
թևերը վերէն կը տարածուէին .
երկուքը իրարու կցուած էին , Եւ
երկուքը անոնց մարմինը կը ծած-

12 կէին : Եւ ամէն մէկը շտակ յա-
ռաջ կ'երթար . և Էոգին ուր
որ երթալու ըլլար , անոնք Հոն
կ'երթային . Գաղաճ ատեններն
13 չէին դառնար : Եւ կենդանիներ-
րուն կերպարանքը՝ անոնց երեւոյ-
թը՝ կրակի վառած կայծերու
պէս՝ յջահերու երեւոյթին պէս էր ,
որ կենդանիներուն մէջտեղը կը
պտտուէր . ու ան կրակը լուսափայլ
էր . ու կրակէն փայլանքներ կ'ելլէր :
14 Եւ կենդանիները՝ փայլակի երեւոյ-
թին պէս շէր վազէին , ու կը
դառնային :
15 Ու կենդանիներուն նայեցայ . և
ահա գետնի վրայ՝ կենդանիներուն
մէջ մէկը - քովը՝ չորս երեսով
16 - անիւ մը կար : Եւ նիւններուն
երեւոյթը ու անոնց շինուածքը
շտակաբար կը նմանէր . և չոր-
սին ձեռք մէկ էր . ու անոնց երեւոյ-
թը ու թինուածքը - անիւն էր ,
որպէս թէ անիւ անիւի մէջ է-
17 ղաճ ըլլար : Գաղաճ ատեններն՝
իրենց չորս կողմերուն վրայ կ'եր-
թային . Գաղաճ ատեններն իջե-
լալ իմ ձեռքէն չէին դառնար :
18 Եւ անոնց շրջանակները բարձր ու
աշեղ էին . և չորսին ալ շրջա-
նակները ամէն կողմէն - աշեղծով
19 լեցուն էին : Ու - Երբոր կենդանի-
ները կ'երթային , անիւներն ալ
անոնց քովէն կ'երթային . ու երբոր
կենդանիները երկրի երեսէն կը վե-
րանային , անիւներն ալ կը վերա-
նային : Եւ Ոգին ուր որ երթալու
20 ըլլար , անոնք Հոն՝ ոգիին գաղաճ
տեղը կ'երթային . անիւներն ալ
անոնց Հետ մկտեղ կը վերանային .
Դառնող անիւներուն մէջը կենդա-
21 նիւներուն ոգին կար : Երբոր ան-
նոնք կ'երթային , անիւն ալ կ'եր-
թային , ու երբոր անոնք կը կա-
նէին , անիւն ալ կը կայնէին . ու
երբոր անոնք երկրի երեսէն կը վե-
րանային , անիւները անոնց Հետ կը
վերանային . քահգի անիւներուն
մէջը կենդանիներուն ոգին կար :
22 Եւ Եկենդանիներուն գլխուն վրայ՝
Երեւոյ Հաստատութեանը նմանու-
թիւնը՝ վերէն անոնց գլուխներուն
վրայ տարածուած էր՝ լուսափայլ

Ն. Բ. Գ. Բ.
Եր 595

Էջ 9. Գլ.
Ժ. 22 :

Էջ 20 :
Էջ 9. Գլ. 17 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 5 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 25 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 10 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 9 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 10 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 6 :

Էջ 12 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 10 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 16 :

Էջ 17 :

Էջ 12 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 17 :

Էջ 19. Գլ.
Ժ. 17 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 1 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 15 :

Էջ 22. Գլ. Գ.
Ժ. 3 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 16 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 55 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 11 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 8 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 12. 15 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 46 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 15 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 22. Գլ.
Ժ. 1 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 14. Գլ. Գ.
Ժ. 1 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 19. Գլ. Գ.
Ժ. 32 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 6. Գլ. Գ.
Ժ. 1 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 10 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 14. Գլ. Գ.
Ժ. 21 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 14. Գլ. Գ.
Ժ. 15 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 9. Գլ. Գ.
Ժ. 21 :

Էջ 11 :

Էջ 12 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 11 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 7 :

Եւ Գլ. Գ. Բ.
Ժ. 2 :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Եր. 595

Գ. Բ. Գ. Բ. 5

Գ. Բ. Գ. Բ. 2
Գ. Բ. Գ. Բ. 6
Գ. Բ. Գ. Բ. 15
Գ. Բ. Գ. Բ. 4
Գ. Բ. Գ. Բ. 33

Գ. Բ. Գ. Բ. 1
Գ. Բ. Գ. Բ. 10

Գ. Բ. Գ. Բ. 2

Գ. Բ. Գ. Բ. 3
Գ. Բ. Գ. Բ. 1

Գ. Բ. Գ. Բ. 23
Գ. Բ. Գ. Բ. 4

Գ. Բ. Գ. Բ. 23
Գ. Բ. Գ. Բ. 17
Գ. Բ. Գ. Բ. 17
Գ. Բ. Գ. Բ. 17

Գ. Բ. Գ. Բ. 11

Գ. Բ. Գ. Բ. 21

Գ. Բ. Գ. Բ. 25
Գ. Բ. Գ. Բ. 15
Գ. Բ. Գ. Բ. 20
Գ. Բ. Գ. Բ. 7

Գ. Բ. Գ. Բ. 11
Գ. Բ. Գ. Բ. 20
Գ. Բ. Գ. Բ. 20
Գ. Բ. Գ. Բ. 20

23 ակնվանիք նման : Եւ ան Հաստա-
տուութեանը տակը անոնց թեւե-
րը իրարու կը չհսկուէին : ամեն
մէկը մէկ կողմէն էր մտնէր ծածկողը
երկու թև ունէր , և ամեն մէկը մե-
կայ կողմէն իր մարմինը ծածկողը
24 երկու թև ունէր : Ու երբոր կ'եր-
թային , անոնց թեւերուն ծայրը
լսցի , և շատ ջուրերու ծայրին պէս
* Վանակարողին ծայրին պէս , աղ-
մուկի ծայրի , ու բանակի ծայրի
պէս : Երբոր կը կայնէին , իրենց
25 թեւերը կ'իջեցնէին : Ու երբոր
անոնք իր կայնէին , ու թեւերին
կ'իջեցնէին , անոնց գլխուն վրայ
էղող Հաստատուութենէն ծայր մը
կ'էլէր :
26 * Եւ անոնց գլխուն վրայ էղող
Հաստատուութենէն վեր՝ քիչ փիւղայ
քարի երկայթով աթոռի նմանու-
թիւն մը կար , ու ան աթոռի
նմանութեանը վրայ՝ մարդու կեր-
պարանքով նմանութիւն մը կար
27 վերէն : Եւ անոր երկամանցը ե-
րևութէն վեր՝ ոսկեպղինձի նման
բոլորտիք ու ներսը կրակի նմա-
նութեան պէս տեսայ : ու երկա-
մանցը երևութէն վար՝ կրակի նմա-
նութեան պէս տեսայ : ու պայծա-
28 ու թեւամբ շրջապատած էր : Բինչ
պէս է անձրևի օրը ամպի մէջ ե-
ղող ծիածանին երևոյթը , այնպէս
էր ան շրջապատած պայծառու-
թեանը երևոյթը : Գլխակայ Տերու-
ղո փառացը նմանութեանը երե-
ւոյթն էր : ու երբոր տեսայ , Եւ-
րեւիս վրայ ինկայ : ու մէկ խօսողի
մը ծայրը լսցի :

ԳԼ Բ

1 Եղեկիելն յանձնուած պատճառ : 6 Իրեն
տրուած պատճառ : 9 Իր Ժանը մարդաբե-
ութեանը տոմար :

1 Եւ ինձի ըսաւ . Որդի մարդոյ .
- տաքերուդ վրայ կայնէ , ու
2 քեզի հետ խօսիմ : Ու ինձի հետ
խօսածին պէս : Է Զողին իմ վրաս
եկաւ , և զիս ոտքերուս վրայ վեր-
ցուց : ու ինձի հետ խօսողն յայն-
3 լսցի : Եւ ինձի ըսաւ . Որդի մար-
դոյ՝ ես քեզ Իսրայէլի որդւոցը՝
ինձի դէմ ապստամբող ապրա-
տամբներու ազգին կը խրկեմ , որ
4 քեզ իրենք և թէ իրենց հայրերը
մինչև աս օրս ինձի դէմ յանցաւոր
4 գտնուեցան : Եւ անոնք պիտո-
րեն և խտաւորտ որդիներ են : Ես
քեզ անոնց կը խրկեմ : ու անոնց
ըսես . Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ :
5 Եւ անոնք թէ լսեն , և թէ զանց
ընեն , (բանգի անոնք ապստամբ-
ներու տուն են ,) սակայն չպիտի

զիտնան թէ մէջերնին մարդաբե-
կայ :

6 Ու դուն որդի մարդոյ՝ Եանոնցմէ
մի վախնար , և անոնց խօսքերէն
մի վախնար : Թէ և քու քովը
Է՞ կամակոր ու ծուռ մարդիկ՝ կան ,
և կարիձներու քով կը բնակիս :
Եանոնց խօսքերէն մի վախնար , և
անոնց երեսն մի զարհուրի ,
թէ Եւ անոնք ապստամբներու տուն
7 են : Եւ անոնց իմ խօսքերս խօ-
սիս , և թէ լսեն և թէ զանց ընեն .
քանզի անոնք ապստամբ են :
8 Ու դուն որդի մարդոյ՝ քեզի բ-
աժա մտիկ ըրէ . ան ապստամբ
տանը պէս ապստամբ մի ըլլար .
բերանդ բաց , ու Եքեզի տուածս
9 կեր : Ու նայեցայ , և ահա ինձի
երկնցած ձեռք մը , և ահա Խնոր
10 մէջը զիրքի տոմս մը կար . ու
զանիկայ իմ առջև բացաւ . և ա-
նիկայ ներսէն ու դուրսէն դուրս
էր . ու անոր վրայ ողբեր , հառա-
չանք ու վայ գրուած կար :

ԳԼ Գ

1 Եղեկիելն ան տոմար կ'ուտէ : 4 Աստուած կը
բաշխէր զանիկայ : 15 Կը սորվեցնէ անոր
մարդաբեութեան կանոնը : 22 Կը յայտնէ թէ
ի՞նչ էր զոցէ ու կը բանայ մարդաբեութեան բերա-
ւել :

1 Եւ ինձի ըսաւ . Որդի մարդոյ՝
- ք զտաճդ կեր . - ատ տոմար
կեր , ու դնա Իսրայէլի տանը խօ-
2 սէ : Եւ իմ բերանս բացի , ու ան
3 տոմար ինձի կերցուց : Եւ ինձի
ըսաւ . Որդի մարդոյ՝ աս իմ քեզ
տուած տոմսս փորիդ կերցուր , ու
աղբերդ լեցուր : ու ես Էւանիլայ
կերայ : ու բերնիս մէջը Էմբղի պէս
4 անուշ եղաւ : Եւ ատենը ինձի
ըսաւ . Որդի մարդոյ՝ աղէ Իսրա-
յէլի տանը դնա , ու իմ խօսքերովս
5 անոնց խօսէ : Վասն զի դուն
դժուարիմաց խօսք և ծանր լեզու
ունեցող ազգի մը չխրկուեցար :
6 Կա՞մ Իսրայէլի տանը . Գժուա-
րիմաց խօսք ու ծանր լեզու ունե-
ցող շատ ազգերուն չէ՞ , որոնք խօս-
քերը դուն չես հասկընար . յիրաւի
7 թէ որ քեզ անոնց խրկէի , անոնք
Գ. քեզի մտիկ պիտի ընէին : Բայց
Իսրայէլի տունը քեզի մտիկ ընել
պիտի չուզէն . Էվանիլ զի չեն ուզէր
ինձի մտիկ ընել . Դորո՞ւք Եստա թող
Իսրայէլի տունը պիտեմք ու խոս-
8 տաւորտ է : Ահա անոնց երեսին
դէմ քու երեսը պիտի , ու անոնց
ձակատիւն դէմ քու ձակատող պիտի
9 ըրի : Է քու ձակատող վեմէն անուր՝
անդամանդի պէս բրի . Եանոնցմէ
չվախնար , ու անոնց երեսէն չաք-
հուրիս , թէ և անոնք ապստամբնե-
րու տուն են :

Գ. Բ. Գ. Բ.
Եր. 595

Ե. Եր. Գ. Բ.
5. 17. Գ. Բ.
Գ. Բ. 4

Ե. Եր. Գ. Բ.
25. Գ. Բ.
Ե. Բ. 15

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 4

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 9

Ե. Եր. Գ. Բ.
26. Գ. Բ.
Ե. Եր. Գ. Բ.

Ե. Եր. Գ. Բ.
7. 17

Ե. Եր. Գ. Բ.
26. Գ. Բ.
Ե. Եր. Գ. Բ.

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ե. Եր. Գ. Բ.
Ե. Բ. 3

Ն. Բ. Գ. Բ.
595

Բ. Գ. Բ. 5.
7. Հ. Բ. 27.

Ժ. Հ. Բ. 14.
Գ. Բ. Ը. 3.
Տ. Բ. 9.
Թ. Բ. Գ. Բ.
12. Գ. Բ. Գ. Բ.
Բ. 16. Գ. Բ. Բ.
Ը. 39.

Ժ. Հ. Բ. 12. Գ. Բ.
Ը. 3.

Լ. Գ. Բ. Գ. Բ.
15. Գ. Բ. Գ. Բ.
Տ. Բ. Ը. 1.
Ը. 1.
Թ. Բ. Գ. Բ. 13.
Թ. Բ. Ը. 1.
1.

Ժ. Գ. Բ. Ը. 7.
Տ. 9.

Ժ. Գ. Բ. Ը. 5.
Ժ. Գ. Բ. Ը. 6.
Ժ. Գ. Բ. Ը. 17.

Ը. Գ. Բ. Ը. 6.
Ը. Գ. Բ. Ը. 21.
24.

Յ. Բ. Ը. Բ. Ը.
4. 5. Գ. Բ. Ը. Բ.
Բ. 20.

Ը. Գ. Բ. Ը. Բ.
24. Ը. Բ. 12.
13.

Ժ. Հ. Բ. 14. Գ. Բ.
Ը. 3.
Ժ. Գ. Բ. Ը. 4.

- 10 Եւ Տէրը ինծի բաւաւ . Որդի՛ մարդոյ, իմ՝ բոլոր խօսքերս՝ որ քեզի պիտի խօսիմ, սրտդի մէջը ըն-
- 11 դունէ, ու ականջներովդ լսէ՛ . Եւ զնա գերիներուն մէջը մտի՛ր՝ քու ժողովուրդիդ որդւոցը մէջ, ու ա-
- 12 նանց խօսէ՛ . Եւ անոնց բա՛ւ . ԻՅէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Թէ՛ մտիկ ընեն, և թէ՛ զանց ընեն :
- 12 Ան ատենը ի՛ Հոգին զիս վերցուց, ու ետեւէս մեծ շարժումի ծայն մը լսեցի, - Ի՛ Կէ-Եր . Տէրովը փառքը
- 13 օրհնայ ըլլայ իր տեղէն . Եւ կենդանիներուն թիւոցը իրարու զար-
- 14 նելուն ծայրը, ու անոնց բովի ա-
- 15 նիւներուն ծայրը, ու մեծ շարժումի
- 16 ծայն Լէ-Եր . Եւ ի Հոգին զիս վերցուց տարաւ, ու ես իմ Հոգիիս տարութենէն դառնումի մեծ գա-
- 17 յի . ու ԼՏէրովը ձեռքը իմ վրաս
- 18 եղաւ զօրութեամբ . Եւ Քորար գետին քովը բնակող Թելապիպի գերիներուն եկայ, ու Եւ անոնց նըս-
- 19 տած տեղը նստայ, և Հոն եօթը օր անոնց մէջը ապշած նստայ :
- 20 Ու եօթը օրէն ետքը՝ Տէրովը
- 21 խօսքը ինծի եղաւ՝ բռնով . Ի՛ Որդի մարդոյ՝ քեզ խորայելի տանը՝ Իզէտ դրի . ու իմ՝ բերնէս խօսք լսես, ու իմ կողմանէս զանոնք զգուշա-
- 22 յընեն : Երբոր ամբարշտին բսեմ թէ՛ Ընչուշտ պիտի մեռնիս, ու դուն զանիկայ չգգուշացընես, ու չգրուցես որ ամբարշտը ապրեցընէ չամար՝ իր չար ծամբայէն ըզգուշացընես . ան ամբարիշտը իր անօրէնութեանը մէջ պիտի մեռնի . բայց անոր արիւնը քու ձեռ-
- 23 քեզ պիտի փնտռեմ . Իսկ թէ՛ որ դուն ամբարիշտը զգուշացընես, ու չար ծամբայէն չդառնայ, անիկայ իր անօրէնութեանը մէջ պիտի մեռնի . Իբայց դուն քու Հոգիդ ա-
- 24 զատած կ'ըլլաս : Ու երբոր Լարդարը իր արդարութենէն դառնայ, ու չարութիւն ընէ, ու ես անոր առջևը զայլթախութիւն զնեմ որ անիկայ մեռնի . զանիկայ չգուշացընէ չամար՝ անիկայ իր մեղքին մէջը պիտի մեռնի, և անոր բրած արդարութիւնը պիտի չսիշուի . բայց անոր արիւնը քու
- 25 ձեռքեզ պիտի փնտռեմ . Իսկ թէ՛ որ դուն ան արդար զգուշացընես՝ որ արդարը մեղք չորոճէ . ու թէ՛ որ անիկայ մեղք չորոճէ, անիկայ անշուշտ պիտի ապրի՝ խրատ մտիկ ընելուն համար . ու դուն քու Հոգիդ ազատած պիտի ըլլաս :
- 26 Եւ Հոն Տէրովը ձեռքը իմ վրաս եղաւ, ու ինծի բաւաւ . Ե՛յ, ի դաշտը զնա, ու Հոն քեզի Հետ պիտի

- 23 խօսիմ . Եւ ես էլայ՝ դաշտը դա-
- 24 յի . և Հոն Հոն կայներ էր յ Տէրովը փառքը, Ի՛ Քորար գետին քովը տե-
- 25 սած փառքս պէս . Լու երեսիս
- 26 վրայ ինկայ . Եւ՝ - Հոգին իմ վրաս եկաւ, ու զիս ոտքի վրայ կայնեցուց, և ինծի Հետ խօսեցաւ, ու ինծի բաւաւ . Գնա տանդ մէջ պա-
- 27 Նուրտէ՛ . Ու դուն որդի մարդոյ՝ ահա Լքու վրադ կապանքներ պիտի դնեն, և անոնցմով քեզ պիտի կապեն . ու անոնց մէջը պիտի չելլես :
- 28 Եւ Դքու ըզուդ քու քամազդ պիտի փակցընեմ, ու համար պիտի ըլլաս . և անոնց մէջը՝ յանդիմանող մարդու պէս պիտի չըլլաս . Լվաս զի, անոնք ապատամբներու տուն
- 29 են . Իբայց երբոր ես քեզի Հետ խօսիմ, քու բերանդ պիտի բանամ . ու անոնց պիտի ըսես . "Տէր Եհովան՝ այսպէս կ'ըսէ . Լսողը թող լսէ՛, ու զանց ընողը թող զանց ընէ . Լվաս զի անոնք ապաւ-
- 30 տամբներու տուն են :

Գ. Բ. Գ.

- 1 Գաշարման օրինակով մը կը քուցուի Յերո-
- 2 րոմովն կապաշտութիւն հաստատելն մինչև գերութեան ժամանակին միջոցը : 9 Գաշարման տառնի պաշարին միջոցով Քորինթականութիւնը կը ցուցուի :
- 1 Եւ դուն որդի մարդոյ՝ քեզի մէկ աղիւս մը առ, ու զանիկայ առջևդ դիր, և անոր վրան քաղաք մը՝ Երուսաղէմը գծագրէ՛ .
- 2 Ու անոր բոլորտիքը պաշարում դիր, և անոր դէմ մարտկոց չենէ, ու անոր դէմ պատնէշ կանգնէ, և անոր դէմ բանակ կազմէ, ու անոր բոլորտիքը՝ պատնէշազմա-
- 3 կան մեքենանէ՛ր՝ դիր . Եւ դուն քեզի երկաթէ տապակ սը առ, ու զանիկայ՝ բուկին ու քաղաքին մէջտեղը՝ երկաթէ պարիսպի դէմ դիր, ու քու երեսդ անոր դէմ չիտկէ՛, որ անիկայ պաշարուի . ու զանիկայ պաշարէ . Բարիկայ իսրայելի տանը Նշան ըլլա՛ :
- 4 Եւ դուն քու ձախ կողմիդ վրայ պառկէ՛, ու անոր վրայ դիր իսրայելի տանը անօրէնութիւնը . ա-
- 5 նոր վրայ պառկած օրերուդ թուով՝ անոնց անօրէնութիւնը կրես :
- 6 Քանզի ես անոնց անօրէնութեանը տարիները օրերու թուով քու վըրադ դրի՛ իրեք հարիւր իննսուն օր, որ Իսրայելի տանը անօրէնու-
- 7 թիւները կրես . Ու երբոր ես օրերը լընցընես, նորէն պառկիս քու աջ կողմիդ վրայ, ու քառսուն օր Յուդայի տանը անօրէնութիւնը կրես . քեզի ամէն մէկ տարիին տե-
- 8 զը մէկուն օր տուի :

Ն. Բ. Գ. Բ.
695

Գ. Բ. Ը. 28.
Ը. Գ. Ը. 1.
Ը. Գ. Ը. 25.
Ը. Գ. Ը. 2.

Ը. Գ. Ը. 7. 8.

Ը. Գ. Ը. 27.
Ը. Գ. Ը. 20.
22.

Ը. Գ. Ը. 5.
6. 7.

Ը. Գ. Ը. 27.
Ը. Գ. Ը. 22.
Ը. Գ. Ը. 11.

Ը. Գ. Ը. 9. 26.
Ը. Գ. Ը. 2. 3.

Ը. Գ. Ը. Ը.
Ը. Գ. Ը. Ը.

Ը. Գ. Ը. 6.
11. Ը. Ը. 24.
27.

Որ կը սկսի
Իր 975 ա
Թագ. Ը. Բ.
23 և կը վեր-
ջանայ Իր
585
Ը. Գ. Ը. Ը.
84.

Ն. Բ. Գ. 594

Յ. Գ. Բ. 31, 32, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ե. Գ. Բ. 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Բ. Գ. Բ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Գ. Գ. Բ. 30

Գ. Գ. Բ. 30

Ե. Գ. Բ. 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

բոլորտիրք եղող ազգերուն մէջը՝ աւերման ու անարգութեան պիտի մատնեմք թէ : Ու երբոր բարկութեամբ, և սրտմտութեամբ, ու սրտմտութեան պատիժներով, քու վրայ դատաստանեմք ի գործ դնեմք, և քու բոլորտիրք եղող ազգերուն մէջը՝ անարգանք, նախատիրք, առակ ու զարմացում պիտի ըլլայ : Եւ Տէրս խօսեցայ : 16 Երբոր ես սովուն չար ու ապականիչ նետերը խրկեմ, որոնք ձեզ ապականելու համար պիտի խրկեմ, սովը ձեր վրայ պիտի աւելցնեմ, ու ձեզի համար շահյից ցուպը պիտի կոտրեմ : Այսպէս ձեր վրայ սով չու չար դազանքներ պիտի խրկեմ. ու թէզ անդաւակ պիտի թողուն. և քու մէջը լժանտախառ ու արևուն պիտի անցնի : ու քու վրայ սուր պիտի բերեմ. և Տէրս խօսեցայ :

ԳԼ. Զ.

1 Իսրայէլի դատաստանը իրենց կապաշտութեան համար : ՏՄԷԼ մնացորդ քչ պիտի պահուի : 11 Արդարեւոր յորդորում են անոնց թշուառութիւններուն վրայ ողբալու : 1 Եւ Տէրովը խօսքը ինծի եղաւ՝ ըսելով. Որդի մարդոյ՝ Երեսդ Բ Իսրայէլի լեռներուն դարձուր, ու անոնց մարգարէութիւն ըրէ, Ուրեք. Ով Իսրայէլի լեռներ՝ Տէր Եհովայի խօսքը մտիկ ըրէք. այսպէս կ'ըսէ Եհովայ Տէրը՝ լեռներուն, ըլլորներուն, ձորերուն ու հովիտներուն. Այս ևս ձեր վրայ սուր պիտի բերեմ, ու է ձեր բարձր 4 տեղումը պիտի կործանեմ. Եւ ձեր սեղանները աւերակ պիտի մընան, ու ձեր արեգական կուռքերը պիտի կոտորին. և Դ ձեզմէ սպաննուածները ձեր կուռքերուն առջևը 5 ինկած պիտի ձգեմ : Ու Իսրայէլի որդեգր դիակուները իրենց կուռքերուն առջևը պիտի դնեմ, և ձեր ոսկորները ձեր սեղաններուն բռն 6 լորտիք պիտի ցրուեմ : Ձեր ամէն բնական տեղերուն մէջ քաղաքները աւերակ պիտի ըլլան, ու բարձր տեղումները ամալի պիտի ըլլան. որպէս զի ձեր սեղանները աւերակ ու ամալի ըլլան, և ձեր կուռքերը կոտորին ու խախտուին, և ձեր արեգական կուռքերը կործանին, 7 ու ձեր գործերը ջնջուին : Ու ձեր մէջը սպաննուածները պիտի իյնան. և Ե պիտի գիտնաք թէ ևս եմ Տէրը :

8 Բայց երբոր դուք երկիրներու մէջ ցրուիք, և ձեզմէ սուրեն ազատուածները՝ ազգերուն մէջ մընացորդ պիտի թողուն : Եւ ձեր ազատուածները զիս պիտի յիշեն

ան ազգերուն մէջը, ուր որ գերի պիտի ըլլուին. 7 ամեն զի է իրենց շնացող ու ինծմէ խոտորած սրտովը, ու է իրենց կուռքերուն եւ տեղէն պոռնկութիւն ընող աչքերովը տանջուեցայ. և Ե անոնք իրենց բոլոր պղծութիւններուն համար ըրած չարութիւններուն պատճառովը իրենց անձերէն պիտի զտուին : Ու պիտի գիտնան թէ ևս Տէրս պարսպ տեղը չխօսեցայ թէ աս չարիքը անոնց պիտի ընեմ : 11 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Ե Ձեռքերը իրարու զարկ, ու սուր զէտիւնը զարկ, ու ըսէ. Ե Բաւոն Իսրայէլի տանը բոլոր չար պղծութիւններուն. Ե վասն զի սովով, սովով ու ժանտախտով պիտի իյնան : 12 Նա՛ն : Հեռուն եղողը՝ ժանտախտով պիտի մեռնի, ու մօտ եղողը՝ սովով պիտի իյնայ, և մնացածը ու Ի պաշարման մէջ եղողը՝ սովով պիտի մեռնի. և այսպէս իմ սրտով յարութիւն անոնց վրայ պիտի 13 կատարեմ : Ու երբոր անոնց ըստանուածները՝ իրենց կուռքերուն մէջ տեղը՝ իրենց սեղաններուն բռն լորտիքը, Ե ամէն բարձր բլուրի վրայ, Ե ամէն լեռներու գլուխ, ու Ե ամէն կանանչ ծառի տակ, և Ե ամէն տերեւախտ բեկնիթի տակ Դ Եւ ըլլան, ուր որ անոնք իրենց բոլոր կուռքերուն անուշ հոտ կը մատուցանէին, Ե պիտի գիտնան 14 թէ ևս եմ Տէրը : Այսպէս Ե իմ ձեռքս անոնց վրայ պիտի երկնցնեմ. ու երկիրը այսինքն անոնց բոլոր բնական տեղումները Ե իրերդայի կողմը եղող անապատէն աւերի ամալի ու աւերակ պիտի ընեմ. ու պիտի գիտնան թէ ևս եմ Տէրը :

ԳԼ. Է.

1 Իսրայէլի վերջին ամալութիւնը : 16 Ազատուածներուն սուրք : 20 Եւ իմանք պիտի պղծեն սրբարանը՝ Իսրայէլացոց զարուծիւններուն համար : 23 Եւ իմանք զի օրինակով ինչ ցուցուի անոնց ողորմելի գերութիւնը : 1 Եւ Տէրովը խօսքը ինծի եղաւ՝ ըսելով. Ու դուն որդի մարդոյ՝ Երկիրն այսպէս կ'ըսէ. 7 Ե Երեսդ երկիրն չորս կողմին վախճանը հաւ 3 սեր է : Ե իմա քու վրայ վախճան կու գայ. ու իմ բարկութիւնս քու վրայ պիտի խրկեմ. և Ե քու ճամբաներուդ համարձակ քեզի գաւառանան պիտի ընեմ, և քու բոլոր պղծութիւններդ քու վրայ պիտի 4 բերեմ : Եւ Ե իմ աչքս թեզի պիտի չինայէ, ու պիտի չողորմիմ. հաւ պա քու ճամբաներդ քու վրայ

Ն. Բ. Գ. 594

Յ. Գ. Բ. 31, 32, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Բ. Գ. Բ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Գ. Գ. Բ. 30

Ե. Գ. Բ. 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ե. Գ. Բ. 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն . Բ . ԴԲ .
594
Դ ՀՅԻ 27 :
ԳԼ . Գ . 7 :
ԺԲ . 20 :

Է ՀՅԻ 10 :
Դ ՀՅԻ 12 :
ՍՈՒԲ . Կ .
14 : 15 :

Է ԳԼ . Բ . 3 .
21 :

Է ՀՅԻ 3 :

Բ ՀՅԻ 4 :

Ժ ՀՅԻ 4 :

Է ՀՅԻ 7 :

Է ԵՐԵՄ . Գ .
7 :

* ՎԿԱՆՈՒՄ

Է ՀՅԻ 7 :

ԺԲ 0Բ . Կ .
25 : ՈՂԵ .
Կ . 20 : ԳԼ .
6 . 12 :

Է ԳԼ . 2 . 8 :
Է Կ . Ժ . Գ . 7 :
ԵՐԵՄ . Գ .
24 : ԳԼ .
Կ . 7 :

Է Կ . Գ . 24 :
Ժ . 2 . 3 :
ԵՐԵՄ . Կ .
37 : ՍՈՒԲ .
Է . 10 :

Է ՍՈՒԲ . Ժ .
5 :

պիտի զնեմ . և քու պղծութիւնն
ներդ քու մէջ պիտի ըլլան . Դու
պիտի գիտնաք թէ ես եմ Տէրը :
5 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ .
2արիք մը՝ ահա մէկ չարիք մը կու
6 գայ : Վախճանը կու գայ , վախ-
ճանը կու գայ . քու վրադ արթն-
7 ցաւ . ահա կու գայ : Ո՛վ երկ-
րին ընակիչը՝ Էկարգը քեզի կու
գայ . Էժամանակը կու գայ . խոս-
վութեան օրը մօտեցաւ , և ո՛չ թէ
8 լերանց ցնծութիւնը : Հիմա մօ-
տերս՝ Էիմ արտմտութիւնս քու
վրայ պիտի թափեմ , և իմ բար-
կութիւնս քու վրայ պիտի կատա-
րեմ , Էու քու ճամբաներուդ հա-
մեմատ՝ քեզի դատաստան պիտի ը-
նեմ , և քու բոլոր պղծութիւններդ
9 քու վրայ պիտի բերեմ : Ու Էիմ
աչքս պիտի չնայէ , ու պիտի չօ-
ղորմիմ . քու ճամբաներուդ համե-
մատ քեզի հատուցում պիտի ընեմ .
և քու պղծութիւններդ քու մէջդ
պիտի ըլլան . Ժա պիտի գիտնաք
թէ ես եմ Տէրը՝ որ կը զարնեմ ,
10 Ահա օրը՝ ահա կու գայ . Էկարգը
Ժեզի հասաւ . գաւազանը ծաղիկե-
ցաւ . ամբաստանութիւնը ըն-
11 ձեղեցաւ , և Բռնաւորութիւնը ե-
լաւ , ամբարշտութեան գաւազան
եկաւ . անոնցմէ մարդ պիտի չմնայ .
ու անոնց բազմութենէն ու ստա-
ցուածքէն բան մը պիտի չմնայ , և
անոնց մէջը չ'ապշտութիւն պիտի
12 չըլլայ : Էժամանակը եկաւ . օրը
մօտեցաւ . գնօղը չուրախանայ , ու
ծախաղը չողբայ . քանզի անոր բո-
լոր բազմութեանը վրայ բարկու-
13 թիւն կու գայ : Ինչու որ ծախողը՝
ծախուածին պիտի չըսուայ , թէ և
ողջ ըլլան . վասն զի անոր բոլոր
բազմութեանը համար եղած տե-
սիլքը ետ պիտի չդառնայ . ու
մարդ մը իր կենացը անօրէնու-
թեամբ պիտի չուժտնայ :
14 Փողը չ'եղցուցին . ամէն բան
պատրաստեցին . բայց պատերազ-
մի գաղտը չկայ . վասն զի իմ բար-
կութիւնս անոր բոլոր բազմու-
15 թեանը վրայ է : Ժ Գուրսէն սուր ,
ու ներսէն ժառանգիս ու սով պիտի
ըլլայ . դաշտը եղողը՝ սրով պիտի
մտնի , ու քաղաքին մէջ եղողը
սովը ու ժառանգիս պիտի ուտէ :
16 Եւ Էանոնց պատուածները՝ որ
պիտի ազատին , լեւներուն վրայ՝
ձորերու աղանձներուն պէս պիտի
ըլլան . ամէնք պիտի չեմեն , ամէն
մէկը իր անօրէնութեանը համար
17 Ալէն ձեռքերը պիտի թուլան ,
ու ամէն ծունկերը ցուրի գէտ պիտի
18 հայնին : Եւ անոնք չ'ըրգնէր պիտի
հայնին . ու Ղզանոնք սոսկումը

պիտի ծածկէ . ու ամէն երեսի վրայ՝
ամօթ , և անոնց ամէն զլխուն վրայ՝
19 կնտուութիւն պիտի ըլլայ : Իրենց
արծաթը փողոցներուն մէջ պիտի
նետեն . ու անոնց ոսկին անարգ
բան մը պիտի նստուի . անոնց հար-
ծաղը ու ոսկին Տէրօջը բարկու-
թեան օրը՝ կարող պիտի չըլլայ
զանոնք ազատելու . աւել պիտի
չընան իրենց անձը կշտացնել ,
ոչ ալ իրենց փորը լեցնել . վասն
զի անիկայ իրենց անօրէնութեա-
20 նը գայթակղութիւնը եղաւ : Ի՛նչ
նոր զարդերուն փառքը՝ հպարտու-
թեան դարձուցին . Ժ անով իրենց
զարդութիւնները իրենց պղծու-
թիւններուն պատկերները շինեցին .
աս պատճառաւ անոնց առջիւր ա-
նարգ բան մը կ'ընեմ զանիկայ .
21 Եւ զանիկայ օտարներուն ձեռք
պիտի տամ՝ որ , յափշտակեն , և
երկրի ամբարիշտներուն՝ որ զանի-
կայ թալլեն . ու զանիկայ պիտի
22 պղծեն , Եւ իմ երեսն անոնցմէ
պիտի դարձնեմ . ու իմ գաղտնի
տեղս պիտի պղծեն . և հոն բռնա-
ւորներ պիտի մտնեն , ու զանիկայ
պիտի պղծեն :
23 Մէկ շղթայ մը շինէ . վասն զի
Էրկիրը արեան դատաստանով լե-
ցուեցաւ . ու քաղաքը բռնու-
24 թիւնով լեցուեցաւ : Եւ ազգե-
րուն խիստ չարերը պիտի բերեմ .
ու անոնց տունները պիտի ժառան-
գեն . և բռնաւորներուն ամբար-
տաւանութիւնը պիտի դադրեցը-
նեմ . ու անոնց սուրբ տեղերը պի-
25 տի պղծուին : Կործանումը կու
գայ . ու խաղաղութիւն պիտի
փնտռեն , բայց պիտի չգտնուի :
26 Դատուհանի վրայ պատուհաս պի-
տի գայ , և զուժ վրայ գոյժ պիտի
ըլլայ . ու մարգարէն տեսիլք պի-
տի ուզեն . և քահանայէն օրէնքը՝
ու ձեռքերէն խորհուրդը պիտի կոր-
27 սուի : Թագաւորը սուղ պիտի
բռնէ , ու իշխանը սոսկում պիտի
հագնի . ու երկրին ժողովուրդին
ձեռքերը վախով պիտի թուլան .
անոնց ճամբաներուն համեմատ ա-
նոնց հատուցում պիտի ընեմ , և
անոնց դատաստաններուն համե-
մատ զանոնք պիտի դատեմ , Է ու
պիտի գիտնան թէ ես եմ Տէրը :

ԳԼ Ը

1 Երուսաղեմի մէջ սատուածային անձնավոր կը
ցուցուի Եզեկիէին՝ 5 Եստիանու կուսքը , 7
պատկերներու սուրճ , 13 Թաւաղին համար
սուղ ընդները , 15 Երեմիայի երկրապաշտ
թիւն ընդները : 18 Աստուծոյ բարկութիւնը
անոնց կուսապաշտութեանը համար :
1 Ու եղաւ որ վեցերորդ տարին՝ վե-
ցերորդ ամսուն հինգերորդ օրը՝

Ն . Բ . ԴԲ .
594

Է ՍՈՒԲ . Ժ .
4 : ՍՈՒԲ . Կ .
15 :

Է ԳԼ . Ժ . 3 :
4 : Կ . 12 :
Ժ Կ . Իրենց
ԵՐԵՄ . Է .
30 :

Է ԳԼ . Ժ . 9 :
Ժ . 6 :

Է Բ 0Բ . Կ .
23 : ԵՐԵՄ .
Գ . 20 :
Է ՍՈՒԲ . Կ .
9 : ՈՂԵ . Բ .
9 : ԳԼ . Բ .
1 . 8 :

Է ՀՅԻ 4 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 594

Է 29 10 :
ԳԼ. Բ. 11 :

Է ԲԲ 17 :
Է ԳԼ. Բ. 12 :

Է ԳԼ. Բ. 13 :

Է ԳԼ. Բ. 14 :

Է ԳԼ. Բ. 15 :

Է ԳԼ. Բ. 16 :

Է ԳԼ. Բ. 17 :

Է ԳԼ. Բ. 18 :

Է ԳԼ. Բ. 19 :

Է ԳԼ. Բ. 20 :

Է ԳԼ. Բ. 21 :

Է ԳԼ. Բ. 22 :

Է ԳԼ. Բ. 23 :

Է ԳԼ. Բ. 24 :

Է ԳԼ. Բ. 25 :

Է ԳԼ. Բ. 26 :

Է ԳԼ. Բ. 27 :

Է ԳԼ. Բ. 28 :

Է ԳԼ. Բ. 29 :

Է ԳԼ. Բ. 30 :

Է ԳԼ. Բ. 31 :

Է ԳԼ. Բ. 32 :

Է ԳԼ. Բ. 33 :

Է ԳԼ. Բ. 34 :

Է ԳԼ. Բ. 35 :

Է ԳԼ. Բ. 36 :

Է ԳԼ. Բ. 37 :

Է ԳԼ. Բ. 38 :

Է ԳԼ. Բ. 39 :

Է ԳԼ. Բ. 40 :

Է ԳԼ. Բ. 41 :

տեւէն քաղաքէն անցէ՛ք, ու զարկէ՛ք . Ի աչքերնիդ չմնայէ, ու մի՛ ողորմի՛ք . Եւ ի՛նչ, երիտասարդը ու կոյսը, պզտիկ տղաքը ու կնիկները սպաննեցէ՛ք ու կորսնցուցէ՛ք . Բայց Էփրան Նշան ունեցող մարդու մը ամենեւին մի՛ մոտենար . ու չիմ՝ արբարանէս սկսեցէ՛ք . Էփրանի տանը առջևը եղող ձևը մարդիկներէն սկսան : Եւ անոնց ըսաւ . Տունը պղծեցէ՛ք, ու դաւիթները մեռնէնքով լեցուցէ՛ք . Եւ անոնք Էփրանի մէջ զարկին :

8 Ու երբոր զանոնք զարկին, ու ես մնացի, ան ասունը թերեւսիս վրայ ինկայ, և աղաղակելով ըսի . Էփրան Եփրայի դուռն երեսաղբեմ վրայ քու բարկութիւնդ թափելով՝ Խորայէի բոլոր մնացորդը բնաջնջ պիտի ընէ : Ու ինծի ըսաւ . Խորայէի և Յուդայի տանը անօրէնութիւնը իսիստ շատ մեծ է . ու Էրկիրը արեւմտով լեցուեցաւ, և քաղաքը անիրաւութեամբ լեցուեցաւ . վասն զի ըսին . Եփրանը երկիրը թողնէ՛ք, ու ԺՏէրը չառնենք : Եւ Տէրն իմ աչքս ալ պիտի չմնայէ, ու պիտի չողորմիմ . Էփրան ճամբաները՝ իրենց գոլակ պիտի բերեմ :

11 Եւ ահա կտաւէ զգեստ Հագած, ու մէջքը կաղամար ունեցող մարդը լուր բերաւ՝ ու ըսաւ . Ինծի հրամայածիդ պէս ըրի :

ԳԼ. Ժ

1 Մարգարէն տեսիլքի մէջ կը տեսնէ քաղաքին վրայ ցանուելու կտակի կայծերը : Տգեթովքներուն տեսիլքը :

1 Եւ տեսայ որ ահա քերովքներուն գլխուն վրայն - Հաստատութեանը մէջ՝ չափուղայ բարի պէս աթոռի ձևով նմանութիւն մը

2 կ'երևնար անոնց վրայ : Բնու կտաւէ զգեստ Հագած մարդուն խօսեցաւ, ու ըսաւ . Քերովքներուն տակը եղող անիւներուն մէջտեղը մտիւր, և ձեռքերը քերովքներուն մէջտեղը եղող Էփրանի կայծերէն լեցուր, ու Էփրանի վրայ ցանէ . և անիկայ իմ աչքերուս առ :

3 Զևը մտաւ . Ու երբոր ան մարդը մտաւ, քերովքները տանը աջ կողմը կայներ էին . և ամպը ներքին

4 դաւիթը լեցուցեր էր : Էփրան Տէրովքը փառքը քերովքներուն վրայն տանը սեմը վերացաւ, և Էփրանը ամպով լեցուեցաւ, ու արահի Տէրովքը փառքին պայծա-

5 ռութեամբը լեցուեցաւ : Եւ Էփրովքից թներուն ձայնը մինչև արտաքին գաւիթը կը լսուէր՝ Եւ-

մնակարող Աստուծոյն ձայնին 6 պէս, երբոր կը խօսի : Ու երբոր կտաւէ զգեստ Հագած մարդուն հրամայէ, ու ըսաւ թէ՛ Քերովքներուն մէջտեղը եղող անիւներուն մէջէն կրակ առ, անիկայ զնայ անիւներուն քովը կայնէ :

7 Եւ Բ. քերովքներուն մէջէն քերովքէին մէկը՝ իր ձեռքը քերովքներուն մէջտեղը եղող կրակին երկնցուց . ու առաւ, և կտաւէ զգեստ Հագնողին ձեռքը տուաւ :

8 Անիկայ ալ առաւ ու կ'առ : Էփրան քերովքից թներուն տակը՝ մարդու ձեռքի նմանութիւն կ'երևնար :

9 Եւ տեսայ որ ահա քերովքներուն քովը չորս անիւ կար, ամէն մէկ քերովքէին քովը մէյմէկ անիւ . ու անիւներուն երկոյթը՝ խոկեցա-

10 ըր կը նմանէր : Եւ անոնց երկոյթը՝ չորսին ալ ձևը մէկ էր, որպէս թէ անիւ անիւի մէջ եղած ըլլար :

11 Գացած ատենին՝ իրենց չորս կողմերուն վրայ կ'երթային . գացած ատենին իրենց ալ չափուղայ կ'երթային . Գացած ատենին չէին

12 դառնար : Եւ անոնց բոլոր մարմինը, կունակները, ու ձեռքերը, ու թները, և Էփրանները՝ ալ իրենց ան չորսին անիւները՝ ամէն կողմէն ալ

13 քերովքներուն էին : Անիւներուն համար լսեցի որ՝ անոնց անունը դը- 14 րուեցաւ՝ * Մորիկ, Եւ Էփրան մէկը չորս երես ունէր՝ առջի երեսը քերովքէին երես էր . երկրորդ երեսը մարդու երես էր, ու երրորդը՝ առիւծի երես էր, և չորրորդը՝ ար-

15 ծիւր երես էր : Ու քերովքները վերայն . Գործը գետին քովը Կտեսած կենդանիներս ասուր էին :

16 Եւ երբոր քերովքները կ'երթային, անիւներն ալ անոնց քովէն կ'երթային . ու երբոր քերովքները երկրէն բարձրանալու համար թներին կը վերցընէին աս անիւ-

17 ներն ալ անոնց քովէն չէին գա- 18 տուր . Երբոր անոնք կայնէին - Եւ կը կայնէին երբոր անոնք վերանային - Եւ կը կ'առնային անոնց հետ . վասն զի ա-

19 նոնց մէջը կենդանիներուն ոգին կար :

20 Եւ Էփրովքը փառքը տանը սեմին վրայէն ելաւ . ու քերովքներուն առջևը քերովքները ելլելով թէ- 21 ւերնին վերցուցին . ու երկրէն բարձրացան անիւներն ալ անոնց հետն էին . ու Տէրովքը տանը արեւելան զրանը մուտքը կայնեցան

Ն. Բ. Գ. Բ.
Ի ԲԲ 594

Է 29 10 :
ԳԼ. Բ. 11 :

Է ԲԲ 17 :
Է ԳԼ. Բ. 12 :

Է ԳԼ. Բ. 13 :

Է ԳԼ. Բ. 14 :

Է ԳԼ. Բ. 15 :

Է ԳԼ. Բ. 16 :

Է ԳԼ. Բ. 17 :

Է ԳԼ. Բ. 18 :

Է ԳԼ. Բ. 19 :

Է ԳԼ. Բ. 20 :

Է ԳԼ. Բ. 21 :

Է ԳԼ. Բ. 22 :

Է ԳԼ. Բ. 23 :

Է ԳԼ. Բ. 24 :

Է ԳԼ. Բ. 25 :

Է ԳԼ. Բ. 26 :

Է ԳԼ. Բ. 27 :

Է ԳԼ. Բ. 28 :

Է ԳԼ. Բ. 29 :

Է ԳԼ. Բ. 30 :

Է ԳԼ. Բ. 31 :

Է ԳԼ. Բ. 32 :

Է ԳԼ. Բ. 33 :

Է ԳԼ. Բ. 34 :

Է ԳԼ. Բ. 35 :

Է ԳԼ. Բ. 36 :

Է ԳԼ. Բ. 37 :

Է ԳԼ. Բ. 38 :

Է ԳԼ. Բ. 39 :

Է ԳԼ. Բ. 40 :

Է ԳԼ. Բ. 41 :

Ն. Բ. Գ. Բ. 594

Յ. Գ. Լ. Ե. 1:
Յ. Գ. Լ. Ե. 22:
Հ. Բ. Լ. 15:

Ն. Գ. Լ. Ե. 6:
Հ. Բ. Լ. 14:

Ն. Գ. Լ. Ե. 8:
Հ. Բ. Լ. 8:

Ն. Գ. Լ. Ե. 10:

Ն. Գ. Լ. Ե. 12:

Ն. Գ. Լ. Ե. 12:
14: Ե. 3:
Հ. Բ. Լ. 24:

Յ. Գ. Լ. Ե. 19:
Հ. Բ. Լ. Ե. 16:

Ն. Գ. Լ. Ե. 22:
21: Ե. Բ. Լ. Ե. 4:

Ն. Գ. Լ. Ե. 13:
Բ. Լ. Ե. 3, 12:

Ն. Գ. Լ. Ե. 2:
Ե. Բ. Լ. 24:

Ն. Գ. Լ. Ե. 23:
Բ. Լ. Ե. 3, 4:

Ն. Գ. Լ. Ե. 3:
6, 10, 11:
Ս. Բ. Լ. Ե. 3:

Ն. Գ. Լ. Ե. 9:

Ն. Գ. Լ. Ե. 8:
Բ. Լ. Ե. 25:

Ն. Գ. Լ. Ե. 20:
21:
Բ. Լ. Ե. 6, 10:

Ն. Գ. Լ. Ե. 6:
Ս. Բ. Լ. Ե. 25:

Ն. Գ. Լ. Ե. 16:
Բ. Լ. Ե. 7, 9:
14, 21, 23:

ու Խորայելի Աստուծոյն փառքը
20 վերեն անոնց վրայ էր ի Բորբոր
գետին քովը Խորայելի Աստուծոյն
տակը յտեսած կենդանիներս ասոնք
էին . ու գիտցայ որ անոնք քերով
21 բէներ են . ՆԱՄԷՆ մէկը չորս երես
ու չորս մէկը չորս թև ունէր . և և
անոնց թևերուն տակը մարդու
22 ձեռքերու նմանութիւն կար . Ու
անոնց երեսներուն երեկոյթը նոյն
երեսներուն ի շահէր . որ Բորբոր
գետին քովը տեսայ , թէ՛ անոնց
կերպարանքը , և թէ՛ իրենք , և ամէն
մէկը շտակ յառաջ կերթար :

Գ. Լ. Ժ. Ա

1 Իյսաններուն ծնապարծութիւնը . 4 անոնց
մէկը ու զատաստանը . 13 Երբոր Եղեկիէ
կը գտնուար , Աստուած անոր կը յայտնէ իր
գիտաստութիւնը թէ՛ պիտի ազատէ մէկ
մնացորդ մը , 21 և պիտի պատժէ չարքեր .
22 Աստուծոյ փառքը քաղաքներ կը վերնայ .
24 Եղեկիէ գերիներուն կը զստնայ :

1 Եւ չորհին զիս վերցուց , ու Տե-
րոյն տանը դէպ ի Բարեկէ Նա-
յոյ արեւելեան դուռը բերաւ . և
ահա ի դրանը մուտքը քսանուհինդ
մարդ կար . ու անոնց մէջը ժողո-
վուրդին իշխանները Վրուրի որդին
Յեզնիան , ու Բանեայի որդին

2 Փաղատիան տեսայ . Եւ անկիայ
ինծի ըսաւ . Որդի մարդոյ՝ ասոնք
են ան մարդիկները որ անօրէնու-
թիւն կը մտածեն , ու չար խոր-
հուրդներ կու տան աս քաղաքին

3 մէջ , Ու կ'ըսեն . Եւստ յառաջ
նիւս տուններ պիտի չլինուին . Ես
առաջ կաթնայ է , ու մենք միս

4 ենք , Ուստի մարգարեացիք անոնց
վրայ , Ուստի մարգարեացիք որ անօրոյ
5 Ան ասոնք և Տերոյն չորհին իմ
վրաս ինկաւ , ու ինծի ըսաւ .

Բսէ՛ որ Տերը այսպէս կ'ըսէ .
Դուք այսպէս ըսէք՝ ով Խորայելի
տունը . բայց ես ձեր միտքէն ան-

6 ցածը գիտեմ . Եւ դուք աս քա-
ղաքին մէջ ձեր սպաննուածները
շատցուցիք , ու անոր փողոցները

7 սպաննուածներով լեցուցիք : Ա-
նոր համար Տեր Եհովան այսպէս
կ'ըսէ . Եւ ձեր սպաննուածները՝ որ

անոր մէջը դրեք , անոնք միտն են ,
ու անկիայ կաթնայ է . Բայց
ձեզ անոր մէջէն պիտի հանեմ ,

Դուք սուրեն վախցաք . ու ես
սուրը ձեր վրայ պիտի բերեմ

9 կ'ըսէ Տեր Եհովան . Ու ձեզ ա-
նոր մէջէն պիտի հանեմ , և ձեզ
օտարներուն ձեռքը պիտի մատ-

նեմ . ու ծ ձեր մէջը դատաստան-

10 ներ ի գործ պիտի դնեմ : Եւ դուք
սրով պիտի իյնաք . Եւ Խորայելի
սահմանին վրայ ձեզ պիտի դա-

տնեմ . Եւ պիտի գիտնաք թէ ես

11 եմ Տերը . Եւ առաջ ձեզի հա-
մար կաթնայ պիտի չըլլայ , որ դուք
անոր մէջը միս ըլլաք : Խորայելի
սահմանին վրայ ձեզ պիտի դա-

12 տնեմ . Ու պիտի գիտնաք թէ ես
եմ Տերը . վասն զի իմ օրէնքնե-
րով չբախցիք , ու իմ իրաւունք-

ներս ի գործ չդրեք . հապա ձեր
բոլորտիքը եղող ազգերուն սովո-
րութեանցը համեմատ վարուեցաք :

13 Ու եղաւ որ իմ մարգարէութիւն
ըրած աստե՛նս՝ Եւսանայի որդին
Փաղատիան մեռաւ . և ան տեղը
երեսիս վրայ ինկայ , բարձր ձայնով

աղաղակեցի . ու ըսի . Ո՛հ , Տեր
Եհովայ՝ միթէ Խորայելի մնացորդը

14 բոլորովն պիտի սպառես . Ան
աստե՛ն Տերոյն խօսքը ինծի եղաւ :

15 Ըսելով . Որդի մարդոյ՝ բու եղ-
բայիներդ , բու եղբայրներդ , բու
աղաղականներդ ու բոլոր Խորայելի
տունը՝ ամէնք ան մարդիկներն են՝

որոնց Երուսաղէմը բնակիչները ը-
սին . Տերոյն քովէն հեռացէք . աս
երկիրը մեզի ժառանգութիւն տը-

րուած է :

16 Անոր համար ըսէ . Տեր Եհովան
այսպէս կ'ըսէ . Թեպէտև զանոնք
ազգերուն մէջը հեռացուցի , ու զա-
նոնք երկիրներուն մէջը ցրուեցի ,

ժբայց անոնց մտած երկիրներուն
մէջը՝ բիշ մը առէ՛ս անոնց սրբարան
17 պիտի ըլլամ : Անոր համար ըսէ՝
Տեր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Եւ ձեզ
ժողովուրդներէն պիտի հաւաքեմ ,

և ձեզ պիտի ժողովմ ան երկիրնե-
րէն ուր որ դուք ցրուած էք , ու
ձեզի պիտի տամ Խորայելի երկիրը :

18 Եւ հոն պիտի մտնեն , ու յանոր
բոլոր դարձութիւնները , ու բոլոր
պղծութիւնները անկէ պիտի վեր-

19 յընեն : Եւ՝ անոնց մէկ սիրտ պի-
տի տամ , ու և անոնց ներսի դին
նոր չողդ պիտի դնեմ . և անոնք
մարմինէն Քարեղէն սիրտը պիտի

հանեն , ու անոնց մարմնեղէն սիրտ
20 պիտի տամ : Արայէս զի իմ օրէնք-
ներուս մէջը բալեն , ու իմ իրա-
ւունքներս պահեն , ու զանոնք ի

գործ դնեն , ու անոնք ինծի ժողո-
վուրդ ըլլան . ես ալ անոնց Աս-
տուած ըլլամ : Բայց անոնք որոնց

սիրտը իրենց կամայք դարձութիւն
ներուն , ու պղծութիւններուն ե-
տեկէ կ'երթայ , և անոնք ճամբան

իրենց գլուխը պիտի բերեմ , կ'ը-
սէ Տեր Եհովան :

22 Ու քերովները իրենց թաները
վերցուցին . ու անիւները անոնց
քովն էր . և Խորայելի Աստուծոյն

փառքը վերեն անոնց վրան էր :

23 Ու Տերոյն փառքը քաղաքին մէջ-
նորէն վրայէն ելաւ , և քաղաքին

Ն. Բ. Գ. Բ. 594

Յ. Գ. Լ. Ե. 3:

Հ. Բ. Լ. 10:

Հ. Բ. Լ. 3, 24, 25:
Բ. Լ. Ե. 30, 31, Գ. Լ. 2, 10, 14, 16:

Յ. Գ. Լ. Ե. 3:
Գ. Լ. Ե. 3, 5:

Ն. Գ. Լ. Ե. 8:

Ն. Գ. Լ. Ե. 7, 1:
Գ. Լ. Ե. 9, 10:
Ե. Բ. Լ. 14:

Ն. Գ. Լ. Ե. 5:
Գ. Լ. Ե. 25, 17, 13:
Ե. Բ. Լ. 24:

Յ. Գ. Լ. Ե. 23:

Ն. Գ. Լ. Ե. 39:
Գ. Լ. Ե. 26, 27, 28:
Ս. Բ. Լ. Ե. 9:

Ն. Գ. Լ. Ե. 10:
Ե. Բ. Լ. Ե. 33, 10:
39, Գ. Լ. Ե. 81:

Ն. Գ. Լ. Ե. 12:
Ն. Գ. Լ. Ե. 45:

Ն. Գ. Լ. Ե. 7:
Գ. Լ. Ե. 11, 14, 25:
Ե. Բ. Լ. Ե. 27:

Ն. Գ. Լ. Ե. 10:
Բ. Լ. Ե. 81:

Ն. Գ. Լ. Ե. 19:
Ե. Բ. Լ. Ե. 19:

Ն. Գ. Լ. Ե. 4:
Բ. Լ. Ե. 3, 4:
19, 10, 4:

Ն. Բ. Շ. Բ. 594

Ի. Բ. Օ. Բ. 13. 14. 15.

Լ. Ս. Բ. Բ. 8.

Ի. Ո. Բ. Բ. 15.

Չ. Բ. Բ. Օ. Բ. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Ի. Բ. Բ. 21.

Բ. Բ. Բ. 20.

Բ. Բ. Բ. 20. Ո. Բ. Բ. 8.

Յ. Ո. Բ. Բ. 8.

Բ. Բ. Բ. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. Բ. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. Բ. 4. 5. 6.

Բ. Բ. Բ. 31.

Բ. Բ. Բ. 5. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Բ. Բ. Բ. 10. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21.

13 պատկ դրի : Եւ դուն ոսկիով ու արծաթով զարդարուեցար : ու քու հանդերձներդ բեշեղ , մետաքս ու նկարագործ եղան : Ինայի՜ն , ու մեղր , ու եղ կերար , և խիտ շատ լեզեղեցացար , ու թագաւորուեցար : 14 Թեան հասար : Եւ քու գեղեցկութեանդ համար էքու անուռդ ազգերուն մէջ տարածուեցաւ : վասն զի անիկայ կատարեալ եղաւ ան վայելութեանը պատճառաւ , որն որ քու վրայ դրի՝ կ'ըսէ Յէր Եհոփան : 15 Բայց դուն քու անուանդ պատճառաւ՝ քու գեղեցկութեանդ պատճառով՝ չնուծիս ըրիւր , և քու պոռնկութիւնը ամէն անոնց ղին առջև թափեցիր : անորը կ'ըսէ լար : 16 Ու քու հանդերձներդ առիւր , և քեզի գոյնզգոյն զարդերով բարձր տեղեր շինեցիր , ու անոնց վրայ շնուծիւն ըրիր : 17 Նեղաւ , ոչ ալ պիտի ըլլայ : Եւ իմ քեզի տուած ոսկին ու արծաթս՝ թէ՛ քու պարծանացդ զարդերը առիր , ու քեզի արուական պատկերներ շինեցիր , և անոնցմով պոռնկեցար : 18 Ներկեցար : Եւ քու նկարագործ հանդերձներդ առնելով՝ զանոնք ծածկեցիր , ու իմ եղս ու խունկս անոնց առջին դրիւ անուշ հոտի համար : 19 Եւ քու առջին դրիւ : Եւ քեզի տուած հացս , քեզի կերցուցած նայիհն , եղս ու մեղրս ալ անոնց առջին դրիւ անուշ հոտի համար : 20 Եւ ինծի համար ծնած տղաքներդ ու աղջիկներդ առիր , ու զանոնք կերակուրի համար զո՛ր ըրիր անոնց : 21 Եւ Որ իմ տղաքներս մորթեցիր , ու զանոնք անոնց տուի՝ իմ ան : 22 Եւ քու բոլոր պղծութիւններդ ու պոռնկութիւններդ մէջ՝ քու մանկութեանդ օրերը չսխեցիր , Էբրոր մերկ ու անծածկոյթ , և քու արեանդ մէջ : 23 Կոխուած էիր : Եւ եղաւ որ բոլոր շարութիւններէդ ետքը՝ (Վայ վայ 24 քեզի՝ կ'ըսէ Յէր Եհոփան ,) Դուն քեզի բողանոց ալ շինեցիր , ու քեզի ամէն հրապարակի մէջ բարձր տեղ ըրիր : Եւ ամէն ծամբու զլուխ քու բարձր տեղերդ շինեցիր , ու քու գեղեցկութիւնը զլուխ ըրիր , և ամէն անցողիկ քու ոտքերդ բացիր , ու քու պոռնկութիւններդ : 25 Զատուցցիր : Եւ քու մեծանդամ սահմանակիցներդ՝ Եգիպտոսի որդեգրը հետ պոռնկութիւն ըրիր , ու զիս սրդողնելու համար՝ քու պոռնկութիւններդ շատուցցիր : 27 Եւ ահա իմ ձեռքս քու վրայ երկնցուցի , ու քու ռոճիկդ պակսե-

ցուցի , ու քեզ քու թշնամիներդ՝ Վֆղտացուց աղբիկներուն կամացը յանձնեցի , որոնք քու անհամեստ վարմունքէդ կ'ամաչան : 28 Եւ չկշտանալով՝ Վստրեստանի որդեգրը հետ պոռնկութիւն ըրիր , և թէպէտ անոնց հետ պոռնկութիւն ըրիր , սակայն չկշտացար : 29 Ու քանանացուց երկրէն Լմիւն և քաղաքացուց երկիրը՝ քու պոռնկութիւններդ շատուցցիր : 30 Եւ քու չկշտացար : Բու սիրտդ որչափ տկար է՝ կ'ըսէ Յէր Եհոփան , որ աս ամէն բաներդ ըրիր , անամբ զպոռնկի կնկան մը գործ : 31 Եւ Լմիւն ծամբու զլուխ՝ քու բողանոցներդ շինեցիր , և քեզի ամէն հրապարակի մէջ բարձր տեղ ըրիր , ու վարձը անարգելով՝ 32 պոռնկի կնկան պէս չեղար , Զաւան շնուծիւն ընող կնկանը ղէտ եղաւ , որ իր երկանը տեղը օտար : 33 Ներ կ'առնէ : Լմիւն բողաւրու վարձը կու տան : Բայց՝ դուն ամէն հոմանիներուդ քու վարձքերդ կու տաս : այո՛ կաշառք կու տաս անոնց , որ ամէն կողմէն քեզի գան , քեզի հետ պոռնկութիւն ընելու : 34 Համար : Եւ քու պոռնկութեանցդ մէջ՝ կնիկներուն եղածին ներհակը իր ըլլայ քեզի , վասն զի պոռնկութեան համար քու ետեւդ եկող մարդ չկայ : և քու վարձք տալովդ , ու ուրիշէն վարձք չառնելովդ , դուն արեւելէն ներհակը եղար : 35 Եւ քու համար՝ ո՞վ պոռնկի՞ Տէր 36 ընող խօսքը մտիկ ըրէ : Տէր Եհոփան այսպէս կ'ըսէ : Որովհետեւ քու պոռնկութեանդ տարածուեցաւ , և քու պոռնկութիւններդ մերկութիւնդ՝ քու հոմանիներուդ , ու ամէն զարդի կուտքերուդ , յայտնուեցաւ , և անոնց նուիրած Լար : 37 Ղոցը արիւնը Բեւեւեւեւ , Լնոր համար ահա Դես պիտի ժողովմ քու բոլոր հոմանիներդ՝ որոնց դուն հաճոյ եղար , և ամէն անոնք՝ որ սիրեցիր , ու ամէն անոնք՝ որ ալ տեցիր : և զանոնք ամէն կողմէն քու վրայ պիտի ժողովմ , ու քու մերկութիւնը անոնց պիտի բանամ : և անոնք քու բոլոր մերկութիւնդ պիտի տեսնեն : 38 Եւ քեզ պիտի դատմ՝ Եւ շնուծիւն ընող և շարիւն թափող կնիկներուն դատաստանով , ու քեզի՝ բարկութեամբ ու նախանձով արեան վէտ : 39 պիտի տամ : Եւ քեզ անոնց ձեռք պիտի տամ : ու՝ քու բողանոց պիտի փրցնեն , ու քու բարձր տեղերդ պիտի աւրեն , և քու հանդերձներդ քեզ պիտի մերկա-

Ն. Բ. Շ. Բ. 594

Լ. Ս. Բ. Բ. 18. 19. 20. 21.

Բ. Բ. Բ. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Լ. Ս. Բ. Բ. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Լ. Ս. Բ. Բ. 39.

Լ. Ս. Բ. Բ. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Լ. Ս. Բ. Բ. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Լ. Ս. Բ. Բ. 34.

Լ. Ս. Բ. Բ. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Լ. Ս. Բ. Բ. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Լ. Ս. Բ. Բ. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Լ. Ս. Բ. Բ. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Լ. Ս. Բ. Բ. 26. Ո. Բ. Բ. 3.

Ն. Բ. Գ. Բ. 594

+ ԳԼ. ԲԴ. 10. 47. 805. Բ. 5. 7.

Ք. Օր. Ժ. 18. Գ. Բ. Բ. 9. 1. Բ. 8. Ժ. 13. ԳԼ. Բ. 8. Բ. 10. ԳԼ. Բ. 27. ԳԼ. Բ. 13.

Դ. Զ. Բ. 22. Ս. Գ. Բ. 42.

Ե. ԳԼ. Բ. 10. Ժ. 21. Բ. 31.

Զ. Զ. Բ. 3.

Է. Օր. Լ. Բ. 32. Ե. Բ. 10.

Ը. Գ. Բ. Բ. 9. Գ. Բ. 6. 7. Զ. Բ. 48. 51.

Թ. Ս. Բ. Ժ. 15. Ժ. 24.

Ժ. Ե. Բ. Ժ. 10.

Ի. Ե. Բ. Ժ. 13. Ժ. 20. Ժ. 5. Լ. Ե. Բ. Ժ. 24.

ցընեն, ու քու պարծանացդ զարդերը պիտի առնեն, և քեզ մերկ ու անծածկոյթ պիտի թողուն. + Ու քու վրայ ժողովք մը ոտք պիտի հանեն, և քեզ քարերով պիտի քարկոծեն, և իրենց սուրբերովը 41. քեզ պիտի խողովորեն. Եւ քեզ տունները կրակով պիտի այրեն, ու շատ կնիկներու առջին քու վրայ դատաստաններ ի գործ պիտի գընեն. և քեզ Բագուկու թիւն ընէլէն պիտի դադրեցնեն, ու մէյմըն 42. ալ պարզ և պիտի չտաս: Այսպէս Կպիտի դադրեցնեն իմ բարկութիւնս որ քեզի դէմ է. ու իմ նախանձ քեզմէ պիտի վերնայ, ու պիտի հանաքարծիմ, ու ալ պիտի 43. չբարկանամ: Որովհետեւ Դու ինչ քու մանկութեանք օրերը չիլիէցիր, հապա առ ամէն բաներով զիս որդողուցիր. անոր համար ահա ես ալ քու ծամբարդ քու գլուխդ պիտի բերեն, կ'ըսէ Տէր Եհովան. ու դուն քու բոլոր պղծութիւններուդ վրայ՝ առ եղեռնագործութիւնը պիտի չընես:

44. Ահա ամէն առակ խօսողը քու վրայ առակ պիտի խօսի՝ ըսելով. Ինչպէս է մայրը, աղջկին ալ ան 45. պէս է: Դուն քու մօրդ աղջկին է, որ իր էրիկին, ու տղաքներէն զտուեցաւ. և քու քոյրերուդ քոյրն է, որ անոնք իրենց էրիկներէն ու տղաքներէն զտուեցան. և ձեր մայրը քետացի, ու ձեր հայրը Ամօր 46. հացի է: Ու քու մեծ քոյրդ Սամարիան է, որ իր աղջկներովը քու ձախ կողմի կը բնակի, և քեզմէ պզտիկ քոյրդ Սողոմն է, որ իր աղջկներովը քու աջ կողմի 47. կը բնակի: Ու դուն անոնց ծամբաներուն մէջը չբաղեցիր, և անոնց պղծութիւններուն պէս չըրիր. հապա որպէս թէ անոնց ըսածը պղծ տիկ և չնիւն էր, դուն քու բոլոր ծամբաներուդ մէջ չանոնցմէ աւել 48. իմ ապականեցար: Ես կնիդանի եմ՝ կ'ըսէ Տէր Եհովան, Ի՞նչ քու քոյրդ Սողոմը՝ ինքը ու իր աղջկները անպէս չըրին, ինչպէս որ դուն ու քու աղջկները ըրիք:

49. Ահա քու քրոջ Սողոմին անօրէնութիւնը առ էր. անիկայ իր աղջկներովը հպարտութիւն, Ժհացի կուշտութիւն ու անհոգ հանգըտութիւն ունեցաւ, և աղբաւ տին ու տնանկին ձեռքը չուժով 50. ցուց: Ու հպարտացան, և էիմ առջև պղծութիւն ըրին. ու Էգա նոնք տեսածիս պէս՝ վերցուցի:

51. Եւ Սամարիան՝ քու մեղքերուդ կէսին չափ մեղք չգործեց. ու դուն քու պղծութիւններդ անոնցմէ ա-

ւելի շատցուցիր, և քու ըրած էր ու ըրդ պղծութիւններովդ քու քոյր 52. ընդ արդարացուցիր: Ու դուն՝ որ քու քոյրերդ դատապարտեցիր, քու անարգանքդ կրէ՝ քու մեղքերուդ համար, որ դուն անոնցմէ աւել պղծութիւն ըրիր. անոնք քեզմէ արդար են. իսկ դուն՝ քոյրերդ արդարացնելուդ համար, ամէջիր ու 53. քու անարգանքդ կրէ: Եւ քու պիտի դարձնեմ անոնց գերութիւնը, և Սողոմին ու անոր աղջկներուն գերութիւնը. և Սամարիան անոնց մէջը քու գերութիւնդ ալ Խ Դէպի Գաւառէմ:

54. Որպէս զի քու անարգանքդ կրիս, ու ամէն ըրած էր ամենաս, և անոնց միջի թարութիւն ըլլալուդ համար:

55. Եւ քու քոյրերդ՝ Սողոմը ու անոր աղջկները իրենց առջին պիտի դառնան. և Սամարիան ու անոր աղջկներն ալ իրենց առջին պիտի դառնան. ու դուն, և քու աղջկներդ ալ ձեր առջին 56. վիճակին պիտի դառնաք: Վասն զի քու հպարտութեանդ օրը՝ քու քոյրդ Սողոմը քու բերնէդ չտուէր 57. ցաւ, և անի որ դեռ քու չարութիւնդ յայտնուած չէր, ինչպէս որ հիշա յառնաւեցաւ, երբոր Նաոուոց աղջկներուն առջևը, ու անոնց բոլորս քեզ եղող բոլոր Զօրք տացուց աղջկներուն առջևը ամօթով եղար, որ անոնք ամէն կողմէն 58. քեզ նախատեցին, և քու պղծութիւններդ դուն պիտի կրես՝ կ'ըսէ Տէրը:

59. Վասն զի Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Գուրա՛միդ համեմատ պիտի ընեմ՝ քեզի, որ ի երդումը յաւնարդեցիր, և ուխտդ արեցիր: 60. Բայց ես քու մանկութեանդ օրերը քեզի հետ ըսած ուխտդ պիտի յիշեմ, ու քեզի հետ չյաւնարական 61. ուխտ պիտի հաստատեմ. Եւ Դուն քու ծամբաներդ պիտի յիշես, ու պիտի ամենա մեղքերդ ընդունիս քեզմէ մեծ և քեզմէ պզտիկ քոյրերդ, ու երբ զանոնք քեզի աղջկներու տեղ տամ, Դու ալ չէ 62. թէ քու ուխտովդ. Էջապա ես քեզի հետ իմ ուխտս պիտի հաստատեմ, և պիտի գիտնաս թէ ես 63. իմ Տէրը. Որպէս զի յիշես ու ամենաս. և ամենալուրդ պատճառով մէյմըն ալ բերանդ չսանաս, երբոր քու ըրած բոլոր գործքերուդ համար՝ քեզի բաւութիւն ընեմ՝ կ'ըսէ Տէր Եհովան:

ԳԼ. ԺԵ

1 Երկու արժիւններու ու մէկ որթի օրինակով՝ 11 կը ցուցուի. Աստուծոյ զատուածքը երկու

Ն. Բ. Գ. Բ. 594

Ի երեւմ. Գ. 11. Ս. Ժ. 41. 42.

Յ. Տեւ. Ե. Բ. 9. Զ. Բ. 60. 61. Ի երեւմ. Բ. 16.

Զ. ԳԼ. Ժ. 22. 23.

Յ. Գ. Բ. Ժ. 5. Բ. Ս. Բ. 13. Ե. Բ. 1.

Զ. Ե. Բ. 23. Զ. Բ. 27. Գ. Բ. Բ. 49.

Ը. Օր. Բ. Ժ. 12. 14.

Ժ. ԳԼ. Ժ. 13. 16.

Ժ. Ս. Բ. Ժ. 45.

Ի երեւմ. Բ. 9. Ժ. 5.

Դ. Բ. Ժ. 43. Ժ. 31.

Զ. Ե. Բ. 1. Ժ. 4. Դ. Բ. 26. Դ. Ժ. 31. Դ. Ժ. 19. 20.

Զ. Ժ. 61. Զ. Ժ. 19.

Ն. Բ. ՉԲ. Ի ԲԲ 594

ապրիլի վրայ : որովհետև Բաբելոնն ապա-
տամարելով Եգիպտոսին ապաւինեցան : 22
Աստուած կը խոստանայ աւետարանին եղեկեւ
անկեւ :

ՏԵՍ 2ԺԲ
12, Ը :

Բ Գ ԹԱԿ . Ի Դ . 12 :

Է Բ ՕՐ . Ը . 7-9 :

Դ ԵՍ . Ի Դ . 4 :

Ի 2ԺԲ 14 :

Դ 2ԺԲ 15 :

Է Բ ԹԱԿ . Ի Ը . 7 :

Է ԳԼ . ԺԲ . 12 : ՈՒԼ . ԺԳ . 15 :

Է ԳԼ . Բ . 5 : ԺԲ . 9 :

Ժ 2ԺԲ 3 : Դ ԹԱԿ . Ի Դ . 11-16 :

Է Դ ԹԱԿ . Ի Դ . 17 :

Է ԲՄ . ԼԷ . 13 :

1 Եւ Տէրոջը խօսքը ինծի եղաւ՝ Ը-
2 սելով . Որքի մարդոյ՝ Իսրա-
էլի տանը Հանելուկ պատմէ , ու
3 առակ խօսէ , Ու բտէ՝ . Տէր Եհո-
վան այսպէս կ'ըսէ . "Մէկ մեծ
արծիւ մը՝ մեծ թևերով , երկայն
փետուրներով ու գոյնգոյն բարակ
փետուրներով լեցուն՝ Լեռնան ե-
կաւ , ու Բեղեկինն ամենաբարձր
4 ծիւղը առաւ . Անոր ընծիւղներուն
ծայրը փրցուց , և զանիկայ վա-
ճառականի երկիրը տարաւ , ու
զանիկայ վաճառականաց քաղաքը
5 դրաւ : Եւ ան երկրին հունտէն
առաւ , ու զանիկայ Բաբելոնը ար-
տի մէջ դրաւ . Դժբախտ շատ ջուրե-
րու քով տարաւ . Դուռի ղե-
6 ղըսաւ . (Եւ անիկայ բուսաւ , ու
տարածուեալ՝ Եկարճահասակ որթ
մը եղաւ .) անանի որ անոր ու-
տերը դէպ 'ի իրեն նային , ու ար-
մատները իր տակը բլլան . և Դժբա-
խտ ըլլալով՝ ոստեր բուսցուց , ու
ընծիւղներ արձակեց :
7 Եւ մէկ ուրիշ մեծաթիւ ու բազ-
մափետուր մեծ արծիւ մըն ալ կար .
և ահա՛ շատ որթը՝ իր արմատները
դէպ 'ի անոր ծոռց , ու իր ոստերը
դէպ 'ի անոր երկրնցուց . որպէս զի
իր տնկուած ածուկներովը զինքը
8 ոտդէ : Անիկայ բարեբեր արտի
մէջ , շատ ջուրերու քով անկուե-
ցաւ , որ ոստեր արձակէ , և պը-
տուղ բերէ , ու ագնիւ որթ ըլլայ :
9 Ըսէ՝ որ՝ Տէր Եհովան այսպէս կ'ը-
սէ . Արդեօք անիկայ պիտի յաջո-
ղի՞ . Եթիթէ՛ անո՛ւ Խորշի՛-Ը անոր
արմատները պիտի չխլէ՞ . ու անոր
պտուղը պիտի չփրցընէ՞ , որ չոր-
նայ : Անոր ամէն բուսած տերեւ-
ները պիտի չորնան . և առանց մեծ
բաղուկի ու շատ ժողովուրդի զա-
10 նիկայ արմատէն պիտի իյէ : Եւ
ահա տնկուեցաւ . Ժիթէ պիտի յա-
ջողի՞ . Է չէ՞ որ արեւելեան հովի ա-
նոր դպածին պէս՝ բոլորովին պիտի
չորնայ . անիկայ իր բուսած ածու-
կներուն վրայ պիտի չորնայ :
11 Դարձեալ Տէրոջը խօսքը ինծի
12 եղաւ բսելով . Է Հիմա այսպտամ-
ներու տանը բտէ՞ . Ատեն ինչ
ըլլաւ չէ՞ք դիտեր . բտէ որ՝ Ահա
Բաբելոնի թագաւորը Երուսաղէմ
եկաւ . և անոր թագաւորը ու իշ-
խանները առաւ , ու զանոնք իր
13 հետը Բաբելոն տարաւ : Եւ Եւ թա-
գաւորին սերունդէն Էլէւ առնելով ,
անոր հետ ուխտ ըրաւ , ու անոր
երդում ընէլ տուաւ . նաև երկրին

14 զօրաւորները առաւ . Որպէս զի
թագաւորութիւնը Է ցած ըլլայ ,
ու չընայ զինքը Բաբելոնընէ . և
իր ուխտը պահելով անոր վրայ
15 հաստատ կենայ , Բայց Զանիկայ
անկէ ապստամբեցաւ , ու Եգիպ-
տոս զեպպաներ իրկեց , և որ իրեն
ծիւղը ու շատ զօրքեր տան . Զիթէ
անիկայ յաջողութիւն պիտի զրտ-
նէ՞ . աս բաները ընողը պիտի ազա-
տի՞ , կամ թէ ուխտը աւերելով
16 պիտի ազատի . Ես կենդանի եմ՝
կ'ըսէ Տէր Եհովան , որ անիկայ ան-
շուշտ ման թագաւորին Բաբելոն տե-
ղը՝ որ զինքը թագաւոր ըրեր էր ,
որուն երդումը անարդէր էր , ու
անոր ուխտը աւերէր , անոր քով
17 Բաբելոնի մէջ պիտի մեռնի : Եւ
Փարաոնը մեծ զօրքով ու շատ
բազմութիւնով պատերազմի մէջ
անոր համար բան մը պիտի չընէ ,
եւ երբ պատնէշներ կանգնուի , ու
մարտկոցներ շինուի՝ շատ հողինը
18 կոտորու համար : Ասան զ ա-
նիկայ երդումը անարդէց , և ուխտը
աւերց . և ահա անիկայ իր ձեռքը
տալէն Լտքը , աս ամէն բաները Ը-
նելուն համար պիտի չազատի :
19 Անոր համար Տէր Եհովան այս-
պէս կ'ըսէ . Ես կենդանի եմ՝ որ
անշուշտ անոր զուգիւր պիտի դա-
ձրենմ իմ երդումս՝ որ անիկայ ա-
նարդէց , ու իմ ուխտս՝ որ աւերց .
20 Եւ յանոր վրայ իմ ցանցաւ պիտի
տարածեմ . ու անիկայ իմ որդայ-
թիւ մէջ պիտի բռնուի . և զանի-
կայ Բաբելոն պիտի տանիմ , ու
հոն անոր հետ զտա պիտի վերեմ ,
անոր ինծի դէմ ըրած յանցանքին
21 համար : Ու անոր բոլոր փախու-
տականները և անոր բոլոր զօրքերը
սրով պիտի իյնան . ու անո՛ւ մեա-
ցորդները ամէն հովերու պիտի ցը-
րուին . ու պիտի գիտնաք թէ Ես
Տէրս խոսեցայ :
22 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ : Ես
ալ բարձր եղեկինին ամենաբարձր
"ծիւղէն պիտի առնեմ , ու պիտի
տնկեմ . Ես անոր ընծիւղներուն
ծայրէն շատաշաղթ պիտի փրցընեմ ,
ու Դմէկ բարձր ու վերացած լեռան
23 մը վրայ պիտի տնկեմ . Լ Զանիկայ
Իսրայէլի բարձր լեռանը վրայ պի-
տի տնկեմ . և անիկայ ոստերը պի-
տի արձակէ , ու պտուղը պիտի
տայ . ու ագնիւ եղևին պիտի ըլ-
լայ . և անոր տակը ամէն տեսակ
թիւ ունեցող բոլոր թռչունները
պիտի նստին . անոր ոստերուն հո-
24 վանիին տակը պիտի բնակին : Եւ
դաշտի բոլոր ծառերը պիտի դիտ-
նան՝ թէ Ես Տէրս "բարձր ծառը
ցածցուցի . ու ցած ծառը բարձ-

Ն. Բ. ՉԲ. Ի ԲԲ 594

Ի 2ԺԲ 6 : ԳԼ . ԻԺ . 14 :

Է Բ ԹԱԿ . Ի Դ . 20 : Բ ԹԱԿ . ԼԷ 13 :

Է Բ ՕՐ . ԺԷ . 16 : ԵՍ . ԼԵ . 1 : 3 : ԼԷ . 6 : 9 :

Է 2ԺԲ 9 :

Յերեմ . Բ . 5 : ԼԷ . 3 : ԺԲ . 11 : ԳԼ . ԺԲ . 13 :

Դ Երեմ . ԼԷ . 7 :

Յերեմ . ԺԲ . 4 : ԳԼ . Դ . 2 :

Դ Ող . Ե . 6 : ՏԵՍ . ԼԵ . ԻԺ . 2 : Է :

Դ ԳԼ . ԺԲ . 13 : ԼԵ . 3 :

Ե ԳԼ . Ի . 36 :

Ե ԳԼ . ԺԲ . 14 :

Ե ԵՍ . ԺԵ . 1 : Երեմ . ԺԳ . 5 : ԶԱԿ . Գ . 8 :

Ե ԵՍ . ԺԳ . 2 : Դ ԵՍ . Բ . 6 :

Ե ԵՍ . Բ . 2 : 3 : ԳԼ . Ի . 40 : ՄԻԲ . Գ . 1 :

ՏԵՍ . ԳԼ . ԼԵ . 12 : Դ . 12 :

Դ ԴԼ . Ե . Ե . 52 :

Ե. Բ. Դ. Բ. 594

- Հ. Բ. 24 :

- Հ. Բ. 31 :

Հ. Բ. 14 :

Դ. Բ. 25 :

Բ. Գ. Ե. 3 :

Ե. Բ. 20 :

Գ. Բ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

Բ. Գ. 20 :

ճամբան ուղիղ չէ . հիմա մտիկ
ըրէք ով Իսրայէլի տունը . մի՛թէ
իմ ճամբաս ուղիղ չէ . չէ՞ որ ձեր
20 ճամբան ուղիղ չէ . "Երբոր ար-
դարը իր արդարութենէն դառ-
նայ , ու անօրէնութիւն ընէ , և
անոր մէջը մեռնի , անիկայ իր Բ-
րած անօրէնութեանը համար կը
27 մեռնի . Ու երբոր "ամբարիշտը
իր Բրած ամբարիշտութենէն դառ-
նայ , և իրաւունք ու արդարու-
թիւն ընէ . անիկայ իր անէր պիտի
28 ապրեցնէ . Որովհետեւ անիկայ
ուշադրութիւն ըրաւ , ու իր Բրած
բոլոր յանցանքներէն ետ դարձաւ ,
անշուշտ պիտի ապրի , պիտի չմեռ-
նի :

29 "Բայց Իսրայէլի տունը կ'ընէ
թէ՝ Տէրոջը ճամբան ուղիղ չէ .
ով Իսրայէլի տունը՝ մի՛թէ իմ
ճամբաներս ուղիղ չեն . չէ՞ որ ձեր
30 ճամբաները ուղիղ չեն . "Անոր
համար ով Իսրայէլի տունը՝ ձեզմէ
շուտ մէկը իր ճամբաներուն համե-
մատ պիտի դատեմ . կ'ըսէ Տէր
Եհովան . Գարածի եկէք , ու ձեր
բոլոր յանցանքներէն ետ դար-
ձէք . որպէս զի անօրէնութիւ-
նը "ձեր կորստեանը պատճառ"
31 չըլլայ . "Ձեր Բրած բոլոր յան-
ցանքները ձեր վրայէն նետեցէք .
և ձեզի Դնոր սիրտ ու նոր հոգի
խտացէք . քանզի ինչո՞ւ մեռնիք .
32 ով Իսրայէլի տունը . "Վասն զի
մեռնողին մեռնիլը չեմ ուզեր կ'ը-
սէ Տէր Եհովան , ուստի դարձէք .
ու ապրեցէք :

ԳԼ . ԺԹ

1 Մարգարէն Իսրայէլի իշխաններուն վրայ կ'ող-
բայ նմանցնելով զանոնք Գոսի մէջ բռնուած
առիւծի կորիւններու . 10 եւս Երուսաղեմի
վրայ կ'ողբայ՝ նմանցնելով զանիկայ փռացած
որժի մը :

1 Եւ դուն՝ "Իսրայէլի իշխաններուն
2 վրայ ողբ իւրե . Ու ըսէ . Գու
մայրդ ինչ է . մատակ առիւծ մըն
է , որ առիւծներու մէջ կը պառկի
ու իր կորիւնները առողջ առիւծ-
3 ներու մէջ կը մեծցնէ . Եւ անի-
կայ իր կորիւններուն մէկը մեծ-
ցուց . "Ե անիկայ առողջ առիւծ
եղաւ , և յափշտակութիւն ընել
4 սորվեցաւ . "մարդ կ'ուտէր . Եւ
անոր վրայով ազներ յսեցին . ա-
նիկայ անոնց փոսին մէջ բռնուե-
ցաւ . ու զանիկայ կարթնրով Ի Ե-
5 զիպտոսի երկիր տարին . Ու
երբոր անիկայ տեսաւ որ Գ-
րա՞ կը սպասէ , յոյսը կտրեցաւ
և Ի իր կորիւններէն մէկ ուրիշ ա-
ռաւ . ու զանիկայ առողջ առիւծ
6 ըրաւ . Եւ անիկայ առիւծներու

մէջ պտրտող շառոյղ առիւծ ե-
ղաւ , ու յափշտակութիւն ընել
7 սորվեցաւ , "մարդ կ'ուտէր . Եւ
անոնց յափշտակութիւնը զիտցաւ , ու
անոնց քաղաքները կործանեց . և
անոր մեռնելուն ձայնէն , երկիրը
իր լիութեամբը սարսափեցաւ .
8 Եւ շրջակայ զաւառներէն անոր
վրայ ազգեր ելան , և անոր դէմ
իրենց ցանցը տարածեցին . "Եւ
անոնց փոսին մէջը բռնուեցաւ .
9 Եւ զանիկայ կարթնրով վանդա-
կի մէջ դրին , ու զանիկայ Բաբելո-
նի թագաւորին տարին , "զա-
նիկայ բերդը դրին . որպէս զի անոր
ձայնը մէյնիւն ալ Իսրայէլի լեռ-
ներուն վրայ չստիւ :

10 Գու մայրդ Բու ճնմանութիւ-
նովը՝ ջուրերու բով տնկուած է որ-
թի պէս է , որ շատ ջուրերուն
պատճառաւը կ'պտղատու ոստերով
11 լեցուն եղաւ . Եւ անիկայ զո-
րաւոր շառաւիղներ ունեցաւ՝ իշ-
խանաց զաւազաններուն համար .
ու իր Եհսասիք խիտ ճիւղերուն
մէջէն բարձրացաւ . և իր բարձրու-
թեամբը ու բարունակներուն շա-
12 տութեամբը երեցաւ . Բայց ա-
նիկայ բարկութեամբ խլուեցաւ ,
ու զետիկը ձգուեցաւ . և Թարեւ
լեան հովը անոր պտուղը չորցուց .
անոր զօրաւոր շառաւիղները կոտ-
րեցան , ու չորացան . և զանոնք
13 կրակը կերաւ . Ու հիմա անապա-
տի մը մէջ , չոր եւ անջուր տեղ մը
14 տնկուեցաւ . Եւ անոր ոստե-
րուն մէկ շառաւիղէն կրակ ելաւ ,
"անոր պտուղը կերաւ . և անոր
վրայ՝ իշխանի զաւազանի համար՝
զօրաւոր շառաւիղ մը չմնաց . "Ա-
նիկայ չոր է , ու ողբի տեղ պիտի
ըլլայ :

ԳԼ . Ի

1 Եւստած չուզեր պատասխան տալ Իսրայէլի
Երեմուն . 5 կը ստորագրէ անոնց պատասխ-
անութիւնը որ բեր էին Եզիպտոսի մէջ , 10
անպատիւն մէջ . 27 "Ե Իրենց երկրի մէջ . 33
կը խոստանայ զանոնք մէկտեղ փոխել աւե-
տարանին միջոցով . 45 կը ցուցնէ Երուսա-
ղեմի կործանումը՝ զանիկայ անտառ անտանե-
ւով :

1 Ու եղաւ որ եօթներորդ տարին
հինգերորդ ամսուն տասներորդ
օրը՝ Տէրոջը հարցնելու համար
"Իսրայէլի ձերերէն մարդիկներ ե-
կան և իմ առջև նստան
2 Ու Տէրոջը խօսքը ինծի եղաւ ը-
3 սելով . Որդի մարդոյ՝ Իսրայէլի
ձերերուն հետ խօսէ . ու անոնց
ըսէ Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսեն
Միթէ դուք ինծի հարցնելու ե-
կաք . եւ կենդանի եմ՝ որ Բ՞ ձեզի
պատասխան պիտի յտամ . կ'ըսէ
4 Տէր Եհովան . Միթէ՞ չ'անոնց դա-

Ե. Բ. Դ. Բ. 594

Հ. Բ. 3 :

Կ. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ե. Բ. 3 :

Ն. Բ. ԴԲ. 593

Դ. Ե. Ժ. 5. Ը. Գ. Զ. 13. Ի. Դ. Ժ. 19.

Դ. Զ. Ժ. 20.

Ի. Զ. Ժ. 3.

Ե. Դ. Ժ. 5.

Ի. Ե. Ժ. Ժ. 5.

Ժ. Ե. Ժ. Բ. 9. 55. Դ. Ժ. 20.

Ի. Ե. Ժ. Ժ. 23. 28. 29.

Լ. Դ. Ժ. 32. Ե. Ժ. Ժ. 47. 13.

Ի. Դ. Ժ. 17. 20. Դ. Ժ. Ժ. 32. 33.

Ժ. Ե. Ժ. Ժ. 14.

Ի. Դ. Ժ. 7. Ժ. Ժ. Ժ. 19.

Ե. Դ. Ժ. Ժ. 11. Դ. Ժ. Ժ. 12. Ժ. Ժ. Ժ. 13.

Ի. Դ. Ժ. 13. Դ. Ժ. Ժ. 35. 39.

Դամեն բարձր բլուրը, ու ամեն տե-
րեախոր ծառը տեսնելով, հոն
իրենց զոհերը մատուցին, և իրենց
բարկութիւն զրգոտը ընծաները
հոն տարին, ու իրենց Բանուշահոտ
խուսկերը հոն ծխեցին, և իրենց
Թափելու նուէրները հոն մատու-
ցին: Աւ անոնք բախ: Ի՞նչ է առ
բարձր տեղը՝ որ դուք հոն կ'երթար.
և անոր անունը մինչև աս օրս Բարձր
տեղ կ'ըսուի:
30 Ընոր համար Խարայէին տանը բ-
ախ: Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ.
Դուք որ ձեր հայրերուն ծամբուն
մէջ կը պղծուիք, և անոնց դար-
ձեցեալ թիւններուն՝ հետեւելով պոռնը-
կութիւն կ'ընէք, եւ շէնք ընծա-
նէրը մատուցանելով, ու ձեր տը-
ղաքը կրակէ անցընելով, ձեր բո-
լոր կուռքերով կը պղծուիք մինչև
աս օրս: Ի միթէ եւ ձեզի պատաս-
խան պիտի տամ, ով Խարայէին
տունը: Եւ կենդանի եմ՝ կ'ըսէ
Տէր Եհովան, որ ձեզի պատասխան
պիտի չտամ: Եւ շէնք սրտին
խորհուրդը ամենեւին պիտի չկա-
տարուի, որ կ'ըսէք թէ՛ Մենք
փայտ ու բար պաշտելով, հեթա-
նոսներուն պէս՝ երկիրներուն աղ-
գատահմեմունքն պէս պիտի ըլլանք:
33 Ես կենդանի եմ՝ կ'ըսէ Տէր Եհո-
վան, որ անշուշտ ձեր վրայ՝ զօրա-
ւոր ձեռքով, եւ երկրեացած բա-
ղուկով, ու Թափուած բարկու-
թիւնով Թաղաւորութիւն պիտի
34 ընծա՝ եւ զօրաւոր ձեռքով, ու
երկրեացած բաղուկով, և Թափուած
բարկութիւնով ձեզ ժողովուրդ-
ներէն պիտի հանեմ, ու ձեզ պի-
տի ժողովման երկիրներէն ուր որ
35 դուք ցրուեցաք: Եւ ձեզ ժողովու-
րդը անապատը պիտի տանիմ, ու
հոն ձեզի հետ երես երեսի դատ պի-
36 տի վարեմ: Ի ինչպէս որ եզրիպտոսի
երկրին անապատին մէջ ձեր հայ-
րերուն հետ դատ վարեցի, այնպէս
ալ ձեզի հետ դատ պիտի վարեմ:
37 Կ'ըսէ Տէր Եհովան, եւ ձեզ ազա-
ւագանին տակէն պիտի անցընեմ,
ու ձեզ ուխտին կապին տակը պի-
38 տի մոռնեմ: Եւ Եպատամբները
ու ինծի դէմ յանցաւոր եղողները
ձեզմէ պիտի զատեմ. զանոնք ի-
րենց պանդխտութեան երկրէն պի-
տի հանեմ. ու ծանոթ Խարայէին
երկիրը պիտի յմտնեմ. եւ Եդիտի
գիտնար թէ Եւ եմ Տէրը:
39 Եւ դուք՝ ով Խարայէին տունը՝
Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Էգա-
ղէք, պայտէքուն ալ ամեն միեւրեւի
ձեր կուռքերուն ծառայութիւն
ընէք, քանի որ դուք ինծի մօտիկ
չէք ընէք. Երայց իմ տուրը անունս

ձեր ընծանելով ու ձեր կուռքերովը
40 մի պղծէք: Վասն զի Իմ տուրը
լեռան վրայ, Խարայէին բարձր
լեռան վրայ, կ'ըսէ Տէր Եհովան,
բոլոր Խարայէին տունը՝ ամենը էէնչ
երկրին մէջ շէնք: Հոն ինծի ծա-
ռայութիւն պիտի ընեն. հոն էա-
նոնց պիտի հաճիմ. և ձեր պատա-
րաշները, ու ձեր ընծանելուն Ե-
րախայրները, ձեր բոլոր տուրը
բանելովը՝ հոն պիտի փնտռեմ:
41 Երբոր ձեզ աղբերէն հանեմ, ու
ձեզ ժողովման երկիրներէն, ուր
որ դուք ցրուած էք, Բանուշահոտ
Խուսկէ մէջ պիտի հաճեմ, և ձեր
մէջ՝ աղայ աղբերուն առջև տուրը
42 պիտի բլամ: Աւ Երբոր ձեզ Խա-
րայէին երկիրը տանիմ, այսինքն ան
երկիրը՝ որն որ ձեր հայրերուն տա-
լու համար ձեռքս վերցուցի, Խա-
րայէին գիտնար թէ Եւ եմ Տէրը: Եւ
43 Եհովան պիտի յիշէք ձեր ծամբանե-
լը, ու ձեր բոլոր գործերը՝ որոնց-
մով պղծուեցաք, և ձեր բոլոր բո-
լոր չարութիւններուն համար:
44 Դուք ձեզմէ պիտի զզուիք: Եւ
պիտի գիտնար թէ Եւ եմ Տէրը,
երբոր ձեզի այսինքն ընեմ Խիմ ա-
նուան համար, և ձե՛ թէ ձեր չար
ծամբաններուն, ու ձեր ապականած
վարձուներէն համեմատ, ով Խարա-
յէին տունը, կ'ըսէ Տէր Եհովան:
45 Եւ Տէրոյը Խարայէին ինծի եղաւ
46 բախելով. Եւ իրոյ մարդը՝ երեւոյ
դէպ ի հարաւ շիտէ, ու դէպ ի
հարաւ իստէ, ու հարաւային դաշ-
տին անտառին վրայ մարգարէն:
47 Թիւն ըրէ. Եւ հարաւային ան-
տառին բախ: Տէրոյը Խարայէին
ըրէ. Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ.
Եհովան Եւ իւր մէջ կրակ պիտի բը-
ռնկեցնեմ, և բոլոր մէջ Եւ իւր
մէջ կանանց ծառը, ու ամեն չոր
ծառը պիտի ուտէ. բոլորեւ զօրը
պիտի յմարի. ու անով՝ Եհարաւէն
մինչև հիւսիս ամեն կողմերը պիտի
48 այրին: Եւ ամեն մարմին պիտի
տանէ, թէ Եւ Տէրս զանկալ ը-
ռնկեցուցի. անկալ պիտի չը-
49 մարի: Ըն առեւրը Եւ բախ: Ահ,
Տէր Եհովայ. անոր ինծի համար
կ'ըսեն. Զե՛ որ ասիկայ առականը
կը Խարայէին:

ԳԼ. ԻԱ

1 Եզեկիէ հառայութիւն օրհնելով Երուսաղէմ
զէմ մարգարէութիւն կ'ընէ. 8 կը խօսեմ.
Զայն ան օրոտ ու փայտին տուր՝ 18 որ Ե-
րուսաղէմի դէմ, 23 Խարայէին Թաղաւորու-
թեան դէմ, 28 Եւ Եմանացող զէմ պատ-
րաստուած էր:
1 Եւ Տէրոյը Խարայէին ինծի եղաւ՝ բ-
ախելով. Խարայէին մարդը՝ երեւոյ
դէպ ի Երուսաղէմ շիտէ, ու

Ն. Բ. ԴԲ. 593.

Դ. Ե. Ժ. 21. 3. Դ. Ժ. 23. Դ. Ժ. 2. 1.

Զ. Ե. Ժ. 2. 7. 4. 7. 2. 20. Ը. 20. Դ. Ժ. 4. 4. Զ. Ժ. 1.

Դ. Ե. Ժ. 6. 2. Դ. Ժ. Ժ. 18.

Դ. Դ. Ժ. 17. 17. 13. 17. 24.

Դ. Զ. Ժ. 33. 44. Դ. Ժ. 17. 23. Դ. Ժ. 23. 1.

Դ. Դ. Ժ. 6. 61.

Դ. Դ. Ժ. 20. 20. Դ. Ժ. 9. 15.

Դ. Զ. Ժ. 33. Դ. Ժ. Ժ. 24.

Դ. Դ. Ժ. 22.

Դ. Դ. Ժ. 2. Դ. Ժ. 2.

Դ. Ե. Ժ. Ժ. 11.

Դ. Դ. Ժ. 31.

Դ. Դ. Ժ. 3.

Դ. Դ. Ժ. 6. Դ. Ժ. Ժ. 14.

Դ. Դ. Ժ. 45.

Ն. Բ. Բ. 593.

Բ. Յ. Բ. 22.

Գ. Գ. Բ. 47.

Դ. Բ. Բ. 23. Բ. Բ. 11. Բ. Բ. Բ. 4.

Դ. Գ. Բ. 17.

Բ. Բ. Բ. 41. Դ. Բ. 15. 29.

Բ. Բ. Բ. 19. Բ. Բ. Բ. 23. Բ. Բ. Բ. 2.

Բ. Բ. Բ. 10. Դ. Բ. 17. Գ. Բ. 11.

Բ. Բ. Բ. 10. 28.

սուրբ տեղերուն խօսէ՛, ու Խարա-
յելի երկրին մարգարեութիւն ըրէ՛.
3 Եւ Խարայելի երկրին ըսէ՛. Տէրը
այսպէս կ'ըսէ. Ահա ես քեզի դէմ
եմ, ու իմ սուրս իր պատանանէն
պիտի հանեմ, և Բարդար ու ամ-
4 Բարդարը քեզմէ պիտի կտրեմ: Ու-
րովհետեւ արդարը ու ամբարիշտը
քեզմէ պիտի կտրեմ, անոր համար
5 Հարաւէն մինչեւ հիւսիս ամէն մարմ-
նոյ դէմ՝ իմ սուրս իր պատեա-
մին պիտի դիտանայ՝ թէ ես Տէրս իմ
սուրս իր պատանանէն հաներ եմ.
անիկայ Դմէյոն ալ ետ պիտի չը-
6 դառնայ: Ի՞նչ դուն՝ որդի մարդոյ՝
հանձնէ. մէջքը կտորածի պէս դառ-
նուի եւ ամբ անոնց աչքերուն առ-
7 վեր հեծէ: Ու երբոր քեզի ըսեն՝
Դէ ինչեւ կը հեծես, ան ատենը
ըսես. Գուժին համար. վասն զի
կու գայ. և ամէն սիրտ պիտի հա-
լի, և շամէն ձեռք պիտի թու-
նայ, ու ամէն հողի պիտի մարի, և
ամէն ծունկ ջուրի դէմ պիտի ըլ-
լայ. ահա կու գայ, ու պիտի կա-
տարուի՝ կ'ըսէ Տէր Եհովան:

8 Դարձեալ Տէրօջը խօսքը ինծի
9 եղաւ՝ ըսելով. Ողբի մարդոյ՝
մարգարեացիք, ու ըսէ՛. Տէրը
այսպէս կ'ըսէ. Ըսէ՛ որ՝ Եսօրը,
Եսօրը սրուեցաւ, ու նաեւ արբուե-
10 յաւ: Մեծ կոտորած ընելու հա-
մար սրուեցաւ. փայլելու համար
սրուեցաւ. հիմա մենք ուրախա-
նանք. իմ որդւոյս դաւազանը
11 ամէն փայտը կ'անարգէ: Բայց
Ինքը սրուելուն տուաւ զանիկայ,
որ ձեռքով բռնուի. աս սուրը
սրուած է ու սրբուած է, որ զա-
նիկայ սպաննողին ձեռքը տայ:
12 Աղաղակէ՛ ու ողբա՛ որդի մարդոյ.
Քանզի անիկայ իմ ժողովուրդին
վրայ՝ Խորայելի բոլոր իշխաններուն
վրայ պիտի ըլլայ. իմ ժողովուր-
դին վրայ՝ սուրի պաճառաւ վախեր
պիտի ըլլայ. անոր համար Էս-
13 ազրիդը զարկէ: Ասան զի Բփորդը
եղաւ. ու Բփօջը դէմ ըսաւ, թէ
որ ան անարգող դաւազանը Ժայ-
14 չըլլայ՝ կ'ըսէ Տէր Եհովան՝ Եւ
դուն՝ որդի մարդոյ՝ մարգարեու-
թիւն ըրէ, ու ձեռքերդ իրարու
զարկ, և սուրը՝ սպաննուածներուն
սուրը իրքէ անգամ պիտի կրկն-
նուի. մեծամեծաց վերաւորներուն
սուրը ասիկայ է, որ անոնց բոլոր
15 տիրք պաշարեց՝: Սիրտերը նուա-
զելու համար, ու օրոգայթները
շատնալու համար՝ անոնց բոլոր
դռներուն վրայ սուրը վախը դրի.
աւաղ, և անիկայ փայլելու համար
շինուեցաւ. մորթելու համար

16 սրուեցաւ: Ինքզինքդ ժողովէ.
քու աջ կամ ձախ կողմը՝ ուր որ
17 երեսդ դարձած է, զարկ: Ու ես
ալ ձեռքերս իրարու պիտի դար-
նեմ, և իմ սրամուռութիւնս պիտի
հասցընեմ. ես Տէրս խօսեցայ:
18 Եւ Տէրօջը խօսքը ինծի եղաւ՝
19 ըսելով. Ողբի մարդոյ՝ դուն քեզի
երկու ծամբայ պատրաստէ, որ
Բարդիոնի թագաւորին սուրը գայ.
անոնց երկուքն ալ մէկ երկրէ պի-
տի ելլեն. ու մէկ տեղ մը ընտրէ,
քաղաքին ծամբուն զուրկ ընտրէ:
20 Ծամբայ պատրաստէ, որ Եմմոնի
որդւոցը Բարդայիկն վրայ, և Յու-
դայի մէջ եղող պարսպաւոր Ե-
րուսաղէմին վրայ սուր գայ:
21 Ասան զի. Բարդիոնի թագաւորը
ծամբուն բաժանումին վրայ՝ երկու
ծամբուն զուրկ կայնեցաւ, որ
հմայութիւն ընէ. անիկայ իր նե-
տերը երեքցուց, թերափմներուն
22 հարցոյց, լերդին նայեցաւ: Անոր
աջ ձեռքին մէջ հմայութիւն կար
Երուսաղէմի համար, որ ձմբեմա-
նէր դնեն, պատերազմի մէջ բե-
րանին բանան, ու շաղաղակով
ձայն վերցընեն, դռներու դէմ
մտնեն անոնք դնեն, հողաբլուր
կանգնեն, աս մարտկոց շինեն:
23 Բայց ասիկայ անոնց աչքերուն
առջին անտի հմայութեան մը պէս
պիտի ըլլայ. ասիկայ անոնց ինքու-
նէր ըրէր էին. բայց անիկայ էրեւ
անօրէնութիւնը պիտի յիշեցընէ,
որպէս զի բռնուին:

24 Անոր համար Տէր Եհովան այս-
պէս կ'ըսէ. Որովհետեւ դուք ձեռ
անօրէնութիւնը յիշեցուցիք, երբ
որ ձեռ յանցանքները յայտնուե-
ցան, ու բոլոր դործերնուդ մէջ
ձեռ մեղքերը երեցան, ասիկայ յի-
շեցընելուդ համար՝ ձեռքով պի-
25 տի բռնուիք: Եւ դուն յով պիղծ
աս ամբարիշտ՝ իշխան Խորայելի,
որ քու օրդ հասեր է, աս ան-
օրէնութեանդ ժամանակին վախ-
26 անը, Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ.
Խոյր վերցուր, ու թագը հանէ.
ասիկայ այսպէս չըլլար. չցածը
բարձրացուր, ու բարձր ցածցուր:
27 Չանիկայ տակնուվրայ, տակնու-
վրայ, տակնուվրայ պիտի ընեմ.
"Ու ալ պիտի չըլլայ, մինչև որ գայ
անիկայ՝ որուն իրաւունքն է, ու
անոր պիտի տամ":
28 Եւ դուն՝ որդի մարդոյ՝ մարգա-
րեալիք, ու ըսէ. Նմանիկ որ-
դւոցը համար, ու անոնց ծախա-
տանաջը համար Տէր Եհովան այս-
պէս կ'ըսէ. ու ըսես. Ղուրը՝ սու-
րը քաշուած է, աս մորթելու հա-
մար սրուած է, որ իր փայլմամբ

Ն. Բ. Բ. 593.

Բ. Գ. Բ. 17. Դ. Բ. 14. Գ. Բ. 13. Բ. Բ. 13.

Բ. Բ. Բ. 2. Դ. Բ. Բ. 5. Բ. Բ. 14.

Դ. Բ. Բ. 14. Բ. Բ. Բ. 2. Դ. Բ. Բ. 14.

Դ. Բ. Բ. 13. 15. 16. 18.

Դ. Բ. Բ. 13. Բ. Բ. Բ. 2. Գ. Բ. 19.

Դ. Բ. Բ. 29. Գ. Բ. Բ. 5.

Դ. Բ. Բ. 24. Դ. Բ. Բ. 52.

Դ. Բ. Բ. 10. Դ. Բ. Բ. 32. Դ. Բ. Բ. 33. Դ. Բ. Բ. 49.

Դ. Բ. Բ. 1. Դ. Բ. Բ. 2. Դ. Բ. Բ. 3. Դ. Բ. Բ. 8. Դ. Բ. Բ. 10.

Դ. Բ. Բ. 10. Դ. Բ. Բ. 10. Դ. Բ. Բ. 10. Դ. Բ. Բ. 10.

Ն. Բ. Գ. Բ.
593

ԼՈՒ. Գ. Գ.

ՏԵՄ. Մ. Մ.

Ի. Գ. 14:

Մ. Բ. Գ. Գ.

11: Ս. Գ. Գ.

Գ. 3: 4:

Մ. Գ. Գ. Գ.

8:

Ղ. Գ. Գ. Գ.

2: Գ. Գ. Գ.

Թ. Գ. Գ. Գ.

29:

Գ. Գ. Գ. Գ.

Երեմ. Գ. Գ.

19: Գ. Գ. Գ.

23:

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

որ ոչ մարդուած է, ոչ ալ բարկութեան օրը անձրեւով թըր-
25 ջուած: ԼՆոր մէջը իր մարդա-
րէներուն դաւաճանութիւնը կայ,
որոնք աւար յափշտակող ու
մուշոյ առիւծի պէս Խնդիրներ
կ'ուտեն. Եւսոնք զանձ, ու պա-
տուական բաներ առին, ու ա-
նոր մէջը՝ անոր որբեարիները շատ-
26 ցուցին: Եւսոնք քահանաները իմ
օրէնքս աւրեցին, ու իմ սուրբ
բաներս պղծեցին. Եւսոնք պիղծէն
չորոշեցին, և անմարբերն ու մա-
բուրին տարբերութիւնը չգիտցու-
ցին, և իրենց աչքերը իմ շարաթ-
ներէս ծածկեցին, ու ես անոնց մե-
27 ջը պիղծ սեպուկեայ: Եւսոնք Խն-
դանները անոր մէջը յափշտակող
գայլերու պէս՝ արին թափելու. Եւ-
սոնք կորսորդներու ետեւէ եղան,
որպէս զի ազատութեամբ բան
28 վատարկին: Եւսոնք մարդարեւնե-
րը քուսայն տեսիլքներ տեսնելով,
ու անոնց տեսնելու զուշակութիւնը
նկատելով՝ զանոնք կիրով ծեփեցին, ու
բոին: Տեր Եհովան պայպէս կ'ըսէ,
29 թէ Եւսոնք խօսած չէր: Եւսոնք
ժողովուրդը մեծ գրկանք բրին, ու
մեծ յափշտակութիւն բրին, և աղ-
բատը ու տնանկը բռնադատեցին,
և Բատարականին անհրաւու-
30 թեամբ գրկանք բրին: Եւսոնք ա-
նոնցմէ մարդ մը փնտրեցին, որ
Խաբիսիսի չիտէ, ու իւրամատին
մէջ իմ առջեւ կայնի երկրին հա-
մար, որ զանիկայ չաւրեմ. բայց
31 չգտայ: Ուստի Եւսոնք Բարկութեան
անունը վրայ թափեցին. զանոնք իմ
արտոմութեանս կրակովը սպառե-
ցին. Եւսոնք ծամբաները իրենց
գլուխը տուի կ'ըսէ Տեր Եհովան:

ԳԼ. Ի Գ

1 Ողբայն ու Ողբային պոռնկութիւնը: 22 Ող-
բային կրեւն նեղութիւնը իր հոմանիւններէն
36 Մարդարեւ կը յանդիմանէ անոնց երկու-
քին շուտիման ալ, և կը ցուցնէ անոնց դա-
տաստանները:
1 Իարձեայ Տերոյն իօսքը ինձի ե-
2 զաւ՝ բռնով. Ողբն մարդոյ՝
Երկու կնիքով կայնի մէկ մօր աղ-
3 ջը պոռնկութիւնը բրին. Եւսոնք
մանկութեան ատենը պոռնկու-
թիւն բրին. անոնց ծննդը հոն
նկատեցաւ, ու անոնց կուտու-
թեանը. ատենքները հոն շոշա-
4 փուեցաւ: Եւսոնք անունները՝
մեծիւր Ողբայ, ու անոր քրոջը՝
Ողբայն էր. ու Եւսոնք իմն ե-
ղան. և տղաքներ ու աղջիկներ
ծնան. (ու անոնց անունները՝
Ողբայ՝ Սամարիան է, ու Ողբայն
Երուսաղէմն է):

5 Եւ Ողբան քանի որ իմն էր,
պոռնկութիւնը բրաւ, ու իր հոմա-
նիւններուն սիրահարեցաւ, Եւսոնք
6 Եւսոնք տանցի դրացիներուն, կա-
պուտակ հագնող կուսակալներուն
ու նախարարներուն, Եւսոնք
7 հալի երիտասարդներ էին. Եւ-
անիկայ պոռնկութիւնը բրաւ անոնց
հետ. Եւսոնք Եւսոնք տանցի
ընտիր որդեղը հետ. նաեւ ան ա-
մնուն հետ՝ որոնց սիրահարեցաւ,
-- անոնց ամէն կուտ. քրոջը պղը-
8 ծուեցաւ: Աւ Եւսոնք տանցի Եւսոնք
պոռնկութիւնները չմոռց. վասն
զի անոր մանկութեան ատենը ա-
նոր հետ պառկէր էին, և անոր
կուտութեանը ստիքները շոշափեր
էին, ու իրենց պոռնկութիւնը ա-
9 նոր վրայ թափէր էին. Եւսոնք
համար զանիկայ իր հոմանիւններուն
մեւ. քրոջը տուի, Եւսոնք տանցի որ-
դեղը մեւ. քրոջը սիրահարեցաւ
10 էր: Եւսոնք Եւսոնք մերկութիւնը
յայտնեցին. անոր տղաքները ու
աղջիկները առին, ու զանիկայ պոռ-
նկութեանը մէջ անունանք եղաւ, և
անոր վրայ դատաստաններ ի գործ
դրին:
11 Աւ Եւսոնք անոր քրոջը Ողբայն
տեսաւ, Եւսոնք սիրահարեցաւ անիւ-
տակի ապականեցաւ, և իր պոռն-
կութիւնները իր քրոջը պոռնկու-
12 թիւններէն աւելի չաւարեց. Ու Եւ-
սոնք Եւսոնք տանցի սիրահարեցաւ,
Եւսոնք Եւսոնք տանցի որդեղներուն,
չբեղուեցաւ հաղուած Եւսոնք
կայնի բրին ու նախարարներուն, Եւ-
սոնք Եւսոնք ծննդը հոն նկատեցաւ,
նոր շոշափեր երիտասարդներ էին:
13 Եւսոնք անոր պղծեցաւ. Եւսոնք
14 քին ալ ծամբան մէկ եղաւ. Եւ-
սոնք պոռնկութիւնները աւելուց.
քանզի երբոր պատի վրայ նկա-
րուած մարդիկներ՝ Նոսով նկա-
րուած Բաղդադեղը պատկերները
15 տեսաւ, Ողբայ մէջքերէն զօտի
կապած էին, և իրենց գլուխներուն
վրայ Նեղութեան խորհրդ՝ ունէն,
ու անոնք իշխաններու կեղապարան-
քով էին, իրենց ծննդը երկրին՝
Բաղդադեղը որդեղը՝ Բաղդադեղը
16 նմանութեանը պէս. Եւսոնք իր
պղծութիւնը տեսածին պէս՝ անոնք
սիրահարեցաւ, և անոնց՝ Բաղ-
դեղեղը երկրի դեպքաններ իւր-
17 կեց: Աւ Բաղդադեղը որդիք անոր
հետ սիրոյ անկողինը մտան, և զա-
նիկայ իրենց պոռնկութիւններովը
պղծեցին. ու անիկայ անոնց հետ
պղծուեցաւ, ու Եւսոնք անոր հոգին
18 անոնցմէ զատուեցաւ. և Եւսոնք

Ն. Բ. Գ. Բ.
593

Ե. Գ. Գ. Գ.
Գ. Գ. Գ. Գ.
Գ. Գ. Գ. Գ.
Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Ե. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Ն. Բ. Չ. Բ.
593

Երեմ. 2.
8

Էջեր 3.

Գլ. 2.
26

Գլ. 2.
37
25

Երեմ. 4.
21

Ս. Բ. Ի.
Խանները
Հարուստ
ները ու աշ-
տուական-
ները
Էջեր 12

Գլ. 2.
39

Գլ. 2.
41
13

Էջեր 3, 19

Գլ. 2.
87
Էջեր 17

պոռնկութիւնները յայտնեց, ու իր մերկութիւնը բացաւ. ուստի իմ Հոգիս անկէ զատուեցաւ, ինչպէս որ անոր քրոջմէն զատուեցաւ 19 Եր. Սյայէս անիկայ իր պոռնկութիւնները շատցուց. յիշելով իր մանկութեան օրերը, 20 Եւ իր պատուի երկրին մէջ շուտ ինչ ըրած ժամանակը. ու սիրահարեցաւ անոնց տարբաժուններուն, 21 Ինչ որ մարմինը է, ու անոնց զօրութիւնը ձեռնու զօրութիւն է. Եւ դուն նորէն բու մանկութեանդ պղծագործութիւնը ձեռք առիք, որ բու մանկութեանդ ծիծերուն ճշմարտութիւնը Եզրիպտացիներէն շուտ փութեցաւ 22 Անոր համար՝ ով Ողորջայ, Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Եւ ինչ որ բու վրայ պիտի արթնցնենք, բու հոգիս ինքեզ, օրոնցմէ բու Հոգիդ զատուեցաւ, ու զանոնք ամէն կողմէն բու վրայ պիտի բերեմ՝ Բաբելոնի որդիքը, ու բոլոր Քաղղեացիները, 23 Գալիլէայի Սուլէն, ու Կուշէն, և անոնց հետ Ատրեստանի բոլոր որդիքը՝ ամէնը շնորհալի երկրասարդներ կուտակալներ, ու նախարարներ ամէնը ձի հեծնող զօրագլուխներ ու անուանի 24 Բարբէլներ. Եւ անոնք զէնքերով, կառքերով, ու անիւներով, ու ժողովուրդներու բազմութիւնով բու վրայ պիտի զան, և ամէն կողմէն քեզի դէմ՝ վահան, ասպար ու սաղաւարտ պիտի դնեն, և դատաստանը անոնց ձեռքը պիտի տամ ու քեզ իրենց դատաստաններովը պիտի դառնան. Եւ իմ նախանձս քեզի դէմ պիտի դնեմ. ու քեզի հետ բարկութեամբ պիտի վարուին. բու քիթդ ու ալանքներդ պիտի կտրեն. և բու մնացորդդ սրով պիտի ինչայ. անոնք բու տղաքներդ ու աղջիկներդ պիտի առնեն. ու բու մնացորդդ 26 կրակով պիտի այրի. Եւ բու հանգրծներէդ քեզ պիտի մերկացնեն. ու բու պարծանացդ զարդերը պիտի առնեն. ու քեզմէ պիտի դաշտեցնենք՝ ու պղծագործութիւնդ. ու Լբու պոռնկութիւններդ՝ Եւ Եզրիպտոսի երկրէն Բեէէ. 27 Եւ աչքերդ անոնց պիտի տնջնեն, ու մէյմն ալ Եզրիպտոս պիտի չոյնես. 28 Քանզի Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Ահա ես քեզ պիտի մատնեմ անոնց ձեռքը որոնք՝ դուն ատեցիր. Եւ անոնց ձեռքը Լորոնցմէ բու հոգիդ զատուեցաւ. Եւ անոնք քեզի հետ ատեալութեամբ

պիտի վարուին, ու բու բոլոր վատակալ պիտի առնեն, և քեզ մերկ ու անածակով պիտի թողուն. ու բու պոռնկութիւններդ մերկութիւնը, բու պղծագործութիւնդ ու պոռնկութիւնդ 30 պիտի յայտնուի. Եւ զգերուն հետեւելով՝ պոռնկութիւն ընելուդ համար, և անոնց կուռքերովը պղծուելուդ համար, աս բաները 31 քեզի պիտի ընեն. Դուն բու քրոջդ ձամբան դացիր, եւ ալ անոր բաժակը բու ձեռքդ պիտի տամ. 32 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Դուն բու քրոջդ խորունկ ու լայն բաժակը պիտի խմես. Իսաղք ու խայտառակ պիտի ըլլաս. ան 33 Բաբելոն շատ բան կ'առնէ. Դուն արեւելոյ թափանք ու տրամուխեամբ պիտի լցուի. ապշուածեան ու զարմացման բաժակ մըն է բու 34 քրոջդ Սամարիային բաժակը. Դուն դուն Լգանիկայ պիտի խմես, ու պիտի քամես. և անոր կտորները պիտի խմես. ու ստիւնքներդ պիտի պատուտես. քանզի ես խօսեցայ՝ 35 կ'ըսէ Տէր Եհովան. Անոր համար Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Եւ զիս մոռնալուդ ու Երուսաղիմ ետևը նետելուդ համար, դուն ալ բու պղծագործութիւնդ ու պոռնկութիւններդ կ'ըսէ. 36 Եւ Տէր ինձի ըսաւ. Ողորջայ, ու Ողորջային զիս տաստանը պիտի տեսնես. ուրեմն անոնց պղծութիւնները իրենց 37 պատմէ. Վասն զի շուտ ինչ ըրին, ու ձեռքերուն մէջ արիւն կայ. և իրենց կուռքերովը շուտ ինչ ըրին, ու իրենց ինձի ծնած տղաքն ալ ինչ անցուցին. որ անոնց կերակուր ըլլան. 38 Աս ալ ըրին ինձի. նոյն օրը իմ սրբարանս անմաքուր ըրին, ու իմ շաքար 39 ներս պղծեցին. Վասն զի երբոր իրենց տղաքը իրենց կուռքերուն զոհեցին, նոյն օրը իմ սրբարանս մոռնաւ՝ որ զանիկայ պղծեն. և ահա 40 իմ տանս մէջ այսպէս ըրին. Դուն նաև հեռուէն դալու մարդիկներուն լուր իրկեցիր. Դոր անոնց պատգամաւորներ իրկուելուն պէս՝ ահա անոնք եկան. և դուն անոնց համար Բլուտացուցար, ու Եւրֆուրով վրայ ծարդը դրին, ու զարդերով 41 զարդարուցար. Եւ պատուական Երազմոցի վրայ նստար, որուն առջև պատրաստուած սեղան կար, և իմ խունկս ու եղջանոր 42 վրայ դրին. ու հոն ուրախութիւն ընող բազմութեան ձայն ինչ ըլլաւ. ու ան բազմութիւն մարդիկներէն՝ ի զատ՝ անսպասելի

Ն. Բ. Չ. Բ.
593

Գլ. 2.
39
26

Գլ. 2. 9

Երեմ. 16.
15, 16

Գլ. 16.
4, 5

Լսաղ. 56.
5, 6, 7

Կ. Բ. Կ.
Կ. Բ. Կ.

Երեմ. 2.
32, 33, 34
Գլ. 2.
12

Գլ. 2.
Գլ. 2.
Գլ. 2.
Գլ. 2.

Գլ. 2.
38, 39, 40

Գլ. 2.
20, 21, 22
45, 46, 47

Գլ. 16. 8

Գլ. 2.
Կ. Բ. Կ.

Եւ. Ե. Գ.

Եւ. Ե. Գ.

Եւ. Ե. Գ.

Եւ. Ե. Գ.

Եւ. Ե. Գ.

Եւ. Ե. Գ.

Ն. Բ. ՉԲ. 593

գինեմը մարդիկներ բերուեցան , որոնք անոնց ձեռքերը՝ ապարան- ջաններ , ու անոնց զուկները՝ պարծանաց թագեր կը դնէին :

43 Եւ շնութեան մէջ պառւածին վրայով ըսի . Հիմա ալ ասոր հետ

44 պրոնկութեան պիտի ընեն : Ու անոր քովը կը մտնէին . ինչպէս որ պրոնկի կնկան քովը կը մտնեն , անանկ ալ Ողբային ու Ողբեային՝ ան պղծագործ կնիկներուն քովը

45 կը մտնէին : Իսկ արդար մարդիկ- ները՝ շնացող կնիկներուն դա- տաստանովը , ու արին թափող կնիկներուն դատաստանովը պիտի դատեն զանոնք . վասն զի անոնք շնացող կնիկներ են , ու Եանոնց ձեռքերուն մէջը արին կայ :

46 Քանզի Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Եւնոնց դժմ ժողովք պիտի հանեմ , և զանոնք նեղութեան ու լափշտակութեան պիտի մատնեմ :

47 Ու ժողովքը զանոնք քարերով պի- տի քարկոծեն , և զանոնք իրենց սուրբերովը պիտի կտրեն . Եանոնց տղաքները ու աղջիկները պիտի մեռցնեն , ու անոնց տունները կը-

48 րակով պիտի արքենա՝ ու Երկրէն պղծագործութիւնը պիտի վերցը- նեմ , Իոր ամէն կնիկները իրա- տունին , ու ձեր պղծագործութեան

49 ըն պէս չընեն : Եւ ձեր պղծագոր- ծութիւնը ձեր վրայ պիտի դնեն . ու դուք Լձեր կուռքերուն մեղքե- ըր պիտի կրէք , Է ու պիտի գիտ- նաք թէ ես եմ Տէր Եհովան :

Ն. Գ. Ժ. 35

Ե. Զ. 37

Ն. Գ. Ժ. 40

Բ. Մ. 17, 19, Գ. Ե. 21

Ե. Գ. Ժ. 15, Զ. 27

Ե. Օ. 11, Բ. Պ. 6

Լ. Զ. 35, Ե. Գ. Ժ. 38, 42, 44, Ի. 5

Գ. Լ. Ի. Դ

1 Եւ ապա ինքն ինքն ինքն ինքն , 6 կը ցու- ցուի Երուսաղէմի անհրաժեշտ կործանումը : 15 Երկրիկներ իր կնկանը մահուանը համար սուգ չըսնելուն օրինակով՝ 10 կը ցուցուի թէ Լէրիկ թշուառութիւնը չափազանց տրամու- թեամբ պիտի ըլլայ :

590

1 Եւ ինքներդ տարին տասներորդ ամիսը՝ ամսուն տասներորդ օրը՝ Տէրօջը խօսքը ինծի եղաւ՝ ըսելով .

2 Որդի մարդոյ՝ դուն քեզի աս օ- րուն անունը՝ բուն աս օրը դրէ . Բարի ինչ թաղաւոր «բուն աս օր» Երուսաղէմին մօտեցաւ : Է Եւ ան ասպատակներուն տանը առակ խօսիս , ու անոնց բուն . Տէր Եհո- վան այսպէս կ'ըսէ . Է կաթսան զիր , շահեալ զիր , ու մէջն ալ

4 Զուր լեցուր : Եւնոր կտորները , ա- մէն աղէկ կտորները , ազգը , և ու- սը անոր մէջը ժողով . ու շահեալ

5 Ընտիր ոսկորներով լեցուր : Ու ի- խարներուն ընտիրները առ , ու ոս- կորներն ալ տակը դիգէ . զանիկայ խիստ շատ եւաղան , այնպէս որ մէջի ոսկորներն ալ եփին :

Գ. Բ. 1, Ե. Բ. 1, Ե. Բ. 4, Բ. Գ. 12, Զ. Տ. Ե. Բ. 13, Գ. Ժ. 3

6 Եւնոր համար Տէր Եհովան այս- պէս կ'ըսէ . Վայ Երուսաղէմ , քաղաքին , ան կաթնային՝ որուն ժանգը իր մէջն է , ու ժանգը մե- ջէն ելած է . զանիկայ իր Էմէ կը- տորներովը հանէ . Եանոր վրայ վի- 7 ճակ չգտնի . Վասն զի անոր ա- լիւնը իր մէջն է . զանիկայ չոր ապառաժի վրայ դրաւ . Է զանիկայ դետնի վրայ չժափեց որ զանիկայ 8 չորով ծածկէ : Ի՞նչ սրտմտութիւնս հանելու , ու վրէժ առնելու հա- մար , Եանոր արիւնը չոր ապառա- 9 ժի վրայ դրի , որ չծածկուի : Եւնոր համար Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Է Վայ Երուսաղէմ , քաղաքին , ևս ալ կրակին զէզը պիտի մեծցնեմ : 10 Փայտերը շտուցուր , կրակը բռնկ- ջուր՝ որ միտ հայի , համեմունք ալ 11 զիր , ու ոսկորները այրին : Եաբը պարապ Է՝ Եանոն կայներուն վրայ զիր , որպէս զի պղինձ տաքնալ ու այրի , ու Է մէջի պղնձութիւնը հա- 12 լի , ու ժանգը հատնի : Ենիկայ աշխատութիւնով շահ յոյժեցուց . ու անոր շատ ժանգը իրմէն չեկաւ :

13 Եւնոր ժանգը կրակով չեկաւ : Բու անմարդութեանդ մէջ պղծագոր- ծութիւն կայ . որովհետեւ քեզ * մարբելու աշխատեցայ , ու դուն չմարբուեցար . այսուհետեւ բուն ան- մարդութենէդ պիտի չմարբուիս , Ժ մինչև որ իմ բարկութիւնս բու- 14 վրայ չիջնցնեմ : Է Ես Տէրս խօ- սեցայ . Է Ես Ես պիտի դայ , ու շահեալ պիտի կատարեմ . Է պիտի չնեմ , Է ու պիտի չնայեմ , և պիտի չզղոճեմ . բուն ճամբաներով , ու բուն գործքերով : Համեմատ պի- տի դատուիս՝ կ'ըսէ Տէր Եհովան :

15 Եւ Տէրօջը խօսքը ինծի եղաւ .

16 ըսելով . Որդի մարդոյ՝ ահա ես հարուածով մի բուն ալքերովը ցան- կութիւնը քեզմէ պիտի առնեմ . ու դուն չորդաս , ու լլաւ , և քու 17 Է Ես առաւօտուն ժողովուրդին խօսեցայ . ու իրիկունը կնիկս մե- ռաւ . ու Է Ես առաւօտուն՝ Է կոշիկ- ներդ ոտքերդ հաղի , ու Է շըր- թութեանդ մի՛ ծածկեր , և մարդոց հացը մի՛ ուտեր :

18 Է Ես առաւօտուն ժողովուրդին խօսեցայ . ու իրիկունը կնիկս մե- ռաւ . ու Է Ես առաւօտուն՝ Է կոշիկ- ներդ ոտքերդ հաղի , ու Է շըր- թութեանդ մի՛ ծածկեր , և մարդոց հացը մի՛ ուտեր :

19 ինծի հրամայուածը ըրի : Եւ ժո- ղովուրդը ինծի բաւ . Է Յեզի չեմ պատմեր թէ աս բուն բրածներդ ինչ պիտի չեմ Է մեծ :

20 Ու ես անոնց ըսի . Տէրօջը խօ- 21 քը ինծի եղաւ՝ ըսելով . Իսրայէլի տանը բւէ . Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Է Վասն իմ սրբաբանս՝ ձեր

Ն. Բ. ՉԲ. 590

Ե. Գ. Ժ. 3, Ի. 37, Զ. 9

Ե. Տ. Բ. 8, Գ. Ժ. 3, Ե. Գ. 11, Ե. Գ. 7, 10

Ե. Գ. Ժ. 13, Բ. Օ. Ժ. 16, 23, Ե. Մ. 2

Ե. Զ. 6, Ե. Գ. 11, Ե. Բ. 12

Բ. Գ. Ժ. 15

Ե. Բ. Ժ. 15

Ե. Գ. Ժ. 13, Ե. Գ. Ժ. 42

Ե. Գ. Ժ. 29

Ե. Գ. Ժ. 11

Ե. Բ. Ժ. 5, 6, 7, Զ. Տ. Գ. Ժ. 6, Ե. Գ. 10

Ե. Գ. Ժ. 30

Ե. Զ. 22, Գ. Ժ. 43, Ե. Գ. 7

Ե. Գ. Ժ. 9, Ե. Գ. 18

Ե. Բ. Ժ. 14, Գ. Ժ. 20, 21, 22

Ն . Բ . Է Բ .
588

Գ Լ . Ժ Բ .
1 . Ի Լ . 17 .
Ժ Ե . 12 . Է Բ .
2 Ե

Է Գ Լ . Ի Ե .
2 Ե .
Ժ Ե Բ . Ժ Ե .
3 Ե

Դ Գ Լ . Ի Ե .
12 .
Ե Բ Ե Բ . Ժ Ե .
Վերսուս արք.
տին մէջ

Ե Բ Ե Բ . Գ .
9 .

Դ Լ . Դ . Խ Ե Լ .
տակամած .
Բ Ե Բ .

Դ Ե Բ Ե Բ . Բ .
10 .

Ե Գ Ժ Ե Բ Ե . Ե Բ .
Ժ Ե . 3 Ե

Ե Ե Բ Ե Բ . Ի Ե Բ .
9 . Գ Լ . Է Բ .
5 . Է Բ . 5 .

Դ Լ . Դ . Բ Ե .
Հասարակութե .
Բ Ե

Ե Լ Ժ Բ . 3 .

Ժ Ե Բ . Ժ . 4 .
Բ Է Բ . Ի . 36 .

Ե Ե Բ Ե Բ . Ժ Ե .
13 .

Ե Ե Բ . Ժ . 3 .
Դ Լ . Է Բ . 6 .
Ժ Ե Բ . Ժ . 7 .

1 Դարձեալ Տերօջը խօսքը ինծի ե-
2 ղաւ . ըսեցով . Դուն՝ որդի
մարդոյ՝ Տիրուոյ վրայ - ողբ ըրէ .
3 Եւ Տիրուոյն ըսէ . ԲՈ՛վ ծովուն
մուտքերը բնակող , շատ կղզիներ
ուն մէջ ժողովուրդներուն հետ
2 վաճառականութիւն ընող , Տէր
Եհովան այսպէս կ'ըսէ . ԲՈ՛վ Տի-
րոս՝ դուն ըսիր թէ՛ ԴԵս գեղեցի-
կութեան մէջ կատարեալ եմ՝
4 Բու սահմաններդ * ծովուն մէջ-
տեղն՝ է . քեզ շինողները՝ բու
գեղեցկութիւնը կատարեալ ըրին .
5 Անոնք . բու ամէն Զ----- տախ-
տակներդ՝ Եւսներդ մայրէն շինե-
ցին . Լիբանանէն եղևինները տան ,
6 որ քեզի կայմը շինեն . Բու թիկը
Բասանի կարիքներէն շինեցին , բու
Խնատարաններդ՝ Լիխաւացոց կրդ-
զիներէն եւ- Զ տասխէն շինեցին
7 Գողակը ով ԴԴԴԴ . Բու բացած
առաջատուր՝ Եգիպտոսի նկարա-
գործ բեհէն էր . բու ծածկողդ՝
Եգիպտի կղզիներուն կապուտակ ու
8 ծիրանեղջյն եւ- ԴԴԴԴ էր . Սիրոնի
ու Արուալի բնակիչները՝ բու թի-
ալարները էին . բու մէջ եղող
իմաստուններդ՝ ով Տիրոս , անոնք
9 Բու նաւաւորներդ էին . Եգիւբա-
ղին ծերերը , ու անոր իմաստուն-
ները բու մէջ էին , բու ծա-
կուած Զ----- նորոգելու համար .
ծովուն բոլոր նաւերը , ու անոնց
նաւաստիները՝ բու առուտուրդ
10 ընելու համար բու մէջ էին . Բու
զօրքերուդ մէջ պատերազմական
մարդիկներդ՝ Պարս , Դուրադիք
ու Էփուրադիք էին . բու մէջ
վաճան ու տաղաւարտ կախողը ա-
նոնք էին , -- անոնք քեզ փառա-
ւորեցին . Արուալացիք բու զօր-
քիդ հետ՝ շուրջանակի բու պա-
րիսպներուդ վրայ , ու Դամադա-
ցիք . բու աշտարակներուդ մէջն
էին . անոնք իրենց վաճանները
շուրջանակի բու պարիսպներուդ
վրայ կը կախէին . անոնք Երու դե-
ղեցկութիւնը կատարեալ ըրին .
12 Ամէն ԴԴԴԴ պարսներ շատ ըլլա-
լուն համար՝ Թարսիսի ԷԴԴԴԴԴԴԴ
բու վաճառականներդ էին . անոնք
բու վաճառականներուդ մէջ ար-
ծաթի , երկաթի , անաղի ու կա-
ւան , թորեկ ու Մոսոր . բու վա-
ճառականներդ էին . անոնք քեզի
հետ Լմարդոց հոգիներու ու պիճեկ
ամաններու առուտուր կ'ընէին
14 Եթորդումայի տունէն բու վաճա-
ռանոցներդ կը բերէին ձիեր ու ձի-
15 ատրներ , և ջարիներ . Թիբեանի
որդերը՝ բու վաճառականներդ է-
ին . շատ կղզիներու վաճառակա-

նութիւնը բու ձեռքդ էր . անոնք
քեզի հետ փղոսկրի ժանիքներով
ու ոսկինազով փոխանակութիւն
16 կ'ընէին . Զեռագործներուդ շա-
տութեանը համար՝ Ասորիք բու
վաճառականներդ էին . Եւ բու
վաճառանոցներուդ մէջ՝ կարկե-
հանի , ծիրանեղջյնի , նկարագործ
կերպասի , բեհէզի , բուստերու , ու
կարմիր յակինթի առուտուր կ'ը-
17 նէին . Զուգան ու Խարպէի եր-
կիրը բու վաճառականներդ էին .
անոնք քեզի հետ ԼՄենիթի հո-
րենի , իմարեղէնի , մեղրի , եղի ու
նկարասի առուտուր կ'ընէին .
18 Զեռագործներուդ շատութենէն
ամէն ԴԴԴԴ պարսներ շատ ըլլալուն
համար՝ Դամասկոսը բու վաճա-
ռականդ էր՝ քեղոսի դիւինով ու
19 ճերմակ բուրդով . ԼԷդան , ու
Զաւան՝ բու վաճառանոցներդ
մանած կը բերէին . բու վաճառ-
ներուդ մէջ՝ բանուած երկաթ ,
կասիա , ու խունեղէն կար .
20 Կառքերու համար պատառակալ-
ներ բերող վաճառականդ՝ ԴԴԴԴ
21 դանն էր . Սարքացիք , ու Էգե-
զարի բոլոր իշխանները՝ բու պա-
րաստ վաճառականներդ էին . ա-
նոնք քեզի հետ գառունկներու ,
խոյրերու ու նոխաղներու առու-
22 տուր կ'ընէին . ԴԱրալի ու Ռեդ-
մայի վաճառականները՝ բու վա-
ճառականներդ էին . անոնք բու
վաճառանոցներուդ մէջ ամէն ԴԴԴԴ
ԴԴԴԴ ինտր իտուններու , և ամէն
ԴԴԴԴ պատուական քարերու , ու
23 ոսկիի առուտուր կ'ընէին . ԴԽա-
ռան , ԶԳանէ , ու Երեմ՝ ԴԱ-
րալի վաճառականները , Ասորե-
տան -- Բաղմար՝ բու վաճառա-
24 կաններդ էին . Անոնք բու վա-
ճառանոցներուդ մէջ քեզի հետ
շքեղ հանդերձներով , կապուտակ
ու նկարագործ վերաբոյններով ,
ու երկնաղեզ գգնաններով վԶԴԴԴԴ
ու շուաններով կապուած՝ եղևնա-
փայտէ սնտուկներու առուտուր
25 կ'ընէին . ԼԹարսիսի նաւերը՝ բու
առուտուրիդ համար կը պտուէին .
ու դուն լեցուցար , ու խիտ փա-
ռաւոր եղար - ծովուն մէջտեղը .
26 Բու թիափարները՝ քեզ շատ
ջուրներուն բերին . Լարեկեան հովը
քեզ ծովուն մէջտեղը կտորեց .
27 Բու Դապրաններդ ու վաճառա-
նոցներդ -- առու տուր , բու նա-
ւատարներդ ու նաւաւորներդ , բու
նաւերդ նորոգողները ու քեզի հետ
առուտուր ընողները , և բու մէջ
եղող բոլոր պատերազմական մար-
դիկներդ , ու բու մէջ եղող բոլոր
բազմութիւնդ՝ բու կործանմանդ

Ն . Բ . Է Բ .
588

Դ Լ . Ժ Բ .
1 . Ի Լ . 17 .
Ժ Ե . 12 . Է Բ .
2 Ե

Է Գ Լ . Ի Ե .
2 Ե .
Ժ Ե Բ . Ժ Ե .
3 Ե

Դ Գ Լ . Ի Ե .
12 .
Ե Բ Ե Բ . Ժ Ե .
Վերսուս արք.
տին մէջ

Ե Բ Ե Բ . Գ .
9 .

Դ Լ . Դ . Խ Ե Լ .
տակամած .
Բ Ե Բ .

Դ Ե Բ Ե Բ . Բ .
10 .

Ե Գ Ժ Ե Բ Ե . Ե Բ .
Ժ Ե . 3 Ե

Ե Ե Բ Ե Բ . Ի Ե Բ .
9 . Գ Լ . Է Բ .
5 . Է Բ . 5 .

Դ Լ . Դ . Բ Ե .
Հասարակութե .
Բ Ե

Ե Լ Ժ Բ . 3 .

Ժ Ե Բ . Ժ . 4 .
Բ Է Բ . Ի . 36 .

Ե Ե Բ Ե Բ . Ժ Ե .
13 .

Ե Ե Բ . Ժ . 3 .
Դ Լ . Է Բ . 6 .
Ժ Ե Բ . Ժ . 7 .

Ե Ե Բ . Ժ . 3 .
Դ Լ . Է Բ . 6 .
Ժ Ե Բ . Ժ . 7 .

Ն. Բ. Գ. Բ. 588

Զ. Գ. Լ. Գ. 15, 18
- Զ. Գ. Լ. Գ. 17, 18

- Զ. Գ. Լ. Գ. 12, 13
- Զ. Գ. Լ. Գ. 19

Զ. Գ. Լ. Գ. 1, 3
- Զ. Գ. Լ. Գ. 26

- Զ. Գ. Լ. Գ. 6, 14
- Զ. Գ. Լ. Գ. 16

Զ. Գ. Լ. Գ. 17
- Զ. Գ. Լ. Գ. 2

- Զ. Գ. Լ. Գ. 18
- Զ. Գ. Լ. Գ. 19

Զ. Գ. Լ. Գ. 10
- Զ. Գ. Լ. Գ. 27

Զ. Գ. Լ. Գ. 15
- Զ. Գ. Լ. Գ. 16

Զ. Գ. Լ. Գ. 16
- Զ. Գ. Լ. Գ. 21

որը ծովուն մէջտեղը պիտի իյնան :
28 Գուհի նաւաւորներուդ աղաղակին
մայինն՝ Լարուարձանները պիտի
29 սարսին : Եւ՝ առին թի քաշող
նաւաստիները, առին ծովու նաւա-
վարները՝ իրենց նաւերէն պիտի իջ-
նեն, ու ցամաքը պիտի կայնին :
30 Եւ իրենց ձայնը քու վրայովն լսել
պիտի տան, ու դառնապէս պիտի
աղաղակեն, և՝ իրենց պրօններ-
նուն վրայ հող պիտի դնեն, ու
31 Լմորիքի մէջ պիտի թաւալին : Ու
Երեզնի համար՝ մաղերին պիտի
փետեն, և բուրձ պիտի հագնին :
ու քեզի համար՝ սրտի ցաւով ու
32 դառն ողբով պիտի լան : Եւ իրենց
սուգին մէջը՝ Երեզնի համար ողբալու
յաշն պիտի վերցնեն, ու քու
վրադ ողբան Եւթել : Եւ ինչ քաղաք
կար Տիրուսի նման, որ ծովուն
33 մէջը բնաջինջ եղաւ : Քանի որ
քու վաճառներդ ծովէն կ'ելլէր,
շատ ազգեր կը կտաւցընէր, շատ
ապրանքներովդ ու առուտուրներ-
ովդ երկրի թագաւորները կը
34 հարստացընէր : Եւ Լուրերուն խո-
րովէն ծովէն ծովէն կտորուած
ատենդ՝ քու վաճառականու-
թիւնդ, ու բոլոր բազմութիւնդ
35 քու մէջը ինկան : Սղղիներուն
բոլոր բնակիչները քու վրայովդ
ապշեցան : ու անոնց թագաւոր-
ները խիստ զարհուրեցան : Իրենց
36 երեսները ղեղնեցան : Սղղերուն
մէջ վաճառականները քու վրադ
սուլեցին : Պուն ստեղծութիւնդ
եղար, և յաւիտեան ողնացար :

Գ. Լ. Ի. Ը

1 Աստուծոյ դատաստանը Տիրուսի իշխանին վո-
րայ, անոր ամբարիշտ հպարտութեանը համար :
11 Մարգարէն կ'որոյ՝ անոր մեծ փառաւո-
րութեանը վրայ՝ որ մէջքով ապակներ էր :
20 Սիդոնի դատաստանը : 24 Խորշակէն
գերեզարծութիւնը :

1 Եւ Տերոյն խօսքը ինծի եղաւ՝ Ը-
2 սերով : Որդի մարդդ՝ Տիրուսի
իշխանին ուրէ՛ թէ՛ Տեր Եհովան
այսպէս կ'ըսէ : Որովհետեւ քու
սիրտդ հպարտացաւ : ու՝ Ըսիր
թէ՛ Ես աստուած մին եմ : Ես
Բ ծովուն մէջտեղը Աստուծոյ ա-
թոռը կը նստիմ : Կտակայն դուն
մարդ եմ, ու չէ՛ թէ Աստուած :
Թէ և քու սիրտդ՝ Աստուծոյ սրտին
3 տեղը դիր : Ահա Ե դուն Դանիէլին
իմաստուն ես, բնաւ մէկ գաղտնիք
4 մը քեզմէ չպահուեցաւ : Բու ի-
մաստութեամբդ ու հանճարովդ
քեզի հարստութիւն ստացար, և
գանձերովդ մէջը ոսկի ու արծաթ
5 Ժողովքիր : Եւ շատ իմաստու-
թեամբդ ու՝ վաճառականու-

թեամբդ քու հարստութիւնդ
շատցուցիր : և քու հարստու-
թեանդ պատճառով սիրտդ հպար-
տացաւ :

6 Անոր համար Տեր Եհովան այսպէս
կ'ըսէ : Որովհետեւ դուն քու սիրտդ
7 Աստուծոյ սրտին տեղը դիր, Ա-
նոր համար ահա ես քու վրայ ու-
տարներ՝ շագաց բռնաւորները
պիտի բերեմ : և անոնք քու իմաս-
տութեանդ ղեղեցկութեանը վրայ
սուրերնին պիտի քաշեն, ու քու
վայելքութիւնդ պիտի ապականեն :
8 Քեզ գուրը պիտի իջեցնեն : ու
ծովուն մէջտեղը վերաւորներուն
9 մասունքով պիտի մռնին : Միթէ
քեզ սպաննողներուն առջևը Ե պի-
տի կրնան ըսել թէ, Ես Աստուած
եմ : դուն՝ քեզ մեղցնողներուն
ձեռքովդ մէջ մարդ պիտի ըլլաս, ու
10 չէ՛ թէ Աստուած : Օտարաց ձեռ-
քովդ՝ շանթիւններուն մահաւաճ-
քը պիտի մռնին : քանզի ես խօ-
սեցայ կ'ըսէ Տեր Եհովան :

11 Եւ Տերոյն խօսքը ինծի եղաւ՝
12 ըսելով : Որդի մարդդ՝ Տիրուսի
թագաւորին վրայով ողբ ըրէ, ու
անոր ըսէ՛ : Տեր Եհովան այսպէս
կ'ըսէ : Ե դուն որ կատարելու-
թեան կնիքն ես, իմաստու-
թեամբ լեցուած, ու ղեղեցկու-
թեան մէջ կատարեալ ես, Դուն
13 Աստուծոյ դրախտին՝ Երեզնի մէջը
էիր : քու ծածկողդ առին պա-
տուական քարերն էին : սարդին,
տպագին ու՝ անդամանդ, ու՝
կեքար, եղնգնաքար և յասպիս,
շափիւղայ, կարկէհան և զմրուխտ,
ու ոսկի : քու Ե թմբուկներովդ
ու արինգներովդ՝ զորքդ՝ քու
ստեղծուած որդ քեզ պատրաս-
14 տուեցաւ : Դուն՝ տարածուած ու
Ե ծածկող քերովքէ մին էիր : ու ես
քեզ դրի : և դուն թ Աստուծոյ
սուրը լեռանը վրայ էիր : դուն
հրեղէն քարերուն մէջ տեղուանքը
15 կը շրջէիր : Դուն քու ծամբա-
ններով մէջը կատարեալ էիր, քու
ստեղծուած օրէք մինչև ու՝ Երբ
որ քու վրադ անօրէնութիւն զրու-
16 տուեցաւ : քու առուտուրիդ շա-
տութեանը համար քու մէջը զոր-
կանքով լեցուցաւ : ու մեղքդ՝ զոր-
ծեցիր : Ես ալ քեզ Աստուծոյ
լեռնէն իրեւ պիղծ վար նետեցի, և
քեզ՝ ով ծածկող քերովքէ, հրե-
ղէն քարերուն մէջէն բնաջինջ
17 ըրի : քու ղեղեցկութեանդ հա-
մար՝ սիրտդ հպարտացաւ : քու
վայելքութեանդ պատճառաւ քու
իմաստութիւնդ աւրեցիր : Ես ու
քեզ ղետինը նետեցի : քեզ թա-
գաւորներուն առջևը դրի տեսա-

Ն. Բ. Գ. Բ. 588

Զ. Գ. Լ. Գ. 11
- Զ. Գ. Լ. Գ. 12

Զ. Գ. Լ. Գ. 2

Զ. Գ. Լ. Գ. 15, 16, 19
- Զ. Գ. Լ. Գ. 21, 25, 27

Զ. Գ. Լ. Գ. 2

Զ. Գ. Լ. Գ. 3
- Զ. Գ. Լ. Գ. 3

Զ. Գ. Լ. Գ. 5
- Զ. Գ. Լ. Գ. 9

Զ. Գ. Լ. Գ. 13

Զ. Գ. Լ. Գ. 20
- Զ. Գ. Լ. Գ. 20
- Զ. Գ. Լ. Գ. 20

Զ. Գ. Լ. Գ. 40

Զ. Գ. Լ. Գ. 14

Զ. Գ. Լ. Գ. 2, 5

Ն. Բ. Զ. Բ.
588

18 րան ըլլալու համար : Բու խարդախ վաճառականութեամբդ շը-ձ շատ անօրէնութիւններովդ քու սրբութիւններդ պղծեցիր . ես ալ քու մէջդ կրակ հանեցի . անիկայքդ կերաւ . ու ամէն քեզ տեսնողներուն աչքին առջևդ քեզ

19 գետնի վրայ մոխիր ըրի : Ազգերուն մէջ ամէն քեզ ծանցողները քու վրայովդ ապեցան . իդուն սոսկումի լաւքն եղար , ու յաւիտեան ունչացար :

20 Եւ Տերովդ խօսքը ինծի եղաւ .

21 ըսելով . Որդի մարդոյ՝ շերեւոյ Սիդոնի դարձուր , ու անոր վրայով մարգարէութիւն ընէ .

22 Ու ըսէ . Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Վհա ես քեզի դէմ եմ՝ ով Սիդոն , և քու մէջդ պիտի փառաւորուիմ . ու երբոր անոր մէջը դատաստաններ ընեմ , ու յանոր մէջը սուրբ սեպուիմ , ի պիտի

23 գիտեան թէ ես եմ Տէրը : Եւ ասն զի անոր մէջը՝ ժառանգաւոր , ու անոր փողոցներուն մէջը՝ արիւն պիտի իրկեմ . և շուրջանակ աւնոր վրայ եղող սրովը՝ անոր մէջը վերաորներ պիտի ինչան . ու պիտի գիտեան թէ ես եմ Տէրը :

24 Եւ իսրայէլի տանը՝ մէյմըն ալ խայթող տատակ ու ցաւցընող փուշ պիտի չլլայ՝ իրենց բոլոր տիբր եղող զերենք ամէն նախատողներէն . ու պիտի գիտեան թէ ես եմ Տէր Եհովան :

25 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Երբոր իսրայէլի տունը ժողովման ժողովուրդներէն՝ որոնց մէջը որ ցրուած են . ան ատենը անոնց մէջը՝ ազգաց աչբերուն առջև շուրջ պիտի սեպուիմ . ու անոնք պիտի բնակին իրենց երկրին մէջ , որն որ ես իմ Յակոբ ծառաւ :

26 Եւ տուր : Եւ անոր մէջը Լապազովութեամբ պիտի բնակին , ու տուներ պիտի շինեն , և այգիներ պիտի տնկին . ու երբոր դատաստաններ ի գործ դնեմ աւնէ անոնց բոլորտիբը եղողներուն վրայ՝ որ զանոնք նախատեցին , անոնք ապահովութեամբ պիտի բնակին , ու պիտի գիտեան թէ ես եմ իրենց Տէր Աստուածը :

Յ. ԳԼ. Ի. Գ.
21. Ի. Բ. 36

Ն. ԳԼ. Գ. 2.
Ի. Բ. 2. Ի. Բ.

Ե. Ե. Ի. Գ.
4. 12. Ե. Ե. Ի. Բ.

22. Ի. Բ. 3.
ԳԼ. Լ. 30.

Տ. Ե. Գ. 4.
17. ԳԼ. Լ. 13.

Յ. ԳԼ. Ի. 41.
Լ. Գ. 23.

Լ. Գ. 25.
Ե. Ե. Լ. Բ.

16.
Ե. ԳԼ. Լ. Բ.

22.
Ե. Ե. Լ. Բ.

55. 8 Ե. Բ.
Ի. Բ. 13.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
12. ԳԼ. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
41. Ե. Ե. Ե.

13. Ե. Ե. 21.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
6. ԳԼ. Լ. Ե. Ե.

25.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

21. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
5.

ԳԼ. Ի. Բ.

1 Փարաւոնին վրայ հասնելու դատաստանը՝ իսրայէլին դէմ ըրած անհաւատարմութեանը համար : 8 Եգիպտոսի ամպութիւնը . 13 քառասուն տարին ետքը անոր վերականգնումը : 17 Եգիպտոս իբրև վարձք կը տրուէ Նաբոգոզոնոսորին : 21 իսրայէլին խօսատեցուած երանքի վեճակը :

1 Տաներովդ տարին՝ տասներորդ ամսուն երկուսասներորդ օրը՝

Տերովը խօսքը ինծի եղաւ . ըսէ .

2 Եւ ըրէ . Որդի մարդոյ՝ շերեւոյ Եգիպտոսի Փարաւոն թագաւորին դարձուր , ու անոր դէմ , ու Բրուլոր Եգիպտոսին դէմ մարգարէու .

3 թիւն ըրէ , խօսէ , ու ըսէ . Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Վհա ես քեզի դէմ եմ՝ ով Եգիպտոսի Փարաւոն թագաւոր , քու գետերուդ մէջը պառկող մեծ Դժգոյս , Իոր կ'ըսես թէ՝ իմ գետս իմն է , ու չեմ կ'ըսէ .

4 Բայց Եւս քու կզակներուդ կարթեր պիտի անցնեմ , և քու գետերուդ ձուկերը՝ քու թեփերուդ պիտի փակցնեմ , ու քեզ գետերուդ մէջէն պիտի հանեմ . ու գետերուդ բոլոր ձուկերը քու

5 թեփերուդ պիտի փակին : Եւ քեզ՝ ու գետերուդ բոլոր ձուկերը անապատը պիտի նետեմ . դուն զաշտի երեսին վրայ պիտի ինչան , եւ պիտի չժողովես , և չամփոխուես . Եւ զերկ երկրի զազաններուն , ու երկինքի թռչուններուն կերա-

6 կուր տուի : Աւ Եգիպտոսի բոլոր բնակիչները պիտի գիտեան թէ ես եմ Տէրը . զան զի իսրայէլի տա-

7 նը Եհովէ գոյս ընդէն : Երբոր անոնք քեզ ձեռքով՝ բռնեցին , դուն կտորեցար , ու անոնց բոլոր քաղուկը ձեղբեցիր . ու երբոր քեզի կոթնեցան , փշուրեցար , ու անոնց բոլոր մէջը գողցուցիր :

8 Ասոր համար Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Եւս ես քու վրայ ետուր պիտի երեմ , և մարդը ու անասունը քեզմէ պիտի կտորեմ :

9 Աւ Եգիպտոսի երկիրը՝ աւերակ ու անապատ պիտի ըլլայ . ու պիտի գիտեան թէ ես եմ Տէրը . որովհետեւ անիկայ ըսաւ . Գետս իմն է , ու չեմ կ'ըսէ .

10 Եւ քու համար Եւս ես քեզի և քու գետերուդ դէմ եմ . ու Եգիպտոսի երկիրը՝ Եւրոպոլէն մինչև Սուհէն , ու մինչև Եփեփուպուցուց օսանգարի Եւրոպուս . անչէն անապատ պիտի ընեմ . թէ Եւս մարդու ոտք պիտի չանցնի , ոչ ալ անասունի ոտք անէկ պիտի անցնի , և քառասուն

12 տարի անընակ պիտի մնայ : Եւ Եգիպտոսի երկիրը՝ ամայացած երկիրներու մէջ ամայի պիտի ընեմ , և անոր քաղաքները արուած քաղաքներու մէջ՝ քառասուն տարի ամայի պիտի մնան , ու Եգիպտոսիները աղքատներու մէջ պիտի ցրուեն , ու զանոնք երկիրներուն մէջ ջիւրուցան պիտի ընեն :

13 Սակայն Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Եւս քառասուն տարին ետքը Եգիպտոսիները պիտի ժողովեմ ան

Ն. Բ. Զ. Բ.
589

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
21.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
1. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
30. ԳԼ. Ե. Ե. Ե.

22. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
13. 14. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
29. ԳԼ. Ե. Ե. Ե.

4.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
2. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

Դ. Բ. Գ. Բ.
589

3 ԳԼ. ԺԵ. Ծ.
14

2 ԵՄ. Լ. 2.
3 ԼԷ. 4. 6.

572

6 ԵՐԽԴ. ԻԵ.
6: ԳԼ. ԻԷ.
7: 8.

8 ԵՆՍ. ԵՐԽԴ.
ԻԵ. 9.

9 ՍԱՊ. ԺԻՐ.
17.

2 ԳԼ. ԻԴ. 27.

ազգերէն որոնց մէջ որ յորուեցան .
14 Ու Եղիպտացու զերուծիւնը ետ
պիտի դարձնենմ , և զանոնք Պա-
թուրեսի երկիրը իրենց հայրենի
երկիրը պիտի դարձնենմ . ու հոն
3 յցած թաղաւորութիւն մը պիտի
15 ըլլան : Թաղաւորութիւններուն
խիստ ցածը պիտի ըլլայ , ու մէյմն
ալ ազգերուն վրայ պիտի չբարձ-
րանայ . վասն զի զանոնք պիտի
պղտիկցնենմ , որ ազգերուն վրայ
16 չտիրեն : Եւ անոնք մէյմն ալ
շխարայէի տանը ապաւինութիւն
պիտի չըլլան , որ իրենց Լուէն եր-
թաշնուն անօրէնութիւնը յիշուի .
նո պիտի գիտնան թէ Ես Լմ Տէր
Եհովան :
17 Ու եղաւ որ քսանութեանը որդ
տարին առաջին ամսուն առաջին
օրը Տէրովը խօսքը ինծի եղաւ ըսե-
18 լով . Որդի մարդդ՝ Բաբելոնի
Դաբուզոդոնոսոր թաղաւորը՝ իր
զօրքը մեծ ծառայութեան դործա-
ծեց Տիրութիւնդ : ամէն զուռի
կնտացաւ , ու ամէն ուսին մօրթը
եղաւ . սակայն իրեն ու իր զօրքին
մէկ հատուցում մը չեղաւ Տիրու-
սէն՝ ան ծառայութեանը համար
19 որ անոր դէմ ըրաւ : Ընոր համար
Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . ահա
Ես Եղիպտոսի երկիրը Բաբելոնի
Դաբուզոդոնոսոր թաղաւորին պի-
տի տամ . ու անոր բազմութիւնը
պիտի առնէ , և անոր կողպտուը
պիտի կողպտուէ , ու անոր աւարը
պիտի յափտակէ : և ամէն անոր
զօրքին վարձք մը պիտի ըլլայ :
20 Եւ հոն ըրած դործին համար Ե-
ղիպտոսի երկիրը անոր տուի . վասն
զի ինծի համար աշխատեցան կ'ը-
21 լէ Տէր Եհովան : Ըն օրը Իսրա-
յէի տանը եղչիր պիտի բուսցը-
նենմ . ու անոնց մէջը քեզի Երեմի
բացութիւն պիտի տամ : ու պիտի
գիտնան թէ Ես Լմ Տէրը :

ԳԼ. Լ

1 Եղիպտոսին ու անոր օղականներուն կործա-
նումը : 20 Բաբելոնի բազուկը պիտի զբա-
նայ որ Եղիպտոսին բազուկը կտորէ :
572
1 Դարձեալ Տէրովը խօսքը ինծի Ե-
2 ղաւ ըսելով . Որդի մարդդ՝
մարդարեւութիւն ըրէ , ու ըսէ .
Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Ող-
3 օր . Վասն զի Բ օրը մօտ է . Տէրովը
օրը մօտ է . անկիայ ամպոտ որ է .
ազգերուն ժամանակը պիտի ըլլայ :
4 Ու Եղիպտոսի վրայ սուր պիտի
գայ , ու Եթովպայի մէջ սաստիկ
խռովութիւն պիտի ըլլայ , երբոր
Եղիպտոսին մէջը վերադարձնէ իյ-
նան . և Ի անոր բազմութիւնը պի-

4 ԳԼ. ԻԺ. 19.

տի առնեն . ու Է անոր հիմերը պիտի
5 կործանեն : Եթովպացիք , և Փու-
ղացիք , և Ղուզացիք , ու Էրբոր
խառնիճաղանձ ժողովուրդը , և
Բուբալացիք , և ուստի երկրին որ-
դիրը անոնց հետ միտեղ սրով
6 պիտի իյնան : Տէրը այսպէս կ'ը-
սէ . Եղիպտոսի օղականներն ալ
պիտի իյնան . ու անոր զօրութեա-
նը հպարտութիւնը պիտի խոնար-
հի . Ե Մադգոգէն մինչ և Սուհէնը
սրով պիտի իյնան անոր մէջ՝ կ'ը-
7 սէ Տէր Եհովան : Է ու ամայացած
երկրներուն մէջ ամայի պիտի ըլ-
լան . և անոր քաղաքները՝ կործա-
նուած քաղաքներուն մէջ պիտի ըլ-
8 յան : Ու Երբոր Եղիպտոսի մէջ
կրակ ձգեմ , ու անոր բոլոր օղա-
կանները կտորին , պիտի գիտնան
9 թէ Ես Լմ Տէրը : Ըն օրը Իմ
առջեւ նաւերով զեպաններ պի-
տի ելն , որ ապահովութեան մէջ
եղող Եթովպացիները վախցնեն .
և անոնց վրայ սաստիկ խռովու-
թիւն պիտի ըլլայ Եղիպտոսի օ-
րուանը Աֆէս . վասն զի ահա կու-
գայ :
10 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Ժ Ե-
ղիպտոսի բազմութեանն ալ՝ Բա-
բելոնի Դաբուզոդոնոսոր թաղա-
ւորին ձեռքովը բնաջնջ պիտի ը-
11 նենմ : Անկիայ ու անոր հետ իր
ժողովուրդը՝ Եազգերուն բռնաւոր-
ները՝ երկիրը արերու պիտի ըն-
րուին . անոնք իրենց սուրերը Ե-
ղիպտոսի վրայ պիտի քաշեն , ու
երկիրը սպաննուածներով պիտի
12 լեցնեն : Եւ ԼԵս գետերը պիտի
ցլալեցնենմ , Է ու երկիրը չարե-
րուն ձեռքը պիտի մատնենմ . ու
երկիրը , և բոլոր անոր մէջը եղածը
օտարներուն ձեռքով պիտի կտ-
սնցնենմ . Ես Տէրս խօսեցայ :
13 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ .
Ժ Երուբերն ալ բնաջնջ պիտի ը-
նենմ , ու Մեմփիսի յատուածները
պիտի ոչնչացնենմ . Է ու մէյմն ալ
Եղիպտոսի երկրէն իշխան պիտի
չըլլայ . Է ու Եղիպտոսի երկրին մ-
14 ջը վախ պիտի դնենմ : Եւ Պա-
թուրես արեւելք պիտի ընենմ , ու
Է Տայանիսը կրակի պիտի տամ ,
եւ Էրով մէջ դատաստաններ ՚ի
15 դործ պիտի դնենմ : Եւ Եղիպտոսին
ամրութիւնը Եզոգ Սինի վրայ իմ
սրամուծութիւն պիտի թափեմ , ու
Է Երովն բազմութիւնը պիտի կոտ-
16 ընմ : Ու Է Եղիպտոսի մէջ կրակ
պիտի ձգեմ . Սինը սաստիկ պիտի
տաղնայի , ու Էրովը պարտի իւր
թաճառութիւն պիտի ըլլայ , և
Մեմփիսի ցորեկով Պէտէ Դէրեն
17 թշնամները , Երեզ քաղաքին ,

Բ. Գ. Բ.
572

Դ ԵՐԽԴ. Ժ.
15:
Դ ԵՐԽԴ. 10:
Դ ԵՐԽԴ. ԻԵ.
20: 24:
* ՍԱՊ. ԺԻՐ.
Երեզի
Դ ԳԼ. ԻԺ.
10:

Է ԳԼ. ԻԺ.
12:

Բ ԵՄ. ԺԵ.
1: 2:

2 ԳԼ. ԻԺ.
19:

Ե ԳԼ. ԻԺ. 7.

Լ ԵՄ. ԺԺ.
5: 6:
Ե ԵՄ. ԺԺ.
4:

2 ԵՄ. ԺԺ.
1: ԵՐԽԴ.
ԽԳ. 12:
ԽԳ. 25:
ՋԱՐ. ԺԳ.
2:

Է ՋԱՐ. Ժ.
11:
Է ԵՄ. ԺԺ.
16:
3 ԳԼ. ԻԺ.
14:

Դ ՍԱՊ. ԺԵ.
12: 43:
Է ԵՄ. Ժ.
5: 9: 10:

Դ ԵՐԽԴ. ԽԳ.
25:
Դ ԶԺԲ 9:

Ն. Բ. Գ. Բ. 579

Երեմ. Բ. 16

588

Երեմ. Բ. 25
Երեմ. Բ. 11

Սաղ. Ե. 17

Հմբ. 26
ԳԼ. ԻԺ. 19

Սաղ. Բ. 16

Հմբ. 23
ԳԼ. ԻԺ. 12

- 18 ու Բուքատին կտրիձները սրով պիտի իյնան . ու անոնց Բ-ի Է-նը Էրեմ. Բ. 16
- 19 Տափնասի մէջ ցորեկը խաւար պիտի ըլլայ . Երբոր հոն Եգիպտոսի լուծերը կտարեմ . ու հոն անոր զօրութեանը հպարտութիւնը պիտի ունենան . զանիկայ ամպ պիտի ծածկէ . և անոր աղէկները գերութեան պիտի երթան : Այսպէս Եգիպտոսի մէջ դատաստաններ 'ի գործ պիտի դնեմ . ու պիտի գիտնան թէ ես եմ Տէրը :
- 20 Ու եղաւ որ մետասաներորդ տարին՝ առաջին -մի-ը՝ ամսուն եօթնին՝ Տէրորը խօսքը ինծի եղաւ . ըսելով . Որդի մարդոյ՝ Եգիպտոսի Փարաւոն թագաւորին լազուկը կտորեցի . և անչա՝ անիկայ պիտի չփաթթուի , ոչ ալ անոր վրայ գեղեր ու կապեր դնելով՝ զանիկայ պիտի պատուն , որ զօրանայ սուր :
- 22 Բռնելու . . . Անոր համար Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Ահա ես Եգիպտոսի Փարաւոն թագաւորին դեմ եմ . և անոր բազուկները պիտի կտարեմ , թէ զօրաւորը , և թէ կոտորածը . և սուրը անոր ձեռքէն վար ձգել պիտի տամ : Դու Եգիպտացիները ազգերուն մէջ պիտի ցրուեմ , և զանոնք երկիրներուն մէջ ցիրուցան պիտի ընեմ :
- 24 Ու Բաբելոնի թագաւորին բազուկները պիտի զօրացնեմ , և իմ սուրս անոր ձեռքը պիտի տամ . իսկ Փարաւոնի բազուկները պիտի կտարեմ . ու անիկայ անոր առջև 'ի մահ վերաւորուածին հետ :
- 25 Ժուլեմա՛մը պիտի հեծէ : Այսպէս Բաբելոնի թագաւորին բազուկները պիտի զօրացնեմ . ու Փարաւոնին բազուկները պիտի իյնան . և ու երբոր իմ սուրս Բաբելոնի թագաւորին ձեռքը տամ , և ան ալ զանիկայ Եգիպտոսի երկրին վրայ երկնցնէ , պիտի :
- 26 Գիտնան թէ ես եմ Տէրը : Դու Եգիպտացիները ազգերուն մէջ պիտի ցրուեմ , և զանոնք երկիրներուն մէջ ցիրուցան պիտի ընեմ . ու պիտի գիտնան թէ ես եմ Տէրը :

ԳԼ. ԼԵ

- 1 Մարգարէն իր խօսքը Փարաւոնին ուղղելով՝ 8 կ'ըստարագրէ անոր Ասորեստանի փառքը . 10 և անոր կործանումը իր հպարտութեանը համար . 15 և նոյն կործանումը կը սպանայ Եգիպտոսին ալ :
- 1 Աւ եղաւ որ մետասաներորդ տարին Երբորը -մի-ը՝ ամսուն առաջին Երեմ. Բ. 16
- 2 Երբորը խօսքը ինծի եղաւ՝ ըսելով . Որդի մարդոյ՝ Եգիպտոսի Փարաւոն թագաւորին , ու անոր

- բազուկները ըսէ՝ . - Դուն քու մեծութեամբդ որո՞ւ կը նմանիս : 3 Եւ Ասորեստանցին Լիբանանի մէջ եղող եղևինի մը -մի- էր . անոր ոստերը գեղեցիկ , ու տերեւախիտ շառաւիղները հովանաւոր էին , ու հասակը բարձր էր . և անոր զուարթութիւնը "խիտ ճիւղերով" մէջ էր : 4 Եւ երբոր զանիկայ մեծցուցին , անգուռները զանիկայ բարձրացուցին . իրենց գետերը անոր տընկուած տեղին բոլորտիւրը կը պտուտէին , ու իրենց վտակները դաշտին 5 բոլոր ծառերուն կը խրկէին : Ասպատանով Դանոր հասակը դաշտին բոլոր ծառերէն բարձր եղաւ . ու տարածուելով՝ շուրթերուն շատութենէն անոր ոստերը շառաւիղները երկնցնան : Անոր ոստերուն վրայ՝ Երեկների բոլոր թռչունները բոյն կը շինէին , ու շառաւիղներուն տակը դաշտի բոլոր գազանները կը ծնանէին , և անոր հովանիին տակը բոլոր մեծ աղբերը կը բնակէին . Ու իր մեծութեամբը , ու իր ոստերուն երկայնութեամբը գեղեցիկ էր . վասն զի անոր արմատը շատ զուրեւու բով 8 էր : Աստուծոյ զրախտին եղևինները զանիկայ չէին ծածկէր . մայր ծառերը անոր ոստերուն չէին նմաներ , ու սօսիները անոր շառաւիղներուն պէս չէին . Աստուծոյ զրախտին մէջ բնաւ մէկ ծառ մը գեղեցկութեան կողմանէ անոր նը . 9 ման չէր : Զանիկայ՝ իր ոստերուն շատութիւնովը գեղեցիկ չինէր էի . ու Աստուծոյ զրախտին մէջ եղող Երեմի բոլոր ծառերը անոր կը նմանանէին :
- 10 Ասոր համար Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Որովհետեւ հասակով չբարձրացաւ , ու զուարթ խիտ ճիւղերուն մէջը վերցուց , և Երբորը իր բարձրութեամբը հպարտացաւ , 11 ես ալ զանիկայ ազգերուն զօրաւորին ձեռքը տուի . որ անշուշտ անոր հաւանքով պիտի ընէ . զանիկայ իր շարութեանը համար քնցի . 12 ու օտարները՝ Եգիպտոսին բռնաւորները զանիկայ կտրեցին , և զանիկայ թողուցին . Բանոր ոստերը լեռներու վրայ՝ ու ամէն հովանիներուն մէջ ինկան , և անոր շառաւիղները՝ երկրին ամէն ծորերուն մէջ կտորեցան . ու երկրին ամէն ժողովուրդները՝ անոր հովանիին իջան , ու զանիկայ թողուցին : 13 Անոր ինկած -մի-ը՝ վրայ՝ երկրների բոլոր թռչունները պիտի բնակէին , և անոր շառաւիղներուն վրայ՝ դաշտի բոլոր գազանները պիտի ըլլան :
- 14 Որպէս զի ջրասուն ծառերը բնաւ

Ն. Բ. Գ. Բ. 588

Հմբ. 18
Բ. Գ. Բ. 10

Ե. Բ. Գ. Բ. 10
Ե. Բ. Գ. Բ. 30

Բ. Գ. Բ. 11

Բ. Գ. Բ. 23
Բ. Գ. Բ. 12

Հմբ. Բ. 8
Գ. Բ. 10
Գ. Բ. 13

Երեմ. Բ. 20
Բ. Գ. Բ. 20

Երեմ. Բ. 7
Բ. Գ. Բ. 5
Ե. Բ. Գ. Բ. 8

Ե. Բ. Գ. Բ. 4
Բ. Գ. Բ. 4

Ն. Բ. Զ. Բ. 587

լրորովն ամայի պիտի ըլլաւ . ու պիտի գիտնան թէ ես եմ Տէրը :

ԳԼ. ԼԶ

1 Իսրայելի երկիրը կը մերթադրուի, լեւելով հեթանոսաց կործանումը, որոնք ռիսակալութեամբ կը վարուէին իրեն հետ, Տ և Աստուծոյ օրհնութիւնները՝ որ իրեն խոստացուեցին էին : 16 Իսրայելը մերժում եր իր մեղքերուն համար . 21 և նորէն իր առջի վիճակին պիտի դառնար առանց իր արժանաւորութեանը : 25 Բերիտասի թագաւորութեանը բարեբեւեւը :

- ԳԼ. Զ. Զ. 3

1 Եւ դուն՝ որդի մարդոյ՝ Իսրայելի լեռներուն մարգարէութիւն ըրէ՝ ու ըսէ . Ո՛վ Իսրայելի լեռներ, Տէրովը խօսքը մոռիլ ըրէք . Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ .

Բ ԳԼ. Ի. Բ. 3 և Զ. 2

2 Որովհետեւ Բ թշնամին ձեզի համար ըսաւ . Ո՛վ յափտենական բլուրներն ալ էմզի ժառանգութիւն

Գ ԳԼ. Լ. Բ. 10

3 Եղան, Անոր համար մարգարէութիւն ըրէ, ու ըսէ . Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Որովհետեւ ձեզ արեցցին, ու անկէ կողմէն կլեցցին, այնպէս որ՝ մնացած ազգերուն ժառանգութիւն ըլլաք .

Դ Բ Բ. Բ. 37 և Զ. Բ. 7 և Բ. 15 և Բ. 16

Դ Եւ դուք լեզուանի մարդիկներուն խօսքը, ու ժողովուրդին նախա-

4 տիկները եղաք . Անոր համար՝ ո՛վ Իսրայելի լեռներ, Տէր Եհովային խօսքը մոռիլ ըրէք . Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ լեռներուն ու բլուրներուն, ձորերուն ու չովիտներուն, և ամայի եղած աւերակներուն, ու յորդով թողուած քաղաքներուն՝ որոնք չընկալաւ աղօթքուն մնացորդին Եփափաշախութիւն ու Նախախտի եղած են :

Ե ԳԼ. Լ. Բ. 28

5 Անոր համար Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Մնացած ազգերուն հանար, ու բոլոր Եղովմիս համար՝ Եանշուշտ իմ նախանձիս կրակովը խօսեք եմ . վասն զի անոնք բոլոր սրտի ուրախութեամբ, ու հողի չպարտութեամբ շիմ'երկիրս իրենց ժառանգութիւն ըլլալու որոշեցին, որ զանիկայ աւարի պէս յափշտակեն :

Զ Բ Բ. Զ. Բ. 4

6 Անոր համար Իսրայելի երկրին վրայ մարգարէութիւն ըրէ, և լեռներուն, ու բլուրներուն, ձորերուն, ու չովիտներուն ըսէ . Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Գուք Բաղդերեն նախատիկը կրկնուի համար, ահա ես իմ նախանձիս, ու

Է Բ Բ. Զ. Բ. 3 և Զ. Բ. 19 և Զ. Բ. 15

7 Իմ բարկութեամբս խօսեցայ : Եւ Անոր համար Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Ես թիմ' ձեռքս վերցուցի՝ որ ձեր բոլորտիկը եղող աղբերը՝ իրենց անարգանքը իրենք պիտի կր-

Ը ԳԼ. Ի. Բ. 5

8 Եւն, Բայց դուք՝ ո՛վ Իսրայելի լեռներ ձեր ոտները պիտի երկընցընէք, ու իմ ժողովուրդիս Իսրա-

յէլէն համար ձեր պտուղները պիտի բերէք . վասն զի անոնք մօտե-

9 ըրա պիտի գան : Բանգի ահա ես ձեր կողմէն եմ, ու ձեզի պիտի դառնամ . և դուք պիտի մշակուիք, ու պիտի սերմանուիք :

10 Ու ձեր վրայ մարգիկներ՝ բոլոր Իսրայելի տունը՝ ամէնը պիտի շատցընեն . ու քաղաքները պիտի բռնակուին, և Եւրեակները պիտի

11 շինուին : Ու Լ ձեր վրայ մարդը ու անասունը պիտի շատցընեն . և անոնք պիտի շատնան, ու պտղաբեր պիտի ըլլան . և ձեր առջի կացութեանը պէս ամէլ պիտի բնակեցընեն, ու ձեր առջի վիճակէն աւելի

12 զիտնաք թէ ես եմ Տէրը . Եւ ձեր վրայ մարգիկներ՝ իմ ժողովուրդս Իսրայելը պիտի պտղոցընեն . Ժ ու անոնք քեզ պիտի ժառանգեն . և դուն անոնց ժառանգութիւնը պիտի ըլլաս . ու մէյմէն ալ զանոնք պիտի չայառես :

13 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Որովհետեւ ձեզի համար կ'ըսեն թէ՝ Դուն մարդակեր Երէբ մին ես . բու

14 ազգերդ սպառեցիր . Անոր համար մէյմէն ալ մարդ պիտի չուտես, ու մէյմէն ալ բու ազգերը պիտի չպառես՝ կ'ըսէ Տէր Եհովան :

15 Եւ բու մէջ մէյմէն ալ ազգերուն նախատիկը լսել պիտի չտամ . ու մէյմէն ալ ժողովուրդներուն անարգանքը պիտի չընես, և բու ազգերը մէյմէն ալ պիտի չպառես՝ կ'ըսէ Տէր Եհովան :

16 Եւ Տէրովը խօսքը ինծի եղաւ՝

17 ըսելով . Որդի մարդոյ՝ Իսրայելի տունը իրենց երկրին մէջ բնակեցան, և Նզանիկայ իրենց ծամրալովը ու դործբերովը պղծեցին . անոնց ծամրան իմ առջեւ Դաշտանաւոր կնկան անմեքրութեանը

18 պէս եղաւ : Ուստի իմ բարկութիւնս անոնց վրայ թափեցի քան արիւնին համար, որ իրենք թափեցին երկրին վրայ, ու զանիկայ ի-

19 ընց կուռքերովը պղծեցին . Եւ թգանոնք ազգերուն մէջ ցրուեցին, ու Երկիրներուն մէջ ցրուեցան և զանոնք իրենց ծամրուն, ու գործբերուն համաժառանգուեցին :

20 Եւ իրենց դաշած սպգերուն մէջ երթալուսն արեւիկա՝ սուրբ անունս պղծեցին . Երբոր իրենց համար բուռեցայ թէ՛ Լստնր Եհովային ժողովուրդն են, ու անոր երկ-

21 ընէն Երեմ (Սակայն ու ինսպեցի չիմ սուրբ անունս համար, որն որ Իսրայելի տունը իրենց մօտած ազգերուն մէջ պղծեցին :

22 Անոր համար Իսրայելի տանը ըսէ

Ն. Բ. Զ. Բ. 587

Է Զ. Բ. 33 և Զ. Բ. 12 և Զ. Բ. 14

Ը Զ. Բ. Զ. Բ. 27 և Զ. Բ. 12

Գ Զ. Բ. Զ. Բ. 15 և Զ. Բ. 13

Դ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ե Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Զ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Է Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ը Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Թ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Կ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Լ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ղ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ճ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Մ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ն Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Շ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ո Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Փ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Կ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ը Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Թ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Կ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Լ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ղ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ճ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Մ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ն Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Շ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ո Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Փ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Կ Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ը Զ. Բ. Զ. Բ. 17 և Զ. Բ. 17

Ն. Բ. Գ. Բ. 587

Ս. Գ. Բ. 8

Գ. Բ. Բ. 41

Բ. 22

Գ. Բ. Բ. 13

Բ. 22

Բ. Բ. Բ. 8

Բ. Բ. Բ. 39

Բ. Բ. Բ. 19

Գ. Բ. Բ. 19

Բ. 25

Բ. Բ. Բ. 22

Բ. Բ. Բ. 20

Բ. Բ. Բ. 21

Բ. Բ. Բ. 26

Բ. Բ. Բ. 16

Բ. Բ. Բ. 29

Բ. Բ. Բ. 27

Գ. Բ. Բ. 61

Բ. Բ. Բ. 39

Բ. Բ. Բ. 9

Բ. Բ. Բ. 5

Բ. Բ. Բ. 22

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 3

Բ. Բ. Բ. 13

Բ. Բ. Բ. 3

որ՝ Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ .
24 Եւ թէ՛ ձեզք համար կ'ընեմ . -- Ի-
կոյ՝ ով Խարայէի տունը . -- Հասպա
իմ սուրբ անուանա համար , որն որ
գուռք ձեր մտած աղբերուն մէջ
23 պղծեցիք : Եւ սուրբ պիտի ընեմ
իմ մեծ անունս , որ աղբերուն մէջ
պղծուեցաւ , որն որ գուռք անոնց
մէջը պղծեցիք . ու աղբերը պիտի
գիտնան թէ ես եմ Տէրը , կ'ըսէ
Տէր Եհովան , երբոր անոնց աղբե-
րուն առջևը ձեր մէջը սրբութիւմ :
24 Եւ ա ձեզ աղբերէն պիտի առնեմ ,
ու ամէն երկիրներէն ձեզ պիտի
ժողովեմ . ու ձեզ ձեր երկիրը պի-
25 տի բերեմ . Եւ ձեր վրայ մաքուր
շուր պիտի արկեմ , ու պիտի մաք-
րուիք . -- ձեր բոլոր պղծութիւննե-
րէն , ու ձեր բոլոր կուռքերէն ձեզ
26 պիտի մաքրեմ . Եւ -- ձեզի նոր սիրտ
պիտի տամ , ու ձեր ներսի գին նոր
հոգի պիտի դնեմ , և ձեր մարմին-
ներէն քաղցրէն սիրտը պիտի հա-
նեմ , ու ձեզի մարմնէն սիրտ
27 պիտի տամ . Եւ իմ Հոգիս ձեր
ներսի գին պիտի դնեմ , ու ձեզի՝
իմ օրէնքներուն մէջ քայլ պիտի
տամ , ու իմ իրաւունքներս պիտի
28 պահէք ու ի գործ դնէք . Եւ ձեր
հայրերուն տուած երկրիս մէջ պի-
տի բնակիք , Եւ գուռք ինծի ժո-
ղովուրդ պիտի ըլլաք , ես ալ ձեզի
29 Աստուած պիտի ըլլամ : Եւ զ ձեր
բոլոր պղծութիւններէն ձեզ պիտի
ազատեմ , -- ու ցորենը պիտի կան-
չեմ , և զանկիւ պիտի շատցնեմ ,
ու ձ ձեր վրայ սով պիտի չբերեմ :
30 Եւ ծառերուն ստուղը , ու արտե-
րուն բերքը պիտի շատցնեմ . որ-
պէս զի մէջքն ալ աղբերուն մէջ
31 տովի նախատիւք չկէք : Եւ ձեր
գէշ ճամբաները , և անբարի գործ-
քերը պիտի յիշէք , ու ձ ձեր ան-
օրէնութեանցը համար , և ձեր պղղ-
ծութեանցը համար գուռք ձեր ան-
32 ձերէն պիտի զգուիք : -- Զէ՛ թէ
ձեզի համար ինքեմ -- Իկոյ՝ կ'ըսէ
Տէր Եհովան , ձեզի յայտնի ըլլայ .
ձեր ճամբաներէն ամէջքեք ու պատ-
կաւեցէք՝ ով Խարայէի տունը :
33 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Ըն-
օրը որ ձեր բոլոր անօրէնութիւն-
ներէն ձեզ մարբեմ , քաղաքները
մարդաբնակ պիտի ընեմ . Բու աւե-
34 մարկները պիտի չկուսին : Եւ ան
ամայացած երկիրը՝ ամէն անցնողին
այգերուն առջևը ամայի ըլլալուն
35 տեղը պիտի մշակուի : Եւ պիտի
բուն . Աս ամայացած երկիրը՝ Է-
ղեմի դրախտին պէս եղաւ . և ա-
ւերակ , ամայի ու փյած քաղաքնե-
րը՝ պարսպաւոր ու մարդաբնակ ե-
36 զան : Եւ ձեր բոլորտիքը մնացած

աղբերը պիտի գիտնան՝ թէ ես Տէրս
փլածները կը չինեմ , -- ամայացած
երկիրը տնկեմ . Եւ Տէրս խօսե-
ցայ , ու պիտի կատարեմ :
37 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ .
Խարայէի * տանը խնդրուածքը ալ
պիտի ընդունեմ , որ անոնց ասի-
կայ ընեմ . անոնց մարդիկները Է-
38 չօտի պէս պիտի շատցնեմ : Սուրբ
հօտին պէս՝ Երուսաղեմի հանդի-
սաւոր տօներուն հօտին պէս ա-
րած քաղաքները մարդոց հօտերով
այնպէս լեցուն պիտի ըլլան . ու պի-
տի գիտնան թէ ես եմ Տէրը :

ԳԼ. ԼԵ

1 Զորացած ոսկորներուն յարս թիւն տանելովք ,
11 Խարայէի մեռած յարս կը կենդանանայ :
15 Երկու փայտերուն միանալովք՝ 18 կը ցու-
ցուի Խարայէի միասնութիւնը Բաղային
Տես : 20 Բերնատի թագաւորութեանը վո-
րայով խոտմուկները :
1 -- Տէրը ձեռքը իմ վրաս եղաւ , և
Էթէրը զիս Հոգիով՝՝ հանեց , ու
զիս դաշտին մէջ դրաւ . Եւ անկիւյ
2 ոսկորներով լեցուն էր : Եւ զիս
անոնց քովէն պարտուց շուր-
ջանակի . և ահա անոնք դաշտին
երեսին վրայ խիստ շատ էին , և ա-
հա անոնք խիստ չորացած էին :
3 Եւ ինծի բաւ . Բորդի մարդոյ՝
աս ոսկորները կրնան կենդանա-
նալ . ու ըսի . Ով Տէր Եհովայ՝
4 Էղբուն գիտեմ : Եւ ինծի բաւ .
Աս ոսկորներուն վրայ մարդաբնու-
թիւն ըրէ , ու անոնց ըսէ՝ . Ով
չորացած ոսկորներ՝ Տէրը ի խօսք
մտիկ ըրէք . այսպէս կ'ըսէ Տէր
5 Եհովան աս ոսկորներուն . Ահա ես
Եւ ձեր մէջը հոգի պիտի դնեմ , ու
6 պիտի կենդանանաք . Եւ ձեր վրայ
շնկը պիտի դնեմ , ու ձեզ միտով
պիտի պատեմ , ու ձեզ մարթով
պիտի ծածկեմ , և ձեր մէջը շունչ
պիտի դնեմ , ու պիտի կենդանա-
նաք . և Է պիտի գիտնաք թէ ես
եմ Տէրը :
7 Եւ ես մարդաբնութիւն ըրի ինչ-
պէս որ ինծի հրամայուեցաւ . ու
մարդաբնութիւն ըրածիս պէս՝ ձայն
մը եղաւ . և ահա շարժում մը ե-
ղաւ . ու ոսկորները իւր-իւր մօտե-
8 ցան՝ ոսկորը իր ոսկորին : Եւ
տեսայ որ ահա անոնք ջնդրով ու
միտով պատեցան , ու վրայէն մի-
թով ծածկուեցան . բայց անոնց
9 մէջը շունչ չկար : Եւ աստեղ ինծի
ըսէ , մարդաբնութիւն ըրէ՝ որդի
մարդոյ՝ ու շունչն ըսէ՝ . Տէր Ե-
հովան այսպէս կ'ըսէ . Ով շունչ
չոր հոգիներն եկուր , ու ան սպա-
նուածներուն վրայ փէ՛ք՝ որ կենդա-
10 նանան : Եւ ես մարդաբնութիւն

Ն. Բ. Գ. Բ. 587

Գ. Բ. Բ. 24

Բ. 14

Բ. Բ. Բ. 14

Բ. Բ. Բ. 3

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Բ. Բ. Բ. 10

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 587

Բ. Գ. Բ. 15

Բ. Գ. Բ. 21
Գ. Բ. 17

Բ. Գ. Բ. 27

Բ. Գ. Բ. 22
Գ. Բ. 10

Բ. Գ. Բ. 22
Գ. Բ. 10

Բ. Գ. Բ. 21
Գ. Բ. 39

Բ. Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Բ. Գ. Բ. 17
Գ. Բ. 6

Բ. Գ. Բ. 17

Բ. Գ. Բ. 2

Բ. Գ. Բ. 14
Գ. Բ. 16

Բ. Գ. Բ. 22

Գող, Ռոման, Մոսկով և Թոմսկի
 2 իշխանը . Ու ես քեզ պիտի դար-
 ձնեմ, քեզ պիտի տանիմ, Էւ
 հեռախի ծայրերէն քեզ պիտի հա-
 նեմ, ու քեզ խորայէլի լեռներուն
 3 վրայ պիտի բերեմ . Եւ քու ա-
 ղեղք քու ձախ ձեռքէդ վար պիտի
 ձգեմ, ու քու նետերդ՝ աջ ձեռ-
 4 բէդ վար պիտի նետեմ . Է Գուն
 քու բոլոր գունդերովդ, ու քու
 հետդ եղող ժողովուրդներով իս-
 րայէլի լեռներուն վրայ պիտի իյ-
 նաս . Երբդ ամէն տեսակ թէ ունե-
 ցող զիշատի թառուին, ու դաշ-
 տի դազաններուն կերակուր պիտի
 5 տամ . Դաշտի երեսին վրայ պիտի
 իյնաս . վասն զի ես խօսեցայ կ'ըսե
 6 Տէր Եհովան : Է Եւ Մարգողի վրայ,
 ու շիղղիներուն մէջ ապահովու-
 թեամբ բնակողներուն վրայ կրակ
 պիտի խրկեմ . ու պիտի գիտնան
 7 թէ ես եմ Տէրը : Է Եւ իմ սուրբ
 անունս իմ ժողովուրդիս խորայե-
 լին մէջ պիտի ճանչցնեմ . ու պի-
 տի լիծողում որ մէյմիս ալ շիմ
 սուրբ անունս պըծուի . Է ու աղե-
 րը պիտի գիտնան թէ ես եմ Տէրը
 8 Խորայէլի մէջ եղող Սուրբը : Է Եւ
 հա կու դայ, ու պիտի կատարուի
 կ'ըսե Տէր Եհովան . Է իմ ըսած օրս
 9 առիկայ է : Եւ Խորայէլի քաղաք-
 ներուն բնակիչները պիտի ելին,
 ու կրակ պիտի վառեն, ու զենքե-
 րը պիտի այրեն . Է ասպարներով,
 վահաններով, աղեղներով, նե-
 տերով, բիրերով, ու նիզակներով
 եօթը տարի կրակ պիտի վառեն :
 10 Եւ դաշտէն փայտ պիտի չերեն,
 ու ալ անտառներէն պիտի կտրեն,
 Տապա զենքերով կրակ պիտի վա-
 ռեն . Է ու զիրենք թալուղները պի-
 տի թալեն, ու զիրենք կողոպտող-
 ները պիտի կողոպտեն կ'ըսե Տէր
 Եհովան :
 11 Ու պիտի ըլլայ որ ան օրը՝ հոն
 Խորայէլի մէջ Գողից գերեզմանի
 տեղ պիտի տամ անցաւորաց ձորը
 ծովուն արեւելեան կողմէն . Է անի-
 կայ անցաւորները պիտի արգիլեն .
 ու հոն Գողը, ու անոր բոլոր բազ-
 մութիւնը պիտի թաղեն, Է Էւ ի-
 նոյ Գողի բազմութեան ձորը պի-
 12 տի կոչեն : Ու Խորայէլի որդիքը
 Երկիրը մարբերու համար եօթը
 13 ամիս զանոնք պիտի թաղեն : Ու
 երկրին բոլոր ժողովուրդը դաշտ
 պիտի թաղեն . Է ասիկայ անոնց
 անուն մը պիտի ըլլայ ան օրը որ
 ձեռք փառաւորուիմ, կ'ըսե Տէր Ե-
 14 հովան : Ու մարդիկներ պիտի
 որոշեն որ շարունակ երկրին մէջ
 պտորին, ու անոնոնքներուն հետ
 երկրի երեսին վրայ մնացածները

Թաղեն, Խորայէլ զի զանիկայ մաք-
 րեն . անոնք եօթը ամիսէն ետքը
 15 պիտի փնտռեն : Ու երկրին մէջէն
 անցնողները անցած ատեննին երբ-
 որ մարդու ոսկոր տեսնեն, բոլոր
 նշան մը պիտի կանգնեն մինչեւ որ
 թաղողները զանիկայ Գողի բազ-
 16 մութեան ձորը թաղեն : Ու քա-
 ղաքին անունն ալ՝ Համոնա պի-
 տի ըլլայ . այսպէս հերկիրը պիտի
 մաքրեն :
 17 Եւ զուն որդի մարդոյ՝ Տէր Ե-
 հովան այսպէս կ'ըսե . Եւ մէն տե-
 ասկ թեաւոր թառուին, ու դաշ-
 տի բոլոր դազաններուն ըսե .
 Շողովուրդէդ, ու եկէք իմ ձեռք
 համար զոհած զոհիս : Է Խորայէլի
 լեռներուն վրայ իսրայէլի մեծ
 զորհի ամէն կողմէն մօտեցէք, որ
 միս ուտէք, ու արիւն խմէք .
 18 Է Զօրաւորներուն միսը ուտէք, ու
 երկրի իշխաններուն արիւն խմէք,
 խոյերու, զառներու, նոխազնե-
 րու, ու զուարակներու որոնց ա-
 մէնը Բաւանի գէր անասուններ
 19 են : Եւ ձեր համար զոհած զոհիս
 մինչեւ կտանալիւ ճարպ ուտէք,
 ու մինչեւ զինովանիւ արիւն խը-
 20 մէք : Է Եւ իմ սեղանի վրայ ձիւ-
 րէն, ու ի կառքիս անասուններէն,
 Է զօրաւորներէն, ու ամէն պատե-
 ռազմող մարդէն կտանաք կ'ըսե
 21 Տէր Եհովան : Է Եւ ազգերուն մէջ
 իմ փառքս պիտի դնեմ, ու ամէն
 ազգերը իմ ըրած դատաստաններս,
 ու անոնց վրայ դրած ձեռքս պիտի
 22 տեսնեն : Է Եւ Խորայէլի տունը ան
 օրէն տեւ ալ պիտի գիտնան թէ
 23 իրենց Տէր Բաւանա՞նք ես եմ : Է Եւ
 ազգերը պիտի գիտնան թէ Խորա-
 յէլի տունը իրենց անօրէնութեան
 նը համար ինծի ապտամբ ըլլա-
 յուն համար գերի եղան, ու Ես
 իմ երեսս անոնցմէ ծածկեցի, Է Եւ
 զանոնք իրենց թշնամաւոր ձեռքը
 տուի, ու ամէնքը խոր ինկան :
 24 Է իրենց պղծութեանը համեմատ
 ու իրենց յանցանաւոր համեմատ
 իրենց հաւատարմութիւնը, ու իմ Ե-
 իրեսս իրենցմէ ծածկեցի :
 25 Եւ որ համար Տէր Եհովան այս-
 պէս կ'ըսե . Է Է իմ Զաւարին դե-
 րութեանը պիտի դարձնեմ, ու
 բոլոր Խորայէլի տանը պիտի ողոր-
 միմ, Է իմ սուրբ անունս համար
 26 նախանձաւոր չպիտի ըլլամ : Ու
 երբ որ անոնք չիրենց երկրին մէջ
 ապահովութեամբ բնակին, ու
 վախճանող մը չըլլայ, ան ատենը
 իրենց անարգանքը ու իրենց ինծի
 դէմ ըրած բոլոր յանցանքները
 27 պիտի կրեն : Է երբ որ զանոնք ժո-
 ղովուրդներէն դարձնեմ, ու զա-

Ն. Բ. Գ. Բ. Բ. 587

Գ. Բ. 12

Գ. Բ. 12

Գ. Բ. 17

Գ. Բ. 6
Գ. Բ. 6
Գ. Բ. 6

Գ. Բ. 4
Գ. Բ. 4

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Գ. Բ. 16
Գ. Բ. 23

Ն. Բ. ՉԲ. 574

Գ. Բ. ՉԲ. 574

Լ. Գ. Բ. 16. 2-րդ 16.

տաճարին դռներուն վրայ՝ պատերուն վրայի քանդակին պէս՝ քերթվելներ ու արմաւենիներ քանդակուած էին . ու դուրսէն արահին երեւո՛ր՝ փայտէ սանդուխ մը վար . Եւ արահին քովերը , ու տանը սենեակներուն մէջ , և սանդուխներուն վրայ՝ մէկ կողմէն ու մէկալ կողմէն՝ ւ վանդակապատ պատուհաններ , ու արմաւենիներ կային :

ԳԼ. ԽԲ

1 Քահանայից սենեակները . 18 անոնց գործածութիւնը . 19 Արտաքին զաւթի չափերը :

1 | Նկէ ետքը զիս դէպ 'ի հիւսիս եղող ծամբովը արտաքին դաւթիթը հանեց , և զիս զատուած տեղին դիմացը եղող՝ ու դէպ 'ի հիւսիս նայող շէնքին դիմացի սեւ շինարարային մուտքին առջին երկայնութիւնը հարիւր կանգուն , ու լայնութիւնը յիսուն :

3 | Կանգուն էր : Ներսի գաւթիթին քանս (անհայտ) դէմ , ու դուրսի գաւթիթին քարայտակին դէմ՝ իրարու դիմացը Բիրքը դատիկունով սիւնազարդ արանքեր կային :

4 | Ու սենեակներուն առջև՝ ներսէն տար Կանգուն լայն ձեմելք մը՝ ու մէկ կանգուն ծամբայ մը կար . և անոնց դռները դէպ 'ի հիւսիս էին . զանս զի սիւնազարդ արահները անոնցմէ՝ աջին շէնքին վարի ու միջին սենեակներէն Բիրքը Կանգունէին : Քանզի անոնք իրքը դատիկուն էին , ու գաւթիթներուն սիւններուն պէս սիւններ չունէին . անոր համար գետնէն՝ աջին վարի ու միջին սենեակներէն կը ներսնային :

7 | Ինչ : Ու սենեակներուն դիմացը՝ դուրսի գաւթիթին կողմը՝ սենեակներուն առջին դուրսի պատին երկայնութիւնը՝ յիսուն կանգուն էր :

8 | Կանս զի դուրսի գաւթիթը նայող սենեակներուն երկայնութիւնը յիսուն կանգուն էր . և ահա տաճարին դիմացը հարիւր կանգուն էր : Ու աւ սենեակներուն տաճարէն դուրսի գաւթիթէն անոնց երթալու համար՝ արեւելեան կողմէն մուտք մը կար : Եւ գաւթիթին պարսպին լայնութեանը մէջ դէպ 'ի արեւելք՝ ու շէնքին դիմացը՝ գատուած տեղին դիմացը՝ սեւ :

11 | Նեակներ կային : Եւ անոնց առջևը ծամբայ մը կար դէպ 'ի հիւսիս եղող սենեակներուն երկայնութիւնը՝ պէս , թէ անոնց երկայնութեանը՝ թէ անոնց լայնութեանը՝ և թէ անոնց բոլոր եւթերուն՝ և անոնց

Գ. Բ. Խ. 12. 13.

Բ. Գ. Բ. Խ. 16.

Է 2-րդ 4.

ձեւերուն ու դռներուն կողմանէ : 12 Նոյնպէս ալ էին դէպ 'ի հարաւ եղող սենեակներուն մուտքերը . ծամբուն գլուխը մուտք մը կար , աջին արեւելեան ծամբուն բերանը՝ պատին առջին շտակ ծամբան :

13 | Եւ ինչի բաւ . Չատուած տեղին առջին եղող Տիւսիսային կողմի սենեակները , ու հարաւային կողմի սենեակները՝ Տերօղը մտնողը քահանաներուն տուրը սենեակներն են , ուր որ Դամեւնաուրը բաները պիտի ուտեն . հոն պիտի գնեն ամենատուրը բաները , ու Էհացի ընծան , ու մեղքի պատարագը , և յանցանքի պատարագը . քանզի ան տեղը :

14 | Եւ Դամեւնաուրը , Դերօղը քահանաները հոն մտնեն , տուր տեղէն դուրսի գաւթիթը պիտի չլինեն . հապա իրենց պաշտօնի գղարտները հոն պիտի թողուն , վասն զի անոնք՝ տուր են , և ուրիշ հանդերձներ հապնելով՝ ժողովուրդին վերաբերեալ բաներուն պիտի մտնեն :

15 | Ու երբոր անիկայ ներքին տունը չափեց լմննդուց , զիս դէպ 'ի արեւելք նայող դուրսը հանեց , ու 16 զանիկայ ամէն կողմէն չափեց : Արեւելեան կողմը չափի եղեգով՝ շուրջանակի հինգ հարիւր եղեգ չափեց : 17 չափի եղեգով՝ Հիւսիսային կողմը՝ շուրջանակի չափի եղեգով՝ հինգ : 18 հարիւր եղեգ չափեց : Հարաւային կողմը չափի եղեգով՝ հինգ : 19 հարիւր եղեգ չափեց : Արեւմտեան կողմը դարձաւ , ու չափի եղեգով՝ 20 հինգ հարիւր եղեգ չափեց : Չանիկայ չորս կողմէն չափեց . անիկայ՝ Էհացի հարիւր Էհեք երկայն , ու հինգ հարիւր Էհեք լայն էր , ու Էպարիսպ ուներ , տուրը ու անտեղ Էհեքու մէջը գատելու համար :

ԳԼ. ԽԳ

1 Ատուռնոյ փառքը նորէն տաճարին մէջը կը դառնայ : 7 Ատուռնոյ ներկայութեանը հեռանալուն պահամար Բարսիլի մեղքն էր : 10 Մարգարէն ժողովուրդը կը յորդորէ որ պաշտարարեն , ու տանը օրէնքը պահեն : 13 Սեղանին չափերը , 15 և կանոնները :

1 | Եւ զիս դուռը՝ դէպ 'ի արեւելք 2 | նայող դուռը տարաւ : Բ Եւ ահա արեւելեան ծամբայէն Բարսիլի Ատուռնոյն փառքը կու գար . ու Էանոր ձայնը շատ ջուրերու ձայնի պէս էր . Դու երկիրը անոր փառք : 3 | Ինչ լուսաւորուեցաւ : Եւ տեսած տեսիլքս Էման էր ան տեսիլքին , որն որ տեսայ , երբոր Դրաղաբ աւերելու եկայ . ու տեսիլքները՝ Է Բորբար գետին քովը տեսած տես

Ն. Բ. ՉԲ. 574

Դ. Գ. Բ. 16. 26. Բ. 2. 9.

Է. Գ. Բ. 3. 10. Գ. 14. 17. 25. 29. 6. 1. Բ. 13. 14. Բ. 9. 10. Դ. Գ. Բ. 19.

Է. Գ. Բ. 2.

Է. Գ. Բ. 5.

Գ. Բ. Բ. 19. Դ. Գ. 1. Բ. 2. 1.

Բ. Գ. Բ. 23.

Է. Գ. Բ. 24. 3. Գ. Բ. 2. 1. Բ. 1. 6.

Դ. Գ. Բ. 4. 3. Գ. Բ. 2. 1.

Է. Գ. Բ. 4. 2. Բ. 2. Բ. 4. 10.

Է. Գ. Բ. 3. Գ. 23.

Ն. Բ. Գ. Բ. 574

Ս. Ե. Գ. Բ. 10. 11. 12.

Ս. Գ. Բ. 12. 11. Բ. 3.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 4.

Ս. Գ. Բ. 10. 3.

Ս. Ե. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 14. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 14.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

սխիբա պէս էր . ու երեսիս վրայ ինկայ :

4 Եւ Տէրօջը փառքը գէպ 'ի արեւելք նայող դռանը ճամբայէն

5 տունը մտաւ : Եւ Ու Հոգին զիս վերցուց . և զիս ներքին զաւիթը տարաւ . և ահա Տէրօջը փառքը

6 տունը լեցուցեր էր : Եւ Յայն Զ լեցի որ տաճարէն ինծի կը խօսէր .

(ու էիմ՝ քովս մարդ մը կայներ 7 էր .) Ու ինծի ըսաւ . Որդի մարդոյ՝

Եւ որպէս իր որդւոյը մէջ յաւիտեան ընակելու Եւ թափուիս տեղը , և թիմ ոտքերուս դարչապարներուն տեղը

աւելայ ե , ու Խորալիս տունը՝ իր ընէր ու իրենց թաղաւորները՝ իր

ընէնց պոռնկութիւններովը , ու իր ընէնց թաղաւորներուն 'ի իրենցով՝

իրենց բարձր տեղերուն մէջ՝ Եւ իմ սուրբ անունս պիտի չպղծեն :

8 Վասն զի իրենց սեմերը՝ իմ սեմոցս , ու իրենց դրանդիքը՝ իմ՝

դրանդեացիս մօտ գրին , այնպէս որ՝ իմ ու անոնց մէջտեղը Բայն մէկ

պատ մը կար . և իրենց բոլոր դարչութիւններովը իմ սուրբ անունս պղծեցին . և ա՛յ իմ բարկու-

9 թեամբս սպառնցի զանոնք : Հիմա թող իրենց պոռնկութիւնը , ու իրենց թաղաւորներուն Զգիները

ինծի Հնուացրեն , և ու յաւիտեան անոնց մէջը պիտի ընակիմ :

10 Դուն՝ որդի մարդոյ՝ Եւ Խորալիս տանը առ տունը դիտցուր , որ

իրենց անօրէնութիւններէն ամբշնան . ու թող առ դարչապարը

11 չափեն : Եւ թէ որ իրենց բոլոր բարձներէն ամբշնան , տանը ձեռն ու կարգաւորութիւնը , և անոր ել-

քը , ու մուտքը , ու բոլոր ձեռքը , և բոլոր կանոնները , ու բոլոր օրէնքները

անոնց դիտցուր . ու աւնոնց աչքերուն առջևը դրէ . և անոր բոլոր ձեռքը՝ ու բոլոր կա-

նոնները պահեն , ու զանոնք կա-

12 տարեն : Աս տաճարին օրէնքը . անոր բոլոր սահմանը շուրջանակի

Եւ ինչպէս զիստեմ վրայ ամենասուրբ պիտի ըլլայ . ահա տաճարին օրէնքը

ասիկայ է :

13 Եւ ասորէն ու սեղանին չափերը՝ կանգունով . (Կանգունը՝ մէկ կան-

գուն ու չորս մատնաչափ է .) ու խոր տեղը մէկ կանգուն , ու առաջ

լայնութիւնը մէկ կանգուն , և անոր սահմանը անոր եզերքին վրայ շուր-

ջանակի՝ մէկ թիւղ մը պիտի ըլլայ . ու առ պիտի ըլլայ սեղանին հիմը :

14 Ու զետեմին խոր տեղէն մինչև վարի շրջանակը երկու կանգուն , և առաջ

լայնութիւնը մէկ կանգուն պիտի ըլլայ . ու պզտիկ շրջանակէն մինչև մեծ

շրջանակը չորս կանգուն , ու

լայնութիւնը մէկ կանգուն պիտի ըլլայ : Եւ կրակարանը չորս կան-

գուն Բայն պիտի ըլլայ . ու կրակարանէն վեր չորս եղջեր պիտի

16 ըլլայ : Եւ կրակարանը տասուներկու կանգուն երկայն , ու տասուներկու

կանգուն լայն . չորս կողմն ալ հասարակ ըլլալով՝ քառակուսի պի-

17 տի ըլլայ : Եւ անոր բոլորները եղող շրջանակը տասուներկու կան-

գուն երկայն , ու տասուներկու կանգուն լայն պիտի ըլլայ . և բոլոր

ներքը եղող սահմանը կէս կանգուն , ու խոր տեղը շուրջանակի

մէկ կանգուն պիտի ըլլայ . ու շաւոր աստիճանները գէպ 'ի արեւելք

պիտի ըլլան :

18 Եւ ինծի ըսաւ . Որդի մարդոյ՝ Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ . Անոր

պիտի ըլլան սեղանին կանոնները՝ ան օրը որ զանիկայ շինեն , անոր

վրայ ողջակէզներ մատուցանելու , ու անոր վրայ արիւն սրակելու

համար :

19 Սպառնալիս սերունդէն եղող Ղեւտացի քահանայներուն (որոնք ին-

ծի ծառայութիւն ընելու համար ինծի պիտի մատնան , կ'ըսէ Տէր

Եհովան ,) մեղքի պատարագի հա-

մար . Դարձաններէն զուարակ մը

20 պիտի տաս . Եւ անոր արեւուն պիտի առնեն , ու Եհովան չորս եղջեր-

ներուն վրայ , ու շրջանակին չորս անկիւններուն վրայ , և շուրջանակի

անոր սահմանին վրայ գնեն , ու զանիկայ պիտի սրբեն , և անոր

համար քառութիւն ընեն : Ու մեղքի պատարագին զուարակը պի-

տի առնեն . և Նարարանէն դուրս՝ տաճարին որոշուած տեղը՝ պիտի

22 այրուի : Ու երկրորդ օրը՝ մեղքի պատարագի համար՝ այժներէն ա-

նարատ նոխաղ մը մատուցանեն . ու սեղանը պիտի սրբեն , ինչպէս

23 որ զուարակով սրբեցին : Երրորդ սրբելը լինցրեն , արժառնէն ա-

նարատ զուարակ մը . ու ոչխարնե-րէն անարատ խոյ մը պիտի մա-

24 տուցանեն . Եւ զանոնք Տէրօջը առջևը պիտի մօտեցնեն . Եւ

քահանայները անոնց վրայ աղ պիտի ջանեն , ու զանոնք Տէրօջը ող-

25 ջակէզ պիտի մատուցանեն : Եւ թիւթը օր մեղքի պատարագի համար՝ օրը

մէկմէկ նոխաղ պիտի մատուցանեն . նաև արժառնէն զուարակ մը , ու ոչխարներէն խոյ մը

պիտի մատուցանեն , որ անարատ 26 պիտի ըլլալ : Եւ թիւթը օր սեղանի-

կայ պիտի սրբեն ու զանիկայ նոխ- 27 րէն : Եւ երրորդ ան օրերը լինեն , ու թիւթը օրը՝ ու անկէ ետ-

Ն. Բ. Գ. Բ. 574

Ս. Ե. Գ. Բ. 10. 11. 12.

Ս. Գ. Բ. 12. 11. Բ. 3.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 4.

Ս. Գ. Բ. 10. 3.

Ս. Ե. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 14. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 14.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ս. Գ. Բ. 10. 11. Գ. Բ. 10. 11.

Ն. Բ. ԶԲ. 574
 Բ. ՅՈՐ. Ի. Բ. S. ԳԻ. Ի. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

քը՝ քահանաները սեղանին վրայ ձեր ողջակեզները ու ձեր խաղաղութեան զոհերը պիտի մատուցանեն, և ես էձեզ պիտի ընդունիմ՝ կ'ըսէ Տէր Եհովան։

ԳԼ. ԽԴ

1 Արևելեան դուռը միայն իշխանին համար կ'ընդունուի։ 4 Քահանաները կը յառաջանան սրբաբանը պղծելուն համար։ 9 Առաջադրուած արգելումը է քահանայից պատուը կատարելը։ 15 Աղօթելին որդիքը կ'ընդունուի սա գործիս համար։ 17 Քահանայից վայելի պատուներն են։

- 1 Եւ զիս սրբաբանին - դէպ ի առնելէ նայող դուրսի դրանը ճամբան դարձուց. ու անիկայ գոց
- 2 էր։ Եւ Տէրը ինծի բաւ։ Աս դուռը գոց պիտի մնայ, պիտի չբարդուի։ ու անի մարդ պիտի չմտնէ։ Բարանդի անկէ Խորայէին Տէր Աստուածը տուաւ։ անոր համար գոց պիտի մնայ։ Անիկայ իշխանին համար դէպ չլայ։ 3 Հոն միայն իշխանը պիտի նստի ք Տէրոջը առջևը հայ ուտելու համար։ Եւ նիկայ դրանը սրահին ճամբայէին պիտի մտնէ, ու նոյն ճամբայէն պիտի ելլէ։
- 4 Եւ զիս՝ հիւսիսային դրանը ճամբայէն տանը առջևը բերաւ։ ու տեսայ որ Էսայա Տէրոջը փառքը Տէրոջը տունը լցնուցեր էր։ 5 Եւ երեսն վրայ ինկայ։ Եւ Տէրը ինծի բաւ։ Եւ որդի մարդդ՝ Տէրոջը տանը բոլոր կանոններուն, ու անոր բոլոր օրէնքներուն վրայով՝ բեզդի ամեն բաժնս ստեղծեմք մէջը դիր, ու աչքերովդ նայէ, և ականջներովդ լսէ, ու տանը մուտքերը ու սրբաբանին բոլոր կէտերը աշէկ դիտէ։
- 6 Եւ Էսպաստամբներուն՝ Խորայէին տանը բաւ։ Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Եւ Տէրիք է ձեզի ձեր բոլոր պղծութիւնները՝ ով Խորայէին տունը, որ դուք՝ Եստով անթիւրփաւ, ու մարմնով անթիւրփաւ օտարագրուած մտնողները, որ իմ սրբաբանիս մէջը ըլլան, ու իմ տունն պղծեն, երբոր դուք է իմ հացս՝ ձեռքով ու արիւնք կը մատուցանեիք։ ու ձեր բոլոր պղծութիւններէն ի գաւտ՝ անոնք իմ ուխտսն առնալ պահապաններ դրիք։
- 7 8 Եւ Եստով անթիւրփաւ, ու մարմնով անթիւրփաւ օտարագրուած մտնողները, որ իմ սրբաբանիս մէջը ըլլան, ու իմ տունն պղծեն, երբոր դուք է իմ հացս՝ ձեռքով ու արիւնք կը մատուցանեիք։ ու ձեր բոլոր պղծութիւններէն ի գաւտ՝ անոնք իմ ուխտսն առնալ պահապաններ դրիք։
- 9 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Խորայէին որդւոցը մէջ եղող բոլոր օտարագրուած մտնողները, որ իմ սրբաբանիս մէջը ըլլան, ու իմ տունն պղծեն, երբոր դուք է իմ հացս՝ ձեռքով ու արիւնք կը մատուցանեիք։ ու ձեր բոլոր պղծութիւններէն ի գաւտ՝ անոնք իմ ուխտսն առնալ պահապաններ դրիք։
- 10 11 Եւ Եստով անթիւրփաւ, ու մարմնով անթիւրփաւ օտարագրուած մտնողները, որ իմ սրբաբանիս մէջը ըլլան, ու իմ տունն պղծեն, երբոր դուք է իմ հացս՝ ձեռքով ու արիւնք կը մատուցանեիք։ ու ձեր բոլոր պղծութիւններէն ի գաւտ՝ անոնք իմ ուխտսն առնալ պահապաններ դրիք։

- ԳԼ. ԽԴ. 1.
 Բ. ՅՈՐ. Ի. Բ. S. ԳԻ. Ի. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

- 11 Եւ իմ սրբաբանիս մէջ՝ Էսայան դռները որոշուած սպասաւորներ, ու տաճարին սպասաւորները պիտի ըլլան։ Ժողովուրդին համար սղջակեզները ու զոհերը մանուկ պիտի մորթեն, ու անոնց ծառայութիւն ընելու համար՝ մանոնց առջևը անոնք պիտի կայնին։ 12 Ու իմ տունը անոնց համար, անոնց կուռքերուն առջևը ծառայութիւն ըրին, ու Խորայէին տանը՝ զայն թակելութիւնն - անօրէնութեան դէմ - եղան, անոր համար անոնց վրայով իմ ձեռքս վերցուցի՝ կ'ըսէ Տէր Եհովան, որ իրենց անօրէնութիւնը պիտի կրեն։ 13 Եւ ինծի պիտի չմտնեն՝ ինծի քահանայութիւն ընելու, ու իմ բոլոր սուրբ բաներուն և՛ ամենասուրբ բաներուն մօտենալու։ հապա ի իրենց անարգանքը, ու իրենց բրած պղծութիւնները պիտի կրեն։ 14 Սակայն զանոնք՝ Եստով պահապանութեանը վրայ պահապան պիտի դրնեմ, անոր ամեն ծառայութեանը համար, ու անոր մէջը ըլլալու ամեն գործին համար։
- 15 Եւ Եստով Զատաի քահանաները՝ Սաղոմոնի որդիքը, որոնք իմ սրբաբանիս պահապանութիւնը պահեցին, - երբոր Խորայէին որդիքը ինծմէ մայրեցան, անոնք ինծի ծառայութիւն ընելու համար ինծի պիտի մօտենան, և ի ճարպը ու արիւնք ինծի մատուցանելու համար՝ անոնք՝ Եստով անթիւրփաւ պիտի կայնին։ 16 Կ'ըսէ Տէր Եհովան։ Անոնք իմ սրբաբանիս պիտի մտնեն, ու ինծի ծառայութիւն ընելու համար՝ անոնք պիտի մօտենան է իմ սեղանիս, և իմ պահապանութիւնս պիտի պահեն։ 17 Եւ երբոր ներսի գաւիթին ղռներէն մտնեն, զկուռէ գգեստներ պիտի հազնին, ու ներսի գաւիթին ղռները, ու ներսը ծառայութիւն ընելու համար ինծի պիտի կայնին։ 18 Բոլոր պիտի չհազնին. - իրենց զրուխներուն վրայ կուռէ ապարդներ ըլլայ, ու մէջքերին՝ կուռէ վարդերնք ըլլայ. - քորտնքնող 19 բան պիտի չհազնին։ Ու երբոր դուրսի գաւիթը Ժողովուրդին ելլեն, իրենց պաշտօնի գգեստներ պիտի հանեն, ու զանոնք սուրբ սննդակներուն մէջը դնեն, և որիչ ղռեստներ պիտի հազնին, որպէս զի իրենց ղռեստներուն՝ Ժողովուրդը չարքեն։ Եւ զըլուխին պիտի չածինեն, ոչ ալ վարդերնքն եր-

Ն. Բ. ԶԲ. 574
 Ե. Ս. Ի. Բ. 1.
 Բ. ՅՈՐ. Ի. Բ. S. ԳԻ. Ի. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

ն. ք. ԳԲ. 574

- 13 Ձեր մատուցանելու ընծան ասիկայ ըլլայ. յորենի քողան արդուին վնցերորդ մասը, ու գարիի բողեն
- 14 արդուին վնցերորդ մասը. ու եղին կանոնը — էլայ ըլլայ. Եղին մարեն մարին տասներորդը — էլ բողեն, այլեւն — էլն խամբեն, որ տապ մար իւ պարանալէ, վասն զի տապ
- 15 մարը մէկ խամբ մըն է. Եւ Խարայէին ջրարրի արօտներուն հօտերէն՝ երկու հարիւրէն մէկ ուխար Եւնէն պէի Բաւալայէն իբրն հացի ընծայ, ու ողջակէզ, և խաղաղութեան զոհ, որ իրենց համար քաւութիւն ըլլայ կ'ըսէ Տէր Եհովան:
- 16 Երկրին բոլոր ժողովուրդը աս ընծան Խարայէի մէջ իշխան եղողին Բաւալ — պարտաւոր պիտի ըլլան:
- 17 Եւ տօներու՝ ու ամաղլուիներու՝ ու շաքաթներու մէջ՝ Խարայէի տանը ամէն հանդիսաւոր օրերուն մէջ՝ ողջակէզները, ու հացի ընծան, և թափիլուն նուէրը իշխանին վրայ պիտի ըլլայ. մեղքի պատարադը, ու հացի ընծան, ու ողջակէզը, և խաղաղութեան զոհ՝ անիկայ պիտի մատուցանէ՝ Խարայէի տանը քաւութիւն ընելու համար:
- 18 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Եւ զի ամսուն առջի օրը արթառնէրէն մէկ անարատ զուարակ մը առ:
- 19 Նես, ու Երարանը մաքրես. Եւ քահանան մեղքի պատարադին արիւնէն պիտի առնէ, և տանը սեմոցը վրայ, ու սեղանին շրջանակին չորս անկիւններուն վրայ, և ներքին գաւիթին դրանը սեմոցը վրայ դնէ:
- 20 Ամսուն եօթներորդ օրն ալ՝ Եսիսլած կամ անմիտ մարդու համար այնպէս ընես. և տանը համար քաւութիւն պիտի ընէք:
- 21 Եւ զի ամսուն չորեքտասներորդ օրը ձեզի զատիկ ըլլայ. եօթը օր տօն պէի պահէ, ու բաղարջ
- 22 ուտուի. Եւ ան օրը իշխանը իրեն համար, ու երկրին բոլոր ժողովրդեանը համար՝ մէկ զուարակ մը պիտի մատուցանէ ձգլն մեղքի
- 23 պատարազ. ու տօնին եօթը օրը Տէրովը ողջակէզ պիտի մատուցանէ, ան եօթը օրուան մէջ՝ օրը եօթը զուարակ, ու եօթը անարատ խոյ, և ամէն օր այժերէն մէկ նոխազ մը ձգլն մեղքի պատարազ:
- 24 Եւ ամէն մէկ զուարակին համար՝ մէկ արդու մը, և ամէն մէկ խոյին համար՝ մէկ արդու մը հացի ընծայ, ու ամէն մէկ արդուին համար՝
- 25 մէկ հիմն եղ մատուցանէ: Եւ այնպէս — Եօթներորդ ամսուն ձգլն տասներորդ օրը՝ տօնին ատենը եօթը օրն աս մեղքի պատարազին,

ԴԼ. ԽԾ. 4

ԴԼ. ԳԲ. 16, ԳԼ. ԽԳ. 20

ԴԼ. Դ. 27

ԵԼ. ԺԲ. 18, ԴԼ. ԽԳ. 5, 6, ԹԼ. Թ. 2, 3, ԽԶ. 16, 17, ԹԲ. ԺԳ. 1, ԵԼ. Դ. 1, ԴԼ. ԽԶ. 5

ԵԼ. ԹԼ. ԽԶ. 15, 22, 30, ԽԶ. 5, 11, 16, 19, ԵԼ. ԴԼ. ԽԶ. 5, 7

ԴԼ. ԽԳ. 33, ԵԼ. ԹԼ. ԽԶ. 12, ԹԲ. ԺԳ. 13

ողջակէզն, հացի ընծային, ու Եհովան պիտի մատուցանէ:

ՎԼ. ԽԶ

- 1 Իշխանն, 9 և ժողովուրդին երկրպագութեանը վերաբերեալ պատուերներ: 16 Իշխանին ժառանգութեանը վրայով կանոն մը: 19 Զուհերը ետաջընելու ու երկուրէն պատկերները:
- 1 Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. Եւ երբին դաւիթին դէպ ի արեւելք նայող դուռը՝ դործի վնց օրերը գոց ըլլայ, ու շաքաթ օրը բացուի, ու
- 2 ամաղլուիներն օրը բացուի: Եւ իշխանը ան դրանը սրահին ճամբայէն դուրսէն պիտի մտնէ, ու դրանը սեմոցը քովը կայնի. և քահանաները՝ անոր ողջակէզը, ու խաղաղութեան զոհերը պիտի մատուցանեն. ու անիկայ դրանը սեմին վրայ երկրպագութիւն պիտի ընէ՝ ու ելլէ, և ան դուռը մինչև
- 3 իրիկուն պիտի չգոցուի: Ու երկրին ժողովուրդը՝ շաքաթ օրէնք ու ամաղլուիները Տէրովը առջևը աս դրանը մուտքին մէջ երկրպագութիւն պիտի ընեն:
- 4 Եւ Իշխանին շաքաթ օրը Տէրովը մատուցանելու ողջակէզը՝ վնց անարատ գառն, ու մէկ անարատ
- 5 խոյ ըլլայ: Եւ խոյին համար հացի ընծայ մէկ արդու մը, ու գառանց համար հացի ընծայ՝ Դձուրէն եկածը, և ամէն մէկ արդուին համար
- 6 մէկ հիմն եղ Բաւալայէն: Ու ամաղլուիներն օրը՝ արթառնէրէն մէկ անարատ զուարակ մը, ու վնց գառն, ու մէկ խոյ մը, որոնք ան
- 7 արատ պիտի ըլլան: Եւ զուարակին համար մէկ արդու մը, ու խոյին համար մէկ արդու մը հացի ընծայ մատուցանէ, ու գառանց համար՝ ինչ որ ձեռքէն կու գայ, և ամէն մէկ արդուին համար՝ մէկ հիմն եղ ըլլայ:
- 8 Եւ երբ իշխանը գայ, դրանը սրահին ճամբայէն մտնէ, և նոյն
- 9 ճամբայէն ելլէ: Ու երկրին ժողովուրդը՝ Դհանդիսաւոր օրերուն մէջ երկրպագութիւն ինելու համար Տէրովը առջևը եկած տառնին, իշխանային դրանը ճամբայէն մտնողը՝ հարաւային դրանը ճամբայէն ելլէ, ու հարաւային դրանը ճամբայէն մտնողը՝ Դհանդիսային դրանը ճամբայէն ելլէ. մտած դրանը ճամբայէն չտառնայ, հասցա
- 10 անոր զիմացիներն ելլէ: Եւ իշխանը՝ անոնց մտած տառերը՝ անոնց հետը մտնէ, ու անոնց ելած տառերը՝ անոնց հետը ելլէ:
- 11 Եւ տօներու մէջ, ու հանդիսաւոր օրերու մէջ Եհովան ընծան ամէն զուարակին համար մէկ արդու մը,

ն. ք. ԳԲ. 574

ԴԼ. ԽԶ. 3, ԶԲ. 8

ԴԼ. ԽԶ. 17

ԴԼ. ԽԶ. 24, ԶԲ. 7, 11, ԹԲ. ԺԳ. 17

ԵԼ. ԶԲ. 2

ԵԼ. ԽԶ. 14-17, ԹԲ. ԺԳ. 16

ԵԼ. ԶԲ. 5

Ն. Բ. Զ. Բ. 574

Ե. Գ. Լ. Բ. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Բ. Ե. Լ. Բ. 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ժ. Գ. Լ. Բ. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Բ. Ե. Լ. Բ. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Բ. Ե. Լ. Բ. 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

և ամէն խոյի համար մէկ արդու մը
ըլլայ, ու դառանց համար ձեռքէն
եկածը. ու ամէն մէկ արդուի հա-
մար մէկ հիմէն եղ ըլլայ: Եւ թէ
որ իշխանը մէկ կամաւոր որդակեղ
մը, կամ մէկ կամաւոր խաղաղու-
թեան զոհ մը Տերոջը մատուցա-
նելու ըլլայ, Եղեպ ի արեւելք
նայող դուռը անոր բանան. ու
անիկայ իր որդակեղը, ու խաղա-
ղութեան զոհը մատուցանէ՝ ինչ-
պէս որ շարաթօ օրը կը մատու-
ցանէ, ու ելլէ. և անոր ելլելէն
ետքը դուռը գոցեն:

13 Բու ամէն որ մէկ տարեկան ան-
արատ գառնուկ մը Տերոջը ող-
ջակեղ մատուցանեն. զանիկայ
14 ամէն առտու մատուցանեն. Եւ
անոր հետ ամէն առտու՝ արդուին
վեցերորդ մասը հացի ընծայ մա-
տուցանեն, ու հիմնին երրորդ
մասը եղ՝ նաչիհին հետ խառնելու
համար. ու ինչոյ յաւիտեական
կանոնով Տերոջը մշտնջենաւոր
15 հացի ընծայ ըլլայ: Եւ գառնու-
կը, ու հացի ընծան, ու եղը՝
ամէն առտու մատուցանեն. ու
-ինչոյ մշտնջենաւոր որդակեղ ըլլայ:

16 Տէր Եհովան պոսպէս կ'ըսէ.
Երբոր իշխանը իր որդուցը մէկուն
պարգև տայ, անոր ժառանգու-
թիւնը անոր որդուցը ըլլայ. և
նիկայ ժառանգութեան կալուածք
17 մը ըլլայ անոնց. իսկ երբոր իր
ժառանգութենէն՝ իր ծառանէն
բուն մէկուն պարգև տայ, ան
ատենը անիկայ մինչև թիողու-
թեան տարին անոր պիտի ըլլայ,
ետքը իշխանին պիտի դառնայ.
վասն զի անոր ժառանգութիւնը
միայն իր որդուցը պիտի ըլլայ:

18 Եւ իշխանը ժողովուրդին ժա-
ռանգութենէն չառնէ, զանոնք
իրենց կալուածքէն զրկելով. իր
որդուցը՝ իր կալուածքէն ժառան-
գութիւն տայ, որպէս զի իմ ժո-
ղովուրդս՝ ամէն մէկը իր կալուած-
քէն չըրուի:

19 Եւ զիս դրանք բովը եղող մուտ-
քէն քահանայներուն դէպ ի հիւ-
սիս նայող սուր սենեակները տա-
րաւ. և ահա հոն՝ ետեի կողմերը
դէպ ի արեւմուտք մէկ տեղ մը
20 կար. ու ինծի բաւ. Եսիկայ
ան տեղն է՝ ու որ քահանայները
յանցանքի պատարագին, ու մեղ-
քի պատարագին փառ պիտի իա-
շեն, ու հոն հացի ընծան Եպիտի
եփեն, որ չըլլայ ինչ դուրսի գա-
ւիթը հանեն, ու թողովուրդը
21 սրբեն: Եւ զիս դուրսի գաւիթը
հանեն, ու զիս գաւիթին չորս
անկիւններէն անցուց. և ահա

գաւիթին ամէն մէկ անկիւնը՝ մէկ-
22 մէկ գաւիթ կար. Գաւիթին
չորս անկիւններուն մէջ քառասուն
խոհանար երկայնութեամբ, ու եր-
սուն լայնութեամբ՝ չորսընեա-
կի գոցուած՝ գաւիթներ կային.
չորսին չափը մէկ էր անկիւննե-
23 բուն մէջ: Եւ անոնց բոլորտիքը՝
չորսին ալ բոլորտիքը՝ շէնքու-
կարգ մը կար. ու աւ կարգերուն
տակը շուրջանակի եփարաններ
24 շինուած էին: Ու ինծի բաւ.
Եսիկայ եփարաններուն տեղերն են,
ու որ որ տանք պաշտօնաները ժո-
ղովրդեան զոհը կ'ափտի եփեն:

ԳԼ. ԽԵ

1 Սուրբ Զուրբան տեղէրը. 6 ամսոց գորու-
թիւնը: 13 երկրին սահմանները. 22 անոր
վիճակով բաժանուիլը:

1 Ու զիս նորին տանը դրանք առ-
ջնք բերաւ. և ահա արեւելեան
կողմէն տանք սեմին տակէն՝ ջու-
րեր կ'ելլէին. քանզի տանը երեսը՝
դէպ ի արեւելք էր. ու Զուրբան
տանը աջ կողմին տակէն՝ սեղանին
2 հարաւային կողմէն կ'իջնէին. Եւ
զիս հիւսիսային դրանք ճամբային
հանեց, ու զիս դուրսի ճամբան՝
դուրսի դրանք արեւելք նայող ճամ-
բան պտըտցուց. և ահա աջ կող-
մէն Զուրբան կը վազէին:

3 Բու մարդը որ իր ձեռքը լար ու-
նէր, դէպ ի արեւելք ելաւ, ու
հազար կանգուն չափեց, և զիս
Զուրբան անցուց, ու Զուրբան մին-
4 չև դարձապարտերս ի՛նչէն. Հա-
զար ևս չափեց, ու զիս Զուրբան
անցուց, ու Զուրբան մինչև ծուն-
կերս ի՛նչէն. հազար ևս չափեց,
ու զիս Զուրբան անցուց, և ջու-
5 բերը մինչև մէջքս ի՛նչէն. Նորին
հազար ալ չափեց. ու անակ գետ
մը ելաւ էր, որ չէի կրնար անց-
նիլ. վասն զի Զուրբան յորդը
էին. ու ահա գետ մը Եղեպ էի,
ուսկից որ մարդ չէր կրնար անցնիլ
բայց միայն լողալով:

6 Ան ատեն ինծի բաւ. Տեսար՝
որդի մարդը. և զիս տարաւ. ու
7 գետին եզերքը պտըտցուց. Եւ
քանի որ ես կը պտըտիլ, տեսայ
որ գետին եզերքը մէկ կողմէն ու
մէկալ կողմէն խիստ շատ թճաւեր
8 կային. Եւ ինծի բաւ. Ես Զու-
րբան արեւելեան կողմը կ'ելլէն, ու
անապատը կ'իջնէն, ու ծովը կ'եր-
թան. և ծովը ելլելով՝ աւել Զուրբան
9 ըր ըծիութիւն կը գտնեն. Եւ
Գետին ամէն գացած տեղը՝ ամէն
չարժուն կենդանիները պիտի ապ-
րեն. ու ծուկերը խիստ շատ պիտի
ըլլան. քանզի ես Զուրբան հոն

Ն. Բ. Զ. Բ. 574

Ն. Բ. Զ. Բ. 574

Գ. Ե. Լ. Բ. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Գ. Ե. Լ. Բ. 30

Գ. Ե. Լ. Բ. 30

Գ. Ե. Լ. Բ. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Գ. Ե. Լ. Բ. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ն.Ք.ՉԲ. 574

ԳԴԼ. ԽԴ. 15:

ԴԴԼ. ԽԴ. 10:

ԵԵԼ. ԽԴ. 29, ԴԼ. ԲԵ. 10, 23, 33:

ԴԴԼ. ԽԵ. 6:

ԵԴԼ. ԽԴ. 20:

ԵԴԼ. ԽԵ. 6:

ԴԴԼ. ԽԵ. 7:

11 Եւ թէ Եւ Սերգիւն սրբարանը անոր
մէջտեղը ըլլայ : ԳԱ Բ-ձիւ Սա-
ղոմիկի որդւոցմէ սրբուած քահա-
նաներուն ըլլայ , որ անոնք իմ
պահպանութիւնս պահեցին , ու
երբոր Խորայէլի որդիքը մայրեցան ,
անոնք չմայրեցան , Դինչպէս որ
12 Ղևտայեցիները մայրեցան : Ու երկ-
րին ընծայէ՞ն՝ աս ընծան անոնց
համար ամենասուրբ պիտի ըլլայ՝
Ղևտացոց սահմանին քովը :
13 Եւ քահայայից սահմանին քովը
Ղևտացոց Բ-ձիւ ըլլայ՝ քանու-
հինգ հազար երկայնութեամբ ու
տասը հազար լայնութեամբ . բոլոր
երկայնութիւնը քանուհինգ հա-
զար , ու լայնութիւնը տասը հա-
14 զար ըլլայ : Եւ անկէ պիտի չծա-
խեն , ու չփոխեն , ու երկրին երա-
խայրին -- Ի՞նչ Ժա՛յ չգարծրեն .
վասն զի անիկայ Սերգիւն նու-
րուած է :
15 Եւ քանուհինգ հազարին քովը
լայնութենէն մնացած շինեց հա-
զար Բ ամսուրը պիտի ըլլայ՝ քա-
ղարին համար , բնակութեան հա-
մար ու արուարձաններուն համար .
Եւ քաղաքը անոր մէջտեղը ըլլայ .
16 Ու անոր չափերը ասոնք ըլլան .
Հիւսիսային կողմը՝ չորս հազար
հինգ հարիւր , և հարաւային կող-
մը՝ չորս հազար հինգ հարիւր , և
արեւելեան կողմը՝ չորս հազար հինգ
հարիւր , ու արեւմտեան կողմը՝ չորս
17 հազար հինգ հարիւր : Եւ քա-
ղարին արուարձանը՝ դէպ 'ի հիւ-
սիս՝ երկու հարիւր յիսուն , ու
դէպ 'ի հարաւ՝ երկու հարիւր յի-
սուն , և դէպ 'ի արեւելք՝ երկու
հարիւր յիսուն , ու դէպ 'ի արե-
ւմուտք՝ երկու հարիւր յիսուն ըլ-
18 լայ : Եւ սուրբ ընծային քովը՝
երկայնութենէն մնացած դէպ 'ի
արեւելք տասը հազարը , ու դէպ 'ի
արեւմուտք տասը հազարը՝ (որ
սուրբ ընծային քովն է ,) անոր
բերքը՝ քաղաքին ծառայութիւնը
19 ընողներուն կերակուր ըլլայ : Եւ
քաղաքին ծառայութիւնը ընող-
ները Խորայէլէն ամէն ցեղերէն պի-
տի ըլլան :
20 Բոլոր ընծան քանուհինգ հա-
զարով քանուհինգ հազար ըլլայ ,
-- սուրբ ընծան քաղաքին կա-
նուածին հետ մէկտեղ քառա-
կուսի մատուցանել :
21 Եւ սուրբ ընծային , ու քաղաքին
կայուածքին մէկ կողմն ու մեկալ
կողմն Բ մնացածը՝ իշխանին համար
ըլլայ . նուիրուած քանուհինգ հա-
զարին դիմացը մինչև արեւելեան
սահմանը՝ ու դէպ 'ի արեւմուտք
քանուհինգ հազարին դիմացը մին-

չև արեւմտեան սահմանը՝ ցեղերու
բաժիններուն քովը՝ իշխանին հա-
մար ըլլայ : Ա-Է-յ պիտի ըլլայ
սուրբ ընծան . Եւ տաճարին սրբ-
բարանը անոր մէջտեղը պիտի ըլ-
22 լայ : Իշխանին բաժինին մէջտեղը
եղող Ղևտացոց կայուածքէն --
քաղաքին կայուածքէն Դ-Է-յ ,
Յուդայի սահմանին , ու Բենիամի-
նի սահմանին մէջտեղը՝ իշխանին
պիտի ըլլայ :
23 Եւ մնացած ցեղերուն՝ արեւելեան
կողմն մինչև արեւմտեան կողմը՝
24 Բենիամինին մէկ Բ-ձիւ ըլլայ . Ու
Բենիամինի սահմանին քովը՝ ա-
րեւելեան կողմն մինչև արեւմտեան
կողմը՝ Շմաւոնին մէկ Բ-ձիւ ըլլայ .
25 Եւ Շմաւոնի սահմանին քովը՝ ա-
րեւելեան կողմն մինչև արեւմտեան
կողմը՝ Իսաքարին մէկ Բ-ձիւ ըլլայ .
26 Ու Իսաքարի սահմանին քովը՝ ա-
րեւելեան կողմն մինչև արեւմտեան
կողմը՝ Չարուզոնին մէկ Բ-ձիւ ըլ-
27 լայ . Եւ Չարուզոնի սահմանին
քովը՝ արեւելեան կողմն մինչև ա-
րեւմտեան կողմը՝ Գադին մէկ Բ-ձիւ
28 ըլլայ . Ու Գադի սահմանին քովը՝
հարաւային կողմը՝ դէպ 'ի հարաւ-
Երեմի սահմանը՝ Թաւաթէն Դիւ-
Էլ իմարանութեան ջուրերը կադե-
սի մըջ , -- Դիւ-Էլ մծ ծովը Ի՞նչ
29 հեղեղատը պիտի ըլլայ : Եւ Է ան
երկիրը՝ որ Խորայէլի ցեղերուն վի-
ճակով պիտի բաժնէր ժառանգու-
թեան համար . ու անոնց բաժին-
ները ասոնք են , կ'ըսէ Տէր Եհովան :
30 Եւ քաղաքին կիւերը ասոնք են .
հիւսիսային կողմն՝ չորս հազար
31 հինգ հարիւր չափ ըլլաւ , (Եւ
քաղաքին դռները Խորայէլի ցե-
ղերուն անուններուն համեմատ պի-
տի ըլլայ .) Իրեք դուռ դէպ 'ի
հիւսիս . մէկ դուռ մը Ուրբեկին
32 մէկ դուռ մը Յուդային , -- մէկ
դուռ մը Ղևիին . Եւ արեւելեան
կողմն չորս հազար հինգ հարիւր
ւժ ըլլաւ , Իրեք դուռ դէպ 'ի Ե-
լայ . մէկ դուռ մը Յովսեփին , մէկ
դուռ մը Բենիամինին . -- մէկ դուռ
33 մը Դանին . Եւ հարաւային կողմն
չորս հազար հինգ հարիւր չափ ըլ-
լաւ , Իրեք դուռ դէպ 'ի Ելայ . մէկ
դուռ մը Շմաւոնին , մէկ դուռ մը
Իսաքարին , -- մէկ դուռ մը Չա-
34 րուզոնին . Արեւմտեան կողմն --
չորս հազար հինգ հարիւր չափ ըլ-
լաւ , Իրեք դուռ դէպ 'ի Ելայ . մէկ
դուռ մը Գադին , մէկ դուռ մը
Սերին , -- մէկ դուռ մը Եֆրայի-
35 մին : Բոլոր շրջապատը տասնու-
միւթը հազար չափ պիտի ըլլայ . ու
ան օրէն քաղաքին անունը՝ Եւ
հովաշամա դէպ 'ի Ելայ :

Ն.Ք.ՉԲ. 574

ԺԶԲ. 3. 10:

ԴԴԼ. ԽԵ. 19:

ԴԴԼ. ԽԵ. 14, 21, 22:

ԵԵԼ. ԽԵ. 12, ԵԵ. 1:

ԵԵԼ. ԽԵ. 16:

ԵԵԼ. ԽԵ. 15:

ԴԴԼ. ԽԵ. 24:

ԴԴԼ. ԽԵ. 21:

ԴԴԼ. ԽԵ. 21:

ԴԴԼ. ԽԵ. 21:

ԴԴԼ. ԽԵ. 21:

Ն. Բ. Չ. Բ.
603

ԳԼ. Բ.

1 Նաբուգոդոնոսոր իր տեսած երազը մոռնալով՝ խոստովանեցերով ու սպանախքներով կը պահանջէր Քաղ զգանքներն՝ որ զանիկայ իրեն պատմեն։ 10 որովք իրենց անշնորհակով թիւնը խոստովանելով՝ մեռնելու կը դատապարտուին։ 14 Դանիէլ քիչ մը պայմանաժամ ձեռք բերելով՝ երազը կը գտնէ։ 19 զԱստուած կ'որհնէ։ 24 Թագաւորին առջևը կը տարուի։ 31 Երազը, 36 ու անոր մեկնութիւնը։ 46 Դանիէլին յառաջանալը։

1 Ու Նաբուգոդոնոսորին թագաւորութեանը երկրորդ տարին՝ Նաբուգոդոնոսոր երազներ տեսաւ։

2 Բքունը փախաւ։ ԳԵԼ Թագաւորը հրամայեց որ մոգերը, հմայողները, կանխարգելքը ու Քաղ զգանքները կանչեն, որպէս զի թագաւորին իր երազները պատմեն։ և անոնք եկան, ու թագաւորին առջևը կայանցան։

3 Եւ թագաւորը անոնց ըսաւ։ Երազ տեսայ։ ու իմ ոգին կը խռովի։

4 որ ան երազը դիտեամ։ Ու Քաղ զգանքները թագաւորին՝ Ասորերէն ըսին։ 7 Ով թագաւոր՝ յաւիտեան ողջ կեցիր։ ըսէ՛ երազը քու ծառաներուդ, ու մենք անոր մեկնու-

5 Թիւնը իմացընենք։ Թագաւորը պատասխան տուաւ, ու Քաղ զգանքներուն ըսաւ։ 7 Բանը ինծիմէ ելաւ։ Թէ որ երազը, ու անոր մեկնութիւնը ինծի չյայտնէք, դուք Էկտոր կտոր պիտի ըլլաք, ու ձեր տունները աղբանոց պիտի ըլլան։

6 Եւ այց թէ որ երազը, ու անոր մեկնութիւնը ինչի՞ իմացընէք, ինծիմէ պարզէնք, Էկտորերք ու շատ պատիւներ պիտի առնէք։ ուրեմն երազը, ու անոր մեկնութիւնը ին-

7 Ժի իմացուցէք։ Անոնք նորէն պատասխան տուին, ու ըսին։ Թագաւորը թող ըսէ՛ երազը իր ծառաներուն, ու անոր մեկնութիւնը, ու անոր մեկնութիւնը։

8 Թիւնը իմացընենք։ Թագաւորը պատասխան տուաւ, ու ըսաւ։ Աղէկ դիտեմ որ դուք Էժամանակը ծախու կ'առնէք։ վասն զի կը տեսնէք որ իբանը ինծիմէ ելած է։

9 Բայց թէ որ դուք երազը ինծի չյայտնէք, Էժեգի համար մէկ վճիռ կայ։ վասն զի դուք մղջերնիդ որոշեցիք՝ որ իմ առջևս ստատ ու խաբէական խօսք մը զրուցէք՝ մինչև որ ժամանակը փոխուի։ ուստի ըսէ՛ք ինծի երազը, որ դիտեամ թէ պիտի կարենաք անոր մեկնութիւնը իմացընէլ։

10 Քաղ զգանքները թագաւորին առջևը պատասխան տուին ու ըսին։ Երկրի վրայ անանկ մարդ մը չկայ, որ կարող ըլլայ թագաւորին պահանջէնք ըսել իմացընէլ։ անոր

« Ծն. խա. 8 : ԳԼ. Գ. 5 : Բ Եսթ. 2. 1 : ԳԼ. 2. 18 : Գ Ծն. խա. 8 : ԵԼ. Է. 11 : ԳԼ. Ե. 7 :

Ն Կաթ. Բաղ. ԳԼ. Բաղ. Գ. 31 : ԳԼ. Գ. 9 : ԵԼ. Է. 10 : Գ. 6 : 21 :

Գ Կաթ. Զրա. մանր.

Է Գ Բաղ. Ժ. 27 : ԵԿր. Գ. 11 : ԳԼ. Գ. 29 :

Է ԳԼ. Ե. 16 : Է ԳԼ. Ե. 17 : ԶԳր. 43 :

Է Եփ. Ե. Ե. 16 :

Գ Կաթ. Զրա. մանր.

Բ Եսթ. Գ. 11 :

Ն. Բ. Չ. Բ.
603

Համար բնաւ մէկ թագաւոր մը, նախարար մը, կամ իշխան մը սասնէլ բան պահանջած չէ մէկ մոգէ մը, կամ հմայողէ մը, կամ

11 Քաղ զգանքները մը։ Ու թագաւորին պահանջած բանը դժուար է։ և ուրիշ մէկը չկայ որ զանիկայ թագաւորին առջևը իմացընէ, Ժբայց թէ՛մ աստուածները՝ որ մեղեղաց մէջ չեն բնակիր։

12 Ասոր վրայ թագաւորը սրդողեցաւ ու խիստ բարկացաւ, և հրամայեց որ Բաբելոնի բոլոր իմաս-

13 տունները կոտորեն։ Ու հրամայեց ելաւ, և իմաստունները կը կոտորուէին։ ու փնտռեցին Դանիէլը ու անոր ընկերները որ մեռ-

14 ցընէին։ Ան ատենը Դանիէլ իմաստութեամբ ու խոհեմութեամբ խօսեցաւ թագաւորին։ Դա հաճապեցաւ Արիովքին հետ՝ որ Բաբելոնի իմաստունները կոտորե-

15 լու էլէր էր։ Ու թագաւորին իշխանին Արիովքին խօսեցաւ, ու ըսաւ։ Ինչո՞ւ համար ան հրամայեց թագաւորին երեսէն արտորնօք ելաւ։ ան ատենը Արիովք

16 բանը Դանիէլին յայտնեց, և Դանիէլ մտաւ։ ու թագաւորէն խնդրեց, որ իրեն ժամանակ տայ, որ մեկնութիւնը թագաւորին

17 մացընէ։ Ու Դանիէլ իր տունը գնաց, և ան բանը իր ընկերներուն՝ Անանիային, Միսայէլին ու

18 Ազարիային յայտնեց, և Իր աս զաղտնիքին համար՝ երկնից Աստուծոմէն զթուծիւն խնդրէն, որպէս զի Դանիէլը ու անոր ընկերները՝ Բաբելոնի մէկալ իմաստուններուն հետ չկորսորդեցնեն։

19 Եւ զաղտնիքը Էգիշտոնէ տեսիլքի մէջ՝ Դանիէլին յայտնուեցաւ։ ան ատենը Դանիէլ երկնից

20 Աստուածը օրհնեց։ Դանիէլ խօսեցաւ, ու ըսաւ։ ԶԱստուծոյ անունը յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեալ ըլլայ։ Եվ ան զի իմաստութիւնը ու զօրութիւնը անոր

21 է։ Եւ հատենէնք ու ժամանակները փոխողը, ԶԹագաւորներ վերցընողը, ու Թագաւորներ զնողը անիկայ է։ Դանիկայ իմաստուններուն իմաստութիւն կուտայ, ու հանձնարեցընելուն՝ զիտու-

22 Թիւն։ Երազներն ու ծածկուած բաները ինք կը յայտնէ, Էմուծի մէջ եղածը գիտէ, ու Զլոյսը անոր

23 Զոգի կը բնակի։ Ես ինչից գտնութիւն ու փառք կը մատուցանեմ՝ ով իմ հայրերուն Աստուածը, որ ինծի իմաստութիւն ու զօրութիւն տուիր։ ու հիմա ինծի զիտուցիր ինչ որ յեղձմէ չխնդրե-

Ժ ԶԳր. 23 : ԳԼ. Ե. 11 :

Է Ծն. Ե. 26 :

Է Մատ. Ժ. 19 :

Է Բոռ. Ժ. 6 : Գր. Ժ. 15 : 16 :

Զ Սաղ. ԶԺ. 2 : ԵԺ. Բ. 18 :

Է Երեմ. Լ. 19 :

Զ ԳԼ. Ե. 25 :

Զ Գր. Ժ. 15 : Սաղ. 56 : 6 : 7 :

Է Երեմ. Բ. 17 :

Զ ԳԼ. Ե. 17 :

Զ ԳԼ. Ե. 17 :

Զ Գր. Ժ. 6 : Զ Գր. Ժ. 15 : Սաղ. 14 :

Զ Գր. 25 : 29 :

Զ Սաղ. 56 : 11 : 12 :

Զ ԳԼ. Ե. 11 : 13 : Զ ԳԼ. Ե. 11 : 13 : Զ ԳԼ. Ե. 11 : 13 :

Զ ԶԳր. 19 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
603

- ցինք . քանզի թագաւորին բանը
մեզի գիտցուցիր :
- 24 Ուստի Դանիէլ՝ Արիովքին առ-
ջէք ելաւ , որն որ թագաւորը դը-
րեր էր Բաբելոնի իմաստունները
կորսրնցնելու . զնայց ու անոր այս-
պէս ըսաւ . Բաբելոնի իմաստուն-
ները մի՛ կորսրնցնէր . զիս թա-
գաւորին առջև՝ ր տար , ու մէկու-
թիւնը թագաւորին իմացնեմ :
- 25 Ան ատենը Արիովք արտորոսք Դա-
նիէլը թագաւորին առջև հանեց ,
ու անոր այսպէս ըսաւ . Հրեաս-
տանի գերիներէն մարդ մը գտայ ,
որ մէկնութիւնը պիտի գիտցնէ :
- 26 Թագաւորին : Պատասխանս տուաւ
Թագաւորը ու ըսաւ Դանիէլին ,
որուն անունը Բաղտասասար Գը-
լոս էր , Կարող էս դուն իմ
տեսած երազս , ու անոր մէկնու-
թիւնը ինձի գիտցնելու :
- 27 Դանիէլը թագաւորին առջևը
պատասխան տուաւ ու ըսաւ .
Թագաւորին հարցուցած գաղտնի-
քը՝ իմաստունները , հմայողները ,
մոգերը ու բազմ նայողները՝ թա-
գաւորին յայտնելու կարող չեն .
- 28 Իսայց երկինքի մէջ գաղտնիքները
յայտնող Աստուած կայ , ու Նա-
բոլգոդոնոսոր թագաւորին կը
յայտնէ . ինչ որ ետքի օրերը պիտի
ըլլայ : Երազդ , ու անկողնիդ
մէջ գլխուդ տեսիլքը՝ ասիկայ է .
- 29 Դուն ո՞վ թագաւոր՝ բու անկողնի-
նիդ մէջը կը մտածէիր թէ ասկէ
ետքը ինչ պիտի ըլլայ . ու գաղտ-
նիքները յայտնողը՝ ըլլալու բանը
- 30 քեզի գիտցուց : Դեռ աս գաղտ-
նիքը՝ չէ՛ թէ ամէն ապրողներէն
աւելի իմաստութիւն ունենալուս
համար ինձի յայտնուեցաւ , հապա
մէկնութիւնը թագաւորին գիտցը-
նելու համար , և եր դուն քու
սրտիդ խորհուրդները գիտնաս :
- 31 Դուն՝ ո՞վ թագաւոր՝ կը տեսնէիր
որ ահա՛ մէկ մեծ արձան մը կար .
աս մեծ ու խիստ պայծառ արձանը
քու գիմնացի կայներ էր , և անոր
- 32 երեւոյթը հաշար էր : Մն ար-
ձանին գլուխը՝ գուտ ոսկիէ , անոր
կուրծքը ու թեկը՝ արծաթէ ,
- 33 մէջքը ու ազդրերը՝ պղնձէ , Սրունք-
ները՝ երկաթէ , ու ոտքերուն մէկ
մասը՝ երկաթէ , ու մէկ մասը՝ կաւէ
- 34 էր : Դուն կը տեսնէիր , մինչև որ
մէկ քար մը կորուսեցաւ Պաւսնի
ձեռքի , ու ան արձանին երկաթէ
ու կաւէ ոտքերուն զարկաւ , ու
- 35 գանձող փշրեց : Ան ատենը եր-
կաթը , կաւը , պղնձը , արծաթը
ու ոսկին մէկտեղ փշուռեցան , և
ամառաւան կաշիւուն մէկեղին պէս
եղան . ու հոյզ զանոնք տարաւ ,

Ե. Բ. Գ. Բ.
16
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Տ. Բ. Գ. Բ.
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Տ. Բ. Գ. Բ.
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Տ. Բ. Գ. Բ.
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Տ. Բ. Գ. Բ.
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

- ու Պամենին անոնց տեղ մը չը-
գտնուեցաւ . բայց արձանը զար-
նող քարը՝ մեծ լեռ մը եղաւ , 3 ու
36 բոլոր երկիրը լեցուց : Երազը աս
է . ու թագաւորին առջևը անոր
մէկնութիւնը ըսենք :
- 37 Ո՛վ թագաւոր՝ դուն թագա-
ւորաց թագաւոր ես . 4 վասն զի
երկնից Աստուածը յեզի՛ թագա-
ւորութիւն , կարողութիւն , զօ-
րութիւն ու պատիւ տուեր է . 5 Եւ
մարդոց որդիներուն բոլոր բնակած
տեղերուն մէջ՝ դաշտի գազանները ,
ու երկինքի թռչունները քու ձեռ-
քդ տուեր է , և անոնց ամենուն
վրայ քեզ իշխան դրեր է . 6 ան ոսկի
39 զլուխը դուն ես : 7 և քեզմէ ետքը՝
8 մէկ ուրիշ թագաւորութիւն մը
պիտի ելլէ՝ քեզմէ ցած , ու պղնձէ
մէկ ուրիշ երրորդ թագաւորու-
թիւն մը՝ որ բոլոր երկրին պիտի
40 տիրէ : Եւ Բորբոր թագաւորու-
թիւնը երկաթի պէս ամուր պիտի
ըլլայ . 9 և ինչպէս որ երկաթը ա-
մէն բանը կը փշրէ ու կը մանրէ ,
ասիկայ ալ՝ աս ամէն բաները կտո-
րող երկաթին պէս՝ փշրելով՝ պի-
41 տի կտորէ : Եւ որովհետեւ ոտքերը
ու մատերը՝ մէկ մասը բրուտի կա-
ւէ , ու մէկ մասը երկաթէ տեսար ,
ան թագաւորութիւնը պիտի բաժ-
նուի , բայց երկաթի պնդութենէ
Բաբելոնի պիտի ունենայ . քանզի եր-
կաթը տղմուտ կաւի հետ խառնուած
42 տեսար : 9 և ոտքերուն մատերը՝
մէկ մասը երկաթէ ու մէկ մասը
կաւէ ըլլալը ու է ո՛ր ան թագա-
ւորութեանը մէկ մասը ամուր , ու
մէկ մասը դիւրարեկ պիտի ըլլայ :
- 43 Եւ տղմուտ կաւին հետ երկաթը
խառնած տեսնելը ու է ո՛ր անոր
մարդոց սերունդին հետ պիտի
խառնուին . բայց անոնք իրարու
պիտի չիսկչին , ինչպէս որ երկա-
թը կաւին հետ չխառնուիր :
- 44 Ու ան թագաւորներուն օրերը՝
Երկնից Աստուածը մէկ թագաւո-
րութիւն մը պիտի հանէ , եր անի-
կայ յաւիտեան պիտի չաւրի . և աս
թագաւորութիւնը ուրիշ ժողո-
վուրդի պիտի չիժողուի . 10 անիկայ
աս բոլոր թագաւորութիւնները
պիտի փշրէ ու պիտի հատցնէ , ու
- 45 ինքը , յաւիտեան պիտի մնայ : 11 Ու
որովհետեւ դուն՝ առանց ձեռքի լեռ-
նէն կտրած քար մը տեսար . և ան-
նիկայ՝ երկաթը , պղնձը , կաւը ,
արծաթը ու ոսկին փշրեց , մեծ
Աստուածը՝ ասկէ ետքը ինչ ըլ-
լալիքը թագաւորին գիտցուց . ու
երազը ճշմարիտ է , և անոր մեկ-
նութիւնը հաւատարմիմ :
- 46 Եւ ան անոր Նաբոլգոդոնոսոր

Ն. Բ. Գ. Բ.
603

- Պատ . 16
10 . 36
15 . 2
3
5 Սաղ . 4 . 9
6 Եզր . 4
12 . 5
15 . 5
16 . 5
17 . 5
18 . 5
19 . 5
20 . 5
21 . 5
22 . 5
23 . 5
24 . 5
25 . 5
26 . 5
27 . 5
28 . 5
29 . 5
30 . 5
31 . 5
32 . 5
33 . 5
34 . 5
35 . 5
36 . 5
37 . 5
38 . 5
39 . 5
40 . 5
41 . 5
42 . 5
43 . 5
44 . 5
45 . 5
46 . 5
47 . 5
48 . 5
49 . 5
50 . 5
51 . 5
52 . 5
53 . 5
54 . 5
55 . 5
56 . 5
57 . 5
58 . 5
59 . 5
60 . 5
61 . 5
62 . 5
63 . 5
64 . 5
65 . 5
66 . 5
67 . 5
68 . 5
69 . 5
70 . 5
71 . 5
72 . 5
73 . 5
74 . 5
75 . 5
76 . 5
77 . 5
78 . 5
79 . 5
80 . 5
81 . 5
82 . 5
83 . 5
84 . 5
85 . 5
86 . 5
87 . 5
88 . 5
89 . 5
90 . 5
91 . 5
92 . 5
93 . 5
94 . 5
95 . 5
96 . 5
97 . 5
98 . 5
99 . 5
100 . 5

Տ. Բ. Գ. Բ.
16
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Տ. Բ. Գ. Բ.
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Տ. Բ. Գ. Բ.
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Տ. Բ. Գ. Բ.
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Տ. Բ. Գ. Բ.
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Ն. Բ. Զ. Բ. 603
Բ. Ե. Զ. Բ. 10

Ժ. Զ. Բ. 28

Ժ. Զ. Բ. 6

Ժ. Զ. Բ. 9
Ժ. Զ. Բ. 11

Ժ. Զ. Բ. 12

Ժ. Զ. Բ. 19, 21, 22

Թագաւորը իր երեսին վրայ ինկաւ, ու Դանիէլին երկրպագութիւն ըրաւ, և հրամայեց որ ընծայ՝ Եւ առնուչ հոտեր մատուցանեն անոր :

47 Եւ Թագաւորը Դանիէլին պատասխան տուաւ, ու ըսաւ . Ի՞նչ արեցիք, որ Կատուածը ինքն է աստուածներուն Կատուածը, և Թագաւորաց Տէրը, ծու գաղտնիքները յայտնողը . քանզի դուն կարող եղար աս գաղտնիքը յայտնելու :

48 Ան ատենը Թագաւորը մեծցուց Դանիէլը, Եւ անոր շատ աւելցուց պարգևներ տուաւ, և զանիկայ Բաբելոնի բոլոր գաւառին վրայ կառավարիչ, ու Բաբելոնի բոլոր իմաստնոց գլխաւորներուն :

49 Վրայ իշխան դրաւ : Եւ Դանիէլը Թագաւորէն խնդրեց, Եւ Բաբելոնի գաւառին գործող վրայ Սեղարը, Միսաքը ու Աբեղնազովը դրաւ . ու Դանիէլը Ժ Թագաւորին դուռն էր :

ԳԼ. Գ

1 Նաբուգոդոնոսոր Դուրայի մէջ ոսկիէ արձան մը կանգնելով՝ անոր նուակաւորք կ'ընէ : Տ Սեղարաբն, Միսաքին ու Աբեղնազովին վարպետ արքայապետութիւն կ'ընէ թագաւորին, ըսելով թէ՝ արձանն երկրպագութիւն չեն ընէր : 13 Երբոր անոնց սպանաւորներ կ'ընէին, անոնք Նաբուգոդոնոսորէն կը դաւաւնէ ճշմարտութիւնը : 19 Աստուած կը փրկէ զանոնք Նոյցին մէջէն : 26 Նաբուգոդոնոսորը եղած հրաշքը անեւելով՝ զ Աստուած կ'օրհնէ :

Բ. Զ. Բ. 580

1 Նաբուգոդոնոսոր Թագաւորը մէկ ոսկիէ արձան մը շինեց, անոր բարձրութիւնը վաթսուս կանգուն, ու յայնութիւնը վեց կանգուն . զանիկայ Բաբելոնի գաւառը :

2 Դուրա դայտին մէջ կանգնեց : Եւ Նաբուգոդոնոսոր Թագաւորը հրամայեց իրականները, նախարարները, կառավարիչները, դատարանները, զանձապետները, խորհրդականները, օրէնսդէտները, ու գաւառներուն բոլոր իշխանները ժողովելու, որ Նաբուգոդոնոսոր Թագաւորին կանգնած արձանին Նաւակաւորքին գան : Ան ատենը կուակաւորքը, նախարարները, կառավարիչները, դատարանները, զանձապետները, խորհրդականները, օրէնսդէտները, ու գաւառներուն բոլոր իշխանները Նաբուգոդոնոսոր Թագաւորին կանգնած արձանին նաւակաւորքին ժողովուցան, ու Նաբուգոդոնոսորին կանգնած արձանին առջև կայնեցան :

4 Եւ մունենտիկը ուժով կը կանչէր . Ո՛վ ժողովուրդներ, ազգեր ու լեզուներ՝ ձեզի կը դրուցուի . 5 Երբոր փողին, սրինգին, քնարին, ջութակին, տաւիղին, տիկին, ու

Ժ. Զ. Բ. 1
Ժ. Զ. Բ. 25

ամեն տեսակ նուագարաններուն ձայնը լսէք, Նաբուգոդոնոսոր Թագաւորին կանգնած ոսկի ձանին առջև իյնաք, ու երկրպագութիւն ընէք . Եւ ո՛վ որ չիյնայ, ու երկրպագութիւն չընէ, նոյն ժամուն Բորբորած կրակի շնոցին մէջը պիտի նետուի : Ուստի երբոր բոլոր ժողովուրդները՝ փողին, սրինգին, քնարին, ջութակին, տաւիղին, ու ամեն տեսակ նուագարաններուն ձայնը լսեցին, բոլոր ժողովուրդները, ազգերը ու լեզուները կ'իյնային, և Նաբուգոդոնոսոր Թագաւորին կանգնած ոսկի արձանին երկրպագութիւն կ'ընէին :

8 Ուստի ան ատենը քանի մը Բաղդէացի մարդիկ Գմոնեանէն գաւառներուն վրայով ամբաստանութիւն ըրին . Նաբուգոդոնոսոր Թագաւորին խօսեցան, ու ըսին . Ի՞նչ Թագաւոր, յաւիտեան ողջ կեցիր : Դուն ո՛վ Թագաւոր՝ հրաման ըրիր որ ամեն մարդ որ փողին, սրինգին, քնարին, ջութակին, տաւիղին, տիկին, և ամեն տեսակ նուագարաններուն ձայնը լսէ, իյնայ ու ոսկի արձանին երկրպագութիւն ընէ . Եւ ո՛վ որ չիյնայ ու երկրպագութիւն չընէ, բորբորած կրակի շնոցին մէջը նետուի : Ի՞նչ ան մը ձեռք մարդիկ կան, որոնք դուն Բաբելոնի գաւառին գործող վրայ դրբիր, աշխարհ Սեղարաբն, Միսաք և Աբեղնազով : աս մարդիկը ընդ բանի տեղ չեն սեպեր՝ ո՛վ Թագաւոր . բու աստուածներդ չեն պաշտեր, և բու կանգնած ոսկի արձանիդ երկրպագութիւն չեն ընէր :

13 Ան ատենը Նաբուգոդոնոսոր արտոմտութեամբ և բարկութեամբ հրամայեց, որ Սեղարաբն, Միսաքը ու Աբեղնազովը բերեն . ուստի ան մարդիկը Թագաւորին առջև ըլին : Գառաւիտան տուաւ Նաբուգոդոնոսոր, ու անոնց ըսաւ . Ո՛վ Սեղարաբն, Միսաք ու Աբեղնազով՝ իրաւ է որ իմ աստուածներս չէք պաշտեր, և իմ կանգնած ոսկի արձանիս երկրպագութիւն չեն ընէր :

15 չէք ընէր : Ժիմա թէ որ պատարան էր, փողին, սրինգին, քնարին, ջութակին, տաւիղին, տիկին, ու ամեն տեսակ նուագարաններուն ձայնը լսած ատեննիկը՝ իյնալու ու իմ չինած արձանիս երկրպագութիւն ընելու, աշխարհ չէք որ երկրպագութիւն չընէք, նոյն ժամուն բորբորած կրակի շնոցին մէջը պիտի նետուիք :

Ն. Բ. Զ. Բ. 603

Բ. Զ. Բ. Բ. 22
Զայտ. Գ. Զ. 15

Ժ. Զ. Բ. 12

Ժ. Զ. Բ. 4
Ժ. Զ. Բ. 10, 21

Ժ. Զ. Բ. 49

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 580

Ն. Ե. Ե. 2.
ԳՐԱԳ. ԺԸ.
85

ԵՏԵՍ ՄԱՍԻ
Ժ. 19

ըն հոյ է ան Աստուածը, որ ձեզ իմ ձեռքէս պիտի ազատէ :

16 Պատասխան տուին Սեդրաք, Միսաք ու Աբեղնազով, ու թագաւորին բռին . Ո՛վ Նաբուգոդոնոսոր՝ էս ան քանի վրայով քեզի պատասխան տալու հարկաւորու :

17 Թիւն մը չունինք : Ահա մեր պաշտած՝ Աստուածը՝ մեզ բորբոքած կրակի շոցէն աղատելու կարող է . քու ձեռքէդ ալ մէջ պիտի աղատէ :

18 Եւ, ո՛վ թագաւոր . Ապա թէ ոչ՝ քեզի յայտնի ըլլայ՝ ո՛վ թագաւոր, որ մեք քու աստուածներդ չենք պաշտեր, և քու կանգնած ոսկի արձանիդ երկրպագութիւն չենք բներ :

19 Ան ատենը Նաբուգոդոնոսոր բարկութեամբ լեցուեցաւ, ու անոր երեսին երևոյթիւ փոխուեցաւ . Սեդրաքին, Միսաքին ու Աբեղնազովին վրայ, և պատասխան տալով՝ հրամայեց որ շոցը՝ վառելու սովորութենէն եօթնպատիկ աւելի

20 վառեն . Ու իր զօրքին մէջը եղող զօրաւոր մարդացը հրամայեց, որ Սեդրաք, Միսաք ու Աբեղնազովը կապեն, ու բորբոքած կրակի

31 շոցին մէջը նետեն : Ան ատենը աս մարդիկը՝ իրենց անդրաւարտիքներովը, բաձկոններովը, վերարկուներովը, ու ափէ հանդերձներովը կապեցին, ու բորբոքած կրակի հը-

22 նոցին մէջը նետեցին : Եւ թագաւորին հրամանը ստիպողական ըլլալուն, ու շոցը շատ տաքցած ըլլալուն համար, Սեդրաքը, Միսաքը ու Աբեղնազովը վերջնող մարդիկները՝ կրակին բոցը սպաննեց :

23 Եւ աս իրեք մարդիկը՝ Սեդրաք, Միսաք ու Աբեղնազով՝ կապուած ինկան բորբոքած կրակի շոցին մէջը :

24 Ան ատենը Նաբուգոդոնոսոր թագաւորը ապշած՝ արտորնօք ոտք ելաւ, իր խորհրդականներուն խօսեցաւ, ու ըսաւ . Մենք կրակին մէջը իրեք կապուած մարդ չնետեցինք . անոնք պատասխան տուին, ու թագաւորին բռին . Այո, ո՛վ

25 թագաւոր : Անիկայ պատասխան տուաւ, ու ըսաւ . Ահա էս շիրանի մէջը չորս արձրկուած մարդ կը տեսնեմ՝ որ կը քայլեն . անոնք ամենակն վրաս մը չեն քաշեր . ու չորրորդին գէմքը Բաստուածներուն

26 ոտքին մը կը նմանի : Ան ատենը Նաբուգոդոնոսոր՝ բորբոքած կրակի շոցին գրանը մօտենալով, խօսեցաւ ու ըսաւ . Ո՛վ Բարձրեալ Աստուծոյն ծառաները՝ Սեդրաք, Միսաք ու Աբեղնազով՝ դուրս ելէք ու հա՛ - եկէք : Ան ատենը Սեդ-

րաք, Միսաք ու Աբեղնազով կրա-

27 կին մէջէն ելան : Եւ կուսակալները, նախարարները ու կառավարիչները, ու թագաւորին խորհրդականները ժողովեցան, և տեսան աս մարդիկները, թոր անոնց մարմիններուն վրայ կրակը ամենեկն չտիրեց, ու անոնց զիւսուն մէկ մազը չխանձեցաւ, ու անոնց անդրաւարտիքները գոյներնին չնետեցին . անոնց վրայ կրակին հոտը անգամ չկար :

28 Պատասխան տուաւ Նաբուգոդոնոսոր՝ ու ըսաւ . Օրշնեալ ըլլայ Սեդրաքին, Միսաքին ու Աբեղնազովին Աստուածը, որ իր հրեշտակը խրկեց, ու իր ծառաները աղատեց . վասն զի էանոր ապաւինելով՝ թագաւորին խօսքը անարգեցին, ու իրենց մարմինները չափ տուին, որպէս զի իրենց Աստուծմէն զատ՝ ուրիշ աստուծոյ մը ծառայութիւն

29 ու երկրպագութիւն չընեն : Եւ Արդ՝ էս հրաման կու տամ՝ որ ամէն ժողովուրդ, ազգ ու լեզու, որ Սեդրաքին, Միսաքին ու Աբեղնազովին Աստուծոյն դէմ սխալ բան մը ըսէ, Էկտոր կտոր ըլլայ, ու անոր տունը աղբանոց ըլլայ . Զվասն զի ուրիշ աստուած չկայ, որ կը

30 բոց ըլլայ այսպէս ազատելու : Ան ատենը թագաւորը աւելի մեծցուց Սեդրաքը, Միսաքը ու Աբեղնազովը Բաբելոնի գաւառին մէջ :

ԳԼ. Դ

1 Նաբուգոդոնոսոր կը խոստովանի Աստուծոյ թագաւորութիւնը . 4 կը խօսի իր երազին վրայով, որ մարդեր չէին կրցեր մեկնել : 8 Դանիէլ երազը կը լսէ . 19 գտնիկայ կը մեկնէ : 25 Երազին կատարուելուն պատմութիւնը :

1 Նաբուգոդոնոսոր թագաւոր՝ բոլոր երկրի վրայ բնակող բոլոր ժողովուրդներուն, ազգերուն ու լեզուներուն . ձեր խաղաղութիւնը

2 շատնայ : Իմ առջև հաճոյ երևցաւ, որ Բարձրեալ Աստուծոյն ինծի ըրած նշանները ու հրաշքները յայտնեմ : Էւնոր նշանները ինչ մեծ, ու հրաշքները ինչ զօրաւոր են . անոր թաղաւորութիւնը Ելաիտեանական թագաւորութիւն է . ու անոր իշխանութիւնը գարէ ի գար կը մնայ :

4 Եւ Նաբուգոդոնոսորը երգոր իմ տանի մէջ հանդիստ էի, ու պալատանի մէջ կը զուարճանայի, Երազ տեսայ, որ զիս վախցուց . Էւ անկողինիս վրայ իմ խորհուրդներս, ու իմ զխոստ տեսիլքները զիս

6 շուտով հրդեհին : Ուստի Բաբելոնին բոլոր իմաստունները իմ առջևս բերելու հրաման ըրի՝ որ ա-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 580

Ժ երբ . Ժա .
34

Ե Սաղ . 17 .
7 . 8 . երբմ .
ԺԷ . 7 . ՏԵՍ
71 . 2 . 22 .
23 :

Լ ԳԼ . 2 . 26 :

Է ԳԼ . Բ . 5 :
Զ ԳԼ . 2 . 27 :

Իր 570

Դ ԳԼ . Գ . 4 :
2 . 25 :

Բ ԳԼ . Գ . 26 :

Գ ԳԼ . 2 . 27 :

Դ ԶՊ . 34 :
ԳԼ . Գ . 44 :
2 . 26 :

Է ԳԼ . Բ . 28 :
29 :

Զ ԳԼ . Բ . 1 :

ԵԶԵԿԻԱ . 21

Է ԵԶԵ . ա . 6 :
Բ . 7 : Սաղ .
ԼԳ . 7 . 33 :
23 :

Ն. Բ. Գ. Բ. Գ.
ԺԵՐ 570
Ի ԴԵ. Բ. 2.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ի Ե. Բ. Կ. Բ.
11. 2. Դ. 13.
ԴԵ. Բ. 11.
Ե. 11. 14.
Ժ ԴԵ. Բ. 43.
Ե. 11.

Ի Ե. Բ. Կ. Բ.
8. 11. 2. Դ. 13.
20.

Լ Ե. Բ. Կ. Բ.
23. Ե. Բ. 6.
ՏԵ. Բ. 7.
Ժ. 20.

Ի Բ. Գ. Բ. Գ.
2. Ե. Բ. 13.
Ժ. 20.
ԴԵ. Բ. 13.
ԴԵ. Բ. 13.
5. Ե. Բ. 14.
14.

Ի Բ. Գ. Բ. Գ.
Ժ. 20.
ԴԵ. Բ. 13.
ԴԵ. Բ. 13.
5. Ե. Բ. 14.
14.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ի Ե. Բ. Կ. Բ.
16.
Ը ԴԵ. Բ. 21.
Ե. 21. 2. Դ. 13.
23. 82.

նոնք ինձի երազին մեկնութիւնը
7 գիտցընեն։ Եւ Եւստենը մոզերը,
Հմայողները, Քաղաքները ու բազմ
նայողները եկան, ու ես երազը ա-
նոնց առջևը ըսի. բայց անոնք
չըզոյս մեկնութիւնը ինձի գիտ-
8 ցընել։ Ու վերջապէս Դանիէլը
առջևս եկաւ, Էորուն անունը՝ իմ
աստուծոյս անունը համեմատ
Բաղտասասար իւր իւր, Եւ որ իր
նշարի գին սուրբ աստուածներուն
հոգին կայ, ու անոր առջևը երա-
9 զը գաւառէջէ աւրի. Ու վճիռներուն
իշխան Բաղտասասար. որովհետեւ
գիտեմ որ քու ներսի գիւղ սուրբ
աստուածներուն հոգին կայ, ու
քեզի բնաւ մէկ գաղտնիք մը նե-
ղութիւն չտար. ահա տեսած երա-
զիս տեսիլքները, ու դուն անոնց
մեկնութիւնը ըսէ։
10 Իմ անկողինիս մէջ գլխուս տե-
սիլքները ասոնք էին. Ես կը տես-
նէի որ՝ ահա երկրին մէջ էճառ մը
կար, ու անոր բարձրութիւնը մեծ
11 էր։ Եւ ծառը մեծցաւ, և ու-
ժովդաւ, ու անոր բարձրութիւնը
մինչեւ երկինքը հասաւ. ու անիկայ
բոլոր երկրիս ծայրերէն կը տես-
12 նուէր։ Եւնոր տերեւները գեղեցիկ,
ու պտուղը առատ էր. և անոր
վրայ ամենուն համար կերակուր
կար. և դաշտի անասունները անոր
շուքին տակը կը նստէին, ու եր-
կինքի թռչունները անոր ոստերուն
վրայ կը բնակէին, և ամէն մարմին
13 անէ կը կերակուրէր։ Եւնկողինիս
վրայ գլխուս տեսիլքներուն մէջ կը
տեսնէի որ՝ ահա երկրիքէն Եւստերը
14 հրեշտակ մը՝ իջաւ. Եւնիկայ ու-
ժով կանեց, ու ասակը ըսաւ. Եւստեր
կորեցէ՛ք, ու ոստերը մէկ-
գի հանեցէ՛ք, տերեւները թօթա-
փեցէ՛ք, ու պտուղները ցրուեցէ՛ք.
Եւնոր տակէն անասունները, ու
ոստերէն թռչունները փախին.
15 Բայց արմատներուն բունը երկրի
մէջ թողուցէ՛ք. ու երկաթէ և
պղնձէ կապանքով դաշտի խոտե-
րուն մէջը ըլլայ, ու երկինքին
ցօղովը թրջուի, և անոր բաժինը
անասուններու հետ՝ երկրի խոտին
16 մէջ ըլլայ. Եւնոր սիրտը մարդու
սիրտ արեւի, ու անոր անասունի
սիրտ արեւի, և անոր վրայէն
17 եօթը ծածամնակ անցնի։ Եւ
բանը հրեշտակներուն վճիռովն է,
ու աս խնդիրը սուրբերուն խօս-
քովն է. Եւնայի գիւղիցները
գիտնան ի՞նչ բարձրեցալ կը տիրէ
մարդոց թագաւորութեանը վրայ,
ու զանիկայ իր ուզածին կու տայ,
ու անոր վրայ՝ մարդոց անարդը կը
18 գնէ։ Եւ Նաբուգոդոնոսոր թա-

գաւորը՝ աս երազը տեսայ. ու
դուն՝ ով Բաղտասասար՝ անոր
մեկնութիւնը ըսէ. Եւստեն գի իմ
թագաւորութեանս բոլոր իմաս-
տունները կարող չեղան անոր մեկ-
նութիւնը ինձի գիտցընելու. բայց
դուն կարող եւ. Դանիէլ քու նե-
սի գիւղ սուրբ աստուածներուն հո-
գին կայ.
19 Եւ ատենը Դանիէլ՝ Եորուն ա-
նունը Բաղտասասար էր, Ժ մէկ ժա-
մու չափ՝ հիացած մնաց. ու անոր
խորհուրդները զանիկայ խոռովեցու-
ցին. Գաղտասարն տուաւ թա-
գաւորը, ու ըսաւ. Ու վ Բաղտա-
սասար՝ երազ, կամ անոր մեկնու-
թիւնը քեզ խոռովեցընէ. պատաս-
խան տուաւ Բաղտասասար, ու ը-
սաւ. Ու վ տէր իմ, Եւրազը՝ քեզ
առողջեցրուն, ու անոր մեկնու-
թիւնը՝ քու թշնամիներուդ ըլլայ.
20 Եւ տեսած ծառը՝ որ մեծցաւ, և
ուժովդաւ, ու անոր բարձրութիւ-
նը մինչեւ երկինքը հասաւ, ու անի-
կայ բոլոր երկրի մէջ կը տեսնուէր,
21 Եւ անոր տերեւները գեղեցիկ, ու
պտուղը առատ էր, ու անոր վրայ
ամենուն համար կերակուր կար,
անոր տակը դաշտի անասունները
կը բնակէին, ու անոր ոստերուն
վրայ երկինքի թռչունները կը կե-
22 նային, Եւնիկայ դուն ես՝ ով
թագաւոր, որ մեծցաւ, և ուժով-
ցար. և քու մեծութիւնդ բարձ-
րացաւ, ու մինչեւ երկինքը հասաւ,
Եւ քու իշխանութիւնդ մինչեւ
23 երկրիս ծայրերը հասաւ. Եւ երկու
հետեւ թագաւորը մէկ սուրբ հրեշ-
տակ մը տեսաւ, որ երկինքէն ի-
ջաւ, ու ըսաւ. Եւստեր կորեցէ՛ք,
ու զանիկայ աւրեցէ՛ք. Բայց անոր
արմատներուն բունը երկրի մէջը
թողուցէ՛ք, ու երկաթէ և պղնձէ
կապանքով դաշտի խոտերուն մէջ
ըլլայ, ու երկինքին ցօղովը թրջ-
ուի, Եւ անոր բաժինը դաշտի ան-
ասուններուն հետ ըլլայ, մինչև որ
անոր վրայէն եօթը ծածամնակ ան-
24 նի. Եւ եւ մեկնութիւնը՝ ով թա-
գաւոր, և աս է Բարձրեցալ վճիռը
որ իմ թագաւոր տիրու վրայ
25 հասած է. Եւ վ մարդոց մէջէն
պիտի վընտեն, և քու բնակու-
թիւնդ դաշտի անասուններուն
հետ պիտի ըլլայ. ու քեզ պիտի
թողուն՝ որ արջաւներու պէս խոտ
ուտես, ու երկինքին ցօղովը թրջ-
ուի. Եւ քու վրայէդ եօթը ժա-
մանակ պիտի անցնի, Եւ մինչև որ
գիտնաս թէ մարդոց թագաւորու-
թեանը վրայ Բարձրեցալ կը տիրէ,
ու Եւնիկայ իր ուզածին կու
26 տայ. Եւ որ ըսուեցաւ թէ՛ ան

Ն. Բ. Գ. Բ. Գ.
ԺԵՐ 570
Ը ԴԵ. Բ. 2.
Տ. 15. ԴԵ.
Ե. 15.

Ժ ԴԵ. Բ. 7.

Ժ ԴԵ. Բ. 7.
Ժ ԴԵ. Բ. 7.
Ժ ԴԵ. Բ. 7.

Ն. Բ. Գ. Բ. Գ.
ԺԵՐ 570
Ը ԴԵ. Բ. 2.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ը ԴԵ. Բ. 7.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Երբ 538

Ե. Ե. Գ. Բ.

Բ. Գ. Բ. 27
Գ. Գ. Բ.

Գ. Գ. Բ. 1

Բ. Գ. Բ. 4
Գ. Գ. Բ.

Լ. Գ. Բ. 48
Գ. Գ. Բ. 19

Բ. Գ. Բ. 9

Գ. Գ. Բ. 8

Գ. Գ. Բ. 7

Գ. Գ. Բ. 11, 12

Գ. Գ. Բ. 7, 8

Լ. Գ. Բ. 7

մացընէ, ծիրանի պիտի հագնի, և անոր պարանոցը ոսկի մանեակ պէտքէ պէտքէ. և թագաւորութեանը մէջ շէրորդը իշխան պիտի ըլլայ: Ուստի թագաւորին բոլոր իմաստունները եկան. Բայց զիրը կարդալու, ու անոր մեկնութիւնը թագաւորին գիտցնելու կարող չեղան: Ան առնել Բաղտասար թագաւորը սաստիկ ծառայեցաւ, ու երեսին գոյնը փոխուեցաւ. անոր մեծամեծներն ալ սարսափեցան:

10 Եւ թագուհին՝ թագաւորին ու անոր մեծամեծացը խօսքերուն պատճառաւ՝ կողմնքին տունը եկաւ. ու թագուհին խօսեցաւ ու ըսաւ. «Ո՛վ թագաւոր, յաւիտեան ողջ կեցիր. բու խորհուրդներդ քեզ խառովեցնեն, ու եւս»

11 Եւ անոր գոյնը փոխուի. Եւ Բու թագաւորութեանը մէջ մարդ մը կայ, որ անոր ներսի դին սուրբ աստուածներուն հոգին կայ, և բու հօրը օրերը՝ անոր վրայ լոյս, հանձար, ու աստուծոց իմաստութեանը պէտք իմաստութիւն գտնուեցաւ, և բու հայրը Նաբուքոդոնոսոր թագաւորը՝ զանիկայ Եմոզելուն, չմայրողներուն, քաղաքներուն ու բազմապիսի շէրորդներուն հօգին կայ: Թագուհի աս խօսքէն թուրք յայտնի յաւիտեան տունը թագաւորը Բաղտասարը դրաւ, գերազանց հոգի, գիտութիւն ու հանձար կայ՝ երազները մեկնելու, առեղծոածները յայտնելու, ու դժուարին խնդիրները լուծելու. հիմա Դանիէլը թող կանչուի, ու անիկայ մեկնութիւնը պիտի իմացնէ:

12 Ան առնել Դանիէլը թագաւորին առջև տարուեցաւ. թագաւորը խօսեցաւ, ու Դանիէլին ըսաւ. «Ի՞մ թագաւոր հօրս՝ Հրեաստանէն բերած Հրեաստանի գերիներէն եղող Դանիէլը դուն ես»

13 Ասան զի քեզի համար լսեցի որ՝ Բու ներսի դիւր աստուածներուն հոգին կայ, և բու բովա լոյս, հանձար ու գերազանց իմաստունութիւն կը գտնուի: Ու հիմա իմ առջև իմաստուններն ու չմայրողներ բերուեցան, որ աս գրուածը կարդան, ու անոր մեկնութիւնը ինծի գիտցնեն. բայց անոնք չկրցան աս խօսքին մեկնութիւնը իմացնել:

14 Ան եւ քեզի համար լսեցի որ՝ մեկնութիւններ տարաւ, ու գրեալներն խնդիրներ լուծելու կարող ես. Եւ հիմա թէ որ դուն աս գրուածը կարդալու, և անոր մեկնութիւնը ինծի գիտցնելու կարող

ըլլաս, ծիրանի պիտի հագնի, և բու պարանոցը ոսկի մանեակ պէտքէ պէտքէ, ու թագաւորութեանը մէջ երրորդը իշխան պիտի ըլլաս:

17 Ան առնել Դանիէլը պատասխան տուաւ, ու թագաւորին առջև ըսաւ. «Բու պարզեցնող քեզի ըլլան, ու ճշտութեամբ ուրիշին տուր. բայց ես աս գրուածը թագաւորին պիտի կարդամ, ու մեկնութիւնը անոր գիտցնեմ: Ո՛վ թագաւոր, Բարձրեալ Աստուածը՝ բու հօրը՝ Նաբուքոդոնոսորին՝ թագաւորութիւն ու մեծութիւն և պատիւ ու փառք տուաւ. Եւ անոր տուած մեծութիւնէն՝ յորդոգ ժողովուրդները, ազգերը ու լեզուները՝ անոր երեսին կը դադային ու կը վախնային. անիկայ ուղածը կը մեռցնէր, և ուղածը ողջ կը թողուր. անիկայ ուղածը կը բարձրացնէր, և ուղածը կը զածընէր: Բայց երբոր անոր սիրտը բարձրացաւ, ու անոր հոգին ամբարտաւանութեամբ կարծրացաւ, իր թագաւորութեանը ամեն ինչաւ, ու պատիւը անէկ առնուեցաւ. Եւ անիկայ Եմոզելոց որդիներուն մէջէն վերնտնուեցաւ, ու անոր սիրտը անասնոց պէտքէ եղաւ, և անոր բնականութիւնը վայրենի էշերուն հետ եղաւ. արջաւորներու պէտքէ իր կերցընէին անոր. ու անոր մարմինը երկինքին յօղով կը թրջուէր, «մինչև որ գիտցաւ թէ մարդոց թագաւորութեանը վրայ Բարձրեալ Աստուածը կը տիրէ, ու իր ուղած Բարձր անոր վրայ կը դնէ»:

22 Ու դուն՝ ով Բաղտասար անոր որդին՝ Եմոզելոց սիրտը չտեսարհցուցիր, թէ եւ աս ամէր գիտցար. Եւ ասպա երկինքի Տէրոջը դէմ քեզ բարձրացուցիր. ու անոր տանը անօթները բու առջև դրեցին. և դուն, ու բու մեծամեծներդ, բու կնիկներդ ու հարձերդ՝ անոնցմով գինի խմեցիր. և դուն՝ արձաթէ, ոսկի, պղնձ, երկաթ, փայտ և քարէ շէնքէն աստուածները գովեցիր, Եւ որոնք ոչ կը տեսնեն, ոչ կը լսեն, ոչ ալ քան ի գիտեն. և ան Աստուածը՝ որուն ձեռքն է բու շունչը, ու որուն են բու ամէն»

24 Ճամբաներդ, չփառաւորեցիր. Անոր համար աս ձեռքի թաթը անոր երեսին խրկուեցաւ, ու աս գրուածը ծր գրուեցաւ: Եւ գրուած գիրը ասիկայ է. «ՄԱՆԵ, ՄԱՆԵ, ԹԵ»

26 ԿԵՂ ՈՒ ՓԱՐՍԻՆ՝ Աստուածը և մեկնութիւնը աս է. Գրանէ. Աստուած բու թագաւորութիւնը համբեց, ու զանիկայ վերջացուց:

27 Թեկեղ. Կշտ. բով. Կշտ. եղար,

Ն. Բ. Գ. Բ.
Երբ 538

Գ. Գ. Բ. 6

Գ. Գ. Բ. 37
Գ. Գ. Բ. 17
22, 25

Երբ Բ. Գ. Բ. 7
Գ. Գ. Բ. 4

Գ. Գ. Բ. 30
37

Լ. Գ. Բ. 32
Եւ

Գ. Գ. Բ. 17
25

Լ. Գ. Բ. 13
23, Լ. Գ. 12
Դ. Գ. Բ. 3, 4

Լ. Գ. Բ. 5, 6

Երբ Բ. Գ. Բ. 23

Գ. Գ. Բ. 2
Բու Գ. Գ. Բ. 2
Բու Գ. Գ. Բ. 2

Գ. Գ. Բ. 6
Գ. Գ. Բ. 9

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 555

Սաղ. Ժ. Բ.
2. 3. Գյոյս.

Սաղ. Ժ. Բ.
14. 15.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

Սաղ. Ժ. Բ.
15. 16.

նստաւ. Ժանոր զգեաւ ձիւնի պէս
ձերմակ ու զլիւն մազը մաքուր
բուրդի պէս էր. անոր թօռուր
կրակի բոցի դէմ, և անիւնները
10 զառաձ կրակի դէմ էր. Զնոր առ-
ջէն կրակի դէտ կ'էլլէր ու կը վա-
զէր. Յհազարք հազարաց ծառա-
յութիւն կ'ընէին անոր, և բիրք
բիրուց անոր առջև կը կայնէին.
Հատեանը բազմեցաւ, ու գիրքերը
11 բացուեցան: Ան ատենը կը նա-
յէի ան եղջիւրին խօսած մեծ խօս-
քերուն ձայնին համար, և ու նայե-
ցայ մինչև որ ան զազանը սպան-
նուեցաւ, և անոր մարմինը կոր-
սուեցաւ, ու կրակի բոցերու տը-
12 թուեցաւ: Եւ միւս գազաններուն
իշխանութիւնը վերցուեցաւ. բայց
մինչև ժամանակ մը ու ատեն մը
կենաց երկարութիւն տրուեցաւ ա-
13 նոց: Գիշերուան տեսիլքներու
մէջ կը տեսնէի, և ահա երկինքի
ամպերով զմարդը Որդւոյն նման
ձէլ կու դար, ու մինչև շէնա-
ւուրցը եկաւ. և զանիկայ անոր
14 առջևը մօտեցուցին: Եւ անոր
իշխանութիւն՝ պատիւ ու թաղա-
ւորութիւն տրուեցաւ, որ ամէն
շօղոթողները, ազգերը ու լե-
զուները անոր ծառայութիւնը
ընեն: անոր իշխանութիւնը՝ յաւի-
տեանական իշխանութիւն է՝ որ
չանցնիր, ու թագաւորութիւնը
չաւրուի:
15 Ես Դանիէլս չհողով վտաղայ
իմ ներսի գիւ, և իմ զիտուս տե-
16 սիլները զիս իտովեցուցին: Հո-
կայնողներն մէկուն մտնեցայ, ու
աս ամէն քառեւոր ճշմարտութիւնը
անոր հարցուցի. և անիկայ ինծի
իտեցաւ, ու աս բաներուն մէկ-
17 նութիւնը ինծի գիտցուց: Եւս
չորս մեծ գնազանները՝ չորս թագա-
ւորներ են, որոնք երկրէն պիտի
18 լընեն: Եւ թագաւորութիւնը՝
Բարձրելոյն սուրբերը պիտի առ-
նեն, ու անոնք պիտի ժառանգեն
թագաւորութիւնը յաւիտեան, և
յաւիտեանս յաւիտեանի:
19 Ետքը՝ չորրորդ գազանին վրայով
ճշմարտող գիտնալ ուղեի, որ ա-
նիկայ բոլոր միւսներին տարբեր
էր, և իսկաւ ահա՛ էր. անոր
ակռանները երկաթէ, և ըղունդնե-
րը պղնձէ էին. անիկայ Դուստր,
որ փշերէ, ու մնացածը ոտքերով
20 կը կոխէր. Եւ անոր զլուխը եղող
տասը եղջիւրներուն վրայով, ու
մէկալ երկաթի թրայով՝ որ անոր
առջևէն իրէրը ինկան, այսինքն ան
եղջիւրին վրայով՝ որ աչքերն ու մեծ
բանէր իստող ընթան ունէր, և
անոր գէմըրը մեծանքէն մեծ էր:

21 Ես կը տեսնէի որ ան եղջիւրը
սուրբերուն հետ պատերազմ կ'ընէր,
22 ու անոց յաղթեց, և Մինչև որ
Հինաւուրցը եկաւ, և Բարձրե-
լոյն սուրբերուն իրաւունք տրուե-
ցաւ, ու ժամանակը հասաւ որ
սուրբերը թագաւորութիւնը առնին:
23 Անիկայ այսպէս ըսաւ. Չորրորդ
գազանը՝ երկրի վրայ չ'որրորդ թա-
գաւորութիւն պիտի ըլլայ, որ ա-
մէն թագաւորութիւններէն տար-
բեր պիտի ըլլայ, ու բոլոր երկիրը
պիտի ուշտէ, ու զանիկայ պիտի
24 կոխէ ու փշոյ: Եւ ան տասը
եղջիւրներէ՝ ան թագաւորութե-
նէն ելլելու տասը թագաւորներ
են, ու անոնցմէ ետքը մէկ ուրիշը
պիտի լընէ, ու անիկայ առջին-
ներէն տարբեր պիտի ըլլայ, և ա-
նիկայ իրէք թագաւոր պիտի կոր-
25 ծանէ. Եւ Բարձրելոյն դէմ
խօսքեր պիտի ըսէ, ու Բարձրե-
լոյն սուրբերը պիտի մաշէ, և պի-
տի մտած ժամանակներն ու օրէնք-
ներ փոխելու. ու անոնք մինչև
ժամանակ մը, ժամանակներ, ու
կէս ժամանակ Ֆանոր ձեռքը պի-
26 տի տրուին: Բայց ատենը
պիտի բազմի, ու անոր իշխանու-
թիւնը պիտի վերջընէ. Եւս իմ
մինչև վերջը բնաջնիւ պիտի ընն
27 ու կորսնցնեն: Բեւ թագաւո-
րութիւնը, ու իշխանութիւնը,
ու բոլոր երկիրներին տակը եղող
թագաւորութեանց մեծութիւնը՝
Բարձրելոյն սուրբերուն ժողովուր-
դին պիտի տրուի. Ժանոր թագա-
ւորութիւնը յաւիտեանական թա-
գաւորութիւն է, Եւ բոլոր իշ-
խանները անոր պիտի ծառայեն,
ու պիտի նազանդին:
28 Խօսքին վերջը մինչև հոս է:
Չիս Դանիէլս՝ իմ խորհուրդներս
իսկաւ իտովեցուցին. ու երեսիս
զոյնը խառնեցաւ. և Եւս խօսքը
սրտիս մէջը պահեցի:

ԳԼ. Ը

1 Դանիէլն տեսիլք իւրիւր 13
Դարբէլի կը քաշուէր Դանիէլ, ու տեսիլ-
քը կը մեկնէ:

- 1 Խաղտասար թագաւորին թագա-
ւորութեանը երրորդ տարին՝
ինծի Դանիէլիս տեսիլք երեցաւ:
2 Եւ ան իտեանքէն ետքը: Եւ
տեսիլքի մէջ տեսայ. ու եղաւ որ
տեսած ատենս, Եւս Եղա՛մ Դաւա-
ռին մէջը Լոզող Բաւոյն մայրա-
քաղաքն էի, ու տեսիլքի մէջ
տեսայ որ՝ Ուլայ գետին թոյն էի:
3 Եւ իմ աչքերս վերցուցի ու տե-
սայ, և ահա գետին քովը խոյ մը
կայնած էր, ու անիկայ երկու եղ-

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 555

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Գլ. Ը. 12.
24. Ժ. 31.

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի Բ. 538
- Գ. Լ. Գ. 21:
Ի Բ. 31. 12:
25:

Բ. Բ. Բ. 12:
21: Երևմ.
Ի Բ. 11. 12:
Ի Բ. 10:

Գ. Լ. Գ. Գ. Գ.
4: Գ. Լ. Գ.
10: Երևմ.
Ի Բ. 12. 13:
Ի Բ. 11. 12:
Գ. Լ. Գ. Գ. Գ.
9: 10:

Բ. Լ. Գ. Գ. Գ.
Բ. Գ. Գ. Գ.
9: Երևմ.
Գ. Լ. Գ. Գ. Գ.
5: 5: Բ.
32:

Բ. Գ. Գ. Գ. Գ.
47: 43:
Երևմ. Գ. Գ.
6: 7: Բ.
83: 34:
Ս. Գ. Գ. Գ.
6: Գ. Գ. Գ.
5: 6: 7: Բ.
Բ. Գ. Գ. Գ.
7: 2 Գ. 15:

Բ. Գ. Գ. Գ. Գ.
15: 16:
2 Գ. 10:
Երևմ. Բ.
83:

Է 2 Գ. 7:

Բ. Երևմ. Բ.
17: Ս. Գ. Գ.
Է. Գ. 4: 7:

Է 2 Գ. 6:

Է Բ. Գ. Գ. Գ.
5: 6: Երևմ.
Գ. 5: 10:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
14: 15: Բ.
Օ. Գ. Գ. Գ.
15: 15:
15: Գ. Գ. Գ.
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
6:

1 Ստուերոսի որդւոյն - Գարեհին առջի տարին՝ որ անկիւյ Մա-
րաց սերունդէն էր, ու քաղէա-
ցոց թագաւորութեան վրայ թա-
2 ցաւոր դրուեցաւ, Անոր թիւնիւ
աղորութեան առջի տարին՝ ես Գա-
նիէլս գիրքերէն իմացայ ան տա-
րիննուն թիւը՝ որոնց համար Տե-
րոջը խօսքը եղեր էր Էրեքնիա
մարդարէին, թէ եօթանասուն
տարիով պիտի վերջացընէր Երու-
սաղեմի աւերումները:

3 Է Ու ես իմ երես Տէր Աստուծոյ
դարձուցի, որ ծոմապահու-
թեամբ, քուրձով ու միկիրով ա-
զօթիք ու աղչանք մատուցանեմ:

4 Եւ իմ Տէր Աստուծոյս աղօթքը ը-
րի, խոստովանեցայ, ու ըսի. Ո՛հ
Դ Տէր՝ մեծ և ահաւոր Աստուած,
որ քեզ սիրողներուն և բոլ պա-
տուիրանքներդ պահողներուն ուխտ
ու ողորմութիւն կը պահես:

5 Երեւր մեզ գործեցինք, անօրե-
նութիւն ըրինք, ու ամբարշտու-
թիւն ըրինք, և ապտամբ եղանք,
և բոլ պատուիրանքներդ ու ի-
րաւունքներդ խոտորեցանք: Եւ ե-
6 բոլ ծառաներուդ՝ մարդարէներուն
մոտիկ չորինք, որոնք մեր թագա-
ւորներուն, մեր իշխաններուն, ու
մեր հայրերուն, ու երկրին բոլոր
ժողովրդեանը՝ բոլ անուտով խօ-
7 սեցան: Ո՛վ Տէր՝ Է. քեզի է լաւէ
սիրարարութիւնը, ու մեզի՝ երեսի
ամօթը, (ինչպէս որ այսօր է-
ղ-) Եւ ուրախ մարդիկներուն,
Երուսաղեմի բնակիչներուն, ու
ամէն մարձաւոր ու հեռաւոր իւ-
րայեւացիներուն՝ ան բոլոր երկիր-
ներուն մէջ՝ ուր որ դուն գտնենք
քրէցիք, անոնց քեզի դէմ ըրած
8 յանցանքին համար: Ո՛վ Տէր՝
շերտի ամօթ է լաւէ մեզի, մեր
թագաւորներուն, մեր իշխաննե-
րուն ու մեր հայրերուն, ինչու որ
9 քեզի դէմ մեզ գործեցինք: Եւ ի-
ողորմութիւնը ու ներողութիւնը
մեր Տէր Աստուծոյն կը վայէ:
Վասն զի մենք անկէ ապաւանդե-
10 ցանք, Եւ մեր Տէր Աստուծոյն
ձայնի մոտիկ չորինք որ անոր օ-
րէնքներով բայինք, որոնք իր ծա-
ռաներուն՝ մարդարէներուն ձեռ-
11 բովը մեր առջև դրաւ: Եւ երբոր
Իսրայէլը բոլ օրէնքները զանք ըրին,
և բոլ ձայնի մոտիկ չենելով խո-
տորեցան: Ուստի Աստուծոյ ծա-
ռային ԼՄովսէսին օրինացը մէջ
գրուած անձեքը ու երդումը մեր
վրայ թափեցաւ: Քանզի Անոր դէմ
12 մեզ գործեցինք: Եւ մեր սրայ մեծ
շարիք բերելով՝ ի հաստակաց իր
խօսքերը՝ որ մեր վրայով, ու մեզ

դատող մեր դատաւորներուն վրա-
յով խօսեր էր. անանկ որ Երուս-
աղեմի մէջ եղածին պէս՝ բոլոր
13 երկիրքին տակը չեղաւ: Եւ Մովսէ-
սին օրինացը մէջ գրուածին պէս՝
ան բոլոր չարքեր մեր վրայ եկաւ:
Հասկայն մենք մեր անօրենութիւն-
ներէն դառնալու, և բոլ ծմբա-
տութեանը իշխամուտ ըլլալու հա-
մար՝ մեր Տէր Աստուծոյն երեսը
14 չաղաւցինք: Եւ Տէրը ձա չա-
րիքիս համար հսկելով՝ զանկիւյ
մեր վրայ բերաւ: Քանզի Ամեր Տէր
Աստուածը իր ըրած բոլոր գործ-
քերուն մէջ արդար է: Է բայց մենք
15 անոր ձայնին մոտիկ չորինք: Եւ
արդ՝ ո՛վ Տէր Աստուած մեր՝ Դ որ
բոլ ժողովուրդդ զօրաւոր ձեռքով
Եգիպտոսի երկրէն հանեցիր, ու
քեզի յանուն վաստակեցար ինչպէս
որ այսօր ի՛նչեւ, Եւ մենք մեզ
գործեցինք, ամբարշտութիւն ը-
16 րինք: Ո՛վ Տէր՝ բոլ բոլոր բոլ
ութեանը համեմատ շնորհք բռ-
նքու սուրբ լեռներ՝ Երուսաղեմ
քաղաքէն բոլ սրամտութիւնը ու
բարկութիւնը դառնայ: Վասն զի
մեր մեղքերուն համար, ու մեր
հարցը անօրենութիւններուն հա-
մար՝ Երուսաղեմը, ու բոլ ժողո-
վուրդը՝ Դ ամէն մեր բոլորտիքը
17 զողներուն նախատինք եղան: Եւ
հիմա ո՛վ Աստուած մեր՝ բոլ ծա-
ռայիդ աղօթքը ու աղչանքը լսէ,
ու Երեւր համար՝ Դ բոլ ամայա-
ցած սրբաբանիդ վրայ՝ երեսը վայ-
18 լեցուր: Եւ Լկանք խոնարհեցուր
ո՛վ Աստուած իմ, ու լսէ, աչքերդ
բաց, Դ ու տես մեր աւերումները,
և ան քաղաքը՝ Դ որուն վրայ բոլ
անուտը կուտած է: Վասն զի մեր
աղչանքը լսէ՝ թէ մեր արդարու-
թիւններուն համար բոլ առջևդ
կը մատուցանենք. հապա բոլ մեծ
19 ողորմութեանը համար: Ո՛վ Տէր՝
լսէ, ո՛վ Տէր՝ ներէ, ո՛վ Տէր՝ մոտիկ
ըրէ, ու կատարէ: Ո՛վ ուշանար
ձեքից համար՝ ո՛վ Աստուած իմ՝
քանզի բոլ քաղաքիդ վրայ, ու
բոլ ժողովրդեանդ վրայ բոլ ա-
նունք կուտած է:

20 Ու երբոր ես տակաւին կը խօ-
սեի, կ'աղօթէի, և իմ մեղքս, ու
իմ ժողովուրդիս Իսրայէլին մեղքը
կը խոստովանէի, և իմ Աստուծոյս
սուրբ լեռանը համար՝ իմ աղա-
չանքս՝ իմ Տէր Աստուծոյս առջևը
21 կը մատուցանէի: Երբոր ես տա-
կաւին աղօթելով մէջ կը խօսեի,
ահա ան առջի տեսիլքին մէջը տե-
սած մարդս՝ Գարեհիլէ՛ն շուտ մը
թռչելով՝ ինձի դպաւ՝ իրիկուսան
22 զօհին տանէր, Եւ ինչի հասկացը-

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի Բ. 538
Զ Որ. Գ. Գ.
12: Գ. 13:
Երևմ. Գ. Գ.
Ի Բ. 11. 12:
Գ. Լ. Գ. Գ.
9: 10:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
14: 15: Բ.
Օ. Գ. Գ. Գ.
15: 15:
15: Գ. Գ. Գ.
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:

Է Գ. Գ. Գ. Գ.
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:
15: 17:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

17 ռաւոր երկրին մէջ պիտի կենայ, որ անոր ձեռքով պիտի աւրի: Ու երեսը պիտի չհակէ իր բոլոր թաղաւորութեանը ուժովը դալու. և իր հետը ուղղիներ պիտի ըլլան, ու բան պիտի տեսնէ. և կանանց աղջիկը անոր պիտի տայ, որ անոր խօսքովը անոր հետ պիտի չկայնի, ու անոր պիտի չըլլայ: Ետքը իր երեսը դէպ 'ի կղզիները պիտի դարձընէ, ու շատերը պիտի առնէ. և մէկ իշխան մը անոր նախատիւքը պիտի դադրեցնէ, ու ասի 'ի զատ անոր նախատիւքը վրան պիտի դարձնէ: Եւ իր երեսը դէպ 'ի իր երկրին ամրոցները պիտի դարձնէ, բայց պիտի գլորի, պիտի իյնայ և ու պիտի չգտնուի:

20 Եւ անոր տեղը մէկը պիտի ելէ, որ հարկապահանջը պիտի խրկէ իր թագաւորութեանը "փառքին համար". բայց անիկայ քիչ օրերու մէջ պիտի կոտորէ. սակայն ոչ բարկութեամբ, և ոչ պատերազմով:

21 Ու անոր տեղը 'ի մէկ անարգ մը պիտի ելէ, որ անոր թագաւորական պատիւը պիտի չտան. բայց անիկայ հանդարտութեամբ պիտի գայ, ու շողորթութիւններով թագաւորութիւնը պիտի առնէ:

22 Եւ անոր առջեւնէ քիչեղիներ բազմակներովը պիտի ընկզմին, ու պիտի կոտորին. Եւսեւ խոտին իշխանը:

23 Քանցի անոր հետ դաշնակցութիւն ընելէն ետքը, հանիկայ նենգութիւն պիտի ընէ, և պիտի ելէ, ու

24 պատիկ ազգով պիտի յաղթէ: Անիկայ հանդարտութեամբ խիստ պարտուր գաւառին մէջը պիտի մտնէ, ու իր հայրերուն, ու հարցը հայրերուն չըրածը ինքը պիտի ընէ. անոնց մէջը աւար և կողպուտ ու ստացուածք պիտի բաշխէ. ու մինչև մէկ ժամանակ մը պարիսպներուն դէմ իր խորհուրդները պիտի խորհէ:

25 Տի. Ու մեծ զօրովը՝ իր զօրութիւնը ու սիրտը պիտի զրգնէ հարաւի թագաւորին դէմ. հարաւի թագաւորին ալ խիստ մեծ ու զօրութեամբ զօրովը պատերազմի պիտի ըլլէ. բայց պիտի չկարենայ դիմանալ. վասն' զի անոր դէմ խորհուրդները պիտի խորհին: Անոր պնդիւ կերակուրները ուտողները անդամ զանիկայ պիտի կոտորեն. և անոր զօրքը պիտի քցուի. ու շատերը պայաննուած պիտի իյնան:

27 Եւ աս թագաւորներուն երկուքին ալ սիրտը չարութիւն ընելու համարով պիտի ըլլայ, ու մէկ անգամի վրայ առաւ պիտի խօսին:

Լ. Գ. Բ. Գ.
Սող. Է. 36,
Եզ. Բ. Բ. 21:

Ս. Գ. Բ. Գ.
Սող. Է. 36,
Եզ. Բ. Գ. 21:

Ի. Գ. Բ. Գ.
Է. Գ. 23, 25:

Զ. Գ. Բ. Գ.
Է. Գ. 23, 25:

Ի. Գ. Բ. Գ.
Է. Գ. 23, 25:

Կատարուեցաւ Էր 171

Է. Գ. Բ. Գ.
Է. Գ. 23, 25:

Կատարուեցաւ Էր 170

Ի. Գ. Բ. Գ.
Է. Գ. 23, 25:

բայց պիտի յոյժողի. վասն' զի 3 վախճանը որոշուած ժամանակին

28 մէջ պիտի ըլլայ: Ու անիկայ շատ հարստութիւնով իր երկիրը պիտի դառնայ. և շիր սիրտը սուրբ ուտիւն դէմ պիտի ըլլայ, ու բան պիտի տեսնէ, ու իր երկիրը պիտի դառնայ:

29 Որոշուած ժամանակի մէջ պիտի դառնայ, ու հարաւի վրայ պիտի երթայ. բայց վերջինը հառջինին

30 պէս պիտի չըլլայ: Ի. Գ. Բ. Գ. Կատարուեցաւ Էր 168

31 տալուց նաւը անոր վրայ պիտի երթան. և անիկայ պիտի թուլանայ. ու դառնալով յսուրբ ուխտին դէմ պիտի բարկանայ, ու բան պիտի տեսնէ. և պիտի դառնայ, ու սուրբ ուխտը թողողներուն ու

32 շողորթութիւն պիտի ընէ: Ու աս նոր կողմէն բազմակներ պիտի կայնին, և սրբաւոր մամոցը պիտի պղծեն, ու մշտնջենաւոր շուրջ պիտի վերցնեն, ու աւրովը պղծուի:

33 Թիւնը պիտի գնեն: Եւ ուխտին դէմ ամբարշտութիւն ընողները՝ շողորթութիւններով զիջեն պիտի հանէ. բայց իրենց Աստուած ճանչցողներուն ժողովուրդը՝ ոյժ պիտի գտնեն, ու բան պիտի տեսնեն:

34 Եւ Ժողովուրդին իսկ լայնիները շատերուն պիտի սորվեցնեն, "ու ատեն մը՝ սուրբ, կրակի, գերութեան և յաղթանակի:

35 Կուլութեան պիտի հանդիպին: Ու երբ որ Բաբելոնի հանդիպին, քիչ մը օգնութիւն պիտի դտնեն. ու շատերը շողորթութիւնները իր լայնիները շատերուն պիտի սորվեցնեն, "ու ատեն մը՝ սուրբ, կրակի, գերութեան և յաղթանակի:

36 Ժամանակ մը Գ. Բ. Գ. Է. Գ. 23, 25:

37 Ժամանակ մը Գ. Բ. Գ. Է. Գ. 23, 25:

38 Ժամանակ մը Գ. Բ. Գ. Է. Գ. 23, 25:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Էր 534

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 780

Յ. Բ. Բ. Բ.
33:

Ի. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 25:

Մ. Բ. Բ. Բ.
Ե. Բ. 12:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 19:

Գ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 11:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 1:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 6:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 10:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 7:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 22:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 41:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 12:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 13:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 43:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 31:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 24:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 17:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 16:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 22:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 5:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 10:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 14:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 23:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 3:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 6:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 23:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 5:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 3:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 14:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 1:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 23:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 20:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 12:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 7:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 23:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 22:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 13:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 2:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 13:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 7:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 9:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 11:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 16:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 3:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 33:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 11:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 1:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 7:

Մ. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 11:

ընմը չհարստահարուած, ու դա-
տաստանով կոտորուած է. քանզի
յոժար կամօք չհրամանին էտեկն
12 քայլէ. Ուստի ես Եփրեմին ցեցի
պէս՝ և Յուդայի տանը փայտի որ-
13 զի պէս պիտի ըլլամ: Երբոր Եփ-
րեմ իր աստը, և Յուդան իր շփեր-
ընտեալ, Եփրեմը Նստրեստան
գնաց, իւր Յարքը Թաղաւորին
Դիւթիւնի խրկեց. քայլ անկիւյ
ձեզ բռնելու: ու ձեր վերքը ա-
14 ողջացընելու կարող չէ: Քան-
զի ես Եփրեմին՝ առիւծի պէս,
և Յուդայի տանը՝ առիւծի առիւծի
պէս պիտի ըլլամ: Ես ես պիտի
պատառեմ, ու պիտի երթամ.
պիտի տանիմ, ու ազատող մը
15 պիտի ըլլայ: Ես պիտի երթամ,
ու իմ տեղս դառնամ, մինչև որ
անոնք իրենց յանցաւոր ըլլալը
խոստովանին, ու փմբերես փը-
տուեն: Երբոր ներդաշնան մէջ
մտնեն, զիս կանուխ պիտի փը-
տուեն:

ՊԼ. Զ

1 Ապա ինքն յորդորանք մը: 4 Իսրայէլի
կամակորութեան և անօրէնութեանը վա-
յով դանգալը մը:

1 Եփրեմ, ու Տերօղը դառնանք.
քանզի անկիւյ պատառեց,
ու Բանիկայ մեզ պիտի բռնէ.
անկիւյ գարկաւ, ու անկիւյ մեզ
2 պիտի պատէ. Երկու տեղը
մեզ պիտի կենդանացնէ. Երբոր
օրը մեզ պիտի կանգնեցնէ. ու
3 անոր առջը պիտի ապրինք: Եւ
Տերօղ պիտի ճաննանք, ու դառնա-
նանալու ետեւ պիտի ըլլանք.
անոր ելքը Թարաւորի պէս պա-
տաստանած է. ու Եփրեմ մեզի
պիտի գայ: Դանձրեի պէս, Երկու
Թրօղ վերջի անձրեի պէս:
4 Եփրեմ ինչ ընեմ՝ ով Եփրեմ.
քեզի ինչ ընեմ՝ ով Յուդա.
վաս զի ձեր բարութիւնը շա-
ռաւտանաւ ամպին պէս, ու կա-
նուխ իջած ցօղին պէս է, որ
5 կանցնի: Ասոր համար Եմարդա-
րեներուն ձեռքովը պահած է կոտ-
րեցի. Զրեմիա խօսքերովը զա-
նոնք մեղցուցի. ու իմ իրա-
ւունքս՝ լոյսի պէս պիտի ելլէ:
6 Քանզի ես իողորմութիւն կ'ու-
զեմ, և Եփրեմ զոչ, ու ողջակեզ-
ներէն աւելի՝ Եստուծոյ գիտու-
7 թիւնը: Իսկ անոնք թողաւին
պէս իւրաքանչեւ եղան. հոն
հինձ անհաւատարմութիւն ը-
8 թին: Ի գաղաղաղ անօրէնութիւն
ընդունելու քաղաք է. արեան շա-
9 ւիղներով յեցուն է: Ու ինչպէս
որ աւազակաց զուգերը մարդու

համար դարանամուտ կ'ըլլան,
-յիշէ- ու Էքահանաներուն խում-
բը Սիւքեմի ճամբուն մէջ սպա-
նութիւն կ'ընեն. քանզի անոնք
10 Եղեռնապօրծութիւն կ'ընեն: Իս-
րայէլի տանը մէջ ատակալի բան
տեսայ. Եփրեմին պոռնկութիւն
ները հոն է. Իսրայէլը պղծուե-
11 լաւ: Ի Բեզեքի ալ հունձք մը
պատրաստուած է՝ ով Յուդա,
Երբոր իմ ժողովուրդիս զերու-
թիւնը դարձընեմ:

ՊԼ. Է

1 Ժողովուրդին զանազան մեղքերուն համար
յանդիմանութիւն մը: 11 Ենդիմանութեանը
թիւերը համար Աստուծոյ բարկութիւնը ա-
նոնց դէմ կը բորբոքի:

1 Երբոր Իսրայէլը պիտի բռնէ,
Եփրեմին անօրէնութիւնը,
ու Սամարիային չարութիւնները
յայտնուեցան. քանզի անոնք
ստուծութիւն կը գործեն. ու զողը
ներս կը մտնէ. ու դուրսը աւա-
զակներուն գունդը կը մերկացնէ:
2 Եւ իրենց արտին մէջը չեն մտա-
ծեր, թէ ես Բանիկայ բոլոր չարու-
թիւնը կը յիշեմ. հիմա Բանիկայ
գործերը, զիրենք պաշարեցին,
անոնք Դիւթի տեսիս առջին են:
3 Իրենց չարութիւնովը Թաղաւորը
ու իրենց ստուծութիւններովը իշ-
4 Խանները կ'ուրախացնեն: Եւ
նոնց ամեն շնացողներն են՝ հո-
նիւղէն վառուած թոնիւրի պէս,
որ անկիւյ զանգուածը շաղկըն
ետքը՝ մինչև անոր խմորի վա-
5 ճեղքէն կը դադարի: Մեր Թա-
ղաւորին օրը, իշխանները զիրեն
տարութեանն հաշիւ հիւանդա-
ցուցին՝. անկիւյ իր ձեռքը ծաղը
6 ընդունելուն երկրնուց. Քանզի
անոնք դարանամուտ ըլլալով, ի-
րենց սիրտը թոնիւրի պէս պատրա-
տեցին. անոնց եփողը բոլոր զիշ-
բը կը քանայ. առտուանց անի-
կայ բողբալու կրակի պէս կը վա-
7 ճի: Ամեն Թոնիւրի պէս տա-
ցան, ու իրենց դատաւորները կե-
րան. Բանիկայ բոլոր Թաղաւորե-
րը Եփրեմ. Բանիկայ մէջը ինձի
կանչող մը չկայ:
8 Եփրեմը ժողովուրդներուն հետ
խառնուեցաւ. Եփրեմը չարացուած
9 շօթի պէս է: Եւ Եմարդաւորութիւնը
օտարները կերան, ու ինքը չի-
տեր. մազերուն մէջը անգամ ձեր-
մակ ինկաւ, ու ինքը չիտեր:
10 Եւ Իսրայէլին հպարտութիւնը իր
երեսին առջը խոնարհած է. պի-
տու ամենապիւր Լանոնք իրենց Տեր
Աստուծոյն չեն դառնար, ու զանի-
11 կայ չեն փնտռեր: Ի Ու. Եփրեմը

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 780

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 25:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 12:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 19:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 11:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 1:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 6:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 10:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 7:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 22:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 41:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 12:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 13:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 43:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 31:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 24:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 17:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 16:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 22:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 5:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 10:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 14:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 23:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 3:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 6:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 23:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 5:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 3:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 14:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 1:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 23:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 20:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 12:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 7:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 23:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 22:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 13:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 2:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 13:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 7:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 9:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 11:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 16:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 3:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 33:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 11:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 1:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 7:

Ն. Բ. Բ. Բ.
ժ. Բ. 11:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ե. Զ. Գ. Բ.

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

դոմուրներու և մէջը խռովութիւն պիտի ելլէ. և քու բոլոր բերդերդ պիտի կործանին, ինչպէս որ Սաղման՝ պատերազմին օրը չհեծարբելը կործանէր. ուր որ մայրը իր տղորդ վրայ պետիք զարնուեցաւ:

15 Բեթէլը ձեզի ասոր պէս պիտի ընէ, ձեր չափազանց չարութեանը համար. արշալոյսին ատենը Լիսրայիւն թագաւորը քուրորուն բնաջինջ պիտի ըլլայ:

(ԳԼ. ԺԱ)

1 Աստուծոյ բարութիւններուն փոխարէն՝ Խաւքիւն ապերախութիւնը: 5 Աստուծոյ զատասանը: 8 Եւ ժողովուրդին վրայ օսնեցած գովելը:

1 Երբոր՝ Խաւքիւն մանուկ էր, զանկիպ կը սիրէր, ու Բեթորդիս՝ Եգիպտոսէն կանչեցի:

2 Որչա՞ որ զանոնք կանչեցին, այնչափ անոնց երեսնէ գացին. Բեթահրիմներուն զոչ մասուցին, ու կուռքերուն խոնկ ծխեցին: Բեթիրեմը եւ քայեցուցի. զանոնք իրենց թեւերէն՝ կը բռնէին. սակայն չգիրացան թէ շփոթեցին բոլորը եւ 4 եմ: Չանոնք մարդու չուաննէրով, սիրոյ կապերով քայեցին, ու Եանոնց Կարանոնց լուծը հանդներու պէս եղայ իրենց, և Եանոնց հանգստութեամբ կերցուցի:

5 Եւ ինկիպ Եգիպտոսի երկիրը պիտի չդառնայ. հապա Ասորեստանցին պիտի ըլլայ անոր թագաւորը:

6 Եւ քանի որ դառնայ չուզեցին, Եւ անոր քաղաքներուն վրայ սուրը պիտի յարձակի, ու անոր ինչխանները պիտի ուտէ հատցընէ, Եանոնց խորհուրդներուն համար:

7 Եւ իմ ժողովուրդդ՝ Լիւծին դէմ ապստամբելու հակամիտեալ է. ու եթէ Եանոնք Բարձրելոյն կը հրահրուին, ապա բնաւ մէկը չաւելցուցարձաններ:

8 Եւ քեզ ինչպէս տամ՝ ով Եգիպտոս, քեզ Լիւծէն՝ յանձնեմ՝ ով Խաւքիւն: քեզ ինտոր Լիւքմայի պէս ընեմ, քեզ Բեթոր՝ Սերայիմի պէս դնեմ: Իմ սիրտս ներսի դիւ իւրովի, կարեկցութիւններս զայ միանգամայն կը բռնկին: Իմ սաստիկ բարկութիւնս՝ ի գործ պիտի չլննեմ. Եգիպտոս արեւելու պիտի չդառնամ: Կրանի Եւ Աստուած եմ, և չի թէ մարդ. քու մէջդ եղող Սուրբը եւ էմ, ու թարգմանութեամբ պիտի չգամ: 8 Երբոր՝ ետեւէն պիտի երթան. Լանկիպ աւիւծի պէս պիտի զոչէ. երբոր պիտի զոչէ, Եանոնք սիրտս տղաքները արտորոք պիտի գան:

11 Անոնք Եգիպտոսէն թուլուն պէս՝

ու Ասորեստանի երկրէն՝ աղանիկի պէս արտորոք պիտի գան: Եւ զանոնք իրենց տուններուն մէջը պիտի բնակեցնեմ: Կըսէ Տէրը:

ԳԼ. ԺԲ

1 Եգիպտոս, Եգիպտոս, ու Բեթոր՝ Խաւքիւն, յանգիմանութիւն մը: 4 Մարգարէն ասիւ շորհքները յիշելով՝ ապաշխարելու կը յորդորէ զանոնք: 8 Եգիպտոսի վերջը բարկութեան կը զրգունը զԱստուած:

1 Եգիպտոսը զիս կը պաշարէ ստուռութեամբ, ու Խաւքիւն տունը իննչուրեքութեամբ. քայց Եանոնք տակաւին Աստուծով կը փրկէ, ու սուրբերուն մէջը հաւատարիմ է:

2 Եգիպտոս Բեթոր կը ծաղկէ, ու արեւելէն հովին ետեւէն կը վազէ. Եանոնք օր ստուռութիւնը ու յափշտակութիւնը կը շատցնեն. Եւ Ասորեստանի հետ զաշխակութիւն կը իրեն, Եւ Եգիպտոս եղ կը տանին:

3 Երբ Եգիպտոսի հետ ալ մէջ ունի, ու Եգիպտոսի անոր ծամբաններուն համեմատ ալ յեղութիւն պիտի ընէ, ու անոր գործոցը համեմատ հաւատուցում պիտի ընէ անոր: Եւ ինչպէս զարգացնէ մէջ իր երբորը քաղաքապարէն բռնեց, և իր ուժովը Եւ Աստուծոյ հետ ըմբռնարարեցաւ:

5 Ու հրեշտակին հետ ըմբռնարարեցաւ, և ոյժը հասաւ. լացաւ, և անկէ շորհք ինչորեց. զանկիպ Եգիպտոսի մէջ գտաւ. ու հոն մեզի հետ խօսեցաւ Սաղման, Եւ յսինքն զօրաց Տէր Աստուածը, որուն Եգիպտոսի վրայ էր:

6 Եւ Եգիպտոսի հետ ըմբռնարարեցաւ, ու իրաւունք պահէ, ու Եգիպտոս Եւ Աստուծոյ յուսաւ:

8 Եգիպտոս զամառական է. անոր ձեռքը Եգիպտոսի երկրին ի վեր ձեռք Տէր Աստուածը եմ. Եգիպտոսի Եւ Եգիպտոսի մէջ պիտի բնակեցնեմ: Եւ ինչպէս տունը օրուն օրուն:

11 Եգիպտոս՝ Եւ մարգարէներուն միջոցով խօսեցաւ, ու մարգարէներուն ձեռքովը նմանութիւնները գործեցին. Եւ Եգիպտոսի մէջ արշալոյսը մարթնեցին, Եանոնց սեղանները անգամ արտի ակօսներուն վրայ եղող քարակոյտներու պէս է:

13 Եւ Տալմոս Եւ Ասորեստանի զաշար փախաւ, ու Խաւքիւն յանգիմանութեամբ:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Երբ 725

Երբ 725

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740
Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր. 740

Ն. Բ. Զ. Բ.
Եր 800

Ճ. Գ. Լ. Ե. Բ.

Լ. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ս. Գ. Լ. Ե. Բ.

պիտի լեցուին . ու շնանները դի-
25 նիով ու երով պիտի յորդին : Ու
ձեկի ետ պիտի տամ ան տարինե-
րուն պտուղները , թոր մարտիք ,
ջորեակը , թրթուրը ու խառնիճը ,
ձեր ձկնը խրկած է իմ մեծ զորքս

26 կերաւ . եւ Լառաօրէն պիտի ու-
տէք , ու կշտանաք , ու ձեր Տէր
Աստուծոյն անուրը պիտի օրէնք ,
որ ձեկի համար հրաշքներ բրաւ .
և իմ ժողովուրդս յաւիտեան պիտի
27 չամչնայ : Եւ պիտի գիտնաք թէ
ես թորայի լին մէջ եմ , և թէ Է ձեր
Տէր Աստուածը եւ եմ , ու ուրիշ
մը չկայ . և իմ ժողովուրդս յաւի-
տեան պիտի չամչնայ :

28 « Բա պիտի ըլլայ որ ասկէ ետե՛
նիմ Հողիս ամէն մարմնոյ վրայ
պիտի թափեմ , Է ու ձեր տղաք ,
և ձեր աղջիկները պիտի մարգա-
րեանան . ձեր ձերերը երազներ
պիտի տեսնեն , ու ձեր երիտա-
սարդները տեսիլներ պիտի տես-

29 նեն : Եւ թառանքուրուն վրայ , ու
աղախիներուն վրայ ալ՝ ան օրերը
30 իմ Հողիս պիտի թափեմ . Ու
Երկիրքի մէջ , ու Երկրի վրայ
նշաններ պիտի դնեմ , արեւն , ու

31 կրակ , և ծուխի սիւններ : Եւ երե-
սիւնարի պիտի դառնայ , ու լու-
սիւնը արեւին , Է եւ Տէրոջ մեծ
32 ու աշեղ օրը չեկած : Եւ պիտի
ըլլայ որ՝ « ամէն ով որ Տէրոջ ա-
նունը կանչէ , պիտի ազատի .
քանզի Տէրոջը բաժին պէս՝ Է Սիօն
լեւանը վրայ , ու Երուսաղէմի մէջ
փրկութիւն պիտի ըլլայ . ու նա-
շան մնացորդներուն մէջը՝ օրոնք
Տէրը պիտի կանչէ :

ԳԼ . Գ

1 Աստուծոյ դատաստանները իր ժողովուրդին
թմամեացը դէմ : 9 Աստուած իր դատա-
ստաններով պիտի ճանչցուի : 18 Աստուծոյ
օրհնութիւնները իր եկեղեցիին վրայ :

1 Բանգի աշա՛ն ան օրերը , ու ան
ժամանակը , որ ես Յուդայի
ու Երուսաղէմի գերութիւնը ետ

2 պիտի դարձնեմ , Է Եւ անոնք բո-
լոր ազգերը պիտի ժողմն , ու դա-
նունք է՝ Յովսափատուն Հովիտը պի-
տի իջեցնեն , և Է Տոն անոնց հետ
դատ պիտի վարեմ , իմ ժողովուր-
դիս , ու իմ ժառանգութեանս
Խորայէլին համար , որն որ ազգերու
մէջ ցրուեցին , ու իմ երկիրս բաժ-
3 նեցին : Եւ է իմ ժողովուրդիս
համար վիճակ ձգեցին , ու տղան՝
պոռնիկի Էդմէն տեղ տուին , և
աղջիկը՝ զինի համար ծախեցին ,

4 որ խմեն : Բա նաև դուք ինծի
հետ ի՛նչ բան ունեք , Է ով Տիւ-
րոս , ու Սիւրն . և Փղապաղոյ

բոլոր սահմանները . Է միթէ դուք
ինծի հատուցում պիտի ընէք .
Է թէ որ դուք ինծի հատուցում ը-
նէք , շուտով ու անպակառ ձեր
հատուցումը ձեր զուգը պիտի
5 դարձնեն : Բանգի իմ արձաթիս
ու ոսկիս առի՛ք , ու իմ աղէկ
ու բշտակալի բաներս ձեր մե-

6 հեանները տարիք . Եւ Յուդայի
որդիքը , ու Երուսաղէմի որդիքը՝
Յունաց որդեղը ծախեցիք , որ-
պէս զի զանոնք իրենց սահմանն
7 հեռացնեն : Եւ նա զանոնք
պիտի արթնցնեն ան տեղն՝ ուր
որ դուք զանոնք ծախեցիք , և
ձեր հատուցումը ձեր զիտուն վրայ

8 պիտի դարձնեն : Բա ձեր տղաք-
ները , ու աղջիկները Յուդայի
որդեղը ձեռքը պիտի ծախեն . և
անոնք թէ հեռաբնակ ազգի՝ Սաբա-
յեցւոց պիտի ծախեն զանոնք .
քանզի Տէրը խօսեցաւ :

9 Է Սիւկայ ազգերու մէջ հրատա-
րակեցէք . պատերազմ քարոզե-
ցէք . զօրաւորները արթնցու-
ցէք . բոլոր պատերազմական մար-

10 ղիկները մօտենան ու լինեն : Է Տեր
խօսեցէք՝ սուրբ խօսեցէք , ու ձեր
յօտոցները՝ նիզակներ . Է սակար
եղողը՝ ես զօրաւոր եմ՝ թող ը-
11 նէ : Է շուտով եկէ՛ք՝ ով բոլոր
շրջակայ ազգեր , ու ժողովուրդէք .
Է քու զօրաւորներդ՝ ով Տէր՝ հոն

12 իջեցուր : Ազգերը թող արթն-
նան , ու Յովսափատուն Հովիտը
լինեն . քանզի ճշգրտը շրջակայ ազ-
գերը դատելու համար հոն պիտի
նստին :

13 Է Մանաղաղ երկրնցուցէ՛ք , քան-
զի ճշունձքը հասած է . եկէ՛ք ,
իջե՛ք . քանզի ի՛նչմանք լեցուե-
ցաւ , աւազանները կը յորդին .
քանզի անոնց չարութիւնը մեծ է :

14 Բազմութիւններ՝ բազմութիւններ
կը թաղուին Վճռոյ Հովիտին մէջ .
քանզի Տէրոջը օրը մօտ է Վճռոյ

15 Հովիտին մէջ : Է Եւ ես ու լուսինը
պիտի խաւարի , և աստուղը իրենց
պայծառութիւնը ետ պիտի քա-
16 ղեն : Տէրը՝ Սիօնէն պիտի գալէ ,
ու Երուսաղէմի իր ձայնը պիտի
տայ , և Երկիրը ու Երկիրը պիտի
սարսին . Էրայց Տէրը իր ժողո-
վուրդին ապաւեն՝ ու Խորայէլի որ-

17 ղեղը ամբողջութիւն պիտի ըլլայ :
Եւ Է պիտի դիտնաք թէ ես եմ ձեր
Տէր Աստուածը , որ իմ սուրբ ու-
նան Սիօնի մէջ կը բնակիմ . ու
Երուսաղէմը սուրբ պիտի ըլլայ . և
« անէկ մէջմէն ալ օտարներ պիտի
չանցնին :

18 Եւ պիտի ըլլայ որ՝ ան օրը լեռ-
ները Էրազդու պիտի կաթմարեն ,

Ն. Բ. Զ. Բ.
Եր 800

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Է. Գ. Լ. Ե. Բ.

Ն. Բ. Դ. Բ. 787

* Սառ. Դաւ. Ժամկոտի Կերպարանով Դարպաս Բաւած

Բ. Երեմ. ԼԷ. 22: Ժ. Դաւա. Գ. 20: Է. Գ. Ժաւ. Գ. 30:

Սառ. Գ. 12: Եղեկ. ԼԺ. 13:

Բ. Սառ. ԼԺ. 33: Է. Երեմ. ԺԳ. 16: ԼԺ. Գ. 15: Ե. Եղեկ. ԺԲ. 5, 12:

Ե. Եղեկ. Ժ. 39: Է. Ու. Գ. 15: Ժ. Գ. 12: Գ. Լ. 5: Է. Բաւ. Ժ. 3: 4: Է. Բ. Բ. Ժ. 25: Է. Գ. Լ. 13: Է. Գ. Լ. 17: Ժ. Գ. Ժ. 18: 21: Բ. Բ. Ժ. Գ. 6: Է. Սառ. Ժաւ. 12:

Է. Բ. Գ. 11: Է. Բ. Գ. 13: Է. Բ. Գ. 17: Է. Բ. Գ. 9:

Է. Է. Գ. 6, 10, 11: Է. Բ. Գ. Ժ. 22: Է. Բ. Գ. Ժ. 17:

Իսրայէլի որդիքը, որոնք Սամա-
րիայի մէջ բազմեցի անկիւնը, ու
«Դամասկոսի մէջ» անկողինի վրայ
կը նստին:
13 Լեւեցիք, ու Յակոբի տանը
վկայութիւն ըլնէք, կ'ըսէ զօրաց
14 Սատուածը՝ Տէր Եհովան, Որ ան
օրը որ Իսրայէլին յանցանքներուն
պատիժը անոր վրայ բերեմ, Բե-
թլէին սեղաններն ալ պիտի պատ-
ժեմ. ու սեղանին եղջերները պի-
տի կոտորին, ու զետիներ պիտի
15 Էյնան, Եւ Բամուային տունը,
ու ժամանային տունը պիտի զա-
նեմ. և էփրոսկերայ տունները պիտի
կորսուին, ու մեծ տունները բնա-
լինջ պիտի ըլլան, կ'ըսէ Տէր:

ԳԼ. Գ

1 Սատուած կը յանդիմանէ Իսրայէլը Տարսու-
հարութեան համար: 4 Կապուածութեան հա-
մար, 6 և իրենց իրաւ լեռնաշէնուն համար:

1] Աեցէք առ խօսքը, ով Սամա-
րիայի լեռանը վրայ եղող Բա-
սանի կողմը, որ աղբաւաններուն
զոկանք կ'ընէք, ու անանկեք
նորի տակ կ'անուէք, և ձեր տէրե-
րուն՝ Բեր որ խնէք՝ կ'ըսէ Է:
2 ԲՏէր Եհովան իր սրբութիւնով
երդուժը աւա, թէ ահա ձեր վրայ
օրեր կու գան, որ ձեզ էկարթերով
պիտի վերցնէ, ու ձեր մնացորդը
3 ձուկի կարթերով: Եւ Եփրատ
տեղերէն պիտի ելէք, ամէն մէկը-
նիդ իր երեսին դարձած կողմէն, ու
բերդը պիտի նետուէք, կ'ըսէ Տէր:
4 Իհեթէ Լեւեցիք, ու յանցանք
գործեցէք. Եգաղզաւայի մէջ
յանդանք ընելը շատոցեք. և
է ամէն առտու ձեր զօրէքը, Էա-
մէն իրեք օրը ձեր տասանորդները
5 բերէք: Բեւ շնորհակարութեան
զօրը խմորեալ մատուցէք, ու
էփամաւոր ընծաներ քարոզեցէք
«Տրատարակեցէք. Էքանդի պի-
պէս սիրեցիք» ով Իսրայէլի որդիք,
6 կ'ըսէ Տէր Եհովան: Եւ ես ալ
ձեզի՝ ձեր ամէն քաղաքներուն մէջ՝
անկապի մարութիւն, ու ձեր ամէն
տեղունքը՝ հացի կարօտութիւն
տուի. Եսակայն ինծի չդարձաք,
7 կ'ըսէ Տէր: Ու նաև հունձերէն
իրեք ամիս առաջ՝ անձրևը ձեզմէ
արգիւնցի. ու մէկ քաղաքին վր-
այ անձրև ինչոցուցի, և միւս քա-
ղաքին վրայ անձրև չեջեցուցի. մէկ
վնձակին վրայ անձրև եկաւ, ու մե-
կալ վնձակը՝ որուն վրայ անձրև ե-
կաւ, չորցաւ: Ու երկու իրեք
քաղաք ջուր խմելու համար մէկ
քաղաքի մէջ ժողովուեցան, բայց
բաւական չգտան. Եսակայն ինծի
9 չդարձաք, կ'ըսէ Տէր: Եւ ձեզ

խորհակաճարութեամբ, ու դալու-
կով զարկի. Իստանիսը կերաւ ձեր
բաղմամբիւ պարտեզները, ու այ-
գիները, և թզենները, ու ձիթե-
նիները. սակայն ինծի չդարձաք,
10 կ'ըսէ Տէր: Եւ իսրայտոսի ժամանակ
մէջ՝ ձեր վրայ ժանտախտ իրկեցի.
ձեր Երիտասարդները սրով մեռեց-
ցի, ու ձեր ձիերը զէրի ըրի, և
ձեր բանակներուն զարաշտու-
թիւնը մինչև ձեր քիթը հանեցի.
Յսակայն ինծի չդարձաք, կ'ըսէ
11 Տէր: Եւ Սատուածը կործանած
Էսդրոմին ու Գոմորին պէս՝ ձեզ
ալ կործանեցի. Էսու կրակէ հա-
նուած խանձողի պէս եղաք. Եսա-
կայն ինծի չդարձաք, կ'ըսէ Տէր:
12 Ենոր համար քեզի այսպէս պիտի
ընեմ, ով Իսրայէլ. և որովհետեւ
քեզի առ բանը պիտի ընեմ, Եսու
Սատուածը զիմաւորութեւ պատ-
13 րաստուէ, ով Իսրայէլ. Գանդի
ահա ան որ լեռները հատատեց,
ու հովը ստեղծեց, Եւ կը պայտն
մարդուն թէ ինչ է անոր իւր-
հուրդը, Էպրաւույսը իսաւար կը-
նէ, «ու երկրին բարձր տեղերուն
վրայ կը քայլ, Էանոր անունը՝
Եհովայ՝ զօրաց Սատուած է:

ԳԼ. Ե

1 Իսրայէլի վրայով օդ մը: 4 Կապուածութեւ
յորդանք մը: 21 Սատուած կը մեծէ ա-
նոնց կեղծաւորութեամբ ըսած ծառայութիւ-
նը:

1] Աեցէք առ խօսքը՝ ձեր վրայ ը-
րած ողբս, ով Իսրայէլի տու-
2 նը: Իսրայէլի կոյրը ինկած է.
մէյմըն ալ պիտի չելէ. Իր երկրին
վրայ ձգուած է. զանկալ վերցը-
3 նող չկայ: Գանդի Տէր Եհովան
այսպէս կ'ըսէ. Ընքաղաքին մե-
ջը՝ ուսկից որ հաղար կ'ըլլէր, հա-
րիւր պիտի մնայ, և ուսկից որ հա-
րիւր կ'ըլլէր, տասը պիտի մնայ
4 Իսրայէլի տանը. Գանդի Տէրը
Իսրայէլի տանը այսպէս կ'ըսէ.
ԲՁիս փնտռեցէք, Էսու ապրիւ.
5 Բայց Բեթլէլը մի փնտռէք, ու
Գաղգաղա մի մոնէք, ու Բեթը-
սարէէ մի անցնիք. քանցի Գաղ-
զաղան անշուշտ զերութեան պի-
տի քշուի, ու Էթլէլը պիտի
6 ոչնչանայ: Եւ Տէրը փնտռեցէք, որ
ապրիւք. չորայ որ Յովսեփին տանը
մէջ կրակի պէս ինչայ, և Էս-
ուտէ, ու Բեթլէի մէջ մարող չըլ-
7 լայ: Դուք որ Էթրաւունք օ-
շինգրի կը դարձնէք, ու ար-
դարութիւնը զետիներ կը ձգէք,
8 Փշտեցէք զանկալ, որ Բազ-
մաստեղը ու Հայկը չենց, ու
մահուան ստուերը՝ առաւտեան

Ն. Բ. Դ. Բ. 787

Է. Բ. Գ. 25: Է. Բ. Գ. 29: Է. Բ. Գ. 27, 60: Է. Բ. Գ. 50:

Է. Բ. Գ. Է. Բ. Գ. 6:

Է. Բ. Գ. 24, 25: Է. Բ. Գ. 19: Է. Բ. Գ. 18:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Է. Բ. Գ. 2: Է. Բ. Գ. 23:

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 862
Է 298 3 :

- անիկայ մարեցաւ . ու անիկայ ինքն
իրեն մահը ուզելով՝ ըսաւ . ԵՄԵՆ
նիլս՝ ապրելէս աղէկ է :
- 9 Եւ Աստուած Յովնանին ըսաւ .
Միթէ դժմանին համար նեղանա-
լովք աղէկ կ'ընես . ու անիկայ
ըսաւ . Մինչև 'ի մահ նեղանալովս
աղէկ կ'ընեմ :
- 10 Ան աստեղը Տէրը ըսաւ . Դու
գժմանին խնայեցիր , որ անոր հա-

- մար աշխատութիւն չբաշեցիր , ու
զանիկայ չմեծցուցիր , որ մէկ գի-
շերուան մէջ ըլլաւ , ու մէկ գի-
շերուան մէջ կորսուեցաւ . ու ես
պիտի խնայեմ 'ի Նինուէին՝ շան
մեծ քաղաքին , որուն մէջը հարիւր
բան հազարէն աւելի մարդիկ կան ,
Ի որոնք այժմ ու ձախ ձեռքին տար-
բերութիւնը չեն գիտեր , ու նաեւ
շատ է անասուններ :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 862

Է 298 3 :

Ի Բ Բ . Գ . Բ .

Է 298 3 :

Է 298 3 :

ՄԵՐԳԵՐԷՆԻՍԻՍԻՍ ՄԻՐԻԵՅ

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 750

ԳԼՈՒԽ Ա

- 1 Միեւի կը ցուցնէ թէ Աստուծոյ բարկու-
թիւնը բոլորքած է Յակոբին դէմ՝ անոր կը-
ռապալտութեանը համար . 10 կը յորդորէ որ
սուգ բռնէ :
- 1 Տէրը խօսքը որ Յուդայի թա-
ղաւորներուն՝ Յովաթամին
Աբազին -- Եզեկիային օրերը՝
-- Մօրստացի Միքայիլին եղաւ , և
Սամարիայի ու Երուսաղէմի վրա-
յով քանոր յայտնուեցաւ :
- 2 Եւ Եզեկէք՝ ով բոլոր Ժողովուրդ-
ներ . մտիկ բռնէ ով երկիր , ու
անոր *բոլոր բնակիչները՝ , և Տէր
Եհովան Դձեղի դէմ վկայ ըլլայ ,
Տէրը Բաբելոնի ստոր տաճարէն :
- 3 Բանդի ահա Ղէրը իր տեղէն կ'ել-
լէ , և պիտի իջնէ , ու Էբրիկին
բարձր տեղերուն վրայ պիտի պար-
գտի : ու Ելեւոնը անոր տակ
պիտի հայնէ , և հովիտները պիտի
պատահին , կրակին առջեւ հաւած
մտի պէս , ու զառ 'ի վայրէն թա-
կուած ջուրի պէս . Աս ամէնը
Յակոբին յանցանքին համար , ու
Իսրայէլի տանը մեղացը համար է .
Յակոբին յանցանքին պատճառ-
ով է . Սամարիան չէ՞ . և Յու-
դայի բարձր տեղերուն պատճառ-
ով է . Երուսաղէմը չէ՞ : Ուստի
Սամարիան՝ ծղալտի բարակոյտի ,
-- այգի տնկելու տեղի պիտի դար-
ձնեմ . անոր բարերը ձորին մէջը
պիտի գլորորդնեմ , ու Ելանոր հի-
մերը պիտի բանամ . Եւ անոր բո-
լոր կուռքերը պիտի կոտորին , ու
անոր բոլոր նուիրուած բաները
կրակով պիտի այրին . և անոր բո-
լոր արձանները բնաջինջ պիտի
ընեմ . Բանդի ահա բողբ վարձ-
քով Ժողովք , ու բողբ վարձքի
պիտի դառնան :
- 8 Ասոր համար Լպիտի ողբամ ու

- պիտի հառաչեմ . Եւ անծածկոյթ ու
մեղք պիտի չըլլեմ . Ի ճաղարներու
պէս կոծ , ու ջայլամներու պէս
9 սուգ պիտի ընեմ : Բանդի
վերբերը՝ անբժշկելի է . Բանդի
մինչև Յուդան եկաւ , մինչև իմ
Ժողովուրդիս դուռը՝ մինչև Երու-
սաղէմ հասաւ , Գեթթի մէջ մի-
պատմէք , -- ըսաւ մի լաք . Ի Բե-
թարիայի մէջ ձիոյնի մէջ թա-
կալէ : Ով Սափիրի բնակիչ բո-
ւմերկութիւնդ բաց ունենալով
անցիր . Սամանի բնակիչը դուրս
չելլեր . Տէրութեանը կոծը իր օ-
րէն : Եւ Ելեւոնը անոր տակ
12 թեւանք ձեզմէ կ'առնէ , Ասան դի-
մարտի բնակիչը բարիքի համար
կը վստահայ . Բանդի մինչև Երու-
սաղէմ դուռը՝ Տէրովմէ չարիք
13 իջաւ : Երկվարը կառքին լծէ ով
Լաքիսի բնակիչ . Միօնի աղէկանը
մեղքին սկիզբը անիկայ է . Բանդի
բու մէջը Իսրայէլին յանցանքները
14 դրսնուեցան : Անոր համար Մօրե-
սեթգեթթին ընծաներ պիտի տաս .
Ի Բեթղիբի տունները՝ Իսրայէլի
թագաւորներուն պիտի ստեն :
15 Յակաւի բեգի ժառանգ պիտի ըն-
դեն . ով Ի Բեթղիբի բնակիչ .
Իսրայէլի փառքը՝ մինչև ԼՈՂՈՂՈՐ
16 պիտի հասնի : Բու "սիրելի որ-
դուցդ համար՝ Լմաղերի փեռտէ՝
ու կտրէ՝ . կնտութիւնդ՝ արծիւի
պէս շատցուր , Բանդի բեզմէ գե-
րութեան դաջին :

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 750

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Է 298 3 :

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 730

Գ. Բ. Գ. Բ.
29.

Ե. Բ. Գ. Բ.
8.

Ե. Բ. Գ. Բ.
3.

Ն. Բ. Գ. Բ.
13. Ե. Բ. Գ. Բ.
16.

Ե. Բ. Գ. Բ.
6.

Ե. Բ. Գ. Բ.
17.

Ե. Բ. Գ. Բ.
9.

Ե. Բ. Գ. Բ.
10.

Ե. Բ. Գ. Բ.
12. Ե. Բ. Գ. Բ.
16.

Ե. Բ. Գ. Բ.
16.

Ե. Բ. Գ. Բ.
9.

Ե. Բ. Գ. Բ.
25. 23. Ե. Բ. Գ. Բ.
2.

Ե. Բ. Գ. Բ.
3.

Ե. Բ. Գ. Բ.
7.

Ե. Բ. Գ. Բ.
10.

Ե. Բ. Գ. Բ.
37.

Ե. Բ. Գ. Բ.
3.

անոնք առաւօտեան լոյսին ասենը
զանկկայ ի գործ կը դնեն, քանզի
իրենց ձեռքերուն մէջը ոյժ կայ.
2 Ու անոնք Բագարակներու կը ցան-
կան, ու շուտով կը յափշտակեն, և
տուններու ու շուտով կ'առնեն. և
մարդուն, ու իր տանը, մարդուն,
ու իր ժառանգութեանը զոհանք
3 կ'ընեն: Անոր համար Տէրը պայտս
կ'ըսէ. Ահա ես եւս ազգին վրայով
չարիք մը կը խորհիմ, ուսկից պի-
տի չկրնաք ձեր պարանոցը հանել.
ու պիտի չկրնաք հպարտութեամբ
քայլել. չվաս զի ժամանակը չար
4 է: Ան օրը ձեր վրայ է առակ պիտի
խօսին, ու արտոմայի ողորմ շպիտի
ողբան, ու ըսն. Բողոքովին յա-
փշտակուեցանք. իմ ժողովուրդ-
դիս բաժինը փոխեց. զանկկայ ինչ
պէս ինձմէ վերցուց. մեր ազարակ-
ները՝ ետ տալու տեղը՝ բաժնեց:
5 Անոր համար Տէրը ժողովքին մէջ՝
Բիւժակով լար քաշող մը պիտի
չառնենաւ:
6 Մարգարէութիւն ընդհանրուն՝
Բագարակներու իր ընէք, իշ-
խ. անոնց մարգարէութիւն պի-
տի չընեն, քանզի նախատինքը պիտի
7 չվերսնայ: Ով Երեմիայի տունը
ըստող՝ միթէ Տէրը ոգին կարծը-
ցաւ. անոր գործքերը ասոնք են.
միթէ ուղղութեամբ քալողին՝ իմ
8 իսաբերս առէկ չեն: Եւ իմ ժո-
ղովուրդս շատոնցմ ոտք ելաւ-
թշնամի ըլլալու համար. ապա-
հովութեամբ անցնողներէն պատե-
րագմէ դարձողներէն՝ հանդերձնե-
րուն՝ հետ պատմուձանք կը կողոպ-
9 տէք: Իմ ժողովուրդիս կնիկնե-
րը՝ իրենց զուարթման տուններէն կը
վերստէք. անոնց տղաքներէն
յաւիտեան իմ փառքս կ'առնէք:
10 Եւ չէք, ու զայցէք. քանզի ասիկայ
է հանգստութեան տեղ չէ. Էէ
պիղծ ըլլալուն պատճառովը մեծ
կործանումով ընծայնջ պիտի ըլ-
11 լայ: Թէ որ մէկ մարդ մը Երեմի
ու ինչպիսիութեան ետեւ երթայ, ու
ստութիւն խօսի՝ Էւ ինչ. Գինիի
ու օղիի համար քեզի մարգարէու-
թիւն ընձմ. անիկայ պիտի ըլլայ
աս ժողովուրդին մարգարէն:
12 Իմ Երեմիայի մէջը անշուշտ
պիտի ժողովեմ. Իսրայէլին մնացոր-
դը պիտի հաւաքեմ, ու Բաբելոնի
ոչխարներուն պէս իրենց փարախին
մէջը եղող հօտերու պէս՝ մէկտեղ
պիտի դնեմ. Եւ մարդը Էւ ինչ. Էւ
համար աղմուկ պիտի ըլլայ:
13 Իրամատուցութիւն ընող անոնց առ-
ջը ելաւ. անոնք իրամատուցին,
ու զոնէն անցան, և անէկ եղան.
ու անոնց թաղաւորը անոնց առ-

ջը անցաւ. Էւ Տէրը իրեն անոնց
զուլուս ունէն իրենց:

ԳԼ. Գ

1 Ինչպիսիներուն անգթութիւնը օր
Տէրը անոնց ստութիւնը օր Տէրը անոնց
ալ անգթութիւնը:
1 Ու ըսի. Հիմա մտիկ ըրէք, ով
Երեմիայի զիտաւորները, ու իս-
րայէլի տանը իշխանները. ապա-
յէ՞ որ դուք իրաւունքը ձանձնաք.
2 Դուք որ աղեկութիւնը կ'առնէք,
ու չարութիւնը կը սիրէք. Իմար-
դոց վրայէն մորթէք, ու անոնց
3 ոսկորներէն միտքը կը հանէք. Ու
անոնք որ Էմ ժողովուրդիս միտք
կ'առնեն, և անոնց վրայէն մոր-
թէք կը հանեն, ու անոնց ոսկոր-
ները կը փշրեն, և զանոնք պատուի
մէջ, ու Էկաթալի մէջ Էէլէ-
4 միսի պէս կտոր կտոր կ'ընեն, Ան
ատենը Է Տէրը պիտի աղաղա-
կեն, բայց անոնց պատասխան
պիտի չտայ, ու ան ժամանակը
իր երեսը անոնցմէ պիտի ծածկէ.
վասն զի անոնք չար գործքեր ը-
րին:
5 Այսպէս կ'ըսէ Տէրը Եան մար-
գարէներուն համար՝ որոնք իմ ժո-
ղովուրդս կը մոլորցնեն, ու ին-
րենց ակաւանդովը կը խածնեն, և
խաղաղութիւն կը քարոզեն, ու
եով որ անոնց բերանը բան չընեն,
անոր դէմ պատուաբաժ կը հրատա-
6 բակեն: Է Անոր համար ձեզի գի-
շեր պիտի ըլլայ, որ տեսիլք չտես-
նէք. և ձեզի խաւար պիտի ըլլայ,
որ գուշակութիւն չընէք. Է ու
մարգարէներուն վրայ արեւ պիտի
մտնէ, և անոնց վրայ օրը պիտի
7 խաւարի. ու տեսնողները պի-
տի ամձնան, և գուշակողները
ամօթով պիտի ըլլան. ամէնք
ալ իրենց չթմուրը պիտի ծած-
կեն. Ի վասն զի Աստուծմէ պա-
8 տասխան մը պիտի չըլլայ: Սա-
կայն եւ Տէրը Նոգուեմ: Գորու-
թեամբ, դատաստանով, և ա-
րիւթեամբ լեցուած եմ, Է որ
Երեմիային իր յանցանքը, ու իս-
րայէլին՝ իր մեղքը յայտնեմ:
9 Հիմա ասիկայ մտիկ ըրէք, ով
Երեմիայի տանը զիտաւորները, ու
Իսրայէլի տանը իշխանները, դուք
որ իրաւունքէն կը զզուիք, ու ա-
10 մէն ուղղութիւնը կը ծռէք, Է Սի-
նայի Էրեմիայի մէջը, ու Երուսաղե-
մը՝ անիրաւութեամբ կը չնէք:
11 Է Անոր զիտաւորները կաշառով
կը դատեն, ու Է անոր քահանա-
ները վարձքով կը սորվեցնեն, և
անոր մարգարէները ստակով գու-
շակութիւն կ'ընեն, Է ու Տէրը

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԿԵՐ 730

Ե. Բ. Գ. Բ.
12.

710

Ե. Բ. Գ. Բ.
4. 5. 9.

Ե. Բ. Գ. Բ.
2.

Ե. Բ. Գ. Բ.
4.

Ե. Բ. Գ. Բ.
3. 7.

Ե. Բ. Գ. Բ.
41. Ե. Բ. Գ. Բ.
28. Ե. Բ. Գ. Բ.
15. Ե. Բ. Գ. Բ.
24. Ե. Բ. Գ. Բ.
18.

Ե. Բ. Գ. Բ.
13.

Ե. Բ. Գ. Բ.
10. 11. Ե. Բ. Գ. Բ.
24. Ե. Բ. Գ. Բ.
25.

Ե. Բ. Գ. Բ.
11.

Ե. Բ. Գ. Բ.
13.

Ե. Բ. Գ. Բ.
18. 19.

Ե. Բ. Գ. Բ.
22. Ե. Բ. Գ. Բ.
24. Ե. Բ. Գ. Բ.
23.

Ե. Բ. Գ. Բ.
4.

Ե. Բ. Գ. Բ.
9.

Ե. Բ. Գ. Բ.
9. Ե. Բ. Գ. Բ.
11.

Ե. Բ. Գ. Բ.
13.

Ե. Բ. Գ. Բ.
27. Ե. Բ. Գ. Բ.
12. Ե. Բ. Գ. Բ.
8.

Ե. Բ. Գ. Բ.
23.

Ե. Բ. Գ. Բ.
12. Ե. Բ. Գ. Բ.
15. Ե. Բ. Գ. Բ.
8.

Ե. Բ. Գ. Բ.
13.

Ե. Բ. Գ. Բ.
21. Ե. Բ. Գ. Բ.
17.

Ն. Բ. Դ. Բ.
710

Ե. Ե. Բ. Դ. Բ.
18. Գ. Լ. Ե. Բ.
6.
Ն. Բ. Դ. Բ.
1.
Դ. Լ. Ե. Բ.

Վրայ կը կռթնին, ու կ'ըսեն. 24^ժ որ Տէրը մեր մէջն է. մեր վրայ 12 աղբէք պիտի չգայ: Ուրեմն ձեր պատճառաւ՝ Սիօնը յագարակի դէմ պիտի հերկուի. 25 ու Երուսաղէմը՝ աւերակներու դէզեր, ու Տէրը Իջ տանը լեռը՝ անտառի բարձր տեղերու դէմ պիտի ըլլայ:

Գ. Լ. Դ.

1 Եկեղեցիին քառքը՝ 3 խաղաղութիւնը, 8 թագաւորութիւնը, 11 ու յաղթութիւնը:

1 Բայց՝ ետքի օրերը պիտի ըլլայ որ Տէրոջ տանը լեռը՝ լեռներուն զլիւն զրայ պիտի հաստատուի, և բլուրներէն վեր պիտի բարձրանայ, ու ժողովուրդները հեղեղի

2 պէս անոր պիտի դիմեն. Եւ շատ ազգեր պիտի երթան՝ ու քնն. Եկէք. Եհովային լեռը՝ Յակոբին Աստուծոյն տունը ելինք, որ մեզի իր ճամբաները սորվեցնեն, ու անոր շաւղներուն մէջը քայլենք. Ինչու որ օրէնքը Սիօնէն՝ ու Տէրը՝ Խօսքը՝ Երուսաղէմէն պիտի ելլէ:

3 Լէ. Եւ անիւշ շատ ժողովուրդներուն մէջ զատաստան պիտի ընէ, ու զօրաւոր ազգեր՝ մինչև հեռաւոր տեղուանք պիտի յանդիմանէ. ու Բանինք իրենց սուրբերը խփեր՝ և իրենց նիզակները յօտոյններ պիտի շինեն. ապա ազգի վրայ սուր պիտի չվերցնեն, 7 և ալ պատերազմ պիտի չչորովին. Դ չապա ամեն մարդ իր որթին տակը, ու իր թղենիին տակը պիտի նստի, ու վախցնողը պիտի չըլլայ. Ինչու որ զօրաց Տէրոջը բերանը խօսեցաւ. 8 Բանգի Էբրոր ժողովուրդներէն ամեն մէկը իր աստուծոյն անունովը կը քայլէ. 9 բայց Ղանը յաւիտեանս յաւիտեանից մեր Տէր Աստուծոյն անունովը պիտի քայլենք:

5 Եւ օրը կ'ըսէ Տէրը, Եկաղը պիտի ժողովմ, Է ու պարտուածը պիտի հաւաքեմ, և զանիկայ ալ որ 7 նեղեցի. Եւ կաղը՝ Բնացորդ պիտի ընեմ, ու հեռուն վաւերաւորը՝ զօրաւոր ազգ. և Տէրը Սիօն լեռանը մէջ՝ Է անոնց վրայ պիտի թաղաւորէ, հիմակուրէն մինչև յաւիտեան: Ու դուն՝ ով հօտի աշտարակ, Սիօնի աղիւսները բլուրը, մինչև քեզ պիտի դայ, Է Է պիտի հասնի առջի իշխանութիւնը, ու թագաւորութիւնը՝ Երուսաղէմի աղիւսներ:

8 Զիմա ինչու բարձրաձայն կը պոռաս. Է միթէ քու մէջ թագաւոր չկայ, կամ թէ քու խորհրդականը կորսուեցաւ, որ քեզ Է ծննդական 10 կնոջ պէս յաւ բունց: Զաւ քայլէ,

ու ծննդականի պէս երկանց մէջ եղիր, ով Սիօնի աղիւսը. քանզի հիմա քաղաքէն պիտի ելլես, ու դաշտի մէջ պիտի քնակիս, ու մինչև Բաբելոն պիտի երթաս, և հօն պիտի ազատիս. հոն Տէրը պիտի ազատէ քեզ՝ քու թշնամիներուդ

11 ձեռքէն: Եւ հիմա քու վրա շատ ազգեր ժողովուեցան, որոնք կ'ըսեն. Թող անիկայ պղծուի, ու 12 մեր աչքերը Է Սիօնը տեսնեն: Բայց անոնք Է Տէրոյը խորհուրդները չեն գիտեր, ու անոր դիտաւորութիւնը չեն հասկնար. քանզի ինքը զանոնք կը ժողովէ, Է ինչպէս որաները

13 կային մէջ Է շաւղներ. Է ինչ, ու կալը ծեծէ, ով Սիօնի աղիւսը. քանզի քու եղինքը երկաթէ պիտի ընեմ, և քու կնիքներդ պղնձէ պիտի ընեմ, ու շատ ժողովուրդներ պիտի մանրես. Է ու անոնց վատապալ Եհովային, և անոնց ստացուածքը՝ բոլոր երկրին Տէրոջը պիտի նահանգեմ:

Գ. Լ. Դ.

1 Բերտոսի ծնունդը. 4 անոր թագաւորութիւնը. 3 անոր յաղթութիւնը:

1 Զիմա ով գունդի աղիւսի՝ քեզի գունդ կազմէ. մեր վրայ պաշարում դրուեցաւ. Է Երայիլի զատաւորին ծնօտին գաւազանով

2 զարկին. Եւ դուն՝ ով Բեթթէմ հիմ Եփրատ, Եւ Է Յուզայի Է հազարաւորներուն մէջը ըլլալու պարկի ես, բայց քեզմէ պիտի ելլէ ինծի ան որ Երայիլի վրայ Է իշխան պիտի ըլլայ. Է ու անոր ելքը՝ Է հրեանու, յաւիտեական օրերէն է:

3 Անոր համար գանձեմք Է Է պիտի տայ, մինչև Է ծնանողին ծնանելու ժամանակը. և Է անոր եղբայրներուն մնացորդը՝ Երայիլի որդւոցը

4 պիտի դառնայ. Է ու անիկայ պիտի կենայ, ու Տէրոջը զօրութեամբ Է Է իր Տէր Աստուծոյն անունը մեծովայելութեամբը շպիտի հովուէ. ու անոնք պիտի բնակին. քանզի հիմա Է մինչև երկրին ծայրէ

5 Է պիտի մեծանայ. Է ու անիկայ Է թագաւորութիւն պիտի ըլլայ. Է երբ Է Ասորեստանցին մեր երկիրը մտնէ, ու մեր պալատներուն մէջը ոտք կոխէ, անոր դէմ Է եօթը հովիւ, և ութը իշխանաւոր մարդիկ պիտի 6 հանենք. Է ու անոնք Ասորեստանի երկիրը սրով ալ Է Է երբ Է երկիրը իր գունդուն մէջը պիտի սպառնէ, և անիկայ Է Է պիտի ազատէ Ասորեստանցիներէն, երբ որ անոնք մեր երկիրը մտնեն, ու մեր սահմաններուն մէջը ոտք կոխեն:

Ն. Բ. Դ. Բ.
710

Է Որ. Բ.
16:

Է Որ. Բ.
Գ. Լ. Ե. Բ.
Է Ե. Բ. Դ. Բ.
33:

Է Ե. Բ. Դ. Բ.
10:

Է Ե. Բ. Դ. Բ.
15. 16. Ե. Բ. Դ. Բ.
33:

Է Ե. Բ. Դ. Բ.
44:

Է Ե. Բ. Դ. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
6. 9:

Է Ե. Բ. Դ. Բ.
14. Դ. Ե. Բ.

Է Որ. Բ.
30. Ե. Բ. Դ. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Որ. Բ.
6. Ե. Բ. Դ. Բ.
42:

Է Ե. Բ. Դ. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Ե. Բ. Դ. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
6:

Է Որ. Բ. Դ. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.
Է Դ. Լ. Ե. Բ.

Ն. Բ. ՉԲ.
710

Եւ. Ժ. 6:

Ի. Ժ. 13:

Բ. Եւ. Ի. 4:

Ու. Ի. 10:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

մուշերնորով, 16 թշնամաց խոտութեամբ
բը, 18 և իր ողորմութիւնովս:

1 Սային ինծի որ ամառնային պտուղը
բաղուածի պէս, այդեկութեն
հաշտ - ծիւղերու պէս եղայ. ու
տեղու ողորմ. Ք. Բագիս կան
խաշուս պտուղներուն կը ցանկայ:

2 Բարեպաշտը երկրէս կորսուեցաւ,
ու մարդոց մէջ ուղիղ մէկը չկայ.
ամէնքը արիւններու համար դարան
կը գործեն. Դամէն մարդ իր եղ-

3 Բայրը որոգայթով կ'որսայ: Չեռ-
քերով շատ չարութիւն. բնելու
համար է իշխանը ղուրբէս կը պա-
հանջէ, և ի դատարան կաշառքի
կը նայէ, ու մեծ մարդը իր սրտին
ցանկութեանը համեմատ կը խօսի:

4 Այսպէս զանկայ կը ծռեն: Անոնց
աղէկը է Բիւռչի պէս, չիտակը փշե-
ղէն ցանգէն փշէ է. բու դէտե-
րուր օրը բու այցելութիւնը եւ
կաւ. անոնց շփոթութիւնը հիմա

5 պիտի ըլլայ: Եբարեկամի մի հա-
ւատաք. մտերիմ բարեկամի մի
սպաւինիք. ծոցը պտուղովէն բեր-
ցնիդ դռները պահէ: Քանգի Բտը-
դան իր հայրը կ'անարգէ. աղջիկը
իր մօրը վրայ, և հարսը իր կե-
սուրին վրայ կ'ելլէ. մարդուն թըշ-
նամիները իր բնտանիքն են:

7 Բայց թեա Տէրոյն պիտի սպասեմ.
իմ փրկութեանս Աստուծոյն պիտի
յուսամ. իմ Աստուծաս ինծի պի-

8 տի լսէ: Ով իմ թշնամիս է՜ Կրաս
մի խնդար. և թէ և ինչամ, պիտի
եղեմ. թէ և խաւարի մէջ նըս-
տիմ, է Տէրը ինծի լոյս պիտի ըլ-

9 լայ: Թէ Տէրոյն բարեկամի պի-
տի կրեմ, (քանզի անոր դէմ մեղք
գործեցի,) մինչև որ անիկայ իմ
դատոս պաշտպանէ, ու ինծի իրա-
ւունք ընէ, չգիտ լոյսը հանէ, ու

10 անոր արդարութիւնը տեսնեմ: Ան
ատենը իմ թշնամիս պիտի տեսնէ.
համարք պիտի ծածկէ զանիկայ,
որ ինծի կ'ըսէր թէ՜ յՈւր է բու
Տէր Աստուածդ. և իմ աչքերս

զանկայ պիտի տեսնէ. հիմա ա-
նիկայ փողոցներուն ցեխին պէս
ոտից կոխան պիտի ըլլայ:

11 Ան օրը որ բու պարիսպները
պիտի շինուին, նոյն օրը պատուե-
12 լ Վտորեստանէն, և պարսպաւոր
քաղաքներէն, ու Կարիսպէն մինչև
Գետը, և ծովէ ծով, ու լեռնէ

13 լեռ քեզի պիտի դան: Սակայն
երկիրը ամայի պիտի ըլլայ իր բնա-
կիւններուն փայտածառաւոր, որ ի-
րենց գործքերուն պտուղէն քաշէ:

14 Բու զաւազանովը և հովուէ՜ բու
ժողովուրդդ, բու ժառանգու-
թեանը խաչները որ առանձին կը
նստի իջիւս անտառ մը Կարմեղոսի
մէջ. անոնք առջե օրերուն պէս

15 Բասանի, ու Գաղաաղի մէջ թող
արածին: Անոր հրաշքներ պիտի
ցուցնեմ, և ինչպէս ան օրերը որ

16 Եգիպտոսի երկրէն ելար: Ազգերը
Դպիտի տեսնեն, ու իրենց բոլոր
քաջութիւնէն պիտի ամնան. Էբեր-
նի վրայ ձեռք պիտի դնեն. և ան-
նոնց ականջները պիտի խլանայ:

17 Օձի պէս հող պիտի լսեն. երկրի
սողուններուն պէս իրենց պա-
հուրած տեղերէն պիտի դողան.
Էմեր Տէր Աստուծան պիտի զար-
հուրին, ու քեզմէ պիտի վախնան:

18 Դեզի պէս Աստուած ով կայ,
որ անօրէնութիւնը կը ներէ, ու
իր ժառանգութեանը քաջացողին
յանցանքը անտես կ'ընէ. իր բար-
կութիւնը յաւիտեան չպահէր.

19 Անիկայ պիտի դառնայ, մեզի ու
ղորմութիւն պիտի ընէ. մեր ան-
օրէնութիւնները ոտքին տակը պի-
տի առնէ. այդ անոնց բոլոր մեղ-
քերը ծովուն խորութեանը մէջ

20 պիտի նետես: Թաղարին ճշմար-
տութիւն պիտի ընէ, և Աբրահա-
մին ողորմութիւն, ինչպէս որ առ-
ջի օրերէն ի վեր մեր հայրերուն
երգումով խոստացար:

Ն. Բ. ՉԲ.
710

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Բ. Եւ. Ժ. 1:

Ն. Բ. ԴԲ. ԿԵ 630
ԱՍԱՂ. ԴԴ. 7:

Ֆ. Օր. ԻԵ. 30, 39:
ԱՄԱՂ. Ե. 11:
ՄԻԿ. Դ. 13:
ՅՈՒԼԻ. Բ. 1, 11:

ԵՍ. ԻԲ. 5:
ԵԲԵԺ. Դ. 7:
ՅԻԼ. Բ. 2:
ԱՄԱՂ. Ե. 11:
Ե. 13, 24:
18:

ԵԲԵԺ. Դ. 19:

Ֆ. Օր. ԻԵ. 29:
ԵՍ. 30:
ՅԻԼ. Դ. 10:
ԱՍԱՂ. Դ. 3:

ԱՍԱՂ. Դ. 10:
ԵԲԵԺ. Դ. 22:
Դ. 24:

ԱՄԱՂ. Դ. 4:
ԵԲԵԺ. Դ. 4:
Ե. 19:

ԴԼ. Դ. 8:
Ե. 2, 3:

* ԿԱՄԻ Ժող. վաճառք. Ժող. վաճառք. Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:

Բ. Դ. Դ. 26:

Դ. Դ. Դ. 4:
ԱՄԱՂ. Ե. 6:

Դ. Դ. Դ. 9:

Ե. Դ. Դ. 14:
ԱՄԱՂ. Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:

Ե. Դ. Դ. 14:
ԱՄԱՂ. Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:

Ե. Դ. Դ. 14:
ԱՄԱՂ. Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:

Ե. Դ. Դ. 14:
ԱՄԱՂ. Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:

Ե. Դ. Դ. 14:
ԱՄԱՂ. Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:

Ե. Դ. Դ. 14:
ԱՄԱՂ. Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:

Ե. Դ. Դ. 14:
ԱՄԱՂ. Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:
Ե. 15:

րին վրայ Հանգիստ նստող մարդիկ-
ները պիտի պատժեն, և որոնք ի-
րենց սրտին մէջ կ'ըսեն. Տէրը ոչ
բարիք պիտի ընէ, և ոչ չարիք:
13 Եւ անոնց ստացուածքը՝ աւար, ու
անոնց տունները՝ աւերակ պիտի ըլ-
լան. և տունը պիտի շինեն, բայց
հանաջ միջ պիտի չհասկնան, ու այ-
գիներ պիտի տնկեն, բայց հանոնց
գինին պիտի չիմեն:
14 Տէրոջը մեծ օրը մօտ է, մօտ է,
ու խիստ կ'արտորայ. Տէրոջը օ-
րուան ձայնը ինչպէս. զօրաւորը
Հոն դառնապէս պիտի աղաղակէ:
15 Եւ օրը՝ բարկութեան օր է. նե-
ղութեան ու տառապանաց օր,
կործանման ու աւերման օր, խա-
ւարի ու մէգի օր, ամպի ու մա-
լաքների օր է. Պարսպաւոր քա-
ղաքներու դէմ, և բարձր աշտա-
րակներու դէմ՝ Լիփոյի ու աղա-
17 լակի օր է: Ու մարդիկները նե-
ղութեան մէջ պիտի ձգեն. և
"կորեթու պէս պիտի պարտին",
բանգի Տէրոջը դէմ մեղք գործե-
ցին. ու անոնց արեւը փոշի
պէս, ու մարդիկները՝ շաղի պէս:
18 պիտի թափուի: Եւ Տէրոջը բար-
կութեան օրը՝ անոնց արծաթը ու
ոսկին անգամ դանդը աղատելու
կարող պիտի չըլլան. հապա բոլոր
երկիրը՝ անոր նախանձին կրակով
պիտի սպառի. բանգի՝ անկիւյ
խիստ շուտով երկրի բոլոր բնա-
կիւնները պիտի հատցնեն:

ԳԼ. Բ

1 Ապախարելու յորդորանք մը: 4 Փղուա-
յոց, 3 Մովսէսի ու Ամսի, 12 Եփեմակի
ու Ասորեստանի դատաւորները:
1 Քննեցէք ձեր անները, բնե-
ցէք՝ ով չամբողջաց, Դեռ
նախաձայնմանութիւնը չընած,
օրը՝ մղեղի պէս չանցած, դեռ
Տէրոջը աստուծի բարկութիւ-
նը ձեր վրայ չեկած, դեռ Տէրոջը
բարկութեան օրը ձեր վրայ չեկած:
2 Տէրը փնտռեցէք Դով երկրիս բո-
լոր խոնարհները, դուք որ անոր
կրաւունքը ի գործ կ'ընէք. ար-
դարութիւն փնտռեցէք, խոնար-
հութիւն փնտռեցէք, Դուք
Տէրոջը բարկութեան օրը պա-
4 ճուրի: Բանգի Լիփոյի պիտի
թողուի. Ապաղոնը ամպի պի-
տի ըլլայ. Աղովոնը կէս օրուան
ատենը պիտի վաւերեն: և Ակիւ-
5 րոնը արմատէն պիտի խլուի: Վայ
ծովեզերքը բնակողներուն, քե-
րեթիւներուն ազգին. Տէրոջը խա-
քը բեզի դէմ է, ով Քողաշուոյ
երկիրը քանան. բեզ ալ պիտի
աւերւի, անանկ որ բնակիչ չունեն:

6 նա: Եւ ծովեզերքը՝ հովիւներու
բնակարաններ, ու աւազաններ,
ու Տօտերու փարպիսներ պիտի ըլ-
7 լայ: Եւ ծովեզերքը՝ Յուդայի տա-
նը ի մնացորդին պիտի ըլլայ. Հոն
պիտի արածեն. իրկուրը Ասա-
կին տուններուն մէջ պիտի պա-
կեն. քանգի անոնց Տէր Աստուա-
ծը անոնց այցելութիւն պիտի
ընէ. և Եւսանց գերութիւնը պիտի
դարձնէ:
8 Քովոյի նախատինքը, ու
Ամսիի որդեգրը՝ Հայհոյութիւն-
ները լսեցի, որ անոնք իմ Ժողո-
վուրդս նախատեցին, ու անոնց
9 ուսմանին դէմ Հայարտացան: Ա-
նոր Համար Իսրայէլին Աստուածը
զօրաց Տէրը յապէս կ'ըսէ. Կեն-
դանի եմ ես, որ Քովոյը Սողոմոն
պէս, ու Ամսիի որդիքը Գոմորի
պէս՝ հեղինձներու կալուածք,
և աղի Հանք, ու յաւիտեան ամա-
լութիւն պիտի ըլլայ. Իմ Ժող-
վուրդիս մնացորդը զանոնց պի-
տի յափշտակէ, ու իմ ազգիս մնա-
ցորդները զանոնք պիտի ժառան-
10 գնեն: Արիկայ անոնց Հայարտու-
թեանը Համար իրենց պիտի ըլլայ.
բանգի անոնք զօրաց Տէրոջը Ժո-
ղովուրդը նախատեցին, ու անոր
11 դէմ Հայարտացան: Տէրը անոնց
վրայ ահաբեկ պիտի ըլլայ. քանգի
անկիւյ երկրիս բոլոր աստուածնե-
րը բնաջինջ պիտի ընէ, և Լազա-
քայ կղզիները՝ ամէն մէկը իր տե-
ղին՝ Լեռնապագութիւն պիտի ընեն
անոր:
12 "Դուք ալ՝ ով Եփեմակացիք
Լիմ սրով պիտի սպաննուի:
13 Եւ անկիւյ իր ձեռքը Տիւրիսին
վրայ պիտի երկնայցնէ, ու Աստ-
րեստացնի պիտի կորուցնեն. և
Նիւուէն աւերակի, ու անապատի
պէս չոր երկրի պիտի դարձնեն:
14 Եւ Լանոր մէջ Հօտեր՝ ազգաց
բոլոր զազանները պիտի պառկին.
"Հաւալուստ ու ողնի ալ՝ անոր
խոյակներուն մէջ տեղուանք գի-
նը պիտի անցնեն. պատուա-
ներէն ձայն պիտի չլուի. սեմե-
րուն մէջ աւերում պիտի ըլլայ.
քանգի Լեռնապագայութիւն պիտի քա-
15 կուի: Զքօստեք քաղաքը անկիւյ
կէ, որ իր սրտին մէջ կ'ըսէր թէ՛
Ես եմ, ու ինձմէ ուրիշ չկայ. ինչ-
պէս աւերակ ու զազանաց խշուր
եղաւ. անկէ ամէն անցնողը պի-
տի սուլէ, ու՝ ձեռքը պիտի շար-
ժէ:

ԳԼ. Գ

1 Երեսաղէմը աստուծի կը յանդիմանուի զանա-
զան մեղքերու համար. 8 Կ քաղաքներու օր

Ն. Բ. ԴԲ. ԿԵ 630

ԿԱՄԻ Ժող. վաճառք. Ժող. վաճառք. Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:
Ե. 3:

Ե. Դ. Դ. 26:
Դ. Դ. Դ. 4:
ԱՄԱՂ. Ե. 6:
Դ. Դ. Դ. 9:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:

Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:

Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:

Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:

Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:

Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:

Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:

Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:

Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:
Դ. Դ. Դ. 13:

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի Բ. 630

Ի տրայէին գերեզարձութեանը սպասէ, 14 ու
անոր Աստուծով փրկուելուն համար ուրա-
խանայ :

Երեմ. Ի. Բ.
21 :
Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ի. Բ.
27 : Մի. Բ.
Գ. 9 : 10 :
11 :

Երեմ. Ե. 3 :
Երեմ. Ի. Բ.
11 : 32 : Ուր.
Բ. 14 : Ուր.
Բ. 14 :

Երեմ. Ի. Բ.
26 :
Ե. Բ. Օր. Լ. Բ.
4 :

Ե. Բ. Օր. Լ. Բ.
4 :
Ե. Բ. Օր. Լ. Բ.
15 : 17 :
Տի. Բ. Մի. Բ.
Գ. 11 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

Երեմ. Գ. 3 :
Գ. 15 :
Ե. 12 :

1 Վայ պատամբ ու պիտի Կարտաշարութիւն ընդ քա-

2 զաբին : խաբ մտիկ չըրաւ :

Երաւտ չընդունեց : Տերօջը չա-

պաւինեցաւ : Իր Աստուծոյն չմո-

3 տեցաւ : Եւնոր իշխանները անոր

մէջը մանող առիւծներ են : անոր

դատաւորները Երեկոյեան դայեր

են, որ մինչև առտու բան մը չեն

4 թողուր : Եւնոր Եմարգարեները

անապարծ առնելու մարդիկն են :

անոր քահանաները սրբարանը

պղծեցին : Եւ Երեմ. Եմարգարե-

5 տեցին : Եւ Երեմ. Տեր Եմարգարե-

Ե. անիկայ անօրէնութիւն չգոր-

ծեր : առտուէ առտու իր իրա-

ւունքը ի լոյս կը հանէ, առտու

չմար : Բայց Եմարգարե ամնայ

6 չգիտեր : Ազգերը բնաջնջ ըրի :

անոնց աշտարակները կործանե-

ցան : անոնց փողոցները աւերեց,

անանկ որ անոնցմէ անցնող

չըլլայ : անոնց քաղաքները ա-

մայաղան, անմարդ ու անբնակ

7 եղան : Եւ Եր. որ Դուռն անշուշտ

ինծմէ պիտի վաննաս, առտու

պիտի ընդունիս : և անոր բնակա-

րանը բնաջնջ չըլլայ, որչափ որ

գանիկայ պատժեմ : սակայն ա-

նոնք կանուխ ելան, առտու

բոլոր գործերը պակասեցին :

8 Ուրեմն Կինծի սպանեցէք, Կրտսէ

Տերը, մինչև ան օրը՝ որ որսի հա-

մար ոտը ելլեմ : քանզի իմ վճիռու

Եւ Եր. Տեր Եմարգարե թողվել, թաղաւորու-

թիւնները դուժմարել է, որ անոնց

վրայ իմ սրտմտութիւնս իմ բոլոր

սաստիկ բարկութիւնս թափեմ :

քանզի բոլոր երկիրը իմ շնախան-

ձիս կրակովը պիտի սպառի :

9 Վասն զի ան ժամանակը ժողը

վուրդներուն Եւ Եր. Տեր Եմարգարե

ըրթուրներու պիտի դարձրնեմ,

որ ամէնք Տերօջը անունը կանչեն,

ու մէկ սրտով անոր ծառայու-

10 թիւն ընեն : Եւ Եր. Տեր Եմարգարե

տերուն անդիի կողմէն իմ աղօ-

թողներս, իմ ցրուածներուս աղ-

11 ջիւրը իմ ընծաս պիտի բերեն : Ան

օրը պիտի չամշտաս քու բոլոր

գործքերդ, որոնցմով ինծի դէմ

յայնցաս ըրի : քանզի ան ատեր

2 քու հպարտութեամբը զուար-

ճացողները քու մէջդ պիտի վեր-

ցրեն : ու մէյն ալ իմ սուրբ

վեռանս վրայ գողտգողութիւն պիտի

12 ընես : Եւ քու մէջը ինծի անարհ

աղբատ ժողովուրդ : մնացող պի-

տի թողում, ու Տերօջը անունը

13 պիտի յուռան : Իսրայէլէն շինա-

ցորդը Եմարգարեութիւն պիտի չը-

նեն, ու սուտ պիտի չխօսին, և

անոնց բերին մէջ նենգաւոր լե-

զու պիտի չստան : քանզի Եմար-

գարե պիտի արածին, ու պիտի

պառկին, ու վաղցընող պիտի չը-

14 լայ :

Եւ Եր. Տեր Եմարգարե, որ ի

բարձրաձայն աղաղակէ, ու իսրա-

յէլ : բոլոր սրտով ուրախ ու

զուարթ եղիր, ու իսրայէլէն թաղաւո-

15 ընէր : Տեր Եմարգարե Եւ Եր. Տեր

Եմարգարե Եւ Եր. Տեր Եմարգարե

Եւ Եր. Տեր Եմարգարե Եւ Եր. Տեր

Եմարգարե Եւ Եր. Տեր Եմարգարե

Եւ Եր. Տեր Եմարգարե Եւ Եր. Տեր

Եմարգարե Եւ Եր. Տեր Եմարգարե

Եւ Եր. Տեր Եմարգարե Եւ Եր. Տեր

Եմարգարե Եւ Եր. Տեր Եմարգարե

Եւ Եր. Տեր Եմարգարե Եւ Եր. Տեր

Եմարգարե Եւ Եր. Տեր Եմարգարե

Ն. Բ. Զ. Բ.
Ի Բ. 630

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

Երեմ. Ե. 3 :

ՄԱՐԳԱՐԻՆԱՆԻ ԵՆԳԵԼՏ

ՎԼՈՒՄ

Ն. Բ. Դ. Բ. 520

Ե. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

1 Անգէ կը յանդիմանէ ժողովուրդը՝ որ տաճարին շինութեանը համար անհոգութիւն կ'ընէին. 7 շինութիւնը յառաջ տանելու կը գրգռէ զանոնք: 12 Աստուծոյ օգնութիւնը կը խոստանայ անոնց՝ երբոր իրենք յօժարամտութեամբ գործը յառաջ տանին:

1-Պարեհ թագաւորին երկրորդ տարին վեցերորդ ամիսը՝ ամսուն առաջին օրը՝ Տերոյն խօսքը Անգէ մարգարէին ձեռքովը Յուդայի իշխանին Բ Սաղաթիելեան Չօրաբարէին, ու մեծ քահանային է Յովսէփէկեան Դ Յեսուին եղաւ, 2 ըսելով. Չօրաց Տէրը կը խօսի ու այսպէս կ'ըսէ. Աս ժողովուրդը կ'ըսէ թէ, Դամանակը չէ հասած, Տէրոյն տունը շինելու ժամանակը: 3 Կը. Եւ Անգէ մարգարէին ձեռքովը Տերոյն խօսքը եղաւ, ըսելով. 4 Եւ Երբեք ժամանակ է որ դու.ք ձեռնակալարդ տուններուդ մէջ բռնակիք, ու աս տունը աւերակ 5 մնայ: Սակայն հիմա Չօրաց Տէրը այսպէս կ'ըսէ. Ե Զեր ճամբաներուն 6 վրայով մտածեցէք: Ե Ըտտ ցանեցիք, բայց քիչ բերք. Կերպ, բայց չկտացար. Խմեցիք, բայց ծարաւներդ չանցուցիք: Հագուեցար, բայց չտաքցար. ու Բ վարձքով բանողը՝ ծակ քսակի համար կը վատրէ իւր վարձքը:

7 Չօրաց Տէրը այսպէս կ'ըսէ. Զեր ճամբաներուն վրայով մտածեցէք: 1 Եւ որ ելէք, վայտ բերէք, ու տունը շինեցէք, և անոր պիտի հաճիմ, ու պիտի փառաւորիմ:

9 Կ'ըսէ Տէրը. Ե Ժառանգի նայեցար, և ահա քիչ եղաւ. 3 Իբր տունները անգամ բերք, Ե բայց անոր վրայ փէցի: Ինչո՞ւ համար՝ կ'ըսէ Չօրաց Տէրը. Իմ տան համար, որ անիկայ աւերակ է. ու ձեզմէ ամէն մէկը իր տունը կը վազէ:

10 Անոր համար Ե երկիրը կը վրայէն Ե ցօղը ետ կը պահէ, ու երկիրն ալ իր պտուղը չտար: Ու ես երկրի վրայ, ու լեռներուն վրայ, և ցորենին վրայ, ու գինիին վրայ, ու եղին վրայ, ու գետին բերքերուն վրայ, և մարդոց վրայ, ու անասուններուն վրայ, և Ե ձեռնաց

բոլոր վաստակին վրայ՝ Ե երաշտութիւն կանեցի:

12 Ե Աս տունը Սաղաթիելեան Չօրաբարէի, ու մեծ քահանան Յովսէփէկեան Յեսուն, և ժողովուրդին բոլոր մնացորդը մոկի բրին իրենց Տէր Աստուծոյն ձայնին, ու Անգէ մարգարէին խօսքերուն, ինչպէս որ իրենց Տէր Աստուծոյ զանիկայ խրկեր էր. ու ժողովուրդը

13 Տէրոյն երեսէն վախճաւ. Ե Տէրոյն դեսպանութեամբ ժողովուրդին խօսեցաւ, ու ըսաւ. Ե Ես ձեզի հետ եմ, կ'ըսէ Տէրը: 3 Ե Տէրը Ղազարիի իշխանին՝ Սաղաթիելեան Չօրաբարէին հօդին, ու մեծ քահանային Յովսէփէկեան Յեսունին հօդին, և ժողովուրդին բոլոր մնացորդին հօդին արթնցուց. Ե ու գացին, և իրենց Աստուծոյն՝ Չօրաց Տէրոյն տանը մէջ աշխատեցան, Կարեհ թագաւորին երկրորդ տարին՝ վեցերորդ ամսուն քսանուչորսերորդ օրը:

14 Ե Զեր ճամբաներուն վրայով մտածեցէք: Ե Ըտտ ցանեցիք, բայց քիչ բերք. Կերպ, բայց չկտացար. Խմեցիք, բայց ծարաւներդ չանցուցիք: Հագուեցար, բայց չտաքցար. ու Բ վարձքով բանողը՝ ծակ քսակի համար կը վատրէ իւր վարձքը:

ՎԼ. Բ.

1 Մարգարէն կը քաշակէր ժողովուրդը որ բոլոր սրտով գործեն, խոստանալով որ անի տաճարին փառքն աւելի պիտի ըլլայ աս երկրորդին փառքը: 10 Սուրբ ու անսուրբ բաներուն օրինակով կը ցուցնէ թէ իրենց մեղքերը գործին արդեւ կ'ըլլան: 20 Աստուծոյ խոստմունքը Չօրաբարէին կը տրորուի:

1 Ե Ես տունը Սաղաթիելեան Չօրաբարէին ձեռքովը Տէրոյն խօսքը եղաւ, Ե 2 ըսելով. Հիմա Յուդայի իշխանին՝ Սաղաթիելեան Չօրաբարէին, ու մեծ քահանային՝ Յովսէփէկեան Յեսունին, և ժողովուրդեան մնացորդին խօսէ ու ըսէ.

3 Ե Զեր մէջ մնացած ո՞վ կայ, որ աս տունը իր առջի փառաւորութեամբ տեսած ըլլայ. ու հիմա զանիկայ ինչպէս կը տեսնէք, Ե միմիկ ասիկայ անոր քովը ոչինչ բանի մը պէս չէ՝ ձեր աչքերուն 4 առջև: Բայց արդ է Չօրացիք, ու ո՞վ Չօրաբարէի, կ'ըսէ Տէրը. և ո՞վ Յովսէփէկեան Յեսուն մեծ քահանայ՝ Չօրացիք. ու դուք՝ ո՞վ

Ն. Բ. Դ. Բ. 520

Ե. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Բ. Բ. Դ. Բ. 520

Ն . Բ . Գ . Բ . Ի Բ Բ 520	երկրին բոլոր ժողովուրդը՝ զօրա- ցեք, կ'ըսէ Տէրը . ու աշխատե- ցեք . քանզի ես ձեզի հետ եմ՝	Ն . Բ . Գ . Բ . Ի Բ Բ 520
Դ Ե Լ . Ի Բ . 45 . 46 .	5 կ'ըսէ զօրաց Տէրը , Ի հնչպիս որ ձեր Եդիպտոսէն ելած ատենը ձեզի հետ խօսք կ'ապեցի . ու է իմ Հոգիս ձեր մէջը կը կենայ . մի վախճաք :	Ե Գ Լ . ա . 5 .
Ի Ե Լ Ե Լ . Բ . 20 . Ե Լ . Կ Բ . 11 .	6 Քանզի զօրաց Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Ղ Բ Ի Լ ատենէն ետքը նորէն երկին- քը ու երկիրը , և ծովը , ու ցամա- շը պիտի շարժեմ . Ղ Ե Լ Ե Լ Ե Լ ազ- գերը պիտի շարժեմ , ու ամէն ազ- գերուն ցանկալի բաները պիտի դան . և աս տունը փառքով պիտի լեցնեմ , կ'ըսէ զօրաց Տէրը :	Ի Գ Լ . ա . 6 . 9 . Տ Ե Չ Զ Բ . Ե 10 .
Ղ Զ Բ Բ 21 . 3 Ե Լ Ե Լ . Դ . 16 . Ե Բ Բ . Ժ Բ . 23 .	7 Արձաթը իմն է , ու ոսկին իմն է , 9 կ'ըսէ զօրաց Տէրը , Ե Լ Ե Լ վերջի տունը փառք՝ առջինէն մեծ պիտի ըլլայ , կ'ըսէ զօրաց Տէրը , ու աս տեղը Ե խաղաղութիւն պիտի տամ , կ'ըսէ զօրաց Տէրը :	Ժ Գ Լ . ա . 11 . Ի Բ Բ Բ . Ի Բ . 22 . Գ Բ Ե Լ . Ե . 37 . Գ Լ ա . 9 . Լ Ե Լ . Դ . 9 .
Ե Տ Ե Լ Ե Լ Ե Լ ա . 14 .	10 Դարեհին երկրորդ տարին՝ ին՝ Ներորդ առաջին քսանուչորսերորդ օրը՝ Մեզէ մարգարէին ձեռքով Տէ- 11 րոյը խօսքը եղաւ , ըսելով . Զօ- րաց Տէրը այսպէս կ'ըսէ . Ե ձիմա օրէնքին վրայով Հարցմունք ըրէ 12 Բաճանանեալ , ու ըսէ . Թե որ մէկ մարդ մը իր հանդերձին քը- ղանցքովը սուրբ միս վերցնէ , ու բղանցքովը՝ հայցի , կամ ապուրի , կամ գինիի , կամ եղի , կամ ինչ և իցէ կերակուրի դպիչ , անկալ սուրբ կ'ըլլայ : Եւ քաջանաները պատասխան տուին , ու ըսին .	Ճ Ե Լ . ա . 11 . Ի Բ Բ Բ . Ի Բ . 22 . Գ Բ Ե Լ . Ե . 37 . Գ Լ ա . 9 . Լ Ե Լ . Դ . 9 .
Ե Գ Լ Ե Լ Ե Լ 11 . Ե Բ Բ . Ե Լ . 10 . Մ ա Ղ . Բ Դ .	13 Այն : Եւ Մեզէ ըսաւ . Թե որ ձ մեռելէ պղծուած մը ասոնց մէկուն դպչելու ըլլայ , կը պղծուի : Ու քաջանաները պատասխան տուին , 14 ու ըսին . Վր պղծուի : Եւ Մեզէ պատասխան տուաւ , ու ըսաւ . Ե խալսէս է աս ժողովուրդը , և այսպէս է աս ազգը իմ առջև , կ'ըսէ Տէրը , ու այսպէս է իրենց	Ճ Գ Լ . ա . 14 . Դ Զ Բ Բ 6 . Դ . Ե Բ Բ . Ժ Բ . 26 . Դ Դ Ե Լ . Բ . 44 : Մ ա Ղ . Ի Դ . 7 . Մ Բ Բ . Ե . 10 : Զ Զ Բ . Դ . 6 : Ժ . 10 :
Ժ Բ Ե Լ . Ժ Բ . 11 .	ձեռացը բոլոր գործքը . ու ինչ որ հոն ընծայ կը մատուցանեն պիղծ 15 է : Ուրեմն հիմա աս օրէն առաջ Ե խալսէ մտածեցէք . երբոր դեռ 16 վրայ դրուած չէք . Որ աս ատենը Ե երբոր Դ Ե Լ քան իս Ե Լ Ե Լ զեզին քովը կ'երթար , տարաւ իս կը դառ- նուէր . ու երբոր էր գինւոյ աւա- ղանին քովը կ'երթար՝ Նձանէն յի- սուն մօր հանելու . քան մօր կը 17 գտնուէր : Զեք , ու ձ ձեր ձեռա- ցը բոլոր գործքը Ե խալսեալ հարու- թեամբ և խալուկով ու կարկու- տով զարկի . Դ խալսայ ինծի չար- 18 ձաք , կ'ըսէ Տէրը : Հիմա աս օրէն առաջ Ե խալսէ մտածեցէք , ձ Տէրոյը տաճարին հիմարկութեանը օրէն , իններորդ առաջին քսանուչորսերորդ օրէն առաջ Ե խալսէ մտածեցէք : 19 Դ ձեռնոր տակալին ամբարն մէջն է . և որքիդ ու թղզին և նոններին ու ձիթներին դեռ պտուղ չտուին . աս օրէն ի վեր պիտի օրինմ :	Ժ Գ Լ . ա . 14 . Դ Զ Բ Բ 6 . Դ . Ե Բ Բ . Ժ Բ . 26 . Դ Դ Ե Լ . Բ . 44 : Մ ա Ղ . Ի Դ . 7 . Մ Բ Բ . Ե . 10 : Զ Զ Բ . Դ . 6 : Ժ . 10 :
Ի Տ Ե Լ . ա . 15 .	23 կը իր եղբօրը սրով : Ան օրը՝ կ'ըսէ զօրաց Տէրը , քեզ պիտի առնեմ՝ ով Մաղաթիէիէան Զօ- րաբարէլ՝ իմ ծառաս , կ'ըսէ Տէ- րը , Դ ու քեզ կնիքի պէս պիտի դնեմ . Դ քանզի քեզ ընտրեալ եմ , կ'ըսէ զօրաց Տէրը :	Դ Ե Լ . Ե Լ . Ե Լ . Տ Ե Լ Ե Լ Ե Լ . Ի Բ Բ . Դ Ե Լ . Դ . 1 Լ Դ Դ . 10 .

1

Ն. Բ. Գ. Բ.
Իր 519

Յ. Սաղ. 56.
4: 5:

519
- Տես Եղեկ.
Խ. 3:

Բ. Յայտ. Ժ. Կ.
1: 15: 16:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Բ. Երեմ. Լ. Կ.
27: 17: 18: 19: 20: 21: 22: 23: 24: 25: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100:

Ներդրելու վերջընդող ազգերուն եղ-
ջուրները վար ձգեն :

Գ. Լ. Բ.

1 Աստուած Երուսաղեմին ինամբ բնեւոյ, հրա-
ման կ'ընէ որ զանկէպ շափեն : 6 Սիօնի
փրկութիւնը : 10 Աստուծոյ ներկայութեանը
խոստմունքը :

1 Եւ աչքերս վերցուցի, ու նայեցայ .
և ահա՛ - մէկ մարդ մը՝ որուն
ձեռքին մէջ չափելու չուան կար :

2 Ու ըսի . Դու ի՞նչ կ'երթաս . ու
ինձի ըսա . Էրուսաղեմը չափե-
լու , որ լայնութիւնը որչափ , ու
երկայնութիւնը որչափ ըլլալը տես :

3 Եւ ի՞նչ : Եւ ահա ինձի հետ խօսող
հրեշտակը ելաւ , ու անոր դիմացը
4 Երեմի հրեշտակ մը ելաւ . ու անոր
ըսաւ . Վազէ՛ , աւ երիտասարդին
խօսէ՛ ու՛րա՛ն . Էրուսաղեմը աւ-
ուանց պարսպի պիտի բնակուի ,
մարդու ու անասունի բազմութեա-
նը համար , որ անոր մէջը պիտի ըլ-
5 լան : Եւ եւս Դ անոր բոլորութիւնը
հրեղէն պարսպի պիտի ըլլամ , կ'ը-
սէ Տէրը . Է ու անոր մէջը փառաց
համար պիտի ըլլամ :

6 Այլէ ալէ , Ղահաբի երկրէն
փախէ՛ք , կ'ըսէ Տէրը . քանզի Է ձեզ
երկրիքի չորս հովերուն պէս ցրուե-
7 յի , կ'ըսէ Տէրը : Եւ ի՞նչ . թեզ ա-
զատէ՛ , օվ Սիօն , որ Բաբելոնի
8 աղջկանը հետ կը բնակիս : Քան-
զի զօրաց Տէրը պայպէս կ'ըսէ .
Փառաց ետեւէն զիս ձեզ կողողցող
ազգերուն խրկէ . քանզի Է ձեզի
զպշտը , իր աչքին բիբին կը դըպ-
9 յի : Վասն զի ահա եւ ի՞նչ ձեռքս
անոնց վրայ պիտի շարժեմ , ու ան-
ոնք իրենց ծառաներուն աւար
պիտի ըլլան . ու իպիտի գիտեալ
որ զօրաց Տէրը զիս խրկէ :

10 Եւ ի՞նչ , և ուրախացիր՝ ով Սիօնի
աղջիկ . քանզի ահա եւ կու գամ ,
ու Էբու մէջը պիտի բնակիմ , կ'ը-
11 սէ Տէրը : Եւ ծանօթ Նշատ ազ-
գեր Տէրոջը պիտի յարին , ու ին-
ձի ժողովուրդը պիտի ըլլան . և եւս
բու մէջը պիտի բնակիմ , ու հպի-
տի գիտես որ զօրաց Տէրը զիս

12 թեզ խրկէ : Եւ Տէրը ի՞նչ բա-
ժինք Յուդան՝ սուրբ երկրին մէջ
ժառանգութիւն պիտի առնէ , ու
շնորհն Երուսաղեմը պիտի ընտրէ :

13 Է Տէրոջը առջևը լուռ կեցիր՝ ով
բոլոր մարմին . քանզի անկէպ ի՞նչ
սուրբ բնակութեանն արժեանալ :

Գ. Լ. Բ.

1 Յետեւն օրինակով կը ցուցուի եկեղեցիին
վերականգնումը : 8 Հառափի օրինակով
Գրիստոսը կը խոստացուի :

1 Եւ Տէր ինձի ցուցուց - մեծ քա-
հանան Յետեւն , որ Տէրոջը հր-

րեշտակին առջևը կայներ էր . ու
Է Սատանան անոր աջ կողմը կայ-
ներ էր՝ անոր դէմ՝ զնեւու համար :

2 Եւ Տէրը Սատանային ըսաւ . Է Տէրը
թեզ յանդիմանէ՛ ով Սատանայ ,
ու թեզ՝ Է Երուսաղեմը ընտրող
Տէրը յանդիմանէ . Է ի՞նչ ձեռքիկայ
կրակէ հանուած խանձող է՞ :

3 Եւ Յետեւ Նշատող հանդերձներ
հագեր էր , ու հրեշտակին առջևը
4 կը կայներ : Եւ ի՞նչ առջևը կայ-
նողներուն պատասխան տուաւ ,
ու խօսեցաւ ըսելով . Աղտոտ հան-
դերձները ատոր վրայէն հանեցէ՛ք .
և անոր ըսաւ . Նայէ՛ , բու ան-
օրէնութիւնը վրայէ՛ք վերցուցի ,
Է ու թեզի պատուական զետեսներ
5 պիտի հազցընեմ : Ու եւս ըսի՝ որ
Է անոր զլուրը մաքուր խորը դը-
րին , ու անոր հանդերձները հազ-
ցուցին . ու Տէրոջը հրեշտակը
կայներ էր :

6 Եւ Տէրոջը հրեշտակը Յետեւին
7 վկայութիւն ըրաւ՝ ու ըսաւ . Զօ-
րաց Տէրը պայպէս կ'ըսէ . Թե որ
ի՞նչ ձեռքիկայով երեւոյնք թաք-
նու ի՞նչ պահպանութիւն պահես , ան
ատենը դու ալ ի՞նչ տունս պիտի
դառնաս , ու ի՞նչ սրահներ ալ պիտի
պահես , ու թեզի ան ներկայ գտա-
նուողներուն թեզին առաջնորդ-

8 ներ՝ պիտի տամ : Հիմա մտիկ
ընէ՛ ով Յետեւ մեծ քահանայ
դու ու բու առջևը նստող բա-
րեկամներդ . քանզի անոնք Է նշան
ըլլաւ մարդիկ են . վասն զի ահա
եւ ի՞նչ ծառան Է Հառափի զպի-
9 տի բերեմ : Քանզի ահա Յետեւին
առջևը

Ն. Բ. Գ. Բ.
519
Ե. Գ. Լ. Գ. 101

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

որ երթան, ա՛ռ երկրի վրայ պտը-
տին. և անհկայ ըսաւ. Գացէ՛ք,
երկրի վրայ պտըտեցէ՛ք. ու անոնք
8 երկրի վրայ պտըտեցան: Եւ ա-
նհկայ ինծի աղաղակեց, ու ինծի
խօսեցաւ, ըսելով. Դպե՛տ, հիւ-
սիս երկիրը ելողները՝ իմ հոգիս
հիւսիսային երկրին մէջը հանդէս-
ցուցին:
9 Դարձեալ Տէրոյն խօսքը ինծի
10 եղաւ, ըսելով. Գերութենէ Գա-
ձա՛նէք: Հեղադրէ՛ք, Տուրիայէ՛ն,
ու Յեղայիայէ՛ն առ, ու նոյն օրը
գնա Բաբելոնէն Եկող Սոփոնիայի
որդւոյն Յովսիային տունը մօտը:
11 Առձա՛ն ու ոսկի առ, ու Եպրայի-
նէր շինէ, ու մեծ քահանային
Յովսեփէկեան Յեսուին գլուխը
12 դիր. Եւ անոր խօսէ՛ ըսելով. Զօրաց
Տէրը կը խօսի ու այսպէս
կ'ըսէ. Ահա Եան մարդը՝ որուն
անունը Ժշառաւիղ է. անհկայ
իր տեղէն պիտի բռնանի, Եւ Տէ-
13 րոյն տաճարը պիտի շինէ: Անի-
կայ պիտի շինէ Տէրոյն տաճարը,
ու պատիւ պիտի ունենայ, և իր
աթոռին վրայ նստելով՝ իշխանու-
թիւն պիտի վարէ. ու Լքահանայ
պիտի ըլլայ իր աթոռին վրայ. ու
Երկուքին մէջը խաղաղութեան
խորհուրդ պիտի ըլլայ:
14 Եւ պահները՝ Հէլեմին, Տու-
րիային, ու Յեղայիային, և Սո-
փոնիայի որդւոյն Հենիս պիտի
ըլլան՝ Տէրոյն տաճարին մէջ Եյի-
15 շատակ ըստ Տաճար: Եւ Տէ-
րուն եղողները պիտի գան, ու
Տէրոյն տաճարին մէջ պիտի շի-
նեն. և Կպիտի գիտնաք որ զօ-
րաց Տէրը գնա ձեզի խրկէ՛ք. ու
ապա՛յ պիտի ըլլայ, թէ որ ու-
շաղթութեամբ ձեր Տէր Աստու-
ծոյն ձայնին մօտիկ ընէք:

ԳԼ. Ե

1 Գերները ծով պահելու վայրով կը հարցը-
նեն. և Զաքարիա կը յանդիման անոնց
ծովապահութիւնը. 8 ցուցնելով թէ իրենց
գերութեանը պատճառը մեղքն է:

1 Աւ եղաւ որ Դարէ՛ թագաւորին
չորրորդ տարին՝ իններորդ ամ-
սուն՝ ապրիլի Բաաղէին չորրորդ
օրը՝ Տէրոյն խօսքը Զաքարիային
2 եղաւ, երբոր Սարասար, ու Ռե-
զէմէէք, և անոնց մարդիկները
Աստուծոյ տունը խրկուեցան, որ
3 Տէրոյն առջևը աղօթք ընեն, Ու
զօրաց Տէրոյն տանը մէջ եղող
Բքահանանունը ու մարդներնե-
րուն խօսին՝ ու ըսեն. Արդեօք
է՛ հինգերորդ ամսուն մէջ իմ անձի
գատելով լամ, ինչպէս որ այսչափ
4 տարիներ ըրի: Եւ ատենը զօրաց

Տէրոյն խօսքը ինծի եղաւ՝ ըսե-
5 լով. Աս երկրի բոլոր ժողովուր-
դին, ու քահանաներուն խօսէ՛ ու
ըսէ. Եւ Եօթանասուն տարին
երբոր հինգերորդ է ու Եօթներորդ
փոփոխութեան մէջ Զոմապահութիւն
կ'ընէիք, ու սուդ կը բռնէիք, մի-
թէ է ինծի՝ համար ծովապահութիւն
6 թիւն կ'ընէիք: Ու երբոր կ'ու-
տէիք ու կը խմէիք, ձեզի համար
չէիք ուտեր, ու ձեզի համար չէիք
7 խմեր: Ահա՛ լին ան խօսքերը,
որ Տէրը առջի մարգարէներուն
ձեռքովը հրատարակեց, Կրբոր Ե-
րուսաղէմ ու անոր շրջակայ քա-
ղաքները բնակուած ու հանգիստ
էին, և Էհարաւային ու դաշտային
կողմերը բնակուած էին:
8 Դարձեալ Տէրոյն խօսքը Զա-
9 քարիային եղաւ, ըսելով. Զօրաց
Տէրը այսպէս խօսեցաւ, ու ըսաւ.
Եւ Երբոր դատաւարան տեսէք, և
ձեզմէ՛ ամէն մէկը իր եղբորը որդը
10 մուծին ու զթուծին ընէ. Եւ
ծորբարին ու որբը, օտարականը
և տնանկը մի՛ հարստահարէք, Եւ
բնաւ մէկը իր եղբորը համար իր
սրտին մէջ հարութիւն չմտածէ.
11 Բայց անոնք չուզեցին մօտիկ ը-
նել. հապաւ Լէլէն ուր ետ քա-
շեցին, և Եանանիսն ծանարացու-
12 ցին, որ չսեն. Ու իրենց ծախսը
անդամադի պէս բրին, Եւ չսեն
ան օրէնքն ու ան խօսքերը, որ
զօրաց Տէրը իր Հոգովը առջի
մարգարէներուն ձեռքովը առաջ
իրկեց. Զանոր համար զօրաց Տէ-
րոյն կողմանէ մեծ բարկութիւն Ե-
13 զաւ: Ու եղաւ որ՝ ինչպէս որ
անհկայ կանչեց, ու անոնք մօտիկ
չբրին, այնպէս ալ ձանոնք կանչե-
ցին, ու Ես մօտիկ չբրին՝ կ'ըսէ զօ-
14 րաց Տէրը. Հապա զանոնք շիրինց
չգիտեցա՞՞ք որ իր ազգերուն մէջը փո-
թորիկով ցրուեցի. և Ե անոնց Ե-
տեւն երկիրը՝ անցնողէ ու դարձողէ
ամայի մնաց. Եպա՛յիս Եյանկարի
երկիրը ամայի բրին:

ԳԼ. Ը

1 Երուսաղէմին վերականգնումը: 9 Զոմապահութիւն
Աստուծոյ ընդունելու շնորհքներով կը յոր-
դորուի ինութեան զօրը յառաջ տանելու: 16
Անոնցմէ բարեգործութիւն կը պահանջուի:
18 Ուրախութիւն և անդորրութիւն կը խոս-
տացուի անոնց:

1 Դարձեալ զօրաց Տէրոյն խօսքը
2 ինչ՝ եղաւ, ըսելով. Զօրաց
Տէրը այսպէս կ'ըսէ. Սփոնի հա-
մար խիստ մեծ նախանձով նախան-
ձեցայ, ու անոր համար մեծ սրտ-
3 մոռութիւնով նախանձեցայ: Տէ-
րը այսպէս կ'ըսէ. ԲՍփոնի դարձած
եմ, ու Էրուսաղէմի մէջ պիտի

Ն. Բ. Գ. Բ.
518
Ե. Գ. Լ. Գ. 101

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ե. Ե. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261
Ե. Գ. Լ. Գ. 261

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԵՐ 587

ՏԵՐՈՐ. Լ. 1:

ՏԵՐ. Ժ. Ժ.
11. 16. ՈՎ.
Ժ. 11:

ՏԵՐ. Խ. Ժ.

Ն. Բ. Ժ. Ժ.

15. 16:
Վ. Ժ. Ն. Ն.
ԳՈՐԺԵԱՏԵՐ

Ն. Բ. Ժ. Ժ.

25:

Ն. Բ. Ժ. Ժ.

13:

ՄԵՐ. Դ. Ժ.

5:

Ն. Բ. Ժ. Ժ.

19:

Վ. Բ. Ժ. Ժ.

Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Վ. Բ. Ժ. Ժ.

3. Ժ. Ժ. Ժ.

ՏԵՐՈՐ. Խ. Ժ.

19. ՈՎ.

Ժ. Ժ. Ժ.

Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Մ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

Բ. Ժ. Ժ. Ժ.

վորդներու մէջ ցանձմ, սակայն
հՀեռու. ար տըրուանք զիս պիտի
յիշեն, և իրենց որդեղը հետ պի-
տի ապրին, ու ետ պիտի դառնան:
10 Եւ յգանոնք Եգիպտոսի երկրէն
պիտի դարձնենմ, ու գանոնք Ա-
սորեստանէն պիտի ժողկնմ, և գա-
նոնք Գաղատաու երկիրը, ու Լի-
բանսը պիտի բերենմ. ու անոնց
համար յԲաբելոն Կիտի չգրու-
նուի: 11 Եւ ծովէն ՚Նեղոսթիւն
պիտի անցնի, ու ծովուն ալբքները
պիտի գարնէ. ու զեւրոսիս խո-
րութիւնները պիտի ցամբին, և
Նասորեստանին հպարտութիւնը
պիտի ինչնէ, ու Եգիպտոսին դա-
ւազանք պիտի վերջուի: Եւ գա-
նոնք Տերոյմով պիտի զօրացնենմ,
ու Նանոր անունովը պիտի պտը-
տին, կըսէ Տէրը:

ԳԼ. ԺԱ

1 Երուսաղեմի կործանումէ: 3 Նաստաժ կը
խնայէ բարեպաշտներուն, ու մնացեալները կը
մերժէ: 10 Բարեպաշտ մերժուելով՝ Գեղեցի-
կութեան և Վապերու զաւազանները կը կոտ-
որեն: 13 Յիմար հովիւին օրինակը ու ա-
նէքը:

1 Վրոնեղ բաց, ով Լիբանան, ու
կրակը քու եղիւնները ուտէ:
2 Մայր ծառը թող որայ, քանզի
եղեկն ինկաւ. վասն զի աշուա-
կանները կողոպտուեցան. Բասա-
նու կաղնիները թող որբան, քան-
զի անմատչելի անտառը խորուե-
ցաւ: 3 Հովիւներուն ողբալուն
ձայնը իջ լաւէ. քանզի անոնց
փառքը յափշտակուեցաւ. եւ որդ
առիւծներու մոնչերն ձայնը իջ
լաւէ. քանզի Յորդանանու շքե-
ղութիւնը յափշտակուեցաւ:
4 Իմ Տէր Նաստաժ ապաքէ կը-
սէ. ԲՄորթուելու ոչխարները ա-
5 բաժէ. Չանոնք որ ծախու առ-
նողները կը մորթեն, ու էյանցա-
ւոր չեն սեպուիր. և գանոնք ծա-
խողները Դիւսեն. Տէրը օրնալ
ըլլայ, որ հարստացայ. ու անոնց
հովիւներն անոնց վրայ գուլ չու-
6 նին: Քանզի ես մէյմին ալ երկրի
բնակիւներուն պիտի չցմամ, կը-
սէ Տէրը. մանաւանդ ահա ես ա-
մէն մարդը իր ընկերին ձեռքը, ու
իր թաղաւորին ձեռքը պիտի մատ-
նենմ. ու երկիրը պիտի զարնեն
և անոնց ձեռքէն պիտի չխրկենմ:
7 Ու Եմորթուելու ոչխարները այո
Նհօտին խեղճերը արածեցին: Ու
ինձի երկու զաւազան առի, մե-
կուն անունը՝ Գեղեցկութիւն, ու
միկային անունը՝ Վապեր զբի, և
8 ոչխարները արածեցին: Ու Եմէկ
անունան մէջ իրէք հովիւ կոտորե-
ցի. քանզի հողին անոնց նեղա-

ցաւ. և անոնց հողին ալ ինծմ
9 զոտեցաւ: Ու ըսի. Չեղ պիտի
չհովուեմ, Էմեռնողը թող մեռ-
նի, ու կոտորուողը թող կոտորուի,
և մնացածները թող իրարու միս
10 ուտեն: Ու Գեղեցկութիւն իւ-
լաւէ՝ զաւազանս առի, և գանի-
կայ կոտորեցի, որ բոլոր ժողը
վորդներուն հետ ըրած ուխտս
11 աւրեմ. Ու նոյն օրը աւրեցաւ.
և ինձի սպասող Բհօտին խեղճերը
հաստատ զիտցան որ ասիկայ Տե-
րոյն խօսքէ է:
12 Ու անոնց ըսի. Թէ որ ձեր
աւրեւուն հաճող կ'երևայ, իմ
վարձքս տուէք, ապա թէ ոչ՝
զանց ըրէք. ու Եմա վարձքիս հա-
մար երեսուն արծաթ կըսեցին:
13 Եւ Տէրը ինձի ըսաւ. Չանկի
Էլբուտին նետէ. ասիկայ վայ-
րուչ զին մին է, որ անոնք ինձի
համար կոտորեցին. ու երեսուն ար-
ծաթը առի, և գանիկայ Տերոյն
14 տունը՝ Էրբուտին նետեցի: Ետը
Վապեր իւլաւէ՝ մէկալ զաւազանս
կոտորեցի, որ Բուզայի ու Խարայէի
մէջ եղող եղբայրութիւնը աւրեմ:
15 Եւ Տէրը ինձի ըսաւ. Լ. Բեզի
նորէն յիմար հովիւի գործիքները
16 առ. Քանզի ահա ես երկրի վրայ
մէկ հովիւ մը պիտի հանեմ. անի-
կայ կորսուելու վրայ եղողներուն
այցելու թիւն պիտի չընէ, ջրուա-
յք պիտի չփնտռէ. և կոտորածը
պիտի չբժշէ, ու որդը պիտի
չստուգանէ. հապա գերերուն միւր
պիտի ուտէ, ու անոնց կ'ըջակները
17 պիտի խորտակէ: Եվ այ ունայ-
նութեան հովիւին՝ որ ոչխարները
կը թողու. անոր բազուկին վրայ
և ու ալ աչքին վրայ սուր պիտի
ըլլայ. անոր բազուկը բոլորովն
պիտի չորնայ, ու ալ աչքը բոլո-
րովն պիտի խաւարի:

ԳԼ. ԺԲ

1 Մարգարէն կը ցուցնէ թէ՛ Երուսաղեմ ար-
բեցող բանն ըսածի մը: 3 և ծանր բար մը
պիտի ըլլայ իր թշուառներուն: 6 Բուզային
յաղթանակաւ գերեզմարութիւնը: 9 Ե-
րուսաղեմին ապաշխարութիւնը:

1 Խարայէի վրայով Տերոյն խօսքին
պատգամը: Երկինքը տա-
րածող, ու երկիրը հիմնարկող, ու
Բմարդուն հողին անոր մէջը ստեղծ
2 ծող Տէրը կըսէ. Ահա ես Երու-
սաղեմը՝ բոլոր չըջակայ ապգերուն՝
էմբուութեան բաժակ պիտի ը-
նենմ. նաև Գուգայի վրայ ալ պիտի
ըլլայ՝ Երուսաղեմի պաշարման ա-
3 տեղն: Եւ պիտի ըլլայ որ Դան
օրը Երուսաղեմը՝ բոլոր ժողը
վորդներուն Էման բար պիտի ը-

Ն. Բ. Գ. Բ.
ԽԵՐ 587

Վ. Բ. Ժ. Ժ.

2. Ժ. Ժ. 11:

Մ. Ժ. Ժ. Ժ.

12. Ժ. Ժ. 7:

Վ. Բ. Ժ. Ժ.

15:

Վ. Բ. Ժ. Ժ.

9. 12:

Վ. Բ. Ժ. Ժ.

Վ. Բ. Ժ. Ժ.

2. 3. 4:

Վ. Բ. Ժ. Ժ.

Վ. Բ. Ժ. Ժ.

1. Ժ. Ժ. Ժ.

1. Ժ. Ժ. Ժ.

1. Ժ. Ժ. Ժ.

Ն. Բ. Ժ. Ժ.

5. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ժ. Ժ. Ժ. Ժ.

Ծ. Բ. ԶԲ
ԻՐ 397

Բ. ՕՐ. ԼԶ
8, 9:

Ի. ՕՐ. ԼԶ
10:

Ղ. Երեմ. Ի. Գ.
22: 8ակ.

Ե. ՕՐ. ԺԵ.
9, 10: Ի. Գ.
8: ԴԼ. Ժ.

11: Ե. Գ.
10: Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

18: Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

Բ. Ե. Գ.
Բ. Ե. Գ.

կենաց ու խաղաղութեան համար . ու զանոնք անոր տուի Դան երկիր . զին Գալիլէի որով ինծմէ կը վախնար . ու իմ անուան երեսէն կը ցարսափէր : Եւ չմարտութեան օրէնքը անոր բերին մէջն էր , և անոր շրթունքներուն մէջ անհրաւութիւն չտեսուեցաւ . ինծի հետ խաղաղութեամբ և ուղղութեամբ կը քալէր , ու շատերը անօրէնուէին զարմուց : Եւ քանզի քահանային շրթունքները զիտութիւն պահելու են . և Դաւթի անոր բերնէն օրէնքը փնտռուելու են . Էքանզի անհիշող զօրաց Տերոյն զեպպանն է : 8 Բայց դուք ճամբայէն խոտորեցաք , Եւ շատերը օրէնքին մէջ զայլմակղեցուցիք , Եւ Ղեւիին ուխտը արեւցիցիք , կ'ըսէ զօրաց Տէրը : Ուստի էես ալ ձեզ բոլոր ժողովուրդին առջև անարգուած , ու ցած ըրի , ինչպէս որ դուք իմ ճամբաներս չպահեցիք , ու օրէնքին մէջ ակնաւորութիւն ըրիք :

10 Եւ ինծէ ամէնքս մէկ հայր չունինք . Եւ ինծէ մէկ Աստուած չունեղծեց մեզ . ինչու համար մեր հայրերուն ուխտը արեւելով , մեզմէ ամէն մէկը իր եղբորը նենգութիւնն 11 կ'ընէ : Յուդան նենգութիւն ըրաւ . և Իսրայէլի մէջ ու Երուսաղեմի մէջ պղծութիւն գործուեցաւ . վասն զի Յուդան պղծեց Տէրոյն արքայանը , որն որ ինքը կը սիրէր , Եւ օտար աստուծոյ աղէկը :

12 Եր երկի եղաւ : Տէրը Յակոբի վրան աննեղեց ընծայն զպիտի ընէ աս բանը ընող մարդը , Եւ Թաւրէն եղաւ . 13 Եւ դարձեալ ասիկայ ըրիք . Տէրոյն սեղանը արցունքներով , լացով ու ողորով ծածկեցիք . այնպէս որ՝ Անիկայ մէյմին ալ ընծային չնայիր , որ պաշտօնէն ձեր ձեռն :

14 Բէն համարութեամբ ընդունի : Բայց դուք բռնեք , Ինչու . անոր համար որ՝ Տէրը վկայ եղաւ . քու և հօր երիտասարդութեանը կնկանք մէջ տեղը , որուն հետ անհաւատարմութեամբ վարուեցաք . ու ձանկար ընկերք , ու քու ուխտիդ :

15 Կնիկն է : Եւ մէկը չորան , որ Հոգիին առատութիւնը ունէր . և առ մէկը ինչ կը փնտրէր . Աստուծոյ սերունդ . ուրեմն ձեր հոգիքն զգուշութիւն ըրէք , ու ձեզմէ մէկը իր երիտասարդութեանը կնկանք հետ անհաւատարմութեամբ վարուի : Քանզի Դաւթի յէր . Տէր Աստուածը կ'ըսէ թէ՝ Ինքը կ'ատէ Բէի արձակելը . Բայց

Դաւթը իր հանդերձով զրկանքը կը ծածկէ , կ'ըսէ զօրաց Տէրը . ուստի ձեր հոգիին զգուշութիւն ըրէք , ու անհաւատարմ փ' ըլլաք :

17 Եւ ձեր խօսքովը Տէրը ձանձրացուցիք . բայց դուք կ'ըսէք . Ինչով ձանձրացուցիք : Առաջ ընելով նիդ . Ամէն չարութիւն ընողը Տէրոյն աչքերուն առջևը հաճոյ է . ու ինքը անոնց կը հաւնի . կամ թէ՝ Դատաստանի Աստուածը ո՛ր է :

ԳԼ . Գ

1 Քրիստոս առիկն գալու զեսպան , ու քրիստոս վեհափառութիւնը ու շորհքը : 7 Ժողովուրդին ապստամբութեանը , 8 արքայ պղծութեանը , 13 ու անհաւատութեանը վերայով : 16 Աստուծէ վախցողներուն տրուեցաւ օրհնութիւններուն խոստմունքը :

1 Եւ ինչ աս իմ զեսպան կը խրկեմ , ու Բիմ առջև ճամբայ պիտի պատրաստէ . և ձեր փնտրած Տէրը այսինքն Գալիլէի հրեշտակը որուն կը հաւնիք , յանկարծ իր տաճարը պիտի գայ . անհա կու գայ :

2 Կ'ըսէ զօրաց Տէրը . Ու անոր գալուտեան օրը՝ Դո՛վ կ'ընայ դիմանալ , և Էանոր երեսպալուն պետն' ո՛վ կ'ընայ կայնիլ . քանզի Դանիկայ հայեցընողին կրակին պէս , ու թափիչներուն օժառին պէս պիտի ըլլայ . Եւ Էանիկայ արծաթ հալեցընողի ու մարքողի պէս պիտի մարէ , և զանոնք ոսկիի պէս ու արծաթի պէս պիտի զոք . ու անոնք արդարութեամբ ԷՏէրոյն ընծայ :

3 Եւ Էանիկայ արծաթ հալեցընողի ու մարքողի պէս պիտի մարէ , և զանոնք ոսկիի պէս ու արծաթի պէս պիտի զոք . ու անոնք արդարութեամբ ԷՏէրոյն ընծայ :

4 Եւ Էանիկայ արծաթ հալեցընողի ու մարքողի պէս պիտի մարէ , և զանոնք ոսկիի պէս ու արծաթի պէս պիտի զոք . ու անոնք արդարութեամբ ԷՏէրոյն ընծայ :

5 Եւ Էանիկայ արծաթ հալեցընողի ու մարքողի պէս պիտի մարէ , և զանոնք ոսկիի պէս ու արծաթի պէս պիտի զոք . ու անոնք արդարութեամբ ԷՏէրոյն ընծայ :

6 Կ'ըսէ զօրաց Տէրը . Քանզի ես Եւ չովայ եմ , էլ եմ փոխուի . Լանոր համար դուք՝ ո՛վ Յակոբի որդիք՝ չսպառեցաք :

7 Եւ ձեր հայրերուն օրէնքն ի վեր իմ հրամաններէն զատուեցաք , ու դուք չպահեցիք . Եւ ինչ որ դարձէք . ու ես ձեզ պիտի դառնամ , կ'ըսէ զօրաց Տէրը . Խոսկայն դուք կ'ընէք . Ինչով զատուեցաք : Եւ ինչ որ դուք զատուեցաք կը կողորոշուի , որ դուք

Ծ. Բ. ԶԲ
397

Ե. Գ. Ի. Գ.
24: Գ. Գ.
13: 14: 15:

Մատ. Ժ. Գ.
10: Մատ.
2: Գ. Գ.
ա. 76: Է.

27:

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

Ի. Գ. Ի. Գ.
Ի. Գ. Ի. Գ.

ՍՈՒՐԲ ԴՐՈՑ ՄԵՋ ՅԵՂՈՒՆԸ ԶԱՓԵՐՈՒՆ , ԿՇԻՌՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԴՐԱՄՆԵՐՈՒՆ ՑԱՆԿԸ :

1 • ԵՐԿԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԶԱՓԵՐ :

	Էնտագէ և 100-րդ
Ուղուկ , չորս մատնաչափ , ...	. 14
Թիղ , 3 ուղուկ , ...	. 43
Կանգուն , 2 թիղ , ...	. 86
Գրկաչափ , 4 կանգուն , ...	3 . 46
Եզնկիեթ Լղէղը , 6 կանգուն , ...	5 . 18
Ասպարէզ , 100 գրկաչափ , ...	345 . 64
Շարաթ օրուան ճամբայ , 5 ասպա- րէզ , ...	1,728 . 20
Մղն , 10 ասպարէզ , ...	3,456 . 40

2 • ՀԵՂԱՆԻԹՈՑ ԶԱՓԵՐ :

	Օւլյ Տիմ
Շաշակ , ...	100
Հիմն , 12 ճաշակ , ...	3
Մար , 6 հիմն , ...	18
Քու , 10 մար , ...	180

3 • ԱՐՄՏԵԱՅ ԶԱՓԵՐ :

	Օւլյ Տիմ
Կապիճ , ...	1
Օմէր , (տասանորդ ,) արդուին 10-րդ մասը , ...	1 320
Գրիւ , 6 կապիճ , ...	6
Արդու , 3 գրիւ , ...	18
Քու , կամ խոմը , 10 արդու , ...	180

4 • ԿՇԻՌՆԵՐ :

	Օւլյ Տիմ և 100-րդ
Կերատ , ...	. 24
Սիկղ , 20 կերատ , ...	4 . 86
Մնաս , 100 սիկղ , ...	1 86 . 10
Տաղանդ , 30 մնաս , ...	36 183

5 • ԵՐԿԱՅՆՅԻՈՑ ԱՐԾԱԹ ՈՒ ՈՍԿԻ ԴՐԱՄ-
ՆԵՐՈՒՆ ՈՒ ԿՇԻՌՆԵՐՈՒՆ ԱՐԺԷՔԸ :

	Ղաշ Փիլ
Կերատ , ...	26
Սիկղ , ...	13
Մնաս , ...	1,300
Տաղանդ , ...	99,000
Ուլի	
Սիկղ , ...	208
Տաղանդ , ...	624,000

6 • ՀՌՈՎԱՄԱՅՆՅԻՈՑ ԴՐԱՄՆԵՐԸ :

	Ղաշ Փիլ և 100-րդ
Լումայ , ...	1 . 67
Նարարակիտ , 2 լումայ , ...	3 . 75
Դանկ , 4 նարարակիտ , ...	15
Դաշեկան , 10 դանկ , ...	3 30
Երկդրաման , 2 դաշեկան , ...	7 20
Սառեր , 4 դաշեկան , ...	15
Մնաս , 100 դաշեկան , ...	375

ԲՆՏԱՆԵԿԸՆ ԵՐԶԱՆԱԳԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԵԾՈՒՍՆՈՒԹՅՈՒՆՔ

ԸՆՏԵՆՆԿԸՆ ԵՐՁԵՆԵԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԾԱՆՈՒՆԴԻՔ

ԸՆՏԱՆԵԿԸՆ ԵՐՁԱՆԵԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՒՆԻՔԻ

ՀԱՏԱՆՆԿԱՆ ԼԻՉԱՆԵԳԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԵԼՔ

ՀՈՐ

Կ Տ Ա Կ Ա Ր Ա Ն

ՏԵԱԹՆ ՄԵՐՈՅ

ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԲՆԱԳՐԻՆ ԹԱՐԳՄԱՆ ՈՒԱԾ

ՀՈՐ ԵՕՐՔ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՀՈՒՆՉԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

1917

100-1000000

100-1000000

100-1000000

100-1000000

100-1000000

2որս տարի
առաջ յի-
շուկ թուա-
կանէն :

Բ ԴՆ. Ժ. 30 :
իւ . 6 : Ժ .
Թադ . Գ .
30 :

Գ ԴՆ. Ժ. 11 :
թ թու . Ի Դ .
17 : Ես . 6 .
3 :

Ի ԲՄ . Ժ .
14 :

Դ ԲՄ . Ժ .
13 :

Ե Մադ . Բ .
7 :

Զ Միք . Ե . 2 :
Յօն . Ե . 42 :

Բ Յայտ . Բ .
27 :

Ճ Սադ . Զ .
10 : Ես . Գ .
6 :

Ի ԴԼ . ա . 20 :

Լ ՈՒ . Ժ .
1 :

Բարեկէլէն մոգեր եկան երուսաղէմ :
2 Ու ըսին . Գ Ո՛ր տեղ է ան որ չը-
րէաներուն թագաւոր ծնաւ . ինչու
որ մենք արեւելքի մէջ Դանոր աստղը
տեսանք , ու եկանք անոր երկրպա-
3 զութիւն ընելու : Ու երբոր Հե-
րովդէս թագաւորը լսեց . խռովե-
ցաւ , և բոլոր երուսաղէմը իրեն
4 Հետ . Եւ ժողովելով բոլոր Էթա-
հանայապետները ու ժողովուրդին
Ղալիլիները , Եհարցուց անոնց թէ
Քրիստոսը ո՞ր պիտի ծնանի :
5 Անոնք ալ իրեն ըսին . Հրէաստանի
Բեթլէհէմին մէջ . ինչու որ ասանկ
գրուած է՝ մարգարէին ձեռքովը .
6 Եւ Դուռն Բեթլէհէմ՝ Յուդայի
երկիրը , Յուդայի իշխաններուն
մէջ բնաւ պատկի մը չես . ինչու որ
քեզմէ իշխան մը պիտի ելլէ ինծի ,
Ի որ իմ Իսրայէլ ժողովուրդս պի-
7 տի հովուէ : Ան երբոր Հերովդէս
ժածկաբար մոգերը կանչեց , ու ա-
ղէկ մը ստուգեց անոնցմէ աստղին
8 երեցած ատենը . Եւ զանոնք Բեթ-
լէհէմ խրկելով՝ ըսաւ Գաղէթ
ստղաբ իմացէք . ան մանուկին վրա-
յով , ու երբոր դտնէք , ինծի ի-
մացուցէք , որ ես ալ գամ՝ անոր
9 երկրպագութիւն ընեմ : Ու երբոր
անոնք թագաւորէն առ Բանը լսե-
ցին , զացին . և ահա ան աստղը
որ արեւելքի մէջ տեսեր էին , անոնց
առջէն դնաց , մինչև որ եկաւ Կե-
ցաւ մանուկին եղած տեղին վրայ :
10 Երբոր տեսան աստղը , շատ մեծ
11 ուրախութիւնով ուրախացան , Եւ
տունը մոտեցելով , տեսան մանուկը
իր մօրը Մարիամին հետ , ու ինկան
երկրպագութիւն ըրին անոր , և ի-
րենց գանձերը բանալով՝ ընծաներ
տուին անոր . ոսկի ու կնդրուկ և
12 զմուռս : Ու հրաման առնելով
Էրազի մէջ՝ որ նորէն Հերովդէսին
չգառնա , ուրիշ ճամբով զացին
իրենց երկիրը
13 Ու երբոր անկէ զացին անոնք ,
ահա Տերոնը հրեշտակը երազի մէջ
երեցաւ Յովսէփին ու ըսաւ . Ե-
լի՛ր առ մանուկը ու անոր մայրը .
ու Եգիպտոս փախիր , և հոն կեցիր
մինչև որ ես քեզի բանմ . քանզի
Հերովդէս պիտի փնտռէ ատ մա-
14 նուկը կորսնցնելու համար : Ան
ալ եկաւ , մանուկը ու անոր մայրը
գոչելով առաւ . և գնաց Եգիպ-
տոս ու մինչև Հերովդէսին մահը
15 հոն էր . որ կատարուի Տերոյմէն
ըսուածը մարգարէին ձեռքովը . որ
կ'ըսէ . Եգիպտոսէն կանչեցի իմ
որդիս :
16 Ան ատենը երբոր տեսաւ Չե-
րովդէս թէ խաբուեցաւ մոգերէն ,
աստիկ սրդողեցաւ , ու խրկեց

ջարդեց Բեթլէհէմի և անոր ամեն
սահմաններուն մէջ գտնուած բոլոր
մանր տղարք՝ երկու տարուքնէն
վար , ան ժամանակին համեմատ
17 որ մոգերէն ստուգեց : Ան ատենը
կատարուեցաւ Երեմիա մարգարէին
ձեռքով ըսուածը , որ կ'ըսէ .
18 Խաւմայի մէջ ձայն մը լսուեցաւ ,
ողոր լաց ու մեծ կոծ . Ռաբէլ կու-
լար իր տղոցը համար ու չէր ու-
զեր միսիթարուիլ . ինչու որ չը-
կային :
19 Ու երբոր Հերովդէս մեռաւ ա-
հա Տերոնը հրեշտակը Եգիպտոս ե-
20 րազի մէջ Յովսէփին երեցաւ , Ու-
րաւա . Ելի՛ր առ մանուկը ու անոր
մայրը , և դնա Իսրայէլի երկիրը ,
քանզի մեռան անոնք որ մանուկին
21 կեանքը կը փնտռէին : Ան ալ ե-
լաւ մանուկը ու անոր մայրը ա-
ռաւ , և եկաւ Իսրայէլի երկիրը
22 Իսկ երբոր լսեց թէ Երքեղայոս
թագաւորեց Հրէաստանի վրայ իր
հօրը Հերովդէսին տեղը վախցաւ
հոն երթալու . ու երազի մէջ հրա-
ման առնելով՝ Գալիլէայի կողմե-
23 րը գնաց . Եւ եկաւ Կազարէթ
ըսուած քաղաքը բնակեցաւ որ
մարգարէներուն խօսքը կատարուի
թէ Կազարէթի պիտի կոչուի :

ԳԼ . Գ

1 Յովհաննէսին քարոզութիւնը պաշտօնը
վարքը և մկրտութիւնը : 7 Յովհաննէս կը
խաղիքանէ փորձեցիները . 13 և կը մըտէ
ԶԲրիստոս Յօրդանանու մէջ
1 Են օրերը ՝ Յովհաննէս մկրտիչը ե-
կաւ . Բ ու Հրէաստանի անապա-
2 տին մէջ կը քարոզէր . Ու կ'ըսէր .
Ապաշխարեցէք ինչու որ Էրկինից
թագաւորութիւնը մօտեցած է
3 Ասան զի ասիկայ ան է՝ որուն հա-
մար Եսայի մարգարէին ձեռքով
ըսուեցաւ որ կ'ըսէ . Դ Անապատի
մէջ կանչողին ձայնը . Տերոնը ծա-
րան պատրաստեցէք . անոր շաւիղ-
4 ները շտկեցէք . Եւ աս Դ Յով-
հաննէս իր Տանդերձը ուղտի մա-
զէ ու իր մէջը կաշիէ շմարախ ու
նէր . և իր կնքակալը շմարախ ու
5 Վայրենի մեղր էր : Եւ Ան ատենը
երուսաղէմ և բոլոր Հրէաստան ու
Յորդանանու բոլոր կողմերը իրեն
6 կ'եկէին Եւ կը մկրտուէին իրմէն
Յօրդանանու մէջ . ու Իրենց մեղ-
7 քերը կը խոստովանէին . Ու երբոր
տեսաւ փարիսէցիներէն ու սադու-
կեցիներէն շատեր իր մկրտութեա-
նը եկած . ըսաւ անոնց . Ի՞ժողով
ծնունդներ . Ի՞՞յ իմացուց ձեզի
Է գալու բարկութենէն փախչիլ
8 Ուրեմն ապաշխարութեան արժա-
9 յնաւոր պտուղ բերէք . Եւ մի
խորհիք դուք ձեր ներսի դին բնէ

2որս տարի
առաջ յի-
շուկ թուա-
կանէն :

Ի Երեմ . լա .
15 :

Իրեք տարի
առաջ յի-
շուկ թուա-
կանէն :

Ճ ԳԼ . Գ . 13 :
ԴԼ . Բ . 39 :
Ի Յօն . ա . 45 :

Մար . ա .
4 : 15 : ԴԼ .
Գ . 2 : 3 :
Յօն . ա . 25 :
Բ Ես . Ժ .
10 :

Գ ԴՆ . Ժ .
44 : ԳԼ . Գ .
17 : Ժ . 7 :
Սովորական
թուական .
Յամթ Տեառն
26

Դ Ես . ի . 9 :
Մար . ա . 3 :
ԴԼ . Գ . 4 :
Յօն . ա . 28 :
Ի ԴԼ .
76 :
Դ Մար . ա . 6 :
Ի ԴԼ . ա .
5 : Զուք .
Ժ . 3 :
Ի ԴԼ . Ժ .
22 :

Բ ա թագ .
Ժ . 25 : 26 :
Դ Մար . ա .
5 : ԴԼ . Գ .
7 : Գոր .
Ժ . 4 :

Ի Գոր . Ժ .
15 :
Ի ԳԼ . Ժ .
84 : ԻԼ . 38 :
ԴԼ . Գ . 7 :
5 : 9 :

Ի Հով . Ե . 9 :
ա թեմ . ա .
10 :

Յամբ Տիւան

26

ՅՅՈՒՆ. Ը.
33: 39:
Գոր. Գ.
26: 200:
Գ. 1: 11:
16:

ԳԼ. Ե. 19:
Դու. Գ.
7: 9: 80:
Ժ. 6:

Մար. Գ.
5: Դու. Գ.
16: 80:
Գ. 15: 26:
33: Գոր.
Գ. 5: Ժ.
16: Ժ. 4:

Ես. Գ. 4:
Ի. 3:
Մար. Գ. 2:
Գոր. Գ. 3:
4: Կոր.
Ժ. 13:
Մեծ Մար.
Գ. 3:

ՅՈՒՆ. Ը. 27
Մար. Գ.
1: Դու. Գ.
20:

Մար. Գ.
9: Դու. Գ.
21:

ԳԼ. Բ. 22:
Մար. Գ.
10:

Ես. Գ. 2:
Ի. 1: Դու.
Գ. 22: 80:
Գ. 32: 33:
ՅՅՈՒՆ. Ը.
28:

Մար. Գ. 7:
Ես. Ի. 1:
Դու. Գ.
15: Ժ. 5:
Մար. Գ.
11: Դու. Ը.
Ժ. 35: Ե.
Գ. 6:
Կոր. Գ. 13:
Գ. Գեո. Գ.
17:

Մար. Գ.
12: Դու. Գ.
1:
Բ. ՏԵՄ. Գ.
Ժ. 2: Ե. Գ.
Գ. 14: Ը.
Գ. Ժ. 1:
24: Ի. 2:
Ի. Գ. 5:
Գոր. Ը. 39:

Գ. Ը. Ը.
3:

Գ. Ը. Ը.
1: 18: Կ. Ե.
Ի. 2: Ժ. Ը.
1: Դու. Ի. Ը.
53: Գ. Գ.
Ժ. 2:

Թէ՛, ծընեք Բ. չայր՝ Արա-
համը ունենք. քանզի կ'ըսեմ
ձեզի, որ Աստուած կարող է աս
քարերէն. Արահամին որդիներ հա-

10 Նելու: ԱՆ հիմա կացիրը ծառե-
րուն արմատին քովը կը դրուի.
ուստի խմէն ծառ. որ բարի պտուղ

չբերեր, կը կտրուի ու կրակը կը
11 ձգուի: Ես ձեզ ջրով կը մկը-
տեմ ապաշխարութեան համար,
բայց իմ. ետեւէս եկողը ինծի Գ՝

բաւոր է, ու ես. անոր կօշիկները
կրելու արժանի չեմ. յանկկայ ձեզ
պիտի մկրտէ Հոգով Սրբով ու

12 կրակով. Ղըրուն հեծանցը իր
ձեռքն է, և իր կայը պիտի մարբէ՛
ու իր ցորենը համբարը պիտի ժող-

վէ, և չյարդը ջմարելու կրակով
պիտի այրէ:

13 Եւ ատենը Յիսուս Գալիլեայէն
Յորդանան եկաւ Յովհաննէսին,
14 որ անկէ մկրտուի: Եւ Յովհանն-

նէս կ'արգիլէր անկիայ՝ ու կ'ըսէր.
Ինծի պէտք է որ քեզմէ մկրտուիմ,
15 ու դուն ինծի՝ կու գաս: Յիսուս

պատասխան տուաւ ու ըսաւ անոր.
Թող տուր հիմա. ինչու որ այս-

պէս կը վայելէ մեզի որ բոլոր ար-
դարութիւնը կատարենք. ետքը
16 թող տուաւ անոր: Եւ երբոր

Յիսուս մկրտուեցաւ, շուտ մը
շուրթն դուրս ելաւ, և ահա՛ երկին-

քը անոր բացուեցաւ, ու տեսաւ
Աստուծոյ Հոգին որ աղաւթի պէս
կ'ընկէր, ու կու գար իր վրայ:

17 Եւ ահա՛ երկինքէն ձայն մը ելաւ՝
որ կ'ըսէր. Եւսկիայ է իմ սիրելի
Որդիս, որուն հաւանք եմ:

ԳԼ. Դ

1 Քրիստոս ոմ կրպակէ ու կը փորձուի: 11
Հրեշտակները անոր սպասաւորութիւն կ'ընեն:
13 Քրիստոս կ'ափառնայուի մէջ կը բնակի.
17 կը սկսի քարոզել: 18 կը կանչէ Պետրոսը
ու Սեբաստիոնը. 21 Յակոբոսը և Յովհաննէսը.
23 ու կը բժշկէ բոլոր հիւանդները:

1 Եւ ատենը Յիսուս անապատոր
տարուեցաւ Սաբ. Բէզդէն՝ որ

2 Սատանայէն փորձուի. Եւ քառ-
սուն ցորեկի ու քառասուն գիշեր ծոմ
պահելէն ետքը՝ անօթեցաւ:

3 Եւ փորձողը անոր մօտենալով
ըսաւ. Թէ որ դուն Աստուծոյ Որ-
դին ես, ըսէ՛ որ աս քարերը հայ

4 ըլլան: Անկիպ պատասխան տուաւ՝
ու ըսաւ. Գրուած է թէ, Գ՛Ն
միայն հացով կ'ապրի մարդ, հա-

պա ան ամէն խօսքով՝ որ Աստուծոյ
բերէն կ'ըլլէ:

5 Եւ ատենը Սատանան առաւ
տարաւ զանկիայ Դուռը քաղաքը.
և կայինցուց զանկիայ տաճարին
6 աշտարակին վրայ, ու ըսաւ անոր.
Թէ որ դուն Աստուծոյ Որդին ես,

քեզ ասի վար ձգէ. ինչու որ
գրուած է թէ՛ Իբր հրեշտակներուն
պիտի ապսպրէ քեզի համար. ու

ձեռքերուն վրայ պիտի վերցնեն
քեզ, որ չըլլայ թէ ոտքդ քարի
7 զարնես: Յիսուս ըսաւ անոր.
Դարձեալ գրուած է թէ՛ Դ՛Քու

Տէր Աստուածդ չփորձես:
8 Սատանան նորէն առաւ հանեց
զանկիայ խիստ բարձր լեռան մը

վրայ, և ցուցուց անոր աշխարհի
բոլոր թագաւորութիւնները ու ա-
9 նոնց փառքը. ու ըսաւ անոր.
Ասոնք ամէնք քեզի կու տամ, թէ

որ ինչա՞մ ինծի եկրպագութիւն
10 ընես: Եւ ատենը Յիսուս ըսաւ
անոր. Ետիս դիմա՛ Սատանայ.

ինչու որ գրուած է թէ՛ Ե՛քու Տէր
Աստուծոյդ երկրպագութիւն ընես,
11 ու միայն զանկիայ պաշտես: Եւ

ատենը Սատանան զանկիայ թա-
ղուց. և ահա՛ շահեշտակներ եկան
ու իրեն սպասաւորութիւն կ'ընե-

ին: 12 Եւ Երբոր լսեց Յիսուս թէ Յով-
հաննէս մատնուեցաւ, ելաւ դեպ
13 Գալիլեա. և Ու ձգելով Նազարեթ-
թը, եկաւ բնակեցաւ Կափառ-

նայում՝ ծովագերեայ քաղաք, Չա-
բուղոնի ու Նեփթաղիմի սահման:
14 Ներուն մէջ. որ կատարուի Եսայի

մարգարէին ձեռքով ըսուած խոս-
15 քը. Ժ Չաբուղոնի երկիրը ու Նեփ-
թաղիմի երկիրը, ծովու ճամբով

Յորդանանու անդին կողմը, ՀԼ
16 թանաթա Գալիլեան. Եւսաւարի
մէջ նստող ժողովուրդը մեծ լըյս

տեսաւ, և լըյս ծագեցաւ անոնց՝ որ
մահուան երկրին ու շուքին մէջ կը
17 նստէին: Եւ նկէ ետեւ Յիսուս սկը-

սաւ քարոզել ու ըսէւ. Եւսաւ-
խարեցէ՛ք, ինչու որ երկնից
թագաւորութիւնը մօտ է:

18 Ժ Երբոր Յիսուս Գալիլեացուց
ծովուն քովերը կը պտրտէր, տե-

սաւ երկու եղբայրներ՝ Պետրոս կո-
չուած Սիմոնը, և անոր եղբայրը
Նիքանաթ՝ ծովը ուռկան ձգած,

19 ինչու որ ձկնորս էին. Եւ ըսաւ
անոնց. Իմ ետեւէս եկէք, ու ձեզ
20 մարդոց որսորդ ընեմ: Եւ անոնք

ալ շուտ մը ուռկանները թողու-
ցին, ու անոր ետեւէս գացին:
21 Եւ անկէ յառաջ երթալով տեսաւ

ուրիշ երկու եղբայրներ, Չեբե-
դան Յակոբոսը ու անոր եղբայրը
Յովհաննէսը նաւին մէջ իրենց հօ-

րը Չեբեդեոսին հետ, երբ իրենց
ուռկանները կը կարկրտէին. ու

22 կանչեց զանոնք: Եւ անք ալ շուտ
մը նաւը ու հայրենային թողուցին,
ու անոր ետեւէն գացին:
23 Եւ Յիսուս բոլոր Գալիլեան

Յամբ Տիւան

27

Եւսաւ. Գ.
11: 12:

Լ. Բ. Ը. Գ.
16:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Ե. Բ. Ը. Գ.
13: Ժ. 20:
Յեւ. Ի. Գ.
14: Թագ.
Ե. 3:

Յամի Տեան

31

6 ԳԼ. Բ. 35

Մար. ա.

21. 39

Ղու. 7

15. 45

Գլ. Բ. 35

14. Մար.

ա. 14

Մար. ա.

34

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

20. 17

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

Մար. 7

17. 20

պտրտելով, ինչ որ օրվեցընէր անոնց ժողովարաններուն մէջ, և խորա-
յութեան աւետարանը կը բարո-
գէր, ու ժողովուրդին մէջ ամէն
իւր չհեանդութիւնները ու ամէն
24 իւր ցաւերը կը բժշկէր։ Եւ ա-
նոր համբաւը բոլոր Սիւրիան տա-
րածուեցաւ, և բերին անոր՝ բոլոր
հիւանդները որ կերպ կերպ ցաւե-
րով ու տանջանքներով կը նեղուե-
ին, և զիւհաբները ու լուսնոտ-
ները և միւրամալոյծները։ ու բը-
25 ժըկեց զանոնք։ Եւ Նշատ ժողո-
վուրդներ անոր ետեւէ կ'երթային
Երախէայէն ու Դեկապոլիսէն, և
Երուսաղէմէն, ու Նիւստատէն,
և Յորդանանու աղբի կողմէն։

ԳԼ. Ե

1 Բրիտոսը եր փախ իր քաղաքութիւնը լեռանը
փայ, 3 և կ'իւնցընէ թէ որոնք են երանելի-
ները։ 13 Իր պալիկներուն կ'անուանէ երկրի
աշ, 14 պալիկն լոյս, լեռան փայ կեցած
քաղաք։ 17 Իր յայտնէ թէ ինքը եկաւ օրէնքը
կատարելու։ 21 Իր բացատրէ թէ ինչ է սպա-
նութիւնը ընել, 27 յուսթիւն ընել, 33 Եր-
զում ընել։ 33 Իր յորդան յարին հակառակ
չկենալ, 44 միւրն անգամ թնամիները սիրել,
45 և կատարեալ ըլլալու շնորհ ընել։

1 Եւ տեսնելով ժողովուրդները՝
՝ Եւսը եկաւ։ ու երբոր նստաւ
հա, իր աշակերտները բովը գա-
2 ջին։ Եւ իր բերանը բանալով
կը օրվեցընէր անոնց, ու կ'ըսէր։
3 Բերանի հոգով աղբատներուն,
ինչու որ երկնից թագաւորութիւնը
4 անոնցն է։ Եւ Երանի սպաւորնե-
րուն, ինչու որ անոնք պիտի միւր-
5 թարանին։ Եւ Երանի հեղբուն,
ինչու որ նանոնք պիտի ժառանգեն,
6 երկիրը։ Եւ Երանի՝ անոնց՝ որ ան-
թի ու ծաղաւ են արդարութեան,
ինչու որ նանոնք պիտի կշտանան։
7 Եւ Երանի՝ որորմամբներուն, ինչու որ
անոնք որորմութիւն պիտի գտնեն։
8 Եւ Երանի՝ անոնց՝ որ ստով մարդը
են, ինչու որ նանոնք պիտի տեսնեն
9 զԱստուած։ Եւ Երանի՝ խաղաղու-
թիւն ընողներուն, ինչու որ անոնք
Աստուծոյ որդիներ պիտի կոչուին։
10 Եւ Երանի՝ անոնց՝ որ հալածուած են
արդարութեան համար, ինչու որ
երկնից թագաւորութիւնը անոնցն
11 է։ Եւ Երանի՝ է ձեզի՝ երբոր կը
նախատեն ձեզ ու կը հալածեն, և
ստուտեղ ամէն կերպ Լեւի խօսքեր
կը խօսին վրանիդ՝ ինծի համար։
12 Եւ Յնծայէք և ուրախ եղէք, ինչու
որ ձեր վարձքը շատ է երկիրքը,
բանցիկ աս կերպով հալածեցին
ձեզմէ առաջ եղած մարգարէները։
13 Եւ Գուրէ էք երկրի աղը։ Ի հապա
թէ որ աղը իր համը կորսընցնէ,
ինքը ինքով պիտի աղուի։ անկէ
ետեւ բանի մը չգար, միայն թէ

զուրս ձգուելու և մարդոց ոտքին
14 տակը կոխուելու։ Եւ Գուրէ էք աշ-
խարհի լոյսը։ քաղաք մը՝ որ լեռան
փայ կեցած է, չընար պահուիլ։
15 Ու ձորազը չեն վատեր և զներ զը-
րուանի տակ, հապա աշտանակի
փայ, և լոյս կու տայ բոլոր տանը
16 մէջ եղողներուն։ Անանկ թող
լուսաւորէ ձեր լոյսը մարդոց առ-
ջին, և որ տեսնեն ձեր բարի գործ-
քերը, ու չփառաւորեն ձեր Հայրը՝
որ երկինքն է։
17 Եւ Երանի կարծէք թէ ես եկայ օրէնքը
կամ մարգարէները աւելու։ չե-
կայ աւելու, հապա կատարելու։
18 Քանզի ճշմարտապէս կ'ըսեմ ձեզի.
Երանի և որ երկինք ու երկիր անց-
նին, օրէնքն յովտ մը՝ կամ նշա-
նագիր մը պիտի չանցնի, մինչեւ
19 որ բոլորն ալ կատարուի։ Եւ Աստի
ո՞վ որ աս ամենափոքր պատուի
րանքներուն մէջ աւրէ, ու մարդոց
անանկ սորվեցընէ, անիկայ ամենա-
փոքր պիտի կոչուի երկնից թագա-
ւորութեանը մէջ։ Բայց ո՞վ որ
ընէ և սորվեցընէ, անիկայ մեծ պի-
տի կոչուի երկնից թագաւորու-
20 թեանը մէջ։ Քանզի կ'ըսեմ
ձեզի. թէ որ ձեր արդարութիւնը
չգպիրներուն ու փարիսեցիներուն
որդոքն է։ Եւ Երանի աւելի չըլլայ, բնաւ
պիտի չմտնէք երկնից թագաւո-
րութիւնը։
21 Լսե՛ր էք որ բուռեցաւ առաջին-
ներուն։ Եւ Սպանութիւն մի՛ ընէր.
և ո՞վ որ սպանութիւն ընէ, դա-
տաւտանի պարտաւոր պիտի ըլլայ։
22 Բայց ես ձեզի կ'ըսեմ։ Ո՞վ որ
իւր եղբորը պարապ տեղը չարդողի,
դատաւտանի պարտաւոր պիտի ըլ-
լայ։ և ո՞վ որ իւր եղբորը Յիմար
ընէ, ատենանի պարտաւոր պիտի
ըլլայ։ և ո՞վ որ էր էրբը Ամիտ
ընէ, զէհնէն կրակի պարտաւոր
23 պիտի ըլլայ։ Ուրեմն Եւ թէ որ բու-
րնձադ սեղանին փայ բերես, ու
հոն միտքդ դայ՝ թէ քու եղբայրդ
24 թեզի դէմ բան մը ունի, Հոն
է ձեզի՝ քու բնձադ սեղանին առջևը,
և դնա՛ւ առաջ եղբորդ հետ հաշ-
տուէ, ու ետքը եկուր որ քու
25 բնձադ մատուցանես։ Եւ քու սոս-
խիդ հետ շուտով միարանէ՛, բանի
որ անոր հետ ճամբուն մէջն է.
չըլլայ որ քու սոսխիդ թեզ դատա-
ւորին մատեն, և դատաւորը դա-
26 հնձին, և բանոր ձգուիս։ Զմա-
րիտ կ'ըսեմ թեզի, պիտի չկնես
անկէ, մինչև որ վերջի նաքարակի-
տը չվճարես։
27 Լսե՛ր էք որ բուռեցաւ։ Եւ Հոն-
28 թիւն մի՛ ընէր։ Բայց ես ձեզի
կ'ըսեմ։ Եւ ո՞վ որ կնիկ մարդու կը

Յամի Տեան

31

6 Առաջ. 7

15. Փիւլ. Բ.

15

ՅԱՐ. 7

21. Ղու. Բ.

16. Ժա.

33

Զա. Պիւ. Բ.

12

6 ՅՈՒ. Ժա.

8. Եւ Կը.

Ժա. 25

Զա. Ժա.

31. Ժա. 4

Գա. 7

24

Զա. Ժա.

17

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Զա. Ժա.

10

Յառիք Տեսառիք 31

— ԳԼ. ԺԲ.
8: 9: Մար.
Թ. 46: 12:
ՏԵՄ. ԳԼ.
ԺԲ. 12:
Հոռվ. Բ.
13: 14: ԿԲ.
Թ. 21:
47: 4: 5:
ԵՐՕՐ. Ի. 7:
1: ԵԻՄԵՆ.
Դ. 1: ՏԵՄ.
ԳԼ. ԺԲ.
3: Մար.
Ժ. 2: 6:
— ԳԼ. ԺԲ.
9: 1: ԳԼ.
Ժ. 18:
Հոռվ. Ե. 8:
14: ԿԲ. Ե.
10: 11:
ԺԼ. Ի. Բ.
16:
ԵԼ. Ի. 7:
ԴԼ. Ժ. 12:
Թու. Ե. 2:
ԵՐՕՐ. Ե. 11:
ԵՐՕՐ. Ի. Բ.
23:
ԺԼ. Ի. Բ.
16: 15: 22:
ՅԱՅ. Ե. 12:
— ԵԱ. Կ. Բ. 1:
ԵՄԱՅ. Կ. Բ.
2: 4: 3:
ԿԱՅ. Դ. 6:
ՅԱՅ. Ե. 12:
ԵԼ. Դ. Բ.
24: 1: ԴԱ.
Խ. 20:
ԵՐՕՐ. ԺԲ.
21:
ԵԼԱՅԻ. Ի. Բ.
22: Ի. Բ. 29:
ԴԱ. Ե. 29:
Հոռվ. Ժ. Բ.
17: 19: 15:
ԿԲ. Դ. 7:
10: ԹԵՄ. Ե. Ե.
15: 10: ԳԼ. Ե.
Դ. 9:
ԴԵՄ. Ժ. 6:
10: Դ. Բ. 30:
ԺԼ. Ի. Բ.
32: Մար.
Ժ. 2: 21:
ԵՐՕՐ. Ժ. Ե.
8: 10: ԴԱ.
Դ. 30: 33:
ԵԼ. ԺԲ.
15:
ԵՐՕՐ. Ի. Բ.
6: ՄԱՅ.
Դ. 10:
ԴԱ. Ե. 25:
35: 1: Հոռվ.
Ժ. 14: 20:
ԴԱ. Ի. Բ.
31: ԳԼ. Ե.
4: 59: 1: 12:
ԿԲ. 10: ԳԼ. Ե.
9: 23: Դ.
9:
ԵՐՕՐ. Ի. Բ.
3:

նայի անոր ցանկանալու համար, ալ անիկայ իր սրտին մէջ շնու
29 Թիւն բուս անոր հետ Է ԴԱՐԴ. ԹԵ
որ բու աջ անդ քեզ կը դայ
Թակդեցնէ, Է հանէ՛ զանիկայ՝ ու
քեզմէ ձգէ, ինչու որ աղէկ է քեզի
որ անդամներու մէկը կորստի, ու
բու բոլոր մարմինը դժոխքը
30 Հագուի Է ԵԼ ԹԵ որ աջ ձեռք
քեզ կը դայԹակդեցնէ, կտրէ՛
զանիկայ՝ ու քեզմէ ձգէ՛. ինչու որ
աղէկ է քեզի որ անդամներու մէ
կը կորսուի, ու բու բոլոր մար
31 մինը դժոխքը Հագուի Է Իրաւ
բուսեցաւ ԹԵ՛ 3 ՈՎ որ իր կնիկը
կ'արձակէ, Թող անոր արձակման
32 ԹԻՆՈՂԹ տայ. Բայց ես ձեզի կ'ըսեմ
ԹԵ՛ ՈՎ որ իր կնիկը կ'արձակէ
առանց պտուկուն ԹԵ՛ն պատճառի,
իներ պատճառ կ'ըլլայ անոր շնու
Թիւն ընելուն, և ո՞վ որ ան ար
ձակուածը առնէ, շնուԹիւն կը
գործէ Է
33 Դարձեալ լսեր էք որ Էրուսեցաւ
առաջին երգուն. Դիտու երգում մի՛
ընէր, հայա քըած էրդունները
34 վճարէ՛ Տէրոջը Է Բայց ես ձեզի
կ'ըսեմ. ԶԱՄԱՆԻԿ Երգում մի՛ ը
նէք. ո՛չ երկինքի վրայ՝ ու Եստու
35 ծայ ա՛ն Թիւն է, Եւ ո՛չ երկրի վրայ՝
որ անոր ոտքերուն պատուանդանն
է, ո՛չ ալ Երուսաղէմի վրայ՝ որ
36 Է մեծ Թաղուորին քաղաքն է. Եւ
ո՛չ բու զիտու վրայ երգում ընէս,
ինչու որ չես կրնար մէկ մազ մը
37 ձերմէկցնել կամ սեղցնել Է ԳՀԱ
պա ձեր խօսքը ըլլայ այո՛ւն՝ այո՛ւ,
և ոչ ո՛չ. ու ասկէ առելն՝ չարէս
յառաջ կու գայ Է
38 Լսեր էք որ բուսեցաւ. ԴԱՐԴի
տեղ՝ աչք. ու ակուցաի տեղ՝ ալ
39 ուայ Է Բայց ես ձեզի կ'ըսեմ. Է
Զարին հակառակ մի կենար. ԴՀԱ
պա ԹԵ որ մէկը ապտակ մը զարնէ
աջ ձեռտիր՝ դարձուր անոր կ'ըսն
40 ալ Է Եւ մէկը որ կ'ուզէ քեզի
հետ դատ վարել՝ ու բու շապիկ
առնէ, ԹՈՂ տուր անոր Է՛ւ վե
41 րարկուդ ալ Է Եւ Ե՛ով որ քեզ
պահակ բռնէ՛ ու մղոն մը ծամիայ
չէ, գնա՛ անոր հետ՝ երկուք Է
42 Քեզմէ ուզողին տո՛ւր, ու ԷԼԵՐԵՍ
մի՛ դարձնէր անկէ՛՛ որ կ'ուզէ
քեզմէ փոխ առնել Է
43 Լսեր էք որ բուսեցաւ. Է ԳԼ. ԴԱ.
կերել սիրես, ու Ժ Թշնամիդ առնես
44 Բայց ես ձեզի կ'ըսեմ. Է Սիրեցէ՛ք
ձեր Թշնամիները. որ ԷԼԵՐԵՍ ձեզ
անիծողները. բարի՛ բոքք անոնց՝
որ ձեզ կ'ատեն, և Էաղ՝ Թք բոքք
անոնց համար՝ որ ձեզ կը չարբընէ
45 ու կը հալածեն. Որ ձեր երկնանոր
Հոր որդիքը բլլաք. ինչու որ Է Ի՛

արեւ կը ծագեցնէ թէ՛ չարերուն
և թէ՛ բարիներուն վրայ, և անձրև
կը խրկէ թէ՛ մարդարներուն և թէ՛
մեղաբարներուն վրայ, ծԱւան զի
թէ՛ որ զուբ ձեզ սիրողները սիրէք,
ի՛նչ վարձք կ'ունենաք. չէ՞ որ
մարաստուններն ալ նոյնը կ'ընեն՝
47 եւ թէ՛ որ միայն ձեր յերայրներուն
բարև տաք, ի՛նչ ատէկ կ'ընէք
--իշխիւիւիւ. չէ՞ որ մարաստուններն
48 ալ նոյնը կ'ընեն՝ ի Ռուսմն զուբ
կատարեալ եղբւ՛ր չ'իշխես որ ձեր
երկնաւոր Հայրն ալ կատարեալ էր

Թաթեմա
31
Ձրու. 2.
32:
Իժու. 4. 1.
ԴԼ. 4. 2.
44: ԺԺ. 2.
Դու. 4. 2.
36: 402.
ւ. 28: 4.
12: 804.
ւ. 4: ւ.
ղեւ. ւ.
15, 16:
Եփեփ. 5.
1:

91. 2

1 Քրիստոս կը շարունակէ իւր բարգործութիւնը լուսանք վաչ, ու կը խօսի ողորմութեան, 5 աղօթք ընելու, 14 մեր եղբարքը յանցանքներէրու, 16 ծովագահելու, 19 մեր գանձը ուր պահելու, 24 Աստուծոյ և մամմինայի ծառայողութիւնը ընելու վայրէջ 25 կը յորդորէ որ այլխարհային բանեցում համար հոգ լընենք, 83 հասպա Աստուծոյ թագաւորութիւնը խնդրենք :

1 Օգոյշ եղիք որ ձեր - ողորմութիւնը մարդոց առջևը չընէք՝

անոնք իրենցապես համար . եթէ ոչ վարձք չէք առններ ձեր Հօրմէն՝ որ երկիրներն է : Ուստի Բերբոր ողորմութիւն կ'ընեն, առջևը փող մի՛ նշնցընեն, ինչպէս որ կեղծատուները ժողովարաններուն ու փողոցներուն մէջ կ'ընեն, որ մարդոցմէ փառաւորութիւն . ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի, անոնք իրենց վարձքը առած

3 կ'ըլլան : Իսկ դուն երբոր ողորմութիւն կ'ընես, ճախ ձեռքդ թող չդիտես յաջ ձեռքիդ ինչ գործելը .

4 Որ քու ողորմութիւնդ գաղտուկ ըլլայ . և քու Հայրդ որ գաղտուկը կը տեսնէ, 7 քեզի յայտնապէս հատուցում պիտի ընէ :

5 Ու երբոր աղօթք կ'ընես, կեղծատուներուն նման չըլլաս, որ կը սիրեն ժողովարաններուն մէջ ու հրապարակներուն անկիւնները կայնելով՝ աղօթք ընել, որ մարդը երևան . ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի, անոնք իրենց վարձքը առած կ'ըլլան:

6 Իսկ դուն երբոր աղօթք կ'ընես, Բ մտիւր քու ներքին սեննակդ, ու գուռդ գոցէ, և աղօթք ըրէ քու Հօրդ՝ որ գաղտուկ տեղ չէ քեռ-նէք . և քու Հայրդ որ գաղտուկը կը տեսնէ, քեզի յայտնապէս հա-

7 տուցում պիտի ընէ : Եւ երբոր աղօթք կ'ընէք, Բ հեթանոսներուն պէս չտատանա մի՛ ըլլաք . Նվառն զի կը կարծեն թէ իրենց շատ խօսելուն

8 համար պիտի լսուին : Ուրեմն առնոց նմանիք . ինչու որ ձեր Հայրը ձեզի պէտք եղածը զիտէ՛ դեռ

9 դուք իրմէ չխնդրած : Ուստի առանկ աղօթք ըրէք դուք .

10 Եւ վ՛Հայր մեր՝ որ երկիրներն են, և քու անունդ սուրբ ըլլայ . քու

- Բ Ծր . Ի Դ
13 : Սառ
Տժր . 9
Դան . Գ
27 : Բ Աղ
թ . 9 : 10
Բ Հառվ . ժ
8 :

Ե Ղու . Ժ
14 :

Խ Գրանգ
Դ . 83 :

Ե Ժող . Ե . 2
1, Գրանգ . ժ .
26 , 29 :

Ե Ղու . Ժա .
2 :

Յամի Տեառն
31

Ե ԳԼ . Ի ա .
43 :
Բ ԳԼ . Ժ գ .
42 : 50 : Ի բ .
18 : Ի գ . 51 :
Ի ի . 80 :
Դ ա . Ժ գ .
25 : Բ Պ ե տ .
Բ . 17 :
Ե ա գ . 18 :

Ժ Մ ա ր . ա .
29 : 30 : 81 :
Դ ա . Ժ . 83 :
Ը :
Ի Տ ե ա Ս Կ օ ր .
Թ . 5 :

Լ Մ ա ր . ա .
82 : Ը :
Դ ա . Ժ . 41 :
42 :

Ի Ե ա . Ժ գ . 4 :
ա Պ ե տ . Բ .
24 :

Յ Դ ա . Թ . Թ .
57 : 58 :

Ի Դ ա . Թ . Թ .
59 : 60 :
Ե Տ ե ա Պ ե տ . Ժ գ .
20 :

Յ Մ ա ր . Ժ . Ժ .
37 : Ը :
Դ ա . Ը . 23 :
Ը :

Լ Մ ա ր . Կ ե .
7 : Ժ Թ . 9 :
55 : 29 :

Ե Մ ա ր . Ե . 1 .
Ը : Դ ա . Ը .
26 : Ը :
Ի Ո լ ա ի թ Գ ր օ Վ .
գ ա ր ա ց ա ռ օ ց

տեր պիտի դան , ու երկնից թա-
զաւորութեանը մէջ պիտի բազմին
Աբրահամին ու Իսահակին և Յա-
կոբին հետ . Իսկ Էթաղաւորու-
թեանը որդիքը Էդուսի խաւարը
պիտի հանուին . հոն պիտի ըլլայ
13 լալ ու ակաւներ կճրոցընէ : Եւ
Յիսուս հարիւրապետի ըսաւ .
Գնա , ու ինչպէս որ դուն հաւա-
տացիր , առանձ թող ըլլայ քեզի .
և նոյն ժամուն անոր ծառան բժըշ-
կուեցաւ :
14 Եւ ժ Յիսուս Պետրոսին տունը
գալով տեսաւ որ անոր էգըանչը
1 ջերմէն բռնուած պառկած էր . Եւ
անոր ձեռքէն բռնեց , ու ջերմը
թող տուաւ զանիկայ . ան ալ
ոտքի վրայ ելաւ , և անոր սպասա-
ւորութիւն կ'ընէր :
16 Երբոր իրիկուն եղաւ , շատ
գիւհահարներ բերին անոր , ու խա-
քով հանեց շաբ ոգիները , և բոլոր
17 հիւանդները բժշկեց . Որ Եսայի
մարգարէին ձեռքով ըսուած խօսքը
կատարուի . Ինչիկայ մեր հիւան-
դութիւնները վերցուի , և մեր ցա-
ւերը կրեց :
18 Յիսուս իր բոլորաիւր շատ ժո-
ղովուրդ տեսնելով , հրաման ըրաւ
19 որ մէկալ կողմը երթան : Ի Եւ
դպիր մը մօտենալով ըսաւ անոր .
Վարդապետ ես քու տոնէդ պիտի
20 գամ , ուր որ երթաս : Եւ Յի-
սուս ըսաւ անոր . Աղուէսները որ-
ջեր ունին , ու երկնից թառուները
բոյնեն . Բայց Որդին մարդոյ տէր
էջ չունի , որ հոն իր գլուխը դնէ :
21 Եւ մէկ ուրիշը որ անոր աշակերտ-
ներէն էր , ըսաւ անոր . Ե՛Տէր ինծի
հոգաման տուր , որ երթամ առաւ
22 իմ հայրս թաղեմ : Յիսուս ըսաւ
անոր . Եկուր իմ ետեւէս , ու
թող տուր մեռելներուն որ թաղեն
իրենց մեռելները :
23 Ու երբոր նաւը մտաւ , իր աշա-
24 կերտները իր ետեւէն քաջին . Ի Եւ
ահա մեծ ալեկոծութիւն մը եղաւ
ծովուն մէջ , անանկ որ նաւը ա-
լիքներէն կը ծածկուէր . Իսկ ինքը
25 կը քնանար : Եւ աշակերտները
մօտ քաջին արթնցուցին զանիկայ
ու բռին . Տէր ազատե մեզ , Ինչ-
26 որ հա՛ն կը կորսուիւր : Եւ ըսաւ
անոնց . Թերահաւատներ ինչո՞ւ
սքանչ վախկոտ էք . ան ատենը
ընթաց հովերուն ու ծովուն սաստեց ,
27 և մեծ խաղաղութիւն եղաւ : Ու
մարդիկը զարմացան և կ'ըսէին .
Ինչպէս մարդ է աս որ հովերը ու
ծովը ասոր կը նազանդին :
28 Եւ երբոր մէկալ կողմը Գերգե-
սացւոց երկիրը անցաւ , երկու
գիւհահար պատահեցան իրեն՝ գե-

րեզմաններէն ելած՝ սաստիկ կատ-
ղած , անանկ որ նար էր մէկու մը
29 ան ճամբայէն անցնիլ . Եւ ահա
աղաղակցին ու բռին . Յիսուս Որ-
դի Աստուծոյ՝ դուն մեր հետը ի՞նչ
բան ունիս . ատենէն առաջ մեզ
30 տանջելու համար հոս եկար : Եւ
անոնցմէ հետեւ շատ խոզերու երա-
մակ մը կար , որ կ'արածուէին :
31 Ու դները կ'աղաչէին իրեն՝ ու կ'ը-
սէին . Թէ որ մեզ կը հանես ,
հրաման տուր մեզ որ երթանք
խոզերուն երամակին մէջը Դա՛նէս :
32 Եւ ըսաւ անոնց . Գացէ՛ք . ու ա-
նոնք ելան դաջին խոզերուն երա-
մակին մէջը մտան . և ահա բոլոր
երամակը զահալէժ տեղէն ծովը
վազեցին , ու ջուրերուն մէջը մե-
33 ռան : Խոզարածներն ալ փախան ,
և քաղաքը երթալով բոլորը պատ-
մեցին , ու գիւհահարներուն պա-
34 րահա՛ն բաները : Եւ ահա բոլոր
քաղաքը Յիսուսին դէմը ելաւ . ու
երբոր տեսան զանիկայ , աղաղեցին
որ իրենց սահմաններէն երթայ :

ԳԼ . Թ .

2 Քրիստոս անդամայոյ մը կը բժշկէ . 9 Մատ-
թեոսը մարտարութիւն ընկէն իրեն կը կոծ-
է : 10 Մաքսաւորներու և մեղաւորներու
հետ կ'ուսէ 14 իր աշակերտներուն ծա՛մ
չա՛նը կ'արգարացնէ . 20 տեսաւս կինը
կը բժշկէ . 23 Յարութի աղեկը կը յարուցանէ .
27 երկու կարեւու ալքերը կը բանայ . 32 Յամբ
գիւհահար կը բժշկէ , 36 և կը խոջայ բազմու-
թեանը վրայ :
1 Եւ նաւը մտնելով մէկալ կողմը
անցաւ , ու եկաւ իր քաղաքը :
2 Եւ ահա բերին իրեն անդամայոյժ
մը , որ մահճիժ մէջ պառկած էր .
և ժ Յիսուս անոնց հաւատոր տեսնե-
լով՝ ըսաւ անդամայոյժին . Քա-
շալերու՛ւ որդեակ , քու մեղքերդ
3 քեզի ներուած են : Եւ ահա դը-
պիրներէն ոմանք իրենց Դա՛նէս մէջը
բռին . Ատիկայ հայհոյութիւն կ'ը-
նէ : Յիսուս ալ Դաննից խորհուրդ-
4 ները իմանալով՝ ըսաւ . Ինչո՞ւ
ստորեւոր մէջ չար բաներ կը խոը-
5 հիք . Քանզի որը աւելի դիւրին
է . Քու մեղքերդ ներուած են՝ ը-
սե՛նք , թէ Եկի՛ր ու քալէ բռնէ :
6 Բայց որպէս զի գիտանք թէ Որդին
մարդոյ իշխանութիւն ունի երկրի
վրայ մեղքերու թողութիւն տա-
լու , (ան ատենը անդամայոյժին
ըսաւ ,) Եկի՛ր մահճիժ առ՝ ու
7 տունը գնա : Ու անիկայ ելաւ՝
8 իր տունը գնաց , յողովուրդները
երբոր տեսան՝ զարմացան , ու փա-
ռաւորեցին զՄատթեոս , որ մարդոց
անանկ իշխանութիւն տուէր էր :
9 Եւ Յիսուս անէ՛կ առաջ՝ անցնե-
լով մարդ մը տեսաւ Մատթեոս
անունով , որ մաքս ընդունելու

Յամի Տեառն
31

Ի Տ ե ա Ս Կ օ ր .
Ե . 25 : Ժ .
Թ ա ց . Ժ Ե .
18 : Դ ա . Ե .
8 : Գ օ ր .
Ժ գ . 89 :

Ե Դ ա . Ժ . 13 :
Ե Մ ա ր . Բ .
3 : Դ ա . Ե .
18 :
Ժ Դ ա . Ը . 10 :

Դ Մ ա ր . Ժ Թ .
25 : Մ ա ր .
Ժ Բ . 15 :
Դ ա . Ե . 22 :
Գ . 8 : Թ .
41 : Ժ ա . 17 :

Ե Մ ա ր . Բ .
14 : Դ ա . Ե .
27 :

[illegible]

Յարժեքներ

31

ԲՅՈՏ. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

15. Գ. Գ.

իշխանութիւն տուաւ պիղծ ոգի-
ներուն վրայ որ զանոնք հանեն, և
ամեն ցուրտը ու ամեն հիւսնդու-
թիւնները բռնեն:

2 Ու տասուերկու առաքելոց ա-
նունները ասոնք են. առաջինը
Սիմոն Բղեթրոս ըստածը, և անոր
3 եղբայր Անդրեաս. Յակոբոս Չե-
բեդեան, և անոր եղբայրը Յով-
հաննէս. Փիլիպպոս և Բարթո-
ղիմէոս. Թովմաս՝ և Մատթէոս
մաքսաւոր. Յակոբոս Ալփեան, և
Ղերէոս՝ որ Թադէոս մականուա-
4 նեցաւ. Իսիմուս Կանանացի և
Թէոդոս Իսկարիովտացի, որ նաև
մատենց զանկայ:

5 Աս տասուերկուք Յիսուս իւր-
կնց, և անոնց պատուիրեց՝ ընե-
լով. և Հեթանոսներու ծամբայ մի-
թիւթաբ, ու Ամամարացիներու քա-
6 ղաբ մի՝ մտնէ. և Հապա աւելի
իսրայէլի տանը Էկորուած ոչխար-
7 ներուն գացէք: Բն երբոր կ'եր-
թաբ, բարոյեցէք ու ըսէք թէ՝
Շերկինց թագաւորութիւնը մատն-
8 ցած է: Հիւսնդները բռնեցէք,
բորտները՝ մաքրեցէք, դեերը
հանեցէք. Եթի առեր էք, ձերի
9 տուէք: Այլի ստանաբ ոսկի և
ոչ արծաթ՝ և ոչ Էպրինձ ձեր դո-
10 տիներուն մէջը, Ոչ ծամբու հա-
մար տօպրակ, և ոչ կրկին հան-
դերձ, ոչ կօշիկ, ոչ դաւազան.
Ենուո որ մշակը իր կերակուրին
11 արժանի է: Եւ մի քաղաք կամ
ղեղ մտնէք, հարցուցէք թէ ով
է անոր մէջը արժանաւոր. ու հոն
12 կեցէք մինչև որ աւել ելլէք: Ու
երբոր տունը կը մտնէք, բարև
13 տուէք ամեն: Եւ Էթէ որ ան
տունը արժանաւոր է, ձեր բարևը
անոր վրայ զէք. հապա թէ որ
արժանաւոր չէ, ձեր բարևը ձեզի
14 դառնայ: Եւ ով որ ձեզ չըն-
կուրի ու ձեր խօսքերը մտիկ չընէ,
երբոր ան տունէն կամ քաղաքէն
կ'ելլէք, և ձեր ոտքերուն փոշին
15 թօթկեցէք: Մոգոմացոց ու Գոմորա-
ցոց երկրին աւելի դիւրին պիտի
ըլլայ դատաստանին օրը քան թէ
ան քաղաքին:

16 Եւ հապ ան ձեզ կը խրկեմ իրրև
ոչխարներ գայլերու մէջ. ու տաթի
օձերու պէս խորաղէտ եղիք, և ա-
17 դանիներուն պէս մարմաթ: Իսկ
մարդոցմէ զգուշացէք: Ինուո որ
ձեզ ատեաններու պիտի մատնեն,
ու լիբենց փողովաբաններուն մէջը
18 ձեզ պիտի կծուակեն: Եւ իմ աւա-
նա՝ համար կուտակալներու ու թա-
գաւորներու առջև պիտի տարուիք,
անոնց և հեթանոսներուն վկայու-

19 Թիւն ըլլալու համար: Եւ այց երբ-
որ ձեզ մատնեն, հոգ մի ընէք թէ
ինտոր կամ ինչ պիտի խօսիք.
ինուո որ ձեզի պիտի տրուի ան ժա-
20 մուն ինչ որ պիտի խօսիք: Վաւան
զի չէ թէ դուք էք որ կը խօսիք,
հապա ձեր Հօրը Հօղիք որ ձեր
21 ներքի դին կը խօսի: Բւ Հեղբայր
եղբայրը մահուան պիտի մատնէ,
և հայրը՝ որդին. և որդիք ինչ-
ծնողացը վրայ պիտի ելնեն ու մեռ-
22 ցնեն զանոնք: Եւ իմ անուանս
համար՝ ամենուն տալիք պիտի ըլ-
լաբ. Բայց ով որ մինչև կ'ելլը
համբերէ, անկայ պիտի պարի:
23 Ու շերտոր աս քաղաքին մէջ ձեզ
կը հայածեն, ուրիշ քաղաքի քա-
նէք. Ճշմարիտ կ'ըսեմ ձեզի. Իս-
րայէլի քաղաքները պիտի հատը-
նէք, մինչև որ Որդի մարդը գայ:
24 Եւ չկերտոր իր վարդապետէն աւելի
չէ, և ոչ ծառան իր տիրոջմէն:
25 Հերիք է աշակերտին որ իր վար-
դապետին պէս ըլլայ, ու ծառային
իր տիրոջ պէս. Էթէ որ տանուտե-
րը Բէկղզեբուղ կոչեցին, որափ
26 աւելի անոր ընտանիքը: Ուստի
մի վախեց անոնցմ. Ենուո որ
բան մը չկայ ծածուկ որ պիտի չը-
յայտնուի, և գաղտուկ որ պիտի
27 չգիտնուի. Եւ Ինչ որ ձեզի մուծի
մէջ կ'ըսեմ, աւելի լոյսի մէջ
խօսեցէք, և ինչ որ ականջն ի
վար կը լսէք, տանիներուն վրայ
28 քարոյեցէք: Եւ մի վախեցաւ ա-
նոնցմ որ մարմինը կը սպաննեն,
ու չեն կրնար հոգին սպաննել.
հապա աւելի անկ վախեցէք դուք,
որ կրնայ հոգին ու մարմինը գեհնէն
29 մէջ կորսնցնել: Եւ որ երկու
ձնձրուկ մէկ դանկի կը ծախուին,
և անոնցմէ մէկը դետինը չէխար՝
30 առանց ձեր Հօրը: Բայց ձեր
գիտունը բոլոր մազերն ալ համրուած
31 են: Ուրեմն մի վախեցաւ. Ինչ-
որ շատ ձնձրուկներն լաւ էք դուք:
32 Արդ՝ եթէ որ մարդոց առջև զիս կը
դաւանի, Դես ալ անկայ պիտի
դաւանիմ իմ Հօրս առջևը որ եր-
33 կինքն է. Եւ ով որ մարդոց առջև
զիս կ'ուրանայ, Ես ալ անկայ պի-
տի ուրանամ իմ Հօրս առջևը՝ որ
34 երկինքն է: Եւ Բայ կարծեմ թէ Ես
երկրի վրայ խաղաղութիւն ձգելու
եկայ. խաղաղութիւն՝ ձգելու եկ-
35 կայ, հապա սուր. Ինուո որ չկայ
մարդը իր հօրմէն զատելու, ու աղ-
ջիկը իր մօրմէն, ու հարաբ իր կե-
36 սուրբն. Եւ Էմարդուն թշնամիներ
37 իր ընտանիքը պիտի լսեն: Եւ Ես որ
հայրը կամ մայրը ինծմէ աւելի կը
սիրէ, ինծի արժանի չէ. և ան որ
տղան կամ աղջիկը ինծմէ աւելի կը

Յարժեքներ

31

Ղար. Գ. Գ.

11. 12. 13.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

11. Գ. Գ.

Յամբ Տեսուն

31

7 ԳԼ. Բ. 18:
7. Գ. 22:
8. Գ. 35:
9. Գ. 3: Ժ. 6:
2. Գ. 11:
Ժ. 27:
18. Գ. 15:
Ժ. 46:
Ժ. 15:
8. Գ. 3:
15. Գ. 11:
5. Գ. 11:
Ժ. 21:
8. Գ. 6:
9. Գ. 11:
Ժ. 7:

ԼԵՐԵՆ. 2.
16:
Ժ. 35. Ե.
3:

Բ. Բ. Բ. 25:
Ժ. 23. Գ. 1:
Ժ. 1:

Բ. Բ. Բ. 6:

Ժ. Բ. 30:
Ժ. 5:

Ժ. Բ. 32:
Ժ. 33:
Ժ. 31:
Ժ. 9:
Ժ. Բ. 9:
Ժ. 35. Ե.
22:

Ժ. Բ. 15:
Ժ. 1:

Ժ. Բ. 2. Գ. 6:
Ժ. 6:
Ժ. 18:

Ժ. Բ. 2. Գ. 6:

Ժ. Բ. 14:
Ժ. 3:
Ժ. 16:

Ժ. Բ. 4. 5:
Ժ. 4:

բու առջիդ ասանկ հաճելի եղաւ :
27 ԴԱՄԷՆ բան ինձի տրուեցաւ իմ
28 Զորմէն ու մէկ չճանչնար Որդին՝
բայց Հայրը և Եւ մէկ չճանչնար
Հայրը՝ բայց Որդին և ան՝ որուն
28 որ Որդին կ'ուզէ յայտնել : Եկէք
ինձի բոլոր յոգնած ու բեռնաւոր
բաններ և ես ձեզ պիտի հանգ-
29 չեցնեմ : Իմ լուծս ձեր վրայ ա-
ռէք : և ինծմէ սորվեցէք՝ որ հեղ
եմ ու արտով խոնարհ, և ձեր
անձերուն հանգստութիւն պիտի
30 գտնէք : Ինչու որ իմ լուծս
քաղցր է և իմ բեռս թեթեւ :

ԳԼ. ԺԲ

1 Բերստոս կը յանդիմանէ փարիսեաց կու-
րութիւնը շարժած որուն վրայով 3 Սուրբ
Գիրքերով : 9 փաստով, 13 և 9 աշխարհով մը :
22 Կոյր ու համբ դիւանար մը կը բռնէ : 31
Կ'իմացնէ թէ Սուրբ Հոգին դեմ եղած հայ-
հոյութիւնը պիտի չներուի : 36 և թէ դատարկ
խօսքերու համար հաշիւ պիտի տրուի : 38 Կը
յանդիմանէ անհաւատները որ յան կը խնդ-
րեն : 49 և կը ցուցնէ թէ ով է իր եղբայրը՝
իր քոյրը և իր մայրը :

1 Եւ ատենը - Յիսուս շաբաթ օրը
գնաց արտերուն մէջէն և իր
աշակերտները անօթեցան, ու սկը-
սան զբռնէ հասկեր փրցնել և ու-
2 տել : Փարիսեցիները երբոր տե-
սան, բսին անոր : Եւս բու աշա-
կերտները կը գործեն ինչ որ ար-
3 ժան չէ շաբաթ օրը գործել : Եւ
ալ անոնց ըսաւ : Զեք կարդացէր
դուք Բ Դաւիթին ըրածը երբոր
անօթեցաւ ինքը՝ ու անոնք որ իր
4 հետն էին, Ինչպէս մտաւ Աս-
տուծոյ տունը, և Էսաւաջաւորու-
թեան հացերը կերաւ, որ ոչ իրեն
օրինաւոր էր ուտել, և ոչ անոնց
որ իր հետն էին, Եբայց միայն քա-
5 յաններուն : Կամ թէ Եօթնըին
մէջը չէք կարդացեր, որ քահա-
նաները շաբաթ օրերը տաճարին
մէջ շաբաթը կը պղծեն ու անմեղ
6 են : Բայց ձեզի կ'ըսեմ որ աս
տեղը տաճարէն մեծ մէկը կայ :
7 Եւ թէ որ գիտնայիք թէ ինչ
Էսէկ է, Ե Ողորմութիւնը կ'ուզեմ
ու չէ թէ զոհ, ան ատենը ան-
պարտները չէիք դատապարտեր
8 Քանզի Որդին մարդոյ շաբաթին
տեսնէ :
9 Եւ անկէ երթալով՝ եկաւ ա-
10 նոնց ժողովարանը : Եւ հոն մէկ
մարդ մը կար որուն ձեռքը չորցած
էր : և հարցուցին անոր ու բսին
թէ Ե Զաբաթ օրը բռնել արժան
է, որ անոր վրայով ամբաստանու-
11 թիւն ընեն : Եւ ալ ըսաւ անոնց :
Զեզմէ որ մարդը կայ որ մէկ ոչ-
խար մը ունենայ, և անիկայ շա-
բաթ օրը փոսի մէջ ինչպէ պիտի
չուռնէ : ու վեր հանէ զանիկայ :

12 Արդ որչափ աւելի է մարդը ոչ-
խարէն, ուրեմն շաբաթ օրը բարի
13 գործել արժան է : Եւ ատենը
ըսաւ ան մարդուն : Երկընցոր
ձեռքը ան ալ երկընցուց, ու ոչ-
14 Հայաց մէկալով պէս, Իսկ Էսէկ-
րիսեցիները դուրս ելլելով՝ անոր
վրայ խորհուրդ կ'ընէին թէ ին-
տո՞ր անիկայ կորսնցնեն :
15 Եւ Յիսուս երբոր գիտցաւ,
և զատուեցաւ անկէ : Եւ շատ ժո-
ղովուորներ անոր ետեւէն գացին,
16 ու ամէրը բռնեց : Եւ Զաստիկ
պատուիրեց անոնց, որ զենքը Է-
17 Իսկ չայտնեն : Ար կատարուի
Եսայի մարգարէին ձեռքով ըս-
18 ուած խօսքը : Եւս իմ ծառան
որ ընտրեցի, և իմ սիրելիս՝ որուն
հաւանեցաւ իմ անձս : իմ Հոգիս
անոր վրայ պիտի դնեմ, ու հե-
թանոններուն իրաւունք պիտի
19 պատմէ : Ոչ պիտի վիճի, և ոչ
պիտի աղաղակէ և ոչ մէկը պի-
տի լսէ անոր ձայնը հրապարանե-
20 թուն մէջ : Զաղջխած եղէգը
պիտի չփշրէ, ու պլպլած պատ-
րոյգը պիտի չմարէ, մինչև որ դա-
տաստանը յաղթուի թեան հանէ :
21 Եւ հեթանոնները անոր անուանը
պիտի յուսան :
22 Եւ ատենը կոյր ու համբ դիւա-
հար մը բերին իրեն, և զանիկայ
բռնեց : անանկ որ համբ ու կոյրը
23 խօսեցաւ ու տեսաւ : Եւ բոլոր
ժողովուորները զարմացան ու կը-
սէին : Արդեօք ասիկայ է Դաւիթի
24 որդին : Եբայց փարիսեցիները
եբբոր լսեցին, բսին : Եսիկայ
« Ինչ Էսէկ չհանր դները բայց
գնեցուն Բեղզեբուղ իշխանով :
25 Եւ Յիսուս անոնց խորհուրդները
իմանալով՝ ըսաւ անոնց : Ամէն
թագաւորութիւն իրեն դեմ բաժ-
նուած է կաւերի : և ամէն քաղաք
կամ տուն իրեն դեմ բաժնուած :
26 Զինար կենալ : Եւ թէ որ Սա-
տանան Սատանայ կը հանէ : իրեն
դեմ բաժնուեցաւ : ուստի ինտո՞ր
պիտի կենայ անոր թագաւորու-
27 թիւնը : Ու թէ որ ես Բեղզեբու-
ղով դները կը հանեմ, ձեր որ-
դիները ինչով կը հանեն, ուրեմն
անոնք պիտի ըլլան ձեր դատաւոր :
28 Երբ Բայց թէ որ ես Աստուծոյ
Հոգիով կը հանեմ դները ուրեմն
Ե Աստուծոյ թագաւորութիւնը
29 ձեր վրայ հասած է : Կամ ին-
տո՞ր կ'ընայ մէկը զօրաւոր մարդու
որ տունը մտնէ և անոր կարասի-
ները յափշտակել թէ որ առաջ
ան զօրաւոր մարդը չկապէ, և
30 ետքը անոր տունը կողոպտէ : Եւ
որ իմ հետս չէ ինձի հակառակ :

Յամբ Տեսուն

31

Ժ. Բ. Բ. 1:
Ժ. Բ. 6:
Ժ. Բ. 11:
Ժ. Բ. 18:
Ժ. 39: Ժ. 6:
53:

Ժ. Բ. Բ. 1:
Ժ. Բ. 23:
Ժ. Բ. 7:
Ժ. Բ. 21:
Ժ. Բ. 30:

Ժ. Բ. 1:
Ժ. Բ. 17:
Ժ. 5:

Ժ. Բ. 32:
Ժ. Բ. 11:
Ժ. 14:

Ժ. Բ. 34:
Ժ. Բ. 22:
Ժ. Բ. 15:

Ժ. Բ. 4:
Ժ. Բ. 25:
Ժ. 23:

Ժ. Բ. 44:
Ժ. 14:
Ժ. 33:
Ժ. 20:
Ժ. 21:

Ժ. Բ. 24:
Ժ. 21:
Ժ. 23:

Յամի Տեառն

31

ԵԳԼ. ԻԵ.
29 : Մար.
7 : 25 : Դու.
Ը : 18 : Գթ.
26 :

ԲԵՍ. Գ. 9 :
ԵԳԼ. ԺԲ.
2 : Մար.
7 : 12 : Դու.
Ը : 10 : Գթ.
ԺԲ. : 40 :
Գթ. : 27 :
26 : 27 :
Հոգ. ԺԲ.
2 : Գթ.
7 : 14 : 15 :
ԺԵԲ. : Ե.
11 :

ԻԴԼ. ԺԳ.
17 : Դու.
Ժ : 23 : 24 :
Գթ. : Բ. : 29 :
ԵԵԲ. ԺԲ.
13 : Գթ.
10 : 11 :

ԻՄԱՐ. Դ.
14 : Դու.
Ը : 11 :
ԺԳԼ. Դ. : 23 :

ԻԵՍ. ԺԸ. 2 :
ԵԳԼ. ԼԳ.
31 : 32 :
Գթ. : Ե. : 35 :

ԵԳԼ. ԺԲ.
6 : ՔՏԺԲ.
10 : 15 :

ԵԵԲԺ. Դ.
3 :

ԴԳԼ. ԺԺ.
23 : Մար.
Ժ. : 23 :
Դու. : Ժ.
24 : ՔՏԺԲ.
7 : 9 : ՔՏԺԲ.
7 : 10 :

և որով թեանը խորհուրդները , և
12 անոնց տրուած չէ : Եւ անս զի ով
որ ունի , անոր պիտի տրուի ու պի-
տի աւելնայ . և ով որ չունի , ու-
նեցածն ալ անկէ պիտի առնուի :
13 Անոր համար առանձնեով կը խօսիմ
անոնց , որ կը տեսնեն՝ ու չեն
տեսներ , և կը լսեն՝ ու չեն լսեր ,
14 ու միտք չեն առներ : Եւ անոնց
վրայ կը կատարուի Եսայիին մար-
գարեու թիւնը՝ որ կ'ըսէ . Եւ ելով
պիտի լսէք՝ ու պիտի չիմանաք , և
տեսնելով պիտի տեսնէք՝ ու պիտի
15 չտեսնէք : Ինչու որ աս ժողո-
վուրդին սիրտը թանձրացաւ , և
ժիրենց ականջներովը ծանր լսեցին ,
ու աչքերնին զոցեցին , որ չըլլայ
թէ քան աչքերով տեսնեն , և ա-
կանջներով լսեն , և սրտով իմա-
նան , ու դարձի գան , և ես անոնք
16 բժշկեմ : Բայց Երանի է ձեր աչ-
քերուն՝ որ կը տեսնեն , ու ձեր ա-
կանջներուն՝ որ կը լսեն : Քանզի
ձմարիտ կ'ըսեմ ձեզի , որ Էշատ
մարգարէներ և արդարներ փափա-
քեցան ձեր տեսածները տեսնելու՝
ու չտեսան , և ձեր լսածները լսելու՝
ու չստեցին :
18 Եւ իմա դուք սերմ ցանոցին ա-
19 ռակը լսեցէք : Ան ամէնը որ թա-
գաւորութեան խօսքը կը լսէ՝ ու
միտք չառնէր , չարը կու գայ՝ ու
անոր սրտին մէջ ցանուածը կը
յափշտակէ . անկիւյ ան է որ ձամ-
20 բուն քովը ցանուեցաւ : Եւ ապա-
ռաժուտ տեղերու վրայ ցանուածը
ան է որ եղբ կը լսէ խօսքը , շուտ մը
է օւրախութեամբ կ'ընդունի զա-
21 նեկայ . Բայց իր մէջ արմատ չու-
նենայով՝ քիչ ժամանակ կը տեսէ .
ու երբոր նեղութիւն կամ հալա-
ծանք ըլլայ խօսքին համար , շուտ մը
22 կ'ը գայ թափէ : Եւ յիշուցնուն
մէջ ցանուածը Էան է՝ որ երբ կը
լսէ խօսքը , աշխարհիս գեղամուրը
և հարստութեան խաբէութիւնը
խօսքը կը խեղդեն , ու կ'ըլլայ ան-
23 պտուղ : Իսկ աղէկ հոգի մէջ
ցանուածը ան է որ երբ կը լսէ
խօսքը , միտք կ'առնէ , և պտուղ
կու տայ՝ որը հարիւր , որը վաթ-
սուն , ու որը երեսուն :
24 Ուրիշ առակ մըն ալ յառաջ
բերաւ անոնց՝ ու ըսաւ . Երկնից
թագաւորութիւնը նմանեցաւ մէկ
մարդու մը , որ իր արտին մէջ բա-
25 րի սերմ ցանեց . Ու երբոր մարդիկ
կը քնանային , իր թշնամին եկաւ ,
ու ցորենին մէջ որոմ ցանեց , և
26 գնաց . Ու երբոր խտրը բուսաւ՝
ու պտուղը բերաւ , անկէ տես ու-
27 թոմն ալ երեցաւ : Ուստի ետե-
նուտիքովը ծառաները մօտեցան՝ ու

իրեն ըսին . Տեր՝ չէ՞ որ դուն քու
արտիդ մէջ բարի սերմ ցանեցիր ,
28 ուրեմն՝ որոմը ուսկից ունի : Եւ
անիկայ ըսաւ անոնց . Մէկ թշնա-
մի մարդ մը բրած է ատիկայ . ծա-
ռաները իրեն ըսին . Հիմա կ'ու-
զենս որ երթանք անիկայ մէկդի
29 քաղէք : Ան ալ ըսաւ . Չէ .
չըլլայ թէ որոմը քաղած ատեննիդ՝
ցորենն ալ անոր հետը փրցընէք :
30 Թող տուէք որ երկուքն ալ մէկ-
տեղ աճին մինչև հունձքի ատենը .
և հունձքին ատենը նձողներուն պի-
տի ըսեմ . Առաջ որոմը քաղեցէք ,
և անիկայ խուրձ խուրձ կապեցէք
այրելու համար , իսկ ցորենը իմ
ամբարս ժողվեցէք :
31 Ուրիշ առակ մըն ալ յառաջ
բերաւ անոնց՝ ու ըսաւ . Երկնից
թագաւորութիւնը մանանեխի հա-
տի նման է , որն որ մարդ մը առաւ .
32 իր արտին մէջը ցանեց . Որ ամէն
սերմերէն պզտիկ է , ու երբոր աճի
ամէն խոտերէններէն մեծ է , ու
ծառ կ'ըլլայ , անանկ որ՝ Երկնից
թագունեցողը կու գան , և անոր
ճիւղերուն վրայ կը հանգչին :
33 Եւրիշ առակ մըն ալ գրուեց
անոնց . Երկնից թագա-
ւորութիւնը խմորի նման է , որն
որ կնիկ մը առաւ իրեք գրիւ ալիւ-
րի մէջ պահեց , մինչև որ ամէն
ալ խմորեցաւ :
34 Յիսուս աւ ամէն բաները առակ-
ներով խօսեցաւ ժողովուրդին , ու
առանց առակի բան մը չէր խօսեր
35 անոնց . Որ կատարուի մարգարէին
ձեռքով ըսուած խօսքը . Եւ ապա-
նեղով պիտի բանամ իմ բերանս .
աշխարհի սկիզբէն ի վեր ծած-
կուած բաները յառաջ պիտի բե-
րեմ :
36 Ան ատենը Յիսուս ժողովուրդ-
ները թողուց , տունը եկաւ . և
իր աշակերտները մօտեցան իրեն՝ ու
ըսին . Արտին որոմներուն առակը
37 մեկնէ՝ մեզի . Ան ալ պատասխան
տուաւ՝ ու ըսաւ անոնց . Բարի
սերմը ցանողը Որդին մարդիկ է .
38 Եւ Էշատը աշխարհ է . Իսկ բարի
սերմը անոնք են , որ թագաւորու-
թեանը որդիքն են . Բայց որոմը
39 Էշարին որդիքն են . Եւ թշնամին
որ անիկայ ցանեց , Սատանան է .
ու Էշունձքը՝ աշխարհիս վերջն է .
40 նձողները՝ հրեշտակներն են : Արդ-
ինչպէս որ որոմը կը ժողովուրդի՝ ու
կնիկ մէջ կ'այրի , աշխարհիս
վերջն ալ անանկ պիտի ըլլայ :
41 Որդին մարդոյ իր հրեշտակները
պիտի խլէի , ու՝ պիտի ժողովեն ա-
նոր թագաւորութենէն բոլոր գայ-
թակղութիւնները՝ և անոնք որ ա-

Յամի Տեառն

31

ԵԳԼ. Դ. : 12 :

ԺԵՍ. Բ. 3 :
3 : ՄԲԲ.
7 : 1 : Մար.
7 : 31 : Դու.
ԺԳ. : 18 : 19 :

ԴԴԼ. ԺԳ.
20 :

ԴՄԱՐ. Դ.
33 : 84 :

ԵՍԱԳ. 5Ը. 2 :

Հոգ. ԺԳ.
25 : 26 : Մ
Կոր. Բ. 7 :
Եփե. Գ. 9 :
Կոթ. Գ. 1 :
26 :

ԵԳԼ. ԻԴ. 14 :
ԻԸ. 19 :
Մար. ԺԳ.
15 : 20 :
Դու. ԻԴ.
47 : Հոգ. ԺԳ.
Ժ. 18 : Կոթ.
Ժ. 6 :

ԴԵՍ. Գ. 13 :
Գթ. Բ. 44 :
Գթ. ԺԳ.
10 : 1 : Գթ.
Ժ. 5 :

ԵԳԼ. Դ. Գ.
13 : Գայտ.
Ժ. 15 :

ԵԳԼ. ԺԸ. 7 :
ԳԿԵՍ. Բ.
1 : 2 :

Յամբ Տեսան

31

ԳԼ. Գ. 12:
Յայտ. ԺԺ.
20: Բ. 10:
ԼԳ. Բ. 12:
ՀԳ. 50:
Դան. ԺԲ.
3: ԿԱԿԲ.
ԺԲ. 42: 43:
ԷՀԳ. 9:

ՓԻԼ. Գ. 7:
5:
Ես. ԺԲ. 1:
Յայտ. Գ.
18:

ԼԱՌԱԿ. Բ.
4: Գ. 14:
15: Բ. 10:
19:

ԳԼ. ԻԲ. 10:

ԳԼ. ԻԲ. 32:

ՀՀԳ. 42:

ՆԵՐԳ. Է.
13:

ԲԳԼ. Բ. 23:
Մար. Գ. 1:
ԴԱ. Գ. 16:
23:

ԵԵՆ. ԻԲ. 7:
Մար. Գ. 3:
ԴԱ. Գ. 23:
ՅՈՏ. Գ. 42:

ԴԼ. ԺԲ.
46: Գ.
ԷՄար. ԺԲ.
40:

ԴԻԲ. ԺԱ. 6:
Մար. Գ. 3:
4:

ԷԼԱ. Գ. 24:
35: Գ. 44:
ԷՄար. Գ. 55:
6:

42 Եօրէնութիւն կը գործեն, " Ու կրա-
կի ֆոցին մէջ պիտի ձգեն զանոնք .
Հոն պիտի ըլլայ լալ ու ակուաներ
43 Կծրուցընել, " Ան ատենը արևի
պէս պիտի փայլին արդարները ի-
րենց շօրը թագաւորութեանը
մէջ: Եւ որ լսելու ականջ ունի,
թող լսէ:

44 Դարձեալ երկնից թագաւորու-
թիւնը արտի մէջ պահուած զանձի
նման է, որ անիկայ մէկ մարդ մը
գտնելով կը ծածկէ. և ուրախու-
թեանն կ'երթայ քողոր ունե-
ցածը կը ծախէ, ու ան արտը կը
գնէ:

45 Դարձեալ երկնից թագաւորու-
թիւնը վաճառական մարդու մը նը-
ման է, որ գեղեցիկ մարգարիտներ
46 կը փնտռէ. Եւ մէկ պատուական
մարգարիտ մը գտնելով գնաց իր
բոլոր ունեցածը ծախեց, ու զանի-
կայ գնէ:

47 Դարձեալ երկնից թագաւորու-
թիւնը ծովը ձգուած ուռական մը
նման է, որ ամէն տեսակէն կը ժող-

48 վէ: Որ երբոր լեցուեցաւ ցամաքը
Հանեցին, ու նստան աղէկները
մաններու մէջ ժողվեցին, և անշա-

49 հը դուրս ձգեցին: Ասանկ պիտի
ըլլայ աշխարհիս պըջը. հրեշտակ-
ները պիտի ելլեն ու արդարներուն

50 մէջէն չարերը պիտի գտնեն, Եւ
Ֆպիտի ձգեն զանոնք կրակի ֆոցին
մէջ. Հոն պիտի ըլլայ լալ ու ակ-
ուաներ կծրուցընել:

51 Ըսաւ անոնց Յիսուս. Հասկը-
ցա՞ք աս ամէն բաները. Բոնի ա-

52 նոր. Այո՛ Տէր: Եւ անիկայ ը-
սաւ անոնց. Անոր համար ամէն դը-
պիր՝ ո՛ր երկնից թագաւորութեան
աշակերտեալ է, նման է տանուտէր
մարդու մը՝ որ իր գանձէն նոր ու
հին բաներ կը հանէ:

53 Ու երբոր կատարեց Յիսուս աս
54 առականքը, անկէ մեկնեցաւ. ԲԵԼ
եկաւ իր գաւառը, ու անոնց կը
տորվեցընէր՝ իրենց ժողովարանին
մէջը. մինչև որ կը զարմանային
անոնք՝ ու կ'ըսէին. Ասիկայ ո՛ւսկից
ունի աս ինքնատու թիւնը և հրաշ-
55 ները. ԳԱԻԿԱՅ Հիւսիս որդին չէ՝
ատոր մայրը Մարիամ չ'ըկոչուիր,
ու Դատոր եղբայրները՝ ԵՅԱԿՈՒՍ, և
ՅՈՎՍԷՍ, ու Սիմոն, և ՅՈՒՀԱ:

56 Ու ատոր քոյրերը՝ ամէնը մեր քովը
չէ՞ն. ալ ինքը ո՛ւսկից ունի աս
57 ամէն բաները: Եւ անոր վրայով
շկը գայթակղէին. Բայց Յիսուսը
սաւ անոնց. ԵՄԱՐԿԱՐԻ մը անպա-
տի չէ՝ Բայց միայն իր դաւառին ու

58 իր տանը մէջ. Եւ ԷՀՏՈՆ շատ հը-
րաշքեր չորաւ՝ անոնց անհաւա-
ստութեանը համար:

ԳԼ. ԺԴ

1 Հերովդէսին կարծիքը Քրիստոսի վրայով: 8
Յովհաննէս մկրտին զիստուելուն պատճա-
ռը: 13 Յիսուս անպատ տեղ մը կ'երթայ,
15 որ տեղ հինգ հազար հոգի կը կերակրէ
հինգ նկանակով ու երկու ձուկով: 23 Ժողուն
վրայ քայլելով՝ իր աշակերտներուն կ'երթայ,
34 և Գննեստարթի թիւսմարը ԷԼԵՈՎ՝ հիւսնը
ները կը բժշկէ՝ անոնց իր հանգերէն ծայրին
զպէլով:

1 Ի՛նչ ժամանակը շէրովդէս չորրոր-
դապետը Յիսուսին համբար
2 լսեց: Ու իր ծառաներուն մկրտին է.
Անիկայ Յովհաննէս մկրտին է.
անիկայ մեռելներէն յարութիւն ա-
ռած է, և անոր համար հրաշքներ
կ'ըլլան անով:

3 Քանզի ԷՀերովդէս՝ Յովհաննէսը
բռներ, զանիկայ կապեր ու բանտը
զերը էր՝ իր եղբօրը Փիլիպպոսին
կնկանը Հերովդիային համար:

4 Ասան զի Յովհաննէս անոր կ'ըսէր.
Է՛ՔԵԳԻ օրինաւոր չէ անիկայ Ի՛նչ ու-
5 նեմալ: Ուստի կ'ուզէր զանիկայ
սպաննել, բայց ժողովուրդէն կը
վախնար. Դինչու որ իբրև մար-

6 դարէ կ'ընդունէին զանիկայ: Ու
երբոր Հերովդէսին ծննդեան օրը
եղաւ, Հերովդիային աղջիկ խաղցը
հաշտէ՛ք ՝ Բ՛ՆԻՆԷ մէջ, ու Հերովդէ-

7 սին հաճէի եղաւ: Ուստի երդու-
մով խոստացաւ՝ որ տայ անոր ինչ
8 որ ուզելու ըլլայ: Եւ անիկայ ա-
ռաջ իր մօրմէն խրատուելով՝ Ըսաւ.
Տուր ինձի հոս Յովհաննէս մկրտ-
չին զլուսի սկուտեղի մը վրայ:

9 Եւ թագաւոր տրուեցաւ. Բայց
երդումներուն համար՝ ու իր հետը
նստողներուն համար՝ հրաման ըրաւ

10 որ տրուի. Եւ Դժ՛ԲԻ խրկելով
Յովհաննէսը բանտին մէջ զիսա-

11 տեց: Եւ անոր գլուխը սկուտե-
ղով բերուեցաւ ու տրուեցաւ
աղջկանը. աս ալ իր մօր տա-

12 րաւ: Եւ անոր աշակերտները Ե-
կան՝ ու մարմինը վերցընելով թա-
ղեցին. և գացին Յիսուսին պատ-
մեցին:

13 Ու Էրբոր լսեց Յիսուս, անկէ
նստով անապատ տեղ մը գնացաւ
ուսնին. Էրբոր լսեցին ժողովուրդ-
ները՝ ոտըով անոր ետեւէն գացին
Ի՛նչ քաղաքներէն:

14 Ու Էրբոր դուրս ելաւ, շատ ժո-
ղովուրդ տեսնելով՝ Եղա՛ց անոնց
վրայ, ու անոնց հիւանդները բժը-
կեց:

15 Եւ իրիկուան գեմ՝ իր աշա-
կերտները իրեն կկան, ու բոնի.
Հա՛ն անապատ տեղ մըն է, և ժա-
մանակը ուշացած է. արձակէ ժո-
ղովուրդները, որ գեղերը երթան՝

16 ու իրենց կերակուր գնեն: Եւ
Յիսուս անտեղ ըսաւ. Հարկ չէ՛

Յամբ Տեսան

32

ՅՈՒ. Տ. 32
սկիզբ
Մար. Գ.
14: ԴԱ.
Թ. 7:

ՅՈՒ. Տ. 30
ԲՄար. Գ.
17: ԴԱ.
Գ. 10: 20:

ՅՈՒ. Տ. 31
ԳԼ. ԺԲ.
16: Բ. 21:

ԴԳԼ. ԻԱ.
26: ԴԱ.
Բ. 6:

ՅՈՒ. Տ. 32
ԷԳԼ. Ժ. 23:
ԺԲ. 15:
Մար. Գ.
32: ԴԱ.
Թ. 10:
ՅՈՏ. Գ. 1:
2:

ՅՈՒՆԷ Էրբ-
որ Յիսուս

ԴԳԼ. Բ.
36: Մար.
Գ. 84:

ԷՄար. Գ.
85: ԴԱ.
Թ. 12:
ՅՈՏ. Գ. 5:

Յամի Տեառն

32

Ի ԳԼ. Ժ. 17. ԲՕՆ. 7. 9. Ի ԳԼ. Ժ. 34.

րահաւատներ, թէ հաց չառիր: 9 Եւ ճակարհ չէ՛ք հասկերնքս և չէ՛ք յիշեր հինգ նկանալը հինգ հազարին, ու քանի կողով վերցուցիր: 10 Եւ ո՛չ ալ եօթը նկանալը չորս հազարին, ու քանի գտնիրիդ վեր: 11 Գուցիք, Ի՞նչպէս չէ՛ք հասկերնքս թէ ես հացի համար չըսի ձեզի՝ փարսեցեաց ու սագուկեցեաց խման: 12 Ընէ զգոյշ կենալ, և ես ատենը հասկերնքս որ հացի խմորն զոռւանալ չըսաւ, հապա փարսեցեաց ու սագուկեցեաց վարդապետութեան:

13 Եւ Յիսուս Փիլիպպոսի կեսաբային կողմերը երթալով, իր աշակերտներուն հարցուց՝ ու ըսաւ. Ի՞նչքանով ո՞վ կ'ըսեն թէ եմ ես

14 Որդի մարդոյ: Ու անոնք ըսին. Ըմմանք Էւթէ Բէ Յովհաննէս մկրտիւն էս, ուրիշները՝ Եղիան, ուրիշներն ալ՝ Երեմիան, կամ մար: 15 զարեւոյնն մկր: Ըսաւ անոնց. Հապա զուրք ինծի համար ո՞վ

16 կ'ըսէ՝ թէ եմ: Սիմոն Պետրոս պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ. Ի՞նչուն ես Քրիստոս՝ կենդանի Ես:

17 Եւ ինչպէս Որդիս: Եւ Յիսուս պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ անոր. Երանի՛ր թե՛ղ Սիմոն՝ Յովհաննէս որդին, ծինչու որ մարմինը և աւրիւնը թեզի չըպարտեց չի՛նչ, հապա էիմ Հայրա՛ որ երկինքն է:

18 Եւ ես թեզի կ'ըսեմ որ Է՛րուն՝ Պետրոս ես, ու եսա վէմին վրայ պիտի շինեմ իմ եկեղեցին, և թէ զոնքին զոնքներ անիկայ պիտի տամ. և ինչ որ երկրի վրայ կապես, երկինքի մէջ կապուած պիտի ըլլայ. ու ինչ որ երկրի վրայ արձակես, երկինքի մէջ արձա:

19 Եւ ինչպէս: Ի՞նչ երկինք թագաւորութեան արձակելու թեզի պիտի տամ. և ինչ որ երկրի վրայ կապես, երկինքի մէջ կապուած պիտի ըլլայ. ու ինչ որ երկրի վրայ արձակես, երկինքի մէջ արձա:

20 Կուած պիտի ըլլայ. Եւ ատենը աշակերտներուն պատուիրեց, որ մէկու մը չըսեն թէ ինքը Քրիստոսն է:

21 Եւնէ ետե սկսաւ Յիսուս իր յաշակերտներուն ցուցնել թէ պէտք է որ ինքը Երուսաղէմ երթալ, ու շատ չարարանքներ կրէ ծերերէն և քահանայապետներէն ու զպիտրերէն, և սպանուի, ու Երրորդ օրը յարուած լին առնէ:

22 Եւ Պետրոս մէկդի առաւ զանիկայ, և սկսա յանդիմանել զանիկայ՝ ու ըսել. Բաւ լիցի թեզ

23 Տէ՛ր ատ բանը թեզի չըլլայ. եւ ինքը դատաւարով Պետրոսին ըսաւ. Երոխ զնա յայտնայ. է՛նծի զայն անկողութիւն ես գուն. ինչու որ Աստուծոյ բաները չես մըտածեր հապա մարդոց բաները:

24 Եւ ատենը Յիսուս իր աշակերտներուն ըսաւ. Թէ որ մէկը իմ ետես գալ կ'ուզէ, թող իր անձը ուրանայ, և իր խաչը վեր: 25 Եւնէ, ու իմ ետես գալ: Վասն զի ո՞վ որ կ'ուզէ իր անձը ապրելնէլ, պիտի կորսնցնէ անիկայ. և ո՞վ որ ինծի համար իր անձը կը կորսնցնէ, պիտի գտնէ:

26 Եւնիկայ. Բանդի ի՛նչ կը շահի մարդ մը՝ թէ որ բոլոր աշխարհը վատարկի, և իր անձը կորսնցնէ. կամ Է՛ր անձին համար ի՛նչ ազատէ՛ք պիտի տայ մարդ:

27 Վասն զի Լորդին մարդոյ իր Հօրը փառքովը պիտի զայ իր ճիշտապիտեան հետ. Է՛ն ան ատենը ամեն մէկուն իր զործքերուն համար հատուցում պիտի ընէ:

28 Եւ մարիտ կ'ըսեմ ձեզի, որ Դժոխ ներկայ եղողներն մէկ քանիներ կան որոնք մահուան համար պիտի չառնեն, մինչեւ որ տեսնեն Որդին մարդոյ իր թագաւորութիւնովը եկած:

ԳԼ. ԺԵ

1 Քրիստոսի աշակերտութիւնը: 14 Քրիստոս կը թշկ լուսնոր: 22 Կր յոխաձայնէ իր յարարանքները: 24 ու երկգլաւան տուրբը կը հատուցանէ:

1 Եւ վեց օրէն ետե Յիսուս իր հետ առաւ պետրոսը ու Յակոբը և անոր եղբայրը Յովհաննէսը, ու անոնք մէկ բարձր լեռ մը

2 հասնելու առանձին. Եւ անոնց առջեւ պայտակարացաւ, ու իր երեսը փայլեցաւ արեգակի պէս, ու իր հանդերձները ձերսկեցան լուսոյ

3 պէս: Եւ ահա երեցան անոնց Մովսէս ու Եղիա, ու իր հետ կը 4 խօսէին: Պատասխան տուաւ Պետրոս՝ ու ըսաւ Յիսուսին. Տէ՛ր աղէկ է որ հոս կենանք. թէ որ կ'ուզես, իրեք իրծիքդ շինենք հոս, մէկը թեզի և մէկը Մովսէսին

5 ու մէկը Եղիային: Եւ Բքանի որ անիկայ կը խօսէր, ահա լուսաւոր ամպ մը անոնց վրայ հովանի եղաւ, և ահա ամպէն ձայն մը կ'ըսէր ըսելով. Է՛ր ինչպէս է իմ սիրելի Որդիս, Դժոխն հաւանք եմ. Եւ

6 տոր մտիկ ըրէք. Եւ շաշակերտները երբ ըսեցին, երեսուն վրայ ինչ կան, ու իրաւ լաւացան. Եւ Յիսուս մօտենալով Է՛ր պաւ անոնց ու ըսաւ. Ե՛լէք ու մի վայնար:

8 Աշխարհի վերջոյցին ու մէկը լաւանք, Բայց միայն Յիսուսը:

9 Եւ երբոր ան լեռնէն վար կ'իջնէին, Եւ Յիսուս պատուիրեց անոնց ու ըսաւ. Ետ տեսիլքը մարդու միջոցէք, մինչեւ Որդին մարդոյ մը

10 ուրիշներ յարուած լին առնէ, եւ

Յամի Տեառն

32

Ի ԳԼ. Ժ. 38. Մար. Բ. 34. Դու. Ժ. 23. Ժ. 27. Գոր. Ժ. 21. Թ. Բ. Գ. 3. Բ. Գ. Գ. 12.

Դու. Ժ. 33. Բ. Գ. Գ. 25. Դու. Ժ. 7. 3.

Դու. Ժ. 4. 04. Մար. Բ. 38. Դու. Ժ. 26.

Դու. Ժ. 10. 2. Գ. Ժ. 5. Դու. Ժ. 14.

Դու. Ժ. 11. Սող. Կ. 12. Դու. Ժ. 12. Երեմ. Ժ. 10. Դ. 19. Դ. 6. Կ. Գ. Գ. 10. Կ. Գ. 17. Դ. 23. Դ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Դ. Գ. Ժ. 28.

Յամֆ Տեառն
32

ԲՄաշ. 7.
5 : ԳԼ.
ժա. 14 :
Մար. 13.
10 :

ԲՄաշ. 7.
6 : ԳԼ. ա.
16 : 17 :
Գոր. 4.
21 :

ԻԳԼ. ժա.
14 : Մար.
13 : 11, 12 :
ԼԳԼ. ժգ. 3.
10 :

ԻԳԼ. ժգ.
21 :

ԶԳԼ. ժա.
14 :
ԽՄար. 13.
14 : ԳԼ.
13 : 57 :

ԶԳԼ. իա.
21 : Մար.
ժա. 23 :
ԳԼ. ժե.
6 : աԿոր.
ժա. 9 : ժգ.
2 :

ԶԳԼ. ժգ.
21 : Ի. 17 :
Մար. Ը.
81 : 13 : 29.
80 : ժ. 33 :
ԳԼ. 13.
22 : 44 : ժգ.
31 : Իգ. 6.
7 :

ՂՄար. 13.
32 :

ՏԵՄ. ԵԼ. Լ.
13 : Ե. 26 :

իր աշակերտները իրեն հարցուցին ու ըսին . Ուրեմն Բիւրնու համար դպիրները կ'ըսեն թէ՛ Պետք է որ առաջ Եղիան գայ : Պատասխան տուաւ Յիսուս՝ ու ըսաւ անոնց . Յիրաւի առաջ Եղիան կու գայ , և ժամէն բան կարգի իր զնէ : Ի՞նչպէս ձեզի Գրքեմ , որ Եղիան արդէն եկած է , և անիկայ չճանչցան , հապա ինչն որ ուզեցին՝ ըրին անոր . անանկ ալ Երդիւն մարդոյ 13 անոնցմէ պիտի չարչարուի : ԺԱն տառեր հասկըցան աշակերտները , որ Յովհաննէս մկրտչին համար ըսաւ անոնց :

14 Ի՞նչ երբոր ժողովուրդին քովը եկան , մարդ մը մօտեցաւ անոր , և ծունկ չընելով՝ կ'ըսէր . Տէ՛ր՝ իմ որդւոյս ողորմէ՛ , որ կը լուսնոտի . և չարաչար կը տանջուի . քանզի շատ անգամ կրակի մէջ կ'իյնայ :

15 Ու շատ անգամ՝ ջուրի մէջ , Եւ անիկայ քու աշակերտներուդ բերի , ու չըցան զանիկայ բռնել :

16 Յիսուս պատասխան տուաւ . Ու ըսաւ . Ո՛վ անհաւատ և խոտորեալ ազգ՝ մինչև երբ ձեզի հետ պիտի ըլլամ , մինչև երբ ձեզի պիտի համբերեմ . զանիկայ հոս ինծի 17 բերեք : Եւ Յիսուս սաստեց անոր , ու դէր անկէ ելաւ . և բռնեց ինքն ինչպէս անիկայ հասնէ , 18 տղան նոյն ժամէն : Ան տառեր աշակերտները առանձին Յիսուսին քովը՝ Երթալով՝ ըսին . Մենք ինչու չըրցանք անիկայ հասնէ :

19 Եւ Յիսուս ըսաւ անոնց . Զեր թերահաւատութեանը համար . քանզի ճշմարտ կ'ըսեմ՝ ձեզի . Զ՞եք որ մանաւանդ չափ հաւատք ունենաք , աս լեռանս պիտի ըսէք՝ Ասկէ անդին փոխադրուէ , և պիտի փոխադրուի . ու բան մը անշարին պիտի չըլլայ 20 ձեզի : Սակայն աս տեսակը որքէլ բռնու չեղբ , բայց միայն աղօթքով և ծոմապահով խոսեմք :

21 Ի՞նչ երբոր անոնք Գալիլէայի մէջ կը պտտէին՝ Յիսուս ըսաւ անոնց . Որդին մարդոյ պիտի 22 մատուցի մարդոց , ձեռքը . Եւ զանիկայ պիտի մեռցընեն , ու երրորդ օրը՝ յաբութիւն պիտի առնէ . ու խիստ տրումեցան :

23 Երբոր անոնք կախառնայում եկան , Էրկկրամանս որոշեալ առնողները Պետրոսին եկան ու ըսին . Զեր վարդապետը երկկրամանք չը հատուցաներ . և անիկայ ըսաւ . 24 Ասո՛ր , ի՞նչ հարցանէ : Ու երբոր տունը մտաւ , Յիսուս անոր դէմը ելաւ՝ ու ըսաւ . Քեզի ի՞նչպէս կ'ընենայ՝ Սիմոն . երկրիս թագաւորները որովհէն կ'առանեն հարկը

կամ տուրքը , իրենց որդիներէն , 25 թէ՛ օտարներէն : Պետրոս անոր ըսաւ՝ թէ՛ Օտարներէն . Յիսուս անոր ըսաւ . Ուրեմն որդիքը առաջ 26 զատ են : Բայց չըլլայ որ անոնք դայթակղեցընենք , զնա ծո՛վը՝ և կարթ ձգէ , ու առջի ձուկը որ կ'ելլէ առ , և անոր բերանը բանալով՝ սատեր մը պիտի գտնես . զանիկայ առ՝ անոնց տուր ինծի և քեզի համար :

ԳԼ. ԺԸ

1 Քրիստոս կը պատուիրէ իր աշակերտներուն խոնարհ ու հեզ ըլլալ . 7 զայլթակղու լտալ . և պզտիկները շատարթել . 15 կը սորվեցընէ թէ ինչպէս վարուելու մէջ մեր եղբայրներուն հետ , երբոր անոնք մեզի դէմ մղանք , 21 և թէ քանի անգամ ներելու ենք անոնց . 23 ասիկայ կը բացատրէ թագաւորի մը առակով , որ հաշիւ ուզեց իր ծառաներէն , 32 ու իր ընկերին ողորմութիւն չցուցնողը պատժեց :

1 Վայն ժամանակը աշակերտները Յիսուսին քովը եկան ու ըսին . Ո՛վ է մեծ երկինից թագաւորու-

2 թեանը մէջ : Եւ Յիսուս տղայ մը կանչեց իրեն , զանիկայ անոնց 3 մէջտեղը կայնեցուց , Ու ըսաւ .

Ճշմարտ կ'ըսեմ՝ ձեզի , Բ՞եք որ զարծի չաք՝ և տղոց պէս չըլլաք . երկինից թագաւորութիւնը բնաւ

4 պիտի չմտնէք : Ի՞նչստի ո՛վ որ իր անձը աս տղուն պէս խոնարհեցընէ , անիկայ է մեծ երկինից 5 թագաւորութեանը մէջ : Եւ Դո՛վ որ սասնի տղայ մը ընդունի իմ

6 անունովս , զիս կ'ընդունի : Եւ Դո՛վ որ զայլթակղեցընէ աս պրզ տիկներուն մէկը՝ որ ինծի կը հաւատան , աղէկ է անոր՝ որ իր

պարանոցէն իշու աղացքի քար իր կախուի . ու ծովուն անկունդին մէջ ընկնի :

7 Այս աշխարհին՝ զայլթակղու թիւններու պատճառաւ . Դվանս զի հարկ է որ զայլթակղութիւնները զան , բայց Էվայ ան մարդուն որուն ձեռքովը զայլթակղութիւնը 8 կու գայ : ԵՄբէ՛ թէ որքու ձեռքը կամ ոտքը քեզ կը զայլթակղեցընէ . կտրէ՛ անիկայն ու քեզմէ ձգէ . աղէկ է քեզի կողմ կամ պակասաւոր մասնէ կենանք , բան թէ երկու ձեռք կամ երկու ոտք ունենալ , ու յաւիտենական կրակին մէջը ձգուի :

9 Դու՛ի՛ , Եւ թէ որ աչքը քեզ կը զայլթակղեցընէ , հանէ անիկայ և քեզմէ ձգէ . աղէկ է քեզի մէկ աչքով կենանք մտնել , բան թէ երկու աչք ունենալ , ու կրակին զենանք ձգուի :

10 Զգո՛յ՛ ձեզեք՝ որ չանարգէք աս պատիկներէն . քանզի կ'ըսեմ՝ ձեզի որ երկինից մէջ Բանոնց հրեշ-

Յամֆ Տեառն
32

— Մար. 13.
32 : ԳԼ.
13 : 46 : Իր.
24 :

ԲՄաշ. ժա.
2 : ԳԼ. ԺԸ.
14 : Մար.
ժա. 14 : ԳԼ.
ժգ. 16 :
աԿոր. ժգ.
20 : աԳԼու.
Բ. 2 :

ԶԳԼ. Ի. 27 :
Իգ. 11 :

ԴԳԼ. ժ. 42 :
ԳԼ. 13.
45 :

ԻՄար. 13.
41 : ԳԼ.
ժե. 1 : 2 :

ԴԳԼ. ժե.
1 : աԿոր.
ժա. 19 :

ԵԳԼ. Իգ. 24 :

ԵԳԼ. Ե. 29 :
30 : Մար.
13 : 42 : 44 :

ԲՄաշ. 17.
7 : Զաք.
ժգ. 7 :
Երր. ա. 14 :

Յամֆ Տեառն

32

Յեթ. ա.

14: Ղու.

ա. 19:

17: թ.

33: թ.

10: Թո.

4: 17: Ժ.

47:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

տակները միշտ թէք տեսնեն իմ Հօ-
11 րբս երեսը՝ որ երկինքն է։ Ինչու
որ Որդին մարդդ եկաւ կորսուածը
12 փրկելու։ Եւ ինչպէս կ'երևնայ ձե-
զի. թէ որ մարդ մը հարիւր ոչ-
խար ունենայ, և անոնց մէկը մո-
լորի, ինչսուտուինը աւելի լեռ-
ները չըձգէր, ու՞րք երթար մոլորա-
13 ծը փնտռել։ Եւ թէ որ գտնե-
լու ըլլայ զանիկայ, ճշմարիտ կ'ը-
սենմ՝ ձեզի, որ աւելի ուրախ կ'ըլ-
լայ անոր վրայ, քան թէ ինչսու-
14 տուինին՝ որ մոլորած չէն։ Ասանկ
ալ ձեր երկնայէջ վայրը՝ Համբի-
որ որ աս պզտիկներէն մէկը կորսուի։
15 Եթէ որ քու եղբայրդ քեզի դէմ
մեղանէ, դե՞ս՝ յանդիմանէ անի-
կայ՝ երբոր դուսն և ան մինակ էք.
թէ որ քեզի մտիկ ընէ, ծշահեցար
16 քու եղբայրդ, Հապա թէ որ
մտիկ չընէ թէ՛ք, քու հետդ մէկ
աւելի մը կամ երկուք ալ առ, որ
Երկու կամ իրեք վկաներու բերնէ
17 սանկ քան հաստատուի։ Եւ թէ
որ անոնց ալ մտիկ չընէ, եկեղե-
ցիկն ըսէ. իսկ թէ որ եկեղեցիին
ալ մտիկ չընէ, հՀեթանոսի ու
մարաւաւորի պէս թող ըլլայ քեզի։
18 Ճշմարիտ կ'ըսենմ՝ ձեզի. Յերկ-
րի վրայ ինչ որ կապէք, երկինքի
մէջ կապուած պիտի ըլլայ. ու
երկրի վրայ ինչ որ արձակէք, եր-
կինքի մէջ արձակուած պիտի ըլ-
19 լայ։ Ղարաձալ կ'ըսենմ՝ ձեզի.
Թէ որ ձեզմէ երկու հօգէ երկրի
վրայ միաբանին ամէն ինչ բանի
համար որ ինչդրեն, հպիտի ըլլայ
անոնց իմ Հօրմէ՞ս՝ որ երկինքն է։
20 Քանզի ուր որ երկու կամ իրեք
հօգէ Ժողովուած ըլլան իմ անու-
նով, հոն եմ եւ անոնց մէջը։
21 Ան անոնք Պետրոս մտնեալ ա-
նոր՝ ու ըսաւ. Տէր՝ քանի՞ անգամ
թէ որ եղբայրս ինծի դէմ մեղան-
լէ՞ ներեմ անոր. յմինչեւ եօթը
22 անգամ, Յիսուս անոր ըսաւ.
Քեզի չեմ ըսեր թէ մինչեւ եօթը
անգամ, հապա մինչեւ եօթանա-
23 սուն անգամ եօթը։ Ասոր համար
երկինց թագաւորութիւնը կը նմա-
նի թագաւորի մը, որ իր ծառա-
24 ներէն հաշու առնել ուզէց։ Ու
երբոր սկսաւ առնել, տար հազար
տաղանդի պարտական մը բերուե-
25 ցաւ իրեն։ Բայց անիկայ վճարե-
լու խորհուրդին չունենալով, իր
տէրը հրաման ըրաւ. որ անիկայ՝ և
անոր կիներ՝ ու որդիքը և անոր բո-
լոր ունեցածը ծախուի, ու ղարբա-
26 վճարուի։ Իսկ ծառան անոր ան-
ջնը ինչպիսով՝ երկրպագութիւն
կ'ընէր ու կ'ըսէր. Տէր՝ համբերէ
ինծի, և ամէնը քեզի կը վճարեմ։

27 Եւ ան ծառային տէրը վրան խըղ-
ճալով՝ արձակեց զանիկայ, ու
28 պարտքը շնորհեց անոր։ Եւ նոյն
ծառան ելաւ, իր՝ ծառայակիցնե-
րէն մէկը դառա՞ւ որ իրեն հարիւր
դահեկան պարտք ունէր, ու զա-
նիկայ բռնելով՝ կը խեղդէր, ու
կ'ըսէր. Վճարէ՛ ինծի ունեցած
29 պարտքդ։ Ուստի անոր ծառա-
յակիցը անոր ոտքը ինկաւ, կա-
ղաչէր անոր՝ ու կ'ըսէր. Համբե-
րէ՛ ինծի, ու խեղդի կը վճարեմ։
30 Եւ ինքը չէր ուզէր. հապա դնա-
ցաւոր դրաւ զանիկայ, մինչեւ որ
31 պարտքը վճարէ։ Երբոր իր ծա-
ռայակիցները տեսան եղած բանե-
րը, խիստ տրտմեցան, ու եկան
իրենց տիրոջը հասկըցուցին բոլոր
32 եղածը։ Ան ատենը անոր տէրը
կանչեց զանիկայ՝ ու ըսաւ անոր.
Չար ծառայ ան բոլոր պարտքը եւ
քեզի շնորհեցի՛ ինծի աղաչելուդ
33 համար. Ուրեմն պիտո՞ւ չէ՞ր քե-
զի ալ քու ծառայակիցիդ ողոր-
միլ, ինչպէս որ եւ քեզի ողոր-
34 մեցայ։ Եւ անոր տէրը բար-
կանալով՝ դահիճներուն մատ-
նեց զանիկայ, մինչեւ որ բոլոր
35 պարտքը վճարէ։ Եւ ասանկ ալ իմ
երկնաւոր Հայրս պիտի ընէ ձեզի,
թէ որ ձեր սրտերէն չէք ներէր,
ամէն մէկը իր եղբորը, իրենց յա-
ցանքները։

ԳԼ. ԺԲ

2 Բերստոս կը բժշկէ հիւանդները. 3 պատա-
խան կու տայ փոխ արձակելու վրայով փա-
րիսեցող ըրած հարցմունքին. 13 մանր տղաք-
ները կ'ընդունի. 16 կը սորվեցնէ պատա-
նին թէ ինչպէս կրնայ ստանալ յախտնա-
կան կեանքը. 20 և թէ ինչ ընելու է որ
կատարիւր ըլլայ. 23 իր աշակերտներուն
կ'ըսէ թէ. ինչպէս գիտեմ եւ հարաւորեմ
Աստուծոյ թագաւորութիւնը մտնել. 27 և
վարձք կը խոստանայ անոնց՝ որ իր ետեւէն
երթալու համար որ և իցէ քան կը թողուն։

1 Ու եղաւ որ երբ Յիսուս - ան խոս-
քեր լինեցող, Գալիլայէն ե-
լաւ, ու եկաւ Հրեաստանի սահման-
ները Եզրաբանանու անդիլի կողմը։
2 Եւ անոր ետեւէն շատ Ժողովուոր-
ներ դացին, ու հոն բժշկեց զանոնք։
3 Եւ փափակեցիները անոր մօտե-
նալով, զանիկայ կը փորձէին՝ ու
կ'ըսէին թէ՛ Արժա՞ն է որ մարդ մը
իր կնիկը արձակէ ամէն պատճառի
4 համար։ Անիկայ ալ պատասխան
տուաւ. ու անոնց ըսաւ. 2էք
կարդացէր, հի՞ թէ ան որ սկիզբէն
ստեղծեց, արու և էգ ստեղծեց ա-
5 նոնք՝ ու ըսաւ. Եւստոր համար
մարդ էր հայրը ու մայրը պիտի ձգէ,
և իր կնկանը պիտի յարի, ու եր-
կուքը մէկ մարմին պիտի ըլլան։
6 Ուստի ալ երկուք չեն, հապա մէկ

Յամֆ Տեառն

32

Յեթ. ա.

14: Ղու.

ա. 19:

17: թ.

33: թ.

10: Թո.

4: 17: Ժ.

47:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

17: Ժ.

4:

Յափ Տեառն
33

նեց. քսաւ անոնց . Դուք ալ
այգին գացէք, ու ինչ որ արժան
է պիտի առնէք : Եւ իրիկուն որ
եղաւ, այգիին տէրը իր տնտեսին
բաւա . Բանաւորները կանչէ, և
անոնց վարձք տուր, ետքիներէն
9 սկսելով, մինչեւ առաջինները : Ու
երբոր եկան անոնք որ ժամը տաս-
նու մէկին փոշեր էին, մէյմէկ դա-
10 չեկան առիւթ . Եւ առաջինները գա-
լով կը կարծէին որ աւելի պիտի
առնեն, ու անոնք ալ առին մէյմէկ
11 դահեկան : Երբոր առին, տնոր
տիրոջը դէմ տրտունջ կ'ընէին ու
12 կ'ըսէին թէ՛ Սաւաւաւորները մէկ
ժամ մը դործեցին, և անոնք հա-
ւասար ըրի մեզի, որ որոտան ծա-
րութիւնը ու տաքութիւնը քաշե-
13 ցինք : Անկիպա պատասխան տուաւ
անոնցմէ մէկուն՝ ու բաւա . Ընկեր
ես քեզ չեմ զրկեր . չէ՛ որ դուն
իմ հետաւեկ դահեկանի մը խօսք
14 կապեցիր : Ան բռնկեց ու գնաւ,
կ'ուզէմ, որ աս ետքիները քեզի
15 փոխեն : Եւ Սաւաւաւորնէն
իշխանութիւն չուրէ՛մ իմ բանե-
րու վրայ՝ ինչ որ ուզեմ ընելու .
կամ թէ Էրու աչքը չար է՝ որ ես
16 բարերար եմ : Էւ Սաւաւաւորնէն
ըրբ առաջին պիտի ըլլան, և առա-
ջինները յետին . Դիտելու որ կան-
չուածները, շատ են, բայց ընտ-
րուածները քիչ :
17 Ու Երբոր Յիսուս Երուսաղէմ
կ'ըլլէր, ծամբան տատերկու ա-
շակերտները հետը առաւ առան-
18 ձին, ու բաւա անոնց . Ահա երու-
սաղէմ կ'ընելք, և Ողբին մարդոյ
պիտի մատնուի քահանայապետե-
րուն ու զպիղծներուն, և զանկիպ
մահուան պիտի դատապարտեն ,
19 Եւ զանկիպ հեթանոսներուն պի-
տի մատնեն՝ ծաղըր ընելու ու ձեռե-
լու, և խաչք հանելու . ու երբորդ
օրը յարութիւն պիտի առնէ :
20 Եւ ան տները Է Զեբեդեոսին որ-
դուցը մայրը իր որդուցը հետ եկաւ
անոր, երկրպագութիւն կ'ընէր ու
21 ան մը կը խնդրէր անկէ : Ան ալ
բաւա անոր . Ինչ կ'ուզես, Է-
սաւ անոր, բո՛ւ որ աս իմ երկու
որդերս ձեռք ալ կողմը, և մէկալը
ձախ կողմը նստին քու թագաւո-
22 րութեանը մէջ : Պատասխան
տուաւ Յիսուսն ու բաւա . Չէք
գիտեր ինչ կը խնդրէք . կրնա՞ք
իմեջ Իսն գաւաթը՝ որ ես պիտի
մկրտուի՛մ, կամ Էան մկրտութիւնովը
մկրտուի՛մ, որ ես պիտի մկրտուիմ :
23 Ըսին իրեն . Կրնանք . Եւ բաւա ա-
նոնց . Իմ գաւաթս պիտի խմէք,
և ան մկրտութիւնովը որ Էս մկր-
տուելու եմ, պիտի մկրտուիք .

բայց իմ ալ կողմն ու ձախ կողմն
նստիլը՝ իմն չէ նստար, հապա
որոնց որ պատրաստուած է իմ
24 Հօրմէս : Ի՞նչ երբոր մէկ տասը
առաջինները լսեցին, ան երկու եղ-
25 բայրներուն նեղացան : Իսկ Յի-
սուս իրեն կանչեց զանոնք՝ ու բ-
աւա . Գիտէք որ ազգաց իշխան-
ները կը տիրեն անոնց, և մեծա-
26 մեծները կ'իշխեն անոնց . Բայց ձեր
մէջը հանանկ պիտի չըլլայ . հապա
ձեզմէ ո՞վ որ մեծ ըլլալ կ'ուզէ,
թող անկիպ ձեր սպասաւորը ըլ-
27 լայ . Դու ձեզմէ ո՞վ որ առաջին
ըլլալ կ'ուզէ, թող անկիպ ձեր
28 ծառան ըլլայ : Յինչպէս Ողբին
մարդոյ չեկաւ սպասաւորութիւն
ընդունելու, և հապա սպասաւո-
րութիւն ընելու, և Իր կեանքը
չաշտերուն համար փրկանք տա-
լու :
29 Եւ երբոր անոնք Երեբովէն ե-
լան, մեծ բազմութիւն անոր ե-
30 տէն գնաց : Եւ ահա ծամբան
քովը շերտ կոյր նստած էին .
երբոր լսեցին թէ Յիսուս կ'անցնի,
աղաղակեցին ու ըսին . Ողորմէ՛
31 մեզ Տէր՝ Ողբի Դաւթի, Եւ
բազմութիւնը կը յանդիմանէր
զանոնք, որ լուեն . բայց անոնք
ալ աւելի կ'աղաղակէին ու կ'ըսե-
ին . Ողորմէ՛ մեզ Տէր՝ որդի Դաւ-
32 թի : Եւ Յիսուս կանկ առնելով
կանչեց զանոնք՝ ու բաւա . Ինչ
33 կ'ուզէք որ ձեզ ընեմ . Ըսին
անոր . Տէր՝ որ աչքերնիս բա-
34 ցունի : Եւ Յիսուս խղճալով
անոնց աչքերուն դպաւ . և շուտ
մը անոնց աչքերը բացուեցան, ու
անոր ետէն գացին :

ԳԼ. ԻԱ

1 Բրիտանոս իշխան զանա՛հ Երուսաղէմ կը
մտնէ . 12 թղթին դուրս կը վարձու առա-
տուր ընդունը . 17 թղթին կ'անիծէ . 23 կը
սպասանցներ քահանայներ ու ձերբոր, 25
և կը յանդիման զանոնք՝ օրինակ բերելով
հօր մը իրկու որդիները, 35 ու ան մահուան
որ իրենց իրկուածները սպաննեցին :
1 Եւ երբոր Երուսաղէմին մօտե-
ցան, ու եկան Բեթփագէ դէպ
'ի Է Բեթփագէ լեռը, ան տները
Յիսուս էր աշակերտներին երկուքը
2 խրկեց . Եւ բաւա անոնց . Գացէք
ատ ձեր գիմնացի գեղը, և շուտ մը
պիտի գտնէք կապած էշ մը՝ ու
անոր հետ աւանակ մը . արձնելէք
3 անոնք՝ ու ինծի բերէք . Եւ թէ
որ մէկը ձեզի բան մը բտէ, բտէք
թէ Տէրը՛ք պէտք են . և շուտ մը
4 անոնք պիտի խրկէ . Աս ամեն
բաները եղաւ, որ կատարուի մար-
5 զարէին խօսքը՝ որ կ'ըսէ . Էսէք
Սիսին աղիկանը . Ահա քու թա-

Յափ Տեառն
33

Զ ԳԼ. ԻԱ. 34 :
Մար. Ժ. 41 :
Դու. Ի. Բ. 21, 25 :
Եւ. Պեւ. Ե. 3 :
ԳԼ. Ի. Բ. 11 : Մար. Ժ. 34, Ժ. 43 :
ԴԼ. Ժ. Բ. 5 :
Ե. Ժ. Ժ. 4 :
Մ. Ժ. Ժ. 7 :
Դու. Ի. Բ. 27 : Ե. Ժ. Ժ. 14 :
Եւ. Ժ. Ժ. 10 : 11 :
Դու. Ժ. 24 : 26 :
Ե. Ժ. Ժ. 51 : 52 :
Մ. Ժ. Ժ. 6 :
Մ. Ժ. Ժ. 14 :
Մ. Ժ. Ժ. 19 :
ԴԼ. Ժ. 25 :
Ե. Ժ. Ժ. 25 :
Ե. Ժ. Ժ. 25 :
ԴԼ. Ժ. 27 :
Մար. Ժ. 1 :
Դու. Ժ. 29 :
Ե. Ժ. Ժ. 4 :
Մար. Ժ. 11 :
Ե. Ժ. Ժ. 9 :
Ե. Ժ. Ժ. 15 :

Հոգ. Ժ. 21 :

Բ. Ժ. Ժ. 9 :
Առա. Ժ. 6 :
ԴԼ. Ժ. 23 :

ԴԼ. Ժ. 30 :

ԴԼ. Ժ. 14 :

ԴԼ. Ժ. 32 :
Դու. Ժ. 31 :
Ե. Ժ. Ժ. 12 :

ԴԼ. Ժ. 21 :

ԴԼ. Ժ. 21 :

ԴԼ. Ժ. 16 :
Դու. Ժ. 1 :
Ե. Ժ. Ժ. 25 :
ԴԼ. Ժ. 13 :

ԴԼ. Ժ. 35 :

ԴԼ. Ժ. 25 :

ԴԼ. Ժ. 39 :
Դու. Ժ. 42 :
ԴԼ. Ժ. 36 :
Դու. Ժ. 42 :
Ե. Ժ. Ժ. 11 :

ԴԼ. Ժ. 50 :

ԴԼ. Ժ. 2 :
Դու. Ժ. 17 :
ԴԼ. Ժ. 7 :
Ե. Ժ. Ժ. 9 :

Յաթի Տեառն

33

ԴՄար. Ժա.
41

Ի զթ ազ. Թ.
131

ՂԵԿ. ԴԼ.
Ի Գ. 40
ՅՕՏ. Ժ. 131

Ի Սաղ. ԺԺ.
251

Ը Սաղ. ԺԺ.
261 ԳԼ. Ի Գ.
891

Բ Մար. Ժա.
151 ԴԼ.
ԺԺ. 451
ՅՕՏ. Բ. 131
151

Ժ ԳԼ. Բ. 231
ԴԼ. Է. 161
ՅՕՏ. Գ. 141
Է. 401 Թ.
171

Ի Մար. Ժա.
111 ԴԼ.
ԺԺ. 451
ՅՕՏ. Բ. 151
ԼԲ ՕՐ. Ժ Գ.
251

Ի Ես. Ժ Գ. 71
Ձ Երեմ. Է.
111 Մար.
Ժա. 171
ԴԼ. ԺԺ.
461

Ի Սաղ. Ժ. 21

Ը Մար. Ժա.
111 ԵՕՏ.
Ժա. 181

Յ Մար. Ժա.
121

Ղ Մար. Ժա.
131

Ը Մար. Ժա.
201

Ժ ԳԼ. Ժ Գ.
191 ԴԼ.
Ժ Գ. 61

գաւորք քեզի կու դայ, հեզ՝ ու
իշու վրայ հեծած՝ և իշու ձաղի
6 աւանակի վրայ : ԴԱՎԻԴԱՆԵՐԸ
գացին, և ինտոր որ Յիսուս իրենց
7 պատուիրեր էր. ըրին . ու քերին
էր և աւանակը, և Էանց վրայ
իրենց հանգրծները զրին , ու
8 նստաւ անոնց վրայ : Եւ ժողո-
վուրդէն շատերը իրենց հանդերձ-
ները ծամբուն վրայ փռեցին, և
շուրիչները ծառերէն ծիւղեր կը
կտրէին, ու ծամբուն վրայ կը տա-
9 ըածէին : Եւ ժողովուրդները որ
առջնէն ու ետեւէն կ'ըթծային,
կ'աղաղակէին ու կ'ըսէին . Ի՞նչ
սաննա որդւոյ Դաւթի . Ըօրնալ
է ան որ Տէրօջը անունով կու
դայ . Ովսանա՛ Ի՛ բարձունս :

10 Ի՞նչ էրբոր անկկայ Երուսաղէմ
մտաւ, բորք քաղաքը շարժեցաւ,
11 ու ըսաւ . Ո՞վ է աս : Եւ ժողո-
վուրդները ըսին . Ասիկայ Յիսուս
Ժմարգարէն է՝ Գալիլէայի Նազա-
րեթէն :

12 Եւ Յիսուս Աստուծոյ տաճարը
մտաւ, ու դուրս հանեց ամէն ա-
նոնք՝ որ տաճարին մէջ կը ծախէ-
ին ու կը գնէին, և Լատակ փոխոյ-
նէրու զանոնները՝ ու աղաւնի
ծախողներուն աթոռները կործա-
13 նեց . Եւ ըսաւ անոնց . Գրուած է
թէ՛ Ի՞նչ տուն աղօթքի տուն
պիտի կոչուի, ծրայց դուք ասիկայ
աւաղակներու այր ըրիք :

14 Եւ տաճարին մէջ կայրերու կա-
ղեր եկան իրեն, և բռնեց զանոնք :
15 Երբոր քահանայապետները ու զը-
պիրները տեսան անոր բրած հրաշ-
քները, և տալաք որ տաճարին մէջ
կ'աղաղակէին ու կ'ըսէին, Ովսա-
նա որդւոյ Դաւթի, բարկացան .
16 ու ըսին անոր . Կը լսե՞ս ինչ
կ'ըսեն ատոնք . և Յիսուս ըսաւ
անոնց . Այո՛ . բնաւ չէ՛ք կարգա-
ցեր, թէ ի՞նչ անկանց ու կաթնիկը
տոպոյցը բերեն զովու թիւն կատա-
րեցիր :

17 Եւ թողուց անոնք՝ քաղաքէն
դուրս Էֆեթանիա ելաւ, ու զի-
շերը հոն կեցաւ :

18 Եւ առտուանց երբոր քաղաքը
19 կը դառնար, անթթեցաւ . ԴԱՎԻ-
ԺԱՄԲՐՈՆ վրայ թղթին մը տեսնելով՝
բովոր գնաց, և անոր վրայ տերե-
նէրէն ի՛ զատ բան մը չգտաւ . ու
ըսաւ անոր . Ասկէ ետեւ քեզմ
պտուղ չըլլայ յախտեան, և իս-
20 կոյն թղթին յորացաւ : Եւ աշա-
կերտները երբոր տեսան, զարմա-
ցան ու ըսին, Թէ ինտոր թղթին
21 շուտ մը յորցաւ : Յիսուս պա-
տասխան տուաւ՝ ու ըսաւ անոնց .
Ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի . Ի՛ թէ որ

հաւատը ունենա՛ որ Երկնային
է՛ թէ միայն աս թղթինին Եւթ
պիտի ընէք, ԴԱՎԱՆԱՆ Թէ՛ որ
աս լեռանը ըսէք՝ Ելի՛ր ու Ժողո-
22 ինկիր, պիտի ըլլայ : Եւ Լամն
ինչ որ աղօթքի մէջ հաւատքով
կը խնդրէք, պիտի առնէք :

23 ԴԱՎԱՆԱՆ երբոր անկկայ տաճարը և
կաւ, քահանայապետները և Ժո-
ղովուրդին ձերերը անոր մօտեցան
երբոր կը սորվեցնէր, ու շրջին .
Ի՛նչ իշխանութիւնով կ'ընես աս
բաները, և ո՞վ տուաւ քեզի
24 աս իշխանութիւնը : Պատասխան
տուաւ Յիսուս՝ ու ըսաւ անոնց . Ես
ալ ձեզի բան մը հարցնեմ, որ
եթէ անկկայ ինձի բռնք, ես ալ
ձեզի պիտի բռնմ թէ ինչ իշխա-
նութիւնով կ'ընեմ՝ աս բաները :

25 Յովհաննէսին մկրտութիւնը ո՞ւս-
կից էր . երկինքէն՝ թէ մարդոցմէ .
և անոնք մէջերնին կը խորհէին ու
26 կ'ըսէին . Թէ որ բռնք՝ Երկին-
քէն, մեզի պիտի ըսէ՛ թէ՛ Հապա
ինչու հաւատացիք անոր . իսկ
թէ որ բռնք՝ Մարդոցմէ, ժողո-
վուրդէն կը վախնանք, ինչու որ
շորթուն ալ Յովհաննէսը իբրեւ
27 մարգարէ կ'ընդունին : Եւ պատա-
խան տալով Յիսուսին՝ ըսին .
Չենք զիտեր . և ինքը ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

28 Բայց ինչպէս կ'երևնայ ձեզի .
մէկ մարդ մը երկու որդի ունէր,
ու գնաց առջինին ըսաւ . Որդեակ՝
գնա քսոր պոյգիս մէջ գործէ :
29 Անկկայ պատասխան տուաւ՝ ու
ըսաւ . Չեմ ուզեր Էթէւ, բայց
30 ետքը զղջացաւ՝ ու գնաց : Մէկա-
րին ալ գնաց, և անակ ըսաւ .
անկկայ պատասխան տուաւ՝ ու ը-
սաւ . Կ'ըթամ՝ տէր . և չգնաց :

31 Հէ՛տ և երկուքն ո՞րը էր չորը
կամքը կատարեց . ըսին անոր Ըն-
ջինք . Յիսուս ըսաւ անոնց . Էթը-
մարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի, որ մարա-
ւորները ու պոռնիկները ձեզմ
առաջ կը մոնեն Աստուծոյ թիւ-
32 գաւորութիւնը : Ինչու որ Եթով-
հաննէս արդարութեան ծամբայով
եկաւ ձեզի, և դուք անոր չհաւա-
տացիք . Բայց մարաւորները ու
պոռնիկները անոր հաւատացին . և
դուք տեսաք՝ ու ետքը չզղջացիք
անոր հաւատալու :

33 Ուրիշ առակ մըն ալ լսեցէք .
Մէկ տանուտէր մարդ մը կարճ տը
այդի մը տնկեց, ու ցանդով պա-
տեց զանկից, և անոր մէջը շնան
փորեց, ու աշտարակ շինեց . և
զանկկայ մշակներու յանձնեց, ու

Յաթի Տեառն

33

Յ ԳԼ. ա. 61
ԴԱՎԱՆ. Ժ Գ.
21

Ի ԳԼ. Է. 71
Մար. Ժա.
241 ԴԼ.
Ժա. 91
ԵԳԼ. Է. 61
161 ա ԵՕՏ.
Գ. 221 Է.
141

Դ Մար. Ժա.
271 ԴԼ.
Ժ. 11

Ի Ես. Բ. 141
ԳՐԻ. Գ. 71
Է. 271

Դ ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Ը ԳԼ. Ժ Գ.
51 Մար.
Գ. 201 ԴԼ.
Ժ. 61

Յամբ Տեառն
33

ԴԼ. Ի. Ե.

14, 15.

ԵԵՐԴ. Ե.

11, 12.

ՅԲ. ՄԻ. Ի. Ե.

21, 22, 16.

ԵԵԿԵ. Ի. Ե.

26, ԳԼ. Ե.

12, Ի. Ե. 34.

37, ԳԼ. Ե.

Ե. 52, Ե. Ե.

Ի. Ե. Ե. Ե.

Ե. 36, 37.

ՍԱՊ. Ե. 8.

ԵԵՐ. Ե. 2.

ՍԱՊ. Ե. 21.

ԳԼ. Ի. Ե. 3.

Ի. Ե. 1.

805. Ե. Ե.

53, ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ՍԱՊ. Ե. 4.

50, Ե. Ե.

ՍԱՊ. Ե. 4.

46, Ե. Ե.

ԳԼ. Ե. 53.

Ե. 305.

Ե. 12, Ե. Ե.

ԳԼ. Ե. 23.

ՍԵՄ. Ե. Ե.

Ե. 16.

ՍԱՊ. Ե. Ե.

24, ԵԵՐ. Ե.

Ե. 2, 3.

ՍԱՊ. Ե. 4.

46, Ե. 6, 7.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. 2, Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

Ե. Ե. Ե. Ե.

34 Ինքը օտար Երկիր մը գնաց : Երբ որ պտուղի ժամանակը մօտեցաւ, իր ծառաները մշակներուն խրկեց, 35 Եր անոր պտուղները առնեն : Եւ մշակները անոր ծառաները բռնեցին, մէկը ձեռնեցին՝ միւսը սպաննեցին՝ մէկ ուրիշը քարկոծեցին : 36 Նորէն ուրիշ ծառաներ խրկեց առջիններէն շատ, և անոնց ալ ա. 37 նակէ ըրին : Վերջը իր որդին խրկեց անոնց՝ ըսելով . Գ--ցէ 38 ամէնայն իմ որդիւս : Բայց մշակները երբոր տեսան որդին, իրարու ըսին . "Սիկայ է ծառանդը, էեկէք զանիկայ սպաննեց, ու անոր ժա. 39 ղանգովեմայն տիրեցիր : Եւ առին զանիկայ՝ այդին զուրս հանեցին, ու սպաննեցին : Ուստի երբոր այդին տէրը գայ, ի՞նչ պիտի 40 ընէ ան մշակներուն : Ըսին իրեն . 38 Գնա չարերը չարացար պիտի կորսնցնեն, և այդին պիտի յանձնէ ուրիշ մշակներու, որոնք պտուղները իրենց ժամանակին պիտի 42 տան իրեն : Ըսաւ անոնց Յիսուս . Բնաւ չէք կարդացեր զբքին մէջ, 43 Եւ քար որ շինուցեր անարգեցին, անիկայ անկիւնին զլուխը եղաւ . ասիկայ Տէրոյմէ եղաւ, և 43 զարմանալի է մեր աչքերուն : Ասոր համար կ'ըսեմ՝ ձեզի, որ ԳԱ--տուծոյ Թագաւորութիւնը ձեզմէ պիտի առնուի, ու անանկ ազգի մը պիտի տրուի՝ որ անոր պտուղ. 44 ները բերէ : Եւ ո՞վ որ Դաս քարիս վրայ ինչայ՝ պիտի կոտորի, և որու վրայ որ ինչայ՝ պիտի փտորէ զանիկայ :

45 Ու երբոր քահանայապետները՝ և փարիսեցիները անոր առակները լսեցին, իմացան որ իրենց համար 46 կ'ըսէր : Եւ կը փնտռէին ի՞նչ ինչէն՝ բռնեն զանիկայ, բայց ժողովուրդէն վախճան . ինչու որ Ղմարդարէի պէս կ'ընդունէին զանիկայ :

ԳԼ. ԻԲ

1 Թագաւորի որդւոյն հարստիքին առաջը : 9 Զեմաններուն երկրից Թագաւորութեան հրաւիրուի : 12 Հարստիքի հանգեք չունեցողն պատիժ : 15 Այսորի տուրք տալու վրայով : 25 Բերստոս փաստով կը ինչ առ զուկեցող մորթութիւնը յարութեան փայլով . 34 պատասխան կու տայ օրինական թէ որն է մեծ ու առաջին պատարիանքը : 41 փորձեցողը հարցմունք կ'ընէ Մեհայիւն վրայով, ու կը պատանձնէր զանոնք :

1 Դարձեալ պատասխան տուաւ Յիսուս . "Եւ առակներով ըսաւ 2 անոնց . Երկնից Թագաւորութիւնը Թագաւոր մարդու մը կը նմանի, որ իր որդւոյն համար հարսնիք ը. 3 բաւ : Եւ իր ծառաները խրկեց՝ որ կանչեն հարսնիքի հրաւիրուած. ները, և անոնք չուղեցին պալ :

4 Նորէն ուրիշ ծառաներ խրկեց՝ ու ըսաւ . Ըսէք հրաւիրուածներուն . Ահա՛ իմ ծաշ պատրաստեցի, Բըւարակներս ու գէր կենդանիներս մորթուած են, և ամէն բան պատրաստ է . հարսնիք 5 եկէք : Եւ անոնք անհոգութիւն ընելով գացին, մէկը իր արտը, ու 6 մէկալը իր առուտուրին . Եւ ուրիշները անոր ծառաները բռնեցին, նախատեցին ու սպաննեցին : 7 Թագաւորն ալ երբոր լսեց՝ բարկացաւ, և իր էգորբերը խրկեց՝ ու ան սպաննողները սատկեցուց, ու 8 անոնց քաղաքը այրեց : Ան ատենը իր ծառաներուն ըսաւ . Հարսնիքը պատրաստ է՝ բայց հրաւիրուածն. 9 որ Դարձանի չէին : Ուստի գացէք ձամբու զլուխները, և ո՞վ որ գտնելու ըլլաք՝ հարսնիքի հրաւիր. 10 յէք : Եւ ան ծառաները կան ձամբաներուն վրայ, ու ո՞վ որ գտնէ թէ՛ չար և թէ՛ բարի՝ Եւ մէն ալ ժողովեցին . ու հարսնիքը 11 հարսնեւորներով լեցուցեալ, Եւ Թագաւորը երբոր մտաւ հարսնեւորները տեսնելու, Զոն մէկ մարդ մը տեսաւ, Զոր հարսնիքի հան. 12 դէրձ հագած չէր . Եւ ըսաւ անոր . Ընկեր ինչո՞ւ համար հոս մտար, առաջ հարսնիքի հանդերձ ունէ նալու . և անիկայ պատանձնեցաւ : 13 Ան ատենը Թագաւորը սպասաւորներուն ըսաւ . Վազեցէ՛ք ասոր ոտքերը ու ձեռքերը, և առէ՛ք ու հանեցէ՛ք զանիկայ Էգուրսի խաւարը . հոն պիտի ըլլայ լալ ու ալ. 14 ռաներ կ'ծռցընէ : Էհնչու որ կան չուածները շատ են, ու ընտրուածները քիչ :

15 Ի՜նչ ատենը փարիսեցիները գացին խորհուրդ ըրին, թէ ինչպէս անոր որդայթ մը դնեն խօսքով : 16 Եւ իրենց ապկերտները Հերովդէսեաններուն հետ մէկտեղ խրկեցին անոր ու ըսին . Վարդապետ՝ զիտե՛ք որ ծնմարիտ ես, և ծնմարտութեամբ Ատուածոյ ձամբան կը օրովցնենք, ու մէկու մը համար հողդ չէ . քանզի մարդից երես. 17 պաշտութիւն չես ընէր . Ուստի մեզի ըսէ՛, բեզի ինչպէս կ'երևնայ . Վայսրին տուրք տայ արժան. 18 է՛ թէ չէ : Յիսուս զիտնալով անոնց խորամանկութիւնը՝ ըսաւ . Ինչո՞ւ զիս կը փորձէք կեղծաւոր. 19 ներ : Յուցուցէ՛ք ինծի տուրքին դրամը . և անոնք դահեկան մը բե. 20 ղին իրեն : Ու ըսաւ անոնց . Ուրեմն է՛ աս պատկերը ու դիրք : 21 Ըսին անոր՝ Վայսրին . ան ատենը ըսաւ անոնց . Ուրեմն Ժան որ կայսրինն է՛ կայսրին տուէք, և ան որ

Յամբ Տեառն
33

ԲԱՊԿ. Ի.

2.

ԳԼ. Ե.

26, ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Ե. 27.

ԳԼ. Ե.

Յամբ Տեառն
33

ԷՄար . Ժ .
13 : Դու .
Ի . 27 :
Դոր . Ի .
8 :
ԷրՕր . Ի .
3 :

ԶՅ՝ . Ի . 9 :

ԿՅՅ՝ . Գ .
2 :

ԵԼ . Գ . 6 :
16 : Մար .
Ժ . 26 :
Դու . Ի .
37 : Գր .
Ե . 32 : Եր .
Ժ . 15 :

ԵԼ . Ե . 23 :

ԷՄար . Ժ .
25 :

ԵԼ . Ժ .
25 :
ԷրՕր . Ժ .
5 : Ժ . 12 :
Է . 6 : Դու .
Ժ . 27 :

ԵԼ . Ժ .
15 : ԳԼ .
Ժ . 19 :
Մար . Ժ .
31 : Դու .
Ժ . 27 : Զ .
աղ . Ժ . 9 :
Զակ . Ժ . 3 :

ԵԼ . Ե . 12 :
աՏԻ՞ . ա . 5 :

ԷՄար . Ժ .
35 : Դու .
Ի . 41 :

Սաղ . Ժ .
1 : Գոր . Ժ .
34 : աղ . Ժ .
Ժ . 25 :
Եր . ա .
18 : Ժ . 12 :
13 :

Աստուծոյն է՝ Աստուծոյն քառէ :
32 Երբոր լսեցին զարմացան , և թո-
ղուցին զանկիայ՝ ու զազցին :
33 Ինչոյն օրը անոր քովը եկան սա-
ղուկեցիները , և որոնք կ'ըսեն թէ
յարութիւն չկայ , և անոր հար-
24 ցուցին՝ Ըսելով . Վարդապետ՝
ԻՄովսէս ըսաւ . Թէ որ մէկը ա-
ռանց զաւակի մեռնելու ըլլայ , ա-
նոր եղբայրը առնէ անոր կնիկը , և
35 իր եղբօրը զաւակ հանէ : Արդ՝
եօթը եղբայրներ կային մեր մէջը .
և առջինը կնիկ առաւ՝ ու մեռաւ ,
և զաւակ չունենալուն համար՝ իր
36 կնիկը ձգեց իր եղբօրը : Երկրորդը
ալ երկրորդը՝ ու երրորդը՝ մինչև
այ թիւներովը : Վե՛սնէ ևս որը կնիկն
28 ալ մեռաւ : Արեւմն յարութեան
ատենը ան եօթները որուն կնիկը
պիտի ըլլայ . ինչու որ ամէկը ալ
29 զանկիայ ի՛նչ ունեցան : Եւ Յի-
սուս պատասխան տալով՝ անոնց
ըսաւ . Դուք մյուրած էք , որ ծո՛չ
զիրքերը գիտէք , և ո՛չ Աստուծոյ
30 զօրութիւնը . քանզի յարութեան
ատենը ոչ կնիկ կ'առնեն և ո՛չ էր-
կան կը տրուին . հապա կերկիրքի
մէջ Աստուծոյ հրեշտակներուն պէս
31 են : Բայց մեռելներուն յարու-
թիւն առնելուն համար՝ չէք կար-
դացեր Աստուծո՛վ ձեզի բուսած
32 խօսքը . Եւ եմ՝ Երբասմին Աս-
տուածը , և Իսահակին Աստուա-
ծը , ու Յակոբին Աստուածը .
Աստուած՝ մեռելներուն Աստուածը
33 չէ , հապա կենդանիներուն : Ա-
ստուծոյն լսելով՝ չըր զար-
մանային անոր վարդապետութեա-
նը վրայ :
34 Եւ Բայց փարիսեցիները երբոր լսե-
ցին թէ անկիայ պապանձեցուց
ապրուիցիները , մէկտեղ ժող-
35 վուեցան : Եւ անոնցմէ մէկը՝ օրի-
նական մը հարցուց , զանկիայ փոր-
36 ձելով , ու ըսաւ . Վարդապետ՝
որ պատուիրանքը մեծ է օրէնքին
37 մէջ : Եւ Յիսուս ըսաւ անոր .
Ի՞նչու Տեր Աստուածդ սիրես բո-
լորը ստուով , և բոլ ըլլող անձովը
38 ու բոլ ըլլող մտքով . Եւ է առա-
39 ջին ու մեծ պատուիրանքը : Ա-
րեկորդոր ասոր նման՝ Ի՞նչ ընկերդ
40 սիրես բոլ անձի պէս : Եւ եր-
կու պատուիրանքս կախուած էն
բոլոր օրէնքը և մարգարէները :
41 Եւ երբոր փարիսեցիները ժող-
վուեցան , Յիսուս հարցուց անոնց
42 ու ըսաւ . Քրիստոսի վրայով ի՛նչ
կարծիք ունիք . ա՛նիցս որո՞ւ որ-
43 դին է՝ Ըսին իրեն . Դաւիթին :
Ըսաւ անոնց Յիսուս . հապա
ի՛նչպէս Դաւիթ ձեզիո՞վ զանի-
44 կայ Տեր կը կոչէ՞ ու կ'ըսէ . "Տերը

իմ Տերօ՞ւս ըսաւ . Դատէ իմ աչ-
կողմն , մինչև որ բոլ թշնամիներդ
ոտքերուդ պատուանդան ընձմ :
45 Արեւմն թէ որ Դաւիթ զանկիայ
Տեր կը կոչէ , ի՛նչպէս անկիայ ա-
46 նոր որդին կ'ըլլայ : Եւ եւ մէկը չէր
կրնար անոր խօսք մը պատասխա-
նել . Դու ան օրէն ետն մէկը չէր
համարձակեր անոր բան մը հարցը-
նելու :

ԳԼ . ԻԳ

1 Քրիստոս խրատ կու տայ ժողովուրդներուն
որ դարաց ու փարիսեցուց բարի փարգապե-
տութեանը հետեւին , և չէ թէ անոնց շար-
օրիսանքներուն . 5 ինչպէս ալ իր աշակերտ-
ները կը խրատե որ զգոյշ կենան անոնց փառա-
սիրութենէն . 13 ու թէ անոնցմէ վայ կու տայ
անոնց կեղծաբարութեանը և կուրթութեանը .
34 ու Երուսաղիմի կործանումը կը նախա-
նշուի :

1 Եւ ատենը Յիսուս խօսեցաւ ժո-
ղովուրդներուն և իր աշակերտ-
2 ներուն՝ ու ըսաւ . "Մովսէսին
աթոռը դպիրները և փարիսեցիները
3 նստած են . Արեւմն ինչ որ ձեզի
կ'ըսեն որ պահէք , պահեցէք ու
ըրէք , բայց անոնց գործերուն պէս
մի ընէք . ինչու որ Է՛կրսն ու չեն
4 ընեն : քանզի ծածկն և տանելու
դժուար բեռներ կը կապեն ու կը
դնեն մարդոց ուսերուն վրայ , և
իրենց մատովը չեն ուզեր զանոնք
5 շարժել : Եւ Դիրենց ամէն գործ-
քերը՝ մարդոց էրեւնալու համար կը-
նեն . Էկր լայնցընեն իրենց դրապան-
ները , ու կ'երկրեցնեն իրենց հնա-
6 դերձներուն քղանցքները . Եւ ընթ-
րիքներու մէջ առաջին բազ-
մոցները կը սիրեն , և ժողովարան-
ներուն մէջ առաջին աթոռները ,
ու շուկաներուն մէջ բարեններ ,
7 Եւ մարդոցմէ Ռաբբի Ռաբբի
8 կոչուիլ . Բայց դուք Ռաբբի
մի՛ կոչուիք . ինչու որ ձեր
Աստուծոյն մէկ մըն է , այնքան
Քրիստոս , և դուք ամէնքդ եղ-
9 բայր էք : Աւ երկրի վրայ չէ՛ն ձեզի
չայր մի՛ կոչէք . Ընչու որ ձեր
չայրը մէկ մըն է , որ երկիրքն է :
10 Եւ դուք ուսուցիչներ մի՛ կոչուիք .
ինչու որ ձեր Աստուծոյն մէկ մըն է ,
11 այնքան Քրիստոս : Եւ Է՛մեր մէջն
մեծը ձեր սպասաւորը պիտի ըլլայ :
12 Ե՛մ զոր որ իր անձը կը բարձրացնէ ,
պիտի խոնարհի . և ով որ իր ան-
ձը կը խոնարհեցնէ , պիտի բարձ-
րանայ :
13 Բայց զ՛վայ ձեզի կեղծաւոր դպիր-
ներ ու փարիսեցիներ՝ որ երկինց
թագաւորութիւնը մարդոց առջև
կը դրոցէք . քանզի դուք չէր մըտ-
նէր , և մեռողներն ալ չէր թողոր
14 որ մեռնեն : Վայ ձեզի կեղծաւոր
դպիրներ ու փարիսեցիներ՝ և որ

Յամբ Տեառն
23

ԷԼ . Ժ .
6 :
ԷՄար . Ժ .
34 : Դու .
Ի . 40 :

ա՛նեմ . Ժ .
4 : Ս . Մար .
Ժ . 7 : Մար .
Ժ . 35 :
Դու . Ի . 45 :

ԷԼ . Ժ . Ժ .
10 : Է .

ԷԼ . Ժ . Ժ .
46 : Գոր .
Ժ . 10 :
Գաղ . Ժ .
13 :

ԷԼ . Ժ . 1 :
2 : 5 : 16 :

ԷԼ . Ժ . Ժ .
35 : ԲՕր .
Ժ . 9 : Ի .
12 : Եւակ .
Ժ . 3 :

ԷՄար . Ժ .
35 : 39 : Դու .
Ժ . 43 : Ի .
46 : ԳՅ՝ .
9 :

ԷԼ . Ժ . Ժ .
1 : ՏԵ՛ . Ժ .
Գոր . ա .
24 : աղ . ա .
Ժ . 8 :

ԷՄար . ա .
6 :

ԷԼ . Ի . Ժ . 26 :
27 :

ԷԼ . Ժ . Ժ .
29 : Առաւ .
Ժ . 33 : Ի .
23 : Դու .
Ժ . 11 : Ժ .
14 : Զակ .
Ժ . 6 : ա
ղեւտ . Ժ . 5 :

ԷԼ . Ժ . Ժ .
52 :

ԷՄար . Ժ .
40 : Դու .
Ժ . 47 : Ժ .
Տիմ . Ժ . 6 :
Տիմ . ա . 11 :

Յամի Շատու

33

Ե. Ե. Ե.

6. 4. 1. 1.

8. 15. 1.

10. 1. 1.

3. 1. 1.

7. 1. 1.

14. 1. 21.

25. 1. 24.

30. 1. 1.

43.

Ե. 11.

Ե. 11.

6. 1.

Ե. 2.

15. 1.

22. 1. 1.

2. 13.

Ե. 17.

1. 1.

9. 1.

1. 12.

30. 1.

20. 1.

2. 1. 1.

2. 1. 1.

2. 1. 1.

16. 1. 1.

10. 13.

Ե. 1.

6. 1. 1.

Ե. 1.

2. 1. 1.

15. 1. 1.

16.

Ե. 15.

Ե. 1.

Ե. 1.

22. 1.

Ե. 13.

Ե. 6.

14. 1.

Ե. 10.

Ե. 23.

Ե. 35.

Ե. 1.

18. 1.

1. 1.

Ե. 23.

Ե. 1.

14. 1.

Ե. 20.

Ե. 1.

27. 1.

Ե. 11.

Ե. 1.

23. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

տուաւ՝ ու ըսաւ անոնց . « Եզոյ՞յ
կեցե՞ք չըլլայ որ մէկը ձեզ խաբէ .
5 Ինչու որ շատերը պիտի գան իմ
անունով » ու ըսեն թէ , « Ես եմ
Քրիստոսը . ու եշատերը պիտի մո-
6 լորցընեն : Եւ պիտի լսէք պատե-
րագմներ՝ ու պատերազմներու լու-
րեր . զգոյ՞ կեցե՞ք որ չխռովիք .
ինչու որ ա՛ն առնէ բաները պէտք է
որ ըլլան , բայց զեւ վերջը չէ :
7 Վասն զի Եսագ ազգի վրայ պիտի
ելլէ , ու թագաւորութիւն թագա-
ւորութեան վրայ , և տեղ տեղ
սովբէր ու մահաւորաբաններ , և երկ-
րաշարժութիւններ պիտի ըլլան :
8 Բայց ասո՞րք ամենք՝ ցաւերուն ըս-
9 կիցըն են : Ի՛նչ ատենը ձեզ ներող-
ութեան պիտի մատենեն , և ձեզ պի-
տի սպաննեն , ու իմ անուանս հա-
մար ամեն ազգերուն ատէկ պիտի
10 ըլլաք : Եւ ան ատենը շատերը
ժպտի զայն խնայել , ու մէկմէկ
պիտի մատենեն , և մէկմէկ պիտի
11 ատեն : Եւ էշատ մարգարէ-
ներ պիտի ելլեն , ու էշատ պիտի
12 մոլորցընեն : Եւ անօրէնութիւնը
շատնալուն համար՝ շատերուն սերը
13 պիտի պարի : Եւ այն ո՞վ որ մինչ
վերջը համբերէ , անկապ պիտի
14 ապրի : Եւ ծարապութեան աս ա-
ւետարանը իբովանդակ աշխարհի
մէջ պիտի քարոզուի բոլոր ազգե-
րուն վկայութիւն ըլլալու , և անկէ
ետեւ վերջը պիտի գայ :
15 « Ուստի երբոր տեսնէք աւերմուն-
քին պղծութիւնը՝ որ Նիւսիէլ
մարգարէին ձեռքովը ըսուած է ,
թէ սուրբ տեղը կը կենայ . (ո՞վ որ
16 կարգալի թող հասկնայ .) Եւ ա-
տենը շէրէստանի մէջ եղողները՝
17 լեռները թող փախչին . Եւ ան
որ տանիքին վրայ է թող չիջնէ
18 որ տունէն բան մը առնելու . Եւ
ան որ արտին մէջն է թող ետ չը-
գառնայ իր հանդերձները առնել
19 լու : Բայց չժլայ ան օրերը յոյ՛ե-
ղողներուն ու ծիծ տուողներուն :
20 Եւ աղօթք ըրէ՛ք՝ որ ձեր փախչի-
մանը չըլլայ , ոչ ալ շարժի օրը .
21 Բանդէ՛ք ձան ատենը անանկ մեծ
նեղութիւն պիտի ըլլայ , որուն
նմանը աշխարհի չկիցըն մինչեւ
հիմա եղած չէ , ոչ ալ պիտի
22 ըլլայ : Եւ թէ որ ան օրերը չբի-
նային , ըսաւ մէկ մարմին մը պի-
տի չապրէր . Բայց ընտրեալներուն
համար՝ ան օրերը պիտի բիշխան :
23 Ի՛նչ ատենը թէ որ մէկը ձեզի
ըսէ թէ , « Ես հոս եմ Քրիստոսը »
24 կամ հոն , մի՛ հաւատար . Ինչու
որ էշատ քրիստոսներ և սուտ
մարգարէներ պիտի ելլեն , ու մեծ
շնաններ և հրաշքներ պիտի ցուցը-

նեն , որ « Եթէ կարելի էր՝ ընտ-
25 րեալներն ալ մոլորցընեն » Ահա՛
26 ձեզի առաջուց ըսի : Ուստի թէ
որ ձեզի ըսեն թէ՛ Ահա՛ անապատին
մէջն է , մի՛ ելե՛ք . և թէ՛ Ահա՛
նեղքին սենեակներուն մէջն է , մի՛
27 հաւատար : Եւ ան զի ինչպէս որ
փայլակը արեւելէն կ'ելլէ՝ ու մի-
չեւ արեւմուտք կ'երևնայ , անանկ
պիտի ըլլայ Որդւոյ մարդոյ գա-
28 լուստը : Եւ քանզի ուր որ մեռած
մարմին կայ , հոն պիտի ժողովու-
նարծիւները :
29 Եւ էշատ մը ան նեղութեան օ-
րերէն ետեւ՝ « արեգակը պիտի խա-
ւարի , ու լուսինը իր լոյսը պիտի
չտայ , և աստղերը երկինքի պիտի
իյնան , ու երկինքը զօրութիւնները
30 պիտի շարժին : Եւ ան ատենը
Որդւոյ մարդոյ նշանը պիտի երևնայ
երկինքի մէջ , և աստղերը երկ-
րիս բոլոր ազգերը կ'օծ պիտի ընեն ,
ու՛ պիտի տեսնեն Որդւոյ մարդոյ
երկինքի ամպերուն վրայ կեած՝
զօրութիւնով ու մեծ փառքով :
31 Եւ անիկայ իր հրեշտակները պի-
տի խրկէ մեծածախն փողով , ու
պիտի ժողովն իր ընտրեալները չորս
հովիտէն՝ երկինքին մէկ ծայրէն
մինչեւ մէկալ ծայրը :
32 Եթէ ձեռնէն առակ մը ստովցէ՛ք .
որ երբ անոր ստուերը կը կակուղ-
նան , ու տերները կը ցցուին ,
33 գիտէ՛ք թէ ամառը մօտ է : Նոյն-
պէս ալ զուր երբոր աս ամէն բա-
նէրը տեսնէք , գիտցէ՛ք՝ որ մօտ է
34 դռներուն բովը : Եւ մարտի կ'ը-
սեն՝ ձեզի , որ է՛ս ան ազգը պիտի
չանցնի , մինչև որ աս ամէն բա-
35 նէրը ըլլան : Եւ երկինքը ու երկիրը
պիտի անցնին , բայց իմ խօսքերս
ընաւ պիտի չանցնին :
36 Ի՛նչ ատեն օրուան և ան ժամուն
համար՝ մէկը չգիտեր , ոչ ալ երկ-
նից՝ հրեշտակները , քիչապ միայն
37 իմ Հայրը , Բայց ինչպէս որ Նոյի
օրերը ելաւ , Որդւոյ մարդոյ գա-
լուստն ալ այնպէս պիտի ըլլայ ,
38 « քանզի ինչպէս էին ան օրերը
իմեղեղէն առաջ , կ'ուտէին՝ կը
խմէին՝ կ'իյնէին կ'առնէին ու երկան
կու տային , մինչև ան օրը՝ որ Նոյ
39 տապալելու մօտ » Եւ չգիտցան
մինչև որ ջրհեղեղը եկաւ , ու ամե-
նը վերցուց . Որդւոյ մարդոյ գա-
լուստն ալ այնպէս պիտի ըլլայ ,
40 Եւ ան ատենը թէ որ երկու , հա-
րարտի մը մէջ ըլլան , մէկը պի-
տի առնուի՝ ու մէկը մզուի :
41 Եւ թէ որ երկու կ'ենին մէկ ազօ-
րիքի մէջ աղալու վրայ գտնուին ,
մէկը պիտի առնուի՝ ու մէկը
մզուի :

Յամի Շատու

33

Ե. Ե. Ե.

6. 4. 1. 1.

8. 15. 1.

10. 1. 1.

3. 1. 1.

7. 1. 1.

14. 1. 21.

25. 1. 24.

30. 1. 1.

43.

Ե. 11.

Ե. 11.

6. 1.

Ե. 2.

15. 1.

22. 1. 1.

2. 13.

Ե. 17.

1. 1.

9. 1.

1. 12.

30. 1.

20. 1.

2. 1. 1.

2. 1. 1.

2. 1. 1.

16. 1. 1.

10. 13.

Ե. 1.

6. 1. 1.

Ե. 1.

2. 1. 1.

15. 1. 1.

16.

Ե. 15.

Ե. 1.

Ե. 1.

22. 1.

Ե. 13.

Ե. 6.

14. 1.

Ե. 10.

Ե. 23.

Ե. 35.

Ե. 1.

18. 1.

1. 1.

Ե. 23.

Ե. 1.

14. 1.

Ե. 20.

Ե. 1.

27. 1.

Ե. 11.

Ե. 1.

23. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Ե. 1.

Յամբ Տեառն
33

ԼՄար. Ժգ. 17-21 : Դու. Իր. 34 : ԾԾ. 21 : ԼՄար. Ժա. 9 : Դու. Իր. 21 : ԾԾ. 24 : ԺԳ. 18 : ԺՄար. ԺԻ. Ես. Ժգ. Դան. ԺԲ. 26 : Մար. ԺԲ. 11 : Դու. Իր. 25 : 26 : 46 : Գոր. ԺԵ. 2 : 3 : ԻԶ. 22 : 23 : Կոր. ԺԵ. 8 : ԾԾ. ԺԵ. 12 : ԼՄար. Ժգ. 22 : Դու. Իր. 10 : Ես. Կոր. ԺԺ. 24 : 25 : Դու. Կոր. ԺԺ. 16 : ԼՄար. Ժգ. 23 : ԾԾ. ԵԼ. ԻԶ. 3 : ԴԼ. ԺԵ. 11 : Եդեմ. ԼԿ. 31 : ԴԼ. Ի. 25 : Լուով. Ե. 15 : Երբ. ԺԲ. 22 : ԼՄար. Ժգ. 23 : Դու. Իր. 18 : Գոր. Ժ. 41 : ԼՄար. Ժգ. 23 : ԴՄար. Ժգ. 27 : ԾԾ. Ժգ. 32 : ԶԼ. ԺԿ. 6 : Զար. Ժգ. 7 : ԴԼ. ԻԶ. 7 : 10 : 16 : ԴՄար. Ժգ. 29 : Ժգ. 7 : ԼՄար. Ժգ. 30 : Դու. Իր. 31 : ԾԾ. Ժգ. 38 :

չակերտները Յիսուսին եկան ու ա-
նոր ըսին . Ո՛ր կ'ուզես որ բեզի
պատրաստենք՝ զատիկը ուտելու
18 Համար : Եւ անիկայ ըսաւ . Գացէ՛ք
քաղաքը այս ինչ մարդուն ու ըսէ՛ք
անոր . Վարդապետը կ'ըսէ . Ժա-
մանակ մօտ է , աշակերտներուս
հետ մէկտեղ քու քովդ պիտի ը-
19 նեմ զատիկը : Աշակերտներն ալ
ըրին՝ ինչպէս որ Յիսուս իրենց հը-
րաման ըրաւ , ու պատրաստեցին
զատիկը :
20 Եւ երբոր իրիկուն եղաւ , տաս-
ուերկուսին հետ սեղան նստաւ :
21 Եւ քանի որ կ'ուտէին՝ ըսաւ .
Հշմարիտ . կ'ըսեմ ձեզի , որ ձեզմէ
22 մէկը զիս պիտի մատնէ : Եւ շատ
տրտնեցան , և անոնցմէ ամէն մէկը
սկսաւ ըսել անոր . Տէ՛ր միթէ ես
23 եմ : Անիկայ պատասխան տուաւ .
ու ըսաւ . Ե՛ւ , որ իմ հետս իր
ձեռքը պիտի խօթեց , նոյնը պիտի
24 մատնէ զիս : Յիրաւի Որդին մար-
դոյ կ'ըսէր ինչպէս որ գրուած է իրեն
Համար . բայց ի՛նչ ան մար-
դուն՝ որուն ձեռքովը Որդին մար-
դոյ կը մատնուի . աղէկ էր ան մար-
25 դուն , որ ծնած չլրար : Պատաս-
խան տուաւ Յուդան որ անիկայ
պիտի մատնէր ու ըսաւ . Վարդա-
պետ միթէ ես եմ . ըսաւ անոր .
Դուն ըսիր :
26 Եւ քանի որ անոնք կ'ուտէին ,
Յիսուս հաց առաւ . օրհնեց ու կըտ-
րեց , և տուաւ աշակերտներուն ու
ըսաւ . Աճէ՛ք կերէք , շատ է իմ
27 մարմինս : Եւ գաւաթը առաւ .
զոհացաւ , ու տուաւ անոնց՝ և ը-
սաւ . Ձմենք ալ խմեցէ՛ք սակե .
28 Ինչու որ անիկայ է իմ արիւնս
անոր ուտիտի , որ՝ շատերու համար
կը թափուի մեղաց թողութեան
29 համար : Բայց չկ'ըսեմ ձեզի .
"Սակե ետեւ որթին բերքէն բնաւ
պիտի չխմեմ մինչեւ ան օրը՝ երբոր
ձեր հետը անիկայ նոր խմեմ իմ
Հօրս թագաւորութեանը մէջ :
30 Եւ օրհնութիւն մը երգելէն ետեւ
31 Զիթենեաց լեռը ելան : Ան ատե-
նը Յիսուս ըսաւ անոնց . "Դուք
ամենքդ աս զիշեր Լիմ վրայովու
պիտի զայլթակեցէ՛ք . ինչու որ զը-
րուած է թէ՛ "Հովիւը պիտի զար-
նեմ , ու Հօտին ուխտները պիտի
32 ցրուին : Բայց յարութիւն առնելէս
ետեւ ձեզմէ առաջ՝ Գալիլէա պի-
33 տի երթամ : Պատասխան տուաւ
Պետրոս՝ ու ըսաւ անոր . Թէպէտ
ամենքն ալ քու վրայովդ զայլթակե-
ղին , բայց ես բնաւ պիտի չզայ-
34 թակղիմ : Ըսաւ անոր Յիսուս .
Էշմարիտ կ'ըսեմ քեզի . Աս
զիշեր զեւ հաւը չխօսած իրեք

35 անգամ զիս պիտի ուրանաս : Ըսաւ
անոր Պետրոս . Թէ՛ն քեզի հետ
մնունելու ալ ըլլամ՝ բնաւ քեզ
պիտի չուրանամ . ասանկ կ'ըսէին
նաև ամէն աշակերտները :
36 Եւ ատեն Յիսուս անոնց հետ
տեղ մը եկաւ , որուն անունը
Գեթսեմանի էր , ու ըսաւ աշա-
կերտներուն . Հոս նստեցէ՛ք մինչեւ
որ ես երթամ հոն աղօթք ընեմ :
37 Եւ իր հետը առնելով Պետրոսը
ու Զեբեդէոսին երկու որդիքը ,
38 սկսաւ տրտմիլ և վշտանալ : Ան
ատեն ըսաւ անոնց . Ե՛իմ անձս
մնունելու չափ տրտում է . հոս կե-
ցէ՛ք , և ինձի հետ արթուն մնա-
39 յէք : Աւ քիչ մը առաջ երթա-
լով՝ իր երեսին վրայ ինկաւ , և "ա-
ղօթք ըրաւ՝ ըսելով . Է՛Ո՛վ Հայր
իմ՝ թէ որ կարելի է , թող այս
գաւաթը ինձմէ անցնի . բայց չէ
թէ ինչպէս որ ես կ'ուզեմ , հապա
40 ինչպէս որ դուն կ'ա-գ-գ-գ . Եւ
եկաւ աշակերտներուն ու զանոնց
ընացած գտաւ , և ըսաւ Պետրո-
սին . Այդպէս մէկ ժամ մին ալ
չըրցա՛ք ինձի հետ արթուն կենալ :
41 Է՛Արթուն կեցէ՛ք և աղօթք ըրէ՛ք ,
որ փորձութեան մէջ չմտնէք . հո-
գին յօժար է , բայց մարմինը տը-
42 կար . Դարձեալ երկորդը անգամ
զնաց աղօթք ըրաւ՝ ըսելով . Ո՛վ
Հայր իմ՝ եթէ անկարելի է որ աս
գաւաթը ինձմէ անցնի՝ առանց ան-
կէ խմելու , թող քու կամքդ
43 ըլլայ : Եւ եկաւ զանոնք նորէն
ընացած գտաւ . ինչու որ աչքեր-
44 նին ծանրացած էր : Եւ թողոց
անոնք , ու նորէն զնաց երրորդ ան-
գամ աղօթք ըրաւ՝ նոյն խօսքը ը-
45 սելով . Ան ատեն եկաւ . իր ա-
շակերտներուն՝ ու ըսաւ անոնց .
Ասկէ ետեւ քնացէ՛ք ու հանդչեցէ՛ք .
ահա ժամը հասաւ , և Որդի մար-
դոյ մեղաւորներուն ձեռքը կը մատ-
46 նուի : Ելէ՛ք սակէ երթանք , ա-
հա՛ մօտեցաւ անիկայ՝ որ զիս պիտի
մատնէ :

47 Եւ "գեւ. անիկայ աս որ կը խօ-
սէր , ահա Յուդան՝ տատուկու-
բէն մէկը՝ եկաւ . և իր հետը շատ
բազմաթիւն սուրբով ուրիշներով
բահանայապետներէն և ժողովուր-
48 զին ձեռերէն : Եւ զանիկայ մատ-
նողը անոնց նշան մը տուէր էր՝
ըսելով . Ո՛վ որ ես համբուրեմ՝
49 ան է , բռնեցէ՛ք անիկայ : Եւ
շուտ մը Յիսուսին մօտենայով՝ ը-
սաւ . Ողջիս բեզ վարդապետ .
50 ու Բհամբուրեց զանիկայ : Եւ Յի-
սուս ըսաւ անոր . Է՛Րեւելի ինչո՛ւ
համար եկար դուն . ան ատենը մօ-
տեցան ձեռք զարկին Յիսուսին ու

Յամբ Տեառն
33

ԼՄար. Ժգ. 32-35 : Դու. Իր. 39 : ԾԾ. 1 : ԴԼ. Դ. 21 : ԾԾ. ԺԲ. 27 : ԼՄար. Ժգ. 36 : Դու. Իր. 40 : Երբ. Ե. 7 : ԾԾ. ԺԲ. 27 : ԴԼ. Ի. 22 : ԾԾ. Ե. 30 : Դ. 38 : Փիլ. Բ. 5 : ԼՄար. Ժգ. 33 : Ժգ. 38 : Իր. 40 : 46 : Եփե. Զ. 19 : ԼՄար. Ժգ. 43 : Դու. Իր. 47 : ԾԾ. ԺԲ. 3 : Գոր. Կ. 16 : Բ. Թող. Ի. 9 : ԼՄար. Ժա. 9 : ԺԵ. 13 :

Յամփ Տիտան
33

Ի Գոր. Ժ. 19:

* Ուսման ժամանակ
Երբեմն
անհետն է:

Ղ. Ջալ. Ժ. 12, 13:

Ի Մար. Ժ. 2: Դու. Ի. 3: Յոհ. Ժ. 33:

Ե. Յոհ. Ժ. 37: Ե. Սին. Ժ. 13:

Ի Դ. Ի. Ժ. 63: Յոհ. Ժ. 9:

Ժ. Դ. Ի. Ժ. 62: Յոհ. Ժ. 10:

Ի Մար. Ժ. 6: Դու. Ի. 17: Յոհ. Ժ. 39:

Լ Մար. Ժ. 11: Դու. Ի. 13: Յոհ. Ժ. 40: Գոր. Ժ. 14:

Ի Բ. Օր. Ժ. 6:

բրուտին արտը ծախու առին՝ օտարներու զերեզմանառուներ ըլլալու համար: Ան պատճառով՝ ան արտը Երեւան արտ ըսուեցաւ մինչեւ 9 այսօր: Ան ատեն կատարուեցաւ * Երեւան մարզարէին ձեռքով ըստեւած խօսքը. շեւ առին երեսուն արծաթով՝ զին կտրուածին զինը, որ Իսրայէլի որդւոցմէ * Եւս Ժ. 10 կտրեցին, Ու տուն անիկայ բրուտին արտին, ինչպէս որ ինծի հրաման ըրաւ Տէրը:

11 Եւ Յիսուս՝ կուսակալին առկէր կայնեցաւ. և կուսակալը Եւրոպոս անոր՝ ու ըսաւ. Հրէից թագաւորը ինչն էս: Եւ Յիսուս ըսաւ. անոր. Երուսի կ'ըսես: Իւ քահանայապետներէն և ձերերէն մքաւտանուած ատենը Երեւան պատաս-

13 Խան մը չտուաւ: Ան ատեն Պիղատոս ըսաւ անոր. Ժ. 26: Եւ լսելով թէ որպիսի քեզի դէմ կը վկայեն

14 ատենը: Եւ անոր բան մը պատասխան չտուաւ, մինչեւ շատ զարմացաւ կուսակալը:

15 Եւ այց կուսակալը սովորութիւն ունէր, որ տօնին ատենը կատարած մը արծաթէր ժողովուրդին, ու՛ր ուզէին: Ան ատենը Բարաբբա անունով մէկ երեւելի բանտարկեալ

17 մը ունէին: Երբոր ժողովուրդն ըսաւ անոնց Պիղատոս. Ո՛րք կ'ուզէք՝ որ ձեզի արծաթեմ. Բարաբբան, թէ Յիսուսը՝ որ Քրիստոսն:

18 Գրուի. Քանզի զիսեր թէ նա խանձի համար մատուցեցին զանիկայ:

19 Ան երբոր անիկայ ատեանը նստեր էր. անոր կնիկը Ժ. 12 խրեց անոր՝ ու ըսաւ. Դու ան արդարին հետ բան մը չունենաս. ինչու որ այսօր երազին մէջ շատ զիպուածներ անոնց զիսես անոր համար:

20 Եւ այց քահանայապետները և ձերերը ժողովուրդը համոզեցին, որ Բարաբբան ինչընէն ու Յիսուսը

21 կորսնցնեն: Պատասխան տուաւ կուսակալը՝ ու ըսաւ անոնց. Աս երկուքն որք կ'ուզէք՝ որ ձեզի արծաթեմ. և անոնք ըսին, Բարաբբան. Ըսաւ անոնց Պիղատոս. Հապա ի՞նչ ընեմ Յիսուսը՝ որ

23 Քրիստոս կ'ըսուի: Ամենքն ալ ըսին անոր. Թող կաշուի. և կուսակալը ըսաւ. Բայց ի՞նչ չար գործ ըրաւ. և անոր ևս առաւել կ'ազդակէին ու կ'ըսէին. Թող

24 խաչուի: Եւ Պիղատոս տեսնելով՝ որ օգուտ մը չորար. հապա ալ օրուին խռովութիւն կ'ըլլայ, Էջուր առաւ՝ ձեռքերը լուաց ժողովուրդին առջև՝ ու ըսաւ. Ես ատարդարին արիւնն անպարտ եմ.

25 զուր մտածեցէք: Եւ բոլոր ժողովուրդը պատասխան տալով՝ ըսաւ. Յիսուս արիւնը մեր վրայ՝ ու

26 մեր որդւոցը վրայ ըլլայ: Ան առնելը Բարաբբան արծաթեց անոնց, և Յիսուսը ձեռնելով՝ անոնց ձեռքը տուաւ որ խաչուի:

27 Եւ անոնք կուսակալին զենուորները պալատին ներսը առին Յիսուսը, ու բոլոր Ժ. 28 Եւ զուր մտոր վրայ ժողովեցին Եւ զանիկայ մերկացրելով՝ Յիսուսը վերադու մը յաջողեցին անոր:

29 Եւ փուշերէ պատկ մը հիւսելով՝ անոր զուր մը զրին, ու եղեգ մը անոր աջ ձեռքը. և անոր առջև ծնկան վրայ գալով՝ ծաղը կ'ընէին զանիկայ, ու կ'ըսէին. Ո՛րդոնք

30 քեզ՝ Հրէից թագաւոր: Եւ Յիսուսը անոր վրայ՝ եղեգը կ'առնէին, ու անոր զուր մը

31 ձեռնէին, ու երբոր ծաղը ըրին անիկայ, վերադու վրայէն հանեցին, ու իր հանդերձները հազցուցին անոր, և տարին զանիկայ խաչը հանելու:

32 Եւ յաջորդ ելելով՝ Եւրոքենացի մարդ մը գտաւ Սիմոն անունով՝ զանիկայ պահակ բռնեցին՝ որ աւտոր խաչը վերցնէ: Բւ շեկան Գողգոթա ըսուած տեղը, որ է

34 զանիկ տեղ. Եւ յիշով խաչուած քացախ տուն անոր՝ որ խմէ. ու երբոր համը առաւ, խմել չէր

35 ուզեր: Եւ զանիկայ խաչը հանելով, անոր հանդերձները վիճաւ կով բաժնեցին. [որ մարզարէն ըսուածը կատարուի. Դիմ հանեց զանիկ տեղին ինչքն մէջը բաժնեցին, և իմ պատմութեան վրայ վիճակ

36 ձեռնէին:] Եւ նստեր անիկայ կը

37 պահէին: Եւ անոր զիսուն վրայ իր յանցանքը զրուած դրին թէ, Ասիկայ է Յիսուս՝ Հրէից թագաւոր: Եւ անոնք անոր հետ երկու աւազան խաչուեցան. մէկը աջ կողմէն, ու մէկը ձախ կողմէն:

39 Եւ Լանոնք որ կ'անցնէին՝ կը հայհոյէին անոր, զուրմիւն կը շարժէին, Բւ կ'ըսէին. Դու որ տաճարը կը քակէիր, և իրք օրուան մէջ կը շինէիր, ինչընէրդ պատէ. Եւ թէ որ Աստուծոյ Որդին էս, ի՞նչի ատ խաչեց: Եւ այնպէս ալ քահանայապետները զպիտաներուն ու ձերերուն հետ ծաղը

42 ընելով՝ կ'ըսէին. Ուրիշները ազատեց, ինչընէր չընար ազատել. թէ քոր Իսրայէլի թագաւոր է. թող հիմա ի՞նչ խաչեն, և իրեն

43 հաւատանք: Եւ Աստուծոյ յուսանքեր, հիմա թող փրկէ՝ ատիկայ

Յամփ Տիտան
33

Ժ. Օր. Ժ. 10: Յոհ. Ժ. 19: Բ. 16: Գ. 23: Դ. 28:

Եւ. Ժ. 5: Մար. Ժ. 15: Դու. Ի. 16: 24: 25: Յոհ. Ժ. 1: 16:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Եւ. Ժ. 19: Եւ. Ժ. 24: 3: Դու. Ի. 6: Դու. Ի. 67:

Եւ. Ժ. 16: Յոհ. Ժ. 2: 3: Դու. Ի. 11:

Յամբ Տեառն

33

Մար. ԺԵ.
82. Ղու.
Իդ. 39.

Եվանգ. Ը.
9. Մար.
ԺԵ. 33.
Ղու. Իդ.
44.

Եբր. Ե. 7.

Սաղ. ԻԲ. 1.

Սաղ. ԿԺ.
21. Մար.
ԺԵ. 36.
Ղու. Իդ.
36. Ես.
ԺԺ. 29.

Մար. ԺԵ.
37. Ղու.
Իդ. 46.

ԲԵԼ. Իդ.
31. ԲՄԵ.
4. 14.
Մար. ԺԵ.
38. Ղու.
Իդ. 45.

ԷԶԵ. 36.
Մար. ԺԵ.
39. Ղու.
Իդ. 47.

ԴՂու. Ը. 2.
8.

Մար. ԺԵ.
40.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

ԵԵՍ. ԺԿ.
9.

Եթէ կ'ուզէ առիկայ . ինչու որ
ըսաւ թէ, Ես Որդի Աստուծոյ եմ:
44 Ի՞նչ հետոյ խաչուած աւագակներն
ալ նոյնպէս կ'ը նախատին զա-
նիկայ .
45 Եւ վեցերորդ ժամէն մինչև ին-
ներորդ ժամը՝ բոլոր երկրին վրայ
46 խաւար եղաւ . Եւ ժամը իննին
ատենները՝ Յիսուս մեծ ձայնով
աղաղակեց՝ ու ըսաւ . Էլի՛ Էլի՛
լամա սաբարթանի . որ ըսել է՝
Վստուած իմ՝ Վստուած իմ՝
47 ինչու՞ զիս թողուցիր . Անոնցմէ
ոմանք՝ որ Տոն կայներ էին, երբոր
ընցին՝ կ'ըսէին . Առիկայ Եդիան
48 կը կանչէ . Եւ շուտ մը անոնցմէ
մէկը վազեց սպունգ մը առաւ՝
Քրացախով լեցուց, ու եղէգի մը
անցրելով տուաւ անոր որ խմէ .
49 Ու մէկայնեք կ'ըսէին . Թող տուր՝
տեսներ թէ Եդիան կու գայ՝ ա-
ռիկայ աղատելու .
50 Եւ Յիսուս դարձեալ մեծ ձայ-
նով աղաղակեց՝ ու հոգին աւան-
դեց .
51 Եւ ահա Բտածարին վարագուրը
վերէն ՚ի վար երկուրի ձեգբուե-
ցաւ, ու երկիրը շարժեցաւ, և
52 բարերը պարուեցան . Եւ գերեզ-
մանները բացուեցան, ու շատ
սուրը ննջեցախներու մարմիններ
53 յարութիւն առին . Եւ գերեզ-
մաններէն ելան անոր յարութենէն
ետեւ, մասն սուրբ քաղաքը, ու
շատերուն երեցան .
54 Ի՞նչպէս հարիւրապետը և անոր
հետ Յիսուսը պահողները՝ երբոր
տեսան երկրաշարժը ու եղած բա-
ները, շատ վախցան՝ ու ըսին .
Յիրաւի ասիկայ Որդի Աստուծոյ
էր .
55 Եւ հոն շատ կնիկներ կային որ
հեռուէն կը նայէին, Էորոնք
Գալիլեայէն Յիսուսին ետեւէն եկան
իրեն ծառայութիւն ընելու .
56 Ի՞նչոնց մէջն էր Մարիամ Մագ-
դալենացին, և Յակոբոսին ու
Յովսէսին մայրը Մարիամ, և
Զեբեդիոս որդւոցը մայրը .
57 Ղու երբոր իրիկուն եղաւ, Արի-
մաթիայէն հարուստ մարդ մը եկաւ՝
որուն անունը Յովսէփ էր, որ ինքն
58 ալ Յիսուսի աշակերտ էր . Առի-
կայ Պիղատոսին քովը երթալով՝
Յիսուսին մարմինը կնդրեց, ան
ատենը Պիղատոս հրաման ըրաւ՝ որ
59 մարմինը տրուի . Եւ Յովսէփ
մարմինը առաւ՝ մաքուր կտաւով
60 պատեց, Ու քրաւ իր նոր գերեզ-
մանին մէջ՝ որն որ քարէ փորած
էր . և գերեզմանին դուռը մեծ քար
61 մը գլորեցնելով գնաց . Եւ հոն
էր Մարիամ Մագդալենացին՝ և

միւս Մարիամը՝ գերեզմանին դի-
մացը նստած .

62 Եւ հետեւեալ օրը՝ որ ուրբաթէն
ետեւ էր, քահանայապետները ու
փարիսեցիները ժողովուեցան Պի-
63 ճատոսին քովը, Ու ըսին . Տէր
կը իշխենք որ ան մոլորեցուցիչը
իր կենդանութեան ատենը կ'ըսէր
թէ, Էդիւք օրէն ետեւ յարութիւն
64 կ'առնեմ . Ուստի հրաման ըրէ որ
մինչև երրորդ օրը գերեզմանին ըզ-
գուշութիւն ընեն . չըլլայ թէ իր
աշակերտները զիշերով դան զանի-
կայ զողնան, և ժողովուրդին ըսն
թէ, Մեռելներէն յարութիւն ա-
ռաւ . ու Եսոր մոլորութիւնը աւ-
65 ջնենք գէշ ըլլայ . Պիղատոս ա-
նոնց ըսաւ . Դուք ունիք պահա-
պան պնտորներ . գացէ՛ք՝ զգու-
շութիւն ըրէք ինչպէս որ գիտէք .
66 Անոնք ալ գացին գերեզմանին ըզ-
գուշութիւն ըրին, Բարը կրն-
բերով ու պահապան զնտորներ
Գնելու .

ԳԼ. ԻԸ

1 Հերոտակը կ'առնէ կամանք՝ Քրիստոսի յա-
րութիւնը . 2 Քրիստոս ինք կ'ընենայ անոնց .
11 Քահանայապետները տակ կու տան զի-
նտորներուն որ ըսն թէ ամիկայ իր գերեզմա-
նէն զողորեցաւ . 16 Քրիստոս իր աշակերտ-
ներուն կ'ընենայ . 19 և կը իրիկ զանոնք ըր-
ուր ինքնատենները աշակերտելու և մկրտելու .

1 Եւ յարթով - գիշերը՝ որ մէկա-
թիւն կը լուսնար, Եկաւ Մարի-
ամ՝ Մագդալենացին, Բու միւս
Մարիամը՝ գերեզմանը տեսնելու .
2 Եւ ահա մեծ երկրաշարժ մը եղաւ .
ինչու որ Տէրօքը Քրիստոսը երկին-
քէն իջնելով, գնաց դռնէն մէկի
գլորեցուց քարը, ու անոր վրայ
3 նստաւ . Եւ անոր տեսար փայլակի
պէս էր, ու անոր հանդերձները
4 միւսի պէս ձերմակ . Եւ անոր
վախէն պահապանները իտովեցան,
5 ու մեռածի պէս եղան . Պատա-
խան տուաւ հրեշտակը՝ ու ըսաւ
կնիկներուն . Դուք մի՛ վախեալ .
քանզի զիտեմ որ կ'ը պատուէք Յի-
6 սուսը որ խաչուեցաւ . Անիկայ հոս
է, ինչու որ յարութիւն առաւ,
Ե ինչպէս որ ըսաւ . եկէ՛ք տեսէ՛ք ան
տեղը՝ ուր որ Տէրը պտուած էր .
7 Եւ շուտ մը գացէ՛ք անոր աշա-
կերտներուն ըսէք, Թէ անիկայ
մեռելներէն յարութիւն առաւ . և
շահա ձեզմէ առաջ Գալիլեա կ'ը-
թայ, հոն պիտի տեսնէք անիկայ .
8 ահա ձեզի գրուեցի . Եւ անոնք
շուտ մը գերեզմանէն ելան վախով
ու մեծ ուրախութիւնով՝ և կը վա-
զէին աշակերտներուն պատմելու .
9 Ու երբոր կ'ըթային անոր աշա-
կերտներուն պատմելու, ահա ԵՅի-
սուս անոնց դէմը եկաւ՝ ու ըսաւ .

Յամբ Տեառն

33

Մար. ԺԵ.
82. Ղու.
Իդ. 39.

Եվանգ. Ը.
9. Մար.
ԺԵ. 33.
Ղու. Իդ.
44.

Եբր. Ե. 7.

Սաղ. ԻԲ. 1.

Սաղ. ԿԺ.
21. Մար.
ԺԵ. 36.
Ղու. Իդ.
36. Ես.
ԺԺ. 29.

Մար. ԺԵ.
37. Ղու.
Իդ. 46.

ԲԵԼ. Իդ.
31. ԲՄԵ.
4. 14.
Մար. ԺԵ.
38. Ղու.
Իդ. 45.

ԷԶԵ. 36.
Մար. ԺԵ.
39. Ղու.
Իդ. 47.

ԴՂու. Ը. 2.
8.

Մար. ԺԵ.
40.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

ԵԵՍ. ԺԿ.
9.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Մար. ԺԵ.
42. Ղու.
Իդ. 50.
Ես. ԺԺ.
85.

Յաթ Տեառն
33

ՇՏԵՆ ԵՕՏ.
Ի . 17 :
Հոգ . Ը .
29 : ԵՐԲ .
Բ . 11 :

Յաթ . առ
նոյ .

Ողջոյն ձեզ : Եւ անոնք մօտենալով՝ անոր ոտքերը բռնեցին , ու երկրպագութիւն ըրին անոր : Ան ատեն Յիսուս ըսաւ անոնց . Մի վախճաք , գացէք շիմ եղբայրներուս ըսէք որ Գալիլեա երթան , ու հոն զես պիտի տեսնեն :
11 Երբոր անոնք կ'երթային՝ ահա պահապան զինուորներէն մէկ քանին քաղաքը եկան , ու քահանայացեալներուն պատմեցին բոլոր է-
12 ղաժ բաները : Եւ անոնք ծերերուն հետ մէկտեղ ժողովուելով՝ առ խորհուրդ ընելով՝ շատ ըստէ տուին զինուորներուն , Ուրսին . Ըսէք թէ , Անոր աշակերտները գիշերով եկան անիկայ գողցան՝ երբոր մենք կը քնանայինք :
14 Ինք : Եւ թէ որ ատ քան իրուսկային ականջը հասնի , մենք անիկայ կը հաճեցընենք , և ձեզ * ապահով
15 կ'ընենք : Անոնք ալ ստակը ա-

ռին՝ ու սորվածուն պէս ըրին . և աս ձայնը Հրէից մէջ տարածուեցաւ մինչև աս օրս :
16 Իսկ տասնութէ կաշկերտները գացին Գալիլեա ան լեռը՝ Բուր որ
17 Յիսուս իրենց որոշէր էր : Ու երբոր զանիկայ տեսան , երկրպագութիւն ըրին անոր , բայց զմանք
18 տարակուսեցան : Եւ Յիսուս մօտենալով՝ խօսեցաւ անոնց ու ըսաւ . ԺԱՄԷՆ ԻՆԽԱՆՈՒԹԻՒՆ ԻՆՏԻ տրուեցաւ երկինքի ու երկրի մէջ :
19 Բերեմն գացէք Լբոյր աղբերը աշակերտեցէք . Որտեցէք զանոնք յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
20 Սրբոյ . Ի Սորվեցուցէք անոնց որ աս ամէն բաները պահէն ինչ որ եւ ձեզի պատուիրեցի . և ահա ամէն օր եւ ձեզի հետ եմ մինչև աշխարհիս վերջը :
Ի Մար . Ժգ . 15 : Ը Եւ . Ժբ . 10 : Դու . Իբ . 47 : 39 : Հոգով . Ժ . 15 : Կող . ա . 23 : Ի Գոր . Բ . 42 :

Յաթ Տեառն
33

Բ ԴԷ . Ի Զ .
32 : Հ Բ 7 :
Ժ Դու . Է .
13 : 14 : Գ Է .
Ժա . 27 :
Ժ Զ . 25 :
Դու . ա .
32 : Ժ . 22 :
ՅՕՏ . Գ .
35 : Ե . 22 :
Ժգ . 3 : ԺԷ .
2 : Գոր . Բ .
36 : Հոգով .
Ժգ . 9 : ա
Կոր . ԺԵ .
27 : ԵԻԵ .
ա . 10 : 21 :
ՓԷ . Բ . 9 :
10 : ԵՐԲ .
ա . 2 : Բ . 5 :
ա ՊԷ . ա .
22 : Յայտ .
ԺԷ . 14 :

Գոր . Բ . 35 :
ԺԷ . 14 :

Յաթ Տեառն
26
վերջ

ՄԵԼԵՏԵՐԸ ԸՍՏ ՄԵՐԿՈՍԻ

ԳԼՈՒԽ Ը

1 Յովհաննէս մկրտչին պաշտօնը : 9 Յիսուս կը մկրտուի . 12 կը փորձուի . 14 կը քարոզէ . 16 իրեն հետեւելու կը կանչէ Պետրոսը , Անդրէասը , Յակոբոսը և Յովհաննէսը . 23 կը բժշկէ զԻսահար մը , 29 Պետրոսին զգրանչը , 32 ու շատ հրահրներ 41 և կը մաքրէ բո-
1 լ՝ստուծոյ Որդւոյն Յիսուս Բը-րիստոսի աւետարանին սկիզբը :
2 Ինչպէս որ Մարգարէից մէջ զրուած է . ԷՎԿԱՆ ԵՍ ԻՄ զԵՍԱԿԱՆ կը խրկեմ . բու երեսիդ առջեկէ , որ բու ճամբադ պիտի պատրաստէ :
3 Եւ քու առջեկդ : Եւ Անպատի մէջ կանչողին ձայնը . Տերօք ճամբան պատրաստեցէք , անոր շաւիղները
4 շիտեցէք : Եւ Յովհաննէս անապատին մէջ կը մկրտէր , և ապաշխարութեան մկրտութիւն կը քարոզէր . մեղքերու թողութեան համար : Եւ բոլոր Հրէաստանի երկիրը՝ ու Երուսաղեմացիք կ'երթային անոր , ու անոնք կը մկրտուէին անկէ Յորդանան գետին մէջ՝ մեղքերնին խոտորակելով :
6 Եւ Յովհաննէս հաղոր էր շուղոր մազ՝ , և իր մէջը կաշի գծտի . ու իր կերակուրը Էմարախ քէ վայ-

7 րենի մեղր էր : Եւ կը քարոզէր ու կ'ըսէր . ԷՍԻՄ ԵՍԷՍ ԻՆՏԻՄԷ զՈՐԱՐՔԸ ԿՈՒ զԱՅ , որ ես արժանի չեմ ծռելու՝ ու անոր կօշիկներուն
8 կապերը արձրելու : Եւ ձեզ չըով մկրտեցի , բայց անիկայ ձեզ ծնուրը Հոգիով պիտի մկրտէ :
9 Ի՞նչ եղաւ որ ան օրերը Յիսուս Գալիլեայի Նազարեթէն եկաւ , ու Յովհաննէսէն մկրտուեցաւ Յոր-
10 զանանու մէջ : Եւ շուտով շուրեն ելելուն պէս՝ երկիրը ըստ շուած տեսաւ , և Հոգին աղաւնիի
11 պէս՝ որ իր վրայ կ'իջնէր : Եւ ձայն որ եկաւ երկինքէն՝ ԴԷ՛ԷԷԷԷ . Ի Դուրն ես իմ սիրելի Որդիս , որուն հաւանք եմ :
12 ԺԵ՛՛՛՛ շուտ մը Հոգին անապատ
13 հանեց զանիկայ : Ու բառուն օր հոն էր անապատին մէջ՝ Սատանայէն փորձուած . և զազաններու հետ էր , Եւ հրէտականքը իրեն սպասարորութիւն կ'ընէին :
14 Եւ Յովհաննէսին մատնուէին ետեւ Յիսուս Գալիլեա եկաւ , ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ ԿԱՐԳՈՒԹԵԱՆ ԱՎԵՏԱՐԱՊԱՆ :
15 Եւ կը քարոզէր՝ ու կ'ըսէր , Թէ Դժամանակը լրացած է , և ԵՂԱՍ

Յաթ Տեառն
26
վերջ

Ը Մատ . Գ .
11 : ՅՕՏ .
ա . 27 : Գոր .
Ժգ . 25 :
Ի Գոր . ա . 5 :
Ժա . 16 :
ԺԲ . 4 :
ԺԵ . ԽԶ .
3 : ՅովԷ .
Բ . 23 :
Գոր . Բ .
4 : Ժ . 45 :
Ժա . 15 :
16 : ա Կոր .
Ժբ . 13 :
Ի Մատ . Գ .
13 : Դու .
Գ . 21 :
Ը Մատ . Գ .
16 : ՅՕՏ .
ա . 32 :
Ի Սող . Բ . 7 :
Մատ . Գ .
17 : ԴԷ .
ԺԶ . 6 :
Ժ Մատ . Գ . 1 :
Դու . Գ . 1 :
Յա . Տ . 27 :
Ը Մատ . Գ .
11 :
Ը Մատ . Գ .
12 :
Յ Մատ . Գ .
23 :
Յա . Տ . 30 :
Դ Դու . Ժ .
25 : Գաղ .
Գ . 4 : ԵԻԵ .
ա . 10 :
Ը Մատ . Գ .
2 : Գ . 17 :

Մատ . Ժգ .
33 : Դու .
ա . 35 : ՅՕՏ .
ա . 34 :
Ը Մաղ . Գ .
1 : Մատ .
Ժա . 10 :
Դու . Է . 27 :
ԺԵ . Խ . 3 :
Մատ . Գ . 3 :
Դու . Գ . 4 :
ՅՕՏ . ա . 15 :
23 :
Ը Մատ . Գ . 1 :
Դու . Գ . 3 :
ՅՕՏ . Գ . 23 :
Ը Մատ . Գ . 5 :
Ը Մատ . Գ . 4 :
Ի Դու . Ժա .
22 :

Յամի Տեառն
30

Մատ. 7.
18 և 19.
Ե. 4.

Մատ. 27.
27 և 28.
Ե. 11.

Մատ. 21.

Յա. Տ. 31

Մատ. 7.
13 և 14.
Ե. 31.

Մատ. 1.

Լ. 2. 7. 33.

Մատ. 29.

Լ. 2. 84.

Գլ. Բ. 96.

Մատ. 14.
14 և 15.
Ե. 88.

Մատ. 10.
10 և 11.
Ե. 31.

տուժոյ թագաւորութիւնը մօտեցած է. ապաշխարեցէք՝ ու աւետարանին հաւատարեցէք:

16 Երբոր Գալիլեացւոց ծովուն քովերը կը պտտէր, տեսաւ Սիմոնը ու Սիմոնին եղբայրը Անդրէասը՝ ծովը ուռկան ձգած, ինչու որ ձկնորս էին: Եւ Յիսուս ըսաւ անոնց. Իմ ետեւս եկէք, ու ես ձեզ ընեմ որ մարդու որսորդ ըլլաք: Անոնք ալ շուտ մը իրենց յուռկանները թողուցին, ու անոր 17 ետեւէն դացին: Եւ անկէ քիչ մը առաջ երթալով տեսաւ Ջեբեդեան Յակոբորսը ու անոր եղբայրը Յովհաննէսը, որ անոնք ալ նաւին մէջ ուռկանները կը կար: 18 Կրտէին. Եւ շուտ մը զանոնք կանչեց. անոնք ալ իրենց հայրը Ջեբեդեոսը վարձկաններուն հետ նաւին մէջ ձգելով, անոր ետեւէն դացին:

19 Եւ մօտան կափառնայում. և իսկոյն շարաթօ օրը ժողովարանը 20 մօտեցող կը սորվեցնէին: Եւ կը զարմանային անոր վարդապետութեանը վրայ, ինչու որ իշխանութիւն ունեցողի մը պէս կը սորվեցնէր անոնց, ու չէ թէ զպիրնէ: 21 Եւ անոնց ժողովարանին մէջ մարդ մը կար, որ պիղծողի ունէր իր ներսի գին, որ աղա: 22 Զակեց՝ ըսելով. Թող տուր, Դու զմեզ հետ ի՞նչ բան ունիս՝ Յիսուս Նազորէցի. միթէ մեզ կորսնցնելու եկար. գիտեմք թե՞ 23 ով ես, Աստուծոյ Սուրբը, Եւ Յիսուս Նաստեց անոր ըսելով. 24 Պապանձէ ու ել՝ ատկէ: Եւ պիղծողին. Դաստիկ ցնցեց զանկայ, ու մեծ ձայնով մը աղաղակեց, ու անկէ ելաւ: Եւ ամէնքը զարմացան, անանկ որ իրարու հարցուկործ կ'ընէին ու կ'ըսէին. Աս ի՞նչ է. ի՞նչ նոր վարդապետութիւն է աս, որ իշխանութիւնով պիղծողին որդիներուն ալ կը հրամայէ, ու իրեն կը խաղաղան: Եւ շուտ մը իր համբաւը Գալիլեացւոց ամէն կողմերը ելաւ:

25 Եւ շուտ մը ժողովարանէն ելելով՝ Սիմոնին ու Անդրէասին տունը մօտեց: Յակոբորսին և Յովհաննէսին մէջ բռնուած պառկած էր. և շուտ մը անոր համար ըսին իրեն. Առե՛ք անոնց վերջուց անկիւյ. և իսկոյն ջերմը թող տուաւ զանկայ, ու անոնց սպասաւորութիւն կ'ընէր: 26 Եւ երբոր իրիկունս եղաւ արեգակին մօտա՝ ատեն, բոլոր հիւանդները և գիւհահարները իրեն

33 կը բերէին: Եւ բոլոր քաղաքը 34 շուտը ժողովուրդ էր: Եւ շատ հիւանդներ կերպ կերպ ցաւերէն բժշկեց, ու շատ դէներ հանեց. ու Դիւքերուն խօսիչ չէր տար, ինչու որ գինքը կը ծաննային:

27 Եւ առաւօտուն շատ կանուխ ելելով գեռ չուսցած՝ ելաւ ու գնաց անապատ տեղ մը, և հոն աւարտեց կ'ընէր: Եւ Սիմոն և իր հետեւը եղողները գացին անոր ետեւէն: 36 Աւ երբոր գտան զանկիւյ ըսին անոր թէ, Ամէն քեզ կը փնտռուին: Եւ ըսաւ անոնց. Դե՛ռ Երթանք մեծակայ գիւղաքաղաքները, որ հոն ալ քարոզեմք. բան գիտաւ բանին համար ելէր եմ: 37 Եւ անոնց ժողովարաններուն մէջը կը քարոզէր բոլոր Գալիլեայի մէջ, ու դէներ կը հանէր:

40 Եւ Երբոր մը եկաւ անոր՝ կաղաչէր, ծուռ կը չորէր ու կ'ըսէր անոր. Թէ որ ուզես, կրնաս զեւ մաքրել: Եւ Յիսուս խղձալով՝ ձեռքը երկընցուց, դպաւ անոր ու ըսաւ անոր. Կ'ուզեմք մաքրուէ: 42 Աւ երբոր ըսաւ անոր, շուտ մը բորոտութիւնը անկէ գնաց, ու 43 մաքրուեցաւ: Եւ աստիկ պատուէր տալով անոր՝ շուտ մը դուրս հանեց անկիւյ, ու ըսաւ անոր. 44 Չգոյշ կեցիր՝ մէկուն բան մը չըսես. հապա գնա քեզ քահանային ցուցուր, և տուր բոլ մաքրուելու ընծան, որ Մովսէս պատուիրէ: Եւ անոնց վկայութիւն ըլլալով համար, Բայց քանիկայ ելելով՝ սկսաւ շատ հրատարակել, ու բանը տարածել, անանկ որ ալ ինքը չէր կրնար յայտնի կերպով քաղաք մը մօտել. հապա դուրսը անապատ տեղուանք էր, և ամէն կողմերէն իրեն կու գային:

Յամի Տեառն
31

Գլ. 7. 12.
Դ. 2. 42.
Տ. 86.
Գոր. 2.
17, 18.
Լ. 2. 43.

Լ. 2. 44.

Ե. 4.
1. 80.
Ժ. 28.
Ժ. 4.

Մատ. 7.
23 և 24.
Ե. 45.

Մատ. 1.
2 և 3.
Ե. 12.

Դ. 2. 3.
4. 10 և 11.
Ե. 14.

Լ. 2. 15.

Գլ. Բ. 13.

ԳԼ. Բ.

1 Բերտուս կը թշնջէ անշատալից մը. 14 իրեն հետեւելու կը կանչէ Մատթէոս մարտարը. 15 մարտարներուն ու մարտարներուն հետ հաց կ'ուտէ. 16 հարգարարներ կ'աշակերտներուն ծով չպահելու. 23 և շարաթօ օրը ցորենի հասկեր փրցնել ուտել:

1 Եւ նորէն Կափառնայում մօտաւ 2 Դեռ ի՞նչ օրէն ետեւ. Աւ շուտեցաւ որ անկիւյ տան մէջ է. և շուտով շատ մարդիկ ժողովուցան, անանկ որ ալ տեղ չկար, ու ալ դրանք քովերը. ու կը խօսէր անոնց Առե՛ք անոնց չորս մարդով վերջուց անապատ մը մը կը բերէին:

4 Աւ երբոր բազմութիւնէն չէին կրնար անոր մօտենալ, քակեցին Դեռ յարկը ու քան քան էր, ու ծակ մը բանալով՝ վար իջեցուցին մահի:

Մատ. 1.
1. Դ. 2. 15.

Յամի Տեառն
31

Բ Յոր . Ժդ .
4 : Ես . Խզ .
25 :
Ճ Մար . Թ .
4 :

Դ Մար . Թ .
5 :

Ե Մար . Թ .
9 :

Զ Մար . Թ .
9 : Դու . Ե .
27 :

Ե Մար . Թ .
10 :

Զ Մար . Թ .
12 : 13 : Ժդ .
11 : Դու . Ե .
31 : 32 :
Ժթ . 10 : Ես
Տիմ . Ես .
15 :

Զ Մար . Թ .
14 : Դու . Ե .
33 :

Ճը՝ որուն վրայ պառկած էր ան-
 5 զամալայծը : Եւ Յիսուս անոնց
 չաւառքը տեսնելով՝ ըսաւ անդա-
 մալայծին . Որքեակք բու մեղքերդ
 6 քեզի ներուած են : Ու դպիրներէն
 մէկ քանիները կային՝ որ հոն նըս-
 տեր էին , և իրենց սրտերուն մէջ
 7 կը խորհէին ըսելու . Ինչու համար
 ասիկայ ասանկ հայհոյութիւններ
 կը խօսի . Բո՞վ կրնայ մեղաց թո-
 ղութիւն տալ , բայց միայն Աս-
 8 տուած : Եւ Ե Յիսուս իսկոյն իմա-
 նալով իր հոգիին մէջ՝ որ անոնք
 այնպէս կը խորհէին մէջերին , ը-
 սաւ անոնց . Աս ի՞նչ կը խորհէիք
 9 սրտերնուդ մէջ : Դ՞նք աւելի դիւ-
 րին է , անդամալայծին ըսել . քու
 մեղքերդ ներուած են , թէ՛ Ըսել .
 10 Եւ իր , մահիծող ան՝ ու քալէ : Բայց
 որպէս զի զիտնաք՝ թէ Որդին մար-
 դոյ իշխանութիւն ունի երկրի վը-
 րայ մեղքերու թողութիւն տալու :
 11 (Ըսած անդամալայծին ,) քեզի
 կրթեմ , Եւ իր , մահիծող ան՝ ու
 12 տուածք գնա : Ան ալ շուտ մը
 ելաւ , և իր մահիծը տանելով՝ ա-
 մենուն առջևը դնաւ : Ելաւ , ա-
 նանկ որ ամէնքը ապշած մնացին ,
 և փառք տուին Աստուծոյ՝ ու ը-
 սին թէ , Ասանկ բան մը ամենեւին
 տեսած չենք :
 13 Եւ ելաւ նորէն ծովեզերքը , ու
 բոլոր ժողովուրդը իրեն կու գային ,
 14 և կը սորվեցնէր անոնց : Է՞րե-
 րբոր կ'անցնէր , տեսաւ Դևի Ալ-
 փէռոսեան , որ մաքս ընդունելու
 տեղը նստեր էր . ու ըսաւ անոր .
 Եկուր իմ ետեւ . ան ալ ելաւ
 15 անոր ետեւէն գնաց : Ի՞նչ եղաւ որ
 երբոր սեղան նստած էր անոր տա-
 նը մէջ , շատ մաքսաւորներ ու մե-
 ղաւորներ ալ սեղան նստած էին
 Յիսուսի հետ ու անոր աշակերտ-
 ներուն հետ . քանզի շատոր էին ,
 16 ու անոր ետեւէն դացին : Եւ դը-
 պիրները ու փարիսեցիները երբոր
 տեսան թէ անիկայ մաքսաւորնե-
 րուն ու մեղաւորներուն հետ կ'ու-
 տէ , ըսին անոր աշակերտներուն .
 Ինչո՞ւ համար մաքսաւորներուն ու
 մեղաւորներուն հետ կ'ուտէ ու կը
 17 խմէ : Եւ Յիսուս երբոր լսեց ,
 ըսաւ անոնց . Անոցջներուն բոխչ
 գտաւ չէ , հապա հիւանդներուն .
 ես արդարները կանչելու չեկայ ,
 հապա մեղաւորները :
 18 Ի՛նչ Յովհաննէսին աշակերտնե-
 րը ու փարիսեցիները ծոմ կը պա-
 հէին . և եկան ու ըսին անոր . Ին-
 չո՞ւ Յովհաննէսին ու փարիսեցի-
 ներուն աշակերտները ծոմ կը պա-
 հէն , ու քու աշակերտներդ ծոմ
 19 չեն պահէր : Եւ Յիսուս ըսաւ

անոնց . Միթէ կարելի՞ է որ
 հարսնիքին տղաքը՝ քանի որ փե-
 սան իրենց հետն է , ծոմ պահեն .
 որչափ ժամանակ որ փեսան իրենց
 հետը ունին , կարելի չէ ծոմ պա-
 20 հէլ : Բայց օրեր պիտի գան որ
 երբ փեսան իրենցմէ վերցուի , հա-
 պա ան օրը ծոմ պիտի պահեն :
 21 Մէկը կարկրտան չձգէր նոր լաթի
 կտոր մը հին հանդերձի վրայ . թէ
 չէ՛ ան նորը ո՞ր անոր լուրթեանը
 հա՞մար դրո՞ւմ էր , հինէն կ'առնէ ,
 ու պատուաւա՞ծքը ալ աւելի գէշ
 22 կ'ըլլայ . Ո՛չ ալ մէկը նոր զինին
 հին տիկերուն մէջ կը դնէ . Եթէ
 ո՞չ նոր զինին տիկերը կը պատուէ ,
 ու զինին կը թափի , և տիկերը
 կը կորնչին , հապա նոր զինին նոր
 տիկերուն մէջ դնելու է :
 23 Ժ՛նչ եղաւ որ շաբաթ օրը ինքը
 արտերուն մէջէն կ'անցնէր . և իր
 աշակերտները որ կ'երթային , սկը-
 24 ան էջընէին հասկեր փոքրնէլ , ու
 փարիսեցիները ըսին իրեն . Նայի՛
 շաբաթ օրը ի՞նչ կ'ընեն , որ ար-
 25 ժան չէ : Ինքն ալ անոնց ըսաւ .
 Բնաւ չէ՞ք կարդացէր դուք Եփաի-
 թին ըրածը՝ երբոր պէտք ունեցաւ ,
 և անթէցաւ ինքը ու անոնք որ իր
 26 հետն էին . Ինչպէս մտաւ Աստու-
 ծոյ տունը Աբիաթար քահանայա-
 պետին օրով , և անաջատուութեան
 թեան հացերը կերաւ , ու տուաւ
 անոնց ալ՝ որ իր հետն էին . Ի՞նչ
 27 միայն քահանայներուն , Եւ ըսաւ
 անոնց . Շաբաթ մարդուն հա-
 մար եղաւ , ու չէ թէ մարդը շա-
 28 բաթին համար : Ուրեմն Ժ՛նչ որդին
 մարդոյ շաբաթին ալ տէրն է :

Գ Լ . Գ .

1 Քրիստոս կը բռնէ ձեռքը չորացած մարդը : 10
 և ուրիշ շատ ցաւաւորներ : 11 պիղծ ոգինե-
 րը կը յանդիմանէ . 13 իր տատուկիւս առա-
 քանքները կ'ընտրէ . 22 փառով կը քննէ
 զոր անոնց ըսածը՝ թէ ինքը Բեռնգործող
 դուք եր հանէ , հայհոյութիւն է . 31 և կ'ի-
 մացնէ թէ օրոնք են իր եղբայրը՝ քոյրը և
 մայրը :

1 Եւ նորէն ժողովարանը մտաւ .
 ու հոն մարդ մը կար , որուն
 2 ձեռքը չորացած էր , Եւ իրեն կը
 սպասէին թէ արդեօք շաբաթ օրը
 տանիկայ պիտի բռնէ , որ իր վրա-
 3 յով ամբաստանութիւն ընեն : Եւ
 ինքը ձեռքը չորացած մարդուն ը-
 4 սաւ . Եւ իր մէջտեղը խնէ : Ու
 ըսաւ անոնց . Շաբաթ օրը բա-
 րի՞ք ընել արժան է , թէ չարիք
 ընել . հոգի մը ապրեցնել , թէ
 մեռցնել . բայց անոնք լուռ կե-
 5 ցան : Եւ Յիսուս բարկութեամբ
 շուրջնապիկ անոնց վրայ նայելով՝

Յամի Տեառն
31

Ժ Մար . Ժբ .
1 : Դու . Դ .
1 :

Ի Օր . Իդ .
25 :

Լա թագ .
Խա . 6 :

Ե Եւ . Իթ .
32 : 33 : Դև .
Իդ . 9 :

Ժ Մար . Ժբ .
5 :

Մար . Ժբ .
9 : Դու . Դ .
6 :

Յամբ Տեառն

31

* Որանք ող-
ջացաւ մե-
կային պէս
ԲՄատ . Ժբ .
14 :
† Մատ . Ժբ .
16 :

ԴՂ . Գ .
17 :

ԴՂ . Գ . 23 ,
24 : ԴՂ .
Դ . 42 :

Մատ . Ժբ .
33 : ԴՂ . Գ .
1 :

ԴՂ . Գ . 25 ,
34 : Մատ .
Ժբ . 16 :

Մատ . Ժ .
1 : ԴՂ . Գ .
12 : Ժ . 1 :

ԲՅօճ . Գ .
42 :

ԺԳԼ . Գ . 31 :

ԲՅօճ . Գ . 5 :
Ժ . 20 :

Մատ . Ժ .
34 : Ժ . 25 :
ԴՂ . Ժ . Ժ .
15 : ԲՅօճ . Գ .
20 : Դ . 43 :
52 : Ժ . 20 :
† Մատ . Ժբ .
25 :

անոր արտերուն կուրով թանքն հա-
մար տրտամ , բաւաւ ան մարդուն .
26 Եւ քէ երկնցուր . ան ալ եր-
կնցուց , և անոր ձեռքը * ողջացաւ :
6 ԲՈՒ փարիսեցիները † Հերովդէ-
սեաններուն հետ միկտեղ շուտ մը
դուրս ելելով , անոր դէմ խոր-
հուրդ կ'ընէին թէ ինչպէս կոր-
սնցնեն անիկայ :
7 Բայց Յիսուս իր աշակերտներովը
ծովեղբերը գնաց . և շատ բազ-
մութիւն անոր ետեւէն դացին Գա-
8 լիւնային , ու Է շրջապատանէն , Եւ
Երուսաղէմէն , ու Եղովմէն և
Յորդանանու անդիի կողմէն , ու
անոնք որ Տիրուսի ու Սիզոնի շըր-
ջակայ տեղերէն էին , շատ բազմու-
թիւն երբոր լսեցին ինչ որ կ'ընէր .
9 իրեն եկան : Եւ իր աշակերտնե-
րուն բաւաւ որ նաւակ մը պատրաստ
կենայ իրեն համար՝ ժողովուրդին
բազմութեամբ պատճառաւ , որ
10 զինքը չնշէին : Քանզի շատերը
բժշկէց , անանկ որ ցաւ ունեցող-
ները վրան կը դիզուէին որ իրեն
11 դպին . Եւ պիղծ ոգիները երբոր
զինքը կը տեսնէին , կ'իշխային իր
առջևը , կը կանչուըռտէին ու կ'ը-
12 նէին . Շարունես Աստուծոյ Որդին .
և էինքը սաստիկ կը յանդիմանէր
զանոնք , որ զինքը չպայտնէին :
13 Եւ Եւ լեւելելով , իր ուղածնե-
րը իրեն կանչէց . ու դացին անոր
14 քովը : Եւ տասուերկու հօգի ու-
րոշեց , որ իր հետը ըլլան . և որ
15 անոնք իրիկ քարոզէլ , Ու իշխա-
նութիւն ունենալ ցաւերը բժշկէ-
16 լու , և զեւերը հանելու : Ու Սի-
17 մոնին Եստուր Պետրոս դրաւ . Եւ
Զեբեդեան Յակոբոսին՝ ու Յու-
կոբոսին եղբորը Յովհաննէսին՝ ա-
նոնց անուները Բաներեղէս դրաւ ,
18 որ ըսէլ է՝ Որդիք որոտման . Եւ
Անդրէասը , ու Փիլիպպոսը , և
Քարթիուդիմէոսը , ու Մատթէոսը ,
և Թովմասը , ու Արիւստեսն Յու-
կոբոսը , և Թադէոսը , ու Սիմոն
19 Կանանացին . Եւ Յուդա Իսկա-
րիովտացին , որ նաև մատնեց զա-
նիկայ :
20 Յուն մը եկան , և նորէն ժողո-
վուրդը ժողովուեցաւ , Ժանանկ որ
հաց ուտելու ալ չաւանակ չկրցան
21 Իսկ : Ու երբոր իրենները լսե-
ցին , ելան որ զինքը բռնեն , Եւ ան-
22 զի կ'ըսէին թէ իսկուած է : Եւ
ան դպիրները որ Երուսաղէմէն ի-
ջեր էին , կ'ըսէին թէ , Եւ անոր
ներսի դին Բէեղզբուրդ կայ , և
զեւերուն իշխանով զեւերը կը հա-
23 նէ : Եւ Եւ իրեն կանչելով զանոնք ,
առականքով կ'ըսէր անոնց . Ի՞նչ-
պէս կրնայ Սատանան Սատանայ

24 հանել : Ու թէ որ մէկ թագա-
ւորութիւն մը իրեն դէմ բաժնուի ,
ան թագաւորութիւնը չկրնար կե-
25 նալ : Եւ թէ որ տուն մը իրեն
դէմ բաժնուի , ան տունը չկրնար
26 կենալ , Ու թէ որ Սատանան իրեն
դէմ ելաւ՝ ու բաժնուած է , անի-
կայ չկրնար կենալ , հապա անոր
27 վերջը հասած է : Ի՞նչ կը չկրնար
զօրաւոր մարդու մը տունը մտնե-
լով՝ անոր կարասիները յափշտա-
կել , թէ որ առաջ ան զօրաւոր
մարդը կոչպէ , ու ետքը անոր
28 տունը կողոպտել : Ի՞նչ մարտն
սեմ ձեզի որ , Ամեն մեղքերը պիտի
ներուին մարդոց որդիներուն , և
հայհոյութիւնները՝ որպիսի որ հայ-
29 հոյեն . Բայց ով որ Հոգւոյ Սրբոյ
դէմ հայհոյէ , յաւիտեան թողու-
թիւն պիտի չունենայ . հապա
յաւիտեական դատաստանի պար-
30 տաւոր պիտի ըլլայ : Վասն զի
կ'ըսէին թէ . Պեղծ ոգի կայ անոր
ներսի դին :
31 Եւ ետքը անոր մայրը ու եղբայր-
ները եկան , և դուրսը կայնելով՝
Ժողովուրդին ու կը կանչէին զա-
32 նիկայ : Եւ ժողովուրդը անոր բո-
լորտիքը նստեր էր . ու իրեն ըսին
թէ , Ահա քու մայրդ ու եղբայր-
ներդ դուրսը խաբէ ինչ և քեզ
33 կ'ուզեն : Եւ անիկայ պատասխան
տուաւ անոնց՝ ու ըսաւ . Ո՞վ է
34 իմ մայրս՝ կամ եղբայրներս : Ու
իր բոլորտիքը նստողներուն նայե-
լով՝ ըսաւ . Ահա իմ մայրս ու
35 իմ եղբայրներս . Վասն զի ով որ
Աստուծոյ կամքը կը կատարէ , ա-
նիկայ է իմ եղբայրս և քոյրս
անմայր :

ԳԼ . Դ

1 Սերմանացանին ստակը . 14 և ան ստակին
մեկութիւնը : 21 Մենք պարտաւոր ենք մեր
գիտութեան լոյսը ուրիշներուն ալ հաղորդե-
լու : 26 Ծածուկ աճեցող սերմին , 30 և մանա-
նեկի հատին առակը : 35 Քրիստոս կը հաճ-
արարեցնէ ծովուն ալեկոծութիւնը :
1 Դարձեալ սկսաւ սորվեցնել
ծովեղբերքին վրայ . և շատ ժո-
ղովուրդ անոր քովը ժողովուեցաւ ,
անանկ որ ինքը նաւը մտաւ , ու
նստաւ ծովուն վրայ . և բոլոր ժո-
ղովուրդը ցամաքը ծովուն եզերքն
2 էր : Եւ անոնց շատ բաներ կը
սորվեցնէր առականքով , Բու կ'ը-
սէր անոնց իր վարդապետութեանը
3 մէջ . Լսեցէ՛ք՝ ահա սերմ ցանողը
4 ելաւ որ սերմ ցանէ : Ու երբոր
կը ցանէր , մէկ քանին ծամբուն
քովը ինկաւ , և թռչունները եկան
5 ու կերան զանիկայ : Եւ ուրիշը
ինկաւ ապաւանժուտ տեղի վրայ ,
ուր որ շատ հող չկար . և լուտ
մը բուսաւ , հողը խորունկութիւն

Յամբ Տեառն

31

ՅԵՍ . ԻժԺ .
24 : Մատ .
Ժբ . 29 :

Մատ . Ժբ .
31 : ԴՂ .
Ժբ . 10 :
ա ԲՅօճ . Գ .
16 :

Մատ . Ժբ .
46 : ԴՂ .
Բ . 10 :

Մատ . Ժբ .
1 : ԴՂ . Բ .
4 :

ԲՂ . Ժբ .
38 :

Յամբ Տեանն
31Գ ԹՅ՝ ԺԵ՝ 5:
Վոդ. ա. 6:Դ Մատ. Ժ. Գ.
10. Դու. Բ.
9, 11:Ե ա Վոր. Ե.
12: Վոդ. Գ.
5: ա Սոնս.
Գ. 13: ա
Տիմ. Գ. 7:
Ե Ես. Գ. 2:
Մատ. Ժ. Գ.
14: Դու. Բ.
10: ԹՅ՝
Ժ. 40:
Դոր. Բ. Բ.
23: Զոոլ.
Ժ. Ժ. 8:
Ե Մատ. Ժ. Գ.
10:Ե ա Տիմ. Գ.
9, 17:Դ Մատ. Ե.
15: Դու. Բ.
16: Ժ. 33:Ժ Մատ. Ժ.
26: Դու. Բ.
Ժ. 2:
Ե Մատ. Ժ. Գ.
15: Զ. 9:

6 չունենալուն համար՝ Սակայն ա-
րևուն ծագած ատենը՝ պրեյսու,
ու արմատ չունենալուն համար
7 չորքաւ: Եւ ուրիշը ինկաւ փու-
շերու մէջ, և փուշերը երան՝ ու
խնդեցին զանիկայ, ու պտուղ
8 տուաւ: Եւ ուրիշը ինկաւ աղէկ
հողի մէջ, ու պտուղ կու տար,
Գոր ելաւ ու մեծցաւ, և կը բերէր
մէկուն տեղը երեսուն, ու մէկուն
տեղը վաթսուս, և մէկուն տեղը
9 հարիւր: Ու կ'ըսէր. Են որ լը-
սելու ականջ ունի, թող լսէ:
10 Դ Ու երբոր առանձին էր, իր քո-
վը եղողները տասուերկուսին հետ
մէկտեղ՝ հարցուցին իրեն ան ա-
11 ուակը: Եւ ըսաւ անոնց. Զեզի
տրուած է գիտնալ Աստուծոյ
թագաւորութեանը խորհուրդը,
բայց Էանոնց՝ որ դուրսէն են, ամէն
12 բան առականքով կ'ըլլայ. Դոր
տեսներով տեսնեն՝ ու չտեսնեն,
և լսելով լսեն՝ ու չիմանան. որ
չըլլայ թէ դարձի գան, և իրենց
13 մեղացը թողութիւն ըլլայ: Ու
ըսաւ անոնց. Աս առակը չէ՞ք գի-
տեր. ուրեմն ի՞նչպէս պիտի գիտ-
14 նաք ամէն առականքը: Է Սէրմ
15 ցանողը խօսքը կը ցանէ: Եւ ծամ-
բուն քովները անոնք են՝ որոնց
մէջ խօսքը կը ցանուի. ու երբոր
կը լսեն, շուտ մը Սատանան կու
զայ՝ և անոնց սրտերուն մէջ ցա-
16 նուած խօսքը կը հանէ: Նոյնպէս
ալ ապաւանդուտ տեղերու վրայ
ցանուածները անոնք են, որ երբոր
կը լսեն խօսքը՝ շուտ մը ուրախու-
17 թեամբ կ'ընդունին զանիկայ. Եւ
իրենց մէջը արմատ չունենալով՝
քիչ ժամանակ կը տևեն. և ետքը
երբոր նեղութիւն կամ հայածանք
ըլլայ խօսքին համար, շուտ մը կը
18 զայթակղին: Եւ փուշերուն քեջ
ցանուածները անոնք են՝ որ՝ երբ
19 խօսքը կը լսեն, Աշխարհիս զգաղ-
մունքները Էու հարստութեան
խաբէութիւնները, և ուրիշ բա-
նրուն ցանկութիւնները մէջ մտն-
նելով՝ խօսքը կը խեղդեն, ու կ'ը-
20 նայ անպտուղ: Եւ աղէկ հողի
մէջ ցանուածները անոնք են, որ
խօսքը կը լսեն և կ'ընդունին, ու
պտուղ կու տան՝ մէկուն տեղը ե-
րեսուն, և մէկուն տեղը վաթսուս,
ու մէկուն տեղը հարիւր:
21 Եւ ըսաւ անոնց. Միթէ ճրագը
գրուանին կամ մահիճին տակը
գրուելու համար կու գայ. չէ՞ որ
այտնանակին վրայ գրուելու հա-
22 մար: Ի ինչու որ ծածուկ բան մը
չկայ, որ պիտի չայտնուի. և
զաղտուկ բան մը չէ եղած՝ որ
23 երևան պիտի չելլէ: Է Թէ որ

մէկը լսելու ականջ ունի, թող
լսէ:
24 Եւ ըսաւ անոնց. Նայեցէ՛ք ինչ-
կը լսէք. Է ինչ չափով որ դուք կը
չափէք, Է ինչպէս պիտի չափուի
ձեզի. և ձեզի՝ որ կը լսէք, պիտի
25 աւելնայ: Վասն զի Էով որ ունի,
անոր պիտի տրուի. և ով որ չու-
նի, ունեցածն ալ անկէ պիտի
առնուի:
26 Եւ կ'ըսէր. Զ Աստուծոյ թագա-
ւորութիւնը ասանկ է, որպէս թէ
մէկ մարդ մը հողին մէջը սերմ
27 ձգէ, Ու քնանայ և արթննայ գի-
շեր ու ցորեկ, և սերմը բուսնի
ու մեծնայ, և ինքը չգիտեր թէ
28 ինչպէս. Գանգի հողը ինքրորմէն
պտուղ կու տայ. առաջ խտրը,
ետքը հասկը, անկէ ետեւ լեցուն
29 ցորենը հասկին մէջ: Ու երբոր
պտուղը հասուննայ, շուտ մը
Վմանգաղը կը խրկէ, ինչու որ
հունձին ատենը հասած է:
30 Եւ կ'ըսէր. Աստուծոյ թագա-
ւորութիւնը ինչ բանի նմանցը-
նենք, կամ ի՞նչ առակով անիկայ
31 բաղդատենք: Մանանխի հատին
ման է, որ հողի մէջ ցանուած
ատենը՝ երկրի վրայ եղած սերմե-
32 բուն ամենէն պզտիկն է. Ու երբ-
որ ցանուի, կը բուսնի, և ամէն
խտեղէններէն ալ մեծ կ'ըլլայ,
ու մեծ ճիւղեր կ'արձակէ, անանկ
որ երկնից թռչուններուն հերիք
կ'ըլլայ անոր շուքին տակը բնա-
կելու:
33 Եւ ասանկ շատ առականքով կը
խօսէր անոնց հետ խօսքը որչափ
34 որ կրնային մտիկ ընել. Ու առաջ
առակի բան մը չէր խօսեր անոնց.
բայց առանձին իր աշակերտներուն
կը մեկնէր ամէնը:
35 Եւ նոյն օրը երբոր իրիկուն
կ'ըլլար, ըսաւ անոնց. Եվ Է ինչ-
36 մէկով կողմը անցնինք: Անոնք
ալ ժողովուրդը թող տալով ա-
ռին գինը ինչպէս որ էր նաւուն
մէջ. և ուրիշ նաւակներ ալ կա-
37 յին անոր հետ. Ու հովի մեծ
փոթորիկ մը եղաւ, և աղբերը
նաւուն վրայ կու գային, անանկ
38 որ գրեթէ լեցուն էր: Ու ինքը
նաւուն ետեւի կողմը բարձի վրայ
կը քնանար. արթնցուցին զանի-
կայ՝ և կ'ըսէին անոր. Վարդապետ
39 հոգի չէ՞, որ կը կորսուինք: Ու
եղբայր՝ սաստեց հովին, և ծովուն
ըսաւ. Դադարէ՛ լուս կեցիր. ու
հովը դադարեցաւ, և մեծ խաղա-
40 ղութիւն եղաւ. Ու ըսաւ անոնց.
Ինչո՞ւ ասանկ վախկոտ եք, ի՞նչ-
պէս կ'ըլլայ որ հաւատք չունիք:
Եւ անոնք խտա վախցան, ու կը-

Յամբ Տեանն
31Լ Մատ. Ե. 2:
Դու. Գ. 35:Դ Մատ. Ժ. Գ.
12: Ի. 29:
Դու. Բ. 15:
Ժ. 26:Ժ Մատ. Ժ. Գ.
24:Լ Մատ. Ժ. Գ.
15:Լ Մատ. Ժ. Գ.
31: Դու. Բ.
Ժ. 18:
Գոր. Բ. 41:
Ժ. 4: Ե.
14: Ժ. 20:Լ Մատ. Ժ. Գ.
34: ԹՅ՝ Ժ.
Ժ. 12:Լ Մատ. Բ.
18: 23:
Դու. Բ.
22:

Յամբ Տեառն
31

սէին իրարու . Արդեօք ո՞վ է ասիկայ, որ հոյժը ու ծովը ասոր կը նազանդին :

ԳԼ. Ե

1 Քրիստոս լէգէոն ունեցող մարդը կը բռնէ .
13 և անկէ ելող զեւերը խողերուն մէջ կը մտնեն : 25 Քրիստոս կը բռնէ տեսաւս կնիկը : 35 և Յայրօր աղէկեւ յարուցանէ :

1 Եւ Եկան ծովուն մէկալ կողմը :

2 * Գաղարացւոց երկիրը : Ու երբոր ինքը նաւէն ելաւ, զերեղմաններէն Էւթ մարդ մը պատահեցաւ իրեն, որ պիղծ ողի ունէր .

3 Որ անոր բնական տեղն ալ գերեզմաններուն մէջն էր . ու շղթայով ալ մէկը չէր կրնար զանիկայ կա :

4 պէ . Որովհետեւ շատ անգամ ոտնակապերով և շղթաներով կապուէր էր, բայց անիկայ շղթաները կտրէր, ու ոտնակապերը կտորտէր էր, և մէկը չէր կրնար զանիկայ :

5 նուաճէ . Եւ միշտ զիշեր ու ցորեկ + գերեզմաններուն մէջ ու լեռներուն մէջ՝՝ կը կանչուէրուէր, ու իր մարմինը քարերով կը ձեղբորու :

6 տեր : Երբոր հեռուանց Յիսուսը տեսաւ, վազեց ու երկրպագու :

7 Թիւն ըրաւ անոր, Եւ մեծ ձայնով մը աղաղակեց՝ ու ըսաւ . Գոն իմ հետս ի՞նչ բան ունիս Յիսուս՝ Որդի Աստուծոյ բարձրելոյ . քեզ Աստուծով կ'երդմնորենմ, զիս մի :

8 տանջեր : (Քանի ի՛րէսք անոր . Պիղծ ողի լեւր ատ մարդէն) :

9 Եւ անոր հարցուց թէ՛ Անունդ ի՞նչ է . ու ըսաւ անոր . Իմ անունս Լէգէոն է, ինչու որ մենք :

10 շատուր ենք : Եւ շատ + կաղաչէին անոր որ զիւրեք ան երկրէն դուրս :

11 չխրկէ : Եւ հոն լեռանը մօտ խողերու մեծ երամակ մը կար՝ որ կ'անուանէին : Ու բոլոր զեւերը աղաչեցին անոր ու ըսին . Մեզ խողերուն խրկէ, որ անոնց մէջը :

12 մտնենք : Եւ Յիսուս շուտ մի չբարման տուաւ անոնց . ու երբոր պիղծ ողիները ելան խողերուն մէջը մտան . և երամակը դահապէս տեղէն ծովը վազեց, (երկու հազարի չափ կային,) ու ծովուն մէջը խեղ :

13 Գուեցան : Եւ խողարածները փախան, ու պատմեցին քաղաքը ու աղարակները . և Իւրօրի՛ էլան տեսնելու՝ թէ ինչ բան է որ եղաւ :

14 Ու եկան Յիսուսին, և տեսան զիւրահարը՝ որ լէգէոն ունէր, որ հաղուած ու խելքը վրան եկած նրա :

15 տեր էր, ու վախեցան : Եւ անոնք որ տեսեր էին, պատմեցին անոնց՝ թէ ինչ եղաւ զիւրահարին . նաև խողերուն վրայով : Եւ սկսեան աղաչել անոր, որ իրենց սահմաններէն երթայ : Ու երբոր անիկայ

Մատ. Ը . 23 : Դու . Ը . 26 :
Ունի Գերբ. գեաւացոյ

+ Ունի լեռներուն մէջ ու գերեզմաններուն մէջ

+ Վաճ. Գաւ. զաւեր

Բ Մատ. Ը . 34 : Գործ. 49 :

նաւը մտաւ, + զիւրահարը կ'աղաչէր : 19 անոր՝ որ հետը ըլլայ : Եւ Յիսուս թող չտուաւ անոր . հապաքաւ անոր . Գնա՛ քու տունդ քու ընտանիներուդ, ու պատմէ՛ անոնց ինչ որ Տէրը քեզի ըրաւ, և ողորմեցաւ քեզի : Ան ալ զնաց, և սկսաւ Դեկապոսիսի մէջ քարոզել ինչ որ Յիսուս իրեն ըրաւ . և ամէնը կը զարմանային :

21 Եւ երբոր Յիսուս նաւով նորէն Զաւաւ մէկալ կողմը անցաւ, շատ բազմութիւն ժողովուցաւ անոր :

22 քովը, և Իւթ ծովեզերքն էր : Ի Եւ հաշ ժողովուրդապետներուն մէկը կու գար, որուն անունը Յայրոս էր . ու երբոր տեսաւ զանիկայ, անոր

23 ոտքը ինկաւ . Եւ շատ կ'աղաչէր անոր՝ ու կ'ըսէր թէ, Իմ աղջիկս մեռնելու մօտ է, որ զաս անոր վրայ ձեռք դնես, որպէս զի ազատի :

24 ու պիտի ապրի : Եւ զնաց անոր հետ . ու շատ բազմութիւն իր ետեւէն կ'երթային՝ ու կը նեղէին զնրը :

25 Եւ կնիկ մը՝ Լոր . տասուերկու տարի արիւնի տեսաւտուութեան :

26 մէջ էր, Ու խիտ վտայած էր շատ բժիշկներէն, և իր բոլոր ունեցածը վատնէր էր, ու օգուտ մը չէր գտեր, հապա ևս առաւել զայրա :

27 յեր էր, Երբոր Յիսուսին վրայով լսեց, ետեւէն եկաւ բազմութեանը մէջ, ու անոր հանդերձին դպաւ :

28 Քանզի կ'ըսէր, Թէ որ միայն անոր հանդերձներուն դպչիմ, պիտի

29 բժշկուիմ : Եւ շուտ մը իր արիւնին աղբիւրը ցամքեցաւ . ու իր մարմինին մէջ իմացաւ՝ թէ տան :

30 Զանքէն բժշկուեցաւ : Եւ Յիսուս շուտ մը գիտնալով իր անձին մէջ ան է զօրութեանը՝ որ իրմէն եկաւ, դարձաւ բազմութեանը մէջ՝ ու ըսաւ . Ո՛վ դպաւ իմ հանդերձ :

31 ներուս : Եւ իր աշակերտները ըսին իրեն . Վը տեսնես որ բազմութիւնը քեզ կը նեղէ, ու կ'ըսեն՝

32 սե՛ս թէ՛ Ո՛վ ինձի դպաւ : Եւ իր բոլորտերը կը նայէր որ աս բա :

33 ընողը տեսնէ : Ու կնիկը վախեցաւ ու դողաց, ինչու որ գիտէր թէ իրեն ինչ եղաւ . և եկաւ՝ անոր առջև ինկաւ, ու բոլոր բռնէր :

34 չիտկէ շիտակ գողցեց անոր : Եւ Յիսուս ըսաւ անոր . Վը՛նիկ Էրու հաւատդ քեզ բժշկեց . զնա խաղաղութեամբ, ու բժշկուած եղր քու տանջանքդ :

35 Երբոր ինքը դեռ կը խօսէր, ժողովուրդապետին տունէն ստնդ եկան՝ ու ըսին թէ, Վը՛նիկ մեռաւ, ալ ինչու վարդապետը կը յոգնէ :

36 ցրնէս : Իսկ Յիսուս բռնած խօս :

Յամբ Տեառն
31
Գ Դու . Ը . 35 :

Մատ. Ը . 1 : Դու . Ը . 40 :

Բ Մատ. Ը . 15 : Դու . Ը . 41 :

Դ Լու . Ժ . 25 :
Մատ. Ը . 20 :

Ե Դու . Ը . 19 : Ը . 46 :

Զ Մատ. Ը . 22 : Գ Լ . Ժ . 52 : Գործ . Ժ . 5 :

Է Դու . Ը . 49 :

Յամբ Տեառն
31

քը լսածին պէժ ժողովորդապետին
բաւ . Մի վաննար , միայն թէ
37 հաւատա : Եւ մէկը թող չտուաւ
իր հետը երթալու , բայց միայն
Պետրոսը ու Յակոբոսը և Յակո-
38 բոսին եղբայրը Յովհաննէսը : Ու
ժողովորդապետին տունը գալով՝
տեսաւ աղմուկ և սաստիկ լացողներ
39 ու աղաղակողներ : Եւ ներս մտնե-
լով՝ ըսաւ անոնց . Ինչո՞ւ խռովե-
40 լէ՞ , հապա ծեր քնանայ : Եւ ծաղը
կ'ընէին անիկայ . Էբայց ինքը ամէնը
դուրս հանելով՝ իր հետը առաւ
մանուկին հայրը ու մայրը և անոնք
որ իր հետն էին , ու մտաւ հոն ուր
41 որ մանուկը պառկած էր : Եւ
մանուկին ձեռքէն բռնելով՝ ըսաւ
անոր . Տախթա՛ կու՛մի , որ կը
թարգմանուի , Աղջիկ՛ (քեզի կ'ը-
42 սեմ ,) երէր : Եւ իսկոյն աղջիկը
ոտը ելաւ , ու կը քայէր , ինչու որ
տասուերկու տարեկան էր . ու մեծ
43 ապշութեամբ ապշեցան : Եւ
Լատանիկ պատուէր տուաւ անոնց
որ մէկը չգիտնայ աս բանը . ու
ըսաւ որ անոր ուտելիք տան :

Յ Եօ՛ . Ժա .
11 :
Է Գոր . Թ .
40 :

Լ Մատ . Ը .
4 : Թ . 30 :
Ժ . 16 :
Ժ . 9 : ԳԼ .
Է . 12 : Դա .
Է . 14 :

— Մատ . Ժգ .
54 : Դա .
Դ . 16 :

Բ Եօ՛ . Դ . 42 :

Է Մատ . Ժգ .
46 : Գոր .
19 :

Դ Մատ . Ժա .
6 :

Է Մատ . Ժգ .
57 : Եօ՛ . Դ .
44 :

Դ Տեա . Ծն .
Ժ . 22 : Դա .
25 : Մատ .
Ժգ . 55 : ԳԼ .
Թ . 22 :

Է Մատ . Թ .
85 : Դա .
Ժգ . 22 :

ԳԼ . 2

1 Բերտոսս անաբանութիւն կը կրէ իր քաղա-
քակցներէն . 7 տասու երկու աշակերտնե-
րուն իշխանութիւն կու տայ պիղծ ոգիները
հանելու : 14 Ջանազան կարծիքներ Բերտոս-
սի վրայով : 27 Յովհաննէս մկրտիկ կը զու-
խատուի , 29 և կը թաղուի : 30 Առաքելնե-
րը իրենց քարոզութենէն Յիսուսի կը զատ-
նան : 34 Հինգ հաջիկ ու երկու ձուկին հրաշ-
քը : 43 Բերտոսս ծովուն վրայ կը քալէ . 53
և ամեն իրեն դպող յաւաքարները կը բռնէ :

1 Եւ անկէ ելելով՝ եկաւ իր երկի-
րը , ու անոր աշակերտները
2 ետեւէն գացին : Եւ շաբաթ օրը
հասնելուն՝ սկսաւ ժողովարանին
մէջ սորվեցնենէ . ու շատերը լսե-
լով՝ կը զարմանային ու կ'ըսէին .
Է՛ւսիկայ ո՛ւսկից ունի աս բաները ,
կամ աս ի՞նչ իմաստութիւն է որ
անոր տրուած է , որ ասանկ հրաշք-
3 ներ կ'ըլլան ասոր ձեռքովը : Եսի-
կայ հիւսը չէ՞ , Մարիամին որդին ,
և Եփաղբոսին ու Յովսէսին և
Յուդային ու Սիմոնի եղբայրը . ու
ասոր բոլորը հոս մեր քովը չե՞ն .
և Դանոր վրայով կը գայթակղէ-
4 ին : Բայց Յիսուս ըսաւ անոնց .
Է՛ւարդարէ մը անպատիւ չէ՞ բայց
միայն իր երկրին մէջ , ու իր ազ-
գականներուն , և իր տանը մէջ :
5 Եւ ընէր կրնար հոն մէկ հրաշք մը
կ'ընէլ , միայն ի՞նչ քանի մը հի-
ւանդներու վրայ ձեռք դրաւ , ու
6 բժշկեց զանոնք : Եւ Եանոնց ան-
հաւատութեանը վրայ կը զարմա-
նար . Եւ ընթակայ դէպքը պտը-
տելով՝ կը սորվեցնէր :

7 Եւ իրեն կանչեց տասուերկու
քը . ու սկսաւ երկու երկու խրկել
զանոնք , ու անոնց իշխանութիւն
8 տուաւ պիղծ ոգիներուն վրայ : Եւ
պատուիրեց անոնց՝ որ ճամբու հա-
մար բան մը չառնեն , բայց միայն
զաւարան մը . ոչ սուպակ , ոչ
հայ , ոչ ստակ գօտիներնուն մէջ .
9 Հապա ծհողաթափ հագնին . և
Արկին հանդերձ մի՛ հագնիք՝ Եւս-
10 ի՛նչ ըսաւ անոնց . Որ տուն որ
մտնէք , հոն կեցէք մինչև որ անկէ
11 ելէք : Եւ Եւ անոնք որ ձեզ չեն
ընդունիր , ու ձեզի մօտիկ չեն ընէր ,
երբոր անկէ կ'ելէք , Էտքերնուդ
տակի փոշին թօթվեցէ՛ք անոնց
վկայութիւն ըլլալու համար :
"Ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզ . Սողոմոն-
ցւոց ու Գամորացւոց աւելի դիւրին
պիտի ըլլայ դատաստանին օրը՝
քան թէ ան քաղաքին" :
12 Եւ անոնք ելելով՝ կը քարոզէին ,
13 որ Բարբէլ ապաշխարեն : Եւ շատ
դէեր կը հանէին , Ժու շատ հի-
ւանդներ եղով կ'օժէին ու կը բը-
ծրկէին զանոնք :
14 Եւ Հերովդէս թագաւորը լսեց .
(ինչու որ անոր անունը յայտնի
եղաւ .) ու կ'ըսէր , թէ Յովհան-
նէս մկրտիչ մեռելներէն յարու-
թիւն առեր է , ու անոր համար
15 հրաշքներ կ'ըլլան անով : Եւ ինչ-
ներ կ'ըսէին թէ Էդիան է . ու
ընչներն ալ կ'ըսէին թէ Մարգա-
րէ մըն է , կամ մարգարէից մկուռ
16 պէս : Բայց շերոր Հերովդէս լը-
սեց , ըսաւ . Եսիկայ Յովհաննէս
է՛ որուն զուտը ես կարեցի . մե-
ռելներէն յարութիւն առեր է :
17 Քննիչ Հերովդէս ինքը Բարբ-
լարկեց՝ Յովհաննէսը բռնեց , ու
կապեց բանտը Դարբէլ իր եղբորը
Փիլիպպոսին կնկանը Հերովդիային
համար , ինչու որ իրեն կնիկ առեր
18 էր զանիկայ : Վասն զի Յովհան-
նէս Հերովդեսին կ'ըսէր . Դժգոյ
օրինաւոր չէ՞ բու եղբորդ կնիկը
19 ունենալ : Եւ Հերովդիայ օխ ու
ներ անոր դէմ , ու կ'ուզէր անիկայ
20 մեռցնել , ու չէր կրնար . Ինչու որ
Հերովդէս զի վախնար Յովհան-
նէսէն , զիտնալով թէ անիկայ
արդար և սուր մարդ մըն է .
և անոր բերանը կը նայէր , ու անկէ
լսելով՝ շատ բան կ'ըսէր , և քաղա-
21 բութեամբ անոր մօտիկ կ'ընէր : Ու
շերբոր դիպուկ օր մը եղաւ , որ Հե-
րովդէս Դի ծննդեան օրը ընթիւր
կ'ընէր իր մեծամեծներուն և հա-
զարապետներուն ու Գալիլէայի Ե-
22 ընկերներուն . Եւ Հերովդիային
աղջիկը հանգիստ Դարբէլ մօտեցող
խաղաց , ու հաճելի եղաւ Հերով-

Յամբ Տեառն
31

Բ Մատ . Ժ .
1 : ԳԼ . Դ .
13 : 14 : Դա .
Թ . 1 :

Է Գոր . Ժգ .
8 :

Է Մատ . Ժ .
11 : Դա .
Թ . 4 : Ժ .
7 : 8 :

Լ Մատ . Ժ .
14 : Դա .
Ժ . 10 :

Է Գոր . Ժգ .
51 : Ժգ . 6 :
Որ . Դա . Լա .
Էն :

Յ Եա . Է . 14 :

Լ Մատ . Ժգ .
1 : Դա . Թ .
7 :

Է Մատ . Ժգ .
14 : ԳԼ . Ը .
28 :

Յ Մատ . Ժգ .
2 : Դա . Դ .
19 :

Յա . Տ . 30

Դ Դա . Ժգ .
16 : Ի . 21 :

Է Մատ . Ժգ .
5 : Դա . 26 :

Յա . Տ . 32

Է Մատ . Ժգ .
6 :

Դ Դա . Դա . 20 :

Յամբ Տեառն
32

Ե Եսթ. Ե. 3.
6: Ե. 2:

Ն Մատ. Ժ. 9:

Ղու. Թ. 10:

Ն Մատ. Ժ. 13:

Պ Գլ. Գ. 20:

Ն Մատ. Ժ. 14:

Մատ. Թ. 36: Ժ. 14:

Ղու. Թ. 11:

Ն Մատ. Ժ. 15: Ղու. Թ. 12:

Պ Թու. Ժ. 13: 22:

Դ Թու. Գ. 43:

դեսին՝ և իր հետը նստողներուն .
Թագաւորը ըսաւ արջկանաք . խնդրե-
լէ ինծի ինչ որ կ'ուզես , ու
23 պիտի տամ քեզի : Եւ անոր եր-
գում ըրաւ ըսելով . Ինչ որ դուն
ինծի խնդրես , պիտի տամ քեզի ,
մինչև թագաւորութեանս կէսը :
24 Եւ անիկայ դուրս ելլելով իր մօրը
ըսաւ . Ի՞նչ ուզեմ . ան ալ ը-
սաւ . Յովհաննէս մկրտչին գլու-
25 խը : Եւ շուտ մը արտորայով
թագաւորին քովը մտաւ ու խնդ-
րեց ըսելով . Կ'ուզեմ որ շուտով
սկսուողի մը վրայ Յովհաննէս մը-
26 կրտսին գլուխը տաս ինծի : Եւ
թագաւորը խիստ տրտմեցաւ .
բայց երգումներուն համար ու իր
հետը նստողներուն համար՝ չուզեց
27 որ անոր Խաչիկէ մերձէ : Եւ թա-
գաւորը իսկոյն դահիճ խրկեց , ու
հրաման ըրաւ անոր գլուխը բերե-
լու . ան ալ զնաց բանտին մէջ
28 գլխատեց զանիկայ . Եւ սկստե-
ղով մը բերաւ անոր գլուխը ու
տուաւ արջկանաք , և արջկը զանի-
29 կայ իր մօրը տուաւ : Եւ անոր ա-
շակերտները լսելով , եկան անոր
մարմինը վերցուցին , ու գերեզմանի
մէջ դրին :
30 Եւ Խաւաքեալները Յիսուսին
քովը ժողովեցան , ու պատմեցին
անոր ամէն ինչ որ ըրին և ինչ
31 որ սորվեցուցին : Եւ եւ անիկայ ը-
սաւ անոնց . Եկէք դուք առանձին
անապատ տեղ մը , և քիչ մը
հանգնեցէք . քանզի Ղաւտերը
կային որ կու դային ու կ'երթա-
լին . և հոչ ուտելու ալ ժամանակ
32 չէին ունենար : Եւ եւ նաւով անա-
33 պատ տեղ մը դաջին առանձին : Ու
Ժաշէլ-Բաշէլ տեսան զանոնք որ
կ'երթային , և շատերը զանիկայ
ճանչցան , ու ոտքով բոլոր քա-
ղաքներէն հոն կը վազէին , և ա-
նոնցմէ առաջ հասնելով՝ անոր քո-
34 վը ժողովեցան : Ու Յիսուս երբ
որ դուրս ելաւ , շատ ժողովուրդ
տեսնելով՝ խղճաց անոնց վրայ .
ինչու որ հովիւ չունեցող ոչխար-
ներու պէս էին . և Խաչիկէ շատ
բաներ սորվեցնել անոնց :
35 Ինչ երբոր ժամանակը շատ ու-
շացաւ , իր աշակերտները իրեն
եկան ու ըսին . Հոչ անապատ
տեղ մըն է , ու ժամանակը ու-
36 շացած է , Արձակէ Ժաշէլ-Բաշէլ
որ երթան բոլորտիքի ագարակ-
ները ու գեղերը ու իրենց հաց
գնեն , ինչու որ ուտելու բան
37 մը չունին : Բայց անիկայ պա-
տասխան տուաւ ու ըսաւ անոնց .
Դո՛ւք տուէք ատոնց որ ուտեն :
Եւ ըսին իրեն . Պ երթանք երկու

հարիւր դահեկանի հաց գնենք :
38 Եւ անք ատոնց որ ուտեն : Ըսաւ
անոնց . Քանի՞ նկանակ ունիք ,
զացէք նայեցէք . ու երբոր գիտ-
ցան ըսին . Է՛հինգ , ու երկու
39 ծուկ : Եւ հրաման ըրաւ անոնց
որ կանանց խոտին վրայ դուռնդ
40 դուռնը նստին : Եւ դաս դաս
նստան հարիւրական ու յիսուսու
41 կան : Եւ հինգ նկանակը ու երկու
ծուկը առաւ ու դէպ ի երկինքը
նայելով , յօրջեց . և մանրեց
նկանակները ու տուաւ իր աշա-
կերտներուն , որ անոնց առջևը
գնեն . ու երկու ծուկը ամենուն
42 ալ բաժնեց : Եւ ամենք կերան ու
43 կշտացան : Եւ տասուերկու կողով
լեցուն կտորուանքները վերցու-
44 չին , և ծուկերէն ալ : Եւ ան
հացերէն ուտողները հինգ հազարի
չափ երկի մարդիկ էին :
45 Եւ շուտ մը իր աշակերտները
արտորոց ուր նաւը մտնեն , և Իբե
առաջ մէկալ կողմը Բեթսայիդա
անցին , մինչև որ ինքը ժողովուրդ-
46 դը արձակէ : Եւ անոնցմէ զա-
տուելով լեւաք ելաւ արթթը բնե-
47 լու : Ինչ երբոր իրիկուն եղաւ ,
նաւը ծովուն մէջտեղն էր , ու ինքը
48 մինակ ցամաքն էր : Եւ տեսաւ
անոնք որ կը տաքնապէին հովի-
թի քաջերու ատենին , ինչու որ
հովը իրենց դէմ էր . և զիշերուան
չորրորդ պահուն ատենները ծովուն
վրայ քայելով կու զայ անոնց , ու
49 Կ'ուզէր անոնցմէ անցնիլ : Եւ
նոնք երբոր տեսան որ ծովուն վրայ
կը քայէր , կարծեցին թէ աչքի
երեւոյթ բան մըն է , ու կանչուը-
50 տեցին . Քանզի ամենք ալ զանի-
կայ տեսան , ու խոսովեցան . և
ինքը շուտ մը խօսեցաւ անոնց հետ
ու ըսաւ անոնց . Քաջ եղիք ես
51 եմ , մի վախնաք : Եւ նաւը ե-
լաւ անոնց քովը , ու հովը դադա-
րեցաւ . և անոնք մտքերնուն մէջ
չափէ դուրս ապշած էին ու կը
52 զարմնային : Վասն զի հացին
վրայ Եւսո՛ւ չիմացան . ինչու
որ Զիսրտներին թմարած էր :
53 Ու մէկալ կողմը անցնելով ,
Գեննեսարեթի երկիրը հասան , և
54 նաւը տեղաւորեցին : Ու երբոր
նաւէն ելան : Եւ Իբե Բաշէլ խա-
55 կոյն ճանչցան զանիկայ . Եւ ասդին
անդին վազելով բոլոր շրջակայ
տեղուանքը , սկսան մահիճներով
հիւանդները բերել՝ ուր որ կը լը-
56 սէին թէ հոն է : Եւ ուր որ կը
մտնէր՝ գեղերը կամ քաղաքները
կամ ագարակները , հրապարակե-
րուն մէջ կը գնէին հիւանդները ,
ու կ'աղաչէին իրեն՝ որ Բգոնէ իր

Յամբ Տեառն
32

Մատ. Ժ. 17: Ղու. Թ. 13: Ե. 3: Գ. 9: Տեա Մատ. Ժ. 34: Գլ. Ե. 5:

Գ Թու. Գ. 13: Մատ. Ժ. 26:

Մատ. Ժ. 22: Ե. 3: Գ. 17:

Մատ. Ժ. 23: Ե. 3: Գ. 16: 17:

Տեա Ղու. Ժ. 25:

Գլ. Ե. 17: 19:

Մատ. Գ. 5: Ժ. 14:

Մատ. Ժ. 34:

Մատ. Թ. 20: Գլ. Ե. 27: 23:

Գ. Ժ. 12:

Յամբ Տեառն
32

Հանդերձին քղանցքին դպին . և որոնք որ դպան , բժշուեցան :

ԳԼ . Է

1 Փարիսեցիք կը մեղադրեն Քրիստոսի աշակերտները՝ անլուայ ձեռքով հաց ուտելուն համար : 8 Իսկ ինքը կ'ապացուցանէ թէ անոնք մարդոց աւանդութիւնները բռնելով՝ Աստուծոյ պատուիրանքը կ'անարգեն . 14 և թէ կերակուրը մարդը չպիտի : 24 Փիւնիկ Ասորի կնիանք աղիկը պիղծ ոգիէ մը կ'ազատէ , 31 և խուլ ու զժուարխոս մարդ մը կը բժշէ :

Մատ . ԺԵ .
1

1 Եւ իր բոլոր ժողովուեցան փարիսեցիները , ու դպիրներէն ու մանք՝ որ Երուսաղէմէն եկած էին :

2 Ու երբոր տեսան որ անոր աշակերտներէն ոմանք պիղծ՝ այսինքն անլուայ ձեռքերով հաց կ'ուտէին ,

3 մեղադրեցին , ինչու որ փարիսեցիները ու բոլոր Հրեաները մինչև որ աղէկ մը ձեռքերնին չլուան , հաց չեն ուտեր . քանզի ձեռքերուն

4 աւանդութիւնը կը բռնեն . Եւ շուկայէն ինչ տփռիկ՝ թէ որ չըլուացուին , չեն ուտեր . և ուրիշ շատ բաներ կայ՝ որ ընդունած են ու կը բռնեն , այսինքն գաւաթներու և փարջերու ու պղնձէ ամաններու և անդրիներու լուացմունքը :

Մատ . ԺԵ .
2

5 Ներ : ԲԱն տանը փարիսեցիները ու դպիրները հարցուցին անոր թէ , ինչու քու աշակերտներդ ձեռքերուն աւանդութեանք պէս չեն երթար , հապա անլուայ ձեռքերով :

6 Հաց կ'ուտեն : Են այ պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ անոնց . Աղէկ մարգարէութիւն րբաւ Եսայի՝ ձեզի կեղծաւորներուդ համար , ինչպէս որ գրուած է . ԳԱ ժողովուրդը փայն չըթուներնորով զիս կը պատուէ , բայց իրենց սիրտը հեռաւ :

Եւս . ԻԹ .
13 : Մատ . ԺԵ . 9

7 Գած գատուած է ինծմէ . Ու պարապ տեղը զիս կը պաշտեն , մարդոց պատուիրած բաները իբրեւ վարդա-

8 պետութիւն սորվեցնելով : Ասան զԵ Աստուծոյ պատուիրանքը թող տալով՝ մարդոց աւանդութիւնը կը բռնեն , ինչպէս՝ փարջերու և գաւաթներու լուացմունքներ . և անոնց նման շատ ուրիշ բաներ կ'ընէք : Ու ըսաւ անոնց . Աղէկ կ'անարգէք Աստուծոյ պատուիրանքը , որ ձեր աւանդութիւնը

9 նէք : Ու ըսաւ անոնց . Աղէկ կ'անարգէք Աստուծոյ պատուիրանքը , որ ձեր աւանդութիւնը

Եւս . Ի . 12 :
ԲՕր . Ե . 16 : Մատ . ԺԵ . 4 :

10 պահէք , քանզի Մովսէս ըսաւ . Ի քու հայրդ ու մայրդ պատուէ . և ԵՈՎ որ էր հայրը կամ մայրը ա-

Եւս . Ի . 17 : ԴԷ . Ի . 9 : Առաջ . Ի . 20 :

11 Նիծէ , մահով թող մեռնի : Բայց դուք կ'ըսէք . Թէ որ մկը էր հօրը կամ մօրը րսէ , Ան բանը որ ինծմէ պիտի չահիս , Աստուծոյ արարէնքն , (որ բաւ է ընծայ ,)

Մատ . ԺԵ .
5 : ԻԳ . 18 :

12 Եւ ինչպէս ըսէի . Եւ այ թող չէք տար անոր բան մը ընել իր

խօսքը կը խափանէք ձեր աւանդութիւնով , որ կ'աւանդէք . և ասոր նման շատ ուրիշ բաներ կ'ընէք :

14 Եւ բոլոր ժողովուրդը իրեն կանչելով՝ ըսաւ անոնց . Լսեցէք :

15 Ինծի ամենքը՝ ու հասկըցէք : Բան մը չկայ որ դուքսէն մարդուն ներսը մտնէ , ու կարող ըլլայ զանիկայ պղծելու . հապա ան բաները որ անկէ կ'ընեն , անոնք են որ մարդը

16 կը պղծեն : ԵՈՎ որ լսելու ականջ ունի , թող լսէ :

17 ԲԱ երբոր ան բազմութիւնէն շատ քան մօտաւ , իր աշակերտները հարցուցին իրեն ան ա-

18 ռակին համար : Ու ըսաւ անոնց . Դուք ալ ատանկ անմիտ էք . չէք հասկընար թէ ամէն ինչ որ դուքսէն մարդուն ներսի դին կը մտնէ ,

19 չկրնար անիկայ պղծել . Ասան զի չէ թէ անոր սրտին մէջ կը մտնէ , հապա փորը , և արտաքինը կ'ըլլէ , ու բոլոր կերածները կը մաք-

20 րէ : Եւ կ'ըսէր թէ՝ Ինչ որ կ'ըլլէ մարդուն ներսէն , անիկայ կը պղծէ :

21 մարդը , Ժինչու որ ներսէն մարդոց սրտէն կ'ընեն չար խորհուրդները , շնութիւններ , պոռնկութիւններ ,

22 Սպանութիւններ , գողութիւններ , ազահութիւններ , չարութիւններ , նենգութիւն , զիճութիւն , չար աչք , հայհոյութիւն , մարտաւա-

23 ւանութիւն , անգամութիւն : Աս բոլոր չար բաները ներսէն կ'ընեն , ու կը պղծեն մարդը :

24 Եւ անկէ ելելով՝ Տիւրոսի ու Սիդոնի սահմանները գնաց . և տուն մը մտնելով՝ չէր ուզէր որ մկուռն յայտնուի , բայց չկրցաւ

25 ծածկուիլ . քանզի կնիկ մը որուն աղջիկը պիղծ ոգի ունէր էր Զեբեդի , լսեց անոր վրայով , ու եկաւ :

26 անոր ոտքը ինկաւ . Եւ ան կնիկը Զեբեմնոս էր՝ ազգով Փիւնիկ Ասորի , ու կ'աղաչէր անոր՝ որ դեր

27 իր աղջիկէն հանէ . Եւ Յիսուս ըսաւ անոր . Թող տուր որ առաջ տղաքը կշտանա . քանզի աղէկ չէ տղոցը հացը տանել , ու շուններուն

28 ձգէլ . Անիկայ պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ անոր . Այո՝ Տէր . ինչու . որ շուններն ալ սեղանին տակը տողոց փրաւքներէն կը կերակ-

29 րուին : Եւ ըսաւ անոր . Ատ խօսքիդ համար գնա . քու աղջիկդ

30 դեր էլաւ . Եւ ինչ իր տունը երթալով՝ գտաւ որ դեր ելած , ու աղջիկը անկողնին վրայ պառկած էր :

31 Եւ նորէն Տիւրոսի ու Սիդոնի սահմաններէն ելելով՝ եկաւ Գալիլայի ծովագերբը Դեկապոլիսի

Յամբ Տեառն
32

Մատ . ԺԵ .
10 :

Մատ . ԺԵ .
13 :

Մատ . ԺԵ .
15 :

ԺԵ . Գ .
5 : Ը . 21 :
Մատ . ԺԵ .
19 :

Մատ . ԺԵ .
21 :

Յամբ Տեառն

Մատ . ԺԵ .
29 :

Յաֆ Տեառն
32

Ի Մատ. Ժ.
32 : Դու. Ժ.
Ժա. 14 :

ՅԳԼ. Բ. 23 :
ՅՕՆ. Ժ. 6 :

Ի ԳԼ. Դ. 41 :
ՅՕՆ. Ժա. 41 : Ժե. 1 :

ՅՅՕՆ. Ժա. 33 : 38 :

ՅԵԱ. Լե. 5 :
6 : Մատ. Ժա. 5 :

ԴԴԼ. Ե. 49 :

- 32 սահմաններուն մէջէն : Եւ Էմէկը բերին անոր առջին՝ խուլ ու դժուարախօս, ու կ'աղաչէին որ առնոր վրայ ձեռք դնէ : Եւ Ժողովուրդէն մէկդի առնելով զանկայ, իր մատերը անոր ականջներուն մէջը խօթեց՝ ու շթուբաւ :
- 34 Եւ անոր լեզուին դպաւ, Ի Ու երկինքը նայելով՝ հառաչեց, ու բնաւ անոր : Ե փախաւ, (որ բնաւ 35 Է բացուէ : Ե Եւ իսկոյն անոր ականջները բացուեցան, ու անոր լեզուին կապը քակուեցաւ, և շեռտակ կը խօսէր : Ու Նպատուիրեց անոնց, որ մէկու մը չըսեն, և որչափ ինքը կը պատուիրէր անոնց, անոնք՝ ալ աւելի կը քարոզէին :
- 37 Ու չափէ դուրս կը զարմանային՝ և կ'ըսէին : Ամէն բաները աղէկ ըրաւ ասիկայ : Ե խուլներուն լսել կուտայ՝ և համբերուն խնսիլ :

ԳԼ. Ը

- 1 Քրիստոս հրաշքով կը կերակրէ Ժողովուրդը : 11 փարիսեաց խնդրած նշանը չուզեր տալ : 15 կը պատուիրէ իր աշակերտներուն որ զգոյշ ըլլան փարիսեացիներուն խմորէն և ձերութեաններուն խմորէն : 22 Կոյրի մը աչքերը կը բանայ : 27 Կը ծանուցանէ թէ ինքը Քրիստոսն է, որ պիտի չարարուի ու յարութիւն առնէ : 34 Եւ իր աշակերտները կը յորդորէ որ համբերեն, երբոր Նաւածուին աւետարանի գաւառու թեանը համար :

- 1 Ինչ որերը - Ժողովուրդը խիստ շատ ըլլալով, և ուտելու բան մը չունենալով, Յիսուս իրեն կանչեց իր աշակերտները՝ ու ըսաւ : 2 Անոնց : Կը խղճամ՝ ատ Ժողովուրդին վրայ : Ինչու որ հիմա իրեք օր է որ իմ բոլոսն է, և բան մը չունին ուտելու : Եւ թէ որ անոնք անօթի խրկեմ իրենց տուները, ծամբուն մէջ պիտի մարին, ինչու որ ատոնցմէ ոմանք հեռու տեղէ 4 եկած են : Եւ իր աշակերտները պատասխան տուին իրեն : Ասա՝ նապատիս մէջ ո՛ւսկից կրնայ մէկը 5 հացով կշտացնիլ ատոնք : Բեւ հարցուց անոնց : Քանի՞ նկանակ ունիք : ու անոնք ըսին : Եօթը : 6 Եւ հրաման ըրաւ Ժողովուրդին որ գետնին վրայ նստին : ու առաւ Եօթը նկանակը, զոհացաւ, և կտրեց, ու տուաւ աշակերտներուն, որ Ժողովուրդին առջևը դրէին : և գրին : Ու քանի որ մանր ձուկեր ունէին, և քօթնեց, ու հրաման ըրաւ որ անոնք ալ գնեն 8 առնչ առնչը : Եւ կերան ու կըշտացան, ու աւելցած կտորուանքները վերցուցին Եօթը զամբիւղ : 9 Եւ ուտողները չորս հազարի՝ չափ 10 էին : ու արձակեց գաւառը : Եւ Դուրս մը նաւը մտնելով աշա-

Մատ. Ժե. 32 :

Մատ. Ժե. 34 : Տեա ԳԼ. Դ. 33 :

Մատ. Ժգ. 19 : ԳԼ. Դ. 41 :

Մատ. Ժե. 39 :

- կերտներուն հետ, եկաւ Դաղմանութայի կողմեր : 11 Եւ փարիսեացիները ելելով՝ սկըսան անոր հետ վիճարանութիւն ընել, և զանկայ փորձելով՝ իրմէն 12 նշան մը կ'ուզէին երկինքէն : Եւ անկիւր իր հոգիին մէջ հառաչելով ըսաւ : Ի՞նչ է որ ապագը նշան կ'ուզէ : Ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի որ ապագին նշան պիտի 13 չտրուի : Ու զանոնք թող տալով՝ նորէն նաւը մտաւ, ու զնաց շաւառ մէկալ կողմը :
- 14 Եւ հաց առնելու մոռցեր էին, ու նաւուն մէջ իրենց հետը միայն 15 մէկ նկանակ մը ունէին : Եւ կը պատուիրէր անոնց՝ ու կ'ըսէր : Նայեցէ՛ք և զօւնչացէ՛ք փարիսեացոց խմորէն, ու ձերովզեան խմորէն : Եւ իրարու հետ կը խորհէին ու կ'ըսէին թէ, շէտ չուն 17 նենախուս համար է : Իսկ Յիսուս առնչ Իսրայէլը զիտնալով՝ ըսաւ անոնց : Ինչու կը խորհիք թէ հաց չունիք : Ետակաւին չէ՞ք հասկընար, ու չէ՞ք իմանար : Գեո 18 սիրտներիդ թմրած է : Աչքեր ունիք, ու չէ՞ք տեսներ, և ականջներ ունիք, ու չէ՞ք լսեր, և չէ՞ք իշխեր : 19 Ժերբոր հինգ նկանակը հինգ հազարին կարեցի, քանի՞ կողով լեցուն կտորուանք վերցուցիք : Եւ ըսին անոր : Տասուերկու : Ու երբոր Եօթը Դիւնալ չորս հազարին խորհէի, քանի՞ զամբիւղ լեցուն կը տորուանք վերցուցիք, անոնք ալ 21 ըսին : Եօթը : Ու ըսաւ անոնց : Հա՛յ-ինտոր և չէ՞ք հասկընար : 22 Եւ Բեթսայիդա եկաւ, ու անոր առջևը կայր մը բերին, ու կ'աղաչէին իրեն որ դպի անոր : Եւ անկիւր կոյրին ձեռքէն բռնելով՝ գեղէն դուրս հանեց, Ի ու անոր աշակերտն թընելով՝ ձեռքը անոր վրայ դրաւ, ու կը հարցընէր անոր՝ 24 թէ բան մը կը տեսնե՞մ : Ան ալ նայեցաւ՝ ու կ'ըսէր : Մարդիկներ կը տեսնեմ ծառերու՝ պէմ՝ որ կը 25 պտուտին : Նորէն ձեռքը անոր աչքերուն վրայ դրաւ, ու անոր նայիլ տուաւ : և ողջացաւ ու աճաւ 26 բան համարձակ կը տեսներ : Ետքը զանկայ իր տունը իրելելով՝ ըսաւ : Գեղը մի մտնէ, ու զգեղին մէջ մէկուն մի բեր : 27 Եւ Յիսուս իր աշակերտներուն հետ մէկտեղ Փիլիպպոսի Անաբիսիին ղեղերը էլաւ : ու ծամբուն մէջ կը հարցընէր իր աշակերտներուն ու կ'ըսէր անոնց : Ինծի համար ո՞վ կ'ըսեն մարդիկ՝ թէ եմ : 28 Եւ անոնք պատասխան տուին՝ ու ըսին : Ո՛րեք : Ե Եօթը ճաննէս մկրտիչը,

Յաֆ Տեառն
32

Ի Մատ. Ժգ. 35 : Ժգ. 1 :
ՅՕՆ. Դ. 30 :

Մատ. Ժգ. 5 :

Ի Մատ. Ժգ. 6 : Դու. Ժգ. 1 :

Մատ. Ժգ. 7 :

ԳԼ. Դ. 52 :

Մատ. Ժգ. 20 : ԳԼ. Դ. 43 : Դու. Ժ. 17 :
ՅՕՆ. Դ. 13 :

Մատ. Ժե. 37 : Զոր 8 :

ԳԼ. Դ. 52 :
Զոր 17 :

Ի ԳԼ. Ե. 33 :

Մատ. Դ. 4 : ԳԼ. Ե. 43 :

Մատ. Ժգ. 13 : Դու. Ժ. 15 :

Մատ. Ժգ. 2 :

Յառի՛ Տեառն
32

ՅՄատ. Ժգ.
16 : Ծո.
9 : 70 : Ժա.
27 :

ՇՄատ. Ժգ.
20 :

ՇՄատ. Ժգ.
21 : Ժե. 21 :
Ղու. Թ.
22 :

ՅՄատ. Ժ.
38 : Ժգ.
23 : Ղու.
Թ. 23 : Ժգ.
27 :

ՅԾո. Ժբ.
25 :

ՇՄատ. Ժ.
33 : Ղու.
Թ. 26 : Ժբ.
9 :

ՇՏեա Նոով.
ա. 16 : Բ
Տիմ. ա. 5 :
Բ. 12 :

«Մատ. Ժգ.
23 : Ղու.
Թ. 27 :

ՇՄատ. Ժգ.
30 : Բ. 81 :
Ղու. Ժբ. 15 :

«Մատ. Ժե.
1 : Ղու. Թ.
25 :

և ուրիշները՝ Եղիան, ուրիշներն
այլ՝ մարգարեներէն մէկը : Եւ
ինքը ըսաւ անոնց. Հապա դուք
ինձի համար ո՞վ կ'ըսէք թէ եմ.
պատասխան տուաւ Պետրոս՝ ու
ըսաւ անոր. Ի՞նչու ես քրիստոս
նոնց՝ որ իրեն համար մէկու մը
չգրուցին :

31 Ու խօսաւ սորվեցնել անոնց
թէ, Պէտք է որ Որդին մարդոյ շատ
չարարանքներ կրէ, ու երեցներէն
և քահանայապետներէն ու դպիր-
ներէն մեծուի, ու սպանուի, և
իրեք օրէն ետև յարութիւն առնէ :

32 Ու խօսքը յայտնի խօսեցաւ.
և Պետրոս մէկի անու զանիկայ,
ու սկսաւ յանդիմանել զանիկայ :

33 Եւ ինքը դարձաւ՝ ու իր աշակերտ-
ներուն նայելով, յանդիմանեց
Պետրոսը՝ ու ըսաւ. Ետիս գնա՛
Սատանայ, ինչու որ դուն Աստու-
ծոյ թաները չես մտածեր, Հապա
մարդոց բաները :

34 Եւ ժողովուրդը իր աշակերտնե-
րուն հետ մէկտեղ իրեն կանչելով՝
ըսաւ անոնց. Ո՞վ որ կ'ուզէ իմ
ետեւն գալ, թող իր անձը ու-
րանայ, և իր խաչը վերցընէ, ու
35 իմ ետեւն գայ : Ասան զի ո՞վ
որ կ'ուզէ իր անձը ապրեցընել,
պիտի կորսընցնէ անիկայ. և ո՞վ
որ ինձի ու աւետարանին համար
իր անձը կորսընցընէ, պիտի ապ-
36 րեցընէ անիկայ : Քանզի ի՞նչ
օգուտ է մարդուն՝ որ բոլոր աշ-
խարհը վատարկի, և իր անձը կոր-
37 սընցընէ. Ասմ' իր անձին համար
ի՞նչ աղաչուէք պիտի տայ մարդ :

38 Ասան զի ո՞վ որ իգիս ու իմ խօս-
քերս քաշէ՛ւ ամօթ սեպէ աս
չնացող ու մեղաւոր ազգիս մէջ,
Որդին մարդոյ ալ զանիկայ քաշ-
է՛ւ ամօթ պիտի սեպէ՛ երբոր գայ
իր չօրը փառքովը սուրբ հրեշ-
39 տակներուն հետ : Եւ ըսաւ ա-
նոնց. «Ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի, որ
հոս ներկայ եղողներէն մէկ քանի-
ները կան՝ որոնք մահուան համը
պիտի չառնեն, մինչև որ տեսնեն
Վատուծոյ Թագաւորութիւնը զօ-
րութիւնով եկած :

ՔԼ. Բ

1 Քրիստոսի այլակերպութիւնը : 11 Քրիստոս իր
աշակերտներուն կը սորվեցնէ Եղիայի գալուստ
փայտը. 24 խուլ է ճամբի զե մը կը հանէ.
30 կը նախաձայնէ իր մահը և յարութիւնը.
34 կը յորդորէ իր աշակերտները որ հեղ
ընեն. 38 և կը պատուիրէ անոնց որ իրեն
հակառակ չեղողներ չարգիլեն : ու չաւա-
նացեալներուն զայլ թաղութիւն չտան :

1 Ի՞նչ վեց օրէն ետև Յիսուս իր հե-
տը առաւ Պետրոսը՝ ու Յակո-
բոսը և Յովհաննէսը, ու անոնք

մէկ բարձր լեռ մը հանեց առաւ-
ձին, և անոնց առջևը այլակերպե-
2 ցաւ : Ու իր հանդերձները եղան
փայլուն Բիսիստ ձերմակ, անանկ
որ երկրի վրայ թափիչ մը չկրնար
3 այնպէս ձերմայիցընել : Ու Եղիան
Մովսէսին հետ երևցաւ անոնց, և
4 Յիսուսին հետ կը խօսէին : Եւ
Պետրոս պատասխան տուաւ ու ը-
սաւ Յիսուսին. Ռաբբի՛ աղէկ է
որ հոս կենանք. ու իրեք խորթի-
5 շիւնք. մէկը քեզի, և մէկը Մով-
սէսին, ու մէկը Եղիային. Ասան
զի չէր գիտեր թէ ինչ խօսի, ին-
6 չու որ զարհուրէր էին իստ : Եւ մէկ
ամալ մը հովանի եղաւ անոնց վրայ,
ու ձայն մը եկաւ ամպէն՝ ըսելով.
Ատիկայ է իմ սիրելի որդիս, առոր
7 մտիկ ըրէք : Եւ յանկարծ առդին
անդին որ նայեցան, ալ ուրիշ
մէկը չտեսն, Հապա մինակ Յի-
8 սուսը իրենց հետ : Է՞ն երբոր լեռ-
նէն վար կ'իջնէին, պատուիրեց ա-
նոնց որ տեսածին մէկու մը յարա-
մեն, բայց Եղիան Որդին մարդոյ
մեռելներէն յարութիւն առնելէն
9 ետև : Եւ անոնք ան խօսքը պա-
հեցին, ու մէկնորին հարցուփորձ
կ'ընէին թէ մեռելներէն յարու-
10 թիւն առնելը ի՞նչ է : Եւ իրեն
հարցուցին՝ ու ըսին. Ան ի՞նչ է
որ դպիրները կ'ըսեն թէ, ԴՊէտք
11 է որ առաջ Եղիան գայ : Անիկայ
պատասխան տուաւ ու ըսաւ ա-
նոնց. Յիսուս առաջ Եղիան կու
գայ, և առջ քան կարգի կը դնէ.
և թէ էինտոր գրուած է Որդոյ
մարդոյ համար, որ շատ չարա-
բանքներ պիտի կրէ՝ ու շանար-
12 զուի. Բայց ձեզի կ'ըսեմ, որ
Եղիան եկաւ ալ, և ինչ որ ու-
զեցին՝ ըրին անոր. ինչպէս որ
գրուած է անոր համար :

13 Է՞ն աշակերտներուն քողը գա-
լով՝ տեսաւ շատ ժողովուրդ անոնց
բոլորտեքը՝ և դպիրները, որ վե-
ձարանութիւն կ'ընէին անոնց հետ :
14 Եւ շուտ մը բոլոր ժողովուրդը երբ-
որ տեսան անիկայ՝ իրտա զարմա-
ցան, ու առաջ վազելով՝ բարև
15 կու տային անոր : Եւ հարցուց
դպիրներուն թէ, Ի՞նչ վեճարա-
16 նութիւն կ'ընէք անոնց հետ : Ու
ժողովուրդէն մէկը պատասխան
տալով՝ ըսաւ. Ասորայայետ՝ իմ
որդիս քեզի բերի, որ համը ոգի
17 ուրի. Եւ ուր որ անոր հասնի,
զանիկայ գետինը կը զարնէ. ան
ալ կը փրփրի, և իր ակոսները կը
կծողցնէ, ու կը ցամաքի. և քու
աշակերտներուդ ըսի որ զանիկայ
18 հասնեն, ու չկրցան : Պատասխան
տուաւ անոնց ու ըսաւ. Ո՞վ ան-

Յառի՛ Տեառն
32

ԲՊատ. Է.
9 : Մատ.
Ժբ. 8 :

ԷՄատ. Ժե.
9 :

ԷՄատ. Ժ.
5 : Մատ.
Ժե. 10 :

ԷՍաղ. Ժբ.
6 : Եւ. Ժգ.
2 : Եւ. Ժա.
Թ. 26 :

ՂՂու. Ժբ.
11 : Փիւ.
Բ. 7 :

ԷՄատ. Ժա.
14 : Ժե. 12 :
Ղու. ա.
17 :

ԷՄատ. Ժե.
14 : Ղու.
Թ. 87 :

ԷՄատ. Ժե.
14 : Ղու.
Թ. 85 :

Յամի Տեառն
32Ժ ԳԼ. ա. 26:
Դ. թ. 42:Ի Մատ. Ժ.
19: Դ. լ.
Ժ. 23:
Դ. լ. 6:
Ե. Ժ. 40:Լ Մատ. Ժ.
15:Ի Մատ. Ժ.
21: Դ. լ.
Ժ. 44:Յ Մատ. Ժ.
1: Դ. լ.
Ժ. 46: Ի. Ժ.
24:Ի Մատ. Ի.
26: 27:
Գ. Ժ. 43:

հաւատ ազգ՝ մինչև է՛րբ ձեզի հետ
պիտի ըլլամ՝ մինչև է՛րբ ձեզի
պիտի համբերեմ՝ ինծի բերե՛ք
19 անիկայ, Եւ զանիկայ բերին ի-
րեն. Ժերբոր Կառն տեսաւ զանի-
կայ, շուտ որ Լուր ոգին ցնցեց ա-
նիկայ. ու գետինը ինկած մը թա-
20 պըլտրեկէր՝ ու կը փրփրէր: Եւ
Յիսուս հարցուց անոր հօրը՝ ու
բաւ. Ո՛րչափ ատեն է՛ որ ատ
բանը ատոր եղաւ, ու անիկայ ը-
21 սաւ. Տղայութենէն ի վեր. Եւ
շատ անգամ կրակի ու ջուրի մէջ
կը նետէ ասիկայ որ կորսընցնէ.
բայց թէ որ կարողութիւն մը ու-
նիս, օգնէ մեզի խղճալով մեր վը-
22 րայ: Եւ Յիսուս բաւ անոր.
Թէ որ կարող ես հաւատալու,
եամէն բան կարելի է անոր որ կը
23 հաւատայ. Եւ տղուն հայրը լուտ
մը աղաղակեց՝ ու արցունքով ը-
սաւ. Կը հաւատամ Տէր. օգնէ
24 իմ անհաւատութեանս. Յիսուս
երբոր տեսաւ որ ժողովուրդը վրան
կը զիջուի, սաստեց պիղծ ոգիին
ու բաւ անոր. Համբ ու խուշ
ոգի ես կը հրամայեմ քեզի, եւ իր
ատկէ, ու մէյմին ալ չմոնենաւ ա-
25 տոր ներք. Եւ կանչուբուտելով
սաստիկ ցնցեց զանիկայ, ու ելաւ.
և Կառն մեռելի պէս եղաւ. անանկ
որ շատերը ըսին թէ, Մեռաւ,
26 Եւ Յիսուս անոր ձեռքէն բռնելով՝
վերցուց զանիկայ. ան ալ կայ-
27 նեցաւ. Եւ Ուրբոր ինքը տուն
մտաւ. իր աշակերտները առանձին
հարցուցին իրեն շուտով. Մենք
ինչու չըրգար հանել զանիկայ,
28 Եւ բաւ անոնց. Եւ տեսակը կա-
րելի չէ. Ինչու բանով մը ելել,
բայց միայն աղօթքով ու ծումա-
պահութեամբ:
29 Եւ անկէ ելելով՝ Գալիլեայի
մէջէն կ'անցնէին. ու չէր ուզէր որ
30 մէկը գիտնայ, է ինչու որ կը սոր-
վեցընէր իր աշակերտներուն ու
կ'ըսէր անոնց թէ, Որդիս մարդը
պիտի մատուցի մարդոց ձեռքը, և
զանիկայ պիտի սպաննեն. ու երբ-
որ սպաննելու, երբորդ օրը յարու-
31 թիւն պիտի առնէ. Եւ անոնք
չէին հասկընար ան խօսքը, ու կը
վախճային իրեն հարցընելու.
32 Ժ Եւ եկաւ Կաթաւնայում, ու
երբոր տուն մտաւ, հարցուց ա-
նոնց. Ի՛նչ վիճաբանութիւն կ'ը-
33 նէիք ձամբան իրարու հետ, Եւ
անոնք լուռ կեցան. ինչու որ ձամ-
բուս մէջ իրարու հետ վիճաբանու-
34 թիւն կ'ընէին թէ ով մեծ է. Ու
երբոր նստաւ, կաննէց տասուեր.
կուբբ. ու բաւ անոնց. Ի՞նչ որ
մէկը կ'ուզէ առաջին ըլլալ ամե.

նուն յետինը պիտի ըլլայ. և ա-
35 մենուն սպասաւորը. Ու Եղայ
մը առաւ կայնցուց անոնց մէջը.
և իր զիբըր առնելով զանիկայ ը-
36 սաւ անոնց. Ով որ ասանկ տղոց-
մէն մէկը ընդունի իմ անունովս,
զիս կ'ընդունի. և յով որ զիս ըն-
դունի, չէ՛ թէ զիս կ'ընդունի.
37 Հապա զիս խրկողը, Եւ Կատասխան
տուաւ անոր Յովհաննէս՝ ու բաւ.
Վարդապետ մէկը տեսանք որ քու
անունովը զեւեր կը հանէր. ու մեր
ետեւէն չպտտիր. և զանիկայ ար-
գիեցելնք՝ մեր ետեւէն չպտտուելու
38 համար, Եւ Յիսուս բաւ. Մի
արգիւէք զանիկայ. Ինչու որ մէկը
չկայ որ իմ անունովս հրաշք գոր-
ծէ, ու կարենայ շուտ մը զիս հայ-
39 չոյել. Բանգի Ժան որ ձեզի հա-
40 կառակ չէ, մեր՝ կողմէն է. Վասն
զի ով որ ձեզի գաւաթ մը ջուր
խմցրնէ Ժաս անունովս՝ թէ զուք
Քրիստոսինն էք, ճշմարիտ կ'ընեմ
ձեզի, Անիկայ իր վարձքը պիտի
41 չկորսընցնէ. Եւ ով որ զայ-
թակեցընէ աս պգտիկներէն մէկը
որ ինծի կը հաւատան, աւելի ա-
ղէկ էր անոր որ իշու աղացքի բար
մը իր վեղէն կախուէր, ու ծովը
42 ձգուէր. Եւ թէ որ քու ձեռքդ
քեզ կը զայթակեցընէ, կտրէ ա-
նիկայ. աղէկ է քեզի պակասաւոր
մոնել կեանքը, քան թէ երկու
ձեռք ունենալ ու գեհեանը երթալ
43 չմարելու կրակին մէջը. Ուր որ
անոնց որդը չմեռնիր ու կրակը
44 չմարիր, Եւ թէ որ քու ոտքդ
քեզ կը զայթակեցընէ, կտրէ
անիկայ. աղէկ է քեզի կաղ մոնել
կեանքը, քան թէ երկու ոտք ու-
նենալ՝ ու գեհեանը ձգուիլ չմա-
45 ղելու կրակին մէջը. Ուր որ անոնց
որդը չմեռնիր, ու կրակը չմարիր,
46 Եւ թէ որ քու աչքդ քեզ կը զայ-
թակեցընէ, հանէ անիկայ. ա-
ղէկ է քեզի մէկ աչքով Եւտուծոյ
թագաւորութիւնը մոնել, քան
թէ երկու աչք ունենալ ու կրակին
47 գեհեանը ձգուիլ. Ուր որ անոնց
որդը չմեռնիր, ու կրակը չմարիր,
48 Ինչու որ ամէն մարդ կրակով պի-
տի աղուի. Եւ ամէն զոհ աղով
49 պիտի աղուի. Եւ Երբ աղէկ է, բայց
թէ որ աղը անհամայ. ինչով պի-
տի համոզընէք. Եւ մեր անձին մէջ
աղ պահեցէք, և Իրարու հետ խա-
ղաղութիւն ըրէք.

ԳԼ. Ժ

2 Քրիստոս կը վիճաբանի փարիսեցիներուն հետ՝
կնիկ արձակելու խոյով. 13 իրեն բերած
աղաքը կ'ործէ. 17 Կիսպընէ շարուտ
մարդու մը թէ ինչ բնիկն է որ յարութեամբ
կան կոնարք ծառանգէ. 23 Կարսութեան

Յամի Տեառն
32Կ Մատ. Ժ. 2:
2: Դ. լ. Ժ.
16:Յ Մատ. Ժ.
40: Դ. լ.
Ժ. 48:
Ե. Ժ. Ժ.
Ժ. 49:Եւ Սոր. Ժ. Ժ.
3:Ե Տեա Մատ.
Ժ. 20:Ու Եւ ձեզի
հախառակ
չէ. 36:Ե Մատ. Ժ.
42:Ու Եւ իմ
Մատ. Ժ.
6: Դ. լ.
Ժ. 1:Ե Օր. Ժ. Ժ.
6: Մատ.
Ժ. 29: Ժ. Ժ.
8:

Ե Եւ. Կ. 24:

Ե Դ. Ժ.
13: Եւ Կ.
Ժ. 24:Ե Մատ. Ժ.
13: Դ. լ.
Ժ. 34:Ե Կ. Ժ. Ժ.
29: Կ. Ժ. Ժ.
6:Ե Եւ յ. Ժ. Ժ.
15: Ժ. Ժ. Ժ.
11: Եւ Ժ.
Ժ. 14:

Յատի Տեսուն
33

Մատ. ԺԺ.
1: 30. Ժ.
40: Ժա. 7:

Բ Մատ. ԺԺ.
8:

Է Բ Օր. Ի Դ.
1: Մատ.
Է. 31: ԺԺ.
7:

Դ Շն. Ե. Ե.
27: Է. 2:

Ի Շն. Բ.
24: Ե Վոր.
2. 16:
Ե Կե. Է.
31:

Ղ Մատ. Է.
32: ԺԺ.
9: Ղու. ԺԳ.
18: Հոսով.
Է. 3: Ե Վոր.
Է. 10: 11:

Ի Մատ. ԺԺ.
13: Ղու.
ԺԸ. 15:

Ը Մ Վոր. Ժ Դ.
20: Ե Վեռ.
Բ. 2:

Բ Մատ. ԺԸ.
3:

Ժ Մատ. ԺԺ.
16: Ղու.
ԺԸ. 18:

վասնզը կը ցուցնէ իր աշակերտներուն . 25
վարձը կը խոստանայ անոնց՝ որ աւետարանին
համար իրենց որ և իցէ բաները կը թողուն .
32 կը նախաձայնէ իր մասը և յարութիւնը .
35 երկու փառասէր աշակերտները կը խրատէ
որ աւելի իրեն հետ չարարուիլը մտածեն . 46
և կըրթ Բարտիմէոսին աչքերը կը բանայ :

1 Եւ անկէ ելելով՝ Հրէաստանի
սահմանները եկաւ Յորդանա-
նու անդիի կողմէն , ու նորէն ժո-
ղովուրդները անոր քովը կը ժող-
վուէին . և ինչպէս որ սովորութիւն
ունէր , դարձեալ կը սորվեցնէր
անոնց :

2 Է Ու փարիսեցիները քովը եկան ,
և զանիկայ փորձելով կը հարցընէին
անոր թէ Արժա՞ն է որ էրկըր էր
3 կնիկը արձանէ : Եւ անիկայ պա-
տասխան տուաւ՝ ու անոնց բաւ .
Մովսէս ձեզի ի՞նչ պատուիրէց :

4 Եւ անոնք բռին . Է Մովսէս հրաման
տուաւ արձակման զիր գրել , ու ար-

5 ձակել : Եւ Յիսուս պատասխան
տալով՝ անոնց բաւ . 2. Զեր սրտին

կարծրութեանը համար գրեց ձեզի
6 ատ պատուէրը . Բայց ստեղծա-

գործութեան սկիզբէն Դ Աստուած
անոնք արու և էգ բաւ , ու Էւս .

7 Եւսոր համար մարդ իր հայրը ու
մայրը պիտի ձգէ , և իր կնիկները

8 պիտի յարի . Ու երկուքը մէկ
մարմին պիտի ըլլան . ուստի ալ

երկուք չեն , հայապ մէկ մարմին .
9 Արեմն ան որ Աստուած միաու-

10 ընց , մարդ թող չզատէ : Եւ
տունը իր աշակերտները նորէն նոյն

11 բանը հարցուցին իրեն : Եւ ըսաւ
անոնց . ՂՂՂ որ իր կնիկը արձա-

կէ և ուրիշ մը առնէ , անոր դէմ
12 շնութիւն կ'ընէ : Ու կնիկ մը
թէ որ իր էրկիկէն զատուէր և ու-

րիշ երկան մը ըլլայ , շնութիւն
կ'ընէ :

13 Եւ մասը տղաք բերին իրեն , որ
անոնց դպի . բայց աշակերտները

14 կը յանդիմանէին բերողները : Յի-
սուս երբոր տեսաւ , սրտդիւղով ա-

նոնց բաւ . Թող տուէր ու մանր
տողը որ ինծի գան , և մի՛ ար-

գիլէք ատունք . ինչու որ Է Աստու-
ծոյ թաղաւորութիւնը ատանկէն-

15 ըունէ և : Համարիտ կ'ըսեմ ձեզի .
Է Ո՞վ որ Աստուծոյ թաղաւորու-

թիւնը պղտիկ տղու մը պէս չըն-
դունի , բնաւ պիտի չմտնէ անոր

16 մէջը : Եւ անոնք գիւրկը առաւ ,
վրանին ձեռք դրաւ , ու օրնէց զա-

նոնք :

17 ԺՈւ երբոր անիկայ դուրս ելաւ
ճամբուն մէջ , ահա մէկ մարդ մը

վաղեց՝ ու անոր առջև ծնուկ չո-
քերով կը հարցընէր անոր . ու Է-
սէն . Բարի վարդապետ՝ ի՞նչ

ընեմ որ յաւիտեական կեանքը

18 ժառանգեմ : Եւ Յիսուս ըսաւ
անոր . Ինչո՞ւ զիս բարի կ'անուա-

նես . Դէկէն 'ի զատ բարի չկայ ,
19 որ է Աստուած : Պատուիրանքնե-

րը զիտես . Է շնութիւն մի՛ ըներ ,
Սպանութիւն մի՛ ըներ , Գողու-

թիւն մի՛ ըներ , Սուտ վկայութիւն
մի՛ ըներ , Զրկանք մի՛ ըներ ,

Քու հայրդ ու մայրդ պատուէ :
20 Անիկայ պատասխան տուաւ՝ ու

ըսաւ անոր . Վարդապետ՝ ա-
տունք ամէնը մանկութենէս 'ի

21 վեր պահէր եմ : Եւ Յիսուս անոր
նայելով սիրեց զանիկայ , ու ըսաւ

անոր . Մէկ բան մը պակաս է
քեզի . զնա ունեցածդ ծախէ , և

տուր աղբատներուն , ու Է երկիրը
զանձ պիտի ունենաս , և խաղ-

վեցցուր՝ ու եկուր իմ ետեմէս :
22 Եւ անիկայ ու խաղին համար խո-

ժուելով տրտմած զնայ . ինչու
23 որ շատ ստացուածք ունէր : Եւ

Ե Յիսուս իր բոլորտիքը նայելով՝
ըսաւ իր աշակերտներուն . Որչափ

դժուար է անոնց՝ որ հարստու-
թիւն ունին , Աստուծոյ թաղաւո-

24 թիւնը մտնել : Եւ աշակերտ-
ները զարմացր ինչ անոր խօսքե-

րուն վրայ . բայց Յիսուս նորէն
պատասխան տալով՝ անոնց բաւ .

Որքեակներ՝ որչափ դժուար է
25 ծիւղէն հարստութեանը յուսացող-

ներուն Աստուծոյ թաղաւորու-
թիւնը մտնել : Դիւրին է որ

26 ուղորտ ասեղին ծակէն անցնի , բան
թէ հարուստը Աստուծոյ թաղա-

27 թիւնը մտնէ : Եւ Յիսուս անոնց նա-
խելով՝ ըսաւ . Է Առիւն մարդոց

կողմանէ անկարելի է , բայց ոչ
Աստուծոյ կողմանէ . քանզի Է

28 տուծոյ կողմանէ ամէն բան կարելի
է : Է Պետրոս սկսաւ ըսել անոր .

Ահա մենք ամէն բան թողուցինք՝
29 և քու ետեկդ եկանք : Եւ Յիսուս

պատասխան տալով՝ ըսաւ . Հիմա

30 քու կ'ըսեմ ձեզի , Մէկը չկայ որ
թողուց տուն , կամ եղբայրներ ,

կամ քոյրեր , կամ հայր , կամ

մայր , կամ կին , կամ որդիներ ,

կամ արտեր՝ ինծի համար ու ա-

31 ւետարանին համար , 3 Որ պիտի

չառնէ հարիւրապատիկ հիմա աս

ատենա՝ տունէր , ու եղբայրներ՝

և քոյրեր , ու մայրեր , և որդիներ ,

ու արտեր՝ հարձանաց հետ . և

դալու աշխարհին մէջ յաւիտեա-

32 կան կեանքը : Է Բայց շատ առա-

ջիններ պիտի ըլլան յետին , ու յե-

տիններ՝ առաջին :

33 Է Եւ անոնք գէպ 'ի Երուսաղէմ

Յատի Տեսուն
33

Ե Եւ . Ի .
Հոսով . ԺԳ .
9 :

Լ Մատ. 2 .
19 : 20 :
ԺԺ . 21 :
Ղու . ԺԲ .
33 : ԺԳ . 9 :

Ի Մատ. ԺԺ.
23 : Ղու .
ԺԸ . 24 :

Ժ Յոր. Ըա .
24 : Սաղ .
ԺԲ . 7 : ԿԲ .
10 : Ե ՏԻԲ .
2 . 17 :

Ի Երեմ. ԸԲ .
17 : Մատ .
ԺԺ . 26 :
Ղու . Ե 37 :

Ե Մատ. ԺԺ.
27 : Ղու .
ԺԸ . 28 :

3 Բ Մ. Ի Ե .
9 : Ղու .
ԺԸ . 30 :

Ղ Մատ. ԺԺ.
30 : Ի . 16 :
Ղու . ԺԳ .
30 :

Տ Մատ . Ի .
17 : Ղու .
ԺԲ . 31 :

Յամֆ Տեառն
33

ԳԼ. Բ. 31 :
Թ. 30 : ԴԼ.
Թ. 22 :
Ժ. 31 :

Մատ. Բ.
20 :

Մատ. Բ.
24 :

Լ. ԴԼ. Բ. Ի. Բ.
25 :

Մատ. Բ.
26, 28 : ԳԼ.
Թ. 31 :
ԴԼ. Բ. Թ.
33 :

Լ. Եօ՛՛՛ Ժ. Գ.
14 : ՓԵԼ.
Բ. 7 :

Մատ. Բ.
28 : Մ. ՏԺԺ.
Բ. 6 : ՏԺԺ.
Բ. 14 :

Մատ. Բ.
29 : ԴԼ. Բ.
Ժ. 35 :

կ'ելլին, — ճամբուն մէջն էին. և Յիսուս աննոցմէ առաջ կ'երթար, ու անոնք իր զարմանային, ու ետեւէն երթալով՝ իր վախճաշին : Եւ նորէն քովը առնելով տառուկուքը, սկսաւ ըսել աւանդ ինչ բաներ որ իրեն պիտի պատահէին. ու ըսաւ. — Ահա երուսաղէմ՝ կ'ելլենք : և Որդին մարդոյ պիտի մատնուի քահանայապետներուն ու դպիրներուն, և զանիկայ մահուան պիտի դատապարտեն, ու զանիկայ հեծանոսս : 34 Ներուն պիտի մատնեն. Եւ զանիկայ ծաղր պիտի ընեն ու ծեծեն, և անոր վրայ պիտի թքեն, ու զանիկայ մեռցնեն : ու երբորդ օրը յարութիւն պիտի առնէ : 35 Եւ անոր քովը զացին Յակոբոս ու Յովհաննէս՝ Չերեղէտին որդիքը, ու ըսին. — Վարդապետ՝ կ'ուզենք որ թաշտ ինչ որ ինքնդ 36 ընէ, մեզի ընես : Ան ալ ըսաւ անոնց. — Ի՞նչ կ'ուզէք, որ ձեզի 37 ընեմ : Ու անոնք ըսին իրեն. — Դնորհէ՛ մեզի որ 'նստիք'՝ թաշտ մէկը ալ կողմը, և մէկալը՝ ձախ 38 կողմը քու փառացի մէջ : Եւ Յիսուս ըսաւ անոնց. — Զէք դիտեք՝ ինչ կը խնդրէք. կրնա՞ք խմել ան գաւաթը՝ որ ես կը խմեմ, և ան մկրտութիւնովը մկրտուիլ՝ որով 39 ես կը մկրտուիմ : Եւ անոնք ըսին իրեն, Կրնանք. ու Յիսուս ըսաւ անոնց. — Ան գաւաթը որ ես կը խմեմ՝ պիտի խմէք, և ան մկրտութիւնովը որ ես կը մկրտուիմ՝ պիտի մկրտուիք. Բայց իմ աջ կողմն ու ձախ կողմն 'նստիլ' իմն չէ տալը. Հապա որոնց որ 41 պատրաստուած է : Եւ երբոր թաշտը տար, — Եւ իրեքը լսեցին, սկսան Յակոբոսին ու Յովհաննէսին նեղանալ : Իսկ Յիսուս իրեն կանչեց զանոնք՝ ու ըսաւ անոնց. — Դիտեք որ ազգաց իշխան սեպուածները կը տիրեն անոնց, և անոնց մեծամեծները կ'իշխեն անոնց : Բայց ձեր մէջը անանկ պիտի չըլլայ. Հապա ձեզմէ ով որ մեծ ըլլալ կ'ուզէ, անիկայ ձեր սպասաւորը ըլլայ. Ու ձեզմէ ով որ առաջին ըլլալ կ'ուզէ, անիկայ ամենուն ծառայ ըլլայ : Քանզի և Որդին մարդոյ ալ չեկաւ սպասաւորութիւն ընդունիլ, հապա սպասաւորութիւն ընելու, և Դիր կեանքը շատերուն համար փրկանք մը տալու : 46 Եւ եկան Երեքով. ու երբոր Երեքովէն կ'ելլէր աշակերտներովը՝ և շատ բազմութիւնով, Յիմէոսի որդին կոյր Բարսիմէոսը ճամբուն

47 քովը 'նստեր էր մուտալու : Ու երբոր լսեց՝ թէ Յիսուս 'նազով' ընցին է, սկսաւ աղաղակել՝ ու ըսել. — Յիսուս՝ որդի՛ Դաւթի՛ 48 ողորմէ՛ ինձի : Եւ շատերը կը յանդիմանէին զանիկայ, որ ըսէ. — Բայց անիկայ՝ ալ աւելի կ'աղաղակէր, Որդի Դաւթի՛ ողորմէ՛ ինձի : Եւ Յիսուս կանկ առնելով՝ ըսաւ որ անիկայ կանչէն. — Կանչեցին կոյրը՝ ու ըսին անոր. — Քաջ 49 էդդի, էլ ի՞նչ քեզ կը կանչէ : Եւ անիկայ իր հանդերձը ձգելով, — Ելաւ ու եկաւ Յիսուսին : Եւ Յիսուս պատասխան տուաւ՝ ու անոր ըսաւ. — Ի՞նչ կ'ուզես որ քեզի ընեմ. — կոյրը ըսաւ անոր. — Ուրբունի՛ որ աչքերս բացուին : Եւ Յիսուս ըսաւ անոր. — Գնա՛ քու հասաղքը քեզ թշկնեց. և շուտ մը անոր աչքերը բացուեցան, ու ճամբան Յիսուսին ետեւէն կ'երթար :

Յամֆ Տեառն
33

Մատ. Բ.
22 : ԴԼ. Բ.
34 :

Մատ. Բ.
1 : ԴԼ. Բ.
Ժ. 29 :
Եօ՛՛՛ Ժ. Բ.
14 :

Մատ. Բ.
28 :

Մատ. Բ.
26 :

ԳԼ. ԺԵ

1 Քրիստոս իւր վրայ հեծած՝ երուսաղէմ կը մտնէ հանդէսով. 13 անպաղը թղթին կ'աւելնէ. 15 տաճարը կը մաքրէ. 20 կը յորհրդէր աշակերտները որ հաստատ հաւատք ունենան, և իրենց թշնամիներուն ներքէն. 27 և իր բաժնի բաներուն օրինաւոր ըլլալը կը հաստատէ Յովհաննէսին վկայութեամբը, որ Աստուծոյ իրկուած մարդ մըն էր : 1 Ու — երբոր երուսաղէմին մօտեցան՝ Բեթփաղէ ու Բեթանիա՝ դէպ 'ի Զիթնեաց լեռը, Եւ — իր աշակերտներէն երկուքը իրկեց. 2 Եւ ըսաւ անոնց. — Գացէ՛ք ատ ձեր դիմացի գեղը. և անոր մէջ մըտնելուն պէս՝ պիտի գտնէք կապած աւանակ մը, որուն վրայ մարդ մը 'նստած չէ. արձկնեցէ՛ք անիկայ ու 3 ընէ՛ք. Եւ թէ որ մէկը ըսէ ձեզի թէ, Ատ ի՞նչ կ'ընէք, ըսէ՛ք թէ՛ Տէրոյն պէտք է. և շուտ մը հոս 4 պիտի իրկէ զանիկայ : Գացին՝ և գտան աւանակը դուրսը փողոցին մէջ զրանք քով կապած, ու ար5 ձկնեցին զանիկայ : Եւ հոն կայ 'նողներէն ոմանք ըսին անոնց. — Ի՞նչ կ'ընէք որ կ'արձկնէք ատ աւանակը : Եւ անոնք ըսին անոնց ինչպէս որ Յիսուս պատուիրէր էր. 7 ու իրենց թող տուին : Եւ առաջ նակը Յիսուսին ընդին, ու անոր վրայ իրենց հանդերձները ձաքուն վրայ փռեցին, և ուրիշները ծառերէն ձիւղեր կը կտրէին, ու ճամ9 բուն վրայ կը տարածէին : Եւ առջեւէն ու ետեւէն զացողները կ'աղաղակէին ու կ'ըսէին. — Ովասնա՛ւ ԶՕրնեալ է ան որ Տէրոյն անունով 10 վը կու գայ. Օրնեալ է մեր Դաւ-

Յաւի Տեառն
33

* Ո՛րք առաջ
նորք կու
գայ .
† Մատ . Իա .
12 :

Ի Մատ . Իա .
15 :

Ղ Մատ . Իա .
19 :

† Յիսայի . Եւ
Յիսուս

Ի Մատ . Իա .
12 : Ղա .
45 :
Յոհ . Բ . 14 :

Եւ . Ժ . 7 :

Բերմ . Ե .
11 :

Ի Մատ . Իա .
45 : 46 : Ղա .
47 :

Ի Մատ . Ե .
25 : Ղա . Ե .
22 : Ղա . Ժ .
32 :

Ի Մատ . Իա .
19 :

Ի Մատ . Ժ .
19 : Իա . 21 :
Ղա . Ժ . 6 :

Ձ Մատ . Ե .
7 : Ղա . Ժա .
9 : Ե . Ժ .
13 : Ժ . 7 :
Ժ . 24 :
Ե . Ժ .
5 : 6 :

Ի Մատ . Ղ .
14 : Կ .
4 : 13 :

Ե Մատ . Ժ .
85 :

Եթ Տօրը թագաւորութիւնը որ
* կու գայ . Ովսանա 'ի բարձունս :

11 Եւ Յիսուս մտաւ Երուսաղէմ
ու տաճարը , և չորս կողմը ամէն
բաները աչքէ անցուց . և արդէն
ժամանակը իրիկուն ըլլալով՝ Բե-
թանիա ելաւ տասուերկուքին հետ
մէկտեղ :

12 Ի՞նչ հետեալ օրը երբոր Բե-
թանիայէն կ'ելլէին , անօթեցաւ .

13 Եւ հետեանց տերակալից թզենի
մը տեսնելով՝ եկաւ որ գուցէ անոր
վրայ բան մը գտնէ . ու երբոր ա-
նոր թովը գնաց , տերևներէն 'ի
զատ բան մը չգտաւ . ինչու որ դեռ

14 Թուգի ատեն չէր . Ի՞նչ պատաս-
խան տուաւ ու ըսաւ անոր . Ասկէ
ետե մէկը քեզմէ պտուղ չուտէ
յաւիտեան . և իր աշակերտները
լսեցին :

15 Ի՞նչ եկան Երուսաղէմ . և Յի-
սուս տաճարը մտնելով՝ սկսաւ
զուրս հանել անոնց որ տաճարին
մէջ կը ծախէին ու կը գնէին . և
ստակ փոխոյններուն սեղանները ,
ու աղանի ծախողներուն աթոռ-

16 ները կործանեց . Եւ թող չէր
տար որ մէկը տաճարին մէջէն ա-

17 ման մը անցնէ . Եւ կը սորվե-
ցնէր ու կ'ըսէր անոնց . Գրուած
է՞ որ՝ Եթ տունս աղօթքի տուն
պիտի կոչուի բոլոր ազգերուն ,
բայց Եղբւր ատիկայ աւագակնե-

18 բու այր ըրիք : Ժեռ դպիրները ու
քահանայապետները ըսելով՝ կը
փնտռէին թէ ինչպէս կորսեցնեն
զանիկայ , քանզի անկէ կը վախ-
նային . ինչու որ Եթ ըրէր ժողովուր-
դը զարմացեր էր անոր վարդապե-
տութեանը վրայ : Ու երբոր իրի-
կուն եղաւ , քաղաքէն դուրս ելաւ :

19 Եւ առտունց երբոր անի
կ'անցնէին , թզենի տեսան ար-

20 մատէն չորացած : Ու Պետրոսին

21 միտքը եկաւ ու ըսաւ անոր . Ռաբ-
բի՛ ահա թղենիին որ անիծեցիր ,

22 չորցրէ : Եւ Յիսուս պատաս-
խան տալով՝ ըսաւ անոնց . Աստու-

23 ծոյ հաւատոր ռնեցէք : Քանզի
Եւջմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի . Ով որ
ան լեռանը ըսէ՛ Նի՛ր ու ծովը ին-
կիր , և իր սրտին մէջը չերկմտի ,
հապա հաւատայ թէ ինչ որ ըսէ՛
կ'ըլլայ , պիտի ըլլայ անոր ինչ որ

24 ըսէ : Ասոր համար կ'ըսեմ՝ ձեզի .

25 Ինչ բան որ աղօթելով կը խնդ-
րէք , հաւատացէ՛ք թէ պիտի առ-

26 նէք , և պիտի ըլլայ ձեզի : Ու
երբոր աղօթքի կը կայնիք , ներե-
ցէ՛ք թէ ու մէկուն դէմ բան մը
ուշիք . որպէս զի ձեր Հայրն ալ
որ երկինքն է , ներէ՛ ձեզի ձեր յան-

ներեր , ձեր Հայրն ալ՝ որ երկինքն
է , պիտի չներէ ձեր յանցանքները :

27 Եւ նորէն Երուսաղէմ եկան ,

28 Եւ երբոր տաճարին մէջ կը պա-
տէր , քահանայապետները և զը-
պիրները ու ծերերը անոր եկան ,

29 Եւ ըսին անոր . Ի՞նչ իշխանու-
թիւնով կ'ընես ատ բաները , և
ո՞վ տուաւ քեզի ատ իշխանու-
թիւնը , որ ատ բաները ընես :

30 Պատասխան տուաւ Յիսուս՝ ու ը-
սաւ անոնց . Ես ալ ձեզի բան մը
հարցնեմ , ու թէ ո՞ր ինծի պա-
տասխան տաք , ես ալ ձեզի պիտի
ըսեմ թէ ինչ իշխանութիւնով

31 կ'ընեմ՝ աս բաները : Յովհաննէս
սին Արարչութիւնը երկինքէն էր
թէ մարդոցմէ , պատասխան տուէք :

32 Ինծի : Եւ անոր մէջերէն կը
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

33 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

34 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

35 Եւ անոր մէջերէն ինչ
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

36 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

37 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

38 Եւ անոր մէջերէն ինչ
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

39 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

40 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

41 Եւ անոր մէջերէն ինչ
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

42 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

43 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

44 Եւ անոր մէջերէն ինչ
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

45 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

46 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

47 Եւ անոր մէջերէն ինչ
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

48 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

49 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

50 Եւ անոր մէջերէն ինչ
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

51 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

52 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

53 Եւ անոր մէջերէն ինչ
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

54 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

55 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

56 Եւ անոր մէջերէն ինչ
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

57 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

58 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

59 Եւ անոր մէջերէն ինչ
խորհէին՝ ու կ'ըսէին . Թէ որ ը-
սենք՝ Երկինքէն , պիտի ըսէ . Հա-
պա ինչու՞ չհաւատացիր անոր .

60 Իսկ թէ որ ըսենք՝ Մարդոցմէ . Ժո-
ղովուրդէն կը վախնային . ինչու
որ շամբերը չ'իջնէին Յովհաննէս
սը թէ ճշմարտապէս մարգարէ էր :

61 Եւ պատասխան տալով՝ ըսին Յի-
սուսին . Ձե՛ք գիտե՛ք . և Յիսուս
պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ ա-
նոնց . Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ
ինչ իշխանութիւնով կ'ընեմ՝ աս
բաները :

Յաւի Տեառն
33

Յ Մատ . Իա .
23 : Ղա . Բ .
1 :

Ղ Մատ . Ժ .
5 : Ժ . 5 :
Ղա . Ժ . 20 :
Ժ . Ե . Ե .
նէին

Մատ . Իա .
33 : Ղա .
Բ . 9 :

Յամբ Տեսան
33

6 սպաննեցին : Ուստի մէկ սիրելի որդի ժնն ալ ունենալով, վերջապէս զանիկայ ալ խրկեց անոնց ըսելով. Գոչե՛ ամէնաւ իմ որդիէս :

7 Բայց ան մշակները ըսին իրարու. Աօրիկայ է ժառանգը, եկէք զանիկայ սպաննեք, ու ժառանգուե՛ք :

8 Թիւնը մերը ըլլայ : Եւ բռնեցին զանիկայ՝ ու սպաննեցին, և այգիէն 9 դուրս հանեցին : Ուստի այգիին տէրը ի՞նչ պիտի ընէ. պիտի գայ՝ ու կորսընցընէ մշակները, և այգին 10 ուրիշներու պիտի տայ : Եւ աս գիրը չէ՞ք կարդացեր թէ, ԲԱՆ քարը որ շինողները անարգեցին, անիկայ անկիւնին զուլիը եղաւ :

11 Ասիկայ Տէրովմէ եղաւ, և զարմանալի է մեր աչեքուն :

12 Ի՛նչ կը փնտռէին թէ ինչպէս բռնեն զանիկայ, բայց ժողովուրդէն վախցան. քանզի իմացան որ աս առակը իրենց համար ըսաւ. և ձգեցին անիկայ ու գացին :

13 Եւ փարիսեցիներէն ու Հերովդէսեաններէն քանի մը հոգի խրկեցին անոր, որ խօսքով բռնեն զանոր. Վարդապետ՝ զիտենք որ ճշմարիտ է, և մէկու մը համար հոգը չէ. քանզի մարդոց երեսպաշտութիւն չես ըներ, հապա ճշմարտութեամբ Աստուծոյ ճամբան կը սորվեցընես. Կայսրին տուրք տալ արժան է՝ թէ չէ :

15 անոնք՝ թէ չտանք : Եւ Յիսուս զիտնալով անոնց կեղծաւորութիւնը՝ ըսաւ անոնց. Ինչու՞ զիս կ'փորձէք, բերե՛ք ինծի մէկ դաւ : 16 Հեկան մը որ տեսնեմ : Եւ անոնք բերին. ու ըսաւ անոնց. Որո՞ւնն է աս պատկերը՝ ու գիրը. և անոնք 17 ըսին անոր. Կայսրին : Եւ Յիսուս պատասխան տալով՝ ըսաւ անոնց. Ան որ կայսրինն է՝ կայսրին տուէք, և ան որ Աստուծոյնն է՝ Աստուծոյ տուէ՛ք. ու զարմացան անոր վրայ :

18 Եւ անոր բոլոր եկան Էսաղուկեցիները, որոնք կ'ըսէն թէ Ղարութիւն չկայ, և անոր հարցուցին ըսելով. Վարդապետ՝ ի՞նչովս մեզի գրեց որ եթէ մէկուն եղբայրը մեռնի՝ ու կնիկը ձգէ, և զաւակ չձգէ, անոր եղբայրը առնէ անոր կնիկը, և իր եղբորը պաւակ հանէ :

20 Արդ՝ եօթը եղբայրներ կային. և առջինը կնիկ առաւ ու մեռաւ, և 21 զաւակ չձգեց : Ու երկրորդը առաւ զանիկայ՝ ու մեռաւ, և ան ալ զաւակ չձգեց. 3-րդն ալ երրորդը, և 4-րդն ալ զանիկայ առին, և 22 զաւակ չձգեցին : ամենէն ետքը 23 կնիկն ալ մեռաւ : Ուրեմն յարութեան ատենը՝ երբոր յարութիւն

առնեն, անոնցմէ որուն կնիկը պիտի ըլլայ. ինչու որ եօթն ալ զանիկայ կնիկ ունեցան : Եւ Յիսուս պատասխան տալով՝ անոնց ըսաւ. Ատոր համար չէ՞ որ մոլորած էք, որ ոչ Գիրքը գիտէք, և ոչ Աստուծոյ զօրութիւնը : Քանզի երբոր մեռնընէր յարութիւն առնեն, ոչ կնիկ կ'առնեն, և ոչ երկան կը տրուին. հապա Էսրիկներ հրեշտակներուն պէս : Բայց մեռնընէրուն համար թէ՛ յարութիւն կ'առնեն, Մովսէսին զբերն մէջը չէ՞ք կարդացեր մօրենիին վրայ, ինչպէս Աստուած անոր խօսեցաւ ըսելով. Ի՛նչ եմ՝ Աբրահամին Աստուածը, և Իսահակին Աստուածը, ու Յակոբին Աստուածը : Անիկայ մեռելներուն Աստուածը չէ, հապա կենդանիներուն. ուրեմն զգե՛ք խիստ մոլորած էք :

28 Եւ զպիրներէն մէկը եկաւ, ու մօրի կ'ընէր անոնց երբոր վիճաբանութիւն կ'ընէին, որ երբոր տեսաւ թէ Բաղէկ պատասխան տուաւ անոնց, հարցուց անոր. -- Ը... Որն է բոլոր պատուիրանքներուն առաջինը : Եւ Յիսուս պատասխանեց անոր. Բոլոր պատուիրանքներուն առաջինը -- է. Ի՛նչ ով խրայէլ, մեր Տէր Աստուածը 29 մէկ Տէր մըն է. Եւ քու Տէր Աստուածդ սիրես քու բոլոր սրտեդ, և քու բոլոր անձեդ, ու քու բոլոր մտքեդ, և քու բոլոր զօրութեանդ. անիկայ է առաջին պատուիրանքը :

31 Ու երկրորդը ասոր նման և քու ընկերդ սիրես քու անձիդ պէս. ասոնցմէ մեծ՝ ուրիշ պատուիրանք 32 չկայ : Եւ զպիրը ըսաւ անոր. Աղէ՛կ՝ վարդապետ, շիտակ խօսեցար թէ Աստուած մէկ է, Ի՛նչ ան- 33 կէ՛ ի՛ զատ ուրիշ մը չկայ. Եւ բոլոր սրտէ, ու բոլոր մտքէ, և բոլոր անձէ, ու բոլոր զօրութենէ անիկայ սիրելով, ու ընկերդ իր անձին պէս սիրելով՝ ծամեն ողջակէզներէ 34 ու զոհերէ աւելի է : Եւ Յիսուս տեսնելով որ անիկայ խելացու թիւնով պատասխան տուաւ, ըսաւ անոր. Աստուծոյ թագաւորութենէն Հեռու չես. Ի՛նչ ալ ուրիշ մէկը չէր համարձակեր անոր բան հարցընելու :

35 Եւ Յիսուս երբոր տաճարին մէջ կը սորվեցընէր, պատասխան տուաւ ու ըսաւ. Դպիրները ինտոր կ'ըսեն, թէ Քրիստոս Դաւիթի որ- 36 գին է. Եւ ինքը Դաւիթ Յուդէ Նոգիով կ'ըսէ. Էտերը իմ Տէրոջս ըսաւ. Նստէ՛ իմ աջ կողմն, մինչև որ քու թշնամիներդ ոտքե- 37 բուգ պատուաւորան ընեմ : Եւ

Յամբ Տեսան
33

Ըսված է.
42, 49, 52.

Բել. 4. 6.

Մատ. Իբ.
35.

Եբ. Օր. 2. 4.
Ղա. Ժ. 27.

Ըղ. Ժ. Ժ.
18. Մատ.
Իբ. 39.
Հոով. Ժ. 9.
9. Գաղ.
Ե. 14. Եւ.
Բ. 9.

Եբ. Օր. 2.
39. Եւ.
Իս. 6. 14.
Խ. 9.

Ժ. Բ. Ժ. 22.
Ու. Գ. 6.
Մ. Բ. Գ. 6.
7. 8.

Մատ. Իբ.
46.

Մատ. Իբ.
41. Ղա.
Ի. 41.

Յբ. Բ. Ժ. 2.
Ղա. Ժ. 2.

Յաֆ Տեառն

33

ԳԼ. Դ. 2.

Մատ. Իդ.

1. Ղու. Ի.

46.

Ղու. Ժա.

43.

Մատ. Իդ.

14.

Ղու. Ժա. 1.

Գ թաղ.

Ժբ. 9.

Ղու. Գոր. Բ.

12.

Ղու. Գոր. Իդ.

6. ա Յոյ.

7. 17.

Մատ. Իդ.

1. Ղու.

Ժա. 5.

Գլու. ԺԺ.

44.

Մատ. Իդ.

8. Ղու.

Ժա. 7.

Գերս. ԻԺ.

8. Եփե.

Ե. 6. ա

Թեա. Բ. 3.

ընեն Դաւիթ ինքը որ զանիկայ Տէր կը կոչէ, ինչպէս անիկայ անոր որդին կ'ըլլայ. և ժողովուրդէն շատերը յօժարութեամբ մտիկ կ'ընէին անոր:

38 Եւ իր վարդապետութեանը մէջ կ'ըսէր անոնց. Զգուշացէք զըպիրներէն, որոնք կ'ուզեն փառաւոր հանդերձներով պտտիլ, և շուկաներուն մէջ բարեններ կ'ընեն:

39 Եւ, Ու ժողովարաններուն մէջ առաջին ամիսները, և ընթերցանելու մէջ առաջին բազմոցները:

40 Որոնք որդեգրներուն տունները կ'ուտեն, ու ծախշ երնալու համար աղօթքը կ'երկընցընեն. ասոնք աւելի դատապարտութիւն պիտի ընդունին:

41 Եւ Յիսուս զանձանակին դիմաց նստած կը նայէր թէ ինտոր ժողովուրդը՝ զանձանակին մէջը ստակ կը ձգէ. և շատ հարուստներ:

42 շատ բան ձգեցին. Մէկ աղքատ որդեաքի մըն ալ եկաւ՝ ու երկու լուծայ ձգեց, որ մէկ նարարակիտ մը կ'ընէ:

43 Եւ իր աշակերտները իրեն կանչելով՝ ըսաւ անոնց. Ճըմարիտ կ'ըսեմ՝ ձգէ, որ շատ աղքատ որդեաքին զանձանակը քանի ձգողներուն ամենէն աւելի ձգեց:

44 Ինչու որ ամէնք իրենց աւելցածէն ձգեցին, բայց ամիկայ իր չբաւորութենէն ունեցածին բոլորը ձգեց՝ իր բոլոր ապրուստը:

ԳԼ. ԺԳ

1 Քրիստոս կը նախաձայնէ թէ տաճարը պիտի կորսնչէ. 9 թէ աւետարանին համար հալածանքներ պիտի ըլլան. 14 թէ մեծամեծ թերութիւններ պիտի գտնուին զան չեղեց վրայ. 24 և թէ ինքը ինչ կերպով դատաստանի պիտի գայ. 32 Վերջին ժամը բնաւ միջոց յայտնուած չըլլալուն համար՝ Քրիստոս կը պատուիրէ արժուն կենալ ու ազօթք ընել:

1 Ու երբոր տաճարէն դուրս կ'ելլէր, իր աշակերտներէն մէկը ըսաւ իրեն. Վարդապետ նայէ ինտոր քարեր են, և ինչ կերպ շէն:

2 Բեր. Եւ Յիսուս պատասխան տալով ըսաւ անոր. Կը տեսնե՞ս ատ մեծ շէնքերը. Էքար մը քարի վրայ պիտի շինայ՝ որ չբախտի:

3 Ու երբոր անիկայ 2 ժամեկէն առաջ տաճարին դիմացը նստոր էր, Պետրոս ու Յակոբոս և Յովհաննէս ու Անդրէաս հարցուցին իրեն

4 առանձին. Ի՞նչ մեզի կ'ըրէ պիտի ըլլան ատ քարերը, և ինչ նշան պիտի ըլլայ՝ ատ ամէն բաներուն

5 կատարուելու ատենը. Եւ Յիսուս պատասխան տուաւ անոնց՝ ու սկսաւ ըսել. Դձգոյշ կեցէք՝ չըլլայ որ մէկը ձեզ խաբէ. Ինչու որ շատերը պիտի զան իմ՝ անունովս ու ըսեն, թէ ես եմ Քրիստոսը,

ու շատերը պիտի մոլորցընեն. 7 Բայց երբոր լսէք պատերազմներ և պատերազմներու լուրեր, մի՛ խռովիք, ինչու որ պէտք է ըլլայ. բայց զեռ վերջը չէ. և վասն զի ազգ ազգի վրայ պիտի ելլէ, ու թողաւորութիւն թողաւորութեան վրայ, և տեղ տեղ երկրաշարժութիւններ պիտի ըլլան. սովեր՝ ու խռովութիւններ ալ պիտի ըլլան. և ասոնք ցաւերուն սկիզբներն են:

8 Զգուշացէք ձեր անձերուն, քանի չձեզ առեւանջներու պիտի մատնեն, ու ժողովարաններուն մէջ ձեզ պիտի ծեծեն, և իմ անունս համար կոռակալներու ու թաղաւորներու առջև պիտի կենաք՝ անոնց վկայութիւն ըլլալու համար:

9 Եւ ետեւը պէտք է որ աւետարանը քարոզուի բոլոր ազգերուն. Եւ Բայց երբոր ձեզ մատնելու տանին, առաջուց հոգ մի՛ ընէք և մի՛ մըտածէք թէ ինչ պիտի խօսիք. հապա ան ժամուն ինչ որ ձեզի տրուի, անիկայ խօսեցէք. ինչու որ չէ թէ դուք էք որ կը խօսիք:

10 Եւ հապա Հոգին Սուրբ. Ու ծեղւալով, եղբայրը մահուան պիտի մատնէ, և հայրը՝ որդին. և որդիք ինչ ծնողացը վրայ պիտի ելլեն՝ որ չէ թէ դուք էք որ կը խօսիք:

11 Եւ երբոր տեսնէք աւերմունքին պիտի զոհուի, որ Դանիէլ մարգարէին ձեռքով ըսուած է, թէ արժան չեղած տեղը կը կենայ. (Թող որ կարդայ՝ թող հասկընայ.) ան ատենը չձրեւորուի մէջ եղողները:

12 Եւ երբոր թող փախչին. Եւ ան որ տանիքին վրայ է՝ թող տուն չիջնէ, ու չմտնէ իր տունէն բան մը առնելու. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

13 Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

14 Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

15 Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

16 Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

17 Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

18 Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

19 Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

20 Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

21 Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը. Եւ ան որ արտին մէջ է՝ թող ետ չգառնայ իր հանդերձը:

Յաֆ Տեառն

33

Մատ. Իդ.

5.

Մատ. Ժ.

17. 15. Իդ.

9. 3. Եւ յայտ.

Բ. 10.

Մատ. Իդ.

14.

Մատ. Ժ.

19. 7. Եւ

Ժբ. 11.

Ժա. 14.

Գոր. Բ. 4.

7. 5. 31.

Մատ. Ժ. 6.

Մատ. Ժ.

21. Իդ. 10.

Ղու. Ժա.

16.

Մատ. Իդ.

9. 7. Եւ

Ժա. 17.

Դան. Ժբ.

12. Մատ.

Ժ. 22. Իդ.

13. Եւ յայտ.

Բ. 10.

Մատ. Իդ.

15.

Դան. Ժ.

27.

Ղու. Ժա.

21.

Ղու. Ժա.

23. Իդ. 29.

Դան. Ժ.

26. Ժբ. 1.

Եւ յայտ. Բ.

2. Մատ.

Իդ. 21.

Մատ. Իդ.

23. 7. Եւ

Ժ. 23. Ժա.

5.

Գամի Տեառն

33

Ք ՊԼԵՄ. Գ. 17:

Մ ԴԱՄ. Ե. 10:

ՍՈՒՖ. 15:

ՄԱՄ. ԻՊ. 29:

ՂԱՆ. 25:

Մ ԴԱՄ. Ե. 13:

ՍՈՒՖ. 14:

ՄԱՄ. ԺՊ. 27:

ԻՊ. 80:

ՂԱՆ. ԺՊ. 62:

ՊՈՐ. 11:

ՍՈՒՖ. Գ. 15:

ՐԹԵՄ. 7:

ՍՈՒՖ. 10:

ՅԱՅ. 7:

ՄԱՄ. ԻՊ. 82:

ՂԱՆ. 29:

ԻՊ. 29:

ԼԵՄ. ԻՊ. 8:

ՄԱՄ. ԻՊ. 42:

ԻՊ. 18:

ՂԱՆ. ԺՊ. 40:

ԻՊ. ԺՊ. 11:

ՍՈՒՖ. 6:

ՄԱՄ. ԻՊ. 45:

ԻՊ. 14:

ՄԱՄ. ԻՊ. 42:

44:

ներ պիտի ջուցընեն, որ եթէ կա-
րելի էր՝ ընտրեալներն ալ մոլոր-

23 ցնեն: Իսկ հըսք զգոյշ կե-
ցէք, անհաւաք ըսի ձեզի
ամէնը:

24 Ի՛նչպէս ան օրերը ան ներութենէն
ետէ՝ արեգակը պիտի խաւարի, ու

25 լուսինը իր լոյսը պիտի չտայ. Եւ
աստղերը երկինքէն պիտի թափ-
թըփին, ու երկնից մէջ զօրու-

26 թինները պիտի շարժին: Եւ ան
ատենը պիտի տեսնեն Որդին մար-

27 դոթիւնով ու փառքով: Եւ ան
ատենը իր հրեշտակները պիտի
խրկէ, ու իր ընտրեալները պիտի

28 ժողովէ շուրհ հովերէն՝ երկրի ծայրէն
մինչև երկինքի ծայրը: Ի՛նչպէս ինչ
ատակ մը սողկցէք. որ երբ անոր

29 ստերը կը կակուղան, ու տերեւ-
ները կը ջցուին, գիտէք թէ ա-

30 մառը մօտ է: Ենչպէս ալ դուք
երբոր աս բաները եղած տեսնէք,

31 գիտցէք որ մօտ է դռներուն քովը:
Համարիտ կրնամ ձեզի, որ քս

32 ամէն բաները ըլլան: Երկինքը
ու երկիրը պիտի անցնին, բայց

33 չիմ խօսքերս բնաւ պիտի չանցնին:
Իսկ ան օրուան ու ժամուն համար՝

34 մէկը չգիտեր, ոչ երկինքի մէջ
եղող հրեշտակներ, և ոչ Որ-

35 զին, հապա միայն Հայրը: Եւ զ-
գոյշ կեցէք, արթուն մնացէք, և

36 աղօթք ընէք. ինչու որ չէք գիտեր
թէ երբ և ուր ծառաներուն իշ-

37 խանութիւն կու տայ, և ամէն մե-
կուն իր գործը. ու՛րապարհին

38 կ'ապրապրէ որ արթուն կենայ. Ու-
րեմն արթուն կեցէք. ինչու որ

39 չէք գիտեր թէ՛ երբ կու գայ տա-
նուտը, իրիկունը՝ թէ կէս գի-

40 շերին թէ հաւաստին՝ և թէ առ-

41 տուանց. Չըլլայ որ յանկարծակի
գայ՝ ու ձեզ քունի մէջ գտնէ:

42 Եւ ինչ որ կ'ըսեմ ձեզի, ամենուն
կ'ըսեմ. Երթուն կեցէք:

ՊԼ. ԺԻ

1 Հրեից գաւառանութիւնը Բրիտանի գէմ:
3 Կին մը անոր գլխուն վրայ կը թափէ շէշ մը
պատուական եղ: 10 Յուդան իր Տէրը կը
ծախէ ստակով: 18 Բրիտան կը ծանու-
ցանք թէ իր աշակերտներն մէկը զնոյր պի-
տի մատնէ: 22 Չարիկը պատրաստուելէն
և ուտուելէն ետեւ, Բրիտան աղօրդութեան
խորհուրդը կը սահմանէ: 26 Կ'ախաձայնէ
իր բոլոր աշակերտներուն ցրուիլը, և Պետ-
րոս ուրացութիւնը: 43 Յուդա համբու-
րելով կը մատնէ Բրիտան: 46 Բրիտան
պարտեղին մէջ կը բռնուի, 55 սուտ վանե-
րէն կ'ամբաստանուի, և ամբարիտ վճռով
կը դատապարտուի Հրեից ատենէն: 65 Հը-

բեայք անարգանք կը լարարեն դիւրատու:
66 Պետրոս իրեն անգամ կ'ուրանայ իր Տե-
րը:

1 Եւ՝ երկու օրէն ետեւ գատիկ ու
բաղարջակները էր. և քահա-

նայապետները ու զպիւրները կը
փնտռէին թէ ինչպէս նենգու-

2 ցնեն: Բայց կ'ըսէին թէ, Ո՛հ
ուսնիս մէջ, որ ժողովուրդին

3 ԲՈւ երբոր ինքը Բեթանիա էր
բորոտ Սիմոնին տունը սեղան նըս-

4 ցնէր, կնիկ մը եկաւ. որ շեշ մը
պատուական սուղ նարդոսի եղ

5 ուներ, և կոտրեց ան շինք ու անոր
6 գլխուն վրայ թափեց: Եւ կային

7 ոմանք որ կը դժուարէին ու կ'ը-
սէին. Ինչո՞ւ համար եղաւ ատ

8 եղին կորուստը. քանզի ատ եղը
իրեն հարկի դահկանէն աւելի

9 կրնար ծախուիլ ու աղքատներուն
տրուիլ. և սաստիկ կը լսնէին

10 6 մանէին զանիկայ: Բայց Յիսուս
ըսաւ. Թող տուէք ատոր. ինչու

11 անհանգիստ կ'ընէք ատիկայ. բա-
7 թի գործ մը գործեց ինծի: Ե՛նչ

12 չու որ աղքատները ամէն ատեն
մեր հետը ունիք, ու երբոր ուզէք՝

13 կրնաք անոց բարիք ընել. բայց
8 զիս ամէն ատեն չունիք: Ատիկայ

14 ինչ որ ունէր՝ ըրաւ. առաջուց իմ
մարմինս օծեց՝ իմ թաղմանս հա-

15 մար. չըմարիտ կ'ըսեմ ձեզի, թէ
բոլոր աշխարհի մէջ՝ ուր որ աս

16 աւետարանս քարոզուի, պտոր
ըրածն ալ պիտի խօսուի իրեն յի-
շատակ ըլլալու համար:

17 Եւ Յուդա իսկարիոփտացին
տատուերկուքէն մէկը գնաց քա-

18 հանայապետներուն, որ զանիկայ
19 մատնէ անոց: Ենոք ալ լսելով

20 ուրախացան, ու իրեն ստակ տալ
խօստացան. և կը փնտռէր թէ

21 ինչպէս պատեհութիւնով մը մատ-
նէ զանիկայ:

22 Եւ բաղարջակներաց առնի օրը,
որ գատիկը կը մորթէին, անոր

23 աշակերտները ըսին իրեն. Ո՛հ
կ'ուզես երթանք պատրաստենք որ

24 գատիկը ուտեն: Եւ իր աշա-
կերտներէն երկուքը խրկէ, ու

25 ըսաւ անոց. Գացէք քաղաքը,
ու ձեզի մարդ մը պիտի պատահի,

26 որ ձեռն ձեռն լուրի սափոր մը կը
14 տանի. գացէ՛ք անոր ետեւէն. Եւ

27 ուր որ մտնէ, տանը տիրոջը ը-
սէք. Վարդապետը կ'ըսէ. Ո՛հ
թէ օթեմանը որ հոն աշակերտներուս

28 հետ մէկտեղ գատիկը ուտեմ:
15 Եւ ալ ձեզի զարդարուած

29 պատրաստ մեծ վերնատուն մը պի-
տի ջուցընէ. հոն պատրաստեցէք

Գամի Տեառն

33

ՄԱՄ. ԻՊ. 29:

ՂԱՆ. ԺՊ. 1:

ՍՈՒՖ. 65:

ՅԱՅ. 1:

ՄԱՄ. ԻՊ. 82:

ՂԱՆ. 29:

ԻՊ. 29:

ՄԱՄ. ԻՊ. 42:

ԻՊ. 18:

ՂԱՆ. ԺՊ. 40:

ԻՊ. ԺՊ. 11:

ՍՈՒՖ. 6:

ՄԱՄ. ԻՊ. 45:

ԻՊ. 14:

ՄԱՄ. ԻՊ. 42:

44:

ԻՊ. 18:

ՂԱՆ. ԺՊ. 40:

ԻՊ. ԺՊ. 11:

ՍՈՒՖ. 6:

ՄԱՄ. ԻՊ. 45:

ԻՊ. 14:

ՄԱՄ. ԻՊ. 42:

44:

ԻՊ. 18:

ՂԱՆ. ԺՊ. 40:

ԻՊ. ԺՊ. 11:

ՍՈՒՖ. 6:

ՄԱՄ. ԻՊ. 45:

ԻՊ. 14:

Թամի Տեառն

33

Պատմ. իշ.
2016:Ի Պատմ. իշ.
24: Դու.
ԲԲ: 22:Ե Պատմ. իշ.
26: Դու. իր.
19: Կ. Պ.
Ժա. 23:
Պատմ. իշ.
ԲԲ: 22:Ի Պատմ. իշ.
30:Ժ Պատմ. իշ.
31:Ի Ձաթ. ժգ.
7:Լ ԳԼ. ժգ.
7:Ի Պատմ. իշ.
33: 34:
Դու. իր.
33: 34:
Թոմ. ժգ.
37: 38:Ժ Պատմ. իշ.
36: Դու.
ԲԲ: 39:
Թոմ. ժգ.
1:

16 մեղք: Եւ իր աշակերտները գա-
ցին, ու քաղաքը մտան, և ինչպէս
որ իրենց ըսաւ՝ յնդի գտան. և
զատիկը պատրաստեցին:

17 Ղու երբոր իրիկուն եղաւ՝ տա-
սուերկութիւն հետ մէկտեղ եկաւ:

18 Ու երբոր սեղան նստան՝ և կ'ու-
տէին, ըսաւ Յիսուս. Ճշմարիտ
կ'ըսեմ՝ ձեզի, որ ձեզմէ մէկը որ
հիմա իմ հետս կ'ուտէ, զիս պիտի

19 մատնէ: Եւ անոնք սկսան տրտու-
միլ, ու մէկիկ մէկիկ ըսել անոր.
Մի՞թէ ես եմ, և ուրիշ մը՝ Մի՞թէ

20 ես եմ: Անիկայ պատասխան
տուաւ՝ ու ըսաւ անոնց. Ատ տա-
սուերկութեզ մէկը որ ինծի հետ էր

21 յետէ պնայր խօսեցէ: Յիսուս
է Որդին մարդոյ կ'երթայ՝ ինչպէս
որ գրուած է իրեն համար. բայց
վայ ան մարդուն՝ որուն ձեռքովը
Որդին մարդոյ կը մատնուի. աղէկ
էր ան մարդուն որ ծնած չըլլար:

22 Եւ քանի որ անոնք կ'ուտէին,
Յիսուս հաց առաւ՝ օրձեց ու
կտրեց, և տուաւ անոնց՝ ու ըսաւ.

23 Եւ ձեռք, աս է իմ մարմինս: Եւ
զատաթիւր առաւ՝ գոհացաւ, ու
տուաւ անոնց. և ամէնքն ալ խը-

24 մեցին անկէ: Ու ըսաւ անոնց.
Անիկայ է իմ արիւնն նոր ուխտի,
որ շատերու համար կը թափուի:

25 Ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի. ասկէ
ետեւ որթին բերքէն բնաւ պիտի
չխմեմ մինչև ան օրը երբոր անիկայ
նոր խմեմ Աստուծոյ թագաւորու-
թեանը մէջ:

26 Եւ օրձուլութիւն մը երգելէն ե-

27 տե՛ւ 2Իթենեաց լեռը ելան, և Եւ
Յիսուս ըսաւ անոնց. Ամէնքդ ալ
աս գիշեր իմ վրայովս պիտի գայ-

թակղիք. ինչու որ գրուած է Թէ՛
Էջովիւր պիտի զարնեմ, ու

28 ոչխարները պիտի ցրուին: Բայց
Եւրովութիւն առնելէն ետեւ՝ ձեզմէ
առաջ Գալիլեա պիտի երթամ:

29 Իսկ Պետրոս ըսաւ անոր. Թեպէտ
ամէնքն ալ գայթակղին, բայց չէ՛

30 թէ ես և Եւ Յիսուս ըսաւ անոր.
Ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ քեզի, որ դուն
ու աս գիշեր դեռ հաւը երկու

անգամ չ'ուտած, իրեք անգամ
31 զիս պիտի յուրանա: Բայց Պետրոս
աւելի կը պնդէր՝ ու կ'ըսէր. Թեւ
քեզի հետ մեռնիլ պէտք ըլլայ ին-

ծի, բնաւ քեզ պիտի չ'ուրանամ.
նոյնպէս կ'ըսէին ամէնքն ալ:

32 Եւ կան ան տեղը՝ որուն անունը
Գեթսեմանի էր, ու ըսաւ իր ա-
շակերտներուն. Հոս նստեցէ՛ք

33 մինչև որ ես աղօթք ընեմ: Եւ իր
հետը առնելով Պետրոսը ու Յա-
կոբոսը և Յովհաննէսը, սկսաւ

34 խորովիլ և վշտանալ: Ան ատենը

ըսաւ անոնց. Իմ անձս մեռնելու
չափ տրտում է. հոս կեցէ՛ք և

35 արթուն մնացէ՛ք: Ու քիչ մը ա-
ռաջ երթալով, իր ետեւէն զե-
տիներ ինկաւ, և աղօթք ըրաւ,
որ թէ՛ կարելի է՝ ան ժամը իրմէ

36 անցնի: Եւ ըսաւ. Եւբրատ հայր,
ճամն բան քեզի նարաւոր է, աս
զաւաթը ինծմէ անցուր. Դբայց
չէ՛ թէ ինչպէս որ ես կ'ուզեմ,

37 Եւ եկաւ՝ ու զանտիք քնացած զը-
տաւ, և ըսաւ Պետրոսին. Միմոն
կը քնանաս. չըրցար ժամ մը

38 արթուն կենալ: Արթուն կե-
ցէ՛ք և աղօթք ըրէք, որ փորձու-
թեան մէջ չ'ուտէք. Եհողին յօժար

39 է, բայց մարմնը տկար: Եւ
նորէն գնաց աղօթք ըրաւ, նոյն
40 խօսքը ըսելով: Եւ դարձաւ՝ ու

զանոնք նորէն քնացած գտաւ.
ինչու որ աչքերնին ծանրացած էր,
և չէին գիտեր թէ՛ ինչ պատուաւ:

41 Խան տան անոր: Երբոր անգամ
ալ եկաւ, ու ըսաւ անոնց. Ասկէ
ետեւ քնացէ՛ք ու հանգչեցէ՛ք.

բաւական է, Ժամը հասաւ. ահա
Որդին մարդոյ մեղաւորներուն

42 ձեռքը կը մատնուի: Եւ ձեռք
երթանք, ահա մօտեցաւ անիկայ՝
որ զիս պիտի մատնէ:

43 Եւ դեռ անիկայ աս որ կը իս-
սեր, իսկոյն Յուդան՝ տասուեր-
կուքէն մէկը եկաւ, և իր հետը

քահանայապետներուն և դպիրնե-
րուն ու ձերերուն կողմէն շատ
բազմութիւն՝ սուրերով ու բերե-

44 ղով, Եւ զանիկայ մատնողը անոնց
նշան մը տուեր էր՝ ըսելով. Ով որ
ես համբուրեմ՝ ան է, բռնեցէ՛ք

անիկայ և զգուշութեամբ տարէ՛ք:

45 Ու անիկայ գալով շուտ մը մօտե-
ցաւ անոր և ըսաւ, Ռաբբի՛
Ռաբբի, ու համբուրեց զանիկայ:

46 Եւ անոնք իրենց ձեռքերը անոր
վրայ ձգեցին՝ ու բռնեցին զանի-

47 կայ: Եւ բովը կայնողներէն մէկը
տուրը քաշեց՝ ու զարկաւ քահա-
նայապետին ծառային, ու անոր

48 ականջը մէկիկ հանց: Եւ Յիսուս
պատասխան տալով ըսաւ անոնց.
Էիբր թէ աւաղակի՞ վրայ եկա՞ք

սուրերով ու բերերով զիս բռնե-
49 լու. Ամէն օր ձեր քովն էի, ու
տաճարին մէջ կը սորվեցընէի, և
զիս չ'ընեցէք. բայց որպէս զի

50 գիրքերը կատարուին: Էւ Ան ա-
նենք ըլլոր Եւսէբէիւր թողուցին

51 զանիկայ ու փախան: Եւ մէկ երե-
տասարդ մը անոր տեւեմէ կ'երթար
մերկ Ժողովի վրայ կտաւ մը ա-

ռած. ու երիտասարդները զա-
52 նիկայ բռնեցին. Ան ալ կտաւ

Թամի Տեառն

33

Թոմ. ժգ.
27:ՀՀով. ը.
15: Դու.
Գ. 6:

Երբ. Ե. 7:

Թոմ. ժգ.
30: Գ. 33:ՀՀով. Ե.
22: 23:
Գու.
17:Թոմ. ժգ.
1:Ի Պատմ. իշ.
46: Թոմ.
Ժգ. 1: 2:Ի Պատմ. իշ.
47: Դու.
ԲԲ: 47:
Թոմ. ժգ.
34:Ի Պատմ. իշ.
55: Դու.
ԲԲ: 52:Ի Պատմ. իշ.
55: Դու.
ԲԲ: 52:Ի Պատմ. իշ.
55: Դու.
ԲԲ: 52:Ի Պատմ. իշ.
55: Դու.
ԲԲ: 52:Ի Պատմ. իշ.
55: Դու.
ԲԲ: 52:Ի Պատմ. իշ.
55: Դու.
ԲԲ: 52:Ի Պատմ. իշ.
55: Դու.
ԲԲ: 52:

Ըմբ. Տեառ. 33

Մատ. Իդ. 57: Դու. Իր. 54: 80: ԺԵ. 18:

Մատ. Իդ. 59:

Մ. ԺԵ. 29: 80: Բ. 19:

Մատ. Իդ. 62:

Է. Ե. Ե. Գ. 63:

Մատ. Իդ. 30: Իդ. 64: Դու. Իր. 69:

Մատ. Իդ. 55: 69: Դու. Իր. 55: 80: ԺԵ. 16:

Մատ. Իդ. 71: Դու. Իր. 55: 80: ԺԵ. 25:

Թողուց՝ ու մերկ փախաւ անոնց-
մէ: 53 Եւ տարին Յիսուսը քահանա-
յապետին . ու անոր քովը ժող-
վուեցան բոլոր քահանայապետնե-
54 րը, և ծերերը ու դպիրները: Եւ
Պետրոս Հեռուանց անոր տետէն
դնաց մինչև ներսը քահանայապե-
տին զաւիթը, և սպասաւորներուն
հետ նստաւ, ու վառած կրակին
55 քովը կը տաքնար: Եւսկ քահա-
նայապետները ու բոլոր ժողովքը
Յիսուսին դէմ վկայութիւն կը
փնտռէին որ զանկէալ մեղցընէն,
56 և չէին գտներ: Ինչու որ շատերը
սուտ վկայութիւն կը վկայէին անոր
դէմ, ու վկայութիւնները իբրեւ-
57 չամաճայն չէին: Եւ ոմանք ելան
սուտ վկայութիւն կ'ընէին անոր
58 դէմ՝ ու կ'ըսէին, Թէ մենք լսե-
ցինք առկէ՝ որ կ'ըսէր. «Ես աստ
ձեռագործ տաճարը պիտի քակեմ»,
և իրեք օրուան մէջ ուրիշ մը պիտի
59 շինեմ առանց ձեռագործի: Բայց
անանկ ալ իրենց վկայութիւնը
60 չամաճայն չէր: Եւ «քահանայա-
պետը մէջտեղը ոտք ելելով, հար-
ցուց Յիսուսին՝ ու ըսաւ. «Պա-
տասիսան մը չէ՞ս տար. ի՞նչ կը
61 վկայես ասոնք քեզի դէմ: Բայց
Հանիկայ լուռ կը կենար, և պա-
տասիսան մը չէր տար. Դքահանա-
յապետը նորէն կը հարցընէր անոր՝
ու կ'ըսէր. Դո՛ւն ես քրիստոսը»:
62 օրնեալ Աստուծոյ Որդին: Եւ Յի-
սուս ըսաւ, Ես եմ՝ ու քպիտի
տեսնէք Որդին մարդոյ Զօրու-
թեան աջ կողմը նստած, ու երկ-
63 նից ամպերովը եկած: Եւ քահա-
նայապետը իր հանդերձները պատ-
ռեց՝ ու ըսաւ. Ալ ի՞նչ պէտք է
64 մեզի վկաներ: Աստի հայհոյութիւ-
նը լսեցիք. ձեզի ի՞նչպէս կ'երեւ-
նայ. և ամենքը դատապարտեցին
զանիկայ՝ Թէ մահապարտ է:
65 Եւ ոմանք սկսան թրնել անոր,
ու երեսը ծածկել, և բռուցողով
ծծեւել ու ըսել. Մարգարեացիր,
ու սպասաւորները ապտակ կը զար-
նէին անոր:
66 Եւ Պետրոս վարը զաւիթն էր,
ու քահանայապետին աղախիննէ:
67 րէն մէկը եկաւ, ու տեսնելով Պե-
տրոս որ կը տաքնար, նայեցաւ ա-
նոր՝ ու ըսաւ. Դո՛ւն ալ Յիսուս
68 Նազովրեցիին հետն էիր: Բայց
անիկայ ուրացաւ՝ ու ըսաւ. 226
գիտեմ և չեմ հասկերսար Թէ դուն
ի՞նչ կը խօսիս. ու երբոր դուրս
եկաւ զաւիթին դռան առջև,
69 հաւը խօսեցաւ: Եւ աղախինը
նորէն տեսաւ զանիկայ, ու սկսաւ
բոլորտիքը կայնողներուն ըսել Թէ,

70 Աս աւ անոնցմէ է. Եւ անիկայ նո-
րէն ուրացաւ. Է՛հ. քիչ մը ա-
տենն ետքը՝ նորէն բոլորտիքը կայ-
նողները ըսին Պետրոսին. Յիրա-
ւի դռան աւ անոնցմէ էս, Ինչու
որ Գալիլեացի էս, և քու զրու-
71 ցուածքդ ալ նման է անոնց: Բայց
անիկայ սկսաւ անիծել ու երդում
ընել՝ ըսելով Թէ, Ես ան մարդը
չեմ ծաննար, որուն համար դուք
72 կ'ըսէք: Եւ իսկոյն երկրորդ ան-
գամ հաւը խօսեցաւ. ու Պետրոս
միտքը բերաւ ան խօսքը՝ որ Յիսուս
իրեն ըսեր էր Թէ, Դո՛ւս հաւը
երկու անգամ չխօսած՝ դուն իրեք
անգամ պիտի սուրանաս զէս. ու
սկսաւ լալ:

ՎԼ. ԺԵ

1 Յիսուս կապուած կը տարուի Պիղատոսի առ-
ջև: Եւ կ'ամրապատմունի: 15 Պիղատոս ժող-
վուրդին մեծ աղաղակին նայելով՝ մարդաս-
պան Բարաբբան կ'արձակէ և Յիսուսը ձեռք
կու տայ որ խաղտի: 17 Փռնչեք պսակ մը կը
դնեն Յիսուսի գլուխը: 19 անոր երեսը կը
թքեն և զանիկայ ծաղր կ'ընեն: 27 Խաղտ կը
հանեն երկու լարագործներուն մէջտեղը, 29
Հէրայք քաստիկ նախադիւններ կու տան ա-
նոր, 39 յայց հարիւրապետը կը խօստովանի
Թէ անիկայ Աստուծոյ որդին է: 43 Յովսէփ
պատուով կը թաղէ զՅիսուս:

1 Եւ առտուանց շուտ մը քահա-
նայապետները ծերերուն ու զը-
պիրներուն հետ և բոլոր ժողովքն
ալ խորհուրդը ըրին, Յիսուսը
կապեցին ու տարին մատնեցին Պի-
2 դատոսին: Եւ Ք Պիղատոս հարցուց
անոր՝ ու ըսաւ. Դո՛ւն ես Հրէից
Թագաւորը, անիկայ ալ պատաս-
խան տալով ըսաւ անոր. Դո՛ւն
3 կ'ըսես, Եւ քահանայապետները
շատ ամբաստանութիւն կ'ընէին
4 անոր վրայով: Բո՛ւ Պիղատոս նո-
րէն հարցուց անոր՝ ըսելով. Պա-
տասիսան մը չէ՞ս տար. նայէ՛ որ
5 չափ քեզի դէմ կը վկայեն: Եւ
Յիսուս տակաւին պատասխան մը
չտուաւ, մինչև որ Պիղատոս զար-
մացաւ:
6 Բայց Իստինն աստեղ կապուած
մը կ'արձակէր անոնց, որը որ ի-
7 րենք ուզէին: Եւ Բէլ կար որուն
անունը Բարաբբա էր, խռովա-
բարներուն հետը կապուած, որոնք
խռովութեան տեսերը մարդասպա-
8 նութիւն ըրեր էին: Եւ ժողո-
վուրդը աղաղակելով սկսաւ խնդ-
րել որ Էն ինչպէս որ միշտ կ'ընէր
9 իրենց: Եւ Պիղատոս անոնց պա-
տասիսան տուաւ ու ըսաւ. Կ'ու-
զէ՞ք որ Հրէից Թագաւորը արձա-
10 կեմ ձեզի: Բանից զիտեմ որ
քահանայապետները նախանձի հա-
11 մար մատնէր էին զանիկայ: Եւ Բայց
քահանայապետները ժողովուրդը
զրգուեցին որ Էն Դո՛ւս յաւէտ Բա-

Ըմբ. Տեառ. 33

Մատ. Իդ. 73: Դու. Իր. 59: 80: ԺԵ. 26:

Մատ. Իդ. 76:

Մատ. Իդ. 29: Դու. Իր. 66: Իդ. 1: 28: Դու. 29: 13: Դու. 26: Բ. 19:

Մատ. Իդ. 18:

Դու. Իդ. 55: 80: ԺԵ. 9:

Մատ. Իդ. 15: Դու. Իր. 55: ԺԵ. 39:

Մատ. Իդ. 20: Դու. Դ. 14:

Յաթի Տեառն
33

12 րաբբան իրենց արձակել և Նորէն Պիղատոս պատասխան տուաւ ու ըսաւ անոնց . Հապա Հրէից թաւա զաւոր ըսածնիդ ինչ կուզէք որ ընեմ : Եւ անոնք Նորէն կ'աղաղակէին , խաչը հանէ ատիկայ : 14 Պիղատոս ըսաւ անոնց . Բայց ինչ չար գործ ըրած է ատիկայ : և անոնք ալ աւելի կ'աղաղակէին . 15 Ի՛նչ է : Խաչը հանէ ատիկայ : Եւ Պիղատոս ժողովուրդը գոհ ընել ուզելով՝ Բարաբբան արձակեց անոնց , ու Յիսուսը ձեռնելով՝ ձեռք տուաւ որ խաչուի :

Ե Մատ . Իէ .
26 : Թ . 1 : 16 :

Ը Մատ . Իէ .
27 :

16 Էւ զինուորները ներս տարին զանիկայ դաւիթը այսինքն պալատը . և բոլոր գունդը մէկտեղ 17 կանչեցին . Ու հազցուցին անոր ծիրանին , և փշեղէն պսակ հիւսելով՝ անոր Բաւիւր զրին . Ու սկսան բարև տայ անոր . Ը . Եւ Ողջոյն քեզ՝ Հրէից թագաւոր : 19 Եւ անոր գլուխը եղէտով կը ծեւէին , ու կը թքնէին անոր , և ծնկան վրայ զայով՝ երկրպագու 20 թիւն կ'ընէին անոր : Ու երբոր ծաղր ըրին զանիկայ , ծիրանները վրայէն հանեցին , և իր հանդերձները հազցուցին անոր , ու դուրս հանեցին զանիկայ որ խաչը հանեն :

Ե Մատ . Իէ .
32 : Դու .
Իգ . 26 :

Ժ Մատ . Իէ .
33 : Դու .
Իգ . 33 :
Թ . 14 :

Ի Մատ . Իէ .
34 :

Լ Սաղ . Իր .
15 : Դու .
Իգ . 34 :
Թ . 14 :

Ե Տես Մատ .
Իէ . 45 :
Դու . Իգ .
44 : Թ . 14 :

Զ Մատ . Իէ .
37 : Թ . 19 :

Վ Մատ . Իէ .
38 :
Եւ Սաղ . Իր .
12 : Դու . Իգ .
37 :

Զ Սաղ . Իր .
12 : Դու . Իգ .
37 : Թ . 19 :

21 Էւ Յիմնն կ'ընկալէին Սղէքսանդրոսին և Ռուփոսին հայրը , որ անկէ կ'անցնէր արտէն եկած , պահակ բռնեցին որ անոր խաչը վեր 22 ցրէ : Ժ Ու տարին անիկայ Գողգոթի լեռնի տեղը , (որ կը 23 թարգմանուի՝ Գանկի տեղ .) Էւ անոր զմուռտով խառնած գինի տուին որ խմէ , բայց ինքը չառաւ : 24 Ու խաչը հանեցին զանիկայ . և անոր հանդերձները բաժնեցին , անոնց վրայ վիճակ ձգելով թէ ով 25 ինչ պիտի առնէ : Է Ժամը իրենք էր , ու խաչը հանեցին անիկայ : 26 Եւ ծանոր յանցանքի զիրը գրուած 27 էր , Ի՛նչ Հրէից թագաւորն է : Ու անոր հետ երկու աւազակ խաչը հանեցին . մէկը անոր աջ կողմէն , 28 ու մէկը ձախ կողմէն : Եւ կատարուեցաւ ան գիրը որ կ'ըսէ , Թէ 29 Նորթններուն հետ սեպուեցաւ : 30 Եւ անոր որ կ'անցնէին կը չայհոյէին անոր . գլուխին կը շարժէին ու կ'ընէին . Եւսից շուտաժամ կը բախէին , և իրեք օրուան 31 մէջ կը շինէին . Ինքզինքը ազատէ , ու իջէր ատ խաչէդ : Նոյն պէս ալ քահանայապետները զրպիւններուն հետ իրենց մէջը ծաղր ընելով կ'ըսէին . Ուրիշները ազատեց , ինքզինքը ինքնա ազատել : 32 Եւ Գրիստոսը ինքնա խաչի վրայ իջնէ ,

որ տեսնէր ու հաւատանք . և իր հետը խաչը ելողները կը նախատեսին զանիկայ :

33 Ու վեցերորդ ժամը հասածին պէս , բոլոր երկրին վրայ խաւար 34 եղաւ մինչև իններորդ ժամը : Եւ իններորդ ժամուն Յիսուս մեծ ձայնով աղաղակեց , ու ըսաւ . 35 Եւ ի՛նչ ի՛նչ լամա սաբաբմանի . որ կը թարգմանուի , Եստուած իմ՝ Եստուած իմ , ինչո՞ւ զես թողու 36 ցիր : Եւ քովը կայնողներն ու մանք երբոր լսեցին՝ կ'ըսէին թէ , 37 Եղան կ'ըսէին : Ու մէկը վազեց սպունգ մը քացախով լեցուց , ու եղէգի մը անցընելով՝ շտուսանոր որ խմէ , և ըսաւ . Թող տուր տեսնենք թէ Եղան կու զայ ա 38 տիկայ վար իջնենք : 39 Եւ Յիսուս մեծ ձայն մը հանեց , և հոգի տուաւ : Ու շտաւարին վարագործը երկուքի պատուեցաւ 40 վերէն ի վար : Եւ Դհարիւրապետը որ անոր դիմացը կեցեր էր , տեսնելով որ այսպէս աղաղակելով հոգի տուաւ , ըսաւ . Յիսուս Որդի 41 Եղան , Եստուած իմ , ինչո՞ւ զես թողու էր աս մարդը : Եւսիքներ ալ կային որ չհաւատանց կը նայէին . որոնց մէջն էր Մարիամ Մագդաղենացին , և պզտիկ Յակոբոսն ու Յովսէփն մայրը՝ Մարիամ , և Սողոմէ . Որոնք երբոր Յիսուս Գայիլեա էր , իր ետեւէն կ'երթային , և իրեն սպասաւորու թիւն կ'ընէին . և ուրիշ շատ կնիկներ ալ որ իր հետը երուսաղէմէ ելն էին :

42 Դու երբոր իրիկունս եղաւ , ան օրը ուրբաթ՝ այսինքն շաբաթին առջի օրը ըլլալով , Յովսէփ Արիմաթացի երեւի խորհրդական մը որ ինքն ալ չհաւատած թաղաւորութեանը կը սպասէր , եկաւ ու համարձակութիւն ընելով՝ Պիղատոսին քով մտաւ , և Յիսուսին մարմինը ինչպէս և Պիղատոս զարմացաւ , որ արդէն մեռած ըլլայ . և հարիւրապետը իրեն կանչելով՝ հարցուց անոր թէ՝ Շատ առեւն է որ մեռաւ : Ու երբոր արդէն իմացաւ հարիւրապետէն , մարմինը Յովսէփին շնորհեց : Էւ Եստուած կտաւ զնեց , ու զանիկայ վար իջնցընելով՝ կտաւով փաթ թել , ու զրաւ զերեզմանի մը մէջ որ քարէ փորուած էր . և քար մը զլողորդուց 43 զերեզմանին դուռը : Իսկ Մարիամ Մագդաղենացին , ու Յովսէփն Մարիամ Մագդաղենացին , ուր որ գրուեցաւ :

44 Ինչպէս և Պիղատոս զարմացաւ , որ արդէն մեռած ըլլայ . և հարիւրապետը իրեն կանչելով՝ հարցուց անոր թէ՝ Շատ առեւն է որ մեռաւ : Ու երբոր արդէն իմացաւ հարիւրապետէն , մարմինը Յովսէփին շնորհեց : Էւ Եստուած կտաւ զնեց , ու զանիկայ վար իջնցընելով՝ կտաւով փաթ թել , ու զրաւ զերեզմանի մը մէջ որ քարէ փորուած էր . և քար մը զլողորդուց 43 զերեզմանին դուռը : Իսկ Մարիամ Մագդաղենացին , ու Յովսէփն Մարիամ Մագդաղենացին , ուր որ գրուեցաւ :

44 Ինչպէս և Պիղատոս զարմացաւ , որ արդէն մեռած ըլլայ . և հարիւրապետը իրեն կանչելով՝ հարցուց անոր թէ՝ Շատ առեւն է որ մեռաւ : Ու երբոր արդէն իմացաւ հարիւրապետէն , մարմինը Յովսէփին շնորհեց : Էւ Եստուած կտաւ զնեց , ու զանիկայ վար իջնցընելով՝ կտաւով փաթ թել , ու զրաւ զերեզմանի մը մէջ որ քարէ փորուած էր . և քար մը զլողորդուց 43 զերեզմանին դուռը : Իսկ Մարիամ Մագդաղենացին , ու Յովսէփն Մարիամ Մագդաղենացին , ուր որ գրուեցաւ :

44 Ինչպէս և Պիղատոս զարմացաւ , որ արդէն մեռած ըլլայ . և հարիւրապետը իրեն կանչելով՝ հարցուց անոր թէ՝ Շատ առեւն է որ մեռաւ : Ու երբոր արդէն իմացաւ հարիւրապետէն , մարմինը Յովսէփին շնորհեց : Էւ Եստուած կտաւ զնեց , ու զանիկայ վար իջնցընելով՝ կտաւով փաթ թել , ու զրաւ զերեզմանի մը մէջ որ քարէ փորուած էր . և քար մը զլողորդուց 43 զերեզմանին դուռը : Իսկ Մարիամ Մագդաղենացին , ու Յովսէփն Մարիամ Մագդաղենացին , ուր որ գրուեցաւ :

Գ Լ . Ժ 2
1 Հրեշտակ մը Գրիստոսի շաբաթին առեւեց կ'առնէ իրեն կնիկներու : 9 Գրիստոս կ'ե

Յաթի Տեառն
33

Ե Մատ . Իէ .
44 : Դու .
Իգ . 39 :
Զ Մատ . Իէ .
45 : Դու .
Իգ . 41 :

Զ Սաղ . Իր .
1 : Մատ .
Իէ . 46 :

Զ Մատ . Իէ .
48 : Թ . 29 :

Զ Սաղ . Իգ .
21 :

Զ Մատ . Իէ .
50 : Դու .
Իգ . 46 :
Թ . 30 :

Զ Մատ . Իէ .
51 : Դու .
Իգ . 45 :

Զ Մատ . Իէ .
54 : Դու .
Իգ . 47 :

Զ Մատ . Իէ .
55 : Դու .
Իգ . 49 :

Զ Սաղ . ԼԵ .
11 :
Զ Մատ . Ի .
2 : 8 :

Զ Մատ . Իէ .
57 : Դու .
Իգ . 50 :
Թ . 38 :

Զ Մատ . Ի .
25 : 38 :

Զ Մատ . Իէ .
59 : 60 :
Դու . Իգ .
53 : Թ . 40 :

ՅամֆՏեաւ
33

Մատ. Իբ.
1 : Դու.
Իդ. 1 : Ծո.
Ի. 1 :
Բ. Դու. Իդ.
56 :
Է. Դու. Իդ.
1 : Ծո.
Ի. 1 :

Դ. Դու. Իդ.
8 : Ծո.
Ի. 11 : 12 :

Ի. Մատ. Իբ.
5 : 6 : 7 :

Դ. Մատ. Իդ.
82 : Դու.
Իդ. 23 :

Ի. Տեա. Մատ.
Իբ. 8 : Դու.
Իդ. 9 :

Է. Ծո.
Ի. 14 :

Բ. Դու. Է. 2 :
Ի. Դու. Իդ.
10 : Ծո.
Ի. 18 :

ընայ Մարիամ Մաղդաղենացին : 12 արոր
գացող երկու աշակերտներուն : 14 ետք
առաքելներուն : 15 որոնք կը խրէն աւետա-
րանը քարոզելու : 19 Քրիստոս երկինքը կը
համբաւանայ :

- 1 Աւերբոյր շարաթը անցաւ, Մա-
րիամ Մաղդաղենացին և Յա-
կոբոսին խոր Մարիամ և Սողոմոն
Բիսուկեր ծախու առին, որ զան
2 օծեն անիկայ : Է. Եւ մէկշաբթի
առտուանց շատ կանուխ արեւը որ
3 կը ծաղէր՝ եկան գերեզմանը, Ու-
իրարու կ'ըսէին. « Բարը ո՞վ պիտի
գտորոցնէ մեզի գերեզմանին դռ-
4 նէն. (Ու նայեցան տեսան որ քա-
րը գլորոցուած էր.) ինչու որ
5 շատ մեծ էր : Է. Եւ ներս գերեզմա-
նը մտնելով՝ երեսասարդ մը տե-
սան որ աջ կողմը նստեր էր ծեր-
մակ պատմուճան հագած, ու զար-
6 հուրեցան : Է. Եւ անիկայ բաւ ա-
նոնց. Մի գարհուրիք. Յիսուս
Նազովթեցին կը փնտռէք, որ խա-
չուեցաւ. անիկայ յարուածին ա-
ռաւ, հոս չէ. ահա ան տեղը՝ ուր
7 որ դրին զանիկայ : Բայց գացէք՝
ըսէք անոր աշակերտներուն և
Պետրոսին, թէ ահա ձեզմէ առաջ
Գալիլեա կ'երթայ, հոն պիտի տես-
նէք անիկայ՝ Ղիստոր որ ձեզի բաւ :
8 Եւ անոնք դողով ու ապշութեամբ
ըսեալով՝ ելան ու փախան գերեզ-
մանէն. Է. և մէկու մը բան չըսին,
քանզի կը վախնային :
9 Եւ մէկշաբթի առտուանց
յարուածին առած՝ առաջ Է. Մա-
րիամ Մաղդաղենացին երեցաւ,
որ Բանկէ եօթը դէ հաներ էր :
10 Ի. Եւ անիկայ զնաց անոնց պատմեց
որոնք անոր հետն էին, երբոր սուգ

- 11 կ'ընէին ու կու լային : Իսկ Էա-
նոնք երբոր լսեցին թէ կենդանի է
և թէ իրեն երեցաւ, հաւատա-
ցին :
12 Ետքը ուրիշ կերպարանքով Էե-
րեցաւ անոնցմէ երկուքին՝ որ քա-
13 լելով արար կ'երթային : Եւ
անոնք զացին ուրիշներուն պատմե-
ցին. ու անոնց ալ հաւատացին :
14 Է. Եւ Էրըն տասնութիւն երեցաւ,
երբոր սեղան նստած էին, ու Է-
րեանին զարկաւ իրենց անհաւա-
տութիւնը և սրտերնուն կարծրու-
թիւնը, վասն զի որոնց որ ինքը
երեցաւ մեռելներէն յարուածին
առած, իրենք հաւատացին :
15 Եւ ըսաւ անոնց. Գացէք բոլոր
աշխարհ, ու խաւարանք քարո-
զեցէք բոլոր ստեղծուածներուն :
16 Եւ որ հաւատայ ու մկրտուի, պի-
տի փրկուի, և ան որ չհաւատայ,
17 պիտի դատապարտուի : Եւ ա-
նոնք որ կը հաւատան, աս նշանները
անոնց հետ պիտի երթան. Դ. Եւ ա-
նունովս դներ պիտի հանեն, զնոր
18 լեզուներ պիտի խօսին. Եւ Զեքը-
նին օձեր պիտի բռնեն. և թէ որ
մահառիթ Դ. Եւ մը խմեն, իրենց
պիտի չվնասէ. Եւ հիւանդներու վրայ
ձեռք պիտի դնեն. ու անոնք պիտի
առողջանան :
19 Արդ՝ Սէրը անոնց հետ խօսելէն
ետքը Է. երկինքը համբարձաւ, ու
20 Աստուծոյ՝ աջ կողմը նստաւ : Եւ
անոնք էլան՝ ու ամէն տեղ կը քա-
րոզէին. և Տէրը անոնց գործակից
էր, և ու խօսքը կը հաստատէր ան
նշաններով՝ որ անոնց հետը կ'եր-
թային :

ՅամֆՏեաւ
33

Դ. Դու. Իդ.
11 :
Է. Դու. Իդ.
13 :
Բ. Դու. Իդ.
36 : Ծո.
Ի. 19 :
Է. Դու. Իդ.
5 :
Է. Մատ. Իբ.
19 : Ծո.
Ի. 16 :
Է. Դու. Իդ.
23 :
Է. Ծո.
Ի. 18 : 36 :
Գոր. Բ.
38 : Դ.
30 : 31 : 32 :
Հոգի. Դ.
9 : 10 :
Դ. 21 :
Է. Ծո.
Ի. 36 :
Է. Դու. Իդ.
17 : Գոր.
Բ. 16 : Բ.
7 : Դ. 18 :
Դ. 12 :
Գոր. Բ. 4 :
Դ. 46 : Դ. Դ.
6 : Է. Գոր.
Դ. 10 : 28 :
Դ. Դու. Դ. 19 :
Գոր. Իբ.
5 :
Գոր. Բ. Բ.
15 : 16 : Դ.
17 : Իբ. 8 :
Գու. Բ. Բ.
14 : 15 :
Է. Դու. Իդ.
2 : 8 :
Է. Դու. Իդ.
51 :
Է. Մաղ. Դ. Դ.
1 : Գոր. Բ. Բ.
55 :
Է. Գոր. Բ. 12 :
Դ. 8 : Է.
Գոր. Բ. 4 :
5 : Երբ. Բ. Բ.
4 :

ՆՆԵՏԵՐԸ ԸՍՏ ՂԱՒԿԵԾԱԻ

ՊԼՈՒՆ Ը

1 Ղալաու աւտարանին յառաջարանութիւնը : 5 Եղիարեթին : 26 ու կոյս Մարիամիս յղութիւնը : 39 Եղիարեթին և Մարիամիս մարգարեութիւնը Բրիտանի վրայով : 57 Զովաննէս մարգարեութիւնը և թղիատութիւնը : 67 Զաքարիայի մարգարեութիւնը Բրիտանիս : 76 և Զովաննէսի վրայով :

2 Որովհետեւ շատերը մեր մէջը հաստատ գիտցուած բաներուն վրայով եւլծ պատմութիւնը կարգի

3 Զննելու ձեռք զարկին . Ինչպէս որ սկիզբէն աչքով տեսնողները և խօսքին սպասաւոր եղողները Բա

4 պատուական Թէոփիլոս . Ղոր սորված բաներուդ ստուգութիւնը իմանաս :

5 Էլէաստանի Հերովդէս թագաւորին օրերը Էւթիայի դասակարգութեան Զարարիս անունով քահանայ մը կար . ու անոր կնիկը Ահարոնի աղջիկներէն էր ,

6 և անոր անունը Եղիարեթ : Ու երկուքն ալ Մատուծոյ առջև Բարդար էին , և Տերովր բոլոր պատուիրաններուն ու իրաւունքներուն մէջ անգարաւթեամբ կը

7 քայլէին : Եւ զաւա՛ չունէին , ինչու որ Եղիարեթ ամուլ էր . ու երկուքն ալ օրերնին անցուցած էին :

8 Ու երբոր անիկայ իր դասակարգութեան օրերը հասնելուն՝ քահանայական պաշտօնը կը կատարէր

9 Մատուծոյ առջև , քահանայութեան սովորութեանը պէս՝ ծիրեն ինկաւ որ Տերովր տաճարը մօտէն ինկարեթիւն ընէ : Էւ Եւ ժողովուրդին բոլոր բազմութիւնը դուրսը աղօթքի կայներ էին խունկին

10 ստեղծ : Ու երեցաւ անոր՝ Տերովր հրեշտակը , որ կայներ էր խունկի սեղանին աջ կողմը : Եւ Զաքարիա երբոր տեսաւ շշտօթեցաւ , ու անոր վրայ վախ մը ին

11 կաւ : Եւ հրեշտակը ըսաւ անոր . Մի վախ՛ար Զաքարիա , ինչու որ քու աղօթքդ խուցցաւ , և քու կինը Եղիարեթ քեզի որդի մը

պիտի ծնանի , ու անոր անունը Զովհաննէս դնես : Եւ քեզի ուրախութիւն ու յնձութիւն պիտի ըլլայ , և հշատերը անոր ծնանելուն

12 վրայ պիտի ուրախանան . ինչու որ Տերովր առջևը մեծ պիտի ըլլայ , և իգինի ու օղի պիտի չսմէ . և Ղեդե իր մօրը որովայնէն Սուրբ

13 Հերովր պիտի լեցուի . Գու իսրայէլի որդւոցմէ շատերը իրենց Տէր Մատուծոյն պիտի դարձնեն :

14 Եւ ինքը անոր առջևէն պիտի գայ Եղիային հոգիովը ու զօրութիւնով , հայրերուն սիրտերը որդւոցը վրայ դարձնելու , և անխաղաղները արդարեան իմաստութեանը , որ Տերովր բարեկարգ ժողը

15 վերջը մը պատրաստէ : Եւ Զաքարիա ըսաւ հրեշտակին . Ինչով գիտեմա՞տ բանը . որովհետեւ ես ձեր եմ , ու իմ կինս իր օրերը

16 անցուցած է : Եւ հրեշտակը պատասխան տալով՝ ըսաւ անոր . Ես եմ՝ Զաքարիէլը որ Մատուծոյ առջևը կը կայնիմ , ու խրկուցայ քեզի զրուցելու , և աս բաներուն

17 անտիւր քեզի տալու : Եւ հա՛ն Էհարի պիտի ըլլաս զուն , ու պիտի չկրնաս խօսիլ մինչև ան օրը՝ որ աս բաները ըլլան . քանզի չհաւատացիր իմ խօսքերուն , որոնք իրենց ատենին պիտի կատարուին :

18 Ու ժողովուրդը Զաքարիային կը սպասէր , և կը զարմանային անոր տաճարին մէջ ուշանալուն վրայ :

19 Ու երբոր զուրս ելաւ , չէր կրնար խօսիլ անոնց հետ . և իմացան որ տաճարին մէջ տեսիլք մը տեսած է . ու ինքը նշանով կը խօսէր ա

20 նոնց հետ , և համր կը կենար : Ու ըղաւ որ՝ Էրր անոր պաշտօնին օրե

21 ըր լմնցան , իր տունը գնաց : Եւ ան օրերէն ետքը անոր կինը Եղիարեթ յղացաւ , ու հինգ ամիս ինքզինքը կը պահէր , և կ'ըսէր .

22 Այսպէս ըրաւ ինծի Տէրը -- օրերս , որ ի՛մ զաւակս Նալեցաւ Էհարիայիս մարտոց մէջէն վերցնելու :

23 Ու վեցերորդ ամսուն մէջ Գարեթիկ հրեշտակը Մատուծմէ խրկուցաւ Գալիլայի մէկ քաղաքը՝

24 որուն անունը Նազարէթ էր , Դուկ

Սովորական եղած Փրկչի թուականէն վեց տարի առաջ :

1 Հմր 60-62 : 2 Մր 58 : 3 Մր 58 :

4 Մր 58 : 5 Մր 58 : 6 Մր 58 :

7 Մր 58 : 8 Մր 58 : 9 Մր 58 :

10 Մր 58 : 11 Մր 58 : 12 Մր 58 :

13 Մր 58 : 14 Մր 58 : 15 Մր 58 :

16 Մր 58 : 17 Մր 58 :

18 Մր 58 : 19 Մր 58 :

20 Մր 58 : 21 Մր 58 :

22 Մր 58 : 23 Մր 58 :

24 Մր 58 : 25 Մր 58 :

26 Մր 58 : 27 Մր 58 :

28 Մր 58 : 29 Մր 58 :

30 Մր 58 : 31 Մր 58 :

32 Մր 58 : 33 Մր 58 :

34 Մր 58 : 35 Մր 58 :

36 Մր 58 : 37 Մր 58 :

38 Մր 58 : 39 Մր 58 :

40 Մր 58 : 41 Մր 58 :

42 Մր 58 : 43 Մր 58 :

44 Մր 58 : 45 Մր 58 :

46 Մր 58 : 47 Մր 58 :

48 Մր 58 : 49 Մր 58 :

50 Մր 58 : 51 Մր 58 :

52 Մր 58 : 53 Մր 58 :

54 Մր 58 : 55 Մր 58 :

56 Մր 58 : 57 Մր 58 :

58 Մր 58 : 59 Մր 58 :

60 Մր 58 : 61 Մր 58 :

62 Մր 58 : 63 Մր 58 :

64 Մր 58 : 65 Մր 58 :

66 Մր 58 : 67 Մր 58 :

68 Մր 58 : 69 Մր 58 :

70 Մր 58 : 71 Մր 58 :

72 Մր 58 : 73 Մր 58 :

74 Մր 58 : 75 Մր 58 :

Սովորական
էզոթ Փրկիչ
թուականներն
վեց տարի ա-
ռաւ :

Ղրան . թ .
23 : Ժ . 19 :
Դրան . 7 .
12 :

ՀՔր . 12 :

Էնս . Է . 14 :
Մատ . ա .
21 :

ԴԼԲ . 21 :

ԵՄար . Է . 7 :
Երթադ . Է .
11 : 12 : Էսա .
Թ . 6 : 7 :
Ժ . 5 :
Երեմ . Ի . 4 :
5 : Սադ .
ճի . 11 :
Յայր . Գ .
7 :

Դան . Բ .
44 : Է . 14 :
27 : ՍԲ . 7 :
21 : ՄԻԲ .
Գ . 7 : 30 :
Ժ . 34 :
Եթ . Գ . 3 :
Ժ Մատ . ա .
20 :

ՍՄատ . Ժ . 33 : Ի . 68 :
64 : Մար .
ա . 1 : 30 :
ա . 34 : Ի .
31 : Գոր .
Է . 37 :
Հոով . ա . 4 :

ՕԴն . Ժ . 14 : Երեմ .
Ի . 17 :
Ջար . Բ . 6 :
Սատ . Ժ . 26 :
Սար .
Ժ . 27 : ԳԼ .
Ժ . 27 :
Հոով . Գ .
21 :

ՅԵն . Բա .
9 : 10 : 11 :

ՀՔր . 23 :
Դրան . Է .
24 :

* Սաճաւա-
տացիք Է .
բանի

կոյսի մը՝ մարդու մը նշանուած , որուն անունը Յովսէփ էր՝ Դանի-
թի տունէն . և ան կոյսին անունը
28 Մարիամ էր : Ու հրեշտակը ա-
նոր գալով՝ ըսաւ . Ընդոյնք բեզ-
ով շնորհակալ լա . ։ ~Տէրը քու
հետը Է . գուն կանանց մէջ օրնեալ
29 Ես : Եւ անիկայ տեսնելով՝ անոր
խօսքին վրայ ~շփոթեցաւ , ու ինքն-
իրեն կը մտածէր՝ Թէ ինչպէս բան
30 պիտի ըլլայ աս ողջոյնը : Եւ
հրեշտակը անոր ըսաւ . Մի վախ-
նար՝ Մարիամ , ինչու որ Աստուծոյ
31 շնորհք գտար . Էւ ան պիտի
յղանաս , ու որդի պիտի ծնանիս ,
և Ժանոր անունը Յիսուս պիտի
32 լինէ : Անիկայ մեծ պիտի ըլլայ ,
Եւ Բարձրելոյն Որդին պիտի ը-
սուի , և Ժ Տէր Աստուծոյ պիտի տայ
անոր՝ իր հօրը Դանիթին աթոռը .
~ու Յակոբին տանը վրայ յաշի-
տեան պիտի թագաւորէ . Եւ անոր
թագաւորութիւնը վերջ պիտի
34 չունենայ : Ու Մարիամ ըսաւ
հրեշտակին . Ինչպէս պիտի ըլլայ
ատ բանը , որովհետեւ ես էրիկ մարդ-
35 չեմ գիտեր : Եւ հրեշտակը պա-
տահան տալով՝ ըսաւ անոր . Էջո-
գին Սուրբ պիտի գայ քեզի , ու
Բարձրելոյն զօրութիւնը քու վրադ
հովանք պիտի ըլլայ . ուստի ան
քեզմէ ծնանելու սուրբը՝ Ժ Աստու-
36 ժոյ Որդի պիտի ըսուի : Եւ ան
քու ազգականը Եղիսաբեթ՝ անի-
կայ ալ իր պառնութեան տանը
արու զաւակով մը յղէ Է . ու ասի-
կայ ան ամուլ բուսական վեցերորդ
37 ամիսն Է . Ինչու որ Աստուծոյ
քովը բնաւ մէկ բան մը աննարին
38 չըլլար : Եւ Մարիամ ըսաւ . Ահա
Է՛մ Տէրոյն աղակիսն Է , քու ը-
սածիդ պէն թող ըլլայ ինծի . ու
հրեշտակը անոր քովէն գնաց
39 Ան օրերը ելաւ Մարիամ , ու
արտորեօք լեռնակողմը՝ Յուդայի
40 Դէ քաղաքը գնաց : Եւ մտաւ
Զաբաբիային տունը , ու Եղիսա-
41 բեթին բարեւ առաւ : Եւ եղաւ
որ երբ լսեց Եղիսաբեթ Մարիամին
բարեւը , մանուկը անոր որովայնին
մէջը խաղաց , ու Եղիսաբեթ Սուրբ
42 Հոգիով լեցուեցաւ . Եւ բարձր
ձայնով մը կանչեց ու ըսաւ .
~Օրնեալ ես գուն կանանց մէջ , և
օրնեալ Է քու որովայնիդ պտուղը :
43 Եւ աս ինծի հոսկից եղաւ , որ իմ
44 Տէրոջ մայրը ինծի գայ . Վասն
զի՛նչ երբոր քու բարեիդ ձայնը
ականջիս եկաւ , մանուկը որովայ-
նիս մէջը խաղաց ուրախութենէն :
45 Եւ երանի անոր՝ որ ~Տաւատացիք
Թէ՛մ պիտի կատարուի ան բաները
46 որ Տէրովմէ ըսուեցաւ իրեն : Եւ

Մարիամ ըսաւ . Էջո՛մ անձս կը
47 մեծցրեն Տէրը . Եւ իմ հոգիս ու-
րախացաւ իմ Փրկիչ Աստուծոյն
48 Ինչու որ էի աղակիսին խոնարհու-
թեանը նայեցաւ . քանզի ան աս-
կէ ետեւ Բորոր ազգերը ինձի երա-
49 նութիւն պիտի տան : Վասն զի
Հօրը Է ինծի մեծամեծ բաներ ը-
րաւ . ու անոր շանունը սուրբ Է :
50 Եւ Էանոր ողորմութիւնը իրմէն
վախողներուն վրայ Է ազգէ ազգ :
51 Էի բազուկովդ զօրութիւն ցու-
ցուց . Բցիրուցան ըսաւ ամբար-
տաւանները իրենց սրտին խորհուր-
52 ղով : Ժ Չօրաւորները էէնչ աթոռ-
ներէն իջեցուց , ու խոնարհեց
53 բարձրացուց : Է Աստուծոյն ըս-
րիքներով լեցուց , և հարուստները
54 պարսպ ձաքեց : Օղիութիւն
ըսաւ իր խրայէլ ծառային Էէ
ողորմութիւնը միտք բերելով
55 Է ինչպէս որ ինքը խօսեցաւ մեր
հայրերուն Աբրահամին ու անոր
սերունդին յախտեան :
56 Եւ Մարիամ անոր քովը իրեք
ամիս չափ կեցաւ , ու իր տունը
դարձաւ :
57 Ու Եղիսաբեթին ծնանելու ժա-
մանակը լեցուեցաւ , ու որդի մը
58 ծնաւ : Եւ լսեցին անոնք որ անոր
բոլորտիքը կը բնակէին ու անոր
ազգականները , որ Տէրը անոր վը-
րայ իր մեծ ողորմութիւնը ցու-
ցուց . և Ժանոր հետ կ'ուրախա-
նային :
59 Ու եղաւ որ Էութերորդ օրը տը-
ղան թիփատելու եկան . և զա-
նիկայ իր հօր անունովը Զաբաբիա
60 կը կոչէին : Իսկ անոր մայրը պա-
տահան տուաւ , ու ըսաւ . Էջո՛մ ,
հապա Յովսաննէս պիտի կոչուի :
61 Եւ անոր ըսին թէ՛ Բու ազգա-
կաններուդ մէջ մէկը չկայ՝ որ աս
62 անունով կոչուի : Այս . կ'ընէին
անոր հօրը թէ ինչ անունով կ'ու-
63 զէ որ անիկայ կոչուի . Է . Ան ալ
տպիտակ մը ուզեց , ու զորք ը-
սելով . Է Յովսաննէս Է ասոր ան-
ունը . ու ամենքը բարձրացան :
64 Է Եւ իսկոյն բացուեցաւ Է անոր
բերանը ու անոր լեզուն , ~և կը
65 խօսէր ու կ'օրէնէր զԱստուծոյն
վախ մը ինկաւ ան ամենուն վրայ՝
որոնք անոնց բոլորտիքը կը ըը-
նակէին . ու աս ամէն բաները Հը-
րէաստանի բոլոր Էլեռնակողմը կը
66 զրուցուէր : Եւ ամէն , լսողները
Է իրենց սիրտերուն մէջ քրիչ , ու
կ'ընէին . Արեքեք աս տղան , Ինչ-
պիտի ըլլայ , ու Ժ Տէրոյն ձեռքը
անոր հետն էր :
67 Եւ անոր հայրը Զաբաբիան
Սուրբ Հոգիով լեցուած : մարդա-

Սովորական
էզոթ Փրկիչ
թուականներն
վեց տարի ա-
ռաւ :

Էսթադ . Բ .
1 : Սադ .
Է . 2 : 3 :
Է . 9 : ԱԲ .
Գ . 18 :

Գոթադ . ա .
11 : Սադ .
ճի . 6 :

ԴՄար . Գ .
12 : ԳԼ .
Ժա . 27 :

ԷՄար . հա .
19 : Ի . 2 :
3 :

ՂՍադ . ճա .
9 :

ԷԴն . Ժ .
7 : ԵԼ .
6 : Սադ .

ճի . 17 : 18 :

ԷՄար . ղե .
1 : ճի .
15 : Է . 15 :

10 : ժա . 9 :
Ժ . 10 :

ԷՄար . Է .
10 : Աղետ .
Ժ . 5 :

Ժաթագ . Բ .
6 : Գոր . Է .
11 : Սադ .
ճի . 6 :

Էսթադ . Բ .
5 : Սադ .
Է . 10 :

ԱՄար . Գ .
3 : Երեմ .
Է . 3 : 20 :

ԷԴն . Ժ .
19 : Սադ .
ճի . 11 :

Հոով . Ժա .
29 : Գադ .
Գ . 16 :

ՀՔր . 14 :
ԷԴն . Ժ .
12 : ԴԼ .
Ժ . 3 :

ՀՔր . 13 :

ԷՔր . 18 :

ՀՔր . 20 :

ՀՔր . 30 :
ԳԼ . Բ . 19 :
51 :

ԷԴն . Ժ .
2 : Սադ .
Ժ . 17 : Ժ .
21 : Գոր .
Ժա . 21 :

ԷԴն . Բ .
25 :

2որս տարի
տառվ վերո-
յիւնայ թու-
ականն է :
ԼԵԼ. ժ Գ. 2 :
Իր. 29 : ԼԴ. 19 : Թու. 9 : 13 : Ե. 17 : ԺԵ. 15 :
67 Կ. ԺԲ. 9 : 6 : 5 :

Ի Ես. Իս. 1 :
Մար. ԺԵ. 43 : ԶԺԲ 35 :

Յ Սաղ. 47 :
45 : Եբր. Ժա. 5 :
Մատ. 9 : 1 :

Լ Ես. Իս. 6 :
30 : ՓԻԼ. Ես. 23 :

Ես. ԶԲ. 10 : ԳԼ. Գ. 6 :

Լ Ես. Իս. 2 :
ԽԵ. 6 : Իս. 6 :
6 : Կ. 1 : 2 :
3 : Մատ. 7 : 16 :
Գոր. ԺԳ. 47 : ԻԲ. 25 :

Ես. Իս. 14 :
ՈՒՎ. ԺԳ. 9 :
9 : Մատ. Իս. 44 :
Զուժ. Իս. 32 : 33 : Ես. 24 : Գոր. Բ. 16 : Ես. 47 : ԻԲ. 7 : 5 :

Գ Գոր. ԻԵ. 22 :

Սաղ. Իս. 10 : ԶԵ. ԺԺ. 85 :

Գոր. ԻԳ. 7 : ՏԻԺ. 5 :

Լ Մար. ԺԵ. 43 : ԶԺԲ 25 : ԳԼ. ԻԴ. 21 :

ԶԺԲ 52 :
ԳԼ. Ես. 30 :

լմնացաւ, երուսաղէմ տարին զա-
նիկայ Տերօնը առկեր հանելու :
23 (Ինչպէս որ զրուսէ Տերօնը օ-
րէնքին մէջ թէ, ՂԱՄէն արու որ
արդանը կը բանայ, Տերօնը սուրբ
24 բառէ,) Ու Տերօնը օրէնքին մէջ
բառածին պէս ընծայ տարւոյ զոյգ
մը տատարակ կամ աղանձի երկու
25 ձագ : Եւ ահա երուսաղէմի մէջ
մարդ մը կար, որուն անունը Սի-
մէօն էր. ու ան մարդը արդար ու-
աստուածաժախ էր, և Իսրայէլի
միսթարուութեան կը սպասէր. ու
26 Սուրբ Հոգին անոր վրայ էր : Եւ
անոր յայտնուած էր Սուրբ Հո-
գինէն յիշէ մահ պիտի չտեսնէ,
մինչև որ Տերօնը Օծեալը տեսնէ :
27 Եւ Հոգիով տաճարը եկաւ. ու
երբոր ծնողքը բերին Յիսուս մա-
նուկը՝ որ օրէնքին սովորութեանը
28 պէս անոր վրայ ընեն, Ինքն ալ
զանիկայ իր գիրկը առաւ, և օրինց
29 զԱստուած՝ ու րաւա. ԼԵԼ Հիմա
ով Տէր արձակեալ քու խօսքիդ
30 համեմատ. Վասն զի « Իմ աչքերս
11 տեսան քու փրկութիւնդ, Որ բո-
լոր ժողովուրդներուն առջևը պատ-
32 ռաստեցիր : ԼԵԼ Գ մը հէթանոսե-
րը լուսնաորելու, և փառք քու
33 Իսրայէլ ժողովուրդիդ : Եւ Յով-
սէփ ու անոր մայրը զարմացած
էին ան բաներուն վրայ, որ անոր
34 համար կը խօսուէին : Ու Սիմէօն
որինք գտնար, և անոր մօրը Մա-
րիամին ըսաւ. Ահա աս « Իմ » ի
Իսրայէլի մէջ շատ մարդոց իյ-
նայուն ու ելլելուն համար, Լու
հակառակութեան նպատակ չէ ըլ-
35 Լուսն համար կեցած է. (Եւ « բո-
լորէն ալ թուր մը պիտի անցնի,)
որ « Լուսն » լ շատ սրտերէն խոր-
հուրդները յայտնուին :
36 Եւ հա՛ն էր Աննա մարդարէն
Փանուկի աղջկը՝ Ասերի ցեղէն.
ասիկայ իր օրերը շատ անցուցած
էր՝ երկանը հետ եօթը տարի կե-
նայով իր կուսութեանը ժամանա-
37 Լին, Եւ օրբեք իր գրեթէ ութ-
սունուորս տարուան. որ տա-
ճարէն չէր զատուեր, հապա ծոմով
և աղօթքով Աստուծոյ ծառայու-
թիւն կ'ընէր՝ « Գիշեր ու ցորէկ :
38 Եւ ասիկայ նոյն ժամուն եկաւ, ու
Տերօնը գոհութիւն կու տար, ու
անոր վրայով կը խօսէր ան ամե-
նուն, որոնք Լերուսաղէմի մէջ
փրկութեան կը սպասէին :
39 Ու երբոր ամէն բան կատարեցին
Տերօնը օրէնքին համեմատ, նորէն
Գալիլեա դարձան իրենց Նազա-
40 ղէթ քաղաքը : Եւ մանուկը կը
մեծնար ու հոգիով կը զօրանար

իմաստութեամբ լեցուած, ու Աս-
տուծոյ շնորհքը անոր վրայ էր :
41 Եւ անոր ծնողքը Եամէն տարի
զատկի տօնին երուսաղէմ կ'երթա-
42 լին : Ու երբոր անիկայ տասուեր-
կու տարեկան եղաւ, տօնին սո-
վորութեանը պէս երբոր անտէր Ե-
43 րուսաղէմ ելան, Եւ ան օրերը որ
լմնացուցին ու նորէն ետ դարձան,
Յիսուս մանուկը երուսաղէմ մը-
նաց. և Յովսէփ ու անոր մայրը
44 չէին. գիտէր. Հապա կարծելով
թէ անիկայ ծամբորդներուն հետն
է, մէկ օրուան ծամբայ գացին, ու
կը փնտռէին զանիկայ ինչն ազ-
գականներուն և ճանչորներուն
45 մէջ : Ու երբոր չգտան, նորէն Ե-
րուսաղէմ դարձան՝ անիկայ փնտ-
46 ուելու : Ու եղաւ որ իրեք օրէն
ետքը տաճարին մէջը գտան զանի-
կայ, ու վարդապետներուն հետ
նստեր էր, անոնց մօտիկ կ'ընէր,
47 ու անոնց բա՛ն կը հարցընէին : Եւ
չամէն անոր ականջ ընդդերը կը
զարմանային անոր իմաստութեա-
նը ու պատասխաններուն վրայ :
48 Ու երբոր տեսան անիկայ, ապազ-
մնային. և անոր մայրը ըսաւ ա-
նոր. Որդեակ՝ ինչո՞ւ համար մեզի
այդպէս բերի. ահա քու հայրդ ու
ես՝ խիստ վտայցած քեզ կը փնտ-
49 ուէինք : Եւ ըսաւ անոնց. Ձիս
ինչո՞ւ կը փնտռէիք, չէիք գիտէր
թէ ինձի պէտք է « որ Իմ Հօրս
50 « Եւ » ըլլամ : Եւ անոնք չհաս-
կըցան ան խօսքը՝ որ իրենց զրուցեց :
51 Եւ իջաւ անոնց հետ ու գնաց Նա-
զաթէթ, և անոնց նազաթը էր.
Դայր անոր մայրը աս ամէն խօսքե-
րը իր սրտին մէջ կը պահէր :
52 Եւ Յիսուս իր զարգանար ի-
մաստութիւնով ու հասակով, և
Աստուծոյ մէ մարդոցմէ շնորհք
գտնելով :

ԳԼ. Գ

1 Յովհաննէսին բարգոյնութիւն և մկրտութիւ-
նը. 15 անոր վկայութիւնը քրիստոսի հա-
մար : 20 Հերովդէս կը բանտարկէ Յովհա-
նէս : 21 Քրիստոս կը մկրտուի, ու երկրորդ
վկայութիւն կ'ըլլայ իրեն համար : 23 Յի-
սուսի տարիքը, և անոր ազգաբանութիւնը
Յովսէփին մինչև Աղամ ելելով :

1 Տիրերիս կայսրին թագաւորու-
թեանը տասնհինգերորդ տա-
րին Պոնտացի Պիղատոսին Հը-
բէաստանի վրայ կուսակալութիւն
ըրած ատենը, ու Հերովդէսին Գա-
լիլեացւոց վրայ չորրորդապետու-
թեան ատենը, և անոր եղբոր
Փիլիպպոսին Իտուրացւոց և Տը-
րաքնացւոց երկրին վրայ չորրոր-
դապետութեան ատենը, և Լիւսա-
նիայի Աբիլինացւոց վրայ չորրոր-
2 դապետութեան ատենը, « Եւ Ան-

2որս տարի
տառվ վերո-
յիւնայ թու-
ականն է :
Յա. S. 8
ԲԵԼ. ԻԴ. 17 : ԼԴ. 23 : ԺԺԲ. ԺԳ. 1 : 16 :

Յ Մատ. Ե. 25 : Մար. Ես. 23 : ԳԼ. Գ. 22 : 32 :
ԶԵ. Ե. 15 : 46 :

ԶԵ. Ե. 16 :
Ես. ԶԺԲ. Երեմ. ԴԼ. 45 : ԺԵ. 34 :
ԶԺԲ 19 :
Գուս. Ե. 25 :
Ես. ԶԺԲ. Ե. 26 : ԶԺԲ 40 :

Յա. S. 26

ԶԵ. Ե. 49 : 51 : ԺԵ. 13 : Գոր. Գ. 6 :

Յամի Տեսուն
26

ԲՄատ . Գ .

1 : Մար .

ա . 4 :

ԷԳԼ . ա . 11 :

ԴԵՍ . խ . 3 :

Մատ . Գ .

3 : Մար .

ա . 3 : ԳՅՈ՝

ա . 23 :

ԷՄաղ . ԳՅՈ՝

2 : ԵՍ . ԺԲ .

10 : ԳԼ .

Բ . 10 :

ԷՄատ . Գ .

7 :

ԷՄատ . Է .

19 :

ԷԳՐ . Բ .

37 :

ԷԳԼ . Ժա .

41 : ԲՍՐ .

Բ . 14 : ԳՅԻ .

Բ . 15 : 16 :

ա ԳՅՈ՝ . Գ .

17 : Գ . 20 :

ԺՄատ . Խա .

32 : ԳԼ . Է .

29 :

ԷԳԼ . ԺԲ .

8 :

ԷԵԼ . ԻԳ . 1 :

ԴԼ . ԺԲ .

11 :

ԷՄատ . Գ .

11 :

նայի ու կայիափայի բաճանայա-
պետութեան ատենը՝ Աստուծոյ
խօսքը եղաւ Չաքարիայի որդւոյն
Յովհաննէսին վրայ՝ անապատին
3 մէջ : ԲՈւ անկիպ եկաւ Յորդա-
նանու բոլոր կողմերը . և ապաշխա-
րութեան մկրտութիւն կը քարո-
զէր Էմեղաց . թողութեան համար .
4 Ինչպէս որ Եսայի մարգարէին խօս-
քերուն զրքին մէջ գրուած է՝ Բե-
լով . ԴԱնապատի մէջ կանչողին
ձայնը , Տէրօջը ձամբան պատրաս-
տեցէք , անոր շաւիղները շիտկե-
5 ցէք . Ամէն ձոր պիտի լեցուի , և
ամէն լեռ ու բլուր պիտի ցածնայ ,
և ծուռը պիտի շիտկուի , և խորտա-
ուրորտ տողերը հարթ ձամբաներ
6 պիտի ըլլան . Եւ ամէն մարմին Աս-
տուծոյ փրկութիւնը պիտի տեսնէ :
7 Ու իրմէն մկրտուելու ելող ժո-
ղովուրդներուն բաւա . Դիժերու
ծնունդներ՝ ո՞վ իմացող ձեզի գա-
8 լու բարկութենէն փախչի : Ու-
րեմն ապաշխարութեան արժանա-
ւոր պատուներ բերէք , և մի՛ բա-
կիւք մեր ներսի վրին բտել թէ ,
Մենք ձեզի հայր՝ Յորհանման ու-
նինք . քանզի կ'ըսեմ ձեզի , որ
Աստուած կարող է ան բարերէս
Աբրահամին որդիներ հանելու :
9 Եւ հիմա կացինը ծառերուն ար-
մատին քովը կը դուրի . Էուտի
ամէն ծառ որ բարի պտուղ չը-
բերեր , կը կտրուի ու կրակը կը
10 ձգուի : Եւ ժողովուրդները կը
հարցնէին իրեն ու կ'ըսէին . Ու-
11 թեմն Էի՛նչ ընենք , զատասիան
տուա՛ւ ու՛ բաւա անոնց . Ի՞նչ որ
երկու հանդերձ ունի , թող Էլե
չունեցողին տայ . և ո՞վ որ կերա-
12 կուր ունի , նոյնպէս ընէ . ԺՄաք-
սաւորներ ալ եկան մկրտուելու ,
ու բաին անոր . Վարդապետ՝ մենք
13 Ի՛նչ ընենք : Ան ալ բաւա ա-
նոնց . 2եզի հրամայուածէն էա-
14 լելի բան չպահանջէք : Ձիտուոր-
ներն ալ կը հարցնէին անոր ու
կ'ըսէին . Եւ մենք ի՞նչ ընենք .
բաւա անոնց . Մէկը մի՛ հարտա-
հարէք , Էւ Էլեմն Էլեմն զոգար-
տութիւն մի՛ ընէք , ու ձեր թողա-
կովը բաւականացէք :
15 Երբոր ժողովուրդը կը սպասէր ,
և ամէնք իրենց սրտերուն մէջ կը
մտածէին Յովհաննէսին համար
թէ ան է արդեօք Քրիստոսը ,
Յովհաննէս պատասխան տուաւ .
16 ամենուն՝ ու բաւա . Էւ ան ձեզ ջը-
րով կը մկրտեմ . բայց ինծմէ ա-
ւելի զօրաւորը կու զայ , որ ես ա-
նոր խօշկներուն կապերը քակելու
արժանի չեմ . անկիպ ձեզ պիտի
մկրտէ Հոգւով Սրբով և կրակով .

17 Որուն հեծանոցը իր ձեռքն է , և
իր կալը պիտի մաքրէ , Էու ցորենը
իր ամբարը պիտի ժողվէ , և յարդը
շմարեւու կրակով պիտի այրէ :
18 Ուրիշ շատ բաներ ալ կը քարո-
զէր ժողովուրդը յորդորելով :
19 Ի՛նչպէս Հերովդէս յորդորդապետը
անկէ յանդիմանուելով իր եղբորը
կնկանը Հերովդիային համար , և
բոլոր չարութիւններուն համար որ
20 Հերովդէս գործէց , Ան ամենուն
վրայ աս ալ աւելցոց , որ Յով-
հաննէսը բանտի մէջ գոցէց :
21 Ու երբոր մկրտուեցաւ բոլոր ժո-
ղովուրդը , Էւ Յիսուս ալ մկր-
տուելով՝ ազօքք կ'ընէր , երկինքը
22 քաջուեցաւ . Եւ Սուրբ Հօգին
մարմնաւոր երևոյթով աղանձի
պէս անոր վրայ իջաւ , ու երկին-
քէն ձայն մի եկաւ՝ որ կ'ըսէր .
Դու ես իմ սիրելի Որդի , քեզի
հաւանցայ :
23 Եւ ինքը Յիսուս սկսեր էր Յզը-
րեթէ երեսուն տարեկան ըլլալ , որ
(Ինչպէս կը կարծուէր) Դինքը
Յովսէփին որդին էր , որ ան Հէ-
24 դին , որ ան Մատաթիին , որ ան
Դևիին , որ ան Մեղքիին , որ ան
25 Յաննէին , որ ան Յովսէփին , որ
ան Մատաթիային , որ ան Ամով-
սին , որ ան Նաուոմին , որ ան
26 Եսդիին , որ ան Նանգէին , որ ան
Մաաթին , որ ան Մատաթիային ,
որ ան Սեմէին , որ ան Յովսէփին ,
27 որ ան Յուդային , որ ան Յով-
հաննային , որ ան Իսայային , որ ան
Չորաբաբելին , որ ան Սաղաթիէ-
28 լին , որ ան Ներին , որ ան Մեղ-
քիին , որ ան Ազդիին , որ ան Կով-
սամին , որ ան Եղմովդագին , որ
29 ան Էրին , որ ան Յովսէփին , որ
ան Եղիազարին , որ ան Յովթիմին ,
որ ան Մատաթին , որ ան Դևիին ,
30 որ ան Սիմէօնին , որ ան Յուդա-
յին , որ ան Յովսէփին , որ ան
Յովսանին , որ ան Եղիակիմին ,
31 որ ան Մեւսային , որ ան Մայնա-
նին , որ ան Մատաթիային , Զոր
ան Նաթանին , Զոր ան Դաւիթին ,
32 Զոր ան Յեսսէին , որ ան Ովբեդին ,
որ ան Բոոսին , որ ան Սաղմոնին ,
33 որ ան Նաասոնին , որ ան Ամի-
դաբին , որ ան Արամին , որ ան
Եսրոնին , որ ան Փարեսին , որ ան
34 Յուդային , որ ան Յակոբին , որ
ան Իսահակին , որ ան Աբրահա-
մին , Էոր ան Քարային , որ ան
35 Նաբովբէին , որ ան Սերուգին , որ
ան Ռազաւին , որ ան Փաղէկին ,
որ ան Եբեթին , որ ան Սաղային ,
36 Զոր ան Կայնանին , որ ան Աբրա-
սաղին , Զոր ան Սեմին , որ ան Նո-
37 յին , որ ան Դամբին , որ ան Մա-

Յամի Տեսուն
26

ԶՄԵՐ . Գ .
12 : Մատ .
ԺԳ . 30 :

Յա . Տ . 30

ԷՄատ . ԺԳ .

3 : Մար .

7 : 17 :

Յա . Տ . 27

ԷՄատ . Գ .

13 : ԳՅՈ՝

ա . 32 :

Յա . Տ . 26

ՅԹՈ՝ . Գ . 3 .

35 : 39 : 43 :

47 :

ԷՄատ . ԺԳ .

55 : ԳՅՈ՝

7 : 42 :

ՃՉաք . ԺԲ .

12 :

Զր թաղ . Է .

14 : ա ՄԵ .

Գ . 5 :

ԶՀոսթ . Գ .

18 : Է : ա

ՄԵ . Բ . 10 :

Է :

ԶԵՆ . Ժա .

24 : 26 :

ԶՏԵՆ . ԵՆ .

Ժա . 12 :

ԶԵՆ . Է . 6 .

Է : Ժա . 10 :

Է :

Յաճի Տնտան
31Պատ. Գ. 25 : 29 :
Տնտ. Բ. 15 :
Մար. Գ. 23 :- 28 : 42 :
- Սող. Ժ. Գ. 10 : Դոմ. Բ. 24 : ԳԼ. Գ. 35 :

Մատ. Բ. 14 : Մար. Գ. 29 :

Մատ. Բ. 16 : Մար. Գ. 32 :

Մար. Գ. 24 : Գ. 11 :

Մար. Գ. 25 : 34 :
28 : 34 : 35 :

- Մար. Գ. 35 :

Մար. Գ. 39 :

յում քաղաքը . ու շարած օրերը
32 կը սորվեցնէր անոնց . Եւ կը
զարմանային անոր վարդապետու
թեանը վրայ . Դինչու որ իշխանու
33 թիւինով էր անոր խօսքը : Եւ
Ժողովարանին մէջ մարդ մը կար
որ պիղծ գէի ոգի ունէր , ու մեծ
34 ձայնով մը աղաղակեց՝ Ըսելով .
Թող տուր , դուն մեզի հետ ի՞նչ
բան ունիս՝ Յիսուս Նազովրեցի .
միթէ մեզ կորսնցնելու եկար .
- գիտեմ՝ քեզ ո՞վ ես , - Աստուծոյ
35 Սուրբը : Եւ Յիսուս սաստեց ա
նոր ըսելով . Պապանձէ՛ ու ել
ատէ . ու դէր զանիկայ Զէրի
Գրիգորի մէջտեղը գետինը
զարկաւ . Եւ ելաւ անէլ , ու քնա
36 մը չտուաւ անոր : Եւ զարմանք
եկաւ ամենուն վրայ . Եւ իրարու
հետ կը խօսէին ու կ'ըսէին .
Ի՞նչ խօսք է , որ իշխանութիւնով
և զօրութիւնով կը հրամայէ պիղծ
37 ոգիներուն , ու կ'ընեն : Եւ ա
նոր համբաւը տարածուեցաւ շրջա
կայ գաւառին ամէն տեղերը :
38 Եւ Ժողովարանէն ելելով՝ Սի
39 մոնին տուէր մտաւ : Սիմոնին զո
քանչ ալ աստիկ ջերմով կը տան
ջուէր , ու անոր համար աղաչեցին
40 իրեն : Եւ Յիսուս անոր վրայ
կայնելով՝ սաստեց ջերմին , որ թո
ղուց զանիկայ . և շուտ մը ելաւ ,
ու անոնց սպասաւորութիւն կ'ը
նէր :
41 Եւ արեւ մարը մտած ատենը՝
ամէն անոնք որ ունէին տեսակ տե
սակ ցաւերով , հիւանդներ , իրեն
բերին զանոնք . ինքն ալ անոնցմէ
ամէն մէկուն վրայ ձեռք դնելով՝
42 բժշկեց զանոնք : Եւ Գալիլէ
լէին շատերէն , կ'աղաղակէին ու
կ'ըսէին թէ , Դուն ես Քրիստոս
Աստուծոյ Որդին . Եւ ինքը կը
սաստէր՝ ու թող չէր տար անոնց
որ խօսին , ինչու որ զիտէին թէ
ինքը Քրիստոսն է :
43 Եւ երբոր ցորեկ եղաւ , ելաւ
ու գնաց անապատ տեղ մը , և
Ժողովուրդները կը փնտռէին զա
նիկայ . եկան մինչև անոր , ու կը
ստիպէին զանիկայ որ իրենցմէ չէր
թալ , բայց անիկայ ըսաւ անոնց .
44 Պէտք է ինձի՝ որ ուրիշ քաղաքե
լու ալ Աստուծոյ թագաւորու
թիւնը քարոզեմ . քանզի աս բա
45 նիս համար խրկուած եմ : Եւ
Գալիլէայի Ժողովարաններուն մէջ
կը քարոզէր :

ԳԼ. Ե

1 Քրիստոս Պետրոսի նաւը նստած՝ կը քարոզե
ցնէ Ժողովուրդը , 4 և ձկնաց հրաշքի օրով
մը կը ցուցնէ թէ Պետրոսը ու անոր ընկեր
ները մարդոց որսորդներ պիտի ընեն : 12

Քրիստոս բորբոր կը մարդէ . 16 անապատ
տեղ մը քաղաքէ՝ աղօթք կ'ընէ . 18 անգա
մայից մը կը բժշկէ . 27 իրեն կը կանչ
վատթէս մարտաւոր . 29 մեղաւորներու
հետ հաց կ'ուտէ . 34 և կը նախաւայնէ թէ
իր համարանկէն ետէ՝ առաքելները ներա
խին պիտի կրեն ու ծովագնան :

1 Ու Եղաւ որ երբ Ժողովուրդը
անոր բոլորովը դիզուեցաւ՝
Աստուծոյ խօսքը լսելու համար ,
ինքն ալ Գեննեսարեթի ծովակին
2 քովը կեցեր էր : Ու տեսաւ երկու
նաւեր՝ որ ծովակին քովը կեցեր
էին , և ձկնորսները անոնց մէջէն
ելած՝ ուռկանները կը լուային :
3 Ինքը ան նաւերուն մէկուն մէջը
մտաւ՝ որ Սիմոնինն էր , և աղաչեց
անոր որ քիչ մը ցամաքէն քա
մէջը տանի . և նստելով՝ նաւուն
մէջէն Ժողովուրդներուն կը սորվե
ցնէր :
4 Ու երբոր խօսելէն դադարեցաւ ,
ըսաւ Սիմոնին . ԲՆԱՎՈ՞ւ տար նա
դէպ ի՞նչ իրաւունք , և ուռկաններ
5 ինչ ձգեցէք ձեռք որսալու : Եւ
Սիմոն պատասխան տալով՝ ըսաւ
անոր . Վարդապետ՝ բոլոր դիշերս
աշխատեցանք , ու բան մը չբռնե
ցինք . բայց քու խօսքիդ համար
6 ուռկանք ձգեմ : Ու երբոր աս ը
րին , խիտ շատ ձուկեր Ժողովեցին
մէջը , ու իրենց ուռկանը կը պա
7 տրուէր : Եւ այք կ'ընէին մէկալ
նաւուն մէջ եղող իրենց ընկերնե
րուն՝ որ զան օգնէն իրենց . և ե
կան , ու երկու նաւերն ալ լեցու
ցին , մինչև որ ընկղղելու մօտ էին :
8 Սիմոն Պետրոս երբոր տեսաւ , Յի
սուսի ծուռնեկուն ինկաւ ու ըսաւ .
Տէր՝ Եիմ , քովէս մէկդի գնա , ին
չու որ ես մեղաւոր մարդ մըն եմ :
9 Վասն զի ապշուածիւնը պատեց ա
նիկայ և անոր հետը եղող ամէնք ,
ան իրենց բռնած ձուկերուն որսին
10 համար . Նշնպէս ալ Չեբեղէտիս
որդիքը՝ Յակորոսը և Յովհաննէ
սը , որոնք Սիմոնին ընկերներն էին .
ու Յիսուս ըսաւ Սիմոնին . Մի
վայնար , Դասէ՛ ետեւ մարդոց ու
11 սորդ՝ պիտի ըլլաս : Եւ նաւերը
ցամաքը հանելով՝ Եւ ամէն բան թո
ղուցին , ու անոր ետեւէն գացին :
12 Դու եղաւ որ երբ ինքը քաղաքի
մը մէջ էր , ահա մէկ մարդ մը բո
րատութիւնով լեցուն՝ երբոր Յի
սուսը տեսաւ , երեսի վրայ ինչա
յով աղաչեց անոր՝ ու ըսաւ . Տէր՝
թէ որ ուզես , կրնաս զիս մարդի
13 Եւ Յիսուս իր ձեռքը երկնցընե
լով՝ դպաւ անոր , ու ըսաւ . Կ'ու
գեմ՝ մարդու՛ . և շուտ մը բորբ
14 տութիւնը անէ՛ գնաց : Եւ ու ինքը
պատուիրեց անոր որ մէկու մը չը
նէ , հապա ըսաւ . Դնա քեզ քա

Յաճի Տնտան
31

Մատ. Գ. 18 : Մար. Գ. 16 :

Բ. Գ. 35 : Խա . 6 :

Գ. Բ. Գ. 24 : Գ. 15 :

Մատ. Գ. 19 : Մար. Գ. 17 :

Ե. Գ. Գ. 20 : Ժ. Գ. 27 : Մար. Գ. 18 : ԳԼ. Ժ. 25 :

Մատ. Գ. 21 : Մար. Գ. 40 :

Ե. Գ. Գ. 4 :

Յամբ Տեառն

31

Եղև . Ժդ .
4 : 10 : 21 :

Սատու . Ժ .
25 : Մար .
7 : 30 : 5 :

Ե . 2 :

Սատու . Ժդ .
23 : Մար .
1 : 46 :

Հանային ցուցուր , և ԵՄովսէսին պատուիրածին պէս քու մաքրուելուդ ընծան տուր անոնց վկայուելուդ : Եւ անոր վկայով խօսքը աւելի կը տարաձուլէր : Եւ ու շատ թողովուրդներ կը ժողովուէին մտիկ ընելու , և անով իրենց հիւանդութիւններէն 16 թշուաւուր : ԺՈւ ինքը անապատ տեղուանք կը քաշուէր , և աղօթք կ'ընէր :

17 Ու եղաւ որ մէկ օր մը ինքը կը սորվեցընէր , ու փարիսեցիներ և օրինաց վարդապետներ նստած էին , որոնք Գալիլեայի ու Հրէաստանի ու Երուսաղէմի բոլոր գիւղաքաղաքներէն ժողովուած էին : Ու Յէրոջը զօրութիւնը Իերւսաղէմէն 18 թշուաւուր : Եւ անհաճախ զէնք մարդիկ մէկ անդամալործ մարդ մը մահիճովը բերին , և հնազանդ կը փրնտուէին թէ ինչպէս զանիկայ ներս խօթեն , ու դնեն անոր առջև :

19 Ու երբոր բազմութիւնէն էմբայ չէին գտներ որ անկէ ներս խօթեն անիկայ , տանիքին վրայ էլան , և զանիկայ կը փրնտուէին մէջէն մահիճովը մէջտեղը Յիսուսին առ : 20 Զըր ինչեցուցին : Եւ անիկայ տեսնելով անոնց հաւատորթ ըսաւ անոր . Ով մարդ , քու մեղքերդ քե-

21 զի ներուած են : Եւ Լիպիթները ու փարիսեցիները սկսան խորհիլ , ու ըսել . Ով է ասիկայ , որ հայհոյութիւններ կը խօսի : Եւ ով կրնայ մեղաց թողութիւն տալ , 22 բայց միայն Աստուած : Եւ Յիսուս իմանալով անոնց խորհուրդները՝ պատասխան տուաւ՝ ու ըսաւ անոնց . Սրտերեւոդ մէջ Ի՞նչ կը 23 խորհիք : Ո՞րք աւելի դիւրին է . Բոլ մեղքերդ քեզի ներուած են ըսելը , թէ Ելի՛ր ու քայլէ՛ր ըսելը :

24 Բայց որպէս զի գիտնար թէ Որդին մարդոյ իշխանութիւն ունի երկրի վրայ մեղքերու թողութիւն տալու , (ըսաւ անդամալործին ,) քեզի կ'ըսեմ , Ելի՛ր մահիճդ առ՝ ու 25 զի տունդ գնա : Ան ալ իսկոյն անոնց առջևը ելաւ , ու վրան առաւ ինչ բանի վրայ որ պատկած էր , և զընաց իր տունը , ու Աստուծոյ 26 փառք կու տար : Եւ ամէնքը ապշած մնացին , ու Աստուծոյ փառք կու տային . և վախով լեցուած՝ կ'ըսէին թէ , Այսօր նորանշան բաներ տեսանք :

27 Ժ Եւ ան բաներէն ետեւ ելաւ անկէ , ու տեսաւ մէկ մաքսաւոր մը որուն անունը Ղաւի էր , որ մաքս ընդունելու տեղը նստեր էր , ու 28 ըսաւ անոր . Ետեւէս եկուր : Ան ալ թողուց ամէնը՝ և ելաւ գնաց

29 անոր ետեւէն : ԻՈւ Ղաւի անոր մեծ կողունք մը ըրաւ իր տանը մէջ . Եւ շատ բազմութիւն կար մաքսաւորներու և ուրիշներու՝ որ անոնց 30 հետ սեղան նստեր էին : Եւ անոնց զպիւրները ու փարիսեցիները տորտունջ կ'ընէին անոր աշակերտներուն ու կ'ըսէին . Ինչո՞ւ համար մաքսաւորներուն և մեղաւորներուն 31 հետ կ'ուտէք ու կը խմէք : Եւ Յիսուս պատասխան տալով՝ ըսաւ անոնց . Առողջներուն բժիշկ պէտք չէ , հապա հիւանդներուն :

32 Ես ծաղիւքները կանչելու չեկայ , հապա մեղաւորները ապաշխարութեան :

33 Անոնք ալ ըսին անոր . Ինչո՞ւ Յովհաննէսին աշակերտները շատ անգամ ծով կը պահեն , և աղօթքներ կ'ընեն , նոյնպէս ալ փարիսեցիք աղօթքներ և քուրկներդ կ'ուտեն ու կը խմեն :

34 Անիկայ ալ ըսաւ անոնց . Կրնա՞ք Տարսիսքին տղոցը ծով պահել տալ՝ քանի որ փեւան իրենց հետն է : Բայց օրեր պիտի գան որ երբ փեւան իրենցմէ վերցուի , հապա 35 ան օրերը ծով պիտի պահեն : Եւ Ուսկի մըն ալ ըսաւ անոնց թէ , Մէկը չձգէր նոր լաթի կտոր հին 36 ձանդերմի վրայ . Եթէ ոչ՝ ան նորը պատուաւք ալ կ'ընէ , ու հին ջածին հետ ալ չմիաբանէր ան նոր 37 Լաթին եղած կտորը : Եւ մէկը նոր զինին հին տիկնուր մէջ չդնէր . Եթէ ոչ՝ նոր զինին հին տիկնուր կը պատուէ , ինքը կը թափի , ու 38 տիկնուր կը կորնչի : Զապա նոր զինին նոր տիկնուր մէջ դնելու է , 39 ու երկուքն ալ կը պահուին : Եւ մէկը հին գլխին խմիչէն ետեւ անմիջապէս նորը չուզէր . քանզի կ'ըսէ թէ Հինը աւելի սխորժելի է :

Յամբ Տեառն

31

Սատու . Ժ .
10 : Մար .
7 : 15 :

Եղև . Ժե . 1 :

Սատու . Ժ .
13 : Մար .
10 : 15 :

Սատու . Ժ .
14 : Մար .
10 : 15 :

Սատու . Ժ .
16 : 17 :
Մար . 10 :
21 : 22 :

ԳԼ . Զ

1 Բրիտանո շարաթ օրուս պահպանութիւնը վկայով փարիսեցից կուրսութիւնը կը յանդիմանէ Սուրբ Գրոց վկայութեանը՝ փաստով և հրաշքով : 13 տասուրեկու առաքելները կ'ըսէր . 17 հիւանդները կը բժշկէ . 20 Ժողովոցը առէր իր աշակերտներուն խօսքով՝ կը ցուցնէ թէ որոնք կը փայլէ երանութիւնը և որոնք ժող . 27 Կը պատուէր թնամարտիկը , 46 և Աստուծոյ խօսքին հնազանդելով՝ բարեք գործէր , որ ըլլալ թէ առանց հիման հոգի փայլ չիւնաւ ամեն մը պէս կործանիք փորձութեան օրը :

1 Ու եղաւ որ Երկրորդը առաջին շարաթ օրը՝ ինքը արտերուն մէջէն կ'անցներ , և իր աշակերտները ցրելէ հասկեր փրցընելով , ձեռքերուն մէջ կը չփէին ու կ'ուտէին :

2 Ու փարիսեցիներէն ոմանք ըսին անոնց . Աս Ի՞նչ բան կ'ընէք , Բոր 3 արժան չէ ընել շարաթ օրը : Եւ Յիսուս պատասխան տալով անոնց

Սատու . Ժ .
1 : Մար .
22 :

Բ Եւ . Ժ . 10 :

ՅափՏ Տեառն

31

Մատ. Ե.

48:

Ֆ. Մատ. Ե.

1:

Մատ. Ե.

ժ. 17:

Մատ. Ե.

12:

Մատ. Ե.

2: Մատ.

9: 24:

Յակ. Բ. 13:

Մատ. Ժ. Ե.

14:

Մատ. Ժ.

24: 30:

ժ. 16:

ժ. 20:

Մատ. Ե.

3:

Մատ. Ե.

16: 17:

Մատ. Ժ. Բ.

33:

Մատ. Ժ. Բ.

34:

Մատ. Ժ. Բ.

34:

Մատ. Ե.

6: Մատ.

Ե. 21: Ի. Ե.

11: Գ. Ե.

ժ. 25:

Մատ. Ե.

24:

լաք. ինչու որ անիկայ բարերար է ապերախտներուն ու չարերուն :

36 Պուրեն գլխած եղիք՝ ինչպես որ

37 ձեր չայրն ալ գլխած է : ՔՄի դատեք, ու պիտի չդատուիք. մի դատապարտեք, ու պիտի չդատապարտուիք. ներքեք, ու ձեզի պիտի ներուի. «Տուէք՝ ու ձեզի պիտի տրուի. աղէկ չափով՝ կոխուած՝ ցնցուած՝ լեփեցուն պիտի տրուի Բ ձեր զոգը. Էքանգի ան չափով՝ որով դուք կը չափեք, ձեզի պիտի չափուի :

39 Առաւ մին ալ բաւ անոնց. ԴՄիթէ կոյրը կոյրին կրնայ առաջնորդութիւն ընել. Է՞ որ երկուքն ալ փոսը պիտի իննան :

40 Եւ չարերուն իր վարդապետէն մեծ չէ. բայց ամէն կատարելապէս վարժուածը իր վարդապետին պէս կ'ըլլայ :

41 Եւ ե ինչու քու եղբորդ աչքին մէջի չեղը կը տեսնես, ու քու աչքիդ մէջի գերանին չես նայիր :

42 Կամ ի՞նչպէս կրնաս ընել քու եղբորդ. Ե՛ղբայր՝ թող սուր որ աչքիդ մէջի չեղը հանեմ. և դուն քու աչքիդ մէջի գերանը չես տեսներ. կեղծաւոր՝ Ետաւջ քու աչքեդ գերանը հանէ, ու ետքը պիտի նայիս քու եղբորդ աչքին մէջի չեղը :

43 Ձր հանելու : Եւ ինչու որ չկայ բարի ծառ մը որ չար պտուղ բերէ. ոչ ալ չար ծառ մը որ բարի պտուղ բերէ. Ե՛վ անս զի ամէն ծառ իր պտուղէն կը ծանցուի. ինչու որ փուշերէն թուղ չեն քաղեր, ու մորենիէն խաղող չեն ժողվեր :

45 Ժ Բարի մարդը իր սրտին բարի գանձէն բարութիւն կը բղխէ, և չար մարդը իր սրտին չար գանձէն չարութիւն կը բղխէ. Ե՛նչու որ իր բերանը սրտին աւելցուքէն կը խօսի :

46 Եւ ե ինչու զիս Տէր Տէր՝ կը կոչէք, ու բաժն բանեցնէք կատա

47 ընր : Ե՛ւն ամէնը որ ինծի կու գայ՝ և իմ խօսքերս կը լսէ ու անոնք կը կատարէ. ձեզի ցուցնեմ թէ

48 որուն կը նմանի : Անիկայ տուն չինող մարդու մը կը նմանի, որ փորեց ու խորովեցուց, ու հիմք վէրի վրայ դրաւ. և ջուրերուն յորդած ատենը՝ գետը զարկաւ ան տանը, ու չորցաւ զանիկայ շարժել. ինչու որ վէրի վրայ հաստա

49 տուած էր : Բայց ան որ ի՛մ Խօսքէն՝ կը լսէ ու չկատարեր, կը նմանի ան մարդուն՝ որ հողի վրայ առանց հիմք տուն կը շինէ. որուն զետը զարկաւ, և շուտ մը փլաւ, ու ան տանը կործանուեմք մեծ էր :

ՓԼ. Ե

1 Բրիտոսս անի մեծ հաւատը կը գտնէ Տե. Թանոս հարիւրապետի մը վրայ՝ քան թէ Թեդէ վրայ. 10 անոր ծառան լսեաւ կը բռնէ. 11 Նային քաղաքէն ելող պարի կէսկան մը գաւազը կը յարգանէ. 19 իր հրաշքները յիշելով պատասխան կու տայ Յովնան. 20 կը յարգանէ իր յարգանքը. 24 Յովնանէսին վրայով իր ունեցած գաղափարը կը յայտնէ ժողովուրդին. 30 կը յանդիմանէ իր անհոգութեան. 36 կը ցուցնէ թէ ինք բարեկամ է մեղաւորներուն, չէ՛ թէ զանոնք մեղաց մէջ պահելու. այլ անոց մեղքերը ներելու. երբոր անոնք զեղի գան ու հաւատան :

1 Ու երբոր իր բոլոր խօսքերը ժողովուրդին ականջներուն Խօսքը լսնացուց, «մտաւ կափառնայում. Եւ հարիւրապետի մը ծառայ ծանր հիւանդացած՝ մտաւ եր մեռնելու. 3 որ սիրելի էր անոր : Երբոր Յիսուսն վրայով լսեց, Հրէաներէն Դանիէ ձեռներ խրկելով, աղաչեց անոր՝ որ գայ իր ծառան ապրեցը. 4 նէ : Անոնք ալ եկան Յիսուսին՝ և թախանձանք կ'աղաչէին անոր, ու կ'ըսէին թէ, Նիկիայ արժանի է՝ 5 որուն աս Դանիէ պիտի ընես. Ինչու որ մեր ազգը կը սիրէ, ու ժողովարանը անիկայ շինեց մեզի : Եւ Յիսուս անոնց հետ գնաց. երբոր տունէն շատ հեռու չէր, հարիւրապետը խրկեց անոր Դանիէ բարեկամներ, ու ըսաւ անոր. Տէր՝ մի՛ յոգնիր, ինչու որ ես արժանի չեմ որ դուն իմ յարկիս տակը մտնես. 7 Անոր համար ես ինքզինքս ալ արժանի չեմ պեղել զեղի գայու. հապա խօսքով զոռեց, և իմ ծառան 8 պիտի բռնուի. Ինչու որ ես ալ իշխանութեան տակ դրուած մարդ մըն եմ, ու իմ հրաշքն տակը զինուորներն ունիմ. և ասոր կ'ըսեմ՝ Գնա, ու կ'երթայ. և մէկային թէ՛ Եկուր, ու կու գայ, և ծառայիս թէ՛ Աս բանը ըրէ, ու 9 կ'ընէ : Յիսուս աս բաները լսելով՝ զարմացաւ զեղի գայու. և իր ետեւէն դացող ժողովուրդին դարձաւ ու ըսաւ. 26 զի կ'ըսեմ, որ իսրայէլի մէջ անգամ ու այսչափ 10 հաւատք չկուայ : Ու պատգամաւորները նորէն տուն դարձան, և հիւանդ ծառան առողջացած զըտան :

11 Ու եղաւ որ հետեւեալ օրը քաղաք մը կ'երթար, որուն անունը Նային էր. և անոր հետը կ'երթային իր աշակերտներէն շատերը, 12 ու մեծ բազմութիւն : Ու երբոր քաղաքին դրանք մօտեցաւ, ահա մեռել մը դուրս կը հանէին, իր մօրը մէկ հատիկ տղան. և անիկայ որբաւոր էր, ու քաղաքին շատ 13 ժողովուրդը անոր հետն էր : Եւ

ՅափՏ Տեառն

31

Մատ. Ե.

5:

Յամբ Տեառն

31

Ո՛րհն՝ գԼԷ
խոն մաղե-
րովո

Սաշ. իգ. 5:

ՍՏիմ. ա.
14:

Մատ. թ.
2: Մար. բ.
5:

Մատ. թ.
3: Մար. բ.
7:

Մատ. թ.
22: Մար.
6: 34: Ժ.
52: ԳԼ. Ե.
48: Ժ. 42:

Սաշ. իգ. 5:
Կեց

նըդ մտայ, զուն ոտքերուս ջուր
չառուիր. բայց ասիկայ էր արցուն-
քովը ոտքերս թրջեց, և իր մա-
45 զերովը սրբեց. Դուն ինծի համ-
բոյ մը չառուիր. բայց ասիկայ
հա մտնելէս 'ի վեր ոտքերս համ-
46 բուրելէն չգաղաթեցաւ. Եւ դուն
իմ գլուխս ձէթով չօծեցիր.
բայց ասիկայ իմ ոտքերս անու-
47 շահոտ եղով օծեց. Եւ սոր հա-
մար կըսեմ. քեզի. Եւ քերուած են
ստոր շատ մեղքերը, ինչու որ շատ
սիրեց. բայց որու որ քիչ կը նե-
48 ռուի, անիկայ քիչ կը սիրէ. Ու
բաւ անոր. Եւ քու մեղքերդ նե-
49 ռուած են. Եւ անոր հետ սեղան
նստողները սկսան իրենց մէջը ըս-
տել. Նո՛վ է ասիկայ՝ որ մեղաց
50 թողութիւն ալ կու տայ. Եւ
ինքը բաւ կ'սկսան. Եւ քու հա-
ւատքդ քեզ չ'փրկեց, զնա խա-
ղաղութեամբ:

ԳԼ. Ը

1 Վանայք իրենց ստացուածքով ծառայութիւն
կ'ընեն Քրիստոսի. 4 Քրիստոս կը գտնէ
սերմանացանին. 16 և ծրագրի առակը. 21
Իմացնէ թէ ո՛վ են իր մայրը ու եղբայրն-
քը. 22 և աստէ հովիտուն. 26 և մէկ մարդէ
մը դիւայ լէպէտնը գորս հանելով՝ թող կու
տայ անոնց որ խոգեցուն են ծրամիւր մտնեն.
37 Գեղեցասցիք լին ընդունիր զեմբը. 43 ԳԼ-
ուս առնաւեն կ'ընէր կը բժշէ. 49 և Յայրոսի
աղիկը կը յարուցանէ:

1 Ու եղաւ որ անկէ ետե՛ ալ ինքը
բաղաթէ բաղաթ ու գեղէ գեղ
պտրտելով՝ կը բարոզէր, և Սա-
տուծոյ թագաւորութիւնը կ'աւե-
տարանէր. ու տասուերկուրը իր
2 հետն էր. Դիւայ քանի մը կ'ընէր
որ չար ոգիներէ ու հիւանդու-
թիւններէ բժշուերէն էին. Մարի-
ամ՝ որ Մաղդաղէնայի կ'ըսուէր,
Բուսկից որ եօթը դէ ելէր էր,
3 Եւ Յովհաննա՝ Հերովդեսին տանը
վերակացուն քուզային կ'ընէր, ու
Զուլան, և շատ ուրիշներ, որոնք
իրենց ստացուածքովը խնոր ծա-
ռայութիւն կ'ընէին:
4 ԳԼ երբոր մեծ բազմութիւն
ժողովուեցաւ, և շատ բաղաթներէ
իրեն եկան, առակով մը բաւա-
5 նեց. Սերմ ցանող մը ելաւ իր
սերմը ցանելու. ու ցանած ատենը՝
մէկ քանին ծամբուն քովը ինկաւ,
և քափ քափ կ'ոխտեցաւ, ու երկին-
քի թռչունները կերան զանիկայ.
6 Եւ ուրիշը ապառաժի վրայ ինկաւ,
ու բուսածին պէս չորցաւ հոգ-
7 հիւթ չուենալուն համար. Եւ
ուրիշը փուշերու մէջ ինկաւ, ու
փուշերը անոր հետը բուսնելով՝
8 խեղդեցին անիկայ. Եւ ուրիշը
աղէկ հողի մէջ ինկաւ, ու բուս-
նելով՝ հարիւրապատիկ պտուղ

Մատ. իե.
55: 56:

Մար. ժգ.
9:

Ո՛րհն՝ ա-
նոնց

Մատ. ժգ.
2: Մար.
7: 1:

տուաւ. երբոր առ բաները կը գը-
րուցէր, կ'աղաղակէր. Եւ որ լսե-
լու ականջ ունի, թող լսէ:

9 Եւ իր աշակերտները կը հարցը-
նէին իրեն՝ ըսելով թէ, Ի՞նչ պի-
10 տի ըլլայ ան առակը. Եւ ալ ը-
սաւ. Զեպի տրուած է զիտնալ
Սատուծոյ թագաւորութեան խոր-
հուրդները, բայց ուրիշներուն ա-
ռակներով ի՛նչ խօսիմ. Եւ որ տեսնե-
լով՝ շտանեն, և լսելով՝ չիմանան:
11 Եւ քո՛ւ առակը աս է. Սերմը Սա-
տուծոյ խօսքն է. Ու ծամբուն քո-
վիւնները անոնք են որ կը լսեն, ու
ետքը Սատանան կու զայ՝ անոնց
սրտէն կը հանէ խօսքը, որ չըլլայ
13 թէ հաւատան ու փրկուին. Եւ
ապառաժին վրայիւնները աւա՛ւ Եւ՛-
որ երբ կը լսեն, ուրախութեամբ
կ'ընդունին խօսքը, բայց արմատ
չունին. ատեն մը կը հաւատան՝
ու փորձութեան ժամանակը կը
14 հեռանան. Եւ փուշերուն մէջ
ինկածը անոնք են որ կը լսեն,
բայց հօգեւրով ու հարստութիւ-
նով և աւ կեանքիս ցանկութիւն-
ներովը զբաղած ըլլալով՝ կը խեղ-
15 դուին, և անպտուղ կ'ըլլան. Իսկ
աղէկ հողի մէջ ցանա՛ւ անոնք
են որ բարի և յօժար սրտիս լսե-
լով խօսքը՝ կ'ընդունին, ու համ-
բերութիւնով պտուղ կու տան:

16 Եւ զկայ մէկ որ ծրագր վառէ՝ ու
ամանի մը տակ՝ կամ մահիծին
ներքըր զնէ. հապա աշտանակի
վրայ կը դնէ, որ ներս մտնողները
17 լոյս տեսնեն. Եւ վասն զի չկայ
ածուկ բան մը որ պիտի չայտ-
նուի, ո՛չ ալ գաղտուկ բան մը որ
պիտի չգիտցուի՝ ու երևան չելլէ.
18 Ուստի նայեցէ՛ թէ ինչպէս կը
լսէք. Երանգ ո՛վ որ ունի՝ անոր
պիտի տրուի, և ո՛վ որ չունի՝ ան
ալ որ ինքը կը կարծէ թէ ունի,
անկէ պիտի առնուի:

19 Ժեւ անոր մայրը ու եղբայրները
իրեն եկան, ու բազմութիւնէն չէին
20 կրնար անոր քովը իրե՛ալ. Եւ
անոր իմացուցին՝ ըսելով. Գու
մայրդ ու եղբայրներդ գուրք կայ-
նէր են, ու քեզ տեսնել կ'ուզեն.
21 Եւ անիկայ պատասխան տալով՝
ըսաւ անոնց. Իմ մայրս ու իմ եղ-
բայրներս ասոնք են, որ Սատուծոյ
խօսքը կը լսեն ու զանիկայ կը կա-
տարեն:

22 Եւ եղաւ որ մէկ օր մը նաւը
մտաւ ինքը և իր աշակերտներն աւ,
ու բաւ անոնց. Ծովակին մէ-
կալ կողմը անցնիւք. և ծամբայ
23 ելան. Իւ երբոր նաւով կ'ըն-
թային, որքը բնացաւ, ու հովի
փոթորիկ մը ի՛կաւ ծովակին վրայ,

Յամբ Տեառն

31

Մատ. ժգ.
10: Մար.
7: 10:

Եւս. զ. 9:
Մար. 7:
12:

Մատ. ժգ.
15: Մար.
7: 14:

Մատ. ե.
15: Մար.
7: 21: ԳԼ.
Ժա. 33:

Մատ. ժ.
26: ԳԼ.
Ժ. 2:

Մատ. ժգ.
12: Իե. 29:
ԳԼ. ժ. 26:

Մատ. ժ. բ.
46: Մար.
7: 31:

Մատ. բ.
23: Մար.
7: 35:

Յամբ Յեսան:

31

և նաև կը լեցուէր, ու իրենք վր-
24 տանգի մէջ էին: Մտնեցան ար-
թննցուցին անիկայ՝ ու ըսին .
Վարդապետ վարդապետ՝ ահա կը
կորսուինք . ան ալ ելաւ սաստեց
հովին , ու ջուրերուն խռովու-
թեանը , ու հանդարտեցան , ու
25 խաղաղութիւն եղաւ : Եւ ըսաւ
անոնց . Ո՛ր է ձեր հաւատքը .
և անոնք վախի մէջ ինկած զարմա-
ցան , ու իրարու կ'ըսէին . Արդեօք
ո՞վ է անիկայ , որ հովերուն ու
ջուրին ալ հրաման կու տայ . և կը
նազանդին ստոր :

ԼՄատ . Ը .

25 : Մար .

Ե . 1

Ո՛ր է Գրե-

գեանց

26 և Ու նաւելով իջան * Գաղարա-
ցւոց երկիր , որ Գալիլային
27 զիմացի կողմն է : Եւ ինքը ցա-
մաքը երկունս պէս՝ ան քաղաքէն
մարդ մը ելաւ զիմացը՝ որուն ներսը
շատ ատենն 'ի վեր դէեր կային .
ու անիկայ հանդերձ չէր հագներ ,
ոչ ալ տան մէջ կը բնակէր ,
28 Տապա գերեզմաններու մէջ : Եւ
Յիսուս տեսնելով՝ աղաղակեց ,
ու ինկաւ անոր առջև , ու բարձր
ձայնով ըսաւ . Դուն իմ հետս
ի՛նչ բան ունիս Յիսուս՝ Որդի
Աստուծոյ բարձրելոյ , կ'աղաչեմ՝
29 քեզի՝ զիս մի՛ տանջեր . (Ինչու որ
հրամայեց պիղծ ոգիին՝ որ ան մար-
դէն ելլէ . որովհետեւ շատ ատեն
էր՝ որ զանիկայ յափշտակէր էր . և
անիկայ շքմաներով , ու ոտնա-
կապերով կապուած կը պահուէր ,
բայց կապերը կը կտորտէր , ու
գէնէ անապատը կը բշուէր .)
30 Հարցուց անոր Յիսուս ու ըսաւ .
Անունդ ի՛նչ է . ան ալ ըսաւ . Լէ-
զէոն . Ինչու որ շատ դէեր մտեր
31 էին անոր ներքի դին : Եւ կ'աղա-
չէին անոր՝ Եոր անդունդը երթաւ .
32 լու հրաման չընէ իրենց : Եւ ան
տեղը շատ խոզերու երամակ մը
կար՝ որ լեւր կ'արածուէին . ու ա-
ղաչեցին անոր՝ որ իրենց հրաման
տայ անոնց մէջը մտնելու . և հրա-
33 ման տուաւ անոնց : Ու գէերը
մարդէն ելելով՝ խոզերուն մէջը
մտան . և երամակը դահլւթ տե-
զէն ծովակը վազեց , ու խեղճուե-
34 յաւ : Եւ խոզարածները -- և -
ղած բանը տեսնելով՝ փախան , ու
պատմեցին քաղաքը ու աղարակ-
35 ները : Եւ Բարթէլէան եղած բա-
նը տեսնելու , ու եկան Յիսուսին ,
և դուան ան մարդը՝ ուսկից որ գէե-
րը ելեր էին , հաղուած ու իսկբ
վրան Յիսուսի ոտքերուն բովը
36 նստած , ու վախեցան : Եւ անոնք
որ տեսեր էին , պատմեցին անոնց՝
թէ ինչպէս դիւահարը ազատե-
37 յաւ : Եւ Երաքարացւոց չըջակայ
տեղու անքը գտնուող բոլոր բազ-

Ե Եսայ . Ի .

3 :

մուծիւնը կ'աղաչէր անոր , ի որ
իրենցմէ երթայ . Ինչու որ մեծ
վասիլով ըսնուած էր . ան ալ
38 նաւը մտնելով՝ ետ դարձաւ : Եւ
ան մարդը՝ ուսկից որ դէերը ելեր
էին , կ'աղաչէր անոր՝ որ հետը
բայց . բայց Յիսուս արձակեց ա-
39 նիկայ՝ ու ըսաւ . Դարձիր քու
առնող , ու պատմէ՛ ինչ որ Աս-
տուած քեզի ըրաւ . ան ալ գնաց ,
ու բոլոր քաղաքին մէջը քարոզեց ,
ինչ որ Յիսուս իրեն ըրաւ :
40 Ու երբոր Յիսուս ետ դարձաւ ,
ժողովուրդը զանիկայ ընդունէց .
ինչու որ ամէնքը անոր կը սպասէ-
41 ին : Եւ ահա Յայրոս անունով
մարդ մը եկաւ , ու ինքը ժողովա-
րանին իշխանն էր . և Յիսուսին
ոտքը իշխալով՝ կ'աղաչէր անոր ,
42 որ իր տունը մտնէ . Ինչու որ մէկ
հատիկ աղջիկ մը ունէր՝ զրեթէ
տասուերկու տարեկան , որ մեռ-
նելու մօտ էր . ու երբոր անիկայ
կ'երթնար , բազմութիւնը կը նեղըր
զանիկայ :
43 Եւ Կնիկ մը՝ որ տասուերկու
տարիէ 'ի վեր արիւնի տեղատե-
ութեան մէջ էր , ու իր բոլոր
ունեցածը բժիշկներուն ծախք ըրած
էր , և իրեն մէկ մը բժշկուելու ճար
44 մը եղած չէր , Ետեէն մտնենալով՝
անոր հանդերձին քղանցքին դը-
պաւ , և իսկոյն իր արիւնին հոսու-
45 մը դադարեցաւ : Եւ Յիսուս ը-
սաւ . Ո՞վ էր ան որ ինձի դպաւ .
երբոր ամէնքը կ'ուրանային , ըսաւ
Պետրոս ու անոր հետ եղողները ,
Վարդապետ՝ բազմութիւնը քեզ
կը հրէ ու կը նեղէ , ու կ'ըսեն թէ՛
46 Ո՞վ ինձի դպաւ : Եւ Յիսուս ը-
սաւ . Մէկը ինձի դպաւ , քանզի
իմացայ որ ինձմէ զօրութիւն մի
47 ելաւ : Երբոր տեսաւ Կնիկը՝ որ
Բաւելոն չպահուեցաւ , դողալով
եկաւ՝ ու անոր առջև ինկաւ , և
բոլոր ժողովուրդին առջև անոր
պատմեց՝ թէ ինչ բանի համար ան-
նոր դպէր էր , և թէ ինչպէս ին-
48 յը իսկոյն բժշկուեցաւ : Եւ Յի-
սուս ըսաւ անոր . Բաւելոնուէ՛
անդիկ , քու հաւատդ քեզ բժը-
կեց , զիս խաղաղութեամբ :
49 Երբոր ինքը դեռ կը խօսէր ,
ժողովուրդապետին տունէն մէկը ե-
կաւ՝ ու ըսաւ անոր . Աղջիկդ մե-
ռաւ , -- վարդապետը մի՛ յող-
50 նեցնէր : Բայց Յիսուս երբոր լը-
սեց , պատասխան տուաւ անոր՝ ու
ըսաւ . Մի՛ փախան , միայն հա-
51 լատա՛ , ու պիտի ապրի : Եւ երբ
տունը մտաւ՝ ուրիշ մէկը թող
չտուաւ որ մտնէ , բայց միայն
Պետրոսը ու Յակոբոսը և Յովհան-

Յամբ Յեսան:

31

ԼՄատ . Ը .

39 :

ԵՄար . Ե .

13 :

ԼՄատ . Բ .

18 : Մար .

Ե . 29 :

ԼՄատ . Բ .

20 :

ԵՄար . Ե . 30 :

Դ . Գ . 19 :

ԼՄար . Ե . 35 :

ԼՄատ . Բ .

34 :

Յամի Տնտան
31

ԳՅՈՏ. ԺԱՄ.
11:13:

ԳԼ. Է. 14:
ԳՅՈՏ. ԺԱՄ.
43:

Մատ. Բ.
4: Թ. 30:
Մար. Ե. 43:

նէսը, ու աղջկան հայրը ու մայրը 1
52 Ամէնքն ալ կու լային ու կ'որհա-
յին անոր վրայ. և ինքը ըսաւ.
Մի լաք. անիկայ մեռած չէ, 1
53 պա կը քննայ: Եւ անոր ծաղոյ
կ'ընէին զանիկայ, բանդի դիտէին
54 ինչ մեռաւ: և ինքը ամէնն ալ
զուրա հանելով, բռնեց անոր ձեռ-
քէն, ու կանչեց ըսելով. Եղբիկ
55 Եղբր: Եւ անոր հոգին դարձաւ,
ու իսկոյն ոտը ելաւ. և Յէ-
հրաման ըրաւ որ ուտելէք տան ա-
56 նոր: և անոր ծնողքը ապշած
մնացին: Եւ ինքը անոնց պատուի-
րեց՝ որ եղած բանը մէկու մը չըը-
րուցեն:

ԳԼ. Բ

1 Քրիստոս իր աշակերտները կը խրէ հրաշքներ
ընելու և քարոզելու: 7 Հերովդէս կը ցան-
կայ Քրիստոսը տեսնելու: 17 Քրիստոս հինգ
հազար հոգի կը կերակրէ: 18 Կը հարցուն թէ
մարդիկ իրեն համար ո՞վ է կ'ըսեն: 22 Իր շա-
քարանքները կը նախաձայնէ: 23 ամենուն
պատուէր կու տայ որ իր օրինակին հետեւին
24 Քրիստոսի աշակերտութիւնը: 37 Քրիս-
տոս իր բժշկէ լուսնոր: 43 Զարձալ իր
չարաբանքը կը նախաձայնէ իր աշակերտնե-
րուն: 46 Իր պատուիւրէ անոնց որ խնայո՞ւ
ընեն: 51 ամենուն հետ քաղցրութեամբ վա-
րուիւն առանց վրէժխնդրութեան: 57 քանի
մը անձինք կ'ուզեն Քրիստոսի հետեւիլ, սա-
կայն պայմաններ կ'առաջարկեն:

Մատ. Ժ.
1: Մար.
9:13: Գ. 7:

Բ. Մատ. Ժ.
7:8: Մար.
7:12: ԳԼ.
Ժ. 1:9:

Բ. Մատ. Ժ.
9: Մար.
9:5: ԳԼ.
Ժ. 4: Իր.
35:

Դ. Մատ. Ժ.
11: Մար.
7:10:

Բ. Մատ. Ժ.
14:

Դ. Մար. Ժ. Գ.
51:

Բ. Մար. Զ.
12:

ԳՄ. Տ. 32

Բ. Մատ. Ժ. Գ.
1: Մար.
2:14:

1 Եւ իր տասուերկու առաքեալ-
ները մէկտեղ իրեն կանչելով,
անոնց զօրութիւն ու իշխանու-
թիւն տուաւ յոյր դեերուն վրայ
2 և ասխտը բժշկելու: Եւ Բզաննք
խրկեց որ Աստուծոյ Թաղաւորու-
թիւնը քարոզեն, ու հիւանդները
3 բժշկեն: Եւ հրաւ անոնց. Ճամ-
բու համար բան չառնէք, ոչ գա-
ւազան և ոչ տօպրակ, ոչ հաց
և ոչ ստակ, ոչ ալ կրկին հան-
4 դերձ ունենայ: Եւ Դոր տուն որ
մոնէք հոն մնացէք, ու անկէ
5 ելէք: Ու Էսնոնք որ ձեզ չեն ըն-
դունիր, երբոր ան քաղաքէն կ'ել-
լէք, շէնք ոտքերուն փոշին ան-
6 զամ թօթփելէք՝ իրենց դէմ վը-
ցկայութիւն ըլլալու համար: Եւ
անոնք Էսնոնք ու գեղե գեղ կը պը-
տրտէին, և ամէն տեղ աւետարա-
նը կը քարոզէին, ու բժշկութիւն
կ'ընէին:
7 Եւ ՀՀերովդէս չորրորդապետը
անոր բոլոր գործերը լսելով տա-
րակուսանաց մէջ էր, որովհետեւ
ոմանք ըսած էին թէ, Յովհաննէ-
սը յարութիւն առաւ մեռելներէն:
8 Եւ ոմանք թէ՛ Եդիսնայ յայտնուե-
ցաւ. և ուրիշներն ալ թէ՛ Առջի
մարգարէներէն մէկը յարութիւն
9 առաւ: Եւ ՀՀերովդէս ըսաւ.
Յովհաննէսը եւ զիսատեցի. հա-
պա ասիկայ ո՞վ պիտի ըլլայ, որուն

վրայով ասանկ բաներ կը լսեմ.
Է ու կ'ուզէր որ տեսնէ զանիկայ:
10 Եւ ժառարեալները դարձան, ու
պատմեցին անոր ինչ որ ըրին. և և
առաւ զանոնք՝ առանձին անապատ
տեղ մը քաշուեցաւ քարաքի մը
քով, որուն անունը Բէթսայիդա
11 էր: Եւ ժողովուրդները երբոր
խմացան, անոր ետէն դային, ու
զանոնք ընդունելով՝ կը խօսէր ա-
նոնց Աստուծոյ Թաղաւորութեա-
նը վրայով. և որոնք որ բժշկու-
թեան կարօտ էին, կը բժշկէր:

12 Եւ երբոր օրը սկսաւ իրիկուան
մօտենալ, տասուերկուքը եկան ու
բսին անոր. Արձակէ ժողովուրդ-
ները, որ չըմակայ գեղերը ու ա-
գարակները երթան իջնանին, ու
կերակուր գտնեն. ինչու որ հոս
13 անապատ տեղ մըն էնք: Ըսաւ
անոնց. Դուք տուէք ատոնց ու-
տելէք. անոնք ալ ըսին. Մենք
հինգ նկանակէն ու երկու ձուկէն
աւելի բան չունինք, թէ որ չէր-
թանք ատ բոլոր ժողովուրդին հա-
14 մար կերակուր չգտնէք: (Քանի
հինգ հազար չափ էրիկ մարդիկ
կային:) Ու ըսաւ իր աշակերտ-
ներուն. Ատոնք դաս դաս յիսուն
15 յիսուն նստեցուցէք: Եւ անակ
ըրին, ու ամէն ալ նստեցուցին:
16 Եւ ան հինգ նկանակը ու երկու
ձուկը առնելով՝ ու դէպ ՚ի երկին-
քը նայելով, օրհնեց զանոնք ու
կտրեց, և կու տար աշակերտնե-
րուն, որ ժողովուրդին առջը
17 դնեն: Եւ կերան ու կոտորան
ամէնքն ալ, ու աւելցած կոտ-
րուանքները տասուերկու կողով
վերցուցին:

18 Եւ եղաւ որ երբ ինքը առան-
ձին աղօթք կ'ընէր, աշակերտներն
ալ իր հետն էին, և հարցուց ա-
նոնց ըսելով. Ժողովուրդները ին-
19 ծի համար ո՞վ կ'ըսեն թէ եմ: Ա-
նոնք ալ պատասխան տալով՝ ըսին.
Որեւէ ծծովհաննէս մկրտիչը, և
ուրիշները Եդիսն, ուրիշներն ալ
թէ՛ Առջի մարգարէներէն մէկը յա-
20 րութիւն առեւ է: Եւ ինքը ըսաւ
անոնց. Հապա դուք ինծի համար
ո՞վ կ'ըսէք թէ եմ: Ապատասխան
տուաւ Պետրոս՝ ու ըսաւ. Աս-

21 տուծոյ Քրիստոսը: Եւ Էսնոնք
սաստիկ պատուիւրէք անոնց՝ որ աս
22 բանը մէկու մը չգրուցեն: Ու ը-
սաւ թէ. Պէտք է որ Որդին մար-
գոյ շատ չարաբանքներ կրէ, և
ծերերէն ու քահանայապետներէն
և զպիւրներէն մերժուի, ու սպան-
նուի: ու երբոր օրը յարութիւն
23 առեւ, շեւ ամենուն կ'ըսէր. Թէ
որ մէկը կ'ուզէ իմ ետեւն գալ,

Յամի Տնտան
32

ԳԼ. Ե. 8:
Ժ. Մար. Զ.
30:
Բ. Մատ. Ժ. Գ.
13:

Մատ. Ժ. Գ.
13: Մար.
Զ. 35: ԳՅՈՏ.
Զ. 1:5:

Բ. Մատ. Ժ. Գ.
13: Մար.
Բ. 21:

Զ. Մատ. Ժ. Գ.
2: Զ. 7:31:

Բ. Մատ. Ժ. Գ.
16: ԳՅՈՏ.
Զ. 70:

Զ. Մատ. Ժ. Գ.
20:

Զ. Մատ. Ժ. Գ.
21: Ժ. Գ.
21:

Զ. Մատ. Ժ. Գ.
38: Ժ. Գ. 24:
Մար. Բ.
34: ԳԼ.
Ժ. Գ. 27:

Յամի Տեսան

32

ՅՄատ. Ժ. 26
Մար. Բ. 36

Մատ. Ժ. 38
Մար. Բ. 38
Ե. Բ. 12

Մատ. Ժ. 25
Մար. Բ. 39

Մատ. Ժ. 1
Մար. Բ. 1

Դիան. Բ. 15
Ժ. 9

Մատ. Ժ. 17

Մար. Ժ. 22

Մատ. Ժ. 9

Մատ. Ժ. 14
Մար. Բ. 13-16

Թող իր անձը ուրանայ, և ամեն որ իր խաչը վերցնեն, ու իմ ետևը
24 Էստ գալիս Վասն զի ով որ կ'ուզէ իր անձը ապրեցնել, պիտի կորսնցնեն անիկայ. և ով որ ինձի համար իր անձը կորսնցնեն, պիտի
25 տի ապրեցնեն անիկայ: Եւ քանզի ինչ կը շահի մարդ մը թէ որ բոլոր աշխարհը վատրակի, և իր անձը կորսնցնեն կամ վնասէ:
26 Վասն զի ով որ գիտ ու իմ խօսքերս Կ'ըսէ ամօթ սեպէ, Որքին մարդոյ ալ զանիկայ Կ'ըսէ ամօթ պիտի սեպէ երբոր գալ իր ու Հօրը և սուրբ Հոգիստաններուն
27 Բառքով: Բայց ճշմարիտ կ'ըսէմ ձեզի, որ Հոս կայնողներէն մէկ բանիները կան որոնք մահուան համը պիտի չառնեն, մինչև որ տեսնեն Աստուծոյ թագաւորութիւնը:
28 Ու եղաւ որ աս խօսքերէն գրեթէ ութ օր ետք Պետրոսը ու Յովհաննէսը և Յակոբոսը առնելով
29 լեռը ելաւ աղօթք ընելու: Ու երբոր ինքը աղօթք կ'ըներ, իր երեսին տեսքը ուրիշ կերպ մը եղաւ, ու իր հագուստը ձերմակ
30 փայլուն եղաւ: Եւ ահա երկու մարդիկ իր Հետը կը խօսէին, ու
31 բոնք Մովսէս ու Եղիա էին, Փառքով երեցած, և անոր առ իշխանի
32 ելլելուն վրայով կը խօսէին, որ երևուստեմի մէջ պիտի կատար
33 րուէր: Բայց Պետրոս և անոր Հետ եղողները Լքուելով ծանրացած էին, ու երբոր արթնցան, տեսան անոր փառքը, և ան երկու մարդիկը որ անոր քովը կեցեր էին:
34 Ու եղաւ որ երբ անոնք զատուեցան անոր քովէն, Պետրոս ըսաւ Յիսուսին. Վարդապետ աղէկ է որ Հոս կենանք. ու իրեք իրծիք շինենք, մէկը քեզի, և մէկը Մովսէսին, ու մէկը Եղիային. վասն զի չէր գիտեր ինչ կը խօսէր:
35 Եւ քանի որ անիկայ աս բաները կը խօսէր, ամպ մը եկաւ ու անոնց վրայ հովանի եղաւ, և ամպին տակ
36 կը մտածատեննին վախցան: Ու ձայն մը եղաւ ամպէն ըսելով. «Ասիկայ է իմ սիրելի Որդիս, և անոր մօտիկ ըրէք: Եւ ան ձայնը որ եղաւ, Յիսուս մինակ գտնուեցաւ: Դիւ իրենք լուռ կեցան, և իրենց տեսածներէն ան օրերը մէկուն բան մը չպատմեցին:
37 Ու եղաւ որ Հետեւայ օրը երբ որ անոնք լեռնէն վար իջան, շատ ժողովուրդ անոր դէմը ելաւ: Եւ ահա ժողովուրդին մէջէն մէկ մարդ մը աղաղակեց ու ըսաւ. Վարդապետ կ'աղաչեմ քեզի՝ նայէ իմ

որդիկս, քանզի իմ մէկ հատիկս
38 է. Եւ ահա ոգի մը կը բռնէ զանիկայ. աս ալ յանգած կը կանչուր տէր, և զանիկայ ցնցելով կը փոքրցնէ, ու հագնել զատուի անկէ՝ ջարդուրուր ընելով զանիկայ
40 կայ: Եւ քու աշակերտներուդ աղաչեցի որ Հասնեն զանիկայ, ու
41 չըրցան: Պատասխան տուա Յիսուս ու ըսաւ. Ով անհաւատ և խոտորեալ ազգ՝ մինչև երբ ձեզի Հետ պիտի ըլլամ ու ձեզի համբն
42 ընմ: Հոս բեր քու որդիդ: Ու երբոր դեռ կը մօտենար, դէր զանիկայ զետեքը զարկաւ ու աստիկ
43 ցնցել: Իսկ Յիսուս աստեղ պիտի ոգիին, և բռնեց տղան ու
44 զանիկայ իր Հօրը տուաւ: Եւ ամենք կը զարմանային Աստուծոյ մեծամեծ գործերուն վրայ:
Ու քանի որ ամենք կը զարմանային Յիսուսին ըրած բոլոր գործերուն վրայ, անիկայ ըսաւ իր աշակերտներուն. «Դուք աս խօսքերը ականջներնիդ դրէք, վասն զի Որդին մարդոյ պիտի մատնուի
45 մարդոց ձեռքը: Բայց անոր չէին իմանար ան խօսքը, և անոնցմէ ծածկուած էր՝ որ Հասկնան: Ու կը վախնային ան խօսքին համար իրեն հարցնելու:
46 Ետընդուր մըն ալ մտաւ անոնց մէջ՝ թէ արդեօք իրենց մէջ ով է
47 մեծ: Իսկ Յիսուս անոնց արտիւն խորհուրդը իմանալով, տղայ մը առաւ ու զանիկայ իր քովը կայ
48 նցուց, և ըսաւ անոնց. «Ով որ աս տղան իմ անունով կ'ընէ դուռնի՝ զիս կ'ընդունին. և ան որ զիս կ'ընդունին՝ անիկայ զիս խրկողը կ'ընդունին. վասն զի Եսան որ ձեր ամենուն մէջը պղտիկ է, անիկայ մեծ պիտի ըլլայ:
49 Եւ Պատասխան տուա Յովհաննէս ու ըսաւ. Վարդապետ մէկը տեսանք որ քու անունով զեներ կը շահէր, և զանիկայ արդիւնցիւր,
50 ինչու որ մեր Հետը չպարտիր: Եւ Յիսուս ըսաւ անոր. Մի արդիւնք. «քանզի ան որ ձեզի հակառակ չէ, ձեր՝ կողմէն է:
51 Ու եղաւ որ երբ էր Կաթաբեան վերանալու օրերը կը կատարուէր, ինքն ալ չհաստատաւ որոշէ» Եւ
52 ըրաւ որ իր խօսքին իրենց անոր հետ ընեն: Եւ իր երեսին առջէն պատգամաւորներ իրկեց, որ երբոր գացին Սամարացոց մէկ գետը մասն որ իրեն համար պատ
53 ըստութիւն մը ընեն: Եւ չընէր զուեցնի զանիկայ, ինչու որ անոր երեսը դէպ ի Երուսաղէմ էրմա
54 լու լիւր էր: Երբոր իր աշակերտները Յակոբոս ու Յովհան

Յամի Տեսան

32

Մատ. Ժ. 21

Մար. Բ. 31
Դի. Բ. 50
Ժ. 34

Մատ. Ժ. 1
Մար. Բ. 33

Մատ. Ժ. 40
Մար. Բ. 36
Ե. Բ. 20
Մատ. Ժ. 11

Մար. Բ. 37
Ե. Բ. 25

Մատ. Ժ. 30
Դի. Ժ. 23

Մատ. Ժ. 19
Դի. Ժ. 2

Մատ. Ժ. 19
Դի. Ժ. 2

Մատ. Ժ. 19
Դի. Ժ. 2

Մատ. Ժ. 19
Դի. Ժ. 2

Յամի Տեառն

82

Օր թագ. ա.
10 12

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

Մատ. Ե.
19

Մատ. Ե.
21

Տես
20

Տես
20

Մատ. Ժ.
1

Մատ. Ժ.
7

Մատ. Ժ.
8

Մատ. Ժ.
10

Մատ. Ժ.
10

Մատ. Ժ.
10

Մատ. Ժ.
10

Մատ. Ժ.
10

Մատ. Ժ.
10

նէս տեսան, ըսին. Տէր՝ կուգես
որ ըսենք, ու երկինքէն կրակ իջնէ
և աստիճանէն անոնք, Ինչպէս որ
55 Եղիան ալ ըսաւ. Եւ դարձաւ
յանդիմանեց գանոնք՝ ըսելով.
2էք գիտեր թէ ինչ հոգիի տէր
56 էք դուք. *Ասան զի Բորդին մար-
դոյ չեկաւ մարդոց հոգիները կոր-
սընցընելու, հապա փրկելու. Եւ
ուրիշ գեղ մը գացին:
57 Ու երբոր անոնք ճամբան կ'եր-
թային, մէկը ըսաւ անոր. Տէր՝
քու ետեւէդ գամ՝ ուր որ երթամ,
58 Եւ Յիսուս ըսաւ անոր. Աղուէս-
ները որքէր ունին, ու երկինց
թառնանները թռչներ, բայց Բորդին
մարդոյ տէր չ'ունի, որ հոն իջ
գլուխը դնէ:
59 ԲԱՆԿՆԻ ՈՒՐԻՇԻՆ ՄԻՆ ԱՆ ԸՍԱՎ. Եւ
կուր իմ ետեւէս. ան ալ ըսաւ.
Տէր՝ ինծի հրաման տուր, որ ա-
ռաջ երթամ իմ հայրս թաղեմ:
60 Յիսուս ըսաւ անոր. Բողոք տուր
մտնիներուն որ թաղէն իրենց մե-
ռելները. բայց դուն գնա Աստու-
ծոյ թաղաւորութիւնը քարոզէ:
61 ՄԵԿՆԻ ՈՒՐԻՇԻՆ ՄԻՆ ԱՆ ԸՍԱՎ. Տէր՝
քեզ ետեւէդ պիտի գամ. բայց
ինծի հրաման տուր, որ առաջ իմ
տանն մէջ եղողներուն հրաժարա-
62 կան ողջն տամ: Եիսուս ըսաւ
անոր. Ոչ մէկը որ ձեռքը մածին
վրայ կը դնէ ու ետին կը նայի, Աս-
տուծոյ թաղաւորութեանը յար-
մար է:

ԳԼ. Ժ

Քրիստոս եօթանասուն աշակերտներ կը խոր-
կէ հրաշագործութիւն ընելու և քորոզելու.
37 Կը պատուիրէ անոնց որ խոստան ըլլան, և
կ'իմացնեն թէ ինչ բանի համար պարտի
ուրախանալ. 21 շնորհակալ կ'ըլլայ չորր
անոր շնորհացը համար. 23 Երանութիւն կու
տայ իր աշակերտներուն երջանիքի փիճակին.
25 Կը սորվցնէր օրինակաւ թէ ինչ ընելու
է որ յաւիտեանակա եկեանք ժառանգէ. և
թէ ով որ իր ողորմութեանը կարօտ է, ա-
նիկայ իրեն ընկեր սեպելու է. 41 Կը յանդի-
մանէ Մարթան, ու անոր քոյրը Մարիամը
կը գովէ:

1 ՄԱ ԲԱՆԵՐԷՆ ԵՈՒՆ ՏԵՐԸ ՈՒՐԻՇ ԵՈ-
ԹԱՆԱՍՈՆ ԱՆ ՈՐՈՇԷՑ. Եւ
գանոնք իր առջեւէն երկու երկու
խրկեց բոլոր քաղաքները ու տեղե-
2 ըր՝ ուր որ ինքը պիտի երթար: Եւ
կ'ըսէր անոնց. ԲՀՈՆՆՔՐ ԼԱՍՏ Է,
ու մարկները քիչ. ԳՈՒՆԱՐԻ ՀՈՆՆՔ-
ՐԻՆ ՏԵՐՈՐԷՆ ԱՊԱՅԷՑԷՐ, որ մշակ-
3 ներ հանէ իր հունձքին: Գաջէք.
Դահա եւ ձեղ կը խրկեմ իրեն
4 գառներ՝ գայլերու մէջ. Եւ Հէտեր-
նիդ քսակ իր առնէք, ոչ ալ օտա-
քակ, և ոչ կօշիկներ. Դու ճամ-
5 բան մէկու մը բարկ մի տաք. Եւ
որ տունն որ մտնէք, առաջ ըսէք.
6 Բարեւ աս տանս. Ու թէ որ հոն

Ի բարեւ արժանաւոր մարդ՝ կայ,
ձեր բարեւ պիտի հանգչի անոր վը-
րայ, հապա թէ չէ՝ ձեզի պիտի
7 դառնայ: Եւ ան տանը մէջ մնա-
ցէք, ու Բանոնցմէ կերէք ու խմե-
ցէք. Եւ ինչու որ մշակը իր վարձքին
արժանի է. տընէն տունն մի փո-
8 խուիք: Եւ որ քաղաք որ մտնէք,
ու ձեզ ընդունին, ինչ որ առջև-
9 նիդ դրուի, կերէք. Եւ Բժշկեցէք
անոր մէջի հիւանդները, և ըսէք
անոնց. Եւստուծոյ թաղաւորու-
10 թիւնը ձեզի մօտեցեր է: Բայց որ
քաղաք որ մտնէք՝ ու ձեզ չ'ըն-
դունին, անոր հրապարակները ել-
11 լելով՝ ըսէք. Եւն փոշին ալ որ
ձեր քաղաքէն մեր առեւտըն փա-
կած է, ձեզի կը թօթվենք. միայն
թէ աս գիտնաք որ Աստուծոյ թա-
ղաւորութիւնը ձեզի մօտեցեր է:
12 Ձեզի կ'ըսեմ, Եւ որ ան օրը Սոգոմի
դուրսն աւելի դիւրին պիտի
ըլլայ, քան թէ ան քաղաքին:
13 Եւ այ քեզ քորաղին, այ քեզ
Բեթաիդա. Ինչու որ Եթէ Տիւ-
րոսի ու Սիգոնի մէջ Էղած ըլլային
ան հրաշագործը որ ան մէջը եղաւ,
չատնցմէ քործով՝ ու մոխիրի
մէջ նստելով ապաշխարած պիտի
14 ըլլային: Բայց դատաստանին օրը
Տիւրոսին ու Սիգոնին աւելի դիւ-
րին պիտի ըլլայ, քան թէ ձեզի:
15 Եւ դուն Կափառնայում՝ Դոր
միջև երկինքը բարձրացած ես,
16 Եւ միջև դժոխքը պիտի իջնես: Դուն
որ ձեզի մօտիկ կ'ընէ, ինծի մօտիկ
կ'ընէ. Եւ ան որ ձեզ կը մերժէ,
զիս կը մերժէ. Եւ ան որ զիս կը
մերժէ, զիս խրկողը կը մերժէ:
17 Եւ Եօթանասուն աշակերտները
դարձան ուրախութեամբ ու ըսին.
Տէր՝ քու անունովդ դեւերն ալ մե-
18 լի կը նազանդին: Եւ ըսաւ ա-
նոնց. Սատանան փալլակի պէս
երկինքէն վար ինկած կը տեսնի:
19 Ահա ձեզի իշխանութիւն կու
տամ օժտելու ու կարծիներու և
թշնամիին բոլոր զօրութեանը վրայ
կոկկրուտելու. ու բնաւ մէկ բան
20 մը ձեզի պիտի չ'ընտան: Բայց
դուք անոր վրայ մի ուրախանաք
որ չ'առ ոգիները ձեզի կը նազան-
դին, հապա ուրախացէք որ Դձեր
անունները երկինքը դրուած են:
21 Ան նոյն ժամուռն Յիսուս հո-
գիով ուրախացաւ ու ըսաւ. Դը-
նորհակալ եմ քեզմէ ով Հայր՝
Տէր երկին և երկրի, որ աս բանե-
րը ծածուկ պահչեցիր իմաստուն-
ներէն և գիտուններէն, ու տորց
յայտնեցիր. այո՛ ով Հայր, ինչու
որ քու աւիթիդ սասնիկ հաճելի և
22 դաւ. Ան բան ինծի՝ տրուե-

Յամի Տեառն

32

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

ՅՈՒՆԻՍ
17

Յամբ Տեառն

32

Եօն. Ժ. Ե.
18: Զ. 44:
46:

Մատ. Ժ. Գ.
16:

Կ. Գ. Ժ. Ե.
10:

Մատ. Ժ. Գ.
16: Ի. 35:

Ժ. Գ. Ժ. Ե.
5:

Դ. Ե. Ժ. Գ.
18:

Դ. Ե. Ժ. Գ.
5: Դ. Ե. Ժ. Գ.
29:
Ե. Ե. Ժ. Գ.
11: 13: 21:
Հոռ. Ժ. Գ.
5:

Գ. Ե. Ժ. Գ.
15:

Սաղ. Ժ. Ե.
11:

Յ. Ե. Ժ. Գ. Ե.
9:

ցաւ իմ Հօրմէս, " ու մէկը չգիտեր
թէ ով է Որդին, բայց միայն Հայ-
րը. և թէ ով է Հայրը, բայց
միայն Որդին. և ան որուն որ Որ-
դին կ'ուզէ յայտնել:

23 Եւ աշակերտներուն դառնալով՝
առանձին ըսաւ. Էւրանի ան աշ-
քերուն՝ որ ձեր տեսածները կը
տեսնեն. քանզի կ'ըսեմ ձեզի, որ
շատ մարգարէներ և թագաւոր-
ներ ուզեցին ձեր տեսածները տես-
նել, ու չտեսան, և ձեր լսածնե-
րը լսել, ու չլսեցին:

25 Եւ ահա մէկ օրինակն մը ե-
լաւ, ու զանիկայ փորձելով՝ ըսաւ.
Եվ արդապէս կ'ոչն ընեմ որ յա-
խտնականս կենարք ժառանգեմ:

26 Անիկայ ալ ըսաւ անոր. Օրէնքին
մէջ ի՞նչ գրուած է. ինտո՞ր կը
27 կարդաս: Պատասխան տուաւ ա-
նիկայ՝ ու ըսաւ. Եթու Տէր Աս-
տուածդ սիրես քու բոլոր սրտէդ
ու քու բոլոր անձեդ և քու բոլոր
գորովութենէդ ու քու բոլոր միտքէդ,
և քու ընկերդ ու քու անձիդ պէս:

28 Եւ ինքը ըսաւ անոր. Հիտակ
պատասխան տուիր. ատիկայ ըրէ՛,
29 և ու պիտի ապրիս: Իսկ անիկայ
ուզելով * ինքզինքը արդարացնել,
ըսաւ Յիսուսին. Բայց իմ ընկերս
30 ո՞վ է: Պատասխան տուաւ Յի-
սուս՝ ու ըսաւ. Մէկ մարդ մը Ե-
րուսաղէմէն Երէքով կ'իջներ. ու
աւազակներու յետէ ինկաւ, որոնք
մերկացուցին զանիկայ ու վերաւո-
րելով կիսամեռ թողուցին ու գա-
31 յին: Եւ պատահեցաւ որ քահա-
նայ մը ան ճամբայէն կ'իջներ, ու
զանիկայ տեսնելով * ան դիւի կող-
32 մէն անցաւ: Նշոյալէս ալ Ղևտացի
մը ան տեղը հասնելով՝ դնաց ու
տեսաւ, և անդիւի կողմէն անցաւ:

33 Բայց Սամարացի մը որ ճամբոր-
դութիւն կ'ըներ, եկաւ անոր քովը,
34 ու զանիկայ տեսնելով՝ խղճաց. Եւ
մտնեցաւ անոր վերքերը փաթելելով
վրան ձէթ և դիւի թափելով. ու
իր դրաստին վրայ դնելով՝ տարաւ
անիկայ մէկ պանդոկ մը, և անոր
35 հող տարաւ: Ու հետեւեալ օրը
երբոր կ'ելլէր անէկ, երկու դա-
նկան հանեց պանդոկապետին
տուաւ, և անոր ըսաւ. Հող տար
ատոր, ու ինչ որ աւելի ծախք
ընես, ետ դառնալուս ես քեզի
36 կը վճարեմ: Հիմա ան իրեքէն
ո՞րը քեզի կ'երևնայ ընկեր ըլլալ
37 աւազակներուն յետէ խնդրին: Եւ
անիկայ ըսաւ. Ան որ անոր ողոր-
մութիւն ըրաւ, Ան ատենը Յիսուս
ըսաւ անոր. Գնա դուս ալ այնպէս
ըրէ:

38 Ու եղաւ որ երբ անոնք կ'երթա-

յին. ինքը գեղ մը մտաւ. և մէկ
կնիկ մը՝ Մարթա անուանով՝ զանի-
39 կայ իր տունը ընդունեց: Եւ ա-
նիկայ քոյր մը ունէր, որուն անու-
նը Մարիամ էր. Բոր էլ ու Յի-
սուսի ոտքերուն քովը նստաւ, ու
40 անոր խօսքերը մոռիկ կ'ըներ: Բայց
Մարթա շատ սպասաւորութիւնով
զբաղած էր. եկաւ առջ քովը՝ ու
ըսաւ. Տէ՛ր քու հողդ չէ՞, որ իմ
քոյրս գիտ մինակ թողուց սպասա-
ւորութեան մէջ. ուստի ատոր
41 զրուցէ՛ որ ինծի օգնէ: Պատաս-
խան տուաւ Յիսուս՝ ու ըսաւ ա-
նոր. Մարթա Մարթա, դուս
շատ բաներու համար հող ընկելով:
42 Կը տագնապիս. Բայց մէկ բան մը
պէտք է. և Մարիամ ան աղէկ
բաժինը ընտրեց, որ իրմէ պիտի
չառնուի:

ԳԼ. ԺԱ

1 Քրիստոս իր աշակերտներուն կը արժեցնէր
աղօթք ընել, և կը պատուէր որ ստակ
աղօթք ընեն. 11 հաստատելով որ այսպէս
Աստուած իրենց բարիքն պիտի ընէ. 13
համար դե մը հանելով՝ կը յանդիմանէ Հայ-
հոյի փարիսէիները, 23 և կը ցուցնէ թէ
որոնք են երանելիները. 29 Ժողովոցը կը
բարոյէ. 37 և կը յանդիմանէ փարիսեցի-
ցարոյց և օրինականաց կեղծաւորեալ սբու-
թիւնը:

1 Ու եղաւ որ մէկ տեղ մը աղօթք
կ'ըներ. ու երբոր դադարեցաւ,
իր աշակերտներէն մէկը ըսաւ ի-
րեն. Տէ՛ր մեզի աղօթք ընել սոր-
վեցուր, ինտոր որ Յովհաննէս ալ
2 իր աշակերտներուն սորվեցուց: Եւ
ըսաւ անոնք. Երբոր աղօթք կ'ը-
նենք, ըսէք. " Ով Հայր * մեր՝ որ
երկինքն ես", քու անունդ սուրբ
ըլլայ. քու թագաւորութիւնդ
դայ, * քու կամքդ ըլլայ, ինչպէս որ
երկինքը անանկ ալ երկրիս ըլլայ":

3 Մեր ամէն աւուր հացը օրէ օր
4 մեզի տուր. Եւ մեզի ներէ՛ մեր
մեղքերը. ինչու որ մենք ալ կը
ներենք ան ամենուն՝ որ մեզի պար-
տական են. ու մեզ փորձութեան
մի տանիր. * հապա չարէն մեզ ա-
զատէ":

5 Եւ ըսաւ անոնց. Չեղմ մ'ով
է առիւն, որ բարեկամ մի ունե-
նայ, ու կէս գիշերուան մէջ երթալ
անոր՝ և ըսէ անոր. Բարեկամ՝
ինծի իրեք նկանակ փոխ տուր:

6 Ինչու որ իմ մէկ բարեկամս ծամ-
բայէ ինծի եկաւ, ու ըսաւ մի չու-
7 նիմ անոր առջևը դնելու. Անի-
կայ ալ ներսէն պատասխան տայ՝
և ըսէ. Չիս մի յողնեցըներ,
արդէն դուր գողուած է. ու
տղաքս իմ քովս անկողնիս մէջ են,
չեմ կրնար ելլել՝ ու քեզի հո-
8 տալ. Չեզի կ'ըսեմ. Բեռէն ըսա-

Յամբ Տեառն

32

Եօն. Ժ. Ե.
1: Ժ. 2: 3:
Բաւ. Ժ. Ե.
32: Եւ:

Գ. Ե. Ժ. Գ.
35:
Գ. Ե. Ժ. Գ.
3:

Յ. Ե. Ժ. Գ. Ե.
33

Մատ. Ժ. Ե.
9:

Որդին չու-
նէ:

Բ. Գ. Ժ. Ե.
1: Եւ:

Համար	Գրք	Գլուխ	Յոթ	Յոթ
1	Գլուխ	1	1	1
2	Գլուխ	2	2	2
3	Գլուխ	3	3	3
4	Գլուխ	4	4	4
5	Գլուխ	5	5	5
6	Գլուխ	6	6	6
7	Գլուխ	7	7	7
8	Գլուխ	8	8	8
9	Գլուխ	9	9	9
10	Գլուխ	10	10	10
11	Գլուխ	11	11	11
12	Գլուխ	12	12	12
13	Գլուխ	13	13	13
14	Գլուխ	14	14	14
15	Գլուխ	15	15	15
16	Գլուխ	16	16	16
17	Գլուխ	17	17	17
18	Գլուխ	18	18	18
19	Գլուխ	19	19	19
20	Գլուխ	20	20	20
21	Գլուխ	21	21	21
22	Գլուխ	22	22	22
23	Գլուխ	23	23	23
24	Գլուխ	24	24	24
25	Գլուխ	25	25	25
26	Գլուխ	26	26	26
27	Գլուխ	27	27	27
28	Գլուխ	28	28	28
29	Գլուխ	29	29	29
30	Գլուխ	30	30	30
31	Գլուխ	31	31	31
32	Գլուխ	32	32	32
33	Գլուխ	33	33	33
34	Գլուխ	34	34	34
35	Գլուխ	35	35	35
36	Գլուխ	36	36	36
37	Գլուխ	37	37	37
38	Գլուխ	38	38	38
39	Գլուխ	39	39	39
40	Գլուխ	40	40	40
41	Գլուխ	41	41	41
42	Գլուխ	42	42	42
43	Գլուխ	43	43	43
44	Գլուխ	44	44	44
45	Գլուխ	45	45	45
46	Գլուխ	46	46	46
47	Գլուխ	47	47	47
48	Գլուխ	48	48	48
49	Գլուխ	49	49	49
50	Գլուխ	50	50	50

Յամֆ Տեսան

33

7 Տխո . ա .

15 :

Էն . ծր . 7 :

Դան . գ . 27 :

Գլ . ծր . 33 :

Մատ . իգ .

23 :

Մատ . իգ .

6 :

Մար .

ծր . 39 : 39 :

Մատ . իգ .

27 :

Մաղ . Ե . 9 :

Մատ . իգ .

4 :

Մատ . իգ .

29 :

Մատ . իգ .

34 :

Ժ Են . գ . 8 :

Ժ Են . իգ .

20 : 21 :

Մատ . իգ .

13 :

Մար . ծր .

13 :

Թին ու պնակին դուրսի դին կը մարէր . 7 ու ձեր ներսիցին յա-
փըղտակութեամբ և չարութեամբ
40 Էջուն է : Անխելներն ան որ
դուրսից բրաւ , ներսին ալ ինքը
41 չորաւ : Ըսականն առնոց մէջը և
զածներէն ողորմութիւն տուէր .
և ահա ամէն բան մարութ կը լլայ
42 ձեզի : Բայց վայ ձեզի փարիսե-
ցիներուդ որ անանուխին ու փե-
ղենային և բոլոր խոտեղէններուն
տասանորդը կը վճարէր , ու զանց
կ'ընէր իրաւունքը և Լատուծոյ
սէրը . ասորք պէտք էր ընել , և ա-
43 նոյր չէր : Բայց ձեզի փարիսե-
ցիներուդ որ ժողովարաններուն
մէջ առաջին աթոռները կը սի-
րէր , ու շուկաներուն մէջ բարե-
44 ները : Բայց ձեզի կեղծաւոր դը-
պիսներ և փարիսցիներ 7 որ ան-
յայտ գերեզմաններու նման էք ,
որոնց վրայէն մարդիկ կը քալեն
ու չեն գիտեր :
45 Եւ օրինականներէն մէկը պա-
տասխան տարով ըսաւ անոր .
Վարդապետ՝ ատ խօսքերը զրու-
ցելով մեզ ալ վար կը զարնես :
46 Եւ անիկայ ըսաւ . Ձեզ ալ վայ
օրինականներուդ , 7 որ տանելու
դժուար բեռներ կը բեռցընէք
մարդոց , ու դուք մէկ մատովնիդ
47 ան բեռներուն չէք դպչիր : Բայց
ձեզի որ մարգարէներուն գերեզ-
մանները կը շինէք , ու ձեր հայրե-
48 ըր սպաննեցին զանոնք : Ուրեմն
կը վկայէք և հաւատութիւն կու
տաք ձեր հարցը բրածներուն . ին-
չու որ իրենք սպաննեցին զանոնք ,
ու դուք անոնց գերեզմանները կը
49 շինէք : Անոր համար ալ Լատու-
ծոյ իմաստութիւնը ըսաւ . Գի-
տի խրկեմ անոնց մարգարէներ ու
առաքելայինք . և անոնցմէ 7 որ պի-
տի սպաննեն , ու 7 որ հայածեն .
50 Որպէս զի աշխարհի սկիզբէն հետե-
թափուած բոլոր մարգարէներուն
արիւնը աս ազգէն պահանջուի :
51 Եւ իրենք արիւնին մինչև 7 քաղա-
քիային արիւնը , որ սեղանին ու
ստամարին մէջտեղը կորսուեցաւ .
7 ճամբորտ կ'ըսեմ ձեզի , աս ազգէն
52 պիտի պահանջուի : Բայց ձեզի
օրինականներուդ որ զիտութեան
բանալին վերցուցիք . դուք չ'ը-
տաք և մտնողներն ալ արգիլե-
ցիք :
53 Ու երբոր աս բաները անոնց կը
զրուցէր , դպիրները ու փարիսցի-
ները սկսան խիստ դժուարիլ , և
շատ բաներու վրայով անոր բեր-
54 նէն խօսք փնտռել . Եւ անոր դա-
րան պատրաստութիւնը կը փնտռէին
թէ ինչպէս քանոր բերնէն բան մը

որսան , որ անոր վրայով ամրա-
տանութիւն ընեն :

ԳԼ . ԺԲ

1 Քրիստոս իր աշակերտներուն կը պատուիրէ
կեղծաբութիւնէ զգոյշ կենալ , ու չ'ախ-
նալ իր փարսպետութիւնը քարոզելէն .
13 մեծամեծ ամբարներ լինել մասնող հա-
րուստին առակով կը պատուիրէ ժողովոց
որ զգոյշ ըլլան ազանսթիւնէ : 22 Պէտք չէ
որ չափազանց հոգ ունենանք աշխարհային
բաներու վրայ , 31 այլ Լատուծոյ թագաւորու-
թիւնը խնդրենք : 33 ողորմութիւն տանք ,
36 և պատրաստ ըլլանք որ երբ մը Տէր զայ
զուրք զարնէ , իսկոյն իրեն բանալը : 41 Քր-
իստոսի պաշտօնները պարտին իրենց
յանձնուած պաշտօնը կատարել , 49 և մա-
րաններէն ապաստել : 54 Պէտք է որ մար-
դիկ աս շնորհաց ժամանակին պատահութիւ-
նը չ'ընդունեն , 58 վասն զի տակաւի բան
է մտնել առանց հարկաւոր Լատուծոյ հետ :
1 Եւ միջոցիս երբոր բերաւ որ ժո-
ղովուրդներ վրան ժողովուեցան ,
մինչև որ մէկմէկ կը կոխէին , 7 Ըս-
կաւ ըսել իր աշակերտներուն .
Բաղիստ առաջ ինքզինքնիդ զգոյշ
պահեցէք փարիսեցու խմորէն , որ
2 է կեղծաբութիւն : Ինչու որ
բան մը չ'ալ ծածուկ որ պիտի չը-
յայտնուի , և գաղտուկ որ պիտի
3 չ'ընտցուի : Ուստի ինչ որ մտնի
տեղը զրուցեցիք , անիկայ լոյս
տեղը պիտի լսուի . և ան որ ներքին
սնեակներուն մէջ անանջի խօսե-
ցաք , տանիքներուն վրայ պիտի
4 քարոզուի : Բայց ձեզի էիմ բա-
րեկամներուս կը զրուցեմ . Մի
վախնաք անոնցմէ որ մարմինը կը
սպաննեն , ու անկէ ետեւ աւելի
բան մը ընելու չ'առաջարկեն : 5
5 նին , չ'ապա ձեզի ցուցընեմ թէ
որմէ պիտի վախնաք . Անկէ վախ-
ցեք որ սպաննելէն ետեւ իշխանու-
թիւն ունի գեհնանը ձեզու : 27
6 Կրեմ ձեզի , Անկէ վախցէք : Այո՞
որ հինգ ձեզու կը երկու դանկի կը
ծախուի . և անոնցմէ մէկը մոռ-
7 ցուած չէ Լատուծոյ առջին : Բայց
ձեր գիտուն բոլոր մազերն ալ համ-
րուած է . ուրեմն մի՛ վախնաք ,
Ինչու որ դուք շատ ձեզու կենդանի-
8 աւելի արեղէ կ'ընէք : Եւ ձեզի կը
սեմ . Ամէն ով որ փա կը դաւանի
մարդոց առջև , Ողորդ մարդոց ալ
անիկայ պիտի դաւանի Լատուծոյ
9 հրեշտակներուն առջև : Բայց ան
որ փա մարդոց առջև կ'ուրանայ ,
ու քաջուած պիտի ըլլայ Լատուծոյ
10 հրեշտակներուն առջև : Եւ Եւ ա-
մէն ով որ Որգույ մարդոց դէմ
բան կ'ընէ , պիտի ներուր անոր .
բայց ան որ Սուրբ Հոգիին դէմ
հայհոյութիւն կ'ընէ , պիտի չնե-
11 րուի անոր : Եւ երբոր ձեզ ժո-
ղովարանները և իշխանութիւննե-
րու ու պետութիւններու առջև
տանելու ըլլան , հոգ մի՛ ընէք թէ

Յամֆ Տեսան

33

Մատ . ծր .

15 :

Մատ . ծր .

12 :

Մատ . ծր .

26 :

Մար .

ծր . 17 :

Մատ . ծր .

28 :

Մար .

ծր . 12 : 13 :

Մատ . ծր .

14 : 15 :

Մատ . ծր .

32 :

Մար .

ծր . 35 :

Մար . ծր .

12 :

Մար . ծր .

13 :

Մատ . ծր .

31 :

Մար .

ծր . 32 :

Մար . ծր .

14 :

Մատ . ծր .

31 :

Մար .

ծր . 32 :

Մար . ծր .

14 :

Մատ . ծր .

31 :

Մար .

ծր . 32 :

Մար . ծր .

14 :

Մատ . ծր .

31 :

Մար .

ծր . 32 :

Մար . ծր .

14 :

Մատ . ծր .

31 :

Մար .

ծր . 32 :

Մար . ծր .

14 :

Յառի Տեառն

33

ինչպէս կամ ինչ պատասխան պիտի տար, կամ ինչ պիտի ըսէր .
12 Վասն զի Սուրբ Հոգին պիտի տրվեցնէ ձեզի ն ՚ն ժամուն ինչ որ պէտք է խօսիլ .
13 Ժողովուրդին մէջէն մէկը ըսաւ անոր . Արդապետ զրուցէ Էդորոս , որ միշտ ինչ-ձ Ժառանգու .
14 Թիւնը իմ հետս բաժնէ : Ան ալ ըսաւ անոր . Եւթարդ՝ ո՞վ զիս ձեռ վրայ դառաւոր կամ բաժին ընող
15 դրաւ : Եւ ըսաւ անոնց . Եւթարդեք և զգուշացէք աղահուծեանէն . ինչու որ մարդուն ստացուածքներուն աւելորդն ինչ-ձ
16 չէ իր կեանքը : Առակ մըն ալ խօսեցաւ անոնց՝ ըսելով . Մէկ հարուստ մարդու մը արտերը ա
17 ռատ բերքեր տուին . Եւ ինքը կը մտածէր ինքնինքն՝ ու կ'ըսէր . Ինչ ընեմ , զասն զի տեղ չունիմ ,
18 որ հոն իմ բերքերս ժողովմ : Եւ ըսաւ . Աս ընեմ . իմ ամբարներս քակեմ՝ ու ալ աւելի մեծ չինեմ , և հոն ժողովմ իմ բոլոր բերքերս
19 ու բարեկերս . Եւ իմ անձիս ըսեմ . Ե՞նձ անձա՛ շատ բարեկերս ունիս շատ տարիներու համար ժողովեա՞մ . հանգչէ՛ , կեր , խմէ , և
20 ուրախ եղիւր : Բայց Աստուած ըսաւ անոր . Ամիտ լաւս զիչիւր հողիդ քեզմէ պիտի պահանջուի . Եւստի ան քու պատրաստած բա
21 ներդ որո՞ւն պիտի ըլլայ : Այսպէս է անիկայ՝ որ իր անձին համար զանձ կը դիպէ , թու Աստուծոյ չըհարպտանար :
22 Եւ ըսաւ իր աշակերտներուն . Աստուած կ'ըսեմ ձեզի . Ի՜նչ մի՛ ընէք ձեր կեանքին համար թէ ինչ պիտի ուտէք , ոչ ալ մարմինին համար թէ ինչ պիտի հագնէք . Ինչ-ձ կեանքը կերակու
23 րէն աւելի է , ու մարմինը հագուստէն : Դպեցէք աղօաւնեւորուն , որ ոչ կը սերմանեն և ոչ կը հրե՛նձեն , որոնք ոչ շտամարաններ ունին՝ ոչ ալ ամբարներ , ևու Աստուած անոնք կը կերակրէ . դուր որչափ աւելի լաւ էք թուչուններ
24 րէն : Եւ ձեզմէ ո՞վ կրնայ իր հող ընելովը իր հասակին վրայ
25 կանգուն մը աւելցընէ : Հապա թէ որ ամենափոքր բանին կարող չէք , ուրիշ բաներուն համար ինչ
26 չու . հող կ'ընէք : Դպեցէք շուշաններուն ինչպէս կ'ամեն . ոչ կ'աշխատին և ոչ կը մանեն . բայց ձեզի կ'ըսեմ՝ որ Սողոմոն ալ իր բոլոր փառաւորութեանը մէջ աւնոնցմէ մէկուն պէս չհաղուեցաւ :
28 Ուստի թէ որ խոտը որ այսօր դաշտի մէջ է՝ ու վաղը փուռը կը ձը

ԲՅՈՂ . ԺԸ . 36 :

ԺԱՏԵԱՐ . Դ . 7 . Է :

ԷԺՈՂ . ԺԱ . 9 :

ԺԵ . 32 :

ՅԱԿ . Ե . 5 :

ԷՅՐ . Ի . 22 :

ԺԵ . Գ . 5 :

ՍԱՊ . ԺԸ . 7 :

ԺԱՊ . ԺԸ . 6 :

ԺԵ . 11 :

ԺՄԱՍ . Գ . 20 :

ՍԺԻԴ . Դ . 18 :

ԺԱԿ . Բ . 5 :

ԺՄԱՍ . Դ . 25 :

ԵՅՐ . ԺԸ . 41 :

ՍԱՊ . Դ . 9 :

Յառի Տեառն

33

զուի , Աստուած անանկ կը հագուեցնէ . որչափ աւելի ձեզ՝
29 Թերահաւատներ : Ալ դուք մի փնտռէք թէ ինչ պիտի ուտէք , և ինչ պիտի խմէք . ու մի՛ չը
30 փոթիք : Վասն զի աս բոլոր բաները աշխարհիս աղէքը կը փնտռեն . ու ձեր Հայրը դիտէ որ աս
31 բաները ձեզի պէտք են : Ի՛նչպիսի դուք Աստուծոյ թաղաւորութիւնը խնդրեցէք , և աս բոլոր բաներն
32 ալ ձեզի պիտի տրուի : Մի վախար պղտիկ հօտ . Դինչու որ ձեր Հայրը հաճեցաւ որ թաղաւորու
33 թիւնը ձեզի տայ : Ծախեցէք ձեր ստացուածքը , և ողորմութիւն տուէք . Ինչ-ձ ձեզի հիննալու ըրտակներ պատրաստեցէք , և երկինքը՝ չպակելու զանձ մը , ուր ոչ դողը կը մօտենայ՝ և ոչ ցեցը
34 կ'ապականէ : Քանզի ձեր զանձը ուր որ է , սիրտներնդ ալ հոն պի
35 տի ըլլայ : Եւ ձեր մէջքերը դռուաբաժ ըլլան , ևու ձրադները վա
36 ռած . Եւ դուք ան մարդոցը մեծան որ իրենց տիրոջը կը սպասեն՝ թէ երբ պիտի դառնայ հարսնիքէն . որ երբ դայ և Խաչ զարնէ , իսկոյն
37 բանան անոր : Եւրանի ան ծառաներուն , որ տէրը երբոր դայ զանոնք արթուն պիտի գտնէ . ձըլմարիտ կ'ըսեմ ձեզի , որ ինքը դատին մէջը պիտի կայէ՝ ու սեղան նստեցնէ անոնք , և առաջ անցնելով սպասաւորութիւն պիտի ընեն անոնց : Եւ թէ որ քէնէն երկրորդ պահուն դայ , կամ երրորդ պահուն դայ՝ ու անանկ զուի , և
39 բանելի են ան ծառաները : Բայց աս դիտէք , որ եթէ տանուտերը դիտնար թէ որ ատեն զողը կուգայ , արթուն կը կենար , ու թող չէր տար որ իր տունը ծակեն :
40 Եւ Ուրեմն դուք ալ պատրաստ կեցէք , բանդի Որդին մարդոյ կուգայ անանկ ժամու մէջ՝ որ դուք չէք կարծեր :
41 Եւ Պետրոս ըսաւ անոր . Տէ՛ր աս առակը մեզի՞ կ'ըսես , թէ ամեն
42 նուն ալ : Եւ Տէ՛րը ըսաւ . Դիւրեմն ո՞վ է ան հաւատարիմ ու մատուցան տնտեսը , որն որ տէրը իր գերդատանին վրայ պիտի դնէ , որ
43 ատենին առաջ ուտելիք տայ : Եւրանի է ան ծառային , որն որ իր տէրը եկած ատենը անանկ ըրած
44 պիտի գտնէ : Եւ ճշմարիտ կ'ըսեմ ձեզի , որ իր բոլոր ունեցածին վրայ
45 պիտի կեցնէ զանիկայ . Եւ ապա թէ որ ան ծառան իր սրտին մէջը բաէ . Իմ տէրս իր գալը կ'ուշադրենէ . և սկսի ծառաները ու աղախինները ձեծել , և ուտել ու խը

ՅՄԱՍ . Դ . 33 :

ՄՄԱՍ . ԺԱ . 25 , 26 :

ՄՄԱՍ . ԺԸ . 21 :

ԳՐ . 45 :

ԴՄԱՍ . Գ . 34 :

ԴՄԱՍ . Գ . 20 :

ԳԼ . ԺԸ . 9 :

ՍԺԻԴ . Դ . 19 :

ԵԺԻԵ . Դ . 14 :

ՍԱՊ . Դ . 13 :

ՅՄԱՍ . ԻԵ . 1 , Է :

ՄՄԱՍ . ԻԴ . 46 :

ՄՄԱՍ . ԻԴ . 43 :

Ե . 2 :

ՊԵՏ . Գ . 10 :

Գ . 3 :

ԴՄԱՍ . ԻԴ . 44 :

ԻԵ . 13 :

ՄՄԱՍ . ԺԸ . 23 :

ԴԵԻԴ . 34 :

ԴՄԱՍ . ԻԴ . 45 :

ԴՄԱՍ . ԻԴ . 45 :

ՄՄԱՍ . ԻԴ . 47 :

ՄՄԱՍ . ԻԴ . 45 :

Յամբ Տեառն
33

Թու. Ժ. Ե.
30 : Բ. Օր.
Ժ. 2 : Ե. 30 :
Բ. 41 : Ժ. Ե.
22 : Գոր.
Ժ. 30 :
Ե. Գ. Բ. 17 :
17 : Ե. 17 :
Ե. 13 :

Դ. Զ. Ժ. 51 :

Բ. Կ. Ժ. Ե.
22 : Կ. Ժ. Ե.
Ժ. 33 :

Գ. Կ. Ժ. Ե.
34 : Զ. Ժ. 49 :

Դ. Զ. Ժ. Ե.
30 : Ե. 43 :
Բ. 16 : Ժ. Ե.
19 :

Դ. Կ. Ժ. Ե.
35 :

Դ. Կ. Ժ. Ե.
2 :

Դ. Կ. Ժ. Ե.
8 : Կ. Ժ. Ե.
Ե. 25 :

Դ. Կ. Ժ. Ե.
6 : Ե. Ժ. Ե.
6 :

46 մել ու գինովալ, Ան ծառային տէրը պիտի գայ աւալ մէկ օր մը որ չսպասեր, և աւալ մէկ ժամ մը որ չպիտի, և քանկայ մէջտեղէն պիտի կտրէ, ու անոր բաժինը ան հաւատարմներուն հետ պիտի դնէ :

47 Եւ ան ծառան որ իր տիրոջը կամբը գիտէ, ու չպատրաստուիր, ոչ ալ անոր կամբը ի գործ կը

48 դնէ, շատ ծեծ պիտի ուտէ : Էրայց ան որ չգիտէր ու ծեծի արժանի լան մը կ'ընէ, քիչ ծեծ պիտի ուտէ : որուն որ շատ տուեցաւ, շատ պիտի ուզուի անկէ, և որուն որ աւելի յանձնուեցաւ, ալ աւելի պիտի պահանջուի անկէ :

49 Եւ կրակ ձգելու եկայ երկրիս վրայ : ու ի՞նչ կ'ուզեմ թէ որ

50 արդէն բորբոքած է : Էրայց մլրդ տու թիւն մը ունիմ մկրտուելու : և ինչպէս կը տաքանալիմ մինչև որ

51 կատարուի : Եվ կարծէք թէ ես երկրի վրայ խաղաղութիւն տալու եկայ : ձեզ կ'ըսեմ՝ Չէ, - հապա

52 բաժանմունք : Ինչու որ անկէ ետև մէկ տան մէջ հինգը էրբէ բաժնուած պիտի ըլլան : Իրեքը երկու

53 քէն, ու երկուքը իրեքէն : Հայրը պիտի բաժնուի որդիէն, և որդին հօրմէն, մարդ աղջիկէն ու աղջիկը մօրմէն, կեսուրը իր հարսէն ու հարսը իր կեսուրէն :

54 Եւ ըսաւ Ժողովուրդներուն : Երբոր արեւմուտքին կողմէն ամպ մը ելած կը տեսնէք, շուտ մը կ'ըսէք թէ, Անձրև պիտի գայ, և ա

55 նանկ կ'ըլլայ : Ու երբոր հարաւային հովը կը փչէ կ'ըսէք թէ, Տար պիտի ըլլայ, և անանկ կ'ըլլայ :

56 Կեղծաւորներ երկրի ու երկինքի երեսը քնները գիտէք, հապա աս ժամանակը ի՞նչպէս չէք քններ :

57 Եւ ինչու դուք ձեզմէ չէք որոշեր

58 իրաւունքը : Երբոր դուն քու ոտիկիդ հետ իշխանին երթալու ըլլաս, ք ձամբուն մէջ անկէ ազատելու համար ջանք րդի : որ չըլլայ թէ քեզ դատարանին առջին քաշէ, ու դատարանը կ'ազիծին ձեռքը տալ քեզ, ու դահիճ ալ բանտը դնէ :

59 Բնգի կ'ըսեմ : Բնաւ պիտի չեղես անկէ, մինչև որ վերջի լուսնան չը վճարես :

ԳԼ. ԺԳ

1 Բերտառաւ ապաշխարութիւն կը բարդէ : Գալիլեացոց և ռաբիններուն կամ պատիժը յիշելով : 6 Ամպոսը թզեցիրն առաւ : 11 Բերտառաւ փկտած կիկի կը բժշկէ : 13 մաւ կանեխի հատիկ և խնորին յառակովը կը ցուցնէ ճշմարտութեան խաղիկը փորաւորներ, գործութիւնը իր բնաբաններուն օրին մէջ : 24 Եւ խրատէ ինչ գոնէն որ մանեղու լանք ընէ : 31 և կը յանգիմանէ Հերովդէսը ու երեսաղէն :

1 Եւ ոմանք ան ատենը ներկայ գրտնուելով՝ զատմեցին անոր Գալիլեացոց վրայով, որոնց արիւնք Պիղատոս իւրեց զոհէրուն հետը

2 խառնեց : Եւ Յիսուս պատասխան տալով ըսաւ անոնց : Կը կարծէք որ ան Գալիլեացիները բոլոր Գալիլեացիներէն աւելի մեղաւոր էին, որ ասանկ բաներ

3 քաշեցին : Չեզի կ'ըսեմ՝ Չէ : հապա թէ որ չապաշխարէք, ամենքդ ալ անանկ պիտի կորսուիք : Կամ թէ ան տասնուութը հօգէ՞ն որոնց վրայ Սկըլմաֆին մէջի աշտարակը ինկաւ, և անոնք մեռցուց : Կը կարծէք որ անոնք Երուսաղէմի մէջ բնակած բոլոր մարդիկներէ

5 աւելի պարտաւոր էին : Չեզի կ'ըսեմ՝ Չէ : հապա թէ որ չապաշխարէք, ամենքդ ալ նոյնպէս պիտի կորսուիք :

6 Աս առակն ալ ըսաւ : - Մարդ մը իր այգիին մէջ տնկուած թփերնի մը ունէր : ու ետև անկէ պը

7 տուր փնտռելու, և չգտաւ : Ուստի ըսաւ այդեպանին : Ահա իրեք տարի է որ կու գամ ատ թզեցիին վրայ պտուղ փնտռելու, ու չեմ գտներ : - և ատիկայ կտրէ, ինչո

8 համար գետինը խափանէ : Անիկայ պատասխան տուաւ : ու անոր ըսաւ : Տէր աս տարի ալ ատիկայ թող տուր, մինչև որ ասոր բոլոր

9 տիքը բերմ ու թրիք դնեմ : Եւ թէ որ պտուղ տայ, - չէ՛ : հապա թէ չէ՛ դալ Դուք կտրես ատիկայ :

10 Եւ Բու Ժողովարաններուն մէկուն մէջ շարափ օրը կը սորվեցը

11 նէր : Եւ ահա մէկ կնիկ մը կար, որ հիւանդութեան ողի մը ունէր տասնուութը տարիէ ի վեր, ու կեցտած էր, և ամենին չէր կնար :

12 Հիտակ կայնիլ : Ու Յիսուս գաւնիկայ տեսնելով՝ Էբէ՛ կանչեց ըսաւ անոր : Կնիկ՛ դուն քու հիւանդութենէդ արձակուած ես :

13 Բու ձեռքը անոր վրայ դրաւ : և իսկոյն շիտուեցաւ, ու փառք կու տար Աստուծոյ : Իսկ ժողովուրդն իշխանը պատասխան տուաւ քարկանալով՝ որ Յիսուս շարափ օրը բժշկեց, և ըսաւ Ժողովուրդին : Է՛վ եց օր կայ որոնց մէջ արժան է զորք գործել, ուստի ան օրեւ եկէք բժշուեցէք, Դուք չէ

15 թէ շարափ օր : Ան ատենը Տէրը պատասխան տուաւ անոր՝ ու ըսաւ : Կեղծաւորներ՝ է՛վ ձեզմէ ամէն մէկը շարափ օրը իր եզը կամ էջը մտուրէն շարձրկնր որ տանի ջուր

16 տայ : Է՛հապա ասիկայ որ Արարհամի աղջիկ էր, որ ահա տասնուութը տարի Մատանան գաւնիկայ

Յամբ Տեառն
33

Ե. Ե. Ե. 2 :
Կ. Կ. Կ. Ե.
19 :

Բ. Կ. Ժ. Ե.
15 : Կ. Ժ. Ե.
Բ. 17 :

Գ. Ե. Ժ. Ե. 9 :

Դ. Կ. Ժ. Ե.
10 : Կ. Ժ. Ե.
Դ. 2 : Կ. Ժ. Ե.
Դ. 7 : Կ. Ժ. Ե.
3 :

Ե. Կ. Ժ. Ե. 5 :

Յաթի Տեառն
33

կապեց, չէր վայելի որ շարաթ
 17 օրը ան կապէն արձկուի: Եւ աս
 բանը որ ըսաւ, իրեն հակառակ
 կեցողները ամենքն ալ ամաթով
 մնացին. ու բոլոր ժողովուրդը
 կ'ուրախանար ան ամէն փառաւոր
 գործքերուն համար՝ որ իրմէն կ'ը-
 լար:

18 Եւ ըսաւ. Աստուծոյ թագա-
 ւորութիւնը ի՞նչ բանի կ'ընմա-
 նի, ու ի՞նչ բանի նմանցնեմ
 19 անիկայ: Մանանելիի հատի նման
 է, որն որ մարդ մը առաւ իր պար-
 տեղը ձգեց. և ամէցաւ ու մեծ
 ծառ եղաւ. ու երկնից թռչուննե-
 րը անոր ծիւղերուն վրայ բնակե-
 ցան:

20 Դարձեալ ըսաւ. Աստուծոյ
 թագաւորութիւնը ի՞նչ բանի նը-
 21 մանցնեմ: Խմորի նման է, որն
 որ կնիկ մը առաւ իրէք գրիւ ա-
 լիւրի մէջ պահեց, մինչև որ ամէնն
 ալ խմորեցաւ:

Մատ. Թ.
33: Մար.
2: 6

Մատ. Է.
13

ԺՅՕՏ. Է.
34: Ը. 21:
ԺԳ. 33:
Հոով. Թ.
31:

Մաղ. ԴԲ.
6: Եւ. ԺԵ.
6:

Մատ. ԻԵ.
10:

ԻԳԼ. Գ. 40:

ՅՄատ. Է.
23: ԻԵ. 12:

Մատ. Է.
23: ԻԵ. 41:
ՀԹ. 25:

Մաղ. Գ. Տ.
Մատ. ԻԵ.
41:

ՅՄատ. Բ.
12: ԺԳ. 42:
ԻԳ. 51:

Մատ. Ը.
11:

ՅՄատ. ԺԹ.
30: Ի. 16:
Մար. Ժ.
31:

22 Էւ թաղաքները ու գեղերը
 պտորտելով՝ կը սողկեցնէր, ու
 դէպ ի՛ երուսաղէմ՝ ծամբայ կ'ը-
 նէր: Եւ մէկը ըսաւ անոր. Տէր՝
 քիչտը՝ ևն անոնք որ պիտի փր-
 կուին: Անիկայ ալ ըսաւ ա-
 24 նոցա. Ի՞ջանք ըռէք որ նեղ դըռ-
 նէն մտնէք. քանզի կ'ըսեմ՝ ձե-
 25 զի, և դուք սկսիք պիտի ու-
 տե որ տանուտէրը ելլէ ու Լուսը
 զոցէ, և դուք սկսիք դուրսը կե-
 նալ, ու դուք զարնել և ըսել,
 ԵՏէր՝ Տէր, բաց մեզի. ան ալ
 պատասխան տալով պիտի ըսէ՝ ձե-
 26 չէք: Եւ ատենք պիտի սկսիք ըսել.
 Մենք քու առջևը կ'ընանք ու խե-
 27 ցնէք, և դուք մեր փողոցներուն
 մէջը սորվեցուցիր: Եւ անիկայ
 պիտի ըսէ. Զեզի կ'ըսեմ, ձեզ
 չեմ ծանոնար ուսկից էք, հմէկ
 զի կեցէք ինձմէ բոլոր անիրա-
 28 ռութիւնը դործողներդ: Ի՞նչն պի-
 տի ըլլայ լա՛ւ ու ակռաներ կը-
 ծողցնել, չէրբոր անտէք Ար-
 29 րահամը ու Խաշակը և Յակոբը
 ու բոլոր մարդարեւները Աստուծոյ
 թագաւորութեանը մէջ, ու ձեզ
 30 զուրս հանած: Եւ պիտի զան
 արեւելէն ու արեւմուտքէն և հիւսի-
 սէն ու հարաւէն, ու պիտի բազ-
 մին Աստուծոյ թագաւորութեանը
 31 մէջ: Եւ ահա կան յետիններ՝ որ
 առաջիններ պիտի ըլլան, ու կան
 առաջիններ՝ որ յետիններ պիտի
 ըլլան:

31 Նոյն օրը մէկ քանի փարիսեցի-
 ներ եկան՝ ու ըսին անոր. Այի՛ր
 ու գնա ասկէ, ինչու որ Հերովդէս

32 քեզ սպաննել կ'ուզէ: Եւ ինքը
 ըսաւ անոնց. Գացէ՛ք ան աղուէ-
 սին ըսէք. Ահա ես դեւեր կը հա-
 նեմ ու բժշկութիւններ կը կատա-
 33 խարհիմ: Միայն թէ
 պէտք է որ այսօր ու վաղը և մէկալ
 օրը պտորտիմ. վասն զի. կարելի
 չէ որ մարդարէ մը երուսաղէմն
 34 զուրս կորսուի: Ի՞նչ երուսաղէմ
 երուսաղէմ, որ մարդարեւները կը
 սպաննէիր, ու քեզի իրկաւածները
 կը քարկոծէիր. քանի անգամ քու
 տղաքներդ ժողովն ուզեցի ինչպէս
 որ հաւը իր ձագերը թեւերուն տա-
 կը իւծուէ, և դուք չուզեցի:
 35 Եւ հա՛ն ձեր տունը ձեզի տեղի պի-
 տի մնայ. սակայն ձեզի կ'ըսեմ,
 որ ալ զիս պիտի չտեսնէք, մինչև
 զայ ան ժամանակը որ պիտի ըսէք,
 ԼՕրջեալ է ան՝ որ Տէրսըն անու-
 նովը կու գայ:

ԳԼ. ԺԴ

2 Քրիշտոս շարաթ օրը կը բժշկէ Զոգողեալ
 մարդը. 7 կը սորվեցնէ խոնարհ ըլլալ, 12
 և աղքատները ճաշի դասընել. 16 ընթերցի
 տակոյս կը ցուցնէ թէ աղաքասէր ան-
 ձինք՝ որ Աստուծոյ խօսքը կ'անարգեն, զուրս
 պիտի մնան երկրին: 25 Քրիշտոսի ապերի-
 տիւ յողորները պէտք է որ յառաջգոյն խոր-
 չին թէ իրենց խօսք պիտի կրեն. որ յոլայ թէ
 ետքը ամենթալից եղանակաւ ետքաշուն իր-
 մն. 34 ու բոլորովին անպիտան ըլլան՝ իր
 համը կորսնցուցած աղի պէս:

1 Ու եղաւ որ երբ ինքը շարաթ օր
 մը փարիսեցոց զլխաւորներուն
 մէկուն տունը մտաւ հաց ուտելու.
 2 ու անոնք անոր կը սպասէին: Եւ
 միայ հոն Զոգողեալը մարդ մը կար
 3 իր առջևը: Եւ Յիսուս պատաս-
 խան տուաւ ու խօսեցաւ օրինա-
 կաններուն ու փարիսեցիներուն ը-
 սելով. -Արժա՞ն է շարաթ օրը
 4 բժշկել: Անոնք ալ լուռ կեցան.
 և ինքը ըռնեց անիկայ՝ բժշկեց ու
 5 ծամբեց. Եւ պատասխան տալով
 ըսաւ անոնց. Բժշկեմ որուն էջը
 կամ եզր հորը իյնալու ըլլայ, ու
 շուտ մը հասնի անիկայ շարաթ
 6 օրը: Եւ աս բաներուն չըրցան
 անոր պատասխան տալ:

7 Առակ մը զրուցեց ան հրաւի-
 րուած մարդոց ալ, երբոր տեսաւ
 թէ ինչպէս առաջին բազմոցները
 կ'ընտրէին, ու ըսաւ անոնց.
 8 Երբոր անկէ մը հարսնիքի հրաւի-
 րուիս, առաջին բազմոցին վրայ մի-
 նաորի. չըլլայ որ քեզմէ աւելի
 պատուաւոր մէկն ու հրաւիրուած
 9 ըլլայ անկէ. Եւ ան որ քեզ ու
 անիկայ հրաւիրեց, զայ զրուցէ
 քեզի. Ասոր անդ տուր. և անկէ
 ետե սկսիս ամաթով յետին տեղը
 10 բռնել. Է՛հ պաւ երբոր հրաւի-

Յաթի Տեառն
33

Եբր. Բ. 10

Մատ. ԻԳ.
37:
ԷԳԼ. ԻԳ. 31:
32: Մաղ.
4Թ. 25: Եւ.
ա. 7: Դան.
Թ. 27:
ՄԻ. Բ. 7:
12:
Մաղ. ԺԺԸ.
26: Մատ.
Իա. 9: Մար.
Ժա. 10: ԳԼ.
ԺԺ. 33:
ԺՅՏ. ԺԲ.
13:

Մատ. ԺԲ.
10:

ԵԼԵ. ԻԳ. 5:
ԲՕԲ. ԻԲ.
4: ԳԼ. ԺԳ.
15:

Հ Առակ. ԻԵ.
6, 7:

Յամի Տեսան

33.

Դ Յոր . իր .
29 : Սաղ .
ժբ . 27 :
Առակ . ի թ .
23 : Սառ .
Իդ . 12 : ԳԼ .
ժբ . 14 :
Յակ . Գ . 6 :
աղևտ . և .
5 :

Ի Նեմ . բ .
10 : 12 :

Դ Յայտ . ժ թ .
9 :

Ի Սառ . ի բ .
2 :

Ը Առակ . թ .
2 : 5 :

Բ Սառ . իս .
43 : իր . Տ :
Գոր . ժբ .
46 :

րուիս , զնա յետին տեղը նստե .
որ երբ քեզ հրաւիրողը գայ , քե-
զի ըսէ . Բարեկամ՝ վեր հրամմէ .
ան տոնէր քու հետը նստողներուն
առջևը քեզի փառք կ'ըլլայ :
11 Դ՛վան զի ամէն ով որ իր անձը
կը բարձրացնէ , պիտի խոնարհի .
և ով որ իր անձը կը խոնարհեցնէ ,
պիտի բարձրանայ :
12 Ու զինքը հրաւիրողին ալ ըսաւ .
Երբոր ծաշ կամ ընթրիք կ'ընես ,
մի կանչէր քու բարեկամներդ , ոչ
այլ քու եղբայրներդ , և ոչ քու
ազգականներդ , ու ոչ քա-
րուստ զրացիներդ , որ չըլլայ թէ
անոնք ալ փոխարէնը քեզ հրա-
ւիրեն , ու քեզի հատուցում ըլլայ :
13 Հապա երբոր հացկերյով կ'ընես ,
Ի աղբատներ , պակասաւորներ , կա-
14 ղեր ու կոյրեր հրաւիրէ . Ու երա-
նելի պիտի ըլլաս . ինչու որ ա-
նոնք չեն կրնար փոխարէնը քեզի
հատուցանել . Հապա արդարեւ
րուն յարուժիւն առած տոնէր
փոխարէնը քեզի պիտի հատուցուի :
15 Եւ սեղան նստողներէն մէկը
երբոր լսեց աս Խօսք՝ ըսաւ անոր .
Ներանի անոր որ Սառուծոյ թա-
գաւորութեանը մէջ հաց պիտի
16 ուտէ : Ի Եւ ինքը ըսաւ անոր .
Մէկ մարդ մը մեծ ընթրիք ըրաւ ,
17 ու շատ մարդիկ հրաւիրեց : Եւ
ընթրիքին տոնէր խրկեց իր ծա-
ռան , որ հրաւիրուածները կանչէ ,
Ը-Ե-Լ . Եկէք , ինչու որ արդէն
18 ամէն բան պատրաստ է : Եւ ա-
մէնք մէկէն սկսան ետ քաշուիլ .
առջինը անոր ըսաւ . Ես արտ մը
ծախու առի , ու պէտք է որ ելլեմ
տեսնեմ անիկայ . Կ'աղաչեմ քեզի ,
19 զիս հրաժարուած սեպէ : Եւ
միւսը ըսաւ . Հինգ զոյգ եզ ծա-
խու առի , ու կ'երթամ որ անոնք
փորձեմ . Կ'աղաչեմ քեզի , զիս
20 հրաժարուած սեպէ : Եւ միւսը
ըսաւ . Կնիկ առի , ու անոր հա-
21 մար չեմ կրնար գալ : Եւ ան
ծառան եկաւ ու իր տիրոջը պատ-
մեց աս բաները . ան տոնէր բար-
կացաւ տանուտէրը , ու ըսաւ իր
ծառային . Շուտով քաղաքին հը-
րապարակները ու փողոցները լեւր ,
և աղբատները ու պակասաւորնե-
րը , և կաղերը ու կոյրերը հոս
22 մտցուր : Ծառան ալ ըսաւ .
Տէր՝ եղաւ ինչ որ հրամայեցիր ,
23 ու տակաւին տեղ կայ : Եւ Տէրը
ըսաւ ծառային . Ելի՛ր ծամբաները
ու ցանդէրը , և Գործնէրդ ստիպէ
հոս մտնելու , որ տունն լեցուի :
24 Քանզի կ'ըսեմ ձեզի , Ե որ ան հրա-
ւիրուածներէն մէկն ալ իմ ընթ-
րիքիս համը պիտի չառնէ :

25 Ու իր հետը շատ ժողովուրդներ
կ'երթային . և դառնալով անոնց
26 ըսաւ . Ժժէ որ մէկը ինձի կու
գայ , Ի ու չատեր իր հայրը և մայրը ,
ու կինը և զաւակները , ու եղբայր-
ները և քոյրերը , Ենաև իր կենսքն
ալ , չկրնար իմ աղկերտս ըլլալ :
27 Ի Եւ ով որ իր խաղ չվերցընէր ու
իմ ետեւս գար , չկրնար իմ աշա-
28 կերտս ըլլալ : Ե՛վ ան զի ձեզմէ
ո՞վ աշտարակ մը չինել ուղելով ,
ստաջ չնստիր ու հաշիւ ըներ ծախ-
քը , թէ անիկայ լմնցընելու Խօս-
29 քնքնքն ունի՞ . Որ չըլլայ թէ
երբ հիմը ձգէ , ու չկրնայ լմնցը-
նել , բոլոր տեսողները սկսին ա-
30 նիկայ ծաղը ընել , Եւ ըսել թէ ,
Աս մարդը սկսաւ չինել , ու չկրցաւ
31 լմնցընել : Կամ թէ՛ որ թա-
գաւոր ուրիշ թագաւորի մը հետ
պատերազմելու երթալով , առաջ
չնստիր ու խորհիր , թէ արդեօք
տաւը հազարով կրնայ դէմ կե-
նալ անոր որ քսան հազարով իր
32 վրայ կու գայ : Հապա թէ՛ չէ
քանի որ անիկայ հետու է , դեւ-
պան խրկելով՝ խաղաղութիւն կը
33 ինչդրէ : Ահա ասանկ ալ ձեր
մէջէն ամէն մէկը թէ որ իր բոլոր
ստացուածքէն ետ չկենայ , չկրնար
34 իմ աշակերտս ըլլալ : Ի՛նչը արեկ
բաժնէ . բայց թէ որ աղը իր համը
կորսնցընէ , ինչո՞վ պիտի հա-
35 մոքայ : Ոչ հոգի ու ոչ թիօքի
տեղ օգտակար կ'ըլլայ , հոգաւ
անիկայ դուրս կը նետեն : Ան որ
լսելու ականջ ունի , թող լսէ :

ԳԼ . ԺԵ

1 Մօլորեալ ոչխարին , Տ կորուսած գրամին , 11
և անտակ որդիին առականքը :

1 Եւ բոլոր մաքսաւորները ու մե-
ղաւորները անոր կը մօտենա-
2 յին իրմէն լսելու համար : Եւ փա-
րիսեցիները ու դպիրները տրտունջ
կ'ընէին ու կ'ըսէին . Ասիկայ մե-
ղաւորները կ'ընդունին , Բ ու անոնց
հետ կ'ուտէ :
3 Եւ անիկայ աս առակը խօսեցաւ
4 անոնց ըսելով . Դ Ձեզմէ ո՞վ է ան
մարդը՝ որ հարիւր ոչխար ունենայ ,
և անոնցմէ մէկը որ կորսնցընէ ,
իննուտունին չը՛ձգէր անապատին
մէջ՝ ու ան կորսուածին տեսէն եր-
թար , մինչև որ զանիկայ գտնէ :
5 Ու երբոր կը գտնէ , ուրախալով
իր ուսերուն վրայ կը դնէ զանիկայ ,
6 Եւ տունը գալով , կը կանչէ բա-
րեկամները ու դրացիները , ու ա-
նոնց կ'ըսէ . Ուրախ եղիք ինձի
հետ , ինչու որ իմ Դ կորսուած ոչ-
7 խարս գտայ : Ձեզի կ'ըսեմ՝ որ
այսպէս ուրախութիւն պիտի ըլլայ

Յամի Տեսան

33

Ժբ Օր . ժբ .
6 : 14 : 9 :
Սառ . ժ .
37 :
Ի Հոգ . թ .
13 :
Ը Յայտ . ժբ .
11 :
Ի Սառ . ժբ .
24 : Սառ .
Բ . 34 : ԳԼ .
թ . 23 : Բ
Տիմ . Գ .
12 :
Ի Առակ . իբ .
27 :

Ի Սառ . և .
13 : Սառ .
թ . 49 :

Ի Սառ . թ .
10 :

Բ Գոր . ժա .
3 : Գաղ . բ .
12 :

Ի Սառ . ժբ .
12 :

Դ աղևտ . բ .
10 : 25 :

Յամբ Տեառն
33
ԵԳԼ Ե. 32:

երկինքը մէկ մեղաւորի մը համար
որ կ'ապաշխարէ, էքան թէ ինչ
սուտուհին արդարեւեւուն համար՝
որ անոնց ապաշխարութիւն պէտք
8 է: Կամ թէ ո՞վ է ան կնիկը՝
որ տարտ դրամ ունենայ. ու թէ
որ դրամ մը կորսեցնեն, ճրագ
չը վատեր, ու տանը մէջ աւել
գարներ, և զգուշութեամբ փրկու-
9 ընէր, մինչև որ գտնէ: Ու երբոր
կը գտնէ՝ կը կանչէ բարեկամները
ու դրացիները, և կ'ըսէ. Ուրախ
եղիք ինծի հետ, ինչու որ իմ կոր-
10 սննդուցած դրամն զտայ: Անանկ
մէջ կ'ըսեմ, ուրախութիւն
կ'ըլլայ Աստուծոյ հրեշտակներուն
առջևը մէկ մեղաւորի մը համար որ
կ'ապաշխարէ:

11 Եւ ըսաւ. Մէկ մարդ մը երկու
12 որդի ունէր. Ու անոնցմէ պզտիկը
հօրը ըսաւ. Հայր՝ աստացում-
քեզ ինչ ինչայլու բաժինը տուր
ինծի. ան ալ բաժնեց անոնց՝ էր
13 Լուսնեցածը. Եւ շատ օրեր չան-
ցած՝ պզտիկ որդին բոլոր բաները
ժողկեց ու հեռու երկիր մը գնաց,
և հոն անտակութեամբ ապրելով՝
14 իր ունեցածը փճացուց: Ու երբ-
որ ամէնը հատուցուց, ան երկրին
մէջ սաստիկ սով մը եղաւ, ու
15 ինքը՝ սկսաւ հօտաւոր ըլլալ: Եւ
գնաց ան երկրին քաղաքացիներէն
մէկուն թովմ տաւ. ան ալ իր
ազարակը իրկեց զանիկայ՝ խոզեր
16 արածելու համար: Եւ կը փա-
փաքէր խոզերուն կերած եղջիւրէն
իր փորը լեցնելու. ու մէկը չէր
17 տար անոր: Եւ ինքզինքին գալով՝
ըսաւ. Քանի բանւորներ կան իմ
հօրս քանի հացով լեցուած, ու
ես հոս սովամահ կը կորնչիմ:

18 Ելլեմ՝ երթամ իմ հօրս, և ըսեմ
անոր. Հայր՝ մեղանչեցի երկինքին
19 դէմ ու քու առջևդ, Եւ ալ ար-
ժանի չեմ քու որդիդ ըսուելու.
զիս քու վարձկաններուդ մէկուն
20 պէս ըրէ: Ու ելաւ իր հօրը եկաւ.
Եւ դեռ որ ինքը շատ հեռու էր,
հայրը տեսաւ զանիկայ՝ ու զուլթը
շարժեցաւ, և վազելով՝ անոր պա-
րանոցին վրայ ինկաւ, ու համբու-
21 լեց զանիկայ: Որդին ալ ըսաւ
անոր. Հայր՝ մեղանչեցի երկինքին
դէմ ու քեզ առջևդ, և ալ ար-
ժանի չեմ քու որդիդ ըսուելու:

22 Բայց հայրը ըսաւ իր ծառաներուն.
Հանեցէք առաջին պատմուճանը՝
ու հազուցէք անոր, և մատնի
դրէք անոր ձեռքը, ու կօշիկներ
23 անոր ոտքերը. Եւ պարտաւ զու-
րակը բերէք մորթեցէ՛ք, և ուտենք
24 ու ուրախ ըլլանք. Ինչու որ աս
իմ որդիս մեռած էր՝ ու ողջն-

Մար. Ժ. 44:

ԵԳԼ Ե. 32:
Բ. 13. 17:

Մար. Ժ. 4:

Էջեր 32. Ե.
1. Բ. 14:
Յայտ. Գ. 1:

Յամբ Տեառն
33

ցաւ. Կորսուած էր՝ ու գտնուեց
25 ցաւ. և սկսան ուրախ ըլլալ: Ու
անոր մեծ որդին ազարակն էր. ու
երբոր կու գար՝ ու տանը մօտե-
ցաւ. նուազարաններուն և պարե-
26 լուն ձայնը լսեց: Ու ծառաներէն
մէկը իրեն կանչելով՝ կը հարցնէր,
27 թէ աս ի՞նչ է: Անիկայ ալ ը-
սաւ անոր, Եղբայրդ եկաւ, ու
հայրդ պարտաւ զուրաւր մոր-
թեց. ինչու որ ողջ առողջ ձեռք
28 ձգեց զանիկայ: Իսկ ինքը բար-
կացաւ՝ ու չէր ուզեր ներս մտնել.
ուստի իր հայրը դուրս ելլելով
29 կ'աղաչէր անոր: Եւ անիկայ պա-
տասխան տալով՝ ըսաւ հօրը. Ահա
այսչափ տարի է որ քեզի կը ծա-
ռայեմ, ու բնաւ քու խօսքեդ
դուրս չելայ, ու ինծի երեք մէկ
ուլ մը չտուիր, որ իմ բարեկամ
ներուս հետ ուրախութիւն ընէի:
30 Բայց երբոր եկաւ ատ քու որդիդ՝
որ քու ստացուածքդ բողբուս հետ
կերաւ: Եւ անոր մորթեցիք պարտա-
31 զուրակը: Եւ անիկայ ըսաւ ա-
նոր. Որդեակ՝ դուն միշտ իմ հա-
նա, ու իմ բոլոր ունեցածս բնակդ
32 է. Սակայն պէտք էր ուրախ ըլ-
լալ և խնդալ. Ժինչու որ աս քու
եղբայրդ մեռած էր ու ողջնցաւ,
կորսուած էր ու գտնուեցաւ:

Էջեր 24:

ԳԼ. ԺԶ

1 Անիկա տնտեսին առակը: 14 Քրիստոս կը
յանդիմանէ արժաթասէր փարիսեցոց կեդ-
ծաւորութիւնը: 19 Հեշտասէր մեծատուր
և աղքատ Ղազարոսը:

1 Ու իր աշակերտներուն ալ ըսաւ.
Մէկ հարուստ մարդ մը կար,
որ տնտես մը ունէր. և անոր վրա-
յով զանաւոր եղաւ իրեն՝ որպէս
թէ իր ունեցածը կը փճացնէ:

2 Ուստի՝ կանչեց զանիկայ՝ ու ըսաւ
անոր. Ի՛նչ է աս՝ որ քեզի հա-
մար կը լսեմ. քու տնտեսութեա-
նըդ հաշիւը տուր, ինչու որ ալ
3 չես կրնար տնտես ըլլալ: Եւ տըն-
տեսը իր մտքին մէջ ըսաւ. Ի՛նչ
ընեմ, որովհետեւ իմ տէրս տնտե-
սութիւնը ինձմէ կ'առնէ. Գո-
4 ղազարոս իմ անիկայն: Գիտեմ
ինչ պիտի ընեմ, որպէս զի երբոր
իմ տնտեսութենէս մերժուիմ, զիս
5 իրենց տունը ընդունին: Եւ իր
տիրոջը պարտականները մէկիկ մե-
կիկ իրեն կանչելով՝ ըսաւ առջե-
նին. Դուն իմ տիրոջը սրբաւ
6 պարտը ունիս: Ան ալ ըսաւ.
Հարիւր մար ձէթ. և ըսաւ ա-
նոր. Գի՞րդ ան՝ ու շուտով նստի
7 յիսունը գրէ. Եւրբը միւսին ը-
սաւ. Դուն ալ սրբաւ պարտը

* Յան. չեմ
կրնար բը-
րեմ:

Յամի Տեսուն

33

Յո՛ճ. Ժր.

35: Եփե.

Ե. Տ. 100

Թո՛մա. Ե. 5:

Բ Դան. Դ.

27: Մատ.

2: 19: ԺԺ.

21: ԳԼ.

Ժա. 41: 100

ՏՏ: 2: 17:

18: 19:

Վ Կարո-

տութեան

ժամանակ-

ներէ:

Ժ Մատ. Ին.

21: ԳԼ.

ԺԺ: 27:

Դ Մատ. 2.

24:

Ժ Կա՛միւն

պիտի յարի՛

Ե Մատ. Իք.

14:

ՂԴԼ. Ժ. 29:

Ե Սաղ. Է. 9:

Ե ա թագ.

ժ 2: 7:

Բ Մատ. Դ.

17: Ժա.

12: 13: ԳԼ.

Է. 29:

Ժ Սաղ. Ժր.

26: 27: Ես.

Ի. Տ. Ժա.

6: Մատ.

Ե. 19: 100

Պիտ. ա.

25:

Ժ Մատ. Ե.

32: ԺԺ. 9:

Մար. Ժ.

11: ա Կոր.

Է. 10: 11:

ունիս. և անիկայ ըսաւ. Հարիւր

քող ջորեն. ու ըսաւ անոր. Գիրդ

8 առ՝ և ութսուն զրէ: Ու տէրը

անիրաւ տնտեսը գովէ. որ խելա-

ցութիւնով ըրաւ. վասն զի աս

աշխարհիս որդիքը իրենց յեղին

մէջ՝ յուսոյ որդիներն աւելի ին-

9 յացի են: Եւ եւս ալ ձեզի կ'ըսեմ.

Բ Անիրաւ մամոնայէն ձեզի բարե-

կամներ ըրէք, որ իւր անիկայ

պակսի՝, ձեզ յաւիտեական բնա-

10 կարաններու մէջ ընդունին: Է Ան

որ քիչ բանի մէջ հաւատարիմ է.

և աս որ քիչի մէջ անիրաւ է, չա-

11 տի մէջ ալ անիրաւ է: Ուստի թէ

որ անիրաւ մամոնայէն մէջ հաւա-

տարիմ չեղար, ճշմարիտ հ-բ-դ--

Իէ՛նչ ո՞վ պիտի հաւատայ ձեզի:

12 Ու թէ որ օտարին բանին մէջ հա-

ւատարիմ չեղար, ձեր ո՞վ պիտի

տայ ձեզի:

13 Եւ Եկ ծառայ մը չկրնար երկու

տէրերու ծառայութիւն ընել.

ինչու որ կամ մէկը պիտի ասե՛. և

միւսը սիրէ, կամ ի՞նչ պիտի

մեծարէ՞. և միւսը արհամարհէ.

չէք կրնար ծառայել Աստուծոյ ու

մամոնայի:

14 Եւ փարիսեցիներն ալ Է որ ար-

ժաթասէր էին, աս ամէն բաները

լսելով կը բամաճէին զանիկայ:

15 Եւ ըսաւ անոնց. Դուք էք որ

մարդոց առջև Էրիքդներդ կ'ար-

դարացնէք. Բայց Աստուած զի-

տե՛ ձեր սիրտերը. ինչու որ Էմար-

դոց մէջ բարձր Լոյսը՝ Աստուծոյ

16 առջևը պիղծ է: Է՛Քրէնք ու

մարգարէները մինչև Յովսաննէս

Էն. անկէ ետև Աստուծոյ թաղա-

ւորութիւնը կ'արողոյն, և ա-

մէն մէկը անոր մէջը մտնելու կ'ար-

17 տորայ: Ժ Գիւրին է որ երկինքը

ու երկիրը անցնի, քան թէ օրէն-

քէն մէկ նշանագիր մը իյնայ:

18 Ո՞վ որ իր կնիկը արձակէ՝ և ուրիշ

մը առնէ, շնութիւն կ'ընէ. և ո՞վ

որ երկիկ արձակուած կնիկ մը առ-

նէ՛ շնութիւն կ'ընէ:

19 Մէկ հարուստ մարդ մը կար,

որ ծիրանի ու բնէ՛զ կը հացներ,

և ամէն օր փառաւորապէս ուրա-

20 խութիւն կ'ընէր: Ու Դազարոս

անունով աղքատ մը կար վերքե-

րով լեցուն, որ անոր դրանք առ-

21 ջն գրուած էր. Եւ կը փափարէր

որ ան հարուստին սեղանէն ինկած

փորանքներն իր փոքր լեզունէն նաև

շուններն ալ կու գային և անոր

22 վերքերը կը լեւէին: Ու եղաւ որ

ան աղքատը մեռաւ, ու հրէշտակ-

ները Արքայամին գողը տարին զա-

նիկայ. հարուստն ալ մեռաւ ու

23 թաղուեցաւ: Եւ դժոխքին մէջը

Էրբոր տանջանքի մէջ էր, իր աչ-

քերը վերցընելով հեռուէն տեսաւ

Արքայամը, ու Դազարոսը անոր

24 գողը հանգիստ առնալ: Եւ ինքը

աղաղակեց ու ըսաւ. Հայր Արքա-

յամը՝ ողորմ ինձի, ու ինքի՛ Դա-

զարոս, որ իր մատին ծայրը ջուրը

թաթիս, Էու զովացնէ իմ լե-

զուս. ինչու որ Էաս բողոս մէջ կը

25 տանջուիմ: Եւ Արքայամ ը-

սաւ. Որդեակ ծմբտոյ բեր, որ

զուն չու կենարիդ ատենը քո-

բարիքներդ առիր. նոյնպէս ալ

Դազարոս՝ չարիքներ. հիմա անի-

կայ հոս կը միջնորդուի, ու զուն

26 կը տանջուիս: Եւ աս ամէն բա-

նէրէն ի՛ գատ՝ մեր ու ձեր մէջտեղը

մեծ անդունդ մը կայ հաստա-

տուած. անանկ որ ասկէ ձեզի անդ-

նի ուղղուեցը չկրնան, ոչ ալ

ատկէ մեզի ք-լ առ-շ-նէր անցնին:

27 Ան ալ ըսաւ. Ուրեմն կ'աղայնմ

քեզի՛ հայր, որ անիկայ իմ ճօրս

28 տունը իրկես. քանզի հինգ եղբայր

ունիմ. որ Էրեւն անոնց վկայու-

թիւն տայ, որ չըլլայ թէ անտէր

ալ աս յարչարանքին տեղը զան:

29 Եւ Արքայամ ըսաւ անոր. Է Անոն

Մովսէսը ու մարգարէները ունին:

30 Թող անոնց մոտիկ ընեն: Ան ալ

ըսաւ. 2է՛ հայր Արքայամ, հա-

պա թէ որ մեռելներէն մէկը անոնց

31 երթայ, պիտի ապաշխարեն, Է

անիկայ ըսաւ անոր. Թէ որ Մով-

սէսին ու մարգարէներուն մոտի-

կն ընէր, չու ալ թէ որ մոռնի-

ներէն մէկը յարութիւն առնելու

ըլլայ, պիտի համազուէս:

ԳԼ. ԺԷ

1 Գրիտոս կը սորվեցնէ զայլակողութիւն յե-

տալ, 3 և իւրաւ յոյժանքները ներքի:

6 Հաւատքի գործութիւն: 7 Մէնք պար-

տաւոր ենք Աստուծոյ. բայց Աստուած պար-

տաւոր չէ մեզի: 11 Գրիտոս կը բռնէ տու-

սր օրորոնքը: 22 Աստուծոյ թագաւորու-

թիւնը և Որդւոյ մարդոյ գաղտնայ:

1 Եւ ըսաւ իր աշակերտներուն.

Է Սակարէն է որ զայլակողու-

թիւններ չզան. բայց վնայ անոր,

2 որուն ձեռքովը կու գան: Էնոր

աւելի աղէկ է, որ անոր պարսնո-

ցէն իշու աղացքի քար մը կարուի,

ու անիկայ ծովը ձորուի, քան թէ

ու պղտկներէն մէկը զայլակող

3 ջրէն: Զգուշացէ՛ք մեր անձերուն:

Է Թէ որ քու եղբայրդ քեզի դէմ

մեղանէ, Էյանդիմանէ՛ զանիկայ:

ու թէ որ ապաշխարէ, ներէ՛ ա-

4 նոր: Եւ թէ որ օրը եօթը ան-

գամ քեզի դէմ մեղանէ՛ ու օրը

եօթը անգամ դառնայ քեզի ու

բա՛, Վապաշխարեմ, ներես անոր:

Յամի Տեսուն

33

Լ Զար. Ժ 2.

12:

Է Ես 42: 24:

Մար. Ի Ժ.

43: Է 1:

Ժ Գր. Իս.

13: ԳԼ. 2.

24:

Է Ես. Բ. 20:

17: 16:

Յո՛ճ. Ե. 39:

45: Գոր.

Ժ Է. 21: Ժ Է.

11:

Է Ես. Ժ Բ.

10: 11:

Մատ. Ժ Բ.

6: 7: Մար.

Ժ. 41: 100

Կոր. Ժա.

19:

Է Մատ. Ժ Բ.

15: 21:

Է ԳԼ. Ժ Ժ.

17: Առաւ.

Ժ. 10:

Յով. Ե. 19:

Յամբ Տեառն

33

Գ Գ Գ Գ Գ
19 Գ Գ Գ Գ
Մ Գ Գ Գ Գ
22 Գ Գ Գ Գ

5 Եւ առաքեալները ըսին Տերոջը .
6 Մեր հաւատքը աւելցուր : Եւ Տե-
րը ըսաւ . Թէ որ մանանիի հատի
չտի հաւատք ունենայիր , աւ թը-
թենիին կրնայիր ըսել . Երմառա-
րի խրուէ ու ծովուն մէջը տնկուէ ,
ան ալ պիտի շնայանցէր ձկնի :

7 Բայց ձկնի մի է աւ Տերը . Եւ
ունենայ մէկ երկրաջործ կամ հո-
գիւ ծառայ մը , որ անիկայ երբոր
պարապէս աւ մտնէ , շուտով
զորոյցէ աւ թէ . Անցիր սեղան

8 նստ . Հապա չո՛ւրս անոր թէ՛
Պատրաստ լիմ ընթերիս , ու զօ-
տիւ կապած է ինձի սպասաւորու-
թիւն ըրէ . մինչ որ եւ ուտեմ ու
խմեմ . ու ետքը դուն ալ կեր ու
9 խմ : Միթէ շնորհակալ կ'ըլլայ
ան ծառային , իրեն հրամայուած
բաները կատարելուն համար .

10 չեմ կարծեր : Նոյնպէս ալ զուր
երբոր բոլոր ձեզի հրամայուած բա-
ները ընէր . ըսէր թէ . Մեր ան-
պիտան ծառաներ են . քանզի ան
որ պարտական էինք ընելու , ը-
րինք :

11 Աւ եղաւ որ երբ ինքը է երուսա-
ղէմ կ'երթար , Սամարիայի ե Գա-
12 յիւլայի մէջ գտնէին կ'անցնէր : Աւ
երբոր մէկ ղեկ մը պիտի մտնէր ,
տաւր բորտ մարդիկ հանդիպեցան
անոր , Էորոյք հետեւ կայեցան ,

13 Եւ ձայնորին վերցուցին ու ըսին .
Յիսուս փարպակտ , սգորմ մըդ :
14 Եւ տեսնելով անոնց բաւ . ԲԳա-
ցէր դուր ձեզ քահանայներուն
ցուցուցէր . Աւ եղաւ որ երբ կ'եր-
թային , մարդուցան : Եւ անոնց-
մէ մէկը երբոր տեսաւ թէ բժշ-
կուեցաւ , ետ դարձաւ ու մեծ ձայ-
նով փառք կու տար Աստուծոյ :

15 16 Աւ երբսի վրայ անոր ոտքը իյնա-
լով շնորհակալ կ'ըլլար անոր . և
17 ինքը Սամարացի էր : Պատասխան
տուա Յիսուս ու ըսաւ . Չէ՞ որ
տասն ալ մարդուցան . իսկ ան
18 ինք ո՛ւր է . Աս տաւրազդին 'ի
զատ --բէ՛նէր չգտնուեցան որ
դառնալով Աստուծոյ փառք տան :

19 Եւ ըսաւ անոր . Ելիր զնա . քու
հաւատքդ քեզ բժշկեց :

20 Աւ երբոր փարիսեցիները իրեն
հարցուցին թէ Աստուծոյ թաղա-
ւորութիւնը երբ պիտի զայ , պա-
տասխան տուա անոնց՝ ու ըսաւ .
Աստուծոյ թաղաւորութիւնը Եւր-
ոպայի երկրացիներն են :

21 Եւ պիտի յոսնէ թէ Ահա հոս է
կամ ահա հոն . ինչու որ Էահա
Աստուծոյ թաղաւորութիւնը ձեր
ներսի դին է :

22 Եւ իսկիւնստեան ալ ըսաւ . Ի՞նչ
ընէ պիտի գան որ դուր Որդւոյ

մարդոյ օրերուն մէկը տեսնելու պի-
տի փափաքէր , ու պիտի չտեսնէր :

23 Եւ թէ --բէն ձեզի , թէ ահա հոս
է կամ ահա հոն , մի երթար , ու
24 --նայ մի՛ հետեւիր : Եւ Ասան ղե ինչ-
պէս որ փայլակը երկիրին տակը
մէկ դին փայլատակելով՝ մինչեւ եր-
կիրին տակը մէկալ դին լոյս կու
տայ , նոյնպէս ալ պիտի ըլլայ
Որդին մարդոյ իր Գ--Է--Է օրը :

25 Միայն թէ պէտք է որ ինքը առաջ
չստ չարաբանները կրէ , ու մեր-
26 ժուի աւ աղգէն : Եւ ինչպէս որ
Նոյի օրերը եղաւ , անանկ պիտի ը-
լլայ Որդւոյ մարդոյ օրերն ալ : Կ'ու-
տնին կը խմին կնիկ կ'առնեն ,
էրկան կը տրուէին , մինչեւ ան օրը՝
որ Նոյ տապաւնար մտաւ , և ջրհեղե-
ղը եկաւ ու ամեն կորսնցուց :

28 Եւ մանապէս՝ ինտոր որ Ղովտին
օրերը եղաւ , կ'ուտէին կը խմին
ծախու կ'առնէին կը ձախէին՝ կը
29 տնկէին կը շինէին . Բայց ան օրը
որ Ղովտ Սոգոմն եկաւ , երկիրքէն
կրակ ու ծծումբ տեղաց , և բոլորն
30 ալ կորսնցուց : Նոյնպէս պիտի
ըլլայ ան օրը՝ որուն մէջ Որդին
31 մարդոյ պիտի յայտնուի : Եւ օրը
չան որ տանիւրին վրայ է և իր կա-
րասիները տանը մէջ , թող վար
չի՞նէ զանոնք առնելու . և ան որ
արտին մէջն է՝ նոյնպէս թող ետ

32 չգառուի : Եւ Միտրերիւք ըրերէր
33 Ղովտին կնիկը : Եւ մի որ իր կնիկը
կ'ուզէ ապրելընէ , պիտի կորսն-
ցընէ զանիկայ . և ով որ կը կար-
սնելընէ , պիտի ապրելընէ զանի-
34 կայ : Եւ ձեզի կ'ըսեմ . Ան զիչեր
թէ --բէն երկու հագն մէկ անկողինի
մէջ ըլլան , մէկը պիտի առնուի
35 ու մէկայր ձգուի : Եւ թէ --բէն երկու
կնիկ մէկտեղ աղալու ըլլան , մէկը
պիտի առնուի՝ ու մէկայր ձգուի .
և թէ --բէն երկու հագն արտի մի մէջ
ըլլան , մէկը պիտի առնուի՝ ու
36 մէկայր ձգուի : Եւ պատասխան
տալով ըսին անոր . Տէր Նոյն տեղ
37 դեմ ըլլա --բէն : Ան ալ ըսաւ
անոնց . Ո՛ր որ մարմին կայ , հոն
պիտի ժողովուին արժիւնները :

ԳԼ ԺԸ

1 Թախանձոյ որդեարկին : 9 Գարիսեղիէն և
մարտարիս տակը : 15 Ման աղայք Բրի-
տոյի կը ըրերուին : 18 Մէկ իշխան մը կ'ուզէ
Բրիտասի հետեւի , բայց իր հարստութիւն-
ները արդէր կ'ըրան : 25 Բրիտասի համար
ամեն բան թող տուողներուն վարձք : 31
Բրիտաս կը նախաձայնէ իր մանը , 35 և կ'ը-
րին ալ ինքը կը բանայ :

1 Ի՞նչոյց առակ մըն ալ ըսաւ աս
բանիս վրայով թէ . --պէտք է
ամէն առնա աղօթք ընել ու չձանձ-
2 րանալ . Ըսաւ . Մէկ զատաւոր

Յամբ Տեառն

33

Գ Գ Գ Գ Գ
23 Գ Գ Գ Գ
Մ Գ Գ Գ Գ
27 Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
31 Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
Մ Գ Գ Գ Գ
37 Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
16 Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
17 Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
26 Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
39 Գ Գ Գ Գ
25 Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
40 Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
16 Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
30 Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
36 Գ Գ Գ Գ
12 Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ
Գ Գ Գ Գ Գ

Յամբ Տեառն
33

մը կար քաղաքի մը մէջ, որ Աստուծոյ չէր վախնար ու մարդէ չէր 3
ամենար: Եւ նոյն քաղաքին մէջ որդարի մը կար, որ անոր կուգար ու կ'ըսէր. Իրաւունք ըրէ ինծի՝ ու ապա զիս իմ ոսոխէս: 4
Եւ անիկայ ժամանակ մը չէր ուզեր անոր հոգի ընել. բայց ետքը ըսաւ իր մտքին մէջ. Թէեւ Աստուծոյ չեմ վախնար, ու մարդէ չեմ ամբը: 5
Նար, ԲԳոնէ աս որդարիին զիս ձանձրացրնելուն համար իրեն իրաւունք ընեմ, որ չգայ ամէն ատեն 6
զիս թախանձէ: Եւ Տէրը ըսաւ. Լսեցէք՝ անիկա դատաւորը ինչ 7
կ'ըսէ: Եւ Հայա Աստուած իր ընտրեալներուն իրաւունք պիտի չընէ, որոնք ցորեկ ու գիշեր իրեն կ'աղաղակեն, թէ երկայնամիտ ալ ըլլ 8
լայ անոնց վրայ: Չեզի կ'ըսեմ, Դոր շուտով անոնց իրաւունք պիտի ընէ. բայց Որդին մարդոյ երբոր գայ, արդեօք հաւատք պիտի գտնէ՞ որդի վրայ: 9
Եւ մէկ քանիներուն Իորոնք իրենց անձերուն վրայ կը վստահանային թէ արդար են, և ուրիշները կ'անարգէին, աս առակը ըսաւ: 10
Երկու մարդ ելան տաճարը աղօթք ընելու. մէկը փարիսեցի ու մէկայը 11
մաքսաւոր: ԴՓարիսեցին կայներ էր, ու առանձին պայտէս աղօթք կ'ընէր. Իսկ Աստուած շնորհակալ եմ քեզմէ, որ ուրիշ մարդոց պէս չեմ, յափշտակող՝ անիկա՛ շնացող, և կամ աս մաքսաւորին 12
պէս. Հապա շարժիտ երկու անգամ ծով կը պահէմ, ու բոլոր ստացուածքին տասանորդը կու 13
տամ: Եւ մաքսաւորը հեռուն կայներ էր, ու չէր ուզեր աչքն ալ երկինքը վերջնել. հապա իր կուրծքը ձեծելով՝ կ'ըսէր. Աստուած՝ որդում ինծի մեղաւորիս: 14
Չեզի կ'ըսեմ՝ թէ ասիկայ ան մէկայէն աւելի արգարացած իր տունը իջաւ. Եւ զան զի ով որ իր անձը կը բարձրացնէ, պիտի խոնարհի, և ով որ իր անձը կը խոնարհեցնէ, պիտի բարձրանայ: 15
Ի՞նչ արդարեւ որ բերին իրեն, որ անոնց դպչի. ու աշակերտնէն որ տեսնելով՝ կը յանդիմանէին 16
զանոնք: Բայց Յիսուս անոնք իրեն կանչելով՝ ըսաւ. Թող տուէք առ մարդ որոցը որ ինծի զան. և մի՛ արգիլէք ատոնք. Ժինչու որ Աստուծոյ թաղաւորու 17
թիւնը ատանկերունն է: Եւ չճմարիտ կ'ըսեմ ձեզի. Ով որ Աստուծոյ թաղաւորութիւնը պղտիկ տղուն մը պէս չընդունի, բնաւ պիտի չմտնէ անոր մէջը:

18 Եւ մէկ իշխան մը հարցուց անոր ու ըսաւ. Բարի՛ վարդապետ՝ ինչ քոյ՞ գործեմ որ յաւիտենաւ 19
կան կենեքք ժառանգեմ: Եւ Յիսուս ըսաւ անոր. Ինչո՞ւ զիս բարի կ'անուանես, մէկէն ի՞նչ զատ բարի 20
չկայ, որ է Աստուած: Պատուիր ընենք զիստես. Եւ շնորհիւն մի՛ ընէր, Սպանութիւն մի՛ ընէր, Գողութիւն մի՛ ընէր, Սուտ վկա 21
յութիւն մի՛ ընէր, Ժքու հայրդ ու մայրդ պատուէ: Ան ալ ըսաւ. Ատոնք ամէնը մանկութենէս ի վեր 22
պահէր եմ: Աս լսելով Յիսուս ըսաւ անոր. Մէկ բան մին ալ պակաս է քեզի. Էբու բոլոր ունեցածդ ծախէ, և աղաւթներուն բաշխէ, ու երկինքը գտնձ պիտի ունենաս, և եկուր իմ ետեւէս: 23
Անիկայ երբոր աս բանը լսեց տրտմեցաւ. Ինչու որ շատ հարուստ 24
էր: Եւ Յիսուս երբոր անիկայ տրտմած տեսաւ, ըսաւ. Բարա՛կ զժուար է անոնց՝ որ հարստութիւն ունին, Աստուծոյ թաղաւորու 25
թիւնը մտնել: Քանզի դիւրին է որ ուղորտ ասեղին ծախեն անոնք, քան թէ հարուստը Աստուծոյ թաղաւորութիւնը մտնէ: Եւ անոնք որ լսեցին, կ'ըսէին. Ա՛յ ո՞վ կըր 27
նայ փրկուիլ: Եւ ինքը ըսաւ. Ի՞նչ որդի կողմանէ անկարելի եղած բաները՝ Աստուծոյ կողմանէ կարելի 28
են: Դիւ Պետրոս ըսաւ. Ահա մենք ամէն բան թողուցինք, և բու եւ 29
տեւէդ եկանք: Աս անիկայ ըսաւ անոնց. Շքմարիտ կ'ըսեմ ձեզի, Եթէ մարդ մը չկայ որ թողուց տուն, կամ ծնողք, կամ եղբայրներ, կամ կին, կամ որդիներ՝ Աստուծոյ թաղաւորութեանը հա 30
մար, Դոր պիտի չառնէ բազմապատիկ աս ատենիս մէջ, և գալու աշխարհին մէջ յաւիտենական կենեքը: 31
Եւ տասուերկուք իր բովոր առնելով՝ ըսաւ անոնց. Ահա մենք երուսաղէմ կ'ելենք, և մարդաբաներուն ձեռքովը Որդւոյ մարդը համար բոլոր գրուածները պիտի 32
կատարուին: Եւ նոյն որ Տէմա նսաներուն պիտի մատուռի, ու ծաղր պիտի ըլլայ, և պիտի նախատուի, ու պիտի թքնէ անոր 33
եւ պիտի ձեծեն ու սպաննեն անիկայ, ու երբոր որը յարութիւն 34
պիտի առնէ: Բայց անոնք աս բաներէն մէկն ալ չսպաւորցան. ու աս խօսքը անոնցմէ ճառկուած էր, և բաժն բաները չէին իմանար: 35
Եւ եղաւ որ երբ ինքը Երիթովին կը մօտենար, կոյր մը ճամբուն 36
բովոր նստէր էր մուրալու: Երբոր

Յամբ Տեառն
33

Մատ. ԺԺ.
16: Մար.
Ժ. 17:

Եւ. Ի. 12:
16: ԲՕՐ.
Ե. 16-20:
Հով. Ժ. 9:

ՅԿԻ. Դ. 2:
2: ԿՊ. Դ.
Գ. 20:

Մատ. Դ. 19:20: ԺԺ.
21: Եւ Տէմ.
Դ. 19:

ՀԱՅԿ. Ժ. 25:
Մատ. ԺԺ. 23:
Մար. Ժ. 23:

ՅԵՐԵՄ. ԼԲ. 17:
Զաք. Դ. 6:
Մատ. ԺԺ. 26:
ԴԼ. Ե. 37:

Մատ. ԺԺ. 27:

ԲՕՐ. ԼԲ. 9:

ՅՅՐ. Խ. 10:

Մատ. Ժ. 21:
Ժ. 21:
Ի. 17:
Մար. Ժ. 32:

Մատ. Ի. 2:
Դ. Ի. 2:
Դ. Ի. 2:

Մատ. Ի. 2:
Դ. Ի. 2:
Դ. Ի. 2:
Դ. Ի. 2:

Մար. Ի. 31:
Դ. Ի. 31:
Դ. Ի. 31:
Դ. Ի. 31:

Մատ. Ի. 29:
Մար. Ժ. 46:

ԲԴԼ. Ժ. 5:
5:

ԲՅԱՅ. Դ. 10:

ԴԵՐ. Ժ. 37:
Դ. Դ. 9:

ԴԴԼ. Ժ. 29:
Ժ. 15:

ՂՍԱՂ. Ժ. 2:

ԵՍ. Ե. 15:
Ժ. 2: Եւ Մատ. Ժ. 17:

ԵՅՐ. Խ. 29:
Մատ. Ի. 4:
Դ. 12:
Դ. Ժ. 11:
Դ. Ժ. 6:
Դ. Ժ. 5:
Դ. Ժ. 6:

Մատ. ԺԺ. 13:
Մար. Ժ. 13:

Ժ. ԿՐ. Ժ. 20:
Դ. Ժ. 2:

Մար. Ժ. 15:

Յամբ Տեառն
33

լսեց բազմութեանը անցնիլը, հար-
 37 ցուց թէ՛ Ի՞նչ է ան : Եւ իրեն
 ըսին թէ՛ Յիսուս Նազովրեցին
 38 կ'անցնի : Ուստի զաղաղակեց՝ ու
 ըսաւ . Յիսուս՝ որդի Դաւթի
 39 ողորմէ՛ ինծի : Եւ անոնք որ
 առջեւէն կ'երթային, կը յանդի-
 մանէին զանիկայ, որ լուծ . բայց
 40 անիկայ՝ ալ աւելի կ'աղաղակէր :
 41 Որդի Դաւթի ողորմէ՛ ինծի : Եւ
 Յիսուս կանկ առնելով՝ հրաման
 ըրաւ որ զանիկայ իրեն բերեն, ու
 երբոր անիկայ մօտեցաւ, հարցուց
 41 անոր ու ըսաւ . Ի՞նչ կ'ուզես որ
 քեզի ընեմ . անիկայ ալ ըսաւ .
 42 Տէ՛ր որ աչքերս բացուին : Եւ
 Յիսուս ըսաւ անոր . Թող բա-
 ցուին . Դքու հաւատարժ քեզ բը-
 43 ժուրեց : Եւ իսկոյն անոր աչքերը
 բացուեցան, ու անոր ետեւէն կ'եր-
 թար՝ Էւ փառք կու տար Աստու-
 ծոյ . բոլոր ժողովուրդն ալ տես-
 նելով՝ զԱստուած կը գովաբանէին :

ԳԼ . ԺԲ

1 Չաբէոս մարապետ : 11 Տասը մնասին ա-
 ուակը : 23 Գրիստոս իշու փայ չեծած՝ փա-
 ուսոր հանգէտով Երուսաղէմ կը մտնէ . 41
 քաղաքին վրայ կ'ողայ . 45 տաճարէն դուրս
 ել հանէ գնդերը ու վաճառողները : 47 ամէն
 օր տաճարին մէջ կը սորվեցնէ . իսկ Հրէից
 գլխաւորները կ'ուզեն կորսնցնել զանիկայ,
 բայց ժողովուրդն կը վախճան :

1 Եւ մտնելով Երեքովի մէջէն կ'անց-
 2 նէր : Եւ ահա մարդ մը խօս-
 անունը Չաբէոս բառած, որ մար-
 ապետ էր՝ ու հարուստ մէկ մըն
 3 էր : Եւ կ'ուզէր տեսնել թէ ով
 է Յիսուսը, ու բազմութենէն չէր
 կրնար, ինչու որ հաստիով կարճ
 4 էր : Եւ առաջ վազեց ու ժան-
 տար զԵրեքի մը վրայ ելաւ, որ զա-
 նիկայ տեսնէ . ինչու որ անկէ պի-
 5 տի անցնէր : Ու երբոր Յիսուս ան
 տեղը եկաւ, վեր նայելով զանիկայ
 տեսաւ, ու ըսաւ անոր . Չաբէոս՝
 չուտ ըրէ, ատկէ վար իջիր, ինչու
 որ պէտք է ինծի այսօր քու տունդ
 6 կենալ : Եւ արտաթալով վար ի-
 շաւ, և ուրախութեամբ ընդունեց
 7 զանիկայ : Երբոր ամէն ալ տե-
 սան, կը տրտնջէին ու կ'ըսէին
 թէ՛ Մեղաւոր մարդու քով մտաւ
 8 ի՞նչան ընելու : Եւ Չաբէոս կայ-
 նեցաւ ու ըսաւ Տէրոջը . Տէ՛ր ա-
 հա իմ ունեցածիս կէսը աղքատ-
 ներուն կու տամ . Բու թէ որ զըր-
 պարտութեամբ մէկու մը զրկանք
 ըրած եմ, Կորեպաատիկ կը հա-
 9 տուցանեմ աւել : Եւ Յիսուս ը-
 սաւ անոր . Այսօր աս տանը փրկու-
 թիւն եղաւ . Եւ ինչու որ ասիկայ
 10 ալ Է Աբրահամի որդի է : ՂԱ անն
 զի Որդին մարդդ եկաւ որ կոր-
 սուածը փնտռէ ու փրկէ :

— Մատ . թ .
 11 : ԳԼ . Է .
 30 :
 Բ ԳԼ . Գ . 14 :
 Է ԵԼ . Ի . 1 :
 ա թապ .
 Ժ . 3 : Բ
 թապ . Ժ .
 6 :
 Դ Զով . Գ .
 11 : 12 : 16 :
 Գաղ . Գ . 7 :
 Է ԳԼ . Ժ .
 16 :
 Ղ Մատ . Ժ .
 11 : Տես
 Մատ . Ժ .
 6 : Ժ . 24 :

11 Ու երբոր անոնք աս բաները կը
 լսէին, առակ մըն ալ ըսաւ իր Ե-
 րուսաղէմ մօտեցալուն համար,
 Է և անոնք անանկ կարծելուն հա-
 մար թէ չուտ մը Աստուծոյ թա-
 փաւորութիւնը պիտի յայտնուի :
 12 Ուստի ըսաւ . Մէկ աղետական
 մարդ մը հեռու երկիր գնաց՝ իրեն
 թագաւորութիւն առնելու և
 13 դառնալու : Եւ իր տասը ծառա-
 ները կանչելով՝ տասը մնաս տուաւ
 անոնց, ու ըսաւ անոնց . Բանե-
 ցուցէ՛ք քաղաք մինչև որ ես գամ :
 14 Եւ անոր քաղաքացիները զանիկայ
 կ'ատէին, ու զեսպաններ խրկեցին
 անոր ետեւէն, ըսելով թէ Չէնք
 ուզէր որ ատիկայ մեր վրայ թա-
 15 փաւորութիւն ընէ : Ու եղաւ որ
 երբ անիկայ թագաւորութիւնը
 առնելով ետ դարձաւ, իրեն կան-
 չել տուաւ ան ծառաները՝ որոնց որ
 ստակը տուէր էր, որ գինաւայ թէ
 16 ով ինչ շահ ըրած է : Եւ առ-
 ջինը եկաւ ու ըսաւ . Տէ՛ր քու
 17 մնասը տասը մնաս շահ ըրաւ : Եւ
 ըսաւ անոր . Ապրի՛ս բարի ծա-
 ուայ . որովհետեւ քիչ բանին մէջ
 ծաւաւտարիմ եղար, տասը քա-
 ղաքի վրայ իշխանութիւն ունէ
 18 ցիր : Ու երկրորդը եկաւ ու ըսաւ .
 Տէ՛ր քու մնասը հինգ մնաս շահ
 19 ըրաւ : Եւ ըսաւ անոր . Դուս ալ
 20 հինգ քաղաքի վրայ եղիր : Եւ ու-
 ըիշ մը եկաւ ու ըսաւ . Տէ՛ր ահա
 քու մնասը՝ որ թաշկինակի մէջ
 21 ծրարած կը պահէի . Է քանզի կը
 վախճայի քեզմէ, ինչու որ դուն
 խիստ մարդ մըն ես . չորած բանդ
 կը վերցնեն, ու չսերմանածս կը
 22 նշեն : Եւ անիկայ ըսաւ անոր .
 Է քու բերեղ քեզ պիտի դատեմ՝
 ով չար ծառայ . Է գիտէիր որ ես
 խիստ մարդ մըն եմ . չորած բանս
 կը վերցնեմ, ու չսերմանածս կը
 23 նշեմ . Եւ ինչու համար իմ ըս-
 տակս սերմանաւորներուն չտուիր,
 որ ես եկած ատեն շահովք առնէի
 24 անիկայ : Եւ հոն կայողներուն
 ըսաւ . Աւէ՛ք ատկէ մնասը, ու
 տուէ՛ք անոր որ տասը մնաս ունի .
 25 (Եւ ըսին իրեն . Տէ՛ր անիկայ
 26 տասը մնաս ունի .) Քանզի կ'ը-
 սեմ ձեզի, թէ ծամն ունեցողին
 պիտի տրուի, և չունեցողին ունե-
 ցածն ալ անկէ պիտի առնուի :
 27 Բայց ան իմ թշնամիներս՝ որոնք
 չէին ուզէր որ իրենց վրայ թագա-
 ւոր ըլլամ, հոս բերեց, ու իմ
 28 առջեւ սպաննեցէ՛ք : Եւ աս բա-
 ները խտեւելն ետեւ, խառն զնաց
 Երուսաղէմ ելելու :
 29 Հու եղաւ որ երբ Բեթփաղէին
 ու Բեթանիային մօտեցաւ, դէպ

Յամբ Տեառն
33

Է Գոր . ա . 6 :

Ղ Մատ . Ի . 6 :
 14 : Մար .
 Ժ . 34 :

Է Բ . Գ . 11 :

ժ Մատ . Ի . 6 :
 21 : ԳԼ .
 Ժ . 10 :

Է Մատ . Ի . 6 :
 24 :

Է Բապ . ա .
 16 : Բոր .
 Ժ . 6 :
 Մատ . Ժ .
 37 :

Է Մատ . Ի . 6 :
 26 :

ժ Մատ . Ժ .
 12 : Ի . 29 :
 Մար . Գ .
 25 : ԳԼ . Է .
 18 :

Է Մար . Ժ . 6 :
 32 :

Է Մատ . Ի . 6 :
 1 : Մար .
 Ժ . 1 :

ՅամբՏեան
33

ի ան լեռ՝ որ Ձիթենեաց և՛ կը-
տուի, իր աշակերտներէն երկուքը
30 խրկեց, Եւ ըսաւ. Գացէ՛ք ձեր գի-
մացը եղած գեղը. և անոր մէջ
մտնելնուդ պէս՝ պիտի գտնէք
կապուած աւանակ մը, որուն վրայ
բնաւ մարդ մը նստած չէ. արձը-
31 կեցէ՛ք անիկայ՝ ու բերէ՛ք. Եւ թէ
որ մէկը ձեզի հարցունէ թէ՛ Ինչո՞ւ
կ'արձըկէք. ասանկ ըսէր անոր թէ,
32 Տէրոջը պէտք է. Երբոր գացին ա-
նոնք որ խրկուեցան, ինչպէս որ
33 իրենց զրուցեր էր՝ գտան. և
երբոր աւանակը կ'արձըկէին, անոր
տերերը ըսին անոնց. Ինչո՞ւ կ'ար-
34 ձըկէք ատ աւանակը. և անոնք ալ
35 ըսին. Տէրոջը պէտք է. Եւ զա-
նիկայ Յիսուսին բերին. և ուրիշ
հանդերձները աւանակին վրայ
36 ձգելով՝ Յիսուսը հեծցուցին. և Ու-
երբոր կ'երթար, իրենց հանդերձ-
37 ները ճամբուն վրայ կը փռէին. և
երբոր ալ մտնեցաւ, և Ձիթե-
նեաց լեռանը գաւ. Ի վայրէն կ'իջ-
նէր, աշակերտներուն բոլոր բազ-
մութիւնը սկսաւ ուրախութեամբ
զԵՍՈՒՆԸ օրհնէլ բարձր ձայնով
ան բոլոր հրաշքներուն համար՝ որ
38 տեսնէին. և Կ'ըսէին. Օրհնեալ
է աս թագաւորը որ Տէրոջը ա-
նունովը կու գայ. և երկինքի մէջ
խաղաղութիւն, ու փառք՝ բարձ-
39 րութեան մէջ. Եւ բազմութեա-
նը մէջէն փարիսեցիներուն մէկ քա-
նիները ըսին անոր. Վարդապետ՝
աս քու աշակերտներդ յանդիմա-
40 նէ. Եւ անիկայ պատասխան
տուաւ ու ըսաւ անոնց. Ձեզի կը-
սեմ, թէ որ աստուծո լուռ կենան,
քարերը պիտի աղաղակեն.
41 և երբոր մտնեցաւ, քաղաքը
տեսնելով՝ լացաւ անոր վրայ՝ և ր-
42 սաւ. Գոնէ աս քու օրումնդ մէջ
գիտնայիր քու խաղաղութիւնդ.
բայց հիմա ծածկուեցաւ քու աշ-
43 քերէդ. Ինչո՞ւ որ օրեր պիտի
գան քու վրադ, և որ թշնամիներդ
քու բոլորութեդ պատնէշ պիտի չի-
նեն, ու քեզ պիտի պաշարեն,
և ամէն կողմէ քեզ նեղը պիտի
44 ձգեն. Եւ հիմա յատուկ պիտի ը-
նեն քեզ ու քու մէջէ եղած զա-
ւակներդ. և և քար մը քարի վրայ
ամենեկին պիտի չժողոմն քու մէջ.
Պետք համար որ չճանցար քու
այցելութեան ժամանակդ.
45 և Եւ տաճարը մոնելով՝ սկսաւ
դուրս հանել անոր մէջ ծախող-
46 ները և գնողները. Եւ ըսաւ ա-
նոնց. Գորուած է թէ՛ Իմ տունս
արօժքի տուն է. Բայց դուք ա-
տիկայ աւազակներու այր բոխք.
47 Եւ ամէն օր տաճարին մէջ կը

Յթագ. Թ.
13: Մատ.
իա. 7:
Մար. Ժա.
7: 80:
Ժբ. 14:
ՂԱատ. Իա.
8:
Սաղ. ԺԺ.
26: ԳԼ.
Ժգ. 85:
ԴԼ. Բ.
14: Եփե.
Բ. 14:

ՍԺբ. Բ.
11:
Եթո. Ժա.
35:
ԼԵա. ԻԺ. 3:
4: Երեմ.
գ. 3: 6:
ԳԼ. Իա. 20:
Դ. Ժադ.
Թ. 7: 3:
ՄԺբ. Գ.
12:
ՂԱատ. Իդ.
2: Մար.
Ժդ. 2: ԳԼ.
Իա. 6:
ՂԱատ. Թ.
24: ԳԼ. ա.
63: 69: ա
Պետ. Բ.
12:
ՂԱատ. Իա.
12: Մար.
Ժա. 11: 15:
80: Բ. 14:
15:
Եւ. Ժգ. 7:
Երեմ. Է.
11:

սորվեցներ. Եւ այց քահանայա-
պետները ու զպրնները և ժողովուր-
դին զլիսաւորները կը փնտռէին
թէ Ինչո՞ւ կորսըցընեն զանիկայ,
48 և Եւ Եւ չէին կրնար գտնել թէ
ինչ ընեն. Ինչու որ բոլոր ժողո-
վուրը անոր կապուէր էին մտիկ
ընելու:

ԳԼ. Ի

1 Բերտոս իր իշխանութեան իրաւունքը կը
պայտպանէ Յովնանիս մկրտութեան հար-
ցումով. 9 Այգիին առաւել. 25 Բերտոսի
պատասխանը կայսրին տուրք տալու վրայով.
27 Յարութիւն չկայ ըսող աշուղակեցիները կը
պատահեցներ. 41 Բերտոս ինչպէս Գա-
սիթի որդին կ'ըսէ. 45 Իր աշակերտներուն
կը պատուիրէ զպրններէն զԶԵՆ Կենաւ.
1 և Եւ եղաւ որ ան օրերուն մէկը
երբոր տաճարին մէջ ժողովուր-
դին կը սորվեցներ, և աւետա-
րանը կը քարոզէր, քահանայա-
պետները ու զպրնները ծերերուն
2 հետ մէկտեղ վրայ հասան, Եւ
անոր խօսեցան ըսելով. Ձրուցէ՛
մեզի Բ'ինչ իշխանութիւնով կը-
նես ատ բաները, կամ որով է ատ
իշխանութիւնը քեզի տուողը.
3 Պատասխան տուաւ ու ըսաւ ա-
նոնց. Ես ալ ձեզի բան ըմ հար-
4 զցնեմ, և ըսէք ինծի. Յովնան
նեսին մկրտութիւնը երկինքէն էր
5 թէ մարդոցմ. Եւ անոնք մե-
6 ջերնին խորհեցան ու ըսին. Ի՞նչ
որ բանք՝ երկինքէն, պիտի ըսէ.
Հապա ինչո՞ւ հաստատացիք անոր.
Իսկ թէ որ բանք՝ Մարդոցմ.
բոլոր ժողովուրդը մեզ պիտի քար-
կոծեն. Ենչու որ աստիճան համ-
զուած են թէ Յովնանէս մարդա-
7 լէ էր. Եւ պատասխան տուին.
8 Թէ չեն դիտեր ուսկից էր. Եւ
8 խուռ ըսաւ անոնց. Ես ալ ձե-
զի չեմ ըսէր թէ ինչ իշխանու-
թիւնով կ'ընեմ աս բաները.
9 Սկսաւ աս առաւել հրուցել ժո-
ղովուրդին. Եւ Եւ մարդ մը այդի
տակից, և զանիկայ մշակներու
յանանց. ու ինչը օտար երկիր
երթալով՝ շատ ժամանակ մնաց.
10 Եւ անոնքին ծառայ ալ իրկեց մշ-
ակներուն, որ այդիին պտուղն
անոր տան. Իսկ մշակները ծեծեցին
զանիկայ, ու պարսպ ճամբեցին.
11 Եւ ուրիշ ծառայ միւս ալ իրե-
կեց. Իսկ անոնք զանիկայ ալ ծե-
ծեցին, անարկեցին ու պարսպ
12 ձգեցին. և Եւ անոնք մին ալ
իրկեց. Իսկ անոնք զանիկայ ալ
կրկնաւորեցին ու դուրս հանեցին.
13 Եւ անոնք այգիին տէրը ըսաւ.
Ի՞նչ ընեմ. Իմ սիրելի որդիս
իրկեմ, գուցէ զանիկայ տեսնելով
14 ամչնան. Բայց մշակները երբոր
տեսան զանիկայ, իրարու հետ

ՅամբՏեան
33

ԼՄար. Ժա.
13: 80:
Է. 19: Է.
37:

Մատ. Իա.
23:

ԲԳոր. Դ.
7: Է. 27:

ԶՄատ. Ժդ.
5: Իա. 26:
ԳԼ. Է. 29:

Մատ. Իա.
33: Մար.
Ժբ. 1:

Յամբ Տեառն
33

խորհուրդ ըրին՝ ըսելով . Ասիկայ
է ժառանգը, եկէք զանիկայ ըս-
տաններէ՞ որ ժառանգութիւնը
15 մերը ըլլայ : Եւ զանիկայ այդիէն
դուքս հանեցին ու սպաննեցին .
ուստի այդիին տէրը ի՞նչ պիտի
16 ընէ անոնց . Պիտի դայ՝ ու կոր-
սընցընէ ան մշակները, և այդին
ուրիշներու պիտի տայ : Երբոր
-- լսեցին, ըսին . Բաւ լիցի :
17 Եւ ինքը անոնց նայելով՝ ըսաւ .
Հապա ի՞նչ է աս զրուածը թէ,
Ի՛նչ քարը՝ որ շինողները անարգե-
ցին, անիկայ անկիւնին զուիւր և-
18 զաւ : Ամէն ո՞վ որ ան քարին վրայ
իյնայ՝ պիտի կոտորտի, և որու
վրայ որ իյնայ՝ պիտի փտորէ զա-
19 նիկայ : Եւ քահայայպետները
ու դպիրները կը փնտռէին թէ ի՞նչ
պէ՛տ նոյն ժամուն ձեռք զարնեն ա-
նոր, բայց ժողովուրդէն վախցան .
քանզի իմացան որ ան առակը ի-
րենց համար ըսաւ :
20 Ու ետէք յաբոն -- քիչէ սպասե-
լով՝ խրկեցին քանի մը խաբեբայ
մարդիկ որոնք կեղծաւորութեամբ
ինքզինքնին արդար կը ձևացնէին,
որ անիկայ խօսքով ըռնեն տերու-
թեան և կուսակալին իշխանու-
21 թեանը զանիկայ մատնելու : Ու
անոր հարցուցին ըսելով . Է՛վ ար-
գապետ՝ զիտներ որ շտապ կը խօ-
սին ու կը մորվեցընես, և աչառու-
թիւն չես ըներ . հապա ճշմար-
տութեամբ Աստուծոյ ճամբան կը
22 սորվեցընես, Մեզոք արժան է
23 կայսրին տուրք տալ, թէ չէ : Եւ
անոնց խորամանկութիւնը հասկը-
նալով՝ ըսաւ անոնց . Ինչո՞ւ զիս կը
24 փորձէք . Յուցուցէք ինծի զահե-
կան մը : Որո՞նք պատկերը ու գիրը
ունի լիւն . Պատասխան տուին
25 ու ըսին . կայսրին . Եւ ինքը
ըսաւ անոնց . Ուրեմն ան որ կայս-
րինն է կայսրին տուէք . և ան որ
Աստուծոյն է՝ Աստուծոյ քառէք :
26 Եւ չըրցան անիկայ խօսքով մը
ըռնել ժողովուրդին առջևը . ու
զարմանալով անոր պատասխանին
վրայ լուռ կեցան :
27 Եւ Բաղուկեցիներէն ոմանք ե-
կան . (ժորոնք հակառակութիւն
կ'ընեն թէ յարութիւն չկայ) և
28 անոր հարցուցին ըսելով . Ար-
գապետ է՞ Մովսէս մեզի գրեց . Թէ
որ մէկուն եղբայրը կնիկ ունենա-
լով՝ մեռնելու ըլլայ, ու մեռած
ատենը զաւակ չունենայ անոր եղ-
բայրը առնէ ան կնիկը և իր եղբ-
29 րդ զաւակ հանէ Արդ եօթը եղ-
բայրներ կային . ու առջինը կնիկ
մը առնելով՝ զաւակ չունեցած մե-
30 ռաւ . Երկրորդն ալ առաւ ան

Ի Սաղ . ԾԺԲ .
22 : Մատ .
իս . 42 :

Էրան . Բ .
34 : 35 :
Մատ . իս .
44 :

Ի Մատ . իբ .
15 :

Է Մատ . իբ .
16 : Մար .
Ժբ . 14 :

Է Մատ . իբ .
23 : Մար .
Ժբ . 18 :
Ժ Գոր . իգ .
6 : Տ :
Է ՔՕր . ին
5 :

կնիկը, և ինքն ալ մեռաւ առանց
31 զաւակի : Երրորդն ալ առաւ
զանիկայ . նմանապէս եօթն ալ,
ու զաւակ չգնեցին ու մեռան :
32 Ամենն ետքը կնիկն ալ մեռաւ :
33 Ուրեմն յարութեան ատենը ա-
նոնցմէ որո՞նք կնիկը պիտի ըլլայ .
ինչու որ եօթն ալ զանիկայ կնիկ
34 ունեցան : Եւ Յիսուս պատաս-
խան տարով՝ անոնց ըսաւ . Աս աշ-
խարհիս որդիքը կնիկ կ'առնեն ու
35 երկան կը տրուին : Բայց անոնք
որ արժանի պիտի ըլլան ան աշ-
խարհին հասնելու, ու մեռելներէն
յարութիւն առնելուն, ոչ կնիկ
կ'առնեն և ոչ երկան կը տրուին .
36 Որովհետեւ ալ չեն կրնար մեռնիլ .
Էքանզի հրեշտակներուն հաւասար
են, ու Աստուծոյ որդիք են, Ինչու
37 որ յարութեան որդիք են : Բայց
մեռելներուն յարութիւն առնելը
ՅՄովսէսն ալ իմացուց մորենիին
պարտաւ ինչու մէջ, երբոր կը կոչէ
Տէրը Աբրահամին Աստուածը, ու
Իսահակին Աստուածը, և Եակօ-
38 բին Աստուածը : Ու Աստուած
մեռելներուն Աբրահամը չէ՝, հապա
կենդանիներուն : Ինչու որ ամէր
39 անոր կենդանի են : Եւ դպիրնե-
րէն մէկ քանին պատասխան տուին
ու ըսին . Վարդապետ՝ աղէկ ը-
40 սիր : Ու ալ մէկը համարձակու-
թիւն չէր ըներ անոր բան մը հար-
ցնելու :
41 Եւ ըսաւ անոնց . Դ՛նչպէս կ'ը-
սեն թէ՛ քրիստոս Դաւիթի որ-
42 դին է . Եւ ինքը Դաւիթ Սաղ-
մոններուն զրբին մէջը կ'ըսէ .
ՆՏէրը իմ Տէրոջս ըսաւ . Նստէ՛
43 իմ աջ կողմն . Մինչև որ թու-
թշնամիներդ ոտքերուդ պատուան
44 դան ընծմ : Ուրեմն Դաւիթ որ
զանիկայ Տէր կը կոչէ, ի՞նչպէս
անիկայ անոր որդին կ'ըլլայ :
45 Էւ ետքը ժողովուրդին առջևը
46 ըսաւ իր շաղկերտներուն, և ճշ-
գուշացէք դպիրներէն, որոնք կ'ու-
ղեն փառաւոր հանդերձներով պը-
տուիլ . Ի՛նչ չուկաներուն մէջ ըս-
րանք կը սիրեն, ու ժողովարան-
ներուն մէջ առաջին աթոռները,
և ընթերցներու մէջ առաջին բաղ-
47 մոցները . յՈրոնք որբաւրիներուն
տունները կ'ուտեն ու Դարբաց երև-
նալու համար աղօթքը կ'երկնեցը-
նեն . ասոնք աւելի դատապարտու-
թիւն պիտի ընդունին :

Յամբ Տեառն
33

Լս Պոր . Ժե .
42, 49 : 52 :
ս ԲՕՏ . Գ .
2 :
Ի Հոով . Ը .
23 :
Ժ ԵԼ . Գ . 6 :

Ի Հոով . Գ .
10, 11 :

Է Մատ . իբ .
42 : Մար .
Ժբ . 35 :

Յ Սաղ . ԽԺ .
1 : Գոր . Բ .
34 :

Է Մատ . իգ .
1 : Մար .
Ժբ . 38 :

Է Մատ . իգ .
5 :
Ժ Գլ . Ժա . 43 :

Յ Մատ . Գ .
14 :

ԳԼ ԻԱ

1 Գրիստոս կը գովէ աղքատ որբաւրին . 5 կը
ուխաձայն տաճարին ու Երուսաղէմի չոր-
ժանուր 25 նաւ վերջին սլուան նշանները .
34 կը յորդորէ որ արթուն ըլլանք :

Յամի Տեան

33

- Մար. Ժբ.
41:Բար. Ժբ.
12:Դատ. Ժգ.
1: Մար.
Ժգ. 1:Գլ. Ժծ.
44:Դատ. Ժգ.
4: 5: Մար.
Ժգ. 5: Եփ. 6: 6:
Բթն. 6: 6:
3:Դատ. Ժգ.
7:Դար. Ժգ.
9: Եսայ.
Ժգ. 10:Գոր. Ժգ. 3:
Ե. 18: Ժբ.
4: Ժգ. 24:Բաղն. Ժբ.
13:Գոր. Ժբ.
23:Բթն. Ժգ. 25:
Բթն. Ժգ. 5:Դատ. Ժ.
19: Մար.
Ժգ. 11:Գլ. Ժգ. 11:
Գոր. Ժգ. 10:Զար. Ժգ. 6:
Մար. Ժգ. 12:Գոր. Ժգ. 55:
Ժգ. 2:Դատ. Ժգ.
22:Դատ. Ժգ.
80:

1 Ու նայելով՝ տեսաւ հարուստե-
րը որ իրենց ընծաները գանձա-
2 նակը կը ձգէին: Մէկ տնանկ որ-
բեարի մին ալ տեսաւ, որ հոն եր-
3 կու լումայ ձգէց: Ու ըսաւ. Ճըշ-
մարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի, Բոր աս աղ-
քատ որբեարին ամենէն աւելի ձը-
4 գէց: Ինչու որ ամէն անոնք իրենց
աւելցածէն Աստուծոյ ընծաներուն
մէջը ձգեցին. բայց ասիկայ իր չը-
քաւորութենէն բոլոր իր ունեցած
ապրուստը ձգէց:

5 Ի՞նչ երբոր մէկ քանինքը տա-
ճարին համար կ'ըսէին թէ, Գեղե-
ցիկ քարերով ու նուէրներով զար-
6 զարուած է, ըսաւ. Ատ բաները
որ կը տեսնէք, օրեր պիտի գան
Դոր ան տները քարի վրայ
7 պիտի չմնայ՝ որ չբակուի: Հար-
ցուցին իրեն ու ըսին. Վարդապետ
մեր պիտի ըլլան ատ բաները, և
ի՞նչ է նշանը՝ երբոր ատ բաները
8 պիտի ըլլան: Ան ալ ըսաւ. Եւ զ-
գոյշ կեցէք՝ չխաբուիք. ինչու որ
չառները պիտի գան իմ անունով
ու ըսեն թէ, Ես եմ Քրիստոսը.
ու ժամանակը մօտեցած է. ուրեմն
9 անոնց ետեւէն չերթաք: Բայց
երբոր լսէք պատերազմներ և խռ-
վութիւններ՝ մի՛ վախնաք. ինչու
որ պէտք է առաջ աս բաները ըլ-
լան, բայց վախճանը իսկոյն չէ:
10 Ան տները ըսաւ անոնց. Ազգ
ազգի վրայ պիտի ելլէ, ու թագա-
ւորութիւն թագաւորութեան վը-
11 ռայ. Եւ տեղ տեղ մեծ երկար-
շարժութիւններ պիտի ըլլան. ու
տոյժեր և մահաբաժաններ, նաև
երկինքէն սոսկալի բաներ և մեծ
12 նշաններ պիտի ըլլան: Ի Բայց աս
ամէն բաներէն առաջ՝ իրենց ձեռ-
քերը ձեզի պիտի զարնէն ու հալա-
ծեն, և ժողովարաններու ու երան-
տերու պիտի մատնեն. և Եիմ ա-
նուանս համար թժազաւորներու
ու կուսակալներու առջև պիտի
13 տարուիք: Ի Եւ -- Բռնիւր վերջը
ձեզի վկայութիւն մը պիտի ըլլայ:
14 Ի՞նչ տիտի մը արտին մէջ դրէք՝ որ
առաջուց չմտածէք պատասխան
15 տալու վրայով: Վասն զի ես ձե-
զի բերան ու իմաստութիւն պիտի
տամ, Ի որուն պիտի չընդհնէք, ու
եղբայրներէ, և ազգականներէ, ու
բարեկամներէ, Ի ու ձեզմէ պիտի
17 ապանեն. Եւ իմ անուանս հա-
մար ամենուն տակի պիտի ըլլաք
18 Ի Բայց մէկ մազ մը ձեր գլխէն պի-
19 տի չորսուի: Ձեր համբերութիւ-
նովը հոգիներդ պիտի ստանաք:

20 Դու երբոր տեսնէք Երուսաղէմը
չորս կողմէն զօրքերով պատած,
ան տները գիտցէք որ անոր աւե-
21 րուամբ մօտ է: Ան տները չը-
սատանի մէջ եղողները՝ թոյնները
թող փախչին. ու անոր մէջ ե-
ղողները թող հեռանան. և անոնք
որ ազարակներն են, թող չմտնեն
22 անոր մէջը: Վասն զի ան օրերը
վրէժխնդրութեան օրեր են, Դոր
բոլոր գրուածները կատարուին:
23 Ի Բայց վայ ան օրերը յիշ եղողնե-
րուն ու ծիծ տուողներուն. ինչու
որ մեծ նեղութիւն պիտի ըլլայ
երկրին վրայ, ու բարկութիւն
դէպէ Գոյ աս ժողովուրդին վրայ:
24 Եւ սուրի բերնով պիտի խնան,
ու բոլոր ազգերուն մէջ գերի պիտի
տարուին. ու Երուսաղէմ՝ ազգե-
րուն ոտից կոխան պիտի ըլլայ,
մինչև որ ազգերուն ժամանակները
25 լինեն: Ի՞նչ արեքակին և լուսինին
ու աստղերուն վրայ նշաններ պիտի
ըլլան. ու երկրի վրայ ազգերը
ապշուրթանալով պիտի տաքանային,
և ծովը ու ալիքները պիտի գոռան.
26 Մարդոց սիրտերը պիտի նուաղին
իբեց վախէն և աշխարհի վրայ
զայու բաներուն սպանչէն. Ի ին-
չու որ երկնից զօրութիւնները
27 պիտի շարժին: Եւ ան տները
պիտի տեսնեն Որդին մարդոյ՝ Դամ
պի մէջ եկած, զօրութիւնով ու
28 մեծ փառքով: Ու երբոր աս բա-
նէր սկսին ըլլալ, ելէ՛ք ու զլուս-
նիդ քարծիրներէ, շինչու որ
ձեր փրկութիւնը մօտ է:
29 Դեւ առակ մը ըսաւ անոնց. Ցե-
սէք թժգնին ու ամեն ծառերը:
30 Երբոր կը բողբոջին, տեսնելով՝
դուք ձեզմէ կ'իմանաք թէ ալ ա-
31 մուռ մօտ է: Նշոյնայ ալ դուք
երբոր աս բաները եղած տեսնէք,
գիտցէք որ Աստուծոյ թագաւո-
32 րութիւնը մօտ է: Զմարիտ կը-
սեմ ձեզի, որ աս ազգը պիտի
չանցնի, մինչև որ -- ամեն բաները
33 ըլլան: Եւ երկինքը ու երկիրը պիտի
անցնին, բայց իմ խօսքերս բնաւ
34 պիտի չանցնին: Իսկ դուք -- զգու-
շացէք ձեր անձերուն, չըլլայ որ
սիրտներդ կ'երուստմով ու գինե-
վութիւնով և աշխարհային զաղ-
մուքներով ծանրանայ, ու յան-
կարծակի ան օրը ձեր վրայ հասնի:
35 Վասն զի բոլոր երկրին Էրեսք բնա-
կողներուն ամենուն վրայ -- որո-
զայի մը պէս պիտի հասնի: Դու
36 Ի՞նչ տիտի արթուն կեցէք. Դու
ամէն տեսնողութիւն րեք, որ ար-
ժանի ըլլաք ան բոլոր ըլլալու բա-
նէրէն ազատուելու, Եւ Որդւոյ
մարդոյ առջև կայնելու:

Յամի Տեան

33

Դատ. Ժգ.
13: Մար.
Ժգ. 14:Դան. Ժ.
26: 27:
Զաք. Ժա.
1:Դատ. Ժգ.
19:Դան. Ժ.
27: Ժբ. 7:
Հոով. Ժա.
25:Դատ. Ժգ.
29: Մար.
Ժգ. 24: Բ
Գեւ. Ժգ.
10: 12:Դատ. Ժգ.
29:Դատ. Ժգ.
30: Եսայ.
Ժգ. 7: Ժգ.
14:Հոով. Ժ.
19: 23:Դատ. Ժգ.
32: Մար.
Ժգ. 28:Դատ. Ժգ.
35:Հոով. Ժգ.
13: Բթն.
Ժգ. 6: Ժգ.
Գեւ. Ժգ. 7:Ես. Ժգ. 6:
Ժգ. 10: Ես.
Ժգ. 3: Ժգ.
15:Դատ. Ժգ.
42: Ժբ. 13:Մար. Ժգ.
33:Գլ. Ժբ. 1:
Մաղ. Ժգ. 5:
Եփ. Ժգ.
13:

Յամի Տեանմ
33

ԵԹՎ. Բ. 1.

ԳԼ. ԻԲ.

39.

37 Յու ցորեկները տաճարին մէջ կը սորվեցնէր, - և զիշերները կ'ըլէր 2իթենեաց ըսուած լեռը կը կե-
38 նար: Եւ բոլոր ժողովուրդը առ- տուանց կանուխ իրեն կ'երթային տաճարը՝ իր Իօ֊տէր լըելու:

ԳԼ. ԻԲ

1 Հրէայք զաւակցութիւն կ'ընեն Քրիստոսի դէմ: 3 Սատանան կը գրդէ Յուզան որ մատնէ զՔրիստոս: 7 Աւաքեայները կը պատ- րաստեն զատիկը: 19 Քրիստոս իր սուրբ ընթրիքը կը սահմանէ: 21 իր մատուցելն ո՞վ ըլլալը կ'իմացնէ՞ր: առանց անոր անուան տա- ւու: 24 իր սղակերտները փառասիրութենէ կը զգուշացնէ: 31 Պետրոսին կ'իմացնէ թէ իր հաւատքը պիտի չպակսի: 34 Բայց իրեք անգամ պիտի ուրանայ իր Տէր: 39 աղօթք կ'ընէ Պեթսանանան պարտեղին մէջ, և արեւն ըրտնայ իր թափէ: 47 մէկ համարով մը կը մատուցէ: 50 Մաշքութիւն ունեւնէ կը բժշկէ: 54 Պետրոս իրեք անգամ կ'ուրանայ իր Տէրը: 63 Քրիստոս նախա- տալից անարգութիւն և յարգարանք կը կրէ, 66 ու կը խոստովանի թէ ինքը Աստուծոյ Որդին է:

Մատ. ԻԳ.
2: Մար.
ժ. 1.

Մատ. Բ. 2:
805. Ժա.
47: Գոր.
Ժ. 27:

Մատ. ԻԳ.
14: Մար.
ժ. 10:
805. Ժ. 2:
2: 27:

Մատ. Ժա.
12:

Մատ. ԻԳ.
17: Մար.
ժ. 12:

Մատ. ԻԳ.
20: Մար.
ժ. 17:

1 - Իաղարջակերաց տօնը մօտեցաւ՝
2 որ Ջատիկ կ'ըստուի: ԲԵւ քահանայապետները ու զպիւրները կը փնտռէին թէ ինչպէս սպաննեն զանիկայ, քանզի ժողովուրդէն կը վախնային:
3 Եւ Սատանան իսկարիփտացի մականուանեալ Յուզային ներսը մտաւ, որ անիկայ տասուերկուքին
4 համարանքէն էր: Եւ զնաց քահա- նայապետներուն ու իշխաններուն հետ խօսք ըրաւ թէ ինչպէս զանի-
5 կայ մատնէ անոնց: Անոնք ալ ու- թախացան, Դև խոստացան անոր
6 ստակ տալ: Ու ինքը վրան ա- ռաւ, և պատնհանութիւն մը կը փնտռէր որ զանիկայ մատնէ անոնց՝ առանց բազմութեանը ժողովու- լուն:
7 Եւ քաղարջակերաց օրը եկաւ, որուն մէջ պէտք էր զատիկը մը-
8 թել: Ու խրկեց Պետրոսը և Յովհաննէսը՝ ու ըսաւ. Գալեցէ պատրաստեցէք մեզի զատիկը՝ որ
9 ուտենք: Անոնք ալ ըսին անոր. Ո՛ր կ'ուզես որ պատրաստենք:
10 Եւ ըսաւ անոնց. Ահա երբոր քա- ղարջ մօտէք. ձեզի մարդ մը պիտի պատահի որ -- Ինչ Զուրի սա- փոր մը կը տանի. անոր ետեւէ զացէք ան տունը՝ ուր որ ինքը կը
11 մտնէ. Եւ ան տանը տիրուք ը- սէք: Վարդապետը կ'ըսէ թեզի. Ո՛ր է օթեանը որ հոն աշակերտ- ներուս հետ մէկտեղ զատիկը ու-
12 տեմ: Ան ալ ձեզի զարգարուած մեծ վերնատուն մը պիտի ցուցնէ:
13 Հոն պատրաստեցէք: Եւ զացին զտան ինչպէս որ իրենց ըսաւ. ու զատիկը պատրաստեցին:
14 Ղու երբոր ժամը հասաւ՝ սեղան

նստաւ, և տասուերկու առաքեալ-
15 ները իր հետ: Ու ըսաւ անոնց. Փափաքելով փափաքեցայ որ աս զատիկը ձեզի հետ ուտեմ իմ չար-
16 չարութիւնս առաջ: Բանդի կ'ըսեմ ձեզի, որ ալ բնաւ ասկէ պիտի չուտեմ՝ Եմինչև որ Աստուծոյ թա- զաւորութեանը մէջ կատարուի:
17 Եւ գաւաթը առաւ՝ զոհացաւ ու ըսաւ. Առէք ասիկայ՝ ու բաժնե-
18 ցէք ձեր մէջը: Եմինչև որ ձեզի կ'ըսեմ, որ բնաւ որթին բերքէն պիտի չիմեմ՝ մինչև որ Աստուծոյ թազաւորութիւնը դայ:
19 Եւ հաջատան՝ զոհացաւ, կտրեց և տուաւ անոնց՝ ու ըսաւ. Աս է իմ մարմինս, որ ձեզի համար տը- ըրուած է. Ժատիկայ ըրէք զիս յի-
20 շելու համար: Նոյնպէս ալ գա- լաթը -- ընթրիքէն ետեւ՝ ու ըսաւ. Եւս գաւաթը նոր ուխտ է իմ արիւնիս, որ ձեզի համար կը թափուի:
21 Իհայց ահա զիս մատնողին ձեռքը
22 ինծի հետ -- սեղանս է: Եւ յի- թաւի Որդին մարդը կ'երթայ՝ ծին- տոր որ սահմանուած է, բայց վայ ան մարդուն՝ որուն ձեռքովը անի-
23 կայ կը մատնուի: Եւ անոնք սկսան մէջերին հարցութիւն ընել, թէ իրենց մէ ո՞վ է՝ որ ան բանը պիտի ընէ:
24 Վէ՛ձ մին ալ եղաւ անոնց մէջը՝ թէ իրենց մէ ո՞վ մեծ պիտի սե-
25 պուի: Եւ անիկայ ըսաւ անոնց. Ազգայ թազաւորները անոնց կը տիրեն, և անոնք որ կ'իշխեն անոնց՝
26 բարերար կը կոչուին: Դիպց զուր- անանկ պիտի չըլլաք. Եհպապ ան որ ձեր մէջը մեծ է՝ պղտիկին պէս թող ըլլայ, և առաջնորդը սպա-
27 սաւորին պէս: Եհանգի ո՞վ է մեծը, սեղանս նստողը՝ թէ սպա- սաւորը. Եհ՝ որ սեղանս նստողը. Եսակայն ան ձեր մէջը սպասաւորի մը
28 պէս եմ: Եւ զուր անոնք էք՝ որ միշտ ինծի հետ կը կենայիք իմ
29 փորձութիւններուս մէջ: Եւս ալ ձեզի Ինչ -- Ինչ -- Ինչ -- ուխտ կ'ը- նեմ, ինչպէս որ իմ Հայրս ինծի թազաւորութիւն մը ուխտ ըրաւ:
30 Որ զուր իմ սեղանէս ուտէք ու խմէք իմ թազաւորութեանս մէջ, և և աթոռներու վրայ նստիք՝ Իս- րայելի տասուերկու ցեղերը դա- տելու:
31 Եւ Տէրը ըսաւ. Սիմոն Սիմոն՝ ահա Ղատանան ձեզ փնտռեց, որ
32 Լեզրերն պէս խաբբալէ: Բայց ես թեզի համար աղօթք ըրի՝ որ քու հաւատքդ չպակսի. Եւ դուն երբոր դարձի գաս, քու Լեզրայրներդ --
33 հաստատէ: Իսկ ինքը ըսաւ ա-

Յամի Տեանմ
33

ԵԳԼ. Ժ. 15: Գոր. Ժ. 41: Յայտ. Ժ. 9:

Մատ. ԻԳ. 29: Մար. Ժ. 25:

Մատ. ԻԳ. 26: Մար. Ժ. 22:

Մատ. Ժա. 24:

Իսկար. Ժ. 16:

Մատ. Ժա. 9: Մատ. ԻԳ. 21: 23:

Մար. Ժ. 15: 805. Ժ. 21: 26:

Մատ. ԻԳ. 24:

ԶԳոր. Բ. 2: Գ. 28:

Մատ. ԻԳ. 22: 805. Ժ. 22: 25:

Մար. Ժ. 33: ԳԼ. Ժ. 46:

Մատ. Ժ. 25: Մար. Ժ. 42:

Մատ. Ժ. 26: Եւ Պետ. Ժ. 8:

ԵԳԼ. Ժ. 45:

ԳԼ. Ժ. 37:

Մատ. Ժ. 28: 805. Ժ. 13: 14:

ՓԼ. Բ. 7:

ԵԳԼ. Ժ. 15:

Մատ. ԻԳ. 47: ԳԼ. Ժ. 82:

Մատ. Ժ. 11: ԳԼ. Ժ. 15:

Գայտ. Ժ. 9:

Մատ. Ժ. 14: Մատ. Ժ. 25: Եւ Մար. Ժ. 2:

Գայտ. Ժ. 21:

Մատ. Ժ. 13: 805. Ժ. 15: 16:

Յամբ Տեառն

33

Հ. Մատ. իդ.
84 : Մար.
ժդ. 30 :
Յոհ. ժդ.
35 :

Մատ. ժ.
9 : Գլ. թ.
3 : ժ. 4 :

Բ. Նս. ժդ. 12 :
Մար. ժ. 6 :
25 :

Մատ. իդ.
36 : Մար.
ժդ. 32 :
Յոհ. ժ. 1 :
Վր. ի. 37 :

Մատ. ժ.
13 : իդ. 41 :
Մար. ժդ.
88 : շ. 46 :
Մատ. իդ.
39 : Մար.
ժդ. 35 :

Յոհ. ժ. 30 :
2 : 33 :

Մատ. ղ. 11 :

Յոհ. ժ. 27 : Եբ.
5 : 7 :

Բ. շ. 40 :

Մատ. իդ.
47 : Մար.
ժդ. 43 :
Յոհ. ժ. 31 :

Մատ. իդ.
51 : Մար.
ժդ. 47 :
Յոհ. ժ. 10 :

նոր . Տէր՝ ես պատրաստ եմ քեզ հետ բանոր էրթալու ալ , մեռնելու ալ : Է՛հ ես անկիպ ըսաւ . Պետրոս՝ քեզի կ'ըսեմ որ այսօր հաւը պիտի չխօսի մինչև որ դուն իրեք անգամ ուրանաս , ընէւ թէ՛ զիս չես ճանչնար :

35 Եւ ըսաւ անոնց . Երբոր ձեզ խրկեցի առանց քաակի ու պարկի և փոխկներու , բանի մը կարօտ եղաք :

36 Անոնք ալ ըսին . Բանի մըն ալ չէ . ետքը ըսաւ . Բայց հիմա ան որ քսակ ունի թող հեղ առնէ , նոյնպէս ալ պարկը . և ան որ խօսք չունի , թող իր հանգերէն ծախէ , ու իրեն թուր մը ծախու առնէ .

37 Քանզի կ'ըսեմ ձեզի , որ աս գըրուած զատեալ ալ պէտք է որ իմ վրաս կատարուի , Եւ անօրէններու հետ սեպուեցաւ . քանզի ինչ որ ինծի համար բարւոյն է , կա-

38 տարուելու վրայ է : Անոնք ալ ըսին . Տէր՝ ահա հոս երկու թուր կայ . ան ալ ըսաւ . անոնց , Հերիք են :

39 Եւ ելաւ իւր սովորութեանը պէս - շիթեկեցաւ լեռը գնաց . աշակերտներն ալ իր ետեկն գացին :

40 Երբոր ան տեղը հասաւ , ըսաւ անոնց . Աղօթք ըրէք որ փորձու-

41 թեան մէջ չմտնէք : Եւ ինքը անոնցմէ զատուեցաւ քարընկեցի մը չափ , ու ծնկան վրայ դալով ա-

42 ղօթք կ'ընէր , Ու կ'ըսէր . Հայր թէ որ կ'ուզես , աս գաւաթք ինձ մէ անցուր . Բայց չէ թէ իմ կամքս հապա քուկդ թող ըլլայ :

43 Ու երկիրքէն ֆհրելոսակ մը երեցաւ անոր և կը զօրացնէր զանկիպ . ու սաստիկ ներութեան մէջ ըլլալով՝ աւերի ջերմեան անդուծեամբ

44 աղօթք կ'ընէր : Եւ իր բրտիքը արիւնի մեծ կաթիլներու պէս էր , որ գետինը կը թափուէր :

45 Եւ աղօթքէն ելելով՝ աշակերտներուն քովը եկաւ , ու գտաւ անոնք արտամութենէ քնացած . Եւ ըսաւ անոնց . Ինչո՞ւ կը քնանաք . Բէնէք աղօթք ըրէք որ փորձու-

46 թեան մէջ չմտնէք :

47 Ու երբոր դեռ կը խօսէր , ֆահա մէկ բազմութիւն մը , և Յուդա ըսուածն ալ տասուերկուքէն մէկը՝ անոնց առջեկէն կ'երթար , ու Յիսուսին մօտեցաւ որ զանկիպ համ-

48 բուրէ : Բայց Յիսուս ըսաւ անոր . Յուդա՝ համբուրելով կը մատնես

49 Որդիք մարդայ : Երբոր անոր բուրտիքը եղողները տեսան ինչ որ պիտի ըլլար , ըսին անոր Տէր

51 նոր աջ ականջը : Պատասխան տուաւ Յիսուս՝ ու ըսաւ . Թող տուէք մինչև ատ տեղը . և դպաւ անոր ականջին՝ ու բժշկեց զանի-

52 կայ : Եւ Յիսուս իր վրայ եկող քահանայապետներուն ու տաճարին իշխաններուն ու ճերերուն ըսաւ . Ի՞ր թէ աւազակի՞ վրայ ե-

53 լաք սուբերով ու բիրերով : Ամէն օր ձեզի հետ էի տաճարին մէջ , և ինձի ձեռք չգարկիք . Դայց աս է ձեր ժամանակը՝ ու խաւարին իշխանութիւնը :

54 Եւ զանկիպ բռնելով տարին ու քահանայապետին տունը մտնողցին . Եւ Պետրոս ալ հետեանց -

55 նոր ետեկէն կ'երթար : Եւ երբոր կրակ վառեցին գաւիթին մէջ ու մէկ տեղ նստան , Պետրոս ալ նստաւ

56 անոնց մէջը : Մէկ աղախին մը տեսնելով զանկիպ՝ որ վառած կրակին քովը նստէր , նայեցաւ անոր ու ըսաւ . Ասկիպ ալ անոր

57 հետն էր : Բայց Պետրոս ուրացաւ զանկիպ ու ըսաւ . Կնի՞կ ես անի-

58 կայ չեմ ճանչնար . Եւ քիչ մը ետքը մէկ ուրիշ մը տեսաւ զանկիպ ու ըսաւ . Դուն ալ անոնցմէ ես . և Պետրոս ըսաւ . Մարդ՝ ես

59 առաջիկէմ : Եւ ժամու մը չափ անցնելէն ետեւ , ուրիշ մըն ալ կը պնդէր ու կ'ըսէր . Յիրաւի ասկիպ ալ անոր հետն էր , ինչու որ Գա-

60 լիւնացի է : Բայց Պետրոս ըսաւ . Մարդ չեմ գիտեր ինչ կը զրուցես դուն . և քանի որ իր խօսքը բերանէր , իսկոյն հաւը խօսե-

61 ցաւ : Եւ Տէրը դարձաւ ու Պետրոսին նայեցաւ . և Պետրոս ալ միտքը բերաւ Տէրոյն խօսքը որ իրեն ըսէր էր թէ , Եդեռ հաւը չը-

62 նաս զիս : Ու Պետրոս դուրս ելելով՝ դառնապէս լացաւ :

63 Եւ ան մարդիկը որ Յիսուսը կը պահէին , ծաղը կ'ընէին զանկիպ ,

64 ու կը ծեծէին . Եւ անոր աչքեր ծածկելով՝ անոր երեսին կը զարնէին , ու կը հարցնէին իրեն ըսելով . Մարդաբեացի՞ր ո՞վ է ան որ

65 քեզի զարկաւ : Եւ ուրիշ շատ բաներ կը զրուցէին իրեն հայհոյելով :

66 Ի՞նչ երբոր առտու եղաւ՝ հօգողը վտրեկ ծերակոյտը , քահանայապետները և դպիրները ժողովուցան , ու տարին զանկիպ իրենց ատեանը . Թէ ըսին . Թէ որ Քրիս-

67 տոյր դուն ես , ըսէ՛ մեզի : Ըսաւ անոնց . Թէ որ ձեզի ըսեմ ալ ,

68 պիտի չհաւատար . Եւ թէ որ ձեզի բռնէ հարցնեն , ինձի պատասխան պիտի չտար : Եւ ալ զե-

Յամբ Տեառն

33

Ե. Մատ. իդ.
55 : Մար.
ժդ. 43 :

Ղ. Յոհ. ժ. 27 :

Ե. Մատ. իդ.
57 :

Ե. Մատ. իդ.
58 : Յոհ.
ժ. 15 :

Ե. Մատ. իդ.
60 : Մար.
ժդ. 66 :
Յոհ. ժ. 17 , 18 :

Մատ. իդ.
71 : Մար.
ժդ. 69 :
Յոհ. ժ. 25 :

Ե. Մատ. իդ.
73 : Մար.
ժդ. 70 :
Յոհ. ժ. 26 :

Ե. Մատ. իդ.
75 : Մար.
ժդ. 72 :

Ե. Մատ. իդ.
34 : 75 :
Յոհ. ժ. 38 :

Ե. Մատ. իդ.
67 : 68 :
Մար. ժ. 65 :

Ե. Մատ. իդ.
1 :

Ե. Մար. ժ.
26 : 27 :
Մար. իդ. 5 :

Ե. Մատ. իդ.
63 : Մար.
ժդ. 61 :

Յաւի Տեառն
33

Մատ. Իգ.
64: Մար.
ժգ. 62:
Եբր. ա. 3:
Ը. 1:
Մատ. Իգ.
64: Մար.
ժգ. 62:
Մատ. Իգ.
65: Մար.
ժգ. 63:

69 պիտի արձակէք: Ասկէ ետև Ուրիմ մարդը Աստուծոյ զօրութեամբ
70 նր աջ կողմը պիտի նստի: Եւ ամէնքը ըսին. Ուրեմն զուէն Աստուծոյ որդիքն են. ինքն ալ ըսաւ անոնց. Երուբ կ'ըսէք թէ ես եմ:
71 Եւ անոնք ըսին. Ալ ի՞նչ պէտք է մեզի վկայութիւն. ինչու որ մենք մեզմէ ատոր բերնէն լսեցինք:

ԳԼ. ԻԳ

1 Քրիստոս կ'ամբաստանուի Պիղատոսին առջև, և Հերովդեսին կը խրկուի: 8 Հերովդէս ծագը կ'ընէ զանիկայ: 12 Հերովդէս և Պիղատոս բարեկամ կ'ըլլան իրարու հետ: 18 Պիղատոս կ'արձակէ Բարաբբաս, և Յիսուսը ձեռք կու տայ որ խաչուի: 27 Քրիստոս իր վրայ լացող կ'ընկնեցուն կ'իմացընէ Երուսաղէմ կործանումը: 34 այդքն կ'ընէ իր թշնամիներուն համար: 39 Երկու շարագործ անձինք իր հնար կը խաչուին: 46 Քրիստոսի մահը: 50 և թաղումը:

Մատ. Իե.
2: Մար.
ժե. 1: Թոմ.
ժը. 23:

Բ. Գոր. Ժե.
7:
Տեմ. Մատ.
ժե. 26: Իբ.
21: Մար.
ժբ. 17:

Թոմ. Ժթ.
12:

Մատ. Իե.
11: Մար.
ժ. 13:

Մատ. Բ.
22:

1 Եւ անոնց բոլոր բազմութիւնը ոտք ելլելով՝ տարին զանիկայ
2 Պիղատոսին. Ու սկսան անոր վերայով ամբաստանութիւն ընել և ըսել. Անիկայ գտանք՝ Բոր մեզ ազգը կը մոլորցընէր, էու կայսրին հարկ տալէն կ'արգելիր, Դեւ իրեն համար կ'ըսէր, թէ ինքը Քրիստոս
3 Եւ թագաւոր է: Ի իսկ Պիղատոս հարցուց անոր՝ ու ըսաւ. Հրեից թագաւորը դո՞ւն ես. անիկայ ալ պատասխան տուաւ անոր՝ ու ըսաւ. Դուքն կ'ըսես: Ան ատենը Պիղատոս քահանայապետներուն ու ժողովուրդներուն ըսաւ. Էնք աս մարդուն վրայ մէկ լանցանք մը
5 Եւմ գտնեն: Բայց անոնք ոտք կը կոխէին ու կ'ըսէին թէ, Ժողովուրդը իրար կ'անցընէ, ու բոլոր Հրեաստանի մէջ կը սորվեցընէ՝ Գալիլեայէն սկսած մինչև աստեղս:
6 Եւ Պիղատոս երբոր լսեց Գալիլեայի համար՝ հարցուց թէ ատ մարդը Գալիլեացի՞ է: Ու երբոր իմացաւ՝ թէ Հերովդէսի իշխանութեան տակէն էր, զանիկայ Հերովդէսին խրկեց, քանզի ան ալ ան օրերը Երուսաղէմ էր:
8 Եւ Հերովդէս երբոր Յիսուսը տեսաւ, շատ ուրախացաւ. Եվ ասն զի ինքը շատոնցմէ կը փափաքէր անիկայ տեսնելու: Ինչու որ անոր վրայով շատ բաներ լրացէին, և կը յուսար որ անկէ եղած նշան մը
9 տեսնէ: Ու շատ խօսքերով հարցուփորձ կ'ընէր անոր. բայց անիկայ բնաւ իրեն պատասխան մը չըտուաւ: Քահանայապետները ու դպիրներն ալ կեցեր էին, և ասանց կ'ամբաստանութիւն կ'ընէին
11 անոր վրայ: Ի իսկ Հերովդէս անարգեց զանիկայ իր զօրանաններուն հետ, ու ծաղիկ ընելէն ետև՝

Բ. Գոր. Ժ. 9:

Մատ. Ժգ.
1: Մար.
ժ. 14:

Ժե. Ժգ. 3:

փառաւոր հանդերձներ հազցուց անոր, և նորէն Պիղատոսին խրկեց:
12 Եւ ան օրը Պիղատոս և Հերովդէս իրարու հետ բարեկամ եղան. ու ղրկվեալ առաջ իրենց մէջը թըշնամութիւն կար:
13 Եւ Պիղատոս քահանայապետներ ու իշխաններ և ժողովուրդը
14 մէկտեղ կանչեց, Ու ըսաւ անոնց. Եւս մարդը առջևս բերիք՝ Ժողովուրդը մոլորցընողի մը պէս. Եւ հաւես ձեր առջևը քննութիւն ընելով՝ ատոր համար ձեր ըրած ամբաստանութիւններէն յանցանք մը
15 չգտայ ատ մարդուն վրայ: Ո՛չ ալ Հերովդէս, ինչու որ ձեզ անոր խրկեցի. և հա՛ն ատիկայ մահաւոր
16 արժանի գործ մը ըրած չէ: Ինչու որ ան պատիժ մը տամ ատոր՝ ու
17 արձակեմ. (Իսկ տօնին ատենը պէտք էր որ մէկը արձակէ անոնց.)
18 Եւ բոլոր բազմութիւնը մէկտեղ աղաղակեցին ըսելով. Վերցուր ատիկայ՝ ու Բարաբբաս արձակէ
19 մեզի: (Որ անիկայ քաղաքին մէջ եղած խռովութեան մի և մարդապանութեան համար բանոր
20 զրուած էր.) Եւ Պիղատոս Յիսուսը արձակելով ուղղելով, նորէն
21 խօսեցաւ առջև: Բայց անոնք նորէն կ'աղաղակէին ու կ'ըսէին. Խաչը հանէ ատիկայ խաչը հանէ:
22 Եւ ինքը երբորդ անգամ ըսաւ անոնց. Բայց ի՞նչ չար գործ ըրած է ատիկայ. ես ատոր վրայ մահաւոր արժանի լանցանք մը չգտայ. ու որեմն պատիժ մը տամ ատոր՝ ու
23 արձակեմ: Իսկ անոնք մեծաձայն աղաղակներով ոտք կը կոխէին, ու կ'ուզէին որ անիկայ խաչուին. և անոնց ու քահանայապետներուն
24 ձայները զօրաւոր եղան: Էւ Պիղատոս վճռեց որ անոնց խնդիրքը
25 ի գործ դրուի: Եւ անոնց ուզած Ժողովը իր խռովութեան և մարդապանութեան համար բանոր զրուած էր, արձակեց անոնց. և Յիսուսը իրենց կամայք յանձնեց:
26 Եւ երբոր անիկայ իր տանէին Սիմոն կիւրենացի ըսած մէկը բռնեցին՝ որ արտէն կու գար, և խաչը անոր վրայ դրին՝ որ Յիսուսի
27 ետեւէն բերէ: Եւ անոր ետեւէն կ'երթար մեծ բազմութիւն ժողովրդոց, նաև կանանց, որոնք կ'ողբային ու կու լային անոր համար:
28 Եւ Յիսուս դարձաւ անոնց ու ըսաւ. Ով Երուսաղէմի աղջիկներ իմ վրաս մի լաք, հապաւ ձեր անձերուն վրայ ու ձեր զաւակներուն
29 վրայ լացէք: Ինչու որ անք օրեր կու գան՝ որոնց մէջ պիտի ըսեն. Երանի ամուսններուն, և ան որոնք

Յաւի Տեառն
33

Բ. Գոր. 2: 27:
Մատ. Իե.
23: Մար.
ժե. 14:
Թոմ. Ժգ.
35: Ժթ. 4:
Ի. Ժգ. 1: 2:
Ժ. Ժգ. 4:

Մատ. Իե.
26: Թոմ.
ժթ. 1:

Մատ. Իե.
15: Մար.
ժե. 6: Թոմ.
ժթ. 39:

Գոր. Գ. 14:

Մատ. Իե.
26: Մար.
ժե. 15:
Թոմ. Ժթ.
10:

Մատ. Իե.
32: Մար.
ժե. 21: Տեմ.
Թոմ. Ժթ.
17:

Մատ. Իգ.
19: Գլ.
Իա. 23:

ՅափՏեանն
33

ՅԵՄ. Ժ. 19 :
ՈՒԼ. Ժ. 8 :
ՅԱՄ. 2 :
16 : Ժ. 6 :

ՆԱԿԱԿ. Ժ. 31 :
ԵՐԵՄ. Ժ. 29 :
ԵԶԵԿ. Ժ. 47 :
Ժ. 3 :
4 : ա ՊԵՆ. 7 : 17 :

ԼԵՍ. Ժ. 12 :
ՄԱՄ. Ժ. 35 :

ՄԱՄ. Ժ. 33 :
ՄԱՄ. Ժ. 22 :
ՅՈՏ. Ժ. 17 :
18 :

ՄԱՄ. Ժ. 44 :
ԳՊ. Ժ. 59 :
ՄԱՄ. Ժ. 12 :
ԳՊ. Ժ. 17 :

ՄԱՄ. Ժ. 35 :
ՄԱՄ. Ժ. 24 :
ՅՈՏ. Ժ. 23 :

ՄԱՄ. Ժ. 17 :
ՅԱՄ. Ժ. 10 :

ՄԱՄ. Ժ. 39 :
ՄԱՄ. Ժ. 29 :

ՄԱՄ. Ժ. 37 :
ՄԱՄ. Ժ. 26 :
ՅՈՏ. Ժ. 19 :

ՄԱՄ. Ժ. 44 :
ՄԱՄ. Ժ. 32 :

ՄԱՄ. Ժ. 45 :
ՄԱՄ. Ժ. 33 :

ՄԱՄ. Ժ. 51 :
ՄԱՄ. Ժ. 38 :

ՄԱՄ. Ժ. 5 :
ա ՊԵՆ. 23 :

ՄԱՄ. Ժ. 50 :
ՄԱՄ. Ժ. 37 :
ՅՈՏ. Ժ. 80 :

ՄԱՄ. Ժ. 54 :
ՄԱՄ. Ժ. 39 :

ՄԱՄ. Ժ. 51 :
ՄԱՄ. Ժ. 38 :

ՄԱՄ. Ժ. 5 :
ա ՊԵՆ. 23 :

ՄԱՄ. Ժ. 50 :
ՄԱՄ. Ժ. 37 :
ՅՈՏ. Ժ. 80 :

ՄԱՄ. Ժ. 54 :
ՄԱՄ. Ժ. 39 :

ՄԱՄ. Ժ. 51 :
ՄԱՄ. Ժ. 38 :

ՄԱՄ. Ժ. 5 :
ա ՊԵՆ. 23 :

ՄԱՄ. Ժ. 50 :
ՄԱՄ. Ժ. 37 :
ՅՈՏ. Ժ. 80 :

ՄԱՄ. Ժ. 54 :
ՄԱՄ. Ժ. 39 :

վայններուն որ չծնան, և ծիծե-
30 լուն որ կաթ չտուին : ՍԵ ա-
տենը պիտի սկսին ըսել լեռներուն,
Մեր վրայ ինկէք, ու բլուրներուն,

31 Մեզ ծածկեցէք : Վասն զի թէ
որ զալար փայտին ասանկ կ'ընեն,
Հապա չորին ի՞նչ պիտի ըլլայ :

32 ԼՈՒՐԻՆ ԵՐԼՈՒ չարագործներ ալ
բերուեցան անոր հետը սպաննուե-

33 լու : Երբոր Գազաթ ըսուած տե-
ղը գացին, հոն խաշը հանեցին զա-
նիկայ, և ան չարագործներն - Լ

34 մէկը ալ կողմէ՞ ու մէկալը ձախ
կողմէն ինքնին : Եւ ըսաւ Յի-
սուա . Հայր՝ ԼԹՈՂՈՒԹԻՆ տուր

ատոնց, Դիւնու որ չեն գիտեր ինչ
կ'ընեն : Է՛լ և անոր հանդերձները
ըսածներու ատենին վիճակ ձգե-

35 չին : Եւ ժողովուրդը կայներ կը
նայէր . Իշխաններն ալ անոնց հետ
կը նստատեին զանիկայ՝ ու կ'ը-

36 լինէին . Ուրիշները ազատեց, Թող
ինքզինքն - Լազատէ՛ թէ որ ատի-
կայ է Քրիստոս՝ Աստուծոյ ընտ-

37 ընտը : Եւ զի որ մը գրուած էր
անոր վրայ Յունարէն ու Լատինե-
րէն և Եբրայեցերէն գիրերով թէ,

38 Ասիկայ է Իշխան Թագաւորը :
39 Եւ ան կախուած չարագործնե-
րուն մէկը Հայհոյութիւն կ'ընէր

անոր՝ ու կ'ըսէր . Թէ որ դուն
Քրիստոսն ես, ազատէ՛ քու անձը
40 ու մեզ ալ : Իսկ միւսը պատասխան

41 տուաւ . և զանիկայ յանդիմանե-
լով ըսաւ . Դուն Աստուծմէ չես
վախնար, որովհետեւ նոյն դատա-

42 41 պարտութեան մէջն ես : Ու մենք
իրաւունքով, բանգի ահա մեր ը-
րածներուն արժանաւոր հատու-

43 ցումը կ'առնենք . բայց ասիկայ
մէջ դէշ բան մը չորաւ : Եւ ըսաւ
Յիսուսին . Տէ՛ր յիշէ՛ զիս, երբ-

44 որ քու Թագաւորութիւնովդ գաս :
45 Յիսուս ալ ըսաւ անոր . Ճշմա-
րիտ կ'ըսեմ քեզի . Դուն այսօր

46 իմ հետս գրախտին մէջը պիտի ըլ-
լաս :

47 Եւ ժամը վեցին ատեններն էր,
ու բոլոր երկրին վրայ խաւար եղաւ
մինչև իններորդ ժամը . և արեւը

48 45 խաւարեցաւ, և Ուսմարին վա-
րազդըր մէջնաղէն պատուեցաւ .
49 Եւ Յիսուս մեծ ձայնով աղաղակեց՝
ու ըսաւ . Զայր՝ քու ձեռքը կ'ա-

50 46 ւանդեմ իմ հոգիս . Է՛տ երբոր աս
ըսաւ, հոգի տուաւ :
47 Եւ հարիւրապետը եղած բանը
տեսնելով՝ Աստուծոյ փառք տուաւ

ու ըսաւ . Իրաւքնէն աս մարդը
48 արդար էր : Եւ աս տեսարանը
գիտելու համար ժողովուած բոլոր

49 բազմութիւնները, եղած բաները
տեսնելով՝ կուրծքներուն կը զար-

50 նէին ու ետ կը դառնային : Եւ մէկ
իր ծանուորներն ալ հեռուն կայներ
էին, նոյնպէս ալ ան կնիկները որ

51 իր ետէն եկեր էին Գալիլայէն,
ու կը տեսնէին աս բաները :

52 Ի՛նչ ահա մէկ մարդ մը Յովսէփ
անունով, որ խորհրդական էր բա-

53 ռի ու արդար մարդ մը, (Ասիկայ
անոնց խորհուրդին ու գործին
հաւանութիւն տուած չէր,) Հըր-

54 աներուն Արիմաթիա քաղաքէն,
որ ինքն ալ Աստուծոյ Թագա-

55 ւորութեանը կը սպասէր . Ասիկայ
Պիղատոսին գնաց, ու Յիսուսին

56 մարմինը խնդրեց : Եւ զանիկայ
Իսկ ինքզինքնով՝ կտաւով փաթ-
թեց, ու քարէ փորուած գերեզ-

57 մանի մը մէջ դրաւ, որ հոն բնաւ
58 մէկը գրուած չէր : Եւ ան օրը
հուրբա՛ծ էր, ու շաբաթը պիտի

59 փակէր :
60 Եւ աւուր ետէն գացին ան կնիկ-
ները՝ Եւ իրեն հետ Գալիլայէն

61 եկած էին, Եւ տեսան գերեզմանը
և թէ ինչպէս անոր մարմինը հա-

62 56 չքուցուած : Եւ դառնալով՝ Դիւնու-
կեր ու եղբը պատրաստեցին, և
շաբաթ օրը հանգստացան Եպա-

63 61 տուիրանքին համեմատ :

ԳԼ. ԻԳ

Երկու հրեշտակներ Քրիստոսի յարութիւնը
կ'առնեն գերեզմանը եկող կանանց : 9
Նոյն ալ աս լուրը ուրիշներուն կը պատմեն :
13 Քրիստոս կ'երևայ Իմանուէլ գացող եր-

14 իւր այսկերաններուն . 36 Երբոր տաքաւանե-
նուն, և անոնց անհաւատութիւնը կը յանդի-
մանէ : 47 պատուէր մը կու տայ անոնց : 49
Հոգեղի Սրբոյ գալուստեան խոստմունքը կ'ընէ,
51 և կը համարձայ երկիւնքը :

1- Ու մէկշաբաթի օրը առտուանց
շատ կանուխ գերեզմանը ե-

կան, Բու բերին ան խուկները որ
պատրաստներ էին . և ուրիշ ինչիւր

2- Լ անոնց հետ : Ի՛նչ բարը գերեզ-
մանէն մէկի գլորողուած գտան :

3 Եւ ներս մտնելով՝ Տէր Յիսուսին
4 մարմինը հա՛ չգտան : Ու եղաւ որ
երբ անոնք աս բանին համար տա-

րակուսանաց մէջ էին, Եւ հա՛ս եր-
կու մարդիկ լուսափայլ հանդերձ-

5 ներով հասան անոնց : Ու երբոր
վախով լեցուած՝ երեսին զէպ՝ ի
գետիկը ծուցին, աւ Լուսնի ըսին
անոնց . Ինչո՞ւ համար ողոր մեռել-

6 ներուն հետ կը փնտռէք . Հոս չէ՛
ան, հապա յարութիւն առաւ .
Դիւքերնիդ բերէք ինտոր խօսե-
ցաւ ձեզի՝ երբոր գեռ Գալիլայի

ՅափՏեանն
33

ՅԱՄ. Ժ. 19 :
ՈՒԼ. Ժ. 8 :
ՅԱՄ. 2 :
16 : Ժ. 6 :

ՆԱԿԱԿ. Ժ. 31 :
ԵՐԵՄ. Ժ. 29 :
ԵԶԵԿ. Ժ. 47 :
Ժ. 3 :
4 : ա ՊԵՆ. 7 : 17 :

ԼԵՍ. Ժ. 12 :
ՄԱՄ. Ժ. 35 :

ՄԱՄ. Ժ. 33 :
ՄԱՄ. Ժ. 22 :
ՅՈՏ. Ժ. 17 :
18 :

ՄԱՄ. Ժ. 44 :
ԳՊ. Ժ. 59 :
ՄԱՄ. Ժ. 12 :
ԳՊ. Ժ. 17 :

ՄԱՄ. Ժ. 35 :
ՄԱՄ. Ժ. 24 :
ՅՈՏ. Ժ. 23 :

ՄԱՄ. Ժ. 17 :
ՅԱՄ. Ժ. 10 :

ՄԱՄ. Ժ. 39 :
ՄԱՄ. Ժ. 29 :

ՄԱՄ. Ժ. 37 :
ՄԱՄ. Ժ. 26 :
ՅՈՏ. Ժ. 19 :

ՄԱՄ. Ժ. 44 :
ՄԱՄ. Ժ. 32 :

ՄԱՄ. Ժ. 45 :
ՄԱՄ. Ժ. 33 :

ՄԱՄ. Ժ. 51 :
ՄԱՄ. Ժ. 38 :

ՄԱՄ. Ժ. 5 :
ա ՊԵՆ. 23 :

ՄԱՄ. Ժ. 50 :
ՄԱՄ. Ժ. 37 :
ՅՈՏ. Ժ. 80 :

ՄԱՄ. Ժ. 54 :
ՄԱՄ. Ժ. 39 :

ՄԱՄ. Ժ. 51 :
ՄԱՄ. Ժ. 38 :

ՄԱՄ. Ժ. 5 :
ա ՊԵՆ. 23 :

ՄԱՄ. Ժ. 50 :
ՄԱՄ. Ժ. 37 :
ՅՈՏ. Ժ. 80 :

ՄԱՄ. Ժ. 54 :
ՄԱՄ. Ժ. 39 :

ՄԱՄ. Ժ. 51 :
ՄԱՄ. Ժ. 38 :

ՄԱՄ. Ժ. 5 :
ա ՊԵՆ. 23 :

ՄԱՄ. Ժ. 50 :
ՄԱՄ. Ժ. 37 :
ՅՈՏ. Ժ. 80 :

ՄԱՄ. Ժ. 54 :
ՄԱՄ. Ժ. 39 :

Յամբ Տեառն

33

Ե Ծօ՞ճ . Բ .

22 :

Ը Մատ . Իր .

8 : Մար .

Ժգ . 10 :

Բ ԳԼ . Բ . 3 :

Ժ Մար . Ժգ .

11 : Հօր . 23 :

Ի Ծօ՞ճ . Ի . 3 :

6 :

Ը Մար . Ժգ .

12 :

Ի Մատ . Իր .

20 : Հօր . 36 :

Ի Ծօ՞ճ . Ի .

14 : Իա . 4 :

Ի Ծօ՞ճ . ԺԺ .

25 :

Ը Մատ . Իա .

11 : ԳԼ . Է .

16 : Ծօ՞ճ . Գ .

2 : Գ . 19 : Է .

14 : Գոր .

Բ . 22 :

Ի Գոր . Է . 22 :

Է ԳԼ . Ժգ . 1 :

Գ ԳԼ . ա . 6S :

Բ . 3S : Գոր .

ա . 6 :

Ը Մատ . Իր .

8 : Մար .

Ժգ . 10 : Հօր .

9 : 10 : Ծօ՞ճ .

Ի . 13 :

Ժ Հօր . 12 :

7 ձկ էր . Ըսելով , թէ Որդին մար-
դոյ պէտք է որ մեղաւոր մարդոց
ձեռքը մատուցի , ու խաղը ելլէ , ու
երրորդ օրը , յարութիւն առնէ .
8 Եւ միտերնին բերին անոր խօսքե-
9 րը . ԸՈւ գերեզմանէն դառնալով
աս առն բաները պատմեցին տա-
նուձկնէ , ու բոլոր ուրիշներուն .
10 Եւ էին Մարիամ Մազդաղեանցին ,
Իու Յովհաննան , և Յակոբոսին Դա-
բէ Մարիամը , ու անոնց հետ ու-
րիշներ ալ , որ աս բաները առա-
11 քեայնորուն պատմեցին , թէ աւ-
նոնց առջևը ամենազոյգիւղ խօսքեր
երեցաւ անոնց զուգարծը , ու չէին
12 հաւատար անոնց : Ի՛նչոյց Պետրոս
եղաւ վազեց դէպ 'ի գերեզմանը ,
ու ծռելով նայեցաւ , և տեսաւ որ
միայն կտաւները կը կենային . ու
գնաց իր մտքին մէջ զարմանալով
ան եղածին վրայ :
13 Եւ ահա անոնցմէ երկուքը նոյն
օրը մէկ գեղ մը կ'երթային , որ
Երուսաղեմէն վաճիստն ասպարեզ
հեռու էր , և անոր անունը Իմ-
14 մաուս էր : Եւ անոնք կը խօսէին
իրարու հետ աս բոլոր եղած անց-
15 քերուն վրայով : Եւ եղաւ որ երբ
անոնք կը խօսակցէին ու խորհրդ-
դածութիւն կ'ընէին . Ի Յիսուս
ինքն ալ մօտենալով՝ հետեւին
16 կ'երթար : Ի՛նչոյց անոնց աչքերը
բռնուած էին , որ զինքը չճանչանայ :
17 Եւ ըսաւ անոնց . Ի՛նչ է ատ խօս-
քերը , որ քալելով իրարու հետ կը
խօսակցիք , ու տրտմու չէք :
18 Պատասխան տուաւ Լուսինէ մէկը՝
Խորուն անունը Վղէովպաս էր , ու
ըսաւ անոր . Դո՛ւն մինակ երու-
սաղեմի մէջ կը կենաս , որ չես գի-
տեր թէ ինչեր եղաւ հոն աս օրե-
19 րըս : Եւ ինքը ըսաւ անոնց , Ի՛նչ .
անոնք ալ ըսին իրեն , Նազովրեցի
Յիսուսին համար . հան որ Աստու-
ծոյ և բոլոր ժողովուրդին առջև
Ի զործքով ու խօսքով զօրաւոր
20 մարգարէ մը եղաւ . Ինչպէս քա-
հանայապետները ու մեր իշխաննե-
րը մահուան դատատանի մատնե-
ցին անկալ . և խաղը հանեցին ,
21 Իսկ մենք կը յուսայինք թէ անի-
կայ էր որ Խորայելը պիտի ազա-
տէր . և աս ամենուն վրայ աս եր-
րորդ օրն է՝ որ աս բաները եղաւ :
22 Դեռ և մեր մէջէն մէկ քանի կնիկ-
ներ ալ մեզ զարմացուցին , որոնք
առտուանց կանուխ գերեզմանը
23 գացին , Ու անոր մարմինը չգտնե-
լով՝ եկան ու ըսին , թէ Տիեզերակ-
ներու տեսիլք ալ տեսան , որոնք
24 ըսեր են թէ անիկայ ողջ է : Եւ
մերիմներէն մէկքանիներն ալ դե-
րեզմանը գացին . ու անանկ գտան ,

ինչպէս որ ան կնիկները զրուցե-
ցին , միայն թէ զինքը չտեսան :
25 Ան ալ ըսաւ անոնց . Ով անմիտ-
ներ ու թուլասիրտներ հաւատալու
ան բոլոր բաներուն որ մարգարե-
26 ներով պէտք էր Քրիստոսի չարչա-
27 րուիլ , և իր փառքը մոռնէ : ԸՈւ
սկսելով՝ Մովսէսէն և Էբրար
մարգարէներէն՝ կը մեկնէր անոնց ,
ինչ որ իրեն համար բոլոր գիրքե-
28 րուն մէջ գրուած էր : Երբոր մօ-
տեցան ան գեղին ուր որ կ'երթա-
յին , Դինքն ալ կը ցուցնէր որ-
պէս թէ աւելի հեռու տեղ մը
29 պիտի երթար : Ի՛նչոյց ստի-
պեցին զինքը՝ ու ըսին . Մեր քո-
վը կեցիր , ինչու որ իրիկունը
մօտ է , և օրը իջած է . և մտա-
30 անոնց հետ կենալու : Ու եղաւ
որ երբ ինքը անոնց տեսնելու
նստաւ , -հացը առաւ՝ օրնեց , ու
31 կտրելով՝ տուաւ անոնց : Ան ա-
տենը անոնց աչքերը բացուեցաւ ,
ու զինքը ճանչցան . և ինքը ա-
32 նոնցմէ աներեղոյթ եղաւ : Ու իրա-
րու Վրէի . 2Է՛ որ սիրտերնիս
մեր ներքի զին կը բորբոքէր , երբոր
ինքը մեր հետը կը խօսէր ձամբուն
մէջ , և զիրքերը կը մեկնէր մեզի :
33 Ու եղան նոյն ժամուին երուսա-
ղէմ զարձան , ու մէկտեղ ժող-
վուած գտան տասնութ մէկը ու ա-
34 նոնց հետ եղողները , Որոնք կ'ըսե-
ին թէ , Իրաւցըն Տէրը յարու-
թիւն առաւ , "ու Սիմոնի երե-
35 ցաւ : Եւ իրենք պատմեցին ինչ
որ ձամբուն վրայ եղաւ , և թէ ին-
տոր իրեզիւքը իրենց ճանչցուց՝ հա-
ցը կտրած ատեն :
36 Եւ քանի որ աս բաները կը խօ-
սէին , Յիսուս ինքը կայնեցաւ ա-
նոնց մէջտեղը՝ ու ըսաւ անոնց .
37 Խաղաղութիւն ձեզի . Ի՛նչոյց ա-
նոնք զարհուրելով կը վախային ,
ու կը կարծէին թէ "ողի մը կը
38 տեսնեն : Եւ ըսաւ անոնց . Ինչու
խռոված էք , և ինչու սիրտեր-
նուդ մէջը խորհուրդներ կ'ընէին :
39 Տեսէք ձեռքերս ու ոտքերս , որ ես
ինքնս եմ . Եւ շօշափեցէք զիս ու տե-
տէք . վասն զի ոգին մարմին և ոս-
կորներ չունենար , ինտոր որ զիս
40 կը տեսնէք որ ունիմ : Եւ աս
ըսելով՝ ձեռքերը ու ոտքերը ցու-
41 ցուց անոնց : Ու երբոր տակաւին
Յիւնաց ուրախութենէն չէին հաւա-
տար և զարմանքի մէջ էին , ըսաւ
անոնց . "Աստուք մը ունիք հոս :
42 Անոնք ալ կտոր մը խորոված ձուկ
ու մեղրախորիսիս սուրճի իրեն :
43 Եւ առաւ կերաւ անոնց առջև :
44 Եւ ըսաւ անոնց . Վստի՛ք ես ան

Յամբ Տեառն

33

Ժ Հօր . 46 :

Գոր . ԺԷ . 3 :

ա Պե՛տ . ա .

11 :

Ժ Հօր . 45 :

Ծն . Գ . 15 :

Իր . 18 : Իգ .

4 : ԻԺ . 10 :

Թու . Իա .

9 : Ժգ . 0 :

ԺԷ . 15 :

Լ Մաղ . Ժգ .

9 : 10 : Իր .

Ճր . 11 :

Ես . Է . 14 :

ԻԺ . 6 : Ի .

10 : 11 : Ժ .

6 : Ժգ . Ե-

րեմ . Իգ .

5 : Էգ . 14 :

15 : Եղեկ .

Էգ . 23 : Է .

25 : Դան .

ԻԺ . 24 :

ՄԻք . Է .

20 : Մաղ .

գ . 1 : Գ .

2 : Տես Ծօ՞ճ :

ա . 45 :

Դ Տես Ծն .

Է . 96 : Իր .

Դ Մար . Գ .

45 :

Է Ծն . ԺԺ .

3 : Գոր .

Ժգ . 15 :

Ը Մատ . Ժգ .

19 :

ա Պոր . ԺԷ .

5 :

Ը Մար . Գ .

49 :

Ի Ծօ՞ճ . Ի . 20 :

27 :

Ե Ծն . Իա .

26 :

Ծօ՞ճ . Իա .

5 :

Ժ Գոր . Ժ .

41 :

Ը Մատ . Ժգ .

21 : ԺԷ . 21 :

Ի . 18 : Մար .

Բ . 31 : ԳԼ .

ԻԺ . 22 : ԺԷ .

31 : Հօր . 6 :

Յամֆ Տեառն

30

Մաղ . 7 .
5 : Մար .
ժե . 10 :
Բ Բ Օր . ժ .
15 : 15 :

Մատ . 7 .
3 : Մար .
ա . 3 : Ղու .
7 : 4 : Գլ .
7 : 25 :
Ես . խ . 3 :

Մատ . 7 .
11 :
Մաղ . 7 .
1 :
Էջ 15 : 30 :
Գոր . ժ .
4 :

Մատ . Է .
24 : Գլ .
ժ . 40 :

Ես . ժ .
3 : Ես . ժ .
7 : Էջ 36 :
Գոր . Է .
32 : աղեցու .
ա . 19 :
Ես . Է .
6 : 6 :

Ես . ժ .
11 : աղ .
ժե . 3 :
Գաղ . ա .
4 : Երբ . ա .
3 : Բ . 17 :
Թ . 25 :
աղեցու . Բ .
24 : Գ . 15 :
աղեց . Բ .
2 : Գ . 5 : Գ .
10 : Ես .
ա . 5 :

Էջ 15 : 27 :
Մաղ . 7 .
1 : Մատ .
7 : 6 : Ղու .
ա . 17 : 76 :
77 : Գ . 3 :
4 :

Մատ . Գ .
16 : Մար .
ա . 10 : Ղու .
7 : 22 : Գլ .
ա . 32 :

Մատ . Գ .
11 : Գոր .
ա . 5 : Բ .
4 : ժ . 44 :
ժ . 6 :
Էջ 29 :

տովանեցաւ ու չուրացաւ . խոստովանեցաւ թէ՛ Ես ֆրիստոր 21 չեմ : Ու հարցողցին անոր . Հապա ի՞նչ , Եւրհան Ես . և ըսաւ , 22 Զեմ . Եւն մարգարէն Ես . պա- 23 տասխան տուաւ թէ՛ Զե : Ան ատենը բռին անոր . Գուռ ո՞վ Ես . 24 Էմ : Դե՛հ , որ պատասխան տանինք մեզ խրկողներուն . դուռն ի՞նչ կ'ը- 25 սես բեզի համար : Եւսաւ . Ես անոր ձայնն եմ՝ որ անպապտիսն մէջ կը կանչէ : Շիտկեցէք Տէրոջը ծամբան . Խնտոր որ Եսայի մար- 26 զարէն ըսաւ . Եւ ան խրկուած- 27 ները փարիսեցիներէն էին . Ու հարցողցին իրեն ըսելով . Հապա ինչո՞ւ մկրտութիւն կ'ընես , թէ որ դուռն ֆրիստոր չես , ու ոչ 28 Եւրհան , և ոչ մարգարէն : Պա- տասխան տուաւ անոնց Յովհաննէս՝ ու ըսաւ . Գեւ ջրով կը մկրտեմ . 29 Բայց ձեր մէջը մէկը կայ՝ որ դուք ան չէք ծաննար . Սինկայ է իմ ետեւէս եկողը՝ որ ինծմէ առաջ ե- 30 ղաւ , որ ես արժանի չեմ անոր 28 կոշիկին կապք քաշելու : Ես բա- ները քիթ թաքցարայի մէջ եղաւ Յոր- դանանու ան դիւի կողմը , ուր որ Յովհաննէսը կը կենար ու կը մը- 31 կրտէր : 32 Հետեալ օրը Յովհաննէս տե- սաւ Յիսուսը որ իրեն կու գար , և ըսաւ . Ահա Աստուծոյ՝ Գառնի Բոր 33 աշխարհի մեղքը կը վերցընէ : Գե- սիկայ է՝ որուն համար Ես կը զու- 34 ցեի . իմ տեսն մարդ մը կու գայ՝ որ ինծմէ առաջ եղաւ , ինչու որ ինծմէ առաջ էր : Ու Ես զանկայ 35 չէի ծաննար , բայց Դանոր համար Ես եկայ ջրով մկրտելու , որ անի- 36 կայ խորայնէն յայտնուի : Ի՛նչ Յովհաննէս վկայութիւն տուաւ ը- 37 սելով թէ , Կը տեսնէի Հոգին՝ որ աղանձի պէս երկնքէն կ'իջ- 38 նէր , ու անոր վրայ կը հանգէր : Եւ Ես զանկայ չէի ծաննար , բայց 39 ան որ զես խրկեց ջրով մկրտելու , ինքը ըսաւ ինծի՝ Որու վրայ տես- 40 նես Հոգին , որ կ'իջնէ ու կը հանգչի անոր վրայ , շանկայ է որ 41 Սուրբ Հոգիով կը մկրտէ : Ես ալ տեսայ , ու վկայեցի թէ ասիկայ է Աստուծոյ Որդին : 42 Հետեալ օրը դարձեալ Յով- 43 հաննէս կայներ էր , և իր աշա- 44 կերտներէն երկուք . Ու նայելով Յիսուսին վրայ՝ որ կը պտուրէ , ըսաւ . Ի՛նչա Աստուծոյ Գառնի 45 Բոր Եւ յեցին անկէ երկու աշակերտ- 46 ները երբոր կը խօսէր , ու զացին 47 Յիսուսին ետեւէն : Յիսուս երբոր դարձաւ ու տեսաւ անոնք որ էջ ետեւէն կու գային , ըսաւ անոնց .

Ի՛նչ կ'ուզէք . անոնք ալ ըսին իրեն . Ուստի , (որ թարգմա- 48 նուելով վարդապետ ըսել է ,) 49 ո՛ր է քու օթեանդ , Ըսաւ ա- նոնց . Եկէք ու տեսէք . եկան ու տեսան ուր տեղ որ էր իր օ- 50 թեանը . և ան օրը անոր քովը կեցան , ինչու որ ժամը տասնէն 41 ատեններն էր : Սիմոն Պետրոսին եղբայրը Ընդդէմ ան երկուքէն մէկն էր , որ յեցին Յովհաննէսէն , 42 և անոր ետեւէն զացին : Ասիկայ նախ իր Սիմոն եղբայրը կը գտնէ , և կ'ըսէ անոր . Գառնիք Մեսիան , (որ ֆրիստոս կը թարգմանուի .) 43 Ու տարաւ զանկայ Յիսուսին քո- վը . Յիսուս անոր նայելով ըսաւ . Դուռն Ես Յովհաննէսին որդին Սիմո- 44 նը , Բ՛դուռն Վեփաս պիտի ըսուի , որ * Պետրոս կը թարգմանուի : 45 Հետեալ օրը՝ Յիսուս Գալի- լէա ելլել ուզեց , և Փիլիպպոսը գտնելով ըսաւ անոր . Եկուր իմ 46 ետեւէս : Ժե՛հ Փիլիպպոսը Բեթ- սայիդայէն էր՝ Անդրէասին ու 47 Պետրոսին քաղաքէն : Փիլիպպոս ելլէ գտնէ Նաթանայէլը՝ և կ'ըսէ անոր . Ան՝ որուն համար Արիփէս օրինաց մէջ գրեց , Ի՛նչ մարգարէ- 48 ներն ալ , շէն-ի-գառն , Եւս-ի-ն- Յիսուս ծնագովորեցին՝ Յովսէփին 49 որդին : Եւ Նաթանայէլ ըսաւ անոր . Ի՛նչա յաթեմ ի՞նչ կարելի է որ աղէկ բան մը ըլլայ . ըսաւ անոր 50 Փիլիպպոս . Եկուր ու տես : Յի- սուս երբոր տեսաւ Նաթանայէլը՝ որ դէպ 'ի իրեն կու գար , ըսաւ անոր համար . Ի՛նչա իրաւեցնէ խորայնացի մը , որուն ներքը նեն- 51 զուլութիւն չկայ : Նաթանայէլ ըսաւ անոր . Ուստի կը ծաննաս դէս . պատասխան տուաւ Յիսուս , ու ըսաւ անոր . դէ՛հ Փիլիպպոսը քեզ չկանչած , դուռն որ թզենիին տակն էիր , ևս բեզ տեսայ : 52 Պատասխան տուաւ Նաթանայէլ՝ ու ըսաւ անոր . Ուստի՛ ձ դուռն Ես Աստուծոյ Որդին , Դուռն Ես Իս- 53 րայէլի թագաւորը : Յիսուս պա- տասխան տուաւ և ըսաւ անոր . Ասոր համար՝ որ բեզի ըսի թէ քեզ թզենիին տակը տեսայ , կը հաւատաս . ասի՛ր ասելի մեծ բա- 54 ներ պիտի տեսնես : Ու ըսաւ ա- նոր . Ճշմարիտ Ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի . Զասկէ ետեւ պիտի տեսնէք երկնքը բացուած , և Աստուծոյ հրէշտակները՝ որ կ'ելլեն ու կ'իջ- 55 նեն Որդւոյ մարդոյ վրայ :

ԳԼ . Բ

1 Բրիստոս չուրէ գիտի՛ր կը փոխէ , 12 կ'երթայ Վեփանայում , ու ետքը Երուսաղէմ , 14 ուր տեղ տաճարէն դուրս կը հանէ զնորները

Յամֆ Տեառն

30

Մատ . 7 .
15 :

Մատ . ժ .
15 :
* Գլ . Էջ 2 :

Ժ Ժ Ժ . 21 :

Ի Գլ . խ . 2 :
Ըջ . Գ . 15 :
Ի Ժ . 10 : Բ
Օր . ժ . 15 :
Է . Ըսա
Դու . Ի . 27 :

Ի Ես . Գ . 2 :
Է . 14 : Ժ .
6 : Ժ . 2 :
Է . Գլ . Բ .
6 : 2 : Զաք .
Գ . 13 : Ժ .
9 : Տեսնա
Դու . Ի . 27 :

Մատ . Բ .
23 : Դու .
Բ . 4 :

Ի Գլ . Է . 41 :
42 : 62 :

Մատ . Բ . 2 :
Գ . 1 : Գլ .
Բ . 39 : Դու .
Բ . 25 : 29 :
Ժ . 6 :

Մատ . ժ .
33 :

Մատ . խ .
5 : Ի . 11 :
42 : Գլ . ժ .
37 : ժ . 3 :

Ըջ . Ի . 12 :
Մատ . Գ .
11 : Դու . Բ .
9 : 13 : Ի .
43 : Ի . 4 :
Գոր . ա . 10 :

Յամբ Տեառն
30

Տե՛ս Տե՛ս .
ժԹ . 28 :

ԲԳԼ . ԺԹ .
26 :

Գրթաղ . Ժգ .
10 : ԺԹ . 22 :

ԴԳԼ . Է . 6 :

ԻՄար . Է . 3 :

ՂԳԼ . Դ . 46 :

ԵԳԼ . ա . 14 :

ԸՄարտ . Ժր .
46 :

ԴԵԼ . Ժր .
14 : ԲՕՐ .
Ժգ . 1 . 16 :

ԶԴԴ . 23 . ԳԼ .
Է . 1 : Դ . 4 :
Ժա . 55 :

ԶՄարտ . Խա .
12 : Մարտ .
Ժա . 15 :

ՂԼ . ԺԹ .
45 :

ԻՂԼ . Բ . 49 :

ԼՄարտ . ԿԹ .
9 :

ԻՄարտ . Ժր .
38 : ԳԼ . 2 .
30 :

և ծախողները : 19 կը ծախսածային էր մա՛յր և յարութիւնը : 23 Հասերը իր հրաշքները տեսնելով կը հաւատան իրեն : Բայց ինքը իր անձը հաւատար անոնց :

1 Ու երբորդ օրը հարսնիք մը կար Գալիլայիս — Կանայ աւուրի, և

2 Յիսուս մայրը հոն էր : Յիսուս ալ կանուկեցաւ ան հարսնիքը՝ ու

3 իր աշակերտներն ալ : Ու երբոր գինին պակսեցաւ, Յիսուսին մայ-

4 րը ըսաւ անոր . Գինի չունին : Յիսուս ըսաւ անոր . Բնիկ՝ Էդուն

իմ հետ ի՞նչ բան ունիս . Դիմ

5 Ժամանակս յե՛տ հասած չէ : Իր մայրը սպասաւորներուն ըսաւ .

6 Ի՛նչ որ ձեզի ըսէ, ըրէ՛ք : Հոն վեց հատ քարէ կարասները դրուած էին Էլեիզի մարդուերու օւղի-

7 թե՛ն համեմատ, որ անոնց ամէն մէկը երկու կամ իրեք մար Բե-

8 յիսուսն էր : Յիսուս ըսաւ անոնց . Լեցուցէ՛ք ատ կարասները ջրով . ու լեցուցին անոնք մինչև լրեանը :

8 Եւ ըսաւ անոնց . Հիմա հանեցէ՛ք՝ ու սեղանապետին տարէ՛ք . անոնք

9 ալ տարին : Ու սեղանապետը երբոր գինի եղած Ղուրին համը

առաւ, և չէր գիտեր ուսկից ըլլա-

10 լը . (բայց սպասաւորները որ ջուրը քաշեր էին, գիտէին .) սեղանա-

պետը կը խօսի փեային, Ու անոր կ'ըսէ . Կմէն մարդ աղէկ գինին ա-

ռա՞յ կը մատուցանէ . ու երբոր իմած կ'ըլլան, ան ատենը ստոր-

նադոյրն . բայց դուն աղէկ գինին

11 մինչև հիմա պահեցիր : Յիսուս հրաշքներուն սկիզբը աս ըրաւ Գա-

լիլայի Կանայ աւուրի մէջ, Էս իր փառքը յայտնեց . ու իր աշա-

կերտները հաւատացին իրեն :

12 Ասկէ ետև Յիսուս Կափառնա-

յում իջաւ, ինքը և իր մայրը՝ Շու

իր եղբայրները և իր աշակերտնե-

րը, ու շատ օրեր հոն լինեցաւ :

13 Բեւ Հրէից զատիկը մօտ էր, ու

14 Յիսուս Երուսաղէմ ելաւ . ծեւ տաճարին մէջ գտաւ արջառ ու

ողխար և աղանձ ծախողները, ու ստակ փոխողներն ալ՝ որ խոտեր

15 էին . Եւ յուանէ խաբազան մը չի-

նելով՝ ամեն տաճարէն դուրս հա-

նեց, ոչխարներն ալ ու արջառ-

ներն ալ, և ստակ փոխողներուն պրինձները ցիրուցան ըրաւ, ու սե-

16 ղանները կործանեց . Եւ աղանձի ծախողներուն ըրաւ . Ասկէ վեր-

ցուցէ՛ք ատոնք, Էիմ Հօրս տունը

17 առուտուիր տուն մի՛ ընէք : Եւ իր աշակերտները միտարեմն բերին

որ գրուած է . Էբօւ տանդ նա-

խանձը զիս կերաւ :

18 Ինչ ատենը պատասխան տուին Հրէաները ու ըսին անոր . ԷԻ՛նչ

նշան կը ցուցնեն մեզի՛ր՝ որ ատ բա-

19 ները կ'ընեն : Պատասխան տուաւ Յիսուս ու ըսաւ անոնց . Ծեփա-

20 մէջ անկիպ պիտի կանդնեմ : Եւ Հրէաները ըսին . Քառասունու-

վեց տարուան մէջ չ'ընուեցաւ աս տաճարը, և դուն իրեք օրուան

մէջ պիտի կանդնես անկիպ :

21 Բայց ինքը չ'իր մարմնոյն տաճարին

22 համար կ'ըսէր : Ուստի երբոր ինքը մուկնէրէն յարութիւն առաւ,

23 իր աշակերտները միտարեմն բե-

24 ճին թէ աս բանը ըսած էր . ու հաւատացին զիրեքին և Յիսուսի

ըսած խօսքին :

23 Ու երբոր զատիկի տօնին ատենը Երուսաղէմ քալէր, շատ մարդիկ ա-

նոր ըրած հրաշքները տեսնելով՝

24 հաւատացին անոր անունը : Բայց ինքը Յիսուս իր անձը անոնց չէր

հաւատար, ինչու որ ինքը գիտէր

25 ամէն մարդ . Ու պէտք չ'էր որ մէկը մարդու համար վկայութիւն տայ

իրեն . յքանզի ինքը գիտէր թէ ինչ կայ մարդուն ներսի յին :

ԳԼ . Գ

1 Քրիստոս կը ստղծէր Նիկիոյեմոսի՝ թէ վերստին ծնունդը յարաւոր է . 14 թէ փրկուելու համար պէտք է հաւատարով իր

մահուանը նայիլ . 16 թէ Աստուած մեծ սեր ունի մարդոց վրայ . 15 թէ անհաւատները պիտի դատապարտուին : 23 Յովհաննէսին մկրտութիւնը . անոր վկայութիւնը և վարդապետութիւնը Քրիստոսի վաւրով :

1 Եւ փարիսեցիներէն մարդ մը կար՝ Նիկիոյեմոս անունով, ու չէր-

2 ըրէից իրիան էր : Նսկիպ զիշե-

րով՝ անոր քովը եկաւ, և ըսաւ անոր՝ Ռաբբի՛ գիտե՛ք որ դուն Աստուծոյ վարդապետ եղած ես .

ինչու որ Բձկը չ'իրնար ընէլ ատ հրաշքները՝ որ դուն կ'ընես, թէ որ Է Աստուած իր հետը չ'ըլլայ :

3 Պատասխան տուաւ Յիսուս . Եւ ըսաւ անոր . Հիմարիտ ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ քեզի, Էթէ որ մէկ մարդ մը Է ինքն չ'ընանի, չ'իրնար Աս-

տուծոյ թաղաւ որով ինքն ըսաւ .

4 Նէլ . Նիկիոյեմոս ըսաւ անոր . Ինտոր կրնայ մարդ մը ծնանիլ, որ ծերացած է . Դարաւոր ըսն է որ նորէն իր մօրը որովայնը

5 մտնէ ու ծնանի : Յիսուս պա-

տասխան տուաւ . Հիմարիտ ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ քեզի, Էթէ որ մէկ մարդ մը ջուրէն ու Հողիէն չ'ծնա-

նի, չ'իրնար Աստուծոյ թաղաւ ու

6 րով ինքն մտնէլ : 15 թէ անհաւատնե-

ծը մարմին է, ու Հողիէն ծնածը

7 հողի է : Դուն մի՛ գաղամնար որ ըրէիք ըսի, Պէտք է ձեզի նորէն

8 ծնանիլ : ԴՀովք ուր որ ուզէ՛

Յամբ Տեառն
30

ՃՄարտ . Իգ .
61 : ԻԷ . 40 :
Մարտ . Ժգ .
55 : ԺԵ . 29 :

ԿՄարտ . Բ . 9 :

Երբ . Բ . 2 :
ԿՄարտ . Գ .
16 : Գ . 13 :

ԴՄարտ . Գ .
16 :

ՀՂԼ . Բ . 7 .
5 :

Յաթաղ . Ժգ .
7 : ա ՄԵ .
Իր . 9 :

Մարտ . Թ .
4 : Մարտ .
Բ . 5 : ԳԼ .
Գ . 65 : Ժգ .
30 : Գոր .
ա . 24 :

Յայտ . Բ .
23 :

ԳԼ . Է . 50 :
ԺԹ . 39 :

Ուստի Յիսուս

ԲԳԼ . Թ .
16 : 33 :

Գոր . Բ .
22 :

ԳՊոր . Ժ .
38 :

ԴԳԼ . ա .
13 : Գոր .
Գ . 15 :

Յիսու . Գ . 5 :

Յակ . ա .
15 : ա Պիսու .
ա . 23 : ա
Յու . Գ . 9 :

ԿՄարտ . Ժգ .
16 : Գոր .
Բ . 38 :

ԴՊոր . Ժա .
5 : ա Պոր .
Բ . 11 :

Յամի Տեառն
30

է Գ թագ .
ժէ . 24 :
Դու . Թ .
52 : 53 :
Գոր . Ժ .
28 :

Դ Ես . Ժր . 8 :
Խր . 3 : Ե-
րեմ . Բ .
18 : Ջաբ .
Ժգ . 1 : Ժգ .
8 :

Է Գլ . Գ . 35 :
59 :

Է Գլ . Է . 38 :

Է Տես Գլ . Գ .
34 : Հոգ .
Գ . 23 : Կ
ՅԵՏ . Է . 20 :

Է Դու . Է . 16 :
Իդ . 19 :
Դլ . Գ . 14 :
Է . 40 :

Է Դատ . Թ . 7 :
ժ Բ Օր . Ժ . 6 :
5 : 11 : Գ
Թագ . Թ .
8 : Բ Գլ .
Է . 12 :

Է Մաղ . Կ .
11 : Կ Տիմ .
Բ . 8 :

Է Գ թագ .
ժէ . 29 :

Յակոբին մէկ աղբիւրը կար . Յիսուս ալ ճամբայէն յոգնած ըլլալով՝ ան աղբիւրին վրայ նստաւ . և ժամը վեցին տաններէն էր :
7 Սամարիայէն կնիկ մը եկաւ ջուր հանելու . Յիսուս ըսաւ անոր . Ինչ
8 ծի վ՛ար տուր խմելու . (քանզի իր աշակերտները քաղաքը գացեր էին : որ ուտելէք անենէն)
9 Ան ատենը Սամարացի կնիկը ըսաւ անոր . Դուն որ Հրէայ ես , ի՞նչ պէս կ'ուզես վար խմել ինծմէ՞ Սամարացի կնիկէ մը . վասն զի քէ Հրէայէք Սամարացեղ չէտ հաղորդ
10 զազցութիւն չեն ըներ : Յիսուս պատասխան տուաւ ու ըսաւ անոր . Թէ որ դուն գիտնայիր Աստուծոյ պարգեւը , և թէ ո՞վ է ան որ քեզի կ'ըսէ , ինծի վար տուր խմելու , դուն անկէ պիտի ուզէիր , և ինքը քեզի Կնիկանի ջուր պիտի տար :
11 Կնիկը ըսաւ անոր . Տէր՝ դուն ջրհան ալ չունիս ու աս հորը խորունկ է , ուրեմն ո՞ւսակից պիտի ունենաս ան կնիկանի ջուրը :
12 Միթէ՞ դուն մեր Յակոբ հօրմէն աւելի մեծ մըն ես , որ աս հորը մեզի տուաւ , և ասկէ խմեց՝ ինքը ու իր որդիները , և իր անասուններէն :
13 Բայց Գառաւիտան տուաւ Յիսուս՝ ու ըսաւ անոր . Ամէն ո՞վ որ ատ ջուրէն խմէ , նորէն պիտի ծարաւի . Երայց ո՞վ որ խմէ ան ջուրէն՝ որ ես անոր պիտի տամ , յաւիտեան պիտի չծարաւի . Հապա ան ջուրը՝ որ ես անոր պիտի տամ , Դպիտի ըլլայ անոր ներսի դին ջուրի աղբիւր մը որ յաւիտենական կեանք տայ :
15 Նոց համար կը ըզլէ : Ենիկը ըսաւ անոր . Տէր՝ տուր ինծի ան ջուրը՝ որ չծարաւիմ , և հոս չգամ ջուր
16 հանելու . Յիսուս ըսաւ անոր . Դոն քու էրիկդ կանչէ , ու հոս
17 եկուր : Կնիկը պատասխան տալով ըսաւ . Ես էրիկ չունիմ . Յիսուս ըսաւ անոր . Աղէկ ըսիր
18 թէ , էրիկ չունիմ . Ինչու որ դուն հինգ էրիկ ունեցեր է , և ան որ հիմա ունի , քու էրիկդ չէ . ա
19 տիկայ շտապ գործցիր : Կնիկը ըսաւ անոր . Տէր՝ չկը տեսնեմ որ
20 դուն մարգարէ մըն ես : Մեր հայրերը Բաս լեռանս վրայ երկրպագութիւն ըրին . և դուք կ'ըսէք թէ , Միայն Երուսաղէմն է տեղը , ուր պէտք է երկրպագութիւն ը
21 նել : Յիսուս ըսաւ անոր . Կնիկ հաւատաւ ինծի՞ որ ժամանակ կու գայ , քոր ան ատենը ոչ աս լեռանը վրայ և ոչ Երուսաղէմի մէջ երկրպագութիւն պիտի ընէք Հօրը :
22 Դուք անոր երկրպագութիւն կ'ընէք , և որ չէք ճանչնար . մենք անոր

երկրպագութիւն կ'ընենք՝ որ կը ճանչնանք . Էինչու որ փրկութիւն
23 նը Հրէաներէն է : Բայց ժամանակ կու գայ , ու հիմա ալ է , որ ճըշմարիտ երկրպագողները երկրպագութիւն պիտի ընեն Հօրը՝ Յոգիով և ու ճշմարտութիւնով . Ինչու որ Հայրն ալ իրեն անանկ եր
24 կրպագողներ կ'ուզէ : Եւստուած Հոգի է . և իրեն երկրպագողներուն ալ պէտք է որ հոգիով ու ճշմարտութիւնով երկրպագութիւն ը
25 նեն : Կնիկը ըսաւ անոր . Գիտեմ որ Մեհիան կու պայ , (քերտոտս ըսուածը .) Էբերո ինքը գայ , Դամէն բան մեզի պիտի
26 պատմէ : Յիսուս ըսաւ անոր . Ես ու եմ՝ որ քեզի հետ կը խօսիմ :
27 Եւ աս խօսիլ վրայ իր աշակերտները եկան , ու զարմացան որ ու կնիկանը հետ կը խօսէր . բայց աւանցած մէկը չըսաւ թէ՛ Ինչ կուզես , կամ ինչ կը խօսիս ատոր
28 հետ : Ան ատենը կնիկը ձգեց իր սափորը , ու քաղաքը շնաց , և
29 ըսաւ մարդիկներուն . Եկէ՛ք տեսէ՛ք մէկ մարդ մը՝ որ ըսաւ ինծի տա՛մէն ինչ որ գործեր եմ՝ արդեւ
30 անիկայէ՛ քերտոտը : Եւ անոնք քաղաքէն ելան ու անոր կու գային :
31 Եւ աս միջոցիս աշակերտները իրեն կ'աղաչէին ու կ'ըսէին . Թաւր
32 բի՛ հոգ կեր : Կնիկայ ըսաւ անոնց . Ես կերակուր ունիմ ուտե
33 լու որ դուք չէք գիտեր : Աւտի աշակերտները կ'ըսէին իրարու . Արդեւք մէկը ատոր ուտելու բան
34 մը ըրեաւ : Յիսուս ըսաւ անոնց . Իմ կերակուրս ան է՝ որ ես զիս խրկողն կամըր ընեմ , և անոր
35 գործը կատարեմ : Չէ՞ որ դուք կ'ըսէք թէ , Ցակաւին չորս ամիս կայ՝ որ հունձքի ատենը գայ . ահա ան ձեզի կ'ըսեմ , Աչբերիդ վերցուցէ՛ք . ու արտերուն նայեցէ՛ք , որ արդէն ձերմկած աս փռուելու
36 պարագայն է : Եւ ան որ կը փռուէ , վարձք կ'առնէ , ու յաւիտենական կենաց համար պատուը կը Ժողովէ , որ սերմանողը ու փռողը մէկտեղ
37 ուրախանան : Վասն զի աս բանին մէջ ճշմարիտ է ան խօսքը թէ , Ուրիշը կը սերմանէ , և ուրիշը կը
38 փռէ : Ես ձեզ խրկեցի փռելու ան որ դուք չաշխատեցաք . ուրիշները աշխատեցան , ու դուք անոնց աշխատանքին մէջ մտաք :
39 Եւ ան քաղաքէն շատ Սամարացիք իրեն հաւատացին և ան կնիկան խօսքին համար որ վկայեց : Եւ Եւթ
40 թէ Ինչ որ ես գործեր էի , բոլորը ինծի ըսաւ : Ու Էբերո Սամար

Յամի Տեառն
30

Ի Ես . Բ . 3 :
Դու . Իդ .
47 : Հոգ .
Թ . 4 : 5 :
Յ Փիլ . Գ . 3 :
Ի Գլ . Կ . 17 :

Հ Գլ . Գ .
17 :

Յ ՀԺր 29 : 39 :

Դ Գլ . Թ . 37 :
Մատ . Իդ .
63 : 64 :
Մար . Ժգ .
61 : 62 :

Հ ՀԺր 25 :

Յ Գոր . Իդ .
12 : Գլ . Գ .
33 : Ժէ . 4 :
ԺԹ . 30 :

Յ Մատ . Թ .
37 : Դու .
Ժ . 2 :
Ե Դան . Ժր .
3 :

Հ ՀԺր 29 :

Յամբ Տեան

30

ԳԼ. Ժ. 8 : Ե ԹՅ. 7 : 14 :

Մատ. Ժ. 57 : Մար. 7 : 4 : Ղու. 7 : 24 :

ԳԼ. Բ. 23 : 7 : 2 :

ԼԲ Օր. Ժ. 16 :

ԳԼ. Բ. 1 : 11 :

Կոր. Ե. 22 :

բացիք անոր եկան՝ կ'աղաչէին անոր որ իրենց քովը կենայ . ու երկու օր 41 հոն կեցաւ . Եւ ալ շատերը իրեն հաւատացին՝ իր խօսքին համար :

42 Ու կ'ըսէին կնկանը . Ասկէ ետեւ չէ՛ թէ քու խօսքիդ համար կը հաւատանք . ինչու որ ՝ մենք մեզմէ լսեցինք , և գիտեմք որ ատիկայ է ճշմարտապէս աշխարհի Փրկիչը՝ Քրիստոսը :

43 Ու երկու օրէն ետեւ ելաւ անկէ՛

44 և Գալիլեա գնաց : Ինչու որ ՂԵՒտուս ինքը վկայեց թէ՛, Մարգարէ մը իր գաւառին մէջ պատիւ չունեւ .

45 նոր : Ու երբոր Գալիլեա եկաւ , Գալիլեացիները զինքը ընդունեցին . 7 ինչու որ տեսած էին ան բուլը հրաշքերը , որ ինքը բրաւ երուսաղէմի մէջ տօնին տաւնը . Լվասն զի իրենք ալ ան տօնին գացեր էին :

46 Եւ Յիսուս նորէն եկաւ Գալիլեացացոյ Կանայ +առաքել , ուր որ ջուրը գինի բրած էր . և հոն ազնուական մէկը կար , որուն որդին հիւանդ էր Կափառնայումի մէջ :

47 Ատիկայ լսելով որ Յիսուս Հրեաստանէն Գալիլեա եկեր է , եկաւ անոր ու կ'աղաչէր որ ինչէ և իր որդին բժշկէ . ինչու որ մեռնելու վրէպայ էր : Ան ատենը Յիսուս բաւանոր . Թէ որ նշաններ ու հրաշքներ չտեսներ , բնաւ պիտի չհաւատար :

49 Եւ Երբ լսեց իր քանի որ իմ տղաս մեծ է , և ինչու որ ինչիդ ողջ է . մարդն ալ հաւատաց ան խօսքին որ Յիսուս իրեն բաւ , ու գնաց :

50 Ու Երբ կ'իջնէր , իր օտուները դիմաւորեցին զինքը , և աւետիս տուին ըսելով թէ՛ , Քու տղադ ողջ է :

51 Ուստի հարցուց անոնց թէ՛ որ ժամէն սկսաւ աղէկի դառնալ . և ըսին իրեն . Երէկ ժամը եօթնին

53 տնիցը թողուց գանիկայ : Ան ատենը գիտցաւ անոր հայրը՝ թէ ան ժամն էր , որ Յիսուս իրեն բաւ թէ՛ , քու որդիդ ողջ է . ու հաւատացինք ինքը և իր բոլոր տունը : Ան նորէն երկրորդ հրաշքն է որ Յիսուս բրաւ , երբոր Հրեաստանէն Գալիլեա եկաւ :

ՊԼ. Ե

1 Յիսուս երեսունութը տարիէ՛ ի վեր հիւանդ ծաղի մարդը կը բժշկէ շաբաթ օրը : 10 Հրեայք ասոր վայելք տրուելէ կ'ընեն , ու կը հարածն զՔրիստոս : 17 Ան ալ իր անձին համար պատասխան կու տայ Հրեաներուն , ու զանոնք կը յանդիմանէ . և իր Զօրը . 32 ու Յովսէփ Գորոյ , 36 և իր գործընկերուն , 39 ու Սուրբ Գրոց վկայութիւններովը՝ իր ո՛վ ըլլաւ կը յայտնէ :

1 - 1՝, սկէ ետեւ Հրէից տօն էր . և Յիսուս երուսաղէմ՝ եկաւ : Ու

ԳԼ. Բ. 2 : Բ Օր. Ժ. 1 : ԳԼ. Բ. 13 : Ե. 8 : 31

Երուսաղէմի մէջ Բ Ոչխարաց դրանը քով աւագան մը կայ , որ եւրա-յեցեղէն ԲեթՏեզա կ'ըսուի , որ 3 ինչք սրահ ունի : Ատնց մէջ խիստ շատ հիւանդներ պառկած էին , կոյրեր՝ կաղեր՝ չորցածներ , որոնք կը սպասէին ջուրին խառ-

4 նուելուն : Ասան զի հրեշտակ մը ժամանակ ժամանակ աւագանը կ'իջնէր , ու ջուրերը կը խառնէր . և ով որ ջուրին խառնուէնէն ետեւ պինտ առաջ առնէր Ժէջ կը մոնէր , կը բժշկուէր՝ ինչ հիւանդութիւն

5 որ ունենէր : Եւ հոն մէկ մարդ մը կար , որ երեսունութը տարիէ՛ ի վեր հիւանդութիւն մը ունէր :

6 Յիսուս երբոր տեսաւ զանիկայ՝ որ ինկած պառկած էր , ու գիտցաւ որ շատ ժամանակէ՛ ի վեր է , բաւանոր . Կ'ուզէ՛ս առողջանալ :

7 Հիւանդը պատասխան տուաւ աւանոր . Տէ՛ր մարդ մը չունիմ , որ երբ ջուրերը խառնուին զիս աւագանը ձգէ . հապա քանի որ ես ծնւի կը շարժիմ , թնժմ առաջ

8 ուրիշ մը կ'իջնէ : Յիսուս բաւանոր . Եթէ՛ր մահիճդ առ՝ ու քաշէ՛

9 լէ՛ : Եւ խիստ մարդը առողջացաւ , ու իր մահիճը վերցնելով կը քալէր . 7 ու ան օրը շաբաթ էր :

10 Ան ատենը Հրեաները ըսին բժշկուած մարդուն . Հաբաթ է , Է՛ւ արժան չէ որ մահիճդ վերցնես :

11 Պատասխան տուաւ անոնց ու ըսաւ . Ան որ զիս բժշկեց ինքը ծի բաւ . Մահիճդ առ՝ ու քաշէ՛

12 Ուստի հարցուցին անոր . Ո՞վ է ան մարդը որ քեզ բաւ , Մահիճդ

13 առ՝ ու քաշէ՛ : Եւ բժշկուողը չէր գիտեր թէ ով է ան . ինչու որ Յիսուս մէկզի քաշուցաւ՝ ան տեղը

14 բազմութիւն ըլլալուն համար : Անկէ ետքը Յիսուս գանիկայ տաճարին մէջ գտնելով՝ բաւանոր . Ահա բժշկուեցաւ , 7 ալ մեղք մի՛ գործեր , որ ալ աւելի չար բան մը

15 չպատահի քեզի : Գնաց մարդը , ու Հրեաներուն պատմեց , թէ Յիսուսն էր որ զինքը բժշկեց :

16 Եւ ասոր համար Հրեաները կը հալածէին Յիսուսը , և կը փնտռէին զանիկայ սպաննել , որ աս

17 բաները շաբաթ օրը կ'ընէր : Եւ Յիսուս պատասխան տուաւ անոնց . Եիմ՝ Հայրս մինչև հիմա կը գործէ , և ան ալ կը գործեմ՝ : ԵՍտոր համար՝

ալ աւելի կը փնտռէին Հրեաները զանիկայ սպաննել . վասն զի չէ թէ միայն շաբաթ օրը կը լուծէր , հապա նաև զՎատուած իր Հայրը կ'անուանէր , Եւ աս յայտնէ ինքզինքը Վատուծոյ հաւատար կ'ընէր :

19 Իսկ Յիսուս պատասխան տուաւ ու

Յամբ Տեան

31

Բ ՂԵՄ. Գ. 1 : Ժ. 39 :

Մատ. Ժ. 6 : Մար. 11 : Ղու. Ե. 24 : ԳԼ. Ժ. 14 :

ԵԼ. Բ. 10 : ՂԵՄ. Ժ. 19 : Երեմ. Ժ. 21 : Մատ. Ժ. 21 : Մար. Գ. 2 : ԳԼ. Գ. 2 : Ժ. 14 :

Մատ. Ժ. 45 : ԴԼ. Ե. 11 :

ԵԼ. Ժ. 4 : Ժ. 10 : ԵԼ. Ե. 20 :

ԲԼ. Ե. 30 : 33 : ՓԼ. Բ. 6 :

[illegible]

Յառի Տեսան
32

Գլ. Ժ. 25 :
Ժ. 12 :
Ժ. 9 :
Լ. 27 : 27 : 47 :
55 : Գլ. Գ. 7 :
15 : 16 : Գ. 14 :

Մատ. Ժ. Գ. 55 : Մար. Գ. 3 : Դ. 22 :

Եր. 4 : Զ. 66 :

Դ. Ժ. 13 : Եր. 13 : Ժ. 34 : Մար. Գ. 2 : Եր. 10 : Ժ. 46 :

Լ. 37 :
Գլ. Ժ. 15 : Ժ. 37 :
Մատ. Ժ. 27 : Դ. 22 : Գլ. 15 : Ժ. 29 : Ե. 19 :

Լ. Գլ. 16 : Ժ. 36 :
Զ. 40 :
Դ. 38 : 35 :

Զ. 31 :
Զ. 51 : 50 :
Գլ. Գ. 13 :
Եր. Ժ. 5 : 10 :

Գլ. Ժ. 43 :
Ժ. 16 : Ժ. 19 :

Գլ. Գ. 9 :

Մատ. Ժ. 26 : 23 :

Զ. 27 : 40 : 64 : Գլ. Գ. 13 : 14 :

Բ. Գ. 24 : Գ. 15 : 16 :

որ , նա ամենք որ ինքը ինծի տուաւ չկորսնցնենմ անկէ , հապա անոր յարութիւն առնել տամ

40 վերջին օրը : Բանգի զիս խորկողին կամբը աս է , որ լան ամենք որ կը տեսնէ Որդին և կը հաւատայ անոր , յաւիտենական կեանք ունենայ . ես ալ անոր յարութիւն առնել տամ վերջին օրը :

41 Ուստի Հրէաները տրտունջ կ'ընէին իրեն համար , ինչու որ ըսաւ թէ , ես եմ Երկինքէն իջած հացը :

42 Եւ կ'ըսէին . "Մտիկայ Յովսէփին որդին Յիսուսը չէ" , որուն հայրը ու մայրը մէկը էր Ծաննանք . ուրեմն ի՞նչպէս կ'ըսէ ասիկայ թէ ,

43 ես Երկինքէն իջայ : Պատասխան տուաւ Յիսուս ու ըսաւ անոնց .

44 Տրտունջ մի ընէք մէկընիդ : Մէկը չկրնար ինծի գալ , թէ որ զիս իրկող Հայրը անիկայ չքաշէ . ու ես անոր յարութիւն առնել պիտի տամ վերջին օրը :

45 Մարգարէից մէջ գրուած է . Եւ ամենքն ալ Ստուռնմ ստոված պիտի ըլլան . Լան ամենք որ Հօրմէն կը լսէ ու

46 կը սորվի , ինծի կու գայ : "Զէ" թէ մէկը Հայրը տեսած է , "Եթէ" ոչ ան որ Ստուռնմէն է , անիկայ

47 չի տեսնուած է : Զմարիտ ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի , թէ Լան որ ինծի կը հաւատայ , յաւիտենական

48 կեանք ունի : Ես եմ կենաց հա

49 ցը : Եւ որ հայրերը անապատին մէջ մանանան կերան , ու մեռան :

50 Եւ է ան հացը՝ որ Երկինքէն կ'իջնէ , որ Եթէ մէկը ասկէ ուտէ ,

51 պիտի չմեռնի : Ես եմ կենդանի

52 հացը՝ որ Երկինքէն իջայ , թէ որ մէկը աս հացէն ուտէ , յաւիտեն պիտի ապրի . Ի՞նչ ան հացը որ ես պիտի տամ՝ իմ մարմինս է , որ ես պիտի տամ աշխարհիս կենացը համար :

53 Իսոր վրայ Հրէաները իրարու տես կը վիճէին՝ ու կ'ըսէին . Ի՞նչ տոյ կրնայ ասիկայ ի՞նչ մարմինը մե

54 զի տալ ուտելու : Իսկ Յիսուս ըսաւ անոնց . Զմարիտ ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի , քի՞տ որ Որդւոյմարգայ մարմինը չուտէք , և անոր ա

55 կեանք չէք ունենար : Ով որ իմ մարմինս ուտէ , և իմ արիւնս խմէ , յաւիտենական կեանք կ'ունենայ , ու ես անոր յարութիւն առնել

56 պիտի տամ վերջին օրը : Ինչու որ իմ մարմինս ճշմարիտ կերակուր է , և իմ արիւնս ճշմարիտ ըմպելիք

57 է : Ըն որ իմ մարմինս կ'ուտէ , և իմ արիւնս կը խմէ , Բանիկայ իմ ներսի դիս կը բնակի՝ ու ես ա

58 նոր ներսի դիս : Ինչպէս որ կեն

դանի Հայրը զիս խրկէ , ու ես կենդանի եմ Հօրը ձեռքովը , այդէն ալ ան որ զիս կ'ուտէ , ինքն ալ իմ ձեռքով կենդանի կը մնայ :

59 Եւ է ան հացը՝ որ Երկինքէն իջած է . չէ թէ ինտոր որ հայրերնիդ մանանան կերան՝ ու մեռան . ով որ աս հացը ուտէ , յաւիտեն պիտի ապրի :

60 Աս բաները զրուցեց ժողովարանին մէջ՝ երբոր Կափառնայուով մէջ կը սորվեցնէր :

61 Եւ աշակերտներէն շատերը երբոր լսեցին , ըսին . Խիստ է առ խօսքը , ո՞վ կրնայ ասոր մտիկ անել : Յիսուս երբոր ինքնիրեն հասկըցաւ , որ իր աշակերտները ան բանին համար տրտունջ կ'ընէին , ըսաւ անոնց . Մտիկայ ձեզ կը դա

62 թախեցնէ : Եւ ապա ի՞նչ զէնքիս , թէ որ տեսնէք Որդին մարդոյ որ ելլէ ուր տեղ որ առաջ

63 էր : Եւ որդին է կենդանի ընողը , մարմինը շահ մը չընէր . ան խօսքերը որ ես ձեզի "խօսեցայ , հոգի

64 ու կենսք" ես , Եւ այդ ձեռք մէջէն կան ոմանք որ չեն հաւատար . ինչու որ Եւ Յիսուս անիզոնի դուրս թէ ով էն անոնք որ չեն հաւատար , և ով է ան որ գինքը պիտի մատնէ :

65 Ու կ'ըսէր . Եւսոր համար ձեզի ըսէ , որ մէկը չկրնար ինծի գալ , թէ որ իմ Հօրմէն տրուած ըլլայ անոր :

66 Եւս պատճառով իր աշակերտներէն շատերը ետ գացին , և ալ իր

67 հետը չէին պտտեր : Ան ատեն յիշեց ինքն իր կ'ուզէր երթալ ,

68 Սիմոն Պետրոս պատասխան տուաւ անոր . Տէ՛ր , որո՞ւ պիտի երթանք , Իզուս յաւիտենական կենաց խօս

69 քեր ունին . Եւ մենք հաւատա

70 ցինք ու գիտցանք թէ դու ես Քրիստոսը՝ Եւստուոյ Որդին :

71 Յիսուս պատասխան տուաւ անոնց . Եւս ձեզ տառուերկուք չընտրեցի , թու ձեզմէ ու մէկը սատանայ է :

72 Ան կ'ըսէր Իսկարիովացի Սիմոնն և Յուկային համար . Ինչու որ անիկայ էր , որ գինքը պիտի մատնէր , ու տառուերկուքն մէկն էր :

Յառի Տեսան
32

Զ. 40 : 50 : 51 :

Զ. 67 :
Մատ. Ժ. 6 :

Գլ. Գ. 13 :
Մար. Ժ. 19 :
Գ. 9 : Ե. 6 :

Դ. Գ. 6 :
Մատ. Ժ. 26 : 27 :

Ե. 36 :
Զ. 24 : 25 : Ժ. 11 :

Զ. 44 : 45 :

Զ. 61 :

Գ. Ժ. 20 :
Մատ. Ժ. 16 : Մար. Բ. 29 : Դ. 19 : Ժ. 27 :

Զ. 27 :
Զ. 27 : 40 : 64 : Գլ. Գ. 13 : 14 :

Զ. 31 :
Զ. 51 : 50 :
Գլ. Գ. 13 :
Եր. Ժ. 5 : 10 :

Զ. 27 : 40 : 64 : Գլ. Գ. 13 : 14 :

Զ. 27 : 40 : 64 : Գլ. Գ. 13 : 14 :

Զ. 27 : 40 : 64 : Գլ. Գ. 13 : 14 :

Զ. 27 : 40 : 64 : Գլ. Գ. 13 : 14 :

Զ. 27 : 40 : 64 : Գլ. Գ. 13 : 14 :

Զ. 27 : 40 : 64 : Գլ. Գ. 13 : 14 :

Յամի Տեառն

32

ՖԵՍ. ԺԵ. 1.
ԳԼ. Գ. 53.

Յայտ. ԺԵ.
17.

ԲՈՐ. ԺԵ.
15.

ԲԱՎԱԿ. ԺԵ.
4. ԵՍ. ԺԵ.
3. ԻՊ. 3.

ԳԼ. Գ. 14.
ՖԵՍ. ԻՊ. 3.
ՅԱԿԼ. Բ. 2.

ՖԵՍ. ԻՊ. 3.
ՅԱԿԼ. Բ. 2.
ԺԵ. 17. 33.

ԳԼ. ԺԵ.
16. ԺԵ. 7.

ԲՈՐ. ԺԵ.
15. 18. ԳԼ.
Մ. 21. ԳԼ.
14.

ԳԼ. Գ. 32.
Գ. 70.

ԷԶԵ. 52. ԳԼ.
Մ. 46.

ՄԱԿ. ԺԵ.
11. ԵՐԵՄ.
ԻՊ. 5. ՄԵԲ.
Ե. 2. ՄԱՌԱՌ.
Բ. 5. ԴԱՎԱԿ.
Բ. 4.

ԲԱՎԱԿ. ԺԵ.
ԺԵ. 1. 4.

ԷԶԵ. 12. ԳԼ.
Բ. 16. ԺԵ.
19.

ԷԶԵ. 30.

ԷՄԱՌ. ԺԵ.
29.

ԲՈՐ. ԺԵ.
42. ԳՈՐ. ԺԵ.
7. ԳՈՐ. ԺԵ.
40. 26. Բ. 8.

ԺԵ. Գ. 2.

ԲՈՐ. ԺԵ.
17. ԺԵ. 8. 5.
ԷԶ. ԺԵ. 15.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

սեր. ԷԶ. որ մէկը ծարաւ է, թող

38 ինծի դայ ու խմ: - Ան որ ինծի
կը հաւատայ ինչպէս որ դիբբը
կ'ըսէ, Բանոր փորեն կենդանի

39 Զուրի զետեր պիտի բղխեն. ԷԼԱ
ըսաւ Լողիկն համար՝ որ իրեն հա-
ւատացողները պիտի առնեն:

40 Դիտուաւ որուն շէր: Ժողովուր-
դէն շատ մարդիկ առ խօսքը որ
բնային, կ'ըսէին. Իրաւքնէ ասի-

41 կայ է Էմարգարէն: Բարիները
կ'ըսէին. ԷԼԱՅԻՅԱՆ Է Բարիտոսը:
Բարիներն ալ կ'ըսէին. Միթէ Բը-

42 ԷԶԷ՛՛՛ որ դիբբը կ'ըսէ թէ, Բարի-
տոսը Դաւիթի մերունդէն ու
ԷԴԱՅԻԹԻՆ Լոգած զեղէն Բեթլէ-

43 հնէմէն կու գայ: ԺՈՒՍԱՐԻ Ժողո-
վուրդին մէջ Լեկպառակութիւն
44 Լոգաւ անոր համար: ԷԼԱ անոնց-
մէ ոմանք ուղղեցին բռնել անի-

կայ: Բայց մէկը անոր ձեռք չգա-
րաւ:

45 Ու սպասաւորները նորէն Եկան
բահանայապետութիւնու և փարիս-
ցիներուն: Ու ասոնք բռնին անոնց:

46 Ինչո՞ւ անիկայ հա՛ չըրեր: Պա-
տաւիան տուին սպասաւորները:
ԷԲՐԷԿ՝ մէկը առ մարդուն պէս

47 խօսած չէ: Ան ասոնք փարիսցի-
ները պատառիան տուին անոնց և
բռնին: Միթէ դո՞ւր կ'ա՛ մարդը-

48 ցար: ԷԻԿԻՆՆԱՆԻՆ Լոգաւ փարի-
սցիներէն մէկը հաւատաց անոր:
49 Բայց աս ուսմիկ Ժողովուրդը՝ որ

50 Երկուքէն իրեն Եկեր էր, ԷԶԷ
ու անոնցմէ մէկն էր: ԷԼԱՅԻՅԱՆ մը
որէնքը մարդը կ'ըսէին, թէ որ

51 անոնցմէ մէկն էր: ԷԼԱՅԻՅԱՆ մը
որէնքը մարդը կ'ըսէին, թէ որ
անոնցմէ մէկն էր: ԷԼԱՅԻՅԱՆ մը

52 անոնցմէ մէկն էր: ԷԼԱՅԻՅԱՆ մը
որէնքը մարդը կ'ըսէին, թէ որ
անոնցմէ մէկն էր: ԷԼԱՅԻՅԱՆ մը

53 անոնցմէ մէկն էր: ԷԼԱՅԻՅԱՆ մը
որէնքը մարդը կ'ըսէին, թէ որ
անոնցմէ մէկն էր: ԷԼԱՅԻՅԱՆ մը

ԳԼ. Ը

1 Բարիտոս կ'ըսէին ինչո՞ւ անոնք
բռնեցին ինչ: 12 Կը յայտնէ թէ ինչ
է արիւստիս Եւրոպ, ու կը փարիսցիներ
կ'ըսէին: 33 Արիւստիս փայ պար-
մեցող Զրեկ պատառիան կու տայ: 39 և
մէկի կը քայլի անոնց կատարել թննէ:

1 Ի՛նչ Յիսուս Զիթենեաց լուր գը-
նաց: Ու ատուական նորէն
տաճարը Եկաւ, և բոլոր Ժողովուր-

2 զը իրեն կու դար, ու ինքը նստը
3 կը սորվեցնէր անոնց: Եւ դպի-
րները ու փարիսցիները շնութեան
մէջ բռնեցած կնիք մը բերին ա-

նոր, ու զանիկայ մէջտեղը կայե-

4 ցրէնով՝ Ըսին իրեն. Էմարգարէտ,
աս կնիքը շնութեան մէջ՝ աս մեղ-
քը գործած ասոնք բռնեցաւ:

5 Եւ օրինաց մէջ Մովսէս մեզի
պատուիրեց ասանկները քարկո-
ծել: Հիմա դուն ի՞նչ կ'ըսես ա-

6 տոր համար: Եւ կ'ըսէին անի-
կայ փորձելով, որ անոր վրայ ամ-
բաստանութիւն ընէ: Էմարգարէտ

7 պար կը դրէր: Սակայն Էրբոր վը-
րան ինկած հարցունով իրեն, վըր
նայեցաւ ու ըսաւ անոնց. ԷԶԷ՛՛՛

8 Բար ձեզ ատոր վրայ: Եւ նորէն
գէպ ի՛ փար ծուկով՝ զետնին վրայ
9 կը դրէր: Եւ անոնք Էմարգարէտ

10 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն յանդիմա-
նուելով՝ Էմարգարէտ միշտ Եւ
ԷԶԷ՛՛՛, ծերերէն սկսած մինչև յե-

11 տինները. և Յիսուս միշտ մնաց,
ու կնիքը մէջտեղը կայեցած: Եւ
Յիսուս վըր նայելով՝ ու կնիքին

12 զատ մէկը չտեսնելով՝ ըսաւ անոր.
Կնիք՝ մըր էս անոր որ բու վրա-
յովք ամբաստանութիւն կ'ըսէին:

13 Եւ մէկը չգտաւ պարտեց: Եւ
անիկայ ըսաւ. Ո՛չ մէկը՝ Տէր. ու
Յիսուս ըսաւ անոր. Էմարգարէտ

14 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

15 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

16 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

17 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

18 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

19 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

20 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

21 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

22 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

23 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

24 Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանա-
բէն խղճմանաբէն խղճմանաբէն
Եւ ինչո՞ւ խղճմանաբէն խղճմանաբէն

Յամի Տեառն

32

ՖԵՍ. ԺԵ. 10.

ԲՈՐ. ԺԵ.
22.

ԲԱՎԱԿ. ԺԵ.
4. ԵՍ. ԺԵ.
3. ԻՊ. 3.

ԳԼ. Գ. 14.
ՖԵՍ. ԻՊ. 3.
ՅԱԿԼ. Բ. 2.

ՖԵՍ. ԻՊ. 3.
ՅԱԿԼ. Բ. 2.
ԺԵ. 17. 33.

ԳԼ. ԺԵ.
16. ԺԵ. 7.

ԲՈՐ. ԺԵ.
15. 18. ԳԼ.
Մ. 21. ԳԼ.
14.

ԳԼ. Գ. 32.
Գ. 70.

ԷԶԵ. 52. ԳԼ.
Մ. 46.

ՄԱԿ. ԺԵ.
11. ԵՐԵՄ.
ԻՊ. 5. ՄԵԲ.
Ե. 2. ՄԱՌԱՌ.
Բ. 5. ԴԱՎԱԿ.
Բ. 4.

ԲԱՎԱԿ. ԺԵ.
ԺԵ. 1. 4.

ԷԶԵ. 12. ԳԼ.
Բ. 16. ԺԵ.
19.

ԷԶԵ. 30.

ԷՄԱՌ. ԺԵ.
29.

ԲՈՐ. ԺԵ.
42. ԳՈՐ. ԺԵ.
7. ԳՈՐ. ԺԵ.
40. 26. Բ. 8.

ԺԵ. Գ. 2.

ԲՈՐ. ԺԵ.
17. ԺԵ. 8. 5.
ԷԶ. ԺԵ. 15.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

ԷԶ. ԺԵ. 1.
2. ՄԱՌԱՌ.
Գ. 15. ԳՈՐ.
Մ. 46. ԷԶԵ.
41.

Յամի Տեառն 32		Յամի Տեառն 32
ԵՄար. Ժ. 41:	որ զիս գիտնայիք. իմ Հայրս ալ պիտի դիտնայիք:	Բ. Գլ. Լ. 20:
Ե. Գլ. Է. 30:	20 Յիսուս աս խօսքերը խօսեցաւ. Էզանձատուներ, Էբբորտաճարին մէջ կը սորվեցնէր. Եւ մէկը չբռնեց զանիկայ, ինչու որ Էբուս անոր ժաւանակը հասած էր:	Է. Գլ. Գ. 32:
Ե. Գլ. Է. 30:	21 Ետքը Յիսուս նորէն բաւաւնոնց. Ես կ'ընթեմ Էու զիս պիտի փնտռէք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	22 Դուք չէք կրնար դալ. Ետքը պիտի չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	23 չէք կրնար դալ. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	24 աշխարհէս չեմ. Եւ նոր համար ձեզի բոյ թէ՛ Զեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ինչու որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	25 մեռնիք. Եւ ատենը բոյն անոր. Դուս ո՞վ ես. Եւ Յիսուս բաւաւնոնց. Ինչ որ սկիզբէն ձեզի կը	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	26 խօսիմ. Եւ ատենը բոյն անոր. Դուս ո՞վ ես. Եւ Յիսուս բաւաւնոնց. Ինչ որ սկիզբէն ձեզի կը	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	27 Մտնիք չիմացան թէ Հօրը համար կը զրուցէր իրենց:	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	28 Իսկ Յիսուս բաւաւնոնց. Եւ Եբբոր որ Որդին մարդոյ բարձրացնէր.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	29 Եւ զիս խրկողը իմ հետս է. Եւ Հայրը զիս մինակ չիթողուց. Եւ ինչու որ ես միշտ անոր հաճելի եղած բաները կ'ընեմ:	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	30 Եբբոր ասոնք խօսեցաւ. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	31 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	32 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	33 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	34 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	35 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	36 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	37 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	38 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	39 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	40 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	41 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	42 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	43 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	44 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	45 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	46 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	47 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	48 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	49 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	50 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	51 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:
Ե. Գլ. Է. 30:	52 Եւ Զորքի իրեն հաւատացին. Եւ ատենը Յիսուս իրեն հաւատացող չընենք. Եւ ձեր մեղացը մէջ պիտի մեռնիք. ուր որ ես կ'ընթեմ.	Է. Գլ. Է. 30:

Յամի Տեսուն

32

Գլ. Ե. 31

Գլ. Ե. 41

Գլ. 14. Ժ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

Գլ. 13. Գլ. 13

կրեսս , թէ որ մէկը իմ խօսքս պահէ , յաւիտեան մահուան համը
53 պիտի չառնէ : Միթէ դուն աւելի մեծ ես մեր հայր Աբրահամէն որ մեռաւ . ու մարգարէներն աւելուան . դուն թեզ ո՞վ կ'ընես :
54 Յիսուս պատասխան տուաւ . « Թէ որ ես ինքզինքս փառաւորեմ , իմ փառքս բան մը չէ . « իմ Հայրս է » որ զիս կը փառաւորէ , որուն համար դուք կ'ըսէք թէ « Մեր Աստուածն
55 է » . « Եւ անկիպ չէք ծաննար . բայց ես գիտեմ անկիպ . ու թէ որ ըսեմ » թէ անկիպ չեմ գիտեր , ձեզի պէս ստախոս պիտի ըլլամ . հապա ես գիտեմ անկիպ , և անոր
56 խօսքը կը պահեմ » : Եւ ինչ հայրը Աբրահամ ցանկացաւ իմ օրս տեսնելու . ու « տեսաւ և ուրախացաւ :
57 Իսկ Հրէաները ըսին անոր . « Դուն տակաւին յիսուս տարեկան չես ,
58 Աբրահամն ալ տեսար : Յիսուս բաւ անոնց . ճշմարիտ ճշմարիտ կ'ըսեմ ձեզի , Եւրահամին ըլլա-
59 լէն առաջ եմ իսկ : Ան ատենը Դարբեր վերցուցին որ անոր վրայ նետեն . բայց Յիսուս ծածկուեցաւ անոնց աչիքէն , և Լանոնց մէջէն անցնելով՝ տաճարէն դուրս ելաւ , ու այսպէս զնաց :

ԳԼ. Թ

1 Քրիստոս ի ծնէ կոչին աչբերը կը բռնայ : 8
Ան թշուառ մարդ փարիսեցող կը տարուի ,
13 որոնք բարիանալով դուրս կ'ընեն զանկիպ իրենց ժողովարանէն . 35 բայց Յիսուս կ'ընէ զուրի զանկիպ . ու ան ալ կը հաւատայ անոր : 39 Քրիստոս զորոնք կը լուսարօր :
1 Ու երբոր կ'անցնէր , մէկ մարդ մը
2 տեսաւ կոյր ծնած . Եւ իր աշակերտները հարցուցին իրեն , ու ըսին . « Ուրբե՞ր » որունն է մեղքը ,
ասոր թէ իր ծնողացը , որ անկիպ
3 կոյր ծնաւ : Պատասխան տուաւ Յիսուս . « Ոչ ատորն է մեղքը , ոչ ալ իր ծնողացը . Բայց » որ Աստուծոյ գործըք հատոր վրայ յայտ-
4 նի ըլլան : « Բանի որ ջորեկ է , պէտք է որ զիս իրիկողին զործքերը գործեմ . զիչեք կու զայ , որ ան ատենը մէկը չընար գործել :
5 Բանի որ ես աշխարհի մէջ եմ ,
6 Դաշխարհի լոյսն եմ : Երբոր աս բաւ , էթուբաւ գետինը , և թուաքովը կաւ շինեց , ու ան կաւը կոյ-
7 ռին աչբերուն վրայ ձեփեց . Եւ բաւ անոր . Գնա լուսացուէ Սե-
լովամի աւազանին մէջ , (որ խր-կուած կը թարգմանուի) : Եւ աստի զնաց ու լուսացուեցաւ , եկաւ ու կը
8 տեսնէր : Իսկ զբայցիները և աշուրքեր որ առաջուց տեսած էին զանկիպ որ ժողովարանէն էր , կ'ըսէին . « Անկիպ չէ՞ր որ կը նստէր և կը

մուրար . ոմանք կ'ըսէին , Անկիպ
9 է . Ուրիշները կ'ըսէին , Անոր նը-
10 ման էին . Իսկ ինքը կ'ըսէր թէ ,
« Ես եմ : Ուստի ըսին իրեն . Հապա ինտոր բացուեցան . որ աչբե-
11 րդք : Ինքը պատասխան տուաւ ու բաւ . « Յիսուս կոչուած մարդ մը կաւ շինեց , ու աչբերս ձեփեց , և բաւ ինծի . Գնա Սելովամի աւազանը » ու լուսացուէ : Ես ալ զացի լուսացուեցայ ու կը տեսնեմ :
12 Եւ ըսին իրեն . « Ուր է անկիպ . բաւ անոնց . Զեմ գիտեր :
13 Փարիսեցիներուն տարին զանի-
14 կայ՝ որ ատենով կոյր էր : Եւ շաբաթ օր էր՝ երբոր Յիսուս կաւը շինեց , ու անոր աչբերը բացաւ :
15 Նորէն փարիսեցիներն ալ կը հարցնէին իրեն , թէ ինտոր կը տեսնէ . անկիպ ալ բաւ անոնց . Կաւ դրաւ աչբերուս վրայ , ու լուս-
16 ցուեցայ և կը տեսնեմ : Ասոր վրայ փարիսեցիներէն ոմանք կ'ըսէին .
Ան մարդը Աստուծոյն չէ , ինչու որ շաբաթ օրը պաշտէր . ուրիշները
կ'ըսէին . « Ինտոր կրնայ մեղաւոր մարդ մը ասանկ հրաշքներ ընել .
« Ժու մէջերնին երկպառակութիւն
17 կար : Նորէն ըսին կոյրին . « Դուն ինչ կ'ըսես անոր համար որ քու աչբերը բացաւ . ան ալ բաւ է թէ՛ք :
18 Մարդարէ մըն է : Իսկ Հրէաները չէին հաւատար անոր համար՝ թէ կոյր էր ու բացուեցաւ , մինչև որ ան աչբը բացուածին ծնողը կան-
19 չեցին . Եւ անոնց հարցուցին ու ըսին . « Ան է ձեր որդին , որուն համար դուք կ'ըսէք թէ կոյր ծնաւ . հապա հիմա ինտոր կը տեսնէ :
20 Անոր ծնողքը պատասխան տուին անոնց ու ըսին . « Գիտէ՞ր որ ասիկայ է մեր որդին , և որ ինքը կոյր
21 ծնաւ . Բայց հիմա ինտոր կը տեսնէ , չէ՞ք գիտեր , կամ թէ ով բացաւ ատոր աչբեր , մեք չենք գիտեր . Ինքը չափահաս է , իրեն հարցուցէք . թող ինքը խօսի ի-
22 ընէ համար : Աս ըսին անոր ծնող-քը , և Հրէաներէն վախճալուն հա-մար . Բանցի Հրէաները միարան հաւանութեամբ որոշէր էին որ էթէ մէկը անկիպ Քրիստոս դաւանի ,
23 Է ժողովարանէն դուրս ձգուի : Ասոր համար անոր ծնողքը ըսին թէ ,
« Ինքը չափահաս է , իրեն հարցու-
24 ցէք : Ետքը նորէն կանչեցին ան մարդը որ կոյր էր , ու ըսին անոր . « Աստուծոյ փառք տուր , և մենք գիտենք որ ան մարդը մեղաւոր է :
25 Անկիպ ալ պատասխան տուաւ ու բաւ . « Թէ որ մեղաւոր է , ես չեմ գիտեր . միայն « գիտեմ որ կոյր
26 էի , և հիմա կը տեսնեմ : Նորէն

Յամի Տեսուն

32

ԸՃԻՐ 6. 7

ԸՃԻՐ 33

Գլ. 7. 2

Գլ. 7. 12

43. Ժ. 19

Գլ. 7. 19

Գլ. 14

ԸՃԻՐ 4. 13

Ժ. 42

Ժ. 35

Գլ. 6. 13

ԸՃԻՐ 34

Գլ. 2. 2

ՅԵՍԱ. Է.

19. ԽՈՒՍԱԳ.

2. 5

ԸՃԻՐ 10

Յամբ Տեառն 33

ԳԼԹ. 31:

ԳԼ. 4. 23.
14: ԳԼ. 6.
29:

ԳԼ. 6. 21.
2. 39. 40.
44:

ԳԼ. 6. 4.
2. 35. 47.
6. 49. 7.
4. 1. 30.
1. 1. 2. 6.
11:

ԳԼ. 6. 36.
1. 30. 6.
10. 11:

Մ. 1. 1. 14.
16: ԳԼ. 7.
42: 2. 14.
70:

Հ. 2. 19.

Հ. 2. 21.

ԳԼ. 4. 23.
41:

կուորեակ կ'ըսուէր . ըսաւ էր աշա-
կիրտակիցներուն . Մենք ալ եր-
թ թանք՝ որ անոր հետը մեռնինք :
17 Յիսուս երբոր եկաւ , գտաւ որ
անիկայ արդէն չորս օրուան զե-
18 րեզմանը քրիստոս էր : Ու Բե-
թանիա՝ երուսաղեմին մօտ էր՝
տասնութ հինգ ասպարեզի չափ :
19 Եւ Հրէաներէն շատերը Մար-
թային ու Մարիամին եկած էին
որ միսիթարէն զանոնք՝ իրենց եղ-
20 օրը համար : Արդ՝ երբոր լսեց
Մարթա թէ Յիսուս կու գայ ,
զանիկայ դիմաւորելու դնաց . բայց
Մարիամ տանը մէջ նստեր էր :
21 Եւ Մարթա ըսաւ Յիսուսին . Տէր՝
թէ որ հոս ըլլայիր , իմ եղբայրս
22 չէր մեռներ : Բայց դիտեմ որ հի-
մա ալ Բեռնի ինչ որ ինչպէս Աս-
տուծմէ , Աստուած պիտի տայ
23 քեզի : Յիսուս ըսաւ անոր . Քու
եղբայրդ յարութիւն պիտի առնէ :
24 Մարթա ըսաւ անոր . Ժգիտեմ որ
յարութեան ժամանակը՝ վերջին
օրը յարութիւն պիտի առնէ :
25 Յիսուս ըսաւ անոր . Ես եմ իշա-
նութիւնը և Լկեանքը . Եւ ան որ
ինծի կը հաւատայ , թէ և մեռնի՝
26 պիտի ապրի . Եւ ան ամէնը որ
կենդանի է՝ ու ինծի կը հաւատայ ,
յաւիտեան պիտի չմեռնի . դուն
27 կը հաւատան ասոր : Ըսաւ անոր .
Այո Տէր՝ թե՛ս հաւատացեմ եմ՝
որ դուն ես Քրիստոսը Աստուծոյ
Որդին , որ աշխարհք գալու էիր :
28 Ու երբոր աս ըսաւ , զնաց իր քոյ-
րը Մարիամը գաղտուկ իր կանչեց՝
ըսելով . Վարդապետը եկեր է՝ ու
29 քեզ կը կանչէ : Անիկայ լսածին
պէտ՝ շուտ մը եկաւ ու եկաւ անոր :
30 Իսկ Յիսուս գեռ գեղը եկած չէր .
հապա ան տեղն էր , ուր որ Մար-
թա զանիկայ դիմաւորեց : Իբայց
31 Մարթան որ անոր հետը տանը
մէ՛ն էին՝ ու կը միսիթարէն զա-
նիկայ , երբոր տեսան որ Մարիամ
շուտ մը եկաւ ու զնաց , իբե՛ւ ա-
նոր տեսնէն զացին , ըսելով թէ
Գերեզմանը կ'երթայ՝ որ հոն տեղը
32 լայ : Իսկ Մարիամ՝ երբոր Յի-
սուսին եղած տեղը եկաւ , ու զա-
նիկայ տեսաւ , անոր ոտքը իյնա-
լով ըսաւ անոր . « Տէր թէ որ հոս
ըլլայիր , իմ եղբայրս չէր մեռներ :
33 Յիսուս երբոր տեսաւ անիկայ որ
կու լար , և անոր հետ եկող Հրէ-
աները որ կու լային , իր հոգւոյն
34 մէջ հառաչեց ու խոռովեցաւ , Եւ
ըսաւ . Ո՞ք դրած էր անիկայ .
ըսին իրեն . Տէր՝ եկուր ու տես :
35 Յիսուս լացաւ : (36) Ուստի
որդաները կ'ըսէին . « Դայեցէ՛ք
37 որդանի իր սիրեր զանիկայ : Ա-

նոյնքմ ռմանք ալ կ'ըսէին . Ատի-
կայ չոր կըլլին աշխրը բացաւ ,
էնք կըրնար ընէ՛ որ աս ալ չմեռ-
38 ներ : Յիսուս նորէն իր արդէն միջ
հառաչելով՝ զերեզմանը կու մղ
և անիկայ բարայր մին էր , ու անոր
39 վրայ բար մը դըրուած էր : Յիսուս
ըսաւ . Մէկկի ըրէ՛ք ատ բարը .
մեռելին քոյրը Մարթան ըսաւ ա-
նոր . Տէր՝ արդէն հոտած պիտի
ըլլայ , ինչու որ չորս օրուան է :
40 Բաւ անոր Յիսուս . Քեզի չըսի՛
որ՝ եթէ հաւատաս , Եւստուծոյ
41 փառքը պիտի տեսնես : Եւ ան-
տենը մէկի ըրին բարը . և Յի-
սուս էր աշխրը վեր վերցուց ու
ըսաւ . Հայր՝ շնորհակալ եմ քեզ-
42 մէ , որ ինծի լսեցիր : Ու ես գի-
տէի որ ամէն ատեն ինծի իր լսես .
բայց աս բոլորտիս կայնող ժո-
ղովուրդին համար ըսի , որ հաւա-
43 տան թէ զուէն իրկեցիր զիս : Եւ
աս ըսելէն ետքը , մեծ ծայնով մը
կանչեց . Դազարոս դուրս եկուր :
44 Մեռելին ալ ելաւ ոտքերը ու ձեռ-
քերը պատանաբով կայաած , և ե-
րես վարչամակով պատած . Յի-
սուս ըսաւ անոնց . Արքեպիսկոպ-
ատիկայ , ու թողէ՛ք որ երթայ :
45 Եւ Հրէաներէն շատերը որ Մա-
րիամին եկեր էին , Երբոր Յիսուս
ըրա՛ծ տեսան , հաւատացին
46 իրեն : Բայց անոնքմ ռմանք գա-
ցին փարիսեցիներուն , ու Յիսուս
ըրա՛ծ անոնց պատմեցին :
47 Ուստի Լքահայայապետները և
փարիսեցիները ժողով զուսմարեցին
ու ըսին . « Ի՞նչ ընենք , բանգի աս
48 մարդը շատ հրաշքեր կ'ընէ : Թէ
որ անիկայ ասանկ թողոյ տանք , ա-
մէնք ալ անոր պիտի հաւատան ,
և Հովովայեցիք պիտի դանձ ու մը
տեղը ու ազգը պիտի վերցընեն :
49 Եւ անոնքմ մէկը Լկայիս փահա-
նաւա՛ւ՝ որ ան տարուին քահանա-
յապետն էր , ըսաւ անոնց . Դուք
50 բան մը չէ՛ք գիտեր . Դեւ չէ՛ք ալ
խորհիր , թէ աղէկ է մեզի՛ որ մէկ
մարդ մը ժողովուրդին համար մեռ-
51 նի , ու բոլոր ազգը չնորսուի : Բայց
աս բանը չէ՛ թէ ինքիքմէն դու-
ցեց , հապա ան տարուան քահա-
նայապետը ըլլալով , մարգարէա-
ցաւ թէ Յիսուս ազգին համար
52 պիտի մեռներ . Եւ եւ չէ՛ թէ մինակ
ազգին համար , հապա որ Աստու-
ծոյ ցիրուցան եղած որդիներն ալ
մէկտեղ ժողով :
53 Ալ անոր ետեւ խորհուրդ ըրին
54 որ սպաննեն զանիկայ : « Ուստի
Յիսուս անկէ ետքը համարձակ չէր
պարտեր Հրէից մէջ . հապա ան-
կէ անապատին մօտ տեղ մը դնաց .

Յամբ Տեառն 33

ԳԼ. Թ. 6:

Հ. 2. 4. 23:

ԳԼ. 4. 20:

ԳԼ. 6. 7:

ԳԼ. 6. 23.
Ժ. 42. 47.
11. 15:

Հ. 2. 1. 2.
Մ. 1. 1. 14.
3. Մար. 47.
Գ. 1. 1. 6.
2:

ԳԼ. 4. 23.
14:

Հ. 2. 1. 17.
6. 1. 30.
Գ. 2. 16.
Ե. 16. 16.
17:

ԳԼ. 7. 1.
3. 4. 1. 2:

Յամի Տեանն

33

ՆՏԵՐԱՅԻՆ

ժ. 19 :

ԳԼ. Բ. 13 :

Ե. 1. 2. 4 :

ԷՋԻՐՏ :

մէկ. քաղաք մը՝ որուն անունը
Էնփրայիմ էր . ու իր աշակերտնե-
րուն հետ մէկտեղ հոն կը կենար :
55 Եւ Հրէից զատիկը մտն էր , ու
ան տեղէն շատ մարդիկ զատկէն
առաջ Երուսաղէմ՝ Էլան , որ ինք-
56 գիւղերին մարտն . եւ Է կը փնտռէին
Յիսուսը , ու տաճարին մէջ կեցած
ատեններն իրարու կ'ըսէին . Չեզի
ի՞նչպէս կ'երևնայ , թէ առ տօնին
բնաւ պիտի չգայ : Իսկ քահանա-
յապետները ու փարիսեցիները պա-
տուէր տուէն էին , որ եթէ մէկը
գիտնայ անոր ուր տեղ ըլլալը՝ ի-
մացնէ , որ անիկայ բռնէ :

ԳԼ. ԺԲ

1 Յիսուս կը գովէ Մարիամը՝ որ իր ոտքը օծեց :
9 Ժողովուրդը կու գայ Ղազարոսը տեսնելու :
10 Քահանայապետները խորհուրդ կ'ընեն զա-
նիկայ սպաննելու : 12 Քրիստոս իշու վրայ
հեծած՝ Երուսաղէմ կը մտնէ : 20 Քանի մը
Յոննի կը ցանկան զինքը տեսնելու : 23 Քրի-
ստոս իր մասը կը նախաձեռնէ : 37 Հրէից
կուրծիներ : 42 Իշխաններն շատերը կը
հակառակ Յիսուսին , բայց փարիսեցիներէն
վախնալով՝ զանիկայ յայտնի չեն դաւանիր :

1 Իսկ Յիսուս զատկէն վեց օր առաջ
Բեթանիա եկաւ , ուր էր Ղա-
զարոս՝ մեռեալը , որն որ Յիսուս-

2 մեռելներէն յարուց : Բեւ հոն ա-
նոր ընթերց մը բրին . ու Մարթա
սպասաւորու թիւն կ'ընէր , և Ղա-
զարոս անոր հետ սեղան նստողնե-

3 րուն մէկն էր : Իսկ Քարիամ մէկ
իւրո նարդոսի պատուական մեծա-
գին եղ առնելով , Յիսուսի ոտ-
քերը օծեց , ու իր մազերովը անոր
ոտքերը սրբեց . և տուել եղին
անունահայտու թեամբը լեցուեցաւ :

4 Ան ատենը աշակերտներուն մէկը
Իսկարիովաացի Սիմոնեան Յու-
դան՝ որ զանիկայ պիտի մատներ ,

5 րան . Ինչո՞ւ համար ատե եղը չը-
ծախուեցաւ իրեք հարիւր դահեկա-
նի , որ աղքատներուն տրուէր :

6 Ան ըսաւ , չէ՛ թէ աղքատներուն
համար իր հողն էր , հապա որ գող
էր , Եւ զանձանակը ինքը կը պա-
հէր , և ինչ որ ձգուէր ինքը կը

7 կ'ըրէր : Իսկ Յիսուս ըսաւ . Թող
տուր ատոր . ատ բանը իմ պա-
տանքուելու օրուանը համար զա-

8 հեց : Ի վրան զի աղքատները ամէն
ատեն ձեր հետը ունին , բայց զիս
ամէն ատեն չունին :

9 Ուստի Հրէաներէն շատ ժողո-
վուրդ անոր հոն ըլլալը իմացան .
ու եկան , չէ՛ թէ միանկ Յիսուսի
համար , հապա որ Ղազարոսն ալ
տեսնէ , չորս որ մեռելներէն յա-

10 րուց : Եւ իսկ քահանայապետները
խորհուրդ ըրին՝ որ Ղազարոսն ալ

11 մեռցնեն . Էւ ինչ որ Հրէաներէն
շատերը անոր պատճառովը կ'էր-

թային ու կը հաւատային Յիսու-
սին :

12 Է Էտեալ օրը շատ ժողովուրդ՝
որ տօնին եկած էին , երբոր լսեցին
թէ Յիսուս Երուսաղէմ կու գայ ,

13 Արմաւենիի ոստեր առին , և եւ-
րան զանիկայ զիմաւորելու , և վա-
ղաղակէին . Ժովաննա՝ օրհնալ է
Իսրայէլի թագաւորը՝ որ Տէրոջը

14 անունովը կու գայ : Եւ Է Յիսուս
աւանակ մը դտնելով՝ անոր վրայ
նստաւ , ինչպէս որ գրուած է .

15 Այի վախար ով Սիօնի աղէկն
ահա քու թագաւորը կու գայ իշու

16 աւանակի վրայ նստած : Եւ անոր
աշակերտները առաջ չիմացան աս
բաները . Բայց երբոր Յիսուս փա-
ռաւորուեցաւ , ան ատենը միտքե-

17 րաները ըրին անոր , Է Է իր հետը
եղող ժողովուրդը վկայութիւն կու
տար , թէ Ղազարոսը գերեզմանէն

18 արուս կանչեց , ու մեռելներէն յա-

19 րուց զանիկայ : Ասոր համար ալ
ժողովուրդը զանիկայ զիմաւորեց .
վան զի լսեցին թէ անիկայ աս

20 Եւ հոն Էքանի մը Յոյներ կային
հոնին երկրպագու թիւն ընելու
21 Եւ լողներուն մէջ : Ասոր Փիլիպպոս
սին եկան , որ ինքը Գալիլայի
Բեթսայիղայէն էր , և կ'աղաչէին

անոր ու կ'ըսէին . Տէր կուգե՞ր
22 Յիսուս տեսնել : Փիլիպպոս եւ
կաւ՝ ու Ընդրեասին ըսաւ . և նո-

23 Յիսուսին ըսին : Յիսուս ալ պա-
տախան տուաւ անոնց՝ ու ըսաւ .
Ժամանակը հասաւ , որ փառաւոր

24 ըրի Որդին մարդը : Եւ մարիտ
ճամբիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի . Է Է թէ որ
ցորենին հատը հողին մէջ իշխալով

25 Վանեմ , Ինքը մինակ կը մնայ .
հապա թէ որ մեռնէ , շատ ար-
դիւնք կը բերէ : Է Ան որ իր անձը

կը սիրէ , պիտի կորսնցնէ զանի-
կայ . և ան որ իր անձը աս աշ-
խարհիս մէջ կ'ատէ , յաւիտենա-

կան կենաց համար պիտի պահէ զա-
26 նիկայ : Թէ որ մէկը ինծի կը
ծառայէ , թող իմ տեսնէ զայ .

ու ես ուր որ եմ , իմ ծառաս ալ
հոն պիտի ըլլայ . թէ որ մէկը ին-
ծի կը ծառայէ , հայր պիտի պա-

27 տուէ զանիկայ : Է Հիմա իմ հոգիս
խողոված է . և ի՞նչ բռնմ , թէ
Հայր զիս ազատէ աս ժամէն .

Է Բայց ես ատոր համար եկայ աս

Յամի Տեանն

33

ԸՄԱՌԱԻՆ

Տ : Մար .

Մա . Տ : Դու .

Ժ. 85 : 36 :

Ժ Մար . Եժ .

25 : 26 :

Ժ Մա . Իա .

7 :

ԼՁՄԵ . Թ .

9 :

Ե Դու . Ժ .

34 :

Ժ Դու . Է . 39 :

Ի Դու . Ժ .

26 :

ԷՋԻՐ 11 :

ՅԴԼ . Ժա .

47 : 48 :

ԷԴՈՐ . Ժ .

4 :

ԵԴՄԱՐ . Ժ .

41 : 42 :

ԴՈՐ . Է .

27 :

ԺԴԼ . ա . 44 :

ԵԴԼ . Ժ .

32 : Ժ . 1 :

Էա Վոր . Ժ .

36 :

Է Մա . Ժ .

39 : Ժ .

25 : Մար .

Է . 35 : Դու .

Ժ . 24 :

Ժ . 33 :

ԴԼ . Ժ .

3 : Ժ . 24 :

ա թե . Ժ .

16 :

Է Մա . Ժ .

39 : Ժ .

25 : Մար .

Է . 35 : Դու .

Ժ . 24 :

Ժ . 33 :

ԴԼ . Ժ .

3 : Ժ . 24 :

ա թե . Ժ .

16 :

Է Մա . Ժ .

39 : Ժ .

25 : Մար .

Է . 35 : Դու .

Ժ . 24 :

Ժ . 33 :

ԴԼ . Ժ .

3 : Ժ . 24 :

ա թե . Ժ .

16 :

Է Մա . Ժ .

39 : Ժ .

25 : Մար .

Է . 35 : Դու .

Ժ . 24 :

Յամի Տեառն

33

Մատ. Գ. 17:

ՄԼ. Ժ. 42:

Մատ. Ժ. 29: Դ. 15: ԳԼ. Ժ. 30: Ժ. 11: Գոր. Ի. 15: Բ. Գ. 1: Եփ. Բ. 2: Զ. 12:

ԳԼ. Գ. 14: Ը. 25:

Դ. 15: Եբ. Բ. 9:

ԳԼ. Ժ. 32: Սաղ. Ժ. 36: Գ. 38: 4: Ե. Ժ. 7: Ժ. 8: Ե. 25: Դ. 44: Ե. 14: 27: Մի. Գ. 7:

ԳԼ. Գ. 9: Ը. 12: Ժ. 5: Զ. 46:

Եբ. Ժ. 16: Եփ. Բ. 5:

ԳԼ. Ժ. 10: Ե. 8: Ժ. 11:

Օղո. Ժ. Ե. Ե. Ժ. 5: Ե. Ժ. 5: Ե. Ժ. 9: 10: 11:

Ֆ. ԳԼ. Ը. 59: Ժ. 54:

Ե. Ժ. 1: Զ. Ժ. 16:

Բ. Ժ. 9: 10: Մատ. Ժ. 14:

Բ. Ժ. 1: Դ. Ժ. 13: Ժ. 22:

Բ. Ժ. 44:

Մատ. Ժ. 36: Ե. Ժ. 21:

Բ. Ժ. 9: Զ. 35: 36: ԳԼ. Ժ. 12: Ժ. 5: 39:

28 Ժամին: Հայր՝ փառաւորէ՛ քու ա-
նունդ. և ան ատենը ձայն մը եկաւ
երկինքէն. Փառաւորեցի ալ, ու
29 նորէն պիտի փառաւորեմ: Եւ
ժողովուրդը որ կայներ էր ու՛ կը
լսէր, կ'ըսէին՝ Որոտում՝ կ'ըլլայ
ունման ալ կ'ըսէին՝ Հրեշտակ խո-
սեցաւ իրեն հետ: Յիսուս պա-
տասխան տուաւ ու ըսաւ. - Աս
ձայնը ինծի համար չեկաւ, հապա-
31 ձեզի համար: Հիմա է աս աշ-
խարհիս դատաստանը, հիմա աս
աշխարհիս իշխանը դուքս պիտի
32 ձգուի: Եւ աս ալ երբոր երկրէն
բարձրանամ, Դամին ալ ինծի
33 պիտի քաշեն: Եւ բանս կը զրու-
ցէր՝ իմացնելով թէ ինչ կերպ մա-
34 հիւ պիտի մեռնէր: Ժողովուրդը
անոր պատասխանեց. Եւ ներք
քեն լսեցինք՝ որ Քրիստոսը յաւի-
տեան կը մնայ, և դուն ինտո՞ր
կ'ըսես թէ պէտք է Որդին մարդոյ
բարձրանայ, ո՞վ է աս Որդին մար-
35 դոյ, եւ Յիսուս անտեղ ըսաւ. Քիչ
մը աստե՛ն ալ լոյսը ձեր հետն է.
Քանի որ լոյսը ունիք՝ քաշեցէ՛ք,
որ լոյսը թէ մութը ձեր վրայ հաւ-
նի. Ինչու որ խաւարի մէջ քաշողը
36 չգիտեր թէ ուր կ'երթայ: Քանի
որ լոյսը ունիք, հաւատացէ՛ք ան
լոյսին՝ որ լուսոյ որդիք ըլլաք.
Յիսուս աս բաները զրուցեց, ու
զնայ ֆպահուցեալ անոնցմէ:
37 Եւ թէպէտ այնքան հրաշքնե-
րած էր անոնց առջեւ, Բայց ա-
38 նոք չէին հաւատար իրեն. Որ
կատարուի Նսայի մարգարէին խոս-
քը, որ ըսաւ. - Տէր՝ ո՞վ հաւա-
տաց մեր ասո՞ւ լուրին, ու Տէրը
39 բազուկը որով յայտնուցեալ: Ա-
նոր համար չէին կրնար հաւատալ,
40 որ դարձաւ կ'ըսէ Նսայի. Բանոնց
աչքերը կուրցուց, և անոնց սիր-
տերը թմրեցուց, Եւ լոյսը թէ
աչքովին տեսնեն, ու սրտովին
իմանան, և դարձի գան, ու ես
անոնք բժշկեմ: Եւ աս խօսք
41 Նսայի՝ երբոր տեսաւ անոր փառ-
քը, ու խօսեցաւ անոր վրայով,
42 Այստե՛ս ամենայնիւ իշխաններէն ալ
շատերը իրեն հաւատացին: Եւ այց
փորձեցինք որովհետեւ համար զանկապ
չէին դաւաներ, որ ժողովարանէն
43 դուրս չգնաւին. Ինչու որ մարդոց
փառքը Աստուծոյ փառքէն աւելի
սիրեցին:
44 Իսկ Յիսուս կ'աղաղակէր ու կ'ը-
սէր. Եւ նա որ ինծի կը հաւատայ
ինծի հաւատար, հապա զիս խը-
45 կողի. Եւ եւ ան որ զիս կը տեսնէ,
46 զիս խըկողը կը տեսնէ: Եւ աս լոյս
եկայ աշխարհ, որ ամեն ով որ
ինծի հաւատայ, խաւարի մէջ չը-

47 մնայ: Եւ թէ որ մէկը իմ խօսքերս
լսէ՛ ու հաւատայ, Եւ անկիպ
չեմ դատեր. Ժքանզի ես չեկայ որ
աշխարհը դատեմ, հապա որ աշ-
48 խարհը փրկեմ: Եւ նա որ զիս կ'ա-
նարգէ, և իմ խօսքերս չընդունիր,
կայ մէկը որ զանկապ կը դատէ.
Եւ ան խօսքը որ ես խօսեցայ, ան
պիտի դատէ զանկապ վերջին օրը:
49 Ինչու որ Եւս ինքրիմէս չխօսեցայ.
հապա Հայրը՝ որ զիս խըկեց, ին-
քը ինծի պատուիրեց Ժինչ որ պի-
տի ըսեմ: Եւ ինչ որ պիտի խօսիմ:
50 Եւ գիտեմ՝ որ անոր պատուիրածը
յաւիտեանկապ կեանք է. ուստի
ինչ որ ես կը խօսիմ, ինտոր որ
Հայրը ինծի ըսաւ, անակ կը խո-
սիմ:

ԳԼ. ԺԳ

1 Յիսուս իր աշակերտներուն ոտքերը կը լուսոյ,
յորդորելով զանոնք որ խոնարհութեամբ և
սիրով վարուին իրարու հետ. 18 կը նստիս
ձայն Յուդային զինքը մատնել, և մէկ նշա-
նով մը մատնիցն ով ըլլաւ կը յայտնէ Յով-
հաննէսին. 31 կը պատուիրէ իր աշակերտնե-
րուն մէկզմէ սիրել, 36 և կ'իմացնէ Պետ-
րոսին՝ թէ պիտի ուրանայ զինքը:

1 -Օ առկի տունէն առաջ՝ Յիսուս
կը հասեր է որ աս աշխարհէս ելէ
Հօրը քովը, Ժերելով իրենները որ
աշխարհի մէջ էին, մինչև վերջն
ալ սիրեց զանոնք:

2 Եւ ընթերցը որ կ'ըլլար, (Էսա-
տանան արդէն իսկարիփոփտացի Սի-
մոնեան Յուդային սրտին մէջը դը-
3 ընէր էր, որ զանկապ մատնէ.) Յի-
սուս զիտնալով թէ Դ Հայրը ամի-
րան իր ձեռքը տուաւ, և թէ ին-
քը Աստուծոյ ելաւ ու Աստուծոյ

4 քովը կ'երթայ, Դ ընթերցէ՛ ելաւ, և
հանդերձները մէկզի դրաւ, ու
զենջակ մը առնելով մէջը փաթ-
5 թեց: Ետքը կոնքին մէջ շուր լե-
ցուց, ու սկսաւ աշակերտներուն
ոտքերը լուսոյ, և ան իր փաթ-

6 թուած զենջակովը սրբել: Ուս-
տի եկաւ Սիմոն Պետրոսին. ան
ալ ըսաւ անոր. Տէր՝ Է դուն իմ

7 ոտքերս պիտի լուսաւ: Յիսուս
պատասխան տուաւ ու ըսաւ. ան-
նոր. Ես ինչ որ կ'ընեմ՝ դուն հի-
մա չես իմանար, Է հապա ետքը պի-

8 տի իմանաս: Պետրոս ըսաւ անոր.
Բնաւ դուն իմ ոտքերս պիտի չը-
լուսաւ. պատասխան տուաւ անոր
Յիսուս. Իթէ որ քեզ չլուամ,

դուն ինծի հետ բաժնի չունիս:
9 Սիմոն Պետրոս ըսաւ անոր. Տէր՝
չէ՛ թէ՛ Պետրոս ոտքերս, հապա նաև

10 ձեռքերս ու զլուսաւ: Յիսուս ը-
սաւ անոր. Լուսացուածին՝ ոտքերը
լուսալէն յի զատ ուրիշ բան պէտք
չէ, այլ բոլորովին մաքուր է. և

Յամի Տեառն

33

Բ. Գ. Ե. 46: Ը. 15: 26: Ժ. Գ. Գ. 17: Ե. Դ. Ժ. 16:

Լ. Բ. Ժ. 19: Մատ. Ժ. 16:

Ե. Գ. Ը. 38: Ժ. 10:

Ժ. Բ. Ժ. 18:

Մատ. Ժ. 2:

Բ. Գ. Ժ. 23: Ժ. 1: 11:

Գ. Լ. Բ. 3: Զ. Ժ. 27:

Մատ. Ժ. 27: Բ. 15: Գ. Ժ. 35: Ժ. 2: Գոր. Բ. 36: Ե. Գ. Ժ. 27: Եբ. Բ. 8:

Գ. Լ. Ը. 42: Ժ. 25:

Գ. Լ. Բ. 27: Ժ. 7: 8:

Ե. Տ. Մատ. Գ. 14:

Ը. Ժ. 12:

Բ. Լ. Գ. 5: Ե. Գ. Ժ. 11: Եփ. Բ. 26: Տեառ. Գ. 5: Եբ. Ժ. 22:

Յամի Տեսան

33

ՔԳԼ. ԺԵ. 31:
ԻԳԼ. Գ. 65:

Մատ. ԻԳ. 5:10: ԴԼ. 4: 46: Ե. ԳԳ. Ը. 6: ԺԲ. 3: ՓԼ. Բ. 11:
ԻԳԼ. ԻԲ. 27:

ՔՀՈՒԲ. ԺԲ. 10: Գաղ. Գ. 1: 2: Ե. ՊԵՆ. Ժ. 5:

Մատ. ԺԲ. 29: ՓԼ. Բ. 5: Ե. ՊԵՆ. Ժ. 21: Ե. ԹՅՈՒ. Բ. 6: Ե. Մատ. Ժ. 24: ԴԼ. Ժ. 40: ԳԼ. Ժ. 20:

ՅԵԿԵ. Ե. 25:
ՆԱԿ. Ե. 9: Մատ. ԻԳ. 23: ԶԳ. 21:

ՔԳԼ. ԺԳ. 29: ԺԳ. 4:

Մատ. Ժ. 40: ԻԲ. 40: ԴԼ. Ժ. 16:

Մատ. ԻԳ. 21: Մատ. ԺԳ. 13: ԴԼ. ԻԲ. 21:

ԻԳԼ. ԺԲ. 27:
ԼԳԳ. Ե. 17: Ե. ԹՅՈՒ. Բ. 19:

ՔԳԼ. ԺԺ. 26: Ի. 2: ԻԵ. 7: 20: 24:

ՅԵԿԵ. ԳԳԳԳ

ԴԼ. Ժ. 3: ԳԼ. Գ. 713:

ՔԳԼ. ԺԲ. 6:

ժողով մարտի էք, բայց չէ թէ
11 ամենքդ ։ Ի վասն զի զիտեր զա-
նիկայ որ զինքը պիտի մատնէր .
անոր համար ըսաւ 2է թէ ամենքդ
12 ալ մարտի էք ։ Ու երբոր անոնց
ոտքերը լուացի, և իր հանդերձները
աններով նորէն սեղան նստաւ, ը-
սաւ անոնց . Գիտէք ինչ ըրի ձե-
13 զի ։ ԼԳԳԵ ԳԻՍ Վարդապետ ու
Տէր կը կոչէք, և աղէկ կ'ընէք .
14 ինչու որ «չէլէ» եմ ։ Է Հասկա թէ
որ ես Տէրս ու վարդապետս ձեր
ոտքերը լուացի, թէպէտ է որ դուք
15 ալ իրարու ոտքերը լուաց ։ Վասն
զի ԼձԳԻ մէկ օրինակ մը տուի, որ
իստոր ես ձեզի ըրի դուք ալ ընէք ։
16 «Ճշմարիտ Ճշմարիտ կ'ըսեմ ձեզի .
ճառան իր տիրոջմէն մեծ չէ, ոչ
ալ խրկուածը զինքը խրկողէն մեծ
17 է ։ Նեթ դուք աս բաները գի-
տէք, երանելի էք թէ որ ասոնք
18 կատարէք ։ 2է թէ ձեր ամենուն
համար կ'ըսեմ, Վասն զի ես կը
ճաննամ անոնք որ ես ընտրեցի,
հասկա որ ան զրուսիտ ճշմարտի
թէ ՎԵՆ որ իմ հետս հաց կ'ուտեր,
19 ինծի դէմ կ'ընէր վերցուց ։ «Հի-
մակուրդն կ'ըսեմ ձեզի՝ բանի որ
չէ եղեր, որ երբոր ըլլայ՝ հաւատաք
20 թէ ես ալ եմ ։ «Ճշմարիտ Ճշմա-
րիտ կ'ըսեմ ձեզի ։ Ով որ կ'ըն-
դունի անիկայ որ ես կը խրկեմ,
զիս կ'ընդունի ։ և ով որ զիս կ'ըն-
դունի, զիս խրկողը կ'ընդունի ։
21 «Յիսուս երբոր աս ըսաւ, Նի հո-
գիին մէջ խռովեցաւ, և վկայեց ը-
սելով . «Ճշմարիտ Ճշմարիտ կ'ը-
սեմ ձեզի, և որ ձեզմէ մէկը զիս պի-
22 տի մատնէ ։ Ուստի աշակերտները
տարակուսած իրարու կը նայէին,
23 թէ որով համար կը զրուցէ ։ «Ու
աշակերտներէն մէկը կար Յիսուսին
«քովը նստած, որն որ Յիսուս կը
24 սիրէր ։ Եւ Սիմոն Պետրոս անոր
աչք կ'ընէր Սարգենիւր թէ ով
պիտի ըլլայ անիկայ՝ որուն համար
25 կը զրուցէ ։ «Ան ալ Յիսուսին
կուրծքին վրայ ինչպիսով՝ ըսաւ ա-
26 նոր . Տէր ով է ալ ։ Յիսուս
պատասխան տուաւ . Անիկայ է
որուն որ պատառը կը թրջեմ ու
կու տամ ։ և թրջելով պատառը
Իսկարիովտացի Սիմոնեան Եղուա-
27 ին տուաւ ։ Եւս պատառէն ետքը
Ստասան անոր ներսը մտաւ ։
Եւ Յիսուս ըսաւ անոր . Ինչ որ
28 պիտի ընես, շուտով ըրէ ։ Բայց
աս բանը սեղան նստողներէն մէկը
չհասկըցաւ, թէ ինչու համար ը-
29 սաւ անոր ։ Վասն զի ոմանք կը
խորհէին թէ՛ Դորովհետեւ զանձա-
նակը Եղուսն կը պահէր, Յի-
սուս անոր կ'ըսէր . Ծախնու առ-

ինչ որ մեզի աս տօնիս պէտք է,
կամ թէ՛ որ աղբատներուն բան մը
30 տայ ։ Անիկայ ալ պատառը ա-
ռածին պէս մը՝ շուտ ալ դուրս ելաւ,
ու զիշէր էր ։
31 Ու երբոր անիկայ դուրս ելաւ,
Յիսուս ըսաւ . ԼՀԻՄԱ փառաւո-
րուեցաւ Որդին մարդոյ, ու Եւս-
տուած փառաւորուեցաւ անով .
32 «Թէ որ Եւստուած անով փառա-
ւորուեցաւ, Եւստուած ալ անիկայ
իր անձովը պիտի փառաւորէ, և
շուտով պիտի փառաւորէ անիկայ ։
33 Որդեակք՝ քիչ մը տառն ալ ձեզի
հետ եմ ։ զիս պիտի փնտռէք .
«Եւ ինչպէս որ Հրէասերուն ըսի՝
թէ Ուր որ ես կ'ընթամ, դուք
չէք կրնար գալ, հիմա ձեզի ալ
34 կ'ըսեմ ։ Եւ որ պատուիրան մը
կու տամ ձեզի՝ որ մէկըմէկ սիրէք,
իստոր որ ես ձեզ սիրեցի, որ զու-
35 ալ մէկըմէկ սիրէք ։ «Եւսով ա-
մեն պիտի զիտան թէ իմ աշա-
կերտներս էք, թէ որ իրարու վրայ
36 սէր սնենաք ։ Սիմոն Պետրոս
ըսաւ անոր . Տէր ուր կ'ընթամ .
Յիսուս պատասխան տուաւ անոր .
Ուր որ ես կ'ընթամ, դուս հիմա
չես կրնար իմ ետեւս գալ, «բայց
ետքը պիտի գաս իմ ետեւէս ։
37 Գետորոս ըսաւ անոր . Տէր ինչու
հիմա չեմ կրնար քու ետեւէդ գալ .
էես իմ կեանքս ալ քեզի համար
38 պիտի դնեմ ։ Յիսուս պատասխան
տուաւ անոր . Բու կեանքդ պիտի
դնես ինծի համար . Ճշմարիտ Ճշ-
մարիտ կ'ըսեմ քեզի, հաւր պիտի
չիտսի՝ մինչև որ դուն իրեք անգամ
զիս ուրանաս ։
ԳԼ. Ժ. Դ

1 Քրիստոս կը մտնի թարե իր աշակերտներէ՝ երկ-
նային երշնիկութեան յոյր . անոնց առջև
զննելով . «6 կը ծանուցանէ թէ ինչն է ճանա-
պարհը՝ Ճշմարտութիւնը և կեանքը, և թէ
ինքը Հօր հետ մէկ է . 13 կը խոստանայ որ
իր անունով եղած աղօթքը պիտի կատարուի .
15 կը պատուիրէ սէր և ճապարհութիւն
ունենալ իրեն . 16 կը խոստանայ խրկել
Միեկթարեկ Սուրբ Հոգին . 27 ու իր խաղա-
ղութիւնը կու տայ անոնց ։

1 Սիրտներէդ չխռովի . Եւստուծոյ
հաւատադէք, ինծի ալ հա-
2 ւատադէք ։ Իմ Հօրս տունը շատ
ընակարաններ կ'ըն . ապա թէ ոչ
ես ձեզի պիտի ըսէի . Է Հէ՛լա կ'ըն-
թամ ու ձեզի տեղ կը պատրաս-
3 տեմ ։ Եւ թէ որ երթնամ ու
ձեզի տեղ պատրաստեմ, էնորէն
կու գամ՝ և ձեզ քով կ'առնեմ .
Դորպէս զի ուր որ ես եմ՝ դուք
4 ալ հա՛ն ըլլաք ։ Եւ ուր որ ես կ'ըն-
թամ՝ գիտէք, ու ճամբան ալ
5 թովմաս ըսաւ անոր . Տէր չե՛նք

Յամի Տեսան

33

ԻԳԼ. ԺԲ. 23:
- ԳԼ. ԺԳ. 13: Ե. ՊԵՆ. Ժ. 11:
- ԴԼ. ԺԵ. 1: 4: 5: 6:
ԻԳԼ. ԺԲ. 23:

ԴԼ. Ժ. 34: Ը. 21:

ԴԼ. ԺԺ. 18: ԴԼ. ԺԵ. 12: 17: Ե. ԻԲ. 2: Ե. ԹՅՈՒ. Ժ. 9: Ե. ԳԳ. Ժ. 8: Ե. ՊԵՆ. Ժ. 22: Ե. ԹՅՈՒ. Ժ. 7: 8: Դ. 11: 23: Դ. 21: Ե. ԹՅՈՒ. Ժ. 20: Դ. ԳԼ. Ժ. 18: Դ. ԳԼ. Ժ. 14:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: Դ. ԳԼ. Ժ. 35: Դ. ԳԼ. Ժ. 29: 30: 31: Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 34:

Դ. ԳԼ. Ժ. 27: Դ. Ժ. 3: 23:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Դ. ԳԼ. Ժ. 33: 36:

Յաֆ Տեառն
33
Երբ. թ. 8 :
ՂԳ. 17 :
Ը. 32 :
Երբ. 4 :
Ժ. 25 :
ԸԳ. 9 :
ԲԳ. 19 :

ԺԳ. Ժ. Ժ.
45 : ԿԳ. 15 :
Երբ. 8 :
ԸԳ. 20 : ԳԼ. 28 : ԺԵ. 21 : 23 :
ԸԳ. 19 :
Ը. 16 : Ը. 23 : Ժ. 49 :

Երբ. 36 :
Ժ. 33 :
ՅՄատ. 10 :
21 : Մար. 24 : 17 :
ԸԼ. 17 :

ՅՄատ. Ե. 7 :
Ժ. 22 :
Մար. Ժ. 24 :
ԸԼ. 9 : ԳԼ. 26 :
7 : 16 : Ժ. 23 : 24 :
ՅԿ. 5 :
Երբ. 22 : Ժ. 13 :

ԸԳ. 21 : 23 :
ԳԼ. 16 :
14 : Երբ. 8 :
ԸԳ. 26 :
Ժ. 7 : ԸԼ. 15 :
26 :

ԸԳ. 26 :
Ժ. 13 : Երբ. 6 :
Ժ. 14 :
Ժ. 27 :

ՅՄատ. Ի. 20 :
ԸԳ. 31 : 28 :
ԸԼ. 20 :
ԸԳ. 10 : ԳԼ. 38 : 26 :
27 : 28 : 26 :
ԸԳ. 15 : 23 :
Ը. 3 :
5 : 6 : 3 :

գիտեր ուր կ'երթան, և ինչպէս
6 կրնանք ծամբան գիտնալ : Յի-
սուս ըսաւ անոր . Էես եմ ծամ-
բան ու շնչմարտութիւնը ու
էկեանքը . Ըմէկը Հօրը թող չգար .
7 Էթէ ոչ ինծմով : Բթէ որ զիս
ճաննայի՛ր իմ Հայրս ալ կը ճան-
նայի՛ր, և ասկէ ետեւ կը ճաննա-
անիկայ՝ ու տեսաք անիկայ :
8 Փիլիպպոս ըսաւ անոր . Տէր՝
Հայրը մեզի ցուցուր, ու հերիք է
9 մեզի : Ըսաւ անոր Յիսուս . Այս-
քան ժամանակ ձեզի հետ եմ, և
զիս չճաննար Փիլիպպոս . Ժան որ
զիս տեսաւ Հայրը տեսաւ, և դուս
ինտոր կ'ըսեն . Թէ Հայրը մեզի
10 ցուցուր : Չէս հաւատար, Էթէ
ես Հօրը մէջն եմ, ու Հայրը իմ
մէջս է . ան խօսերը որ ես ձեզի
կը խօսիմ, Էէ թէ ինքրիմս կը
խօսիմ, հապա Հայրը որ իմ մէջս
ընակած է, անիկայ կը գործէ ան
11 գործերը : Հաւատացէ՛ր ինծի,
Թէ ես Հօրը մէջն եմ ու Հայրը
12 իմ մէջս է . Եւ պա թէ ոչ՝ զոնէ
դործերուն համար ինծի հաւա-
տացէ՛ր : Ժ ճշմարիտ ճշմարիտ
կ'ըսեմ՝ ձեզի թէ, Ան որ ինծի կը
հաւատայ, ան գործերը որ ես կը
գործեմ, ինքն ալ պիտի գործէ, և
անոցմէ աւելի մեծ գործեր պի-
տի գործէ . ինչու որ ես Հօրս քո-
13 վը կ'ըսեմ : Էես իմ անունովս
ինչ որ ինչդէք, պիտի կատարեմ
անիկայ, որ Հայրը Որդիովը փա-
14 ռաւորուի . Թէ որ իմ անունովս
բան մը խնդրէք, «Էի՛» պիտի
15 կատարեմ : Եթէ որ զիս կը սի-
րէք, իմ պատուիրաններս պա-
16 հեցէք : Էս ալ Հօրը պիտի ա-
ղայեմ, 3 և ուրիշ Միւրթաբի մը
պիտի տայ ձեզի, որ յաւիտեան
17 ձեզի հետ ընակի . Շնչմարտու-
թեան Հողին, Ժոր աս աշխարհ-
անիկայ չընաք ընդունիլ . ինչու
որ չտեսներ անիկայ, ու չճաննար
անիկայ . բայց դուք կը ճաննաք
անիկայ, ինչու որ ձեր թովը կը
ընակի, 3 և ձեր հետը պիտի ըլլայ :
18 Չեղ որը չեմ թողոր, 3 ու զամ
19 ձեզի : Քիչ մը ատենէն ետեւ ալ
աշխարհս զիս չտեսներ, 3 դուք
դուք պիտի տեսնէք զիս . «Ինչու
որ ես կենդանի եմ, և դուք պի-
20 ղանի պիտի ըլլաք : Ան որը պի-
տի զխոսաք շի՛թ ես իմ Հօրս մէջն
եմ, և դուք իմ մէջս, ես ալ ձեր
21 մէջս : ԴԱն որ իմ պատուիրանս
կը բռնէ՝ ու կը պահէ անոր, ա-
նիկայ է զիս սիրող . և ան որ զիս
կը սիրէ՝ իմ Հօրմս պիտի սի-
րուի . ու ես անիկայ պիտի սիրեմ,
և ինքզինքս անոր պիտի յայտնեմ :

22 Ըսաւ անոր Էնուդա, (ոչ իս-
կարիովտացին .) Տէր՝ ինչպէս
կ'ըլլայ որ դուս ինքզինքդ մեզի
պիտի յայտնես, և չէ թէ աշխար-
23 հին : Յիսուս պատասխան տուաւ
ու ըսաւ անոր . «Թէ որ մէկը զիս
կը սիրէ՝ իմ խօսքս պիտի պահէ .
ու իմ Հայրս անիկայ պիտի սիրէ .
« և անոր պիտի զանք, ու անոր
24 թովը օթեանս պիտի ընենք : Ան
որ զիս չսիրեր, իմ խօսքերս չպա-
հեր . Էու ան խօսքը որ կը լսէք՝ իմս
չէ, հապա Հօրը՝ որ զիս խրկեց :
25 Աս բաները ձեզի խօսեցայ՝ բանի-
26 թ որ ձեր թովն եմ : Դայց Միւր-
թաբի՛ր Սուրը Հողին՝ որ Հայրը
իմ անունովս պիտի խրկէ, 3 անի-
կայ ձեզի բոլորը պիտի սորվեցնէ,
և ինչ որ ձեզի բնի միաբերնիւ
27 պիտի բերէ, 3 Խաղաղութիւն կը
թողում ձեզի, իմ խաղաղու-
թիւնս կու տամ ձեզի . չէ թէ
ինչպէս որ աշխարհս կու տայ՝ ես
ձեզի կու տամ . « սիրտերիդ չը-
28 խառնի, ու չվախնայ : Լսեցիք որ
Էես բնի ձեզի թէ, Կ'երթամ և
ձեզի կու գայ . «Թէ որ զիս սի-
րէիք, պիտի ուրախանայիք, 3 թէ
ես Հօրը թող կ'երթամ . Ժինչու
29 որ իմ Հայրս ինծմէ մեծ է, 3 Էս
հիմակուց զեւս չեղած բնի ձեզի,
30 որ երբոր ըլլայ հաւատար, Ալ
ձեր հետը շատ պիտի չխօսիմ .
« ինչու որ աս աշխարհիս իշխանը
կու գայ, և իմ վրաս բան մի չու-
31 նի . Միայն թէ աշխարհս զիսնայ
որ ես Հայրը կը սիրեմ, Բու ինչ-
պէս որ Հայրը ինծի պատուիրեց,
անանկ կ'ընեմ . ելէք ասկէ եր-
թանք :

ԳԼ. ԺԵ

1 Քրիստոսի ու իր անդամներուն մէջ եղած մի-
թիթարութիւնը և փոխադրած սերը՝ որքին
առակալութ ընդատուած : 1 Տ Քրիստոսի ա-
շխարհներուն միթիթարութիւնը՝ երբոր ա-
նոր աշխարհիս աստի կ'ըլլան և կը շար-
ժուին : 26 Սուրը Հողին և առաքանե-
րուն պատշտը :

1 Էս եմ ճշմարիտ որթը, և իմ
2 Հայրս մշակն է : «Ա՜ն ճիւղ
որ իմ վրաս է ու պտուղ չբերեր,
կը կտրէ զանիկայ, և ամենը որ
պտուղ կը բերէ, կը մաքրէ զանի-
կայ, որ ալ աւելի պտուղ բերէ :
3 Բոլոր հիմակուրէն մաքրու էք ան
4 խօսքով՝ որ ձեզի խօսելու եմ : Էթմ
մէջս կեցէ՛ք ու ես ձեր մէջը . ինչ-
պէս որ ճիւղը չընաք ինքրիմս
պտուղ բերիլ, Թէ որ որթին վրայ
հաստատուած չըլլայ, նոյնպէս ալ
դուք չէ՛ք կէ՛տ, Թէ որ իմ վրաս
5 հաստատուած չըլլաք : Էս որթն
եմ՝ « դուք ճիւղիցն է՛ք . ան որ
իմ վրաս հաստատուած է՝ և ես ա-

Յովի Տեառն
33
ԸԼ. 17 : 16 :

— ԸԳ. 15 :

« Երբ. Ժ. Ժ.
24 : Երբ. Ժ. Ժ.
4 : 20 :

ԸԳ. 20 : ԳԼ. 19 : 35 :
Ը. 16 : Ը. 28 : Ժ. 40 :
ԸԳ. 16 :
ԸԼ. 17 : 40 :
ԸԼ. 17 : 26 :
ԸԼ. 7 :

ԸԼ. 22 :
Ը. 16 : ԸԼ. 13 :
Ը. 20 : 27 :
ԸԼ. 7 : 7 :
ԸԼ. 7 : 15 :

— ԸԳ. 1 :

ԸԳ. 3 : 15 :
ԸԳ. 12 : ԸԼ. 16 : Ը. 17 :

« Ու՜ն » որ
բնի թէ :

ԸԼ. 17 :
Ը. 30 : ԸԼ. Ը. 6 :

ԸԼ. ԸԼ. 19 :
Ը. 4 :

ԸԼ. 31 :
ԸԼ. 11 :

ԸԼ. 18 :
ԸԼ. Ը. 3 :
ԸԼ. 6 : 5 :

— Մատ. ԺԵ.
13 :

ԸԼ. 10 :
Ը. 17 : Ը. 26 :
« ԸԼ. 10 :
22 :

ԸԼ. 22 :
« ԸԼ. 22 :
Ը. 6 :

Յամի Տեան

33

1. Եօ՛ւ. Ե. 19:

Եօ՛ւ. Ե. 15:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

Եօ՛ւ. Ե. 1:

ցան՝ որ ես քեզմէ ելայ, ու հաւա-
տացին՝ թէ դուն խրկեցիր զիս, 19
Ես անոնց համար կ'աղաչեմ. Եւ
թէ աշխարհի համար կ'աղաչեմ,
հապա անոնց համար՝ որոնք դուն
ինծի տուիր, ինչու որ քուկէ են
10 անոնք: Եւ ինչ որ իմն է, ան
կորորը քուկէ է, Էւ ինչ որ քու-
կէ է, ան իմն է, ու ես անոնց-
11 մով փառաւորուած եմ: Եւ ես
ալ աշխարհի մէջ չեմ, բայց ա-
նոնք աշխարհի մէջ են, ու ես քե-
զի կու գամ. ով Սուրբ Հայր՝
Հ. քու անունով պահէ անոնք որ
գաւ ինծի տուիր, ճորպէս զի մէկ
ըլլան, ինտոր որ մենք մէկ ենք:
12 Քանի որ աշխարհի մէջ անոնց հետ
էի, յես կը պահէի անոնք քու
անունով. որոնք որ դուն ինծի
տուիր, ես պահեցի, Էւ անոնցմէ
մէկը չկորսուեցաւ, Էւ փայն թէ ան
կորսուեան որդին, որ դու աւան-
13 կատարուի: Եւ հիմա քեզի կու
գամ, ու աշխարհի մէջ աս բա-
նեբը կը խօսիմ, որ իմ ուրախու-
թիւնս իրենց անձերուն մէջ կա-
14 տարեալ ունենան: Եւս քու
խօսքը անոնց տուի, Դու աշխարհ
անոնք ատեն. ինչու որ աշխարհէ
չեն, Էւնտոր որ ես աշխարհէ չեմ:
15 Չեմ աղաչէր որ անոնք աշխարհէն
վերցընեն. հապա որ անոնք չա-
16 թին պահես. Էւնոնք աշխարհէ
չեն, ինտոր որ ես աշխարհէ չեմ:
17 Սորքէ անոնք քու ճշմարտութիւ-
նով. Դքու խօսքը ճշմարտուի:
18 Թիւն է, Էւնչպէս որ դուն զիս
աշխարհք խրկեցիր, ես ալ անոնք
19 աշխարհք խրկեցի: Եւս անոնց
համար ես իմ անձս կը սրբեմ, որ
իրենք ալ ճշմարտութիւնով սրբ-
20 բուած ըլլան: Բայց չէ թէ միեակ
անոնց համար կ'աղաչեմ, հապա
անոնց խօսքովը բոլոր ինծի հաւա-
21 տացողներուն համար ալ. Որ
ամէնն ալ մէկ ըլլան, ինտոր որ
թգուն ով Հայր՝ իմ մէջս, ու ես
քու մէջ, որ անոնք ալ մեր մէջը
մէկ ըլլան. որպէս զի աշխարհս
հաւատայ թէ դուն խրկեցիր զիս:
22 Եւ ան փառքը որ դուն ինծի
տուիր՝ ես անոնց տուի, որ մէկ
ըլլան՝ ինչպէս որ մենք մէկ ենք:
23 (Ես անոնց մէջ՝ և դուն իմ մէջս,) օր
իրենք կատարեալ ըլլան միու-
թեան մէջ. ու աշխարհս զիտեայ
թէ դուն խրկեցիր զիս, ու սիրե-
ցիր անոնք՝ ինչպէս որ զիս սիրե-
24 չիր: Է՞նչ Հայր՝ անոնք որ դուն
ինծի տուիր, կ'ուզեմ որ ուր որ
ես եմ, անոնք ալ իմ հետս ըլ-
լան, որպէս զի տեսնեն իմ փառ-
քը՝ որն որ ինծի տուիր. ինչու

որ դուն զիս սիրեցիր աշխար-
25 հիս սիրեցես առաջ, Ով արգար
Հայր՝ Բաշխարհս քեզ չճանցաւ,
Էբայց ես քեզ ճանցայ, Դե ա-
նոնք ճանցան թէ դուն զիս խր-
26 կեցիր: Էւս քու անունդ անոնց
ճանցողցի, ու պիտի ճանցընեմ,
որ ան սէրը Դորով դուն զիս սի-
րեցիր, անոնց մէջը ըլլայ, ու ես
ու անոնց մէջը:

ԳԼ. ԺԸ

1 Յուդա կը մատնէ զՅիսուս: 6 Յիսուսի վայ
եկողները գետնի կը զարնուին: 10 Պետրոս
ստորով կը կորէ Մագդալէն ականջ: 12 Յի-
սուս կը բռնուի ու կը տարուի Ընայի և Կա-
յի փայտի տակ: 15 Պետրոսի ուրախու-
թիւնը: 19 Յիսուս կը քննուի Կայիափայտի
տակ: 25 Կամբաստանութիւն Պիղատոսին
տակ: 36 Բերսաութի թագաւորութիւնը:
40 Հրէայք Կուզեն որ Բարաբբաս արձա-
կուի:

1 (Յիսուս աս բաները ըսելէն ետե՛
-որ աշակերտներուն հետ մէկ-
տեղ Բնդորն հեղձադասի մկայ
կողմը ելաւ, ուր որ պարտեղ մը
կար, որուն մէջը մտաւ ինքը ու իր
2 աշակերտները: Եւ Յուդան ալ
որ զանիկայ պիտի մատնէր, զիտե-
ր ան տեղը. Էնչու որ Յիսուս շատ
անգամ իր աշակերտներուն հետ
3 մէկտեղ հոն ժողովուած էր: Դուս-
տի Յուդան զիս ժողովուած դունդը՝
ու քահանայապետներէն և փարի-
սեցիներէն սպասաւորներ հետ առ-
նելով, ան տեղը եկաւ ինքեղով
ու լապտերներով և զէնքերով:
4 Իսկ Յիսուս իր վրայ գալու բոլոր
բաները զիտեայով՝ ելաւ ու ըսաւ
5 անոնց. Ով կը փնտռէք, Պա-
տասխան տուի անոր. Դազողը-
ցի Յիսուսը. ըսաւ անոնց Յի-
սուս, ես եմ. Յուդան ալ որ
յանիկայ կը մատնէր՝ անոնց հետ
6 կայնեք էր: Ու երբոր ըսաւ թէ
Ես եմ, ետ ետ գացին ու գետնի
7 ինկան: Եւ նորէն հարցուց ա-
նոնց. Ով կը փնտռէք. անոնք
ալ ըսին, Դազողըցի Յիսուսը:
8 Յիսուս պատասխան տուաւ. Չե-
զի ըսի թէ՛ Ես եմ. ուստի թէ որ
զիս կը փնտռէք, թող տուէք ա-
9 տոր որ երթան: Որ կատարուի
ան իստքը որ ինքը ըսեր էր թէ՛
Էւնոնք որ ինծի տուիր, անոնցմէ
10 մէկն ալ չկորսուեցաւ: Էւն ամե-
նը Սիմոն Պետրոս՝ որ սուր առ-
նուէր, քաշեց անիկայ, ու քահա-
նայապետին ծառային հարնելով՝
անոր աջ ականջի կտրեց ճանցը. և
ան ծառային անունը Մաղթոս էր:
11 Իսկ Յիսուս ըսաւ Պետրոսին
Սուրբ էր պատաներդ դիր. ան էգա-
ւաթը որ Հայր ինծի տուաւ,
պիտի չխմեմ անիկայ:

Յամի Տեան

33

Եօ՛ւ. Ե. 21:

Եօ՛ւ. Ե. 29:

Եօ՛ւ. Ե. 55:

Եօ՛ւ. Ե. 27:

Եօ՛ւ. Ե. 6:

Եօ՛ւ. Ե. 15:

Եօ՛ւ. Ե. 9:

Եօ՛ւ. Ե. 32:

Եօ՛ւ. Ե. 39:

Եօ՛ւ. Ե. 23:

Եօ՛ւ. Ե. 31:

Եօ՛ւ. Ե. 48:

Եօ՛ւ. Ե. 47:

Եօ՛ւ. Ե. 16:

Եօ՛ւ. Ե. 12:

Եօ՛ւ. Ե. 51:

Եօ՛ւ. Ե. 47:

Եօ՛ւ. Ե. 49:

Եօ՛ւ. Ե. 50:

Եօ՛ւ. Ե. 22:

Եօ՛ւ. Ե. 59:

Եօ՛ւ. Ե. 42:

Յաթ Տեառն
33

Ե. Ղու. 4. 2.
Բ. Տեառն. 14.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

12 Ուստի զի աստիճանն զուրկ էր ու
հազարապետը՝ և Հրեից սպասա-
ւորները բռնեցին Յիսուսը, ու
13 կապեցին. Եւ առաջ գանձեցին
Էվանջիսի Բուսարին, քանզի ինքը
ան տարուան քահանայապետին
14 կայիափայլին աներն էր: Ժ. Եւ աս-
տիճանին էր, որ Հրեից խրատ
տուաւ թէ Աղէկ է որ մէկ մարդ
մը կորսուի Ժողովուրդին համար:
15 Ու Յիսուսին ետէնէն կ'երթային
Էվանջիսի Պետրոս և ուրիշ աշակերտ
մը. և ան աշակերտը քահանայա-
պետին ծանչւորը ըլլալով՝ Յիսու-
սին հետ քահանայապետին գաւիթը
16 մտաւ: Եւ այդ Պետրոս զուրկը զը-
րանը քովը կը կենար. ուստի եւ
լաւ միւս աշակերտը որ քահանա-
յապետին ծանչւորն էր, և ըսաւ
զոռապանին, ու ներս մտցուց
17 Պետրոսը: Ան ատենը գոնապան
աղջիկը ըսաւ Պետրոսին. Միթէ
դուն ալ ան մարդուն աշակերտնե-
րէն ես. ան ալ ըսաւ, Չեմ:
18 Իսկ ծառաները ու սպասաւորները
հաւ կային էր, և կրակ վառած
կը տաքնային, քանզի ցուրտ էր:
19 Պետրոս ալ անոնց հետ կային էր՝
ու կը տաքնար: Եւ քահանայա-
պետը Յիսուսին հարցուց՝ անոր
աշակերտներուն ու վարդապետու-
20 թեանը վրայով՝ Յիսուս պա-
տասխան տուաւ անոր. Եւ աս աշ-
խարհին յայտնի խօսեցայ. ես ա-
մէն ատեն Ժողովարաններուն մէջ
ու տաճարին մէջ սորվեցուցի, ուր
որ բոլոր Հրեաները կը Ժողովին,
ու ծածկաբար բան մը խօսեցայ:
21 Եւ նոյն ինձի կը հարցնես, լսող-
ներուն հարցուր թէ ինչ խօսեցայ
իրենց. ահա ինչ որ խօսեցայ
22 գիտեն իրենց: Երբոր աս ըսաւ,
սպասաւորներէն մէկը՝ որ հոն կայ-
ներ էր, ՝ Յիսուսին յայտակ մը
զարկաւ՝ ըսելով. Ատանկ պա-
տասխան կու տաս քահանայապե-
23 տին: Յիսուս անոր պատասխա-
նեց. Թէ որ չար խօսեցայ, վկայէ
չարին համար. հապա թէ որ բարի
Իստից, ինչու կը զարնես ինձի:
24 Եւ Աննա անիկայ կապած՝ կայիա-
25 փա քահանայապետին խրկեց: Սի-
մոն Պետրոսն ալ հաւ կային էր՝ ու
կը տաքնար. և Էրանի իրեն. Մի-
թէ դուն ալ անոր աշակերտներէն
ես. անիկայ ուրացաւ ու ըսաւ թէ՝
26 Չեմ: Քահանայապետին ծառա-
ներէն մէկն ալ ան մարդուն ազա-
կանը՝ որուն ականջը Պետրոս կըտ-
րեր էր, ըսաւ. Չէ որ ես չեմ
տեսայ պարտեզին մէջը անոր հետ:
27 Ան ատենը Պետրոս նորէն ուրա-
ցաւ, ՝ ինչու մը հաւ խօսեցաւ:

28 Ան Յիսուսը կայիափայլի աստիճան-
նէն ինչեք պալատը տարին. և ա-
տուտ էր, և ուր իրենք պալատը
չմտան՝ որ չարձուին, հապա որ
29 զատիկը ուտեն: Ուստի Պիղատոս
զուրկ ելաւ անոնց՝ ու ըսաւ. Ի՞նչ
ամբաստանութիւն կը ներկայացը-
30 նէք աս մարդուն դէմ: Պետրոս
խան տուին ու ըսին իրեն. Թէ որ
ատիկայ չարագործ մը չըլլար, չե-
31 զի չէինք մատներ գանձիկայ: Ան
ատենը Պիղատոս ըսաւ անոնց.
Դուք առէք անիկայ, ու ձեր օրէն-
քին համեմատ անոր դատաստանը
տեսէք: Հրեաները իրեն ըսին.
Մեզի օրինաւոր չէ մարդ մը մեռ-
32 ցընել. Դոր կատարուի Յիսուսի
խօսքը, որ ըսաւ, իմացընելով թէ
ինչ մահով ինքը պիտի մեռնէր:
33 Իսկ Պիղատոս նորէն պալատը մը-
տաւ, կանչեց Յիսուսը ու ըսաւ
անոր. Դո՞ւն ես Հրեից թագաւո-
34 րը: Յիսուս պատասխան տուաւ
անոր. Ատիկայ դուն թագաւոր կ'ը-
սես, թէ ինձի համար ուրիշները
35 թեգի ըսին: Պատասխան տուաւ
Պիղատոս. Միթէ Էս ալ Հրեայ
եմ. քու ազգը և քահանայապե-
տները թեգ ինձի մատնեցին. ի՞նչ
36 ըրած ես դուն: Յիսուս պատաս-
խան տուաւ. Ի՞մ թագաւորու-
թիւնս աս աշխարհէն չէ. թէ որ
աս աշխարհէն ըլլար իմ թագաւո-
րութիւնս, իմ սպասուորներս կը
կուռնին որ ես Հրեից ձեռքը չը-
մանաւորիմ. բայց հիմա իմ թա-
37 գաւորութիւնս ասկէ չէ: Ան ա-
տենը Պիղատոս ըսաւ անոր. Ու-
րեմն դուն թագաւոր մըն ես. պա-
տասխան տուաւ Յիսուս. Դուն
կ'ըսես թէ թագաւոր եմ. ես աս
բանիս համար ծնած եմ, և ատոր
համար աշխարհք եկած, որ ճշմար-
տութեան համար վկայեմ. ան ա-
մէնը՝ որ ճշմարտութենէն է, իմ
38 ձայնիս ականջ կը դնէ: Պիղատոս
ըսաւ անոր. Ի՞նչ է ճշմարտութիւնը
թիւնը. և աս ըսելով՝ նորէն զուրկ
եկաւ Հրեաներէն, և ըսաւ անոնց.
Եւ ան մէկ յանցանք մը չեմ գտներ
39 անոր վրայ: Դուք անվորութիւն
ունիք որ մէկ մարդ մը արձակեմ
ձեզի զատիկս. հիմա կ'ուզէք որ
Հրեից թագաւորը արձակեմ ձեզի:
40 Էս ատենը ամենք ալ նորէն ա-
ղաղակեցին ըսելով. Մի՛ բռնէ-
ատիկայ, հապա Բարաբբան. ու
Բարաբբան աւագակ մըն էր:

Յաթ Տեառն
33

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Ե. Ղու. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
Ժ. 4. 2.
30.

Գ. Ժ. Ժ.

1 Յիսուս կը ծննդի. զնորոգներն ուլ փնեց
պալս կը դնեն անոր գլուխը, և անոր ապ-
տակներ կը զարնեն: 4 Պիղատոս կ'ուզէ ա-

Երանց Տեսան
33

Մաս . Ի .
19 : Իե . 26 :
Մար . Ժե .
15 : Ղու .
Ժը . 33 :

Բ Ղու . Ժը .
85 : Զոր 6 :

Գ Գոր . Գ . 18 :

Բ Ղու . Իդ .
16 :

Մաս . Իդ .
65 : Ղու . Ե .
18 : Ժ . 33 :

Ե Ե . Ժ . Գ . 7 :
Մաս . Իե .
12 : 14 :

Ե Ղու . Իդ .
58 : Ղու . Ե .
80 :

Ե Ղու . Իդ .
2 :

Բ Գոր . Ժե .
7 :

Մաս . Իե .
62 :

զատել զՅիսուս , բայց Հրէից աղաղակներուն զհնանելով՝ ձեռք կու տայ զանկից որ խաչուի : - 23 Յիսուսի պատմութեան քաջ վիճակ կը ձգեն : 26 Յիսուս իր մայրը Յովնան . իսկ իր քանդակը : 25 Կը մտնէ : 34 ԶԻնտոր մը Յիսուսի կողքէ կը քաշուի : 33 Յովնան Երանց Տեսան կը թաղեն զանկից :

1 Իսկ ատենը - Պիղատոս առաւ Յիսուսը՝ ու ծեծեց : 2 Զինտորներն ալ փուշերէ պսակ հիւսելով՝ անոր գլուխը դրին , և անոր ծիրանի հանդերձ մը հազցուցին . ու կ'ըսէին . Ողջից քեզ՝ Հրէից թաղաւոր . և ապտասխան կը զարնէին 4 անոր : Պիղատոս նորէն դուրս ելաւ ու ըսաւ անոնց . Ահա անկից դուրս կը բերեմ՝ ձեզի , Բոր գիտնաք թէ ես անոր վրայ յանձնեմք մը չեմ գտներ : Ան ատենը Յիսուս դուրս ելաւ , փռեղէն պրտակ ու ծիրանի հանդերձ հագած . և Պիլատոս ըսաւ անոնց . Ահա ան մարդը : Եւ քահանայապետները ու պատասխանողները երբոր տեսան անկից , աղաղակեցին ու ըսին . Խաչը հանէ՛ խաչը հանէ՛ ատիկայ : Պիղատոս ըսաւ անոնց . Գործ առէք ատիկայ , ու խաչը հանեցէք . Ինչու որ ես ատոր վրայ յանձնեմք մը չեմ գտներ : Հրէաները պատասխան տուին իրեն , Եւ Մեքէ օրէք ունինք , և մեր օրէնքին համեմատ պէտք է որ մեռնի , Եւ ինչու որ ինքզինքը Աստուծոյ Որդի ըլլաւ : Երբոր Պիղատոս ալ խօսքը լսեց , ալ աւելցուց . ու նորէն պալատը մտնելով՝ ըսաւ Յիսուսին . Ո՛րակից ես դու . Բայց Յիսուս պատասխան տուաւ . Եւ Գործ իմ վրաս մէկ իշխանութիւն մըն ալ չէի ունենար , թէ որ քեզի վերէն տրուած չըլլար . անոր համար ան որ զիս քեզի մասնեց , անոր մեղքը աւելի 12 մեծ է : Ալ անկէ ետեւ Պիղատոս կը փնտռէր թէ ի՞նչ գանձիկայ արձակէ . բայց չգտներ . Կ'աղաղակէին ու կ'ըսէին . Եթէ որ ատիկայ արձակեն , կայսրին բարեկամը չեն : Եւ ամէն ով որ ինքզինքը թաղաւոր կ'անուանէ , անկից կայսրին հակառակ կը խօսի : Իսկ Պիղատոս երբոր աս խօսքը լսեց , դուրս հանեց Յիսուսը , ու նստաւ բեմին վրայ ան տեղը՝ որ քարայրատակ կ'ըսուէր , և Երայեցեանք 14 կայսրապետ . (Ժ Զատիկին ուրբաթ օրն էր , ու Ժամը վեցին ատեններն էր ,) և Հրէաներուն ըսաւ . Ահա

15 ձեր թաղաւորը : Բայց անոնք աղաղակեցին . Վերցուր վերցուր , խաչը հանէ՛ ատիկայ : Պիղատոս ըսաւ անոնց . 2 Երբ թաղաւորը խաչը հանեմ . քահանայապետները պատասխան տուին . Եւ Մեքէ կայսրին ի զատ թաղաւոր չու 16 նինք : Եւ Ան ատենը անոնց ձեռքը տուաւ զանկից որ խաչուի : 17 Անոնք ալ առին Յիսուսը ու կը տանէին : Եւ ինքը իր խաչը վերցնելով , Եւ ինքը Գազաթ ըսաւ անոնց , որ Երայեցեանք 18 Գողգոթա կ'ըսուէր . Հոն գանկից խաչը հանեցին . և անոր հետ ու ըրի երկուք ալ մէկ դիմէն ու մէկալ դիմէն , և մեքէները Յիսուսը : 19 Զպատակ մըն ալ գրեց Պիղատոս , ու դրաւ խաչի վրայ . և այսպէս ըսաւ Երբ Յիսուսը ՆԱԶԱՐԵԹ : 20 Յի ԹԱԳԱՆՈՐ ՀՐԷԻՑ : Եւ ան տախտակը Հրէաներէն շատերը կարդացին , քան զի քարագիրն մտն էր ան տեղը՝ ուր որ Յիսուս խաչուեցաւ . ու գրուած էր Երայեցեանք Յուսարէն և Լատին : 21 Ներէն : Ան ատենը Հրէից քահանայապետները Պիղատոսին ըսին . Մի գրէր թաղաւոր Հրէից , հապա թէ՛ ինքը ըսաւ , թաղաւոր եմ 22 Հրէից : Պիղատոս պատասխան տուաւ . Ինչ որ գրեցի՝ գրեցի : 23 Եւ զինտորները երբոր Յիսուսը խաչը հանեցին , անոր հանդերձները առին , ու չորս բաժին ըրին ամէն մէկ զինտորին բաժին մը . նաև պատմութեան . Իսկ պատմութեան անոնց կարի էր վերէն ի խաչը բարձրը հիւսուած . ու ատի ըսին իրարու . Ատիկայ չպատուէր , հապա վիճակ ձգեցին ատոր վրայ թէ որու պիտի ըլլայ . որ կատարուի ան գրուածը որ կ'ըսէ : Իմ հանդերձներս իրենց մէջը բաժնեցին , և իմ պատմութեան վրայ վիճակ ձգեցին . հաս զինտորները աս բաները ըրին : 25 Եւ Յիսուս խաչին քովը կայներ էին իր մայրը , և իր մօրը քոյրը Մարիամ՝ Գողգոթայի ինչ , ու 26 Մարիամ՝ Մագդաղենացին : ու ատի Յիսուս երբոր տեսաւ իր մայրը , և ան աշակերտը որ կը սիրէր , որ մօրը կայներ էր , ըսաւ իր մօրը . 27 Ով կին հաս ըսաւ որդիդ : Եւ ինք ըսաւ աշակերտին : Ահա ըսաւ մայրդ . և ան Ժամանակին աշակերտը անիկայ ինչ քովը առաւ : 28 Անկէ ետեւ Յիսուս զիտնալով թէ արդէն ամէն բան լինեցած է , (Եւ որպէս զի գրուածը կատարուի ,) 29 ըսաւ . Ծառաւ եմ : Եւ հա թաղաւորը լեցուն ամեն մը կար .

Երանց Տեսան
33

Ե Ե . Իդ .
10 :

Մաս . Իե .
26 : 31 :
Մար . Ժե .
15 : Ղու .
Իդ . 24 :

Մաս . Իե .
31 : 33 :
Մար . Ժե .
21 : 23 :
Ղու . Իդ .
26 : 33 :

Զ Զոր . Ժե .
26 : Եր .
Ժ . 12 :

Մաս . Իե .
37 : Մար .
Ժե . 26 :
Ղու . Իդ .
33 :

Մաս . Իե .
35 : Մար .
Ժե . 24 :
Ղու . Իդ .
34 :

Մաս . Իդ .
15 :

Մաս . Իե .
55 : Մար .
Ժե . 40 :
Ղու . Իդ .
40 :

Ղու . Իդ .
18 :

Գ Գ . Ժ . 2 :
23 : Ի . 2 :
Ի . 7 : 24 :
Գ Գ . Ի . 4 :
Ե Գ . Ի . 11 :
Ժ . 32 :

Մաս . Իդ .
21 :

Յապ. Տեառն

33

Մատ. Իե.

45.

ԼԳ. Ժե. 4.

ՂԶ. 42.

Մար. Ժե.

42.

Լբ Օր. Իա.

23.

Յապ. Ե.

6. 5.

ՅԼ. Ժ. 40.

Թու. Ժ. 12.

Սաղ. ԼԳ.

20.

Սաղ. Իբ.

16.

Ջաբ. Ժ.

10.

Յայա.

ա. 7.

Մատ. Իե.

57.

Մար. Ժե.

42.

Ղու. Իգ.

50.

ԲԳ. Ժ. 22.

Ժ. 42.

ԳԼ. Գ. 1. 2.

Է. 50.

Գար. Ե. 6.

ԺԶ. 31.

Ե. Ժ. 9.

անոնք ալ քացախով սպունգ մը լեցրելով՝ զոսպայի մշտկի կըլայ փաթթած, անոր ընդին մտնե-

30 ցուցին : Ուստի Յիսուս երբոր քացախը առաւ, ըսաւ. « ԼՄԻՆ ԲՈՆ ԿԱՌԱՐՈՒՆԵՂԱՆ. ՈՒ ՂԼՈՒՅԻՐ ԺՈՒՆՈՎ՝ ՀՈՂԻՆ ԱՆԱՆԻՆԵՂ : »

31 Իսկ Հրէաները՝ Պրոփհէտեա ռը-բաթ օր էր, Լոր չըլլայ թէ ան մար-միները խաչին վրայ մնան մինչև շաբաթ օրը, (ինչու որ ան շաբա-թը մեծ օր էր,) Պիղատոսին ա-

ղաւցեցին որ անոնց սրունքները կո-տորուն, ու վերցուին : Ուստի զե-

32 նուորները եկան և առ զինքն սրունք-ները կտորացեցին. նաև միւսինը,

33 որ անոր հետ խաչը ելած էր : Բայց երբոր Յիսուսն եկան՝ ու տեսան որ արդէն մեռած էր, անոր սրունք-

34 ները չկտորացեցին. Հապա զե-նուորներէն մէկը գեղարդով անոր կողը խոցեց, և շուտ մը արիւն

35 ու ջուր ելաւ : Եւ ան որ տեսաւ ՝ ԲՈՆԻՐԵՎ՝ վկայեց, ու անոր վկա-յութիւնը ճշմարիտ է, և ինքը գի-

տէ որ ճշմարիտ կ'ըսէ, որ դուք ալ Հաւատար : Ինչու որ աս բա-

36 ները եղաւ՝ որ կատարուի ան գը-րուածը թէ, Անոր մէկ ուկորը պի-

37 տի չկտորուի : Եւ մէյմին ալ ու-րիշ գրուած մը կ'ըսէ թէ, ԼՊԻՍԻ ՆԱԽԻՆ ԱՆՈՐ՝ որ խոցեցին :

38 Եւսկէ ետե Եփեսէի՝ որ Արիմա-թիայէն էր, (Յիսուսի աշակերտ եղած՝ բայց զաղտուկ շէրէաներուն վախէն,) աղայեց Պիղատոսին, որ

39 Յիսուսի մարմինը վերցընէ. Պիղա-տոսն ալ հրաման տուաւ. ուստի եկաւ՝ ու վերցուց Յիսուսին մար-

39 մինը. Եւ իկողմէն ան եկաւ, (որ ինքը առաջուց զիշերով Յիսուսին եկեր էր,) ու ըբար հարիւր լիտի չափ զմուռսի ու հալուէի խառ-

40 նուրդ մը : Եւ Յիսուսին մարմինը առին՝ ու խունկելով՝ փաթթե-ցին զանիկայ կտաներու մէջ,

41 ինչպէս որ Հրէայք սովորութիւն ունին թաղելու : Եւ ան տեղը՝ ուր որ խաչուեցաւ, պարտեզ մը

42 մարդ գրուած չէր : ԺՀրէաներուն ուրբաթին համար՝ հրէ զրին Յի-սուսը, ինչու որ գերեզմանը մօտ էր :

ՊԼ. Ի

1 Մարիամ գերեզմանը կ'ընթաց : Յամանայեա Պետրոս և Յովհաննէս հնո կ'ընթան, չգիտ-նելով թէ քրիստոս յարութիւն առած է : 21 Յիսուս կ'ընթաց Մարիամ Մագդալենա-յին : 19 և իր աշակերտներուն և 24 Թով-մասի թերահաւատութիւնը, և զտանու-թիւնը : 30 Մարգ Գիթը բաւական է փը-գաթեան համար :

1 Եւ մէկշարժի օրը Մարիամ Մագդալենային առտուանց մոտ թնդաւորուն գերեզմանը կու-

2 մանին ԳԻՆԵՎ վերցուած է : Եւսքը կը վազէ կու գայ Սիմոն Պետրոսին, և Բարս աշակերտին՝ որն որ Յիսուս կը սիրէր, և կ'ըսէ անոնց. Տէրը

գերեզմանէն վերցուցին, ու չենք 3 գիտեր ուր գրին անիկայ : Բարսի ելաւ Պետրոս և միւս աշակերտը, ու

4 Ու երկուքն ալ մէկտեղ կը վա-զէին. և միւս աշակերտը Պետրո-սէն աւելի շուտ վազելով՝ անկէ ա-

5 ռաջ գերեզմանը եկաւ : Եւ ծոռ-լով նայեցաւ, ու տեսաւ որ ԵԼԵ-տանները հօշ կը կենային, բայց ին-

6 քը ներս չմտաւ : Սիմոն Պետրոսն ալ հասաւ, որ անոր ետէն կու դար, ու գերեզմանը մտաւ, և տե-

7 իւ վարդամակը՝ որ անոր գլուխն էր, Եւսկէ կտաններուն հետը չէր, Հապա ծաղած զատ մէկ կողմը ԳԵ-

8 ռԵՆԵՐ էր : Ան ատենը ներս մտաւ միւս աշակերտն ալ՝ որ առաջ գե-

9 լաւտայ : Ինչու որ զեռ շարուածը չէին գիտեր թէ, Պէտք է որ անի-կայ մեռելներէն յարութիւն առ-

10 նէ : Եւսքը աշակերտները նորէն իրենց ԳԻՆԵՎ գացին :

11 Եւսքը Մարիամ՝ գերեզմանին դուռը կայնէր էր՝ և կու լար. ու երբոր կու լար՝ դէպ 'ի դրեզմանը

12 ծռեցաւ նայելու. Եւ տեսաւ եր-կու հրէշտակներ ճերմակ հօշԳԻՆԵՐՈՎ, որ նստէր ինչ ուր որ Յի-

սուսի մարմինը գրուած էր, մէկը զլիտն կողմէն ու միւսը ոտքին

13 կողմէն : Եւ անոնք իրեն ըսին. Կնիկ՝ ինչու կու լար. ըսաւ ա-

նոնց. Անոր համար որ իմ Տէրս գերեզմանէն վերցուցին, ու չեմ

14 գիտեր ուր գրին անիկայ. Եւս որ ըսաւ, ետին դարձաւ և տեսաւ Յի-

սուսը որ կայնէր էր, Բու չէր զի-15 տեր թէ Յիսուսն է : Յիսուս ա-

նոր ըսաւ. Կնիկ՝ ինչու կու լար, ով կը փնտռես : Ինքը կարծելով թէ անիկայ պարտիպոյան է, ըսաւ

անոր. Տէր՝ թէ որ դուս վերցու-ցիր անիկայ, քե՛՛ ինձի՛ ո՛ւր գրիր

16 ան, որ ես անիկայ առնեմ : Յի-սուս ըսաւ անոր. Մարիամ. ան ալ դարձաւ ու Երթայեցերէն ա-

նոր ըսաւ, Թարբունի. որ Վար-17 դայտն ըսէ է : Յիսուս ըսաւ ա-

Յապ. Տեառն

33

Մատ. Իբ.

1.

Մար.

26.

Ժ. 1.

ԲԳ. Ժ.

23.

Մար. Ժ.

26.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Ժ. 1.

Յամբ Տեառն
33

աւելի կը սիրենս . անիկայ ըսաւ անոր . Այո՛ր Տէր, դուն գիտես որ քեզ կը սիրեմ . ըսաւ անոր . Ա-

16 րածէ՛ իմ գառնուկներս : Դորէն երկրորդ անգամ ըսաւ անոր . Սիմոն՝ Յովնանին «բժիշ, զիս կը սիրենս . ըսաւ անոր . Այո՛ր Տէր, դուն գիտես որ քեզ կը սիրեմ» . Երսաւ անոր . Արածէ՛ իմ ոչխար-

17 ներս : Ըսաւ անոր երրորդ անգամ . Սիմոն՝ Յովնանին «բժիշ, զիս կը սիրենս . Պետրոս տրտմեցաւ որ իրեք անգամ իրեն ըսաւ թէ՛ Զիս կը սիրենս . և ըսաւ անոր . Տէր՝ ի՞նչու ամէն բան գիտես, դուն գիտես որ ես քեզ կը սիրեմ» . ըսաւ անոր Յիսուս . Արածէ՛ իմ

18 ոչխարներս : Ի ճշմարիտ ճշմարիտ կ'ըսեմ՝ քեզի, որ երբ դուն պատանի էիր, ինքրիմէդ գօտի կը կապէիր, ու կ'երթայիր ուր որ ուզէիր . բայց երբոր ծերանաս, ձեռքերդ վեր պիտի բռնես, և ուրիշը քեզի գօտի պիտի կապէ, ու պիտի

19 տանի ուր որ չես ուզեր : Աս բանը ըսաւ, ցուցնելով թէ Լաւիւնիս ինչ մահալով պիտի փառաւորէ զԱստուած . ու երբոր աս զրուցեց, ըսաւ անոր . Եկուր իմ ետեւէս :

Բ Գոր . Բ .
28 : Երբ .
ժ . 20 : Ե
Պետ . Բ .
25 : Ե . 2 : 4 :

Ժ Դ . Բ . 24 :
25 : Ժ . 30 :

Բ Գ . Ժ . 36 :
Գոր . Ժ .
3 : 4 :

Լ Բ Գետ . Ե .
14 :

20 Եւ Պետրոս դարձաւ՝ ու տեսաւ ան աշակերտը՝ Էդրն որ Յիսուս կը սիրէր, որ ետեւէն կ'երթար, (որ նա և ընթերիքին ատենը անոր կուրծքին վրայ ինկեր՝ և ըսեր էր, Տէր ո՞վ է՞ որ քեզ պիտի մօտենէ :)

21 Պետրոս անիկայ տեսնելով, ըսաւ Յիսուսին . Տէր՝ Հապա ասիկայ

22 ի՞նչ պիտի ըլլայ : Յիսուս ըսաւ անոր . Թէ որ ես ուզեմ՝ որ ասիկայ կենայ թմնելու որ ես գամ, բու ի՞նչ . հոգդ է . դուն իմ ետեւէս

23 եկուր : Այլ աս խօսքը ելաւ եղբայրներուն մէջ, թէ ան աշակերտը պիտի չմեռնի . սակայն Յիսուս չըսաւ անոր թէ պիտի չմեռնի, հապա թէ որ ես ուզեմ՝ որ ասիկայ կենայ մինչև որ ես գամ, քու ի՞նչ հոգդ է :

24 Ասիկայ ան աշակերտն է, որ կը վկայէ աս բաներուս համար, որ գրեց ալ աս բաները . Լու գիտե՛ք որ անոր վկայութիւնը ճշմարիտ է :

25 Եւ ուրիշ շատ բաներ ալ կան, որ Յիսուս ըրաւ, որոնք եթէ մէկիկ մէկիկ գրուած ըլլային, չկարծեմ թէ աշխարհս ալ բաւական պիտի չըլլար պարունակելու ան գիրքերը որ գրուած ըլլային :

Յամբ Տեառն
33

Բ Գ . Ժ .
23 : 25 : Բ .
2 :

Ե Դ . Ժ .
27 : 28 : Ի .
31 : Ե Գ .
7 : 5 : Ժ .
26 : 3 : Գ .
Բ . 25 : Գ .
11 : Ի . 7 :
20 :

Բ Գ . Ժ .
35 : Գ . 3 :
12 :
Գ Գ . Բ . 20 :

Յ Լ . Ժ .
10 :

Յամբ Տեառն
33

Ե Դ . Ժ .
8 :

Բ Դ . Ժ .
ժ . 15 : Գ .
Բ . 21 : Գ .
Ժ . 41 : 42 :

Բ Դ . Ժ .
19 : Դ .
Ժ . 51 : Ի .
51 : Ժ . 9 :
Ե Դ . Ժ .
16 :

Դ Դ . Ժ .
14 : Դ .
Ի . 36 :
Գ . Ի . 19 :
26 : Ի . 1 :
14 : Ե Գ .
Ժ . 5 :

ՊՈՐԾՔ ԵՌԵՐԵՆԼՈՑ

ՊԼՈՒԽ Ա

1 Բրիտանոս զեռ երկիրը համարածան՝ իր այսպիսիներուն կը պատուիրէ Երուսաղեմի մէջ Հոգւոյն Սրբոյ գալուտեանը սպասել, խոստանալով որ քիչ օրերէ ետեւ պիտի խրկէ զանիկայ : 9 իր համարածունքն ետեւ երկու հրեշտակներ կ'երևան անոնց, ու իր երկրորդ գալուտեանը վայելով կը խօսին : 12 Առաքելները Երուսաղեմ կը դառնան, ու աղօթքի կը պարագին, և Մատաթիան առաքել կ'ընթերցէ մատնիլ Յուդայիս տեղը :

1 Առջի պատմութիւնը որ ըրի՛ ով թէոփիլոս, ան ամէն բաներուն վրայ որ Յիսուս սկսաւ ընել և 2 տրուցնել, Բ Ինչև ան օրը, որ Հոգւոյն Սրբոյ միջոցով պատուէր տուաւ իր ընտրած առաքելներէն :

3 Բուն, Էռն համարածաւ . Դ որ անոնց ինքնիշխան ցուցուց կենդանի իր չարչարանքներէն ետեւ՝ շատ ապացոյցներով, քառասուն օրուան մէջ անոնց երևնալով, ու Աստուծոյ

Թագաւորութեանը վրայ խօսեւ

4 լով . Եւ անոնց զորո մէկունը՝ Գառնուած ատենը կ'ապսպրէր անոնց որ Երուսաղեմէն չհեռանան, հապա սպասեն Հօրը խոստմունքին, շուր աս ինքնէ լսեցիք՝ Է-

5 եր : Ինչպէս որ իրաւ Յովհաննէս ջրով մկրտեց, Էբայց դուք ասկէ շատ օրեր չանցած՝ Սուրբ

6 Հոգիով պիտի մկրտուիք : Անոնք ալ մէկտեղ զայով կը հարցնէին, իրեն ու կ'ըսէին . Ի՞նչ որ ինքնիշխան Թագաւորութիւնը աս ժամանակին մէջ նորէն պիտի

7 հաստատես : Եւ ըսաւ անոնց . Ի՞նչքիչ չվերաբերիք ժամերը և ժամանակները գիտնալ, որն որ Հայրը իր իշխանութեանը մէջ գրաւ, Բայց ԼՀոգւոյն Սրբոյ ձեր վրայ եկած ատենը Էջօրութիւն

Յամբ Տեառն
33

Է Դ . Ժ .
43 : 49 :
Ե Դ . Ժ .
Ե Դ . Ժ .

Է Դ . Ժ .
49 : Գ .
ժ . 16 : 26 :
27 : Ժ . 20 :
Ժ . 7 : Գ .
Բ . 33 :

Է Դ . Ժ .
11 : Գ .
Ժ . 16 : Ժ .
4 :

Է Դ . Ժ .
18 : Գ . Բ .
4 : Ժ . 15 :
Բ Դ . Ժ .
3 :

Է Դ . Ժ .
Բ . 27 :
Բ . Ժ .
11 :

Է Դ . Ժ .
26 : Դ .
Ժ . 32 :
Բ . Ժ . 1 :
Է Դ . Ժ . 3 :
Է Դ . Ժ . 1 : 4 :

Յամօ Տետա՛ն

33

2 Ղու. Իդ. 48
3 Թո՛. 27
22 Գլ. Բ. 32

1 Ղու. Իդ. 51
Թո՛. Գլ. 63
2 Ղո՛. 2

3 Մատ. Իբ. 31
Մար. Ժգ. 5
12 Գլ. Բ. 8
8 30

1 Ղու. Իդ. 7
Ժգ. 31

13 Մատ. Իդ. 80
Մար. Ժգ. 26
Գլ. 27
Թո՛. Ժգ. 31

10 Գլ. 15
10 Թո՛. 10
10 Թո՛. 10

1 Ղու. Իդ. 52

1 Ղու. Իդ. 37
Թո՛. Գլ. 81

1 Մատ. Ժգ. 8
1 Մատ. Ժգ. 15

1 Ղու. Ժգ. 15
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

1 Ղու. Ժգ. 1
1 Ղու. Ժգ. 1

պիտի առնէք, թու ինծի համար վկաներ պիտի ըլլաք Երուսաղեմ մէջ՝ և բոլոր Հրէաստանի ու Սա- մարիայի մէջ՝ ու մինչև երկրի ծայ- րերը։ Եւ աս բաները որ բաւա- րարածաւ, և ամպ մը զանկկայ ա- նոնց աչքէն բռնեց։ Ու քանի որ աշխարհին տնկած դէպ ի երկինքը կը նայէին անոր երթալուն վրայ, ահա երկու մարդ իրենց բովո՛ղ կայ- նեցան յճերմակ հանդերձներով։

11 Որոնք նաև ըսին. «Ո՞վ Գարիբա- ցի մարդիկ՝ ինչու կայնոր դէպ ի երկինքը կը նայիք. աս Յիսուսը որ ձեզմէ երկինքը համբարձաւ, չասանկ պիտի դայ ինչպէս որ տե- 12 սաք անոր երկինքը երթալը։» Եւ անոնք Երուսաղեմ՝ դարձան 21- թենեաց ըսուած լեռնէն, որ շա- բաթ օրուան ծամբու չափ մօտ է 13 Երուսաղեմին։ Ու երբոր առաջ մտան, ելան յվերնատունը, ուր որ կը բնակէին՝ Պետրոս և Յակո- բոս, Յովհաննէս և Անդրէաս, Փի- լիպպոս և Թովմաս, Բարթողիմէ- ոս և Մատթէոս, Յակորոս Ա- փեռոսեան ու Նիմոն Նախանձա- 14 յոնը և Յուզաք Յակորեան։ Եւ անոնք ամէն միաբանութեամբ միշտ աղօթք ու աղաչանք կ'ընէին Ղը- նիկներուն հետ, և Յիսուսի մօրը Մարիամին՝ և ու անոր զըպարնե- րուն հետ մէկտեղ։

15 Եւ ան օրերը ելաւ Պետրոս ա- շակերտներուն մէջը, (որք որ հա- ռիւր քսան հոգիի չափ ժողովուած բազմութիւն կար) ու բաւա- 16 Կարդիկ զըպարնե՛ր պէտք էր որ կատարուէր աս գրուածը. «որն որ առաջուց Հոգին Սուրբ Դաւթիմին բերնովը բաւա Յուդային համար՝ որ Յիսուսը բռնողներուն առաջ- 17 նորդ եղաւ. ինչու որ խնդկայ մեզի հետ որ մեր համարակիւն մէջ, և աս պաշտօնէն ան աւ բաժին 18 ունէր։ Նախկայ Եանիքաւութեան վարձքով ջազարակ մը ստացաւ, ու զլիւրժար ինչարով՝ մէջտեղէն ձեգրուեցաւ, և իր ամէն փորձութիւնը 19 դուրս թափեցաւ։ Ու աս բռնե- րուսաղեմ բնակողներուն ամե- նուն յայտնի եղաւ. մինչև որ իրենց լեզուովը ան աղարակիւն ա- նունը Ակեղաւմա գրուեցաւ, այս- 20 ինքն՝ Արեան աղարակ։ Ինչու որ Սաղմոսաց զբրին մէջ գրուած է թէ. «Անոր բնակարանը աւերակ ըլլայ, ու անոր մէջը բնակող մը չըլլայ, և անոր պաշտօնը ուրիշը առնէ, ուրեմն պէտք է որ աս մարդիկներէն՝ որ մեր հետը եղան ան բոլոր ատենը, որ Տէր Յիսուս

22 մէջերնիս մտաւ ու ելաւ, Թով- հաննէսին. մկրտութենէն սկսած՝ մինչև ան օրը՝ որ մեզմէ համար- ձաւ, ասոնցմէ մէկը զձեզի հետ վկայ ըլլայ անոր յարութեանը։

23 Եւ երկու հոգի կայնեցուցին, Յով- սեփը՝ որ «Դարաբայ կը կոչուէր, որ Յուստոս աւ մակառնուանցաւ, 24 ու Մատթիան. Եւ աղօթք ընե- լով՝ ըսին. «Դուն՝ ո՞վ Տէր, Բոր ամենուն սիրտը գիտես, աս երկու- քէս մէկը՝ որն որ ընտրեցիր, ձեզ 25 յայտնէ. և որ աս պաշտօնիս և առաքելութեանս ինձալը առնէ, որ անկէ Յուդան ինչաւ իր տեղը 26 երթալու։» Եւ անոնց համար վի- ճակ ձեգեցին, ու վիճակը Մատ- թիային ելաւ. և անիկայ տաս- նուակէ առաքելոց հետ սեպուե- ցաւ։

ԳԼ. Բ

1 Առաքեալները Սուրբ Հոգիով լեցուած՝ զա- նազան լեզուներ կը խօսին. ոմանք կը զար- մանան անոնց վրայ, և անոնք ալ ծաղը կը- ծնն զանոնց։ 14 Պետրոս պատասխան կու տայ անոնց, և կը ցուցնէ թէ առաքեալները Սուրբ Հոգիին զօրութեամբ կը խօսեն, թէ Յիսուս մեռնելէն յարութիւն առած՝ եր- կինքը համբարձած է, և թէ ան նոյն Սուրբ Հոգին խրկած է։ 37 Զատ մարդիկ զարթի- զալով կը մկրտուին։ 41 որոնք չբնակաւորու- թեամբ և սիրով կը միաբանին զԱստուած պայտելու։ 43 Առաքեալները շատ չբաշ- քանք և նշաններ կ'ընեն, և Աստուած ամէն օր իր եկեղեցին կ'ամօցեցէ։

1 Եւ «Պենտէկոստէին օրը հասնե- լուն» Բամիլէնք ալ միաբան մէկ- 2 տեղ էին։ Ու յանկարծակի եր- կինքէն ձայն մը եղաւ՝ սաստկա- չունչ հոգի մը յայնչի պէս, և և բո- լոր տունը լեցուց՝ ուր որ նստե- 3 ին։ Եւ բաժնուած լեզուներ երեցան իրենց՝ որպէս թէ կրակէ, 4 ու ամէն մէկուն վրայ նստաւ։ Եւ Դամիլէնք ալ Նոյնով Սրբով լե- ցուեցան, և ու սկսան ուրիշ լեզու- ներով խօսիլ, ինտոր որ Հոգին 5 իրենց խօսիլ կու տար։ Ու երու- սաղեմի մէջ բնակած Հրէաներ կային՝ աստուածամալիս մարդիկ եր- կինքին տակը եղած բոլոր ազգերէն 6 Ժաւռ-- Ժ, Ու երբոր աս ձայնը եղաւ, բազմութիւնը մէկտեղ ե- կաւ ու խոսովեցաւ. ինչու որ կը խեղճեցին որ անոնք իրենց ամէն մէկուն 7 լեզուովը կը խօսին։ Ամէնք ալ կը սքանչանային ու կը զարմանային, և իրարու կ'ըսէին. «24՞ որ աս հա- ատնոր ամէն ալ՝ որ կը խօսին, 8 Դարիւնացի են. Եւ ինչպէս կը լսենք մենք մեր ամէն մէկ լեզուովը 9 որ անոր մէջը ծնած ենք. Գարթնը և Մարք ու Եղամացիք, և անոնք որ կը բնակին Միջագետի մէջ, և Հրէաստանի ու Կապադովկիայի

Յամօ Տետա՛ն

33

4 Մար. ա. 1
2 Ղո՛. 9
3 Թո՛. Ժգ. 27
27 Ժգ. Թ. 32
Գլ. Ժգ. 22

Բ. ա. Թաղ. Ժգ. 7
Մար. Ժգ. 9
Թո՛. 17
Երեմ. Ժգ. 20
Գլ. Ժգ. 8
Թո՛. Ժգ. 23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

Յամբ Տեառն
33

մէջ, Պոնտոսի ու Ասիայի մէջ,
10 Փոռիգիայի և Պամփիլիայի մէջ,
Եգիպտոսի մէջ, և Կիւրենէի ծոտ
Լիքեացոյ կողմերուն մէջ, նաև
11 Հռովմայեցի պանդուխտներ, թէ
Հրեաներ և թէ նորահաւատներ,
կրեւոյցիներ և Արմաքացիներ, կը
յսենք անոնցմէ որ մեր լեզուներով
կը խօսին Աստուծոյ մեծամեծ բա-
12 ները, կը սքանչանային ամէնքն ալ,
ու տարակուսած իրարու կ'ըսէին,
13 Ի՞նչ պիտի ըլլայ աս: Ոմանք ալ
ծաղորդէին կ'ըսէին թէ, Անոնք
նոր գինիով լեցուեր են:
14 Իայց Պետրոս ելաւ տառնումե-
կին հետ մէկտեղ, ձայնը վերցուց
ու խօսեցաւ անոնց. Ով Հրեայ
մարդիկ և զուք ամէնքդ որ երու-
սաղէմ կը բնակիք, աս ձեզի յայտ-
նի ըլլայ. ու ականջ դիւրեք իմ
15 խօսքերուն: Քանզի թէ թէ ա-
սոնք գինովցած են ինչպէս որ
դուք կը կարծէք. Ինչու որ քե-
16 րտեան երրորդ ժամն է, Հապա
սահկալայ աս է, որ Յովէլ մարգա-
17 ղէին ձեռքովը բռնեցաւ, Եւ պի-
տի ըլլայ որ վերջին օրերը՝ կ'ըսէ
Աստուած, Ի՞նչ Հոգիէս ամէն
մարմնոյ վրայ պիտի թափեմ, ու
ձեր տղաքի և ձեր աղջիկները պի-
տի մարգարէանան, ու ձեր երիտա-
սարդները տեսիլքներ պիտի տես-
նեն, և ձեր ծերերը երազներ պիտի
18 տեսնեն. Եւ իմ ծառաներուս վրայ
ու իմ աղախներուս վրայ ալ ան
օրերը իմ Հոգիէս պիտի թափեմ:
19 Եւ պիտի մարգարէանան: Աւ վերը
երկինքը հրաշքներ պիտի ցուցը-
նեմ, ու վարը երկիրը նշաններ,
արիւն ու կրակ և ծուխ մտաւ:
20 Խուշ. Եւ Արևը խաւարի պիտի
գառնայ, և լուսինը արիւնի, դեռ
Տերոջը մեծ ու երեւի օրը չեկած:
21 Եւ պիտի ըլլայ որ ծամէ ով որ
Տերոջը անունը կանչէ, պիտի փրկ-
22 կուի: Ով Եւրապայեցի մարդիկ
լսեցէք, աս խօսքերը. Յիսուս Նա-
զովրեցին՝ Աստուծմէ ձեզի ցու-
ցուած մարդ մը՝ խորութիւններով
ու հրաշքներով և նշաններով, որ
Աստուած անոր ձեռքովը բրաւ ձեր
մէջը. ինտոր որ դուք ալ գիտէք:
23 Եւ ինչպէս Աստուծոյ որոշած խոր-
հրդով և կանխագիտութեամբը
սահմանուած ըլլալով՝ նաուր և
անօրէններու ձեռքով փայտի վրայ
24 դամբով սպաննեցիք. Էդուն որ
Աստուծոյ յարուց մահուանցաւ,
ըր քակելով. քանզի նար չէր որ
25 ինքը անկէ բռնուի: Ինչու որ
Դաւիթ անոր համար կ'ըսէ. Տե-
սաւա՛րդ ամէն ատեն Տէրը կը տես-
նէի իմ առջև. քանզի իմ աջ

Եւ թեւ. Ե.
7.
Եւ. Եւ. Եւ.
8. Եւ. Եւ.
9. Եւ. Եւ.
10. Եւ. Եւ.
11. Եւ. Եւ.
12. Եւ. Եւ.
13. Եւ. Եւ.
14. Եւ. Եւ.
15. Եւ. Եւ.
16. Եւ. Եւ.
17. Եւ. Եւ.
18. Եւ. Եւ.
19. Եւ. Եւ.
20. Եւ. Եւ.
21. Եւ. Եւ.
22. Եւ. Եւ.
23. Եւ. Եւ.
24. Եւ. Եւ.
25. Եւ. Եւ.
26. Եւ. Եւ.
27. Եւ. Եւ.
28. Եւ. Եւ.
29. Եւ. Եւ.
30. Եւ. Եւ.
31. Եւ. Եւ.
32. Եւ. Եւ.
33. Եւ. Եւ.
34. Եւ. Եւ.
35. Եւ. Եւ.
36. Եւ. Եւ.
37. Եւ. Եւ.
38. Եւ. Եւ.
39. Եւ. Եւ.
40. Եւ. Եւ.
41. Եւ. Եւ.
42. Եւ. Եւ.
43. Եւ. Եւ.
44. Եւ. Եւ.
45. Եւ. Եւ.
46. Եւ. Եւ.
47. Եւ. Եւ.
48. Եւ. Եւ.
49. Եւ. Եւ.
50. Եւ. Եւ.
51. Եւ. Եւ.
52. Եւ. Եւ.
53. Եւ. Եւ.
54. Եւ. Եւ.
55. Եւ. Եւ.
56. Եւ. Եւ.
57. Եւ. Եւ.
58. Եւ. Եւ.
59. Եւ. Եւ.
60. Եւ. Եւ.
61. Եւ. Եւ.
62. Եւ. Եւ.
63. Եւ. Եւ.
64. Եւ. Եւ.
65. Եւ. Եւ.
66. Եւ. Եւ.
67. Եւ. Եւ.
68. Եւ. Եւ.
69. Եւ. Եւ.
70. Եւ. Եւ.
71. Եւ. Եւ.
72. Եւ. Եւ.
73. Եւ. Եւ.
74. Եւ. Եւ.
75. Եւ. Եւ.
76. Եւ. Եւ.
77. Եւ. Եւ.
78. Եւ. Եւ.
79. Եւ. Եւ.
80. Եւ. Եւ.
81. Եւ. Եւ.
82. Եւ. Եւ.
83. Եւ. Եւ.
84. Եւ. Եւ.
85. Եւ. Եւ.
86. Եւ. Եւ.
87. Եւ. Եւ.
88. Եւ. Եւ.
89. Եւ. Եւ.
90. Եւ. Եւ.
91. Եւ. Եւ.
92. Եւ. Եւ.
93. Եւ. Եւ.
94. Եւ. Եւ.
95. Եւ. Եւ.
96. Եւ. Եւ.
97. Եւ. Եւ.
98. Եւ. Եւ.
99. Եւ. Եւ.
100. Եւ. Եւ.

26 կողմն է, որ չսասանիմ. Անոր հա-
մար ուրախ եղաւ իմ սիրտս. ու
իմ լեզուս ցնծաց, նաև իմ մարմինս
ալ յուսով պիտի հանգստանայ:
27 Վասն զի իմ անծա դժոխքին մէջը
պիտի չթողուս, ու քու Սուրբիդ
ալ ապականութիւն տեսնել պիտի
28 չտաս: Կենաց ձմարները ինձի
ձանցուցիր. քու Երեսիդ ուրա-
խութիւնովը զես պիտի լեցունես:
29 Մարդիկ եղբայրներ՝ արժան է հա-
մարձակ գրուցել ձեզի Եւ Դաւիթ
նահապետին համար, թէ մտաւ
ու թարգմեցաւ. և անոր գերեզմա-
նը մինչև աս օրս մեր մէջն է.
30 Արդ որովհետև անկալ մարգարէ
էր, և չգիտէր թէ Աստուած հաս-
տատ երդում բրաւ իրեն թէ իր
երկամանցը պտուղէն մարմնոյ կող-
մանէ քրիստոսը պիտի յարուցանէ
31 որ իր ամուսնի նստի. Ինքը կան-
խատեսութեամբ խօսեցաւ քրիս-
տոսի յարութեանը համար, և թէ
անոր հոգին դժոխքը չթողուցաւ,
և անոր մարմինը ապականութիւն
32 չտեսաւ: Եւ Ա Յիսուսը Աստուած
յարուց. քորուն մենք ամենքս ալ
33 վկայ ենք: Ուստի Աստուծոյ
ձեռքովը բարձրանալով, ու Դեռ
գաղն Սրբոյ խոստմունքը Հօրմէն
առնելով՝ Լատարածեց ասիկալ, որ
զուք չհիմա կը տեսնէք և կը լսէք:
34 Ինչու որ Դաւիթ երկինքը չեկաւ,
բայց ինքը կ'ըսէ. Տէրը իմ Տե-
րոջս բաւ. Նստէ իմ աջ կողմն.
35 Ինչևէ որ քու Նշամիներդ ոտ-
քերուդ պատուանդան դնեմ:
36 Ուստի բոլոր Եւրապայի տունը ձը-
մարտապէս թող գիտնայ, որ Աս-
տուած անկալ Տէր ալ բրաւ՝ Օ-
ծեալ ալ. ան Յիսուսը որ դուք
խաչեցիք:
37 Ու սա՛ որ լսեցին Լարտերին
կսկծաց, և ըսին Պետրոսին ու
միւս առաքելայներուն. Մարդիկ
38 եղբայրներ՝ ի՞նչ ընենք, Եւ
Պետրոս բաւ անոնց. Մպաշխա-
րեցէք, ու ձեզմէ ամէն մէկը թող
մկրտուի Յիսուս քրիստոսի անու-
նովը մեզաց թողութեան համար
և Հոգւոյն Սրբոյ պարգևը պիտի
39 ընդունիք: Ինչու որ խոստմունքը
ձեզի է բու ձեր որդւոցը, և ամէն
հեռու եղողներուն՝ որոնք որ մեր
40 Տէր Աստուածը կանչէ. Եւ ու-
րիշ շատ խօսքերով վկայութիւն
կու տար. ու կը յորդորէր շնորհ
և կ'ըսէր. Աս ծուած ազգէն ինք.
41 զինքնիդ ազատեցէք: Եւ անոնք
որ սրտանց ընդունեցին անոր խօս-
քերը. մկրտուեցան. ու ան օրը
իրեք հազար հոգիի չափ աւելցան:
42 Եւ միշտ առաքելոց վարդապետու-

Յամբ Տեառն
33

Գ թուոյ. Բ.
10. ԳԼ.
Ժ. 36.
Գ թուոյ. Ե.
12. 13.
Սուր. ԶԵ.
11. Դու.
32. 69.
Հոգւ. Ե.
3. Բ ՏԻՄ.
Բ. 5.
Սուր. Ժ. Ժ.
10. ԳԼ.
Ժ. 35.
Հ. Զ. 24.
ԳԼ. Ե. 5.
ԳԼ. Ե. 31.
ՓԻԼ. Բ. 9.
ԵԲ. Ժ. Ժ.
12.
Գ. Զ. Ժ. Ժ.
26. Ժ. Ժ.
26. Ժ. Ժ. 7.
13. ԳԼ.
Ե. 4.
ԳԼ. Ժ. 45.
ԵԲ. Ժ. Ժ.
5.
Սուր. Զ. Ժ.
1. Սուր.
Ի. 44. Ե.
Կոր. Ժ. Ժ.
25. ԵԲ. Ժ.
Ե. 20. ԵԲ. Ժ.
Ե. 13.
ԳԼ. Ե. 31.
Հ. Զ. Ժ. Ժ.
10. Դու.
Ժ. 10. ԳԼ.
Ժ. 6. Ժ. Ժ.
30.
ԳԼ. Ե. Ժ. Ժ.
47. ԳԼ. Ժ.
19.
ԵԲ. Ժ. Ժ.
28. ԳԼ. Ժ.
25.
ԳԼ. Ժ. 45.
Ժ. Ժ. 15.
Ե. Ժ. 26.
Ժ. 3. Ժ.
14. ԵԲ. Ժ.
Ե. 13. 17.
Հ. Զ. 46. ԳԼ.
Ե. 14. Հ. Ժ.
12. ԵԲ. Ժ.
Ժ. 15. Կոր.
Ժ. 2. ԵԲ. Ժ.
Ժ. 25.

Յամի Տեսան
33

† Մար. 4. 7.
17. Գլ. 7.
33. Ե. 12.

† Գլ. 7. 32.
34.

Ե. Ե. Ժ. 7.

† Գլ. 1. 14.
- Դ. Ե. Ի. 7.
53. Գլ. Ե.
42.

Բ. Գլ. Բ. 7.

† Դ. Ե. Բ. 52.
Գլ. Ե. 33.
Հոգի. Ժ. Ե.
15.

† Գլ. Բ. 14.
Ժ. Ե. 21.

- Սաղ. Ժ. Ե.
17.

Բ. Գլ. Բ. 43.
Բ. Գլ. Ժ. Ե. 7.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
5.

Բ. Գլ. Ե. 10.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
21.

Բ. Գլ. Ե. 16.
21.

Թեանը Լուսե էին, ու միաբանու-
թեանը, և Հաց կտրելուն, ու ա-
ղօթքներուն:

- 43 Եւ ամէն մարդու վրայ վախ ին-
կաւ. և Հատապելոյ ձեռքովը շատ
հրաշքներ ու նշաններ կը գոր-
ծուէին: Բ. բոլոր հաւատացեալ-
ները մէկտեղ էին, և ամէն բա-
45 ներին հասարակաց էր: Բ. ստա-
ցուածքներն և ունեցած բաներն
կը ծախէին, և ունեցած քններն
կը բաժնէին ամենուն, որուն որ բան
46 մը պէտք ըլլար: Եւ Ֆամէն օր
միաբանութեամբ Բ. տաճարը եր-
թախու ետեւէ էին, և Բ. տուններն
Հաց կը կտրէին, ու կերակուրն
կուտէին ուրախութեամբ և միա-
47 մտութեամբ օրով: Աստուած
կ'օրէնէին, և ու բոլոր ժողովուրդին
առջեւ աւ շնորհք կը գտնէին.
Եւ Տէրը օրէ օր փրկութեամբ կ'ա-
ւելցնէր եկեղեցիին:

ԳԼ. Գ

1 Պետրոս կը քարոզէ Բ. շինուած կառոյ տեսնելու
եկող ժողովուրդը: 12 Կը խոստովանի որ ան
բնկալութիւնը ի՞նչ իրեն կազմեց Յովհաննէսին
գործութեամբ եղաւ. ու Աստուծոյ և իր
Որդւոյ Յիսուսին ձեռքով, ու անոր անուան
հաւատքով: 13 Եւ Կը յանդիմանէ զանոնք
Յիսուսը խաղիչուն համար: 19 Եւ Կը յորդորէ
զանոնք զղնմամբ ու հաւատքով ժողովութիւն
խնդրելու իրենց մեղքերուն, և փրկուելու ան
նոյն Յիսուսով:

- 1 Բ. Պետրոս ու Յովհաննէս - ին-
նորոք Բ. տաճարը կ'ելլէին: Եւ
2 մէկտեղ Բ. տաճարը կ'ելլէին: Եւ
իր մօրը որովայնէն կաղ շնորհք մարդ-
մը կը բերուէր, որ զանիկայ ամէն
օր տաճարին Գեղեցիկ կոչուած դը-
րանը քով կը դնէին, Եւ որ տաճարը
մտնողներէն ողորմութիւն խնդրէ:
3 Ասիկայ տեսնելով Պետրոսը և
Յովհաննէսը որ տաճարը մտնելու
վրայ էին, կ'աղաչէր որ ողորմու-
4 թիւն առնէ: Իսկ Պետրոս Յով-
հաննէսին հետ մէկտեղ անոր նա-
5 յեցաւ ու ըսաւ. Մեզի՛ նայէ. Ան
ալ դէպ 'ի անոնց դարձաւ, ու կը
յուսար անոնցմէ բան մը առնել:
6 Եւ Պետրոս ըսաւ. Բ. Ժամած ու
ոսկի լուսնիմ, հապա ինչ որ ու-
նիմ' ան քեզի կու տամ. Եւ Կարգ-
րեցի Յիսուս Բ. քրիստոսին անու-
7 նովը. Եւ իր ու. քալէ: Եւ անոր
աջ ձեռքէն բռնեց' վերցուց զանի-
կայ, ու իսկոյն անոր ոտքին թա-
8 թրէր ու կոճերը զօրացան: Եւ Ե
մեր յաթկեղով' կայացեալ, ու կը
քալէր. և անոնց հետ տաճարը
մտաւ. քալելով' ու յաթկեղով' և
9 զԱստուած օրհնելով: Եւ Բ. բոլոր
ժողովուրդը անսաս անիկայ, որ
կը քալէր' ու կ'օրէնէր զԱստուած.
10 Եւ կը ծաննային թէ անիկայ' էր,

Եւ որ ողորմութեան համար տաճարին
Գեղեցիկ խաչը դրանը քով կը
նստէր. և զարմանքով ու ապշու-
թեամբ լեցուցեան անոր եղած բա-
նին համար:

- 11 Եւ քանի որ անիկայ Պետրոսին
ու Յովհաննէսին յարեւ, Բ. բոլոր
ժողովուրդը զարմացած մէկտեղ
վազեցին անոնց քովը ան սրահը
12 Բ. Սոքոմոնիւնը կ'ըսուէր: Ա-
տեննելով Պետրոս, պատասխան
տուաւ ժողովուրդին. Բ. ինչ խա-
յեղացի մարդիկ' ինչո՞ւ զարմացը
էք անոր վրայ, կամ ինչո՞ւ աշքե-
րիկ տեսած մեզի կ'նայիք, որպէս
թէ մենք մեր զօրութեամբ կամ
բարեպաշտութեամբ ատոր քալե-
13 լուած ըլլանք: Եւ Բ. քանի որ Բ.
Իսահակին և Յակոբին Աստուածը
մեր հայրերուն Աստուածը է փառա-
ւորաց իր Բ. Որդին Յիսուսը, Եւ որն
որ դուք մատնեցիք, Եւ ուրացար
Պիղատոսին առջև' երբոր ինքը
14 վճռեց որ արձակէ: Բայց դուք
ան ձ. Սոքոմոնը և Բ. խաչը ուրացար,
ու ինչորեքէր որ մարդասպան մարդ
15 մը ձեզի շնորհուի. Եւ կենաց Ա-
ռաջնորդը սպաննեցիք, և որ զա-
նիկայ Աստուած մեռնէնք յա-
16 ռուց, Եւ որուն մենք վրայ ենք. Եւ
անոր անուան հաւատքով, Եւ անոր
անունը հաստատեց անիկայ' որն
որ դուք կը տեսնէք ու գիտէք. Եւ
ան հաւատքը որ անով է' աս ա-
ռաջնութիւնը ատոր տուաւ ձեռ
17 ամենուն առջև: Եւ հիմա եղ-
բայրներ' զհիտեմ' որ չգիտնայով Բ-
րիք, ինտոր որ ձեռ իշխաններն ալ,
18 Բայց Աստուած ինչ որ առաջնու-
ցի Բ. բոլոր մարգարէներուն բերնովը
յայտներ էր Բ. քրիստոսին չարա-
րուելուն վրայով, այսպէս կատա-
19 ռեց: Եւ Աստուած ասպնաբեցե՞մ' ու
դարձի եկէք, որ մեղքերնիդ ջն-
20 ջուի. Որպէս զի սպիտակաց ծա-
մանակները գան Տէրուէն երեսնէ.
և առաջնուց ձեզի համար սահմա-
նուած Յիսուս Բ. քրիստոսը խրէ:
21 Եւ որ զանիկայ պէտք է որ երկինքը
ընդունի մինչև ան ատենները "որ
ամէն բաններ կարգադրուին, Եւ
րոնց համար Աստուած սկիզբէն 'ի
վեր իր սուրբ մարգարէներուն բեր-
22 նովը խօսած է: Եւ Բ. յայ-
րերուն ըսաւ թէ' Եւ Տէր Ա-
ստուածը ձեռ եղբայրներէն ինծի
պէս մարգարէ մը պիտի հանէ ձեզի,
անոր մօտիկ բրէք' ամէն ինչ որ ձե-
23 ձի խօսի: Եւ պիտի ըլլայ թէ ա-
մէն ով որ ան մարգարէին մօտիկ
չընէ, Ժողովուրդին մէջէն պիտի
24 կորսուի: Եւ բոլոր մարգարէները
որ Սամուէլէն 'ի վեր խօսեցան, աս

Յամի Տեսան
33

Ե. Ե. Ժ. Ե.

Բ. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Բ. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.
12.

Բ. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Ե. Ե. Ժ. Ե.
Ե. Ե. Ժ. Ե.

Յամի Տեառն

33

Էրւ. Բ. 39.
Հոով. Թ.
4. 5. ԺԵ.
8. Գաղ. 7.
26.

ԾԵ. ԺԲ.
8. ԺԲ. 18.
Իր. 13. ԻԴ.
4. ԻԵ. 14.
Գաղ. 7. 8.

Մատ. Ժ.
5. ԺԵ. 24.
Դու. ԻԴ.
47. Գլ. ԺԳ.
32. 33. 46.

Լ. ԶԳ. 22.
Մատ. Խ.
21.

Մատ. Իր.
23. Գլ. ԻԴ.
5.

Էրւ. Գ. 2.
80. Ժա.
49. ԺԲ. 13.

ԷԵ. Բ. 14.
Մատ. Իա.
23. Գլ. Է.
27.

Դրւ. ԺԲ.
11. 12.

Էրւ. Գ. 6.
16.

Էրւ. Բ. 24.

օրերու համար ալ իմացուցին :
25 Էրւ. Բ. Էր ան մարգարէներուն որ-
դիրը՝ և ան ուխտին, որ Աստուած
մեր հայրերուն հետ ըրաւ, ու ըսաւ
Արքայհամար. « Եւ քու սերունդովդ
պիտի օրշուռին երկրի բոլոր պարզե-
26 րը : Աստուած իր Որդին յարու-
ցանելով՝ առաջ ձեզի Էրկրեց զա-
նիկայ որ ձեզ օրէն, Դավիթ մէկեր-
նիւք ձեր չարութիւններէն դարձը,
նշելով :

ԳԼ. Դ

1 Հրէից իշխանները Պետրոսին քարոզութեան
ը վայր բարկանալով՝ կը բառատակեն զանի-
կայ Յովհաննէսին հետ. 4 այսու ամենայնի
Աստուծոյ խաղաղ լուծներէն հոգաբարձր ան-
մէք զարժի կու գան : 5 Ետքը երբոր Ի-
շխանները զանոնք դատաստանի կը հանեն,
Պետրոս համարձակ կը հաստատէ թէ ան կա-
ցոր Յիսուսի անունով բռնի չեղաւ, և թէ
միայն նորի Յիսուսին անունով կրնանք փրկ-
ուիլ. 13 Բայց իշխանները սպառնալիքներով
կը պատուիրեն Պետրոսին ու Յովհաննէսին որ
մէյմին ալ ան անունով չքարոզեն, 23 ասոր
վայր եկեղեցւոյ անդամները աղօթքի կը պա-
րագին. 28 և Աստուած շարժելով անոնց
զատուած տեղը, վայելութիւն կու տայ թէ ա-
նոնց աղօթքը լսած է, ու կը հաստատէ եկե-
ղեցին՝ Սուրբ Հոգիին շնորհքը և միաբանա-
կան սէր պարգեւելով անոր :

1 Աւ երբոր անոնք ժողովուրդին կը
խօսէին, քահանաները ու տա-
ճարին իշխանը՝ և ապօրինիները
2 անոնց վրայ հասան, « Դժուարե-
լով՝ որ անոնք ժողովուրդին կը սոր-
վեցնէին, և Յիսուսի միջոցովը մե-
ռելներէն յարուած թիւն առնելը կը
3 քարոզէին. Ու ձեռք զարկին ա-
նոնց, և բանտը դրին զանոնք մինչեւ
հետեւեալ օրը. ինչու որ ալ իրի-
4 կուն էր : Բայց ան խօսքը լսողնե-
րէն շատերը հաւատացին, ու մար-
ցոյ Թիւր հինգ հազարի չափ եղաւ :
5 Ու եղաւ որ հետեւեալ օրը մէկ-
տեղ ժողովուցան անոնց իշխաննե-
րը և ձերերը ու դպիրները Երու-
6 սաղեմի մէջ. Բնական Աննա քահա-
նայապետը՝ ու Կայիափան՝ և Յով-
հաննէսը՝ ու Աղէքսանդրոսը, և ան
ամէնը որ քահանայապետի ցեղէ
7 էին. Եւ զանոնք մէջտեղը կայ-
նեցուցած՝ կը հարցնէին. 8 Ի՞նչ
զօրութիւնով կամ ի՞նչ անունով
8 ըրէք դուք ան բանը : 9 Եւ ատեն
Պետրոս Հոգւով Սրբով լեցուած
ըսաւ անոնց. 10 Ո՛վ ժողովուրդին
իշխանները և Իսրայէլի ձերերը,
9 Թէ որ մենք այսօր տկար մարդու
մը եղած բարեբին համար կը քն-
նուիք, թէ ինչ միջոցով անիկայ
10 բռնակցեցաւ, Յայտնի ըլլայ ձեզի
ամենքնուդ, ու բոլոր Իսրայէլի
ժողովուրդին, Ի որ Նազովլոցի
Յիսուս Քրիստոսի անունովը որ
որ դուք խաչեցիր, և Էդրն որ Ա-
ստուած մեռելներէն յարուց, ահա

անով անիկայ ձեր առջևը բժըշ-
11 կուած կեցեր է : Եւ անիկայ է ան-
քարը ձեզմէ շինողներէդ անա-
րուած, որ անկիւնի զլուխ եղաւ.
12 Եւ ուրիշ մէկով մը փրկութիւն
չկայ. ինչու որ անէի ի՛նչ ատու ու-
րիշ անուն մը չկայ երկինքին տա-
կը մարդոց մէջ տրուած, որ անով
13 կարող ըլլանք փրկուելու : Իսկ
անոնք Պետրոսին ու Յովհաննէսին
համարձակութեանը նայելով, և և
հասկնալով որ տղէտ ու առանց
ուսման մարդիկ են, կը զարմանա-
յին. և իմացան որ անոնք Յիսու-
14 սին հետն էին. Ու ան բռնուած
մարդը տեսնելով՝ որ ծանոնց հետ
կայներ էր, չէին կրնար առնու դէմ
15 բան մը խօսիլ : Եւ հրամայելով
անոնց՝ որ ատենանէն դուրս չլինեն,
16 Իրարու հետ՝ խորհուրդ ըրին, Եւ
ըսին. Ի՞նչ ընենք աս մարդոցը,
ինչու որ Եւրուսաղեմի բոլոր բը-
նակիչներուն, յայտնի է թէ անոնց
ձեռքովը երեւին հրաշք մը եղաւ,
ու մենք չենք կրնար ուրանալ :
17 Միայն թէ ժողովուրդին մէջը ալ
աւելի չտարածուելու համար՝ սաս-
տիկ սպառնալիք ընենք անոնց, որ
ան անունով մէյմին ալ չըլլայ որ
18 մարդու բան խօսին : Եւ զա-
նոնք կանչելով պատուիրեցին ա-
նոնց՝ որ ամենէն չխօսին և չտը-
19 վեցնեն Յիսուսի անունովը : Բայց
Պետրոս, ու Յովհաննէս պատաս-
խան տուին անոնց՝ ու ըսին. 2 թէ
որ Աստուծոյ առջևը ուղիղ է որ
Աստուծմէ աւելի ձեզի մտիկ ը-
20 նենք, դուք դատեցէք : Վասն
զի մենք իսկ որ տեսանք ու լսե-
21 ցինք, Է՛հէն կրնար չխօսիլ : Իսկ
անոնք նորէն սպառնալիք ընէին
ետեւ արձակեցին զանոնք, բան մը
չտեսնելով թէ ինչպէս պատժեն
զանոնք 3 ժողովուրդին համար,
ինչու որ ամենքն ալ զԱստուած
կը փառաւորէին շեղած բանին հա-
22 մար : Վասն զի ան մարդը քառ-
սուն տարեկանէն աւելի էր, որուն
վրայ աս բռնութեան հրաշքը ե-
ղաւ :
23 Եւ ահի արձակուելով՝ քերեց-
ներուն քովը եկան, ու պատմեցին
ինչ որ քահանայապետները և ձե-
24 րերը իրենց ըսին : Անոնք ալ երբ-
որ լսեցին, միաբանութեամբ ձայ-
ներնին Աստուծոյ վերցուցին՝ ըտե-
լով. 4 Ո՛վ Տէր, դուն ես ան Աս-
տուածը՝ որ երկինքը ու երկիրը և
ծովը ու բոլոր անոնց մէջ եղած-
25 ները. ստեղծեցիր, Որ քու ծառա-
յիւք Դաւիթին բերնովը խօսե-
ցար. 5 Ինչո՞ւ հեթ անոնք իսկու-
վութիւն ըրին, ու ժողովուրդնե-

Յամի Տեառն

33

Էրւ. Բ. ԺԲ.
22. Եւ. Իր.
16. Մատ.
Իա. 42.

Մատ. Խ.
21. Գլ. Ժ.
43. Եւ. ԻԴ.
Բ. 5. 6.

Մատ. Ժա.
25. Եւ. ԻԴ.
Խ. 27.

ԺԴ. Գ. 11.

ԷԵ. Ժ. Ժա.
47.

ԼԴ. Գ. 9.
10.

Էրւ. Է. 40.

ԶԴ. Է. 29.

Էրւ. Իր. 15.
Եւ. Եւ. Խ.
1. 3.

Էրւ. Խ. 8.
Բ. 32.

Մատ. Իա.
26. Դու. Ի.
6. 19. Իր.
2. Գլ. Է. 6.

20.

Էրւ. Գ. 7.
5.

Էրւ. ԺԲ. 12.

Էրւ. Ժա.
ԺԺ. 15.

Մատ. Բ. 1.

Յամբ Տեսան
33

Մատ. Ի. Բ.
8: Դ. Բ. Ի. Բ.
2: Ի. Բ. 1: Բ.
Դ. Բ. Բ. 35:
Դ. Բ. Բ. 18:
Բ. Բ. Բ. 30:

Դ. Բ. Բ. 23:
Դ. Բ. 19:

Դ. Բ. Բ. 13: 31:
Դ. Բ. Բ. 27:
Դ. Բ. Բ. 46: Դ. Բ.
3: Դ. Բ. Բ. 5:
Դ. Բ. Բ. 26: Դ. Բ.
32: Դ. Բ. Բ. 19:
Դ. Բ. Բ. 27:
Դ. Բ. Բ. 6:
15:

Դ. Բ. Բ. 43:
Դ. Բ. 12:

Դ. Բ. Բ. 2:
Դ. Բ. Բ. 26:
Դ. Բ. Բ. 29:
Դ. Բ. Բ. 12:
Դ. Բ. Բ. 4:
Դ. Բ. Բ. 11:
Դ. Բ. Բ. 21:
Դ. Բ. Բ. 2:
Դ. Բ. Բ. 5:
Դ. Բ. Բ. 44:
Դ. Բ. Բ. 5:
Դ. Բ. Բ. 22:
Դ. Բ. Բ. 47:
Դ. Բ. Բ. 45:
Դ. Բ. Բ. 37: Դ. Բ.
Դ. Բ. Բ. 45:
Դ. Բ. Բ. 1:
Դ. Բ. Բ. 34: 35:
Դ. Բ. Բ. 1:
Դ. Բ. Բ. 2:

ը պարագայ բաներ մտածեցին .
26 երկրի թագաւորները պատրաստ
կայնեցան , և իշխանները մէկտեղ
ժողովուրդն Տերոնը դէմ և անոր
27 Օծեալին դէմ : Եւրդարե աս
քաղաքի մէջ ժողովուրդն Էրու
սուրբ Որդւոյ՝ Յիսուսին վրայ՝
"որն որ դուռն օծեցիր , Հերովդէսը"
և Պոնտացի Պիղատոսը ազգերուն
Հետ՝ ու Խորալէի ժողովուրդնե-
28 րուն Հետ , Էրնէ՛ ինչ որ քու
ձեռքդ և խորհուրդդ սահմանեց
29 առաջուց՝ որ ըլլայ : Եւ Հիմա
ով Տէր՝ նայէ անոնց սպառնալիք-
ներուն , ու շնորհէ քու ծառանե-
րուդ : Դոր բոլոր Համարանկութիւ-
30 նով քու խօսքդ խօսիր , քու
ձեռքդ երկնցընելով՝ բռնելու ,
և Էրու սուրբ Որդւոյ՝ Յիսուսին
"ամենով" նշաններ ու հրաշքներ
31 ըլլան : Ու երբոր անոնք աղօթք
բրին , շարժեցաւ Լան տեղը՝ ուր որ
ժողովուած էին , և ամենքը Հո-
գով Սրբով լեցուեցան , ու Աս-
տուծոյ խօսքը Համարձակ կը խօ-
սէին :
32 Եւ Հաւատարմաներուն բազ-
մաւթիւնը Է մէկ սիրտ ու մէկ հոգի
դնէին : Եւ անոնցմէ մէկը չէր բսեր
իր ստացուածներէն՝ մէկուն Հա-
մար թէ իրն է , Հապա իրենց ամէն
բաները Հաւարակաց կը սեպէին :
33 Եւ մեծ զօրութիւնով առաքելա-
ները Է վկայութիւն կու տային Տէր
Յիսուսին յարութեանը , և անոնց
ամենուն վրայ մեծ շնորհք կար :
34 Ու անոնց մէջ կարտուութիւն քա-
ղող մը չկար : Վասն զի անոնք որ
ազարակներու կամ տուններու տէր
էին , կը ծախէին , և ծախուածնե-
35 րուն զինները կը բերէին : Է Ու ա-
ռաքելոց ոտքը կը դնէին : Է և ամէն
մէկուն իր կարտուութեամբ նայե-
36 լով կը բաժնուէր : Եւ Յովսէֆ որ
առաքելաներէն Բառնարաս մակ-
անուանեցաւ , (որ կը թարգմա-
նուի՝ Մխիթարութեան որդի ,)
Ղևտացի , ծննդեամբ Կիրիացի ,
37 Է Սգարակ մը ունեւորէր՝ ծախեց ,
ու ստակը բերաւ առաքելոց ոտքը
դրաւ :

ԳԼ Ե

Ի Անանիա ու իր կնիկ Սափիրա իրենց կնիշա-
ւորութեանը Համար Պոնտոսէ յանգիման
ուրէ՛ղ՝ կը մեռնին : 12 Առաքելոց շատ
հրաշքներ ընելով՝ 14 Հաւատացեալները կը
շատան . 17 յետոյ առաքելները վերստին
բանոր կը դուրս , 19 քայք Տերօն Տրիտակը
աղաւտելով դանոնք՝ կը պատուիրէ որ Համար-
ձակ քաղաքն ամենուն : 21 Ուստի անոնք
սորթներուով թէ՛ տաճարին մէջ՝ 29 և թէ՛
տաճարին առջև , 33 սպաննուելու վտանգի
մէջ կ'իյնան , քայք Փամպոլիէին խաւարով
ող կը մնան : 40 միայն ծծծ կուտան , որուն
Համար փառք կու տան Աստուծոյ , և ամէն օր
չնե գաղափր թարգմէն :

1 Բայց մէկ մարդ մը Անանիա ա-
նունով իր կնիկնը Սափիրային
Հետ մէկտեղ ստացուածք մը ծա-
2 խեց . Եւ անոր զինէն խոռեց , որ
կնիկն ալ զիտէր , ու մէկ բաժինը
բերաւ առաքելոց ոտքը դրաւ :
3 Է Եւ Պետրոսը քաւ . Անանիա՛ ին-
չու՝ Է Ստանանա քու սիրտդ լեցուց ,
որ դուն Հոգւոյն Սրբոյ սուտ խօ-
սին , ու ազարակին զինէն խոռես .
4 2Է՞ որ քուկք էր ան քանի որ
կեցեր էր , ու ծախուած ալ՝ քու
իշխանութեանը տակն էր . առ
ի՛նչ է՝ որ քու սրտիդ մէջ աս
բանը դիր . չէ՛ թէ մարդոց սուտ
5 խօսեցար , Հապա Աստուծոյ : Եւ
Անանիա աս խօսքերը լսելով՝ Է ինչ
կաւ , ու հոգի տուաւ . և մեծ վախ
ինկաւ՝ ամենուն վրայ՝ որ աս լսեցին :
6 Ու երիտասարդները ելան . ու
Է պատնեցին անիկայ , և դուրս Հա-
7 նելով թաղեցին : Ու երբոր իրեք
ժամու չափ վրան անցաւ , անոր
կնիկը չգիտնալով ինչ որ եղեր
8 էր , ներս մտաւ : Եւ Պետրոսը քաւ
անոր . Բսէ ինծի , ազարակը այն-
չափ քնւ՛ ծախեցիր . ան ալ Է-
9 սաւ . Այո՛ , այնչափ : Եւ Պետ-
րոս քաւ անոր . Առ ի՛նչ է՝ որ
դուք միաբանեցար Տէրոյ՝ Հոգին
փորձելու . ահա քու երկիւր թա-
ղողներուն ոտքերը դրանք քովն
Է , քեզ ալ դուրս պիտի հանեն :
10 Է Եւ իսկոյն անոր ոտքերուն քովը
ինկաւ , ու հոգի տուաւ . և երի-
տասարդները ներս մտնելով անի-
կայ մեռած գտան , ու Հանեցին
11 իր երկարք քովը թաղեցին : Եւ
մեծ վախ մը ինկաւ բոլոր եկեղե-
ցիին վրայ՝ ու ամենուն վրայ որ աս
բաները լսեցին :
12 Է Եւ առաքելներուն ձեռքովը
շատ նշաններ ու հրաշքներ կ'ըլլա-
յին ժողովուրդին մէջ . Է և ամենքը
միաբանութեամբ Սողոմոնի սրահին
13 մէջն էին : Է Եւ ուրիշներէն մէկը
չէր Համարձակեր անոնց յարելու .
Է Հապա ժողովուրդը կը մեծարէր
14 անոնք . Եւ Տերոյ՝ Հաւատացող-
ները ալ աւելի կը շատնային , բազ-
մաւթիւն երկի մարդոց ու կնիկ-
15 ներու : Անանի որ հիւանդները
հրապարակները կը հանէին , և պատ-
գարակներով ու մահճներով կը
զնէին , Է որ Պետրոսին անցնելու
ատենը՝ գոնէ անոր շուքը անոնց
16 մէկուն վրայ հասնի : Եւ լռակայ
քաղաքներուն բազմութիւնը Ե-
րուսաղէմ կը ժողովուէր , Է հիւանդ-
ներ՝ և պիղծ ոգիներէ նեղութիւն
կրողներ բերելով , որոնք ամէն ալ
կը բժշկուէին :
17 Իսկ երաւ քահանայապետը՝ և

Յամբ Տեսան
33

Դ. Բ. Բ. 37:

Բ. Բ. Բ. 2:
Բ. Բ. Բ. 21:
Բ. Բ. Բ. 4:
Դ. Բ. Բ. 3:

Դ. Բ. Բ. 10: 11:

Դ. Բ. Բ. 40:

Դ. Բ. Բ. 8:
Դ. Բ. Բ. 7:

Դ. Բ. Բ. 5:

Դ. Բ. Բ. 5:
Դ. Բ. Բ. 43:
Դ. Բ. Բ. 17:

Դ. Բ. Բ. 43:
Դ. Բ. Բ. 3:
Դ. Բ. Բ. 11:
Դ. Բ. Բ. 19:
Դ. Բ. Բ. 4:
Դ. Բ. Բ. 11:
Դ. Բ. Բ. 32:

Դ. Բ. Բ. 1:
Դ. Բ. Բ. 22:
Դ. Բ. Բ. 42:
Դ. Բ. Բ. 35:
Դ. Բ. Բ. 47:
Դ. Բ. Բ. 21:

Դ. Բ. Բ. 21:
Դ. Բ. Բ. 26:
Դ. Բ. Բ. 12:

Դ. Բ. Բ. 17:
Դ. Բ. Բ. 15:
Դ. Բ. Բ. 8:

Դ. Բ. Բ. 1:
Դ. Բ. Բ. 2: 6:

Յամբ Տեառն
33

ՀԳԼ. Իս. 12:
ՅԳԼ. Ժ. 7:
ԺԿ. 26:

ՂԵՄ. Դ. 69:
Ժ. 3:
ՅՈՒ. 6. 11:

ՅԳԼ. Դ. 5:
6:

ՀԳԼ. Ժ. 4:
ԳԼ. Դ. 1:

Մատ. Իս. 26:

ԵԳԼ. Դ. 18:

Մատ. Ի. 55:
Ի. 23:
Ժ. 15:
Է. 52:

ԵԳԼ. Դ. 19:

ԵԳԼ. Դ. 13:

ԵԳԼ. Դ. 14:

ԵԳԼ. Ժ. 30:
Ժ. 29:

Գալ. Դ. 24:

ԵԳԼ. Դ. 33:

ՓԼ. Դ. 9:
Եր. 2:

Դ. 15:

Մատ. Կ. 21:

Դ. Ի. 47:
Դ. Դ. 26:
Դ. Ե. 33:
Կ. 7:
Կ. 14:

Ե. 26:
Ե. 27:

Ե. Դ. 4:
Ժ. 44:
Դ. Դ. 37:
Է. 54:

բոլոր իր Հետը եղողները, որոնք ստորակեցող աղանդէն էին՝ նա-

18 խանձով լեցուած. «Ու առաքեալներուն ձեռք՝ զարկին, և հասարա-

19 կաց բանորր դրին զանոնք: Ի Բայց Տերոջը հրէշտակը գիշերով՝ բանտին դռները բացաւ: և ու դուրս

20 հանելով՝ զանոնք՝ բաւաւ: Գացէք՝ և տաճարին մէջը կայնելով՝ ժողովուրդին խօսեցէք ըստ կենաց բո-

21 լոր խօսքերը: Ու երբոր աւ լսեցին, տաճարը մտան առտունաց, և կը սորվեցնէին. իսկ էքաճանայապետը եկաւ ու իր Հետը եղողները՝ ու մէկտեղ կանխեցին ժողովը, ու խորալէի որդեցք բոլոր ծերակոյտը. և մօտ իրիկեցին բանտը՝ որ

22 զանոնք բերին: Ու Էրբոր սպասարարները գացին, զանոնք բանտին մէջ չգտնելով՝ ետ դարձան

23 պատմեցին, Եւ ըսին թէ՝ Բանտը ամէն զգուշութիւնով գոցուած գտանք, ու պահպանները զռնեալուն առջը կայնած: Բայց բանալով՝ ներք մարդ չգտանք:

24 Ու երբոր մէջ քահանայապետը, և մտաճարին իշխանը ու քահանայապետները լսեցին առ խօսքերը՝ կը զարմանային անոնց համար՝ թէ ինչ

25 պիտի ըլլայ ան: Եւ մէկը եկաւ պատմեց անոնց թէ, Ահա ան մարդիկ որ բանտը դրիք, տաճարը կայնէր են՝ և ժողովուրդին

26 կը սորվեցնէին: Ան տոնը իշխանը սպասարարներով մէկտեղ զանց զանոնք բերաւ առանց բռնաւորութան, յառաջի ժողովուրդէն կը վարնային որ չբարկածուն:

27 Ու բերին զանոնք ատենոր կայնեցուցին. և քահանայապետը ա-

28 նոնց հարցուց, Ըսելով. «2է՞ որ աստուիկ պատուիրեցինք ձեզի, որ աս անունով չսորվեցնէք. և ահա Երուսաղէմը ձեր ուսմունքովը լեցուցին, և ան մարդուն շարիւնը՝ ի՞նչովք մեր վրայ բերել:

29 Պատասխան տուաւ Պետրոս և «Իշխառաքեալները՝ ու ըսին. Եւ ուսուցիչ Մատուցող շաղկապող պետք

30 էք թան թէ մարդոց, ԴՄեր հայրերուն Մատուածը Յիսուսը յարուց, և որն որ դուք փայտեն կախելով ըս-

31 պանեցիր: Եւ իկա Մատուած իր աջ ձեռքովը՝ Առաջնորդ ու Լիբիկ ըլլաւ՝ բարձրացուց, Խորալէին պաշխարարութիւն և մեղաց թողու-

32 թիւն տալու: Եւ անք աս բաներուս համար անոր վկանք ենք, ու Սուրբ Հոգին ալ՝ որն որ Մատուած իրեն շաղկապող եղողներուն տուաւ: Եւ՝ անոնք՝ ըլլելով՝ խիստ կատղեցան, ու կը խորհէին որ զանոնք մեղքերն:

34 Եւ ատենին մէջ փարիսեցի մը ոտքի վրայ ելաւ՝ որուն անունը Ժ Գամաղիէն էր, օրինաց վարդապետ մը՝ բոլոր ժողովուրդին առջը պատուաւոր մէկը, ու հրաման ըրաւ որ առաքեալները քիչ դուրս հանեն: Եւ ըսաւ անոնց. Ով իսրայէլացի մարդիկ՝ դուք ձեզի զուշացէք աս մարդոցը համար թէ ինչ

35 պիտի ընէք. քանզի աս օրերէս առաջ թեւաւոր էաւ, իրեն համար ըսելով՝ Թէ երեւի մէկ մըն է, ու թուով չորս հարիւրի չափ մարդիկ իրեն յարեցան: Որ ինքը ըսպաննուեցաւ, և ան ամէն որ իրեն շաղկապող էին՝ ցրուեցան, ու ոչ ինչ եղան: Անոր ետէն Յուդա Գալիլեացին եւաւ աշխարհագիր եղած օրերը, և շատ ժողովուրդ իր կողմը ձգեց. ինքն ալ կորսուեցաւ, և ան ամէն որ իրեն շա-

36 զանդէր էին՝ ցրուեցան զանաւ: Եւ հիմա ձեզի կ'ըսեմ. Աս մարդոցմէ մէկը կենցէք, ու թող տուէք զանոնք, ինչու որ Եթէ ատ խորհուրդը կամ դործ մարդոցմէ է,

37 պիտի ըսկուի. «Հապա՝ թէ որ Աստուծմէ է, չէք կրնար ատկիպ ըսկել, քիչ լայն թէ Աստուծոյ դէմ

38 մարտնչող զանաւք: Եւ անոնք հաւատութիւն տաւին անոր. ու առաքեալները կանչելով՝ Բժեծեցին, և պատուիրելով որ Դիւն ու Յիսուսի անունովը չխօսին, արձա-

39 կեցին զանոնք: Անոնք ալ ժողովքին առջև դացին, Գուրաբան լիվ որ Տեր-ի անունը համար

40 արժանի եղան անարգուելու: Եւ ամէն որ Ի տաճարը քահանայներուն մէջ է չէին դադարեք սորվեցնելէն ու Յիսուս Բրիտադը քարոզէին:

Յամբ Տեառն
33

ԺԳԼ. Ի. 3:

Փրկին սովորական թուականները քիչ տարի առաջ:

Մատ. Իս. 30:
Ե. Դ. 10:
Մատ. Ժ. 13:

ՂԵՄ. Դ. 15:
Կ. Դ. 25:

ՅԳԼ. Է. 51:
Դ. 5: Ի. 9:

ԵԳԼ. Դ. 18:

Բ. Կ. 17:
Դ. 34:
Մատ. Ժ. 9:

Ե. Կ. 12:
Լ. 2:
Կ. 10:

Դ. 29:
Ե. 34:
Կ. 2:

Կ. 13:
Դ. 16:

Դ. Դ. 46:

Ե. Դ. 20:
Դ. 29:

ՊԼ. 2

1 Առաքեալները ուղելով որ աղքատներուն կերակուրին հոգ տարաւ, նաեւ փոքր ունեւակով որ իրենք Աստուծոյ խօսքը՝ հոգին կերակուրը մատակարարեն, 3 սարկապետութեան պաշտօնը կը յանձնէ Յովն ընտանած մարդոց, 5 որոնց մէկն էր Ստեփանոսը՝ հաւատեցող և հոգեւոր Արդի լեցուն, 12 որուն հետ վիճաբանողները չկրնային պատասխան տալ՝ կը բռնեն զանկիայ, 13 և զտպարտութեանք վիճաբանան իրեն հայեցող օրինաց. 4 տաճարին:

1-Եւ ան օրերը աշակերտները որ շատցան, Բժեծեցնեացնէր կողմէն տրտունջ մը եղաւ Երբայցեցող դէմ. ինչու որ իրենց որբերարին ըր չ'ամէն օրուս ասորս Եւսեմ-Եւսեմ մատակարարուելուն մէջ անտես կ'ըլլային:

2 Ըսին. Եւ տասուելուք կանչեցին աշակերտներուն բազմութիւնը՝ ու ըսին. ԴՄեզի չ'զգայիք Աստուծոյ խօսքը ձեզի, ու յետեան:

3 Ներու ծառայութիւն ընել, ու ատի

Ե. Դ. 41:

Դ. 4: Ե. 14:
Դ. Դ. 14:

Դ. 29:

Դ. 29:

Դ. 29:

Յամբ Տեառն

33

Եր Թ. Գ. Գ. 13: Գ. Գ. 21: Գ. Գ. 7: Դ. Գ. 42:

Եր Գ. Գ. 24:

Եր Գ. Գ. 26: Գ. Գ. 18: Գ. Գ. 6: 15:

Եր Գ. Գ. 24:

Եր Գ. Գ. 17: Գ. Գ. 17: Գ. Գ. 3: Գ. Գ. 7: 14: Գ. Գ. 22: Գ. Գ. 24: Գ. Գ. 20: Գ. Գ. 6:

Եր Գ. Գ. 24: Գ. Գ. 20: Գ. Գ. 6:

Եր Գ. Գ. 24:

Եր Գ. Գ. 42:

Եր Գ. Գ. 15: Գ. Գ. 39: Գ. Գ. 12: Գ. Գ. 17:

Եր Գ. Գ. 10: 13:

Եր Գ. Գ. 59: 60:

Եր Գ. Գ. 26:

Եր Գ. Գ. 26:

եղբայրներ՝ Էմելմէ Էօթը Հոգի
ընտրեցէք: Բարեկամացեալ Հոգւով
Սրբով և իմաստութիւնով լեցուն,
որ զանոնք աս դործիս վրայ դնենք:
4 Էմելմէ արժօթքի ու Երեմիայ
5 խօսքին պաշտօնին պարագինք: Եւ
6 խօսքը բոլոր բարեգործութեան առ-
ջը հաճող երեցաւ. ու ընտրեցին
Ստեփանոսը՝ Էմելմէ Էօթը և Հո-
գով Սրբով լեցուն մարդ մը, Էու-
ֆիմակոսը, և Պրոքորոսը, ու
Նիկանորան, և Տիմոթէան, ու
Պարմենան, և Նիկողայոս նորա-
7 հաւատ Եւտիքացին: Ասոնք ա-
ռաքեալներուն առջը կայնցու-
ցին. Ժամոնք ալ արժօթք բնելով՝
Էմելմէ Էօթին անոնց վրայ դրին: 8
Եւ Էմելմէ Էօթը կ'ամէր, ու
աշակերտներուն թիւը խիստ կը
շատնար: Երուսաղէմի մէջ. Էւ
քահանաներէն մեծ բազմութիւն
հաւատքին կը նախադէտէին:
9 Եւ Ստեփանոսը որ շնորհքով
ու զօրութիւնով լցուած Բարեկա-
մէր, մեծ հրաշքեր և նշաններ կը-
ցներ ժողովուրդին մէջ: Բայց ու-
մանք աս ժողովարանէն՝ որ Ազա-
տացիոց, և Վիւրենացոց՝ ու
Աղքատագրացոց շաղկապէն կը-
տուէր, և Բարեկամ որ Վիւրկայէն ու
Ստեփանէն էին, Էրան ու Ստեփան-
նոսին հետ վիճարանութիւն կը-
10 նէին. Ժեւ չէին կրնար դէմ դնել
ան իմաստութեան ու Հոգիին:
11 Որով կը խօսէր: Եւ ասոնք հա-
պտուեցին քանի մը մարդիկ. որ
քանի թէ՛ Մենք լսեցինք որ ատրիկայ
հայհոյական խօսքը կը խօսի Մով-
12 սէսին ու Էմելմէ Էօթը: Եւ
զրգուեցին ժողովուրդը ու ծերերը՝
և դպիրները, ու վրան հասնելով
զինքը բռնեցին՝ ու ատենար տարին:
13 Եւ սուտ վիճանը կայնցուցին,
որոնք կըսէին: Եւ մարդը չա-
ղարիք հայհոյական բանք խօսելէն
սուրբ տեղին և օրէնքին դէմ:
14 Բարեկամ լսեցինք ատէկ որ կըսէր
թէ, Եւ Նազովրէցի Յիսուսը Նպի-
տի քակէ աս տեղը, ու պիտի
փոխէ Մովսէսին մեծը աւանդած
15 սովորութիւնները: Եւ ատենար
նստողներուն ամենը երբոր անոր
նպայցան, անոր երեսը հրէշտակի
երեսի պէս տեսան:

ԳԼ. Է

1 Ստեփանոս իրեն դէմ ելած ամբաստանու-
թեամբ պատասխան տալով, 2 կը ցուցնէ թէ
իմպիալ Էմելմէ Էօթը երբեք չայրեր:
37 և թէ Մովսէս վրայութիւնին բաժնէր Բարե-
կամ Տեառն: 31 կը լսողներուն Հրէանորդ
ապաւստոսը զօրութեան շնորհքով զէմ, սպան-
նելով զԲարեկամս՝ ան Արարչը՝ որուն Տեառն
մարգարէները կանխատեսելի էին, թէ աշ-
խարհի պիտի գայ: 34 Ասոր վրայ Հրէայք կը

բարկօնէն Ստեփանոսը, որ իր հոգին Յի-
սուսի յոյժներով՝ խնայութեամբ արժօթք
կընէ անոնց համար:

1 Եւ ասոնք քահանայապետ բաւա-
լ, Իրաւցրէն ատ բանքը ատենի
2 են: Եւ անիկայ բաւա. 3 Մարգիկ
եղբայրներ ու հայրեր մտիկ ըլնէր.
Փառաց Էմելմէ Էօթը մը հօրը Էր-
րահամին երեցաւ, քանի որ Մի-
շաղէտի մէջ էր, դեռ Խառանի
մէջ չբնակած. և ըսաւ անոր.
3 Բայց քու երկրէդ և քու ազգա-
կաններէդ, ու Էմելմէ Էօթը ան երկրի-
4 որ ես բնակ պիտի ցուցնեմ: Եւ
ատենը Բարեկամացոց երկրէն ելն-
լով՝ Խառանի մէջ բնակեցաւ. և
անոր հօրը մեռնելէն ետեւ՝ անիկ
փոխադրեց զանիկայ աս երկիրը,
որ որ դուք հիմա կը բնակէք:
5 Եւ ասոր մէջ անոր ծառանցու-
թիւն չտուաւ, ոչ ալ ոտքի քայլ
մը ուր, Երայց խոստացաւ որ ասի-
կալ իրեն տայ իբրեւ կալուածք, և
իրմէն ետեւ իր սերունդին, երբոր
6 դեռ ինքը որդի չունէր: Եւ Էմ-
տուած այսպէս խօսեցաւ թէ՛ Էմ-
տու սերունդը օտար երկրի մէջ պան-
դուխտ պիտի ըլլայ. ու պիտի ծա-
ռայեցնեն անիկայ՝ 7 և շարքաբն
7 չորս հարիւր տարի: Եւ ան ազ-
գը որուն պիտի ծառայէն, ևս պի-
տի դատեմ, բաւա Էմելմէ Էօթը,
և անիկ ետեւ պիտի ըլլէ՝ 8 ու աս տեղս
8 զիս պաշտեն: Եւ անոր թիվա-
տութեան ուխտը տուաւ, Էու
թէրք Աբրահամ Իսահակը ծնաւ, և
Թիւրաոնց՝ զանիկայ թէ՛ Երբոր
օրը. Ժառանգալ ալ Երբորը ծնաւ.
Ի Երբորը ալ տառաւորութեան նախ-
9 պետները: Եւ նախապետները
Յովսէփին վրայ նախանշելով՝ Ե-
զիպտոս Բարեկամս՝ ծախեցին:
Երայց Էմելմէ Էօթը անոր հետ էր.
10 Ու փրկեց զանիկայ իր ամէն նեղու-
թիւններէն, Ժեւ անոր շնորհք ու
իմաստութեան տուաւ: Երբպատուի
Փարաւոն թաղաւորին առջը, ան
ալ զանիկայ իշխան դրաւ Երբոր-
տոսի՝ ու իր բոլոր տանը վրայ:
11 Եւ Երբորտոսի և Բանանու բոլոր
երկրի վրայ տով մը եկաւ, ու մեծ
նեղութիւն, և մեր հայրերը ուտե-
12 լէր չէին գտնուի: Եւ Երբոր
երբոր լսեց թէ Երբորտոսի մէջ
ցորեն կը գտնուի, առջի անգամին
13 մեր հայրերը իրենց: Եւ Երբորտոս
անգամին Յովսէփ իր եղբայրներուն
ճանչցուց ինքզինքը. և Յովսէփին
ազգը Փարաւոնին յայտնի եղաւ:
14 Եւ Յովսէփ իրենց՝ ու կանչեց իր
հայրը Երբորը՝ Ժեւ բոլոր ազգա-
տոհմը, Եւ իմաստուններ հինգ հո-
15 զի: Եւ Երբոր Երբորտոս ինչաւ,

Յամբ Տեառն

33

Եր Գ. Գ. 1:

Եր Գ. Գ. 1:

Եր Գ. Գ. 31: Գ. Գ. 4: 5:

Եր Գ. Գ. 1:

Եր Գ. Գ. 13: 16:

Եր Գ. Գ. 40: Գ. Գ. 17:

Եր Գ. Գ. 12:

Եր Գ. Գ. 9: 10: 11:

Եր Գ. Գ. 2: 3: 4:

Եր Գ. Գ. 26:

Եր Գ. Գ. 31: 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60:

Եր Գ. Գ. 15: 23:

Եր Գ. Գ. 11: 25:

Եր Գ. Գ. 17:

Եր Գ. Գ. 2: 21: 23:

Եր Գ. Գ. 37: Գ. Գ. 6:

Եր Գ. Գ. 34:

Եր Գ. Գ. 1:

Եր Գ. Գ. 37: Գ. Գ. 10:

Եր Գ. Գ. 27:

Եր Գ. Գ. 27: Գ. Գ. 28: Գ. Գ. 29: Գ. Գ. 30: Գ. Գ. 31: Գ. Գ. 32: Գ. Գ. 33: Գ. Գ. 34: Գ. Գ. 35: Գ. Գ. 36: Գ. Գ. 37: Գ. Գ. 38: Գ. Գ. 39: Գ. Գ. 40: Գ. Գ. 41: Գ. Գ. 42: Գ. Գ. 43: Գ. Գ. 44: Գ. Գ. 45: Գ. Գ. 46: Գ. Գ. 47: Գ. Գ. 48: Գ. Գ. 49: Գ. Գ. 50: Գ. Գ. 51: Գ. Գ. 52: Գ. Գ. 53: Գ. Գ. 54: Գ. Գ. 55: Գ. Գ. 56: Գ. Գ. 57: Գ. Գ. 58: Գ. Գ. 59: Գ. Գ. 60:

Եր Գ. Գ. 27: Գ. Գ. 28: Գ. Գ. 29: Գ. Գ. 30: Գ. Գ. 31: Գ. Գ. 32: Գ. Գ. 33: Գ. Գ. 34: Գ. Գ. 35: Գ. Գ. 36: Գ. Գ. 37: Գ. Գ. 38: Գ. Գ. 39: Գ. Գ. 40: Գ. Գ. 41: Գ. Գ. 42: Գ. Գ. 43: Գ. Գ. 44: Գ. Գ. 45: Գ. Գ. 46: Գ. Գ. 47: Գ. Գ. 48: Գ. Գ. 49: Գ. Գ. 50: Գ. Գ. 51: Գ. Գ. 52: Գ. Գ. 53: Գ. Գ. 54: Գ. Գ. 55: Գ. Գ. 56: Գ. Գ. 57: Գ. Գ. 58: Գ. Գ. 59: Գ. Գ. 60:

Եր Գ. Գ. 27: Գ. Գ. 28: Գ. Գ. 29: Գ. Գ. 30: Գ. Գ. 31: Գ. Գ. 32: Գ. Գ. 33: Գ. Գ. 34: Գ. Գ. 35: Գ. Գ. 36: Գ. Գ. 37: Գ. Գ. 38: Գ. Գ. 39: Գ. Գ. 40: Գ. Գ. 41: Գ. Գ. 42: Գ. Գ. 43: Գ. Գ. 44: Գ. Գ. 45: Գ. Գ. 46: Գ. Գ. 47: Գ. Գ. 48: Գ. Գ. 49: Գ. Գ. 50: Գ. Գ. 51: Գ. Գ. 52: Գ. Գ. 53: Գ. Գ. 54: Գ. Գ. 55: Գ. Գ. 56: Գ. Գ. 57: Գ. Գ. 58: Գ. Գ. 59: Գ. Գ. 60:

Յամֆ Տեռուհ
34

18 ու Սուրբ Հոգին կ'առնէին : Երբոր տեսաւ Սիմոն թէ առաքեալները տեսնէ զիսկ ձեռք դնելով՝ Սուրբ Հոգին կը տրուի , անոնց ստակ մատուց ու բաւա : Ինծի ալ աս իշխանութիւնը տուէ՛ք՝ որպէս զի որու զիսկ ձեռք դնեմ , անիկայ 20 Սուրբ Հոգին առնէ : Բայց Պետրոս բաւա անոր . Բու արծաթիդ քեզի հետ թող կորսուի : Ինչու որ Աստուծոյ պարգևը կարծեցիր 21 թէ հատակով կ'առնուի : Դուն առ բանին մէջ մասն ու բաժին չունիս : Ինչու որ քու սիրտդ Աստուծոյ առջևը շտապէ չէ : Ուստի առ քու չարութիւնդ զեղջի՛ր եկուր , ու Աստուծոյ աղաչէ : 23 Եւ խորհուրդը : Ինչու որ ես քեզ չմարզի դառնութեան մէջ , և անիւրաւութեան կապին մէջ կը տեսնեմ : Սիմոն պատասխան տուաւ ու բաւա : Գրեց ինծի համար աղօթք բոլոր 25 Անոնք ալ վկայութիւն տալով՝ Աստուծոյ խօսքը խօսելին ետև , դարձան երուսաղէմ : և Սամարացոյ շատ զեղերուն մէջ աւետարանը քարոզեցին :

26 Եւ Տերօնը հրեշտակը Փիլիպպոսին խօսեցաւ բերով : Ելիր ու դնա դուն հարաւային կողմը՝ ան ծամբան , որ Երուսաղէմէն դէպ 'ի Գաղա կ'իջնէ , որ անապատ տէջ 27 Դէ է : Ան ալ կ'աւ դնաց , և ահա ի թէժովպացի ներքին մարդ մի՛ Եթէ՜ղբացոց կանգակա թափուհին մէկ զօրաւոր , որ ինքը անոր բոլոր զանձերուն վրայ էր , որ յերուսաղէմ եկեր իր երկրպագու 28 թիւն ընելու : Եւ ռիէ ետ կը դառնար , ու իր կառքը նստած՝ Եսայի մարգարէին գէրէ կը կար 29 դար : Եւ Հոգին բաւա Փիլիպպոսին , Մօտեցիր , և աս կտաքին 30 քովը դնա : Փիլիպպոս ալ վազելով մօտ քնայ՝ ու մտիկ կ'ընէր որ Եսայի մարգարէին գէրէ կը կարդար , և բաւա : Կարդացածդ 31 կը հասկնամ արդեօք : Ան ալ բաւա : Իստոյն կրնամ հասկնալ , թէ որ մէկը ինծի չառաջնորդէ , ու աղաչեց Փիլիպպոսին՝ որ ելէ 32 իր քովը նստի : Եւ զբերին մէկ կարդացած տեղը աս էր . Դիտարի պէս մարթոնու տարուեցաւ , ու իր խոզողին առջև մուծմ 'իջող զառնուկ պէս՝ անանկ իր բերանը 33 չոսնար : Իր խոսարկութեանը մէջ իր դատաստանը վերցուեցաւ , և անոր ազգատոհմը ո՛վ պիտի

Ի Գլ . Բ . 35 :
Ժ . 45 : Ժա .
17 :
Ն Գլ . Ժ .
Տ . Տես զ
Թապ . Ե .
16 :

Յ Գլ . Ժ .
27 : Բ Տիմ .
Բ . 25 :
Ն Երբ . Ժբ .
15 :

Ե Գլ . Ժ . 7 .
17 : Ե Լ .
Տ . Ժոն .
Իա . 7 : Գ
Թապ . Ժգ .
6 : 3 Բթ .
Խր . Ժ .
3 Գլ . Ե .
16 :

Ս Գլ . Ժ .
10 :

Յ Գլ . Ժբ .
20 :

Ն Ես . Ժգ . 7 .
Տ :

պատմէ . Ինչու որ անոր կենանը 34 երկրէն կը վերցուի : Ներքինին պատասխան տուաւ Փիլիպպոսին ու բաւա : Կ'աղաչեմ՝ քեզի , մարդա 35 րէն որո՞ւ համար կ'ընէ աս : Իրե՞ն համար , թէ մէկ ուրիշ մը հա 36 մար : Իսկ Փիլիպպոս իր բերանը բացաւ , և զբերին աս իւրե՛ն պէս 37 լով՝ Յիսուսը քարոզեց անոր : Ու երբոր իրե՛ն ծամբան կ'երթային , 38 Զուրի մը քով եկան : ու բաւա ներքինին : Ահա Զուր , Եւ ինչ 39 բան զիս կ'արգիլէ մկրտուելէն : 40 [* Եւ Փիլիպպոս բաւա անոր . Ի Թէ որ բու բոլոր սրտովդ կը հաւատաս , կարելի է . անիկայ պատասխան տուաւ՝ ու բաւա : Դիք հաւատամ թէ Յիսուս Քրիստոսը Որդի Աստուծոյ է :] Եւ հրաման քրա որ կառքը կայնեցրեն . և երկուք 41 նին ալ՝ Զուրը իջան՝ Փիլիպպոսը ու ներքինին , և մկրտեց զանիկայ : 42 Ու երբոր Զուրէն դուրս ելան , ԼՏերօնը Հոգին յափտակեց Փիլիպպոսը , և ալ ներքինին անիկայ շտեմա , ու իր ծամբան կ'երթար 43 ուրախութեամբ : Բայց Փիլիպպոս Ազովտոսի մէջ գտնուեցաւ : ու պարտեցով բոլոր քաղաքներուն աւետարան կը քարոզէր , մինչև որ ինքը կենարիա եկաւ :

ՊԼ . Թ .

1 Սոցոս՝ Դամասկոս երթալու ծամբան վրայ 4 զեռերն կ'իջնայ , և կը տեսնէ զՅիսուս : 10 առաքելական պատմութիւն կը կանգուի , 15 և Անանիայն կը մկրտուի : 20 Նամարակ զԲերտոս կը քարոզէ : 23 Հրէայք կը խորհն զանիկայ սպաննել : 29 Նամարակ Յոյնք : Բայց Սոցոս անոնց ձեռքէն կը փախի : 31 Եկեղեցին խաղաղութիւն կը փայլէ : Պետրոս կը բռնէ Ենես անուն անշամարդը : 36 և Տարիման կը յարուցանէ :

1- Ի՛նչո՞ւ Սոցոս տակաւին Տերօնը աշակերտներուն դէմ սպառնալիք ու մահ փելով՝ քահանայապետին 2 քովը դնաց : Եւ անկէ թուղթեղ ուղեց Դամասկոս ժողովարանները 3 քնայնալ , որ եթէ ան ծամբան հետևողներ զանելու ըլլայ , էրիկ մարդիկ կամ կնիկ մարդիկ կապալ 3 Երուսաղէմ բերէ : Բու երբոր կ'երթար , ու Դամասկոսին մօտեցաւ , յանկարծ իր բոլորտիքը եր 4 կնիքէն լոյս մը փայլատակեց : Եւ ինքը զետիք իշխալով՝ մէկ ձայն մը լսեց՝ որ կ'ըսէր իրեն . Սաւուր , Սաւուր , Դիտու՛ր զիս կը հայածես : 5 Եւ անիկայ բաւա , Ո՞վ ես դուն՝ Տէր . և Տէրը բաւա : Ես եմ Յիսուսը՝ որ դուն կը հայածես : Երբ 6 ժուրք բան է քեզի խմանի դէմ կեց զտիքն : Ան ալ զորով ու ապշուածեամբ բաւա : Տէր՝ Եի՛նչ 7 կ'ուզես որ ընեմ , Եւ Տէրը ըստ

Յամֆ Տեռուհ
34

Ն Գլ . Ժ . 7 .
27 : Գլ . Ժբ .
28 :

Գլ . Ժ . 47 :

Զ Գլ . Ժբ .
25 : Ժբ . 37
Եւ Գլ . Ժբ .
19 : Մար .
Ժա . 16 :

Դ Գլ . Ժգ .
16 : Գո .
Ժ . 70 : Ժ .
35 : 38 : Ժա .
27 : Գլ . Ժ .
20 : Ե Գո .
Ժ . 15 : Ե .
5 : 18 :

Զ Գլ . Ժգ .
12 : Գ Թապ .
Բ . 16 : Ե .
Գլ . Ժ . 12 :
14 :

Ես . Տ . 35
Գլ . Ժ . 3 :
Գաղ . Ժա .
13 : Ե Տիմ .
Ժա . 18 :

Բ Գլ . Ժբ .
6 : Ժգ . 12 :
Ե Գլ . Ժբ .
8 :

Դ Մատ . Ժե .
40 : Ես :

Դ Գլ . Ե . 39 :
Դ Գլ . Ե . 37 :
Ես :

Ե Գլ . Ժ . 10 :
Գլ . Ժ . 37 :
Ժգ . 30 :

Յամբ Տեառն
38

- 38 մը դրին : Ու Լիզդեա Յոպպէին մօտ էր . ուստի աշակերտները լսելով թէ Պետրոսը հոն է , անոր եկելու մարդ խրկեցին , աղաչելով
- 39 որ չուշանայ իրենց գալու : Պետրոս ալ ելաւ անոնց հետը եկաւ . ու երբոր եկաւ , վերի սենեակը հանեցին զանիկայ . և բոլոր որբեալներէր անոր բոլորտիքը կայնցան , կու լային ու կը ցուցնէին ան բաձկոնները և հանդերձները որ կ'ընէր Այծեմիկը , բանի որ իրենց
- 40 հետն էր : Պետրոս ալ ֆամէնը դուրս հանելով՝ ծռնէրի վրայ եկաւ ու աղօթք ըրաւ , և դէպ 'ի մարմինը դառնալով՝ Բքաւ . Յարիթա երի կայնէ . ան ալ իր աչքերը բացաւ , ու Պետրոսը տեսնելով
- 41 Էւ չիտակ նստաւ : Ինքն ալ ձեռքը անոր տուաւ , ու վերցուց զանիկայ . և սուրբերը ու որբեալները կանչելով՝ առջև որդ
- 42 կայնեցուց զանիկայ : Եւ Բնւ բոլոր Յոպպէին մէջ իմացուցաւ , և ու շատերը Տէրոյն հաւատացան :
- 43 Եւ եղաւ որ ինքը շատ օրեր Յոպպէ կեցաւ : Ե Սիմոն առաւել կաշի բանողի մը քով :

Ֆ Մատ . Թ . 25 :
- ԳԼ . Է . 59 :
Բ Մար . Ե . 41 . 42 : Գ 5 :
Ժա . 43 :
Գ 305 . Ժա . 45 : Ժբ . 11 :
Դ Գ . Ժ . 6 :

ԳԼ . Ժ

- 1 Կոռնէիոս անունով բարեպաշտ մարդ մը 5 Աստուծոյ հրէշտակէն ծնունդ առած՝ կանչելու կու տայ Պետրոսը , 11 որ մէկ տեսիլքի մը մէջ կը սորվի յգարշն Տեմանոսներէն : 34 Պետրոս զԲիւրստոս կը քարոզէ Կոռնէիոսին ու անոր տանը մէջ եղողներուն , 43 և դեռ իր խօսքը լսեցողցած՝ Սուրբ Զօգին կը հանգիստ անոնց վրայ , 45 և կը մկրտուին :
- 1 Կեսարիայի մէջ մարդ մը կար՝ Կոռնէիոս անունով , հարկաւորապէս՝ Իտալացի ըսուած գուն .
- 2 դէն . Բարեպաշտ ու Բաստուածալիկ իր բոլոր տունովը . որ ժողովուրդին շատ ողորմութիւններ կու տար , և ամէն ատեն Աստուծոյ
- 3 ծոյ աղօթք կ'ընէր : Էւնիկայ օրուան ժամը ինչին ատենները տեսիլքի մէջ Աստուծոյ հրէշտակը յայտնի տեսաւ . որ իր քովը մը տաւ՝ և իրեն բաւ . Կոռնէիոս .
- 4 Են ալ անոր նայելով՝ ու խիստ վախնալով , ըսաւ . Ի՞նչ է Տէր . ան ալ ըսաւ անոր . Գոռ աղօթքները ու ողորմութիւնները Աստուծոյ առջևը ելան յիշատակի
- 5 համար : Եւ հիմա Յոպպէ մարդիկ խրկէ , ու կանչէ Սիմոն առաւել մէկը՝ որ Պետրոս մական
- 6 նուանեալ է . Ենիկայ իբրեւ հիւրը կը կենայ Ե Սիմոն առաւել կաշի բանողի մը քով , որուն տունը ծռուէր մօտ է : Ու երբոր դնաց ան հրէշտակը՝ որ իր հետը կը խօսէր , իր ծառաներէն երկուքը կանչեց , ու իր քովը սպասողներէն

Յա . Տ . 41
- Զ Թ . 22 :
ԳԼ . Ը . 2 :
Ի Բ . 12 :
Բ Զ Թ . 35 :
Գ Զ Թ . 80 :
ԳԼ . Ժա . 13 :
Դ ԳԼ . Թ . 43 :
Դ Ունի . Դ . անիկայը բնականորէն զԿոռնէիոսը զգէ Ինչ որ պարտիս ընել :

- 8 ալ բարեպաշտ զինուոր մը , Եւ բոլորը անոնց պատմելով՝ Յոպպէ խրկեց զանոնք :
- 9 Ու հետեալ օրը երբոր անոնք ծամբայ երթալով՝ քաղաքին մօտեցան , Է Պետրոս . ժամը վերին ատենները տանիքը ելաւ աղօթքը ընելու . Եւ խիստ անօթեցած լլալով՝ կ'ուզէր ծաշ ընել . ու քանի որ Էրեմիքի պատրաստութիւն կը տեսնէին , իր վրայ մտքի
- 10 յափշտակութիւն մը եկաւ . Եւ տեսաւ երկինքը բացուած , ու չորս ծայրէն կապուած աման մը մեծ կտաւի մը պէս , որ իջաւ
- 12 երկրի վրայ . որուն մէջ կար երկրի բոլոր չորքոտանիները ու զագանները և սողունները , ու երկնից
- 13 թռչունները : Եւ ձայն մը եկաւ իրեն . Ելէր Պետրոս՝ մորթէ ու կէր : Բայց Պետրոս ըսաւ . Բաւ լնի Տէր . Էրեմիք որ ես ամենին պիղծ կամ ամենքորն բան կերած
- 15 չեմ : Նորէն մէկըն ալ ձայն եկաւ իրեն . Եւն որ Աստուած մարդ
- 16 ընց , դուն պիղծ մի՛ սեպեր : Ասիկայ իրէք անգամ եղաւ , և ա
- 17 մանը երկինքը վերցաւ : Ու Պետրոս իր մորթին մէջ կը զարմանար՝ թէ ինչ պիտի ըլլայ ան իր տեսած տեսիլքի , ասան Կոռնէիոսն իրկուած մարդիկը Սիմոնին տունը հարցուցին , ու դարձը առջևը
- 18 կայնեցան . Եւ կանչելով կը հարցունէին թէ , Սիմոնը՝ որ Պետրոս
- 19 ըսուի , հո՞ն կը կենայ : Ու երբ որ Պետրոս ան տեսիլքին վրայով կը մտածէր , Է Զօգին Սուրբ ըսաւ անոր . Ահա իրէք մարդիկ քեզ կը
- 20 փնտռեն . Ժ Ուստի ելի՛ր ինչի՛ր , և անոնց հետը գնա առանց խղճահարութեան , ինչու որ ես խրկեցի
- 21 անոնք : Պետրոս ալ ան մարդիկներուն քովը իջնելով՝ ըսաւ . Ահա ես եմ՝ անիկայ որ դուք կը փնտռուէք , Ի՞նչ բանի համար եկած
- 22 էք . Ենոնք ալ ըսին . Է Կոռնէիոս հարկապետը՝ արդար և աստուածալիկ մարդ . Է բոլոր Հրէից ազգէն վկայուած՝ սուրբ հրէշտակէ մը հրաման առաւ , որ քեզ իր տունը կանչէ , և քեզմէ խօսքը
- 23 լսէ : Են ատենը ներս կանչեց անոնք , և իր քովը վար դրաւ : Ու հետեալ օրը Պետրոս ելաւ՝ անոնց հետը գնաց , Է և քանի մըն ալ Յոպպէին եղող եղբայրներէն
- 24 իր հետը գացին : Ու հետեալ օրը Կեսարիա մտան . Կոռնէիոսն ալ իր ազգականները և մտերիմ բարեկամները կանչած՝ անոնց կը
- 25 սպասէր : Ու երբոր Պետրոս ներս

Յամբ Տեառն
41
Է ԳԼ . Ժա . 5 :
Է :
Դ ԳԼ . Է . 55 :
Յայտ . Ժ Թ . 11 :
Է ԳԼ . Ժա . 4 :
Ի . 25 : Բ Թ . Ժ . 3 : Դ . Եղեկ . Դ . 14 :
Բ Մատ . Ժ . 11 : Զ Թ . 25 :
Է Զ Թ . Ժ . 14 : Է . 20 :
ա Կոր . Ժ . 25 :
ա Տիմ . Դ . 4 : Տիմ . Դ . 15 :
Դ ԳԼ . Ժա . 12 :
Ժ ԳԼ . Ժ . 7 :
Է Զ Թ . 1 : 2 :
Է :
Է ԳԼ . Ի . 12 :
Է Զ Թ . 45 :
ԴԼ . Ժա . 12 :

Յամբ Տեառն
41

ԶՅԳ. ԺԳ.
13: ԳԼ. Ժ.
19: ԺԵ. 7:

Ե ԳԼ. Ժ. 23:

Ե ԳԼ. Ժ. 30:

Ե ԳԼ. Բ. 4:

Ժ Մատ. Գ.
11: 30:
ա. 26: 33:
ԳԼ. ա. 5:
ԺԺ. 4:

Ե Ես. ԽԳ.
3: Յովհ.
Բ. 28: Գ.
18:

Լ ԳԼ. ԺԵ.
8: 9:

Ե ԳԼ. Ժ. 47:

Զ Նույ. Ժ.
12: 13: ԺԵ.
9: 16:

Ե ԳԼ. Ը. 1:

Զ Դու. Ժ. ա.
66: ԳԼ. Բ.
47:

Յ ԳԼ. Ժ. 35:

Յ ա. Տ. 42

Զ ԳԼ. Ժ. 27:

տնկեր կը նայէի, և տեսայ երկրի
չորքոտանիները, ու զազանները,
և սողունները, ու երկնից թռչուն-
7 ները: Եւ ձայն մը լսեցի որ կ'ը-
սէր ինծի. Ելի՛ր Պետրոս մօրթի՛:
8 ու կէր: Բայց ես ըսի. Բաւ
լեցի Տէր. ինչո՞ւ որ պիղծ կամ
անմաքուր բան մը ամենին մօտա-
9 չէ իմ բերանս: Պատասխան տուաւ
ինծի երկրորդ անգամ. ա՛յ ձայնը
երկնիքէն. Ըն որ Աստուած մաք-
10 րեց, դուն պիղծ մի՛ սեպեր: Աս
ի՞նք անգամ եղաւ, ու նորէն բո-
11 լորը երկինքը թաշուէցաւ: Եւ
ահա իսկոյն իրէք մարդ Վեսարիա-
12 յէն ինծի խրկուած՝ էլա՛ն իմ եղած
ալ ինծի ըսա՛ն որ անոնց հետը
երթեմ առանց խղճաւորութեան.
Էաս վեց եղբայրներն ալ ինծի հետ
զացին, ու մօտանք ան մարդուն
13 տունը: Եւ անիկայ մեզի պատ-
մեց թէ ինտոր իր տանը մէջ հընչ-
տակը տեսաւ՝ որ կայներ էր, և
իրեն կ'ըսէր. Մաքր խրկէ Յուպէ՛
ու կանչէ Սիմոն՝ որ Պետրոս ալ
14 կը կոչուի. Բո՛ւ ան քեզի խօսքեր
պիտի խօսի, որոնցմով փրկուիս
15 դուն՝ և բու բոլոր տունը: Ու
երբոր սկայ խօսիլ, Հոգին Սուրբ
անոնց վրայ իջաւ, Էիստոր որ ա-
16 ռաջուց մեր վրայ ալ: Ան ատենը
փռէցի Տէրոջը խօսքը՝ որ կ'ըսէր.
Յովհաննէս ջրով մկրտեց, Բայց
դուք Սուրբ Հոգիով պիտի մկրդ-
17 տուիք: Լուստի թէ որ Աստուած
մի և նոյն շնորհքը տուաւ անոնց՝
ինչպէս որ անդէ ալ, երբոր Տէր
Յիսուս Քրիստոսի հաւատացին,
Էես ո՞վ էի որ կարենայի Աստուծոյ
18 դէմ դնել: Աս բաները լսելով՝
ձայներնին կտրեցին, և Աստուած
կը փառանորէին ու կ'ըսէին. Ժ Ու-
րեմն Աստուած հեթանոսներուն ալ
կենաց համար ապաշխարութիւն
տուաւ:
19 Եւ Ստեփանոսին Ժահաւն վը-
րայ եկած ներութենէն ցիրուցան
եղածները մինչև Փիւնիկէ ու Վիպ-
րոս և Անտիոք հասան. ու մէկու
մը Աստուծոյ խօսքը չէին խօսեր:
20 միայն թէ Հրեաներուն: Բայց
անոնցմէ ոմանք Վիպրացի և Վիբե-
նացի մարդիկ էին, որոնք երբոր
Անտիոք մտան, Յոյներուն հետ կը
խօսէին՝ Տէր Յիսուսը քարոզելով:
21 Բու Տէրոջը ձեռքը անոնց հետն էր,
և բազմամիկ մարդիկ հաւատալով:
22 Տէրոջը դարձան: Եւ անոնց վրա-
յով առ լուրը Երուսաղէմի եկեղե-
ցիին ականջը հասաւ. ու Ղառ-
նաբար խրկեցին՝ որ մինչև Անտիոք
23 երթայ. Բո՛ւ երբոր եկաւ և Աս-

տուծոյ շնորհքը տեսաւ, ու բարխա-
ցաւ. Զու կը յորդորէր ամենն ալ,
որ յօծար սրտով Տէրոջը հետ ի-
24 յառնէր միաս. Բանդի ինքը բարի
մարդ էր, և ու Սուրբ Հոգիով և
հաւատքով լեցուն. և ու Տէրոջը
25 շատ ժողովուրդ աւելցաւ: Ետքը
Բառնաբաս Շարսոն ելաւ՝ Սողոսը
փնտռելու, և զանիկայ գտնելով:
26 Անտիոքը բերաւ. և Ու եղաւ որ ա-
նոնք լման տարի մը եկեղեցիին հետ
մէկտեղ ժողովուրդով, շատ ժողո-
վուրդի սորվեցուցին. ու պիտաւ
առջ Անտիոքի մէջ աշակերտները
Քրիստոնէայ անուանեցան:
27 Ան օրերը Երուսաղէմէն Մարգա-
28 րէներ իջան Անտիոք: Եւ անոնց-
մէ մէկը՝ Վաքարոս անուանով՝ ելաւ
իմացուց Հոգիին զօրութեամբ՝
թէ մեծ սով մը պիտի ըլլայ բոլոր
աշխարհ, որ և եղաւ Վրդիոսին
29 օրերը: Եւ աշակերտները որոշե-
ցին որ իրենցմէ ամէն մէկը ձեռքէն
եկածին չափ Հրէաստանի մէջ բը-
նակող եղբայրներուն շօգնութիւն
30 խրկեն. Դ որ կատարեցին ալ, երեց-
նեուն խրկելով Բառնաբասին ու
Սողոսին ձեռքով:

ԳԼ. ԺԲ

1 Հերովդէս Թադաւորը կը նայածէ Քրիստո-
նեաները. Յակրոսը կը սպաննէ, և Պետրոսը
բանտը դնել կու տայ. որուն համար եկեղեցին
աղօթք ընելով, Տէրոջը Հրեշտակը կ'ազատէ
զանիկայ: 20 Հերովդէս իր հպարտութեամբ
Աստուծոյ վայելուլ եղած պատիւը իրեն առ-
նելով՝ Տէրոջը հրեշտակէն կը զարնուի, և
չարաչար կը մեռնի: 24 Անոր մեռնելէն ետեւ՝
Աստուծոյ խօսքը յաղորդեալմբ կը տարաւ
Եսոի:

1 Ան ատենները Հերովդէս Թադա-
ւորը ձեռք զարկաւ եկեղեցիին
2 մէկ քանիները չարաբերել: Եւ
-Յովհաննէսին եղբայրը Յակրոսը
3 սրով սպաննեց: Ու տեսնելով որ
Հրէաներուն հաճիլի է, անոր վրայ
Պետրոսն ալ բռնեց. Բու բաղար-
4 զանկեաց օրերն էին: Է Զանիկայ
երբոր բռնեց բանտը դրաւ, և չորս
կարգ չորսամեկ գնդաւորներու
յանձնեց որ պահէն, և կ'ուզէր
զատկէն ետեւ ժողովուրդին հանել
5 զանիկայ: Ուստի Պետրոսն բանտին
մէջը պահուած էր, բայց եկեղեցին
անաղաղար աղօթք կ'ընէր Աստու-
6 ից: Կոյ՛ անոր համար: Ու երբոր Հե-
րովդէս ուղեց անիկայ դուրս բերել,
ան գիշերը Պետրոսն երկու զինուոր-
ներու մէջտեղը կը դնար՝ կրկին
շղթաներով կապուած. ու պահա-
պանները դարձն առնէր բանտը կը
7 պահպանէին: Եւ ահա Դ Տէրոջը
հրեշտակը էլա՛ւ վրայ մը ծագեց, և
Պետրոսին կողը խիծելով՝ արթըն-

Յամբ Տեառն
42

Ե ԳԼ. ԺԳ.
13: ԺԳ. 21:
Ե ԳԼ. Գ. 5:
Զ Մատ. 21: ԳԼ.
6: 14:

Յ ա. Տ. 42
Զ ԳԼ. Ժ. 30:

Լ ԳԼ. Բ. 17:
ԺԳ. 1: ԺԵ.
32: Խա. 9:
ա Վր. ԺԲ.
25: Ե ԺԵ.
Գ. 11:
Ե ԳԼ. Խա.
10:

Լ Նույ. ԺԵ.
26: ա Վր.
ԺԳ. 1: Բ
Վր. Ժ. 1:
Յ ա. Տ. 44

Ե ԳԼ. ԺԲ.
25:

Մատ. Գ.
21: Բ. 23:

Ե Եւ. ԺԲ. 14:
15: ԺԳ. 15:
Զ Յճ. Խա.
15:

Ե ԳԼ. Ե. 19:

Յամբ Տեառն
44

Ե Սաղ. 87.
1:
7 Գլ. 8.
17: Ժա. 5.

Ե Գլ. 8.
26:

Ե Սաղ. 87.
7: Գան. 4.
28: Գ. 22:
Եբբ. ա. 14:
Ե Եբբ. 6: 19:
Սաղ. 19:
18: 19: 17:
22: Խա. 2:
76: 10: Բ
4 Կոր. ա. 10:
Բ Գեա. Բ.
9:

Ե Գլ. 8.
37:
Ե Գլ. 7: 23:
Է 2 Գլ. 5:

Ե Եբ. Բ.
16: Մատ.
Ժբ. 10:

Ե Գլ. 8.
16: ԺԺ.
33: Խա. 40:

Է Գլ. Բ. 11:
Է Գլ. Բ. 17:

ցուց զանիկայ, ու բաւ. Եւստով
էրի. ու շղթաները անոր ձեռքե-
8 թէն վար ինկան: Եւ հրեշտակը բ-
սաւ անոր. Գօտիք կապէ, ու հո-
ղաթափներդ՝ ոտքդ հագիր. անի-
կայ ալ այնչափ բրաւ. և բաւ ա-
նոր. Եւստովքդ վառք առ, ու եկուր
9 իմ ետեան: Ան ալ ելելով անոր
ետեան կ'երթար, Էւ չէր գիտեր
թէ ան հրեշտակէն եղած բանը ի-
րաւ է, հապա կը կարծէր թէ Էստ-
10 սով կը տեսնէ: Ու երբոր անոնք
առաջին ու երկրորդ պահպաննե-
րէն անցան, Էկան մինչև երկաթի
դուռը, որ քաղաքին մէջը կը հա-
նէր, Էոր ան ինքիով բացուեցաւ
անոնց. և «Էլ ելելով» մէկ փողոց
մը անցան. հրեշտակն ալ իսկոյն
11 անկէ զատուեցաւ: Ու Պետրոս
ինքզինքնիս զարկով՝ բաւ. Հիմա
ձգմարտապէս գիտեմ Էոր Տէրը իր
հրեշտակը խրկից, Էւ ազատեց զիս
Հերովդեսին ձեռքէն, ու Հրէից
ժողովուրդին բոլոր անկալութե-
12 նէն, Եւ մտածելով՝ Ժեկա Մար-
կոս բռնած Յովհաննէսին մօրը
Է Մարիամին տունը, ուր որ շատերը
13 ժողովուած առթիւ կ'ընէին: Եւ
«Էլ դուրսի դուռը որ զարկաւ,
Հռովմէ անուշով աղախին մը գնաց
14 ականջ դնելու. Ու երբոր Պետրո-
սին ձայնը ճանցաւ, ուրախութե-
նէն դուռը բացաւ, հապա ներս
վազելով՝ պատմեց, թէ Պետրոս
15 դռանը առջևը կայներ է: Իսկ ա-
նոնք բռնի անոր, խենթեցեր ես.
բայց ինքը կը պնդէր թէ անանկ է.
անոնք ալ կ'ըսէին. Է Մետր հրեշ-
16 տակը պիտի ըլլայ: Սակայն Պետ-
րոս անդադար կը զարնէր. ու երբ-
որ բացին, զինքը տեսնելով՝ ապե-
17 ցան: Բայց անիկայ ձեռքով նը-
շան կ'ընէր անոնց՝ որ լուռ կենան,
ու պատմեց անոնց թէ ինչպէս Տէ-
րը զինքը բանտէն հանցեւ, և բաւ.
Ասիկայ Յակոբոսին ու եղբայրնե-
րուն պատմեցէք. և ելաւ ուրիշ
18 տեղ գնաց: Ու երբոր առտու ե-
ղաւ, մեծ խռովութիւն կար զի-
նուորներուն մէջը թէ արդեօք Բ'նշ
19 եղաւ Պետրոսը: Հերովդէս ալ
երբոր ուզեց անիկայ՝ ու չգտաւ,
պահպաններուն հարցուփորձը
նշելով՝ հրաման րբաւ որ սպան-
նուին, և Բ'նշը խնայատանէն կե-
սարիա իջաւ: ու հնչ կը կենար:
20 Եւ Հերովդէս խիստ թշնամացած
էր Տիւրաքիներուն ու Սիւրնացի-
ներուն հետ. անոնք ալ միաբան
հաւանութեամբ իրեն կան, ու
Թաղաւորին Բղաստոս սենեկապե-
տը համոզելով՝ հայտութիւն կը
ինքզինէն. Ինչու որ իրենց երկի-

րը Թաղաւորին երէկն ապրուստ
21 կ'առնէր: Եւ մէկ որոշուած օր
մը Հերովդէս Թաղաւորական հան-
դերձը հագած ու ատենը նստած
անոնց առննարանութիւն կ'ընէր:
22 Ժողովուրդն ալ կ'աղաղակէր թէ,
Ասիկայ Աստուծոյ ձայն է, ու չէ
23 թէ մարդու: Եւ իսկոյն Տէրոյն
հրեշտակը՝ զանիկայ զարկաւ, ՅԱ-
ստուծոյ փառք շտարուն համար. և
որդնալից ըլլալով՝ մեռաւ:
24 Էւ Եստուծոյ խօսքը՝ կ'աճէր ու
25 կը շատնար: Եւ Բառնարան
Սողոս երբոր չէրէնց յանձն առ-
տօնը լմնցուցին՝ Երուսաղէմէն
դարձան, Մարկոս բռնած Յով-
հաննէսն ալ յանտերնին առնելով:

ԳԼ. ԺԳ

1 Պօղոս ու Բառնարան կ'ընտրուին հաւանու-
ներուն երթալու: 7 Սերգիոս Պօղոսը, և
Եղիմաս մօրը: 14 Պօղոս կը քարոզէ Ան-
տիոքի մէջ թէ Յիսուսն է աշխարհի Փրկիչը:
42 Հեթմանները կը հաւատան. 45 Բայց
Հրեայք կը հակառակին և հայհոյութիւն կ'ը-
նեն: 46 Ասոր փայ Պօղոս և Բառնարան
հեթմաններուն կը զրանան: 48 Զբիստո-
նէական հաւատքը կ'ընդունին անոնք՝ որ յա-
ւիտեական կենաց ապահոված էին:

1 Եւ Անտիոքի մէջ եղած խեղճե-
ցիւնն ընէր մը մարգարէներ ու
վարդապետներ կային, Բառնա-
րան, ու Հիմառն՝ որ Նիւղէր կ'ը-
ստէր, և Էղուկիոս Կիւրենացի,
ու Մանայէն՝ Հերովդէս չորրոր-
դապետին սննդակիցը, և Սողոս:
2 Երբոր ատենը Տէրոյն պաշտօնին
մէջն էին և ծով կը պահէին, Հո-
գին Սուրբ բաւ. 7 Չատեցէր
ինծի Բառնարանը և Սողոսը ան
որոճին համար, Էորուն ես կան-
3 չէր եմ առնուք: ԷԱն ատենը ծով
պահելով և աղօթք ընելով, ձեռք
դրին անոնց վրայ՝ ու կ'ընկեցին:
4 Անոնք ալ Սուրբ Հոգիէն խր-
կուած՝ Սելեւկիա իջան, ու անկէ
5 անուով Եփարսոս գացին: Եւ Սա-
ղամիա հասնելով՝ ԷՀրէից ժողո-
վարաններուն մէջ Աստուծոյ խօս-
քը կը քարոզէին, ու ԷՅովհան-
նէսն ալ իրէնց սպասաւոր ունէին:
6 Եւ պարտելով ան բոլոր կղզին
մինչև Պափոս, հնչ գոսան ծառու
մարգարէ՝ Հրէայ մօղ մը, Էորուն
7 անունը Բարեկեան էր. Որ ինքը
փոխանորդ բղէշինէն հետն էր, որ
Էստուծոյ Սերգիոս Պօղոս, խեղճի
մարդ մը. ասիկայ Բառնարանը և
Սողոսը հրաւիրելով՝ ուզեց Աս-
8 տուծոյ խօսքը լսել: Սակայն ա-
նոնց դէմ կեցաւ Էւդիմաս մօրը,
(քանզի այսպէս կը թարգմանուի
անոր անունը,) որ կ'ուզէր փո-
խանորդ բղէշը հաւատքէն դար-
9 ձնել: Բայց Սողոս (որ Պօղոս

Յամբ Տեառն
44

Ե Սաղ. 87.
1:
7 Գլ. 8.
17: Ժա. 5.
Ե Եբբ. 6: 19:
Սաղ. 19:
18: 19: 17:
22: Խա. 2:
76: 10: Բ
4 Կոր. ա. 10:
Բ Գեա. Բ.
9:

Ե Գլ. 8.
27: Ժգ. 25:
ԺԺ. 35:
Ե Գլ. 8.
22-26:
Է Էստով. Ժգ.
21:

Ե Եբբ. Բ. 14:
Գլ. Բ. 15:
Ե Բ. 21: Հռ-
ով. ա. 1:
Գաղ. ա. 15:
Բ. 9:

Ե Մատ. Բ.
38: Գլ. Ժգ.
25: Հռով.
Ժ. 15: Ե-
փե. Գ. 7: Տ-
ա Տիմ. Բ. 1:
Բ Տիմ. ա.
11: Եբբ. Բ.
4:

Է Գլ. 2. 6:
Է Գլ. 2. 36:
Է 2 Գլ. 46:
Բ Գլ. Ժգ. 25:
ԺԺ. 37:
Ժ Գլ. Բ. 9:

Է Եւ. Բ. 11:
Բ Տիմ. Գ. 5:

Յափ Տեառն
45

Եւ . իմ .
14 : Ամբ .
ա . 5 :

* Ամբ . շար-
թու մէջ

ՅԳԼ . ժա .
23 : ժդ .
21 :
ՅՏա . բ .
11 : Եբր .
ժ . 13 : ա
Պատ . և .
12 :

ԼԳԼ . ժբ . 6 :
ա Պետ . դ .
4 : Յուդ .
10 :

* Մատ . ժ .
6 : ԳԼ . 7 .
26 : Զժր .
26 : Զուով .
ա . 16 :

ԼԵԼ . Լբ . 10 :
բ Օր . Լ .
21 : Ես .
ժե . 5 :
Մատ . իա .
43 : Զուով .
ժ . 19 :

ԴԳԼ . ժբ .
6 : Խբ . 23 :
ԼԵս . իբ .
6 : Խբ . 6 :
ԴԼ . բ . 32 :
ԴԼ . բ . 47 :

* Բ Տիմ . դ .
11 :

ԼՄատ . ժ .
14 : Մար .
դ . 11 : Դու
թ . 5 : ԳԼ .
ժբ . 6 :

ԴՄատ . և .
12 : ՅՕ՝ .
ժգ . 22 : ԳԼ
բ . 46 :

սով՝ ամէն ով որ հաւատայ, կ'ար-
40 դարանայ : Արդ՝ գառնացէք որ
չըլլայ թէ ձեր վրայ գայ ան որ
մարդարեւներուն մէջ բուռած է .

41 Նայեցէք արհամարհողներ՝ և զար-
մացէք, ու ոչնչացէք . Ինչու որ
գործ մը պիտի ընեմ ձեր օրերուն
մէջ, անանկ գործ մը՝ որ եթէ
մէկը ձեզի պատմէ, պիտի հաւա-
տար :

42 Ու երբոր անկէ դուրս ելան,
կ'աղաչէին որ * հետեւալ շարաթ՝
ալ նոյն խօսքերը իրենց խօսուի :

43 Եւ ժողովուրդը երբոր արձակեցաւ,
Հրէաներէն ու նորահաւատ բարե-
պաշտներէն շատերը Պողոսին ու
Բառնաբասին ետեւէն կ'երթային .
որոնք կը խօսէին անոնց հետ, ու
յըր յորդորէին զանոնք, որ միշտ
Նւստուծոյ շնորհքին մէջ հաս-

44 տատ կենան : Եւ հետեւալ շարաթ
օրը գրեթէ բոլոր բաղաբը ժող-
վուեցաւ Նստուծոյ խօսքը լսելու :

45 Իսկ Հրէաները երբոր տեսան ան
բազմութիւնը, նախանձով լե-
ցուեցան, ու ՂՊողոսի գրուածնե-
րուն դէմ կը խօսէին հակառակե-
լով ու հայհոյութիւն ընելով :

46 Ան առեւոր Պողոս և Բառնաբաս
համարձակեցան ու ըսին . Պէտք
էր որ * առաջ ձեզի խօսուի Նստու-
ծոյ խօսքը, ըսայց որովհետեւ դուք
անիկայ կը մերժէք, ու ինքզինքնիդ
յաւիտենական կենաց արժանի չէք
ստացեր, * ահա մենք հեթանոսնե-

47 ռուն կը դառնան : Ինչու որ
Տէրը սասնկ պատուիրած է մեզի .
Լեֆեզ հեթանոսներուն լոյս դրի,
որ դուն փրկութեան պատճառ ըլ-

48 լաս մինչև երկրի ծայրերը : Ա-
յտելով հեթանոսները՝ կ'ուրախա-
նային, ու Նստուծոյ խօսքը կը
փառաւորէին . և որոնք որ յաւի-
տենական կենաց ասհմանուած էին,

49 հաւատացին : Ու Տէրջը խօսքը
բոլոր գաւառը կը տարածուէր :

50 Բայց հրէաները զրգռեցին բարե-
պաշտ և ազնիւ կնիքները՝ ու քա-
ղաքին մեծերը, և * Պղոսին ու
Բառնաբասին վրայ հալածանք հա-
նելով՝ զանոնք իրենց ասհման-

51 ներէն դուրս բրին : Լեւոնք ալ
իրենց ուղբերուն փոշին անոնց դէմ
52 թօփվելով՝ Իկոնիոն եկան : Ու
աշակերտները * ուրախութեամբ և
Հոգւով Սրբով կը լեցուէին :

ԳԼ . ԺԴ

1 Պողոս և Բառնաբաս հալածուելով կը փախչին
Իկոնիոն : 7 Լիւստրայի մէջ Պողոս կը
բժշկէ 'ի ծնէ կաշ մը, և աս պատճառով ա-
նոնք աստուածներ բլլալ կը կարծուի : 19
Պողոս կը քարկծուի : 21 Լեւոնք զանազան
եկեղեցիներ կը պտրտին, Նստուածելով աշա-

կերտները հաւատքի և համբերութեան մէջ .
26 ետքը Նստիդը՝ զանալով՝ կը պատմեն
եղայրներուն որչափ բան որ Նստուած բոքի
էր իրենց :

1 Ու եղաւ որ Իկոնիոնի մէջ՝ անոնք
մէկտեղ Հրէաներուն ժողովա-
րանք մտան, և այնպէս խօսեցան՝
որ խիստ շատ Հրէաներ և Յոյներ
2 հաւատացին : Բայց Հստաւատացող
Հրէաները զրգռեցին ու շարութեան
զրգռեցին հեթանոսներուն՝ սիրտը
3 եղբայրներուն դէմ : Իսկ անոնք
շատ ժամանակ հաւ կենալով՝ հա-
մարձակ կը քարոզէին Տէրոյմով,
որ իր շնորհաց խօսքին * կը վկայէր,
և նշաններ ու հրաշքներ ընէլ կու-

4 տար անոնց ձեռքովը : Եւ քա-
ղաքին բազմութեանը մէջ երկպա-
ռակութիւն մը եղաւ . սմանք Հը-
րէաներուն կողմէն եղան, ումանք
5 ալ Քառաբաններուն : Ու երբոր
հեթանոսները և Հրէաները իրենց
իշխաններովը Էւֆրատէս յարձնեցան՝
հալածելու նախատեղու ու քարկո-

6 ծելու, Իրենք իմանալով՝ Լիկայո-
նացուց բաղաբները Էփեսոս
Լիւստրա ու Դերբէ, և ընդալալ
տեղուանքի, ու հոն աւետարանը
կը քարոզէին :

7 Եւ Լիւստրայի մէջ մարդ մը
նստեր էր՝ ուղբերովը տկար, իր մօրը
որովայնէն կաշ քաշ, որ բնաւ
8 բալած չէր : Ասիկայ Պողոսին
խօսքերը մտիկ կ'ընէր . անիկայ ալ
նայեցաւ անոր՝ և և տեսնելով թէ

9 բժշկուելու հաւատք ունի, Բարձր
ձայնով ըսաւ . Ելի՛ր ուղբերդ
վրայ շիտակ կայնէ . ան ալ ցաթ՝

10 կելով կը քալէր : Եւ ժողո-
վուրդները երբոր Պողոսին բրած
տեսան՝ ձայններն իջեցրելով՝ Լի-
կայոնարէն ըսին . Ըստուածները
մարդոց նմանութիւնով մեզի իշխե-

11 են : Ու Բառնաբասին Դիոս կը
կանչէին, և Պողոսին Հերմէս,
ինչու որ անիկայ էր զլիստար խօ-

12 տողը : Իսկ քաղաքին առջևը ե-
ղած Դիոսին բուրդի ջուլէր և
պատկներ բերելով դռներուն առ-

ջևը, բազմութեանը հետ մէկտեղ
ըլած Դիոսին բուրդի ջուլէր և
պատկներ բերելով դռներուն առ-

ջևը, բազմութեանը հետ մէկտեղ
13 Էփեսոսէր որ զոհ ընէ : Բայց Բառ-
նաբաս ու Պողոս առաքեալները
երբոր լսեցին, ծիրենց հանգընդները
պատուելով՝ չուրս ցաթ կեցին բազ-
մութեանը մէջ . կ'աղաղակէին,

14 Ու կ'ըսէին . Մարդիկ՝ Ինչո՞ւ հա-
մար ատ բաները կ'ընէք . Եւմենք ալ
ձեզի պէս կիրքեր ունեցող մարդիկ
ենք, ու կը քարոզենք ձեզի Էփոս առ
փութ բաներէն ծկեղանի Նստու-

ծոյն դառնալ, ի որ ինք ստեղծեց
երկինքը ու երկիրը և ծովը, ու բոլոր
15 անոնց մէջի եղածները : Եւ ըր ան-

Յափ Տեառն
45

* Մար . ժգ .
20 : Եբր . բ .
4 :

Բ ԳԼ ժդ . 3 :

Զ Բ Տիմ . դ .
11 :

Դ Մատ . ժ .
23 :

Ե ԳԼ դ . 2 :

Լ Մատ . բ .
10 : Թ . 28 ,
29 :

Ե Ես . լե . 6 :

Զ ԳԼ բ . 10 :
Լբ . 6 :

Բ Դան . բ .
46 :

Լ Մատ . իգ .
65 :

Զ ԳԼ ժ . 26 :

Լ Յակ . լե . 17 :
Յայտ . ժ թ .
10 :

Ես . Թագ .
ժբ . 21 : Դ
Թագ . ժգ .
13 : Եբր .
ժգ . 22 :

Լ մով . բ . 4 :
ա Կոր . բ .
4 :

Զ . ա թեա . ա .
9 :

Զ Ես . ա . 1 :
Ապղ . Լգ . 6 :
Եիզ . 6 :
Յայտ . ժգ .
7 :

Զ Սող . ձա .
12 : Գր . ժե .
30 : ա Պետ .
դ . 3 :

Յամբ Տեառն

53

Ո՛րհն շա-
ննի :

Ե Բ Կ ր . Բ .
13 : Բ Տ Ի Բ .
Բ . 13 :

Ե Գ Լ . Ժ . 30 :

Ե Բ Կ ր . Բ .
13 :

Է Փ Ի Լ . Ե . 1 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

Է Գ Լ . Ժ . 30 :

նային դէպ 'ի Բիւթանիա' եր-
թալ . և 'Յիսուսի Հողին Թող
Հտուաւ անոնց : Եւ Միւսիայի
քովէն անցնելով' Է Տրովադա ի-
ջ Գան : Եւ հա զիւնը Պողոսին
տեսիլք մը երեցաւ . Է Մակեդոնա-
ցի մարդ մը կայներ կ'աղաչէր ա-
նոր' ու կ'ըսէր . Մակեդոնիա
10 անցիր , և օգնէ մեզի : Ու երբոր
ան տեսիլքը տեսաւ , շուտ մը ու-
ղեցինք Է Մակեդոնիա ելլել , հա-
կրնալով որ Տէրը մեզ կ'ըսէր
ըտէն անոնց աւետարան քարոզելու :
11 Ուստի Նա՜ւ Տրովադայէն ե-
լանք' ու շուտակ Սամթրակէ գա-
ցինք , ու Տէստեալի օրը Նեապո-
12 լիս . Եւ անկէ ալ Է Փիլիպպէ , որ
է Մակեդոնիայի Է մասին զիւս-
աւոր քաղաքը' Է Պողոնիս . և ան
քաղաքին մէջ քանի մը օր կե-
13 ցանք . Ու շաբաթ օրը քաղաքէն
զուրս ելանք գետեղերին քովը ,
ուր որ սովորութիւն ունէին ա-
զօթի ընելու , ու նստելով' Է Ժող-
վուած կնիկներուն կը խօսէինք :
14 Եւ Թիւատոր քաղաքէն ծիրա-
նովաճառ կին մը' Է Լիզիա ա-
նուն , որ աստուածաբան մէկ մըն
էր , մտիկ կ'ընէր . Է Լորուն սիրտը
Տէրը բացաւ Պողոսին ըսածներուն
15 ուշադրութիւն ընելու : Ու երբոր
մկրտուեցաւ ինքը և իր տունը ,
աղաչեց ու ըսաւ . Թէ որ զիս Տէ-
րոջը հաւատացեալ կը սեպէր ,
իմ' տունն մտէր բնակեցէք . Է և
ստիպելով տարաւ մեզ :
16 Ու եղաւ որ երբ մենք աղօթքի
կ'երթայինք , աղախին մը պատա-
հեցաւ մեզի , որ Է հարցունկ 'ոգի
ունէր , Է Լոր գուշակութիւն ընե-
17 լով' իր տէրերուն շատ վաստակ
կ'ըսէր : Եւ Մարդիկը Է Բարձ-
րեալ Աստուծոյ ծառաներն են ,
որ Է մեզի փրկութեան ճամբան կը
18 քարոզեն : Եւ աս բանը շատ օրեր
կ'ընէր . Է Իսկ Պողոս շփոթալով'
զարձաւ ու ըսաւ ան ոգիին . Յի-
սուս Է Բիստոսի անունովը հրաման
կ'ընեմ' քեզի , Է Լոր ատկէ . Է և նոյն
19 ժամուն ելաւ : Է Երբոր տեսան
անոր տէրերը' որ իրենց վաստակին
յոյսը կորցեալ , Է Պողոսը ու Հի-
զան ընեցին' և Է հրապարակը
քաջեցին իշխաններուն առջին :
20 Եւ տարին զանոնք զօրագլուխնե-
րուն քովը' ու ըսին . Է Եւ մարդիկ-
նեք յմեր քաղաքը իրար կ'անցը-
21 նեն . իրենք Հրէայ են , Եւ անանկ
սովորութիւններ , կը քարոզեն , որ
արժան չէ մեզի ընդունիլ , ոչ ալ
ընել , ինչու որ Հռովմայեցի ենք :

Եւ բազմութիւնը անոնց վրայ զի-
զուեցաւ . Է զօրագլուխներն ալ
ընտելութեամբ անոնց հանդերձները
հանեցին , Է և հրաման ըրին որ Է-
23 Նա՜ւ ծեծեն . Եւ անոնց շատ վեր-
քեր տալէն ետե' բանոր զքին ,
պատուիրելով բանտապետին որ
զուշուութեամբ պահէ զանոնք :
24 Ան ալ սասնկ հրաման առնելով'
զանոնք ներսի բանտը դրաւ , ու
ուրերնին կոծող մէջ ամուրցուց :
25 Եւ կէս գիշերին Պողոս ու Հի-
զա աղօթք կ'ընէին' և զԱստուած
կ'օրհնէին , ու բանտարկեալներն ալ
26 անոնց մտիկ կ'ընէին . Է Եւ յան-
կարծակի մեծ շարժ մը եղաւ , ա-
նանկ որ բանտին հիմերը սասանե-
ցան , և անմիջապէս 'բոլոր դռները
բացուեցան , ու ամենուն կապերը
27 արձրկուեցան : Եւ բանտապետը
երբոր արձնեցաւ' ու բանտին դու-
րները բացուած տեսաւ , թուր
քաշեց' և ինքզինքը պիտի սպա-
նէր , կարծելով' թէ կապուածները
28 փախեր են : Բայց Պողոս բարձր
ձայնով կանչեց ու ըսաւ . Դուն
բու անձիդ փնտ մը կ'ընէր , ին-
չու որ ամէնքս ալ հոս ենք : Եւ
անիկայ ճրագ մը ուղեց ու ներս
վազեց , և Է Բողալով' Պողոսին ու
30 Հիզային առջև ինկաւ . Եւ ա-
նոնք դուրս բերելով' ըսաւ . Է Տէ-
րեր' ինձի ինչ պէտք է ընել , որ
31 փրկուիմ' : Անոնք ալ ըսին . Է Հա-
ւատա Տէր Յիսուս Էրիստոսին ,
ու պիտի փրկուիս դուն' և բու
32 տունդ : Եւ Տէրոջը խօսքը խօսե-
ցան անոր , ու ան ամենուն' որ իր
33 տանը մէջն էին : Եւ առաւ զա-
նոնք զիշերուան նոյն ժամուն ու
անոնց վերքերը լուաց , և շուտ մը
մկրտուեցաւ ինքը ու բոլոր իրեն-
34 ները : Եւ զանոնք իր տունը տա-
նելով , Է Նա՜ւ առջև սեղան դրաւ ,
և բոլոր տունովը ուրախ եղաւ Աս-
35 տուծոյ հաւատալով : Ու երբոր
առտու եղաւ , զօրագլուխները
իրկեցին սպասաւորները ու ը-
36 սին . Արձակէ ատ մարդիկը , բա-
նտապետն ալ ան խօսքերը Պողոսին
պատմեց թէ , Է Չօրագլուխները
իրկեցին որ արձակուիք . ուստի
37 չէք : Բայց Պողոս ըսաւ . անոնք .
Մեզ յայտնապէս ծեծելով' որ չը-
գատապարտուած 'Հռովմայեցի
մարդիկ ենք , բանտը դրին , ու
հիմա գաղտուկ կը ծառնեն մեզ .
ատանկ չէ , հապա թող իրենք
38 զան ու մեզ հանեն : Եւ սպասա-
ւորները զօրագլուխներուն պատմե-
ցին ան խօսքերը . անոնք ալ երբոր
լսեցին թէ Հռովմայեցի են , վախ-

Յամբ Տեառն

53

Է Բ Կ ր . Գ .
5 : Ժ . 23 :

Է Բ Կ ր . Գ .
25 : Ժ . 23 :

Է Բ Կ ր . Գ .
Բ . 2 :

Է Գ Լ . Ժ . 31 :

Է Գ Լ . Ժ . 19 :

Է Գ Լ . Ժ . 10 :

Է Գ Լ . Ժ . 10 :

Է Գ Լ . Ժ . 37 :

Է Գ Լ . Ժ . 6 :

Է Գ Լ . Ժ . 4 :

Է Գ Լ . Ժ . 36 :

Է Գ Լ . Ժ . 47 :

Է Գ Լ . Ժ . 10 :

Է Գ Լ . Ժ . 29 :

Է Գ Լ . Ժ . 6 :

Է Գ Լ . Ժ . 25 :

Յառի Տեղան
53
«Մատ. Ե.
34»
Հ. Զ. 14:

«Ղու. Գ.
16» Գ. Բ.
20: Ժ. 5.
14: Ժ. 1.
Ժ. 13:
Ժ. 5.
Բ. Զ. Բ. Գ.
26: 46: Գ. Բ.
Ժ. 25:
Գ. Զ. Բ. Գ.
24:
Գ. Զ. Բ. Գ.
22: 27: 32:
40:

Ե. Զ. Բ. Գ.
21:

Զ. Զ. Բ. Գ.
20:

Ե. Զ. Բ. Գ.
2: 30:
Ժ. 12: 10:
Գ. Զ. Բ. Գ.
15:

Ե. Զ. Բ. Գ.
25:
Հ. Զ. 14:

Բ. Զ. Բ. Գ.
16: Զ. Բ.
Ժ. 23:
30: Ե. Զ.
39:

ցան, ու եկան քաղցրութեամբ
39 խօսեցան անոնց հետ. Եւ դուրս
հանելով՝ «Կաղաչէին որ ան քա-
40 ղաքէն երթան: Անոնք ալ բան-
տէն ելելով՝ Լիւիսային առնել
մտան, ու եղբայրները տեսան՝ ու
մխթարեցին զանոնք, և դաշին:

Գ Լ. Ժ Ե

1 Պօղոս կը բարոյէ թէսաղոնիկէ մէջ. 4 ուր
ոմանք կը հաւատան, և ոմանք կը հաւատեն
զանկայ: 10 Պօղոս թերիս կը խրկուի, ու
հոն ալ կը բարոյէ. 13 Թեսաղոնիկեցիներէ
հալածուած: 15 Աթէնք կ'երթայ, ուր տեղ
կը բարոյէ անոնց չնայեցած կենդանի Աս-
տուծոյ: 34 Հաստ զարդիկ Գրիստոսի կը
հաւատան:

1 Եւ Ամիւսիոյսէն ու Պօղոսիւսի-
ւոյն պտուղով՝ Թեսաղոնիկէ
եկան, ուր որ Հրէաները ժողո-
2 վարան մը ունէին: Պօղոս ալ իր
սովորութեանը պէս՝ անոնց մէջը
մտաւ, և իրեք շաբաթ օր խօսեցաւ
3 անոնց հետ գիրքերէն, Մեկնելով
և առջնէն զինելով, թէ Բաբելոն
էր Գրիստոսի չարաշարժիչ, ու մե-
ռեցներէն յարուժիւն պոսել, և
թէ՛ Ան Գրիստոսը որ ես ձեզի կը
քարոզեմ, ըստ, Գրիստոսն է,
4 Եւ անոնցմէ ոմանք հաւատացին,
ու Պօղոսին և Խիզային հետ մի-
ացան, աստուածավախ Յոյներէն
ալ մեծ բազմութիւն, ու երեւի
կնիկներէն ալ հոգեւորականք
5 ւոր չէին: Բայց չհաւատացող
Հրէաները նախանձեցան, և քանի
որ դատարկապորտ անօրէն մար-
դիկ առնելով՝ աղմուկ հանեցին,
ու քաղաքը տակնուվրայ ըրին. և
Եփեսոսին տանը վրայ յարձակելով՝
կուգէին զանոնք ժողովքին առջն-
6 ատին: Ու երբոր զանոնք չը-
գտան, Յասոնը ու մէկ քանի եղ-
բայրներ քաշելով տարին քաղա-
քապետներուն առջնը, կանչուե-
տելով թէ շանոնք որ աշխարհը
տակնուվրայ ըրին, հոս ալ հասն-
7 են. Որոնք Յասոնը ընդունել է.
և ասոնք ամէնը կայսրին հրամա-
նացը դէմ կը գործեն, Էրեսելով
թէ՛ ուրիշ խաղաւոր մը կ'ալ Գի-
8 ստու: Եւ խռովեցուցին ժողովուր-
դը ու քաղաքապետները, որ աս
9 բաները կը լսէին: Բայց երբոր
Յասոնէն և ուրիշներէն երաշխաւո-
րութիւն առին, արձակեցին զա-
10 նոնք: Էթակ եղբայրները շուտ մը
գլխելով Պօղոսը և Շիդան Բերիս
խրկեցին. որոնք հոն հասնելով՝
11 Հրէից ժողովարանը գացին: Ա-
սոնք թեսաղոնիկէի մէջ եղողներէն
աւելի ազնիւ մարդիկ էին, որ
Աստուծոյ խօսքը կատարեալ յո-
ժարութեամբ ընդունեցին, և Բա-

մէն օր Գիրքերը կը քննէին թէ
12 աս բաները աստուծոյ է: Ուստի
անոնցմէ շատերը հաւատացին. և
պատուաւոր Յոյն կնիկներէն ու
մարդիկներէն հոգեւորականք ալ
13 քիչուր չէին: Բայց երբոր իմա-
ցան թեսաղոնիկէից Հրէաները
թէ Բերիայի մէջ ալ Աստուծոյ
խօսքը քարոզուեցաւ Պօղոսէն,
հոն ալ եկան ու ժողովուրդը
14 զրդոնեցին: Ժ Ան ատենը եղբայր-
ները շուտ մը Պօղոսը խրկեցին
որ մինչև ծովագնէրը երթայ. բայց
Շիդան ու Տիմոթէոս հոն մնացին:
15 Եւ անոնք որ Պօղոսը կը տեսնէին,
մինչև Աթէնք ընդունելով
Էրեսելով հրաման առնելով Շիդային ու
Տիմոթէոսին համար՝ որ շուտով
իրեն գան, գացին:
16 Եւ Պօղոս Աթէնքի մէջ անոնց
պատահելով շիր հողին անհանգիստ
էր ընդհին դին, վասն զի քաղաքը
բոլորովին կուսապաշտուէր մէջ
17 ընկղմած կը տեսնէր: Ուստի ժո-
ղովարանին մէջ կը խօսէր Հրէա-
ներուն ու բարեպաշտ մարդոց. և
ամէն օր հրապարակներուն մէջ ու-
18 թոնց որ պատահէր: Ու Եպիկու-
րեան և Ստոյիկեան փիլիսոփանե-
րէն մէկ քանիները իրեն հետ հա-
կաճառութիւն կ'ընէին. և ոմանք
կ'ըսէին. Աս սերմանաբաղը ինչ
ընել կ'ուզէ: Ուրիշներն ալ Էրե-
սէն. Կ'ըսէին թէ աստուած աս-
տուածներու քարոզիչ է. ինչու
որ Գրիստոսը ու յարուժիւնը կ'ա-
19 լետարանէր անոնց: Եւ առին
անիկայ՝ Արիստագորոս տարին, ու
կ'ըսէին. Կ'ընանք իմանալ թէ
ինչ է աս նոր վարդապետութիւն:
20 Նը որ՝ դուռն կը զրուցես. Գանգի
մեր ականներուն օտար բաներ կը
ընեն. ուրեմն կ'ուզենք իմանալ:
21 Թէ ինչ պիտի ըլլան անոնք. (Ին-
չու որ Աթենացիները ամէն ալ,
ու հոն կեցող օտարականները ու-
րիշ բանի չէին պարագայր, բայց
միայն նոր բան զրուցելու կամ լը-
սելու):
22 Ան ատենը Պօղոս Արիստագորոսին
մէջը կայեցաւ. ու ըսաւ. Ով Ա-
թենացի մարդիկ՝ ամէն կողմանէ
խիտ կրօնասէր կը տեսնեմ ձեզ,
23 Գանգի ես պտուղելով ու ձեր պաշ-
տամուտքը զննելով՝ մէկ սեղան մը
գտայ, որուն վրայ զրուած էր
ԱՆՏԻՍՏՈՒՔ ԱՍՏԱՌՈՆԵՍ
ուստի անիկայ որ դուք չմանչա-
նով կը պաշտէք, ես նոյնը ձեզի
24 կը քարոզեմ: Եւ Աստուած որ աշ-
խարհը տեղծեց, և անոր մէջի-
բոլոր բաները, անիկայ երկնից ու
երկրի թէ Տէրը ըլլալով՝ Կոչ ձեռա-

Յառի Տեղան
53

«Մատ. Ժ.
23»

Ե. Զ. Բ. Գ.

Յ. Զ. Բ. Գ.
54
Ե. Զ. Բ. Գ.
5:

Ե. Զ. Բ. Գ.
14:
Զ. Զ. Բ. Գ.
25:
Ե. Զ. Բ. Գ.
45:

Յամբ Տեսան
54

Ե Սաղ . Ժ .
10-13 :
Յ Ես . Բ . 7 :
Ս Թա . Ժ Գ .
22 : Յ որ .
Ժ Բ . 10 : ի Ե .
3 : Լ Գ . 4 :
Ես . խ Բ . 5 :
Ժ Ե . 16 :
Ջ ա Բ . Ժ Բ .
1 :
Ե Թ Բ . Լ Ե . S :
Ե Զ ու Վ . Ե .
20 :
Բ Գ Լ . Ժ Գ . 16 :
Յ Կ ո Գ . ա 17 :
Ե որ . ա . 3 :
Ե Տ Խ ա . ա 12 :

Ե Ես . խ . 15 :

Ե Գ Լ . Ժ Գ . 15 :
Ե ու Վ . Ժ Գ . 23 :
Ե Լ ու . Ժ Գ . 47 :
Տ Խ ա . Բ . 11 :
12 : ա Պ Ե ս .
ա 14 : Գ . 3 :
Ե Գ Լ . Ժ Գ . 42 :
Ե ու Վ . Բ . 16 :
Ժ Գ . 10 :

Ե Գ Լ . Բ . 24 :

գործ տաճարներու մէջ կը բնակի ,
25 Ո՛չ ալ մարդոց ձեռքովը կը պաշ-
տուի՝ Բանի մը կարօտի պէս .
Յ քանզի ինքը կու տայ ամենուն
26 կենսք ու շունչ՝ և ամէն բան . Ու
բոլոր մարդոց ազգերը մէկ արիւնէ
մը ըրաւ՝ որ բոլոր երկրի երեսին
վրայ բնակին . և որոշուած ժա-
մանակներ Տաստուած , շու ա-
նոնց բնակութեան սահմանները
27 զՄատուած փնտելու , Որ ըլլայ
թէ խորխափելով զինքը գտնեն .
Ի թէ պէտեւ մեր ամէն մէկին ալ հե-
28 ռու չէ . Ինչու որ յանով կ'ապ-
րինք և կը չարժիքք ու կանք ,
Ե ինչպէս որ ձեր բանաստեղծներէն
մէկ բանիներն ալ ըսին , Բանզի
29 մենք անոր ցեղէն ալ ենք : Ուս-
տի՝ որովհետեւ Աստուծոյ ցեղէն
ենք , Ե պէտք չէ որ անանկ սեպեց
թէ Աստուածութիւնը նման ըլլայ
սոսկի կամ արձաթի կամ քարի ,
որ մարդուս վարպետութիւնովը
30 ու խելովովը քանիչաստուած է : Արգ՝
Աստուած՝ աղիտութեան ատեն-
ները անտես ընելով , Ե հիմա ամէն
տեղ կը պատուիրէ բոլոր մարդոց՝
31 որ ապաշխարեն : Ինչու որ ինքը
մէկ օր մը սահմանեց , Դորուն մէջ
աշխարհս արդարութեամբ պիտի
զատէ ան մարդուն ձեռքովը , որն
որ որոշեց , ու ամենուն հաւատա-
ցուց՝ զանիկալ Լեռներէն յա-
րուցանելով :

32 Երբոր մեռելներէն յարութիւնը
լսեցին , ոմանք ծաղր կ'ընէին . ու-
մամբ ալ կ'ըսէին . Ատ բանիդ
համար ուրիշ անգամ մտիկ պիտի
33 ընենք քեզի : Եւ այսպէս Պօղոս
34 անոնց մէջէն ելաւ : Սակայն քա-
նի մը մարդիկ իրեն յարելով հա-
ւատացին , որոնց մէջն էր Դիոնե-
սիոս Արիսպագացին , և Դամարիս
անունով կնիկ մը , ու անոնց հետ
ուրիշներ ալ :

ԳԼ . ԺԸ

1 Պօղոս իր արհեստը կը բանի . և Կորնթոսի
մէջ հեթանոսներուն կը քարոզէ . 9 Տէրը
տեսնէր մէջ կը քաջայերէ Պօղոսը , 12 որ
կ'ամբաստանուի փոխանորդ դռնին . Գա-
ղիոնի առջև , բայց կ'աղաթ . 18 Խաբէ
քաղաք քաղաք պտտելով՝ աշակերտներ
կը հաստատէ : 24 Ապոլոն առեղի ճշդի սոր-
վելով ճշմարտութիւնը Ափրիգասէն ու Պրիս-
կիայէն՝ 28 զԲերտոսս կը քարոզէ մեծ ազ-
դեցութեամբ :

1] Սկէ ետեւ Պօղոս Աթենքէն զա-
2 տուելով՝ Կորնթոս եկաւ , Եւ
մէկ Հրէայ մը գտաւ՝ Ակիւղաս ա-
նունով ծննդեամբ Պոնտացի , որ
իր Պրիսկիղա կնկանը հետ նոր ե-
կնէր էր Իտալիայէն . (Վղօղիտոսին
հանած ծառաներն համար որ բոլոր
Հրէաները Հռովմէն հեռանան .)

Ե Զ ու Վ . Ժ Գ .
3 : ա Կ որ .
Ժ Գ . 19 : Բ
Տ Խ ա . Գ . 19 :

3 ու անոնց բովոր գնաց . Եւ որով-
հետեւ ինքը արհեստակից էր՝ անոնց
քովը կեցաւ , Բ և կը բանէր . Ինչու
որ արհեստով վրանագործ էին :
4 Բ ու ամէն շաբաթ օրերը ժողովարա-
նին մէջ կը խօսէր , և Հրէաները
5 ու Յոյները կը համոզէր : Եւ երբ-
որ շիղա և Տիմոթէոս Մակեդո-
նիայէն իջան , Ե Պօղոսին հողին ե-
ռանդով վառուած ըլլալով , Հը-
րէաներուն վկայութիւնով կը
հաստատէր՝ թէ Տիմուր Բրիս-
6 տոսն է : Եւ նոնք ալ երբոր դէմ կե-
ցան ու կը հայհոյէին , Ե ինքը հան-
դերմները թօթվելով՝ ըսաւ անոնց .
Ե Զեր արիւնք՝ ծակէր զուրկ , Բ և ան-
պարտեմ , Ժ ամէկ ետեւ հեթանոս-
7 ներուն պիտի երթամ : Եւ անկէ
երթալով՝ մտաւ մէկու մը տուն ,
որուն անունը՝ Տուստոս էր՝ աւ-
տուածաբան Բարդէ , որուն տունը
8 ժողովարանին կից էր : Եւ ժո-
ղովդապետը Կրիսպոս իր բոլոր
տունովը հաւատաց Տէրոյն . և
Կորնթացիներէն շատերը լսելով՝
9 հաւատացին ու մկրտուեցան : Եւ
զիշերը տեսիլէր մէջ ԼՏԵՐ ըսաւ
Պօղոսին . Մի վահանա՛ր հապա-
10 խօսէ , և լուռ մի՛ կենար , Ե ինչու
որ ես քեզի հետ եմ , և մէկը քեզի
դէմ պիտի չըլլէ՝ քեզի փասս մը
հասցընելու . քանզի աս քաղաքիս
մէջ եւ շատ ժողովուրդ ունիմ՝
11 Եւ հա՛ն տարի մը ու վեց ամիս կե-
ցաւ , և Աստուծոյ խօսքը անոնց
մէջ կը ստրկեցընէր :

12 Եւ Աքայիայի փոխանորդ Բը-
ղէշին Դադրիոնի օրերը Հրէայք
միաբանելով՝ Պօղոսին դէմ ելան ,
13 և զանիկայ տեսանք տարին , Լսե-
լով թէ , Ասիկալ կը հրապարէ
մարդիկը օրէնքէն դուրս Աստուած
14 պաշտելու : Ու երբոր Պօղոս իր
բերանը բանալու պատրաստ էր ,
Դադրիոն ըսաւ Հրէաներուն . Ժ թէ
որ անիրաւութեան մը կամ չար
գործքի մը համար ըլլաք՝ ո՞վ Հը-
րէաներ , արժան էր ինձի՞ր որ ձեզ
15 մտիկ ընէի : Բայց թէ որ վէճը
խօսքի՞ ու անուններու՝ և ձեր օրէն-
քին վրայով է , դուք ձեզմէն տե-
սէք . Ինչու որ ես ատանի բանելու
16 դատաւոր ըլլալ չեմ ուզեր : Եւ
17 զանոնք ատեսանէն վճռեցին : Ան
ատենը բոլոր Յոյները Նիսովենէն
ժողովդապետը բռնեցին՝ ու ա-
տենանին առջև կը ձեռնէին . և աս
բաներուս վրայով Դադրիոն բնաւ
հոգ չէր ընէր :

18 Պօղոս ալ տակաւին իսկ մը օ-
րեր հա՛ն քնալէն ետքը՝ եղբայրներէն
հրաժարելով , նաւով դէպ ի Սիւ-
րիա գնաց . ու իր հետն ալ Պրիս-

Յամբ Տեսան
54

Բ Գ Լ . Բ . 34 :
ա Կ որ . Գ .
12 : ա թ Ե ս .
Բ 9 : ա թ Ե ս .
Գ . 3 :
Բ Գ Լ . Ժ Գ . 2 :
Ե Գ Լ . Ժ Գ .
13 : 15 :
Բ Գ Լ . Բ .
13 : Գ Լ . Ժ Գ .
3 : Զ Դ Ե 28 :
Ե Գ Լ . Ժ Գ .
45 : ա Պ Ե ս .
Գ . 4 :
Ե Լ Ե Ե Բ . Ե .
13 : Մ ա տ .
Գ . 14 : Գ Լ .
Ժ Գ . 51 :

Ե Գ Լ . Բ . 9 :
11 : 12 : Բ
Թ ա Գ . ա .
16 : Ե Զ Ե Գ .
Ժ Գ . 13 :
Լ Ե . 4 :
Բ Ե Զ Ե Գ . Գ .
13 : 19 : Լ Գ .
9 : Գ Լ . Բ .
26 :

Բ Գ Լ . Ժ Գ .
46 : Բ Ե . 28 :
Ո՛ր Ե Լ Ե Տ Խ
ա տ ու Տ Ե ս .
ա տ ու

Ե ա Կ որ . ա .
14 :
Բ Գ Լ . Բ Գ .
11 :

Բ Ե Զ Ե Բ . ա .
18 : 19 :
Մ ա տ . Բ Ե .
20 :

Յ ա . Տ . 55
վերջ :

Բ Գ Լ . Բ Գ .
29 : Ի Ե .
11 : 19 :

Ե ա Կ որ . ա .
1 :

Յամբ Տեառն

55

Հռով. Ժ. 1.

Յթու. Ժ. 15.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

Ժա. 24.

կիզան և Ակիւղար, — ալ Կիւր-
րայի մէջ քիչ գլուխը փորձած, ին-
չու որ ուխտաւոր էր: Աւ Եփեսոս
որ հասաւ, անոնք հոն ձգել, և
ինքը՝ Ժողովարարն մտնելով՝ Հը-
20 րեաներուն հետ կը խօսէր: Եւ
իրեն կ'աղաչէին՝ որ ալ աւելի ժա-
մանակ իրենց քովը մնայ. բայց
21 յանձնառու չեղաւ. Հապա հրա-
ժարեցաւ անոնցմէ ըսելով. «Պէտք
է որ անպատճառ աս առաջիկայ
տունը երուսաղէմի մէջ ընեմ».
բայց՝ Ղաւսուծոյ կամօրով նորէն
ձեզի կը դառնաւ. ու Եփեսոսէն
22 նստով ծամբայ ելաւ. Եւ Անտարիա
հասնելով՝ Երուսաղէմ եկաւ, ու
Եկեղեցիին բարեւ տուաւ, ու Խոր-
23 իմաւ Անտիոք. Եւ ատեն մը հա-
կենայէն Եսէի՝ եկաւ, ու կարգով
էփաղատացուց երկիրը և Փռիւզիա
կը պտրտէր, ու ի բոլոր աշակերտ-
ները կը հաստատէր:
24 Եւ Ապղոստոս անտնով ձգելայ մը,
ձինդեմալ Աղեքսանդրացի՝ ծա-
րտասան մարդ մը՝ եկաւ հասաւ Ե-
փեսոս. որ ինքը զօրաւոր էր — բ-
25 զիրքերով: Ասիկայ Տերոյն ծամ-
բուն մէջ զարթուած էր, և Երմ-
եաւանը հոգի ունենալով, կը խո-
սէր ու կը սորվեցնէր ձգուածներ
Տերոյն վրայով. բայց Լիւիս միայն
Յովհաննէսին մկրտութիւնը զի-
26 տէր: Ասիկայ սկսաւ Ժողովարա-
նին մէջ համարձակ խօսիլ. ու
երբոր Ակիւղար ու Պրիսկիլա լե-
ցին անկէ, ալ գանիկայ իրենց քո-
27 վը առին, և աւելի ձգուիւ Եստուծոյ
վրէժնան անոր հասկընցին: Աւ
երբոր անիկայ ուզեց Աբայիա եր-
թալ, եղբայրները քաջալերեցին
զնիւն, ու իւր գրեցին առ Դե-
28 փաղեաներուն՝ որ գանիկայ ըն-
դունին. որ հոն հասնելով՝ շատ
օգտակար եղաւ շնորհքով հաւա-
29 տացեալներուն. Բանդի հրապա-
րակաւ սաստիկ կը յանդիմանէր
Հրեաները, և — բն զիրքերէն ցու-
ցնելով թէ Յիսուսը Բրիտոսն
է:

ԳԼ. ԺԲ

1 Սուրբ Հոգին կը որոսի հաւատացեալներուն՝
Պօղոսին ձեռքը: 9 Հրեայն կը հայհոյեն
Պօղոսի վարդապետութիւնը՝ որ հրաշքներով
կը հաստատուի: 13 Երդմեցուցիչ Հրեայք
16 Եսէի կ'ուսնէր Կիւրարէն: 19 Սիստեր-
ոսիան զբրեւր կ'աղաչէր: 24 Դեմետրիոս
իր արեւմտեան թիւղեմով մեծ ազմուկ կը հանէ
Պօղոսին դէմ, 35 որն որ ատենադպիրն
էր հանգարակեցնէ:

1 Լիւ. քանի որ — Ապղոս Կորնթոսի
մէջ էր, Պօղոս վերի կողմերը
պտրտելով՝ Եփեսոս եկաւ. և քա-
2 նի որ աշակերտներ դռներով, Լ-
սաւ անոնց. Երբոր հաւատացիք՝

Սուրբ Հոգին առի՛ք արդեօք. ա-
նոնք ալ բռին իրեն. Բայց մէր
յաճախ ալ չէր թէ Սուրբ Հոգի
3 կայ: Եւ ըսաւ անոնց. Հապա
ինչո՞վ մկրտուեցաք. անոնք ալ ը-
սին. Էջով հաննէսին մկրտութիւն-
4 նովը: Պօղոս ալ ըսաւ. ԴՅով-
հաննէս ապաշխարութեան մկրտու-
թիւնով մկրտեց, Ժողովուրդին ը-
սելով, թէ ան որ իրմէ ետքը պի-
տի գայ՝ անոր հաւատան, այսինքն՝
5 Բրիտոսն Յիսուսին: Աւ երբոր
— լեցին, Եւ Տէր Յիսուսին անու-
6 նովը մկրտուցան: Եւ Պօղոս
երբոր Լանոնց վրայ ձեռք դրաւ,
Սուրբ Հոգին անոնց վրայ եկաւ,
Եւ իւրեւնը կը խօսէին ու կը մար-
7 դարեանային: Եւ ան բոլոր մար-
դիկը տասուերկուքի չափ էին:
8 Աւ Ժողովարարն մտնելով՝ իրէր ա-
միս համարձակութեամբ Եւստու-
ծոյ թաղաւորութեանը վրայով կը
9 խօսէր, ու կը համոզէր: Ժիւսկ
երբոր մէկ քանիներ կը յամառու-
ին՝ ու դէմ կը դնէին բազմութեան
առջեւ՝ Եւ ան ծամբան բամբասելով,
ինքը անոնցմէ հեռացաւ, և աշա-
կերտները գտաւց, ու ամէն օր
Տիւրքան — մկրտէր դպրասաւ-
10 նը մէջ կը խօսէր: Եւ աս երկու
տարի քէջ՝ մինչև որ բոլոր Ասիայի
մէջ բնակող Հրեաները ու Յոյ-
11 ները խորհարար խօսք լեցին: Եւ
Եստուած նշանաւոր հրաշքներ կ'ը-
12 նէր Պօղոսին ձեռքովը. Ժնանկ
որ անոր մարմնէն թաշկինակներ ու
զոգնոցներ կը տանէին հիւանդնե-
րուն, և իրենց ցաւերէն կը բժշ-
կուէին, ու չար ոգիները կ'ելէին:
13 Բայց ատամնադական Հրեաներէն
մէկ քանիներ՝ որ Երդմեցուցիչ
էին, Եւստուծոյ հետ Յիսուսին
անունը կանչել անոնց վրայ՝ որոնք
չար ոգիներ ունէին, և կ'ըսէին,
14 264 կ'երդմեցնենք Յիսուսով,
որն որ Պօղոս կը քարոզէ: Եւ
աս բանը ընողները Սկաւ —
Հրեայ քահանայապետի մը եօթը
15 որդիքն էին: Իսկ չար ոգին պա-
տասխան տուաւ՝ ու ըսաւ. Յի-
սուսը կը ծաննամ: Աւ Պօղոսը զի-
16 տեմ, բայց դուք ո՞վ էք: Եւ
ան մարդը որուն ներքի զին էր չար
ոգին, անոնց վրայ ցաթկելով՝
բռնեց գանոնք ու յաղկեց, մինչև
որ ան տունէն մերկ ու վերաւո-
17 ռուած դուրս փախաւ: Եւ —
Բաւ Եփեսոսի մէջ բնակող բոլոր
Հրեաներուն ու Յոյներուն յայտնի
եղաւ. և անոնց ամենուն վրայ
վախ մը ինկաւ, ու Տէր Յիսուսը
18 անունը կը մեծարուէր: Եւ հա-
ւատացեալներէն շատերը կու գա-

Յամբ Տեառն

56

Գլ. Բ. Ը.

16. Տեառն

Ժա. Գ. Գ.

Գլ. Ժ. 25.

Գլ. Գ. Գ.

11. Գլ. Գ.

15. Գլ. Գ.

Գլ. Գ. 5.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Գլ. Գ. Գ.

Յամբ Տեառն

58

Մատ. Գ
6:

Գլ. 7. 7.
Ժ. 24:

Յա. Տ. 59
Գլ. Բ. 22:

Հոով. Ժ. 6.
25. Գառ.
Բ. 1:

Ե. Գլ. Բ. 7. 11.
Հոով. Ժ. 6

24-25:
Գլ. Ժ. 5.

Հոով. Ժ. 4.
23. Բ. Տիմ.

7. 20:
Բ. Գոր. ա

3:
Տեառն Գլ. Ժ. 2:

Գլ. Ժ. 4. 16
19:

Սաղ. Ժ. Ժ. 6.
4. Ես. Խ. Ե.

10-20. Ե.
Բ. Ժ. Ժ. 3:

Յամբ ար.
Տեառն

Հոով. Ժ. 4.
23. Բ. Գոր.

ա. 14:
Գլ. Բ. 4:

Բ. 2:
Գոր. 7. 10:

Փիլիմ. 24:

ին, և ու կը խառնուանէին ու կը
19 պատմէին իրենց ըրածները, և
կատարելութեան հետեւողներուն
շատերը գիրքերնին մէկտեղ բերե-
լով ամենուն առջև կ'այրէին. և
անոնց գիրք հայտնեցին, ու յիսուն
հազար արծաթ Գառնի գտան:
20 Եւսպէս Տերոյն խօսքը մեծապէս
կ'աճէր և կը զօրանար:
21 Ու երբոր աս բաները ընցաւ.
Գորոս միտքը դրաւ որ Մակեդո-
նիայէն ու Եւքայիայէն պտրտելով
Երուսաղէմ երթայ. ու կ'ըսէր
Թէ. հոն երթալէս ետքը Կատը Է
22 ինծի որ Հոովմ ալ տեսնեմ: Եւ
իրեն սպասաւորութիւն ընդնդնէին
երկուքը՝ Տիմոթէոսը ու Երաս-
տոսը խրկեց Մակեդոնիա, ու ինքը
ատեն մըն ալ Եւքայի մէջ կեցաւ:
23 Եւ Էսան ատենները շատ խռովու-
թիւն եղաւ Տեր-իւ Ղաւթիւն:
24 Համար. Քանզի Դեմետրիոս անու-
նով արծաթագործ մը՝ Արտեմիսին
Քաթիլ անորոնք կը չինէր ար-
ծած, և ու քիչ շահ չէր բերէր:
25 Վարպէտներուն Որոնք ասիկայ
մէկտեղ ժողովք նոյն արհեստին
բանտներուն հետ, ու ըսաւ.
Մարդիկ դուք գիտէք որ աս գոր-
ծէս Է մեր շահը, և կը տեսնէք
ու կը լսէք որ աս Պօղոսը չէ Թէ
միայն Եփեսացաց, հապա գրեթէ
բոլոր Եւփացաց շատ ժողովուրդ-
ները համոզելով մարդերնին դար-
ձուց ըսելով Թէ. Ձեռքով չի-
նուածները աստուածներ չեն:
27 Ուստի վտանգ կայ որ չէ Թէ միայն
աս մեր Կողմը պիտի նախատուի.
Հապա մեծ աստուածուհւոյն Ար-
տեմիսին տաճարն ալ ոչինչ պիտի
սեպուի. և անոր մեծափառու-
թիւնը պիտի խափանուի, որն որ
բոլոր Եւփա ու աշխարհք կը պաշ-
տեն. Ու երբոր աս լսեցին, բար-
կութեամբ լեցուած կը կանչուրու-
տէին ու կ'ըսէին. Մեծ է Եփե-
սացաց Արտեմիսը. Եւ բոլոր բա-
զաքը խռովութեամբ լեցուեցաւ.
և յափշտակելով Գալիոս ու Էւ-
րիստարքոս Մակեդոնացիները Պօ-
ղոսին ծանապարհորդակիցները
ամենը մէկեւ Թէատրոնը վազեցին:
30 Իսկ Պօղոս երբոր ուղեց ժողովուր-
դին մէջը մտնել աշակերտները
31 Թող շտապին զինքը. Եւսպէտ-
տերէն ալ ոմանք որ իր բարեկամ-
ներն էին Դուք խրկելով իրեն
Կաղաչէին որ Համարձակի Թէ-
32 տարոնք երթալուն. Ուստի մէկը
մէկ կերպ ու մէկալը ուրիշ կերպ
բան կը կանչուրուտէին ինչու որ
ժողովքը չփութութեան մէջ էր և
շատերը չէին գիտեր Թէ ինչ բանի

33 Համար ժողովուած են. Եւ բազ-
մութեանը մէջէն ատաջ բերին
Աղեքսանդրոսը, որն որ Հրէայք ա-
ռաջ քնեցին. Եւ Աղեքսանդրոս ալ
ճեռքը շարժելով կ'ուզէր որ ժա-
34 ղովուրդին պատասխան տայ. Իսկ
երբոր գիտցան Թէ անիկայ Հրէայ
է, ամենքը մէկ բերան եղած՝ երկու
ժամու չափ կը կանչուրուտէին Թէ.
Մեծ է Եփեսացաց Արտեմիսը:
35 Սակայն ատենադպիրը բազմու-
թիւնը հանդարտեցնելով ըսաւ.
Ով Եփեսացի մարդիկ որ մարդն
է որ չիտնայ Թէ Եփեսացաց
բաղաքը մեծ Արտեմիսին և Գիո-
սէն ինկած կուռքին տաճարին
36 պաշտօնեան է. Ուրեմն աս որ
անվիճելի բան մըն է, Կատը Է ձեռք
հանդարտ կենալ, և յանդգնու-
37 Թեամբ բան մը չընել. Քանզի
դուք ատ մարդիկը հաւ բերիք.
որոնք ոչ տաճար կողոպտողներ
են, ոչ ալ ձեր աստուածուհւոյն
38 Հայհոյանք բերեն. Ուստի Թէ
որ Դեմետրիոս և իր հետը եղած
վարպէտները մէկու մը հետ բան մը
ուռնին, ատենանք բաց է, ու փո-
խանորդ բրդէն կայ. Թող իրարու
դէմ ամբաստանութիւն ընեն.
39 Հապա Թէ որ ուրիշ բաներու
Համար է ձեր պահանջմունքը,
օրինաւոր ժողովքի մէջ Թող որ-
40 շուի. Ինչու որ մենք ալ աս
օրուան Եւքայն Համար իբրեւ խոռ-
վայոյց մարդիկ ամբաստանուելու
պատճառ մէջ ենք. քանզի պատճառ
մը չկայ որով կարող ըլլանք աս
խուռնամբոսը բազմութեանը հա-
մար պատասխան տալ. Եւ աս
սանկ ըսելով ժողովքը արձակեց:

Յամբ Տեառն

59

Գա. Տիմ. ա.
20. Բ. Տիմ.

7. 14:
Գլ. Ժ. Ժ. 17:

ԳԼ. Ի

1 Պօղոս Մակեդոնիա կ'երթայ. 7 Տերուանկան
ընթերցէր կը կատարէ. ու կը քարոզէ. 9
Եւստիոս վար իյնալով կը մտնի. 10 և Պօ-
ղոս կը յարուցանէ զանիկայ. 17 Պօղոս Մե-
լիտոսի մէջ ժողովելով երէցները Գր. քննէ
անոնց՝ իրեն պատահելու անցքերը. 28 Կ-
պտուիլիէ անոնց՝ Աստուծոյ հօտին հոգ տա-
նել. 29 ու կը զգուշացնէ Խաբեայ վարդա-
պետներէն. 32 սպա զանոնք Աստուծոյ յանձ-
նելով՝ 86 աղօթք կ'ընէ անոնց հետք. և կը
մեկնի.

1 Իւ աղմուկը դադարեցնելու Պօ-
ղոս աշակերտները իրեն կան-
չեց ու հրաժարական ողջոյն տա-
լով Ելաւ որ Մակեդոնիան եր-
2 Թայ. Եւ ան կողմերը պտրտելէն
ու շատ խօսքերով անոնք միմիջե-
3 ինքէն ետեւ Ելալա եկաւ. Եւ հո-
նք իրեք ամիս կենալէն ետքը Բ. Հրէա-
ները իրեն դէմ նենդութեան խոր-
հարկ բերին երբոր կ'ուզէր Սիւրիա
եկել. և ուր հաւաք որդեց Մա-
4 կեդոնիայի վրայէն դառնալ. Ու

աւ. Գոր. Ժ. 4.
5. ա. Տիմ.

ա. 3:
Յա. Տ. 60

Գլ. Ժ. 23:
Բ. 12. Բ. 6.

3. Բ. Գոր.
Ժա. 26:

Յառի Տեղան

60

ԵԳԼ. Ե. 59.
Ի. 5.

ԲԵԼ. Ի. 6.
14. Ի. 7.
29.

ԺԶԳ. 25.

— ԶԳ. 12.
ԳԼ. Ի. 23.

ԲԳԼ. Ի. 36.

ԵԼԻ. Գ.
11. ԲԶԳ.
Գ. 5.

ԴԳԼ. Գ. 5.
Բ. 23. 40.

ԵԳԼ. Բ.
25. ԳԼ. Բ.
17.

ԴԳԼ. Ժ. Ժ.
25.

ԵԶԳ. 33.
ԳԼ. Ի. 28.

Յիսուսին խօսքը, որ ինքը ըսաւ. Եւեթի երանելի է տալը՝ քան թէ 36 առնելը. Եւ աս որ ըսաւ, անոնց ամենուն հետ շնկան վրայ գալով՝ 37 աղօթք ըրաւ. Եւմէնքն ալ սաստիկ կու լային, ու Պօղոսին Եպարնոցին վրայ ինչալով՝ զանիկայ 38 կը համբուրէին. Սիրտերնին աւելի կը ցաւէր ան խօսքին համար, թոր կ'ըսէր՝ թէ ալ պիտի չտեսնեն իր երեսը. և զանիկայ ճամբայ դրին մինչև նաւը Երեւել:

ԳԼ. ԻԵ

1 Պօղոս բնաւ համոզուի երուսաղէմ երթալն ետ կենալու. 9 Փիլիպպոսն մարգարէ աշխիկները. 17 Պօղոս երուսաղէմ կ'երթայ, 27 ուր տեղ կը բռնուի, ու մեծ վտանգի մէջ կ'իյնայ. 31 բայց հաղարայտեոր ազատելով զանիկայ, հրաման կու տայ որ ժողովուրդին խօսի:

1 Եւ երբոր ելանք ու անոնցմէ զատուեցանք շտակ նաւելով՝ կով եկանք, և միւս օրը Հռոդոն, ու 2 անկէ Պատարա. Եւ նաւ մը գտանք որ Փիւնիկէ կ'երթար, ու անոր մէջը մտնելով՝ ճամբայ ելանք. Եւ կիպրոս որ երեցաւ, զանիկայ ձախ կողմերնին թող տալով դէպ 'ի Սիւրիա նաւեցինք, և Տիւրքոս ելանք. Ինչու որ նաւը 4 հոն պիտի թափէր Էր բեռը. Եւ աշակերտները գտնելով՝ եօթը օր հոն կեցանք, որոնք Սաւրէ Հոգիով՝ կ'ըսէին Պօղոսին որ երուսաղէմ չելլէ. Եւ երբոր ան օրերը անցուցինք, ելանք ու կ'երթալինք. ամենն ալ կնիկներով ու տղաքներով մինչև քաղաքէն դուրս մեզ ճամբայ գրին. Եւ ծովուն եզերքը ծնկան վրայ գալով՝ աղօթք 6 ըրինք. Եւ իրարու հրաժարական ողջոյն տալով՝ մենք նաւը ելանք. 7 անոնք ալ տեղերնին դարձան. Իսկ մենք Տիւրքոսն շարունակեալ և ծովու ճամբորդութիւնը լմնցընելով՝ Պտողէմայիս հասանք, ու եղբայրները բարևելով՝ օր մը քովերնին կեցանք. Եւ հետեւեալ օրը 8 չիլէ ելանք ու Վեսարիա եկանք, և Փիլիպպոս Գաւառարանին տունը մտնելով, Դոր ինքը եօթնէն Դիւ 9 եր, անոր քովը կեցանք. Անիկայ չորս հատ կոյս աղջիկ ուներ, Էոր 10 մարգարէութիւն կ'ընէին, Եւ հոն շատ օրեր որ կեցանք, Հրեաստանէն մարգարէ մը իջաւ Ղազարոս 11 անունով. Եւ երբոր մեզի եկաւ, Պօղոսին գօտին առնելով իր ձեռքերը ու ոտքերը կապեց. և ըսաւ. Ասանկ կ'ըսէ Հոգին Սուրբ Ան մարդը՝ օրուն է աս գօտին, Եւ ասանկ պիտի կապեն Հրեաները երուսաղէմի մէջ. ու հեթանոս.

12 ներուն ձեռքը պիտի մատնեն. Եւ երբոր աս լսեցինք, աղաչեցինք մենք ալ և տեղացիք ալ որ երուսաղէմ 13 դէմ չելլէ. Իսկ Պօղոս պատասխան տուաւ. Եւ Դիւնէք, Իւլիոն կու լաք ու իմ սիրտ կը ծմլէք. քանզի ես չեմ թէ միայն երուսաղէմի մէջ կապուելու, հապա նաև մեռնելու ալ պատրաստ եմ Տէր Յիսուսի անուանը համար. 14 Եւ ինքը որ մտիկ չըրաւ, լուռ կեցանք, ու ըսինք՝ Եւ երբը կամըք թող ըլլայ. 15 Եւ ան օրերէն ետև պատրաստուելով՝ երուսաղէմ ելանք. Կեսարացի աշակերտներն ալ Դիւնէք մեր հետը եկան, և Դիւ տարին առջի աշակերտի մը՝ Կիյարացի Մնասոնին, որուն քովը պիտի 17 կենայինք. Եւ երբոր երուսաղէմ մտանք, եղբայրները ուրախուանք. 18 Թեմամբ մեզ ընդունեցին. Եւ հետեւեալ օրը Պօղոս մեզի հետ Եթակորոսին քովը գնաց, ու բոլոր 19 երեցներն ալ եկան. Եւ զանոնք բարևելով՝ մի ըստ միովէ Լկր պատմէր ինչ որ Աստուած հեթանոսներուն մէջը ըրաւ Էիր ծառայութիւն. 20 Նովը. Եւ ոնք ալ լսելով՝ փառք կու տային Աստուծոյ. և ըսին իրեն. Կը տեսնենք եղբայր՝ քանի բիւրաւոր հաւատացեալ Հրեաներ կան, ու ամենն ալ թօրէնքին նախանձաւոր են. Բայց քու վրայով իմացան թէ դուն բոլոր հեթանոսներուն մէջ եղած Հրեաներուն Մովսէսէն ապստամբիլ կը սորվեցընես. Ըսելով որ տղաքնին չթիմատես, և սովորու թիւնեմուն համեմատ չոր 22 վարուես. Երդ՝ Ինչ պիտի ըլլայ. անշուշտ բազմութիւն պիտի ժողվուի. Ինչու որ պիտի լսեն թէ եւ 23 կերես. Աստի. աս բանը ըրէ որ 24 քեզի կ'ըսենք. Մեր քովը չորս մարդ կայ, որոնք իրենց վրայ ուխտ դրած են. անոնք աւ իրենց հետը մաքրուէ, և անոնց համար ծախք ըրէ. որ իրենց գլուխը ածիլեն. որպէս զէ. ամենն ալ գիտնան թէ քու վրայով իմացած բաներնին ոչինչ է. հապա դուն ալ Դիւ հետը կը քալես օրէնքը պահելու մէջ. 25 Բայց հաւատքի եկող թուեմնունքուն համար Է մենք թուեմ իրկեցինք. Ինտոր որ որոշեցինք, որ անոնք բնաւ ասանկ բաներ չպահեն. միայն թէ զգուշանան կուռքերն զոհուածէ. ու արիւն. և խեղ. 26 դուածէ. ու պոռնկութենէ. Ան ատենը Պօղոս ան մարդիկը առաւ, ու հետեւեալ օրը անոնց հետ մաքրուած. յատաճար մտաւ, և մաքրութեան օրերը լմննալը ցուցնէ.

Յառի Տեղան

60

ԵԳԼ. Ի. 24.

ԲԵԼ. Գ. 10. Ի. 7.
42. ԴԼ. Ժ. 2. Բ. 42.

ԺԶԳ. Ժ. 4.

ԵԳԼ. Ժ. 6.
13. Գաղ. Գ. 19. Բ. 9.

ԵԳԼ. Ժ. 4. 12. ԶԳ. Ժ. 6.
13. 19.

ԵԳԼ. Գ. 17. Ի. 24.

ԺԶԳ. Ի. 3. ԶԳ. Ժ. 2. Գաղ. Գ. 14.

ԵԼԻ. Գ. 2. 13. 13. ԳԼ. Ժ. 15.

ԵԳԼ. Ժ. 20. 29.

ԵԳԼ. Ի. 15. ԵԼԻ. Գ. 13.

Յաթ Տեառն

60

ԳԼ. ԻԴ. 15

ԳԼ. ԻԷ. 21

ԳԼ. ԻԴ. 5, 6

ԳԼ. Ի. 4

ԳԼ. ԻԷ. 21

ԳԼ. ԻԴ. 27, ԻԴ. 7

ԶԶԻ 11
ԳԼ. Ի. 22

ԴԼ. ԻԴ. 18, 80
ԺԺ. 15
ԳԼ. ԻԲ. 22

Ա. Եգիպտացիներ
Յա. Տ. 55
ԼՏԵՆ ԳԼ. Ե. 86

ՅԵՆՆ. Ե. Ի. Կարեան Գ. Գալիական Կիր. մար. դասպան
ԳԼ. ԻԴ. 11
ԻԲ. 3

լու համար. մինչև որ անոնց ամէն մէկուն համար պատարագ մատուցուեցաւ:

27 Ու երբոր եօթը օրերը լմրննալու վրայ էին, Աստուծոյ Հրեաները զանիկայ տաճարին մէջը տեսնելով՝ բոլոր բազմութիւնը խռովեցուցին, իւր անոր ձեռք զարկած՝ կը կան:

28 Նստաւորին. Իսրայէլացի մարդիկ՝ օգնութեան հասէք. աս ան մարդն է՝ որ ամէն տեղ ժողովուրդին, և օրէնքին, ու աս տեղին դէմ բան կը սորվեցընէ ամենուն. մինչև որ տաճարին մէջը Յոյներ ալ մտցուց:

29 Եւ աս սուրբ տեղը պղծեց. (Ինչու որ առաջուր Եփեսացի Տրոփիմոսը իրեն հետ քաղաքին մէջը տեսէր էին, և կը կարծէին թէ՛ Պօղոս անիկայ տաճարը մտցուց.) Է՞նչ բոլոր քաղաքը շարժեցաւ, և ժողովուրդը զիգուեցաւ. ու բռնեցին Պօղոսը տաճարէն դուրս քաղեցին:

30 Անիկայ տաճարը մտցուց. Է՞նչ բոլոր քաղաքը շարժեցաւ, և ժողովուրդը զիգուեցաւ. ու բռնեցին Պօղոսը տաճարէն դուրս քաղեցին. և շուտ մը գոռոցը գոցուեցաւ:

31 Ու երբոր անոնք կ'ուզէին անիկայ սպաննել, լուր հասաւ գուռերին հազարապետին՝ թէ բոլոր երուօսաղէմը իրար անցէր է: Եւ ալ անմիջապէս զինուորներ, և հարիւրապետներ առած՝ անոնց վրայ դառնաց. անոնք ալ հազարապետը ու զինուորները տեսնելով՝ Պօղոսը ծեծելէն դադարեցան:

32 Եւ աստեղծեցին զանազան զանաքապետներ՝ թէ բոլոր երուօսաղէմը իրար անցէր է: Եւ ալ անմիջապէս զինուորներ, և հարիւրապետներ առած՝ անոնց վրայ դառնաց. անոնք ալ հազարապետը ու զինուորները տեսնելով՝ Պօղոսը ծեծելէն դադարեցան:

33 Եւ աստեղծեցին զանաքապետներ՝ թէ բոլոր երուօսաղէմը իրար անցէր է: Եւ ալ անմիջապէս զինուորներ, և հարիւրապետներ առած՝ անոնց վրայ դառնաց. անոնք ալ հազարապետը ու զինուորները տեսնելով՝ Պօղոսը ծեծելէն դադարեցան:

34 Եւ աստեղծեցին զանաքապետներ՝ թէ բոլոր երուօսաղէմը իրար անցէր է: Եւ ալ անմիջապէս զինուորներ, և հարիւրապետներ առած՝ անոնց վրայ դառնաց. անոնք ալ հազարապետը ու զինուորները տեսնելով՝ Պօղոսը ծեծելէն դադարեցան:

35 Ու երբոր անոնք կ'ուզէին անիկայ սպաննել, լուր հասաւ գուռերին հազարապետին՝ թէ բոլոր երուօսաղէմը իրար անցէր է: Եւ ալ անմիջապէս զինուորներ, և հարիւրապետներ առած՝ անոնց վրայ դառնաց. անոնք ալ հազարապետը ու զինուորները տեսնելով՝ Պօղոսը ծեծելէն դադարեցան:

36 Եւ աստեղծեցին զանաքապետներ՝ թէ բոլոր երուօսաղէմը իրար անցէր է: Եւ ալ անմիջապէս զինուորներ, և հարիւրապետներ առած՝ անոնց վրայ դառնաց. անոնք ալ հազարապետը ու զինուորները տեսնելով՝ Պօղոսը ծեծելէն դադարեցան:

37 Եւ աստեղծեցին զանաքապետներ՝ թէ բոլոր երուօսաղէմը իրար անցէր է: Եւ ալ անմիջապէս զինուորներ, և հարիւրապետներ առած՝ անոնց վրայ դառնաց. անոնք ալ հազարապետը ու զինուորները տեսնելով՝ Պօղոսը ծեծելէն դադարեցան:

38 Եւ աստեղծեցին զանաքապետներ՝ թէ բոլոր երուօսաղէմը իրար անցէր է: Եւ ալ անմիջապէս զինուորներ, և հարիւրապետներ առած՝ անոնց վրայ դառնաց. անոնք ալ հազարապետը ու զինուորները տեսնելով՝ Պօղոսը ծեծելէն դադարեցան:

39 Եւ աստեղծեցին զանաքապետներ՝ թէ բոլոր երուօսաղէմը իրար անցէր է: Եւ ալ անմիջապէս զինուորներ, և հարիւրապետներ առած՝ անոնց վրայ դառնաց. անոնք ալ հազարապետը ու զինուորները տեսնելով՝ Պօղոսը ծեծելէն դադարեցան:

40 Ու երբոր անիկայ հրաման տուաւ,

Պօղոս անաղուսին վրայ կայնելով՝ ձեռքը շարժեց ժողովուրդին, ու երբոր աղէկ մը լուսթիւն եղաւ, Երբայական լեզուով խօսեցաւ անոնց, ու ըսաւ:

ԳԼ. ԻԲ

1 Պօղոս մի բառ միտէ կը պատմէ իր դարձի գալը. 17 և իր առաքելութեան կանչուիլը. 22 Բայց չեմ անտեսուում խօսքը բնիւնդ պէս՝ ժողովուրդը բարձրաձայն կ'աղաղակեն անոր դէմ: 24 Հազարապետը հրաման կ'ընէ որ ծեծեն Պօղոսը: 25 Բայց անիկայ իր Հովմար յեղի ըլլաւ իմացընելով՝ կ'ազատի:

1 Մարդիկ՝ եղբայրներ և հայրեր՝ ինծի մտիկ ըրէք որ հիմա ձեզի պատասխան կու տամ: (Երբոր լսեցին որ Երբայական լեզուով կը խօսէր իրենց, ալ աւելի լուս կեցան:)

3 Եւ անիկայ ըսաւ. Է՞նչ Հրեայ մարդ մըն եմ՝ զիրիկիոյ Տարսնին մէջ ծնած՝ և աս քաղաքիս մէջ Գամադիէին Դատարանէն մեծացած, եւ մը հայրենի օրէնքին ճշդութեանը պէս կրթուած, Դնախանաւոր եմ Աստուծոյ՝ Էփեսացի:

4 որ այսօր դուք ամէնք էք: Եւ որ եւ իրիկ մարդիկ ու կնիկ մարդիկ կ'աղաղակէին, ու բանտերու մատնելով աս ծամբան հայաձեցի մինչև ի մահ: Ինչպէս որ քահանայապետն ալ կը վկայէ ինծի համար՝ Է և բոլոր ծերակոյտը. Ժոր իրենց մէջ թուղթեր ալ առնելով եղբայրներուն՝ Դամասկոս կ'երթայի, որ հոն եղածներն ալ կ'ապուած Երուսաղէմ:

6 Երբեմ, որ պատժուին: Է՞նչ եղաւ որ երբ կ'երթայի՝ ու Դամասկոսին մօտեցայ, կէս օրուան դէմ յանկարծակի երկինքէն մեծ լոյս մը փայլատակեց իմ բոլորտիսը. Եւ զետիք ինկայ, ու ձայն մը լսեցի՝ որ ինծի կ'ըսէր. Սաւուղ՝ Սաւուղ,

8 ինչու՞ զիս կը հալածես: Եւ ալ պատասխան տուի թէ՛ Դուն օ՞ղես՝ Տէր. ան ալ ինծի ըսաւ. Ես Յիսուս Նազովրեցի եմ, որ դուն կը հալածես: Է՞նչ անոնք որ իմ հետս էին՝ լոյսը տեսան, ու վախով լեցուեցան, օակայի ինծի խօսողին:

10 Զայնը լսեցին: Եւ ըսի, Ի՞նչ ընեմ՝ Տէր. և Տէր ինծի ըսաւ. Ելիք գնա Դամասկոս, ու հոն քեզի պիտի զրուցուի ան ամէն բանը: Եւ Դամասկոս, որ սահմանուած է:

11 որ ընես: Ու երբոր չէի տեսներ ան լոյսին փառքէն, հետս եղողները ձեռքէն բռնած՝ Դամասկոս մտայ: Է՞նչ անոնք անտեսուած մարդ մը՝ օրէնքին համեմատ աստուածաւաք, ու Դամասկոս բնակող բոլոր:

13 Զերեաներէն Էփեսի վկայուած. Ինծի եկաւ, ու քովս կայնելով ինծի ըսաւ. Սաւուղ եղբայր, վեր նա:

Յաթ Տեառն

60

ԳԼ. ԺԲ. 17

ԳԼ. Է. 2

ԲԼ. Ի. 39, ԲԼ. Ժ. 3, ԳԼ. Դ. 5, ԳԼ. Է. 34, ԴԼ. Դ. 19, 3, ԴԼ. Դ. 39, ԴԼ. Դ. 5, ԴԼ. Դ. 20, ԴԼ. Դ. 14, ԷԼ. Դ. 2, ԴԼ. Դ. 3, ԴԼ. Դ. 10, 11, ԴԼ. Դ. 6, ԴԼ. Դ. 13, ԴԼ. Դ. 18, ԴԼ. Դ. 19, ԴԼ. Դ. 20, ԴԼ. Դ. 21, ԴԼ. Դ. 22, ԴԼ. Դ. 23, ԴԼ. Դ. 24, ԴԼ. Դ. 25, ԴԼ. Դ. 26, ԴԼ. Դ. 27, ԴԼ. Դ. 28, ԴԼ. Դ. 29, ԴԼ. Դ. 30, ԴԼ. Դ. 31, ԴԼ. Դ. 32, ԴԼ. Դ. 33, ԴԼ. Դ. 34, ԴԼ. Դ. 35, ԴԼ. Դ. 36, ԴԼ. Դ. 37, ԴԼ. Դ. 38, ԴԼ. Դ. 39, ԴԼ. Դ. 40, ԴԼ. Դ. 41, ԴԼ. Դ. 42, ԴԼ. Դ. 43, ԴԼ. Դ. 44, ԴԼ. Դ. 45, ԴԼ. Դ. 46, ԴԼ. Դ. 47, ԴԼ. Դ. 48, ԴԼ. Դ. 49, ԴԼ. Դ. 50, ԴԼ. Դ. 51, ԴԼ. Դ. 52, ԴԼ. Դ. 53, ԴԼ. Դ. 54, ԴԼ. Դ. 55, ԴԼ. Դ. 56, ԴԼ. Դ. 57, ԴԼ. Դ. 58, ԴԼ. Դ. 59, ԴԼ. Դ. 60, ԴԼ. Դ. 61, ԴԼ. Դ. 62, ԴԼ. Դ. 63, ԴԼ. Դ. 64, ԴԼ. Դ. 65, ԴԼ. Դ. 66, ԴԼ. Դ. 67, ԴԼ. Դ. 68, ԴԼ. Դ. 69, ԴԼ. Դ. 70, ԴԼ. Դ. 71, ԴԼ. Դ. 72, ԴԼ. Դ. 73, ԴԼ. Դ. 74, ԴԼ. Դ. 75, ԴԼ. Դ. 76, ԴԼ. Դ. 77, ԴԼ. Դ. 78, ԴԼ. Դ. 79, ԴԼ. Դ. 80, ԴԼ. Դ. 81, ԴԼ. Դ. 82, ԴԼ. Դ. 83, ԴԼ. Դ. 84, ԴԼ. Դ. 85, ԴԼ. Դ. 86, ԴԼ. Դ. 87, ԴԼ. Դ. 88, ԴԼ. Դ. 89, ԴԼ. Դ. 90, ԴԼ. Դ. 91, ԴԼ. Դ. 92, ԴԼ. Դ. 93, ԴԼ. Դ. 94, ԴԼ. Դ. 95, ԴԼ. Դ. 96, ԴԼ. Դ. 97, ԴԼ. Դ. 98, ԴԼ. Դ. 99, ԴԼ. Դ. 100, ԴԼ. Դ. 101, ԴԼ. Դ. 102, ԴԼ. Դ. 103, ԴԼ. Դ. 104, ԴԼ. Դ. 105, ԴԼ. Դ. 106, ԴԼ. Դ. 107, ԴԼ. Դ. 108, ԴԼ. Դ. 109, ԴԼ. Դ. 110, ԴԼ. Դ. 111, ԴԼ. Դ. 112, ԴԼ. Դ. 113, ԴԼ. Դ. 114, ԴԼ. Դ. 115, ԴԼ. Դ. 116, ԴԼ. Դ. 117, ԴԼ. Դ. 118, ԴԼ. Դ. 119, ԴԼ. Դ. 120, ԴԼ. Դ. 121, ԴԼ. Դ. 122, ԴԼ. Դ. 123, ԴԼ. Դ. 124, ԴԼ. Դ. 125, ԴԼ. Դ. 126, ԴԼ. Դ. 127, ԴԼ. Դ. 128, ԴԼ. Դ. 129, ԴԼ. Դ. 130, ԴԼ. Դ. 131, ԴԼ. Դ. 132, ԴԼ. Դ. 133, ԴԼ. Դ. 134, ԴԼ. Դ. 135, ԴԼ. Դ. 136, ԴԼ. Դ. 137, ԴԼ. Դ. 138, ԴԼ. Դ. 139, ԴԼ. Դ. 140, ԴԼ. Դ. 141, ԴԼ. Դ. 142, ԴԼ. Դ. 143, ԴԼ. Դ. 144, ԴԼ. Դ. 145, ԴԼ. Դ. 146, ԴԼ. Դ. 147, ԴԼ. Դ. 148, ԴԼ. Դ. 149, ԴԼ. Դ. 150, ԴԼ. Դ. 151, ԴԼ. Դ. 152, ԴԼ. Դ. 153, ԴԼ. Դ. 154, ԴԼ. Դ. 155, ԴԼ. Դ. 156, ԴԼ. Դ. 157, ԴԼ. Դ. 158, ԴԼ. Դ. 159, ԴԼ. Դ. 160, ԴԼ. Դ. 161, ԴԼ. Դ. 162, ԴԼ. Դ. 163, ԴԼ. Դ. 164, ԴԼ. Դ. 165, ԴԼ. Դ. 166, ԴԼ. Դ. 167, ԴԼ. Դ. 168, ԴԼ. Դ. 169, ԴԼ. Դ. 170, ԴԼ. Դ. 171, ԴԼ. Դ. 172, ԴԼ. Դ. 173, ԴԼ. Դ. 174, ԴԼ. Դ. 175, ԴԼ. Դ. 176, ԴԼ. Դ. 177, ԴԼ. Դ. 178, ԴԼ. Դ. 179, ԴԼ. Դ. 180, ԴԼ. Դ. 181, ԴԼ. Դ. 182, ԴԼ. Դ. 183, ԴԼ. Դ. 184, ԴԼ. Դ. 185, ԴԼ. Դ. 186, ԴԼ. Դ. 187, ԴԼ. Դ. 188, ԴԼ. Դ. 189, ԴԼ. Դ. 190, ԴԼ. Դ. 191, ԴԼ. Դ. 192, ԴԼ. Դ. 193, ԴԼ. Դ. 194, ԴԼ. Դ. 195, ԴԼ. Դ. 196, ԴԼ. Դ. 197, ԴԼ. Դ. 198, ԴԼ. Դ. 199, ԴԼ. Դ. 200, ԴԼ. Դ. 201, ԴԼ. Դ. 202, ԴԼ. Դ. 203, ԴԼ. Դ. 204, ԴԼ. Դ. 205, ԴԼ. Դ. 206, ԴԼ. Դ. 207, ԴԼ. Դ. 208, ԴԼ. Դ. 209, ԴԼ. Դ. 210, ԴԼ. Դ. 211, ԴԼ. Դ. 212, ԴԼ. Դ. 213, ԴԼ. Դ. 214, ԴԼ. Դ. 215, ԴԼ. Դ. 216, ԴԼ. Դ. 217, ԴԼ. Դ. 218, ԴԼ. Դ. 219, ԴԼ. Դ. 220, ԴԼ. Դ. 221, ԴԼ. Դ. 222, ԴԼ. Դ. 223, ԴԼ. Դ. 224, ԴԼ. Դ. 225, ԴԼ. Դ. 226, ԴԼ. Դ. 227, ԴԼ. Դ. 228, ԴԼ. Դ. 229, ԴԼ. Դ. 230, ԴԼ. Դ. 231, ԴԼ. Դ. 232, ԴԼ. Դ. 233, ԴԼ. Դ. 234, ԴԼ. Դ. 235, ԴԼ. Դ. 236, ԴԼ. Դ. 237, ԴԼ. Դ. 238, ԴԼ. Դ. 239, ԴԼ. Դ. 240, ԴԼ. Դ. 241, ԴԼ. Դ. 242, ԴԼ. Դ. 243, ԴԼ. Դ. 244, ԴԼ. Դ. 245, ԴԼ. Դ. 246, ԴԼ. Դ. 247, ԴԼ. Դ. 248, ԴԼ. Դ. 249, ԴԼ. Դ. 250, ԴԼ. Դ. 251, ԴԼ. Դ. 252, ԴԼ. Դ. 253, ԴԼ. Դ. 254, ԴԼ. Դ. 255, ԴԼ. Դ. 256, ԴԼ. Դ. 257, ԴԼ. Դ. 258, ԴԼ. Դ. 259, ԴԼ. Դ. 260, ԴԼ. Դ. 261, ԴԼ. Դ. 262, ԴԼ. Դ. 263, ԴԼ. Դ. 264, ԴԼ. Դ. 265, ԴԼ. Դ. 266, ԴԼ. Դ. 267, ԴԼ. Դ. 268, ԴԼ. Դ. 269, ԴԼ. Դ. 270, ԴԼ. Դ. 271, ԴԼ. Դ. 272, ԴԼ. Դ. 273, ԴԼ. Դ. 274, ԴԼ. Դ. 275, ԴԼ. Դ. 276, ԴԼ. Դ. 277, ԴԼ. Դ. 278, ԴԼ. Դ. 279, ԴԼ. Դ. 280, ԴԼ. Դ. 281, ԴԼ. Դ. 282, ԴԼ. Դ. 283, ԴԼ. Դ. 284, ԴԼ. Դ. 285, ԴԼ. Դ. 286, ԴԼ. Դ. 287, ԴԼ. Դ. 288, ԴԼ. Դ. 289, ԴԼ. Դ. 290, ԴԼ. Դ. 291, ԴԼ. Դ. 292, ԴԼ. Դ. 293, ԴԼ. Դ. 294, ԴԼ. Դ. 295, ԴԼ. Դ. 296, ԴԼ. Դ. 297, ԴԼ. Դ. 298, ԴԼ. Դ. 299, ԴԼ. Դ. 300, ԴԼ. Դ. 301, ԴԼ. Դ. 302, ԴԼ. Դ. 303, ԴԼ. Դ. 304, ԴԼ. Դ. 305, ԴԼ. Դ. 306, ԴԼ. Դ. 307, ԴԼ. Դ. 308, ԴԼ. Դ. 309, ԴԼ. Դ. 310, ԴԼ. Դ. 311, ԴԼ. Դ. 312, ԴԼ. Դ. 313, ԴԼ. Դ. 314, ԴԼ. Դ. 315, ԴԼ. Դ. 316, ԴԼ. Դ. 317, ԴԼ. Դ. 318, ԴԼ. Դ. 319, ԴԼ. Դ. 320, ԴԼ. Դ. 321, ԴԼ. Դ. 322, ԴԼ. Դ. 323, ԴԼ. Դ. 324, ԴԼ. Դ. 325, ԴԼ. Դ. 326, ԴԼ. Դ. 327, ԴԼ. Դ. 328, ԴԼ. Դ. 329, ԴԼ. Դ. 330, ԴԼ. Դ. 331, ԴԼ. Դ. 332, ԴԼ. Դ. 333, ԴԼ. Դ. 334, ԴԼ. Դ. 335, ԴԼ. Դ. 336, ԴԼ. Դ. 337, ԴԼ. Դ. 338, ԴԼ. Դ. 339, ԴԼ. Դ. 340, ԴԼ. Դ. 341, ԴԼ. Դ. 342, ԴԼ. Դ. 343, ԴԼ. Դ. 344, ԴԼ. Դ. 345, ԴԼ. Դ. 346, ԴԼ. Դ. 347, ԴԼ. Դ. 348, ԴԼ. Դ. 349, ԴԼ. Դ. 350, ԴԼ. Դ. 351, ԴԼ. Դ. 352, ԴԼ. Դ. 353, ԴԼ. Դ. 354, ԴԼ. Դ. 355, ԴԼ. Դ. 356, ԴԼ. Դ. 357, ԴԼ. Դ. 358, ԴԼ. Դ. 359, ԴԼ. Դ. 360, ԴԼ. Դ. 361, ԴԼ. Դ. 362, ԴԼ. Դ. 363, ԴԼ. Դ. 364, ԴԼ. Դ. 365, ԴԼ. Դ. 366, ԴԼ. Դ. 367, ԴԼ. Դ. 368, ԴԼ. Դ. 369, ԴԼ. Դ. 370, ԴԼ. Դ. 371, ԴԼ. Դ. 372, ԴԼ. Դ. 373, ԴԼ. Դ. 374, ԴԼ. Դ. 375, ԴԼ. Դ. 376, ԴԼ. Դ. 377, ԴԼ. Դ. 378, ԴԼ. Դ. 379, ԴԼ. Դ. 380, ԴԼ. Դ. 381, ԴԼ. Դ. 382, ԴԼ. Դ. 383, ԴԼ. Դ. 384, ԴԼ. Դ. 385, ԴԼ. Դ. 386, ԴԼ. Դ. 387, ԴԼ. Դ. 388, ԴԼ. Դ. 389, ԴԼ. Դ. 390, ԴԼ. Դ. 391, ԴԼ. Դ. 392, ԴԼ. Դ. 393, ԴԼ. Դ. 394, ԴԼ. Դ. 395, ԴԼ. Դ. 396, ԴԼ. Դ. 397, ԴԼ. Դ. 398, ԴԼ. Դ. 399, ԴԼ. Դ. 400, ԴԼ. Դ. 401, ԴԼ. Դ. 402, ԴԼ. Դ. 403, ԴԼ. Դ. 404, ԴԼ. Դ. 405, ԴԼ. Դ. 406, ԴԼ. Դ. 407, ԴԼ. Դ. 408, ԴԼ. Դ. 409, ԴԼ. Դ. 410, ԴԼ. Դ. 411, ԴԼ. Դ. 412, ԴԼ. Դ. 413, ԴԼ. Դ. 414, ԴԼ. Դ. 415, ԴԼ. Դ. 416, ԴԼ. Դ. 417, ԴԼ. Դ. 418, ԴԼ. Դ. 419, ԴԼ. Դ. 420, ԴԼ. Դ. 421, ԴԼ. Դ. 422, ԴԼ. Դ. 423, ԴԼ. Դ. 424, ԴԼ. Դ. 425, ԴԼ. Դ. 426, ԴԼ. Դ. 427, ԴԼ. Դ. 428, ԴԼ. Դ. 429, ԴԼ. Դ. 430, ԴԼ. Դ. 431, ԴԼ. Դ. 432, ԴԼ. Դ. 433, ԴԼ. Դ. 434, ԴԼ. Դ. 435, ԴԼ. Դ. 436, ԴԼ. Դ. 437, ԴԼ. Դ. 438, ԴԼ. Դ. 439, ԴԼ. Դ. 440, ԴԼ. Դ. 441, ԴԼ. Դ. 442, ԴԼ. Դ. 443, ԴԼ. Դ. 444, ԴԼ. Դ. 445, ԴԼ. Դ. 446, ԴԼ. Դ. 447, ԴԼ. Դ. 448, ԴԼ. Դ. 449, ԴԼ. Դ. 450, ԴԼ. Դ. 451, ԴԼ. Դ. 452, ԴԼ. Դ. 453, ԴԼ. Դ. 454, ԴԼ. Դ. 455, ԴԼ. Դ. 456, ԴԼ. Դ. 457, ԴԼ. Դ. 458,

Յամբ Տեսան

60

Ի ԳԼ. ԺԲ. 9:
Ի Ե. 23, 24:ՀԺԲ. 21, 30:
ԳԼ. ԻԵ. 3:

Ի ՀԺԲ. 12:

11 Թէ Պօղոս անոնցմէ փառատուի, զինուորներուն հրաման րուա որ իջնեն զանիկայ անոնց մէջէն յափըշտակէն՝ ու բերոր բերեն, Եւ հետեալ զիշերը Տէրը անոր քովը կայնեցաւ՝ ու բաւա. քաջասիրտ եղի՛ր Պօղոս. վասն զի ինչպէս որ Երուսաղէմ մէջ ինծի համար վկայ լիցիր, անանկ պէտք է քեզի՛ որ Հռովմայ մէջ ալ վկայես:

12 Ու երբոր առտու եղաւ, և Հրէաներէն ոմանք միարանեցան, ու ինքզինքնին անէծքի տակ զրին, բսելով որ չուտեն ու չխմեն՝ մինչև որ

13 Պօղոսը սպաննեն՝ Եւ քառուսնէն աւելի էին՝ որ աս երդումը իրաւունք ունէին. Եւ ինքն իրենք քաջանշապետներուն և ծերերուն դացին՝ ու բարի. Եւնէծքով անիծեցինք անսէրնիս՝ որ բան մը չուտենք մինչև

15 որ Պօղոսը սպաննենք: Ուստի զուր ժողովքին հետ մէկտեղ հաշարապետին իմացուցէք որ վարդ անիկայ ձեզի իջեցնէ, որպէս թէ զուր աւելի ծիշա քննութիւնը ևն՝ կ'ուզէք անոր վրայով. և մենք անոր մօտ գալէն առաջ պատրաստ

16 ենք զանիկայ սպաննելու: Եւ Պօղոսին բորըր որդին երբոր աս դաւաճանութիւնը լսեց, եկաւ բերդը

17 մտաւ, ու Պօղոսին պատմեց: Պօղոս ալ հարիւրապետներուն մէկը իրեն կանչելով՝ բաւաւ. Աս պատանին հազարապետին տար, ինչու որ բան մը ունի անոր իմացընելու:

18 Ան ալ առաւ զանիկայ և տարաւ հազարապետին՝ ու բաւաւ. Բանտարկեալ Պօղոսը զիս կանչեց, և աղաչեց որ աս պատանին քեզի բեւ

19 լում, որ քեզի խօսելիք ունի: Եւ հազարապետը անոր ձեռքէն բռնելով մէկը զնայ. ու հարցուց թէ՛ Ի՞նչ բան ունիս ինծի իմացընելու:

20 Եւ անիկայ բաւաւ. Եւ Հրէաները միարանեցան քեզի աղաչելու՝ որ վարդ Պօղոսը ատենը իջեցնեն, որպէս թէ կ'ուզեն աւելի ծիշա քննութիւն մը ընել անոր վրա

21 լով. Բայց դուս անոնց մտիկ չընես. ինչու որ անոնցմէ քառուսնէն աւելի մարդիկ դարանամուտ եղած են անոր համար, որոնք ինքզինքնին անէծքի տակ զրին՝ որ չուտեն ու չխմեն, մինչև որ անիկայ սպաննեն. ու հիմա պատրաստ են,

22 և բու հրամանիք կը սպասեն: Ան ատենը հազարապետը պատանին ծամբեց, պատուիրելով թէ Մէկու մը մի՛ ըներ՝ որ աս բանը ինծի իմացուցիր:

23 Եւ հարիւրապետներէն երկուքը կանչեց՝ ու բաւաւ. Երկու հարիւր զինուոր պատրաստեցէք, ու եւ-

թանասուն ձիաւոր, և երկու հարիւր զեղարդաւոր, որ մինչև կեսարիա երթան զիշերուան ժամը

24 իրեքին. Եւ գրաստներ պատրաստեցէք, որ Պօղոսը հնէցընեն զապահովութեամբ Փէրքս կուտա-

25 կային տանին, Եւ թուղթ մը զրեց աս օրհնակին պէս: Կըզդիտ Լիւսիաս՝ պատուական Փէրքս կու-

27 սակալիդ ողջն: Եւ մարդը Հրէաներէն բռնուէր էր, և անոնցմէ պիտի սպաննուէր. իսկ ես զինուորներով վրայ հասած՝ աղա-

28 Հռովմայեցի է: Եւ իւզելով պատճառը գիտնալ՝ որուն համար ատոր վրայ ամբաստանութիւն կ'ընէին, իջեցուցի ատիկայ անոնց ա-

29 տանը. Որ գտայ ամբաստանութիւնը օրէնքին վերջէն ինչպիսիք ներու համար. Եւ մտնելու կամ կարգուելու արժանի յանցանք մը

30 չունէր: Եւ երբոր լուր առի որ Հրէայք ատ մարդուն համար որդայթ պիտի լարեն, իսկոյն քեզի խրկեցի, և հրաման ընելով ամբաստանողներուն ալ՝ որ բու առջևդ

31 խօսին ատոր վրայով. Ողջ եղիւ: Եւ Չինուորներն ալ իրենց հաւմայուածին համեմատ առին Պօղոսը՝ ու զիշերով Անտիպատրոս

32 տարին: Եւ հետեալ օրը թողուցին ձիաւորները անոր հետը երթալու, ու իրենք բերդը դարձան:

33 Անոնք ալ Կեսարիա մտան, ու թուղթը կուտակային տուին, և Պօղոսը անոր առջև կայնեցու-

34 զին: Երբոր կարդաց, հարցուց թէ՛ որ դաւառէն է. և իմանալով

35 որ Վիլիկիայէն է, բաւաւ. Եւ Պիտի լսեմ քեզի՛ երբոր բու ամբաստանողները ալ դան. և հրաման րբաւ՝ որ զանիկայ՝ Հերովդեսին պալատը պահեն:

ԳԼ. ԻԴ

1 Պօղոս՝ Տերտիղոսն ամբաստանութեան 10 պատասխան կուտայ իր վարդին և վարդապետութեանը համար: 24 Կը քաղաքի գլխաւոր կուտակային ու անոր տիկնոջ: 26 Կուտակուեցաւ իր յուսոյ կայսրը անէն Պօղոսն: 27 Վերջապէս իր պաշտօնէն Ելեւով՝ Պօղոսը կուտակուեցաւ իր թողու:

1 Եւ հինգ օրէն ետըր Բանիա քահանայապետը ծերերուն հետ ու Տերտիղոս անոն ճարտասանի մը հետ իջաւ. և ատենը կուտակային իմացուցին իրենց աբգարաւորներէն:

2 Ինչպէս Պօղոսին դէմ: Ու երբոր կանչեց անիկայ, Տերտիղոսը բու կաւ ամբաստանել՝ ու բսել. Որովհետեւ բու ձեռքով շատ խաղաղութիւն, ու բու ինամքով աս աղօթի բաներուն աղէկ կարգադրու-

3 թիւնը կը վայելենք, Ամեն կեր-

Յամբ Տեսան

60

ԺԳԼ. ԻԿ. 7:

Ի ԳԼ. ԻԲ. 30:

ՀԳԼ. ԺԲ. 15:
ԻԵ. 31:

ՀԺԲ. 20:

ԳԳԼ. ԻԴ. 5:
ԻԵ. 6:

ԳԳԼ. ԻԿ. 39:

ԳԳԼ. ԻԴ. 10:
ԻԵ. 16:

ԵՄԿ. ԻԵ. 27:

ԳԳԼ. ԻԿ. 27:

ԳԳԼ. ԻԴ. 30:
ԻԵ. 2:

Յամբ Տեան
60

Գլ. Բ. 7.
2: Գլ. Գ.
13: Գլ. 20:
ժ. 6: Բ. 10:
25: Գլ. 10:
Բ. 12: 15:
Գլ. Բ. 10:
25:
Բ. 30: Գլ. 31:
Գլ. Բ. 10:
33:
Բ. 30:

Փեղքս կու-
սակալ եղաւ
Հրէաստանի
վրայ
Ե. 8. 53

Ընթերցող
Բ. 26:
Բ. 17:

Բ. 14: Գլ.
Բ. 2:

Բ. 3:

Բ. 22:

Բ. 23:

Բ. 6: 7:

Բ. 20:

Բ. 29:

Բ. 1:

Բ. 29:

Բ. 16:

Բ. 10:

Բ. 26:

Բ. 21:

պով ու ամեն տեղ բոլորովին գոհ
ըլլալով՝ շնորհակալ ենք՝ ով պա-
4 տուական Փեղքս ։ Բայց չըլ-
լայ որ ալ աւելի ծանծրութիւն
չտամքեզի , կաղաչեմ որ քու
քաղցրութեամբ մեզի ականջ դը-
նես , որ Համառօտաբար շէշի Ի-
5 թիս ։ Գինչու որ մենք աս մարդը
գտանք ապականիչ և խռովարար
ըրդոր Հրէաներուն՝ որ աշխարհիս
մէջ են , և Նազովնցւոյ աղանդին
6 առաջնորդ . Ի որ տաճարն ալ ու-
ղեց պղծել . որն որ բռնեցինք , Ե ու
մեր օրէնքին Համեմատ ուղեցինք
7 դատաստանը ընել . Բայց Ղիւ-
սիաս Հազարապետը եկաւ մեծ
բռնութեամբ մեր ձեռքէն առաւ ,
8 եւ Եհրաման ըրաւ՝ որ անոր դատա-
խազները քեզի գան , որն որ դուն
քննելով՝ կարող պիտի ըլլաս տե-
ղեկանալ ան ամէն բաներուն , ո-
րոնց Համար մենք ամբաստանու-
9 թիւն կ'ընենք ատոր վրայ : Հը-
րէաներն ալ ամէն տեղ եղած՝ Ը-
սին թէ Այդպէս է :
10 Պատասխան տուաւ Պօղոս
(երբոր կուսակալը անոր աչք ըրաւ
որ խօսի .) Գիտնալով որ շատ
տարիներէ հետէ դուն աս աղբին
դատաւորն ես , աւելի յօժարու-
թեամբ ինծի վերաբերեալ բանե-
րուն Համար պատասխան կու տամ :
11 Ողովհտեկ կրնաս գիտնալ որ ես
տասուերկու օրէն աւելի չե՝ քանի
որ երուսաղէմ էլայ ընկրկապու-
12 թիւն ընելու : Եւ զիս տաճարին
մէջ մէկու մը հետ վճարաւորութիւն
ընելու վրայ՝ կամ բազմութիւնը
մէկտեղ ժողոված չգտան , ոչ ալ
13 ժողովարաններուն մէջ , եւ ոչ
բարաքին մէջ . ոչ ալ կրնան ա-
պացուցանիլ ան բաները , որոնց
Համար հիմա ամբաստանութիւն
14 կ'ընեն ինծի դէմ : Բայց աս կը
խոստովանիմքեզի թէ Ժան ծամ-
բուն Համեմատ՝ որ ասոնք հըր-
ձուած կ'ընեն , ես անանկ կը պաշ-
տեմ իմ՝ Եհայրենի Աստուածս ,
Հաւատալով ան ամէն բաներուն՝
որ Լօրինաց և մարդաբեկից մէջ
15 դրուած են : Եւ Ե յոյս ունիմ առ
Աստուած՝ ինտոր որ ատոնք ալ
ակնկալութիւն ունին , որ մեռելոց
յարութիւն պիտի ըլլայ , Ե թէ
արդարներուն և թէ մեղաւորնե-
16 րուն : Եւ ես աս բանիս Համար
կը բանամ , որ ամէն ատեն մարտը
խղճմտանք ունենամ Աստուծոյ
17 առջև՝ ու մարդոց առջև : Արդ-
եւ շատ տարիներէ ետեւ՝ Եկայ իմ
ագգիս ողորմութիւններ բերելու ,
18 ու ընծաներ բաշտ . Ե Ասանկով
քանի մը Ասիացի Հրէաներ զիս

տաճարին մէջ , մարտուած դտան՝
ոչ բազմութիւնով և ոչ ամբո-
19 իով , Ղնոր անոնց պէտք որ աղէկ
զալ՝ անմբաստանութիւն ընել ,
Թէ որ իմ վրայովս ԸԵԼ՝ բան մը
20 ունէին . Կամ թէ ասոնք իրենք
թող ըսեն՝ Ինչ անիրաւութիւն
դտան իմ վրաս , երբոր ատենը
21 կայներ էի . Երայն թէ աս մէկ
խօսքիս Համար՝ որ երբ մէջերնին
կայներ էի , կանչելի թէ , Ե Մեռե-
լոց յարութեանը Համար ես այսօր
22 ձեզմէ կը պատուիմ : Եւ Փեղքս
ուրիշ անգամի թողալ անոր .
ինչու որ աղէկ տեղեկութիւն ու-
նէր ան ծամբուն վրայով . ու Ը-
սաւ . Երբոր Ղիւսիսա Հազարա-
պետը Ե իջէ , պիտի քննեմ ձեզ
23 գործը : Եւ Հարիւրապետին հրա-
ման ըրաւ որ զանիկայ պահէ , և
ընդարձակութիւն տայ , Ե ու իրեն-
ներէն մէկը չարգիլէ անոր սպասա-
ւորութիւն ընելէն կամ անոր քու-
վը երթալէն :
24 Ե քանի մը օրէն ետեւ Փեղքս
եկաւ իր Դրուսիդա կնկանը հետ
որ Հրէայ էր , ու Պօղոսը կանչել
տուաւ , և լսեց անկէ ան հաւատ-
քին Համար՝ որ Բրիտանոս Յիսուսի
25 վրայ է : Ու երբոր անիկայ ար-
դարութեան՝ ու ժողովարութեան
և զայլու դատաստանին վրայով կը
խօսէր , Փեղքս զարհուրելով պա-
տասխան տուաւ . Դուն հիմա զը-
նա , ու երբոր ժամանակ ունե-
նամ՝ ես քեզ նորէն կը կանչեմ :
26 Նաե յոյս ունէր՝ որ Պօղոսին
կողմէն իրեն ստակ արուի , անոր
Համար շատ անգամ անկելէ կու
տար զանիկայ՝ ու հետը կը խօսակ-
27 ցէր : Բայց երկու տարի ու եղաւ ,
Փեղքսին տեղը Պորիոս Փետտոսը
եկաւ . Փեղքս ալ շէշէններուն
շնորհք ընել ուղեղով : Պօղոսը
կապուած թողուց :

Յամբ Տեան
60

Գլ. Բ. 30:
Բ. 16:

Գլ. Բ. 6:
Բ. 20:

Ընթերցող

Գլ. Բ. 3:
Բ. 16:

Եւ. Բ. 5:

Բ. 17:

Բ. 62

Բ. 2:

Բ. 14:

ԳԼ. Ի Ե

2 Հրէայք Պօղոսին դէմ ամբաստանութիւն
կ'ընեն Փետտոսին առջև : Տ Պօղոս պատա-
խան կու տայ , 11 և կայսրին կը զորդէ : 14
Երբ Փետտոս անոր զործը կը պատմէ Արքի-
պատ թագաւորին , 23 և Պօղոսը նոր առ-
ջևը բերել տալով , 25 կը ծանուցանէ թէ ան-
իկայ մարդան արժանի բան մը ըրած չէ :

1 Արդ՝ երբոր Փետտոս էր Եւստին-
իանէ զաւառը Հաւաւ , իրեք
օրէն ետեւ Կեսարիայէն Երուսա-
2 ղէմ ելաւ : Եւ քահանայապե-
տը ու Հրէից զինաւորները անոր ի-
մացուցին իրենց . Ե Կեսարիայէն ի-
3 Պօղոսին դէմ , Ե Կաղապիտին
ընէն՝ ու շնորհք կը խնդրէին անոր
դէմ , որ զանիկայ Երուսաղէմ բե-
րէլ տայ . Ե ու իրենք դարան կը

Գլ. Բ. 1:
Ընթերցող

Գլ. Բ. 12:
15:

Յամբ Տեսան
62

ԺԳԼ. ԺԵ.
14. Էջ 15:

ԴՄԲ. ԺԵ.
3. ԳԼ. ԻԳ.
2. 10. ԳԼ.
ԻԴ. 5. 13:

ԻԳԼ. Դ. 13.
ԻԴ. 12. ԻԵ.
17:

ԴԳԼ. ԻԴ. 27:

Էջ 20:

Էջ 25. ԳԼ.
ԺԵ. 14. ԻԴ.
29. ԻԵ. 31:

ԻԳԼ. ԻԴ.
32. ԻԵ. 19:

ԺԳԼ. ԻԴ.
27:

Էջ 2. 3:

Էջ 4. 5:

պատրաստեին ճամբուռն մէջ զանի-
4 կայ սպաննելու: Բայց Փետտոս
պատասխան տուաւ, որ Պօղոսը
կեսարիայի մէջ պահուի, և որ
ինքը շատ չանցած հոն պիտի եր-
5 թար: Ուստի ձեզմէ որոնք որ
կարող են՝ բաւա, ի՞նչ հետս թող
իջնեն, քեզ թէ որ ան մարդուն վը-
րայ յանցանք մը կայ, թող անոր
6 դէմ ամբաստանութիւն ընեն: Եւ
հոն ութը կամ տասը օրէն աւելի
չկենայով, Կեսարիա իջաւ. ու
հետեւեալ օրը ատենան նստելով՝
հրաման ըրաւ որ Պօղոսը բերեն:
7 Ու երբոր անիկայ եկաւ, Երուսա-
ղէմէն իջնող Հրեաները աւել բո-
լորովոր կայնելով, Էշատ ու ծանր
ամբաստանութիւններ կը բերէին
Պօղոսին դէմ, որոնք չէին կրնար
8 ապացուցանել. Ինչու որ Պօղոս
պատասխան կու տար թէ, Ես ոչ
Հրեաներուն օրէնքին՝ և ոչ տա-
ճարին՝ ոչ ալ կայսրին դէմ յան-
9 ցանք մը ըրած եմ: Բայց Փե-
տոս շնորհելով որ Հրեաներուն ջը-
նորհք ընէ, պատասխան տուաւ
Պօղոսին ու ըսաւ. Ե՛վ ուզե՛ս Ե-
րուսաղէմ ելլել, և հոն ատ բա-
ներուն վրայով իմ առջև դա-
10 տուիլ: Պօղոս ալ ըսաւ. Կայս-
րին ատենան կայնել եմ, ու որ
պէտք է ինձի դատուիլ. ես Հրե-
աներուն անիրաւութիւն մը ըրած
չեմ, ինչպէս որ դուն ալ աղէկ
11 իշխուս: Էջանդի թէ որ անիրա-
ւութիւն մը և մահուան արժանի
բան մը ըրած եմ, ես մոռնելէն
չեմ քաշուիր. բայց թէ որ չկայ
ի՞նչ առանձին մէկն ալ՝ ու-
րոնց համար ատոնք ինձի դէմ ամ-
բաստանութիւն կ'ընեն, մէկը չը-
կրնար զիս ատոնց շնորհել. Եկայս-
12 րին կը բողբոքեմ: Ան ատենը Փե-
տոս խորհրդակցանաց հետը խօսելով՝
պատասխան տուաւ թէ, Կայսրին
բողբոքելի, կայսրին պիտի երթաս:
13 Եւ քանի մը օր անցնելէն ետեւ՝
Ագրիպպաս թագաւորը և Բեթի-
նիկէն Կեսարիա եկան՝ Փետտոսը
14 ողջունելու: Եւ շատ օրեր որ հոն
անցուցին, Փետտոս՝ Պօղոսին հա-
մար թագաւորին իմացուց՝ ու ը-
սաւ. ԺՀ-ն մարդ մը կայ՝ որն որ
Փեղիբս քանտարկուած թողուցեր
15 է. Ինքուն վրայով՝ երբոր Երուսա-
ղէմ գացի, քահանայապետները ու
Հրեից ծերերը իմացուցին ինձի.
և կը խնդրէին որ անոր դէմ դա-
տապարտութիւն մը վճիռ ԴԵ՛մ ե-
16 րնոց պատասխան տուի՝ թէ
Հռովմայեցոց սովորութիւնը չէ՝
մարդ մը կորստեան շնորհել, մինչև
որ ամբաստանուածը ամբաստա-

նողները դիմացը չունենայ, ու ան
ամբաստանութեանը պատասխան
տալու պատահութիւն չարուի ի-
17 ըն: Ուստի երբոր անոնք ի՞նչ
հետս հոս եկան, Եւսեբէն չուշա-
ցուցի, հապա հետեւալ օրը ա-
տենան նստելով՝ հրաման ըրի որ
18 մարդը բերեն. Անոր դատաւազ-
ներն ալ ներկայանայով, իմ կաս-
կած ըրած յանցանքներէս մէկն ալ
19 յառաջ չէին բերեր. ԺՀ պապ մէկ
քանի ինդիքներ ունէին անոր հետ
իրենց կրօնքին վրայ, և Յիսուս
առաջնաւ մեռածի մը վրայ, որուն
համար Պօղոս կ'ըսէր թէ կենդանի
20 է: Ու երբոր տարակուսանքի մէջ
էիսաբանիս քննութեանը վրայով,
քի թէ՛ Կ'ուզե՛ս Երուսաղէմ եր-
թալ, և հոն աս բաներուն համար
21 դատուիլ: Բայց Պօղոս երբոր
բողբոքեց՝ որ պահուի Վէհափառ
կոյտին դիմացը ելլելու, հրաման
ըրի որ զենքը պահեն՝ մինչև որ
22 կայսրին խրկեմ: Եւ Ագրիպպաս
ըսաւ Փետտոսին. Ես ալ կ'ուզեի
ատ մարդը մտիկ ընել. ան ալ ը-
սաւ. Վաղը մտիկ կ'ընես:
23 Ու հետեւեալ օրը երբոր Ագրիպ-
պաս ու Բեթինիկէ մեծ հանդէսով
եկան՝ ու ատենան մտան հաղարա-
պետներով և քաղաքին պատուա-
ւոր մարդիկներով մէկտեղ, Փե-
տոս ալ հրաման ընելով՝ բերին
24 Պօղոսը: Եւ ըսաւ Փետտոս. Ագ-
րիպպաս արքայ՝ և դուք ալ բոլոր
մարդիկ որ մեր հետս էք, ասիկայ
կը տեսնէք. ասոր վրայով շէրից
բոլոր բազմալ թիւը ինձի ներկա-
յացան Երուսաղէմի մէջ և հոս
ալ, ու կ'աղաղակէին թէ՛ յՊետր
25 չէ որ ալ ատիկայ ողջ մնայ: Բայց
ես որ հասկըցայ շի՞նք անիկայ մեռ-
նելու արժանի բան մը ըրած չէ, քե-
նիք որ Վէհափառ կոյտին բողո-
քեց, որոնցիկ որ խրկեմ զանիկայ:
26 Արուն համար մէկ հաստատ բան մը
չունիմ՝ զրեւու իմ տիրոջս. ուստի
ատիկայ ձեր առջև բերի, և մա-
նաւանք բու առջևդ՝ ով Ագրիպ-
պաս արքայ, որպէս զի քննութիւն
ըլլալէն ետեւ զրեւու բան մը ունե-
27 նամ: Ինչու որ ինձի անվայել
կ'երևնայ՝ որ մէկ բանտարկեալ մը
խրկեմ, և անոր վրայ ԴԵ՛մ
յանցանքները չեմացնեմ:

Յամբ Տեսան
62

Էջ 6:

ԺԳԼ. ԺԵ.
15. ԻԴ. 29:

ԻԳԼ. ԻԴ. 15:

Էջ 2. 3.
7:

ԻԳԼ. ԻԴ.
22:

ԴԳԼ. ԻԴ.
9. 29. ԻԴ.
31:
Էջ 7. 11. 12:

ԳԼ. ԻԶ

2 Պօղոս՝ Ագրիպպասին առջև կը պատմէ իր
վարքի իր տալով թանկէն ի վեր. 12 և հրաշ-
քով իր դարձի գալը ու առաքելական պա-
տօնի կանոնից: 24 Փետտոս յ'նոր կը
կոչէ Պօղոս. բայց անիկայ պարկեշտութեամբ
կը պատասխանէ: 25 Ագրիպպաս գրեթէ կը
համոզուի քրիստոնէայ ըլլալու: 31 Բուր

Յափ Տեառն
62

այսօր ինծի կը լսեն, անանկ ըլլան ինտոր որ ես եմ, աս կապերէս 'ի զատ :

30 Ոտքի վրայ ելաւ. թաղաւորը և կուսակալը ու Բերինիկէն, և անոնք որ իրենց հետ նստեր էին :

Գլ. ԻԳ. 9.
29 : ԻԷ. 25 :

31 Ու դուռն ելլելէն ետեւ, իրարու հետ խօսեցան ու բաժն թէ, «Աս մարդը մեռնելու կամ կապուելու

Գլ. ԻԷ. 11 :

32 արժանի բան մը չընեն : Ազրիպայս ալ Փետտոսին բաւ. Կարելի էր աս մարդը արձակել, և թէ որ կայսրին բողոքած չըլլար :

ԳԼ. ԻԷ

1 Պօղոս նաով ճամբայ կ'ելլէ Հռոմ երթալու. 10 կը նախաձայնէ ճամբուն փոստգնոր. 11 բայց իր խօսքին չեն հաւատար : 14 Սակայն ալ կ'ոճ ու թեան կը պատահին, 41 և նաւաբեկութիւն կը կրեն, 44 բայց ամէնքն ալ անփութեղ ցամաքը կ'ելլեն :

Գլ. ԻԷ. 12.
25 :

1 Երբոր որդուցեալ որ նաւով Իտալիա երթանք, Պօղոս և ուրիշ բանի մը կապուածներ յանձնեցին հարիւրապետի մը որուն անունը Յուլիոս էր, Սեբաստեան

2 դուռնէն : Եւ մէկ Անդրամիտոսցի նաւ մը մտնելով՝ ճամբայ ելանք, ու Ասիայի կողմերէն պիտի նաւէինք. Թեսաղոնիկէն և եղող Բերիտարքոս Մակեդոնացին ալ մեր

Գլ. ԺԺ.
29 :

3 հետն էր : Եւ հետեւեալ օրը Սիզոն իջանք. ու Յուլիոս մարդաւորութիւն ցուցնելով Պօղոսին Կհրաման տուաւ որ բարեկամներուն երթայ, ու դարման գտնէ :

4 Եւ անկէ ելլելով՝ Կիպրոսին վարի կողմէն նաւեցինք հովը դէմ ըլլալուն համար : Ետքը Կիլիկիայի ու Պամփիլիայի ծովուն մէջտեղէն նաւելով՝ Լիկիայի Միուս քաղաքը

Գլ. ԻԳ. 23 :
ԻԷ. 16 :

6 իջանք : Եւ հարիւրապետը հոն Աղքեսանդրացի նաւ մը գտնելով՝ որ Իտալիա կ'երթար, մեզ անոր

7 մէջ մտցուց : Եւ շատ օրեր կամաց կամաց նաւելով՝ հազիւ թէ Կնիդոսին քովերը հասանք. և հովը մեզի դէմ ըլլալով՝ Կրետէին վարի կողմէն Սաղմոնայի քովէն նաւեցինք :

8 Դէպքէն Եւ դժուարաւ անկէ անցնելով՝ մէկ տեղ մը եկանք, որ Գեղեցիկ նաւահանգիստ կ'ըսուէր, որուն մօտ էր Դաեսի բաղաբը :

9 Ու երբոր շատ ժամանակ անցաւ, և նաւին ճամբայ ելլեն ալ վտանգաւոր էր, Դժոմին ատենն ալ արդէն անցած ըլլալով, Պօղոս իւր

Գլ. ԻԳ. 27 : 29 :

10 բառ կու տար, Եւ կ'ըսէր անոնց. Մարդիկ՝ ես կը տեսնեմ որ աս նաւիս ճամբայ ընելը տառապանքով ու շատ վնասով պիտի ըլլայ, չէ թէ մինակ բեռին ու նաւին հապա

11 մեր անձերուն ալ : Բայց հարիւրապետը աւելի նաւապետին և նաւա

ւաւարին մօտիկ կ'ընէր, բան թէ Պօղոսին խօսքերուն : Եւ որովհետեւ ան նաւահանգիստը յարմար չէր ձմեռը հոն անցընելու, շատերը խորհեցան անկէ երթալ, որ դուցէ կարող ըլլան Փիւնիկէ հասնելու ու ձմեռը հոն կենալու, որ Կրետէին նաւահանգիստ մըն է, ու դէպ 'ի հարաւ և արեւմտեան հիւսիս կը

13 նայի : Ու երբոր հարաւային մեղմ հով մը փչեց, կարծելով թէ իրենց զիտաւորութեանը հասեր են, ճամբայ ելան՝ ու Կրետէին քովերէն

14 կ'անցնէին : Եւ շատ ատեն շանցած՝ մերկայից հով մը ելաւ անոր դէմ, որ Եւրալիկոն կ'ըսուէր

15 Երբոր նաւը յափշտակուեցաւ, և հովին դէմ չըրցաւ դիմանալ, թող տուած կ'երթայինք ու կու գայինք :

16 Եւ դէպ 'ի մէկ փոքր կղզիի մը ետեւի կողմը դիմելով՝ որ Կլոսա կ'ըսուէր, հազիւ կըցանք մակոյղը

17 բռնել. Որն որ առին ու օգնութիւններ գործածելով նաւը տակէն կապեցին. և վախնալով որ չըլլայ թէ յորձանուտը իշխան, աւաղաստը իջեցուցած՝ անանկ կ'երթային ու կու գային : Եւ օստոսկալեկոծութեան մէջ որ էինք, հե

18 տեւալ օրը բեռերը դուրս նետուցին : Ու երբորդ օրը Ենաւին գործիքները ձեռքովին դուրս նետուցինք : Ու երբոր շատ օրեր ոչ արեւ ոչ ալ աստղեր կ'երեւային, և փոթորիկը քիչ չէր վաւան, ալ բոլորովին մեր ազատուելու յոյսը

21 վերցաւ : Եւ որովհետեւ շատ օրեր էր 'ի վեր անօթի էին, ան ատենը Պօղոս անոնց մէջը կայնելով՝ ըսաւ. Ով մարդիկ՝ պէտք էր ձեռք որ ինծի մօտիկ ընէիք, ու Կրետէն չընէիք, և աս տառապանքը ու

22 փնասը չբաշխէիք : Ու հիմա ձեզ կը յորդորեմ որ սիրտ առնէք, քանզի ձեզից մէկուն անձին փնաս մը պիտի չըլլայ՝ բայց միայն նաւին :

23 Եւ նշու որ աս գիշեր երեքցաւ ինծի ան Աստուծոյն հրեշտակը, որ ես անորն եմ՝ եւ ու գանիկայ կը պաշտեմ. Եւ ըսաւ. Մի վրէնար Պօղոս կայսրին դիմացը պէտք է որ ելլես դու. և ահա Աստուած քեզի շնորհեց ան ամէնք որ քու հետը

25 նաւին մէջն են : Ուստի մարդիկ սիրտ առէք. Եւ նշու որ ես կը հաւատամ Աստուծոյ՝ որ ասանկ պիտի ըլլայ, ինչպէս որ ինծի զորուցուեցաւ. Միայն թէ պէտք է որ Բմէկ կղզի մը իյնանք :

27 Ու երբոր տասնուչորսերորդ գիշերն էր որ Ազրիպան ծովուն մէջ կը տարուբերէինք, Կէս գիշերին նաւաւարները կը կարծէին թէ մէկ

Յափ Տեառն
62

12 Պօղոսին խօսքերուն : Եւ որովհետեւ ան նաւահանգիստը յարմար չէր ձմեռը հոն անցընելու, շատերը խորհեցան անկէ երթալ, որ դուցէ կարող ըլլան Փիւնիկէ հասնելու ու ձմեռը հոն կենալու, որ Կրետէին նաւահանգիստ մըն է, ու դէպ 'ի հարաւ և արեւմտեան հիւսիս կը

13 նայի : Ու երբոր հարաւային մեղմ հով մը փչեց, կարծելով թէ իրենց զիտաւորութեանը հասեր են, ճամբայ ելան՝ ու Կրետէին քովերէն

14 կ'անցնէին : Եւ շատ ատեն շանցած՝ մերկայից հով մը ելաւ անոր դէմ, որ Եւրալիկոն կ'ըսուէր

15 Երբոր նաւը յափշտակուեցաւ, և հովին դէմ չըրցաւ դիմանալ, թող տուած կ'երթայինք ու կու գայինք :

16 Եւ դէպ 'ի մէկ փոքր կղզիի մը ետեւի կողմը դիմելով՝ որ Կլոսա կ'ըսուէր, հազիւ կըցանք մակոյղը

17 բռնել. Որն որ առին ու օգնութիւններ գործածելով նաւը տակէն կապեցին. և վախնալով որ չըլլայ թէ յորձանուտը իշխան, աւաղաստը իջեցուցած՝ անանկ կ'երթային ու կու գային : Եւ օստոսկալեկոծութեան մէջ որ էինք, հե

18 տեւալ օրը բեռերը դուրս նետուցին : Ու երբորդ օրը Ենաւին գործիքները ձեռքովին դուրս նետուցինք : Ու երբոր շատ օրեր ոչ արեւ ոչ ալ աստղեր կ'երեւային, և փոթորիկը քիչ չէր վաւան, ալ բոլորովին մեր ազատուելու յոյսը

21 վերցաւ : Եւ որովհետեւ շատ օրեր էր 'ի վեր անօթի էին, ան ատենը Պօղոս անոնց մէջը կայնելով՝ ըսաւ. Ով մարդիկ՝ պէտք էր ձեռք որ ինծի մօտիկ ընէիք, ու Կրետէն չընէիք, և աս տառապանքը ու

22 փնասը չբաշխէիք : Ու հիմա ձեզ կը յորդորեմ որ սիրտ առնէք, քանզի ձեզից մէկուն անձին փնաս մը պիտի չըլլայ՝ բայց միայն նաւին :

23 Եւ նշու որ աս գիշեր երեքցաւ ինծի ան Աստուծոյն հրեշտակը, որ ես անորն եմ՝ եւ ու գանիկայ կը պաշտեմ. Եւ ըսաւ. Մի վրէնար Պօղոս կայսրին դիմացը պէտք է որ ելլես դու. և ահա Աստուած քեզի շնորհեց ան ամէնք որ քու հետը

25 նաւին մէջն են : Ուստի մարդիկ սիրտ առէք. Եւ նշու որ ես կը հաւատամ Աստուծոյ՝ որ ասանկ պիտի ըլլայ, ինչպէս որ ինծի զորուցուեցաւ. Միայն թէ պէտք է որ Բմէկ կղզի մը իյնանք :

27 Ու երբոր տասնուչորսերորդ գիշերն էր որ Ազրիպան ծովուն մէջ կը տարուբերէինք, Կէս գիշերին նաւաւարները կը կարծէին թէ մէկ

28 Եւ նշու որ աս գիշեր երեքցաւ ինծի ան Աստուծոյն հրեշտակը, որ ես անորն եմ՝ եւ ու գանիկայ կը պաշտեմ. Եւ ըսաւ. Մի վրէնար Պօղոս կայսրին դիմացը պէտք է որ ելլես դու. և ահա Աստուած քեզի շնորհեց ան ամէնք որ քու հետը

25 նաւին մէջն են : Ուստի մարդիկ սիրտ առէք. Եւ նշու որ ես կը հաւատամ Աստուծոյ՝ որ ասանկ պիտի ըլլայ, ինչպէս որ ինծի զորուցուեցաւ. Միայն թէ պէտք է որ Բմէկ կղզի մը իյնանք :

27 Ու երբոր տասնուչորսերորդ գիշերն էր որ Ազրիպան ծովուն մէջ կը տարուբերէինք, Կէս գիշերին նաւաւարները կը կարծէին թէ մէկ

28 Եւ նշու որ աս գիշեր երեքցաւ ինծի ան Աստուծոյն հրեշտակը, որ ես անորն եմ՝ եւ ու գանիկայ կը պաշտեմ. Եւ ըսաւ. Մի վրէնար Պօղոս կայսրին դիմացը պէտք է որ ելլես դու. և ահա Աստուած քեզի շնորհեց ան ամէնք որ քու հետը

25 նաւին մէջն են : Ուստի մարդիկ սիրտ առէք. Եւ նշու որ ես կը հաւատամ Աստուծոյ՝ որ ասանկ պիտի ըլլայ, ինչպէս որ ինծի զորուցուեցաւ. Միայն թէ պէտք է որ Բմէկ կղզի մը իյնանք :

27 Ու երբոր տասնուչորսերորդ գիշերն էր որ Ազրիպան ծովուն մէջ կը տարուբերէինք, Կէս գիշերին նաւաւարները կը կարծէին թէ մէկ

28 Եւ նշու որ աս գիշեր երեքցաւ ինծի ան Աստուծոյն հրեշտակը, որ ես անորն եմ՝ եւ ու գանիկայ կը պաշտեմ. Եւ ըսաւ. Մի վրէնար Պօղոս կայսրին դիմացը պէտք է որ ելլես դու. և ահա Աստուած քեզի շնորհեց ան ամէնք որ քու հետը

25 նաւին մէջն են : Ուստի մարդիկ սիրտ առէք. Եւ նշու որ ես կը հաւատամ Աստուծոյ՝ որ ասանկ պիտի ըլլայ, ինչպէս որ ինծի զորուցուեցաւ. Միայն թէ պէտք է որ Բմէկ կղզի մը իյնանք :

27 Ու երբոր տասնուչորսերորդ գիշերն էր որ Ազրիպան ծովուն մէջ կը տարուբերէինք, Կէս գիշերին նաւաւարները կը կարծէին թէ մէկ

Յամբ. Տեառն
62

- 28 երկրի մը մօտեցեր են . Եւ գնտա-
կը ձգելով՝ քսան գրկալափ գտան .
ու քիչ մըն ալ յառաջ երթալով՝
նորէն ձգեցին , և տասնուհինգ գրը-
29 կալափ գտան . Ու վախճալով՝ որ
չըլլայ թէ քարոտ տորուանք իյ-
նան , ետեի կողմէն չորս խարխիս
ձգեցին , և առտու ըլլալուն կր փա-
30 փաթէին : Ժակ նաւավարները նա-
ւէն փախչի ուղեւով՝ մակոյկը ծովը
իջեցուցին , պատմառելով որպէս
թէ առջեի կողմէն ալ խարխիսներ
31 պիտի ձգեն : Բայց Պօղոս քաւ
Հարիւրապետին ու զինուորներուն .
թէ որ ատոնք նաւին մէջը չկե-
նան՝ դուք չէք կրնար ազատիլ :
32 Ան ատենը զինուորները մակոյկին
յուսաններ կորեցին , և թողուցին
33 որ դուրս իյնայ : Ու երբոր առ-
տու ըլլալու վրայ էր , Պօղոս կ'ա-
ղաչէր ամենուն որ կերակուր ու-
տեն , բսելով . Այսօր տասնուչորս
օր է՝ որ դուք սպասելով անօթի
մնացեր էք , ու բան մը կերած
34 չէք : Ուստի կ'աղաչեմ՝ ձեզի որ
կերակուր ուտէք . Ինչու որ աս ալ
ձեր ազատութեամբ համար է՝
ձքանդի ձեզմէ մէկուն գլխէն մազ
35 մը պիտի չկորսուի : Եւ այսպէս
բսելով , Հաց առաւ , ու Եամենուն
առջեւ Աստուծոյ գոհացաւ , և
36 կորելով սկսաւ ուտել : Եւ ամէն
ալ սիրտ առին , ու իրենք ալ կե-
37 րակուր կերան : Եւ նաւին մէջը
ամէնքս երկու Հարիւր եօթնաւ-
38 սունուկէջ հոգի էինք : Երբոր
կտացան կերակուրով՝ նաւը թե-
թեցուցին ցորենը ծովը թափե-
լով :
39 Ու երբոր առտու եղաւ , ցամաքը
չէին ծանօնար , միայն թէ մէկ ծոց
մը կը նշմարէին որ ծովեզերք ու-
նէր , ու կը խորհէին որ թէ կա-
40 ռել է նաւը անոր մէջը մխն : Եւ
խարխիսները կորելով՝ ծովը ձգե-
ցին , ու զինքնուն կապերը թուլ-
ցուցին , և առադատոր հովին բա-
նալով՝ դէպ 'ի ան ծովեզերք կ'եր-
41 թայն : Թէ անկի տեղ ան իյ-
նալով որ երկու կողմը ծով էր , Նա-
ւը նստեցուցին . և նաւին առջեի
կողմը խրելով՝ անշարժ մնաց , ու
ետեի կողմը պիւրներուն սաստկու-
42 թեւէն կը քակուէր : Ջինուոր-
ներն ալ խորհուրդ բրին որ կա-
պուածները սպաննեն , որ չըլլայ
43 թէ մէկը լողայ՝ ու փախչի : Բայց
Հարիւրապետը որ Պօղոսը ազատել
կ'ուզէր , արգիլեց զանոնք ան խոր-
հուրդէն , և հրամայ ըրաւ՝ թէ ու-
րոնք որ կրնան լողալ : Թող անոնք
առաջ նետուին ու ցամաքը ելլեն .
44 Եւ մնացածները՝ ոմանք տախտակ-

ներով , և ոմանք նաւին ուրիշ բա-
ներով . և այսպէս Եամենը ազա-
տեցան՝ ցամաքը Եւր :

ԳԼ. ԻԸ

1 Պօղոս և իր ընկերները՝ նաւաբեկութենէ
ետքը մարդակրութիւն կը տեսնեն բարբա-
րանքներն : 5 Իժ մը Պօղոսին ձեռքը կը բռնէ ,
բայց չմտասեր : 8 Պօղոս շատ հիւանդներ կը
բժշկէ կղզիին մէջ . 11 Ճամբայ կ'ենէ Հոռոմ
երթալու . 17 կ'իմացնէ Հրէից՝ իր քաւուն
պատմառը . 24 իր քարոզութեամբը ոմանք կը
հաւատան քրիստոսի , ոմանք ալ չեն հաւա-
տար . 30 այսու ամենայնիւ երկու տարի կը
քարոզէ Հոռոմայ մէջ :

- 1 Եւ երբոր աղատեցան՝ գիտցան որ
ան կղզիին անունը Մելիտէ
էր . Բւ բարբարոսները քիչ մար-
դասիրութիւն չցուցուցին մեզի .
2 Ինչու որ կրակ վառեցին , և մեզ
ամէնքս ալ ընդունեցին՝ վրանիս
հասած անձերէն համար , ու ցուր-
3 տին համար : Ու երբոր Պօղոս
շատ մը խաւ ժողովեց , և կրակին
վրայ դրաւ , տաքութենէն իժ մը
4 ելաւ՝ անոր ձեռքը բռնեց , Բար-
բարոսներն ալ երբոր ան զապար
տեսան անոր ձեռքէն կախուած՝
իրարու կ'ըսէին . Անշուշտ ասիկայ
մարդասպան մըն է , որ թէպէտ
ծովէն ազատեցան , Բայց իրաւուն-
5 քը թող չտուաւ որ ապրի . Իսկ
անիկայ զապարը կրակին մէջը
թօթօվելով՝ իրենն մէկ փնաւ մը
6 չեղաւ : Ու անոնք կը սպասէին որ
անիկայ ուռենայ՝ կամ , յանկար-
ծակի մեռած իյնայ . Բայց երբոր
շատ մը սպասեցին , ու տեսան որ
իրեն փնաւ մը չեղաւ , կարծիքնին
փոխելով , Կ'ըսէին թէ աստուած
7 մըն է : Եւ ան տեղին բոլորտիքը՝
կղզիին գլխաւոր մարդուն ազա-
րակները կային , որուն անունը
Պոպղիոս էր . որ ինքը մեզ ընդուն-
նեց՝ և իրեք օր հիւրասիրութեամբ
8 իր քովը պահեց : Ու եղաւ որ
Պոպղիոսին հայրը ջերմով և թանկ
քով հիւրընդամ պատկաճ էր . ու
Պօղոս անոր քովը մտաւ , և Եա-
ղօթք ընելով՝ շնորհքեր վրան
9 դրաւ , ու բժշկեց զանիկայ : Ու
երբոր ասիկայ եղաւ , ուրիշ հի-
ւանդներ որ ան կղզիին մէջն էին ,
10 կու գային և կը բժշկուէին . Որոնք
շատ Եպատիւներով ալ մեզ պա-
տուեցին , ու երթալու ատեննիս
պէտք եղած բաները տուին :
11 Եւ իրեք ամիսէն ետեւ Ալեք-
սանդրացի նաւով մը ծամբայ ե-
լանք , որ ձմեռը ան կղզին անցու-
ցեր էր , ու Դիոսկուրացւոց նաւը
12 ուներ : Եւ Սիրակուսա իջնելով
13 իրեք օր հօս կեցանք : Անկէ ալ
պտոյտ մը ընելով՝ Հոռեգիոն հա-
սանք . և մէկ օրէն ետեւ որ հարաւ

Յամբ. Տեառն
62
Ի Հոգ. 28 :

Ժ. Գ. Թագ. ա.
52 : Մատ.
ժ. 30 : Դու.
ժ. 7 : Իս.
15 :
Ի. Թագ. թ.
13 : Մատ.
ժ. 36 :
Մար. բ. 6 :
30 : Գ.
11 : ա. Տիմ.
2 : 3 : 4 :

Ե. Գ. Թագ. ա.
25 :

— ԳԼ. ԻԷ .
26 :
Բ. Հոգ. ա .
14 : — Կոր.
ժ. 11 : Կոր.
Գ. 11 :

Բ. Մար. ժ. Բ.
18 : Դու.
ժ. 19 :

Գ. Գ. Ժ. Գ.
10 :

Ի. Թագ. ժ. Բ.
14 : 15 :
Ե. Մար. Գ.
5 : Ե. 82 :
ժ. 15 :
Դու. ժ. 41 :
Գ. Ժ. Գ.
11 : 12 : ա
Կոր. ժ. Բ.
9 : 25 :
Ի. Մատ. ժ. Բ.
6 : ա. Տիմ.
Բ. 17 :
Յա. Տ. 63

Յամթ Տեառն
63

Ե ԳԼ. Ի Գ. 25.
Ի Ե. 3 :

Ե ԳԼ. Ի Գ. 12.
13 : Ի Ե. 8 :

Ժ ԳԼ. Ի Ե. 33 :

Ի ԳԼ. Ի Բ. 24 : Ի Գ. 10 :
Ի Ե. 8 : Ի Գ. 31 :

Լ ԳԼ. Ի Ե. 11 :

Ի ԳԼ. Ի Գ. 6 :
7 :

Ժ ԳԼ. Ի Գ. 22 : Ե ԳԼ. Ի Գ. 1 :
Գ. 20 : Բ
16 : Բ. 9 :
ՓԻՆԻՄ. 10 :
13 :

փչեց, երկրորդ օրը Պատիողոս ե-
14 կանք : Ու հոն եղբայրներ գտանք,
որոնք աղաչեցին որ եօթը օր իրենց
քովը մնանք . ու ետքը Հռովմ
15 ելանք : Եւ անկէ եղբայրները
երբոր մեր վրայով լսեցին, մեզ
դիմաւորելու ելան մինչև Ապփիոսի
վաճառանոցը ու իրենք պանդոկնե-
րը . և Պօղոս անոնք տեսնելով,
գոհութիւն տուաւ Աստուծոյ, և
սիրտ առաւ :
16 Ու երբոր Հռովմ մտանք, հա-
րիւրապետը կապուածները զօրա-
պետին յանձնեց . Էիսկ Պօղոսին
հրաման եղաւ որ իր պահապան
17 զինուորին հետ զատ կենայ : Ու
եղաւ որ իրեք օրէն ետև անկկայ
Հրէից զխաւորները կանչեց . ու
երբոր մէկտեղ եկան ըսաւ անոնց .
Մարդիկ եղբայրներ՝ Բես ժողո-
վուրդին կամ հայրենական սովո-
րութեանց դէմ բան մը չըրած,
ժերուսադեմէն կապուած՝ Հռովմա-
18 յեցուց ձեռքը մատնուեցայ . Ու-
րոնք էրբոր զիս քննեցին, ու զեցին
որ արձակեն . ինչու որ իմ վրաս
19 մեռնելու յանցանք մը չկար : Բայց
երբոր Հրէաները հակառակ կեցան,
և պէտք եղաւ որ կայսրին բողոքեմ,
20 նութիւն մը ունեցողի պէս : Ուս-
տի աս պատճառով աղաչեցի որ
ձեզ տեսնեմ՝ ու ձեզի խօսիմ . ին-
չու որ Իսրայէլի յոյսին համար ես
21 թաա շղթան վրաս ունիմ : Անոնք
ալ ըսին իրեն . Մենք քու վրա
յովզ Հրէաստանէն ոչ թուղթեր
առինք, և ոչ եղբայրներէն մէկը
հոս գալով՝ քու վրայովդ չարու-
թիւն մը պանծեց կամ խօսեցաւ :
22 Բայց կ'աղաչենք որ քեզմէ լսենք՝
թէ դուն ինչ միտքի մըայ ես . ին-

չու որ մենք ատ աղանդին վրայով
տեղեկացած ենք՝ որ ամէն տեղ
23 ատոր դէմ կը խօսին : Ու մէկ օր
մը ատեն զնելով անոր՝ շատերը
անոր գացին իր բնական տեղը,
հորոնց Աստուծոյ թագաւորու-
թիւնը կը ծանուցանէր վայու-
թիւնով, և կը համոզէր զանոնք
Յիսուսի վրայով Յովսէփին օրէն-
քէն ու մարգարէներէն՝ առտուր-
24 նէ մինչև իրիկուն : Եւ ոմանք կը
հաւատային ըսածներուն, ու ու-
մանք չէին հաւատար : Եւ իրարու
հետ չմիաբանած գացին՝ երբոր Պօ-
ղոս մէկ խօսք մը ըսաւ, թէ Հոգին
Սուրբ աղէկ խօսեցաւ մեր հայրե-
րուն՝ Եսայի մարգարէին ձեռքովը,
26 եւ ըսաւ . Քոնա աս ժողովուրդին՝
ու ըսէ . Լսելով պիտի լսէք՝ ու
չիմանաք, և տեսնելով պիտի տես-
27 նէք՝ ու չտեսնէք . Ինչու որ աս
ժողովուրդին սիրտ թանձրացաւ,
և իրենց ականջներովը ծանր լսեցին,
ու աչքերին զօցեցին, որ չըլլայ
թէ իրենց աչքերովը տեսնեն, ու
ականջներովը լսեն, և արտերովը
իմանան, ու դարձի գան, և ես
28 ըսչեմ զանոնք : Ուստի յայտնի
ըլլայ ձեզի՝ որ Աստուծոյ փրկու-
թիւնը չհեթանոսներուն խրկուե-
ցաւ, և անոնք մտիկ պիտի ընեն :
29 * Ու երբոր աս զուրցեց, Հրէաները
դուրս ելան, շատ վիճաբանութիւն
ունենալով մէջերին :
30 Եւ լման երկու տարի իր վարձ-
31 քով բռնած տուներ կեցաւ . Եւ
իրեն եկողներուն ամէնը կ'ընդու-
32 նէր . Վը քարոզէր Աստուծոյ թա-
գաւորութիւնը, և Տէր Յիսուս
Քրիստոսի վրայով առանց արգի-
րուելու կը սորվեցնէր բոլոր հա-
մարձակութիւնով :

Յամթ Տեառն
63

Դու. Բ. 34 :
Գլ. Ի Գ. 5 :
Պ. 12 : Գ.
14 :
Ը Գլ. Ի Գ. 27 :
Գլ. 3 : Ժ Բ. 5 :
Յ Ե. 5 :
Յ Ե. 5 :
Ը Գլ. Ժ Գ. 4 :
Ժ Բ. 9 :

Յ Ե. Գ. 9 :
Երեմ. Ե. 21 :
Ե Գ. 2 :
Մատ. Ժ Գ. 14 :
Մար. Գ. 12 :
Ե. 10 : Ե. 18 :
Հռով. Ժ Գ. 8 :
Մատ. Ի Գ. 41 :
Ժ Գ. 46 :
Ժ Գ. 6 : Ի Բ. 21 :
Ժ Գ. 17 :
Ժ Գ. 18 :
Հռով. Ժ Գ. 11 :

Մատ. Ի Գ. 41 :
Ժ Գ. 46 :
Ժ Գ. 6 : Ի Բ. 21 :
Ժ Գ. 17 :
Ժ Գ. 18 :
Հռով. Ժ Գ. 11 :
* Ուստի չու-
նիւ -- 29
Հռով. Ժ Գ. 11 :

Յա. Տ. 65

Դ Գ. Գ. 31 :
Ե Գ. Գ. 19 :

Յամբ Տեառն

60

ԷԳԼ. Ժ. 12 :
Գաղ. Գ. 25 : Կոր. Գ. 11 :
- ԶԳ. 9 : ԳԼ. Ժ. 32 :
Գաղ. Գ. 22 :
- ԳԼ. Գ. 16 :
Եփ. Բ. 8 :
ՏԻՄ. Գ. 5 : 7 :
ԷՄ. Բ. 1 :
28 : Եփ. Բ. 7 : Կոր. Գ. 14 : ԵՄ ՏԻՄ. Բ. 6 :
ԵԲ. Բ. 12 : Եփ. Բ. 18 : 19 :
ԳԼ. Ժ. 15 : ԵՄ. Բ. 2 : Գ. 10 :
Գ. Կոր. Գ. 21 :
- Գոր. Ժ. 38 : 39 : ԵՄ ՏԻՄ. Բ. 15 :
- Գոր. Ժ. 30 : ԵԲ. Բ. 15 :
ԷԳԼ. Ժ. 17 :
23 : Գ. 2 : ԵՄ Կոր. Գ. 29 :
31 : Եփ. Բ. 9 :
- Գոր. Ժ. 35 : 39 : ԶԳ. 20 : 21 : 22 :
ԳԼ. Ժ. 3 : Գաղ. Գ. 16 :
- ԳԼ. Ժ. 12 :
Գ. 13 : Գաղ. Գ. 8 : 20 :
28 :

- ԵՄ. Ժ. 2 :
Մատ. Գ. 9 :
ՅՕՏ. Բ. 33 :
39 : Բ Կոր. Ժ. 22 :
ԷԳԼ. Գ. 20 :
27 : 29 :
ԷՄ. Ժ. 6 :
Գաղ. Գ. 6 :
ՅԿ. Բ. 23 :
ԳԼ. Ժ. 6 :

ԷՅԵԱ. Ժ. 2 :

ՂԱՊ. Ժ. 1 :
2 :

վրայ կ'ըլլայ . և խորութիւն չկայ :
23 Ինչու որ ամէնքը մեղք գործեցին ,
և Աստուծոյ փառքէն պակասած են :
24 Եւ անոր շնորհքով ձիւ կ'արդարանան Էփրատոս Յիսուսով եղած
25 փրկութեամբ . որ զանկիպ առաջուց սահմանեց Աստուած՝ Դճաւորով բաւոյթեց շաւիղէն Եւստոր արիւնովը , Աստուծոյ երկայնմտութեան ատենները յառաջուց գործուած մեղքերուն - թողութիւն տալովը՝ իր արդարութիւնը ցուցը :
26 Ներու ճամբ . Այսինքն իր արդարութիւնը առ ժամանակիս մէջ ցուցնելուն ճամբ , որ ինքը արդար ըլլայ , և արդարացնէ Յիսուսի
27 ճաւորքէն եղողը : Էրեւն ո՞ր մնաց պարծենալը . խափանեցաւ . ո՞ր օրէնքէն , գործքերուն օրէնքէն . չէ , Հապա ճաւորքի օրէնքէն :
28 Ինչու որ կը սեպենք թէ մարդը ճաւորքով կ'արդարանայ՝ առանց
29 օրէնքին գործքերուն : Միթէ Աստուած միայն չէր անտեսելն է , ու չէր անտեսելն ինքը չէ՞ . այո , չէ :
30 Թանոսներուն ալ : Օրովհետեւ Աստուած մէկ է՝ որ թիփատութիւնը ճաւորքէն կ'արդարացնէ , և անթիփատութիւնը ձայն Հաւատ-
31 քով : Ուստի մենք ճաւորքով օրէնքը կը խափանենք . բաւ լինի . Հապա օրէնքը կը հաստատենք :

ԳԼ. Դ

1 Արքայապետ ճաւորք իրեն արդարութիւն սեպուեցաւ : 10 իր թիփատութեն առաջ : 13 Միայն ճաւորքով ինքը ու իր սերունդը խոստմունք տաին : 16 Արքայապետ ճաւորացեալներուն ճայրն է : 24 Մեր ճաւորքի ալ մեզի արդարութիւն պիտի սեպուի :

1 Ուրեմն ի՞նչ պիտի րսենք թէ գտաւ . Արքայապետ մեր նախա-
2 պետը մարմնի կողմանէ : Ինչու որ թէք Արքայապետ գործքով արդարացած ըլլար , իրացնէ պարծանք կ'ունենար , բայց չէ թէ
3 Աստուծոյ առջևը : Բանգի գիրքը ի՞նչ կ'ըսէ . Էրքայապետ Աստուծոյ ճաւորաց , և առ իրեն
4 արդարութիւն սեպուեցաւ : Դճայց ան որ գործ մը կ'ընէ , վարձքը՝ շնորհքէ եղած չեպուիր անոր ,
5 ճապա պարտք : Իսկ ան որ չըգործէր , բայց կը ճաւատայ անոր՝ եոր ամբարիշտը կ'արդարացնէ , անոր ճաւատքը իրեն արդարութիւն
6 թիւն կը սեպուի : Ինչպէս որ Դաւիթ ալ կը զրուցէ առ մարդուն երանութիւնը , որուն Աստուած արդարութիւն կը սեպէ :
7 առանց գործքերու : Էրանի առանց՝ Էրեւ , որոնց անօրէնութիւնները ներուեցան , և որոնց մեղքերը

8 ծածկուեցան : Երանի ան մարդուն՝ որ Տէրը մեղք չսեպեր անոր :
9 Ուստի առ երանութիւնը թիփատութեան վրայ , թէ անթիփատութեան վրայ ալ . քանզի կ'ըսենք թէ՝ ճաւորքը Արքայապետ
10 արդարութիւն սեպուեցաւ : Ուրեմն ինտո՞ր սեպուեցաւ . թիփատութեան մէջ եղած ատենը , թէ անթիփատութեան մէջ . չէ թէ թիփատութեան մէջ , Հապա ան-
11 թիփատութեան : Եւ Էրեւ թիփատութեան նշանը առաւ : Էրեւ անթիփատութեան ատենէն առաջ ճաւորքին արդարութեան մէջ կնիք մը , Էոր ինքը ճայր ըլլայ ան բոլոր ճաւատացողներուն առնոր անթիփատութենէն են , (Եւ անոնց ալ արդարութիւն սեպուեցաւ :
12 ճամբ ,) Եւ ճայր թիփատութեան չէ թէ միւսակ թիփատութենէ եւ զորէնուն , Հապա անոնց ալ՝ որ մեր ճորը Արքայապետ անթիփատութեան ատենին՝ ճաւորքին շաւիղ-
13 ներուն մէջ կը բալեն : Ինչու որ Արքայապետ և անոր սերունդին՝ Բաշխարհը ժառանգելու ճամբ քրոջ խոստմունքը չէ թէ օրէնքով եղաւ , Հապա ճաւորքին արդարութիւնը :
14 Դարութիւնովը : Ժ Բանգի էթէ օրէնքէն եղողները ժառանգ ըլլան , ճաւորք փուռ պիտի ըլլար , և խոստմունքը պիտի խափանուէր :
15 Եւ անոնք օրէնքը բարկութիւն կը գործէ . քանզի ուր որ օրէնք չըլլայ , օրինապէսութիւն ալ չկայ :
16 Ասոր ճամբը Ժաւորք ըլլաւ ճաւորքէն , Էոր շնորհքով եղած ըլլայ , Էխոստմունքը ճաւատաւուն ըլլալու ճամբ բոլոր սերունդին . չէ թէ միայն անոր՝ որ օրէնքէն է , Հապա անոր ալ՝ որ Արքայապետ ճաւորքէն է . Էոր մեր ամենուն
17 ճայրն է , (Ինչպէս որ գրուած է թէ ,) Էքեզ շատ ազգերու ճայր ըրի ,) Աստուծոյ առջևը , որուն ինքը ճաւատաց , Գան որ մեռնենք իր կողմէն , 3 և չեղած բանէ-
18 րը եղածներու պէս կը կանչէ : Որ չյուսացուելու բանին յուսով ճաւատաց՝ թէ ինքը շատ ազգերու ճայր պիտի ըլլայ , (Ինչպէս որ ըստուեցաւ ալ թէ , Էգու սերունդը
19 ասանկ պիտի ըլլայ .) Եւ ինքը ճաւորքի մէջ չտարացած , Էք-
20 նայեցաւ իր մարմինին արդէն մեռածի պէս ըլլալուն , (որովհետեւ ինքը ճարիր տարեկանի չափ էր .) ոչ ալ Մատային արգանքէն մեռած ըլլալուն : Եւ ան-
20 ճաւատութիւնով չտարակուեցաւ Աստուծոյ խոստմունքէն . Հապա ճաւորքով զորացած՝ Աս-

Յամբ Տեառն

60

ԷԳԼ. Ժ. 12 :
Գաղ. Գ. 25 : Կոր. Գ. 11 :
- ԶԳ. 9 : ԳԼ. Ժ. 32 :
Գաղ. Գ. 22 :
- ԳԼ. Գ. 16 :
Եփ. Բ. 8 :
ՏԻՄ. Գ. 5 : 7 :
ԷՄ. Բ. 1 :
28 : Եփ. Բ. 7 : Կոր. Գ. 14 : ԵՄ ՏԻՄ. Բ. 6 :
ԵԲ. Բ. 12 : Եփ. Բ. 18 : 19 :
ԳԼ. Ժ. 15 : ԵՄ. Բ. 2 : Գ. 10 :
Գ. Կոր. Գ. 21 :
- Գոր. Ժ. 38 : 39 : ԵՄ ՏԻՄ. Բ. 15 :
- Գոր. Ժ. 30 : ԵԲ. Բ. 15 :
ԷԳԼ. Ժ. 17 :
23 : Գ. 2 : ԵՄ Կոր. Գ. 29 :
31 : Եփ. Բ. 9 :
- Գոր. Ժ. 35 : 39 : ԶԳ. 20 : 21 : 22 :
ԳԼ. Ժ. 3 : Գաղ. Գ. 16 :
- ԳԼ. Ժ. 12 :
Գ. 13 : Գաղ. Գ. 8 : 20 :
28 :

ԷՄ. Ժ. 6 :
Գաղ. Գ. 6 :
ՅԿ. Բ. 23 :
ԳԼ. Ժ. 6 :

ԷՅԵԱ. Ժ. 2 :
Մատ. Գ. 9 :
ՅՕՏ. Բ. 33 :
39 : Բ Կոր. Ժ. 22 :
ԷԳԼ. Գ. 20 :
27 : 29 :
ԷՄ. Ժ. 6 :
Գաղ. Գ. 6 :
ՅԿ. Բ. 23 :
ԳԼ. Ժ. 6 :

ԷՅԵԱ. Ժ. 2 :

ԷՅԵԱ. Ժ. 17 :
Ժ. 11 : ԵԲ. Ժ. 11 : 12 :

Յամի Տեառն

60

ԷԳԼ. Գ. 20:

Ի ԵԼ. Ի. 17:
ԲՕԲ. Ե. 21:
ԳՈՐ. Ի. 33:
ԳԼ. Ժ. 9:

ԺԳԼ. Գ. 15:
Ե. 20:
ԷԱԿՐ. Ժ. Ե. 56:

ԷԼԼ. Ժ. 5:
ԵԶԵԿ. Ի. 11, 13:
21. ԲԱՐ. Գ. 7:
ԻԱՍՊ. Ժ. Ժ. 8:
ՃԺԺ. Ե. 35, 137:
ՏԻՄ. Ե. 8:

ԶԳ ԹԱՊ. Ի. 20, 25:
ԳԹԱՊ. Ժ. 17:
ԳԳԱՊ. Ե. 17:

ԵԶԵ. Գ. 5:
Ե. 21:

ԶԲԱՐ. Գ. 16:
ԵԺԵ. Գ. 16:
ԿԱՊ. Գ. 9, 10:
ԷԱՍՊ. Գ. 2:
ԳԳԱՊ. Ե. 17:
ԺԳԼ. Գ. 13, 19:

ԵԱԿՐ. Ժ. Ե. 57:

մեղք է . քաւ լիցի . Էբայց եւ մեղքով չէի ծաննար , եթէ ոչ օրէնքով . ինչպէս ցանկութիւնն ալ չէի գիտել , թէ որ օրէնքը ըսած չըլլար , Ե՛ւրի ցանկար : Ժբայց մեղքը պատուիրանքէն առիթ առնելով՝ իմ մէջս բոլոր ցանկութիւնները զոյացուց . Ե՛նչու որ առանց 9 օրէնքի մեղքը մեռած է : Եւ ալ առանց օրէնքի առնել մը կենդանի էի . բայց երբոր պատուիրանքը իմ հասաւ , մեղքը ողջցաւ , 10 եւ ես մեռայ . ու ան պատուիրանքը Լոր կենաց համար էր , նոյնը ինծի 11 մահուան համար եղաւ : Ինչու որ մեղքը պատուիրանքէն առիթ առնելով՝ իս խաբէր , ու անով 12 մեռցուց : Ե՛ւստի օրէնքը սուրբ է , ու պատուիրանքը սուրբ՝ և արդար ու բարի :

13 Ուրեմն բարին ինծի մահ է եղաւ . քաւ լիցի . հապա մեղքը . որպէս զի երեսայ մեղքը որ ան բարի բանով ինծի մահ գործեց , որ մեղքը պատուիրանքով աւելի մեղաւոր 14 ըլլայ : Վասն զի գիտեցի որ օրէնքը հոգեւոր է , բայց ես մարմնաւորեմ՝ Ժմեղքի տակ ծախուած :

15 Քանզի ինչ որ կ'ընեմ՝ չեմ ծաննար . Է՛նչ թէ ինչ որ կ'ուզեմ՝ ան կ'ընեմ , հապա ինչ որ կ'աւտեմ՝ ան կ'ընեմ : Բայց թէ որ չուզածս կ'ընեմ , հաւանութիւն կու տամ օրէնքին թէ բարի է : 16 Իսկ արդ՝ չէ՛ թէ ես կ'ընեմ անկայ . հապա մեղքը՝ որ իմ ներսի 17 զիս կը բնակի : Քանզի գիտեմ որ Ե՛մ ներսիցիս՝ այսինքն իմ մարմինիս մէջ մէկ բարի բան մը չընակիր . ինչու որ կամեցողութիւն կայ իմ , բայց բարին՝ ի 19 զործ գնելը չեմ գտներ : Քանզի չէ՛ թէ բարին որ կ'ուզեմ՝ կ'ընեմ , հապա չարը որ չեմ ուզեր՝ ան 20 կ'ընեմ : Իսկ թէ որ չուզած բանս կ'ընեմ , ալ չէ՛ թէ ես կ'ընեմ անկայ , հապա մեղքը՝ որ իմ ներսի 21 զիս բնակած է : Ուստի ես կը գտնեմ օրէնք մը՝ որ երբ բարին ընելը կը կամեսամ , չարը իմ իմ 22 է : Ե՛ւսն զի ներսի մարդուն նա՝ յեկով՝ ՂԱստուծոյ օրէնքին կը 23 հաւնեմ . Բայց ուրիշ օրէնք մը կը տեսնեմ ի՞մ անդամներուս մէջ՝ որ իմ մտքիս օրէնքին դեմ կը պատերազմի , և զիս զերի կ'ընէ մեղաց օրէնքին՝ որ իմ անդամներ 24 բուս մէջն է : Ինչ խղճաի մարդ եւս . ո՞վ զիս պիտի ազատէ աս 25 մահացու մարմինէն : Գոհութիւն Աստուծոյ՝ մեր Տերոջը Յիսուս Քրիստոսի ձեռքովը . ուրեմն ես ինքեւ մտքով Աստուծոյ օրէնքին

կը ծառայեմ , ու մարմնով՝ մեղաց օրէնքին :

ԳԼ. Ը

1 Անոն որ Քրիստոսի մէջ են , և Հոգիին առգածին պէս կ'ապրին , ազատ են դատապարտութենէ : 5, 13 թէ Ինչ վասն կը ծագի մարմինէ : 6, 14 և Ինչ շահ Հոգիէն , 17 և Ինչ Աստուծոյ որդիք ըլլալն , 19 որոնց վաստակը ազատութիւնը՝ որ ամեն ստեղծուածներէ մեծ փառաբով կը սպասեն անոր , 29 յառաջդրեալն սահմանուած է Աստուծմ : 33 Ո՞վ կրնայ դատել մեզ Քրիստոսի սէրէն :

1 Իսկ արդ՝ դատապարտութիւն չոր կայ Քրիստոս Յիսուսով եղողներուն՝ որոնք մարմնաւոր կերպով 2 չեն վարուիր : Ինչու որ Քրիստոս Յիսուսով կենաց հոգիին Բ օրէնքը զիս ազատեց Ժմեղքէ և մահուան 3 օրէնքէն : Ե՛ւսն զի ան որ անկարելի էր օրէնքին՝ որովհետեւ տկար էր մարմնով , Ե՛ւստուած իր Որդին իրկեց մեղանշական մարմին ինչպէս նուրիւթեամբ , ու մեղքի համար , և դատապարտեց մեղքը ան մարմինին 4 մէջ . Որ օրէնքին արդարութիւնը կատարուի մը մէջը , Էոր մարմնաւորապէս չենք բալէր՝ հապա հո- 5 ղեւորապէս : Ե՛նչու որ մարմնաւոր եղողները մարմինին բաները կը մտածեն , ու հոգեւոր եղողները՝ Էհո- 6 ղին բաները : Ե՛ւսն զի մարմնաւոր խորհուրդը մահ է , և հոգեւոր խորհուրդը կենաց ու խաղա- 7 ղութիւն : Ժբանդի մարմնաւոր խորհուրդը Աստուծոյ դեմ թշա- 8 մուծիւն է . ինչու որ Աստուծոյ օրէնքին չնաղանդիր , Ժմանաւանդ 9 չընար ալ : Վասն զի մարմնով եղողները չեն կրնար Աստուծոյ հա- 10 ճոյ ըլլալ . Բայց դուք մարմնով չէք , հապա հոգիով , Էթէ որ Աստուծոյ Հոգին ձեր մէջը բնակած է . Ե՛սկ թէ որ մէկը Քրիստոսի Հոգին չունի , անիկայ անորդ չէ : 11 Եւ թէ որ Քրիստոս ձեր մէջն է , ալ մարմնը մեռած է մեղքի համար , ու Հոգին կենդանի է արդա- 12 րութեան համար : Իսկ թէ որ Յիսուսը մեռելներէն Ժյարուցեալն , զիս հոգին ձեր մէջը բնակած է , Էալ անիկայ՝ որ Քրիստոսը մեռելներէն յարուց , պիտի կենդանացնէ ձեր մահկանացուն մարմինները իր Հոգիովը որ ձեր մէջն լիւր բնակի :

12 Ե՛ւսն ուրեմն եղբայրներ՝ պարտապան ենք , չէ՛ թէ մարմինին 13 մարմնաւորապէս ապրելու : Ե՛նչու որ եթէ մարմնաւորապէս ապրելու ըլլաք , պիտի մեռնիք . բայց թէ որ Հոգիով լի մարմինին զործքերը 14 սպաննէք , պիտի ապրիք : Ե՛ւսն զի որոնք որ Աստուծոյ Հոգիովը կ'առաջնորդուին , անոնք Աս-

Յամի Տեառն

60

ԷԳԼ. Գ. 20:

Ի ԵԼ. Ի. 17:
ԲՕԲ. Ե. 21:
ԳՈՐ. Ի. 33:
ԳԼ. Ժ. 9:

ԺԳԼ. Գ. 15:
Ե. 20:
ԷԱԿՐ. Ժ. Ե. 56:

ԷԼԼ. Ժ. 5:
ԵԶԵԿ. Ի. 11, 13:
21. ԲԱՐ. Գ. 7:
ԻԱՍՊ. Ժ. Ժ. 8:
ՃԺԺ. Ե. 35, 137:
ՏԻՄ. Ե. 8:

ԶԳ ԹԱՊ. Ի. 20, 25:
ԳԹԱՊ. Ժ. 17:
ԳԳԱՊ. Ե. 17:

ԵԶԵ. Գ. 5:
Ե. 21:

ԶԲԱՐ. Գ. 16:
ԵԺԵ. Գ. 16:
ԿԱՊ. Գ. 9, 10:
ԷԱՍՊ. Գ. 2:
ԳԳԱՊ. Ե. 17:
ԺԳԼ. Գ. 13, 19:

ԵԱԿՐ. Ժ. Ե. 57:

Յամի Տեւում

60

Եւ Վոր . Բ .
12 : Երբ .
Բ . 15 :
Եր Տեւ . ա .
7 : ա Յո՛հ .
7 : 15 :
Եւ . Ժ .
5 : Գաղ .
7 : 5 : 6 :
Եւ Վոր . Ժ .
36 :
Բ Վոր . ա .
22 : Ե . 5 :
Ե Բ . Ե .
13 : Գ . 30 :
Ե Գոր . Ի .
15 : Գաղ .
7 : 7 :
Ե Գոր . Ժ .
21 : Ժ .
ա . 29 : Բ
Տեւ . Բ .
11 : 12 :
Ե Վոր . Գ .
17 : ա Պեւ .
ա . 6 : 7 :
7 : 13 :
Բ Պեւ . Գ .
13 :
ա Յո՛հ . Գ .
2 :
Է Զի . 22 :
Ե . Գ . 19 :
Երեմ . Ժ .
11 :
Ե Վոր . Ե .
5 : Ե Բ .
ա . 14 :
Ե Վոր . Ե .
2 : 4 :
Ե . Բ .
35 :
Է Գ . Բ .
25 : Ե Բ .
Գ . 30 :
Ե Վոր . Ե .
7 : Երբ .
Ժ . 1 :
Ե Վոր . Բ .
22 : Ե .
Գ . 3 :
Է Ջար . Ժ .
10 : Ե Բ .
Գ . 18 :
ա Պեւ . Բ .
9 : Սաղ .
Է . 9 : Ե .
Գ . Ե .
3 : Երեմ .
Ժ . 20 :
Է Է . 10 : Բ .
12 : Գոր .
ա . 24 : ա
Բ . Բ .
4 : Յայտ .
Բ . 23 :
Բա Յո՛հ . Ե .
14 :
Է Գ . Բ .
11 : 23 : 24 :
Բ Տեւ . ա .
9 :
Ե Ե . 17 :
12 : Է .
Սաղ . ա . 6 : Երեմ . ա . 5 : Մատ . Է . 23 : Գ . Ժ . 2 : Բ
Տեւ . Բ . 19 : ա Պեւ . ա . 2 : Ե Բ . Ե . 5 : 11 :

15 սուծոյ որդիքն են : Ի ինչու որ
դուք ծառայութեան հոգին չա-
ռիք կրկին վախճալու , Իհպա
որդեգրութեան հոգին առիք , որ
անով կը կանչենք շարայի Հայր :
16 Դոյն ինքն Հոգին վկայութիւն
կու տայ մեր հոգիին , թէ մենք
17 Աստուծոյ որդիքն ենք . Եւ թէ
որ որդիք , ուրեմն ժառանգենք ,
ւ Աստուծոյ ժառանգենք ու Բրիս-
տոսի ժառանգակիցներ . Դոր էթէ
էր Հարարանայր կցորդ ըլլանք , էր
փառայա՛ն Հայորդի ըլլանք :
18 Վասն զի ես այսպէս կը գտնեմ .
որ Լաս ժամանակիս Հարարանքերը
բան մը չեն՝ զայտ փառքին բովը ,
19 որ մեզի պիտի յայտնուի . Ինչու
որ ստեղծուածոց եռանդուն ակն-
կալութիւնը Աստուծոյ որդու-
20 ցը յայտնուելուն կը սպասէ : Ինչ-
ու որ ունայնութեան նազանդե-
ցան ստեղծուածները (չէ թէ ի-
րենց կամովը , հպապ անոր համար՝
21 որ նազանդեցուց) Եւ յուսով՝ որ
ստեղծուածները իրենք ալ ապա-
կանութեան ծառայութեանն ա-
զատելով՝ Աստուծոյ որդուցը փա-
ռաւոր ազատութեանը հաւան-
22 քանդի գիտենք որ ամէն ստեղ-
ծուածները մինչեւ հիմա Դմկտեղ կը
հաւաքեն՝ ու ծնանելու ցաւ կը
23 քաշեն : Եւ ոչ միայն աւա-
ր , Իհպա մենք ալ՝ որ Հոգիին առջի
պտուղը ունինք , Ժմեք մեզմէ մեր
անձերուն մէջ կը հաւաքենք . որ-
դեգրութեան՝ աշխարհի մեր մար-
մինն ազատութեանը սպասեն :
24 Եւ ինչու որ յուսով փրկուե-
ցանք . Իհպա յոյսը որ կը տե-
նուի՝ յոյս չէ . վասն զի ան բանք
որ կը տեսնէ մէկը ալ ինչպէս պիտի
անձերուն մէջ կը հաւաքենք :
25 Եւ յայտ , Հապա թէ որ չտեսած
բաներնուս կը յուսանք , ալ համ-
բերութիւնով կը սպասենք աւա-
26 ր : Եւ անկ ալ Հոգին օգնութեան կը
հասնի մեր տկարութիւններուն .
Բանդի ինչ Էւնի հաւոր աղօթելու
ենք ըստ արժանւոյն , չենք գիտեր .
Իհպա ինքն Հոգին բարեխօս կ'ը-
լայ մեզի համար անբարբառ հա-
27 րապանքներով . Եւ սիրտերը
Բնողը գիտէ Հոգիին ինչ խոր-
հիլը . Բանդի Աստուծոյ Իմացը
համեմատ բարեխօսութիւն կ'ընէ
սուրբերուն համար :
28 Սակայն գիտե՛ք որ ամէն բանք
բարիի գործակից կ'ըլլան անոնց՝ որ
Աստուած կը սիրեն , Ի որոնք անոր
նախաաշմանութեամբը կանչուած
29 են : Եւ Վասն զի անոնք որ առաջ կը
ճանչնար , Է առաջուց ալ սահմանեց

իր շարժողն պատկերին կերպարա-
նակից ըլլալու . Է որ անկիպ անդ-
րանիկ ըլլայ շատ եղբայրներու մէջ :
30 Եւ որոնք որ առաջուց սահմանեց ,
Էնան կանչեց զանոնք . և որոնք որ
կանչեց , Էնան արդարացուց զա-
նոնք . և որոնք որ արդարացուց ,
31 Ժնան փառաւորեց զանոնք : Ու-
րեմն ի՛նչ բտեք աս բաներուս հա-
մար . Է թէ որ Աստուած մեր կողմն
է՝ ո՞վ պիտի ըլլայ մեզի հակառակ :
32 Եւ երբ որ Բորդուոյն յնայեց , Է հա-
պա մեր ամենուն համար մատենեց
զանիկալ . ալ ի՛նչպէս անոր հետը
33 ամէն բաները մեզի Հպարդէնք : Ո՞վ
է որ Աստուծոյ ընտրածներուն
գէմ մեղադիր ըլլայ . Ժ Աստուած
34 է որ կ'արդարացնեն . Ի Ուրեմն ո՞վ է
որ կը դատապարտէ . Բրիտոսն է
որ մեռաւ , մանաւանդ թէ յարու-
թիւն ալ առաւ . Է ու Աստուծոյ
աջ կողմն է . Ի որ նաև մեզի համար
35 բարեխօսութիւն կ'ընէ . Ուրեմն
ո՞վ պիտի զատէ մեզ Բրիտոսի
սերէն . տառապանք , կամ նե-
ղութիւնը , կամ հպածանք ,
կամ սովը , կամ մեղութիւնը ,
36 կամ վտանգը , կամ սուրը . (Ինչ-
պէս որ դրուած է . Եւ ամէն օր քեզի
համար կը սպաննուինք , մորթուե-
լու ոչխարի պէս կը սեպուինք :)
37 Է հապա աս ամէն բաներուն մէջ՝
ալ աւելի , յաղթող կ'ըլլանք անով՝
38 որ մեզ սիրեց : Ինչու որ ես հա-
տառ գիտեմ՝ թէ ոչ մար , և ոչ
կեանք , ու ոչ հրէշտակներ , և ոչ
նշ իշխանութիւններ , ու ոչ ներ-
կալ բաներ , և ոչ զայտ բաներ ,
39 ու ոչ զօրութիւններ , Եւ ոչ
բարձրութիւն , ու ոչ խորուն-
կութիւն , և ոչ մէկ ուրիշ արա-
րած մը կրնայ կամ զատել Աստու-
ծոյ սերէն , որ Բրիտոս Յիսուս
մեր Տերօրմով է :

ԳԼ Թ

1 Պոզոս կը յայտնէ որ արտութիւնը Հրէից ազ-
գին համար : 7 Եւ թէ Երբ համար բոլոր սե-
րուորը խառնուեց որդիք էին : 18 Աս-
տուած որոնք որ կ'ուզէ՝ կ'որոշուի : 21 Բրու-
տը կրնայ կաւր իր ուզածին պէս գործածել :
25 Հնթանոսաց կոչուեմ և Հրէից անարգութի-
ւո՛ւմարդարները նախաձեռնած էին : 32 Ինչ
պատճառաւ սքեմքն քիչ Հրէանք ընդունե-
ցին հաւատքին արդարութիւնը :
1 Եւ յայտնէ կ'ըսեմ Բրիտոսով , ա-
լեւմ ստոր , (իմ խիղճ ալ)
ինծի կը վկայէ Հօգով Սրբով ,
2 Է որ մեծ արտութիւն է ինծի , ու
3 իմ սրտիս անպակաս ցաւ , Է Բան-
գի ես ինքնս կը ինդրէի նզոված ըլ-
լալ Բրիտոսէն՝ իմ մարմնի կող-
մանէ եղբայրներուս ալ ազգական-
4 ներուս համար , Ե որոնք Իտրայն-
լացի են . Է որ իրենցն է որդեգրու-

Յամի Տեւում

60

Է Յո՛հ . Ժ .
22 : Բ Վոր .
Գ . 13 : Փիւ .
Գ . 21 :
Ե Յո՛հ . Գ . 2 :
Է Վոր . ա . 15 :
15 : Երբ . ա .
6 : Յայտ .
ա . 5 :
Է Գ . ա . 6 :
Ժ . 24 : Ե .
Ժ . Գ . 4 :
Երբ . Ժ . 15 :
ա Պեւ . Բ .
9 :
Բա Վոր . Գ .
11 :
Ժ Յո՛հ . Ժ .
22 : Ե Բ .
Բ . 6 :
Է Բ . Ժ .
Ժ . 6 :
Է Բ . Ժ .
Ժ . 6 :
Է Բ . Ժ . 25 :
Ժ . 24 : Ե .
Ժ . Ժ . 8 : 9 :
Ժ . Ժ . 6 :
10 : 11 :
Է Բ . Ժ . 29 :
Է Վոր . Ժ .
19 : Վոր . Գ .
11 : Երբ . ա .
3 : Բ . Ժ .
2 : ա Պեւ .
Գ . 22 :
Է Երբ . Ժ . 25 :
Ժ . 24 : ա
Ժ . Ժ . 1 :
Է Սաղ . Ժ .
22 : ա Վոր .
Ժ . 30 : 31 :
Է Վոր . Գ .
11 :
Է Վոր . Ժ .
57 : Բ Վոր .
Բ . 14 : ա
Ժ . Ժ . 4 :
Ժ . 4 : 5 :
Ժ . Ժ . Ժ .
11 :
Է Բ . ա . 21 :
Է Ժ . Ժ . 15 :
ա Պեւ . Գ .
22 :
ա Վոր . ա . 9 :
Բ Վոր . ա .
23 : Ժ .
31 : Ժ . 19 :
Գաղ . ա .
20 : Փիւ .
ա Յո՛հ . ա Տեւ .
Բ . 7 :
Է Գ . Ժ . 1 :
Է Ե . Ժ . 32 :
Է Բ . Ժ . 6 :
Է Բ . Ժ . 22 :
Է Բ . Ժ . Ժ .
Ժ . Ժ . Ժ .
Ժ . 9 :

ՅամբՏեառն

60

ՔՓԼԻ. Գ. 9:

ԳՄտտ. Ե. 17: Գաշ. Գ. 24:

ԵԴԼ. ԺԲ. 5: Դեմ. Ժ. 29: Եզեկ. Ի. 11: 13: 21: Գաշ. Ժ. 12:

ԼՐՕՐ. Լ. 12: 13:

ԵՐՕՐ. Լ. 14:

ԵՄտտ. Ժ. 32: ԴԵ. ԺԲ. 8: ԳՐՐ. Ե. 37:

ԵԵԵ. ԻԲ. 16: ԻԲ. 23: ԵՐԵԺ. Ժ. 7: ԳԼ. Ժ. 33:

ՅԳԼ. Գ. 22: ԳՐՐ. Ժ. 9: Գաշ. Գ. 25:

ԵԳՐ. Ժ. 36: ԳԼ. Գ. 29: ԵՏԺԺ. Բ. 5:

ԵԵԲ. Ե. 7: Գ. 4: Դ. 7: ԵԳՐ. Ժ. 14:

ՅԵՎԼ. Բ. 32: ԳՐՐ. Ժ. 21:

ԵՏԺ. Ե. 3: ԵՏԺ. Ե. 7: ԵՏԺ. Ե. 15:

ՅԳԼ. Գ. 3: ԵՐԵ. Գ. 2: ԵԵ. Ժ. 1: ԵՏԺ. Ժ. 33:

ԵՄաշ. Ժ. 4: ԳՄտտ. Ժ. 14: ԳՐ. Ժ. 15: ԳՄաշ. Ժ. 6: 23:

ՅՏԺ. ԳՐ. Ժ. 10: ԳՄտտ. Ժ. 5:

ԵՐՕՐ. Ժ. 21: ԳԼ. Ժ. 11: ԵՏԺ. Գ. 3:

Աստուծոյ արդարութիւնը չգիտնալով, Էու իրենց արդարութիւնը հաստատել ուզելով, Աստուծոյ արդարութեանը չհազանդեալ ցան: ԴՔանգի օրէնքին վախճանը Քրիստոսէ՝ ամէն հաւատացեալին արդարութեան համար:

5 Ինչու որ Մովսէս օրէնքէն եղած արդարութիւնը կը ստորագրէ թէ, Էջանոնք կատարող մարդը ա-

6 նոնցմով պիտի ապրի: Բայց հաւատքէն եղած արդարութիւնը անկէ կ'ըսէ. ԴՄի բոնք քու սրբտիդ մէջը, Ո՛վ պիտի ելլէ երկինքը, (այսինքն՝ Քրիստոսը իջե-

7 ցնելու.) Կամ թէ՛ Ո՛վ պիտի իջնէ անդունդը, (այսինքն՝ Քրիս-

8 տոսը մեռելներէն հանելու.) Հաւաք ի՞նչ կ'ըսէ. Էիսօսը մօտ է, քու բերնիդ մէջը, և քու սրտիդ մէջն է, այսինքն՝ հաւատքին խօս-

9 քը որ մենք կը բարոյղեն: Ինչու որ Էթէթ բու բերնով Յիսուսը Տէր խոստովանիս, ու քու սրտիդ մէջը հաւատաս թէ Աստուած անիկայ մեռելներէն յարուց, պիտի փր-

10 կուիս. (Վասն զի սրտով կը հաւատայ մէկը արդարանալու, ու բերնով կը խոստովանի փրկուե-

11 լու.) Քանզի գիրքը կ'ըսէ. ԲԱ՛մէն ո՞վ որ անոր հաւատայ՝ պիտի չկայ Հրեային ու Յոյնին մէջտեղը. Էվանգի կ'ամենուն Տէրը նոյնն է, Լառատ ամենուն՝ որ իրեն կը կան-

12 չեն: Քանզի ո՞վ որ ԷՏէրոջը ա՛նունը չ'ըսուի՝ պիտի փրկուի:

14 Ուրեմն ի՞նչպէս պիտի կանչեն անոր՝ որուն որ հաւատացին. կամ ի՞նչպէս պիտի հաւատան անոր՝ որուն վրայով շնորհն. Կամ ինտո՞ր պիտի լսեն՝ առանց մէկու մը քա-

15 ռողելուն. Կամ ի՞նչպէս պիտի քարոզեն թէ որ չ'իրկուին. ինչպէս որ գրուած է. Էինտոր գեղե՛ցիկ են իսաղապստութիւն աւետարա՛նողները: Էք բարի բաներու աւե՛

16 տիս տուողներուն ոտքերը: Ի՞նչպէս ամէնը նազանդ չեղան աւետարա՛նին. քանզի Եսայիս կ'ըսէ. ԴՏէ՛ր ո՞վ հաւատաց մեր քա՛նք լուրին:

17 Ուրեմն հաւատքը լսելէն է, ու 18 լսելը Աստուծոյ խօսքէն: Բայց կ'ըսեն. Մի՞թէ խօսքին. Էմա՛նուանդ Բոլոր երկիրը ելաւ անոնց նշխար, Էու անոնց խօսքը մինչև

19 աշխարհի ծայրերը: Բայց կ'ըսեն. Մի՞թէ Իսրայէլը չ'իտացաւ. առաջ Մովսէս կ'ըսէ. ԷԵս ձեզ նախանձի պիտի գրգռեմ՝ անպիտան ժողովուրդով մը, Էու անպիտ ազգով մը ձեզ պիտի բարկացնեմ:

20 Բայց Եսայիս կը համարձակի, ու

կ'ըսէ, ԷԵս անոնցմէ դտնուեցայ՝ որ զիս չէին փնտռել, յայտնի եղեց անոնց որ զիս չէին հարցնել: 21 Սակայն Իսրայէլին վրայով կ'ըսէ. ԷԲոլոր օրը իմ ձեռքերս երկրնցումք անձնազանդ ու հկառակող ժողովուրդի մը:

ԳԼ. ԺԼ

1 Առաքեալը կը յայտնէ թէ Աստուած բոլոր Իսրայէլը մերժած չէր, Է և թէ ոմանք ընտրուած էին, թէ և ուրիշները խառացած էին: 16 Անոնց դարձի գալուն յոյս կայ: 18 Կը ցուցնէ թէ Տէթանոնքը պիտի չ'ընեն պարծենալ անոնց դէմ. 26 Կան զի անոնց փրկուելուն համար խոստումներ մը եղած է: 33 Ո՛րքա՛ն անքննելի են Աստուծոյ դատաւանները:

1 Ուրեմն կ'ըսեն, Մի՞թէ Աստուած իր ժողովուրդը մերժեց. քա՛

2 մինի ցեղէն: 2մերժեց Աստուած իր ժողովուրդը՝ Էորն որ ինքը առաջնը ծանցաւ. Էթէթ չէ՞ր գիտեր Եդիպիսի պա՛րտէթէն մէջ՝ զիրքը ի՞նչ կ'ըսէ. Ինտոր անիկայ Իսրայէլէն համար զոնցաւոր կ'ընէ Աս-

3 տուծոյ ԷԷԷԷԷ. ԷՏէ՛ր քու մարգարէներդ մեռցուցին, ու քու սեղաններդ փռցուցին. ու մինակ ես մնացեր եմ, Է և իմ անձս կը փրտ-

4 ռեն: Բայց ի՞նչ կ'ըսէ անոր՝ աստուածային պատասխանը. ԷԻն՝ ծի թողորհի՛ ԷԷԷ, Էօթը հազար մարդիկ, որոնք Բաշաղին ծնադա-

5 րուութիւն չ'ըրին: ԷԱնակ ալ աս աստեն շնորհքին ընտրութեանը

6 համամաստ մնացորդ մը կայ: ԷԵս թէ որ շնորհքով, ուրեմն ալ գործքերէն չէ. ապա թէ ոչ՝ շնորհք ալ շնորհք չ'ըլլար. ԷԻսկ թէ որ գործքերէն է, ալ շնորհք չէ. ապա թէ ոչ՝ գործք ալ գործ չ'ըլլար:

7 Ուրեմն ի՞նչ. ԷԻսրայէլը հասաւ Եսայիսին որ կը փնտռուէր. բայց ընտրուածները հասան, ու մնա-

8 ցածները կուրցան. Էինչպէս որ գրուած է. ԷԱստուած անոնց թը՛

9 րութեան ոգի տուաւ. Էժալքեր՝ ուրիշներով պիտի չ'առնեն, ու Էկանչներ՝ որոնցմով պիտի չ'ընեն. 9 մինչև աս օրուան օրս: ԷԷթէթ կ'ըսէ, ԷԱնոնց սեղանը իրենց որոգայթով ու որս և գայլածակութիւն

10 ու հատուածով ըլլալ. ԷԱնոնց աշքերը մթանան որ չ'առնեն, ու անոնց կռնակը միշտ վար ծառ:

11 Ուրեմն կ'ըսեն. Մի՞թէ անոր համար անոր յանցանք ըրին, որ կործանին. քա՛ լեցի. Էհապա իրենց յանցանքովը հէթանոսաց փրկու-

12 թիւն ելաւ, որ գրեթէ նախանձի գրգռէ: Ուստի թէ որ անոնց յանցանքը աշխարհի մեծութիւն

ՅամբՏեառն

60

ԵԵ. ԿԵ. 1:

ԳԼ. Ժ. 30:

ԵԵ. ԿԵ. 2:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 37:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

ԵԵ. Ժ. 22:

Յափ Տեառն

60

Յ Գոր. Թ.

15 : Ժ 21

Գլ. Ժ 16

Գաղ. Ժ 2

7 : Տ 9

Եփես. Գ 5

Ս ՏԻմ. Ժ

7 : Բ ՏԻմ.

ա 11

Խաղոր. Է

16 : Թ 22

Ս ՏԻմ. Գ

16 : Յակ.

Ե 20 :

Գղ. Է Գ

10 : Թառ.

Ժ 15, 19

20, 21 :

Յերեմ. Ժա

16 :

Լ Գոր. Բ

39 : Եփես.

Բ 12 : 13 :

Խաղոր. Ժ

12 :

Յ Գլ. Ժ 16 :

Ե Գաղ. Է Բ

14 : Եփես.

1 : Ժ Բ

12 :

Խաղոր. Ժ Ե

2 : Երբ. Գ

6 : 14 :

Լ Յոհ. Ժ Ե

2 :

Ս Գոր. Գ

16 :

Լ Գլ. Ժ 16 :

Դ Լոր. 7 : Բ

Կոր. Գ 14 :

Գղ. Է Բ

24 : Յայտ.

Է 9 :

Ս Ե Ժ Ե

20 : Տեա

Սաղ. Ժ Գ

7 :

Խաղ. Բ Գ

Երեմ. Լա

31 : Երբ.

Բ Տ Ժ 16 :

Իւս, ու անոնց նուաստութիւնը՝
հեթանոսներուն մեծութիւն, ալ
որպա՛ք աւելի անոնց լրուութիւնը՝
13 Բայց աւելի կրնամ հեթանոսնե-
րուդ, չորդհետեւ հեթանոսներուն
առաքեալ եմ՝ իմ պաշտօնս կը մե-
14 ծարեմ : Որ գուցէ իմ մարմինս
Իւսիւնը նախածի գրգռեմ, ի ու
անոնցմէ մէկ քանինքը ապրեցը-
15 նեմ : Վասն զի թէ որ անոնց
մերժուիլը աշխարհին հաշտութիւն
է, հապա աւել ընդունուիլ ի՞նչ
պիտի ըլլայ, բայց թէ՛ մեծերներէն
16 կենդանի ըլլալ : «Արդ՝ թէ որ
բնակայրին սուրբ է, նաև զան-
գուածը. և թէ որ արմատը սուրբ
17 է, աւել ծիւղերն ալ : Յօդ որ ան
ծիւղերէն մէկ քանինքը կտորե-
ցան, Ղու զունը վայրենի ձիթենի
էրը՝ անոնց մէջ պատուաստեցար,
ու ձիթենիին արմատին և պարար-
18 տութեանը հաղորդ եղար : Եւ ինչ
ղերուն դէմ մի պարծնեար. հապա
թէ որ պարծնեաս, չէ՛ թէ զուն
արմատը վեր բռնէր են, հապա աւ-
19 մատը քեզ : Ուրեմն պիտի ըսես.
Ծիւղերը կտորեցան՝ որ են պա-
20 տուաստուիմ : Աղէկ, անոնք ան-
հաւատութիւնով կտորեցան, ու
զուն հաւատքով հաստատուեցար.
Եմի հպարտանար, յհապա վայելի-
21 ինչու որ եթէ Աստուած ըուն ծիւ-
ղերուն չխնայեց, գուցէ քեզի ալ
22 չխնայէ : Ուստի տես Աստուծոյ
քաղցրութիւնը ու խտուութիւնը,
կործանուածներուն վրայ խաղու-
թիւնը՝ և քու վրա՛ք քաղցրութիւ-
նը, ի թէ որ ան քաղցրութեանը
մէջ կենաս. ապա թէ ոչ՝ Ղուռն :
23 ալ պիտի կտորեմ : Եւ անոնք ալ
թէ որ ինչն անհաւատութեանը
մէջ չկենան, պիտի պատուաստին.
Ինչու որ կարող է Աստուած անոնք
24 նորէն պատուաստելու : Քանզի
եթէ զուն Բիւք բնական Իւս վայ-
րենի ձիթենիին կտորեցար, ու
ան բարի ձիթենիին վրայ՝ որ Բիւք
բնական չէր, պատուաստեցար,
ալ որպիսի աւելի անոնք՝ որ բնական
Բիւքն են, պիտի պատուաստին Ի-
25 ընց ձիթենիին վրայ : Վասն զի
ես ուզեր եղբայրները՝ որ չգիտա-
րան խորհուրդս, (Լորպէս զի ինք-
զինքնիդ իմաստուն չսեպէր.) Դոր
ըստ մասին կորուսթիւն եղաւ Իս-
րայէլին, Լիւն և որ հեթանոսներուն
26 լրութիւնը մնէ. Եւ այսպէս բո-
լոր Իսրայէլը պիտի փրկուի. ինչ-
պէս որ գրուած է. «Սիսեռն պիտի
զայ փրկիլը, ու Յակոբէն՝ ամ-
բարտութիւնները մէկդի պիտի
27 շարձնէ. Եւ աս է իմ ուխտս ա-
նոնց, երբօր անոնց մեղքերը վեր-

28 ցնենմ : Աւետարանին նայելով՝
անոնք թշնամի են ձեր սիրոյն հա-
մար. բայց ընտրութեանը նայելով՝
Լսիրելի են ձեր հարց սիրոյն հա-
29 մար : Ինչու որ Աստուծոյ պար-
գները ու կոչումը առանց զղա-
30 նալու են : Եւ ասն զի ինչպէս որ
գաղթ ալ ատեն մը Աստուծոյ չէիք
հաւատար, ու հիմա որոգմութիւն
գտաք՝ անոնց անհաւատութեան
31 ատենը, Անանկ ալ անոնք հիմա
անհաւատ եղան ձեր որոգմութիւն
Գաղթ ատենը՝ որ անոնք՝ ալ որո-
32 մութիւն գտնեն : Ինչու որ Աս-
տուած ամենն ալ անհաւատու-
թեան մէջ արգիլեց. որ ամենուն
որոգմի :
33 Ով Աստուծոյ մեծութեան՝ ու
իմաստութեան և գիտութեան խո-
րունելութիւնը. «Խնտոր անքննելի
են իր դատաստանները, Է ու ան-
34 զննելի են իր ճամբաները : Վասն
զի ով գիտցաւ Տէրոջ միտքը.
«Կամ ով անոր խորհրդապիտի եղաւ.
35 Գաղթ ով առաջուց անոր Բա-
տուաւ, որ փոխադրէր իրեն տը-
36 բուի : Ինչու որ ամեն բաները
անկէ, ու անով, և անոր համար
են. Էրեւն փառք յաւիտեանս.
ամեն :

ԳԼ. ԺԲ

1 Պետք է որ մենք Աստուծոյ որոգմութիւններէն
շարժուած՝ Զանաք Աստուծոյ հանջ ըլլալու :
3 Պետք չէ որ մէկ իր վրայ արժեքաւոր
ունենայ, 6 Տպա ամեն մարդ պարտի կատա-
րել ան պաշտօնը, որուն որ կանուան է : 9
Համայնութեան մէջ անքանակ և ուրիշ շատ
պարտաւորութիւններ կատարել : 19 Արժե-
քաւորութիւնը յատկապէս արգիլուած է :

1 - Լոր՝ կ'աղայ՛մ ձեզի եղբայրներ՝
Աստուծոյ որոգմութեամբը,
Բոր ձեր Գաղթները ընծայէք
Դ կենդանի գոհ մը՝ սուրբ, Աստուծոյ
հաճելի, Է Է ձեր բանասոր պաշ-
2 տօնը. Է Է մի կերպարանիք աս
աշխարհիս կերպարանքովը, Դ հա-
պա ձեր մտքին նորոգմութեամբը
նորոգուեցէք, Է որ քննէք թէ
ինչ է Աստուծոյ կամքը, ան որ
բարի ու հաճելի և կատարեալ է :
3 Է Գաղթ ինքն արուած Աստուծոյ
շնորհքովը աս կրնամ ձեր մէջը
եղող ամեն մէկուն, Բոր արժան
եղածը մտածելէն աւելի բան չը-
մտածէ. հապա զգաստ կենալ
մտածէ. Է Խնտոր որ Աստուած ա-
մէն մէկուն բաժնեց հաւատքին
4 չափը : Վասն զի ինչպէս որ մէկ
մարմնի մէջ շատ անդամներ ու-
նինք, ու ան ամեն անդամները մի

Յափ Տեառն

60

Լ Բ Գր. Է 8 :

Թ 5 : Ժ 15 :

Դ Բ Գ Է Բ

19 :

Եփես. Բ 2 :

Դ Գ Գ Գ Գ

7 :

« Կա՛մ անոնց

անհաւա-

տութիւնը

վր, Անանկ

ալ անոնք

հիմա ան-

հաւատ Ե-

զան, որ ձեր

որոգմութի-

ւնի մէջ ան-

քննելի են

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Դ Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Ե Գ Գ Գ Գ Գ

Յամբ Տեառն

60

Ի Եփես. Է. 11: Կողմ. Գ. 8:

Ժեփն. Գ. 13: Կթնես. Է. 5:

Փիլ. Գ. 8: Կթնես. Գ. 11: Կթնես. Բ. 12:

Վրակ. Բ. 20: Դու. Բ. 34: Կթնես. Գ. 3:

Յ Կոր. Գ. 9: Եփես. Է. 5:

Ղեակ. Գ. 14:

Գրադ. Գ. 27: Եփես. Գ. 24: Կողմ. Գ. 10:

Գրադ. Է. 16: Կթնես. Բ. 11:

Գր. Ժե. 1: Կ Կոր. Բ. 9: 11: Ժ. 22:

Է Զոր. 14: Կ Կոր. Բ. 25: Կ Տիմ. Գ. 4: Տիմ. Կ. 15:

Է Կոր. Բ. 16: Կ Յակ. Գ. 12:

Է Կողմ. Գ. 10: Կողմ. Բ. 16:

Գրադ. Գ. 10:

Է Կոր. Բ. 31: Կ Տիմ. Գ. 3:

Է Կոր. Գ. 19: 20: Գրադ. Բ. 20: Կ թնես. Է. 10: Կ թնես. Գ. 2:

Է Կոր. Է. 15:

* Ունի՞ ու աստուծոն և նորին

Զ Գոր. Գ. 36:

Է Սառ. Բ. 31: 32:

Գոր. Գ. 42: Ժե. 31: Կ Կոր. Է. 14: 3: Գ. 14: 15:

Է Կ. Բ. 23: Գիլ. Բ. 10:

ցորեկը մտնեցած. Է ուստի մէկդի ընձեր խաւարին գործերը, Զ ու վրանիս հաղինք լուսյոյ գէնքերը. 13 Ինչպէս թէ ցորեկ ատեն պարկեր- տուծեամբ պտորինք. Է չէ թէ անառակութիւններով, ու գինու վուծիւններով, Է չէ թէ Է-առաջ անկողիններով, ու պղծութիւն- ներով, Է չէ թէ հակառակու- 14 Թիւնով ու նախանձով. Է Հապա- Է-առաջ հապէք Տէր Յիսուս Քրի- տոսը, Է ու մարմնոյ ինամբ մի տանիք ցանկութիւններու համար:

ԳԼ. ԺԶ

1 Պետք չէ որ մարդիկ անառարբէր քաներու համար մէկգոյն անարգեն, և մէկգոյն դատեն. 13 Հապա զգրչառան որ անընցմով զայ- Թակութիւն չունի իրենց եղբայրներուն: 15 Առաքեալը չստ պատճառներով և ցուցնէ աս վարմունքին անկայելիւ լըլըլը: 1- Կատարի մէջ տկար եղողը ըն- դունեցէ՛ք՝ չէ թէ տարակու- 2 սական որոշմունքներով: Մէկը կը հաւատայ Բորամբ բան կրնայ ու- տել. և ան որ տկար է՝ կանանչել: 3 Ղէն կ'ուտէ: Ան որ կ'ուտէ՝ չու- տողը թող չանարգէ՛ք, Է ու ան որ չուտէր՝ ուտողը թող չուտէ. Է ին- չուտ որ Աստուած անիկայ ընդունէր 4 է: Է Դուռն ո՞վ էս որ ուրիշին ծա- ռան կը դառնա. Է իր Տէրոջը կը կենայ կամ կ'իյնայ. Է բայց պիտի կենայ, Է ինչու որ Տէրը կարող է 5 զանիկայ կեցնելու: Է Մէկը՝ մէկ որը մէկը օրէն աւելի կը սեպէ, ու մէկը ամէն օրը Է ի կը սեպէ. Է թող ամէն մարդ իր միտքը հա- 6 ձեցնէ: Է Ան որ կը հոգայ օրը, Տէրոջը կը հոգայ, և ան որ չհոգայ օրը, Տէրոջը չհոգար. և ան ան որ կ'ուտէ, Տէրոջը կ'ուտէ, Է բանդի Աստուծոյ կը զոհանայ. և ան որ չուտէր, Տէրոջը չուտէր, ու Աս- 7 տուծմէ կը զոհանայ: Է Ինչու որ մեզմէ մէկը որ անձին համար չպա- րիր, ու մէկը ինքզինքին համար 8 չմեռնիր: Է Բանդի թէ որ ապ- րիր, Տէրոջը համար կ'ապրիր, և թէ որ մեռնիր, Տէրոջը համար կը մեռնիր. Է ուրեմն թէ ապրինք՝ և թէ մեռնինք, մեր Տէրոջն են: 9 Վասն զի Է Քրիստոս ալ անոր հա- մար մեռաւ. Է ու ապրեցաւ, Է Ժոր- Է-առաջ մեռելներուն ու կենդա- 10 նիւններուն իշխէ: Է Իսկ դուն ինչու- քու եղբայրդ կը դառնաս, կամ դուն ինչու քու եղբայրդ կ'անար- գես. Է վասն զի ամէնքս ալ Քրիս- տոսի ատենանին առջև պիտի կայ- 11 նինք: Է Ինչու որ դուրեւած է. Է Լեւ կենդանի եմ՝ կ'ըսէ Տէրը, որ ամէն ժուռի ինձի պիտի ծռի, որ ամէն լեզու Աստուծոյ պիտի խոս-

12 տովանի: Է Բերեմն մեզմէ ամէն մէկը Աստուծոյ հաշիւ պիտի տայ 13 Էր անձին համար: Է Ուստի ալ իրար չդատենք. Է հապա աւելի աս որոշումը ըրէք մտքերնուդ մը՝ Է խոյ կամ զայլ թակութիւն չունէ 14 Է լըրօքը: Է Վա գիտեմ՝ ու հաստա- տուած եմ Տէր Յիսուսով, Է որ մէկ բան մը ինքիդմէ պիտի չէ, բայց Է ով որ պիտի կը սեպէ մէկ բան մը. 15 անոր պիտի է ան: Է Իսկ թէ որ կերակուրի համար քու եղբայրդ տրտմի, ալ դուն սիրով չվարուե- ցար. Է Ինչու կերակուրովդ մի՛ կոր- սնեցնէր անիկայ՝ որուն համար որ 16 Քրիստոս մեռաւ: Է Արդ՝ չըլլայ որ Քրի բարին համար չար խօսին: 17 Է Ինչու որ Աստուծոյ արքայութիւ- նը կերակուր ու խմելիք չէ, հապա արդարութիւն և խաղաղութիւն ու ինքուծիւն Հոգւով՝ Արդով: 18 Բանդի թէ որ մէկը աս բաներով Քրիստոսի կը ծառայէ, Է անիկայ Աստուծոյ հաճելի է՝ ու մարդոյ 19 զովմէ: Է Ապա ուրեմն խաղաղու- թեան՝ Է և իրարու շնորհութեան 20 ետեւ ըլլանք: Է Զըլլայ որ կերա- կուրի պատճառով Աստուծոյ գործը քակես. Է ամէն բան մարդու է. Է միայն թէ ան մարդուն է գէշ որ -բիւն՝ զայլ թակութիւն տալով 21 կ'ուտէ: Է Աղէկ է միս չուտել, և դինի չխմել, ոչ ալ Բ-ն Է Է Է, որով քու եղբայրդ կը զլորի՝ կամ կը զայլ թակդի՝ կամ կը տկարանայ: 22 Դուն հաւատք ունիս. Է անիկայ քեզի՝ պաշէ Աստուծոյ առջև: Է Լեւանի անոր որ իր անձը չդա- տապարտեր անով, որ ինք չկ'ըն- 23 դունի: Է Բայց ան որ խիղճ կ'ընէ, թէ որ ուտէ կը դատապարտուի. վասն զի չէ թէ հաւատարմ չ'ուտէ. Է քանզի ինչ բան որ հաւատքով չէ, մեղք է:

ԳԼ. ԺԵ

1 Հաւատքի մէջ զօրաւորներ պետք է որ տկարներուն համբերեն: 2 Մենք մեր անձին հաճոյ ըլլալու չենք, 3 վասն զի Քրիստոս ալ իր անձին հաճոյ չեցաւ. Է հապա մէկմէկ ընդունելու ենք, ինոր որ Քրիստոս ալ մեզ ամենքս ընդունց: Է թէ Հրեաները 9 և թէ հեթանոսները: 15 Պայտ իր դրած թուղթին պատճառով կը ցուցնէ, 25 կը յուսյոյ զանոք տեսնելու, 30 և անոնց աղօթքը կը ինքզինքն:

1- Սէտք է մեզի՛ որ կարող ենք, Է Բուխարներուն տալարութիւնը՝ վերցընել, և չէ թէ Է-նով մեր ան- 2 ձին հաճոյ ըլլալ. Է Հապա մեզմէ ամէն մէկը Է շնորհութեան համար իր ընկերին հաճոյ ըլլայ բարի բաներ: 3 Բուն մը. Է Բանդի Քրիստոս ալ չէ թէ իր անձին հաճոյ եղաւ, հապա ինչպէս որ դուրեւած է. Է Է Է Է նախատողներուն նախա-

Յամբ Տեառն

60

Ի Սառ. Բ. 36: Գրադ. Գ. 5: Է Կթնես. Գ. 5:

Է Կոր. Բ. 9: 13: Է 32:

Է Գոր. Գ. 15: Է Զոր. 2: 23: Է Կոր. Գ. 25: Է Տիմ. Գ. 4: Տիմ. Է. 15:

Է Կոր. Բ. 7: 10:

Է Կոր. Բ. 11:

Է Կոր. Բ. 17:

Է Կոր. Բ. 8:

Է Կոր. Բ. 21:

Է Սառ. Է. 14: Գիլ. Բ. 15:

Է Գիլ. Բ. 2: 12: Է Կթնես. Է. 11:

Է Զոր. 15:

Է Սառ. Բ. 11: Գոր. Գ. 15: Զոր. 14: Տիմ. Է. 15:

Է Կոր. Բ. 9: 10: 11: 12:

Է Կոր. Բ. 13:

Է Յոհ. Գ. 21:

Է Կոր. Բ. 14: Գոր. Բ. 15:

Է Կոր. Բ. 13:

Է Յոհ. Գ. 21:

Է Կոր. Բ. 14: Գոր. Բ. 15:

Է Կոր. Բ. 13:

Է Յոհ. Գ. 21:

Է Կոր. Բ. 14: Գոր. Բ. 15:

Է Կոր. Բ. 13:

Է Յոհ. Գ. 21:

Է Կոր. Բ. 14: Գոր. Բ. 15:

Է Կոր. Բ. 13:

Է Յոհ. Գ. 21:

Է Կոր. Բ. 14: Գոր. Բ. 15:

Է Կոր. Բ. 13:

Է Յոհ. Գ. 21:

Է Կոր. Բ. 14: Գոր. Բ. 15:

Է Կոր. Բ. 13:

Է Յոհ. Գ. 21:

ՊՕՂՈՍԻ ԵՌԵՐԵԼՈՅՆ

ԵՌ ԿՈՐԻՆԹԵՅՈՒՆ

Յաթ Տեառն
59

ԳԼՈՒԽ Ե

1 Պօղոս առաքել իր բարեկամացն և Աստուծոյ շնորհակալ ըլլալն ետև՝ 10 կը յորդորէ Կորնթացիները միաբան ըլլալու, 12 և կը յանդիմանէ անոնց երկպառակութիւնները: 15 Աստուած իմաստուններուն իմաստութիւնը կը կորսնցընէ 21 քարոզութեան յիմարութիւնով, 26 և չկանչեր իմաստունները, զօրաւորները ու ազնուականները: 27 Բայց յիմարները, տկարները և անարգները:

1 Պօղոս - Աստուծոյ կամքովը ԲՅիսուս Բրիստոսի առաքելալ ըլլալն - կանչուած, Էոս Սոսթենէս

2 եղբայրը, Է Կորնթոսի մէջ եղած Աստուծոյ եկեղեցիին՝ Է Բրիստոս Յիսուսով սրբութեամբնուն՝ Էսուրբեր ըլլալն - կանչուածներուն, ան ամենուն հետ՝ որ ամէն տեղ Է մեր Տէր Յիսուս Բրիստոսի շանունը կը շնորհչի և խաղաղութիւն Աստուծոյ մէ մեր չօրմէն՝ ու Տէր Յիսուս Բրիստոսէն:

4 Է Լմէն ատեն իմ Աստուծոյն ձեռքի համար կը գոհանամ՝ Աստուծոյ շնորհքին վրայ, որ ձեզի տրուած է

5 Բրիստոս Յիսուսով: Որ դուք աշուով ամէն բանի մէջ հարստացաք Լաւն խօսքով, ու ամէն զիտու

6 թիւնով: Է Ինչպէս որ Բրիստոսի վկայութիւնը ձեր մէջը հաստա

7 տուեցաւ: Որ դուք բնաւ մէկ չընորհրով մին ալ չնուաղիք՝ ձմեր Տէր Յիսուս Բրիստոսի յայտնու

8 լուն սպասելով: Է Որ նաև ձեզ պիտի հաստատէ մինչև վերջը՝ համեղադրելով ըլլալն - մեր Տէր Յի

9 սուս Բրիստոսի օրը: Է ձաւատարիմ է Աստուած, որ իրմով կանչուեցաք Ղհաղորդ ըլլալու իր որդւոյն՝ մեր Տէր Յիսուս Բրիստոսին:

10 2Էզի կ'աղայեմ եղբայրներ՝ մեր Տէր Յիսուս Բրիստոսի անունովը, որ մի և նոյն խօսքը ունենաք աշուով, ու երկպառակութիւններ չըլլայ ձեր մէջը: հապա դուք մէկ միտքի ու մէկ խորհուրդի վրայ

11 հաստատուած ըլլաք: Ինչու որ ձեզի համար ինքի լուր հասաւ եղբայրներ՝ Բզուէի Էրզոն

րէն, թէ ձեր մէջը հակառակու

12 թիւններ կայ: Հիմա աւ կը զրուցեմ, որ ձեզմէ ամէն մէկը կ'ըսէ եղբ թէ՛ Ես Պօղոսեան եմ, ու Էլիւ թէ՛ Ես Ապողոսեան, և Էրիւ թէ՛ Ես Ալփասեան, ու Էրիւ թէ՛ Ես Բրիստոսեան:

13 Է Լիթի Բրիստոս բաժնուած է: Միթէ Պօղոս խաչը ելաւ ձեզի համար, կամ թէ Պօղոսի՞ անունովը

14 մկրտեցաք: Կը գոհանամ Աստուծոյ, որ ձեզմէ մէկը չմկրտեցի, միայն թէ Կրիստոսը ու Ղալիլի

15 սը: որ մէկը չըսէ, թէ իմ անունովս մկրտեցի: Իրաւ Ղալիլիան ինչպէս ընտանիքն ալ մկրտեցի: ալ ուրիշ մէկը չեմ գիտեր ամենին թէ մկրտեցի:

17 Ինչու որ Բրիստոս զիս մկրտելու չիտէց, հապա աւետարանը քարոզելու: Է թէ խօսքերու ճարտարութիւնով, որ Բրիստոսի խաչը

18 ոչինչ չըլլայ - Է Բանգի խաչին քարոզութիւնը կորսուածներուն յիմարութիւն է: Է խաչը մեզի յիմարածներուն Է Աստուծոյ զօ

19 րութիւնն է: Վասն զի զրուած է: Է իմաստուններուն իմաստութիւնը պիտի կորսնցընեմ, ու հանձարեղներուն հանձարը պիտի խափանեմ:

20 Է Ոչնչ է իմաստունը, ո՞ր է դպիրը, ո՞ր է աւ աշխարհիս քննողը: Է չէ որ Աստուած յիմարեցուց աւ աշ

21 խարհիս իմաստութիւնը: Բանգի Էրոզմէն Աստուծոյ իմաստութեամբը աշխարհ չճանչցաւ զԱստուծոյ իմաստութիւնովը, Աստուած հաճեցաւ քարոզութեան յիմարութիւնովը հաւատացեալ

22 ները ապրեցնելու: Է Ու թէնք ընտանիքն ինչպէս կ'ուզեն, և Յոյները

23 իմաստութիւն կը փնտնեն: Իսկ մեր կը քարոզենք խաչալ Բրիստոսը՝ Է ճիշդներուն զայլակողութիւն, ու Յոյներուն չիմարու

24 թիւն: Բայց անոնց՝ որ կանչուած են, թէ ճիշդներուն և թէ Յոյներուն, Է Բրիստոսը՝ Աստուծոյ զօրութիւնը, Է Աստուծոյ իմաս

25 տութիւնը: Ինչու որ Աստուծոյ

Յաթ Տեառն
59

ԳԼ. Գ. 4:
Գոր. Ժ. 24:
Գ. Ժ. 12:
Գ. Ժ. 42:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:
Գ. Ժ. 4:

Յամի Տեսուն

59

3305.թ.14:
3305.թ.31:
4.24:

3305.թ.36:
Հոգ.7.15:
22.Փեղմ.
16:

3305.թ.21:
Գաղ.6.13:
Եփ.4.6:
աղ.1.բ.16:

3305.թ.29:
աղ.1.ա.15:
19.Տեւ.
7.և.42:

3305.թ.20:
Հոգ.6.10:
40.բ.Կոր.
Բ.5.10:

3305.թ.2:
աղ.1.ա.12:
3305.թ.16:

3305.թ.16:
Հոգ.1.5:

Հոգ.1.թ.11:
աղ.1.ա.7:
7.բ.Գաղ.Բ.5.9:

3305.թ.18:
Գաղ.1.թ.6:
3.աղ.1.ա.10:
7.թ.14:
աղ.1.ա.24:
Բ.7.ա.30:

3305.թ.17:
Բ.աղ.1.ա.5:
Հոգ.31:

3305.թ.40:
Հոգ.1:

փառութիւնը բան մը չէ. 3 Հայաստանուծոյ պատուիրանքներուն 20 պահպանութիւնը պէտք է: Բայց ամէն մէկը ինչ կոչուած մէջ որ կան ծառայող, թող անոր մէջը կենայ: 21 Ծառայ կանչուեցար, հոգ չըլլայ քեզի. Բայց թէ որ կրնաս ազատ 22 ըլլալ, ան ընտրէ: 4 Ասան զի ան ծառան որ Տէրոջմով կանչուած է, 23 Տէրոջը ազատացեալն է անիկայ. նոյնպէս ալ ան ազատը որ կանչուած է, 24 Բերտոսի ծառան է: 23 Երբեք զնով ծախու առնուեցար, 24 մարդը ծառայ մը ըլլար: 1 Երբ արդիւնդ ամէն մէկը ինչ 1-ը մէջ որ կանչուեցար, թող անոր մէջը կենայ Աստուծոյ առջեւ: 25 Բայց կոչուեցան ճամար Երբեք ամէն հրաման մը չունիմ, միայն թէ Տէրոջմէն 7 հատատարիմ ըլլալու 26 Զորքումութիւն գտած մը պէս իւր քառ կու տամ: 1 Արեւմտեան կը սեպեմ որ ասիկայ աղէկ է հիմաւորան ներդրութեանը ճամար, 2-ը 3-ը 4-ը 5-ը 6-ը 7-ը 8-ը 9-ը 10-ը 11-ը 12-ը 13-ը 14-ը 15-ը 16-ը 17-ը 18-ը 19-ը 20-ը 21-ը 22-ը 23-ը 24-ը 25-ը 26-ը 27-ը 28-ը 29-ը 30-ը 31-ը 32-ը 33-ը 34-ը 35-ը 36-ը 37-ը 38-ը 39-ը 40-ը 41-ը 42-ը 43-ը 44-ը 45-ը 46-ը 47-ը 48-ը 49-ը 50-ը 51-ը 52-ը 53-ը 54-ը 55-ը 56-ը 57-ը 58-ը 59-ը 60-ը 61-ը 62-ը 63-ը 64-ը 65-ը 66-ը 67-ը 68-ը 69-ը 70-ը 71-ը 72-ը 73-ը 74-ը 75-ը 76-ը 77-ը 78-ը 79-ը 80-ը 81-ը 82-ը 83-ը 84-ը 85-ը 86-ը 87-ը 88-ը 89-ը 90-ը 91-ը 92-ը 93-ը 94-ը 95-ը 96-ը 97-ը 98-ը 99-ը 100-ը 101-ը 102-ը 103-ը 104-ը 105-ը 106-ը 107-ը 108-ը 109-ը 110-ը 111-ը 112-ը 113-ը 114-ը 115-ը 116-ը 117-ը 118-ը 119-ը 120-ը 121-ը 122-ը 123-ը 124-ը 125-ը 126-ը 127-ը 128-ը 129-ը 130-ը 131-ը 132-ը 133-ը 134-ը 135-ը 136-ը 137-ը 138-ը 139-ը 140-ը 141-ը 142-ը 143-ը 144-ը 145-ը 146-ը 147-ը 148-ը 149-ը 150-ը 151-ը 152-ը 153-ը 154-ը 155-ը 156-ը 157-ը 158-ը 159-ը 160-ը 161-ը 162-ը 163-ը 164-ը 165-ը 166-ը 167-ը 168-ը 169-ը 170-ը 171-ը 172-ը 173-ը 174-ը 175-ը 176-ը 177-ը 178-ը 179-ը 180-ը 181-ը 182-ը 183-ը 184-ը 185-ը 186-ը 187-ը 188-ը 189-ը 190-ը 191-ը 192-ը 193-ը 194-ը 195-ը 196-ը 197-ը 198-ը 199-ը 200-ը 201-ը 202-ը 203-ը 204-ը 205-ը 206-ը 207-ը 208-ը 209-ը 210-ը 211-ը 212-ը 213-ը 214-ը 215-ը 216-ը 217-ը 218-ը 219-ը 220-ը 221-ը 222-ը 223-ը 224-ը 225-ը 226-ը 227-ը 228-ը 229-ը 230-ը 231-ը 232-ը 233-ը 234-ը 235-ը 236-ը 237-ը 238-ը 239-ը 240-ը 241-ը 242-ը 243-ը 244-ը 245-ը 246-ը 247-ը 248-ը 249-ը 250-ը 251-ը 252-ը 253-ը 254-ը 255-ը 256-ը 257-ը 258-ը 259-ը 260-ը 261-ը 262-ը 263-ը 264-ը 265-ը 266-ը 267-ը 268-ը 269-ը 270-ը 271-ը 272-ը 273-ը 274-ը 275-ը 276-ը 277-ը 278-ը 279-ը 280-ը 281-ը 282-ը 283-ը 284-ը 285-ը 286-ը 287-ը 288-ը 289-ը 290-ը 291-ը 292-ը 293-ը 294-ը 295-ը 296-ը 297-ը 298-ը 299-ը 300-ը 301-ը 302-ը 303-ը 304-ը 305-ը 306-ը 307-ը 308-ը 309-ը 310-ը 311-ը 312-ը 313-ը 314-ը 315-ը 316-ը 317-ը 318-ը 319-ը 320-ը 321-ը 322-ը 323-ը 324-ը 325-ը 326-ը 327-ը 328-ը 329-ը 330-ը 331-ը 332-ը 333-ը 334-ը 335-ը 336-ը 337-ը 338-ը 339-ը 340-ը 341-ը 342-ը 343-ը 344-ը 345-ը 346-ը 347-ը 348-ը 349-ը 350-ը 351-ը 352-ը 353-ը 354-ը 355-ը 356-ը 357-ը 358-ը 359-ը 360-ը 361-ը 362-ը 363-ը 364-ը 365-ը 366-ը 367-ը 368-ը 369-ը 370-ը 371-ը 372-ը 373-ը 374-ը 375-ը 376-ը 377-ը 378-ը 379-ը 380-ը 381-ը 382-ը 383-ը 384-ը 385-ը 386-ը 387-ը 388-ը 389-ը 390-ը 391-ը 392-ը 393-ը 394-ը 395-ը 396-ը 397-ը 398-ը 399-ը 400-ը 401-ը 402-ը 403-ը 404-ը 405-ը 406-ը 407-ը 408-ը 409-ը 410-ը 411-ը 412-ը 413-ը 414-ը 415-ը 416-ը 417-ը 418-ը 419-ը 420-ը 421-ը 422-ը 423-ը 424-ը 425-ը 426-ը 427-ը 428-ը 429-ը 430-ը 431-ը 432-ը 433-ը 434-ը 435-ը 436-ը 437-ը 438-ը 439-ը 440-ը 441-ը 442-ը 443-ը 444-ը 445-ը 446-ը 447-ը 448-ը 449-ը 450-ը 451-ը 452-ը 453-ը 454-ը 455-ը 456-ը 457-ը 458-ը 459-ը 460-ը 461-ը 462-ը 463-ը 464-ը 465-ը 466-ը 467-ը 468-ը 469-ը 470-ը 471-ը 472-ը 473-ը 474-ը 475-ը 476-ը 477-ը 478-ը 479-ը 480-ը 481-ը 482-ը 483-ը 484-ը 485-ը 486-ը 487-ը 488-ը 489-ը 490-ը 491-ը 492-ը 493-ը 494-ը 495-ը 496-ը 497-ը 498-ը 499-ը 500-ը 501-ը 502-ը 503-ը 504-ը 505-ը 506-ը 507-ը 508-ը 509-ը 510-ը 511-ը 512-ը 513-ը 514-ը 515-ը 516-ը 517-ը 518-ը 519-ը 520-ը 521-ը 522-ը 523-ը 524-ը 525-ը 526-ը 527-ը 528-ը 529-ը 530-ը 531-ը 532-ը 533-ը 534-ը 535-ը 536-ը 537-ը 538-ը 539-ը 540-ը 541-ը 542-ը 543-ը 544-ը 545-ը 546-ը 547-ը 548-ը 549-ը 550-ը 551-ը 552-ը 553-ը 554-ը 555-ը 556-ը 557-ը 558-ը 559-ը 560-ը 561-ը 562-ը 563-ը 564-ը 565-ը 566-ը 567-ը 568-ը 569-ը 570-ը 571-ը 572-ը 573-ը 574-ը 575-ը 576-ը 577-ը 578-ը 579-ը 580-ը 581-ը 582-ը 583-ը 584-ը 585-ը 586-ը 587-ը 588-ը 589-ը 590-ը 591-ը 592-ը 593-ը 594-ը 595-ը 596-ը 597-ը 598-ը 599-ը 600-ը 601-ը 602-ը 603-ը 604-ը 605-ը 606-ը 607-ը 608-ը 609-ը 610-ը 611-ը 612-ը 613-ը 614-ը 615-ը 616-ը 617-ը 618-ը 619-ը 620-ը 621-ը 622-ը 623-ը 624-ը 625-ը 626-ը 627-ը 628-ը 629-ը 630-ը 631-ը 632-ը 633-ը 634-ը 635-ը 636-ը 637-ը 638-ը 639-ը 640-ը 641-ը 642-ը 643-ը 644-ը 645-ը 646-ը 647-ը 648-ը 649-ը 650-ը 651-ը 652-ը 653-ը 654-ը 655-ը 656-ը 657-ը 658-ը 659-ը 660-ը 661-ը 662-ը 663-ը 664-ը 665-ը 666-ը 667-ը 668-ը 669-ը 670-ը 671-ը 672-ը 673-ը 674-ը 675-ը 676-ը 677-ը 678-ը 679-ը 680-ը 681-ը 682-ը 683-ը 684-ը 685-ը 686-ը 687-ը 688-ը 689-ը 690-ը 691-ը 692-ը 693-ը 694-ը 695-ը 696-ը 697-ը 698-ը 699-ը 700-ը 701-ը 702-ը 703-ը 704-ը 705-ը 706-ը 707-ը 708-ը 709-ը 710-ը 711-ը 712-ը 713-ը 714-ը 715-ը 716-ը 717-ը 718-ը 719-ը 720-ը 721-ը 722-ը 723-ը 724-ը 725-ը 726-ը 727-ը 728-ը 729-ը 730-ը 731-ը 732-ը 733-ը 734-ը 735-ը 736-ը 737-ը 738-ը 739-ը 740-ը 741-ը 742-ը 743-ը 744-ը 745-ը 746-ը 747-ը 748-ը 749-ը 750-ը 751-ը 752-ը 753-ը 754-ը 755-ը 756-ը 757-ը 758-ը 759-ը 760-ը 761-ը 762-ը 763-ը 764-ը 765-ը 766-ը 767-ը 768-ը 769-ը 770-ը 771-ը 772-ը 773-ը 774-ը 775-ը 776-ը 777-ը 778-ը 779-ը 780-ը 781-ը 782-ը 783-ը 784-ը 785-ը 786-ը 787-ը 788-ը 789-ը 790-ը 791-ը 792-ը 793-ը 794-ը 795-ը 796-ը 797-ը 798-ը 799-ը 800-ը 801-ը 802-ը 803-ը 804-ը 805-ը 806-ը 807-ը 808-ը 809-ը 810-ը 811-ը 812-ը 813-ը 814-ը 815-ը 816-ը 817-ը 818-ը 819-ը 820-ը 821-ը 822-ը 823-ը 824-ը 825-ը 826-ը 827-ը 828-ը 829-ը 830-ը 831-ը 832-ը 833-ը 834-ը 835-ը 836-ը 837-ը 838-ը 839-ը 840-ը 841-ը 842-ը 843-ը 844-ը 845-ը 846-ը 847-ը 848-ը 849-ը 850-ը 851-ը 852-ը 853-ը 854-ը 855-ը 856-ը 857-ը 858-ը 859-ը 860-ը 861-ը 862-ը 863-ը 864-ը 865-ը 866-ը 867-ը 868-ը 869-ը 870-ը 871-ը 872-ը 873-ը 874-ը 875-ը 876-ը 877-ը 878-ը 879-ը 880-ը 881-ը 882-ը 883-ը 884-ը 885-ը 886-ը 887-ը 888-ը 889-ը 890-ը 891-ը 892-ը 893-ը 894-ը 895-ը 896-ը 897-ը 898-ը 899-ը 900-ը 901-ը 902-ը 903-ը 904-ը 905-ը 906-ը 907-ը 908-ը 909-ը 910-ը 911-ը 912-ը 913-ը 914-ը 915-ը 916-ը 917-ը 918-ը 919-ը 920-ը 921-ը 922-ը 923-ը 924-ը 925-ը 926-ը 927-ը 928-ը 929-ը 930-ը 931-ը 932-ը 933-ը 934-ը 935-ը 936-ը 937-ը 938-ը 939-ը 940-ը 941-ը 942-ը 943-ը 944-ը 945-ը 946-ը 947-ը 948-ը 949-ը 950-ը 951-ը 952-ը 953-ը 954-ը 955-ը 956-ը 957-ը 958-ը 959-ը 960-ը 961-ը 962-ը 963-ը 964-ը 965-ը 966-ը 967-ը 968-ը 969-ը 970-ը 971-ը 972-ը 973-ը 974-ը 975-ը 976-ը 977-ը 978-ը 979-ը 980-ը 981-ը 982-ը 983-ը 984-ը 985-ը 986-ը 987-ը 988-ը 989-ը 990-ը 991-ը 992-ը 993-ը 994-ը 995-ը 996-ը 997-ը 998-ը 999-ը 1000-ը 1001-ը 1002-ը 1003-ը 1004-ը 1005-ը 1006-ը 1007-ը 1008-ը 1009-ը 1010-ը 1011-ը 1012-ը 1013-ը 1014-ը 1015-ը 1016-ը 1017-ը 1018-ը 1019-ը 1020-ը 1021-ը 1022-ը 1023-ը 1024-ը 1025-ը 1026-ը 1027-ը 1028-ը 1029-ը 1030-ը 1031-ը 1032-ը 1033-ը 1034-ը 1035-ը 1036-ը 1037-ը 1038-ը 1039-ը 1040-ը 1041-ը 1042-ը 1043-ը 1044-ը 1045-ը 1046-ը 1047-ը 1048-ը 1049-ը 1050-ը 1051-ը 1052-ը 1053-ը 1054-ը 1055-ը 1056-ը 1057-ը 1058-ը 1059-ը 1060-ը 1061-ը 1062-ը 1063-ը 1064-ը 1065-ը 1066-ը 1067-ը 1068-ը 1069-ը 1070-ը 1071-ը 1072-ը 1073-ը 1074-ը 1075-ը 1076-ը 1077-ը 1078-ը 1079-ը 1080-ը 1081-ը 1082-ը 1083-ը 1084-ը 1085-ը 1086-ը 1087-ը 1088-ը 1089-ը 1090-ը 1091-ը 1092-ը 1093-ը 1094-ը 1095-ը 1096-ը 1097-ը 1098-ը 1099-ը 1100-ը 1101-ը 1102-ը 1103-ը 1104-ը 1105-ը 1106-ը 1107-ը 1108-ը 1109-ը 1110-ը 1111-ը 1112-ը 1113-ը 1114-ը 1115-ը 1116-ը 1117-ը 1118-ը 1119-ը 1120-ը 1121-ը 1122-ը 1123-ը 1124-ը 1125-ը 1126-ը 1127-ը 1128-ը 1129-ը 1130-ը 1131-ը 1132-ը 1133-ը 1134-ը 1135-ը 1136-ը 1137-ը 1138-ը 1139-ը 1140-ը 1141-ը 1142-ը 1143-ը 1144-ը 1145-ը 1146-ը 1147-ը 1148-ը 1149-ը 1150-ը 1151-ը 1152-ը 1153-ը 1154-ը 1155-ը 1156-ը 1157-ը 1158-ը 1159-ը 1160-ը 1161-ը 1162-ը 1163-ը 1164-ը 1165-ը 1166-ը 1167-ը 1168-ը 1169-ը 1170-ը 1171-ը 1172-ը 1173-ը 1174-ը 1175-ը 1176-ը 1177-ը 1178-ը 1179-ը 1180-ը 1181-ը 1182-ը 1183-ը 1184-ը 1185-ը 1186-ը 1187-ը 1188-ը 1189-ը 1190-ը 1191-ը 1192-ը 1193-ը 1194-ը 1195-ը 1196-ը 1197-ը 1198-ը 1199-ը 1200-ը 1201-ը 1202-ը 1203-ը 1204-ը 1205-ը 1206-ը 1207-ը 1208-ը 1209-ը 1210-ը 1211-ը 1212-ը 1213-ը 1214-ը 1215-ը 1216-ը 1217-ը 1218-ը 1219-ը 1220-ը 1221-ը 1222-ը 1223-ը 1224-ը 1225-ը 1226-ը 1227-ը 1228-ը 1229-ը 1230-ը 1231-ը 1232-ը 1233-ը 1234-ը 1235-ը 1236-ը 1237-ը 1238-ը 1239-ը 1240-ը 1241-ը 1242-ը 1243-ը 1244-ը 1245-ը 1246-ը 1247-ը 1248-ը 1249-ը 1250-ը 1251-ը 1252-ը 1253-ը 1254-ը 1255-ը 1256-ը 1257-ը 1258-ը 1259-ը 1260-ը 1261-ը 1262-ը 1263-ը 1264-ը 1265-ը 1266-ը 1267-ը 1268-ը 1269-ը 1270-ը 1271-ը 1272-ը 1273-ը 1274-ը 1275-ը 1276-ը 1277-ը 1278-ը 1279-ը 1280-ը 1281-ը 1282-ը 1283-ը 1284-ը 1285-ը 1286-ը 1287-ը 1288-ը 1289-ը 1290-ը 1291-ը 1292-ը 1293-ը 1294-ը 1295-ը 1296-ը 1297-ը 1298-ը 1299-ը 1300-ը 1301-ը 1302-ը 1303-ը 1304-ը 1305-ը 1306-ը 1307-ը 1308-ը 1309-ը 1310-ը 1311-ը 1312-ը 1313-ը 1314-ը 1315-ը 1316-ը 1317-ը 1318-ը 1319-ը 1320-ը 1321-ը 1322-ը 1323-ը 1324-ը 1325-ը 1326-ը 1327-ը 1328-ը 1329-ը 1330-ը 1331-ը 1332-ը 1333-ը 1334-ը 1335-ը 1336-ը 1337-ը 1338-ը 1339-ը 1340-ը 1341-ը 1342-ը 1343-ը 1344-ը 1345-ը 1346-ը 1347-ը 1348-ը 1349-ը 1350-ը 1351-ը 1352-ը 1353-ը 1354-ը 1355-ը 1356-ը 1357-ը 1358-ը 1359-ը 1360-ը 1361-ը 1362-ը 1363-ը 1364-ը 1365-ը 1366-ը 1367-ը 1368-ը 1369-ը 1370-ը 1371-ը 1372-ը 1373-ը 1374-ը 1375-ը 1376-ը 1377-ը 1378-ը 1379-ը 1380-ը 1381-ը 1382-ը 1383-ը 1384-ը 1385-ը 1386-ը 1387-ը 1388-ը 1389-ը 1390-ը 1391-ը 1392-ը 1393-ը 1394-ը 1395-ը 1396-ը 1397-ը 1398-ը 1399-ը 1400-ը 1401-ը 1402-ը 1403-ը 1404-ը 1405-ը 1406-ը 1407-ը 1408-ը 1409-ը 1410-ը 1411-ը 1412-ը 1413-ը 1414-ը 1415-ը 1416-ը 1417-ը 1418-ը 1419-ը 1420-ը 1421-ը 1422-ը 1423-ը 1424-ը 1425-ը 1426-ը 1427-ը 1428-ը 1429-ը 1430-ը 1431-ը 1432-ը 1433-ը 1434-ը 1435-ը 1436-ը 1437-ը 1438-ը 1439-ը 1440-ը 1441-ը 1442-ը 1443-ը 1444-ը 1445-ը 1446-ը 1447-ը 1448-ը 1449-ը 1450-ը 1451-ը 1452-ը 1453-ը 1454-ը 1455-ը 1456-ը 1457-ը 1458-ը 1459-ը 1460-ը 1461-ը 1462-ը 1463-ը 1464-ը 1465-ը 1466-ը 1467-ը 1468-ը 1469-ը 1470-ը 1471-ը 1472-ը 1473-ը 1474-ը 1475-ը 1476-ը 1477-ը 1478-ը 1479-ը 1480-ը 1481-ը 1482-ը 1483-ը 1484-ը 1485-ը 1486-ը 1487-ը 1488-ը 1489-ը 1490-ը 1491-ը 1492-ը 1493-ը 1494-ը 1495-ը 1496-ը 1497-ը 1498-ը 1499-ը 1500-ը 1501-ը 1502-ը 1503-ը 1504-ը 1505-ը 1506-ը 1507-ը 1508-ը 1509-ը 1510-ը 1511-ը 1512-ը 1513-ը 1514-ը 1515-ը 1516-ը 1517-ը 1518-ը 1519-ը 1520-ը 1521-ը 1522-ը 1523-ը 1524-ը 1525-ը 1526-ը 1527-ը 1528-ը 1529-ը 1530-ը 1531-ը 1532-ը 1533-ը 1534-ը 1535-ը 1536-ը 1537-ը 1538-ը 1539-ը 1540-ը 1541-ը 1542-ը 1543-ը 1544-ը 1545-ը 1546-ը 1547-ը 1548-ը 1549-ը 1550-ը 1551-ը 1552-ը 1553-ը 1554-ը 1555-ը 1556-ը 1557-ը 1558-ը 1559-ը 1560-ը 1561-ը 1562-ը 1563-ը 1564-ը 1565-ը 1566-ը 1567-ը 1568-ը 1569-ը 1570-ը 1571-ը 1572-ը 1573-ը 1574-ը 1575-ը 1576-ը 1577-ը 1578-ը 1579-ը 1580-ը 1581-ը 1582-ը 1583-ը 1584-ը 1585-ը 1586-ը 1587-ը 1588-ը 1589-ը 1590-ը 1591-ը 1592-ը 1593-ը 1594-ը 1595-ը 1596-ը 1597-ը 1598-ը 1599-ը 1600-ը 1601-ը 1602-ը 1603-ը 1604-ը 1605-ը 1606-ը 1607-ը 1608-ը 1609-ը 1610-ը 1611-ը 1612-ը 1613-ը 1614-ը 1615-ը 1616-ը 1617-ը 1618-ը 1619-ը 1620-ը 1621-ը 1622-ը 1623-ը 1624-ը 1625-ը 1626-ը 1627-ը 1628-ը 1629-ը 1630-ը 1631-ը 1632-ը 1633-ը 1634-ը 1635-ը 1636-ը 1637-ը 1638-ը 1639-ը 1640-ը 1641-ը 1642-ը 1643-ը 1644-ը 1645-ը 1646-ը 1647-ը 1648-ը 1649-ը 1650-ը 1651-ը 1652-ը 1653-ը 1654-ը 1655-ը 1656-ը 1657-ը 1658-ը 1659-ը 1660-ը 1661-ը 1662-ը 1663-ը 1664-ը 1665-ը 1666-ը 1667-ը 1668-ը 1669-ը 1670-ը 1671-ը 1672-ը 1673-ը 1674-ը 1675-ը 1676-ը 1677-ը 1678-ը 1679-ը 1680-ը 1681-ը 1682-ը 1683-ը 1684-ը 1685-ը 1686-ը 1687-ը 1688-ը 1689-ը 1690-ը 1691-ը 1692-ը 1693-ը 1694-ը 1695-ը 1696-ը 1697-ը 1698-ը 1699-ը 1700-ը 1701-ը 1702-ը 1703-ը 1704-ը 1705-ը 1706-ը 1707-ը 1708-ը 1709-ը 1710-ը 1711-ը 1712-ը 1713-ը 1714-ը 1715-ը 1716-ը 1717-ը 1718-ը 171

[illegible]

Յամի Տեառն
59

փնտուեր իմ անձիս օգուտը, հապա
շատերունը՝ որ փրկուին :

ԳԼ. ԺԱ

4 Պօղոս կը յանդիմանէ Կորնթացիները՝ որ ի-
րենց հոգևոր ժողովներուն մէջ՝ երկի մարդիկ
գլուխին զոց աղօթք կ'ընէին, 6 և կնիկները
բաց դիմով, 17 և որ ընդհանրապէս իրենց
ժողովները չէ՝ թէ աղեկին այլ գէշին կ'եր-
թային, 21 ինչպէս որ իրենց ընթերցներովս
Տերունական ընթերցը կ'անարգէին : 25 Վեր-
ջօ կը յիշեցնէ անոնց՝ Տերունական ընթեր-
քին սահմանադրութիւնը :

1 - Ինձի նմանող եղբք, ինչպէս որ

2 ես ալ Քրիստոսիս : Արդ՝ ձեզ
կը գովմէ՝ եղբայրներ, Բ որ ամէն
բանի մէջ զիս կը յիշէք, 4 ու ա-
պրապարձներս կը բռնէք՝ ինտոր որ
3 ես ձեզի աւանդեցի : Բայց կ'ու-
զեմ որ գիտեսք, 7 թէ ամէն երկի
մարդուն զուխը Քրիստոսն է, 10 և
կնկանը զուխը՝ երկի մարդը, 12 և

4 Քրիստոսի գլուխը՝ Աստուած : Ա-
մէն երկի մարդ որ զուխը զոց ա-
ղօթքի կը կայնի, 5 կամ մարդա-
րեութիւն կ'ընէ, անպատիւ կ'ընէ

5 իր զուխը : Է՛՛՛՛ ամէն կնիկ որ
զուխը բաց աղօթքի կը կայնի,
կամ մարդաբնութիւն կ'ընէ, ան-
պատիւ կ'ընէ իր զուխը : Ինչու որ

մի և նոյն բանն է՝ որպէս թէ
6 Թադմուս էր : Վասն զի թէ որ
կնիկը չծածկուիր, թող իր մա-
զերն ալ կորէ : 8 Հապա թէ որ ա-
մօթ է կնիկն մը իր մազերը կորեւ՝

կամ ածկուել, թող ծածկուի :
7 Երկի մարդու պէտք չէ իր զուխը
ծածկել, 11 ինչու որ Աստուծոյ
պատկերը ու փառքն է, բայց կնի-

8 կը եւ երկանը փառքն է : Եֆես-
ցի չէ թէ երկի մարդը կնիկէն է,
9 հապա կնիկը՝ երկի մարդն : Են-
չու որ երկի մարդը չտեղծուեցաւ

կնկանը համար, հապա կնիկը՝ Եր-
10 կանը համար : Եւս պատճառով
պէտք է որ կնիկը իր զլուսն շուք
զնէ՝ 12 հրէշտակներուն համար :

11 Բայց ոչ կնիկը առանց երկի մար-
դու կ'ըլլայ, ու ոչ երկի մարդը
առանց կնկան՝ Տերոյնով : Վասն

զի ինչպէս որ կնիկը երկի մար-
դէն է, անանկ ալ երկի մարդը
կնկան փոքրով : 13 Բայց ամէնը Աս-

տուծմէ : Դուք ձեզմէ՝ դատե-
ցէք : 14 կը վայլէ՝ կնիկ մարդու զը-
լուխը բաց աղօթքի կայնիլ Աս-

տուծոյ առջևը : 22 որ բնու-
թիւնն ալ կը սորվեցնէ ձեզի՝ որ
երկի մարդ մը թէ որ երկար մա-
զերով է, իրեն անարգանք է :

15 Բայց կնիկը թէ որ երկար մազե-
րով է, իրեն փառք է, ինչու որ
մազերը ծածկոցի տեղ տրուած են
16 իրեն : ՂԱկայն թէ որ մէկը հա-

կառակողը ըլլալ կ'ուզէ, մենք ա-
նանկ սովորութիւն չունինք, 4 ոչ
ալ Աստուծոյ եկեղեցիները :

17 Բայց աս պատուիրելով չէ՛ւ չեմ
գովեր : Ինչու որ ձեր ժողովուրդը
չէ՝ թէ աղէկ՝ հապա զէ՛շ արդիւնք
18 կ'ունենայ : Քանզի նախ՝ երբոր
մէկտեղ կը ժողովուիք եկեղեցին

մէջ, 4 կը լսեմ որ բաժանմունքներ
կան ձեր մէջը : և ըստ մասին կը
19 հաւատամ : Վասն զի հարկաւ
ձեր մէջը հերձուածողութիւններ

ալ պիտի ըլլան, 2 որ ձեր մէջը
20 եղող ընտիրները երևան : Ուստի
զուք որ մէկտեղ կը ժողովուիք,
առիշտ Տերունական ընթերցը ու-

21 տել չէ : Ինչու որ ուսուցիւ ասուի
ամէն մէկը առաջ իր ընթերցը
կ'առնէ : ու մէկը անօթի կը մնայ,
22 և ու մէկը կը զինովայն : Միթէ

ուսուցիւ ու խմելու համար տուն
չունիք, 4 կամ թէ Աստուծոյ
եկեղեցին կ'անարգէք, 12 և ա-
մօթով կ'ընէք չբաւարեցի : ձեզի

ի՛նչ բռնմ : ձեզ գովեմ : աս բանին
23 մէջ չեմ գովեր : Դիտու որ ես
Տերոյնին ընդունեցի ան որ ձեզի
ալ անարգեցի՝ 1 թէ Տէր Յիսուս

իր մասնուած գիշերը հաց առաւ :
24 Եւ գոհացալով՝ կտրեց ու բաւ :
Առէ՛ք ու կերէք : աս է իմ մար-

մինս որ ձեզի համար կը կտրուի :
ասիկայ ըրէք զիս յիշելու համար :
25 Նոյնպէս ալ գաւաթը ընթերցէն

եռու առաւ : ու բաւ : Աս գաւա-
թը նոր ուխտ է իմ արիւնովս :
ասիկայ ըրէք քանի անգամ որ իր-

մելու ըլլաք զիս յիշելու համար :
26 Վասն զի քանի անգամ որ աս հա-
ցը ուտէք, ու աս գաւաթը խմէք,

Տերոյնը մահը կը պատմէք, - մինչև
27 որ ինքը գայ : Ուստի օվ որ աս
հացը ուտէ կամ Տերոյնը գաւաթը

խմէ անարժանաբար, պարտական
պիտի ըլլայ Տերոյնը մարմնոյն և ա-
28 ռեանը : Ուրեմն Էթող մարդ իր
անձը փորձէ, ու այսպէս ան հացն

ուտէ, և ան գաւաթէն խմէ :
29 Վասն զի ան որ անարժանաբար
կ'ուտէ ու կը խմէ, իր անձին դա-
նապարտութիւնը կ'ուտէ ու կը

խմէ : Ինչու որ Տերոյնը մարմնը
չորոշեր : Ասոր համար ձեր մէջը
չատ հիւանդներ ու ցաւազարներ

կան, և շատեր ալ կը ննջեն :
31 Դիտու որ թէ ինքզինքնիս դա-
տելու ըլլայիք, պիտի չհատուէ-
32 ինք : Իսկ երբոր կը դատուինք,

33 Տէրոյնը կը խրատուինք, որ աշ-
խարհի հետ չառապարտուինք :
34 Ուստի իմ եղբայրներս՝ երբոր
մէկտեղ կը ժողովուիք ուսուցիւ, 34
իրարու սպասեցէ՛ք : Եթե թէ որ

Յամի Տեառն
59

6 Գլ. 4. 17
Ժ. 33 :

Ժ. Գլ. ա. 10.
11 : 12 : Գ. 3 :

Յ. Գլ. Ժ. Ժ. 1.
Գ. Գ. Ժ. 1.
30 : Ե. Գ. Ժ. 1.
Գ. Ժ. 1. 2 :

Գ. Ժ. Ժ. 35 :
Գ. Ժ. Ժ. 19 :
Գ. Ժ. Ժ. 3 :

Գ. Ժ. Ժ. 13 :
Գ. Ժ. Ժ. 12 :
Գ. Ժ. Ժ. 32 :

Գ. Ժ. Ժ. 6 :

Գ. Ժ. Ժ. 3 :
Գ. Ժ. Ժ. 11 :
Գ. Ժ. Ժ. 11 :
Գ. Ժ. Ժ. 26 :
Գ. Ժ. Ժ. 22 :
Գ. Ժ. Ժ. 19 :

Գ. Ժ. Ժ. 22 :
Գ. Ժ. Ժ. 11 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 23 :
Գ. Ժ. Ժ. 15 :
Գ. Ժ. Ժ. 10 :
Գ. Ժ. Ժ. 14 :
Գ. Ժ. Ժ. 7 :

Գ. Ժ. Ժ. 10 :
Գ. Ժ. Ժ. 13 :
Գ. Ժ. Ժ. 51 :
Գ. Ժ. Ժ. 64 :
Գ. Ժ. Ժ. 65 :
Գ. Ժ. Ժ. 27 :
Գ. Ժ. Ժ. 21 :

Գ. Ժ. Ժ. 4 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 4 :
Գ. Ժ. Ժ. 2 :

Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :

Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :

Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :

Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :

Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :

Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :
Գ. Ժ. Ժ. 5 :

Յամբ Տեառն
59
Ե ԳԼ. Ժա.
24:

16 Հապաթ թէ չէ՝ թէ որ դուռն հոգիով
օրնութիւն ընես, անիկայ որ տը-
գէտի տեղ կայներ է՝ ինտո՞ր Ամն
պիտի բսէ. բու գոհութիւն տալու
ատենդ. Ինչու որ ան բու գրու-
17 ցածդ չիմանար : Ար թէ պէտ դուռն
աղէկ գոհութիւն կ'ընես, բայց
18 միւսը շինութիւն չառնէր : Աս-
տուած կը գոհանամ, որ ձեր ա-
մենէն աւելի լեզուներով կը խօ-
19 սիմ. Բայց եկեղեցիին մէջ կ'ու-
ղեմ հինգ խօսք մտառութեամբս
խօսիլ, որ ուրիշներուն ալ սոր-
վեցընեմ, քան թէ բիւրաւոր
խօսքեր օտար լեզուով :

Ե Սաղ. 57ա.
2 : Մատ.
Ժա. 25 : Ժբ.
3 : Ժբ. 14 :
Հոով. Ժգ.
19 : ԳԼ. Գ.
2 : Եփես. Գ.
14 : Եբր. Ե.
12 : 13 :

20 Ե դրայրներ՝ ռմիտքով տղաք մի՛
ըլլաք, Ե հապա չարութիւնն էիւնա-
լու Իսկէ՛ տղաք եղիք, ու միտքով
21 չափահաս եղիք : Ժ Օրէնքին մէջ
եգրուած է թէ՛ Օտար լեզուներե-
րով՝ ու օտար չրթուներով առ
Ժողովուրդին հետ պիտի խօսիմ,
սակայն և այնպէս ինծի մտիկ պի-
22 տի չընես, Իրա՛ Տէրը : Ուրեմն
լեզուները նշանի համար են՝ չէ՛
թէ հաւատացեալներուն, հապա
անհաստաներուն, բայց մարգա-
րէութիւնը չէ թէ անհաստանե-
րուն, հապա հաւատացեալներուն :
23 Երբ թէ որ բոլոր եկեղեցին մէկ-
տեղ դայ, ու ամեն ալ օտար լե-
զուներով խօսելու ըլլան, և հոն
մտնեն տգէտներ կամ անհաստ-
ներ, Լպիտի չըսեն թէ դուք խեն

Ե Մատ. Ժբ.
3 : ա Պետ.
Բ. 2 : ԳԼ.
Բ. 6 :
Ժ Յօ. Ժ. 34 :
Ե Ես. Եր. 11,
12 :

24 Թեցեր էք : Իսկ թէ որ ամեն
ալ մարգարեանան, ու հոն մէկ ան-
հաւատ մը կամ տգէտ մը մտնէ,
ամենէն ալ կը յանդիմանուի, ա-
25 մենէն ալ կը քննուի, Ու անոր
սրտին ծածուկ բաները յայտնի
կ'ըլլան. և այսպէս Էրեսի վրայ
ինկած՝ Աստուծոյ երկրպագու-
թիւն պիտի ընէ, ու խոստովանի
Եթէ իրաւքնէն Աստուած ձեր
մէջն է :

Ե Գոր. Բ. 13 :

Ե Ես. Ես.
14 : Ջաք.
Ը. 23 :

26 Ուստի ի՞նչ է Էդրայրներ, երբ-
որ մէկտեղ կը Ժողովուրդ, ձեզմ
ամեն մէկը սարմուս ունի, Ժ վարդա-
պետութիւն ունի, լեզու ունի,
յայտնութիւն ունի, Թարգմանու-
թիւն ունի. Ի ամենը շինութեան
27 համար թող ըլլայ : Թէ որ մէկը
օտար լեզու կը խօսի, երկու հօգէ,
և թէ շատ իրեք Բա. Ը. 2, և ա-
ւել մէկիկ մէկիկ, ու մէկը թող
28 Թարգմանէ : Բայց թէ որ Թարգ-
մանող չըլլայ, եկեղեցիին մէջ լուռ
թող կենայ, և ինքնիրեն ու Աս-
29 տուծոյ Թող խօսի : Իսկ մարգա-
րէները երկու կամ իրեք հօգէ՛ Թող
խօսին, և ու մէկաները Թող քըն-
30 նութիւն ընեն : Հապա թէ որ
նստողներէն ուրիշ մէկուն ալ Բա.

Ժ Հ. Ժբ. 6 : ԳԼ.
Ժբ. 5 : 9 : 10 :

Ե ԳԼ. Ժբ. 7 :
Ե Պոր. Ժբ.
19 : Եփես. Գ.
12 :

Ե ԳԼ. Ժբ. 10 :

Է յայտնուելու ըլլայ, Իստաջինը
31 թող լուէ : Ինչու որ ամենքդ ալ
կընաք մէկիկ մէկիկ մարգարեա-
նալ, որ ամեն ալ սորվին, ու
32 ամեն ալ միմիջարուին : Է Եւ մար-
գարէներուն հոգիները մարգարե-
33 ներուն հնազանդ են : Ինչու որ
Աստուած խոովութեան Ա. Բ. Գ. Դ.
Ե. Զ. հապա խաղաղութեան, Է ինչ-
պէս որ սուրբերուն բոլոր եկեղեցի-
ներուն մէջը :
34 Ձեր Կնիկները եկեղեցիներուն
մէջ լուռ կենան. Ինչու որ անոնց
հրաման չկայ խօսելու, Ի հապա նա-
զանդ ըլլալու, Ինչպէս որ օրէնքն
35 ալ կ'ըսէ : Բայց թէ որ բան սոր-
վի կ'ուզեն, տուր իրենց երկի-
ներուն Թող հարցընեն. քանզի
ինկներուն անվայել է եկեղեցւոյ
36 մէջ խօսիլ : Միթէ Աստուծոյ
խօսքը ձեզմէ՞ ելաւ, կամ թէ միայն
37 ձեզմէ՞ հասաւ : Է Թէ որ մէկը կը
կարծէ թէ ինքը մարգարէ է, կամ
չոգեւոր, Թող հաստատ գտնայ
թէ ինչ որ ձեզի գրեցի՝ Տէրովը
38 պատուէրնեն են. Բայց թէ որ
մէկը տգէտ է, Թող տգէտ ըլլայ :
39 Ուստի Էդրայրներ՝ մարգարէու-
թիւն ընելու՝ նախանձաւոր եղիք,
ու լեզուներ խօսին ալ մի՛ արգի-
40 լէք : Է Եւ ամեն բան վայելու
թեամբ և կարգաւ Թող ըլլայ :

Յամբ Տեառն
59
Յա Ես. Ե.
19 : 20 :
Հա Յօ. Գ.
1 :

Ե ԳԼ. Ժա.
16 :

Ե ա Տիմ. Բ.
11 : 12 :
Ե ԳԼ. Ժա. 3 :
Եփես. Ե.
22 : Պոր. Գ.
15 : Տիմ. Բ.
5 : ա Պետ.
Գ. 1 :

Ե Ես. Գ. 16 :
Ե Գոր. Ժ. 7 :
ա Յօ. Գ. 6 :
ԳԼ. Ժբ.
31 : ա Պետ.
Ե. 20 :

Ե Զբ. 23 :

Ե Գաղ. ա.
11 :

Ե Հոով. Ե.
2 :

Ե Հոով. ա.
16 : ԳԼ. ա.
21 :

Ե Գաղ. Գ.
4 :

Ե ԳԼ. Ժա. 2 :
23 :

Ե Գաղ. ա.
12 :

Ե Սաղ. Իբ.
15 : Ե Ես.
Ժգ. 5 : Ե Ես.
Դան. Ժ.
26 : Ջաք.
Ժգ. 7 : Դան.
Իբ. 26 : 46 :
Գոր. Գ. 18 :

Ե Գ. 23 : ա
Պետ. ա.
11 : Բ. 24 :

Ե Սաղ. Բ. 7 :
Ժգ. 10 :
Ես. Ժգ. 10 :
Դան. Իբ. 26 :
46 : Գոր. Բ.
25 : 31 : Ժգ.
33 : 34 : 85 :
Իբ. 22 : 28 :
ա Պետ. ա.
11 :

Ե Դան. Իբ.
24 :

Ժ Մատ. Իբ.
17 : Մատ.
Ժգ. 14 :

Դան. Իբ.
26 : 30 :
Ի. 19 : 26 :
Գոր. Ժ. 41 :

Ե Դան. Իբ. 50 :
Գոր. ա. 38 :
4 :

Ե Գոր. Ժ. 4 :
17 : Իբ. 14 :
15 : ԳԼ. Ժ.
1 :

ԳԼ. ԺԵ

1 Աստուծոյ Բրիտանոյ յարութեամբ 12 կը
ցուցնէ մեր յարութեան ստուգութիւնը,
մարմինի յարութեանը հաւատացողներուն
դէմ. 21 կը ցուցնէ յարութեան պտուղը,
35 ու եղանակը, 51 և թէ ինչպէս պիտի փո-
խուի անոնք որ կենդանի ձեռն վերին
օրը :
1 Ե դրայրներ՝ ձեզի կ'իմացընեմ ան
աւետարանը՝ որ ես ձեզի քա-
րողեցի, որ նաև ընդունեցիք, Բու
2 անոր վրայ հաստատուած էք. Ե Բո-
րով կը փրկուիք ալ, թէ որ ա-
մուր բռնէք ան խօսքը որ ես ձեզի
քարողեցի, Ե միայն Եթէ պարսպ
3 տեղը հաւատացած էք. Ե Ինչու
որ պիտի առաջ ես ձեզի Եւսանա-
ղեցի անիկայ՝ որն որ ես ալ ըն-
դունեցի, թէ Բրիտանոս մեր միջ-
քերտէն համար մեռաւ Ե քրիստոսը :
4 Ես ձեզի համեմատ, Ես թէ Թա-
ղուեցաւ, ու յարութիւն առաւ
Երրորդ օրը՝ Ե քրիստոսը Ես ձեզի
5 համեմատ. Ե Ես թէ երեցաւ Կե-
փասին, Ե ու ետքը տառաւերկու-
6 քին. Ետքը հինգ հարիւրէն ա-
ւելի եղրայրներուն մէկտեղ երե-
ցաւ, որոնցմէ շատերը մինչև հիմա
7 կան, և ոմանք ալ նմեցին. Ե ու
Ետքը երեցաւ Յակոբոսին, Ետքը
8 բոլոր առաքեալներուն : Ե Ամենէն

Յամբ Տեառն

59

Եփե. Գ. 8:
Յ Գոր. Բ. 3:
Թ. 1: Փաղ.
ա. 13: Փիւ.
Գ. 6: ԿՏիմ.
ա. 13:
Եփե. Բ. 7:
8:
Հրկոր. Ժա.
23: Ժբ. 11:
Յ Մատ. Ժ.
20: Հռով.
Ժե. 18: Գ. 19:
Հրկոր. Գ. 5:
Փաղ. Բ. 5:
Եփե. Գ. 8:
Փիւ. Բ. 13:

Համբ. Գ. 13:

Գոր. Բ. 24:
Յ Գ. 10:
Յ Գ. 30:

Հռով. Գ. 25:

Եփե. Գ. 12:

Կաղե. Կ. 8:

Հրկոր. Գ. 23:
Հրկ. 23: Կաղ.
ա. 15: Եպիս.
ա. 5:

Հռով. Ե. 12: 17:

Եփե. Ժա. 23: Հռով.
Գ. 23:

Հրկ. 20: Կ
Թե. Գ. 14:
15: 16:

Հրկ. Ե. 14:

Յ Մող. Ժ. 1:
Գոր. Բ. 34:
Յ Եփե. Կ.
13: Ժ. 13:
Բ. 34: Կ.
10: Եպիս.
Բ. 14:

ետքը՝ որպէս թէ վեժածի մը՝ ինչի
9 ալ երեցաւ։ Եւ վասն զի ես առա-
քեաներուն ամենին յետին եմ,
որ արժանի ալ չեմ առաքելալ ը-
սուելու, քիչու որ Աստուծոյ եկե-
10 ղեցին հալածեցի։ Եւ իմաց թէ
Աստուծոյ շնորհքն եմ՝ ինչ որ
եմ. և անոր շնորհքը որ իմ վրաս
է, պարապ բան չէ չեղաւ, հապա-
կս անոնց ամենին աւելի աշխատե-
ցայ. քն չէ թէ ես, հապա Աս-
տուծոյ շնորհքը՝ որ իմ հետս էր։
11 Ուստի թէ ես և թէ անոնք սասնկ
կը քարոզէր, ու զուք սասնկ հա-
ւատացիր։
12 Ուրեմն թէ որ Բրիտանոս կը քա-
րոզուի՝ որ մեռելներն յարութիւն
առած է, ինչպէս ձեզմէ մէկ քա-
նինքը կը քսն թէ, Մեռելոց յա-
13 թութիւն չկայ։ Թէ որ մեռելոց
յարութիւն չկայ, շուրեմն Բրիտ-
անոս ալ յարութիւն առած չէ.
14 Եւ թէ որ Բրիտանոս յարութիւն
առած չէ, ուրեմն մեր քարոզու-
թիւնը պարապ է, ու ձեր հաւատքն
15 ալ պարապ է. եւ մենք ալ Աս-
տուծոյ սուտ վկանքը գտնուած
կը լընքը. քորովհետեւ Աստուծոյ
համար վկայութիւն տուինք թէ,
ինքը Բեթէլէմ, յարուց Բրիտա-
նոս. որ իրաւ չարուց անիկայ, թէ
որ մեռելները, յարութիւն չեն առ-
16 ներ. Բանդի թէ որ մեռելները յա-
րութիւն չեն առներ, Բրիտանոս
17 ալ յարութիւն առած չէ. եւ թէ
որ Բրիտանոս յարութիւն առած
չէ, ձեր հաւատքը պարապ է, քո-
տակաւին ձեր մեղքերուն ահէն էք.
18 Եւ ինչպէս ալ Բրիտանոսով ննջողնե-
19 ը կորսուած են։ Ի՞նչ որ միայն
աս կեանքին համար Բրիտանոսի
յոյսածնեք ենք, մենք բոլոր մար-
դիկներէն աւելի խղճալի ենք։
20 Իսկայց հիմա Բրիտանոս մեռելներէն
յարութիւն առած է՝ լնջեցեղոց
21 առջի պտուղը։ Բանդի որով-
հետեւ մարդով եղաւ մահը, շմար-
դով ալ մեռելոց յարութիւնը։
22 Վասն զի ինչպէս որ Ադամով ա-
մէնը կը մեռնին, անանկ ալ Բը-
րիտանոսով ամէնը կենդանի պիտի
23 ըլլան։ Իսկայց ամէն մէկը իր կար-
գովը, և միջի պտուղը Բրիտանոս,
ետքը Բրիտանոսինքը՝ իր գալու-
24 տանքը. Ունէլ ետեւ իւր Կալ-
ճանը, Էբրեոր թագաւորութիւնը
պիտի տայ Աստուծոյ ու Հօրը ձեռ-
քը, երբոր խափանէ ամէն իշխա-
նութիւնը, և ամէն պետութիւնը
25 ու զօրութիւնը։ Ինչու որ անոր
պետք է թագաւորութիւն ընել,
- մինչև որ բոլոր թշնամիները իր
26 ոտքերուն տակը դնէ։ Եւ երջին

թշնամին՝ որ պիտի խափանի, մահ
է. վասն զի Գեղեցիկ է. Էւ մէն
բան անոր ոտքերուն տակը շա-
27 զանդեցուց. Բայց երբոր կ'ըսէ
Թէ, Ամէն բան անոր շաղանդած
է, յայտնի է թէ բաց ի անկէ՝ որ
28 ամէնը անոր շաղանդեցուց։ Դու
երբոր ամէնը անոր շաղանդ ըլլայ,
քան ատենը Որդին ինքն ալ պիտի
շաղանդի անոր, որ իրեն շաղան-
դեցուց ամէնը, որպէս զի Աստուած
ըլլայ ամէնը՝ ամէն բանի մէջ։
29 Հապա թէ չէ, ինչ պիտի ընեն
անոնք՝ որ մեռելներուն համար կը
մկրտուին. թէ որ մեռելները ըր-
նաւ յարութիւն չառնեն, քիչու
ուրեմն անոնք համար կը մկրտուին.
30 Ինչու համար մենք ալ վտանգի
31 մէջ կը մտնենք ամէն ժամ։ Վկայ
կը բերեմ՝ ան պարծանքը՝ որ ձեր
վրայ ունիմ Բրիտանոս Յիսուս մեր
Յէրոջմով, որ ես Դամէն օր կը
32 մեռնիմ։ Թէ որ Եփեսոսի մէջ
մարդոց նման զաղանդեալ հետ
մարտնչեայ, ինչ օգուտ է քիչ-
ծի, թէ որ մեռելները յարութիւն
չառնեն. քուտենք ու խմենք, ին-
33 չու որ վաղը կը մեռնինք։ Մի
խաբուիք. հար ընկերակցութիւն
ները աղէկ բարքը կ'ապականեն։
34 Վրդարութիւնով զգաստացէք,
ու մեղք մի՛ գործէք. Եւ ինչու որ
յեղեղ ոմանք Աստուծոյ գիտութիւ-
նը չունին. է՞նչ ամբողջեալ հա-
մար կը զրուցեմ։
35 Բայց պիտի բռն մէկը թէ, Դու
տոր մեռելները յարութիւն կ'առ-
նեն, կամ թէ ինչ մարմնով կու-
36 զան. Եւ միտ՝ էդուն անիկայ որ
կը սերմանես, թէ որ չմտնի՝ չկեն-
37 զանանք. ու ան որ կը սերմա-
նես, չէ թէ ան մարմինը որ պիտի
բուսնի՝ կը սերմանես, հապա մերկ
հատ մը՝ թէ՛ ցորենի ըլլայ, և թէ
38 մէկ ուրիշ տէրի. ու Աստուած
անոր մարմին կու տայ ինչպէս որ
կ'ուզէ, և ամէն մէկ սերմին իր
39 արարչի մարմինը։ Ամէն մարմին
մէկ մարմին չէ. հապա մարդոց
մարմինը ուրիշ է, ու անասնոց
մարմինը ուրիշ, ձուկերուն ալ
ուրիշ, և թռչուններուն ուրիշ։
40 Երկնաւոր մարմիններ ալ իւր
երկրաւոր մարմիններ ալ. բայց
երկնաւորներուն փառքը ուրիշ է,
41 ու երկրաւորներուն ուրիշ։ Ա-
րեւին փառքը ուրիշ է, ու լուսնին
փառքը ուրիշ, և արտոյններուն
փառքը ուրիշ. ու մէկ աստղը Դ-
լաւ աստղէն տարբեր է փառքով։
42 Եւ ասանկ ալ է մեռելոց, յարութիւ-
նը. Դաւիթ ալ ասպանութիւնով կը
սերմանուի, ու անապականութիւն

Յամբ Տեառն

59

Հրկ. Բ. 6:
Մատ. Բ. 15:
Եփե. Բ. 8:
Կաղե. Գ. 22:
Փիւ. Գ. 21:
Հրկ. Գ. 23:
Ժա. 3:

Հրկ. Բ. 19:

Հռով. Բ. 36:
Գ. Գ. 9:
Հրկ. Գ. 10:
11: Ժա. 23:
Հրկ. Գ. 5:
Եփե. Գ. 13:
Ժ. 12: Ժ. 12:
Ժ. 19:

Հրկ. Ե. 6:

Հռով. Ժ. 11:
Եփե. Ե. 14:

Եպիս. Գ. 5:

Հրկ. Գ. 5:
Եփե. Ե. 3:

Եփե. Ժ. 24:

Հրկ. Ժ. 8:
Մատ. Ժ. 48:

Յամի Տեառն

60

ԵԼ.Ի.Դ. 12:
Է. 1:

ՂԱՊ. Բ. 8:
ՅԵՄ. Բ. 33:

ԵԼ. Բ. 33:
Ժ. 19: Է. 26:
ԵԲ. 10:

ԵԶ. Բ. 35:
ԳԼ. Բ. 16:

ԵԱՊ. Բ. 10:
ՓԼ. Բ. 13:

ԵԵԻՄ. Բ. 31:
ՄԱՌ. Բ. 25:
ԵԲ. 6: 8:

ԺԱՎՐ. Բ. 5:
Ժ. Բ. 10:
ԳԼ. Բ. 15:

ԵԲ. Բ. 7:
ՊՅ. Բ. 25:
29: ԵԶ. Բ. 11:
12: 11:

ԵԶ. Բ. 27:
29: Բ. 6:

ԵԶ. Բ. 20:
Գ. 15: Բ. 9:
10: 11: ԳՊ. Բ. 10:

ԵԶ. Բ. 64:
ԶԱՊ. Բ. 2:

ԶԶԱՊ. Բ. 10:
ԵԼ. Բ. 1:
28: Բ. 10:
1: 15:

ԵԼ. Բ. 29:
30: 35:

ԵԳԱՊ. Բ. 5:
ԶԱՊ. Բ. 17:
Գ. 21:

ԵԳ. Բ. 4:
ԵԲ. Բ. 19:

ԵԼ. Բ. 33:
35:

ԵԶ. Բ. 4:
ԳԱՊ. Բ. 23:

ԵԶ. Բ. 2:
ՄԱՌ. Բ. 11:
14: ԳՅ. Բ. 10:
ԳՅ. Բ. 26:

ԶԱՊ. Բ. 7:
8: 25:
ԳԼ. Բ. 4:

ԵԼ. Բ. 34:
ԶԱՊ. Բ. 23:
26:

ԵԶ. Բ. 7:
12: 6: ԵԱՊ. Բ. 43:

ԵԳ. Բ. 4: 6:
ՍԵՄ. Բ. 11:

ԵԱՊ. Բ. 12:

ԶԱՊ. Բ. 29:
ԵԱՊ. Բ. 49:
ՊՅ. Բ. 10:

սպասարկութիւնովը. չէ՛ թէ մե-
լանով զրուած, հապա կենդանի
Նստուծոյ Հոգիովը. Ե՛լ թէ քա-
րեղէն տախտակներու վրայ, ՂՀա-
պա սրտին մարմնեղէն տախտակնե-

4 րուն վրայ: Եւ ասանկ փառահո-
թիւն ունինք մենք Նստուծոյ վրայ՝

5 Բերատոսի ձեռքովը. Ե՛լ թէ մե-
նէր ինքնիքներս բաւական ենք
բան մը խորհելու՝ որպէս թէ մեզմէ.

6 Հապա մեր բաւականութիւնը Նս-
տուծմէ է. Որ մեզ բաւական ալ
բաւ Էնոր կտախտակներն ծպաշ-

տանանք ըստ՝ Ե՛լ թէ զիրեն,
հապա Հոգին. Եւ ինչ որ գրեթէ
սպաննէ, Երայց Հոգին կ'ապրեցնէ:

7 Իսկ թէ որ քարերու վրայ կ'զրով
փորուած մահուան պաշտօնը փառ-

քով եղաւ, Եւ որ խրայելի որդիքը
կարող չեղան Մովսէսին երեսնայն-

8 րորդ արտի խափանուէր. Եւ որ Ե-
հոգին պաշտօնը ինչպէս աւելի

9 փառքով պիտի չըլլայ, Ինչու որ
Եթէ դատապարտութեան պաշտօնը
փառքով էր, Նորդափ աւելի արդա-

րութեան պաշտօնը փառքով պիտի
10 ըլլայ: Վասն զի ան որ փառաւոր
էր, աս մասին փառաւոր չէ՛, զե-

11 րազանց փառքին պատճառովը:
Բանդի եթէ ան որ պիտի խափա-

նուէր՝ փառքով էր, որչափ աւելի
ան որ կը կենայ փառքով աւելի

12 ըստ: Ուստի ասանկ յոյս որ ու-
նինք, ճշտա Նախաձեռնութեամբ կը

13 փորուէր մեր Խօսքին մէջ: Եւ չէ՛
թէ ինչպէս որ Մովսէս իր երեսնի
վրայ ծածկող կը ձգէր, Եւ որ խա-

14 փառքով չալինք ճախին ան խափա-
նելի որդիքը ճախին ան խափա-

15 նուէր: Բայց ան խափանման,
կայն անոնց միտքերը կուրցան. Ին-

չու որ մինչեւ աստուան օրս նոյն
ծածկողը ձգուած է հին կտակարա-

նին ընթերցմունքներն վրայ, ու չվը-
նար, (ինչու որ Բերատոսով կը

16 խափանուի.) Հապա մինչեւ այսօր
երբոր Մովսէսին քերթը կը կարգան,
անոնց սրտին վրայ ծածկող մը կը

17 կենայ: Երայց երբոր Տերըջը դառ-
նան, ան առեթը պիտի վերայ ան

18 ծածկողը. Եւ ան զի Տերը Հոգին է.
Եւ ուր որ Տերըջը Հոգին կայ,

19 Հոն ազատութիւն կայ, Բայց մենք
ամէնքս բաց երեսով Տերըջը փառ-

քը Նորպէս թէ Հայկերի մէջ տես-
նելով. Նոյն պատմութիւն կը նորո-

ղուենք փառքէ՛ ի փառք, որպէս
թէ Տերըջը Հոգիէն:

ԳԼ. Դ

1 Վր ծանուցանէ թէ ինչպէս անկողնութեամբ
Եւ հաւատարմի եղանակով քաղցեց աւետա-
րանը, Եւ թէ ինչպէս աւետարանին համար

իր ամէն օր կրած նեղութիւնները Եւ յայտ
ծանքները պատճառ եղան աւելցրելու Եւ
տուծոյ զօրութեան փառքը 12 Եկեղեցիին
օգուտը, 16 Եւ իր անմին յարեանական փառ-

1 Ուստի աս պաշտօնը ունենալով,
Եւ ինչպէս որ ողորմութիւն զը-

2 տանք, չենք ձանձրանար. Հապա
հրաժարեցանք ամծթալի ծածուկ
բաներէն, ու խորամանկութիւնով

չենք վարուիր, Եւ խարդախութիւն
չենք ընէր Նստուծոյ խօսքին մէջ.

3 Եւ հապա ճշմարտութիւնը յայտ
նելով՝ Եւ անծերին մարդոյ ամէն
խղճմտանքին կ'ընծայենք Նստու-

4 ցոյ առջը. Իսկ թէ որ մեր աւե-
տարանը ծածկուած ալ է, Եւ որ-
տուածներուն մէջ ծածկուած է.

5 Եւ որոնց մէջ աս աշխարհիս աս-
տուածը Եւ անհատներուն միտքե-
րը կուրցուց, Եւ որ Բերատոսի փա-

ռայ աւետարանին լոյսը անոնց
վրայ չէր ձգէ. Եւ որ ինքն է Նստու-

6 ցոյ պատկերը: Ինչու որ չէ թէ
անծերին կը քարոզէր, հապա
Բերատոս Յիսուս Տէրը, Եւ մեզ

7 Եւ ծառայելու Յիսուսի համար,
Վասն զի Նստուած՝ Եւ որ հրաման
բաւ խաւարէն լոյս ծագէր, Եւ ինքը

մեր սրտերուն մէջ ծագէր՝ Նստու-
ծոյ համար զիրաւութեան լոյսը տա-

8 լու համար Յիսուս Բերատոս ան-
ձը փառքով Նստուած էր, Եւ որ ինքն
էր, Եւ որ մենք աս զանձը հո-

9 ղէ ամաններու մէջ ունինք, Եւ որ
զօրութեան աւաւելութիւնը Նս-
տուծմէ ըլլայ, ու չէ թէ մեզմէ.

10 Նստու կողմանէ վտաշած ենք,
բայց նեղը ինձած չենք. կարօտեալ

11 ենք, բայց յուսահատած չենք. Հա-
լածուած ենք, բայց երեսէ ձգուած
չենք. Եւ որ ձգուած ենք, բայց

12 կորսուած չենք. Եւ Նստու առեթ Յի-
սուսի մահը մեր մարմններուն մէ-
ջը կը կրենք, Եւ որ Յիսուսի կենանք

ալ մեր մարմններուն մէջը յայտ-

13 նուի: Վասն զի մենք որ կենդա-
նի ենք՝ Յիսուսի համար միշտ մա-

հուսան կը մտնուինք, Եւ որ Յիսուսի
կենանք ալ մեր մահկանացու մար-

մններուն մէջը յայտնի ըլլայ:

14 Ուստի մահը մեր մէջը կը նեղոր-

15 ձէ. Եւ կենեքը ձեր մէջը. Եւ որ
հաւատարմի նոյն Հոգին ունինք,
ինչպէս որ գրուած է. Եւ Հաւատա-

ցի, անոր համար խօսեցայ. մենք
ալ կը հաւատանք, ու անոր հա-

մար կը խօսինք. Եւ զիրանալով
Եւ թէ ան որ Տէր Յիսուսը յարու-

ցանէ, ու անոր առջեւ պիտի կայ-

16 նեցնէ ձեզմով մէկտեղ. Եւ նոյն
որ ամէն բան ձեզի համար է. Եւ որ
ան շնորհքը առատացած չառե-

Յամի Տեառն

60

ԵԼ. Բ. 12:
Է. 1:

ՂԱՊ. Բ. 8:
ՅԵՄ. Բ. 33:

ԵԼ. Բ. 33:
Ժ. 19: Է. 26:
ԵԲ. 10:

ԵԶ. Բ. 35:
ԳԼ. Բ. 16:

ԵԱՊ. Բ. 10:
ՓԼ. Բ. 13:

ԵԵԻՄ. Բ. 31:
ՄԱՌ. Բ. 25:
ԵԲ. 6: 8:

ԺԱՎՐ. Բ. 5:
Ժ. Բ. 10:
ԳԼ. Բ. 15:

ԵԲ. Բ. 7:
ՊՅ. Բ. 25:
29: ԵԶ. Բ. 11:
12: 11:

ԵԶ. Բ. 27:
29: Բ. 6:

ԵԶ. Բ. 20:
Գ. 15: Բ. 9:
10: 11: ԳՊ. Բ. 10:

ԵԶ. Բ. 64:
ԶԱՊ. Բ. 2:

ԶԶԱՊ. Բ. 10:
ԵԼ. Բ. 1:
28: Բ. 10:
1: 15:

ԵԼ. Բ. 29:
30: 35:

ԵԳԱՊ. Բ. 5:
ԶԱՊ. Բ. 17:
Գ. 21:

ԵԳ. Բ. 4:
ԵԲ. Բ. 19:

ԵԼ. Բ. 33:
35:

ԵԶ. Բ. 4:
ԳԱՊ. Բ. 23:

ԵԶ. Բ. 2:
ՄԱՌ. Բ. 11:
14: ԳՅ. Բ. 10:
ԳՅ. Բ. 26:

ԶԱՊ. Բ. 7:
8: 25:
ԳԼ. Բ. 4:

ԵԼ. Բ. 34:
ԶԱՊ. Բ. 23:
26:

ԵԶ. Բ. 7:
12: 6: ԵԱՊ. Բ. 43:

ԵԳ. Բ. 4: 6:
ՍԵՄ. Բ. 11:

ԵԱՊ. Բ. 12:

ԶԱՊ. Բ. 29:
ԵԱՊ. Բ. 49:
ՊՅ. Բ. 10:

ԵԳ. Բ. 4: 6:
ՍԵՄ. Բ. 11:

ԵԱՊ. Բ. 12:

ԶԱՊ. Բ. 29:
ԵԱՊ. Բ. 49:
ՊՅ. Բ. 10:

ԵԳ. Բ. 4: 6:
ՍԵՄ. Բ. 11:

ԵԱՊ. Բ. 12:

ԶԱՊ. Բ. 29:
ԵԱՊ. Բ. 49:
ՊՅ. Բ. 10:

ԵԳ. Բ. 4: 6:
ՍԵՄ. Բ. 11:

ԵԱՊ. Բ. 12:

Յամի Տնան

60

Ե Զոմ. Ժ. 7.
13. Կ. Կ. Կ.
Ժ. 12. Ժ.
32.

Ե Կ. Կ. Կ. Կ.

Ե Գ. Լ. Ժ. Ժ.

25. Լ. Ժ.

Ե Գ. Լ. Ժ. 2.

Ե Կ. Լ. Ժ. 4.

Ե Կ. Լ. Ժ. 4.

Ե Կ. Լ. Ժ. 11.

Ե Կ. Լ. Ժ. 13.

Ե Կ. Լ. Ժ. 7.

Ե Գ. Լ. Ժ. 2.

Ե Կ. Լ. Ժ. 6.

Ե Կ. Լ. Ժ. 9.

Ե Կ. Լ. Ժ. 10.

Ե Կ. Լ. Ժ. 11.

Ե Կ. Լ. Ժ. 18.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

Ե Կ. Լ. Ժ. 3.

Ե Կ. Լ. Ժ. 15.

Ե Կ. Լ. Ժ. 14.

Ե Կ. Լ. Ժ. 2.

Ե Կ. Լ. Ժ. 3.

Ե Կ. Լ. Ժ. 9.

Ե Կ. Լ. Ժ. 10.

Ե Կ. Լ. Ժ. 21.

Ե Կ. Լ. Ժ. 20.

Ե Կ. Լ. Ժ. 21.

Ե Կ. Լ. Ժ. 7.

Ե Կ. Լ. Ժ. 11.

Ե Կ. Լ. Ժ. 16.

Ե Կ. Լ. Ժ. 19.

Ե Կ. Լ. Ժ. 21.

Ե Կ. Լ. Ժ. 22.

Ե Կ. Լ. Ժ. 6.

Ե Կ. Լ. Ժ. 45.

Ե Կ. Լ. Ժ. 12.

Ե Կ. Լ. Ժ. 33.

Ե Կ. Լ. Ժ. 35.

Ե Կ. Լ. Ժ. 20.

Ե Կ. Լ. Ժ. 26.

Ե Կ. Լ. Ժ. 2.

Ե Կ. Լ. Ժ. 8.

Ե Կ. Լ. Ժ. 11.

Ե Կ. Լ. Ժ. 4.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

3 որը Ե Բնաւ մէկ բանով մը գայ-
թակղութիւն չեն տար, որ մը
4 պաշտօնը չարատաւորի. Բայց ա-
մէն բանի մէջ մեր անձը կրնա-
յենք ՂԱտուծոյ ապաստաններու
պէս շատ համբերութիւնով վիշտե-
լու մէջ, տառապանքներու, նե-
5 ղութիւններու, Ե Զեմերու, բան-
տերու, իտովութիւններու, աշ-
խատութիւններու, հսկումներու,
6 ծովներու մէջ. Մարութիւնով,
գիտութիւնով, երկայնատութիւ-
նով, քաղորդութիւնով. Սուրբ Հո-
7 չիով, անկեղծ սիրով. Ե Զմար-
տութեան խօսքով, ՂԱտուծոյ
գորութիւնով, Զարգարութեան
զէնքերով՝ որ աջ կողմէն ու ձախ
8 կողմէն է. Փառքով ու անարգու-
թիւնով, պարսաւանքով և գո-
վութիւնով. Ժողովներոջներու պէս
9 ու Զմարտութեան. Անձնութիւններու
պէս Ե Ժանօթներ. Լմանողներու
պէս Ե Բնաւ կենդանիներ. Ե
Ի պատժուածներու պէս Ե Զոմ
10 պաննուածներ՝ Տրամածներու
պէս՝ ու միշտ ուրախ ենք. աղ-
բատներու պէս՝ ու շատերը կը
հարստացնենք. բան մը չու-
նեցողներու պէս՝ և ամէն բան ըս-
11 տացած ենք, Մեր բերանը ձեզի
բացուած է՝ ով Կորնթացիք. Ե և
12 մեր սիրտը լայնցած է. Դուք մեր
կողմէն չէք նեղուեր, Ե հապա ձեր
անեղած Զորդի կողմէ կը նեղուիք.
13 Ուստի անոր հատուցումը ընելու
համար՝ (հերբ որդիներուս կը խօ-
սիմ յեզ)՝ դուք ալ Դեղ Ե Ինչ
լայնցէք.
14 Ե Անհաւատներուն հետ օտարա-
խառն լծակից մի ըլլաք. Ե բանգի-
րնէ մասնակցութիւն ունի ար-
գարութիւնը անօրէնութեան հետ.
Ե Ինչ հաղորդութիւն ունի լոյքը.
15 Խաւարին հետ. Ե Ինչ միաբա-
նութիւն ունի Քրիստոս, Բեռիա-
րին հետ. կամ Ինչ բաժին ունի
հաւատացեալը անհաւատին հետ.
16 Ե Ինչ յարմարութիւն ունի Ա-
տուծոյ տաճարը կողք հետ. Զիսն
զի դուք կենդանի Ատուծոյ տա-
ճարն էք, ինչպէս որ Ատուած
ըսաւ Թէ, Ե Անոնց մէջ պիտի բը-
նակիմ, ու անոնց մէջ պիտի բա-
17 լեմ, և անոնք Ատուած պիտի
ըլլամ, ու անոնք ինծի ժողովուրդ
17 պիտի ըլլան. Ե Ասոր համար ելէք
անոնց մէջէն, ու զատուցէք,
կըսէ Տէրը, և պիղծ բանի մի-
18 ղայիք. Ու ես ձեզ պիտի ընդուն-
նիմ, Ե ես ձեզի Հայր պիտի ըլ-
լամ, ու դուք ինծի տղաքներ ու
պղծներ պիտի ըլլաք՝ կըսէ Ամ-
նակալ Տէրը.

Գ. Լ. Ե

1 Իր խօսքը շարունակելով կը յորդորէ զանոնք
սուրբ վարք ունենալու. 2 և իրեն ցուցնելու
ան նոյն սերը որ ինքը անոնց վրայ ունէր. 3
կը ծանուցանէ Թէ իր նեղութիւններուն մէջ
որպէս միսիթարութիւն ունեցաւ՝ երբոր Տե-
տոս իրեն պատմեց անոնց անկեղծ ապաշխա-
րութիւնը որ իր առիթ խառնել պատճառե-
ր. 13 և Թէ անոնց հետոյն ցուցնելով սե-
րը ու հնազանդութիւնը արգարացուցին իր
պարծանքը անոնց վրայով.
1 Աստի սիրելիք՝ որովհետեւ մենք
աս խոստմունքները ունինք,
մեր անձերը մարմինն ու հոգին ա-
մէն Իւր պղծութիւնէն մաքրենք,
և արութիւնը կատարելագործենք
Ատուծոյ վախով.
2 Ենդունեցէք մեզ. Ե մէկու մը
փաստ չտուրէք, ոչ մէկը եղէ՛ք.
3 Յինք, Բն ոչ մէկը կրկեցինք. 2
Թէ՛ յեզ դատապարտելու համար
ալ կը զուցեմ. Ե որովհետեւ ես
տառաջուց թեր եմ՝ որ դուք
սիրտերուն մէջն էք՝ մեռնելու ու
4 ապրելու յեզ հետ. Ե Հատ է իմ
համարձակութիւնս ձեր վրայ.
Ե շատ է իմ պարծանք ձեզի հա-
մար. Ե լեցուն եմ միսիթարու-
թիւնով, աւելցած եմ ուրախու-
թիւնով մեր ամէն նեղութիւնէն.
5 Բուն մէջ. Ե Ասան զի երբոր մենք
Մակեդոնիա հասանք, բնաւ մեր
մարմինը հանգստութիւն չունե-
ցաւ. Ե հապա ամէն կողմանէ նե-
ղութիւն կը բաշէինք. Ե դուքս
պատերազմներ խոյն, ալ ներսէն.
6 վախեր, Ե Բայց Ատուած՝ որ խո-
նարները կը միսիթարէ, Ե մեզ մը-
7 խիթարեց Տիտոսի դալովը. Ե ե-
զէ Թէ միայն անոր գալովը, հապա
ան միսիթարութիւնովն ալ՝ որով
ինքը միսիթարուեր էր ձեզմով,
երբոր մեզի պատմեց ձեր բաղձն-
քը, ձեր ողբը, ձեր ինծի համար
անեղած նախանձաւորութիւնը,
անանկ որ ալ աւելի ուրախ եղայ.
8 Ինչու որ եթէ ձեզ տրտմեցուցի ա-
թուղծովը, Ե մէկ զղջար, (Ե Թէ ե-
զղջացի ինչ)՝ բանգի կը տեսնեմ՝
9 որ ան թուղծովը ձեզ տրտմեցուց.
Ե Թէ ե- Բիչ մը ատեն. Արդ՝ ու-
րախ եմ, Ե Թէ ձեր տրտմեցաք.
հապա որ ապաշխարութեան հա-
մար տրտմեցաք. որովհետեւ դուք
Ատուծոյ անեղծ պէս տրտմե-
ցաք, անանկ որ բանով միշտ ալ
10 մեզմէ փաստ չբաշէք. Ե Ինչու որ
Ատուծոյ անեղծ պէս եղած տրտմութիւնը՝ փրկութեան հա-
մար ապաշխարութիւն կը գործէ,
որ զղջանաւոր բան է. Ե Բայց աշ-
խարհի տրտմութիւնը մահ կը գոր-
11 ծէ. Ե Բանգի հաւատ ան բանը՝ որ
դուք Ատուծոյ անեղծ պէս
տրտմեցաք, ձեր մէջ որպէս ջանք

Յամի Տնան

60

Ե Զոմ. Ժ. 7.
13. Կ. Կ. Կ.
Ժ. 12. Ժ.
32.

Ե Կ. Կ. Կ. Կ.

Ե Գ. Լ. Ժ. Ժ.

25. Լ. Ժ.

Ե Գ. Լ. Ժ. 2.

Ե Կ. Լ. Ժ. 4.

Ե Կ. Լ. Ժ. 4.

Ե Կ. Լ. Ժ. 11.

Ե Կ. Լ. Ժ. 13.

Ե Կ. Լ. Ժ. 7.

Ե Գ. Լ. Ժ. 2.

Ե Կ. Լ. Ժ. 6.

Ե Կ. Լ. Ժ. 9.

Ե Կ. Լ. Ժ. 10.

Ե Կ. Լ. Ժ. 11.

Ե Կ. Լ. Ժ. 18.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

Ե Կ. Լ. Ժ. 3.

Ե Կ. Լ. Ժ. 15.

Ե Կ. Լ. Ժ. 14.

Ե Կ. Լ. Ժ. 2.

Ե Կ. Լ. Ժ. 3.

Ե Կ. Լ. Ժ. 9.

Ե Կ. Լ. Ժ. 10.

Ե Կ. Լ. Ժ. 21.

Ե Կ. Լ. Ժ. 20.

Ե Կ. Լ. Ժ. 21.

Ե Կ. Լ. Ժ. 7.

Ե Կ. Լ. Ժ. 11.

Ե Կ. Լ. Ժ. 16.

Ե Կ. Լ. Ժ. 19.

Ե Կ. Լ. Ժ. 21.

Ե Կ. Լ. Ժ. 22.

Ե Կ. Լ. Ժ. 6.

Ե Կ. Լ. Ժ. 45.

Ե Կ. Լ. Ժ. 12.

Ե Կ. Լ. Ժ. 33.

Ե Կ. Լ. Ժ. 35.

Ե Կ. Լ. Ժ. 20.

Ե Կ. Լ. Ժ. 26.

Ե Կ. Լ. Ժ. 2.

Ե Կ. Լ. Ժ. 8.

Ե Կ. Լ. Ժ. 11.

Ե Կ. Լ. Ժ. 4.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

Ե Կ. Լ. Ժ. 1.

Յառի Տեառն
60

գործեց, որչափ չբեղուծին, որչափ
որչափ արամուծութիւն, որչափ
վախ, որչափ բաղձանք, որչափ նա-
խանձաւորութիւն, որչափ վրեժ-
խնդրութիւն. ամէն կերպով ինք-
զինքնիդ ցուցուցիր թէ ատ բա-
12 նին մէջ մաքուր էք: Ուրեմն ան
որ ես ձեզի գրեցի, չէ թէ զրկան-
քը ընդդէմ համար էք, և չէ թէ
զրկանքը կրողին համար, իհարկ
որ ձեր վրայ մեր ունեցած հողը
յայտնի ըլլայ ձեզի՝ Աստուծոյ
13 առջևը: Ուստի ան ձեր միութեա-
րութեանը համար մենք միութեա-
րուեցանք. շատ աւելի ալ ուրա-
խացանք Տիրոսի ուրախութեանը
համար. հինչու որ անոր հոգին ձեր
ամենէն հանգստութիւն գտեր էր:
14 Վասն զի ինչ որ ես անոր առջևը
ձեզի համար պարծենցայ՝ ամօթով
չեղայ. հապա ինչպէս որ ամէն բան
ծշմարտութիւնով խօսեցանք ձե-
զի, անանկ ալ Տիրոսին առջևը
պարծենալիս ծշմարտ եղաւ:
15 Նաեւ անոր սէրը աւելի է ձեր վրայ,
կըրբոր կը յիշէ ձեր ամենուն նա-
զնդութիւնը, թէ ինչպէս վա-
խով ու գողով անկիւր քնդուներ
16 էք: Ուստի ուրախ եմ շոր ամէն
բանի մէջ ձեր վրայ վստահութիւն
ունիմ:

ԳԼ Ը

1 Առաքելը օրինակ-բերելով Մակեդոնացի-
ները՝ կը յորդորէ Վրդմացիները որ առատա-
ձեռնութեամբ օգնութիւն ընեն Երուսաղէմի
պարտ սուրբերուն: 7 Կը յիշեցնէ իրենց
առջի ջանքը: 9 Քրիստոսի օրինակը, 14 և ան
հոգեւոր օգնուող որ ունենայու էին ան օգնու-
թիւնը ընելովին: 16 Գովութեամբ կը խօսի
Տիրոսին և ուրիշ եղբայրներուն յօժարամե-
տութեամբ փայլով՝ որոնք իր խնդրանքը և
իր յորդորանքով անոնց քայքայէ էին բուն աս
գործին համար:

1 Արդ՝ եղբայրներ՝ ձեզի կը ծանու-
ցանմա՛ Աստուծոյ շնորհքը, որ
Մակեդոնացուց իկեղեցիներուն
2 տրուած է. Որ նեղութեան մեծ
փորձին մէջ՝ իրենց ուրախութեանը
առաւելութիւնը երեւցաւ. և
իրենց ծանր աղքատութիւնը աւելի
մեծ առատաձեռնութիւն եղաւ:
3 Ինչու որ ես կը վկայեմ՝ որ իրենց
կարողութեանը չափովը՝ ու կարո-
4 ղութիւնէն ալ աւելի, իրենց կամ-
քովը շատ աղաչանքով կ'աղաչէին՝
որ սուրբերը, Բու սուրբերուն հա-
մար եղած պաշտօնին մասնակցու-
5 թիւնը ընդունինք: Եւ չէ թէ
որչափ որ մենք կը յուսայինք,
հապա անձերնիս ալ տուին, առաջ
Տերոջը՝ ու ետէ մեզի Աստուծոյ
6 Կամքովը. և Որ Տիրոսին աղաչե-
ցինք՝ թէ ինչպէս որ անկիւր ա-
ռաջուց սկսեց, անանկ ալ ձեր
մէջը կատարէ աս շնորհքն ալ:

ԳԼ Բ 4

Հառի. Ժ. Բ.
32

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

Մար. Ժ. Բ.
44

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

7 Իհարկ ինչպէս որ ամէն բանով ա-
ռատացած էք դուք, (հաւատքով
ու խօսքով՝ ու գիտութիւնով՝ և
ամէն ջանքով՝ ու ձեզմէ մեր վրայ
եղած սիրովը,) Եւ յայնչէ՛ որ աս
8 շնորհքով ալ առատանաք. 12 Ե
թէ հրամայելով մը կը զրուցեմ,
հապա ուրիշներուն ջանքին պատ-
ճառովը, և որ փորձեմ ձեր սիրոյն
9 հարազատութիւնը: Քանզի դուք
գիտէք մեր Տէր Տիրուս քրիստոսի
շնորհքը, և թէ ինքը ձեզի համար
աղքատ եղաւ՝ ան որ հարուստ էր,
որ դուք անոր աղքատանալովը հա-
10 ըրտանաք: Եւ աս բանիս մէջ
խրատ մի կու տամ. Ինչու որ ա-
նկիւր ձեր օգնութիւն համար է. դուք
որ չէ թէ միայն ընելը, թէ հապա կա-
մենայն ալ առաջուց սկսեցիք՝ ան-
11 ցած տարուքնէ հետեւ. Ուստի հի-
մա ընելն ալ կատարեցէք. որ ին-
տոր կամաց յօժարութիւն կայ,
նոյնպէս ալ ընելը ունեցանք ընուող
12 չափովը ըլլալ: Եւ ամէն զի թէ որ
առաջ յօժարութիւնը ըլլայ՝ Եւ
ունեցածին չափովը ընդունելի է,
ու չէ թէ չունեցածին չափովը:
13 Ինչու որ չէ թէ եւ ուրիշներուն
հանգստութիւն չ'առաջարկէ, ու ձեզի
14 նեղութիւն. Հապա հաւատարու-
թիւնով՝ հիմակուսն ատենաւ ձեր
աւելին անոնց պակասութիւնը փշ-
շէ. որպէս զի անոնց աւելին ալ որ
չէ օգնութիւն ըլլայ ձեր պակաս-
թեանը, որ հաւատարութիւն ըլ-
15 լայ. ինտոր որ զրուած է. Թէ Լան
որ շատ բաւարար, չաւերացաւ. ու ան
16 որ քիչ, պակասեցաւ: Իհարկ դու-
հութիւն Աստուծոյ, որ նոյն հողը
ձեր վրայ՝ Տիրոսին սիրտը ձգեց.
17 Ինչու որ Եւրոպայէն ընդունեց,
և իր յօժարամտութիւնը շատ ըլ-
18 լաւ: Եւ անոր հետ խրկեցինք ծան
եղբայրը, որուն ղովութիւնը աւե-
տարանին մէջն է՝ բոլոր եկեղեցի-
19 ներուն մէջ. Եւ ոչ միայն այլքան,
իհարկ նաեւ եկեղեցիներէն ընտ-
րուեցաւ մեզի ծառայողութեան ըն-
կեր ըլլալ՝ աս տուրբերուն մէջ, չոր
մենք կը ծառայէինք Տէրոջը փառքին
համար, ու մեր յօժարութեամբը:
20 Իհարկ աս մասին զգուշութիւն կ'ը-
նելինք, որ չըլլայ թէ մէկը արատ
մը գնէ մեր վրայ աս առատու-
թեանս մէջ, որուն մենք կը ծա-
21 ուայենք: Քանզի ոչ միայն Տէրոջը
առջևը, թէ հապա մարդոց առջևն
այ բարի բանը ընէ՛ալ՝ հող կը տա-
22 նինք: Եւ անոնց հետը մեր եղբայ-
րը խրկեցինք, որն որ շատ բաներու
մէջ փորձելով՝ շատ անդամ յօժա-
րամիտ գտեր ենք. ու հիմա՛ ալ

Յառի Տեառն
60

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

ԳԼ Բ 9
ՓԻԼ. Բ. 12
Տ. 21

Յամբ Տեառն
60

ՉՓԻԼ.Բ.25

ԵԳԼ.Ե.14
Թ.2

Գոր.Ժ.ա.
29. Զուգ.Ժ.Ե.
26. Կոր.Ժ.Գ.1.
ԳԼ.Բ.4.
Գաղ.Բ.10.
ԲԳԼ.Բ.19.
ԵԳԼ.Բ.24.
ԴԼԼ.Բ.10.

ԵԳԼ.Բ.6.
17.15.22.

ՈՂԵՆԻ ԼԱՆԻ

ՂԱՍԿԻ.Ժ.ա.
24.ԹԺ.Ժ.Ե.
ԻՐ.Գ.Գաղ.Բ.
2.Տ.9.

ԵԳՈՐ.Ժ.Ե.7.
ԵԼԼ.Բ.Ե.2.
ԵԼ.Ե.ԼԱՍԿԻ.
Ժ.ա.25.
Զուգ.Ժ.Բ.Ե.
ԳԼ.Բ.12.
ԲԱՍԿԻ.Ժ.ա.
21.25.ԻՐ.
27.ՓԻԼ.Բ.2.
19.

ԺԱՍԿ.Ժ.Բ.Ե.
9.

աւելի յօժարամիտ՝ ան մեծ վատա-
հուծիւնովը . Է՛ք ձեր վրայ աւելի :
23 Բայց թէ որ Տիրոսին համար է
հաշտեալ, շանկիկայ իմ ընկերս է,
և ձեր մէջը իմ գործակիցս . իսկ
թէ որ մեր եղբայրներուն համար,
աւելի եկեղեցիներուն իրկածներն
24 Եւ, - Բարեսիրտ փառքը : Ուստի
ձեր սիրոյն՝ ճեւ մեր ձեր վրայով
պարծնալուսն ապագոյցըր առնոց
վրայ ցուցուցէք եկեղեցիներուն
առջևը :

ԳԼ. Թ.

1 Աղարկալը եր ցուցնէ պատճառը՝ թէ ինչո՞ւ
համար, (թէ՛ն ինչը դիտէր անոնց յօժա-
րամտութիւնը) : յառաջացել խիկեց Տիրոսը
և միւս եղբայրները . 6 կը յորդորէ որ առա-
որոնութիւն տան . իբր թէ ան տուածին
տեսակ մը սերմ ցանել էր՝ 10 որ առատորէն
պտուղ պիտի տար իրենց, 13 և պատճառ պի-
տի բոլոր որ մեծ շնորհակալութիւն մատու-
ցուի Աստուծոյ :

1 - Քանզի սուրբերուն ըրալու պաշ-
տօնին վրայով ինծի աւելորդ
2 է ձեզի գրել . Բիւշու որ դիտեմ
ես ձեր յօժարամտութիւնը, է՛ր-
րուն վրայով կը պարծնեամ ձեզի
համար Մակեդոնացոց մէջ, Դ՛թէ
Աբայցիցիք անցած տարուրէն ճեւեռ
պատրաստ են . ու ձեր Բ-բէ նա-

3 Խանձը շատերը զրդուցէ : Եւ հա-
Էեղբայրներ խիկեցի, որ մեր ձեզի
համար պարծնալը՝ առ մասին
մէջ պարապ չելէ . հապա պատ-
րաստ գտնուիք՝ ինչպէս որ ըսեր

4 եմ . Որ չըլլայ թէ էրբոր Մակե-
դոնացիք իմ ճեւս գան՝ ու ձեզ
անպատրաստ գտնեն, ալ մենք
(որ չըսենք թէ դուք,) ամօթով
մնանք աս՝ պարծնալին վատահու-

5 Թեանը մէջ : Ուստի հարկաւոր
սեպեցի եղբայրներուն աղաչել, որ
առաջուց ձեզի գրէ, ու առաջուց
կարդի դնեն ձեր առաջուց ծա-
նուցուած ընձան՝ որ պատրաստ
ըլլայ, անանկ որ ընձայի պէս շե-
լու, ու չէ թէ աղահուծիւնան պէս :

6 Եւայց ասիկայ է ծանուցանեմ՝ թէ
ան որ խնայելով կը սերմանէ՝ խը-
նայելով պիտի չձէ . ու ան որ ա-
ռատութիւնով կը սերմանէ՝ առա-

7 տութիւնով պիտի չձէ : Ամէն
մէկը ինչպէս որ իր սրտով կը յօ-
ժարի, Բաշա յապէս աս . Է՛ք թէ
տրոմուծեամբ կամ ստիպմամբ .
Էինչու որ Աստուած յօժարկամ

8 տուողը կը սիրէ : Բայց կարող
է Աստուած բոլոր շնորհքները ձե-
զի առատորէն տալու . որ ամէն
բանի մէջ ամէն առնէ բոլոր ձեզի
պէտք եղածը ունենալով, ամէն
բարի գործերով առատաւար .

9 Ինչպէս որ գրուած է . Ժճարածեց
- ազգբաւեռներուն առաւ . անոր

արդարութիւնը յաւիտեան կը մը-
10 նայ : Եւ անիկայ է որ սերմ ցան-
դին սերմ կը պարգէն, Դ՛եւ կեա-
կուրի համար հաց, ձեր սերմանելը
պիտի պարգէն և աւելցնէ, Եւ
ձեր արդարութեան պտուղները

11 պիտի շատցնեն . Որ ամէն բանի
մէջ հարստանար կը մէկը պա-
ռատութիւնով, Է՛ր մեր ձեւքովը
կը պատճառէ զոհութիւն Գա-
12

12 Աստուծոյ : Ինչու որ աս պաշտո-
նիս մատակարարութիւնը չէ թէ
միանկ ծառայութիւն պակասութիւնը
ընցնելու համար է, հապա նաև
աւելի շատցնելու Աստուծոյ դ-

13 հոյութիւն տալը . Էրբոր Լաս Յէ
պաշտօնին փորձով փպտաւորեն
ղԱստուած՝ Բարեսիրտ աւետարա-
նը խոստովանելով Զաւանդու-
թեանը համար, Է՛ւ առատաձեւ-

14 հարգելովուք համար . Եւ իրենց
աղօթքը ձեզի համար Ժառանգանքն,
Յիսիսիս ունենալով ձեր վրայ
Աստուծոյ դերագանց շնորհքին

15 համար՝ որ ձեր մէջն է : Ալ գո-
հութիւն Աստուծոյ՝ Լանտը չպատ-
մուելու պարգէին համար :

ԳԼ. Ժ.

1 Աղարկալը եր անձը և մարմինն երկւոյթը
արձանագործ ստու առաքանքներուն դեմ՝
յօռալ կը դերէ եր հոգեւոր եկեանութիւնը,
7 հաստատուող որ իւր գալու առնել այնպիսի
գործարք պիտի ըլլայ իւր խօսքով, որպիսի
որ խնամակոյս է իր ճեւաւորութեան անձը .
12 կը յանգիման զանոնք շափէ զուրս առաջ
անցնելուն և ուրիշին աշխատանքով պար-
ծենալուն համար :

1 - Բայց Լս Պողոսս ձեզի կ'աղաչեմ
Բարեսիրտ ճեւութիւնովը ու
քաղցրութիւնովը, Է՛ր Լրեն առ
Լրեն Բաշա - Բաշա խոնարհ եմ
ձեր մէջը, բայց ճեւուտէ կը չա-

2 մարձակիմ ձեզ . Կ'աղաչեմ՝ է՛ր
չըլլայ թէ մօտէն ալ համարձակիմ
ան պատահութիւնովը՝ որով միտք
ունիմ յանգիմի մէկ բանիւններուն
վրայ, որոնք որ մեր վրայով անանկ
կը կարծեն թէ մարմնաւորապէս

3 Կը բայենք : Բանզի Թեպէտ մար-
մինի մէջ կը բայենք, բայց չէ թէ
մարմնաւորապէս զինուորութիւն
4 կ'ընենք . Դ՛եւ որ մեր գիտու-
րութեան Է՛զնեքը մարմնաւոր
չեն, Դ՛հապա Աստուծմէ զօրու-

թիւն առած՝ Է՛մարցնելը քակե-
լու . մենք խորհուրդներ կը բա-
5 կենք, Եւ Աստուծոյ գիտութեա-
նը դեմ բոլոր հպարտացած բարձր
բաններ, ու բոլոր միտքներ Բարի-
տունը Զաւանդութեանը դերի կը-

6 նենք . Է՛ւ պատրաստ ունենք վը-
րեժ առնելը ամէն անհազանդու-
թենէ . Է՛րբոր ձեր Զաւանդու-

Յամբ Տեառն
60

ԷԵԵ.Ժ.Ե.10.
ԴԵԵ.Ժ.Բ.Բ.Բ.
Կերակուր
համար հաց
այ պիտի
պարգէն, և
ձեր սեր-
մանդը պի-
տի աւել-
ցնէ :
ԷԼԼ.Ժ.Ե.12.
ԷԳԼ.Ե.Ե.11.
Դ.Ե.13.
ԺԳԼ.Ե.Ե.14.

ԷԱՍԼ.Ե.16.

ԷԵԲ.Ժ.Ե.
16.

ՅԳԼ.Ե.Ե.1.

ԷԵԵ.Ե.Ե.17.

- Զուգ.Ժ.Բ.
1.

ԷԶԲ.Ե.Ե.Ե.Ե.
Ժ.Ե.Ե.Ե.Ե.Ե.

ԷԵԵ.Ե.Ե.Ե.
21.Գ.Ե.Ե.
2.10.

ԷԵԵ.Ե.Ե.Ե.
18.Ե.Ե.Ե.
Բ.Ե.

ԷԵԵ.Ե.Ե.Ե.
13.Ե.Ե.Ե.
Ե.Ե.

ԷԵԵ.Ե.Ե.Ե.
22.Ե.Ե.Ե.
Բ.Ե.Ե.Ե.
Գ.Ե.Ե.Ե.
3.Ե.

ԷԵԵ.Ե.Ե.Ե.
10.

ԷԵԵ.Ե.Ե.Ե.
19.Ե.Ե.Ե.
ԲԳԼ.Ե.Ե.Ե.
10.

ԺԳԼ.Ե.Ե.Ե.
Ե.Ե.

Յառի Տեանն
60
ԷԳԼ. Ժ. 4.
ԷԳԼ. Ժ. 1.
16, 17.

ՅԳԼ. Ժ. 5.
Գաղ. Բ. 6.
Գ. 1.
ԷԳԼ. Ժ. 7.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԷԼՈՐ. Ժ. 15.
19. 1. 10.
ԳԼ. Ժ. 2.
ԳԼ. Ժ. 2.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԷԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ներու, հալածանքներու, և նեղութիւններու՝ Բրիտանիայի համար. Ինչու որ երբոր կը տկարանամ.

11 ան ատենը զօրաւոր եմ: Ինչ ան միտ եղայ Գործնական, որ զուգարիսկեցիք զիս. Գառն զի ինծի պէտք էր ձեզմէ վկայութիւն առնել.

Զբանգի եւ երեւել առաքելաներէն բանով մը պակաս չգտնուեցայ, Ի թէ եւ ոչինչ եմ:

12 Յիսուսի ձեր մէջը առաքելաւի նշաններ գործուեցան ամէն համբերութիւնով, նշաններով, և քանակութեամբով, ու զօրութիւն.

13 ներով: Եւ ան զի ալ ի՞նչ կայ, որ անով պակաս գտնուեցաք ուրիշ եկեղեցիներէն, միայն թէ անով.

Էր եւ ձեզի ձանձուցութիւն չտուի. հներեցէք ինծի առ յանգանքը:

14 Եւ աս երբորք անգամ է որ կը պատրաստուիմ ձեզի գալու. և ես ձեզի ձանձուցութիւն պիտի չտամ.

Ինչու որ ես ձեր հետեւեալ չեմ փոխուեր, հայտնի ձեզ. Դորմէնտի որդիներ, պարտաւոր չեմ ծնողքս՝ ներուն համար բան դիզել, հայտ ծնողքները՝ որդիներուն համար:

15 Եւ ես մեծ յօտարութեամբ ծախք պիտի ընեմ, ու ծախք պիտի ըլլամ ալ՝ ձեր անձերուն համար, Ի թէ պէտեւ ձեզ աւելի սիրելովս:

16 Սակայն թող ըլլայ որ Ես ձեզի ծանրութիւն մը չտուի, բայց Գործնականութեամբ ձեզ բռնեցի:

17 Եւ ի՞նչ է իմ ձեզի խրկածներուս մէկուն ձեռքով ձեզմէ բան մը:

18 Քաշեցիք, Դիտարան լաղալեցի, որ անոր հետք ան եղբայրը խորհեցի. միթէ Տիտոս ձեզմէ բան մը քաշեց. չէ՞ որ երբեք Ես նոյն հոգիով քաշեցիք, չէ՞ որ նոյն ճամբով Գործնական:

19 Եւ Գործնական կը կարծէր որ ձեր առջին ջատագովութիւն կ'ընէր մեր անձերուն. Եւ ատուածոյ առջեւ Բրիտանիայ կը խօսինք. Եւ ամէն բան սիրելիք՝ ձեր շնորհակցանք հաւատքով:

20 Եւ Ես. Գործնական կ'ըսեմ, որ չըլլայ թէ երբոր գամ, ձեզ ուղարկիս պէս չգտնեմ, քան ես ալ ձեզմէ ձեր չուզածին պէս չգտնուիմ.

չըլլայ թէ Ես Դիտարանի վեճեր, նախանձներ, սրտմտութիւններ, գործնականներ, շարախօսութիւններ, բանարկութիւններ, ամբարտաւանութիւններ, խռովութիւններ.

21 Բայց թէ Ես Դիտարանի նորեկ գամ՝ Իմ Եւտուածս զիս նկուն ընէ ձեր քովը, ու սուգ ընեմ շատերուն համար՝ Դորմէնտի անգործութեան, ու չապախարհեցին

իրենց գործած պղծութեանը՝ և եւ պղծութեանը ու գիծութեանը վրայ:

ԳԼ. ԺԳ

1 Կը ծանուցանէ թէ ինքը անպարտ պիտի ըլլայ. և իր առաքելական իշխանութիւնը պիտի բաժնեցնէ յամենալ մեղադրանքներու դէմ. 5 և յորդորով որ իրենց հաւատքը փորձեն. 7 ու իրենց մեղքերէն դառնան՝ զիս ինքը անպարտ չպահանջէ. 11 իր թուղթը կը վերադարձնէ ընդհանուր յորդորանքով մը ու աղօթքով:

1 Եւ երբորք անգամ է որ ձեզի կու գամ. Բերկու կամ ինքը վկայներու բերնէ պիտի հաստատուի:

2 Եւ ան բան, Եւտուածս ըսեր եմ՝ և Ես եւ անապատ կը զօրեցնեմ (որպէս թէ երկրորդ անգամ ներկայ կը գտնուիմ) թէ ես հիմա հեռու եմ (Եւ Ես) Դորմէնտի մեղքներուն, որ եթէ նորեկ գամ՝ Եւ պիտի չսիրեմ. Բորմէնտի

3 Բրիտանիայի ինքնակալ խօսելուն ապացոյցը կը փնտռեք, որ ինքը ձեր վրայ տկարացած չէ, և հայտաւ ձեր

4 մէջը զօրացած է. Եւ թէ պէտք խառնեցաւ տկարութիւնով, Բայց կենդանի է Եւտուածոյ զօրութեամբ:

Բայց Ես ձեզի մէջ ալ թէ պէտք կը տկարանաք անով, բայց կենդանի պիտի ըլլանք անոր հետ Եւտուածոյ

5 զօրութեամբ ձեր մէջ. Եւ Դորմէնտի ձեր անձերը թէ հաւատքին մէջն էք. քննեցէք ձեր անձերը.

չէք գիտեր ինքզինքներդ, Եւ Յիսուս Բրիտանիայ ձեր մէջն է, Եւ միայն

6 թէ որ խոսելի չըլլաք. Բայց կը յուսամ որ պիտի գիտնաք թէ 7 մեք խոսելի չենք. Եւ կը խնդրեմ Եւտուած մէկ որ զուգարիսկ չարութիւն մը չընէք. չէ՞ թէ որ մեք ընտիր երեւինք.

հայտաւ որ զուգարիսկ գործէք, Եւ թէ մեք իրեն խոսելի 8 ըլլանք. Ինչու որ ճշմարտութեան զէմ կարողութիւն մը չունինք, հայտաւ ճշմարտութեան համար:

9 Ուրախ եմ. Եւ երբոր մեք կը տկարանաք, ու զուգարիսկ կ'ըլլաք, և մեք ալ աս ձեր հաստատուութեամբ:

10 Եւ Ես համար կ'ըսեմ թէ Եւտուածս, որ չըլլայ թէ երբոր գամ՝ Եւտուածութեամբ վարուիմ Գործնական, որ չըլլայ թէ երբոր գամ՝ Եւտուածութեամբ չարութեամբ:

Եւ Ես ձեր անձերը թէ Եւտուածս, որ չըլլայ թէ երբոր գամ՝ Եւտուածութեամբ չարութեամբ:

11 Եւ Ես ձեր անձերը թէ Եւտուածս, որ չըլլայ թէ երբոր գամ՝ Եւտուածութեամբ չարութեամբ:

12 Եւ Ես ձեր անձերը թէ Եւտուածս, որ չըլլայ թէ երբոր գամ՝ Եւտուածութեամբ չարութեամբ:

13 Եւ Ես ձեր անձերը թէ Եւտուածս, որ չըլլայ թէ երբոր գամ՝ Եւտուածութեամբ չարութեամբ:

Յառի Տեանն
60
ԷԳԼ. Ժ. 4.
ԷԳԼ. Ժ. 1.
16, 17.

ԷԳԼ. Ժ. 5.
Գաղ. Բ. 6.
Գ. 1.
ԷԳԼ. Ժ. 7.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԷԼՈՐ. Ժ. 15.
19. 1. 10.
ԳԼ. Ժ. 2.
ԳԼ. Ժ. 2.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԷԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

ԳԼ. Ժ. 1.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.
Գ. 1. 8.

Յամբ Տեառն

58

Հալոր. Ժ. Ե.
30 : Գլ. Գ.
29 : Գ. 17 :
Հալոր. Ժ. Ե.
23 :
ՅՅՅՅ. Ե. Ե.
25 : Գլ. Գ.
Ե. 13 : Գլ. Ե.
Ե. 8 : 9 :
Գլ. Գ. Ժ. Ե.
1 : 2 : 24 :
Ե. Գլ. Գ. Ժ. Ե.
9 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 16 : Ե.
Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 4 : 1 :
Հալոր. Ժ. Ե.
19 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
2 : 1 :
Ե. Գլ. Գ. Ժ. Ե.
12 : Ե. 40 :
Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 18 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 23 :
Հալոր. Ժ. Ե.
8 : 9 :
Հալոր. Ժ. Ե.
12 : Ե. 1 :
4 : 12 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
14 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 25 :
Ե. Գլ. Գ. Ժ. Ե.
11 :
Հալոր. Ժ. Ե.
23 : Ե. 6 : 7 :
Հալոր. Ժ. Ե.
15 : 19 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Հալոր. Ժ. Ե.
14 : Ե. 2 : 2 :
Հալոր. Ժ. Ե.
3 : Ե. Ե. Ե.
Ե. 3 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 5 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 14 : 15 :
Ե. Գլ. Գ. Ժ. Ե.
9 : Ե. Ե. Ե.
5 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
6 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 15 :
Ե. Գլ. Գ. Ժ. Ե.
2 : Ե. Ե. Ե.
Ե. 9 :
Ե. Գլ. Գ. Ժ. Ե.
12 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 17 :
Հալոր. Ժ. Ե.
14 :
Հալոր. Ժ. Ե.
7 :
Ե. Գլ. Գ. Ժ. Ե.
9 :
Հալոր. Ժ. Ե.
6 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Գլ. Գ. Ժ. Ե.
Ե. 19 :
Ե. Գլ. Գ. Ժ. Ե.
11 :
Հալոր. Ժ. Ե.
4 : 5 : Գլ. Գ. Ժ. Ե.
16 :
Հալոր. Ժ. Ե.
3 :

րողեմ, Հալ ինչու կը հալածուիմ.
Եւ որեւն խաչին զայն թակողութիւնը
12 խափանուած է : Երանի. թէ բո-
լորովին կարուէին անոնք յոր ձեզ
կը խռովեցնեն :
13 Վասն զի դուք ազատութեան
կանչուած էք՝ եղբայրներ. Դիպին
թէ ի՞նչ ազատութիւն մարմնոյ
չունիք. Ի՞նչ ազատութիւն չունիք.
Հապա սիրով իրարու ծառայոյ՝
14 թիւն ընէք : Ինչու որ բոլոր օ-
րէնքը աս մէկ խօսքին մէջ կը կա-
տարուի թէ, Դու ընկերդ սիրես
15 քու անձիդ պէս : Հապա թէ որ
իրար կանգնէք և ուտէք, զգոյշ
կեցէ՛ք՝ որ չըլլայ թէ իրարմ սպա-
16 ռիք : Միայն թէ աս կը զրու-
ցեմ. Դձողիով զացէ՛ք, ու մար-
մինին ցանկութիւնը պիտի չկատա-
17 ռէք : Ինչու որ մարմինը կը ցան-
կայ հոգիին հակառակ. և ասոնք ի-
րարու հակառակ են, որ չըլլայ թէ
18 ինչ որ կ'ուզէք՝ աս ընէք : Բայց
թէ որ Հոգիին կ'ուզէ՞նորդուիք,
19 ալ օրէնքին տակը չէք : Էնդ՝
մարմինին գործքերը յայտնի են,
որ ասոնք են. Հնու թիւն, պող-
նըկութիւն, պղծութիւն, գիծու-
20 թիւն, Կուսպարտութիւն, կա-
խարդութիւն, թշնամութիւններ,
կռիւներ, նախանձներ, բարկու-
թիւններ, հակառակութիւններ,
երկպառակութիւններ, բաժանում.
21 ներ, շար նայուածքներ, մարդա-
պաշտութիւններ, գինովութիւն-
ներ, անառակութիւններ, ու ինչ
որ անոնք նման են. որ հիմակուց
ես ձեզի կը զրուցեմ, ինչպէս ա-
ռաջուց ալ կը զրուցէի, որ ասանկ
բաներ գործողները Աստուծոյ ար-
քայութիւնը պիտի չժողանդեն :
22 Բայց Հոգիին պտուղը աս է. սեր,
ինչութիւն, խաղաղութիւն, եր-
23 կայմատութիւն, Բաղորդութիւն,
Բարութիւն, Հաւատարմու-
թիւն, հեզութիւն, ժուժկալու-
թիւն, Դասանք բաներուն դէմ
24 օրէնք չկայ : Եւ անոնք որ Քրի-
ստոսին են՝ Ի՞նչ մարմին խաչ
հանեցին Բաւոյն կիրքերով ու
25 ցանկութիւններով միկտել : Քիտե՛
26 թ որ Հոգիով կ'աշխատէ, Հոգիին
համեմատ քայլէք : Մնացարձ
չըլլանք մէկզմէկ գոգոռելով, աս
իրարու վրայ նախանձելով :

ԳԼ. 2

1 Պղտոս կը յորդորէ Գաղատացիներ որ հեզու-
թեամբ մարտն յանցանքի մէջ գտնուող
եղբայրներուն հետ, 2 և իրարու բռնեղ
կեցոյցներ. 6 առաստաձեռն ըլլան զիպ ի իրենց
կողորայեաններուն, 9 և բարի գործելին ես
չկենամ. 12 կը ցուցնէ թէ թիվատութիւն
քարոզողներուն միջոց ինչ է. 14 թէ ինքը

ուրիշ բանով յարգենար, բայց միայն
Քրիստոսի խաղով :

1 Ի դիպարներ. Թէ որ մէկը յան-
կարձ ինչ և իցէ յանցանքով
բռնուելու ըլլայ, Բոլոր որ հոգեւոր
էք՝ Գանանքը հեզութեան հոգիով
ուղղութեան բերէք. քու անձիդ
ալ զգուշութիւն ըրէ Դոր չըլլայ
թէ փորձութեան մէջ ինչաս :
2 Իրարու նեղութիւնները կրեցէ՛ք,
Դու անանկ Քրիստոսի օրէնքը կա-
3 տարեցէ՛ք : Եւ անձի թէ որ մէկը
կրկնէք բան մը ըլլալ կը սեպէ՛
ու չէ, անիկայ իր անձը կը խաթէ :
4 Բայց ամեն մարդ իր գործը Թող
կընէ, ու ետքը միայն իր անձին
վրայ պարծանք ունենայ, Ժե չէ թէ
5 ուրիշին վրայ : Ինչու որ ամեն
մէկը իր բեռը պիտի կրէ :
6 Եւ խօսքին աշակերտութիւն ընողը
ի՞նչ վարդապետը ամեն բարի բանէ
7 իմ մասնակից ընէ : Եւ ի՞նչ խա-
բուիք՝ ձեւատուած ծաղը չըլլար :
8 Ինչու զի ինչ որ մէկ մարդ մը կը
սերմանէ նոյնը պիտի չձէ. Եւ որ
իր մարմինին կը սերմանէ ան մար-
մինէն ապակաւութիւն պիտի հն-
9 թէ. ու աս որ Հոգիին կը սերմա-
նէ, ան Հոգիին յաւիտենական
9 կենսք պիտի չձէ : Եւ բայց բարի
գործելէն չձանձրանաք, Դեք ան-
յարմար ժամանակին պիտի չձենք
10 թէ որ չթուլանք : Եւ աստի քանի
որ ժամանակը ձեռքերնիս է, Դեք
ընէք ընէք ամենուն ամենանախ
հաւատքին ընտանիներուն :
11 Նայեցէ՛ք ինչպէս գիրքով զըն-
12 յի ձեզի իմ ձեռքով : Որոնք որ
կ'ուզեն նորմոյ կողմանէ բարի ե-
րևնալ, անոնք ձեզ կը ստիպեն որ
թիվատուիք. Դիպին որ Քրիստոսի
13 խաչին համար չհալածուին : Բան-
զի անոնք ալ որ թիվատուած են,
իրենք օրէնք չեն պահէր, հապա
կ'ուզեն որ դուք թիվատուիք, որ
իրենք ձեր մարմինով պարծնան :
14 Բայց ես քաւ լիցի որ պարծենամ,
հապա միայն մեր Տէր Յիսուս Բը-
րիստոսի խաղով, որ քու անով աշ-
խարհ ինծի խաղը ելած է, ես ալ
15 աշխարհի : Ինչու որ Քրիստոս
Երեսուով ոչ թիվատուութիւնը
ան մէկ է, ոչ ալ անթիվատու-
թիւնը, Դեք անոր ստեղծուած
16 ըսէ՛ք Ես Եւ. Եւ ան մէկը Էոր
ան կանոնին համեմատ կը քայլն,
խաղաղութիւն ու ողորմութիւն
ըսէ՛ք անոնք վրայ, Դու Եստե մէկը
17 Խաղաղութիւն վրայ : Ասի Եստե մէկը

Ե. Գլ. Ե. 3, 14 : Թիւ. Ե. 18 : Գլ. Ե. 11 : Թիւ. Ե. 3,
7, 8 : Դձող. Ե. 6 : Գլ. Ե. 19 : Դձող. Ե. 19 :
Գլ. Ե. 6 : Գլ. Ե. 11 : Գլ. Ե. 17 : Դձող. Ե. 5 :
Թիւ. Ե. 16 : Դձող. Ե. 29 : Գլ. Ե. 12 : Թ. Ե. 7, 5 : Գլ.
Ե. 7, 9 : 29 : Թիւ. Ե. 3 :

Յամբ Տեառն

58

Հալոր. Ժ. Ե.
1 : Ե. 1 :
Եր. Ե. Ե.
13 : Գլ. Ե.
Ե. 19 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
15 : Ե. 1 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
21 : Ե. Ե.
Ե. 15 : Ե.
Ե. Գլ. Ե. 25 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
5 : Ե. 12 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
1 : Գլ. Ե. Ե.
13 : Գլ. Ե. Ե.
Ե. 14 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
14 : 15 : Ե.
Ե. 12 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
Ե. Գլ. Ե. Ե.
21 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
3 : Գլ. Ե. Ե.
Ե. 2 : Գլ. Ե.
Ե. 6 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
5 : Ե. 11 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
25 : Գլ. Ե. Ե.
Ե. 5 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
Ե. 11 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
6 : Գլ. Ե. Ե.
Ե. 8 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
27 : Գլ. Ե. Ե.
Ե. 11 : 14 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
9 : Ե. Ե. Ե.
Ե. Գլ. Ե. Ե.
Ե. 13 : Գլ. Ե.
Ե. 18 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
Ե. 58 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
13 : Ե. Ե.
Ե. 6 : 14 :
Ե. 36 : Ե.
Ե. Գլ. Ե. Ե.
Ե. 10 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
Ե. Գլ. Ե. Ե.
Ե. 18 : Գլ. Ե.
Ե. 8 :
Ե. Գլ. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե.
Ե. 6 :
Ե. Գլ. Ե. Ե. 3,
7, 8 : Դձող. Ե. 6 : Գլ. Ե. 19 : Դձող. Ե. 19 :
Գլ. Ե. 6 : Գլ. Ե. 11 : Գլ. Ե. 17 : Դձող. Ե. 5 :
Թիւ. Ե. 16 : Դձող. Ե. 29 : Գլ. Ե. 12 : Թ. Ե. 7, 5 : Գլ.
Ե. 7, 9 : 29 : Թիւ. Ե. 3 :

Յամբ Տեառն
58

ԲԿՊր. ա. 5:
Դ. 10: Ժա.
23: ԳԼ. Ե.
11: Կոչ. Ե.
ա. 24:

զիս թող չդռնենքն՝ Ե ինչու որ
ես Տեր Յիսուսին վերքի նշանները
18 իմ մարմնոյս վրայ կը կրեմ: Ե Զ-

բայրներ՝ յմեր Տէր Յիսուս Բրիս-
տոսի շնորհքը ձեր հոգիին հետը
Եւր. ա. ամէն:

Յամբ Տեառն
58

ԴԲՏԻՄ. Գ.
22: Փիլիմ.
25:

ԹՈՒՂԹ

ՊՕՂՈՍԻ ԵՌԵՔԵԼՈՅՆ

ԵՌԵՔԵՍԵՅԻՍ

Յամբ Տեառն
64

ԲԿՊր. ա. 1:
ԲՀոով. ա.
7: ԲԿՊր.
ա. 1:

ԳԿՊ. ա. 2:
ԳԿՊ. ա. 3:
ՏԻՄ. ա. 4:

ԲԿՊր. ա. 3:
ա. ԳԵՄ. ա. 3:

Դա. ԳԵՄ. ա. 2: 20:

ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

ԳԿ. Բ. 5:
ա. ԳԵՄ. ա. 2: Բ. 9:

ԵԴԼ. ա. 75:
ԳԼ. Բ. 10:
Ե. 27: Կոչ.
ա. 22: Ե
ԹԵՍ. Գ. 7:

ՏԻՄ. Բ. 12:
ԲՀոով. Բ. 29: 30: ՀԲ
11:

ԵԶՕՆ. ա. 12:
Հոով. Բ. 23:
ԲԿՊր. Գ. 13:
ԳԿ. Բ. 5: Ե
ՏԻՄ. Գ. 1:

ԲԿՊ. Բ. 26: ԴԼԵ.
ԺԲ. 32: Ե
ԿՊր. ա. 21:
ՀԲ. Գ. 15:

ԲԿՊ. Բ. 24: Ե. 15:

ԲԿՊ. Բ. 17: ԺԵ. 5:

ԵԶՕՆ. Գ. 35:
Ժ. 17:

ԵԶՕՆ. Բ. 28:
Հոով. Բ. 24:

ԵԶՕՆ. Բ. 14: ԵԶՕՆ. Բ. 12: ԵԶՕՆ. Բ. 15: 19: ԵԶՕՆ. Բ. 9:

ԵԶՕՆ. Բ. 4: Ե. 24: Բ. 23: ԳԼ. Բ. 7: Գ. 16: ՓԻԼ.
Գ. 19: ԵԶՕՆ. Ժ. 25: ԳԼ. Բ. 4: 9: Կոչ. ա. 26:

ԵԶՕՆ. Գ. 11: ԲԹԵՍ. ա. 9: ԵԶՕՆ. Գ. 4: ԵԶՕՆ. ա. 2: Բ. 10: ԵԶՕՆ. ա. 20:

ԳԼՈՒԽ Ը

1 Առաքեալ Եփեսացիները բարեկէն՝ 3 և ա-
նոնց համար գոհութիւն տալէն ետև, 4 և
խօսք շնորհքով եղած մեր ընտրութեանը 6
և որդեգրութեանը վրայ, 11 որ ան է մարգ-
կային փրկութեան ճշմարիտ աղբիւրը. 13 և
որովհետև այս խորհուրդին գերազանցութիւ-
նը դիտուելի է հասկնալով, 16 աղօթք կ'ընէ որ
անոնք 18 կատարելապէս հասկնան, 20 և
ունենան զանկալ Բրիստոսով:

1 Պօղոս՝ Յիսուս Բրիստոսի առա-
քեալը՝ Աստուծով կամրովը,
ԲԵՖԻՍՏՈՍԻ մէջ եղած սուրբերուն՝
է և Բրիստոս Յիսուսի հաւատացող-
2 ներուն. ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

3 ԵՕՐՖԵՆԱԿ և Աստուած՝ և մեր
Տէր Յիսուս Բրիստոսի Հայրը, ան
որ մեզ օրհնեց ամէն հոգեւոր օրհնու-
թիւններով երկնաւորներուն մէջ

4 Բրիստոսով. ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

5 Բայտ ըլլանք իր առջևը սիրով. ԵԶՕՆ.
Բ. 29: 30: ՀԲ
11:

6 Ներսէս, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

7 Որ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

8 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

9 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

10 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

մէջ ամէն բան ի բովանդակութիւն
Բրիստոսով՝ ինչ որ երկինքը ու
ինչ որ երկիրը վրայ կայ, անով՝
11 Որով մենք ալ ժառանգութիւն
առինք՝ ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

12 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

13 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

14 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

15 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

16 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

17 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

18 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

19 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

20 Եւ անով փրկութիւն ունինք մենք
անով աշխարհիս սկիզբէն առաւել
է ընտրեց, ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ.
Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

ԵՀոով. Բ. 23: ԲԹԵՍ. Բ. 12: Բ
ՏԻՄ. ա. 9:

Յամբ Տեառն
64

ԵԶՕՆ. Բ. 22: 23: Ժա.
3: ԳԼ. Բ.
15: Գ. 15:

ԵԶՕՆ. Բ. 9:
10: Կոչ. ա.
20:

ԵԶՕՆ. Բ. 82:
Բ. 18: ՀԲ
ոով. Բ. 17:

Կոչ. ա. 12:
Բ. 24:
ՏԻՄ. Գ. 7:

ԵԶՕՆ. Բ. 5:
ա. ԳԵՄ. ա. 4:

ԵԶՕՆ. Բ. 10: 11:

ԵԶՕՆ. Բ. 14:
ԲԹԵՍ. Բ. 13:

ԵԶՕՆ. Բ. 18:

ԵԶՕՆ. Բ. 17:
ԵԶՕՆ. Բ. 7:

ԵԶՕՆ. Բ. 22:
ԵԶՕՆ. Բ. 30:

ԵԶՕՆ. Բ. 29:
ԵԶՕՆ. Բ. 28:

ԵԶՕՆ. Բ. 28:
ԵԶՕՆ. Բ. 23:

ԵԶՕՆ. Բ. 23:
ԵԶՕՆ. Բ. 20:

ԵԶՕՆ. Բ. 20:
ԵԶՕՆ. Բ. 19:

ԵԶՕՆ. Բ. 19:
ԵԶՕՆ. Բ. 18:

ԵԶՕՆ. Բ. 18:
ԵԶՕՆ. Բ. 17:

ԵԶՕՆ. Բ. 17:
ԵԶՕՆ. Բ. 16:

ԵԶՕՆ. Բ. 16:
ԵԶՕՆ. Բ. 15:

Յամբ Տեառն
64

Դպր. Ե. 9. 11. Ժ. 20. Դպր. Գ. 14. Բ. ԹԵՍ. Գ. 6. 14. Է. 20. Զ. 21. Ժ. 12. Դպր. Գ. 5. Դ. Դ. Ժ. 17. Ե. 20. Է. 20. Զ. 24. 26. Է. 8. Զ. 20. Զ. 21. Ե. 13. Է. Ե. Դ. 1. Է. 11. 12. Ե. Դ. Ժ. 8. Դ. Ժ. 6. Դ. 25. Է. 20. Զ. 21. Զ. 24. Զ. 25. Զ. 26. Զ. 27. Զ. 28. Զ. 29. Զ. 30. Զ. 31. Զ. 32. Զ. 33. Զ. 34. Զ. 35. Զ. 36. Զ. 37. Զ. 38. Զ. 39. Զ. 40. Զ. 41. Զ. 42. Զ. 43. Զ. 44. Զ. 45. Զ. 46. Զ. 47. Զ. 48. Զ. 49. Զ. 50. Զ. 51. Զ. 52. Զ. 53. Զ. 54. Զ. 55. Զ. 56. Զ. 57. Զ. 58. Զ. 59. Զ. 60. Զ. 61. Զ. 62. Զ. 63. Զ. 64.

11 Տերոյն Հաճելն . Ի Ու կցորդ մի
ըլլաք յաւաւարին անպտուղ գործքե-
րուն, յայլ մանաւանդ զանոնք յայն-
12 զիմանեցէք : Ի ինչու որ ամեն մէջը
զաղտուկ գործուած բաները խո-
13 սին ալ ամօթ է : Բայց ամէն
բան յանդիմանուած լուսով յայտ-
նի կ'ըլլայ : Ինչու որ ամէն բան որ
14 յայտնի կ'ըլլայ, լոյս է : Անոր
համար կ'ըսէ . Լերթընցիր դուռն
որ կը քնանաս, Դէ կանգնէ մեռել-
ներէն, ու քրիստոս քեզի լոյս պի-
տի տայ :
15 Լուստի նայեցէք թէ ինչպէս ըզ-
գուշութեամբ պիտի քայլէք, չէ
16 թէ անմիտներու պէս, Հապա. Բ.
մատուցներու պէս . Ժամանակը
ծախու առէք, ինչու որ արերս
17 չաք են : ԼԱնոր համար անմիտ մի
ըլլաք, ՝ Հապա իմացէք թէ ինչ
18 է Տերոյն կամբ : Եւ մի գինով-
նաք գինով, որուն մէջ անասա-
կութիւն կայ . Հապա Հոգիով
19 լեցուցէք . Եւ սաղմոսներով ու
որթութիւններով և հոգեւոր երգե-
րով մէջերնիդ խօսակցելով, եր-
գեցէք ու սաղմոս բռէք Տերոյն՝ ձեր
20 սրտերուն մէջ : Եւ մէն ատեն ա-
մէն բանի համար գոհութիւն
տուէք Աստուծոյ ու Հօրը՝ մեր
Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունովը :
21 Իբրաւո Պազանդ եղիք * Քրիս-
22 տոսի վախով : Ե կնիկներ իրենց
երկինքներուն Պազանդ ըլլան՝ որ-
23 պէս թէ Տերոյն . Ինչու որ Է-
րիկ կնիկներ գլուխն է, Ե ինչ-
պէս որ Քրիստոս ալ եկեղեցիին
գլուխն է, Դու ինքը մարմինն Փր-
24 կինն է : Աւստի ինչպէս որ եկե-
ղեցին Պազանդ կ'ըլլայ Քրիստո-
սին, անանկ ալ կնիկները Իման
բանի մէջ իրենց երկինքներուն :
25 Էրիկներ սիրեցէք ձեր կնիկները,
ինչպէս որ Քրիստոս ալ սիրեց Է-
կեղեցին, Ե ու իր անձը մատնեց ա-
26 նոր համար . Որ զանիկայ սրբէ ու
մաքրէ Շաւազանի ջրովը ի հոսու-
27 թով . Ժ Ար ինքը իր զիմացը փառա-
ւոր կեցրէ եկեղեցին, Եոր մէկ արատ
մը կամ խորշոմութիւն կամ ուրիշ
անոնց պէս բան մը չունենայ . Ե հա-
պա որ սուրբ ու անարատ ըլլայ :
28 Նոյնպէս ալ պէտք է որ երկինքի ի-
րենց կնիկները սիրեն իրենց մարմին-
ներուն պէս . ան որ իր կնիկը կը
29 սիրէ՝ իր անձը կը սիրէ . Ինչու որ
մէկը ընաւ իր անձը չառտն, ի
հապա կը սնուցանէ՝ ու կը իմամէ

զանիկայ, ինտոր Քրիստոս ալ Է
30 կեղեցին . Ե Վասն զի մենք անոր
մարմինն անաւամբն ենք՝ անոր
մարմինն . ու անոր ոսկորներէն :
31 Ե Ասոր համար մարդը պիտի ձգէ իր
հայրը ու մայրը, և իր կնիկան պի-
տի յարի . Ե ու երկուքը մէկ մար-
32 մին պիտի ըլլան : Ես իրարհորդը
մեծ է, բայց Ես կը ընդցեմ Քրիս-
33 տոսի ու եկեղեցիին վրայով : Ե Սա-
կայն ձեզմէ ամէն մէկն ալ իր կնիկը
անանկ սիրէ՝ որպէս թէ իր անձը,
Յ ու կնիկը իր երկինքն թող վախ-
նայ :

ՊԼ. 2

1 Կը ծառայանէ տղայց պարտաւորութիւնը
գէպ՝ ի իրենց ծնողքերը : 5 Ծառանքուն
պարտաւորութիւնը դէպ՝ ի իրենց տերերը .
10 Թէ մեր կեանքը զինտորութիւն մըն է, 12
ոչ միայն մարմինն ու արմինը դէմ, հապա
նաև հոգեւոր թշնամիներու դէմ : 13 Քրիս-
տոսնային զէքերը ինչ են, 18 և ինչպէս
գործածել պէտք է զանոնք : 21 Տեքիկսի
վրայով յանձնարարութիւն :

1 Որդիք . Ե ձեր ծնողացը Պազանդ
եղիք Տերոյնով, որ ան է ար-
2 ժանը : Ե Պատուէ՝ քու հայրդ ու
մայրդ, (որ առջի պատուիրանն
3 է խոստմունքով,) Որ քեզի աղէկ
ըլլայ, ու երկար կեանք ունենաս
4 երկրի վրայ : Եւ քառ՝ Ե հայրեր
Ե մորդները մի բարկացնէք .
Ե հապա անոր մեծցուցէք Տերոյն
վարժութիւնովը ու խրատովը :
5 Ե ծառանք՝ Պազանդ եղիք ձեր
մարմնաւոր տերերուն Հաճով ու
զոգով՝ Ե ձեր սրտին միամտութիւ-
նովը, որպէս թէ Քրիստոսին :
6 Ե ձէ թէ մարդահաճոյի պէս աչի
առջև ծառայելով, հապա Քրիս-
տոսի ծառանքուն պէս՝ սրտանց
7 Աստուծոյ կամբ ընելով . Ե Ծոա-
րութեամբ ծառայելով՝ որպէս թէ
Տերոյն, ու չէ թէ մարդոց :
8 Ե Գիտնալով որ ամէն մէկը ինչ բա-
րիք որ բնէ, նոյնը Տերոյնովն պիտի
ընդունի, Ե թէ՛ ծառայ լըսէ և թէ
9 Ուզատ : Ե Իրար ալ տէրեր՝ նոյնը
ըրէք անոնք, Ե ու սպառնալիք
թող ունեց, Ե Գիտնալով որ Ե-
նչն ալ ձեր ալ Տէրը երկինքն է .
Ե ու անոր քովը աշառութիւն չկայ :
10 Ալ ասկէ ետեւ եղբայրներս՝ զո-
րացէք Տերոյնով, Ե ու անոր զօրու-
11 թեան կարողութիւնովը : Ե Վրա-
նիդ հաղէք Աստուծոյ սպառնալի-
նութիւնը, որ կարող ըլլաք Սա-
տանային Պաքներուն դէմ դնե-
12 լու : Ինչու որ մեր պատերազմը
արեւին ու մարմինի հետն է . հա-
պա շինիանութիւններու Ե Ե-
տուութիւններու հետ, Ե ու աս խա-
ւար աշխարհիս իշխաններուն հետ,

Յամբ Տեառն
64

Ե. Ե. Զ. 23. Է. 20. Զ. 24. Զ. 25. Զ. 26. Զ. 27. Զ. 28. Զ. 29. Զ. 30. Զ. 31. Զ. 32. Զ. 33. Զ. 34. Զ. 35. Զ. 36. Զ. 37. Զ. 38. Զ. 39. Զ. 40. Զ. 41. Զ. 42. Զ. 43. Զ. 44. Զ. 45. Զ. 46. Զ. 47. Զ. 48. Զ. 49. Զ. 50. Զ. 51. Զ. 52. Զ. 53. Զ. 54. Զ. 55. Զ. 56. Զ. 57. Զ. 58. Զ. 59. Զ. 60. Զ. 61. Զ. 62. Զ. 63. Զ. 64.

Յամբ Տեառն
64

ՀՅՈՅ. ԺԵ.
ՏԻՖԱՆ. ԿԱ.
12, 11:

ԳԼ. Գ. 23:

ԳԼ. Բ. 8:

ՀՅԺԲ. 7:

ԵՐԱՊ. ԿԱ.
11:

ՀՀՈՎ. Ը. 9:

ՀՀՈՎ. Ը. 10:

ՀՀՈՎ. Ե. 5:

ԴԵՖՈՆ. Զ.
19, 20:

ԵՐԱՊ. ԿԱ.
8:

ԵՐԱՊ. Գ. 6:

ԳԼ. Բ. 24:

ԵՐԱՊ. ԿԱ.
14, Ե. 12:

ԵԲՖԵ. Գ. 1:
ԿՊԵ. ԿԱ. 10:
ԿՊԵ. ԿԱ. 12, Գ. 1:

ներով լցուած Յիսուս Քրիստոսի
ձեռքովը՝ ՆԱսուծոյ փառքին ու
զովեստին համար :

12 Կուգեմ որ զիսնար՝ Եղբայրներ,
թէ ինչ որ ինծի պատհեցաւ՝ ալ
աւելի աւետարանին յառաջադի-

13 մութեանը պատճառ եղաւ . Մինչ-
եւ իմ կապերս՝ Դ՝ Քրիստոսի համար
ինչ, թորող պալատին մէջը՝ և ու-
րիշ ամենուն ալ յայտնի եղան .

14 Եւ Տէրովմով եղբայրներուն շատե-
րը սիրտ առին իմ կապերէս՝ ալ
աւելի համարձակել ՆԱՍՈՒԾՅՈՍ ԽՈՍՈՒ-

15 քը խօսելու առանց վախի : Ոմանք
ստիպանէ՛ք ու հակառակութենէ,
և ոմանք բարեխրութեանէ շարժեալ-

16 Քրիստոսը կը բարոզեն . Աստեք
սիրոյ համար . ինչու որ գիտեն թէ
ես աւետարանին համար պատաս-

17 իսն տալու կեցեր եմ . Իսկ անոնք
հակառակութեան համար Քրիս-
տոսը կը պատմեն , չէ թէ անկեղ-
ծութեանմբ , յկարծելով վիշտ աւել-

18 ցընել իմ կապերուն վրայ : Բայց
ի՛նչ է . որ կերպով որ ըլլայ՝ թէ
պատճառանքով՝ և թէ ճշմարտու-
թիւնով՝ Քրիստոս կը պատմեն .

19 ու ասոր վրայ ուրախ եմ , և ուրախ
ալ պիտի ըլլամ : Քանզի գիտեմ
որ ասոր վախճանը իմ փրկութեանս
համար պիտի ըլլայ՝ Դ՝ ձեր խնդ-
րուածքովը , և ու Յիսուս Քրիստո-

20 սի Հոգւոյն օգնականութեամբը ,
" Ի՞մ եռանդուն ակնկալութեանս
ու իմ յոյսիս համեմատ , և որ բա-
նով մը ամօթով պիտի չըլլամ :

21 Դ՛հապա կատարեալ համարձակու-
թիւնով՝ ինչպէս որ ամէն տանէ
անշէ՛ ալ հիմա Քրիստոս իմ մար-

22 մինիս մէջ պիտի փառաւորի՝ թէ
21 ապրելով և թէ մեռնելով : Ինչ-
ու որ ինծի համար՝ ապրելը Քրիս-
տոս է , ու մեռնելը օգուտ : Հա-

23 պա թէ որ մարմին մէջ ապրելու
իմ դործոյս պատու կը բերէ , ալ

24 չեմ գիտեր որը ընտրեմ : Ենթիւ
կողմանէ ալ նեղի մէջ եմ , - մեկ-
նելու ու Քրիստոսի հետ ըլլալու
փափաք ունենալով . քանզի ան՝

25 շատ աւելի աղէկ է . Բայց մարմի-
նի մէջ կենալը՝ ձեզի համար աւելի

26 հարկաւոր : Եւ ու քանիս հա-
մոզուած ըլլալով՝ գիտեմ որ ձեր
ամենուն հեռը պիտի կենամ ու մը-

27 նամ , որ գուք զգրգռուած և ուրախ
26 ըլլաք հաւատալով . Կոր ձեր պար-
ժանքը իմ վրայովս աւելի ըլլայ
Քրիստոս Յիսուսով , իմ նորէն
ձեզի գալուս պատճառովը :

27 Դ՛Միայն թէ Քրիստոսի աւետա-
րանին ինչպէս որ կը վայելէ՝ անանկ
վարուեցէք . որ թէ՛ք դամ ու ձեզ
տեսնեմ , և կամ հեռու ըլլամ ,

ձեր վրայովը լսեմ Դ՛որ դուք հաւ-
տատուն կը կենաք մէկ հոգեով .
30 ու մէկ շունչով՝ պատեալազմակից
կըլլաք աւետարանին հաւատորն
28 համար . Եւ մէկ բանով մըն ալ մի-
զարհուրէք հակառակորդներէն .
Դ՛որ անոնց կորստեան ապացոյց մըն

29 է , Դ՛ու ձեզի՛ փրկութեան . Ան ալ
Աստուծոյ՝ Դ՛ ինչու որ ձեզի տը-
րուեցաւ Քրիստոսի համար՝ Քչէ-
թէ միայն անոր հաւատալ , հապա
անոր համար չարարուել ալ .

30 Դ՛նչիս պատերազմը ունենալով
Դ՛որ իմ վրաս տեսաք , ու հիմա իմ
վրայովս կը լսեք :

ԳԼ. Բ

1 Կը խրատե զանոնք միաբան և խոնարհամիտ
ըլլալու , ցուցնելով անոնց՝ Քրիստոսի խո-
նարհութիւնը և բարբառութիւնը : 12 Կը
յորդորէ որ լաւք բնէն փրկութեան ծախուն
մէջ յառաջանալու , որ լուսաւորներու պէս Ը՛լ-
լան աս շար աշխարհիս մէջ , 16 և միջթարու-
թիւն տան իրեն՝ որ անոնց առաջնայն է , ու
պատրաստ կը կենայ Աստուծոյ գո՛հ ըլլալու : 19
Կը յուսայ որ Տիմոթէոսը խրէ անոնց . որուն
վրայով բարի վարչութիւն կու տայ : 25 Նմա-
նապէս Եպափորոսիոսին վրայով ալ՝ որն որ
նոյն ատենը անոնց կը խրէ :

1 Աստի թէ որ Քրիստոսով միջ-
թարուութիւն մը կայ , թէ սիրոյ
սփոփանք մը , - թէ Հոգիի հաղոր-
դութիւն մը , Է թէ պիտութիւն ու

2 ողորմութիւն մը . Դ՛իմ ուրախու-
թիւնս դուք բեցուցէք , Դ՛նչիս խոր-
հուրդը ունեցէք , մի և նոյն սէրը
Դ՛նչիս ունենալով , մէկ շունչ :

3 Մէկ մտածմունք . Է Բան մը զորը
ուրիշութեամբ կամ մնայաբաժու-
թիւնով մի ընէք . Դ՛հապա խոնար-
հութիւնով մէկմէկ ձեր անձնէ լա-

4 սեպեցէք . ԵՄիմակ անձերնուք շա-
մի՛ նայիք . հապա ամէն մէկը ի՛ր
5 ընկերինս - Է , Է ձեզով ձեռնէ մէկը
նոյն միտքը թող ունենայ , որ

6 Քրիստոս Յիսուսի մէջն էր . Է որ
Աստուծոյ կերպարանք ունենալով ,
Է՛ յափառականութիւն մը շտեպից

7 Աստուծոյ հաւատար ըլլալը . Է Հա-
պա անձը ունայնացուց Է ծառայի
կերպարանք առնելով՝ Է մարդոց
նման ըլլալով . և կերպարանքովը

8 մարդու պէս գտնուելով , Էնքզինքը
խոնարհեցուց՝ Է մինչև մահուան
նազանդ եղաւ , ու ան լիալին մա-

9 հուանք : Ասոր համար Աստուած
ալ անիկալ իխտա բարձրացուց ,
Է ու անոր անուն մը տուաւ՝ որ ա-

10 մէն անունէն վեր է . Է որ Յիսուսի
անունին ամէն ծունկ չորի , Էրկիա-
ւորներուն , ու երկրաւորներուն ,

Յամբ Տեառն
64

ԳԼ. Գ. 1:
ԵՐԱՊ. ԿԱ.
10:

ԵՐԱՊ. Գ. 3:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 5:

ՀՀՈՎ. Ը. 11:

ԵՐԱՊ. Գ. 11:

ԳՊՈՐ. Ե. 11:

ՀՀՈՎ. Ե. 3:

ԵԲՖԵ. Գ. 1:

ԵՐԱՊ. Գ. 2:

ԵՐԱՊ. Գ. 2:

ԵՐԱՊ. Գ. 13:

ԵՐԱՊ. Գ. 12:

ՀՀՈՎ. Գ. 20:

ՀՀՈՎ. Գ. 16:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

ԵՐԱՊ. ԿԱ. 10:

Զար. Գ. 8 : Մատ. Ի. 28 : Դն. Ի. 27 :
14 : ՀՀՈՎ. Գ. 3 : Ե. Գ. 3 : Ե. Գ. 14 : 17 :
ԶՄԱՏ. Ի. 39 : 42 : Ե. Գ. 15 : Ե. Գ. 16 : Ե. Գ. 2 : ԻՅՈՎ.
Գ. 1 : 2 : 5 : Գ. Գ. 33 : Ե. Գ. 9 : ԵԲՖԵ. Գ. 20 :
21 : Ե. Գ. 4 : Ե. Գ. 23 : Մատ. Ի. 18 : ՀՀՈՎ.
Գ. 11 : Ե. Գ. 13 :

Յամբ Տեսան

64

ՆՅՈՒՆ. Ժ. Գ.

13: Գոր. Բ. 36: ՀԵ-

ժ. Ժ. Գ. 9: Կոր. Գ. 5: Եբ. Բ. 21:

6: Գ. Ե. 5:

Եբ. Բ. Գ. 5:

5: Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

Եբ. Բ. 21:

- 11 և անդարձեց անհանձնելու. և եւ
ամէն լեզու դաւանի՝ թէ Յիսուս
Քրիստոս Տէր է՝ Հօր Աստուծոյ
12 փառքին համար։ Ուստի իմ սի-
րելիներս՝ թիւյալես որ ամէն ատեն
նազանդ եղաք ոչ փայն իմ ներ-
կայութեանս, հապա ալ աւելի
հիմա՝ իմ բացակայութեան ատե-
նը, ի հաշիվ ու դողով անձերնուդ
13 փրկութիւնը գործեցէք։ Ինչչու
որ Աստուած է՝ որ ձեր մէջը կը
ներգործէ կամենալը ու ընելը է
14 հաճութեանը համար։ Եւ մէն բան
առանց տրտման ընելու ու վիճա-
15 բանութիւններու ըրէք։ «Որ ըլլաք
ամբօծ ու անարատ՝ Աստուծոյ որ-
դինքը չառանց մեղադրանքի՝ կա-
մակոր ու խոտորեմ ազգին մէջ,
և որոնց մէջը դուք լուսաւորներու
16 պէս կը փայլէք աշխարհիս մէջ։ Կե-
նաց խօսքը ամբողջ բունելով՝ ինծի
պարծանք ըլլալու համար Քրիս-
տոսի օրը։ «Թէ պարագայ տեղ չբա-
լեցի, և պարագայ տեղը չաշխատե-
17 ցայ, իհարկ թէ պէտէն ձեր հա-
ւատքին պատարագին ռու պաշտո-
նին վրայ ընծայուիմ, իհարկաւ
նամ և ձեր ամենուն հետ ուրա-
18 խակից կ'ըլլամ։ Նոյնպէս ալ դուք
ուրախացէք ու իմ հետ ուրախա-
կից եղէք։
19 «Արդ՝ կը յուսամ Տէր Յիսու-
սով, որ Տիմոթէոսը շուտով ձեզի
խրկեմ, որ իմ սիրտս ալ հանգչի,
20 երբոր ձեր վիճակը գիտնամ։ Ին-
չու որ նա Նիւս սրտակից մէկը
չունիմ, որ մտերմաբար ձեզի հա-
21 մար հոգ տանի։ Էջանքի ամէնը
իրենցը կը փնտռեն, ու չէ թէ
22 Յիսուս Քրիստոսինը։ Բայց դուք
անոր փորձը գիտեք, որ ինչպէս
որդի մը չորք հետ՝ նա ինծի հետ
ծառայութիւն բռաւ աւետարանին
23 մէջ։ Ուստի կը յուսամ. անիկայ
խրկել, շուտ մը իմ ինչպէս ըլլա-
24 լիքս ստուգածիս պէս։ Բայց
վստահութիւն ունիմ Տէրոյմով՝
որ ես ալ քիչ ատենին պիտի
25 գամ։ Միայն թէ հարկաւոր սե-
պեցի հիւսն ձեզի խրկել Քեպափ-
րոդիտոս կամ եղբայրս և գործա-
կիցս՝ ու զինուորակցս՝ Է ձեր
խրկածը Է ու իմ պիտոյիցս ծառա-
26 յողը։ Դորովհետեւ ինքն ալ շատ
փափաք ունիմ ձեր ամէն ալ տես-
նելու. ու կը տրտմոր, որ դուք
լած եիք թէ ինքը հիւսնդացաւ։
27 Եւ իրաւի ինքը հիւսնդացաւ մա-
հուան մօտ, բայց Աստուած որոր-
մեցաւ անոր. չէ թէ մինակ անոր՝
հապա ինծի ալ, որ տրտմութեան
վրայ տրտմութիւն չունենամ
28 Ասոր համար աւելի փութով խր-

կեցի որ դուք զանիկայ տեսնելով
նորէն ուրախ ըլլաք։ ու ևս առանց
29 տրտմութեան ըլլամ։ Ուրեմն
նրդունեցէք անիկայ Տէրոյմով ա-
մէն ուրախութեամբ, Է ու անանկ-
ները պատուականներու կարգը
30 բռնեցէք։ Բանի Քրիստոսի գոր-
ծին համար մինչև մահուան մօտե-
ցաւ՝ իր կենքը վստահի մէջ ձը-
ղելով, շոր ձեր ինծի ծառայելու
պակասութիւնը ինքը լեցնէ։

ԳԼ. Գ

1 Առաքելաւ կը պատուիրէ որ Տեոփիլոս կենան
թիւսութիւնը քարոզող սուտ վարդապետ-
ներէն, 4 ցուցնելով թէ ինքը անոնցմ աւե-
լի իրաւունք ունի որքէնքն արդարութեամբ
ըր պարծենալու, 7 քայց անպակ ինք փաս-
և աղտութիւն կը համարի ան, որ Քրիս-
տոսը ու անոր արդարութիւնը չափ. 12 պա-
սու ամենայնիւ կը խոտորեմ իր անկասա-
րութիւնը։ 15 կը յորդորէ զանոնք իրեն պէս
խորհելու, 17 իրեն նմանող ըլլալու, 18 և
մարմնաւոր Քրիստոսաներուն չար ճամբա-
ներէն Տեոփիլոսը մնալու։

- 1 Ուստի իմ եղբայրներս՝ ուրախ
եղիք Տէրոյմով. նոյն բաները
ձեզի զրեւ ինծի ձանձրութիւն չէ,
2 ու ձեզի ապահովութիւն է։ Բեզ-
գուշացէք չունենէն. Է զգուշացէք
չար մշակութիւն, Է զգուշացէք կրո-
3 ծառութեանէն։ Է ինչու որ թիւս-
տութիւնը մենք ենք, շոր հոգեով
Աստուած կը պաշտենք, Է ու կը
պարծենանք Քրիստոս՝ Յիսու-
սով, և մարմինի վրայ չէ պար-
4 ծանելիս։ Է թէ պէտէն ես ալ Նիւս
վստահութիւնը ունիմ մարմինի
վրայ. թէ որ ուրիշ մէկը կը կար-
ծէ թէ վստահութիւն ունի մար-
5 մին վրայ, ալ աւելի ես։ Է Ու-
օրուան թիւսատուած, Է իարայելի
ազգէն, Է ինչիսմինի ցեղէն, Է եր-
րայեցի երբայեցիներէ, Է Թորեկին
6 նայելով փարիսեցի. Է Նախարանա-
ւոր ըլլալու կողմանէ՝ Է կեղեղեցի
կը հայածէն, Է Թորեկին արդարու-
թեանը կողմանէ ճանարատ էի։
7 Իհարկ ինչ որ ինծի չափ, անի-
կայ Քրիստոսի համար փաստ սեպե-
8 ճի։ Եւ իրաւ բոլոր բաներն ալ
փաստ կը սեպեմ իմ Տէրոյմ Բր-
քիստոս Յիսուսի գերազանց գի-
տութեանը համար. որուն համար
ամէն բանին զրկուեցայ, և աղտ-
ղութիւն կը սեպեմ, որ Քրիստոսը
9 չահիմ, Ու իր մէջը գտնուիմ.
Է թէ իմ արդարութեան ունե-
նամ որ Թորեկին է, Է հապա Քրի-
ստոսի հաւատքովը եղած արդա-
րութիւնը՝ որ Աստուծոյմ է հա-
10ւատքով. Է ճանաչալու անիկայ՝
և անոր յարութեանը գործութիւնը
և ու անոր չարարանքներուն հա-
ղորդ ըլլալը, անոր մահուան կեր-
11 պարանքը առնելով. Է Ուր ըլլա-

Յամբ Տեսան

64

Եսայ. Ժ. Գ.

15: Ես. Ժ. 12: Ես

Տիմ. Բ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Ես. Ժ. Գ. 17:

Տաճի Տեառն
64

— Ե Տիմ. Գ. 12
12
Եբր. Ժ. 23
— Սաղ. Ժ. 10 : Դու. Բ. 62 : Բ Կոր. Ե. 16 :
Հա Կոր. Թ. 24 : 26 :
Եբր. Զ. 1 :
— Ե Տիմ. Գ. 1 : Ե. 5 : Եբր. Ժ. 1 :
— Եբր. Գ. 1 :
Հա Կոր. Բ. 6 : Ժ. 20 :
— Գաղ. Ե. 10 :
Բ Գաղ. Ժ. 16 :
Հ Լուս. Ժ. 16 : Ժ. 5 :
Դ. Բ. 2 :
— Կոր. Գ. 16 : Ժ. 9 :
Դ. Ժ. 9 :
— Սթեփ. Կ. 6 :
— Կ. 3 :
+ Գաղ. Կ. 7 : Բ. 21 :
Գ. 12 : Դ. 15 : 17 :
Ե Կոր. Ժ. 15 : Բ. 15 :
Գ. 1 :
Հ Լուս. Ժ. 18 : — Տիմ. Գ. 5 : Տեառ. Կ. 11 :
— Ուլ. Ժ. 7 : Կոր. Ժ. 12 : Գաղ. Ժ. 13 :
Բ Լուս. Ժ. 5 :
Հ Եփ. Բ. 6 : 19 : Կ. 1 : 3 :
Գ. 1 : 3 :
Գ. 1 : 3 :
Գաղատա. Բ. 1 : 3 :
Գ. Բ. 11 :
— Կ. Կոր. Կ. 7 :
— Սթեփ. Կ. 13 :
Հա Կոր. Ժ. 48 : 49 :
Կ. 49 : 4 : 4 :
— Յ. Գ. 2 :
Ե Եփ. Կ. 19 :
— Կ. Կոր. Ժ. 26 : 27 :
— Դ. Ե. 14 :
Կ. Կոր. Կ. 14 :
— Սթեփ. Կ. 16 : 19 : 20 :
Հ Եփ. Կ. 27 :
— Դ. Ե. 16 :

Թէ մեռնիւրուն յարութեանը
12 Հասնիմ : Որ չէ Թէ ես արդէն
առեր եմ, Էլիմ արդէն կատա
րան եղեր եմ, Հապա ետեւ ին
կած եմ որ բռնեմ Դիւանիւ, որուն
Համար ալ բռնուցայ Բրիտոս
13 Յիսուսն : Եղբայրներ՝ ես չեմ
սեպեր որ բռներ եմ : Բայց մէկ
բան մը կայ, Դոր ետեւ եղածները
մոռցած եմ, Լուսեղի եղածնէ
14 Էրնը կը դիմեմ : Կատարեալ դի
տելով՝ Բրիտոս Յիսուսով եղած
Վատուածը վերին կոյմասով մըցա
15 Ստեփն կը վազեմ : Ուստի մնը
ամենքս՝ Դոր կատարեալ ենք, Դա
սիկայ խորհիւնք, և Թէ որ բան մը
ուրիշ կերպով խորհելու ըլլայ,
անկեալ ալ ձեզի պիտի յայտնէ
16 Աստուած : Միայն Թէ՛ ինչ —
Ինչն որ Հասեր ենք՝ Էնչին կանո
նին Համեմատ քայլենք, շնորի խոր
17 Հուրդը ունենանք : Ինչին նմա
նող եղիք՝ եղբայրներ : ու նայե
ցէք անոնց որ այնպէս կը քալեն,
Ինչոր որ մեզ Ենչ օրինակ ու
18 Նիք : Ինչու որ շատեր կը քալեն,
որոնց Համար շատ անգամ ձեզի
կ'ուէի, և Տիմ լալով՝ ալ կը գը
բուցեմ, Կայնա՞նք Բրիտոսի խա
19 չին թշնամիներուն Համար : Որ
անոնց վերջը կորուսու է : Քորոն
աստուածը ինչից որովայն է, ու
անոնց փառքը՝ իրենց ամօթն է :
20 Բորոք Դիւն երկարուր բաները կը
21 մտածեն : Ի Բայց մեր քաղաքա
կանութիւնը երկիւնք է, Դուսկից
Է Փրկիւր կը սպասենք՝ Տեր Յիսու
21 Բրիտոսը : Դոր պիտի նորոգէ մեր
խնարհ մարմինը՝ իր Է փառաւոր
մարմինին կերպարանակից ըլլալու,
ան զօրութիւնով՝ որ կարող է
Էամենք իր տակը ֆաղապարտե
լու :

ԳԼ. Դ

1 Մասնաւոր խորաններն ետեւ Է քննարկուող
յորդանիսի կ'են 10 զանգեւոր Թէ
Ինչպէս ինչ որ յարապաւս անոնց տառա
տարութեանը վրայ որ շուշուցին իրեն՝ իր
բանտար իջրեկեան համար, ու նայա՞նք իր պի
տոյքը իջրեկեան համար, Կայնա՞նք մեր
Է եղած Աստուծոյ քննարկու համար : 19 և
այսպէս իր թուրքը կը վերջացեն աղօթքով
և բարեկերպ :

1 Ուստի իմ սիրելի ու ընդհանր
եղբայրներս՝ Է իմ որախա
թիւն ու պատկ, Կատարեալ Հա
տատուն կեցէք Տերովմով՝ սիրե
լիւրն :
2 Եւ որպիսին կ'աղայեմ, ու Սիւն
տիւրին կ'աղայեմ՝ Դոր մի և նոյն
խորհուրդը ունենան Տերովմով :
3 Ինչա՞նք ըզգէ ալ կ'աղայեմ՝ իմ
Հարապաւս յարապաւս, զոնս ալ օգ

նական եկեր անոնց, Էորոնք իմ
հետո աղաստեցան ամետարանին
մէջ Վրէմսին՝ և իմ ուրիշ գոր-
ծակիցներու հետ, Էորոնց անուն-
4 ները կենաց գրքին մէջն է : ԷՌ-
րախ եղիք Տերօրմով ամէն ատեն .
դարձա՛յ կ'ըսեմ՝ ուրախ եղիք :

5 Ձեր քաղցրութիւնը ամէն մար-
դոց թող յայտնի ըլլայ : ԷՏեր
6 մօտ է : Է Բանի մը համար Տոգ մի-
ընէք . հապա ամէն բանի մէջ ա-
ղօթե՛րով ու աղաչանքով , գոհու-
թիւնով մէկտեղ ձեր խնդրածքը :

7 Աստուծոյ յայտնի ըլլայ : ԷԺԵԱ-
ստուծոյ խաղաղութիւնը որ ամէն
միտքէ վեր է , ձեր սիրտերը ու միտ-
քերը Գրիստոս Յիսուսի պիտի
պահպանէ : Այսուհետեւ եղարյո-
ւեր՝ ինչ որ ձմարտութիւնով է ,
ինչ որ պարկեշտութիւնով , ինչ
որ արդարութիւնով , ինչ որ
մաքրութիւնով , ինչ որ սիրով ,
ինչ որ բարի համբաւով , ինչ
անաբխութիւն և ինչ գովու-
թիւն որ կայ , ան բաները խոր-

9 հեցէք : ԷԻՆչ որ սորվեցաք ու ա-
ռիք՝ և լսեցիք ու տեսաք իմ վրաս ,
ան բռէք . ԷԼ խաղաղութեան Աս-
տուածը ձեր հետը պիտի ըլլայ :

10 ԱՆժապէս ուրախացայ Տերօր-
մով , շ որ կը վրաս ունեցած հո-
գեքնիդ հիմա նորոգուեցաւ . ինչ-
պէս որ կը հոգայիք ալ . միայն թէ
11 պատահութիւն չունէիք : Չէ թէ
կարօտութեան համար կ'ըսեմ .
ԷԻնչու որ ես սորվեցայ գոհ ըլլալ
12 իմ գտնուած վիճակիս մէջ , ԷԳի-
տեմ չբաւորութիւն քաշել . գի-
տեմ շատ ունենալ . ամէն բանի
մէջ ամէն կերպով աղէկ սորվեք եւմ
13 կուտանալ , թէ անօթեանալ ,
թէ շատ ունենալ , և թէ պակ-
14 սութիւն քաշել : ՅԱՄէն բանի
կարող եմ՝ ԷԿանով՝ որ զիս չօրա-
15 յուց : Բայց աղէկ բռիք , ԷՐ որ
նեղութեանս մէջ ինձի հաղորդ-

16 եղաք : Դուք ալ դիտէք Փիլիպ-
պեցիներ , որ ամետարանի սկիզբը
երբոր ես Մակեդոնիայէն ելայ ,
հմէկ եկեղեցի մին ալ հետո հաղոր-
դութիւն չըբաւ տարու և առնելու

17 կողմէ , հապա միմակ դուք . Որ
թեսապոնիկի մէջ ալ մէկ երկու
անգամ ինձի պէտք եղածը իրկե-

18 յիք : Չէ թէ ես տուրք կը փրճու-
տեմ՝ , Էհապա պտուղ կը փրճու-
տեմ՝ , որ ձեր հաշիւին վրայ անել-
նայ : Բայց ես ամէն բան առած
եմ , ու առատօրէն ունիմ՝ . յըլ-
ցուած եմ՝ Էպափորոգիտոսին ձեռ-
քովը ձեր երեւմէիք ընդունելով .
Էոր անուշ հոտ մըն է՝ Էընդունելի
պատարագ . Աստուծոյ հաճելի :

Գառն Տեղան 64	տոներու՝ կամ ամսագրութիւններու՝ կամ՝ շաբաթներու կողմանէն .	Թիւնը, հաշոյութիւնը, յանհա- մատ խօսքերը ձեր բերաններէն .	Գառն Տեղան 64
Եւրո. Բ. 5: 3: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	17 Որոնք գայու բաներուն շուքն են . բայց Բա՛ն մարմինը՝ Բերատոսին	9 Էրարու տուտ մի զուգեցէ՛ք . չհին մարդը իր գործերովը ձեր վրայէն	3 Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	18 Եւ, 2 Բայց որ մէկը զրկէ ձեզ միջանակէն . որ ուզէ խոնարհու- թիւնով ու հրէշտակներու կրօնով	10 Հանեցէ՛ք . Եւ հագէ՛ք ա՛ն նորը ձգիտութիւնով նորոգուած՝ Եւր Ստեղծողին՝ պատկերին պէս .	Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	19 տեղը հպարտանալով . Եւ զոտն ձգիտելով՝ ուսկից որ բոլոր մարմինը յօդուածներով ու խաղերով հա- ղորդուած ու մէկտեղ կըրուած՝ Եւ-	11 Ուր որ Յոյն ու Հրէայ, թիփա- տութիւն ու անթիփատութիւն, խարքարոս, Սկիւթացի, ծառայ կա՛ն ապառ շկայ . հապա Բերատոս է ամէնը՝ Եւ ամէն բանի մէջ .	Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	20 տուծոյ անուամով կ'ա՛ծին . Թե՛ որ զուր Բերատոսին հետ Կաս աշխար- հիս սկզբունքներէն Ծնուար, քալ ինչու համար աշխարհիս մէջ կենդա- նի եղողներու պէս ա՛ն լանտնեն-	12 Լուստի Լատուծող ընտրեալ սուր- բերու ու սիրելիներու պէս՝ Դգրա- նիդ հագէ՛ք ձգուծը, որորմու- թիւնը, քաղցրութիւնը, խոնար- հութիւնը, հեզութիւնը, երկայն-	Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	21 րու կը նազանդիք, Եւ Եւր. Բ. 1: ժտուտնար, համը մի՛ առնէք, մի՛ ժողովրդ . (Որոնք ամէնը պապականու- թեան համար են գործածու- թեամբ .) Բարդոց պատուիրանը ներու ու ստովըցուցաններուն հա-	13 մտութիւնը, Իրարու համբե- րելով Եւ իրարու ներելով՝ Թե՛ որ մէկը մէկու մի՛ դէմ տրտունջ մը ունենայ . ինչպէս որ Բերատոս ձե- զէ՛ք ներք, անակ ալ զուր . Եւ աս ամէն բաներուն վրայ խէրը հա՛նէ . Եւ որ կատարելութեան	Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	23 մեմատ . Զորոնք իմաստութեան կերպարանք մը ունին Ի ինքնակամ կրօնով, ու խոնարհութիւնով, Եւ մարմինի յիսայելով, Բայց չէ Թե՛ պատիւի մը արժանի . Եւ որ մարմինը յաղեցընելու կը Զորոնք .	14 զե՛ք ներք, անակ ալ զուր . Եւ աս ամէն բաներուն վրայ խէրը հա՛նէ . Եւ որ կատարելութեան	Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	ԳԼ Գ	15 կապէ՛ք . Եւ Եւր. Բ. 1: Բերատոսի խաղա- ղութիւնը ձեր սրտերուն մէջ թա- գաւորէ . Եւ որ զուր անոր կանուե- ցաք՝ մէկ մարմինով . Եւ զու-	Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	1 Առաքեալը կը ցոյցնէ Թե՛ որ Բերատոս կը Բերատոս . Եւ յորդորէ երկարու ան- գամները սպաննել . 10 հին մարդը վրայ- հանէ . Եւ Բերատոսը հաղթել . 12 սիր- տեղ խոնարհութեան Եւ որք պարտաւորութեանց վրայով խոստ կու տայ .	16 հաջող եղիք . Բերատոսի խօսքը ձեր մէջը բնակի առատապէս ամէն խնամութիւնով իրար ստովեցնե- լու ու խրատելու . սաղմունքներով . Եւ որքութիւններով, ու հողեղոր երկրորդ, Եւ որ սրտերուն մէջը շնորհքով զԼատուծող օրէնքու .	Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	1-Արդ՝ Թե՛ որ Բերատոսի հետ յա- րութիւն առիք . ուրեմն վերի բաները Բերատոսը . Բուր որ Բեր- ատոս կը նստի Լատուծող ալ կողմը .	17 Եւ ամէն ինչ որ կ'ընէք Թե՛ իսու- թով Եւ Թե՛ գործով, բոլորը Տէր Յիտուսին անունովը ընէ՛ք . Եւ տուծոյ ու շորք գոհութիւն մա- տուցանելով անոր ձեռքովը .	Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	2 Վերի բաները մտածեցէ՛ք . չէ Թե՛ աս երկրիս վրայինները, Եւ ինչու որ զուր մեռաք, Եւ ու ձեր կենսը պաշուած է Լատուծող քովը Բեր- ատոսի հետ . Եւ որք Բերատոսը շաբու կենսը յայտնուի, ան առն- նը զուր ալ անոր հետ Եւ փառքով պիտի յայտնուիք .	18 ԲԿ նիկներ՝ նազանդ եղիք ձեր Եւ րիկներուն, Եւ նպէս որ կը վայելէ 19 Տէրոյմով . Եւ Եւր. Բ. 1: Տէր նիկները, Եւ ու զուր մի ըլլաք 20 անոնց . Եւ Եւր. Բ. 1: Տէր նիկներ՝ Եւ ամէն բանի մէջ նազանդ եղիք ձեր ծնողնե- րուն . ինչու որ ան է Տէրոյն 21 անգլը համբը . Եւ նպէս ձեր որդիները մի բարկացընէք, որ զԼատ- 22 տին . Եւ Եւր. Բ. 1: Տէր նիկները, Եւ ու ձեր բանի մէջ նազանդ եղիք ձեր մարմնաւոր սրտերուն . չէ Թե՛ աչքի առջև ծա- ռնայով մարդահաճոններու պէս, հապա սրտի միամտութեամբ՝ Տէ- 23 րոյմ վախնալով . Եւ նա ինչ կ'ընէ սրտանց ըրէք, որպէս Թե՛ Տէր- 24 ըր՝ ու չէ Թե՛ մարդը, Եւ Բերատոս ով որ ժառանգութեան հատու- ցուած Տէրոյմէ պիտի առնէք .	Եւր. Բ. 29: Եւր. Բ. 4:
Եւր. Բ. 5: Եւր. Բ. 1: Եւր. Բ. 1:	25 33: Եւ Եւր. Բ. 1: Եւ Եւր. Բ. 1: Եւ Եւր. Բ. 1:	25 33: Եւ Եւր. Բ. 1: Եւ Եւր. Բ. 1: Եւ Եւր. Բ. 1:	Եւ Եւր. Բ. 1: Եւ Եւր. Բ. 1: Եւ Եւր. Բ. 1:

Յաֆ Տեառն

64

Ձա Կոր. Է.

22.

Է Զոով. Բ. 11.

Եփես. Գ. 9.

ա Պետ. ա.

17. Տեառ

Օր. Ժ. 17.

Եփես. Գ. 9.

Բ Դու. Ժ. 1.

Զոով. Ժ. Բ.

12. Եփես. Գ.

18. աթես.

Ե. 17. 15.

Է Գլ. Բ. 7.

Գ. 15.

Ե Եփես. Գ. 10.

Բթես. Գ. 1.

Է ա Պոր. Ժ. Գ.

9. Բ Կոր. Բ.

12.

Ե Մատ. Ժ. Գ.

11. ա Վոր.

Գ. 1. Եփես.

Գ. 19. Գլ.

ա. 26. Բ.

2.

Ե Եփես. Գ.

20. Փիւ.

ա. 7.

Ե Եփես. Ե.

15. աթես.

Գ. 11.

Ե Եփես. Ե.

16.

Ժ Ժող. Ժ.

12. Գլ. Գ.

16.

Ե Մար. Բ.

49.

Ե ա Պետ. Գ.

15.

Ե Եփես. Գ.

21.

Ժ Եփես. Գ.

22.

Պիւ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

Գլ. Ե. Բ.

ձինչու որ Տէր Բրիստոսին կը
25 ծառայէք. Բայց անոնքն իր անօ-
րէնութեանը զորքէն պիտի ընդառ-
նի, և աշտուածիւն չկայ:

ԳԼ. Գ

1 Կը յորդորէ ինքնանշուածեանք աղօթք ը-
նել, 5 խնայութեամբ վարուիլ անոնց չեա-
նորք զեռ. Բրիստոսի կատարեալ գիտութիւ-
նը լուսին. 10 իր բարեւ կը մատուցանէ ա-
նոնց, և ամէն կերպ յաջողութիւն կը խնդրէ:

1 Տէրեր՝ - ձեր ծառաներուն իրա-
ւունք ու հաւասարութիւն
տուէք, զխնայով որ զուք ալ
Տէր ունիք երկինքը:

2 Բարունակ արժօքի ետեւէ՝ ե-
ղիք, անոր մէջ արթնուն մնալով

3 Եղիւթութեամբ, Եւրոթք բրէք Եսան
մեզի համար, Ե որ Աստուած ինքեքին
զուռը բանայ մեզի Ե Բրիստոսի
խորհուրդը խօսելու, Ե որուն հա-

4 մար կապուած ալ եմ, Որ յայտնի
ընեմ զանիկայ՝ ինչպէս որ ինծի կը

5 վայլէ խօսիլ, և շտհեմութեամբ
վարուեցէք դուրսններուն հետ,

6 Ե ժամանակը ծախու առնելով, Ձեր
խօսքը ամէն ատեն ձ շնորհքով՝

Ե որդե՝ Բե աղով համոզած ըլլայ,
և ու զիտնաք թէ ինչպէս կը վայլէ

մեզի ամէն մէկուն պատասխան
տալ:

7 Ե Ել իմ վրայովս բոլորը պիտի
իմացնեն մեզի Տիւրքիոս սիրելի եղ-
բայրը և հաւատարիմ պաշտօնեան

8 ու ծառայակիցը Տերոջմով. Ե Որն
որ ատ բանին համար մեզի խրկեցի,

որ «գիտնաք զուք մեր վրայով, ու
9 ինքը ձեր» սիրտերը մխիթարէ, և Ո-

նեախման հաւատարիմ ու սիրելի

եղբորը հետ մէկտեղ՝ որ մեզմէ Բե-
է. իրենք ամէն բանը մեզի պիտի

10 իմացնեն՝ ինչ որ հոս կայ: Բարեւ
կ'ընէ մեզի Երիստարքոս՝ իմ գե-
րութեան ընկերս, և Ե Մարկոս՝

Բառնարասին եղբորորդին, (որուն
համար պատուէր առիք. Ե թէ որ

մեզի զալու ըլլայ, ընդունեցէք ա-
նոնք, և ամէն կերպ յաջողութիւն կը խնդրէ:

11 Նիկայ, Ե Ե Յիսուսը՝ որ Յուստոս
բուած է, որոնք թիփատութենէն

են. ասոնք միայն ինչ զորակից
եղան Աստուծոյ թագաւորութեա-

նը մէջ, որոնք ինծի մխիթարու-
նէ թիւն եղան, Ե Բարեւ կ'ընէ մեզի

Ե պափրաս՝ Բրիստոսի ծառան, որ
մեզմէ Բե-է, և ամէն ատեն աղօթ-

քի մէջ մեզի համար ընելով,
Ե որ զուք կատարեալ ու լման կե-

նաք Աստուծոյ բոլոր կամացը մէջ,
13 Բանգի անոր վրայով ես կը վկայեմ,

Ե թէ շատ նախանձաւորութիւն
ունի մեզի համար՝ ու Լաւողիկէի և

Յերապոլիսի մէջ եղողներուն հա-
մար, Բարեւ կ'ընէ մեզի սիրելի

Ե Ղուկաս բժիշկը, Ե ու Դեմար:

15 Բարեւ ըրէք եղբայրներուն՝ որ
Լաւողիկիս են, և Նիմիասին,

և ու անոր տանը մէջ եկեղեցիին:
16 «Ու երբոր աս թուղթը ձեր մէջը

կարդացուի, Լաւողիկեցւոց եկե-
ղեցիին մէջն ալ՝ կարգաւ տուէք.

և զուք ալ Լաւողիկիայէն Ե-
17 Ե-Ե-Ե կարդացէք: Ե ու բոքէք

Երբիպոսին. Ե Զգոյ՝ եղիւթ քու
սպասաւորութեանը՝ որ Տերոջմով

18 առիւր, որ անիկայ կատարես. Ե Ե-
բարեւ իմ մեռեալ Պողոսին է.

Ե իմ կապերս միտերնիդ թող ըլ-
լան: «Զորքը մեզի հետ ամէն:

Յաֆ Տեառն

64

Ե Գոր. Ժ. Բ.

29. Բ. 4.

Ե Ե. 2. Փիւ-

թ. 24.

Ե Գոր. Ժ. Բ.

37. Բ Եփես.

Գ. 11.

Ե Գլ. ա. 7.

Փիւթ. 23.

Ե Զոով. Ժ. Բ.

30.

Ե Մատ. Ե.

45. ա Վոր.

Բ. 6. Ժ. Գ.

20. Փիւ. Գ.

15. Երբ.

Ե. 14.

Ե Բ Եփես. Գ.

11.

Ե Բ Եփես. Գ.

9. Փիւթ.

24.

Ե Զոով. Ժ. Գ.

4. ա Վոր.

Ժ. 19.

ա թես. Ե.

27.

Ե Փիւթ. 2.

Ե Բ Եփես. Գ.

6.

Ե ա Վոր. Ժ. Գ.

21. Բ Եփես.

Գ. 17.

Ե Երբ. Ժ. Գ.

3.

Ե Երբ. Ժ. Գ.

25.

Յամբ Տեսան
65

Պար. Ժ. 16:
Տի. Ե. 13:
Դան. Ե. 14:
Գլ. Գ. 15:
16:

Հանգ. Ժ. 22:
Յոհ. Ժ. 18:
Երբ. Ժ. 27:
Սոհ. Ժ. 12:
Հանգ. Ժ. 27:
Յոհ. Ժ. 25:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

րեն՝ յախտեանական կենաց համար 17 Բայց յախտեանական թագաւո-
րին քիչ անեղծ քիչ անեղծ թեմ
- մի քիչ անեղծ քիչ անեղծ թեմ
ու պատիւ յախտեանական յախտե-
նից ամեն 18

18 Եւ պատուէր կ'աւանդեմ քեզի՝
իմ որդեակս Տիմոթէոս, քու վր-
այոյդ առաջնոց եղած մարգարե-
ութիւններուն համեմատ, որ ա-
նոնցմով պատերազմիս քան բարի
19 պատերազմը, - Եւ ունենաս հա-
ւատք ու մարտի խղճմունք, որն
որ մէկ ջանքերով իրենցմէ մէկդի
ձգելով՝ Բնականութեան կրեցին
20 հաւատքին կողմանէ. որոնցմէ են
է Զիմեոսը ու Եղեբանդարը,
ի որոնք են Սատանային մատնեցի,
չոր սորվին հայհոյութիւն չընել 1

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

10 հանդերձներով. շնորհակալ բարի
գործքերով՝ ինտոր որ կը վայել
աստուածապաշտութիւնը դաւանող
11 կիսկներուն 1 Կիսկ մարդը թող
սորվի լուսութեամբ՝ ամէն նազան
12 զուրկութիւնով. Բայց կիսկ մարդու
հրաման չեմ տար սորվեցնելու.
Տոյ ալ երկի մարդուն իշխու-
13 հապա լուս. կենալու 1 Ինչու որ
յառաջ Ադամը ստեղծուեցաւ, -
14 ետքը Եւսն 1 Եւ Ադամը չխա-
բուեցաւ, հապա կենի խաբուե-
15 ցաւ ու յանցանք գործեց. Սակայն
պիտի փրկուի անկկայ որդեծնու-
թեամբ, թէ որ կենան հաւատքի
և սիրոյ ու սրբութեան մէջ պար-
կեշտութիւնով 1

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Յամբ Տեսան
65

Պար. Ժ. 16:
Տի. Ե. 13:
Դան. Ե. 14:
Գլ. Գ. 15:
16:

Հանգ. Ժ. 22:
Յոհ. Ժ. 18:
Երբ. Ժ. 27:
Սոհ. Ժ. 12:
Հանգ. Ժ. 27:
Յոհ. Ժ. 25:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:
Պար. Ժ. 11:

Յառք Տեառն
64

Մատ. Ի. 7.
Ս. ա. ՏԻՄ.
2.
6 Վ. 7. 9. 22.
Բ. 4. 9. Ը.
23.

16 Էիտան ունենաս . 2է թէ ալ ծա-
ռայի մի պէս , հապա ծառայէն վեր՝
շտիրկի եղօր պէս . և թէ ք ինծի
այսպէս Էլեիլ է , որչափ աւելի ղէ-
քէ ըլլայ քեզի՝ ձեթ մարմնի կող-
17 մանէ ու թէ Տէրոջը : Բուտի թէ
որ զիս Էլիլ հաղորդ կը սեպես ,
ընդունէ անկկայ՝ որպէս թէ զիս :
18 Եւ թէ որ քեզի անիրաւութիւն
մը ըրած է՝ կամ պարտք մը ունի ,
19 ան իմ հայրիս անցուր . ես Պո-
ղոսս իմ ձեռքովս գրեցի . ես կը
վճարեմ , որ չըսեմ քեզի թէ դուն
ալ քու անձդ ինծի պարտական
20 ես : Եւ ի եղբայր թող քեզմէ
ունենամ քաջութիւն Տէրոջմով .

Վահագնացի իմ աշխարհ քրիստո-
21 ստով . Էբու շաղանդութեանդ
վատահանայով՝ քեզի գրեցի . քան-
զի զիտեմ որ ըսածես ալ աւելի
պիտի ընես :
22 Ասկէ ի զատ ինծի բնական
մըն ալ պատրաստէ . ինչպէս որ
կը յուսամ թէ քեր աղօթքնե-
րուն միջոցով ձեզի պիտի շնոր-
23 հուիմ : Բարև կ'ընէ ձեզի և Ե-
պափրաս՝ իմ գերութեան ընկերս
24 Քրիստոս Յիսուսով . և և Մար-
կոս՝ և Լևրիտարքոս՝ Դեմաս .
25 և Ղազկաս՝ իմ զործակիցներս :
և Մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհ-
քը՝ ձեր հոգիին հետը ըլլայ . ամէն :

Յառք Տեառն
64

Վ. 7.
Բ. 4. 9. Ը.
16.
Վ. 7.
25. Բ. 24.
Բ. 4. 9. Ը.
11.
Վ. 7. 9. 24.
2. 12.
Դ. 7. 9. Ը.
12. 25.
Վ. 7. 9. Ը.
29. Բ. 2.
4. 9. 2. 10.
Դ. 7. 9. 14.
Բ. 4. 9. Ը.
11.
Դ. 7. 9. Ը.
22.

Յառք Տեառն
64

Մատ. Ի. 7.
Ս. ա. ՏԻՄ.
2.
6 Վ. 7. 9. 22.
Բ. 4. 9. Ը.
23.

ԳԼՈՒԽ Է

ՊՕԴՈՍԻ ԵՌԵՐԵԼՈՅՆ

ԵՌ ԵՐԵՐԵԼՈՅՆ

ԳԼՈՒԽ Է

1 Առաքելու կը ցոյցնէ թէ Քրիստոս աս ետրի
ստեղծներս Հօրմէն մեզի դալով՝ 4 հրեշտակ-
ներէն գերագոյն եղաւ՝ թէ՛ անձամբ և թէ՛
պաշտօնով :

1-Շատ մատերով ու շատ կերպե-
րով աստուծոյ խօսելով Ես-
տուած հայրերուն հետ մարգարէնե-
2րով , ԲԱ ետրի օրերս էի որդի-
ովը խօսեցաւ մեր հետը , Դոր
զանկկայ ամէն բանի ժառանգ
դրաւ , Էոր անով աշխարհքն ալ
3 ստեղծեց . և որ անթեանը բուն
ջը լոյսն է , և իր էութեանը բուն
պատկերը . Է ան որ իր զօրութեան
խօսքովը ամէն բան կը բունէ . Է իր
անձովը մեր մեղքերը սրբելով ,
Է բարձրելով՝ Եստուծոյ մեծութեան-
4 նը աջ կողմը նստաւ . Եւ այնչափ
աւելի եղաւ հրեշտակներէն , Է օր-
չափ որ անոնցմէ աւելի աղէկ անուն
5 ժառանգեց . Է ինչպէս որ հրեշ-
տակներէն որոնէ ըսաւ երբեք .
Է դուն իմ որդիս ես , ես պայօր-
քեզ ծնայ . և դարձեալ՝ Է ես ա-
նոր Հայր պիտի ըլլամ , ու անի-
6 կայ ինծի որդի պիտի ըլլայ . Եւ
դարձեալ՝ Է երբոր անդրանիկը աշ-
խարհք կը մտցնէ , կ'ըսէ . Է Ես-
տուծոյ բոլոր հրեշտակներն ալ ա-
նոր երկպաշուութիւն թող ընեն :
7 Եւ հրեշտակներուն վրայով կ'ըսէ .

Վոր իր հրեշտակները հոգիներ կ'ը-
նէ , ու իր պաշտօնեաները կրակի
8 բոց : Սակայն որդիին Էբու
Էբու աթոռդ ով Աստուած՝
յաւիտեանս յաւիտեանից է . քու
թագաւորութեան զաւագանդ՝
9 ուղղութեան զաւագան է . Երբե-
րութիւնը սիրեցիր , ու անօրե-
նութիւնը ստեղծիր . անոր համար
ով Աստուած՝ Նքու Աստուածդ
ուրախութեան եղով օձեց քեզ՝
10 քու ընկերներդ աւելի : Եւ քու
ով Տէր՝ սկիզբէն Երկրին հիմքը
դրիր , ու Երկրիսը քու ձեռքերովդ
11 գործքն է . Վնոր պիտի կորսուին ,
բայց դուն կը կենաս ու կը մնաս .
ու ամէնը լաթի պէս պիտի մաշին .
12 Ու վերաբերուի պէս պիտի զարթոն-
զանոնք՝ և պիտի փոխուին . բայց
դուն նոյն ինքն ես , ու քու տարի-
13 ներդ պիտի չլցակսին : Եւ հրեշ-
տակներէն որոնէ ըսաւ երբեք .
Է իմ աջ կողմն նստէ , մինչև պար-
քու թշնամիներդ ոտքերովդ պա-
14 տաւանդան դնեմ : 2Է որ անոնք
ամէնը սպասաւորող հոգիներ
են , որոնք սպասաւորութեան կը
խրկուին անոնց համար՝ Է որ կրկու-
թիւն պիտի ժառանգեն :

ԳԼ . Բ

1 Վր ստեղծեց թէ պարտիք Տաղանդ ըլլաւ
Քրիստոս Յիսուսի 5 վան զի մեր բնութիւնը

Յառք Տեառն
64

Մատ. Ի. 7.
Ս. ա. ՏԻՄ.
2.
6 Վ. 7. 9. 22.
Բ. 4. 9. Ը.
23.

Ս. 7. 9. Ը.
4. 9. Ը.
16.
Վ. 7.
25. Բ. 24.
Բ. 4. 9. Ը.
11.
Վ. 7. 9. 24.
2. 12.
Դ. 7. 9. Ը.
12. 25.
Վ. 7. 9. Ը.
29. Բ. 2.
4. 9. 2. 10.
Դ. 7. 9. 14.
Բ. 4. 9. Ը.
11.
Դ. 7. 9. Ը.
22.

Յամի Տնտն
64

— ԲՈՐ . Բ . 2
2 : Սաշ . ԿԵ
17 : Գոր . Է
53 : Գաշ . Է
Գ . 19 :
ԲՅՈՒՆ . ԺԵ
80 : 31 : Բ
00 : Գ . 8
ԺԵ . 2 : 5
12 : Է . 20 :
ԳԼ . Գ . 23
29 : ԺԲ . 25 :
ԴՄԱՆ . Դ . 2
17 : Մար . Է
ա . 14 : Գ
ա . 2 :
ԷԼԵՆ . ա . 2
ՄԱՐ . ԺԳ
20 : Գոր . Է
ԺԳ . 3 : ԺԺ
11 : Հոով .
ԺԵ . 18 : 19 :
ա . Կոր . Բ . 4 :
Է . 43 :
22 : Կոր . ԺԲ
4 : 7 : 11 :
ԲԵԲԵ . ա . 5 : 9 :
ԳԼ . Գ . 5 :
ԲԳԵՆ . Գ . 18 :
ԲԳՐ . Է . 17 :
Սաշ . Բ . 4 :
Է . 18 : Գ . 8 :
ԼՄԱՆ . ԲԵ
19 : ա . Կոր .
ԺԵ . 27 :
ԵԲԵ . ա . 22 :
ԳԼ . ա . 13 :
ԽԱԿՐ . ԺԵ
25 :
ԺԳՐ . Բ . 33 :
ՓԼ . 2 : 7 :
9 : 9 :
ԲԵՅՆ . Գ . 10 :
ԺԳ . 32 : Հո
ով . Ե . 18 :
Բ . 32 : Բ
Կոր . Ե . 15 :
ա . ՏԻՄ . Բ . 6 :
ա . Ե . 6 :
Բ . 2 : Գաշ .
Ե . 9 :
ՆԵՆ . Բ . Կ . 46 :
ՀԵՈՎ . ԺԱ
33 :
ԳՐՈՐ . Գ . 15 :
Ե . 31 : ԳԼ
ԺԳ . 2 :
ՂԵՆ . ԺԳ
32 : ԳԼ . Ե . 9 :
ԳԼ . Գ . 10 :
14 :
ԿՐՈՐ . ԺԵ
26 :
ՄԱՆ . ԻՐ
10 : ԲՅՆ . Ի
17 : Հոով .
Բ . 29 :
Սաշ . ԻԲ
22 : 25 :
ՄԱՐ . ԺԲ
2 : Ե . ԺԳ . 2 :
11 : 12 : — ԲՅՆ . ա . 14 : Հոով . Բ . 8 : ՓԼ . Բ . 7 :

իր վայ առնելու խնայեցաւ : 14 ԺԵՂ
իտոր որ հարկաւոր էր :
1 | Նոր համար պէտք է մեզի ալ ա
ւելի ուշարողութիւն տալ Բր
յաճ բաներուն , որ չլուայ թէ եր
2 բէք պահիրք : Վասն զի թէ որ ան
խօսքը — որ հրէշտակներուն ձեռ
քովը զրուցուեցաւ , հաստատուն
եղաւ , Բ և ամէն յանցաւորութիւն
ու անխաղանդութիւն արդար հա
3 տուցում առաւ , է Զաւ մեք ին
տոր պիտի ազատիրք թէ որ անհոգ
ըլլանք անանկ մեծ փրկութենէ մը ,
Դ որ խօսելուն սկիզբը թերթման ա
ռաւ , Բ Բու լոռներուն ձեռքովը
4 մեզի հաստատուեցաւ : Եւստուած
ալ վկայեց Ենչաններով ու հնարե
ներով և զանազան զօրութիւննե
րով : Եւս Սուրբ Հոգիին պարգենե
րովը , Բ ինտոր որ ինքը համեցաւ :
5 Ինչու որ ԷԷ թէ հրէշտակներուն
ձագանդեցուց ծան գալու աշ
խարհը , որուն վրայով մեք կը խօ
6 սիրք . Հապա մէկը մէկ տեղ մը
վկայեց ու բաւա . Ե Մարդը ինչ
է որ զանիկայ կը յիշեն , կամ
մարդու որդին որ անոր այցելու
7 թիւն կ'ընեն : Քիչ որ վար բոյր
զանիկայ հրէշտակներէն , փառքով
ու պատուով պսակեցիր զանիկայ
և բու ձեռացդ գործերուն վրայ
8 կեցուցիր զանիկայ : Եւ ամէն բան
անոր ոտքերուն տակը ձագանդե
ցուցիր . ուստի ամէնը որ անոր
ձագանդեցուց , անոր ձագանդաւ
բան մը չձգեց . Ե բայց հիմա դեռ
չենք տեսներ ամէնը անոր ձագան
9 զած . Ե Սակայն Յիսուսը փառքով
ու պատուով պսակուած կը տես
ները : Եւ որ հրէշտակներէն քիչ մը
վար եղած էր մահուան չարարան
քին համար , որ Եստուծոյ շնորհ
քովը համեմուն համար մահ ձա
10 չակէ : Եւ որովհետեւ կը վայելէր Անոր ,
(Եւ որուն համար ամէնը և անով
ամէն բաները Էլ Ե Ե) շատ որ
դիտեր փառքին մէջ մտցնելու ա
տենը , Ե անոնց փրկութեան Եւաշ
նորը , Ե չարաբանքով կատարէր :
11 Վասն զի ան որ կը սրբէ , ու ան
որ կը սրբուի , Ե ամէն ալ մէկէ
մին են . Ե անոր համար ինքը ամօթ
չեպեք եղբայր կոչել զանոնք , բնե
12 լով . — Բու անունը եղբայրներու
պիտի պատմեմ , Ե որովհետեւ մէջ
13 բեք պիտի գովեմ : Եւ գարծեալ
Ե Ես անոր պիտի յուսամ . ու շար
ծեալ . Ե Վհա ես ու ան զաւակները
14 Ե որ Եստուած ինձի տուաւ , Ուստի
որովհետեւ զաւակները մարմինն ու
արիւնին հաղորդ եղան , — ինքն ալ

նմանապէս անոնց բաժանորդ ե
ղաւ . — որ էր մահովը փճացնէ ա
նիկայ , որ մահուան իշխանութիւնը
ունէր , այսինքն , Ե Սատանան .
15 Եւ և ազատէ զանոնք որ մահուան
վախովը միշտ ծառայութեան մէջ
16 կ'ապրէին : Քանզի բնաւ հրէշտակ
ներուն ձեռք չբռներ , հապա Աբ
րահամի սերունդին ձեռք կը բռնէ :
17 Ե Նոր համար պէտք էր անոր բոլո
րովն եղբայրներուն նման ըլլալ ,
Ե որ ինքը ողորմած ըլլայ ու հաւա
տարիմ . քահանայապետ Եստուծոյ
կողմանէ , Ե որովհետեւ մեղեքը
18 քաւելու համար , Ե քանզի ինչ
բանով որ ինքը չարարուեցաւ
փորձութիւն կրելով , կրնայ փոր
ձանաւորներուն ալ օգնական ըլ
լալ :

ԳԼ . Գ

1 Բրիստոս Մովսէսն աւելի փառքի արժա
նաւոր է . Ե ուստի թէ որ մեք իրեն չհաւա
տանք , աւելի պատժող արժանի պիտի ըլլանք ,
քան թէ խառնախոտ Իսրայէլացիները :
1 Ուստի սուրբ եղբայրներ , — երկ
նային կոչումին մասնակիցներ ,
Բ նայեցեք մեր դաւանութեանը Ա
ռաքեալին ու քահանայապետին :
2 Բրիստոս Յիսուսին . Որ հաւատա
րիմ է անոր որ զինքը դրաւ , է ինչ
պէս որ Մովսէս ալ անոր բոլոր
3 տանք մէջ : Ինչու որ ինքը Մով
սէսէն — Ե Եւս — աւելի փառքի արժա
նացաւ , Ե որպէք որ աւելի պատու
կ'ունենայ աւելի շնորհք բան թէ
4 տունը : Քանզի ամէն տուն որ կը
չնոյնի , մէկէ մը կը չնոյնի . Ե բայց
պէս որ ամէն բանեք բրաւ , Ե
5 տուած է : Եւ Եւրիստի Մովսէս
անոր բոլոր տանք մէջ հաւատարիմ
էր Ե ծառայի մը պէս , Ե զրուցուե
լու բաներուն վկայ ըլլալու համար :
6 Բայց Բրիստոս որդիի մը պէս իր
տանք վրայ . Ե որուն տունը մեք
ենք , Ե միայն թէ ան համարձակու
թիւնը և յոյսին պարծանքը մինչև
վերջը հաստատ բռնէր :
7 Ե Ուստի ինչպէս որ կ'ըսէ Հոգին
Սուրբ . Ե Սուսթի թէ որ անոր ձայնին
8 պիտի լսեք , Ե որ սիրտերը մի
խառնացնէք բարեկացներու առեմնին
պէս անապատին մէջ փորձութեան
9 օրը . Ուր որ ձեր հայրերը զե
ստիւնէին . քննեցին զես , Ե Եւս
10 սան . Անոր համար զգուցեայ ան
ազգէն , ու ըսի . Միշտ մղորած
են սրտովն , և իմ ծամբաներս
11 չձանցան անոնք . Ուստի երգում
բոյ իմ բարկութեանս մէջ թէ իմ
12 չանգիտաւ պիտի չմոռեն : Եւ
չեցէք եղբայրներ , ըլլայ որ ձեզմ
մէկուն ներսի դին անհաւատու

Յամի Տնտն
64

ա . Կոր . ԺԵ
54 : 55 :
Կոր . Բ . 15 :
Բ ՏԻՄ . ա . 10 :
ԷԼԵՆ . ա . 74 : Հոով .
Բ . 15 : Բ
ՏԻՄ . ա . 7 :
ԴՓԼ . Բ . 7 :
ԲԼ . Գ . 15 :
Է . 1 : 2 :
ԳԼ . Գ . 15 :
16 : Ե . 2 :
Է . 25 :
— Հոով . ա . 7 : ա . Կոր .
ա . 2 : ԵԲԵ
Գ . 1 : ՓԼ .
Գ . 14 : Բ
ԵԲԵ . ա . 11 :
Բ ՏԻՄ . ա . 9 : Բ ԳԵՆ
ա . 10 :
Բ Հոով . ԺԵ
5 : ԳԼ . ԺԵ
17 : Գ . 14 :
Է . 5 : Գ . 20 : Բ . 1 :
Գ . 11 : ԺԵ
21 :
ԺԵՆ . ԺԲ
7 : ԺԳ 5 :
ԴՄԱՐ . Գ . 12 : ՄԱՆ
ԺԳ . 15 :
ԷԲԵ . Բ . 10 : Բ . 9 :
ԳԼ . ա . 2 :
ԷԼԵՆ . ԺԳ
31 : ԵԲԵ
5 : Գ . Բ
ՕՐ . Գ . 24 :
ԵԵ . ա . 2 :
Է . 31 :
ԲՐՕՐ . ԺԲ
15 : 18 : 19 :
ԴԳԼ . ա . 2 :
ա . Կոր . Գ . 16 : Գ . 19 :
Բ Կոր . Գ . 16 : ԵԲԵ
Բ . 21 : 22 :
ա . ՏԻՄ . Գ . 15 : ա . ԳԵՆ
Բ . 5 :
ԷԼԵՆ . ԺԳ
11 : Բ . ԺԵ
22 : ԺԳ . 18 :
Հոով . Ե . 2 :
Կոր . ա . 28 : ԳԼ . Գ . 11 : ԺԵ
35 :
ԲԵՆԵԴ . ԺԳ
2 : ԳՐՈՐ . ա . 16 :
ԷԼԵՆ . ԺԳ
15 :
Սաշ . ԳԵ
7 :

Յամբ Տեսան
64

Թեան չար սիրտ ըլլայ՝ ապստամբ
13 ըլլալու կենդանի Աստուծմէն . Հա-
պա ամէն որ մէկզմէկ յորդորեցէք՝
քանի որ այսօր կ'ըսուի . որ չըլլայ
թէ ձեզմէ մէկը խստանայ մեզին
14 խաբէութիւնովը . Բանդի ենք
Քրիստոսի մասնակից եղած ենք ,
ծմբայն թէ ան հաստատութեան
սկիզբը մինչև վերջը պիտո բռնենք .
15 Բանի որ կ'ըսուի . Եւ յօր թէ որ
անոր ձայնին պիտի լսէք , ձեր սիր-
տերը մի խստացնէք բարկացնէ-
16 լու առնենի պէս : Բանդի * ոմանք
լսեցին ու բարկացուցին . ըլլայ չէ
թէ " ան ամէն որ Եզրիպտոսէն ելած
17 էին Մովսէսին ձեռքովը : Որոշմով
զգուեցաւ անբռնուտ տարին . Էջ
որ մեղանշողները , յորոնց ոսկոր-
18 ները անապատին մէջը ինկան : Եւ
Հորոնց հա՛մար երդումը բրաւ իր
Հանգիստը չմոռնելու , եթէ ոչ՝ ան-
19 չաւատներուն հա՛մար : Եւ կը տես-
նենք որ չկրցան մտնել Իէիշ ան-
Հաւատութեանը համար :

ԳԼ . Դ

1 Քրիստոնեաները հաւատքով ձեռք պիտի բե-
րեն իրենց Հանգիստը : 12 Աստուծոյ խօսքին
աղջեցութիւնը : 14 Որովհետեւ մենք մեծ
Քահանայապետ ունինք Յիսուսը Աստուծոյ
Որդին , որ մեր տկարութիւններուն հարգող
եղաւ . ըլլայ առանց մեղքի , 16 կարող ենք և
պարտաւոր անոր միջոցով ճամբանակորէն եր-
թալ շնորհաց աթոռին առջևը :

1-Ուրեմն ալ վախճանք , որ չըլլայ
թէ անոր Հանգիստը մոռնելու
խոստումներ որ մե՛ծ մնացեր է ,
ձեզմէ մէկը ունի զրկուած դստուի :
2 Ինչու որ մենք ալ անոնց պէս ա-
ւելտին առած ենք . ըլլայ անոնց շահ
էր չըրաւ ան խօսքը լսելը , բանդի
հաւատքով խառնուած չէր լսողնե-
3 թուն մէջ : Ի բախ մենք որ հաւա-
տացիներ , Հանգիստը կը մոռնենք .
ինչպէս որ ըսաւ , Է՛վատի երդում
ըրի իմ բարկութեանս մէջ թէ՛ իմ
Հանգիստս պիտի չմոռնեն . թէ է
էր գործերը աշխարհի սկիզբէն է-
4 լած էին : Ինչու որ Գիէիշ ասանկ
կրէ մէկ տեղ մը՝ եօթներորդ օ-
րոնէն համար . Եւ Աստուած
եօթներորդ օրը հանգեցաւ իր րո-
5 լոր գործերէն . Ու հոս նորէն Է՛լ-
եթ թէ՛ իմ Հանգիստս պիտի չմոռ-
6 նեն : Ուստի որովհետեւ ոմանց կը
մնայ հոն մտնել , էւ անոնք որ ա-
ռաջուց աւետիսը առած էին , ան-
Հաւատութեանս համար չմտան .
7 Նորէն օր մը կը սահմանէ՝ ու կ'ըսէ
Այսօր Դաւիթին բերնովը այնքան
ժամանակէ ետեւ , ինչպէս որ ը-
սուեցաւ . Եւ այսօր թէ որ անոր ձայ-
նին պիտի լսէք , ձեր սիրտերը մի-
8 խստացնէք : Ինչու որ եթէ Յե-
սուս Հանգեցուցած ըլլար զանոնք ,

2 Ֆոր 6 :
1 Ֆոր 7 :
2 թու . 47 .
24 . 4 . 11 .
24 . 30 . 11 .
Օր . ա . 34 .
36 . 33 :
3 թու . 47 .
22 . 29 . 11 :
Իւ 65 Սաղ .
52 . 26 : ա
4 ր . 4 . 5 :
Յուգ . 5 :
2 թու . 47 .
30 : ր Օր .
ա . 34 : 35 :
6 Գլ . 2 . 6 :

- Գլ . 4 .
15 :

Բ Գլ . 4 . 14 :

2 Սաղ . 46 .
11 : Գլ . 4 .
11 :

7 Մ . ր . 2 :
62 . Ի . 11 :
17 :

Ի Գլ . 4 . 19 :

2 Սաղ . 46 .
7 : Գլ . 4 .
7 :

ալ անկէ ետքը ուրիշ օրուան հա-
9 մար չէր գրուցին : Ուրեմն Աստու-
ծոյ ժողովուրդին Է՛լ Հանգիստ մը
10 կը մնայ : Վասն զի ան որ անոր
Հանգիստը մոռաւ , ալ Հանգեցաւ
իր գործերէն , ինչպէս որ Աստուած
11 ու իրեններէն : Ուրեմն ջանանք
ան Հանգիստը մոռնելու . Է որ չըլլայ
թէ մէկը նոյն անհաւատութեան
12 օրինակին պէս իշխայ : Ինչու՞ որ
Աստուծոյ խօսքը Էկենդանի է ու
զօրեղ՝ Եւ ամէն երկապի ծառեր
կտրուկ , որ կը թափանցէ մինչև
շունչը ու զոնք և յօդուածները ու
ծուծը բաժնելու , էւ կը քնէ սրը-
տին խորհուրդները ու մտածմունք-
13 ները . Եւ չկայ մէկ արարած մը
անոր դիմացը չերեցած . Է հապա
ամէն բան բաց ու յայտնի է անոր
աչբերուն առջևը , որուն պէտք է
Է՛լ մեր հաշիւը :
14 2 Արդ՝ մենք որ մեծ Քահանայա-
պետ մը ունինք Էրեկիսը անցած ,
Յիսուսը Աստուծոյ Որդին , հա-
մար բռնենք Էր դաւանութիւնը , հա-
15 2-Քանզի չէ թէ անանկ քահանա-
յապետ մը ունինք՝ որ կարող ըլլա-
յայ մեր տկարութիւններուն կարե-
կից ըլլալու . Եւ հապա ինքը ամէն
կերպով փորձը առած է Է՛լ նման ,
16 Է՛լ առանց մեղքի : Է՛լ ստի ալ
համարձակութիւնով մօտենանք
շնորհաց աթոռին առջևը , որ ո-
ղորմութիւն ընդունինք ու շնորհ
զտնենք պէտք եղած ատենը Է՛լ
օգնելու :

ԳԼ . Ե

1 Մեր Փրկչին Քահանայական իշխանութիւնը
և պատիւը : 11 Առաքեալը կը յանդիմանէ
աս բանին գիտութեանը վրայով անհոգ եղող-
ները :
1 Ինչու որ ամէն քահանայապետ
մարդոց մէջէն առնուած - մար-
դոց համար կը կենայ Է Աստուծոյ
կողմը , Է որ պատարագներ ու զոհ
2 մատուցանէ մեղքերու համար . Եւ
կարող է կարեկից ըլլալ անոնց՝ որ
տգէտ ու մոլորեալ են . Ինչու որ
ինքն ալ տկարութիւնով պաշա-
3 ռուած է . Եւ աս պատճառով
պարտաւոր է ինչպէս ժողովուրդին
համար մեղքի պատարագ մատուցանել
4 Եւ Է՛լ թէ մէկը ինքիւրմէ ապա-
տիւր կ'առնէ , հապա ան որ Ա-
ստուծէ կանչուած է շինչպէս որ Ա-
5 հարոնը : Եւ անակ ալ Քրիստոս՝ Է՛լ
թէ իր անձը մեծարեց քահանայա-
պետ ըլլալու , հապա անիկայ՝ որ զը-
րուցեց անոր թէ՛ Գուս իմ՝ Որդի
6 ես , ես այսօր քեզ ծնայ . Ինչպէս ու-
րիշ Է՛լ մին ալ կ'ըսէ . Ի՛նչու յաւի-
տեան քահանայ ես Մեղքեղեկի

Յամբ Տեսան
64

Է Գլ . 4 . 12 .
15 . 19 :
2 Եւ . Ի Թ .
2 : Երեմ .
Ի . 29 : Բ
4 ր . 4 . 4 .
5 : աղետ .
ա . 23 :
Բ Ասղ . 6 .
4 :
2 Բ Բ . 2 .
4 :
17 : Յուր .
ա . 16 : Բ .
16 :
Բ Աղ . 47 .
24 . 25 :
3 Սաղ . 147 .
13 : 14 : 7 .
8 : Եթ . 11 .
12 :
Ի Յու . Ի 4 .
6 : Է . 21 :
Ասղ . 46 .
11 :
2 Գլ . 4 . 1 :
Ի Գլ . 4 . 26 :
Ի Թ . 12 . 24 :
Բ Գլ . 4 . 23 :
3 Եւ . 47 . 3 :
Գլ . 4 . 15 :
2 Գլ . 4 . Բ .
25 :
Բ Գլ . 4 . Բ .
26 : աղետ .
Բ . 22 : ա
3 Եւ . 47 . 5 :
2 Բ Բ . Բ .
15 : Գ . 12 :
Գլ . 4 . 19 :
21 . 22 :

- Գլ . Բ . 3 :
Բ Գլ . Բ . 17 :
Բ Գլ . Բ . 3 .
4 : Թ . 9 : Բ .
11 : Ժ . 4 :
Բ Գլ . Բ . 15 :
Գ . 15 :
Բ Գլ . Բ . 28 :
Գլ . Բ . Գ . 3 :
Թ . 7 : Ժ . 47 .
6 : 15 : 16 :
17 : Գլ . Բ .
27 : Ի . 7 :
Բ Գլ . Բ . 15 :
18 : 3 Եւ .
Գ . 27 :
Բ Գլ . Բ . 1 :
Թու . Ժ . 47 .
5 : 40 : աղետ .
Բ . 13 :
Բ Եւ . Բ . 54 :
2 Սաղ . Բ . 7 :
Գլ . ա . 5 :
3 Սաղ . Ժ . 47 .
4 : Գլ . Բ .
17 . 21 :

Յամբ Տեառն
64

Բ Եւ . Ժ Գ .
20 :

Բ Եւ . Ժ Գ .
21 , 26 :

Դ Եւ . Ժ Գ .
19 :

Ի Հոով . Դ .
13 : Գաղ .
4 : 10 :

Է Գլ . Ե . Զ .
2 : 20 :

Ի Գաղ . Բ .
21 : 2 Գլ . 12 :
19 : Գլ . Ը .
7 :

Է Եւ . Ժ Գ . 1 :
Մատ . Ե .
3 : Գլ . Գ .
33 : Հոով .
Ե . 3 : Եպիս .
Ե . 5 :

րուն՝ Արքայան ալ տասանորդ տուա թոյր բաներէն . որ նախ՝ արդարութեան թագաւոր կը թարգմանուի , ետք Սաղմի թագաւոր՝ որ է խաղաղութեան թագաւոր՝ 17 Ինչու որ կը վազէ թէ՛ Ի Դուն յաւիտեան քահանայ եւ Մեղքիսդէ .

18 Կի կարգին պէս : Քանզի առջի պատուէրը կը խափանուի Ժիր տըկարութեանը ու անշահութեանը

19 Համար , (Ինչու որ Ի օրէնքը մէկ բան մը կատարեալ չըլաւ .) Եւ անոր տեղը կը մտնէ լաւադոյն յոյս մը՝ որով է Լստուծոյ ի մօտեանը :

20 Եւ որքան որ Յիւսէ՛ւ չէ՛ թէ առանց երգումի չհաշուէ . (Ինչու որ անոնք առանց երգումի 21 քահանայ եղած են . Բայց ասիկայ երգումով՝ անոր ձեռքովը , որ իրեն բաւ .) Ժ Տէրը երգում ըրաւ , ու պիտի չզոյճայ . Դուն յաւիտեան քահանայ եւ Մեղքիսդէկի

22 կարգին պէս .) Այնքան հաւելի աղէկ ուխտի մը երաշխաւոր եղաւ Յիսուս :

23 Ու անոնք շատ քահանաներ եղած են , իբեջ միշտ մնալուն՝ մահը ար .

24 Գլխէ ըլլալուն համար . Բայց ասիկայ յաւիտեան կենալուն համար՝ անանցանելի ունի քահանայութեանը .

25 Թիւնը . Ուստի թողորովին կարող ալ է ապրեցնելուն անոնք՝ որ իրմով Լստուծոյ կու գան . որովհետեւ ինքը միշտ կենդանի է հանոնց համար բարեխօս ըլլալու :

26 Սկսած զի մեզի ծիրա սասնկ քահանայապետ մը կը վայելէ , նստուի անմեղ՝ անարատ՝ մեղաւորներէն զատուած՝ ու շերիկներէն բարձրա .

27 ցած . Որ անոր ամէն ատեն հարկ չէ ինչպէս ուրիշ քահանայապետներուն՝ հաւած իր մեղքերուն համար պատարագ մատուցանել , ու չետքը ժողովուրդին մեղքիսդէ համար . վասն զի ինքը . մէկ անգամ մը ըրաւ ասիկայ : Իր անձը պատա .

28 ըաղ մատուցանելով : Ինչու որ օրէնքը՝ տկարութիւնով պաշարուած մարգիկը քահանայապետ կը կարգէ . բայց երգումին խօսքը՝ որ օրէնքէն ետեւ էր , Որդին՝ որ յաւիտեան կատարեալ է :

ԳԼ . Ը

1 Գրիստոսի յաւիտեան քահանայութեամբ իսպախուած է Դատական քահանայութեանը . 7 նմանապէս նախապետներուն հետ եղած ժամանակաւոր ուխտը իսպախուած է աւետարանին յաւիտեան ուխտով :

1 Եւ զորոցած խօսքերուս ըովանդակութիւնը Ե . անանկ քահանայապետ մը ունինք մեզի . որ ինքը երկինքը Առաքել մեծութեանը թափուած իմունի ալ կողմը

2 նստաւ . Բ Բարաբանին պաշտօնայ , ու Ժ ճարտար խորանին՝ որ Տէրը

3 կանգնեց , և չէ՛ թէ մարդ : Քանզի Ծամէն քահանայապետ պատարագներ ու զոհեր մատուցանելու

Յամբ Տեառն
64

Բ Սաղ . Ժ Գ .
4 : Գլ . Ե . Զ .
10 : Է . 20 :
Ժ Հոով . Բ . 3 :
Գաղ . Դ . 9 :
Ի Գլ . Ժ Գ .
39 : Հոով .
Գ . 20 , 21 ,
23 : Բ . 3 :
Գաղ . Բ . 16 :
Գլ . Ժ . 9 :
Է Գլ . Դ . 15 :
Բ . Զ : Գաղ .
Դ . 24 :
Ի Հոով . Ե . 2 :
Եփես . Բ . 15 :
Դ . 12 : Գլ .
Դ . 16 : Ժ .
19 :
Ժ Սաղ . Ժ Գ .
4 :
Ի Գլ . Բ . 6 :
Բ . 15 : Ժ Գ .
24 :

Է Հոով . Բ .
34 : Եւ Յիս .
Բ . 5 : Գլ .
Բ . 24 : Ե .
Զ Ե . Բ . 1 :
Զ Գլ . Դ . 13 :
Է Գլ . Բ . Ե .
30 : Դ . 10 :
Գլ . Ը . 1 :
Զ Գլ . Ժ . 7 :
Ժ Գ . 6 : 11 :
Գլ . Ե . 3 :
Ժ Գ . 7 :
Ժ Գլ . Ժ Գ .
15 :
Զ Հոով . Դ .
10 : Գլ . Ժ .
12 : 23 : Ժ .
12 :
Զ Գլ . Ե . 1 , 2 :

Ի Գլ . Բ . 10 :
Ե . 9 :

Ե Եփես . Ե .
20 : Սաղ .
Դ . 1 : Գլ .
Ե . 3 : Ժ .
12 : Ժ Գ . 2 :
Բ Գլ . Ժ . 3 :
12 : 24 :
Դ Գլ . Ժ . 11 :
Դ Գլ . Ե . 1 :

[illegible]

Եւթ Եւթ Եւթ
64

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

պիտի առնէր . և ելաւ գնաց , ու
չէր գիտեր թէ ուր կ'երթայ .
9 Հաւատքով պանդխտացաւ աւե-
տեցաւ երկրին մէջ՝ որպէս թէ օտա-
րութեան մէջ , և ի վրաններու մէջ
քնակեցաւ իսաակին ու Յակոբին
հետ մէկտեղ , և արդէ իր հետը ժա-
ռանգորդ էին նոյն խոստմունքին .
10 Ինչու որ ինքը կը սպասէր Էան հի-
մարով հաստատուած քաղաքին ,
որուն ճարտարապետը ու արարի-
չը Աստուած է :
11 Հաւատքով ինքը ի Սառան ալ
որդիքներն սերմը առնելու զօ-
րութիւն ընդունեց , և առնէր
անցած հասակի մէջ շատ ծնաւ .
ինչու որ ի հաւատարիմ սեպեց զա-
նիկայ՝ որ խոստմունքը բերէր էր :
12 Ուստի ան մէկէն ծնան , (շան ալ
մեռածի պէս) , շատութեան կողմէ
էրկինքը աստղերուն պէս , ու
ծովեզերք եղած աւազին պէս ա-
ռանց համարեց :
13 Աստիճան ալ հաւատքով մե-
հաւ ի խոստմունքները չառած
հապա Վեռուէն տեսան զանոնք
ու ուրախացան , և խոստովանեցան
թէ իրենք օտարներ ու պանդխտ-
ներ են երկրի վրայ , քանի որ անոնք
որ ասանկ բաներ կը խօսին , Վայտ-
նի կ'ընեն թէ մէկ գաւառ մը կը
15 փնտռեն . Եւ յիշաւ թէ որ ա-
նիկայ յիշէին՝ ուսկից որ ելան
ժամանակ ունէին հոն դառնալու :
16 Բայց հիմա լաւագոյն գիտէ՞ մը
կը փափաքին , այսինքն երկնա-
րին . ուստի ամօթ չսեպեց Աս-
տուած . անոնց Աստուածը բուռի-
լը . ինչու որ ինքը անոնց քաղաք
մը պատրաստեց :
17 Հաւատքով Ղարափամ իր փոր-
ձուած ատենը իսաակը շարժեց
մատուց . և ան որ խոստմունքները
առած էր , Էր մէկ հատիկ արքին կը
18 մատուցանէր . Որուն բուռեցաւ թէ
« իսաակով ըզգի անտեղ որ պիտի
19 կոչուի » . քանի որ մտածէր , « թէ
Աստուած մեռելներէն ալ կարող է
յարուցանել » . ուսկից օրինակով
մը ընդունեց զանիկայ :
20 Հաւատքով իսաակ գալու բա-
նէրուն համար արգիւտեցաւ՝ որհ-
21 նէց Յակոբը ու Խաւը , Հա-
ւատքով Յակոբ իր մեռնելու ամի-
նէր օրէնց , ու Էրկրպագութիւն
ըրաւ իր գաւազանին զիտուն վրայ :
22 Հաւատքով Եօփսէի իր վախճա-
նելու ատենը յիշեցուց իւրաքէն
որդուցը Եփթափէն ելելը , ու
իր ոսկորներուն համար պատուէր
տուաւ :
23 Հաւատքով՝ Էրբոր ծնաւ Մով-

սէս , իր ծնողներուն ձեռքով իրեք
ամիս զաղտուկ պահուեցաւ . ինչու
որ տղան զեղեցիկ տեսան , ու չվախ-
ցան թագաւորին Էհրամանին ,
24 Հաւատքով Մովսէս երբոր մեծ-
ցաւ , չընդունեց Փարաւոնի աղը-
25 կանը որդի բուռելը : « քանի որ աւե-
լի աղէկ սեպեց Աստուծոյ ժողո-
վուրդին հետ չարարուիլ , բան թէ
մեղաց ժամանակաւոր զուարճու-
26 թիւնը վայելէ » . Եւ աւելի մեծ
հարատւութիւն սեպեց Ֆրիստոսի
նախատիւնը , բան թէ Եգիպտոսի
զանները . ինչու որ զիտուով կը
սպասէր Վարդի հաստուցմանը :
27 Հաւատքով Բեզիպտոսը թողուց
ու չվախցաւ թագաւորին բարկու-
թենէն . ինչու որ համբերեց՝ Էր-
պէս թէ Աստուծոյ իր տեսնէր :
28 Հաւատքով Էրաւ զատիկը և ա-
րին սրկելը , որ անդրանիկները
աստղեցնողը իրենց չլպտէ :
29 Հաւատքով Էկարմիր ծովէն ան-
ցան՝ որպէս թէ ցամաքէ . որուն
փորձը ընելով Եգիպտացիները ըն-
կրզեցան :
30 Հաւատքով Ենքիբեյի պարսպ-
ները ինկան՝ եօթը օր անոնց բուր-
տիկը պարտուելով :
31 Հաւատքով ի Բախար պոռնիկը
անհաւատներուն հետ չըրթուե-
ցաւ , շոր լոտենները խաղաղու-
թեամբ ընդունէր էր :
32 Եւ ալ ինչ ըսեմ . ինչու որ
ժամանակը բաւական չէ որ պատ-
մեմ ի Գեզէնիկն՝ ու Էրաքիկն՝ և
Էմամփոնին՝ ու Էթփիթայէին՝ և
Էրաւիթին՝ ու Էմամուէլին և
33 Էլ մարգարէներուն համար . Որոնք
հաւատքով թագաւորութիւննե-
րու յաղթեցին , արդարութիւն
զործեցին , ի խոստմունքներու հա-
սան , և առիւծներու բերանները զո-
34 յեցին , Յկոակի զօրութիւն մարե-
ցին , շուրթի բերեւ ազատեցան ,
էտկարութենէն ու ժողցան , պատե-
րազմի մէջ զօրաւոր եղան , Է օտար-
35 ներու բանակները ջրուէցին , Վնիկ-
ներ իրենց մեռելները ընդունեցին
յարուցիւն առած . ոմանք չար-
չարուեցան՝ և չընդունեցին ազա-
տութիւնը , որ լաւագոյն յարու-
36 թեան հասնէր . Ուրիշներ ալ նա-
խատիւններու ու ճեմերու , նաև
Վկայերու ու բանտերու փորձը
37 առին . « քարկոծուեցան , սղո-
ցուեցան , փորձանքի մէջ ինկան ,
սրով սպաննուելով մեռան , և օր-
խարի մարթերով ու այժմ մար-
թերէն Ղարտեցան , կարօտու-
թիւնը բարկով , նեղը իյնալով ,
38 չարարուելով , (Որ անոնց ար-
ժանի չէր աշխարհս ,) անա-

Եւթ Եւթ Եւթ
64

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ
Եւթ Եւթ Եւթ

ԵՌԵՋԻՆ ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԹՈՒՂԹ

ՊԵՏՐՈՍ ԵՌԵՋԻՆ

Յափ Տեսն
Իր 60

35 : Գոր .
Բ . 5 : 9 : 10 :
Յակ . ա . 1 :
Բ Եփե . ա .
4 : Գլ . Բ .
9 :
Հանդ . Բ .
29 : Ժա . 2 :
Բ Բ Ես . Բ .
12 :
Ե Եր . Ժ .
24 :
Հանդ . ա .
7 : Բ Գե . ա .
2 : Բուդ .
2 :
Բ Կոր . ա .
5 : Եփե . ա .
8 :
Տես . Գ . 5 :
Բ Ե . Գ . 3 :
5 : Յակ . ա .
18 :
Բ Կոր . Ժ .
20 : Բ Ես .
Գ . 13 : Գլ .
Գ . 21 :
Գլ . Ե . 4 :
Լ Կոր . ա . 3 :
Բ Եփե . Գ . 8 :
Բ Ե . Ժ .
28 : 29 : Ժ .
11 : 12 : 15 :
Բուդ . 1 :
Բ Կոր . Ժ .
17 : Գլ . Ե .
10 :
Բ Ե . ա . 2 :
Բ Ե . ա . 3 :
12 : Գլ . Գ .
12 :
Բ Եր . Գ . 7 :
10 : Սաղ .
42 : 10 : Բ .
ուպ . Ժ .
3 : Ես . Գ .
10 : Զաք .
Գ . 9 : Բ .
Գ . Գ . 13 :
Հանդ . Գ .
7 : 10 : ա .
Կոր . Գ . 5 :
Բ Ե . ա .
7 : 12 :
Բ Ե . Գ . 7 :
20 : Բ Ե . Ժ . 29 : Բ Կոր . Ե . 7 : Եր . Ժ . 1 : 21 : Բ Ե . ա .
Գ . 22 :

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Առաքելոյ գոհութիւն կը մատուցանէ Աստուծոյ՝ անոր բազմապատիկ հոգեւոր շնորհքներուն համար . 10 կը ցուցնէ թէ Բրիտանիոյ եղած փրկութիւնը նոր լուսած քան մը չէ , հապա հին առնին մարգարէներէն ալ զգրուած է . 13 կը յորդորէ քրիստոնեաները բարեպաշտութեամբ ապրելու , յիշեցնելով անոնց թէ իրենք նորէն ծնած են Աստուծոյ խօսքով :

1 Պետրոս՝ Յիսուս Բրիտանիոյ առաքելալ , օտարականներուդ որ ցրուած էք Պոնտոսի , Գաղատիայի , Կապադովկիայի , Ասիայի , ու Բիթլիմիայի , մէջ , Բէրսու ,

2 Գրուած է՝ Հօր Աստուծոյ կանխաբնականութեամբ համեմատ , Հոգիին սրբացնելովը , ինքնապատկան է Յիսուս Բրիտանիոյ Երանոր սրկուելուն համար . շնորհք և խաղաղութիւն ձեր վրայ շատայ :

3 Եւ Օրինելալ է Աստուծոյ՝ ու մեր Տէր Յիսուս Բրիտանիոյ Հայրը , Էոր իր առաջ տղորմութեանը համեմատ Բնեղ նորէն ծնաւ կենդանի յոյսին համար՝ Ժ Յիսուս Բրիտանիոյ մեղքներէն յարութիւն առնելով :

4 Վը , Անեղծ ու անարատ Իւ անթառա՛ ժառանգութեանը համար՝ Էոր Երկինքը պահանջէ ձեռնալ :

5 Գլ . Ե Բր Աստուծոյ զօրութեամբ պահպանուած էք հաւատքով ան փրկութեանը համար՝ որ պատրաստուած է վերջի ժամանակը :

6 յայտնուելու . Ժ Բր անով կ'ուրախանաք , ի թէ և հիմա (ինչպէս որ հարկը կը պահանջէ ,) հիշելու առնին տրտմած էք զանազան միտ :

7 Ժուլիւններով . Ժ Բր պէս զի ձեր հաւատքին փորձառութիւնը (որ կորստապէս ոսկիէն աւելի պատուական է , շնորհ անիկայ կը բաժնուի կը փորձուի ,) զտնուի գովութիւնով ու պատուով և փառքով Յիսուս Բրիտանիոյ յայտնուելու առնելու . Ժ Ան որ զուրկ տեսած՝ սիրեցիք , Ժ որ անիկայ հիմա չէք տեսնել , բայց հաւատացիք , և ուրախ էք անպատմելի ու փառաւորեալ խննդով :

8 Նուազեալ առնելու . Ժ Ան որ զուրկ տեսած՝ սիրեցիք , Ժ որ անիկայ հիմա չէք տեսնել , բայց հաւատացիք , և ուրախ էք անպատմելի ու փառաւորեալ խննդով :

9 Գովութիւնով . Ժ Զեր հաւատքին

վախճանը ընդունելով . Ժ Զեր հոգիներնուդ փրկութիւնը , Է Բր ան փրկութեանը համար փնտռեցին ու քննեցին մարգարէները , որոնք մարգարեացան ձեզի ըստ :

11 շնորհքին համար . Բ Եր քննեցին թէ երբ կամ ինտոր առնին կ'իմացնէր իրենց մէջը եղած՝ Բրիտանիոյ Հոգին՝ Էոր առաջ կը վկայէր Բրիտանիոյ չարաբուիքը , ու անկէ

12 Ետե փառաւորուիլը : Է Բր Բրոնց յայտնուեցաւ , Էոր չէ թէ իրենց հապա մեզի մատակարարեցին ան բաները , որոնք հիմա ձեզի պատուեցան անոնց ձեռքովը , որ աւել տալանք բարոյեցնել ձեզի՝ Հոգւով Սրբով որ Երկինքէն խրկուեցաւ . որ ան բաներուն՝ հրեշտակները կը ցանկան ակնկառոյց նայելու :

13 Էւ Լուսի ձեր միտքերուն մէջը զօտևորած՝ Ժ Բր Բրոնց կեցած , կատարելապէս յուսացէք ան ձեր վրայ հասնելու շնորհալը : Բ Յիսուս Բրիտանիոյ յայտնուելու առնելու ,

14 Հնազանդ զաւակներու պէս , չէ թէ ձեր տգիտութեան առնին՝ առջի ցանկութիւններովը վաշտուելով :

15 Բրեւելով . Ժ Հապա ձեզ կանչող Սուրբին պէս՝ զուրկ ալ սուրբ եղիք յիշ բոլոր վարմունքներուն մէջ :

16 Ինչպէս որ գրուած է թէ՝ Սուրբ Էրեղիք , քանզի Ես սուրբ եմ : Եւ թէ որ Հայր կը կոչէք անիկայ՝ որ անապա պատուութեան կը դատէ ամէն մէկուն գործմանը համեմատ :

17 Երեղիք , քանզի Ես սուրբ եմ : Եւ թէ որ Հայր կը կոչէք անիկայ՝ որ անապա պատուութեան կը դատէ ամէն մէկուն գործմանը համեմատ :

18 Գիտնալով որ Բ Գուր չէ թէ անապա կանաչող արծաթով կամ ոսկիով փրկուեցաք ձեր հայրերէն աւանդ :

19 Գուր ձեռնալ ծառայանքներէն , Հ Զապա Բրիտանիոյ պատուական արիւնովը՝ Բորպէս թէ ամբիծ ու անապա :

20 Բառ գառի մը . Է Բր առաջնուց ձանշելով . Ժ Զեր հոգիներնուդ փրկութիւնը , Է Բր ան փրկութեանը համար փնտռեցին ու քննեցին մարգարէները , որոնք մարգարեացան ձեզի ըստ : Է Բր քննեցին թէ երբ կամ ինտոր առնին կ'իմացնէր իրենց մէջը եղած՝ Բրիտանիոյ Հոգին՝ Էոր առաջ կը վկայէր Բրիտանիոյ չարաբուիքը , ու անկէ Ետե փառաւորուիլը : Է Բր Բրոնց յայտնուեցաւ , Էոր չէ թէ իրենց հապա մեզի մատակարարեցին ան բաները , որոնք հիմա ձեզի պատուեցան անոնց ձեռքովը , որ աւել տալանք բարոյեցնել ձեզի՝ Հոգւով Սրբով որ Երկինքէն խրկուեցաւ . որ ան բաներուն՝ հրեշտակները կը ցանկան ակնկառոյց նայելու : Էւ Լուսի ձեր միտքերուն մէջը զօտևորած՝ Ժ Բր Բրոնց կեցած , կատարելապէս յուսացէք ան ձեր վրայ հասնելու շնորհալը : Բ Յիսուս Բրիտանիոյ յայտնուելու առնելու , Հնազանդ զաւակներու պէս , չէ թէ ձեր տգիտութեան առնին՝ առջի ցանկութիւններովը վաշտուելով : Է Բր Բրեւելով . Ժ Հապա ձեզ կանչող Սուրբին պէս՝ զուրկ ալ սուրբ եղիք յիշ բոլոր վարմունքներուն մէջ : Է Բր Բրոնց յայտնուեցաւ , Էոր չէ թէ իրենց հապա մեզի մատակարարեցին ան բաները , որոնք հիմա ձեզի պատուեցան անոնց ձեռքովը , որ աւել տալանք բարոյեցնել ձեզի՝ Հոգւով Սրբով որ Երկինքէն խրկուեցաւ . որ ան բաներուն՝ հրեշտակները կը ցանկան ակնկառոյց նայելու :

Յափ Տեսն
Իր 60

Է Ես . Ի թ .
10 : Դան .
Բ . 44 : Ընդ .
Բ . 7 : Զաք .
Գ . 12 : Սաղ .
Գ . 17 :
Դու . Ժ .
24 : Բ Գե . ա .
19 : 20 :
21 :
Գլ . Գ . 18 :
Բ Գե . ա .
21 :
Սաղ . Ի .
6 : Ես . Ժ .
3 : Ես . Դան .
Բ . 26 : Դու .
Ի . 25 : 26 :
44 : 46 : Ես .
Ժ . 41 :
Գոր . Ի .
22 : 23 :
Դան . Ժ .
24 : Ժ . 9 :
18 :
Եր . Ժ .
13 : 30 : 40 :
Գոր . Բ .
4 :
Ե . Ի . 20 :
Դան . Բ .
13 : Գ . 5 :
6 : Եփե . Գ .
10 :
Լ Կոր . Ժ .
35 : Եփե .
Գ . 14 :
Դու . Ի .
34 : Հանդ .
Ժ . 13 : ա .
Բ Ե . Ե . 6 :
8 : Գլ . Գ .
7 : Ե . 8 :
Դու . Ժ .
30 : Կոր .
ա . 7 : Բ .
Բ Ե . ա . Գ .
Գ . Ժ .
30 : Եփե .
Գ . 5 :
Հանդ . Ժ .
2 : Գլ . Գ .
2 :
Դու . ա .
74 : 75 : Բ .
Կոր . Ե . 1 : ա . Բ .
Գ . 3 : 4 : 7 : Եր . Ժ . 14 : Բ Գե .
Գ . 11 : Գլ . Ժ . 44 : Ժ . 2 : Բ . 7 : Բ Ե .
Գ . 34 : Հանդ . Բ . 11 : Գ Կոր . Ե . 1 : Գլ . Բ .
12 : Եր . Ժ . 28 : Բ Կոր . Ե . 6 : Եր . Ժ . 13 : Գլ . Բ . 11 :
Բ Կոր . Գ . 20 : Ե . 23 : Գ Եփե . Գ . 13 : Գլ . Գ . 8 : Գ Գոր .
Գ . 23 : Եփե . Գ . 7 : Եր . Ժ . 12 : 14 : Բ Ե . Ե . 9 : Ե Ե .
Ժ . 5 : Ես . Ժ . 7 : Ե . Ե . 29 : 36 : ա . Գ . Ե . 7 : Դ Զանդ .
Ժ . 25 : Ժ . 25 : 26 : Եփե . Գ . 9 : 11 : Կոր . ա . 26 : Բ Ե .
ա . 9 : 10 : Տես . ա . 2 : 3 : Բ Ե . Ժ . 4 : 8 :

Յամբ Տեսան

66

Է Յուդ. 12, 13

Խ Յուդ. 10

Դ Գոր. Բ. 40

Գլ. ա. 4

Հ Գ. 20

Գ Գաղ. Ե. 13

13: ա Պետ. Բ. 16

Գ Յուդ. Բ. 34

Հ Գ. 2

16

Է Գ. ա. 4

Հ Գ. 18

Է Գ. ա. 2

Մատ. Ժ. 43

Ժ. 26

Եբ. Գ. 4

Ե. Ժ. 26

27

Ջ Դու. Ժ. 47

45: Գ. 3

Ժ. 41

Ժ. 22

Վառ. Բ. 11

11

Վառ. Բ. 11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

կային ձայնով խօսելով մարգարէին
17 յիմարութիւնը արգիւնէ: Է Լստեք
Զուր չունեցող աղբիւրներ են, ու
փոթորիկէ քլուած մէգեր: որոնց
Համար լծանքը խաւարը պահեան
18 է յաւիտեան: Խ Բանգի ունայ-
նութեան հպարտ խօսքեր ընելով՝
գիծութիւններով՝ մարմնոյ ցան-
կութիւններով կը խաբեն անոնք,
Ե որ քիչ մը առաջ փախչելու էին
անոնցմէ: որ մեղութեան մէջ կը
19 պտորտին: Գ Լստեք ազատութիւն
կը խոստանան, - ե իրենք ապակա-
նութեան ծառաներ են: վասն զի
ինչ բանէ որ մէկը յաղթուի, ա-
20 նոր ծառայ ալ կ'ըլլայ: Գ Ինչու որ
եթէ Ե Տէր ու Փրկիչ Յիսուս Բը-
րիտոսի գիտութիւնովը աշխարհիս
պղծութիւններէն Գ հրաժարելէն
ետե՛ դարձեալ ան բաներէն բռն-
նութա՛ յաղթուին, անոնց վերջը
21 առջինէն գէշ կ'ըլլայ: Գ Ինչու որ
աղէկ էր անոնց՝ որ բնաւ արդարու-
թեան ծամբան ճանցած չըլլային,
քան թէ ճանչցալով ետ դառնա-
ին ան սուրբ պատուիրանքէն՝ որ
22 իրենց յանձնուեցաւ: Սակայն
անոնց հանդիպեցաւ ան ճշմարիտ
առակին բանը, թէ՛ - Զուր չու-
րէն՝ իր փոխարէն կը դառնայ, ու
լուսացուած խողը ցեխի մէջ թա-
պրալեղելու:

Գ Լ. Գ

1 Սր Զատաստէ Բրիտոսի խոստանալի ու-
րան ճշմարտութիւնը: 10 կը նկարագրէ թէ
ինչ կերպով աշխարհս պիտի վերջանայ: 11 ե
յորդորէ բրիտանիաները որ աս բանիս սպա-
սելով՝ անարատ վարք ունենան, 13 ու ճշմո-
գութիւն թէ Տէրը երկայնամտութիւնը իրենց
փրկութեանը համար է: Բնորոք որ Պօղոս
գրեւէր էր անոնց՝ իր թուղթերուն մէջ:

1 Սիրելիներ՝ ան երկրորդ թուղթը
հիմա ձեզի կը գրեմ: - որոնցմով
ձեք անկեղծ միտք կ'արթնցնեն
2 յիշելու: Որ սուրբ մարգարէներէն
առաջուց գրուեցաւ խօսքերը, և
Բ մեր աշխարհ Տէրը ու Փրկիչ ա-
ռաքեալներուն պատուէրները միտ-
3 քննելու: Բերք: Խ Բայց առաջ աս
գիտութիւն, - որ վերջի օրերը արհա-
մարհողներ և ծաղր ընողներ պիտի
գան, Խ որոնք իրենց ցանկութիւն-
4 ներուն համեմատ պիտի քայլեն: Եւ
պիտի բան: Խ Ուր է անոր գալուի
խոստումները: վասն զի քանի որ
Հայրերը քնացան, ամէն բան ա-
նանկ կայ, կը մնայ արարածոց ըս-
5 կիզէն հայ: Բանգի անոնք (որ
իրենց ուղածը աս է՝) ան բանը
մոռցեր են, թէ երկիրը առա-
ջուց եղաւ, ու երկիրը ջուրերէն
շէն ջուրերով հաստատ կեցեր է

6 Է Լստուծոյ խօսքով: Է Լստեք հին
աշխարհը ջրեղեղով ապականած
7 կորսուեցաւ: Եւ հիմակուան եր-
կիրը ու երկիրը նոյն խօսքով
պահպանուած են, Խ մինչև խառա-
տանին՝ ու ամբարշտ մարդոց կո-
րստեան օրը կրակի համար պե-
8 ճուած: Եւ աս մէկ բանը ձեզմէ
ծանուկ չմնայ՝ սիրելիներ, որ Տէ-
րոջը քովը մէկ օրը հազար տարուան
պէս է, Եւ հազար տարին մէկ օ-
9 ռուան պէս: Է Տէրը շուշաքներ
էր խոստումներ, ինչպէս որ ոմանք
ուշաքուցած կը սեպեն, Ե հապա
մեզի երկայնամիտ կ'ըլլայ: Գ Ինչու
որ չուզէր որ մէկը կորսուի, Ե հապա
որ ամէնքը ապաշխարանքի դան:
10 Սակայն Տէրը օրը գողի պէս պի-
տի գայ, Խ որ ան տեսնէ երկիրը
սաստիկ շառաւիղով պիտի անց-
նի, ու տարերքները բարեկամ պի-
տի լուծուին, երկիրն ալ՝ ու ինչ
գործքեր որ անոր մէջը կը գտնուին,
11 պիտի այրուին: Ուստի աս ամէն
բաները որ պիտի լուծուին, ձեզի
ինչպէս մարդիկ ըլլալ կը վայել
շուտը վարմունքով ու բարեպաշ-
12 տութեամբ, Գ պատեղով Ու ար-
տաւարով Լստուծոյ օրուանը գա-
լուն, Խ որուն մէջ երկիրը կրակով
այրուած պիտի լուծուի, Խ ու տա-
րերքները բարեկամ պիտի հային:
13 Սակայն իր խոստումներին համե-
մատ՝ նոր երկիրքի մը ու նոր երկրի
մը կը սպասենք, որոնց մէջ արդա-
րութիւն կը բնակի:
14 Ուստի սիրելիներ՝ ասոնց սպա-
սելով ջնացեք, Խ որ ան ձեզ ան-
քիծ ու անարատ գտնէ խաղաղու-
15 թիւնով: Եւ մեր Տէրոջը երկայն-
ամտութիւնը փրկութիւն սեպե-
ցեք: Խնչպէս որ մեր սիրելի եղ-
բայրը Պօղոս ալ իրեն տրուած
իմաստութիւնովը զրեց ձեզի:
16 Խնչպէս որ ամէն թուղթերուն
մէջն ալ աս բաներուն վայելող կը
խօսի: որոնց մէջ քանի զը դը-
ժուարիմանց իօտիք կը գտնուին,
որ գտնուի տղէտները ու անհաս-
տատները ծուռ կողմը կը դարձը-
նեն, Խնորոք ուրիշ գիրքերն ալ
իրենց անձին կորստեանը համար:
17 Ուրեմն ինչպէս սիրելիներ՝ Խառա-
ջուց գիտալով լեզուիչ եղիք, որ
չըլլայ թէ անօրէններուն խաբէու-
թենէն բռնուած՝ ձեր հաստատու-
18 թենէն իյնաք: Խ Հապա անցե՛ք
մեր Տէր ու Փրկիչ Յիսուս Բըրի-
տոսի շնորհքովը ու գիտութիւ-
նովը: Խ անոր փառք հիմա ալ, ու
մինչև յաւիտեանկան օրն ալ: ա-
մէն:

Յամբ Տեսան

66

Է Եւ. ա. 6

Գ Սաղ. Է. 6

Գ. Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Է Ե. 6

Յամբ Տեառն

90

Ե Գալ. Բ. Բ.
13. ԳԼ. Բ. Բ.
25. Գ. 19.
21.

Է ԳԼ. Գ. 3.

Դ Զոր. 12.

Բ Գ. Բ. Բ. 4.
Գ. 17.

Ե Զոր. 12.

Դ Մատ. Իր.
37. 39. Ե Գ.
Ժ. 34.
Ժ. 12. ԳԼ.
Գ. 23.

Ե Եօ. Գ. Բ.

12.

Բ ԳԼ. Բ. 22.

23. Գ. 2.

15.

Է Եօ. Գ. 13.

Է Եօ. Ժ. Բ.

23.

Է Եօ. Ժ. Գ.

15. 21. 28.

Ժ. 10. Բ.

Եօ. Գ. 6.

Է Մեր. Գ.

Տ. Մատ.

Ժ. 30.

Է Եօ. Ժ. Գ.

33. ԳԼ. Գ.

9. Գ. 4.

Է Մար. Ժ. Բ.

57. ԳԼ. Գ.

15.

Է Եօ. Ժ. Բ.

34.

Է Եօ. Ժ. Գ.

17. Ժ. 26.

Ժ. 13. Բ.

Տիմ. Գ. 16.

Է Եօ. Գ. 1.

Ե պառ. Ժ. Բ.

18.

Է Եօ. Ժ. Բ.

30.

բնակի. Աստուծոյ մէջ կը բնակի. 17 ու Աստուծո՞ւ անոր մէջը. Ասով սերը մեր վրայ կատարեալ կ'ըլլայ. "որ համարձակութիւն ունենանք դատաստանին օրը. Էվասն զի ինչպէս է ինքը, անանկ ալ մենք ենք 18 աս աշխարհին մէջ. Միւրոյ մէջ վախ չկայ, հապա կատարեալ սերը վախը մէկդի կը ձգէ. ինչու որ վախը տանջանքի ենթակայ է, ուստի ան որ կը վախնայ, "սիրոյ մէջ կա. 19 տարեալ չէ. Մենք զանկեայ կը սիրենք. ինչու որ առաջ անկեայ մեզ սիրեց. Էթէ որ մէկը ըսէ թէ՛ Ես Աստուած կը սիրեմ, ու իր եղբայրը ասէ, "ախ, ստախօս է. քանզի ան որ իր եղբայրը չսիրեր՝ որ կը տեսնէ, "զգԱստուած որ չըտեսնէր, իստոր կոնայ սիրել. 21 Եւ անկէ աս պատուէրը ունինք, թէ ան որ զԱստուծո՞ւ կը սիրէ, իր եղբայրն ալ սիրէ.

ԳԼ. Ե

1 "Ան" որ զԱստուած կը սիրէ, անոր որդիներն ալ կ'սիրեն. Ես կը պահէ անոր պատուիրանքները, և անոր հաւատացելոյ ծանրութիւն մը չեն. 9 Յետո՞ւ. Աստուծոյ որդին ըլլալով. կարող է մեզ փրկելու. 14 ու մեր աղօթքները ընդունող որ կ'մատուցանենք թէ՛ մեր անձնական. և թէ ուրիշներուն համար.

1 "Ան" ով որ կը հաւատայ թէ Եփեսուսը Բերիտոսն է, ԷԱստուծո՞ւ ծնած է. Դ և ամէն ով որ ծնողը կը սիրէ, անկէ ծնածն ալ 2 կը սիրէ. Ասով կը ծանցանք թէ Աստուծոյ որդիներն կը սիրենք, երբոր Աստուած սիրենք, ու անոր 3 պատուիրանքները պահենք. Է ինչչու. որ ասիկայէ Աստուծոյ սերը, որ անոր պատուիրանքները պահենք. Է և անոր պատուիրանքները 4 ծանր բան չեն. Էվասն զի ան աւմէնը որ Աստուծո՞ւ ծնած է, աշխարհին կը յաղթէ. և ասիկայ է յաղթութիւնը որ աշխարհին կը յաղթէ. "այնքան մեր հաւատքը. 5 Ով է որ աշխարհին կը յաղթէ. Է Եթէ ոչ անիկայ՝ որ կը հաւատայ թէ Յիսուսը Որդի Աստուծոյ է. 6 ԲԱսիկայ է որ եկաւ ջուրով և արիւնով, "այնքան Յիսուս Բերիտոս. չէ թէ միայն ջուրով, հապա ջուրով ու արիւնով. Ժ և Հոգին է որ կը վկայէ. ինչու որ Հոգին ճշմարտութիւն է. Էվասն զի իրեք են՝ որ [Երկինքի մէջ կը վկայեն, Էջորդ՝ Էբամը ու Սուրը Հոգին, Է և աս իրեքը մէկ են. Ու ի-

րեք են որ երկրի վրայ՝] կը վկայեն. Հոգին՝ ջուրը ու արիւնը. և իրեքը 9 միաբան են. Էթէ որ մարդոց վկայութիւնը կ'ընդունինք, Աստուծոյ վկայութիւնը աւելի մեծ է. Ժ ինչու որ ասիկայ է Աստուծոյ վկայութիւնը, որ իր Որդւոյն համար վկայեց. Է ան որ Աստուծոյ մար վկայեց. Ան որ Աստուծոյ Որդիին կը հաւատայ, Էվկայութիւնը իր մէջը ունի. ան որ Աստուծոյ հաւատար, հստախօս կ'ընէ անիկայ. ինչու որ հաւատար ան վկայութենան՝ որ Աստուծո՞ւ իր Որդւոյն համար վկայեց. Է Եւ վկայութիւնը աս է, որ Աստուած մեզի յախտեանկան կեանք տուաւ. Է ու աս կեանքը անոր Որդւոյն մէջն է. Է ան որ Որդին ընդունած է. կեանք ունի. և ան որ Աստուծոյ Որդին ընդունած չէ, կեանք չունի. 13 Էս բաները գրեցի ձեզի՛, որ գիտնաք թէ յախտեանկան կեանք ունիք զուգ. որ Աստուծոյ Որդւոյն անունը կը հաւատայ. Է և ան համարձակութիւն որ մենք անոր քովը ունինք՝ աս է. "որ ինչ բան որ ինչդերու ըլլանք իր կամքին համար՝ կը լսէ մեզի. Է և թէ որ գիտնանք թէ մեզի կը լսէ, ինչ որ ինչդերու ըլլանք, "աչէ՛ք կը գիտնանք թէ կ'առնենք ինչդերեմքս, որ կը ինչդերեք իրովն. 16 Թէ որ մէկը տեսնէ որ իր եղբայրը մեզք մը գործեց՝ չէ՛ թէ մահացու. Թող խնդրէ Է ու Աստուծո՞ւ անոր կեանք պիտի տայ ան մահացու չեղած մեզքը գործողին. "մեզք կայ որ մահացու է, Է չեմ 17 ըսեր որ անոր համար ինչդէ է. և ամէն անիւրաւութիւն մեզք է. և մեզք կայ որ մահացու չէ. 18 Էրիտենք որ ան ամէնը որ Աստուծո՞ւ ծնած է, մեզք չործեք. հապա ան որ Աստուծո՞ւ ծնած է, "իր անըր կը պահէ. ու չարը իրեն 19 չպսիւր. Էրիտենք որ մենք Աստուծո՞ւ ենք, "ու բոլոր աշխարհք 20 չարի մէջ է. Է և գիտենք որ Աստուծոյ Որդին եկաւ. Է ու մեզի միտք տուաւ. "որդ, ճշմարտոր ծանցանք, և ան ճշմարտօն մէջն ենք՝ իր Որդւոյն Եփեսու Բերիտոսին մէջը. Է ասիկայ է ձեր մարիտ Աստուած՝ ու յախտեանկան կեանք. Որդեակներ ինք. գիւնքիդ կուռքերէն պահեցէք.

Յամբ Տեառն

90

Է Եօ. Բ. 17.

15.

Է Մատ. Գ.

16. 17. Ժ. Բ.

5.

Է Հաղ. Բ.

16. Գաղ. Գ.

2. Գ.

Է Եօ. Գ. Բ.

33. Բ. 35.

Է ԳԼ. Բ. 23.

Է Եօ. Գ. Բ.

4. ԳԼ. Գ.

9.

Է Եօ. Գ. Բ.

36. Բ. 24.

Է Եօ. Գ. Բ.

21.

Է ԳԼ. Գ. 1.

2.

Է ԳԼ. Գ. 22.

Է Մար. Իր.

5. Եօ. Բ.

13. 15.

Է Մատ. Գ. Բ.

31. 32.

Է Մար. Գ.

29. Գ. Բ.

Է Գ. 10.

Է Եօ. Գ. Բ.

3. Գ. 24.

Է Եփես. Բ.

16. Ժ.

11. Եօ. Բ.

Է Գ. 9.

Է ԳԼ. Գ. 4.

Է Մատ. Գ. Բ.

23. ԳԼ.

Է Գ. 9.

Է Եփես. Գ.

27.

Է Գաղ. Գ.

Է.

Է Գ. Բ. Բ.

40.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

Է Եօ. Ժ. Բ.

ԵՐԿՐՈՐԻ ԹՈՒՂԹ

ՅՈՎԱԵՆՆՈՒ ԵՌԵՐԵԼՈՅՆ

Յամի Տեան
90- ա ՅՅ՝. Գ.
15 : Գ ՅՅ՝.
1 : ԶՊ՝ 3 :Բ ՅՅ՝. Բ.
32 : Գաղ.
Բ. 5 : 14 :
Գ. 1 : 6 :
7 : Կղ. ա.
5 : ԲԹ. ա.
Բ. 12 : ա
ՅԺԺ. Բ. 4 :
ԵԲԲ. Ժ.
26 :Գ ա ՏԺԺ. ա.
2 :Դ ՆՊ՝ 1 :
Ե Գ ՅՅ՝. 3 :
Զ ա ՅՅ՝. Բ.
7 : 8 : Գ.
11 :Է ՅՅ՝. Ժ. Գ.
34 : Ժ. Բ.
12 : Եփ. Բ.
2 : ա
Պ. Բ. Գ. Գ.
5 : ա ՅՅ՝. Գ.
Գ. 23 :Ը ՅՅ՝. Ժ. Գ.
15 : 21 : Ժ. Բ.
10 : ա ՅՅ՝.
Բ. 5 : Բ. 3 :

1 Կը յորդորէ մէկ պատուաւոր քրիստոնեայ տիկին մը՝ որ իր որդիներով մէկտեղ հաստատուն մնայ քրիստոնէական սիրոյն և հաւատքին մէջ, Տ որ լըսայ թէ իրենց առիթ զաւանու- թեանը վարձք կ'որսընդունեն։ յՈ պատուէր կու տայ շնորհունի ան մարդեցեցիները, որոնք Յիսուս Քրիստոսի ճշմարիտ վարդապետու- թիւնը լուին։

- 1 Լըրեցէն ընտրեալ Տիկնոյն՝ ու իր որդիներուն, - որ եւ ճշմարտութեամբ կը սիրեմ, (և չէ թէ միտակ ես, հապա ամենքն ալ՝ Է որ ճշմարտութիւնը կը ծաննան,)
- 2 Ըն ճշմարտութեանը համար՝ որ մեր մէջը կը մնայ, ու յաւիտեան մեր
- 3 հետը պիտի ըլլայ։ Դ Շնորհք՝ ու զորմութիւն յաղաղութիւն Հայր Աստուծոյն, և Տէր Յիսուս Քրիստոսէն շօրը Որդիէն՝ ձեր հետը ըլլայ։ Դ ճշմարտութիւնով ու սիրով։
- 4 Հատ ուրախ եղայ ես, որ քու որդիներդ դուայ՝ Է որ ճշմարտութեանը կը քալեն ան պատուիրան- քին համեմատ, որ շօրմէն առինք։
- 5 Եւ հիմա քեզի կ'աղաչեմ՝ ով Տի- կին, ոչ շիքը թէ նոր պատուիրանք մը քեզի կը գրեմ, հապա ան որ սկիզբէն ունէինք, Է որ մէկգմէկ սի- րենք։ Եւ և սերը աւ է՝ որ անոր

պատուիրանքներուն համեմատ քա- լենք։ - պատուիրանքը աւ է՝ Է որ ինչպէս սկիզբէն ՚ի վեր լընցիք, 7 անոր համեմատ քալէք։ Ժ Ինչու որ շատ մարդեցեցիներ ելան աշխարհիս մէջ, Է որոնք Յիսուս Քրիստոսը մարմնով եկած չեն խոստովանիր։ Լ անանկ մէկը մարդեցեցի ու Նեո- 8 է։ Չգուշացէք ձեր անձերուն, որ Է աշխատանքիս չորսընցընէք, 9 հապա որ լման վարձք առնենք, Ժ Ը մէն ով որ յանցանք կը գործէ ու Քրիստոսի վարդապետութեանը մէջ չլինար, անիկայ Աստուած չունի։ ան որ Քրիստոսի վարդա- պետութեանը մէջ կը կենայ, ա- նիկայ Հայրն ալ ունի՝ Որդին ալ։ 10 Թէ որ մէկը ձեզի գայ՝ ու աւ վարդապետութիւնը չըրէ, անիկայ տուններնիդ մի ընդունիք, Է և անոր 11 Բարե մի ըսէք։ Բանգի ով որ անոր Բարե կ'ըսէ, անոր չար գործքերուն հաղորդ կ'ըլլայ։

12 Է Հատ բան ունէի ձեզի գրելու, ըսայ չուզեցի թղթով ու մեջանով գրել։ Ինչու որ յոյս ունիմ որ ձեզի գամ, ու բերան աւ բերան խօսիմ, նոր մեր ուրախութիւնը կատարեալ 13 ըլլայ։ Ղ Բարե կ'ընեն քեզի՝ քու ընտրեալ քորնք որդիքը։

Յամի Տեան
90Բ ա ՅՅ՝. Բ.
24 :
Ժ ա ՅՅ՝. Գ.
1 :
Է ա ՅՅ՝. Գ.
2 : 3 :
Ը ա ՅՅ՝. Բ.
22 : Գ. 3 :
Է Գաղ. Գ.
4 : ԵԲԲ. Ժ.
32 : 35 :
Զ ա ՅՅ՝. Բ.
23 :Ը ա Պ. Ժ. Գ.
17 : ա Պ. Բ.
6 : 11 : Ժ. Գ.
22 : Գաղ. ա.
5 : 5 : 9 :
Բ ՏԺԺ. Գ.
5 : ՏԺԺ.
Գ. 10 :
Է Գ ՅՅ՝. 13 :
Ը ՅՅ՝. Ժ. Գ.
13 : ա ՅՅ՝.
Է ա Պ. Բ. Գ.
13 :

ԵՐԿՐՈՐԻ ԹՈՒՂԹ

ՅՈՎԱԵՆՆՈՒ ԵՌԵՐԵԼՈՅՆ

Յամի Տեան
90

- Բ ՅՅ՝. 1 :

1 Ուսքեալը կը գովէ Գայիոսի բարեպաշտու- թիւնը, 5 և հիւրասիրութիւնը, 7 որով ճշ- մարիտ քարոզիչները կը պատուէր։ 9 կը զանգատի Դիոտրեփեսին անվայել վարմուն- քին և սնախառութեանը համար։ 11 որուն չար օրինակէն զգուշանալու պատուէր կու տայ։ 12 մասնաւոր վկայութիւն մը կ'ընէ Դե- մետրիոսի բարի համբաւի վրայով։

- 1 Լըրեցէն Գայիոս սիրելիին, - որն որ եւ կը սիրեմ՝ ճշմարտու-
- 2 թեամբ։ Սիրելի՛ աղօթք կ'ընեմ որ ամէն կողմէ յաջողութեան մէջ ու

առողջ ըլլաս, ինչպէս որ քու հո- փոք ալ յաջողութեան մէջ է։

3 Ինչու որ շատ ուրախացայ, երբ որ քանի մը եղբայրներ եկան, ու քու ճշմարտութեանդ վրայով վկայե- ցին, Է ինչպէս որ դուն ճշմարտու- 4 թեամբ կը քալես։ Ասկէ մեծ ու- րախութիւն մը չունիմ, Է որ կը լսեմ թէ իմ որդիներս ճշմարտու- 5 թեան մէջ կը քալեն։ Սիրելի՛ դուն հաւատարմարար կ'ընես, ինչ

Յամի Տեան
90Բ Բ ՅՅ՝. 4 :
Գ ա Պ. Գ. Գ.
15 : Փիլիմ.
10 :

Եւթ Տեառն
ԻԲԲ 66

= ԾԻ. Դ՝ 5:
 և ԶԵՆ. Գ.
 12:
 Է ԹԻՆ. ԺԲ +
 7, 21 Է
 ԳԼԵՆ. Բ. 15:
 ԴԹԻՆ. ԺԴ
 1, ԷՆ:
 Է ԲԳԼԵՆ. Բ.
 13:
 և ԼԻՐԻ. ԺԱԻ.
 21:
 = ԼՆԱԿ. ԻԵ
 14: ԲԳԼԵՆ.
 Բ. 17:
 Է ԼԵՖԵ. Դ. 14:
 Դ ԽԱՄՆ. ԺԵ.
 13:
 Բ ԵՆ. ԺԷ. 20:
 = ԳԻԼ. Դ. 19:
 = ԲԳԼԵՆ. Բ.
 17:
 = ԾԻ. Ե. 18:
 + Բ ԾԲ. ԼԴ.
 2, ԴԱՆԵ. Է.
 10: ԶԱԲԵ.
 ԺԴ. 45:
 ԽԱՄՆ. ԻԵ.
 11: ԲԹԵՆ.
 և Դ. 3 ԶԱԽՄ.
 և. 7:
 = ԹԻՆԱԳ. Բ.
 3: ԽԱԳ. 18:
 18: ԴԴ. 4:
 ԽԱԳ. Գ.
 13:
 Է ԲԳԼԵՆ. Բ.
 18:

և ան բաները որ ընականաբար
անբան անասուններու պէս գիտեն,
11 անոնց մէջ կ'ապականին: Վայ
անոնց՝ որ կայնին ճամբովը գա-
ցին, ու Բաղասամին մայրութեան
ընդդէմ ջանկութեամբ վարձքի ե-
տե՛ք զացին: Դե կորխին Հակոտա-
12 կութեանը դէմ կորսուեցան: ԸԱ-
սանք՝ ձեր սիրոյ ինքնութիւնուն մէջ
սրտաւորեն և, ու ձեզի հետ կերու-
խուով նստած ատենին աներկիւղ
իրենց անձը կը կերակրեն. Դան-
13 ջուր ամպեր Լճովերէն քլուած .
պտուղին կորսընցուցած ծառեր
ընթաց շունչոյդ, Դերուանցամ
13 մեռած, արմատին խլուած: ԲՈՒՌ-
վու կառողած այլ բերել, Գոր իրենց
անձերուն ամօթը կը փրկորջրեն.
մայրական աստղեր, Դոնց հա-
մար իսաւարին մէջը պահուած է
յաւիտեան և
14 Անոնց վրայ մարտաւարացաւ Ե-
նովք ալ՝ որ Եօթներորդ Եր Ադա-
մէն, ու ըսաւ. ՎԱՍ ՏԵՐը իր
15 բիւրաւոր սուրբերովը եկաւ, Ամե-
նուն դատաստան բերել, ու բոլոր
ամբարիշտները յանգիմանելու ի-
րենց ըրած ամբարտաւթեանը բա-
ւոր գործերուն համար, Դե բոլոր
իխտ խօսքերուն համար՝ որ ամ-
բարիշտ մեղաւորները անոր դէմ
16 խօսեցան: Աստի տրտնդողներ ա-
բրիշտովդներ են, որոնք իրենց
ցանկութիւններուն համեմատ կ'ըն-
թան. ֆէ իրենց բերաններն ամ-

Զամբ Տեառն
ԻԲԲ 66

[illegible]

Յամբ Տեառն

96

Է ԳԼ. Ժ. 1.

Համբանքը լսեցի՝ որ էր Էհարիւր թառասունուշորս հազար՝ Խորաշէկի որդւոցը բոլոր ցեղերէն կնքուած .

5 Յուդայի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , Խուրենի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , Գաշի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , Ասերի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , Նեփթաղիմի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , Մանասի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , Ղէիի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , Խաաբարի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , 8 Զաբուդոնի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , Յովսեփի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած , Բենիամինի ցեղէն տասուերկու հազար կնքուած :

9 Ալեկէ ետքը տեսայ , շէ ահա մեծ բազմութիւն՝ որն որ մէկը չէր կրնար համբել , Էբոլոր ազգերէն՝ ու ցեղերէն , և ժողովուրդներէն՝ ու լեզուներէն , որոնք աթոռին առջևը ու Գառնուկին առջևը կեցեր էին՝ Ժճեմական հանդերձներ հազած , և ձեռքերնին արմաւենիներ բռնակուով . Է Փրկութիւնը մեր Աստուծոյ՝ Լոր աթոռին վրայ կը նստի , ու

11 Գառնուկին : Է եւ բոլոր հրէշտակները աթոռին ու երեցներուն և չորս կնիւղաններուն բոլորտիքը կեցեր էին , ու իրենց երեսներուն վրայ աթոռին առջևը ինկան՝ ու Աստուծոյ երկրպագներէն ըրին , 12 ԺԼեկով . Ամեն . օրջութիւն ու փառք և իմաստութիւն ու գոհութիւն և պատիւ ու զօրութիւն և կարողութիւն մեր Աստուծոյն՝ յա-

13 Խոտանա յաւիտենից . ամեն : Աւերեցներէն մէկը պատասխան տալով՝ ինծի բաւ . Աստուք որ Էճեմական հանդերձներ հազած են՝ ո՞վ

14 էն , և ո՞ւսկից էկան : Ես ալ ըսի աւոր . Տէր իմ՝ դուն գիտես . ու բաւ ինծի . Է Յսոնք են մեծ նեղութիւնէ Լկոյները , չոր իրենց հանդերձները յուսցին , ու զանոնք Գառնուկին արիւնովը ձերմկցու-

15 ցին . Անոր համար Աստուծոյ աթոռին առջևն էն , և իրեն կը ծառային ցորկն ու գիւրը իր սածառին մէջը . Է և աթոռին վրայ նստողը իր վրանը պիտի տարածէ անոնց

16 վրայ . Է Մարտէստն ո՞չ պիտի առնէ ինքնան՝ ու ոչ ծարարէն , ոչ ալ արեւը՝ կամ մէկ տաքութիւն մը 17 անոնց վրա՝ պիտի իյնայ . Աստի զի Գառնուկը որ աթոռին մէջն է , պիտի հոգնուէ ուստեղ , ու կնկուա-

նի ջուրերու աղբիւրները պիտի առաջնորդէ զանոնք . և Է Աստուած բոլոր արցունքները պիտի արթննոց աչքերէն :

ԳԼ. Ը

1 Եօթներորդ կնիքը բացուած ժամանակ , 2 Եօթը հրէշտակներու եօթը փողեր կը տրուի : 6 Անոնցմէ չորսը իրենց փողերը կը նկէցընեն , որուն կը հետեի մեծ հառուածներ ու պատուահասներ :

1 - Աւ երբոր եօթներորդ կնիքը բացուած , լուծիւն եղաւ երկինքը կէս ժամու չափ :

2 Է եւ տեսայ ան եօթը հրէշտակները , որ Աստուծոյ առջևը կը կայնէին . Է ու անոնք եօթը փող տրուեցաւ : Է ու ըրիշ հրէշտակ մը եկաւ սեղանին առջևը կայնեցաւ , ու ոսկեղէն խնկանոց մը ուներ . Է իրեն շատ խուկ տրուեցաւ , Է որ բոլոր արքայ աղօթքներուն հետ աթոռին առջևը եղող Էսակի սեղա-

4 նին վրայ մատուցանէ : Է եւ խուկ կերուն ծուրի արքայ աղօթքներուն հետ հրէշտակին ձեռքէն Աստուծոյ

5 առջևը եկաւ : Աւ հրէշտակը առաւ խնկանոցը՝ ու զանիկայ սեղանին կրակէն լեցուց , և ձգեց երկրին վրայ . Է ու եղաւ ձայներ և որոտումներ ու փայլակներ շու երկ-

6 ռաշարժ : Է եւ եօթը հրէշտակները որ եօթը փողերը ունէին՝ պատրաստուեցան որ նկէցընեն :

7 Է առջև հրէշտակ փողը նկէցուց , Է ու եղաւ կարկուտ ու կրակ արիւնով խառնուած , Է ու երկրի վրայ ձգուեցաւ , ու երկրին երրորդ մասը այրեցաւ , Է ծառերուն երրորդ մասը այրեցաւ , ու ամէն կանանց խոտ այրեցաւ :

8 Աւ երկրորդ հրէշտակը փողը նկէցուց , Է ու որպէս թէ մէկ մեծ լեռ մը կրակով բորբոքած՝ ծովը ձգուեցաւ , Է ու ծովուն երրորդ մասը

9 ծարիւն եղաւ . Է և ծովուն մէջի շնչաւոր արարածներուն երրորդ մասը մեռաւ , ու նաւերուն երրորդ մասը կորսուեցաւ :

10 Աւ երրորդ հրէշտակը փողը նկէցուց , Է ու երկրիքէն մէկ մեծ աստղ մը ինկաւ դամբարի պէս բորբոքած , 3 և դեռերուն ու ջուրի աղբիւրներուն երրորդ մասին վրայ ինկաւ :

11 Է եւ ան աստղին անունը Օրշնըր էր . Է ու ջուրերուն երրորդ մասը օրշնըրը եղաւ , և շատ մարդիկ ջուրէրէն մեռան . քանի՞ դառն եղան :

12 Է շւ չորրորդ հրէշտակը փողը նկէցուց , ու արեւին երրորդ մասը և լուսնին երրորդ մասը ու աստղերուն երրորդ մասը զարնուեցան , անանք որ անոնց երրորդ մասը իւսարեւն , և սրուան երրորդ մասը լոյս

Յամբ Տեառն

96

Է Եւ . Ժ . 8 .

ԳԼ . Խ . 4 .

ԳԼ . Է . 1 .

Բ Մատ . Ժ . Է .

10 : Զու . Խ . 19 :

Է Բ Մ . Խ . Ժ . 25 - 25 :

ԳԼ . Է . 3 .

Է Եւ . Է . 1 .

ԳԼ . Է . 9 .

Է Մաղ . Խ . Ժ . 2 : Զու . Խ . 10 :

Է ԳԼ . Ժ . 18 :

Է Բ Մաղ . Խ . Ժ . 3 : Է Բ Մաղ . Ժ . 11 :

ԳԼ . Է . 21 :

Է Եւ . Է . Ժ . 22 :

Է ԳԼ . Ժ . 2 :

Է Եւ . Է . Ժ . 12 :

ԳԼ . Ժ . 4 :

Է Եւ . Է . Ժ . 25 : Է Մաղ . Է . 4 :

Է ԳԼ . Ժ . 2 :

Է Եւ . Է . Ժ . 19 :

Է ԳԼ . Ժ . 3 :

Է Եւ . Է . Ժ . 12 : Է ԳԼ . Ժ . 1 :

Է ԳԼ . Ժ . 4 :

Է Զու . Ժ . 20 :

Է Եւ . Ժ . 25 :

Է Եւ . Ժ . 15 : Է Եւ . Ժ . 10 :

Է Եւ . Ժ . 10 : Է Մաղ . Է . 9 :

Է Զու . Ժ . 25 :

Է ԳԼ . Է . 9 :

Է ԳԼ . Է . 5 :

15 : Է . 4 :

Է 11 : Է . 14 :

Է Մաղ . Ժ . 9 :

Է Եւ . Ժ . 11 :

Է Եւ . Ժ . 22 :

Է ԳԼ . Ժ . 4 :

Է ԳԼ . Ժ . 1 :

Է ԳԼ . Է . 13 :

Է ԳԼ . Է . 6 :

Է ԳԼ . Է . 18 :

14 :

Է Զու . Ժ . 9 :

Է Զու . Ժ . 6 :

Է Եւ . Ժ . 15 :

Է Եւ . Ժ . 14 :

Է Զու . Ժ . 3 :

Է ԳԼ . Ժ . 5 :

Է Եւ . Ժ . 3 :

Է Եւ . Ժ . 4 :

Է Եւ . Ժ . 5 :

Է Եւ . Ժ . 6 :

Է Եւ . Ժ . 7 :

Է Եւ . Ժ . 8 :

Է Եւ . Ժ . 9 :

Է Եւ . Ժ . 10 :

Է Եւ . Ժ . 11 :

Է Եւ . Ժ . 12 :

Է Եւ . Ժ . 13 :

Է Եւ . Ժ . 14 :

Է Եւ . Ժ . 15 :

Է Եւ . Ժ . 16 :

Է Եւ . Ժ . 17 :

Է Եւ . Ժ . 18 :

Է Եւ . Ժ . 19 :

Է Եւ . Ժ . 20 :

Է Եւ . Ժ . 21 :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Յամբ Տեառն
93

Գլ. Ժ. 1.
Բ. Գլ. Ժ. 7.

Գլ. Ժ. 7.

Գլ. Ժ. 9.
10-11.

Գլ. Ժ. 9.
16-17.

Գլ. Ժ. 9.
14.

Գլ. Ժ. 9.

Գլ. Ժ. 9.

Գլ. Ժ. 10.

Գլ. Ժ. 10.

Գլ. Ժ. 3.

Գլ. Ժ. 4.

Գլ. Ժ. 5.

Գլ. Ժ. 17.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

Գլ. Ժ. 15.

1 Եւ տաճարէն մեծ ձայն մը լսեցի՝
որ - եօթը հրեշտակներուն կը-
սէր. Գաղթէք Բատուծոյ բարկու-
թեանը եօթը սկաւառակները երկ-
րի վրայ թափեցէք :

2 Եւ առջի հրեշտակը զնայ, Էու իր
սկաւառակը երկրի վրայ թափեց .
Էու չարաչար պալարներ եղաւ յան
մարդոցը վրայ, Է որոնք զազանքի
դրոշմի ունէին՝ Էու անոր պատկե-
րին երկրպագութիւն կ'ընէին :

3 Ու երկրորդ հրեշտակը իր սկա-
ւառակը Էծովուն վրայ թափեց, Էու
Է-բէբէ մեռած Էրբէ-արիւն
դարձան, Է և ծովուն մէջի բոլոր
կենդանիները մեռան :

4 Ու երրորդ հրեշտակը իր սկաւա-
ռակը Էգեանտրոն և ջուրերու աղ-
բիւրներուն վրայ թափեց, Էու ա-
նոնք արիւն դարձան : Է և ջուրե-
րուն հրեշտակէն լսեցի՝ որ կ'ըսէր .
Է Արդար աս դուռն, Է որ ես՝ և որ
էիր, և սուրբ ես, որ ասանկ դա-

6 սաստանքը բերի. Է Ինչու որ ա-
նոնք Էստրբերուն ու մարգարէնե-
րուն արիւնը թափեցին . Է և դուռն
անոնց արիւն խմել տուիր. քանզի
7 արժանի են : Է և սեղանէն լսեցի՝
որ կ'ըսէր. Այո՛ Է Ամենակալ Տէր
Աստուած, Է բոլր դատատաններդ
արդար ու ճշմարիտ են :

8 Եւ չորրորդ հրեշտակը իր սկա-
ւառակը Էարեւնի վրայ թափեց .
9 Է ու անոր զը-Էրբէ արուեցաւ որ
խորշակահար ընէ մարդիկները կը-
րակով . և սաստիկ տաքէն խոր-
շակահար եղան մարդիկ, Է և հայ-
հոյեցին Աստուծոյ անունը, որ աս
հարուածներուն վրայ իշխանու-
թիւն ունի . Է ու չապաշխարեցին
Է որ անոր փառք տան :

10 Եւ հինգերորդ հրեշտակը իր բա-
կաւառակը ՝ զազանքի աթոռին
վրայ թափեց, Է ու անոր թագաւո-
րութիւնը խաւարեցաւ. Է և ցաւէն
11 լեզուներին կը ծամէին . Է ու երկ-
նից Աստուածը հայհոյեցին իրենց
ցաւերուն՝ Է և իրենց պալարներուն
պատճառովը . ու իրենց գործքե-
րէն չապաշխարեցին :

12 Եւ վեցերորդ հրեշտակը իր սկաւա-
ռակը Էմեծ գետին Եփրատին վրայ
թափեց, Է ու անոր ջուրերը ցամբե-
ցան, Է որ արեւելի թաղաւորնե-
րուն ծամեան պարաստուի : Եւ
տեսայ . Է Վիշապին բերնէն ու
զազանքի բերնէն Է սուտ մարգա-
րէին բերնէն Է իրեք պիղծ ոգիներ

14 Է Էրբէ գործերու նման . Է ինչու որ
անոնք դէբուռ ոգիներ են՝ որ
նշաններ կ'ընեն, ու Էրորդ աշխար-
հին թագաւորներուն կ'երթան, որ
զանոնք Ամենակալ Աստուծոյ ան

մեծ օրուանը՝ պատկերազմին հա-
մար ժողովն . (ԲԱՏԱՅ ԳՈՂԻ պէս
կու դամ՝. երանի անոր՝ որ ար-
թուն կը կենայ, ու իր հանդերձնե-
րը կը պահէ, որ Է մերկ չպտուի .

16 ու իր ամօթը երևնայ .) Է Եւ
զանոնք մէկ տեղ մը ժողովեցին, որ
Երբայեցեթէն Արմազեդուն կ'ըսուի :
17 Ու եօթներորդ հրեշտակը իր սկա-
ւառակը օդին վրայ թափեց . ու
երկնիքին տաճարէն՝ աթոռէն մեծ
ձայն մը ելաւ՝ ըսելով . Է Էրբէ :

18 Է Եւ փայլակներ ու ձայներ և որո-
տուներ եղան . Է ու մեծ երկրա-
շարժ մը եղաւ, Է անանկ որ մար-
դոց երկրի վրայ ըլլալէն՝ ի վեր՝ ա-
նանկ մեծ երկրաշարժ մը եղած
19 չէր : Է Եւ մեծ քաղաքը իրեք մաս
եղաւ, ու ազգերուն քաղաքները
կործանեցան, Է և մեծ Բաբելոնը
Աստուծոյ առջև յիշուեցաւ, Է որ
իր սաստիկ բարկութեանը զինին
զգալի վրայ անոր տայ : Է Եւ ամեն
կողմի փախաւ, ու լեռները չարա-

20 կողմի վրայ անոր տայ : Է Եւ ամեն
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

21 Եւ խորշակահար կարկուտ
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

22 Եւ խորշակահար կարկուտ
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

23 Եւ խորշակահար կարկուտ
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

24 Եւ խորշակահար կարկուտ
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

25 Եւ խորշակահար կարկուտ
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

26 Եւ խորշակահար կարկուտ
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

27 Եւ խորշակահար կարկուտ
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

28 Եւ խորշակահար կարկուտ
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

29 Եւ խորշակահար կարկուտ
զրեթէ մէկ տաղանդի մը կ'իշխուի
երկնիքին. կ'ընէր մարդոց վրայ .
Է ու մարդիկ հայհոյեցին զԱՍ-
տուած՝ Է կարկուտին հարուածին
համար . ինչու որ խիստ մեծ էր
ան հարուածը :

Յամբ Տեառն
96

Գլ. Ժ. 14.
Ժ. 10-11.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Գլ. Ժ. 14.

Յամբ Տեառն
96

Երթեալ . Բ . 71

3 Գլ . Ժա . 5 :
Ժգ . 8 : Ժդ . 19 : Ժբ . 2 :
10 : 21 :

2 Գլ . Ժբ . 9 :
Ժծ . 2 :

6 Գլ . Ժգ . 15 : Ժդ . 6 :

3 Գլ . Ժդ . 9 :
10 : Ժբ . 11 :

3 Գլ . Ժբ . 2 :

2 Գլ . Ժա . 7 :
Ժգ . 1 :

1 Գլ . Ժգ . 10 : Ժբ . 11 :

1 Գլ . Ժգ . 8 :

2 Գլ . Ժգ . 3 :

7 Գլ . Ժգ . 18 :

1 Գլ . Ժգ . 1 :

— Զոր 8 :

— Դառն . 4 : 20 :

— Զոր . 19 : 21 :

Գլ . Ժգ . 1 :

— Զոր 8 :

— Դառն . 4 : 20 :

— Զոր . 19 : 21 :

Գլ . Ժգ . 1 :

— Զոր 8 :

— Դառն . 4 : 20 :

— Զոր . 19 : 21 :

Գլ . Ժգ . 1 :

— Զոր 8 :

— Դառն . 4 : 20 :

— Զոր . 19 : 21 :

Գլ . Ժգ . 1 :

— Զոր 8 :

— Դառն . 4 : 20 :

— Զոր . 19 : 21 :

Գլ . Ժգ . 1 :

կատին վրայ անուն մը գրուած էր՝
հարցաւոր . 3 Կէն Բարիլուն՝ Կարո-
նիկներուն ու երկրի պղծութիւն-
6 ներքին մայրը : Եւ տեսայ ան կնի-
կը՝ որ հաւորեալներուն արեւնովը : Եւ
հիտուօր վիշտներուն արեւնովը : Գի-
նովցած էր . ու երբոր տեսայ անի-
կայ , մեծ զարմանով զարմացայ :
7 Եւ հրէշտակը ինծի բնաւ . ինչո՞ւ
զարմացար . ես քեզի բոսմ ան
կնկանը խորհուրդը , ու ան զազա-
նին՝ որ զանիկայ վրան կը կրէ , ու
եօթը գլուխ և տարը եղջիւր ունի :
8 Ան զազանը որ տեսար , կար , ու
չկայ , ու մօտ է : 7 Հոս Կէն Է
իմաստութիւն ունեցող միտք մը .
Էան եօթը զլուխ եօթը կնիկներն ,
ու որ կնիկը անոնց վրայ կը նստի .
10 և եօթը թագաւորներն են . Հին-
գը ինկած են՝ մէկը կը զնկնայ , և
միւսը զեւ եւսած չէ , ու երբոր
11 դայ , քիչ ատեն պիտի մնայ : Եւ
ան զազանը որ կար , ու չկայ , ա-
նիկայ ալ ու թորորդ է , ու եօթ-
նէն է . ու դէպ ի կորուստը կ'եր-
12 թայ : Եւ տարը եղջիւրը՝ որ տե-
սար , տարը թագաւորներն են , ո-
րոնք դեռ թագաւորութիւն անու-
նէն . հապա զազանին հետ մէկ
ժամու չափ թագաւորներու պէս
13 իշխանութիւն կ'առնեն : Ասոնք
մէկ կամը ունին , ու իրենց զօրու-
թիւնը և իշխանութիւնը զազանին
14 կու տան : Էստոր Գառնուկին հետ
պիտի պատերազմին . և Գառնուկը
անոնց պիտի յաղթէ . քանզի
անիկայ տէրերուն Տէրն է՝ ու թա-
գաւորներուն թագաւորը . Է և ա-
նոր հետը եղողները՝ կանչուած ու
15 քնտրուած և հաւատարիմ են : Ու
բաւ ինծի . Եւ Նուրբը որ տե-
սար՝ որոնց վրայ պառնակը նստեր
է , ժողովուրդներն ու բազմու-
թիւններ և ազգը ու լեզուներ ,
16 Եւ տարը եղջիւրները՝ որ տեսար ,
ու զազանը , Է անոնք պիտի ատեն
պառնակը , ու զանիկայ ամայի ու
Դերիկ պիտի ընեն , և անոր մարմնը
պիտի ուտեն , ու զանիկայ կրակով
17 պարեն : 3 Ինչու որ Աստուած ա-
նոնց արտին մէջը դրաւ՝ որ իր
կամքը կատարեն . ու մէկ կամը
ըլլան , և իրենց թագաւորութիւնը
զազանին տան . մինչև որ Աստու-
18 ծը խօսքերը կատարուեն : Եւ
կնիկը որ տեսար , ան Է մեծ . քաղաքն

է , Է որ կը թագաւորէ երկրի թա-
գաւորներուն վրայ :

ԳԼ . ԺԸ

2 Բարիլուն կ'իջայ : 4 Աստուծոյ ժողովուրդին
հրաման կ'ըլլայ , որ անոր մէջն զօրք ելեն :
9 Երկրի թագաւորները , 11 վաճառականները
17 և նաւաւորները կ'ողջանան անոր վրայ : 20
Աստուծոյ հրաշխանան տեսնելով որ Աստու-
ծոյ դատարանները անոր վրայ կը կատա-
րուին :

1 Եւ ասկէ ետքը ուրիշ հրեշտակ
մը տեսայ որ երկինքէն կ'իջնէր .
և մեծ իշխանութիւն ունէր , Է ու
երկիրը անոր փառքէն լուսաւորուեց .

2 Զաւ . Եւ զօրաւոր ձայնով աղա-
ղակեց՝ ըսելով . Է Ինկաւ . ինկաւ
մեծ Բարիլունը , Է և զեւրու բնակա-
րան եղաւ , ու բոլոր պիղծ ոգիներ-
ն աւրգելանց , ու բոլոր պիղծ ու
ատելի թուշուներու վաճաղ .

3 Ինչու որ անոր կատարէ պառնակու-
թեանը զինքին խմբին բոլոր ազ-
գերը , ու երկրի թագաւորները ա-
նոր հետ պառնակեցան , Է և երկրի
վաճառականները անոր չափաւոր .

4 զեղիտութիւնէն հարստացան : Ու
երկինքէն ուրիշ ձայն մը լսեցի որ
կ'ըսէր . Եւ լէք ատոր մէջէն իմ
ժողովուրդս , որ ատոր մեղքերուն
հաղորդ չըլլաք , ու ատոր հարուած .

5 ներքէն Բաժնի չառնէք . Է Ինչու որ
ատոր մեղքերը մինչև երկինքը հա-
սան կցուեցան . Է ու Աստուած ա-
տոր անկաւորութիւնները , յիշեց .

6 Է աստուծէք ատոր՝ ինչպէս որ ինքը
հատուց . ու իր զօրքերուն համ-
մատ կրկնապատիկ փոխարինեցէք
ատոր . Է ան զաւածթ որ ինքը լե-
ցուց . Է կրկնապատիկ լեցուցէք .

7 իրեն . Է Որչափ որ փառաւորեց
զինքը , և զեղիտութեամբ ապրեցան ,
այնչափ ալ տանջանք և սուգ հա-
տուցէք անոր . ինչու որ իր օրտին
մէջը կ'ըսէ թէ՛ Է Եւ թագուհի կը
նստիմ , ու որբաւի չեմ , ու բնաւ .

8 սուգ պիտի տեսնեն . Է Անոր հա-
մար մէկ օրուան մէջ պիտի զանա-
տոր չառնածները՝ մահ , ու սուգ ,
և սով . 3 ու կրակով պիտի այրի .

Է Ինչու որ հզօր է Տէր Աստուած .
9 որ զանիկայ դատեց : Ու երկրի
թագաւորները , որ ատոր հետ
պառնակեցան ու հրէշտացան , Է պիտի
լան ու կոծեն ատոր վրայ : Է երբոր
ատոր հրկիզութեանը ծուրի

10 տեսնեն . Եւ ատոր տանջանքին
վախէն՝ հեռուն պիտի կայնին՝ ու
ըլլեն . Է Այլ վայելէ մեծ Բարիլուն
քաղաք , հզօր քաղաք , Է որ մէկ
ժամու մէջ եկաւ իւր դատարան .

11 տանդ : Է ու երկրի վաճառական-
ները պիտի որբան ու սուգ ընեն
անոր վրայ . ինչու որ ալ մէկը
ձախու չառնէր անոնց վաճառք .

Յամբ Տեառն
96

Է Գլ . Ժբ . 4 :

— Գլ . Ժե . 1 :

Է Գլ . Ժգ . 10 :

Է Եւ . Ժգ . 2 :

Է Եւ . Ժգ . 19 : Ժա . 9 :

Է Եւ . Ժգ . 8 :

Է Եւ . Ժգ . 21 : Ժա . 3 :

Է Եւ . Ժգ . 14 : Ժա . 39 :

Է Եւ . Ժգ . 37 :

Է Եւ . Ժգ . 23 : Է Եւ . 11 :

Է Եւ . Ժգ . 8 :

Է Եւ . Ժգ . 8 : Ժե . 2 :

Է Եւ . Ժգ . 15 :

Է Եւ . Ժգ . 20 : Ժբ . 11 :

Է Եւ . Ժգ . 6 : 45 : Բ

Է Եւ . Ժգ . 17 :

Է Եւ . Ժգ . 20 : 21 : Ե

Է Եւ . Ժգ . 9 : 37 :

Է Եւ . Ժգ . 2 :

Է Եւ . Ժգ . 19 :

Է Եւ . Ժգ . 10 :

Է Եւ . Ժգ . 17 :

Է Եւ . Ժգ . 7 : 8 : Բ

Է Եւ . Ժգ . 15 :

Է Եւ . Ժգ . 16 : 17 : Գ

Է Եւ . Ժգ . 10 :

Է Եւ . Ժգ . 16 :

Է Եւ . Ժգ . 34 : Գ

Է Եւ . Ժգ . 17 :

Է Եւ . Ժգ . 16 : 17 : Գ

Է Եւ . Ժգ . 10 :

Է Եւ . Ժգ . 27 : 36 : Զ

Է Եւ . Ժգ . 3 :

Գամբ Տեառն

96

Է ԳԼ. Ժ. 4.

12 Է Ոսկիի ու արծաթի՝ և պատուական բարերուն ու մարգարներուն և բէհեզի՝ ու ծիրանիի և մետաքսի ու որդան կարմիրի վաճառքը՝ և ամեն խունկի փայտերը՝ ու ամեն փրատկերայ ամանները՝ և ամեն պատական փայտէ՝ ու պղնձէ՝ և երկաթէ՝ ու մարմարինս ամանները՝

13 Եւ կինամոնը՝ ու ամոմոնը և խունկերը՝ ու անուշահոտ էղը՝ ու կրնդրուկը՝ և դինին՝ ու ձէթը՝ և նաշի՝ և շրթերը՝ և արջատները՝ ու օշխարները՝ և ձիւրը ու կառքերը՝ և մարմինները ու մարդոց հողինս՝

14 Բը՝ Եւ քու հողիիդ ցանկացած պտուղները քեզմէ դնաց, ու բոլոր շեւղ ու փայլուն բաները քեզմէ կորսուեցաւ, և ալ բնաւ պիտի

15 չգտնես զանոնք։ Է՛վս բանեալուն վաճառականները՝ որ անկէ հարստացած էին, հեռուն պիտի կային անոր տանջանքին վախէն՝ լալով ու

16 սուգ ընելով, ու պիտի ընեն։ Վայ՝ վայ մեծ քաղաք՝ որ բէհեզի ու ծիրանի և որդան կարմիր հագած էիր, ու ոսկիով՝ և պատուական բարերով՝ ու մարգարներով զար

17 դարուած էիր։ Ինչու որ այլեւան հարստութիւնը մէկ ժամու մէջ փճացաւ։ Է՛վս ամեն նաւապարհը՝ ու ան ամենը՝ որ նաւով տեղ տեղ կ'երթան, ու նաւաստիները, և որոնք որ ծովու մէջ էր բանին՝

18 հեռուն կայնեցան։ Է՛վս տեսնելով անոր հրկիզութեանը ծուխը, կ'ազդապէին՝ ըսելով։ ԲՈ՛՛՛՛՛ Նման է

19 մեծ քաղաքի։ Չնո իրենց զբուռներուն վրայ հող ցանկցին, և լալով ու սուգ ընելով կ'ազդապէին ըսելով։ Վայ՝ վայ ան մեծ քաղաքին, որուն մէջ իր պատուականութենէն հարստացան ամենքը՝ որ նաւեր ունէին ծովուն վրայ։ Ինչու որ մէկ ժամու մէջ ամայա

20 ցաւ։ Ի՛նքախաղթք անոր վրայ երկինք՝ ու սուրբեր և առարեայներ ու մարգարներ, Դոր Աստուած ձեր վրէժը անկէ առաւ։

21 Եւ մէկ զօրաւոր հրեշտակ մը քար մը առաւ աղօթքի մեծ քաղաքին, ու ծովը ձգեց՝ ըսելով։ Ստանկ ու ծով վար պիտի ձգուի բաբիլոն մեծ քաղաքը, քու ալ պիտի

22 չգտնուի։ Եւ քնարահարներուն ու երաժիշտներուն և սրնգահարներուն ու փողահարներուն ձայնը ալ պիտի չլսուի քու մէջ։ Եւ արհեստի վարպետ մը ալ բնաւ պիտի չգտնուի քու մէջ։ Եւ աղօթքին ձայնը ալ պիտի չլսուի քու մէջ։

23 Եւ ձրապին լոյսը ալ պիտի չերևնայ քու մէջ։ Է՛վս փեսային ձայնը և հարսին ձայնը ալ պիտի չլսուի

քու մէջ։ Դքասգի քու վաճառականները երկրի մեծամեծներն էին, Ինչու որ քու կախարչութիւնովդ 24 բոլոր ազգերը մորորեցան։ Է՛վս մարգարներուն ու սուրբերուն ու երկրի վրայ բոլոր պապնեալածներուն արիւնը անոր մէջը գտնուեցաւ։

ԳԼ. ԺԹ

1 Երկից մէջ զԱստուած կը փառաբանեն՝ որ զատեց պոռնիկը, և սուրբերուն արեանը վրէժէ՛ր առաւ։ 7 Գառնուկին հարսները։ 10 Հրեշտակը յուզեր որ Յովաննէս իրեն երկրպագութիւն ընէ։ 17 Թողնուները կը կանչուին մեծ կոտորածին։

1 Ինչէ կտոր շատ բազմութեան մեծ ձայն ըսելի երկինքը՝ ըսելով։ Ա՛յլուիա։ Բփրկութիւն ու փառք և պատիւ ու զօրութիւն

2 մեր Աստուծոյն։ Ինչու որ ճշմարիտ ու արդար են անոր դատաստանները, քանզի դատեց ան մեծ պոռնիկը, որ իր պոռնկութիւնովը երկիրը պակսանց, Դու իր ծառաներուն արեան վրէժը անոր ձեռ

3 քէն պահանջեց։ Եւ կրկին անգամ ըսին։ Ա՛յլուիա։ Եւ անոր ծուխը յաւիտեանս յաւիտենից կ'ընէ։ 4 Է՛վս քանուշաբու երեցները ու չորս կենդանիները ինկան՝ ու երկրպագութիւն ըրին Աստուծոյ՝ որ աթոռը կը նստի։ ըսելով։ Է՛վմէն։

5 Այլուիա։ Եւ աթոռէն ձայն մը ելաւ՝ ըսելով։ Է՛ՍԵ՛ր Աստուծոյն օրէութիւն տուէ՛ք՝ իր բոլոր ծառաները, ու զուր որ իրմէն կը վախնաք։ Բազտիկներ ու մեծեր

6 Եւ լսեց շատ բազմութեան ձայնի պէս՝ ու շատ ջուրերու ձայնի պէս, ու սաստիկ որոտումներու ձայնի պէս՝ որ կ'ըսէին։ Այլուիա, Ինչու որ մեր Ամենակալ Տէր Աս

7 տուածը թագաւորեց։ Խնդանք՝ և ուրախանաք՝ ու փառք տանք անոր, Էքանզի Գառնուկին հարսնիքը հասաւ, ու անոր կինը ինք

8 զինքը պատրաստեց։ Է՛վս իրեն տրուեցաւ՝ որ մարդու ու լուսավայր բէհեզի հագնի, (ծոր պէ բէհեզը սուրբերուն արդարութիւն

9 է։) Եւ ինծի բաւ։ Գրէ։ Է՛վս քանուշ են անոնք որ Գառնուկին հարսանեացը ընթրիքին կանչուած են, ու ինծի բաւ։ Ասոնք են Աս

10 տուծոյ ճշմարիտ խօսքը։ Եւս ալ անոր ոտքերուն առջևը ինկայ, որ անոր երկրպագութիւն ընեմ։ Եւ լուսա ինծի։ 2գրուացիր՝ Յմ

Է՛ր։ Ինչու որ ես ալ քու ծառա յակիցդ եմ՝ ու քու եղբայրներուդ, Զօրեք Յիսուսի վկայութիւնը ունին։ Աստուծոյ երկրպագութիւն ընէ։ (Ինչու որ Յիսուսի վկայու

Գամբ Տեառն

96

Է Եւ. Ի. 8.
Է Գմ. Գ. Բ. 22.
Է Գ. Բ. 4.
Է Գ. Բ. 2. 3.
Է Գ. Բ. 6.
Է Երեմ. Բ. 40.

Է Գ. Բ. 4.

15.

Է Գ. Բ. 7. 11.

Է. 10. 12.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 4. 3.

Է Գ. Բ. 7.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 11.

Է Գ. Բ. 9. 16.

Է Գ. Բ. 4. 6.

Է Գ. Բ. 14.

Է Գ. Բ. 4.

36. Է Գ. Բ. 6.

Է Գ. Բ. 13.

Է Գ. Բ. 1.

Է Գ. Բ. 4.

Է Գ. Բ. 12.

Է Գ. Բ. 2.

Է Գ. Բ. 2.

Է Գ. Բ. 2.

Է Գ. Բ. 2.

Է Գ. Բ. 4.

Է Գ. Բ. 17. Է Գ. Բ. 22.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Է Գ. Բ. 10.

Յափ Տեան
96

Երև. Ժ. 5.
Դ. Գ. 2. 2.
Դ. Գ. 2. 14.
Դ. Գ. 2. 4.
Դ. Գ. 2. 14.
Դ. Գ. 2. 18.
Դ. Գ. 2. 2.
Դ. Գ. 2. 17.
Դ. Գ. 2. 16.
Դ. Գ. 2. 4.
Դ. Գ. 2. 3.
Դ. Գ. 2. 1.
Դ. Գ. 2. 18.
Դ. Գ. 2. 20.
Դ. Գ. 2. 3.
Դ. Գ. 2. 4.
Դ. Գ. 2. 9.
Դ. Գ. 2. 15.
Դ. Գ. 2. 14.
Դ. Գ. 2. 21.
Դ. Գ. 2. 17.
Դ. Գ. 2. 15.
Դ. Գ. 2. 16.
Դ. Գ. 2. 14.
Դ. Գ. 2. 15.
Դ. Գ. 2. 16.
Դ. Գ. 2. 17.
Դ. Գ. 2. 18.
Դ. Գ. 2. 19.
Դ. Գ. 2. 20.
Դ. Գ. 2. 21.
Դ. Գ. 2. 22.
Դ. Գ. 2. 23.
Դ. Գ. 2. 24.
Դ. Գ. 2. 25.
Դ. Գ. 2. 26.
Դ. Գ. 2. 27.
Դ. Գ. 2. 28.
Դ. Գ. 2. 29.
Դ. Գ. 2. 30.

Թիւր իմարդարեւութեան հոգին է :

11 Եւ տեսայ երկինքը բացուած . Ի՛նչ ահա մէկ ձերմակ ձի մը , ու աւանդ վրայ հեծնողը . յաւատարիմ ու ճշմարիտ կ'ըսուի . Դեւ արդարութեամբ դատաստան կը տեսնէ :
12 ու կը պատերազմի . Էւ եւ անոր աչքերը կրակի բոցի պէս էր , ու անոր զլխուն վրայ շատ թագեր կ'ար , ու շարուած անուն մը ունէր՝ որ մէկը չգիտէր , բայց միայն ինքը . Դեւ արիւնով ներկուած հանգերմ մը հագեր էր . Ըստ անոր անունը Բանուածոյ կ'ըսուի : Դեւ երկինք մէջ եղող զօրքերը անոր ետեւէն կ'երթային ձերմակ ձիերով , ձերմակ ու մարդու բեհեզներ հագած :
15 Էւ անոր բերնէն սրած սուր մը կ'ելէր , որ անով աղզերը զարնէ . ու ինքը երկաթէ դաւազանով պիտի հոգուէ դանոնը . Դեւ Ամենակալ Աստուծոյ սատարի բարկութեանը զինիին . նմանը ինքը պիտի կոխէ :
16 Եւ իր պատմութեան վրայ ու իր ազգրին վրայ գրուած գիր մը ունէր , ԹԱԳԱՆՈՐ ԹԱԳԱՆՈՐԱՅ ԵՒ ՏԵՐ ՏԵՐԱՆՅ :
17 Էւ մէկ հրեշտակ մը տեսայ՝ որ արեւին մէջը կայնէր էր , Դեւ մեծ ձայնով աղաղակեց երկինքի մէջ թռչող բոլոր թռչուններուն ըսելով . Դեւ Եւ Աստուծոյ մեծ ընթերցողը ժողովուրդէր . Դեւ ուստի թագաւորներուն մարմինները ու հազարապետներուն մարմինները զօրաւորներուն մարմինները ու ձիերուն և անոնց վրայ հեծնողներուն մարմինները ու ամենուն մարմինները թէ՛ ազատներուն և թէ՛ ծառաներուն , թէ՛ պղտիկներուն և թէ՛ մեծերուն :
19 Դեւ տեսայ դաշարը ու երկրի թագաւորները ու անոնց զօրքերը մէկտեղ ժողովուած պատերազմ ընելու անոր հետ , որ ձիին վրայ հեծեր էր , ու անոր զօրքերուն :
20 Հետ : Էւ զազանք բռնուեցաւ , ու անոր հետ սուտ մարդարեւ՝ որ անոր առջևը նշաններ ըրաւ , որոնց մով մոլորուց զազանի զրոյմի ընդունողները , Դեւ անոր պատկերին երկրպագութիւն ընողները . Դեւ կոնքն ալ ողջ ողջ թծուեցաւ վա-
21 րած կրակին լծը՝ ձգուեցաւ : Էւ ուրիշներն ալ սպաննուեցան ձիին վրայ հեծնողին սուրէր , որ իր բերնէն կ'ելէր , Դեւ բոլոր թռչունները էանոնց մարմիններէն կշտացան :

ԳԼ . Ի

2 Աստուծոյ հազար տարի կը կապուի : 6 Աստուծոյ յարութիւնը . երակի անոնց որ անոր մէջ բաժին ունին : 7 Աստուծոյ նորէն ար-

ձայնելով՝ Գողգ ու Մազդը կը ժողովէ : 9 Աստուծոյ կը ձգուի կրակի ու ծծումբի ծովին մէջ : 12 Արեւին ընդհանուր յարութիւնը :

1 Էւ հրեշտակ մը տեսայ՝ որ երկինքէն կ'իջնէր , ու անդունդի ընտանիքի և մեծ շղթայ մը ունէր իր
2 ձեռքը . Դեւ բռնեց վիշապը այնպէս առջի ծծը՝ որ Բանաստեղծն ու Սատանան է , և կապեց զանիկայ հա-
3 զար տարի . Դեւ անդունդը ձգեց զանիկայ՝ և զոցեց Դեւ վրայէն կնքեց , Դեւ ար ալ չմոլորցրնէ աղզերը մինչև որ հազար տարին լմնայ , և անկէ ետքը պէտք է որ արձակուի անիկայ քիչ մը ժամանակ :
4 Էւ Եւ աթոռներ տեսայ , ու նստան անոնց վրայ . Դեւ անոնց դատաւորութիւն տրուեցաւ . նաև Եւ Երեստի վրայ թագաւոր համար ու Աստուծոյ իստարին համար զլխատուածներուն հոգիները Դեւ , Էւ անոնք որ , երկրպագութիւն . չընին դա-
զանին՝ ոչ ալ անոր պատկերին , Դեւ անոր զրոյմը իրենց ձայնատներուն վրայ ու իրենց ձեռքին վրայ չընդունեցին , և ապրեցան՝ Դեւ Բերստի տարի հետ հազար տարի թագա-
5 ւորեցին : Էւ ուրիշ մեծերները չապրեցան , մինչև որ հազար տարին կատարուեցաւ . անիկայ է առ-
6 ջի յարութիւնը : Եւ անոնք և սուրբ է ան որ առջի յարութեանը մէջ բաժին ունի . Էստոնց վրայ երկրորդ մահը իշխանութիւն չու-
նի . Էհապա անոնք Աստուծոյ ու Բերստի տարի Բաժնաւորները պիտի թագաւորեն :
7 Էւ հազար տարին լրանալուն պիտի արձակուի ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ իշխանութիւնը . և Էպիտի իշխ ու մոլոր-
ցընէ երկրի չորս անկիւնները . Է-
ղող ազգերը՝ Գողգ ու Մազդը , Դեւ զանոնք պատերազմ ժողովէ , որոնց համարները ծովու աւազին
8 չափ է : Էւ երկրի ընդարձակութեանը մէջ էրան , և սուրբերուն բանակը ու սիրելի քաղաքը չորս
9 կողմէն պատեցին : Դեւ երկինքէն Աստուծոյ կրակ իջաւ , ու սպառեց զանոնք . Էւ բանաստեղծն որ անոնք մոլորուց , ձգուեցաւ Էրակի ու ծծումբի լծին մէջ , Դեւ որ Էր-
10 զազանք , Էւ սուտ մարդարեւ . Դեւ պիտի չարաբարուին ցորեկ ու գիշեր յաւիտեանս յաւիտենից :
11 Էւ մեծ ձերմակ աթոռ մը տեսայ , ու անոր վրայ Դեւ նստած , որուն երեսէն երկիրը ու երկինքը փախան , Էւ տեղ չտնտեսեցաւ ա-
12 նոնց : Էւ տեսայ պղտիկ ու մեծ մեծերները՝ որ աթոռին առջևը կայնած էին . Դեւ գիրքերը բա-

Յափ Տեան
96

Դ. Գ. 2. 1.
Դ. Գ. 2. 9.
Դ. Գ. 2. 6.
Դ. Գ. 2. 17.
Դ. Գ. 2. 14.
Դ. Գ. 2. 27.
Դ. Գ. 2. 9.
Դ. Գ. 2. 27.
Դ. Գ. 2. 28.
Դ. Գ. 2. 30.
Դ. Գ. 2. 2.
Դ. Գ. 2. 3.
Դ. Գ. 2. 9.
Դ. Գ. 2. 15.
Դ. Գ. 2. 16.
Դ. Գ. 2. 17.
Դ. Գ. 2. 18.
Դ. Գ. 2. 19.
Դ. Գ. 2. 20.
Դ. Գ. 2. 21.
Դ. Գ. 2. 22.
Դ. Գ. 2. 23.
Դ. Գ. 2. 24.
Դ. Գ. 2. 25.
Դ. Գ. 2. 26.
Դ. Գ. 2. 27.
Դ. Գ. 2. 28.
Դ. Գ. 2. 29.
Դ. Գ. 2. 30.
Դ. Գ. 2. 31.
Դ. Գ. 2. 32.
Դ. Գ. 2. 33.
Դ. Գ. 2. 34.
Դ. Գ. 2. 35.
Դ. Գ. 2. 36.
Դ. Գ. 2. 37.
Դ. Գ. 2. 38.
Դ. Գ. 2. 39.
Դ. Գ. 2. 40.
Դ. Գ. 2. 41.
Դ. Գ. 2. 42.
Դ. Գ. 2. 43.
Դ. Գ. 2. 44.
Դ. Գ. 2. 45.
Դ. Գ. 2. 46.
Դ. Գ. 2. 47.
Դ. Գ. 2. 48.
Դ. Գ. 2. 49.
Դ. Գ. 2. 50.
Դ. Գ. 2. 51.
Դ. Գ. 2. 52.
Դ. Գ. 2. 53.
Դ. Գ. 2. 54.
Դ. Գ. 2. 55.
Դ. Գ. 2. 56.
Դ. Գ. 2. 57.
Դ. Գ. 2. 58.
Դ. Գ. 2. 59.
Դ. Գ. 2. 60.

